

A - M

Lorena Deleanu

Gabriela Dima

Daniela Șorcaru

**English-Romanian Dictionary
for
Mechanical Engineering**

**English-Romanian Dictionary
for
Mechanical Engineering**

**Lorena Deleanu
Gabriela Dima
Daniela Șorcaru**

Editura Didactică și Pedagogică R.A.

www.edituradp.ro

N - Z

Lorena Deleanu

Gabriela Dima

Daniela Șorcaru

**English-Romanian Dictionary
for
Mechanical Engineering**

**English-Romanian Dictionary
for
Mechanical Engineering**

**Lorena Deleanu
Gabriela Dima
Daniela Șorcaru**

Editura Didactică și Pedagogică R.A.
www.edituradp.ro

Lorena DELEANU

Gabriela DIMA

Daniela Șorcaru

**English-Romanian Dictionary
for
Mechanical Engineering**

Prof. dr. ing. Lorena DELEANU

Conf. dr. Gabriela DIMA

Lector dr. Daniela Șorcaru

English-Romanian Dictionary
for
Mechanical Engineering

Volumul I

A-M

Editura Didactică și Pedagogică

2009

English-Romanian Dictionary for Mechanical Engineering

Autori: Lorena Deleanu, Gabriela Dima, Daniela Șorcaru

Referenți științifici de specialitate:

Prof. dr. Michaela Praisler

Conf. dr. ing. Felicia Stan

Prof. dr. ing. Laurenția Andrei

Prof. dr. Anca Gâță

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

Editura Didactică și Pedagogică

Str. Spiru Haret nr. 12, sector 1, 010176, București

Tel.: 021 315 73 98, 021 313 34 70, 021 314 70 73

Copyright©2009 Editura Didactică și Pedagogică

Toate drepturile rezervate

Nicio parte din această publicație nu poate fi reprodusă, înregistrată sau transmisă în nicio formă, prin mijloace electronice, mecanice, fotocopiere sau altele, fără permisiunea scrisă a autoarelor și a editurii.

Tehnoredactare și copertă:

Lorena Deleanu, Octaviana Marin și Daniela Șorcaru

Tiparul executat la

S.C. Donstar S.R.L. Galați

Str. 1 Decembrie 1918, nr. 23

Tel./ fax: 0236 492587

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

DELEANU, LORENA

English-Romanian Dictionary for Mechanical Engineering –

Dicționar englez-român pentru inginerie mecanică

Lorena Deleanu, Gabriela Dima, Daniela Șorcaru

Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009

ISBN 978-973-30-2595-5

I. Gabriela Dima

II. Daniela Șorcaru

81'374.2:621+669=111=135.1

ISBN 978-973-30-2595-5

PREFAȚĂ

„Am devenit conștienți de realitatea multilingvistică în Europa. Dar, poate, nu suntem suficient de conștienți de puterea pe care o poate da societății noastre. Pentru că limbile sunt punți esențiale între culturi. A învăța o nouă limbă străină înseamnă să explorezi noi moduri de gândire, noi sisteme de valori, să deschidem noi orizonturi spre bogăția altor culturi și idei.

O cultură a multilingvismului promovează o cultură spre deschidere și toleranță. Acestea sunt valori cruciale nu numai pentru Europa, ci pentru întreaga lume. Orice viziune internațională realistă asupra viitorului lumii noastre trebuie găsită în acceptarea și aprecierea diferitelor culturi – și limbile sunt (în) inima oricărei culturi.”

Din discursul la lansarea Platformei societății civile pentru promovarea multilingvismului, Brussels, 23 octombrie 2009

Leonard Orban, Comisar European pentru Multilingvism

1987 – 1992 Facultatea de Management, Academia de Studii Economice din București, Economist

1981 – 1986 Facultatea de Mecanică, Universitatea din Brașov, Inginer Diplomat

Dicționarul englez-român pentru inginerie mecanică a fost realizat cu scopul de a pune la dispoziția specialiștilor din acest domeniu un instrument util în înțelegerea documentației tehnice de limbă engleză. Această lucrare se adresează studenților și profesorilor de la facultățile de mecanică, dar și inginerilor, care și-au însușit deja vocabularul minimal și structurile de bază ale limbii engleze. Trebuie să recunoaștem, ca specialiști, ca limba engleză este și va continua să fie preponderentă în domeniile ingineresti din cauze obiective: o gramatică relativ mai ușor de învățat la nivel mediu, comparativ cu cele ale altor limbi de circulație internațională, utilizarea flexibilă a cuvintelor din vocabularul de bază pentru a reda o informație tehnică specifică unui anumit domeniu, și nu în ultimul rând faptul că este limba oficială sau acceptată, a celor mai multe economii performante pe plan mondial. Alcătuirea acesteia se bazează pe principiul conform căruia un dicționar bilingv de specialitate trebuie să aibă în primul rând un caracter practic, de aici rezultând alegerea și organizarea materialului lingvistic prezentat.

Dicționarul cuprinde peste 78 000 de termeni (cuvinte simple sau compuse, expresii și colocații ample) din care domeniului mecanic îi revin aproximativ 55%.

Din experiența acumulată, autoarele au constatat că „au câștigat teren” și în ingineria mecanică, termeni aparținând tehnologiei informației, metrologiei, al testării materialelor și echipamentelor, metodelor de analiză și evaluare a calității produselor și serviciilor, din domeniul referitor la protecția mediului, evoluție care evidențiază dinamica și ponderea acestora pentru ingineria mecanică, dar și importanța studiilor și realizărilor interdisciplinare, rezultând o creștere procentuală a termenilor din inginerii „nemechanice”, comparativ cu lucrări similare apărute doar cu câțiva ani în urmă. În plus, s-a considerat necesară introducerea unor cuvinte și expresii pentru științe exacte (matematică, chimie, fizică), domenii tehnice conexe sau interdisciplinare (electrotehnică, automatizări, metrologie, industria și exploatarea autovehiculelor, simbolizat – *auto*, metalurgie etc.), științe economice și juridice, managementul afacerilor, corespondență, pe care un inginer, indiferent de specialitate, le poate întâlni în activitatea sa. Nu au fost omiși nici termeni generali, „netehnici”, a căror prezență în

dicționar se justifică în funcție de utilizare prin comparație cu cei tehnici, parcurgând drumul de la lexicul comun la lexicul specializat.

Iată câteva exemple: cuvântul *green* este adjectiv atât în limba engleză, cât și în limba română. Sensul lui denotativ de bază indică *culoarea*, după cum arată și intra-rea de dicționar; la acest sens s-a adăugat și cel de *crud*; sensurile specializate aparțin domeniilor construcțiilor și utilajelor specifice: *construcții – jilav, umed, metalurgie – umed, verde* (referitor la formele de turnare), *(piesă) netratată / nevulcanizată / neîntărită (materiale plastice termorigide) etc.*. Cuvântul *chip* este prezentat direct ca termen specializat, cu următorii echivalenți în limba română: ca substantiv, însemnând *așchie* în tehnologii mecanice, în special de *așchiere, pastilă, substrat al unui circuit integrat, așchie de siliciu microelectronică* în domeniul electronicii, *deșeu rezultat din perforarea unei benzi de hârtie* în informatică, birotică, și *așchie, fragment, surcică, șipcă, draniță, șindrila* în domeniul de tehnică generală (simbolizat prin TH); ca verb, având drept echivalenți verbele *a așchia, a tăia; a dăltui, a ciopli, a rindelui* folosite în domeniul ingineriei mecanice în tehnologii de prelucrare pe mașini-unelte (simbolizat prin mas-un). Cuvintele compuse și sintagmele nominale incluzând colocațiile unui termen au fost traduse clar, riguros, prin explicitare, ținând cont de specificul procesului fizic, chimic, mecanic, tehnologic etc., prezentat în documentație sau al echipamentului la care se referă: *car wheel boring machine (mas-un): strung-carusel pentru strunjirea interioară a bandajelor roților; air extract nozzle cap (auto): căpăcelul de la niplul de aerisire a filtrului de combustibil*. Într-un procent destul de mare, dicționarul oferă echivalenți ai termenilor specializați, exprimați prin grupuri nominale și verbale complexe, selectați prin traducerea directă a documentației tehnice sursă, îmbogățind cu mult informația sumară (făcându-se referire aici la lexemele simple), conținută în alte dicționare, tehnice sau nu.

Selectarea cuvântului sau expresiei celei mai potrivite în limba română ca echivalent al unui termen din textul tehnic în limba engleză depinde de context, dar și de cultura tehnică generală și de specialitate a traducătorului (în sens larg) și de dicționarul avut la dispoziție.

Procedeele lexicografice utilizate în alcătuirea dicționarului au fost următoarele:

- prezentarea termenilor în ordine alfabetică, atât în cazul cuvintelor simple, cât și al celor compuse, derivate, și în colocații, toate aparținând atât domeniilor specializate, dar și limbajului general, prin includerea unor cuvinte și expresii specifice limbii engleze și cu frecvență mare în utilizare;
- precizarea domeniului în care se folosește un anumit termen din limba engleză se face prin utilizarea parantezelor rotunde ( ) înaintea traducerii și a sensurilor corespondente din limba română; dacă un cuvânt este folosit în mai multe domenii, acestea sunt separate prin punct și virgulă (;)
- utilizarea virgulei (,) pentru traduceri care au sensuri apropiate, sinonime sau cu referire la același domeniu;
- utilizarea barei înclinată simple (/) pentru despărțirea de cuvinte alternative sau sinonime care, prin traducere, se pot schimba între ele;

- utilizarea semnului punct și virgulă (;) pentru separarea traducerilor cu sensuri mai îndepărtate (aparținând, eventual, unor domenii diferite cu indicarea, dacă este necesar, a simbolului domeniului respectiv) și pentru a exprima categorii gramaticale diferite (substantiv, adjectiv, verb etc.); uneori, dacă o familie de cuvinte incluzând substantiv, adjectiv, verb, se referă în mod deosebit la același domeniu tehnic, acestea sunt enumerate după simbolul domeniului, cu virgulă între ele, facilitând alegerea termenului potrivit în textul tradus;

- precizarea părții de vorbire căreia îi aparține termenul este făcută parțial, numai acolo unde pot apărea confuzii, dar și pentru economie de spațiu;

- includerea mărcii *adv* (pentru adverb) s-a realizat într-o măsură mai mare, ținând cont de rolul predominant al acestuia în determinarea contextuală a verbului indiferent de domeniu și pentru că în limba română nu există o regulă similară de formare a adverbilor din alte forme lexicale.

Autoarele țin să reamintească utilizatorilor acestei lucrări că dicționarul nu este, totuși, un instrument absolut, și că pot întâlni în texte tehnice cuvinte sau expresii care nu se vor regăsi în acest dicționar. În funcție de experiența profesională și în domeniul traducerii, de cultura tehnică generală, vor putea recurge, în acest caz, la un sinonim sau o expresie echivalentă pentru a ieși din acest impas.

Orice dicționar ar trebui recomandat și folosit ca punct de plecare în această călătorie fascinantă printre barierele lingvistice, impuse de limbile străine, alături de utilizarea judicioasă a resurselor internetului în același scop. Necesitatea unei atenții sporite în selectarea instrumentelor lingvistice adecvate unei traduceri a unui text este cu atât mai evidentă în cazul specialiștilor din domeniile tehnice, dacă se ia în considerare faptul că vocabularul tehnic evoluează într-un ritm extrem de alert. Nu vă recomandăm utilizarea site-urilor și soft-urilor pentru traduceri „automatizate”, decât cu foarte mare precauție și cu o verificare foarte atentă a traducerii astfel obținute; pot apărea schimbări de sens care pot compromite parțial sau chiar în întregime textul original, uneori făcându-l de neînțeles din punct de vedere logic, introducând riscul de a distruge un echipament complex, de a aplica o tehnologie incorect sau/și ineficient, de a provoca accidente și pagube, din cauza traducerii „mecanice” a instrucțiunilor de utilizare, a unui contract cu condiții tehnice restrictive etc.

În plus, chiar pentru specialiști o traducere cu un dicționar tehnic lângă tastatură este mai puțin obositoare decât apelarea la dicționare on-line pentru orice cuvânt sau expresie pe care o doresc clar redactată în limba română.

Lista abrevierilor pentru domeniile din care au fost selectate corpusurile în vederea alcătuirii dicționarului este inclusă în pagina următoare abrevieri pentru domenii.

Dacă aveți comentarii sau opinii asupra materialului prezentat, dacă sunteți în fața unei situații care este mai greu de încadrat, după consultarea acestei lucrări, nu ezitați să ne contactați:

lorena.deleanu@ugal.ro,
gabriela.dima@ugal.ro,
daniela.sorcaru@ugal.ro

Abrevieri pentru domenii

adm	administrație centrală și locală, servicii publice etc.	mate- riale	știința materialelor, proprietăți (metale, aliaje, ceramice, materiale plastice, compozite); rezistența materialelor
agr	agricultură (inclusiv zootehnie, horticultură, viticultură etc.)	mec	mecanică (cinematică și dinamică), rezistența materialelor
alim	industrie alimentară (produse alimentare, procese, echipamente), alimentație publică	med	medicină
anat	anatomie, fiziologie	mediu	protecția mediului, poluarea mediului: colectarea, prelucrarea, reciclarea deșeurilor etc.
arhit	arhitectură	met	metalurgie, tehnologii pentru obținerea și prelucrarea aliajelor metalice
auto	industria construcției de autoturisme, exploatare, mentenanță	meteo	meteorologie
autom	automatizări, sisteme automatizate etc.	metr	metrologie, metode de testare, aparate de măsură
av	aviație, industria aeronautică, aeroport	mil	domeniu militar
biol	biologie	minrl	mineralogie
bot	botanică	nav	domeniu naval, construcția și exploatarea navelor, instalații portuare etc.
c	știința calculatoarelor	OM	organe de mașini, proiectare
cf	căi ferate	opt	optică
constr	construcții civile și industriale, drumuri, șosele etc.	plast	materiale plastice: proprietăți, tehnologii de obținere, aplicații
ec	economie (management, finanțe, marketing etc.)	pol	politică, administrație publică etc.
edu	educație (preuniversitară, universitară)	radio	radio
fiz	fizică	SI	sistemul internațional de unități de măsură
geogr	geografie	silv	silvicultură, inclusiv utilaje și procese de prelucrare a lemnului
geol	geologie	T	tribologie, lubrifiere
geom	geometrie	termo	mașini termice, motoare, mașini cu abur, compresoare etc.
gram	gramatică	textile	textile, industria textilă, de confecții, utilaje, echipamente și procese
hidr	hidraulică, pneumatică (aparate, sisteme, procese), construcții hidrotehnice și echipamente destinate acestora etc.	TH	tehnic (în general): tehnologii diverse
iht	ihtiologie	transp	transport (maritim, rutier etc.), instalații de transport și ridicat
ind	industrie, în general	TV	televiziune
ind chim	industria chimică, instalații și procese specifice, inclusiv cea a petrolului	univ	mediul universitar
inf	informatică	zool	zoologie
jur	domeniu juridic, drept	Nu sunt incluse domenii care sunt scrise fără abrevieri, rar utilizate, cum ar fi: astronomie, tipografie, poligrafie, radio, industria hârtiei etc.	
mas	mașini în general, mașini și instalații de proces din diverse domenii, mentenanță		
mas-un	mașini-unelte, scule, dispozitive pentru diverse procese de prelucrare (așchiere, deformare la rece etc.)		
mat	matematică		

Abrevieri pentru categoriile lexicale și gramaticale sau pentru diferite registre

~	cuvântul sau expresia în limba engleză, scris(ă) la începutul paragrafului	pl	plural
adj	adjectiv	prep	prepoziție
adv	adverb	pron	pronume
amer	în engleza americană	pt.	pentru
brit	în engleza britanică	s	substantiv
conj	conjunție	sg	singular
d.	despre	smb.	somebody
fam	familiar	smth.	something
fig	(în sens) figurat	v	verb
lingv	lingvistică	v.	vezi (urmează un cuvânt sau o expresie, scris(ă) boldat)

A

a (=area) arie, suprafață

A (=Ampere) (metr, fiz) amper

AAE (American Association of Engineers)

Asociația Americană a Inginerilor

aback înapoi, pe / în spate

abandon abandonare, părăsire; a abandona, a părăsi, a renunța

abandonment (nav) abandon

abate (met) a (se) calma; a reveni, a face o revenire; (termo) a slăbi, a micșora (focul, arderea); (TH) a risipi (fumul), a abate, a reduce, a slăbi

abatement slăbire, reducere; (chim, met) calmare; (ec) rabat, bonificație; (met) revenire; (termo) slăbirea focului / arderii; risipirea (fumului); descreștere, scădere, diminuare, micșorare; (alim) domolire (și la limpezire)

abater (OM) amortizor

abattoir (alim) abator

abat-vent (constr, met) apărătoare de coș

Abbe refractometer (metr, fiz) refractometru (tip) Abbe

Abbott-Firestone curve (T, profilometrie) curba portantă a profilului, curba Abbott-Firestone (atenție, poate și exprimată pentru măsurători ale topografiei suprafeței 2D sau 3D)

abbreviate a prescurta, a abrevia

abbreviation abreviere, prescurtare

ABC elemente de bază, elementar

abeam (nav) (la) travers

abecedarian (edu) în ordine alfabetică; începător; elementar, rudimentar

Abel closed tester (chim, T) aparat Abel-Pensky închis

aberrance aberație, abatere, anomalie, deviație, deviere; vină, greșeală

aberrant aberant, care greșește

aberration; abberancy aberație, abatere, anomalie, deviație, deviere, denaturare

abhesion antiaderență (și la tehnologii de lipire)

abide a locui; a sta; a rămâne; a persista; a răbda (ceva, pe cineva); a se supune; a aștepta (ceva); a tolera; ~ **by** a rămâne credincios, a se baza pe

abiding trainic, de durată; stăruitor, perseverent

ability capacitate, aptitudine, proprietate; posibilitate; putere; tărie; (ec) solvabilitate; abilitate; posibilități; îndemânare; iscusință; (*pl*) talente; aptitudini

ability test (edu, TH, mil) examen de aptitudine

ability to flow (T, TH) fluiditate, capacitate de a curge / de curgere

ability to maintain cutting power (mas-un) durabilitate a sculei / a tășului, capacitatea de a menține calitatea așchierii în timp

ability of a film of lubricant to resist rupture (T) capacitatea unei pelicule de lubrifiant să reziste ruperii

ability of a lubricant to reduce friction (T) capacitatea unui lubrifiant de a reduce frecarea

ability of supply capacitate de aprovizionare

ability of the oil to wet the surfaces (T) capacitatea unui ulei de a uda suprafețele

ab initio de la început

ABMTM (Associated British Machine-Tool Markers) Societatea Britanică a Producătorilor de Mașini-Unelte

ablation (procedeu / tehnologie de) scoatere / îndepărtare de material de pe suprafața unui corp (prin vaporizare, topire, așchiere etc.); excludere

ablative material (termo) material special pentru acoperiri asigurând protecție termică

ablaze aprins, cuprins de flăcări; strălucitor

able capabil, apt; dotat; competent; calificat

able to work gata / apt / capabil de lucru / de muncă (d. un muncitor / operator etc.)

abnormal anormal, neregulat; (TH) necorespunzător (calitativ, dimensional); aberant; greșit

abnormality, abnormity anormalitate, anomalie, neregularitate; deviere; diformitate

abnormal steel (met) oțel necorespunzător

aboard (ship) (nav) la bord

abolish a desființa, a anula; a abroga

abort a renunța la o comandă / acțiune, a întreprinde (brusc) o activitate / o procedură; a eșua; eșec, nereușită, insucces

abortion eșec, nereușită, insucces; renunțare (la o comandă / procedură)

about (*adv*) circa, aproximativ, cam; ca și; în jur; (de jur) împrejur; pe ici; pe colo; în diferite părți; peste tot; în toate părțile; aproape; nu departe; prin împrejurimi; (*prep*) despre, de; cu privire la; în jurul, împrejurul, aproape (de), în preajma, prin, asupra, la, cam pe la, către, pe punctul de a, ocupat cu, în curs de a face; a pierde timpul aiurea; prezent; sus; deasupra; de deasupra; dincolo de, mai mult decât; (în text) de mai sus, de mai înainte, anterior, precedent

about length (TH, metr) lungime aproximativă

about-sledge hammer (met) baros

above-critical (fiz, el, mec, met) supercritic, supracritic

above-freezing

above-freezing (alim, fiz, termo) peste punctul de congelare
above-grade de calitate excepțională
above-ground (geol) de suprafață; (de) pe sol; la suprafață, suprateran, aerian
above idle speed (auto) (d. un motor) turat
above-ground suprateran, la / de pe suprafața pământului
above-mentioned mai sus-menționat
above par de calitate excepțională; peste nivelul obișnuit
above the level deasupra nivelului
abr. (abridged) prescurtat
abradability abrazivitate
abradability index (TH, mas-un, T) indice de abrazivitate
abradant abraziv (rar)
abrade (mas-un) a pregăti o suprafață în sensul măririi rugozității (pentru a facilita următoarea operație: acoperire, placare etc.), a șlefui, a curăța cu material abraziv; a răzui; a poliza; (met) a coji (semifabricate metalice)
abrader (T) mașină de încercat la abraziune
abrading curățire cu abraziv, șlefuire
abraser abraziv, material abraziv
abrasion abraziune, șlefuire, polizare (mec) răzuire; (T) uzură abrazivă; (auto) contuzie
abrasion coefficient (T) coeficient (și parțial) de frecare la abraziune
abrasion hardness (T, mec) duritate / rezistență la abraziune
abrasion pattern (mec, T) model de (realizare a procesului de) abraziune
abrasion proof (mec, T) rezistent la abraziune
abrasion resistance (mec, T) rezistență la abraziune
abrasion resistant / resisting (mec, T) rezistent la abraziune / la uzură abrazivă
abrasion test (T) test de rezistență la abraziune
abrasion tester (T) aparat / tester / dispozitiv de încercare la abraziune
abrasion testing (T) încercare / testare la uzură (abrazivă)
abrasive abraziv; (met) nisip de sablare, material de șlefuit; material abraziv
abrasive belt (mas-un) bandă / curea abrazivă
abrasive belt grinding machine (mas-un, T) mașină de rectificat cu bandă abrazivă
abrasive blade disc abraziv
abrasive blasting (met) împrăscare / curățare cu material abraziv
abrasive brick (mas-un) pilă abrazivă
abrasive cleaning (met) curățire prin sablare, sablare

absolute accuracy

abrasive cloth (mas-un) pânză de șmirghel / abrazivă
abrasive cutting(-off) machine (mas-un) mașină de debitat cu disc abraziv
abrasive cutting(-off) wheel (mas-un) disc abraziv pentru debitare
abrasive disc / disk (mas-un) disc abraziv, piatră abrazivă / de polizor
abrasive dust (mas-un) praf de șlefuit, pulbere abrazivă
abrasive hardness (T) duritate la striere / la uzură prin frecare
abrasive material (mas-un, T) material abraziv
abrasive paper hârtie abrazivă / de șmirghel
abrasive paste (T) pastă abrazivă / de rodaj
abrasive powder (mas-un, T) pulbere abrazivă, șmirghel
abrasive resistance (materiale, T) rezistență la uzură abrazivă
abrasive surface (mas-un, T) suprafață abrazivă
abrasive water (mediu, hidr) apă corosivă / cu impurități mecanice
abrasive wear (T) uzură abrazivă / de abraziune
abrasive wheel (mas-un) piatră de rectificat, disc abraziv / de polizor
abridge a prescurta (un cuvânt, o expresie etc.), a reduce, a abrevia; a micșora; a limita, a restrânge (și drepturi); a lipsi
abridgement (pre)scurtare, micșorare; rezumat; conspect
abrogate a abroga, a anula, a suprima; a desființa
abrogation abrogare, desființare
abrupt abrupt, brusc
abruption (met) rupere, spărtură, întrerupere (la sudură)
abruptly (*adv*) (în mod) abrupt, brusc, pe neașteptate
abrutness bruschețe (la comenzi); aspect / caracter abrupt
ABS (Acrylonitrile Butadiene Styrene) (chim, plast) polimer acrilonitril-butadien-stiren
abscissa, (pl) abscissae (mat) abscisă
absence absență, lipsă
absence of air (TH) lipsă de aer; închidere ermetică
absence of diffusion (fiz) absența difuziei
absence of twist (OM) fără / lipsă de torsiune
absent absent; inexistent; neatent, distrat
absinth wine (alim) vin-pelin
absolute absolut, deplin, total; complet, perfect; nelimitat; curat
absolute accuracy (metr) precizie / exactitate absolută

absolute accuracy error

absolute accuracy error (metr) eroare absolută, abatere de la valoarea teoretică
absolute calibration (metr) etalonare / calibrare absolută
absolute error (metr) eroare absolută
absolute feedback (autom, el, mas-un) alocarea unei valori unice pentru orice poziție posibilă a mașinii sau a unui dispozitiv
absolute heating effect (fiz, termo) putere calorică absolută
absolute humidity (fiz, TH) umiditate absolută
absolute insensitivity (metr) insensibilitate absolută
absolute level nivel absolut
absolutely dry (fiz) absolut uscat
absolute measurement (metr) valoare măsurată în unități fundamentale de măsură
absolutely dry (alim, ind chim) absolut uscat
absolute permeability (el, fiz) permeabilitate absolută
absolute permittivity (el) permitivitate absolută
absolute pressure (hidr, metr) presiune absolută
absolute pressure instrument (hidr, metr) manometru / traductor pentru presiune absolută
absolute sealing (OM) etanșare totală / perfectă
absolute temperature (fiz, termo) temperatură absolută
absolute zero (fiz, metr) (temperature) zero absolut ($= -273,16^{\circ}\text{C}$, $= 0^{\circ}\text{K}$, $= -459, 69^{\circ}\text{F}$)
absonant discordant; contrar, opus; irațional
absorb a absorbi, a aspira, a suge, a prelua, a consuma; (mec, hidr) a amortiza (și vibrații)
absorbability capacitate de absorbție
absorbable (fiz, hidr) absorbabil; aspirabil, care poate fi absorbit / aspirat
absorbent absorbant, agent de absorbție
absorbance / absorbency (fiz, hidr) absorbantă, capacitate de absorbție
absorbed absorbit
absorbed heat (met, termo) căldură absorbită, căldură utilă
absorbed power (TH) putere absorbită
absorbent (chim) absorbitor, absorbant, filtru; (met) material absorbant / utilizat în defectoscopie cu raze X
absorbent carbon (chim) carbon activ
absorbent filter (alim, hidr, ind chim) filtru absorbant
absorbent paper sugativă
absorber (fiz, ind chim, T) (mediu / agent) absorbant
absorber cooler (ind chim, termo) răcitor cu absorbție
absorber washer (ind chim) absorbitor

absorptive power

absorbing capacity (chim, hidr, termo) capacitate de absorbție
absorbing effect (fiz) efect de absorbție
absorbing filter (alim, hidr, ind chim) filtru de absorbție / absorbant
absorbing medium (TH) absorbant, mediu absorbant, agent de absorbție
absorbing power (hidr, mec, el) putere de absorbție
absorptance (fiz, hidr, mec, el) coeficient de absorbție
absorptiometer (metr, chim) aparat de măsurat absorbția
absorption (fiz, mec, hidr) absorbție, consumare, tragere (rar); amortizare (a sunetelor, a unui șoc)
absorption bulb (chim) pipetă
absorption capacity (hidr, mec, el) putere absorbantă / de absorbție, capacitate de absorbție
absorption characteristics (fiz) caracteristici de absorbție
absorption coefficient (alim) coeficient de absorbție
absorption cooling (fiz, termo) răcire prin evaporarea unui lichid
absorption dynamometer (auto, metr) dinamometru pentru frână
absorption factor / coefficient (hidr, mec, el, termo) coeficient / factor de absorbție
absorption heat (met, termo, fiz) căldură de absorbție
absorption of heat (ind chim, met, termo, fiz, T) absorbția căldurii
absorption of light (fiz) absorbția luminii
absorption of power (el) absorbție / preluare de putere; (chim) capacitate / putere de absorbție
absorption of ultraviolet light (fiz) absorbția luminii ultraviolete
absorption of vibrations (mec) amortizare a vibrațiilor
absorption oil (T, chim) ulei de absorbție
absorption pipette (chim) pipetă
absorption power (fiz, mec, hidr, termo) capacitate / putere de absorbție
absorption(-type) refrigerating machine (alim, termo) mașină / instalație frigorifică cu / prin absorbție
absorptive (fiz, mec, hidr, termo) care absoarbe, absorbant, de absorbție
absorptive form lining (constr) cofraj absorbant
absorptive height (hidr) înălțime de aspirație a pompei
absorptive power (fiz, mec, hidr, termo) putere absorbantă / de absorbție

absorptivity

absorptivity putere de absorbție / absorbantă
abs.t. (absolute temperature) (fiz) temperatură absolută
abstain a se abține, a se reține (de la)
abstergent (chim) detergent, curățător; (med) dezinfectant
abstract extras; rezumat, adnotație; (mat) abstract, abstracție, conspect; teoretic, virtual; a separa, a rezuma, a extrage (și aur din minereu), a scoate; (chim) a distila; a evacua; a abstracționa; a face un rezumat / conspect; doctrină, teoremă
abstracted heat (met, termo) căldură degajată / evacuată
abstracter referent
abstraction abstracție, teorie; (TH) îndepărtare, extragere, scoatere, eliminare, evacuare; susținere, furt
abstraction of heat (met, termo) eliminare / evacuare a căldurii
abstract theorem (mat) teoremă, lege
absurd absurd, lipsit de logică, irațional, ilogic
abundance abundență; surplus
abundant abundent, din belșug, excedentar
abusive abuziv, greșit
abut (OM) parte frontală, capăt, așezare a două piese cap la cap; ~ **on** / **upon** a (se) mărgini (cu), a se învecina cu; ~ **on** / **against** a se sfârși, a se termina cu / prin, a se sprijini de / pe
abutment margine; contiguitate; (constr) fundație, contrafort, zid de sprijin, limită, graniță; (OM) reazem lateral, suport, reazem, sprijin, punct de reazem / sprijin, contralagăr, umăr de arbore, capăt de arbore; ~ **on** / **upon** mărginire cu, învecinare cu
abutment hinge (constr) articulație pe reazem (la poduri)
abutment joint (OM) îmbinare cap-la-cap
abutment line (mec) latură de închidere a poligonului de forțe
abutment tool-block (mas-un) placă articulată de suport a port-cușitului; placă rabatabilă
abutment wall zid / perete de sprijin
abutting adiacent, alăturat; (met, OM) îmbinat cap-la-cap; mărginaș, vecin, limitrof
abutting beam (mec) grindă în consolă
abutting end (met, OM) suprafață a piesei de prelucrat / de îmbinare
abutting joint (met) îmbinare / asamblare frontală / cap-la-cap
ac (acre) (metr) măsură de suprafață: 1 ac=0,4047 ha
a.c. (alternating current) (el) curent alternativ
acacia (bot) salcâm
acacia gum (chim) gumă arabică

accelerator

academic (edu, univ) academic, universitar; savant; profesor (universitar), cadru de predare
academic academic (adj)
academician academician
academics discuții pur teoretice
academy academie, universitate
accede (to) a fi de acord să / cu; a subscrie (la), a fi instalat în funcție
accedence (to) instalare în funcție; aderare (la o organizație); consințământ, consimțire
accelerate (mec) a (se) accelera, a(-și) mări viteza; a (se) ambala; a grăbi (și un proces)
accelerated ageing (met, plast) (proces de) îmbătrânire accelerată
accelerated ageing test (T, met, plast) test / încercare de îmbătrânire accelerată
accelerated combustion (termo) ardere accelerată
accelerated corrosion test (T, met, plast) test de coroziune accelerată
accelerated motion (mec) mișcare accelerată
accelerated weathering test (chim, plast, constr) test accelerat de rezistență la intemperii
accelerating accelerator, care accelerează
accelerating force (mec) forță de accelerație
acceleration (mec) accelerare, accelerație; grăbire (și a unui proces)
acceleration due to gravity (mec) accelerație gravitațională
acceleration from dead rest / stop (mec, auto) accelerare cu viteză inițială nulă / de pe loc
acceleration from steady speed (mec, auto) accelerare cu viteză inițială
acceleration gap (fiz) interstițiu / fantă de accelerare
acceleration jet (auto, termo) jiclor de accelerație
acceleration lever (auto) manetă de accelerație
acceleration measurement (metr) măsurarea accelerației
acceleration meter (metr) accelerometru
acceleration nozzle (mas, termo) ajutor accelerat (la turbine)
acceleration of gravity (mec) accelerație gravitațională
acceleration of upgrade velocity (cf) accelerație în rampă
acceleration pump (OM, hidr) pompă de repriză
acceleration transducer (metr) traductor de accelerație
accelerative force (mec) forță de accelerație
accelerator (fiz, constr) accelerator de priză; (mas) pedală / manetă de reglare; (chim, met) accelerator, catalizator

accelerator control pedal	accomplishment
accelerator control pedal (auto) pedală de accelerator / accelerație	accessible bribery (ec, jur, pol) coruptibil, care poate fi mituit
accelerator pedal spindle (auto) axul pedalei de accelerație	accessories (TH, mas, hidr) furnituri, accesorii, armături
accelerator pump (auto) pompă de accelerație	accessory (OM) accesoriu, piesă auxiliară; secundar, auxiliar, adițional; (TH) adaos; (auto) accesoriu
accelerator pump jet (auto) jiclorul pompei de accelerație	accessory drive (mas) acționare auxiliară
accelerator pump piston (auto) pistonul pompei de accelerație	accessory equipment (mas) echipament auxiliar
accelerometer (metr) accelerometru, traductor pentru accelerație	accessory material (TH) material auxiliar
accent accent, accentuare, subliniere, scoatere în evidență; intensitate; trăsătură distinctivă / particulară, particularitate; (ling) accent, fel particular de a pronunța / vorbi; a accentua, a scoate în evidență / în relief	access ramp (constr, auto) rampă de acces
accentuate a accentua, a evidenția, a sublinia, a scoate în evidență / în relief	accident (TH, mas) accident, avarie, deteriorare, pană, întrerupere în funcționare; denivelare
accentuation scoatere în evidență, accentuare (și a unui proces), subliniere	accidental accidental, întâmplător, aleator, fortuit; (mat) stocastic
accept a accepta; a fi de acord; a recepționa; a admite; a socoti / considera adevărat; a-și asuma răspunderea; (ec) a accepta o poliță	accidental error eroare accidentală / ocazională
acceptability calitate acceptabilă, caracter acceptabil, posibilitate de acceptare	accident insurance (ec, jur) asigurare împotriva accidentelor
acceptability limit limită de acceptare	accident prevention (TH) prevenirea accidentelor; protecție; tehnica securității muncii
acceptance / acceptancy / acceptance (ec) accept; (TH) acceptare, recepție (livrare de marfă), aprobare	accident-prone predispus la accidente
acceptable conditions condiții acceptabile (de lucru, de exploatare)	accident sensitive (TH) predispus / sensibil la accidente sau la perturbații
acceptance certificate (ec, TH) certificat de recepție	acclimate (to) a (se) aclimatiza, a (se) adapta (la)
acceptance delivery test (TH, ec) probă de recepție-predare	acclimatization aclimatizare
acceptance gage (metr) calibru de recepție	acclive (constr) înclinat, oblic, în pantă
acceptance report (TH) proces verbal de recepție	acclivity (constr) urcuș, pantă, taluz, rampă; (fig) dificultate, piedică
acceptance run (auto) probă de recepție	acclivious în pantă, povârnit, abrupt
acceptance stamp (TH) poanson de recepție	accolade (mat) acoladă
acceptance test (TH) probă de recepție	accommodate (to) (TH, mec) a (se) acomoda, a se conforma (d. materiale), a (se) adapta, a ajusta (două piese conjugate), a avea loc pentru
acceptance testing (TH) verificare de recepție	accommodating conditions condiții acceptabile
acceptance trial (TH) proba de recepție	accommodation (TH, T) adaptare, acomodare, conformitate, conformabilitate (d. materiale); aplanare a unui diferend; ajutor, înlesnire; locuință (casă și masă); (ec) împrumut; loc (rezervat, la tren, hotel etc.)
accepted acceptat; convențional	accommodation ladder (nav) scară de bord
access (c, inf) intrare a informației; (TH) acces sau deschidere pentru reglare sau reparație; ~ to acces la, intrare la / în, a avea acces la; ~ of atac, criză, izbucnire de	accommodation train tren personal
access door (constr) ușă de acces	accompany a însoți, a avea loc odată cu
access hole gaură / locaș de acces	accompanying document (ec) foaie de însoțire
accessibility (mas) accesibilitate	accompanying metal / element (met) metal / element însoțitor, impuritate metalică
accessibility of the valves (mas, hidr) accesibilitate la supape	accomplice complice
accessible accesibil; abordabil; influențabil	accomplish a face, a efectua, a executa, a îndeplini, a realiza (și până la capăt)
	accomplished sfârșit, terminat; expert; educat, cult(ivat)
	accomplishment facere, săvârșire, efectuare, realizare; execuție; ducere la bun sfârșit; completare, randament (rar); (pl) talent(e), înzestrări

accord

accord acord, unanimitate, armonie; concordanță; convenție; contract; înțelegere; aprobare, asentiment, consimțământ; a pune de acord (cu); a face să concorde (cu)

accord (with) a pune de acord, a face să concorde (cu)

accordance conformitate, concordanță, acord; corespondență; **in ~ with** în concordanță cu

accordant (with) care concordă cu, în concordanță cu

according conform, potrivit, care este în concordanță / acord (cu)

according as în măsura în care, după cum, în funcție de, dacă

accordgly în consecință, prin urmare, de aceea

according to după, ținând seama de; în funcție de; în concordanță cu

according to law conform legii

according to plane (ec) conform planului

according to a rule conform unei (anumite) reguli

accordion tube (OM) tub ondulat / cutat / tip acordeon, siflon

account dare de seamă, prezentare, raport, relație; explicație; (ec, mat) cont, socoteală, calcul, raport, referat, recenzie, apreciere, evaluare, acont, factură, notă de plată, folos, profit, beneficiu; semnificație; motiv, cauză; avantaj; a considera; a justifica

accountability responsabilitate, răspundere, (ec) caracter decontabil, decontabilitate

accountable explicabil; răspunzător pentru / de

accountancy (ec) contabilitate, profesia de contabil

accountancy form (ec) formular contabil

accountant (ec) contabil; (jur) reclamat, pârât

accountant general (ec) contabil șef

accountantship (ec) contabilitate

account book (ec) registru contabil

account current (ec) cont curent

account for a explica, a lămuri, a motiva, a justifica (cu acte), a răspunde (pentru o eroare)

accounting (ec) calcul, calculare; contabilitate, ținerea registrului contabil

acre (ac) (metr) unitate de măsură pentru suprafață, acru: 1 acre = 4046,8564224 m²; 1 acre (US) = 4046,872609874 m²

acredit a acredita, a împuternici

acre-foot (ac-ft) (metr) unitate de măsură pentru volum / capacitate 1 ac-ft = 1233,481837548 m³

acre-foot/day (ac-ft/d) (fiz, hidr, metr) unitate de măsură pentru debit: 1 acre-foot/day = 0,014276467 m³/s

acre-foot/hour (ac-ft/h) (fiz, hidr, metr) unitate de măsură pentru debit: 1 acre-foot/hour = 0,342635214 m³/s

accuracy of measurement

acre-foot/year (ac-ft/y) (fiz, hidr, metr) unitate de măsură pentru debit: 1 acre-foot/year = 0,000039114 m³/s

acre-inch (ac-in) (metr) unitate de măsură pentru volum / capacitate 1 ac-in = 102,790153129 m³

accrete (chim, met, plast) a concrește, a crește împreună

accretion concreștere; depozitare; creștere, spor, adaos; acumulare; (constr) rambleu natural

accretions (met) crustă aderentă / solidificată

accumulate a (se) acumula, a colecta, a depozita, a (se) strânge, a aduna, a înmagazina, a îngrămădi, a (se) stoca

accumulated error (autom, metr) eroare acumulată

accumulating chamber (termo, chim) cameră de acumulare

accumulation acumulare, depozitare, îngrămădire, înmagazinare, strângere; cantitate mare; volum (de lucru)

accumulation funds (ec) fonduri din acumulări

accumulation of energy (mec, termo, hidr) acumulare de energie

accumulation of gaz (met, termo) acumulare de gaze

accumulative strângător; cumulativ, de acumulare; lacom; zgârcit, avar

accumulative process (fiz, TH) proces cumulativ / de acumulare

accumulator acumulator, dispozitiv de acumulare; (inf) sumator; acapartor, avar

accumulator acid (auto) acid pentru acumulator

accumulator box (auto) cuvă de acumulator

accumulator can (auto) vas de acumulator

accumulator capacity (auto) capacitatea acumulatorului

accumulator car (auto) vehicul electric pe bază de acumulator, electrocar

accumulator case (auto) cuvă acumulatorului

accumulator cell (el, auto) celulă / element de acumulator

accumulator drive (auto) antrenare / tracțiune pe bază de acumulator

accumulator jar (auto) vas de acumulator

accumulator metal (met) aliaj pentru acumulator (cu mult plumb)

accumulator plant (auto, el) stație de încărcat acumulator

accumulator plate (auto, el) separator între plăcile acumulatorului

accumulator switch (auto, el) întrerupător al acumulatorului

accumulator tank rezervor de colectare, bazin colector

accumulator terminal**acidic**

accumulator terminal (auto, el) borne de acumulator
accumulator tester (auto, el) dispozitiv de testat acumulatori
accumulator traction (auto, el) tracțiune prin acumulatori
accuracy acuratețe, exactitate, precizie; (metr) precizie (expresie globală a aparatului sau metodei)
accuracy class (TH, OM, metr) clasă de precizie / de exactitate
accuracy in measurement precizie în măsurare
accuracy of alignment (OM, metr) precizia alinierii (arborilor sau a două piese etc.)
accuracy of measurement (metr) precizie de măsurare
accuracy of regulation (autom, metr) precizie / exactitate de reglare
accuracy of shape precizia formei
accuracy of size exactitate / precizie dimensională, stabilitate / constanță a dimensiunilor
accurate exact, precis, corect
accurate adjustment (OM, metr) ajustaj precis; reglare precisă / fină / exactă a unui aparat sau a unui montaj
accurate to gauge (metr, OM) cu dimensiuni conforme calibrului
accusation acuzare, învinuire; acuzație, vină
accustomed obișnuit, uzual
accustomed to obișnuit / deprins cu
accustom to a (se) obișnui / deprinde cu
a.c.-d.c. comparator (metr) comparator de curent alternativ - curent continuu
A / C display display / ecran pentru
ace as (în sens de foarte bun); campion; expert; fărâmbă, pârțică; de prim rang, de prima calitate (d. pise, produse etc.)
acerb (alim) acru, astringent; (*fig*) aspru, caustic, tăios
acerbity (alim) acreală, gust acru
acetal (chim, plast) acetal(ic)
acetal copolymer (ind chim, plast) copolimer acetal(ic)
acetaldehyde (chim) acetaldehidă
acetate (chim) acetat
acetic (chim) acetic
acetic acid (chim) acid acetic
acetic salt (chim) sare a acidului acetic
acetify (chim) a se oxida
acetone (chim) acetona
acetylene (chim) acetilenă
acetylene bottle (TH) tub de acetilenă
acetylene burner (met) arzător pentru acetilenă; bec de sudură cu acetilenă

acetylene cutting (met) tăiere cu acetilenă / cu flacăra
acetylene generator (met) generator de cu acetilenă
acetylene-oxyhydrogen cutting torch (TH, met) suflai pentru tăiere oxiacetilenică
acetylene welding (met) sudare oxiacetilenică / autogenă
acetyl silk (plast) mătase acetat / artificială
achievable realizabil
achieve a realiza, a efectua, a face, a duce la bun sfârșit; a atinge (un scop); a dobândi un succes
achievement realizare, efectuare, îndeplinire; lucru / sarcină terminat(ă) / îndeplinit(ă)
achromatic (fiz) acromatic, fără culoare
acicular (met) acicular, columnar
acicular gray cast iron (met) fontă cenușie cu structură aciculară
acicular martensite (met) martensită aciculară
acicular troostite (met) troostită aciculară
acid (chim) acid; acru, acid
acid and basic hearth-converting process (met) proces (acid-bazic) de convertizor
acid-base reaction (chim) reacție între acizi și baze
acid bath (met, ind chim) baie acidă
acid beach (ind chim) spălare cu acizi
acid Bessemer converter (met) convertizor Bessemer
acid Bessemer pig iron (met) fontă în blocuri pentru convertizor Bessemer
acid Bessemer process (met) procedeu / proces Bessemer (de obținere a oțelului)
acid Bessemer steel (met) oțel Bessemer
acid bottom / hearth (met) vatră acidă (a unui cuptor)
acid brick (met) cărămidă antiacidă / rezistentă la acizi
acid brittleness (met) fragilitate acidă
acid concentration (alim, chim) concentrația acidului
acid converter (met) convertizor acid / Bessemer
acid converter process (met) procedeu Bessemer
acid converter steel (met) oțel Bessemer
acid-core solder (met) fludor (pentru lipituri)
acid cure (plast) vulcanizare în mediu acid
acid-fast (chim) rezistent la acid
acid fermentation (alim, ind chim) fermentație acidă
acid flux (met) zgură / flux acid
acid free (alim, chim) fără acid
acid-free grease (T) unsoare cu cifră de neutralizare aproape zero / unsoare neutră
acidic (chim) (cu caracter) acid, de acid

acid fumes

acid fumes (fiz, ind chim) vapori de acid
acidification (alim, chim) acidulare, acrire
acidified acidulat
acidify a acidula, a (se) oxida
acidifying (chim) acidulare
acidity aciditate
acidity index (chim) indice de aciditate
acid iron (chim) anion
acidizing acidizare
acidless (chim) fără acizi
acid lining (met) căptușeală acidă
acid-melting process (met) procedeu acid (în cuptor Martin)
acid number (T, chim) indice de aciditate (la asoluții / unsori)
acid oil (ind chim, T) ulei acid
acid open-hearth furnace (met) cuptor Martin acid / Siemens-Martin acid (de obținere a oțelului)
acid open-hearth process (met) procedeu Martin acid de obținere a oțelului
acid open-hearth steel (met) oțel Martin acid
acid pickling (met) decapare (în soluție acidă)
acid pig (met) fontă acidă
acid process (met) procedeu acid
acid-proof (chim) rezistent la acid (met) anticorrosiv, anti(-)acid
acid-proof brick (chim, met) cărămidă antiacidă / rezistentă la acizi
acid-proof cast iron (met) fontă antiacidă
acid-proof cement ciment antiacid
acid-proof cloth țesătură rezistentă la acizi
acid-proof lining (ind chim, met) căptușeală / acoperire antiacidă / rezistentă la acizi
acid-proof material / metal (materiale, chim) material / metal antiacid / rezistent la acizi
acid protection (ind chim, met) protecție antiacidă
acid pump (hidr, ind chim) pompă pentru acizi / rezistentă la acizi
acid radical (chim) radical acid
acid rain ploaie acidă
acid reaction (chim) reacție acidă
acid residue (chim) reziduu acid
acid resistance (chim, plast, met) rezistență / stabilitate la acizi
acid-resistant / -resisting (materiale, chim) rezistent la acizi, antiacid, anticorrosiv
acid-resistant / -resisting castings (met) piese turnate rezistente la acizi
acid-resistant / -resisting cast iron (met) fontă rezistentă la acizi / antiacidă
acid-resistant / -resisting steel (met) oțel (inoxidabil) rezistent la acizi / antiacid

acoustic filter

acid-resisting material (ind chim) material rezistent la acizi (fără a preciza natura acestuia)
acid-resisting paint vopsea antiacidă
acid-resisting steel (met) oțel (inoxidabil) rezistent la acizi
acid salt (met) sare acidă (la tratamente)
acid seal paint (ind chim) vopsea de protecție contra acizilor
acid slag (met) zgură acidă
acid sludge nămol acid; (chim) rășină acidă
acid solution soluție acidă
acid steel (met) oțel acid
acid strength (alim, chim) concentrație / tărie a acidului
acid tar gudron acid
acid test (auto, metr) încercare cu acid
acid treating rafinare, tratare cu acizi
acid treatment acidizare, tratare cu acid, afinare cu acid
acidulate a acidula
acidulating agent agent de acidulare
acidulation (alim, chim) acrire, acidulare
acid value indice / cifră de aciditate
acid vapour vapori de acid
acid wash (met) spălare cu soluție acidă (și de acid fosforic)
acid waste reziduuri / deșeuri acide; gudron acid
acid water apă reziduală, apă acidă
acierage (met) acoperire / recondiționare / placare cu oțel, oțelire
ackey (met) soluție pentru decapare
acknowledge a confirma; a recunoaște, a admite, a socoti adevărat; a accepta, a aproba; a confirma (primirea etc.); a adevăra, a certifica; a mulțumi, a fi recunoscător
acknowledg(e)ment recunoaștere, luare în considerare; acceptare, aprobare; confirmare (și de primire), adevărire, certificare
acme culme, vârf, punct culminant, apogeu
acme thread (OM) filet trapezoidal
acnode (mat) punct izolat
acolyte acolit, ajutor; satelit
acorn nut (OM) piuliță-capac
acoustic(al) (fiz) acustic
acoustic board (fiz) placă de fibră acustică / fonoabsorbantă
acoustic chamber (fiz) cameră acustică
acoustic coagulation (fiz, alim) coagulare în câmp acustic
acoustic emission (fiz, T) emisie acustică
acoustic energy dissipation ratio (fiz) viteză de disipare a energiei acustice
acoustic field (fiz) câmp acustic
acoustic filter (fiz) filtru acustic

acoustic frequency

acoustic frequency (fiz) frecvență acustică
acoustic intensity intensitate acustică
acoustic noise zgomot acustic, semnale parazite provocate de vibrațiile acustice externe
acoustic property (fiz) proprietate de acustică / în câmp acustic
acoustic responsiveness sensibilitate acustică
acoustics (fiz) acustică; efect(e) acustic(e)
acoustic signal (autom) semnal acustic, sonerie
acoustic sounder (nav) sondă sonoră
acoustic wave (fiz) undă sonoră
acoustic wave speed viteza undei sonore
acoustimeter (mediu, metr) măsurător pentru nivel de zgomot
acoustoultrasonic testing (metr, met) testare cu ultrasunete
acquirable care se poate obține / dobândi, achiziționabil
acquire (ec) a achiziționa (și date), a căpăta, a obține; a-și însuși (cunoștințe)
acquisition (edu) dobândire; însușire (a cunoștințelor); (ec, inf) achiziție (și de date)
acquisition (ec, inf) achiziționare, colectare, strângere (și a datelor, a rezultatelor unor măsurători)
acquisitive strângător, lacom, acaparator; receptiv; studios; asiduu; (TH) care poate achiziționa (date, materiale)
acquisitiveness (tendință de) acaparare, lăcomie; repectivitate; caracter studios, dorință de a cunoaște / de a ști / de a învăța; (inf, autom) capacitate de achiziție (a datelor)
acquit (of) a (se) achita, a plăti; a scuti de; a elibera de
acre (mat, metr) acru, unitate de măsură pentru suprafață, acru: 1 acre = 4046,8564224 m², 1 acre (US) = 4046,872609874 m²
acrid (TH) ascutit, caustic, corosiv; înțepător, usturător (la gust); neplăcut, supărător
acrilan (plast) fibră polinil-acrilică
acrimonious acru, caustic
across de-a curmezișul, în curmeziș, transversal; de la o margine la alta; pe partea cealaltă; dincolo; în diagonală; (nav) pe malul / țărmul opus; peste, dincolo de
across the line starter (el, autom) demaror direct cu tensiune totală, starter direct
across the line starting (el) demaraj cu tensiune totală / în plină tensiune
acrylamide, acrylic amid (chim) acrilamidă, amidă acrilică
acrylate (chim) acrilat
acrylic acid (chim) acid acrilic
acrylic fibre (ind chim, plast) fibră acrilică, fibre acrilice

activation heat

acrylic glass (plast) sticlă acrilică, plexi, polimetilmetacrilat (PMMA)
acrylonitrile (ind chim, plast) nitril acrilic, acrilonitril
acrylonitrile-butadiene rubber (NBR) (plast) cauciuc butadien-acrilonitrilic
acrylonitrile butadiene styrene (ABS) (plast) acrilonitril-butadien-stiren (ABS)
acryl resin (plast) rășină acrilică
act act, faptă, fapt; acțiune; manifestare, curs, desfășurare, fenomen, proces; pas, etapă; act, document, hotărâre; a acționa; ~ **on** / **upon** a avea efect (asupra), a se purta, a proceda, a funcționa, a juca rolul de
act as a îndeplini funcția de, a reprezenta, a servi drept / ca
act for a acționa în numele cuiva
acting activ, care acționează, operativ; eficace; înlocuitor, suplinitor; temporar, provizoriu
Actinium (Ac) (chim) actiniu
actinism (fiz) actinism, fotosensibilitate
acting manager șef de exploatare
actinoid (chim) (element) actinid
actinism fotosensibilitate, actinism, actinitate
actinoid (chim) actinidă, element din familia actinidelor
action acțiune, faptă, manifestare, pas; măsură; purtare, comportare (și a unei mașini), funcționare; influență, eficacitate, efect rezultat; (TH) mecanism; activitate, proces
actionable pasibil de acțiune judiciară
action at a distance (autom) acționare de la distanță, telecomandă
action of blast (met) acțiune / efect al aerului suflat / în furnal / cuptor
action of force (mec) efect al forței
action of light (fiz, plast) acțiune / efect al luminii
action of rust (met) efect / acțiune a coroziunii; ruginire
action signal (autom) semnal de acționare
activate a pune în mișcare / în funcțiune, a acționa; (chim) a activ(iz)a, a face radioactiv; (el) a iniția un arc electric, a dinamiza; (mil) a forma și a completa; a crea
activated (chim) activat (d. o substanță, un catalizator etc.), stimulat
activated carbon cărbune activ
activated stock (plast) amestec (de cauciuc) cu acceleratori
activating agent agent de activare
activation (chim, met) activ(iz)are, dinamizare
activation energy (chim, met) energie de activare, reactivare
activation heat căldură de activare

activator

activator (chim) activator, activant; (constr) aditiv, adeziv
activator in flotation (ind chim, alim), activator de / in flotație
active activ; harnic; energic, vioi, dinamic; eficient, eficace (atenție la text); în activitate, în vigoare (d. legi); (chim) activ (chimic), care intră ușor în reacție, radioactiv; (ec) productiv
active device (autom, hidr) component / element activ / care necesită alimentare independentă de semnalul de intrare
active account (ec) cont activ de operațiuni
active carbon (chim) carbon activ
active chlorine (chim) clor activ
active coils (OM) spirele active ale unui arc elicoidal
active component (el) componentă activă
active component of the voltage (el) componentă a tensiunii alternative în fază cu curentul
active cooling surface (alim, ind chim, met) suprafață efectivă de răcire
active filler (plast) agent de întărire
active flank (OM) flanc activ (la dinte)
active gas brazing / soldering (met, OM) lipire (tare / cu aliaj metalic) în mediu de gaz reducător
active headrest (auto) tetieră activă / reglabilă în funcție de poziția instantanee a șoferului / pasagerului
active hot-metal mixer (met) melanjor de preafinare
active lime (ind chim) var activ
active load (mec) sarcină activă / efectivă
active maintenance time (TH) timp efectiv / util de mentenanță (pentru depistarea defectelor, reparare, reglare, întreținere și nu timpul total în care s-a realizat respectivul plan de mentenanță)
activeness zel, dinamism, caracter activ
active output (autom, hidr) ieșire dependentă numai de alimentare, oricare ar fi starea în care se află componentul
active profile (OM) profil activ (al dintelui de roată dințată / de clichet etc.)
active transducer (metr) traductor activ
activist activist (în orice domeniu); muncitor care a determinat creșterea productivității; persoană activă / energică
activity activitate, acțiune, mișcare, grad de ocupație, ocupație, profesie, serviciu, exploatare, funcționare (a unei mașini); energie, dinamism; influență
activize a dinamiza, a acti(viz)a, a influența cu; a ține seama de
act of dispatching (ec, TH) acțiune de coordonare
act on a acționa asupra, a avea efect asupra

activation heat

actual adevărat, real; concret; existent; efectiv, prezent, util
actual air consumption (ind chim, met, termo) consum / efectiv real de aer
actual axial load (OM) sarcină / forță axială reală
actual cut (mas-un) partea utilă a cursei cuțitului, cursa activă / de prelucrare (prin așchiere)
actual efficiency (TH) randament efectiv
actual error (mat, metr) eroare reală / efectivă
actual grain size (met) mărimea reală a grăuntelui (cristalin)
actual force (TH) forță reală / efectivă transmisă (prin tija unui piston, printr-un mecanism etc.)
actual horsepower (mas, TH) putere efectivă (exprimată în cai-putere)
actual hydraulic fluid volume (effective cylinder capacity) (autom, hidr) volum real de fluid hidraulic, cilindree efectivă a cilindrului (unei pompe, unui piston etc.)
actual load (mec) sarcină reală / utilă
actually (*adv*) într-adevăr, în realitate; de fapt, totuși, cu toate acestea; în prezent, în momentul de față
actual measurement (metr) măsurare exactă
actual output (ec, mas, mec) producție / putere efectivă / reală; debit real
actual radial load (OM) sarcină / forță radială reală
actual range (TH) gamă / interval efectiv(ă) / de utilizare
actual size (OM, TH) dimensiune / mărime reală / efectivă
actual stress (mec) tensiune efectivă / reală
actual value valoare reală
actuate (TH) a acționa, a pune în mișcare / în funcțiune; (el) a iniția un arc electric; a activ(iz)a; a impulsiona, a dinamiza; a stimula, a stârni; a determina, a hotărî
actuated position (autom, hidr, mas) poziție finală
actuated time (autom, hidr) timp de execuție / de acționare, timp în care se exercită forțele / procesele de comandă (și automatizată)
actuating (TH) acționare, punere în mișcare, care acționează
actuating lever (OM) pârghie de acționare / de comandă / de pornire
actuating mechanism mecanism de acționare
actuating quantity (autom) mărime / cantitate de acționare
actuating range (autom) domeniu / interval de acționare / de influență / în care intervine acționarea (sistemului) / care comandă acționarea
actuating roll (alim, OM, met) rolă (activă) (de ghidare) la un transportor etc.

active headrest

actuating signal (el, autom) semnal de acționare / de comandă
actuation (TH) acționare, comandă, punere în funcțiune (a unei mașini)
actuator (autom) element / servomotor de acționare; (mas, OM) pârghie de pornire, mecanism de acționare
act up (TH) a funcționa prost
acurrent rectifier (el) redresor de curent alternativ
acute ascuțit; acut; pronunțat; la ordinea zilei
acute angle (mat) unghi ascuțit
acute angled (mas-un, OM) cu unghi ascuțit
acute bisectrix (ec, TH) biseectoarea unghiului ascuțit
acute fatigue (ec, TH) oboseală acută (a unui operator); (TH, OM, mec) oboseală critică (și nedorită) / severă / (prea accelerată) (a unui material sau a unui element de mașină)
acutely (*adv*) (în mod) acut, sever, cu acuitate, urgent
acute triangle (mat) triunghi ascuțit unghic
acyclic (fiz, mec, el, hidr) aciclic, neperiodic
a.d. (average depth) (nav, geogr, hidr) adâncime medie
adamantine spar (chim) corindon
adapt a (se) adapta; a (se) ajusta; ~ **to** / **for** a adapta la / pentru; a (se) potrivi cu / la
adaptability (to) (TH) adaptabilitate (la)
adaptable (to) (TH) adaptabil, care se adaptează (ușor) (la)
adaptation (TH, T) adaptare, ajustare, acomodare
adapted adaptat, simplificat; prelucrat; potrivit, ajustat
adapted for cross-country driving (auto) adaptat să circule pe orice teren
adapter / adaptor (met) port-electrod, corp al arzătorului, suport de electrod (la sudură); (el) transformator; (mas-un, OM) adaptor, manșon de reducere, reducere, piesă de ghidare, piesă suplimentară de adaptare la formă, distanțier, bucsă pe care se montează un rulment; (hidr) racord intermediar; (mas) dispozitiv de cuplare
adapter coupling (OM, hidr) manșon de reducere, reducere
adapter plug (el) fișă intermediară
adapter sleeve (OM) bucsă intermediară între arbore și rulment, bucsă de strângere
adapter-type bearing (OM) rulment cu bucsă de fixare
adapting piece (hidr, OM) piesă de adaptare / de racordare, țevă de racord, fitting, piesă de legătură
adapting pipe (hidr, OM) fitting, racord de țevi, piesă tubulară de asamblare a conductelor
adaptive metallurgy (met) metalurgie fizică

adamantine spar

adaptive tuning (metr) reglare în funcție de condiții (de lucru etc.)
adapt themselves (T) a se adapta (și d. două suprafețe în contact)
add (to) a adăuga (la / în), a completa; (mat) a aduna
added material / metal (met) material / metal de adaos / de aport (și la sudură)
addend (mat) termen al adunării
addenda completări
addend(um) (ec) completare, act adițional; (OM) înălțimea capului dintelui (h_a) (la roți dințate); (TH) adaos la o prelucrare; anexă
addendum angle (OM) unghiul de angrenare pe vârful dintelui (α_a), unghiul de cap al dintelui (la orice dinte de roată dințată cu dinți dreapți, inclusiv cel evolventic)
addendum circle (OM) cercul exterior / de cap (al roții dințate) (d_a)
addendum cone (OM) conul de vârf / de cap al danturii conice
addendum flank (OM) flancul capului dintelui
addendum line of the tooth (OM) dreapta de vârf a cremalierei (de referință)
addendum modification (OM) deplasare a danturii (unei roți dințate) / de profil, modificarea / deplasarea capului dintelui ($x-m_n$)
addendum modification coefficient (OM) coeficient de deplasare de profil, coeficientul deplasării capului dintelui (x)
add in a include în, a cuprinde
addition adaos, adăugare, adunare, însumare; (chim, met, plast) corp străin, impuritate, element de aliere; (TH) adaos; completare, adăugare; (constr) dependență, acaret
addition agent (met, plast, T) element de aliere / de adaos, aditiv (și în lubrifianți), material de adaos (la compozite)
additional adițional, suplimentar, complementar, în plus, de adaos
additional air (termo) aer suplimentar
additional breaker (mas) concasor de mărunțire
additional building (TH, constr) clădire anexă
additional cargo space (auto) spațiu suplimentar (și pentru bagaje)
additional charge (el) încărcare suplimentară, (mas) admisie după punctul mort superior; (mec, mas) încărcătură / încărcare (și tehnologică) sarcină suplimentară
additional equipment (mas) echipament auxiliar
additional load (mec) suprasarcină
additional pressure (mec, hidr) suprapresiune
additional pressure drop (mec, hidr) cădere suplimentară de presiune

additional voltage

additional voltage (el) tensiune suplimentară
addition charge (met, ind chim, TH) încărcare / încărcătură suplimentară (și la furnal, la procese de prelucrare a materialelor)
addition constant constantă aditivă
addition of reducing agents (ind chim, met) adaos de (agenți) dezoxidanți
addition polymer (chim) polimer de adiție
addition polymerization (ind chim, plast) polimerizare prin adiție
additions (alim, met, ind chim) adaosuri, materiale de adaos, fluxuri, fondanți
additive (chim, T) aditiv, agent de adiție; cumulativ, de anunat, care se adaugă
additive action (chim, mec, T) acțiune cumulativă
additive effect (T, ind chim) efectul aditivului
add-on (OM) adaos prin încheiere; plus de greutate datorat încheierii; a adăuga
address adresare; (inf, c) mesaj, apel, adresă; direcție
addressable (autom) accesibil, care poate fi adresabil, căruia i se poate destina o adresă
adresse (inf) adresă; a se adresa, a lua cuvântul; tact, îndemânare
addressee adresant, destinatar
adduct (fiz, chim) compus chimic cu legături slabe (de exemplu, Van der Waals)
add-up a aduna, a însuma; a completa, a adăuga, a anexa, a (se) alătura; (mas) a cupla
adept (TH) specialist, expert
adeptness (TH) pricepere, calificare (într-o specialitate)
adequacy caracter adecvat, adecvare; (TH, mas) acceptabilitate; proporționalitate
adequate to adecvat cu / pentru; suficient, potrivit cu, corespunzător la / cu
adequate for destul, suficient (pentru), doar atât cât trebuie; acceptabil; mulțumitor
adequately (*adv*) (în mod) adecvat, corespunzător, (așa) cum trebuie / cum se cuvine; competent, cu competență, mulțumitor, satisfăcător; suficient, destul, îndeajuns
adequation of stress (met, mec) detensionare
adhere (met, T) a (se) lipi, a adera
adherence (met, plast, T) aderență, aderare, adeziune, legătură strânsă; capacitate de aderență, adezivitate, coeziune
adherent aderent
adherent failure (plast) rupere a aderentului / adezivului
adherent moulding material (met, plast) material aderent de formare în matriță
adhering (fiz, met, plast, T) care aderă, aderent

adresse

adhering electrode material (met, plast) material de electrod, care aderă / aderent (pe piesă) (și la procedeul de sudare)
adhesion adeziune, lipire, aderență, capacitate de aderență, adezivitate
adhesion-deformational theory (of friction) (T) teoria adeziunii și deformării (pentru / la frecare)
adhesion force (fiz, T) forță de adeziune / de aderență / de coeziune
adhesion force due to liquid bridge (fiz, T) forță de adeziune / de aderență / de coeziune datorată punții / legăturii de lichid
adhesion force measurement (fiz, T, metr) măsurarea forței de adeziune / de aderență / de coeziune
adhesion heat (termo) căldură de aderență
adhesion promotor (ind chim, plast) agent de promovare / de îmbunătățire a adeziunii, diluant reactiv
adhesion of slag (met) aderența zgurii
adhesion strength (mec, plast, T) forță de adeziune, rezistența la / de adeziune / a asamblării lipite sau numai a adezivului, rezistență a materialului aderat / lipit (și în procese de frecare și uzură)
adhesive (material) adeziv, aderent, cleios, lipicios, clei
adhesive batch (plast) șarjă de adeziv
adhesive bonding (OM) legătură / asamblare prin lipire / prin aderență
adhesive capacity capacitate de legătură / de asamblare prin lipire / prin aderență
adhesive coat (plast) strat de adeziv
adhesive failure (plast) rupere adezivă
adhesive film (plast) peliculă de adeziv
adhesive force forță adezivă
adhesive insulating tape (el) bandă izolantă
adhesive material (plast) material de lipit, (material) adeziv
adhesiveness aderență, adezivitate
adhesive power putere adezivă / de lipire / de coeziune
adhesive strength (mec, OM, plast, T) rezistență de aderență (la lipituri)
adhesive substance (chim) substanță adezivă
adhesive tape (el, OM) bandă adezivă izolantă / de lipit / de etanșat
adhesive water (hidr) apă peliculară
adhesive wear (T) uzură adezivă / de aderență
adhesive weight (cf) greutate aderență
ad hoc (*adv*) numai pentru acest caz / scop
adiabat (fiz, termo) adiabată, curbă adiabatică
adiabatic (fiz, termo) adiabatic

adiabatic (baffle) plate

adiabatic (baffle) plate (termo) placă adiabetică
adiabatic calorimeter (metr, plast, termo) calorimetru adiabetic
adiabatic compression (fiz, termo) compresie adiabetică
adiabatic curve / line (fiz, termo) curbă adiabetică
adiabatic dryer (alim, ind chim, termo) uscător adiabetic
adiabatic partition (termo) perete adiabetic
adiabatic process (fiz, termo) proces adiabetic
adiabatic transformation (fiz, termo) transformare adiabetică
adiabatic wall (termo) perete adiabetic
adipose adipos, gras
adjacency adiacență; vecinătate, apropiere
adjacent (mat) adiacent; alăturat, vecin, învecinat; (met, OM) lângă cusătură (la sudură)
adjacent angle (mat) unghi adiacent
adjacent to adiacent la
adjoining învecinat, adiacent
adjoining angle (mat) unghi adiacent
adjoint (ec) adjunct; (mat) asociat, conjugat; a se învecina
adjourn a (se) amâna; a (se) suspenda, a întreprinde (și o ședință)
adjournment (perioadă de) amânare; suspendare, retragere, întrerupere (și la o ședință)
adjunct adjunct; ajutor; adaos, anexă; ~ **to** subordonat la / cuiva
adjunction (mat) completare, asociere
adjust (TH) a ajusta, a regla, a aranja, a adopta, a calibra, a pune la punct, a acorda, a conforma, a potrivi, a pune în ordine, a sistematiza, a se adapta
adjustability (TH) capacitate / posibilitate de reglare
adjustable (TH) reglabil, ajustabil, adaptabil
adjustable base (mas, OM) postament / batiu / platformă reglabil(ă) (și cu șuruburi)
adjustable bearing (OM, T) lagăr reglabil
adjustable blade (mas) lamă reglabilă (la bulldozer etc.); (nav, termo) pală (de elice / de ventilator etc.) cu pas reglabil
adjustable caliper gauge (metr) calibru-vergea reglabil
adjustable clearance (OM) joc reglabil
adjustable cam (OM) camă reglabilă
adjustable current control (autom, el) reglare a intensității curentului electric
adjustable drill (mas-un) burghiu reglabil
adjustable eccentric excentric reglabil
adjustable feed stop (mas-un, OM) opritor reglabil pentru limitarea avansului

adjustable voltage control

adjustable gage șablon reglabil
adjustable index (metr) ac indicator reglabil (la aparate)
adjustable jib (mas-un) braț reglabil (cu diferite poziții de tăiere) (la strung, mașini în industria lemnului etc.)
adjustable lever (OM) pârghie / levier cu braț de lungime variabilă, fixator de poziție
adjustable marker (auto) reper de distribuție; (mas) reper de reglare / de potrivire (și la montaj)
adjustable-(milling) cutter (mas-un) freză reglabilă
adjustable (multiple) spindle drill machine (mas-un) mașină de găurit cu reglarea pozițiilor axelor (multiple) principale
adjustable nozzle (hidr, OM, termo) ajutor / duză reglabilă
adjustable pin (OM) fus / bolț reglabil
adjustable pitch (mas, OM) pas variabil / reglabil
adjustable play (OM) joc reglabil / ajustabil
adjustable potential system (el) sistem reglabil generator - motor
adjustable pulley (OM) roată reglabilă pentru curele trapezoidale (și pentru întindere)
adjustable racke angle (mas-un) unghi de atac reglabil al sculei
adjustable reamer (mas-un) alezori reglabil
adjustable resistance (el) reostat, rezistență reglabilă
adjustable restrictor valve (OM, hidr) drosel reglabil, reductor de debit reglabil
adjustable ring (OM) inel de fixare / de reglare
adjustable seat (OM) scaun reglabil (la ventil etc.); suport reglabil
adjustable shock absorber (OM, auto) amortizor reglabil
adjustable spanner (mas-un) cheie reglabilă / universală
adjustable speed motor (mas, el) motor electric de turație reglabilă / variabilă
adjustable starter (auto, el) demaror reglabil
adjustable stop (mas-un, OM) limitator / opritor reglabil
adjustable strap hunger (constr, OM) bridă reglabilă de suspensie
adjustable tap (mas-un) tarod reglabil
adjustable tap wrench (mas-un) cheie universală pentru tarozi
adjustable transformer (el) transformator reglabil
adjustable valve (hidr, OM) supapă reglabilă
adjustable voltage control (autom, el) (sistem de) reglare a tensiunii electrice

adjustable voltage divider

adjustable voltage divider (autom, el) potențiomtru / divizor de tensiune, reglabil
adjustable voltage rectifier (autom, el) redresor cu tensiune reglabilă / variabilă
adjustable wrench (TH) cheie franceză / reglabilă
adjust by measuring a măsura, a regla (după măsurare), a dimensiona; a ajusta (un dispozitiv, o mașină etc.) după măsurare / pe baza unor măsurători (ai unor parametri / caracteristici)
adjusted reglat, ajustat, corectat, cu corecție
adjusted life rating factor (OM) factor de corecție dependent de raportul C/P (capacitate dinamică de bază / sarcină dinamică echivalentă, la rulmenți)
adjuster (muncitor) reglor, ajustor, instalator, montator, instalator, cel care face reglarea; dispozitiv de reglare (fină); dispozitiv de ajustare; (OM) tijă / șurub de reglare; (met) dispozitiv pentru fixarea benzii la laminare
adjuster bolt (OM) șurub / bolț de reglare
adjuster cotter (OM) pană de reglare
adjust for wear (mas, T) a ajusta / regla (din cauza uzurii); ajustare pentru compensarea uzurii
adjusting (TH) reglare, ajustare, care (se) reglează; reglabil, ajustabil
adjusting clearance (OM) joc de ajustaj, ajustaj cu joc
adjusting clip (el, OM) placă de strângere / clemă reglabilă
adjusting collar (OM) inel de reglare / inel reglabil de montare
adjusting control (autom, mec) reglare (și automată)
adjusting device (mas, autom) dispozitiv de reglare / ajustare
adjusting ear (OM) ureche de întindere
adjusting gear (OM) mecanism de reglare (posibil cu roți dințate)
adjusting gauge (mas, metr) calibru / șablon de reglare (și a jocului în rulmenți etc.)
adjusting hand wheel (auto) volan reglabil
adjusting key (OM) pană de reglare; cheie cu deschidere reglabilă
adjusting lever (mas-un) manetă / pârghie de reglare
adjusting nut (OM) piuliță de reglare / piuliță de blocare a inelului interior al rulmentului
adjusting piece (OM) piesă de reglare / care reglează (și o poziție)
adjusting pin (OM) știft de centrare / de reglare
adjusting plate (mas) lîră; placă de îndreptare
adjusting ring (OM) inel de reglare
adjusting screw (OM) șurub de reglare (a poziției, a forței de apăsare etc.)

administration

adjusting shim (auto) adaos de reglare
adjusting slider (el) contact alunecător (cu poziție reglare a poziției și / sau a apăsării)
adjusting spring (OM) arc de reglare
adjusting strip (TH) piesă / fâșie de adaos
adjusting washer (OM) șaibă de reglare
adjusting wedge (OM) pană de reglare (nu se specifică forma acesteia)
adjustment (TH) ajustare, reglare, potrivire; compensare; (OM) ajustaj, păsuire; acordare; asamblare; corectare, corecție, îndreptare; netezire, rectificare; regularizare; reglare; sistematizare; unificare; (ec) reducere / ajustare a prețurilor
adjustment curve curbă de racordare; (metr) curbă de reglare / etalonare (a unui aparat)
adjustment factor (autom, metr) factor de corecție
adjustment for length of stroke (mas-un) reglare a lungimii cursei (active)
adjustment for position of stroke (mas-un) reglare a cursei în raport cu piesa de prelucrat
adjustment for wear (mas-un, T) reglare pentru compensarea uzurii
adjustment function (autom, OM, mat) funcție de reglare
adjustment mark reper de reglare
adjustment matching (TH) ajustaj
adjustment of rolls (met) reglare a cilindrilor (de laminor)
adjustment of stroke (mas-un) reglare a cursei (active)
adjustment of tappet (auto) reglare a tacheților
adjustment of timing (auto) reglare a distribuției
adjustment pin (OM) știft de reglare
adjustment plate (mas-un) placă / platou de îndreptare
adjustment ring (OM) inel de reglare
adjustment screw (OM) șurub de reglare
adjustment work (TH) (acțiunea / operația de) reglare
adjust to zero (metr) reglare la zero a indicatorului unui aparat
adjust up and down (mas-un, TH) reglare / a regla pe verticală (la curse alternative)
adjuvant ajutător, auxiliar; folositor, util
admeasure a măsura, a distribui (egal); a stabili (limite sau proporții)
admeasurement (metr) măsurare, distribuire, distribuție; mărime, dimensiune
administer (ec) a conduce, a administra; (TH) a pune în funcțiune / acțiune; administrator
administration (ec) administrație, conducere; administrare

administration building

administration building (constr, ec) clădire administrativă
administrative administrativ, executiv
administrator administrator, (bun) organizator; conducător
admiralty brass / bronze (nav, met) alamă / bronz naval(ă)
admiralty law (nav) drept maritim
admiration mark semn de exclamare
admissibility admisibilitate, posibilitate
admissible admisibil, permis, tolerabil, posibil, acceptabil
admissible error (autom, metr) eroare admisibilă
admissible load (mec, TH) sarcină admisibilă
admissible load per axle (cf) sarcină admisibilă pe osie
admissible pressure (hidr) presiune admisibilă
admissible stress (mec) tensiune / solicitare admisibilă, efort admisibil
admission acces; taxă de intrare, acceptare, recunoaştere a unui fapt; (hidr) sosire, intrare; (hidr, mas, termo) admisie, admisiune; (TH) intrare
admission aperture (hidr, mas) fantă / deschidere de admisie / de intrare
admission cam (mas) camă supapei de admisie
admission chamber (termo) cameră de admisie
admission gear (OM, termo) mecanism pentru deschiderea şi închiderea supapei de admisie (acţionat prin angrenaj)
admission opening (auto, hidr, OM, termo) orificiu de admisie
admission pipe (auto) ţeavă de admisie
admission port (auto, hidr, OM) canal / orificiu de admisie
admission potential (el) tensiune / potenţial de intrare / la sursa de alimentare; (termo) presiunea aerului / fluidului la admisie
admission pressure (termo) presiune de intrare / de admisie
admission stroke (mas, hidr) cursă de admisie
admission valve (mas, hidr, OM) supapă / ventil / robinet de admisie
admissive admisibil, legal, permis
admit (in, into, to) (TH) a deschide admisia, a admite, a permite accesul; a îngădui; a recunoaşte ca valabil
admittance (el) admitanţă (inversul impedanţei)
admitted admis, recunoscut, acceptat, permis
admix (chim, mediu) a (se) amesteca, a adăuga, a impurifica
admixture (alim, constr, ind chim) amestec(are), adaos, adăugare, impuritate, ingredient; (met) fondant, impuritate

advance angle

admixture heat (chim) căldura amestecului / generată prin amestecarea unor substanţe
adnation (chim) adeziune
adopt a adopta; a accepta; a aproba
adoptability acceptabilitate
adoptable acceptabil, adoptabil
adoption (TH, ec) adoptare, primire, recepţie, recepţionare, acceptare
adrift (nav) în derivă
adroit îndemânatic, iscusit, priceput, abil
adroitness dexteritate, îndemânare, abilitate
adsorb a adsorbi
adsorbate (fiz, T) adsorbit
adsorbed layer strat absorbit (de aer, de apă, de alte substanţe)
adsorbent adsorbant
adsorbent bed strat adsorbant
adsorber adsorbant, care adsoarbe
adsorbing capacity (chim, T) capacitate de adsorbţie
adsorbing material (fiz, chim, T) material adsorbant / care adsoarbe (altul)
adsorbing power (chim) putere de adsorbţie
adsorption (fiz, chim, T) adsorbţie
adsorption capacity (fiz, chim, T) capacitate de adsorbţie
adsorption effect (fiz, chim, T) efect de adsorbţie
adsorption film (fiz, chim, T) peliculă adsorbantă / de adsorbţie / care poate fi adsorbită (atenţie la context)
adsorption isotherm (fiz, ind chim, T) izotermă de adsorbţie
adsorption layer (T, chim) strat de adsorbţie / adsorbant
adsorption property (chim, fiz, T, TH) proprietate adsorbantă / de a adsorbi
adsorption velocity (fiz, ind chim) viteză de adsorbţie
adsorptive capacity (chim, fiz, T, TH) capacitate de adsorbţie
adsorptive property (chim, fiz, T) proprietate de adsorbţie
adsorptivity (chim, fiz, T) putere de adsorbţie, adsorbtivitate
adulterate (TH) a falsifica, a contraface; a denatura
adustion inflamabilitate, combustibilitate
advance înaintare, întrecere, depăşire, avans; avansare; dezvoltare, progres; anticipare; decalaj; penetrare; progres; perfecţionare; (nav) înaintare (curbă de giraj); a împinge în faţă, a avansa, a promova; (ec) a urca preţul
advance angle (el, mas) unghi de avans

advance borehole

advance borehole gaură de probă (la tâmplărie)
advanced din față / frunte; avansat; înaintat; progresist, modern
advanced ignition (auto, termo) aprindere prematură / timpurie
advancement înaintare, avansare, mers înainte; progres, îmbunătățire; perfecționare, dezvoltare; succes
advance money (ec) avans, scont
advance of tool (mas-un) avansul sculei
advance payment (ec) scont, avans
advance sparking (auto) avans la aprindere
advance time (mas-un) timp de avans (al sculei)
advance winding (autom) bobinaj de comandă
advancing avansare, înaintare, care avansează
advantage avantaj, profit, folos, privilegiu; (ec) profit, beneficiu; (mat) preferință, superioritate; a avantajă
advantageous avantajos, favorabil; folositor, util
advaresim (plast) rășină sintetică / poliesterică
adversary adversar; oponent; potrivnic
adversative adversativ
adverse (to) advers, contrar (la / cu); neprielnic, nefavorabil, potrivnic, ostil (față de)
adverse conditions (auto) condiții nefavorabile / adverse / neprielnice
adverse effect efect advers / dăunător
adverse gradient / slope pantă inversă
adversely (*adv*) nefavorabil, (în mod) ostil
adverse wind (nav) vânt contrar
advert reclamă, anunț
advertise a face reclamă, a anunța
advertising reclamă, a anunța
advertise a face reclamă; a preveni, a avertiza; a anunța; a da un anunț (la ziar etc.)
advertisement reclamă, publicitate; anunț
advertising publicitate, reclamă, activitatea de publicitate; care face reclamă, de reclamă
advice sfat, recomandare; informații; raport
advisability recomandabilitate, oportunitate
advisable recomandabil, de dorit, oportun, potrivit, adecvat, judicios
advise a sfătui, a consulta, a anunța, a consilia; a recomanda; a informa, a încunoștința, a notifica; ~ **with** a se sfătui cu, a se consulta cu
advised informat, încunoștințat; voit, intenționat; prudent, precaut; sfătuit, consiliat
advisedly (*adv*) judicios; intenționat; cu bună știință
advisorer, advisor (amer) sfătuitoare; consilier; consultant
advisory imputernicit să dea sfaturi / recomandări; consultativ

aerology

advisory body (ec, pol) consiliu consultativ
advisory committee (TH) comisie / comitete de experți
advocate (jur) avocat; susținător, adept
adze teslă, bardă (la tâmplărie)
aegis egidă; **under the** ~ sub egida
aeolian eolian
aelotropic crystal (chim) cristal anizotrop
aerate a aera, a aerisi, a ventila; a gazifica; a umple cu aer
aerated aerat, cu aer la interior
aerated ancret (constr) beton aerat
aerated nappe (hidr) curent de apă aerată
aerated water (hidr) apă aerată
aeration aerisire, aerare, ventilație, afânare, (met) aerare a formelor, afinare; (hidr) aerare a apei, spumare
aeration filter (hidr) aerofiltru, filtru la aerisire
aeration of moulding sand (met) aerarea amestecului / nisipului de formare
aerator (ind chim) saturator, aerator
aerial de suprafață; aerian, suspendat; atmosferic; (radio, mil) antenă
aerial cable (el) cablu aerian
aerial cable pole (el) stâlp de cablu aerian
aerial cableway (constr) macara-funicular (de șantier)
aerial conductor (cf, el) sârmă de contact la locomotivele electrice
aerial contamination (mediu) contaminare a aerului / pe calea aerului
aerial crossing (el) traversare / încrucișare aeriană (de linii electrice)
aerial feeder (el) linie de transport / de furnizare a energiei electrice
aerial leading (el) racord de fir aerian
aerial line (el) linie aeriană
aerially aerian, în aer
aerial railway (TH) funicular
aerial ropeway teleferic, funicular
aerial wire (el) conductor aerian
aerify (ind chim) a gazeifica, a carbura; a vaporiza; a umple cu aer
aeroconcrete (constr) beton-spumă
aerodynamic(al) (fiz, hidr) aerodinamic
aerodynamic diameter (ind chim, alim, hidr) diametru aerodinamic (al unei particule într-o suspensie) (și la filtrare)
aerodynamic drag (fiz, mec) rezistență a aerului
aerodynamic shape formă aerodinamică
aerodynamics (fiz) aerodinamică
aeroginous (met) coclit
aerology meteorologie

aero-mixture indicator

aero-mixture indicator (ind chim, metr) aparat pentru determinarea compoziției aerului sau a altui amestec de gaze
aeroplane oil (av, ind chim, T) ulei de avion
aerose (met) de alamă
aerosol aerosol
AESC (American Engineering Standards Committee) Comitetul American pentru Standarde Tehnice
a few câțiva, câteva; niște; unii, unele
affability afabilitate, bunăvoință, cordialitate
affable afabil, cu bunăvoință, binevoitor, cordial
affably (*adv*) afabil, cu bunăvoință
affair afacere, chestiune, problemă;
affect a afecta, a influența (în rău), a avea un efect dăunător, a prejudicia, a dăuna, a vătăma; a simula
affected afectat; nenatural, nefiresc; prefăcut
affective state stare emoțională (la un operator / muncitor)
affiliate (to) a (se) afilia (la), a (se) înscriere (în), a (se) asocia cu; a primi (ca membru); calitate de membru; a stabili legături / surse / origini; a face legătura dintre
affiliation (to) afiliere (la), înscriere (în); primire (ca membru); calitate de membru; stabilirea legăturilor / surselor / originilor
affinage (met) afinare, rafinare
affinated sugar (alim) zahăr rafinat
affining quality (met) grad de afinare
affinition sugar (alim) zahăr rafinat
affinitive afin
affinity afinitate, asemănare, înrudire, legătură
affinity constant (chim) constantă de echilibru a reacției
affinity for oxygen (chim, met, plast) afinitate față de oxigen
affirm a afirma, a confirma; a susține; a ratifica; a declara
affirmance afirmație, afirmare confirmare; adeverire
affirmation afirmație, confirmare; susținere; ratificare; declarație
affirmative afirmativ, pozitiv
affirmatively (*adv*) (în mod) afirmativ, pozitiv
affix a atașa (la); a pune (pe); a adăuga (la); aplicare; afix
affixation atașare; punere; adăugare; aplicare
affluence belșug, afluență; prinos; bogăție, avere
affluent bogat, avut; îmbelșugat, abundent; afluent
afflux (a)flux; afluență, curgere, admisie
afford a (-și putea) permite, a avea mijloacele necesare pentru; a oferi, a da (producție etc.); a aduce (un câștig)

aftermarket key

affordable posibil, disponibil
afforest a împăduri
afforestation împădurire
affreight (nav) a navlosi
affusion (agr, alim) stropire, udare, aspersiune
afield departe, la mare depărtare; rătăcit, pe un drum greșit
afire arzând, în flăcări
aflame în flăcări
afloat plutind, care plutește; dus de curent; (nav) la / pe bord, pe mare; acoperit de apă / ape, inundat; (ec) fără datorii
afflush with cu / la același nivel cu
afoam (TH) sub formă de spumă
afloat (nav) pe mare, pe apă, la bord, pe linia de plutire
afloat service (nav) serviciu de bord
afore (nav) spre prora
afore-mentioned mai sus menționat
afts (aforesaid) sus-menționat
aft (nav) pupa, la / din / spre pupa, la cârmă
after după, la sfârșitul (temporal); după, în urma, în spate, dinapoia (spațial); ca / drept urmare; în ciuda, cu toate că; (nav) la pupa
after-acceptance service (TH) service (întreținere) după acceptarea produsului
afteradmission (mas, termo) admisiune, admisie ulterioară / după punctul mort superior
afterbake (chim) întărire ulterioară
after-blow (met) suflare suplimentară (la cuptor Bessemer) / prelungită
afterbody (nav) (jumătatea) pupa
after-burning (ind chim, met) ardere / prăjire suplimentară, supraardere
after-contraction (plast, met) contracție suplimentară / remanentă / reziduală
after cooler (chim, termo) răcitor secundar / final
aftercrop (agr) a doua recoltă
after-damp (chim) gaze de explozie
after deck (nav) punte de la pupa
after-effect remanență, persistență; (mec) deformare ulterioară, efect ulterior
after end (met) capătul din spate (al unui semifabricat)
after-expansion (termo) dilatare remanentă
afterflow (plast, mec) curgere / deformare plastică (ulterioară)
aftergeneration (ind chim, met) ieșire întârziată a gazelor din soluție / din materialul topit
after-grass (agr) otavă
after hardening (plast) întărire ulterioară
after-heat încălzire după sudare
aftermarket key (auto) cheie diferită

after part

after part (nav) pupa
afterpeak (nav) picul pupa
after placing the sample (metr) după amplasarea probei / eșantionului / epruvetei
after post (nav) etambou
after-pour (met) a turna suplimentar
after-pouring (met, plast) turnare suplimentară
afterproduct (ec, TH) produs secundar
aftersails (nav) far de la pupa
after-sale(s) service (ec, TH) service după vânzare
after-shrinkage (met, plast) contracție remanentă / reziduală
after-teeming (met, plast) turnare suplimentară
after-treatment (met) tratament suplimentar / de completare / după sudare
afterward(s) (nav) spre pupa, în pupa
afterworking (met) efect ulterior (după prelucrare)
aftmost (nav) cel mai din pupa, la extrema pupa
again (*adv*) din nou, iar(ăși); încă o dată; încă pe atât; pe de altă parte; și, în afara de acesta, pe lângă acestea; și apoi
against împotriva, (în) contra; (cu verbe exprimând ciocnirea / lovirea) de, în; pe fondul / fundalul; prin contrast cu; în comparație cu
against theft împotriva furtului
against-theft device / **system** (auto) dispozitiv / sistem împotriva furtului, (dispozitiv) anti(-)furt
against the sun (TH) în sens invers acelor de ceasornic
agaric mineral (chim) lapte de var
agate (minerl) agat(ă)
age vârstă, epocă, perioadă, vechime; (TH) durată de funcționare; a îmbătrâni (și artificial), a face să îmbătrânească; (alim) a matura
age-control (plast) control al îmbătrânirii
age hardening (met, plast) durificare prin îmbătrânire / precipitare / afinare / îmbogățire; durificare în timp / din cauza îmbătrânirii (la aliaje neferoase, lubrifianți etc.); creștere a consistenței în timp (d. lubrifianți)
age hardening crack (met, plast) fisură cauzată de durificarea prin îmbătrânire
age of cathodes (met) durata de lucru a catodilor
age resister (plast) inhibitor de îmbătrânire
aged (plast) îmbătrânit, supus îmbătrânirii
ageing (met, plast) îmbătrânire; (alim) maturizare, maturare
ageing apparatus (plast) aparat de încercat / testat la îmbătrânire
ageing induced crack (met, plast) fisură cauzată de îmbătrânire (în sudură și materiale plastice)
ageing of alloy / metal (met) îmbătrânire a aliajului / a metalului

aggregate

ageing of rubber (chim, plast) îmbătrânire a cauciucului
ageing process (alim, chim, plast, met) proces / procedeu de îmbătrânire / de maturizare / de maturare
ageing property (plast) comportare la îmbătrânire, proprietate de îmbătrânire
ageing rezistance (met, plast) rezistență la îmbătrânire
ageing test test de îmbătrânire; (alim) test de maturizare / maturare
agency (ec) agenție, organ (de stat etc.), organizație; (TH) acțiune, factor
agent (chim, TH) agent, mediu, substanță, factor, compus chimic, reactiv; (ec) agent (al unei societăți), reprezentant, intermediar
agent of fusion (met) fondant (la cuptoare), flux (la sudură)
age of cathodes (met, el) durata de exploatare / de funcționare / de lucru pentru catodi
age sensitive (met, plast) (material) sensibil la îmbătrânire
agglomerant (met) aglomerant
agglomerate (met) a aglomera, aglomerat; adunat; a aduna, a strânge, a (co)masa; a (se) aduna
agglomerated cake (met) material aglomerat / sinterizat
agglomerating (constr, ind chim, met) (proces de) aglomerare
agglomerating plant (ind chim, met) uzină / instalație de aglomerare
agglomeration (ind chim, met) aglomerare, sinterizare, prăjire de aglomerare; (co)masare
agglutinant (chim) aglutinant
agglutinate (met) a aglutina; a (se) lipi, a (se) încheia; (alim) a se aglutina
agglutination (met) aglutinare, sinterizare; conglomerat
agglutinative cleios, lipicios, aglutinant
aggrandize a mări, a extinde, a lărgi; a întări, a consolida (autoritatea), a face mai autoritar / puternic; a avansa, a promova; a îmbogăți
aggrandizement mărire, extindere, lărgire; întărire, consolidare (a autorității); avansare, promovare; îmbogățire
aggravate a agrava, a înrăutăți; a intensifica (un proces nedorit), a mări, a spori (și în sens nedorit)
aggravation agravare, înrăutățire; îngreunare (în realizare)
aggregate (constr) agregat, amestec natural de nisip și pietriș (pentru beton); (mat) mulțime, component; colecție; familie; a (se) aglomera, a (se) îngrămădi, a (co)masa; total, adunat la un loc, întreg

aggregation

aggregation (constr, TH) agregat, masă, conglomerat; (met) aglomerare; îngrămădire, acumulare; agregare

agitate a agita, a amesteca

agitating (alim, hidr, ind chim, met) agitare, amestecare, care se amestecă / se agită

agitation agitare, clătinare, scuturare; dezbateri publică

agitator (apparatus / device) (alim, ind chim) agitator, amestecător, dispozitiv de agitare / amestecare; (met) melanjor; malaxor

agitator screen (alim, constr, ind chim, met) ciur agitator (de separare / sortare)

AGMA, American Gear Manufacturers Association Asociația Americană a Producătorilor de Angrenaje

AGMA lubricant number (T) număr / cod AGMA pentru lubrifiant, număr arbitrar dat de AGMA pentru desemnarea gradelor de vâscozitate a lubrifianților pentru angrenaje

ago (*adv*) acum, în urmă (cu)

agraffe (OM) agrafă

agraphitic (chim, met)agrafitic; fără grafit (și d. compozite)

agraphitic carbon (met) carbonagrafitic / legat

agrarian (agr) agrar, agricol; sălbatic (d. plante)

agress a începe un atac, a agresa (și chimic)

agression agresiune, atac (și chimic)

agressive agresiv; energic, activ; întreprinzător

agressiveness agresivitate (și chimică)

agressive slag (met) zgură agresivă

agressive tack (plast) lipire agresivă, lipiciozitate în stare uscată

agreeable (**to**) dispus să accepte / aprobe / încuviințe; bun, potrivit, adecvat, corespunzător

agreed de acord, care s-au înțeles / au căzut de acord; agreeat; bine; corespunzător

agreement înțelegere, acord; aprobare

agree to a accepta (până la urmă, în final), a consimți, a subscrie, a fi de acord, a aproba, a încuviința

agree with a concorda cu; a se potrivi cu, a nu se deosebi de; a se pune de acord cu

agricultural (agr) agricol

agriculturalist (agr) agricultor, agronom

agriculture (agr) agricultură

agrobiologic(al) (agr) agrobiologic

agrobiology (agr) agrobiologie

agrologic(al) (agr) agronologic

agronomic(al) (agr) agronomic

agronomist (agr) agronom

agronomy (agr) agronomie

aground (nav) eşuat, (pus) pe uscat; pe pământ

ahead of în fruntea, în față, înainte

air blowing

ahead (*adv*) în frunte, în / din față, înainte, dinainte, (spațial); înainte, în față, dinainte, pe / de viitor (temporal); mai bun decât, superior; **go** ~ ! înaintează ! avansează !, continuă!; **be** ~ **of** a fi înaintea (cuiva, a ceva); **look** ~ a găsi la viitor; **get** ~ **of** a trece înaintea (cuiva, a ceva); **get** ~ **of** a depăși (ceva, pe cineva); **straight** ~ drept înainte

aid ajutor; a ajuta, a sprijini, a da ajutor

aide consilier; ajutor

aide-memoire agendă, bloc-notes

aidful de ajutor, folositor

aids mijloace auxiliare / ajutoare

aim scop, obiectiv intenție; a ținti, a ochi, a năzui (spre), a urmări (un scop)

aiming stake țel, pol

aimless fără scop / țință

aimlessness lipsă de finalitate

air aer, atmosferă, mediu; nesigur; a aerisi, a aera, a ventila, a zvânta, a pune la uscat; de aer, pneumatic, aerian

air-acetylene welding (met) sudare cu acetilenă, în aer

air-arc cutting (met) tăiere arc-aer

air bag (auto) airbag

airbag deployment (auto) deschiderea / umflarea airbagurilor

airbag inflator (auto) sistemul de deschidere (d. airbaguri)

air bag storage (auto) compartimentul airbagului

air bag supplemental restraint system (auto) sistemul suplimentar de protecție al airbagurilor

air bag warning (auto) indicator EPS (pentru programul electronic de stabilizare); atenționare / avertizare; avertizor pentru airbag

air ball balon (cu aer)

air base (av) bază aeriană / aviatică

air based pe bază de aer, pneumatic

air bed saltea pneumatică, suport pneumatic / pe pernă de aer

air bind buzunar de aer (împiedică trecerea unui fluid peste el)

air blast (met) aer insuflat, vânt (la furnal)

air blast connection pipe (met) conductă de aer (insuflat) / de vânt (la furnal)

air blasting (met) insuflare de aer, vânt (la furnal)

air blast nozzle (met) ajutoraj pentru aer insuflat / pentru vânt (la furnal)

air bleed (hidr, OM) purjă de aer, dispozitiv de înlăturare a aerului din instalații hidraulice

air blower (met) suflantă

air blowing (met) afinare cu aer insuflat, insuflare cu aer (la convertizor)

air box

air box (met) cutie de vânt (la convertizor)
air brake (OM) frână pneumatică / cu aer
air bubble (hidr, met, plast, T) bulă de aer
air bubbles entrained in a lubricating oil (T) bule de aer antrenate / formate în lubrifiantul în exploatare sau prin amestecare / barbotare
air case (met) cămașă de aer (la cuptor)
air chamber (met) canal de aer (la cuptoare)
air channel (met) cameră de aer (la cuptoare, la furnal)
air chest (met) cutie de vânt (la convertizor)
air chill (met) călire în aer
air circulation (met) circulația aerului
air classification (agr, alim, ind chim) sortare în curent de aer
air cleaner (agr, alim, ind chim, met) epurator / filtru de aer, dispozitiv de curățat aerul
air cock (OM) robinet de aer
air comparison pycnometer (metr) picnometru pentru aer, prin comparare
air compression (fiz) comprimarea aerului
air compressor (mas) compresor de aer
air conditioned cu aer condiționat
air conditioner (unit) (termo) instalație de aer condiționat, unitate de tratare a aerului condiționat / a aerului comprimat (de obicei filtru + detentor + ungător); (auto) dispozitiv de aer condiționat
air conditioner refrigerant (auto) agent de răcire / refrigerant pentru sistemul de aer condiționat
air conditioning (termo) climatizare, condiționare a aerului
air conditioning button (auto) buton pentru (activarea sistemului de) aer condiționat
air conditioning compressor (auto, termo) compresor pentru aer condiționat
air conditioning plant (alim, termo) instalație de climatizare / de condiționare a aerului
air conditioning refrigerant (auto, chim) agent de refrigerare pentru (sistemul de) aer condiționat
air consumption (auto, termo) consum de aer
air contamination (mediu) contaminarea / poluarea aerului
air cool a răci cu aer
air cooler (alim, termo) răcitor cu aer
air cooling (met, termo) răcire cu / în aer
aircraft (av) avion, aparat de zbor
air current (în) curent de aer
air cushion pernă de aer
air cylinder (OM) cilindru pneumatic sau numai partea lui cilindrică
air damper (hidr, OM) amortizor pneumatic
air damping (hidr, OM) amortizare pneumatică

air intake control button

air deficiency (termo, ind chim, met) deficiență / lipsă (și parțială) de aer (la ardere)
air desintegration plant (ind chim, met) instalație de descompunere a aerului
air draft / draught (met, termo) curent de aer, tiraj
air drain (met, termo) gură de răsuflare, răsuflătoare
air dry uscare / uscat în aer; a usca în aer
air dryer deshidrator de aer
air drying (alim, constr, ind chim) proces de uscare în aer
air duct (hidr, OM) conductă de aer (și sub presiune)
air entrainment antrenare (a unui lichid, a unei pulberi) în (jet de) aer; pătrunderea / antrenarea aerului
air exhaust eliminare / evacuare de aer
air exhauster (met, termo) exhauster
air exhaust port (met, termo) orificiu de evacuare a aerului
air filter filtru de aer
air flap (valve) (hidr, OM) clapetă / supapă de aer
air flow (fiz) curent de aer, curgerea / ieșirea aerului; (auto) flux de aer
air flue (ind chim, met) conductă / aducție de aer (și la cuptoare)
air for combustion (termo, met) aer de ardere / de combustie
air forging hammer (met) ciocan pneumatic de forjat
air-frame bearing (OM, T) lagăr cu peliculă gazoasă
air free (ind chim, alim) fără aer, cu aerul scos
air-fuel gas welding (met) sudare aerogaz / în aer cu gaz
air gauge (metr) manometru (pentru aer / gaze), dispozitiv / aparat pneumatic de măsură
air hardening (met) călire / călibil în aer
air heater (met) caupăr, cowper, preîncălzitor de aer
air hole (met, plast) gură de răsuflare, răsuflătoare (și la turnare)
air humidity umezeala / umiditatea aerului
airing aerisire
air ingress (met, termo) admisia aerului
air input debit de aer (la intrare)
air intake admisia / (pre)luarea aerului; (auto) alimentare cu aer
air intake control (auto) control al alimentării cu aer
air intake control button (auto) butonul pentru preluarea aerului (din exterior sau de recirculare); buton de reglare a alimentării cu aer (în interiorul autovehicolului)

air jarring moulding machine

air jarring moulding machine (met) mașină de format prin scuturare pneumatică
air jet jet / curent (dirijat) de aer; (auto, termo) jiclor de aer; (hidr, termo) jet de aer
airless neaerisit, lipsit de aer; îmbăcsit; calm, liniștit, fără curenți de aer
air-line drain port (hidr, OM) orificiu de purjare a apei din circuitele pneumatice
air-locked etanș la aer
air main (hidr, OM) conductă principală de aer
air motor (mas) motor pneumatic
air-operated ram (met) berbec acționat pneumatic (și la forjă)
air output (hidr) eliminare / evacuare a aerului (debit de) aer la ieșire
air patenting (met) patentare în aer
air permeability (plast, hârtie) permeabilitate la aer
air permeability method metoda cu / prin permeabilitate la aer
aer pillow (hidr, OM) pernă pneumatică / de aer
air pipe(line) (hidr, OM) conductă de aer / de ventilație
air pocket (met) gol de aer, suflură
air pollution (mediu) poluare a aerului
air polluting (mediu) care poluează aerul
air port (met) canal de aer la cuptorul Siemens-Martin
air preheater (met) caupăr, cowper, preîncălzitor de aer
air pressing (plast) presare (cu sac cu) aer (la lipire); (alim) presare cu sac de aer (la prese de struguri)
air pressure (fiz) presiunea aerului, presiune atmosferică
air-propane welding (met) sudare aeropronică / în aer, cu propan
air-puff blower (termo) dispozitiv de insuflare intermitentă cu aer (și pentru înlăturat impurități de pe suprafețe)
air pugging purjare cu aer
air pump (OM) pompă de aer
air quenching (met) călire în aer
air refined steel (met) oțel dezoxidat / afinat în convertizor (cu insuflare de aer)
air refining (met) afinare cu aer insuflat (în convertizor)
air release (TH) putere de dezaerare, degajare / eliberare a aerului
air resistance (fiz) rezistența aerului
air sand blower (met) mașină de sablat (cu nisip în jet de aer)
air scrubber (ind chim) epurator de aer
air seal (OM) etanșare-închidere ermetică

air vessel

air seasoned (termo) aer cu umiditate specifică mediului / anotimpului
air separation (alim, constr, ind chim) separare a aerului
air shaft (TH, termo, OM) canal / coș / burlan de aerisire-ventilare
airship dirijabil
air shrinkage (plast, met) contracție la aer
air silencer (mas) amortizor de zgomot (la vehicularea aerului)
air slide (OM) suprafață pneumatică
air sluice (OM) obturator de aer
air space in grate (termo) gol pentru pătrunderea aerului
air spade (mas-un) ciocan pneumatic (în sens mai larg)
air sparger (hidr) distribuitor de aer
air spring (hidr) arc pneumatic
air squeezer (hidr, met) mașină pneumatică de formare
air squeezing core machine (met) mașină pneumatică de miezuri
air-steam mixture (alim, termo) amestec aer-abur
air strainer filtru de aer
air stream (fiz, TH) curent de aer
air suction (OM, TH) sorb de aer, ventuză
air supply (TH) alimentare cu aer, debit de aer, producerea aerului comprimat
air suspension (auto) suspensie pneumatică
air swept mill (alim, mas) moară / mașină de mărunțit, cu aspirarea aerului
air tank rezervor de aer
air tap (OM) robinet de aer
air throttle (OM) clapetă de aer
air tight închis, ermetic, etanș (la aer)
air tightening packing (OM) etanșare pentru aer
air tint (met) culoare de revenire
air tool (mas-un) sculă pneumatică
air tower post de distribuție a aerului comprimat
air tube (OM) tub / conductă de aerisire / de aer / de ventilație; (auto) anvelopă, cameră
air tube radiator (termo) răcitor tubular de aer
air turn over moulding machine (met) mașină pneumatică rotativă de formare
air-type die casting (met, plast) mașină pneumatică, de turnat prin injecție
air uptake (termo) sursă / aducție / priză de aer
air valve (OM) supapă pneumatică, ventil / robinet (cu sertar) / obturator de aer
air vane (OM) paletă / pală (la ventilator)
air vents (auto) ventilatoare
air vessel (OM) cameră de aer; rezervor / colector de aer; (anat) trahee

air volume

air volume (fiz) volum de aer; (met) debit de aer / de vânt
air washer dispozitiv de spălare a aerului, filtru
airy situat în aer; de sus; înalt; (bine) aerisit; cu acces la aer; de / în aer; aerian; ireal, fantastic
aisle (constr) deschidere, aripă, paletă
aitchbone (alim) bucată de carne din coapsă (de vacă)
aix gold leaf (met) folie / foiță de aur
ajar întredeschis; (d. o ușă / portieră etc.) între-deschis; nearmonios; discordant
alabaster (minerl) alabastru
alarm alarmă; panică; avertizor; a alarma, a avertiza, a preveni
alarm device (TH) dispozitiv de alarmare
alarmed alarmat, în stare de alarmă
alarm fuse (el) siguranță fuzibilă cu semnalizare
alarm gauge (hidr, metr) manometru cu semnalizare / de alarmare
alarming alarmant, îngrijorător, periculos, primejdios
alarmingly (*adv*) (în mod) alarmant, îngrijorător, periculos (de)
alarm relay (autom, auto) releu de alarmă
alarm signal (TH) semnal de alarmă / alarmare / avertizare
albronze (met) bronz cu aluminiu
albumen (alim) albumină, albuș de ou; (bot) albumen
albumin (alim) albumină
alcohol (chim) alcool, spirt
alcohol factory (alim) fabrică de spirt / alcool alimentar
alcoholization (of the wine) (alim) alcoolizarea (vinului)
alcoholo(meter) (metr) alcoolmetru
aldehyde (chim) aldehydă
aleatory întâmplător, aleator, stocastic
alembic (alim) alambic
alert sprinten, ager, alert; atent, prevăzător, gri-juliu; vigilant; alarmă, alertă; a alerta, a alarma
alertness (stare de) alertă; prevedere, vigilență; vioiciune, agerime
alfa iron (met) fier alfa
alga, (pl) algae (alim, biol) algă
algebra (mat) algebră
algebraic(al) (mat) algebric
algorithm (mat, inf) algoritm
alien străin; înstrăinat; ostil, ~ **from** diferit de; disjunct; necorespunzător
alienate a înstrăina; a denatura
alight aprins, arzând; luminat
alight (from) a coborî; a ateriza; a ameriza; aprins, arzând; luminat

alkalinity

align a alinia, a așeza în rând; a îndrepta; (TH) a centra; ~ **with** a (se) pune de acord cu, a (se) înțelege cu; a include, a înscrie, a cuprinde
aligning operația de centrare, aliniere etc.; care (se) centrează / aliniază
aligning bar (OM) dorn de centrare
aligning reamer (mas-un) alezor lung pentru prelucrat două găuri concentrice simultan
aligning seat hearing (OM) rulment axial cu șaibă sferică de aliniere
aligning seat washer (OM) suport pentru șaiba de aliniere a rulmentului axial
alignment aliniere; reglare; îndreptare; aliniament; (TH) aliniere, centrare, direcție, paralelism; grupare; jalonare, îndreptare, orientare, nivelare; (mat) regularizare; (mas, mas-un) rectificare, aliniere; (metr) reetalonare, reevaluare
alignment error eroare de reglare / de aliniere
alignment stake (OM) tijă de ghidare
align oneself with a colabora cu (cineva)
align reaming (mas-un) alezare concomitentă a două sau mai multe găuri coaxiale
alike la fel, asemănător; în mod egal, (aproape) la fel
aliment (alim) aliment(e), hrană, a hrăni; (jur) întreținere
alimentary (alim) alimentar, de alimentație, nutritiv, hrănitor
alimentation (alim) alimentare, hrănire, alimentație
alinement jalonare
aliquation (met) stratificare, clivaj, desprindere, exfoliere
aliquot eșantion al unei suspensii pentru aparate de măsură
alist (nav) canarisit
aliting (met) alitare
a little ceva, puțin, întrucâtva; nu mult(ă); de scurtă durată; o cantitate oarecare (mică)
alive în viață; (el) încărcat; (TH) în funcțiune; sub tensiune
alkali (chim) alcali(u), bază, substanță alcalină
alkali fastness (chim) rezistență la alcali
alkali free (chim) fără alcalii, nealcalin
alkali metal(s) (chim) metal(e) alcalin(e), (*pl*) grupul metalelor alcaline
alkalimeter (metr, chim) alcalimetru
alkaline (chim, met) alcalin, bazic
alkaline blaskening (met) brunare
alkaline cleaner (chim) soluție alcalină de curățat
alkaline solution (met, chim) leșie, soluție alcalină
alkali neutralisation number (T, ind chim) cifră de saponificare
alkalinity (chim) alcalinitate, bazicitate

alkali proof

alkali proof (chim) (material) rezistent la alcali
alkali-resistant / -resisting rezistent la alcali
alkali-resistant / -resisting cast iron (met) fontă rezistentă la alcali
alkali salt (chim) sare alcalină / de metal alcalin
alkali-soluble (chim) solubil în alcali
alkali tyre reclaim (plast) (cauciuc și de anvelope) regenerat cu alcalii
alkalies (chim) alcalii
alkaloid (chim) alcaloid
alkyd (chim) alchid(ic)
all tot, toată (lumea), toți, toate; întreg; fiecare, oricare, orice; tot, maxim
all-American panamerican, fabricat în întregime în SUA
allay (met, chim) a liniști, a calma, a tempera
allayer liniștitor, calmant
all cotton (textile) bumbac 100%
allege a pretinde, a pretexta
Allen screw (OM) șurub cu locaș hexagonal / cu cap inbus
allergic (med) alergic
allergy (med) alergie
alleviate fitting (OM) ajustaj ușor (de făcut) / slab / mic
alleviation alinare, ușurare
alliance alianță
allied (met) aliat
allegation (met, ind chim) malaxare, amestecare, aliere (rar)
alligator (mas-un) presă-aligator, concasor cu fălci
alligatoring proces de deteriorare a stratului (de vopsea / de acoperire) caracterizat prin crăpături adânci, extinse pe unul sau mai multe straturi, în adâncime, creșterea rugozității unei suprafețe metalice pe durata formării (rezultatul seamănă cu pielea de crocodil)
alligator clip (OM) clamă crocodil
alligator grab (OM) clește aligator
alligator shears (mas-un) foarfece cu pârgă
alligator squeeze (mas-un, met) presă aligator
alligator wrench cheie pentru țevi "aligator"
all-important deosebit / extrem de important
all-in inclus; inclusiv
all-inclusive atotcuprinzător; (ec, TH) cu totul (d. preț, pachet de piese / servicii)
all insulated (el) izolat (electric) complet
all-in tariff (ec) tarif universal
all level sample (T) probă medie
all-metal (chim) complet metalic
allocate a aloca (resurse), a destina; a distribui, a repartiza; (autom, inf) a aloca
allocation alocare, destinare, distribuire, repartizare; (ec) alocație; (mat) repartiție, distribuție

alloying

all-or-none response (autom) răspuns "tot sau nimic"
allot a aloca, a repartiza; a distribui; a destina; a acorda
alloted means (ec) mijloace alocate
allotment (ec) alocare, repartizare, repartiție, distribuție, distribuire, contingent, lot; parte, participație; (agr, ec) teren arendat
allotropic alotrop(ic)
allotropic change / transformation (chim, met) transformare alotropică
allotropy (chim, met) alotropie
all over peste tot, în toate părțile; la capăt / sfârșit; terminat; de sus până jos; din toate punctele de vedere
allow a permite, a îngădui; a face posibil; a da, a acorda (bani, timp etc.); a recunoaște, a nu contesta; a lua în considerare, a ține seama de
allowable admis, admisibil, permis, îngăduit, acceptabil; (ec, jur) legal
allowable defect(s) toleranță de rebuturi (în selecție); defect admisibil
allowable error (metr) eroare admisibilă
allowable limit limită admisibilă
allowable load sarcină admisibilă
allowable misalignment (mec, mas, OM) dezaflare (nealiniere) permisă (la arbori)
allowable stress (mec, OM) tensiune / solicitare admisibilă
allowable working pressure / load (mec, mas, TH) presiune / sarcină admisibilă de lucru
allowance încuviințare, permisiune; rație, tain (ec) bonificație, alocație, rabat, plată (regulată), indemnizație, reducere, rabat (*amer*) bani de buzunar; (TH) adaos de prelucrare, toleranță, surplus de material; admitere; recunoaștere, luare în considerare; permisiune, faptul de a permite
allowance for contraction (met, plast) adaos pentru contracție (la model)
allowed permis, admis
allow for a avea în vedere; a ține seama de, a nu pierde din vedere
allow of a permite (ca posibil), a îngădui
alloy (met, plast) aliaj; a alia
alloyage (chim, met) aliere
alloy cast iron (met) fontă aliată
alloy cast steel (met) oțel aliat turnat
alloy deposition (met) depunere de aliaj (la aco-periri)
alloyed (met) aliat
alloyed ferrite (met) ferită aliată
alloy element (met) element de aliere
alloying (met, plast) aliere

alloying addition

alloying addition (met) adaos de aliere
alloying element / component / constituent / metal (chim, met, plast) element / component / compus / metal de aliere
alloying zone (met, plast) zonă de aliere
alloy metal (met) metal aliat, aliaj metalic, metal de aliere
alloy pig iron (met, plast) fontă aliată brută / în blocuri
alloying property (met, plast) capacitate / proprietate de aliere
alloy steel (met) oțel aliat
alloy-steel castings (met) piese turnate din oțel aliat
alloy strip (met) bandă din oțel aliat
alloy tool steel (met) oțel aliat de scule
all-position (met) (sudare) în orice poziție
all-purpose (TH) utilizabil în orice condiții; bun la toate; de uz general
all right perfect, (foarte) bun, în regulă / ordine; satisfăcător, acceptabil; foarte bine, cum trebuie, categoric; destul de bine, mulțumitor
all round din toate punctele de vedere
allseed (alim) știr, troscot
allusive (to) plin de aluzii (la adresa); aluziv, plin de conotații; simbolic
alluvial aluvionar, aluvial
all-weather oil (ind chim, T) ulei pentru orice vreme / multigrad
all-welded (met, OM) sudat în întregime / complet
all-weld-metal (executat) din metal depus (prin sudură, la recondiționări)
almost aproape (că); cât pe ce
aln (fiz, metr) unitate de măsură pentru lungime $1 \text{ aln} = 0,593777778 \text{ m}$
alone singur; stingher; neînsoțit; neajutat (de nimeni); doar, numai; exclusiv
along de-a lungul, în lungul; în cursul / timpul (unui proces / fenomen)
alongside chiar lângă, (chiar) alături de, unul lângă altul; pe margine, de-a lungul; (nav) bord la bord, acostat
along with împreună cu, o dată cu
Alnico (met, el) aliaj feros cu nichel și cobalt, folosit pentru magneți permanenți
alpax (met) silumin, alpax
alpha (litera) alfa, litera α în alfabetul grecesc, primul, prima
alpha and omega alfa și omega, tot, partea principală / cheie / foarte necesară
alpha iron (met) fier α
alpha 2 structure (met) structură alfa 2 care se găsește în structuri stabile alfa (detectabilă prin difracție cu radiație X, și nu metalografic)

alternating motion

alphabet alfabet; (TH) elemente (de bază)
alphabetic(al) alfabetic
alphabetical listing listare în ordine alfabetică
alphabetically (*adv*) ordine alfabetică, alfabetic
alphabetic order ordine alfabetică
alphabetic word cuvânt format din literele aceleiași alfabet
alpha-beta structure (met) structură compusă din fază alfa și fază beta
alphabetize (edu) a alfabetiza; a așeza în ordine alfabetică
alpha double prime (orphoto-rhombic martensite) (met) martensită ortorombică (obținută la viteze mari de răcire)
alpha prime (met) martensită alfa
alpha-ray spectrometer (fiz, metr, materiale, met) spectrometru cu radiație alfa
alpha stabilizer (met) stabilizator pentru structură / fază alfa
alpha-transus (met) temperatura de graniță între faza alfa și faza alfa + beta
alpine alpin, de munte
already deja; și
alsifer (met) alsifer, (fero-aliaj) silico-aluminiu
altar (met) altar (de cuptor)
alter a (se) transforma, a (se) schimba, a altera; a (se) schimba; a (se) modifica, a transforma; (d. animale) a castra
alteration transformare, modificare, alterare, schimbare, rezultat al modificării
alteration of form deformare / schimbare a formei
altered structure (chim, met, plast) structură modificată
alternate alternativ, alternant, schimbător; intermitent; (*amer*) de rezervă / schimb, ca o alternativă; suplimentar, adițional; (mat) altern, fiecare al doilea; (*amer*) locuitor, înlocuitor, supleant; a alterna, a se schimba; a se succeda; a face să alterneze
alternate angles (mat) unghiuri alterne
alternate immersion (corrosion) test test de rezistență la coroziune, prin imersare alternativă
alternately (*adv*) (în mod) alternativ, succesiv
alternating bend(ing) (T, OM) încovoiere alternantă
alternating current (AC) (el) curent alternativ
alternating current motor (el) motor de curent alternativ
alternating current welding (el) sudare cu curent alternativ
alternating force (mec) forță alternantă
alternating impact test / încercare la șoc repetat
alternating joint (constr) rost alternant
alternating load (mec) sarcină alternantă

alternating motion

alternating motion (mec) mișcare alternativă
alternating strain (mec) deformație alternantă
alternating stress (mec, OM) efort / tensiune alternant(ă)
alternating stress number (mec) număr de cicluri alternante
alternating stress test (mec, OM) test cu solicitare alternantă
alternative current shunt motor (el) motor pentru curent alternativ, în derivație / șuntat
alternator (el) generator de curent alternativ
although deși, cu toate că, în ciuda faptului că; chiar dacă
altimeter (metr) altimetru
altitude altitudine, înălțime
altogether cu, întru totul, (în) total, complet; în întregime; în general; până la urmă; întreg, total(itate)
alumina (chim, met) oxid de aluminiu, alumină (Al_2O_3)
alumina fire brick (met) cărămidă refractară din alumină / aluminosă
alumina-silica brick (met) cărămidă refractară silico-aluminosă
aluminiferous (met) cu conținut de alumină
aluminise (*brit*), **aluminumize** (*amer*) a acoperire / a trata cu aluminiu
aluminising (*brit*), **aluminumizing** (*amer*) (met) tratament termo-chimic pe bază de aluminiu, aluminizare, acoperire de protecție prin depunere de aluminiu sau compuși ai lui
aluminisation (*brit*), **aluminumization** (*amer*) (met) alitare, aluminizare, calorizare
Aluminium, Aluminum (chim) aluminiu (Al)
aluminium alloy cage (OM) colivie din aliaj de aluminiu
aluminium-base alloy (OM) aliaj (pe bază) de aluminiu
aluminium boron composites compozite pe bază de (aliaje de) aluminiu și fibre de bor
aluminium brass (met) alamă cu aluminiu, aliaj Cu-Zn-Al
aluminium bronze (met) bronz cu aluminiu, aliaj Cu-Sn-Al
aluminium dross (met) zgură cu aluminiu
aluminium dust (met) praf de aluminiu
aluminium graphite composite compozit de aluminiu cu grafit
aluminium hydroxide (chim, met) hidroxid de aluminiu
aluminium impregnation (chim, met) alitare, calorizare, aluminizare
aluminium-magnezium alloy (met) aliaj aluminu-magneziu

ambiguous

aluminium-magnezium-manganese alloy (met) aliaj aluminiu-magneziu-mangan
aluminium nitride (met) nitrură de aluminiu
aluminium oxide (met) oxid de aluminiu
aluminium pig (met) bloc de aluminiu
aluminium plating (met) placare / acoperire cu aluminiu
aluminium shot (met) alică / așchie / granulă de aluminiu
aluminium silicate (met) silicat de aluminiu
aluminium solder (met) aliaj pentru lipirea aluminiului
aluminio-thermic process (met) aluminotermie
aluminio-thermic welding (met) sudare aluminotermică
aluminous (met) de aluminiu, aluminos, de alumină
aluminous slag (met) zgură aluminosă
alveolar alveolar (și la compozite)
alveole (biol) alveolă
alveolus, (*pl*) **alveoli** alveolă (și la compozite)
always (*adv*) (în)totdeauna; în orice împrejurare; mereu, încontinuu, fără întrerupere
amalgam (met) amalgam; amestec
amalgamate (met) a amalgama; a (se) amesteca, a (se) combina, a (se) îmbina (d. materiale); (ec) a fuziona, a unifica; a se mări, a extinde (rar)
amalgamating barrel (ind chim, met) amalgamator
amalgamation (met) amalgamare, formarea unui aliaj cu mercur; amestecare, amalgamare; îmbinare, combinare (d. materiale); (ec) fuzionare, fuziune, contopire, unificare; mărire, extindere (rar)
amalgamator amestecător
amalgam coating (met) acoperire prin amalgamare
amalgam squeezer (mas, met) presă de amalgamare
amber culoarea ambrei / chihlimbarului; chihlimbar, chihlimburi; (alim) sunătoare, pojară
ambience ambianță, mediu înconjurător
ambience of air (în) prezența aerului
ambient (TH, mediu) ambiant, înconjurător (d. mediu, incintă)
ambient aer (în) aer obișnuit / ambiant
ambient conditions (mediu) condiții normale (de cameră, de laborator)
ambient temperature temperatura mediului ambiant; temperatură generală / ambiantă
ambiguity ambiguitate, caracter ambiguu
ambiguous ambiguu, cu dublu înțeles, echivoc; vag, neclar; obscur; problematic; dubios, îndoielnic

ambiguously

ambiguously (*adv*) cu dublu înțeles, (în mod) ambiguu; vag; neclar; obscur
ambiguousness ambiguitate; echivoc
ambivalent (chim) bivalent (rar)
ameliorate a (se) ameliora, a (se) îmbunătăți
amelioration ameliorare, îmbunătățire
amenable to capabil de a fi influențat, influențabil; care înțelege; răspunzător în fața legii; verificat prin, care poate fi verificat
amend îmbunătăți, a pune la punct, a perfecționa; a amenda (un text, o lege); a se îndrepta, a se corija, a se schimba în bine
amendment îmbunătățire; corectare, corijare; amendare (a unui text, a unei legi); amendament; (agr) ameliorare
American English engleză americană, varianta americană a limbii engleze
American National Standards Institute (ANSI) Institutul Național American de Standardizare (SUA)
Americanism americanism
America standard screw thread (OM) filet standardizat în SUA, filet Briggs (pentru țevi)
Americium (chim) americium (Am)
amide (chim) amidă
amidship (nav) centru al navei, zero cârma, mijloc cârma, la mijlocul navei
amine (chim) amină
aminoplast (chim, plast) aminoplast
amino resin (chim, plast) rășină aminică
ammeter (a.c.) (el) ampermetru (de curent alternativ)
ammonia (chim) amoniac, hidroxid de anioniu, NH₃
ammonia pump (hidr, ind chim, OM) pompă de amoniac
ammonia water (ind chim) apă amoniacală
ammonite (minerl) amonit
ammonium (chim) amoniu
ammonium chloride (chim) clorură de amoniu
among printre; între; dintre; din mijloc, în mijloc; la
amorphous amorf, fără structură, necristalizat
amorphous deposit depunere / depozit amorf(ă)
amorphous body corp amorf
amorphous carbon carbon amorf
amorphous form formă amorfă
amorphous glassy state (fiz, chim, plast) stare amorfă sticloasă / vitroasă
amorphous metal (fiz, chim, met) metal (în stare) amorf(ă)
amorphous state stare amorfă
amortizable (ec) amortizabil, care poate fi amortizat (d. mijloace fixe, investiții etc.)

amplitude increase

amortizate (ec) a amortiza
amortization (ec) amortizare; (jur) alienare, înstrăinare (a unei proprietăți)
amount cantitate, mărime, sumă, total, valoare; importanță; sens; semnificație; grad, stare; stoc; număr; mulțime; volum; (ec) capitalul plus dobânda
amount of crown sfericitate, convexitate
amount of deflection (mec) săgeată de încovoiere (și mărimea acesteia)
amount of fuel remaining in the tank (auto) cantitatea de carburant rămasă în rezervor
amount of helm (nav) unghi de cârmă
amount of rainfall (auto) cantitatea de apă de ploaie
amount of rudder (nav) unghi de cârmă
amount of unbalance (mec) valoare a dezechilibrului
amount to a se ridica la (o sumă), a atinge; a forma, a alcătui; a fi egal cu, a echivala cu
amperage (el) intensitatea curentului (în amperi), amperaj
ampere / ampère (el, metr) amper
ampere hour (el, metr) amper-oră
ampere hour meter (el, metr) aparat de măsurat în amperi-oră
ampere turn (el) amper-spiră
amperometer (el, metr) ampermetru
amphibious amfibiu
amphoteric metal (met) metal amfoter
ample amplu, larg; vast, cuprinzător, mare; mai mult decât suficient, din belșug, abundent
ampleness amploare, largime; vastitate, extindere; bogăție, abundență
amplification mărime, amplificare, extindere, largire; (TH) adaos, material adițional (în text)
amplification coefficient / factor coeficient / factor de amplificare
amplification figure (fiz, metr) cifră / valoare de amplificare
amplifier (autom, el) amplificator (a unei mărimi) (în general)
amplify a amplifica, a mări, a lărgi, a extinde (puterea, autoritatea); a explica amănunțit, a dezvolta (o temă); (TH) a adăuga material; (rar) a exagera
amplify on / upon a dezvolta (o temă)
amplifying vibrograph vibrograf cu amplificare
amplifying winding (fiz, autom, el, metr) bobinaj de amplificare
amplitude amplitudine; (mat) unghi polar, argument; rază de acțiune
amplitude increase (fiz, mec) creștere a amplitudinii

amplitude modulation

amplitude modulation (autom, metr) modulație / modulare a amplitudinii
amplitude of a complex number (mat) argumentul unui număr complex
amplitude of roll (nav) unghi de ruli
amplitude ratio raport de amplitudine (raportul între amplitudinea debitului modulat și semnalul de intrare sinusoidal)
amply amplu; abundant, din belșug / abundență; amănunțit, detaliat
ampoule / ampule fiolă, flacon, ampulă
anachronic anacronic
anachronism anacronism
anaerobe (alim) microorganism anaerob, bacterie anaerobă
anaerobic anaerob
anaerobic adhesive (chim, plast) adeziv anaerob
analog analog, analogic
analog input (autom) semnal analogic de intrare
analogic(al) analogic, produs prin analogie
analogize a explica prin analogie
analogous analog, similar, asemănător
analogously (*adv*) (în mod) analog / asemănător, prin analogie
analog signal semnal analogic
analog-to-digital care transformă datele reale (analogice) în date digitale
analog-to-digital conversion (autom, metr) conversie analog-digitală
analog-to-digital conversion error (autom, metr) eroare a conversiei analog-digitală
analog-to-digital (converter) dispozitiv sau subsistem care transformă datele reale (de la traductori) în date digitale (binare)
analog-to-digital quantization error (autom, metr) eroare dependentă de mărimea convertită analog-digital
analog-to-digital ramp conversion (autom, metr) conversie analog-digitală în pantă
analog-to-digital saturation error (autom, metr) eroare de conversie analog-digitală la saturare
analog-to-digital successive approximation (autom, metr) aproximare succesivă la conversie analog-digitală
analogue amplifier (autom, metr) amplificator analogic
analogy analogie, asemănare, potrivire (cu)
analysable (*brit*), **analizable** (*amer*) analizabil, care poate fi analizat
analyse (*brit*), **analyze** (*amer*) a analiza, a cerceta, a examina (minuțios), a studia; a diseca
analyser (*brit*), **analyzer** (*amer*) analizator
analysing (*brit*), **analyzing** (*amer*) analizare, care (se) analizează

anchor ring

analysis (*brit*), **analyzer** (*amer*) analiză, cercetare, descompunere, examen, examinare, studiere, studiu; disecare; măsurare, identificare
analysis of variance analiza variației / dispersiei
analyst analist, specialist; (chim) chimist analist / de laborator
analytic(al) analitic
analytic(al) expression (mat) expresie analitică
analytical gap spațiul dintre electrozii unui spectrograf
analytic(al) solution (mat) soluție analitică
analytic(al) weights (metr) set de greutăți pentru balanța analitică
analytically (*adv*) (în mod) analitic
analytics logică analitică; (mat) analiză matematică
anatomical alloy / metal (med, met) aliaj folosit în chirurgie
anchor (nav) ancoră, **at** ~ la ancoră, ancorat; (OM) șurub / bulon de ancorare / de prindere, a prinde, a fixa
anchorage (nav) ancorare, loc de ancorare, cablu de ancorare, ancoraj, staționare la ancoră, taxă de ancoraj; (constr) fixare, consolidare, ancorare
anchorage dues (nav) taxă de ancorare
anchor agitator (alim, ind chim) amestecător cu ancoră
anchor bearing berth (nav) spațiu de evitare
anchor blade (nav) unghie de ancoră
anchor bolt (constr, OM) bulon / bolț / șurub de fundație / de ancorare
anchor book (nav) cârlig de ancoră
anchor buoy (nav) geamandură de ancoră
anchor cable (constr, nav) cablu de ancorare
anchor capstan (nav) cabestan (de ancoră)
anchor chain (nav) lanț de ancoră
anchor gear (nav) instalație de ancorare (acționată cu transmisie cu angrenaje)
anchor ground (nav) ancoraj
anchor hoy (nav) șalandă pentru manevrat ancore grele
anchor light (nav) lumină de ancoră
anchor loop (nav) buclă de ancoraj
anchor mixer (ind chim, alim) amestecător cu ancoră
anchor nut (nav) bilă de ancoră
anchor plate (constr, OM) șaibă / rondea / placă de ancorare / de fixare
anchor pocket (nav) buzunar de ancoră
anchor pole (constr, el) stâlp de ancorare / de întindere / de fixare
anchor ring (mat) tor; (nav, OM) inel / ochi de ancoră

anchor rode

anchor rode (nav) cablu de ancoră
anchor shackle (nav) cheie / belciug de ancoră
anchor shank (nav) fus de ancoră
anchor stake (constr) stâlp / pilon de ancorare / de fixare
anchor steel sheeting (constr, met) planșă metalică ancorată / pentru fixare / ancorare
anchor tower (constr) stâlp de ancorare
anchor trend (nav) gât de ancoră
anchor tripper (nav) (sistem) ancorator
anchor windlass (nav) vinci de ancoră
anchor yoke (OM) brățară de prindere / de ancorare / de fixare
anchoring (OM) fixare; (nav) ancorare
anchoring bolt (constr, OM) bolț de ancorare
anchoring place (nav) ancoraj, loc de ancorare
anchoring rod (constr) tirant de ancorare
anchoring strength (plast) capacitate / putere de lipire / de legare (și între lanțuri moleculare)
anchorless (nav) fără ancoră; fără cârmă, dus de curent
ancient antic, străvechi demodat, învechit; clasic
and și; iar; precum și, așa că, deci, așadar
and circuit (inf, autom) circuit “și”
and-not circuit (inf, autom) circuit “și-nu”
anechoic chamber (fiz) cameră anecoidă / izolată fonic
anemometer (metr) anemometru
aneroid care nu conține / care nu folosește fluid / aer
angle unghi; (OM) țevă cotită, colț; (mat) vârf, unghi; (met) cornier; (auto) unghi; **at an** ~ în unghi, înclinat; situație, aspect
angle bar (met) cornier
angle bracket (constr, OM) guseu, colțar (de fixare), cornier (de asamblare); (mat) paranteze în unghi
angle bulldozer (constr) bulldozer cu lamă regalabilă / orientabilă
angle centrifuge (alim, mas) centrifugă înclinată
angle cock (hidr, OM) robinet de colț
angle cutter (mas-un) freză unghiulară
angle-cutting (mas-un) așchiera unei țesături, țesire, țesătură
angle deflection (OM, mec) unghi de deformare (a arborelui în reazem), rotire în punctul de reazem
angled piston pump (hidr, OM) pompă cu ax înclinat
angle drive (OM) transmisie în unghi
angle gauge (mas-un, metr) șablon de unghiuri
angle indicator (metr) indicator de unghi
angle iron (constr, mec, met) cornier
angle iron with equal sides (constr, mec, met) cornier L cu aripi egale

angle of repose

angle joint (met, OM) îmbinare de colț (cu un unghi oarecare între piese)
angle lever shear (mas-un) foarfece cu pârghie / cotită
angle moulding press (mas-un) presă înclinată (de turnare în matriță/ de matrițare)
angle mounting (TH, mas) montare / fixare la un anumit unghi
angle of action (OM) unghi de angrenare / de presiune (α) (la angrenaj cu roți dințate)
angle of adjustment (mas-un) unghi de atac
angle of advance (mas-un) unghi de avans
angle of approach (mas-un) unghi de atac
angle of backing (mas-un) unghi între tășuri (la foarfece)
angle of bend unghi de îndoire / de încovoiere
angle of bite / contact (met) unghi de deschidere / de prindere (a cilindrilor de laminare), unghi de contact (semifabricat-cilindru)
angle of convergence (fiz) unghi de convergență
angle of countersink (mas-un) unghi de țesire
angle of deflection (fiz) unghi de deviație / de înclinare; (mec) unghi de deformare (la o grindă)
angle of entrance (nav) unghi al tangentelor la bordaj / la etravă
angle off a țesi
angle of fall (hidr) unghi de cădere / de pantă
angle of flange (mas-un, OM) unghi de largire / de evazare (a unei flanșe)
angle of friction (T) unghi de frecare
angle of glid (T) unghi de alunecare
angle of hearth slope (met) unghi de înclinare al vetrei (cuptorului)
angle of impact (fiz, mec) unghi de impact
angle of incidence (fiz) unghi de incidență
angle of lead (mas-un) unghi de vizare / de avans
angle of lock (mas) toleranță unghiulară la paralelism
angle of mesh (OM) unghi de angrenare/ de presiune (α) (la angrenaj cu roți dințate)
angle of nip (met) unghi de contact (al semifabricatului cu cilindrul), unghi de atac (la cilindrii de laminare); unghi de îndoire al unei sârme (și pentru încercări)
angle of nonslip point (met) unghi neutru / critic (fără alunecare)
angle of opening (mas, TH) unghi de deschidere / de înclinare
angle of phase difference (el) unghi de defazaj
angle of reflection (fiz) unghi de reflexie
angle of refraction (fiz) unghi de refracție
angle of repose (alim, ind chim, mas) unghi de repaus

angle of ricochet

angle of ricochet (fiz, mec) unghi de ricoşare (la o ciocnire)
angle of rolling (met) unghi de atac / de contact / de prindere (între semifabricat şi cilindrii de laminare)
angle of shock (fiz, mec, met) unghi de ciocnire / de impact
angle of sliding (mec, T) unghi de alunecare
angle of torsion / torque / twist (mec, OM) unghi de răsucire (produs de torsiune / răsucire)
angle of unbalance (mec) unghi de dezechilibru
angle reference generator (mec, metr) generator de referinţă de unghi (la echilibrare)
angle reference marks marcaje de referinţă pentru unghi (la echilibrare)
angle steel (constr, mec, met) oţel-cornier
angle valve (OM, hidr) supapă la care direcţia de intrare şi cea de ieşire a fluidului formează un anumit unghi, supapă în unghi / înclinată
Anglo-American anglo-american (în special cu referire la sisteme de unităţi de măsură)
Ångstrom (metr) unitate de măsură $1\text{Å} = 1/6438,4696$ din lungimea de undă a luminii roşii din spectrul cadmiului ($\sim 10^{-10}\text{m}$)
angular unghiular; ascuţit, cu colţuri sau muchii ascuţite
angular acceleration (mec) acceleraţie unghiulară
angular contact ball (roller) bearing (OM) rulment radial-axial sau axial-radial cu bile (role)
angular dimension (mas-un, OM) cotă unghiulară
angularity (mat) unghiularitate, caracter ascuţit; incidenţă oblică; unghi; ascuţiş; (TH) toleranţă unghiulară
angular load (mec, OM) sarcină / forţă înclinată / sub un anumit unghi
angularly (*adv*) (mat) în unghi ascuţit; (în mod) stângaci
angular misalignment (mas-un, TH) defect unghiular, nealinieră / abatere unghiulară
angular momentum (fiz, mec) produsul dintre momentul de inerţie şi viteza unghiulară a unui corp
angular pitch (OM) pas unghiular (τ) (la roţi dinţate, roţi de lanţ / de curele dinţate)
angular speed (fiz, mec) viteză unghiulară (ω)
angular tool (mas-un) cuţit cotit
angular velocity (fiz, mec) viteză unghiulară
anharmonic (fiz, mec) anarmonic, nearmonic
anhydride (chim) anhidridă
anhydrous (fiz, chim) anhidru; deshidratat; uscat
anhydrous lime (chim) var nestins
anil (chim, ind chim, plast) grupare anil; culoare şi colorant indigo

annealing cycle

aniline (phenylamine) (chim) anilină
aniline point (T, chim) punct de anilină (la cauciuc, elastomeri, lubrifianţi etc.)
aniline test (T, chim) test pentru determinarea conţinutului de anilină la arderea unui ulei / unsori etc.
animal (alim) animal, de animal
animal fat (alim) grăsime animală
animal glue (alim) proteină, clei de origine animală
animal oil (alim, T) ulei de origine animală
animate a anima; (inf) a face să fie în mişcare, a simula (pe ecran) un proces / o mişcare
anion (fiz, chim) anion
anionic (fiz, chim) anionic
anion polymerization (chim, plast) polimerizare anionică
anisotropic (fiz, mec) anizotrop
anisometry (fiz, mec, metr) măsurarea anisotropiei
anisotropy (mec, met) anizotropie
anisotropy factor (mec, met, OM) factor / coeficient de anizotropie
anise (alim) anason
aniseed (alim) sămânţă de anason
ankle joint (med, OM) articulaţie de gleznă / tip gleznă
analist analist, autor de anale
annals anale
anneal (met) a reveni, a modera, a arde, a prăji, a calcina, a recoace, a tempera, a normaliza, a decăli, a maleabiliza; a emaila, a smălţui
annealed (met) recopt, revenit
annealed cast iron (met) fontă recoaptă / maleabilă (după tratament) / maleabilizată
annealed copper (met) cupru recopt; aliaj de cupru recopt
annealed steel (met) oţel recopt
annealed wire (met) sârmă recoaptă/ moale
annealer (met) cuptor de recoacere / de revenire
annealing (met) recoacere, coacere, regenerare, refacere, revenire, temperare, normalizare, decălire, maleabilizare; (plast) normalizare
annealing bell (met) cuptor tip clopot de recoacere (a rulourilor de tablă)
annealing box (met) cutie de recoacere
annealing carbon (met) carbon / grafit de recoacere
annealing colour (met) culoare de revenire
annealing condition (met) regim de recoacere
annealing crack (met) fisură / crăpătură de recoacere
annealing cycle (met) durată / ciclu de recoacere

annealing furnace

annealing furnace (met) cuptor de recoacere / de revenire / de maleabilizare
annealing hood (met, termo) clopot de recoacere (pentru rulouri de tablă)
annealing lacquier (ind chim, plast) lac cu uscare în cuptor
annealing oven (met) cuptor de revenire / de recoacere / de maleabilizare
annealing pot (met) creuzet sau oală de revenire / recoacere / maleabilizare
annealing temperature (met) temperatură de recoacere / revenire
annealing time (met) timp / durată de recoacere
annex adaos; anexă, supliment, completare; (constr) dependență ~ **to** a anexa, a alătura, a adăuga la; a atașa; a alipi
annihilate a anihila
annotate a face / da notă explicativă; a adnota
annotation adnotare, notă explicativă
announce a anunța; a declara; a semna
announcement anunț(are), înștiințare
annoy a supăra, a enerva; a deranja; a plictisi
annoyance supărare, iritare; deranjare; deranj, necaz, neplăcere; calamitate
annoying supărător, enervant, deranjant (și d. zgomot de fond); plictisitor; insuportabil
annual anual; anual
annually (*adv*) (în mod) anual, în fiecare an
annual output (ec) producție anuală
annuity (ec) rentă
annul a anula; a desființa; (jur) a declara nul și neavenit
annular inelar, circular, rotund
annular ball bearing (OM) rulment radial cu bile
annular borer (mas-un) burghiu pentru găurire inelară
annular crucible (met) creuzet inelar / circular
annular cutter / drill (mas-un) burghiu inelar
annular furnace (met) cuptor inelar / circular
annular gear (OM) roată dințată, cu dantură interioară
annular groove (OM) canal / șanț inelar
annular holder (OM) suport inelar
annular kiln (met, sticlă) cuptor circular
annular magnet (el) electromagnet cu miez toroidal
annular nozzle (mas) ajustaj inelar; (auto) jiclor inelar
annular ring shear tester (mec, mat) tester / dispozitiv de testare / încercare la forfecare, cu inel
annular shape (de) formă inelară
annular stiffener (OM) inel de rigidizare

answer the helm

annular type burner (met) arzător inelar
annular wave (hidr, mec) undă inelară
annulement anulare; desființare
annulus fantă inelară, spațiu / rost inelar, cavități sau deschidere în formă inelară
anode (fiz, el) anod; placă anodică
anode bar (fiz, el) bară anodică
anode butt (met) (restul unui) anod parțial consumat
anode copper (met) cupru anodic
anode effect (fiz, el, met) efect anodic
anode feedback (chim, fiz, el) reacție anodică
anode mould (met) formă pentru turnarea anodului
anode mud / slime (el, met) nămol / precipitat anodic
anode strips (met) benzi anodice
anodic (fiz, el) anodic
anodic cleaning (el, TH) curățare anodică
anodic coating (el, met, TH) acoperire anodică
anodic effect (met) efect anodic (la acoperiri)
anodic etching (chim, el) corodare / gravare anodică
anodic oxidation (chim, el) oxidare anodică
anodic oxide coating (chim, el) acoperire anodică
anodic pickling (chim, el, met) decanare anodică
anodic stripping (chim, el, met) îndepărtarea prin efect anodic a unei acoperiri
anodise (chim, el, met) a forma prin efect anodic o acoperire
anodising (el, met) acoperire anodică, anodizare (de protecție)
anolyte (chim) anolit (la acoperiri)
anomalous anormal; aberant; neregulat; inconsecvent; contradictoriu
anomaly anomalie
anorganic anorganic
anormalous (TH) contrar normei; anormal
anonymity anonim, caracter anonim
another un alt, o altă, altul, alta; încă un / o
answer răspuns, replică; ~ **to** ripostă, contramăsură; (mat) soluție; a răspunde, a replica, a da un răspuns; a reacționa, a corespunde, a satisface; a fi bun / deajuns; a rezolva, a soluționa
answerable la care se poate răspunde, la care se poate da un răspuns; ~ **for** răspunzător pentru / de; corespunzător la
answerableness posibilitatea de a răspunde / de a riposta; răspundere, responsabilitate
answer for a răspunde de / pentru, a avea răspunderea pentru
answer the helm (nav) a asculta cârma

answer to

answer to a corespunde cu; a răspunde la (nume)
antagonism antagonism; conflict; ~ **to** opoziție / rezistență față de
antagonist opozant, adversar
antagonistic antagonist, advers, opus, potrivnic
antagonize a-și face un dușman; a contracara; a lupta împotriva; a se opune, a rezista, a riposta; a fi în opoziție (cu)
antagonistic couple (mec) cuplu antagonist
antecedence precedență, antecedentă
antecedent antecedent, anterior, faptă anterioară; (mat) antecedent; precedent
antechamber anticameră; (TH) antecameră
ante meridian, am antemeridian, înainte de amiază / de ora 12 ziua
antenna antenă
antepenultimate al treilea de la sfârșit, antepenultim
anterior anterior, precedent, de mai înainte, din față, de dinainte
anteriority anterioritate; precedență
anteriorly (*adv*) anterior, mai înainte
anteroom (constr) anticameră
antiacid (chim, met, plast) antiacid, rezistent la acizi
antiager (plast) inhibitor de îmbătrânire
anticathode (el, fiz) anticatod
antichamber compression ignition engine (auto, mas, termo) motor diesel cu antecameră
anticipation anticipare, anticipație, prevedere; perspectivă; (ec) plată anticipată, avans
anticipated anticipat; previzionat
ant Climax anticlimax, gradație descendentă / inversă; cădere, prăbușire (în carieră); revers
anticlockwise (în sens) antiorar
anticlockwise (left hand) rotation rotație în sens antiorar
anticoagulant (alim, chim, med) (substanță / agent) anticoagulant(ă)
anti-corrosion additive (T, chim) aditiv anticoroziv / anti-corosiv
anti(-)corrosive (chim, met, T) anticorosiv
anticorrosive agent (chim, met, T) agent / mediu anticorosiv
anticorrosive coating (met, plast) acoperire / vopsea anticorosivă
anticorrosive paint (nav, met, ind chim, plast) vopsea anticorosivă
anticorrosive plating (ind chim, met, plast) acoperire anticorosivă
anticorrosive protection (chim, TH) protecție anticorosivă
anticorrosive quality putere / calitate / proprietate anticorosivă (d. materiale, aditivi etc.)

antihunt circuit

antireep device (autom, mas) dispozitiv de frânare (la mers în gol); dispozitiv de blocare / antipatinare
antidegradant (plast) inhibitor de îmbătrânire
anti-extrusion ring (OM) inel anti extrudare (pentru o garnitură de etanșare)
antifatigue (chim, plast) (material) care îmbunătățește rezistența la oboseală
antifoam (chim, T) (aditiv, agent) antispumant
antifoam additive (T) aditiv antispumant
antifoam agent (T) agent antispumant
antifouling (alim, chim, plast, met) prevenirea coroziunii (și organice) (cu referire la piese imersate)
antifreeze (auto, chim) anticongelant; antigel
antifreeze for oil (auto, T, chim) agent anti-îngheț pentru lubrifiant, antigel
antifreezing (termo) rezistent la frig
antifreezing agent (T) aditiv anticongelant / anti-îngheț / anti-solidificare
antifreezing compound (auto, T) antigel
antifreezing quality (termo) rezistență la frig / îngheț
antifreezing solution (auto, T) antigel
antifriction (T) antifricțiune
Anti-Friction Bearing Manufactures (AFBMA) Asociația Producătorilor de Lagăre de Antifricțiune
antifriction alloy (met, T) aliaj (de) antifricțiune
antifriction brass (met, T) alamă (de) antifricțiune
antifriction insert (T) inserție antifricțiune
antifriction lining (T) acoperire antifricțiune
antifriction material (T) material de antifricțiune (metalic, plastic, ceramic sau compozit)
antifriction metal (T, met) aliaj metalic de antifricțiune, babbitt (în sens larg)
antifriction state (T) stare de antifricțiune
antifricitional (T) de antifricțiune
antifriction alloy (T) aliaj de antifricțiune / de cuzinet / de lagăr
antifricitional bearing (OM, T) lagăr de antifricțiune
antifricitional cast iron (T, met) fontă antifricțiune
antifricitional grease (ind chim, T) unsoare antifricțiune
antifricitional metal (T, met) aliaj (rar, metal) de antifricțiune
antifrother (plast, chim) (aditiv) antispumant
antigravity filtration (alim, ind chim) filtrare sub vid / în sens antigravitațional
antihunt circuit (autom, el) circuit stabilizator / autobasculant

anti-icing device

anti-icing device (termo) dispozitiv de protecție contra gheții / înghețării
antiknock antidetonant
anti-knock index (AKI) (auto, chim) indice anti-șoc
antilock brake system (ABS) (auto) sistem de frânare cu anti-blocare (ABS)
anti-lock brake system (ABS) warning light (auto) semnal luminos de avertizare pentru sistemul ABS de blocare
antimagnetic (fiz) antimagnetic, nemagnetic, amagnetic
antimonial lead (met) plumb dur, aliaj Pb + Sb
Antimony; Stibium (chim) stibiu (Sb)
antimony bronze (met) bronz cu stibiu
antimony-lead equilibrium diagram (met) diagrama de echilibru a aliajelor stibiu-plumb (Sb-Pb)
antinode (fiz, mec) nod (la unde, vibrații)
antinoise (fiz, mtr) antizgomot
anti(-)oxidant; anti-oxidant (chim) antioxidant
antiparallelogram (mat) trapez isoscel
antipiping compound (met) pulbere / substanță de protecție împotriva retasurilor
antipodal (mat) diametral opus
antipoison (med) antidot
antipyretic (termo, ind chim) antitermic, antipiretic
antirolling tank (nav) tanc de ruliu
antirust coating (chim, met) acoperire anticorrosivă / anti-rugină
antirust grease (T) unsoare anticorrosivă (mai mult) de protecție
antirust paint (ind chim) vopsea anticorrosivă
antiscuff property (T) proprietate anti-uzură / de reducere a tendinței de distrugere prin scuffing (o formă de uzură adeziv-abrazivă)
antiscoring behaviour (T) comportare bună la uzură adezivă, tip scoring
antiskid (material) (material, suprafață sau acoperire) cu coeficient mare de frecare / care împiedică alunecarea, antiderapant
antisludge additive (T) aditiv detergent
antisoftner (plast) antiplastifiant, împotriva înmuierii
antitheft door handle (auto) mâner de ușă cu antifurt
antitheft steering column lock (auto) blocare anti-furt a coloanei de direcție
antithetic(al) (mat) contrar, antitetic
antithrowing agent agent adeziv
antitrigonometric function (mat) funcție trigonometrică inversă
antivibrating antivibrator

aperiodic

antivibrating spring (el, OM, metr) resort / arc antivibrator (de reținere)
anti vibration mounting montaj antivibrator
antivibrator (autom) amortizor
antizymotic (chim) care împiedică fermentația
antivil (met) nicovală, contact inferior
antivil bed (met) pernă de șoc a nicovalei
antivil block (met) butuc / sabot al nicovalei
antivil cutter daltă lată
antivil face (met) suprafața nicovalei
antivil's stock (met) sabot al ciocanului
antivil tool (met) matriță de forjat
antivil vise (mas-un) menghină cu picior și nicovală
anti-wear property (T) proprietate de rezistență la uzură / de anti-fricțiune
anti-wear vane pump test (T) încercare de uzură a pompei cu palet
anti-weld additive (T) aditiv anti-gripare / de extremă presiune (în lubrifianti etc.)
anti-weld qualities (T) calități anti-aderență, anti-gripare
anti-weld quality (T) proprietate anti-gripare (d. lubrifianti etc.)
anvil (met) nicovală (la forjă), placă de absorbție a șocului mecanic / de presiune; (metr) zona staționară de contact, la micrometru
any orice, oricare; toți; indiferent care; vreo, ceva, câteva, unii, unele, niște; puțin, un pic, vreunul, vreuna; (cu negații) nimic, de nici un fel, nici unul / una, deloc defel, câtuși de puțin
anybody oricine, oricare, toată lumea, toți
any direction orice direcție, direcție arbitrară
anyhow (*adv*) oricum, la întâmplare; în dezordine; indiferent
any method other than orice altă metodă decât
anyone oricine, toți
anything (*adv*) orice
anytime (*adv*) oricând; în orice împrejurare
anyway (*adv*) oricum; totuși, cu toate acestea
anywhen (*adv*) oricând
anywhere (*adv*) oriunde; în orice loc; peste tot, pretutindeni
apart în bucăți; aparte, de o parte, la o parte; în parte, separat; izolat, fără legătură; independent; deosebit, având păreri diferite
apart from cu excepția, exceptând; dacă nu se ține seama de, lăsând la o parte, făcând abstracție de; nu numai, pe lângă; separat de
apartment cameră (mare), apartament
apartment house (*amer*) (constr) bloc / imobil cu apartamente
apeak (nav) la pic, vertical, drept
aperiodic (fiz, mec, el) aperiodic, neperiodic

aperiodically damped

aperiodically damped (autom, mec, metr) amortizat fără oscilații

aperiodic motion (fiz, mec, el) mișcare neperiodică

aperiodic network (autom) circuit aperiodic / de relaxare

aperiodic regime (autom) regim aperiodic

aperiodic stop diaphragm vibration (el, metr) vibrație aperiodică a diafragmei / membranei (la un traductor)

apertual de deschidere

aperture (OM) orificiu, deschidere, vizor, gură (de vizitare); mărirea ochiului la o țesătură de sârmă

aperture angle (mas) unghi de deschidere

apex vârf, culme, creștet, coamă, creastă, punct culminant, apogeu

API, American Petroleum Institute Institutul American al Petrolului

apical angle (mat) unghi la vârf

apiculture apicultură

API engine service classification (T) clasificare API a condițiilor de funcționare a motoarelor

apolar (mat) apolar

apology scuză; justificare; explicare; apologie (a unei teorii)

apostilb (fiz, metr) unitate de măsură pentru intensitatea luminoasă pe unitatea de suprafață
1 apostilb = 0,318309886 candelă/m²

apothem (mat) apotemă

apparatus (TH) aparat, instrument, dispozitiv, aparataj, aparatură, sistem

apparatus for direct drying by means of furnace gases (ind chim, met) uscător cu gaze de ardere

apparent aparent, vizibil, imaginar, evident, indiscutabil; virtual, fals; pretins

apparent area of contact (T) aria aparentă a contactului

apparent density (fiz) densitate aparentă

apparent dielectric constant (fiz, el) constantă dielectrică aparentă la ieșire

apparently (*adv*) (după cât) se pare; (în mod) aparent, evident, clar, limpede

apparent particle density (fiz, ind chim) densitatea aparentă a particulei

apparent output (mec) putere / productivitate aparentă

apparent powder density densitate aparentă a pulberii

apparent resistance (el) impedență

apparent strain (mec, metr) deformare aparentă

apparent time (nav) timp adevărat / real

apparent viscosity (fiz, T) vâscozitate aparentă (și la emulsii)

appraise

apparition apariție, ivire (neașteptată)

appeal to a apela la, a se folosi de, a căuta sprijin; a recurge la; a invoca; a solicita (pe cineva)

appear a apărea, a se ivi, a se vedea, a fi văzut / observabil; a se prezenta; a se tipări, a se publica; a se găsi, a exista

appearance aspect, caracter, apariție, ivire; venire; publicare, apariție, tipărire; înfățișare exterioară, exterior; fenomen; aparență, impresie; aspect exterior; probabilitate

appearance of fracture (mec) aspectul / caracterul ruperii

appear from a reieși, a rezulta din, a se deduce din

appendage anexă, adaos, apendice; (fiz) fenomen însoțitor

appendix apendice, supliment, adaos, anexă (și la un document)

apple (alim) măr

appliance (TH) aparat (și de uz casnic), instrument, dispozitiv, instalație

applicability for aplicabilitate la / pentru, posibilitate de utilizare / folosire la

applicable aplicabil, care se poate aplica; potrivit, adecvat, bun

applicable temperature range (termo, materiale) interval admisibil de temperatură

applicant solicitant, petiționar

application (to) aplicație (la), aplicare, folosire, întrebuințare, utilizare (la), aplicabilitate, posibilitate de a fi folosit / aplicat (la / pentru); cerere (și scrisă), solicitare; (med) bandaj, pansament; aplicare, punere, așezare; adăugare (la); talent, aptitudine; efort, sârguință

application roller (plast) rolă de aplicare / de acoperire (și pentru adeziv)

application time (plast) timp de aplicare (și al adezivului)

applied aplicat(iv), practic

applied load (mec) sarcină aplicată (moment și / sau forță)

apply a aplica (la), a pune (pe), a (se) folosi de / la; a recurge la; a avea aplicabilitate, a fi aplicabil, a se aplica

apply for a se adresa pentru, a cere, a solicita

apply to a apela la, a recurge la; a se aplica la, a se referi la

apportion a împărți, a distribui, a repartiza; a aloca

apportionment împărțire, distribuire, distribuție, repartizare, repartiție; alocare

appraisal stabilire, apreciere, estimare, evaluare

appraise a stabili valoarea / calitatea / condiția, a aprecia, a evalua, a estima

appraiser

appraiser evaluator
appreciable care poate fi apreciat / evaluat / estimat; apreciabil, considerabil, serios, mare
appreciably (*adv*) (în mod) considerabil, apreciabil
appreciate a aprecia, a evalua, a estima, a prețui, a recunoaște valoarea; (ec) a crește / spori valoarea
appreciated apreciat, stimat, recunoscut, valoros, de valoare
appreciation apreciere, evaluare, estimare, caracterizare, părere, punct de vedere; recunoaștere; recunoștință; înțelegere; recenzie favorabilă; creștere, spor; (ec) urcare (a valorii), scumpire
apprentice (TH) ucenic
apprise (of / that) a încunoștiința, a înștiința, a informa; a preveni, a avertiza
approach acces, intrare, cale de acces, apropiere, aproximație, asemănare, apropiere, (mod de) abordare (și a unui subiect), interpretare, mod; a (se) apropia, a fi în vecinătate; a semăna cu; a trata, a se ocupa de; a aborda (un subiect, o temă și de cercetare etc.); a sesiza; a ataca; a converge spre; (*pl*) **approaches** propuneri
approach between surfaces (T) apropierea suprafețelor în contact
approach contact (OM) contact de intrare în angrenare (angrenare antepolară)
approach roller table (met) transportor cu role pentru alimentare
approachability accesibilitate
approachable accesibil, care nu este greu de abordat / de atins, abordabil
approbate (jur) a proba; a confirma; a sancționa
approbation aprobare; confirmare; sancționare
appropriate potrivit, adecvat, propriu, specific, deosebit
appropriate a-și însuși, a lua, a fura; potrivit, nimerit, destinat pentru
appropriate for a aloca / a destina pentru
appropriately (*adv*) (în mod) corespunzător, potrivit, adecvat; oportun, nimerit
appropriateness caracter potrivit, potrivire, adecvare; oportunitate, caracter oportun
appropriation alocare, destinare; (ec) bani alocați, sumă alocată, fonduri; însușire, luare, furt
approvable care merită / poate să fie aprobat
approval aprobare; sancționare; consimțământ, asentiment; confirmare
approval test test / încercare / probă de recepție
approve a aproba (oficial); a sancționa, a confirma; a se dovedi, a arăta că este
approved booster seat (auto) dispozitiv auxiliar pe banchetă

arborescent

approximate aproximativ, aproape exact; a aproxima, a fi aproximativ / aproape de / la fel cu, a se apropia de
approximately (*adv*) (în mod) aproximativ, cu aproximație, cam, în jur de
approximate to a aproxima (ceva), a fi aproximativ, a se apropia de
approximation aproximare, aproximație, număr / calcul aproximativ
appurtenance apartenență; proprietate; adaos
appurtenances (TH) accesorii, anexe, aparatură
apricot (agr) cais, zarzăr; (alim) caisă, zarzără
a priori a priori
apron sorț (la sudură); (capac de) apărătoare, paravan, prag; dig; (nav) contraetrvă
apropos of la subiect; oportun, la timpul potrivit, când trebuia; în locul potrivit, unde trebuie; apropo, referitor la, cu privire la
apropos of apropo de (*fam*); în legătură cu, cu privire la
apt competent, capabil; apt; potrivit, nimerit; ~ at apt la / pentru, competent în
aptitude aptitudine pentru, înclinație spre / pentru, talent, capacitate (pentru)
aptitude test test de aptitudini
aptitude for aptitudine pentru, înclinație spre / pentru
aptness aptitudine, pricepere, competență; oportunitate, caracter oportun / potrivit / nimerit; adecvare
apt to care poate să, gata să, predispus la, capabil de, apt să
aqua( )fortis (chim) apă tare, acid azotic concentrat
aquamarine acvamarin; (culoare) verde-albăstrui
aqua regia (chim) apă regală
aqueous apos, saturat cu apă; acvatic, de apă
aqueous adhesive (plast) adeziv apos / pe bază de apă
aqueous corrosion (chim, met) coroziune din cauza apei / umezelii
aquiculture acvacultură
arbitrary / arbitrarily (*adv*) (în mod) arbitrar; făcut la întâmplare, întâmplător; accidental
arbitrary measure of consistency (hardness) (metr) măsură arbitrară a consistenței (durității)
arbitrate (ec, jur) a rezolva prin arbitraj
arbitration (ec, jur) arbitrare, arbitraj
arbitration bar (met) bară de testare, obținută odată cu piesele turnate
arbor (OM) arbore (mai rar), piesă cilindrică (în rotație), arbore principal; (met) bară metalică, cilindrică necesară fixării miezului la turnare
arborescent (met) dendritic; arborescent

arc

arc (el, met) arc (electric / de sudură), a forma un arc, a produce scânteii; (mat) arc; a se arcui
arc brazing (met) lipire cu arc electric
arc cutting (met) tăiere cu arc electric
arc cutting machine (mas-un, met) mașină de tăiat cu arc electric
arc discharge (el) descărcare în aer a arcului electric
arc duration (el) durată a arcului electric
arc extinguisher (el) stingător de arc electric
arc flame (el) flacără de arc (electric / de sudură)
arc furnace (met) cuptor cu arc electric
arch (met) boltă / boltire a cuptorului; (arhit, constr) cupolă, pod, punte; curbă, îndoire, săgeată, arc, arcadă
arch abutment (constr) zid de sprijin, zonă de reazem a bolții
arch bearing (constr) reazem al arcului
arch brick (met) cărămidă pentru boltă (la un cuptor); (constr) cărămidă-pană; bolțar
arched arcuit, curbat
arched ginder (constr) fermă / grindă principală în arc
arched roof (constr) acoperiș arcuit / boltit; (met, termo) boltă (arcuită) de cuptor
arched roof of hearth (met) boltă de focar (la un cuptor)
archieves arhivă
arc heating (termo, el, met) încălzire prin arc electric
Archimedean conveyor (alim, ind chim, mas) transportor elicoidal
arc ignition (el) amorsarea arcului electric
arc rib (constr) nervură
arch truss (constr) fermă în arc
arch with fixed ends (constr) arc încastrat în ambele părți
arc ing (met) arderea arcului (la sudură), topirea marginilor de sudat, scânteiere
arc line curbă; segment de curbă; florar
arc of contact (met) arc de contact; arc rezemat
arc of roll contact (met) arcul de contact al cilindrului cu semifabricatul (și la laminare)
arcogen (met) sudare electrică cu gaz
arc-striking (el, met) inițierea / aprinderea arcului electric
arc stud welding with initiation by means of a collar (met) sudarea bolțurilor cu arc electric amorsat printr-un inel
arc through (el) pierdere a blocării arcului
arc welder (mas, met) mașină / dispozitiv de sudat cu arc electric
arc welding (met) sudare cu arc (electric)

argumentative

arc-welding bimetalization (met) depunere de strat bimetalic prin sudare cu arc
arc-welding depozition (met) depunere prin sudare cu arc
arc-welding transformer (el) transformator pentru sudare cu arc
arc welding using a magnetically moved arc (met) sudare prin topire cu arc electric rotitor
ardometer (metr) aparat pentru măsurarea temperaturii suprafeței metalice încălzite, piro-metru optic cu radiație totală
are (fiz, metr) unitate de măsură pentru suprafață: 1 are = 100 m²
area (mat) arie, suprafață; areal; zonă; domeniu, spațiu; gamă; sector; perimetru; (constr) curte interioară; (*fig*) arie, domeniu, sferă (de interes / de activitate etc.)
area of ball imprint / of cup (metr) suprafața amprente (la încercări de duritate, cu bilă)
area of contact (met, OM, T) arie de contact
area of gallery / port (OM, hidr) aria de trecere, aria orificiului
area of heating (termo, met) suprafață / zonă de încălzire
area of indentation (metr) suprafața amprente (la determinarea durității)
area of section suprafața / aria secțiunii
area reduction (mec) gătuire (și la rupere)
argentan (met) aliaj Cu-Ni-Zn, alpaca, argentan
argil (constr) caolin
argilaceous argilos
Argon (chim) argon (Ar)
argon-arc (el, met) arc (electric) în (mediu de) argon (la sudură)
arguable discutabil, despre care se poate discuta / argumenta (pro și contra); îndoielnic, dubios; demonstrabil, care se poate demonstra / susține
argue a argumenta, a aduce argumente; a deduce, a dovedi, a arăta, a atesta
argue into a convinge pe cineva cu argumente
argue out of a convinge pe cineva să renunțe la / să nu mai sprijine
argue that a susține prin argumente / argumentat că, a căuta să demonstreze că
argue with a discuta contradictoriu, a aduce argumente (pro sau contra)
argument dovadă; rațiune; argument, motiv, dispută; (mat) argument, variabilă independentă, unghi polar
argumentation argumentare, argumentație; discuție; dispută (pe bază de argumente)
argumentative căruia îi place să argumenteze / să demonstreze; discutabil, îndoielnic; cu (multe) argumente, argumentat; logic

argumentative of

argumentative of care demonstrează / dovedește că, care pledează pentru
arid arid, uscat, secetos; nefertil, neroditor; arid, sterp, steril (d. teren); sec, neinteresant, plictisitor
aridity ariditate, uscăciune; ariditate, sterilitate (*fig*), caracter neinteresant / plictisitor
aris (OM) piedică, opritor
arise a lua naștere, a se ridica, a se ivi, a apărea; a se înălța, a se produce, a rezulta
arithlog diagram diagramă cu scară logaritmică pe o axă / semilogaritmică
arithmetical (mat) aritmetic
arithmetical progression (mat) progresie aritmetică
arithmetic mean medie aritmetică
arithmetic mean deviation of the assessed profile (OM, metr) deviația / abaterea medie aritmetică a profilului evaluat, rugozitate medie (Ra) (la profilometria suprafeței)
arithmetics aritmetică
arm mână; (OM) braț, umăr, pârghie, mâner, jug, traversă, consolă, spiță, ramură; (nav) braț de ancoră; a arma, a pune o armătură; a (se) activa; armă
armament (constr, nav, mas) armare; (mil) (și *pl*) armament, arme, forță armată, forțe armate; (TH) armare
armature (T) contact cu alunecare; cursor, glisant, rotor; (el) indus, corp de iluminat, armătură (la magnet); (OM) garnitură; (mil) blindaj, armatură, armament defensiv
armature bar (el) bară de indus
armature bearing (OM) lagăr de rotor
armature bore (OM) alezaj al rotorului
armature circuit (el) circuit al indusului
armature coil (el) bobină de indus
armature core (el) miez al indusului
armature core disk (el) tobă de rotor / indus
armature cross (el) stea de indus
armature current (el) curent de indus
armature drum (el) tambur al indusului
armature duct (el) creștătură / canal de răcire a(l) indusului
armature end-connection (el) bornă de indus
armature end plate (el) placă frontală a indusului confecționat din tole; cap al indusului
armature field (el) câmp electro-magnetic al indusului
armature flux (el) flux electro-magnetic al indusului
armature head flange (el) flanșă fixă a indusului
armature iron (el) corp de indus din oțel

armure plate

armature lamination (el) tole de indus
armature leakage (el) pierderi prin dispersie magnetică a indusului
armature line of force (el) linie de forță a indusului
armature pinion (el, OM) pinion de / pe rotorul motorului
armature quill (el, OM) suport de indus
armature reaction (el) reacție a indusului
armature reaction machine (el) mașină cu reacție de indus
armature resistance (el) rezistență a indusului
armatures (TH, OM, el) armături, accesorii, garnituri
armature shaft (el, OM) arbore de rotor
armature slip (el) alunecare a indusului
armature slot (el) canal / creștătură de indus
armature spider (el) bucsă a indusului
armature stray flux (el) dispersie magnetică a indusului
armature stroke (OM, el) joc al indusului, bătăie a indusului
armature travel (OM, hidr, nav) joc al armăturii (pe direcție axială)
armature tooth (el) dinte de indus
armature voltage (el) tensiune de indus
armature winding (el) bobinaj de indus
arm braces (constr, mas-un, OM) contrasuport / reazem-suport
arm bracket (s) (OM) contrasuport
arm clip (OM, el) brățară
armco iron (met) fier pur, fier armco
armed înarmat; cu brațe (și la scaune etc.)
armed services (mil) forțe armate, categorii ale forței armate (mai ales pe timp de pace)
armed stage blocare; (autom) nivel blocat
Armenian stone (minerl) corindon
arm file pilă pătrată aspră
arming (TH) armătură; (mil) înarmare
armlet (el) brățară
arm mixer (alim, OM, ind chim) malaxor, agitator / amestecător cu brațe / palete
arm of couple (mec) braț al cuplului (de forțe)
arm of mixer braț al amestecătorului
arm of wheel (OM) spiță de roată
armrest (auto) cotieră
armour (constr, mil, nav) construcție de protecție, armură, blindaj, cuirasă
armoured (constr, mil, nav) blindat, armat; (met) zid / perete întărit / căptușit de furnal
armoured cable (el) cablu blindat / armat / protejat
armoured glass (ind sticlei) geam armat
armoured steel (met) oțel pentru blindaje
armour plate (met) placă pentru blindaj

aroma

aroma (alim) aromă, parfum, buchet (la vin etc.)
aromatic (alim) aromat, parfumat; (chim) aromatic
aromatic amine (chim) amină aromatică
aromatic (aryl) compound (chim) compus aromatic
aromatic hydrocarbon (chim) hidrocarbură aromatică
aromatic substituent (chim) subsituent / înlocuitor aromatic
aromatization (alim, chim) aromare, parfumare; (chim) aromatizare
around de jur împrejur; peste tot, în toate părțile; (*amer*) prin preajmă / apropiere, nu departe, pe undeva pe-aici, ca la, cam
arpent (fiz, metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 arpent = 58,5216 m; unitate de măsură pentru suprafață: 1 arpent = 4041,28224 m²
arrange a aranja, a pune în ordine; a clasifica; a pregăti, a plănui
arrangement aranjare, dispunere, amplasare (a unei mașini), montaj (și pentru sudare); clasificare, ordine, aranjament, mod de a aranja / distribui; înțelegere, învoială, acord; (TH) reglare, poziție
arrangements (ec, TH) aranjamente, măsuri, pregătiri, (constr) amenajări
arrest interdicție; (mas-un, met, OM) oprire, încetare, limitare, frânare, împiedicare, a opri, a împiedica, a fixa, a decupla, a frâna, a capta / a prinde (particule)
arrester (mas-un, met, OM) limitator (și de cursă), dispozitiv de siguranță / de oprire / de prindere, reazem (rar), obturator, opritor; (ind chim, alim) separator
arresting care frânează / oprește / limitează / limitează
arresting device (mas-un, met) limitator (și de cursă), dispozitiv de siguranță / de oprire
arrestive restrictiv, limitativ
arrest point (mas-un, met) punct de oprire / de transformare
arrival venire, sosire; ivire, apariție
arrive (at, in, upon) a veni (la, în), a ajunge (la, în); a fi recunoscut, a se impune; a se întâmpla, a avea loc
arrow săgeată (indicatoare), semn de direcție; cui de lemn
arrowhead vârf de săgeată; (mat) semnul <
arrow-headed ascuțit, cu vârful în formă de săgeată
Arsenic (As) (chim) arseniu; arsenic; de arsen, arsenicat, arsenios
arsenic acid (chim) acid arsenic

as concerning

article (ec) articol, produs (comercial); articol de ziar; articol, punct, paragraf; a expune, a prezenta punct cu punct; (ec) a obliga prin contract
articles (ec) prevederi (într-un contract)
articulated (mec, OM) articulată(ă)
articulation (mec, OM) articulație, prindere, balama
artificial artificial, nenatural, nefiresc, făcut de om; simulat
artificial ageing (met, plast) (proces de) îmbătrânire artificială
artificial gas (TH, met) gaz industrial
artificial light lumină artificială
artificiality artificialitate; caracter artificial / nenatural / nefiresc
artificially (*adv*) (în mod) artificial / nenatural / nefiresc
artificials (chim) îngrășămintă artificiale; imitații
artificial ventilation (met) ventilație / aeraj artificial(ă)
as cu privire la, în ceea ce privește, cât privește; despre; din punctul de vedere al
as annealed tensile strength (met, mec) rezistență (la tracțiune) în stare recoaptă / după recoacere
asbestine de azbest
asbestos (chim) azbest sau amestec de azbest
asbestos board (constr) placă de azbest
asbestos cement corrugated sheet placă de azbociment
asbestos filled PTFE (T, materiale) (compozit) PTFE umplut cu azbest
asbestos tress șnur de azbest
as cast (met) în stare turnată
ascend a (se) urca (pe), a (se) sui pe
ascendant / ascendent ascendent; influență; care răsare, care se ridică; dominant, stăpânitor; strămoș
ascending / ascensional ascendent, crescător
ascension ascensiune; urcare, suire; înălțare
ascensional ascensional, ascendent, urcător, de ascensiune
ascent ascensiune, urcuș, urcare
ascertain a stabili, a constata; a lămuri, a se convinge de
ascertainable care poate fi stabilit / constat
ascertainment stabilire, constatare
ASCII (American Standard Code for Information Interchange) cod standardizat american pentru schimbul de informații
as complete în întregime, tot
as concerning în ceea ce privește, în legătură cu, cu referire la

aroma

ascorbic acid (chim, alim) acid ascorbic, vitamina C
as delivered (ec, TH) în stare de livrare
as drawn (met) în stare trasă
as-fabricated (o piesă sau un ansamblu) terminat, dar fără (condiții de) tratament (de detenționare, specific sudurii, lipirii, prelucrării prin aşchiere etc.)
as forged (met) în stare brut forjată
ash cenușă, scrum; (lemn) frasin
ash box (termo, met) cenușar, cutie de cenușă
ash content (T, chim) conținut de cenușă (și d. lubrifianti etc.)
ash free fără cenușă
ashtray scrumieră
as for uneori, dacă este vorba despre, în ceea ce privește
as from începând cu (data de), exact la (data stabilită)
ash inclusion incluziune de cenușă
ashore (nav) pe / la țărm, de pe țărm / coastă
ash pit (termo) cavitate de acumulare a cenușii
ash removal (ind chim, met, termo) evacuarea / eliminarea cenușii
ash residue (chim) reziduu de cenușă (la procese de ardere)
aside de o parte, la o parte, într-o parte; deo parte; în / ca rezervă
aside from (*amer*) cu excepția, exceptând, lăsând la o parte
as if ca și cum, de parcă; că
ask a întreba, a pune o întrebare, a chestiona; a invita, a pofti
ask about a întreba de, a se interesa de, a se informa despre / cu privire la
ask for a cere (cuiva, ceva) (și credit), a căuta, a reclama, a necesita, a avea nevoie de, a solicita, a pretinde, a reclama; a întreba / se interesa de
asking cerere, rugămintă, care întreabă
as long as atât timp cât, (numai și) numai dacă; (*amer*) fiindcă, deoarece, dat fiind că
ASME (American Society for Mechanical Engineering) Asociația Americană a Inginerilor Mecanici
as opposed to atât timp cât; spre deosebire de; cu totul altfel decât; (numai și) numai dacă; (*amer*) deoarece, dat fiind că
as of de drept; (în mod) legal, după lege
aspect aspect; expresia feței, mină; latură, parte; poziție, așezare, vedere; (*pl*) perspective
aspect ratio (OM, hidr) raport de formă
aspen (bot) (lemn de) plop tremurător
asperities (T) asperități, rugozitate; accidente de teren, denivelări

assertive

asperity (T) asperitate, asprime (a unei suprafețe), duritate (rar); (constr) denivelare de teren; (*fig*) severitate, asprime
aspersion (agr, alim, ind chim) stropire
asphalt (constr, chim) bitum, asfalt, a asfalta, a bituminiza
asphalt mixing plant fabrică / agregat de asfalt
asphyxia (med) asfîxie, asfîxiere, sufocare
asphyxiate (med) a (se) asfîxia, a (se) sufoca; (TH) a înăbuși
aspirate a aspira, a absorbi
aspiration aspirație, năzuință; străduință, ambiție; (med) aspirație, inspirație, inhalare (a aerului)
aspirator (mas) aspirator, pompă aspiratoare
aspiratory de aspirație / înhalare (a aerului); aspirator, care aspiră, de aspirație / aspirare
as quenched (met) în stare călită
as regards în ceea ce privește, cu privire la, din punctul de vedere
as rolled (met) în stare laminată
assay încercare; a încerca, a analiza; (met) prelevare a unei probe; (TH) probă pentru analiză; a testa, a încerca (și haine etc.)
assay office laborator de încercări
assemblage adunare; grup de obiecte; colecție; (TH) asamblare, montare, grup, agregat; (mat) mulțime; strângere, acumulare
assemble a aduna, a strânge, a convoca, a pune în ordine; (TH) a monta, a asambla
assembling asamblare, care se assemblează
assembling shop atelier / hală de asamblare / de montaj
assembly asamblare, montaj, montare, instalare; ansamblu, agregat; sfat, consiliu; ședință, adunare (de oameni, specialiști etc.)
assembly drawing (OM) desen de asamblare / de montaj / de ansamblu
assembly line linie de asamblare / de montaj
assembly load (mec) sarcină (mecanică) totală pe ansamblu
assembly mark semn de montaj
assembly room cameră / atelier / hală / spațiu (închis) de montaj
assembly time timp de asamblare / de menținere a amestecului de lipit înainte de presare
assembly tool (mas-un) sculă de asamblare
assent consimțământ; acceptare; acord, a se declara de acord, a consimți
assert a (se) afirma cu hotărâre, a susține, a sublinia; a avea pretenții la; a-și impune (autoritatea); a arăta, a manifesta, a (se) impune
assertive afirmativ; categoric, insistent, hotărât; dogmatic

assess

assess (ec) a evalua, a estima, a aprecia, a stabili, a fixa (un preț, o valoare), a taxa
assessable estimabil, evaluabil, impozitabil
assessment evaluare, estimare, apreciere; stabilire; (ec) impunere, taxare, stabilire/ fixare a unei valori, valoare, preț, impozit, taxă; (*fig*) părere, opinie
assessor evaluator; (jur) consilier juridic
asset bun (de valoare), lucru valoros; calitate, însușire; bunuri, avere; (ec) investiție; articol (într-o listă); (ec, jur) succesiune, moștenire, valoarea bunurilor care se împart creditorilor, în caz de faliment
assignment stabilire, fixare; trasare (de sarcini); (inf) atribuire, alocare, destinare; precizie, delimitare; (jur) cedare, transfer
assignee (ec) reprezentant, împuternicit; agent (al unei firme, instituții); (jur) cesionar, moștenitor de drept
assignment numire (într-o funcție); sarcină, datorie; alocare, distribuire; (*amer*) temă, lecție
assimilate to a asimila cu, a aduce la același numitor cu, a adapta la; a echivala cu
assimilation asimilare; omologare; egalizare; (alim) asimilare, digere, digestie; absorbire, absorbție
assist a asista, a colabora; a ajuta, a fi ajutorul cuiva
assistance sprijin; (rar) asistență
assistant asistent
assist in a lua parte la, a participa la
associate (ec) asociat; partener; membru (cu drepturi limitate, al unei asociații)
associate (with) a (se) asocia (cu), a stabili o asociație / o legătură (cu), a (se) uni (cu)
associated asociat, care conlucrează
association asociere; unire; legare; asociație; societate; uniune; legătură (și logică)
assonance (metr) asonanță; analogie, asemănare relativă
assort a sorta, a împărți pe categorii; a grupa, a clasifica; a sorta; a aproviziona; ~ **with** a se potrivi cu, a fi conform cu; a se armoniza cu
assorted asortat, variat, diferit
assorting (met) sortare (a tablelor)
assortment sortare, grupare; clasificare; asortiment; amestec; varietate
assume a presupune, a crede, a bănuși; a deduce; a înțelege; a lua în primire (un post); a-și asuma, a prelua (o răspundere)
assumed fals, fictiv; asumat, arogat, pretins; presupus
assuming care presupune, presupunând, în ipoteza că

atmosphere technical (at)

assumption presupunere, supoziție; ipoteză; bănuială; asumare, arogare; simulare, mască, fațadă; premisă majoră (în logică)
assurance încredere (în sine); siguranță; asigurare
assured asigurat, garantat, sigur; convins
assuredly (*adv*) cu siguranță, sigur, fără îndoială, categoric
assuredness siguranță, certitudine; fermitate; încredere (în sine)
assumption ipoteză, presupunere
assurance factor (TH) factor / coeficient de siguranță
assign a desemna, a atribui
association (chim, ec) asociere
astatic independent de polaritatea Pământului
Astatine (chim) astatiniu (At)
as tempered (met) în stare revenită
as tempered hardness (met) duritate după revenire
as tempered tensile strength (met) rezistență la rupere / la tracțiune în stare revenită
ASTM (American Society for Testing and Materials) Asociația Americană pentru Testări și Materiale
ASTM methods (materiale) metode după standardele ASTM (americane)
ASTM oil (ind chim, T) ulei care respectă norme / condiții de calitate ASTM
ASTM penetration (T) penetrație în sistemul ASTM (unități de măsură, metodă de testare specifice unsoilor lubrifiante)
astronomical unit (AU / UA) (fiz, metr) unitate de lungime: 1 AU = 1,495978707·10⁺¹¹ m
as welded (met) în stare sudată
asymmetric(al) asimetric, lipsit de simetrie
asymmetrically (*adv*) (în mod) asimetric
asymmetrical nugget of weld (met) nucleu de sudură asimetrică
asymmetry asimetrie, lipsă de simetrie
asymptotic property (mat) proprietatea de a fi asimptotic / de a avea o asimptotă
asynchronous (fiz) asincron
at la, în
at a glance pe scurt (d. o prezentare etc.)
at a stretch (*adv*) fără întrerupere
atm (atmosphere) (metr) atmosferă (unitate de presiune)
atmosphere atmosferă; ambianță, mediu; (metr) atmosferă (unitate de măsură pentru presiune)
atmosphere air aer atmosferic
atmosphere technical (at) (metr) atmosferă tehnică (unitate de măsură pentru presiune: 1 at = 98066,500000003 Pa)

atmospheric

atmospheric atmosferic
atmospheric corrosion (chim, T) coroziune atmosferică / în atmosferă / în aer
atmospheric pollution poluare atmosferică; conținut de praf (în atmosferă)
atmospheric pressure presiune atmosferică
atmospheric pressure feeding (met, plast, alim) alimentare sub presiune atmosferică
atmospheric pressure head / riser (met) maselotă atmosferică / deschisă
atom (chim, fiz) atom
atomic (chim, fiz) atomic, nuclear
atomic (arc) welding (met) sudare cu hidrogen atomic
atomic arrangement (chim, fiz) aranjamentul atomilor (într-o rețea cristalină, într-o moleculă organică etc.)
atomic dislocation (fiz, met) deplasare / dislocare a unui atom
atomic electron configuration (chim, fiz) configurația electronilor unui atom (al unui element)
atomic energy (fiz) energie atomică / nucleară
atomic furnace (constr, fiz) reactor nuclear
atomic hydrogen welding (met) sudare cu hidrogen atomic
atomic mass unit (u) (chim, fiz, metr) unitate atomică de masă: $1\text{ u} = 1,6605402 \cdot 10^{-27}\text{ kg}$
atomic mass / weight (chim, fiz) masă atomică
atomic number (chim, fiz) număr atomic
atomic pile (fiz) reactor nuclear
atomic power (fiz) energie atomică / nucleară
atomic radius (fiz, chim) raza atomică
atomics (fiz) fizică atomică / nucleară; energie atomică / nucleară
atomic structure (fiz, chim) structura atomului (unui element chimic)
atomic weight (fiz, chim) masa atomică (a unui element)
atomisation (alim, fiz, ind chim, T) atomizare, procedeu de producere a picăturilor fine (de apă / lubrifianți etc.)
atomised atomizat, pulverizat
atomiser, atomizer (*amer*) atomizor, pulverizator, injector, dispozitiv de împrăscare
atomising jet (hidr, termo) jet pulverizat
atrament black (chim) pigment organic ("ca cerneala")
atrament process (met) parkerizare (la fosfatare)
at rest în repaus
attach (TH) a atașa, a lega, a adăuga, a anexa, a fixa, a prinde, a anexa (la); (jur) a aresta, a pune sub sechestru
attached coupon (met) bară turnată (apendice) pentru probe

attoneuton

attached jet (fiz, OM, hidr) jet atașat (care se scurge pe un perete prin efect Coandă)
attached to atașat / prins / fixat de / la
attaching hardware (auto) echipament auxiliar
attachment aderență, atașare, adeziune, lipire, prindere, fixare, legare (de); anexare (la); (jur) poprire, sechestru, (ordin de) arestare; (TH) accesoriu, remorcă, dispozitiv atașabil / atașat
attack atac (chimic), corodare; abordare; început; mod de rezolvare; distrugere; a ataca (chimic); a critica
attain a atinge (o limită)
attempt încercare; tentativă; experiență, probă; atentat; a încerca
attend a fi de față / prezent, a frecventa (cursuri); a însoți; a escorta
attendance comandă, conducere; (de)servire, întreținere; mânuire, reglare
attend on / upon a fi în serviciul cuiva
attend to a avea grijă de, a se ocupa de; a avea de rezolvat (ceva urgent)
attent atent
attention atenție; concentrare; grijă
attentive atent, care ascultă
attentively (*adv*) cu atenție
attentiveness atenție
attenuate a atenua, a slăbi (o intensitate), a micșora; a subția; a înmuia, a dilua; a amortiza
attenuation (fiz, mec) atenuare, slăbire, micșorare; (alim, hidr) subțiere, diluare; (plast, met) înmuiere; (mec, el) amortizare, atenuare
attest a atesta, a dovedi; a demonstra; a confirma, a întări; (jur) a lua drept martor
attestation atestare, confirmare; (jur) legalizare, autentificare, depozitie sub jurământ
attest to a demonstra cu, a dovedi cu, a atesta cu
atto (metr) prefix pentru unități de măsură: $1\text{ atto} = 10^{-18}$
attogram (ag) (fiz, mec, metr) unitate de măsură pentru masă: $1\text{ attogram} = 10^{-21}\text{ kg}$
attogram/liter (at/L) (fiz, metr) unitate de măsură pentru densitate: $1\text{ attogram/liter} = 10^{-18}\text{ kg/m}^3$
attohertz (aHz) (fiz, metr) unitate de măsură pentru frecvență (și a unei lungimi de undă): $1\text{ attohertz} = 10^{-18}\text{ hertz}$
attoliter (aL) (fiz, mec, metr) unitate de măsură pentru volum: $1\text{ aL} = 10^{-18}\text{ m}^3$
attometer (am) (fiz, mec, metr) unitate de măsură pentru lungime: $1\text{ am} = 10^{-18}\text{ m/s}^2$
attometer/square second (fiz, mec, metr) unitate de măsură pentru accelerație: $1\text{ attometer/square second} = 10^{-18}\text{ m/s}^2$
attoneuton (fiz, mec, metr) unitate de măsură pentru forță: $1\text{ attoneuton} = 10^{-18}\text{ N}$

attopascal (aPa)

attopascal (aPa) (fiz, hidr, metr) unitate de măsură pentru presiune: $1 \text{ aPa} = 10^{-18} \text{ Pa}$ (sau N/m^2)

attopoise (aP) (fiz, hidr, metr, T) unitate de măsură pentru vâscozitate dinamică: $1 \text{ attopoise} = 10^{-19} \text{ Pa}\cdot\text{s}$

attostokes (aSt) (fiz, hidr, metr, T) unitate de măsură pentru vâscozitate cinematică: $1 \text{ attostokes} = 10^{-22} \text{ m}^2/\text{s}$

attowatt (aW) (fiz, metr) unitate de măsură pentru putere: $1 \text{ attowatt} = 10^{-18} \text{ Watt (W)}$

attract (mec, fiz) a atrage

attractable (mec, fiz) care poate fi atras

attraction (mec, fiz) atragere, atracție

attraction / attractive force (fiz, mec) forță de atracție

attrition frecare, fricțiune, roadere

attrition strength (constr, textile) rezistență la frecare / la roadere

atypical atipic

atypically (*adv*) (în mod) atipic

a.u. / au (fiz, metr) unitate de lungime $1 \text{ a.u. (of length)} = 5,29177249 \cdot 10^{-11} \text{ m}$

auction sale (ec) vânzare prin licitație

audibility audibilitate

audible audibil; (fiz) fonic, acustic, în domeniul auzibil, care poate fi auzit

audible sound (fiz) sunet auzibil

audible sound warning (TH) semnal sonor (auzibil), avertizare sonoră (de avarie incendiu etc.)

audible warning avertizare sonoră / care poate fi auzită

audibly (*adv*) auzibil, care poate fi auzit

audience auditoriu, asistență; public; spectatori, ascultători; (jur) audiere

audio controls (auto) sistem audio și navigație

audiofrequency audiofrecvență

audio-visual audiovizual

audit (ec) revizie contabilă, (bilanț anual), a revizui, a face o revizie contabilă

auditing (ec) revizie, control

auditing committee (ec) comisia de revizie / de control

auditive / auditory sensation senzație auditivă

auger (constr) distribuitor elicoidal de materiale; (OM) pas al melcului; (mas-un) burghiu elicoidal / lat / lingură, spiral; melc; perforator

auger bit burghiu pentru lemn; (mas-un) burghiu elicoidal / cilindric, tăiș al burghiului

auger drill (mas-un) burghiu-melc, perforator tip melc

auger-nose shell racletă, răzuitor

augment a augmenta, a mări (și la aparte optice), a amplifica, a crește, a spori; a adăuga, a completa, a multiplica

autocationic plating

augmentation augmentare, creștere, sporire, spor; (metr) mărire (și caracteristică de microscop)

augmentation distance distanță / lungime de explorare (și pentru microscop)

augmentative augmentativ

auriform file (mas-un) pilă triunghiulară mică, cu fața principală semirotundă

ausforming (met) (procesul de) formare a austenitei

austempering (met) călire izotermică, îmbunătățire în trepte

austenite (met) austenită

austenitic (met) austenitic

austenitic cast iron (met) fontă austenitică

austenitic grain size (met) mărimea grăuntelui de austenită

austenitic manganese steel (met) oțel austenitic manganos

austenitic Ni-Cr steel (met) oțel (inoxidabil) Ni-Cr austenitic

austenitic stainless steel (met) oțel inoxidabil austenitic

austenitic steel (met) oțel austenitic

austenising (met) austenizare

austenising temperature (met) temperatură de austenizare

austenitisation (met) austenizare, (procesul de) formare a austenitei (prin aliere, tratament)

austerity austeritate; severitate; gravitate; simplitate; restricții, privațiuni

authentic autentic, veritabil, adevărat; original; demn de încredere (referitor la o persoană sau un produs)

authentically (*adv*) (în mod) autentic

authenticate a autentifica, a stabil autenticitatea; a certifica; a adevăra

authentication autentificare, stabilirea autenticității; certificare

authenticity autenticitate; originalitate

author autor; creator; inițiator

authority autoritate, putere

authorisation (brit), authorazition (amer) autorizare (și document), împuternicire, permisiune

authorized autorizat, împuternicit; delegat; aprobat; sancționat

authorized dealer (auto) dealer autorizat

authorless fără autor; anonim

author's certificate brevet de autor

auto button (auto) buton pentru control automat (la un panou de comandă, un tablou de bord etc.)

auto carrier (auto) remorcă pentru transportat automobile

autocationic plating (ind chim) depunere prin reducere autocatalitică

autochange

autochange (autom, mas-un, mas) schimbare automată (de comandă, a unei piese etc.)
autochanger (autom, mas-un, mas) dispozitiv de schimbare automată (de comandă, a unei piese etc.), schimbător automat
autoclave (alim, chim, plast) autoclavă
autoclave press (plast) presă cu autoclavă
autoclaving tratare în autoclavă
autocrane (mas) automacara
auto cruise indicator (auto) indicator al controlului automat al vitezei
auto cruise system (auto) sistem de controlul automat al vitezei
autofeed (TH) alimentare / alimentator automat(izat)(ă)
autogenous gazos, autogen (și la sudură)
autogenous cutting / fusing (met) tăiere autogenă a materialelor metalice
autogenous cutting-machine (met) mașină / instalație de tăiat (prin procedeu) autogen
autogenous cutting shop (met) atelier / loc pentru tăiat (prin procedeu) autogen
autogenous ignition (termo) autoaprindere
autogenous welder (met) aparat / instalație de sudare autogenă
autogenous welding (met) sudare autogenă
autogenous welding by fusion (met) sudare autogenă prin topire
autogenous welding by pressure (met) sudare prin presare și topire
auto-hoist (auto, mas) elevator pentru automobile
auto-ignition autoaprindere
autoignition temperature (AIT) (chim, termo) temperatură de autoaprindere
auto-jack (OM, auto) cric pentru automobile, cric automat / acționat
auto-lathe (mas-un) strung automat
autolight position (auto) poziția pentru sistemul automat de iluminare
autolight system (autom, auto) sistem automat de iluminare
auto-man automat
automate a automatiza
automated machine mașină automată
automatic advanced ignition (auto) avans automat la aprindere
automatically (*adv*) (în mod) automat, automatic; mașinal; involuntar; de la sine
automatically operated (autom, mas) cu comandă automată, acționat automat
automatic arc welder (autom, met) mașină automat(izat)ă de sudat cu arc electric
automatic balancer (autom, mec) dispozitiv de echilibrare automată

automatic discharge hopper car

automatic blocking (autom) blocare automată / comandată automat
automatic block system (autom, mas) sistem de blocare automată
automatic boiler control (autom, termo) control automat al boilerului / cazanului
automatic brake (autom, mas, OM) frână automată
automatic-brake actuator (autom, mas, OM) organ de acționare a frânei automate
automatic brazing / soldering (autom, plast, met) lipire (tare) automatizată
automatic casting machine (autom, plast, met) mașină automat(izat)ă de turnat
automatic changing switch (autom, el) întrerupător / comutator automat de schimbare
automatic check (autom, el) control / verificare automat(ă) / automatizat(ă)
automatic check sorter (autom, alim, ind chim) sortator automat (cu verificare)
automatic chuck lathe (mas-un) strung automat, cu mandrină universală
automatic circuit breaker (autom, el) întrerupător automat, disjuncteur de protecție
automatic climate control system (autom, auto) sistem automat de control al climatizării
automatic clutch (OM, mec) prindere automată, cuplaj automat
automatic control (autom, el) control automat, reglare / comandă automată
automatic control circuit (autom, el) circuit de control automat
automatic controller (autom, TH) dispozitiv de control automat, regulator automatizat
automatic control system (autom, TH) sistem cu control automat / automatizat
automatic control valve (autom, OM) ventil / supapă cu control automat
automatic counting (autom, metr) numărare / contorizare automat(izat)ă
automatic counting of contamination (autom, mediu, metr) numărare / contorizare / măsurare automată a poluării / contaminării
automatic cross feed (autom, mas-un) avans transversal automat
automatic cut-out (autom, el) întrerupător / disjuncteur automat
automatic cutting-out (autom, el) deconectare automată
automatic cycle (autom, TH) ciclu automat
automatic-dimming function (autom, auto) funcția comutatorului de faze
automatic discharge hopper car (autom, met) vagon autodescărcător / cu descărcare automată

automatic disconnecter

automatic disconnecter (autom, el) întrerupător automat
automatic distribution (autom, el, hidr) distribuție automatizată
automatic error correction (autom, metr) corectarea automată a erorii
automatic feed (autom, mas) alimentare automat(izat)ă
automatic feeder (autom, mas) alimentator automat
automatic feeder equipment (autom, alim, ind chim, met) echipament / instalație de alimentare automată
automatic feeding alimentator automat
automatic feeding device / machine (autom, mas, mas-un) dispozitiv / mașină de / pentru alimentare automată
automatic filling machine (autom, mas) mașină automată de umplere / umplut
automatic fire alarm (autom, chim, termo) alarmă autosensibilă de foc
automatic following (autom, mas-un, robot) urmărire automată
automatic gate lock (alim, autom, ind chim, met) dispozitiv de închidere automată a ușii
automatic gearbox (auto, autom OM) transmisie automată (cu roți dințate)
automatic governor (autom) regulator automat
automatic inspection (autom) control / inspecție automat(ă) / automatizat(ă)
automatic interlock (autom, OM) dispozitiv de blocare automată
automatic interlocking (autom, mas) blocare / zăvorăre automată
automatic interruption întrerupere automată
automatic lathe (mas-un) strung automat
automatic load indication (autom, mec, metr) indicare automată a sarcinii / greutateii
automatic load limitation (autom, mec, metr) limitare automată a sarcinii / greutateii / încărcării
automatic lubrication (autom, T) ungere automatizată
automatic machine mașină automată, automat
automatic measurer (autom, metr) aparat de măsură, automat(izat)
automatic milling machine (mas-un) mașină (semi)automată de frezat
automatic mix(ture) control (autom, auto, alim, ind chim) controlul automat al amestecului
automatic opening / tripping (autom, mas) deschidere / declanșare automată
automatic operation (autom, auto, mas, TH) funcționare / conducere / acționare automată

automatic stabilization system

automatic operation system (auto) sistemul de funcționare / conducere automată
automatic packaging (autom, hidr, mas, OM) etanșare automată
automatic peak limiter (autom, mas) limitator automat de vârf (de valoare maximă)
automatic phase control (auto, autom) control automat al fazei
automatic powder measuring machine (alim, autom, ind chim) mașină automată pentru dozarea pulberilor
automatic power traverse (autom, mas-un) avans automat (posibil cu acționare / motor separat(ă))
automatic power window (autom, auto) deschidere și închidere automată a geamurilor
automatic process control (autom) control automat al procesului (tehnologic)
automatic proportioning (alim, autom, ind chim) dozare automată
automatic reclosing (autom) reînchidere / reanclanșare automată
automatic recorder (autom, metr) înregistrator automat(izat)
automatic recording (autom) înregistrare automată / automatizată
automatic regulation (autom) reglare automată
automatic regulator (autom) regulator automat / dispozitiv de reglare automată
automatic remote control (autom) reglare / control / comandă automat(ă) / de la distanță
automatic reversal (auto) schimbare automată a sensului (d. trapă)
automatic roll loader (autom, ind chim, met) dispozitiv de încărcat automat cu cilindru / cu rolă
automatic sampling luare / eșantionare automată a probelor
automatic screw machine (autom, mas-un) mașină / strung automat(ă) de filetat
automatic sequence manufacture (TH) fabricație / producție automatizată, în serie
automatic servo-drive (autom) servomecanism
automatic shut-off valve (autom, OM, hidr) supapă automată de închidere
automatic soap cutter (autom, mas-un) dispozitiv de tăiat automat săpunul
automatic spark advance (auto) avans automat la scânteie
automatic speed control (autom, mas) control / reglaj automat al vitezei
automatic spot welding (autom, el, met) sudare automată / automatizată, în puncte
automatic stabilization system (autom, el, mas)sistem de stabilizare automată

automatic starter

automatic starter (autom, el, mas) starter automat / dispozitiv automat de pornire
automatic starting device (autom, mas) dispozitiv automat de pornire
automatic star-up (autom, mas) pornire automată
automatic steel (met, mas-un) oțel pentru automate (pentru prelucrare pe mașini-unelte automate)
automatic stock feed (mas-un) alimentare automată
automatic stop arrangement (mas-un) mecanism pentru decuplare / limitare automată a avansului
automatic stop device (autom, OM) zăvor / dispozitiv automat de oprire
automatic switch (autom, el) întrerupător / comutator automat
automatic switching (autom, el) întrerupere / comutare automată
automatic temperature controller (autom, metr) dispozitiv automat de control / reglare a temperaturii, termoregulator
automatic testing testare automatizată
automatic time switch (autom, el) temporizator automat
automatic titrating apparatus (autom, chim) aparat automat de titrare
automatic tracking (following) (autom, mas-un) ghidare / reperare / urmărire automată
automatic transaxle (auto) schimbător de viteze, automat
automatic transmission (auto, OM) transmisie automată
automatic tripping (autom, OM) declanșare automată
automatic tube filling machine mașină automată pentru umplerea tuburilor
automatic turret lathe (mas-un) strung automat cu cap revolver
automatic voltage regulation (autom, el) reglare automată a tensiunii (electrice)
automatic weighing (autot, autom, metr, met) cântărire automată
automatic weighing machine (autom, metr) mașină de cântărit automat
automatic weighter (autom, metr) cântar / balanță automat(ă)
automatic weld (autom, met, nav) sudură obținută prin procedeu automatizat
automatic welding (autom, met, nav) sudare automată / automatizată
automatic winch (OM) vinci automat
automatic window reversal (auto) schimbare automată a sensului de mișcare a geamului

automotive engine

automating balancing (autom, mec) echilibrare automată
automation automatizare
automating coupling (autom, OM) cuplare, conectare (mecanică) automată
automating welding sudură automată (și proces de sudare automată)
automation automatizare
automation control gear (autom, OM) echipament / sistem (și cu transmisie cu angrenaje) de reglare automată
automation designing (autom, TH) proiectare a automatizării
automation plan (autom, TH) plan / proiect de automatizare
automatism automatism (la operator uman)
automatisation (brit), automatization (amer) automatizare
automaton, (pl) automata, automatons model matematic abstract; sistem automat(izat)
automobile (amer) automobil
automobile accessories (auto) accesorii pentru automobile
automobile body (auto) caroserie de automobil
automobile-body sheet (iron) (auto, met) tablă de caroserie / de ambutisat caroserii
automobile chassis (auto, OM) șasiu de automobil
automobile engine (auto) motor de automobil
automobile engineer (auto) inginer în domeniul construcției de automobile
automobile engineering (auto) construcție de automobile
automobile expert (auto) expert în automobile
automobile factory (auto) fabrică / uzină de automobile
automobile gasoline (auto) benzină de autoturisme
automobile industry industria automobilelor
automobile mechanic mecanic auto
automobile motor (auto) motor pentru automobile / autoturisme
automobile oil (auto, T) ulei pentru automobile
automobile plant uzină de automobile
automobile radiator radiator auto
automobile trade (auto, ec) comerț cu automobile
automobile trailer (auto) trailer (de transportat automobile)
automobile tyre pneu / anvelopă (roată) auto
automobile works (auto) lucrări (și de reparare, reglare) la automobile autovehicule etc.
automotive auto, autopropulsat; (termo) cu motor cu ardere internă
automotive engine (auto) motor de automobil / de autovehicul

automotive engineer

automotive engineer (auto) inginer specializat în construcția de automobile
automotive engineering (auto) construcția de automobile
automotive engine exhaust (auto, termo) gaze de eșapament
automotive excavator (constr, mas) excavator autopropulsat
automotive fuel (auto) combustibil / carburant pentru automobile / autovehicule / pentru motoare cu ardere internă
automotive industry industria automobilelor
automotive truck (auto) autocamion
autonomous autonom, care se autoguvernează
autonomy autonomie (neprecizată: de mișcare, energetică etc.)
auto-oiled (T) auto-lubrifiat (cu ulei)
auto-oscillations (mec, el) oscilații întreținute
auto-oxidation (chim) auto-oxidare
autopunch-impact hardness tester (metr) aparat pentru determinare a durtății prin impact
autoreduction (chim, met) (reacțiede) autoreducere
autorepair shop (auto) atelier de reparații auto
auto-repeater (autom, el) generator de semnal repetabil
auto self-excitation (el) autoexcitație
autoslide (auto, mas) autoglisare (d. o trapă)
autotempering (met) (proces de) autocălire, (material) care se autocălește
autotimer (met, metr) ceas automat pentru conectarea sistemelor de ungere (la laminoare)
auto transaxle oil dipstick (auto, OM) tijă de nivel a uleiului, joă pentru cutia de viteze
auto transformer (auto, el) transformator auto
autotransformer starter (el) starter pentru auto-transformator
auto-truck (auto) autocamion
auto-truck scale (auto) basculă de camion
auto tyre (auto) anvelopă de automobil
auto-tyre casing (auto) anvelopă de automobil (partea metalică)
autovulcanisation stock (ind chim) amestec autovulcanizator
auxiliaries produse ajutătoare / auxiliare; servicii auxiliare (interne ale unei organizații / firme)
auxiliary auxiliar; ajutător; suplimentar, adițional
auxiliary air intake admisie suplimentară de aer
auxiliary anode (met) anod auxiliar / suplimentar / de rezervă
auxiliary apparatus (metr) aparat auxiliar
auxiliary carrier (mec, constr) grindă auxiliară, suport auxiliar
auxiliary circuit (el) circuit auxiliar

auxiliary (testing) electrode

auxiliary condenser (termo) condensator auxiliar
auxiliary connecting-rod (OM, termo) bielă secundară, bieletă
auxiliary contact contact auxiliar
auxiliary control control auxiliar, comandă auxiliară, dispozitiv (de obicei manual) de comandă, independent de modul normal de comandă
auxiliary department departament auxiliar / secundar
auxiliary device dispozitiv auxiliar
auxiliary drain (hidr) canal / drenaj auxiliar
auxiliary force (mec) forță auxiliară; (ec) personal auxiliar
auxiliary fuel tank (auto, OM, termo) rezervor / tanc suplimentar / auxiliar de combustibil
auxiliary furnace for finishing glass-ware cuptor de uscare (de finisare) a sticlăriei
auxiliary gearbox (OM) transmisie auxiliară (cu roți dințate)
auxiliary grate (termo) focar / grilaj auxiliar
auxiliary hoist elevator auxiliar
auxiliary ignition (auto, termo) aprindere suplimentară (la motoare cu ardere internă)
auxiliary implement dispozitiv auxiliar
auxiliary jack (OM) cric / vinci auxiliar
auxiliary jet jiglor de rezervă; (auto, termo) jiglor auxiliar
auxiliary machine mașină auxiliară / secundară
auxiliary material material auxiliar
auxiliary means mijloace auxiliare
auxiliary phase winding (el) înfășurare suplimentară
auxiliary plane plan auxiliar
auxiliary products (TH) produse secundare / auxiliare
auxiliary quantity (TH) cantitate auxiliară / suplimentară
auxiliary receiver (pneumatic) (hidr, termo) rezervor auxiliar de aer
auxiliary relay (el) releu auxiliar
auxiliary reservoir (alim, OM, ind chim, TH) rezervor auxiliar / suplimentar
auxiliary service serviciu auxiliar
auxiliary shaft (OM) arbore auxiliar / suplimentar
auxiliary slide valve (OM, termo) sertar / supapă auxiliar(ă) / de expansiune
auxiliary spar (OM) pârghie / bară / traversă auxiliară
auxiliary spark gap (el) distanță auxiliară dintre electrozi; eclator auxiliar
auxiliary spring (OM) arc auxiliar / suplimentar; contraarc
auxiliary switch (el) întrerupător auxiliar
auxiliary (testing) electrode (el) electrod suplimentar / auxiliar

auxiliary theorem

auxiliary theorem (mat) teoremă ajutătoare
auxiliary transmission (OM) transmisie / cutie de viteze suplimentară / auxiliară
auxiliary valve (hidr, OM) vană / supapă de avarie / de reparație
auxiliary variable variabilă secundară
auxiliary view (OM) vedere auxiliară / suplimentară (într-un desen tehnic)
av. (average) (mat) medie (implicit aritmetică)
avail a da, o oferi, a prilejui; a dispune de; a folosi; a fi de folos; a ajuta; a avea rost; folos, ajutor; efect; rost
availability folos, utilitate; disponibilitate (a unui sistem), existență; acces; accesibilitate (și la resurse); posibilitate (de obținere); (inf) probabilitatea ca un sistem informațional să fie operațional; disponibilitate (la mașini și emulsii etc.)
available utilizabil, disponibil, existent, care poate fi găsit / procurat; la îndemână; accesibil; abordabil; liber, neocupat
available chlorine (chim) clor activ
available electric energy (el) energie electrică disponibilă
available energy (fiz, mec) energie disponibilă / liberă
available heating value (fiz, termo) căldură specifică utilă
available power (el, mec) putere disponibilă
available storage volum util (de înmagazinare / de depozitare)
available time (TH) timp disponibil (și al unei mașini etc.)
avalent (chim) avalent; (mat) de valoare nulă
avenue stradă, arteră de circulație
average medie; (mat) medie aritmetică, a calcula media aritmetică; mediu, mijlociu, mediat
average agreement (TH) compromis de avarie
average boiling point (fiz) temperatură medie de fierbere
average bond (ec) înscris pentru caz de avarii
average calculating operation (autom) calculare automată a mediei
average capacity (mas) capacitate / putere medie
average depth adâncime medie
average deviation (TH) deviație / abatere medie
average diameter (ind chim, alim) diametrul mediu (al particulelor unui amestec)
average error (TH, metr) eroare medie, media erorilor
average fuel consumption (auto, termo) consum mediu de carburant
average grain size (met) mărimea medie a grăuntelui (cristalin)
average local velocity (hidr, met, plast, T) viteză medie locală

awning

average life / life-time (fiz) viață medie (a unei particule); (TH) durată medie de viață (a unei piese, mașini etc.)
average / mean shear rate (hidr, fiz, T) rata / viteza medie de curgere (a unui fluid într-o conductă, peliculă etc.)
average output producție; (TH) putere medie, debit mediu (la ieșire)
average particle diameter (ind chim, alim) diametrul mediu al particulelor (unui amestec)
average performance (mas, TH) putere / performanță medie
average piston speed (auto, hidr, termo) viteză medie a pistonului
average pitch (el) pas mediu (de înfășurare)
average out a se compensa, a se echilibra
average rate of creep (met, plast) viteză medie de fluaj
average sample probă medie / omogenizată
average speed (TH) viteză medie; (cf) viteză comercială / de marș
average speed between stops (auto, mec) viteză medie între opriri
average value (mat) valoare medie
average vehicle speed (auto) viteza medie a autovehicolului
average velocity (mec) viteză medie
averaging operație de mediere a valorilor
aversion aversiune
aviculture (alim) creșterea păsărilor
avidity aviditate
avid of avid de
Avogadro's number (fiz) numărul lui Avogadro
avoid a evita, a ocoli; a (se) feri de, a se sustrage de la; a preveni; (jur) a anula (o decizie), a declara nul și neavenit
avoidable (TH, mas) care poate fi evitat (și d. defecte, accidente)
avoidance evitare, ocolire; sustragere, eschivare; (jur) anulare
avometer (el, metr) volt-ohm-ampermetru
awake a (se) trezi, a (se) deștepta; (*fig*) a evoca, a reînvia
awakening trezire, deșteptare; (*fig*) evocare, a reînviere, stimulare, stârnire
awaken to a face să înțeleagă (pericolul, riscul etc.), a face conștient de
awash la suprafața apei, la nivelul apei, acoperit / spălat de / cu apă; sub / în apă
away (*adv*) departe; în altă parte; într-o altă direcție
aweigh (nav) smuls (d. ancoră)
AWG (American Wire Gauge) (mas-un, metr) calibru american pentru sârmă
awl (TH) sulă
awning cort; (nav) tendă

awry

awry strâmb(at), greșit; cum nu trebuie
awu (atomic weight unit) (chim) unitate atomică de greutate / de masă
ax(e) topor; căpuitor, ciocan de nituit
axes (și *pl*) (mat, mec) axă
axes crossing (mat, OM) intersecția axelor
axes of strain (mec) axele principale de deformare
ax handle coadă de topor
axial axial
axial backlash (OM) joc axial (j_x) (la angrenaje)
axial ball bearing (OM) rulment axial cu bile
axial bearing (OM, T) lagăr axial, crapodină
axial (circular) pitch (OM) pas axial (p_x) (la dantura cilindrică înclinată)
axial clearance (OM) joc axial
axial component (mec) componentă axială
axial compression (mec, OM) compresiune axială; solicitare la flambaj
axial displacement (mec, OM) deplasare axială
axial extension alungire axială
axial extension test încercare de alungire axială
axial flow compressor (mas, termo) compresor axial
axial flow turbine (mas, termo) turbină axială
axial force (mec) forță / încărcare axială
axial hydraulic thrust (hidr, OM) forță pe direcția axială (și la pompe)
axial load (mec) sarcină / încărcare axială
axial load factor (OM) factorul încărcării axiale (la rulmenți)
axial magnification (opt) mărire (pe direcție) axială; grosisment axial
axial modes (mec) vibrații pe direcție axială
axial module (OM) modul axial (m_x) (la angrenaje cu dantură înclinată)
axial piston motor (OM, hidr) motor (și în sens de pompă motoare) cu pistoane axiale
axial piston pump (OM, hidr) pompă cu pistoane / pistonase axiale
axial pitch (OM) pas axial (p_x) (la angrenaje cu dinți înclinați)
axial plane plan axial / de simetrie
axial play (OM) joc longitudinal / axial
axial porosity (met) porozitate centrală / axială (la un lingou)
axial pressure (hidr, mec) presiune axială
axial profile (OM) profil axial (și la roți dințate, șuruburi etc.)
axial pump (hidr) pompă axială / elicoidală
axial ratio raport al axelor
axial runout abatere pe direcție axială la rotația unei piese
axial section (OM) secțiune axială

axle box-keep

axial spring (OM) arc axial / longitudinal / cu acțiune axială
axial stress (mec, OM) tensiune / efort axial(ă)
axial symmetrical flow (fiz, hidr, mec) curgere axial simetrică
axial tension (mec) tensiune / efort axial(ă)
axial thrust (mec, OM) apăsare / presiune / forță / încărcare axială
axial tube (hidr, OM) tub axial
axial turbine (mas, termo) turbină axială
axiom (mat) axiomă
axiomatic axiomatic, bazat pe o axiomă, evident, care nu trebuie demonstrat
axiomatically (*adv*) (în mod) axiomatic, evident, care nu trebuie demonstrat
axis axă, (*pl*) **axes**
axis intercept segment de axă
axis of abscise axa absciselor
axis of buoyancy (nav) axă de carenă
axis of cone (mat) axă a conului
axis of curvature (mec) axă de curbură
axis of incidence (fiz) axă normală (de incidență)
axis of instantaneous rotation (fiz, mec, T) axă instantanee de rotație
axis of ordinates (mat) axă a ordonatelor
axis of oscillation (mac) axă a oscilației
axis of pressure (fiz, mec) linie piezometrică (a energiei potențiale)
axis of reference (mat) axă de coordonate
axis of revolution (mat) axă de revoluție
axis of rolling (mec) axă de rostogolire; (met, plast) direcție de laminare
axis of rotation (mec) axă de rotație
axis of symmetry (mat, OM) axă de simetrie
axis of weld (met, OM) axă a sudurii
axis parallel cu axe paralele
axis through center of gravity (mec) linie a centrelor de greutate
axle (mas, OM) ax, arbore, osie
axle base (auto) distanță dintre roți / dintre axe
axle bearing (auto, OM) lagăr al axului; (cf) lagăr al osiei
axle bed (OM) suport de osie
axle box (cf) cutie de unsoare; lagăr de osie; bucsă de lagăr, cuzinet
axle box adjustment wedge (cf, OM) pană de reglare a cuzinetului de osie
axle box bearing (cf) cuzinet / lagăr cu cutie de unsoare pentru osie
axle box cover (mas) capac de lagar; capac al cutiei de unsoare
axle box guide (cf) placă de gardă, furcă de osie, ghidaj al cutiei de unsoare
axle box-keep (cf) contra-cutie de unsoare

axle bracket

axle bracket (OM) suport / scoabă de prindere a axului
axle breakage (auto, OM) rupere a axului / a osiei
axle camber (auto) unghi de cădere a roților; (OM) săgeata arborelui
axle cap (mas) capac de lagăr, capac al osiei / al butucului
axle casing (auto) carter / carcasă a(l) osiei
axle center (cf) osie de mijloc
axle collar (OM) umăr de osie
axle dip (auto) unghi de cădere a roților
axle disk (mas) disc de roată, roată monobloc
axle drive (mas, OM) acționarea osiei, mecanismul de acționare a osiei
axle drive bevel gear (auto, OM) coroană / roată dințată conică (de antrenare) a diferențialului
axle drive bevel pinion (auto, OM) pinion conic (de atac / conducător) al diferențialului
axle drive shaft housing (OM) locaș de ghidare a axului planetar
axle end (OM) capăt de osie
axle failure (auto, OM) defectare / deteriorare a axului / a osiei
axle friction (cf, OM, T) frecarea osiei (în reazeme)
axle grease (T) lubrifiant / unsoare de osie
axle guard (cf, OM) placă de gardă, reazem de osie
axle guide stay (cf) legătură a plăcii de gardă
axle head (OM) cap de osie
axle journal (OM) fus; fus de osie
axle lathe (mas-un) strung pentru prelucrarea osiilor
axle load (cf, OM) presiune / sarcină pe osie
axle lubrication pipe (OM, T) țeavă de ungere a axului
axle neck (OM) fus de osie; pivotul axului
axle pin (OM) fus; fuzetă, ax de fuzetă

azure

axle pivot steering (auto) direcție cu fuzete
axle pressure (mas, cf) presiune pe osie
axle shaft (auto, OM) semiosie; arbore de planetar / de diferențial
axle shaft bearing (OM) lagăr / rulment de arbore planetar
axle shaft casing (auto, OM) locaș de ax planetar / de semiaxă
axle shaft housing (auto, OM) sistem / locaș de prindere / rezemare a axului; trompă a semiaxei
axle sleeve (auto, OM) arbore tubular de diferențial / de planetar, bucsă de protecție a arborelui
axle slide (OM) furcă de osie; placă de gardă
axle spring (mas, OM) arc de suspensie
axle springing (mas, OM) suspensie (cu arc) a osiei / a axului
axle stub (auto, OM) capăt de arbore
axle swivel (OM) capăt de arbore
axletree (OM) ax, osie
axle washer (OM) disc / garnitură de osie
axle weight (mec, OM) sarcină / încărcare axială
axle-weight limit (auto, OM) sarcină / greutate admisibilă pe ax
axoid (mat) axoidă
axonometric chart stereogramă
axonometric perspective perspectivă / vedere axonometrică
axphixiation (med) axfixiere
ax stone (minerl) nefrit
axunge (alim) untură de găscă sau de porc
azolate (chim) azotat
Azote (mai rar); **Nitrogen (N)** (chim) azot, nitrogen
azotic (chim) azotic
azotic acid (chim) acid azotic
azotize (ind chim, met) nitrurare, a nitrura
azure azuriu, albastru deschis

B

B5 biodiesel (auto, ind chim) amestec diesel cu 5% biodiesel

babbitt (met, T) compoziție / căptușeală pentru lagăre, babbitt, aliaj de antifricțiune (numit și alb, pe bază de Sn-Pb)

babbitt alloy / metal (T, met) aliaj de lagăre de tip babbitt

babbitt bearing (OM, T) lagăr cu aliaj antifricțiune tip babbitt

babbitt-line(d) bearing (met, OM, T) lagăr cu acoperire / cuzinet din aliaj antifricțiune (tip babbitt)

babbitt-lining (met, OM, T) (procedeu de) acoperire cu aliaj moale tip babbitt (și prin turnare)

babbitting jib (met) dispozitiv de centrat dornul la turnarea compoziției de lagăr

baby (mas, TH) de dimensiuni mici, miniatural

babybeef (alim) carne de vițel

baccalaureate (edu) licențiat (aproximativ, în general), (titlul de) bacalaureat (și pentru prima parte a studiilor universitare)

bacciferous structure (met, materiale) structură granulară

back spate, dos, parte de jos, fund; (mas-un) dos / spate al tășului (sculei), muchie (din spate); înapoi, în spate; a sprijini, a da / merge înapoi, a andosa, a gira; (nav) a schimba direcția; (mas, OM) suport, spate; spetează, spătar

backacter (shovel) (constr, mec) excavator cu cupă întoarsă

backacting excavator / shovel (costr, mec) excavator cu cupă întoarsă

back action (mec) acțiune inversă, reacțiune

back-acting excavator / shovel (mas, constr) excavator cu cupă întoarsă

back and fill (nav) a masca și a umple

back and forth motion (autom, mas-un) mișcare alternativă / înainte-și-înapoi

back and front pitch of a winding (el) pas parțial al unei înfășurări în tobă

back angle (mas-un) unghi de așezare (la scule așchietoare)

backacter (shovel) (constr, mec) excavator cu cupă întoarsă

back axle (OM, auto) ax / osie / punte din spate

backbone (med, anat) șira spinării, coloană vertebrală (și *fig*); temelie, fermitate; (constr, OM)

cadru cu tub central; (cf) linie ferată principală / magistrală

backbone type of frame (auto, constr) cadru cu tub central

back-breaker sarcină / problemă foarte dificilă, corvoadă, muncă istovitoare

back-breaking istovitor

back bridge wall (met, termo) prag de focar (la cuptoare)

back center (mas-un) vârf al păpușii mobile (la strung)

backcoating (constr, arhit) acoperire pe partea opusă (și ornamentală)

back cone (mas) con suplimentar; (OM) con complementar (la dantură conică)

back cone of level gear (mas, OM) con complementar / frontal (la angrenaje conice)

back-connected switch (el) întrerupător cu contacte posterioare

back digger (constr) excavator cu cupă întoarsă

back discharge (met) descărcare inversă

back draft (termo) tiraj invers; (met) piesă cu conicitate sau înclinare inversă pentru a fixa un model (la turnare)

backed sprijinit, susținut; (TH) cu susținere în / pe spate (general); (OM, T) partea mai rigidă pe care se depune / se montează materialul / piesa de antifricțiune

backedfall (geogr) povârniș, pantă; cădere pe spate

back edge (met, mas-un) suprafață / față de așezare (și la scule)

backed off (milling) cutter (mas-un) freză cu dinți detalonaji

backed type of mill (met) laminor cu cilindri posteriori de susținere

back electromotive force (el) tensiune contra-electromotoare

back end plate (constr, mas) placă / perete din spate / terminală

back face (OM) șaibă la rulmentul axial; suprafață de așezare (și la un rulment axial)

back fall (OM, constr) prag, treaptă

back fall slope (OM, constr) panta pragului

backfill (constr) rambleu; (met) metal / aliaj încărcat prin sudură

back(-)fire (met) întoarcerea flăcării (în becul de sudare); (auto) rateu

backfill compactor (constr, mas) utilaj pentru compactarea rambleelor, compactor de ramblee

background fund, fundal (și la o imagine, un desen), suport (și pentru o acoperire), fond, material de bază; atmosferă, condiții, mediu, decor; cunoștințe, formație; zgomot de fond; experiența și pregătirea profesională anterioară

background noise

background noise (fiz, autom, el) zgomot de fond
backhand welding (met) sudură peste mână / incomodă / cu flacăra dirijată spre cusătură / înapoi / spre dreapta
backing sprijin, suport; (OM, T) spate, suport, material de bază, placă de bază; mers înapoi / invers, retragere, dare înapoi; (constr) zidărie de umplutură, rambleiere; intrare de serviciu
backing anchor (nav) ancoră de împerechere
backing bead weld (met) cusătură pe dos, executată înainte de sudura principală
backing block (constr, met, mas, termo) căptușeală, placă-suport
backing cloth pânză-suport, țesătură de întărire (și la composite)
backing electrode (el, met) contra-electrod (și la sudură)
backing flange (OM) flanșă de susținere
backing frame (constr, mas) cadru suport / de reazem
backing memory / storage / store (c) memorie suplimentară; alimentator auxiliar / de rezervă
backing metal (T) aliaj de turnat pe spate, metal de dublare, material pentru suport de cuzineți turnați
backing-off (OM) înșurubare; (met) îndepărtare (și a aliajului moale din lagăr, a unei acoperiri); detalonare
backing-off clearance (mas-un) detalonare prin rectificare
backing-off current (el, metr) curent compensator
backing-off device (mas-un) dispozitiv de detalonat
backing-off lathe (mas-un) strung de detalonat
backing-out punch perforator cu coadă
backing pass (met, OM) executare prealabilă a cusăturii pe dosul îmbinării, sudare prealabilă a rădăcinii
backing plate placă intermediară / de presiune (la presă); placă de bază / de fixare la matriță; (el) placă de sprijin la acumulator, contra-placă; (hidr, OM) manșetă de piele, garnitură (plată)
backing pump (mas, OM) prima pompă de vid (legată la atmosferă, într-un montaj cu două pompe)
backing ring (OM) inel interior / de adaos / de rigidizare / de întărire / pentru a întări sudura la țevi
backing roll (OM, ind alim) rolă / valț / cilindru de susținere
backing run (met) sudură de adaos (aplicată în sens invers primei suduri), retrosudură

back-pedaling brake

backing strip (met) placă / eclisă (din material neinflamabil) pentru mărirea calității sudurii
backing-up (met, T) turnare a aliajului pe spatele piesei, întărirea (de obicei prin turnare / placare) a unei piese din material mai moale (și la lagăre antifricțiune)
backing-up screw (OM, mas-un) șurub opritor
backing welding electrode (met, el) contra-electrod de sudură
back interest (ec) dobândă neachitată / în restanță
back-kick (TH) întoarcere / descărcare inversă, lovire la întoarcere; rateu
backlash (TH, OM) mers în gol, joc între elemente / dinți, cursă moartă, alunecare, patinare, rost de dilatație; semnul “ / ”; (pol) reacție adversă (la unele măsuri socio-economice)
backlash of the control (autom) joc al comenzilor
backlash on pitch circle (OM) joc la / între flancuri (c) (pe cercul de divizare al roților dințate)
back leg picior din spate; (constr) consolă
backless (OM, constr) fără spate / suport / spetează
backlog butuc solid (din lemn); restanță; sarcini nerezolvate; rezervă, rămășiță, rest; (TH) materiale neprelucrate; a se acumula, a se strânge
backlog of orders (ec) portofoliu de comenzi
back mill table (met) cale inversă cu role (plasată sub cilindru de laminare)
backmost cel mai din urmă / spate, ultimul
back motion (met, mec) mișcare în sens invers; (nav, mas-un) mișcare înapoi
back-moving spring (OM) arc de rapel / de întoarcere
back nut (OM) contrapiuliță, reazem
back of arch (constr) extradados (al arcului)
back of blade (mas-un, ind chim) extradados al paletei / lamei / tăișului (sculei, amestecătorului etc.)
back of seat rezemător de spate; (OM, hidr) suprafața de așezare a scaunului (supapei)
back of weld (met) dos al cusăturii de sudură, suprafață exterioară a rădăcinii sudurii
back off a deșuruba; (mas-un) a detalona
back out a bate în retragere, a încetini ritmul
back page pagina a doua, contrapagină
back panel wiring (el) cablaj pe spatele unui panou
back payment (ec) restanță (a plății)
back-pedaling brake (OM) frână de bicicletă, cu torpedo

back pin

back pin (OM, mas-un) știft de blocare (și la discul divizor al mașinilor-unelte)
back plane vedere din spate (în desen tehnic)
back plate (mas-un) disc al mandrinei
back play (mas) mers în gol / înapoi; a parcurge înapoi un film, o succesiune de imagini
back poppet (mas-un) păpușă mobilă
backpost (nav) etambou (și al cârmei)
back pouring (met) turnare a lingotierelor (până la maselotă)
back pressure (TH, hidr) contrapresiune, recul, presiune inversă / dinamică
back-pressure gauge (hidr, metr) manometru de aspirație
back-pressure regulation valve (hidr; OM) supapă de reglare a contrapresiunii
back-pressure regulator (hidr, autom) regulator al presiunii de aspirație
back-pressure turbine (termo) turbină cu contrapresiune
back-pressure valve (OM, hidr) clapetă de reținere, supapă / ventil de reținere
back pull (met) trefilare în sens invers
back rabbet (nav) margine exterioară a baturei
back rake (mas-un) unghi de angajare / de ascuțire (a sculei)
back reaction (chim) reacție inversă / reversibilă / de recombinație
back reflection (fiz) radiație inversă / reflectată, reflectare (și repetată)
back rest (cf, constr) traversă de spate; (mas-un) lunetă mobilă; spetează, spătar
back ring (OM) inel de fund / de rechemare / de rappel / de reazem
back road drum lateral / de țară (neasfaltat)
back roller (alim, constr, ind chim, met) cilindru alimentator
back running (TH) mers înapoi
back saw (mas-un) ferăstrău cu coadă
back-set dare înapoi, pas înapoi; (hidr) curent turbionar; (agr) a ara toamna
backshaft (OM) traversă / arbore de / din spate
back( )shift schimbul 2 / de după-amiază
back shop (TH) atelier auxiliar
back side (TH) latură / parte din spate, revers; pagină cu soț, verso; dos
back slope (mas-un) unghi de înclinare al tăișului principal (la scule așchietoare)
back-slope angle (of cutting tool) (mas-un) unghi de detalonare (la scule așchietoare); unghi de panta (de instrumente de decupare)
backspace, backspace(r) / back space key (←) (c) tastă de ștergere a caracterului din stânga cursorului, (autom, c) clapă / buton de întoarcere

backward-bladed fan

la caracterul anterior / comanda anterioară (și pe tastatura unui computer)
backstay (auto) tirant, cablu de ancoraj; cală / bloc de sprijin; reazem de pantă; piedică la roată; (nav) patarațină
backstay rope (constr, nav) cablu portant / de ancorare
back steam (termo) contra-abur, abur de contra-presiune
back-step pass (met) rând depus la sudare, în pas de pelerin
back-step welding (met) sudare în pas de pelerin
back stop (mas-un, met) prag, limitator de cursă
back stroke (mas, mas-un) mers / cursă înapoi, recul, contralovitură, reacțiune
back tension bridle (met) dispozitiv pentru întinderea benzii (la laminare)
back to back (OM) spate în spate, montaj în O la rulmenți
back tool-holder slide (mas-un) sanie port-sculă pe spate
back twist (mec) contratorsiune; rotire în sens invers, moment contrar de rotire
back( )up a sprijini, a susține, a întări; (met, T) a turna un aliaj pe spate; a tipări pe verso
back-up (met, T) turnare a unui aliaj pe spatele altei piese-suport; tipărire pe verso; (OM) piesă de schimb / de reazem
back-up block (constr) bloc de umplutură, suport (metalic)
backup copy (inf, c) copie (de rezervă) a unui fișier
back-up equipment echipament de rezervă
back-up movement (mec, mas) mișcare de recul
back-up protection protecție de rezervă / suplimentară
back-up ring (OM, hidr) inel antiextrudare (a garniturii)
back-up roll (met) cilindru de presiune sau de susținere (la laminor)
back-up safety device (mas) aparat / mecanism / dispozitiv auxiliar de siguranță
backup seal (OM) etanșare exterioară, auxiliară (a unui rezervor) (montată pe partea uscată)
back-up valve (hidr, OM) ventil / supapă de siguranță (la partea de înaltă presiune)
backward înapoiat; retrograd; în sens invers; înapoi; îndreptat înapoi; întârziat; leneș
backward-and-forward bending test probă / încercare de îndoire alternativă / alternantă
backward-and-forward motion / movement (mec, mas-un) mișcare de du-te-vino / alternativă
backward-bladed fan (mas) ventilator cu ari-pile curbate înapoi

backward creep / slip

backward creep / slip (met) întârziere de fază la laminare (între viteza metalului și cea a cilindrului)

backward curved impeller (alim, ind chim) rotor cu palete curbate înapoi

backward dumping (mas) cu descărcare în spate

backward eccentric (mas, OM) excentric cu mersul înapoi

backward flow (hidr) contracurent

backwardly inclined centrifugal machine (mas, alim, ind chim) centrifugă cu aripile înclinate înapoi

backward movement (mec) mișcare de recul; (auto) mișcare în marșarier / cu spatele

backwardness rămânere în urmă, întârziere; creștere înceată; înapoiere, caracter retrograd

backward offset tool (mas-un) cuțit cotit înapoi

backward push (mec) reacțiune, reacție; (TH) contralovitură

backward recovery time (autom) timp de întârziere a blocării

backward running (mas) mers înapoi

backwards (*adv*) înapoi, îndărăt, în spate; invers, de-a-ndoaselea; pe spate

backward stop dog (mas-un) limitator pentru schimbarea sensului de mișcare a mesei

backward welding (met) sudare înapoi / spre dreapta

backwash (alim, ind chim) (spălare în) contracurent; fierbere, clocot, agitație; (nav) apă aruncată de elicea unei ambarcațiuni

backwash effect efect de decalaj (și economic)

backwater (nav) siaj; remuu; refluxare; braț mort (de râu)

backwater curve (nav) curbă de remuu ascendent

backwater envelope curve (nav, geom, geogr) înfășurătoare a curbelor de remuu

backwater pump (hidr, TH) pompă pentru apă de recirculație

back weld (met) cusătură de completare (la rădăcină) / pe spatele rostului

back welding (met) (acțiunea de) sudare (și de completare) la rădăcină

back-wheel brake (auto) frână pe roțile din spate

backyard curte (din spate); teren în perimetrul unei ferme

bacon (alim) slănină

bacteria, (pl) bacterii bacterie

bacteria bed (alim) biofiltru, pat bacterian, filtru biologic

bactericide (alim, med, agr) bactericid, agent de ucidere a bacteriilor

bacteriological bacterian, bacteriologic

baffle plate

bacteriologist bacteriolog

bacteriology bacteriologie

bacterium, (pl) bacteria bacterie

bad rău, prost; stricat; nepotrivit, nefavorabil; alterat, putred, viciat; periculos, dăunător; defect; urât, neplăcut, rău (d. miros); fals, calp, nevalabil; greșit, incorect; inexact; neizbutit, nereușit; nesatisfăcător

bad debts reserve (ec) rezerve pentru creanțe nerecuperabile

badge document de identitate codificat, semn distinctiv, marcă, emblemă; insignă; (auto) sticker; (*fig*) simbol

bad husbandry (ec) administrare incompetentă, risipă

bad influence (TH) influență / afectare negativă / nedorită / dăunătoare

badlands (agr) teren sterp / neroditor; teren puternic erodat

badly (*adv*) rău, greșit, prost; urât; foarte mult, grozav

badness calitate proastă, stare proastă; caracter vătămător

bad reinforcement angle (OM) defect de racordare (și la sudare, la proiectarea formelor metalice etc.)

baffle (TH, OM) ecran, deflector, prag, șicană, taler; (auto) tobă de eșapament; (c) placă / ecran de reflexie; placă (și perforată) de regularizare a curgerii; a împiedica; a zăpăci, a deruta, a încurca; a induce în eroare; a arunca într-o parte și în alta; a dejuca; a necăji; (TH) a filtra, a ștrangula; a devia

baffle blanket (fiz, metr) ecran absorbant de sunet, membrană absorbantă

baffle board (constr, met) perete despărțitor, ecran deflector

baffle chamber (alim, ind chim) cameră / recipient cu șicane

baffle cloth prelată de pânză (și la platforma unui autocamion)

baffle collar (OM) inel opritor / de reținere

baffle column (alim, ind chim) coloană cu șicane

baffle column mixer (alim, ind chim) coloană de amestecare, cu șicane

baffled încurcat, nedumerit, complicat; șicanat; (OM) cu șicane

baffle deflector (OM) ecran deflector

baffle-nozzle amplifier (OM, hidr) amplificator pneumatic (cu ajutor)

baffle pan (OM) deflector, șicană, taler

baffle piston (OM) piston cu deflector

baffle plate (TH) deflector; (OM) perete al labirintului de etanșare, placă de deviație, placă

baffle-plate column mixer

mobilă pentru reducerea volumului de trecere printr-un tub, taler, șicană, ecran de deviere
baffle-plate column mixer (alim, ind chim) amestecător tip coloană, cu șicane plate
baffle-plate furnace (met, termo) focar cu șicane plate
baffler (auto, hidr) deflector, regulator al circulației de ulei, tobă de eșapament, regulator de debit
baffle separation (alim, ind chim) separare în aparate cu șicane
baffle-type collector (ind chim, met) colector de praf cu șicane (în instalație de gaze)
baffle washer scrubber (ind chim, met, mediu) spălător cu șicane (și pentru gaze)
baffling greu, dificil, complicat, derutant; (TH) deviator, care deviază / încursă / perturbă; (nav) (vânt) nefavorabil
bag sac, săculeț, pungă; geantă, valiză, geamantan; (TH) balon, capsulă; (agr, zool) uger; a ambala / pune în saci / pungi; a îndesa; a colecționa; (*fam*) a șterpeli; a (se) umfla
bag dust filter (TH) filtru de praf cu sac(i)
bag filter / hose (TH) filtru de praf, cu saci
bag filtering / filtration (alim, ind chim, met) separare / filtrare cu saci
baggage (*amer*) bagaj; echipament portabil
baggage room cameră / magazie de bagaje
bagged goods (transp) marfă în saci
bagging încărcare / ambalare în saci, ambalaj (saci), țesătură pentru saci / ambalaje
bagging machine (mas, constr, alim, ind chim) mașină de ambalat în saci
bagging-up machine (ind chim, auto) presă de formare a anvelopelor
bag house / room (mas, ind chim) cameră / incintă de filtru (cu sac)
bag house fume (constr, met, ind chim) praf din gazele de ardere, depus pe / în filtru cu saci
bag-making machine (mas) mașină de confecționat saci / pungi
bag mould (mas-un) matriță cu sac de cauciuc
bag moulding (TH) formare cu sac de cauciuc
bag-packing machine (mas, alim, ind chim) mașină de ambalat în saci
bag scraper (OM) mecanism de curățare a filtrului cu saci
bag sealing machine (alim, ind chim) mașină de închis pungi
bag-type collector (OM, TH) filtru / colector cu sac
bail (constr) colier; (ec) garanție, zălog; (OM) mâner, toartă, ureche, buclă
bailing wire (el) sârmă lăcuită

baking powder

bailment (jur) eliberare pe cauțiune; cauțiune, cheazășie, garanție; (ec) mărfuri depuse în păstrare cu garanție
bail out (constr, TH) a excava, a evacua (și fluide)
bainite (met) bainită
bainitizing wire (met) sârmă cu structură bainitică / care poate deveni bainitică (prin tratament)
bait momeală, nadă; tentație; (chim) insecticid, otravă; gustare (în călătorie), popas; (agr) nutreț (pentru cai)
bake (met, ind chim, alim) a arde, a prăji, a (se) coace (în cuptor), a calcina, a etuva, a sintetiza, a (se) usca; a (se) usca la soare; a se întări
baked carbon (el, met) electrod de cărbune
baked clay (constr) teracotă
baked core (met) miez uscat (la turnare)
baked permeability (met) permeabilitate în stare uscată (la turnare, după sinterizare)
baked strength (met) rezistență în stare uscată (a formei de turnare)
bakehouse (alim) brutărie, cuptor, rafinărie (de zahăr)
bakelite (plast, el) bachelită
bake on (alim, ind chim) a se lipi, a se prinde prin ardere
bake out a coace (și pâine)
baker (alim) brutărie, fabrică de pâine, uscător, cuptor de uscare, brutar
bakery hop-yeast (alim) drojdie de panificație
bakery products (alim) produse de panificație
bakery yeast (alim) drojdie de panificație
bakestone (alim, constr, met) podea / vatră de cuptor
baking (alim, ind chim) coacere, uscare, calcinare (mai rar), de copt, care se coace
baking anchor (met) ancoră pentru model de turnare (necesar la uscare); (nav) ancoră de înapoi / de spate
baking apparatus (alim, ind chim) aparatură de ardere / de coacere (și de laborator)
baking coal (met) cărbune cocsificabil / aglomerat
baking coating (met, ind chim) acoperire cu uscare în cuptor (și pentru vopsea)
baking loss (alim, ind chim) pierdere la copt / la ardere / la uscare
baking of resin (chim, plast) întărire (și termică) a rășinii
baking of varnish (chim, plast) uscare a lacului în cuptor
baking oven (alim, ind chim) cuptor / cameră de uscare / de coacere, uscătorie
baking powder (alim) praf de copt

baking process

baking process (alim, met) proces de tratare termică / uscare / coacere
baking soda (alim) bicarbonat de sodiu
baking together during burning lipire la ardere / coacere / întărire
balance (TH) balanță, cântar, echilibru, contragreutate, greutate, pondere, cântărire, cumpănire, considerație; nesiguranță, șovăială; (el) circuit de echilibrare; (ec) bilanț (și al conturilor), balanță, rest, sold, a echilibra bugetul; (ec) ~ **in hand** sold creditor, ~ **due** sold debitor (TH) a (se) echilibra, a fi în echilibru, a-și menține echilibrul, a (se) balansa, a egaliza, a egala, a compensa, a cântări, a aprecia, a compara, a ezita; ~ **by**, ~ **against**, ~ **with** a contrabalansa
balance account (ec) rest, sold, bilanț contabil
balance arm (OM, metr) braț al balanței / al balansierului
balance attenuation (autom) atenuare de echilibrare / de compensare
balance axis (mec) axă de echilibrare
balance beam (OM) pârghie (articulată la mijloc), balansier compensator, braț de balanță
balance blade (OM, metr) cuțit (ca) de balanță, lagăr ascuțit
balance-blast cupola (met) cubilou cu aer condiționat / controlat / cu atmosferă controlată
balance bridge (constr, met) pod basculant
balance bridge circuit (el, electr) circuit în punte echilibrată
balance check (autom, metr) controlul reglajului zero
balance cock (metr, OM) consolă a balanței
balanced (TH, mec) echilibrat, compensat, nivelat, aplanat, ponderat; armonios, simetric
balanced-blast cupola (met) cubilou cu vânt echilibrat
balanced block brake (OM) frână echilibrată / compensată (și cu saboți)
balanced brake (OM) frână echilibrată
balanced crane (mas) macara cu contragreutate
balanced crank (OM) manivelă echilibrată
balanced crankshaft (OM) arbore cotit echilibrat
balanced error (autom, metr) eroare echilibrată / cu compensare automată
balanced feeder (el) linie de alimentare bifilară
balanced filter (el) filtru compensator (și în fotografiere)
balanced forces (mec) forțe echilibrate
balanced guard (met) ghidaj suspendat (la laminoare), cu echilibrare
balanced method (metr) metodă de compensare, metodă de zero

balance pan

balanced mixer (alim, ind chim) amestecător echilibrat
balanced peel (alim, met) braț de dozat / de șarjat (și cu dispozitiv de echilibrare)
balanced pressure blowpipe (met) suflai fără injector, cu presiuni egale (ale gazelor); (hidr) conductă pentru echilibrarea (supra)presiunii
balanced pressure principle (mec, hidr) principiul presiunilor egale
balanced pressure regulator (hidr, OM) supapă de egalizare a presiunii gazelor
balanced reaction (chim, met) reacție de echilibru / reversibilă
balanced rudder (nav, OM) cârmă compensată / echilibrată
balanced running (mas, TH) mers uniform / echilibrat
balanced sample (mat) selecție ponderată
balanced state (mec, met, termo) stare de echilibru
balanced steel (met) oțel semi-calmat
balanced to ground / (with respect) to earth raportat la sol / la pământ; (el) echilibrat față de pământ (masă)
balanced twist (mec) torsiune echilibrată / compensată
balance due (ec) sold debitor; datorat echilibrării / echilibrului
balanced vane motor (mas, hidr, OM) motor / pompă motoare cu palete echilibrate
balanced vane pump (hidr, mas) pompă cu palete echilibrate
balance gate (OM) închizător / dispozitiv de închidere cu contragreutate (și la mașini-unelte)
balance gear (OM) transmisie diferențială, diferențial
balance indicator (metr) indicator de zero / de echilibru / de compensare
balance in hand (ec) sold creditor
balance level (metr) nivelă (cu bulă de aer)
balance lever (OM, mas) pârghie de echilibrare, balansier
balance load (metr, mec) încărcare la echilibru, sarcină de echilibrare
balance meter (metr) balanță, aparat de / cu zero
balance method (autom, metr) metodă a punctului de zero
balance needle (metr) ac indicator al balanței
balance of accounts (ec) bilanț de decontare
balance of heat (termo) bilanț termic
balance out a echilibra, a balansa, a neutraliza, a cântări, a egaliza, a compensa
balance pan (metr) platan / taler de balanță
balance pan (metr) coș / platan de balanță

balance point indicator

balance point indicator (metr) indicator de poziție de echilibru
balance quality grade calitate a echilibrării
balancer (mas) balansier, egalizator, stabilizator, dispozitiv de echilibrare, (element) compensator
balancer booster (autom, mas) regulator / amplificator de compensare / de corecție
balance rope (nav, mas) funie de echilibrare, contracablu, cablu de compensare
balance screw (metr, OM) șurub de echilibrare
balances handle (OM) manivelă cu contra-greutate
balance(-)sheet (ec) (foaie / formular de) bilanț, bilanță
balance-sheet item (ec) post / articol de bilanț
balance sheet of materials (TH, ec) bilanț de materiale (în producție, la reparații în construcții)
balance spring (OM, metr) arc (spiral) de echilibrare, dinamometru cu arc
balance staff (OM) ax de balansier, piesă / dispozitiv pentru echilibrare
balance tab (mas) suprafață de balansare / de compensare
balance tank (alim, hidr) rezervor de echilibru / de egalizare
balance tolerance (TH, metr) toleranță de echilibrare
balance weight (met, OM) contragreutate
balance wheel (mas, termo, OM) volant (și de motor); (metr) balansier (la ceas)
balance with dial (metr) bilanță cu cadran
balancing balansare, echilibrare, compensare, simetrizare, neutralizare
balancing apparatus (metr) aparat de zero
balancing arbor / shaft (OM) arbore de echilibrare
balancing battery (el) baterie de echilibrare
balancing chamber (ind chim) cameră de echilibrare / de compensare
balancing coil (el) divizor de tensiune (cu spire)
balancing equipment (mas, metr) echipament de echilibrare (și a rotorilor)
balancing fault (TH) defect / greșeală de echilibrare / de compensare
balancing indicator (metr) indicator de echilibru / de compensare
balancing lever (OM) balansier compensator
balancing machine (mas, metr) mașină de echilibrare (a lagărelor, a rotorilor etc.)
balancing matching (el) echilibrare
balancing method (TH) metodă de compensare / de egalare
balancing of the masses (mec) echilibru al maselor, compensare a maselor

ball-and-socket

balancing piston (in steam turbine) (termo) piston de echilibrare (la turbine cu abur)
balancing plane plan de echilibrare
balancing reservoir (hidr, alim) rezervor de compensare
balancing ring (TH) inel de manevră
balancing speed (mas, TH) viteză de regim / de echilibru / de echilibrare
balancing surface (mas, ind chim, termo) suprafață de compensare
balancing tester (metr) aparat de încercare / de testare a echilibrării, aparat de echilibrat prin încercări
bald chel, pleșuv; gol, golaș; fără pene etc.; deschis; sărăcăcios; simplu; sec, plat, monotonic (d. stil, text etc.)
bald tyre (auto) anvelopă cu bandă de rulare uzată
bale balot (și de marfă); marfă; fascicul; grup; mănunchi; pachet (mare); a face pachete (baloturi), a împacheta, a balota; (met) a bricheta șpan
baled scrap (met) deșeuri metalice (și fier vechi) în pachet / în balot
bale-out furnace (met) cuptor fix
bale store magazie de baloturi
bale ties (met) sârmă de împachetare / de ambalare, legături de ambalare
baling ambalare în pachete / baloturi, împachetare, ambalaj, balot
baling band / loop (met) (plat)bandă (de oțel) de împachetat
baling machine / press (mas-un, met, alim) mașină / presă de împachetat (semifabricate, pachete etc.)
baling wire sârmă de împachetat
balk obstacol, piedică; (mec) lonjeron, grindă longitudinală, bară; a (se) împiedica, a (se) opri, a stânjeni, a îngreuna, a omite, a scăpa (din vedere), a evita, a pierde (și ocazia), a refuza (o sarcină), a se sustrage (de la o sarcină / îndatorire), a se împotrivi, a se opune, a aduce argumente contrarii, a dezamăgi, a decepționa; (agr) fâșie de teren nearat; (nav) travers; (constr) apartament la mansardă; înfrângere, decepție
ball bilă, minge, sferă, balon, glonte; (OM) rulment, bilă (și de rulemnt), flotor; glob, ghem; a se aglomera, a forma sferă, a (se) face ghem; (alim) chiftea; (nav) traversă de punte
ball-and-line float (hidr, ind chim) flotor compus / de adâncime
ball-and-roller bearing (OM) rulment combinat, cu bile și role
ball-and-roller steel (met, OM) oțel de rulment
ball-and-socket (OM) fus / cuzinet sferic, articulație sferică

ball-and-socket gear control / shifting**balloon**

ball-and-socket gear control / shifting (auto) manetă de viteze, cu cap sferic / cu articulație sferică
ball-and-socket joint / hinge (OM) articulație sferică / cu nucleu
ballast (nav) lest, balast; pietriș; a lesta, a balasta, a încărca cu balast
ballast dragger (nav) șalandă de dragă
ballast pigs (mas) blocuri de fontă folosite ca balast
ballast trip (nav) călătorie cu / în balast
ball attachment (metr) vârf / capăt sferic de măsurare, capăt sferic (eventual detașabil), bilă prinsă în tija palpatorului sau indentorului
ball bearing (OM) rulment / lagăr cu bile
ball-bearing (-bracket) drop hanger (OM) lagăr oscilant (cu rulmenți cu suprafață exterioară sferică), suspendat în consolă
ball-bearing extractor / puller (OM) extractor de rulmenți (prin tragere sau împingere)
ball-bearing grease (OM, T) unsoare pentru rulmenți
ball-bearing lead screw (OM, mas-un) șurub conducător cu bile
ball-bearing race / ring (OM) inel / cale de rulare / de rulment
ball-bearing spindle (OM) fus / arbore (reze-mat) pe rulmenți
ball-bearing steel (met, OM) oțel de rulmenți
ball-bearing torque test of greases (T) determinare a calității unsoarii de rulmenți prin măsurarea cuplului motor
ball-bearing wallbracket hanger (OM) lagăr oscilant cu bile, în consolă
ball burnishing (TH) superfinisarea bilelor (și de rulment)
ball cage (OM) colivie a rulmentului (cu bile)
ball clay (constr) argilă plastică
ball cock (OM) robinet cu bilă
ball check valve (OM, hidr) supapă / opturator / robinet cu bilă
ball clay (constr) argilă pentru olărit, argilă pentru tuburi
ball closure (OM) obturator cu bilă
ball condenser (termo) refrigerent / condensator cu bile
ball crusher (alim, constr, ind chim) moară cu bile
ball cup (OM, T) cuzinet / locaș / lagăr sferic
ball cutter (mas-un) freză sferică
ball end (OM) cap / fus / pivot sferic
ball-ended mill (mas-un) freză-deget cu cap sferic
ball-ended pin (OM) fus / știft cu cap semisferic

ball float (auto) flotor sferic
ball float (steam) trap (termo) oală de condensare cu plutitor
ball-forming rest (mas-un) sanie port-cuțit pentru prelucrarea suprafețelor sferice
ball-forming test test de duritate cu bilă / Brinell
ball gate (met) răsuflătoare circulară
ball gauge (metr) calibru cu bile
ball-gauge cock (OM, hidr) robinet cu bilă
ball governor (hidr, OM) regulator cu bilă / bile
ball groove (OM) cale de rulare (la rulmenți cu bile)
ball handle (OM) mâner sferic
ball hardness (mec) duritate Brinell
ball-hardness number valoare a durității Brinell
ball-hardness test (mec, metr) încercare de duritate Brinell
ball head (OM) cap sferic
ball-headed bolt (OM) șurub / bolț cu cap semi-sferic / semirotund
ball holder (OM) colivie a rulmentului cu bile
ball-impact hardness tester (met, plast, metr) aparat pentru determinarea durității sclero-scopice / Shore
ball impression (metr) urmă a bilei, amprentă la măsurarea durității Brinell, calotă imprimată
ball-impression test (met, metr) încercare Brinell pentru determinarea durității
ball-indentation test (met, metr) încercare Brinell (cu bilă) pentru determinarea durității
balling formare de bulgări, aglutinare; (chim, fiz) coalescență
balling furnace (met) cuptor cu reverberație
balling machine (mas-un) mașină de prelucrat bile de rulment
balling press (mas-un) presă de brichetat
ball iron (met) fier pudlat
ball joint (OM) articulație sferică, racord / cuplaj tip nucleu / bilă / rotulă
ball journal (OM) fus sferic
ball knob (OM) mâner cu cap sferic
ball lead screw (OM, mas-un) șurub conducător cu bile
ball lever (OM) levier cu mâner sferic
ball-like similar cu o bilă, sferoidal, în formă de bilă
ball mill (constr, mas) moară cu bile
ball milling (constr, mas) măcinare în moară cu bile
ball mill pulverizer (alim, ind chim, mas) moară cu bile pentru măcinare fină
ball nut (OM) piuliță cu cap sferic
balloon balon, aerostat; (chim) balon (de sticlă); a ridica, a se umfla

balloon flask

balloon flask balon de sticlă
balloon tyre (auto) anvelopă balon, pneu de joasă presiune
ball packing (met) umplutură cu / de bile; (plast) presarea bilelor / granulelor
ball-pane iron (met) fier / semifabricat lat
ball-peen hammer ciocan cu cap sferic
ball pin (OM, hidr) ac cu cap sferic (la ventile, supape)
ball plug gauge (metr) calibru tampon sferic
ball plug valve (OM, hidr) robinet / supapă / ventil cu obturator sferic / cu bilă
ball point (OM, metr) vârf bombat / sferic
ball point set screw (OM) șurub de reglare cu vârf bombat / sferic
ball press (met) ciocan de forjat lupe
ball-pressure (met, metr) presiunea exercitată de bilă (la teste Brinell)
ball-pressure hardness (metr) încercare Brinell, cu bilă
ball race (OM) cale de rulare a bilelor (la rulmenți), inel de rulment cu bile
ball race of bearing (OM) inel / cale de rulare (și la rulmenți)
ball race (thrust) (OM) șaibă / cale de rulare la rulmenți axiali cu bile
ball reamer (mas-un) alezor sferic
ball regulator (OM, hidr) regulator cu bile (în special la acționări hidro-pneumatice)
ball retainer (OM) colivie de rulment
ball retainer ring (OM) colivie inelară a rulmentului
ball retaining valve (OM, hidr) supapă de reținere cu bilă
ball screw (OM) șurub cu bile
ball seat (OM, hidr) scaun sferic (la supape, robinete); (metr) reazemul bilei
ball seat coupling (OM, hidr, metr) articulație cu bilă intermediară, cuplare cu racord cu bile / bilă (pe o suprafață plană sau conică), racord cu bile / bilă
ball-shaped de formă sferică, sferic, rotund
ball sizing (mas-un) finisare a bilelor la o dimensiune dată
ball slide (OM, mas-un) ghidaj cu bile, sanie cu bile
ball socket (OM, metr) contra-piesă / suport / suprafață de așezare / suport pentru bila unei supape / unui robinet, cuzinet pentru fus sferic
ball steel (met) oțel de rulmenți
ball-step / ball-thrust bearing (OM) rulment axial cu bile
ball structure (met, materiale) structură globulară / globoidă / sferică

banded

ball stud (OM) bolț cu bilă (și la articulații de tip cardanic)
ball test (met, metr) încercare a durității, test de călire, cu indentare cu bilă
ball tester (metr, plast, met) sclereoscop, dispozitiv de testare a durității cu bilă
ball-thrust hardness (mec) duritate Brinell
ball-turning lathe (mas-un) strung pentru prelucrarea capetelor sferice
ball-up manșonare (a unei piese sferice)
ball valve (OM) supapă / obturator / robinet sferic(ă)
ball viscometer / viscometer (metr, T) vâscozimetru cu bilă
balsa balsa, lemn de plută
balsam balsam; (chim) rășină aromată
baluster (constr) balustru, balustradă
balustrade (constr, nav, met) balustradă, parapet
ban interdicție, interdicție, condamnare publică, oprobriu; a interzice, a pune sub interdicție / în afara legii; a opri; a prohibi
banana (alim) banană
banana pin / plug (el) fișă (tip) banană
banbury mixer (alim, ind chim) amestecător (și de cauciuc) cu două axe care se rotesc în sens contrar
band legătură, banderolă; bandă; chingă; fâșie; cordon, centură; brățară; sfoară de legat; platbandă; grup; (TH, OM) curea de transmisie (în general), bandă rulată; (fiz) lungime de undă; a se uni, a se coaliza
bandage (med) pansament, fașă, bandaj; (cf, met, OM) bandaj (și de roată de rulare)
bandage crown (cf, met) coroana bandajului roții
bandage rib (cf, met) talon de bandaj
band between cut-off points (OM) distanța dintre găuri
band brake (OM) frână cu bandă / cu panglică
band broadening (fiz, metr) lărgire / etalare / întindere a benzii
band carrier (alim, ind chim, constr) transportor cu bandă
band charging device (alim, ind chim, constr) dispozitiv de încărcare cu bandă
band coagulation (alim) coagulare pe bandă
band conveyer (alim, ind chim, constr, transp) transportor cu bandă
band coupling (OM) cuplaj cu benzi / cu bandă elastică (și metalică)
band drier (alim, ind chim) uscător cu bandă
band drive (OM) antrenare / transmisie cu bandă (metalică sau nemetalică)
banded (fiz, T) stratiform, în benzi, în straturi, stratificat

banded absorbtion

banded absorbtion (fiz, autom) absorbție în bandă / preferențială pe un anumit interval
banded arrangement / structure (met) structură lamelară / în benzi (și la compozite)
band edge muchie / margine de bandă (la semifabricate, în transport, în fizică)
band edge (in spectral analysis) (fiz) cap de bandă (în analiza spectrală)
band elevator (alim, agr, constr, ind chim) elevator cu bandă
band expansion clutch (OM) ambreiaj cu benzi
band feeder (mas-un, alim) alimentator cu bandă
band head (fiz, OM) cap de bandă
band heater (for extruder) (met, plast) element de încălzire inelar (la dispozitive de extrudare)
banding (met) formare a structurii lamelare / în straturi succesive, care se prezintă în benzi / stratificat; (TH, cf, met) aplicarea bandajului la roți (de tren, de macara etc.)
banding steel (met) oțel pentru bandaje (de roți de rulare), oțel-bandă (de legat), oțel lat
band iron ferăstrău-panglică; (met) fier-balot
band-knife splitting machine (mas-un) mașină de șpălit / de tăiat cu cuțit-bandă
band limiting (fiz) limitare a benzii (spectrale, audio etc.)
band magnet (met) lamă / bandă magnetizată; (el) magnet plat / tip bandă
band marking bandă cu semne pentru a contoriza lungimi (și la conductoare); marcarea cu bandă (a locurilor de acces etc.)
band of frequency (mec, fiz) bandă / interval / gamă de frecvență
band-pass bandă de trecere (într-o hală); (OM) distanță între găuri
band pillar (constr) stâlp fretat
band ply primul strat de rețea de cord (și la compozite)
band pulley (OM) roată de curea (lată) / pentru bandă transportoare
band ring (OM) bandă / panglică închisă, inel aplatizat / format din bandă
band rope (met) cablu lat de oțel
bands rânduri, șiruri, linii; (materiale) benzi (la microstructuri, la compozite etc.)
band saw (mas-un) ferăstrău tip bandă / panglică
band-saw file pilă pentru ferăstrău
band-saw steel (met) oțel pentru benzi de ferăstrău
band spring (OM) arc cu secțiune dreptunghiulară / prelucrat din bandă
band steel (met) oțel-bandă, platbandă de oțel
band switching (fiz) comutare de scări / de benzi

banking file

band turning (mas-un) retezare de benzi din semifabricate plate (prin așchiere, cu discuri etc.)
band tyre (auto) bandaj plin de cauciuc
bandwidth (fiz, metr) lărgime de bandă
bandy îndoit în afară, întors, răsfrânt; crăcănat
baneful otrăvitor, nociv, ucigător; primejdios
bang lovitură, izbitură; bubuitură, pocnet, pocnătură; brusc, deodată, drept direct; a se închide cu zgomot, a bubui, a pocni, a răsună
bang-bang servo (autom) regulator / servomecanism "tot sau nimic"
bang the market (ec) a provoca o scădere a prețurilor / a cursului (pe piață)
banister (constr) coloană / stâlp / baston al balustradei / al parapetului
banjo (OM) cutie, carter
banjo axle (auto) osie-banjo (puntea din spate presată, din două bucăți de tablă, sudate)
banjo lubrication (OM, T) ungere centrifugă, ungere prin tub radial
bank mal, val (de pământ), dig, țărm, banc de nisip, aluviune; (constr, cf) terasament, taluz (de cale ferată); (TH) baterie, grup de mașini, cale de rulare, magazie, depozit; rând de evidențiat (în text); (met) preîncălzitor (la cuptor Siemens-Martin), a frâna mersul unui furnal, a bătători (la forme de turnare); a îndigui, a zăgăzui, a îngrămădi (în jurul); (ec) bancă, a depune (bani) în bancă, a fi bancher, a avea acțiuni la bancă; ~ up a se îngrămădi, a se strânge (în grămezi); (av) a se înclina (d. un avion); a miza pe
bankable (ec) care poate fi scontat
bank account (ec) cont bancar
banked blast furnace (met) furnal oprit (din mers)
bank bill (ec) bancnotă, bilet de bancă, poliță
bank chain (OM) lanț articulat
bank / banking charges (ec) speze bancare
bank commission (ec) comision bancar
banked together (mas) montat în paralel, grup de (mașini etc.)
bank(ed) winding (el) înfășurare în serie / cu prize multiple
banker (ec) bancher, director de bancă, funcționar la bancă; (cf) lucrător la terasamente; (constr) varniță, cutie cu mortar
bank fence (constr, cf) rambleu, val
banking (ec) activitate bancară, afaceri / tranzacții bancare, de bancă, bancar; (constr) îndiguire, zăgăzuire
banking engine (cf, met) locomotivă împingătoare; motor de mers în gol (rar) / de oprire
banking file (mas-un) pilă triunghiulară cu vârf teșit

bankinghouse

bankinghouse (ec) (casă / clădire de) bancă
banking loss (met, termo) pierdere de căldură la mers în gol
banking period of a furnace (met) oprire de durată la furnal
banking pin (OM) știft opritor / de limitare
banking screw (OM) șurub de oprire
banking support (ec) sprijin / suport bancar, intervenție bancară (pentru stabilizarea prețurilor)
banking syndicate (ec) consorțiu bancar
bank( )note (BN, B/N) (ec) bancnotă, hârtie-monedă, bilet de bancă
bankocracy (ec) marea finanță, puterea banche-rilor, oligarhie bancară
bank of boilers (termo) baterie de cazane
bank of cake-ovens (met) baterie de cocsificare
bank of capacitors (ind chim, alim) baterie de condensatoare
bank of coils (ind chim, alim) baterie / grup de serpentine
bank of contacts (el) panou de contacte, câmp de selecție cu contacte
bank of deposit (ec) bancă de depuneri
bank of keys (c) claviatură, tastatură
bank of lamps (el) panou cu lămpi de semnalizare
bank of machines (TH, mas) grup de mașini
bank of ovens (met) baterie de cuptoare
bank of tubes (met, termo) fascicul de țevi, fascicul tubular
bank pass (ind chim, termo, nav) distanță între cilindrii de alimentare / între tuburi / între țevi
bank rate (ec) scont oficial, taxă de scont
bankrupt (ec) falit, ruinat, (mereu) dator, insol-vabil; a (a)duce la faliment, a ruina
bankruptcy (ec) bancrută, faliment; ruină, decădere
banks (met) pereți laterali (la cuptoare)
bankseat (constr) pilon, stâlp (și de pod)
bankside (geog) pantă / povârniș al țărmului, margine a țărmului
banksman (ec) bancher
banks oil (alim) untură de pește
bank stock (ec) capital al unei bănci
banquette trotuar; banchetă, bancă
bar rangă, baretă, traversă, bloc, manetă, prag, bară, obstacol, tijă, drug, bârnă, bucată, calup; barieră, piedică, obstacol, discriminare; dungă, fâșie; (mat) diagramă sub formă de coloane; (met) (semifabricat) laminat (cu profil plin sau fasonat), lingou; (metr) bar, lamelă, epruvetă tip bară; (TH) a închide (cu gratii), a zăvorî, a bara, a opri, a exclude, a interzice, a împie-dica, a bloca, a despărți (de), a exclude, a dunga; a obiecta împotriva; (jur) judecătorie,

bargain for

curte, tribunal, judecată, banca acuzaților; (fiz, metr) bar
barb (met) bavură, cârlig
barbed nail (OM) cui cu tijă striată
barbed needle (OM) ac / știft cu cârlig
barbed stud (OM) bolț cu țepi, obținut prin imprimare, pentru fixarea materialelor plastice
barbed wire (met) sârmă ghimpată
barbed wire machine (met) mașină de produs sârmă ghimpată
barbel (alim, iht) mreană
bar bending machine (met) mașină de îndoît bare / țevi
barbotage (OM, alim, ind chim, T) barbotare, barbotaj; agitare / amestecare (a unui lichid) datorită mișcării unor piese (și pentru a realiza ungerea, omogenizarea)
bar capacity (mas-un) diametrul maxim al barei de prelucrat (care trece prin axul principal al strungului)
bar code (ec) cod în / de bare, atașat unui produs pentru identificare
bar copper (met) cupru în bară
bar cutting machine / shears (met, mas-un) mașină / foarfece de tăiat bare / țevi
bard (alim) felie / bucată de slănină
bar drawing banch (met) banc de tras bare
bare gol; sec; simplu; neacoperit; fără înveliș; ros; teșit; a descoperi; (met) a coji (semifabricate) (mai rar); (el) neizolat; (agr) sterp, neroditor, desfrunzit; (*adv*) numai
bare cable (el) cablu neizolat
bare duck belt (OM) curea de transmisie cu strat textil exterior
bare electrode (net, el) electrod neînvelit (la sudură)
bar feed (mas-un) avans al barei de prelucrat
barefooted netubat
bare pipe (OM) țeavă fără filet
bare shaft (OM) ax de fixare, fără filet
bare welding (met, el) sudare cu electrod-bară
bare welding rod (met) electrod neînvelit (de sudură)
bare wire electrode / rod (met) electrod tip bară / vergea
bare wiring (el) cuplaj cu fir neizolat / blanc
bargain (ec) convenție, înțelegere, câștig, afa-cere, tranzacție, târg; a negocia, a se târgui pentru; a încheia un târg, a cădea la învoială, a face o afacere
bargain away (ec) a vinde în pierdere
bargain by job / lump (ec) acord global
bargain for a se tocmi pentru, a se aștepta la, a conta pe

bargaining

bargaining (ec) tocmeală, negociere, tratative
bargain off a scăpa de, a se descotorosi de
bargain on a conta pe, a se bizui pe
bargain prices (ec) prețuri de sold
bargain sale (ec) desfacere, sold, vânzări de
solduri, vânzare avantajoasă
barge (nav) barcă / vas de agrement, șlep, barcă
(cu pânze), șalupă, șalandă, barjă; a se mișca
greoi, a se târa
barge carrier (nav) navă port-șalande
barge tank (nav) (tanc) petrolier
bar grate (OM, termo) grătar cu zăbrele
bar grizzly (constr, termo) grătar
bar heating furnace (met) cuptor de încălzit
platine (semifabricate tip bare)
baric (fiz) baric, barometric
baric step (TH) treaptă barică / de presiune
baring (geol) dezgolire; dezvăluire; dezvelire a
unui zăcământ, decoperare
bar iron (met) (semifabricat) bară din oțel
bar iron rolling train (met) laminor pregătitor
pentru profiluri
barite (minrl) barit(in)ă
Barium (Ba) (chim) bariu
barium-base gease (T) unsoare pe bază de bariu
bark (nav) barcă mare, șalandă; scoarță, coajă
(de copac), cherestea, a coji lemn; toval, a
tăbăci, a jupui (pielea)
bark chopper / crusher / cutter (mas-un) sculă
de așchiat, dispozitiv de cioplit (și lemn)
bark dryer (alim) uscător de coji
barked prop (constr) stâlp cojit (de lemn)
barked timber / wood lemn / buștean cojit
bar keel (nav) chilă masivă
barker (mas) cojitor, cojitoare, mașină de cojit
(lemn, piele etc.)
barker (machine) mașină de cojit (lemn și semi-
fabricate metalice)
barking (TH) cojire (a lemnului sau a unui semi-
fabricat metalic)
barking drum (alim) tambur de cojire, cojitor cu
tambur
barking machine (mas-un) mașină de cojit
(lemn sau semifabricate metalice)
bark peeling / stripping machine (alim) agregat
/ mașină de cojit, cojitoare; (met) mașină pentru
stripare / cojire
bar lathe (mas-un) strung pentru piese confec-
ționate din bare
barley (alim) orz; (met) antracit (granulat) (2,5...6
mm)
barley malt (alim) malț de orz
bar-linear shrinkage (met, plast) contracție lini-
ară, contracția semifabricatului-bară

barrel boiler

bar link (OM, mas-un) culisă cu pârghie osci-
lantă, za cu punte, culisă cu două tije
barm (alim) drojdie de bere / de hamei
bar mill (met) laminor pregătitor pentru profi-
luri laminate
bar mould (met, plast) matriță cu mai multe ca-
vități (cilindrice), formă de presare cilindrică
bar-moulding machine (mas-un, TH) presă de
prelucrat din bară (și săpun)
barmy (alim) în fermentație, spumos
bar none nebarat, fără nici o bară
bar of fraction (mat) linie de fracție
bar of rectangular section (OM) tijă / bară de
secțiune dreptunghiulară
bar of soap calup de săpun
bar of turn (lathe) (mas-un) tijă de antrenare la
strung
barometer (gauge) (metr) barometru
barometer height (geogr, mediu, metr) înălțime
/ altitudine barometrică
barometer pressure (fiz) presiune barometrică
barometer stock (ec) acțiuni-barometru (la bursa
de valori)
barometric(al) (fiz, metr) barometric
barometric column (metr, hidr) coloană baro-
metrică / de mercur
barometric pressure (fiz) presiune barometrică
barometric tube (fiz) tub barometric
barometric vacuum (fiz, metr) vid barometric
bar one cu excepția unuia sau uneia
barotermograph (fiz, metr) barometru cu
înregistrare
bar pointing machine (mas-un) mașină de
ascuțit capete
bar pressure (OMfiz) presiune barometrică
barrack (constr) baracă
barrage baraj, dig, a face un baraj împotriva
barred închis, barat, prescris; îngrădit, despărțit
prin grilaj
barred box (met) ramă de formare cu nervuri de
rigidizare
barrel (OM) butoi, țeavă (și de armă), butoiș,
tambur, tobă, piesă cilindrică, bobină, cap cilin-
dric (la butoi, pompă etc.), tambur de troliu,
bucșă de lagăr (și cu pereți subțiri), rezervor
cilindric (mic, deschis); (met) tăblia cilindrului
de laminor; (metr) baril, 1 baril = 163,65 l
(UK), 1 baril = 119 l (SUA), 1 baril = 159 l (în
domeniul petrolier); a pune în butoi / tobă /
tambur
barrel amalgamation (process) (met) (proces
de) amalgamare în tobă
barrel arbor (OM) arbore al unui tambur
barrel boiler (termo) cazan orizontal

barrel bung

barrel bung (OM, alim) cep de butoi
barrel casing (OM, termo) cu manta cilindrică
barrel cleaning machine (mas) mașină pentru curățarea butoaielor / a recipientelor cilindrice
barrel cooling (termo) răcire tubulară
barrel crankcase (auto) carter tubular / în formă de tunel / nedemontabil
barrel electroplating (met) depunere în tambur / pe suprafață cilindrică
barrel elevator (mas) elevator pentru butoaie
barrel exhausting pump (hidr, OM) pompă de transvazare
barrel file (mas-un) pilă subțire cu secțiune dreptunghiulară și vârf teșit
barrel filler (alim, ind chim) instalație de umplut butoaie
barrel filling machine (alim, ind chim) instalație / mașină de umplut butoaie
barrel fine borer (mas-un) burghiu pentru țevi de arme
barrelhead (OM, alim, ind chim) fund de butoi
barrel hoist (mas, transp) elevator / troliu pentru butoaie
barrel hoop (OM) cerc de butoi
barrel jacket (termo) căptușeală / îmbrăcăminte a tubului, manta din țevă
barrel key (OM) cheie tubulară
barrelled depozitat în butoi / butoaie
barrel length (met) lungime a tăbliei cilindrului de laminor
barrel liner (OM) căptușeală de butoi / de cilindru / de tambur
barrelling umplere a butoaielor; (met) formare a tăbliei cilindrului de laminor
barrel mixer (alim, ind chim) amestecător cu tambur
barrel nuzzle (OM, hidr) gura țevii
barrel-nut (OM) piuliță-tambur
barrel plating (met, TH) acoperire (și galvanică) în tobe / în butoi
barrel of gun (OM, mil) țevă a armei
barrel of micrometer (metr) manșon gradat al micrometrului
barrel of pump (OM, hidr) corp (cilindric) de pompă
barrel of tail-stock (mas-un) bucsă a pinolei
barrel ring (OM) inel de rulare
barrel roll (met) tăblie a cilindrului de laminare
barrel rolling (TH, mas-un) rostogolire a unui butoi / a unei piese cilindrice; (met) curățare în tobă (rotitoare)
barrel shell (met, OM) manta de tambur
barrel-shaped (OM) în formă de butoi / de butoaie

barter

barrel-shaped mixer (alim, met) melanjor / amestecător tip butoi, rotativ
barrel-shaped roller (OM) rolă butoi (și la rulmenți)
barrel-shaped roller bearing (OM) rulment (oscilant) cu role butoi
barrel support (OM, hidr) sprijin de țevă, suport de butoi / tambur
barrel tumbling (met) curățare în tobă (rotativă)
barrel-type converter (met) convertizor cilindric
barrel-type crankcase (termo, OM) carter dintr-o singură piesă / nedemontabil
barrel-type pulley (OM) roată de curea, tip tambur
barren steril, sterp; neproductiv; arid; neroditor; sărăcăcios, fără conținut; searbăd, plictisitor
barrenness ariditate, sterilitate; sărăcie, lipsă de conținut
barren solution (ind chim, met) soluție reziduală
barricade baricadă, barieră, obstacol, piedică; a opri, a împiedica, a bara
barrier barieră; baraj, barare; îngrădire; balustradă; poartă (în oraș); graniță, hotar, limită; obstacol, piedică
barrier diffusion (ind chim, mediu, alim) difuziune prin barieră / prin perete poros
barrier lake lac de acumulare
barring cu excepția, în afară de; pornire (și la turbine)
barring engine (mas) motor de pornire
barring gear mecanism de demarare (cu angrenaje); (auto) mecanism pentru întoarcerea volanului (la pornire)
barring sets (OM) inel(e) de susținere
bar rolling mill (met) laminor pentru bare
barrow roabă, cărucior; targă
bar screen ciur / grătar cu bare
bar shears (met, mas-un) foarfece pentru tăierea barelor
bar soap calup de săpun
bar solder (met) ciocan / vergea de lipit
bar steadier (met, OM) crapodina / lagărul barei-dorn (la un laminor de țevi)
bar steel (met) oțel în bare (și semifabricate)
bar stock (met) stoc de semifabricate rotunde / bare
bar strip (met) semifabricat, țagă
bar support (mas-un) suport al barei (la strung automat sau revolver)
bar tension (OM, mec) tensiune în bară
bar-tension nut (OM) piuliță de tensionat o bară
barter (ec) troc, schimb în natură, a face troc, a vinde în schimbul

barter back-to-back

barter back-to-back (ec) contract-cadru inter-schimb, după principiul compensării valorice a mărfurilor

barter economy (ec) economie de tip barter / de schimb / de troc

bar tin (met) staniu în bară

barton (agr) curte (de fermă), curte de păsări

bar turning (peeling) plant (met) utilaj pentru cojire prin rotirea barelor

bar voltage (el) tensiune între lamele

bar welding (met) sudare cu electrod-bară

bar work (mas-un) prelucrare a unui semifabricat bară (fără a preciza tehnologia)

barycentre (mec) centru de greutate, centru de masă, baricentru

barycentric(al) co-ordinates (mec) coordonate baricentrice (în raport cu centrul de greutate)

barye (metr) bar

basal cleavage (met) clivaj principal

basal mass masă / substanță / material de bază

basal plane (mas-un) suprafață de sprijin / de bază / de bazare

basalt basalt

basaltic de bazalt, bazaltic

basalt melting furnace (termo, ind chim) cuptor de topit bazalt

bascule (OM) piesă basculantă; basculă (și în metrologie)

base (TH) bază, suport, postament, pat, talpă, sol, teren, fundament, soclu, temelie, fundație; (chim) bază; (*adj*) de bază, fundamental; de rând, comun, de proastă calitate; a întemeia, a pune bazele; (ec) fals (d. monede)

base address (c) adresă de bază / de referință

base angle (mat) unghi de (la) bază / adiacent la bază

base bearing (OM) lagăr / cuzinet palier; lagăr principal

baseboard (constr) scândură de podea, platformă, reazem, bordură

base bullion (met) metal nerafinat

base bushing (OM) bușă interioară

base circle (OM) cerc de bază (și la roți dințate cilindrice, d_b)

base course (constr) strat de legătură

base cylinder (OM) cilindru de bază (la roți dințate cilindrice)

base data (inf, ec) date de bază / principale

base diameter (OM) diametru de bază (d_b) (la roți dințate cilindrice)

base electrode (el) electrod-bază

base exchanger (chim) schimbător de ioni

base helix (OM) elice de bază / pe cilindru de bază (la roți dințate cilindrice cu dinți înclinați)

base ring

base helix angle (OM) unghiul elicei de bază / pe cilindru de bază (β_b) (la roți cilindrice cu dinți înclinați)

base iron (met) fontă inițială / de bază

base lacquer coat lac de grund

base language (c) limbaj de bază

base lead angle (OM) unghiul de înclinare de bază al elicei melcului (γ_b) (la angrenaje melcate)

base (lead) bullion (met) plumb impur (nerafinat)

base length lungime de bază

base level (mas-un, OM) nivel de bază / de referință

base line (mec) linie de bază / de referință, linie neutră

base load of production (mec, TH) sarcină de bază (și în producție)

base machine (ec, TH) mașină de bază; (c) echipamente care execută instrucțiunile-mașină

base material (TH) material de bază (la un compozit / aliaj), materie primă

base measuring (metr) măsurare de bază / de referință / importantă

basement (constr) fundament, temelie, soclu, subsol, demisol, pivniță

base metal (met) metal de bază, component de bază al aliajului

base mix amestec de bază

base molding (met, plast) tipar, matriță, formă de bază

base of frame (mec, constr) baza cadrului / schelei / batiului

base of hearth (met) vatră a cuptorului

base of nozzle (OM, termo, hidr) alezaj / orificiu al ajutorului

base of structure (constr) fundație; (met) structură de bază

base of the girder (constr, mas) talpa grinzii

base oil (T) ulei de bază (și în unsori)

base on a (se) baza pe, a se justifica prin

base oneself on / upon a se baza pe

base pitch (OM) pasul de bază / pe cercul de bază (p_b) (la roți dințate cilindrice)

base plate (constr, met) placă de pardoseală / de bază / de fundație / de reazem, piesă de fund, postament

base-plate socket (OM, el) cuzinet / locaș / suport plan

base point punct de bază / de plecare

base projection (OM) proiecție de bază / principală

base rate / pay (ec) salariu de bază, plată tarifară

base ring (constr, mas) inel de fundație; (OM) cerc de bază (și la roți dințate conice)

base saponification number

base saponification number (chim, T) cifră de saponificare (la unsori)
base shoe (constr) placă de ancorare
base size mărime de bază / de referință; (met, mas-un) dimensiunea piesei brute
base slab (constr, met) placă de bază; (nav) postament
base space (constr, mas) spațiu de bază / de bazare
base strength (chim) concentrație / putere a bazei
base tin (met) aliaj pe bază de staniu
base unit of measurement (metr) unitate de măsură de bază / soluției bazice
base with pins (OM, el) soclu cu știfturi / cu piciorușe
basic de bază, fundamental; (chim) alcalin, bazic
basically (*adv*) fundamental, în mod esențial
basic Bessemer process (met) procedeul Bessemer, cu căptușală bazică, procedeul Thomas
basic Bessemer steel (met) oțel Bessemer bazic / Thomas
basic Bessemer steel converter (met) convertizor Bessemer bazic
basic Bessemer steel works / plant (met) oțelărie Bessemer bazică / Thomas
basic bottom (met) vatră bazică (la cuptoare)
basic brick (met) cărămidă bazică
basic capacity (OM, TH) capacitate de bază; (chim) bazicitate
basic cinder / clinker (met) zgură bazică
basic concept concept de bază / fundamental
basic converter (met) convertizor bazic / cu căptușală bazică
basic converter process (met) procedeul în / cu convertizor bazic
basic converter steel (met) oțel de convertizor bazic, oțel Thomas
basic data (inf) date de bază / fundamentale
basic diagram diagramă de bază
basic dynamic load (OM) capacitatea dinamică (de bază) a rulmentului (notată cu C)
basic dynamic rated load (C/P) (OM) capacitate dinamică (de bază) a rulmentului raportată la sarcina dinamică echivalentă
basic dynamic load rating (C/P) raport capacitate dinamică / sarcină dinamică echivalentă (la rulmenți)
basic electric melting (met) topire electrică (bazică)
basic electrode furnace (met) cuptor electric și bazic
basic electrode melting (met) procedeul de topire cu electrod în mediu bazic
basic element (chim, met) element de bază

basic set

basic flux (met) fondant / flux bazic
basic form line (metr) linie de zero / de referință
basic furnace (met) cuptor cu căptușală bazică
basic hearth (met) vatră bazică
basic hole (OM) alezaj unitar
basic hole tolerance (OM) toleranță tip alezaj unitar
basic hole system of tolerances (OM) sistemul de toleranțe tip alezaj unitar
basic industry industrie grea
basic ion (chim) cation
basicity (chim) bazicitate
basicity of slag (chim, met) bazicitate a zgurii
basicity ratio (chim) indice de bazicitate
basic level nivel de bază / de referință
basic-lined Bessemer converter (met) convertizor bazic (Bessemer)
basic lining (met) căptușală bazică
basic load rating (mec, mas) sarcină de bază, încărcare nominală
basic material material de bază (la un aliaj / compozit), materii prime
basic member (OM) piesă unitară / elementară / de bază
basic metal (met) metal de bază (și în aliaje)
basic noise (fiz) zgomot de bază / de fond
basic number code (OM) simbolul de bază al rulmentului
basic open-hearth furnace (met) cuptor bazic tip Martens
basic open-hearth steel (met) oțel (elaborat în cuptor) Martens bazic
basic operating system (BOS) (c) program utilitar de gestiune a programelor sistemului
basic ore (met) minereu bazic
basic oxygen steel (met) oțel de convertizor (sau LD), obținut cu insuflare de oxigen
basic patent brevet de bază / inițial / de referință
basic pig (iron) (met) fontă pentru convertizor Thomas / (în blocuri) de afinare
basic programming support (BPS) (c) program de regrupare a programelor utilitare
basic process (met) procedeul bazic
basic rack (OM) cremalieră de referință
basic rack tooth profile (OM) profilul cremalierei de referință
basic rack-type cutter (OM, mas-un) sculă tip cremalieră
basic rated file (OM) durabilitatea de bază pentru rulmenți ($L_{10} = 10^6$ rotații)
basic refractories (met) materiale refractare bazice
basic research cercetare fundamentală
basic set (chim) bază

basic shaft

basic shaft (OM) arbore unitar (pentru sistem de toleranțe)

basic shaft tolerance (OM) toleranță în sistem arbore unitar

basic shaft system of tolerances (OM) sistemul de toleranțe tip arbore unitar

basic size (TH) mărime / dimensiune de bază / nominală

basic slag (met) zgură bazică

basic slag grinding plant (met) instalație / moară de mărunțit zgură bazică

basic static rated load (OM) sarcină statică de bază a rulmentului, notată de obicei C_0

basic steel (met) oțel (elaborat prin procedeu) bazic

basic steelworks (met) oțelărie cu convertizoare Thomas

basic time (fiz, TH) timp de bază / de referință

basic wage(s) (ec) salariu tarifar

basic word stock fond principal de cuvinte

basin bazin, rezervor, vas; (nav) radă, doc portuar; lac de acumulare; chiuvetă, lighean, castron

basis, (*pl*) **bases** bază, temelie, temei, punct de plecare; (ec) bază; a pune bazele

basis metal (met) metal de bază al unui aliaj

basis of design (OM) ipoteză / ipoteze de calcul / de proiectare, baze / principii de proiectare

basis soap (ind chim, T) săpun de bază

basis vector (mat) vector de bază

basket cupă; coș; (met) coș al mașinii de decapare; umbrelă; sorb; lingură

basket centrifuge (alim, OM) centrifugă cu tambur perforat

basket charge (constr, met) încărcare cu benă

basket dryer (alim, ind chim) centrifugă de stors, uscător cu tambur perforat

basket strainer (hidr) sorb al pompei

bass (alim, int) biban

Basset-Boussinesq-Oseen equation (mat, fiz) ecuația Basset-Boussinesq-Oseen (la filtrare, sedimentare)

bass notes (fiz) sunete joase / de frecvență mică

bast liber

bastard cut(ting) (mas-un) dințare / așchiere / pilire grosieră / de degroșare

baste a critica, a asalta cu întrebări; a certa

bat sist argilos; bătător, băț, paletă, meliță

batch grămadă, teanc, pachet; (ec) partidă, lot, grup, serie, set; (met) șarjă, grupă, încărcare, încărcătură, amestec, dozare, strat

batch centrifuge (alim, ind chim) centrifugă cu funcționare discontinuă

batch charging (alim, met) alimentare / încărcare discontinuă / periodică (și la cuptoare)

bath cover-type furnace

batch cooling / digesting (alim) fierbere discontinuă

batch digester (alim, ind chim) fierbător (cu ciclu) discontinuu

batch dryer (alim, ind chim) uscător discontinuu

batcher dozator

batch freezer (termo, alim) congelator cu intermitență / discontinuu / cu introducerea succesivă a șarjelor

batch grinding (constr) măcinare discontinuă / în șarje

batch-handle switch (el, mec) întrerupător basculant

batching (TH, alim, ind chim) dozare (și discontinuă)

batching device (TH, alim, ind chim) dispozitiv de dozare

batching oil ulei de emulsionat / pentru emulsii

batching roller (OM) șaibă / rolă de înfășurare

batchmeter (alim, metr, ind chim) dozator

batch mill (alim, ind chim) amestecător cu acțiune discontinuă

batch mixer (alim, ind chim, constr) amestecător cu acționare discontinuă, tambur de amestecare

batch(-mix) plant (alim, ind chim, constr) instalație de amestec discontinuu

batch-off mill (TH) valț / cilindru / moară de amestecare (și discontinuu)

batch operation (TH) funcționare / operare discontinuă sau în șarje

batch patenting (met) patentare prin imersiune

batch process (fiz) proces intermitent; proces (tehnologic) intermitent / discontinuu / periodic

batch production (ec, TH) producție de serie mică, discontinuă

batch rectification (TH) rectificare discontinuă

batch sampling luare a probelor pe loturi

batch(-type) drying stove (alim, met, termo, ind chim) etuvă / uscător cu ciclu periodic / discontinuu

batch(-type heating) furnace (met) cuptor cu încălzire cu cameră

batch-type mixer (alim, ind chim) amestecător discontinuu

batch wage(s) (ec) salariu în acord

batchwise (autom, TH) tratament discontinuu

bate (met, ind chim) mordant, baiț, soluție de decapat

bath cadă, baie, cuvă; spălare; a imersa, a spăla

bat handle switch (el) întrerupător basculant

bath carburizing (met) baie de cementare

bath cyaniding (met) cianurare în baie

bath cover-type furnace (met) cuptoare pentru rulouri, tip baie

bathe

bathe a (se) spăla, a uda, a face baie
bath furnace (met) cuptor cu baie
bathing baie, spălare; caracteristicile apei de spălare
bath lubrication (T) ungere / lubrifiere în baie
bath nitriding (met) nitrurare în baie
bath patenting (met) patentare (prin imersiune) în baie
bath plate (met) placă a vetrei (de cuptor); (OM, termo, mas) placă de fund (la unrezervor etc.)
bathroom (cameră de) baie
bating exceptând, (în) afară de
baton baston (și de cauciuc)
batten a (se) îngrășa, a crește exagerat; (agr) a deveni roditor
batten of body (auto) nervură / stinghie de caroserie
batten plate (constr, mec) traversă de legătură
battening down (nav) închidere a bocaportului
battening iron (nav) șină de bocaport
batter înclinare, convexitate, ieșitură, relief, pantă; (alim) aluat nefermentat, a frământa; (constr) taluz, înclinare, lut laminat; (met) bombare / umflare / lărgire a cuvei cuptorului, a lamina (rar); a bate, a lovi, a izbi, a turti, a bătătorii, a dărâma, a demola, a sfărâma, a zdrobi; a critica aspru, a ataca dur
battered bătătorit, tasat; ponosit, uzat, boțit; deteriorat, stricat
battering of a wall (constr) ajustare la verticală
battery (el) baterie, acumulator, element galvanic; (met) baterie de cocs; (auto) baterie
battery accumulator (el) acumulator
battery carrying strap (auto) chingă de transportat acumulator
battery cell (el) element de baterie / de acumulator
battery charging equipment (el, mas) echipament de încărcat acumulator
battery compound (chim, el) pastă de acumulator / de baterie
battery cover capacul bateriei
battery discharge (auto, el) descărcarea bateriei
battery-driven vehicle electromobil, (auto) vehicul electric / antrenat cu / de acumulator
battery ignition (el) aprindere prin acumulator
battery jack (el) conector de baterie, pârgie de conectare a bateriei
battery of boilers (termo) grup de cazane / de boilere
battery of coke ovens (met) baterie de cupatoare de cocsificare
battery of stills (alim, ind chim) baterie de cazane de distilare
battery-powered instrument (metr, el) instrument / aparat acționat cu baterii
battery replacement (auto) înlocuirea bateriei

bead

battery saver (auto) sistem de prevenire a descărcării bateriei / de economisire a bateriei
battery saver function (auto) funcția de prevenire a descărcării bateriei
battery shoe (constr, OM) sabot de concasor; (el) contactor de baterie, papuc
battery spot welding machine (met, el) mașină de sudare prin puncte cu energie acumulată / cu baterie
battery-terminal connection / clip (OM, el) clemă de bornă de baterie / de acumulator
battery vent valve (OM) ventil / bușon de aerisire / de degazare a acumulatorului
batting vatelină, vată
Baudelot cooler (alim, termo) răcitor (până în apropierea punctului de îngheț) prin irigație / prin stropire / prin scurgere / prin ploaie
bauxite (met) bauxită
bay (constr) travee, deschidere, arcadă, nișă, firdă; (TH) secție, hală, sector; (OM) jug, platformă, panou, nișă, stativ, celulă; (cf) stație terminus (pe linie secundară); (alim) dafin, laur
bayonet (OM) baionetă, știft pentru îmbinare în baionetă
bayonet base / cap (el, OM) dulie / soclu (tip) baionetă
bayonet catch / clutch / coupling (OM) cuplare / asamblare tip baionetă
bayonet joint (OM, constr) îmbinare tip baionetă
bayonet union (OM) închizător tip baionetă
BBC prescurtare de la British Broadcast Corporation
BCE prescurtare de la **Bachelor of Civil Engineering** sau **Bachelor of Chemical Engineering**
BCS prescurtare de la **Bachelor of Chemical Science**
be a fi, a exista, a ființa; a locui; a sta; a rămâne; a persista; a răbda (ceva, pe cineva); a se supune; a aștepta (ceva); a tolera; ~ **by** a rămâne credincios, a se baza pe; a face; (mat) a valora; a costa; a se simți; a face o vizită; a se afla; se petrece (ceva); a sta în picioare; a se majora
be about to a fi gata să, a fi pe punctul de, a se pregăti să
beach țărm de mare (cu pantă lină), litoral, plajă; (nav) zonă de maree, a pune pe uscat, a eșua, a descărca pe țărm; banc de nisip
beached (nav) tras pe uscat
beacon semnal luminos, avertisment; (nav) far, baliză; a lumina, a străluci (ca un far), a (se) aprinde (intermitent)
bead mărgea, perlă, bob, boabă, pic(ătură), strop, bășică (de aer); (OM) talon, umăr, guler, bordură; (OM, met) cordon de sudură, depunere prin sudură / de completare, îngroșare (și prin sudură); (met) picătură rece (defect de turnare); a fâlțui, a fasona

bead bend test

bead bend test încercare / test la îndoire / la încovoiere pe epruvete sudate
bead blasting (TH) curățare cu (împroșcare cu) / cu jet de bile
bead chafing (auto) desprindere a anvelopei de pe geantă
bead core (auto, met, OM) miez /armătură metalică(ă) (și de talon)
bead cover învelitoare de talon
beaded edge (OM, met) muchie cu bordură / bordurată / fălțuită (și de tablă)
beaded flats (met) oțel cu bulb plat
beaded pearlite (met) perlită globulară
beader knife (mas-un) cuțit de rabotat (și profilat)
beading bordurare; (met) încărcarea / depunerea unei cusături înguste de sudură, sudare fără oscilații ale electrodului
beading die (met, mas-un) ștanță de bordurat
beading machine mașină de bordurat / de răsfrânt margini
beading press (mas-un) mașină / presă de fălțuit
beadless tyre (auto) pneu / anvelopă / cauciuc fără margine răsfrântă
bead in welding (met) sudură în solzi
bead of tyre (auto) talon de anvelopă
bead over a bordura
bead rotation (auto) rotație a anvelopei în raport cu janta pe care este montată
be a drug on the market (ec) a fi (un produs) nevandabil
bead winding machine (auto, mas-un) mașină de nivelat inele de talon
bead wire extruder (mas-un, TH) dispozitiv de extrudare / extruder pentru gumarea sârmelor de talon
beady ca mărgelile, bășicat, cu bășici
be after (ec) a fi (un produs) nevandabil
beak (nav) nas, pinten; (OM) știft, proeminență, cioc, dinte, corn, gură, vârf
beaked cu cioc, cu vârf, în formă de cioc
beaker (OM) cupă (la transportoare); pahar de laborator
beak head (nav) taie mare
beak iron (met) nicovală de banc
beam (constr) grindă, bară, ax, arbore, bârnă, traversă (și profilată), șină, rază, jug, stâlp, lonjeron, fermă; (fiz) rază, fascicul de raze; a străluci, a radia; (met) grindă (și profilată); (nav) traversă (osatură) (și de punte), travers, lățime a navei; (OM) balansier; (metr) braț de balanță
beam and rail bender (met, mas-un) presă de îndoit bare și șine
beam balance (metr) balanță cu pârghie

bear away

beam blank (met) semifabricat (mai mult lung) pentru obținerea de profiluri
beam cantilever (mec, constr) consolă a grinzii
beam compass (metr) șubler
beam-deflection test (mec, metr) încercare / test la încovoiere (a unei grinzi, a unui profil)
beam drill (mas-un) mașină de găurit, radială
beam fixed at both ends (mec) grindă încastrată la ambele capete
beamful cu raze, luminos, strălucitor
beam girder (constr, mec, mas) grindă, bară, traversă, bârnă
beam head (constr, mec, mas) capăt de grindă
beam knee (nav) guseu al traversei de punte
beam light (fiz) fascicul de raze
beam mill (met) laminor de bare / semifabricate tip grinzi (și profilate) (cu secțiune mică față de lungime)
beam of light (fiz) fascicul de lumină / de raze luminoase
beam of ship (nav) grindă de rezistență, coastă
beam packet (constr) pachet de grinzi
beam pivot (OM) fus al balansierului
beam pump (hidr, OM) pompă de adâncime, acționată cu balansier
beam pumping pompaj de adâncime
beam rolling mill (met) laminor pentru / de profiluri
beam rotating fatigue test încercare / test la oboseală la încovoiere rotativă
beam scale (metr) balanță simplă; (TH) basculă
beam sea (nav) mare / valuri de travers
beam steel (met) oțel pentru grinzi / profiluri, pentru construcții metalice
beam support (constr) grindă de planșeu; (nav) grindă de punte
beam valve (OM, hidr) supapă cu lamelă
beam welding (met) sudură cu radiații
beamy strălucitor, radios; greoi, masiv
bean duză; (alim) fasole, bob (de soia), dovleac, bostan
bean-oil (alim) ulei de soia
bean ore (met, minrl) limonit
beans (alim) fasole (boabe); (met) cărbune mărunț
bear (met) urs (la cuptoare), bloc; a purta, a duce, a căra, a (se) ține, a presa, a susține, a rezema, a suporta (sarcini, cheltuieli), a rezista; a (se) naște, a da naștere la; a exercita (un drept); a se comporta; a rodi
bearable suportabil
bear against a se sprijini de
bear along a trage, a târa
bear away a lua, a duce, a (se) îndepărta

bear axle

bear axle (OM) osie purtătoare / portantă, ax purtător
bear back a da înapoi
beard (OM) cârlig; (mas-un) șanfren
bear down (nav) a se apropia
bearing purtător, care susține; (constr) subgrindă, port-șarnieră, reazem, piesă portantă, purtător; (agr) pom fructifer
bearer bar (constr) bară de suport
bearer cheque (ec) cec la purtător
bearer share (ec) acțiune / titlu la purtător
bear forth a da a produce, a aduce
bearing purtător de, care susține / reazămă; producător de; purtare, ducere, dus; naștere, producere, facere, rod, rodire; comportare, purtare; aer, înfățișare, ținută; răbdare, toleranță, tolerare; sens, semnificație, importanță; (constr) reazem; (OM) lagăr (de orice fel), reazem, punct de rezemare / de sprijinire, locaș de lagăr, cuzinet, palier, pivot, lagăr de alunecare; apăsare, care suportă; (mat) direcție, sens, tendință; (nav) relevment
bearing adjustment (OM, T) reglarea lagărului
bearing alloy (T, met) aliaj / compoziție pentru lagăre (de alunecare)
bearing area (curve) (T) aria (curba) portantă a profilului lagărului
bearing arrangement (OM) aranjarea rulmenților, tipul de montaj al rulmenților
bearing axle (OM) axa lagărului / cuzinetului
bearing backing (OM, T) cuzinet / suport de lagăr
bearing ball (OM, metr) bilă de rulment
bearing beam / carrier (constr, mec) grindă de reazem / de preluare a sarcinii
bearing block (OM) postament / talpă de lagăr, piatră-cuzinet
bearing bore (OM, T) alezajul lagărului
bearing boss (OM) bosaj de lagăr
bearing box (OM) lagăr, cutie de unsoare, cuzinet
bearing bracket (OM) suport al lagărului / scut, consolă de lagăr
bearing brass (met, T) alamă pentru cuzineți
bearing bush (T, OM) bușca lagărului, cuzinet
bearing capacity (OM, T) capacitatea portantă a lagărului
bearing cast iron (met, T) fontă (turnată) pentru lagăre
bearing clearance (OM, T) joc al lagărului (de alunecare)
bearing construction / design (OM) construcția / proiectul lagărului
bearing cover (OM) capac de lagăr

bearing power

bearing damage (OM, T) deteriorarea / defec-tarea rulmentului / lagărului
bearing depth (OM, T) lățime a lagărului (posibil și grosimea materialului depus pe un lagăr-suport)
bearing design (OM) proiectare / soluție / proiect pentru lagăr(e)
bearing edge (mec) punct de încastrare; (OM, T) muchia / marginea lagărului
bearing extractor (OM) dispozitiv pentru extragerea rulmentului / bușei
bearing face (T) suprafața de lucru a lagărului, suprafața de sprijin / de așezare
bearing fit (OM) ajustajul lagărului / rulmentului
bearing force (OM, T) capacitate portantă a lagărului, forța pe lagăr
bearing frame (met, constr) cadru portant
bearing grease (T) unsoare de rulment / pentru lagăr
bearing hinge (OM) articulație de reazem
bearing internal clearance (OM) jocul intern al rulmentului
bearing life (OM) durata de viață a rulmentului, durabilitate a lagărului
bearing liner / lining (bushing) (OM, T) cuzinet / acoperire (antifricțiune) a lagărului
bearing lining (met, T) acoperirea cuzinetului / lagărului (procedeu tehnologic dar și strat de cuzinet)
bearing load (OM) sarcină pe lagăr / pe rulment
bearing load capacity (OM) capacitate dinamică (de bază) a rulmentului (notată cu C)
bearing lock (constr, OM) consolidare / blocare / fixare a reazemelor / lagărelor
bearing metal (met) aliaj pentru lagăre
bearing mounting location (point) (OM) localizarea (punctul, locul) de montare pentru rulmenți
bearing neck (OM) guler de cuzinet / lagăr, fus intermediar
bearing needle (OM) ac de rulment
bearing number (OM) simbolul rulmentului
bearing numbering system (OM) sistemul de codificare / simbolizare a rulmenților
bearing oil (T) ulei pentru lagăre
bearing packing (OM) etanșarea / garnitura rulmentului / lagărului
bearing pile (constr) stâlp portant
bearing pivot (OM) pivot de rezemare
bearing plate (constr) placă de rezemare; (OM) port-cuzinet, scut, suport de lagăr
bearing power (OM, T) sarcina admisibilă a unui lagăr, portantă

bearing preload

bearing preload (OM) sarcină de pretensionare a rulmentului / lagărului
bearing pressure (OM, T) presiune pe / în lagăr
bearing property (OM, T) capacitate portantă
bearing puller / remover (OM) dispozitiv de demontare a rulmentului / lagărului (prin împingere sau scoatere)
bearing pulley (OM) roată de transmisie, rolă de susținere (a curelei)
bearing race (OM) cale de rulare (și la rulmenți)
bearing reaction (OM, mec) reacțiune pe lagăr / în reazem
bearing rigidity (OM) rigiditatea lagărului
bearing ring (OM) inel de fixare a rulmentului
bearing roller (OM) rolă de rulment (cilindrică sau butoi)
bearing seat / sleeve (OM) cuzinet (de lagăr)
bearing separator (OM) colivie a rulmentului, distanțier pentru lagăr de alunecare
bearing shell (OM) carcasă / apărătoare a lagărului / rulmentului
bearing size (OM) mărimea lagărului / rulmentului
bearing speed (OM) viteza (turația) lagărului / rulmentului
bearing spring (OM) arc de suspensie / de tensionare a rulmentului; (met) capră de lagăr pentru cilindri de laminor
bearing's rated load capacity (OM) portanța rulmentului, caracteristica unui element de rostogolire
bearing strength (OM, T) capacitate portantă a lagărului
bearing support (OM) suport de lagăr
bearing surface (OM, T) suprafață portantă / de reazem / de sprijin / de rulare / de încărcare a lagărului
bearing temperature (T, OM) temperatura lagărului / rulmentului
bearing test (T) încercare / testare a lagărului / a rulmentului
bearing tolerance (OM) toleranța lagărului / rulmentului
bearing value (OM) valoare portantă / a sarcinii (dinamice sau statice) a unui rulment / lagăr
bearing with oil holes (OM) lagăr / rulment cu găuri de ungere
bear market (ec) piață în scădere
bear off a abate, a da la o parte; a lua, a dobândi (și un premiu)
bear on / upon a se rezema de / pe, a avea legătură / contingență cu, a se referi la
bear out a confirma, a adevăra; a se apăra; a se împotrivi, a rezista

beat out

bear sale (el) vânzare fără acoperire în marfă
bear towards a fi îndreptat spre
bear up a sprijini, a susține, a încuraja; a rezista, a face față
beat lovire, lovitură; pulsație, ritm; șoc, izbitură; competență, domeniu; (el, fiz) interferență, bătaie, pulsație, oscilație; (med) bătaie a inimii; (met) forjare, batere / îndesare a formei, a forja; (chim, alim) a agita, a măcina, a sfărâma, a frământa; a bate, a lovi, a izgoni, a scutura; a înfrânge, a întrece; a pulsa; a ticăi; a depăși; (nav) a se izbi de (d. valuri); ~ **down** a înfrânge, a descuraja; ~ **out** a dezbate, a forja (un metal); ~ **up** (alim) a bate (ouă, cremă), a parcurge (o distanță), (mil) a recruta
be at a avea de gând să, a se ocupa de, a fi ocupat cu
beat about a căuta, a o lua pe ocolite
be at a dead end a fi în impas / într-un punct mort / înfundat, a bate pasul pe loc (în muncă, cercetare)
beat down a înfrânge; a reduce la tăcere; a șovăi, a ezita; (constr) a înfige / a bate (piloni); (ec) a face să lase din preț
beaten bătut, bătătorit; învins, înfrânt; obosit, frânt; uzat; cu experiență
beaten aluminium (met) tablă de aluminiu
beaten-staff tester (alim, ind chim, metr) aparat pentru măsurarea gradului de măcinare
beater (met) bătător-îndesător (la formare); (alim) ciocan de moară
beater bar (alim, met) bara / axul bătătorului, bara de prindere a ciocănelului (la mori)
beater chamber (mas) spațiu de fărâmițare al concasorului cu ciocane
beater charging încărcare a holendrului
beater colloid mill (mas, TH) moară coloidală acționând prin lovire
beater engine holendru
beater mill (alim, ind chim) moară cu ciocane / ciocănele
beater roll (OM) tambur al holendrului
beater-drum deflector deflector tip tobă
beat in (a nail) a bate (un cui)
beating batere, măcinare
beating engine holendru cu acționare proprie
beating under pressure (alim, ind chim, constr) măcinare sub presiune
beating-up (constr, met) îndesare
beat into a băga / a vâri în
beat off (mec) a despărți prin lovire
beat out a scoate, a face să iasă; a bate, a bătători; a îndrepta (prin lovire), a egaliza; a explica, a lămurii

beat up

beat up a se ridica, a ieși la suprafață; a se face bine, a se înzdrăveni
beat-up lever (OM) pârghie de ridicare
beaumontage (constr, chim) chit
be bad money (ec) a fi neproductiv / nerentabil (și d. o investiție)
be behind a fi / a se plasa în urmă (în producție, într-o competiție, pe piață)
be behind the times a fi depășit / învechit, a nu fi actual
be bellow somebody (ec, TH) a fi subordonat ierarhic (cuiva)
be calm a liniști, a potoli, a calma
because pentru că, fiindcă, deoarece, întrucât, cum; ~ **of** din cauza
because of (*conj*) din cauza, datorită
becket (nav) sbir, ochi
Beckmann's air comparison pycnometer (metr) picnometru pentru aer, tip Beckmann, prin comparare
be clapped out (TH) a fi complet defectat / scos din uz
become a deveni, a ajunge, a se face; a i se potrivi
become of a deveni, a se întâmpla
become coated (met) a se acoperi, a fi placat, a fi căptușit, a fi capitonat
become darker (TH) a se închide la culoare (și d. lubrifianți, plastice)
become effective a intra în vigoare, a opera, a avea efect / repercursiuni
become perceptible a se vedea, a se simți, a se percepe, a deveni perceptibil
become rusty (met) a rugini
becoming devenire; potrivit, care se potrivește; cuvenit
becomingly (*adv*) cum trebuie, cum se cuvine; potrivit
be consumed by fire a fi ars / consumat în foc
bed (mas-un) batiu, cadru, suport fix; (met, ind chim) pat, pardoseală (cu diverse acoperiri, perforată sau nu, pentru stocare, răcire etc.), strat, pat, cadru; caroserie, culcuș, banc; (constr) temelie, fundație; (met) hală de turnare; (nav, geogr) fund de mare, albie de râu; (cf) terasament, strat de balast; fundament; depunere; a se culca; a rezema, a așeza, a sprijini, a culca (o piesă mare), a fixa, a fi fixat / așezat (pe / în ceva), a forma un strat; (agr) răzor, strat, a sădi, a răsădi, a planta, a culca (animalele); ~ **out** (agr) a semăna într-un strat
bed bearers căi de rulare (la mașini de hârtie și poligrafice)
bed box (mas-un, OM) picior al patului / al postamentului

beer still

bed charge (met) încărcătură oarbă / de umplutură / fără minereu (la furnal)
bed coke (met) cocs pentru pat / de aprindere, pat de cocs
bed covers (mas-un, OM) placă pentru protecția ghidajelor patului (și la strung)
bedded (met) stratificat, cu pat (de cocs)
bed deflection săgeată de încovoiere a patului / batiului (la mașini-unelte)
bed die (met) partea inferioară a matriței
bedding bază, fundament; suprafață de sprijin; (constr) executare a fundației, stratificare, strat; (met) pat (de cocs)
bedding in layers (met) stratificare în straturi suprapuse
bedding of engine in rubber cushions (auto) instalarea motorului pe tampoane de cauciuc
bedding of pipes montare a țevelor
bed frame (constr, mas-un) batiu, schelet, cadru-suport
bed pig (met) formă (din fontă) pentru turnare
bed plate butuc; ballast; placă de bază, postament, fundație (la o mașină), cadru, soclu, talpă
bedrock rocă-mamă / de bază; temelie solidă / trainică; principii de bază / fundamentale
bedroom dormitor
bedstone (met) vatră de furnal; (constr) piatră cuzinet
bedway (mas-un, OM) glisieră / ghidaj a(l) patului / batiului
bed with gap (mas, mas-un) pat cotit, pat / batiu cu degajare
bee (zool, agr) albină
beech (silv) fag
beechen (silv) de fag
beechwood (silv) lemn de fag
bee culture (zool, agr) apicultură
beef (alim) carne de vită
beef fat (alim) grăsime de vită
beef tea (alim) bulion de carne, supă de vacă
bee garden (zool, agr) stupină, prisacă
beehive (agr, OM) stup
beehive coke oven (met) cuptor celular de cocs
beehouse (agr, OM) stup
beekeeping (zool, agr) apicultură
bee line linie dreaptă
beep a scoate un zgomot (intermitent, ca de sonerie)
be equal to a fi egal cu
beer (alim) bere
beer brewery (alim) fabrică de bere
beer filter (alim) filtru de bere
beer still (alim) coloană pentru distilarea mustului (de bere)

beery

beery (ca) de bere
beer yeast (alim) drojdie de bere
beerwort (alim) must de bere
beeswax (alim) ceară de albine; a cerui, a da cu ceară
beet (alim) sfeclă (și de zahăr)
beet chips pump (alim) pompă pentru tăitei de sfeclă
beetle ciocan de lemn; (constr) mai, compactor; a bătători cu maiul; a atârna mult în afară
beet sugar (alim) zahăr de sfeclă
beetroot molasses distillery (alim) fabrică de alcool din melasă
beet pulp (alim) borhot de sfeclă
beetroot (alim) sfeclă (și de zahăr)
beetroot shredding machine (alim) mașină de tăiat sfeclă
beetroot spirit (alim) alcool din melasă (de sfeclă)
beet sugar (alim) zahăr de sfeclă
befall a se întâmpla (cuiva)
be fool-proof a fi simplu de mănuit
be for a fi pentru; a înlocui; a fi în sarcina cuiva; a incumba (cuiva); a fi în drum spre
before (*adv*) înainte (spațial sau temporal), în față; în frunte; (mai) înainte; altădată; odinioară; deja; înaintea, în fața, din fața, dinaintea; în prezența, de față cu; (temporal) înaintea, dinaintea, până (la); înainte de a, înainte ca; până ce / când; mai curând, mai degrabă, decât să
before driving (auto) înainte de a conduce
beforehand (*adv*) dinainte, anticipat; (*adj*) pripit
be frozen a fi înghețat
beget a naște, a da naștere la, a genera
be good money (ec) a fi rentabil / productiv
begin a începe, a porni; a se apuca de; a debuta în; **to ~ with** în primul rând
beginner începător; ucenic
beginning început; debut; pornire; origine, izvor, sursă, început, obârșie; punct de plecare
beginning mark marcat / semnal / semn de început / de plecare
beginnings principii (fundamentale); elemente de bază
be going to a avea de gând să, a fi pe cale să, a avea intenția să
beg the question a considera adevărat ceea ce trebuie în prealabil demonstrat, a face "petiție principii"
begrime a mânji a murdări, a umple
behalf nume; folos, interes
behave a se purta (bine), a se comporta; (TH) a funcționa, a lucra; a sta locului (acțiune dorită)
behaviour (*brit*), **behavior** (*amer*) comportare, comportament, purtare, conduită; ținută, înfățișare; aer; mers; (TH) comportare, regim

bell metal

behaviour in service (TH, mas) comportare, în funcționare / exploatare
behind (*adv*) în spate, în urmă, în întârziere de fază; a nu corespunde, a nu face față; în spate, înapoia, în urma; în restanță; în întârziere; (temporal) în urma, după; dos, fund, spate; ~ **time** întârziat
behold a zări, a vedea
beige bej
be in charge (of) a avea responsabilitate (pentru), a conduce
be in contact a fi / a veni în contact, a atinge
be in for a căuta, a solicita (un post, un serviciu)
being existență, ființare, ființă; viață; faptul de a fi (unde); prezență; existent, în ființă; prezent
being a function of (pressure) (mec, OM, T) dependent de (presiune)
be in synchronism a fi în sincronism, a fi în concordanță de fază
be jammed tight (OM) a fixa strâns cu pene
belated întârziat, tardiv
belay (constr) a acoperi, a pardosi (cu scânduri); (nav) a amara
belch a vărsa; a erupe; a da pe afară; a azvârli; erupție
belching (alim, ind chim) debordare la distilare
belittle a micșora, a minimaliza
bell (OM) calotă, clopot, sonerie, manșon, pâlnie; (met) clopot / con de furnal; (bot) caliciu
bell and hopper (arrangement) (met) dispozitiv de închidere automată, la gura furnalului
bell-and-spigot connection (OM) racord cu manșon / cu cep și mufă
bell-and-spigot joint (OM) îmbinare cu cep și mufă / cu mufă
bell-and-spigot pipe (OM, hidr) conductă îmbinată cu cep și mufă, țevă cu mufă
bell book (mas) jurnal de mașini; (met) registru de furnal
bell-center punch (mas-un, OM) punctator auto-centrant
bellchuck (mas-un) mandrină
bell crank (lever) (OM) pârghie cotită / cu articulație / cu genunchi
belled file pilă convexă
belled pipe (OM) țevă cu mufă / manșonată
belleville spring (OM) arc încapsulat / cu locaș
bell( )hoist (met) troliu de încărcare (la gura furnalului)
bellied (constr) bombat, convex
bell insulator (el) izolator tip clopot
bell jar (OM, termo, met) clopot
bell lifting rod (met) tijă de ridicat clopotul furnalului
bell metal (met) bronz pentru clopotul de furnal / pentru clopote

bell mouth

bell mouth (chim, met) evazare, difuzor, gură de alimentare (și la furnal); (OM) mufă, manșon, capăt lărgit (al unei piese, țevi)

bell-mouth center plate (mas-un) lunetă cu orificiu conic

bell-mouth intake (hidr) trompă de admisie la priza de apă sub presiune, tip turn

bell-mouthed în formă de clopot

bell-mouthed elbow (OM) cot cu manșon

bell-mouthed tee (OM) teu cu manșon

bell-mouthing (OM) capăt lărgit / tronconic al unei țevi

bell punch (mas-un) poanson de centrare

bell push buton de apel / de sonerie

bell-operator (operating) gear (met) troliu de încărcare la furnal, cu transmisie cu angrenaje

bellows (OM, termo) foale, membrană, tub ondulat, suflantă, burduf

bellow device (OM, hidr, termo) dispozitiv tip membrană sau burduf

bellows seal (auto, OM) etanșare prin burduf de cauciuc

bell push buton de sonerie

bell seam (OM, met) cusătură de sudură (cu rost) în U

bell-shaped în formă de clopot / de con

bell-shaped curve (mat) curbă în formă de clopot / tip Gauss

bell-type distribution gear (met) mecanism / transmisie (cu angrenaje) la conul de închidere a furnalului

bell-type annealing furnace (met) cuptor cu clopot / cu hotă (pentru recoacere sau revenire)

bell-tyre autoclave press (alim, ind chim) autoclavă cu clopot

bell-tyre low pressure manometer (metr) manometru diferențial pentru presiuni mici

belly burtă, stomac, corp, trunchi, umflătură; (nav) cală; a (se) umfla, a se bomba; (met) partea centrală a convertizorului, pântec de furnal, a îngroșa, a lărgi (și la laminare)

belly band brâu; (nav) întăritură a mijlocului; curea, centură de siguranță

belly brace (mas-un) coarbă, burghiu de mână, mașină manuală de găurit

belly helve (met) ciocan cu pârghie acționată la mijloc

belly out a (se) bomba

bellying umflătură, burtă (și la curele sau lanțuri), convexitate

belly pipe (met) conductă de aer (la furnal sau convertizor)

belong a fi, a se afla, a se găsi; a locui în; (*amer*) a fi din, a locui în; a fi bun / de trebuință

belt freezing

belongings lucruri, bunuri, obiecte; avere; accesorii; (constr) acareturi, dependențe

belong to a aparține, a ține de, a fi proprietatea cuiva

belong with a avea legătură cu, a ține de

below dedesubt, (de) jos, mai jos; la subsol (de pagină); mai departe, în cele ce urmează; inferior; dincolo de

below freezing (fiz) sub zero grade, sub punctul de îngheț(are)

below ground subteran

below par calitate inferioară / slabă

be low with pressure (auto) a avea presiune (prea) mică / joasă (în pneuri)

belt (OM) curea (de transmisie); centură, chingă, brâu, zonă, cordon, bandă; (met) centură / bandaj de armare (la furnal); (constr) brâu; (mil) cartuşieră

belt adjustment (OM) reglare a tensiunii în curea

belt band (OM) curea (lată), bandă, centură, cordon

belt brake (OM) frână cu bandă

belt brush unit (mas-un) agregat de debavurare cu bandă abrazivă

belt capacity (met, alim, constr) capacitate de transport pentru o bandă

belt clamp (OM) dispozitiv de prindere a curelei

belt composition (OM) compoziția / materialul curelei

belt connector (OM) agrafă de curea

belt conveyor (alim, mas, ind chim) transportor cu bandă

belt-conveyor tail pulley (OM) roată de întindere la transportoare cu bandă

belt coupling (auto) ambreiaj cu benzi / bandă

belt drive (OM) transmisie / acționare cu bandă / curea / curele

belt drum (OM) tambur pentru bandă

belt dryer (alim, ind chim) uscător cu bandă

belted cable (el) cablu cu izolație înfășurată

belted occupant (auto) pasager cu / care poartă centura de siguranță

belt elevator (mas, alim, ind chim) elevator cu bandă

belt fastener (OM) fixator de cablu, agrafă de curea

belt fastener screw (OM) șurub pentru prinderea curelelor

belt feeder (mas) alimentator cu bandă

belt-fork (OM) furcă de conducere a curelei de transmisie

belt freezing (alim, termo) congelare pe bandă transportoare

belt gearing

belt gearing (OM) transmisie cu cureaua / cu curele (și dințate)
belt guard (OM) apărătoare / protecție a (transmisiei) curelelor
belt guide (OM) ghidaj pentru cureaua / bandă
belt-guide pulley (OM) rolă de ghidare pentru curele de transmisie
belt hoist (mas) elevator cu bandă
belt hook (OM) agrafă de cureaua
belt idler (OM) rolă de întindere
belting (OM) țesătură tehnică pentru curele de transmisie, transmisie cu curele, cureaua de transmisie, montare a unei curele pe roțile transmisiei
belting bolt (OM) bolț / știft pentru curele / benzi transportoare
belting duck țesătură pentru curele
belting oil (T) ulei / unsoare pentru curele de transmisie
belting press (mas-un, ind chim) presă pentru curele de transmisie (și trapezoidale)
belt joint (OM) împreunare / asamblare a curelei prin agrefare, lipire sau coasere
belt-knife (for) spitting machine (mas-un) mașină de șpăltuit cu cuțit-bandă
belt lace curelușă de legat
belt lacer (OM) agrafă de cureaua
belt lacing (OM) coaserea unei curele / benzi
belt line (*amer*) linie de centură (a unui oraș etc.)
belt load (OM) sarcină pe cureaua
belt loader (mas, constr) utilaj de încărcat / transportat materiale pe benzi
belt lubricant (OM, T) lubrifianț pentru curele de transmisii
belt mouter (OM) pârghie pentru așezat cureaua / banda pe roată
belt ply inserții de pânză / straturi la o cureaua / bandă
belt pulley (OM) roată de cureaua
belt-pulley lathe (mas-un) strung pentru roți de curele
belt rapper (met, OM) înfășurător (acționat cu curele)
belt retractor (auto) locașul curelei
belt rivet (OM) nit / știft (și tubular) pentru asamblarea curelei / benzii
belt roller (OM, met) rolă de susținere a covorului benzii transportoare
belt sander / sanding machine (mas-un) mașina de șlefuit cu bandă
belt saw (mas-un) ferăstrău-panglică
belt screen sită cu bandă
belt screw (OM) șurub pentru benzi
belt separator (agr, mas) sortator cu bandă

bench grinder

belt shifter (OM) dispozitiv de cuplare și decuplare a curelei
belt slipping / sliding (OM) alunecarea curelei
belt slope plan înclinat cu bandă transportoare
belt speed (OM) viteza benzii transportoare / a curelei
belt speeder (OM) transmisie / multiplicator (de turație) cu conuri de cureaua
belt strap (OM) cureaua / bandă țesută, chingă
belt stretcher (OM) dispozitiv de tensionare a curelei / a curelelor de transmisie
belt tail section (OM) cap de întindere a unei benzi de cauciuc
belt tension arrangement (OM) dispozitiv de întindere / tensionare a benzilor transportoare
belt tension drum (OM) tobă de tensionare a benzii
belt-tensioning / tightening pulley (OM) roată de tensionare / de întindere a curelei
belt tightener (OM) întinzător de cureaua, dispozitiv de tensionare a benzii
belt transmission (OM) transmisie cu bandă / cu curele
belt truck loader (mas, constr) transportor cu bandă mobil
belt (-type) carrier (OM) bandă transportoare
belt-type dehydrator (alim, ind chim) uscător cu transportor cu bandă
belt vulcanising press (mas-un, ind chim) presă pentru vulcanizarea curelelor
belt webbing (auto) cordoanul centurii
belt wiper (OM, met, alim) racletă (a unei benzi transportoare)
bench bancă, banchetă, laviță; banc de lucru / de tragere, masă de tâmplărie; treaptă, fermă, bancă, pat / batiu al mașinii, reper, punct de referință; (constr) zid, val; (pol) loc în parlament; (jur) funcție de judecător, tribunal
bench (adjustable) clamp (OM) clemă ajustabilă de fixare
benchboard desk pupitru, tablou (și de comandă)
bench centering device (mas-un) aparat / dispozitiv pentru prindere între vârfuri
bench chisel daltă de mână
benched fall (OM) cădere / variație în trepte (a turației, a formei etc.)
benched transition (hidr) racordare în trepte
bench drill (machine) (mas-un) mașină de găurit de banc / de masă / portabilă (dar cu fixare când lucrează)
bench for cleaning castings (met) masă pentru curățat piese turnate
bench grinder (mas-un) mașină de rectificat, montată pe banc

bench level

bench level (metr, constr) nivelă cu bulă de aer, nivelare după repere
bench-mark (TH) reper, cotă de nivel, punct fix / de reper
bench molding (met) formare pe banc de lucru
bench oiler (T) cană de uns, ungător
bench plate (mas-un) placă de trasare
bench saw ferăstrău mecanic
bench screw menghină cu picior / de lăcătuș
bench vices parallel menghină paralelă
bench work prelucrare pe banc / cu fixare în menghină
bend cotitură, întoarcere, undulație, încovoiere, ramificație, derivație, curbă, meandru, sinuozitate, curbă; (mas) îndoitură, îndoire, strâmbare, cot; înclinație, aspirație; (mat) curbă, arc, punct unghiular; (nav) nod, legătură, buclă de parâmbă, a fixa, a lega; (OM) cot de țevă, îndoitură; (mec, met) a (se) încovoia, a (se) îndoi, a (se) curba, a înclina, a apleca, a strâmba, a (se) întinde (și un arc), a ceda
bendable flexibil, care se poate îndoi
bend angle unghi de îndoire (la încercări de îndoire sau încovoiere)
bended tube / pipe (OM, hidr) cot / țevă îndoit(ă)
bender (constr, met, mas-un) mașină / presă de îndoi; (OM) clește
bend in a îndoi, a vira, a frânge
bending (mec) (solicitare la) încovoiere, flexiune, curbă, îndoitură, îndoire, curbare, strâmbare, deformare; care se înconvoaie; (fiz) difracție
bending angle (mec) unghi de încovoiere
bending-back point (mat) punct de întoarcere / inflexiune (al unei curbe)
bending crack (mec) fisură cauzată de încovoiere / îndoire (și la țevi)
bending cycles (OM) (număr de) cicluri de încovoiere / îndoiri
bending-deflection (mec) săgeată de încovoiere
bending device dispozitiv de îndoi
bending die (met) ștanță / poanson de îndoi, șablon de curbat
bending force (mec) forță de încovoiere / de îndoire
bending-impact test (materiale, mec, metr) încercare / test de reziliență
bending jaw (met) falcă de îndoire
bending load (mec, OM) sarcină (forță sau/și moment) de încovoiere
bending machine (met) valț / mașină de îndoi
bending measuring device (metr) flexometru
bending modulus (mec) modul (de elasticitate) la încovoiere

bend sharp

bending moment (b.m.) (mec, OM) moment încovoietor
bending of a fold (OM, met) îndoitură / formare / îndoire a unei cute
bending-off press (mas-un) mașină / presă de îndoit margini
bending of light (fiz) difracție a luminii
bending pliers (mas-un, OM) clește de îndoi (pentru table, tuburi, țevi)
bending point (mat) punct de extrem al unei curbe
bending press (OM, mas-un, met) presă de îndoit margini
bending pressure (mec) efort de încovoiere
bending property (mec) rezistență la încovoiere
bending radius (mec) rază de încovoiere
bending resistance (materiale, mec) rezistență la încovoiere
bending roll (met) rolă / cilindru de îndoire / de îndreptare
bending shackle (nav) cheie de ancoră
bending spring (OM) arc solicitat la încovoiere
bending stiffness (mec) rigiditate la flexiune / încovoiere
bending strain (mec) deformare / deformație la încovoiere
bending strain load (mec) sarcină la încovoiere (pentru o anumită deformație)
bending strenght (mec) rezistență la încovoiere / la îndoire
bending stress (mec, OM) tensiune / efort de încovoiere
bending-stress durability durabilitate (limitată) la încovoiere (la solicitări variabile)
bending tensile stress (materiale, mec) efort de tracțiune, generat prin încovoiere
bending test (materiale, mec, metr) test / încercare de încovoiere / la îndoire
bending test on build-up welded joints probă / test de încovoiere a sudurii (pe epruvete sudate)
bending tongs (mas-un) clește de îndoi
bending tool (mas-un) matriță de îndoi
bending value număr de îndoiri / îndoiri
bending vibrations (OM, mec) oscilații / vibrații transversale, de încovoiere
bending-back point (mat) punct de întoarcere (al unei curbe)
bending-deflection (mec) săgeată de încovoiere
bending-impact test încercare / test de reziliență
bend of lever (OM) cot al pârgheii
bend out a îndoi, a încovoia
bend over a plia, a cuta, a plisa, a îndoi peste
bend pipe (OM) țevă curbă / îndoită
bend sharp a coti (și bruce)

bend test

bend test (materiale, mec, metr) încercare / teste / probă de încovoiere
beneath mai jos, dedesubt; inferior
beneficiation (met) îmbogățire
beneficient generos, darnic; prielnic; folositor
beneficial binefăcător, folositor, util; avantajos, profitabil
beneficiary (ec, TH) beneficiar; funcționar superior; (*amer*) bursier
benefit (ec) beneficiu, câștig, folos; ajutor; avantaj; uzufruct; (pol) privilegiu, drept special, alocație, ajutor (în bani); ajutor reciproc; a beneficia, a folosi, a trage foloase (de pe urma), a aduce beneficii
bent cot(itură), curbură, pantă; aplecare; îndoit, aplecat, curbat, încovoiat; (constr) capră, fermă de construcție ușoară; (*fig*) înclinare, aptitudine
bent axle (OM) osie / ax / arbore cotit(ă)
bent crank (OM) levier cotit / arcuit
bent down îndoit, cotit
bent for înclinație, aplecare, aptitudine pentru; tendință spre / către
bent frame (nav) coastă deviată
bent lever (OM) pârghie articulată, cotită, cu genunchi
bentone grease (T) unsoare consistentă pe baza de bentonită
bent pipe (OM, termo, hidr) țeavă curbată, racord curbat, cot
bent-tail dog (mas-un) antrenor cu coadă îndoită
benzene (chim) benzen
benzene (chim) benzen
benzine (chim) neofalină; benzină
benzine-resisting hose (chim, plast) furtun (de cauciuc) rezistent la benzină
benzoic acid (chim) acid benzoic
benzol (chim) benzol
benzyl (chim) benzil
be off a pleca, a porni
be off one's beat a nu intra în competența cuiva, a nu fi de resortul cuiva
be on a rula (un film); a fi aprins (d. lumină); a fi deschis
be on the air a transmite, a emite, a fi prezent în emisiune (radio, TV)
be on the bargain counter (ec) a se vinde la un preț scăzut / sub valoare
be on the dole a primi ajutor de șomaj
be on the stocks a fi pe șantier / în curs de execuție
be out a fi plecat; a fi stins (d. lumină); a fi închis
be out of action (TH) a fi scos / a ieși din funcțiune, a nu mai funcționa
be out of operation (TH) a nu fi în funcțiune
be out of phase (el, mec) a nu fi în fază, a fi defazat

Bessemer mill / plant

be out of service a fi șomer, a nu avea serviciu; (TH) a nu mai fi în funcțiune, a fi scos din producție (d. un utilaj, o mașină etc.)
be out of work a fi desființat, a fi retras din serviciu / exploatare
be out on strike a fi în grevă
be permanently deformed (mec) a fi deformat permanent
bereave (of) a lipsi (de), a priva (de), a răpi, a deposeda (de)
berried (alim) cu boabe
berry (alim) boabă, bob, grăunte, boabă de cafea
berth (nav) dană, adăpost, cală de construcție / de lansare, ancoraj, a ancora; cușetă, pat; post, slujbă; a se ține la distanță / parte de
berthage tax (nav) taxă de amarare
berthing (nav) legare la chei, adăpostire, cazare, bordaj exterior deasupra centurii
berthing hawser (nav) legătură, parâmbă de legare
berthing impact (nav) impact / șoc la amarare (între navă și chei)
Beryllium (Be) (chim) beriliu
beryllium bronze (met) bronz cu beriliu
beseech a ruga stăruitor, a implora
be serviced a se i face service-ul / verificarea
beset a pune, a așeza; a asedia; a împresura; a copleși (cu necazuri); a încurca; a bloca (treccrea)
beside (*prep*) lângă, aproape de, în apropiere de, nu departe de, la; pe lângă, față de, în comparație cu, în afară de; mai presus de; în afară, dincolo de
besides (*adv*) de altfel; în plus; pe lângă toate acestea; mai mult decât atât; pe lângă, în afară de; nu numai, și...; nu numai..., ci și...; inclusiv; cu excepția, în afară de
beslubber a mânji (cu ceva uleios)
besmear a mânji, a murdări
besoil a murdări, a păta
bespeak a arăta; a reține (un loc); a comanda (haine); a prevesti, a prezice; a trăda; a denota
bespectacled cu ochelari
bespoke department (ec) secție / birou / departament de comenzi
besprinkle with a stropi cu
Bessemer charge (met) încărcătură pentru convertizor Bessemer
Bessemer converter (met) convertizor Bessemer
Bessemer ingot iron (met) lingouri de convertizor Bessemer
bessemerising (met) convertizare, prelucrare în convertizor (a oțelului)
Bessemer low-carbon steel (met) oțel Bessemer / de convertizor, cu conținut redus de carbon
Bessemer mill / plant (met) instalație / oțelărie Bessemer

Bessemer pig iron

bezel

Bessemer pig iron (met) fontă pentru convertizor Bessemer
best cel mai bun; superior; excelent; (*adv*) cel mai bine, cel mai mult; maximum; cel mai înalt nivel / grad; (ec) valoare optimă, optim
best bower (nav) ancoră de rezervă, cea mai grea ancoră a bordului
best estimator estimatie optimă
bestow a așeza, a depozita
bestride a sta călare pe; a încăleca; (*fig*) a fi stăpân (pe o situație); a trece peste (un șanț etc.)
be supported a fi sprijinit
bet pariu; miză; a face pariu
beta β (literă grecească)
beta brass / iron (met) alamă / fier beta
beta decay (fiz) dezintegrare beta
betake a recurge la; a se adresa; a se dedica, a se consacra (studiului); a se duce la; a se îndrepta spre
bethanising (met) zincare electrolitică
bethink oneself of a-și aduce aminte de, a se gândi la
be to a urma să; a trebui să
betoken a însemna, a marca, a arăta; a (pre)vesti
better mai bun, superior; preferabil; mai mare; superioritate; avantaj; (*adv*) mai bine; a mări, a spori; a depăși, a întrece; a se îndrepta; a se îmbunătăți; a progresa
better hand avantaj, superioritate
betterment îmbunătățire; progres, îndreptare
bettermost cel mai bun
between între; dintre; printre; la mijloc; (*adv*) la mijloc, între unul și altul, între timp / acestea
between-contact space (T) spațiul între suprafețele (rugoase) în contact
between decks (nav) întrepunți
between wind and water (nav) la linia de plutire
be up a stump (ec) a da faliment
bevel (OM) oblicitate, înclinație, teșitură, fațetă, muchie (teșită); (metr) echer mobil; (met) con (la furnal); (mas-un) a tăia oblic, a teși, a fațeta, a șanfrena, a (se) înclina, a fi oblic; (*adj*) oblic, înclinat
bevel (cone friction) clutch (OM) ambreiaj conic, cuplaj conic, cu fricțiune
bevel angle raportor
bevel cant (OM) muchie teșită
bevel cut (OM, met) tăietură oblică, rost în V sau jumătate V la sudură
bevel differential (OM) diferențial cu pinioane conice
bevel drive (OM) transmisie prin / cu angrenaj conic
bevel edge (OM) margine teșită
bevel friction wheel (OM) roată de fricțiune conică

bevel gear (OM) roată conică, angrenaj conic, angrenaj cu roți dințate conice
bevel gear drive (OM) transmisie cu roți dințate conice
bevel gear hobbing attachment (mas-un) dispozitiv (și detașabil) pentru frezarea dinților la roți dințate conice
bevel gear pair (OM) angrenaj conic, pereche de roți dințate conice
bevel gear planer (mas-un) mașină de mortezat roți dințate conice
bevel-gear-tooth system (OM) (angrenaj cu) dantură conică
bevel-gear wheel (OM) roată dințată conică
bevel gear with conical pinion (OM) diferențial cu roți conice
bevel geared motor (OM, el) motor cu reductor cu roți conice
bevel gearing (OM) angrenaj conic
bevel grinding attachment (mas-un) dispozitiv pentru rectificarea suprafețelor conice
bevel joint (OM) racord / cuplare a două piese teșite invers
bevelled (OM) teșit, cu marginea teșită (d. piesa de sudat), conică (d. o roată, un angrenaj)
bevelled lip of the pulley (mas-un) buza teșită a unei molette / roți
bevelled retaining ring (OM) inel conic, de reținere
bevelled wheel (OM) roată conică
bevelling pregătirea / teșirea marginilor (pentru sudare); prelucrare conică
bevelling-and-cutting machine (mas-un) mașină de executat canturi și teșituri
bevelling of the edge teșirea muchiei
bevel pinion (OM) pinion conic
bevel rule (metr, hidr) echer reglabil, riglă cu o muchie teșită
bevel-seated valve (OM), supapă cu scaun conic
bevel spur gear (OM) roată dințată conică, pinion conic
bevel tool (mas-un) cuțit de teșit
bevel washer (OM) șaibă profilată (și conică)
bevel wheel (OM) roată conică (și dințată)
beverage (alim) băutură (preparată)
beware of a se feri de, a se păzi de; a fi atent la
be within the range (of) a fi în intervalul
beyond (*prep*) dincolo (de); peste; de / pe partea cealaltă; după (trecerea a) (*temporal*), după, peste; mai presus de; care depășește; (încă) mai înainte; mai departe, mai încolo; în depărtare, la distanță; pe lângă acestea; mai mult decât atât; (*adj*) de dincolo, din partea cealaltă
bezel (OM) teșitură, fațetă, locaș, tăiș (al unei pietre prețioase); oblic; (mas-un) linetă pentru strung mic; ramă a geamului

biannual**biannual** bianual**bias** înclinație, înclinare, tendință; preferință, predilecție, simpatie; părtinire, favorizare; prejudecată; (fiz) polarizare; (autom) confuzie, polarizare, eroare sistematică; a influența**bias current** curent de deplasare (în instalațiile de vid)**bias cut** tăietură în diagonală / cu salt**bias cutter** dispozitiv de tăiat în diagonală**biased** (autom, OM) cu prag, cu salt**biased error** distorsiune**biased estimator** estimatie deplasată**biasing off** (autom, el, metr) blocare**bias mass** (mas, mec) masă a dezechilibrului de compensare**bias point** (autom, metr) punct de prag, punct de lucru / de funcționare**biaxial** biaxial**bib cock** (OM, hidr) robinet / ventil de golire**bibliographic information search** (inf) sortare a informației de documentare**bibliography** bibliografie**bicarbonate** (chim, alim) bicarbonat**bice** smalt, glazură**bichromatic** (chim) bicromat**bicoil silver** bandă cu dublă depunere**becoloured** bicolor**biconcave** (fiz, TH) biconcav**biconves** (fiz, TH) biconvex**bicorn** cu două vârfuri**bicurved** cu curbura dublă, dublu curbat**bicycle** bicicletă**bicyclic** biciclic, în doi timpi**bid** a invita, a pofti; a oferi, a da; a ura, a dori; a porunci, a ordona; a proclama, a anunța oficial; (ec) ofertă, licitare, a licita, a participa la o licitație, a oferi (un preț), ~ for a face o ofertă pentru; a invita; a dori; a anunța; a publica; a promite să; încercare, tentativă**bid bond** (ec) garanție bancară de participare la licitație**bid for** (ec) a face o ofertă pentru**bi-directional relief valve** (OM, hidr) limitator bidirecțional de presiune**bidder** (ec) ofertant**bidding** (ec) ofertă (și la o licitație); ordin, poruncă; cerere; licitație**bide** a aștepta, a sta (în așteptare); a continua, a dăinui; a locui, a sta; a înfrunța; a răbda, a suporta**biding** așteptare; oprire; haltă**bi-directional drive** (mec) transmisie reversibilă**bi-directional motor** (termo) motor reversibil / inversabil**billing****bifilar** bifilar (el) (d. fire)**bifurcate** bifurcat; a (se) bifurca**bifurcated launder** (met) canal / jgheab bifurcat (la cuptoare)**bifurcation** bifurcație, bifurcare**big** mare; voluminos; masiv, solid, gros; înalt; mare, vârstnic, matur; important, însemnat**big inch line / pipe** (OM, hidr) conductă de diametru mare**big-end (of connecting-rod)** (OM) cap de bielă**big-end bearing** (OM) lagăr al capului de bielă**big-end-up mould** (met) lingotieră cu maselotă**bight** (TH) buclă, lanț**bigness** mărime, grosime; soliditate**big rolling mill** (met) laminor degrosisor**bijection** (mat) bijecție**bikern / bick iron** nicovală de banc**bilateral** bilateral, cu două laturi**bilateral hole** (OM) alezaj cu dimensiune nominală între dimensiunea maximă și cea minimă**bilberry** (agr, alim) afin; afină**bilge** (alim) burtă de butoi, a scoate fundul unui butoi, a desfunda un butoi; (nav) santină, fund de cală, gurnă, a lua apă în santină**bilge and bilge** (nav) stivuire burtă pe burtă**bilge bracket** (nav) guseu al gurnei**bilge keel** (nav) chilă de ruliu**bilge keelson** (nav) carlingă laterală**bilge main** (nav) tubulatură principală de santină**bilge pump** (nav) pompă de santină**bilge water** (nav) apă de santină**bilingual** bilingv**bill** topor, secure, satâr, târnăcop, colț, cuțit, vârf, foarfecă de grădină; proiect de lege, lege, document; listă, inventar; certificat; (ec) calcul al cheltuielilor, socoteală, cont, factură, notă de plată, cambie, poliță; (nav) vârf / gheară de ancoră; (jur) reclamație, plângere, cerere, petiție, proces; afiș, anunț, înștiințare; a înregistra, a trece pe o listă, a înștiința, a anunța (printr-un afiș); (amer) bancnotă; (OM) cioc**billet** bilet, notă; (met) lingou, bolt, bloc**billet end** (met) capete de țagle, deșeuri (și din tăierea semifabricatelor la lungimea de livrare)**billet mill** (met) laminor pentru țagle**billet roll** (met) cilindru de laminor pentru țagle**billet roll stand** (met) cajă de laminor de țagle**billet shears** (met) foarfecă pentru țagle**billet-reheating furnace** (met) cuptor pentru reîncălzirea țaglelor**billet-rolling train** (met) laminor de țagle**billhook** cosor**billiard-ball collision** (mec) ciocnire elastică**billing** (ec) facturare

billion

billion (*amer*) miliard
billionaire (*amer*) miliardar
bill of costs (ec) notă de plată
bill of credit (ec) acreditiv, scrisoare de credit
bill of entry (ec) declarație vamală
bill of exchange (ec) cambie, poliță, trată
bill of fare (alim) listă de mâncăruri, meniu
bill of landing (ec, nav) conosament; (*amer*) (cf) foaie de expediție
bill of materials specificație / listă de materiale
bill of quantities (ec, TH) deviz estimativ
bill of sale (b.s., BS) (ec) act / contract de vânzare, factură, ipotecă
billow (nav) a se ridica (d. valuri), val mare, brizant, talaz
billowy (constr, agr) neregulat, accidentat (d. teren)
bill poster afișier, avizier, panou de afișaj
bimensal bilunar
bimестrial, bi-monthly care durează două luni, bimestrial
bimetal (met) bandă bimetalică, oțel placat
bimetallic bimetalic, din diouă aliate metalice, suprapuse (nu se specifică procedeul sau tehnologia de obținere) (d. benzi, acoperiri etc.)
bimetallic band (met, termo, metr) bandă / platbandă bimetalică
bimetallic bearing (met, T) lagăr cu strat bimetalic
bimetallic conductor (el) conductor bimetalic
bimetallic release / strip (OM, el, termo) declanșator bimetalic
bimetallic strip / band (T, OM, metr) foaie / platbandă bimetalică, (chim) valență, liant
bimetallic strip compensator (termo) compensator bimetalic (de dilatare termică)
bi-monthly (*adv*) bilunar, o dată la două luni, publicație bilunară
bimotored (cu) bimotor
bin dulăpior, ladă, cutie; ladă de gunoi; (agr) hambar, siloz; (constr, met) recipient, cupă, pânle de încărcare, buncăr, ladă de alimentare, camere amestec, rezervor, buzunar de laminate; (ec) depozit
binary binar
binary alloy (met) aliaj binar
binary bronze (met) bronz binar
binary cell (c) element binar de memorie
binary compound (chim) compus binar
binary diagram (met) diagramă unui amestec / aliaj binar
binary mixture equilibrium (met) echilibru al unui amestec / aliaj binar
binary number (mat, inf) număr binar
binary variable (c, inf) variabilă binară

binding matter

binaxial crystal (chim) cristal biax
bin card (ec, TH) fișă de identificare (a unui produs, pentru conținut și calitate)
bind legătură; panglică, fâșie; (OM) piesă de legătură, cerc de bandaj (la roți de rulare); a atașa, a (se) lega, a (se) fixa (mecanic sau chimic), a strânge (o piesă, un șurub), a uni, a (se) întări, a se solidifica, a intra în angrenare, a consolida, a propti; a obliga, a sili; ~ **be binded** a fi obligat / constrâns, a fi silit; (constr, chim) a face priză (și d. adezivi); (ec) a angaja (ca ucenic), a încheia / a ratifica (o convenție); (med) a pansa (o rană), a constipa; a lega (cărți); ~ **to**, ~ **on** a fixa pe / de, a atașa la / de; a pune o margine la
bind down a sili, a constrânge
binder legătură; panglică, bandă, șnur, sfoară, funie; (TH) șarnieră, liant, material (și metalic) de lipire / de întărire; (constr) liant, mortar, grindă / strat de legătură; (OM) pârgie de strângere, clemă, legător, mașină / dispozitiv de legat / de capsat; (agr) mașină de capsat snopi
binder beam (cf, constr, mas) traversă de legătură
binder board carton pentru legătorie
binder film (OM, chim) peliculă de liant
binder plug (OM) bolț de strângere / de asamblare
binder twine sfoară
bindery legătorie (de cărți)
binding (med) pansament, fașă, bandaj (medical); (constr, fiz, chim) legătură; (TH) liant, care leagă; (OM) gripare, fretare, înțepenire, înnașire, legare; (met) legătură, balot, colac, aglomerare; obligator, în care obligă; copertă; tiv
binding agent (chim, constr) substanță / agent de legătură, liant
binding band (OM) centură, bandaj
binding brass (met) alamă de lipit
binding beam (constr) coardă
binding capacity (chim) putere / capacitate de lipire / de legătură
binding clip (OM) clemă de racordare
binding cloth țesătură de legătură (și în composite și materiale pentru curele etc.)
binding coal (met) cărbune cocsificabil
binding department / office legătorie
binding handle (OM) manetă de blocare; mâner de fixare
binding hoop (mas-un) fretă
binding joist (constr) coardă
binding material (chim, constr, met) material liant / de legătură, aglomerant
binding matter liant (în general)

binding nut

binding nut (OM) piuliță de strângere / de fixare / de legătură (între piese)
binding-off legătură de margine
binding-post voltage (el) tensiune la borne
binding property / quality (chim, constr) capacitate adezivă / de lipit / de priză, proprietate / capacitate de legare / de lipire
binding recess (OM) scobitură / adâncitură / locaș pentru fretă
binding rivet (met, OM) nit pentru montaj
binding screw (OM) șurub de strângere / de asamblare
binding substance (chim) substanță-motrice / de legare; (plast) substanță / agent care favorizează legarea moleculelor, substanță / agent care înlesnește atașarea matricei / materialului de bază de cel de adios (la composite)
bind over a obliga, a sili
bin feed (mas-un) banc de alimentare / de încărcare
bin gate (constr, met) gură de descărcare din buncăr
Bingham model (mec, mat, plast) model Bingham (al unui corp)
Bingham plastic model (mec, mat, plast) model plastic Bingham (al unui corp plastic)
bing (met) minereu de plumb bogat, haldă
binocular microscope (fiz, metr, opt) microscop binocular
binomial (mat) binom
binomial expansion (mat) dezvoltare după formula binomului lui Newton
binomial formula (mat) formula binomului lui Newton
binoxide (chim) bioxid
bin stock (ec, TH) materie primă în depozit
bin tag (ec, TH) fișă de evidență a intrărilor și ieșirilor
biochemical (chim) biochimic
biochemistry (chim) biochimie
biodegradable biodegradabil
biodiesel (auto, chim) carburant biodiesel
biofuel (chim, auto) biocombustibil
biography biografie
biologic(al) biologic
biological treatment tratament biologic
biophysics biofizică
biosphere biosferă
biotechnics biotehnică
bipartite (OM) din două piese, din două părți
biphase (el) bifazat, difazic; cu două faze
biplug (el) fișă dublă
bipolar (fiz, chim, el) bipolar, cu doi poli
bipolar charging (fiz, chim) încărcare bipolară

bit face angle

bipolar electrode (el, fiz) electrod bipolar
biquadrate (mat) puterea a patra
birch (silv)mesteacăn; nuia, vergea
birchen (silv) de / din mesteacăn
birdbath (constr) teșitură
bird's mouth (OM, mas-un) îmbinare în furculiță / în coadă de rândunică
birectangular cu două unghiuri drepte
birth naștere, creare, facere; (*fig*) început, origine; a naște, a da naștere
birth and death process proces de creare și distrugere a aceluiași lucru (și a unui produs)
birth certificate certificat de naștere
birthplace locul nașterii
biscuit (alim) biscuit, pesmet
bisecant (mat) bisecant
bisect bisect; (mat) a împărți în două, a înjumătăți
bisecting line, bisector of an angle, bisetrix (mat) bisectoare a unui unghi
bisection (mat) înjumătățire
bisection algorithm (mat) altgoritm de bisectare (prin înjumătățirea sistematică a intervalului de calcul)
bisectrix, (pl) bisectrices (mat) bisectoare
Bismuth (Bi) (chim) bismut
bissextile bisect, an bisect
bistable bistabil, cu două poziții de echilibru
bisulphate (chim) bisulfat
bit bucată mică, bucățică, pic, strop, fărâma, părticică; ceva, puțin; (c) bit, cifră binară; (mas-un) dinte aplicat / demontabil la freză, bavură, bac, tăiș de sculă așchietoare (și de burghiu), margine tăietoare (de sculă), ascuțiș, falcă de menghină; (el, met) letcon (pentru lipit); (OM) floare (a cheii)
bit cutting angle (mas-un) unghi de atac al sculei așchietoare
bit edge (mas-un) tăiș al sculei (așchietoare)
bite (met) deschidere a cilindrilor de laminare; a coroda, a ataca (chimic, mecanic), a “mușca” dintr-o piesă; a mușca; a mânca, a arde, a coroda; (alim) a ustura; a calomnia, a defăima, a ponegri; (TH) a prinde; (TH) roadere, ardere, corodare, prindere, îmbucare; (nav) a mușca (d. ancoră)
bite away (mec, TH) a roade; a uza, a strica
bite in a mușca, a ciupi (spre interior)
bite-in mușcare, ciupire (process mecanic sau/și chimic) (dintr-un material, semifabricat etc.)
biting mușcător, care mușcă / ciupește; ascuțit; usturător
bit end (OM) cap al bielei
bit face angle (mas-un) unghi de ascuțire (al unei scule)

bit gauge

bit gauge (mas-un) șablon pentru ascuțirea sculei
bit grinder (mas-un) polizor pentru scule așchietoare
bit leg (mas-un) falcă
bit of turning cutter (mas-un) cap de cuțit de strung
bit resharpener (mas-un) reascuțirea sculei / muchiei
bit seizure (mas-un) înțepenie a sculei (și la burghiere)
bit shank (mas-un) cep conic, de fixare a sculei
bitronconic ball mill (alim, ind chim, met) moară bitronconică cu bile
bitts (mas-un) fălci de menghină
bitt (nav) baba (de lemn), bintă (de lanț), suport de lanț / de parâmă
bitter (alim) amar, bere amară, bitter (aperitiv); a face amar, a amăra
bitter almond (alim) migdală amară
bitter salt (alim, chim) sare amară
bitterness of the wine (alim) amăreala vinului
bitting (alim) proces de amărare a vinului
bitts (nav) baba, suport de ancoră
bitumen (constr, ind chim) bitum natural, asfalt
bituminiferous (ind chim) bituminos
bituminiye (constr) a asfalta
bituminous (ind chim) bituminos
biunique (mat) biunivoc
bivalent (chim) bivalent
bivariate bidimensional
biweekly bilunar, care apare la două săptămâni; care apare de două ori pe săptămână, o dată la două săptămâni, de două ori pe săptămână
black negru, întunecat, închis; a înnegri, a colora sau a vopsi în negru; (chim) negru de fum; (mas, termo) calamină, depuneri cărbunoase, funingine
black-annealed wire (met) sârmă neagră recoaptă
black annealing (met) recoacere primară
black-ash revolver (ind chim) cuptor rotativ pentru soda calcinată
black berry (agr, alim) mur, coacăz negru
blackboard (met) tablă neagră
black bolt (OM) șurub brut / grosolan
black book carte de amenzi; listă neagră
black box (fiz) cutie neagră
black carbon (chim) grafit, negru de fum
black chromium (chim) crom negru
black coal (chim, minrl) cărbune de piatră
black earth (agr) cernoziom
black-edged plate (met) tablă cu margini negre
blacken a înnegri, a întuneca
blackening (met) înnegrirea formelor (la turnare)

blacksmith's tool

black finish (met) brunare, a bruna
black flange (OM, hidr) flanșă oarbă
black-heart malleable cast iron (met) fontă maleabilă cu miez negru
black-hot (met) încălzit până la roșu-închis
blackening cremă de ghetă; (met) vopsea de grafit (pentru forme de turnare)
black lead (met, chim) grafit
black lead crucible (met) creuzet de grafit
black-lead lubrication (T) ungere cu lubrifiant grafitat / unsoare consistentă cu grafit
black-lead powder (chim, T) praf de grafit
black-lead wash (met, chim) vopsea de / cu grafit (pentru forme)
black leg escroc; spărgător de grevă, neparticipant la grevă
back lift (c) mărire a contrastului (și d. un display, ecran)
black light (fiz) lumină ultravioletă
black-mould dressing (met) (vopsire cu) vopsea de grafit (la forme de turnare)
blackness întunecare, negreală; întuneric
black nickel coating (chim) (acoperire cu) nichel negru
black oil (ind chim) păcură, reziduuri petroliere grele
blackon (auto, ind chim) aplicare de substanțe anticorozive pe suprafețe metalice de sub caroserie
black-out alarmă aeriană, camuflaj; (el) stingerea luminilor, întreruperea curentului, a întrerupere, a scoate din circuit; a cenzura, a scoate / a tăia (un text)
black patch (met) pete de arsură (la laminare la cald)
black pickling (met) decapare primară
black plate / sheet (met) tablă neagră
black products (ind chim) produse (petroliere) negre
black rope (nav) parâmă cătrănită
black screen (inf, autom, c) eroare critică din sistem, având ca rezultat înnegrirea afișajului / ecranului; (fiz, metr) filtru optic
black screw (OM) șurub brut / grosier
black sheet (met) tablă neagră
black shortness (met) spărtură neagră
black slag (met) zgură neagră
blacksmith fierar, forjor, potcovar
blacksmith's chisel (met) daltă lată
blacksmith's forge (met) forjă (de obicei mai mică)
blacksmith's shop (met) forjă
blacksmith's tongs (met) clește de forjă
blacksmith's tool (met) unealtă de forjă

blacksmith coal

blacksmith coal (met) cărbune de forjă
blacksmith welding (met) sudare prin forjare manuală
blackwash a înnegri; (met) vopsea de grafit (la forme de turnare)
bladdery cu bășici, bășicat
blade foaie; frunză; lamă, lamă de ras, tăiș de cuțit; (auto, cf, OM) arc lamelar, foaie de arc; (el) lamă a contactorului; (hidr) paletă (de pompă, de turbină); (OM) pală, paletă, aripioară, pană, ic; (mas-un) tăiș, bac, pânză (de ferăstrău), dinte așchietor, cuțit demontabil; (nav) pană (la ramă), pală a elicei, pană (la cârmă)
blade angle (mas, termo, hidro) unghi al muchiei / al plăcii / al aripiei
blade bearing (OM, mas-un) reazem prismatic
blade beater (mec, OM) volant cu lineale / pale
blade clearance (OM) spațiu liber între periferia aripilor unui ventilator / rotor și carcasa lui
blade crusher (alim, ind chim) valțuri cu cuțite tăietoare
bladed (OM) cu palete, cu lame(le)
blade disk of the diaphragm (OM, hidr) disc de diafragmă, cu palete
blade flutter (mec, termo) vibrație a paletelor
blade grader (constr) mașină de nivelat terenul, greder
blade holder (mas-un) port-cuțit
blade maintainer (constr) mașină de nivelat pentru drumuri, cu lamă
blade mixer (alim, ind chim) amestecător cu palete
blade oar (TH) foie, lamă
blade of knife / cutter / shears (met, mas-un) lamă de cuțit / de foarfece
blade of shovel lamă a lopeții
blade-paddle mixer (alim, ind chim) amestecător cu palete
blade pitch (nav, termo) pas al palelor
blade rim bandaj de roată la roți de (căi ferate macarale etc.)
blade switch (el) întrerupător cu lamă / cu cuțit
blade wheel (hidr) roată cu palete
blading (constr) nivelare (a unui drum), paletare
Blake stopper (OM, nav) boț de lanț tip Blake
blame vină, învinuire, răspundere; a învinovăți, a acuza pentru / de; a mustra; a blama pentru
blanch a albi, a înălbi, a văru; (met) a cositori, a stana
blank orb, gol, pustiu, sec; steril; nefinisat; alb; liber; curat; nescris; (c, autom) blanc, gol, neutilizat; (constr) luft, interstițiu, spărtură, crăpătură, fisură, (teren) viran; (ec) formular,

blast air

tabel de completat; (met, mas-un) semifabricat, steril, eboșă, piesă brută, țagă, lingou, bloc, steril; (mat) rubrică
blank assay (metr) probă-martor
blank bending (met) îndoirea bramei (la turnarea continuă)
blank bolt (OM) șurub brut
blank cheque (ec) cec în alb, formular de cec
blank cover (OM, hidr) capac orb
blanked-off pipe (hidr) țeavă blindată / înfundată / cu capac orb / cu flanșă oarbă
blanket (fiz) înveliș; (constr, TH) șapă, îmbrăcăminte rutieră / asfaltică, acoperire, strat, pătură, depozit; a acoperi, a înveli; (nav) a masca; (amer) a include, a cuprinde
blanket drying machine (alim, ind chim) mașină de uscat cu bandă transportoare
blanketed învelit, acoperit
blanketing (autom, metr, el) suprapunere a semnalelor, acoperire a unui semnal cu altul perturbator
blanketing gas (met) (pătură de) gaz de protecție (și la sudare)
blanket of nitrogen strat / pernă de azot
blanket price (ec) preț global
blanket-type isolation (el) izolație în covor flexibil
blank for blasting caps (met) cupă / epruvetă pentru încercare la ambutisare adâncă
blank form formular
blanking (plast) ștanțare, matrițare, tipar
blanking press (mas-un) presă de decupare / de ștanțare
blanking tool (mas-un) sculă / poanson de decupare / de ștanțare
blank key (c) clapă / tastă de blanc / de spațiu gol
blankness (fiz) gol, vid, vacuum
blank off (hidr) a blinda o conductă
blank out a ștanța, a decupa
blank page pagină goală
blank pipe (hidr) țeavă neperforată / fără filtru
blank(s) reglete (de lemn)
blank stock (ind chim) amestec de control
blank store (met) loc de depozitare (și la laminoare), pat de răcire
blank test probă martor
blast (TH) suflu, suflare, insuflare; detunătură, explozie; (met) insuflare de aer (în cuptor), suflantă; (met) a sabla; (termo) aer insuflat, a sufla puternic, a insufla; (fig) a distruge, a ruina, a strica; a arunca în aer, a exploda; a se ofili, a se usca
blast air insuflare a aerului, aer suflat / comprimat; (met) vânt (la furnal)

blast apparatus

blast apparatus (mas-un) aparat cu aer / gaze comprimat(e) / de suflare / de suflat
blast box (met) cameră de aer, cutie de vânt
blast cabinet (OM, met) carcasă a suflantei, cameră de sablare
blast characteristic (met, TH) caracteristica / caracteristicile insuflării cu aer
blast cleaning machine (met) mașină de curățat cu aer comprimat / prin sablare
blast coil assembly (OM, alim, ind chim, met) răcitor cu aer
blast cold (met) vânt / insuflare rece (la furnal, cuptoare etc.)
blast-control valve (OM, hidr) supapă pneumatică, pentru controlul presiunii
blast cooling răcire bruscă / intensă
blast cylinder (met, mas) suflantă de cilindru
blast drying (TH, plast, alim) uscare în curent de aer
blasted pregătit mecanic (d. o suprafață, pentru lipire, prin sablare etc.)
blast engine (met, mas) suflantă
blaster explozor; (met) mașină de curățat cu alicie sau nisip / de sablat
blast-furnace (met) cuptor, furnal, cuptor de topit / cu aer suflat / cu cuvă
blast-furnace blower (met) suflantă de furnal
blast-furnace blowing engine (met) suflante de furnal (inclusiv acționarea ei)
blast-furnace blowout (met) stingere a furnalului
blast-furnace bosh (met) etalaj al unui furnal
blast-furnace bottom (met) fund de vatră la creuzetul de furnal
blast-furnace brick (met) cărămidă pentru furnal
blast-furnace brickwork (met) zidărie de furnal
blast-furnace burden (met) încărcătură / șarjă a unui furnal
blast-furnace casting (met) descărcare a furnalului
blast-furnace cement (met, constr) ciment de furnal / de zgură
blast-furnace charge / charging (met) încărcare / încărcătură a furnalului
blast-furnace cinder (met) zgură de furnal
blast-furnace coal (met) cărbune de furnal
blast-furnace coal tar (met) gudron de furnal
blast-furnace coke (met) cocs metalurgic / pentru furnal
blast-furnace crucible (met) creuzet al furnalului
blast-furnace elevator (met) dispozitiv înclinat, de alimentare la furnal
blast-furnace ferromanganase (met) feromangan de / pentru furnal

blast-furnace settler

blast-furnace fittings (met) armătură de furnal
blast-furnace flue dust (met) praf de furnal
blast-furnace foamed slag (met) zgură spongioasă, de furnal
blast-furnace frame(work) (met) schelet (metalic) de furnal
blast-furnace gas (met) gaz de furnal
blast-furnace gas cleaner (met) epurator pentru gazul de furnal
blast-furnace gas-driven blowing (met) suflantă cu motor cu gaz de furnal
blast-furnace gas main (met) conductă pentru gazul de furnal
blast-furnace gas valve (met) robinet / vană (și tip sertar) pentru gazul de furnal
blast-furnace gun (met) mașină de astupat orificiul de scurgere de la furnal
blast-furnace hearth (met) creuzet al furnalului
blast-furnace hearth bottom (met) vatră (la furnal)
blast-furnace hearth casting (met) blindaj al etalajului la furnale
blast-furnace hoist (met) ascensor înclinat, de alimentare a furnalului
blast-furnace jacket (met) blindaj al furnalului
blast-furnace lines (met) profilul furnalului
blast-furnace lining (met) căptușeală a furnalului
blast-furnace lump slag (met) zgură de furnal, în bulgări
blast-furnace man (met) metalurg(ist), furnalist
blast-furnace masonry (met) zidărie a furnalului
blast-furnace melting operation / practice (met) conducere a furnalului
blast-furnace mixer (met) melanjor de fontă
blast-furnace mouth / throat / top (met) gură de încărcare a furnalului
blast-furnace of medium height (met) furnal cu cuvă scurtă
blast-furnace operator (met) furnalist
blast-furnace operation (met) mersul / funcționarea furnalului
blast-furnace output (met) producție / productivitate a furnalului
blast-furnace pitch (met, chim) smoală de furnal
blast-furnace plant (met) secția / uzina de furnale
blast-furnace process (met) procedeu / proces de obținere a fontei prin topire reducătoare în furnal
blast-furnace pumice-stone slag (met) zgură spongioasă de furnal
blast-furnace ring (met) inel de susținere la (mantaua de la) furnal
blast-furnace salamander / bear / sow (met) fontă răcită în creuzetul furnalului, urs
blast-furnace settler (met) antebazin pentru colectarea fontei topite

blast-furnace shaft

blast-furnace shaft (met) cuvă de furnal
blast-furnace slag (met) zgură de furnal
blast-furnace slag cement (met) ciment de furnal din / de zgură
blast-furnace smelting (met) fuziune / topire în furnal
blast-furnace stack (met) cuvă de furnal
blast-furnace stack casing (met) mantaua cuvei de furnal
blast-furnace steel jacket (met) blindaj (metalic / de oțel) al furnalului
blast-furnace steel structure (met) schelet metalic al furnalului
blast-furnace steam blower (met) suflantă cu abur pentru furnal
blast-furnace tar (met) gudron de furnal
blast-furnace throat (met) gură de încărcare a furnalului
blast-furnace top closing device (met) dispozitivul / instalația de închidere automată a gurii furnalului
blast-furnace tuyere (met) gură vânt a furnalului
blast-furnace well (met) creuzet al furnalului
blast gate (met) șuber / gură de aer (la cuptoare și la furnal)
blast-heating (met, termo) încălzirea aerului / vântului (la furnal)
blast-heating apparatus (termo) recuperator (de căldură)
blast hole gaură pentru explozivi
blast in (met) a sufla, a insufla (aer, gaz)
blast indicator (met, metr) aparat de măsurat tirajul
blasting distrugător, care strică; exploziv, explozibil; (met) insuflare de aer în cuptor; împrôscare (și în procesul de sablare)
blasting agent (met) agent de insuflare / împrôscare / de sablare
blasting oil (chim) ulei de împrôscare, nitroglicerină
blasting powder (met) pulbere explozivă
blasting sand (met) nisip de sablare
blast inlet (met) gură de vânt (la furnal)
blast-lamp (termo) suflător, arzător
blast main (met) conductă principală de vânt
blast off a se desprinde de pământ (de nave spațiale); a sufla în afară
blast opening (met) gură de vânt, deschiderea gurii de vânt
blast pipe (met) conductă de (insuflat) aer, conductă a suflantei
blast preheater (met, termo) caupăr, cowper, preîncălzitor de aer (și la furnal, cuptor etc.)
blast pressure (met) presiune a aerului / a vântului

bleeding

blast-pressure tank (hidr) cazan de presiune, rezervor de aer comprimat (necesar la insuflare, sablare)
blast regulator / controller (met, ind chim, metr) dispozitiv de control / reglare a aerului insuflat
blast-spout (agr) exhaustor al batozei
blast volume (hidr, met) debit de aer suflat
blast tuyere (met) gură de vânt / de aer
blast wave (fiz) undă expansivă, suflu
blast whistle explozie, suflu
blasty vântos, cu vânt
blaze (fiz) luminozitate, lumină intensă; flacără, foc, vâlvătaie, izbucnire (a focului), explozie; (fiz) plan de incizie; a marca, a lumina, a străluci, a luci, a radia, a deschide, a începe, a iniția; a arde (și cu flacără vie), a pune pe foc
blaze up a izbucni în flăcări
blazing arzând, aprins, care arde, în flăcări; evident; flagrant
bleach (chim, textile) (procedeu de) albire, decolorare; (lichid) decolorant, clorură var; a înălbi, a spăla, a curăța, a decolora, a albi, a oxigena; (constr) a văruia; a păli
bleachery (textile) spălătorie chimică, albitorie
bleary confuz, spălăcit; cețos, încețoșat, întunecat
bled ingot (met) lingou cu miez nesolidificat
bleed (med, anat) sânge; a sângera, a lua sânge de la; a lăsa să curgă; (mas) ajutor; (mas, termo) a purja; a desfunda, a evacua, a goli, a (se) scurge încet (dintr-o conductă / rezervor, fără etanșare bună); (~ **for**) a-și da sângele, a se sacrifica (pentru); (d. apă, gaze) a se scurge; (ec) a pierde bani, a fi stors de bani, a stoarce de bani
bleed chock / bleeder (OM, hidr) ventil de purjare, robinet de golire, supapă de siguranță / de golire
bleeder (OM, hidr) supapă de siguranță
bleeder chock (el) bobină de șoc, inductanță de scurgere
bleeder heater (termo) preîncălzitor cu abur uzat
bleeder resistor (el) rezistență de fugă / de drenare
bleeder turbine (termo) turbină cu priză de aer
bleeder-type condenser (termo) condensator cu prelevare / sustragere de fluid frigorific
bleeder valve (met) ventil pentru gaz de furnal; (OM) robinet de epurare / de golire / de evacuare a aerului
bleeding (med) sângerare; (hidr) picurare a apei din infiltrație, picurare (nedorită a fluidului, și din cauza montajului greșit al garniturilor, a deformațiilor etc.); golire, evacuare, descărcare, exudație, purjare, transpirație, decolorare (și locală); eflorescență; scurgere (nedorită) (a unui

bleeding bulk appearance

fluid); (T) separarea uleiului din structura unsoirii, scurgere (lentă) din conducte de ungere
bleeding bulk appearance (T) apariția / separarea uleiului liber pe suprafața unei unsoiri lubrifiante
bleeding coil (el) bobină de descărcare / de fugă la pământ
bleeding flange (OM, hidr) flanșă de priză
bleeding illustration ilustrație / figură care ocupă întregul format al unei pagini
bleeding of paint (chim, plast) exsudare a vopselei
bleeding tap (OM, hidr) robinet de golire
bleeding test of greases (T, metr) determinare a rezistenței la sinereză a unsorilor consistente
bleed-off (hidr, termo) (priză de) golire a fluidului excedentar, evacuare / scurgere a fluidului frigorific (eventual cu substanță de marcă odorizantă sau vizibilă, pentru siguranță)
bleed screw (OM) șurub tubular (și cu substanță de marcă pentru siguranță)
bleed through (fiz, chim, hidr) migrare printre, extrudare (și la lipituri), (s)curgere printre / prin
bleed the line (auto) a scurge fluidul din conductă; (TH, OM, hidr) a se scurge dintr-o conductă
blemish defect, viciu, cusur; neajuns, lipsă; pată; a păta; a defăima
blench a înălbi, a albi, a face alb; a păli
blend (alim, ind chim, met) amestec, combinație, îmbinare, potrivire, mixtură, melanj, a (se) mesteca, a elabora amestecul / rețeta, a melanja, a amalgama, a combina (materiale), a (se) îmbina; a (se) sorta, a se potrivi; a (se) uni
blendable miscibil
blendability miscibilitate
blend composition (materiale, alim, constr, ind chim) compoziție a amestecului
blende (minrl) blendă
blended oil (T) ulei aditivat
blender (ind chim, constr, alim) malaxor, amestecător, agitator
blending (T) aditivare; (alim, constr, ind chim) amestec, mixtură, amestecare, dozare, alcătuire a amestecului
blending and mixing device (alim, constr, ind chim) amestecător, agitator, dispozitiv de dozare și amestecare
blending bin (met) siloz / depozit de amestecare
blending chest (alim, constr, ind chim) bazin / cuvă de amestec
blending feeder (alim, constr, ind chim) ladă amestecatoare, alimentator pentru amestec
blending hopper (met, ind chim, constr) ladă alimentatoare / amestecătoare; buncăr amestecător

blind spot

blending machine (met, ind chim, constr) mașină / instalație de amestecat
blending room (ind chim) cameră de amestec
blending stock (constr, ind chim) componente ale amestecului, produse de amestecat
blending tank (alim, constr, ind chim) rezervor de amestec
bless a binecuvânta
blewing umflare (la refractare)
blind (med) orb, a orbi, **go** ~ a orbi, care nu distinge culorile, **colour** ~ daltonist; (constr) stor, jaluzele, ~ **wall** zid fără uși și ferestre, perete orb, ~ **door** ușă falsă, ~ **ditch** șanț subteran; (foto) diafragmă; (OM) fără deschizătură, orb, înfundat, flanșă oarbă, (capăt) orb / obturat / închis / înfundat, (piesă tip) diafragmă, (cf) linie moartă; (fiz) a orbi, a obtura (cu diafragmă); lipsit de rațiune; necontrolat; ascuns; obtuz, fără judecată, nehib-zuit; neclar, neciteț; (d. obiecte) nelustruit, mat; ~ **letter** scrisoare greșit adresată; (*fig*) ~ **to** care nu vede (ceva), inconștient de
blind alley fundătură; impas, punct mort
blind coal (termo) cărbune care arde mocnit
blind connection (OM, hidr) racord înfundat / obturat
blind core (met) miez pentru obținerea unei găuri cu fund în piesa turnată
blinded orbit (de flacăra de la sudare etc.)
blind end (cf, OM) linie moartă, cap înfundat
blind-end bore (OM) gaură înfundată
blind-end cylinder (auto) cilindru fără chiulasă
blind feeder (met) maselotă oarbă
blind flange (OM, hidr) disc orb, flanșă oarbă / înfundată
blind frame (met) ramă oarbă / mascată (la turnare)
blind hinge (OM) balama îngropată
blind hole (OM) gaură înfundată
blinding (TH, alim, mediu) colmatare (și a unei site)
blind nut (OM) piuliță oarbă / înfundată, capac orb, filetat
blind off a line (hidr, termo) a blinda / a închide o conductă (și cu flanșă oarbă)
blind opening (hidr, termo) deschidere oarbă / închisă / obturată, canal orb
blind pass fundătură; (met) calibru de laminare orb, trecere goală / în gol; (hidr) conductă de trecere / de ocolire, opturată
blind plug (OM, hidr) dop, flanșă oarbă
blind riser (met) maselotă închisă / oarbă
blind shell (mil) proiectil neexplodat
blind spot (TH) punct mort; (fiz) zonă moartă / de tăcere (radio); punct slab / nevralgic; zonă / punct despre care nu există informații

blind tuyeres

blind tuyeres (met) guri de vânt închise
blind tyre (auto) bandaj de roată fără buză
blink clipit, clipire; sclipire, licărire; a clipi; a sclipi, a luci; a închide ochii la, a nu vrea să vadă; (auto) a clipi (d. un semnal luminos), a lumina intermitent (și d. un indicator de bord)
blinker (constr, met) ramă oarbă / mascată; care clipește; (cf, auto, TH) semnalizator cu lumină intermitentă
blinkers (TH) ochelari de protecție
blip (fiz) vârf de ecou, impuls scurt, imagine pe ecranul radarului
blister bășică; (met) bulă de aer, gol, suflură, rețasură, peliculă (ca defect); a (se) bășica, a arde; a critica aspru
blister copper (met) cupru brut
blistered bășicat, cu bășici
blister(ed) steel (met) oțel cementat
blistering (met, plast) formare de bășici / bule / sufluri / goluri, eflorescență (defecte)
blisters bășici de ardere (și la sticlă)
bloat a (se) umfla, a face spumă, a (se) umple cu aer; (alim) a afuma (pește); a se inflama
bloated umflat; excesiv, exagerat; (alim) afumat (d. pește)
bloating umflare
blob (T, hidr, plast) picătură, strop (de substanță vâscoasă)
block butuc, buștean; grămadă; barieră, obstacol, piedică; grupare (politică); calotă; (autom) bloc, schemă, diagramă; a bloca, a face obstrucție, a împiedica, a pune piedici, a asigura (o blocare, o închidere etc.) a bloca; (constr) bloc (și de piatră), lespede, clădire, (*amer*) corp de case, cvarțial; (OM) sabot, scripete, palan, culisă, piesă-bloc; (met) bloc de oțel, blum, semifabricat, tambur (de tratament); (nav) macara
block address (autom, inf) adresă în bloc
blockade blocadă; baricadă; a bloca, a împiedica
blockage blocare, înfundare, formare de dopuri
block a line (cf) a bloca o linie
block and block (mas, TH) macara la macara (d. un palan care s-a blocat)
block-and-interlocking arrangement (cf) instalație de centralizare și de blocare a acelor și semnalelor
block-and-tackle (mas) scripete multiplu pentru ridicarea greutăților, palan
block bearing (OM) lagăr (radial) monobloc
block brake (OM) frână cu saboți
block chain (OM, mas) lanț articulat / pentru mașini de ridicat
block clutch (OM, cf) ambreiaj cu saboți exteriori (cu volum variabil)

block transfer

block coefficient (ind chim, mas) coeficient de umplere
block cutter (mas-un) cap de frezat, freză frontală, cu dinți demontabili
block diagram schemă-bloc
blocked blocat, închis forțat
blocked grid keying manipulare pe grilă
block engine (auto, termo) bloc (de) motor
blocker (TH) dispozitiv de blocare; (met) eboșă, matriță de preforjare
block file (mas-un) pilă mare cu secțiune dreptunghiulară
block gauge (mas-un, metr) cală plan-paralelă
block gauge holder (mas-un) suport pentru calibre prismatice
block grease (T, chim) unsoare în brichete
blockhouse (constr) casă de bârne, baracă
block in a schița, a creiona
blocking blocare, asamblare prin blocare, oprire, împiedicare; (c) asamblare / combinare în blocuri / module, blocare, care blochează; (met) afinarea șarjei, preforjare, corectarea șarjei prin adăugare de fontă (la furnal / cuptoare); (plast) lipirea foilor de plastic (de cilindri, ca defect)
blocking gear dispozitiv de fixare / de blocare
blocking of the saw blocarea ferăstrăului
blocking phenomena (chim, fiz) fenomene de blocare (a unei reacții chimice, a unui proces fizic etc.)
blocking screw (OM) șurub de blocare / de fixare
blocking-up (hidr, mediu) colmatare
block letters majuscule sau litere de tipar, verzale
block motor (termo) bloc motor
block of purchase (met) bloc, lingou
block out a schița (un plan), a retușa
blockout (constr) nișă, scobitură, firidă
block penetration (T) penetrația unui eșantion de lubrifiant (unsoare) suficient de vâscoasă încât să-și păstreze forma
block press (plast) presă pentru blocuri
block roller (OM, mas) culisă cu role, ghidaj cu role
block shears (met) foarfece pentru lingouri sau blocuri de oțel
block sheave (nav) rai de macara
block slag (met) zgură în blocuri
block slip (ec) cupon (dintr-un carnet de cecuri)
block soap săpun în brichete / calupuri
block soldering (met, termo) lipire cu blocuri de încălzire
block sort (c, inf) clasificare / sortare în bloc
block terminal cutie de distribuție / de derivație
block tool (mas-un) sculă (mono) bloc
block transfer (c, inf) transfer în bloc

block type insulant

block type insulant (el, termo) izolanat rigid (sau semirigid) în blocuri sau plăci
block-tyre (auto) bandaj plin de cauciuc (la pneuri)
block up a bloca, a zăvorî; (constr) a umple (și cu cărămidă)
blondin (mas) macara funiculară
blood pressure (med, anat) presiune arterială
bloodstone (minrl) hematit
bloom strălucire, înflorire, floare, luciu; prosperitate; a înflori, a prospera; (chim) eflorescență, fluorescență în lumina reflectată a produselor, fluorescență / ceață pe adeziv; (met) blum, lupă, bloc de oțel, lingou (degroșat), taglă, a lamina brut, a forja (etapa inițială, brută); a străluci, a înflori; (agr) puf (pe fructe); bujori în obraz
bloom-and-slab yard (met) hală / magazie de depozitat blumuri, sleburi
bloom butts (met) capete care se taie înainte de laminare
bloom (colour) (T) culoare a unui lubrifiant la lumina zilei, reflectată la 45° față de suprafață
bloom conditioning yard (met) curățătorie (hală, teren) de blumuri
bloom crop end (met) capăt de lingou
bloom shears (met, mas) foarfece de lingouri
bloomer (met) cilindru de laminor pentru blumuri
bloomery (met) cuptor de pudlat
bloomery furnace (met) cuptor de reducere directă
bloomery hearth (met) vatra cuptorului de pudlat
bloomery iron (met) oțel de fuziune
bloomery process (met) procedeu de reducere directă
blooming în floare, înflorit, înfloritor, care înflorește / prosperă
blooming (mill) (met) bluming, laminor de profiluri grele / de blumuri
blooming pass (met, metr) calibru degrosisor (la laminoare pentru blumuri)
blooming roll (met) cilindru de laminor pentru blumuri
blooming rolling mill (met) bluming, laminor de profiluri grele / groase / de blumuri
blooming(-roll) train (met) linie de laminor de lingouri / blumuri
blooming(-mill) stand (met) cajă de laminor pentru blumuri
bloom strength (mec, OM) rezistența gelului (și la lipire)
blooper (mas-un) presă de lipit
blossom floare, inflorescență; înflorire; a înflori, a îmboboci; a propăși, a se dezvolta

blow hot

blot pată (și pe țesături, de cerneală), a (se) păta, a face pete, a murdări, a mânji, a estompa; (*fig*) a șterge, a spăla
blotch umflătură; pată
blotchy cu umflături; cu pete, pătat
blot out a anula, a elimina, a înlătura, a șterge (ceva scris, din memorie), a estompa; a ucide, a distruge
blotted pătat
blotter sugativă; tampon; (el) stingător de scântee; (ec) registru de încasări
blotting paper sugativă
blow răsuflare, suflu; lovitură, izbitură, pocnătură; pumn; (auto) explozie de pneu; (mec) șoc, lovitură, lovire, percuție; (termo) purjare; (el) a arde (o siguranță fuzibilă); (met) (in)suflare, vânt (la furnal), aer insuflat, cantitate de metal prelucrată odată (prin procedeu Bessemer), a (in)sufla (aer etc.), a afina; a împinge, a arunca, a umple, a umfla; a bate; a suna, a răsună; a sări în aer, a exploda; a ațâța focul; a înflori, a da în floare; inflorescență, înflorire
blow-back (auto) rateu în carburator; (fiz) presiune a gazului; (met, termo) întoarcere a flăcării; (mec) recul
blow bending (mec) încovoiere cu șoc
blow bending test (mec, metr) încercare / la test de încovoiere cu / la șoc
blow by (termo) a purja; gaze și combustibil neare care trec de segmente (inele de compresie)
blow cold (met, ind chim) a insufla aer rece
blow down (met) a stinge / a opri furnalul
blow-down line / pipe (OM, hidr) conductă de purjare / de evacuare
blow-down valve (termo, OM) robinet de purjare / de evacuare
blower (met, ind chim) suflantă, ventilator, exhaustor
blower (bearing) lubrication (T) ungere (a lagărului) prin improșcare
blower-cooled răcit prin suflare (și cu aer)
blower fan ventilator suflant; (auto) sistem de aer condiționat / de ventilație
blower-fed engine (termo) motor cu compresor / cu supraalimentare
blower house (met, termo) camera / casa / incinta suflantei
blower set (termo) grup de ventilator cu motor de acționare
blow-fly (alim) muscă de carne
blow(-)hole bășică; (met, plast) suflură (sferoidală mare), bulă / pori de gaz(e), gol de aer, retasură, gură de vânt, tub de suflare
blow hot (met) a (in)sufla cu aer cald

blow in / into

blow in / into (met) a sufla, a insufla (într-o incintă); a apărea brusc; a da buzna
blow-in burden (met) încărcătură de pornire a furnalului
blowing înfloritor, prosper; (el) arderea fuzibilului unei siguranțe; (met) afinare (în convertizor), (in)suflare, suflantă, aer suflat
blowing agent (plast) agent porofor / spumant / de umflare / de expandare
blowing cylinder (OM) cilindru de suflantă
blowing engine (mas) suflantă (și acționarea ei)
blowing fan (mas) ventilator cu refulare
blowing furnace (met, termo) furnal, cuptor cu insuflare de aer
blowing hot (met) suflare cu aer cald (la furnal)
blowing in (met) aprindere / punere în funcțiune a furnalului
blowing iron (TH, ind chim) țeavă de suflat sticlă
blowing operation (met) (in)suflare
blowing out (met) suflare (înspre afară), oprirea cuptorului / furnalului
blowing period (met) perioadă / timp de (in)suflare (la furnal, convertizor etc.)
blow into (met) a (in)sufla (spre interior, în creuzet etc.)
blow lamp lampă / dispozitiv de lipit / de sudat
blow molder (plast, ind chim) mașină de formare prin suflare
blown (in)suflat (d. aer, la furnal, la cuptoare de topire etc.); poros (d. materiale); (auto) explodat (d. un pneu)
blown device dispozitiv răcit cu aer
blown fuse (el) siguranță arsă
blown metal (met) metal pre-afinat
blow nozzle (OM, hidr, termo) duză de suflare
blown oils (mediu, T, chim) uleiuri uzate / oxidate
blown-out tyre (auto) pneu dezumflat
blowpipe (OM, hidr) conductă de aer; (met) arzător, aparat de sudură (și autogenă)
blow off (termo) a purja, a evacua (aburul); a sufla; evacuare (a apei etc.)
blow-off cock (OM, hidr, mediu) robinet de purjare / de nămol, supapă pneumatică
blow-off (termo) a evacua aburul, a da drumul la abur
blow-off puncture (auto) pană de pneu
blow-off valve (OM, hidr) robinet / ventil de purjare (la cazan) / de siguranță / de descărcare
blow-out suflare; (auto) explozie de pneu, (el) stingerea scânteilor; explozie, evacuare, a erupe, a evacua (forțat), a (se) arde (d. o siguranță); (met) a stinge / a opri furnalul, a sufla

blue heat of iron

(spre exterior); (termo) a purja, a evacua prin suflare, a țâșni (aburul), a ieși cu putere; a erupe
blow out (auto) a face explozie (d. un pneu)
blow out a furnace (met) a opri / a scoate din funcțiune un furnal / un cuptor
blow-out valve (termo, hidr) robinet de purjare / de evacuare
blowpipe (OM, hidr) conductă de aer; (met) arzător, aparat de sudură (și autogenă)
blow-pipe flame (met) flacără de lipit / de suflai (și la sudură)
blowpipe nozzle (met, termo) bec al arzătorului, cioc al suflaiului
blowpipe size (termo) mărime / putere a arzătorului
blowpipe test (termo) probă / test la suflător / la suflai
blowpipe tube (OM, met) tijă a arzătorului / suflaiului de sudură
blow room (textile, plast) bataj, secție de destrămare-batere
blow stress (mec, OM) tensiune / efort / dinamică / la șoc
blow-through valve (termo, OM) robinet de purjare / de evacuare / de siguranță / de gaze arse
blow torch lampă de lipit / de sudat (cu flacără), suflai
blow up a umfla, a exploda, a face explozie, a sări în aer; a umple cu aer sau gaz; mărire, a mări (d. imagini)
blow-up (ind chim) descărcare, golire; explozie, împușcare, umflare, fotografie / imagine mărită; izbucnire
blow-up tyre (auto) pneu umplut cu aer / umflat
blowtorch lampă de lipit
blow valve (OM, hidr) supapă de aerisire
blow wash (TH) spălare cu jet de apă
blue albastru, siliniu, azuriu; vânt; palid; pământiu; învinețit; (met) albastru (culoare de revenire la oțeluri), a bruna oțelul
blue annealing (met) revenire / încălzire / recoacere (până) la albastru
blueberry (agr, alim) afîn, coacăz negru
blue brick (constr, met) cărămidă arsă, clincher
blue brittleness (met) fragilitate la albastru / la revenire (d. oțeluri)
blue(d) edges (met) margini oxidate (defect)
blue dip (met) baie de clorură de mercur
blued plate (met) tablă brunată
blue flame (met, chim) flacără albastră / oxidantă
blue for dyed greases (T) albastru caracteristic unsoarelor uzate
blue heat of iron (met) temperatură de revenire la albastru (d. oțeluri)

blueing

blueing (met) brunare, albăstrire (după tratament de revenire, la rulmenți – după funcționare la temperaturi prea ridicate, care permit revenirea oțelului de rulment), acoperire prin oxidare
blueing salts (met, chim) săruri de brunare / de acoperire prin oxidare
blue metal (met) mată de cupru
blueness albăstrire, albăstrime
blue powder (met, chim) pulbere de zinc
blue shortness (met) fragilitate la albastru / la revenire (d. oțeluri)
blue steel (met) oțel brunat
blue tempering (met) revenire la albastru
bluff mal abrupt și înalt, faleză
bluff body (hidr) corp cu contur nehidrodinamic
bluish albăstrui
blunder greșeală; (mat, metr) eroare grosolană; a strica, a nu face cum trebuie, a face o greșeală; (*fig*) a bâjbâi, a căuta bâjbâind (drumul)
blunder against a se poticni de
blunge a amesteca
blunger (constr, ind chim) malaxor (și de argilă)
blunt neascuțit, bont; (*fig*) aspru, necioplît, grosolan, obtuz, greoi, greu de cap; direct tăios, fără menajamente; a (se) toci
blunt angle (mat) unghi obtuz
blunt file (OM, mas-un) pilă lată cu vârf teșit și cu lățime egală pe toată lungimea
blunting (mas-un) tocire; (de tășuri de scule); (ind chim) neutralizarea acizilor
blunt mill file (mas-un) pilă fină, cu o față laterală fără tăietură
blunt round file (mas-un) pilă rotundă, cu vârf teșit
blunt square file (mas-un) pilă pătrată paralelă
blur a estompa, a încețoșa, a face neclar (și un ecran); a păta, a murdări; a întuneca; pată; trăsături confuze / estompate
blurred neclar, încețoșat, cețos; vag, estompat; mângălit (și cu cerneală)
blurry neclar, estompat, vag; pătat, plin de pete
boar (agr, alim) porc nejugănit, vier, mistreț
board tablă, scândură, tablou, planșetă, panou, poliță, raft; (constr) pardoseală, cofraj, a acoperi cu scânduri, a pardosi (cu scânduri); mâncare, hrană; (ec) departament, minister, conducere, administrație, comisie, juriu, consiliu (de conducere), colegiu, comitet, salariu minim; carton, copertă, mucava, scândură, blană, dulap (de lemn); afișier, avizier; (nav) bord, marginea unui vas, a aborda, a urca la bord, **by the** ~ naufragiat; (*amer*) (cf) a urca în vagon
boardable abordabil, accesibil

body-centered cubic lattice

board and lodging casă și masă, pensiune
board arbor (mas-un) braț / pârghie pentru fixarea șablonului rotativ
board drop hammer (met) ciocan de matrițat cu scândură
boarded (OM, mas, constr) căptușit, blindat
boarding căptușeală, lambriu, îmbrăcăminte de scânduri; (constr) pardosire cu scânduri; (nav) abordare, urcare la bord; întreținere, pensiune
boarding house pensiune, internat
Board of Directors / Managers (ec) direcție, comitet de conducere, consiliu director
Board of Examiners (edu) comisie de examen
boat (nav) barcă, ambarcațiune mică, luntre, șalupă, vas, corabie, navă, vapor, submarin
boat bridge (nav) ponton, pod de vase
boat hook (nav) cange, cârlig, harpon
boat oar (nav) ramă
boat-building workings (nav) șantier naval (pentru ambarcațiuni mai mici)
boat-tailed (fiz) în formă de luntre, (formă) hidrodinamică / aerodinamică
bob (fiz) greutate a pendulului; bob; (alim, plast) ciorchine, mănunchi; moț, smoc; (mas-un) disc de piele / pâslă; zdruncinătură; (nav) sondă
bobbin (el) bobină; (OM) tambur de trolu, motor, bobină (de fir / sfoară etc.), țevă (de bobinat cabluri electrice)
bobbin target (OM) disc rabatabil
bobby hatch (nav) tambuchi
bob weight (mas) contragreutate
bodied oil (ind chim) ulei polimerizat
bodily corporal, fizic; (*adv*) în persoană, personal; în întregime, ca un întreg
body corp, trup, masă, parte principală, consistență, trunchi, bază, suport; cadavru, persoană, individ, om; înfățișare fizică (auto) caroserie; (ec, nav) poliță de asigurare a corpului navei; (mas, OM) batiu, corp, carcasă, cupă, benă, balot, parte principală; (met) tăblie a cilindrului de laminare; (nav) carenă, corp de navă; a concentra, a îngroșa; (agr) tulpină (de pom); (ec, pol) organizație, organ politic sau administrativ; masă, mulțime, majoritate; (alim, chim) alambic, retortă; sistem, totalitate; (T) referitor la vâscozitate sau consistență
body back panel (auto) panoul din spate al caroseriei
body bottom (auto) planșeul caroseriei
body brack (met) ruptură / fisură pe tăblia cilindrului de laminare
body cement (auto, chim) chit de caroserie
body-centered cubic lattice (fiz) rețea cubică cu volum centrat

body-centered grating

body-centered grating (fiz) rețea centrată intern (d. cristale)
body-centered structure (fiz) structură centrată, structură cu volum centrat (d. cristale)
body contact terminal (auto) bornă de contact de masă a caroseriei
body corporate (jur) corporație
body counterbore (mas-un) adâncitor pentru lăcașul capetelor de șurub, lărgitor
body creaking noise (auto) zgomot al caroseriei / datorat componentelor metalice
body designer (TH, auto) proiectant de formă (și a carcasei auto)
body drill (mas-un) burghiu cu caneluri scurte
body (drying) oils (ind chim) uleiuri care se îngroașă / se usucă
body finish (auto, ind chim) vopsea de caroserie
body framework (OM, mas) scheletul unei cutii / carcase / caroserii
body heat (termo, med) căldură proprie / animală
body icing (alim) răcire prin stratificare / prin amestecare cu gheață
body-in-black (auto) caroserie grunduită pregătită pentru vopsirea finală / de finisare
bodying (T, ind chim) îngroșare / concentrare a unui ulei, a unei vopsele; (chim) polimerizare
bodying agent (chim, T) agent de îngroșare (pentru ulei, vopsea, unsoare)
bodying up (alim, chim, T) îngroșare
body integral with frame (auto) caroserie autoportantă
body-in-white (auto) caroserie (în tablă brută) pregătită pentru grunduire
body length (met) lungime a tăbliei (cilindrului de laminare)
body of air (fiz) masă de aer
body of oil (fiz, T) vâscozitate, consistența uleiului, component principal al uleiului
body of pump (OM) cilindru / carcasă de pompă
body of revolution (geom) corp de revoluție
body overhang beyond rear axle (auto) consoală din spate a caroseriei
body plan (nav) planul cuplelor, plan de forme (d. o navă)
body resistance (fiz) rezistența corpului (și în aer); (nav) rezistență hidrodinamică de formă (a navei)
body shape (auto, mas) forma carcasei / caroseriei / brațului / corpului
body shell (auto) caroserie autoportantă, monococă
body structure (auto) structură interioară
body type literă de rând
body ventilation (auto) ventilarea caroseriei / carcasei

boiler feed

body with concealed hood (auto) caroserie cu capotă escamotabilă
bodywork (auto, TH) construcție de caroserie
boemite (minrl) boemit
boggy mocirlos, mlăștinis
bogie (cf) boghiu, cărucior
bogie hearth furnace (met) cuptor cu cărucior / cu vatră mobilă
bogie frame (cf) cadrul boghiului
bogie pin (cf, OM) fus oscilant (și de boghiu)
bogie pivot (cf, OM) suport de boghiu
bogie truck (cf) vagon de cale ferată, pe boghiuri
bogie(-type) reheating furnace (met) cuptor de recoacere cu cărucior / cu vatră mobilă
bogie wheel (cf) roată alergătoare / de osie
bog ore (met, minrl) limonit
bogus cheque (ec) cec fals
boil fierbere; (fiz) punct de fierbere; (met) (perioadă de) primă afinare; a fierbe, a clocoti, a da în clocot, a pune la fiert, a vaporiza
boil away a lăsa să scadă la foc, a scădea prin fierbere, a se evapora; (*fig*) a scurta (un text), a prescurta
boil blank (alim) a fierbe suc de zahăr (în vid), fără cristalizare
boil down (alim, ind chim) a fierbe, a concentra prin fierbere, a îngroșa, a înmuia
boil down to a (se) reduce la (prin fierbere)
boil dry (alim, ind chim) a concentra prin fierbere până la uscare
boiled fiert, clocotit (d. un lichid)
boiled linseed oil (chim, T) ulei de in siccativat
boiler (alim, ind chim) cazan de fierbere / de distilare; (termo) boiler, cazan de abur, fierbător, căldare, acumulator de apă supraîncălzită; (alim) verdețuri bune de fiert
boiler back (termo) ecran de / pentru țevi (la cazan, boiler etc.)
boiler bedding (constr, termo) soclu de cazan
boiler blow-down / purging (termo) evacuare / purjare a cazanului
boiler brace (constr, termo) ancorare a cazanului
boiler casing (OM, termo) manta de cazan / recipient
boiler coal (termo) cărbune pentru cazane / industrial
boiler-cleansing compound (chim, termo) (substanță / agent) dezincrustant
boiler drum (OM, termo) partea cilindrică / virolă a cazanului sau a recipientului
boiler end (OM, termo) fund de cazan
boiler feed (termo) alimentarea (cu apă) a cazanului

boiler feeder**boldly**

boiler feeder (termo, hidr) alimentator / pompă pentru cazane
boiler fireman (termo) fochist
boiler firing (termo) instalația de ardere a unui cazan de aburi
boiler flue (pass) (termo) canalul / pasajul de fum al cazanului, tirajul cazanului
boiler fluid (chim) dezincrustant (lichid)
boiler forge (TH) cazangerie
boiler fur (termo) piatră de cazan, crustă
boiler furnace (termo) focar de cazan
boiler gas (termo) gaze arse / de evacuare
boiler grate (termo) grătar cu bare
boiler head (termo) vatră / fund de cazan
boiler house (termo) sala cazanelor
boiler immuration / jacket / masonry (termo) înzidirea / mantaua / căptușeala cazanului (și de abur)
boiler mountings (OM, termo) armătură / armături de / pentru cazan
boiler plate / steel (met, termo) tablă de recipiente (pentru temperatură ridicată) / cazane
boiler-plate planer (mas-un) mașină de rabotat marginile tablelor pentru cazane și recipiente
boiler scale (termo) piatră de cazan, crustă
boiler scaling hammer (mas-un) ciocan de curățat piatra de pe cazan
boiler shell ring / belt (termo) centură / inel de ridizare pentru mantaua cazanului / recipientului
boiler shop (TH, termo) cazangerie
boiler slag (termo) zgură de cazan
boiler steam feed pump (hidr, termo) pompă de alimentare cu apă a cazanului
boiler supplies (OM, hidr, termo) accesorii / armături de cazan
boiler tube (OM, termo) țevă de cazan
boiler with corrugated flues (termo) cazan cu tub ondulat de flacăra
boiling (alim, fiz) (în) fierbere, care fierbe, care clocotește
boiling bed (ind chim, met) strat fluidizat / topit
boiling bulb (alim) cazan de distilare, alambic
boiling capillary (fiz) capilar de fierbere
boiling down (alim) concentrare prin fierbere
boiling fastness (alim, plast) rezistență la fierbere
boiling fermentation (alim) fermentare prin fierbere / pe durata fierberii
boiling flask (alim) balon de distilare
boiling heat (fiz) căldură de vaporizare
boiling limits (fiz, ind chim) limite de fierbere (pentru amestecuri)
boiling liquor (alim, ind chim) soluție de fierbere

boiling-off fierbere (și în autoclavă)
boiling out (the dye) (textile, plast) decolorare (și la vopsea) (și prin fierbere)
boiling out pan (alim, ind chim) vas de recoacere / refierbere
boiling over (fiz, alim, ind chim) distilare, debordare (din cauza fierberii lichidului)
boiling pan (alim, ind chim, termo) fierbător, autoclavă de fierbere
boiling plate (el) plită electrică, reșou
boiling point (fiz) temperatură / punct de fierbere
boiling-point depression / lowring (fiz) scăderea punctului de fierbere
boiling-point rising (fiz) ridicarea punctului de fierbere
boiling range / spread (alim, ind chim, termo) interval de distilare, limite de fierbere (exprimate în valori ale temperaturii)
boiling speed (fiz) viteză de fierbere
boiling stage (met) perioadă de primă afinare
boiling station (mediu, ind chim) stație de evaporare
boiling surface (fiz) suprafață de fierbere
boiling tank (alim, ind chim) fierbător, cuvă / recipient de fierbere
boiling temperature (fiz) temperatură de fierbere
boiling test proba de (la) fierbere
boiling tube (OM, termo) țevă de fierbere / în care are loc fierberea
boiling vessel (alim) fierbător, vas de fierbere
boil off (chim, alim, ind chim) a concentra / a extrage prin fierbere / prin vaporizare, a vaporiza, a elimina prin vapori
boil-off gas (ind chim) gaz (și lichefiat) pierdut prin evaporare (pe durata stocării)
boil over transvazarea lichidelor la fierbere, debordare prin fierbere; (termo, alim, chim) a distila; a se revărsa, a da în foc
boilproof (materiale) stabil / rezistent la fierbere
boils (fiz) fierbere, mișcarea dezordonată a particulelor în fluide
boil up a fierbe, a clocoti
boil-up rate (ind chim, alim) viteză de concentrare prin fierbere / vaporizare
boisterous violent, nestăpănit; gălăgos; turbulent
bold îndrăzneț, cutezător, curajos; obraznic; abrupt, răpos, stâncos; apăsător, refliefat, citeț (d. scris); (c) comandă pentru scriere cu aldine
bold face (c) (caractere) aldine
bold-faced tipărit / scris cu caractere aldine
bold letter (caracter) aldin, aldină
boldly (*adv*) cu curaj / îndrăzneală; obraznic, impertinent; în antă abruptă

boldness

boldness îndrăzneală, cutezanță, curaj; obraznicie, impertinență; caracter abrupt (al țărmlui); caracter proeminent

bole trunchi, tulpină; bolus, argilă fină

boister pernă (mare); (OM) cuzinet, suport, a sprijini, a susține; a ațâța, a îndemna, a susține (pe cineva)

boisterer sprijinitor, susținător

boister up a sprijini, a susține

bollard (constr) bornă, opritor; (nav) baba de chei / de amarare, bolard

bolster (OM) crapodină / bucea fusului, cuzinet, suport, guler, apărătoare (și la frecare)

bolster plate (OM, met) placă de presiune / de reazem, suport de matriță

bolt (constr) îmbinare în gât-de-lup, broască, lacăt, zăvor; (OM) bolț, pivot, dorn, deget, ax scurt, șplint, șurub, zăvor, lacăt, broască, buton, bulon, sită, grătar; (mil) percutor; a cerne, a da prin sită, a cerceta, a examina, a fixa cu bolțuri / șuruburi, a îmbina / a asambla cu bolțuri / șuruburi, a scutura

bolt and joint (OM) balama

bolt and nut (OM) șurub cu / și piuliță

bolt bearing pressure (T, OM) presiune de strivire pe lagăr

bolt cam (OM, mas-un) camă cu bolț

bolt chisel (mas-un) daltă în cruce

bolt core (OM) tija bolțului

bolt croppers (mas-un, constr) foarfece pentru tăierea / retezarea buloanelor

bolt cutter (mas-un) mașină / dispozitiv de filetare a bolțurilor

bolted (OM) (asamblat) cu bolț(uri) / șurub(uri)

bolted connection / joint (OM) asamblare cu bolțuri / șuruburi

bolted pipe joint (OM, hidr) îmbinare cu țevi filetate

bolted union legătură / îmbinare / asamblare prin buloane, cu cep

bolter (OM, agr, alim) sită, grătar

bolter cloth (ind chim) țesătură pentru site (și din sârmă)

bolt for T-slot(s) (OM, mas-un) șurub pentru canal în T

bolt head (OM) cap de bolț / de șurub

bolt(-hole) circle, bolt-pitch circle (OM, hidr) cercul centrelor găurilor la o flanșă

bolt hook (OM) șurub cu gheară / cu cap ciocan (de strângere), crampon (filetat)

bolting (OM, constr) acțiunea de asamblare cu bolțuri / șuruburi, ancorare cu bolțuri

bolting cloth țesătură pentru site (și din sârmă, țesătură metalică)

bonding defect

bolting lug (OM, mas) bosaj pentru bulon / șurub

bolt nab / staple (OM) cârlig de blocare / de închidere

bolt nut (OM) piuliță

bolt of flange (OM, hidr) bolț / șurub de flanșă

bolt stock (met) oțel / semifabricat pentru preluat șuruburi / bolțuri

bolt tooth (mas-un) fus al angrenajului în lanternă

bolus (met) bulgăre de pământ (și nedorit); (chim) bol

bomb bombă; a bombarda

bombard (fiz) a bombarda; a asalta

bombardment (fiz) bombardament

bomb oxidation (chim, metr) oxidare accelerată a combustibilului, oxidare în recipient închis

bona fide de bună credință (latină)

bond fixare, adezivitate, legătură, legare, lipire, lipitură; relație; obligație, datorie; (chim) valență, liant; (ec) garanție, gaj, cautiune, obligație, obligațiune, datorie, contrachitanță, bon, a ipoteca, a amaneta, a emite (bonuri); (chim) valență; a (se) întări, a (se) fixa, a adera, a (se) lipi (și cu adeziv), a îmbina / a asambla prin lipire

bondability capacitate de lipire (și la adezivi)

bonded (chim) legat, combinat; (ec) asigurat cu bonuri sau obligații, depozita la vamă; (OM) lipit, atașat; (auto) atașat

bonded form of abrazive (mas-un) sculă abrazivă din pulberi dure aglomerate și liat / adeziv

bonded seal (OM, hidr) garnitură de etanșare din material compozit (obținută și prin lipire)

bonded sealing plate (OM), hidr placă de etanșare din material compozit (fixată și prin lipire)

bonded strain gauge (metr) traductor / marcă tensiometrică lipit(ă)

bonded washer (OM, hidr) garnitură de etanșare din material compozit (obținută / atașată și prin lipire)

bonder (el) legătură la masă / la pământ, șurub de legare la pământ; (met) cărămidă de legătură

bonderising (met) fosfatare

bonding (chim) legatura; (OM) îmbinare (de obicei prin aderență, lipire)

bonding additive (ind chim) adaos adeziv, aditiv pentru realizarea legăturii, lipirii

bonding agent (chim) agent de lipire, agent care mărește adezivitatea

bonding capacity (constr, chim) capacitate de legătură / de aderență, putere de priză

bonding clay (constr, met) argilă plastică

bonding defect lipsă de legătură, defect de lipire

bonding energy

bonding energy (chim) energie de lipire / de legătură
bonding life (TH, chim) durată de lipire
bonding material (chim, constr) substanță de legătură, liant, material de lipire
bonding power (chim, constr) putere de aderență / de lipire / de legare, capacitate de priză
bonding capacity / **property** proprietate / capacitate de aderență / de lipire
bonding range (chim) durată / interval de lipire
bonding ribbon (el, OM) bandă adezivă (pentru izolare, etanșare, ambalare etc.)
bonding surface (OM, plast) suprafața de lipire / de legătură / de prindere (a adezivului)
bondless liber, nelegat (mecanic sau chimic)
bond line (OM, plast) linie de îmbinare / de lipire
bond plane (OM, plast) planul de îmbinare / de lipire
bond strength (OM) rezistență la încheiere / la lipire / la smulgere / la împăsire, rezistența la rupere a lipiturii
bond stress (mec) tensiune / efort de aderență / de legătură
bond water (chim) apă de legătură / de reacție / pentru (din) realizarea anumitor legături chimice
bone (alim) os, ciolan, a scoate oasele din
bone black cărbune de oase / animal
boned osos, cu oase
bone-dry absolut / complet uscat
bone-dust / **flour** / **meal** (alim) făină de oase
bone glue (chim) clei de oase
boneless (alim) fără oase, curățat de oase
bone-meal (alim) făină de oase
bone oil (alim) ulei de oase
bone processing plant (alim) instalație de prelucrat oase
bones (alim) schelet (de oase)
bone tallow (alim) grăsime de oase
bonfire foc în aer liber
bonnet bonetă; (auto) capotă, husă; (constr) boltă, acoperiș; (nav) capac de ochi de puț; (OM) manta, capac (și de robinet), calotă
bonnet catch / **fastening-clip** (auto) închizătorul capotei motorului
bonnet louvre (auto) fante de ventilație la capota motorului
bonneted cab (auto) cabină retrasă (plasată în spatele motorului, la autovehicule)
bonus (ec) prima, tantiemă, premiu
bony osos, din oase
book carte, volum, broșură, caiet, carnet; (ec) registru, a înregistra (contabil), a trece într-un registru, a angaja, a reține, a solicita; a înscrie, a fi înscris; a prinde; a se retrage (dintr-o

boost voltage

societate, club etc.) listă, tabel, inventar; a lua / a elibera bilete, a reține locuri (la spectacol); a rezerva, a reține (o cameră, un loc etc.); a aștepta (un invitat)
bookbinding legatul cărților
bookcase bibliotecă, dulap pentru cărți
book in a pontă la venire (un angajat), a semna în condica de prezență
booking înregistrare; reținere; angajare; (ec) cumpărare; solicitare; rezervare
booking office casă de bilete
booking order (ec) foaie de comandă
bookkeeper (ec) contabil
bookkeeping (ec) contabilitate
boom bubuit, detunătură; reclamă zgomotoasă; (ec) înviorare, (perioadă de) redresare, (perioadă de) avânt, prosperitate, perioadă de succes; agitație; (constr) talpa fermei / grinzii; (mas) fleșa unei macarale; (mec) fleșă, săgeată, braț; (nav) braț de macara, estacadă; a bubui, a hurui, a zumzăi, a bâzâi; (ec) avânt, prosperitate a face reclamă / publicitate, a prospera; (nav) estacadă, bigă
boom bracing (constr, mec) întăritură a tălpii grinzii
boomerang bumerang
boom member (constr, mec) bară a unei tălpi de fermă (metalică)
boom of a girder (constr, mec) talpa grinzii
boom stress (constr, mec) efort în talpa grinzii / fermei metalice
boost sporire; ajutor, sprijin; a ridica, a sălta, a sprijini, a mări, a intensifica, a întări; (met) a comprima, a concentra, a îndesi; (ec) a ridica, a mări (prețul), mărire, sporire (a prețurilor)
booster ajutor, sprijin; susținător; (auto) servomotor, motor auxiliar, servomecanism; (fiz) amplificator
booster brake (autom, OM) servo-frână
booster compressor (termo, OM) compresor auxiliar / ajutător
booster pump pompă auxiliară / de suprapresiune
boosting charge (TH) sarcină / încărcare / șarjă parțială
boosting station (hidr) stație de repompare / auxiliară
boost pressure (hidr, termo) suprapresiune, presiune suplimentară / de admisie
boost pressure controller (autom, hidr, termo) regulator de suprapresiune
boost (quick) charge încărcare rapidă (și a unei șarje de material)
boost voltage (el) tensiune auxiliară / suplimentară

booth

booth (met) cabină de / pentru sudare; tarabă, dugheană, chioșc; cabină telefonică
boracic acid (chim) acid boric
borating (met) borurare
borazon wheel (mas-un) disc abraziv cu borazon
border tivitură, bord, chenar, bordură, cadru, cant, muchie, limită, margine, linie de demarcație / de despărțire, hotar, frontieră, graniță; (constr) încadrare, înrămare, încadrare, împrejmuire; a împrejmuia, a (se) mărgini; a răsfrânge / a îndoii (mărgini), a bordura, a încadra, a tivi, a înrăma
borderer locuitor de la graniță, vecin
bordering aproape de, care se mărginește cu, limitrof cu; bordare, încadrare, mărginire
borderland zonă de graniță / de frontieră
border-line case (fiz) caz limită
border-line curve curbă limită
border on a se mărgini / învecina cu
border set frontieră; a stabili o frontieră
borderstone (constr) bordură (și de piatră)
bore (OM, mas-un) gaură, alezaj, alezare, forare, diametru interior, a găuri, a sfredeli, a perfora, a fora, a aleza, a săpa; a plictisi, a enerva; (metr) calibru; muncă plicticoasă
bored plictisit
bored cock (OM) dop / cepgăurit
bore diameter (OM) diametru interior / al alezajului (și pentru un rulment)
bore diameter face (OM) suprafața alezajului interior (și la rulment)
bored spindle (OM) arbore, ax tubular / găurit
bored tube pump (OM, hidr) pompă cu alezaj / cu ax tubular
bore gauge (met, mas-un) calibru inelar
bore hole (OM, mas-un) orificiu alezat / găurit; gaură, alezaj
bore of boss / of hub (OM, mas-un) alezajul butucului
bore out (mas-un) a aleza, a găuri din nou
bore-hole reaming (mas-un) corectare (și prin așchiere) a alezajului
borer (mas-un) burghiu, mașină de găurit, perforator
boric (chim) boric
boride (chim) borură
boring găurire, alezaj; (mas-un) (acțiunea de) găurire, alezare, perforare, gaură, perforator, care găurește / sfredelește; plictisitor, plicticos
boring-and-turning lathe (mas-un) strung de alezat, mașină de alezat (și orizontală)
boring-and-turning mill (mas-un) strung carusel / vertical
boring apparatus (mas-un) perforator (de mână)

bosh cooling box / plate

boring bar (mas-un) bară / port-cuțit de găurit / de alezat / de strunjit interior, borștangă, arborele mașinii de alezat
boring cutter (mas-un) cuțit de strunjit interior
boring depth (mas-un) adâncime de strunjire / de alezare (și prin strunjire)
boring diameter (mas-un) diametrul găurii de alezat / de strunjit
boring dust (mas-un) șpan de la găurire
boring fixture (mas-un) dispozitiv de alezat / de găurit
boring head (mas-un) cap de găurire / de alezare, port-burghiu, păpușă port-sculă (la mașină orizontală de alezat)
boring kernel carotă
boring lathe (mas-un) strung de alezat; mașină de alezat (și orizontală)
boring machine (mas-un) mașină de alezat / de găurit
boring mill (mas-un) mașină de găurit / de alezat / de frezat (și alezaje)
boring-milling machine (mas-un) mașină orizontală de alezat
boring operation (mas-un) operație de lărgire / de alezare / de găurire
boring rod (mas-un) bară port-cuțit (pentru strunjit interior)
borings (mas-un) șpan (de la găurire / alezare)
boring saddle (mas-un) cap de găurit
boring sample (mas-un) carotă
boring socket (mas-un) mandrina de găurit
boring spindle (mas-un) ax de găurit
boring template (mas-un, metr) calibru interior / tampon
boring tool for corner work (mas-un) cuțit de strung interior, sculă de găurit
borizing (mas-un) strunjire cu cuțit cu diamant / cu plăcuță din aliaj dur; procesul de borurare (și a oțelului)
boron nitride (chim) nitrură de bor
Boron (B) (chim) bor
boron steel (met) oțel cu bor
borrow of / from (ec) a împrumuta de la, a lua cu împrumut
borrower persoană care ia cu împrumut; (ec) debitor
borrowing (ec) împrumut (de la), care împrumută
bort, bortz (mas-un) diamant negru / tehnic, mărunț cu incluziuni
bosh (mas-un) rezervor (cu apă) pentru răcirea sculelor; (met) baie de decapare, etalaj (la furnal)
bosh angle (met) unghi al etalajului (la furnal)
bosh cooling box / plate (met) cutia / placa de răcire a etalajului

bosh envelope / jacket

bosh envelope / jacket (met) manta a etalajului (la furnal)
bosh gases (met) gaze din zona etalajului (la furnal)
bosh of a blast-furnace (met) etalajul unui furnal
bosh parallels (met) pânțelele furnalului
bosh plate (met) mantaua etalajului de furnal
bosh walls (met) pereți ai etalajului furnalului
boss patron, șef, maistru; a conduce; bosaj; (met, OM) ieșind, convexitate, butuc, îngroșare, adaos turnat, umflătură
bossage (TH) bosaj
bossed cam / wheel (mas, OM) pinion de distribuție (cu camă)
boss roller (met) maistru laminorist
boosy ieșit în afară, reliefat; autoritar, despot
botch a cârpi; a lucra prost, a strica; lucru de mântuială; petic
both amândoi, ambii, cei doi
botter rod (met) tija dopului de la oala de turnare
bottle (recipient de) sticlă (în sens larg), butelie, **child's** ~ biberon; (met) balon cu oxigen (la sudură); a turna / pune / îmbutelia în sticle; (agr) snop (de grâu), legătură de fân / paie
bottle cap (alim) capsulă / dop pentru sticlă
bottle-capping (alim) (în)capsularea sticlelor
bottle capping machine (alim) mașină de aplicat dopuri la sticle
bottle casting machine (ind chim) mașină de turnat sticle
bottle charging machine (alim) mașină de umplut sticle
bottle closing machine (alim) mașină de capsulat sticle
bottle-corking (ind chim, alim) îmbutelierea sticlelor
bottled gas (ind alim) gaz lichiefiat (în recipiente)
bottle draining (alim) scurgerea sticlelor spălate
bottle drying apparatus (alim) aparat de uscat sticle
bottle-filling (alim) umplerea sticlelor
bottle glass (ind chim) sticlă pentru ambalaje (și alimentare)
bottleneck (cf) umăr de șină; (ec, TH) gâtuire a producției, loc îngust; gât de sticlă; secțiune minimă / strângută / îngustată; (ec) gâtuire a producției; drum îngustat, gâtuire, strângulare (a circulației)
bottle rinser (alim) mașină pentru spălarea sticlelor
bottle sampling (alim, mediu) luarea probelor în sticlă
bottle sterilizer (alim, termo) instalație pentru sterilizarea sticlelor

bottom discharge

bottle tilter (alim) dispozitiv pentru bascularea sticlelor
bottle top mould (met) lingotieră invers conică cu conicitate inversă
bottle washer (alim) mașină pentru spălarea sticlelor
bottling (alim) îmbuteliere / umplere a sticlelor
bottom (constr) sol, fund, teren, bază, fundament, fundație, talpă, temelie; (met) vatră de furnal / de cuptor; (nav) fund de mare, fund de navă, carenă; de la fund, de jos; a goli până la fund
bottom-articulated joint articulație de fund / a capacului de fund / de jos (la uși de instalații metalurgice, chimice, baraje)
bottom belt (OM, alim, constr) curea inferioară (de întoarcere / neîncărcată) a unei benzi transportoare
bottom blade (mas-un, met) lamă inferioară (la foarfece)
bottom bowing converter (met) convertizor cu insuflare pe jos / pe la bază
bottom blow valve (OM, hidr) robinet de fund (și la un rezervor / recipient)
bottom board (met) placă (inferioară / de jos) de model la turnătorie; (nav) panou de barcă; (constr) pardoseală, dușumea, podea, placă de presiune inferioară
bottom boom (constr, mas) talpă inferioară
bottom carriage (mas, OM) șasiu
bottom casing (met, hidr) închiderea capacului de fund (la un cuptor / recipient etc.)
bottom casting (met) turnare prin / în sifon
bottom-charging machine (met) mașină de ștampat vatra (a unui cuptor)
bottom chord (constr, mec) talpă inferioară
bottom clamp plate (mas-un) placă inferioară (a presei) pentru fixarea matriței
bottom clearance (el) rezerva de deplasare în jos, (OM) joc la baza / fundul dintelui (c)
bottom clearance of basic rack profile (OM) joc la baza / fundul dintelui cremalierei de referință (c_o)
bottom contact (met) legătură electrică la vatra de cuptor, contact de fund
bottom contraction (hidr) contracția de fund a curentului; (met) contracție la baza unui semifabricat (turnat și răcit)
bottom current (nav, hidr) curent de fund
bottom dead centre (auto, termo) punct mort inferior (la motoare cu ardere internă / cu piston)
bottom die (mas-un) matriță, partea inferioară a unei matrițe
bottom discharge (met, hidr, ind chim) descărcare pe la partea inferioară, golire de fund

bottom discharge centrifuge

bottom discharge centrifuge (alim, mas) centri-fugă cu descărcare la partea inferioară
bottom-discharge conduit (OM, hidr) conductă pentru golirea de fund
bottom-discharge hopper (agr, constr) siloz / depozit cu descărcare pe la fund
bottom-discharge skip (met) schip cu descărcare pe la fund
bottom door (agr, constr, ind chim) ușa de fund a unui depozit de materiale în vrac, a unui siloz
bottom draw (alim, ind chim) reziduu de fund
bottom dump (auto) descărcare de fund
bottom-dump bucket (constr) găleată / cupă cu descărcare pe la fund
bottom end (met) capătul piciorului de lingou
bottom fin (met) bavura de la piciorul lingoului
bottom fermentation (alim) fermentație inferioară / la baza recipientului
bottom flange (constr) tablă de centură, flanșă inferioară / de sprijin
bottom floor (nav) varangă-cadru
bottom gear (auto) viteza întâi (la cutii de viteze)
bottom half mold (mas-un) matriță inferioară
bottom heating (met, termo) încălzirea vetrei, încălzire pe la partea inferioară
bottom hole (constr) groapă de fundație
bottom-hole choke / **floe bean** (hidr) diuza de fund
bottom-hole pressure (BHP) (hidr) presiune de fund / la talpă
bottom-hole pressure gauge (hidr, metr) manometru de fund
bottom-hole pressure recorder (hidr, metr) manometru de fund cu înregistrare
bottom-hole pump (hidr, nav) pompă de fund / de adâncime
bottom-hole sample probă de fund / luată de la baza recipientului / cuptorului
bottom-hole sample(r) taker (met, hidr) aparat / dispozitiv de luat probe de fund
bottom house (met) pat de turnare
bottoming die (mas-un) matriță / formă pentru finisarea filetelui la partea inferioară a piesei
bottoming material (met) material refractar de ștampat vatra (unui cuptor)
bottoming reamer (mas-un) alezor pentru trecerea de finisare
bottoming tap (mas-un) tarod de finisare
bottoming voltage (el) tensiune reziduală / remanentă
bottom land (geol, geogr) pământ aluvionar, luncă (inundabilă)
bottomless fără fund; fără fundament; fără sfârșit / margini

bouillon

bottom loading (TH, met) încărcare pe la fund / pe la partea inferioară / pe jos
bottom-loading belt (OM) bandă transportoare cu transport pe banda de întoarcere
bottommost cel mai de la fund; ultim; cel mai de jos
bottom nippers (OM, mas-un) falca de jos a cleștelui
bottom note notă de subsol / în josul paginii
bottom of furnace (met) vatră de cuptor / furnal
bottom on a întemeia / a baza pe
bottom packing (hidr) etanșare de fund
bottom plate (constr) placă / dală de pardoseală / de bază / de fundație / de fund, cadru de susținere; (met) placă de turnare / de fund
bottom plating (nav) învelișul / bordajul fundului navei
bottom pouring (met) turnare în sifon
bottom pouring plate (met) placă de turnare în / prin sifon
bottom-pour ladle (met) oală de turnare, cu dop / cu sertar
bottom-pressure casting (met) turnare sub presiune, pe la partea inferioară
bottom product (alim, ind chim) produs rezidual / de fund
bottom rake (mas-un) unghi de așezare
bottom ramming machine (met) mașină de ștampat
bottom ring (OM) inel de etanșare / de plafon / de punte / de reazem
bottom roll (met) cilindrul inferior (la laminare)
bottom rule linie de închidere la tabele
bottom runner (auto) lonjeron inferior al caroseriei
bottoms (alim, ind chim, mediu) depuneri de fund, reziduuri, sedimente
bottom sediments (alim, ind chim) reziduuri / sedimente / depuneri de fund
bottom slide (mas-un) sanie inferioară
bottom splash (met) suprapunere de material (la laminare)
bottom tap ladle (met) oală de turnare, cu descărcare pe la fund
bottom unloading (met, ind chim) descărcare pe la fund
bottom valve (OM, hidr) robinet / supapă de fund (pentru golire / spălare a unui recipient)
bottom view (OM) vedere de jos (în desen tehnic)
bottom yeast (alim) drojdie de fund
bouchon (OM, T) lagăr (mic) din alamă
bought scrap (met) fier vechi / deșeuri din comerț / din afara uzinei
bouillon (alim) bulion / supă de vacă

boulder

boulder galet, piatră rotundă; bolovan, lespede
boulevard bulevard
bounce lovitură puternică, izbitură, împingere, salt, săritură, ricoșeu; a sări, a ricoșa, a trânti (ușa), a izbi (cu zgomot, brusc), a da buzna
bounce into a da buzna în / peste
bouncing efect de dans (la un ecran, display etc.), instabilitate verticală; viguros, robust
bouncing of contacts (el) vibrație a contactelor
bound margine, limită, graniță, piatră de hotar; carte legată; salt, săritură, ricoșeu; legat, atașat, prins; obligat, silit; (nav) în curs de plecare spre; a delimita; a restrânge
boundary graniță, hotar, margine; (fiz, T) frontieră, limită / suprafață de separație; (mat) frontieră; (met) profil (al calibrului de laminare)
boundary angle (fiz) unghi marginal
boundary angle bar (nav) cornier de contur
boundary behaviour comportare la frontieră / la graniță / la limită (și în modelare)
boundary condition condiții-limită / de graniță (și în modelare)
boundary dimensions of bearing (OM) dimensiuni exterioare de montaj ale rulmentului / lagărului
boundary film (T) peliculă limită (minimă) (formată prin adsorbție)
boundary friction (T) frecare limită (semi-uscă sau semi-fluidă)
boundary layer (fiz) strat / pătură(-) limită, strat de separare; (T) stratul de fluid de lângă corpurile solide în mișcare
boundary-layer motion (hidr) curgere în strat laminar
boundary line (metr) gabarit; linie de delimitare / de separare
boundary lubrication (T) lubrifiere / ungere limită
boundary marker (mas-un) limitator, opritor
boundary member (mas-un) limitator
boundary of grain (met) limita grăuntelui (cristalin)
boundary resistance (fiz) rezistență marginală / la limită
boundary stress field (el) câmp de tensiuni în suprafața de baraj (la semiconductoare); (mec) câmp de tensiuni la margine / la muchie
boundary value valoare limită; valoare la limită (în modelare)
boundary-value problem (mat, fiz, mec) problemă la limită, problemă la frontieră
bounded limitat; delimitat
boundedness (mat) mărginire
bound energy (chim) energie latentă
bound for (nav) cu destinația

box

bounding surface (fiz, mec, T) suprafață limită / de separare
boundless nemărginit, nelimitat, infinit
boundlessness nemărginire, infinitate
bound level nivel staționar
bound on a se mărgini / a avea hotar comun cu, a se învecina cu
bound state (fiz) stare staționară
bound to hotărât / decis să
bound up with strâns legat / atașat de; având strânse legături cu
bound water (chim) apă de constituție / legată
bounty cadou, dar; (ec) bonificație, gratificație, primă, premiu
bouquet buchet, mănunchi; (alim) buchet / aromă (la vin)
bourne hotar, graniță
bout rând, dat; prindere, apucare
bovine (alim) bovin, de bou, de vacă, de vită
bovines bovine, vite cornute
bow (constr) arc; (el) arc de tracțiune electrică; (mas-un) ramă / cadru de ferăstrău pentru metale; (TH) arc, florar de desen, a (se) înclina, a (se) încovoia, a (se) curba, a se apleca; (nav) proră, provă; fundă, rozetă, nod
bow anchor / **bower** (nav) ancoră de prova / de post
bow girder of a non-circular shape (constr, mec) grindă în formă de arc necircular, grindă curbă
bowing curbare, arcuire, bombare, îndoire
bowing warp arcuire (și a lemnului)
bowl cupă, ceașcă, castron(aș), bol, tigaie, vas, lighean, cupă, scobitură, adâncitură (și a lingurii); glob, sferă, minge, bilă; (hidr) cupă, chiuveță, bazin, rezervor; (mas) benă, lamă, coș (și de centrifugă), rulou, rolă (goală la interior), container, recipient, bazin; a arunca, a rostogoli, a face să meargă repede și lin
bowl feeder (alim, ind chim, constr, met) alimentator cu cupă / cu benă
bowl gedgeon (OM) fus sferic
bowline (nav) bulină, parâmbă, prova
bow opening-and-closing plier (mas-un) clește pentru format inele
bow saw ferăstrău cu coardă, joagăr
bow-shaped connection (constr, met) conexiune / legătură în formă de arc
bowstring girder (constr, mec) grindă cu talpă superioară curbă
box cutie, cutiuță, casetă, etui, ladă, geamantan, valiză, înveliș, locaș; (constr) boxă, gheretă, cabană, magazie; (mas-un, OM) arbore portsculă, bucsă, manșon, bac, cuzinet; (met) ramă / cutie de formare, cuvă, creuzet; subansamblu

box and pin

de mașină, mecanism, a acoperi, a căptuși, a pune într-o cutie, a împacheta; cadou, dar; fonduri

box and pin (OM) îmbinare cu mufă și știft

box-annealed (met) recopt în cutie

box-annealed sheet (met) tablă recoaptă în cutii

box annealing (met) recoacere în cutie

box annealing furnace (met) cuptor pentru recoacere în cutie / în lăzi

box beam (constr, mec) grindă-dulap, grindă-cheson

box bed (mas-un) batiu chesonat / în formă de cutie, pat cu secțiune în U

box bottoming file pilă-disc fină

boxcar (cf) vagon de marfă, acoperit

box casting (met) turnare în cutii de formare

box charging machine (alim) alimentator (în cutii)

box chuck (mas-un) mandrină cu două fălci

box clamp (mas-un) menghină

box column (constr) coloană-cheson

box compound (mas, OM) material de etanșat mufe / manșoane de țevi

box cover (OM) capac de cutie

box dam (hidr, nav) batardou

boxed catch (OM) capac de închidere

boxed heart check (met) debitare din miez / inimă (la forme de turnare)

box (end) wrench (OM) cheie tubulară

boxer engine (termo) motor orizontal, cu cilindrii opuși

box filter filtru cu camere

boxfoot pipe oven (ind chim, termo) cuptor tubular

box for casting (met) rama de formare

box frame (auto) schelet de caroserie auto

boxful cutie / ladă plină

box-furnace boiler (termo, OM) cazan cu cutie de focar

box groove (met) calibru închis (de laminare)

box hardening (met, chim) cementare / durificare în cutii

box head cap / capac de cutie

box header (hidr) cameră de distribuție (a apei)

box heating furnace (met, termo) cuptor cu camere / cameră de încălzire

box hole / pass (met) calibru închis

boxing împachetare în cutii

box keel (nav) chilă-cheson

box key (OM) cheie tubulară

box mould (met) formă de turnare în ramă

box moulding (met) formare în cutii

box nut (OM) piuliță-capac / înfundată / oarbă

box office casă de bilete; clasament

box of fire door (termo) cadrul cutiei de focar

box part (met) parte a ramei de formare

bracing of a still

box pass (met) calibru închis

box pattern frame (mas-un) cadru cu secțiune chesonată / întărită

box piston (OM, hidr) piston gol la interior

box relay (el) releu în cutie de protecție

box respirator mască de protecție / respiratoare

box scraper (mas-un) răzuitor lat, cu două mânere

box section girder (mec) grindă-cheson / goală pe dinăuntru

box-shaped în formă de cutie

box-sliding feeder (alim, ind chim) dozator cu sertar

box spar (constr) lonjeron-cheson

box staple (mas) capac de închidere, placă de închidere de formă sferică

box stud (met) suport / susținător de miez (la turnătorie)

box switch (el) întrerupător capsulat, comutator

box table (met) masă de formare

box timber schelet de lemn

box turbine wheel (OM) roată cu cupe

box-type column (constr, mec) montanț cu secțiune în U

box-type design în formă de cutie

box-type impeller (mas) rotor de compresor de supraalimentare, rotorul supraalimentatorului

box-type leg (constr, mas) picior în construcție închisă

box-type pattern (met) model pentru formarea în ramă

box up a îndesa, a înghesui

box wrench (OM) cheie tubulară

boycott boicot, boicotare, a boicota

B-pillar (auto) stâlp B

brace pereche, doi de același fel; scoabă, clamă, suport, proptea, proteză, șablon; (constr) contra-fișă, ancoraj, tirant, a lega; (met) șablon (la turnare), suport montanț; (nav) braț (de vergă); a fixa (și cu scoabă), a întări, a rigidiza, a sprijini, a propti; a îmbina, a lega strâns; a stimula

brace and bit (mas-un) burghiu plat

braced beam construction construcție cu zăbrele

braced girder (constr, mec) grindă cu zăbrele

brace drill (mas-un) burghiu pentru clame / inele

brace joint (constr) îmbinare în clește

bracelet brățară

bracelets cătușe

bracer (constr) apărătoare pentru braț; scoabă, legătură, întăritură

brace tap (mas-un) tarod pentru cleme

bracing (TH, constr) sprijinire, fixare, întărire, consolidare

bracing of a still (constr, termo) schelet de cup-tor tubular

bracing rib

bracing rib (OM) nervură de rigidizare
bracket (OM) consolă, braț, brățară (și de țevi), furcă, suport (și în consolă), scoabă, guseu; a fixa (cu scoabe), a întări, a consolida; paranteză (dreaptă), acoladă (în text), a pune în paranteze (drepte); (nav) brachet, guseu, colțar, a brața; (met) guseu; clasă, categorie; a trata la fel
bracket (jib) crane (mas) macara cu consolă
bracket bearing (OM) lagăr în consolă
bracket milling machine (mas-un) mașină de frezat, cu consolă
bracket mounted (OM) montat / fixat cu brățară
bracket pin (OM) articulația consolei (cu știft)
bracket plate (OM) placă de fixare
bracket pole (constr) stâlp cu consolă / cu braț
bracket support (OM) suport în consolă
bracket suspension (TH) suspendare pe suport în consolă
bracket water (mediu) apă sălcie, sărăturată / nepotabilă
bradenhead (hidr, termo) cap de coloană / de țeavă
brad (nail) (OM) cui fără cap
braid șnur, panglică împletită, bentiță, tresă, împletitură, toron, șiret, coadă; (el) a împleti (cablul), a bobina
braided huse (OM) furtun / tub cu inserție împletită / de împletitură
braided packing (OM, hidr) garnitură de etanșare din șnur împletit
braided wire (met) sârmă împletită / înfășurată; (textile) fir, șiret împletit; (el) liță
braiding (el) împletitură de cabluri; (met) toron; împletire, împletitură
braiding meshes ochiuri de împletitură
brain creier; judecată, minte
brain creation creație intelectuală (tehnică, științifică sau artistică)
brain drain acaparare a inteligenței (și prin emigrare)
brainless fără minte
brains aptitudini intelectuale
brainstorm(ing) dezlănțuire / explozie / asalt de idei; discuție între specialiști pentru rezolvarea unei teme
brain thrust (BT) (ec, TH) consiliu / grup de experți
brain work activitate cerebrală, muncă intelectuală
braise (alim) a fierbe înăbușit
brakage rupere
brake (OM) dispozitiv de frânare, frână; piedică; (met) mașină de îndoit tablă; a frâna; a împiedica, a stăvili; meliță, a melița (pentru

brake energy

textile); malaxor; (agr) grapă mare, a grăpa; (alim) a frământa (aluatul)
brake action acțiune a frânei / de frânare
brake actuating care este acționat prin frână, acționarea frânei
brake actuator acționarea frânei
brake adjuster / adjusting gear (OM) mecanism (cu angrenaje) pentru reglarea frânei
brake anchor pin (auto, OM) suport / ax al frânei
brake anchor plate (OM) placă / banc de frână
brake apparatus dispozitiv de frânare
brake arm (OM) pârghie / braț de frână
brake arrangement sistem de frânare
brake assembly instalație / sistem de frânare
brake backing plate (OM) disc pentru fixarea saboților de frână
brake-band (lining) (auto, OM) bandă de frână (acoperire tip ferodo)
brake bar (OM) bară a sabotului de frână, tijă / tirant de frânare
brake block (OM) sabot de frână
brake body (OM) corp de frânare
brake booster (autom, OM) servofrână
brake box (OM) banc de frână, carcasa frânei
brake cam (OM, auto) galet de acționare a frânei, camă de frânare
brake check / clutch (OM) sabot de frână, cuplaj pentru frână
brake circuit (hidr) circuit de frânare
brake cock (cf) robinet de frână
brake collar (OM) bandă (inelară) de frână
brake-compensating (mas) egalizare / compensare a frânării
brake connecting hose (cf) acuplare de frână (cu conductă flexibilă / furtun)
brake control device (el, autom) releu de frânare
brake coupling (OM) ambreiaj cu fricțiune
brake crank (OM) manivelă de frână
brake cross lever (OM) levier transversal al sistemului de frânare
brake cylinder (auto, OM) cilindru de frână
brake disk (OM) disc de frânare / de frână
brake drag (OM) sabot de frână, tchet opritor
brake dressing (T) unsoare de / pentru frână
brake drum (OM) tambur / roată / tobă de frână
brake drum retarder (OM, mas) încetinitor cu frână pe tobă
brake dynamo (el) frână de încercare cu dinam etalonat
brake dynamometer (OM, metr) frână dinamometrică
brake energy (mec) energie / lucru mecanic de frânare

brake equalizer

brake equalizer (auto) distribuitor de frână
brake equalizer shaft (OM) arbore pentru echilibrarea frânării / pentru frânare uniformă
brake failure (auto) nefuncționare / cădere a frânei
brake-field (fiz) câmp de frânare
brake flange (OM) flanșă a tobei de frânare
brake fluid (auto) lichid / fluid de / pentru frână
brake fluid reservoir (auto, mas, OM) rezervor pentru lichidul de frână
brake fluid warning (auto) atenționare asupra lichidului de frână
brake friction area (OM, T) suprafață de frânare (prin frecare)
brake gear (OM) mecanism de frânare
brake hanger (OM) sabot de frână
brake head (OM) portsabot, sabot de frână
brake horse-power (b.h., BHP) (mec) putere efectivă / utilă / de frânare (în cai putere)
brake hose (auto, OM) furtun de legătură pentru lichidul de frână
brake key (OM) camă de frânare
brake lever (OM) pârghie / levier / mâner de frână
brake-lever connecting rod (OM) bară / pârghie a sabotului de frână
brake lever sector (OM) sector dințat al pârghiei de frână
brake line (auto, OM) conductă pentru lichid de frână
brake liner / lining (OM, T) garnitură / acoperire de frână / de ferodo
brake lining (auto) acoperire a plăcuțelor de frână (cu material de fricțiune)
brake loosening (T) slăbire a frânelor
brake lug (OM) adaos turnat pentru fixarea mecanismului de frânare
brake meter (auto, metr) aparat pentru măsurarea distanței de frânare
brake operation (operație de) frânare
brake pedal (auto) pedală de frână
brake plunger (auto, OM) piston / plunjer al sistemului de frânare
brake power (mec) putere de frânare
brake-pressure disk / plate (OM) disc / plăcuță de frână
brake-pressure lead (auto) conductă pentru lichidul de frână
brake pulley (OM) disc / roată / tambur de frână
brake pull rod (OM) bară a sabotului de frână
brake relaxing (TH, OM) slăbire a frânei
brake (release) spring (OM) arc de frână / pentru decuplarea frânei / ambreiajului
brake rigging (OM) sistem al pârghiilor de frână

bran

brake rim (OM) tobă / tambur / roată de frână
brake rod (auto) tija de tracțiune a frânei; (cf) bară de sabot
brake servo (autom, OM) servofrână
brake(s) fade (TH) scădere a eficacității frânării / sistemului de frânare
brake shaft (auto, mas, OM) arbore de frână / de ambreiaj
brake sheave (OM) disc de frână
brake shoe (OM) sabot de frână
brake-shoe lever (auto) levier pentru desfacerea / acționarea saboților
brake slipper (OM) sabot (de frână)
brake solenoid (el, OM) frână cu magnet, electro-frână, solenoid pentru acționarea frânei
brake spring (OM) arc de rapel al sabotului de frână, arc de frână
brake squeal (auto) zgomot strident la frână
brake stop (OM) limitator al frânei
brake strap (OM) bandă de frână
brake system (auto) sistemul de frânare
brake triangle / truss bar (cf) bară triunghiulară de frână
brake warning light (auto) semnalul luminos pentru frâne
brake wheel (OM) roată frânată / de frână
brake wire (OM) cablu de frână
brake with graduate brake action (OM) frână cu acțiune / frânare treptată / graduală
braking (action) (acțiune / efect de) frânare
braking area (OM, T) suprafață de frecare (la frână, ambreiaj etc.)
braking axle (OM) osie frânată / de frână
braking bar / club (auto, OM) tijă / mâner de frână
braking couple (mec, OM) cuplu / moment de frânare
braking device (OM) dispozitiv de frânare
braking fan (fiz) ecran de protecție / de frânare
braking force (mec) forță de frânare
braking gear (mas) mecanism de frânare
braking moment (mec) moment de frânare
braking preparation length (cf) lungime de pregătire a frânării
braking resistance (of friction) (T) rezistență la frânare (prin frecare)
braking surface (T, OM) suprafață (activă) de frânare (și prin frecare)
braking torque (el, mec) moment / cuplu de frânare
braking weight (mec) greutate de frânare
braking work (mec) lucru mecanic de frânare
bramberry (alim) mură
bran (alim) tărațe

branch

branch (geogr) creangă, ramură; affluent, braț de râu; bransă, sferă, domeniu / câmp de activitate; (TH) ramificație, bifurcație, derivație, ramură, braț, bransament, conductor secundar, ramificat; (ec) sucursală, domeniu, filială, sector, specialitate; fază; a împărți, a diviza, a deriva, a devia, a (se) ramifica, a (se) bifurca, a se lărgi, a se întinde, a se extinde; (pol) organizație de bază

branch bank (ec) sucursală de bancă

branch box (el) cutie de derivație / de bransament

branch chuck (el) circuit derivat / de ramificare

branch circuit (el) circuit derivat / de ramificare

branch duct (hidr, OM) conductă secundară / de ramificație

branched (agr, el, TH) ramificat

branched chain (chim) catenă / lanț molecular ramificat(ă)

branched chute (hidr) jgheab-pantalón

branched polymer (chim, plast) polimer ramificat

branched structure structură ramificată (și a unui polimer)

branch flange (OM) flanșă de priză

branch haulageway (alim, ind chim) cale / conductă de transport care deversează produsul în calea / conducta principală

branching bifurcație, ramificație, derivație

branching crack fisură ramificată

branching crack in parent metal (met) fisură ramificată în materialul de bază (și la sudură)

branching crack in the weld (met) fisură ramificată în sudură

branching off bifurcație, derivație

branching trough (hidr) jgheab de deviere

branch joint punct de ramificație / de derivație

branch line (el) circuit derivat; (cf) linie deviată, cale ferată secundară

branch office (ec) sucursală, filială

branch of knowledge ramură de cunoștințe, disciplină

branch of manufacture ramură / domeniu (și de producție)

branch office (ec) filială, sucursală

branch piece (OM) piesă / flanșă de derivație

branch pipe (OM, hidr) bransament, țevă de derivație, teu, ramificație a conductei principale

branch point (el, hidr) punct de ramificație, nod de rețea; priză

branch resistance (el) rezistență în derivație

branch rod (OM) bielă motoare, tijă de piston

branch statement (autom, inf) instrucțiune de salt

branch terminal (el) clemă / bornă de derivație, bransament

brass wire

branch-point stream line (hidr) linie de curent la ramificație

branch-T (el) cutie de conexiuni / derivație în T

branchy rămuros, cu multe ramificații / derivații; ramificat

brand (TH) marcă de fabricație; calitate, clasă, sort, sortiment, tip; a marca, a însemna

branded goods (ec) mărfuri care poartă o marcă de fabrică

branded oil (T) ulei de calitate

brand manager (ec) director / manager însărcinat cu promovarea și comercializarea unui produs

brand new perfect nou

brand rating (ec) apreciere a unei mărci de fabrică

brand share (ec) pondere a unei mărci de fabrică pe piață

brands in the running (ec) mărci curente pe piață

brandy (alim) rachiu, coniac, brandy

bran-new nou-nouț, foarte nou

branning machine (met, mas-un) mașină de polizat tablă albă

branny (alim) cu țărâțe

brash (constr, mediu) morman de sfărâmaturi, moloz; resturi; (*amer*) fragil, sfărâmicios

brass (met) alamă, aliaj Cu-Zn

brass band (met) bandă de alamă

brass bearing (OM, T) lagăr / cuzinet din alamă

brass billet (met) semifabricat din alamă (de obicei turnat)

brass brazing (met) lipire tare cu alamă

brass brazing alloy (met) aliaj / alamă pentru lipire tare

brass bushing (OM, T) lagăr de alamă, cuzinet / bucsă din alamă (pentru lagăre)

brass castings (met) piese turnate din alamă

brass foundry (met) turnătorie pentru alamă

brass knuckles (fiz) inel de percuție / de impact / de protecție; cap de baterie

brass latten (met) tablă de alamă

brass plate (met) placă alămită, a alămi

brass plating (met) alămire

brass scraper perie de alamă

brass screw (OM) șurub de alamă

brass sheet (met) tablă, platbandă de alamă

brass tip socket set screw (el) soclu înfiletat din alamă

brass tool (mas-un) cuțit pentru prelucrarea pieselor din alamă

brass tube / tubing (alim, OM, hidr) țevă / țevărie din alamă

brass varnish (chim) lac pentru alamă

brass wire (met) sârmă de alamă

brass worker's lathe

brass worker's lathe (mas-un) strung rapid pentru prelucrat aliaje neferoase
brassy de / din alamă; similar cu alama, tare ca alama
brattice drying machine (alim, ind chim) mașină de uscat cu bandă transportoare
bray sunet neplăcut, scrâșnet, hârșăit; bubuit; a măcina, a pisa
brayer (alim, ind chim) valț / cilindru ungător / frecător
braz (met) loc al lipiturii, a lipi tare, a face o lipitură tare (de obicei cu aliaj metalic, alamă)
brazability capacitate de lipire, comportare la lipire (a unui aliaj)
brazed (met) lipit (cu alamă)
brazed joint (OM, met) îmbinare / rost / asamblare prin lipire tare, lipitură tare
brazed-type carbide tool cuțit / sculă cu plăcuță / plăcuțe de carburi metalice lipită(e)
brazen (met) de alamă, de bronz
brazier (termo) coș pentru jar
brazing (met) (procedeu de) lipire tare (cu alamă), loc al lipiturii, lipire cu material greu fuzibil; sudură tare (mai rar)
brazing alloy (met) aliaj pentru lipire tare
brazing in hot air (met) lipire cu / în aer cald
brazing tongs clește de lipit
brazing mixture (met) aliaj pentru lipit (și alamă)
brazing seam shrinking (met) subțiere / contracție (la lipire sau sudare)
brazing with filler metal added while heat is applied (met) lipire cu aliaj așezat, prin încălzire
brazing with filler metal clad workpiece (met) lipire cu piese placate cu aliaj de lipit
brazing with flux (met) lipire cu flux
brazing with preplaced filler metal on the heated work-piece (met) lipire cu aliaj aplicat pe piesa preîncălzită
breach (constr, met) breșă, spărtură, deschizătură (într-un zid, la zidărie); ruptură, întrerupere; (jur) încălcare (a legii)
breach of thrust (jur) abuz de încredere
bread (alim) pâine
bread basket (alim) coș de pâine
breadboard setup (el) legătură provizorie (într-un circuit electric)
breadcrumb (alim) miez de pâine
bread factory (alim) fabrică de pâine
bread manufacture (alim) fabricarea pâinii, panificație
breadstuff (alim) făină, ingrediente pentru pâine
breadstuffs (alim) produse de panificație
breadth lățime, lărgime, întindere; generozitate

breakdown

breadthbreak îngustare
breadth of roll material (met) lățime a semifabricatului / materialului laminat
breadthwise în lățime / lat de
break spargere, rupere, ruptură; evadare; erupție; spărtură, deschizătură, crăpătură, breșă; năruire; pauză, întrerupere; izbucnire; schimbare (a vremii); (edu) recreație, pauză; (ec) scădere (a prețurilor etc.); (amer) prăbușire, crah, punct sau moment hotărâtor; cratimă, liniuță, sfârșit de alineat; (inf) cheie de întrerupere, sfârșit de paragraf; șansă; posibilitate; (el) a întrerupe un circuit, a străpunge; (TH) a rupe, a (se) sparge, a (se) strica, a (se) sfărâma, a frânge, a (se) rupe, a (se) zdrobi, a concasa, a degrada, a (se) opri, a încălca, a (se) desface, a (se) descompune, a se dezagrega, a izbucni, a întrerupe, a înceta, a renunța la, a desface (o sticlă), a slăbi (rezistența), a micșora (intensitatea), a concasa, a (se) întrerupe, a lua sfârșit; (ec) a ruina, a face să dea faliment; a nu îndeplini, a călca (o promisiune); a depăși, a întrece (limite)
breakable fragil, care se poate sparge / strica
breakage (TH) spargere, concasare, mărunțire, fracționare, fărâmițare, zdrobire, măcinare, rupere, ruptură, frângere, stricare, crăpătură (mai mare), distrugere; ciob(uri), spărtură; stricăciune; daune, despăgubire, compensație; reducere, rabat; pagubă, pierdere (din cauza spargerii etc.)
breakage function (TH) funcția de concasare mărunțire
breakage load (OM, mec) sarcină de rupere
breakage rate (TH) număr de ruperi (și în unitatea de timp)
break-and-make switch (el) întrerupător pentru închidere-deschidere
break asunder a (se) rupe / a (se) sparge în două
breakaway pornire, punere în mișcare
breakaway pressure (hidr, mas) presiune de pornire / de demarare
breakaway torque (mec, mas) cuplu / moment la pornire / inițial
break bulk (nav) a începe descărcarea
break circuit (el) circuit de ruptură, schemă de deconectare
breakdown epuizare (și totală); colaps; ruină, prăbușire; (auto) pană; eșuare, întrerupere (a negocierilor); dezmembrare, împărțire, divizare; (chim, met) descompunere; (TH) măcinare, concasare; (el, TH) pană în funcționare, deranjament, defectare, avarie, ruptură, accident, străpungere (a izolației); (TH) plastifiere, vâlțuire, distrugere

break down

break down (met) a lamina lingoul până la taglă; (TH) a străpunge, a descompune (și chimic), a separa, a dispersa, a (se) prăbuși, a (se) surpa, a sfărâma, a distruge, a se deranja, a se strica, a nu mai funcționa; (*fig*) a dărâma, a doborâ, a ruina, a distruge; a împărți, a diviza, a scinda

breakdown crane (cf) vagon-macara

breakdown field strength (el) intensitate a câmpului electric de străpungere, rigiditate dielectrică

breakdown fluid (fiz, metr) fluid de fisurare (și ca marcator)

break down group of working stands (TH) deranjamente simultane la mașini

breakdown impulse voltage (el) șoc al tensiunii de străpungere

breakdown in the main supply (el) întrerupere a tensiunii de rețea, până în rețeaua principală

breakdown lorry (auto) camion de depanare, automacara

breakdown mill (met) laminor degrosisor

breakdown of an emulsion (alim, T) spargere a emulsiei, dezemulsionare, separare a componentelor unei emulsii

breakdown of line (el) demontarea unei linii

breakdown of oil (T) limpezirea uleiului

breakdown of prices (ec) scădere a prețurilor

breakdown pass (met) calibru degrosisor / întinzător

breakdown point (mec, materiale) limită de (rezistență la) rupere; (TH) punct / moment de întrerupere / de cădere a unui utilaj

breakdown roll (met) cilindru degrosisor / întinzător

breakdown service (TH) depanare

breakdown signal (el, TH) semnal de avarie / de pană

breakdown site / spot (mec, el) loc de străpungere

breakdown test (mec) încercare (până) la rupere / distrugere / avariere / test

breakdown temperature (chim, met) temperatură de descompunere

breakdown torque (el) moment de răsturnare (la motoare de inducție)

breakdown train (met) linie de laminor degrosisor / întinzător

break draft (met, plast) laminare preliminară, prima laminare (parțială)

break an emulsion a sparge emulsia, dezemulsionare, separare a componentelor unei emulsii

breaker care sparge; (TH) ruptor, spărgător, concasor, întrerupător, moară; (alim) zdrobitor; (nav) brizant, talaz; (el) întrerupător

breaker arm (auto) braț de ruptor / întrerupător

breaking-down pass

breaker bar (alim) bară a zdrobitorului

breaker block (TH, met) spărgător de blocuri

breaker cam (auto) camă a ruptorului

breaker card mașină de frecat

breaker contact-point (auto) platină a ruptorului

breaker down (met) laminor degrosisor

breaker drawing (met) prima trecere la laminor, prima laminare

breaker drum (TH, textile) tambur de destrămare

breaker impulse (el, autom) impuls de pornire / de deblocare

breaker jaw (constr, ind chim) falcă de concasor

breakerless ignition (auto) bloc electronic (la sistemul de aprindere fără ruptor)

breaker mouth (constr, ind chim) gură de concasor

breaker plate (auto) platou al ruptorului; ~ **of a hammer mill** (mec, met) suprafață / placă de ciocnire (și la forjă)

breaker platinum-contact (auto, el) platină a ruptorului

breaker point punct de rupere

breaker roll (constr, ind chim) valț de concasor

breakers (nav) valuri defălate, brizanți

breakeven (ec) prag de rentabilitate, punct critic (al rentabilității), a atinge pragul de rentabilitate / punctul critic al rentabilității

breakeven performance (ec) nivel de performanță de la care începe plata primei

break ground (agr, constr) a disloca pământul, a defrișa; (nav) a smulge ancora

break impulse (autom, el) impuls de deblocare / de întrerupere / de deschidere / de separare

break in a irumpe, a rupe, a forța, a întrerupe; a domestici, a îmblânzi; a se năpusti, a intra cu forța sau pe neașteptate; a căpăta acces; a întrerupe conversația

break in a curve (mat) punct unghiular / de inflexiune a unei curbe

break in an axle (OM) rupere de osie

breaking ruptură, întrerupere, tăiere, rupere, spărtură, refracție, (constr, ind chim) concasare; (mec) flambaj; deconectare; îndoitură; separare

breaking by overload (el, OM) rupere din cauza suprasarcinii

breaking capacity (el) putere / capacitate de rupere / străpungere

breaking cone (constr, ind chim) concasor conic

breaking delay (el) întârziere de acționare (la rele)

breaking-down mill train (met) linie de laminare pentru profiluri grele

breaking-down pass (met) calibru de degroșare rapidă / degrosisor / întinzător

breaking-down point

breaking-down point (TH, materiale) limită de rupere / de cedare; valoarea unui parametru al unui utilaj peste care apare distrugerea / ruperea / avarierea

breaking-down pressure (hidr) presiunea / de străpungere / disruptivă

breaking-down voltage (el) tensiune de străpungere / disruptivă

breaking-down roll (met) cilindru degrositor / întinzător

breaking-down stand (met) cajă de bluming / de blumuri

breaking down temperature (TH, termo) temperatură de rupere / de întrerupere / de cădere (a unui utilaj)

breaking drum (constr, ind chim) tambur de concasare

breaking force (mec) forță de rupere

breaking elongation / extension (mec) alungire la rupere

breaking length (mec, metr) lungime de rupere (și la epruvete)

breaking limit (mec, OM) rezistență de / la rupere; (TH) valoare limită (a unui parametru) peste care utilajul cedează

breaking load (mec, OM) sarcină de rupere / de flambaj

breaking machine (constr, ind chim, met) concasor, dezintegrator, berbec

breaking mill (met) laminor pregătitor

breaking of an emulsion (T) spargere / separare a unei emulsii

breaking of arc (el, met) întreruperea arcului (electric, la sudură)

breaking-off (met, plast, textile) tăiere cu înlăturarea restului (de material)

breaking of vacuum (fiz) scăderea vidului

breaking of viscosity (T) reducerea vâscozității (și bruscă)

breaking out (TH, mec) desprindere forțată, rupere, spargere

breaking plant (constr, ind chim) instalație de concasare

breaking point (T) punct de spargere / separare a emulsiei; (mec) rezistență limită / la rupere, punct de rupere / de întrerupere

breaking safety (mas) siguranță la întrerupere / la defectare / la dezmembrare / la rupere

breaking shaft (OM) bară de siguranță (prin rupere / de cuplare)

breaking strain (mec) deformație la rupere / la flambaj

breaking stress (mec, plast) rezistență la rupere, efort / tensiune la rupere

break through

breaking stress in tension (in shear, in compression) (mec, metr) rezistență la rupere la tracțiune (la forfecare, la compresiune)

breaking switch (el) contactor cu contacte normal închise

breaking tenacity (mec) tenacitate la rupere, rezistență specifică la rupere

breaking tension (mec) tensiune / efort la rupere

breaking test (mec, materiale) încercare la rupere / la flambaj

breaking up (TH, mas) desfacere forțată, rupere, defectare

breaking weight (mec) sarcină / greutate de rupere

break-in period (auto) perioadă de rodaj

break into (OM, T) a (se) infiltra în, a pătrunde, a roda, a intra forțat, a întrerupe, a începe brusc

break length (OM) lungimea rupei / la rupere

break line rând final (într-un text)

break off (met) străpungere (la furnal); abandonare; rupere; despărțire, separare; defectare; a se întrerupe

break off from a se rupe de, a se desface de / din; a se rupe legăturile cu; a se întrerupe, a se opri (din vorbit)

break open a se deschide, a deschide cu forță, a desface (o legătură, o scrisoare etc.)

break out (OM) deșurubare, smulgere a ancorei; răbufnire, izbucnire; a (se) desface, a sparge, a irumpe, a izbucni, a începe, a se dezlănțui; a exclama; a fugi, a scăpa, a evada

break-out tongs clește pentru tuburi

break part way a rupe în două

break point (T, alim) punct de stratificare / separare a unei emulsii, punct de limpezire a unei soluții tulburi; punct de control / de rupere; (fiz, T) prag de absorbție

breakout pressure (mec, hidr) presiune de întrerupere

break shot (TH) proces de întrerupere / de de-clanșare

break spark (el) scânteie de ruptură / la deconectare

break the joint (mec, OM) a rupe legătura / asamblarea

break the joint (OM) a deșuruba, a desface / a distruge o asamblare

break(-)through (chim, fiz, T) punct de ruptură, breșă, spărtură, prag de absorbție, punct critic al ciclului de absorbție; (el, OM) breșă, străpungere, răbufnire;

break through (chim, fiz, T) a pătrunde; a răzbate prin; a învinge dificultăți; (jur) a aplica (legea); a ieși (din / prin), a apărea, a se ivi; (fig) realizare, progres

break up

break up (agr) a deșteleni, a ara prima oară; (alim, TH) a deschide (un recipient); (edu) a închide școala (pentru vacanță); a se despărți, a se sparge, a (se) sfărâma, a deschide, a descompune, a fărâmița, a dezmembra, a demonta, a separa

break-up (chim, T) descompunere, disociere, dezagregare, dispersie, fracționare; defectare, întrerupere (și nedorită) (*fig*) prăbușire, cădere, ruină; (edu) închiderea școlii (pentru vacanță); terminare, încheiere

breakwater (constr, nav) dig (de larg (nav) sparge val

bream (alim, iht) plătică

breast piept; a înfrunța

breast high până la înălțimea pieptului

breast beam (mas, constr) traversă frontală

breast box (mas-un, el) cutie de alimentare / de distribuție

breast drill (mas-un) burghiu de mână, mașină de găurit portabilă

breast fast (nav) traversă (parâmb)

breast pan (met) antecreuzet (la cubilou)

breast plate (met) placă / cuiasă frontală, blindaj frontal; (mas, constr) lamă de buldozer

breast shore (nav) pontil lateral

breast wall (constr) zid de sprijin

breast (water) wheel (OM, agr) roată de apă

breastwork (nav) fronton de dunetă; (TH) parapet, balustradă

breath (med) respirație, răsuflare, suflu; adiere; (*fig*) pată, stigmat

breathe a respira, a răsufla; (*fig*) a trăi, a exista; a aspira, a trage aer în piept, a inspira; a murmura, a vorbi în șoaptă; a sufla (în); a obosi, a epuiza (o persoană), a lăsa să răsuflă / să se odihnească

breather (OM, hidr) supapă de respirație / de aerisire / pneumatică, răsuflător; mască de gaze, ventuză

breather capacity aptitudine / capacitate de răsuflare, debitul de aer care poate trece prin tr-un dispozitiv de răsuflare

breather losses (alim, hidr, ind chim) pierderi prin evaporare / aerisire / respirație

breather plug (met, OM, termo) răsuflătoare, canal de aerisire, orificiu de evacuare

breather valve (OM, hidr) supapă de aerisire

breathing care respiră, viu, veridic; respirație, răsuflare, aerisire; (sunet) aspirat, aspirare

breathing a mould (met, plast) deschidere a forme de presare pentru îndepărtarea gazelor și a vaporilor

breathing respirație, aerisire

brewer's malt

beathing a mould (met, plast) deschidere a forme de presare pentru evacuarea gazelor și vaporilor

breech canal de fum; (nav) tăietură de macara

breech bore gauge (metr, met) calibru inelar

breech door (OM, hidr, ind chim, met) clapă de fund (și la cuptoare, recipiente)

breech lock (OM) clapă de deschidere / de încărcare

breech plate (OM) nervură / piesă / placă de fund, placă a lacătului / broaștei

breech recess gură a rindelei

breechblock (OM) capac de închidere, închizător

breechblock handle (OM) mâner de închidere

breechblock mechanism (OM, cf) închidere cu blocare (și la vagoane)

breeches piece (OM) piesă de legătură, în formă de furcă

breeches pipe (OM, hidr) racord tip furcă

breeching(s) (termo, met, alim) canal(e) de fum

breechlocking crank (OM) manivelă de închidere / de blocare

breed (agr, zool) rasă, specie; a naște, a da naștere, a crește, a prăsi, a spori, a (se) înmulți, a selecționa, a se reproduce; (*fig*) a avea originea, a lua naștere

breeder (agr) crescător de animale; animal de prăsilă

breeding (agr, zool) regenerare, reproducere, selecție, înmulțire, creștere a animalelor; bună creștere, educație

breeze (met) zgură (de cărbune), cărbuni sau cocs în bucăți mici, a sufla în; (nav) briză

breeze coke (met) cocs mărunț

brevet brevet (și de pilot)

breviary breviar

brevery scurtime; caracter trecător; exprimare concisă, concizie

brew (alim) a fierbe (și ceai, bere etc.), a fabrica (bere), infuzie

brewage (alim) fierbere, fabricare (a berii); fierbere (a ceaiului); fiertură, infuzie

brewery (alim) fabrică de bere

brewery mash (alim) borhot de bere

brewery yeast (alim) drojdie (de bere)

brewing (alim) fabricare a berii

brewing cup / tun (alim) cuve de brasaj (pentru bere)

brew kettle (alim) fabricare a berii

brewer (alim) fabricant de bere, berar

brewer's copper (alim) cazan / cuvă (de cupru) pentru brasaj

brewer's grain (alim) borhot de bere

brewer's malt (alim) malt de bere

brewer's wort

brewer's wort (alim) must de bere
brewery (alim) fabrică de bere
bribable (pol, ec, jur) care poate fi mituit / corupt, coruptibil
bribe (jur, pol) mită, a mitui, a da mită, a cumpăra (pe cineva), a corupe
bribeless incoruptibil, integru
briber (jur, pol) mituitor
bribery (jur, pol) (acțiunea de a da) mită, mituire, luare / dare de mită
bribetaker (jur, pol) (persoană) care ia mită,
brick (constr) cărămidă, țiglă, ceramică; bucată, tabletă, calup, brichetă; (constr) a construi din cărămidă, a pava cu cărămidă
brick field cărămidărie
brick furnace (constr, ind chim) cuptor pentru arderea cărămizilor
brick grease (T) unsoare consistentă în brichete
brick inclusions (met) incluziuni din materiale refractare / cărămizi
bricking (constr, met) lucrare de zidărie, zidire
brick kiln (ind chim) cuptor de ars cărămizi
brick lined (constr, met) căptușit cu cărămidă
brick-lined masonry (constr, met) zidărie de placare
brick lining (constr, met) îmbrăcăminte / căptușeală de cărămidă
brick moulding machine (constr) mașină pentru fasonarea cărămizilor
brick oil (chim, ind chim, constr) ulei pentru ungerea preselor de cărămizi
brick press (mas-un) presă de cărămizi
brickworks (constr, met) zidărie, căptușire cu cărămidă
brick up (constr) a ridica un zid, a umple cu zidărie (de cărămidă), a suprazidi, a înzidi
bricky (constr) făcut din cărămidă
brickyard cărămidărie
brickworks fabrică de cărămidă
bridge pod; (metr, el) punte de măsurare; (nav) punte (și de comandă), pasarela, covertă, castel central, ponton; (transp) **slide** ~ pod rulant, **suspension** ~ pod suspendat, **swing** ~ pod turnant (el) a șunta, a deriva (un circuit); a construi un pod; (*fig*) a împăca, a concilia, a învinge (o dificultate), a trece peste
bridge across (el) a șunta
bridge capacity (constr) sarcină utilă maximă (pentru pod, drum, pod rulant)
bridge circuit / arrangement (el) circuit / montaj în punte
bridge cock (OM, hidr) robinet de trecere (între conducte altfel separate)
bridge crane (met, mas) pod rulant

brier

bridge deck (nav) punte a pasarelei / a comenzii
bridge driving voltage (el) tensiune de alimentare / de acționare a unei punți
bridge floor(ing) (constr) tablîer de pod
bridge for supporting pipe (constr) pod pentru conducte tubulare
bridge fuse (el) siguranță a punții
bridge girder (constr) grindă a podului (și rulant)
bridge girder system (constr) sistem portant al podului (și rulant)
bridge joint (constr) joantă între traverse, joantă de șine la poduri
bridge launching (constr, met) lansare a podului
bridge load (constr, mas) sarcina podului (și rulant)
bridge null detection (el, metr) detectarea nulului punții, aducere la zero a unei punți
bridge of a ship (nav) covertă, punte
bridge of boiler furnace (termo) altar de focar
bridge pile (constr) pilă-culee
bridge railing (constr) balustradă de pod (și rulant)
bridge reamer (mas-un) alezor pentru găuri de nit
bridge relay (el) releu de punte
bridge resistance (el) rezistență a punții
bridges (tank-furnace) (met) baraje (la cuptor-vană)
bridge spot weld (met, OM) sudare în puncte cu eclise
bridge stockade (constr) estacadă
bridge wall (constr, mas) corp al podului (și rulant); (met) prag al cuptorului
bridge wire (el) fir de rezistență calibrat (al unei punți)
bridging (constr) arcuire, tablîer de pod (și rulant); proptea, antretoază, planșeu; (met) blocare a șarjei în furnal, lipsă de pătrundere (la sudare); (el) șuntare
bridging over of stock (met) agățarea șarjei
bridging plug (el) fișă / bușon de scurtcircuitare
bridging work construcție de poduri
bridle frâu, căpăstru; (OM) bridă, colier; (nav) labă-de-gâscă
bridle chain lanț pentru ghidare / de siguranță la colivii
bridle joint (constr, OM) îmbinare în grindă
brief scurt, concis; rezumat, compendiu; (jur) punctaj al unui dosar, a încredința un proces (unui avocat); a rezuma, a expune pe scurt; a da ultimele instrucțiuni (cuiva)
brief acceleration (mec) accelerație momentană / de scurtă durată
briefly (*adv*) concis, pe scurt, în câteva cuvinte
brier (bot) măceș; mărăcini, mărăciniș

Briggs(ian) logarithm

Briggs(ian) logarithm (mat) logaritm zecimal / comun / ordinar

bright strălucitor, luminos, sclipitor, lucios, luscior, de culoare deschisă / aprinsă; străveziu, limpede, clar; (met) curat, decapat; (*fig*) inteligent, ager, spiritual, strălucit, grozav, optimist; bun, prielnic, favorabil; promițător

bright annealing (met) recoacere la alb, în atmosferă controlată

bright annealing furnace (met) cuptor de recoacere (până) la alb (în atmosferă controlată)

bright blue (met) albastru deschis (culoare de revenire)

bright deposit depunere lucioasă

bright-drawn (met) tras la rece (până la luciu)

bright-drawing (met) tragere la rece (până la luciu)

bright-drawn steel bar (met) bară de oțel trasă, lucioasă (blank)

bright dross (met) zgură sticloasă

brighten a face să strălucească; a lumina; a polei, a lustrui, a polei; a deschide la culoare; a atăța focul

brightener (chim, met) vas de decapare / de limpezire, decantor

brightening (T) limpezire a uleiului; (met, mas-un) lustruire, obținere a luciului

bright-field illumination (fiz, metr) iluminarea câmpului-obiect (la microscop)

bright finish (mas-un) finisare lucioasă / până la luciu (metalic)

bright finished (mas-un) lustruit, polizat, super-finisat

bright-finished sheet / table (met) tablă polizată la / cu luciu

bright hardening (met) călire (până) la alb

bright light lumină strălucitoare; (auto) fază mare / lungă

bright luster luciu intens / puternic

bright-luster sheet (met) tablă lucioasă

bright metal (met) metal curat / cu luciu / decapat

brightness luminozitate, strălucire, luciu; puritate, limpezime; (fiz) iluminare, luminozitate, claritate (optic); (*fig*) inteligență (sclipitoare), perspicacitate, pătrundere

brightnessmeter (fiz, metr) exponometru

brightness reversion îngălbenire (și la materiale plastice), mătuire

brightness temperature (fiz, met) temperatură de incandescență

brightness values (fiz) indice de luminozitate

bright nut (OM) piuliță prelucrată / de precizie

bright-orange (met) galben-portocaliu (culoare a unui oțel la încălzire la o anumită temperatură)

brine pump

bright parts (OM, mas-un) piesă având toate suprafețele prelucrate

bright pickle (met) a decapa pentru lustruire

bright polished sheet (met) tablă lustruită

bright plating (met, plast) depunere galvanică cu luciu / decorativă

bright plating range (met, plast) depunere cu luciu

bright red roșu strălucitor / aprins

bright steel (met) oțel tras la rece (cu luciu metalic)

bright stock (ind chim) ulei dezasfaltat rafinat; (T, chim) ulei cu vâscozitate mare, component (de bază) al unui lubrifiant

bright washer (OM) șaibă prelucrată

bright wire (el) fir incandescent; (met) sârmă albă

bright work (mas-un) piese (și din alamă) lustruite / prelucrate până la luciu

brilliance strălucire, sclipire, luminozitate, claritate; splendoare, măreție

brilliance display indicare / reprezentare cu mare luminozitate (și pe ecran / pe display)

brilliant strălucitor (d. o culoare), luminos, briliant, scânteietor; splendid, măreț; eminent, genial, strălucit; brilliant (piatră prețioasă)

brilliant polish (mas-un) lustruire fină

brim margine (de pahar, vas etc.), bordură (mai ales pentru țesături); țarm, mal; bor (de pălărie); a fi plin până sus

brimful plin până sus

brim over (with) a se revărsa peste margine, a deborda

brimstone (chim, met) sulf, pucioasă

brine (alim, chim) apă sărată, saramură, soluție de sare, a săra; apă de mare

brine chilling (alim) răcire cu saramură

brine drum (alim, termo) acumulator de saramură, tub de diametru mare, umplut cu saramură răcită, constituind un acumulator de frig

brine gauge (alim, chim, metr) salinometru

brine header (alim) colector de saramură

Brinell's machine (metr, met) durimetru Brinell

Brinell point (metr, mec) unitate Brinell

Brinell (ball-) hardness (metr, materiale) duritate Brinell

Brinell (hardness) number (metr, mec) numărul / valoarea durității Brinell

brinelling (T) brinelare (deteriorare a unui rulment prin amprentare la șoc sau la montaj)

brinelling indentation (OM) indentare prin brinelare (deteriorare la rulmenți)

brine pump (alim, ind chim) pompă pentru saramură

brine refrigerating plant

brine refrigerating plant (alim, termo, ind chim) instalație de răcire cu saramură
brine refrigeration (alim, ind chim) răcire cu saramură
brine tank (alim) rezervor de saramură
bring a aduce (cu sine), a lua, a duce, a aduce, a cauza; a produce; a procura; a convinge; a determina; (jur) a intenta (un proces), a depune o plângere, a furniza (dovezi, argumente); (ec) a reduce (prețuri); a provoca, a da naștere la; a aduce pe lume; a prezenta (argumente, sugestii); a scăpa; a apăsa; a crește; a pune pe tapet (o problemă); ~ **a charge** a aduce o acuzare, a acuza; ~ **back** (și ~ **to mind**) a aduce aminte; ~ **into play** a face să acționeze; ~ **under** a înăbuși; ~ **up to date** a aduce (o situație) la zi; ~ **to bear** a influența; ~ **to one's knowledge** a aduce la cunoștința cuiva; ~ **to pass** a provoca
bring about a aduce cu sine, a determina, a cauza, a prilejui, a îndeplini, a făptui; a produce
bring along a aduce cu sine
bring away a lua / a duce cu sine
bring back a readuce, a completa, a recupera (și o întârziere), a înapoia, a aduce înapoi
bring down a aduce jos, a coborâ, a trânti, a scădea; a răni, a omorî; a micșora, a reduce (și prețuri)
bringer aducător, care aduce
bring forth a naște, a da naștere la, a produce (rod); (*fig*) a aduce cu sine, a da naștere la, a cauza
bring forward a pune în lumină, a prezenta, a înfățișa; a favoriza; a recomanda; (ec) a reporta (un total, o sumă), a trece; a aduce
bring home / in (TH) a apropia, a explica, a lămurii, a clarifica; a aduce pe locul de montaj, a introduce un rând (de text)
bringing back damper spring (OM) resort de rapel și amortizor
bringing out (TH) extragere, tragere în afară
bringing together a aduce aproape, a apropia, a alătura
bring in a importa; a introduce; (ec) a aduce (un beneficiu, un venit); a propune, a prezenta (o propunere); (jur) a declara (și vinovat)
bring into a aduce în; a pune (în pericol); (ec) a trece (în registre); a pune de acord
bring into fashion / vogue a moderniza, a face ceva conform tendinței / modei în domeniu
bring into service (TH) a pune în funcțiune, a da în exploatare
bring off a săvârși, a realiza; a smulge; a salva
bring on a aduce; a trage după sine; a pricinui, a cauza; a provoca, a aduce în discuție

brittle destruction

bring oneself to a se hotărî să
bring out a îndepărta, a scoate (în afară), a scoate în evidență; a produce; a destăinui; a înfățișa; a clarifica, a limpezi; a prezenta, a publica, a tipări, a publica (o carte); a pune în scenă
bring over a face (pe cineva) să-și schimbe părerea, a convinge, a câștiga de partea sa, a converti; a aduce (de undeva)
bring round / through (med) a (re)pune pe picioare, a însănătoși; a câștiga de partea sa, a convinge
bring through a scoate dintr-o situație grea, (med) a vindeca (un bolnav);
bring to a face / a determina să, a hotărî / a convinge să; a opri; (*fig*) a duce la, a aduce în; (nav) a opri, a face să se oprească (o navă)
bring to a standstill a face să se oprească (un mijloc de transport); (ec) a face să stagneze / să înceteze (producția, comerțul etc.)
bring to an anchor (nav) a staționa
bring to boiling (alim, ind chim) a aduce la fierbere
bring to speed (mas) a aduce la viteza normală
bring up (nav) a opri nava, a prezenta, a trage cablul; a ridica, a înălța; a vomita, a vărsa; a educa, a crește; a aduce în discuție, a atrage atenția asupra (unei chestiuni); a opri
bring up to standard / scratch / the mark (TH) a aduce la nivelul / la standardul cerut
bring up-to-date a actualiza, a moderniza; (c) a updata, a îmbunătăți performanțele unui calculator prin schimbarea componentelor hard și / sau soft
brining (alim) sărare, saramurare
briny (alim) sărat, foarte sărat
briny water (mediu) apă sărată / sălcie
briquette (constr) cărămidă, țagă, olan; brichetă (și de cărbune); pachet; a bricheta, a împacheta
briquetted coal (met) cărbune în brichete
briquetting (TH) brichetare
briquetting machine / press / plant (mas-un) mașină / presă / instalație de brichetat (și span)
bristle (agr, plast) fibră uscată, păr de porc
Britannia joint (el) joncțiune de cablu, sudată fără manșon
British englez, britanic
British gum (chim) gumă, rășină vegetală, solubilă în apă
British mile (metr) milă engleză
brittle casant, friabil, fragil, sfărâmicos (d. materiale solide)
brittle destruction (mec, materiale) distrugere / rupere de tip casant

brittle failure

brittle failure (mec, materiale) ruptură casantă
brittle lacquer (mec, OM) lac pentru identificarea prin fisură (din cauza tensiunilor)
brittleness (d. materiale solide) casanță, fragilitate, friabilitate
brittleness point / temperature (met) temperatură / punct de fragilizare
brittle texture (materiale) textură casantă (și d. compozite)
brittle when red-hot (met) casant la roșu / la cald (de. oțeluri)
broach deschizătură, spărtură; (alim) frigare, a desfunda un butoi; (*amer*) broșă; (mas-un) broșă, alezor, a broșa, a aleza, a mări / a lărgi o gaură
broach burnishing (mas-un) finisare prin broșare
broaching (mas-un) broșare
broach(ing) press (mas-un) mașină / presă de broșat
broach reamer (mas-un) alezor conic
broach slide / ram (mas-un) sanie / cărucior a(l) broșei
broad larg, vast, lat, întins, spațios, încăpător; vădit, clar, limpede; transparent; (*fig*) larg, cuprinzător, extins; îngăduitor, tolerant; mare, principal, general; (*adv*) pe față, deschis, fără reticențe, pe deplin, complet
broadband (fiz, radio) bandă largă
broadcast emisiune radiofonică, program de radio; a (radio)difuza, a transmite (prin radio), răspândi, a difuza
broadcaster crainic de radio, speaker; (fiz, radio) transmițător, emițător; post de radio-emisie; (agr) semănătoare
broadcasting radio, radiodifuziune; (agr) semănat prin împrăștiere
broadcasting range (radio, metr) gamă de unde (radio, aparate de măsură cu unde)
broadcasting station stație de transmisie
broad classes of engine services (termo, auto, T) grupe / intervale largi de funcționare / solicitare a motorului
broaden a (se) lărgi, a (se) extinde, a (se) mări, a dezvolta, a amplifica
broadening lărgire, extindere, amplificare (spațială)
broad-faced steel gear (met) cilindru dințat / de antrenare (la laminor)
broad flange girder (constr, mec) grindă cu tălpi late
broad flange I beam (constr, mec) grindă lată în formă de I
broad gauge (cf) ecartament (de cale ferată)
broad-gauge railway (cf) cale ferată cu ecartament larg

brolly

broad iron wedge pană / rangă de despicat
broadish cam larg, cam lat
broadlys (*adv*) în linii mari, în mare
broad-minded cu vederi largi
broadness lărgime, lățime
broad nose (mas-un) clește cu fălci late
broad-nose tool (mas-un) cuțit lat, de degroșare
broad rib (knitting) (mas-un) patent lat
broadsheet foaie cu text (tipărit) pe o singură parte, foaie volantă, pamflet
boardside (nav) bord, flank, bordee
broadside sea (nav) mare / valuri de travers
broad strip (met) tablă / bandă lată
broad-strip (rolling) mill (met) laminor pentru tablă / bandă lată
broadways în lățime
broad welt manșetă / bordură lată (și la textile, curele)
brochure broșură
broil (alim) fript, frigere, coacere (la foc), fritură, carne friptă (la grătar, a (se) frige, a (se) coace (la foc)
broke (TH) rebut, deșeuri; (ec) falit, ruinat, lefter
broken (TH, alim) brizură, rupt, sfărâmat, spart, întrerupt, întretăiat; (*fig*) dărâmat, distrus; frânt
broken-bladed conveyer / mixer (ali, ind chim) amestecător cu paletă segmentată / în segmente cu orientări diferite
broken castings (met) spărturi de turnătorie
broken corner (mas-un, met) margine / muchie rabotată / ruptă (la laminare)
broken-down (med) cu sănătatea distrusă, dărâmat, epuizat; (TH) distrus, stricat; nefolositor
broken down rubber (plast) cauciuc plastifiat (deteriorat)
broken end rupere; fir rupt, bandă / sârmă ruptă
broken glass ciob de sticlă
broken ground (constr) pământ dislocat / săpat
broken hardening (met) călire în trepte / întreruptă
broken iron (met) fontă veche spartă
broken line linie punctată / întreruptă
bronkenly (*adv*) întrerupt, intermitent, din când în când; neliniștit
broken number (mat) fracție
broken oxide (met, chim) incluziune / încrustație de oxizi (la laminare)
broken stone (constr) criblură, piatră spartă
broken stowage (nav) spațiu pierdut la stivuire
broken wire (el) conductor / fir rupt
broker (ec) comisionar, agent de bursă, negustor de vechituri
brokerage (ec) comision, intermediere, brocheraj
brolly umbrelă

bromate

bromate (chim) bromat
bromic acid (chim) acid bromic
bromide (chim) bromură,
Bromine (Br) (chim) brom
bronze (met) bronz, articole din bronz, aliaje de Cu-Sn, de / din bronz
bronze bushed bearing (OM) bucușă / cuzinet de bronz
bronze brazing (OM, met) lipire / lipitură (tare) cu bronz
bronze casting (OM, met) piesă din bronz turnat
bronze foundry (met) turnătorie de bronz
bronze-leaf foiță de bronz
bronze welding (met) sudarea bronzului
bronzing (met, T) acoperire cu bronz (procedul nu este precizat)
brood (agr) a cloci, a scoate (pui); (*fig*) a (se) pune la cale, a cugeta, a se gândi
brooder (agr, mas, termo) clocitoare, incubator
broom mătură, perie
brooming măturare (de curățare)
brow margine a unei pante; (constr) schelă
brown brun, cafeniu, ocră, culoare închisă, maro (deschis); a colora în brun / ocră / cafeniu; (met) a bruna
brown bread (alim) pâine neagră
brown coal cărbune brun, lignit
brownian coagulation (ind chim, alim) coagulare (în mișcare) browniană
brownian motion (fiz) mișcare browniană
browning (met, chim) brunare, acoperire prin oxidare
brown paper hârtie de ambalaj
brown petroleum (ind chim) țiței degradat
browns hârtii cafenii de ambalaj
brown soap săpun lichid
brownstone (constr) gresie de construcție
brown sugar (alim) zahăr nerafinat
browse a mânca, a roade (din) a mușca (din); a fâșfoi cărți; (c) a trece în revistă, a “mătura” (o imagine, un site etc.)
bruise (med) a strivi, a măcina
bruise vânătăie
brush perie, pensulă; periat, periere, dat cu peria; finisare, stilizare; zgâriere; a peria, a șterge cu peria, a netezi; (silv) desiş
brush away a mătura (din cale), a da la o parte, a nu lua în considerare
brush carrier (OM, el) ax port-perie
brush collar (el, OM) inel port-perie
brush damper (alim, ind chim) umidificator cu perii
brush deburrer (mas-un) mașină / dispozitiv de curățat cu perie

bubbler

brush gear / holder (el, OM) (dispozitiv) port-perie
brushing măturare, periere
brushing attachment (mas-un) dispozitiv de periere / de curățat cu perie
brushing paint (ind chim) vopsea de / pentru pensulă
brushing worm (alim, mas) melc transportor cu perii, perie elicoidală
brush lead (el) deplasare a periei față de punctul neutru
brush off (ec) a da afară, a concedia
brush on a aplica cu pensula
brush plating (met, el) depunere electrolică cu perie / prin tamponare
brush polishing (met, metr) lustruire cu tamponul (la acoperiri și la pregătirea probelor metalografice)
brush ring (el, OM) (inel) port-perie
brush rocker (el, OM) jug port-perii
brush-rocker ring (el, OM) inel al periiilor (la mașini electrice)
brush roller (mas-un) cilindru-perie (la curățat)
brush shaft (el, OM) arbore port-perie
brush sparking (el) scânteiere a cărbunilor (de la motor electric)
brush spreader (mas-un, ind chim) mașină de cauciucare / de gumare cu perii
brush yoke (el, OM) jug pentru perii (la mașini electrice)
brush-up periat; lustru, stilizare, finisare
brush up a curăța, a peria; a lustrui, a finisa; (*fig*) a împrăști memoria, a pune la punct
brutal brutal, violent, sălbatic
bub (alim) bere tare
bubble bășică; (met) suflură, nivelă, bulă (de gaz), cumpănă, a barbota, a clocoti, a fierbe; a face bășici / bule, a agita, a amesteca (generând bule)
bubble aeration suflare cu aer (printr-un lichid)
bubble boiling (alim, termo) fierbere violentă
bubble flask (alim, ind chim) barbotor / amestecător cu antrenarea aerului / gazelor în lichid
bubble formation (fiz, T) formare a bulelor (la emulsii); (met) formare a suflurilor
bubble gauge (hidr, metr) contor de bule, debitmetru cu bule de gaz
bubble level (metr) nivelă cu bulă
bubble point (fiz) punct inițial de fierbere
bubble-free fără bule de aer (și la emulsii)
bubble-point pressure (fiz) presiune de saturație / de început de fierbere
bubbler (alim, ind alim, mas) dispozitiv de barbotare / barbotor

bubbling

bubbling (fiz, T, met, alim) formare de bule / de sufluri, barbotare, fierbere
bubbly (fiz, alim, ind chim, T) cu bășici, care scoate / face bășici, spumos (d. lichide)
buck (zool) țap, berbec, căprior; (chim) leșie; (fiz) a umezi, a umecta; (TH) a sfărâma, a mărunți; (constr) capră, a sprijini cu o capră; a tăia cu ferăstrăul
bucker (constr, mas, ind chim) concasor
bucket (alim) găleată, vadră, saca; (constr, hidr) racord, rotunjire; (mas) benă, cupă de excavator, graifăr, paletă de rotor; (nav) cupă de dragă
bucket arm (OM) braț al cupei (și de excavator)
bucket car (met) șchip (la furnale)
bucket carrier (met) vagonet de încărcare
bucket chain (OM, alim, nav) lanț cu cupe
bucket-chain dredger / excavator (constr, mas) excavator cu lanț port-cupe / cu elindă
bucket charging (met) încărcare a cuptorului, cu benă
bucket conveyor (alim, mas) elevator / transportor cu cupe
bucket crane (constr, mas) excavator
bucket door (OM, mas) clapetă de cupă (la un excavator, transportor)
bucket dredge (nav) dragă cu lingură / cu cupe / cu godeuri
bucket elevator (met, constr, mas) elevator cu cupe / cu bene
bucket excavator (mas, constr) excavator cu cupă / cu cupe
bucket filling (met) încărcare a cuptorului, cu benă
bucket grab (mas) cupă cu graifar
bucket-handling crane (met) macara de șarjare cu cupă / cu benă
bucket-ladder excavator (mas) excavator cu elindă
bucket loader (mas) autoîncărcător cu cupe (și cu elevator)
bucket nose (OM) muchie de lucru a cupei (și de excavator)
bucket slide (OM, mas) clapă de cupă (la excavator)
bucket-tipping device (constr, mas, OM) dispozitiv pentru răsturnarea cupei (la excavator)
bucket-type elevator (alim, ind chim) elevator cu cupe
bucket wheel (constr, termo) roată cu cupe (la turbină, excavator etc.)
bucket-wheel excavator (constr, mas) excavator cu roată port-cupe
bucket-wheel tyre loader (mas, constr) încărcător cu roată port-cupe

buffer

buckle cataramă; îndoitură, cută, curbura; a ceda; a (se) îndoi, a (se) încovoia, a (se) cuta, a (se) flamba, a (se) curba, a (se) bomba, a (se) umfla; a fixa (cu cataramă)
buckle out a egaliza, a îndrepta
buckle up a (se) turti
buckle-up! (auto) legați-vă centurile de siguranță
buckled (mec) îndoit, încovoiat, flambat, cotit, curbat, bombat, umflat
buckled plate (OM) placă bombată din oțel
buckled plate sheet piling (constr, met) perete / ecran de planșe de tablă ambutisată
buckler (met, termo) scut
buckles (met, plast) cute, ondulații (la laminare)
buckling (constr, mec) flambare, flambaj, curbare (și la plăci de acumulator); (fiz) curbura; (met, plast) îndoire, deformare, gofrare, undulare (d. table și plăci)
buckling coefficient (mec, OM) coeficient de flambaj
buckling criteria (mec) criterii de flambaj
buckling load (mec) sarcină de flambaj, solicitare la flambaj, forță de flambaj
buckling resistance (mec) rezistență la flambaj
buckling stain (mec) deformare la flambaj
buckling strength (mec) rezistență la flambaj / la undulare / la îndoire
buckling stress (mec) efort / tensiune de flambaj
buckling test încercare / test la flambaj / la îndoire (a tablelor / plăcilor etc.)
buckling vector (mat) vector laplacian
buckram (textile) pânză groasă de legătorie; (fig) formalitate, riditate, formal, rigid
buck( )saw (mas-un) fierăstrău cu arc / cu coadă
buck scraper (mas) screpăr cu roți
buckstay (constr) stâlp de reazem
buck up a refăce; a încuraja, a remonta
buck up in front (TH) a răsturna, a bascula
buckwheat coal (met, termo) cărbune mărunț
budge a (se) mișca, a (se) clinti, a (se) urni
budget (ec) buget, a aloca / a repartiza din buget; (fig) rezervă
budgetary (ec) bugetar
budgetary allocation / allotment (ec) alocație bugetară
budgetary deficit (ec) deficit bugetar
buff piele de bou / bivol; culoarea pielii, galben închis; disc din piele, pentru polizat; a lustrui (cu piele); a amortiza (o lovitură)
buffeting oscilație, oscilare
buff stick in leather disc subțire din piele, pentru lustruit
buffer (auto) bară de protecție, circuit-tampon; (autom) circuit tampon; (OM) amortizor,

buffer accumulator

tampon, frână, pernă de amortizare, opritor, limitator; (chim) soluție / substanță tampon; (c) memorie intermediară; (fiz) amortizor de oscilații; (mas-un) mașină de lustruit

buffer accumulator (el) acumulator-tampon separator

buffer action (chim) acțiune de tamponare (cu soluție); (mec) acțiune de amortizare

buffer base plate (cf) placă de tampon

buffer brake (OM) tampon, amortizor

buffer capacitor (el) condensator capacitiv (pentru atenuarea oscilațiilor)

buffer coating strat intermediar (de vopsea)

buffer drilling (mas-un) perforare / găurire cu amortizor

buffer fluid (auto, ind chim, mas) lichid de frână, fluid pentru amortizor hidraulic sau pneumatic

buffer function (autom) funcție intermediară / tampon

buffer gear (OM) ansamblu-amortizor

buffer head (cf) disc tampon

buffer memory (c) memorie tampon / intermediară

buffer piston (OM, hidr) piston de echilibru / de amortizoare

buffer plunger (cf) tijă tampon

buffer reservoir (hidr, ind chim, OM) rezervor-tampon

buffer screw (OM) șurub amortizor / cu arc

buffer spring (cf, OM) arc de tampon / de amortizor, arc-amortizor

buffer stock (el) stoc tampon

buffer stop (cf) opritor de linie fix; (constr) grindă de sprijin

buffer store (c) memorie intermediară

buffer tank (nav, hidr, ind chim) rezervor tampon

buffer tube (OM, hidr) tub separator

buffer zone (fiz, med, TH) zonă intermediară / de tranziție

buffing (mas-un) polizare, șlefuire, lustruire (mecanică și electro-mecanică)

buffing cone (mas-un) con / dom de polizare

buffing machine (mas-un) mașină de polizat / de șlefuit

buffing powder (mas-un) pulbere de șlefuit

buffing wheel (mas-un) disc de șlefuit / de lustruit

buff wheel (mas-un) disc de lustruit

bug ploșniță, (*amer*) insectă, gândac, microfon ascuns; defect, deficiență; a instala microfoane, a supraveghea pe ascuns; (c, autom) indicator de poziție / de deranjament / de eroare, perturbare

bug defect (TH, autom) imperfecțiune, eroare

bug dust (constr, mas-un) praf rezultat la perforare sau tăiere

building-in

buggy ladle (met) oală de turnare, montată pe cărucior / pe vagonet-platformă

buggy casting (met) turnare pe vagonet-platformă

build formă, stil; model; statură, conformație; (constr) construcție, formă, structură; a construi, a clădi, a zidi, a ridica; (*fig*) a crea, a face, a făuri

builder (constr) constructor, component, antreprenor, arhitect, zidar

builder's diary jurnal de șantier

builder's hoist troliu de construcție

build in (constr) a încheide cu zid

building (constr) construire, zidire; clădire, construcție, edificiu, casă, bloc

building block (constr) subansamblu, element de construcție; (TH, mas) modul (într-o instalație sau într-un ansamblu)

building boards carton gudronat

building brick (constr) cărămidă

building contractor (constr, ec) antreprenor, constructor

building crane (constr) macara de șantier

building drum (ind chim, auto) tobă de confecționat anvelope

building engineer (constr) inginer constructor, șef de șantier

building engineering plant (constr) utilaje de construcții / de șantier

building glass (constr, ind chim) sticlă de construcție

building ground (constr) teren sau șantier de construcție

building-in (constr) înzidire

building in series (TH, ec) fabricație în serie

building limit (constr) limită de gabarit / de construcție

building lumber (constr) lemn fasonat / de construcții

building material (constr) material de construcție

building mortar (constr) mortar

building of rubber compound (ind chim) elaborarea rețetei de amestec pentru cauciuc

building paper carton gudronat

building pit (constr) săpătură, excavație

buildings (constr) dependințe, acareturi

building site (constr) șantier de construcții

building slip (nav) cală de construcție și de lansare

building stone (constr) piatră de construcție

building system (constr) regim de construcție

building timber (constr) lemn de construcție

building yard (constr) șantier de construcții

building-in (constr) înzidire, fixare în zid (a unei piese etc.)

building-up process**bulge**

building-up process (chim) proces sintetic; (el) proces tranzitoriu

building-up formare, creștere; excrescență; (TH) montaj, asamblare, asamblaj; (T) depunere prin uzură de aderență

building-up current (el) curent tranzitoriu

building-up refacere, (TH) montaj, asamblaj, acumulare, îngrădire

building-up reaction (chim) reacție de polimerizare

building-up process (chim) proces de condensare / de precipitare; (el) proces / fenomen tranzitoriu

building-up rise time (TH) timp de tranzit, timp de creștere (a unui parametru)

building-up time (TH, mas, autom) timp / durată de stabilire, perioadă tranzitorie, timp de amorsare a oscilațiilor

building-up transient process (TH, autom, mas) proces tranzitoriu, generarea / dezvoltarea unui proces tranzitoriu

building yard șantier; (nav) șantier naval

build up a crea, a genera, a construi, a ridica; (TH) a forma, a alcătui, a se închea, a se aduna

build-up (el) amorsare a unui generator autoexcitat; (met) creșterea roului, încărcare / depunere prin sudură; (T) formare, depunere (prin aderență)

build up a connection (c, el) a face o legătură

build-up factor factor de corecție / de formare

build-up metal (met) metal / aliaj pentru depunere / încărcare (prin sudură)

build-up of pressure (mec, hidr) crearea presiunii

build-up welding (met) sudură cu metal de adaos, depunere / încărcare prin sudură

build-up creștere, dezvoltare, progres; acumulare, sporire, intensificare

build up a construi / a clădi (și treptat), a zidi; (fig) a întări, a face / a realiza treptat, a acumula, a strange, a ridica

build upon a se baza pe, a conta pe

built beam with keys (constr) grindă îmbinată cu buloane

built-in (constr) înzidit, încastrat, încorporat (și d. materiale)

built-in beam (constr) grindă încastrată

built-in burner (termo, met) arzător înzidit / încastrat / încorporat

built-in cab (auto) cabină închisă, pentru șofer

built-in check (autom) verificare automată

built-in crankshaft (OM) arbore cotit dintr-o singură bucată

built-in feedback holding brake (OM, autom) frână de blocare cu reacție integrată / la servoelemente de acționare

built-in hydraulic jack (OM) cric hidraulic montat permanent / încorporat

built-in magnet (el, autom) magnet încorporat / încastrat

built-in reliability (TH) fiabilitate intrinsecă / internă

built-on piece (OM) piesă ajustată (suplimentar)

built-on pump / built-together pump (el, hidr, mas) motopompă

built soap (chim) săpun cu mai mulți componenți

built-up (constr) construit, clădit, cu multe construcții / clădiri, prefabricat (din. beton etc.)

built-up barrel (fiz) cameră toroidală, toroid

built-up casing (constr) cofraj prefabricat

built-up concrete (constr) beton prefabricat

built-up crankshaft (OM) arbore cotit executat din bucăți / demontabil

built-up factor (fiz, metr) factor de corecție, factor de formare

built-up girder (constr, mec) grindă compusă

built-up member (constr, mec) bară compusă din mai multe elemente

built-up molding box (met) ramă / cutie de formare demontabilă

built-up propaganda (ec) reclamă pentru un produs

built-up sequence (met) consecutivitate, secvențialitate a depunerii (la sudare în mai multe straturi)

built-up tyre of face mill with inserted teeth (mas-un) freză frontală, cu dinți aplicați

built-up weld(ing) (met) (depunere / încărcare / recondiționare) prin sudare cu metal de adaos

bulb bulb, bășică; (chim) balon, rezervor (și de termometru); (el) bec electric, lampă cu incandescență; (met) îngroșare, cap de profil; a se umfla; (auto) bec (și de far)

bulb angle (nav) cornier cu bulb

bulb angle iron (met, mec, nav) cornier (din oțel) cu bulb

bulbed cu bulb

bulb-iron angle bar (nav) cornier cu bulb

bulb plate (met, constr, mec) oțel lat cu bulb

bulb rail iron (constr, met, mec) profil cu bulb (din oțel)

bulb steel (met) oțel pentru profiluri cu bulb

bulb stopper (OM) dop / obturator sferic

bulge umflare, umflătură, protuberanță, burtă, convexitate, ieșitură, lărgire, bombare; (ec) urcare / ridicare a prețurilor; (met) îngroșare, proeminență; a lărgi, a îngroșa, a rotunji, a umple, a ieși în afară, a (se) umfla, a (se) proiecta în afară, a se bomba; (met) a evaza, a mandrina

bulge profile

bulge profile (met, mec, constr) profil (de lami-nare) cu nervură

bulging bombare, umflare, lărgire, ieşire în afa-ră, rotunjire; proeminent, umflat, bulbucă, protuberant, ieşit în afară, care iese în afară; (constr) deviere a axei unei bare, strâmbare

bulging lathe (mas-un) strung de presat / de planat

bulging out (met) bombare; (plast) umflare

bulk mulţime, masă, majoritate; (în) volum, mă-rime, majoritate; gros, grosime; (ec) grămadă, (marfă) în vrac, încărcătură; vraf, volum; (fiz) gros, cantitate principală; desfăcut (şi d. marfă); (nav) încărcătură a vasului; a umple, a îndesa, a îngrămădi, a vărsa, a turna; a avea importanţă

bulkage (constr) înfiere / umflare din cauza umidităţii

bulk analysis analiză generală

bulk appearance aparenţa materialului întreg

bulk cargo (nav) marfă / încărcătură în vrac

bulk carrier (nav) cargo / navă pentru marfă în vrac

bulk conductivity (el, termo) conductivitate în miez

bulk container (nav) container pentru materiale în vrac

bulk density (fiz) densitate specifică aparentă, densitate specifică în vrac

bulk elasticity (mec) elasticitate de volum

bulk factor (mec, mas-un) factor de compresibi-litate

bulk freight (cf) marfă voluminoasă

bulkfreighter (nav) navă cisternă

bulk good material în vrac

bulkhead (constr) perete de dulapi / despărţitor, batardou, acoperiş (al unei scări); (nav) perete etanş; (termo) fund de cazan

bulkhead deck (nav) punte a pereţilor etanşi

bulking (plast) (acţiune de) înfiere / umflare, gonflare (la umiditate), umflare, expandare

bulking agent (plast) agent de expandare / de creştere a volumului

bulk liquid storage (TH, hidr, alim) depozitare a lichidelor în rezervoare

bulk lorry (auto) cisternă auto

bulk manufacturing (TH, ec) producţie de serie / în masă

bulk material (ec) material în vrac / afănat / în gramadă; (TH) material de bază, miez

bulk memory / **store** (c, inf) memorie de mare capacitate

bulk modulus (mec) modul de elasticitate volumic; (hidr) modul de compresibilitate

bull plate

bulk motion (mec, TH) mişcare a sistemului / a întregului în ansamblu

bulk oil (alim, ind chim, ec) ulei vărsat / neambalat

bulk plant depozit de produse petroliere / petrol

bulk polymerization (chim) polimerizare în bloc

bulk production (TH, ec) producţie de masă

bulk specific gravity (fiz) greutate specifică aparentă / în grămadă

bulk storage depozitare în vrac / în grămadă

bulk temperature (materiale, fiz) temperatură (în miez) a materialului, temperatura (medie) a masei de substanţă

bulk test probă de volum

bulk transportation transport al produselor în vrac / neambalate

bulk up (materiale) a creşte în volum, a se umfla (din cauza umidităţii, temperaturii sau a unor reacţii, şi nedorite)

bulk volume volum total / aparent

bulk weight (fiz) masă specifică în vrac, densitate în grămadă

bulky masiv, voluminos, pufos; greoi

bulky goods marfă voluminoasă

bull (zool, agr) taur, bivoli; (ec) speculant la bursă, a se ridica (d. valori), a specula ridicarea valo-rilor (la bursă); detectiv

bullate poros (d. materiale)

bull bit (mas-un) burghiu lat

bull block (mas-un) maşină de trefilat, filieră de trefilare

bulldozer (constr, mas) buldozer, excavator de nivelat teren; (mas-un) presă de îndoit

bulldozer shovel (constr, mas) autoîncărcător cu cupe

bullet (mil) glonţ, cartuş

bullet headed (OM) cu cap rotund / oval / ca de glonţ

bulletin buletin (şi de ştiri)

bullet-proof (mil) rezistent la glonţ, blindat

bulletin buletin, fasciculă

bullhead (met) primul calibru (la laminare)

bullhead rail (met, cf) şină cu două coroane

bullion aur sau argint în stare nativă; lingou de aur sau argint; panglică, dantelă, ciucure (din aur / argint sau aurii / argintii)

bullion reserve (met) rezervă metalică

bullish (ca) de taur; (ec) cu tendinţă urcătoare (la bursă); încăpăţânat, îndărătnic

bull landle (met) oală de macara pentru turnare

bull market (ec) piaţă în urcare

bull-nose tool (mas-un) cuţit normal / de strunjit exterior longitudinal

bull plate (chim) gât al balonului / retortei (de sticlă)

bull purchase

bull purchase (ec) cumpărare fără acoperire
bull ring (el, OM) inel de întindere (la cablu)
bull screen (mas-un) prinător de așchii
bull's eye (nav) hublou, fereastră rotundă / ovală; (auto) ochi de pisică, reflector din spate; (TH) nod în sticlă; (fiz) lupă
bull's-foot file pilă-disc mică
bulltrout (alim, ht) păstrăv european
bull wheel (OM) roată de transmisie / de întoarcere; (mas-un) roată dințată de antrenare a mesei (la raboteze)
bull wheel brake band (OM) bandă de frână (care acționează pe o roată)
bull wheel brake lever (OM) pârghie de frână cu tambur
bully (alim) conserve de carne de vacă; a intimidă; a nu lăsa în pace; a brusca
bulrush trestie, papură
bulwark (constr) zid, val, a întări cu un zid; dig, zăgaz; (nav) parapet, sparge-val
bump ciocnire, lovitură, izbitură, umflătură, protuberanță, curbura, convexitate, proeminență (de piesă, de teren etc.), ieșitură; accident de teren; (auto) șoc, hop, lovitură, izbitură, umflătură, a lovi, a izbi; (*adv*) brusc, pe neașteptate
bump against a se ciocni de, a se izbi de
bumped head (OM, hidr) calotă sferică a rezervorului / recipientului
bumper (alim) pahar plin, a umple paharul (până sus); (auto, OM) bară / stâlp de protecție, amortizor, tampon; (persoană sau obiect) neobișnuit de mare; record
bumpily (*adv*) cu smucituri
bumpiness caracter accidentat (al terenului, cu hopuri)
bumping (auto, mec) cloțire, tamponare
“bumping” collision (mec) ciocnire elastică
bumping table masă vibratoare / oscilantă
bumpless transfer (el) comutare / transfer fără șocuri
bumps teren accidentat, hârtoape
bumpy cu hopuri / hârtoape (d. drum)
buna (plast) marcă de cauciuc sintetic
bunch mănunchi, grup, grămadă, legătură; ciorchine (și de struguri), buchet; (el) mănunchi / manșon de cabluri; (fiz) grup, cuib, nor, roi; (met) colac de sârmă, balot; a (se) strânge, a (se) înmănunchia, a lega, a aduna
bunched cable (el, OM) cablu torsadat
buncher (agr, mas) mașină de format și transportat baloți de paie sau câpițe
bunching (agr) semănat în cuiburi
bunch onion (agr, alim) ceapă verde

buoyant force

bunch planting (cf, auto) tren de vehicule
bunch together a înmănunchia, a lega împreună
bunchy care crește în mănunchi(uri); ieșit în afară, umflat; cocoșat (și la lanțuri moleculare, fiere etc.)
bundle ghem, colac (și de sârmă), buclă, legătură, fascicul, mănunchi, maldăr, snop, balot, pachet, legătură; (fiz) fascicul, grup, sul, val (și de hârtie); a lega, a înmănunchia, a focaliza, a concentra, a face balot; a se grăbi; boccea; a strânge într-o legătură; a arunca de-a valma, a îngrămădi laolaltă; a expedia, a trimite rapid; a pleca
bundled scrap (met) deșeuri de fier vechi presate în pachete / baloturi
bundle holder (OM) inel de susținere
bundle of fibers (materiale) mănunchi / legătură de fibre / molecule (la polimeri)
bundle of planes (mat) fascicul de plane
bundle of stampings (el) pachete de tole
bundle of tubes (termo, nav) fascicul / mănunchi de țevi
bundle press (mas-un, met) presă de legat pachete (și pentru deșeuri de fier vechi)
bundle up a strânge laolaltă
bundling legare, balotare; (fiz) concentrare, focalizare
bung (OM) obturator, dop, cep, vană
bungalow (constr) casă cu verandă (la parter)
bunghole (OM) cep, vană
bunker (TH) buncăr, rezervor, recipient, siloz, rezervor de colectare; a umple un rezervor, a alimenta cu combustibil
bunker fuel / oil (termo) combustibil pentru cazane
bunt (nav) burta pânzei, baza vergii; împunsătură, lovitură (cu capul sau cu coarnele); a împunge, a lovi (cu capul sau cu coarnele)
buoy (nav) geamandură, baliză, centură de salvare, a baliza, a menține la suprafață; (*fig*) a susține, a înviora, a sprijini, a remonta
buoyage (nav) balizare
buoyancy (mec, hidr) forță ascensională / arhimedică / portantă; (nav) flotabilitate, plutire, emersiune, volum de carenă
buoyancy (buoyant) box (nav) cheson etanș de barcă / plutitor
buoyancy level indicator (OM, hidr) indicator de nivel cu flotor
buoyancy tank (nav) cheson etanș de barcă
buoyant (nav) plutitor, flotabil; (ec) în urcare (d. valori de bursă)
buoyant force (fiz) forță ascensională, portantă; (hidr, nav) forță de plutire / de imersiune

buoyant lift

buoyant lift (fiz) forță ascensională
buoyant suit (nav) costum de salvare
buoy boat (nav) navă de balizaj, balizor
buoy rope (nav) gripie, saulă de geamandură
bur (biol) ghimpe, țep, scai(ete); belea, pacoste
burble point (fiz, met) punct de separație / de tranziție
burden povară; răspundere; (el, metr) sarcină; (mec) sarcină, greutate, încărcare; (met) șarjă, încărcătură, material de încărcare, pat de fuziune, a umple, a încărca, a alimenta, a îngreuna, a încărca furnalul; a împovăra; a asupri
burden calculation (met) calculare a compoziției încărcăturii la furnal
burdening (auto, cf) încărcare, îngreunare; (met) alcătuirea / dozarea șarjei, încărcare a furnalului
burden of an instrument (el, metr) sarcină totală a unui instrument (volt-amperi consumați în condiții normale de lucru / tensiune și intensitate a curentului)
burden of proof (el, jur) obligație de a face dovada
burden preparation (met) dozare a șarjei
burden removing (met) îndepărtare a sarcinii sau a rocii nefolositoare
burden yield (met) fontă rezultată din furnal, la o șarjă (în procente)
bureau, (pl) bureaux birou, masă de lucru, oficiu, departament, secție (nu tehnologică)
bureaucracy birocrațism, birocrație, birocrați
bureaucrat birocraț
bureaucratic birocrațic
bureaucratism birocrațism, birocrație
urette (chim) biuretă
burglar alarm (autom) automat de alarmă
burgly (met) cărbune mărunț
buried îngropat (și în pământ), cufundat, înecat
buried line / pipework (constr, hidr) conductă îngropată
buried tank (constr, hidr) rezervor îngropat / subteran
buried wiring (el, constr) instalație sub tencuială
burl excrescență, nod (textile); a alege, a tria, a scoate defecte / noduri din
burlap (textile) pânză groasă de sac / de ambalaj
burless cut (mas-un, TH) tăietură netedă
burn a pune pe foc, a (se) arde; (alim) a arde (mâncarea), a afuma, a ustura; (met) a arde, a prăji, a calcina; (chim) a oxida; a fi aprins, a fi în flăcări; a dogori, a fi încins; arsură
burnable (met, termo) inflamabil, care (poate) arde
burn away a arde, a distruge prin foc
burn down a arde până la temelii, a distruge prin foc

burning space

burned (met) ars, supraîncălzit
burned fire clay (met) șamotă
burner (met, termo) arzător (și la sudură), duză de injecție, muncitor de la cuptor
burner brick (met, termo, ind chim) cărămidă pentru arzătoare
burner head / mouth (termo) duză / ajutor de ardere / pentru arzător
burner jet (termo) ajutor pentru arzător, jiclor al arzătorului de injecție
burner nozzle (met) bec de sudură, suflai; (termo) ajutor / duză de arzător
burner orifice (met, OM) orificiu al becului de sudură
burner pliers (met) clește de arzător
burner tip (met) bec / cap de sudură (cu flacăra)
burner tube (met) tijă a arzătorului de sudură
burner with nonvariable head (met) arzător simplu de sudură (fără posibilități de reglarea)
burning incendiu; de ardere, care arde, incandescent; fierbinte; (met, chim) ardere, calcinare, prăjire, supratopire (la laminare), arsură (la sudare), călire; (chim) oxidare
burning at sharp fire (termo) ardere cu foc în plin
burning atmosphere (met) atmosferă care favorizează arderea
burning crevices (met) crăpături de ardere
burning cycle (met, termo) ciclu de ardere
burning gases (met) gaze arse / de ardere
burning hour timp de ardere (aici în ore)
burning kiln (met, ind chim) cuptor de calcinare / de ardere / de prăjire
burning of rubber (ind chim) arderea cauciucului
burning of the surface (met) arsură de suprafață (la sudură)
burning of the vale (auto) arderea supapelor
burning oil (ind chim) păcură, petrol lampant
burning-out (met, ind chim) ardere (și completă), calcinare; (el) ardere (a unui transformator)
burning oven (met) cuptor de ardere / de calcinare / de prăjire
burning point (TH) temperatură de aprindere / de inflamabilitate; focar (și de incendiu); (met) temperatură de ardere
burning range (met, ind chim) interval de ardere / de calcinare
burning rate (met, ind chim, termo) viteză de ardere
burning schedule (termo) diagramă de ardere
burning shrinkage (met) contracție la foc
burning space (met, ind chim) spațiu de ardere / de calcinare

burning temperature

burning temperature (met, ind chim) temperatură de ardere / de calcinare
burning test (chim, met) determinare a timpului de ardere / de calcinare
burning time (met, chim) timp de ardere / de calcinare
burning zone (met, termo, ind chim) zonă de ardere
burnish lustru, strălucire; (met) a bruna (oțelul), a poliza, a finisa (prin șlefuire), a (se) șlefui, a (se) lustrui
burnished steel (met) oțel brunat
burnisher (mas-un) pilă extrafină pentru suprafețe din oțel, lustruitor, polizor, șlefuitor
burnishing (TH) poleire, acoperire bine finisată, superfinisare, lustruire, șlefuire
burnishing by rigid adjustable ball-type trols (mas-un) finisare prin roluire cu dispozitive rigide și reglabile cu bile
burnishing by rigid run-adjustable with cylindrical roller (mas-un) finisare prin roluire cu role cilindrice rigide, nereglabile
burnishing by spring action single (or multi) ball action (mas-un) finisare prin roluire cu bilă (bile) acționată(e) prin arc(uri)
burnishing by vibrating spring action trols finisare prin dispozitive vibratorii cu arc
burnishing powder (mas-un) pulbere de șlefuit / de lustruit
burnishing tool (mas-un) sculă de polizat
burnishing wheel (mas-un) disc de lustruit
burn off a calcina, a prăji (și minereu)
burn out a (se) arde complet; (el) a arde, a străpunge; (auto, el) a se arde (și d. un bec)
burnt ars
burnt brick (constr, met) cărămidă arsă
burnt deposit (met) depunere / depozit ars(ă)
burnt gas (met, termo, chim) gaz de ardere
burn through străpungere, a străpunge (din cauza arderii / temperaturii ridicate)
burn together (chim, met) a cocsifica, a aglutina
burnt iron (met) oțel ars / supraîncălzit
burnt plaster (chim) ipsos
burnt products (TH, met) produse arse
burntout (met) străpungere (la sudură)
burnt rubber (chim) cauciuc ars
burnt steel (met) oțel ars
burnt-trough from one side (met) punct de sudură parțial străpuns
burnt-trough weld (met) punct de sudură străpuns
burn up a arde complet
burn-up factor (termo, ind chim) factor de consum (prin ardere)

burst off

burr (mas-un) bavură de la găurit sau altă operație de așchiere; (met) probă de perforare, bavură de laminare; (met) a bordura, a debavura
burr gauge (mas-un, metr) calibru-placă pentru măsurat burghie mici
burring (met) debavurare
burring chisel (mas-un) daltă pentru debavurare
burring reamer (mas-un) alezor cu debavurare, alezor pentru prelucrarea finală a găurilor, freză tubulară
burr removing machine (met, mas-un) mașină de debavurat
burrow (met) haldă; a scobi, a fora
bursary casă; trezorerie; bursă (Scoția)
burse pungă, portofel; bursă (Scoția)
burst rupere, ruptură, spargere, aruncare în aer, tensionare; izbucnire, avânt; apariție, ivire bruscă; (chim) explozie, deflagrație; a rupe, a izbucni, a exploda; a crăpa, a plesni, a se desface; a arunca în aer, a face să explodeze; a distruge
burst element (hidr) element (și filtrant) spart / deteriorat din cauza presiunii diferențiale
burster care aruncă ceva în aer; exploziv, încărcătură explozivă
burst forth a izbucni, a țâșni
burst forth into a izbucni în, a începe
bursting explozie, izbucnire; plesnire, crăpare, rupere; exploziv; pe punctul de a plesni / izbucni / crăpa
bursting plate membrană de explozie, placă de siguranță
bursting pressure (mec) presiune de plesnire, presiune interioară / internă de rupere / de explodare
bursting resistance (hidr, med, ind chim) rezistență la plesnire / la presiune interioară (și la recipiente)
bursting shell (mil) obuz brizant
bursting strain (mec) deformare la plesnire (și d. recipiente)
bursting strength (mec) rezistență la plesnire
bursting strength test (metr, materiale) test / probă / încercare a rezistenței la plesnire
bursting surface (mec, hidr) suprafață de spargere / de rupere sub presiune (la recipiente)
bursting test încercare / test cu presiune statică interioară
burst interval (TH, mil) rază de explozie
burst into a izbucni în, a începe
burst in upon a da buzna peste cineva
burst off (constr, plast) a se coșcovi, a se coji, a se scoroji

burst open

burst open a (se) deschide brusc, a face să sară (broasca ușii, un capac etc.), a plesni, a forța (și o ușă)

burst out a izbucni (d. război, plâns etc.)

burst pressure (hidr, mec) presiune de plesnire / de spargere (a învelișului unui element hidraulic, recipient etc.), presiune interioară / internă de rupere / de explodare

burst-up (ec) ruină, crah, faliment

bust upon a se ivi pe neașteptate

burton (nav) palanc simplu

bus (auto) autobuz

bus-bar (el) bară colectoare

bus-bar coupling / tie (el) cuplaj transversal între colectoare

bush (el) bușă izolatoare, fișă; (OM, T) bușă, cuzinet, mufă, cutie, ștuț de țevă; (mas) a trefila; a aplica o bușă sau un cuzinet

bush a bearing (OM, T) a aplica un material de cuzinet, a bușa un lagăr (prin diferite tehnologii: turnare, presare etc.)

bush-bearing (OM, T) lagăr monobloc / tip bușă masivă

bushed bearing (OM, T) lagăr cu cuzinet (de obicei din alt material decât suportul)

bushel (metr) bușel, 1 bușel = 36,36 l (Marea Britanie); 1 bușel = 35,24 l (SUA)

bushing (OM, T) bușă, lagăr, cuzinet, manșon, mufă, reducere; (mas-un) bușă de găurit; (el) bușă izolatoare, izolator de intrare / de trecere

bushing chain (OM) lanț cu plăcuțe articulate și bușe

bushing guide (OM) bușă de ghidare

bushing / lead-in insulator (el) izolator de intrare

bushing metal (met, T) metal (mai rar) aliaj pentru cuzineți (și tip babbit)

bushing stone (OM) piatră cuzinet (în mecanica fină)

bushing terminal strip (el, OM) regletă de bușe / de borne

bush neck (OM) bușă fixă pentru strângerea garniturii

busiest hour oră de încărcare maximă / supra-aglomerată

busily (*adv*) preocupat, aferat

business (ec) ocupație, afacere, firmă, magazin, întreprindere, activitate / tranzacție comercială, comerț, chestiune, problemă; profesie, meserie; treabă, datorie, obligație

business at issue chestiune în discuție

business computer (c, ec) calculator comercial / pentru firmă

butt

business data processing (ec, inf) informatică de gestiune

business end of tool (mas-un) capăt de lucru al cuțitului / al sculei

business executives (ec) personal de conducere

business expansion (ec) dezvoltare a unei afaceri / activități economice

business failure (ec) eșec comercial, faliment

business forecasting (ec) prognoză comercială / economică

business hours ore de lucru, program în birouri și magazine, ore când magazinele sunt deschise

business interests (ec) interese de afaceri

business like de afaceri (scrisori etc.); practic; metodic, calculat, precis; expeditiv

business logistics (ec) logistică de întreprindere, aplicare a metodelor matematice și statistice tuturor activităților din întreprindere

businessman (ec) comerciant, negustor, om de afaceri, afacerist

business manager (ec) director / manager (comercial)

business plan (ec) schemă de organizare a unei activități de producție, servicii, desfacere, plan de afaceri

business premises (ec) premise de afaceri

business prospects (ec) perspective în comerț / afaceri

business quarters (ec) sediu comercial / de afaceri

bust a sări în aer; (ec) a da faliment; a se face praf; a muri; ceartă

bustard (zool) dropie

bustle pipe (termo) conductă inelară

busy harnic, activ; ocupat (și d. telefon), prins cu; activat; agitat; aglomerat; plin, încărcat (d. program); greu; plictisitor, sâcâitor, insistent; a da de lucru cuiva

busy-back tone semnal de ocupat (și la telefon)

busy-flash signal semnal optic "ocupat"

busy (ec) angajare de personal

busy tone ton de "ocupat" (la telefon)

but dar, însă, ci, și, totuși, cu toate acestea; fără să, decât, ca să nu; fără a, fără să; că

butadiene rubber (plast) cauciuc butadienic

butane (chim) butan

butcher (alim) măcelar; lucrător prost, cârpaci; a înjunghia, a tăia (animale); a face de mântuială

butcher's stall (alim) măcelărie

butchery (alim) abator, măcelărie

buten, butylen (chim) **butilenă**

but for fără; dacă n-ar fi (la mijloc)

butt (constr) bandă metalică de închidere a ușilor sau a ferestrelor prin culisare, țâțână, balama; (OM) încheietură, joantă, îmbinare, capăt gros

butt against into

(al unei piese); țintă, scop; (metr) butoi cu o capacitate de 490,96 litri; (met) capătul de jos / de picior al lingoului, a îmbina cap-la-cap (prin sudare); a împunge; a se proiecta / a ieși în afară
butt against into a se lovi de, a se izbi de
butt and lap joint (OM) îmbinare lipită în trepte
butted (OM) îmbinat cap-la-cap (și prin sudură)
butt end final, sfârșit; parte principală, esență
butter (alim) unt
butterball (alim) gogoloș de unt
butter-beating / churning (alim) batere a untului
butter churn (alim) putinei (de unt)
butter dairy (alim) untărie, secție / atelier de produs untul
butterfly (OM, hidr) fluture, clapetă (în special la robinete, piulițe)
butterfly bolt (OM) șurub cu cap fluture
butterfly cock (OM, hidr) robinet fluture / cu clapă
butterfly damper (termo) clapetă de fum
butterfly gate (OM) închizător cu clapetă
butterfly nut (OM) piuliță-fluture
butterfly screw (OM) șurub cu cap-fluture
butterfly throttle (OM, hidr) robinet / clapetă-fluture
butterfly valve (OM, hidr) robinet / supapă / ventil / drosel –fluture
butterine (alim) margarină
buttering (met) încărcare a marginilor de sudat cu metal intermediar
butter kneading machine (alim) malaxor de unt
butter knife (alim) cuțit pentru unt
buttering (met) încărcarea marginilor cu metal intermediar (diferit de cel de bază și cel de adaos)
buttermilk (alim) zer, jant, lapte bătut
buttery de unt, untos; (edu) cantină, cămară (la universități)
buttery texture (T) textură untoasă (și de. unsori)
but that ca să nu, încât; că; dacă nu
butting (OM) îmbinare cap-la-cap (și prin sudare)
butt ingot (met) capăt de lingou, lingou scurt
butting ring (el, mas) inel de pornire
butt into a se ciocni / a se izbi de
butt joining (OM) îmbinare / înădire cap-la-cap
butt joint (OM) îmbinare / asamblare cap-la-cap (și prin sudare, lipire), îmbinare la capete
butt-joint riveting (OM) nituire cu eclise
butt-jointed seam (OM, met) cusătură / sudură cap-la-cap
butt-muff coupling (OM) cuplaj cu manșon
button nasture, a coase nasturi, a încheia (cu) nasturi; (OM) buton, pastilă; (met) relief (la cusătura de sudură)

buying capacity

button-control comandă prin butoane
buttoned cu nasturi
button filter filtru cu butoane / pastile
buttonhole (textile) butonieră
button press (mas, OM) buton
button rope conveyor (mas) transportor cu cabluri și discuri
button spot weld (met, el) sudare electrică prin puncte prin rezistență
button switch (el) întrerupător cu buton, buton-întrerupător
button welding (met) sudare prin / în puncte
butt pocket nișă
butt out a se proiecta / a ieși în afară
butress (constr) sprijin, contrafort; propteă; a sprijini, a susține, a propti (și *fig*)
butress-(type) thread (OM) filet trapezoidal sau ferăstrău
butts (TH, mediu) reziduuri
butt seam weld (met, OM) sudură cap-la-cap
butt strap (OM) eclisă de îmbinare (și cap-la-cap)
butt weld (met, OM) sudură / cusătură cap-la-cap
butt-welded (met, OM) sudat cap-la-cap
butt-welded joint (met, OM) îmbinare sudată cap-la-cap
butt-welded tube (OM, met, hidr) țevă cu sudură cap-la-cap
butt-welder / welding machine (mas-un, met) mașină de sudat cap-la-cap
butt-welding (met) sudare cap-la-cap
butt welding with cover plates (met) sudare cap-la-cap cu eclisă / eclise
butyl (chim) butil
butyl rubber (IIR) (plast) cauciuc butilic
butyracious uleios, onctuos, untos, unsuros
butyric acid (chim) acid butiric
buy a cumpăra, a face cumpărături; a mitui, a corupe; cumpărătură
buy back (ec) cumpărare de produse rezultate de către furnizorul de echipamente / tehnologie, operație comercială care obligă pe exportatorul de echipamente să importe de la beneficiar produse realizate cu echipamentul respectiv; a răscumpăra
buy by auction (ec) a cumpăra la licitație
buy for future delivery (ec) a cumpăra la termen
buy in (ec) a acapara, a cumpăra toată cantitatea / în cantități mari; a face provizii; a achiziționa (la bursă)
buy in bulk (ec) a cumpăra în cantități mari
buying capacity (ec) putere de cumpărare

buy off

buy off a cumpăra, a mitui
buy on the installment plan (ec) a cumpăra cu plata în rate
buyer cumpărător
buy out (ec) a cumpăra toată cantitatea
buy outright / for cash (ec) a cumpăra cu bani gheață / cu plata în numerar
buy up (ec) a acapara, a cumpăra masiv / toată cantitatea
buy wholesale (ec) a cumpăra cu ridicata / en gros
buzz bâzâit, zumzet, (h)uruit; zvon; a bâzâi; a zumzăi; a (h)urui; (TH) a scoate un sunet de avertizare
buzzer claxon (el, TH) buzzer, vibrator întrerupător periodic; avertizor sonor intermitent
buzzing noise (fiz, el) zgomot de fond / de rețea
by (chiar) lângă, foarte aproape de, alături de, în imediata vecinătate a, în preajma; pe lângă, pe la, prin; cu, pe, până (la), până cel mai târziu, nu mai târziu de; în timpul; la; cu, de; câte; după; de la; din; de (cătore); în; prin mijlocirea / intermediul (cuiva), cu ajutorul; (*adv*) alături, aproape, în (imediata) apropiere, de / la o parte
by-and-by viitor
by blending alone (T) (numai) prin amestecare simplă
by blending of fluid lubricant components alone (T) prin simpla amestecare a componentelor unui lubrifiant
by-blow accident, întâmplare, caz neprevăzut
by-channel (hidr) canal lateral
by-computation prin calcul
bye ceva întâmplător sau auxiliar; secundar; accesoriu; îndepărtat
by-end interes special
by far (cu) mult; de departe
by-groups pe grup, în grupuri
by-jerks (TH) prin șocuri
by-law statut local; (jur) decizie / hotărâre a organelor locale, dispoziție executivă
by means of cu ajutorul
by one touch (auto) la / cu fiecare apăsare
by-pass ocolire, ocol, drum ocolit, canal de scurgere derivat / secundar; (el) șunt, derivație, ramificație; (hidr, OM) tronson secundar de conductă, sector de ocolire în acționări hidraulice, canal de scăpare, canal de transvazare, supapă de branșare, derivație (de țevi); a înconjura, a împrejmui; a ocoli, a evita; (el) a șunta; (hidr) a tranzita debitul
by(-)pass (TH) canal de derivație; drum lateral; (autom) derivație, a ocoli; a înconjura; (mil) a încercui; a împresura

by-voltage

by-pass carry (el) transmisie ocolită / de șuntare / cu buclă
by-pass clack valve (OM, hidr) robinet cu clapetă în conductă de ocolire
by-pass cock (OM, hidr) robinet / supapă / conductă de ocolire, de reglare
by-pass conduct / conduit (OM, hidr) conductă de golire
by-pass connection (el) montaj de șuntare
by-pass damper (OM, hidr) regulator de curgere / de debit a(l) aerului (montat pe o conductă de scurtcircuitare)
by-pass discharge path (el) traiect / traseu / circuit de descărcare în derivație
by-pass factor raport / factor / raport de scurtcircuitare (și în condiționarea aerului)
by(-)pass flow control valve (hidr, OM) regulator de debit cu derivație
by-passing ocolire, înconjurare; (hidr) derivație, by-pass, ocolire
by-pass line / pipe (OM, hidr) țevă în derivație, conductă de trecere / de ocolire / de scăpare, by-pass
by-pass stop valve (OM, hidr) robinet / supapă de rezervă într-un sistem de ocolire
by-pass switch (el) întrerupător / comutator pentru ocolire / pentru șuntare
by-pass system (el) sistem ocolitor / cu căi ocolitoare, sistem inelar
by-pass valve (OM, hidr) supapă de derivație, robinet, supapă de circulație / de deviere
by-path (el, autom) derivație, șunt, utilizare de linii secundare / indirecte
by-product circuit (el) circuit suprapus / virtual; circuit al produselor secundare / auxiliare
by-product coke-oven gas (met) gaz de cocserie (ca produs secundar la cocserie)
by-product oven (coking) (met, termo) cuptor (de încălzire) cu cameră
by-product reziduu, produs secundar / auxiliar, derivat
by-production producție anexă / auxiliară
by reason of datorită, în virtutea, din cauza
by reflected light (fiz) în lumină reflectată
by-stages în etape, în trepte, discontinuu
bystander spectator, martor
by-steps discontinuu, în trepte
byte (character) (c, inf) octet / secvență de biți, considerată unitate, vector binar cu opt componente
by the head (nav) aprobat
by the naked eye cu ochiul liber
by the stern (nav) apupat (de. navă); cu pupa
by-voltage (el) tensiune într-un circuit de derivație

C

CA (TH) prescurtare de la atmosferă controlată;

CA, CCA (metr) abrevieri pentru „cranking amps” – curentul furnizat de baterie la pornirea autovehicolului la 0 °C și „cold cranking amps” – curentul furnizat de baterie la pornirea autovehicolului la -17,8 °C, unități înscrise pe bateria autovehicolului în US

cab (auto) taxi, cabină (a șoferului), a lua un taxi; (metr) unitate de măsură pentru volum / capacitate: 1 cab (Biblical) = 1,222222163 l

cabbage (agr, alim) varză (de iarnă), căpățână de varză, (mâncare de) varză; a comprima; deșeuri (și pentru retopire, de la croire); a fura

cabbage butterfly (alim, zool) fluture de varză

cabbage head (alim) căpățână de varză

cabbage lettuce (alim) lăptuci

cabbaging press (mas-un, mediu) presă pentru comprimat deșeuri

cab floor sfârșit de cursă la ascensoare

cab guard (auto) protecție de cabină

cabin (constr) casă simplă, baracă, gheretă, cabină; (nav) cabină; a înghesui (într-un spațiu mic)

cabin class (nav) clasa a doua

cabined prevăzut cu cabine; înghesuit, ticsit; lapidar, concis

cabinet cabinet (de lucru), cameră, birou; casetă, cutie (și de radio); vitrină; dulap; (pol) cabinet, guvern

cabinet base (mas-un) picior / dulăpior al batiului

cabinet council (pol) consiliu de miniștri

cabinet dryer (TH, alim) etuvă, cameră de uscare

cabinet file (mas-un) pilă semirodună cu vârf ascuțit

cabinet maker tâmplar de mobilă fină, ebenist

Cabinet Minister (pol) ministru plin

cabinet shell cabinet / incintă separată de restul spațiului prin pereți, perete despărțitor al unui cabinet

cabinet work birou / cameră de lucru; tâmplărie de mobilă fină

cabin room interior al cabinei (de ascensor, de macara)

cable (nav) lanț / cablu de ancoră, cablu subțire (și submarin), ancabură (= 185 m în UK, = 219 m în US); (TH) cablu, frânghie, funie

(groasă), odgon, parâmbă, cablu de oțel; a cabla, a răsuci mai multe fire, a fixa cu un cablu; a telegrafia; cablogramă, telegramă

cable amplifier (el) amplificator de cablu

cable armature (el) armătură de cablu

cable armouring machine (el, mas-un) mașină de armat cabluri

cable assembly (el) un cablu (de racordare / de legătură) complet, inclusiv piese / componente terminale

cable bearer / bracket (el, OM) suport / consolă pentru cablu(ri), port-cablu

cable bent (mec, el) săgeată a cablului

cable bond legătură de cabluri

cable box (el) cutie / mufă de cablu

cable bracket (el) suport / consolă pentru cabluri, poliță de susținere pentru cabluri

cable braiding (el) împletire a învelișului cablului

cable break (el, mec) rupere a cablului

cable buoy (nav) geamandură de cablu submarin

cable car cărucior pe cablu, (cabină de) funicular

cable cellar (el, ind, constr) subsol pentru cabluri

cable channel (el, constr) canal de cabluri

cable chute (el, met) puț de cablu / de cabluri

cable clamp / clamping (el, OM) clemă / brătară / șarnier de cablu, clemă de legături electrice la conductoare, clemă de strângere (a unui cablu)

cable clamping (el, OM) clemă de cablu, acțiunea de prindere a cablului

cable clench (nav) cârlig de puț

cable climp (el) bornă de cablu

cable clip (el) papuc / clemă / brătară de cablu

cable compound (el) (masă) compozit(ă) pentru cablu

cable conductor (el) conductor de cablu

cable conduit (el, hidr, met, constr) canal / galerie pentru cabluri

cable-connecting (el) joncțiune de cablu

cable conveyor transportor cu / pe cablu

cable-cord fabrics țesătură cord (pentru cabluri)

cable core (el) inimă / conductor de cablu

cable core binder (el) rețea sau învelișuri pentru un cablu cu mai mulți conductori (diferit de cel exterior)

cable covering (el, plast) manta (de etanșare / de izolare) a cablului

cable crane macara funiculară

cable-distribution pillar (el) dulap distribuitor de cabluri

cable drag scraper (nav, mas) racletă / răzuitor / curățitor / screper (foarte rar) acționat prin cablu

cable drawing-in (el, constr) tragerea cablurilor / conductoarelor

cable draw pit (met) cămin / puț de vizitare pentru canale de cabluri electrice

cable dragline / drag(er) (constr, mas) excavator cu cablu, draglină
cable drive (OM) transmisie prin cablu
cable-driven car (met, ind) cărucior cu acționare prin cablu
cable drum (mas) tambur / tobă de troliu cu cablu
cable duct (constr) conductă de cabluri, canalizare pentru tragerea cablurilor
cable-end connector (el) manșon terminal de cablu
cable eye (el) papuc / ochi de cablu
cable fan (el) cap de cablu cu fire rășfrante
cable filler (el, plast) material pentru umplerea cablului / a golurilor la cabluri cu mai mulți conductori
cable filling yarn (el, met) inimă de cablu (și din mai multe fire)
cable gland (el, plast) garnitură de etanșare a unui cablu
cable-hauled bucket (nav) benă cu / pe cablu (la o dragă)
cable hoist troliu
cable hut (el, met, constr, ind) cămin de vizitare a cablurilor
cable-jacket / -sheathing alloy (met, el) aliaj pentru mantaua de protecție a cablului
cable joint (el) joncțiune de cablu, loc de lipire a cablului
cable laying (el) întindere / instalare / pozare a cablului
cable lay-up (el) cablaj, torsiune a cablului, pas al elicei de cablaj
cable lead-in (el) intrare în cablu
cable loop (el) buclă de cablu
cable lug (el, OM) papuc / bornă de cablu
cable marking (nav) marcarea a cablului / a lanțului de ancoră
cable network (el) fascicul de cabluri la instalațiile electrice / rețea de cabluri
cable of bead (auto) inserție de cablu de sârmă / metalică (și la pneuri)
cable-operated (mec, el) acționat cu / prin cablu
cable-protecting tube (OM) tub / manșon de protecție a cablului
cable railway funicular, teleferic
cable reel (el, OM) tambur de cablu
cable ring (el, OM) inel-suport al cablului
cable scraper (nav) racletă / răzuitor / curățitor / screper (foarte rar)
cable shaft (el, met, constr, OM) cămin / gură de vizitare pentru cabluri
cable sheathing (el, plast) mantaua cablului
cable shielding clamp (el, electr) accesoriu / suport de cablu pentru ecranarea câmpului electric al conductorului, la conector

cable shoe / socket (el) papuc de cablu
cable sleeve (el) manșon de cablu
cable's length (nav) cheie de lanț; (nav, metr) lungime de cablu (0,1 din mila marină sau 185,2 m)
cable splice (nav) matisală de parâmbă; (TH) înădire / îmbinare / matisare a cablului
cable stopper (nav) boț al lanțului de ancoră, boț de parâmbă
cable strand (el) toron de cablu
cable-stranding machine (mas-un) mașină / dispozitiv de cablat / de torsadat / de împletit izolația pe cabluri
cable strap (el, OM) colier pentru cabluri
cable transmission (OM) transmisie cu / prin cabluri
cable twist (răsucire de) cablare
cableway funicular, teleferic; (constr) macara-funicular; (el) galerie / canal pentru cabluri
cable wheel (OM) tobă de înfășurare pentru cablu
cable works fabrică de frânghii / cabluri
cabling (TH) cablare, răsucire a mai multor fire
cabling diagram (el) schemă de cablaj / de montaj
caboose (nav) cambuză; bucătărie; (amer) (cf) vagon de serviciu
cab-switch (el) releu de etaj (și la ascensoare)
cabtyre cable (el, plast) cablu flexibil, izolat în cauciuc
cacao (agr, alim) (arbore de) cacao (boabe sau băutură)
cacao butter (alim) unt de cacao
cacao oil (alim) ulei de cacao
cachalot (zool) cașalot
cache depozit (secret); arhivă de date
cache memory (c) memorie rapidă, plasată între memoria principală și procesor
cachet semn de autenticitate / distinctiv; cașetă
CAD (computer aided design) (OM, inf, c) proiectare asistată de calculator
cadastral cadastral
cadence cadență; ritm; modulație
cade oil (chim) ulei de ienupăr
cadmia (met) crustă solidificată de zinc, cadmie
cadmiated steel (met) oțel cadmiat / aliat cu cadmiu
Cadmium (Cd) (chim) cadmiu
cadmium plating (el, chim, TH) electro-depunere cu cadmiu, cadmiere, acoperire cu cadmiu
cadwelding (met) sudare cu termit (folosind oxidul de cupru în loc de oxid de fier)
Caesium / Cesium (Cs) (chim) cesiu
café ceainărie (UK), restaurant mic (fără băuturi alcoolice); restaurant, bar; cafenea, cafea

caffeine

caffeine (alim, chim) cofeină, 1-3-7-trimetilxantină
cage (OM) colivie (și de rulment), cușcă, carcasă, corp, tambur perforat (la centrifugă); (met) cajă; cabină (de lift); a băga într-o colivie / cușcă
cage bore (OM) alezaj al carcasei
cage coil (el) bobină scurtcircuitată / în colivie
cage guidance (OM) ghidarea / ghidajul coliviei (la rulmenți)
cage guide (OM, mas) ghidaj al coliviei / al ascensorului
cage material (OM) materialul coliviei (la rulmenți)
cage rest (OM) tachet
cage screen (constr, OM) grătar-coș, tambur perforat
cage valve (hidr, OM) supapă încasetată
cagey (*amer*) rezervat; ascuns, închis; precaut, prevăzător; viclean
cagily rezervat; evaziv, pe ascuns
caginess caracter ascuns, secret
caisson (nav) cheson (și de reparații la carenă), poartă de doc uscat, casetă
caisson blade (nav, constr) cuțit / muchie a(l) chesonului
caisson foundation (constr) fundație cu cheson
caisson pile pilot-cheson
cake (alim) cozonac, prăjitură, tort, chec, a se aglutina; (met) țagă, a arde, a prăji, a calcina, a sinteriza; (TH) bulgăre, bucată, calup, turtă (și de filtrare), material sinterizat, material aglomerat, brichetă, pojghiță, crustă; a (se) aglomera, a (se) concentra, a (se) îngroșa, a (se) întări, a prinde coajă, a se încheia, a (se) vitrifica, a se arde (și d. sticlă)
cake bread (alim) franzeluță
cake coal (met, termo) cărbune brichetat
cake cutter (mas-un) mașină de tăiat în calupuri (și săpun)
caker mixer (alim, ind chim) frământător, amestecător (de pastă, aluat etc.)
cake soap săpun în calupuri
cake upon a se prinde prin ardere, de ceva
caking aglutinare; sinterizare; tasare; (met) cocsificare, aglomerare; prelucrare în brichete; sedimentare, formare de sediment (la filtrare / evaporare); (alim) pregătire / producere a cozonacului, checului etc.
caking capacity (alim, ind chim) capacitate aglutinantă
caking property / quality capacitate de coacere
caky (ca) de turtă, ca turtă
calamine (chim, termo) calamină
calamitous catastrofal, dezastruos; calamitate

calculated for

calamitously (*adv*) (în mod) catastrofal, dezastruos
calamity catastrofă, dezastru
calcareous / calciferous (met, chim) calcaros
calcareous earth (ind chim) piatră de var calcinată, oxid de calciu, var nestins
calcedony (minrl) calcedonie
calcic (chim) de calciu
calciferous (minrl) calcaros
calcification (chim, met) calcificare; pietrification
calcify a calcifica, a calcifica; a pietrifica, a se întări, a se împietri
calcination (met, ind chim) prăjire, calcinare
calcinator (met, ind chim) cuptor de calcinare / prăjire, calcinator
calcine (met, ind chim) a (se) calcina, a arde, a prăji, a oxida; a se preface în var
calcin(at)ed bone-meal (alim) făină de oase (calcinat)
calcin(at)ed gypsum (minrl) ipsos
calciner (met, ind chim) cuptor de calcinare, calcinator
calcining (met, ind chim) calcinare, incandescentă
calcining drum (met, ind chim) tobă de prăjit / calcinat
calcining furnace / kiln (met, ind chim) cuptor de calcinat / de prăjire
calcining plant (met, ind chim) instalație de prăjit minereu / de calcinat
calcining stall (met, ind chim) cuptor de prăjit minereu
calcining zone (met, ind chim) zonă de decarbonare
calcite (minrl) calcit
Calcium (Ca) (chim, minerl) calciu
calcium bicarbonate / dicarbonate (alim, chim) dicarbonat de calciu
calcium carbide (chim) carbură de calciu, carbid
calcium lime (chim) var nestins, oxid de calciu
calcium oxide (chim) oxid de calciu
calcium soap grease (T, chim) unsoare cu săpun de calciu
calcspar (minerl) calcit, spat de Islanda
calculability (mat, inf) calculabilitate, proprietatea unei funcții de a i se putea calcula valoarea sau a unei proceduri de a fi executată
calculable calculabil, care se poate supune unui algoritm, algoritmizabil; previzibil
calculate a calcula, a număra; (*amer*) a presupune, a anticipa, a prevedea
calculated calculat; premeditat
calculated for destinat / bun pentru

calculated on / upon

calculated on / upon a conta pe, a se baza pe
calculated value valoare teoretică / calculată
calculating care calculează, de / pentru calculat, calculat; (*fig*) precaut, prevăzător, chibzuit
calculating capacity / power capacitate de calcul
calculating / calculation statement (c, inf) instrucțiune de calcul în limbaj sursă
calculation (mat) calculare, calcul, socoteală; (*fig*) apreciere, estimare, evaluare
calculation of mixture (met, ind chim) calculare / stabilire a amestecului
calculation of prospective profits (ec) calcul al rentabilității
calculation table tabel de calcul
calculator calculator; persoană care calculează
calculus of differences (mat, fiz) calcul prin diferențe finite
caldron / cauldron (termo) cazan
calefaction (termo, met, ind chim) proces de încălzire, incandescență, calefacție
calendar calendar; almanah; listă, tabel, opis, catalog; a trece în calendar
calendar setup mode (c) mod de setare a calendarului
calender (plast) calandru; a netezi, a apreta (țesături), a călca, a trece prin cilindri (hârtie, cauciuc etc.); a presa; a calandra
calender bowl (OM, ind chim) valț de calandru
calender coating (ind chim) acoperire pentru calandrare
calender grease (T, ind chim) unsoare pentru calandre
calendering (TH, plast) calandrare
calender line linie de calandrare
calender paper hârtie satinată
calender roll (OM, ind chim) valț de calandru (și la prelucrarea hârtiei)
calender water doctor (ind chim, textile) (valț) umezitor
calf (alim) vițel, pulpă, gambă; piele de vițel
calfdozer (mas, constr) buldozer mic
calf leather piele de vițel
calf's foot (alim) piftie din picioare de vițel
calfskin piele de vițel
calf(-)wheel (OM) tobă / roată de manevră
caliber (metr) calibru, (și pt. diametru interior), unitate de măsură pentru lungime: 1 caliber = 0,000254 m; (*fig*) valoare
calibrate (metr) a calibra, a etalona, a grada, a regla, a verifica
calibrated dial (metr, OM) cadran gradat, disc calibrat / etalonat
calibrated flask (chim) balon cotelat / cu gradații
calibrated nozzle (metr) ajutoraj de măsurat

call away

calibrated pipette (metr) pipetă gradată / cotelată
calibrating (metr) tarare, calibrare, etalonare
calibrating device (metr) calibru, etalon, dispozitiv de etalonare
calibrating machine (metr) mașină de calibrat
calibrating plot (metr) curbă de etalonare / de calibrare
calibrating procedure (metr) metodă de verificare (și a etalonării)
calibration (metr) etalonare, calibrare; (autom) control al scăării
calibration boring roll tool (mas-un) scule de calibrare pentru rularea interioară a găurilor
calibration card / chart (metr) cartelă / tabel de calibrare / de corecție / de deviație / de etalonare
calibration curve (metr) curbă / caracteristică de calibrare / de etalonare, caracteristică de conversie (la un traductor)
calibration cycle (metr) ciclul de calibrare, durată între două calibrări succesive
calibration graph (metr) curbă de etalonare
calibration mass (metr) masă de etalonare
calibration roll borer (mas-un, metr) burghiu de calibrare prin rulare
calibrator (metr) (aparat) etalon, aparat pentru calibrare
calibre (metr) calibru, spion, șablon, șubler, (și pentru diametru interior); (mil) calibrul unei arme
calibre gauge (metr) calibru (și potcoavă)
calico (textile) pânză crudă, stambă neimprimată
calk (chim) oxid de calciu, var nestins; (OM) cui de potcoavă, crampon; a copia pe hârtie de calc; a etanșa, a ștemui, a călăfătui
calked joint (OM) rost / cusătură ștemuită
calking (constr) ștemuire, îmbinare cu prag; (nav) etanșare a unui vas de lemn, călăfătuire
calk weld (OM, met) sudură de etanșare / etanșă
calk welding (met) (acțiunea / procesul de) sudură de etanșare
call a chema, a striga, a numi, a zice, a spune, a denumi; a aduna, a strânge; a convoca (o ședință); a atrage atenția; a deștepta (din somn); a considera, a socoti; invitație, sugestie, propunere; căutare, solicitare; somație (pentru neplătă); nevoie, necesitate; cauză, motiv; vizită profesională; (c) apelare (și a unui subprogram); convorbire, apel, a suna (la telefon); (nav) escală, a face escală
call about a veni pentru
call again a veni din nou, a reveni (și cu un telefon)
call away a spune cuiva să plece / să iasă; a abate, a distra (atenția)

call back

call back a rechema, a chema înapoi; a lua înapoi; a retracta, a retrage (cuvântul); a reveni, a mai face o vizită; a telefona din nou
call bell sonerie, (ceas) deșteptător
call by adress (inf) apelare prin adresă
call by value (inf) apelare prin valoare (a unui parametru)
call for a veni după; a întreba de(spre); a vizita, a trece pe la; a cere, a reclama; a atrage după sine
call forth a provoca, a determina; a atrage după sine
calligraphic caligrafic
calligraphy caligrafie
call in a scoate din circulație, a retrage de pe piață; a invita; a pune sub semnul întrebării; (ec) a pretinde / a cere plata (sumei datorate)
call-in (inf) apel, chemare a unui subprogram, a chema un program
calling apel(are); chemare; vocație, profesie, meserie, îndeletnicire
calling card carte de vizită
calling day zi de primire
calling signal semnal de apel (telefonie)
calliper / (beam) / rule (metr) șubler
calliper gauge (metr) șpion, șubler
calliper hook foarfece (cârlig)
callipering (TH, metr) operația de verificare, control
callipers (mas-un, metr) calibru, șubler, compas de găuri / de grosime / de exterior
call loan / money (ec) împrumut rambursabil la cerere
call number număr (de telefon) apelat
call off a rechema, a chema înapoi; a anula, a revoca; a contramanda; a opri, a întrerupe
call-off rechemare; anulare, reziliere; oprire, întrerupere
call off a deal (ec) a renunța la o tranzacție
call on a trece pe la, a face o vizită scurtă; a apelela la, a solicita; a invita, a pofti; a da cuvântul (cuiva); a trebui să pună în aplicare / să folosească (forța)
callon (TH) strat superficial / de finisare
call out a vorbi tare, a striga; a convoca; a chema la grevă
call sign indicator de apel (telefonie); (nav) indicativ de apel
call together a strânge; a chema; a convoca
call up a chema (la telefon), a suna
call word (inf) cuvânt de apel / de instrucțiune / conținut în instrucțiunea de salt
calm liniște, acalmie, repaus, calm; fără vânt; frumos, senin (d. vreme); a calma, a potoli, a (se) liniști, a domoli

calorifics

calm down a se calma, a se liniști, a se potoli, a se domoli
calming liniștitor, calmant
calming basin (alim, ind chim, mediu) bazin de decantare / de limpezire / de liniștire
calmness calm, liniște
calodorant odorizant
calomel (chim) calomel, clorură de mercur
calor gas aragaz
caloric / calorific (fiz) caloric, termic
caloric balance (termo) bilanț termic / caloric
caloric content (termo) putere calorică
caloric factor (termo) factor caloric / termic
caloricity (termo) putere calorică
caloric power (termo) capacitate / putere calorică
caloric radiation (fiz, termo) radiație termică
caloric unit (metr, termo) calorie, unitate de măsură pentru căldură
caloric value (fiz, termo) putere calorică
calorie / calory (termo, metr) calorie: 1 calorie (IT) = 4,1868 J, calorie tehnică: 1 calorie (th) = 4,184 J; (alim, metr) 1 calorie (nutritional) = 4186,8 J
calorie (IT)/hour (metr) unitate pentru flux termic: 1 calorie (IT)/hour = 0,001163 W
calorie (IT)/minute (metr) unitate pentru flux termic / putere calorică, calorie pe minut: 1 calorie (IT)/minute = 0,06978 W
calorie (IT)/second (metr) unitate de măsură pentru putere calorică, calorie pe secundă: 1 calorie (IT)/second = 4,1868 W
calorie (th)/hour (metr) unitate de măsură pentru putere calorică, calorie tehnică pe oră: 1 calorie (th)/hour = 0,001162222 W
calorie (th)/minute (metr) unitate de măsură pentru putere calorică, calorie tehnică/minut: 1 calorie (th)/minute = 0,069733333 W
calorie (th)/second (metr) unitate de măsură pentru putere calorică, calorie tehnică/secundă: 1 calorie (th)/second = 4,184 W
calorific (fiz, termo) calorific, termic, caloric
calorification (fiz, termo) degajare de căldură
calorific effect (fiz, termo) efect termic
calorific efficiency putere / eficiență calorică, randament termic / caloric
calorific intensity intensitate de ardere
calorific loss (termo) pierdere de căldură
calorific power (termo) putere calorică
calorific radiation (fiz, termo) radiație termică
calorific value (termo) valoare calorică (a unui combustibil) (cantitatea de căldură degajată de unitatea de masă a unui combustibil, în condiții standard)
calorifics termotehnică

calorifier

calorifier (termo) calorifer
calorimeter (metr, termo) calorimetru
calorimeter coefficient (metr, termo) coeficient calorimetric
calorimetric detection (metr, termo) detector pe baza măsurării cantității de căldură absorbite
calorimetry (metr, termo) calorimetrie
calorization (met, chim) calorizare, alitare
calorizator (termo, OM) schimbător de căldură tubular
calorize (TH) a produce o acoperire protectoare împotriva căldurii (în general din folii de aluminiu sau aliaje ale lui)
calorized steel (met) oțel alitat
calorizing (TH, termo) calorizare, alitare
calorstat (autom, termo) termostat
calory (metr, termo) calorie
calotte calotă
CALS Computer-Aided Acquisition and Logistic Support (inf) sistem logistic bazat pe achiziționarea datelor (pe computer)
cam (OM) camă, excentric, pieptene, pinten, nas, cioc
cam action throw (OM) cursă / excentricitate a camei
cam actuated (OM, mas) cu comandă / acționat prin came
cam adapter (OM) bucșă pentru fixarea camei pe un arbore
cam-and-lever steering gear (OM) mecanism de direcție cu șurub și levier
cam-and-roller steering gear (OM) mecanism de direcție cu melc și rolă
camber (auto) unghi de cădere (al roților); (met) ambutisare, bombare, umflare, formă de seceră (a benzii); (nav) convexitate a punții; (TH, mec) curbura, săgeată la încovoiere, încovoiere, bombare, convexitate, bombament, unghi de cădere, a încovoia, a bomba, a curba, a îndoi
camber angle (auto) unghi de bracăj / de stabilitate / de cădere al roților
cambered girder (mec) grindă curbă / curbată
cambered inwards concav
cambered outwards convex, bombat
cambered roll sferic, bombat, convex, noduros; (met) cilindru profilat / bombat
cambering attachment (mas-un) dispozitiv pentru rectificarea suprafețelor sferice; (met) profilare (a tăbliei cilindrului de laminare)
cambering machine (mas-un, met) mașină de îndreptat / încovoiat șine și profiluri
camber of an arch (OM) săgeata arcului
camber of sheet (met) convexitatea tablei
cam bit (OM) bătaie a camei

camp site

cam bolt (OM) bolț (de blocare) cu camă
cam bowl (mas-un, OM) rolă a mecanismului cu camă, rolă a camei
cam brake (OM) frână cu comandă prin camă
cam contact (OM, T) contact cu camă / al camei
cam controller (mas-un) controlor cu came, dispozitiv de reglare prin came
cam cutter (mas-un) freză pentru prelucrarea camelor și a șabloanelor / cu camă de urmărire a șablonului
cam-cutting lathe / machine (mas-un) strung / mașină de prelucrat came (prin așchiere)
cam design / profile (OM, mas-un) profil al camei
cam drawing press (mas-un) presă de tras, cu excentric
cam drive (OM, mas-un) acționare cu camă
camelback (ind chim) bandă de rulare pentru reșapare
camera aparat de fotografiat, cameră de luat vederi / de televiziune
cameraman fotograf, operator cinematografic, cameraman
cam follower (OM) tchet de camă
cam follower (stam) guide (OM) ghidaj de tchet
cam gear (OM) distribuție prin came, mecanism cu camă / came, excentric
cam groove (OM) canal de ghidare a camei
camiknikers combinezon-pantaloni
cam incline (OM) înclinație a profilului de lucru al camei
camion (auto) camion
cam lever (OM) tchet, pârghie de acționare cu / prin camă
cam milling attachment (mas-un) dispozitiv (și detașabil) pentru frezarea camelor
cam nose (mas) curbă de lucru a camei
cam-operated controller (mas-un) controlor (acționat) cu came
camouflage camuflaj, camuflare; mască; paravan
camp tabără; a ridica o tabără, a campa, a locui într-o tabără
campaign (met) campanie / durată de funcționare a cuptorului; (pol) campanie (și electorală)
cam path (OM) canelură curbă pentru camă
camphor (chim) camfor
camphorated (chim) camforat
cam(-)plate (OM, mas-un) disc cu came, placă a camelor
cam (action) press (mas-un) presă cu camă / came
cam profile grinding machine (mas-un) mașină de rectificat prin copiere, cu came
camp site loc de depozitare

campus

campus (edu) clădirile centrale și terenul unei universități / unui colegiu, campus
cam regulator (mec, autom) regulator cu excentric / cu camă
cam ring (OM) inel cu came
cam (follower) roller (OM) rolă de tachet
cam roll(er) follower (OM) tachet de camă cu rolă
cam(-)shaft (OM, mas-un) arbore cu came / de distribuție / de excentric
camshaft bearing (OM, mas-un) lagăr de arbore cu came, cuzinet-palier al arborelui cu came
camshaft chain (OM) lanț de distribuție (și cu came)
camshaft controller (mas-un) regulator cu came
camshaft gear (OM, mas-un) pinion de distribuție cu camă
camshaft gear wheel (OM, mas-un) pinion al arborelui / al axului cu came
camshaft / cam spindle (OM, mas-un) arbore cu came / de distribuție
camshaft thrust pin (OM, mas-un) bolț de oprire / de reazem al arborelui cu came
camshaft timing gear (OM, mas-un) pinion al axului cu came
cam spindle (OM, mas-un) arbore cu came / de distribuție
cam steering (OM, mas-un) arc pentru camă
cam steering (OM, mas-un) distribuție cu came
cam turning lathe (mas-un) strung de copiat / de prelucrat came
cam yoke (OM) jug cu excentric
can cutie (și de conservă); a conserva, a pune în cutii de conserve; cană, canistră, bidon, oală; (el) bac, pahar, ecran metalic; cilindru, tobă de uscat; (TH) a conserva, a înmagazina, a pune în cutie, a închide, a ecrana, a capsula; a (se) putea, a avea voie, a trebui, a fi în stare, a fi capabil, a fi cu putință
canal (hidr) canal artificial; (OM) canelură, canal, tub
canal dredge(r) (nav) dragă pentru canale
canalization (constr) canalizare
canalize a canaliza, a lega prin canale, a îndrepta apa într-o singură direcție, a transforma într-un canal (și navigabil)
canal lock (nav) ecluză
can carrier (alim, ind chim) transportor de canistre / cutii (și de conserve) etc.
cancel a tăia, a radia; (inf) a șterge (o memorie), a anula (conținutul unui registru / o funcție comandată anterior); a readuce în repaus, a suprima; a condamna; (mat) a simplifica (o fracție), a reduce (termenii asemenea); a

can filling

contramanda, a anula, a rezilia (un contract etc.); a neutraliza, a contrabalansa; a compensa; (poligrafie) a reface o pagină, refacere a unei pagini, retipărire
cancellated reticular; spongios
cancellated structure (met, chim, plast) structură reticulară
cancellation ștergere, radiere; (c) ștergere a unei imprimări pe bandă / pe casetă / pe dischetă; (TH) anulare, reducere, contramandare, reziliere, denunțare, suprimare, extincție; neutralizare, contrabalansare; compensare; (mat) simplificare, reducere
cancellation law principiul reducerii
canceled key (TH, mas) buton (cheie) de repunere în poziție
cancel out a (se) anula, a (se) șterge; a echilibra; a neutraliza; (mat) a reduce la același numitor
cancel / cancellation request cerere de anulare
candela / candle (metr) candelă (unitate în sistem metric pentru intensitate luminoasă)
candent, candescent (met) incandescent (până la alb); luminos, strălucitor
candid sincer, neprefăcut, onest, cinstit; imparțial, nepărtinitor
candidacy (pol, ec, edu) candidatură
candidate (pol, ec, edu) candidat, pretendent
candidature (pol, ec, edu) candidatură
candidly (în mod) sincer, onest
candidness sinceritate, franchețe
candied (alim) zaharisit, glasat
candied fruits (alim) fructe zaharisite
candied sugar (alim) zahăr candel
candle lumânare
candle / cannel coal (met) cărbune gras / bituminos
candour sinceritate, franchețe; imparțialitate, nepărtinire
can dryer (alim, ind chim, textile) tambur uscător
can dump (alim, ind chim, textile) culbutor / basculator de forme / cutii / ambalaje
candy (alim) zahăr candel, (amer) bomboană, dropsuri, a fierbe în zahăr, a (se) zaharisi, a glasa
candy-maker's wax (alim) parafină pentru cofetărie
cane (agr) trestie de zahăr; (biol) trestie de mare, stuf; baston, nuia; a bate cu bățul
cane sugar (alim) zahăr de trestie
can filler (mas) mașină / dispozitiv pentru umplerea bidoanelor / formelor / conservelor etc.
can filling îmbidonare, umplere a bidoanelor / formelor / conservelor etc.

canicular

canicular canicular, de caniculă
can immersion cooling (alim) răcire a bidoanelor (de lapte) prin imersiune
canister (OM, alim, ind chim) canistră, bidon, cutie de tablă
canned (OM, alim, ind chim) ambalat (în cutie de tablă), conservat, închis
caned coil spring (OM) arc cu spire teșite
canned food / products (alim) conserve, alimente conservate
cannery (alim) fabrică de conserve
cannibalize (TH, constr) a demonta (o piesă / un modul) în scopul reutilizării
cannikin cutie de tinichea sau de lemn
canning factory (alim) fabrică de conserve
cannon (mil) tun, artilerie; (OM) bucușă, cuzinet
cannulart (OM) tubular
canopy (auto) apărătoare de cabină; (el) armătură a unei lămpi
can sprinkling milk cooler (alim) răcitor de lapte, prin pulverizare
cant (constr) supraelevație (la curbele drumurilor); (nav) coastă deviată; (TH) înclinare, înclinație, margine tăiată înclinat, împunsătură, lovitură, a tăia pieziș, a șanfrena, a teși (muchiile), a fasona, a înclina, a (se) răsturna, a se întoarce (pe o parte)
cantaloup(e) (alim) pepene galben
canted nozzle (OM, hidr, termo) ajutoraj curbat / teșit
canteen bidon, canistră; cantină; (mil) bucătărie de campanie, gamelă; tacâm, sufertaș
cant frame (nav) coastă deviată
cantilever (mec, OM) (grindă în) consolă, brățară, suport-consolă, brațul unui stâlp; (constr) contrafișă
cantilever beam (mec, OM, constr) grindă în consolă
cantilevered (mec, OM, constr) în consolă
cantilever (gantry) crane (mas) macara cantilever / în consolă
cantilever spring (OM) arc cantilever / în consolă
cantilever truss (constr, mec) fermă în consolă
cantilever / flapper valve (OM, hidr) supapă (cu acționare) cu pârghie, clapetă
canting (mas-un) debitare pe prisme; (d. lemn) (TH) răsturnare, înclinare
can tipper (alim) răsturnător de bidoane (de lapte) / de ambalaje
cant(saw) file (mas-un) pilă triunghiulară
cant scraper (mas-un) răzuitor / racletă / curățitor cu secțiune triunghiulară
cant up (mas-un) a teși muchiile, a răsturna pe muchii

capacious

canvas canava, canafas, pânză groasă; prelată; (nav) pânză de vele, velatură
canvas bag sac de iută
canvas belt (OM) curea de transmisie din bumbac
canvas conveyor (OM) transportor cu bandă (din bumbac)
canvas examinare (atentă / amănunțită), cercetare; a cerceta, a examina; a se adresa (cuiva); discuție, dezbateri; a dezbate, a discuta, a analiza; a căuta subscriptii / comenzi
canvas tank ambalaj pliant / din prelată
cany (ca) de trestie
caoutchouc (ind chim) cauciuc
cap căciulă, bonetă; (alim) capsulă pentru sticle; (constr) capitel, șapă, coronament (superior) din schelet de grinzi; (el) soclu; (met) dom, boltă, capacul balonului de gaz (la sudare); (mat) calotă (sferică), simbol (al intersecției); (OM) cap, capac (și de protecție al unui mecanism), calotă, vârf, garnitură de etanșare la (re)montare, duză, înveliș; (literă) majusculă; a pune un capac / un soclu; a întrece, depăși
capability, capableness capabilitate, aptitudine, pricepere, talent; (TH) posibilitate a unui sistem de a realiza toate performanțele la nivelul obiectivelor lui; (ec) productivitate; (TH) randament
capability of being cupped (mas-un) capacitate de ambutisare adâncă
capability of being kneaded (mec, TH) plasticitate
capable capabil, apt, priceput; competent; eficient; (jur) având capacitatea legală
capable of capabil de, în stare de; care nu se dă în lături de la
capable of being cast (met) apt pentru turnare, care poate fi turnat, turnabil
capable of being cemented / hardened (met) cementabil, călibil; (plast) care se poate întări / durifica
capable of being swung open / rised (OM) basculant, rabatabil
capable of being thrown out of gear (mec, OM) decuplabil, care poate fi decuplat
capable of being wrought (met) forjabil, material (metalic) care poate fi tras
capable of dripping / forming drops care poate picura
capable of withstanding (mec) capabil să reziste / susține / suporta
capably (*adv*) cu pricepere / îndemânare; cu competență, competent
capacious încăpător, voluminos; larg, cuprinzător

capaciousness

capaciousness volum, capacitate, cuprindere
capacitance (el) capacitanță
capacitate for a face apt pentru, a califica pentru
capacitive impedance (el) impedanță capacitivă; (hidr) valoarea absolută a impedanței fluide
capacitive storage welding (met) sudare prin acumulare / prin încărcare capacitivă
capacitive traducer (el, metr) captor / traductor capacitiv
capacitor (el) condensator electric; (hidr) capacitate, incintă de înmagazinare
capacitor bank (el) baterie de condensatoare
capacity (TH) capacitate, aptitudine, proprietate, însușire, calitate; debit, volum, spațiu, mărime, productivitate, randament, putere, sarcină, consum; (hidr) capacitate (a rezervorului, de scurgere, de evacuare), cilindree a unei pompe sau motor; (inf) capacitate (și de memorare), lungime a cuvântului (la calculator); (mat) număr maxim de cifre
capacity chart (mas-un) schemă a unei mașin-unelte privind dimensiunile maxime ale pieselor de prelucrat
capacity control (termo) reglare / variație a puterii frigorifice / a unui compresor
capacity for decomposition (chim, met) capacitate / putere de descompunere
capacity for hardening (met) călibilitate
capacity-head curve (mas) curbă de presiune-randament
capacity motor (el) motor asincron cu condensator
capacity of pump(ing) (hidr) debit al pompei
cap and gown (edu) ținută universitară, "tichie și robă"
cap chisel (mas-un) daltă lată
cape cap, promontoriu; capă, pelerină
cap for a casing (hidr, ind chim) cap de coloană
cap head (OM) cap de țeavă
capillarity (fiz) capilaritate
capillarity / capillary constant (metro, fiz) constantă de capilaritate
capillarity / capillary hysteresis (metro, fiz) histerezis de capilaritate
capillary (fiz) (tub) capilar, capilară
capillary attraction (fiz, chim) atracție capilară, capilaritate, efect capilar
capillary brazing / soldering (met) lipire capilară
capillary crack (met) fisură capilară
capillary drying (fiz) uscare (a unui solid poros) prin efect capilar

capitalize on

capillary feed alimentare prin capilaritate / prin efect capilar; (T) ungere cu fitil
capillary filling pressure (fiz) presiune capilară de umplere
capillary fitting (met) îmbinare sudată / lipită prin capilaritate
capillary flask (chim) balon cu capilar
capillary force (fiz) forță capilară
capillary pressure (fiz) presiune capilară / în capilar
capillary regulator (metr) dispozitiv capilar de reglare, regulator capilar (la frigidere de tip comercial mai mici)
capillary rice (fiz) ridicare, urcare capilară
capillary tension (fiz) tensiune capilară
capillary tube (fiz) tub capilar, capilar
capillary viscometer (T, hidr, metr) vâscozimetru capilar
capillary water (T, fiz) apă capilară
capital capitală; (constr) capitel / coronament; (ec) capital, fond, venit, sursă; (în text) majusculă, literă de titlu; principal, fundamental, esențial, capital; excelent
capital assets (ec) fonduri fixe
capital costs (ec) cheltuieli de investiție
capital cut-off point (ec) punct până la care se poate dobândi capital în mod rentabil
capital depreciation (ec) amortizare
capital equipment (TH) utilaj / echipament greu, utilaj de bază
capital expenditure (ec) cheltuieli de investiții
capital gains (ec) profituri realizate din vânzarea investițiilor capitale
capital goods (ec) mijloace de producție (mașini, echipament), fonduri fixe
capital intensive industry (ec) industrie cu investiții mari pe unitate de produs
capital investment (ec) investiții (capitale), plasamente, fonduri fixe
capitalise (ec) a transforma în capital, a valorifica, a profita de un avantaj
capitalise on (ec) a face capital din, a valorifica, a beneficia de pe urma, a profita de
capitalism (ec) capitalism
capitalist (ec) capitalist
capitalistic (ec) (*adj*) capitalist
capitalization (ec) capitalizare, transformare în capital, valorificare, rentabilizare
capitalize (ec) a capitaliza, a fructifica, a valorifica, a transforma în capital, a rentabiliza; a tipări cu majuscule
capitalize on (ec) a scoate venituri din, a-și face un capital din, a valorifica un avantaj, a folosi în avantajul său

capital letter

capital letter literă mare, majusculă
capital levy (ec) impozit pe capital; confiscarea unei părți din avere de către stat
capital market (ec) piață de capital, piață financiară
capital outlay (ec) investiții capitale
capital output ratio (ec) raport dintre investiție și producție
capital scrap (met) fier vechi, deșeuri masive
capital stock (ec) acțiuni dând drept de proprietate asupra unei societăți
capitation calculare pe cap / pe om; (ec) capitație, impozit pe (cap de) locuitor
cap key (OM) cheie tubulară
capless tyre valve (auto, OM) ventil fără capac pentru anvelope / pneuri
cap nut (OM) piuliță înfundată / oarbă / olandeză
cap of connecting-rod big end (OM, termo) capac al capului de bielă
capote manta cu glugă; (auto) capotă
cap paper hârtie de împachetat
capped end (OM, hidr) extremitate izolată / înfundată (d. o conductă etc.)
capper (mas, alim) mașină de capsulat / de închis sticle cu dopuri
cap piece (OM) capac
capping (met) formare de crustă
caprine (alim) caprin, de capră
caproic acid (chim) acid caproic
capron (plast, chim) capron
cap screw (OM) dop / capac filetat, șurub cu cap / cu dop
cap shore (nav) epontilă, pontil
capsicum (alim) ardei gras
capsize a (se) răsturna, a bascula; a șavira
capsizing (nav) basculare / răsturnare a navei, trecere a fluxului în reflux
capsizing gradient pantă critică
capstan (nav) cabestan, vinci; (TH) rolă, motor fix, vârtej, troliu, vinci, tambur, rașpel
capstan drive (OM) acționare cu cabestan / cu rolă de transport al benzii
capstan drum (OM) tambur de cabestan
capstan head (hidr) capăt de cabestan; (mas-un) cap revolver / cilindric cu găuri radiale / găurit în cruce
capstan lathe (mas-un) strung revolver (cu cărucior dublu al capului-revolver)
capstan motor motor de antrenare (și al cobes-tanului)
capstan nut (OM) piuliță rotundă, cu găuri pentru cheie
capstan rest (mas-un) sanie dublă a capului-revolver

carat

capstan saddle (mas-un) cărucior / sanie inferioară a(l) capului revolver
capstan screw (OM) șurub cu cap cilindric găurit în cruce
capstan-turned (mas-un) prelucrat(ă) la strung-revolver
capstan wheel (OM) roată de mână cu brațe / cu spițe
capsular capsular, capsulat
capsulated capsulat, cu capsulă
capsule capsulă; capsă detonantă, carcasă mică; rezumat, compendiu; a capsula; a rezuma, a condensa
captain's bridge (nav) pasarelă de comandă, puntea comandantului
captainship (nav) grad de căpitan, conducere
caption titlu (de paragraf, de capitol), legendă (la o ilustrație); generic, titlu, subtitlu
captious delicat; penibil; greu de mulțumit, dificil; insidios
captiously (*adv*) (în mod) insidios, prea critic
captivate a capta (și atenția), a atrage, a captiva
captivation (fiz) captare
captive (fiz, TH) captiv, prins
captive device (mas, mas-un) dispozitiv care nu se detașează, chiar dacă unele elemente de asamblare (filete) se desfac / care nu cade / care nu-și modifică poziția / captiv
captive device fastener (OM) asamblare la care, prin desfacere, elementele componente (șurub, piuliță etc.) nu cad / rămân captive (în piese)
captive float (OM, hidr) flotor captiv, legat de un corp plutitor
captive foundry (met) turnătorie pentru producția de bază a uzinei
captive screw (OM) șurub prizonier / care nu cade la deșurubare
captivity captivitate
capture (fiz) captare, captură, prindere, a capta; (inf) captare a datelor (de pe un document); prinde, a captura
capture area plan de absorbție
car (auto) mașină, automobil, autoturism, cărucior; (cf, met) vagon(et) (și de tramvai), boghiu; cabină de ascensor
caramel (alim) zahăr ars, caramel, caramelă
carat (metr) carat, unitate de măsură a proporției de aur din aliaje, egală cu a 24-a parte din masa totală a aliajului; unitate de greutate pentru pietre prețioase, egală cu 0,2053 g, unitate de măsură pentru masă pentru pietre prețioase: 1 carat = 0,0002 kg; (nav, ec) a 24-a parte din proprietatea unei nave; (ec) cotă de participare la o societate comercială

caraway

caraway (alim) chimen
carbarn depou de tramvaie
carbenes (chim) radical organic care conține carbon bivalent
carbide (chim, met) carbură, carbid
carbide basket (ind chim) retortă a generatorului de acetilenă
carbide capacity (ind chim, met) umplutură de carbid (a generatorului de acetilenă)
carbide carbon (met, chim) carbon de carbid, carbon de cimentare
carbide container (OM) casetă / container pentru încărcătura de carbură de calciu
carbide cutter (mas-un) sculă de așchiere, cu carbură / cu carburi
carbide die (mas-un) filieră din aliaj dur / din carburi
carbide drill (mas-un) burghiu cu plăcuțe din aliaj dur / din carburi metalice
carbide milling cutter (mas-un) freză cu plăcuțe din aliaj dur / din carburi metalice
carbide of iron (met) carbură de fier
carbide planing (mas-un) rabotare cu cuțite cu plăcuțe din aliaj dur / din carburi metalice
carbide-shank boring tool (mas-un) cuțit de strunjit interior, cu corp activ din carbură
carbide slag (met) zgură carbidică
carbide tip (mas-un) placă / plăcuță de aliaj dur / de carburi metalice (montată pe port-cutie etc.)
carbide-(tipped) tool (mas-un) cuțit armat cu plăcuță de aliaj dur (prin lipire), cuțit cu carburi dure depuse pe tăiș
carbide-tool sharpening machine (mas-un) mașină de ascuțit scule / cuțite cu plăcuțe din carburi
carbiding (chim, met) carburare
car body (auto) caroserie de automobil
carbohydrate (chim) hidrat de carbon, hidrocarbonat
carbolic (chim) carbolic, fenic
carbolic acid (chim) acid fenic, fenol
carbology (met) carbology, aliaj dur pentru scule așchietoare
carbon, Carbon (C) (chim), carbon, cărbune pur, electrod, diamant (negru), negru de fum, calamină; (el) cărbune (perie de motor), electrod; (hârtie) indigo
carbonaceous material (chim, met) agent de carburare; substanță / material conținând carbon sau compuși de carbon
carbon-arc electrode (el) electrod de cărbune
carbon-arc welding (met) sudare cu arc electric, cu electrod de cărbune
carbonate (chim) carbonat

carbon loss

carbonated (chim) gazos (d. un fluid)
carbonation (chim) saturare cu acid carbonic
carbon-base material (chim) material pe bază de carbon
carbon-bearing (chim) care conține carbon
carbon black (termo, mas) negru de fum, calamină, funingine
carbon-black stock (ind chim) amestec (de cauciuc) șarjat cu negru de fum
carbon bridge (auto) ancrasare a bujei; (chim) punte de carbon
carbon carburisation steel (met) oțel-carbon de cimentare
carbon concentration (chim) saturare cu carbon
carbon content (met) conținut de carbon (și în oțel)
carbon copy copie cu indigo, copie fidelă
carbon dating datare cu carbon (radioactiv)
carbon dioxide (CO₂) (chim) dioxid de carbon
carbon drop (met) afinare, eliminare (parțială) / scădere a conținutului de carbon (din oțel)
carbon engineering steel (met) oțel-carbon de construcție / pentru elemente de mașini
carbon electrode (el, met) electrod de cărbune
carbon elimination (met) eliminare (parțială) a carbonului, afinare (la oțel)
carbon equivalent (met) carbon echivalent (la aprecierea sudabilității)
carbon feed (TH) aprovizionare cu cărbuni; (el) avans al cărbunelui de contact
carbonic acid (chim) acid carbonic
carboniferous carbonifer
carbonify a carboniza
carbonisation (brit), (met) carbonization (amer) (chim, met) carbonizare, cocsificare, cimentare, cărbune
carbonisation at low temperature (chim) carbonizare la temperatură joasă, semicarbonizare
carbonisation plant (met) cocserie
carbonise, (met) carbonize (amer) a carbura, a carboniza, a cocsifica
carbonised residue (met, ind chim) cărbune rezidual, reziduu carbonizat
carbonising (chim, met) carbonizare, cocsificare
carbonising agent (met) agent de carburare; (chim) agent de carbonizare
carbonising flame (chim, met) flacără reductoare
carbonising period (met) durată de afinare
carbonitriding (met) (procesul de) carbonitrurare
carbon loss (termo) pierderi de energie termică, din cauza neoxidării complete a combustibilului; (met) pierderea carbonului din stratul superficial al oțelului din cauza unui tratament greșit

carbon-molybdenum steel

carbon-molybdenum steel (met) oțel-carbon slab aliat sau aliat cu molibden
carbon monoxide (CO) (chim) monoxid / oxid de carbon
carbon monoxide poisoning (med) intoxicare / otrăvire cu monoxid de carbon
carbon paper (hârtie) indigo
carbon penetration (met, chim) penetrație / pătrundere a carbonului, cementare
carbon period (met) perioadă / interval de carburare (cementare)
carbon pickup (chim) saturare de / în carbon; (met) mărire a conținutului de carbon (și la turnare)
carbon-pile pressure transducer (metr, el) transductor de presiune pe baza modificării rezistenței plăcilor de carbon, presate
carbon potential (met) proprietatea mediului de a altera conținutul de carbon din stratul superficial al aliajelor (feroase) expuse
carbon-producing (met) cocsificare, cocsare
carbon-residue test (met) determinare a cifrei de cocs
carbon-resistance thermometer (metr, el) termometru cu rezistență de carbon
carbon restoration (met) recarburare
carbon rod (el, met) tijă / perie de cărbune, bară-electrod (la oțelării electrice)
carbon steel (met) oțel-carbon / nealiat
carbon steel narrow strip (met) bandă îngustă din oțel-carbon
carbon-steel roll (met) cilindru din oțel-carbon
carbon sulphide (chim) sulfură de carbon
carbon tool steel (met) oțel-carbon pentru scule
carbonyl (chim) (radical) carbonil
carborundum (chim) clorură de siliciu, carborund
car-bottom furnace (met) cuptor cu vatră mobilă
car-bottom hearth (met) cu vatră mobilă (d. cuptoare)
carbony (chim) recipient / balon de sticlă (pentru acid)
car building (ind, TH) construcție de automobile / de vagoane
carburation (auto, mas) carburare; (met) carburare, cementare
carburet a carbura
carburetted mixture (auto, termo) amestec combustibil
carbureting process (met) (procesul de) cementare / carburare
carburettor, carburetter (auto) carburator
carburettor barrel (auto) tobă a carburatorului

cardan axle / shaft

carburettor bowl (auto) cameră a flotorului / plutitorului din carburator
carburettor choke (auto) clapetă de aer a carburatorului
carburettor control (auto) tija de comandă a carburatorului
carburettor engine (auto) motor cu carburator
carburettor flange (auto) bridă / flanșă de racord a carburatorului
carburettor float (auto) plutitor al carburatorului
carburettor link / linkage / rod (auto) tijă de comandă a carburatorului
carburettor setting / turning (auto) reglare a carburatorului
carburettor throttle (auto, OM) ștrangulator al carburatorului, difuzor
carburettor ventury (auto) difuzor de carburator, ștrangulator a carburatorului
carburation (chim, met) carburare, îmbogățire în carbon (și cementare)
carburiize (met) a carbura, a cementa
carburiize partially / slightly / superficially (met) a carbura / a cementa parțial / superficial
carburiizer (met) material (de adaos) de cementare; (chim) agent de carburare
carburiizing (met) cementare, carburare
carburiizing agent (met, chim) agent de carburare, sare de călire
carburiizing bath (met) baie de cementare
carburiizing box (met) cutie de cementare
carburiizing by gas(es) (met) cementare în mediu gazos
carburiizing by salts (met) cementare în baie de săruri
carburiizing steel (met) oțel de cementare / cementabil
car carrier (auto, transp) remorcă specială pentru transportat automobile
carcass (OM) carcasă, carter, schelet; (auto) carcasa anvelopei; (TH) șasiu, ramă
carcass building (OM) construcție de schelet / de carcasă
carcass chilling process (alim) refrigerare primară, zvântare / uscare prin refrigerare
car-casting (met) turnare pe vagonet
car coupler (cf, OM) cuplă de vagoane
card tichet, bilet; buletin / card de identitate; (TH) fișă, diafragmă, cardă, darac, a carda, a dărâci; (el) suport de înfășurare; (inf) cartelă (și perforată); (ec) card (bancar)
cardan (OM) cardan, crude cardanică
cardan axle / shaft (OM) arbore cardanic / articulat

cardan drive / transmission**carpet**

cardan drive / transmission (OM) transmisie cardanică
cardan joint (OM) articulație / cuplaj cardanic(ă)
cardan wave (OM) arbore cardanic / articulat, ax în cruce
cardboard (de) carton, mucava
cardboard box teacă, cartonaj, cutie de carton / de mucava
card-boxes embossing machine (mas-un) mașină de presat cutii
card-boxes gluing machine (mas-un) mașină de lipit cutii pliante
card catalogue cartotecă, fișier
card dumper (cf, met) culbutor (de vagoane)
cardinal de bază, principal, cardinal; roșu aprins / cardinal; (mat) numeral cardinal
cardinal number (mat) numeral cardinal
cardinal point punct cardinal; reper de bază
card index cartotecă, fișier
car driver (auto) șofer, conducător auto
care întreținere, grijă; îngrijorare; atenție; prevenire; a avea grijă de, a se strădui, a se îngriji;
take ~ of a avea grijă de; **want of ~** neatenție
careen (nav) carenă, canarisire, înclinare, a abate / a înclina în carenă, a carena, a se canarisi, a se înclina într-o parte
careenage (nav) carenarisire, carenare, abatere în carenă
career carieră, profesi(un)e; înaintare, progres; viață, existență
careerism carierism, arivism
careerist carierist, arivist
care for a arăta interes pentru, a avea grijă de
carefree lipsit de / fără griji
careful atent, grijuliu; prudent; minuțios, migălos; scrupulos
carefully (*adv*) atent, cu grijă; cu prudență; minuțios, cu migală
carefulness atenție, grijă, prudență; migală, minuțiozitate, acuratețe
careless lipsit de / fără griji; nepăsător; neatent, indolent; neglijent
carelessly (*adv*) (în mod) neatent; neglijent; fără să-i pese; (în mod) nechibzuit; fără să vrea, neintenționat, întâmplător
carelessness lipsă de griji; nepăsare; indolență; indiferență
car elevator / lift (auto, TH) elevator auto, lift (pentru lucrări de întreținere)
car engine (auto) motor de automobil
care of (auto) întreținere; (ec) prin grija / bunăvoință
caret semn de omisiune (în poligrafie)

caretaker persoană care are grijă de ceva; responsabil; păzitor; îngrijitor; provizoriu, interimar
care to a dori
car feeder (cf, met) alimentator (încărcător) în vagonete
car frame (cf) cadru de osie / de rulare; (mas) suport al căii de rulare (la macarale); șasiu de automobil
car-hearth furnace (met) cuptor cu vatră mobilă
cargo (nav) încărcătură, marfă, cargou, caric
cargo area (auto) portbagaj
cargo block (nav) macara de bigă
cargo boat / vessel / ship (nav) cargou, cargobot
cargo body (auto) caroserie de autocamion
cargo boom (nav) bigă de încărcare
cargo capacity (nav) capacitate de încărcare
cargo-carrier (nav) cargou, cargobot
cargo deadweight (nav) capacitate netă / utilă de încărcare
cargo door poartă de încărcare; (nav) sabord de încărcare
cargo fall (nav) cablu al palancului de încărcare
cargo gear (nav, ind) instalație de încărcare
cargo handling appliances (ind, transp) utilaj(e) de manipulare a mărfurilor
cargo hatchway (nav) gură de magazie
cargo headlight / lamp (auto) far al unui autovehicul, lumină de semnalizare (în față)
cargo hook (nav, transp) cârlig de încărcare
cargo in bulk marfă în vrac
cargo liner (nav) cargobot de linie
cargo net (constr) plasă de încărcare
cargo oil pump (nav) pompă de ulei
cargo reefer space (alim, termo, nav) magazie / spațiu frigorific(ă)
cargo train (cf) tren de marfă
cargo truck / vehicle (auto) autocamion
cargo winch (nav) vinci de marfă
car levelling device (cf) dispozitiv automat de nivelare
carload (cf) vagon-cisternă, cisternă
carman șofer; (*amer*) manipulant, vatman
Carman's tortuosity model modelul sinusoidal al lui Carman
Carnauba wax (plast) ceară de carnauba (din frunzele arborilor de ceară din Brazilia)
Carnot cycle (termo) ciclu Carnot
carousel carusel; (*amer*) bandă rulantă pentru bagaje (și în aeroport)
carpenter dulgher, tâmplar; a fi dulgher / tâmplar
carpenter's glue (chim, alim) clei de oase
carpentry dulgherie, tâmplărie; lemnărie
carpet covor, strat superficial / de protecție; (constr) îmbrăcămintă a drumului

carpet bag

carpet bag sac / geantă de voiaj
car retarder (cf) frână de cale; (el) limitator de viteză a cabinei (la ascensor)
car revision (cf) revizie a vagoanelor
carriage căruț, car, cărucior, vehicul, sanie;; transport, cărușie; îndeplinire, executare; (TH) ramă, cadru; (auto) șasiu; (ec) cost al transportului; (mas-un) suport, sanie a unei mașin-unelte, cărucior de macara; (inf) car al unei imprimante; (met) perna cajei (de laminor); (cf) vagon (de pasageri); (mil) afet de tun; (jur) votare (a unui proiect de lege)
carriageable carosabil, practicabil (d. un drum); transportabil
carriage apron (mas-un) placă de zăvorâre, sort (la strung)
carriage body (auto) caroserie (și de automobil)
carriage bolt (OM) șurub / bolț cu umăr pătrat sub cap, pentru a evita rotirea lui la strângerea piuliței
carriage delivery (mas-un) dispozitiv de eliminare / de evacuare cu cărucior
carriage examiner (cf) revizor de vagoane
carriage forward (ec, transp) transport de plătit, cu plata la primitor
carriage frame (cf, OM) șasiu de vagoane
carriage free (ec) franco, plătit, francat, gratuit, fără plată; transport gratuit
carriage gain întindere cu căruciorul
carriage gauge (TH) gabarit de încărcare
carriage guide-bar (mas-un) glisieră a saniei, șină de ghidare a saniei
carriage handle (mas-un) manetă pentru deplasare manuală a căruciorului / saniei
carriage rack (mas-un) cremalieră a saniei / a căruciorului
carriage return (c) readucere a carului / a cartușului unei imprimante la stânga
carriage return mechanism (met) mecanism de întoarcere a căruciorului (și pentru rulouri)
carriage saddle (mas-un) cărucior (suport)
carriage slide (mas-un) sanie / ghidaj a(l) căruciorului
carriage stop (mas-un) dispozitiv (și de strung) de poziționare (precisă)
carriage way (auto) parte carosabilă (a drumului)
carrick bend (nav) nod de împreunare
carrier persoană care transportă ceva; hamal, comisionar, purtător; (chim) solvent, accelerator (pentru lacuri), suport (flexibil, pentru adezivi); (inf) purtător de date; (ec) societate de transport; (mat) reprezentant, suport, mulțime-suport; (nav) navă de transport, portavion; antrenor (la strung de precizie); (el, autom)

carryall

frecvență purtătoare; sarcină liberă; purtător (la un semiconductor); (OM) colier, roată dințată de transmisie; (termo) agent termic / caloric; (TH) suport, susținător, crampon, purtător, vehicul, bridă, cărucior, transportor, conveier, consolă
carrier bag sac de mare capacitate (de plastic sau de hârtie)
carrier bar (constr, mec) bară de suport / de susținere
carrier bolt (mas-un, OM) bolț de antrenare, bolț conducător
carrier compound (chim, alim) compus intermediar
carrier frequency (fiz, autom) frecvență purtătoare (a unui semnal)
carrier (idle) (OM) rolă purtătoare / de susținere
carrier of water acvifer
carrier pin (OM) bolț de antrenare
carrier pinion (OM) pinion intermediar
carrier plate (OM, mas-un) flanșă / placă de antrenare
carrier ring (OM) inel de reazem / rolă cilindru
carrier roll (alim, ind chim) valț de conducere
carrier roller (OM) roată purtătoare (pe șenile)
carrier set (met) grup de role purtătoare / de susținere
carrier slot (OM) șanț al flanșei / rolei / cilindrului de antrenare
carrier vehicle (auto, transp) mijloc de transport auto
carrot (alim) morcov; de culoarea morcovului (roșcat, roșu)
carrot tool (mas-un) carotier, sculă așchietoare pentru decupare cu miez
Carr's flowability index (ind chim, alim) indicele de flotabilitate a lui Carr
carry a duce, a purta, a căra; a transporta, a (sus)ține, a sprijini; a suporta; (agr) a întreține, a hrăni, a nutri (d. teren); a avea grijă de, a întreține; (ec) a ajuta bănește, a subvenționa, a reporta, a aduce venit / dobândă; (med) a transmite, a răspândi (boli); (mat) a ține (în minte o cifră etc.); a avea, a dispune de, a avea de vânzare (în comerț); a avea, a conține, a cuprinde; a tipări, a publica (articole); a atrage după sine, a face posibil / necesar; a antrena; a spori, a mări, a duce mai departe, a continua (în spațiu, timp, în mod gradat); a face să ajungă într-o situație; a împinge, a forța; (autom, inf) report, transfer; a conduce, a comanda; a prelungi
carry about a duce / purta cu sine (de colo colo)
carryall sac de mână; (auto, transp) camion cu bănci laterale

carry along

carry along a lua / duce cu sine; a duce mai departe, a antrena; a lua, a duce; a trage cu sine
carry away a duce cu / după sine; a transporta; a entuziasma; a smulge; a răpi; a îndepărta; a se rupe, a pierde (și la transportare)
carry back a (re)aminti (cuiva) trecutul
carry flip-flop (el) circuit basculant de transfer / de report
carry forth a arăta, a prezenta, a expune
carry forward a duce mai departe, a continua; (ec) a reporta
carry further a continua, a duce mai departe
carry in a introduce (date în calculator); a aduce (înăuntru / în interior)
carrying purtător, susținător, care duce / poartă; de transport; portant
carrying agent (chim, mediu, med) agent / mediu purtător / de antrenare
carrying area (mec, OM, T) suprafață portantă / utilă (la transportoare) / care susține sarcina
carrying away antrenare, transportare
carrying capacity (el) intensitate admisibilă; capacitate de trafic; (TH) capacitate portantă / de încărcare / de ridicare, forță ascensională, sarcină admisibilă, portanță
carrying costs (ec, transp) cheltuieli / costuri de transport
carrying frame (constr, mas) schelet purtător, cadru de susținere
carrying-off îndepărtare; (TH) abatere, deviere
carrying ring (OM) inel de reazem / de sprijin
carrying rope (OM, constr) cablu portant
carrying scraper screper pe roți
carrying sling (OM) clemă / buclă de suspensie / de prindere / de suspendare
carrying strap (met, OM) bandă suport / de suspensie, curea purtătoare
carrying tongs (met, hidr) clește de transportat țevi
carry off a lua / duce cu sine, a antrena, a îndepărta; a înstrăina; a evacua, a elimina; a face / executa bine și cu ușurință; a câștiga (o victorie); a cauza moartea cuiva
carry on a continua; a duce mai departe; (TH) a conduce (un proces tehnologic); a se ocupa cu, a fi angajat (într-o afacere); a întreprinde (o acțiune); a lucra mai departe
carry-out (*amer*) magazin cu preparate culinare
carry out a îndeplini, a executa, a efectua, a face, a exercita; a scoate, a elimina; a realiza; a duce la bun sfârșit, a îndeplini
carry over a duce / trece dincolo; (ec) a reporta
carry-over surplus; rest, rămășițe; (ec) report; (TH) influență (a unei activități asupra alteia)

carus(s)el

carryover (termo) particule solide și fluide, antrenate odată cu aburul
carry rudder (metr, nav) a avea tendința de abatere, a avea derivă
carry through a îndeplini, a efectua, a realiza; a ajuta, a sprijini; a scoate din încurcătură; a continua să existe, a nu dispărea
carry to account (ec) a trece în cont
carry up a ridica, a construi; (ec, mat) a reporta; a rămâne, a persista, a continua
car shed (auto) garaj; (*amer*) depou (de tramvaie, de vagoane)
carsick (auto, med) care suferă de rău de mașină
cart camion, cărucior (și cu două roți), vagon(et), roabă; a duce, a căra (și cu mâna)
cartage transport cu tracțiune animală, camionaj; (ec) cost al transportului
carte blanche formular necompletat; semnătură în alb; deplină libertate de acțiune
cartel cartel
cartesian (mat, mec) cartezian
cartesian coordinates (mat, mec) coordonate carteziene / ortogonale (în plan sau spațiu)
carton (constr) carton asfaltat; mucava, cutie de carton; cartuş de țigări; centru al unei ținte
cartouche cartuş (și ornament), celulă; legendă (la desene); (mil) cartuşieră
cartridge (c, mil) cartuş (de armă, de imprimantă etc.)
cartridge case (c) tub / casetă a(l) cartuşului
cartridge clip (mil) lamă de cartuş
cartridge cylinder (*revolver*) (mas-un) tambur port-scule la un strung-revolver
cartridge / cellular filter (alim, mediu, ind chim) filtru celular / cu alveole / cu celule / cu site filtrante demontabile
cartridge fuse (el) siguranță fuzibilă tubulară, bușon fuzibil
cartridge heater (termo) cartuş de încălzire, încălzitor / element tubular
cartridge paper (mil) hârtie pentru cartuş
cartridge plug (el) fișă cu siguranță
cartridge powder tool (constr) pistol pentru fixarea buloanelor prin explozie
cartridge starter (auto) demaror cu cartuş
cartridge valve (hidr) aparat / supapă (tip) cartuş
car trunk (auto) porbagaj
car-type cooling conveyer (met) transportor cu răcire pe cărucioare (pentru rulouri calde)
car tyre (auto) anvelopă auto / de automobil
car unloader (cf, met) descărcator de vagoane
carus(s)el (el) comutator-adaptor de tensiune; (TH) transportor circular / cu bandă fără sfârșit / continuă

carve

carve a scobi, a grava, a ciopli, a săpa, a scoate, a decupa, a tăia, a excava; (alim) a tăia carnea
carve out a tăia, a sfârteca, a dezmembra; a-și face o carieră / un drum în viață
carver cioplitor, sculptor, gravor; cuțit de sculptat în lemn; (alim) cuțit de tăiat carne
carve up a tăia (porții); a împărți, a diviza (și un teritoriu, un teren); a tăia, a răni cu cuțitul
carving scobire, scobitură, tăiere
carving knife (mas-un) cuțit de sculptat în lemn; (alim) cuțit de tăiat carne
car wash (auto) spălare a unui automobil
car washer (auto, mas) aparat / instalație de spălat mașini
car wash pump (auto, OM) pompă pentru (instalație de) spălat automobile
car wheel boring machine (mas-un) strung-carusel pentru strunjirea interioară a bandajelor roților
cascade cascadă, jerbă de cascadă; a face să se reverse, a se revărsa; (cf) zonă de rapiduri; (el) grătar de palete fixe în coroana statorului, legare în cascadă / în serie; (met) dispunere / amplasare în cascadă a băilor (de tratament / de decapare etc.)
cascade circuit (el) legare / legătură în cascadă / în serie
cascade connection (el, mec) montaj / cuplaj în cascadă / în serie
cascade control (el) reglare (a vitezei) prin cuplare în cascadă (a două motoare asincrone); (autom) sistem de control cu două bucle, una fiind subordonată celeilalte
cascade cooler (termo) răcitor în trepte
cascaded (TH) (legat) în serie (d. mașini)
cascaded carry transport în serie / succesiv / în cascadă
cascaded connection (el) conexiune în cascadă, descompunere a unei scheme complexe într-un set de scheme mai simple, conectate în serie
cascade impactor (TH) factor de impact în serie
cascade milk cooler (alim, termo) răcitor de lapte prin aspersiune
cascade oiling (OM, T) ungere cu inele / gravitațională / prin cădere
cascade sequence (met) sudare continuă, cu mai multe treceri
case ladă, dulap, sac, înveliș, corp, carcasă, cameră, vitrină, carter, toc, teacă, cutie, etui, husă, sertar; (constr) schelet de clădire, ramă, pervaz; trusă; situație, caz, întâmplare, incident, accident; (OM) recipient, înveliș, husă, carcasă; (met) strat cementat, cutie pentru cementare;

caseous

(metr) carcasa (de aparat); a înveli, a acoperi, a pune într-o cutie / în ladă, a căptuși, a tuba, a așeza, a amplasa, a plasa; (jur) caz, proces, probe; (med) pacient
case board scândură subțire
case carburizing (met) carburare / cementare în cutie
case-chilled (met) călit (albit)
cased încasetat, cu carcasă, în cutie
cased beam (constr) grindă îmbrăcată în beton, grindă-cheson
cased-butt coupling (OM) cuplaj cu manșon
cased catch (OM) capac de închidere
case depth (met) adâncime a cementării / a stratului cementat
cased glass (ind chim) sticlă / geam compus(ă) din mai multe straturi
case drain flow (hidr) circulație (suplimentară) de răcire a fluidului (realizată printr-un modul atașat, deservit de o pompă)
casefy (alim) a se brânzi
case girder (constr) grindă îmbrăcată în beton
case(-)harden (met) a cementa (în cutii), a căli (prin cementare); a înăspri; a face nesimțitor
case-hardened crossing / frog (met) inimă de încrucișare la oțel turnat
case hardened steel (met) oțel cementat
case hardener (met, chim) agent de cementare
case hardening (met) călire / durificare (superficială) prin cementare în cutii
case hardening box (met) cutie de cementare
case hardening carburizer / compound (met, chim) amestec de cementare
case hardening furnace (met) cuptor de cementare
case-hardening material / powder (met) material / praf de cementare (pentru cementare în cutii)
case hardening steel (met) oțel durificabil prin cementare / de cementare (în cutii)
casein (alim, chim) proteină, cazeină
case knife cuțit de vânătoare / de masă
case law (jur) precedent juridic, lege bazată pe precedente, jurisprudență
case-making drum (ind chim, OM) tobă de confecționat anvelope
casement window (constr, OM) fereastră bantantă, oberliht
case of cock (OM, hidr) corpul robinetului
case of emergency / of need accident, calamitate, situație specială, caz de urgență / de necesitate / de forță majoră
case of loading (mec) caz de încărcare, ipoteză de încărcare
caseous brânzos, ca brânza

case redressing tool

case redressing tool (mas-un, OM) dispozitiv de închidere a carcaselor
cash (ec) bani (gheață), numerar, bani lichizi, fonduri de casă; a încasa, a schimba în bani (un cec), a plăti în numerar
cash a check (ec) a încasa un cec
cash advance (ec) acout în bani
cash and carry (ec) achitare a mărfii și transportarea ei de către cumpărător, vânzare / livrare direct în depozit (transportul fiind în sarcina cumpărătorului)
cash assets (ec) capital în numerar
cash balance (ec) sold de casă
cash before delivery (CBD) (ec) plată înainte de livrare
cash book (ec) registru de casă
cash crop (agr) recoltă destinată vânzării
cash desk (ec) casă (în magazin)
cashew mahon, acaju (culoare)
cash flow (ec) circuit financiar, flux al numerarului (zilnic / săptămânal), dare de seamă asupra încasărilor și plăților în numerar pe o anumită perioadă, total compus din profitul net și amortizări, disponibil de lichidități, balanță a disponibilităților
cashier (ec) casier; a îndepărta din serviciu, a da afară; a elimina, a îndepărta
cashier's cheque (ec) cec, bilet de bancă
cashier's office (ec) casierie
cash in (ec) a încasa un cec
cash in hand (ec) bani disponibili
cash joint (OM, hidr) îmbinare / racord cu mufă din / în corpul țevii (conduitei)
cashmere (lână de) cașmir; șal de cașmir
cash note (ec) notă de plată
cash on delivery (COD) (ec) plată la livrare, livrare contra plată
cash register (ec) casă / aparat de înregistrare (a încasărilor)
cash sale (ec) vânzare contra numerar
casing înveliș, husă, toc, teacă; (constr) ramă, pervaz, cofraj; (TH) acoperire, învelitoare, coloană de burlane, tubaj, tubare, armătură, blindaj, înveliș (și metalic), căptușire, carcasă, carter, căptușeală, anvelopă, cămașă, teacă, manta; încasetare
casing cover (OM) capac al carcasei
casing cutter / knife (mas-un) cuțit / aparat de tăiat țevi
casing head (ind chim, OM) cap de coloană
casing-head flange (OM, alim, ind chim) flanșă de etanșare a coloanei / a recipientului
casing joint (ind chim) îmbinare tubulară, pasul burlanelor, burlan

cast glass

casing machine (alim, ind) mașină de ambalat / de împachetat
casing-off tubare, închidere
casing test (hidr) probă de etanșeitate
cask (alim) butoi, butie, poloboc, butoiaș; baril
cassation (jur) casare
casserole (alim) caserolă
cassette casetă (și pentru filme / benzi, aparate mici, de măsură)
cassiterite (minrl) casiterit
cast aruncare, azvârlire; risc, șansă; (TH) formă, matriță, aspect (al unei piese), model, mular, șarjă, piesă turnată; colorit, nuanță; turnat; a arunca, a îndepărta (și ceva nefolositor), a (a)zvărli, a răspândi; (TH, met, plast) a turna, a modela, a forma, a da o formă; (jur) a condamna la plata despăgubirilor; (d. lemn) a se strâmba, a se scoroji; (d. țesături) a se strânge, a intra la apă; (mat) calcul; lână groasă
castability (met) turnabilitate, capacitate de a fi turnat, fluiditate (la turnare)
castable (met) apt pentru turnare, turnabil
cast about a arunca / turna peste tot (un lichid)
cast alloy (met) aliaj turnat / de turnătorie / turnabil
cast aluminium (met) piese turnate din aluminiu
cast aside a arunca, a (se) descotorosi; a nu ține seama de; a renunța la
cast away a arunca; a irosi, a risipi; a înlătura, a scăpa de, a se descotorosi de
castaway paria, desmoștenit al soartei; (nav) naufragiat; nefolositor, inutil
cast brass (met) piese turnate din alamă, alamă turnată
cast bronze (met) bronz turnat
cast chaplet (met) suport de fontă dubluconic, pentru miezuri
cast cold (met) a turna în cochilă
cast down a descuraja; abătut, deprimat, necăjit
castellated / castle nut (OM) piuliță crenelată / moletată
castellated socket-headed cap screw (OM) șurub cu cap crenelat, cu locaș hexagonal (pt. cheie frontală)
castellated / castle washer (OM) șaibă crenelată
caster aruncător; (met) turnător, creuzet, aparat de turnat; turnător (în ceramică); (auto) unghi de fugă a roților
caster action "on steering" (auto) efect al unghiului de fugă asupra direcției
caster sugar (alim) zahăr pudră
cast house (met) turnătorie, hală de turnare
cast flange (OM) flașă turnată
cast glass sticlă turnată

castigate

castigate a pedepsi; a critica aspru; a amenda (un text); a corecta, a îndrepta
castigation pedeapsă; corecție; (amendare (a unui text); corectare, îndreptare
casting aruncare, azvârlire; calcul prealabil; scorjire (a lemnului); (met) fontă, turnare, piesă turnată, mulare, cofrare; (constr) turnare în cofraj a betonului
casting alloys (met) aliaje de turnătorie / turnabile
casting bay / house (met) turnătorie, hală de turnare
casting bed (met) pat / placă de turnare
casting bogie / car (met) cărucior / vagonet de turnare
casting box (met) vas de turnat, cutie de formare
casting brush (met) perie de curăţat fontă turnată
casting core (met) miez de turnare
casting characteristics (met) proprietăţi de turnare
casting crane (met) macara de turnare
casting defect (met) defect de turnare
casting die (met) formă metalică / montură pentru turnare sub presiune
casting equipment (met) echipament / instalaţie de turnare
casting form (met) formă / montură de turnare (a metalelor), cochilă
casting furnace (met) cuptor de topit şi turnare
casting gate (met) pâlnie de turnare
casting gutter (met) jgheab de turnare
casting house (met) atelier de turnătorie
casting in chills (met) turnare în cochilie
casting in crucibles (met) turnare în creuzet
casting in flasks (met) turnare în cutii de formare
casting ladle (met) oală de turnare
casting loam (met) argilă de formare
casting machine (met) maşină de turnat (şi continuu)
casting metal (met) metal / aliaj turnat / turnabil / care se toarnă
casting method (met) procedeu / metodă / tehnologie de turnare
casting mould (met) formă / cutie / matriţă de turnare
casting moulded in flask (met) turnate în cutii de formare
casting nozzle (met) orificiul / ciocul oalei de turnare
casting on flat (met) turnare în poziţie orizontală
cast ingot (met) lingou (turnat)
casting paste (met) pastă de turnare

castle / castellated nut

casting pattern (met) model de turnare / de turnătorie
casting pig iron (met) fontă de turnătorie
casting pit (met) loc / groapă de turnare
casting polymerization (chim) polimerizare în bloc / în masă
casting process (met) procedeu / proces / metodă de turnare
casting properties (met) capacitate de turnare (a unui metal, a unui aliaj)
castings (met) piese turnate
castings for general engineering (met) piese turnate pentru construcţia de maşini
casting skin (met) crustă de turnare
casting slip (chim) barbotină, substanţă pentru ungerea formelor ceramice de turnare
casting strain / stress (met) tensiune de turnare rezultată din / după turnare
casting temperature (met) temperatură de turnare
casting wheel (met) dispozitiv de turnare rotativ, cu modelele dispuse pe un cerc / radial
casting yard (constr) şantier de cofrare / de turnare a prefabricatelor din beton
cast integral (met) a turna integral
cast into the sea (nav) a arunca în mare
cast iron (met) fontă turnată / de turnătorie
cast-iron cylinder (met, OM) cilindru turnat în / din fontă
cast-iron fitting (met, OM) fitting / piesă (de legătură) din fontă turnată
cast-iron founder (met) turnător de fontă
cast-iron ingot mould (met) lingotieră de / pentru fontă
cast-iron malleableizing (met) maleabilizarea fontei (de turnare)
cast-iron mould (met) lingotieră
cast-iron pipe (OM, met) tub / țeavă de fontă
cast iron piston ring (OM, termo) segment de piston din fontă
cast-iron roll (met) cilindru turnat din fontă
cast-iron scrap (met) spărturi de turnătorie, fontă veche / spartă
cast iron sewer pipe (met, OM) tub / țeavă / conductă (de legătură) din fontă turnată
cast-iron splinters (met) aşchii de fontă
cast-iron welding (met) sudare a fontei
cast-iron with eutectic matrix (met) fontă eutectică, de turnătorie
cast-iron with lamellar graphite matrix (met) fontă cu grafit lamelar
castle castel; (OM) crenelat
castle / castellated nut (OM) piuliţă crenelată / moletată

castle / castellated washer

castle / castellated washer (OM) șaibă crenelată
cast loose a elibera, a declanșa, a desfășura, a mola
cast off a arunca; a lăsa; a părăsi; (nav) a mola, a da parâma
cast metal (met) piesă turnată de / din metal, turnare a unui metal / aliaj
cast-metal case (met, OM) carcasă de / din fontă
cast moulding (met) formare prin turnare, obiect / piesă turnată
cast on (met) a completa prin turnare, turnat
cast-on test bar (met) epruvetă din același aliaj / din aceeași șarjă de turnare
castor (zool) castor; solniță; roțiță (la mobilă)
CA storage room (termo) cameră (frigorifică) cu atmosferă controlată
castor oil (agr, ind chim) ulei de ricin
castor-oil plant (agr) ricin
cast out a alunga, a izgoni; (met) a scoate din forma de turnare
cast piece (met) piesă turnată
cast plate (met) placă turnată
cast seam (met) bavură de turnare
cast shell process (met) tragere la rece a țevelor turnate fără sudură
cast slab (met) bramă, sleb
cast steel (met) oțel turnat
cast-steel ingot (met) lingou de oțel turnat
cast-steel gate (constr, mas) îmbrăcămintă / tablă de oțel turnat
cast-steel manufacture (met) elaborarea / producerea oțelului
cast-steel plate (met, OM) tablă / placă de oțel turnat
cast-steel products (met) piese turnate din oțel
cast-steel wire (met) sârmă de oțel de fuziune
cast structure (met) structură a fontei, rezultată după turnare
cast tape / film (plast) peliculă / strat turnat(ă)
cast tooth dinte turnat (fără prelucrare la o mașină-unealtă)
cast up a aduna (o coloană), a calcula, a număra, a socoti, a totaliza, a aduna
cast uphill (met) a turna prin sifon
cast weld / welding (met) sudură / sudare prin turnare / prin topire
casual întâmplător, accidental; neintenționat; nepăsător, delăsător; neglijent, neatent; neoficial (d. ținută); ocazional, provizoriu; temporar; neregulat
casually (*adv*) (în mod) întâmplător, accidental; neglijent, neatent; ocazional, provizoriu; ca de fiecare zi, neoficial
casualness nepăsare, delăsare; neglijență

catch hook

cat (mas) pisică, cărucior de macara; (nav) palanc, gheară de pisică, ancorot
cataclysm cataclism; dezastru
catalog(ue) catalog (și de prezentare a produselor), cartotecă, fișier, listă (și de prețuri), mapă, broșură; (*amer*) (edu) plan de învățământ, programă analitică; a cataloga, a trece într-un catalog
cataloguing catalogare, înregistrare a unui fișier (pe un suport extern de informație)
cataloguize a cataloga, a trece într-un catalog
catalysis (chim) cataliză
catalyst (chim) catalizator
catalytic action of metal surfaces (chim) acțiunea catalitică a suprafețelor metalice
catalytic agent / catalyzer (chim) catalizator
catalytic convertor (auto) catalizator; convertor catalitic
catamaran (nav) catamaran
cataphoresis (el, hidr) mișcarea particulelor solide în mediu lichid, sub influența câmpului electromagnetic
catapult catapultă; a catapulta; a azvârli, a arunca
cataract cylinder (auto, OM) cilindru de frână
catastrophe catastrofă
catastrophic catastrofic
catastrophic failure (T, mas) avarie / cădere catastrofală (a unui utilaj)
catch prindere, apucare, capturare; captură; (ec) câștig, venit; truc; pauză, întrerupere; (OM) opritor, pârghie / știft de oprire, cârlig, tachet, nas; clește de prindere / de angrenare, dispozitiv de prindere, fixator, zăvor, clichet, clemă, clanță; (OM) a prinde, a apuca, a captura, a zăvori, a observa o eroare, a capta, a lua; a ajunge la timp la; a înțelege, a pricepe; a lua foc, a se aprinde; (agr) șanț de scurgere
catchable care poate fi prins / apucat
catch-all (constr) debara, magazie
catch at a încerca să apuce cu, a încerca să se prindă de; a se prinde de
catch crop(s) (agr) culturi intercalate
catcher (met) laminorist din spatele cajei; (OM) opritor, curățitor, prințator; (TH) capcană, limitator de cursă, dispozitiv de prindere, clichet de blocare; (fiz) cavitate rezonantă, rezonator
catcher mark(s) (met) urme de prindere (și la rolouri, ca defect)
catcher's side (met) partea de ieșire din laminor (a tablei) și prindere pentru formarea ruloului
catch handler (OM) manivelă de antrenare
catch hook (nav, mas) cârlig de prindere

catching

catching captare; prindere; (met) transmiterea benzii din laminor, prinderea ei în dispozitivul de înfășurat rulouri
catching piece (OM) clemă / piesă de prindere
catching member (OM) prinzător, piesă de prindere
catchment prindere, prins, capturare; (TH) bazin de recepție; zonă pentru o instituție centrală (spital, școală etc.)
catchment area zonă pentru o instituție centrală (spital, școală etc.)
catchment of water (hidr, mediu) captarea / colectarea apei
catch on a înțelege, a pricepe
catch out a demasca
catch pan (mediu) recipient colector de noroi (în camera de cabluri)
catch pawl (OM) clichet de blocare
catchpenny (ec) marfă proastă
catch pin (OM) bolț, știft, șplint, știft de oprire / de prindere
catch ring (OM) inel de antrenare / de prindere
catch up a ajunge din urmă; a prinde, a prelua o idee
catchword cuvânt sau expresie la modă; lozincă; parolă; titlu de pagină; articol de dicționar
catch wrench (OM) furcă de prindere
cate (alim) mâncăruri alese, delicatese
categorical categoric, hotărât; absolut; direct; care ține de o categorie
categorically (*adv*) categoric, hotărât; absolut; pe categorii
categorize a clasifica
category categorie, clasă
catena lanț, șir; (chim) catenă
catenary (chim) catenă, lanț; (el) fir de cale; (mat) lănișor (funcție), catenă; (OM) lanț, lănișor, arc în formă de coș, cablu de suport, în (formă de) lanț, catenar
catenary equation (mat) ecuație a lănișorului
catenation (chim) catenare; șir, lanț, înlanțuire
cater (ec) a furniza provizii
caterer (alim) furnizor (de alimente), director sau proprietar de restaurant / hotel
cater for a furniza provizii pentru, a se îngriji de aprovizionarea cu; a satisface (un consumator)
caterpillar (zool) omidă; (mas, OM) mașină pe șenile, șenilă
caterpillar chain (OM) șenilă
caterpillar conveyer / conveyor (mas, mil, transp) transportor cu șenile
caterpillar (friction)-clutch (OM) ambreiaj lateral (prin frecare)

caulk

caterpillar guide (OM) placă de ghidare a șenilei
caterpillar shovel (mas, constr) excavator pe șenile cu lingură / cu cupă
caterpillar tractor (mas) tractor cu șenile
caterpillar transmission (OM) transmisie laterală
caterpillar trunk (auto) autocamion pe șenile
cathead (mas-un) mandrină cu șuruburi de strângere
cathode-base circuit (ec) montaj cu catodul comun
cathode beam (fiz) rază catodică, fascicul catodic / de electroni
cathode bearing a layer of oxide (el, chim) catod stratificat / acoperit cu oxizi metalici
cathode cleaning (el, chim) degresare catodică
cathode copper (el, met) cupru electrolitic
cathode-ray oscillograph (CRO) (fiz, el) oscilograf catodic
cathode sputtering (el) pulverizare a catodului
cathodic bombardment (fiz) șoc / incidență a(l) electronilor, bombardament catodic
cathodic cleaning (el, chim) curățire / degresare / purificare catodică
cathodic coating (el, chim) acoperire catodică
cathodic deposit (met, el) depunere catodică / la catod
cathodic pickling (met, el, chim) decapare catodică / cu catod
cathodic protection (el, chim) protecție catodică (împotriva coroziunii electrochimice)
cation (fiz, chim) cation, ion pozitiv
catoptric(al) (fiz) catoptric
catoptrics (fiz) catoptrică
cat's eye (auto) ochi de pisică
catsup (alim) sos picant (din ciuperci)
cattiness răutate, ură; falsitate, prefăcătorie; agilitate
cattish felin; rău, răutăcios; prefăcut; agil
cattle (agr) bovine, vite
cattle cake (agr) turtă oleaginoasă
cattle house (agr) staul
cattleman (agr) crescător de vite, cioban
cattle run (agr) pășune, izlaz (mare)
cattle suet (alim) seu de vită
catty felin; rău, răutăcios; prefăcut; agil
cat(-)walk (auto) mers foarte încet; (constr) pasarelă, podeț; (nav) culoar, trecere / pasarelă îngustă; scara rezervorului
cauldron (termo) cazan
cauliflower (agr, alim) conopidă
caulk (ind chim) pastă (de cauciuc, cu agent de vulcanizare) de etanșare; a călăfatui, a ștemui

caulker

caulker călăfătuitor, ștemuitor
caulking (met) etanșare a cusăturii de sudură prin forjare
caulking iron (mas-un) dorn de găurit, daltă de călăfătuire
caulking machine for pipes (mas-un) mașină de mandrinat țevi
caulking strips (met) benzi de etanșare
causality cauzalitate
causality condition (s) condiții de cauzalitate
cause cauză; temei; motiv; justificare; (jur) caz, proces; problemă, chestiune; a cauza, a pricinui
cause beyond control (ec, TH) forță majoră
causeless fără cauză / motiv; nemotivat, nejustificat
causelessly (*adv*) fără cauză / motiv; (în mod) nemotivat, nejustificat
causer vinovat; cauză, pricină
cause somebody damage a prejudicia pe cineva
cause to a face pe cineva să; a informa / înștiința pe cineva
causeway dig rutier, șosea
caustic (chim, met) caustic, corosiv
caustic dip (chim, met) soluție puternic alcalină, folosită și la decapare, baie de hidroxid de sodiu
caustic embrittlement (fiz) coroziune intercrystalină (a oțelurilor și aliajelor Fe-Cr-Ni) din cauza expunerii la soluții caustice; (ind chim, met) fragilitate / fisurare caustică
causticity (chim) causticitate
caustic soda (chim) hidroxid de sodiu (conținând 76...78% oxid de sodiu), sodă caustică, hidrat de sodiu
caustic wash(ing) (ind chim) spălare cu soluții de alcalii
cauterization (TH) bățuire
cauterize (med) a bățui, a decapa; a cauteriza
caution a preveni, a avertiza (împotriva); (jur) cautiune
cautiousness prudență, prevedere; atenție, precauție
cautionary care avertizează
cautioner (jur) garant
cautious precaut, prevăzător; prudent; atent
cave peșteră, grotă, cavernă; (constr) pivniță; (fiz) celulă; (constr) a excava, a săpa, a scobi
caveat avertisment, prevenire, opoziție (împotriva unui brevet de invenție), cerere pentru un brevet provizoriu
cavendish (agr) tutun presat
caviar(e) (alim) icre (ca aliment), caviar
cavitation (fiz, hidr, el, T) cavitație (proces dar și rezultat); (met) formare a suflurilor

cellastic tyre

cavitation damage (T) distrugere prin (uzură de) cavitație
cavitation erosion (T) uzură de cavitație și eroziune
cavitation flow (hidr) curgere a unui fluid, cu formare de bule (care ar putea iniția cavitația)
cavity cavitate, scobitură; groapă; adâncitură; (met) gol, retasură (într-o piesă turnată); excavație, cavitate (și într-o piesă), cavernă
cavity brick (constr, met) cărămidă cu goluri
cavity of mould (met) cavitate a formei / a matriței (de turnare)
cavity side part (met) parte fixă a matriței
cavity wall (constr) zid cu goluri / cu pereți dubli
cc (cubic centimeter) (metr) unitate de măsură pentru volum / capacitate: 1 cc = 0,000001 m³
ccf (100 cubic feet) (metr) unitate de măsură pentru volum / capacitate, 100 de picioare cubice: 1 ccf = 2,831684659 m³
c-clamp (mas-un) presă de mână, cu șurub; (OM), clemă cu șurub
cease a înceta, a se opri, a conțeni
cease germination (agr) a înceta germinarea
ceaseless neîncetat, continuu
ceaselessly (*adv*) (în mod) neîncetat, (în)continuu, fără încetare
cedar cedru
cede a ceda (și drepturi)
ceiling (constr) tavan, plafon; plafon de nori; (*fig*) limită
ceiling duct (constr) conductă de trecere prin acoperiș (prin tavan)
ceiling joist (constr) grindă inferioară, subgrindă
ceiling lamp plafonieră (și la autoturism)
celebrate a sărbători, a celebra; a comemora
celebration sărbătoare, celebrare; comemorare; festivitate; oficiere
celebrity celebritate; reputație, faimă; persoană cu renume
celerity iuțeală, rapiditate
celery (alim) țelină
cell (TH) cameră, colivie, secție, element, celulă; (constr) canal în cărămizile cu goluri; (el) pilă / celulă electrică, element galvanic; (inf) celulă de memorie; (met) celulă de cuptor adânc
cellar (alim, constr) pivniță (și de vinuri), beci; a ține / păstra în pivniță
cellarage (alim) pivnițe (și de vinuri), beciuri; păstrare în pivniță; (ec, alim) plată / taxă pentru păstrare în pivniță
cellaret (alim) despărțitură / spațiu pentru sticlă; bar (mobilă)
cellastic tyre (auto, mil) pneu blindat (contra gloanțelor)

cell concrete

cell concrete (constr) beton celular
cell filter (alim, hidr, ind) filtru celular
cellophane (alim, plast, chim) celofan
cellotape bandă adezivă
cell-pit furnace (met) cuptor adânc, cu celule / celular
cell-type în formă de fagure, celular
cellular (plast) celular, poros, spongios
cellular / cartridge filter (alim, hidr, mediu) filtru celular / cu alveole / cu celule / cu site filtrante demontabile
cellular insulant (el, termo) izolanț spongios / spumos / poros / celular / expandat
cellular structure (chim, constr) structură celulară
cellular wheel (hidr) roată cu cupe (pentru ridicat apa)
cellule celulă; schelet
cellulose (chim, plast) celuloză
cellulose acetate (chim, plast) acetat de celuloză
cellulose ester (chim, plast) ester de celuloză
cellulose ether (chim, plast) eter de celuloză
cellulose gum (chim, plast) gumă, rășină vegetală, solubilă în apă
cellulosic coating (el, chim) acoperire celulozică (la electrozi)
Celsius degree (metr, termo) grad Celsius
Celtium (Hf)(chim) hafniu, celțiu
cement (constr) ciment, mastic, liant; (ind chim) adeziv, clei; (constr) a cementa, a cimentat, a face priză, a lega; a consolida, a întări
cement-asbestos (constr) azbociment
cementation (constr) cimentare, chituire; (met) (adaos de) carburare / cementare, călire; întărire
cementation equipment (met) echipament de cimentare
cementation furnace (met) cuptor de cimentare
cementation power (met, chim) capacitate de legare / de cimentare
cementation steel (met) oțel de cimentare
cement carbon (met) carbon pentru cimentare / pentru călire
cemented armour (mil) cuirasă, blindaj de oțel
cemented belt (OM) curea de piele lipită
cemented carbide (met) carbură (într-un oțel) obținută după cimentare
cemented-carbide alloy (met) aliaj dur, din carburi metalice sinterizate
cemented-carbide (alloy) bit (mas-un) plăcuță din carburi metalice (pentru așchiere)
cemented-lap joint (OM) îmbinare prin lipirea capetelor suprapuse (la curele)
cemented zone (met) zonă / strat cementat(ă) / carburat(ă)

centigram(me)

cementing (constr) cimentare; (met) cementare, carburare
cementing agent (constr, chim) substanță de cimentare, ciment de legătură; (met) agent ce favorizează cementarea
cementing bath (met) baie de cimentare
cementing box / pot (met) cutie de cimentare / de carburare
cementing carbon (met, chim) carbon de călire / de cimentare
cementing machine (ind chim) mașină de cauciucare / de aplicat soluție de cauciuc
cementing material (constr, chim) ciment de legătură, material liant, substanță liantă
cementing medium (met) mediu (gazos, de săruri) de cimentare / de carburare
cementing powder (met) praf / pulbere de cimentare / de carburare
cementite (met) cementită, carbură de fier
cementite breakdown (met) descompunerea cementitei
cement mixer (constr, ind chim) amestecător de ciment, mixer, malaxor de clei / de soluție de cauciuc
cement steel (met) oțel de convertizor
censored distribution (el, autom) repartitie / distribuție controlată
censored sample selecție controlată
ensoriousness obiceiul de a critica sever
ensorship calitatea / funcția de cenzor; cenzură
ensurable care merită să fie criticat; condamnable
censure dezaprobare, a condamna, a blama, a critica
census recensământ
cent (fiz) interval între două sunete ale căror frecvențe se află într-un raport egal cu radical de ordinul 1200 din 2; (ec) a suta parte dintr-un dolar (cent)
centenary centenar
centennial centenar; care are loc la o sută de ani
center (*amer*) centru
center console (auto) consolă centrală
centesimal (mat) centezimal
centi (metr) prefix pentru 10^{-2} (pt. subunități de măsură)
centigrade (fiz, metr, fiz) centigrad
Centigrade degree (fiz, metr) grad centigrad / Celsius
centigrade heat / thermal unit (metr) centigrad termic (unitate engleză de energie)
centigrade scale (metr) scală centigradă / Celsius
centigram(me) (metr) centigram, unitate de măsură pentru masă: 1 centigram = 0,0001 kg

centigram/liter

centigram/liter (metr) unitate de măsură pentru debit masic: 1 centigram/liter = 0,01 kg/m³
centigram/second (metr) unitate de măsură pentru debit masic: 1 centigram/second = 0,00001 kg/s
centiinch (metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 centiinch = 0,000254 m
centijoule/second (metr) unitate de măsură pentru putere: 1 centijoule/second = 0,01 W
centiliter (metr) unitate de măsură pentru capacitate, centilitru: 1 centiliter = 0,00001 m³
centimeter, centimetre (cm) (metr) unitate de măsură pentru lungime, centimetru: 1 cm = 0,01 m
centimeter mercury (0°C) (metr) unitate de măsură pentru presiune: 1 centimeter mercury (0°C) = 1333,22 Pa
centimeter water (4°C) (metr) unitate de măsură pentru presiune: 1 centimeter water (4°C) = 98,0638 Pa
centimeter/square second (metr) unitate de măsură pentru vâscozitate cinematică: 1 centimeter/square second = 0,01 m/s²
centinewton (metr) unitate de măsură pentru forță, centinewton: 1 centinewton = 0,01 N
centipascal (metr) unitate de măsură pentru presiune, centipascal: 1 centipascal = 0,01 Pa
centiwatt (metr) unitate de măsură pentru putere, centiwatt: 1 centiwatt = 0,01 W
centilitre (cl) (metr) unitate de măsură pentru capacitate / volum, centilitru: 1 centilitre = 0,01 l
centimetre-gram-second sistem de unități, de măsură bazat pe centimetru-gram-secundă
centipoise (metr, T) centipoise (unitate de măsură pentru vâscozitate dinamică)
centistoke (metr, T) centistoke (unitate de măsură pentru vâscozitate cinematică)
centner (metr) chintal (=100 kg)
central central, din / de lângă centru; fundamental, esențial, principal; accesibil; situat în apropiere
central air-jet (hidr, termo) jet de aer central
central angle (mat) unghi la centru
central back pressure valve (hidr, OM) obturator hidraulic central
central brick (constr, met) cărămidă centrală / de închidere / de încheiere a bolții (unui cup-tor etc.)
central door lock system (auto) sistemul central de blocare a portierei
central field of vision (auto, mec) câmp la deschiderile din mijloc; (TH) câmp de mijloc / intermediar
central force (mec) forță centrală / centrică
central gate (met) pâlnie centrală / principală de turnare

centre drill

central girder (constr, mec) grindă principală / centrală
central heating (termo) calorifer, încălzire centrală
central heating and power plant (termo) centrală electrică de termoficare
centralised centralizat, sub un singur control
centralised greasing (T) ungere centralizată cu unsoare
centralised lubrication (OM, T) ungere / lubrifiere centrală / centralizată
centralised maintenance shop (met) atelier centralizat de mentenanță
centraliser (OM, mas-un) centrator, ghidaj(e) de centrare, centralizator
centraliser bearing (OM, mec) rulment / lagăr de centrare
centralising casing (OM) ghidaj de centrare
centralism centralism
centrality poziție centrală / principală
centralization centralizare; concentrare
centralize a (se) centraliza, a (se) concentra
centrally (*adv*) la / lângă centru
central motion mișcare centrală
central principal axis of inertia (mec) axă principală de inerție
central principal moment of inertia (mec) moment principal de inerție
central processing unit (CPU) (c, inf) unitate centrală de prelucrare a datelor, parte principală a unui calculator
central roll (met) cilindru intermediar
central wheel (OM) roată intermediară / mijlocie
centre centru, punct central, mijloc; median, central, mediu; vârf; (fiz) nucleu; (mas-un) vârf de strung; a centra, a centrui, a regla la centru, a pune / așeza la centru; (met) miez, inimă; (constr) centru; (TH) vârf
centre bearing (OM) lagăr de mijloc / intermediar
centre bit (mas-un) burghiu de centrare
centreboard (nav) derivor central
centre cut-end mill (mas-un) freză cu coadă, cu dinți drepți
centred centrat
centre disk-wheel (OM) roată (cu) disc centrat
centre distance (OM, mas-un) distanță între vârfuri / între centre / între axe (a) (a două roți dințate etc.)
centre distance modification coefficient (OM) coeficientul deplasării distanței între axe (Σ)
centre drill (mas-un) burghiu de centrare / de centruire

centre gauge

centre gauge (metr) șablon pentru verificarea vârfurilor / centrării
centre girder (mas-un) mașină de rectificat între vârfuri
centre grinding attachment (mas-un) dispozitiv de rectificare între vârfuri
centre hole (mas-un, OM) gaură de centrare
centre irons (OM) lagăr principal al balansierului
centre journal bearing (OM) lagăr intermediar
centre lathe (mas-un) strung (paralel) pentru prelucrat piese așezate între vârfuri
centre line (constr) linie centrală / axă de drum; (mat) linie de centru / mediană, linie centrală, axă; (OM) axă a găurii
centre-line weakness (met) porozitate centrală (la turnare)
centre of attack (mec) centru de aplicație
centre of attraction (fiz) centru de atracție
centre of bore (OM) axa găurii / alezajului
centre of bridging strip (mec) centru fals
centre of crystallization (met) germen / nucleu de cristalizare
centre of curvature (auto) centru de viraj; (mat, mec) centru de curbură
centre of displacement (nav) centru de carenă / de deplasament
centre of gravity (fiz, mec) centru de greutate (centru de masă)
centre of gyration (mec) centru de rotație / de girație
centre of inertia system (mec) sistem (de coordonate) al centrului de inerție
centre of lift (hidr, mec) punct de aplicație a forței portante, centru de susținere
centre of mass (mec) centru de masă / de inerție
centre of mass motion (mec) mișcare a centrului de masă
centre of moments (mec) punct neutru al momentelor
centre of projection centru de proiecție
centre of rotation (mec) centru de rotație
centre of support (mec) centru al reazemului
centre of symmetry (mat, mec) centru de simetrie
centre of tooth (OM) linie centrală / centru a(l) dintelui
centre on a se concentra asupra, a se centra pe
centre piece obiect principal; (OM) cruce cardanică
centre pin (OM) pivot
centre plug (mas-un, OM) extractor de pană
centre of porosity (met) porozitate centrală (la piese turnate)

centrifugal casting

centre point centru; (el) punct median; (mas-un) vârf al burghiului de centrare
centre punch (mas-un) punctator de centrare, dorn de perforat; a puncta
centre ram (constr) stâlp central
centre reamer (mas-un) alezor de centrare
centre rest (mas-un) lunetă fixă
centre riser (met) maselotă centrală
centre roll (met, OM) cilindru intermediar, pentru laminor
centre runner (met) pâlnie centrală / principală de turnare
centres (mas-un) vârfuri (și de centrare a pieselor); distanță maximă dintre vârfuri
centre-slung centrifugal (mas, alim, ind chim) centrifugă acționată de la partea inferioară
centre spine frame (auto) cadru al coloanei centrale (a automobilului)
centre through plate (mec, mas-un) centrul unei plăci
centre-to-centre distance (OM) distanță între centre / între axe (și la roți dințate, de curea etc.)
centre tubular chassis (auto) șasiu cu tub central / cu grindă centrală tubulară
centre(-web) wheel (OM) roată cu disc, roată-disc, roată centrală / de centru
centricity (TH, mat) centricitate
centrifugal centrifugă; centrifug(al)
centrifugal acceleration (mec) accelerație centrifugă
centrifugal action (TH, alim, ind chim) centrifugare
centrifugal air blower / pump (mas) suflantă centrifugă de aer
centrifugal air compressor (mas, termo) compresor centrifugal de aer
centrifugal atomizer (alim, ind chim) atomizor centrifugal
centrifugal balancing machine (mas-un) mașină de echilibrat centrifugal
centrifugal basket (OM) tobă / tambur de centrifugă
centrifugal basket drier (alim, ind chim, textile) centrifugă cu tobă perforată (pentru stors)
centrifugal blender (alim, ind chim) amestecător centrifugal
centrifugal blower (mas) ventilator centrifugal, suflantă centrifugă
centrifugal box (plast) mașină de filare prin centrifugare; (mas) centrifugă
centrifugal breaker (alim, ind chim) moară centrifugă
centrifugal casting (TH) turnare centrifugală (a aliajelor metalice, compozitelor etc.)

centrifugal casting mould

centrifugal casting mould (met) cochilă pentru turnare centrifugală
centrifugal casting process (met) procedeu / metodă de turnare centrifugală
centrifugal crushing-mill (TH, mas, constr, ind chim) dezintegrator, concasor centrifugal
centrifugal discharge (mas) descărcare centrifugală
centrifugal drum (OM) tobă de centrifugă
centrifugal drying (alim, ind chim, textile) uscare prin centrifugare
centrifugal dust collector (mediu, met, ind chim) colector centrifugal de praf
centrifugal effect (mec) efect centrifugal
centrifugal fan (mas) ventilator centrifugal
centrifugal filter (alim, ind chim, mediu) centrifugă filtrantă
centrifugal force (mec) forță centrifugă
centrifugal gas scrubber (mas, met) scrubber centrifugal
centrifugal governor (autom, mec, OM) regulator centrifugal
centrifugal growth (TH) creștere a dimensiunii pe direcția forței centrifuge
centrifugal hydro-extracting (alim, textile, ind chim) centrifugare (pentru eliminarea apei)
centrifugal impeller mixer (alim, ind chim) amestecător cu braț centrifugal
centrifugal method (TH, alim, ind chim) metodă prin centrifugare
centrifugally cast concrete (constr) beton centrifugat / turnat prin centrifugare
centrifugally cast (iron) (met) turnare centrifugă
centrifugal machine (mas) centrifugă
centrifugal method (TH) (prin) metodă centrifugală
centrifugal moulding (met, plast) formare/ turnare centrifugă
centrifugal moment (mec) moment centrifugal
centrifugal oil cleaner (T, alim) filtru centrifugal de ulei
centrifugal (pressure) casting (met) turnare centrifugă (și sub presiune)
centrifugal pump (hidr, OM) pompă centrifugă
centrifugal roll mill (ind chim) moară centrifugă cu role
centrifugal screen (agr, alim, ind chim) sortator / ciur / sită centrifugală
centrifugal scrubber (met, ind chim) scrubber centrifugal
centrifugal separation (alim, ind chim) separare centrifugală
centrifugal separator (alim, ind chim) centrifugă de separare

centring error

centrifugal single-inlet fan (mas) ventilator centrifugal cu o singură intrare de aer
centrifugal speedometer (metr) tahometru centrifugal
centrifugal spinning (plast, ind chim) filare centrifugă
centrifugal spraying (TH) pulverizare centrifugală
centrifugal spray tower (ind chim) coloana centrifugă cu stropire
centrifugal starting switch (el, mec) întrerupător-demaror centrifugal
centrifugal stress (mec) tensiune cauzată de forțe centrifuge
centrifugal supercharger (termo) turbocompresor centrifugal; compresor centrifugal de supraalimentare
centrifugal tachometer (metr) tahometru centrifugal
centrifugal tendency (mec) forță centrifugă
centrifugal tray (OM) taler centrifugal
centrifugal-tyre compressor (termo) compresor centrifugal
centrifugal weight (mec) greutate centrifugă (acționată de forță centrifugă)
centrifugal whirler (mas) centrifugă
centrifugal with non-perforated basket (alim, ind chim) centrifugă fără sită
centrifugated milk (alim) lapte degresat
centrifuge (mas) centrifugă, a centrifuga
centrifuge reclaiming (ind chim) regenerare prin centrifugare
centrifuge refining (alim, ind chim) rafinare prin centrifugare
centrifuge test (mediu, ind chim) determinare a sedimentelor prin centrifugare
centrifuging (TH) centrifugare
centring centrare; (constr) calibru, centrare; (inf) centrare a semnelor; (operația de) centrare (la prelucrare sau montaj)
centring and facing tool (mas-un) cuțit pentru centrare și strunjire frontală
centring attachment (mas-un) dispozitiv de centrare
centring chuck (mas-un) mandrină de auto-centrare / cu centrare automată
centring cone (mas-un, OM) con de prindere centrică
centring control (autom, mas-un) regulator de centrare
centring device (mas-un, OM) dispozitiv de centrare
centring error (OM, mas-un) excentricitate, eroare de centrare

centring guides

centring guides (mas-un, TH) ghidaje de centrare (la montaj sau la prelucrare)
centring machine (mas-un) mașină de centruit / de dat găuri pentru centrare
centring pivot (OM) fus / cep de centrare
centring rib (mas-un, auto) nervură de centrat (și anvelope)
centring square (mas-un) echer de centrare
centring (twist) drill (mas-un) burghiu spiral pentru găuri de centrare
centripetal (mec) centripet
centripetal force (mec) forță centripetă
centroid (mat) centroidă, centru de greutate (al unei suprafețe)
centroidal (mec) axă a centrelor de greutate
centroidal axle (mec) axa centroidă / prin centrul de greutate, linia centrelor de greutate
centrum, (pl) centra centru; epicentru
centuple însutit, centuplu; a însuti, a mări de o sută de ori
century secol, veac, sută, o sută de; (metr) unitate de măsură pentru timp, secol: 1 century = 3153600000 s
ceramic (de) ceramică, ceramic
ceramic based circuit (electr) circuit imprimat cu substrat ceramic
ceramic bond (chim) liant ceramic
ceramic coating (chim, T) acoperire ceramică
ceramic composition amestec ceramic
ceramic fibers (ind chim) fibre ceramice (și pentru compozite)
ceramic filter (OM) filtru ceramic
ceramic industry industrie ceramică
ceramic insert inserție de material ceramic (la scule așchietoare, lagăre)
ceramic kiln (ind chim) cuptor de ardere a ceramicii
ceramic matrix (materiale) matrice ceramică (la compozite)
ceramic matrix composite (materiale) compozit cu matrice ceramică
ceramic products produse ceramice
ceramics ceramică, produse / obiecte ceramice
ceramic tile (constr) placă / dală ceramică
ceramic tool (mas-un, materiale) scule sau plăcuțe ceramice (de obicei sinterizate)
ceramic transducer (metr, el, materiale) traducător electrostrictiv cu ceramică
cereal (alim) cereală, fulgi de avăz
cereal crops (agr) graminee, (cultură de) cereale
cereal harvesting (agr) recoltare a cerealelor
cereals (agr, alim) cereale
cerecloth (textile, ind chim) mușama, pânză ceruită / cerată

certified public account

ceremonial de ceremonie; formal; convențional; ceremonie, ceremonial, forme de etichetă
ceremony ceremonie
cerise cireșiu, de culoarea cireșii
Cerium(Ce) (chim) ceriu
cermet (TH, materiale) material metalo-ceramic, cermet; (met) metalurgia pulberilor
cerous (chim) ceros
cert (lucru) absolut sigur; cert
certain anumit, anume; oarecare; sigur, precis, cert; categoric, neîndoios; convins; fixat; definit, determinat
certainly (*adv*) (în mod) sigur, cu siguranță, cu certitudine, negreșit, neîndoielnic; (de)sigur, bineînțeles, cum să nu, firește, da
certainty fapt cert / sigur, siguranță, precizie, determinare; fixare; definire; convingere
certes (*adv*) fără îndoială
certifiable care poate constatat, constatabil
certificate (ec) certificat, titlu (de acțiuni), recipisă; (*amer*) diplomă, atestat
certificated cu diplomă / atestat
certificate measurement (ec) situație de plată (metr), măsurare, măsurătoare certificată
certificate of acceptance proces-verbal / certificat de recepție (a unei lucrări)
certificate of addition (ec) brevet pentru invenție
certificate of correction brevet pentru invenție complementară
certificate of deposit (ec) certificat de depunere
certificate of health (med) certificat medical
certificate of origin (ec) certificat de origine / de proveniență (a mărfurilor de export)
certificate of registry (nav) certificat de naționalitate (a unei nave)
certificate of utility certificat de utilitate, titlu de protecție, similar brevetului de invenție, eliberat fără aviz de documentare
certification certificare, atestare; adevărire
certification pressure impunerea unor teste de către persoane sau instituții autorizate
certificatory adevăritor, care confirmă / certifică, confirmator
certified adevărit, confirmat; garantat, asigurat; verificat; atestat (de)
certified cheque (ec) cec vizat
certified electrical engine (el) motor electric antigrizuros
certified mail (*amer*) scrisoare recomandată
certified milk (alim) lapte verificat în laborator
certified public account (ec), (*amer*) contabil cu diplomă, revizor-contabil atestat

certify

certify a certifica, a adevăra; a verifica; (ec) a garanta; a elibera un certificat (și medical)
certify to a dovedi, a atesta cu
certitude, certainty certitudine
cerulean albastru ca cerul
Cesium (Cs) (chim) cesiu
cessation încetare, oprire, cesionare
cession (jur) cesiune, cesionare
cessioner (jur) cesionar
cesura (metr) cezură
chafe (T) uzură prin frecare, frecare; a uza prin frecare, a freca, a introduce (o substanță) prin frecare, a încălzi prin frecare (în mod voit)
chaff (agr, alim) pleavă, paie tocate, tocătoare de nutreț
chaff cutter (agr, mas) tocătoare staționară
chaffing (T, plast, textile) frecare a firelor, uzura prin frecare a firelor
chaffy (agr) cu pleavă, plin de pleavă; (*fig*) prost, fără valoare
chafing fatigue (T) uzură tip fretting
chain captivitate; (OM) lanț, lănișor; (chim) lanț, catenă; (*fig*) rețea, sistem; (metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 chain (US survey) = 20,116840234 m, 1 chain = 20,1168 m
chain-and-ducking dog mechanism (met) transportor cu lanț și gheară, pentru semifabricate
chain and flight (OM) lanț și racletă
chain and sprocket transmission (OM) transmisie prin lanț (și roți de lanț)
chain bar (OM) braț al lanțului de tăiere (industria lemnului)
chain belt (OM) curea articulată / din fișii de piele / din eclise
chain block (OM) palan cu lanț
chain box (OM) carter / cutie pentru lanț
chain brake (OM) frână cu lanț
chain breaking (OM) (între)rupere a lanțului
chain bridge (constr) pod susținut de lanțuri
chain bridging (chim) formare a punților (între catene)
chain-bucket loader (mas) încărcător / elevator cu cupe
chain cable (nav) lanț de ancoră
chain case (OM, mas-un) apărătoare de lanț, carcasa transmisiei cu lanț
chain catalytic polymerization (ind chim) polimerizare catalică în lanț
chain company (ec) societate / magazin cu cursuri multiple, grup de agenții de publicitate
chain connecting link (OM) za de înădărire / de legătură (și la lanțuri)
chain control comandă prin lanț

chain link

chain conveyor (OM, mas) transportor cu lanț
chain-cooling bed (met) pat de răcire, cu (acționare cu) lanț(uri)
chain coupler (OM) bolț al capătului de lanț, bolț de închidere a lanțului
chain-coupler link (OM) za de închidere a lanțului
chain coupling (OM) cuplaj / cuplare prin / cu lanț
chain cutting machine (mas-un) mașină cu lanț-tăietor (industria lemnului)
chain dimensioning (OM) cotare în lanț
chain drive (OM) transmisie / acționare prin / cu lanț(uri)
chain drum (OM) tambur pentru lanț
chain elevator for boxes (mas) elevator cu lanț (cu platforme) pentru grinzii
chain ending (chim, OM) întrerupere a lanțului, capăt de lanț
chain gearing (OM) transmisie / antrenare prin / cu lanț (și roți de lanț)
chain girth (nav) contur al secțiunii transversale a navei
chain grabbing bucket (mas, constr) excavator cu șenile, cu graifăr
chain grate (ind chim, met) grătar rulant cu lanț
chain-grate stoker (termo, met) focar cu grătar-lanț
chain growth (chim) creștere a lanțului / catenei
chain guard / housing (OM) apărătoare de lanț
chain guide pulley (OM) rolă de ghidare pentru lanț
chain haulage (met, TH) transport prin lanț-tractor
chain hawse (nav) nară pentru lanț
chain hoist (mas) troliu (de macara); (TH) macara / palan cu lanț
chain hook (nav) cârlig de lanț
chain hydrocarbons (chim) hidrocarburi cu catenă / catenate
chaining înlanțuire; (inf) specificare a informației de structură; deducție în lanț (în luarea deciziilor)
chain initiation (chim) inițiere / formare a lanțului (molecular) / catenei
chain iron (OM) za / verigă de lanț
chain jack (OM) vinci cu lanț
chain joint (OM) verigă / piesă de legătură a lanțului
chain leader (OM) dispozitiv pentru întinderea lanțului / a ruletei
chainlet lănișor
chain link (OM) copcă / za / verigă de lanț; (chim, plast) unitate structurală

chain-link pin

chain-link pin (OM) bolțul lanțului, fus de lanț
chain lock (om, mas-un) cheie pentru înădăirea lanțurilor
chain man (OM) dispozitiv pentru întinderea lanțului / a ruletei
chain mortizer (mas-un) mașină de frezat cu lanț
chain of command (ec) lanț de conducere / ierarhic, scară ierarhică
chain path (OM) mersul / calea lanțului
chain pick box (OM) cutie susținătoare a unui lanț tăietor (la combină, în industria lemnului)
chain pin (OM) bolț de lanț
chain pipe cutter (mas-un) clește cu lanț, de tăiat țevi
chain pipe tongs (mas-un, transp) clește cu lanț pentru (prins / transportat) țevi
chain pipe wrench (met, mas-un) cheie pentru țevi, clește cu lanț
chain pitch (OM) pasul lanțului
chain plate (nav) placă / eclisă de lanț
chain polymerization (chim) polimerizare în lanț
chain process (chim) reacție / proces în lanț
chain pull (OM) palan cu lanț
chain pump (mas) pompă cu lanț port-cupe, elevator cu cupe
chain reaction (chim, TH) reacție în lanț
chain reel (OM) tambur cu / de lanț
chain reveting (OM) nitiuire în rânduri paralele
chain road (met, OM) cale de tracțiune, cu lanț(uri)
chain roller (OM) rolă / bucsă de lanț
chain roller bearing (OM) lagărul scripetelui / roții de lanț
chains (OM) lanțuri
chain saw (mas-un) ferestrău cu lanț
chain saw support (OM) șină port-lanț (în ind lemnului)
chain slotter (mas-un) mașină de mortezat cu lanț
chain splice (TH) mătiseală pe lanț
chain sprocket (OM) pinion de lanț
chain starting (chim) inițiere a lanțului (molecular) / catenă
chain steel (met) oțel pentru lanțuri
chain store lanț de magazine (de la aceeași firmă)
chain strand (OM) ramură de lanț
chain-stretching device (OM) dispozitiv de întindere a lanțului, întinzător de lanț
chain stud (OM) bolț de lanț
chain suspension bridge (constr) pod (suspendat) cu lanțuri
chain swivel cheie-vârtej, cheie de afurcare

challenge

chain tackle-block (met) macara / palan cu lanț
chain tension-adjuster / tightener (OM) întinzător de lanț
chain termination (chim) întrerupere / terminație a lanțului (molecular) / catenei
chain timber hoist (industria lemnului) transportor cu lanț pentru bușteni
chain toggle (nav) lanț de ancoraj
chain tongs (met) clește cu lanț
chain track (OM, mas, mil) șenilă
chain tractor (mas) tractor cu șenile
chain tramway (mas) transportor cu lanț
chain transfer (met) sleper (la laminare), dispozitiv cu lanț, pentru transfer de semifabricate
chain transmission (OM) transmisie prin / cu lanț(uri)
chain tub pusher (met) împingător cu lanț (și la cuptoare)
chain-type traveling grate (met, ind chim) grătar rulant cu lanț (și la cuptoare)
chain wale (nav) portsart
chain wheel (OM) roată / rolă / scripete / nucă de lanț; (nav) barbotin
chain winch (OM) troliu cu lanț
chair scaun; (OM) cuzinet, placă de reazem; (cf) sabot de șină; (edu) catedră (în învățământ)
chair bed fotoliu-pat
chair lift funicular cu scaune
chairman președinte
chairman of the board (ec) președinte al consiliului de administrație
chairmanship președinție
chairperson președinte, președintă
chair rail (met, cf) șină cu cap dublu / cu două coroane
chalcedony (minrl) calcedonie
chalk (chim) cretă, calcar, carbonat de calciu, var; a trata cu var; (agr) a fertiliza, a îngrășa; a însemna, a desena, a murdări (cu creta)
chalkiness aspect / caracter de cretă / calcaros
chalking (met) defect de acoperire (formarea de straturi sau zone cu pulberi), pulverizare
chalkstone (constr, ind chim) cretă, calcar, piatră de var
chalk test (hidr) probă de etanșitate cu cretă
chalk up a înregistra, a obține (și puncte), a ține cont (și de greșeli)
chalky calcaros, de cretă, cu cretă; alb ca varul
challenge provocare; punere sub semnul întrebării; pretenție; cerere; deziderat; (nav) semnal de recunoaștere; a cere, a pretinde; a necesita, a reclama (atenția), a se îndoi de, a pune sub semnul întrebării, a pune în discuție; a contesta

challenger

challenger persoană care cheamă la întrecere; pretendent; persoană care contestă ceva
challenging interesant; competitiv
chamber (foto, mas, OM) cameră, incintă; sală de ședințe; (jur) birou judecătoresc
chamber dryer (alim, ind chim) uscător de cameră
chamber drying oven (alim, ind chim) uscător compartimentat / cu camere / vertical
chamber envelope (OM, termo) manta a cazanului
chamber filter-press (alim, ind chim) presă-filtru cu camere
chamber(-heating) furnace (met, ind chim) cuptor (de încălzire) cu cameră
chambering shot (OM) virolă de cazan
chambering tool (mas-un) cuțit pentru strunjirea suprafețelor interioare / pentru găuri înfundate
chamber kiln (met, ind chim, termo) cuptor cu cameră
chamber of a pump (OM) cilindru de pompă
chamber of commerce (ec) cameră de comerț
chamber of gun (met, ind chim) orificiu de încărcare
chamber press (alim, ind chim) presă-filtru cu camere
chamber-type dryer (agr, alim) uscătorie cu camere
chamber welding (met) sudare în incintă
chamfer (hidr, OM) teșirea muchiilor vii ale intrării într-un canal / într-o conductă (pentru mărirea coeficientului de debit); (OM, TH) jgheab, șanț, teșitură, șanfren, fațetă, lungime a conului de atac / de tăiere; a taluza, a teși, a șanfrena, a canela, a nutui, a moleta, a riftui
chamfer dimension (mas-un, OM) dimensiunea șanfrenului
chamfered caisson (constr) cheson teșit
chamfered edge (OM) muchie teșită
chamfered nail (OM) cui cu vârf ascuțit / conic
chamfer groove (OM) canal / canelură cu secțiune triunghiulară
chamfering (mas-un, OM) (acțiunea de) teșire, șanfrenare, teșitură, șanfren; taluz, fațetă
chamfering bit (mas-un) teșitor
chamfering cutting (mas-un, OM) șanfrenare (și cu rotunjire) pe diametrul exterior
chamfering hob (mas-un) freză-melc pentru rotunjit capetele frontale ale dinților
chamfer key (OM) pană cu colțuri teșite
chamfer on edge of die (mas-un) parte conică de atac a filierei
chamotte (met) șamotă (refractoră)

changeless

chamotte brick (met, termo, constr) cărămidă din șamotă
champagne (alim) șampanie, vin spumos
champaign câmp deschis, șes
champion campion; as, învingător; a apăra, a lupta pentru; excelent, minunat, de frunte
chance întâmplare; noroc, șansă; ocazie (favorabilă), posibilitate
chance cause cauză aleatoare
chance coincidence coincidență accidentală
Chance-cone agitator (ind chim) agitator conic "Chance"
chanceful plin de întâmplări / evenimente, bogat în evenimente
chancellor (pol) cancelar; prim secretar de ambasadă; (edu) rector (la o universitate)
chance move mutare aleatoare
chance of death (TH) risc de deces
chance of injury (TH) risc de accidentare gravă
chancy risca(n)t; nesigur
change schimbare, înlocuire, modificare, transformare, comutare, ciclu, operație, variație, nou-tate, schimb; transbordare; a (se) schimba, a înlocui, a (se) transforma, a (se) modifica, a comuta, a preface, a converti, a varia; a altera; (auto) a schimba viteza; (ec) rest, bani de schimb, a schimba bani; (cf) a schimba trenul; a face o transbordare
changeability, changeableness schimbare, variabilitate; inconstanță
changeable schimbător, variabil
changeably (*adv*) în mod variabil, când într-un fel, când în altul
change down (auto, mas) a trece la o viteză mai mică
changeul plin de schimbări, schimbător, nestatornic
change gear (OM) roată de schimb; (mas-un) cutie de viteze; (auto) schimbător de viteze, cutie de viteze, a schimba viteza
change in charge (mec, met, ind) transfer / schimb / modificare de sarcină / încărcare
change in direction schimbare de direcție
change in structure (met, fiz) schimbare de structură, transformare de fază / structurală
change intervals interval (în kilometri, ore de funcționare) între două revizii (la autovehicule, mașini-unelte)
change into (auto, mas, mas-un) a trece la o altă treaptă de viteză; a se transforma în
change lever (OM) pârghie a unui comutator / întrerupător
changeless neschimbat, constant, fără schimbări / modificări

changelessly

changelessly (*adv*) neschimbat, constant, fără schimbări / modificări
change-of-scale theorem (fiz, mec) teoremă de similitudine
change of state (fiz) schimbare de stare
change of volume (materiale, fiz) modificarea / variația volumului
change on gas (met) inversarea / schimbarea gazului (la caupăr)
change over (TH) reconstrucție, transformare; (mas, OM) comutare, mutare, schimbător de viteză; a schimba viteza; a face o schimbare radicală
change-over contact (el) contact de comutare; contact inversor
change-over gear (auto) schimbător de viteză
change-over into a (se) transforma în, a (se) converti în (și d. materiale)
change-over relay (el) releu comutator
change-over / selector switch (el) întrerupător-comutator, reversor, inversor
change point (TH) punct de oprire / de încetinare (a unui proces); punct critic, punct de schimbare (și într-un proces)
changer transformator, schimbător; mecanism de înlocuire; (chim) modificator
changes in consistency (T) modificări ale consistenței (d. unsoi etc.)
change-speed gear (OM) schimbător de viteză
change-speed motor (el) motor cu mai multe trepte de viteză
change stand (met) căjă de schimb
change the rolls (met) a schimba cilindrii de laminare
change tires (auto) a schimba pneurile
change up a schimba
changing-over comutare
changing the fraction to higher terms (mat) amplificare a unei fracții
channel (autom, inf) pistă, canal / cale de transmisie; (hidr) jgheab / canal de scurgere; canal, rigolă, albie; (OM) canal, canelură, creștătură, riz; (nav) șenal, canal navigabil; (constr, mas-un) a cresta, a scobi, a canela, a stria, a moleta; (hidr) a canaliza, a riflui; a-și croi drum; (*fig*) a canaliza, a îndrepta
channel bar (constr, mec) profil U
channel beam (constr, mec) grindă cu profil U
channel iron (met, constr, mec) oțel / profil U
channelled plate (met) tablă striată / cutată
channelled roll (OM, met) valț / cilindru striat / canelat; (alim) cilindru tăvălug rifluit
channelling producere a canalizării, alunecare (a gazelor); canalizare (a fluidului); (OM) canelură;

characteristic factor

(mas-un) canelare, formare de canale; (fiz, T) formare a unui canal pe lagărul uns cu unsoare
channel lining (termo, ind chim) căptușeală / îmbrăcămintă a canalului
channel rail (met, transp) șină cu șanț / de tramvai
channel steel (met, mec, constr) grindă / semifabricat cu profil U
channel-type induction furnace (met) cuptor electric de inducție, cu canal inelar
chaos haos; confuzie; anarhie
chaotic(al) haotic
chaotically (*adv*) (în mod) haotic
chap crăpătură, fisură fină; (OM, mas-un) falcă de menghină; a crăpa, a fisura, a spinteca, a cresta; a fărâmița, a pisa
chaplet (met) suport / susținător de miez (de turnătorie); (mas-un) broșă
chapped crăpat; (plast) cu tendință de crăpare a feței; cu față fragilă (și d. ambalaje)
chapping knife (mas-un) cuțit pentru montarea cablurilor
chapter capitol, episod, pagină; temă, subiect; (inf) capitol / secvență a(l) unui program; capitol al unei lucrări; (*amer*) (edu) asociație studențească
chapter heading / title titlu de capitol
char (chim) cărbune de lemn, mangal, a carboniza; (alim) ceai, a prăji (la foc mic), a frige; (chim, met) a carboniza, a arde; (ec) muncă menajeră, a munci cu ziua
char-a(ă) banc (transp) autobuz (deschis) pentru excursii; (auto) brec
character caracter, fire, natură, aspect, fel, trăsătură caracteristică, caracterizare; reputație, renume; rol, funcție, calitate; (inf, mat) caracter, simbol, semn, succesiune de cifre binare corespunzătoare unui simbol al alfabetului utilizat; caracter de literă (literă, cifră, simbol, semn de punctuație); a caracteriza, a descrie
character-at-a-time printer imprimantă care tipărește caracter după caracter
character font set de caractere
characteristic, characteristic caracteristică, curbă, funcție caracteristică, particularitate; caracteristic, semnificativ
characteristically (*adv*) (în mod) caracteristic, tipic
characteristic angular momentum (mec) moment cinetic propriu / intrinsec, spin
characteristic curve (fiz, materiale) curbă caracteristică
characteristic curve tracer trasor / trasator de curbe, plotter
characteristic factor indice caracteristic

characteristic frequency

characteristic frequency (fiz, mec) frecvență proprie / caracteristică / acustică
characteristic function funcție proprie / fundamentală / caracteristică
characteristic noise parameters (fiz, autom) parametri / caracteristici de zgomot
characteristic number (fiz) valoare proprie / caracteristică; (mat) număr caracteristic, valoare caracteristică
characteristic of fluidity (fiz) caracteristică de fluiditate
characteristic of plasticity (fiz, T, materiale) caracteristică de plasticitate
characteristic property caracteristică, proprietate caracteristică / specifică
characteristic quantity mărime caracteristică, parametru
characterization caracterizare
characterization factor factor de caracterizare
characterize a caracteriza, a descrie, a prezenta
characterless lipsit de / fără trăsături distinctive; comun, șters, fără personalitate
character of service (TH) regim de lucru / de funcționare
character wheel (poligrafie) roată de imprimare / de caractere
charactery exprimare prin simboluri; (sistem de) simboluri
charcoal cărbune de lemn, mangal
charcoal brazier (met) cuptor de lipit (cu mangal)
charcoal-hearth steel (met) oțel produs prin afinare cu mangal, oțel Martin
charcoal iron / pig (met) fontă (brută) topită cu mangal
chare a ciopli cu dalta
charge sarcină, grijă; păstrare, supraveghere; ocrotire; (cf) încărcătură, greutate; (ec) preț, plată, cost, taxă, speze, cheltuială, a cere / pretinde plată; (el, fiz) sarcină, încărcare; (met) gură de încărcare a furnalului, alcătuirea / dozarea șarjei, debit (al cuptorului), încărcătură (de exploziv), șarjă; a încărca (arma, acumulatorul, cu electricitate), a șarja, a îngreuna, a umple, a alimenta, a completa, a umple (paharul, cuptorul etc.); învinuire, acuzare; **be in ~ of** a se îngriji de
chargeable (ec) imposibil, supus la taxă, taxat
chargeable cell (el) acumulator, celulă / unitate de acumulator
chargeable with răspunzător de; învinuit de
charge account (ec) cont personal / curent
charge an expense on / to an account (ec) a trece o cheltuială în cont

charging appliance

charge column (met, ind chim) coloana încărcăturii (de materiale) (și la furnal)
charged controversat, mult discutat; (TH) încărcat
charge density (alim, ind chim, met) densitatea încărcăturii / șarjei
charge distribution of mist (alim, ind chim, met) distribuția încărcăturii / șarjei / amestecului
charged rubber (ind chim) amestec de cauciuc cu ingrediente / cu aditivi
charge efficiency (el, met) eficiența de reîncărcare a unei baterii
charge equalization (el, TH) compensare de sarcină / a sarcinii
charge hand ajutor de maistru
charge hole (TH) gură / orificiu de încărcare; (met) gura de încărcare a furnalului
charge independent (mec) independent de sarcină
chargeless (ec) fără plată, gratis, neimpozabil
charge level indicator (el, met) indicator de nivel al încărcăturii / șarjei (la furnal)
charge of pig iron (el, met) încărcătură / de fontă, încărcarea fontei
charged particle (fiz, el) particulă încărcată
charge pressure (hidr) presiune de încărcare / de introducere a unui fluid în echipamentul hidrolic
charge pump (OM, hidr, alim, ind chim) pompă de alimentare
charger (met, alim, ind chim) încărcător, alimentator, dozator; tavă, platou, farfurie întinsă; (jur) acuzator
charger forward (ec) speze care se achită de destinatar
charger sheet (jur) listă de delict; cazier (la poliție)
charge relaxation (alim, ind chim) relaxarea încărcăturii / șarjei
charge stock materie primă
charge the furnace (met) a încărca cuptorul / furnalul
charge to an account (ec) a pune la socoteală, a trece într-un cont
charge transfer (TH) transferul (și tehnologic al) încărcăturii
charge with (jur) a acuza, a învinovăți; (ec) a însărcina cu, a încredința (o misiune)
charge with water (TH) a satura cu apă
charging (TH) încărcare, încărcătură, alimentare; (ec) taxare
charging appliance (constr, met, ind chim) dispozitiv de încărcare / de șarjare

charging basket / bucket

charging basket / bucket (met, alim, ind chim) benă de încărcare
charging bin / bucket (met) oală / benă de încărcare
charging box (constr, alim, ind chim) pâlnie de încărcare / alimentare; (met) troacă
charging by aerial ropeway (met) încărcare cu benă suspendată
charging car / carriage (met, transp) recipient / vagonet de transport / de încărcare
charging cone (met) pâlnie de încărcare / de șarjare
charging conveyer (met, alim, ind) transportor de încărcare / de alimentare
charging crane (met, alim, ind chim) macara de șarjat, pod rulant de încărcare
charging device (met) dispozitiv de încărcare / de șarjare
charging door (met) gură / ușă de încărcare / de șarjare
charging equipment (TH, ind) dispozitiv de alimentare / de încărcare
charging flap (met) ușă / trapă de umplere
charging floor (met) platformă de încărcare a furnalului
charging gantry crane (mas, transp) macara / pod rulant de încărcare
charging gear (met) instalație de încărcare a furnalului
charging hole (met, alim, ind chim) gură de încărcare / de alimentare
charging hopper (met, alim, ind chim) pâlnie de turnare, buncăr de încărcare
charging installation (met) instalație de încărcare a furnalului
charging lorry (met) vagonet / cărucior de încărcare
charging machine (met) mașină de încărcare / de alimentare (cu rulouri)
charging material (ind) material de încărcare
charging mechanism dispozitiv de încărcare
charging opening (met) gură de încărcare / de șarjare
charging pan benă / oală de încărcare
charging period (cursă de) admisie / încărcare
charging pipe (OM, hidr, alim, ind) țeavă / conductă de alimentare / de încărcare
charging platform (met) platformă / rampă de încărcare / de șarjare
charging pot (met) oală de încărcare
charging process (TH) proces de încărcare
charging pump pompă de alimentare / de încărcare / de refulare
charging rate (ind) regim / debit de încărcare

chary in / of

charging scales (metr, ind) cântar de amestecuri
charging system (auto) sistem de încărcare (cu curent electric), generator
charging system warning (auto) avertizare pentru sistemul de încărcare cu curent electric
charging tank (ind) rezervor de alimentare
charging tipping bucket (met, constr) cupă basculantă de încărcare
charging tower (met) turn de alimentare (la furnal)
charging truck (auto, met) autocamion / buncăr / vagonet / cărucior de alimentare / de încărcare
charging tundish (met) repartitor / distribuitor de încărcare (la turnarea continuă, echipată cu cuptor electric)
charging unit (met, TH) instalație / utilaj de încărcare (și la furnal)
charging valve (hidr, ind) ventil / robinet de umplere
charily (*adv*) precaut, cu grijă
chariness precauție, prevedere, grijă; economie
chariot (mas) cărucior de macara, piscică
charm price (ec) preț atractiv (cu reducere, pentru a atrage cumpărători)
Charpy impact machine (metr) pendul Charpy
charred coal (met) cocs
charring (chim) carbonizare
charry (chim) carbonizat
chart hartă, diagramă
chart drive mecanism de antrenare a hârtiei de înregistrare (la aparate)
charter (jur) privilegiu, drept; statut; (nav) charter, navlosire, a navlosi; închiriere (a unui mijloc de transport); cursă specială; a închiria; a da în folosință; a pune la dispoziție (la cerere); (auto) a angaja pentru un transport
chartered (jur) privilegiat; (ec) concesionat; (nav) navlosit, afretat; închiriat, comandat (d. un avion, o mașină)
chartered accountant (ec) expert contabil, revizor-contabil
chartered company (ec) societate / companie autorizată de stat
chartered vessel (nav) navă navlosită
charterer (nav) navlositor
chartering (nav) navlosire
charter member (*amer*) membru fondator (al unei organizații)
charter party (nav) (parte în) contract de navlosire
chart scale scară a diagramei / a hărții
chary in / of prudent, prevăzător, cu privire la, econom la

chase

chase urmărire; canal vertical pentru conducte (de apă, de ventilație etc.); (met) corpul central al matriței cu una sau mai multe cavități; (mas-un) aşchieri succesive (la formarea filetului), curăţarea filetului; (OM) jgheab, şanţ, renură, a şanţui; a grava, a urmări; a risipi, a îndepărta
chase away a alunga, a izgoni, a îndepărta
chaser (mas) moară chiliană / cu tăvălug; presă moară de fărmăitare; (mas-un) pieptene de filetare; (nav) vas de escortă
chaser grinding machine (mas-un) maşină de rectificat filete, cu pieptene
chaser type of die (mas-un) cap de filetat cu piepteni amovibili
chasing hammer baros, ciocan de ambutisat
chasing jig (mas-un) dispozitiv de ghidare, folosit la filetare
chasing lathe (mas-un) maşină de filetat cu şuruburi amovibile / cu pieptene
chasing tool (mas-un) pieptene de filetat
chasm crăpătură, spărtură; (*fig*) prăpastie, abis, deosebire, distanţă
chassis (auto, OM) şasiu, suport, batiu, cadru, echipament de rulare
chassis ground (el) legătură / conexiune la masă
chassisless body (auto) caroserie fără şasiu / autoportantă
chaste pur, decent, modest; sobru, sever (stil)
chesten a pedepsi; a linişti, a calma, a modera; a îmbunătăţi
chattels avere; bunuri (mobile); acareturi; patri-moniu
chatter a clichea, a ciocăni, a vibra, a trepida; vibraţie
chatter free fără vibraţii
chatter mark (mas-un) urmă de vibraţie de la aşchiere
chauffer şofer angajat
chaw a mesteca, a rumega
cheap (ec) ieftin, care costă puţin, convenabil ca preţ; dobândit uşor; comun, banal, de rând, fără valoare; (*fig*) superficial
cheapen a (se) ieftini, a deprecia, a vorbi depreciativ
cheaply (*adv*) ieftin
cheapness ieftinătate
cheat înşelăciune; înşelător, escroc; a înşela, a păcăli
check control, verificare, oprire bruscă, întrerupere, piedică, oprire, frânare; sigiliu de control, semn de control, etichetă, contramarcă; bun; recipisă; joc; (ec), (*amer*) cec, a completa un cec; pătrat, carou, stofă în carouri; crăpătură (în lemn); a verifica; a viza; a controla, a (se) opri brusc, a

checking device

întrerupe, a frâna, a împiedica, a respinge, a da înapoi, a bifa, a despica, a crăpa (şi d. vopsea); (c) a corespunde, a coincide, a fi întocmai
check analysis analiză de control / de verificare
check-back (c, inf, autom) supraveghere (a informaţiei înregistrate)
check ball (OM) clapetă de reţinere
check bar (metr) epruvetă de control
check bit (inf) bit de control / de paritate
check book (ec) carnet de cecuri
check chain (OM) lanţ de siguranţă
check crack (met) fisură de contracţie
check determination / test contraprobă
checker verificator, dispozitiv de verificare; (termo) grătar (la regenerator)
checker-brick (met) cărămidă refractară pentru camere regeneratoare; (mas-un) piatră / disc abraziv, cu nervuri
checker-brick superheater (met) supraîncălzitor de şamotă
checker brickwork (met, termo) umplutură (de zidărie) cu grătare
checker chamber (met, termo) cameră a grătarului la generator / recuperator
checker crack (met) fisură capilară, microfisură
checkered brickwork (met) grătar în camere regeneratoare
checkered (iron) plate / sheet (met) tablă striată (de oţel)
checkered wire sârmă ondulată / rifluită
checker fire-brick (met) cărămidă refractară pentru grătar (la generator)
checker heating surface (met) suprafaţa de încălzire a grătarului (la generator)
checkers (met) grătar (la generator)
checker work (constr) structură / construcţie celulară; (met) aranjare specială a cărămizilor în furnal, cu deschideri pentru aer şi gaze
check gauge (metr) măsură, etalon
check in a reţine locuri; a se prezenta; a se înregistra
check indicator instruction (metr, inf, autom) instrucţiune pentru conectarea unui aparat indicator de erori
checking verificare, control, frânare, ştrangulare, (re)etalonare; (plast) fisuri mici pe suprafaţa unui furtun de elastomer, cauzate de mediu; (met) reţea de fisuri mici pe suprafeţe metalice (cauzate de prelucrare, mediu şi şocuri termice), fisurare superficială fină
checking account (ec), (*amer*) cont curent
checking case trusă de măsurare / de verificare
checking device (metr) dispozitiv / instalaţie de control, de încercare

checking implement

checking implement (metr) dispozitiv / aparat de control
checking of dimensions (metr) verificarea dimensiunilor
checking operation (operație de) verificare (și la un autoturism)
checking pin (mas-un, OM) știft opritor
checking station stație de control / de verificare
checking strip roll rolă cu bandă de control
checking table (alim, ind) planșă / masă de control
checking the calibration (el, metr) reetalonare a calibrului, recalibrare
check instrument (metr) aparat / instrument de verificare, monitor
checkless de necontrolat, fără control
check lift valve (OM, hidr) robinet cu ventil, de întreținere (și a presiunii)
check list tabel / listă de control; catalog (și în ordine alfabetică)
check localization program(me) (inf, c) program pentru depistarea erorilor
check man controlor (și de tren)
check nut (OM) contrapiuliță
check-off (ec) reținere din salariu
check of shears (mas-un, met) lamă de forfecare / de foarfece
check out (*amer*) a pleca din hotel
check(-)out (TH, metr) verificare, inspecție, control, deconectare, ora de terminare a lucrului / serviciului; casă (în magazin cu autoservire); (inf) a încerca / a verifica un program; oră de plecare din hotel; rezultat satisfăcător
check over a examina, a cerceta
check piece (mas, mas-un) limitator al cursei, opritor
check plate (mas) placă de siguranță
check point punct de reper; (inf) punct de reluare / de verificare / de control a(l) unui program
check rail (cf) contrașină, labă de iepure
check reading (metr) citire a indicațiilor aparatelor de control / măsurare
check rod (OM, T) sondă, tijă / jojă (și de verificare a nivelului unui fluid)
check roll listă nominală, de verificare
check sampling (TH) luare a probelor de control / de verificat
check screw (mas-un, OM) șurub de oprire / de fixare
check shatter crack (met) fisură capilară, microfisură
check stop valve (OM, hidr) ventil / supapă / clapetă de reținere / de oprire / de închidere, ventil de reglare / control (eventual cu închidere)

chemically

check test contraprobă, verificare de control
check the calibration (metr) a recalibra, a (re)verifica un calibr, a reetalona
check totaling control prin totalizare
check-up verificare, control
check up a verifica, a controla
check up on a examina, a cerceta (ceva)
check valve (autom, hidr, OM) supapă de control / de sens unic; ventil / clapetă de reținere / de închidere, robinet de reținere cu ventil
check washer (OM) șaibă / rondelă elastică / de siguranță
check word (inf) cuvânt / cheie / de control
cheddar cheese (alim) varietate de brânză (compactă)
cheek obraz; (TH) față (de macara); (OM) braț de manivelă la arbore cotit; (nav) falcă de coloană
cheek block macara deschisă (cu o față)
cheek brake (OM) frână cu saboți
cheese (alim) brânză; (met) semifabricat pentru bandaje
cheese cake, cheesecake (alim) plăcintă / pateu cu brânză; (bot) nalbă
cheese head (OM) cap cilindric, crestat
cheesing (el) bobinare, înfășurare
cheesy brânzos, ca brânza; (*fig*) ieftin, de rând
chef d'oeuvre, (pl) chefs d'oeuvre capodoperă
chemical (chim) chimic; preparat chimic
chemical additive (chim) aditiv (activ) chimic
chemical adsorbtion (chim) adsorbție chimică
chemical affinity (chim) afinitate chimică
chemical agent (chim) reactiv, agent de reacție
chemical attack (chim) atac chimic
chemical balance (chim) echilibru chimic
chemical bond (chim) legătură chimică
chemical change (chim) reacție chimică
chemical cleaning (met, ind chim) curățare chimică, decapare
chemical content (chim) compoziție chimică
chemical conversion coating (chim) acoperire (decorativă) prin reacție chimică
chemical corrosion (met, chim) coroziune chimică
chemical defense (chim, TH) protecție chimică / împotriva unor agenți chimici
chemical engineering (ind chim) tehnologie / inginerie chimică
chemical feed pipe (OM, ind chim) conductă / țevă centrală într-un vas / recipient pentru introducerea / alimentarea cu substanțe de reacție
chemical glass (chim) sticlă pentru aparatură chimică
chemically (*adv*) (din punct de vedere) chimic

chemically active

chemically active (chim) activ chimic
chemically react with oxygen (chim) a reacționa chimic cu oxigenul, a se oxida
chemically resistant steel (met) oțel rezistent la agenți chimici / inoxidabil
chemical passivation (chim) pasivare chimică
chemical pickling (chim, met) decapare chimică
chemical plant fabrică de produse chimice
chemical preservative (chim, alim) substanță conservantă
chemical processing (ind chim, met) prelucrare / tratare chimică
chemical properties (materiale) proprietăți chimice
chemical surface preparation (met, plast) pregătirea chimică a suprafeței (la lipiri, tratamente etc.)
chemical vapor deposition (CVD) (chim) depunere prin vaporizare chimică
chemism (chim) chimism
chemisorption (chim) chemisorbție
chemist chimist
chemistry chimie
cheque (ec) cec
cheque book (ec) carnet de cecuri
chequed plate (met) tablă striată
chequer (met) grătar (la regenator)
cheque to bearer (ec) cec la purtător
chequered striat, în carouri; pestriț, amestecat, variat
chernozem (agr) cernoziom
charring (mas-un) frezare sferică / profilată
cherry (agr, alim) vișin(ă), cireș, cireașă; (mat-un) freză profilată cu coadă; vișiniu
cherry brandy (alim) lichior de vișine, vișinată
cherry coal (met) cărbune gras / moale neaglutinant
cherry-red heat / incandescence (met) incandescență până la roșu vișiniu (d. oțeluri)
cherry stone (alim) sâmbure de vișină
chert (geol) șist silicios
cherty silicios
chest ladă, dulap, scrin, sertar, cutie, birou (cu sertare); (ec) casă, fonduri (ale unei societăți / firme)
chest freezer (alim, termo) congelator orizontal / ladă (cu capac în balamale)
chestnut (alim) castan(ă); castaniu, culoare castanie
chestnut coal (met) cărbune brun
chest wheel (OM, hidr) roată cu cupe
chew rumegat, mestecat; a rumega, a mesteca; a pune la cale; tutun de mestecat
chicken (alim) pui (de găină)

chilled cast iron

chicken broth (alim) supă de pui
chicken feed (*amer*), (agr, alim) hrană pentru pui; (ec) bani mărunți, mărunțiș, sumă mică de bani
chick pea (alim) năut
chicory (alim) cicoare
chide a certa, a dojeni, a muștra
chief șef, conducător; principal; fundamental, de bază; (nav) ofițer unu, ofițer secund, mecanic șef
chief constituent (chim, OM, met) piesă componentă principală, component / constituent principal
chief designer (TH) constructor / proiectant șef
chiefess conducătoare
chief frame (nav) cuplu maestru
chiefless fără conducător
chiefly (*adv*) în principal
chief operator (TH) maestru, operator-șef
chief operator's desk pupitrul de comandă
child (TH) produs, rezultat
child restraint (auto) scaun de copii
child restraint(s) system (auto) sistemul de protecție pentru copil (inclusiv centură)
child safety item (auto) dispozitiv de siguranță al portierelor din spate
child seat (auto) scaun pentru copil
child seat restraint suitability (auto) adaptabilitatea / potrivirea / reglarea centurii scaunului pentru copil
child seat restraint suitability for seat position using the seat belt (auto) măsuri recomandate pentru scaunul copilului și utilizarea centurii de siguranță
child seat suitability (auto) adaptabilitatea / potrivirea a scaunului pentru copil
chile bar (met) bară de cupru brut
chill frig, răcoare, temperatură scăzută; friguros; înghețat; răceală; (*fig*) răceală, rezervă, distant; (met) răcitor pentru forme, dispozitiv de răcire, placă de răcire la turnare, lingotieră, cochilă, călire, a căli; răcire bruscă; (TH) a răci, a face / lăsa să se răcească, a îngheța, a congela
chillator (alim, ind chim) răcitor
chill block (met) probă / epruvetă de călire
chill casting (met) piesă (de fontă) turnată în cochilă, turnare în cochilă
chill cast ingot (met) lingou turnat în cochilă
chill crack (met) crăpătură de călire (la răcire)
chill crystal (met, fiz, alim) strat de cristale obținut prin răcire rapidă
chill depth (met) adâncime de călire
chilled (met) călit; răcit (brusc / repede)
chilled castings (met) piese turnate călite / cu crustă dură
chilled cast iron (met) fontă călită / dură

chilled core

chilled core (met) miez pentru turnare în cochilie (și cu răcire)
chilling device (alim, ind) dispozitiv de răcire
chilled glass (ind chim) sticlă calită
chilled goods material(e) de răcit, produse / mărfuri / bunuri răcite
chilled iron (met) fontă dură / calită
chilled roll (met) cilindru cu coajă dură, turnat în cochilie
chiller (alim, termo) cristalizor, aparat frigorific
chilliness frig, temperatură scăzută; (*fig*) răceală
chilling (met) călire; răcire bruscă
chilling layer (met) strat calit / durificat prin călire
chilling method (alim, biol) metodă care folosește congelarea, metodă de congelare
chill(ing) mould (met) cochilă / formă metalică pentru răcire rapidă
chill(ing) point (fiz, alim) temperatură de înghețare / de congelare, punct de înghețare
chilling roll (alim, ind chim) cilindru de răcire
chilling temperature (fiz) temperatură de cristalizare / congelare / înghețare
chill inserted in mould (met) răcitor exterior / introdus în formă
chill pass roll (met) cilindru cu calibrul dur / calit
chill proofing (alim) stabilizare (a lichidelor alimentare) cu ajutorul frigului artificial
chill ring (OM, met) inel interior / de adaos (la sudarea țevelor)
chill roll (met) cilindru dur / cu crustă dură
chill rubber (ind chim) cauciuc congelat
chill shot bit (mas-un) coroană / freză / cuțit pentru alicie
chill test (met) încercare / test de călire
chill test piece / sample (met) epruvetă de călire
chilly (vreme) rece, răcoros; înghețat; (*fig*) rece, distant, descurajator, deprimant
chime semnal sonor
chimney (met, termo) cămin, coș (de fum / de tiraj), tub de cărămidă / de metal / de beton, horn, burlan de coș, gură de vânt; (constr) șemineu, cămin
chimney base (constr) soclu al coșului / căminului
chimney breast (constr) coronament de coș
chimney cooler (met) turn de răcire
chimney core (constr) tub interior (la coș cu pereți dubli)
chimney cowl capac de coș
chimney damper (met, termo) registru de fum
chimney draught / effect (termo) tiraj al coșului
chimney fan (termo) ventilator de activare a tirajului unui coș
chimney flue (termo) canal pentru conducerea gazelor spre coș

chipped glass fiber

chimney hood (alim, TH) hotă
chimney pot (met, termo) registru de fum, clapă de reglaj (la coș)
chimney stack / stalk (met, termo) coș, horn, trunchi al coșului de fum
chimney valve (met, termo) clapă de fum
china porțelan, articole de porțelan
china clay caolin brut
china-ink tuș (de desen)
chine (alim) șira spinării, bucată de la spate, mușchi, vrăbioară, fileu
chink (met) crăpătură, spărtură; (constr) a cala cu piatră spartă; zăngănit, zornăit, clinchet; a zăngăni, a zornăi
chintz (textile) creton, pânză de bumbac (și cerată)
chip (el) pastilă, substrat al unui circuit integrat, așchie de siliciu (microelectronică); (inf, autom) deșeu rezultat din perforarea unei benzi de hârtie; (TH) așchie, fragment, sur-cică, șipcă, draniță, șindrilă; (mas-un) a (se) așchia, a tăia; a dăltui, a ciopli, a rindelui; fărâmă, ciob, felie subțire; lucru fără valoare, nimic, fleac, a ciobi, a (se) sparge (și d. margini), a tăia felii subțiri, a se fărâmița
chip away (mas-un) a așchia (cu îndepărtare de material / de așchii (a așchiilor); a sparge / sfărâma în bucăți
chip bearing surface (mas-un) față de degajare
chipboard (TH) placă aglomerată (din așchii de lemn)
chip breaker (mas-un) dispozitiv pentru fărâmițarea așchiilor, sfărâmător de așchii / de șpan
chip breaker (deflecting) shoulder (mas-un) prag / umăr pentru fărâmițarea (și deviere) așchiilor
chip curl (mas-un) spirală de așchiere, așchie spiralată
chip flow / escape (mas-un) eliminare / evacuare a așchiilor
chip former (mas-un) răsucitor / înfășurător / formator de așchii
chip guard (mas-un) apărătoare contra așchiilor
chip / chipped ice (alim, termo) gheață-așchii; gheață sub formă de solzi / de așchii / de cioburi
chipless fără așchii, (prelucrare) fără așchiere
chipless shaping (mas-un) prelucrare fără așchii
chip packer (alim) distribuitor de tocătură (în fierbător)
chip pan (mas-un) tavă pentru așchii
chipped beaf (alim) carne de vită, tăiată felii
chipped glass fiber (plast) fibre de sticlă, scurte (și la compozite)

chipper

chipper (met) dăltuitor (la laminate), daltă (și pneumatică), debavurator; mașină de debitat așchii prin zdrobire; (constr) aparat pentru împărștierea pietrișului; (alim) tocător, mașină de mărunțit; (mas-un, termo) ciocan de detartrare / de dezîncrustare

chipping detașare, tăiere, așchiere, formare de așchii, despicare, dăltuire; (met) curățare cu dalta a defectelor superficiale

chipping chisel daltă (lată)

chipping hammer ciocan-daltă

chipping machine (mas-un) mașină de debitat așchii prin zdrobire (înd lemnului)

chipping mark (mas-un) urmă de dăltuire / de detașare a așchiei

chippings (constr, TH) țândări, piatră concasată / spartă mărunț; criblură; sfărâmături; (met) sfărâmătură mărunță de fier; (mas-un) span

chipping shop (met) atelier / hală de curățat lingouri

chip production (mas-un) capacitate / productivitate de așchiere

chippy tocit, bont (d. tăiș, cuțit); ciobit

chip removing process (mas-un) prelucrare prin așchiere

chip room / space (mas-un) spațiu pentru așchii

chip screen (alim, ind chim, constr) sortator / sită (de așchii, de produse obținute prin tăiere sau mărunțire)

chips cutting machine (mas-un) mașină de debitat așchii prin tăiere

chip upset (mas-un, met) comprimarea / presare a șpanului / așchiilor

chisel (mas-un) daltă (simplă sau acționată), cuțit (și de tip percutant); a dăltui, a percuta, a cizela (cu dalta)

chisel bit (mas-un) tăiș al unei dălți

chisel edge (mas-un) muchie transversală (a burghiului)

chiseller dăltuitor, care dăltuiește

chiselling spițuire, dăltuire, scobire

chisel marking out marcare cu dalta

chisel off a ciopli, a dăltui

chisel pick târnăcop cu tăiș-daltă

chisel point ascuțit / vârf al unei dălți

chisel pointed nail (OM) cui cu vârf lat

chisel pointing file (mas-un) pilă semirotondă cu margini teșite

chisel shank (mas-un) coadă conică a burghiului

chisel-shaped în formă de daltă

chisel steel (met, mas-un) oțel de scule / pentru dălți

chi-square statistic (mat) statistică / repartiție χ^2

choke the pipe

chit notă (și de plată), scrisoare scurtă, bon; recomandare, caracterizare; dispoziție scrisă, ordin, adeverință, dovadă

chitterlings (alim) măruntaie (de porc)

chive (alim, agr) arpagic

chlorate (chim) clorat

chloric acid (chim) acid clorhidric

chloride (chim) clorură

chloridization (chim) clorurare

chlorinated polyvinil chloride (plast) policlorură de vinil clorurată (PVC)

chlorinated rubber (plast) cauciuc clorurat

chlorinating roasting (ind chim) prăjire clorurantă

chlorine(Cl) (chim) clor

chlorite (chim) clorit

chlorocarbons (chim) compuși care includ clor și carbon, cu sau fără alte elemente

chloroform (chim) cloroform; a cloroformiza

chlorophyll(l) (biol) clorofilă

chloroprene rubber (CR) (plast) cauciuc cloroprenic

chlorosulphonated polyethylene (CSM) (plast) polietilenă clorosulfonată

chlorous (chim) cloros

chlorous acid (chim) acid cloros

chock (OM) sabot, frână, pană, ic; (constr) capră; (nav) cavalet, suport; a opri / sprijini cu pene; (auto) clapetă de pornire, starter, șoc; (OM, hidr) duză, drosel, ștrangulare, gâtuire, clapetă de aer; (constr) a umple cu piatră; (TH) a ștrangula, a (se) sufoca, a (se) înăbuși, a gâtui, a se închide, a se bloca; (agr) a năpădi; a stinge (un foc); (el) bobină (cu reactanță), reactanță

chockfull plin, complet; înțesat, ticsit

chocolate (alim) ciocolată

choice alegere, selecție, selectare, opțiune, alternativă, posibilitate de alegere, predilecție, preferință; sortiment; (*adj*) ales, cel mai bun / valoros, superior, rar, fin, elegant, de bun gust, rafinat; a alege; **at** ~ la alegere; **for / by** ~ de preferință

choice (of material) alegerea / selectarea materialului

choke a înfunda, a sufoca, a colmata; (hidr, T) ștrangulare a unei conducte în care vaseozitatea joacă un rol important în reducerea / căderea presiunii

choke coil (el) bobină de impedanță / cu reactanță

choke rod (OM) tijă a clapetei de aer

choker valve (hidr, OM) robinet de ștrangulare, drosel

chokes (med, TH) efecte ale decompresiei

choke the pipe (hidr, T) a înfunda / a îngusta / a ștrangula conducta din cauza depunerilor

choke tube

choke tube (auto, termo) jiclor de aer
choke up (agr) a înăbuși / sufoca (cu buruieni); a umple până sus, a ticsi
choking (TH, hidr, mediu) colmatare, înfundare, astupare, obstrucție; sufocare; înăbușitor, sufocant
choky înăbușitor, sufocant; (alim) acru, verde, necopt (d. fructe)
choleric iritabil, coleric
Cholesky factorization (mat) metodă numerică de rezolvare a sistemelor liniare de ecuații
cholesterol (alim, med) colesterol
choline (chim) colină
choose a alege (și prin vot), a hotărî, a prefera
chooser care alege; alegător (în magazin)
chop șovăială, ezitare; lovitură cu securea, despicătură; (ec) schimb de mărfuri; a tăia (în bucăți), a ciopli; (alim) a toca, cotlet (cu os, de porc / oaie); a transforma, a schimba
chop at a se repezi la, a căuta să apuce
chop away a tăia, a detașa / reteza (prin tăiere)
chop down a tăia, a doborî (prin tăiere)
chop off a reteza, a despica, a ciopli, a toca (lemn, carne)
chopped tocat, tăiat în bucăți, retezat, crestat, scobit
chopped meat (alim) tocătură de carne
chopped strands (ind chim) fire scurte de sticlă (și pentru compozite)
chopper (alim) mașină de tocat, satâr; (autom) modulator, vibrator, întrerupător periodic; (met) daltă de debavuare; (el) întreruptor; (av) elicopter
chopping mărunț, mic, scurt; voinic, viguros; tăiere, care taie / ciopârțește; (nav) mare confuză, valuri scurte
choppy (textile, TH) buclat, încrețit, ondulat, plin de crăpături, crăpat; (nav) (mare) agitată, cu hulă, vânt schimbător / variabil
chop through a tăia în bucăți, a despica, a desface (d. lemn, carne etc.)
chop up a toca, a tăia în bucăți, a se despica, a se desface (d. lemn, carne etc.)
chord (geom) coardă (la un cerc); (constr) coardă, funie
chordal / circular pitch (mas-un, OM) pas al dințării, pas pe cercul primitiv / de bază (la dantură evolventică)
chordal tooth thickness (OM) grosime a dintelui, măsurată pe coarda cercului primitiv / de bază
chord bracing (constr, mec) întăritură a unei tălpi de grindă
chord member (constr, mec) bară a tălpii unei grinzi

chrysolite

chord plate (constr, mec) platbandă a tălpii unei grinzi
chore treabă / sarcină grea / neplăcută
chores treburi casnice / menajere
chromate (met, chim) cromat, sare a acidului cromic / de crom, a croma (dur sau ornamental)
chromatic cromatic
chromating (met, plast) pregătirea suprafețelor metalice cu soluții cromate, pentru lipire
chromatizing (met) tratament cu acid cromic a suprafețelor de aluminiu (sau aliaje ale lui) pentru îmbunătățirea aderenței vopselei
chromatography cromatografie
chromatometer (metr) colorimetru
Chrome / Chromium (Cr) (chim) crom
chrome- / chromium-(alloyed) steel (met) oțel (aliat) cu crom
chrome / chromium brick (met) cărămidă de cromit / cromitică
chrome / chromium carbide (chim, met) carbură de crom
chrome / chromium coating / plating (met, plast) acoperire cu crom, cromare (prin electro-depunere sau tratament termo-chimic)
chrome magnesite brick (chim, met) cărămidă refractară de cromo-magnezit
chrome-manganese steel (met) oțel Cr-Mn
chrome-molybdenum steel (met) oțel Cr-Mo
chrome-nickel steel (met) oțel Cr-Ni
chrome oxide (chim) oxid de crom
chrome-plate (met) a croma, a acoperi cu crom
chrome- / chromium-plated (met) cromat
chrome sole leather (ind chim) talpă de azbest
chrome-tungsten steel (met) oțel Cr-W
chrome-vanadium steel (met) oțel Cr-V
chrome yellow (chim) galben de crom
chromic (chim, met) care conține crom, cromatic
chromic acid (chim) acid cromic
chromic carbide (chim, met) carbură de crom
chromic iron (met) fero-crom (adaos pentru modificarea șarjei în convertizor)
chromiferous (chim, met) cu conținut de crom, cromatic
chromize (met) a croma
chromometer (metr) colorimetru
chronograph dispozitiv de măsurare a timpului sau a unui interval de timp
chronologic(al) (*adj*) cronologic
chronologically (*adv*) (în mod) cronologic, în ordine cronologică
chronology cronologie, tabel cronologic
chronometer (metr) cronometru
chrysolite (minrl) crisolit, olivină

chuck

chuck aruncare, aruncătură, azvârlire; (mas-un, OM) mandrină de strângere / prindere, manșon, suport; (el) patron; (constr, mas-un) planșăibă, placă de fixare, manșon, suport, dorn; a prinde, a fixa, a strânge / prinde (în mandrină), a se descotorosi; (alim) antricot (de vită), mâncare

chuck arbor (OM) coadă a mandrinei

chuck collar (OM) bucsă elastică

chucked work piesă prinsă în mandrină

chucking (mas-un) strângere / prindere în mandrină; dispozitiv pentru prinderea piesei de prelucrat; mandrină

chucking capacity (mas-un) diametru maxim al piesei care poate fi fixată în mandrină

chucking grinding machine (mas-un) mașină de rectificat, cu fixarea pieselor în mandrină

chuck(ing) lathe (mas-un) strung cu fixarea pieselor în mandrină / fără păpușă mobilă / frontal

chucking reamer (mas-un) alezor mecanic / de mașină

chucking rose reamer (mas-un) alezor de finisare, cu porțiune de așchiere scurtă

chucking table (mas-un) masă de lucru (cu prinderea mecanică / prin strângere a pieselor

chucking turret lathe (mas-un) strung-revolver, cu fixarea pieselor în mandrină

chucking work (mas-un) prelucrare a pieselor strânse în mandrină

chuck key (mas-un) cheie pentru acționarea fălcilor universalului / mandrinei

chuck lever (mas-un) manetă de comandă a mandrinei / universalului (la strung)

chuck out a se descotorosi de, a arunca

chuck plate (mas-un) platou, planșăibă, disc al mandrinei universalului (de strung) cu fălci

chuck-rib (alim) garf (la carne)

chuck vise (mas-un) menghină de mașină

chuck work (ing, mas-un) prelucrare a piesei strânse în mandrină / universal de strung

chuck wrench (mas-un) cheie pentru universal

chump butuc, bloc, bulgăre; (OM) capăt gros (al unei piese)

chunk (alim) bucată / halcă de carne, porție mare

chunky (*amer*) scund și îndesat, bondoc

churn (alim) putinei, agitator, amestecător, mașină / aparat de bătut untul; vârtej; a alege; a bate untul; a agita, a înspuma, a tulbura

churner (alim) aparat / dispozitiv de bătut untul

churning machine (alim) mașină / aparat / dispozitiv de bătut untul

churn milk (alim) zer

circle

chute (OM) jgheab, plan înclinat, pantă, scoc, topogan; (hidr) cădere (de apă), cascadă; (mas) bandă rulantă, buncăr de alimentare; a aluneca (pe tobogan, pe jgheab etc.), a folosi un jgheab / un plan înclinat

chute blade lamelă de sortare

chute feeder (agr, alim, constr) alimentator cu jgheab

chute riffler (alim) riflu (de tăvălug de moară) înclinat / de evacuare

cibarious alimentar, nutritiv, comestibil

cicatrix, cicatrice (*pl*) **cicatrices** (med) cicatrice

cider (alim) cidru, suc de mere

cigarette lighter (auto) brichetă

cinchona (chim) chinină

cinder (met, termo) zgură, cenușă, arsură, tunder

cinder box (met, termo) cameră de zgură / de cenușă

cinder car (met) vagonet pentru zgură

cinder collector / pocket (met) colector / oală de zgură

cinder cone (termo) con format din cenușă

cinder frame (termo, met) (grătar) parascânteii

cinder hair / wool (ind chim, met) păsă / lână / vată minerală / de zgură

cinder inclusion (met) incluziune de zgură / de tunder (la laminare)

cinder iron (met) rangă de spart zgura / tunderal

cinder notch (met) orificiu / gură pentru evacuarea zgurii

cinder pit (met) groapă de zgură

cinder pot (met) oală pentru / de zgură

cinders (met) zgură, tunder (și în fragmente)

cinder spout (met) jgheab pentru evacuarea zgurii

cinder tap (met) orificiu (conic) pentru evacuarea zgurii

cindery (met) cu conținut de zgură, cu tunder

cinder yard (met) haldă de zgură (pe un laminat)

cinerary de cenușă

cinerator crematoriu

cinnabar (bot) cinabru

cinnamon (alim) scorțișoară; (culoare) cafeniu deschis

cipher (inf) cifră, cifru, cod; (mat) zero, nulă; a cifra, a codifica

ciphering cifrare, codificare

cipher key cod

cipher out a socoti, a calcula; a descifra; a decoda

circa (*adv*) cam, aproximativ

circadian rhythm ritm / ciclu circadian / zilnic

circle (mec) mișcare de rotație, orbită; (mat) cerc, circumferință; (TH) platou de mare diametru (și la mașini-unelte), inel, ciclu, rotație, curs; sferă

circle-cutting machine

(de influență); a înconjura, a încercui, a se învârti, a se mișca în cerc
circle-cutting machine (mas-un) foarfece circular / cu cuțite-disc; mașină circulară de tăiat (carton, tablă etc.)
circle / circular shears (mas-un) foarfece circular
circlet cerc mic, cerculeț, (OM) brățară, inel
circle vision cab(in) cabină cu vedere totală (fără unghiuri moarte), pentru mecanicul care deservește un agregat / o macara
circle-wise în cerc, circular
circling machine (met, mas-un) mașină circulară, de tăiat tablă (cu cuțite-disc)
circclip (OM) șaibă arcuită / elastică, inel / rondelă elastic(ă) (și de siguranță)
circuit (mec) mișcare circulară / de rotație; (el) circuit, schemă, linie; ciclu, contur; lant; (mat) pseudovarietate; itinerar, drum, circuit; a merge de jur împrejur, a înconjura, a se învârti
circuit angle (el) unghi de fază (al cuplării convertizorului)
circuit arrangement (el) schemă a circuitelor, schemă de montaj
circuit break (el) întrerupere / deschidere a circuitului (electric)
circuit breaker (CB) (el) întrerupător, disjunctiv
circuit closer (el) contactor, conector (de circuit electric)
circuit design (el) structură / construcție, proiectare a schemei electrice
circuit diagram (hidr, el) schemă de circuit (hidraulic sau electric)
circuit fault / failure (el, autom) eroare de conectare / de circuit, cădere a unui circuit
circuit noise meter (electr, el, metr) aparat pentru măsurat zgomotul de fond
circuitous (drum) ocolit; indirect; în circuit
circular (mat, OM) circular, în formă de cerc, de cerc, de arc, cilindric; (ordin) circular, circulară; reclamă, prospect
circular apperture (OM) orificiu / diafragmă circular(ă)
circular mil (metr) unitate de măsură pentru volum: 1 circular mil = $5,067074791 \cdot 10^{-10} \text{ m}^3$
circular screwing die (mas-un) filieră (circulară la exterior)
circular arc (mat) arc de cerc
circular axis (mat) cerc axial (la un tor, la o centroidă etc.)
circular bore (OM) alezaj circular
circular cable (met, el) cablu rotund
circular chaser (mas-un) cuțit (cu corp) rotund, cuțit-disc

circular-saw bench

circular continuous milling machine (mas-un) mașină pentru frezare continuă, cu așezarea pieselor pe o masă rotativă
circular conveyer transportor circular
circular cotter pin (OM) bolț spintecat, asigurat cu șplint
circular curve (mat) arc de cerc
circular cut file (mas-un) pilă cu dinți circulari
circular distributor (mas-un, alim) distribuitor circular
circular face grinding machine (mas-un) mașină de rectificat plan, pentru suprafețe frontale
circular feed (mas-un) avans circular
circular file (mas-un) pilă-disc, rașpel
circular flanging press (mas-un) presă de bordurat / de răsfrânt marginile (și pentru țevi)
circular forming tool (mas-un) cuțit-disc profilat
circular function (mat) funcție periodică / circulară, trigonometrică
circular-grooving saw (mas-un) ferăstrău circular, de canelat
circular helix (geom) curbă elicoidală (pe un cilindru circular); elice cilindrică
circularity (metr, OM) circularitate, caracter circular
circularize a face circular / rotund; (ec) a trimite circulare
circular jig (mas-un) dispozitiv de ghidare cu găuri la periferie (la găurire)
circular key (OM) pană Woodruff / segment (de cerc), pană disc
circular kiln (met, ind chim) cuptor circular / inelar
circular knife (mas-un) cuțit circular / disc
circular letter circulară
circular line cerc (linie); circumferință
circularly (*adv*) (în mod) circular, în cerc
circular measure (mat, metr) (măsură în) radiani, radian
circular milling (mas-un) frezare a suprafețelor cilindrice
circular motion (mec) mișcare circulară
circular nut (OM) piuliță rotundă / inelară
circular permutation (mat) permutare ciclică / circulară
circular pipestill (termo) cuptor circular
circular / chordal pitch (OM) pas al danturii (pe cercul primitiv / de bază)
circular planing (mas-un) rabotare a suprafețelor cilindrice
circular recess (mas-un, OM) degajare inelară
circular saw (mas-un) ferăstrău circular
circular-saw bench (mas-un) ferăstrău circular cu masă / de banc

circular sawing machine

circular sawing machine (mas-un, met) mașină de tăiat cu disc circular
circular sector (mat) sector circular / de cerc
circular shape (TH) profil circular, formă circulară
circular shaping (mas-un) prelucrare a suprafețelor cilindrice la șeping (rar)
circular shear blade (mas-un) muchie de disc / de foarfece circular
circular shears (mas-un) foarfece circular / cu discuri
circular-slitting saw (mas-un) ferăstrău circular de canelat
circular slot (T) scobitură circulară
circular slotting (mas-un) mortezare a suprafețelor cilindrice
circular stiffener (OM) inel de rigidizare
circular table (mas-un) masă rotundă
circular tool (mas-un) cuțit disc / rotund
circular tooth thickness at reference diameter (OM) grosimea (lungimea arcului) dintelui pe cercul de divizare (S) (la roți dințate)
circulate a se roti, a avea o mișcare circulară; a rula, a se roti, a funcționa, a merge, a circula, a pune în circulație; (ec) a gira (o poliță)
circulate through a străbate, a circula prin care circulă
circulating (TH) circulant, periodic
circulating air aer recirculat
circulating / floating assets (ec) capital circulant, fond de rulment / de rulare
circulating decimal / fraction (mat) fracție zecimală periodică
circulating fan ventilator de recirculare (a aerului)
circulating forced lubrication (OM, T) ungere / lubrifiere forțată în circuit închis
circulating load (mas) sarcină rotativă (la morile în circuit închis)
circulating lubrication / oiling system (T) sistem de ungere / lubrifiere cu recirculare
circulating medium mediu de circulație / de antrenare (ec) valută, unitate monetară
circulating mixer (alim, ind chim) amestecător cu recirculare / cu pompă de circulație
circulating pipe (hidr, OM) conductă de recirculare
circulating scrap (met) deșeuri metalice interne, fier vechi din circuitul de fabricație
circulating water (TH) apă de circulație / de spălare / circulantă
circulation (el) tensiune magneto-motoare; (mas, mec) circulație, mișcare (și circulară), deplasare, rotație; (mat) integrală pe contur; (ec) circulație (a banilor / fondurilor etc.), a

circumrotate

circula, a fi în circulație; tiraj (de ziar); răspândire
circulation head (ind chim) cap de spălare
circulation lubrication (T) ungere / lubrifiere în circuit
circulation oven (met, ind chim) cuptor cu circulație de gaze de ardere
circulation pump (hidr) pompă de (re)circulație
circulation system lubrication (T) ungere / lubrifiere prin circulație / în sistem închis (cu pompă, filtre, drosele etc.)
circulator (termo) conductă de legătură (și la boilere sau generatoare de abur); propagator, care circulă
circumambience mediu înconjurător / ambiant
circumambient înconjurător, ambiant
circumcentre / circumcenter (geom) centru de cerc circumscris unui triunghi
circumcycle / circumscribed circle (geom) cerc circumscris
circumference (geom) circumferință, perimetru
circumference gauge (metr) șubler (cu gradații) pentru piese cilindrice
circumference of a sphere (geom) cerc mare al sferei
circumferential circumferențial, circular, de centură
circumferential backlash (OM) joc primitiv (ji) (la angrenaje cu roți dințate)
circumferential diameter (geom) diametru al cercului tangent
circumferential force (mec) forță periferică / tangențială
circumferential groove (OM) canal circular
circumferential joint (OM) inel de etanșare, garnitură inelară
circumferential pitch (OM) pas frontal / aparent (pe cercul de divizare, la danturi înclinate)
circumferential pressure (mec, T) presiune periferică / pe conturul contactului
circumferential rotor (alim) rotor inelar (la pompe pentru băuturi)
circumferential seam (OM, met) cusătură circulară / inelară de sudură
circumferential speed (mec) viteză periferică / circumferențială / de rotație
circumferential stress (mec) tensiune / periferică / tangențială / pe circumferință
circumflex circumflex
circumgyration (mec) rotire în jurul propriei axe, învârtire
circumrotate (mec) a se roti în jurul axei, a se învârti

circumrotation

circumrotation (mec) rotire în jurul axei, rotație completă
circumscribe a circumscrie, a (de)limita, a trage o linie în jurul, a restrânge; a defini
circumscription circumscriere, delimitare; limită, hotar, margine; (pol) circumscripție
circumspect circumspect, prudent, precaut
circumspection circumspecție, prudență, precauție
circumsphere (geom) sferă circumscrișă
circumstance circumstanță, împrejurare; formalități, ceremonii; mediu (ambiant / înconjurător)
circumstantial amănunțit, detaliat; circumstanțial; condiționat de împrejurări; neesențial, incidental / circumstanțial suplimentar, adițional; a mănunt, detaliu; (ec) economic
circumstantiality caracter amănunțit / detaliat / neesențial / incidental; amănunte, detalii; împrejurări
circumstantially (*adv*) amănunțit, în amănunt, detaliat
circumstantial prosperity prosperitate economică de circumstanță / de terminată de o anumită conjunctură
circumstantiate a descrie amănunțit
circumstantiation descriere amănunțită, precizare
circumvent a dejuca; a se sustrage (de la lege), a înșela
circumvention dejuicare; sustragere (de la lege); escamotare; înșelare; viclenie, șiretenie
circumvolution circumvoluți(un)e; rotire, învârtire; răsturnare, transformare; îndoire, încovoiere; înconjur, ocol
cistern (OM, hidr) cisternă, bazin, rezervor
citation (jur) citație; citare, menționare; enumerare (de fapte)
cite a cita, a menționa, a aminti; a enumera (fapte)
citeable care poate fi citat
citify urbanizare; a urbaniza
citrate (chim) citrat
citric (chim) citric
citrine de culoarea lămâii
citron (alim) arbore de lămâie, citronadă, coajă de lămâie / de fructe zaharisite
citron melon (alim) specie de pepene verde
citrous (alim) citric
citrus (alim) plantă cictrică, citric
city oraș
city council (pol) consiliu municipal / orășenesc
city editor redactor financiar și comercial; (amer) redactor local
city father (pol) consilier orășenesc / municipal, edil
cityish orășenesc, de oraș
city planning urbanism, urbanistică

clamp connection

city water apă de conductă
civil case (jur) caz civil
civil engineer (constr) inginer constructor
civil engineering (constr) construcții civile, lucrări de construcții
civility politețe, amabilitate
civilization civilizație; cultură
clabber (alim) lapte covăsit, a se covăsi (d. lapte)
clack trosnet, pocnitură; (OM, hidr) supapă, clapetă
clack seat (OM, hidr) scaun de supapă, clapetă
clack valve (OM, hidr) supapă rabatabilă / cu clapetă, clapetă (de reținere)
clad (met) acoperit, placat
cladding (met) acoperire metalică / prin placare / metalizare, acoperire cu strat relativ mai gros, cu legături obținute prin temperatură, presiune etc.); (OM) armătură, blindaj, protecție
cladding by brazing (met) acoperire / placare prin lipire
cladding by rolling (met, plast) acoperire / placare prin laminare / roluire
cladding by welding (met) placare / acoperire prin sudare
cladding stripper (mas-un) dispozitiv de înlăturare a acoperirii
cladding rolling mill (met, plast) laminor pentru placare
clad material / metal (met, plast) material / metal placat
clad sheet steel (met) tablă (de oțel) placată
claim pretenție, revendicare, drept, reclamație, acțiune, cerere, afirmație, aserțiune; revendicare a priorității unei soluții tehnice; a solicita, a revendica, a reclama / solicita (drepturi), a cere, a pretinde, a afirma, a susține; (jur) a lua ilegal un teren
claimed minimum achievable residual unbalance (mec) dezechilibru rezidual realizabil, declarat
claimer, claimant (jur) reclamant
clam (TH) a încheia, a lipi; (termo) frig umed; umed, lipicios; clește cu arc
clamminess caracter lipicios, adezivitate
clammy lipicios, cleios; rece și umed
clamp (OM) clamă, brățară, cârlig, șurub de strângere; (nav) galet, tchet; (plast) fixare (prin presare, cu cleme, a unui adeziv); grămadă, stivă, morman; a prinde, a strânge, a fixa (cu cleme / brățări etc.), a întări
clamp arm (OM) braț de opritor / de clemă
clamp bucket graifăr
clamp collar (OM) inel de strângere / de fixare, colier
clamp connection (OM) racordare / asamblare / legătură / legare cu colier / prin jug

clamp coupling

clamp coupling (OM) cuplaj cu manșon (din două bucăți)
clamp dog (mas-un, OM) bloc / falcă de fixare laterală
clampdown limitare, interzicere
clamp down a deveni mai sever, a stabili limite
clamped length lungime de prindere
clamp frog (met, mas-un) întinzător de sârmă
clamp-hook (for cranes) (OM) cârlig-clește (pentru macarale)
clamping (met) prinderea ramelor după închiderea formei de turnare; (OM) strângere, fixare (și cu cleme), prindere, încastrare
clamping band (OM) bandă (elastică) de apăsare / de prindere
clamping bolt (OM) bolț / șurub de fixare / de strângere / de consolidare
clamping bush (OM) bucsă de strângere / de asamblare
clamping by screwing up (OM) strângere (prin înșurubare)
clamping chuck (OM, mas-un) mandrină de strângere, gheară de prindere
clamping claw (met, mas-un) clește de prins
clamping collar (OM) brățară / colier pentru asamblarea țevelor
clamping device (OM, alim, plast) dispozitiv de prindere (cu cleme, agrafe etc.) (și pt. curele late)
clamping dies (mas-un, OM) bacuri / plăci de strângere
clamping force (OM) forță de strângere (și pentru un colier)
clamping head (met) cap de prindere (și la turnare continuă)
clamping-in (OM) prindere, fixare
clamping jaw (el, OM) clemă; falcă de strâns pânze de ferăstrău; (mas-un) falcă de strângere; (OM) sabot / falcă / gheară de strângere / de fixare
clamp(ing) nut (OM) piuliță de presare / de strângere
clamping plate (mas-un) mandrină, placă de fixare / de strângere / de presiune / de legătură a unei matrițe (și pentru materiale plastice)
clamping pressure (mec, met, plast) presiune de închidere (a matriței, a colierului) / de menținere a matriței în timpul turnării / matrițării
clamping ring (OM) inel de strângere / de fixare, bușon de bridă
clamping ring stop (OM) opritor (limitator) inelar, inel de strângere al opritorului
clamping spring (OM) clamă elastică, colier elastic

clasp nut

clamping time (plast) timp de fixare (presare a unui adeziv); (OM) timp de prindere (cu cleme, inele etc.)
clamping tool (mas-un) sculă de prindere / de fixare
clamp-on vice (mas-un) menghină de banc
clamp stop motion (mas, mas-un) mișcare de oprire cu șurub / cu clemă
clamp up a prinde, a strânge, a fixa (și cu cleme)
clamshell benă, (macara cu) graifăr
clamshell bucket (nav) graifăr
clamshell dredger (nav) dragă cu graifăr
clamshell excavator excavator cu graifăr
clangur zgomot / sunet metalic, zăngănit
clap pocnet, pocnătură; a lovi, a trânti cu zgomot, a bate; a izbi; a vâri; a îndesa, a încheide, a trosni; a aplauda; (ec) a pune impozite
clapper (OM) armătură cu balama
clapper block pin (mas-un) știft conic al plăcii rabatabile, de suport a port-cușitului (la raboteză)
clapper box (OM) reazem rabatabil
claret (alim) vin roșu (sec); culoare bordo, roșu bordo
clarification (alim, mediu, ind chim) clarificare, limpezire, curățire, purificare, decantare
clarifier (ind chim, alim, mediu) limpezitor, decantor, agent de limpezire, sistem de limpezire / de decantare
clarify (chim, alim, mediu) a (se) limpezi, a (se) decanta, a curăța, a (se) purifica; a (se) clarifica (o problemă)
clarifying (alim) cleiere a vinului, claritate; (ind chim) limpezire, decantare; curățare (a unui lichid)
clarifying basin (alim, mediu) bazin de limpezire
clarifying tank (alim, ind chim, mediu) bazin de limpezire / de decantare, decantor
clarity claritate, limpezime, transparență
clash ciocnire, lovire; conflict; nepotrivire (a culorilor), lipsă de armonie; a se izbi, a se lovi, a se ciocni; a fi în conflict, a fi în dezacord; a nu se potrivi, a nu se asorta; a coincide, a avea loc în același timp
clashing of gears (auto, OM) zgomot / scrâșnet / hârâit făcut de dinți, la schimbarea vitezelor
clasp (constr) scoabă, târnăcop; (OM) cârlig, clemă, element de asamblare fără filet, dar cu cârlig / cioc, cataramă; agrafă (și pentru hârtii); copcă, încuietoare, cârlig; a fixa cu scoabă, a strânge
clasp handle (mas-un) mâner cu fixator cu arc
clasp headed nail (OM) cui cu cap rombic
clasp knife (OM) briceag
clasp nut (OM) piuliță divizată / spintecată

clasp pin

clasp pin (OM) ac de siguranță, cui spintecat de siguranță
class clasă, grupă, categorie, sortiment; calitate, clasă (superioară), specie; soi; mulțime; (cf) clasă; a clasifica, a sorta, a împărți pe grupe / clase, a aparține unei clase
classable clasificabil
classic de primă clasă, perfect, desăvârșit; (devenit) clasic; binecunoscut; simplu, sobru; de bază, fundamental, esențial; tradițional
classical V-belt (OM) curea trapezoidală clasică
classifiable clasificabil, care poate fi clasificat / sortat
classification (sistem de) clasificare, clasare, împărțire în clase, sortare, gradație
classification in air / in liquid (ind chim, alim) clasificare, clasare, împărțire în clase, sortare în aer / în lichid
classification mill (alim, constr, ind chim) instalație de sortare
classified clasificat; (*amer*) secret
classifier (agr, alim, ind chim) sortator, clasor (de minereuri, de bumbac etc.), clasificator
classifier overflow refuz (de la sortator)
classify a clasifica, a sorta, a clasa; (*amer*) a considera secret
classifying clasificare, sortare, clasare
classifying cone (agr, alim, ind chim) clasor / sortator conic
classifying drum cilindru de sortare, ciur rotativ
classifying jigging screen (OM, alim, constr, ind chim) ciur vibrator / sită vibratoare de sortare
classifying screen (OM, alim, constr, ind chim) ciur / sită de sortare
class list (edu) împărțire pe grupe de studiu (universitar)
class number semn, simbol al grupei / clasei (la clasificare, sortare)
class of fabricated products (ec) serie de fabricație
class of pig iron (met) grupă / sortiment de fontă
clatter zgomot, bătaie (la mașini); zornăit, zăngănit, huruit; a zornăi, a zăngăni, a zdrăgăni, a zuri, a hurui; (TH) a păcăni
clattering zgomotos, cu huruit, care bate (d. mașini sau organe de mașini)
clause (jur, ec) clauză, punct, articol
claustrophobia claustrofobie
claw (OM) clicheț, gheară, dinte, foarfece, clește de scos cuie, foarfecă (rar); a zgâria, a răcăi
claw bar (OM) pârghie / cârlig
claw beam (constr) stâlp cu talpă
claw belt fastener (OM) agrafă de curea

cleaning power

claw bit daltă-lingură (pt. lemn)
claw clutch (OM) cuplaj / prindere cu gheare
claw coupling (OM) cuplaj cu gheare
claw hammer ciocan cu clicheț / cu talpă
claw off (constr) a ciopli
claw wrench (constr) clește de scos cuie
clay (met, constr) argilă, lut, humă, pământ galben, noroi
clay-bearing (met, constr) cu argilă, argilos
clayed argilos
clayey de / cu argilă
clay gun (met) mașină pentru astuparea orificiului de descărcare (la cuptoarele metalurgice)
clay plug (met) dop de argilă
clay soil (geol) sol argilos
clay stopper (met) dop de argilă
clay work (met) zidărie refractară
clean curat, pur, neamestecat, îngrijit; imun; clar conturat, pronunțat; (met) neted, decapat; a curăța, a îndepărta murdăria; a epura; a șterge; a lustrui; a spăla, a limpezi; drept, exact, tocmai
cleanable care se poate curăța, lavabil
cleanable element (hidr, alim) element filtrant lavabil
clean air aer pur / curat
clean-cut clar conturat, proeminent, pronunțat; bine format / alcătuit; clar, precis, exact
clean down a curăța de sus până jos
cleaned gas (termo, mediu) gaze epurate
cleaner (el) aspirator electric; (ind chim) epurator; (met) dăltuitor (la laminate), debavurator, curățitor
clean flow (hidr) curgere fără vârtejuri (liniară / laminară)
clean fuel (termo) combustibil / sursă de energie fără poluanți sau impurități
cleaning curățare, epurare, purjare, purificare; (alim) decantare, limpezire; (agr) sortare
cleaning barrel (met) tobă de curățat
cleaning bench (met) masă de debavurare
cleaning brush (met) perie curățitoare (la piese turnate)
cleaning cloth bumbac de șters
cleaning disk disc de curățare
cleaning drum (met) tobă de curățare
cleaning knife (mas-un) cuțit de finisare
cleaning mixture (chim) amestec oxidant / pentru curățire
cleaning needle (OM) ac de deburare
cleaning of blast-furnace gas (met) epurare a gazelor de furnal
cleaning out purificare, rafinare
cleaning power capacitate de curățire

cleaning-room equipment

clearing key

cleaning-room equipment (met) instalație / echipament de curățat piese turnate
cleaning solvent (chim) solvent pentru curățare chimică
cleaning strainer (ind) filtru
cleanliness puritate; curățenie, ordine
cleanliness factor coeficient de puritate (la materiale)
cleanliness of the environment (mediu) puritatea mediului (cu referire la praf, agenți agresivi etc.)
cleanly (*adv*) curat, îngrijit
cleanness curățenie, puritate
clean of burr (met) a debavura
clean off a curăța (prin îndepărtare), a șterge
clean oil (ind chim, T) ulei pur / fără aditiv / neaditivat
clean out a curăța; a goli, a deșerta; a nu lăsa nimic în / la, a devasta
clean-out door / hole (met) ușă / gură / orificiu de curățare (a unui cuptor)
clean-out valve (OM, hidr, termo) supapă / ventil de purjare
clean room (ind) cameră (cu atmosferă) controlată
cleanse a curăța, a limpezi, a rafina, a spăla; a dezinfecta
cleanser epurator, racletă, arzător, substanță de curățat, detergent, praf de curățat
cleanser drum (met) tobă pentru curățarea pieselor turnate
cleansing agent (chim) agent / substanță de curățat (și detergent)
clean sweep schimbare totală / radicală; curățenie totală; (c, inf) scanare și reparare a erorilor în tot calculatorul sau softurile din acesta
clean(-)up curățare / finisare a suprafeței după o prelucrare mai neîngrijită, curățire; (ec) profit enorm
clean up a curăți, a curăța; a pune în ordine; a termina (ceva început)
clear (TH) clar, limpede; neechivoc, luminos, curat, liber, transparent; întreg, plin, complet; (ec) (câștig) curat, a plăti, a achita (datorii etc.), a câștiga netto, a câștiga suficient pentru a achita cheltuielile, a scăpa de datorii; (nav) degajat, ferit; (nav) a evita (un banc de nisip etc.); a (se) limpezi; (nav) a draga; a debloca, a clarifica, a descoperi, a redeschide / a reîncepe (o lucrare); a face formalitățile de sosire și plecare, a descărca; a curăța, a evacua, a elibera; a clarifica (o problemă); (autom) a repune / a aduce la zero; (inf) a goli (memoria), a șterge (ecranul, registrul), a curăța (și de viruși); a

strânge (masa etc.); (el) a separa, a deparazita, a întrerupe; a defrișa
clearance curățenie, curățire; gabarit de navigație (la poduri); (ec) cliring; (OM) joc, spațiu liber între două piese, interstițiu; (nav) autorizație de plecare a navei, lichidare în vamă; (TH) spațiu, interval, distanță; verificare; epurare, îndepărtare, înlăturare; defrișare
clearance angle (mas-un) unghi de detalonare la rectificare / la așezare / la prelucrarea profilurilor
clearance between collars (met, plast) deschidere a calibrului de laminare
clearance between rolls (met, plast) deschiderea cilindrilor de laminare
clearance fit (OM) ajustaj cu joc
clearance for insertion (OM) joc de / pentru asamblare, joc de montare
clearance gauge (metr) spion, șablon de profil; spațiu / interstițiu de izolare
clearance hole(s) (c) grup de găuri coaxiale (la circuite imprimate); (OM) diametrul cercului de trecere, gaură de trecere
clearance-loading gauge (cf, transp) gabarit (dimensional) de încărcare
clearance of piston (auto, OM) joc al pistonului
clearance papers (ec) certificat de vamă
clearance sale (ec) lichidare a stocului (de mărfuri), sold, vânzare pentru a termina stocurile rămase
clearance space cameră de compresie
clearance volume (OM) spațiu / de siguranță dar și reglabil, spațiu rezidual între piston și capul cilindrului, la sfârșitul cursei de compresie
clear away a curăța, a îndepărta
clear-cut clar conturat, proeminent, pronunțat; bine format / alcătuit; clar, precis, exact
clearer roller (met, ind chim) cilindru curățător
clear-eyed perspicace, realist
clear glass sticlă transparentă
clear-headed cu capul limpede
clearing (zool, alim) defecare; (cf) deblocare; (chim) limpezire, purificare, curățire; (el) eliberare, deconectare; defrișare; (inf) ștergere; (ec) clearing, decontare; înseninare (a vremii)
clearing agent (alim, ind chim) agent de limpezire / de afinat
clearing cylinder (alim, constr, ind chim) ciur rotativ
clearing device (autom) instalație / aparat de verificat; (inf) dispozitiv de golire (de aducere la zero)
clearing key (autom) buton de readucere în stare de repaos

clearing of a fault

clearing of a fault (TH) înlăturare a unui deranjament / a unei greșeli
clearing house (ec) birou de cliring / de decontare
clearing station punct de evacuare
clearly (*adv*) (în mod) clar, evident, bine înțeles
clearness limpezime; curățenie; (fiz) strălucire; luminozitate; (inf, c) inteligibilitate (a limbajului); (radio) claritate (și a recepției); (TH) capacitate de funcționare; transparentă; claritate, acuitate
clear off a libera, a evacua; a strânge (masa); a se face frumos (d. vreme)
clear of strays fără zgomote parazite
clear opening (OM) spațiu liber, distanță între două reazeme vecine
clear out a curăța, a goli, a evacua, a lua, a îndepărta, a scoate; a duce în altă parte; a alunga, a izgoni; pătrunzător, perspicace
clear sightedness perspicacitate, clarviziune
clear up a curăța, a face curățenie / curat în; a pune în ordine
clear valve opening (OM, hidr) secțiune liberă la o supapă complet deschisă
clear varnish (chim) lac transparent
clear water (ind) apă disponibilă / excedentară; apă limpede / curată (cel puțin vizibil)
clear water dripping (auto) picurare de apă clară / limpede
cleat (constr) sferă de buștean; (el) izolator cu clemă; (OM) pană, clemă, tchet, eclisă; scoabă, șipcă; (nav) tchet de împănare
cleavable care se poate despica / crăpa / despica
cleavage clivaj, despicare, desfacere (la minerale, adevizi); divizibilitate naturală; scindare, spintecare, separare; diferențiere; împărțire (în categorii); (met) exfoliere
cleavage angle (minrl) unghi de clivaj
cleavage brittleness (met) fragilitate intercrystalină, tendință de rupere prin clivaj
cleavage plane plan de clivaj / de rupere
cleavage strength (plast) rezistență la clivaj (și a unei lipituri)
cleave a (se) despica, a spinteca, a se tăia în două, a (se) desface, a despărți, a scinda, a crăpa
cleaved head (OM) cap crestă / cu caneluri
cleaver dispozitiv de tăiat (și fibre optice); topor, secure, tăietor de lemne
cleave to a se lipi de, a sta lipit de; a rămâne fidel
cleaving despicare, crăpare; clivaj
cleaving ax(e) topor / pană de despica
cleft fisură, despicătură, plesnătură, crăpătură; șliț, fantă

climb

clement clement, îndurător; îngăduitor, indulgent; blândă, temperată (d. climă)
clench (OM) clemă, scoabă, nit, strângere, nituire, ținuire; argument hotărâtor; a (se) strânge, a încheșta, a apăsa, a presa, a închide ermetic, a ține strâns, a nitui, a ținui, a (se) agăța, a se comprima; a hotărî (definitiv); a parafa
clench / clinch (TH) a ține strâns / ferm, a închide bine, a înșuruba strâns; ~ a contract (ec) a încheia / a finaliza un contract
clencher strângere; (OM, constr) scoabă, clemă; argument hotărâtor
clever (*adj*) inteligent, deștept; spiritual, isteț; ingenios; talentat, înzestrat; abil, îndemânatic, dibaci
cleverish (*adj*) destul de inteligent
cleverly (*adv*) inteligent, cu inteligență
cleverness deșteptăciune, inteligență, istețime; ingeniozitate; dăruire, înzestrare; abilitate, îndemânare, dibăcie
clevis (OM) toartă, inel, brățară, capăt de furcă
clevis bolt (OM) șurub cu gaură pentru cui spintecat
clevis mounting (OM, hidr) montare / fixare cu furcă
clevis pin (OM) știft cu cap și gaură pentru cui spintecat
clew ghem, jurubiță; fir călăuzitor; urmaș; făgaș; (nav) colț de școtă; a face ghem, a înfășura
cliché clișeu, banalitate, expresie stereotipă
click pocnet, țacăn, zgomot, pârăitură, pocnitură; (OM) clicet; pârăituri, pocnituri; (OM) clanță, zăvor; a pocni, a țacăni, a păcăni, a închide cu zgomot
clicker press (mas-un) presă de ștanțat
click spring (OM) resort / arc de înclichetare, arc de clicet
client (ec) client, cumpărător
clientage (ec) clientelă, clienți, relații între client și patron
climate climat, atmosferă, ambianță
climate control system (auto) sistem de control al mediului
climate maintenance (TH) climatizare, întreținere / menținere a climatului
climatic(al) climatic, climateric
climatic chamber / room cameră climatizată / cu aer condiționat
climatizer (termo) instalație de climatizare (și a aerului)
climax punct culminant / de vârf, apogeu
climax with a culmina cu
climb urcare, cățărare, ascensiune; loc greu accesibil; a (se) urca pe, a sui, a se cățăra, a se ridica

climb-down

climb-down coborâre; cedare; recunoaștere a înfrângerii
climb down a coborî, a se da jos; a cădea; a ceda
climbing urcare, cățărare; alpinism; urcător, care urcă
climbing irons gheare de urcat pe stâlp
climbing motion mișcare ascensională
climb milling (mas-un) frezare în sensul avansului
clinch nituire; (nav) îmbinare în baionetă; (TH) a nitui, a ținui; a rezolva (o problemă); (ec) a încheia o afacere
clincher (ec) argument decisiv / hotărâtor, dovadă hotărâtoare / decisivă; (OM) clamă, nit, bulon, scoabă
clincher rim (auto) geantă auto cu talon
clincher tyre (auto) pneu cu talon
cline (autom, TH) ansamblu de caracteristici, exprimând o tranziție
cling a se lipi, a adera, a forma un tot
clinging agățător, care (se) agată
clinging power of fibres putere de aderență a fibrelor (și la compozite)
cling to a se ține de, a se apuca de, a se prinde de; a adera la, a fi partizanul / adeptul
clingly lipicios, vâscos, cleios, aderent, adeziv
clink clamă, brățară; clinchet; a zăngăni
clink-clank zăngănit
clinker (met) clincher, bulgăre de zgură; a arde, a coace, a sintetiza; (chim) ciment (hidraulic), liant anorganic (sens general)
clinkered dolomite (met) clincher de dolomită, dolomită clincherizată
clinker cooler (met) răcitor de clincher / de zgură
clinkerizing (met) clincherizare, aglomerare, sintetizare; aglutinare; zgurificare, formare a clincherului, ardere a cimentului / a cărămișilor
clinkery (met) cu conținut de zgură
clinking (met) fisurare, fracturare (la turnare)
clinometer (metr) clinometru
clip agrafă (pentru hârtie); (constr) scoabă; (el) papuc, clemă, brățară (pentru cabluri); (OM) bridă, colier, eclisă, clamă, agrafă, clips, cerc, brățară, șarnieră; (TH) a tăia (și margini), a forfeca, a scurta, a reteza, a perfora, a decupa, a teși, a apuca, a prinde; a tunde; a cuprinde; (mas-un) dispozitiv mecanic de prindere; (met) a debavura; a prescurta (cuvinte)
clip bolt (OM) șurub cu gheară / cu cap-ciocan / de strângere; crampon
clip lock (OM) închidere cu pârghie (la buteliile cu dop mecanic)
clip match hook (OM) cârlig foarfece

clogged

clip nut (OM) piuliță cu clemă (de autoblocare)
clip-on (de) prins cu clipsuri / clame / agrafe
clipped wire (met) alice obținute prin tăierea sârmei trase
clipper (TH) clește, foarfece, mașină de tuns
clippers clește de tăiat
clipping tăietor, tăios, care taie, ascuțit; (met) debavurare; tundere, tăiere; perforare
clipping bed (met) placă de tăiere (la presa de debavurare)
clipping press (met, mas-un) presă de debavurare
clipping punch (met) poanson de debavurare
clippings (met) deșeuri de tablă; tăieturi din ziare
clipping tool (met, plast) sculă / ștanță de debavurare (după turnare, maturare)
cloak mantie, manta, înveliș; a acoperi, a înveli; a ascunde
clock ceas(ornic), pendulă, orologiu, ceas de masă / deșteptător; bază de timp; generator de ritm, sincronizator; semnal utilizat în mod regulat; (auto) kilometraj; pentru controlul sistemelor operative (digitale); a pontă, a cronometra
clock in a începe lucrul, a pontă ora sosirii la serviciu
clocking error (metr, TH) eroare de sincronizare / de ritm
clockmaker ceasornicar
clock out a pontă la plecare de la serviciu
clock setup (auto, autom) setarea timpului / ceasului
clock setup mode mod de setare a ceasului
clockwise (CW) în sensul acelor de ceasornic
clockwise direction (în) sensul deplasării acelor de ceasornic, dextrogir; (OM) cu filet dreapta
clockwise rifling (OM, mil) ghint / filet pe dreapta
clockwise (right hand) rotation rotație în sensul acelor de ceasornic (spre dreapta)
clockwork (metr) mecanism cu ceas(ornic) / cu arc spiral; mecanic, automat (d. jucării); punctual, precis
clod bulgăre, cocoloș; pământ, țărână
clod coal (met) cărbune-bucăți / -bulgări
cloddy, clodish bulgăros, bolovănos; greoi, stângaci, neîndemânatic
clod sabot (de lemn); (TH) piedică, obstacol, a obtura, a împiedica, a opri, a stânjeni, a înfunda, a astupa, a umple (un orificiu, o gaură etc.), a ancra, a împovăra, a colmata, a îmbâcsi, a împovăra, a supraîncărcă
clogged (TH, mediu) împiedicat, frânat, înfundat, îmbâcsit, astupat

clogged element

clogged element (hidr, alim) element filtrant colmatat
clogged strainer (hidr) sorb înfundat (la pompe de aspirație)
clogged up colmatat, înfundat, blocat
clogging colmatare, obturare, înfundare, îmbăcsire, murdărire; (termo) ancrasare
clogging indicator (hidr) indicator de colmatare
cloggy care se face cocoloașe; cleios, lipicios; dens
clog-nosed vice (mas-un) menghină (specială) cu fălci înguste
clog up a colmata, a înfunda, a bloca
close încheiere, închidere, sfârșit; închis, împrejmuit, îngădît; închis, încuiat, ascuns, secret; precis, exact; (OM) fidel, strâns (d. un câmp de toleranță); apropiat; amănunțit, detaliat, minuțios, concentrat, atent; des, compact (d. textile); concis, lapidar; a (se) închide, a împrejmui, a îngădi, a încuia, a aduna, a concluziona, a astupa, a bloca; a interzice trecerea prin; a termina, a sfârși, a încheia
close an account (ec) a lichida un cont
close-annealed (met) recopt în cutie / în lăzi
close-annealed sheet (met) tablă recoaptă în cutii
close annealing (met) recoacere în cutie / în lăzi
close annealing furnace (met) cuptor de recoacere în cutii
close-burning care arde înăbușit
close-burning coal (met) cărbune cocsificabil
close button (auto) buton de închidere (d. o trapă)
close company (ec) societate închisă (controlată de cel mult cinci asociați)
close coupling (OM) cuplaj strâns / rigid
close-cut fraction (ind chim) fracțiune îngustă
closed închis, împrejmuit, îngădît; încuiat; terminat; restrâns, exclusiv; împrejmuire, loc / teren împrejmuit, curte
closed assembly time (chim, plast) interval scurt de timp de asamblare (la adezivi), intervalul de timp între asamblare și inițierea prizei
closed centre distance (OM) distanță dintre axe micșorată (la angrenaje deplasate negativ)
closed centre position (OM, hidr) poziție centru închis (la distribuitoare, toate orificiile obturate când organul de comandă este în poziția neutră sau centrală)
closed chain (chim) ciclu, nucleu
closed-circuit (el, autom) circuit în buclă, (în) circuit închis
closed-circuit arrangement (OM, autom, el) legătură în buclă, circuit închis
closed-circuit crushing (constr, ind chim) sfărâmare / măcinare în circuit închis

closed stand

closed-circuit grinding (TH, alim) măcinare / mărunțire în circuit închis
closed-circuit installation / system (TH) instalație / sistem în circuit închis
closed contact (el) contact normal închis / de repaus
closed crankcase machine (mas, termo) mașină capsulată / cu carter închis
closed-cycle turbine (termo) turbină cu gaze în circuit închis
closed entry (el, c) intrare / suport cu goluri sau proeminențe de anumite mărimi, pentru evitarea introducerii altor elemente
closed die (met, plast), (mas-un) matriță închisă
closed frame (constr, mas) cadru închis / cu secțiune chesonată
closed graph curbă închisă
closed groove (met) calibru închis (la laminare)
closed hole (OM) gaură înfundată
closed-impeller pump (hidr) pompă cu rotor închis
closed-in presuure (mat, hidr) presiune statică, în incintă închisă
closed interval segment, interval închis
closed keyseat (OM) canal de pană, închis
closed linkage (OM) contact prin forță / forțat
closed-loop control (autom, electr) reglaj (în circuit închis), comandă continuă, cu buclă de reacție
closed-loop servosystem (autom) sistem de reglare cu buclă închisă / cu circuit închis / cu reacție
closed mould (met, plast, mas-un) matriță (de presare) închisă
closed network (el) rețea închisă
close-down încetare (și a muncii, din cauza închiderii întreprinderii)
close down a închide; a lua măsuri represive, a reprima; a înceta (o activitate), a se opri
closed pass (met) calibru închis
closed position (autom, el, TH) poziție de cuplare / de închidere
closed ring (TH) ciclu închis
closed rivet (OM) nit montat
closed shop fabrică în care se angajează numai din anumite sindicate
close-grained (materiale) microgranular, cu granulație mică, cu interval îngust de granulație
closed securely (auto) închis ermetic
closed single-V butt weld (met, OM) cusătură (de sudură) cap la cap în V, cusătură în V fără rost între margini
closed square pressure gas welding (met) sudare cu gaze sub presiune, fără rost între piese
closed stand (met) cază închisă

closed system

closed system (TH) sistem închis
closed-tolerance (OM) (cu) toleranță mică / strânsă, (cu) câmp îngust de toleranță
closed-tolerance forging (met) forjare de precizie (la cald)
closed weld (OM) îmbinare prin sudură, fără distanță între piese
close fit (OM) ajustaj cu strângere / strâns / forțat
close fractionation (ind chim) funcționare pe interval îngust (de temperatură), fracționare precisă
close-grained cu granulație mică, cu interval îngust de granulație, micro-granular; (plast) microporos
close-grained pig / steel (met) fontă / oțel cu granulație fină
close-grained structure (materiale) structură densă / cu granulație fină
close-grained texture structură / textură cu granulație mică / fină, microstructură
close in a se apropia de, a închide în, a împrejmuî, a veni, a sosi, a ataca; a se micșora, a se scurta (d. zile etc.)
closely (*adv*) atent, cu grijă, minuțios, de aproape, din apropiere, strâns, unul lângă altul
closeness apropiere, vecinătate; (mediu, TH) aer închis, atmosferă viciată; densitate, caracter compact; exactitate, precizie; avarie, zgârcenie; izolare
closeness of contact (el) închidere fermă a contractului
close nipple (OM) racord drept, niplu cu filet pe toată lungimea
close(-)out (ec) lichidare de mărfuri
close out (ec) a vinde la prețuri reduse, a lichida (un stoc)
close packed lattice (materiale) rețea cristalină compactă
close-packed structure (TH, mas, materiale) structură compactă
close packing ambalare compactă; (cf) rambleiaj dens
closer roll (met) cilindru superior de laminat profiluri
close running fit (OM) ajustaj semiliber / intermediar (dar cu tendință de joc)
close setting (autom, metr) reglaj fin
close spacing amplasare la intervale mici; (mas-un) densitate mare a amplasării granulelor (la discuri de rectificat)
close stowing anchor (constr, nav) ancoră cu brațe articulate și traversă în același plan
closet cameră, cămară, magazie; dulap (în perete); birou, cabinet (de lucru); toaletă, closet; secret, particular, privat; teoretic, abstract, nepractic; a

cloth impregnating machine

închide (pe cineva), a ascunde, a pune la loc sigur
close thing accident / eșec evitat în ultima clipă
close to (*adv*) în jur de, cam de, lângă; în apropierea
close tolerance forging (met) forjare de precizie / la toleranțe strânse
close-up fotografie de aproape, prim-plan; (*amer*) examen minuțios, analiză delicată
close up a închide; a lichida; a termina, a încheia; (med) a se vindeca, a se închide (d. răni)
close up a rivet (OM) a nitui, a îmbina prin nituire
close-up shot / view fotografie de aproape, prim-plan, detaliu
closing (de) închidere (și a magazinelor / bursei etc.), care închide, ultim, încheiere, sfârșit, capăt; (el) conectare, anclanșare
closing cock (hidr, OM) robinet de închidere
closing device (OM, mas-un) dispozitiv de blocare / de închidere
closing flap (hidr, OM, met) clapetă / clapă de închidere
closing head (OM) dispozitiv / cap de blocare / de închidere / de strângere
closing of accounts (ec) încheiere / închidere a conturilor
closing price (ec) preț / curs la închiderea bursei
closing switch (el) contactor, conector
closing time (el, mas) timp / durată de închidere; (plast) durată de închidere a formei / de coborâre a poansonului; ora închiderii
closing travel (mas-un) cursă de închidere (a presei)
closure închidere, încheiere, sfârșit; (constr, hidr) breșă (de închidere); aderență; (met, mas) închizător, obturator
closure component (hidr, OM) component / element de închidere (și la supape)
clot bulgăre, cocoloș; cheag (și de sânge); a se coagula, a se încheaga, a se face bulgări / cocoloașe, a lăsa să se coaguleze
cloth (textile) postav, stofă, țesătură, pânză; (TH) îmbrăcăminte, căptușeală (și de rezervor, recipient)
clothe (TH, met) a (se) îmbrăca, a acoperi, a proteja, a căptuși
clothes îmbrăcăminte, haine; lenjerie (și de pat)
cloth filter candle filtru-lumânare (din pânză)
cloth filter dust collector (TH, mediu) filtru de praf, cu saci
clothier fabricant de stoffe; croitor
cloth impregnating machine (mas, ind chim) mașină de impregnat țesături

clothing

clothing acoperire, protejare, căptușire, îmbrăcare, îmbrăcăminte; (OM) cămașă (de cilindru), garnitură; (met) manta, înveliș, căptușeală (și de cuptor)

cloth laminate stratificat pe pânză (ca suport) (și la curele pentru transmisii), laminat stratificat cu pânză

cloth shears foarfece pentru textile

clotted cream (alim) smântână grasă

clotting coagulare; floculare

clou un punct de interes major, poantă; indiciu

cloud nor; (el) efect de umbră / pată; (c) părți clare și părți închise (la o imagine, un display); nervură în marmură; a se înnoara, a se întuneca, a marmora

cloud burst rupere de nori, ploaie torențială

cloudbursting / cloudburst treatment (met) curățare (în jet) cu alicie

cloud(ed) glass (ind chim) sticlă mată

cloudiness (ind chim) turbureală, tulburare; (fiz) turbulență, turbiditate

cloud point (fiz) punct de turbiditate (început de cristalizare), temperatură de tulburare

cloudy noros, înnoarat; turbure (d. lichide); neclar, confuz (d. idei etc.); turbure, încețoșat (d. vedere etc.)

clout țință, lovitură care își atinge ținta; scutec; (pol) (*fam*) putere politică

clout nail (OM) cui pentru asamblat lemn și tablă

clove (alim) cățel de usturoi, (arbore de) cuișoare

clove hitch (nav) foarfecă simplă

clow (hidr, nav) poartă de ecluză

clowhole (met) retasură

club (mas, OM) piston; (met) taglă; (el) lob (de radiație al unei antenei)

club-shaped (OM) îngroșat la un capăt

club steak (alim) mușchi (de vită)

cluck a exprima aprobator; ciocănit; (d. găini etc.) a cloncâni, a-și chema puii

clue indicație, indiciu, cod, cifru; punct de reper; urmă

clued up about / on bine informat despre, la curent cu

clue in a face să se înțeleagă; (*fig*) a da o cheie / un indiciu cuiva

clue word cheie a cifrului, cuvânt-cheie (și în titlu)

clump bulgăre, cocoloș, grămadă, masă, grup; (nav) ancoră de beton / de fontă

clumsy stângaci, neîndemânatic; nehotărât; grosolan; lipsit de tact

clunch (termo, met, ind chim) argilă refractară

clusec (metr) unitate de putere (la pompe de vid) ($\sim 1,33 \cdot 10^{-6}$ watt)

clutch fluid flywheel

cluster (constr, hidr) grup de piloți; (fiz) aglomerat (complex) de molecule, grup (cuib, roi, nor); (mat) fascicul; (TH) aglomerare, pensulă, fascicul, mănunchi, ciorchine, grămăjoară, acumulare; (autom, inf) grupă; (el) tiristor (din mai multe discuri); a grupa, a forma un grup, a se strânge, a se aduna, a crește mănunchiuri / în cuiburi (și d. structuri de materiale)

clustered dirijat, strâns / reunit în fascicul, grupat; aglomerat (d. particule)

clustered flux inclusions (met) incluziuni de flux împrăștiate (la sudură)

clustered slag inclusions (met) incluziuni de zgură împrăștiată (și la sudură)

cluster gear (OM) mai multe roți dințate montate pe o bucsă

cluster joint (OM, el, hidr) îmbinare a mai multor piese / circuite într-un nod

cluster lattice (materiale) rețea compactă

cluster of plane surfaces fascicul de plane

cluster point (mat) punct limită / de acumulare

cluster rolling mill (met) laminor cu șase cilindri

cluster sampling (TH) prelevare de mostre pe grupuri

cluster set (mat) mulțime derivată, mulțimea punctelor limită

clutch (auto, OM) cuplaj, ambreiaj, manșon, mufă nedecuplabilă, cârlig, apucare, strângere; a ambreia, a cupla, a apuca, a prinde (și cu o gheară), a ține strâns

clutch barrel (OM) tambur de ambreiaj

clutch casing / case (OM) carcasă / carter a(l) ambreiajului

clutch collar (OM) manșon de cuplare

clutch cone (OM) con de ambreiaj

clutch-coupling sleeve (OM) mufă de legătură / de cuplare / de îmbinare

clutch cover (OM) capac de ambreiaj, capac al carterului de ambreiaj

clutch disengaging spring (OM) arc de debreiere / decuplare (și a ambreiajului)

clutch disk (OM) disc de frecare (la un ambreiaj)

clutch disk facing (OM) garnitură / acoperire a discului de ambreiaj

clutch dogs (OM) gheare de cuplare

clutch electrohydraulic control valve (OM) supapă electrohidraulică, de comandă a debreierii (și la vehicule amfibii)

clutch engagement (OM) ambreiere

clutch facing(s) (OM) lamele / garnitură / căptușeală de ambreiaj

clutch fluid flywheel (OM, hidr) ambreiaj hidrodinamic / hidrolic

clutch gear

clutch gear (OM) mecanism de cuplare, pinion de arbore primar / de cuplare
clutch housing (OM) carcasă / cutie / carter a(l) ambreiajului
clutch lever (auto, mas-un, mas) levier al schimbătorului de viteză, pârghie de cuplare / de decuplare
clutch magnet (el) (electro)magnet de cuplare (a ambreiajului)
clutch operator (OM) schimbător de cuplu, dispozitiv de operare asupra unui cuplaj / a unui ambreiaj
clutch out (OM) a debrăia, a decupla (și un ambreiaj)
clutch pedal (auto) pedală de ambreiaj
clutch pedal clearance (auto) joc al pedalei ambreiajului
clutch pin (OM) gheară / știft a cuplajului
clutch plate (OM) disc de ambreiaj
clutch pressure plate (OM) disc al ambreiajului de fricțiune, acționat prin presare
clutch release (OM) debreiere
clutch release fork (OM) furcă a pârghiei de debreiere, de decuplare
clutch ring (OM) inel de cuplare
clutch shaft (OM) ax / arbore de ambreiaj, arbore de antrenare / primar
clutch spindle (OM) arbore de cuplare (și pentru ambreiaje)
clutch stop (OM) frână de cuplaj / de ambreiaj
clutch throwout (OM) debreiere, decuplare (și a unui ambreiaj)
clutch wheel (OM) roată de cuplare
clutch with multiple laminated disks (OM) ambreiaj multidisc
clutter dezordine; confuzie; a pune dezordonat, a murdări, a face zgomot, a vorbi repede și neclar; (c) ecouri parazite pe un ecran
CO₂ (-shielded) metal-arc welding (met) sudare cu arc, în atmosferă de CO₂
coach autobuz (pentru excursii); (cf) vagon de pasageri; meditator; antrenor, instructor (de sport); (edu) a medita (pe cineva), a antrena, a instrui
coach class (*amer*), (cf) clasa a II-a
co-acting force (mec) forță care acționează în același sens
coadjutor asistent, ajutor
coagulable (alim) coagulabil, congelabil
coagulant (chim) (agent) coagulant
coagulate a (se) închea, a (se) coagula; (alim) a se brânzi
coagulating agent (chim) (agent) coagulant
coagulating bath baie de coagulare

coalification

coagulation (alim) brânzire; (chim) coagulare, încheare
coagulation concentration (alim) concentrația de brânzire; (chim) concentrația de coagulare / de încheare
coagulation point (alim, chim) punct / temperatură de coagulare
coagulator (alim, chim) (agent) coagulant
coal cărbune (huilă); a carboniza; (termo) a face plinul de cărbuni
coal ash (met, termo) cenușă de cărbune
coal-bearing cu cărbune, carbonifer
coal blending (met) amestec de cărbune
coal brick / briquette brichetă de cărbune
coal by-products (met, ind chim) subproduse de la cocsificarea cărbunelui
coal cake brichetă (de cărbune)
coal carbonization (met) cocsificare a cărbunelui
coal-carbonizing plant (met) cocserie
coal-carbonizing practice (met, chim) tehnica cocsificării
coal charger (met) vagon de încărcare a cuptorului de cocsificare
coal chemicals (met, ind chim) produse obținute inițial ca sub-produse la transformarea cărbunelui în cocs metalurgic
coal cutter haveză (de cărbune)
coal deposit zăcămintă de cărbune
coal derived gases / fluids (ind chim) gaze / fluide de cărbune / de la procesarea cărbunelui
coal-dust praf / pulbere de cărbune
coal-dust firing (termo) focar pentru cărbune pulverizat
coal-dust furnace installation (termo) instalație de ardere cu cărbune pulverizat
coalesce a concrește, a se suda, a fuziona, a se întrepătrunde
coalescence coalescență, legătură între materiale, cu sau fără topire (la sudură sau lipire prin difuzie), fuziune a suprafețelor, concreștere, sudare, fuzionare, întrepătrundere
coalescence failure (plast) rupere / defect de coalescență
coal face abataj, front de lucru (în mină)
coal field (termo) bazin carbonifer
coal-fired încălzit cu cărbune
coal firing focar pentru cărbuni
coal gas gaz de huilă / de la distilarea cărbunelui / de iluminat
coal-gas tar (ind chim) gudron de gaze
coal hatch (nav) bocaport de buncăr
coal hopper (nav) șalandă de cărbuni
coalification (termo, ind chim) carbonizare

coaling

coaling încărcarea cărbunelui, aprovizionare cu cărbuni
coaling door (met, termo) uşă de focar
coaling station (nav) port de buncher, staţie de bunchetare
coalite (met) semicocs, coalit
coalition (pol) coaliţie, alianţă temporară
coalitionist (pol) membru al unei coaliţii
coal loading trough (met) jgheab de încărcare a cărbunilor
coal mine mină de cărbune
coal mist (met) vapori / gaz de cărbuni
coal mud şlam de cărbuni
coal oil (ind chim) gudron / ulei de huilă, petrol lampant
coal output extracţie / transport / producţie de cărbuni
coal paste (mixture of coal and oil) pastă de cărbuni (amestec de cărbune şi ulei)
coal pit mină de cărbune
coal slack deşeu de cărbune, cărbune mărunţ
coal slurry cărbune fin, cu multă apă
coal-tar (ind chim) gudron de huilă / de cărbune
coal-tar pitch (constr, ind chim) smoală (de gudron) de huilă
coaly de cărbune, cărbunos; cum e cărbunele
coaming (nav) ramă (de bocaport)
Coanda effect (fiz, hidr) efect Coandă
coarch bogie (cf) boghiu de vagon
coarch screw (OM) şurub cu cap pătrat
coarch wrench (OM) cheie franceză / reglabilă
coarse rugos, grosier, aspru, brut, neprelucrat, neregulat, grosolan, cu asperităţi mari; macrogranular; (agr) cu bob mare; inferior, de proastă calitate
coarse adjustment (mas, el, metr) potrivire / ajustare / reglare grosolană / brută / aproximativă, acord brut / grosier
coarse aggregate (constr) piatră spartă (cu dimensiuni sub 6 mm)
coarse breaking / crushing (constr, ind chim) sfărâmare / concasare grosieră / primară
coarse break-up dispersie grosieră (a particulelor etc.)
coarse ceramics (ind chim) ceramică brută
coarse clearance fit (OM) ajustaj foarte larg / cu joc foarte mare
coarse cloth (textile) ţesătură groasă
coarse control (autom, TH) potrivire / ajustare / reglare grosolană / brută / aproximativă
coarse crushing (constr, ind chim, met) concasare / sfărâmare grosieră
coarse-crystalline (met) cu cristale / grăunţi cristalini mari

coarse pitch tap

coarse cut (mas-un) dinţare aspră / la pile, aşchiere grosolană / de degroşare
coarse-drafting (met, mas-un) banc de trefilat sârmă groasă
coarse fish (alim, iht) peşte de apă dulce (cu excepţia somonului)
coarse-filamentous (textile, plast) cu fire groase
coarse file pilă aspră / bastardă
coarse filter (hidr, mediu) filtru cu pietriş; (hidr) prefiltru, filtru brut
coarse-fine relay (autom, el) releu de reglaj brut-fin
coarse finish (TH) finisare, prelucrare grosieră
coarse grain (materiale) granulă / grăunte mare / grosolan(ă) (şi în metalografie)
coarse-grained (materiale) macrogranular, cu granulaţie mare, cu fire groase; mărime de grăunte / particule (în aliaje, compozite etc.) de ~5 (după ASTM); (agr) cu bob mare
coarse-grained cast iron (met) fontă cu structură macrogranulară
coarse-(grained) sand (constr) nisip cu granulaţie mare / grosier / macrogranular
coarse-grained sandstone (constr) gresie grosieră / macrogranulară
coarse-grained structure (materiale) structură macro-granulară
coarse-grain iron (met) fontă cu grăunţi mari / macrogranulară
coarse grind (mas-un) rec tificare de degroşare, şlefuire de degroşare
coarse grinding (alim, constr, ind chim) măcinare grosolană
coarse-ground grist (alim) şrot / măciniş grosier
coarse indicator indicator brut
coarsely (*adv*) grosolan; aspru; nepolitic
coarsely crystalline (materiale) macrocristalin, macrogranular
coarse material material grosier
coarse meshed sieve (agr, alim, ind, constr) sită cu ochiuri mari
coarse mesh wire (agr, alim, ind, constr) sită (din sârmă) cu ochiuri mari
coarse metal (met) mată
coarse movement (mas) ajustaj / calaj brut, mişcare grosolană
coarseness (materiale) granulaţie / granulare brută, macro-granulaţie; caracter aspru (al structurii etc.)
coarse pitch cutter (mas-un) freză cu dinţi mari / rari, pentru degroşare
coarse pitch tap (mas-un) tarod cu filet cu pas mare

coarse powder

coarse powder (met, plast) pulbere cu granule / particule mari
coarse ripple (met) creștătură / fisură transversală (defect de sudură)
coarse sieve (agr, alim, constr, ind) sită cu ochiuri rare / mari
coarse-sized carbide carbid în bucăți mari
coarse slurry (agr, mediu, termo) noroi / nămol gros
coarse staple fibră groasă
coarse structure (met, materiale) structură cu granule / grăunți mari / grosolană
coarse thread (OM) filet cu pas mare, filet grosolan; (textile, plast) fir gros(olan)
coarse-tooth cutter (mas-un) freză cu dinți rari / mari, de degroșare
coarse tuning (mec, autom, TH) reglare / acordare / ajustare grosolană / brută / aproximativă
coarse vacuum (fiz, TH) vacuum caracterizat prin presiune de 1...760 torri
coarse yarn (textile, plast) fir gros
coast coastă, țărm de mare, litoral; graniță, hotar, limită; (nav) a naviga de-a lungul coastei, a face navigație costieră; (TH) a merge în gol (d. motor etc.)
coaster brake (OM, auto) roata liberă de frână
coastguard pază a litoralului; gardă de coastă, grăniceri de coastă
coasting (nav) cabotaj / de coastă / de navigație costieră
coasting ship, coaster (nav) cabotier, navă de cabotaj
coast line linie de coastă
coat (chim) strat (de vopsea), acoperire (metalică, ceramică etc.); (constr) liant hidrocarbonat; (el) armatură (de condensator); (TH) manta, îmbrăcămintă, cuvertură, strat depus / de acoperire, căptușire, înveliș, sediment, precipitat; a aplica un strat, a turna un strat de legătură, a plasa, a metaliza, a îmbrăca, a căptuși, a vopsi, a zugrăvi, a unge, a acoperi (cu ceva); (zool) lână (de oaie), blană (de animal)
coated with (TH) acoperit cu, căptușit cu
coated abrasive (mas-un, TH) hârtie / pânză abrazivă (obținută prin depunerea / lipirea abrazivului), abraziv pe suport
coated electrode (el, met) electrod acoperit / învelit / cu înveliș (și la sudare)
coated film (plast) film / peliculă aplicată, film / peliculă acoperită(ă) cu alt film / altă folie
coated hard-metal tip (met, mas-un) plăcuță cu acoperire din aliaj dur (pe tăiș)
coated paper hârtie cretată

cock handle

coated rod (met) vergea de metal / electrod de adaos cu înveliș (și la sudare)
coated with rubber (ind chim) cauciucat, acoperit cu cauciuc
coating (constr) tencuială, învelitoare; (met, TH) acoperire, înveliș (protector), manta, strat, depunere, protecție; (el) izolație
coating constituent (met) constituent al acoperirii / depunerii, component al învelișului electrodului (de sudare)
coating gun (mas-un) pistol de vopsit
coating knife (mas-un) racletă, răzuitor / pentru a îndepărta o acoperire
coating material (met, alim, plast) material de / pentru acoperire
coating resin (ind chim) rășină de acoperire
coating rolls (met, plast) cilindrii pentru aplicarea unei acoperiri
coatings (el, T, ind chim, met) acoperire, strat de protecție, placare, izolație
coating varnish (ind chim) email / lac de finisare / de împregnare
coat with steel (met) a plasa cu oțel
co-author coautor
coaxial (mec, OM) coaxial, cu axe suprapuse (ca direcție); (el) cablu coaxial
coaxial transmission (OM) transmisie coaxială
cob grămadă, morman; (agr) știulete, coccen, nucă; (constr) argilă amestecată cu paie
cobalt (Co) (chim) cobalt
cobalt blue (chim) albastru de cobalt
cobaltic (chim) cobaltic
cobalt steel (met) oțel (aliat) cu cobalt
cobble (constr) bolovan (de pavaj), a pava, a pietrui; (met) fărâmatură, cărbuni în blocuri rotunjite, laminare defectuoasă, rebut de laminare, lipitură (material lipit între cilindrii de laminare – defect)
cobblestone (constr) bolovan (de pavaj)
cobbling (met) lipirea materialului între / pe cilindrii de laminare (defect tehnologic)
cobnut (alim) alună
cobweb (plast) pânză de păianjen, țesătură fină; păienjenis
cobwebbing (plast) pânză de păianjen, scămășare, țesere (proces sau rezultat al acestuia, la pulverizarea unui adeziv etc.)
cobwebby plin de / acoperit de (ceva ca de) păienjenis
cock (OM, hidr) robinet, ventil; (agr) căpiță conică; (constr) roza vânturilor
cockbill (nav) a atârna (d. o ancoră)
cockboat (nav) barcă de pescuit
cock handle (OM) cheie de robinet

cocking

cocking (OM) îmbinare cu prag (și la flanșe)
cockle a îndoi, a plia, a șifona; (textile, folii etc.)
 moluscă comestibilă; (nav) barcă mică; (agr)
 buruiană, neghină
cockled effect (textile, plast) efect de gofrare /
 creponare
cockles (met) cute, gofraj, încrețire (defect la
 laminare)
cockle shell (nav) barcă mică, luntre; cochilie
cockloft (constr) mansardă
cockpit (nav) coșpit
cockpit starter (auto) demaror de bord (pentru
 pornirea motorului)
cock plug (OM, hidr) cep de robinet
cock system (OM, hidr, constr) baterie cu ro-
 binet / de amestec (la băi și dușuri)
cock wrench (OM) cheie de robinet
cocoa (alim) cacao, arbore de cacao
coconut, cocoanut, coco (alim) nucă de cocos
co-crystallization of two compounds (fiz,
 chim) co-cristalizare a a două componente
cod, codfish (alim, iht) cod, batog
coddle (alim) a fierbe înăbușit, a opări
code (autom) cod, cifru, semnal; (inf) cod, succe-
 siune de cifre ale unui sistem de numerație, co-
 respunzătoare simbolurilor unui alfabet; a codi-
 fica, a cifra
coded cifrat, codificat
code digit cifră de cod
codeine (chim) codeină
coder codificator, dispozitiv de codificare; (inf)
 traductor de cod, programator, prelucrător de
 programe
code wheel disc codificator / de codificare
code word cuvânt de cod / cheie, succesiune de
 cifre corespunzătoare unui simbol al alfabetului
 codificat
codification codificare, cifrare
codify a codifica, a cifra
coding (inf) codificare, secvență de instrucțiuni
 codificate
cod(-)liver oil (alim) untură de pește
cofferdam (constr) val de pământ, ridicătură
 pentru a nu lăsa apa să pătrundă într-o excavație
coefficient coeficient, indice, factor
coefficient field corp / câmp al coeficienților
coefficient of adhesion (plast, T) coeficient de
 aderență / de adeziune
coefficient of admission (alim, termo, ind chim)
 coeficient de umplere
coefficient of compressive strain (mec) coefici-
 ent de stabilitate de flambaj
coefficient of contraction (met, plast) coeficient
 de contracție (la turnare, răcire etc.)

coefficient of transfer constant

coefficient of cubic(al) expansion (termo, fiz)
 coeficient de dilatare cubică / în volum
coefficient of discharge (hidr, TH) coeficient de
 debit, factor de descărcare
coefficient of drag (mas, TH) coeficient de
 frânare / de tracțiune / de antrenare / de tragere
coefficient of dry friction (T) coeficient de
 frecare uscată
coefficient of efficiency / of performance (TH)
 coeficient / factor de randament / de perfor-
 manță / eficiență
coefficient of elasticity (mec, OM) modul de
 elasticitate
coefficient of expansion (materiale, termo) coefi-
 cient de dilatare / de expansiune / de destindere /
 de dilatație
coefficient of expansion by heat (materiale,
 met, termo) coeficient de dilatare termică
coefficient of friction (OM, T) coeficient de fre-
 care (μ)
coefficient of hardness (materiale) valoarea du-
 rității (Brinell)
coefficient of heat passage (termo) coeficient
 de conductivitate termică
coefficient of heat transfer / transmission (ma-
 teriale, termo) coeficient de transmitere a căldurii
 / de transfer termic
coefficient of hyraulic conductivity (hidr)
 coeficient de filtrație
coefficient of hysteresis loss (fiz, mec, T) coe-
 ficientul pierderii prin histerezis
coefficient of impact (mec) coeficient dinamic /
 de impact
coefficient of lengthening (mec) coeficient /
 factor de (a)lungire
coefficient of linear expansion (materiale, met,
 termo) coeficient de dilatare liniară
coefficient of load(ing) (mec) factor de sarcină
coefficient of mass transfer (alim, ind chim)
 coeficient de transfer de masă
coefficient of resistance (mec) modul de rezistență
coefficient of roughness (materiale, T) coefi-
 cient de rugozitate
coefficient of skew coeficient de asimetrie (a
 unei dispersii: de particule, de înălțimi ale
 asperităților etc.)
coefficient of sliding friction (T) coeficient de
 frecare de alunecare
coefficient of thermal efficiency (termo) ran-
 dament termic
coefficient of thermal expansion (materiale,
 termo) coeficient de dilatare termică
coefficient of transfer constant (fiz, termo)
 constantă de propagare / de transfer

coefficient of utilization

coefficient of utilization (TH, mas) coeficient de utilizare
coefficient of variation (materiale) diferența între mărimea celor mai mici și celor mai mari particule într-un amestec, exprimată funcție de valoarea nominală, coeficient de variație (a granulației etc.)
coefficient of variation in speed (mec, TH, mas) coeficient de neuniformitate (a vitezei)
coefficient of velocity (hidr) coeficient de viteză (caracterizează neuniformitatea vitezei curentului de fluid)
coefficient of viscosity (T, hidr, plast) coeficient de vâscozitate, vâscozitate dinamică
coefficient of wear (T) coeficient / factor de uzură (foarte general)
coefficient region domeniul coeficienților
coequal egal (cu altul)
coerce a constrânge, a impune condiții / restricții; a sili, a obliga, a impune cu forța
coercimeter (metr, fiz) aparat pentru măsurarea intensității magnetice
coercion (putere de) constrângere
coercive constrângere, coercitiv
coercive force (fiz, mec) forță coercitivă
coersively (*adv*) prin constrângere
coesite (chim) dioxid de siliciu polimorf
coexist a coexista
coexistence coexistență
coexistent coexistent
coffee (alim) cafea
coffee bean (alim) boabă de cafea
coffee mill / grinder (alim, mas) mașină de rășnit cafea
coffee pot ibric de cafea
coffer (nav, constr) ladă (metalică); cheson
coffer dam (nav, constr) batardou
coffin sicriu; cornet (de hârtie); (agr, alim) copită; cisternă de transport; (nav) navă scoasă din uz / inutilizabilă
Coffin-Mawson law (mec) relație pentru estimarea durabilității funcție de deformarea plastică periodică
coffret lădiță
coflexure (mec) săgeată
cog (OM) dinte, zimț, proeminență, camă, nas, prag, roată dințată, rotiță, rebord; a bloca; (mas-un) a dința, a zimțui, a eboșa, a degroșa; (met) blum, eboșă, a reduce
cog belt (OM) curea trapezoidală, dințată
cog down (met) a preforja, a reduce, a lamina lingoul la țagă; (mas-un) a eboșa, a degroșa
cogency caracter convingător, putere de convingere

coherence range

cogent concludent, incontestabil; convingător; serios
cogent reason motiv valabil
cogged (OM) dințat, zimțat
cogged belt (OM) curea trapezoidală
cogging (constr) prag (la îmbinări), îmbinare cu creștături; (el) viteză unghiulară fluctuantă / neuniformă a rotorului unui motor electric; (OM) angrenare cu bolțuri; (met, mas-un) degroșare, eboșare, prelaminare, preforjare
cogging-down mill (met) laminor pregătitor / degrosisor (laminor), bluming
cogging-down pass (met) calibru de degroșare rapidă, trecere de degroșare
cogging-down roll (met) cilindru degrosisor
cogging-down stand (met) căjă degrositoare
cogging mill (met) laminor degrosisor, laminor bluming
cogging(-mill) stand (met) căjă degrositoare
cogging(-mill) train (met) linie de laminor degrosisor / de bluming
cogging pass (met) calibru degrosisor (la laminare)
cogging roll (met) cilindru de degroșare / de laminor bluming
cogging-roll train (met) linie de cilindri de degroșare / de laminor bluming / de blumuri
cogitate on / upon a gândi, a cugeta despre, a medita la
cogitation gândire, cugetare; gând, idee
cogitative gânditor, capabil să gândească; meditativ
cognac (alim) coniac
cognate înrudit, asemănător; (jur) rudă
cognition cunoaștere; percepție
cognitive de cunoaștere, cognitiv
cognitive skil competență pe bază de cunoștințe
cognizable cognoscibil
cognizance cunoaștere, cunoștință
cognizant of știutor despre, care știe despre, informat despre; competent în
cog rack (OM, mas-un) cremalieră (și sculă de degroșare)
cog(-)wheel (el) rotor cu poli aparenti; (OM) roată cu cepuri / cu fusuri / de lanț / cu bolțuri
cohabitant conlocuitor; colocatar
cohabitation conviețuire
coheir (jur) comoștenitor
cohere a se lipi, a se lega, a se uni; a avea înțeles
coherence, coherency (fiz) coerență, legătură (și logică), raport; înțeles; (mat) totalitate a punctelor de acumulare ale unei mulțimi care aparțin acesteia
coherence range (mec, el) plajă / interval de sincronizare

coherent

coherent (*adj*) coerent, având legătură / înțeles; clar, inteligibil; consecvent, logic
coherently (*adv*) (în mod) coerent
coherent sheaf / stack (fiz) fascicul coerent
cohesion (fiz, chim) coeziune, aderență, atracție moleculară
cohesion / cohesive strength (fiz, mec, T) rezistență de coeziune / de aderență (la lipituri, la straturile transferate prin frecare)
cohesionless incoerent, fără coeziune
cohesionless material material necoeziv
cohesive coeziv, de coeziune, aderent; legat
cohesive failure (mec, plast) rupere coezivă / de coeziune / în adeziv
cohesive force (fiz, chim, mec) forță de coeziune
cohesive material material coeziv
cohesiveness (chim, mec) capacitate adezivă / de lipit
Cohe tester (metr) aparat de testat tip Cohe
coil (OM) bobină, spirală, inel, rolă, serpentină, ghem, colac (de frânghie), spiră, (el) bobină, spiră, înfășurare; (inf, met) rolă / rulou (de bandă); a (se) înfășura, a (se) bobina, a rula, a (se) răsuci, a șerpi
coil banding machine (met) mașină pentru legat rulouri (de tablă)
coil breaks (met) mici nervuri pe table, paralele cu direcția de laminare (defect de grosime), îndoituri transversale ale benzii (la desfășurarea ruloului)
coil conveyer (met) transportor de rulouri
coil cooling conveyer (met) transportor cu rol de răcire a rulourilor (de tablă) / colacilor (de sârmă)
coil downending machine (met) mașină de răsturnat / de întors a rulouri (de tablă)
coil clutch (OM) ambreiaj cu arc
coil condenser (alim, ind chim, termo) serpentină de răcire
coil cooler B (alim, termo) refrigerent / răcitor cu serpentină
coiled electrode (met) sîrmă de sudură / de electrozi
coiled filament (alim, termo) spirală de încălzire
coiled pipe (alim, termo) serpentină
coiled spring (OM) arc elicoidal cilindric
coiled steel (met) (lamine de) oțel în rulouri, tablă în rulouri
coiled strip (met) bandă în rulouri
coiler (device) (mas) mașină de înfășurat; (alim, ind chim, termo) serpentină; (met) înfășurător de rulouri (de tablă) / sârmă
coiler drum (met) tambur / tobă de înfășurare (a ruloului de tablă, a sârmei)

coke breeze / cinder

coiler gear (met) antrenarea / transmisia înfășurătorului (de rulouri)
coiler stand (met) batiu / suport al înfășurătorului (de rulouri)
coil heat-exchanger (alim, termo) schimbător de căldură, cu serpentină
coil-ignition system (termo) aprindere cu acumulator
coil impedance (el) impedanța unei bobine
coiling (met, el) înfășurare (și la rulouri de laminate, sârme), bobinaj, spiră
coiling drum (met, plast) tobă de înfășurare
coil (of) pipe (OM, termo) serpentină
coil "opening" machine (met) mașină de desfacere / de slăbire a ruloului (de tablă) (înainte de recoacere)
coil pitch (el) pas al înfășurării
coil resistance (el) rezistența unei bobine
coil spring (OM) arc elicoidal
coil transfer car (met) cărucior de transfer / de deplasare al ruloului (de tablă)
coil-type exchanger (alim, termo) schimbător de căldură, cu serpentină
coil up (el, met, plast) a înfășura / a forma un rulou, o bobină
coil winding lathe / machine (mas-un) mașină de bobinat
coin (ec) monedă (metalică); a bate monedă; (met, plast) a imprima în relief, a ștanța, a presa, a comprima; a născoci, a inventa
coinage fabricare de bani / monede; (ec) sistem monetar
coincide (el) a se afla / a fi în concordanță (de fază); (TH) a coincide, a corespunde
coincidence coincidență, întâmplare; potrivire; suprapunere
coincidental, coincident (*adj*) întâmplător, accidental
coincidentally (*adv*) printr-o coincidență, întâmplător
coincide with a coincide cu
coining (TH) ștanțare, imprimare (pe ambele fețe, de obicei la rece); comprimare la forma finală, la sinterizare
cokability (met) capacitate de cocsare / de aglutinare
coke (met) cocs, calamină, cărbune bituminos; a cocsifica, a afina
coke ash (met) cenușă de cocs
coke bed (met) pat de cocs, încărcătură (de cocs) de pornire (la furnal)
coke blast furnace (met) furnal de cocs
coke breeze / cinder (met) praf de cocs, cocs mărunț

coke bunker

coke bunker (met) siloz / buncăr de cocs
coke burden / charge (met) încărcătură de cocs (la furnal)
coke by-product (met, constr, met, ind chim) subprodus de cocs
coke-cement concrete beton de zgură
coke-charging (met) vagonet pentru dozarea cocsului
coke-chemical (ind chim, met) cocschimic
coke chemistry cocschimie
coke consumption (met) consum de cocs
coke cooling chamber (met) cameră pentru distilarea uscată a cocsului
coke-discharging / drawing machine (met) împingător de cocs
coked residue (ind chim, met) reziduu de cocs
coke dross / fines (met) cocs mărunț
coke dust (met) praf de cocs
coke extinguisher (met) stingător de cocs
coke firing (termo) focar cu cocs
coke for / per charge (met) cocs în încărcătură / șarjă, pat de cocs
coke furnace / oven (met) cuptor de / cu cocs
coke furnace block (met) baterie de cocsificare
coke gas (met, chim) gaz de cocserie
coke grading plant (met) instalație pentru sortarea cocsului
coke guide (met) placă de ghidare a cocsului la ieșirea din cuptor
coke knocker (termo) ciocan pentru îndepărtarea pietrei de cazan
coke lump (met) sfărâmatură de cocs
coke number (chim) cifră de cocs
coke oven (met) cuptor de cocs / de cocserie
coke-oven coal tar (ind chim, met) gudron de cocserie
coke-oven gas (met, chim) gaz de cocserie
coke-oven plat (met) baterie de cocsificare, cocserie
coke packing (met) șarjă de cocsificare
coke per charge (met) cocs de încărcătură (la cubilou)
coke pig iron (met) fontă de cocs
coke plant / cokery (met) cocserie
coke producer (met) gazogen cu cocs
coke pusher / coke pushing ram (met) împingător de cocs
coke-quenching car (met) stingător de cocs
coke-quenching tower / station (met) turn de stins cocsul
coke rate (met) modul / rata / viteză de distribuire a încărcăturii de cocs
coke screening plant (met) instalație de ciuruit cocs

cold-brittle steel

coke scrubber (met) spălător de gaz, cu umplutură de cocs
coke split (met) cocs de încărcătură (la cubilou)
coke-storage bin (met) siloz / depozit de cocs
coke tar (ind chim, met) gudron de cocs
coke test (metr, chim) determinare a cifrei de cocs
coke-to-metal ratio (met) raport cocs-metal
coke tower (met) coloană cu umplutură de cocs
coke value (metr, chim) cifră de cocs
coke-watering car (met) stingător de cocs
coke wharf (met) rampă pentru descărcarea cocsului
coking (met) cocsificare
coking capacity (met) capacitate de cocsificare
coking chamber (met) cameră de cocsificare
coking coal cărbune cocsificabil
coking index (alim, ind chim) capacitate de coacere; (met) indice de cocsificare
coking mass (met) pilot de cocs
coking oven (met) cuptor de cocsificare
coking plant (met, ind chim) cocserie, uzină de cocsificare
coking power (chim) putere de aglutinare a unui cărbune, capacitate de cocsificare
coking time (met) perioadă / timp de cocsificare
colander (ali, constr, met) strecurătoare, sită
cold frig, rece; (fiz) fără (radio)activitate; răcoros; slab, abia perceptibil; rece, realist, obiectiv; (med) răceală (boală)
cold-age hardening (met) durificare prin ecrusare / prin prelucrare la rece (și la aliaje neferoase); (plast) durificare prin îmbătrânire
cold air aer rece
cold(-air) blast (met) (in)suflare cu aer rece (la cuptoare)
cold air inlet (met) admisie / intrare de / pentru aer rece
cold application (OM, met) montare / asamblare la rece
cold bend test (metr, mec) încercare / test de îndoire la rece
cold-blast (met) a (in)sufla cu aer la rece (la cuptoare)
cold-blast furnace (met) cuptor cu aer la rece
cold-blast sliding valve (met, OM) vană-sertar pentru aer rece
cold blocking (mas-un, TH) matrițare la rece
cold blowing (met) (in)suflare cu aer rece
cold bonderizing (met) procedeu de fosfatare / bonderizare la rece
cold breakdown (plast) plastifiere la rece
cold-brittleness (met, plast) fragilitate la rece
cold-brittle steel (met) oțel fragil la rece

cold carrier

cold carrier (chim, termo) agent frigorific
cold-cast (met) turnat la temperatură joasă, a turna la temperatura joasă
cold-cathode (el) catod rece / a cărui funcționare nu depinde de temperatură
cold charge (met) încărcătură rece (și la furnal, la cuptoare)
cold chisel (mas-un, met) daltă pentru tăierea capetelor de bară la forjă, daltă de canelat
cold circular saw (mas-un, met) fierăstrău circular, pentru tăiere la rece
cold coating (constr) îmbrăcăminte din mixturi asfaltice, executată la rece
cold composition (ind chim) compoziție (și nemetalică) la rece / în stare răcită
cold compressing / compacting (TH) presare / compactare la rece
cold crak / cracking (met) fisură / fisurare la rece (cauzată de tensiuni)
cold cream cremă grasă (pentru mâini etc.)
cold crushing strength (materiale) rezistență la compresiune la temperatură scăzută
cold cure (ind chim, plast) întărire la rece; (alim) conservare / preparare / tratare la rece (a alimentelor); (plast) vulcanizare la rece
cold-curing adhesive (chim, plast) adeziv cu întărire la rece
cold cuts (alim) felii de carne rece
cold cutting (met) tăiere la rece
cold deformation (TH) deformare / fasonare / formare / profilare la rece (d. materiale)
cold draw (met) a trage / a trefila la rece
cold drawing (met, plast) laminare / trefilare la rece
cold-drawing bench (met, plast) banc de trefilat / de tras la rece
cold-drawing die (met, plast) calibrul de tras la rece, filieră de trefilat la rece
cold drawn (chim, alim) extras la rece prin presare (uleiuri); (met, plast) tras la rece, trefilat
cold-drawn pipe (met, plast) țeavă trasă la rece
cold-drawn steel (met) oțel tras la rece
cold dressing (met) îndreptare la rece
cold drying (alim, ind alim) uscare cu ajutorul deshidranților
cold end lipitură rece
cold extrusion (TH, mas-un) extrudare la rece (materiale plastice și metalice)
cold-finish a finisa la rece
cold-finished prelucrat / tras (d. metale, aliaje) / finisat la rece
cold-finishing (TH) finisare la rece
cold-finishing rolling mill (met) laminor finisor la rece

cold polymerization

cold-finishing stand (met) cajă finisoare la rece
cold flow (plast) capacitate de curgere / de deformare plastică la rece; contracție remanentă; curgere la rece (a unui adeziv)
cold-forge (met) a forja la rece
cold-forging (met) forjare la rece
cold form (met, plast) a forma / a deforma / a profila la rece
cold forming (met, plast) formare / fasonare / deformare / profilare la rece
cold galvanising (met) galvanizare / zincare la rece, acoperire cu zinc prin vopsire cu o suspensie cu solvent
cold glue (chim) clei rece de tâmplărie
cold-ground (pulp) pastă obținută la rece, prin amestecare la rece
cold hammer (met) a ecruisa prin forjare
cold hammering (met) ecruisaj, ecruisare prin forjare etc.)
cold-hardened steel (met) oțel ecruisat
cold hardening (TH, met) durcisare, ecruisare (la rece)
cold-heading (met) refulare / nituire / căpuire la rece
cold-heading die (mas-un) matriță de refulat / de căpuit (și nituri) la rece
cold-heading tool (met, mas-un) sculă de căpuit (și nituri) la rece
cold impact forging (met, TH) matrițare prin extrudare la rece
cold iron (met) fontă rece, oțel forjat la rece
coldish cam rece, răcoros; foarte rece
cold joint (TH) asamblare la rece; defect de lipire (încălzire neadecvată, adezivul neavând suficientă capacitate de umectare)
cold junction (met) lipitură / sudură (la) rece / de referință (și la termocuplu)
cold mass masă (de aer) rece
cold metal (met) încărcătură / șarjă rece
cold mill (met, plast) laminor pentru laminare la rece
cold moulding (plast, met, mas-un) formare (prin presare) la rece în matriță
coldness frig, răcoare, răceală
cold piercing (met) perforare la rece
cold pilger rolling (met) laminare la rece în pas de pelerin
cold plasticity (met, plast, mec) plasticitate la rece
cold plate (el, electr) placă cu circuit de răcire, disipator de căldură la circuite electrice cu degajare mare de căldură
cold polymerization (ind chim, plast) polimerizare la rece

cold-press

cold-press (met, plast) a matrița / presa la rece
cold-pressing (met, plast) matrițare / extrudare la rece
cold pressure extrusion welding (met, plast) sudare la rece prin extrudare
cold pressure welding (met, plast) sudare la rece prin presare
cold pressure upset welding (met, plast) sudare la rece prin refulare
cold quenching (met) călire la rece
cold reduction (met) deformare / reducere / fasonare la rece
cold reduction mill (met) laminor pentru laminare la rece
cold reserve (equipment) (TH) echipament de rezervă nealimentat
cold reservoir / source (termo) sursă rece / de frig, sursă de căldură cu temperatura cea mai joasă
cold resistance (materiale) rezistență la îngheț / la temperaturi joase
cold reveting (met) nituire la rece
cold-roll (met, plast) a lamina la rece, cilindru pentru laminare la rece
cold-rolled (met, plast) laminat la rece
cold rolled sheet steel (met) oțel (tablă) laminat(ă) la rece
cold-rolled steel (met) oțel laminat la rece
cold-rolled strip (met) bandă laminată la rece
cold-rolling (met, plast) laminare la rece
cold-rolling department (met, plast) secția / uzi-na de laminare la rece
cold-rolling mill (met) laminor la rece, dresare, îndreptare (prin laminare la rece)
cold-rolling stand (met) cajă a unui laminor de laminare / dresare / îndreptare la rece
cold saw (mas-un) ferăstrău de tăiat la rece
cold sawing (mas-un) tăiere la rece (de obicei cu fierăstrae)
cold setting (plast) întărire la rece (d. materiale plastice termorigide)
cold setting adhesive (plast) adeziv cu întărire la rece
cold settling (alim) decantare la rece
cold shears (mas-un) foarfece pentru tăiere la rece
cold-short / brittle (materiale) fragil la rece / la temperatură joasă
cold-shotness (materiale) rupere / fragilitate la rece
cold shrink fitting (OM) asamblare prin contracție la frig, calare / îmbinare prin răcire
cold shut (met) loc de sudură rece (la piese turnate cu temperatură prea joasă sau turnare

cold work

prea lentă), lipitură / picătură rece (defect la sudare)
cold solder joint (OM) lipitură (metalică) cu umectare proastă, cu porozitate din cauza încălzirii insuficiente și necurățării suprafeței
cold spruing (met) decapare la rece
cold stamping (TH) matrițare la rece
cold-start(ing) ability (mas, auto) capacitate de pornire la rece
cold start temperature (hidr) temperatura la care sistemul hidraulic începe să funcționeze (nu neapărat la parametri doriți)
cold storage (agr, alim) antrepozit frigorific
cold-storage meat (alim) carne înghețată / congelată
cold storage room (alim, termo) cameră frigorifică
cold-storage truck (auto, termo) autocamion frigorific
cold strengthening (met) îndreptare / netezire la rece
cold strain (met) a deforma / a întinde la rece
cold-straining (chim, met, plast) întărire / ecruisare, deformare / întindere la rece
cold stretching (net, plast) etirare la rece
cold strip (met) bandă laminată la rece
cold-tempering (met) durificare prin ecruisare, revenire „la rece” (cu transformare de fază în stare solidă, la temperaturi relativ joase)
cold test (metr) încercare / testare la rece; determinare a temperaturii de congelare; test la temperatură joasă
cold thickening (alim, T) îngroșare la rece (și d. lubrifianți)
cold trap (termo) tubulatură care, prin răcire forțată permite captarea vaporilor condensabili
cold treatment (met) tratament al metalelor și aliajelor, sub 0°C
cold-upsetting (met) refulare la rece
cold-upsetting die (mas-un) matriță de refulat la rece
cold vulcanization (ind chim) vulcanizare la rece
cold-water retting (alim, ind chim) topire în apă rece
cold weather condition(s) (auto) condiții de vreme rece
cold welding (met) sudare la rece / fără preîncălzire
cold wide strip (met) bandă lată laminată la rece
cold wide strip mill (met) laminor la rece pentru bandă lată
cold work (met) prelucrare la rece, a prelucra la rece

cold workability

cold workability (met, materiale) prelucrabilitate / deformabilitate la rece
cold-work hardening (met) durificare prin ecrui-sare, prelucrare la rece, durcisare
cold-work hardened steel / metal (met) oțel / metal / aliaj (neferos) durificat / ecruisat la rece
cold-working (met) prelucrare / fasonare / deformare la rece; ecruisare
cold working of blast-furnace (met) mers rece al furnalului
cold-work steel (met) oțel pentru prelucrare la rece
Cole pump (hidr) pompă Cole / cu palete fixate pe suprafața unui tambur rotativ
collaborate a colabora, a coopera
collaboration colaborare, cooperare
collaborator colaborator
collagen (alim, chim) collagen, proteină
collapse prăbușire, sfărâmare; eșec; colaps; a se prăbuși, a se năruși, a se dărâma, a se sfărâma, a eșua; a se strânge, a fi pliabil; (ec) ruină, faliment; colaps
collapsed prăbușit, sfărâmat, strivit; (ec) ruinat
collapsed element (hidr, alim) element filtrant strivit / deteriorat
collapsed pressure (mec, hidr) presiune de strivire (și a unui elemnet filtrant)
collapse strength (OM, hidr) rezistență la presiunea exterioară (la un recipient)
collapsible pliant, pliabil, rabatabil, decapotabil
collapsible mould (met, plast) matriță articulată
collapsible prop (constr, mec) stâlp metalic telescopic
collapsible reamer (mas-un) lărgitor cu bacuri articulate
collapsible steel form (met) formă metalică demontabilă
collapsing turtire, strivire; flambaj; prăbușire, deformare; decapotare
collapsing force (OM) sarcină / forță de rupere (la compresiune sau flambaj)
collapsing length (mec, OM) lungime critică la care începe flambajul
collapsing load (mec) forța / sarcină critică de flambaj de / de rupere la flambaj
collapsing of bobbles (T) spargere a bășicilor / bulelor (și la emulsii)
collapsing pressure (OM) presiune de turtire (și la recipiente)
collapsing tap (mas-un) tarod reglabil / expandabil
collar (el) manșon de cablu, mănunchi (de fire / cabluri); (OM) bridă, șaibă, colier, etrier, flanșă, manșon, brățară, inel, guler, balot, colac,

colleague

lagăr cu inel de ungere; (met) umăr la calibrul de laminare, topirea metalului în zona influențată termic (la sudură); a curba, a îndoi, a (se) ondula
collar beam (constr) grindă de carpen, riglă
collar bearing / bushing (OM, T) cuzinet cu umăr / cu guler
collar bone (anat) claviculă
collar buster sculă de instrumentație
collar clamp (OM) brățară / colier de prindere / asamblare
collared drill pipe (OM, hidr) conductă / țevă cu mufă / cu guler
collared nut (OM) piuliță cu guler
collared pin (met) tijă de ghidare a ramei de formare, cu umăr / cu guler
collar end bearing (OM, T) lagăr cu umăr / cu guler
collargol (chim) colargol; argint coloidal
collaring (met) înfășurare (de rulou)
collar journal (OM, T) lagăr cu umeri / cu guler
collar marks (met) urme inelare / imprimări de la cilindrii de laminare (defecte de laminare)
collar nut (OM) piuliță cu guler / cu umăr / guler
collar of shaft (OM) coroană / umăr a(l) arborelui
collar pin (OM) șurub prizonier cu guler
collar pipe (OM, constr) țevă cu guler / de ancoraj
collar plate (OM) colier, etrier, jug
collar screw (OM) șurub cu bridă / cu guler (la cap)
collar sleeve (OM, mas-un) coloană de ghidaj
collar step (OM) cuzinet inelar, prag / umăr (la o piesă)
collar step bearing (OM, T) crapodină / lagăr în pieptene / în trepte
collar stud (constr, OM) bulon de legătură / de îmbinare, cu guler
collar thrust bearing (OM, T) lagăr axial canelat / pieptene; palier canelat, cu umăr axial
collate a compara, a colaționa, a interpola; a confrunta
collateral colateral, secundar, lateral
collateral (security) (ec) garanție / cauciune suplimentară
collating interclasare; colaționare; interpolare
collation colaționare; confruntare; (alim) gustare, aperitiv
collator (ind) dispozitiv de sortare sau aranjare (și la birotică); (inf) subrutină de transformare mai multor fișiere într-unul singur
colleague coleg, asociat, partener

collect

collect a colecta (date, impurități etc.), a strânge, a aduna, a colecta; a colecționa; (ec) a strânge, a încasa (taxe etc.), (contra) ramburs; cu taxă inversă

collected adunat (la un loc), colectat; complet; liniștit, calm

collectedness calm, stăpânire de sine; concentrare

collect in bundles a se aduna în mănunchiuri, smocuri de fibre / fibrile (d. fibre, fire etc.)

collecting channel (constr, hidr, mediu) canal colector

collecting drain (constr, hidr, mediu) dren(aj) colector

collecting electrode (ind, chim, el) electrod de precipitare / colector

collecting funnel (TH) pâlnie colectoare, canal colector

collecting like terms (mat) reducere a termenilor asemenea

collecting main (constr, hidr, mediu) canal colector principal / de drenaj

collecting pipe (constr, hidr, mediu) țeavă / conductă colectoare; linie generală de conexiune, conductă comună

collecting sand (mediu) nisip colector

collecting tank (constr, hidr, mediu) bazin colector / de colectare

collection strângere, adunare, colecți(onar)e, grămadă, morman; (TH) colecție, culegere; colecție (de bani)

collection efficiency (ind chim, alim) randament / eficiență de selectare / de sortare

collection of samples (metr) colectare de probe / eşantioane

collection sequence (TH) secvență de selectare / de sortare

collective colectiv, grup (social)

collective bargaining (ec, pol) tratative sindicat-patron

collectively (*adv*) (în mod) colectiv, cu participarea tuturor

collector (TH) colector, bazin de apă, rezervor de reținere; (el) comutator; (hidr) colector / galerie de drenaj; (mas) cameră colectoare de supraîncălzitor, țeavă colectoare, agent colector; (el) colector (la transistor), electrod de captare; (persoană) care strânge (ceva)

collector bar (el) lamelă de colector; (met) șină colectoare (la baterie de cocsificare)

collector ditch (constr, hidr, mediu) canal / șant colector

collector line (hidr) conductă de preaplin

collector plate (el) anod / placă colector(oare)

collision rate

collector-shoe gear (el, OM) cursor, piesă alunecătoare

college (edu) colegiu, (aproximativ) facultate; universitate (mică), academie comercială / de marină; (*amer*) școală superioară; colegiu (electoral, al avocaților etc.); corporație

collegial de colegiu

collegiate (edu) de / pentru colegiu, universitar, academic, studentesc, student al unui colegiu

collet (OM) manșon conic, inel / mandrină / de strângere / de prindere / de fixare, manșon de prindere, bucsă elastică, guler, jug, cadru

collet chuck (mas-un) mandrină cu bucsă elastică, inel de mandrină, dispozitiv de strângere

collet lathe (mas-un) strung cu (prinderea piesei în) bucsă elastică

collide (mec, TH) a intra în coliziune, a se ciocni

collier (nav) navă de cărbuni

collimate (mediu) a colimata; (fiz) a strânge în fascicul paralel; a vizualiza, a face paralel

collimating cone (ind, mediu) con colimator

collimating cylinder (ind, mediu) cilindru colimator

collimation (ind, mediu) colimatare; (fiz) concentrare, focalizare, reglare a focalizării unui instrument optic (telescop etc.) cu două sau mai multe elemente optice

collimation line linie de vizare

collimator (fiz) colimator

collinear (geom) coliniar, cu o dreaptă comună

collinear load (mec) sarcină liniară / coliniară

collinear planes (geom) plane cu o dreaptă comună

collision (cf) ciocnire (de trenuri), tamponare; (fiz) ciocnire, șoc; (mat) coliziune; (nav) abordaj, coliziune; conflict; (auto) coliziune

collision activation probability (fiz) probabilitate de dezactivare prin șoc

collisional heating (mec, termo) încălzire la coliziune

collision bulkhead (nav) perete de coliziune-prova

collision coefficient (mec) coeficient de șoc / de restituire

collision course direcție de ciocnire / de conflict

collision damping (mec) amortizare prin ciocniri / prin șoc

collision density (fiz) densitate de ciocniri (și de particule)

collision excitation (fiz) excitare prin șoc / prin ciocnire

collision loss (fiz) pierderi prin ciocniri

collision of the first kind șoc de ordinul I / speța I

collision rate (fiz) numărul mediu de ciocniri ale unei molecule într-un gaz

collision sensor

collision sensor (auto) senzor de coliziune
collision station (nav) post de gaură de apă
collision theory teoria ciocnirilor
collocate with a se îmbina, a se asocia cu
collocation aşezare, distribuire; grup de cuvinte, sintagmă
colloid (fiz, hidr) dispersie de particule mici, în care fenomenele superficiale joacă un rol dominant, coloid; (chim) substanță coloidală
colloidal (chim) coloidal
colloidal coal cărbune mărunț
colloidal dispersion (chim) dispersie coloidală
colloidal solution (chim) soluție coloidală
colloidal system (fiz, chim) sistem coloidal
colloid mill (alim, ind chim) moară coloidală
colloid osmotic pressure (fiz) presiune osmotică coloidală
colloquy colocviu, conversație formală
colmonoy (met, T) aliaj bogat în nichel, pentru acoperiri rezistente la uzură
colonial spirit (chim) alcool metilic
colophony (chim) sacăz, colofoniu
color (*amer*), **colour** (*brit*) culoare
colorless fără culoare, incolor
colorimeter (metr) colorimetru
colorimetric purity (metr) puritate colorimetrică
colorimetry (metr) colorimetrie
colossal (*adj*) colosal, enorm, uriaș, imens
colossally (*adv*) colosal de
colossus colos, gigant
colour culoare, colorit; (chim) cerneală, vopsea, substanță colorată / colorantă; ton, nuanță; caracter, natură; a vopsi, a (se) colora; cromatic, colorat, în culori
colour after burning culoare după ardere
colourant (chim) colorant
colouration (textile, plast) vopsire, colorare
colour break-up (fiz) descompunere a culorilor
colour changing (ind chim, plast) schimbare a culorii, schimbător de culoare
colour depth intensitate a culorii
coloured filter (fiz) filtru de culori
coloured tracer thread (el) fir indicator colorat (pentru marcarea conductoarelor unui cablu)
colour fastness (ind chim, plast) stabilitate / rezistență a culorii
colour filter (fiz, opt) filtru cromatic
colour grinder (ind chim, plast) moară pentru / de măcinat vopsea
colouring (textile, ind chim) colorare, vopsire
colouring body (alim, ind chim) colorant artificial / sintetic
colouring pan (textile, ind chim) cadă / baie de vopsire

column ways

colour insensible emulsion (fiz, chim) emulsie insensibilă (la culori)
colourless incolor, fără culoare, acromatic; palid
colour like metal culoare metalică
colour measurement (metr) colorimetrie
colour response (fiz) sensibilitate spectrală / de culoare
colour reversion (plast, textile) îngălbenire
colour-sensitive sensibil la culoare (d. materiale)
colour shade nuanță de culoare
colours in oil (ind chim) pigmenti în ulei
colour stability (materiale) stabilitate a culorii
colour test determinare a culorii
colour tone nuanță de culoare
colour velocity gauging (metr) măsurare a debitului prin metoda colorimetrică
colter (agr, mas) cuțit de plug
Columbium (Nb) (chim) niobiu
column (constr, TH, OM) coloană, stâlp, reazem, stivă; șir; (ind chim) turn de distilare; coloană, șpalt, rubrică; coloană (de ziar, de numere); editorial
columnar columnar, în formă de coloană
columnar crystal (met) cristal columnar
column clamp (ind chim) dispozitiv pentru blocarea coloanei
columned (constr, mas-un) cu coloane, în formă de coloană
column evaporation (alim, ind chim) concentrare / evaporare în coloană
column evaporator (alim, ind chim) coloană de concentrare
column filling (alim, ind chim) umplutură / umplere a coloanei
column mixer (alim, ind chim) coloană de amestec
column loading (alim, ind chim) încărcare a coloanei
column packing (alim, ind chim) umplutură a coloanei
column pitch (constr, alim, ind chim) distanță / interval între coloane
column scrubber (ind chim, met) coloană pentru spălarea gazelor
column sleeve (mas-un) manșon (și alunecător) al coloanei (la mașini radiale de găurit), prese etc.
column still (alim, ind chim) coloană de distilare
column-type drilling machine (mas-un) mașină de găurit cu coloană
column washer (met) scruber cu coloană
column ways (mas-un) ghidaje verticale (de batiu)

colza

colza (agr, bot) rapiță

colza oil (ind chim, T) ulei de rapiță

comb (constr) creastă / coamă de acoperiș; (TH) pieptene; (zool) creastă de cocoș; (textile) spată, darac, meliță, a pieptăna, amelița, a dărăci; (alim, TH) (formă de) fagure; (*fig*) a cerceta amănunțit, a examina, a scotoci; (nav) a se sparge (d. valuri); (geogr) creastă, coamă (de vale, de deal); țesală; fagure; ~ **one's hair** a se pieptăna; ~ **out** a cerceta amănunțit

combat against a lupta împotriva / contra

combative combativ

combination combinație, combinare; îmbinare; (auto) motocicletă cu ataș; (textile) combinezon; combinație / grup de cuvinte, sintagmă

combinational tone (fiz) sunet combinat

combination atmospheric-vacuum rerun unit (ind chim) instalație combinată de distilare secundară la presiune atmosferică și în vid

combination cistern and siphon (metr) barometru cu sifon

combination cracking (ind chim) cracare combinată / mixtă

combination diagram schemă combinată (ca desen, reprezentare) (cu simboluri grafice, cu desene-sectiuni și simboluri imagine)

combination dies (mas-un) ștanță combinată (pentru executarea concomitentă a mai multor operații)

combination drill (mas-un) burghiu combinat (pentru găuri de centrare)

combination firing (termo) încălzire combinată

combination gas (termo, ind chim) gaze umede / bogate

combination heat (chim) căldură de formare / de reacție

combination lever (termo) bară de avans a sertarului la motoarele cu abur

combination lock broască, lacăt cu cifru secret

combination of water gas and distillation gas (ind chim) gaz de apă, gaz sărac

combination pliers clește patent / universal

combination probability (chim) probabilitate de combinare (a particulelor, modelculelor etc.)

combination rubber tape (el) bandă izolantă din cauciuc

combinations schimbări simple; (textile) flanelă de corp

combination seal (OM) etanșare combinată (mai multe tipuri la un loc)

combinations of n things, r at a time (mat) combinații de n obiecte, luate câte r

combination standard gauge (metr) calibru tampon universal

combustion

combination string (constr, mas-un) coloană combinată / telescopică

combination suit salopetă, halat, combinezon (de lucru)

combination turbine (termo) turbină mixtă cu acțiune și reacțiune

combinative (mat) combinatoriu

combine (agr, mas) combină; (TH) a lega, a combina, a amesteca, a unifica, a (se) uni, a compune, a îmbina, a fuziona; a (se) amesteca; comunitate de interese; (*amer*) cartel, sindicat

combined action (TH) acțiune combinată

combined carbon (chim, met) carbon legat (chimic)

combined cooling (ind chim, alim) răcire mixtă / combinată

combined compressed-air hydraulic brake (OM) frână hidropneumatică

combined coupling (OM) cuplaj mixt

combined diagram diagramă însumată

combined fuse and switch (el) întrerupător cu siguranță

combined gear pair (OM) angrenaj mixt / cu mai multe perechi de roți (conico-cilindrice, cilindro-melcat etc.)

combined mill (ind chim) moară (cu bile) compartimentată

combined mixer and sifter (constr, ind chim) agregat de amestecare și ciuruire

combined nitrogen (chim, met) azot legat (chimic)

combined rack-and-adhesion railway (cf) cale ferată mixtă (cu aderență și cu cremalieră)

combined strength (mec) rezistență la deformare complexă / compusă

combined stress (mec, OM) tensiune complexă / compusă

combining heat (chim, termo) căldură de formare / de combinare

combining nozzle (OM, ind chim) ajutoraj de amestec

comb out a pieptăna; a percheziționa

comb-type gauge for screw threads (mas-un, metr) calibru, pieptene pentru filetul șuruburilor

comburent (termo) comburant

combustibility (chim, TH) inflamabilitate

combustible (chim, TH) inflamabil, combustibil, carburant

combustible composition (chim, termo) amestec combustibil

combustible gas (chim, termo) combustibil gazos, gaz inflamabil

combustion ardere, combustie; (chim) reacție chimică exotermă, acidificare

combustion chamber

combustion chamber (termo) cameră de ardere / de fum / de combustie, focar
combustion conditions (met, termo) condiții de ardere
combustion control (termo, metr) controlul parametrilor care influențează arderea
combustion cut-off (termo) sfârșit / întrerupere a combustiei
combustion degree (termo) grad / eficiență a(l) combustiei
combustion engine (termo) motor cu combustie internă
combustion flue (met, termo) canal al focarului
combustion furnace (termo, ind chim, metr) cuptor de ardere / pentru analize
combustion gases (termo) gaze de ardere
combustion heat (termo) căldură de ardere / de combustie
combustion limits (termo) limite de aprindere / de ardere
combustion mist (termo) combustibil pulverizat
combustion rate (termo) viteză de ardere / de combustie
combustion rate coefficient (termo) coeficient al vitezei de ardere / de combustie
combustion temperature (termo) temperatura de combustie / de ardere
combustion test stand (termo, metr) instalație pentru controlul / verificarea combustiei
combustion value (termo) putere calorică
combustor (termo) cameră de ardere
come a sosi, a veni; a ajunge; a se apropia; a se întâmpla, a se petrece, a avea loc; a se face, a deveni; a se găsi, a fi disponibil
come about a se întâmpla
come again a veni din nou; a se întoarce, a reveni
come along a veni cu, a însoți pe; a face progrese, a progresa
come at a ajunge la, a căpăta acces la; a ataca, a se repezi
come-at-table accesibil, abordabil
come-back revenire; (*amer*) plată, replică, ripostă
come back a se întoarce, a reveni; a răspunde, a riposta
come before a fi (fost) înainte, a premerge; a fi în frunte; a fi în fruntea; a fi înaintea
come by a dobândi, a căpăta; a câștiga; a vizita
comedown cădere, scădere, micșorare, înrăutățire; dezamăgire
come down a veni, a sosi; a coborî, a lăsa în jos; a decădea; a se degrada; a se precipita, a se prăbuși; (ec) a se ieftini; (edu) a pleca de la universitate (Cambridge, Oxford)

coming

come down on / upon a se năpusti asupra; a pedepsi pe cineva; a certa aspru
come forward a-și oferi serviciile
come in a intra, a pătrunde; a sosi; a-și lua postul în primire; a se împărți, a se clasifica, a pune în producție, a începe (o exploatare), a intra (într-o incintă); (*fig*) a se maturiza, a se coace; a se dovedi (util), a juca un rol, a avea un cuvânt
come in on a lua parte la, a participa la
come in / on plan / scheme a lua parte / a participa la un plan / la un proiect
come into a intra (în vigoare); a căpăta, a dobândi
come into contact a veni (a intra) în contact
come it a pricepe, a înțelege (ceva)
come-off încheiere, rezumat; urmare
come off a (se) degaja, a se desprinde, a se desface; a se întâmpla, a se petrece, a se desfășura; a reuși, a izbuti; a se achita; a se descolora
come on a progresa, a (se) îmbunătăți; (auto) a se aprinde (d. indicatoare de bord)
come on / upon a da de /peste, a întâlni din întâmplare
come out a reieși, a deveni clar; a apărea, a fi publicat (d. cărți etc.); a face grevă; a ieși (d. pete); a se termina, a ieși bine
come out for a se declara de partea
come out to (the) wrong side (ec) a ieși în pierdere (financiară)
come over a veni peste, a se suprapune
comer nou venit; (persoană) care vine
comestible (alim) comestibil
come to a reveni (cui), a moșteni; a se ridica la, a se cifra la
come through a rezista; a se descurca, a ieși dintr-o încurcătură / situație
come to a stand still a înceta, a stagna (producția, comerțul, activitatea)
come under a ține de o categorie, a se subsuma (unei categorii etc.); a fi supus (unei influențe)
come undone a se desface, a se desprinde
come up a se ridica, a se pune (o problemă etc.)
come up for auction (sale) (ec) a fi scos / vândut la licitație
comfit (alim) bomboană
comfits (alim) fructe zaharisite
comfort mângâiere; sprijin, tihnă, odihnă; a mângâia, a consola
comfortable, comfortably confortabil; tihnit, liniștit, comod; (ec) (venit) considerabil / bun
comfortably off destul de bogat
coming care vine; viitor; venire, sosire, apropiere

comma

comma virgulă; pauză
command (TH) (mărime de) comandă; (inf) instrucțiune, ordin; a comanda, a ordona, a ghida; a pretinde, a cere, a stăpâni, a fi stăpân pe situație; (ec) a avea / dispune (de bani), a aduce câștig, a cuprinde cu vederea; rază vizuală, câmp de vedere
commanding aflat la comandă, comandant; dominant; (autom) care comandă
commandment comandament; lege
command module (TH) modul de comandă
command resolution (el, autom) toleranța valorii unui semnal de comandă
command language (inf, autom) limbaj al instrucțiunilor
command word (inf) cuvânt de comandă / al unei instrucțiuni (de intrare / ieșire)
commensurable comensurabil
commence a începe
commencement început, începere; (edu) ziua acordării diplomelor
commencement of production (TH, ec) punere în producție, începere a producției
commensurable comensurabil
commensurate with / to corespunzător cu, proporțional cu
comment (c, inf) comentariu (al unui program-sursă); explicații, lămuriri, observații;
comment on / upon a face comentarii asupra, a comenta, a discuta despre
commentary comentariu
commerce (ec) comerț, circulație (de mărfuri)
commercial (ec) comercial; rentabil, (produs) de serie, de larg consum; reclamă (plătită)
commercial aluminium (met) aluminiu de calitate comercială
commercial casting (met) fontă / piesă turnată de calitate comercială
commercial grade / quality (TH, ec) calitate comercială
commercial iron (met) fier tehnic / de calitate comercială
commercialism (ec) spirit comercial, mercantilism, practică comercială
commercialization (ec) comercializare
commercialize (ec) a comercializa
commercial letter (ec) scrisoare comercială
commercially available (ec) disponibil pe piață / comercial
commercially available diesel fuel (auto, chim) carburant pentru motor diesel, motorină care se găsește pe piață / se comercializează
commercially supplied (ec) furnizat de piață

common

commercially supplied biodiesel blend (chim, auto) amestec comercial de biodiesel
commercially supplied biodiesel fuel (auto, chim) carburant biodiesel furnizat de piață
commercial run proces industrial / pentru comerț la scară mare
commercial steel (met, ec) oțel de calitate comercială
commercial value (ec) valoare comercială / la prețul pieței, valoare negociabilă
commingle a (se) amesteca
commingler amestecător
comminute (constr, ind chim) a sfărâma, a fărâmița, a mărunți, a pulveriza
comminution (constr, ind chim) fărâmițare, sfărâmare, zdrobire, pulverizare
comminution rate (constr, ind chim) viteză de fărâmițare / sfărâmare / pulverizare
commission autorizație, brevet; comision; comisie, însărcinare; împuternicire, mandat; efectuare; aplicare; comitere, săvârșire; funcție (încerdințată cuiva); ordin, brevet, diplomă; (nav) a arma o navă; (TH) a da în funcțiune, a însărcina, a inaugura; (jur) a împuternici, a da mandat, a autoriza
commissioning (TH) punere în funcțiune, prima probă și reglare a unei instalații
commissioning manual (TH, mas) manualul / instrucțiunile (scrise) de punere în funcțiune, prima probă și reglare a unei instalații
commissioner comisar (de poliție); împuternicit; membru al unei comisii
commit a comite, a săvârși, a face, a înfăptui; a încredința; a angaja; a se compromite; a se obliga, a-și asuma o obligație
commitment angajament; obligație (și într-un contract); înmânare, transmitere; (pol) discutarea unui proiect de lege într-o comisie
commit oneself to a se obliga să; a-și lua angajamentul să, a se atașa de
committee (ec, pol) comitet, comisie
committeeman (ec, pol) membru al unui comitet al unei comisii
commit to a încredința
commixture amestec, amestecare
commodious comod, ușor de mânuit, practic; încăpător, spațios
commodity lucru folositor; obiect de uz curent; (ec) marfă / articol / bun de larg consum
commodity exchange (ec) bursă de mărfuri
commodity market (ec) piață a materiilor prime
commodity paper (ec) poliță autentică
common (TH) simplu, obișnuit, comun, folosit de toți, general, frecvent, grosolan, ieftin; (el,

commonage

electr, c) punct de conectare comună în receptoare, calculatoare etc.

commonage (jur) drept de folosință în comun, folosință în comun; (agr) drept de pășunat pe pășunea comunală; proprietate comună

commonalty breaslă, corporație; v. **commonage**

common bit (mas-un) burghiu plat, cu fațetă de ghidare

common brass (met) alamă comercială / nealiată / aliaj Cu-Zn simplu

common carriage bolt (OM) șurub de fixare / de blocare

common carrier (transp) societate de transport în comun

common denominator (mat) (cel mai mare) numitor comun

common divisor (mat) divizor comun

common difference (mat) rație (la progresii aritmetice)

commoner om din popor; (edu) student bursier

common fraction (mat) fracție simplă / ordinară

common law (jur) drept comun

common logarithm (mat) logaritm zecimal

commonly (*adv*) de obicei, în mod obișnuit; prost, rău; mediocru; slab

common main (hidr) conductă colectoare; (el) linie principală, conductor comun

common measure (mat) divizor comun

commonplace banalitate, loc comun; banal, obișnuit; neinteresant; insipid

commonplace book caiet de notițe / însemnări

common ratio (mat) rație (la serii și la progresii geometrice)

common resin (ind chim) smoală de rășină, colofoniu, sacăz

common room (edu) cancelarie (de profesori)

common salt (alim, chim) sare de bucătărie, clorură de sodiu

common size (TH) dimensiune brută

common slide valve (OM, hidr) (supapă cu) sertar plan / simplu

commonwell (pol) bine public / obștesc

commonwealth (pol) republică, stat; comunitate de națiuni; federație; bunăstare generală

common windlass (OM) troliu cu manivelă

common year an obișnuit (365 zile)

communal comunal, (folosit în) comun

commune comunitate

commune with a fi în strânsă legătură cu, a comunica cu

communicable comunicabil, transmisibil; (med, biol) infecțios, molipsitor

communicate with a transmite la / cuiva, a comunica cu

companion way

communicating vessels (fiz, hidr) vase comunicante

communication comunicare, comunicație, transmitere, transfer de informații; (c, inf) dialog între operator și calculator; legătură; înștiințare, raport, anunț; informație; mijloc de comunicație; (transp) drum, șosea, cale ferată

communication cord (cf) semnal de alarmă

communicative comunicativ, sociabil

community comunitate, proprietate / posesie în comun, asemănare (de interese)

commutable care se poate schimba / comuta; (TH) interschimbabil, comutabil

commutation (autom, el) comutare, comutație; (mat) permutare; înlocuire; (*amer*) navetă (la tren)

commutator (el, mec) comutator, colector

commutator bar / combar (el) lamelă / pieptene de colector

commutator brush (el) perie colectoare / de colector

commute (el, mec) a comuta, a schimba

compact compact, dens; îngrămădit, înghesuit; concis, lapidar (stil de a redacta / vorbi); a face compact, a compacta; a consolida; înțelege, acord, învoială

compact construction / design sistem constructiv / soluție (de proiectare) compact(ă)

compact disk (c) compact-disc, sistem de înregistrare și redare prin metode digitale

compacted compact(at)

compact / solid fuel (termo) combustibil solid

compact grained (materiale, alim) cu granulație compactă

compacting (c) (re)compactare, obținere a unei singure zone libere în memoria internă

compacting equipment (constr) utilaj de tasare

compacting pressure (constr, TH) presiune de apăsare / de compactare (și la sinterizare)

compaction method (constr, TH) metodă de compactare

compaction roller (constr, TH) cilindru compresor

compact of plin de

compactor (constr, TH) cilindru compresor / compactor

compact with roller (met, plast) a lamina, a mandrina (cu role), a compacta / presa cu ajutorul unui cilindru / unei role

companion hatch (nav) capac de tambuchi

companion keyboard (c, autom) tastatură / claviatură la distanță, conectată în paralel

companion way (nav) scară între două punți, tambuchi

company

company întreprindere, companie, organizație (economică), societate; asociați (ai unei întreprinderi); vizită, vizitatori, musafiri; (nav) echipaj
company-owned outlet, company market (ec) piață de desfacere a unei companii
comparable comparabil
comparable standard standard echivalent / comparabil
comparative (*adj*) comparat, comparativ, relativ; aproximativ
comparatively (*adv*) comparativ (cu), relativ; aproximativ
comparative quality calitate comparabilă; coeficient de calitate
comparative / comparison test (metr) încercare / verificare comparativă
compare to a (se) compara cu, a face / a stabili o comparație între
compare with a compara cu (d. noțiuni asemănătoare)
comparator (metr) comparator; (inf) schemă logică combinațională; (OM) amplificator diferențial
comparing rule (metr) riglă gradată
comparison comparație, asemănare
comparison measurer (metr) aparat comparator
comparison spectrum spectru / interval de comparație
compartment compartiment, cabină, sector
compartment dryer (alim, ind chim) uscător cu camere
compartment furnace (termo, met) cuptor cu camere
compartmentize (constr) a compartimenta, a împărți pe compartimente
compartment kiln (met, termo) cuptor cu camere succesive (tip Mendheim)
compartment mill (constr, ind chim) moară tubulară, compartimentată
compass (TH) rază, cuprins, întindere; (metr) busolă, compas magnetic; (*fig*) margine, limită, a realiza, a atinge (un scop); a înțelege, a sesiza; a complota, a pune (ceva rău) la cale
compasses compas de mână
compass gimbals (nav) suspensie cardanică de compas
compatibility compatibilitate
compatible with compatibil cu
compatibleness miscibilitate (a fluidelor)
compel a obliga, a constrânge, a impune (și asculare)
compelling care constrânge; captivant, fascinant; convingător, riguros

compensator

compendious concis, rezumativ
compendium compendiu, conspect, rezumat; schiță
compensate (TH, metr) a compensa, a echilibra, a aduce la zero; a despăgubi, a recompensa
compensated shoe brake (OM) frână cu sabot compensator (care compensează uzura)
compensate for a compensa, a neutraliza, a egaliza, a fi o compensație pentru
compensating beam (cf) balansier compensator; (OM) pârghie de compensare
compensating device compensator, dispozitiv de compensare
compensating dog (mas-un) antrenor special pentru compensarea erorilor la divizare
compensating gear (OM) angrenaj / mecanism de compensare / diferențial
compensating jet (auto, termo) jiclor compensator
compensating lead (hidr) conductă de compensare / de egalizare
compensating lead wire (el) conductor de compensație / de egalizare
compensating lever (OM) pârghie de echilibrare, compensator
compensating network (el, autom) egalizator; rețea de compensare; dispozitiv de stabilizare
compensating (null-force) balancing machine (mec) mașină de echilibrat cu compensare la forță nulă
compensating pipe (termo, hidr, OM) compensator de dilatație (montat pe conducte)
compensating stuffing box (OM, termo, hidr) presetupă de dilatare / de compensare
compensating tank vas, rezervor de compensare / de egalizare
compensation compensare, compensație, indemnizație, despăgubire; plată, recompensă; (autom, el, mec) compensare, egalizare, corectare a erorilor datorite componentelor; (*amer*) salariu, leafă
compensation brake gear (OM) tijă a distribuitorului / mecanismului de frână
compensation for damages (ec, jur) compensare a daunelor
compensation joint (OM, termo) îmbinare / articulație (compensatoare) de dilatație / de dilatare
compensation method (autom, metr) metodă de compensare / de zero
compensation of errors (autom, metr) compensare a erorilor
compensator (el) compensator, egalizator, compensator de fază; (autom) corector, regulator;

compensatory

(OM) cilindru compensator, / element / organ de mașină, compensator
compensatory compensator; (el, mec) compensat, egalizator
compensatory element (OM, autom, termo) element de compensare (pentru anularea efectului temperaturii / dilatării / deformării) / erorii etc.
compete a se întrece, a concura
competence, competency competență, pricepere; calificare; stare (materială)
competent competent, priceput; calificat
competently (*adv*) (în mod) competent, cu competență
competition concurență, rivalitatea; competiție, întrecere; concurs, examen de concurs
competitive competitive, de concurență, de întrecere / concurență
competitor rival, concurent
compilation compilare; alcătuire, redactare; compilație
compile a compila, a întocmi, a redacta, a face, a alcătui (un dicționar, o bază de date)
compiled compilat, calculat, redactat, întocmit
compiler (inf, c) compilator, autoprogramator, procesor specializat pentru translatarea programelor-sursă în programe-obiect; program de traducere pentru limbajele simbolice, program de compilare
compiling (inf, c) compilare, traducere / translatare a unui program sursă într-un program obiect
complacent mulțumit, satisfăcut; afabil, servil, prevenitor
complain (ju) a se plânge; a aduce o acuzație, a intenta proces
complaint nemulțumire, plângere, reclamație; (med) durere, boală (cronică)
coplanar coplanar
complanant (jur) reclamant, acuzator
complement (mat) complement (al unui număr reprezentat într-un sistem de numerație); complementar (și d. un unghi); completare; complet, set, garnitură (completă); a complementa, a forma complementul unui număr; (nav) echipaj, efectivul personalului navei; a completa
complementary complementar
complementary angles (geom) unghiuri complementare
complete complet, tot, întreg; total, desăvârșit; terminat, încheiat; a sfârși, a termina, a isprăvi, a încheia; a perfecționa
complete circle cerc total / complet

compliant elastomer pad

complete combustion (termo) ardere / combustie completă
completely (*adv*) complet, în întregime, cu totul; total, pe de-a-ntregul
completely defined function (mat) funcție definită peste tot
completely elastic (mec, fiz) complet / perfect / ideal elastic (d. un corp ideal, materiale)
completely miscible complet miscibil (d. fluide)
completely purged (auto, TH) complet purjat / dat afară / golit (și d. rezervor)
completely sealed housing (OM) carcasă complet etanșată
completely soluble complet solubil
completeness caracter complet; deplinătate, desăvârșire
complete orthogonal set (mat) sistem ortogonal complet
complete overhaul (mas, met, TH) reparație generală / capitală
complete oxidation (chim, met) oxidare completă
completing circuit (el) circuit de închidere
completion completare; împlinire, îndeplinire, extindere, prelungire, terminare; perfecționare
completion bond (ec) garanție (la executarea unei lucrări)
completion date (TH, ec) termen (de predare a unei lucrări)
completion period / time (TH) termen / durată de execuție a unei lucrări
complex complex; complicat, dificil
complex combination combinație complexă (și de materiale / substanțe, tehnologii)
complexing agent (T, chim) agent complex (la formarea săpunurilor complexe pentru unsori)
complexity complexitate, complicație
complex ore (met) minereu complex
complex soap (T, chim) săpun complex (în unsori)
complex valued (mat) complex, cu valori complexe (d. numere complexe)
compliance încuviințare, conformitate, acord; (mec) capacitate de cedare; (rezistență la) arcuire; suspensie / capacitate elastică; maleabilitate; ascultare
compliance coefficient (OM) coeficient de arcuire, factor de cedare / de rezistență la arcuire / de adaptare
compliant îngăduitor; maleabil
compliant elastomer pad (OM, T) cuzinet / palier (de lagăr axial) din compoziție polimerică / elastomerică, la care suprafața se adaptează după forma contrapiesei mai dure

complicacy

complicacy complicație
complicate a (se) complica, a (se) încurca
complicated (*adj*) complicat, complex, dificil
complicatedly (*adv*) (în mod) complicat
complicatedness caracter complicat
complication complicare, complicație; încurcătură
complicity complicitate
complimentary laudativ; de felicitare, gratuit, de favoare
comply a consimți; a încuviința, a se supune, a asculta
comply with a ceda, a corespunde la, a face față la, a îndeplini, a satisface, a respecta (reguli etc.), a fi de acord cu, a se supune; a se conforma (cu), (T) a se adapta (d. suprafețe în contact, în special pentru lagăre)
comply with a request (TH, ec) a se conforma unei cerințe
compo (met) aliaj; (constr) structură, compoziție
component component(ă), termen, reper, piesă, organ al unui ansamblu, element
component analysis analiză factorială
component correction (mec, mas) corecție a componentei (și la echilibrare dinamică)
component family familie / grup / set de piese (în tehnologia de grup)
component measuring device (metr) aparat specializat pentru măsurarea componentelor
comport a se comporta, a se purta
comport with a se potrivi cu
compose a culege, a redacta, a scrie (un text); (TH) a compune, a forma, a alcătui
composite (chim) amestec, compoziție; montaj foto(grafic); compus; compozit; combinat, mixt; complex
composite beam (mec, materiale) grindă compusă sau din material compozit
composite bearing (OM, T) lagăr din material compozit
composite body (auto) caroserie mixtă (din oțel și material plastic sau compozit polimeric)
composite cargo (nav, transp) încărcătură mixtă (și de mărfuri)
composite electrode (el) electrod dublu / cu două vergele
composite float (hidr) flotor de adâncime
composite force (mec) forță rezultantă
composite function (mat) funcție compusă / de funcție
composite gear (OM) angrenaj executat din compozit, roată dințată combinată (din metal și fibre, metal și compozit, numai din material compozit etc.), roată melcată bimetalică

compound compressor

composite joint (OM) îmbinare combinată (de exemplu, nituită și sudată)
composite material (ind chim) material compozit, compozit
composite-metal rod / strip (materiale) bară / bandă de bimetal / de compozit metalic
composite mould (met, plast) matriță cu mai multe cuiburi
composite nozzle (termo, hidro) ajutoraj / duză demontabil(ă)
composite number (mat) număr compus / natural neprim
composite roughness (T) rugozitate compusă / echivalentă
composite square linked chain (OM) lanț (de tracțiune) cu articulație cardanică
composite strength rezistență compusă / echivalentă
composite steel (met) oțel placat
composition compunere, formare, alcătuire; (chim) compoziție, amestec, mixtură; (mat) produs; (met) aliaj, compoziție chimică (a unui aliaj); culegere (de text); (TH) constituție, structură, caracter, înțelegere, acord, compromis; (jur, ec) tranzacție
compote (alim) compot
compound compus, complex, compozit, amestec, combinație, îmbinare, component, masă izolanță, mixtură, substanță sau material omogen(ă) sau nu, cu destinație concretă, cum ar fi curele compoundate pentru transmisii, component, legare, legătură; cu complicații; a compune, a combina, a amesteca, a compounding, a îmbina, a alcătui, a face un întreg din; a ridica, a construi, a clădi, a aplană (o ceartă / o dispută); a aranja, a regla (prin compromis), a ajunge la un compromis, a spori
compound action acțiune compusă de compounding (formare a unui material / produs)
compound arrangement dispoziție în tandem, aranjament complex (particular)
compound bending dies (mas-un) matriță de îndoit combinată (acționând atât în plan vertical, cât și în plan orizontal)
compound body (materiale, OM) compus chimic, corp compus / complex / compoundat
compound casting (met) turnare prin amestecarea a mai multor topituri
compound coking battery (met) cuptoare combinate, de cocs
compound compression (TH) comprimare dublă / în două trepte / în două etaje
compound compressor (termo) compresor poli-etajat

compound curvature

compound curvature (mat) curbura spațială (a unei curbe)
compound department (constr, alim, ind chim) secție de cântărire și dozare (a amestecurilor)
compound die (mas-un) matriță de calibrări / cu prelucrări succesive
compounded oil (T, chim) ulei cu adaos de ulei animal sau vegetal, ulei aditivat
compound firing (termo, met) încălzire combinată
compound gauge (metr) mano-vacuum-metru, manometru de vid și de presiune
compound indexing (mas-un) divizare / indexare combinată
compounding amestecare, adăugare, combinare a unor componente (pentru a obține un material, un lubrifiant etc.), compoundare
compound lever (OM) dispozitiv cu o combinație de pârghii
compound load(ing) (mec) încărcare compusă
compound microscope (metr, opt) microscop compus
compound motion (mec) mișcare complexă / compusă
compound movement (mec) mișcare complexă; (mas-un) avans longitudinal și transversal, concomitent
compound rest (mas-un) port-cuțit cu sanie în cruce, sanie port-cuțit, turnantă
compound-rest bottom (mas-un) sanie inferioară a port-cuțitului, în cruce (cu mișcare după două axe)
compound-rest swivel (mas-un) placă turnantă a căruciorului
compound-rest top (mas-un) sanie superioară a port-cuțitului, în cruce (cu mișcare după două axe)
compound screw (OM) șurub cu capete filetate diferit (ca sens sau pas), șurub cu filete dreapta – stânga (la capete)
compound slide assembly / rest (mas-un) ansamblu al săniilor reciproc perpendiculare
compound state (fiz, met, ind chim) stare intermediară / compusă / nestaționară / complexă
compound steam pump (termo) pompă cu abur de expansiune fracționată
compound steel (met) oțel placat
compound table (mas-un) masă deplasabilă longitudinal și transversal
compound toggle lever stone breaker (alim, constr, ind chim) concasor cu fălci, cu mișcare compusă a fălcii mobile
compound train of gears (OM) tren de angrenaje combinate (conico-cilindrice etc.)

compressed fuel

compound with a cădea de acord asupra, a se învoi cu privire la; a se compoundinga, a fi compoundingat (d. materiale complexe, de exemplu, curele de transmisie etc.)
comprehend a înțelege, a pricepe; a cuprinde, a include
comprehensible inteligibil
comprehension înțelegere, comprehensiune; cuprindere, includere
comprehensive cuprinzător; larg; încăpător; multilateral, inteligent, comprehensiv
compreg (materiale, ind chim) plăci aglomerate din lemn impregnat cu rășină
compress a culege compact, fără interlinii (un text); (TH) a comprima, a presa, a gătui, a strânge, a ștrangula
compressed comprimat, presat, ștrangulat
compressed-air (termo) (cu / de) aer comprimat, pneumatic
compressed-air container rezervor (termo) rezervor / acumulator (cu / de) aer comprimat
compressed-air drill (mas-un) mașină de foraj / de găurire pneumatică, perforator pneumatic
compressed-air drive (OM, hidr) transmisie pneumatică
compressed-air equilibrator (mas) compensator pneumatic
compressed-air hammer (mas-un) ciocan pneumatic
compressed-air hose (OM, hidr) furtun de aer comprimat
compressed-air jet (fiz, hidr) jet de aer comprimat
compressed-air main (OM, hidr) conductă principală de aer comprimat
compressed-air-operated rod puller (ind chim) elevator pneumatic de prăjit
compressed-air painting apparatus (mas-un, ind chim) pistol de vopsit cu aer comprimat
compressed-air pipe / pipe line (OM, hidr) conductă de aer comprimat
compressed-air plant (termo) stație de compresoare
compressed-air service (termo) instalație pneumatică
compressed-air shock absorber (OM, hidr) amortizor pneumatic
compressed-air spike tongs (cf) clește de scos cramioane (acționat cu aer comprimat)
compressed-air tool (mas-un) sculă pneumatică / acționată de aer comprimat
compressed-air tunnel (fiz, metr) tunel aerodinamic de mare presiune
compressed fuel (termo) combustibil presat

compressed yeast

compressed yeast (alim) drojdie de panificație
compressibility (materiale) compresibilitate
compressibility factor (materiale) factor de compresibilitate
compressibility of gases (fiz) compresibilitate a gazelor
compressibility test (met, plast, hidr) încercare / test de / la compresibilitate
compressible compresibil
compressible aerodynamics (fiz) aerodinamica mediilor compresibile
compressing compresie, care solicită la compresie, care comprimă
compressing ring (OM, termo) segment de compresie (la motoare)
compressing strain (mec) deformare de compresie / compresie / comprimare
compression compresie, compresie comprimare; (inf, c) condensare a datelor; (TH) compresie, strângere, presare, racordare
compressional bar (mec, constr) bară solicitată la compresie
compressional wave undă de presiune
compression boom / chord / flange (mec) talpă comprimată (în construcții)
compression chamber (termo) cameră / galerie de compresie
compression coefficient (termo) coeficient de compresie
compression condenser (termo, el) condensator ajustabil (cu șurub)
compression coupling (OM) cuplaj-manșon, cuplaj cu manșon (realizat prin strângere)
compression failure (mec) rupere / deteriorare prin compresie / prin comprimare / la flambaj, lipsă de rezistență la presiune
compression fitting (OM, hidr) inel de compresie (pentru etanșare)
compression flow (mec, alim) curgere prin / la comprimare
compression grease cup (OM, T) ungător cu capac pentru unsoare consistentă
compression ignition (termo) aprindere prin compresie
compression ignition engine (termo) motor cu aprindere prin compresie / cu autoaprindere
compression joint (OM) îmbinare cu strângere / cu efect de pană
compressionless fără compresor / comprimare / compresie
compression limit (mec) limită de / la compresie
compression load (mec) sarcină / solicitare de compresie

compression tap

compression member (constr, mec) bară comprimată / sub sarcină de compresie; (mec, metr) element comprimat, epruvetă de încercat la compresie
compression modulus (mec) modul de elasticitate la compresie
compression mould (mas-un) matriță de presare
compression moulded blank (plast) semifabricat obținut prin comprimare
compression moulding (mas-un, met, plast) formare prin presare / prin comprimare (în patriță)
compression plant (ind chim, met) instalație pentru comprimare (gaze, lichide)
compression plate (mas-un) placă de presiune
compression pressure presiune, sarcină de comprimare / compresie
compression pump (OM, hidr) pompă de încărcare / de refulare / de presiune / de compresie
compression ratio (fiz, met) raport / indice / procentaj / coeficient de compresie / de comprimare; (hidr) raport al presiunilor
compression refrigerating machine (termo, alim) mașină frigorifică cu compresor
compression-release valve (OM, termo) supapă de decompresie
compression resistance (mec) rezistență la compresie / compresie
compression ring (auto, OM) segment de compresie (la motoare, la etanșări); (OM, termo) segment de motor / cilindru, inel de compresie
compression set (ind chim, materiale) determinare a contracției la compresie / la comprimare (și în procente) (și la elastomeri)
compression shock (med, hidr) (undă de) șoc (la compresie)
compression space (termo) cameră de compresi(un)e, volum al spațiului de compresi(un)e
compression specimen (mec, metr) probă de presiune / de comprimare
compression spring (OM) arc de presiune / de comprimare
compression strain (mec) deformație prin / la compresie / compresie / comprimare
compression strength (mec) rezistență la compresie / la compresie / la comprimare
compression stress (mec) solicitare la compresie, tensiune / efort de compresie
compression stroke (auto, termo) cursă / (timp) de compresie
compression tap (OM, hidr) robinet de compresi(un)e, cu cep

compression test

compression test (metr) probă / test / încercare de refulare, încercare / test la compresie / la compresiune, determinare a compresibilității

compression tester (metr) compresometru, aparat de determinare a compresibilității

compression test piece (mec, metr) epruvetă pentru încercare la compresie / la compresiune

compression trajectory (fiz, hidr) curbă a presiunii (de comprimare)

compression-type refrigerator (alim, termo) frigider / răcitor cu compresie

compression valve (OM, hidr) supapă de compresie / de compresiune

compression volume (termo) spațiu de compresie / de compresiune

compression yield point (mec, OM) limită de curgere la compresiune

compression zone (mec) zonă comprimată / de compresiune

compressive buckling (mec, OM) flambaj prin compresie / prin comprimare

compressive force forță de compresie / de comprimare

compressive load (mec) sarcină / forță de compresie / de comprimare / la compresiune

compressive property (mec, alim) proprietate la compresie / de comprimare

compressive strength (mec, OM) rezistență la compresie / compresiune

compressive stress (mec) tensiune / efort de compresiune

compressive yield point (mec, OM) limită de curgere la compresiune

compressive zone (mec) zonă comprimată

compressor (mas) compresor; (el, fiz) compresor de semnal

compressor blade (OM, termo) pale de compresor

compressorless injection (termo) injecție fără aer comprimat

compressor lubricant (auto, termo, T) lubrifianț / ulei / unsoare pentru compresor

compression installation (termo) grup compresor

compressor (OM, termo) compresor; (sistem) care comprimă / ridică presiunea unui mediu fluid

compressor pump (OM, termo) pompă cu compresor

compressor unit (termo) agregat de compresie, grup compresor cu motor, (ansamblu) moto-compresor

comprisal include; compendiu, conspect

comprise a cuprinde, a include; a număra, a avea (ca elemente / membri)

computer file

compromise compromis; compromitere, a compromite, a periclita, a pune în joc, a rezolva prin compromis, a ajunge la un compromis, a renunța la (principii etc.), a face un compromis

compromiser adept al compromisului

comptroller (ec) revizor, controlor

compulsoriness caracter obligatoriu, obligativitate

compulsory obligatoriu; cerut, care se cere; de constrângere, coercitiv

compulsory licence licență obligatorie (asupra unui brevet de invenție)

compulsory sale (ec) vânzare forțată

computable calculabil

computation calcul, calculație, estimație, evaluare, apreciere, estimare, numărare, operație aritmetică

computation / computational ability (inf, c) capacitate / putere de calcul

computational numeric, de calcul

compute a calcula, a socoti; a evalua, a estima

computed calculat

computed address (inf, c) adresă calculată (obținută prin modificarea câmpului de adrese al unei instrucțiuni în curs de execuție)

computer (inf, c) calculator, socotitor, mașină de calculat (sistem fizic de prelucrare a datelor)

computer aided / assisted (c, TH) asistat(ă) de calculator, executat(ă) cu ajutorul calculatorului

computer aided design (c, OM) proiectare asistată de calculator

computer-aided manufacturing (mas-un) prelucrare / proces tehnologic (a unei piese) pe mașini asistate de calculator

computer backed / based (mas) asistat / ajutat de calculator

computer-compatible data acquisition / collection (c) culegere de date compatibilă cu prelucrarea pe calculator

computer control (autom, inf, c) comandă / control prin calculator

computer data transmission (inf, c) transmitere a datelor pentru calculator

computer-dependent language (inf, c) limbaj propriu unui calculator

computer expert (inf, c) informatician, specialist în prelucrarea datelor cu ajutorul calculatoarelor

computer field informatică, domeniu al calculatoarelor

computer file (c, inf) fișier de calculator

computer generation

computer generation (c) generație de calculatoare (clasificate după tipul componentelor cu care sunt echipate)

computer graphics (inf, c) sistem de calcul grafic, pentru prelucrarea imaginilor grafice; infografie, prezentare sub formă grafică a datelor culese

computer independent language (c) limbaj (de programare) independent de tipul calculatorului

computer information security (c, inf) sistem de securitate împotriva distrugerii sau utilizării neautorizate a computerului

computer instruction (inf, c) instrucțiune-mașină / care poate fi recunoscută de calculatorul pentru care este concepută, instrucțiune de calculator

computerize (inf, c) a computeriza; (TH, autom) a folosi / integra computerul într-un sistem / proces

computerized data (c, inf) date obținute la calculator

computer language (inf, c) limbaj (cuprinzând numai instrucțiuni-mașină)

computer-limited (timp, precizie) limitat(ă) de computer

computer man (inf) informatician

computer master program(me) (inf, c) program principal al calculatorului

computer network (c) rețea de calculatoare

computer program(me) (inf, c) program-mașină

computer readable (inf, c) lizibil / citibil / care poate fi citit de calculator

computer routine (inf, c) program intern (al unui calculator)

computer scientist (inf) informatician

computer simulation (inf, c, mec) simulare pe calculator

computer systems performance (c) eficiența și fiabilitatea unui computer

computing (c, mat) calcul (și pe calculator), operație / proces matematic(ă)

computing equipment (c) aparat / echipament de calculat, calculator

computing store (c) memorie de lucru (a unui calculator)

comrade tovarăș, prieten; partener, asociat

con contra, împotriva; vot / argument contra; (nav) a pilota (o navă)

concatenation (chim) înlănțuire, concatenare

concave (constr) boltă, cupolă; (fiz, mat) concav

concave angle (mat) unghi cuprins între 0 și 180°

concentration

concave bit (mas-un) tăiș de sfredel / de burghiu, cu centrul concav

concave camber (met) formă concavă a tăbliei cilindrului de laminare

concave face (OM) scobitură, suprafață concavă

concave fillet weld (met, OM) sudură de colț, concavă / scobită

concave milling cutter (mas-un) freză concavă / inelară

concave mould (OM, met) / formă (de turnare) cu racordare concavă

concave planing attachment (mas-un) dispozitiv pentru rabotarea suprafețelor concave

concave roll straightener (met) mașină de îndreptat cu rolă / cu cilindru epilsoidal(ă)

concave weld (met, OM) cusătură de sudură, concavă

concavity (OM) concavitate (și a cilindrului de laminare)

conceal a ascunde, a masca, a acoperi

concede a concede, a încuviința, a recunoaște; a admite; a garanta un drept, un privilegiu; a ceda; a face o concesiune, a se recunoaște învins

conceivable (*adj*) de conceput, imaginabil

conceivably (*adv*) de presupus, în măsura în care se poate imagina

conceive a concepe, a-și imagina, a-și închipui; a înțelege, a pricepe; a plănui

conceive of a se gândi la; a concepe, a imagina; a-și forma o idee despre

concentrate (met) minereu preparat / concentrat; (TH, met) produs concentrat, a concentra, a crește concentrația unui component al unui amestec, a aglomera; a limita, a îngusta; a strânge; a satura; a îngroșa; (fiz) a focaliza; (chim) a condensa

concentrated concentrat

concentrated acid (chim) acid concentrat (d. minereuri, amestecuri solide, soluții)

concentrated grape juice (alim) must concentrat / fiert

concentrated matte (met) mată concentrată

concentrated wine drawn off after congelation (alim) vin tras după îngheț, inimă de vin

concentrate freezing (met) congelare a concentratelor (tratament la metale neferoase)

concentrate melting (met) extragere din concentrate (și prin topire); topirea concentratelor

concentrating (fiz) concentrare, focalizare; (met) concentrare / îmbogățire a minereurilor; care concentrează

concentration (chim, hidr) concentrație, concentrare, creștere a concentrației unui component al unui amestec aglomerare, strângere,

concentration by boiling

adunare; (fiz, el) concentrare, focalizare; (met) îmbogățire, saturație, saturare, concentrare
concentration by boiling (alim, ind chim) concentrare prin fierbere
concentration method (chim, alim) metodă de concentrare (și a unei soluții)
concentration ratio (met, soluții) raport al concentrației
concentration tank (alim, ind chim) cuvă de concentrare
concentrator (chim) coloană de concentrare, îngroșător, concentrator, agent de îngroșare / de concentrare; (inf) (program) concentrator; (OM) concentrator (de tensiuni) (și în calculul la oboseală)
concentrator bowl (alim, ind) tobă a centrifugii
concentric(al) concentric
concentric angular load (mec) sarcină înclinată concentrică
concentricity caracter concentric; (OM) concentricitate
concentric (jaw) chuck (mas-un) universal cu strângere concentrică / uniformă față de axa de prelucrare
concentric orifice plate (metr) debitmetru cu placă cu orificiu coaxial cu axa conductei
concentric piston ring (OM, termo) segment de piston concentric
concentric squirrel cage mill (constr, ind chim) dezintegrator cu colivie-veriță concentrică
concept concept, noțiune abstractă / generală, idee
conception concepție, concepere; embrion; noțiune, concept; înțelegere, comprehensiune; părere, punct de vedere; idee; începere, început; plan
conceptual conceptual; abstract; schematic
conceptualize a conceptualiza, a elabora un concept
conceptual phase (TH) fază de concepție a proiectării, fază zero, fază de studiu, care precede proiectarea
concern (ec) concern, societate (comercială), companie, firmă, întreprindere, afacere; interes, participare la o afacere; a privi; a afecta, a avea legătură cu, a preocupa, a îngrijora, a neliniști; ~ **with** participare la, interes în, contingentă / legătură cu, relație; importanță, semnificație; preocupare pentru, grijă; rol (în); participare (la); neliniște; îngrijorare; treabă; a privi (pe); a atinge (un interes), a fi implicat (într-o problemă); **that has no ~ with the question** nu are legătură cu problema; **the parties ~ed** partidele interesate; **be ~ed in** a fi interesat în; ~ **oneself with / about / in** a se interesa de
concernedly (*adv*) cu îngrijorare

concrete fracture

concerning despre, privitor la, în ceea ce privește
concernment importanță, însemnătate; participare, interes; preocupare, grijă, îngrijorare
concern oneself about / in / with a se ocupa de, a se preocupa de, a arăta interes pentru
concert concert; armonie, acord, concordanță, înțelegere
concession concesiune, îngăduință; cedare; (jur) concesiune
concessive concesiv, îngăduitor
conch scoică, cochilie
conchoidal fracture (met) rupere / ruptură conchoidală
conciliate a împăca, a concilia; a liniști
conciliatory conciliator, conciliant
concillium, (pl) concillia consiliu
concisely (*adv*) (în mod) concis, succint, pe scurt
concision, conciseness concizie, caracter concis / succint
conclude a încheia, a termina, a sfârși; a conchide, a deduce; a hotărî, a stabili
conclusion concluzie, încheiere, terminare, capăt, sfârșit; rezumat; deducție
conclusive de încheiere; definitiv; decisiv, final; convingător
conclusively (*adv*) în concluzie / încheiere
concoct (alim, ind chim) a fierbe, a amesteca
concoction (alim, fiz) fierbere, fiertură, amestecare, amestec
concomitance caracter concomitent / simultan, simultaneitate
concomitant concomitent, simultan; însoțitor; fenomen însoțitor, circumstanță concomitentă; simpton
concomitantly (*adv*) concomitent, simultan
concord armonie, înțelegere
concordance concordanță, acord
concordant with concordant, care concordă cu, care coprespunde cu
concordantly corespunzător; în concordanță
concourse aglomerare, aglomerație, afluență, îmbulzeală, mulțime; (*amer*) hol, sală
conrescence concrescență
concrete (TH) concret, practic, real, material, palpabil; (constr) ciment, beton, a betona, a cimentă, a îndesa, a se solidifica
concrete casting plant (constr) instalație pentru turnarea betonului
concrete filled in bags (constr) ciment în saci
concrete form (constr) cofraj (de beton)
concrete forming (constr) cofraj, cofrare
concrete foundation (constr) fundație de beton
concrete fracture (constr) beton spart, spătură de beton

concrete grouter

concrete grouter (constr) torcretor, mașină pentru injectarea betonului
concrete-gun (constr) mașină / aparat de injectat ciment / de torcretat
concrete hardcore (constr) sfărâmături de beton
concrete hardener / hardening agent (constr, chim) agent de întărire a betonului
concrete iron (constr, met) fier- / oțel- beton
concrete mixer (constr) betonieră
concrete pipe (constr) tub de beton
concrete plug (constr) dop de beton
concrete pressure grouting machine (constr, mas) mașină de torcretat / pentru injectarea betonului
concrete testing (constr) încercarea / testarea betonului
concrete waterproofing (constr) zidărie din blocuri de beton rezistent la apă
concretion (fiz, chim) concreștere, concreșcență, solidificare, coagulare; masă compactă
concretize a concretiza
concur a coincide, a se întâmpla în același timp; a concura, a contribui
concur with a fi de aceeași părere cu, a fi de acord cu
concurrence, concurrency concurență, concurs de împrejurări; acord, potrivire (de idei); (c) concurență / suprapunere (a mai multor activități într-un sistem de calcul)
concurrent cu un punct comun, concurrent, coincident, convergent, asemănător, analog
concurrent with simultan cu
concurrent forces (mec) forțe concurente
concurrent jobs (c, inf) rulări / activități desfășurate în paralel
concurrently (*adv*) simultan, în același timp; totodată
concurrent reactions (chim, fiz) reacții paralele / secundare
concussion spring (OM) amortizor cu arc, arc de amortizare
concussion test (mec, metr) încercare / testare la șoc
conccyclic points (geom) puncte situate pe același cerc, puncte conciclice
condemn a condamna, a găsi vinovat; a critica, a dezaproba; (nav) a confisca (o navă)
condemnable condamnable, de condamnat
condemnation condamnare, acuzare
condemned (TH) condamnat, cu circulația oprită, rebutat, dat la rebut
condensability (termo) capacitate de condensare
condensable (termo) condensabil
condensate (termo) condensat; (fiz, chim) condensat, produs de condensare

condenser coil

condensate pump (termo) pompă de condensat
condensation (fiz, chim, termo) condensare; condensare, condensat; concluzie, lapidaritate (de stil)
condensation by contact (termo, alim) condensare prin contact / pe suprafață
condensation by mixing (termo, ind chim) condensare prin amestec
condensation centre (ind chim, termo) centru / germen de condensare
condensation coefficient (alim, ind chim) coeficient de condensare
condensation curve (ind chim, termo) curbă de condensare
condensation generator (alim, ind chim, termo) generator de condensare, condensator
condensation heat (ind chim, termo) căldură de condensare
condensation level (ind chim, termo) nivel de condensare
condensation nucleus (ind chim, termo) nucleu de condensare
condensation nucleus counter (alim, ind chim, termo) dispozitiv de numărare a nucleelor de condensare
condensation point (fiz, termo) punct de condensare / de rouă, temperatură de condensare
condensation polymer (ind chim) polimer de condensare
condensation polymerization (ind chim) polimerizare prin condensare
condensation product (ind chim) produs de condensare, condensat
condensation resin (ind chim) rășină de condensare
condensation vacuum pump (termo) pompă de vid de condensare / de difuzie
condensation water (termo, ind chim) apă de condensare, condens
condense a (se) condensa, a (se) comprima, a face mai dens; (c) a concentra date; a exprima succint, a rezuma, a prescurta
condensed gas (termo, ind chim) gaz lichefiat
condensed milk (alim) lapte condensat
condensed water (termo, ind chim) apă de condensare, condens
condenser (el) condensator, capacitor; (fiz) condensor; (termo) condensator, aparat frigorific, dispozitiv / instalație de condensare; (alim, ind chim) tambur perforat, tambur-sită
condenser boiler (termo) cazan / boiler de formare a aburului prin condensarea de vapori
condenser coil (termo, alim, ind chim) serpentină de condensator / condensare

condenser-discharge arc stud welding

condenser-discharge arc stud welding (met) sudare a bolțurilor cu arc electric amorsat printr-un vârf fuzibil
condenser duty / heat (termo) căldură cedată / preluată de condensator
condenser plant / system (termo, ind chim) instalație de condensare
condenser tube (termo, OM) țeavă de răcire
condenser water apă de condensare, condens (în instalațiile termice și chimice)
condensing care (se) condensează, condensându-se
condensing coil (alim, ind chim) serpentină de răcire
condensing gas drive (termo, mas) împingere / acționare cu gaze condensabile
condensing jacket (met) manta de răcire (cu condensarea vaporilor rezulțați din preluarea căldurii)
condensing lens (fiz) lentilă condensoare
condensing pipe țeavă de condensare
condensing point temperatură de condensare
condensing pot / vessel (alim, termo, ind chim) oală / separator de condens(at)
condensing programme (inf) program de înregistrare condensată a datelor
condensing rolls (constr, ind chim) cilindri de presare / compactor
condensing steam trap (termo) separator cu șicane, pentru condensarea aburului
condensing surface (termo, ind chim) suprafață de condensare
condensing temperature (fiz) temperatură de condensare
condensing turbine turbină de condensare
condensing unit (termo) agregat frigorific, grup compresor-condensator
condensing unit capacity (termo) capacitate brută a agregatului frigorific
condensing water (alim, ind chim) apă de condensare
condignly (*adv*) pe drept
condiment (alim) condiment
condistillation (alim, ind chim) distilare a lichidelor nemiscibile
condition condiție, stipulație, clauză; stare, situație; antecedent; (gram) propoziție condițională; ~s (*pl*) circumstanțe; poziție; condiție socială; (*amer*) re-examinare, corigență; a condiționa, a formula condiții; (termo) a condiționa aerul; a determina, a produce (schimbări); (ec) a verifica (calitatea mărfurilor); **on ~ that** cu condiția ca; **on no ~** în nici un caz; **under the present ~s** în împrejurările actuale; **be in no ~ to** a nu fi în stare să
conditional on / upon condiționat de, condițional, limitat de

conduce to / towards

conditional acceptance acceptare cu rezerve / condiționări
conditional assembly (TH) asamblare condiționată
conditional breakpoint instruction (inf, autom) comandă de oprire condiționată
conditionally (*adv*) condiționat
conditional sentence (gram) propoziție condițională
conditional stability (TH) stabilitate condiționată
conditional transfer (inf) transfer condiționat (de îndeplinirea unei cerințe)
condition as forging (met) în stare forjată
condition as rolled (met) în stare laminată
conditioned condiționat; limitat; determinat, făcut, alcătuit, format
conditioned air (termo) aer condiționat
condition billet / sheet (met) semifabricat / tablă, cu defectele de suprafață înlăturate
conditioning (alim) odihnă, fermentare finală / secundară, temperare; (inf) instrucțiune condiționată; (termo) umidificare, aclimatizare; (TH) condiționare (și a aerului etc.), prelucrare, reglare, care poate fi reglat, întocmirea fișelor tehnice
conditioning burner (termo) arzător reglabil
conditioning chamber (termo) cameră de umezire (a aerului condiționat)
conditioning department (met) secție / atelier / hală de curățare
conditioning of delivery (TH) condiții de livrare, condiționare a livrării
conditioning oven (alim, ind chim) aparat / etuvă / cuptor de condiționare / de umidificare
conditioning room (alim, ind chim) cameră de condiționare / de umidificare
conditioning time (met, plast) timp de condiționare / între aplicarea căldurii și/sau presiunii pe o îmbinare / pe un material și obținerea calității dorite
condition monitoring (TH) monitorizarea condițiilor (de lucru, de exploatare), fără a interveni sau regla ceva
condition of material stare a materialului
condition of practice (TH, mas) regim / condiții de exploatare / de lucru
condition of service în ordinea de plecare
conditions of contract (ec, TH) caiet de sarcini, condiții tehnice / contractuale
condition(s) of delivery (ec, TH) condiții de recepție / de livrare
condominium (jur) posesiune în comun, coposesie, devălmășie
conduce to / towards a duce la, a contribui la, a cauza

conductive to

conductive to favorabil pentru; care favorizează ceva, care ajută la, care cauzează / determină; (**be ~ to** a aduce, a determina)

conduct conducere, dirijare; supraveghere, purtare, comportare, conduită; (TH) conductă; a conduce, a purta, a transmite, a dirija, a supraveghea, a îndeplini; a se comporta; a fi bun conducător (de electricitate sau de căldură); a escorta

conductance / conductivity (el, termo) conductanță, conductibilitate

conduct in a introduce în

conducting conduc(ă)tor, care conduce la

conducting coupling (OM) racord; (el) cutie de joncțiune

conducting cylinder / roller (OM) ax / cilindru conducător, valț de ghidare

conducting flux (met) flux granulat pentru sudare (semi)automată

conducting-hearth furnace (met, termo) cuptor cu vatră

conducting media (el) mediu / medii conducătoare (de electricitate)

conducting polymer (el, plast, material) masă plastică / polimer cu conductivitate electrică (apropiată de cea a metalelor)

conducting rod (OM) bară de ghidare

conducting tube (OM, hidr) țevă de conductă

conducting wheel (mas, OM) roată conducătoare (mai rar)

conducting wire (el) conductor (electric)

conduction (TH) conducere, transmitere, propagare; (hidr) transport de fluid; (el) conducție

conduction band (fiz) bandă de electroni (la metale)

conduction of heat (fiz, termo) conducție / transmitere de căldură, conductibilitate termică

conduction resistance / pressure welding (met) sudare (electrică) / prin presiune prin conducție

conductive (el, termo) conductiv, conductibil, (bun) conducător

conductive adhesive (el, plast, termo) adeziv conductiv / conductibil / (bun) conducător

conductive elastomer (el, ind chim) elastomer (obținut și prin amestecare cu pulberi metalice, înainte de vulcanizare) cu conductivitate electrică

conductivity (fiz) conductivitate (electrică sau termică)

conductivity type moisture sensor (el, metr) senzor / aparat de determinat umezeala (fibrelor, hârtiei etc.) prin modificarea conductivității

conductivity zone (fiz, el, termo) zonă de conductivitate

cone-headed nail

conductor conducător, director, responsabil; (el) conductor, conductă; (mas-un) dispozitiv de ghidare, coloană de ghidare; (muz) dirijor; (fiz) corp conducător (de căldură); (cf) conductor; **bad / non~** rău conducător

conductor for moist places (materiale) conductă rezistentă la umezeală

conductor string (constr, mas-un) coloană de ghidaj / de ghidare

conduct over a transmite, a transfera

conduct research a conduce / a coordona cercetări / studii

conductress conducătoare, directoare; responsabilă; taxatoare; (*amer*) conductoare de tren

conduit (el) conductor, tub protector; (hidr, OM) canal, tub, țevă, conductă, aducție, burlan; (el) canalizare, canal pentru cabluri

conduit coupling (OM) manșon / mufă de legătură

conduit duct (hidr, mediu) canal de scurgere

conduit elbow (hidr, OM) cot / curbă pentru conductă, cot de țevă

conduit for ventilation (TH) canal de ventilație

conduit lock nut (hidr, OM) piuliță de închidere a unei conducte

cone crater (rar); (OM) pivot, con, pâlnie, fus; (geom) con, conic(ă); (textile, el) bobină conică

cone bearing (OM) lagăr conic (și la recipiente, găuri înfundate)

cone belt (OM) curea trapezoidală

cone bottom (OM) fund conic

cone brake (OM) frână cu con de fricțiune

cone breaker (alim, ind chim) malaxor / concasor cu conuri

cone clamp (mas-un, OM) con de prindere, prindere pe con

cone classifier (agr, ind chim) clasor / sortator conic

cone clutch (OM) ambreiaj cu con de fricțiune

cone core (OM) manșon conic, (cu) miez /alezaj conic

cone crusher (constr, ind chim) concasor conic

cone grinding wheel (mas-un) disc / piatră de rectificare, conic(ă)

coned milling cutter (mas-un) freză conică / tronconică

cone fire (termo) con de dispersare / de foc

cone-friction brake (OM) frână cu con de fricțiune

cone-friction clutch (OM) ambreiaj cu con de fricțiune

cone gear (OM) roată dințată conică, angrenaj conic

cone head (OM) cap tronconic

cone-headed nail (OM) cui cu cap conic

cone headstock

cone headstock (mas-un) păpușă fixă, cu con în trepte
cone impression / imprint (mas-un, met, metr) amprentă / impresiune / urmă conică (și la măsurarea durității)
cone mill (constr, ind chim) moară conică / cu clopot
cone nut (OM) piuliță conică
cone of dispersion (fiz) con de dispersie
cone of revolution (geom) con de revoluție, con circular
cone-plate for lathes (mas-un) lunetă (cu bacuri / suprafețe conice) pentru strung
cone-plate viscosimeter (metr, T) vâscozimetru cu placă și con
cone-point set screw (OM) șurub de reglare, cu vârf conic
cone pulley (OM) disc conic, roată de curea / de fricțiune conică / în trepte
cone-screw point (OM) vârf conic al șurubului
cone separator (agr, ind chim) separator conic
cone-shaped (geom, OM) conic, de formă conică, în formă de con
cone speaker difuzor cu pâlnie
cone tank (OM, hidr) rezervor cu fund conic
cone-thrust test (metr, met) încercare / test de duritate Rockwell (cu con)
cone-up (hidr) formare de conuri de apă
cone valve (OM, hidr) ventil cu scaun conic
cone worm (OM) melc / șurub globoidal
confection (textile, construcții metalice) confecție, confecționare; (alim) dulciuri, bomboană, pastilă
confectioner (alim) cofetar
confer a da, a conferi, a acorda
confer with a discuta; a se consulta cu, a se sfătui cu
conference conferință, congres, adunare, ședință; discuții, consultări; (ec) cartel, sistem de fixare a prețurilor
conferment conferire, acordare (a unui titlu)
confidence încredere, siguranță, certitudine; convingere fermă, încredințare; confidență; secret
confidence game abuz de încredere, înșelătorie, escrocherie (bazată pe încredere)
confidence interval (metr) limită / interval de încredere (a rezultatului măsurării)
confidence level (metr) nivel de încredere
confidence limits (metr) limitele intervalului de încredere
confidential confidențial, secret; care se bucură de încredere; încrezător, credul
confide to a încredința (și un secret), a lăsa / a da în grijă; a mărturisi; a destăinui; a se bizui pe; ~ **in** a se încrede în

conformation to

configuration configurație; formă, aspect, structură; poziție (și a terenului)
configure (c, inf) procedura de instalare a softului pentru a funcționa pe un anumit calculator sau imprimantă
confine hotar; limită; a confina, a închide, a ține închis, a (de)limita, a restrânge (și subiectul); a obliga să rămână; a reține
confined flow (hidr) curgere cu curent continuu
confined jet (hidr) jet confinat (influențat de pereții înconjurători)
confinement captivitate, confinare, delimitare; închidere; limitare; arestare; detenție; rămânere (în cameră, în pat); (med) lăuzie
confine oneself a se limita la
confining liquid (OM, hidr) lichid de etanșare
confirmation confirmare
confirm a confirma, a dovedi, a adevăra; a întări, a consolida; a autentifica, a sancționa; a atesta; a ratifica
confirmation confirmare, întărire, consolidare (a autorității etc.); adevărare; atestare; ratificare
confirmed confirmat, stabilit; convins; (med) cronic (d. boli)
confirming house (ec) firmă de intermediari
confiscate a confisca, a rechiziționa
confiscation confiscare, rechiziționare
confiture (alim) dulceață
conflagration ardere, aprindere, incendiu (mare), inflamare; conflagrație
conflate a combina (d. texte)
conflation combinare (d. texte)
conflict conflict, ciocnire, contradicție; a fi în conflict / opoziție, a diferi, a se bate cap-în-cap (idei)
conflict with a fi în conflict cu, a fi în contradicție cu
conflicting contradictoriu, care este conflict / contradicție
conflicting motion(s) (mec, mas) mișcări incompatibile / care nu pot să aibă loc în același timp
confluence confluență; convergență; afluență, mulțime; încrucișare (de drumuri etc.)
conform a pune de acord, a armoniza; a se acorda, a fi în acord / concordanță
conformance conformare (la anumite cerințe, specificații)
conformable conform; concordant; corespunzător; ascultător, supus
conformable with comparabil cu, asemănător cu / corespunzător cu
conformation conformație, formă, structură, aspect
conformation to conformare la, ascultare de, respectare (a legii etc.), adaptare la

conformity

conformity (TH) concordanță, asemănare, potrivire; conformitate (și proprietate a materialelor la cuplul fus-cuzinet), caracter corespunzător; (ec) înțelegere

conformity to (TH) confirmare la, acceptare; supunere la

conform oneself a se conforma, a se supune

confound a amesteca, a încurca, a încâlci; a irosi, a consuma; a înfrânge, a distruge; a năru; a zăpăci; a ului; a confunda

confront a înfrunta; a se confunda (cu); a se opune, a rezista; a confrunta (martori); a compara

confuse a confunda, a amesteca, a încurca (lucruri, idei); a lăsa perplex; a intimida; a rușina; a ruina

confused confuz, încurcat; perplex

confusion confuzie, încurcătură, dezordine; perplexitate; amestecare (de idei etc.)

confutation respingere (a argumentelor), infirmare

confute a respinge; a dezaproba; a arăta falsitatea, a combate (ceva / pe cineva)

congeal a (se) congela, a îngheța, a (se) solidifica, a (se) îngroșa, a (se) concentra, a (se) coagula, a (se) închege

congealing congelare, care (se) congelează, coagulare, concentrare, închege

congealing point (fiz, termo) punct / temperatură de congelare

congelation, congealment (alim, fiz, ind chim) congelare, solidificare; coagulare, închege

congelation temperature (alim, ind chim) temperatură de congelare

congeniality afinitate, conformitate, potrivire

congest a (se) aglomera; (med) a (se) congestiona

congested congestionat; aglomerat

congestion congestie; congestionare

conglobate aglomerat (în bulgări)

conglobate (chim, met) a aglomera (a lua o formă sferică)

conglomerate conglomerat; a congestiona; a (se) aglomera; a (se) aduna, a (se) reuni

conglomeration conglomerare, amestec, aglomerare, transformare într-o masă compactă, amestecătură, conglomerat; congestionare

congratulation (on) felicitări (pentru)

congregate a (se) strânge, a (se) aduna, a (se) întruni; adunat, strâns; colectiv

congregation adunare, întrunire; congregație; (edu) sedință a senatului universitar (Cambridge)

congress (pol, ec) congres; adunare generală

congruence, congruency, congruity (mat, geom) egalitate, congruență; coincidență; acord, concordanță

conjugate depth

congruent / congruous (mat) congruent, asemena; corespunzător, potrivit, adecvat

congruently (adv) (în mod) corespunzător, congruent

conic (mat) de con, conic

conical (mat, OM) conic, în formă conică, în formă de con

conical adapter (mas-un) adaptor conic (pentru scule); (OM) bucsă conică (și pentru rulmenți)

conical breaker (constr, alim, ind chim) concasor conic / cu conuri

conical crown wheel (OM) coroană de diferențial conic

conical drum (OM) tambur conic, tobă conică

conical-drum hoist (ind chim) mașină de extracție, cu tobe conice

conical fit (OM) ajustaj conic / pe con, asamblare conică netedă

conical helix (mat, OM) curbă / elice conică / de pantă constantă

conical-indentation hardness (materiale, metr) duritate Ludwik / determinată cu indenter conic

conical journal (OM, T) fus conic

conical mill (alim, constr, ind chim) moară conică

conicalness (TH, mas-un) conicitate

conical perspective perspectivă axonometrică

conical projection proiecție conică

conical orifice (OM, hidr) orificiu conic

conical roller-bearing (OM) rulment cu role conice (nu se specifică dacă este radial-axial sau axial-radial)

conical screen (agr, alim, ind chim) sită conică

conical screw (OM) șurub / conic

conical thread (OM) filet conic

conical wheel (OM) roată dințată / pinion conic(ă), roată conică (de fricțiune)

conical-wing valve (OM, hidr) ventil cu scaun conic

conifer (silv) conifer

coning (mat) formare de conuri

conjectural imaginabil, de presupus

conjecture ipoteză, presupunere, bănuială, suspiciune, conjectură; a bănu; a presupune

conjoin a (se) uni, a (se) îmbina, a lega

conjoint unit; comun (d. acțiuni etc.)

conjoint polymer (chim) copolimer

conjugate unit, împerecheat; (mat) conjugat; (chim) a combina; (OM) a îmbina, a lega; (gram) a conjuga; a împerechea

conjugate angle (geom) unghiuri a căror sumă este de 360°, unghiuri suplimentare

conjugate depth (hidr) adâncime conjugată (în saltul hidraulic)

conjugation

conjugation conjugare, cuplare, racordare, jonc-
țiune, îmbinare, legare, împerechere
conjunction (el) conjuncție; unire, legătură,
îmbinare; conjunctură, coincidență
conjunction conjunctură, concurs de împreju-
rări
conk (med) nas, cap; lovitură în cap, a leșina
conked-out (TH) scos din circulație, bun de dat
la gunoi
conn (nav) a da comenzi la cârmă
connate water (geol) apă interstițială
connect (with / to) a uni, a lega (de /cu), a
angrena, a cupla, a conecta, a conexa, a anexa
(la), a socia cu, a fi în legătură cu
connected conex, cu conexiune, legat, unit;
logic, încheșat, coerent, înlănțuit logic
connectedly (*adv*) (în mod) logic, coerent, cu
conexiune, legat de
connector, conector (OM, el) piesă de legătură
connect in (el, mec) a conecta, a anclanșa
connecting (el, mec) care se conectează / se
leagă, de legătură
connecting angle (met, OM) cornier de asam-
blare (piesă sau profil)
connecting bolt (OM) șurub / bulon / bolț de
asamblare / de legătură
connecting chain (OM) lanț de legătură
connecting device (OM) organ / dispozitiv de
cuplare / de legătură
connecting diagram (el) schemă de conexiuni
connecting duct (el, OM) manșon / mufă de
legătură (pentru cabluri)
connecting flange (OM, hidr) flanșă de cuplare /
de legătură
connecting frame cadru de legătură
connecting gear (OM) angrenaj de transmisie /
intermediar
connecting hose (OM, hidr) furtun de cuplare /
de racord
connecting line (cf) linie ferată de joncțiune / de
legătură; (OM) bransament / conductă de
legătură; (el) circuit de conectare
connecting link (OM) culisă, colier, platbandă
de legătură
connecting link chain (OM) za de închidere a
lanțului
connecting member of link (OM) piesă / organ /
element de legătură, verigă
connecting nut (OM) piuliță de cuplare / de
asamblare / olandeză
connecting passage (constr) canal / pasaj de le-
gătură
connecting piece (OM) (ștuț de) racord, piesă de
legătură

connection piece

connecting pipe (hidr, OM) racord, bransament,
conductă de legătură
connecting plug (el) fișă de contact / de legătură
connecting rod (auto) bară de direcție / de co-
nexiune; (cf, OM) tijă / bară de conducere,
bielă
connecting-rod bearing (OM, termo) lagăr de
bielă
connecting-rod bearing cap (OM, termo) capac
al capului de bielă
connecting-rod big end (OM, termo) cap al bielei
connecting-rod blade / body (OM) corp al bielei
connecting-rod bushing (OM, termo) bucsă /
cuzinet / lagăr al bielei
connecting-rod dipper (OM, T) lingură de bar-
botaj a bielei
connecting-rod eye (OM) orificiu (de picior) de
bielă
connecting-rod small end (OM) picior al bielei
connecting shackle (nav) cheie de împreunare /
de legare (în navigație)
connecting shaft (OM) arbore de transmisie / de
legătură / intermediar
connecting sleeve (OM) cuplaj (mai simplu);
racord, manșon de legătură / de cuplare, piesă
de cuplare
connecting strap (el, auto) baretă de conexiune /
de acumulator
connecting terminal (el) bornă de legătură
connecting-through extension (el) legătură
directă, închidere succesivă a contactelor (sau
circuitelor)
connecting-tie rod (auto) bară de legătură /
transversală de direcție
connecting-up (el, mec) stabilire / efectuare a
contactului, conectare
connection corespondență, influență; (el, hidr)
conexiune, racordare, legătură, circuit; (OM)
cuplaj, cuplare, îmbinare; (ec) clientelă, clienți
connection angle (OM) colțar de fixare, cornier
de legătură
connection at / to the mains (el, hidr) conectare /
racordare la rețea(ua principală)
connection hose (OM, hidr) furtun de legătură
connection level (OM, hidr) palier de racordare /
de legătură
connection link (OM) inel de suspendare / de
legătură
connection of brazing / soldered joint realizare
a cusăturii lipite (cu aliaj metalic)
connection of corners (constr, OM) îmbinare /
legătură de colț
connection piece (OM, hidr) tubulatură, armă-
tură, piesă de legătură

connection pipe

connection pipe (OM) conductă de legătură / de conectare
connection plate (OM) guseu, placă de legătură / intermediară
connective de legătură; conectiv; conjunctiv; conector; cuvânt de legătură
connector (el) conector, racord, fișă; (OM) piesă de legătură; (c) selector de linii
connexion, connection conexiune, legătură
connexity conexiune, legătură
connotation conotație, subtext, ceea ce se subînțelege
connote a sugera, a implica (și ideea de), a atrage după sine
conoid (geom) conoid, trunchi de con, paraboloid / hiperboloid / elipsoid de rotație (în general); conic
conoidal mill (alim, ind chim) moară conică / parabolică / hiperboloidală
conoidal surface (geom) suprafață conoidală
conquer a cuceri, a pune stăpânire pe, a câștiga
conscience conștiință, cuget
consciencious conștiincios, scrupulos; onest, cinstit
conscious (med) conștient, lucid, treaz; inteligent, gânditor; făcut cu bună știință, voit
conscious of conștient de, care își dă seama, care are cunoștință de
consecution succesiune; desfășurare (a evenimentelor)
consecutive consecutiv, succesiv, rezultat, ca efect
consecutive index (mas-un) divizare consecutivă / din mai multe reglaje
consecutively (*adv*) consecutiv, succesiv
consecutive number număr curent / de ordine
consecutive series load (mec, OM) sarcină variabilă periodic / în serii
consensus consens, acord; părere generală
consent acord, încuviințare; permisiune
consent (to) a fi de acord (cu), a se învoi, a consimți (la), a încuviința, a-și da consimțământul (la)
consentant care consimte
consequence consecință, urmare, efect; importanță, însemnătate
consequent consecvent; logic; îndelungat, de durată; (mat) al doilea termen (al unui raport), succesor (al unui număr întreg); consecvent
consequential, consequent important
consequently (*adv*) în consecință, prin urmare, de aceea
consequent on / upon care rezultă din, care este o urmare / o consecință la

consistent

conservancy (mediu) comitet pentru protecția (apelor etc.); protecția / protejarea naturii
conservation (alim, TH) conservare, păstrare, întreținere, menținere
conservation of energy (fiz, mec) conservarea energiei
conservation of energy law (fiz) legea conservării energiei
conservative amplu, larg; estimat; care se conservă
conservator paznic, apărător; custode; tutore
conserve (alim) a conserva; a păstra; (TH) a conserva (un utilaj etc.)
conserves (alim) fructe zaharisite, gem, dulceață, zaharicale, dulciuri
consider a se gândi la; a intenționa; a avea în vedere, a lua în considerare, a nu pierde din vedere; a (se) considera, a (se) crede, a socoti; a judeca
considerable considerabil; însemnat, remarcabil
considerable load variation (mec) șoc / variație mare de sarcină (rar), suprasarcină
considerably (*adv*) considerabil, mult
considerate (to / towards) atent (cu), prevenitor (cu); plin de tact, delicat; circumspect, prudent (față de)
considerately (*adv*) (în mod) atent, prevenitor
consideration considerație, stimă, respect; atenție, (luare în) considerație; judecată, apreciere; considerent; motiv, argument; (răs)plată, recompensă, compensație
considered chibzuit; (*amer*) apreciat, prețuit, la preț
considering privitor la, referitor la, cu privire la, având în vedere, ținând seama de
consideration considerare, observare
consideration of similitude criteriu de similitudine
consign (ec) a expedia (mărfuri), a trimite (mărfuri) în consignație, a depune (bani)
consignation (ec) expediere de mărfuri prin consignație, vânzare a unei sume depozitată în bancă
consignee destinatar
consigner expeditor
consignment (ec) consignație, consemnare
consistency / consistence (T) consistență (d. fluide, unsori etc.); (fiz) consistență, densitate, compactitate, caracter necontradictoriu; (mat) compatibilitate (în logica matematică); (TH) consecvență, stare, grosime, soliditate, densitate, rezistență, continuitate; consecvență, logică
consistency factor (TH, mec) coeficient / factor de rezistență
consistent consistent; solid; dens, întemeiat, valabil, compatibil (în logica matematică); consecvent; logic

consistent with

consistent with concordant cu, comparabil cu
consistent grease (T) unsoare consistentă
consistently complet, fără lacună
consist in a (con)sta în / din, a se reduce la
consist of a consta / a se compune din, a fi alcătuit / compus din
consist with a fi în acord cu, a fi compatibil cu
console (TH) pupitru (de comandă), consolă (prin care un operator comunică direct cu un sistem de calcul); (OM, mec, constr) consolă; (auto) consolă
console desk pupitru de comandă
consoleer operator de consolă
console support (mec) susținere / suport cu grindă în consolă
consolidate a lega, a întări, a (se) consolida, a așeza, a etanșa, a uni; (ec) a (se) unifica, a contopi (societăți), a fuziona; a întruni la un loc
consolidated balance sheet (ec) situație financiară de ansamblu
consolidated fund (ec) fond consolidat
consolidation consolidare; întărire, etanșare; tasare, compactare; (ec) contopire, fuziune (a unor societăți)
consolidation coefficient (TH) coeficient de consolidare / întărire / etanșare / tasare / compactare
consolidation line (chim, alim) linie de consolidare / întărire / etanșare / tasare / compactare
consolidation surface (chim, alim) suprafață de consolidare / întărire / etanșare / tasare / compactare
consols (ec) bomuri de rentă neconsolidată
consolete (hidr, fiz) lichid miscibil
consortium, (pl) consortia (ec) consorțiu
conspectus conspect, privire generală
constancy (TH) stabilitate, durabilitate, permanență, persistență, constanță, fidelitate
constancy of performance (mas) siguranță / constanță în funcționare
constant constantă, coeficient; constant, fix, durabil, permanent; stabil, invariabil, neschimbător; fidel
constantan (met, metr) aliaj 55% Cu + 45% Ni, folosit la termocuple
constant boiling (termo) constantă ebullioscopică / de fierbere
constant boiling mixture (ind chim, termo) amestecuri cu punct de fierbere constant
constant boiling point (fiz) punct de fierbere constant
constant chord (OM) coarda constantă (S_c) (la roți dințate)

constituent of structure

constant chord height (OM) înălțimea la coarda constantă (h_c)
constant-circulation oiling (T) ungere / lubrifiere prin circulație continuă
constant-delivery pump (OM, hidr) pompă cu debit constant
constant-deviation prism (fiz, opt) prismă cu deviație constantă
constant-enthalpy / isenthalpic process (fiz, termo) proces izo-entalpic
constant-entropy process (termo) proces izo-entropic
constant field (el) câmp uniform (în spațiu) / constant (în timp); (mat) corp al constantelor
constant level lubrication (T) ungere / lubrifiere prin împrăscare / barbotare / în baie (cu nivel constant)
constantly (*adv*) (în mod) constant, permanent; mereu, într-una
constant-mesh gear (OM) pinion în angrenare continuă / fără întreruperi
constant-mesh gear-box (OM) cutie de viteze cu angrenaje în angrenare continuă
constant of proportionality (TH) coeficient de proporționalitate
constant per unit length constantă liniară
constant pool grup / set de constante
constant pressure (fiz, hidr) presiune constantă
constant-pressure combustion (termo) ardere izobară / la presiune constantă
constant-pressure cycle (fiz, termo) transformare izobară / la presiune constantă
constant-pressure expansion valve (OM, hidr) supapă de presiune constantă, reducător automat de presiune, ventil automat de destindere / cu presiune constantă
constant-presurre line (termo) izobară
constant-pressure valve (OM, hidr) ventil / robinet de presiune (minimă) constantă; (termo) regulator al presiunii de evaporare
constant-speed propeller (nav) elice cu viteză unghiulară constantă (și prin variația pasului)
constant speed universal joint (OM) articulație dublă cardanică, asigurând viteză unghiulară sau turație constantă
constant stress (mec) tensiune / efort constant(ă)
constant use (mas, TH) folosire continuă
constant-volume gas thermometer (metr) termometru cu tub Bourdon
constant / absolute term (mat) termen liber
constituent (TH) (parte) component(ă), piesă componentă, constituent; constitutiv
constituent of structure (met, materiale) constituent structural

constitute

constitute a numi; a constitui, a forma, a alcătui; a institui, a autoriza (funcționarea)
constitution (pol) constituție; (fiz) structură, alcătuire, compoziție, componență; organism
constitution(al) diagram (chim, met) diagramă de echilibru / a fazelor
constitutive constitutiv; component; de bază
constitutive properties proprietăți structurale
constrain a constrânge, a obliga
constrained supus la condiții, cu restricții, forțat
constrained motion (mec, mas) mișcare constrânsă
constrained oscillation (mec) oscilație impusă / forțată
constraining (mec) încastrare
constraint (mec, OM) încastrare, calare, fixare, restricție, legătură; (mec, fiz) condiție, limitare, constrângere
constrict a strânge, a contracta, a comprima, a presa (d. materiale)
constricted arc welding (met) sudare cu plasmă
constricted passage (constr, hidr) canal îngustat
constricting nozzle (OM, hidr) ajutor / duză de strângulare, duză-anod
constriction (materiale, TH) strângulare, strângere, gâtuire, contracție, constrictie, contractare
construct a construi, a clădi, a proiecta; a imagina, a crea (o teorie)
construction (constr) construcție, clădire, edificiu, construire; execuție, alcătuire; interpretare, explicație
constructional constructiv, construibil, de construcție (d. un defect)
constructional drawing (constr) desen de construcție
constructional element (constr, mas) element / componentă de montaj
constructional steel (met, constr) oțel de construcție / pentru construcții metalice
construction diagram (TH) schemă de montaj
construction element (met, constr) element de construcție
construction equipment / machinery / plant (constr, mas) echipament de construcții
construction line of groove (met) axă a calibrului de laminare
construction material(s) (constr) material(e) / scule / unelte / echipament de construcție
construction time (constr) termen / durată de execuție (a unei lucrări de construcții / montaj)
constructive (constr) de construcție; constructiv; indirect, implicit (d. un refuz)
constructiveness caracter constructiv
constructor constructor

contact corrosion

construe a interpreta, a deduce, a analiza
consul (pol) consul
consulate (pol) consulat
consult a consulta, a se sfătui; a ține seama / cont
consultant consultant, specialist
consultation consultație; discuție; conferință
consultative, consultary consultativ
consulting engineer (TH) inginer consultant
consumable consumabil (și pentru birotică), care poate fi consumat / distrus
consumable electrode (met) electrod fuzibil / consumabil (pe durata sudării)
consume a consuma, a mânca, a bea; (TH) a consuma, a uza, a folosi (energie etc.); a irosi, a cheltui; a mistui (d. foc)
consummate desăvârșit, perfect; a desăvârși, a perfecționa; a încheia, a completa
consummation desăvârșire, perfecționare; sfârșit, final, încheiere; rezultat
consumer (ec) consumator
consumer goods (ec) bunuri de consum
consumer's risk (TH) probabilitatea de a accepta un echipament cu un anumit timp mediu estimat între avarii / defectări
consuming consum, care se consumă
consumption (ec) consum, cerere, consumare, cheltuială; (TH) uzură totală, consum (de combustibil, de energie etc.), distrugere
consumption graph / curve diagramă de consum
contact atingere; contact, legătură; (geom) tangentă, tangență; (mec, T) contact; a contacta, a pune în contact, a stabili un contact, a intra în legătură / contact, a cupla; a lua legătura cu; intermediar, mijlocitor; (el) întrerupător, șaltăr, contact (electric)
contact adhesive (plast) adeziv de contact (activ la presiune mare)
contact angle (OM, T) unghi de racord / de contact
contact arc (el, met) arc cu contact (la sudură)
contact area (mec, T) arie de contact
contact back wipe (autom, el) contactor cu suprafață de curățare (acțiune repetabilă la fiecare ciclu)
contact block (OM, el) piesă de contact
contact bounce (el) întreruperi accidentale ale contactelor
contact breaker (el) ruptor, întrerupător
contact-breaker cam / shoulder (auto) camă a ruptorului; (el) camă de contact
contact chatter (el) vibrație a contactelor
contact clearance (T, el) distanța între contacte
contact corrosion (chim, T) coroziune prin contact, cauzată de contact (static sau dinamic)

contact distillation

contact distillation (ind chim) distilare cu adsorbant / prin contact
contact electrification (el) electrificare prin contact
contact filtration (alim, mediu, ind chim) filtrare prin strat adsorbant / prin contactare / prin contact (direct)
contact follow parcurs / traiectorie de urmărire (și la roboți, manipulatori)
contact icing (alim) refrigerare prin contact (aplicând gheața direct pe produse)
contacting contractare; contactare, care intră în contact cu
contacting peaks (T) vârfurile (asperițăților) în contact
contact jaw (OM) clemă / falcă de contact / de prindere
contact laminate (ind chim, plast) material stratificat cu rășină aderență la contact
contact lens (opt, med) lentile de contact
contact line (mec, T) linie de contact
contact maker (el, OM) contactor
contact making (el) conectare, închidere a contactelor; (T) aducere în contact
contact making clock (autom, el) temporizator programat pentru închiderea unui circuit
contactor (autom, el) contactor, conector
contactor starter (el) demaror (cu contactoare)
contact panel (el, autom) panou de contacte; câmp de jacuri
contact pin (OM, el, electr) știft de contact (la fișe); picioruș de contact (la tuburi electronice și circuite integrate)
contact pick(-)off (metr, fiz) captor, traducător de / cu contact
contact plane (mat, mec) plan tangent / de contact
contact plate (el, mas, mas-un) placă de contact
contact plug (el) bușon de contact, fișă de legătură / de contact, conector
contact point (TH, T) vârf de contact (și la asperițăți); (el) vârf de electrod
contact-point electrode (el) electrod punctiform
contact potential (el) potențial / tensiune de contact
contact pressure (mec, T) presiune de contact
contact process proces de contactare, procedeu de contact
contact-potential (el, met) potențial de contact (la acoperiri galvanice)
contact ratio (OM) grad de acoperire (Σ) (la angrenaje)
contact resistance (el) rezistența electrică a contactului
contact retainer (el, OM) dispozitiv de menținere a contactului

containment vessel

contact roller (el, OM) rolă de contact; rolă de ghidare
contact safety device (el, mec) protecție contra atingerii unui contact
contact seal (OM) etanșare cu contact
contact screen (el) sită de contact
contact screw (OM, metr) șurub de contact / micrometric
contact separation (el) interval de separare la contractor (în stare deschisă); (T) separarea corpurilor rigide în mișcare prin peliculă fluidă
contact side of the belt (OM) suprafață activă (a curelei de transmisie)
contact slag welding (met) sudare cap-la-cap în baie de zgură
contact slider (el, mec) contact alunecător, cullisă
contact slipper / shoe (el) inserție de contact a trolului
contact spacing (el) distanța dintre contacte
contact spot (T, mec) punct de contact
contact spring (OM) resort / arc de contact; (el) suport arcuit al contactului (electric)
contact stud (OM, el) piesă / buton / plot de contact
contact surface (mec, T, el) suprafață de contact; (mat) plan tangent / de contact
contact thermography (metr, termo) termografie de contact (și prin studiul stratului luminescent depus pe piesa studiată)
contact thermometer (metr, termo) termometru de contact
contact tube (met) tub care asigură contactul electric între mașina de sudat și electrodul sub formă de sârmă
contact wear allowance (T) grosimea pierdută prin uzură, a unui contact, peste care funcționarea nu se face corect
contact welding (met, mec) sudare prin contact (direct) / prin presare
contact wipe (el) distanța pe care se deplasează contactul la separare / angajare
contain a conține, a include, a cuprinde; (mat) a fi divizibil cu / prin, a se împărți la, a fi egal cu
contained liniștit, calm, reținut
container (OM, hidr) recipient, container, vas, rezervor, canistră, cutie
containerize (TH) a folosi containere pentru, a pune în containere
containing iron (met) feruginos, cu conținut de fier
containing oil (alim, chim, T) cu conținut de ulei, care conține ulei
containment vessel (OM, hidr) recipient / container de siguranță

contaminant

contaminant (chim, T, mediu) contaminant, impuritate
contaminate (mediu) a contamina, a impurifica, a mudări, a polua; a strica; (fiz) a face radio-activ; (*fig*) a corupe
contamination (mediu) contaminare, impurificare, murdărie, poluare; (T) contaminare, poluare (și a unui lubrifiant)
contamination characteristics (mediu, T) caracteristici ale poluării / contaminării
contamination class (mediu) clasă de poluare
contamination content (chim, mediu) conținutul contaminării
contemplate a contempla; a studia, a considera, a examina; a se aștepta; a intenționa, a avea de gând să; a medita, a gândi
contemporaneity contemporaneitate
contemporaneous with contemporan cu
contemporaneousness actualitate, contemporaneitate; simultaneitate, sincronism
contemporary contemporan; simultan, concomitent; modern; persoană de aceeași vârstă
contend a (se) lupta; a se întrece, a rivaliza, a fi rival; a disputa în contradictoriu, a se certa
content conținut, volum, capacitate, compoziție; substanță; mulțumit, satisfăcut; a (se) mulțumi, a satisface
content-addressable memory / store (c, inf) memorie cu conținut adresabil / asociativă
content by volume (fiz, ind chim, hidr) capacitate, volum, concentrație
content by volatile matter (ind chim) conținut de materii volatile
contention luptă, întrecere; controversă, dispută, discuție, ceartă; subiect de dispută; argument (într-o dispută), punct de vedere; afirmație
contentious (*adj*) litigios, discutabil, de discutat
contentiously (*adv*) în contradictoriu
contentment mulțumire, satisfacție
contents conținut, tablă de materii, cuprins
conterminous (to / with) având același hotar / aceeași limită; (cu) coincident, care coincide (cu)
contest întrecere, luptă, competiție; controversă, dispută; a contesta; a tăgădui, a nega; a căuta să câștige; a dezbate, a disputa; a (se) lupta, a se întrece
contestant concurent, rival, potrivnic
context context
contextual (*adj*) contextual
contextually (*adv*) ținând seama de context
contiguity contiguitate, atingere, apropiere, proximitate, vecinătate, contingență
contiguous adiacent, limitrof, în contact cu, în-vecinat, apropiat

continuous coring

contiguously (*adv*) adiacent, limitrof, unul lângă altul
continental climate (geogr) climat continental
contingence / contingency (mat) atingere, contact, tangență, contingență; (ec) împrejurare neprevăzută; întâmplare, accident
contingencies (ec) (cheltuieli) neprevăzute (într-un deviz, într-o evaluare)
contingent (TH) accidental, întâmplător; posibil; eventual; condiționat; conjugat; incidental, neprevăzut, fortuit; contingent, lot; neesențial
continual frecvent, repetat, neîntrerupt (în timp), continuu
continually (*adv*) (în mod) frecvent, repetat, continuu, fără întrerupere, mereu
continuance continuare, urmare; durată; constanță; permanență; rămânere (în același loc); (jur) amânare
continuation continuare, urmare; prelungire; re-înnoire
continue a continua, a dura, a dăinui, a urma; a prelungi; a duce mai departe; a nu renunța (la); a relua (o activitate), a nu se opri; (jur) a amâna; a rămâne în aceeași funcție; a relua (și discuția)
continued equality (mat) șir / lanț de egalități
continued load (mec, OM) sarcină permanentă / constantă
continued product (mat) produs infinit
continued proportion (mat) șir de rapoarte egale
continuity continuitate, permanență; durabilitate; șir neîntrerupt, înlanțuire neîntreruptă; (TH) listă / ordinea de montaj
continuous neîntrerupt, continuu (în timp sau spațiu), permanent; durabil; constant, stabil
continuous annealing furnace (met) cuptor continuu, de recoacere
continuous beam (mec) grindă continuă
continuous-belt conveyer (OM, mas, transp) transportor cu bandă rulantă
continuous blow-down (termo) evacuare continuă a apei dintr-un boiler / cazan, pentru controlul concentrației de particule solide
continuous bucket elevator (mas, constr, ind chim) elevator continuu cu cupe
continuous casting plant (met) (instalație de) turnare continuă
continuous charge furnace (met) cuptor cu încărcare continuă
continuous chip (mas-un) așchie continuă
continuous circulation (hidr, mediu, alim) spălare / circulație continuă (și a unui fluid)
continuous cooker (alim, ind chim) autoclavă continuă, sterilizator-răcitor continuu
continuous coring (mas-un) carotaj continuu

continuous data

continuous data (c, inf) date independente de timp
continuous discharge heating furnace (met) cuptor cu propulsie / împingere / cu funcționare continuă
continuous drawing (met) trefilare continuă
continuous dryer (alim, ind chim) uscător continuu
continuous duty (TH) regim continuu / de lungă durată
continuous-duty rating (TH, mas) putere nominală continuă / de durată
continuous-dyeing range (ind chim) linie de vopsire continuă
continuous electrode (met) electrod continuu (din sârmă, platbandă)
continuous feed (TH, mas-un) avans continuu, alimentare / încărcare continuă
continuous fillet weld (met, OM) cusătură continuă cu sudură în / de colț
continuous filter (alim, mediu) filtru continuu
continuous flow (TH, hidr) continuu, cu funcționare continuă, flux continuu, erupție / curgere continuă
continuous footing / foundation (constr) fundație continuă
continuous frame (constr, mas) cadru nedemontabil / monobloc (dintr-o singură piesă)
continuous furnace (ind chim, met) cuptor-tunel, cuptor cu canale / cu încălzire directă / cu trecere continuă
continuous girder (mec, constr) grindă continuă
continuous-heating furnace (alim, met) cuptor cu trecere / încălzire continuă
continuous intensifier (hidr) multiplicator de presiune cu acțiune continuă
continuous impact test (metr) încercare / test la șocuri repetate
continuous joint (met, OM) rost continuu / neîntrerupt, îmbinare continuă (la sudură)
continuous-line production (ec, TH) producție pe bandă / în flux continuu
continuous load (mec, mas) solicitare / sarcină de durată / continuă
continuous lubricant film (T) peliculă continuă de lubrifiant
continuously (*adv*) (în mod) neîntrerupt, continuu
continuously running duty (TH, mas) serviciu neîntrerupt
continuous mill (met) laminor continuu
continuous mixer (ind chim, alim) mixer / amestecător cu flux continuu
continuous monitoring (autom) supraveghere continuă (cu instalații de măsurare), control continuu

continuous stress

continuous motion (mec) mișcare continuă
continuous normalising furnace (met) cuptor continuu, de normalizare
continuous note (fiz) ton / sunet continuu
continuous operating (TH, mas) funcționare continuă
continuous operation (TH, mas) operație / funcționare continuă, producție în flux continuu, funcționare continuă
continuous oscillation (mec, el) oscilație întreținută
continuous output (auto, autom, mas, hidr) debit continuu; (mec) productivitate continuă, putere constantă la ieșire, parametru de ieșire constant
continuous pickling line (met) instalație de decapare continuă
continuous process (TH) proces continuu
continuous production (TH) producție / funcționare în flux continuu (a semifabricatelor, pieselor)
continuous pusher-type furnace (met) cuptor cu propulsie / cu împingere continuă
continuous rating (el, mec) sarcină nominală în regim neîntrerupt
continuous-recording gauge (metr) manometru cu înregistrare continuă
continuous rope drive (OM) transmisie prin cablu fără sfârșit (considerat o curbă închisă)
continuous rolling mill (met) laminor continuu
continuous running (TH) mers regulat, (regim de) funcționare continuă; trecere continuă
continuous running duty (TH) regim continuu de funcționare, exploatare continuă a unui utilaj
continuous sampling (TH, metr) control prin eșantionare continuă
continuous seam cusătură continuă / neîntreruptă (și la sudură)
continuous series of lines mănunchi / fascicul de linii
continuous service (TH) funcționare / deservire / service (de întreținere) continuă
continuous shearing (mec, OM) forfecare lentă
continuous spectrum (fiz) spectru continuu, continuum; domeniu / mediu continuu
continuous-speed cone (OM) tambur conic al transmisiei pentru reglarea vitezelor / al unui variator continuu
continuous strand furnace (met) cuptor continuu, pentru benzi
continuous stress (mec, OM) solicitare / tensiune de durată / constantă (în timp), efort constant

continuous strip galvanising

continuous strip galvanising (met) zincare continuă pentru benzi
continuous test încercare la oboseală (rar și nu este o formulare clară), test continuu (fără întreruperi)
continuous through dryer (agr, alim, ind chim) uscător cu transport (intern) / continuu / cu bandă / cu evacuare continuă
continuous-tooth formation / generation (mas-un, OM) tăiere / generare a dinților prin rulare
continuous-type furnace (alim, ind chim, met) cuptor continuu / cu propulsie / tip tunel
continuous vacuum brake (OM) frână cu vid, continuă
continuous washer (alim, ind chim, text) mașină continuă de spălat
continuous weld / welded joint (met, OM) cusătură (sudată) continuă
continuous welding (OM, met) sudare continuă
continuous welding process (OM, met) proces / procedeu de sudare continuă
continuous working (OM, met, mas) lucru continuu, funcționare continuă
continuous working conditions (OM, met, mas) condiții de funcționare continuă
continuum, (pl) continua întreg, tot, continuu, întreg, șir neîntrerupt
continuum-wise accessibility (TH, mas, inf) accesibilitate continuă
contort a distorsiona, a contorsiona, a strâmba, a (ră)suci, a deforma
contortion cortonsiune, strâmbare, (ră)sucire, cortonsionare, deformare; (med) luxație, scrântire
contour contur, curbă de nivel, limită, hotar; contur (pe un desen); (TH) contur, perimetru, profil
contour area of contact (T, mec) conturul ariei de contact
contour grinder (mas-un) mașină de rectificat prin copiere
contouring control system (mas-un) comandă numerică (de urmărire a unui contur virtual sau a unui șablon real)
contour(ing) follower (T, metr) profilometru
contour integral (mat) integrală curbilinie
contour line curbă de nivel; (mat, fiz) dreaptă / curbă de nivel, orizontală, contur, linie de contur
contour lines equidistance (TH, fiz, metr) echidistanța curbelor de nivel
contour (lines) map hartă cu curbe / linii de nivel
contour of cam compensator (OM, mas) profil al camei de ghidare / de compensare

contraction of volume

contour of form of groove (met) profil al calibrului de laminare
contour of a groove (OM) profil al canalului / al canelurii
contour of patern (met) formă a modelului; (mas-un) (contur de) șablon
contour pressure (T) presiune pe contur
contour tracing apparatus (metr) profilograf
contra (*adv*) contra, împotriva
contractclockwise contrar acelor de ceasornic
contract (ec) înțelegere, contract, a face datorii, a micșora / a reduce (datorii etc.), a încheia un contract, a se angaja printr-un contract, a contracta (un împrumut etc.); (mec, met, OM) a (se) contracta, a comprima, a (se) reduce, a freta, a (se) strânge, a (se) micșora, a reduce (un volum), a-și micșora volumul; (*lingv*) a contrage, a prescurta; a (se) îngusta, a (se) strâmta
contractant (ec, jur) parte contractantă, contractant
contract award (ec) acordare a comenzii
contracted contractat; dobândit; contras; (mec) contractat, micșorat; îngustat; (*fig*) limitat
contracted cross-section (hidr) secțiune transversală contractată / ștrangulată (a curentului)
contract in a declara / a promite că va participa la
contractible contractibil, care se poate contrage / prescurta
contractile force (mec, TH) forță de contracție
contraction contracție, contractare; contragere, prescurtare; micșorare, reducere; strâmtare, îngustare; (ec) încheiere pe bază de contract, contractare
contraction allowance (met, plast) adaos de contracție
contraction cavity (met) gol (într-o piesă turnată), retasură
contraction coefficient (met, plast) cifră / coeficient de contracție
contraction crack (met, plast) fisură / crăpătură de contracție
contraction in length (met, mec) contracție longitudinală
contraction in width (met, mec) contracție pe lățime
contraction joint (met, mec) rost de dilatație, îmbinare / unire din cauza contracției
contraction joints (met, mec) îmbinări / atingeri / lipiri datorate contracției
contraction measure (metr, met, plast) măsură de contractare / a contracției
contraction of area (hidr) îngustare, contracție (a secțiunii conductei etc.); (mec) gâtuire
contraction of volume (met, plast) contracție / micșorare de volum

contraction ratio

contraction ratio (met, plast) raport / coeficient / factor de contracție

contraction shrinkage (met, plast) îngustare prin contracție (după turnare, matrițare etc.)

contraction strain (met, plast, termo) tensiune / deformare de contracție

contractor (constr, ec) antreprenor; contractant, furnizor, constructor; (anat) mușchi constrictor

contract maintenance (TH, ec) mentenanță realizată de firmă sau atelier specializat (din afara secției / uzinei) / specificată în / prin contract; firmă de mentenanță

contract out (ec) a declara (oficial) că nu va participa la, a se retrage (dintr-un contract)

contract out of (ec) a rezilia un contract privitor la

contract penalty (ec) penalizare contractuală

contract price (ec) preț contractual, valoare contractuală / prevăzută în contract

contractual (ec) contractual

contract work (ec) muncă în acord

contradict a contrazice, a fi în contradicție cu, a contraveni, a nu corespunde

contradiction contradicție, contrazicere; contrast; negare, dezmințire; opoziție; discrepanță, nepotrivire; afirmație contradictorie

contradictory contradictoriu, căruia îi place să contrazică

contradictory contradictoriu, care se bate cap în cap cu, care (se) contrazice (cu)

contradictory to incompatibil cu, care nu corespunde, cu care se bate cap în cap cu

contradistinction contrast, deosebire

contradistinguish a contrasta, a se deosebi prin contrast, a se evidenția prin contrast

contraflow / connterflow (mec, hidr) contracurent

contraflow condenser (el) condensator cu contracurent

contrahent contractant, parte contractantă

contraposition contrapunere; opoziție; antiteză

contrapropeller (nav) elice opusă, contra-elice

contraries (ind chim, met) impurități (vizibile)

contrariety contrarietate, contrazicere, opoziție

contrarily (*adv*) invers, de-a-ndoaselea

contrariwise (*adv*) dimpotrivă, din contră; în sens opus, în direcție contrară; invers, de-a-ndoaselea

contrarotating (mat) în sens contrar (involuție); (mec) care se rotește / (se deplasează) în sens contrar

contrary contrar, opus; nefavorabil; contra, în opoziție; (gram) antonim; încăpățânat; dificil, greu de mulțumit

contrary to contrar cu, contrar cu, în ciuda

control chart

contrast contrast; opoziție; deosebire, diferență; a contrasta, a opune, a compara, a forma un contrast

contrasted opus, invers, contrar, contrastant

contravene a contraveni, a contrazice

contravention contravenție, încălcare (a legii)

contribute a contribui cu, a colabora, a scrie pentru, a-și aduce contribuția

contribute to a contribui la, a-și avea partea de vină; a colabora la

contribution to contribuție la, participare la, colaborare la; articol; (ec) impozit, taxă pentru

contributor (ec) contribuabil

contributor to colaborator la (ziar etc.)

contributory to care contribuie la; (ec) rezultat din (contribuții fonduri etc.)

contrivance invenție, inventivitate, idee nouă; concepere, concepție, plan; dispozitiv, mecanism, mașinărie, aparat

contrive a concepe, a inventa, a descoperi (tehnic)

contrive to a reuși, a izbuti

control (inf) control, verificare, rulare, comandă; (OM) mecanism de ghidare / de conducere; (TH) control, verificare, supraveghere, examinare; comandă, influențare, reglaj, reglare, revizie, regulator, manipulare, mănuiere, normare, mecanism de ghidare; (fiz) modulație; (TH) a (se) controla, a verifica, a norma (consumul etc.), a examina, a supraveghea, a comanda, a regla, a manipula, a manevra, a modula, a reglementa, a dirija, a conduce, a (se) stăpâni; (agr) a combate (dăunători)

control apparatus (metr) aparat(ură) de control / de reglare

control appliance (metr, autom) aparat / dispozitiv automat de control

control arm (OM) pârghie de comandă

control assembly (autom, mas, metr) bloc / de control / de comandă / de reglare

control bench mark (mas) reper de control

control board (CB) (autom, mas) tablou / pupitru / masă de comandă

control card (autom, inf) cartelă de control, cartelă-parametru (conținând informații destinate sistemului de operare); (TH) fișă de control

control casing-head (ind chim) vană a capului de coloană

control channel (hidr) canal de comandă (într-o instalație hidrolică)

control characteristic (autom) caracteristică de reglare / de comandă (de obicei caracteristica tensiune de grilă-tensiune anodică)

control chart grafic de control

control cock

control cock (OM, hidr) robinet de reglare
control console (mas, autom) panou / consolă de comandă
control crank (OM) pârghie / manetă / manivelă de comandă
control criterion (autom, mas) criteriu de control pentru sistemul de reglare
control cylinder epruvetă cilindrică
control design (autom, inf) sinteza / proiectul sistemelor de comandă
control device (autom, inf) aparat de control, organ / dispozitiv de comandă / de deservire / de mînuire / de reglaj / de reglare
control drive (el, mec) acționare a reglajului
control eccentric (mas-un, OM) excentric al mecanismului de distribuție
control engineering automatică
control experiment contraprobă, experiment / test de control
control flow (hidr) debit modulată
control gate (OM) vană de reglare; (inf, autom) poartă / circuit de comandă
control gauge (metr) calibru-etalon, contracalibru
control gear (mas) mecanism de reglare / de comandă / de ajustare; (el) instalație / dispozitiv de control / de supraveghere (parțial cu acționare mecanică, inclusiv angrenaj)
control handle (OM) bară conducătoare
control hardware (autom, c) echipament / aparatură de reglare / de comandă (partea hard)
control information (inf) informație de control / de verificare a operațiilor de prelucrare sau de transmitere a datelor
control input (inf, autom) mărime / parametru de intrare / de comandă / de referință / cu valoare prescrisă
control instruction (inf) instrucțiune de direcționare / de control
control knob (auto) clapetă; buton de reglare
controllability dirijabilitate, proprietate de a fi controlabil / dirijabil
controllable (nav) elice cu pas variabil; (TH) controlabil, reglabil
controllable(-pitch) propeller (nav) (elice) cu pas variabil
controlled (TH, mas) reglat, controlat, comandat
controlled atmosphere (ind chim, met) mediu de gaz de protecție, atmosferă controlată
controlled atmosphere furnace (alim, ind chim, met) cuptor cu atmosferă controlată
controlled chemical wear (T) uzură chimică controlată (rezultatul unor aditivi EP care formează compuși specifici cu suprafețele în frecare etc.)

controlling depth

controlled chilling (alim, met, termo) răcire reglabilă / controlabilă
controlled condition (TH, mas) mărime (parametru) reglat(ă)
controlled cooling (met) răcire controlată / direcționată
controlled crystallization (met) cristalizare controlată / orientată
controlled element (autom, mas) element / sistem / obiect reglat, mărime reglată
controlled initial unbalance (mec) dezechilibru inițial controlat / redus
controlled medium mediu care conține agent de control / de reacție; mediu cu parametri controlați (umiditate, temperatură, presiune etc.)
controlled member (OM, autom) obiect / piesă comandat(ă) / sub control
controlled reset (metr) reducere la zero, comandată; (inf) resetare controlată
controlled / manipulated variable (OautomM) parametru / mărime / variabilă de referință / de reglare
controlled-volume pump (hidr) pompă cu debit reglabil
controller (autom) combinator, controler, aparat de comandă (propus și neaprobat); (el) aparat de comandă / de control, controler, regulator, reostat de pornire; (inf) dispozitiv necesar funcționării unei unități periferice; (ec) controlor, revizor, inspector
controller action (TH, autom) mod / acțiune de reglare
controller construction diagram (TH) schemă / plan de montaj
controller cylinder / drum (el, autom) cilindru de contacte / de controler
controller output (autom) mărime de reglaj
control lever (OM) manetă / pârghie de comandă / de deservire
control limit (mas, autom) dispozitiv de control cu limitare (a nivelului / presiunii etc.)
control limits limite pentru intervalul de acceptabilitate (la controlul statistic al calității)
control limit switch (autom, mas-un, el) comutator terminal, întrerupător acționat de o valoare limită (cursă, sarcină etc.)
control line (el, autom) conductor de curent de comandă
controlling (TH, autom) supraveghere, control, reglare, comandă; care controlează / reglează
controlling couple (mec, el) cuplu de reglare / antagonist
controlling depth (hidr, mas-un) adâncime limitată / de control

controlling device

controlling device (autom, hidr) regulator
controlling force (cf) forță conducătoare / de ghidare; (mec) forță de dirijare / de restabilire
controlling gear mecanism / dispozitiv de reglare (eventual cu angrenaje)
controlling magnet (el) (electro-)magnet de readucere în poziția inițială
control(ling) mechanism (mec, el, autom) mecanism de conectare / de comutare / de reglare
controlling rod (mas) tijă / bielă de comandă / de reglare
controlling size(s) (metr, mas-un) control dimensional / al dimensiunilor, măsurători de control
controlling spring (OM) arc de readucere / de rapel / de reglare
controlling torque (mec, el) cuplu director, moment de torsiune care reglează
control loop (inf, autom) buclă de control
control memory (c, inf) memorie de instrucțiuni / de comandă
control module (autom) modul de control
control object (autom) sistem / obiect / mărime reglat(ă)
control of operation (TH) control de exploatare / al operației (tehnologice)
control of sizing process (mas-un, metr) control dimensional (și pe durata prelucrării)
control panel (el, autom) tablou de comandă / de control
control parameter / variable (mas, autom) parametru / mărime de reglare
control point post / punct de manevră / de control; valoare prescrisă (a mărimii de reglare); valoare asimptotică reglată; punct de orientare / de reper (pentru reglare)
control plant (TH) instalație de control (în producție de serie mare)
control platform (met) platformă de control / de comandă
control pressure (hidr) presiune de acționare / de utilizare a unui subsistem hidraulic, presiune de reglare / care declanșează o schimbare / o comandă (în sistem)
control pressure range (hidr) interval al presiunii de acționare / de utilizare / de reglare
control program(me) (inf) program (scris într-un limbaj) de comandă / de gestiune / de control (pentru precizarea funcțiilor oferite de programul de sistem)
control pulse (autom, fiz) impuls de comandă / de excitație
control pump (hidr, OM) pompă cu regulator / cu debit controlabil

control variable / parameter

control range bandă / interval / gamă / domeniu / zonă / plajă de reglare
control register (inf) registru de instrucțiuni / de comandă
control resolution (metr, autom) prag / finețe de amorsare / de reglare
control rod (fiz, TH) bară de reglare / de control / de comandă (la reactoare nucleare)
control room (autom, TH) cameră / sală de comandă / de control
control routine (inf) subprogram de gestiune / de comandă / de verificare
controls comenzi; (constr, OM) organe de comandă
control sample probă-martor / de control
control sequence interruption (inf) întrerupere a unui program / a unei secvențe de program
control shaft (auto, OM) arbore secundar din cutia de viteze / de comandă / cu came / de ajustare / de reglare
control sluice (OM) vană de control / de deversare (și la canale de irigație etc.)
control specimen (metr) etalon de control, probă etalon / martor
control spring (OM) arc de control al mișcării; (metr) arc de reglare a indicatorului în limitele scalei
control stand (mas) pupitru de comandă
control station post de comandă / de control / de reglaj / de manevră
control surface (nav) suprafață de comandă aerohidrodinamică (la cârmă)
control survey expertiză contradictorie, supraexpertiză, supracontrol
control switch (el) întrerupător de comandă
control switch gear / mechanism mecanism de conectare / de control cu conector, controler (și cu acționare mecanică sau combinată, electro-mecanică)
control tag (TH) fișă tehnologică
control test încercare / probă / test de control / de verificare
control unit (inf, c) unitate / dispozitiv / bloc de comandă (unitate centrală a unui echipament numeric, care furnizează semnale de comandă); (autom) ansamblu / unitate / aparat / element de reglare
control valve (autom) ventil de reglare / de comandă; (hidr, mec, OM) supapă de reglare / de comandă / de distribuție; (mas-un) supapă / robinet / registru de distribuție / de reglare
control variable / parameter (mec, el, autom) parametru / mărime de reglare

control volume

control volume (TH) capacitate de comandă (și prin volum variabil)

control wheel (OM, metr) roată / rotiță a mecanismului de comandă

control window (ind chim) gură / fereastră de vizitare

control with fixed set point (metr, autom) reglare cu valoare fixă de referință

control word (inf) instrucțiune / cuvânt de control / de comandă (decodificată și executată de canalul de intrare / ieșire)

controversial controversat, discutabil; căruia îi place polemica

controversy controversă, contradicție, discuție în contradictoriu

controvert contradicție, controversă; a tăgădui, a nega

contuse a freca; a rade; a măcina, a pisa; (med) a face o contuzie, a contuziona

convection (chim) conducție electrolică; (el, termo) (curent de) convecție; transmitere a căldurii prin convecție

convection circuit breaker (el, termo) disjunctoare cu răcire prin convecție

convection cooling (termo) răcire prin convecție

convection efficiency (fiz, termo) coeficient de transmitere a căldurii prin convecție

convection factor (termo) factor de convecție

convection heating (termo, met) încălzire prin convecție

convection section (termo, met) secțiune de convecție

convection tubular furnace (met, ind chim) cuptor tubular de tip convecție

convective convectiv, prin convecție

convective current (el) curent convectiv / prin convecție

convector (constr, termo) convector

convenanted legat / convenit printr-un acord

convenanter (ec) semnat al unui acord

convene a chema, a convoca; (jur) a cita; a se aduna

convenience, conveniency oportunitate; confort, comoditate; toaletă, closet; avantaj, profit; interese

convenient (*adj*) confortabil, comod; ușor, convenabil; avantajos

conveniently (*adv*) (în mod) convenabil, avantajos

convenient to în apropierea, lângă, aproape de

convenience outlet (el) priză electrică (obișnuită / convențională)

convention convenție, congres, adunare; condiție, regulă, element de condiționare; acord, înțelegere; obicei, uzaj

convert

conventional convențional, tradițional; normal, standard; bazat pe o convenție / un acord; artificial, nenatural

conventional aerodynamics (fiz) aerodinamica vitezelor mici

conventionalism convenționalism; rutină

conventionally (*adv*) (în mod) convențional

conventional milling (mas-un) frezare contra avansului

conventional spiral drill (mas-un) burghiu spiral cu unghi normal de înclinare a canalelor elicoidale

conventional twist drill (mas-un) burghiu spiral normal / de tip standard

conventional welding current (el, met) curent nominal de sudură

conventional welding duty (el, met) regim nominal de funcționare la sudare

convention date dată de prioritate, prioritate convențională a unei invenții

converge a converge, a se apropia

convergence (mat, TH) convergență

convergence angle (fiz, opt) unghi de convergență

convergence contour (tremo, fiz) izocoră

convergent (mat) convergent

convergent currents (hidr) curenți convergenți

convergent-divergent nozzle (OM, hidr) ajutoraj convergent-divergent

conversation conversație, discuție; purtare, comportare; relații (sociale)

converse (mat) afirmație / teoremă reciprocă; reciproc, invers, opus; parte întregitoare; a discuta, a conversa; conversație, discuție

converse effect efect invers / contrar

conversely (*adv*) invers, dimpotrivă

conversion conversie, transformare, (pre)schimbare; (ec) convertire

conversion capacity (of a saw) (mas-un, met) capacitate de debitare (a unui ferăstrău)

conversion constant (mec, termo) echivalent mecanic al căldurii; constantă de transformare

conversion motion (mec) transformare a mișcării

conversion / converter routine / program(me) (inf) program de conversie / de traducere / de transformare (a datelor)

conversion table for sieves (agr, constr) tabel de corespondență a sitelor

conversion value (ec) preț de producție, inclusiv profitul aferent

convert a transforma, a modifica, a prefăce, a schimba (și structura), a muta, a preschimba, a converti (o mărime în alta); (ec) a converti (o valută în alta)

converted

converted convertit, transformat; (met) tratat (prin transformare structurală)
converted steel (met) oțel de convertizor
converter / convertor (met) convertizor, convertor; (el) convertizor, etaj de conversie, reactor convertizor / de conversie, transformator
converter air box (met) cutie de vânt a convertizorului
converter bar dispozitiv de stivuire; (met) lance de convertizor
converter bottom (met) fund de convertizor
converter charge (met) șarjă de convertizor
converter (charging) platform (met) platformă de lucru / de încărcare a convertizorului
converter drying plant (met) instalație de uscare a convertizorului
converter hood (met) cupolă / capac de convertizor
converter iron (met) oțel de fuziune / obținut în convertizor
converter lining (met) căptușeală de convertizor
converter mouth / nose (met) gură de convertizor
converter nose (met) gât de convertizor
converter plant (met) (instalație de) convertizor, oțelărie cu convertizoare (a oțelului)
converter platform (met) platformă de lucru / de încărcare a convertizorului
converter process (met) procedeu de elaborare în convertizor
converter reactor (met) reactor convertizor
converter-ring trunnion (met) fus de basculare a convertizorului
converter set / shop / plant (met) grup / secție cu / de convertizoare, oțelărie cu grup de convertizoare
converter sliver (ind chim) bandă de fibre obținută prin transformare chimică
converter stage (el, ind chim) etaj de conversie / amestecător / de transformare
converter steel (met) oțel de convertizor
converter trunnion ring (met) centură / inel de convertizor
converter unit (met) grup-convertizor (la oțelărie)
convertibility (ec) convertibilitate; posibilitate de a fi convertit / transformat
convertible (ec) convertibil (și d. valută), transformabil, (pre)schimbabil; (auto) decapotabil(ă)
convertible excavator / shovel-crane (constr, mas) excavator universal
converting (met) afinare cu aer suflat în convertizor
converting process (met) procedeu de afinare / de elaborare în convertizor

conveyer scaffold bridge

convex convex; (constr, met) boltit (și d. o boltă de cuptor)
convex camber (met) formă convexă (a tăbliei de cilindru)
convex / reflex angle (mat) unghi cuprins între 180 și 360°
convex butt weld (met, OM) sudură cap la cap, convexă
convex fillet weld (met, OM) sudură în / de colț, convexă / bombată
convex fracture (mec) fractură / rupere convexă
convex hull (geom) înfășurătoare convexă
convexity convexitate
convex milling cutter (mas-un) freză convexă
convex weld (met, OM) cusătură îngroșată / convexă
convey (el) a transmite, a comunica, a propaga; (TH) a transporta, a (con)duce; (fiz) a transmite (energie etc.); a comunica, a exprima; (jur) a cesa, a ceda (un bun)
conveyance (auto, cf, TH) (mijloc de) transport, transportare, deplasare; expediție, livrare, transfer; transportor, conveyer; (el) conductă; (fiz) propagare, transmisie, transmitere, conductibilitate; comunicare (de idei); mijlocire
conveyer / conveyor (mas, agr, alim, ind) conveyer, transportor; de transport
conveyer belt (OM) curea / bandă transportoare
conveyer-belt drying machine (alim, ind chim) mașină de uscat cu bandă transportoare
conveyer bucket (mas) benă / cupă de transport
conveyer chain (met, constr) lanț pentru transportor cu raclete, transportor cu lanț
conveyer drive-head (OM) cap de acționare la transportor
conveyer drying-machine (alim, ind chim) uscător cu transportor
conveyer furnace (alim, met) cuptor continuu / cu trecere continuă a pieselor
conveyer idler (constr) rolă (de transportor cu bandă); (OM) rolă de susținere a covorului unei benzi transportoare
conveyer incline (mas, OM) plan înclinat cu transportor
conveyerised turn-table (mas-un) masă rotativă cu bandă de transport / transportoare
conveyer line (mas) linie de montaj / de asamblare / de transport
conveyer-line production (TH) producție în flux / pe bandă
conveyer pipe-line (OM) conductă de transport (pentru fluide, materiale pulverulente etc.)
conveyer scaffold bridge (OM) rampă / estacadă de transport

conveyer screw / worm

conveyer screw / worm (alim, OM) melc de transport, transportor elicoidal / cu melc / cu șurub
conveyer through (constr, alim) jgheab de transport
conveying transport, transportor, de transport
conveying agent (TH) mijloc de transport
conveying appliance / device (mas) dispozitiv / mijloc de deplasare, instalație de transport
conveying belt (OM, transp) bandă / curea de transportat / transportoare
conveying implement (alim, agr, constr, ind) utilaj / instalație de transport
conveying load (mec, mas) încărcătură de lucru / deplasată / transportată
conveying machinery chain (OM) lanț de transport / de transportor
conveying main (OM) conductă principală de transport (pentru fluide, materiale pulverulente etc.)
conveying spiral (OM, alim) transportor elicoidal, melc transportor
conveying plant (OM, alim, constr, ind chim) instalație de transportat
conveying through (alim, constr, OM) jgheab transportor (și de lemn)
convey through a tranzita, a trece prin
conviction convingere; siguranță; încredințare; (jur) condamanre
convictions convingeri, idei; crez
convince a convinge de, a încredința de
convinced convins, sigur, încredințat de, hotărât, ferm; înveterat
convincible ușor de convins, credul
convincing convingător, care convinge
convincingly (*adv*) (în mod) convingător, cu convingere
convocation convocare; adunare
convolute înfășurat, răsucit; bobinat; a înfășura; a răsuci; a bobina
convoluted înfășurat, răsucit; întortocheat, încurcat
convolution convoluție, răsucire, spirală
convoy însoțire; protecție; escortă; transport, convoi; (nav) a escorta
convulsive a zgudui, a tulbura; a se convulsiona
convulsion convulsie, frământare, zguduire
cook (alim) bucătar; a găti, a fierbe, a coace, a prăji, a fi bucătar
cook the books (ec) a falsifica registrele
cooker (alim) mașină de gătit, vas de bucătărie, oală, fruct bun de gătit; (termo) fierbător
cookery (alim) gastronomie
cooking (alim) bun de gătit, copt, care gătește
cooking oil (alim) ulei comestibil / alimentar

cooling by gills

cooking plate (alim) plită electrică (de gătit)
cooking stove (alim) mașină de gătit, plită
cooking utensils (alim) vase de bucătărie
cooking vat (alim, ind chim) cazan de fiert / de distilare / de topit
cook-off a (se) arde, a (se) prăji; a (se) distruge prin explozie; încălzire excesivă sau ardere
cooky / cookie (alim) bucătăreasă, prăjitură uscată, fursec, pricomigdală, biscuit
cool răcoros; a (se) răci, a (se) răcori; calm, liniștit; imperturbabil; nepăsător, indiferent; (*fig*) rece, neprietenos
coolant (alim, met, termo) agent răcoritor / frigorific, lichid / fluid / agent de răcire, mediu refrigerent
coolant activity (termo) activitate a agentului de răcire
coolant make-up (termo) regenerare a agentului frigorific
coolant pump (termo, OM, T) pompă la sistemul de răcire / pentru lichidul de ungere și răcire
coolant reservoir and chip tray (mas-un) tavă pentru colectat așchiile și lichidul de răcire
coolant system (alim, termo) sistem de răcire
coolant temperature (termo) temperatura agentului / mediului de răcire
cool box (auto) cutie frigorifică, torpedou climatizat
cool down a răci; a (se) calma, a (se) liniști
cooler (auto) radiator; (temo) frigider, răcoritor; refrigerent, cameră de răcire / de refrigerare; (alim) băutură răcoritoare
cooler condenser (termo) condensator frigorific
cooler housing (termo, OM) dulap / carcasă de răcoritor
cool hammer (met) a ecruisa prin forjare la rece
cool-hammered iron (met) oțel forjat la rece
cooling răcoritor; (termo) răcire, refrigerare, extragere a căldurii, coborâre a temperaturii; frigorific, care răcește, refrigerent, de răcire
cooling air (termo, TH) aer de / pentru răcire
cooling apparatus (termo) aparat frigorific / frigorifer
cooling baffle (met) tablă / deflector pentru ghidarea aerului de răcire
cooling bank (met, ind chim, termo) banc de răcire
cooling bed (met) pat de răcire
cooling block (auto, termo) bloc de radiator
cooling box (alim) dulap frigorific
cooling brine (alim, ind chim) soluție / saramură de răcire
cooling by gills (OM, termo) răcire prin nervuri (prevăzute pe suprafața de răcire)

cooling by outspread surface

cooling by outspread surface (OM, termo, T) răcire superficială, răcire prin degajarea căldurii pe / prin suprafață
cooling capacity (termo) capacitate de răcire
cooling chamber (alim) cameră de răcire / refrigerentă
cooling circuit (termo) circuit / ciclu de răcire, circuit al agentului de răcire
cooling column (alim, ind chim, termo) turn / coloană de răcire
cooling condition (termo, fiz) condiție de răcire
cooling crack (met, plast) fisură de contracție; la răcire
cooling crevices (met) crăpături de răcire
cooling curve (met, termo) curbă de răcire
cooling cylinder (alim, termo) cilindru răcitor
cooling down (fază de) răcire treptată
cooling-down period (met) durată / perioadă de răcire
cooling drum (alim, ind chim, termo) răcitor tubular, răcitor tip tambur
cooling effect (fiz, termo) efect de răcire
cooling fan (termo) ventilator (pentru răcirea aerului)
cooling fin / flange / rib (met, OM, termo) aripioară / nervură de răcire
cooling fluid (ind chim, termo) lichid / fluid de răcire
cooling grate (met) grătar de răcire
cooling jacket (OM, termo) husă a radiatorului, cămașă / manta de răcire
cooling joint (met, plast) (a)lipire / atingere din cauza răcirii (la matrițare etc.)
cooling medium (chim, termo) agent / mediu de răcire, refrigerent
cooling pipe (fiz, termo, T) țevă / conductă de răcire, tub de răcire
cooling plant (alim, ind chim, termo) instalație de răcire / de ventilare
cooling plate (met) placă de răcire
cooling pond (termo, hidr, mediu) bazin de răcire
cooling press (mas-un, alim, ind chim) presă cu răcire
cooling rib (OM, termo) nervură de răcire
cooling ring (OM, termo) inel de răcire
cooling rate (alim, met) viteză de răcire
cooling space (constr) rost lărgit de răcire (în beton)
cooling strain (mec, termo) deformare la / de răcire
cooling stress efort / tensiune cauzat(ă) de răcire
cooling system (alim, termo, ind) sistem de răcire, instalație frigorifică

co(-)ordinate system

cooling system fan valve (OM, mas) supapă de ventilator a sistemului de răcire (și la autovehicule amfibii)
cooling table (ind chim, met) pat / masă de răcire
cooling tank (auto, mas, alim) manta / vas / tanc de răcire; (nav) navă frigorifică; (termo) vas / rezervor de răcire
cooling tower (met) turn de răcire
cooling trough (met) jgheab de răcire (la cristalizator)
cooling tube (ind chim, termo, OM) recipient / țevă / tub / cămașă de răcire
cooling vane (OM, termo) aripă / aripioară de răcire
cooling-water feed pipe (met, termo) conductă de / pentru intrare a apei de răcire
cooling-water pipe (met, termo) conductă de apă de răcire
cooling worm (alim, OM) răcitor spiralat (în serpentină), melc (amestecător) pentru răcire
coolish răcoros
coolness (grad de) răcire
cool off / down a (se) răci
cool running of an engine (auto, termo, mas) funcționare a motorului la temperatură joasă de regim
coop (agr) coteț de păsări; loc îngrădit / închis
cooper dogar
cooperage dogărie
co-operant care cooperează, cooperant cooperativ; binevoitor
co-operate a coopera, a conlucra
co-operation cooperare, conlucrare; (ec) cooperare
co-operative comun, de cooperare / conlucrare; (ec) cooperatist, cooperativă (de consum sau în agricultură)
co-operator colaborator; (ec) cooperator
co-opt a coopta
co-optation cooptare
coop up / in a închide în, a zăvorî (în)
coordinate (mat) coordonată, de coordonate, egal, de același fel; a coordona, a pune de acord, a fi coordonat, a funcționa armonios
co-ordinate geometry (geom) geometrie analitică
coordinately (*adv*) (în mod) coordonat
co-ordinate reading scale (c, metr) scală de citire a coordonatelor
co-ordinate scheme rețea de coordonare
co(-)ordinate system sistem de coordonate; (metr) sistem de coordonate (și la profilometria suprafeței)

co-ordinate table

co-ordinate table masă în coordonare (la mașinile-unelte automate, cu comandă numerică)
co-ordinating staff (TH, ec) departament / personal de coordonare
coordination coordonare; punere de acord
coordination number număr de ordine / de coordonare
co-ordination of fuse (el) circuit în serie de siguranțe
copartner partener
cope (TH) a secționa, a decupa, a acoperi; (met) parte superioară a formei (de turnare, de matrițare)
cope box (met) ramă superioară de formare (la turnare)
cope chisel daltă de canelat
cope flask (met) parte superioară a ramei de formare (la turnare)
co-phasal (state) (mec, el) în concordanță de fază, sinfazic, sincron
coping (constr) daltă de acoperire, piatră de coronament, creastă (de zid, de baraj etc.), deflector, coamă
coping attachment (OM) dispozitiv de înclinetare
coping piece (constr) grindă de centură, coso-roabă, coardă
copious abundant; copios; bogat, îmbelșugat; prolix
copiously (*adv*) din belșug / abundență, abundant, copios
copiousness belșug, abundență; bogăție de idei; prolixitate
coplasticizer (chim) (agent) coplastifiant
copolyamide (chim) copoliamidă
copolymer (chim) copolimer
copolymerisation (chim) copolimerizare
cop-out nehotărâre, șovăială; sustragere, eschivare
cop out a se eschiva, a se sustrage; a șovăi
Copper, copper (Cu) (met, chim) cupru, alamă, a cupra, a arămi; (termo) cazan
copper alloy (met) aliaj (pe bază) de cupru
copper-aluminium alloy (met) aliaj cupru-aluminu
copper asbestos azbest cu cupru (amestec, compozit)
copper-asbestos gasket (OM) garnitură metaloplastică (azbest – aliaj de cupru)
copper assay (met) probă de cupru
copper bar (met) lingou de cupru
copper bath (met) baie de cuprare
copper-bearing (met) cu conținut de cupru; (T) lagăr din de aliaj de Cu

copper wire

copper beech (silv) fag roșu
copper billet (met) lingou / bară de cupru
copper bit (met) ciocan de lipit
copper blast furnace (met) cuptor cu cuvă, pentru cupru
copper block (met) bloc de cupru
copper cable (met) placă de cupru, turnată continuu
copper-clad (met, OM) arămit, placat cu cupru
copper-clad connecting wire (el) conexiune de continuitate cu fir de oțel-cupru
copper coat(ing) (met) arămire, cuprare, placare / acoperire cu aramă / cu cupru
copper corrosion test (met, chim, metr) probă de coroziune pe placa de cupru
copper corrosion (chim) coroziune a cuprului (sau a aliajelor lui)
coppered (chim) arămit, cuprat, acoperit cu cupru
coppered wire (met) sârmă arămită
copper extraction (met) extragerea / producerea cuprului
copper filings (met) pilitură de cupru
copper furnace (met) cuptor pentru afinarea cuprului
copper gauze (OM) sită de cupru
copper granules (met) granule de cupru
coppering (met) cuprare, acoperire cu cupru (sau cu aliaje de cupru)
copperizing (met) arămire
copper jaw socket (mas-un) falcă de protecție, din cupru (la menghină)
copper loss (el) pierderi electrice în cupru
copper matte (met) mată cuproasă
copper mill (met) laminor de cupru
copper-nickel (met) aliaj Cu-Ni, nichelină
copper wire (el) conductor de cupru; (met) sârmă de cupru
coppery (met) arămit, cuprat, de cupru
copper oxide (chim, met) oxid de cupru / cupric / cupros (atenție la text)
copper plate (met) placă de cupru, a cupra, a alămi
copper plating (met) (procedeu de) cuprare, acoperire cu cupru sau aliaje de cupru
copper powder (met) pulbere de cupru
copper refining (met) afinarea cuprului
copper scale (met) arsură de cupru (defect)
copper steel (met) oțel placat cu cupru, bimetal oțel-cupru, oțel cu (mult) cupru
copper sulphate test (chim, metr) încercare / testcu sulfat de cupru
copper-tin alloy (met) aliaj cupru-staniu
copper wire (el) sârmă de cupru

coppery

coppery (met) cuprat, de cupru
copper-zinc alloy (met) aliaj cupru-zinc
coprocessor (c) coprocesor, dispozitiv atașat unui computer pentru îmbunătățirea anumitor funcții sau performanțe
cop skewer (OM) suport de țevi
copunctual cu un punct comun
copy copie, exemplar, model, imitație; machetă; manuscris, ciornă, text; schiță; duplicat, reproducere; a copia, a face o copie, a reproduce; a transcrie; a imita, a lua ca model
copy given to the author exemplar de autor
copying multiplicare, copiere, care (se) copie
copying apparatus aparat de fotocopiere
copying paper hârtie copiativă / indigo / carbon / pentru copii
copying press presă de copiat, șapirograf
copying roller (mas-un) rolă a dispozitivului de copiere (la freze etc.)
copy milling-machine (mas-un) mașină de frezat prin copiere
copy out a copia întocmai / în întregime; a transcrie pe curat
copy paper hârtie indigo / carbon, hârtie pentru executat copii
copy protection (c, inf) protejare la copiere / împotriva copierii
copyright drept de autor, drept exclusiv de publicare; reproducere, reprezentare, adaptare sau traducere a unei creații științifice, literare sau artistice; a asigura a apăra dreptul de autor
copyright reserved (jur) drept de reproducere și difuzare, drept legal exclusiv rezervat autorului sau editorului de a reproduce și a vinde o publicație
copy spindle (jur) toate drepturile (de publicare) rezervate
copywriter autor de reclame
cor (Biblical) (metr) unitate (veche) de măsură pentru volum / capacitate: 1 cor (Biblical) = 219,999989292 l $\approx$ 0,22 m³
cord (metr) unitate de măsură pentru volum / capacitate: 1 cord = 3,624556364 m³
corbel (constr, OM) consolă, nișă, centură, brâu, riglă, prag, pinten, proeminență, rebord; a ieși în consolă
corbel beam (constr, mec) grindă în consolă
corbel piece (constr, OM) suport, consolă, braț
cord (el) cordon prelungitor / conector / de alimentare; stânen (de lemn); cord, cablu / funie din mai multe fire, șnur, sfoară, cordon, șiret, frânghie
cordage (nav) parâme; parâmărie, cabluri, tachelaj; rețea de cord

core drill

cord carcass (auto) carcasă de cord (la pneuri)
corded legat cu funii
cordite (chim) cordit
cordón (constr) brâu; (el, TH) cordon, liță; (OM) inel / cordon (de rigidizare, la recipiente etc.)
cordón off a despărți, a ține la distanță
cord packing (OM) șnur de garnitură de etanșare, etanșare cu șnur
core (el) miez (magnetic / de ferită, din tole) / al bobinei, tor, miez toroidal / de cablu; (fiz) miez de reactor (zona activă); (met) miez de turnare; (TH) con, miez, umflătură, protuberanță, nod, sâmbure, nucleu, inimă; (met) electrod (de sudare) (partea din mijloc la cei înveliți); (c) memoria centrală / principală a unui computer; (alim) miez de fruct, a scoate miezul (unui fruct); esență
core-baking oven (met) cameră / cuptor de uscat miezuri (ale formelor de turnare)
core bar (met, OM) tijă / bară plină
core barrel (met) armătură centrală de miez; tub carotier, carotieră
core-barrel head (mas-un, met) cap de carotieră
core binder (met) liant pentru miezuri de turnătorie
core bit (constr, mas-un) (sapă) carotieră, burghiu de centrare; (mas-un) burghiu pentru găurire inelară, burghiu (de) centruit
core blower (met) mașină de suflat miezuri
core-boring crown (mas-un) floare de sfredel / de burghiu, burghiu carotier (partea activă, eventual cu plăcuțe)
core box (met) cutie de miez / pentru carote; tub carotier
core burning (met) ardere a carotei / miezului (la o formă de turnare)
core cast (met) miez de turnare
core catcher (met) reținător de probă; prinzător de probă; ciupitor
core circuit (el) circuit primar
cored casting / work (met) piesă turnată cu miez(uri)
cored hole (mas-un) gură / gaură de centrare; (met) gaură / cavitate în piesa turnată (prin folosirea miezurilor)
core diameter (fiz) diametru al miezului / al nucleului; (OM) diametru interior (la filet)
core diameter of screw thread (OM) diametru interior al unui filet exterior
core die (mas-un) tub carotier; (met) placă pentru formarea miezului, patron de miez; (mas-un) placă pentru filieră
core drill (mas-un) carotieră, cap carotier

core drilling

core drilling (mas-un) găurire cu extragere de carote
core dump program(me) / routine (inf, c) sub-program de golire a memoriei
core-end plate (OM, el) placă de presare (a unui pachet de tole)
core-extractor (mas-un) extractor de carote, carotieră
core extrusion machine (met) mașină de miezuit prin împingere cu melc
core filler wire (met) sârmă tubulară
core flushing (met, mas-un) spălare / stropire a carotei
core-frame (met, plast) carcasă pentru miezuri
core grinding (met) sfărâmare / finisare a carotei / a miezului
core-hole plug (met) dop filetat pentru găuri, în golul pieselor turnate
core iron (met) oțel moale pentru miezuri
core iron / grid (met) carcasă pentru miezuri
core-jarring machine (met) mașină vibratoare pentru miezuri
core jolter (met, mas-un) vibrator de miezuri
core lathe (met, mas-un) strung pentru prelucrarea miezurilor (în turnătorii)
coreless (met) fără miez (la turnare); gol
coreless induction furnace (met) cuptor cu inducție, fără miez
core loss (el) pierderi în miez / în fier; (met) pierdere a carotei (la turnare)
core machine (met) mașină de confecționat miezuri de turnătorie / de miezuit
core-maker (met) miezuitor
core-making department (met) atelier de confecționat miezuri
core-making machine (met) mașină de format miezuri / de miezuit (în turnătorie)
core mark (met) marcă a miezului (la turnare)
core mixture (met) amestec pentru miez (la turnare în forme)
core mould (fiz) formă a nucleului; (met) formă de turnătorie, din miezuri
core moulding (met) formare a miezului (la turnare)
core-moulding machine (met, mas-un) mașină de format miezuri / de miezuit
core nail (met) broșă de turnător, cui pentru susținerea miezului
core of roll (met) miez / inimă de cilindru (la laminare)
core oil (met, chim) ulei pentru miezuri
core oven (met) cuptor pentru uscat miezuri
core plate (met) placă pentru formarea miezului
core print (met) marcă a miezului (la turnare)

corn and grain milling

core pusher (met) extractor de carote, pompă pentru extragerea carotelor
corer (met) reținător de probă
core refining (met) recristalizarea miezului prin tratament termic (și la cementare)
core run (met) extragere a carotei
core-sample (met) probă din carotă
core sand (met) amestec de nisip pentru miezuri
core sheet strat interior (la materiale stratificate)
core shooter (met) mașină de miezuit prin împingere
core shop (met) atelier de confecționat miezuri (în turnătorii)
core solder (met) sârmă de lipire / electrod cu cavitare umplută cu flux
core spindle (met) armătură centrală de miez
core splitter (met) divizor de carotă, ruptor
core spring (met) reținător / extractor a miezului de probă
core structure (met) structură în miez
core tank (ind chim) cuvă / recipient / corp al reactorului
core template (met) șablon de miez
core wire (met) cablu bimetalic, la care miezul este învelit în alt aliaj
coriander (alim) coriandru
coring (mas-un) carotare, carotaj, luare / executare a unei carote; (TH) segregare; (met) executare / formare a miezului, segregare intercristalină (și în miez)
coring up (met) confecționare a miezului
Coriolis acceleration (fiz, mec) accelerație Coriolis
Coriolis force (fiz, mec) forță Coriolis
Coriolis-type mass flowmeter (fiz, metr) debitmetru masic, pe baza efectului Coriolis
cork (OM, alim) dop (de plută, plută, bușon; a astupa (și cu un dop), a înfunda; a ascunde, a tăinui
corkage (alim, ec) taxă aplicată băuturilor aduse de consumatori (în restaurante)
corked (alim) cu miros de dop (d. vin)
cork flour făină de plută
corking (OM) (îmbinare cu) prag
cork packing (OM) garnitură de plută
cork press (alim) presă pentru dopuri
corkscrew (alim, OM) tirbușon
cork slab placă de plută
cork stopper (alim) dop de plută
corn (agr, alim) grăunțe, grăunte, grâu, cereale, grâne, porumb; (*amer*), rachiu de porumb, ovăz; a săra; (chim) a pulveriza; a granula; (mas-un) a puncta
corn and grain milling (alim) măcină / măcinare de cereale

corn cob

corn cob (agr) (*amer*) știulete de porumb (fără boabe)
cornea (anat) corneea
corned aer (agr) (*amer*) știulete / cocean de porumb
corned beef (alim) carne de vită sărată
corner colț, vârf, loc retras, loc, parte punct unghiular; (ec) acaparare / stocare de mărfuri, a acapara, a acapara (marfă pentru speculă); a încolți, a înghesui
corner angle (constr, OM) cornier de unghi, guseu
corner bracing (constr, OM) întăritură (și pentru colț)
corner bracket (met, OM) cot (piesă fasonată), colțar
corner condition (mat) condiție în punctul unghiular (de inflexiune)
corner connection (OM) asamblare în unghi / de colț
corner crack (met) crăpătură / fisură marginală / de colț
corner cramp (OM) colțar / cornier metalic pentru protecția muchiilor
corner-cube prism (geom) prismă dreaptă
corner cutter (mas-un) freză de prelucrat colțuri interioare
corner cutting (mas-un) tăiere a colțurilor; (fiz) umbră, nuanțare
corner drill (mas-un) mașină de găurit în colțuri greu accesibile
cornered (OM) cu colțuri
corner(ing) tool (mas-un) cuțit pentru teșit / prelucrat praguri / colțuri (la interiorul sau exteriorul pieselor)
cornering (auto) virare
cornering maneuvers (auto) manevre de virare / cotire / întoarcere
corner iron (met, OM) (profil) cornier; vinclu
corner joint (OM) sudură (de îmbinare), de colț, asamblare în colț
corner on (mas-un) a teși, a prelucra praguri / colțuri
corner-rounding milling-cutter (mas-un) freză de rotunjit muchii / de executat racordări între zone cu dimensiuni diferite ale pieselor
corners rounding (mas-un) rotunjire / racordare a colțurilor (pieselor)
corner stone (constr) piatră fasonată de colț; piatră fundamentală, temelie, bază
cornerwise (*adv*) de-a curmezișul, pieziș, în diagonală
corn field (agr) lan, ogor; (*amer*) lan de porumb, făină de porumb / orez

corrected tooth

corn flakes (agr) produse / fulgi din cereale / porumb
corn flour (agr) (*amer*) făină de porumb / orez
corn flower (agr) (*amer*) neghină; albăstrea
corn-flower blue (met) albastru de cicoare (culoare de revenire)
corn harvester (agr, mas) secerătoare, mașină de secerat
corn husker (agr, mas) mașină de dezghiocat porumb
cornice (constr) cornișă, coronament
cornification (med) cornificare (a pielii)
corning (alim) granulare
corn-lift (alim, constr) magazie de cereale, siloz
corn meal (agr) (*amer*) făină de porumb / orez
corn stalk (agr) (*amer*) tulpină de porumb, strujean
corn stone (minrl) calcar silicios
corn tongs pensetă pentru pietre prețioase și mecanică fină (cu vârfuri aplicate)
cornue (chim) retortă
Cornwall boiler (termo) cazan Cornwall / cu o țevă de flacăra
corny (agr) cerealier, de cereale, de grâne, mănos / bogat în grâne
corollary corolar
Corona discharge (met, plast) pregătirea suprafeței prin tratament Corona (tratament cu flacăra)
corporate body (jur) persoană juridică
corporate image (ec) emblemă / imagine-simbol a unei firme
corporation (ec) corporație, societate (anonimă) înregistrată / pe acțiuni, întreprindere; (pol) administrație publică
corporeal corporal, material, fizic
corporate corporativ, corporatist; colectiv care ține de o corporație; comun
corporately în (mod) colectiv
corporation corporație; breaslă; (ec) (*amer*) societate pe acțiuni; municipalitate
corporator membru al unei corporații
corpus parte principală; fond, (ec) fond de bază, capital
corpuscular (fiz) corpuscular
corpuscule, corpuscle (fiz) corpuscul, electron
corpus delicti, (pl) corpora delicti (jur) corp delict, dovezi peremptorii privind săvârșirea unui delict
correct corect, exact; just, adevărat; potrivit, corespunzător; convenit; a corecta, a îndrepta; a neutraliza; a rectifica, a compensa, a regla; a pedepsi
corrected tooth (OM) dinte cu profil deplasat / corijat (la roți dințate)

corrected volume

corrected volume (TH) volum real
correcting condition (autom) mărime de comandă / de corecție, condiție care, odată îndeplinită, determină corecția / corectarea / reglarea sistemului
correcting element (autom) element, organ de reglare / de comandă de reglare
correcting wheel (metr) roată corectoare (la aparate de măsură) / de corecție
correction (chim, mat) rectificare; retuș (la desene, imagini); (TH, metr) corectare, corecție, îndreptare, punere la punct; mustrare; corecție, pedeapsă; (chim) neutralizare
correction device (autom, metr) corector de distorsiuni
correction factor (autom, metr) factor / coeficient de corecție
correction mass (mec) masă de corecție (și la echilibrare)
correction plane interference (mec) interacțiune între planele de corecție (și la echilibrare)
correction plane interference ratio (mec) raport / nivel de interacțiune între planele de corecție (și la echilibrare)
correction time (autom) timp de corectare
correctitude corectitudine, cînste
corrective care corectează; (fiz) de corecție; corectiv, rectificator
corrective action (autom) acțiune de corectare / de îndreptare (a unui parametru)
corrective equalization (el, autom) egalizare de corecție (a caracteristicii de frecvență)
corrective error (autom, metr) eroare de echilibru / de compensare
corrective maintenance (TH, mas) depanare, ansamblu al operațiilor efectuate după detectarea unei defecțiuni, întreținere din mers (și de corectare sau reglare)
corrective measure (TH, mas) măsură de corectare
corrective multiplier (metr, autom) factor de corecție
correctly (*adv*) (în mod) corect; bine; cum se cuvine; politicos
correct matching (TH) adaptare corectă
correctness corectitudine, atitudine corectă; exactitate, precizie; cînste
corrector corector (foarte general)
correct type tip / marca adevărat(ă) / corect(ă)
correlate (to / with) a corela (cu), a pune în relație (cu)
correlation corelație, corelare, corespondență
correlation coefficient / factor coeficient / factor de corelație
correlative corelat, în corelație, corelativ

corrosion cell

correspond with / to a corespunde (cu); a fi conform (cu), a se potrivi cu / la, a se armoniza cu, a fi asemănător cu
correspondence corespondență, concordanță; asemănare; conformitate; analogie; corespondență, schimb de scrisori
correspondence course (edu) curs prin corespondență
correspondent corespondent, omolog, echivalent; corespondent (la un ziar)
correspondent (to / with) corespunzător (cu)
corresponding (to) corespunzător (cu); corespondent; analog, similar, asemănător (cu)
corresponding flanks (OM) flancuri corespondente / omoloage
correspondingly (*adv*) (în mod) corespunzător
corresponding side (mat) latură omoloagă / corespondență
corridor (constr) coridor, pasaj, pasarelă
corrigible corigibil, care se poate îndrepta / corecta
corroborate a corobora, a confirma, a întări
corroboration coroborare, confirmare, întărire
corrode (chim) a (se) coroda, a (se) oxida, a rugini, a ataca, a decapa, a se dezintegra; a (se) roade (din cauza reacțiilor chimice, a coroziei)
Corrodekote test (metr) test de corozie accelerată (prin acoperire cu material coroziv și expunere în mediu umed)
corroderent (chim) corosiv, care corodează; agent / factor coroziv
corrodibility (chim, met) tendință / sensibilitate la corozie
corrodible (chim, met) sensibil la ruginire / la corozie, corodabil
corroding (chim, met) corozie, acțiunea de corodare, care (se) corodează
corroding agent (chim, met) substanță corosivă, agent corosiv
corroding medium / media (chim) mediu / medii corosiv(e), agenți corosivi
corrosion (OM, T) gripare (rar); (met) corozie, corodare, ruginire; (chim) corozie, atac chimic
corrosion accelerator (chim) accelerator de corozie
corrosion allowance (OM) adaos pentru corodare / corozie (la grosimea pieselor în contact cu substanțe corozive)
corrosion at contact (met, chim, T) corozie de contact între materiale metalice diferite
corrosion cell (chim, T) (micro-)pilă / element de corozie

corrosion coating

corrosion coating (chim) acoperire de protecție la / împotriva coroziunii
corrosion control (chim, TH) combaterea / reducerea / controlul coroziunii
corrosion fatigue (chim, T) oboseală la coroziune; (mec) slăbire prin coroziune, distrugere / oboseală a materialului prin acțiune combinată a sarcinii ciclice și a mediului corosiv
corrosion-fatigue strength (OM, materiale, chim) rezistență de durată în mediu corosiv
corrosion inhibitor (chim, T) inhibitor de coroziune, substanță anticorozivă (și ca aditiv în lubrifianti, combustibil etc.)
corrosion losses (TH) pierderi prin coroziune
corrosion pit (met, chim, T) punct / loc corodat, ciupitură de coroziune
corrosion preventive (chim) substanță de protecție contra coroziunii / de reducere / de întârziere a coroziunii
corrosion-preventing (chim) anticorosiv
corrosion-prevention (chim, TH) protecție / prevenire împotriva coroziunii
corrosion-proof (materiale) rezistent la coroziune, inoxidabil (și d. oțel)
corrosion-proofing treatment (chim) tratament anticorosiv
corrosion protection (chim) protecție contra coroziunii
corrosion rate (chim, T) viteză de coroziune
corrosion resistance (materiale) rezistență la coroziune
corrosion-resisting anticorosiv, rezistent la coroziune (d. materiale)
corrosion-resisting serving (OM, chim) manta rezistentă la coroziune
corrosion-resisting steel (met) oțel rezistent la coroziune / inoxidabil
corrosion spots (chim, materiale) pete / puncte de coroziune
corrosion test încercare / test de / la coroziune
corrosion testing method (metr) metodă / procedeu de încercare la coroziune
corrosive (chim) corosiv, caustic; soluție de bălțuit / de decapat
corrosive agent (chim, met) agent corosiv
corrosive brittleness / shotness (chim, materiale) fragilitate provocată la coroziune
corrosive flux (chim, TH) flux corosiv, de curățare a suprafeței înainte de lipire
corrosiveness (chim) corozivitate (a unui agent chimic)
corrosive wear (chim, T) uzură corosivă, tribo-coziune

cosmetic defect

corrugate a (se) încreți, a (se)zbârci; (met) a (se) ondula, a (se) stria
corrugated (OM) ondulat, zimțuit, striat, încrețit, gofrat, canelat
corrugated board carton ondulat; (met) margine ondulată (la tablă) (și defect), tablă ondulată
corrugated fire-tube boiler (termo) cazan cu țevă / cu tub de flacăra, ondulat(ă)
corrugated hose (OM, termo) țevă flexibilă / ondulată / (tip) burduf, furtun cu profil ondulat
corrugated iron (met) tablă ondulată
corrugated pipe (OM) țevă / conductă ondulată
corrugated roll (plast) valț canelat
corrugated iron / metal / steel plate / sheet (met) tablă ondulată / striată, metalică / din oțel
corrugated sheet rolling mill (met) laminor pentru tablă ondulată / striată
corrugated steel sheet (met) tablă de oțel, ondulată
corrugated surface (met, plast) suprafață ondulată (la tablă / bandă) (și defect)
corrugated transformer tank (met) cuvă de transformator din tablă ondulată
corrugating machine (met) mașină de ondulat cutat tablă
corrugating roll (met) cilindru pentru obținerea tablei ondulate
corrugating stand (met) cajă pentru obținerea tablei ondulate
corrugation cută, cute; cutare; (mas-un) striere; (mec) rifluire, crestare, canelare, undulare, gofrare
corrugator (mas-un) mașină / dispozitiv de ondulat
corrupt corupt, imoral; care ia mită; viciat (d. aer); deformat (d. text); a mitui, a corupe; (alim) a se strica (d. alimente); (c, inf) a introduce erori în programe sau date
corruptibility coruptibilitate, venalitate; alterabilitate; putreziciune
corruptible (pol, ec) coruptibil, care poate fi corupt / mituit: (TH) (sistem tehnic / aparat) care poate fi influențat / „corupt” de anumiți factori
corruption corupție; putrezire, descompunere; putreziciune; denaturare, falsificare
corundum (minrl) corindon
coruscate a scânteia, a străluci
cosecant (mat) cosecantă
cosignatory contrasemnatar, cosemnatar
cosine (mat) cosinus
cosine curve (mat) cosinusoidă, curbă cosinusoidală
coslettize (met) a fosfata, a acoperi cu un strat anticoroziv (și la rulmenți)
cosmetic defect (TH) defect ușor / nesemnificativ pentru funcționare / estetic

cosmic

cosmic (fiz) cosmic; universal; vast, grandios
cosmic velocity-first (fiz, metr) prima viteză cosmică: 1 cosmic velocity-first = 7900 m/s
cosmic velocity-second (metr, fiz, av) a doua viteză cosmică: 1 cosmic velocity-second = 11200 m/s
cosmic velocity-third (metr, fiz) a treia viteză cosmică: 1 cosmic velocity-third = 16670 m/s
cosmic rays (fiz) raze cosmice
cosmolene (chim) vaselină
co-sponsor cosponsor, coautor
cost (ec) cost, preț (rar, în sens de cheltuieli), valoare, sumă; cheltuială, cheltuieli (și de judecată), a costa, a face; a calcula costul, a evalua; a prețui, a stabili prețul; a costa, a cere, a reclama (timp); a pricinui, a cauza; a avea de plătit
cost of a job (ec) a evalua costul unei activități / lucrări
cost-benefit analysis (CBA) (ec) analiza a costului și a beneficiului (comparație între costuri) de producție și beneficii)
cost estimate (ec) evaluare, deviz estimativ
cost estimator (ec) normator, evaluator de costuri
costiness preț ridicat, scumpete
costing (ec) calcul al costurilor / cheltuielilor necesare
costly costisitor, scump; prețios, valoros, rar; splendid, măreț
cost of erection (TH, ec) cost al montării sau instalării (unei mașini etc.)
cost of expending (ec) cheltuieli de accelerare / de extindere a producției
cost of goods (ec) costuri directe, sumă a cheltuielilor efectuate pentru un produs / serviciu; cheltuieli de investiții / de instalație / de instalare
cost of operation (ec) cheltuieli de exploatare
cost of set-up (ec) cheltuieli de pregătire a producției
cost price (ec) cost / preț de fabricație (rar); valoare a costurilor
cost reduction (ec) reducere a costurilor
cost standards (ec) nivel de cheltuieli (costuri) prevăzute
cost value (ec) cost, valoare a cheltuielilor de producție
cost variance (ec) discrepanță între costurile estimate și cele efective
cot (agr) adăpost pentru vite, șopron; cabană; (*amer*) pătuț, pat de campanie
cotangent (mat) cotangentă
co-tenancy (agr) coarendă
coterminal angles (geom, mat) unghiuri care diferă cu 360°

cotton texture

cottage casă țărănească, casă la țară, reședință de vară, vilă
cottage cheese (alim) brânză de vaci (presată), sortiment de origine curdă
cottage industry lucru la domiciliu, industrie artizanală, artizanat
cottage loaf (alim) pâine dublă
cottager pie (alim) musaca de cartofi
cottager țăran
cotter (OM) pană (și înclinată), cui spintecat, știft, dorn, ic, șplint, cep, zăvor, dorn
cotter blunt file (mas-un) pilă îngustată cu vârf teșit pentru prelucrat canale de pană
cotter bolt (OM) bulon / bolț cu cui spintecat / cu gaură pentru șplint
cotter driver (mas-un) extractor de cui spintecat
cottered (OM) asigurat prin cui spintecat
cottered pin (OM) bolț asigurat cu cui spintecat
cotter file (mas-un) pilă pentru prelucrarea canalelor (de pană)
cotter joint (OM) îmbinare prin pană (înclinată transversal)
cotterless pin (OM) bolț neasigurat cu cui spintecat / cu șplint
cotter pin (OM) cui spintecat, șplint
cotter-pin extractor (mas) extractor / clește de scos cuie spintecate
cotter slot (mas-un) gura / lama rindelei
cotter-taper file (mas-un) pilă îngustă cu vârf ascuțit pentru prelucrat canale de pană
cotton (textile) bumbac, țesătură din bumbac, stambă, vată, ață de bumbac, de bumbac; a înfășura în bumbac sau în vată; (*fig*) a se atașa de; (*fam*) a pricepe
cotton belt(ing) (OM) curea de transmisie din bumbac
cotton candy (alim) vată de zahăr
cotton cloth (textile) țesătură din bumbac
cotton cord fabrics (for tyres) (auto, textile) rețele cord de bumbac (pentru anvelope)
cotton hard-waste-breaker tenter (textile, mas) destrăcător de resturi de fire de bumbac
cottoning (textile, plast) (efect de) scămoșare; țesere (pânză de păianjen) (și la pulverizarea unui adeziv)
cotton liners (textile) deșeu de bumbac
cotton mill (textile) filatură de bumbac
cotton on a pricepe, a înțelege
cotton percentage (textile) conținut procentual de bumbac (în fir sau țesătură)
cotton print (textile) stambă imprimată
cottonseed (agr) semință de bumbac
cotton(seed) oil (chim) ulei din semințe de bumbac
cotton texture (textile) țesătură din bumbac

cotton together

cotton together a se înțelege, a fi de acord (unul cu celălalt)
cotton wadding vată de bumbac
cottony (ca) de bumbac
couch sofa, divan, canapea; cușetă; a exprima, a formula; a redacta; a se culca, a sta culcat; a lăsa în jos, a coborî (ceva)
Couette flow (hidr, T) curgere Couette
Couette viscosimeter (metr, T) vâscozimetru pe principiul curgerii Couette
coulisse (OM) culisă, creștătură, nut
coulomb (el, metr) unitate pentru cantitatea de electricitate, coulomb
Coulomb friction load (T) sarcină / încărcare / forță cauzată de frecarea de tip Coulomb
Coulombic force (fiz, el) forță Columb
Coulombic solid (fiz, el) solid Columb (care respectă legea lui Columb)
Coulomb's law (fiz) legea lui Columb
coulter (agr) cuțit de plug
coumarone-indene resin (chim) rășină cumaron-indenică
council consiliu, sfat; de consiliu; proprietate a conducerii locale (d. construcții)
council board (ședință de) consiliu
council chamber cameră de consiliu
council estate (pol, constr) cartier (de locuințe) construit de administrația locală
council house (pol, constr) casă în cartier construit de administrația locală
councillor membru al unui consiliu, consilier
councillship calitatea de membru al unui consiliu
councilman consilier (orășenesc)
counsel sfat, îndemn; consfătuire, sfat, discuție, dezbateri; consultant; (jur) consilier juridic, avocat (US și Irlanda); a (se) sfătui, a recomanda (ceva), a se consulta, a discuta
counsellor sfătuitoare; avocat (US și Irlanda)
count (metr) impuls / indicație a(l) unui contor; (mat) calcul, numărare, numărătoare, înregistrare, sumă, total; a calcula, a număra, a socoti, a pune la socoteală, a lua în considerare, a considera, a fi trecut la socoteală; a fi inclus; a fi luat în considerare, a conta; considerație, cont; (jur) cap de acuzare
countable numărabil
count down (el, autom) mod de lucru al unui sistem digital; (a face o) numărătoare inversă
count-down numărătoare inversă
count-down counter (autom, metr) contor regresiv / cu numărătoare inversă
counter calculator; contrariu; (TH) contrar, opus, invers; contracarare; (med) antidot; (el) contor; (inf, metr) calculator / dispozitiv de măsurare /

counter current

numărare; (nav) boltă (pupa); dispozitiv pentru numărare (a ciclurilor etc.); a (se) opune, a contrazice, a contracara, a para (o lovitură); tejiștea, ghișeu; parare; duplicat; (*adv*) împotriva, (în) contra; a acționa în contra; (*fig*) a dejuca; **go** ~ a merge în sens opus
counteract a contracara, a neutraliza; (TH) a reacționa la
counteracting force (mec) forță de reacțiune
counteraction opoziție, opunere; contracarare, neutralizare; (TH, mec) reacție, reacțiune
counterbalance (mas, OM) balansier cu contragreutate, contrabalansare, mort / masă de contrabalansare, contragreutate; (mec, ec) a (contra)balansa, a echilibra, a compensa (un dezechilibru)
counter arm (met) săgeata indicatorului (de reducere / de grosime)
counter-attack contraatac, a contraataca
counter(-)balance (TH) contragreutate, contrabalansare, contracarare, compensare, compensație; (mec) a echilibra (cu greutate / mase); a contrabalansa, a contracara
counterbalanced crank (OM) manivelă echilibrată / cu contragreutate
counterbalanced crankshaft (OM) arbore cotit echilibrat
counter-balance moment (mec, mas) moment de echilibrare
counterbalance valve (hidr) supapă de echilibrare a presiunii (prin contrapresiune)
counter-balance weight (OM) contragreutate (și de echilibrare)
counter(-)blow contralovitură
counterblow hammer (met) ciocan (de forjă) cu contralovitură
counter body (el) corp / catod al contorului
counterbore (mas-un) adâncitor pentru locașul capetelor șuruburilor, lărgitor, zencuitor
counterbore facer (mas-un) zencuitor frontal, lamator
counterbore with straight shank (mas-un) adâncitor cu coadă cilindrică
counterboring (mas-un) zencuire, adâncire (a găurii)
counterbrake (OM, mas) contrafrână
counter circuit (el, metr) circuit al contorului
counter-clockwise (direction) în sens contrar acelor de ceas(ornic)
counter clockwise rifling torsiune stânga / inversă; (alim) rifluire inversă
counter connection (el) montaj în opoziție
counter current (el, hidr) (în / cu) contracurent; (în) sens contrar; involuție

counter-current distillation

counter-current distillation (alim, ind chim) distilare în contracurent
counter-current extraction (OMalim, ind chim) extracție în contracurent
counter-current flow (hidr) curgere în contracurent (și a două fluide)
counter-current mixer (alim, ind chim) amestecător în contracurent
counter-electrod (met) contraelectrod (la sudură)
counterfeit contrafacere; fals, contrafăcut, falsificat; a contraface, a imita, a plastografia, a falsifica; a simula
counter-flow (hidr) contracurent
counter-flow dryer (alim, ind chim) uscător în contracurent
counter-flowing injection / process (TH) injecție / injectare / proces în contracurent
counter-foil cupon, talon (și de chitanță)
counter heat exchanger (termo) schimbător de căldură, cu / în contracurent
counter housing (OM, metr) corp al contorului
countering numărare, numerotare, care numără
counterknife (mas-un) contracuțit
countermand a contramanda
countermeasure contramăsură
counter motion mișcare în sens retrograd
countermove mișcare în sens opus; mișcare de control (la măsurare); contramăsură
countermovement mișcare inversă
counter nut (OM) contrapiuliță
counter offer (ec) contraofertă
counter(-)part copie, duplicat; (OM) parte conjugată, contrapiesă, piesă pereche; pereche a unui lucru, obiect-pereche, echivalent; întregire
counter piston (termo, OM, hidr) contrapiston
counterpoise (el) priză de pământ a antenei; (TH) contragreutate; contracarare; echilibru (*fig*); a contracara, a echilibra
counter-poison (med, chim) antidot
counter pressure (hidr) contrapresiune
counter-pressure steam (termo) contraabur, abur de contrapresiune
counter propeller (alim, ind chim) elice opusă / orientată invers (la amestecătoare)
counter punch (mas-un, OM) placă suport (la ștanțare), contrapoanson
counter reaction (fiz, chim) reacție inversă / reversibilă
counter recoil spring (OM) arc de recul
counter-rotation (mec) mișcare / rotație în sens opus
counter sample (test) contraprobă
counter shaft (OM) arbore auxiliar / de transmisie intermediară

counting sorter

countershaft axle (cf) osie falsă / oarbă; (OM) ax liber, osie liberă, arbore intermediar
countershaft cone (OM) con în trepte al transmisiei intermediare
countershaft for ceiling suspension transmisie intermediară, suspendată
countershaft pulley (OM) con antrenat etajat / în trepte (de fricțiune / de curele)
countershaft wheel (OM) roată a transmisiei intermediare
countersign parolă; (OMec; jur) contrasemnătură, a contrasemna
countersink (mas-un) zencuitor, teșitor, freză conică, adâncitor, a adânci (prin așchiere), a (în)cresta, a freza, a puncta, a zencui
countersink bit / reamer / tool (mas-un) zencuitor, teșitor, adâncitor
countersinking (mas-un) zencuire, teșire, adâncire (prin așchiere)
countersinking bit (mas-un) burghiu de adâncire (pentru găuri adânci)
countersinking fixture (mas-un, met) dispozitiv de teșire (și pentru table folosite la țevi sudate)
counter-slope contrapantă
counterspring (OM) contraarc
countersteam brake (termo) frânare cu contraabur
counter-step contratreaptă
counterstream (hidr) contracurent
countersunk (OM) înecat (d. capul unei piese, a unui șurub, a unui nit etc.)
countersunk rivet head (OM) cap înecat de nit
countersunk rivet with shallow button head (OM) nit cu cap semirotund înecat
countersunk screw (OM) șurub cu cap îngropat / înecat
countersunk serrated toothed lock washer (OM) șaibă conică, cu creștături în exterior
counter test contra-probă
counterthrust (mec) contrașoc (și axial)
counter tray (OMTH, el serie / șir de contoare
counter tube (metr) tub contor / numărător
countervail a acontracara
counterwedge (OM) contra-pană, pană de siguranță
counterweight (mec) contragreutate
count in a trece la socoteală, a include, a nu uita, a nu omite
counting device dispozitiv / mecanism de calculat
counting house birou, oficiu; (ec) contabilitate (ca birou, secție, departament)
counting rate (metr) viteză de numărare
counting sorter mașină de sortat cu numărător / cu contor, sortator cu contorizare

counting strain gauge

counting strain gauge (metr) tensiometru / extensometru cu numărare
countless nenumărabil
count off a număra; (*amer*) a numerota
count on a conta pe, a se bizui pe, a avea încredere în
count out a pune jos bancnote (la numărare); a nu socoti, a nu pune la socoteală; a exclude (și prin tragere la sorți)
country țară, stat; loc natal; de țară; rural, rustic, provincial
country press (mas-un) presă plan-cilindrică cu o singură tură
county comitat, district (UK, SUA)
county road drum vicinal / de țară
county seat / town capitală / reședință districtuală
coup a răsturna
couple pereche, doi; (ind chim) cuplu electrochimic; (TH) pereche, cuplu; (auto) a cupla, a ambreia, a lega, a conecta; a împerechea, a uni, a asocia; (el) a cupla
couple action (fiz, chim, el) coroziune electrochimică
couple back (el, autom) a introduce / a conecta un circuit de reacție / de răspuns
couple unbalance (mec) cuplu / moment de dezechilibru
coupled wheel (OM) roată cuplată
couple on a atașa (și vagoane)
couple out power (TH, mec, el) a decupla / a întrerupe alimentarea cu energie
coupler (auto, OM) ambreiaj, cuplaj, cuplare, agrafă pentru curea; (cf, met) aparat de cuplare / de legare, manipulant care cuplează vagoane; (el) element / bobină de cuplaj / de conectare
couple unbalance interference ratio (mec) nivel / raport de interacțiune al cuplului de dezechilibru
coupler jaw (OM) gheară / cârlig de cuplare
coupling (cf) aparat de legare / cuplare; (OM) cuplare, legare, cuplaj, manșon de legătură, mufă, gheară, cuplă, care cuplează / leagă (mecanic); îmbinare, legare, legătură, asociere
coupling agent (plast) promotor de aderență, agent de lipire / de formare a legăturilor intermoleculare
coupling axle (OM) osie cuplată
coupling bar (constr, mas) tirant
coupling bolt (OM) șurub / bolț de cuplaj
coupling chain (mas, OM) lanț de remorcat / de cuplare
coupling clutch (OM) ambreiaj (și cu con de fricțiune) de antrenare / cuplare

course

coupling component (OM) organ / componentă de legătură / de cuplare
coupling constant (OM) constantă a unui cuplaj
coupling device (OM, mas-un) dispozitiv de cuplare
coupling dimension (OM) dimensiune de asamblare
coupling-disk block (OM) manșon al discului (de ambreiaj)
coupling hook (OM) cârlig de cuplare / de tracțiune
coupling key (OM) pană de cuplare (la pompe submersibile); (el) comutator de poziție
coupling lever (auto) pârghie a ambreiajului; (OM) pârghie / levier de cuplare
coupling lining (OM) garnitură / căptușeală / acoperire de ambreiaj / pentru discuri de ambreiaj
coupling link (OM) cheie / eclisă pentru înndirea lanțului
coupling loop (el) buclă de cuplaj magnetic, sondă inductivă
coupling member (OM) organ / element de fixare / de asamblare
coupling muff (OM) manșon de cuplaj / de asamblare
coupling nut (OM) piuliță de fixare / de asamblare
coupling pin (OM) bolț de legătură (și al lanțului)
coupling pipe (OM, hidr) racord / țeavă de legătură (între conducte)
coupling reaction (mec) reacție la cuplare / asamblare
coupling rod (OM) bielă cuplată
coupling screw (OM) șurub de strângere / de asamblare
coupling sleeve (OM) mufă de cuplare
coupling tappet (OM) camă de declanșare (de cuplare)
coupling through pin (OM) știft / cui de antrenare, asamblare cu știft
coupon cupon; probă, epruvetă (pentru încercări, teste); (ec) cupon (de dobânzi), talon, bon de casă
courage curaj; bravadă; cutezanță
courageous curajos, cutezător
courageously (*adv*) curajos, cu curaj
course (TH) direcție, mers, cursă, curs, drum, cale, albie, procedeu, tendință, desfășurare, scurgere; durată, timp; linie de conduită, mod de acțiune; purtare, conduită; fel, mod, manieră; a urma o direcție, a circula, a se mișca repede, a curge, a trece prin, a traversa; (alim)

course of the beam

fel de mâncare; (constr) rând de zidărie, asiză, strat; (nav) cap, cursă, rută; (el, fiz) traiectorie; (inf) derulare / rulare (a unui program); pistă, teren (de sport); (edu) curs, cicluri de prelegeri (universitare), a urma un curs; (ec) curs (valutar), curs al pieței

course of the beam (fiz) traiectorie a fascicului

course of the program(me) (inf) (de)rulare a programului

course of a ship (nav) cursă a unei nave, drum urmat de navă

course of thread (OM) spiră de filet

court curte; (jur) curte, judecătorie, tribunal; ogradă, teren (de sport sau de joacă); stradă înfundată, intrare, fundătură

court house (jur) (*amer*) tribunal, curte de justiție

courtyard curte, ogradă; șantier

couscous (alim) cuș-cuș

covalent bond (chim) legătură covalentă

cove (constr), chim var nears

covenant învoială, acord; (jur) acord formal

cover (constr) învelitoare, acoperire, plafon, tavan, adăpost, refugiu; (fiz) înveliș, pătură, anvelopă; (hidr) clopot (la vană cilindrică etc.); (OM) manta, înveliș, teacă, capotă, cămașă, peliculă, acoperire, învelire, clopot, capac, toc, ecran, cutie, căptușeală; copertă; (mat) congruență; (met) pojghiță, coajă, peliculă; copertă plic; îngustare; (fiz, el) a ecrana; a îmbrăca, a tapița, a proteja, a capitona; (TH) a acoperi, a cuprinde, a îngloba, a ascunde, a înveli, a proteja, a apăra (de lovituri), a vopsi, a forma un strat gros, a zugrăvi, a unge, a înnegri, a îmbrăca, a suprapune, a explora, a lumina; a asigura (la o societate de asigurări); (ec) a acoperi, a fi suficient pentru (d. bani); (alim) serviciu (de masă), tacâm

coverage putere de acoperire (d. o vopsea etc.); (el, c) regiune explorată; (TH) domeniu, acoperire, cuprindere, zonă de acțiune / de acoperire, cuprins; (plast) depunere, aplicare (și a unui adeziv)

coverage analysis (ec) analiză a stocurilor, analiză a sferei publicului căruia i se adresează un suport publicitar

coverall(s) (textile, TH) haină de protecție / de lucru, salopetă

cover bolt (OM) șurub / bulon / bolț pentru fixarea unui capac

cover charge (ec) plată suplimentară, taxă specială (și la baruri)

covered acoperit, închis, cu capac

covered dented joint (OM) îmbinare în dinți ascunși

cover slide

covered electrode (met) electrod învelit / cu înveliș

covered-in terminal connection (el) borne protejate / acoperite

covered joint (constr, met) rost ascuns / acoperit (și la sudură)

covered tenon (OM) cep înfundat

covered wire (el, met, plast) sârmă izolată / protejată (prin tratament sau acoperiri)

covered enamel (chim) email de acoperire

covering (met) acoperire, placare, metalizare, vopsire; (fiz, el) anvelopă, înfășurătoare (și de semnal modulată); (TH) strat acoperitor / de protecție, protejare, înveliș, învelire, acoperiș, acoperire; izolație, husă, căptușire, căptușeală; care acoperă / protejează; (textile) îmbrăcăminte, cuvertură; teacă, toc

covering ability / capacity / power (ind chim, opt) capacitate / putere de acoperire, grad de opacitate

covering letter (ec) scrisoare de însoțire / de trăsură

covering machine (met, ind chim) mașină de copertat / de executat acoperiri / plăcări

covering material material pentru învelitori / de acoperire; (plast, ind chim) agent de îngroșare / de acoperire

covering plate (OM, materiale) placă de acoperire

covering power putere / capacitate de acoperire (la vopsire, lipire etc.)

covering shelf (auto) capota portbagajului

covering shelf trim (auto) husă

covering strip (met, alim) bandă metalică de protecție / de acoperire (a unei zone active de la mașini)

covering surface (materiale) suprafață de suprapunere / care se acoperă

cover joint (OM) îmbinarea / articulație a capacului

coverlet învelitoare; plapumă

cover mould (plast) parte fixă a matriței de injecție

cover nut (OM) piuliță înfundată

cover over a astupa (și o gaură), a pune peste, a acoperi (cu ceva)

cover plate (constr, OM) eclisă de îmbinare, placă / dală de acoperire, piatră de coronament; (mas-un) placă de presiune / de strângere / de acoperire

covered sine / coversine (mat) funcție convers $x=1 - \sin x$

cover sheet (met) tablă de acoperire

cover slide (OM, termo) clapă de fund

cover strip

cover strip (constr) tablă de acoperire, talpă
covert adăpost, refugiu; ascuns
cover up a ascunde (bine), a pune la loc sigur; (constr) a acoperi, a căptuși
covibrate (fiz, mec) a rezona
covibration (fiz, mec) vibrație de rezonanță
CO₂-shielded metal-arc welding (met) sudare protejată în dioxid de carbon
CO₂-welding (met) sudare în bioxid de carbon
cow catcher (*amer*) (cf) curățător de linie, bot de locomotivă
cow house (agr) grajd (de vite), staul
cow (auto) torpedo (parte fixă între capota motorului și parbriz), capotă; (nav) trombă (de aerisire); glugă; (TH, OM) capac, deflector, apărătoare de coș
cowl support bracket (auto) suport al torpedoului
cowl vent (auto) clapă de aer la torpedo
cowl ventilator (auto) ventilație a torpedoului
co(-)worker colaborator; asistent
cowper (met) cowper, caupăr, preîncălzitor de aer
cowshed (agr) staul de oi
cozily (*amer*) (*adv*) comod, confortabil, tihnit
coziness (*amer*) comoditate, tihnă
cozy (*amer*) comod, confortabil, tihnit
C-plus (+) (el) pol pozitiv al bateriei de grilă
crab crab, rac; (mas) cărucior de macara, pisică, traliu, autolift, mașină de ridicat, palan electric cu cărucior, elevator; (nav) cabestan mic manual
crabbed, crabby greu de înțeles; neciteț, nelizibil (d. scris)
crack spărgător; hoț; spargere; hoție; (constr) spărtură, casură, fisură; (mat) frântură, frângere, curbură; (met) îndoitură, fisură, spărtură; (plast) riz; (TH) cot, pocnet, pocnătură, detunătură, trosnet, trosnătură, bubuit, bubuitură, crăpătură, ruptură, fisură, deschizătură îngustă, lovitură (puternică) bruscă; de calitate superioară, excelent; îndemânatic, priceput; (chim) a craca; (TH) a (se) crăpa, a face să crape, a (se) sfărâma, a (se) deteriora, a (se) rupe, a trosni, a pocni, a lovi, a (se) sparge, a (se) fisura, a (se) strica, a (se) întrerupe, a plesni; (agr) a (se) desface, a crăpa (semințe); a da greș, a nu reuși, a-și pierde controlul / eficacitatea, a claca; a fi făcut de mântuială; a discredita, a strica (reputația cuiva etc.)
crack at the edge of the nugget (met) fisură la marginea nucleului (la sudură)
crack closure închiderea fisurii (de exemplu, la solicitare de uzură)
crack detector (metr, met) detector de fisuri, substanță pentru detectarea fisurilor

cradle

crack-down (on) interdicere, măsuri de stăvilire (pentru)
crack down (on) a adopta o atitudine mai severă (față de)
cracked plesnit, fisurat, cu crăpături, crăpat (d. materiale, piese)
cracked bulk appearance (T) aspect cu crăpături superficiale pe o parte mare din suprafața vizibilă
cracked edges (met) muchii rupte / crăpate / fisurate (și la laminare)
cracked gas (ind alim) gaz(e) de cracare
cracker (alim) spărgător de nuci, pișcot, biscuit; (ind chim) instalație de cracare;
cracker (roll-mill) (constr, ind chim) valț / cilindru (de) concasor
crack from contraction (met, plast) rost / fisură de contracție
crack geometry (met, T) forma fisurii
cracking crăpare (ind chim) cracare / distilare (a petrolului, a hidrocarburilor); care se sparge, spargere; (TH) fisurare; exfoliere (în general)
cracking pressure (hidr) presiune de deschidere a supapei (normal închise), presiune de inițiere a curgerii; (ind chim) presiune în proces de crocare
crack in the joining plane (OM) fisură în planul de separare
crack in the heat affected zone (met) fisură în zona afectată termic (la sudură)
crack in the parent metal (met) crăpătură / fisură în materialul de bază (la sudură)
crackle a pârai, a sfărâma, a trosni, a pocni
crackleware (vase de) ceramică smălțuită
crackling pocnituri, trosnituri, pâraitură, pocnătură; (alim) piele de porc prăjită
crack off (constr, plast) a se coșcovi, a se coji, a se scoroji
crack open (agr) a desface, a crăpa (și semințe); a despica; a deschide o fisură
crack opening deschidere a fisurii
crack pattern (met) configurație tipică a fisurilor / de fisurare
crack process (mec) proces de fisurare / de formare a fisurii
crack resistance / strength (materiale) rezistență la fisurare
crack tip (met, T) marginea / buza / vârful fisurii
crack-up spărtură, ruptură
crack up a sparge, a fisura (până la separare); prăbușire; colaps
cracky fragil, casant
cradle (cf, OM, T) cuzinet de reazem, patul sabotului, furcă; (el) rețea de protecție legată

cradle feet

la pământ; (hidr) jgheab; cap de cuțit (la cupa excavatorului); (nav) utilaj de lansare, cărucior de cală; leagăn; (constr) platformă suspendată, cadru, ramă, batiu, stelaj, cadru; (met) buzunar (al căruciorului de lingouri)

cradle feet (OM, T) reazem, lagăr (și cu picior, cu talpă)

cradle frame (cf) cadru pendular

craft meserie, meșteșug; măiestrie, dexteritate; breaslă, corporație, uniune; (nav) ambarcațiune, barcă, vas; avion, vehicul aerospațial; înșelătorie

craft labour (ec) muncă calificată, mână de lucru calificată

craftsman meseriaș, meșteșugar; maestru, artist

craftsmanship măiestrie, artă

cram înghesuială, aglomerație; (edu) toceală (a unei materii)

cram into a înghesui, a îndesa în; a umple până la refuz; a sătura, a îmbuiba; a îndopa, a îngrășa

cram-full ticsit, plin până la refuz

cramp (constr) agrafă, scoabă, a prinde / a fixa / a strânge cu scoabe; (mas-un, OM) clamă, agrafă, scoabă, clemă, a strânge; (plast) a fixa o lipitură prin presare cu cleme

cramped înghesuit, strâns; princ în cleme

cramped construction (constr, mas) construcție compactă

cramping table (mas-un) masă pentru fixarea pieselor (de prelucrat)

cramp(-)iron (cf) crampon; (constr, OM) scoabă, clamă, brățară

cramp joint (mas) macara, pod rulant; (nav) macara de chei, macara, de bord

crane (mas) macara, pod rulant; (nav) bigă de încărcare, macara de bord; a ezita

crane bail ladle (met) oală de turnare cu traversă pentru macara, oală de macara pentru turnare

crane balks (met, TH) cale a podului rulant

crane beam (constr, mec) grindă a podului rulant

crane boom (mas) braț de macara

crane brake (OM) frână de macara

crane bridge (constr) pod ridicător; (mas) pod al macaralei, macara-portal

crane carriage / trolley, cărucior de macara, pisică a macaralei

crane carrier (mas) șasiu al macaralei rulante

crane centre shaft (OM, mas) arbore central la macara

crane crab (OM, mas) cărucior de macara

crane driver (met, TH) macaragiu

cranked axle

crane jib (mas, nav) braț de macara / de gruie elevatoare

crane hoist (mas) macara mobilă

crane ladle (met) oală de macara, pentru turnare, oală de turnare, cu traversă pentru macara

crane load (mas, mec) sarcina (maximă) a macaralei

crane operator macaragiu

crane rail / runway / track (constr, mec, met) cale / șina de rulare a macaralei

crane rope (OM) cablu de macara

crane ship (nav) macara plutitoare

crane skip (mas) benă / cupă de macara

crane stripper (met) macare strip(p)er / pentru scoaterea lingourilor

crane traveling on rails (cf) macara de cale ferată

crank (OM, TH) manivelă, cot, pârghie cotită, vinci, cric, dereglat, a întoarce, a manevra, a manipula; (constr) a coti, a încovoia; (met) a îndoi, a refula

crank and connecting-rod assembly (OM, termo) mecanism bielă-manivelă

crank angle (OM) unghi de întoarcere / de rotire a manivelei

crank arm (auto) manivelă de pornire; (OM) braț / cot de manivelă

crank axle (OM) ax / arbore cotit

crank bearing (OM, T) lagăr principal (al unui arbore cotit)

crank brace (mas-un) burghiu cu coarbă / de mână

crankcase (OM, mas, auto) carter (al motorului)

crankcase bottom (OM, mas, auto) cuvă inferioară de carter (de manivelă)

crankcase breather (OM, mas, auto) răsuflător pentru gazele din carter

crankcase heater (termo) radiator pentru încălzit uleiul din carterul unui compresor

crankcase oil (T) ulei de motor

crankcase oil-pan (auto, OM) baie (de ulei) a carterului

crankcase peephole (auto, OM) fereastră / vizor de control al carterului

crankcase pressure regulator (auto, hidr, autom) regulator al presiunii de aspirație

crank cheek (OM) braț de manivelă

crank circle cerc descris de un punct al manivelei / de aza manivelei

crank disk (OM) disc cu bolț de manivelă / cu excentric

crank displacement (OM) unghi de deplasare a manivelei

cranked axle (OM) arbore / ax cotit

crank(ed) handle

crank(ed) handle (OM) manivelă (de pornire)
cranked lever (OM) pârghie cotită
cranked tool (mas-un) cuțit elastic / gât de lebădă / înconvoiat, pentru prelucrarea fundului unei cavități
crank effect diagram (mec, OM) diagramă a variației momentului pe arborele cotit
crank end of the connecting-rod (OM) cap de bielă
crank gear (OM) mecanism / transmisie bielă-manivelă, roată dințată a culisei
crank guide (OM) mecanism cu manivelă și culisă
crank guide-way (OM) culisă, șanț al culisei
cranking (constr) piesă cotită; (mas) pornire a motorului cu manivela
cranking bar (OM) manivelă (pt. rotirea unui arbore)
cranking jaw (OM) gheară de acționare / de punere în funcțiune
cranking speed (mec) rotație / viteză necesară pentru pornire
cranking torque (mec, mas) cuplu de demarare
crankled (OM) cotit (d. piese, arbori, conducte etc.)
crank mechanism (mas, OM) mecanism cu (bielă-) manivelă
crankpin (OM) buton / ax de manivelă, fus de bielă / de manivelă, maneton
crankpin journal (OM) lagăr al butonului / brațului manivelei
crankpin lathe (mas-un) strung pentru prelucrarea arborilor cotiți
crank plate (OM) disc al manivelei
crank press (mas-un) presă cu manivelă / cu pârghie articulată
crank roller (mas-un, OM) platou / cilindru de siguranță, cu un dinte
crankshaft (OM) ax / arbore cotit (și cu manivelă); vilbrochen
crankshaft balancer / counterweight (mec, OM) contragreutate de echilibrare a arborelui cotit
crankshaft bearing (OM) lagăr palier (și pentru arbore cotit)
crankshaft-bearing liner (auto, OM, T) cuzinet de lagăr palier (la arbore cotit)
crankshaft grinder (mas-un) mașină de rectificat manetoane / fusuri de arbori cotiți
crankshaft journal (OM, T) lagăr / palier al arborelui cotit
crankshaft lathe (mas-un) strung pentru prelucrarea fusurilor ale arborilor cotiți
crankshaft press (mas-un) presă cu excentric

crawler belt

crankshaft-timing pinion / gear (OM) pinion pe arborele cotit
crank(shaft) web (auto, OM) braț de manivelă al arborelui cotit
crank shaper (mas-un) șeping cu mecanism de acționare cu culisă
crank ship (nav) navă cu stabilitate inițială redusă
crank slotting machine (mas-un) mașină de mortezat cu mecanism de acționare cu culisă
crank starting (auto, mas) pornire cu manivelă
crank(-)throw (OM) rază a manivelei, cot al arborelui cotit
crank turning moment (mec) moment de rotație al manivelei
crank web (OM) legătura dintre o manivelă / un braț și arborele cotit
cranky (TH) dereglat, excentric; (nav) lipsit de stabilitate
cranny spărtură, crăpătură
crash (TH) sfărâmătură, sfărâmare, distrugere, ruptură, spărtură, accident, prăbușire, trosnet, zomot (regim) sever; (ec) faliment, crah, a da faliment, a (se) ruina; (OM, T, met) crăpătură, fisură; a (se) sfărâma, a (se) distruge, a se prăbuși, a se sparge (și prin cădere); (auto) accident, ciocnire
crash barrier (constr) grilaj / bare de protecție (la lovire)
crashes (radio) pocnituri (zgomot), paraziți atmosferici
crash helmet (TH) cască de protecție
crash impact (auto) impact în caz de accident
crash program of work (TH) program de lucru în asalt (la intervenții urgente)
crash truck (auto, mas) camion (cu macara) pentru depanare
crate (met) ladă, coș; împletitură, cușcă
crater coș mare; (constr) îmbrăcăminte cu șipci; cutie (și din hârtie, carton), ladă (din șipci de lemn); (met) crater (defect la sudură); (mas-un, T) micro-crater pe suprafața sculei, cauzat de așchii
crater cavity (met) retasură tip crater
crater eliminator / filter (el) dispozitiv automat pentru stingerea treptată a arcului
crater pipe (met) retasură în formă de crater, pâlnie (și la sudură)
crawl a (se) târa, a merge greoi; târât; (TH) mișcare înceată; (cf) a merge foarte încet
crawler (auto) camion / tractor pe șenile; (sistem tehnic) pe șenile
crawler belt (transp, mas, OM) șenilă, lanț de șenilă

crawler drive

crawler drive (transp, mas, OM) propulsie / acționare cu / pe șenile
crawler machine (auto) vehicul / mașină pe șenile
crawler mounted (mas) montat pe șenile
crawler-scraper rig screper remorcat de tractor pe șenile
crawler shoe (OM) placă de șenilă, sabot de șenilă
crawler track (OM) șenilă
crawler transmission (auto, OM, transp) transmisie laterală / pentru acționarea șenilei
crawler unit (mas) șasiu pe șenile
crawling târâre, intrare în sincronizare, acroșare
crawl / guard space spațiu auxiliar, spațiu gol (de siguranță), tampon / vid sanitar
crayon creion colorat; cretă colorată; pastel
craze (met) fisură capilară, microfisură
crazing (materiale) microfisurare, rețea de microfisuri (mai ales la elastomeri)
crazy nebun; (constr) crăpat, fisurat, gata să se prăbușească; tulburat, mânios; descumpănit; dezechilibrat
creak scârțâit; a scârțâi
creaky scârțâit; scârțâitor, care scârțâie
cream (alim) cremă, frișcă, caimac, smântână, spumă, a lua crema / caimacul; (de culoare) crem
cream cheese (alim) brânză grasă
cream-coloured crem, alb-gălbui
creamed (alim) bătut, (făcut) cremos
creamery (alim) lăptărie, fabrică de unt
cream off (alim) îndepărtare a stratului / cremos / decantat
creame of lime (constr) lapte de var
creamy (alim) cu cremă; (de culoare) crem
crease (constr, met) fractură, cută, surpare; (textile, plast) cută, pliu, încrețitură, dungă; (TH) ruptură, spărtură, îndoitură, falț; a cuta, a face cute, a încreți, a șifona, a plisa; (TH) a îndoi, a fălțui
creasing machine (met, mas-un) mașină de zincuit / de cutat tablă
creasing tool (mas-un) sculă de cutare / de fălțuire
creasy îndoit, cu pliuri / cute
create a crea, a face; a numi, a acorda un titlu; (c, inf) a deschide, a scrie, a închide un fișier pentru prima oară, a crea un fișier (nou)
creation creare, facere; numire; acordare a unui titlu; creație, operă; model
creative (*adj*) creator, inventiv
creatively (*adv*) (în mod) creator
creativity, creativeness creativitate, putere creatoare
creator creator, autor, inventator

creep strain

credential (ec, pol) încredere; scrisori de acreditare / recomandare; legitimație
credentials (ec, pol) scrisori de acreditare
credibility credibilitate; probabilitate; posibilitate; veridicitate; crezare; (*fig*) credit
credible credibil, verosimil, de crezut, plauzibil
credibly din surse credibile / informate
credit crezare; influență, trecere, încredere, nume (bun), reputație; autoritate; cinste, onoare; (ec) credit, avans, datorie, împrumut, a credita, a împrumuta (pe cineva), **letter of** ~ scrisoare de credit; a da crezare, a pune pe seama (cuiva); a crede; a se încrede în; a socoti pe cineva (într-un anumit fel)
credit account (ec) cont în credit / creditor, credit
credit card (ec) carte / card de credit
credit item (ec) articol / condiție de credit(are)
credit note (ec) certificat de garanție
creditor (ec) creditor
credit to (ec) a trece în contul (cuiva)
credit with (ec) a credita cu, a acorda un credit; a acorda, a atribui cuiva ceva
creel (ec) uzină furnizoare; ramă; rastel; (TH) coș, paner
creep (OM) alunecare relativă (a inelului rulmentului în carcasă); (met, plast) fluaj, deformare, dilatare, (a)lungire, a se alungi, a curge, a se deforma (d. materiale și sub sarcină constantă); a se târî, a se strecura; a se cățăra
creep at rated load (metr, el, autom) derivă / abatere în timp a semnalului de ieșire la sarcină nominală; curgere / fluaj sub sarcină cu variație constantă
creep behaviour (materiale) comportare la fluaj / la curgere
creep crack (materiale) rupere / crăpare cauzată de fluaj
creeper (nav) dragă, gheară de pisică; (OM, mas) cărucior, boghiu, bandă-transportor
creep in / into a se strecura în
creeping (constr) cedare lentă; (met, mec, termo) fluaj, curgere lentă / continuă (nedorită)
creeping resistance limit (mec, materiale) rezistență statică de durată, rezistență / limită la fluaj
creep limit (materiale, OM, termo) limită de fluaj; (el) limită / rezistență la curgere
creep rate (met, OM) factor de fluaj, viteză de alungire / de fluaj
creep resistance limit (materiale, OM) rezistență statică de durată / la fluaj
creep strain (materiale, termo, mec, OM) deformare de fluaj

creep strength

creep strength (materiale, termo, mec, OM) limită de fluaj
creep stress (materiale, termo, mec, OM) tensiune de fluaj
creep test (met, OM) test de fluaj
cremaillere (OM, mas-un) cremalieră
cremate a incinera; a prefăce în cenușă, a arde
cremation incinerare
crematory, crematorium crematoriu
crenel(l)ate (mas-un) a crenela, a fasona cu dinți
crenelated (OM) crenelat, cu creneluri
crenellation (mas-un, OM) crenelare
crenelle / crenate (constr, OM) crenel
creosote (chim) creozot
crepe, crêpe (textile) crep
crepe paper hârtie creponată
crepe-satin (textile) crep satin
creping (textile, hârtie) creponare
crepitate a trosni, a pârâi, a pocni, a scârțâi
crepitation pârâit, trosnet, scârțâit
crescent pump (OM, hidr) pompă cu sertăraș / cu organ de distribuție în formă de seceră
crescent wrench (OM) cheie franceză / reglabilă
crest (T, OM) vârf (de filet), creastă (de asperitate); (el) limită, de vârf; (hidr) prag; (constr) muchie / coamă de acoperiș
crested cu creastă / coamă / vârf
crest of thread (OM) vârf al filetului / dintelui
crest voltage (el) tensiune de vârf / maximă
cretaceous cretos; cretacic
cretonne (textile) creton
crevasse (met) străpungere (la furnal)
crevice (met, plast) crăpătură tip crevasă, fisură
crevice corrosion (chim, T) fisurare corozivă, coroziune în formă de crevasă
crevice corrosion at contact (T) coroziune și fisurare în formă de crevasă, la contact
crew echipaj, armare; (TH) echipă (de muncitori); grup; companie
crewman (nav, TH) membru al echipajului / echipei
crib pătuț; odăiță, cameră mică; magazin, prăvălie; fișuică, a copia; traducere literară; (constr) fundație de piloți; a închide, a înghesui
cribble (termo) grătar(-ciur)
crib ring (OM) coroană
crimp încrețire la fibre; contracție, undulare, ruptură; a încreți, a forma cute, a plisa, a ondula (d. fire, fibre, polimeri, textile)
crimped fibre fibră încrețită
crimped metal band (met) platbandă metalică contractată (ondulată, cutată, încrețită, defect)
crimping press (mas-un) presă de ondulat / de cutat (și tablă)

critical build-up speed

crimp over (mas-un) a fălțui
crimpy încrețit, ondulat (d. textile, plăci, folii etc.)
crimson roșu intens / aprins, stacojiu; a colora, a vopsi în roșu
crinkle încrețitură, fald, pliu (d. textile, table subțiri, plăci și folii de materiale plastice, și la nivel micro); a încreți, a împături, a plia, a mototoli
crinkle-resistant (textile, folii) rezistent la șifonare, neșifonabil; (OM) flambaj; (met) rezistent la îndoire / la undulare / la cutare (și d. tablă laminată)
crinkling test test la flambaj / la șifonare / la încrețire
crinkly creț, ondulat
cripple infirm, invalid; a mutila, a schilodi, a paraliza; a se deforma, a ciunti, a smulge bucăți mici, a deteriora (parțial), a strica
cripling deformare, deformație, îndoire, inflexiune, încrețire, undulare, care (se) deformează / (se) ondulează / (se) încrețește
cripling load (OM) sarcină care provoacă o deformație remanentă / flambaj / încrețire
cripling of frame (mec) deformare a cadrului
cripling strain (mec) deformație la îndoire
cripling stress (OM) tensiune la îndoire / la flambaj; tensiune care provoacă o deformație remanentă
crisis criză, moment de răscruce / crucial
crisp (alim) crocant, a prăji bine, a deveni crocant; fragil; întărit, înghețat (d. zăpadă); rece, răcoros, proaspăt (d. aer); clar, precis, vioi (d. stil); a încreți, a ondula, a încreți
crisping criss-cross încrucișat, în zigzag
crispness caracter crocant, fragil
crisps (alim) cartofi pai
criss-cross (*adj*) încrucișat, în zigzag (în mod neuniform); de-a curmezișul; a încrucișa, a pune de-a curmezișul; a împleti (în zigzag)
criss-cross structure (met, plast) structură încrucișată (și la compozite)
criterion, (pl) criteria criteriu, caracteristică, condiție, lege, principiu
criterion of failure (mec) criteriu de rupere; (TH) criteriu de cădere / defectare (a unui utilaj)
criterion of non-interaction criteriu de autonomie (pentru a nu interacționa)
criterion plot (inf, OM) plot de criterii (în proiectare asistată de calculator, folosind metoda elementelor finite)
critical critic, hotărâtor, decisiv; culminant; periculos, riscant
critical build-up speed (mas, auto) viteză critică de demarare

critical case

critical case (TH) caz critic / limită
critical compression ratio (auto, termo) raport critic de compresie
critical cooling rate (ind chim, met) viteză critică de răcire
critical coupling (OM) cuplaj critic (care afectează nefavorabil funcționarea sistemului)
critical cross section secțiune critică
critical damping (autom, mec) amortizare critică, aducere la poziția inițială fără oscilații
critical defect (materiale, TH) defect major / critic, avarie
critical flow (mec, hidr) curgere critică
critical frequency (el, mec, autom) frecvență critică / limită
critical grain growth (met) creștere critică a grăuntelui cristalin
critical heat (OMmet, termo, ind chim) căldură critică
critical holding value (ind chim, met) valoare critică de menținere
critical humidity (agr, alim, ind chim) umiditate critică
critical interval / range (TH) timp de reținere / de oprire (a unei instalații); (met) durată de menținere la punctul critic (a unui aliaj); (termo) domeniu critic de temperatură
critical item (OM, TH) piesă / ansamblu care afectează în mod critic siguranța sistemului, piesă / ansamblu cu condiții foarte restrictive de transport / depozitare / exploatare
criticality stare critică (și a unui sistem tehnic)
critical limit limită critică (în general)
critical load (mec) sarcină limită
critically (*adv*) (în mod) critic
critical operating value valoare critică de funcționare / de lucru / de exploatare
critical path method metoda drumului critic
critical point (fiz) temperatură critică, punct critic; (mat) punct critic, punct de maxim / de minim / de inflexiune al unei curbe, punct singular; (termo) temperatura maximă la care coexistă în echilibru faza lichidă cu cea gazoasă; (met) punct critic / de transformare
critical pressure (OMhidr) presiune critică; raportul presiunilor critice (presiunea absolută din amonte și cea din aval, când curgerea devine sonică, la aparatură pneumatică)
critical range (met) domeniu / interval critic (de temperatură sau sarcină etc.)
critical rate valoare / raport critic(ă)
critical Reynolds number (fiz, hidr) număr Reynolds critic

crop(ping) shears

critical section (mec, OM, met) secțiune critică
critical-sectional area (mec, OM, met) arie a secțiunii critice
critical shear stress (mec, OM) rezistență limită la forfecare
critical speed (mec) viteză critică
critical state (chim, termo) stare critică
critical state line (fiz, chim, termo, mec) linie (de demarcare) a stării critice
critical stress (mec, OM) tensiune critică, efort critic
critical temperature (fiz, termo, met) temperatură critică
critical thermal point (chim, met) punct critic de transformare
critical value (TH) valoare critică / la limita de acceptabilitate
critical velocity (mec) viteză critică
criticism critică, criticare, dezaprobare, articol critic
criticize a critica, a dezaproba
crizzly (fiz, plast) netransparent
crook ciob, bucată din spărtură
crockery olărie, vase de lut sau faianță
crocodile (met) despicarea capătului frontal al laminatului
crocodile skin (met) piele de crocodil, aspect solzos (defect de suprafață, la laminare)
crocodile spanner (met) cheie-furcă
crocodile squeezer (alim) presă- / storcător-aligator
crook (mec, OM) îndoitură, îndoire, strâmbare, cârlig; a îndoi, a curba, a încovoia
crooked curbat, deviat, îndoit, încovoiat, strâmb; (mec) deformat, curb
crop (agr) recoltă, cultură, recoltare, seceriș, a recolta, a culege, a stânge, a cultiva, a crește, a paște, a produce o recoltă; descoperire, tunder, tuns; (*fig*) serie, masă, număr mare; (met) cap / picior / extremitate de lingou, a șuta (la lingou), a separa (la laminare), a îndepărta, a tăia, a ieși la suprafață; (nav) curbura traversei
crop conveyer (met) transportor de deșeuri (de tablă)
crop end (met) maselotă, cap șutat
crop end (scrap) (met) capete de țagle, deșeuri
crop dusting (agr) stropire cu insecticid
crop out (agr) a ieși la suprafață
cropper (agr) culegător, secerător, (mașină) secerătoare, combină, plantă care dă recolte bune
crop(ping) shears (met, mas-un) foarfecă pentru șutare / pentru tăiet capete

crop out

crop out (agr, TH) a ieși la suprafață, a se denuda
crop rotation (agr) asolament, rotație (a culturilor)
crops (agr) semănături, recolte, culturi, lanuri
crop spraying (agr) stropire cu insecticid
crop up a se ivi, a apărea pe neașteptate (dificultăți etc.); a se aduna, a se acumula
croquette (alim) crochetă
croquis crochiu, schiță, ciornă
cross cruce; încrucișare (și de drumuri), intersecție, răscruce, trecere; (*fig*) necaz, supărare; compromis; soluție intermediară; (*fam*) fraudă, necinstit, înșelătorie; (OM) cruce, transversal, fitting (și ramificat), piesă de legătură; (el) atingere; (mat) perpendicular, încrucișat, intersecție; (agr, biol) încrucișare, încrucișat, hibrid, a hibridiza; a încrucișa; a călca (cu un vehicul), a depăși, a trece (peste), a (se) intersecta, a (se) încrucișa, a străpunge, a traversa, a trece dintr-o parte în alta; a se opune; a contrazice; a hibridiza; a bara (litera t etc.); a scrie de-a latul unei pagini deja scrise; a contracara; a împiedica; a întâlni; a da peste; a se întretaia; a anula; (*adj*) transversal, în cruce, opus, contrar; supărat, prost dispus; **on the ~** în diagonală
cross / transversal axis axă transversală
cross(-)bar, cross(-)beam (constr, met) bară / grindă / nervură transversală, traversă; diagonală; (nav) traversă (punte); (c) selector (ortogonal) de coordonate
cross banding (plast) stratificare în cruce / încrucișată, lipire în cruce
cross bearer (met, termo) bară de susținere a grătarului
cross bedding stratificare încrucișată (și la compozite)
cross bending strength (mec) rezistență la încovoire / îndoire (alternantă)
cross bit (mas-un) tăiș în cruce; (nav) babă / bintă în cruce
cross bond (chim) legătură încrucișată (și între lanțuri moleculare)
cross break (met) ruptură / rupere transversală / perpendicular pe direcția de laminare
cross-bred, cross-breed (bot, agr) hibrid
cross-breeding (bot, agr) hibridizare, încrucișare
cross carriage cutting machine (met, mas-un) mașină de tăiere (cu flacăra) cu cărucior transversal
crosscheck (TH, ec) verificare încrucișată / prin metode diverse
cross-country rolling mill (met) laminor cu caje (așezate) în zigzag
cross coupling (OM) cuplaj parazit
cross crack (met) fisură / crăpătură transversală / perpendicular pe direcția de laminare

cross-head bearing / bushing / guide

cross cut (OM) secțiune transversală; drumul cel mai scurt, scurtătură; (mas-un) rețezare; (mat) tăietură, intersecție (met) tăiere transversală / perpendicular pe direcția de laminare
cross-cut end (OM, mas-un) suprafață frontală
cross-cut saw (mas-un) ferăstrău de rețezat / de tăiat transversal
cross-cut shears (met) foarfece ghilotină
cross-cutter (OM, mas-un) dispozitiv de tăiat transversal (benzi înguste, hârtie)
cross-cutting (mat) secantă; curmare, încetare; tăiere pe diagonală / în secțiune
cross direction (TH) direcție transversală
crossed (OM) încrucișat, în formă de cruce
crossed-axis helical gearing (OM) angrenare hipoidă pseudoconică
crossed helical gear pair (OM) angrenaj elicoidal
crossed helical gears (OM) angrenaj elicoidal (angrenaj cu roți cilindrice cu axe încrucișate)
crossed out wheel (OM) roată cu spițe
crossed speed (mas-un, mec) viteză transversală
crossed threads (metr, c) reticul, vizor
cross eye (med, anat) strabism
cross division clasificare după mai multe caracteristici / criterii
cross drum (termo) boiler / cazan cu axa perpendiculară pe direcția tubulaturii
cross-effect (metr, opt, mec) interacțiune între planele de corecție (și la echilibrare)
cross feed (mas-un) (mecanism de) avans transversal
cross feed system (mas-un) sistem (complex) de alimentare a mai multor posturi de lucru, în ordine dependentă de piese, procese de prelucrare
cross-flow / tangential fan (termo) ventilator tangențial
cross-flow heat exchanger (termo) schimbător de căldură, cu curenți de încrucișare
cross force (mec) forță tăietoare / transversală
cross-grained cu fibră transversală, cu (o anumită) granulație transversală
cross grating (TH, materiale) rețea (de fire / fibre încrucișate)
cross-hatched hașurat încrucișat, cu carouri (în desen tehnic)
cross-hatching hașurare încrucișată; (materiale) structură reticulară; hașurare (în desen tehnic)
cross hawse (nav) lanțuri încrucișate
cross head (OM) cap-în-cruce, cruce cardanică, element care permite transformarea mișcării alternative în mișcare de rotație; (met, mas-un) traversă superioară (la prese mari)
cross-head bearing / bushing (OM) lagăr / cuzinet / bucsă a capului-în-cruce (și la cuplaje cardanice)

cross-head end of connecting rod**cross stratification**

cross-head end of connecting rod (OM) picior de bielă

cross-hole nut (OM) piuliță găurită în cruce

crossing traversare, încrucișare (și de drumuri), intersecție, întretăiere; trecere; traversare; care se încrucișează / se intersectează, care traversează; (cf) punct de încrucișare, inimă de macaz

crossing angle (geom) unghi de intersectare

crossing of the rolls (OM, met, plast) încrucișare / pierdere a paralelismului axelor cilindrilor de laminare

crossjack (nav) vela mare în cruce

cross laminating (plast) laminare în cruce / încrucișată

crosslight tratare a unui subiect din mai multe unghiuri / puncte de vedere; (fiz, metr, opt) surse luminoase

cross line (mat) linie de fracție; linie de demarcație cu fascicule încrucișate

crosslines (metr) reticul; (c) selector (ortogonal) de coordonate

cross link (OM) articulație cardanică; (chim) legătură laterală între catene / lanțuri moleculare

cross-linked structure (materiale, chim) structură reticulară

cross(-)linking (chim, plast) reticulare, legături chimice 3D, stabilite între lanțurile moleculare ale polimerilor pe durata procesului de fabricare

cross(-)linking de legătură (laterală); (chim, plast) agent de reticulare

cross-member (constr, mec, OM) bară transversală, traversă

cross off / out a tăia / șterge (de pe listă) (cu o linie)

crossover (cf) macaz (de încrucișare); (constr, met, mec) bară / grindă transversală, traversă, punct de intersecție / nod (de grinzi); (OM) reducere, reducere a secțiunii

crosspiece (TH, OM) traversă, obiect așezat de-a curmezișul altuia, piesă așezată în cruce

cross point (mas-un) tăiș în cruce (la burghie); (mat) punct critic / staționar (al unei funcții), punct de intersecție

cross product (mat) produs vectorial

cross purpose intenție contrară, țel opus

cross-rail tool-head (mas-un) suport / cap de rabotat (pe traversa rabotezei), suport central (la raboteză)

cross ribs (OM, termo) nervuri încrucișate / transversale

crossroad (constr) drum transversal / lateral

crossroads (constr) intersecție / încrucișare de drumuri; răscruce

cross roll (met, plast) a lamina între cilindri înclinați / oblici (în două sensuri)

cross rolling mill (met) laminor cu cilindri oblici

cross roll straightening machine / mill (met) mașină / laminor de îndreptat, cu cilindri oblici

cross roll tube-mill (met) laminor cu cilindri oblici (și pentru țevi)

cross seam (OM, met) cusătură în cruce (la sudură)

cross screen (OM, termo) grătar (din bare încrucișate)

cross section (OM, mec) secțiune transversală

cross-sectional area (OM, mec) aria secțiunii transversale

cross section of a girder (mec) profil / secțiune transversală a unei grinzi

cross-section of passage (met) secțiune de trecere (la laminare)

cross section paper (metr) hârtie milimetrică / caroiată

cross shaft (OM) arbore / ax transversal

cross shafts (OM) arbori cu axe încrucișate (la transmisii)

cross-shaped (OM) în formă de cruce, cruciform

cross sleeve (OM, hidr) mufă în cruce, fitting cu mai multe orificii

cross slide (mas-un) sanie transversală, cărucior cu două sânni, una perpendiculară pe cealaltă, șurub al mecanismului de avans transversal

cross-slide clamping motor (mas-un) motor al mecanismului de blocare a traversei (și la raboteză)

cross-slide raising and lowering motor (mas, mas-un) motor al mecanismului de deplasare verticală a traversei (la raboteză, la presă etc.)

cross-slide rest (mas-un) sanie transversală (și la strung)

cross-sliding coupling (Oldham coupling) (OM) cuplaj Oldham, disc intermediar (și de la cuplajul Oldham) care permite preluarea abaterii / excentricității radiale a arborilor

cross-sliding head (mas-un) păpușă port-sculă, cu deplasare transversală

cross slope pantă transversală

cross spring (OM) arc transversal

cross-staff head (OM, mas-un) placă de încrucișare, cap-în-cruce

cross stop (mas-un) limitator pentru decuplarea avansului transversal

cross stratification stratificare încrucișată (și la compozite, țesături)

cross-stratified sand

cross-stratified sand (geol, constr, mediu) nisip cu stratificare încrucișată
cross stud (constr) diagonală (la construcții metalice, ferme); (OM) bară transversală
cross-tie (constr, mec) tirant, etrier, traversă (și de cale ferată)
cross-tie rod tirant transversal
cross-tip screwdriver (OM) șurubelniță pentru șuruburi cu cap în cruce
cross-tool carriage (mas-un) cărucior al saniei port-çuțit (pe traversa rabotezei)
cross tool-holder slide (mas-un) sanie port-sculă, transversală
cross transom (constr) traversă de distanțare
cross travel deplasare transversală; (mas-un) avans transversal
cross-tube boiler (termo) cazan cu țevi fierbătoare transversale
cross wall (constr, termo, alim, ind chim) perete despărțitor, șicană
cross wind (auto) vânt puternic
cross-wire welding (met) sudare prin rezistență electrică, folosită la obținerea sitelor sau plaselor de sârmă
crosswise în cruce, încrucișat
crosswise direction direcție transversală
crotch crăcană, bifurcare
crotchet paranteză dreaptă; (OM) cârlig
crotchet file (mas-un) pilă lată subțire cu vârful ascuțit și cu fațete laterale rotunjite
crouton (alim) cruton
crow (OM) gheară de prindere
crowbar (alim, ind chim) agitator, amestecător; (met) vâtrai, rangă cu gheare, drug (metalic)
crowd mulțime, masă, grămadă (de obiecte); a umple, a înțesa, a presa, a împinge (înainte); (nav) a întinde toate pânzele; a (se) îngrămădi, a se strânge
crowded aglomerat; ticsit, plin; suprapopulat
crown coroană; punct culminant, apogeu, încununare; (constr) coronament, cheie de boltă, coroană, creastă, culme, vârf, creștet; (mas) cap (de macara); (OM) coroană (și dințată), calotă; (mas-un) a așchia sferic, a tăia o coroană, partea tăișului de burghiu, acoperită cu praf de diamant sau carburi; (met) parte superioară / boltă de cuptor, bombare la mijlocul tablei sau benzii (defect la laminare), convexitate a cilindrului; (nav) (nod) coroană; (*fig*) a încununa (eforturi), a încheia, a sfârși
crown backing (OM) baza / butucul danturii conice
crown bit (mas-un) tăiș în formă de coroană / de inel
crown burner (termo) arzător inelar

crucible shank

crown cam (OM) camă inelară dințată
crown cork (OM, hidr) dop cu guler
crowned sferic, bombat, convex, în formă de coroană
crown gear (OM) coroană dințată (și fără butuc, care se montează prin sudură, șuruburi etc.), roată dințată frontală
crown-grinding wheel (mas-un) disc pentru rectificare, în formă de oală, disc-oală pentru rectificare
crown-head piston (OM) piston cu cap bombat
crowning (OM) bombare (a dintelui unei roți dințate) (C); (met) bombare / convexitate la mijlocul tablei sau al benzii (și defect), bombare a cilindrului de laminare
crowning factor factor de acoperire
crowning machine (alim, ind chim) mașină de capsulat sticle / butelii
crown line / circle (in a gear / toothed wheel) (OM) cerc exterior / de cap al roții dințate, linia de cap a cremalierei
crown metal (met) aliaj Cu-Ni-Zn
crown nut (OM) piuliță crenelată
crown of a furnace (termo, met) boltă a focarului / a cuptorului
crown of piston (OM, termo, auto, hidr) cap al pistonului
crown pulley (OM) roată de curea, cu obadă bombată
crown saw (mas-un) ferăstrău cilindric
crown sheet (met, termo) placă superioară / boltă a unui cuptor
crown wheel (auto, OM) coroană de diferențial, roată conică dințată mare de la puntea din spațe, coroană a roții de lanț
CRS (auto) child restraint system (auto) sistem de protecție pentru copil
crucial hotărâtor, crucial, decisiv, critic
crucially (*adv*) în mod hotărâtor / crucial
crucible (met) creuzet
crucible cast steel (met) oțel de creuzet
crucible charge (met) șarjă de creuzet
crucible coking-test (met) probă de cocsificare în creuzet
crucible furnace (met) cuptor cu creuzet
crucible fusion (met) topire în creuzet
crucible graphite (met) grafit pentru creuzet
crucible melting furnace (met) cuptor cu creuzet de topire
crucible melting plant (met) topitorie cu creuzete
crucible (process) practice (met) (procedeu de) topire în creuzet
crucible shank (met) furcă a oalei de turnare

crucible steel

crucible steel (met) oțel de creuzet
crucible tongs (met) clește pentru creuzete (și de laborator)
crucible triangle (met, metr) (suport-) triunghiular pentru creuzete (și de laborator)
cruciform cruciform, în formă de cruce
cruciform curve (mat) curba $x^2y^2 - a^2x^2 - a^2y^2 = 0$
cruciform member (constr) traversă în X
crud (fiz) infectare, impuritate
crude crud, imatur; (ind chim) țitei brut; (TH) crud, necopt; nefiert, neprelucrat, neterminat, nefinisat, brut, necurățat, grosolan
crude analogy asemănare aproximativă
crude compound (ind chim) amestec (de cauciuc) nevulcanizat
crude copper (met) cupru brut
crude error (metr) eroare grosolană
crude-gas cleaning (met) epurare a gazelor de furnal
crude-gas machine (termo, met) motor cu gaze de furnal
crude-gas main (met) conductă pentru gazul de furnal
crude guess (TH) presupunere / evaluare grosolană
crude iron (met) fontă (brută)
crude metal (met) metal / aliaj brut
crude method (metr, TH) metodă grosieră / neprecisă
crude mix (ind chim) amestec (de cauciuc) nevulcanizat
crude model (met) model grosolan (brut)
crude moment (mec) moment necentrat
crude naphtha (ind chim) țitei brut (cu compo-nenți naftenici în concentrație mai mare)
crude-oil (ind chim) petrol brut, țitei, combustibil greu
crude-oil line / pipe-line conductă de țitei
crude-oil pump (ind chim) pompă de țitei
crude-oil still (ind chim) distilarea țiteiului
crude ore (met) minereu brut
crude rubber (ind chim) cauciuc natural / nevulcanizat
crude sampling (TH, mf) selecție neprelucrată (d. date, piese etc.)
crude sewage (mediu, hidr) apă brută, de canal
crude sludge (mediu, hidr) nămol crud, noroi
crude state (met) stare brută (la forme)
crude steel (met) oțel brut / în lingouri
crude water (TH, mediu) apă neepurată
crudeness, crudity caracter brut; remarcă grosolană
cruise (nav) croazieră, navigare, plutire, a face o croazieră, a încruși / a patrula pe mare; a călători (de plăcere); (auto) a merge cu viteză economică

crushed oven coke

cruise control (auto) control automat al vitezei
cruise control on (auto) funcția de control al vitezei, activată
cruise control set speed (auto) viteză setată prin sistemul de control automat al vitezei
cruise control system (auto) sistem de control automat al vitezei
cruise indicator (auto) indicatorul pentru control automat al vitezei
cruise indicator light (auto) lampa / semnalizator luminous pentru opțiunea de control automat al vitezei
cruising (auto) economic (d. viteză); (nav) de croazieră (și d. viteza navei)
cruising power (nav) putere de durată / continuă / în mers de croazieră
cruising speed (nav) viteză de mers / de croazieră / economică
crumb fărâmbă, firimitură, pic; (alim) miez de pâine
crumble a (se) face fărâme, a (se) fărâmița, a (se) fărâma; a se dărâma, a se transforma în ruine, a se prăbuși; (*fig*) a se spulbera, a se stinge, a se destrăma
crumbled when compressed (mec) fărâmițat / fragmentat când este comprimat / la comprimare / la presare
crumbling (alim, constr, ind chim, met) mărunțire, fărâmițare, dezagregare
crumbly (fiz) (*adj*) (s)fărâmicios, friabil, fragil, casant
crumple a (se) șifona / mototoli, a se boți, a se cuta (țesături, table subțiri, folii de materiale plastice)
crumpling mototolire, șifonare, boțire, încrețire; care se mototolește / se șifonează / se încrețește (d. textile, folii, table subțiri etc.)
crunch ronțăit, scârțăit; a roade, a ronțăi; a scârțâi
crunode (mat) punct dublu (al unei curbe)
crush (mec) strivire, apăsare, lovitură zdrobitoare; a zdrobi, a sfărâma, a fărâmița, a sparge, a concasa, a măcina, a strivi, a îndesa; (alim) suc / zeamă de fructe, a stoarce (struguri etc.); a (se) mototoli, a (se) șifona; a se îmbulzi, a se îngheși
crush barrier (constr, OM, termo) grilaj
crush down (constr, alim, ind chim) a zdrobi, a măcina, a fărâmița; a zdrobi rezistența
crushed aggregates (constr, ind chim, met) agregate de / rezultate din concasare
crushed coke (met) praf de cocs
crushed oven coke (met) cocs sfărâmat, deseu / sfărâmatură de cocs

crushed rock

crushed rock (constr) agregat, piatră concasată
crushed sugar (alim) zahăr măcinat / fărâmițat
crusher (constr, alim, ind chim, mas) concasor, mecanism de sfărâmare / de concasare, moară, zdrobitor
crusher-ball (constr, met, ind chim) corp / bilă de măcinat / de dărâmat (ziduri)
crusher-roll mill (constr, alim, ind chim) moară de fărâmițare
crusher rolls (constr, alim, ind chim) valțuri de concasor
crusher-stemmer with pump (alim) zdrobitor-dezdrobitor cu pompă
crushing măcinare; (mec, constr, TH) strivire, turtire, concasare, sfărâmare, rupere, spargere, crăpare; (*adj*) zdrobitor, copleșitor, imbatabil; care zdrobește / turtește / concasează
crushing cone (OM) con concasor
crushing cylinder (OM) tambur / valț de concasare
crushing jaw (OM) falcă concasoare
crushing load (mec) sarcină / încărcare de rupere / de zdrobire / de măcinare
crushingly (*adv*) (în mod) zdrobitor
crushing-mill (alim, constr, ind chim) instalație de măcinat / de morărit, concasor cu valțuri / centrifugal, valțuri zdrobitoare, moară de concasare, instalație de zdrobit / concasat / mărunțit
crushing plant (constr, ind chim) instalație de concasare / de sfărâmare
crushing resistance (mec) rezistență la concasare / la sfărâmare
crushing room (constr, ind chim) cameră / incintă / spațiu de concasare
crushing roll(er) (OM, constr, ind chim) valț concasor
crushing-screening plant (constr) concasor-criblor (sortator cu sită / cu ciur)
crushing strain (mec) tensiune / deformație de compresie / de strivire
crushing strength (mec) rezistență la strivire / la sfărâmare, tensiune de compresie
crushing test (mec, metr) încercare la strivire / la compresie / la turtire / la sfărâmare / la măcinare / la aplatizare
crushing worm șurub / melc
crushing yield point / limit (mec) limită de curgere la compresie, limită de strivire / de rupere
crust (materiale) coajă, scoarță, crustă, înveliș, strat superficial; strat dur (rezistent la uzură); (met) crustă aderentă solidificată; (termo) piatră de cazan; a se acoperi cu crustă; (alim) coajă de pâine; a (se) acoperi cu crustă / coajă, a prinde coajă

crystal growth

crusted (acoperit) cu crustă / coajă,
crusty tare, uscat; aspru; tăios (și d. o replică)
crutch cârjă; (constr, OM) suport, furcă, sprijin, proptea; (nav) furchet
crux (*pl*) **cruces** esență a unei probleme, punct dificil, dificultate
cry strigăt, țipăt; a țipa, a plânge; a striga; a face reclamă cu glas tare
cry for a plânge după; a dori, a râvni; a cere; a avea nevoie de
cryochemistry (fiz, chim, termo) chimia temperaturilor joase, criochimie
cry off a renunța la, a retrage, a retracta; a nu se ține de promisiune, a nu respecta o înțelegere
cryogen (alim, termo) amestec frigorific
cryogenic fluid (chim, termo) fluid criogenic
cryogenics studiul metodelor de producere a temperaturilor joase și a comportării materialelor în acest domeniu de temperaturi, crio-genie
cryogenic system (fiz, termo) sistem criogenic
cryometer (metr) aparat de măsurat temperaturi joase și foarte joase
cryosorption (fiz, chim, termo) absorbție la temperaturi joase
cryostat (autom, termo) criostat, termostat / regulator de temperaturi foarte scăzute
crypto gear (OM) angrenaj planetar, epicicloidal
crystal (el, fiz) cristal (și piezoelectric); cristal, (cristal de) cuarț; aricole de cristal; (*amer*) sticlă de ceas
crystal axis (fiz, met) axă cristalografică
crystal body (fiz) corp cristalin
crystal boundary (met) limita dintre grăunții cristalini
crystal block cristal monobloc, bloc de cristal
crystal centre (fiz, met) germen / nucleu de cristalizare
crystal cut secțiune / tăietură a unui cristal
crystal edge muchie / colț de cristal
crystal detector (metr) detector cu cristal / cuarț
crystal dislocations (OMfiz, mec, met) dislocări în rețeaua cristalină
crystal face față a cristalului
crystal-forming polymer (plast) polimer cristalizabil
crystal germ (met, plast) germene de cristalizare
crystal glass sticlă cristalină / de cristal
crystal grain (met) grăunte cristalin
crystal growth (met) creștere a cristalului / a grăuntelui cristalin

crystal lattice

crystal lattice (fiz, chim, met) rețea cristalină
crystalliform / crystal-like (met, fiz) cristalin, cu structură / cu formă ca de cristal
crystalline cristalin, limpede, transparent
crystalline force / capacity (met, chim) capacitate / posibilitate de cristalizare
crystalline fracture (chim, met) rupere / ruptură cristalină / în cristal
crystalline grain (chim, met) cristaliț, grăunte cristalin
crystalline grain size (chim, met) mărimea cristalițului / a grăuntelui cristalin
crystalline group (materiale) formație cristalină
crystalline growth (chim) formare a cristalelor; (met) creștere a grăunților cristalini
crystalline modification (fiz, met) recristalizare, modificare / schimbare a structurii cristaline
crystalline refinement (met) finisare a granulației cristaline (prin tratament termic)
crystalline state (fiz) stare cristalină
crystalline structure (fiz) structură cristalină
crystalline transformation (met) recristalizare, transformare a sistemului de cristalizare
crystallite (chim, fiz, met, plast) cristaliț, schelet cristalin, cristaloid
crystallite aggregation (chim, fiz, met, plast) conglomerat de cristale
crystallization (TH, met) cristalizare
crystallize a (se) cristaliza; (alim) a glazura, a zaharisi; (*f/g*) a căpăta o formă definitivă
crystallized sugar (alim) zahăr tos
crystallizer (chim, alim, met) cristalizator
crystallizer design (ind chim, alim, met) soluția constructivă a cristalizatorului
crystallizing vessel (chim, alim, met) cristalizor
crystallographic axes (met) axe cristalografice
crystallography cristalografie
crystal metallic lattice (met) rețea (cristalină) metalică
crystal nucleus (chim, met) germen / centru de cristalizare, cristal de priză
crystal orientation (met, plast) orientarea cristalelor
crystal parameters (met, plast) parametri ai cristalului
crystal plane (met) plan cristalografic, suprafață a cristalului
crystal seed (fiz, chim, met) cristal de priză, germene de cristalizare
crystal slab (chim, met) bloc cristalin
crystal spectrometer (fiz, met) spectrometru cu cristal
crystal structure (fiz) structură cristalină
crystal systems (fiz) sisteme cristaline

cubic foot/minute

crystal water (ind chim) apă de cristalizare
cubage (metr, TH) cubaj, cubatură, calcul al volumului
cubature (metr, TH) cubatură
cube (mat) cub, puterea a treia, cub (mod de reprezentare a produselor logice); a ridica la cub / la puterea a treia; (alim) a prăji / tăia în formă de cuburi
cube face (mat) față a cubului
cube root (mat) rădăcină cubică, radical de ordinul trei
cube sugar (alim) zahăr cubic
cube test (metr) încercare / test pe cub / pe epruvetă cubică
cube-test specimen (metr) cub de încercare, epruvetă cubică
cubic (mat) (ecuație) cubică, curbă de gradul al treilea, cubic
cubical (fiz, mat) volumetric, spațial, cubic, de gradul al treilea, în formă de cub
cubic body-centred lattice (fiz) rețea cubică centrată / cu volum centrat (în cristale)
cubic capacity (mas, termo) cilindree, capacitate cilindrică; (TH) cubaj
cubic centimeter (metr) unitate de măsură pentru volum, centimetru cub: 1 cubic centimeter = 0,000001 m³
cubic centimeter/day (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, centimetru cub/zi: 1 cubic centimeter/day = 1,157407407 · 10⁻¹¹ m³/s
cubic centimeter/hour (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, centimetru cub/oră: 1 cubic centimeter/hour = 2,777777778 · 10⁻¹⁰ m³/s
cubic centimeter/minute (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, centimetru cub/minut: 1 cubic centimeter/minute = 0,000000017 m³/s
cubic centimeter/second (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, centimetru cub/secundă: 1 cubic centimeter/second = 0,000001 m³/s
cubic contents cubaj
cubic decimeter (metr) unitate de măsură pentru volum, decimetru cub: 1 cubic decimeter = 0,001 m³
cubic dilatation (OM, termo) dilatație cubică / de volum / volumetrică
cubic expansion (termo) dilatație cubică / volumică
cubic foot (metr) unitate de măsură pentru volum, picior cub: 1 cubic foot = 0,028316847 m³
cubic foot/hour (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, picior cub/oră: 1 cubic foot/hour = 0,000007866 m³/s
cubic foot/minute (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, picior cub/minut: 1 cubic foot/minute = 0,000471947 m³/s

cubic foot/second**cup**

cubic foot/second (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, picior cub/secundă: 1 cubic foot/second = 0,028316847 m³/s

cubic inch (metr) unitate de măsură pentru volum: 1 cubic inch = 0,000016387 m³

cubic inch/hour (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, inch cub/oră: 1 cubic inch/hour = 0,000000005 m³/s

cubic inch/minute (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, inch cub/minut: 1 cubic inch/minute = 0,000000273 m³/s

cubic inch/second (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, inch cub/secundă: 1 cubic inch/second = 0,000016387 m³/s

cubic kilometer (metr) unitate de măsură pentru volum, kilometru cub: 1 cubic kilometer = 10⁹ m³

cubicle (constr) spațiu, nișă, firidă; (el) carcasă pentru echipament de tensiune înaltă

cubic measure (metr) unitate volumetrică

cubic meter/day (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, metru cub/zi: 1 cubic meter/day = 0,000011574 m³/s

cubic meter/hour (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, metru cub/oră: 1 cubic meter/hour = 0,000277778 m³/s

cubic meter/minute (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, metru cub/minut: 1 cubic meter/minute = 0,016666667 m³/s

cubic mile (metr) unitate de măsură pentru volum, milă cubică: 1 cubic mile = 4168181825,4406 m³

cubic millimeter (metr) unitate de măsură pentru volum, milimetru cub: 1 cubic millimeter = 10⁻⁹ m³

cubic packing (fiz) rețea spațială cubică

cubic space lattice (fiz) rețea spațială cubică

cubic system (fiz) sistem cubic de cristalizare

cubic yard (metr) unitate de măsură pentru volum, yard cub: 1 cubic yard = 0,764554858 m³

cubic yard/hour (metr, fiz) unitate de măsură pentru debit volumic, yard cub/minut: 1 cubic yard/hour = 0,000212376 m³/s

cubic yard/minute (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, yard cub/minut: 1 cubic yard/minute = 0,012742581 m³/s

cubic yard/second (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, yard cub/secundă: 1 cubic yard/second = 0,764554858 m³/s

cubit (metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 cubit (Greek) = 0,462788 m, 1 cubit (UK) = 0,4572 m

cuboid (mat) paralelipiped dreptunghic, cuboid

cucumber (alim) castravete

cud rumegat; amestecat

cudbear (chim) turnesol

cuddy (nav) cabină (de șlep)

cue replică; aluzie, semn, sugestie

cuerda (metr) unitate de măsură pentru suprafață: 1 cuerda = 3930,395625 m²

cuff (OM) garnitură a presetupei; manșetă (de etanșare)

cuisine (alim) bucătărie

culinary (alim) culinar, de bucătărie, bun de gătit

cull (TH) deșeu, rebut; (TH) a alege, a selecționa, a selecta, a tria, a scoate / elimina (defecte); (agr) a strânge, a culege; a spicui (un text)

cullet cioburi de sticlă

cullender (alim) strecurătoare

culling board (alim) masă de sortat pește

culmination culminare, punct culminant

culpability culpabilitate, vină

culpable culpabil, vinovat

cultivate (agr) a cultiva, a lucra (pământul), a crește (legume etc.); (edu) a cultiva, a educa, a instrui

cultivated (agr) cultivat, de cultură (d.plante); (edu) cultivat, cult, educat, rafinat

cultivation (agr) cultivare, cultură (a plantelor); educație, cultură, dezvoltare a intelectului

cultivator (agr) cultivator (mașină, persoană)

culture (agr) cultură, semănătură, creștere, cultivare, a cultiva; cultură, nivel intelectual

cultured crystal (chim) cristal sintetic / artificial

culvert (constr) canal, rigolă, apeduct, galerie de apă, podeț tubular

cumber a îngreuna, a (se) împovăra, a fi o povară pentru, a stânjeni, a (se) încurca

cumbersome greu, împovăraător, stânjenitor

cumin (alim) chimion

cumulation cumulare, acumulare, îngrămădire (de particule, defecte etc.)

cumulate a acumula, a cumula

cumulative cumulativ

cumulative distribution distribuție cumulativă

cumulative / chronic fatigue (materiale, mec, termo) oboseală cumulativă

cumulatively (*adv*) prin cumulare

cumulative oversize (TH, OM, ec) depășire / supradimensiune cumulativă / prin cumulare

cumulative undersize (TH, OM, ec) subdimensiune / depășire cumulativă

cunial (Cu-Ni-Al) (met) cunial (aliaj pe bază de Cu, Ni și Al)

cunico (Cu-Ni-Co) (met) cunico (aliaj pe bază de Cu, Ni și Co)

cunning viclean, șiret; deștept, priceput, isteț, îndemânatic; inventiv

cup ceașcă; (chim) capsulă; (constr, mat) calotă; (mat) simbolul U al reuniunii; (OM, T) cupă, taler; platan, adâncitură (produsă prin lovire),

cup-and-cone arrangement (in furnace)**cured**

- manșetă, inel, segment, garnitură de etanșare, gresor, ungător; (metr, fiz) unitate de măsură pentru volum/ capacitate: 1 cup (metric) = 0,00025 m³, 1 cup (UK) = 0,000284131 m³, 1 cup (US) = 0,000236588 m³
- cup-and-cone arrangement (in furnace)** (met) con de închidere, la furnal
- cup-and-cone fracture** (mec, materiale) rupere cu una din bucăți concavă și cealaltă convexă
- cupboard** bufet, dulap, șifonier
- cup core** (met, plast) miez-oală
- cupel** (met) cupelă (creuzet special pentru a separa aurul și argintul din aliaje), creuzet de cupelare; a face cupelație, a cupela
- cupellate** (met) a cupela
- cupelling furnace** (met) cuptor de cupelație / cu creuzete
- cup fracture** (materiale) rupere la care una din bucăți este concavă și cealaltă convexă
- cupful** conținutul unei cești
- cup grease** (chim, T) unsoare consistentă
- cup-grinding wheel** (mas-un) disc de rectificare / abraziv, în formă de oală, disc-oală de rectificare
- cup-headed nail** (OM) cui cu cap (semi)sferic
- cup holder** (auto) suport frontal
- cup-leather packing** (OM) manșeta de etanșare, din piele
- cup nib bolt** (OM) șurub / bolț cu cap bombat și nas
- cupola** (constr) cupolă, dom; (mat) calotă; (met) cubilou; (nav) turelă
- cupola blower** (met) suflanta cubiloului
- cupola cast iron** (met) fontă de cubilou
- cupola charge** (met) încărcătură de cubilou
- cupola charging** (met) încărcarea cubiloului
- cupola furnace** (met) cubilou; cuptor de cupelație / cu creuzete / cu cupolă
- cupola gas** (met, chim) gaze de cubilou
- cupola hearth** (met) creuzetul cubiloului
- cupola leg** (met, constr) coloana de susținere a cubiloului
- cupola lining** (met) căptușeală a cubiloului
- cupola malleable iron** (met) fontă maleabilă, turnată din cubilou
- cupola mantle** (met) manta de cubilou
- cupola melting** (met) topire în cubilou
- cupola mixture** (met) încărcătură de cubilou, compoziția încărcăturii cubiloului
- cupola operation** (met) funcționarea cubiloului
- cupola receiver** (met) bazin anterior, pentru colectarea fontei la cubilou; antecreuzet
- cupola shaft / stack** (met) cuva cubiloului
- cupola slag** (met) zgură de cubilou
- cupola tender** (met) topitor de cubilou
- cup packing** (OM) manșon, manșetă de etanșare, etanșare cu manșetă, manșon-colier
- cupped** (OM) în formă de cupă
- cupping** (mas-un) ambutisare (și adâncă), curbare transversală, prima etapă la ambutisare adâncă
- cupping die(s)** (mas-un, met) ștanță de tras / de întins
- cupping-ductility value** (TH, mas-un) indice de ambutisare-ductilitate
- cupping machine** (met, metr) aparat de încercat (tabla) la ambutisare
- cupping of tape** (met, ind chim) curbare transversală (a benzii)
- cupping process** (TH) procedeu / operația de ambutisare adâncă
- cupping test** (TH) probă / încercare / test de ambutisare adâncă
- cupping value** (TH) indice de ambutisare
- cup point** (OM) vârf cu con interior
- cupric** (chim) cupric
- cupriferous** (met) de cupru, care conține cupru
- cup screw** (OM) șurub cu suprafața frontală concavă
- cup-shaped hammer** (mas-un) ciocan căpuitor, buterolă (pentru nituire)
- cup spring** (OM) arc-disc, arc-taler
- cup test** (met) test turnat / luat cu lingura
- cup valve** (OM, hidr) supapă cu clopot / cu taler concav
- cup wheel** (mas-un) piatră-oală, disc abraziv în formă de oală
- curatin coater** (ind chim) perdea de acoperire (la tehnologii de aplicare a adezivului)
- curator** custode (de muzeu); (jur) curator, tutore
- curb** (*amer*) (constr) piatră de bordură; (constr) îngrădire a unei gropi de fundație; (mas-un) limitator, opritor, fixator
- curb-ring crane** (mas) macara cu placă învârtitoare / rotitoare
- curd** (alim) coagul, cheag, lapte bătut
- curdle** (alim) a (se) coagula, a (se) covăsi (d. lapte); (met, anat) a se închea (d. sânge)
- curdling** (alim) brânzire, covăsire
- curds** (alim) brânză dulce de vacă
- curdy** (alim, chim) coagulat, încheat, covăsit (d. lapte)
- cure** tratament, remediu; (ind chim, plast) vulcanizare, întărire; condensare, tratare termică; (TH) a condiționa, a vulcaniza, a trata termic, a întări, a usca, a zvânta; (alim) conservare, a conserva, a săra, a afuma; (med) a vindeca
- cured** (alim) maturat; (ind chim) protejat, conservat, vulcanizat

cured meat

cured meat (alim) carne sărată / conservată prin saramură, carne afumată
cured-on solid tyre (auto, ind chim) bandaj masiv fixat pe jantă, prin vulcanizare
cure rate (ind chim, plast) viteză de întărire / de vulcanizare
cured resin (ind chim) rășină întărită
cure time (ind chim) timp de vulcanizare / de întărire
Curie (fiz, metr) (Ci) curie, unitate pentru măsurarea radioactivității
Curie point / temperature (fiz, met) punct / temperatură Curie
curing (alim) maturare; (constr) protejare (a betonului până la întărire); (ind chim) întărire, vulcanizare, conservare, păstrare, tratare
curing agent (alim, ind chim) agent de vulcanizare / de întărire / de reticulare, conservant
curing autoclave (alim, ind chim) autoclavă de vulcanizare
curing bag (alim, ind chim) cameră de vulcanizare
curing by drying (alim, ind chim) conservare / întărire prin uscare
curing cellar (alim) cameră / incintă de sărat / de saramură
curing drum (ind chim, OM) tambur de vulcanizare
curing mould (ind chim, OM) matriță de vulcanizare
curing press (ind chim, mas-un) presă de vulcanizare
curing-type sealings (OM, ind chim) materiale de etanșare, cear polimerizează (ireversibil) prin amestecare, prin expunere la apă / aer
curiosity curiozitate, dorință de a ști; indiscreție; lucru neobișnuit; ciudățenie
curious curios, care vrea să știe; ciudat, neobișnuit, straniu; minuțios, amănunțit, migălos (d. o cercetare)
curium (Cm) (chim) curiu
curl buclă, spirală, colac, undulație; (hidr) vârtej; (mat) rotor (al unui câmp vectorial); (textile, plast) ondulare, a bucla, a răsuci, a (se) ondula, a (se) încreți, a încolăci (d. fire, folii etc.)
curled buclat, ondulat
curl field (mat, fiz) câmp rotațional (turbionar)
curling încrețire, ondulare, răsucire, buclare (d. țesături și semifabricate metalice sau nemetalice subțiri, fire, fibre, molecule)
curling die(s) (met, mas-un) stanță de bordurat / de bercluit tabla
curly ondulat, buclat, vâlurit; fibros
currant (alim) stafidă (neagră), coacăză, agrișă

cursory

currency (ec) monedă a unei țări, etalon monetar, valută, devize de valabilitate, devize, valoare, mijloc de plată, valabilitate, circulație, întrebuințare (a valutei), a intra în uz / circulație, intrat în uz / circulație; comun, răspândit
current curent, uzitat, comun, răspândit; (TH, fiz) curent, curgere, flux, șuvoi; (el) curent (electric), circulant; (nav) curent marin / curent, în curs; (ec) circulant, uzual, curent; mers / curs al evenimentelor
current conductor (el) conductor electric
current efficiency (el) randament al curentului electric; (hidr) randament al trecerii fluidului prin sistemul hidraulic
current examination revizie curentă
current instruction (c, inf) instrucțiune curentă / în curs de execuție
currently (*adv*) (în mod) curent, obișnuit, frecvent; acum, în prezent
current meter (metr, el) aparat de măsurat mărimi electrice
current production (TH, ec) producție curentă
current ratio (metr, el, autom) raport / factor de amplificare de curent; (ec) indice contabil curent
current rating (el) intensitate recomandată pentru un anumit conductor sau configurație electrică
current repair (ec)TH reparație curentă
current-responsive element (el) element / siguranță fuzibil(ă); (el, metr, autom) element activat de curent electric
current revision (TH) revizie curentă
current sensitivity sensibilitate curentă / momentană (a unui aparat); (el) sensibilitate la parametrii rețelei de curent electric
current shock (el) șoc de curent
current shunt (el) derivație de curent, șunt
current-steered (el) comandat prin curent
current transformer (el) transformator de curent
current velocity (hidr) viteză a curentului
curriculum, (pl) curricula (edu) plan de învățământ, programă analitică, orar
curriculum vitae curriculum vitae, scurtă autobiografie, CV
currycomb file pilă rombică
cursive cursiv, italic, (litere) cursive, italice
cursively (*adv*) cu litere cursive
cursor (c) cursor (de localizare a elementelor unei imagini); (OM, el) glisor, cursor
cursorily (*adv*) (în mod) fugitiv, rapid, superficial, în grabă
cursory trecător; accidental; fugitiv, rapid; superficial

cursory test

cursory test (metr) test / încercare în condiții de accelerare (a unui proces)
curt scurt; concis
curtail a tăia, a scurta, a reteza, a restrânge, a reduce; a prescurta (un cuvânt); (ec) a reduce, a micșora (și cheltuieli)
curtailment scurtare, reducere, micșorare
curtail of a lipsi / priva de
curtain (hidr) diafragmă; (fiz) ecran (subțire); (textile) perdea, draperie, cortină; (c, el) folie de ecranare; perdea de fum / ceață
curtain airbag (auto) airbag tip cortină
curtaining (met) (formare de) crustă de lingou, suprapunere / cutare de material (defect la laminare)
curtain net (el, autom) rețea de protecție
curtain wall sheet (met, auto) tablă de caroserie
curtate cycloid (mat) cicloidă scurtată
curt duration overload capacity (TH, mec) capacitate de suprasarcină de scurtă durată
curvature curbură; (auto) viraj; (TH) arc, curbă, cot
curvature radius of wave crests (T) rază de curbura a vârfurilor asperităților
curve (autom, fiz, mec) grafic, diagramă, curbă caracteristică; viraj; (mat) (linie) curbă, curbura, arc (linie în desen); (alim) a bomba (cutii de conserve); (met) a ambutisa, a curba, a (se) bomba, a îndoi; (TH) cot, a (se) arcui, a (se) bolti, a se îndoi, a se curba, a se bomba
curve cut (mas-un) tăietură curbă / după profil
curved (OM, mec) încovoiat, îndoit, curbat, strâmb, arcuit
curved arm (OM) spiță curbă / curbată, braț curb
curved cutfile pilă cu dințare în arc de cerc
curved cutting (mas-un) prelucrare a suprafețelor curbe (prin așchiere)
curved form formă curbă / curbată
curved frame (nav, constr) coastă radială
curved link (OM) culisă în arc de cerc
curved spring washer (OM) șaibă elastică
curved trash-rack (termo) grătar-coș
curved vane (OM, hidr) paletă curbă (la pompe cu limitare a debitului)
curve-fit (mat) determinare a coeficienților unei curbe (polinomiale de ordin n)
curve fitting ajustare a unei curbe empirice
curve-forming rest (mas-un) sanie port-cuțit pentru prelucrat suprafețe profilate
curve gauge (metr) șablon profilat
curve of displacement (nav) curbă a deplasamentului; (mec) curbă de deformății
curve of equal pressure (fiz, hidr, termo) izobară, linie de egală presiune

custom

curve of flotation curbă de plutire / de flotare
curve of fullness (fiz, hidr) curbă de umplere
curvilinear curbiliniu, neliniar, arcuit
curvilinear coordinates (mat, fiz, mec) coordonate sferice
curvilinear motion (mec) mișcare curbilinie
curving (mec, OM) deformăție, încovoieră, curbura, îndoitură, îndoire, curbare
cushion (OM) saltea, pernă, tampon, amortizor; a amortiza, a căptuși, a capitona
cushioned (OM) amortizat, suspendat prin arcuri
cushioned check valve (hidr, OM) supapă de sens unic, cu amortizare
cushioned clamp (OM) colier (metalic) cu căptușeală de amortizare
cushioned motion (mec, OM, TH) mișcare a unui subansamblu cu amortizare / suspendat prin arcuri
cushioned socket (c, electr) suport antivibrator (de componente electronice)
cushion effect (fiz, mec, el) efect de amortizare
cushion feeder (agr, alim, mas-un, ind chim, constr) alimentator vibrator
cushion frame (mec, OM) ramă a pernei de amortizare
cushioning (OM) garnitură elastică, pernă de amortizare; (mec) ciocnire, tamponare, lovire, amortizare
cushioning cylinder (OM) cilindru de amortizare, amortizor (hidraulic sau pneumatic)
cushioning device dispozitiv amortizor
cushioning spring (OM) arc de amortizare / de atenuare
cushion rubber (ind chim, mec) cauciuc spongiu pentru amortizoare
cushion-tyre equipment (auto) anvelopă elastică
cushiony (moale) ca o pernă
cushy comod; ușor, care nu cere efort (d. muncă)
cusp vârf, pisc; (mat) punct de întoarcere / de inflexiune; (nav) promontoriu, cap
cusp of second kind (mat) punct de întoarcere de speța a doua
cutaway diagram (hidr) schemă (hidraulică) cu vedere în secțiuni și conductele de legătură
cutaway symbol (hidr) simbol în secțiune
custodian custode, tutore, paznic
custodianship calitatea sau funcția de custode
custody custodie, grijă, păstrare; arest, închisoare
custom obicei, obișnuință, deprindere; uzanțe, convenții; (ec) clientelă, client, cumpărător, impozit, taxă, plată, comenzi; (nav) uzanță (a unui port); (*adj*) de comandă

customary

customary obișnuit, uzual
customarily (*adv*) (în mod) obișnuit, uzual
customary clause (ec) clauză a uzului / uzanței comercial(e)
custom-built (ec, TH) construit / făcut după comandă specială; (*amer*) comandă la cererea clientului
custom designed (TH) de proiectare / de comandă / de construcție specială, proiectat la comandă
customer (ec, TH) utilizator, consumator, beneficiar, client, cumpărător, abonat
custom-house (ec) vamă
custom-made (ec, TH) făcut de comandă / la comanda clientului
custom of port (ec, nav) vamă / uzanță a unui port
customs (ec) vamă, taxe vamale
customs duty (ec) taxă vamală
custom(s) house (ec) vamă, punct vamal, clădirea vămii
customs union (ec) uniune vamală
cut (ind chim) fracți(un)e (de distilare); (cf) debleu, tranșee, intersecție; săpătură; (mas-un) aşchiere, rectificare, şlefuire, ascuțire, tăiere, retezare, debitare, a aşchia, a freza, a reteza, a decupa, a scurta; (mat) tăietură, secțiune (și printr-o piesă, într-un desen); tăietură, fâgaș; (constr) excavație; clișeu, gravură, formă de ilustrație; eliminare / scurtare a unui text; croială; (met) tăiere (cu flacăra), decupare de tablă (după contur); (fiz, el) a obtura; (el, TH) a opri, a scoate din funcțiune; (inf) a anula, a suprima, a șterge; (TH) a (se) tăia, a reteza, a debita, a croi, a grava, a ciopli, a fasona, a întrerupe, a secționa (și în desen tehnic), a intersecta, a întretăia, a înceta; (agr) a recolta, a strânge, a cosi, a secera; (ec) a reduce (salariu, bani); a restrânge; (*adj*) tăiat, retezat, tuns, cosit, secerat, gravat; reducere, micșorare, scădere; bucată, felie; (textile) croială
cutability (mas-un) capacitate de a fi prelucrat / prin aşchiere, aşchiabilitate
cut across a intersecta, a întretăia
cut adrift (nav) a tăia cablul de ancoră
cutaneous (anat) dermic, cutanat, de piele
cut away a tăia, a reteza, a despărți; tăiat, retezat (cu detașare a bucăților rezultate)
cut-away model model în secțiune
cutaway stern (nav) pupă dreaptă (la bărci)
cutback retezare, scurtare, tăiere; (*amer*) reducere, micșorare
cut back (TH, mas-un) a dilua, a dizolva, a fluidiza; (mas-un) a scurta, a reteza

cut-off length

cut-back a product produs diluat, diluare a unui produs
cut by degrees (mas-un) a tăia în trepte
cut a core (mas-un) a carota
cut down a tăia, a separa (și definitiv); (silv) a doborî / tăia copaci; a reduce din; (agr) a cosi; (ec, TH) a reduce (cheltuieli, prețuri)
cut down incidents (auto, TH) reducerea incidentelor; a reduce incidentele
cut-down milling (mas-un) frezare în sensul avansului
cut down the incidents (auto, TH) a preveni incidentele, a împiedica apariția incidentelor
cut down to (a price) (ec) a determina reducerea (prețului cerut) la
cut edge muchia tăieturii (la table, benzi); (mas-un) muchie tăietoare
cut edge overhang (mec, OM) creastă a muchiei (și la sudură, lipire)
cut glass sticlă şlefuită
cut in a însera (într-un text); (TH) a cupla, a anclanșa, a întrerupe, a se amesteca, a interveni; a interveni în discuție; (auto) a face o triplare periculoasă
cut-in insert; (mas-un) cuplat, cuplare
cut-in loop (autom) punere în circuit a frânării automate
cut-in relay (el) releu de anclanșare
cut-in speed (mec, autom) viteză de cuplare
cut length (TH) lungimea tăieturii
cutlery (alim) tacâmuri, cuțite
cutlery steel (alim, met, mas-un) oțel pentru cuțite (tacâmuri)
cutless fără cusătură, fără întrerupere, fără tăietură (d. materiale, piese etc.)
cotlet (alim) cotlet, antricot (de vițel sau berbec), crochetă (din pește sau carne), bucată mică de carne (pentru o persoană)
cut-meter (mas-un, metr) aparat pentru măsurarea vitezei de aşchiere
cut nipper clește ascuțit
cut(-)off scurtătură, drum drept / scurt; (TH) deconectare, separare, întrerupere; (met, termo) pinten, vatră
cut off (TH, mas-un) a secționa, a separa, a tăia (un material, o legătură electrică, hidrolică etc.), a decupa, a debita, a reteza; a opri (și brusc), a ciopli, a decupla, a deconecta, a rupe, a întrerupe, a închide, a acoperi; a bloca, a izola
cut-off adjustment (met) reglare a punctului de tăiere / a nivelului de limitare
cut of file dantură / tăietură a pilei
cut-off length (metr) lungime de bază de măsurare a profilului (la profilometria suprafeței)

cut-off point

cut-off point punct de frontieră, piatră de hotar; punct de întrerupere (a unui proces)
cut-off point of steam (termo) sfârșit al admisiiei aburului
cut-off region (T, met) zonă de rupere
cut-off relay (el) releu de tăiere / de separare / de întrerupere
cut-off rest (mas-un) sanie transversală, sanie port-cuțit (la un strung revolver)
cut-off size (TH) mărime de rebutare
cut-off slide (mas-un) sanie a port-cuțitului de retezare, sanie transversală
cut-off stand (met) dispozitiv de retezare
cut-off tool (mas-un) cuțit de detașare / de retezare (a piesei din bara din care a fost prelu-crată)
cut-off trench (constr) tranșee de drenare (la fundație); (termo, met) vatră
cut-off valve (OM, hidr) ventil / supapă de închidere
cut-off velocity (fiz) viteză limită
cut-off voltage (el, electr) tensiune anodică critică / de blocare (a unei componente electronice), tensiune de închidere a descărcării, tensiune limită de descărcare (a unui acumulator)
cut-off wavelength (metr) lungime de bază de măsurare a undulației (egală cu lungimea de evaluare) (la profilometria suprafeței)
cut-off wheel (OM) diafragmă de etanșare; (mas-un) disc abraziv subțire (de debitare)
cut oil (chim, T) țitei / ulei emulsionat, țitei / ulei murdar
cut open (mec) a spinteca, a tăia
cut out a tăia, a îndepărta prin tăiere, a separa; a îndepărta, a scoate, a elimina; (el) a scoate din circuit, a deconecta, a întrerupe (curentul); (auto) a depăși, a se opri brusc (d. motor); a aranja; a pregăti dinainte
cut-out (el) întrerupător, disjunct, siguranță cu material fuzibil; (OM) profil, contur, schiță, scobitură, decupare
cut-out board (el) tablou de siguranțe
cut-out by autogenous method (met) tăiere / debitare prin procedeul autogen
cut-out cock (OM, hidr) robinet de închidere / de oprire
cut-out exhaust (met, hidr) supapă / zonă de evacuare
cut out for (TH, OM) potrivit / nimerit / dimensionat pentru, pe măsură cu
cut-out hole (met) orificiu decupat (spre deosebire de orificiul obținut la turnare)
cut-out loop (auto, mas) scoatere din circuit a frânării automate

cutter interference

cut-out relay (el) releu disjunct
cut-out switcher (el, autom) întrerupător acționat de o anumită valoare a vitezei
cut-out the feeding bridge (el, autom) a întrerupe circuitul de alimentare
cut-out valve (met, OM, hidr) vană / ventil / supapă de închidere
cut-over tranziție
cut per tooth on broach radius (OM) supraînălțare pe flancul dintelui
cut rate (amer) (ec) preț redus
cuts (met, plast) îngustări, resturi de tăiere
cut short a scurta (prin tăiere, debitare etc.)
cut size (mas-un, el) mărime de tăiere / de întrerupere
cut smaller a tăia, a micșora (prin tăiere etc.)
cutter fisură transversală; (constr, ind chim) tambur de dezagregare (a bulgărilor etc.); (mas-un) cuțit (de așchiat / de tăiat), sculă așchietoare, freză, frezor, foarfece, filieră, mașină de tăiat hârtie; (met) matriță cu placă de ghidare; filieră, clește, dispozitiv de tăiere (și cu flacăra) / de debitare / de decupare; (nav) cuter, șalupă de vână, vedetă; (inf, c) cuțit (pentru tăierea continuă a hârtiei); (el) cap / dispozitiv de înregistrare electromagnetică a sunetului; (TH) tăietor, care întrerupe
cutter arbor (mas-un, OM) dorn / arbore port-freză
cutter bar (mas-un) dorn port-freză, arbore port-burghiu, bară port-cuțit
cutter bit (mas-un) vârf / tăiș de sculă așchietoare / de burghiu
cutter blade (mas-un) daltă, lamă / muchie tăietoare
cutter block (mas-un, met) cap de frezat / de tăiat; (alim) cilindru de / cu cuțite
cutter-clearance gauge (mas-un) șablon de ascuțit freze
cutter disk (mas-un) cuțit-disc, disc de tăiere (la foarfece cu discuri)
cutter for milling half circles (mas-un) freză profilată, semirotundă
cutter for peripheral milling (mas-un) freză radială, mașină de frezat radial
cutter-grinding machine (mas-un) mașină de ascuțit freze
cutter head (mas-un) cap port-cuțit, cap de frezat, cap port-burghiu
cutter holder (mas-un) port-cuțit, corp de freză (la freze cu cuțite demontabile)
cutter-holder support (mas-un) cap port-cuțite
cutter interference (OM, mas-un) interferență de prelucrare, subțiere (la danturare – defect)

cutter jib

cutter jib (mas-un) braț cu lanț tăietor (și pentru lemne)

cutter mill (mas-un) freză (și de finisat)

cutter of the borer (mas-un) tăiș al burghiului

cutter oil (ind chim) solvent petrolier

cutter plate (mas-un, met) cuțit tăietor, placă tăietoare

cutter setting (mas-un) așezare a frezei în fața piesei de prelucrat

cutter shaft (mas-un) corp al cuțitului (și fără element activ / plăcuță)

cutter slide (mas-un) sanie a capului de frezat / a capului port-freză

cutter spindle (mas-un) arbore port-cuțit

cutter stock (ind chim) solvent petrolier

cutter tooth (mas-un) dinte de așchiere / așchietor (și la freze cu dinți demontabili), dinte de sculă așchietoare

cutter with stem (mas-un) freză cu coadă

cut through (chim) a coroda; (mec, mas-un) a găuri, a perfora, a străpunge; (el) a închide succesiv contactele sau circuitele, a conecta direct

cut-through scurtătură

cut-through resistance (mec, TH) rezistență la așchiere / la penetrare cu o muchie ascuțită

cutting (constr) excavare, săpare, debleiere, debleu, material rezultat din spărturi; (hidr) tăiere prin dragaj; (mas-un) așchiere, filetare, tăiere, așchiere, frezare, fasonare, decupare, debitare, lamă (de cuțit), ascuțit, tăios, care taie / așchiază, de tăiere; (c, el) schimbare bruscă a secvențelor; ~s deșeuuri, resturi (de croire, de la așchiere etc.)

cutting ability (mas-un) capacitate de așchiere / de a fi așchiat / prelucrat priun așchiere

cutting action (mas-un) (procesul / operația de) așchiere

cutting and bending reinforcement (constr) fasonare a armăturii

cutting-and-loading conveyer (mas) transportor cu lanț exterior, pentru tăierea și încărcarea cărbunelui

cutting angle (mas-un) unghi de așchiere; unghi de tăiere (al sculei așchietoare)

cutting attachment (mas-un) dispozitiv (atașabil) de tăiere / așchiere

cutting bed (met) pat de tăiere / debitare

cutting bit (mas-un) tăiș / floare de burghiu

cutting blowpipe / torch (met) arzător / suflai de tăiat, aparat de tăiat oxiacetilenic

cutting by generation (mas-un) procedeu de așchiere prin rulare (la prelucrarea roților dințate, roților cicloidale etc.)

cutting-off tool

cutting capacity / property (mas-un) capacitate de așchiere / de tăiere, productivitate a unei scule așchietoare

cutting chain (mas-un) lanț tăietor

cutting chip (mas-un) așchie

cutting compound (mas-un, T) lichid emulsionat de ungere și răcire la tăiere

cutting die (mas-un) ștanță de decupat

cutting edge (mas-un) muchie așchietoare, unghi de așchiere, tăiș, element activ (la scule etc.), vârș tăietor, lamă (de cuțit, în general)

cutting edge of bit (mas-un) tăiș al cuțitului / al sculei, vârș de burghiu / de sfredel

cutting edge of hard metal (mas-un) tăiș / muchie din material dur (carburi metalice) la cuțit / sculă așchietoare / la vârș de burghiu (și sub formă de acoperiri)

cutting-edge temperature (mas-un) temperatură a tăișului / pe muchia așchietoare a sculei

cutting electrode (met) electrod pentru tăiere cu arc

cutting face (mas-un) lamă / tăiș, suprafață de tăiere / de așchiere

cutting feed (mas-un, met) (viteză de) avans (în procese de așchiere)

cutting flame (met) flacără de tăiat

cutting fluid (mas-un) lichid de tăiere / de răcire (la așchiere); (T) fluid de așchiere/ folosit în procese de așchiere / de tăiere cu jet

cutting force (mas-un) forță de așchiere / de tăiere

cutting height (constr, mas) înălțime de acțiune a brațului excavatorului

cutting-in (TH) cuplare; (mas-un) așchiere interioară

cutting into pieces (mas-un) secționare / tăiere în bucăți

cutting iron daltă tăietoare

cutting knife (mas-un) cuțit de croit / de debitat (tablă)

cutting line (mat) linie de intersecție; linie de tăiere; (inf) linie de sfârșit (de rând)

cutting machine (mas-un) mașină de tăiat bandă de hârtie; mașină de tăiat / de debitat

cutting motion (mas-un) mișcare de așchiere / de lucru, mișcare în cursa activă

cutting-off (TH) închidere, întrerupere, separare (prin tăiere), retezare, debitare

cutting-off the beam (fiz, metr) suprimare a unui fascicul / a unui spot

cutting-off the steam (termo) închidere / oprire a aburului

cutting-off tool (mas-un) cuțit de retezat / de debitat

cutting oil

cutting oil (mas-un, T) lichid pentru răcire și ungere (în procese de aşchiere, debitare, tăiere cu jet)

cutting-on croire

cutting-out decupare

cutting-out machine (mas-un, met, autom, nav) maşină de croit / de debitat după contur

cutting-out press (mas-un) presă de decupat

cutting plier(s) cleşte ascuţit / de tăiat

cutting point (constr) şantier de excavaţii; (mas-un) vârf tăietor, element activ, tăiş (de sculă)

cutting power (mas-un) putere consumată / necesară pentru aşchiere

cutting pressure (mas-un) efort / presiune / apă-sare de aşchiere

cutting resistance (mas-un) efort / presiune de aşchiere, rezistenţă la aşchiere

cutting ring (mas-un) poanson inelar

cutting room (TH, nav, met) cameră de decupaj, sală de montaj

cutting root angle (OM) unghiul conului de picior al dintelui (la dantura conică)

cuttings (mas-un, met) şpan, aşchii

cuttings chute / pit / shoot (mas-un) (jgheab) colector de aşchii

cutting section (mas-un) secţiune tăietoare (la scule)

cutting speed (mas-un) viteză de aşchiere / de tăiere / de debitare

cuttings tray (mas-un) tavă de colectare a aşchiilor

cutting strength (mas-un) rezistenţă la tăiere / la aşchiere

cutting tip (met) bec de tăiat (la tăiere cu flacăra)

cutting tool (mas-un) cuţit (aşchietor), sculă aşchietoare

cutting tool(s) dressing (mas-un) ascuţirea sculelor / sculei aşchietoare

cutting tool durability / life / endurance (mas-un) durabilitatea tăişului (şi între două ascuţiri / aco-periri)

cutting torch (met) flacăra de tăiere, aparat de tăiat oxiacetilenic, arzător / suflai de tăiere

cutting-up decupare

cutting wheel (mas-un) cuţit-roată pentru mortezarea roţilor dinţate sau pentru tăierea benzilor în fâşii

cut to length (met, mas-un) retezare / tăiere a bucăţii / a semifabricatului de o anumită lungime

cut to pieces (TH) a distruge prin sfărâmare / ru-pere în bucăţi

cut up (mas-un) a separa prin tăiere, a debita, a sec-ţiona, a tăia în bucăţi; a distruge; a afecta profund

cycle tyre

cut-up milling (mas-un) frezare în contra avan-sului

cut(-)water (hidr) cumpăna apelor; (nav) sparge-gheaţă; cap amonte al pilei; (nav) muchie a chilei / a etravei, pinten

C-washer (OM) şaibă în C, şaibă secţionată (pentru înlocuire rapidă)

cyanic acid (chim) acid cianic

cyanide (chim) cianură

cyanide hardening (met) călire în baie de săruri de cianură

cyaniding (met) tratament termo-chimic de carbo-nitrurare prin imersare în săruri topite sau ga-zoase, de cianură

cianoacrylate monomer (ind chim) monomer cianoacrilat

cynite (chim) disten

cyanogen (chim) cian

cybernetics cibernetică

cycle ciclu, timp; (OM, mec) bicicletă, ciclu (şi la oboseală), perioadă, proces ciclic; (inf) grup repetabil, de instrucţiuni; ciclic; a itera, a repeta (periodic); a încheia un ciclu de dezvoltare, a trece printr-un ciclu; a merge cu bicicleta / motocicletă

cycle count (autom, el) progresie a unui contor; (inf) numărare a ciclurilor

cycle index (mec, metr) numărător / numărul de cicluri

cycle of annealing (met) ciclu / durată de recoacere

cycle of charges (met, mec) ciclu de încărcări

cycle of operations (TH) ciclu de operaţii / de lucru (şi de prelucrare prin aşchiere)

cycle of stress (mec) alternanţă / ciclu de sar-cină; (OM) ciclu de solicitare / de variaţie a efortului / tensiunii (la solicitare variabilă; la oboseală)

cycle on (auto, TH) a funcţiona în cicluri (d. compresoare etc.)

cycle(s) per second (c/s) (Hz) (metr) perioadă / cicluri pe secundă, frecvenţă

cycle progress (fiz, chim) derulare / desfăşurare a ciclului

cycle rate (mec) rată a ciclurilor

cycle (rate) counter (metr) contor de cicluri, frecvenţmetru

cycle reset (metr) readucere la zero a indicato-rului de cicluri

cycle stress alternation (OM) ciclu alternativ, de solicitare (mod de) alternare ciclică a ten-siunii

cycle through a trece printr-un ciclu, a reveni la un ciclu / la o buclă

cycle tyre (transp) anvelopă de bicicletă

cyclic(al)

cyclic(al) periodic, ciclic
cyclic bond (chim) legătură în ciclu / ciclică / care se repetă (într-un lanț molecular)
cyclic course ciclu, parcursul unui ciclu
cyclic fatigue loading (mec) solicitare ciclică (la oboseală)
cycling speed (hidr, mas-un) viteză de parcurgere a unui ciclu / proces ciclic
cyclic motion mișcare periodică / ciclică
cyclic load (T, OM) sarcină periodică / ciclică
cyclic loading (mec, OM, T) sarcină / încărcare periodică / ciclică
cyclic pneumatic programmer (autom, hidr) programator ciclic pneumatic
cyclic shift (autom) decalaj ciclic, deplasare ciclică
cyclic stabilised conditions (hidr) condiții ciclice, stabilizate
cyclic stress (mec, OM) efort / tensiune (cu evoluție) ciclică / periodică (și la oboseală)
cyclic timer (autom, metr) programator / temporizator ciclic
cyclide (mat) ciclică (d. curbe)
cycling (inf, c, autom) prelucrare ciclică / în buclă, iterare; pendulare; care este ciclică
cycling of gas (met, termo) recirculare a gazelor
cyclogram ciclogramă, înregistrarea unui ciclu (de sarcină / frecvență etc.)
cycloid (mat, OM) cicloidă
cycloidal (mat) cicloidal
cycloidal gear (OM) angrenaj cicloidal
cycloid check (OM) camă cicloidală
cycloid gear(ing) (OM) angrenaj cicloidal
cyclometer (metr) contor de rotații / cicluri
cyclometry (metr) ciclotrie; (cf) măsurare periodică / ciclică
cyclone (alim, ind chim, mediu) ciclon
cyclone collector ciclon de colectare (și la desprăfuire)
cyclone dust catcher (mediu, ind) ciclon pentru acumularea / colectarea prafului
cyclone dust separator (mediu, ind) ciclon pentru separarea prafului
cyclone gas washer (mediu, ind) ciclon pentru spălarea / curățarea gazelor
cyclonic flame (termo) flacără turbionară / în spirală
cyclonic motion (mec, hidr) mișcare ciclonică / în spirală
cyclopaedia enciclopedie
cyclopaedic enciclopedic
cyclotomy diviziunea cercului
cyclotron (fiz) ciclotron, rezonator magnetic
cyclised rubber (plast, ind chim) cauciuc ciclizat

cylinder mill

cyder (alim) cidru
cylinder (auto) cuzinet, (cămașă de) cilindru; (mat) cilindru; (OM) tăvălug, cilindru, tambur, butelie; (c) cilindru al unui disc magnetic
cylinder bearing (OM, T) lagăr cilindric
cylinder body (OM, hidr) partea cilindrică a unei butelii / a unui recipient / a unei pompe / a unui cilindru hidraulic
cylinder bore (OM) alezaj al cilindrului
cylinder boring machine (mas-un) mașină (și specializată) de alezat cilindri, mașină de găurit cilindric
cylinder-brushing machine (mas-un) mașină de periat / lustruit cu cilindri
cylinder cap (OM) capac al buteliei (și de protecție), capac al cilindrului hidraulic
cylinder capacity / displacement (auto, termo) capacitate cilindrică, cilindree
cylinder casing (termo) manta de răcire (și cu apă) a cilindrului / a recipientului
cylinder cover (OM, termo) chiulasă, capac al cilindrului
cylinder covering (OM) acoperire de protecție a unui cilindru, manta (cilindrică)
cylinder cushion (hidr) amortizor (de șocuri) al cilindrului (și pneumatic)
cylinder dryer (alim, ind chim) uscător cilindric / cu valțuri / cu tambur
cylinder duster (alim, ind chim) desprăfuitor cu tambur
cylinder furnace (met) cuptor cilindric / tubular (și la laminoare)
cylinder gap (OM) gol / degajare a(l) cilindrului (și pentru garnituri de etanșare, inele etc.)
cylinder gas (termo, ind chim) gas comprimat / sub presiune / îmbuteliat
cylinder grinder (mas-un) dispozitiv de rectificat cilindri / cilindric
cylinder grinding wheel (mas-un) disc de rectificat, cilindric / inelar
cylinder head (mas, auto) chiulasă / capac al cilindrului; (termo) fund / capăt de recipient / cazan
cylinder head bolt (OM) șurub prizonier în chiulasă
cylinder hone (mas-un) disc de honuit cilindri / cilindric
cylinder honing machine (mas-un) mașină de honuit cilindri / suprafețe cilindrice
cylinder lever (OM) pârghie a cilindrului
cylinder liner (OM, termo) căptușeală / cămașă de cilindru
cylinder mill (alim, ind chim) moară cu valțuri / cu tăvălugi / cu cilindri / cilindrică

cylinder planer

cylinder planer (mas-un) mașină de rabotat suprafețe cilindrice
cylinder plug (OM, hidr) tampon de cilindru
cylinder port (OM, hidr) fereastră / orificiu a cilindrului
cylinder ring (OM, hidr, termo) inel / segment de cilindru
cylinder saver (OM, hidr) dispozitiv antișoc al cilindrului
cylinder saving (OM, hidr) protejarea cilindrului (hidraulic)
cylinder set-up (termo, hidr, OM) grupare / poziționare a cilindrilor
cylinder shoulder (OM) parte superioară / de rezemare a unei butelii / a unui cilindru
cylinder stand (OM, hidr) picior / suport de butelie / de cilindru (și hidraulic)
cylinder surface (OM, hidr, termo) suprafața cilindrului (de obicei cea de lucru)
cylinder valve (OM) robinet de butelie
cylinder volume (OM, hidr, termo) cilindree, volumul interior (util) al cilindrului
cylinder wheel(s) gauge (metr) calibru-roată pentru cilindru
cylinder with cooling flanges (OM, hidr) cilindru cu nervuri / aripioare de răcire
cylindric(al) cilindric
cylindrical ball mill (constr, ind chim) moară cilindrică cu bile
cylindrical bearing (constr) reazem cilindric; (OM) cuzinet / lagăr cilindric
cylindrical bloom (met) lingou rotund
cylindrical boiler-shell (termo) cazan orizontal, cilindric
cylinder bore (OM, hidr) alezaj de cilindru
cylindrical brush perie de curățat țevi
cylindrical bushel grindstone (mas-un) piatră cilindrică, de polizor
cylindrical bushing (OM, T) cuzinet cilindric, bucsă cilindrică
cylindrical caisson (nav, constr) cheson cilindric
cylindrical cam (OM) camă cilindrică
cylindrical cutter (mas-un) freză cilindrică
cylindrical die sinking cutter (mas-un) freză cilindro-frontală, pentru prelucrarea locașurilor de matrițe
cylindrical drill (mas-un) burghiu cilindric
cylindrical drum (OM) tambur cilindric

cylindroid

cylindrical-drum hoist (met) mașină de extracție, cu tobe cilindrice
cylindrical fit (OM) asamblare / ajustaj a(l) corpurilor cilindrice netede
cylindrical gear (OM) angrenaj cilindric
cylindrical gear pair (OM) angrenaj cu roți cilindrice, angrenaj cilindric
cylindrical grinder / grinding machine (mas-un) mașină de rectificat suprafețe cilindrice
cylindrical grinding (mas-un) rectificare cilindrică
cylindrical grinding wheel with recess (mas-un) corp disc abraziv cilindric, cu degajare
cylindrical harmonic (mat) funcție cilindrică
cylindrical hinge (OM) articulație cilindrică
cylindrical liner (OM) cuzinet cilindric, bucsă (cu pereți subțiri)
cylindrical mill (alim, ind chim) moară cilindrică
cylindrical pin (OM) pivot / știft cilindric
cylindrical plug gauge (metr) calibru tampon (cilindric)
cylindrical plug valve (OM, hidr) supapă / ventil cu tijă cilindrică (și la rulmenți)
cylindrical roller (OM) rolă cilindrică
cylindrical roller bearing (OM) rulment (radial sau axial) cu role cilindrice
cylindrical rotary kiln (alim, met) cuptor tubular rotativ
cylindrical screw (OM) șurub cu cap cilindric, șurub cu filet cilindric
cylindrical slide valve (hidr, OM) sertar / plunger tubular
cylindrical spring (OM) arc elicoidal (cilindric)
cylindrical tank (OM, hidr) rezervor cilindric
cylindrical valve (OM, hidr) supapă / vană cilindrică
cylindrical washer (OM) alim, ind chim cilindru spălător
cylindrical waves (fiz) unde cu fronturi cilindrice, coaxiale
cylindrical wheel (OM) roată dințată cilindrică
cylindrical winding înfășurare concentrică / în straturi suprapuse uniforme (și la transformator)
cylindricity (OM) cilindricitate
cylindro-conical-drum hoist (met) mașină de extracție, cu tobă cilindro-conică
cylindroid (mat) cilindroid, cilindru eliptic drept

D

D/A (electr, autom) digital-analog

dab atingere; murdărire; tamponare (cu un burete etc.); picătură, bucătică, strat subțire aplicat, pată (de vopsea), împrăscătură (cu noroi, ulei etc., în sens nedorit); lovitură ușoară; (*fam*) expert, meșter; (*iht*) cambulă; a atinge (ușor), a lovi ușor; a tampona, a șterge prin tamponare (cu un burete etc.); a întinde, a aplica, a acoperi cu un strat subțire

dabbed spout (met) gură căptușită (la cuptoare)

dabber tampon; (met) cui de turnătorie

dabbering / dabbling tamponare

dabble a (se) stropi, a (se) înmuia

dabby umed, jilav; slinos

dactyl (metr) dactil

dactylic (metr) dactilic

dado (constr) soclu, pedestal

daedal ingenios; complicat, încurcat

dag (ind chim) pulbere de grafit

dagger function (inf) funcție logica NU-SAUA (NOR), funcție Pierce

daily zilnic, cotidian, de fiecare zi; obișnuit; (ziar) cotidian

daily average production (ec, TH) producție medie zilnică

daily chart diagramă zilnică

daily consumption (ec, TH) consum zilnic

daily delivery capacity (ec, TH) capacitate de producție zilnică

daily flow (ec, TH) producție zilnică (în flux continuu)

daily mean (ec, TH) medie zilnică

daily output (ec, TH) producție zilnică

daily paper ziar, cotidian

daily production (ec, TH) producție zilnică

daily report raport zilnic, jurnal

daily returns (ec) câstig pe zi

daily storage (ec) înmagazinare / acumulare zilnică

dairy (agr, alim) fermă de lapte, lactărie

dairy cattle (agr) vaci de lapte

dairy factory / plant (alim) fabrică de prelucrare a laptelui / de produse lactate

dairy farm (agr) fermă (de vaci) de lapte

dairyman (agr) lucrător la o fermă de lapte

daytime running light (auto) lumină de zi

dairy products (alim) produse lactate

dais (constr) podium, estradă; (edu) catedră

dalton (metr) unitate de măsură pentru masă: 1 dalton = $1,66053 \cdot 10^{-27}$ kg

dam (constr) baraj, dig, stavilă cu clapete, stăvilă, batardou, îndiguire, prag (de bazin); a stăvili, a zăgăzui, a îndigui, a împiedica; (TH) a frâna, a închide, a bara, a opri, a reține

damage (constr) degradare (a construcției); (ec) pierdere, daună, pagubă, lezare; (TH) avarie, avariere, defect(are), cădere (a unui utilaj etc.), deteriorare, pană, stricăciune; (TH) a deteriora, a defecta, a avaria, a strica, a cădea, a distruge (și parțial)

damage assesment (ec, TH) estimare a pierderilor, a cheltuielilor de reparație sau/și înlocuire

damage control (nav) control de avarie, serviciu de siguranță a navei

damaged (auto, TH) avariat; deteriorat, scos din funcțiune (nedorit) stricat; păgubit; discreditat

damaged component (OM, T) piesă / componentă deteriorată / distrusă

damage effect (med) leziune; efect al avariei / defectării / distrugerii

damage repairs (TH) depanare, repararea stricăciunilor / avariei

damage report (TH) raport de avarie

damage survey (TH) expertiză a avariei / distrugerii

damage tolerance (TH) capacitatea de a rezista la distrugere o anumită perioadă de timp (d. o mașină, utilaj etc.)

damage threshold (TH) prag de deteriorare (stare, parametri peste care sistemul este considerat avariat / stricat)

damaging action / effect (med) leziune; (procesul de) defectare, acțiunea / efectul deteriorării

Damascus / damask steel (met) oțel de Damasc (și ca rețetă)

damascene steel (met) oțel de Damasc

damask (textile) (țesătură de)damasc; (met) oțel de Damasc, a da o culoare închisă oțelului (prin tratament)

damask steel (met) oțel de Damasc

Dammar resin (plast) rășină dammar

damn a condamna; a critica; a considera fără valoare

damp (el, autom) atenuare, amortizare; gaz de mină; (TH) amortizare; umezeală, umiditate, igrasie; descurajare; tristețe; ud, umed, jilav; glacial; (*fig*) rece; (hidr) a umezi, a umecta, a stropi, a uda, a înmuia; a stinge (focul); (met) a frâna / a atenua / a reduce mersul unui furnal; a înăbuși (un foc, un sunet etc.); a opri vibrațiile, a amortiza, a slăbi (presiunea); (*fig*) a descuraja, a potoli (elanul etc.), a deprima

damp air

damp air aer umed; (hidr) aer (coprimat) prin amortizor pneumatic
damp and dust proof rezistent la umiditate și etanș la praf
damp course (materiale) hidroizolator
damp down a face mai mic, a stinge (d. foc); (mec, autom, metr) a atenua, a amortiza (parțial) (oscilații, vibrații)
damped (autom, mec) amortizat, aperiodic; umezit, înăbușit (și un foc); atenuat
damped oscillation (autom, el, mec) oscilație amortizată / atenuată
damped wave (fiz, mec) undă amortizată
dampener (autom, el, mec) amortizor, atenuator; (alim, ind chim, constr) dispozitiv de umezire
dampening (alim, ind chim, constr) umezire
dampening stretch (alim, ind chim, constr) alungire la umezire
dampening unit (alim, ind chim, constr) aparat de umezit
damper (auto) amortizor; (constr) amortizor de zgomot; (el) atenuator; (OM) amortizor, clapetă; (met) registru de coș / fum, șuber; (el, c) surdină; (TH) amortizor, umezitor; (termo) intrare / vană de aer (de combustie); (met) registru de ventilație / de coș; (termo) dispozitiv de climatizare; domeniu, sferă
damper device (mec, autom, el) dispozitiv de atenuare / amortizare
dampening (mec, autom, el) reglare a amortizării / la amortizare
damp loss (OM, hidr) pierdere de presiune statică într-un fluid curgând printr-un amortizor; (autom) pierdere prin atenuare, amortizare
damp plate (OM) placă de amortizor, șuber, clapetă
damp rod (OM) tijă de ridicare
damp ventilation (OM) robinet de ventilație
damp weight (mec) contragreutate (la sistem de amortizare)
damp heat test (metr, termo) încercare în căldură umedă
damping (autom, mec) amortizare, atenuare; umezire, umezire, înmuiere; (fiz) evaporare, volatilizare, aburire
damping action efect / acțiune de ștrangulare / amortizare / atenuare
damping area (OM, mec) suprafață de amortizare
damping behaviour (mec, autom, metr) comportare tip amortizor
damping capacity (mec, autom, metr, el) capacitate de amortizare
damping chuck (mas-un, mec) mandrină de strângere, cu amortizare

danger light

damping coefficient (mec, autom, metr) factor / constantă de atenuare / de amortizare
damping down tower (met) turn de stingere a coesului
damping effect (mec, autom, metr) efect de amortizare / atenuare
damping element (mec, autom, metr) atenuator, element amortizor
damping factor (autom, el, metr) factor / coeficient de amortizare / atenuare
damping friction (OM, T) frecare care are ca efect amortizarea / atenuarea
damping gyro regulator (autom, mec) atenuator / regulator pentru mișcări giratorii
damping period / time (metr, autom, mec) perioadă / timp de liniștire (a indicatorului unui aparat de măsurat, prin atenuare, amortizare a oscilațiilor); timp de stingere (a unei oscilații)
damping pressure (hidr) presiune de amortizare
damping ratio (metr, autom, mec) raport / increment de amortizare
damping resistance (el) rezistență de amortizare / atenuare; (mas) rezistență de frânare / de amortizare
damping rolls (constr, alim, ind chim) cilindri de umezire
damping spring (el) arc / resort de amortizare; (mec) amortizor cu arc
damping test probă / încercare la tenacitate / la amortizare (d. materiale)
dampness umiditate, umezeală; igrasie
dampness of walls (constr) igrasie pe perete
damp off (agr, bot) a putrezi (din cauza umidității) (d. plante); a stinge (un foc)
damp-proof (OM) etanș la pătrunderea umidității cu capacitate de amortizare; (TH) rezistent la umiditate
damp-proofing (mec, constr) etanșare la umiditate / la igrasie
dam stone (met) prag (de furnal)
dampy umed, jilav; (met) necopt, brut
dancer roll(s) (met) role de reglare (la agregate de decapare), regulator de întindere a benzii / foliei
dander (met) zgură; (*fam*) supărare, mânie, indignare
danger pericol, primejdie
danger alarm (TH) instalație de alarmă / de semnalizare a pericolului
danger arrow (el) săgeată avertizoare pentru înaltă tensiune / paratrăsnet
danger dose (med, fiz) doză periculoasă (și de radiații)
danger light (TH) semnal optic de pericol

danger of breaking

danger of breaking (mec, TH) pericol de spargere / de rupere
danger of slagging (met) pericol de formare a zgurii
dangerous (*adj*) periculos, primejdios, riscant
dangerous goods mărfuri periculoase
dangerously (*adv*) (în mod) periculos, riscant
dangerous oils (ind chim, T) produse ușor inflamabile
dangerous section (mec, chim, TH) secțiune periculoasă
dangle a (se) legăna, a (se) bălăbăni, a atârna, a fi spânzurat / agățat; a ademeni
dank umed și rece
dant (met) cărbune de calitate inferioară
dapping die blocks (mas-un) cub cu calote pentru ambutisare (la matrițe)
dare a cuteza, a avea curaj; a se aventura, a risca
daring îndrăzneț, cutezător, care îndrăznește / riscă; temerar; riscat; îndrăzneală, cutezanță
dark (fiz) obscuritate, umbră, negru, întuneric; ascuns, obscur, neclar
dark adaptation (anat) adaptare a irisului și retinei pentru vizibilitate
dark annealing (met) recoacerea neagră / până la negru
darken a (se) întuneca, a face obscur (sensul unui text); a eclipsa, a umbri
darkening of glass (ind chim) opacizare a sticlei
dark heat (fiz, termo) căldură iradiată de regiunea invizibilă / infraroșie a spectrului
darkish (cam) întunecos / întunecat
darkness întuneric, obscuritate; culoare închisă; ignoranță; caracter ascuns / secret
dark petroleum oils (ind chim) produse petroliere negre / închise la culoare
dark purple violet închis
dark-red heat (met, termo) incandescență la roșu închis
dark-red heating (met) încălzire până la incandescență la roșu închis
dark yellow galben închis
darn țesătură, cârpitură; a țese, a stopa; a cârpi, a drege
darning needle (textile) ac de stopat
dash izbucnire, țâșnire; picătură; clipocit, plescăit (al apei); pată de culoare; mișcare bruscă; atac, năvală; pic, strop; (alim) deget (de vin etc.); avânt; vioiciune; aparență strălucită; cursă scurtă; (*gram*) (în punctuație) liniuță de despărțire (auto) separație între motor și locul de conducere, tăblie de motor; (constr) grindă; (met, mec) ciocnire, șoc, izbire, izbitură, ciocănire, lovitură, șoc; (OM) mâner, coadă de

data base

ciocan; (met) aerisire a locului de muncă în subteran sau în hale cu praf și noxe; linie (de dialog, în text); a lovi, a izbi, a arunca, a lansa, a scoate, a țâșni; (*fig*) a distruge (un plan), a descuraja; a sublinia; a fugi, a alerga, a goni; a se ivi pe neașteptate; a azvârli cu putere; a sparge, a zdrobi; a înlătura rapid; (*fig.*) a nărui (speranțe); a stropi, a împrășca; a amesteca cu apă, a dilua; ~ (**off**) a scrie în mare grabă; a da buzna; a se precipita; a se prăvăli; a intra cu forța; ~ **to pieces** a sparge (în) bucăți; (*adv*) **at a / one** ~ dintr-o dată
dash against a se năpusti asupra; a se ciocni de
dashboard (auto) tablou de bord
dashboard light (auto) lumina tabloului de bord
dash control (mas, TH) comandă prin butoane
dash-dot (line) (linie) linie-punct
dash down a coborî val-vârtej
dashed striat, punctat; întreruptă, punctată (d. linii); stropit, împrășcat; zdrobit
dashed-spring washer (OM) rondelă elastică, de oțel (ca o spiră de arc)
dash in a da buzna
dashing energic, hotărât, activ
dashing rule regulă de hașurare
dashpot (auto) amortizor pneumatic sau hidraulic; (el) atenuator; (OM) cilindru de frână, pernă de aer, amortizor, amortizor / tampon pneumatic / cu aer, orificiu de evacuare a fluidului la capăt de cursă (la cilindri hidraulici)
dashpot action (OM, hidr) amortizare hidraulică
dashpot piston (OM) piston de amortizor
dashpot-type shock absorber (OM, hidr) amortizor hidraulic
dash shield (auto, termo) tăblie de motor
dash to a spray (TH, T) pulverizare / barbotaj sub presiune
data, datum date, informații (primare), indicii, indicații; caracteristici tehnice; valori caracteristice; parametri; documente de bază
data acquisition / capture (inf) colectare / achiziție (culegere, prelucrare parțială și înregistrare) de date
data acquisition system (inf, metr) sistem de colectare / achiziție de date
data address (inf) adresă cu / pentru date
data analysis (inf) analiză / procesare a datelor
data bank (inf) bancă / mulțime de date dintr-un domeniu definit, stocate organizat, ansamblu de fișiere înrudite, cu date dintr-un anumit domeniu
data base (inf) bază / mulțime de date, organizată, referitoare la un set anumit de aplicații, ansamblu de date organizate pentru utilizare în aplicații distincte

data base management system**datum level**

data base management system (c, inf) sistem de gestiune a bazelor de date
data block (c, inf) bloc de date, zonă a unui program care concentrează datele utilizate în acesta
data capture (metr, inf, autom, TH) colectare sistematică a datelor
data carrier (c) suport de informații
data collection (inf, TH, ec) colectare a datelor (într-un punct central)
data comparator (inf) bloc de comparare a datelor
data compression (c, inf) comprimare a datelor, codificare a informației pe baza frecvenței de apariție a simbolurilor unui alfabet
data consistency (mat, c) consistență / corectitudine a datelor
data conversion (c, inf) conversie / transformare a formei de reprezentare a datelor
data dictionary (c, inf) dicționar / tabel de corespondență și descriere a datelor
data display / presentation (inf) afișare a datelor
data dump (c) pierdere la transferul informațiilor (între memorii)
data file (inf) fișier de date, mulțime de date utilizate într-o anumită aplicație
data gathering (inf, TH, ec) colectare a datelor
data handling (inf) prelucrare / procesare a datelor / informațiilor
data hold (inf) reținere / memorare / stocare a datelor
data input / output unit (inf) dispozitiv de colectare și transmitere a datelor
data integration (inf) comasarea datelor din mai multe surse într-un singur fișier
data integrity (c, inf) integritate a datelor, protecție a datelor față de defectarea echipamentelor sau programelor
data link system (c, inf) sistem de transmitere a datelor
data logging (autom, inf) colectare / achiziție / înregistrare de date în timp real
datamation (autom, inf) prelucrare automată a datelor
data name (inf) nume al datei, caracter(e) de identificare a(le) unei date
data of welding (met) regim de sudare
data plate (TH) tăbliță / plăcuță cu date tehnice principale; placă de timbru
data preparation (c, inf) pregătire / înregistrare pe un suport de informații, a datelor
data processing (inf) prelucrare a datelor / informațiilor
data processor (c) unitate centrală a unui calculator, instalație pentru prelucrarea informației, procesor

data recorder (inf, autom, TH) înregistrator de informații / de date
data recovery (c) înregistrare / recuperare a datelor
data-sensitive fault (TH) defecțiune pusă în evidență de date / înregistrări
data separation (inf) triere de informații (și automată)
data sheet scurtă autobiografie; (inf) caiet de sarcini, foaie de date (cu proprietăți pentru materiale, cu parametri pentru mașini, utilaje etc.)
data simulation (mat, inf) simularea comportării unor modele pe baza datelor statistice
data smoothing (mat, inf) procedură matematică de transformare a unei mulțimi de puncte disperse într-o curbă
data storage (inf) înmagazinare de informații, memorare de date
data transfer (c, inf) transfer de date (sub program specializat)
data transmission chain linie de comunicație, lanț de transmisie a datelor
data transmitter (inf, autom, ec) terminal pentru transmiterea datelor, transmițător de date
data type (inf) tip de date, mulțime de date unitate din punctul de vedere al informației reprezentate
date dată (calendaristică), perioadă, termen, întâlnire, întrevvedere; (alim, bot) curmală, curmal; întâlnire, invitație
date of delivery (ec) dată / termen de livrare
date of grant / of patent dată a brevetării / a publicării unei invenții (brevetare)
date stamp ștampilă cu dată, compostor
dating (fiz, metr) datare, determinare a vârstei (rocilor)
datum, (pl) data punct de referință (autom) dată, informație; (hidr) cotă / nivel inițial(ă) / convențional(ă); (mat) punct de origine al unui sistem de coordonate; (metr) informație de măsurare, rezultat al măsurării; (TH) bază de referință (pentru toleranțe); dată (a unei probleme); (pl) date, fapte
datum deck (nav) punte de compartimentare / la nivelul liniei de plutire
datum dimensioning (OM, mas-un) cotare cu baze de referință
datum error (autom, metr) eroare inițială (a unui aparat de măsurat; eroare a rezultatului măsurării, eroare a informației de măsurare
datum level plan de comparație / de bază / de referință, nivel convențional; (hidr) nivel de referință / inițial; (TH) suprafață de bază / de referință / de cotare

datum line

datum line (OM) linie de referință, nivel convențional, axa neutră
datum plane orizont absolut, plan de bază / de referință, nivel de bază / de referință
datum point punct de referință / de reper
datum surface (TH) suprafață de referință
daub (met) material pentru vatra cuptorului, căptușire a vetrei cuptorului; (constr) tencuială, a tencui, a unge, a mânji, a vopsi, a murdări, a împroșca, a mângăli; desen prost, mângălitură
daubing (met) acoperire cu material refractar
daunt a descuraja, a speria, a intimida; a îmblânzi
dawn zori
dawsonite (minrl) mineral din carbonat de aluminiu și sodiu
day zi; viață, perioadă, epocă
day book jurnal zilnic; (ec) registru (și de facturi)
day labourer (ec) muncitor cu ziua, zilier
daylight (fiz) lumina zilei / naturală; (met, mas-un) trecere sub presă, înălțime utilă maximă între masa și cursorul unei prese hidraulice
daylong de o zi întreagă, toată ziua
day-night effect efect diurn
day off zi de repaus, zi de odihnă
day output (ec) producție zilnică
day rate (ec) salariu zilnic / plătit cu ziua
day shift schimb de zi
day-to-day de zi cu zi, zilnic
day work lucru cu ziua / în regie
daywork rate (ec) cost / valoare de regie
dazzle (auto) a deranja (și d. luminile autovehiculului)
deactivation (chim) dezactivare
deactivator (chim) agent / substanță) dezactivant(ă), dezactivator
dead mort; paralizat; amorțit; lipsit de zgomot / de viață; liniștit; (*fig*) insensibil; surd; (bot) veșted, uscat(d. flori); șters, fără strălucire(d. culori); stins(d. un foc, un semnal, un sentiment etc.); învechit, perimat (d. obiceiuri); absolut, deplin; (ec) mort, inactiv (d. capital); care nu s-a putut preda(d. scrisori); (*adv*) absolut, deplin, prost, hotărât; (TH) inactiv, stricat, care nu funcționează, care nu mai este bun / utilizabil, neaerisit (d. aer); monoton, neinteresant, plictisitor; (el, electr) fără curent / tensiune, neîncărcat, întrerupt, deconectat; (agr) arid, sterp (d. sol); **in the ~ hours, in the ~ of night** în toial nopții; **on the ~** categoric; ~ **sure** absolut sigur; ~ against împotriva; dead against (nav) drept în față (d. vânt)
dead abutment (constr, mec, OM) suport / reazem fix

dead-enginestart

dead angle unghi mort (la un utilaj, o armă, o macara etc.)
dead-annealing (met) recoacere completă / totală
dead axle (mas, OM) osie fixă / alergătoare / legată rigid de sasiu; (TH) ax purtător
dead band (autom, metr) intervalul de variație a unei mărimi pentru care aparatul (de măsură sau control) nu reacționează
dead-beat aperiodic (d. un semnal, un proces)
dead-beat oscillations (mec) oscilații amortizate
dead-bold (OM, mas-un) opritor, dispozitiv de oprire
dead-burn (met, chim) a arde total
dead-burning (met, ind chim) ardere excesivă, prăjire totală (a minereurilor)
dead-burnt limestone (met, chim) var stins
dead-centre (DC) (auto, mas) punct mort; (mas-un) vârf fix / imobil / al păpușii mobile (la strung)
dead-centre / (hand tool) lathe (mas-un) strung de banc, cu ambele vârfuri fixe (cu acționare manuală)
dead-centre position (mas, termo) poziție în punctul mort
dead-centre puller (mas-un) roată pentru rotirea piesei de rectificat, așezate între vârfuri
dead certainty siguranță deplină
dead-cold chilling (met) călire (prin răcire rapidă)
dead-drawn wire (met) sârmă trefilată
dead drum (TH, OM) toba / tambur inactiv(ă)
dead-earth (el) legătură la pământ perfectă
dead-en (met) a mătui, a pasiva, a pasiviza; (TH) a deconecta, a stabili, a amortiza, a astupa, a înăbuși / atenua / amortiza (zgomote, o lovitură etc.), a micșora (viteza), a diminua (o sarcină etc.)
dead-end, dead end (TH) fundătură, impas; (cf) linie moartă / închisă; (el, mas) capăt orb / mort, capăt fix al cablului
dead-end anchor / clamp (OM; el) clamă de ancorare
dead-end shut-off (hidr, termo) scurgere la valva / supapa de control (la închidere)
dead-end tie (constr, nav) legătură / capăt de ancorare; (el) legătură de capăt / terminală
dead-end trap (termo) separator de lichid la aspirație
dead-end winding (OM, el) spiră în gol / moartă / de capăt (la bobine și arcuri elicoidale)
deadeners surdină
dead-engine (mas, TH) motor oprit / stins (și un sens nedorit)
dead-enginestart (auto, termo) start / pornire cu motorul oprit la rece

deadening	dead zone
<p>deadening matisare (d. hârtie, sticlă etc.)</p> <p>dead eye (nav) cap de berbec</p> <p>dead finish suprafață mată (d. hârtie, sticlă etc.)</p> <p>dead(-)flat (nav) cuplu maestru, coastă de maestru; neted, plan, plat</p> <p>dead flow (hidr) curgere staționară</p> <p>dead-full annealing (met) recoacere completă</p> <p>dead-ground (el) legătură la pământ perfectă</p> <p>dead-hard steel (met) oțel foarte dur (și până în miez)</p> <p>dead-head (auto) cursă fără pasageri; (met) mase-lotă / adaos de turnare; (nav) baba (și de lemn), bolard, geamandură de lemn, căpățână de ancoră</p> <p>dead market (ec) piață săracă / inactivă</p> <p>deadhead pressure (hidr) presiune blocată, presiune de ieșire, corespunzătoare unui debit de ieșire nul</p> <p>dead-joint (OM) îmbinare fixă / rigidă</p> <p>dead letter scrisoare care nu ajunge la destinație (din cauza adresei greșite)</p> <p>dead-level (mas, hidr) nivel constant; (TH) nivel de bază</p> <p>dead-line, deadline limită, hotar; (ec) termen (și final), margine; (el) linie neutră</p> <p>dead load (constr, hidr) greutate proprie, sarcină permanentă / datorită propriei mase / greutatei; (mec, TH) sarcină statică / constantă, încărcare / îngreunare prin greutate proprie / moartă</p> <p>dead-load stress (mec) tensiune cauzată de greutatea proprie</p> <p>deadlock (inf, TH) blocare / oprire definitivă / totală, situație în care un proces așteaptă un eveniment care nu se va produce niciodată; impas, punct mort</p> <p>deadman (nav) stâlp de ancorare</p> <p>deadman's brake (auto, mas-un) dispozitiv de siguranță / de frână care oprește un vehicul sau o presă dacă piciorul operatorului nu este pe pedală</p> <p>deadman's handle (mas, TH) buton / pârghie pe care operatorul trebuie să țină apăsat pentru ca utilajul să funcționeze</p> <p>dead-melt (met) șarjă / topitură calmată</p> <p>dead-melted steel (met) oțel calmat</p> <p>dead-melting (met) șarjă / topitură calmată</p> <p>dead-mild steel (met) oțel moale</p> <p>dead-mould (met) formă pierdută</p> <p>dead-mould casting (met) piese turnate în formă, turnare în formă</p> <p>deadness absență; lăncezeală; (ec) stagnare (a afacerilor)</p> <p>deadness to apatie la, indiferență față de</p> <p>dead-oil volume (auto, termo, T) cantitate / volum de ulei rezidual, cantitate de ulei din car-</p>	<p>terul unui compresor ermetic, al cărui nivel este prea scăzut pentru circulația normală a uleiului și lubrifierea compresorului în funcționare</p> <p>dead-point / position (termo) punct mort</p> <p>dead-pulley (OM) roată de curea, liberă (pe arbore), roată alergătoare</p> <p>dead reckoning (ec) calcul, estimare; (nav) estimă; presupunere, bănuială</p> <p>dead roasted (met, chim) ars / prăjit complet / total</p> <p>dead roasting (met) recoacere totală; (ind chim, mediu) ardere completă</p> <p>dead room (fiz, metr) cameră anecoidă (fără vibrații)</p> <p>deads steril</p> <p>dead slow foarte încet (la mașini) (în sens nedorit, fără a ști cauza)</p> <p>dead smooth cut (mas-un) dințare dublu fină</p> <p>dead smooth file pilă dublu fină</p> <p>dead-soaking pit (met) cuptor adânc, neîncălzit / nepregătit de lucru</p> <p>dead-soft (met) foarte moale (d. aliaje metalice)</p> <p>dead-soft annealing (met) recoacere (de înmuierare) completă</p> <p>dead-soft-mild steel (met) oțel foarte moale / cu conținut redus de carbon</p> <p>dead-soft temper (met) recoacere finală (la table de oțel), recoacere totală</p> <p>dead sound (TH) zgomot surd</p> <p>deadspace (mas) spațiu vătămător / periculos / toxic; (mas-un) spațiu mort (în care nu au acces sculele mașinii, căruciorul macaralei etc.)</p> <p>dead steel (met) oțel calmat</p> <p>dead stroke (mas-un) cursă moartă / în gol</p> <p>dead(-)time (TH) timp mort; (autom) timp de răspuns (între momentul efectuării comenzii și realizarea ei), timp separator</p> <p>dead true foarte precis</p> <p>dead twist (mec) torsiune echilibrată</p> <p>dead wall (constr) calcan, perete fără deschideri</p> <p>dead-weight (auto, cf) greutate moartă / proprie / netă / fără încărcătură, dară; (metr) tară; (nav) capacitate brută / totală de transport / de încărcare</p> <p>dead-weight brake (OM) frână cu contragreutate</p> <p>dead-weight safety valve (hidr, OM) supapă de siguranță, cu contragreutate aplicată direct</p> <p>dead wind (nav) vânt contrar / din prova</p> <p>dead-work (cf) rocă sterilă (pentru rambleu); (nav) operă moartă</p> <p>dead zero (autom, metr) punct zero perfect</p> <p>dead zone (autom, metr) zonă moartă / de insensibilitate; (el) unghi mort, zonă moartă; (mas)</p>

de(-)aerater

zonă moartă / fără acces / de stagnare, pungă de aer de stagnare, deaerator-răsuflator al motorului, ventil de aerisire

de(-)aerater (met, ind, termo, alim) dispozitiv de degazare / de purjare

deaering (alim, termo) dezaerare / scoatere a gazului (aer, oxigen, dioxid de carbon etc.) dintr-un lichid sau dintr-un solid (de exemplu, din apa din boiler sau din mâncare)

deaering auger (mas-un) presă cu vid

deafen a asurzi; a înăbuși / amortiza (un zgomot, sunete); (constr, fiz) a izola de zgomot (d. un perete)

deafener (OM) amortizor

deafening asurzitor

deal (constr) pardoseală, dușumea; (ec) afacere, tranzacție; (silv) de pin, de brad, scândură de pin / brad; a împărți, a distribui, a da, a administra; a trata despre; mod de a trata, comportare, conduită; o mulțime de, o grămadă de; comportament necinstit

dealable cu care se poate discuta / trata; maleabil, înțelegător

dealer (ec) comerciant, furnizor, negustor, distribuitor, angrosist

dealer (delivering materials) (ec) furnizor, distribuitor, negustor (mai rar)

dealer's brand (ec) marcă comercială (a distribuitorului)

deal in (ec) a face comerț cu, a intra în comerțul cu

dealing comportare, atitudine; (ec) distribuire, împărțire

dealings (ec) tranzacții, legături comerciale

deallocate (TH) a defaecta

deal out a repartiza, a distribui; a împărți

deal with (ec) a avea legături comerciale cu, a face afaceri cu; a se ocupa de, a trata despre, a fi vorba despre

dear (*fig*) scump, costisitor

dear-bought care a costat mult

de-ashing (termo, ind chim) evacuare a cenușii

death duty (jur) taxă de moștenire

death trap (TH) loc deosebit de periculos

debark (nav) a debarca, a descărca (mărfuri, de pe un vas)

debarkation (nav) debarcare

debarment from (TH) interdicere de a; (jur) excluderea de a beneficia de anumite posesiuni, drepturi sau practici; (pol, jur) interdicere de a deține o funcție publică

debarras a scăpa, a scoate din dificultate

debarred (jur) exclus; (TH) interzis

debase (ec) a devaloriza, a depreci; a corupe; a înjosi; a degrada

decalcify

debasement devalorizare, depreciere; corupție; degradare

debatable discutabil, controversat, disputat

debate dezbateri, polemică, controversă; a dezbate, a discuta, a polemiza; a se gândi

debater participant la discuții

debenture (ec) obligațiune, titlu de creanță

debility debilitate, slăbiciune, slăbire

debit (ec) debit, a debita

debrief a chestiona, a asculta un raport, a examina în paralel, a interoga, a face un interogatoriu încrucișat

debris, débris (chim) reziduuri de substanțe organice; (hidr) materiale / particule solide purtate de curent, grohotiș; (met) sfărâmaturi, spărturi, deșeuri; (T) particulă / particule de uzură

debt (ec) datorie, debit, datornic; a avea datorii; **in** ~ cu datorii; **out of** ~ fără datorii

debtee (ec) creditor

debtless (ec) fără datorii

debtor (ec) debitor, datornic

debts (ec) datorii, debite

debug (TH) a corija, a pune la punct, a corecta, a depana; (c, inf) a localiza și corecta erori de programare

debugging (TH, autom) corecție, punere la punct, depanare; (c, inf) proces de detectare și remediere a inadvertențelor în soft

debunching (fiz) degрупare, defocalizare, deconcentrare, tendință de împrăștiere a electronilor (și în tuburi electronice)

debunk a dezvălui; a arăta în adevărata sa lumină, a coborî de pe pedestal; a prezenta (o persoană etc.); a demasca (un șarlatan)

deburr (mas-un) a elimina bavuri, muchii ascuțite, așchii (și din alezaje) (de obicei cu scule abrazive); (met) a debavura

deburring (met, plast) debavurare (fără a specifica procedeul)

deburring machine (mas-un, met) mașină de debavurat și de montat

decadal alcătuit din zece (elemente); care are loc o dată la zece ani

decade deceniu; (autom) decadă

decadence, decadency decădere, decadență

decadent oscillation (autom) oscilație atenuată

decade scaler (autom) dispozitiv care reduce semnalele de intrare în raport de 10 la 1

decagon (mat) decagon, decagonal

decagram(me) (metr) unitate de măsură pentru masă, decagram: 1 dag = 10 g

decahedral (geom) decaedric

decahedron (geom) decaedru

decalcify (chim) a decalcifica, a decalcifica

decalescence

decalescence (met) înnegrirea / întunecarea unui aliaj după o transformare de fază, decalescență
decalibration (hidr) modificare a limitelor de presiune admise; (metr, autom) decalibrare (a unui aparat de măsură)
decalitre, decaliter (metr) decalitr: 1 dal = 10 l
decane (edu, univ) decan
decant (alim, hidr, ind chim) a (se) depune, a (se) decanta (și vin), a turna încet, a filtra, a strecura, a transvaza, a clarifica
decantation (alim, hidr, ind chim, mediu) decantare, filtrare
decantation basin (alim, hidr, ind chim) bazin de decantare
decantation tank (alim, hidr, ind chim) cuvă de decantare
decanter (alim, hidr, ind chim) decantor, aparat de distilat
decanting (alim, hidr, ind chim) decantare
decanting bottle (alim, hidr, ind chim) flacon / sticlă / balon de decantare (și în laborator)
decanting cylinder (OM, alim, hidr, ind chim) cilindru decantor
decanting jar (OM, alim, hidr, ind chim) pahar de decantare
decarbonisation (chim) decarburare; (met) decarburare, decalaminare; (met) a decarbura
decarbonize (auto) a decarbona
decarburation, decarburisation (met, chim) decarburare
decarburation / decarburisation at the edges (met) decarburare superficială / pe margini
decarburation depth (met) adâncime de decarburare
decarburi (chim, met) a decarburiza; (met) a decarbura
decarburi (chim, met) agent / substanță de decarburare
decarburing (effect) (met) proces / efect de decarburare
decay decădere; declin; prăbușire; destrămare; ruinare, (constr, hidr) ruină, descompunere / degradare / distrugere (a materialelor prin coroziune, a construcției etc.); (alim, chim) putreziciune, putrefacție, descompunere, a se altera, a putrezi, a se descompune, a mucega, a face să putrezească; (med) slăbire (a sănătății); (constr, hidr) a decade, a se descompune, a se strica; a se destrăma; a decădea; a face să decadă; a strica, a distruge; a slăbi, a scădea (și d. forțe, solicitări etc.); (med) a se îmbolnăvi; (fiz) dezintegrare atomică; a se ruina; **fall into** ~ a decădea
decay back to zero (autom, metr) cădere pe zero (a unui aparat, a unui regaj etc.)

decided

decay constant (fiz, mec) constantă de atenuare / de amortizare
decayed (alim, chim) stricat, putred, putrezit; învechit; decăzut; destrămat
decayedwood (silv) lemn putred
decaying (TH) putrefacție, descompunere, dezagregare; (constr) distrus, ruinat, șubred, dărăpănat, insalubru, care se ruinează / șubrezește
decay time (el) timp în care tensiunea se reduce la o zecime din valoarea inițială
deceive a (se) înșela, a amăgi; a induce în eroare
decelerate (mec) a încetini, a avea accelerație negativă, a frâna, a micșora / reduce viteza, a întârzia
decelerated motion (mec) mișcare încetinită / întârziată
deceleration (auto) încetinire, decelerare; (el, mec) frânare, accelerație negativă, încetinire, întârziere
deceleration curve (mec) curbă de inerție / de oprire / de încetinire
deceleration valve (hidr, OM) drosel de frânare
decelerator (OM) reductor (în general, mecanic, hidraulic, electronic etc.), (electr) element de încetinire a unui paprametru al sistemului
decelerometer (metr) decelerometru, aparat care măsoară starea de glisare / gradul de frânare al unei piste
decennary, decennium deceniu
decent cuviincios, decent; (ec) mulțumitor, destul de bun (și d. venituri); bun, făcut cum trebuie (și d. o lucrare), adecvat, corespunzător
decentralization (ec) descentralizare
decentralize (ec) a descentraliza
decentralized (ec) descentralizat
decentralized maintenance (met, TH, ec) mentenanță descentralizată
decentration (mec, mas) descentrare
decentre (TH) a descentra
decentring descentrare, care descentrează / cauzează o descentrare
decentring device (mas-un, mas, autom) dispozitiv de descentrare
decern a discerne, a deosebi
decession plecare; despărțire, separare; micșorare, diminuare
decibel (metr, fiz) decibel
decibelmeter (metr) decibelmetru, hipsometru, sonometru
decidable (mat) rezolvabil
decide to a decide să, a (se) hotărî să; a rezolva, a lua o hotărâre / decizie privind / de a
decided precis, clar, bine stabilit; categoric, net, hotărât

decigram(me)

decigram(me) (dg) (metr) unitate de măsură pentru masă, decigram: 1 decigram = 0,1 g = 0,0001 kg
decilitre (dl) (metr) decilitru: 1 deciliter = 0,1 l
decimal (mat) decimal, fracție zecimală, număr zecimal; zecimal
decimeter, decimetre (metr) unitate de măsură pentru lungime, decimetru: 1 decimeter (dm) = 0,1 m
decinewton (metr, fiz) unitate de măsurare a forței, decinewton: 1 decinewton (dN) = 0,1 N
decistere (metr) unitate de măsură pentru volum: 1 decistere = 0,1 m³
decimal base (mat) sistem / bază zecimal(ă)
decimal digit (mat) număr / cifra zecimal(ă)
decimal fraction (mat) fracție zecimală
decimal measure (metr) măsură metrică / zecimală
decimal / decadic (number) system (mat, metr) sistem zecimal de numerație / de măsuri / de unități de măsură
decimal place (mat) (cifră) zecimală
decimal point (mat) virgulă (zecimală), punct care desparte întregul de fracție (în numere din texte de limbă engleză)
decimal point alignment (c, inf) alinierea virgulei zecimale
decipher a descifra, a decodifica
decision (TH) decizie, decret, încheiere, hotărâre, concluzie, terminare; (mat) admitere a ipotezei; tărie, fermitate
decision element (autom, electr) circuit logic, element / circuit de decizie
decision making (ec) luare a unei decizii, competență de decizie
decision-making under certainty (DMUC) (ec) luare de decizii în condiții de certitudine
decision-making under risk (DMUC) (ec) luare de decizii în condiții de risc
decisive hotărâtor, decisiv; precis, ferm (și un răspuns)
decisively (*adv*) hotărâtor, decisiv
deck (auto) platforma superioară a unui autobuz; (el) plan al întrerupătorului, platformă / punte pentru sertare, mecanism de rulare; (constr) tablîer (de pod); (nav) punte, covertă, a pardosi (puntea), **lower** ~ punte inferioară, **tread the** ~ a fi marinar; (auto, transp) **top**~ imperială (la autobuze)
deck auxiliaries (nav) mașini auxiliare / mecanisme de punte
deck cabin (nav) cabină de punte
decke șariaj
decken structure structură șariată
decker (nav) ambarcație / navă punctată
deck erection (nav) suprastructură (de navă)

decolourize, decolorize

deckering îngroșare
deck flange (nav) guler de navă (de punte)
deckhead (nav) platformă (la nave)
decking (constr) dușumea, podea
deck pipe (nav) nară de punte (pentru trecerea lanțului de ancoră în puț)
deckplanking (nav) bordaj al punții de lemn
deck plating (nav) bordaj al punții metalice
deckplug (nav) dop al bordajului punții
deck prism (nav) ochi de punte (cu prismă)
deck screen (agr, alim, ind chim) ciur cu mai multe site
deck spillway (agr, alim, ind chim) placă dever-santă
deck stopper (nav, OM) boț al lanțului de ancoră
deckstringer bar (nav, OM) cornier lăcrimar de contur
deck superstructure (nav) suprastructură pe/de punte
declaim against a vorbi împotriva, a ataca vehement (o idee etc.)
declare a declara, a face o declarație, a anunța oficial; (ec) a declara (la vamă); a-și spune / exprima punctul de vedere
declare against a se declara împotriva
declared value (ec) valoare declarată / pentru care se stabilește asigurarea (mărfurilor)
declare for a se declara pentru / în favoarea
declassified declassat
declassify a nu mai ține secret, a da publicității
decline (TH) declin, decădere, scădere, micșorare; (OM) a (se) slăbi, a (se) micșora, a scădea, a ceda (un arc, o piuliță), a se înclina, a se apleca; a declina (o răspundere), a refuza; a fi în declin, a decădea; (ec) scădere, a se micșora, a scădea (d. prețuri etc.); (constr) prăbușire, surpare; (med) ftizie
declivitous abrupt, înclinat (d. o pantă)
declivity declivitate, pantă, înclinare, caracter abrupt, înclinație (mare); povârniș
declivious abrupt, înclinat (d. o pantă), în pantă
decluth (autom, auto, mas) a debreia, a decupla; (cf) a decupla
decoct (alim) a extrage prin fierbere
decoction (alim) fierbere, fiertură; (chim) decocție, decoct
decode a decodifica, a descifra
decoiler (met) desfășurător de rulo (la lami-noare), dispozitiv de derulare (a sârmei, foliei)
decoiling (met, plast) desfășurare / derulare a ruloului de tablă / de folie
decolorant (chim) decolorant
decolorate (chim) a decolora
decolourize (*brit*), **decolorize** (*amer*) a decolora

decommissioning

decommissioning (TH) scoatere din uz / dezactivare a unui utilaj / echipament ale cărui performanțe au scăzut atât de mult încât nu mai îndeplinește scopul inițial

decompose a (se) descompune, a separa, a dezagrega, a analiza; a desface, a destrăma; (OM) a descompune în părți componente, a strica; (alim, chim, mediu) a putrezi, a face să putrezească; (*gram*) a analiza

decompose in a se descompune în

decomposing descompunere, separare; desfacere; care se desface / se descompune

decomposition descompunere, dezagregare, dezintegrare, desfacere, destrămare; analiză; putrezire

decomposition point / temperature (chim, alim, met) punct / temperatură de descompunere

decomposition to partial fractions (mat) descompunerea unei fracții în fracții parțiale

decompress (mec, hidr) a reduce tensiunea (de compresiune) / presiunea

decompression (TH, hidr) reducere / scădere a presiunii / a tensiunii, decompresie, decuplare

decompression valve (OM, hidr) supapă de decompresie / de reducere a presiunii

decontaminate (mediu, med) a decontamina, a dezinfecă, a degazifica

decontamination (mediu, med) decontaminare, dezinfecare, curățare, purificare

decontrol (ec) a scuti de controlul de stat, a debloca (o marfă)

decorate a decora, a poavaza, a orna; (constr) a văruia, a tencui, a tapeta (pereți)

decoration decorați(un)e, orna; ornament, decorare; (constr) văruire, tencuire, tapetare (a pereților)

decorative decorativ

decorative vender furnir

decoring (met) demiezuire, scoatere a miezului; decorare, care decorează

decorticate (alim, agr) a decortica, a de(s)coji, a coji, a, a dezghioca

decorticated rice (alim) orez decorticat

decortication (alim, agr) decorticare, cojire, decojire, dezghiocare

decorticator, decortication machine (alim) mașină de decortica / de decojire

decouple a decupla, a deconecta

decoupling, disconnection (OM) decuplare, deconectare

decrease micșorare, descreștere, diminuare, reducere, scădere; declin; a (se) micșora, a descrește, a (se) diminua, a scădea, a (se) reduce

dedusting

(d. o valoare), a face să descrească; on **the** ~ în descreștere, în scădere

decrease in weight (transp) scădere în greutate, recepție după greutate

decrease of energy (mec) scădere a energiei

decreasing motion (mec) mișcare întârziată / cu viteză în descreștere / încetinită

decree (pol) decret, hotărâre, ordin, ordonanță; (jur) sentință, hotărâre judecătorească; a decreta, a hotărî, a stabili

decrement (fiz) decrement, descreștere, scădere, reducere, pierdere, amortizare, atenuare, raport de atenuare, parametru de decrementare / de descreștere; (c, inf) un cuvânt-instrucțiune în unele calculatoare binare (un set de digiți)

decremental hardening (met) călire parțială

decrement curve (TH) curbă de scădere / de amortizare / atenuare

decrement of damping (med, el) decrement de amortizare / de atenuare

decrementer (metr) aparat de măsurat amortizarea / decrementul logaritm

decrepit uzat, vechi

decrepitation (chim) calcinare, ardere, prăjire (fiz) decrepitație

decryption (c, inf) traducerea datelor într-un format care poate fi citit

dedendum (OM) picior de dinte (h_f) (la roți dințate), înălțime a piciorului dintelui

dedendum angle (OM) unghi al conului interior (la roți dințate conice)

dedendum circle / line (OM) cerc interior / de fund (la roți dințate), generatoarea de picior al dintelui (la dantura conică), linia de fund a cremalierii

dedendum flank (OM) flanc al piciorului dintelui (la roți dințate)

dedendum profile (OM) profil al piciorului dintelui (la roți dințate)

dedicate to a (se) consacra, a (se) dedica

dedication dedicare, consacrare, dedicație, dăruire

deduce a deduce, a trage concluzia că

deducibility deductibilitate

deducible care poate fi dedus, care se poate deduce

deduct (ec) a scădea, a deduce

deduction (TH) scădere, scăzământ; (ec) rabat, reducere, bonificație / reținere (din plată), remiză; (mat) deducție, concluzie, scădere (dintr-o sumă etc.), scăzător

deductive deductiv

dedusted coal (met) cărbune desprăfuit

dedusting (TH, met, constr) desprăfuire

deed

deed act, faptă, acțiune, manifestare, realitate; (jur) act, document; **in very** ~ în realitate; **in word and in** ~ în vorbă și faptă

deed act contract

deed of conveyance (ec, jur) act de vânzare-cumpărare

deeds atribuții

de-electronating agent (chim), (agent) oxidant

de-electronation (chim) oxidare

deemulsification (T, alim) dezemulsionare

deemulsified oil (ind chim) țiței / ulei dezemulsionat

deep adâncime; adânc, profund; complicat, greu de înțeles; (nav) adâncime (a mării), adânc, apă adâncă; întunecat; saturat

deep cementing (met) cimentare adâncă / profundă

deep corrosion (chim) coroziune pătrunsă / perforată

deep drawing (mas-un, met) ambutisare adâncă, tragere cu raport mare de reducere

deep drawing grade (mas-un, TH) calitate a ambutisării adânci

deep drawing ability / property / capacity (materiale) capacitate de ambutisare adâncă / de tragere cu raport mare de reducere

deep drawing steel / sheet / strip (met) oțel / tablă / bandă pentru ambutisare adâncă

deepen a (se) adânci; a aprofunda; a închide la culoare; a face mai grav (un sunet, vocea); (met, mas-un) a adânci, a ambutisa

deep etching (met, chim) atac adânc cu acizi (în metalografie)

deep-etch test (met, chim) probă metalografică, cu atac adânc cu acizi

deep frame (nav) coastă întărită (a navei)

deepfreeze (alim, ind, termo) congelator, a subrați, a congela; frig adânc

deep-freezer (alim, ind, termo) instalație de congelare, congelator

deep freezing (alim, met, termo) subrăcire (sub 0°C)

deep-groove ball bearing (OM) rulment (radial) cu bile, cu cale adâncă de rulare

deep hardening (met) călire pătrunsă (adânc)

deep penetrating electrode (met) electrod cu pătrundere adâncă (la sudare)

deep pump (OM, hidr) pompă de adâncime

deep pump cup (OM, hidr) garnitură a pompei de adâncime

deep-row bearing (OM) rulment radial-axial, (cu bile) cu cale adâncă de rulare

deep tooth form (OM) înălțimea dintelui, adâncimea dintelui (rar, la dantura interioară)

deferment

deep-well (piston) pump (OM, hidr) pompă submersibilă / de adâncime / de fund

deer (alim, zool) cerb, căprioară

deerskin, deer skin (zool) piele de căprioară

deface a strica, a deteriora; a degrada; a șterge, a face ilizi-bil; a discredita; a desfigura

defacement stricare, deteriorare; ștergere; desfigurare; degradare

de facto de facto, de fapt

defalcate (ec) a delapida, a sustrage (bani)

defalcation (ec) deficit de casă, deturnare de fonduri, înstrăinare (de bani)

default absență, lipsă; vină, neîndeplinire a obligațiilor; (jur) neprezentare, contumacie, a nu se prezenta (la un proces), a pierde prin neprezentare; a nu(-și) îndeplini (o obligație); (ec) a nu (putea) plăti, a fi în restanță / întârzi-ere cu plățile; (inf, c) valoarea (implicită) a unui argument, dacă nu se face o specificare anume de către utilizator

defaulter care nu și-a îndeplinit obligația; (ec) falit, persoană insolubilă; (jur) care nu s-a prezentat în instanță

defeasible (jur) care poate fi anulat

defeat înfrângere; a învinge, a distruge; (jur) anulare, a anula, a declara nul și neavenit

defecate (mediu, agr, zool) a limpezi, a curăța (de sedimente), a rafina, a purifica, a defeca

defecator (agr, mediu) căldare de defecare / de limpezire / de purificare

defect defect, lipsă, imperfecțiune; (autom, metr, el) defect, eroare, deranjament, avarie, refuz; (fiz, met) defect (în cristalografie); (mat) defect (algebră, analiză); (met, plast) cicatrice, tăietură puțin adâncă, pete

defect detecting device (metr, met) dispozitiv / aparat de detectare a defectelor

defection defecțiuni, deranjament

defective (cu) defect, deficient, incomplet, imperfect, lacunar, defectuos, deteriorat; insuficient; anormal; (*gram*) defectiv

defective casting (met) defect de turnare, turnare defectuoasă / incorectă / greșită

defence apărare; protecție; mijloc de (auto)apărare; (jur) apărare, pledoarie

defend a apăra (și idei), a proteja, a se apăra

defendant (jur) acuzat, inculpat

defender (jur) apărător

defensibility (mil) capacitate de apărare; (jur) posibilitate de apărare / de justificare, justificabilitate

deference deferență, considerație, respect

deferential respectuos

deferment amânare, întârziere, suspendare

defer

defer a ține cont de părerea / de sfatul cuiva; a (se) amâna; a întârzia; (jur, ec) a (se) suspenda (o funcție, o ședință etc.)

deferred amânat, întârziat; (TH) încetinit, cu întârziere

deferred action (TH, ec, jur) acțiune amânată / întârziată

deferred-action alarm (TH) alarmă temporizată / întârziată

deferred examination examinare amânată (a unei cereri de brevet de invenție)

deferred payment (ec) plată eșalonată

deferred results (TH) rezultate de lungă durată

defer to a ține cont de părerea cuiva, a respecta (și o părere)

defibrator (textile, ind chim) defibrator

deficiency (TH) deficiență, lipsă, omisiune; (ec) manco, deficit, defect, neajuns; (fiz) deficit, deficiență, manco

deficiency of gas (TH, termo) lipsă de gaz

deficient deficient, defectuos; insuficient, sărac

deficient for welding (met) material greu sudabil

deficit (ec) manco, deficit

defile (mediu) a murdări, a contamina, a polua (ape); (geogr) defileu, trecătoare

defilement (mediu) murdărire, contaminare; poluare

definable (mat, fiz, metr) care poate fi definit, definibil, determinabil

define a defini, a da o definiție, a preciza, a determina, a fixa, a caracteriza, a descrie, a lămurii, a explica

defining equation (mat) ecuație de definiție

definite precis, clar, limpede, hotărât, categorit, definit (rar)

definitely (*adv*) (în mod) precis, clar hotărât, categorit, bineînțeles

definite integral (mat) integrală definită (în analiza matematică)

definiteness determinare, definire, fixare

definite-purpose motor (termo) motor special / cu destinație specială

definite time delay / lag (autom) întârziere / temporizare / independență prestabilită

definition (TH) descriere, definire, definiție, precizare (a înțelesului), caracterizare; (mat) definiție, determinare a noțiunilor; (c) claritate (a monitorului, imaginii etc.)

definition of image (c) claritate (și a imaginii)

definitive definitiv, final; decisiv, hotărât; definitiv, care definește

definitively (*adv*) (în mod) definitiv, irevocabil

definitude precizie, claritate

deflagrability inflamabilitate, combustie violentă

deflector

deflagrate a deflagra, a se aprinde prin explozie

deflagration deflagrație, ardere cu explozie

deflashing (plast) înlăturarea defectelor de pe linia despărțitoare a unei matrițe modulate

deflate (TH) a goli, a dezumfla, a scădea, a micșora (ca importanță), a-și pierde din importanță; (mat) a reduce gradul / ordinul, a reduce dimensiunile; (auto) a (se) dezumfla (o anvelopă, un pneu)

deflated (auto) desumflate (d. airbaguri)

deflation dezumflare; reducere, micșorare, scădere, (ec) oprire a inflației

deflect (fiz) reflectare, a se refracta; (mec, met) îndoi, curbare, strâmbare; (fiz) a refracta; (mas-un, met) a îndoi, a curba, a devia, a strâmba, a încovoia; (mat) a devia (de la o curbă, o dreaptă)

deflect from a devia de la, a întoarce de la, a se abate de la

deflecting bar (OM) tijă pentru mutarea curelei

deflecting force (mec) forță de deviere / de încovoiere / de îndoi

deflecting from true path deviație / deviere / abatere de la drumul bun / corect

deflecting tool (mas-un, OM) deflector, genunchi, sculă / aparat de deviere

deflecting torque (mec) cuplu activ / motor

deflection, deflexion (rar) (autom, metr) deviere, abatere; (auto) îndoi a arcului; (constr, mec) săgeată de încovoiere, compliantă; (el, fiz) baleiaj, deviație, deflecție (a luminii), deviere (a acului magnetic etc.)

deflection at mid-span (mec, constr, OM) săgeată la mijlocul deschiderii

deflection indicator (metr) flexometru, aparat pentru măsurarea săgeții de încovoiere

deflection of a girder (mec, constr) săgeată (de încovoiere) a unei grinzi

deflection of the oscillation (fiz) amplitudine a oscilației

deflection of the rolls (met) încovoiere / valoare a săgeții cilindrului de laminor

deflection of the vibration (mec) amplitudine a vibrației

deflection spring (OM) îndoi / deviere / încovoiere / curbare a arcului, arc de deviere

deflection test probă de încovoiere

deflectivity (mec, OM, TH) capacitate de a rezista la încovoiere fără defectare

deflectometer (mec, metr) aparat pentru măsurarea săgeții, flexometru; (met) deflectometru

deflector (auto) deflector al pistonului, deflector de aer; (hidr) nas de amorsare (al sifonului devorsor); deflector; (mas, termo, TH) deflector

deflector bar

deflector bar (mas, TH) bară de protecție
deflector piston (OM, hidr) piston cu deflector
deflector plate (mas) deflector
deflocculate (alim, ind chim) a coagula, a flo-
 cula, a (se) face fulgi
deflocculated graphite (ind chim) grafit coloidal
defluxer (fiz, el) demagnetizator
defloamer (chim, T) produs chimic / aditiv anti-
 spumant
defoaming (T; hidr) spargere / distrugere a spumei
defocus (fiz) a defocaliza (un fascicul)
defocusing lens (fiz, opt) lentilă divergentă
defog a dezaburi; (auto) dejivrare; a dejivra
defogging (auto) dezaburire, dejivrare
deforest (silv) a despăduri
deforestation (silv) despădurire
deform a deforma; (*fig*) a denatura
deformability (TH, materiale) deformabilitate,
 plasticitate
deformation (mec, plast) deformare, deforma-
 ție, deformabilitate; (mat, geom, fiz) defor-
 mare, curbare (pentru suprafețe)
deformation at low / ambient temperature (mec,
 plast) deformare / profilare la rece, ecruisare
deformation constant (mec) constantă / factor
 de deformație
deformation due to hardening (met) deformare
 / deformație (determinată) de călire
deformation energy (mec) energie / lucru me-
 canic de deformare
deformation-free continuum (mec) continuu
 nedeformabil
deformation in extension (mec, OM) modifi-
 carea lungimii la tracțiune / întindere
deformation potentials (TH, mec) cauze posi-
 bile / potențiale de deformare
deformation rate (mec, plast, mas-un) viteză de
 deformare
deformation resistance (met, plast) rezistență la
 deformare
deformation / permanent set (materiale solide)
 deformație permanentă / remanentă / reziduală
 (în mecanica solidelor)
deformation work (mec) lucru mecanic de de-
 formare
deformed (mec) deformat
deformed beam lead thickness (OM) grosimea
 medie a adezivului (într-o îmbinare prin lipire)
deformed (concrete reinforcing) bars (constr,
 met) armături profilate, oțel-beton profilat
deformeter (metr, mec) aparat pentru măsurarea
 deformațiilor
deforming (mec, OM, TH) (proces de) deforma-
 re, (rezultat) deformație; care (se) deformează

degeneracy

defragilisation (ind chim, met) defragilizare,
 dehidrogenare
defraud a înșela, a escroca (prin înșelăciune)
defraud of a depozeda, de a lipsi de, a priva de
defray (ec) a plăti, a acoperi, a rambursa, a achi-
 ta (cheltuieli)
defrayal, defrayment (ec) plată, acoperire, ram-
 bursare, achitare (a cheltuielilor)
defroster (auto, termo) aparat / dispozitiv de de-
 jivrare a parbrizului
defrost (fiz) înlăturare a gheții (prin topire sau
 sublimare), (auto) dejivare, dispozitiv de deji-
 vrare (a lunetei); a înlătura gheața, a
 decongela, a dejivra
defroster (alim, termo) sistem de dezghețare /
 decongela, sistem de control / reglare a dez-
 ghețării / decongelării; (auto) dispozitiv / aprat
 de dejivrare (a parbrizului sau lunetei); (auto,
 chim) agent / fluid anti-îngheț, antigel
defrosting (alim, mediu) decongela, dezghe-
 țare, dejivraj, curățirea chiciurii; (auto) deji-
 vrea; dezghețare
defrosting room (alim, termo) cameră de decon-
 gelare
defrost mode (auto) modul pentru dezaburire /
 dejivrare
defrost pan (termo) bac de dejivrare, colector /
 cuvă pentru picăturile rezultate din dezghețare
defrost position (auto) poziția de dejivrare (și la
 direcționarea aerului condiționat)
defrost timer (alim, metr, termo) cronometru de
 reglare a decongelării
defrother (chim, T) antispumant
deftness îndemănare, abilitate, dexteritate
deg (metr, termo) abreviere pentru grad hexage-
 simal
degas(ify) (ind chim, met, termo) a degaza, a de-
 gazeifica, a degaja gazul, a dezaera
degasification (met) degazeificare
degasifier (met, ind chim) degazeificator
degassing / degassifying (met, ind chim) dega-
 zeificare, extracție / eliminare / îndepărtare a
 gazului
degassing anneal (met) recoacere de dega-
 zeificare
degassing flux (met, ind chim) agent de degazi-
 ficare, degazificator
degauss (el, electr) a demagnetiza
degaussing, demagnetization demagnetizare
de-gel (alim, ind chim) a se dilua, a-și pierde
 consistența, a-și scădea vâscozitatea (d. solu-
 ții, geluri etc.)
degeneracy degenerare, degenerescență, denatu-
 rare

degenerate

degenerate degenerat; a degenera
degenerative degenerescent
degenerative feed-back (autom) feed-back negativ (nedorit)
degeneration (mat) degenerare, degenerescență, descompunere; (chim) descompunere
degradation degradare, deteriorare, stricare; retrogradare (în funcție); corupție
degradation energy (chim) energie de disipare / de degradare
degradation failure (TH) defectare din cauza deteriorării parametrilor de lucru, încât sistemul nu mai corespunde scopului inițial
degrade a (se) degrada; a retrograda (în funcție)
degrease (chim) a degresa
degreasing (chim) degresare, care degresează
degreasing agent (chim, met) agent de degresare, detergent
degreasing bath (chim) baie de degresare
degreasing line (alim, met, ind chim) linie instalație / de degresare
degree (deg) (chim, fiz) grad, treaptă; (el) proporție; gradație, prag / nivel al unei mărimi; (mat) grad (unitate de unghi); (mat) grad (al unei ecuații), ordin, rang, perioadă (a unei fracții); (metr) măsură, grad (și universitar); (TH) calitate, dimensiune, marcă (de material)
degree Celsius (°C) (metr, termo) unitate de măsură pentru temperatură, grad Celsius: 1 degree Celsius = 274,15 K
degree Fahrenheit (°F) (metr, termo) unitate de măsură pentru temperatură, grad Fahrenheit: 1 degree Fahrenheit = 255,927777778 K
degree centigrade (metr, termo) grad Celsius
degree Clarc (metr, chim, mediu) grad Clarc, unitate de măsură pentru duritatea apei reprezentând 1 gram de calciu într-un galon imperial (=4,54 litri) de apă
degree form (OM) unghi de angrenare (rar)
degree of accuracy (OM, mas-un) clasă / grad de precizie
degree of admission (alim, termo, ind) grad de umplere / de admisie
degree of agglomeration (ind chim, alim) grad de aglomerare (a particulelor)
degree of beating (alim, constr, ind chim) finețe / grad de măcinare
degree of compaction (constr, materiale) stare de compactare / de îndesare, grad de compacitate
degree of compression (mec, termo) raport / grad de compresie / comprimare
degree of confidence (TH) nivel / grad de încredere, coeficient de siguranță

degree of unsolvability

degree of dip mărimea înclinării
degree of dispersion grad de dispersie (la amestecuri)
degree of dissociation (chim, fiz) grad de disociere
degree of dust extraction / removal (TH) grad de desprăfuire
degree of distribution (materiale, TH) grad de dispersie / de repartitie
degree of finess (materiale) grad de puritate / de finețe
degree of freedom (mec) grad de libertate
degree of fullness (alim, hidr, ind, TH) grad de umplere
degree of hardness (materiale, metr) grad de duritate
degree of homogeneity (met) grad de omogenizare (la brame, la turnarea continuă și în lingotiere)
degree of mixing (met) grad de omogenizare / de amestecare (la brame, la turnarea continuă și în lingotiere, dar și în industria alimentară, chimie)
degree of oxidation (OM, met, chim) grad de oxidare
degree of polymerization (ind chim, plast) grad de polimerizare
degree of porosity (constr, materiale) grad de porozitate
degree of purity (materiale, chim) clasă / grad de puritate
degree of ramming (met, plast) grad de îndesare / compactare (și la materiale poroase)
degree of reading accuracy (metr) precizie de citire (la aparatele de măsurat)
degree of reduction (met, plast, mec) grad de reducere (la laminare, forjare)
degree of reliability (OM, met, TH) nivel de încredere / fiabilitate
degree of resilience (mec) grad de elasticitate / de recul / de reziliență
degree of settling (constr, ind chim, alim) grad de tasare, factor de compactare / de sedimentare
degree of shrinkage (met, plast) grad de contracție / de contractare
degree of sizing (mec, ind chim) grad de înclieiere / de îmbinare / de lipire
degree of slope (mec) grad de înclinare
degree of smoothness coeficient / grad de finețe / de netezire
degree of temperature (metr, termo) precizie a temperaturii
degree of unsolvability (mat) grad de nerezolubilitate / insolvabilitate

degree of wetness

degree of wetness (mediu, alim, ind chim) grad de umiditate
degree Rankine (metr) unitate de măsură pentru temperatură, grad Rankine: 1 degree Rankine = 0,555555556 K
degree Reaumur (metr) unitate de măsură pentru temperatură, grad Reaumur: 1 degree Reaumur = 274,4 K
degree rise (termo) creștere a temperaturii
degumming (ind chim) rafinare, degumare (d. uleiuri)
degustation (alim) degustare
dehumidification (alim, ind chim, mediu) dezumidificare, reducerea umezelii, scoaterea apei
dehumidified (auto) dezumidificat (cu umiditatea redusă / eliminată (parțial) (d. aer etc.)
dehumidified heating (auto) încălzire cu dezumidificarea (dezumiditatea) aerului
dehumidifier (alim, met) uscător
dehumidify a usca, a elibera de umiditate
dehumidifying effect (termo, ind chim) putere / efect de dezumidificare, putere frigorifică latentă a unui răcitor de aer
dehydrate (alim, ind chim) a (se) deshidrata, a elimina apa
dehydrated alcohol alcool absolut / deshidratat
dehydrated fruits (alim) fructe uscate
dehydrated meat (alim) carne deshidratată / uscată
dehydrated vegetables (alim) legume uscate / deshidratate
dehydrating (alim, ind chim) deshidratare
dehydrating catalyst (chim) catalizator de deshidratare
dehydration (alim, constr, ind chim) deshidratare, eliminarea apei
dehydration box / tank (mediu, ind chim) decantor, bazin de decantare
dehydrator (alim, ind chim) deshidrator, evaporator, desicator, exsicator
dehydrogenate (ind chim) a dehidrogena
dehydrogenation (alim, chim) dehidrogenare
deice (auto, av) a dejivra; (termo) a dezgheța
deicer (auto) instalație de jivraj
deicer-switch (auto, av) întrerupător al dejivrului de parbriz
deicing (auto, av) dejivrare, dezghețare
deionize (chim) a deioniza
deionization (chim) deionizare
deionized water (chim) apă demineralizată / deionizată
dejection descurajare; (agr, zool) defecare, excremente; (TH) dejecție
dejecture (agr) excremente
de jure (jur) de jure, de drept

deliberation

dekagram (dag) (metr) unitate de măsură pentru masă, decagram: 1 dekagram = 0,01 kg
dekaliter (dal) (metr) unitate de măsură pentru volum / capacitate, decalitr: 1 dekaliter = 0,01 m³
dekameter (dam) (metr) unitate de măsură pentru lungime, decametr: 1 dekameter = 10 m
dekanewton (daN) (metr) unitate de măsură pentru forță, decanewton: 1 dekanewton = 10 N
dekastere (metr) unitate de măsură pentru volum, 1 dekastere = 10 m³
del (mat) (operator) nabla
delamination (met, plast) exfoliere, delaminare
delay (autom) temporizare, întârziere; amânare; piedică, obstacol; a întârzia, a amâna; a face să întârzie; a opri; a împiedica; **without** ~ fără întârziere
delay action (autom) (acțiune de) temporizare, acționare întârziată
delayed action (autom) comandă cu întârziere temporizată; (mec) încetinire, efect de inerție; (plast) acțiune / reacție întârziată
delayed firing / ignition (auto, termo) aprindere întârziată
delayed pulse tripping cam (mas-un) camă de întârziere / cu mers în gol
delayed radiation effect (fiz, med) efect întârziat al iradierii
delayed response (autom, TH) răspuns întârziat
delayer (chim, plast) inhibitor
delay in boiling (alim, fiz, ind chim) coborâre a temperaturii de fierbere, întârziere a fierberii
delay-interval timer (autom, mas) temporizator de întârziere
deleading (met, chim) eliminare a plumbului
delegate delegat; a delega
delegation delegare, delegație
delete (TH, c) a anula, a șterge, a elimina; comandă / tastă de ștergere (și a caracterului de pe poziția curentă a cursorului)
deleterious (TH, med) vătămător, nociv
deletion ștergere (și cu guma), ștersătură, eliminare; suprimare
delf (met) strat subțire de carbon
deliberate voit, intenționat, gândit dinainte, plănit, premeditat; prevăzător, precaut; prudent; circumspect (d. persoane); lent, încet (în mișcări); a discuta, a chibzui, a se sfătui / consulta cu privire la; a reflecta; a delibera; a discuta (o problemă)
deliberately (*adv*) dinadins, intenționat, voit, cu premeditare, gândit, cu grijă; încet, fără grabă
deliberateness premeditare, bună știință, chibzuință, grijă, atenție; caracter nepripit
deliberation deliberare, consfătuire, dezbateri; prudentă, grijă; încetineală (a mișcării)

deliberative

deliberative deliberativ, consultativ
delicacy finețe, grad de finețe; rafinement; indulgență, îngăduință; delicatețe (și morală), finețe; (metr) sensibilitate (a unui aparat etc.); (med) constituție delicată, fragilă; modestie; scrupulozitate; (alim) mâncare aleasă, delicatețe
delicate delicat, fin; discret; atenuat; fragil, fărâmițos; indulgent, îngăduitor
delict (jur) delict
delimit, delimitate a determina frontierele, a delimita
delimitation delimitare, stabilire de limite
delimiter (inf) caracter care separă o propoziție, o linie într-un program
delineate (mat, mec) a stabili frontiere / dimensiuni; (TH) a schița, a desena, a descrie
delineation schițare, conturare, descriere
delineator proiectant; patron
deliquesce (ind chim) a se topi, a se lichefia
deliquescence (chim) delicvescență, lichefiere, topire (rar)
deliquescent (chim) delicvescent
deliquescent dryer (alim, ind chim) dehidrator / uscător cu higroscopie mecanică / cu produs higroscopic
deliver (autom) a debita; (ec) a distribui, a livra, a furniza, a preda mărfuri; a transmite, a distribui (corespondența)
deliverance părere exprimată public, declarație (oficială)
delivered free (ec) livrare franco / la domiciliu / fără taxe (suplimentare)
delivered power (mas, el) putere debitată / de ieșire / livrată din rețea
delivering live-roller table (met) cale / transportor cu role pentru evacuare (după caja de laminare)
delivering under pressure (hidr) refulare
deliver subsequently (ec) a livra suplimentar
deliver up / over a transmite, a preda
delivery (auto) alimentare; (ec) livrare, furnizare, transmite, predare de mărfuri; (hidr) debit al canalului de legătură între două rezervoare cu niveluri variabile, debit de apă / de curent; (TH) alimentare, debit (de pompare), debitare, livrare, producție, predare, randament; distribuire (a corespondenței)
delivery air (TH) aer insuflat, aer introdus în spațiul condiționat
delivery and receiving document (ec) proces verbal de predare-primire
delivery bill (ec) foaie de livrare
delivery calender (alim, met) cilindru / calandru de debitare / de alimentare

delivery side of a pump

delivery cock (OM, hidr) robinet de alimentare / de golire / de scurgere
delivery connection (OM, hidr) racord de evacuare
delivery date (ec) data a livrării
delivery end (TH, ind chim) cap de descărcare a mașinii / a instalației; cap de livrare / de debitare / de ieșire
delivery / discharge gauge (metr, hidr) manometru de refulare
delivery hole (OM, hidr) gură de refulare
delivery hose furtun de golire / de refulare
delivery jet pipe (OM, hidr) ajutor / duză de scurgere
delivery lattice (mas, alim) pânză transportoare / debitoare
delivery mark (hidr) semn care indică volumul de lichid preluat
delivery mechanism (alim, ind chim) mecanism de alimentare
delivery meter (metr, hidr) contor de trecere, debitmetru
delivery motion (mas-un) mișcare de debitare / de aducere a unui semifabricat în poziția de lucru
delivery nozzle (OM, hidr) ajutor de refulare
delivery of current (el) furnizare / livrare de curent
delivery of gas (termo, ind chim, alim) alimentare cu gaze
delivery order (ec) notă de livrare
delivery pipe (constr) țeavă / tub / canal de evacuare; (hidr) conductă de ieșire / de debitare / de refulare sub presiune, țeavă de admisie / de debitare / de presiune; (TH) conductă, burlan de scurgere / de golire / de evacuare
delivery point of a conveyer (mas, alim) punct de deversare al unui conveyer / transportor
delivery pressure presiune de refulare
delivery promise (ec) termen de livrare
delivery pump (hidr) pompă de refulare / de debitare / de alimentare
delivery rate (hidr) viteză de pompare / de livrare / de alimentare (cu fluid)
delivery reel (met, plast) dispozitiv de debitare / de derulare (a unui rulou)
delivery requirement (ec, TH) condiție de livrare
delivery roller (mas-un) cilindru debitor, rolă de tăiere / debitare (și în industria textilă)
delivery roller table (met) cale / transportor cu role pentru evacuare (după caja de laminare)
delivery rolls (mas-un) cilindri / role de debitare
delivery side (mec) față de apăsare; (TH) parte de ieșire / de refulare
delivery side of a pump (OM, hidr) gură de refulare a unei pompe

delivery specification

delivery specification (ec, TH) condiții de livrare
delivery table (alim, constr) masă strângătoare / de eliminare; (text, alim) masa de sortare
delivery value (TH) capacitate de alimentare / de transport, valoare la alimentare
delivery valve (mas, hidr) supapă de presiune / de refulare, ventil de golire / de scurgere
dell teșitură; (geogr) dolină, vâlcea
delta (autom) delta; (el) triunghi; (geogr) deltă
delta-brass (met) alamă delta, aliaj Cu-Zn delta
delta bridge (el) punte (electrică) în triunghi, delta
delta connection (el) conexiune în triunghi
delta-delta connection (el) conexiune triunghi-triunghi
delta iron (met) fier δ (delta)
delta metal (brass alloy) (met) metal delta (aliaj de alamă)
delta-star switch (el) comutator stea-triunghi
delta voltage (el) tensiune de linie / între faze
delta-wire connection (el) conexiune stea-triunghi
deltoid (mat) deltoide, romboid, triunghiular
deluge potop, inundație; a inunda, a îneca, a împresura (cu apă)
delustred (mas-un) șlefuit mat / fără luciu
delve in to a cerceta / studia în amănunt
demagnetization, degaussing (fiz, el) demagnetizare
demagnetize (fiz) a demagnetiza
demand cerere, solicitare, revendicare, căutare, necesar (și de materiale); întrebare, investigație, cercetare; (ec) cerere, necesar, comandă; a cere, a pretinde, a necesita, a reclama, a avea nevoie de
demandant (jur) reclamant
demand bill (ec) poliță plătilă la vedere
demand factor (ec, TH) coeficient de încărcare, factor de cerere, coeficient de solicitare
demand power (mec, mas) putere calculată / nominală / teoretică / cerută
demandpull inflation (ec) inflație provocată de cerere
demand security a cere garanție
demarcate a demarca, a delimita, a marca
demarcation hotărnicire, marcă, demarcare, delimitare, bornare, parcelare
démarche demers
demeanour (ec) comportare de merit sau deficiență (a unui produs)
demerit defect, lipsă, scădere; notă proastă
demesne (jur) proprietate funciară, domeniu (și administrat de către proprietar); regiune, teritoriu; (*fig*) domeniu, sferă
demijohn (alim) damigeană

dendritic structure

demister (mas-un, termo) separator de picături / de ceață
demister screen (auto) geam cu dispozitiv contra aburirii
demixing (alim, ind alim) stratificare, separare în straturi
democracy (pol) democrație
democrat (pol) democrat
demography demografie
demolish (constr) a dărâma, a demola; (*fig*) a distruge, a curăța
demolishing (constr) demolare, dărâmare, distrugere, care este demolat / se demolează
demolition (constr) demolare, dărâmare; (*fig*) distrugere
demonstrable demonstrabil
demonstrate a demonstra, a dovedi, a arăta, a justifica, a prezenta (și un model); a manifesta
demonstration (mat) demonstrare; prezentare (a unui produs); dovadă, probă (și în cercetare); demonstrație, manifestare
demonstrative demonstrativ; doveditor, convingător; ostentativ
demonstrativeness evidență, caracter evident
demoralization demoralizare; corupere, corupție, imoralitate
demote (*amer*) a degrada, a retrograda (în funcție)
demount (constr) a demola, a dărâma, a sparge un zid; (mas, TH) a demonta
demountable (OM, mas) amovibil, demontabil
demounting (chim) descompunere, depolimerizare; (mas, TH) demontare
demulsibility (alim, T) capacitate de dezemulsionare
demulsification (alim, T) dezemulsionare
demulsifier (chim) (agent) dezemulsionant
demulsify (alim, chim, T) a dezemulsiona
demultiplier (OM) demultiplicator, reductor (de orice fel)
demur șovăire, ezitare; obiecție; protest; a șovăi, a ezita; a obiecta, a ridica obiecții; a protesta
denarius (metr) unitate (veche) de măsură pentru masă; 1 denarius (Biblical Roman)=0,00385 kg
denary zecimal
denaturated alcohol (chim) spirt denaturat
denaturation denaturare
denature a denatura
denatured alcohol (chim) spirt denaturat
dendrite (met) dendrită, structură dendritică
dendritic (met) dendritic
dendritic markings (met) dendrite; structuri dendritice
dendritic structure (met) structură dendritică / arborescente

dendroid(al)

dendroid(al) dendritic, (cu aspect) arborescent
dendrometric increment (met) creștere dendrometrică
deniable care poate fi negat; contestabil
denial negație, negare; contestare; dezmințire; refuz
denicotinize (chim) a denicotiniza, a elimina nicotina
denigrate a denigra, a defăima
denigration denigrare, defăimare
denominate a denumi; concret
denominate number număr concret
denomination denumire, nume; (ec) valoare (a banilor)
denominator (mat) numitor al unei fracții
denotation sens, înțeles (exact)
denote a denota, a indica, a denumi; a însemna, a nota, a marca; a trăda, a dovedi
denotement indicare, arătare; sens, înțeles; semn, indicație
denotive indicativ, indicator; semnificativ
denounce a acuza, a învinui; a denunța
dense dens, des, etanș, compact, fără bule de aer, fără pori; redus
densener (met, ind chim) răcitor (metalic) în formă (pentru grăbirea răcirii)
denseness (materiale) caracter compact / dens, proprietate de a fi dens, densitate
dense smoke fum gros / dens
densimeter, densometer (alim, metr, materiale) densimetru, areometru
densimetry densimetrie, determinare a densității
density (TH, materiale) densitate, impermeabilitate, desime, concentrație; (fiz, mat) densitate; (mas) densitate, etanșitate
density as pressed (TH) densitate în stare presată / înainte de sinterizare / la crud
density as sintered (TH) densitate după sinterizare
density bottle (metr) picnometru
density function (mat) densitate de repartiție (în teoria probabilităților)
density measurement (metr) măsurare a densității
density of dislocation (fiz) densitate de dislocație (în cristalografie)
density of energy (fiz) densitate de energie
density ratio (TH) densitate relativă
density temperature coefficient (fiz, termo) coeficient al densității în funcție de temperatură
dent (OM) dinte, striu; (met) urmă de lovitură, adâncitură, striu; a tăia, a imprima, a dantura, a cresta, a lăsa urma unei adâncituri
dental alloy (met, med) aliaj dentar

dependable in service

dentate (mas-un) a tăia în zigzag, a tăia dinți (nu neapărat evolventici), a zimța, a randalina
denticulate (OM) dințat (nu pentru angrenaje), zimțat, danturat
dentifrice (ind chim, med) pastă de dinți
denting (mas-un) dințare, randalinare; (met) crestare, creștătură
denuding (chim) desorbție
denumerability, countability numărabilitate
denumerable numărabil
denunciation (ec, jur) denunțare (a unui contract etc.)
deny a nega; a respinge, a contesta; a renunța la; a refuza
deodorant (ind chim) deodorant, dezinfectant, dezodorizant
deodorization dezodorizare, dezinfectare
deodorize a dezodoriza
deodorizing dezodorizare
deoilng (ind chim) dezuleiere, scoatere a / separare (cu eliminare) a uleiului
deoxidant (chim) (agent)dezoxidant
deoxidation / deoxidisation (chim) dezoxidare
deoxidation alloy (met) aliaj dezoxidant
deoxidise (chim, met) a dezoxida
deoxidised copper (met) cupru dezoxidat
deoxidiser (chim, met) dezoxidant
deoxidising agent / element (met, chim) agent / element dezoxidant
deoxidising flux (met) fondant dezoxidant
deoxidising slag (met) zgură reducătoare / de dezoxidare
depart a pleca, a porni; (cf) a pleca din stație
department departament, sector, secție, serviciu, secție / atelier de fabrică
department head șef de serviciu
department manager (met, ec) șef de secție, conducător tehnic
department store mare magazin, antrepozit, depozit, magazin universal
departure (punct de) plecare; (TH) pornire, despărțire, deviere, deviație, abatere; (hidr, mat) abatere (de la valoarea medie); (nav) plecare (a navei), deplasare est-vest; abordare
departure from plecare din / de la, îndepărate de la, părăsire, abandonare
departure track (cf) linie de ieșire
depend a depinde, a fi condiționat
dependability (fiz) securitate; (ec) dependabilitate
dependable demn de încredere, de nădejde; (mașină / utilaj) cu dependabilitate
dependable in service (TH) disponibil / sigur în exploatare

dependence, dependency

dependence, dependency dependență; încredere; sprijin, ajutor
dependence on / upon dependență de, subordonare față de
dependency (autom) funcție dependentă de control / reglaj prin urmărire
dependent dependent, subordonat; atârnat, care atârână; secundar
dependent variable (autom) mărime dependentă; (mat) variabilă dependentă
depend on / upon a depinde de, a se sprijini pe, a se baza pe; a fi condiționat de; a avea încredere în
dephased (el, autom, metr) defazat
dephlegmation (ind alim) condensare parțială, deflegmare
dephlegmator (ind chim) deflegmator
dephosphorisation (met, ind chim) defosforare
dephosphorise (met) a defosfora
depict a picta, a descrie, a înfățișa
depiling magazine / table (met) masă de încărcare (la laminare)
depinker (chim) antidetonant
deplating (met) îndepărtare a stratului de zinc / a acoperirii
deplete (met) extragere a metalului din minereu; (TH) a goli, a epuiza, a slei, a săraci
depletion (el, fiz) epuizare, săracire, golire, înlocuire; (hidr) secare, epuizare
deploy a desfășura
deployment (auto) deschidere
depolariser (fiz) depolarizant
depolarisation (fiz) depolarizare
depolish (mas-un, ind chim) a mătui
depolymerization (chim) depolimerizare
depose depunere, sedimentare; a depune; (ec) a concedia, a da afară din serviciu; (jur) a depune mărturie, a face depoziție; a destitui (un funcționar)
deposit (TH) depozit, depunere, strat, zăcământ; (chim) sediment, precipitat, condensat depozit; (el) depunere / depozit de noroi la acumulator; (hidr) depunere, sediment, zăcământ; (ec) avans-garanție, depozit, bani depuși (în bancă); (met) depunere (și de recondiționare), strat acoperitor, placare, acoperire, izolație; (T) depozit (la oxidarea uleiului, și de motor etc.); (chim) a (se) depune, a (se) precipita; (hidr) a sedimenta; (ec) a depune, a depozita
deposit account (DA, D/A) (ec) cont de depuneri cu termen
depository, depositary (ec) depozitar
deposit at call (ec) depunere rambursabilă la cerere

depth feed

deposit by thermal decomposition (met) depunere / acoperire prin descompunere termică
deposited metal (met) metal de adaos / depus în cusătură / pentru încărcare (la recondiționare), metal / aliaj depus
deposit formation (T, termo) formare a depozitului (și pe capul pistonului)
deposition concendiere; (jur) depoziție; (ec) depunere, depozitare; (TH) sedimentare, depunere
deposition rate (alim, mediu, met) viteză de depunere (la sudură, dar și la sedimentare)
deposition sequence (met) ordinea de depunere a materialului de adaos la suduri cu treceri multiple
depositor (ec) deponent, depunător
deposit precursors (chim, T, termo) precursori (compuși chimici rezultați din degradarea lubrifiantului) ai depozitelor
deposit welding (met) sudare de încărcare, depunere / încărcare prin sudură (la recondiționări)
depot magazie, hambar; (cf) stație de cale ferată, gară
deprecation critică aspră, condamnare; protest
depreciable care se poate deprecia
depreciate a deprecia; (ec) a deprecia, a se devaloriza (d. monedă), a reduce valoarea; a subestima
depreciation (ec) depreciere, devalorizare; subestimare; desconsiderare
depreciative depreciativ
depress a apăsa, a presa (un buton); a slăbi, a micșora (o mărime); (TH) a depresa
depressant (chim, T) depresant, aditiv depresant (în fluide lubrifiante)
depression apăsare, presare (pe un buton); (geogr) depresiune, șes, câmpie; (ec) depresiune economică, stagnare, criză; (med) depri-mare, depresie; (OM) adâncitură; afundare
depression of freezing point (fiz, chim) coborâre / depresiune a punctului de înghețare / de congelare (și la lubrifianți)
deprivation priver, lipsire; pierdere; (ec) concendiere
deprive a concedia
deprived of lipsit de, privat de
deprive of a lipsi de, a priva de
depth adâncime, grosime, înălțime (raportată la o suprafață convențională)
depth at quay (nav) adâncime de cheu
depth contour (geogr, metr) izobată (linie de egală adâncime)
depth effect (nav, hidr) efect de adâncime
depth feed (mas-un) avans de pătrundere / vertical (în așchiere)

depth filter

depth filter (OM, hidr) filtru cu reținerea impurităților pe diferite mărimi, funcție de natura mediului filtrant

depth ga(u)ge (vernier calipers) (mas-un, metr) șubler de adâncime

depth hardening (met) călire pătrunsă / în miez

depth of engagement (OM) distanța radială de contact (și la filete conjugate)

depth of beam (mec) înălțime a unei grinzi

depth of bore / boring (OM, mas-un) adâncime a găurii / de găurire

depth of bore hole (mas-un) adâncime a găurii / adâncimea / lățimea alezajului (butucului)

depth of case (met) adâncime a stratului cementat / de cimentare

depth of chill (met) adâncime a stratului călit / de călire

depth of cut(ting) (met) înălțime / grosime de tăiere / a tăieturii (la tăierea termică a metalelor); (mas-un) adâncime de așchiere

depth of drag lines (met) adâncimea rizurilor (la tăierea termică a metalelor)

depth of engagement (OM) înălțime utilă (la filete)

depth of engagement of gears (OM) înălțime de întrepătrundere (la angrenaje)

depth of foundation (constr) adâncime a fundației

depth of fusion (met) adâncime a sudurii / de topire, adâncime a zonei topite în materialul de bază (pe durata sudării)

depth of groove (met) adâncimea calibrului (la laminare)

depth of hardening zone (met) adâncime a zonei de călire

depth of hearth (met) adâncime a vetrei (cup-torului)

depth of the hold (nav) înălțime a magaziei / a calei

depth of impression / of indentation (metr) adâncime de pătrundere a unui penetrator (la încercarea de duritate Brinell)

depth of keyway (OM) adâncime a canalului (și de pană) / a creștăturii / a canelurii

depth of nitrationcase (met) adâncime a stratului nitrurat / de nitrurare

depth of packing space (OM) înălțime a locașului garniturii de etanșare

depth of page înălțime a paginii

depth of penetration (constr, TH) adâncime de pătrundere; (met) adâncime a penetrației / a sudurii / de pătrundere

depth of profile profunzime / adâncime a profilului (topografia suprafeței)

derrick crane

depth of quench (met) adâncime de călire, adâncime a stratului albit

depth of roughness (T) adâncime a asperității / a asperităților (în topografia suprafeței)

depth of slide (mas-un) grosime a ghidajului / a glisierii

depth of thread (OM) înălțime a filetului

depth of throat (OM, mas-un) lungime a brațului în consolă, distanța maximă între axa burghiului și punctul cel mai apropiat de pe suprafața coloanei (la mașini de găurit radiale)

depth of tooth (OM) înălțime a dintelui (h) (la roți dințate)

depth of welding penetration (met) adâncime de sudare (pătrundere)

depth-tool (metr) compas de angrenare (pentru verificarea roților dințate)

deputy (pol) deputat; (ec. TH) reprezentant

derailment (cf) deraiere

derange a deranja, a stingheri, a incomoda, a deregla, a strica

deranged deranjat, în dezordine

derangement dereglare, deranjament, deranjare, dezorganizare

derate (ec) a reduce impozitele locale

derating (mas, TH) reducere a sarcinii de funcționare, funcționare în condiții depărtate de cele limită, subregim

derelict (nav) abandonat, epavă abandonată; neglijent, superficial

derivate (autom) derivativ; (chim) derivat, produs derivat; (mat) derivată, număr derivat; secundar

derivation (el, hidr, OM) derivație, bransament, bifurcare (de cabluri electrice, de conducte); origine, proveniență

derivative (chim) produs secundar / derivat

derive a deriva, a deduce, a trage concluzii, a decurge din; a obține, a proveni; a câștiga (un venit)

derived derivat; secundar

derived capacity (hidr, termo) cilindree măsurată (la pompe sau motoare)

derived equation (mat) ecuație obținută prin transformarea unei ecuații date, ecuație obținută prin derivare

derived input / output flow (hidr, termo) debit de intrare / de ieșire ideal, raport între cilindree și frecvența de rotație

derive from a primi de la, a obține de la, a se trage din, a proveni din

derrick (nav) bigă de marfă; macara

derrick blocks (nav) scripete

derrick crane (nav) macara (de manevră)

derrick jib

derrick jib (nav) braț de bigă / de macara
derust (met) a îndepărta / a curăța rugina, a decapa
derusting agent (met, chim) agent / substanță de îndepărtare a ruginii, decapant
desaccharification (alim) dezaharisire
desactivate (chim) a dezactiva (o substanță etc.)
desactivation (chim) dezactivare
desalter (ind chim) instalație de desalinare
desalting (ind chim) desalinare
desand a deznisipa, a înlătura nisipul
descale (alim, agr) a coji, a decortica; (met) a decapa, a îndepărta zgura / arsura / țunderul, a curăța (un cazan) de piatra depusă; a descuama
descaler rolls (met) spărgător de zgură
descaling (met, termo) îndepărtare a zgurii / a țunderului / a arsurii / a pietrei de cazan, detartrare, desțunderizare
descaling mill (met) laminor spărgător de arsură / de țunder
descaling plant (met) instalație de desțunderizare / de îndepărtare a arsurii
descaling roll (met) cilindru spărgător de arsură / de țunder
descend a (se) coborî, a se da jos, a se lăsa în jos
descending coborâre; (TH) tasare; descendent
descent coborâre, afundare; origine, proveniență; (met) golire, gură de golire, pantă
descent of charge (met) coborârea încărcăturii / șarjei (la furnal)
describable care poate fi descris
describe a descrie, a prezenta, a înfățișa, a caracteriza, a se prezenta ca
description descriere, prezentare, înfățișare, caracterizare; fel, categorie
descriptive descriptiv
descriptive geometry geometrie descriptivă
descuming (TH, met) îndepărtarea defectelor de suprafață; descuamare
desert deșert; a părăsi, a abandona, a se sustrage de la
deserve a merita
deserved meritat
deserving merituos, meritat; care merită
desiccant (chim) agent deshidratant
desiccant dryer (alim, ind chim) desicator, dehidrator (de aer) cu absorbție / cu material absorbant
desiccate (alim, fiz, termo) a usca artificial, a deshidrata
desiccated eggs (alim) praf de ouă
desiccated milk (alim) lapte praf
desiccating (alim, constr, ind chim) (acțiunea de) uscare, desicare, deshidratare, care usucă

design of development phase

desiccation (agr, alim) deshidratare, uscare; contracție; (geogr) secare;
desiccation fissure (met, plast) crăpătură de contracție / de uscare
desiccative (chim) desicativ
desiccator (alim, ind chim) exsicator, desicator
desiccator cabinet (alim, ind chim) etuvă
desideratum, (*pl*) **desiderata** deziderat, dorință
design intenție; tip, model; (TH) plan, proiect, design (și industrial), desen, schiță, schemă, proiectare, construcție, sinteză, concepție, tip, model, calcul; (TH) a proiecta, a executa / face un proiect / un plan, a desena, a calcula, a plănuși, a schița, a destina, a executa un proiect; (met) calibrare; ~ **for** a destina pentru; ~ **s** (*pl*) tipuri (de mașini etc.)
design assumption ipoteză de calcul (în proiectare)
designate a desemna, a indica, a denumi, a marca, a nota, a arăta (d. lucruri); a semna; a numi (într-o funcție); numit, desemnat (pentru o funcție); ~ **to**, ~ **for** a indica; a desemna (pt. o funcție etc.); a denota
designation (ec) desemnare / numire (a cuiva, într-o funcție) marcare, indicare, etichetare, notare, destinație; (mat) simbol, denumire; scop, menire, destinație; titlu, profesie
designation of weld (OM) geometrie a sudurii
design capacity (TH) capacitatea rezultată din proiectare
design development test verificare a unui proiect (care nu a mai fost realizat practic)
designed intenționat; proiectat, desenat
designed displacement (nav) deplasament de construcție proiectat (la o navă)
designed draught (nav) pescaj de construcție / proiectat
design equation (mat) ecuație de calcul (pentru proiectare)
designer desenator, (inginer) proiectant
design factor coeficient de siguranță
design features (OM, constr, mas) detalii / caracteristici de construcție / de proiectare
design head (mas) înălțime de sarcină pentru proiectare
design in full size desen / plan / schiță în mărime naturală
designing proiectare; (met) calibrare, proiectare a calibrelor (la laminare)
designing engineer inginer proiectant / constructor
design load (mec) sarcină de proiectare / de calcul
design of development phase fază de concepție industrială / în detaliu

designing of section

designing of section proiectare a formei / secțiunii
design load (constr) sarcină de proiect, ipoteză de încărcare; (TH) sarcină teoretică / nominală
design of grooves (met) proiectare a calibrelor de laminare
design of pass(es) (met) profil al cablului de laminare
design of rolls (met) calibrarea / profilarea cilindrilor (la laminare)
design power (mec) putere calculată / nominală / teoretică / cerută
design pressure (mec, hidr) presiune nominală, presiune maximă de serviciu (la temperatura nominală / cerută / prescrisă, într-un spațiu dat)
design stage stadiu de proiectare / de elaborare a desenului
design stress (mec) tensiune maximă admisibilă (de proiectare)
design thickness (mec, met) grosime stabilită prin proiectare
design to cost (ec, TH) proiectare după criteriu de cost / de preț / de cheltuieli (pentru o durabilitate impusă)
design value parametru constructiv / de proiectare, valoare proiectată, desemnată
design variables variabile de proiectare
design version variantă de proiectare
desiliconise (met) îndepărtare a siliciului, (chim) a desilicifia
desirability oportunitate
desirable de dorit, dezirabil; oportun, bun
desire dorință, rugămintă, cerere; a dori, a vrea
desired value (autom) valoare prescrisă / de referință; (fiz) valoare de consemn / de reper; (metr) valoare nominală / de referință
desk pupitru / masă de comandă
deslag (met) a evacua / a îndepărta zgura
deslagging (met) evacuare / îndepărtare a zgurii
desoxidised steel (met) oțel dezoxidat
desquamation eliminare a cojilor, exfoliere, descuamare
destroy a distruge, a elimina
destroy bacteria (alim, med) a steriliza
destruction distrugere
destruction load (mec, TH) sarcină / încărcare de distrugere
destruction range (mas, TH) interval de distrugere
destruction / destructive test (metr) încercare distructivă / cu distrugerea epruvetei
desguarise (alim) a extrage substanțele zaharoase, a dezaharisi
desguarizing (alim) dezaharisire

detached

desist from a înceta de a mai, a nu mai face (ceva)
desk masă de scris, birou; bancă, pupitru
desolate pustiu, părăsit; (agr) lăsat în părăsire; sterp, neroditor (d. un teren); a pustii, a devasta; a lăsa în părăsire, a abandona
desolation pustiire, devastare; ruină, paragină; părăsire
desorbition (alim, chim) proces de eliminare a gazelor absorbite
despite în ciuda
dessert (alim) desert
dessertspoon (metr) unitate de măsură pentru volum: 1 dessertspoon (UK) = $11,839 \cdot 10^{-6} \text{ m}^3$; 1 dessertspoon (US) = $9,858 \cdot 10^{-6} \text{ m}^3$
destination destinație
destroy a distruge, a dărâma; (constr) a demola
destroyable care poate fi distrus, netrainic, șubred
destroyer (nav) distrugător
destructible destructibil, care poate fi distrus
destruction distrugere
destructive distructiv, distrugător
destructiveness caracter distructiv
desulphurisation (met, ind chim) desulfurare
desulphurisation plant (met) instalație de desulfurare
desulphurise (met, chim) a desulfura
desulphurising (met, chim) desulfurare
desuperheat (met) a răci după supraîncălzire
desuperheating coil (termo, alim) serpentină de suprarăcire / de răcire a supraîncălzirii, element de prerăcire
desynchronisation (autom, fiz) desincronizare
detach (mas) a decupla; (TH) a (se) detașa, a desprinde, a separa
detachable (auto, mas, OM) detașabil, mobil, separabil, schimbabil, demontabil, amovibil; (chim) solubil, detașabil
detachable back perete din spate, detașabil (la cuptoare, incinte cu volum variabil, mașin-unelte)
detachable ball journal bearing (OM) rulment radial-axial cu bile, detașabil
detachable bottom (OM, met) fund demontabil / detașabil (la oală, la convertizor)
detachable joint (OM) îmbinare / articulație demontabilă
detachable top (OM) parte superioară detașabilă
detachable valve seat (OM, hidr) scaun de supapă, amovibil / detașabil
detached liber, izolat, independent, detașat, separat; imparțial, nepărtinitor, neinfluențat; indiferent

detaching

detaching (TH, mec) detaşare, separare, declanşare, decuplare; care (se) detaşează
detaching hook (OM) cârlig de declanşare
detachment (TH) detaşare, separare, desprindere; independenţă, imparţialitate; indiferenţă
detail (TH) reper, detaliu (şi în desen tehnic), amănunt; a detalia, a descrie amănunţit, a face un detaliu
detail drawing detaliu (într-un desen tehnic), schiţă de detaliu, desen (şi de execuţie)
detailed detaliat, amănunţit, complet; total
detain a reţine, a împiedica, a opri; a deţine; a frâna, a face să aştepte / să întârzie, a împiedica, a stingheri (funcţionarea etc.)
detainer (OM, mas-un) dispozitiv de oprire
detarring plant (ind chim) instalaţie de degudronare
detect (TH) a identifica, a observa, a descoperi, a constata, a detecta, a găsi; a surprinde; ~ **somebody in the act** a prinde pe cineva în flagrant delict
detectability (metr) capacitate de detectare / de măsurare, sensibilitate (a unui aparat)
detectable detectabil, care poate fi detectat / sesizat / descoperit, decelabil
detecting detectare; care detectează, detectând
detecting action (autom) acţiune / efect de detecţie / de redresare
detecting element (autom) element primar, circuit / element de detectare, detector, element sensibil; (metr) traductor de intrare, detector / traductor / palpator (de măsurare), detector, captor, sesizor
detecting range (autom, metr) interval / distanţă de detectare; (auto, autom) interval de detectare, gama obiectelor detectabile
detection (TH) descoperire, identificare, observare; (autom) detectare, detecţie; (chim, fiz, metr) identificare (a elementelor sau structurilor)
detector (autom, metr) detector, senzor de detectare
detent (TH, termo, mec) detentă, declanşare; (OM, mas-un) limitator de cursă, dispozitiv de decuplare, mecanism de oprire, clichet de blocare, opritor
detent lever (OM, termo) bară de dilataţie, pârghie de declanşare
detent position (auto) poziţie de decuplare
detergency (chim, T) capacitate de spălare a unui detergent
detergent (ind chim) detergent, produs de curăţat, produs de dizolvat; (T) agent / aditiv detergent

detouring

detergent additive (T, chim) aditiv dispersant / detergent, produs incorporat într-un lubrifiant pentru a împiedica depunerea reziduurilor de ardere pe piesele motorului
detergent power (chim) putere / capacitate de spălare a unui detergent
deteriorate (TH) a (se) deteriora, a (se) strica, a (se) înrăutăţi
deterioration deteriorare, stricare, înrăutăţire
deteriorative care deteriorează / înrăutăţeşte / strică
deterioration of lubricant(s) (T, chim) deteriorarea lubrifiantului (lubrifiantilor)
determinable (mat) determinabil; (metr) sesizabil
determinant (mat) determinant; (factor) determinant, hotărâtor;
determinantal equation (mat) ecuaţie cu determinanţi
determinate determinat, bine definit, precizat; precis; limitat; definitiv
determination stabilire, determinare, calcul; (alim, chim) dozare, măsurare, precizare; hotărâre, fermitate; (mat) definire, determinare, calcul
determination of hardness (metr, hidr, mediu) determinare a duri-tăţii apei potabile
determination of output (mas, metr) determinarea puterii (la ieşire)
determination of size dimensionare, determinare a dimensiunii (şi prin calcule de proiectare)
determination of the tension (el, metr) determinare a tensiunii
determinative determinant, hotărâtor
determine (TH) a determina, a fixa (un termen, o sumă etc.), a constata, a stabili, a preciza, a condiţiona, a delimita; (mat) a evalua; a (se) hotărî, a (se) decide, a lua hotărârea de a; a convinge; a cauza; (jur) a expira
determined determinat, fixat, precizat, stabilit, constatat; hotărât; hotărâtor
determining factor factor determinant
detin (met, ind chim) îndepărtare a staniului, a decositori, a îndepărta cositorul / staniul
detinning (met, ind chim) îndepărtare a staniului, decositorire
detonate (TH) a detona, a exploda, a crăpa, a plesni
detonation detonaţie, explozie
detonator (chim) detonant; detonator; amorsă, capsă detonantă
detour, détour ocol, înconjur, întoarcere
detouring ocolire, înconjurare; care ocoleşte / înconjoară

detoxicate

detoxicate a dezintoxica
detract from a micșora, a diminua, a scădea din (valoare etc.); a reduce (ceva) din
detraction micșorare, diminuare, scădere din (valoare, sumă etc.)
detriment detriment; pagubă; **to the ~ of** în detrimentul
detrimental nociv, vătămător; (auto, TH) dăunător; păgubitor
detrition (T) uzură prin frecare
detrusion (mec) forfecare, (a)lunecare (de material), deformare la forfecare
detuning (autom, metr) dezacordare, dereglare
Deuterium (D) (chim) deuteriu
Deuteron mass (fiz, metr) unitate de măsură pentru masă (în fizica atomică): 1 Deuteron mass = $3,343586 \cdot 10^{-27}$ kg
devalue (ec) a devaloriza
devaluation (ec) devalorizare
devalue (ec) a devaloriza
devaporation (fiz, termo) condensare a vaporilor
develop (TH) a (se) dezvolta, a desfășura, a face să crească, a extinde, a stimula (dezvoltarea), a manifesta (și o tendință); (med) a contracta (o boală); a exploata (resurse); (mil) a desfășura (trupe), a lansa (un atac); a dezvolta (fotografii), o aptitudine a începe, a progresa, a crește, a evolua, a (se) mări; a amplifica; a contracta; (mat) a (se) desfășura (în serie, în produse), a explicita, a dezvolta în serie
developable desfășurabil, dezvoltabil
developed length / surface (mat) lungime / suprafață desfășurată (și la calculul semibratelor pentru ambutisare, croire etc.)
developed projection proiecție desfășurată
developing în curs de dezvoltare / de desfășurare / de manifestare, care se dezvoltă (și d. un proces)
develop into a se dezvolta, a se transforma în
development (TH) dezvoltare, desfășurare, rulare, rostogolire, formare; perfecționare, extindere, creștere, sporire, progres; (chim) degajare; (constr) șantier, proiect, construcție, ansamblu, lucrare; (mat) desfășurare a unei suprafețe; (met, chim) degajare / formare / generare de gaze; element, dată; împrejurare, întâmplare, eveniment; (agr) valorificare (a unui teren); dezvoltare / exploatare (a unei regiuni); expunere, prezentare (a unei idei etc.); desfășurare (de evenimente, procese etc.); ~s (pl) evenimente
developmental de dezvoltare, al dezvoltării
development map plan de amenajare / de dezvoltare (foarte general)

dewaterer

development of microstructure (TH, materiale) evidențierea / dezvoltarea / formarea microstructurii
development program (met, constr) program de amenajare / de dezvoltare
development system (c, inf) sistem hard și soft (care poate îndeplini anumite funcții)
deviance (mat) abatere medie pătratică de selecție
deviate abatere de la valoarea medie (în statistică matematică)
deviate from a devia de la, a se abate de la
deviated hole (OM, mas-un) gaură deviată
deviating force (mec) forță deviatoare
deviating (fiz) decalaj; (mat) deviație, care deviază / abate
deviation (OM, autom, metr) deviație, deviere (A), abatere
deviation controller (metr, autom) dispozitiv automat de reglare, care acționează când un parametru deviază de la o valoare impusă
deviation roller (OM) rolă de ghidare / de deviere
device (mas) procedeu, mijloc, dispozitiv, aparat, mecanism, instrument, plan, schemă, proiect, bloc constructiv; (ec) deviz; invenție; emblemă; deviză, mot(t)o
device for adjusting / arresting / locking / setting / stopping (mas, OM) dispozitiv de oprire (prin clichet), opritor; (mas) frână; obstacol
device for counterbending rolls (met) dispozitiv / suport pentru contra-cilindri (la laminoare) / împotriva încovoierii cilindrilor / de împiedicare a încovoierii cilindrilor
devil's claw (nav) gheară de drac (pt. boturile lanțurilor de ancoră)
devil's fork / pitch (mas-un, nav) clește prinzător
devise a concepe, a proiecta, a inventa, a imagina
devitrification (chim) devitrifiere, devitrificare
devitrify a devitrifica
devolatilization (fiz, alim, ind chim) pierdere prin volatilizare
devoted to devotat, loial față de
devotedly (adv) cu dăruire
devotedness dăruire; consacrare
devour a devora
dew rouă, ceață, aburire; (TH) a umezi datorită ceții / aburirii
dewars (OM, ind chim) containere pentru gaze lichefiate
dewater (alim, ind chim) a deshidrata
dewaterer (alim, ind chim) aparat de deshidratare

dewatering

dewatering (constr, hidr) epuizare / înlăturare / scoatere / eliminare a apei (fără a specifica dacă este prin centrifugare, filtrare etc.); (alim, ind chim) deshidratare

dewatering conduit (OM, hidr) conductă de golire, golire de fund

dewatering conveyer (OM, hidr) filtru continuu / cu bandă

dewetting neumectare, fără umectare (și la sudare); curgerea adezivului la reîncălzire

dew-point / temperature (fiz) temperatură / punct de rouă / de condensare a vaporilor de apă

dew-point curve (fiz, termo) curbă de condensare

dew-point temperature (fiz) temperatură de condensare, punct de rouă

dextral drept, din dreapta; deprins să folosească mâna dreaptă

dextrin(e) (chim) dextrină

dextorse (mec) cu torsiune pozitivă / la dreapta

dextrorotation (chim) rotația spre dreapta (a planului de polarizare; (mas) rotire la dreapta

dextrose (chim) dextroză

dezinc (met) îndepărtarea zincului, a dezinca, a îndepărta zincul

diacid (chim) acid dibazic

diagnose (TH) a detecta erori / defecțiuni, a diagnostica

diagnosis, (pl) diagnoses diagnoză, diagnostic

diagnostic (med, mas, TH) diagnosticare, (de) diagnostic, simptom, stabilire a erorilor / a defecțiunilor

diagnostic routine (c, inf) program de diagnosticare / de detectare a erorilor / a defectelor

diagnostics diagnostic(are)

diagnostic sensivity (mas, TH) sensibilitate de detectare a defecțiunilor

diagnostic test (inf) funcționare sau rulare a unui program în scopul descoperirii potențialului de defectare

diagonal (mat) diagonală, secțiune diagonală, (adj) diagonal, oblic

diagonally-cut piston ring (OM, termo) segment de piston cu fantă diagonală / oblică

diagonal member (OM) (bară) diagonală; (constr) contrafișă (în diagonală); contravântuire, contrafort în diagonală

diagonal pitch (OM) pas pe diagonala (nituirii)

diagonal rod (OM) bară / baghetă diagonală sau oblică

diagonal rolling (met) laminare cu cilindri oblici

diagram diagramă, schemă, grafic, organigramă, schemă de calcul, figură, curbă, ilustrație, desen explicativ

diametrical compression method

diagram of component forces (mec) poligonul forțelor

diagram of forces (mec) diagramă a forțelor

dial (TH, metr) limb, cadran, scală, ecran circular cu cifre, scală circulară, disc gradat / selector, disc de reglare; (OM) rondelă / șaibă de potrivire / de ajustare / de reglare; (mas-un) limb; (metr) busolă, scală, diviziune; a forma (un număr de telefon)

dialectics dialectică

dial error (metr) eroare de citire (pe un cadran)

dial extensometer (metr) comparator / extensometru cu cadran, ceas comparator

dial feed (mas-un) cerc gradat al cutiei de avansuri, magazie cu disc de alimentare (la mașinile automate)

dial feed press presă-revolver cu magazie rotativă pentru alimentarea cu piese brute

dial indicating the length of stroke (mas-un) scală pentru reglarea cursei

dial indicator (metr) indicator cu scară și/sau citire circulară

dialling rețea, cadran, centrală (și de telefoane), formare (a unui număr de telefon); (metr) gradare a unui cadran

dialogue dialog, conversație, discuție

diamagnetic material (fiz) material amagnetic (cu permeabilitate specifică mai mică de 1,00)

dial micrometer (metr) micrometru cu (ceas / cadran) comparator

dialpointer (metr) ac indicator

dial reading (metr) indicație / valoare citită pe scară

dial scale (metr) scară / scală inelară / în arc de cerc (la aparatele de măsurat)

dialwasher (OM) rondea / șaibă elastică

diameter (geom, OM) diametru

diameter drilled (mas-un) diametru maxim al găurii cu un anumit burghiu

diameter of bore (OM) alezaj, diametru al găurii / alezajului

diameter of furnace throat (met) diametru al gurii furnalului

diameter radial interference (OM) strângere radială

diameter stop (mas-un) limitator pentru prelucrare până la obținerea diametrului cerut

diametral line (OM) diametru, linia / axa care conține diametrul

diametrical (mat) diametral

diametrical clearance (OM) joc diametral

diametrical compression method (ind chim, alim) metoda prin compactare / compresie diametrală

diamond

diamond (mat) rombic, romboidal; (minrl) diamant; (nav) romb

diamond boring (mas-un) alezare cu (cuțit cu) diamant

diamond burnishing (mas-un, termo) distrugerea diamantului din cauza temperaturii ridicate (la rectificare, polizare)

diamond cone (metr) vârf / con de diamant

diamond die (mas-un) filieră cu diamant (la aparate de măsurat duritatea etc.)

diamond drill (mas-un, met) găurire cu carotieră cu diamant; burghiu cu diamant

diamond drilling bit (mas-un) floare de burghiu cu diamant

diamond dust (mas-un, T) praf de diamant (și ca aditiv în lubrifianti)

diamond hand tool (mas-un) diamant pentru îndreptarea / reascuțirea manuală a pietrei / discului de rectificat

diamond impregnater carboloy (met) aliaj dur „carboloy” / cu pulbere de diamant

diamond-knurl (mas-un) zimțuire în cruce prin rulare, striuri încrucișate, moletare

diamond knurling tool (mas-un) rolă / moletă de zimțuit, cu dinți înclinați

diamond nose vârf ascuțit / fără racordare (la mașini-unelte)

diamond penetrator / pyramid (met, metr) penetrator piramidal de diamant (pentru duritate Vickers)

diamond penetrator / pyramid hardness (met, metr) duritate Vickers (cu penetrator piramidal, de diamant)

diamond pass (met) calibru romboidal de laminare

diamond plate (OM) eclisă romboidală

diamond point engraving cutter (mas-un) freză-deget pentru prelucrarea canalelor cu secțiune triunghiulară

diamond-point tool (mas-un) cuțit cu vârf ascuțit / fără rotunjire

diamond-pyramid hardness (metr) duritate Vickers

diamond-shaped (OM) rombic

diamondspar (minrl) corindon

diamond(-tipped) tool (mas-un) cuțit cu diamant (fixat pe zona de lucru a tăișului), diamant pentru îndreptarea discului de rectificat

diamond(tool) holder (mas-un) montură / portsculă pentru fixarea diamantului sau pplăcuței așchiitoare cu (praf de) diamant

diamond tool lathe (mas-un) strung rapid pentru prelucrare, cu folosirea cuțitelor cu diamant / cu plăci de aliaj dur

die adapter

diamond wheel (mas-un) disc abraziv, cu praf de diamant sintetic

diaphane, diaphanous diafan, transparent

diaphragm (fiz, OM) membrană, diafragmă; (hidr, OM) diafragmă pentru orificiul de scurgere; (TH) perete despărțitor

diaphragm actuator / drive (OM, hidr) acționare cu membrană / diagramă

diaphragm adjustment ring (OM, opt) inel de reglare a diafragmei

diaphragm cap (OM, metr) capac de membrană

diaphragm clutch (OM) ambreiaj cu diafragmă / cu disc ondulat / cu disc elastic

diaphragm gas meter (metr) contor (și de gaz) cu diafragmă

diaphragm leaf (OM) lamelă a diafragmei / membranei

diaphragm pressure control valve (OM, autom, hidr) regulator de presiune, cu membrană

diaphragm (pressure) gauge (OM, autom, hidr) manometru cu membrană

diaphragm pump (OM, autom, hidr) pompă cu diafragmă / cu membrană

diaphragm seal (OM) etanșare cu diafragmă

diaphragm spring (OM) resort / arc cu / de diafragmă, disc-resort, utilizat în ambreiaje

diaphragm unloading valve (OM, hidr) regulator de presiune, cu membrană, de descărcare

diaphragm valve (OM, hidr) supapă-disc, ventil-disc, supapă cu membrană / cu taler / cu disc / cu ciupercă, supapă plată

diary agendă, jurnal zilnic / de însemnări

dib a lovi ușor, a atinge (ușor), a ciocăni

dibasic (chim) dibazic

dichromate (chim) dicromat

dichromate treatment (met) tratament de aco- perire rezistentă la coroziune (la piese din aliaje de magneziu), prin fierbere în soluție de dicromat de sodiu)

dictate a dicta; ordin

dictation dictare; ordin

dictionary dicționar

dictum, (pl) dicta dicton, aforism, maximă

didactic didactic

didactically (*adv*) (în mod) didactic

didacticism didacticism

didrachma (metr) unitate (veche) de măsură pentru masă; 1 didrachma (Biblical Greek) = 0,0068 kg

die (mas-un, met) stanță, matriță, clupă, filieră, poanson, cochilie, formă permanentă metalică de turnare; zar

die adapter (mas-un) suport de filieră / matriță

die approach

die approach (mas-un) apropiere a filierei / matriței de semifabricat; atacarea semifabricatului de prelucrat cu o filieră / matriță; începerea prelucrării cu filiera / matrița

die away a se auzi din ce în ce mai slab, a se stinge (și d. vibrații), a se potoli

die-away curve (fiz, autom) curbă de scădere / de amortizare

die bed (met, mas-un) placă de bază / pat a(l) matriței (de turnare sau la prese de matrițare)

die-blank (met, plast, OM) semifabricat pentru matriță / filieră

die-body (met, plast) corp principal / carcasa matriței / filierei

die-block (mas-un) matriță / filieră -bloc / nede-montabilă (sau ca subansamblu cu elemente active, carcasă etc.)

die-bolster (met, plast) suport pentru matriță / filieră

die bolt cutter mașină de filetat buloane (cu cap de filetat)

die case (met, plast, mas-un) inel pentru fixarea filierei, armătură de filieră

die cast / casting formare prin injecție (și la materiale plastice); (met) turnare sub presiune (în cochilă)

die-casting machine (met, plast) mașină de turnare sub presiune / de format prin presare în matriță

die chaser (mas-un) bac de filetat, filieră

die clamp (mas-un) dispozitiv de închidere / blocare a filierei / matriței

die clearance (mas-un, OM) jocul dintre părțile active ale matriței

die coating (met) vopsea de lingotiere

die cushion (OM, mas-un) pernă a matriței, amortizor pentru matriță

die forged chain (met, OM) lanț forjat în matrițe

die forging (met, mas-un) matrițare (și la cald), forjare în matriță

die-formed part (met) piesă matrițată / formată în matriță

die guide (OM, mas-un) falcă de ghidare (a matriței), ghidaj (de matriță)

die hammer (met) ciocan de matrițare

diehead (mas-un) cap de filetat, filieră

die hob for cutting open dies (mas-un) tarod pentru bacuri de filieră

die holder (mas-un) clupă de filetat, suport al matriței de perforat; (met) port(-)matriță

die hole (OM, mas-un) orificiu al filierei

die impression (mas-un) prelucrare matriței (negativului piesei în matriță)

dielectric (el) dielectric, izolator

die spinning nozzle

dielectric breakdown (voltage) (el) tensiune de străpungere a unei izolații

dielectric constant (el) constantă dielectrică

dielectric heating (fiz, el) încălzire dielectrică / prin pierderi dielectrice / prin curenți de înaltă frecvență

dielectric loss (el) puterea pierdută prin transformare în căldură, într-un dielectric supus unui câmp electric variabil

dielectric property (el) proprietate dielectrică

dielectrics materiale dielectrice

dielectric strength (el) tensiunea înainte de străpungere a unui dielectric, rezistența la străpungere

die-maker (met) matrițer; (TH) lăcătuș-sculer

die making machine (mas-un) mașină de frezat prin copiere

die mark (met, plast) urmă / semn / striu după prelucrare în matriță sau tragere

die of tubing machine (mas-un, met, plast) filieră a mașinii de extrudare

die plate (mas-un) suport de filieră, matriță fixă; (met) placă de filetat

diepot (met) matriță (de turnare)

die pressing (met, plast) presare în matriță

die scalping (met) cojire (a semifabricatelor metalice) prin tragere prin filieră

die scar / scratch (met, plast, mas-un) striu / urmă / zgâriere la matrițare sau tragere

Diesel engine (auto) motor diesel / cu motorină

Diesel (cf) locomotivă cu motor Diesel

Diesel engine / motor (termo, autom) motor diesel

Diesel-engine with airless injection / with solid injection (termo) motor diesel cu injecție mecanică, fără compresor pentru injecție

Diesel fuel (auto, ind chim) gazolină, motorină, combustibil pentru motoare diesel

Diesel-fuel index / number (ind chim, termo) indice diesel la motorină

Diesel-liner (OM, termo) cămașă de cilindru a unui motor diesel

Diesel oil (ind chim, auto, termo) motorină

die set (mas-un) garnitură completă / modulată de matriță (matriță și poanson); (met, plast) inel de reglaj al matriței, set de matrițe / de filiere pentru matrițare / tragere în etape succesive

die shaper (mas-un) mașină de mortezat prin copiere

die sinking cutter (mas-un) freză pentru matrițe

die sinking milling machine (mas-un) mașină de frezat prin copiere, pentru prelucrarea suprafețelor cu relief complicat

die spinning nozzle (mas-un, plast) filieră în vârtej

die-stamping press

die-stamping press (mas-un, met, plast) presă de ștanțare în matriță
die steel (met) oțel pentru matrițe
die-stock (mas-un) placă de filetat, clupă de lăcătușerie / de filetat țevi de gaz, filieră
diestock die (mas-un, met) filieră
diet (alim) dietă, regim alimentar, a ține / respecta un regim alimentar
die tap (mas-un) tarod pentru filiere
dietary (alim) de / pentru dietă, regim alimentar, dietetic
dietetical (alim) dietetic
die trap (met) groapă / răzuitor / separator / captator de zgură
die wear (mas-un, T) uzura matriței / filierei
die welding (met) sudare prin forjare în matriță
die work (met, plast) forjare în matriță, matrițare, tragere (prin filieră)
differ from a diferi de, a (se) abate de la, a devia de la, a se deosebi de, a fi diferit de, a nu fi de acord cu
differ with a nu fi de acord cu, a avea altă părere decât
difference diferență, deosebire, creștere, rest; diferend, neînțelegere
difference equation (mat) ecuație cu diferențe finite
difference gauge (metr, mas-un) calibrul limitativ
difference in temperature (fiz, termo) diferență de temperatură
difference interval pas (în analiza numerică)
difference method (mat) metodă diferențială
difference of gravity diferență de densitate / între greutatea specifice
difference of phase (fiz, el, TH) decalaj de fază, defazaj
different diferit, deosebit, altfel; neobișnuit, special
differentiable (mat) diferențiabil, derivabil
differential deosebit, distinctiv; (mas, OM) transmisie diferențială, diferențial; (mat) diferențială
differential amplifier (autom, electr) amplificator diferențial / care amplifică diferența dintre două semnalele succesive de intrare
differential attachment (OM) mecanism de diferențial
differential bevel drivegear (OM) transmisie diferențială, cu pinion conic de atac
differential calculus (mat) calcul diferențial
differential case (auto, OM) casetă / carter a(l) diferențialului
differential casing (auto, OM) carter / casetă / trompă a(l) diferențialului
differential coefficient (mat) derivată
differential control (autom) reglaj de urmărire

differential pressure switch

differential cross pin (OM) fus / bolț al crucii sateliților (și la mașini-unelte)
differential flotation (met, ind chim, alim) flotație diferențială / selectivă
differential gauge (metr, hidr) manometru diferențial
differential gear (OM) mecanism / angrenaj de diferențial
differential gear box (OM) carter de diferențial, diferențial cu angrenaje
differential gearing (OM) diferențial, transmisie diferențială
differential gearsetting mechanism (OM) mecanism de ajustare / de reglare / de blocare a diferențialului
differential gear shaft (OM) arbore al diferențialului
differential gear train (OM) diferențial cu mai multe trepte (de angrenaje)
differential head (hidr, TH) cădere relativă de presiune, (prag de) presiune dinamică
differential hoist (mas) palan diferențial; (nav) palanc diferențial
differential housing (OM) carter / casetă / trompă a(l) diferențialului
differential indexing (mas-un) metodă diferențială de divizare (la cap divizor)
differential jack (OM) cric / vinci diferențial
differential lock (OM, TH) blocare a diferențialului
differentially (*adv*) (în mod) diferențiat
differential master gear (OM) coroană principală a diferențialului
differential mobility analyser (metr, autom) analizor al mișcării diferențiale / relative
differential motion (mec, OM) mișcare diferențială (mișcare relativă suplimentară)
differential pinion (OM) satelit / pinion de atac al diferențialului
differential planet gear (OM) satelit al diferențialului, roată planetară
differential pressure (OM; hidr) diferență / cădere de presiune, presiune diferențială
differential pressure controller (OM, hidr, autom) regulator de presiune diferențială
differential pressure gauge (metr, hidr) manometru diferențial
differential pressure instrument (metr, hidr) aparat / instrument pentru măsurarea presiunii diferențiale, manometru diferențial
differential pressure switch (hidr, metr) contact / întrerupător acționat de o anumită valoare a presiunii diferențiale, întrerupător acționat de presiunea diferențială

differential pulley / sheave (OM) rolă / roată diferențială (și la variatoare prin fricțiune)
differential quantity (mat, metr) diferențială, variația unei mărimi (fără referire la valoarea absolută)
differential quotient (mat) derivată
differential ring gear (OM) coroană de diferențial
differential screw (OM) șurub diferențial, format din două transmisii șurub-piuliță
differential shaft (OM) arbore planetar
differential sidegear (auto, OM) roată planetară la osia din spate, pinion planetar
differential spider (OM) cruce a sateliților
differential spider pinion (OM) pinion satelit, satelit al diferențialului
differential sun gear (OM) roata centrală de diferențial
differential temperature expansion valve (OM, hidr, autom) ventil termostatic de reducere a presiunii (utilizat în sistemele frigorifice de joasă temperatură)
differential test masses (mec) mase de încercare diferențiale
differentiate (with respect to) a deriva, a diferenția, a se deosebi (în raport cu), a (se) distinge (față de), a face să se deosebească (față de)
differentiating action acțiune de diferențiere / diferențială / derivativă
differentiating solvent (chim) solvent selectiv
differentiation deosebire, diferențiere; (mat) derivată, diferențiere; (ec) indice de diferențiere a sortimentului
differentiator (autom) dispozitiv care are funcția de ieșire dependentă de derivata funcției de intrare
differ in phase (fiz, autom) a nu fi în fază, a fi defazat
difficult dificil, greu; susceptibil
difficultly fusible glass (ind chim) sticlă greu fuzibilă
difficultly meltable (met, chim) refractar (și d. aliaje), greu / dificil de topit
difficult to access (TH) greu accesibil
difficult to dissolve (chim) greu solubil
difficult-to-machine job (mas-un) piesă greu de prelucrat la mașini-unelte
difficult to volatilize (fiz) puțin / greu volatil
difficulty dificultate, greutate, problemă; necaz
diffident neîncrezător (în sine); modestie; rezervă
diffract (fiz) a difracta
diffraction (fiz) difracție (a luminii)
diffraction analysis (fiz, metr) analiză structurală (prin difracția radiației X)

diffraction angle (fiz) unghi de difracție
diffraction beam (fiz) fascicul (împrăștiat) după difracție, fascicul folosit în analiză difractometrică
diffraction frange (fiz) franje de difracție
diffraction grating (fiz) rețea de difracție
diffraction spectrum (fiz) spectru de difracție
diffraction X-ray pattern (fiz, metr) roentgenogramă obținută prin difracția razelor X
diffraction X-ray machine (fiz, metr) difractometru cu radiații X
diffusive (fiz) de difracție
diffuse confuz, prolix (d. stil); (fiz) (lumină) difuză; a (se) împrăștia, a (se) difuza, a răspândi, a se propaga
diffused (fiz) difuz, neclar; răspândit, împrăștiat
diffuser (auto) difuzor, pulverizator; (el) dispozitiv / refractiv pentru iluminat difuz; (hidr) difuzor (de lichid); (mas, termo) difuzor al compresorului; (met) pâlnie de aer
diffusion (chim, met) difuzie; difuzare, împrăștiere
diffusion battery (chim, met) baterie (tancuri sau coloane etc.) de difuzie
diffusion charging (chim, met) încărcare prin / pentru difuzie
diffusion layer (chim, met) strat de difuzie
diffusion of particles (alim, chim, met) difuzia particulelor
diffusion pump (ind chim, OM) pompă de vid cu efect de difuzie (prin antrenarea gazelor într-un mediu de particule grele, de exemplu, mercur)
diffusion sintering (chim, met) sinterizare prin difuzie
diffusion zone (met) zonă de difuzie
diffusion welding (met) sudare prin difuzie
diffusive difuz; care se poate răspândi, difuzibil
diffusive saturation (alim, ind chim) saturație prin difuzie
diffusivity (hidr, termo) coeficient / capacitate de difuzie; (fiz) difuzivitate
dig (constr) săpătură, a săpa, a excava; (mas-un) a gripa; a băga, a înfige; a înțelege, a aprecia; ~ **in** a îngropa; ~ **up** (agr) a desteleni, a săpa adânc; ~ **from** a dezgropă din; ~ **for information** a investiga, a face cercetări
digest compendiu, rezumat; (alim) a (se) digera, a asimila; (chim) a digera, a concentra prin evaporare; (TH) a rezuma, a clasifica, a sistematiza; (alim termo) a fierbe, a trata cu abur; (*fig*) a înțelege
digester (ind chim) autoclavă, cazan fierbător, devulcanizator, bazin de fermentare; (termo) fierbător; (plast) autoclavă de devulcanizarea

digestion

digestion (alim) digestie, asimilare
digestion of emulsion (alim, fiz) maturație a unei emulsii
digest with water a înmuia cu apă
digger (constr, mas) excavator cu linguri, care sapă, săpător
digging (constr) săpare, săpat, săpătură, excavare, debleiere; (hidr) groapă, șanț, canal; care sapă
digging machine (mas) mașină de săpat / de excavat
digging / hand shovel lopată
digging / cutting wheel (constr) roată cu cupe (la excavator etc.)
digit cifră, unitate binară, digit, poziție
digital digital, numeric, cifric, binar
digital clock (auto) ceas digital
digital coding cifrare; (c, inf) codificare prin cifre
digital data (mat, inf) date numerice
digital data processor (inf, c) dispozitiv de prelucrare a datelor codificate numeric
digital fluidics (inf) fluiditate numerică (legată de transmiterea semnalelor și a informației numerice)
digital measuring instrument (metr) aparat de măsurat cu afișare / semnal de ieșire sub formă numerică
digital position read out (mas, opt) vizualizare numerică a poziției (unui organ mobil)
digital position servo (autom, metr) servomecanism numeric de modificare a poziției
digital program(me) control (autom) comandă după program numeric (a mașinilor-unelte)
digital tachometer (metr) tahometru digital
digital valve (OM, hidr) supapă cu debite variabile în șir binar (2, 4, 8, 16, ...)
digitise a transforma o mărime fizică într-o valoare numerică
digitizer (metr, electr) dispozitiv de convertire în formă digitală a măsurătorii analogice
digitkey tastă / clapă / cheie cu cifră
digit switch (electr, autom) comutator de poziție
dignify a distinge, a evidenția; a învrednici
dignitary demnitar
dignity demnitate, atitudine demnă, prestigiu
dig out (constr) a dezgropa; a săpa și a îndepărta materialul excavat
digress from a se abate de la, a devia de la; a face digresiuni
digs (mas-un, T) așchii mici, particule detașate de pe suprafețe polizate / rectificate / care se uzează
dig up a săpa, a scoate săpând, a dezgropa, a excava; (*fig*) a scoate la lumină
dihedral (mat) diedru

dimensional data

dike filon; șanț, canal de scurgere; ridicătură de pământ; (*fig*) piedică, obstacol
dilapidated (constr) în ruină; (TH) stricat, uzat
dilapidation (stare de) ruină; stricăciune, uzură; ruinare, dărâmare
dilatability (materiale, termo) dilatabilitate, extensibilitate
dilatable (materiale, termo) dilatabil, extensibil
dilatancy (mec, plast) dilatare (și a unui polimer, datorită forfecării), proprietate de a-și mări volumul
dilatant fluid (fiz) fluid dilatant
dilatation (materiale, termo) dilatare, alungire, dilatare fracțională
dilatation hinge (OM, termo) articulație de dilatație
dilatation of length (OM, termo) alungire (prin dilatare)
dilate a (se) dilata, a (se) mări, a (se) extinde
dilate on / upon a (se) extinde asupra, a dezvoltă pe larg (un subiect)
dilation dilatare, extindere; dezvoltare (a unui subiect)
dilatometer (metr, termo) dilatometru
dilemma dilemă, situație dificilă
dilettante, (pl) dilettanti diletant, amator
dilettanteism, dilettantism diletantism, amatorism
diligence sârguință, osteneală, hărnicie
diligent harnic, sârguincios, silitor
dill (alim) mărar
diluent (chim) diluant, solvent
dilute (T) fluid (cu vâscozitate redusă); a dilua, a dizolva, a topi; (*fig*) a slăbi, a micșora
diluting diluare; (*fig*) slăbire, micșorare
diluting medium (chim) diluant
diluting / water pump (OM, ind chim) pompă de apă
dilution diluare, diluție; slăbire, micșorare, atenuare; soluție diluată
dim slab (luminat); obscur; mat; întunecos, întunecat; abia perceptibil, estompat, vag; neclar, șters, nebuloș; confuz
dimension (mat, metr) măsură, dimensiune; (TH) dimensionare, măsurare, (metr) a calibra; a măsura; a dimensiona
dimensional dimensional
dimensional accuracy (OM, mas-un, metr) precizie dimensională
dimensional (as regards size / quantity) dimensional (cu privire la mărime / cantitate)
dimensional data (autom, mas-un) date / informații dimensionale / care definesc poziția unui organ mobil în raport cu una sau mai multe axe

dimensional discrepancy / difference

dimensional discrepancy / difference (OM) abatere de la dimensiune
dimensional variation (metr, mas-un, OM) abatere la dimensiune, toleranță
dimension error (metr, mas-un, OM) eroare / abatere dimensională
dimensional stability (materiale) stabilitate dimensională
dimension cutting (mas-un) croire / tăiere / prelucrare, (și prin aşchiere) la dimensiuni
dimension figure cotă de desen tehnic
dimensioning (OM, mec) dimensionare, care afectează / determină dimensiunea
dimensioning in engineering dimensionare, cotate în desen industrial / tehnic
dimensionless adimensional
dimensionless coefficient / parameter mărime redusă, coeficient de reducere, coeficient / parametru adimensional
dimension limit system (OM) sistem de toleranțe
dimension of mating part, coupling dimension (OM) dimensiune de asamblare / a piesei pereche / conjugată
dimension of the reciprocal of time (metr) dimensiune / măsură în inversul timpului (s^{-1} etc.)
dimensions chart (mas) desen (schematic) al unei mașini cu dimensiunile de gabarit
dimension stability (materiale) stabilitate dimensională
dimetcote (met, chim) acoperire pe bază de zinc (de obicei din două substanțe care reacționează cu oțelul)
dimethyl (chim) etan
dimethylketone (chim) acetona
dimetric (proiecție) dimetrică, proiecție axonometrică, cu două unghiuri egale
diminish (TH) a (se) diminua, a slăbi, a (se) micșora, a scădea, a reduce, a (se) atenua
diminishing of the gradient reducere a pantei / a gradientului (unei curbe)
diminution (fiz, el) diminuare, micșorare, scădere, slăbire
diminutive foarte mic, miniatural; diminutiv
dimly (*adv*) slab, nedeslușit, neclar; vag
dimple (OM, met) adâncitură, ondulație, încrețitură, gropiță
dimpling (OM) guler mic al unei piese mecanice
dim red heat (met) incandescență la roșu închis
din a răsună, a face zgomot; zgomot
DIN abreviere pentru standarde germane (după care urmează un număr) DIN (Deutsches Institut für Normung)

dipper arm / stick

dinas (met) cărămidă dinas / silica
dine a lua masa (de prânz sau cina)
diner persoană care ia masa; (cf) vagon restaurant
dingey, dinghy (nav) șalupă (mică)
dinginess murdărie
dingot (met) picătură rece (defect de turnare)
dingy șters, spălăcit; învechit, ponosit; murdar, prăfuit; pătat, dubios (d. reputație, rezultatele unor teste etc.)
dining car (cf) vagon-restaurant
dining room sufragerie
dinner (alim) masă (principală), prânz, cină; dineu, masă de gală
dinner service / set (alim) serviciu / tacâmuri de masă
dint (TH) proeminență, ieșitură, dinte, zimț; (met) adâncitură produsă prin lovire
diode (electr) diodă
dioxide (chim) dioxid, bioxid (mai rar)
dip (el) săgeată (la linii electrice); (fiz) declinație magnetică; (mat) înclinare, oblicitate, pantă; (nav) înclinație magnetică; (TH) lumânare de seu, înmuiere (într-un lichid); a (s)cufunda, a imersa, a înmuia; (nav) a atârna o ancoră, a afunda, a băga; (met) decapant; (auto) a micșora lumina farurilor
dip angle unghi de înclinare
dip at high angles înclinare mare
dip at low angles înclinare mică
dip brazing (soldering) (OM, met, chim) lipire în baie de săruri / de aliaj (prin imersiune)
dip-coated electrode (met) electrod de sudură cu înveliș depus prin imersare / prin cufundare
dip coating (met, plast) acoperire prin imersare în baie
diphase bifazat, bifazic, difazic; (met) bifazic
diphase degreasing (alim, chim, met) degresare bifazică / în două etape
diphase equilibrium (el, met) echilibru pe / de două faze
diphenyl (chim) difenil
dip into a-și arunca ochii asupra
diple semnul „>”
diploma diplomă, certificat; document oficial
diplomacy diplomație, tact, abilitate
diplomaed cu diplomă, titrat
diplomat (edu, univ) cu diplomă, titrat
diplomatic (*adj*) diplomatic, cu tact, abil
dipped imersat, cufundat, coborât în baie
dipper (TH) oală, cupă, benă; (alim) polonic; (constr) cancioc; (met) oală de turnătorie
dipper arm / stick (mas, constr) braț / săgeată de excavator

dipper bucket

dipper bucket (mas, constr) cupă-dipper de excavator
dipping (alim, met, chim) cufundare, imersare, coborâre în baie
dipper (stick) shovel (constr, mas) excavator cu cupă dreaptă
dipper tooth (constr, mas, OM, T) dinte de cupă de excavator
dipping (chim, plast) imersiune, înmuiere, impregnare (prin cufundare); (met) cufundare (în baie de tratament / de decapare)
dip pipe (OM, hidr) țeavă cufundată, tub de imersiune / de prelevare
dip rod (auto) tijă de nivel al uleiului, jojă; (mas-un) ștangă de măsurat, indicator de nivel (pentru lichide), spion
dip shift deplasare în jos
dip soldering (met, OM) lipire moale prin cufundare
dipstick (auto, mas-un, OM) tijă de nivel al uleiului, jojă
direct (TH) direct, exact, nemijlocit, drept, neocolit; personal; sincer; (autom) proporțional; a dirija, a comanda, a conduce, a îndrepta, a direcționa, a controla, a supraveghea (și un proces); a ordona
direct access (inf, c) acces direct, localizare directă a informației într-o adresă
direct acting (mas) cu acțiune directă
direct-acting shockabsorber (OM) amortizor telescopic
direct action (fiz, mec) acțiune directă
direct arc-furnace (met) cuptor cu arc electric direct / pentru încălzire directă, cuptor Heroult
direct butt joining (OM) îmbinare dreaptă, capla-cap (prin lipire, sudare etc.)
direct casting (met, plast) turnare directă
direct compression (mec) compresie pură
direct-connected legat (mecanic sau electric) direct (fără elemente / transmisii intermediare)
direct connection (OM, el) racordare / legătură directă
direct control reglare (autom) (cu acțiune) directă
direct-cooling boiling water reactor (ind chim, termo) reactor cu apă fiartă, cu răcire directă
direct coupling (d.c., DC) (el) cuplaj direct; (mas) cuplare directă / mecanică a arborilor a două mașini
direct current (d.c. / DC) (el) curent continuu
direct drive (auto) priză directă (când viteza arborelui de intrare în cutia de viteze este egală cu cea a arborelui de ieșire); (autom) cu comandă directă; (mas) acționare directă

direction of hand

directed orientat; direcționat
direct expansion refrigeration (termo) răcire prin detentă directă, sistem direct de răcire
direct extraction (with iron) (met) reducere directă (cu fier)
direct feed evaporator (ind chim, termo) evaporator cu injecție directă, evaporator alimentat cu refrigerent lichid provenind direct de la ventilul de destindere
direct-fire heating (termo) încălzire cu foc direct
direct foundation fundație directă
direct fusion (met, termo) topire directă
direct-heating arc furnace (met) cuptor electric cu arc, cu încălzire directă
direct heating steam (termo) abur direct
direct hit (OMmec) lovitură directă
direct indexing (mas-un) divizare directă
directing force (cf) forță conducătoare / de ghidare; (el) forță directoare; (mec, autom) forță de dirijare / de restabilire
direction direcție, sens, orientare, tendință; conducere, îndrumare; control; linie, sferă (de activitate), domeniu
directional direcțional
directional control valve (hidr, OM) distribuitor hidraulic / pneumatic
directional property proprietate (mecanică, fizică etc.) dependentă de direcția de măsurare / testare
directional solidification (met, plast) solidificare dirijată / orientată / direcționată
directional stability (auto, mec) stabilitate a traiectoriei unui vehicul în linie dreaptă
direction finder (mec) indicator de direcție; (nav, metr) busolă radiogoniometrică, radiogoniometru
direction of burning (termo) conducere / direcționare a arderii
direction of cut (mas-un) direcție a cursei de așchiere / a cursei utile
direction of feed motion (mas-un) direcție de avans
direction of fire (TH) conducere a focului, direcția de propagare a focului
direction of flame path (termo) conducere a flăcării
direction of a force (mec) direcție / sens a(l) unei forțe
direction of gas flow (TH) conducere / distribuire a gazului
direction of grain (met, plast) orientare a fibrelor / a grăunților
direction of hand sens / direcție a elicei (la mașini-unelte, la filete)

direction of primary motion

disable

direction of primary motion (mas-un) direcție de tăiere
direction of propagation (fiz, termo) direcție de propagare
direction of rolling (met) direcție a laminării
direction of rotation (OM, mec) direcție de rotație, sens de rotație
direction of slip direcție de lunecare (în cristalografie)
direction of the fibre (met, plast) direcția de laminare / fibrelor (într-un compozit sau material fibros)
directions directivă, indicație, normă, instrucțiune, instrucțiuni / prescripții de funcționare
directions for use / application (TH) instrucțiuni / reguli / regulament de utilizare
directive indicator, arătător; dirijat, condus; directivă, instrucțiune; (c) comandă recunoscută de soft; (pol) directivă (europeană)
directive force (cf) forță conducătoare / de ghidare; (mec) forță de dirijare / de restabilire
directly (*adv*) (în mod) direct, drept, exact, tocmai; imediat, îndată, peste puțin timp; în linie dreaptă
directly coupled (OM) cuplat direct, calat pe același arbore (cu altă piesă)
directly operated (mas) reglare / acționare directă; acționat direct
directly operated pressure control valve (hidr, OM) supapă / aparat hidraulic de reglare a presiunii, acționat direct
directly operated unloading valve (OM, hidr) regulator de presiune acționat direct (de diferența dintre forțele la care este supus(ă) pistonul / membrana)
direct maintenance man hours (TH) timp total oameni-ore necesar reparației sau operațiilor de mentenanță
directness orientare; caracter direct; sinceritate
direct operated / operating (mas) cu acțiune directă
director director, manager, conducător; administrator; (TH, autom) aparat de comandă; (ec) **board of ~s** consiliu de administrație
directorate (ec) directorat, funcție de director, direcție, conducere
directorship (ec) direcție, conducere, directorat
directory registru / carte de adrese; carte de telefon; anuar, ghid
direct power generation (el) producere directă de energie electrică
direct printer (inf) imprimantă directă
direct process proces (tehnologic) de obținere directă a unui material din materia primă

direct process (with iron) (met) reducere directă (cu fier)
direct-process malleable iron (met) fier produs prin reducere directă
direct product produs direct; (mat, fiz) produs scalar a doi vectori
direct quotation (ec) cotare directă / certă / în metoda națională
direct reading (metr) (cu) citire directă (la aparate de măsurat)
direct-reading instrument (autom, metr) aparat cu citire directă; (mas-un) instrument de măsurat cu scală / cadran
direct-reading thermometer (metr) termometru înregistrator / cu citire directă
directress directoare
directrix, (pl) directrices (geom) (curbă / dreaptă) directoare
direct shear tester (metr, mec) aparat de testare la forfecare directă / simplă
direct speeds (OM) viteze ale axului / arborelui, cu angrenajul intermediar decuplat
direct spot welding (met) sudare în puncte, directă
direct stress (mec) tensiune / solicitare normală
direct sunlight (auto) în soare
direct tax (ec) impozit direct
direct to / towards a îndrepta spre, a dirija spre / către
direct trade (ec) comerț en gros
dirigibility (mas) capacitate de a fi manevrabil, manevrabilitate
diriment care anulează / afectează (negativ)
dirt (TH) noroi, murdărie, gunoi, praf; (constr) sol, teren; (hidr) pământ; (termo) piatră de cazan; rocă sterilă, gangă
dirt capacity (mediu, hidr) capacitate de colmatare
dirt coefficient (TH) coeficient de murdărie
dirt pits (met) pete (defect al tablei de oțel), ciupituri (provocate și de coroziune)
dirt removal îndepărtarea murdăriei
dirt-resistant rezistent la murdărie / murdăriei
dirt trap (hidr, ind chim) separator de impurități
dirty murdar, plin de noroi / praf; a (se) murdări, a (se) păta
dirty steel (met) oțel impur / cu incluziuni
disability neputință, incapacitate; invaliditate; disabilitate; (jur) lipsă de drepturi
disable a slăbi, a face inapt, a incapacita, a scoate din funcțiune; (c) a scoate sau a inhiba o caracteristică a hard-ului sau soft-ului; a face inoperant; (jur) a declara incapabil, a lipsi de drepturi; a dezactiva; (med) a schilodi, a face infirm; (mas, auto) a scoate din circulație / funcțiune o mașină

disabled

disabled inapt; invalid, infirm; (TH) scos din funcțiune
disablement incapacitate; invaliditate; (mas) stricare, scoatere din funcțiune, dezafectare
disaccord dezacord, nepotrivire, neconcordanță; a nu fi de acord
disaccredit a discreditat
disacidify (chim) a neutraliza acizii
disadjust (autom, TH) a deregla
disadvantage dezavantaj, inconvenient, situație dezavantajoasă; prejudiciu, detriment, pagubă, daune
disadvantageous dezavantajos, nefavorabil, neconvenabil
disadvantageously (*adv*) (în mod) dezavantajos
disaffection nemulțumire; lipsă de loialitate
disafforest (silv) a despăduri
disagree a nu corespunde, a nu coincide, a se contrazice, a nu fi de acord, a nu se înțelege, a avea păreri diferite; a se certa
disagreeable dezagreabil, neplăcut
disagreement necorespondență, diferență; contradicție; dezacord; păreri diferite
disagree with a nu fi bun / potrivit pentru
disaggregating (constr, ind chim) dezagregare, măcinare, mărunțire
disagio (ec) rabat
disalignment (mas-un, OM) nealiniere, abatere de la aliniere (din montaj și / sau din funcționare), coaxialitate; (met) deplasare, deviație
disallow a respinge, a nu recunoaște; a refuza; a dezaproba; a nu permite; a interzice
disallowance refuz; refuzare; respingere; interzicere; dezaprobare
disannul a anula cu desăvârșire
disappear a dispărea, a nu se mai vedea, a se stinge (d. un semnal etc.)
disappearance dispariție
disappearing-filament (optical) pyrometer (metr) piometru cu dispariția filamentului / cu fir incandescent
disappoint a dezamăgi, a decepționa
disappointed dezamăgit, decepționat
disappointed of privat de, lipsit de
disappointment dezamăgire, decepție
disapprobation dezaprobare; condamnare
disapprobative dezaprobator
disappropriate (jur) a lipsi de dreptul de proprietate
disapproval dezaprobare
disapprove a dezaproba, a nu fi de acord cu
disapprovingly (*adv*) (în mod) dezaprobator
disarm a dezactiva (un circuit, o comandă); (mil) a dezarma

discharge

disarrange a răvăși, a deranja, a dezorganiza; a strica (și un plan, un proiect)
disarrangement răvășire, deranjare, dezorganizare, stricare; confuzie, zăpăceală
disarray neorânduială, dezordine, dezorganizare, neglijență; a dezorganiza
disarticulate (TH, mec) a dezarticula, a desface, a dezmembra
disassemble a dezambla, a demonta (în piese separate), a descompune
disassembling (chim) descompunere, care se descompune; (TH) dezasamblare, demontare, care se demontează
disassembly demontare, demontaj
disassimilation (alim) dezasimilare, denutriție
disassociate with / from a disocia, a separa de, a despărți de
disaster dezastru, avarie la scară mare
disastrous dezastruos; fatal
disavow a nega, a tăgădui, a nu recunoaște; a dezavua
disbelieve a nu crede în, a nu avea încredere în
disbranch a tăia, a desprinde; (el, hidr) a debransa
disc, disk (mas, OM) șaibă, rondelă, disc, roată de curea; (met) disc, taler, lamelă
discard (TH) defect, viciu, rebut, deșeu, a rebuta; (met) șutaj; a îndepărta, a înlătura, a renunța la, a arunca, a renunța; (ec) a concedia
disc auger wheel (OM) roată cu disc
disc-bowl centrifuge (alim, ind chim) separator centrifugal / cu taler, centrifugă cu disc
disc brake pad(s) (auto, T) plăcuță / plăcuțe de frână
disc brake wear indicator (auto, T) indicator de uzură al plăcuțelor de frână
disc crank (OM) manivelă cu disc
discutter (mas-un) cuțit rotund, cuțit-disc, freză-disc
discern a distinge, a desluși; a discerne; a deosebi, a face o deosebire între; a judeca limpede
discernible care se poate desluși / zări, vizibil, perceptibil; care poate fi deosebit
discernibly (*adv*) (în mod) perceptibil, vizibil
discerning cu discernământ, pătrunzător; care discerne
discernment discernământ, putere de discernământ; judecată limpede
disc filter (alim, hidr, OM) filtru cu discuri
disc flywheel (OM) volant-disc (plin)
discharge (cf, el, fiz, nav) descărcare, capacitate de descărcare; (hidr) debit, scurgere / evacuare (din rezervor), deversare; (mas, auto) eșapament; (TH) debit, consum, ieșire, descărcare,

discharge channel

eliminare, scurgere, golire; (el, cf, nav) a descărca; (hidr) a se vărsa (d. râuri, peste marginea recipientului etc.), a deversa; (ec) concediere, plata (unei datorii), a concedia, a rebuta, a plăti, a achita (o datorie); (TH) a goli, a elimina, a debita, a goli; (fiz) a emite, a emana

discharge channel (alim, mediu, constr) jgheab de scurgere

discharge cock (OM, hidr) robinet de scurgere / de golire / de evacuare

discharge connection (hidr, OM) racord de evacuare / de refulare; (el) conexiune de scoatere de sub tensiune

discharged descărcat

discharge end (TH) capăt de livrare / de debitare / de descărcare / de deversare

discharge funnel (OM, met, hidr) pâlnie de scurgere

discharge / delivery gauge (metr, hidr) manometru de refulare

discharge head (ind chim) înălțime / presiune de refulare (a pompei); presiune utilă: raport dintre volumul scurgerii și suprafața de colectare; (TH) înălțime manometrică / de pompare / piezometrică

discharge hole (met) orificiu de descărcare / de evacuare (la oală / cuptor de turnare)

discharge hopper (chim) pâlnie de descărcare

discharge manifold (termo) cot de refulare al compresorului

dischargement (TH, hidr, transp) debarcare, descărcare, golire

discharge-meter (metr, hidr) debitmetru

discharge nipple (OM, hidr) ștuț de evacuare

discharge nozzle (auto) injector; (mas) ajutor de evacuare / de injecție / de refulare

discharge of pump (OM, hidr) debit al pompei

discharge of water scurgere / evacuare a apei

discharge pan (alim, ind chim, met) jgheab / coș de descărcare

discharge partition (hidr) distribuție a debitului de apă

discharge pipe (cf) conductă de refulare / sub presiune / forțată; (constr) tub de refulare; (hidr) țeavă de preaplin; (mas, auto) țeavă de eșapament / de presiune; (TH) țeavă de scurgere, conductă de golire

discharge pressure (hidr) presiune de evacuare / de refulare

discharge (pressure) nozzle (hidr, termo) ajutor de refulare

discharge pump (hidr) pompă de evacuare

discharger (el) eclator, interval disruptiv, excitator de descărcare; (mas) descărcător

discomfortable

discharge rate (mas, transp) capacitate / viteză de descărcare; (el) intensitate a curentului de descărcare

discharge spout (met) canal / jgheab de scurgere / de evacuare, buză de deversare a lichidului dintr-un vas

discharge stroke (mas-un) cursă de comprimare / de refulare / de evacuare a piesei prelucrate

discharge time (hidr, mas) timp de scurgere / de evacuare

discharge valve (OM, hidr) supapă de presiune / de refulare, robinet / supapă / valvă de evacuare / de descărcare / de golire

discharge velocity (mas, hidr) viteză de descărcare / de scurgere

discharging (el) descărcare (a unei baterii); descărcare / golire (a unui cuptor / rezervor / vagon etc.)

discharging agent (chim) agent de corodare

discharging device (constr, mas) dispozitiv de evacuare / de golire / de descărcare / de scurgere

discharging end of furnace (met) vatră mobilă (a unui cuptor, pentru evacuarea pieselor)

discharging funnel pâlnie de golire

discharging gear (alim, constr, ind, transp) instalație de descărcare

discharging hole (OM, hidr) orificiu de golire / de ieșire / de descărcare

discharging spout (alim, constr, ind, transp) jgheab de scurgere

discharging platform (met) platformă de descărcare

disc harrow (agr) plug cu discuri

disc in oil clutch (OM, T) ambreiaj cu mai multe discuri, în baie de ulei

discipline disciplină, ordine; disciplină, ramură; a disciplina, a aduce la ordine

disclaim a nu recunoaște, a renunța (la un drept), a nega, a tăgădui

disclaimer neregnoaștere, negare, tăgăduire, renunțare (la un drept)

disclose a dezvălui, a releva, a divulga; a aduce la cunoștință, a face cunoscut

disclosure deschidere; aducere la cunoștință, divulgare

discolour a (se) decolora

discolo(u)ration decolorare

discolored decolorat

discomfort lipsă de comfort, disconfort; (ec) jenă financiară, lipsuri; greutate, dificultate, asperitate, duritate (a traiului); a deranja, a stingheri

discomfortable neplăcut; dificil; greu; supărător; stânjenit(or); incomod

discommend

discommend a dezaproba, a nu fi de acord cu
discommodity dezavantaj, inconvenient
discompose a stingheri, a deranja; a neliniști
disconnect (auto, mas) a debreia, a desface, a separa, a detașa; (cf) a decupla; (el) a deconecta, a întrerupe, a deschide (un circuit)
disconnectable deconectabil, decuplabil
disconnected desfăcut, separat, detașat, deconectat; (*fig*) fără legătură, incoerent
disconnectedness lipsă de legătură; lipsă de logică, ilogicitate; izolare
disconnecting (auto, mas) debreiere; (cf) decuplare; (el) deconectare, întrerupere
disconnecting hook (nav, OM) cârlig de dezagățare
disconnecting key (el) chei de separare / de deconectare
disconnection (auto, mas) debreiere; (cf) decuplare; (el) deconectare, întrerupere, deschidere (a unui circuit)
discontent nemulțumire; nemulțumit, nesatisfăcut; a nemulțumi
discontentment nemulțumire
discontinuance discontinuitate; încetare; întrerupere
discontinue a înceta, a întrerupe, a renunța la, a se opri, a nu mai continua; discontinuu, întrerupt
discontinuity discontinuitate; întrerupere, gaură; separare, lipsă de continuitate
discontinuity surface (mat) suprafață de discontinuitate
discontinuous discontinuu, intermitent, cu întreruperi, întrerupt
discontinuous conditions (autom) condiții discontinue (parametrii semnificativi nu ajung la stabilitate)
discontinuous load (mec) sarcină intermitentă
discontinuously discontinuu, întrerupt, din când în când
discontinuous operation / running (auto, mas) funcționare intermitentă; (TH) funcționare discontinuă / periodică, mers neuniform / cu pauze
discontinuous phase (fiz, T) fază dispersă (la emulsii)
discontinuous rectifying plant (mas-un) instalație de rectificare discontinuă
discord neînțelegere, conflict; nepotrivire, dezacord; zgomot; (el, metr) dezacord, disonanță, neacordare; a nu fi în acord, a fi în dezacord, a nu se înțelege
discordant discordant, distonant, nepotrivit, în dezacord
discount (ec) reducere, rabat, (mărfuri) fără căutare / care nu se cer, scont, discount, a deconta,

discriminate in favour of

a sconta; fără valoare; a micșora valoarea, a nu ține cont de
discountenance a dezaproba, a descuraja, a nu sprijini, a nu susține; a deconcerta; a încurca, a împiedica (realizarea)
discount prices (ec) prețuri reduse
decoupling, decoupling (mas, TH) decuplare, deconectare
discourage a descuraja, a combate, a împiedica, a respinge; a șicana
discouragement to descurajare a, piedică pentru, obstacol pentru
discouraging descurajator, care descurajează, descurajant
discourse vorbire, tratat, prelegere, conferință
discourse upon a discuta despre, a conferența despre
discover a găsi, a descoperi, a revela, a afla, a constata, a stabili
discoverer descoperitor
discovery descoperire, deschidere; explorare
discovery shaft pit (constr) groapă de fundație
disc play (OM) joc al discului
discredit discredit, compromitere, pierderea încrederii, neîncredere, lipsă de încredere; îndoielă, bănuială; a discredita, a nu da crezare
discreet discret; prudent, prevăzător
discrepancy divergență; discordanță, nepotrivire, deosebire, discrepanță, contradicție, dezacord; abatere, inexactitate, lipsă de precizie
discrepancy in weight (alim, TH) abatere (mare) la / de masă
discrepant nepotrivit, discordant, discrepant
discrepant from diferit de
discrete discret, discontinuu; individual, separat; alcătuit din elemente diferite, eterogen; individual, distinctiv
discretely (*adv*) (în mod) discontinuu, răzleț, separat
discreteness (mat, inf) distribuție discretă, discretizare
discrete structure (met) structură fină
discretion libertate de acțiune, libertatea de a dispune / hotărî; putere de judecată; maruritate în gândire; prevedere, precauție; discreție, rezervă; înțelepciune
discriminate (*adj*) distinctiv, deosebit
discriminate against a face deosebire între, a distinge între
discriminate from a discrimina, a defavoriza (pe cineva) în favoarea (altcuiva) / față de (altcineva), a distinge din / dintre, a deosebi, a diferenția, a face diferența (între două lucruri / procese)
discriminate in favour of a favoriza pe

discriminating

discriminating discriminatoriu, preferențial; distinctiv; care tratează discriminatoriu / preferențial

discriminating seeking (inf, autom) întrerupere într-o singură direcție

discrimination discriminare, deosebire, distincție; discernământ; (autom) discriminare, demodulare de frecvență; (metr) salt condițional, mobilitate, capacitate a unui aparat de măsurat de a răspunde la variații mici ale semnului de intrare

discriminative distinctiv, caracteristic, special; care face diferența, care știe să diferențieze / să distingă

discriminator (el, autom) circuit / dispozitiv la care ieșirea depinde de diferența între un semnal de intrare și o valoare impusă

disculpate a disculpa, a scoate de sub acuzare

discuss (med) a discuta, a judeca (o problemă)

discussion (med) discuție

disease boală; a îmbolnăvi, a molipsi, a infecta

diseased bolnav, bolnăvicios

disembark (nav, transp) a debarca (pasageri), a descărca (mărfuri)

disembarkation (nav) debarcare

disembarass of a despovăra, a elibera de, a scuti de

disemulsifyng (fiz, T) dezemulsionare

disengage (auto, OM) a debreia, a decupla, a dezangrena, a scoate din angrenare; (cf) a decupla; (el) a deconecta, a separa; (mas-un) a întrerupe (intenționat), a decupla, a deconecta, a debreia

disengageable (OM) decuplabil, debreiabil, care poate fi decuplat / desprins / decuplat

disengage (a clutch) (OM) a decupla (un ambreiaj)

disengaged (TH) liber, neocupat, nepornit, neangrenat, neantrenat; (OM, el) decuplat, deconectat

disengaged position (OM, mas-un) poziție de decuplare

disengagement, disengaging (from) (auto, OM) debreiere, dezangrenare, scoatere din angrenare, întreruperea contactului; (cf) decuplare; (ec) scutire de

disengaging clutch (auto, OM, mas) ambreiaj intermitent; (cf) cuplaj debreiabil

disengaging coupling (OM) mufă decuplabilă, cuplaj intermitent / automat de întrerupere a mișcării

disengaging device / gear (OM) mecanism de dezangrenare / de debreiere / de dezanclanșare / de decuplare

disengaging lever (auto) cățel de ambreiaj; (OM) pârghie de decuplare / de debreiere; (mas-un) levier / pârghie a(l) mecanismului de decuplare

disintegration

disengaging surface (termo) suprafața de separare (între apă și vapori / abur)

disentangle a (se) descurca, a (se) descâlci, a desface de (fire); (*fig*) a lămurii, aclarifica

disentanglement descâlcire, desfacere (și d. fire, fibre, molecule etc.); (*fig*) lămurire, clarificare

disequilibrium dezechilibru, instabilitate

disfigure a desfigura; a strica, a deforma

disfigurement desfigurare; stricare, deformare (și a unei imagini, reprezentări etc.)

disforest (silv, mediu) a despăduri

disguise deghizare; a deghiza, a masca, a ascunde; ascuns

dish farfurie, vas; (ind chim) cuvă, chiuvetă; (mas-un, met) a ambutisa; (TH) concavitate, a da o formă concavă (unui lucru, semifabricat); (OM) disc

dished (OM) în formă de ceașcă / de cupă / concavă

dished bottom (OM, met) fund bombat (de rezervor etc.)

dish-ended bombat (la partea terminală)

dishing (mas-un) bombare, ambutisare de adâncime mică și formă relativ simplă

dishing press (mas-un) presă de ambutisare puțin adâncă / de îndoit

dish of wheels (auto, transp, mas) unghi de cădere (și al roților de autovehicule)

dish-shaped (OM) în formă de cupă / ceașcă / o farfurie

dishing (mas-un) ambutisare puțin adâncă (ca la farfurie)

dishonest de rea credință, necinstit, murdar

dishonesty rea credință, necinste

dish water (alim, mediu) apă rezultată de la spălat (vase)

disillusion dezamăgire, deziluzie; a dezamăgi, a decepționa

disinfect (alim, med) a dezinfecta, a steriliza

disinfectant (alim, chim, mediu) dezinfectant, baie, decapant

disinfected (alim, med) sterilizat, fără germeni

disinfection (alim, med) dezinfectare, dezinsecție, sterilizare

disinflation (ec) deflație, inflație negativă

disintegrate (fiz, chim) a (se) dezintegra, a (se) descompune, a (se) disocia, a (se) dezagrega, a destrăma, a (se) fărâmița, a (se) sfărâma

disintegrated descompus, disociat, dezintegrat, fărâmițat, sfărâmat

disintegrating slag (met) zgură sfărâmicioasă / friabilă

disintegration (fiz, chim, constr) dezintegrare, dezagregare, descompunere; fărâmițare, sfărâmare

disintegration chain

disintegration chain (chim) serie / lanț de dezintegrări / descompuneri
disintegrator (alim, ind chim, constr, mas) dezintegrator, concasor, mașină de mărunțit / de pulverizat / de sfărâmat, moară cu ciocane; (TH, met) epurator de gaze, scrubber
disinterested dezinteresat; imparțial, obiectiv; indiferent, nepăsător
disject a împrăștia, a risipi, a dispersa
disjoin (TH) a separa, a desface, a despărți, a distruge o legătură (fără a specifica cum)
disjoint a dezembra, a desface în bucăți / în părți componente; (alim) a tranșa, a tăia felii
disjoint from a despărți de, a separa de, a detașa de
disjointed (*adj*) dezmembrat, separat, despărțit (și în sens nedorit); (med, anat) scrântit, luxat; incoerent
disjointedly (*adv*) fără legătură
disjunct dezmembrat, desfăcut, nelegat
disjunction dezmembrare, desfacere, despărțire, separare; disjuncție; (el) întrerupere; deconectare
disk, disc (OM) șaibă, rondelă, disc, roată de curea; (TH) disc taler, lamelă
disk brake (OM) frână cu disc(uri)
diskbrake motor (mas, OM) motor de frânare, cu frână cu discuri
disk chuck (mas-un) platou de strung
disk clutch / coupling (OM) cuplaj cu lamele / cu disc(uri), cuplaj-disc, ambreiaj cu lamele / cu disc(uri)
disk crusher (constr, ind chim) moară / concasor cu discuri
disk drive (c) mecanismul de introducere a discului / dischetei
diskette (c) disc magnetic, dischetă
disk forming (c, inf) formare (a discului / dischetei)
disk grinder (mas-un) mașină de rectificat cu disc(uri) de oțel căptușit(e) cu pânză abrazivă
disk grinding (mas-un) rectificare fină, cu folosirea pânzei abrazive, lipite pe un disc de metal
disk operating system (DOS) (c, inf) program de stocare / gestionare a fișierelor
disk piston (auto) piston cu cap drept; (OM) piston-disc
diskplate (OM) rondelă, disc (plat), șaibă (simplă) plată
disk sander / sanding machine (mas-un) mașină de șlefuit cu disc abraziv
disk skimmer (alim, ind chim, T) separator de spumă, cu discuri
disk spring (OM) arc-disc, arc-taler

disorientation

disk type of milling cutter (mas-un) freză-disc, freză ferăstrău
disk valve (OM, hidr) supapă plată / disc / cu taler / cu ciupercă
disk weeder (mas-un) cuțit-disc
diskwheel (auto) roată cu placă / cu disc; (OM) roată-disc; (mas-un) disc abraziv cu profil drept, piatră cilindrică care lucrează cu suprafața plană și cu suprafața cilindrică
dislocate a disloca, a muta, a desprinde, a deplasa; (med, anat) a scrânti, a luxa; (fig) a dezorganiza, a încurca, a deranja
dislocation dislocare; deplasare; (med, anat) luxare, scrântire; deranjare; (*fig*) dezorganizare
dislocation networks (met, fiz) rețele de dislocație (în cristalografie)
dislodge a îndepărta, a deplasa, a mișca din loc, a disloca
dislodgement îndepărtare, deplasare, scoatere, dislocare
dislodger (alim, mediu) decantor
dismantle (constr) a decofra, a demola, a sparge (un zid); (TH) a demonta (în piese separate)
dismantling (constr) demontare, demolare; (mas, TH) demontare, dezmembrare; (nav) dezarmare (a unei nave)
dismantling point (TH) loc de separare / de desfacere / de demontare
dismember (TH) a dezmembra; a rupe / sfâșia în bucăți
dismemberment dezmembrare, rupere în bucăți
dismiss a concedia, a da afară, a lăsa să plece, a îndepărta; (jur) a respinge
dismissal concediere, destituire; concediu, vacanță; pauză, repaus; (jur) respingere (a unui apel); (pol, ec) dizolvare (a unei adunări)
dismission înlăturare, îndepărtare; eliminare; expulzare; concediere
dismount a demonta (în piese separate)
dismountable demontabil, separabil
dismounting demontare; care (se) demontează
dismounting tools scule de demontare (de exemplu, la rulmenți)
disobey a nu da ascultare, a nu se supune (unei reguli etc.)
disorder (fiz, met) dislocație, defect de structură; dezordine, deranjament; confuzie; a dezorganiza, a deranja, a deregla; (med) a îmbolnăvi
disordered deranjat, dezorganizat
disorderly (*adj*) neîngrijit, dezordonat; șubred; nedisciplinat, turbulent; (*adv*) în dezordine
disorganization dezorganizare
disorganize a dezorganiza
disorientation dezorientare

disparity

disparity disparitate, deosebire, diferență; nepotrivire; neconcordanță
dispatch expediere, trimitere; coordonare, conducere; raport oficial, telegramă, corespondență pentru ziar; grabă, rapiditate, promptitudine; a trimite; a dispeceriza, a coordona, a conduce; a expedia
dispatcher expeditor; dispecer
dispel a difuza, a dispersa, a împrăștia
dispensability (mas) disponibilitate, (T) proprietatea unei unsori de a ajunge rapid la proprietăți bune în exploatare (inclusiv pompabilitate), după ce a fost scoasă din container
dispensable facultativ, neesențial, de care te poți dispensa; de care se poate lipsi; neesențial; pentru care se poate acorda o dispensă
dispensary (med) farmacie, dispensar, ambulanță
dispensation împărțire, distribuire (a hranei etc.); (jur) dispensă, scutire
dispense a împărți, a distribui (hrană etc.); (chim) a prepara
dispense from (jur) a dispensa de (la), a scuti de
dispenser (alim, ind chim, mas) împărțitor, distribuitor, dozator; farmacist
dispense with a se dispensa de
dispersion (chim) peptizare, defloculare, dispersare
dispersability (materiale) capacitate de dispersare (a particulelor în compozite, în soluții etc.)
dispersal dispersie, împrăștiere
dispersal effect (fiz, materiale) efect de evacuare / de dispersare / de împrăștiere
dispersant (chim, fiz, T) (agent / aditiv) dispersant, agent de dispersare
disperse a (se) împrăștia, a (se) dispersa, a (se) descompune (referitor la lumină)
dispersed dispersat, dispers, împrăștiat
dispersedly (*adv*) peste tot, ici și colo, (în mod) dispers
dispersed shrinkage (met) microporozitate, contracție dispersată
disperse phase (fiz, chim, met) fază dispersă
disperser (fiz, chim, met) agent de dispersare, dispersant
dispersing (chim, T) dispersare; care (se) dispersează / (se) împrăștie
dispersing additive aditiv detergent
dispersing agent (chim) dispersant, agent de dispersie
dispersing machine (alim) afânător; (ind chim) mașină pentru dispersare
dispersing property (alim, ind chim) proprietate / capacitate de dispersare

displacing

dispersion, dispersal (chim) dispersie, peptizare; (fiz, TH) difuziune, dispersie; răspândire, dispersare, împrăștiere, împărțire, distribuție
dispersion adhesive (chim, plast) adeziv de dispersie (care (se) dispersează)
dispersion coefficient coeficient de dispersie
dispersion hardening (met) călire / durificare prin precipitare
dispersion in aqueous media (ind chim) dispersie în mediu apos
dispersion into air / gas (mediu, ind chim) dispersie în aer / în gaz
dispersion medium dispersant, agent de dispersie, mediu de dispersie (atenție latex)
dispersion of hardness value (met) împrăștierea valorilor durității
dispersion of load (mec, transp) repartizarea încărcărilor
dispersion of rotation dispersie de rotație
dispersion prism (fiz) prismă de dispersie (a luminii)
dispersiveness dispersivitate
displaceable mobil, transportabil, portabil, portativ; deplasabil, care poate fi deplasat
displace a deplasa; a decala; a substitui; a muta, a pune în alt loc; a transfera; a înlocui
displaced in phase (fiz) defazat
displacement (TH) înlocuire, împingere, eliminare, translație, deplasare, decalare, mutare, transfer(are), înlocuire; (constr) dezlipire / desfacere a liantului bituminos de pe suprafața agregatului, în general sub acțiunea apei; (mas) cilindree, debit; (nav) deplasament
displacement blower (termo) compresor cu piston
displacement capacity (hidr, termo) cilindree
displacement compressor (termo) compresor volumetric
displacement law (mec) lege de deplasare
displacement motor / pump (mas) motor hidrolic, pompă volumică
displacement of cylinder (hidr, termo) capacitate cilindrică
displacement of foiles (met) deplasare a benzilor / tablelor (și la sudare)
displacement of phase (fiz, TH) defazare, decalare
displacement of soil (geol, fiz) împingere a pământului (în mecanica solidului)
displacement pump (OM, hidr) pompă cu piston plonjor
displacement volume (auto, hidr, termo) cilindree
displacing deplasare, înlocuire, epuizare

display

display etalare, expunere, prezentare; (TH) re-producere, indicator, indicație; (autom, c) afișare, ecran, display, vizualizare (a datelor); (mat) reprezentare, expunere; a etala, a expune, a prezenta, a manifesta, a da dovadă de

display area (c) suprafață de prezentare / de afișare

displaycase (alim, termo) vitrină frigorifică

displayed expus; (inf) aranjat pe un rând separat (de exemplu, titluri, formule etc.), afișat (pe un ecran / display)

display error (c, autom, inf) eroare de afișare (a rezultatelor măsurării)

display image (c) imagine reprezentată / afișată

displaying (c, inf) afișare / prezentare a informației într-o formă direct interpretabilă

display refrigeration (alim, termo) frigotehnică de tip comercial

displease a nu plăcea (cuiva), a nemulțumi

displeasing to nemulțumit pentru, care nemulțumeste, neplăcut pentru

displeasingly (*adv*) cu nemulțumire

displeasure nemulțumire, neplăcere

disposable disponibil, la îndemână

disposable element (hidr, alim) element filtrant nerecuperabil / consumabil

disposable load (transp, mas) încărcătură / sarcină utilă

disposable waste (mediu) deșeuri recuperabile

disposal dispoziție, așezare, dispunere, ordine; (hidr, TH) evacuare, îndepărtare; strângere; (ec) dispoziție, rezolvare, cedare / transfer de bunuri

disposal of slag (met) utilizare a zgurii

disposal of waste water (mediu) evacuare a apei reziduale

disposal value (ec) valoare reală

dispose of a dispune de, a așeza, a aranja, a folosi, a întrebuința, a da o întrebuințare

disputant persoană care ia parte la o dispută / dezbateri / discuție

disputation dispută, discuție, dezbateri; litigiu; arta argumentării

dispute dispută, discuție, dezbateri, controversă; a contesta, a pune în discuție, a se opune, a opune rezistență (cuiva)

disqualification descalificare

disqualify a descalifica, a face inapt

disquiet a neliniști; neliniște, agitație

disquieting neliniștitor, alarmant

disquisition on expunere pe larg, cercetare amănunțită, studiu temeinic

disregard a neglija, a nu lua în seamă, a nu ține seama de

dissociate

disregard of indiferență față de, nepăsare față de, neglijare, desconsiderare

disrepair (constr) stare proastă a unei clădiri

disrespect for lipsă de respect / considerație față de

disrupt a rupe în bucăți, a sfâșia, a disloca, a distruge, a dezmembra, a sparge; a submina; a întrerupe (și în sens nedorit)

disruption (T, TH) rupere, distrugere, dezmembrare, dislocare, spargere (de tip casant); subminare; (el) descărcare, întrerupere

disruptive distrugător, de subminare; (el) disruptiv

disruptive oxidation (chim) oxidare distructivă

dissatisfaction nemulțumire, insatisfacție

dissatisfactory nesatisfăcător, nemulțumitor, care nu este satisfăcător

dissatisfied with nemulțumit de, nesatisfăcut de

dissatisfy a nemulțumi, a nu satisface

dissect a diseca, a face o disecție; a analiza

dissection disecție; analiză, cercetare

dissemble a disimula, a masca, a camufla, a ascunde, a se face că nu observă, a trece sub tăcere, a se preface

disseminate (TH) a semăna, a răspândi, a disemina (și rezultate), a propaga

dissemination diseminare, răspândire, semănare, propagare, difuzare (de idei etc.)

dissension disensiune, neînțelegere

dissent from a avea altă părere decât, a nu fi de acord cu; dezacord, părere diferită, opoziție la

dissertation upon disertație despre / asupra

disservice deserviciu

dissident disident

dissimilar to diferit de, neasemenea cu, neasemănător cu

dissimilitude, dissimilarity lipsă de asemănare; nepotrivire; deosebire, diferență

dissimulate, dissemble a disimula, a masca, a camufla, a ascunde, a se face că nu observă, a trece sub tăcere, a se preface

dissimulation disimulare, mascare, camuflare, simulare

dissipate a risipi, a (se) împrăști, a irosi, a cheltui; a disipa (și energie)

dissipated disipat, risipit, împrăștiat

dissipation (TH) cheltuială, risipă, pierdere; (ec) risipă; (el) disipare, disipație; (met) scăpare, dispersie

dissipation of energy (hidr, mec) disipare / disipație / pierdere de energie

dissipative system (TH) sistem disipativ

dissociate (chim, fiz, met) a (se) separa din amestec, a (se) despărți, a se disocia

dissociation

dissociation (chim) disociere, disociație, separare, despărțire
dissolubility (fiz, chim) solubilitate
dissolute solubil; anulabil; netrainic
dissolution (chim, met) dizolvare, descompunere, topire, dezintegrare, fărâmițare; (ec) lichidare
dissolution equation (chim, met) ecuație de dizolvare / de descompunere
dissolution measurement (chim, met, metr) măsurare a dizolvării / descompunerii
dissolution rate (chim, met) viteză de dizolvare / de descompunere
dissolution theory (chim, met) teorie de dizolvare / de descompunere
dissolve (chim) a (se) dizolva, a (se) topi, a dilua, a (se) evapora, a (se) descompune, a (se) dezintegra; (ec) a (se) lichida; a (se) anula, a (se) desființa; a clarifica, a elucida; a dispărea, a pieri
dissolved gasses (fiz) gaze dizolvate
dissolved solid (fiz, chim) solid dizolvat
dissolvent, dissolver (chim) solvent, dizolvant
dissonance (*fig*) dezacord, nepotrivire; disonanță, stridentă
dissonant (*fig*) nepotrivit, strident; (fiz) disonant
dissymmetric(al) asimetric, disimetric
dissymmetrical transducer (metr, electr) traducător cu mai multe terminale: la același semnal de intrare, semnalul de ieșire va fi diferit în funcție de terminalul ales
dissymmetry asimetrie, disimetrie; (el) grad de dezechilibru al unui sistem trifazat
dissymmetry factor (materiale) coeficient de anizotropie
distance distanță, depărtare; (TH) interval, deschidere; (*fig*) rezervă; a se distanța de, a lăsa în urmă
distance between centres (mas-un, OM) distanță între vârfuri, distanțe între axe (la transmisii cu roți cilindrice)
distance between clamps (mec, constr) lungime de încastrare
distance between tracks (cf) distanță dintre linii
distance / distant control (autom) telecomandă, reglaj / comandă la distanță, telereglaj
distance-controlled (autom) telecomandat
distance gauge (OM) distanțier; (metr) telemetru
distance link (OM) tijă de legătură care menține o distanță constantă între două piese
distance piece (constr) piesă intermediară / antreoață de distanțare; (OM) distanțier, adaos
distance plate (OM) șaibă / placă / rondelă de distanțare
distance ring (OM) inel de etanșare / de distanțare, distanțier inelar / cilindric

distinctness

distance rod (OM) bară de distanțare
distance to empty (auto) distanța (de parcurs) până la golire (a rezervorului)
distant (în) depărtat; (*fig*) depărtat, vag, aproximativ, oarecare; rece, rezervat
distantly (*adv*) la distanță; rezervat; (asemănător etc.) de departe, vag
distend (materiale) a (se) umfla, a (se) dilata
distension, distention (materiale) dilatare, extindere, umflare, umflătură
distil(l) (alim, ind chim) a distila; (*fig*) a extrage, a scoate esențialul; a picura, a cădea picătură cu picătură
distillate (alim, chim) distilat, produs al distilării
distillate cooler (alim, termo) refrigerent, condensator / răcitor de distilat
distillation (alim, ind chim) distilare, separare prin distilare (a unui amestec de fluide)
distillating (alim, ind chim) (procesul de) distilare; care poate fi distilat
distillation apparatus (alim, ind chim) aparat de distilare, alambic
distillation curve (alim, ind chim) curbă de distilare
distillation film (alim, ind chim) suprafață de fierbere
distillation looss (alim, ind chim) pierdere prin distilare
distillation range (alim, ind chim) limite de distilare, interval de fierbere
distillation residue (alim, ind chim) reziduu de la distilare
distillation still (alim, ind chim) fierbător, alambic
distillation tube (alim, ind chim) țevă de distilare, deflegmator
distillation with steam (alim, ind chim) distilare cu abur
distillatory vessel (alim) alambic, vas de distilare
distilled (alim, ind chim) distilat
distilled oil (alim, ind chim) ulei distilat
distilled vinegar (alim) oțet de fermentație
distilled water (fiz, alim, ind chim) apă distilată
distiller (alim, ind chim) distilator, alambic
distillery (alim, ind chim) distilerie
distinct distinct, deslușit, clar, limpede; deosebit, diferit; individual; anume, precis
distinction distincție, deosebire, diferență; finețe, eleganță; individualitate, personalitate, originalitate; superioritate, renume, celebritate; răsplată
distinctive (*adj*) caracteristic, distinctiv, specific
distinctively (*adv*) (în mod) caracteristic, distinctiv
distinctly (*adv*) deslușit, limpede, clar; vădit, vizibil
distinctive mark semn distinctiv, reper
distinctness caracter distinct, claritate

distinguish

distinguish a distinge, a deosebi, a percepe, a desluși, a vedea, a auzi; a caracteriza
distinguishable care poate fi distins / deosebit, care (se) poate distinge, remarcabil
distinguish between a distinge între, a face deosebire între
distinguish by a se distinge prin, a se remarca prin, a se evidenția prin, a se deosebi prin
distinguished distins, deosebit, remarcabil; ales, renumit
distorted sound (fiz) sunet bruiat
distort (TH) a deforma, a distorsiona, a strâmba, a desfigura; (mec) a torsada, a deforma prin torsiune (și un model); a denatura
distorted deformat, distorsionat, strâmb, strâmbat; denaturat
distortion (mec) deformare, distorsiune, deformare, strâmbare, desfigurare; denaturare; răsucire (rar)
distortion due to hardening (met) deformare de călire
distortion of grain (met) modificare / deformare a formei grăuntelui cristalin
distract from a distra, a abate atenția de la, a produce confuzie
distract neatenție, distragerea atenției, confuzie, absență
distraint (jur) secehestru, sechestrare
distress epuizare, extenuare; (med) suferință, extenuare, istovire, oprire temporară a respirației; mahnire; nenorocire, necaz; (TH) situație grea, catastrofă, avarie; pericol, primejdie; (nav) naufragiu; (ec) lipsă de bani; epuiza; a extenua; **in** ~ la necaz, în pericol
distressed (TH) avariata
distress in concrete (constr) fisurare a betonului
distribute (TH) a distribui, a difuza; a diviza, a repartiza, a împărți, a da, a împrăști (pe o suprafață); a clasifica
distributed load (mec) sarcină distribuită
distributing bell (met) clopot / con de distribuție (la furnal)
distributing box (el) cutie de distribuție; (mas) cameră de distribuție
distributing device (mas-un, hidr) mecanism distribuitor
distributing gutter / trough (met) jgheab distribuitor
distributing nozzle (hidro) ajutor de aducție / de distribuție
distributing-valve (OM, hidr) sertar / supapă de distribuție
distributing-valve motion (OM, hidr) mișcare a supapei de distribuție

distinctness

distribution împărțire, distribuire, repartizare, difuzare, împrăștiere (pe o suprafață), distribuție; clasificare
distribution board (el) cutie / tablou de distribuție
distribution coefficient (el) factor / coeficient de distribuție / de repartizare a unei înfășurări la periferia statorului unei mașini electrice
distribution conveyer (alim, constr, ind chim) distribuitor / transportor cu bandă (cu funcție de distribuție)
distribution-free method metodă neparametrică
distribution law legea distribuției
distribution number raport / coeficient de distribuție
distribution of sizes (materiale) compoziție granulometrică
distribution of stresses in the place (mec) distribuție a tensiunii în plan
distribution of weight (mec) repartizare a greutateii
distribution ratio (TH) raport / coeficient de distribuție
distribution tab (OM, hidr) robinet de evacuare
distributive (*adj*) de distribuire / de împărțire, individual
distributively (*adv*) individual
distributivity (mat) distributivitate;
distributor (auto, mas, TH) distribuitor, orientator, repartitor, depunător (textile); (ec) unitate de repartizare a mărfurilor
distributor body (el, hidr, OM) carcasă a distribuitorului / a ruptorului; (OM) pinion de distribuție
distributor cap / head (auto, termo, OM) capac al (cutiei) distribuitorului de aprindere
distributor device / mechanism (mec, hidr, el) mecanism de împărțire / de distribuție (și cu angrenaje)
distributor gear (OM, mas) cutie de distribuție
distributor timing control (auto, autom, termo) comandă a avansului de aprindere
distributor vacuum brake (auto) regulator de avans automat prin depresiune (la automobile)
district district, raion, sector, ținut, zonă, cartier; domeniu, sferă (și de activitate)
district heating (termo) termoficare
distrust neîncredere, suspiciune, bănuială; a nu avea încredere în, a se îndoii de, a bănui, a suspecta
disturb a (se) deranja, a răscoli, a dezorganiza, a incomoda, a stânjeni; a strica (un plan)
disturbance (TH) anomalie, perturbație, dislocare, deranjament, îngreunare, deranjare, tulburare,

disturbance upset

defectare, dezordine; (hidr) perturbare de straturi / de curenți; remaniere; (mas-un, mas) deranjament, deranjare a funcționării normale, defecțiune, pană

disturbance upset (mas) acțiune perturbatoare

disturbed (mas) deranjat, perturbat, bruiat

disturbing force (mas) forță perturbatoare

disturbing moment (mec) moment perturbator / de răsturnare

disunion despărțire, separare, dezbinare

disunite a (se) despărți, a (se) separa, a (se) dez-bina

disunity from a despărți de, a separa de

disunity, disunion lipsă de unitate

disuse a nu mai folosi / întrebuința; nefolosire, neîntrebuințare, scoatere din uz

disutility lipsă de utilitate, inutilitate

ditch (constr) jgheab, șanț; (hidr) canal, rigolă, tub de drenaj, tranșee; groapă; (cf) a face să deraieze; a se descotorosi, a scăpa de

ditch water (mediu) apă stătătoare (și din canal, șanț)

ditcher (constr) excavator cu cupă întoarsă / de săpat șanțuri / cu lingură de adâncime

dither (el, hidr) semnal de suprapunere

ditto mark simbol pentru idem

diurnal (*adj*) zilnic, de fiecare zi, diurn

diurnally (*adv*) zilnic, în fiecare zi, diurn

diurnal rhythm ritm diurn / circadian

divalent (chim) divalent, bivalent

dive key (OM) pană alunecătoare

diver scafandru; plonjor

diverge from a diverge față de, a (se) abate de la, a devia de la, a diferi de

divergence, divergency (from) divergență (față de), abatere (de la), deviere (de la)

divergence criterion criteriu de divergență

divergence loss pierdere prin divergență

divergent from care se abate de la, divergent față de, diferit de

diverse from diferit de, deosebit de, altfel decât, felurit, variat, divers

diversification diversificare, varietate

diversified diversificat, variat, divers, felurit

diversify a diversifica, a varia

diversion deviere, abatere; (TH, el) bransament, ramificație; diversiune; (hidr) deviere / deviație a curentului

diversity diversitate, varietate; nepotrivire, diferență, deosebire

divert from a abate de la, a devia de la, a distra atenția de la

divide (hidr) cumpăna apelor, linie de separație a apelor; (TH) a separa, a grada, a mărunți, a

division of load

secționa, a diviza, a împărți, a distribui, a repartiza, a (se) despărți, a (se) separa, a se izola; a nu fi de acord; (mat) a divide, a fi divizibil

divide among / between a împărți între

divide from a separa de

divided divizat, împărțit; gradat; secționat, despărțit, separat

divided axle (OM) ax secționat / divizat

divided cell (materiale) celulă cu diafragmă (la acoperiri)

divided circle (mas-un, OM) cerc de divizare

divided eccentric excentric demontabil

divided table planer (mas-un) raboteză cu două mese alergătoare

divided wheel (mas-un) disc abraziv cu periferie discontinuă

dividend (mat) deîmpărțit; (ec) dividend

dividend warrant (ec) cupon dedividend

divider (mat) divizor; (el) tablou de distribuție; (mas) dispozitiv / mecanism de divizare; (OM) piesă de ramificație

dividers (mas-un) compas de divizare; (met) compas de trasat / de grosime; (TH) compas de mână / diferențial

dividing (el) derivație; (TH) debitare, separare (în bucăți egale), care (se) separă; (mat) care se divide

dividing engine / machine (mas-un) mașină de divizat / de divizare

dividing head (mas-un) cap divizor

dividing rule (metr) riglă cu gradații, scară etalon

dividing screw (mas-un, metr) șurub de divizare

dividing shears foarfece de debitat

dividing spindle (mas-un) fus / as divizor

dividing worm (OM, mas-un) melc al capului divizor

dividing worm wheel (OM, mas-un) roată melcată pentru divizat

diving (nav) imersiune

divisibility (mat) divizibilitate

divisible by (mat) divizibil cu

division (TH) diviziune, divergență, divizie, divizare, separare, împărțire, distribuire, distribuție, repartitie, repartizare, defalcare, sector, compartiment, raion, secțiune, îngrădire, barieră, secție, linie despărțitoare, hotar; (mas-un) diviziune, gradație; (metr) diviziune a unei scale (la aparate de măsurare); (mat) împărțire, divizare, diviziune; dezacord, păreri opuse, neînțelegeri

division from despărțire, de separare de

division line (auto) linie despărțitoare între două fîre / benzi de circulație

division of load (mec) repartitie / distribuție / divizare a sarcinii

division plane

division plane (mas-un) plan de separație; (mat, TH) plan de separare / de secționare
divisor (mat) divizor, împărțitor
divorced cementite (met) cementită globulară / liberă
divulgation divulgare
divulge a divulga, a dezvălui
divulgence, divulgement divulgare
divulsion rupere, sfâșiere
divvy (alim) porție, parte, ciozvărtă, halcă
dixie, dixy (fam) cazan
do a face, a săvârși, a înfăptui; (edu) a studia, a învăța; a rezolva; a aranja, a pune în ordine; (alim) a pregăti, a frige, a fierbe (cum trebuie); a traduce; a reda; a fi activ, a lucra, a munci; a se purta, a se comporta; a se petrece, a avea loc
do-all tractor (agr, mas) tractor universal
do away with a scăpa de, a termina cu; a distruge, a nimici
do by a se purta, a se comporta
docent (*amer*) (edu, univ) conferențiar
docile (*adj*) docil, ascultător, blând
docilely (*adv*) (în mod) docil, cu docilitate
docility docilitate, ascultare; blândețe
dock (cf) platformă de încărcare; (hidr, nav) bazin portuar, doc, a intra în bazin, a (se) ancora, a acostă; a reduce, a micșora (și salariul etc.); (alim) ștevie, măcriș
dockage (nav) taxă de andocare; (*fig*) tăiere, reducere, micșorare
docker (nav) docher
docket etichetă (la mărfuri); fișă, listă a problemelor de discutat într-o ședință; chitanță de plată a taxelor vamale, permis de a cumpăra mărfuri sub control sau mărfuri insuficiente pe piață, andosare pe scrisoare sau document indicând conținutul; rezumat, sumar (al unui document); agendă de birou
docking (nav) intrare în bazin, andocare
dock of a priva de, a lipsi de
dock pier (met) rampă / platformă de încărcare
dockyard (nav) șantier naval
doctor medic; (el) electrod-burete / macrocelular; (mas) mecanism auxiliar, adaptor, răzuitor; (mas-un, OM) știft pentru fixarea piesei pe un arbore, mecanism auxiliar, garnitură pentru ajustarea pieselor (la asamblare); (alim) a falsifica / a prefăca (vinul etc.)
doctoral (univ) de doctor
doctoral dissertation (univ) teză de doctorat
doctorate (univ) doctorat
doctor blade (mas-un) lamă de răzuire / a răzuitorului, racletă
doctor holder (mas-un) suport al răzuitorului

dogs

doctoring (alim) falsificare; (el) acoperire galvanică cu electrod-burete (macrocelular)
doctor roller (alim, plast) rolă dozatoare
doctor's degree (univ) doctorat (titlu științific)
doctorship (univ) doctorat, titlu de doctor, calitatea de doctor (în științe)
doctrinaire doctrinar, teoretic
doctrinal dogmatic
doctrine doctrină, învățătură
document act, document, certificat, a sprijini / dovedi prin acte / documente; (inf) formular de introducere directă a datelor; (ec) document
documentary documentar
documentation documentare
dodecagon (geom) dodecagon
dodecahedral (geom) dodecaedric
dodecahedron (geom) dodecaedru, poliedru cu 12 fețe
dodge ferire, evitare, ocolire, salt în lături; a evita, a ocoli, a para (o lovitură), a se feri; (jur) a eluda legea
dodged-up (TH, OM) mecanizat, motorizat, ajustat, adaptat, păsuț (și d. șuruburi), potrivit
Dodge jaw crusher (constr, ind chim) concasor cu fălci tip Dodge
dog (constr) pârghie, cârlig, scoabă, crampon; (OM) antrenor, clemă, clichet, gheară, declic, dinte, camă, falcă, piedică, opritor, sabot, excentric; deget, piedică, declic, etrier, jug, trăgaci (mas-un) limitator (de cursă), antrenor, falca mandrinei; (met) menghină de mână; (nav) mâner / zăvor de poartă etanșă
dog block (mas-un) opritor al saniei principale (la strung)
dog chuck (mas-un) mandrină cu fălci
dog clutch (auto) ambreiaj cu gheare; (OM) cuplaj cu dinți / cu gheare
dog gearbox (OM) cutie de viteze, cu craboți
dogged încăpățânat; stăruitor, perseverent
dogging (mas-un) prindere, apucare
dogging crane (met) macara cu clește / cu dispozitiv de apucare / de prindere
dog headed spike (OM) piron, crampon
dog hook (constr, OM) scoabă, cârlig de prindere
dog house (met) cap de ardere (la cuptor Martin)
dogma, (pl) dogmata teorie, doctrină, învățătură
dogmatic(al) dogmatic; categoric, fără apel, dictatorial
dogmatically (*adv*) (în mod) dogmatic
dog nose plier clește cu capătul ciocului rotund
dog plate (OM) disc cu came
dog point (OM) cep la vârful șurubului
dogs clește

dog screw

dog screw (OM) șurub de fixare (a unui mecanism, în carcasă)
dog spike (OM, constr) crampon
dog stopper (nav) boț de lanț cu gheară de drac (pentru lanțul de ancoră)
doings comportare, purtare; acțiuni
doit obiect fără importanță / fără valoare
dole subvenție, ajutor, ajutor de șomaj
dole out a împărți / distribui cu economie
dolerite (minrl) dolerit
dollar (ec) dolar
dollop bucată mare și neuniformă; (alim) halcă de carne
dolly (auto, constr) ax cu două roți și o platformă pentru rezemarea barei de remorcare a unei remorci, (mic) șasiu rulant; (met, mas-un) cărucior pentru piese grele, nicovală, matriță, ștanță; (cf) boghiu, locomotivă de căi ferate înguste; (el) păpușă (de pastă depolarizantă) la pile electrice; (mas) trolu; (OM) contracăpuitor, contrabuterolă (pentru nituire)
dolly bar (constr) pârgie de oțel, cârlig de oțel, pârgie de susținere a contrabuterolei; (met, OM) căpuitor, buterolă (pentru nituire)
doloma (met) dolomită arsă
dolomite (met) dolomită, magnezit
dolomite brick (met) cărămidă dolomitică
dolomite lime(stone) (met) calcar dolomitice
dolomite (met) dolomit (aliaj dur)
domain domeniu (și teren), sferă (de activitate)
dome (constr, met) acoperiș, dom, cupolă, boltă, copertină (pe un zid); (auto, mas) capac, dom, calotă, capotă
domed (met) cu boltă sferică
domed cap nut (OM) piuliță înfundată înaltă
dome(d) nut (OM) piuliță olandeză
dome-head piston (OM, termo) piston cu cap bombat
domestic domestic, casnic, de casă; (ec) (afaceri) cu caracter intern; indigen; de familie
domestic appliance aparat electric de uz casnic / electrocasnic
domesticate a domestici, a îmblânzi (animale); (agr) a cultiva, a aclimatiza (plante)
domestic fuel (auto, termo) combustibil domestic / menajer (cărbuni fără praf)
domestic gas (chim) gaz aerian
domestic industry industrie casnică
domestic refrigerator (termo) răcitor / frigider de uz casnic
domestics produse indigene
domestic soap (ind chim) săpun de rufe
dome temperature (met) temperatura bolții (cuptorului)

doorway

domicile domiciliu, reședință
dominance predominare, influență, înrăurire
dominant (mat) dominant, majorant; care domină, conducător; hotărâtor, dominant, principal, caracteristic, specific
dominate a domina, a predomina asupra, a majora
domination dominare, dominație, predominare
don membru al unui consiliu de colegiu; expert, cunoscător, specialist
donate to a dona pentru, a face o donație, a contribui la
donation donație, donare, contribuție
done terminat; (alim) bine gătit / prăjit; obosit, extenuat
donkey (constr) trolu cu tambur dublu, montat pe tractor; (mas) motor auxiliar; (nav) mașină auxiliară (de putere mică); (hidr) pompă de mână, portabilă / auxiliară / de alimentare; (termo) cazan auxiliar
donkey pump (OM, hidr) pompă auxiliară (mică) / pentru alimentarea cazanelor / de mână, portabilă
door (constr) ușă, poartă, acces, oficiu; (auto) portieră (și de autoturism)
door ajar (auto) ușă / portieră (între)deschisă
door ajar warning (auto) avertizare pentru portieră / portiere deschisă (deschise)
door and rear hatch open display (auto) afișaj / (mini) monitor pentru uși și portbagaj deschise
door arch (constr) arc de ușă
door case (constr) toc / pervaz de ușă
door check (OM) amortizorul ușii
door frame (constr) toc / pervaz de ușă
door glass regulator (auto) ridicător de geam de ușă
door handle (auto) mâner de ușă, mânerul portierei; (constr) clanță de ușă
door latch (OM) clanță, zăvor
door lining (met) căptușeala refractară a ușii (cup-torului), înzidirea ușii
door lock (auto) încuietorie de portieră
door lock switch (auto) telecomandă pentru blocarea / închiderea portierelor
door money (ec) taxă de intrare
door open display (auto) afișaj pentru ușă / portieră deschisă
door post (constr) stâlp de ușă
door sill (constr) prag de ușă
doorstep (constr) prag al ușă, treaptă de la pragul ușii
door stop (auto) opritor de ușă
doorway (constr) ușă, intrare

door width

door width (met) lărgimea / lăţimea / deschiderea uşii (cuptorului)
door wind (constr) canat de uşă
dope (constr) produs adeziv, lac de pensulă (şi pe bază de ester celulozic); (TH) lăcuire, emailare
doped oil (chim, T) ulei aditivat
doping (chim) dopare (şi la semiconductori), dotare, aditivare (pentru lubrifianţi)
doping material (met) inhibitor pentru creşterea grăunţilor
dormer (constr) talpa reazemului, lucarnă, ferastră de fronton
dosage (alim, ind chim) dozare
dosage grid (alim, ind chim) grătar de dozare
dose doză; a doza
dose meter (metr, alim, ind chim) dozimetru
dosimeter (metr) dozimetru; (chim) dozator
dossier (jur) dosar
dot (TH) punct, a puncta; picătură, bulină; a pune punct
dotation dotare, înzestrare
dot curve (mat) curbă care trece printr-un punct dat
dot-dash line linie punct-linie (în desen tehnic)
dots puncte de suspensie
dotted (mas-un) trasat prin puncte (cu punctatorul); punctat
dotted line linie punctată (în desen tehnic)
dotted rule linie întreruptă / punctată
double dublu, îndoit, de două ori mai mare, pereche, (compus) din două părţi / elemente; (geogr) cotitură, meandru (de râu); (met) a dubla, a plasa; (nav) a dubla, a trece (un cap); (mec) dublu, jumelat, cuplat, schimbare bruscă a direcţiei; duplicat; a duplica, a face două exemplare; a (se) dubla, a fi dublu
double-acting (mas, hidr, mas-un) cu dublu efect, cu dublă acţiune (d. prese, cilindri hidraulici etc.)
double-acting barring gear (OM, mas) dispozitiv cu dublu efect pentru scoaterea maşinii din punctul mort
double-acting compressor (termp) compresor cu dublu efect / în două trepte / în care compresia se produce de două ori la fiecare rotaţie a arborelui
double-acting (duplex) pump (OM, hidr) pompă cu două pistoane cu dublu efect
double action (TH) dublu efect, dublă acţiune
double action forming (mas-un) ambutisare cu două operaţii la o cursă a presei
double action press (mas-un) presă cu dublu efect / cu dublă acţiune

double contact freezer

double arm kneader (alim, ind chim) malaxor cu două braţe
double-armed lever (OM) pârghie cu două braţe
double arm press (mas-un) presă cu doi montanţi
double back geared lathe (mas-un) strung cu angrenaj intermediar dublu
double band saw (mas-un) ferăstrău-panglică dublu
double-bar link (OM) culisă cu două ghidaje
double bend (OM, hidr) cot dublu
double bent (OM) îndoit de două ori / în două
double-bevel (OM) margine / rost dublu teşit(ă)
double-bevel butt joint (OM) îmbinare cap-la-cap / cu margini dublu teşite (şi la sudură)
double-bevel tee joint (OM) îmbinare în dublu T
double-bladed cutter (mas-un) cuţit cu două tăişuri
double block palan dublu
double-block brake (OM) frână cu doi saboţi
double bond (chim) legătură dublă (la atomul de carbon etc.)
double bottom (cf) planşeu dublu; (nav) dublu fund, spaţiu de dublu fund
double-bottom ceiling (nav) puncte de dublu fund
double box (OM) racord / manşon dublu
double-butt strap joint (OM) îmbinare cu eclise (pe ambele părţi)
double callipers (metr, mas-un) compas / calibru dublu (pentru exterior şi interior), etrier dublu
double-casing machine (termo, mas) maşină cu manta de răcire
double-charging bell (met) clopot dublu de încărcare (la furnal)
double(-)check (autom, ec) control dublu, a verifica de două ori
double circular saw (mas-un) ferăstrău circular, dublu
double click (c) dublă apăsare (a aceluiaşi buton al mouse-ului) asupra unui obiect selectat în prealabil (la calculator, pe monitor)
double-coated adhesive tape (plast) bandă adezivă cu feţe duble
double column (mas-un, ind chim) coloană cu manta, coloană dublă
double column milling machine (mas-un) maşină de frezat, tip normal (cu coloană dublă)
double column / standard planer (mas-un) rabotează cu doi montanţi
double-cone pulley (OM) roată de curea, în două trepte
double contact freezer (alim, termo) congelator cu dublu contact (produs supus congelării prin presare între două suprafeţe reci)

double cooling bed

double cooling bed (met) pat dublu, cu răcire
double corner rounding cutter (mas-un) freză disc, cu două fețe (de așchiere) pentru rotunjire
double / cross cut (mas-un) tăietură / așchiere încrucișată
double cut file (mas-un) pilă cu dințare dublă
double cutting drill (mas-un) burghiu plat, cu două sensuri de așchiere
double-decker panou de afișe, dublu (montat unul deasupra celuilalt); (nav) navă cu două punți
double-deck screen (constr) ciur cu două site; (ind chim) sită dublă
double-deck vibrating screen (alim, constr, ind chim) ciur oscilant cu două site
double detent (OM) clichet dublu
double diameter piston (OM, hidr) piston diferențial
double-disk parallel gate valve (OM, hidr) robinet cu sertar plan-parallel
double dog (OM) clichet de blocare, dublu
double driver chuck (mas-un) antrenor cu două cozi
double-duo (roll-stand) (met) laminor dublu-duo
double-duty (mas) cu funcțiune dublă
double-edged (mas-un) cu tăiș dublu
double edger (OM) fierăstrău circular dublu
double-effect evaporator (alim, ind chim) evaporator cu efect dublu / cu două corpuri
double elbow (pipe) (OM, hidr) cot dublu (de țevă / conductă)
double-end control (autom) comandă reversibilă
double-ended bolt (OM) prezon
double-ended caliper (mas-un, auto) dispozitiv de centrare a roților
double-ended dog (mas-un) antrenor cu două cozi
double-ended mill (mas-un) freză-deget, cu două capete
double-ended spanner / wrench (mas-un) cheie fixă dublă
double entry (ec) contabilitate dublă
double fillet weld (OM) sudură în T
double-flanged (OM) cu două flanșe
double-flanged butt joint (OM) îmbinare cap-la-cap cu dublă răsfrângere
double-flanged butt weld (OM) sudare a bordurii / a flanșei
double-flash evaporation (alim, ind chim) evaporare dublă / în două trepte
double-floor kiln (met, ind chim) cuptor de uscare / uscător cu două grătare
double force mould (mas-un) matriță cu două poansoane

double-pipe head exchanger

double groove weld (met) sudură cu pregătirea rosturilor pe ambele fețe
double halfroundfile pilă ovală
double-handled (cross cut) saw joagăr (beșchie)
double hardening (met) călire dublă
double head box-end wrench (OM, mas-un) cheie inelară dublă
double-head wrench (OM, mas-un) cheie dublă, pentru șuruburi
double helical gear (OM) roată dințată cu dinți în V, roată cu elice dublă
double helical gearing (OM) angrenare / angrenaj cu elice dublă
double helical mixer (alim, ind chim) amestecător cu elice dublă
double helical tooth (OM) dinte în V
double-holed capstan head (OM) cap găurit în cruce
double horizontal milling machine (mas-un) mașină de frezat, orizontală, cu doi arbori principali
double-humped curve (mat) curbă în șa / cu două cocoșe
double indexing centres (mas-un) cap divizor dublu / cu două axe
double-inlet fan (termo) ventilator cu două intrări ale aerului aspirat
double I-T welded joint (OM) cusătură (sudată) cu completare la rădăcină
double-jawed (OM) cu doi saboți; (mas-un) cu două fălci
double jet carburettor (auto, termo) carburator cu două jicloare
double-lap joint (OM, met) îmbinare prin dublă suprapunere (sudată sau lipită)
double lathe (mas-un) strung dublu / cu doi arbori principali
double-layer belt (OM) curea dublă / cu două straturi
double-layer film (constr, ind chim, met) film / peliculă cu strat dublu
double-layer nickel coating (met) nichel duplex (la acoperiri)
double-lever shears (mas-un) foarfece dublu cu pârghie / cu pârghie dublă
double-motion paddle mixer (alim, ind chim) amestecător cu agitator planetar
double pack furnace (met) cuptor cu cameră dublă de încălzit tablă
double-pass dryer (termo, ind chim) uscător cu două treceri ale gazului de încălzire
double-pipe condenser (termo) condensator de tipul "țevă în țevă"
double-pipe head exchanger (termo) schimbător de căldură de tipul "țevă în țevă"

double-piston engine

double-piston engine (termo) motor cu două pistoane

double pointed (OM) ascuțit la ambele capete

double press (mas-un) presă dublă

double puddle furnace (met) cuptor pentru pudlare dublă

double pump (OM, hidr) pompă cu doi cilindri

double-purpose (TH) cu destinație dublă

double quenching (met) călire dublă

double ram press (mas-un) presă cu piston dublu

double ram vertical broaching machine (mas-un) mașină verticală, de broșat exterior, cu două cărucioare

double range (metr) (cu) scară dublă, (cu) două domenii de măsurare

double-range instrument (metr) aparat cu două game / scări de măsurare

double recessed wheel (mas-un) piatră de rectificat plană, cu degajare pe ambele fețe laterale

double-reduction gear (OM) reductor în / cu două trepte

double-refined iron (met) fier dublu rafinat

double-refined steel (met) oțel dublu rafinat

double reversing mill (met) laminor duo reversibil

double riveting (OM) nituire cu / pe două rânduri

double rivet(t) ed joint (OM) cusătură în două rânduri de nituri

double-roll crusher (alim, constr, ind chim) concasor / moară cu două valțuri

double-rolling (met) laminare dublă

double-rolling mill (met) laminor duo

double-row ball-bearing (OM) rulment cu două rânduri de bile

double-row bearing (OM) rulment cu două rânduri de corpuri de rostogolire

double-row cross riveting (OM) nituire alternativă, dublă / cu două rânduri de nituri în zigzag

double-row riveting (OM) nituire cu două rânduri de nituri

double salt (chim) sare dublă

double screw pump (OM, mas) pompă cu melci

double-shaft pugmill (alim, ind chim) amestecător bi-ax

double shaping machine (mas-un) șeping cu două sănii principale

double-sharpened drill (mas-un) burghiu cu ascuțire dublă

double-shielded bearing (OM) rulment cu șaibe de protecție pe ambele părți laterale

double shift muncă în două schimburi, schimb dublu (cu număr dublu de muncitori)

double-shoe brake (OM) frână cu doi saboți

double triangulated system of bracing

double-shoulder screw (OM) șurub cu tijă în trepte

double-sided (OM) cu două fețe, bilateral

double-sided adhesive tape (el, plast) bandă adezivă cu două fețe active

double-sided press (mas-un) presă cu cadru dublu / compus din doi montanți

double skin (met) suprapunere de oxizi (la laminare)

double spot welding (met) sudare în puncte duble

double-spread adhesive (plast) adeziv cu dublă aplicare, adeziv pentru lipire pe două fețe

double stage cu două etaje, cu două trepte (d. cilindri hidraulici, prese, transmisii etc.)

double standard cu doi montanți, cu două coloane (d prese, mașini-unelte etc.)

double-stand rolling-mill (met) laminor cu cajeră dublă de lucru

double-strand chain (OM) lanț dublu

double-strand roller chain (OM) lanț cu două rânduri de zale

double-strap butt joint (OM) îmbinare cap-la-cap, cu răsfrângere bilaterală

double-strap joint (OM) îmbinare cu două eclise

double strip (met, metr, termo) bandă bimetalică

double stroke (mas-un) cursă dus-întors, cursă completă, lovitură/ solicitare dublă

doublet dublet, duplicat; pereche; (fiz) dublet, lentilă dublă

double-tapered muff (OM) cuplaj cu con dublu

double-tapered / compression / Sellers coupling (OM) cuplaj cu con dublu, cuplaj Sellers

double tee (T) joint (OM, met) (cusătură / îmbinare de) sudură (cu rost) în (dublu) T

double tee (T) iron (met, constr) oțel I, semifabricat I din oțel

double thread(ed) (OM) (filet) cu două începuturi

double-thread screw (OM) șurub cu două începuturi / cu filet dublu

double-throwcrank-shaft (OM) arbore cotit cu cot dublu

double-throw single-pole switch (el) comutator cu came

double thrust bearing (OM) rulment axial dublu / cu dublu efect

double-T iron (constr, met) profil T (din semifabricat / oțel)

double toolholder (mas-un) port-cuțit dublu / pentru două cuțite

double triangulated system of bracing (mec) construcție / grindă cu zăbrele, formată din triunghiuri

double-tube heat exchanger

double-tube heat exchanger (termo) schimbător de căldură de tipul „țeavă în țeavă”
double tunnel furnace (met) cuptor-tunel dublu
double twist (mec) dublă torsiune (la fire textile, cabluri)
double two-high finishing mill (met) laminor dublu-duo finisor
double two-high mill (met) laminor dublu-duo
double two-high stand mill (met) cajă de laminor dublu-duo
double U-leather packing (OM) etanșare cu două manșete de piele
double universal propeller shaft (OM) arbore cardanic, cu două articulații
double up a (se) îndoi, a împături, a strânge; a încovoia, a strâmba
double up with a se strâmba, a locui împreună cu
double-V engine (termo) motor cu cilindri în dublu V
double-walled (constr, met, termo) cu pereți dubli
double welded joint (met) îmbinare prin sudare pe ambele fețe
double wheel (OM) roată dințată (cu coroană) dublă
double-wire (el) bifilar
doubling (plast) dublare, placare; (met) cutare, pliere, îndoire, placare; (nav) întăritură, dublaj de lemn; (TH) dedublare; jumelare
doubling test încercare prin îndoire la 180 de grade
doubly dublu, îndoit; de două ori; câte doi o dată; care face un joc dublu, necinstit
doubt îndoială, nesiguranță; bănuială, suspiciune, neîncredere; problemă nerezolvată, dificultate
doubtable care dă de bănuț, suspect, dubios
doubt if / that / whether a se îndoi de, a nu crede că, a nu fi sigur că
doubt of a îndoi, a nu fi sigur de, a nu se hotărî, a șovăi, a ezita; a se îndoi de, a pune la îndoială, a nu avea încredere, a pune sub semnul întrebării
doubtful of plin de îndoieli cu privire la, nesigur de, șovăitor cu privire la; (sens) nesigur, incert, imprecis, vag; suspect, de reputație dubioasă
doubtfully (*adv*) (în mod) nesigur, șovăitor
doubtful operation (TH) funcționare incertă / îndoielnică
doubtfulness neîndoios, sigur; (*adv*) fără îndoială, firește, bineînțeles
doubtlessly (*adv*) fără îndoială, firește, bineînțeles
doubtlessness certitudine, siguranță
douche duș, stropitoare, jet de apă, spălătură

dowel screw

dough (alim) cocă, aluat; (plast) adeziv de cauciuc, pastă, masă densă și vâscoasă
dough fermentation (alim) dospire (și d. aluat)
dough-kneading machine / trough (alim) frământator de aluat
dough machine (alim) mașină de împărțit / porționat aluatul
dough machine portioning (alim) împărțirea / porționarea aluatului cu mașină specializată
doughnut shape formă toroidală
dough-raising (alim) creștere a aluatului
dough roller / -rolling machine (alim) mașină de întins / de rulat aluat
doughy (alim) de consistența unui aluat păstos / cleios, cleios, păstos
do up a pune la punct, a renova, a repara, a schimba forma, a transforma, a împacheta, a face un pachet din; a avea nasturi, a se închide cu nasturi
dour aspru, sever, neînduplecat, încăpățânat
douse a băga în apă, a acoperi cu apă, a arunca apă peste, a înmuia într-un lichid
dove coloured cenușiu-albăstrui
dovetail (constr, mas, OM) piesă în formă de coadă de rândunică; (TH) a îmbina în coadă de rândunică (și piese din lemn)
dovetailed (OM) cu canal în coadă de rândunică
dovetailed joint (OM) îmbinare cu cep, în coadă de rândunică
dovetail forming tool (mas-un) cuțit cu tija în formă de coadă de rândunică, pentru fixarea în port-cuțit
dovetailing / dovetail joint (OM, mas-un) îmbinare în coadă de rândunică
dovetail milling cutter (mas-un) freză pentru prelucrarea canalelor în formă de coadă de rândunică
dovetail plane (OM) pârgie arcuită
dowdy neîngrijit, murdar, demodat (d.haine)
dowdyish cam dezordonat / neglijent
dowel (cf) scoabă de traverse; (constr) diblu, pană de fixare; (OM) pivot, știft, cep
dowel bolt (OM) bulon / bolț de centrare
dowelled joint (OM) îmbinare cu știfturi, îmbinare cu șuruburi prizoniere
dowelling jig (OM, mas-un) unealtă pentru montat și extras pene
dowel pin (cf) scoabă de traverse; (constr, OM) pană de fixare, diblu, prezon, știft de fixare / de ajustare / de centrare, cep, șurub de fundație / de fixare
dowel screw (OM) șurub de lemn, cu ambele capete filetate, prezon

do with

do with a se împăca cu, a se descurca cu, a avea nevoie de, a-i trebui
do without a se (putea) lipsi de, a se (putea) descurca fără
down (*adv*) (in) jos, la parter, (culcat) pe pământ, la pământ, în partea de jos, pe, de-a lungul; (TH) orice echipament care nu funcționează / nu lucrează; chiar, inclusiv; complet, în întregime; încă; (ec) bani în numerar; (*adj*) în scădere, cu capătul în jos, îndreptat în jos; coborâtor, descendent, situat (mai) jos; sub tipar, dat la tipar; coborâre; a coborî, a lăsa în jos, a nu mai lucra
down comer (met) conductă pentru evacuarea gazului (la furnal); (constr) burlan de scurgere; (hidr) deversor
downcutting and upcutting (mas-un) tăiere atât la cursa de coborâre, cât și la cea ascendentă
down cutting tool (mas-un) cuțit de mortezat suprafețele verticale
down draft / draught (met, termo) tiraj pe / de jos, tiraj invers(at)
downdraft boiler (termo) cazan cu tuburi curbate / în care gazele de ardere se întorc în jos
downdraft carburettor (termo) carburator inversat / în care aerul trece prin difuzor vertical descendent
downdraft furnace (termo) (cuptor cu) focar cu ardere / cu flacăra inversă, focar cu tiraj inversat
down-draft / -draught sintering (met, termo) aglomerare / sinterizare cu aspirare de aer / de gaze
downdraft-type furnace (termo, met) cuptor cu flacăra descendentă
down draught (termo) tiraj invers
downender (met, plast) dispozitiv de întoarcere a rulourilor
down feed (mas-un) avans vertical la coborârea sculei / în jos / descendent
downflow (mas, hidr) conductă de deversare
downflow evaporator (ind chim) vaporizator cu peliculă descendentă
down(flow) pipe (OM, hidr) țevă de preaplin
downgate (met, plast) canal / pâlnie / rețea de turnare
downgrade (constr) povârniș, pantă; declin; a micșora, a reduce, a degrada
downgraded (produs, organ de mașină) la care s-a coborât cu o clasă de rugozitate, toleranță, precizie, calitate etc.
downgrading scăderea cu o clasă de rugozitate / calitate / precizie etc.
downhand position (OM) în poziția de jos
downhand position / welding (OM, met) sudare orizontală

drachma

downhand welding (OM, met) sudare normală (cu electrodul deasupra cusăturii)
down-heart furnace (met, termo) cuptor cu ardere în partea inferioară
downhill (*adv*) la vale, în jos; declin
downhill teem (met, plast) a turna pe sus / direct
downiness caracter / aspect pufos
download (c) transfer de programe / date de la un computer mai mare la un PC
downpour ploaie torențială
downpull force (fiz) forță de coborâre
downright (*adv*) de-a dreptul, pur și simplu, cu totul; (*adj*) sincer, direct, deschis, fățiș, onest; (met) canal vertical de turnare, picior de pâlnie
downrights (agr) lână aspră
downshifting (auto) schimbare / retrogradare (dintr-o viteză superioară într-una mai mică)
downside parte inferioară / de jos
downslide motion (mec) alunecare descendentă
downspout (met, hidr) scurgere, descărcare, deversare
downspout conductor (hidr) țevă de preaplin, deversor
downstairs (*adv*) (de) la parter, jos
downstream (*adv*) în aval, la vale, în josul apei
downstroke (auto, mec) cursă descendentă
downtake (ind, TH) colector
downthrow răsturnare, doborâre
down(-)time (autom) timp de întrerupere, pauză; (ec) gol de producție, oprire, cădere, staționare neproductivă; (fiz) timp de inactivitate; oprire, întrerupere; (TH) timp de oprire / de întrerupere a funcționării / de imobilizare / mort
downturn îndoire, îndoitură; (ec) scădere a activității (economice)
down under (*adv*) la antipozi
downward în jos, descendent, descrescător, coborâtor, de coborâre
downwards (*adv*) în jos
downward motion / movement (mec) mișcare descendentă
downwarping (mec) săgeată de încovoiere; (hidr) submergență, scufundare
downwash (hidr, termo) curent descendent
downy pufos, cu puf, ca de puf
dozen duzină, (set de) doisprezece
dozenth al 12-lea
dozer (auto, constr) buldozer, autoîncărcător cu cupă (montat pe un tractor)
dozzle (constr) adaos, înnăditură; (met) maselotă
dozzle metal (met) gățul maselotei (de la lingou)
drachma (metr) unitate (veche) de măsură pentru masă; 1 drachma (Biblical Greek) = 0,0034 kg

draff

draff (alim) borhot, resturi, drojdii, zaț
draff-press (alim) teasc pentru borhot
draft (ec) cec, cambie, trată, ordin de plată; (mat) conicitate; (TH) proiect, plan, schiță, desen, crochiu, concept, ciornă, redactare, curent de aer, a schița, a proiecta, a face o schiță, a elabora (un concept, proiect etc.), a concepe; punctaj; (met) reducere (la laminare), tragere; (termo) canal de fum al cazanului, tiraj al cazanului, suflare; a elabora, a concepe, a redacta, a schița, a proiecta; (nav) pescaj; (ec) scăzământ, reduce (în comerț); (jur) a întocmi un proiect de lege
draftchange gear (met, plast) roată de schimb a laminajului
draft chimney (met, termo) coș de tiraj
draft constant (met) constantă de laminare / de tragere
draft differential (hidr) diferență de presiune statică între două puncte ale unui sistem hidraulic
draft fan (met) exhaustor, ventilator de tiraj
draft gauge (metr) dispozitiv de măsurat diferența de presiune statică / tirajul
draft hole (met) răsuflătoare, orificiu de ventilație
drafting (ec) elaborare de rapoarte; (TH) desen tehnic (și schiță)
drafting convention convenție, regulă (în desenul tehnic)
drafting paper hârtie milimetrică
draft loss (hidr, met) pierdere de presiune statică din cauza rezistenței la curgere (în cazane sau cuptoare)
draft of drawings desen, proiect, plan, schiță
draft of skip (nav) pescaj
draft preventer (auto) garnitură de etanșare a ferestrei
draftsman (met) modelator, formator; (TH) desenator tehnic, proiectant
draft stage (termo) etaj de presiune (la turbine cu abur)
draft tube (auto) țevă / conductă de admisie; (OM) țevă de aspirație
drafty expus la curent de aer
drag (hidr, nav) lucrare de dragare, a curăța fundul unei ape, a draga; (mas, OM) dragă, întindere, (sabot de) frână, rezistență la înaintare; (mas-un) fațetă de racordare; (met) formă inferioară de turnare; (nav) rezistență a cârmei, ancoră de mare, înclinare a chilei, a draga; a scoate (greu), a trage, a târâ, a grăpa; (fiz) rezistența aerului; piedică, obstacol; (constr) screper, cilindru compresor
drag acceleration (mec) încetinire, accelerație negativă

drag-out

drag along a antrena (prin tragere)
drag anchor (nav) ancoră-santină / plutitoare
drag belt (alim, OM) bandă de transport(or) / transportoare, cu raclete
drag boat (nav) dragă
drag (box) (met) partea inferioară a formei (de turnare)
drag brake (OM) frână de încetinire
drag bridle (met) dispozitiv de întindere a benzii
drag bucket (constr) cupă de excavator, excavator cu cupă întoarsă
drag chain (OM) lanț de remorcare / de tracțiune
drag(chain) conveyer (mas, OM) transport(or) cu lanț
drag classifier (ind chim) clasor cu raclete
drag coefficient coeficient / modul de rezistență / de tragere, coeficient care indică rezistența întâmpinată de un corp care se mișcă într-un fluid
dragcowling (hidr) sorb, crepină
dragée (alim) drajeu
drag effect (fiz, mec) rezistență / efect de atracție / de tragere
drag force (mec, mas-un) forță de antrenare / de tractare / de tragere
drag form (fiz) rezistență aerodinamică
dragging (OM, mas) mișcare în urma unei decuplări incomplete a ambreiajului
dragging device (met) dispozitiv de tragere (a bramei la turnarea continuă)
draghalf of mould (met) jumătatea inferioară a formei (la turnare, matrițare)
drag hook (nav) gheară de piscă
dragline (constr, mas) excavator cu cablu de tracțiune, draglină
drag-in (chim) soluție aderentă
dragline (constr) draglină
dragline bucket (constr) cupă de draglină
dragline excavator (constr) draglină; (mas) excavator cu cablu purtător și cupă (cutie)
drag lines (mas-un) brazde / urme pe suprafața tăieturii, rizuri (la tăierea metalelor)
drag(-)link (auto) bară de comandă a direcției
drag loading (mec) forță de antrenare / de tragere
drag net năvod
drag of a căra, a remorca
drag of flame-cut lag (met) rămânere în urmă (la tăierea oxiacetilenică)
drag on a trec încet (și d. timp), a se curge (încet), a trena
drag out a scoate în afară, a trage în afară
drag-out (ind chim) soluție antrenată

drag-over rolling mill

drag-over rolling mill (met) laminor duo ireversibil
drag roll (met) cilindru liber / de presiune (la laminare)
drag rope (nav) cablu de remorcă, barbetă; (TH) cablu de tracțiune
drag scraper (TH) scoper cu raclete
drag screen (alim, ind chim) ciur / sită cu raclete
drag shoe (OM) sabot de frână, tchet opritor
drag shovel (constr, mas) excavator cu cupă întoarsă
drag soldering (met) lipire prin tragere
drag the anchor (nav) a derapa pe ancoră
drag theory (fiz) teoria antrenării (particulelor)
drag-type tachometer (metr, el) tahometru de inducție / cu curenți Foucault
drain (el) priză (de curent); (termo) purjare, a drena, a purja; (s)curgere, golire, descărcare; (constr) drenaj, golire, dren, uscare, rigolă, a seca, a asana, a drena; (TH) canal de scurgere, flux, scurgere, a usca, a (se) scurge (încet), a filtra; (agr) asanare, desecare; (constr, TH) drenaj, canal de scurgere, scurgere continuă (dintr-o țeavă); (*pl*) canalizare; (med) tub de drenaj; cheltuială (mare); (*fam*) înghițitură; a drena; a asana; a goli (un vas, un pahar); a bea / consuma până la ultimul strop; (alim) a (se) scurge d. (legume); a întinde la uscat (rufe); (*fig*) a stoarce (de bani); (*fig*) a secătui (forțele), a epuiza; (d. un lichid) a se scurge; (d. rufe) a se zvânta; a se usca
drainage (TH) drenaj, canalizare, scurgere, golire, impurități, murdărie; (constr) desecare, asana-re; (agr) ameliorarea solului, asanare, uscare
drainage basin (TH, mediu) bazin colector / de drenaj
drainage hose (OM, hidr) furtun de golire
drainage pan (termo, T) țeavă pentru lichid de răcire
drainage pipeline (OM, hidr) conductă pentru drenaj
drainage pump (OM, hidr) pompă de evacuare
drainage tube (constr) conductă de preaplin, țeavă de drenaj
drain arrangement (nav) instalație de santină
drain box (met) cutie de turnare
drain cock (OM, hidr) robinet de golire / de descărcare / de evacuare / de drenaj
drain connection (OM, hidr) conductă de scurgere
drain cup (hidr, alim, mediu) instalație / bazin de decantare, decantor
drained battery (auto) baterie slabă

dram

drainer (hidr, alim, mediu) rezervor de decantare / de drenare
drain height (hidr, alim, mediu) înălțimea de decantare
drain hole (OM, hidr) gaură sau orificiu de golire / de evacuare / de scurgere
draining (hidr, constr) drenaj, secare, desecare, canal de scurgere / colector, golire
draining chest (alim, hidr, ind chim) rezervor / cuvă de decantare
draining off (constr, hidr) desecare, asanare, drenare
draining out (constr, hidr) evacuare, îndepărtare
draining pipe (OM, constr, hidr) tub de drenaj / de scurgere
draining plant (OM, constr, hidr) instalație de drenare
drain into (hidr) a se scurge, a se vărsa în
drainless nesecat, inepuizabil; (TH) fără scurgere
drainline (constr, hidr) conductă de recuperarea pierderilor (dintr-un rezervor)
drain nipple (OM, hidr) ștuț de scurgere
drain number coeficient / factor / număr de decantare / de drenare
drain off (hidr, constr) a drena
drain (off) the cooling (termo) a goli apa de răcire
drain off the slag (met) a îndepărta / a evacua zgura
drain out (auto) a goli rezervorul (de tot); (hidr) a pierde / scoate lichid, a se scurge în afara (unei conducte)
drain the oil (mas, T) a goli uleiul
drain outlet (OM, hidr, termo) racord de golire
drain pipe (constr) canal, rigolă, tub / conductă de drenaj; (mas, hidr, termo) țeavă de evacuare; de scurgere / de drenare
drain plug (auto) bușon / dop de golire; (OM) dop al orificiului de scurgere / de golire / de descărcare; (met) dop de astupare
drain port (OM, hidr) orificiu de scurgere, drenaj
drain sleeve (OM, hidr) ștuț de scurgere
drain table (alim, ind chim) masă de zvântare / de uscare (și parțială)
drain tap (OM, hidr) robinet de golire / de evacuare
drain trough (auto) bandă sudată pe caroserie pentru drenarea apei de ploaie
drain valve (OM, hidr) robinet / supapă de golire / de evacuare; (termo) ventil de drenaj / de purjare
dram (metr) unitate de măsură pentru volum: 1 dram = $3,697 \cdot 10^{-6} \text{ m}^3$; (în farmaceutică); 1 dram = 3,888 g, 1 dram = 1,772 g; dram, pic, strop

dramatical

dramatical dramatic, de efect, care sare în ochi, brusc; sensibil
dramatically (adv) (în mod) dramatic, spectaculos, impresionant
drape forming (met, plast) formare pe matriță pozitivă
draping machine (alim, ind) mașină de ambalat în folie
drastical (adj) drastic, aspru, sever, extrem
drastically (adv) (în mod) drastic
drastic downshift (auto) schimbare bruscă de viteză (de la una superioară, la una inferioară)
draught (TH) schiță, proiect; (met, termo) titraj, scoatere, tragere
draught bar (mec) bară de tracțiune
draught cup board (met, termo) hotă / nișă de tiraj
draught gauge (nav) indicator de pescaj
draughtiness (expunere la) curent de aer
draught marks (nav) scară de pescaj
draught of ship (nav) pescaj
draught register (termo) registru de tiraj (la coș de fum)
draughty expus la curent (de aer)
draw (hidr) a antrena (de / în curent); (met) microretasură (de turnare), a recoace, a trata prin revenire, a reveni, a supune unui tratament de revenire, a decăli, a trefila, a trage sârma; (TH) scoatere, extragere, extracție, tragere, a desena, a schița, a trasa, a redacta un concept / document, a trage, a extrage, a târî, a scoate, a (se) dilata, a (se) umfla; (alim) a scoate măruntaiele din, a se macera, a se face infuzie; a face, a convinge, a determina; (ec) a aduce (dobândă etc.); a îndoi, a plisa, a face cute; (constr) parte mobilă a unui pod; depreșiune (geografică)
drawability (materiale, TH) capacitatea unui material (și metalic) de a fi tras, ductilitate
draw away a trage deoparte; a distrage (atenția); a se îndepărta, a se retrage
drawback obstacol, piedică; (ec) deficiență, neajuns, lipsă, primă / bonificație de export, ram-bursare, restituire; (met) revenire
draw back a (se) retrage, a da înapoi
draw-back motion (mec, mas-un) mișcare de tragere înapoi / de retragere
draw band (met) bandă (de margine) pentru control (la laminare), o bandă riglată folosită la controlul curgerii materialului la extrudare sau ambutisare adâncă
draw bar (OM) tijă, bară, bară de tracțiune
draw bench (mas-un, met) banc de trefilare, banc de tras

drawing down

drawbridge pod basculant; (nav) scară de acostare, pasarelă
draw box (met) tren de laminare
draw crack (mec, met) crăpătură cauzată de tensiune / de tragere / la tracțiune
draw die (met) matriță de trefilare
drawdown (hidr) scădere a nivelului apei; (mas-un, met) micșorarea secțiunii transversale, alungire prin tragere
drawer (OM) sertar, ladă, cutie; proiectant, desenator
draw filing (mas-un) prelucrare fină cu pila
draw-frame (met) laminor
draw-frame sliver (met) bandă de laminor
draw-gear aparat de tracțiune
draw glass (ind chim) sticlă trasă
draw head (met, mas-un) dispozitiv de susținere / fixare a filierei; dispozitiv cu role pentru formarea suprafețelor conice la tuburi sau a suprafețelor plane înclinate
draw hole (met) orificiu al filierei de tragere / de trefilare
draw hook (nav, transp) cârlig de remorcare / de tracțiune
draw-hook pin (cf) bulonul cuplei
draw-hook tractive effort (mas) forță / efort de tracțiune la cârlig
draw in (TH) a trage înăuntru, a absorbi, a scurge, a implica în; (ec) a reduce, a micșora (și cheltuieli)
draw in attachment dispozitiv de detonare
draw-in collet chuck (mas-un) mandrină cu bușă elastică acționată prin tragere spre interior
drawing desen; (met) ambutisare, tragere, trefilare, revenire, decălire
drawing back (met) revenire (termen popular) (și pentru reducerea durității)
drawing (wires) bench (met) banc de trefilat (sârmă)
drawing board planșetă de desen
drawing box (met) tren de laminare, laminor (și finisor, pentru textile, folii)
drawing chalk cretă de desenat
drawing compasses compas de desen
drawing compounds (met, T) emulsii și amestecuri folosite la trefilare / la tragere
drawing device (mas-un) dispozitiv de trefilare
drawing die (mas-un) filieră / matriță de trefilare / de ambutisare
drawing documentation (TH) documentație conținând desenele unui proiect (desene de ansamblu și de execuție)
drawing down (met) reducerea secțiunii (prin tragere)

drawing effect

drawing effect (met, plast) efect al trefilării / al întinderii
drawing field (met) câmp de tragere / laminare
drawing frame settings (met, plast) ecartamente ale trenului de laminare
drawing furnace (met) cuptor de revenire
drawing grease (met, T) unsoare pentru tragere / extrudare
drawing hank (met) număr al benzii de laminor
drawing mark (materiale) urmă / defect de tragere (zgâriere, ciupituri, urme de la matriță)
drawing model crochiu, proiect, schiță după care se face desenul la scară
drawing nozzle (plast, met, mas-un) orificiu activ de tragere
drawing off of steam (termo) prelevare / priză de aburi
drawing off wine (alim) pritocire a vinului
drawing-out device (met, mas-un) dispozitiv de evacuare (prin tragere)
drawing over mandrel (met, mas-un) tragere pe mandrină / pe dorn
drawing paper hârtie pentru / de desen
drawing pen (TH) trăgător, peniță de desen
drawing pin piuneză
drawing point (mas-un) ac de trasat
drawing press (mas-un) presă de tras / de întins / de ambutisat
drawing pump (OM, hidr) pompă de aspirație
drawing ring (mas-un) inel de trefilare
drawing speed (met, plast) viteză de laminare
drawing stress (met, plast) efort / tensiune de tragere / de tracțiune / de întindere
drawing table masă de desen / de trasare
drawing the dimensions cotare
drawing tool (mas-un) sculă de tras
drawing tongs (mas-un) clește de tras sârmă
drawing tower (ind chim, plast) echipament de tragere / de formare a fibrelor optice
drawingwaste (met) returnuri / deșeuri de la laminor
draw in steam a absorbi aburul
draw key (OM) pană alunecătoare
drawn desenat; (mas-un, mec) tras, tensionat, ambutisat; retras / scos din circulație; (alim) topit (d. unt etc.)
drawn arc stud welding (met) sudarea bolțurilor cu arc electric amorsat prin ridicare
drawn draw near a se apropia
drawn fibre (mec) fibră tensionată
drawn glass (ind chim) sticlă trasă
drawn head (met, plast) cap de tragere
drawn-in scale (met) arsură / țunder reziduală (defect)

dredge pump

drawn steel bar (met) bară trasă din oțel
drawn pipe / tube (met, plast) țeavă trasă
draw off (hidr, mediu) a prelua apa din acumulare, a decanta; (mas-un) a extrage, a aspira, a evacua, a scoate; a distrage (atenția)
draw off clinker (met) a evacua zgura
draw-off cock (OM, hidr) robinet de scurgere / de descărcare / de priză
draw-off pan / tray (alim, ind chim) taler de evacuare
draw off slag (met) a scoate zgura
draw out (from) (TH) a scoate (afară din), a extrage, a evacua, a trage afară, a demonta, a ridica, a desena, a schița, a lungi, a dilata
draw-out (endways) (met) trefilare a metalului, întindere
draw piston (OM, hidr) piston de ridicare / de tragere
draw-plate (met, plast) filieră de trefilat
draw radius (mas-un) raza de curbură a muchiei cavității matriței la ambutisare adâncă
draw ring (mas-un) inel de tras (țevi)
draw / tension spring (OM) arc / resort de tracțiune
draw stroke slotter (mas-un) mașină de mortezat cu cursă de așchiere / de lucru ascendentă
draw together a strânge laolaltă, a (se) aduna
draw-type broaching machine (mas-un) mașină de broșat canale
draw up (TH) a elabora, a proiecta, a trage (în) sus, a (a)trage, a se opri, a se apropia, a se așeza; a redacta (un document); (ec) a întocmi (un bilanț)
draw upon (ec) a extrage (din fonduri), a lua; a se inspira din
draw with back pull / with back tension (met) trefilare în sens contrar
draw works (mas-un) coardă de găurit; (mas) mecanism de ridicat
dray (TH) tălpi de sanie (și la mașini-unelte), platformă de încărcare; (auto, alim) camion de bere, căruță; (constr) a excava, a draga
dreadnaught, dreadnought (nav, mil) cuirasat, navă de război
dream a visa; vis
dream up a inventa
dreamy fantezist, imaginar, nepractic; neclar, vag, neprecis; tulbure
dredge (nav) dragă plutitoare, a draga
dredged material (nav) material de dragare / dragat
dredge piping (nav, hidr, OM) țevarie / conducte de refulare a unei drăgi aspirante
dredge pump (nav, hidr, OM, mediu) pompă de nămol / de noroi / de dragaj

dredger

dredger (nav, constr) dragă, dragor, muncitor pe dragă; excavator; (hidr, nav) dragă cu lingură; (mas, constr) excavator cu roată port-cupe; (alim, OM) cutie cu capac perforat pentru presărat

dredger bucket (mas, constr) cupă de dragă / de excavator

dredger drum (OM, mas) rulou-tambur

dredger for clearing dry earth (constr, mas) excavator de pământ

dredger pump (nav, OM, hidr) pompă de dragare

dredger shovel (constr, mas) lingură / lopată a excavatorului

dredging (nav, OM, hidr) dragare

dredging depth (nav, hidr) adâncime de dragare

dredging roll / tumbler (OM) rulou-tambur

dregs (alim) drojdii, zaț; reziduuri

drench înmuire, îmbinare; (chim) saturare; ploaie torențială; (TH) baiț; a înmuia, a îmbina, a uda până la piele

dress îmbrăcăminte, haine; (TH) a rotunji, a îndrepta, a finisa, a prelucra, a îmbrăca, a decora, a aranja, a prepara, a netezi; (ind chim, met) a netezi, a băiui, a finisa, a curăța, a decapa; (constr) a tăia piatra, a prepara minereuri; (el) a așeza corect conductoarele și elementele componente într-o schemă; (mas-un) a prelucra, a șlefui, a poliza, a ajusta, a rotunji, a rectifică (și) (cu) un disc abraziv, a rabota, a îmbogăți, a ameliora, a ascuți (scule), a reface conturul unei scule; (nav) a pavoaza un vas; (met) a ajusta, a netezi, a îndrepta, a fasona; (alim) a pregăti (salata, sosul); (med) a pansa, a bandaja (o rană); (agr) a fertiliza

dress a bit (mas-un) a ascuți un tăiș de burghiu (dar și altă sculă așchietoare)

dressed coal (met, ind chim) cărbune preparat

dresser (met, plast) debavurator

dressing îmbrăcat, îmbrăcare; (constr) îmbrăcare (a unei clădiri); (mas-un, met) îndreptare (a tablei), netezire, fasonare, prelucrare, ascuțire a sculei; (met) îmbogățire, preparare, concentrare (a minereurilor), înnegrire a formelor de turnare; (TH) îndreptare, prelucrare; (alim) sos, umplutură; (med) pansament; (agr) îngrășământ; (nav) pavoazare; (textile) apretare; (alim) pregătire (a salatei, sosului etc.)

dressing by flotation / screening / washing (met) îmbogățire / concentrare prin flotație / cernere / spălare (în industria extractivă)

dressing case (med) trusă sanitară

dressing frame (met) cajdă de ecruisare

dressing gown (TH) halat

dressing machine (mas-un) mașină de îndreptat

drill

dressing of steel ingots (met) scoaterea lingourilor din lingotiere

dressing room (TH) garderobă, vestiar

dressing shop atelier de finisaj; curățătorie

dressing station (med) punct de prim ajutor

dressing tool (constr) buciardă; (mas-un) cuțit de strunjit plan

dribble (hidr) a picura, a se scurge

drib(b)let (ec) sumă mică; (TH) strop, picătură

dribbling (hidr, termo) scurgere, pierdere

dribs and drabs bucățele, fărâme

dried eggs (alim) praf de ouă

dried fruits (alim) fructe uscate

dried milk (alim) lapte praf

drier, dryer (alim, ind chim) uscător siccativ

drift (TH) derivă, abatere, deplasare, tendință, direcție, sens, curgere; (el, electr) abatere reziduală, derivă / curgere de electroni; (mas-un) mandrină, poanson / dorn / presă / matriță de perforat, pilă de lărgit găuri, alezor; (metr) variație a valorii măsurate, deplasarea indicatorului; (nav, hidr) derivă de curent, curent la suprafață, viteza unui curent, plasă mare de pescuit, a fi în derivă; (met) a perfora, a înfige, a găuri, a lărgi; a fi purtat / dus de ape sau de vânt; a se strânge grămadă (d. zăpadă, praf etc.); a abate, a devia, a deplasa; (constr, geol) (mișcare de) alunecare

driftage (nav) derivă de curent, obiecte aruncate de ape pe țărm

drift angle (nav) unghi de derivă, derivă în unghi; (metr) unghi de deviere (a unei scule etc.)

drift away from a se depărta de, a nu mai avea de a face cu

drift canal (nav) scoc

drift correction (nav, metr, autom) corecție a derivei / a indicației aparatului de măsurat

drifter (nav) drifter

drift hole (mas-un) gaură / canal pentru pană folosită la scoaterea sculei din locul arborelui / axului principal, a lărgi o gaură

driftless fără țință / rost, inutil

drift pin (OM) știft (și conic) de centrare / de aliniere a două părți / piese asamblate

drift rate (autom, TH) variația unei mărimi în unitatea de timp, viteza de variație a unei mărimi

drift test (met, plast) încercare de lărgire a țevilor

drift time (TH) timp de punere în serviciu

driftway (nav) derivă de curent

drill (TH) formare, instruire, calificare; (lemn, mas-un) burghiu cu coadă conică; (mas-un) burghiu (și spiral), mașină de găurit, perforator; (mas-un) a perfora, a găuri

drill adapter

drill adapter (mas-un, OM) bucsă de reducere
drill bit (constr) floare de burghiu; (mas-un) bur-ghiu lat, vârf al burghiului
drill bow (mas-un, OM) dispozitiv de găurit, cu arc
drill carriage (mas-un) suport / braț al axului principal (la mașini de găurit), păpușă a axului principal
drill chuck (mas-un) mandrină (pentru mașini de găurit), cap port-burghiu
drill chuck jaw (mas-un) menghină de prindere a capului burghiului
drill chub (mas-un) ciocan perforator (și pneumatic)
drill drift (mas-un) piesă conică / înclinată pentru scoaterea cozii unei scule (burghiu, freză etc.)
drilled (OM) găurit, perforat
drilled bore / hole (OM, mas-un) gaură executată cu burghiul
driller jig (mas-un, metr) calibru interior, calibru-tampon
driller (mas-un) mașină de găurit
drill finish (mas-un) operație finală de găurire, găurire de finisare
drill grinder / grinding machine (mas-un) mașină de ascuțit burghie elicoidale
drill gun (mas-un) mașină de găurit portabilă
drill hammer (mas-un) ciocan perforator (și pneumatic)
drill hand (mas-un) găuritor, dispozitiv (simplu) de găurire
drill head cap (mas-un) port-burghiu
drill holder (mas-un) mandrină specială pentru burghie (la strunguri automate)
drill hose (OM, hidr) furtun de alimentare a unui perforator
drilling (constr) foraj, forare; (mas-un) proces de găurire, care găurește; (textile) dril, nanchin (țesătură)
drilling bit (constr) floare / vârf de burghiu
drilling capacity (mas-un) diametru maxim al burghiului care poate fi folosit la o mașină de găurit
drilling depth (mas-un) adâncime de găurire
drilling device (mas-un) dispozitiv de găurit
drilling jib (mas-un) șablon de găurit
drill(ing) jig (mas-un) dispozitiv de ghidare (folosit la găurire)
drill(ing) lathe (mas-un) mașină orizontală de găurit, strung rapid, folosit la găurire
drilling load (mas-un) forță de avans la găurire
drilling machine (mas-un) mașină de găurit
drilling machine spindle (mas-un) arbore port-burghiu

drip cock

drilling mill (mas-un) mașină de găurit
drillings (mas-un) așchii provenite de la găurire / așchiere / strunjire
drilling shaft (mas-un) arbore port-burghiu / principal al mașinii de găurit
drilling system (mas-un) sistem de foraj, mașină complexă de găurit
drill-jig bush (mas-un) bucsă de găurit
drill out (mas-un) a găuri, a sfredeli, a burghia
drill pad (mas-un) placă de apăsare folosită pentru găurire la strung
drill-pipe coupling (OM) racord special al mașinilor de foraj
drill point (mas-un) vârf al burghiului
drill press (mas-un) mașină de găurit (cu moment constant la burghiu), bormașină
drill pressure (mas-un) presiune / efort de găurire
drill rocker (mas-un, OM) ax principal (la mașini de găurit)
drill rod (mas-un) bară port-cuțit
drill sets (mas-un) set de burghie
drill shank (mas-un) coadă a burghiului
drill sleeve / socket (mas-un) bucsă de ghidare (a cozii sculei), mandrină pentru mașină de găurit
drill speeder (mas-un) dispozitiv de găurire rapidă, cap de găurit cu mecanism pentru mărire vitezei de rotație a burghiului
drill spindle carriage (mas-un) sanie a mașinii de găurit
drill stack (mas-un) mandrină (care ține burghiul)
drill steel (met) oțel pentru burghie
drill-steel shank (mas-un) coadă a burghiului (și din alt oțel decât al sculei)
drill stem (mas-un) corp al cuțitului
drillstock (mas-un) mandrină a mașinii de găurit
drill tang (mas-un) trunchi / antrenor al burghiului
drill test (met, metr) probă de găurire
drill thrust (mas-un) presiune / avans al burghiului, forța pe direcția axială a burghiului / frezei
drill with the first bit (mas-un) a găuri preliminar
drink a bea, a absorbi, a adăpa
dinkable potabil
drinking water (alim) apă potabilă / de băut
drinking water supply (alim, constr) alimentare cu apă potabilă
drip picătură, strop; (met) infiltrație, transfer de metal prin picături; (termo) exsudat; (chim) a picura, a se scurge cu picătura, a se prelinge
drip cock (OM, hidr) robinet de picurare

drip coffee

drip coffee (amer) cafea de filtru
drip condenser (termo, ind chim) condensator cu apă pulverizată
drip cooler (ind chim) răcitor cu apă pulverizată / cu ploaie de apă
drip cup (OM, T) colector de picături de ulei
drip / drop-feed (T) alimentare prin picături / prin picurare (cu lubrifiant)
drip / drop-feed lubrication (T) ungere / lubrifiere cu picături de lubrifiant
drip / drop(-feed) oiler / lubricator (T) gresor / ungător cu / prin picurare
drip / drop injector (termo) injector cu picurare
drip / drop lubrication (T) ungere / lubrifiere prin picurare
drip moulding (constr) jgheab al acoperişului, cornişă de ploaie
drip nozzle ajutoraj de picături
drip off (OM, termo) a se scurge în picături, a picura
drip pan (mas-un, mas) recuperator de ulei; (chim) percolator; tavă pentru captarea picăturilor; (mas-un) tavă pentru colectarea lichidului de ungere şi răcire
dripping (mas) care picură, picurat; (alim) grăsimi care se scurge la frigerea cărnii
dripping edge (nav, OM) muchie de picurat
dripping moisture (alim, ind chim) apă de condensare
dripping pan (alim) tigaie
drippings (met) stropituri, tăşnituri (în producerea aluminiului), stropi de metal (şi la sudură)
drip point (fiz, termo) punct de exsudare, temperatură de începere a fierberii
drip-proof (TH) adăpostit, acoperit / protejat contra picăturilor sau jeturilor de apă
dripstone (constr) lăcrimar; (alim, chim) filtru din piatră poroasă
driptank (mas-un, mas) rezervor pentru colectarea uleiului sau a lichidului de răcire
drip tray (mas-un, mas) tavă pentru capturarea picăturilor
drivability (auto) capacitatea (unui autovehicul) de a fi condus
drivability problem(s) (auto) probleme de condus (un autovehicul)
drivable (auto) care poate fi condus / ușor manevrat
drive (TH) propulsie, acționare, mers, cursă, (mecanism de) antrenare, regim; (autom) comandă, antrenare; (el, electr) circuit electronic care comandă un alt circuit de putere mai mare; (OM) acționare, transmisie, a acționa, a pune în mișcare; (TH, auto) a conduce, a transmite

driven sprocket (wheel)

(putere, forță, moment), a acționa, a pune în mișcare, a duce (cu mașina), a transporta, a bate (un cui), a introduce (și ghidat), a împinge, a duce; a pune la muncă, a solicita, a cere eforturi mari, a extenua, a aobosi; (c) dispozitiv de manipulare a discului / dischetei; (constr) pasaj, drum carosabil
drive ability (auto, mas) motricitate, posibilitate de utilizare a cuplului maxim al motorului în condiții normale de aderență a pneurilor, manevrabilitate, capacitate a unui vehicul de a urma exact traiectoria impusă
drive at a urmări, a căuta să ajungă la, a vrea să, a avea intenția să; (*fig*) a face aluzie la; a ținti la
drive away (auto) a demara; a (se) îndepărta
drive assembly (OM, mas) mecanism de rulare
drive belt (OM) curea de transmisie
drive bevel wheel of differential (OM) coroană conică de diferențial
drive by compressed air (hidr, OM) acționare pneumatică
drive chain (OM) lanț de transmisie / de acționare
drive current (el) curent de comandă
drivedisk (OM) disc conducător / motor (fixat pe arborele de intrare al unui ambreiaj)
drive fit (mas-un, OM) ajustaj forțat; (TH) ajustaj blocat
drive free-wheel (OM) roată liberă
drive gear (OM) roată dințată conducătoare / a mecanismului de acționare
drive in a nail a bate un cui
drive line (auto, OM) transmisie (la autovehicule)
drive link (OM) organ mecanic de transmitere a mișcării
drive mechanism (mas, OM) mecanism motor / de antrenare
driven (mas, OM) acționat, antrenat
driven disk (mas, OM) disc condus / receptor (fixat pe arborele de ieșire al unui ambreiaj)
driven gear / geared wheel (OM) roată dințată antrenată / condusă
driven head (OM) cap ornat / bățut (la nituri)
driven-in pin (OM) știft montat / introdus în gaură
to drive into a-și vârî în cap; a bate
driven pinion (OM) pinion / roată antrenată
driven pulley (OM) roată de curea condusă / antrenată
driven rivet (OM) nit cu cap ciocănit
driven shaft (auto) arbore secundar; (OM) arbore condus / antrenat / acționat
driven sprocket (wheel) (OM) roată de lanț condusă

driven wheel

driven wheel (OM) roată condusă
drive out (auto) a pleca, a ieși cu mașina; (TH) a scoate, a extrage; a izgoni
drive pinion (OM) pinion de antrenare / de atac
drive puller (constr, TH) tambur de acționare (a unui transportor cu bandă); (OM) roată de curea, conducătoare
drive pulley force (agr, mec, mas) forță mecanică (a unui tractor) pentru antrenarea unei mașini agricole
drive / control pulse (autom) impuls de comandă / de excitație
driver (auto) conducător auto, șofer; (OM) roată dințată cu un număr mic de dinți, pinion, element de acționare, roată motrice, flanșă de antrenare; (mas-un) platou de antrenare; (nav) randă; (TH) conductor, șef de punct, mecanic, mașinist, piesă de antrenare, antrenor, motor, unealtă de mână pentru asamblare sau demontare; (cf) mecanic (de locomotivă); (el, electr) excitator
drive range (metr, autom) plajă / domeniu de modulație
drive roll (OM, termo) roată motrice (a unui cilindru compresor)
driver's airbag (auto) airbag pentru șofer
driver's and front passenger's seat belt warning light and chime (auto) semnal luminos de avertizare a stării centurilor de siguranță a șoferului și pasagerului din dreapta
driver's door power window switch (auto) comutator electric pentru geamul stânga față
driver's master control (auto) comandă principală a șoferului
driver's seat (auto) scaunul șoferului
driver's seat cushion (auto) perna scaunului șoferului
driver's seat belt warning light (auto) semnal luminos de avertizare pentru centura de siguranță șofer
driver's side door (auto) portiera șoferului
drive shaft (auto, OM) arbore cardanic / articulat / de transmisie; arbore motor, osie motoare
drive shoe (OM) sabot / papuc condus / acționat
drive / driving signal (autom) semnal de comandă / excitator / activant
drive through (TH) a perfora, a înfige, a conduce prin; (jur) a eluda legea
drive tube (OM) tijă tubulară, arbore tubular dispre partea conducătoare a mașinii
drive up a porni; (ec) a mări prețul, a ridica; a se apropia
drive voltage (autom, el) tensiune a unui semnal de comandă

driving mirror

driveway into garage (auto) alee către garaj
drive wheel (OM) roată motoare / conducătoare / de acționare
drive winch (OM) troliu acționat mecanic
driving (constr, hidr) baterea unui pilot, drum; (mas, TH) acționare, comandă, motor, conducător (și d. un element cinematic), conducere, avansare, înaintare, deplasare, transmisie, punere în mișcare, de acționare, motor; (nav) derivă
driving aids (auto, autom) mijloace de conducere, aparate / accesorii care permit optimizarea conducerii automobilului
driving anchor (nav) ancoră plutitoare / de fur-tună
driving axle (cf) osie motoare; (OM) ax motor / conducător
driving band (OM, mas) bandă alimentatoare / rulantă
driving belt (constr, mas, OM) curea de acționare / bandă / ramură conducătoare (la transmisii cu curele, transportoare cu bandă) / de antrenare / de transmisie
driving blade (mas-un) cuțit / sculă cu partea tăietoare prismatică
driving bogie (cf) boghiu motor, buster
driving bull gear pinion (OM, mas-un) pinion al mecanismului de acționare a culisei (la șeping)
driving chain (OM) lanț de avansare / de transmisie / de acționare
driving circuit (autom) circuit de comandă / de acționare
driving crank (OM) manivelă motoare
driving disk (OM) disc conducător / de antrenare
driving fit (OM) ajustaj forțat / strâns
driving force (mec, mas) forță motoare / motrice / de antrenare
driving gear / gearing (OM) mecanism de antrenare / de acționare (și cu angrenaje)
driving-gear (wheel) (OM) roată dințată conducătoare
driving jet (hidr, termo) jet propulsiv
driving licence / license (auto, transp) permis de conducere
driving link belt (OM) curea de transmisie, articulată
driving magnet (fiz, el) electromagnet de acționare
driving mechanism (mec) mecanism motor / de antrenare / de acționare; (nav) propulsor
driving member (OM) organ / element motor / conducător
driving mirror (auto) oglindă retrovizoare

driving moment

driving moment (OM) moment de rotație, moment pe elementul de antrenare al unei transmisii (sau a mecanismului de acționare)

driving motor (mas) motor de acționare

driving part (OM) element al mecanismului de acționare, element conducător

driving pawl (OM) clichet care antrenează o roată dințată, prin apăsări periodice

driving pin (OM) bulon / bolț de legătură, bolț / cui / știft de antrenare

driving pinion (OM) roată dințată conducătoare

driving piston (OM, termo) piston-motor

driving plate (OM) platou, flanșă de antrenare, disc conducător

driving plate pin braț / știft / ax de antrenare a platoului

driving power (autom, el) putere de acționare / de antrenare / de excitație, putere consemnată în circuitul operativ; (mec) forță motrice (mai rar), putere de acționare

driving pulley (OM) roată de curea conducătoare / motoare, volant-disc

driving rate (met) viteză de trecere (la furnal)

driving rod (OM) bielă motoare

driving roller (mas) scripete mobil

driving shaft (OM) arbore conducător / motor / de acționare / de comandă / de antrenare / de transmisie

driving sheave (OM) roată de antrenare (și prin fricțiune), șaibă de antrenare

driving signal (autom) semnal (care activează un punct) de comandă / de excitație / de acționare

driving spring (OM) arc motor / de acționare

driving-sprocket (wheel) (OM, mas, transp) roată de lanț conducătoare, roată care acționează șenila

driving square (mas-un) lăcaș pătrat (de antrenare a sculei)

driving stud (OM) bolț de antrenare

driving system (mas) sistem de acționare / de antrenare

driving tape (OM) bandă / curelușă de antrenare

driving torque (el, mas) cuplu activ / motor; (metr) cuplu activ (al aparatului de măsurat)

driving weight of a piledriver (mas-un, met, constr) greutatea berbecului

driving wheel (OM) roată motoare / conducătoare / de acționare

drogue (nav) ancoră plutitoare / de furtună / de derivă

droop (autom, metr) abatere proporțională / reziduală permanentă (a unui regulator); a face săgeată / fleșă; a atârna în jos, a se lăsa în jos; (agr, bot) a se ofili, a se veșteji

drop in tension / voltage

drop (TH) cădere, pantă, distanță pe verticală, reducere, scădere, micșorare, coborâre, prăbușire, pierdere, strop, picătură; (el, fiz) cădere / coborâre (de potențial, a temperaturii); (hidr) înălțime de cădere; (met) incluziune de nisip (defect), deșeu, șutaj, berbec (de forjă); a picura, a se scurge cu picătura, a cădea, a pica, a se prăbuși, a scădea, a (se) micșora, a se reduce, a restrânge, a se lăsa în jos, a se înclina, a stropi, a lăsa să cadă, a scăpa (din / mână (dintr-o prindere), a arunca, a azvârli, a lansa; (alim) bomboană, drajeu; (nav) cădere la mijloc (a veleii); (metr) unitate de măsură pentru volum: 1 drop = 0,00000005 m³

drop-away (el, autom) tensiune de cădere / de acționare

drop axle (cf, OM) osie din față, curbă

drop bottle (OM, T, alim) sticlă cu dispozitiv de picurat

drop bottom (met) fund al vetrei (la cubilou), clapă de fund

drop-counter (metr, hidr) contor de picături

drop down (TH) a răsturna

drop / drip-feed lubrication (T) ungere / lubrifiere cu picături de lubrifiant / prin picurare

drop / drip(-feed) oiler / lubricator (T) gresor / ungător prin / cu picurare

drop forge (met) atelier de forjat în matriță

drop-forged (met) matrițat, forjat în matriță

drop-forge die (met) matriță de forjat

drop forging (met) matrițare la cald, forjare în matriță, piesă forjată în matriță

drop forging press (met) presă pentru matrițare la cald / forjare în matriță

drop frame (auto) ramă curbă / coborâtă a șasiului

drop glass (auto) geam glisant, coborâtor

drop hammer (constr) sonetă

drop-hammer ram (met) berbec (la forjă)

drop hanger (OM, T) lagăr suspendat

drop hanger bearing (OM, T) lagăr montat pe un suport suspendat

drop hardness test (materiale, metr) încercare a durității, probă de duritate (cu sclereoscop)

drop height (hidr) înălțime de cădere

drop-in (TH) a picura, a turna în picături

drop / drip injector (termo) injector cu picurare

drop-in pin (OM, mas-un) știft de oprire

drop in pressure (OM, hidr) cădere / pierdere / reducere de presiune

drop in temperature (fiz, termo, T) cădere / gradient de temperatură

drop in tension / voltage (el) cădere de tensiune / de potențial

drop in the oxygen level

drop in the oxygen level (auto, chim, mediu) scădere a conținutului de oxigen
drop in yield strength (mec, materiale) scădere / descreștere a limitei de curgere
drop keel (nav) derivor (construcții navale)
droplet (fiz, T) picătură mică / fină
drop letter (*amer*) scrisoare locală
drop / drip lubrication (T) ungere / lubrifiere prin picurare
dropmeter (chim) pipetă (și gradată)
drop off (the roadway) (auto) a ieși de pe carosabil
drop of potential (el, electr) cădere de potențial / de tensiune
drop of temperature / pressure (OMfiz (s)) cădere de temperatură / de presiune
drop / drip oiler (T) gresor / ungător prin / cu picurare
drop out (el) cădere a releului, trecere în repaus; (TH) a da rebut, a scoate un (și rebut), a elimina; a lăsa; a părăsi (și o asociație); a renunța, a nu mai lua parte
drop-out line (TH) linie de siguranță / de evacuare
drop out of step (OMmec, el, autom a ieși din sincronism / din fază
dropped axle (auto) osie curbată
dropped frame (auto) ramă curbată / coborâtă a șasiului
dropped nose (OM) vârf basculant
dropper (el) cavalier, calăreț; (ind chim) instilator, pipetă; (OM, T) ungător / gresor cu picurare, picurător (de lubrifiere), lamelă; breloc; (agr, mas) secerătoare
dropping (TH) scădere, înclinare, cădere, reducere, coborâre, lăsare, aruncare
dropping bottle (chim) picurător
dropping breakage test (metr, materiale) test de spargere / fărâmițare prin cădere
dropping cock (OM, hidr) robinet de picurare
dropping flank (hidr) diagramă de scurgere; (mas-un) curbă / camă de ghidare
dropping funnel (ind chim, termo) pâlnie de picurare
dropping glass (chim) pipetă, picurător
dropping height (mec, fiz, mil) înălțime de lansare
dropping leading edge (OM, mas, constr) vârf basculant
dropping out scurgere, picurare
dropping point (T, metr) punct / temperatură de picurare; (T, chim) punct / temperatura de picurare / curgere (a unui fluid, lubrifiant etc.): punct / temperatură la care uleiul părăsește structura agentului de îngroșare (d. unsori lubrifiante)

dross filter

dropping point test (T, metr) determinare a punctului de picurare (la unsori)
droppings ceva care cade în picături, picături; ploaie; (alim) grăsime; (agr) balegă, bălegar
dropping vessel (chim, T) picurător
dropping worm (alim, OM) melc / șurub fără sfârșit, pentru evacuarea materialului antrenat pe la partea inferioară / de jos
drop pipette (chim) pipetă de picurare
drop-plate-type moulding machine (met) mașină de format prin presare
drop-point (mas-un) ac de trasat, însemnător
drop press (mat, mas-un) presă pentru matrițare (și cu element în cădere liberă)
drop pressure (OM hidr) cădere de presiune
drop seat scaun rabatabil, strapontină
drop shape (streamline) (fiz) formă în picătură, formă aerodinamică
drop shipment (ec) expediere directă, de la uzină la detailist
drop shipper (ec) intermediar angrosist
drop shop (met) forjă
drop shutter (OM) trapă, clapă de semnalizare, obturator tip ghilotină
drop-side body (auto) caroserie cu părți laterale rabatabile
drop stamper (met) ciocan de forjat, cu cădere liberă
drop stamping (met) eboșă, pastilă, piesă brut-forjată, matrițare (grosolană) la cald
drop table masă rabatabilă (în perete)
drop test (mec, metr, plast) încercare la șoc prin cădere / de rezistență la șoc
drop tester (metr, mas) dispozitiv de testare la șoc
drop-type sprag (auto) reazem de pantă
drop-valve engine (termo) mașină cu abur, cu distribuție prin supape
drop-weight test (materiale, metr) încercare la șoc prin cădere
drop window fereastră-ghilotină
dropwise (fiz) în formă de picătură, picătură cu picătură
dropwise addition (alim, ind chim) adăugare picătură cu picătură
dropwise condensation (alim, ind chim) condensare în picături
dross (chim) a îndepărta barbotina; (met) spumă, zgură, scorie, țunder
dross coal (met) slacă (corpuri straine eliminate la topirea unui metal)
drossed surface (met) suprafață arsă (și la tăierea termică a metalelor)
dross filter (met) filtru de zgură, la evacuarea zgurii (la cuptoare, la turnare)

dross fines

dross fines (met) mărunțiș obținut prin ciuruirea zgurii (la producerea aluminiului)
dross hole (met) orificiu de zgură (la cuptoare)
drossing (met) îndepărtarea zgurii
dross kettle (met) căldare pentru zgură
dross metallics (met) particule metalice în zgură (la producerea aluminiului)
dross of coal / coke (met) cărbune praf / sfărâmat
dross of liquation (met) zgură din lipitura de cuptor
dross operation (met) prelucrare a zgurii
dross run (met) prelucrare a scoriei / zgurii (la neferoase)
drossy (met) impur, care conține zgură, murdar
drought (agr) secetă, uscăciune
droughty (agr) secetos, uscat, arid, sterp
drove (agr) turmă, cârd, cireadă; mulțime
drover vâcar; (nav) navă în derivă
drown a inunda, a (se) îneca, a se scufunda; a înăbuși (zgomote); a astupa, a acoperi
drowsiness (auto, med) amețeală
drug (med) medicament
druggistrubber sundries (med) obiecte sanitare igienice
drum (auto) butoi, canistră, bidon, butoiș; (OM) tambur, cilindru, valț, rotor, tobă; (nav) cilindru de semnalizare
drum brake (OM) frână cu tambur
drum baffle (OM, termo) deflector (într-un tambur / rotor / cazan)
drum cell filter filtru celular cu tambur
drum cleaning (met) curățare în tobă
drum cooler (OM, alim, ind chim) tambur de răcire
drumfeeder (OM, alim, ind chim) alimentator cu tambur
drum filter (OM, alim, ind chim, mediu) filtru cilindric / rotativ
drumhead (nav) pălărie de cabestan, tambur de vinci
drum heater (alim, termo) pasteurizator cu tobă rotativă
drum hoist (OM) mecanism de ridicat
drum ladle (met) oală-tambur de turnare
alim, constr, ind chim
drum miller / milling machine (mas-un) mașină de frezat circular cu tambur
drum pulley (OM) roată de curea tip tambur (construcție ușoară, goală la interior)
drum pump (OM, hidr) pompă rotativă
drum read-out meter (metr, OM) aparat de citit / de măsurat cu tambur indicator
drum recorder (metr, OM) aparat de înregistrare cu tambur

dry cell

drum sander / sanding machine (mas-un) mașină de șle-fuit cu cilindri
drum screen (alim, ind chim) sită cu tambur / rotativă; (constr) ciur rotativ
drum-shaped (OM) în formă de butoi / de tambur
drum shedder (constr, mas) excavator cu roată port-cupe
drum sieve (alim, constr, OM, ind chim) sită / ciur cu tambur
drum sifter (alim, constr, OM, ind chim) sită cilindrică
drum-type furnace (met) cuptor tubular rotativ
drum-type miling machine (mas-un) mașină de frezat circular, cu tambur
drum-type retort furnace (met) cuptor cu retorte turnante
drum washer (alim, ind chim) spălător cilindric, tambur de spălare
drum wheel (OM) tambur pentru cablu
drum winch (OM) troliu cu tambur
dry (TH) uscat, care nu este ud, zvântat; (el) fără curent; sec; uscat; secetos; (alim) (vin) sec; sec, neinteresant, plictisitor; a (se) usca, a pune la uscat; a seca
dry-air blast (met) insuflare de aer uscat
dry-air cure (ind chim) vulcanizare cu aer cald
dry-air pump (OM, hidr) pompă cu aer uscat
dry alutiation (alim, ind chim) clasare / separare în curent de aer
dry analysis analiză pe cale uscată
dry assay (chim, fiz, metr) probă uscată; determinare fără folosirea lichidelor de dizolvare sau separare, a conținutului unui element dintr-un aliaj / material
dry basis (materiale, constr, agr) raportat la greutatea în stare uscată
dry battery (el) baterie uscată
dry binder (constr) liant uscat
dry blasting cleaning (met) sablare uscată / pentru curățare
dry (breaking) strength (plast) rezistență la rupere uscată / în mediu fără umiditate
drybulb (thermometer) (metr) termometru (cu rezervor) uscat
dry bulk density (materiale, metr) densitate naturală / în vrac și fără umiditate
dry burning coal (met) huilă săracă
dry cargo (nav, transp) încărcătură nerefrigerentă (care nu necesită răcire în timpul transportului)
dry-cargo ship (nav) cargou / navă de mărfuri uscate
dry cell (el) pilă uscată, element uscat

dry-clean

dry-clean (chim) a curăța chimic / fără apă / cu solvenți organici
dry cleaner (met) scruber pentru epurare uscată
dry cleaning (ind chim) curățare chimică
dry compression (termo) compresie uscată / în regim de supraîncălzire, funcționare a compresorului în regim uscat
dry contact (el) contact fals / greșit
dry cooling (met) stingere uscată (a cocsului)
dry cooling coil (ind chim) baterie uscată, răcitor de aer la care temperatura de suprafață este deasupra punctului de rouă
dry corrosion (chim) coroziune în aer uscat (cu temperatură peste punctul de rouă)
dry crankcase (termo, T) carter uscat / cu ungere forțată
dry crushing (alim, constr, ind chim) sfărâmare / măcinare uscată
dry cylinder liner cămașă de cilindru, uscată
dry cooling (met) stingere uscată (a cocsului)
dry cyaniding (met) cianurare uscată
dry disk joint (OM, T) articulație fără ungere
dry distillation (ind chim) distilare uscată
dry dock (van) doc uscat, bazin de radă, cală uscată, a (se) andoca (în doc uscat)
dry-dock and locks (nav) ecluză de doc uscat
dry drawing (met, plast) tragere / trefilare uscată
dry elongation (materiale, mec) alungire în stare uscată
dry enamelling (ind chim) emailare la cald
dryer, drier (alim, ind chim) sicativ, mașină de uscat, uscător
dryer capacity (alim, ind chim, met) capacitate a uscătorului
dryer drum (OM, alim, ind chim) tobă de uscare
dry dust separator (alim, ind chim) desprăfuitor uscat
dryer / drying furnace (alim, ind chim) cuptor de uscat
dry farming (agr) cultivarea pământului fără irigații
dry-film lubricant (T, chim) lubrifiant solid (și atașat de suprafețe, sub formă de pelicule)
dry filter (OM, ind chim, mediu) filtru uscat
dry friction (T) frecare uscată
dry gas (fiz, termo) gaz fără vapori / uscat
dry (gas) cleaning (met, TH) epurare / curățare uscată (a gazelor de furnal)
dry gas filter (OM, ind chim, mediu) filtru pentru gaz fără vapori / uscat
dry goods (agr) marfă uscată; produse pulverulente; (*amer*) manufactură, îmbrăcăminte

drying shelf

dry grind (mas-un) rectificare uscată (fără lichide de răcire)
dry grinding (alim, ind chim) măcinare uscată
dry heat cure (ind chim) vulcanizare cu aer cald
dryhouse (alim, ind chim, agr) uscătorie
dry ice (chim) zăpadă / gheață carbonică
dry ice bunker (auto, transp, chim) compartiment cu gheață carbo-nică (al unui vehicul frigorific)
drying (alim, materiale) uscare, deshidratare
drying agent (alim, chim) agent sicativ / de uscare
drying bottle (alim, ind chim) turn de uscare
drying by reagents (ind chim) uscare pe cale chimică, cu reactivi
drying cabinet (alim, termo) etuvă
drying capacity (alim, termo) capacitate de uscare
drying chamber (alim, termo, ind chim) etuvă, cameră de uscare
drying channel (alim, termo, ind chim) canal de uscare
drying closet (alim) dulap de uscare
drying crevices (materiale) crăpături (fisuri) de uscare
drying curve (termo, materiale, ind chim) curbă de uscare
drying cylinder cilindru uscător
drying drum (OM, termo) tambur de uscare
drying filter (met) scruber uscat
drying furnace (met, alim) cuptor de uscare
drying house (alim, met) cameră de uscare, etuvă
drying hurdle (alim, met) uscător cu rafturi
drying installation (alim, ind chim) instalație de uscare
drying kiln (materiale, ind chim) cuptor de uscat
drying machine (materiale, ind chim) mașină de uscat
drying medium (chim) agent uscător / sicativ
drying oven (alim, ind chim) cuptor de uscare (pentru eliminarea umezelii)
drying place (alim) pod, loc de uscare
drying plant (alim, ind chim) instalație de uscat; (termo) uscătorie
drying press / rolls (alim, ind chim) mașină / presă de stors
drying rate (alim, ind chim, met) viteză de uscare / de deshidratare
drying room (alim, ind chim) cameră de uscat / de uscare
drying schedule (alim, ind chim) diagramă de uscare
drying shelf (alim) raft de uscare

drying shrinkage

drying shrinkage (materiale) contracție la uscare
drying stove (met) cuptor de uscat / de uscare
drying substance (chim) substanță de uscare / care usucă
drying tower (alim, ind chim) turn de uscare
drying tunnel (alim, ind chim) tunel de uscare
drying up (agr) asanare
drying zone (TH, alim, constr, ind chim) zonă de uscare
drykiln (alim, ind chim) etuvă, cuptor de uscat
dry lapping (mas-un) rodare pe cale uscată, lepuiere
dry measure (metr) măsură de capacitate (pentru materiale pulverulente)
dry method granulation (ind chim) granulare cu aer
dry mix (ind chim) amestec uscat
dry natural gas (ind chim) gaze naturale uscate, gaze de sondă, sărace
dryness ariditate, uscăciune; secetă; caracter sec
dryness ratio (alim, materiale, ind chim) grad de deshidratare / de uscăciune, raport de uscare
dry out a (se) usca
dry permeability (materiale) permeabilitate în stare uscată
dry pile (el) element uscat, pilă uscată
dry piston compressor (termo) compresor cu piston uscat / fără ulei în cilindru și cu piston având segmente din materiale speciale, cu frecare redusă
drypoint (fiz) punct final de fierbere
dry powder extinguisher (TH) stingător cu praf
dry puddling (met) pudlare în stare păstoasă
dry quenching (met) stingere uscată (a cocsului), călire în aer
dry residue (TH, mediu) reziduu / deșeu uscat
dry run (el) (încercare de) mers în gol; (mec, T) funcționare fără lubrifiant
dry-salt (alim) a usca și a săra, a conserva
drysaltery (ind chim) magazie de articole chimice și vopsitorie; (alim) magazin de conserve; (ec) comerț cu articole chimice și de vopsitorie sau cu conserve
dry sand (constr) nisip uscat
dry-sand mould (met) formă de turnare uscată
dry separation (alim, ind chim) separare uscată
dry slag (met) zgură vâscoasă
dry sludge (TH, mediu) nămol deshidratat
dry steam (termo) abur uscat / supraîncălzit
dry strenght (materiale, mec) rezistență în stare uscată
dry substance substanță uscată
dry sump (OM, T) baie / carter de ulei, uscat(ă)
dry sump lubrication ungere sub presiune, cu evacuare continuă a lubrifiantului din carter

duct

dry tack (alim, plast) lipiciozitate în stare uscată, lipire agresivă
dry test (materiale, metr, T) încercare în condiții uscate / fără ungere
dry tons (fiz, termo) necesar de frig pentru compensarea aportului de căldură
dry up a seca (d. un râu)
dry weight (nav, auto, transp) greutate proprie / fără încărcătură / fără combustibil
dual dual, dublu, compus din doi; împărțit între doi
dual control (autom) dublă comandă, comandă din două poziții
dual effect compressor (termo) compresor cu dublă aspirație / cu aspirarea fluidului frigorific la două presiuni diferite
dual fluid intensifier (hidr, mas) multiplicator de presiune bifluid / cu două fluide (fiecare cu circuitul lui)
dualism dualism, dualitate
duality dualitate
dualize a împărți în două, a dedubla
dual meter (metr) aparat de măsurat cu scară dublă
dualpressure controller / switch (hidr, metr) preso-stat combinat, de înaltă și joasă presiune
dual-purpose boiler (termo) cazan mixt (pentru încălzire centrală și apă caldă menajeră)
dual shaker (agr, alim, constr, ind chim) sită vibratoare jumelată / dublă
dual temperature process procedeu cu două temperaturi
dub a teslui, a ciopli; (*fig*) a egaliza, a potrivi, a șlefui
dubiety, dubiousity, dubiousness îndoială, dubiu; incertitudine; lucru dubios; (ec) afacere dubioasă
dubious of / about / as to dubios, suspect, nesigur, îndoielnic; vag, ambiguu, neprecis
dubiously (*adv*) (în mod) dubios, cu ezitare, nesigur, cu suspiciune
dubitable îndoielnic, nesigur; care poate fi dubios / îndoielnic
dubitation dubiu, îndoială
duck (zool, agr) rață; (alim) carne de rață; afundare, cufundare (bruscă), plonjon scurt; (textile) doc, pantalon de doc; ferire (a capului); (nav) pânză fină de vele; a se feri de, a se eschiva de la, a căuta să nu facă
duckbill drill (mas-un) burghiu-lingură
ducking cufundare în apă, imersiune
duct (constr) canalizare, țevă; (el) conductor; (termo) aducție de aer; (OM, hidr) canal, conductă, traversare, țevă, tub

duct-cleaning tool

duct-cleaning tool (OM, mas-un) perie de curățat țevi
ducted fan (termo) ventilator închis într-o conductă
ducted radiator (termo) răcitor cu ajutor / prin destindere
ductile (materiale) ductil, elastic, flexibil, maleabil; (met) forjabil
ductile (cast) iron (met) fontă cu grafit nodular (maleabilă) (termen folosit mai ales în USA)
ductile shaft (OM) arbore flexibil
ductility (materiale) ductilitate, maleabilitate, extensibilitate; (met) deformabilitate / maleabilitate la rece
ductility at elevated temperature (materiale, met) ductilitate / plasticitate la cald / la temperaturi ridicate
ductility limit (materiale, mec) limită de curgere
ductility test (materiale, metr, TH) determinare a ductilității
duct keel (nav) chilă-cheson, chilă-tunel
duct work (constr, hidr) rețea / sistem de conducte
due (ec) datorat, de plată, plătit; convenit, corespunzător, potrivit; așteptat, care trebuie să vină
dues (ec) cotizații, taxe (și vamale)
due to datorat, cauzat de; convenit, care se cuvine; datorită, din cauza
duffel bag (nav) sac de marinar
dug iron (met) fier / oțel moale
dug-out (nav) barcă scobită din trunchi de copac; (geogr) iaz mic, eleșteu
dull prost, stupid, obtuz; neascuțit; (TH) întunecat, mat, fără contrast, nelucios; greoi, încet; nelar, cețos, vag; plictisitor, monoton, neinteresant; (mas-un) obtuz, teșit, bont, tocit, neascuțit, a (se) toci, a teși, a înlătura vârful; (met) a mătui; (ec) care stagnează, (marfă) fără căutare; (foc) mocnit; a amorți, a potoli, a (se) micșora, a slăbi
dull bit (mas-un) tăiș tocit, de burghiu
dull deposit (ind chim) depunere / acoperire mată (și în sens nedorit)
dulled tocit; mat
dull edge (OM, mas-un) teșitură
dull finish (ind chim) mătuire
dull-finish sheet (met) tablă de oțel, mată / neagră
dulling (ind chim, met) (proces / procedeu de) mătuire
dull red (met) roșu închis
dull red heat (met) incandescență la roșu închis
dull to insensibil la, indiferent la
dull white alb mat

dump body

dully plictisitor
duly cum trebuie, cum se cuvine; la timp, în timp util, când trebuie
dumb barge (nav) șalandă / șlep nepropulsat(ă)
Dumet wire (met, electr) sârmă din Fe + 42%Ni, acoperită cu cupru pentru izolarea tuburilor electronice
dummy (inf) adresă fictivă; (TH) machetă, fals, fictiv, artificial, provizoriu; (el, met) catod de epurare (la acoperiri)
dummy bar (met) bramă falsă, de început (la turnarea continuă)
dummy block (mas-un) placă groasă pentru a minimaliza încălzirea părților active ale sculei, la extrudare
dummy joint (OM, termo) rost de dilatare
dummy load (mec) sarcină fictivă / artificială; (el) impedanță
dummy motor (mec, el) motor echivalent (și la echilibrare)
dummy pass (met) trecere în gol, calibru gol
dummy pin (OM) axă falsă, arbore fix
dummy piston (termo) piston de echilibrare (la turbine cu abur)
dummy plug (mas-un, OM) căpăcel / placă de închidere, dop, flanșă oarbă
dummy rivet (OM) nit pentru montaj / provizoriu
dummy roll (met) cilindru liber / de transmisie (la laminor)
dummy sheet (met, OM) placă / tablă de reazem / de sprijin / de suport
dummy stage (termo) etaj inert / fără mijloace de propulsie (care simulează caracteristicile unui etaj propulsor) (la turbine)
dummy strain-gauge (metr) marcă tensometrică inactivă
dummy variable (mat) variabilă de integrare (în integrala definită)
dummy window (constr) fereastră oarbă
dump morman, grămadă (și de gunoi); (autom) disjuncție, întrerupere de alimentare; (constr, hidr) spațiu de descărcare; (TH) declanșare de avarie (de urgență), zgomot surd (produs de căderea unui obiect greu), depozit (și de muniții), magazie, par; (inf) transcriere a conținutului unei memorii interne pe un suport extern; (TH) a arunca (și cu zgomot), a azvârli (gunoi), a descărca, a răsturna, a bascula; (met) loc de descărcare, haldă (și de steril, zgură etc.)
dump barge șalandă basculantă / cu clapeți de fund
dump body (OM, mas, constr) cupă basculantă

dump bucket

dump bucket (constr) cupă de autoîncărcător; (met) schip
dump car (auto) camion cu bară basculantă, autodescărcător; (cf) vagonet basculant
dump cinder car (met) vagon cu oală basculantă, pentru zgură
dumped bale balot presat (de paie, span etc.)
dumper (auto) autobasculantă; (cf, constr) vagonet basculant
dumper friction clutch (met, OM) ambreiaj cu fricțiune, la o mașină de haldat
dumping (mas) dărmare, răsturnare; descărcare; care descarcă / răstoarnă (ec) dumping
dumping mechanism (OM) dispozitiv de basculare / basculant
dumping radius rază de descărcare a unui excavator / a unui transbordor
dumping site (met) teren destinat unei halde (de zgură etc.)
dump out a goli, a răsturna, a vărsa, a rambleia
dump test (met, plast) probă de refulare
dump trailer (mas, transp) remorcă cu benă basculantă
dump-type lift truck (cf, met) vagon basculant, și cu ridicare
dump valve (OM, hidr) robinet / supapă de fund / de golire rapidă
dummy scurt și îndesat, bondoc
dun cenușiu închis, culoare cenușie; (*fam*) creditor care cere plata unei datorii; (ec) cerere a unei plăți, încasator
dungy murdar
dunk a se (în)muia
dunkle-dull red (met) roșu incandescent închis (d. oțeluri)
duodecimal (mat) duodecimal, în baza 12
duodecimal notation (mat, inf) notație duodecimală / în baza 12
duo mill (met) laminor duo duplex; (mas-un) dublu, cu două axe principale
duple dublu
duplex dublu (și stratificat); cu două axe principale; dublat, jumelat
duplex cable (el) cablu dublu
duplex compressor (termo) compresor cu dublu efect
duplexed system (mas) sistem cu două module distincte (care pot fi și identice) și separate, unul funcționând și celălalt fiind în așteptare
duplex gear cutters (mas-un) ansamblu de freze pentru prelucrarea roților dințate
duplex glass (ind chim, constr) sticlă duplex
duplex horizontal miller (mas-un) mașină de frezat orizontală, cu două axe principale

duration of exposure

duplex pump (OM, hidr) pompă duplex (cu membrană sau diafragmă)
duplex(ing) process (TH) procedeu combinat; (met) procedeu de obținere a oțelului în cuptor Bessemer, urmat de turnarea în lingouri
duplex region (met) fază de soluție solidă
duplex roller chain (OM) lanț dublu, cu role
duplex spot welder (met, mas-un) mașină de sudat prin puncte duble
duplex spot welding (met) sudare prin puncte duble
duplex star connection (el) conexiune stea-stea (d. motoare electrice)
duplicate (mas, OM, TH) piesă de schimb / amo-vibilă / de rezervă; reprodus întocmai / analog; duplicat, copie, reproducere; a copia întocmai, a face o copie (după), a duplica, a dubla, a reproduce; (*adj*) în dublu exemplar, dublu; a scrie în două exemplare; de schimb (d. piese etc.); ~ **parts** piese de rezervă; **made in** ~ făcut în două exemplare
duplicate sample (materiale, metr) probă-martor
duplicate work (TH, mas-un) producție de masă a pieselor interschimbabile, copiere (pe o mașină-unealtă)
duplicating (mas-un) copiere automată, care copiază / face copii
duplicating attachment (mas-un) dispozitiv de copiere
duplicating milling machine (mas-un) mașină de frezat prin copiere
duplicating paper hârtie de multiplicat
duplication dublare; duplicat, copie
duplication check verificare a unei copii
duplication punch perforator de copiere
uplicator (mas-un) dispozitiv / aparat de copiere / de multiplicat
duplicity duplicitate; ipocrizie
durability (TH) durabilitate, permanență, rezistență, constanță, viabilitate, stabilitate; trăinicie; (mec, T) durabilitate, timp de folosire, rezistență de durată / la uzură
durable (TH) durabil, permanent, rezistent, constant, stabil, trainic; (T) rezistent la uzură
durables mărfuri de folosință îndelungată
durably (*adv*) (în mod) durabil, trainic
duralumin / duraluminium (met) duraluminu
duran duran (termo, ind chim) sticlă rezistentă la variațiile bruște de temperatură
duration stare, durată (în timp), perioadă (de timp)
duration of blast (met) durată / perioadă de (in)suflare
duration of blow (mec) durată a șocului
duration of exposure (TH) timp de expunere

duration of heat

duration of heat (met) durată de elaborare a unei șarje
duration of holding time (TH, mas) durată de angajare / de ocupare / de menținere
duration of load application (mec) durata de aplicare a sarcinii / a solicitării
duration of (s)melting (met) durată / perioadă de topire
during în timpul, în cursul
durometer (metr, materiale) aparat de încercat duritatea, durometru
Durville pouring (met) turnare liniștită
dusky întunecat, întunecos
dust praf, pulbere; a acoperi cu praf, a curăța de praf, a șterge praful, a prăfui, a umple de praf; (alim) a pudra
dustability (TH) (capacitate de) prăfuire
dust allaying / alleviation (TH) eliminare a prafului
dust apron (OM, mediu) dispozitiv de protecție contra prafului
dust arrest (mediu, met, ind chim) îndepărtarea prafului
dust arrester (met) pulvocaptor; (OM) obturator de praf
dust bag / catcher (met, constr, ind chim) desprăfuitor, sac / captator de praf
dust bin ladă de gunoi
dust boot (auto, mas-un, met) burduf de protecție împotriva prafului
dust-cart (auto, transp, mediu) autocamion pentru colectat gunoiul menajer
dust catcher (mas) desprăfuitor; (OM) filtru / receptor de praf
dust chamber (met) separator de praf; (ind chim) cameră de desprăfuire
dust cloud nor de praf (la un proces tehnologic, de exemplu, fărâmițare, uscare etc.)
dust-coated electrode (el, met) electrod cu înveliș subțire
dust coke (met) praf de cocs
dust collector (OM, mediu) colector de praf
dust collecting bag (OM, mediu) sac colector de praf
dust collecting room (OM, mediu) cameră de colectarea prafului
dust collecting system (TH, constr, ind chim) sistem de desprăfuire
dust collection (TH, constr, ind chim) desprăfuire
dust collector (TH, constr, ind chim) colector de praf, desprăfuitor; captator / colector de praf, filtru / recep-tor / aspirator de praf
dust concentration (mediu) concentrație de praf în aer

dust (protecting) cap

dust content (mediu) conținut de praf
dust control (mediu) eliminare a prafului
dust core (met) miez mulat / din pulbere de fier sinterizată
dust colour gri-cafeniu
dust counter (metr, mediu, chim) analizor al particulelor de praf
dust cover / jacket (OM) capac de protecție contra pătrunderii prafului, husă
dust deposit depunere de praf
dust disease (med) silicoză
duster aspirator de praf, cârpă de șters praful; sondă neproductivă
dust exhaust (TH) desprăfuire
dust explosion (met, ind chim, alim) explozie a prafului (în procese tehnologice)
dust extraction (TH) desprăfuire / eliminare a prafului
dustfall (TH) depunere / cădere de praf
dust generator (TH) generator de praf
dust hole (mediu) groapă de gunoi
dust hood (OM) apărătoare de praf
dustiness (TH, mediu) grad de prăfuire
dusting (TH, mediu) desprăfuire, ștergere de praf, pudrare, presărare, pulverizare, formare a prafului; (met) pudrare (cu talc)
dusting loss (ind chim, constr) pierderi prin praf
dusting machine (alim, constr) mașină de pudrare
dust-laden plin de praf
dust layer (TH, mediu) strat / depunere de praf
dustless (TH, mediu) neprăfuit, lipsit de / fără praf, care nu face / produce praf
dustless carbon black (ind chim) negru de fum granulat
dustless screenings (constr, ind chim) material ciuruit, fără praf
dust loading (metr, mediu) cantitatea de praf dintr-un gaz (exprimată și în particule pe unitatea de volum)
dustman gunoier
dust off (TH) a înlătura praful
dust particle particulă de praf
dust pipe (OM) garnitură de etanșare; conductă de evacuare a prafului (la cicloane)
dust pocket (met, ind chim) desprăfuitor, separator / sac de praf
dust precipitation (ind chim, TH) precipitarea prafului
dust precipitator (OM, mediu) filtru (de praf)
dust-proof (OM, mediu) rezistent / etanș la praf, protejat contra prafului
dust (protecting) cap (OM, mediu) capac apărător contra prafului

dust removal

dust removal (TH, ind chim, constr) desprăfuire
dust removing attachment / plant (met, mas-un) dispozitiv / instalație de aspirare a prafului / de desprăfuire
dust sampler (metr, mediu) dispozitiv pentru luarea probelor de praf
dust sampling (metr, mediu) luarea probelor de praf
dust seal (TH) izolare contra prafului
dust separation (TH) separare a prafului
dust separator (TH) desprăfuire
dust-separator (mas, ind chim, mediu) instalație de desprăfuire
dust sludging (met) umezire a prafului de cărbune
dust suppression (TH) eliminare a prafului
dust-tigh (OM) etanș la praf
dust trap (OM) obturator de praf
dust trunk (OM) conducte de praf
dust wetting (met) umezire a prafului de cărbune
dust wetting plant (met) umidificator de praf
dusty prăfuit, plin de praf, prăfos, în / sub formă de praf, pulverulent; (alim) pudră (d. zahăr); (fig) vag, neprecis, sec, neinteresant
Dutch / shovel nose tool (mas-un) cuțit lat
Dutch tongs (mas-un) întinzător de sârmă
dutiable (ec) supus taxelor vamale, imposabil
dutiable price (ec) preț imposabil
duties atribuții, îndatoriri
duty datorie, obligație, (obligații de) serviciu, răspundere; regim, funcționare; (mec) solicitare, sarcină; (TH) schimb, debit, serviciu, sarcină, regim de lucru, ciclu de lucru, productivitate, putere utilă; (ec) taxă (și vamală)
duty cycle raport ciclic; (inf) perioadă / ciclu de lucru, joc; (mas) ciclu de funcționare
duty cycle rating (TH, mas) regim nominal de exploatare
dutyfactor (TH) factor / coeficient de utilizare / de umplere
duty-free (ec) neimposabil (d. mărfuri), scutit de taxe vamale / fără vamă / impozit, scutit de taxe / de vamă
duty programme program de serviciu
dwel (chim) durată cât matrița este închisă; (mas-un, autom) oprire temporizată; (TH) temporizare, a rămâne, a se opri; (OM) contur de camă pentru menținerea tachelului la înălțime maximă; a locui
dwel angle (OM, el) unghi de închidere, unghi de rotație a camerei unui distribuitor de prindere în timpul parcurgerii căruia contactul ruptorului este închis
dwell locuitor
dwelling (place) (constr) locuință, clădire / casă de locuit, reședință

dynamic ball-indentation test

dwel(-)phase (autom) fază inactivă, perioadă de întrerupere, pe timp prestabilit, a unei acțiuni în curs
dwel time (autom, TH) timp de așteptare / de oprire; (alim, TH, ind chim) timp de menținere a unor parametri constanți (într-un proces tehnologic)
dwindle a se micșora, a se diminua; a-și pierde importanța; a se înrăutăți, a se agrava
dwindling dispariție, diminuare; agravare
dye (chim) vopsea, colorant, substanță colorantă; culoare, nuanță; a colora, a (se) vopsi
dyed-in-the-wool îmbibat / pătruns de vopsea; (fig) total, perfect, complet
dyed gasoline (auto, ind chim) benzină etilată
dye house (ind chim, auto) vopsitorie
dyeing (ind chim, auto, textile) vopsitorie; vopsit; colorare, colorație
dyeing formula (ind chim, auto, textile) rețetă de vopsire
dyeing house (ind chim, auto, textile) vopsitorie, atelier de vopsitorie
dye marker (nav) pitură / vopsea pentru colaci de salvare
dye number indice de culoare
dye penetrant (met, metr, chim) lichid cu vâscozitate redusă pentru control nedistructiv
dyer vopsitor
dye stuff (ind chim) colorant, materie colorantă, vopsea
dying-downtime (autom) perioada tranzitorie finală / de stingere, durată de amortizare
dying out (fiz, autom) descompunere, dezintegrare, amortizare (și a unui semnal); (mec) amortizare a oscilațiilor
dying(-out) oscillation (autom, mec) oscilație amortizată
dying out time (autom, mec) durată de dispariție / de amortizare a oscilațiilor
dying-out time (sound) (fiz) timp / durată de amortizare / de revenire la zero / de decontaminare / de relaxare / de atenuare (sunet)
dyke, dike dig epui, baraj, obstacol, barieră
dynamic(al) (sistem) dinamic; activ, energetic
dynamic balance (mec) echilibru dinamic
dynamic balancer (mec, mas) dispozitiv pentru echilibrare dinamică
dynamic balancing (mec) echilibrare dinamică
dynamic ball-impact test method (metr, constr) metodă de încercare dinamică a betonului, cu bilă
dynamic ball-indentation hardness (metr, materiale) duritate Shore / scleroscopică
dynamic ball-indentation test (metr, materiale) încercare de duritate Shore / scleroscopică

dynamic braking

dynamic braking (el, mec) frânare dinamică / cu curent efectiv

dynamic calibration (metr) calibrare dinamică (de exemplu, la debitmetre care pot măsura în timpul curgerii fluidului)

dynamic capacitance electrometer (electr, metr) electrometru-condensator / cu condensator oscilant / vibrant

dynamic compression (mec) compresie dinamică

dynamic compressor (termo) turbocompresor

dynamic cooling (fiz) răcire prin expansiune

dynamic deflection (mec) încovoiere sub acțiunea unei forțe dinamice

dynamic design (mec, OM) calcul dinamic

dynamic electrode potential (el, met) potențial dinamic al electrodului (la acoperiri)

dynamic endurance test (materiale, metr) încercare de rezistență la oboseală sub acțiunea sarcinilor dinamice

dynamic equilibrium (mec) echilibru dinamic

dynamic equivalent shape (fiz) formă echivalentă (din punct de vedere) dinamic

dynamic error (autom, mec) eroare dinamică / de reglaj

dynamic friction (T) frecare dinamică / rezultată din regim variabil de solicitare

dynamic hardness (materiale, metr) duritate după Martel

dynamic-hardness testing machine (materiale, metr) aparat pentru încercarea durității

dynamic head (mec, hidr) presiune dinamică

dynamic indentation test (materiale, metr) încercare de duritate, cu aplicarea efortului dinamic

dynamic limit of yield point (materiale, metr) limita de curgere convențională la sarcină dinamică

dynamic load (OM, mec) sarcină dinamică

dynamic loading (OM, mec) solicitare dinamică

dynamic loading capacity (mas, OM) capacitate dinamică de încărcare

dynamic load rating (OM) sarcină dinamică de bază (la rulmenți)

dynamic measurement (metr, mas) măsurare în regim dinamic

dynamic model (mat, fiz, TH) model la care variabilele sunt funcții și de timp

dynamic modulus (materiale) modul dinamic

dynamic modulus of elasticity (materiale, mec) modul dinamic de elasticitate

dynamic overpressure (hidr, mec) suprapresiune dinamică

dynamic pressure (hidr, mec) presiune dinamică / cinetică, presiune la care sunt supuse corpurile dintr-un fluid aflat în mișcare relativă față de acestea

Dysprosium

dynamic range (TH, mec, el) gamă dinamică, raportul între cea mai mică și cea mai mare valoare a unei mărimi măsurabile cu un aparat

dynamic reaction (mec) reacțiune dinamică

dynamic response (autom, mas) comportare în regim tranzitoriu, caracteristică dinamică

dynamics dinamică

dynamics analyzer (DYANA) (inf) limbaj de simulare DIANA (în limbaj FORTRAN)

dynamic shape formă dinamică

dynamic shape factor (mec, hidr) factor al formei dinamice

dynamic shear modulus (mec, materiale) modul dinamic de forfecare

dynamic stability (mas) stabilitate la sarcină dinamică

dynamic storage / store (c) memorie dinamică / ce necesită reîmprospătarea informației

dynamic strain recording equipment (metr, autom) instalație pentru înregistrarea deformărilor produse de o sarcină dinamică

dynamic strength (mec) rezistență la vibrații / la eforturi dinamice

dynamic stress (mec) tensiune dinamică / la solicitare dinamică

dynamic tensile test (mec, metr) încercare dinamică la tracțiune / la rupere

dynamic test (metr) încercare dinamică / la șoc

dynamic unbalance (mec, mas) dezechilibru dinamic

dynamic vibration reducer (OM, mec) amortizor dinamic de vibrații / acordat / care reduce vibrațiile unui sistem primar prin transfer de energie către un sistem auxiliar

dynamic viscosity (T) vâscozitate dinamică

dynamism dinamism

dynamite dinamită; a dinamita

dynamo (el) dinam, generator de curent continuu

dynamomagneto (el) dinam-magnetou

dynamometer (metr) dinamometru, aparat pentru determinat rezistența la tracțiune

dynamometer test stand (metr) stand de încercare a unei frâne; cu dinamometru

dynamometer-type wattmeter (metr, el) wattmetru electrodinamic

dynamometric dynamo (OM, metr, el) frână de încercare, cu dinam etalon

dynamo sheet iron (met, el) tolă de dinam

dynamo steelsheets (met, el) tablă de oțel pentru dinam

dynastart (el, auto, mas) mașină electrică reversibilă folosită la autovehicule

dyne (fiz, metr) unitate de măsură pentru forță, dină: 1 dyne = 0,00001 N

Dysprosium (Dy) (chim) disprosiu

E

each fiecare (luat în parte); ~ **other** unul pe altul, reciproc; **at an** ~ **date** la o dată apropiată
eager for dornic de / să; înverșunat, energic
eagerness zel, dorință (puternică)
eagle stone (minrl) limonit
ear (agr) spic, a da în spic; (OM) ureche, toartă, inel, mâner, clemă de suspendare; (met) orificiu, pungă (rar)
eared cu urechi / mânere; (agr) cu spic
earing (nav) împuntătură, baieră de învergare
earless (OM) fără urechi / ureche / mâner / toartă
earliness oră matinală; apariție timpurie; caracter prematur; (agr) precocitate
early (*adj*) devreme, de dimineață; întâi, prim, de (la) început; timpuriu, care se petrece devreme; prematur, precoce; grabnic, urgent, neîntârziat; care a venit înainte (de ora fixată etc.); (*adv*) (prea) devreme, repede, curând, din timp
early concrete volume charge (const) modificare inițială de volum a betonului
early ignition (auto, termo) aprindere prematură
early opening of valve (termo, hidr) avans la deschiderea supapei
early slag (met) zgură primară
early spark (auto) avans la aprindere (nedorit)
early strength cement ciment cu întărire rapidă
earmark (ec) a aloca, a distribui, a repartiza (fonduri)
earn a câștiga (prin muncă, merit); a dobândi
earnest (ec) acot, arvună, avans, garanție, amanet
earnest (money) (ec) acot, arvună, avans
earning(s) (ec) venit(uri), câștig, profit(uri), salariu
earning capacity (ec) rentabilitate
earnings related (ec) pe măsura veniturilor
earth (georr, fiz) Pământ, Terra, globul terestru; (geol, TH) pământ, sol, teren; (el) legătură / punere la pământ (d. linii electrice), a lega la pământ / la masă; a îngropa, a acoperi cu pământ; (fiz) a face contact cu pământul (d. un meterorit, radiații cosmice etc.); (agr) teren, pământ, țărână, a săpa pământul în jurul rădăcinii; (zool) vizuină (a unui animal), (*d. animale*) a se băga în vizuină
earth anchor (const) mort, pilot de ancoraj
earth bag (const) sac cu pământ / nisip

earth brace (constr) eclisă inferioară; (el, OM) scoabă subterană la cabluri
earth bus (el) bară pentru legătură / legare la pământ
earth capacity (el) capacitate față de pământ
earth circuit (el) circuit de legare la pământ, buclă de închidere prin pământ
earth clip (el) bornă de legare la pământ
earth coal cărbune de pământ
earth connection (el) legătură la pământ / la masă, conductă / circuit de legare la pământ
earthed (el) legat intenționat la pământ, împământat
earthen de / din pământ
earthenware (constr, ind chim) ceramică, faianță
earth fault (el) (deranjament / greșeală prin) punere la pământ
earth flax (constr, termo) azbest
earth flow (geol) alunecare de teren
earth free (el) fără legătură la pământ
earth ground(ing) (el) priză de pământ
earthing (el) legare la pământ, împământare
earthing lead (el) conductor de legare la pământ
earthing terminal (el) bornă de legare la pământ
earth interior (geogr) subsol
earth lead / line (el) legătură la pământ, conductor de legare la pământ
earth leakage (el) pierdere / scurgere de curent prin pământ
earth load (constr) împingere / presiune a pământului / a solului
earth location (el) localizare a unei puneri la pământ (și accidentală)
earth magnetism (geol, geogr) magnetism terestru
earth metal (chim) metal pământos
earthmover (constr) utilaj pentru terasamente
earth moving (constr) (lucrări de) terasamente, deplasare de teren / de pământ
earth-nut (alim) arahidă
earth-nut oil (alim) ulei de arahide
earth oil (ind chim) țiței, petrol
earth pitch (ind chim) smoală minerală
earth plate (el) priză de pământ (eventual sub formă de plăcuță)
earth pressure (geol, constr) presiune / împingere a pământului
earthquake-resistant (constr, geol) rezistent la solicitări seismice
earth rammer (constr) mai, compactor pentru pământ
earth shell (geol, geogr) scoarța terestră
Earth's density (fiz, metr) densitate a Pământului, unitate de măsură pentru densitate: 1 Earth's density (mean) = 5518 kg/m³

Earth's distance from sun

eau-de-vie

Earth's distance from sun (fiz, metr) distanța Pământ-Soare, unitate de măsură pentru lungime (în astronomie): 1 Earth's distance from sun = $1,496 \cdot 10^{+11}$ m

Earth's equatorial radius (fiz, metr) rază ecuatorială, raza Pământului la ecuator, unitate de măsură pentru lungime (în astronomie): 1 Earth's equatorial radius = 6378160 m

earth silicon (chim) dioxid de siliciu

Earth's polar radius (fiz, metr) raza Pământului la pol, unitate de măsură pentru lungime: 1 Earth's polar radius = 6356776,9999999 m

Earth's velocity (fiz, metr) viteza Pământului, unitate de măsură pentru viteză: 1 Earth's velocity = 29765 m/s

Earth's volume (fiz, metr) volumul Pământului, unitate de măsură pentru volum (în astronomie): 1 Earth's volume = $1,083 \cdot 10^{+21}$ m³

earth tester (el, metr) aparat pentru măsurarea rezistenței electrice a pământului, aparat de încercat împământarea

earth up (constr) a acoperi cu pământ

earthwork (constr) săpături, fundații; rambleu, ridicătură de pământ, terasament

earthy pământos, de / din pământ

earthy brown coal turbă, cărbune brun

earthy calcium carbonate (ind chim) lapte de var
ease pace; liniștit; lipsă de constrângere; ușurință, facilitate; naturalețe, dezinvoltură; a (se) liniști; a lărgi; (TH) a ușura, a descărca, a elibera, a calma, a potoli, a reduce / micșora (viteza etc.), a desțepeni, a se micșora (viteza etc.), a se domoli; a înceta, a opri; (med) a alina, a calma; (nav) a slăbi (un odgon); a slăbi din strânsoare; ~ **off** a se atenua, a se micșora; (mil) **stand at** ~! pe loc repaus!

ease down a-și încetini mersul / ritmul, a merge mai încet

easement ajutor, sprijin; înlesnire, avantaj

easement curve (hidr) curbă de racordare

ease off a pleca, a porni; a se îndepărta; a deveni mai ușor; (nav) a fila (lanțul de ancoră, remorca), a reduce viteza navei

ease of mounting (TH) montaj simplu, construcție simplă, simplu / ușor de montat

ease speed to (TH) a reduce viteza la

ease the engine (TH) a reduce viteza (și la nave)

ease the gas (termo, met) a micșora debitul de gaz (la cuptoare, cazane)

easing (met) deschiderea formei de turnare

easily (*adv*) ușor, cu ușurință; liber, nestingherit; liniștit, calm

easily catching fire / easily set on fire (ușor) inflamabil

easily cleaning ușor de curățat (și manual)

easily fusible / meltable (met, plast) ușor fuzibil, care se poate topi ușor

easily removable (OM) ușor de înlocuit / de scos / de demontat / de înlăturat

easily to machine; easily machined (TH) ușor de prelucrat (și prin așchiere)

easiness liniște, tihnă, pace, mulțumire; ușurință, facilitate; ușurință, superficialitate; naturalețe, dezinvoltură, degajare

east (geogr) est

easterly (*adj*) estic, de est; (*adv*) spre / dinspre est

eastern (*adj*) estic, de est; (constr) care dă spre est

easy (*adj*) ușor, simplu, facil; comod, lejer; liniștit, fără griji; (ec) (d. prețuri) instabil; avantajos, favorabil; (d. o pantă) lin; (d. stil) natural, neforțat; (d. maniere) degajat, neforțat; (d. situații, stări) îndestulat, comod; (d. stări de spirit) calm, fără griji sau temeri; (d. fire) ușor de înduplecat, maleabil; (ec) nesolicitat, care se vinde greu (d. mărfuri); (*adv*) ușor, cu ușurință, liniștit, fără grabă, fără efort; (s) moment de odihnă, de relaxare, repaus; ~ **of access** ușor accesibil

easy-change transmission (OM) transmisie cu schimbare ușoară a vitezelor

easy control (autom, metr) comandă simplă / ușoară (a unui aparat)

easy curve curbă lină / cu rază mare de racordare (d. drumuri, șosele)

easy-going comod, indolent; (d. mers, funcționare etc.) lin, negrăbit, lent

easy-machining steel (met, mas-un) oțel ușor prelucrabil prin așchiere, oțel pentru automate

easy push fit (OM) ajustaj alunecător

easy running fit (OM) ajustaj cu joc larg

easy slide fit (OM) ajustaj semi-liber / cu joc / alunecător

easy to access (TH, OM) ușor accesibil

eat a mânca; a roade, a măcina

eatable (alim) comestibil, bun de mâncat

eatables (alim) mâncare, bucate

eat away (met, chim) a coroda, a roade, a distruge

eater (chim) corosiv, substanță corosivă

eating (alim) care mănâncă; mâncare, hrană

eating apple (alim) măr bun de mâncat

eating away (chim, met) (acțiunea / procesul de) coroziune

eating house (alim) restaurant, pensiune

eating through (chim) coroziune pătrunsă

eat into (ec) a înghiți (bani)

eat through (chim) a coroda

eat up a mânca tot; a preocupa; a absorbi; a captiva

eau-de-vie (*din franceză*) (alim) rachiu

eaves

eaves (constr) jgheab de acoperiș, streășină, cornișă
ebb (geogr, hidr, nav) reflux; (*fig*) declin, decădere, dare înapoi, schimbare în rău; a se retrage, a fi în reflux; (*fig*) a fi în declin; **be at low** ~ a fi în declin
ebb away a fi în declin; a da înapoi; a se schimba în rău; a se scurge
ebb tide (geogr, nav, hidr) reflux
E bend (mec, OM, constr) curbă / cot E, profil E
ebeneous (ca) de abanos
ebonite (chim, plast) ebonită
ebonite compound (ind chim) amestec de cauciuc pentru ebonită
ebonise a înnegri, a vopsi în negru
ebony (ca de) abanos, lemn de abanos, negru (de) abanos
ebullience (alim, ind chim) efervescență, fierbere, clocot
ebullient (alim, ind chim) care fierbe, în fierbere / în clocot, clocotitor (d. lichide); (*fig*) exuberant
ebulimeter (metr, alim, ind chim) ebulimetru
ebullioscope (metr, alim, ind chim) ebulioscop
ebullioscopic constant (fiz, ind chim) constantă ebulioscopică
ebullioscopy (fiz) ebulioscopie
ebullition (chim, fiz, alim) fierbere, clocotire, ebuliție, efervescență, barbotare, revărsare, izbucnire
eccentric original; (OM) excentric (ca organ de mașină sau ca poziție)
eccentrically (*adv*) (în mod) excentric
eccentric, off-centre (OM, mas-un) excentric
eccentric-action clamp (OM) dispozitiv cu excentric, descentrat pentru strângere / fixare a pieselor
eccentricity excentricitate, originalitate; (OM, mas) excentricitate
eccentric angular load (mec) sarcină / forță înclinată excentrică
eccentric(ly) (*adv*) (în mod) excentric
eccentric angle (of an ellipse) (geom) cercuri excentrice (descrise din centrul elipsei, având razele egale cu semiaxa mică și cu semiaxa mare)
eccentric clamp(ing) (OM, mas-un) dispozitiv de strângere cu excentric, strângere cu excentric
eccentric disk (OM) disc excentric
eccentric distribution distribuție excentrică / necentrată (față de un reper)
eccentric drive / gear / gearing (OM) mecanism / transmisie cu excentric, acționare prin excentric, transmisie cu excentric
eccentric-gear press (mas-un) presă cu angrenaj montat pe un excentric

ecology

eccentric housing (OM, mas-un) carcasă / manșon al excentricului
eccentricity (OM) excentricitate
eccentricity error (OM, mas-un) eroare de excentricitate, abatere / eroare pe direcție radială, măsurată față de un centru de rotație fictiv / teoretic / ideal
eccentric lathe (mas-un) strung pentru prelucrat suprafețe excentrice / necilindrice
eccentric lever (OM) pârghie excentrică
eccentric load (mec) sarcină / forță excentrică
eccentric motion (mec, OM) mișcare excentrică / planetară
eccentric orifice (hidr, OM) orificiu excentric (față de axa conductei / rezervorului etc.)
eccentric press (mas-un) presă cu excentric
eccentric reducer (OM, hidr) reducere excentrică (la pompe cu sursă de alimentare în amonte)
eccentric ring (OM) inel / colier excentric
eccentric rod (OM) bară de excentric / de comandă a culisei, bielă a excentricului
eccentric shaft (OM) arbore (de) excentric
eccentric-shaft press (OM, mas-un) presă cu arbore excentric
eccentric sheave (OM) disc de ridicare, excentric, disc cu camă
eccentric sleeve (OM) manșon al excentricului
eccentric tension (mec) tracțiune / efort excentric(ă) / asimetric(ă)
eccentric transmission (OM) transmisie cu excentric
echelle grating (autom) rețea în trepte
echelon eșalon; a eșalona, a repartiza, a planifica; (constr, met) scară metalică la coșuri
echo (fiz, c) ecou, reverberație; imagine dublă / dublată (pe ecran / dispaly); rezultat, urmare, reacție; imitație, plagiat; a avea ecou; a repeta; a imita
echo box (fiz) cavitate rezonantă
echo check(ing) (fiz) testare tip ecou
echo depth sounding (fiz) sondaj acustic
echo(-)diagram (med, TH, fiz) ecogramă
echography (fiz) ecografie
echometer (metr) ecometru, sonolog, dispozitiv ecometric
echo sound(er) / sounding device (fiz, metr) sondă acustică, sondă ecou, ecometru, sondă cu ultrasunete
éclair (alim) ecler (prăjitură)
eclectic eclectic; compilator
eclipse eclipsă, eclipsare, umbrire; a eclipsa, a umbri, a întuneca
ecologic(al) (mediu) ecologic
ecology (mediu) ecologie

econometrics

econometrics (ec, mat) econometrie, economie matematică
economic (ec) economic, privitor la economie, rentabil, practic, aplicat
economical econom, chibzuit; economicos, economic, frugal
economical load of a unit (el) sarcină / putere electrică care corespunde unui consum specific minim
economic alloy (met) aliaj economic
economically (*adv*) cu economie, din punct de vedere economic
economic operation (auto, TH) funcționare / conducere economică
economical running (TH, mas) regim economic de lucru
economic downturn (ec) criză economică
economic exploitability (ec) exploatabilitate economică / rentabilă / profitabilă (din punct de vedere economic)
economic efficiency (ec) eficiență economică, rentabilitate
economic impact (ec) impact economic
economic lot size (ec) mărime a lotului de produse care menține cheltuielile de producție minime un anumit timp
economics (ec) aspecte economice, economie, economie politică, științe economice
economic self-sufficiency (ec) independență economică
economics of scale (ec, TH) economie pentru producție în masă / de serie mare
economic survey (ec) expertiză / anchetă / cercetare economică
economic zinc alloy (met) aliaj economic de zinc
economise (ec, TH) a economisi (bani, energie etc.)
economiser (termo, met) preîncălzitor, economizor, preîncălzitor de apă / de gaze / de aer, cu gaze de ardere, recuperator de căldură
economiser jet (auto, termo, OM) jiclor economizator
economiser tube (termo) țeavă a economizorului
economist (ec) economist; econom, gospodar; administrator
economize (ec) a economisi, a strânge, a pune de o parte; a valorifica; a face economii
economizer (ec) econom; (TH, termo) economizor, dispozitiv de economisire a unui material, preîncălzitor
economy (ec) economie
econostat (auto, termo) economizor de combustibil
ecru ecru, de culoarea mătăsii nespălate

edge fracture

edacious lacom, nesățios; (alim) alimentar, gastronomic
edacity poftă de mâncare, lăcomie
eddy vârtej (de praf); (fiz, hidr) vârtej, curgere turbulentă, turbion, mișcare turbionară, anafor
eddy current (el) curent turbionar / Foucault
eddy-current braking (el) frânare cu curenți turbionari
eddy-current flow detector (metr) defectoscop cu curenți turbionari / Foucault
eddy-current loss (el) pierdere prin curenți turbionari / Foucault
eddy current tachometer (metr, el) tahometru cu curenți Foucault
eddy diffusivity of heat (termo) coeficient de transfer termic, turbulent
eddy field (mat, fiz) câmp turbionar
eddy / eddying flow (hidr) curgere turbulentă, curent turbionar
eddy flux (hidr, el) curent turbionar
eddying / eddy motion (hidr) mișcare turbulentă / turbionară / cu vârtejuri
eddy mill (constr, ind chim) moară / concasor cu turbionare / cu organe de șoc rotative
eddy viscosity (T, fiz) vâscozitate în curgere turbionară
edge frontieră, cant; (OM) bordură, falț, margine, muchie, tăiș, muchie așchietoare / tăietoare, lamă (de cuțit), tranșă, ascuțiș; a bordura, a teși, a rotunji (muchii), a ascuți, a fălțui, a netezi, a tiv, a mărgini, a înconjura, a împrejmui, a încadra, a înrâma; chenar, tiv, tivitură; limită; (agr) a tăia / tunde iarba; a strecura, a vâri, a băga, a stimula; a se strecura (în față)
edge abrasion (mas-un, T) uzura / abraziunea muchiei tăietoare / așchietoare
edge beam (constr, mec) grindă marginală
edge bending (met) curbare a unei benzi (în plan longitudinal); (mas-un) curbare / încovoiere a muchiei sculei
edge bond (OM) îmbinare / legătură de colț
edge break (met) fisurarea / ruperea muchiilor (defect și la prelucrarea la rece a profilurilor)
edged ascuțit, cu muchie ascuțită, tăios
edged tool (mas-un) sculă așchietoare / cu muchie tăietoare
edge endurance (mas-un) durabilitate a tăișului sculei
edge fin zgârietură (pe piese, pe muchie)
edge forming (mas-un) formarea muchiei active a unei scule, formare / profilare cu îndoirea marginilor
edge fracture (mas-un) fisurare a muchiei (la scule așchietoare, la benzi prelucrate la rece etc.)

edge iron

edge iron (met, mec) oțel cornier
edge joint (met, mec) îmbinare / legătură laterală / de colț / pe muchie / la margine
edgeless (mas-un, OM) fără margine / margini; bont, tocit, neascuțit
edge mill (ind chim, constr) moară chiliană / cu tăvălug; (met) moară de fărâmițare, concasor cu cilindri
edge molding (met) riglă fasonată marginal
edge of regression (OM) muchie de întoarcere, linie de regresie
edge of rim (constr, nav, OM) margine, bordură
edge part of an ingot (met) crustă a lingoului
edge planer (mas-un) rabotează pentru muchii
edge preparation (mas-un) țesire a marginilor / muchiilor (și la pregătirea tablelor pentru sudură)
edge protection (mas-un, met) protecția marginilor / a tăișului
edger (mas-un) mașină de rabotat / de îndoit marginile tablelor; (met) laminor cu cilindri verticali, matriță de rotunjit și secționat, cajă de refulare
edge runner (mill) (constr, ind chim) moară de fărâmițare, tăvălug de moară chiliană; (met) cale / transportor cu role
edges chipping (mas-un, ind chim) sărire a muchiei (la ceramice, scule etc.)
edge stone (constr) piatră de bordură
edge strength (met, mec) rezistența marginilor (tablei, profilului etc.)
edge stress (mec, met) tensiune marginală, tensiune / efort pe muchie / la margine
edge-strip scanning equipment (met, metr) dispozitiv de control al marginii benzii (pentru detectarea fisurilor etc.)
edge tool (mas-un) unealtă ascuțită
edge trimming (met) tăierea / ajustarea marginilor
edgeways (*adv*) cu tăișul în față, spre tăiș
edge welding (met) sudarea muchiilor fără țesire lor
edgewise așezat pe muchie
edging (OM) margine, bordură, muchie; (textile) franjuri, tiv, tivire; (met) îndoire / pregătire a marginii, eboșare laterală, tăiere
edging circular saw (mas-un) fierăstrău circular
edging machine (mas-un) mașină de îndoit margini / de bordurat
edging pass (mas-un, met) trecere de finisare
edging saw (mas-un, met) fierăstrău pentru margini
edging mill stand (met) cajă de refulare
edgy tăios, ascuțit; aspru, colțuros
edibility (alim) caracter comestibil
edible (alim) comestibil, bun de mâncat

effect

edible fat / oil (alim) grăsime / ulei comestibil(ă)
edibles (alim) mâncare
edification edificare, construire, ridicare; (TH, mas) instrucțiuni
edifice (constr) edificu, clădire, construcție
Edison lamp / screw holder (OM, el) dulie Edison
edit a edita, a pregăti pentru tipar, a stiliza
editing (inf) editare (a unui program, a unor date), redactare / pregătire a datelor; (mas-un) prelucrare
edition ediție, editare, tiraj
editor editor (de carte), responsabil de ediție; (inf) editor, program de editare
editorial editorial, redacțional; articol de fond
editorial board comitet de redacție
editorial staff personal de redacție
editor-in-chief redactor șef
educability însușirea de a fi educabil
educable educabil, maleabil
educate a educa, a crește; a cultiva, a forma; a se instrui, a învăța
educated (edu) educat, instruit; calificat
education (edu) educație; creștere, învățătură, pregătire; cultură; învățământ; bună creștere, maniere
educational (edu) de educație; educativ; de învățământ, didactic; pedagogic
education for computer (edu, inf, c) instruire în tehnica computerelor
educative (edu) educativ, instructiv
educe a deduce, a conchide, a trage (o concluzie); (chim) a emite, a degaja
educible deductibil
educt (chim, fiz) substanță degajată / eliminată, emanație
eduction dovadă, manifestare (a unui fenomen, proces etc.); (chim) emanare, degajare; evacuare, golire
eduction pipe (OM, hidr) conductă de evacuare
eduction valve (OM, termo) supapă de aburi
edulcorant (alim) (agent) edulcorat, îndulcitor
edulcorate (alim, chim) a îndulci, a edulcora, a purifica, a spăla, a desăra, a dezacidula
edulcoration (alim, chim) edulcorare, îndulcire
efface a șterge, a rade; (*fig*) a eclipsa, a umbri, a întuneca; a se da la o parte, a se retrage
effaceable care se poate șterge / neglija
effaceable element element neglijabil
effacement ștergere
effect efect, consecință, rezultat, urmare; acțiune, influență, înrăurire; impresie; fenomen; cuprins, conținut, sens; (TH) putere, productivitate, randament; a efectua, a realiza, a îndeplini, a provoca, a cauza; scop, intenție; ~s (*pl*)

effector

bunuri, lucruri; **of no** ~ fără efect; **give ~ to** a face să aibă efect; (jur) **with ~ from today** intrând în vigoare de astăzi; **give ~ to / carry into** a duce la îndeplinire, a traduce în viață; **in ~** de fapt, în vigoare; **to this ~** în acest scop; personal ~s efecte, bunuri personale
effector realizator, executant; (ec) parte (într-o convenție)
effectible realizabil, care se poate efectua
effective eficace, util, folositor, efectiv, real; de efect; (jur) având efect / putere, în vigoare, activ; (ec) disponibil bănesc, numerar; (mil) apt, ~ **troops** trupe apte de luptă
effective address (inf) adresă reală / efectivă / rezultată prin modificarea unei instrucțiuni în curs de executare
effective area (mec, OM) suprafață / secțiune / arie de lucru utilă a unui element, arie reală
effective capacity (TH) capacitate efectivă / reală, putere utilă; (hidr) cilindree reală
effective depth (TH, mas) adâncime / înălțime utilă / efectivă
effective diameter (OM) diametru mediu al filetului
effective discharge (hidr, termo) debit efectiv / real
effective equivalent (OM) echivalent de transmisie
effective filtration / filtrating area (alim, hidr, ind chim) suprafață efectivă / reală de filtrare
effective flux (hidr, termo) flux / debit util / real
effective head (hidr, termo) presiune hidrostatică / utilă
effective heat (termo, met) căldură utilă
effective horsepower (mec) putere efectivă (exprimată în cai-putere)
effective hydraulic power (hidr, mec) putere hidrostatică reală / utilă
effective input / output flow (hidr) debit de intrare / de ieșire efectiv
effective instruction (inf) instrucțiune efectivă / operatorie
effective length (OM) lungime efectivă / reală, lungime de flambaj
effective length of strut (OM, mec) lungime efectivă de flambaj
effective line differential (OM) decalajul liniei / ramurii active (la transmisii cu curele)
effective load (mec, TH, transp) sarcină / încărcare efectivă / reală, încărcătură utilă / netă
effectively (*adv*) (în mod) eficace / efectiv, de fapt
effectiveness eficacitate
effective output (mec) putere efectivă / utilă / la ieșire; (ec) productivitate reală
effective part of scale (metr) domeniu / interval efectiv / real de măsurare al scalei / scării

efficiency

effective permeability (fiz) permeabilitate efectivă
effective pitch progress (OM, mas-un) pas efectiv / real
effective porosity (met, ind chim) porozitate efectivă / reală
effective power (mec) putere efectivă / utilă
effective pressure (mec, hidr) presiune efectivă
effective rake (mas-un) unghi de degajare real / efectiv (la scule)
effective range (metr) domeniu efectiv de măsurare, gamă / interval efectiv / real de lucru
effective section (OM, mec) suprafață utilă a secțiunii unui organ de mașină
effective stroke (mas-un, termo) cursă utilă
effective torque (mec) moment de torsiune real / efectiv
effective weight (mec, transp) încărcătură / greutate / sarcină utilă
effective work (mec) lucru mecanic util
effectless ineficace, fără efect / cauză
effector (autom) efectuator, ”mână” de robot
effectrix (mec) forță motrice; cauză eficientă
effects efecte, bunuri, avere
effectual eficace (d. un sprijin); real; (jur) valabil, în vigoare
effectual contract (ec) contract valabil
effectualness (TH, ec) eficacitate
effectuate a efectua, a realiza, a îndeplini
effectuation efectuare, îndeplinire
effervesce (fiz) a fi în stare de efervescentă, a spumega, a fierbe
effervescence (fiz) efervescentă, fierbere, înspumare
effervescent (fiz) efervescent, în stare de efervescentă; care fierbe, gazos, clocotitor (d. băuturi, lichide etc.)
effervescent beverages (alim) băuturi efervescente
effervescent steel (met) oțel necalmat
effete epuizat, uzat; slăbit, stors; (agr) nerodnic, sterp; inutil; decadent
effeteness epuizare, uzare, uzură; caracter sterp / nerodnic; inutilitate
efficacious eficace, folositor, util; rodnic, fructuos, productiv (d. un remediu, mijloc etc.); care are efect; în vigoare
efficaciously (*adv*) (în mod) eficace, cu folos
efficaciousness, efficacy, efficacy, eficacitate, randament; folos
efficiency randament, eficiență, operativitate; pregătire, calificare, pricepere; putere de muncă; (TH, hidr) debit; (TH) productivitate (a unui utilaj, a unei secții etc.), bună funcționare, beneficiu, grad de valorificare

efficiency curve

efficiency curve (mec, hidr, TH) curbă de randament
efficiency factor / ratio (ec, TH) factor / coeficient / indice de eficiență / de calitate / de eficiență
efficiency of utilization (ec, TH) randament
efficiency test (metr, mec) încercare / test pentru determinarea randamentului / eficienței
efficient (TH, ec) eficient (d. metodă, muncă); operativ; cu randament bun, productiv; capabil, competent, priceput; cauză, agent; (mat) factor, înmulțitor
efficient file treatment (inf) prelucrare rațională / eficiență a fișierului
efficiently (*adv*) (în mod) eficient
efficient volume (TH, transp) volum util
efflorescence (alim, chim) eflorescență, mușgai, erupție
effluence (hidr) scurgere, pierdere, eflux
effluent efluent, care se scurge; (hidr) apă uzată / pluvială / reziduală / de scurgere, scurgere de fluid
effluent conduit / drain / line (OM, hidr) conductă / canal de evacuare / de surgere
effluent pump (OM, mediu, hidr) pompă pentru ape uzate
effluents (mediu, hidr) ape reziduale / uzate, lichide uzate evacuate, efluenți
effluvium, (pl) effluvia (alim, ind chim, mediu) produse secundare (deșeuri), efluvii, emanație, miasmă
efflux scurgere (și a timpului); izvor, sursă; (mediu) eflux, eiecție, revărsare
efflux coefficient (hidr) coeficient de scurgere / de evacuare
effort (mec) efort, tensiune; efort, realizare, rezultat
effortful care reclamă / cere eforturi
effortless care nu face nici un efort; fără efort, ușor, facil
effuse a (se) vărsa, a (se) revărsa, a (se) răspândi, a (se) împrăști; (*adj*) larg răspândit
effusion (hidr) efuziune, vărsare, revărsare; avânt
effusive (*fig*) expansiv
E format (inf, c) tip de scriere a datelor (de exemplu: 543,2=0.5432E+03)
equality egalitate (*rar*)
egg (zool, med, agr, alim) ou, germen, embrion; (met) brichete mici de minereu sau cărbune (de mărimea unui ou)
egg apple, egg fruit (agr, alim) (pătlăgea) vânăță
egg / outside (firm-joint) / leg calippers (metr) compas de exterior, compas simplu de grosime
egg coke (met) cocs sfărâmat, deșeu mărunț de cocs

ejector

egg-powder (alim) pudră / praf de ou
egg-shaped de forma unui ou, oval, ovoidal
egg shell (alim) coajă de ou
egg-white (alim) albuș de ou
eglantine (bot) măceș, răsură
E glass (ind chim) fibre de sticlă (din borosilicați și alcali), folosite la compozite
egress ieșire, pierdere, cedare, scăpare; (TH) gură, eșapament; a ieși, a scăpa
egress of heat (termo, met) pierdere / scăpare / cedare de căldură
eigenfunction funcție proprie
eigenrotation (mec) rotație proprie
eigenstate stare proprie
eigentone (fiz, mec) oscilație proprie
eigenvalue valoare proprie; (mat) număr caracteristic (la matrici), soluție (complexă)
eight-bit / byte (character) (inf) octet, cuvânt de 8 biți, bait, vector binar cu 8 componente
eightfold twisting(cable) (OM, transp) cablu răscutit din 8 fire
eight-in-line engine (termo) motor cu 8 cilindri în linie
Einsteinium (Es) (chim) einsteinii
either fiecare, oricare
EITHER-OR (autom, inf) operator logic de disjuncție, SAU-SAU
eject a ejecta, a emite (cu forță), a arunca (cu putere), a da afară, a scoate (fum, o piesă etc.), a extrage, a rebuta, a evacua (o piesă), a respinge; a destitui; (jur) a evacua (dintr-o locuință); a alunga, a expulza; (ec) a concedia; (ec, pol)~ **from office** a destitui dintr-o funcție
ejecting piston (OM, mas-un) piston aruncător / ejector
ejection (TH, mec, hidr) dare afară, aruncare, țâsnire, evacuare; (ec) destituire, concediere
ejection control (mas-un) comandă a eiecției (unei piese) / a emiterii
ejection half (met, plast, mas-un) partea mobilă a unei matrițe
ejection key (OM, mas-un) clapă / tastă / buton de eiecție / de aruncare
ejection pin / rod (plast, mas-un, OM) știft / bară de scoatere a piesei matrițate
ejection plate (mas-un) placă de desprindere / de aruncare
ejection plug tijă aruncătoare
ejection press (mas-un) presă cu aruncător
ejection ram (mas-un, OM) piston aruncător
ejection seat (av) scaun catapultabil
ejection tie-bar (mas-un, OM) bară de legătură a aruncătorului (la mașini de injectat mase plastice)
ejector (mas-un) ejector, aruncător, extractor

ejector condenser

ejector condenser (el) condensator cu ejector
ejector cooler (termo) mașină frigorifică cu ejector
ejector cycle refrigeration system (termo) sistem frigorific cu eiecție de abur
ejector device (mas-un) dispozitiv cu ejector / cu aruncător
eject dryer (alim, termo, ind chim) uscător cu ejector
eject frame (OM) ramă / traversă de aruncător
eject frame guide (OM, mas-un) ghidaj pentru rama aruncătorului
ejector (jet pump) (OM, hidr) pompă cu jet
ejector nozzle (OM, mas-un) ejector, ajutor / duză a ejectorului
ejector pin (OM, mas-un) tijă aruncătoare
ejector ram (OM, mas-un) piston aruncător
ejector spring (OM, mas-un) arc de ejector
eka-caesium (Fr) (chim) franciu
eka-iodine (At) (chim) astatiniu
eka-tantalum (Pa) (chim) protactiniu
eke-out a adăuga la, a lungi, a prelungi
elaborate lucrat cu grijă, minuțios, amănunțit, complicat; a elabora, a întocmi amănunțit; a prelucra, a dezvolta, a intra în amănunte
elaborated prelucrat cu grijă, elaborat minuțios; lucrat fin
elaborately (*adv*) (în mod) minuțios, atent, gândit; artistic, cu artă
elaborateness întocmire cu grijă; prelucrare îngrijită / minuțioasă, minuțiozitate
elaboration elaborare (și minuțioasă), întocmire (cu grijă), alcătuire, redactare, prelucrare, punere la punct
élan avânt, elan, entuziasm
elapse a se scurge, a trece (d. timp)
elapsed (d. timp) trecut
elapsed time (metr) timp trecut / măsurat / scurs; (auto) timp trecut / indicat ca trecut pe un instrument de bord
elastance (el) elanță, capacitate reciprocă, inversul capacității
elastic elastic, ductil, flexibil; (*fig*) adaptabil; gumă, elastic
elastic after-effect (mec, materiale) histerezis elastic, acțiune / deformație elastică ulterioară; efect elastic întârziat / ulterior
elastically mounted (OM) montat / suspendat pe suport elastic (și cu arcuri)
elastically supported bearing (OM, T) lagăr montat pe un suport elastic
elastic band (OM) bandă elastică, curea de transmisie (fără a specifica materialul)
elastic bearing (OM) reazem / lagăr elastic / deformabil / pe suport elastic

elastic modulus

elastic behaviour (mec, OM) comportare elastică
elastic belt (OM) curea elastică, curea de transmisie din cauciuc
elastic chamber (metr) cameră / spațiu / incintă cu pereți elastici în care intră presiunea de măsurat
elastic chuck (mas-un) mandrină de prindere cu element(e) elastic(e)
elastic collision (mec) ciocnire elastică
elastic come-back of the metal (met, mec) cedare elastică a materialului
elastic constant (mec) constantă de elasticitate
elastic cord (OM) sfoară / șnur de cauciuc / elastic
elastic curve curbă cu rază mare, curbă lină
elastic deflection (mec, OM) săgeată elastică
elastic deformation (mec, met, OM) deformare / deformație elastică
elastic drift (mec, met) deformație remanentă a materialului supus tensiunilor din domeniul de elastic
elastic elongation (mec) alungire elastică
elastic expansion (mec) destindere / expansiune / (a)lungire elastică; dilatare reversibilă
elastic fabrics (textile, ind chim) pânzeturi / țesături elastice / cauciucate
elastic failure (mec) rupere în urma depășirii limitei de elasticitate
elastic force (mec, OM) forță elastică de rapel / de elasticitate / de restabilire
elastic impact (mec) șoc elastic
elasticity (mec) elasticitate, flexibilitate; (*fig*) adaptabilitate, flexibilitate
elasticity of compression (mec) elasticitate la compresie
elasticity of demand (ec) elasticitate a cererii
elasticity of extension (mec) elasticitate la întindere / la tracțiune
elasticity of flexure (mec) elasticitate la încovoare
elasticity of form (mec, OM) elasticitate / stabilitate a formei
elasticity of shearing (mec) elasticitate la forfecare
elasticity of torsion (mec) elasticitate la torsiune / la răsucire
elasticity test (mec, metr) test / încercare / probă de elasticitate
elastic limit (mec, OM) limită de elasticitate (fără a preciza solicitarea, în general pentru tracțiune)
elastic limit under shear (mec, OM) limită de elasticitate la forfecare
elastic modulus (mec) modul de elasticitate (fără a preciza solicitarea, în general pentru tracțiune)

elastic range

elastic range (materiale, mec) zonă / domeniu / interval de elasticitate
elastic ratio (materiale, mec) grad de elasticitate
elastic recovery (materiale, mec) revenire / relaxare elastică
elastic scattering (materiale, mec) împrăștiere elastică / flexibilă (și la rezultate)
elastic stability (materiale, mec) stabilitate elastică
elastic stop nut (OM) piuliță elastică de siguranță / cu canelură pentru inel de cauciuc
elastic strain (materiale, mec) deformare elastică
elastic stress (mec) tensiune elastică / sub limita de elasticitate
elastic support (OM, mec) suport / reazem elastic
elastic wheel (mas-un) disc abraziv / de rectificat, elastic
elastomechanics (mec) elastomecanică
elastomer (plast) elastomer
elastomeric (plast, ind chim) din elastomer / cauciuc, elastomeric
elastomeric adhesion (ind chim, T) (procesul de) adeziune specific elastomerilor / cauciucului
elasto-plastic beam (mec) grindă elasto-plastică
elasto-plastic medium (mec) mediu elasto-plastic
elbow (OM) cotitură, cot (și de țevă), tub cotit, vinclu, colțar, curbă; a coti, a face o cotitură; a împinge cu cotul; **at one's** ~ aproape, în apropiere; **up to the ~s** în ocupat până peste cap; **out at ~s** cotitură, mevoiaș
elbow bend (OM) cot (și de țevă), cotitură, îndoitură (la 90°)
elbowed (OM) cotit (d. o piesă / conductă etc.)
elbow joint (OM, hidr) articulație tip nucă, îmbinare de colț, racord T sau în unghi, pentru țevi
elbow lever (auto, OM) levier curbat, pârghie cu articulație / cu genunchi / cotită
elbow meter (hidr, metr) debitmetru cu cot
elbow piece (OM) cot (piesă de legătură și la țevi), colț de chenar, colțar
elbow with flange bellmouth (OM) cot cu picior / cu manșon / cu flanșă
elder (alim) soc
elder berry (alim) boabe de soc
elect (pol, ec) a vota, a alege (prin vot); a numi (în funcție); a prefera; a decide, a hotărî; ales, votat; desemnat
electable eligibil, care poate fi ales
election alegere, opțiune; (libertate de) alegere, latitudine
elective electiv, care poate alege; electoral
elective body (pol) corp electoral
electorate (pol) corp electoral, alegători
electric electric (în general); (fiz) corp electric, izolator, izolan

electric blast furnace

electrical (el) electric (referitor la echipamente electrice, electricitate)
electrical aerosol analyser (metr, fiz) analizor electric pentru aerosoli
electrical charging system (auto) sistem electric de încărcare (pentru baterie)
electrical discharge machining (mas-un, el) prelucrare cu arc electric / prin electroeroziune
electrical engineering (el) inginerie electrică, electrotehnică
electrical field strength (el) intensitate a câmpului electric
electrical fitter (el) instalator / montator electrician
electrical flow transducer (el, hidr) traductor / contor electric de debit
electrical furnace (met, ind chim) cuptor electric
electrical fuse (el) siguranță electrică
electrical industrial truck (el, mas) cărucior acționat electric, electrocar
electrical insulating oil (el) ulei electroizolant
electrically actuated / operated (el) acționat electric
electrical porcelain (el, ind chim) porțelan electroizolant
electrical pressure transducer (el, hidr, metr) traductor electric de presiune
electrical quiescent power (el) putere electrică de repaus
electrical resistivity (el) rezistivitate electrică
electrical saw (el, mas-un) fierăstrău (acționat) electric
electrical soldering bit / iron (el, met) ciocan electric de lipit
electrical sheet (met) tablă pentru electrotehnică
electrical spot weld (met, el) sudură (rezultat al procedurii / tehnologiei) electrică în puncte
electrical spot welding (met, el) sudare (proces, tehnologie, mai rar rezultat) electrică în puncte
electrical steel (el, met) oțel electrotehnic (oțel cu puțin carbon și 0,5...5% Si, cu proprietăți electromagnetice)
electrical thermometer (el, metr) termometru electric / cu termocuplu
electric arc (el) arc electric / voltaic
electric-arc furnace (met, ind chim) cuptor cu arc electric
electric-arc welding (met) sudură cu arc electric
electric-arc welding machine (met, el) mașină / utilaj pentru sudură cu arc electric
electric battery (fiz, el) baterie electrică
electric boiler (termo, el) cazan / boiler cu rezistență electrică
electric blast furnace (met) furnal electric

electric boiling plate

electric boiling plate (met, el) element de încălzire al unei plite electrice
electric brake switching (el) frânare reostatică
electric brazing (met, el) lipire electrică / cu arc electric
electric bulb (el) bec / tub / lampă cu incandescență / cu filament
electric car (auto, el) automobil cu acumulator (electric) / electric
electric central station (el) centrală / uzină electrică
electric control (el) comandă / acționare / reglare electrică
electric controller (el, autom) servomotor de reglaj, regulator electric
electric convector (el, termo) radiator electric cu convecție
electric cooker (el, alim) bucatărie / aragaz electric(ă)
electric coupling (el) cuplaj electric (capacitiv)
electric crane (mas, el) macara electrică
electric current (el, fiz) curent electric
electric current supply system (el) rețea de distribuție a curentului electric
electric cylinder (mas-un, hidr, el) cilindru acționat electric, de poziționare (integrat în sistem)
electric discharge (el) descărcare / scânteie electrică
electric displacement (el) densitate de flux electric
electric distributor (el) distribuitor electric
electric drill (el, mas-un) burghiu electric, mașină de găurit portabilă (cu motor electric), bormașină
electric drive (el) acționare electrică
electric drying machine (el, fiz) uscător electric
electric energy (el, fiz) energie electrică
electric energy transmission line (el, fiz) linie de transport a energiei electrice
electric engine (el, fiz) locomotivă electrică
electric eye (fiz, el) celulă (foto)electrică
electric field (fiz, el) câmp electric
electric field strength (el, fiz) intensitatea câmpului electric
electric fitting (el) aparat electric
electric freight truck (mas, el) cărucior electric de marfă / pentru piese
electric-furnace (met, el) cuptor electric, oțelărie electrică (pentru oțeluri și neferoase)
electric-furnace annealing (met) recoacere în cuptor electric
electric-furnace iron (met) fontă obținută în cuptoare electrice
electric-furnace steel (met) oțel obținut în cuptoare / la oțelării electrice (numit și oțel electric)

electric resistance welding

electric hardening (met) călire electrică (fără specificarea metodei)
electric hearth (met, el) cuptor electric (pentru oțeluri sau neferoase)
electric heater (el, termo) radiator / încălzitor electric
electric heating (termo, el) încălzire electrică
electric hoist (el, transp) palan electric
electric hygrometer (metr, el) higrometru cu sursă electrică de acționare
electrician (el) electrician, instalator electric
electric induction furnace (met, el) cuptor (electric) cu inducție
electric influence (el) influență electrică, inducție electrostatică
electric insulating material (materiale, el) material electroizolant
electric instrument (el, metr) aparat pentru măsurarea caracteristicilor curentului electric
electricity (el) electricitate, energie electrică
electricity of rolling mill (met, el) echipament electric al laminorului
electricity works (el) centrală electrică
electric jar (fiz, el) butelie de Leyda
electric load(ing) (fiz, el) sarcină / încărcare electrică
electric main (el) rețea / linie electrică principală
electric melting furnace (met, ind chim) cuptor electric de topit
electric meter (metr, el) aparat care indică o integrală de timp a unei mărimi electrice
electric mobility (fiz) mobilitate pe baza proprietăților electrice
electric pig iron (met, el) fontă elaborată în cuptor electric
electric power steering system (EPS) (auto) servodirecție acționată electric
electric power steering system (EPS) warning (auto) indicator / avertizor pentru servodirecție acționată electric
electric power steering system (EPS) warning light (auto) lumină de avertizare pentru servodirecție acționată electric
electric-power-supply network (el) rețea de alimentare cu curent electric
electric potential (fiz, el) potențial electric
electric remote control (auto) reglare electrică
electric resistance (el) rezistență electrică
electric resistance furnace (met, ind chim) cuptor cu rezistență electrică
electric resistance pyrometer (metr, el) termometru cu rezistență electrică
electric resistance welding (met, el) sudură prin rezistență de contact

electric rock drill-hammer

electric rock drill-hammer (constr, met) perforator electric
electric rocking arc furnace (met, el) cuptor basculant cu arc electric
electric separator (alim, ind chim, fiz) filtru / separator electrostatic
electric shaft furnace (met) furnal / cuptor electric cu cuvă
electric sheet (el, met) oțel (tablă) pentru transformatoare
electric shock (el) șoc electric; (med, el) electrocutare
electric smelting (met) topire în cuptor electric
electric smelting furnace (met) furnal / cuptor electric pentru topire
electric soldering (met, el) lipire electrică
electric steel (el, met) oțel elaborat în cuptoare / oțelării electrice
electric steel making process (met) procedeu electric de elaborare a oțelului
electric steel plant / works (met) oțelărie electrică, turnătorie electrică pentru oțel
electric strength (el) rigiditate dielectrică, intensitate a câmpului electric (la străpungere)
electric stroboscope (fiz, el, metr) stroboscop electric
electric supply (el, mas) alimentare cu / sursă de energie electrică
electric tachometer (fiz, el, metr) tahometru electric
electric tempering (met) revenire în cuptor electric
electric transducer (metr, autom) traductor la care semnalele de intrare, intermediare și de ieșire sunt de natură electrică
electric turbo-blower (met) (modul) turbosuflantă cu motor electric
electric vibrating shears (mas-un, el) foarfece electric, vibrator
electric wave (fiz) undă electromagnetică
electric welder (TH, el) sudor electric
electric welding (met, el) sudură electrică (procedeu, mai rar rezultat)
electric welding plant (el) grup electrogen pentru sudură
electrification (el) electrificare, electrizare
electrified (fiz, el) electrificat, electrizat
electrify (fiz, el) a electrifica, a (se) electriza
electrochemical cleaning (el, TH, chim) curățare electro-chimică
electrochemical coating / deposition (met, el) depunere / acoperire electrochimică
electrochemical corrosion (met, chim) coroziune electrochimică

electrode nipple

electrochemical equivalent (fiz, chim) echivalent electrochimic
electrochemical machining (mas-un) prelucrare electrochimică / prin electroliză
electrochemical passivity (chim, met) pasivitate electrochimică
electrochemical potential (el, chim, fiz) potențial electrochimic
electrochemical protection (el, chim, met) protecție / acoperire electrochimică
electro-chilled iron foundry (met, el) turnătorie electrică, de fontă dură
electrochromism fenomen (fiz, el) de schimbare a culorii la trecerea curentului electric
electrocoating (el, chim) acoperire galvanică
electrocrystallization (el, chim) electrocristalizare
electrocute (med, el) a electrocута
electrocution (med, el) electrocutare
electrode (el) electrod
electrod arm (OM, el) braț de susținere pentru electrod, port-electrod
electrod bundle (fiz) pachet / fascicul de electrozi
electrode clamp (OM, el) clește pentru electrod
electrode collar (OM, el) suport (inelar) de electrod
electrode consumption (el, met) consum de electrozi / de electrod
electrode control (OM, el) ghidaj pentru electrod
electrode dissipation (met, el) disipare a electrodului
electrode feed mechanism (met) mecanism de alimentare cu electrod-sârmă
electrode force (met, el) forță de electrod / care tinde să preseze electrodul de piesă (la sudura în puncte)
electrode gap (met, el) distanță între electrozi
electrode hearth furnace (met) cuptor cu vatră, cu electrozi
electrode holder / support (el, met, OM) port-electrod, suport de electrod
electrode jib (OM, el) suport pentru electrod
electrode lead (el) conductor / fir de conexiune a(l) electrodului
electrodeless tube (el, fiz) tub electronic fără electrozi
electrode metal (el, met) electrod de metal, aliaj metalic pentru electrozi
electrode mixer (ind chim) malaxor / amestecător pentru prepararea învelișului electrodului
electrode nipple (met, OM) racord pentru electrozi, piesă filetată care permite asamblarea cap-la-cap a doi electrozi de același tip la un cuptor electric

electrode paste

electrode paste (met, ind chim) înveliș / pastă / compoziție a electrodului de sudură
electro-deposition (el, chim) depunere cu ajutorul unui electrod, galvanoplastie
electro-deposit (el, fiz, chim) precipitat galvanic, depunere electrochimică; a depune prin electroliză
electrodeposition (el, fiz, chim) depunere în câmp electric / pe electrod
electrodeposition of tin (met, el) stanare
electroextraction (met, el) extragere / separare electrolitică
electrod potential (el, fiz, chim) potențial de electrod / între electrod și soluție
electrode process (el, TH) proces de electrod
electrode shell (met, ind chim) înveliș al electrodului de sudură
electrode short circuit (el) scurtcircuit între electrozi
electrode spacing (met) distanță între electrozi (și la Țelăria electrică)
electrode terminal (el, OM) bornă de electrod
electrode voltage (el) tensiune la electrod / între electrod și catod
electrode waste (met) consum de electrod, capăt / rest de electrod (inutilizabil)
electrodynamic (el, fiz) electrodinamic
electrodynamic instrument (metr, el) aparat electric cu părți mobile, pentru măsurarea tuturor sau a unor caracteristici de curent
electro-dynamics (el, fiz) electrodinamică
electrodynamometer (el, metr) dinamometru electric
electroemissive machining (el, mas-un) prelucrare prin electroeroziune
electroepitaxy (fiz, el) creșterea unui cristal și datorită trecerii unui curent electric prin soluție
electro(-)erosion (el, mas-un) electroeroziune
electro-erosion metal working process (mas-un, TH) procedeu de prelucrare prin electroeroziune
electro-forming (el, TH) electrodepunere în strat gros, electroformare (a unei acoperiri), galvanoplastie
electrogalvanising (el, met, TH) electrogalvanizare (mai ales cu zinc)
electrogas gaz de protecție (la sudură)
electrogas, welding (met) sudură în atmosferă controlată / cu gaz protector
electrograph (metr) înregistrator cu hârtie sensibilă la trecerea curentului electric
electrohydraulic actuator (hidr, el) sistem motor electric + pompă, motopompă

electromagnetic coupling

electrohydraulic clutch valve (hidr, nav) supapă electrohidraulică de debrere (la vehicule amfibii)
electroless chrom / nickel / tin (met) cromare / nichelare / stanare chimică
electroless deposition / plating (chim) depunere / acoperire prin metoda reducerii catalitice controlate
electrolysable electrolitic; care poate fi prelucrat electrolitic / prin electroliză
electrolyse (fiz, el, chim) a electroliza, a face electroliză
electrolysis / electrolyse (el, chim) electroliză
electrolyte (el, chim) electrolit
electrolytic(al) (el, chim) electrolitic
electrolytic cell (el, chim) celulă electrolitică
electrolytic cleaning (el, chim, TH) curățare electrochimică în soluție alcalină
electrolytic copper (met) cupru electrolitic
electrolytic corrosion (chim, T) coroziune electrolitică
electrolytic degreasing (met, el, chim) degresare electrochimică
electrolytic deposition (el, chim) depunere electrolitică
electrolytic grinding (mas-un, el) prelucrare combinată de rectificare și electrolitică (roata de rectificat poate fi catod)
electrolytic hygrometer (metr, el) higrometru electrolitic
electrolytic iron (met, chim) fier depus electrolitic
electrolytic machining (mas-un, el) prelucrare (și rectificare) electrolitică
electrolytic parting (chim, el) separare (pe cale) electrolitică
electrolytic polishing (mas-un, el) lustruire electrolitică
electrolytic powder (ind chim, el) pulbere obținută direct sau indirect, prin electrodepunere
electrolytic reduction (met, el) reducere electrolitică
electrolytic refining (met, el) rafinare electrolitică
electrolytic slime (TH, mediu) șlam / nămol electrolitic
electrolytic tinning (met, el, chim) stanare / cositorire electrolitică
electromagnet (el) electromagnet
electromagnetic (el) electromagnetic
electromagnetic clutch (OM, auto) ambreiaj electromagnetic
electromagnetic coupling (OM, el) ambreiaj electromagnetic, cuplaj inductiv

electromagnetic gauge

electromagnetic gauge (metr, autom, el) traductor / captator (de semnal) electromagnetic
electromagnetic linkage (OM, el) cuplare / conectare electromagnetică
electromagnetic (ore) separation (met, ind chim) separare electromagnetică (a minereurilor)
electromagnetic separator (met, ind chim, el) separator electromagnetic
electromechanical (el, mec) electromecanic
electromechanical actuator (mas, mec, el) sistem de acționare electromecanic (motor electric și transmisie mecanică)
electromechanical transducer (metr, mec, el) traductor electromecanic
electrometallurgy (met, el) metalurgie prin metode electrice sau electrolitice
electrometer (el, metr) electrometru, aparat de măsurat mărimi electrice
electrometry (el, metr) electrometrie
electromotive (el) electromotor, electromotrice; electromotor; (cf) locomotivă electrică
electromotive force (el) forță electromotoare
electron (fiz) electron
electron beam (fiz) fascicul de electroni / electronic
electron beam brazing (fiz, met) lipire cu fascicul de electroni
electron beam welding (fiz, met) sudare cu fascicul de electroni
electron brake force distribution (EBD) (auto, autom) distribuție electronică a forței de frânare
electron brake force distribution (EBD) system warning light (auto) semnal luminos de avertizare pentru distribuția electronică a forței de frânare
electron cross section (fiz, metr) 1 Electron cross section = $6,6524616 \cdot 10^{-29} \text{ m}^2$
electronically (*adv*) cu ajutorul electronilor, electronic
electronic brake force distribution (EBD) system warning light (auto) semnal luminos de avertizare pentru sistemul electronic de distribuție a forței pe frâne
electrician (electr) specialist în electronică
electronic deployment/inflation signal (auto) semnal electronic de deschidere a airbagurilor
electronic magnification (electr, fiz) amplificare electronică
electronic engineer (electr) inginer electronist
electronic engineering (electr) electronică
electronic power steering (auto electr) servodirecție asistată electronic
electronic stability program (EPS) (auto) program / sistem electronic de stabilizare

electrostatic(al)

electronic stability program (EPS) indicator (auto) indicator al sistemului electronic de stabilizare
electronic stability program (EPS) OFF / ON indicator (auto) indicator de deconectare / conectare a programului electronic de stabilitate / stabilizare
electron metallography (fiz, met) metalografie cu microscop electronic
electron microprobe analysis (fiz, chim) analiză chimică cu ajutorul bombardării cu electroni
electron microscope (fiz, met) microscop electronic
electron microscopy (fiz, met) microscopie electronică
electron radius, electron's classical radius (fiz, metr) rază de electron, unitate de măsură pentru lungime (în fizica atomică): 1 electron radius (classical) = $2,81794092 \cdot 10^{-15} \text{ m}$
electron runaway (plasma physics) (fiz, el) disipare de electroni (și la generarea plasmei dirijate / în câmp electric) (fizica plasmei)
electron spectroscopy (fiz, met) spectroscopie bazată pe emisia de radiații X a substanțelor la bombardarea cu electroni
electron-volt, electronvolt (eV, EV) (metr, fiz, el), electron(-)volt, unitate de măsură pentru energia atomică: 1 electron-volt = $1,60217733 \cdot 10^{-19} \text{ J}$
electropainting, electrophoretic painting (TH, el, chim) vopsire în câmp electric (piesa este anod)
electrophoresis (el, fiz, med) electroforeză
electrophoresis measurement (fiz, metr) măsurarea electroforezei / a dispersiei particulelor dintr-un fluid sub influența unui câmp electric uniform
electrophoretic velocity (metr, fiz, el) viteză de electroforeză
electro-plate (TH, el, chim) a acoperi cu strat depus galvanic, galvanizat, a galvaniza
electro-plated (TH, el, chim) acoperit cu strat depus galvanic, galvanizat
electroplating (met, el, chim) acoperire electrochimică
electropneumatic valve (OM, hidr) supapă electro-pneumatică
electropolishing (mas-un, TH) lustruire electrochimică
electropositive (fiz, el) electropozitiv
electroscope (el) electoscop
electroslag welding (met) sudare în baie de zgură
electrospark machining (mas-un, el) prelucrare prin electroeroziune
electrostatic(al) (fiz) electrostatic

electrostatic bond

electrostatic bond (fiz, chim) legătură electrostatică
electrostatic dispersion (fiz, chim) dispersie electrostatică
electrostatic fibrous filter (fiz, chim) filtru electrostatic cu fibre / fibros
electrostatic field strength (el) intensitate a câmpului electrostatic
electrostatic force (fiz, chim) forță electrostatică
electrostatic painting (fiz, chim, TH) vopsire cu material încărcat electrostatic
electrostatic precipitator (chim, mas-un) agent / dispozitiv de precipitare pe principiu electrostatic
electrostatics (fiz) electrostatică
electrostatic screen (el, met) cușcă Faraday, ecran electrostatic
electrostatic separation (fiz, ind chim) separare electrostatică / în câmp electrostatic
electrostatic spray(ing) painting (mas-un, fiz, el, chim) vopsire electrostatică prin pulverizare
electrostriction (fiz, el) electrostricțiune
electrostriction transducer (metr, el) traductor care exploatează procese de electrostricțiune
electrostrictive (fiz, el, materiale) electrostrictiv
electrotechnical (el) electrotehnic
electrotechnics electrotehnică
electrothermal process (termo, el) proces de producere a căldurii cu ajutorul curentului electric
electrothermic instrument (metr, el, electr, termo) aparat care funcționează pe baza proceselor termo-electrice
electrowining (el, ind chim) extracție electrolitică
element element (substanță sau organ / element de mașină), parte, factor component, mediu; (el) element, pilă
elemental elemental; elementar, fundamental, de bază, esențial; alcătuitor, component
elementariness caracter elementar, simplitate, stare primară
elementary elementar, primar, primitiv, simplu
elementary body (fiz, mec) corp simplu, substanță simplă
elementary charge (el) încărcătură elementară
elementary gas (fiz) gaz elementar / primar
elementary level nivel elementar / de bază
elementary particle (fiz) particulă elementară
elementary school (edu) școală elementară
elementary teacher (edu) învățător, institutor
element melt time (el, termo) timp de topire (al unei siguranțe / conductor)
elementary probability law (mat, fiz) densitate de repartiție

elevation adjustment

element of area (mat, fiz, mec) element de arie, arie elementară
element of cone / cylinder (geom) generatoare de con / de cilindru
element of integration (mat) expresia de sub semnul integrării, element al integralei / de integrare
element of set (mat) element al mulțimii
elements elemente (de bază), noțiuni fundamentale, fond (al unei probleme); (mat) baze
elements of industrial process measurement and control systems (mas, autom) elemente / module (eventual specializate pe funcții) din aparate de măsură și control
elevate a ridica, a înălța; a promova, a înainta (în funcție)
elevated ridicat, înălțat, suspendat; elevat, înalt, superior
elevated railway (cf) cale ferată aeriană / suspendată
elevated tank (constr, hidr) rezervor suprateran
elevated train (cf) tren aerian / suspendat
elevating belt (OM) bandă elevatoare
elevating capacity (mas, transp) capacitate de ridicare
elevating force (fiz, mec) forță ascensională / de ridicare
elevating grader / belt loader (mas, transp) elevator, greder
elevating mechanism (mas, transp) mecanism / dispozitiv de ridicare
elevating plant (mas, transp) mașină de ridicat
elevating-platform truck (met, transp) cărucior-stivuitor / cu platformă de ridicare
elevating rack (OM, mas-un) sector de cremalieră pentru ridicare
elevating rest (mas-un, metr) lunetă cu reglarea înălțimii
elevating screw (ind chim, alim, OM) elevator elicoidal, arbore filetat pentru ridicat (la vinci), șurub de cursă verticală, șurub al mecanismului de ridicat și coborât (la mașini-unelte)
elevating shaft (OM) bară / arbore al mecanismului / dispozitivului de ridicat
elevating spindle (OM) arbore filetat al mecanismului de ridicat, șurubul vinciului
elevating stops (mas-un) limitatori de cursă verticală
elevation înălțime, profil, secțiune verticală, nivel, ridicare, taluz, ridicătură (de pământ), deal, colină; altitudine, cotă; proiecție verticală; înălțare, ridicare, urcare; (*fig*) elan, avânt
elevation adjustment (mas, metr) avans / reglare / deplasare (pe) verticală

elevational angle

elevational angle (geogr, fiz) unghi de elevație / de altitudine
elevation error (fiz) eroare de ridicare a fluidului (la aparate care folosesc vase capilare)
elevation handwheel (OM) roată de reglare (de mână)
elevation height setting (mas, metr, autom) reglare pe / în înălțime
elevation mark (constr, hidr) cotă de nivel
elevation motor (mas-un) electromotor pentru cursa verticală
elevator (mas, transp) elevator, ascensor, lift, dispozitiv de ridicat, macara; (av) profundor; (agr, alim) magazie de cereale
elevator belt (OM) bandă / curea de elevator
elevator gear (OM) mecanismul de acționare (eventual cu roți dințate) la elevator
elevator slide (OM, transp) sanie / ghidaj a elevatorului
eleven unsprezece
elicit a smulge, a scoate, a extrage; a provoca (admirație)
elide a evita, a ocoli; a nu menționa
eligibility eligibilitate; calificare; caracter acceptabil, acceptabilitate
eligible for eligibil ca; bun, potrivit, acceptabil; dorit pentru
eliminant (mat) rezultat
eliminate a elimina, a îndepărta, a înlătura; a distruge
eliminate a distortion (autom, mas) a elimina o distorsiune, a compensa, a egaliza, a efectua o corecție
elimination eliminare, îndepărtare, înlăturare; extragere; distrugere
eliminator (hidr, OM) filtru, eliminator; (termo) separator / eliminator de stropi etc.
elinvar (met) aliaj Fe-Ni-Cr (eventual Mn și W) cu coeficient de dilatare foarte mic și modul de elasticitate practic invariabil
eliquation (alim, ind chim) licuație, segregare
elite, élite elită, floare, cremă
ellipse (geom) elipsă
ellipsis semnul minus, semn de lipsă; puncte se suspensie
ellipsoid (geom) elipsoid
ellipsoidal harmonic (mat) funcție armonică Lamé
ellipsoid shaving (mas-un) prelucrare cu șever a dinților în formă de butoi, șeveruire pentru bombarea flancurilor
elliptic(al) (geom) eliptic
elliptical bogie spring (cf, OM) arc dublu eliptic, pentru boghiu

embank

ellipticity (mat) raport între semiaxele unei elipse
elm (lemn de) ulm
eloign a se îndepărta
elongate (met, mec) a (a)lungi, a (se) întinde; a prelungi
elongated (mec) alungit, întins
elongated alpha (met) fază alfa, alungită
elongated cavity (met) suflură alungită (la turnare sau sudare) (defect)
elongated hole (OM) gaură ovală
elongating mill (met) laminor elongator
elongation (mec) elongație, întindere, dilatație, (a)lungire relativă (la rupere), alungire longitudinală, depărtare, distanță
elongation at / on break / fracture / rupture (mec) alungire la rupere
elongation per unit length (mec) alungire relativă / specifică / pe unitate de lungime
elongation speed (mec) viteză de alungire
elongation test (mec, metr) încercare la întindere / la tracțiune
elongation ultimate (mec) alungire la rupere
elongator (met) laminor de întindere; dispozitiv de tragere / de întindere
eloquence elocvență, elocință, oratorie
eloquent elocvent
else mai încă, în plus; alt, alta; altfel, că de nu
elsewhere (*adv*) altundeva, în altă parte
eloxation (met, chim) eloxare
elucidate a elucida, a lămuri
elucidation elucidare, lămurire, explicație
elucidative, elucidatory explicativ, lămuritor
elude a eluda, a ocoli, a se feri de
elusion eludare, ocolire, eschivare; chichiță, tertip
elusive evaziv; pe care nu te poți bizui; slab (d. memorie)
elusory iluzoriu, aparent, înșelător
elutiate (alim, hidr, mediu) a elutria, a decanta, a limpezi
elutriation (alim, hidr, mediu) separare particulelor prin curenți ascendenți, levigare, decantare, spălare
elutriation method (alim, hidr, mediu) metodă de separare prin curenți ascendenți, levigare, decantare, spălare
emaciate a vlăgui, a epuiza; a storce; a slăbi, a se atrofia, a se atenua (rar)
emaciation epuizare, vlăguire, slăbire
emanate from (ind chim, mediu) a emana de la, a proveni de la, a izvorâ din
emanation (ind chim, mediu) emanație, exalație, exalare, radiație; (*fig*) proveniență, origine
embank (constr, hidr) a îndigui, a zăgăzui, a taluza (un drum)

embankment

embankment (constr) rambleu, dig de apărare, taluz, umplutură; (nav) cheu, debarcader
embargo, (*pl*) **embargoes** (ec) embargo, sechestru, interdicere, prohibiție; piedică, opreliște; a pune embargo pe, a sechestra, a rechiziționa; a opri, a interzice
embark (nav) a (se) îmbarca, a încărca (pe un vas); (*fig*) (ec) a plasa bani
embarkation, embarkation, embarkment (nav) îmbarcare, încărcare (de mărfuri)
embarkment (nav) încărcare; obstacol, piedică
embark on / upon a porni pe, a se angaja în
embarass a stânjeni, a jena; a îngreuna, a complica; a împiedica
embarrassed jenat, încurcat, stânjenit; (ec) în jenă financiară
embarrassing stânjenitor, jenant, penibil, care împiedică / stâjenește / încurcă
embarrassment jenă, stinghereală; complicație, complicații, încurcătură; (ec) jenă financiară; greutate, dificultate, impediment
embassy (constr, materiale) ambasadă; funcție de ambasador
embed a închide, a îngloba, a introduce, a întipări, a incorpora, a înzidi, a încastra; a insera, a intercala (d. texte, paragrafe), a băga, a vârâ, a fixa în ceva
embedded (constr) înzidit; (mec) încastrat, (s)cufundat; inclus, inserat; (materiale, T) îngropat, împins (în) (d. particulele dure în matricea mai moale a unui compozit etc.)
embedded temperature detector (metr) termoelement / termometru / temocuplu încorporat
embedded top gate seat (met, constr) grindă superioară de rezemare
embedding incluziune; (constr, met) înzidire; (mec) încastrare; (T) acțiunea de înglobare a unei particule într-un alt material (la cuzineți din aliaje moi, compozite etc.)
embedding material (materiale) material pentru inserții / de umplut / de înzidit
embedment (materiale, TH) înglobare, încorporare, împachetare, încastrare, mascare; sădire
ember (termo, ind chim) cenușă fierbinte
embezzle a delapida, a deturna, a-și însuși
embezzle funds (ec) a deturna fonduri
embezzlement (ec, jur) delapidare, deturnare de fonduri, sumă delapidată
embezzler (ec, jur) delapidator
embitter a supăra; a irita, a mări (un proces nedorit); a înrăutăți, a agrava
embitterment agravare, înrăutățire
emblaze a aprinde, a face să ardă / să strălucească

emendation

emblem emblemă, simbol; tip, prototip, mostră
emblematic(al) emblematic, simbolic
emblemize a fi emblema, a simboliza
embodiment aplicare (a unei invenții); întocmire, alcătuire
embody a concretiza; a reprezenta; a alcătui, a forma; a încorpora, a cuprinde în sine; a personifica
emboss (TH, mas-un) a gofra, a dăltui / lucra în relief, a stampa, a ștanța (și monede)
embossed în relief
embossed plate (OM) placă / tablă convexă
embossed plate evaporator (alim, ind chim) evaporator cu plăci ondulate / gofrate / profilate
embossing (mas-un, TH) profilare, matrițare, gofrare (și d. materiale plastice), formare de bosaje
embossing die (met, plast, mas-un) matriță pentru presarea figurilor în relief
embossing iron (mas-un) daltă de gravat / de așchiat / de cioplit
embossing (met, plast, mas-un) profilare, gofrare, matrițare
embossing die (met, mas-un) matriță de ștanțare
embossing press / machine (mas-un) presă / mașină de ștanțat (și monede)
embossing press for hot process (mas-un) presă de ștanțat / de matrițat la cald
embossment (OM) deformare (umflătură sau adâncitură) pe suprafața unei piese
embosso process (mas-un) matrițare / ștanțare la cald
embound a cuprinde, a include
embowed (OM) arcuit, îndoit
embowel (alim) a scoate măruntaiele din
embrace a îmbrățișa; a primi, a accepta, a adopta, a se ocupa de, a studia (o specialitate); a cuprinde, a include
embranchment (TH, OM, el, hidr) ramificație, bransament; ramură
embrasure (constr) gol (în zidărie)
embrittle (met) a face să fie fragil, a fragiliza, a contribui la / a produce / a provoca fragilitate
embrittlement (materiale) fragilitate
embrittlement cracking (materiale) rupere fragilă
embroider (textile) a broda
embroidery (textile) brodare, broderie
embroil a încurca, a încâlci (d. fire, fibre etc.); a amesteca, a implica
embroilment amestecare; implicare
embrown a înnegri, a închide la culoare
embryo (met) nucleu de cristalizare
emend a corecta, a îmbunătăți, (un text); (ec, jur) a amenda (un text, o lege)
emendation corectare, amendare (a unui text, a unei legi etc.)

emerald

emerald (minrl) (de) smarald, de culoarea smaraldului
emeraldine verde ca smaraldul
emerge a apărea, a ieși în evidență / la iveală; a ieși la suprafață; a se ridica; a reieși
emergence, emergency (fiz) emergență; ridicare (și la suprafață), ieșire, apariție, manifestare
emergency urgență; pericol, stare de excepție; de rezervă, de alarmă; (inf) eveniment neprevăzut; avarie, alarmă
emergency brake (OM) frână de siguranță; (cf) frână / semnal de alarmă
emergency control (autom, mas) comandă de avarie
emergency cut-out (el, autom) întrerupător de avarie / de siguranță
emergency exit (constr) ieșire în caz de pericol
emergency gate overhead travelling crane (nav, transp) pod rulant (al batardoului) / de reparație
emergency handle (auto) mâner de urgență
emergency maintenance (TH) mentenanță / reparație în regim de urgență
emergency outlet / opening (mas, TH, ind) golire / evacuator pentru caz de avarie
emergency power unit (TH) unitate de putere în caz de urgență
emergency rear hatch safety release lever (auto) levier pentru eliberare de urgență plasat în interiorul portbagajului
emergency repair (TH) reparație de urgență / improvizată, depanare
emergency set (mas, ind, nav) grup / agregat de avarie / de rezervă
emergency shut-down oprire / întrerupere de urgență, oprire de avarie
emergency squad (TH) echipă de avarie
emergency stop (auto, TH) oprire de urgență
emergency push stop (TH) buton de întrerupere în caz de avarie / de pericol
emergency valve (OM, termo) vană / robinet / supapă de rezervă a dispozitivului de ocolire (la turbine)
emergency ventilation (met) ventilație de avarie
emergent from care iese / apare (pe neașteptate) din, care survine (pe neașteptate); (fiz) emergent
emery (met) șmirghel, corindon granular
emery belt bandă abrazivă
emery cloth hârtie abrazivă / cu șmirghel, pânză abrazivă
emery cutter (mas-un) disc abraziv subțire (de retezat)
emery file (mas-un) bară / pilă abrazivă
emery grinding wheel (mas-un) disc abraziv

emphatic

emery machine (mas-un) mașină de polizat, polizor
emery paper hârtie abrazivă / șmirghel
emery powder (mas-un, TH) praf de șlefuit
emery stand (mas-un) polizor (cu piatră abrazivă)
emery wheel (mas-un) disc abraziv / de rectificat, piatră de polizor
emigrant, emigrator emigrant
emigrate a emigra
emigration emigrare
emigratory (materiale) care emigrează; de emigrare; migrator
eminence (geogr) ridicătură de teren, înălțime, colină, dâmb, deal; (*fig*) rang, situație; proeminență
eminent ridicat, înalt (d. teren); eminent, distins, ales, remarcabil
emission (fiz, autom) emisie (de raze, de particule, de semnale), radiație, expulzare, emanație, degajare, emisiune, propagare, răspândire, difuzare; program; (ec) emisiune de bancnote
emission control system (auto) sistemul de control al emisiilor (motorului) / noxelor
emission control system components (auto) componente ale sistemului de control al emisiei de gaze de eșapament
emission control system malfunction indicator light (auto) indicator de avertizare a funcționării defectuoase a sistemului de control al emisiilor
emission spectrum (fiz) spectru de emisie
emissive difuzat, emis
emissivity / emittance (fiz) viteză de emisie a electronilor
emit (fiz) a răspândi, a emana, a exala; a emite, a radia (și căldură); a scoate sunete; (ec) a emite (bancnote); (TH, med) a secreta
emittance emisivitate, putere de emisie
emitted emis
emitter (fiz, radio) emițător, transmițător; emitent, care emite
emoluments (ec) renumerație, retribuție, indemnizație
emotionless impasibil, indiferent
empennage (mas-un) asamblare / montare a cozii (unei scule)
emphasis, (pl) emphases accent, accentuare, subliniere, scoatere în relief; expresivitate, elocvență
emphasize a accentua, a pune accentul pe, a sublinia, a reliefa, a scoate în relief / în evidență
emphatic accentuat, subliniat; insistent, stăruitor; autoritar; (d. un refuz) categoric, total; (d. o afirmație) energic; viu (colorat), tipător

empiric(al)

empiric(al) empiric, practic; pragmatic, bazat pe experiență
empirical formula (mat, fiz) formulă empirică
empirically (*adv*) (în mod) empiric, practic; pragmatic, pe baza pe experienței
empiricism empirism, practicism
emplacement (constr, TH) amplasare, așezare, poziție, punere în poziție (d. utilaje)
emplane (as, transp) a (se) urca în avion
emplanement (av, transp) urcare în avion
employ a folosi, a întrebuința, a utiliza, a încărca (un utilaj); (ec) a angaja (personal), a da de lucru; a se ocupa, a se îndeletnici
employable apt de muncă, utilizabil
employee funcționar, angajat
employees echipă, efectiv, personal
employer patron, antreprenor, beneficiar
employment serviciu, ocupație, folosire, folosință, întrebuințare, utilizare; ocupație, îndeletnicire, post
employment exchange (ec) serviciu / agenție pentru forța de muncă
empower a împuternici, a autoriza; a permite, a da posibilitatea
empowerment împuternicire, autorizare
emptiness (spațiu) gol, vid; nulitate
emptiness of lipsă de
empty gol, neocupat, liber, vid; nelocuit, pustiu; a goli, a deșerta, a descărca, a evacua, a (se) vărsa; (TH) ambalaj
empty glume (agr) pleavă
empty haul (transp) parcurs gol (fără încărcătură)
emptying golire, dezvelire, evacuare, descărcare; (met) descărcare (la cuptor / convertizor)
emptying device (mas) dispozitiv de golire / de descărcare
emptyings (mediu, alim, hidr) depuneri, sedimente
empty running (transp) parcurs gol (fără încărcătură); (mas-un) mers în gol
empty seed (alim) sămânță seacă
empty set (mat) mulțime vidă
empty a shell (met) a goli o cochilie (de turnare)
empty trip (TH, transp, mas-un) cursă în gol
empty truss (constr) fermă falsă
emulate a rivaliza cu, a căuta să întrecă; a imita; (inf, mas) a permite funcționarea unui echipament cu programe destinate altuia
emulation emulare, emulație, întrecere; (c, inf) proprietate a unui sistem de calcul de a executa programe destinate altuia
emulating agent (chim, T) emulsor, agent de emulsionare
emulative de emulație; imitativ, de imitație

enamelled sheet

emulgator (T, chim) agent emulsificator / de emulsionare, emulgator
emulsification (T, alim, TH) emulsionare
emulsified (T, alim, TH) emulsificat, emulsionat (și d. uleiuri lubrifiante sau pentru prelucrări mecanice)
emulsified oil (T, alim, TH) ulei emulsionat
emulsifier (alim, met, T) agent de emulsionare
emulsify a emulsiona, a forma emulsii; (met, plast) a acoperi cu un strat protector
emulsifying (T, alim, TH) emulsificare, emulsionare, realizarea unei emulsii, emulsificator, care face o emulsie
emulsifying agent (alim, met, T, chim) agent de emulsionare, agent de emulsificare
emulsifying power / efficiency (alim, chim) putere de emulsionare
emulsion (fiz, T) emulsie
emulsion adhesive (plast) adeziv în emulsie
emulsion breaker (chim, T) (agent) dezemulsionant
emulsion breaking (alim, T, chim) rupere / spargere a emulsiei, dezemulsionare
emulsion degreasing (met) degresare prin emulsionare
emulsion corrosion test (mas-un, met, metr) test / încercare de determinare a coroziunii emulsiei
emulsion inhibitor (chim, T) (agent) inhibitor contra formării emulsiei
emulsion reversal (ind chim, T) inversare a emulsiei
emulsion stability (ind chim, T) stabilitate a emulsiei
emulsion stabilizer (ind chim, alim, T) (agent) stabilizator al emulsiei
emulsive (alim) de emulsie; lăptos, untos
emulsor (TH, ind chim, met) aparat / dispozitiv de obținere a unei emulsii
enable to a valida, a face posibil / capabil, a permite să, a da posibilitatea să; (TH, mas) a repune în funcțiune, a permite (și continuarea funcționării)
enabling care permite, care dă posibilitatea; (jur, pol) care împuternicește
enact a legifera, a adopta (o lege); a hotărî, a decreta
enactment (pol) legiferare; adoptare (a unei legi); hotărâre, decret, ordonanță
enamel (ind chim) vopsea de email, email, smalt, glazură; a emaila, a smălțui
enamelled (ind chim) emailat, smălțuit; (textile, hârtie) satinat
enamelled sheet (met) tablă emailată

enamelling

enamelling (ind chim) emailare
enamelling kiln / oven (ind chim) cuptor de emailare
enamel lining (ind chim) emailare
enamelling sheet (met) tablă (din oțel) pentru emailare
encapsulate (alim, ind chim) a încapsula, a pune în capsule; a rezuma, a prezenta succint
encapsulated capsulat; blindat
encapsulated adhesive (plast) adeziv capsulat / închis ermetic
encapsulation capsulare, încasetare, ecranare
encase a împacheta, a ambala; a acoperi, a înveli; (constr) a cofra; a înveli, a înconjura, a închide, a încaseta, a capsula, a capsula, a aplica capse / capsule; (el) panou, tablou
encased (OM) amplasat în casetă / în carcasă, (în)capsulat (d. o piesă, un element de mașină)
encased propeller shaft (OM) arbore cardanic / încasetat / protejat
encasement împachetare, ambalare; (alim, ind, OM) ambalaj, cutie, înveliș; încasetare, carcasă (constr) cofraj
encash (ec) a încasa
encasing (met) manta de cuptor, acțiunea de montare a mantalei, îmbrăcare, căptușire, închidere, înveliș; (constr) cofraj; (OM) carter, carcasă, manta
enchase a șlefui, a cizela, a monta (o piatră prețioasă)
enchaser șlefuitor, cizelator, bijutier
enchisel a dăltui
encipher (inf, mil) a cifra, a codifica
encircle a încercui
encirclement încercuire, înconjurare
encircling împrejmuitoare, de încercuire, care încercuiește
en clair (mesaj) necifrat / necodificat
enclasp (OM) a prinde cu cârlige / copci
enclave enclavă
enclose (ec) a anexa / a alătura un act, o scrisoare; a închide, a îngrădi, a îngloba, a include, a cuprinde, a încadra, a împrejmui, a înconjura, a capsula, a încaseta; a închide, a izola; a pune în plic
enclosed protejat; închis, capsulat
enclosed area zonă / incintă închisă
enclosed blower (termo) suflantă capsulată / tip modul
enclosed RDL compressor (TH, termo) compresor rotativ, capsulat, cu zonă de lucru uscată
enclosed slag (met) incluziune de zgură, (cu) zgură în incluziuni
enclosed type (OM) (de) tip închis / capsulat

end-dumping truck

enclosure închidere, îngrădire, împrejmuire; țarc, curte; conținut (al unui plic), anexă; (constr) gard, împrejmuire, îngrăditură, loc îngrădit; (ec) anexă a unui document; (fiz) incintă, spațiu închis / izolat; inserție, bordură, tivire, ramă, încastrare, montură, armătură, blindaj, acoperitoare, cutie, carcasă, manta; (met) incluziune (defect)
encode a cifra, a codifica
encounter ciocnire, șoc (și *fig*)
encroach upon a vătăma, a dăuna; ec, jur) a prejudicia, a păgubi
encrust a încrusta, a (se) acoperi cu o coajă / crustă, a prinde coajă / crustă / rugină
encrustation (met, termo, nav) încrustare (de zgură, produse de uzură / de coroziune / biologice)
encumber a stânjeni, a împiedica, a îngreuna; (ec) a încărcă (cu datorii); a împovăra; a fi o piedică / un obstacol pentru
encumbrance obstacol, piedică, povară, greutate; (ec) ipotecă, datorie, sarcină
encryption (mil, inf) codificare
encyclopaedia enciclopedie
encyclopaedic(al) enciclopedic
end capăt, sfârșit; cap, margine, limită, închidere, încheiere, terminare, partea de la sfârșit; rămășiță, rest, capăt; (met) capăt (de lipit la brame, la turnarea continuă etc.); a sfârși, a isprăvi, a termina, a încheia
END (inf) tastă care execută saltul cursorului la sfârșit de linie / pagină / document
endamage a strica, a aduce stricăciuni; a teriora; a provoca o distrugere / deteriorare
endamagement păgubire; stricare; pagube, stricăciuni; (procesul de) deteriorare, distrugere
end and means scop și mijloace
endanger a periclita, a primejdi, a pune în pericol
end-around shift (mec, mas-un) deplasare ciclică / circulară
end block (metr) cală plan-paralelă, placă pentru calibrare
end boiling point (fiz, ind chim) temperatură finală a fierberii
end clearance (auto, termo) distanță între capetele segmentului de piston
end cleat (minrl) clivaj secundar / perpendicular
end conditions condiții la capete / la graniță / la margini / la limite (și la modelare cu element finit)
end device (autom, metr) dispozitiv ultim / final într-un lanț de măsurare
end-dumping truck (met) vagonet basculant cu descărcare laterală

endeavour

endeavour a se strădui, a încerca, a căuta; sforțare, efort, strădanie
ended sfârșit, terminat, gata; finisat
end face (OM) parte / secțiune / suprafață frontală
end gauge (metr) calibru vergea
end(-grained) cut secțiune transversală; (mas-un) retezare
end in a se sfârși, a se încheia
ending capăt, terminație, (acțiune) de încheiere; sfârșit, final
end item (ec) articol / produs finit
end journal bearing (OM, T) lagăr frontal / de capăt
end lap weld (met) cusătură / sudură frontală / transversală
end lathe (mas-un) strung pentru prelucrat piese prin prindere în mandrină
end launching (nav) lansare la apă; (pe direcție) longitudinală
endless fără sfârșit, infinit, interminabil, continuu; (OM) cu contur închis (d. curele)
endless belt (OM) curea / bandă (care se livrează) cu contur închis
endless chain (OM) lanț (care se livrează) cu contur închis
endless-chain trench excavator (constr, mas) excavator de tranșee / șanțuri, cu șenile / cu lanț
endless conveyer (mas) transportor cu bandă
endless gilled pipe (termo, hidr, OM) țevă cu aripioare circulare
endlessness infinitate, infinit
endless saw (mas-un) fierăstrău circular / cu panglică
endless screw (OM) șurub tip melc, șurub fără sfârșit
endless track (auto, mil) șenilă, lanț de șenilă
end link legătură terminală; (OM) za de lanț, eclisă de închidere a lanțului, cheie terminală
endlong movement (mec, OM) mișcare în direcție axială
end-man extremist
end measuring block (metr) cală plan-paralelă, placă de calibrare
end measuring rod (metr) micrometru de interior, calibru-vergea
end-mill(ing) cutter (mas-un) freză deget / frontală, freză cilindro-frontală
end moment (mec, OM) moment de încastrare
end motion (mec, mas) deplasare în direcție axială
end of a vector (mat) extremitate a unui vector
end of the file (inf) sfârșitul fișierului
end off a termina (cu succes)
end-of-file statement (inf) propoziție / instrucțiune de sfârșit de fișier

end scale value

end-of-message signal (inf) semnal de terminare a mesajului
end of nozzle (auto, OM, termo, hidr) gură a jiclorului, orificiu de ieșire al unui ajutoraj
end of tape (inf) sfârșitul benzii (de înregistrare); (mas-un) instrucțiune care oprește prelucrarea
endogenous slag inclusion (met) incluziune de zgură, de proveniență endogenă (defect)
end on (fiz, minrl) perpendicular pe clivaj, în sens longitudinal
endorse (ec) a andosa; a semna pe verso; (*fig*) a aproba, a fi de acord (cu) a sprijini, a susține (un punct de vedere) a subscrie la; ~ **on** a scrie pe verso;
endorsee (ec) andosant (al unei polițe)
endorsement (ec) andosare, gir; (*fig*) aprobare, sancționare, sprijinire; (TH) metodă de adoptare a unui standard internațional (fără modificări, eventual tradus) (și ~ **method**)
endorser (ec) girant
endothermic reaction (chim, met) reacție endotermă
endow (ec, TH) a dota, a înzestra, a investi, a furniza
endowment (ec, TH) dotare, înzestrare, alocare, talent
end piece (OM) piesă de capăt / terminală, capăt, vârf
end pin (OM) bolt / știft de legătură / de capăt
end plate (el) placă extremă / de capăt (la acumulator); (OM) capac frontal / al orificiului frontal, perete / placă de închidere / terminală; (met) fund de vas / de oală
end play / shake (OM) joc axial / de capăt
end point of meshing (OM) punctul de ieșire din angrenare (notat cu E) (la roți dințate evolventice)
end pressure (hidr, mec) presiune de / la capăt / finală; presare pe muchie / a marginilor
end product (ec) produs finit
end quench (hardenability) test (met, metr) test de duritate prin călire frontală
end reaction (mec, OM) reacțiune în reazem; (plast, ind chim) reacție de încetare a creșterii catenei
end resistance (TH, hidr) rezistență reziduală / de capăt / la sfârșitul unui proces
end restraint (mec) încastrare
end restraint moment (mec) moment de încastrare
end ring (OM) inel cu umăr, etrier inelar, inel de legătură / de închidere / de capăt
end scale value (metr) valoarea maximă a scalei (unui aparat)

end shears

end shears (met, mas-un) foarfece de retezat capete (de semifabricate, profiluri etc.)
end span (constr) deschidere de capăt (la o grindă continuă)
end stage (TH) treaptă / etapă finală, grad final
end stray (met, ind chim) dispersie la capete
end supports (mec, OM) reazeme extreme / de capăt
end thrust (mec, hidr) presiune axială
end thrust bearing (OM, T) lagăr axial, crapodină
end-to-end (OM) cap-la-cap (d. asamblări etc.)
end-to-end joint (OM) încheietură / rost / asamblare cap-la-cap
end tooling (mec, electr) ansamblu de scule de capăt, graifăr de robot
endurable suportabil; care rezistă / poate rezista un anumit timp
endurance durată, duranță, rezistență la oboseală, durată de viață (în lucru, în exploatare); longevitate; durabilitate (limitată)
endurance bending strength (mec) rezistență la oboseală la încovoiere / la îndoire
endurance bending test (mec, metr) încercare la oboseală la încovoiere / la îndoire
endurance crack (mec) fisură de oboseală (sens mai larg), crăpătură / fisură de oboseală (din cauza solicitărilor variabile (nu neapărat ajunse în domeniul de oboseală))
endurance failure (mec, OM) rupere la / prin oboseală
endurance impact test (mec, metr) încercare de rezistență la oboseală cu șocuri / sub sarcină dinamică
endurance limit (mec, OM) limită de duranță / de oboseală (limitată)
endurance limit of pulsating stress (mec, OM, metr, materiale) limită de durabilitate (la oboseală limitată) pentru tensiune pulsatorie (fără a specifica tipul de solicitare)
endurance limit of stress (mec) rezistență la oboseală / la durabilitate limitată (în sens larg)
endurance limit on base N (mec, OM) limită (convențională) de rezistență la oboseală, pentru N cicluri
endurance range (mec) interval (al limitei) de oboseală
endurance run (mec, OM, metr) încercare de rezistență la oboseală / la durabilitate limitată
endurance strength (mec, OM) rezistență la oboseală sau la durabilitate
endurance tension test (mec, OM, metr) încercare de rezistență la oboseală la tracțiune / la întindere

energy system

endurance test (mec, OM, auto) încercare de rezistență la oboseală / la durabilitate limitată, test de duranță
endurance torsion test (mec, OM, metr) test de rezistență la oboseală (și limitată) la torsiune, test de durabilitate la torsiune
endurance traverse-stress test (mec, OM) încercare / test de rezistență la oboseală prin încovoiere
endurance trial probă de durată în mers; (nav) probă de rezistență la marș
endure a suporta, a îndura, a suferi, a dura, a ține; a rezista la o solicitare un anumit timp
enduring răbdător; trainic, de durată, solid; durabil (o perioadă de timp limitată)
end wall (constr) perete de capăt / frontal
endwise în direcție longitudinală
energetic(al) energetic; (fiz) de energie, energetic
energetically (*adv*) (în mod) energetic, cu energie
energetics energetică
energisation (fiz, mec) excitare, alimentare, energizare
energize (el) a amorsa, a excita, a lăsa curentul să treacă, a alimenta, a activa, a activa, a conecta; (TH, mas) a pune în funcțiune, a manipula, a acționa
energized line (el) linie sub tensiune
energizer in carburising (met, chim) agent accelerator de carburare / de cementare
energizing stimulator, care activează
energy energie; forță, vigoare
energy application aport de energie
energy balance / budget (termo, mec) bilanț energetic
energy band (fiz, chim) bandă de energie
energy conversion (fiz, chim) conversie a energiei
energy density (fiz, chim) densitate de energie; (fiz) expunere energetică, expunere radiantă; densitate energetică (H_e) - mărime de fotometrie a radiației, (unitate de măsură – J/m^2)
energy efficiency (TH, mec) randament energetic
energy exchanger (fiz, chim, termo) schimbător / transformator de energie (inclusiv de căldură)
energy limited (el) cu energie limitată (la startere)
energy loss (fiz, mec, el, TH, mas) pierdere de energie
energy output (el) putere dată la borne / la ieșire
energy supply (TH, el) alimentare cu energie
energy storage braking (mec) frânare prin acumulare de energie
energy system sistem energetic

energy yield

engineering library

energy yield (TH, termo) randament energetic
enfeed (OM) introducere a unei piese în altă piesă, cuplare mecanică
enflame (*fig*) a aprinde
enfold a înfășura, a înveli; a cuprinde, a plia, a îndoi
enforce a sili, a obliga, a constrânge, a impune; a aplica (o lege); a îndeplini; a întări (o afirmație)
enforceable (jur) executoriu; realizabil
enforced forțat, silit
enforcement forțare, silire; constrângere; (jur) executare, intrare în vigoare
enframe a încadra, a înrâma
engage (TH) a cupla, a ambreia, a angaja, a angrena, a conecta, a face legătura (și mecanică), a prinde; a obliga; a garanta
engaged (ec) angajat, ocupat, rezervat; (OM) angrenat, cuplat, ambreiat, conectat
engaged gear (OM) roată dințată angrenată
engaged in angajat în, ocupat cu
engage in a începe cu, a se angaja în, a intra în, a se apuca (de afaceri etc.), a se lansa în
engagement (ec, pol) angajament, obligație; ocupație, treabă; întâlnire; (OM) cuplare, ambreiere, angrenare, ocupare, angajare / intrare în angrenare; (ec) angajare
engagement mechanism (OM) mecanism de cuplare
engage over a suprapune, a acoperi
engage the parking brake (auto) a activa frâna de mână
engage to a obliga să, a-și lua obligația de a, a promite să / că
engaging (OM) de antrenare, de angrenare, care angrenează / cuplează
engaging dog (OM) furcă / gheară de antrenare
engaging friction (OM, T) frecare care poate bloca o piesă pe suprafața de frecare (și la ambreiaje)
engaging gear (OM) dispozitiv de cuplare a unui angrenaj / a unei roți dințate
engaging lever (OM) pârghie / levier de conectare / de pornire / de cuplare și decuplare
engaging piston (OM, hidr) piston de cuplare
engender a genera, a da naștere la, a produce
engine motor, mașină motoare; (cf) locomotivă; (OM) mecanism, dispozitiv, unealtă (mai rar); pompă de incendiu
engine acceptance run / test probă de recepție a unui motor
engine accessory (mas) accesoriu de motor
engine analyzer (metr, termo) oscilograf pentru verificarea motoarelor
engine attendant (cf) mecanic

engine base (mas, OM) soclu al motorului
engine bearer / bracket (mas, OM) șasiu / suport al motorului
engine bed (mas, OM) batiu al motorului
engine block (auto, termo) bloc al cilindrilor de motor
engine bogie (cf) boghiu de locomotivă
engine bonnet / cowling / hood (auto, termo) capotă a motorului
engine brake / braking (auto, OM) frână de motor
engine breakdown (mas) pană de motor, defec-tare a motorului
engine builder constructor de motoare / mașini
engine compartment (nav, mas) compartiment al mașinilor / motoarelor; (auto) compartimen-tul motor
engine component (OM, termo, auto) element, parte a(l) motorului
engine control system's oxygen sensor (auto) senzorul de oxigen al sistemului de control al motorului
engine coolant (system) (auto) (sistem de) ră-cire al motorului, răcirea motorului
engine coolant reservoir (auto, termo) rezervor al lichidului de răcire
engine coolant temperature (auto) temperatura agentului de răcire al motorului
engine displacement (auto, termo) cilindree, ca-pacitate cilindrică (a motorului)
engine drive (mas) acționare cu motor
engine driver mecanic, mașinist; (cf) mecanic de locomotivă
engine duty cycle (termo, mas) ciclu de lucru al motorului
engineer inginer, tehnician, proiectant, desena-tor, mașinist, metalurgist; a construi, a proiec-ta, a inventa, a aranja
engineer-in-charge (TH) (inginer) mecanic de serviciu / de întreținere
engineering inginerie, asistență tehnică, tehnologie, industria construcțiilor de mașini; pro-iectare și execuție (în domenii diverse, meca-nic, electric etc.) (piese, sisteme, tehnologii)
engineering cast iron (met) fontă pentru con-strucții de mașini
engineering data (mas, TH) date tehnice
engineering description (mas, TH) descriere tehnică
engineering (design) drawing (OM, TH) desen tehnic, plan de montaj, desen de ansamblu
engineering education (edu) învățământ tehnic
engineering factors (TH, mas) condiții tehnice / de serviciu / de exploatare
engineering library (edu) bibliotecă tehnică

engineering lofting

engineering lofting (met, nav) trasare a tablei în vederea decupării
engineering material material de construcție / pentru o (anumită) aplicație inginerescă
engineering plastics (materiale, plast, OM) materiale plastice pentru organe sau elemente de mașini
engineering shop (TH) atelier mecanic, secție mecanică
engineering time (TH) durată / timp de întreținere / de reglare / de prelucrare / de asamblare etc.
engineering works (TH) uzină constructoare de mașini
engineer's book jurnal de mașini; (nav) jurnal al motorului (principal)
engineership profesia / funcția de inginer, meseria de tehnician
engine exhaust (auto) gaze de eșapament
engine failure (auto, termo, mas) cădere / avarie de motor
engine fitter mecanic, montor, lăcătuș ajustor (specializat în motoare)
engine flywheel (auto, OM) volant de motor (și la motoare diesel)
engine foundation (constr, mas) fundație pentru motor
engine frame (constr, mec, mas, OM) batiu al motorului, structură destinată să suporte un motor
engine fuel (auto, ind chim, mas) carburant
engine gear box unit unitate cu motor și reductor sau cutie de viteze, motoreductor
engine health monitoring (TH, mas, termo, cf) monitorizare a funcționării corecte a motorului
engine hold-down bolt (OM) șurub / bolt pentru fixarea motorului
engine hood (auto) capotă
engine house (cf, met) depou de locomotive, compartiment / sală / hală a(l) mașinilor
engine lathe (mas-un) strung cu avans automat, strung de prelucrat piese filetate și suprafețe cilindrice
engine( )man, engine operator (cf) mecanic de locomotivă; mecanic, mașinist
engine mount (OM, mas) sprijin de motor, batiu al motorului
engine mounting (TH, mas) montare a motorului încorporat, șasiu / suport al motorului
engine-nacelle bracing (TH, OM) rigidizare a motorului
engine oil (auto, T) ulei de motor
engine oil dipstick (auto) tijă de nivel / jojă pentru ulei

engross

engine oil filler cap (auto, mas) capac pentru alimentare cu ulei
engine oil pressure (auto, mas) presiune a uleiului de motor
engine oil pressure warning (auto, mas) avertizare cu privire la presiunea uleiului de motor
engine operating cycle (termo) ciclu de funcționare / de lucru, al unui motor
engine output / performance (mec) putere a motorului (la ieșire)
engine part (OM) piesă a motorului
engine room (TH) hală / sală a mașinilor / motoarelor; (nav) compartiment al mașinilor
engine room journal (nav) jurnal / registru de evidență a funcționării, pentru sala mașinilor
engine shaft (OM) arborele motorului, arbore motor
engine solar oil (auto, ind chim) motorină
engine speed control (auto, autom, termo) limitator de turație (la motoare cu ardere internă)
engine strutting (mec) rigidizare a motorului
engine temperature (auto, mas) temperatura motorului
engine temperature gauge (auto, metr) indicator al temperaturii motorului
engine test bed / bench / stand banc / stand de probă pentru motoare
engine testing (auto, metr) testare a motorului
engine timing (termo, auto) reglare a distribuției și a avansului de aprindere
engine torque (mec, auto, mas) momentul de torsiune la motor
engine trouble (auto, mas) pană / defect de motor
engine unit (TH, mas) agregat, grup motor
engine versatility (mas) suplețe / flexibilitate a motorului, posibilitate a motorului de a-și modifica regimul de funcționare, fără a utiliza cutie de viteze
engine with outside guide (mas) motor cu ghidaj exterior de reglare a poziției / cu glisieră
engine with precombustion chamber (termo) motor cu cameră de precombustie
engine with tandem cylinders (auto, mas, termo) motor cu cilindri în tandem
engine works uzină constructoare de motoare
Engler degree (T) grad Engler (de vâscozitate)
Engler viscosity (T) vâscozitate (în grade) Engler
engrain a impregna, a îmbiba; a grava
engrave (met) a grava, a stampa, a cresta (în metal)
engraving tool (mas-un) răzuitor pentru strung
engross a absorbi, a captiva, a ocupa (atenția); a monopoliza; a masa, a aduna; a scrie cu litere mari; (ec) a monopoliza

engrossing

engrossing captivant
enhance a mări, a intensifica, a ridica (calitatea), a crește, a spori, a amplifica; a atrage atenția
enhancement amplificare, mărire, creștere, sporire, intensificare
enkindle a aprinde, a așăța (d. un foc, o flacără)
enlarge a (se) extinde, a (se) mări, a (se) lărgi, a dezvolta, a (se) dilata, a (se) amplifica, a mandrina; a spori
enlarged lărgit; adăugit (d. o ediție)
enlarged end of link (OM) capăt mărit al plăcuței (de închidere) de lanț
enlarged detail view (OM) vedere de detaliu, detaliu (mărit) (dintr-un desen tehnic)
enlargement lărgire, mărire, sporire, extindere, evazare, amplificare, mandrinare; (constr) anexă, dependență; creștere, dezvoltare; (pol, ec) extindere (d. Uniunea Europeană)
enlarge on / upon a scrie / vorbi pe larg
enlarger (metr) aparat de mărit
enlarging bit (mas-un) burghiu plat / lărgitor, lărgitor
enlighten a lămuri, a informa; a culturaliza; a explica, a arunca lumină asupra
enlightened instruit, cult; lămurit, edificat
enlightener interpret, persoană care explică (ceva); om bine informat
enlightenment (edu) luminare; instrucție, cultură; cunoaștere rațională
enlist a înscrie pe o listă, a înregistra, a face o listă
enlistment înscriere, înregistrare, listare
en masse în masă; cu toții
enmesh a prinde (ca într-o plasă)
enmeshment încurcătură, situație încurcată
enormous enorm, uriaș, colosal, imens
enough destul, de ajuns, suficient, îndestulător; (*adv*) destul, de ajuns, suficient, îndeajuns; (după *adj* și *adv*) destul de, foarte, destul (*depreciativ*), îndeajuns de, suficient de
enounce a enunța, a expune; a proclama
enouncement enunțare, expunere; proclamare
enquire, inquire a întreba, a cere; ~ **about** a se interesa de, a se informa despre; a ancheta, a face o anchetă
enquiry, inquiry (inf) interogare, cerere de găsiere a unor date stocate; (ec) cerere, chestionar; anchetă, cercetare
enrich a (se) îmbogăți, a concentra (d. minereuri etc.); (agr) a îngrășa, a fertiliza
enriched gas (termo) gaze bogate / umede
enriched matte (met) mată concentrată / îmbogățită
enriching (met) îmbogățire, concentrare

enthalpy

enrichment îmbogățire, înnobilare
enrichment layer (met) strat îmbogățit (la tratamente termo-chimice)
enrichment rate (alim, ind chim) viteză de îmbogățire / de înnobilare / de modificare a concentrației (în sensul dorit)
enrol(l) a înscrie pe o listă, a înregistra; a împacheta, a face sul; (*amer*) a se înscrie (la școală)
enrol(l)ment înscriere, înregistrare
ensilage (agr) ansilaj, însilozare, nutreț însilozat, a însiloza (nutreț)
ensile (agr) a însiloza nutreț
ensphere a da o formă sferică
ensue a urma; ~**from** a decurge din, a rezulta din
ensuing următor, viitor, care decurge (de aici)
ensure a asigura, a garanta
ensure against a (se) asigura împotriva, a lua măsuri împotriva, a (se) feri de
entail a atrage (după sine), a cauza, a determina; a impune, a reclama, a necesita; (jur) a lăsa moștenire (un bun), moștenire inalienabilă; ~**on** a impune cuiva
enter a intra în, a introduce, a băga, a pătrunde în; a fi admis la, a se înscrie în / la; a trece pe listă, a înregistra, a înscrie; (jur) a intenta (un proces); a iniția; (inf) a lansa un program, a înregistra
Enter (inf, c) comandă de introducere în memorie, tastă de execuție a comenzii sau de închidere a liniei curente și trecere la rândul următor
entering angle (hidr, mec) unghi de intrare / de atac
entering file (mas-un) pilă pentru găuri
entering gear tooth (OM) dinte (de roată dințată) care intră în angrenare
entering side (in rolling) (met) latură de intrare (în laminare)
entering wedge (mas-un) margine / muchie frontală / de atac
enter into a intra în amănunte; a începe, a se angaja (în discuții); a face parte din a desena în, a intra (în calcule); a (se) înscrie în
enter a program(me) (inf) a intra într-un program, a începe rularea unui program
enterprise întreprindere, proiect, plan; inițiativă, spirit întreprinzător; promptitudine (în acțiuni); întreprindere, fabrică, uzină
enterprising întreprinzător, cu inițiativă
enter the armed stage (auto) a activa sistemul de blocare
enter upon (jur) a lua în posesie; a intra, a începe (o discuție etc.)
enthalpy (fiz) entalpie

entire

entire întreg, tot, deplin; intact, curat, nealterat
entirely (*adv*) în întregime, complet, cu desăvârșire
entireness, entirety întregime, totalitate, ansamblu; (jur) pământ(uri) în indiviziune
entire rational function (mat) funcție rațională întreagă, polinom
entirety totalitate, întregime, entitate
entitle a (se) intitula, a (de)numi
entitled to îndreptățit la, având dreptul asupra; îndreptățit să, având dreptul de a / să
entity entitate; obiect; esență substanță
entrails (alim) măruntaie
entrain a antrena, a cupla
entrained air (met) aer fals (și la cuptoare); (hidr) aer / gaz antrenat; (T) aer antrenat / amestecat / în lubrifiant etc.
entrainer antrenament; (ind chim, met) agent de antrenare
entrainer disk (OM, transp, mas-un) disc de antrenare
entrainment antrenare, convenție
entrainment separator / trap (alim, hidr, mediu, ind chim) separator, captator (de impurități etc.) (pentru fluide în mișcare)
entrance intrare, pătrundere, acces, deschidere, admisi(un)e; ușă, poartă; (cf, met) intrare a unui tren, parcurs de intrare; (el) (bornă de) intrare; (hidr) intrare a sifonului (deversor); (met) gură (la cuptor)
entrance angle (met) unghi de prindere / de intrare (a semifabricatului între cilindrii de laminare etc.)
entrance bucket (termo, OM) paletă directoare (statorică) (la turbine)
entrance channel (nav) canal de acces în port
entrance door (constr, mas) ușă de intrare; ușă de urcare / de curățire
entrance examination (edu) examen de admitere
entrance fee taxă de intrare; (edu) taxa de admitere (într-o școală)
entrance gate (of dry dock) (nav) intrare în docul uscat
entrance pressure (hidr) presiune la intrare (în instalație / pompă etc.)
entrance side (met) latură / parte de intrare
entrance slit (OM, hidr) fantă de intrare
entrance terminal (e, electr) bornă de intrare
entrance velocity (mec, mas-un) viteză de intrare / de avansare / de început de avans
entrance visa viză de intrare
entrance wire (el) conductor de intrare
entrant candidat, concurent; nou angajat, nou venit

envelope flame

entrap a închide, a capta / a separa (apă, ulei, etc.), a prinde în capcană / cursă
entrapment (met) prinderea / rămânerea zgurii în metal (defect)
entrapped air (materiale) aer închis (în ceva), bulă de aer
entrapped slag (met) incluziune de zgură
entrecôte (alim) antricot
entrée intrare, acces; dreptul de a intra; (alim) antreu, gustare; (*amer*) felul principal de mâncare
entrefer (el) întrefier
entrepreneur (constr, ec) antreprenor
entresol (constr) mezanin
entropy (fiz, termo) entropie
entropy diagram (fiz, termo) diagramă entropică
entruck (transp, auto) încărcare în camion, a încărcă în camion
entrust to a încredința (ceva), a da / lăsa în seama
entrust with a încredința (cuiva) (ceva), a da / lăsa (ceva) în seama (cuiva)
entry intrare, acces, pătrundere; ivire, apariție; intrare, ușă, poartă; (punct de) trecere; (constr) antreu, vestibul; (inf) parcurs, introducere (a unei date), înregistrare, înscriere; (ec) post, articol (contabil); (met) gură, intrare în cuptor; articol de dicționar; (jur) intrare în posesiune
entry address (inf) adresă de intrare / de lansare
entry data (inf, c) date de intrare
entry inwards (ec) declarație vamală de intrare / de sosire
entry loder (mas, transp) mașină de încărcat
entry outwards (ec) declarație vamală la ieșire
entry side (met) latură / parte de intrare (a semifabricatului între cilindrii de laminare)
entry signal (cf, met) semnal de intrare
entry table (met) transportor-alimentator cu role (la laminoare)
entwist a suci, a răsuci, a împleti
enumerable numărabil, enumerativ
enumerate a enumera, a înșira
enumeration enumerare, numărare, înșirare
enunciate a enunța, a formula
enunciation enunțare, formulare
envelop (mat, geom) a înfășura (o familie de curbe etc.); (TH) a înveli, a acoperi, a cuprinde, a încercui
envelope (OM, TH) înveliș, învelitoare, cămașă, anvelopă, pătură, manta, teacă; copertă; (mat) închidere, înfășurătoare; plic
envelope curve (mat) (curbă) înfășurătoare
envelope file mapă
envelope flame (termo, met) zonă exterioară a flăcării

envelopment

envelopment (TH) învelitoare, învelire, înveliș, înfășurare
environ a înconjura, a împresura
environment înconjurare; împrejurimi; mediu ambiant, mediu înconjurător, atmosferă, ambianță; vecinătate
environmental ambiant, înconjurător, de mediu
environmental chamber cameră cu atmosferă controlată
environmental conditions condiții de mediu
environmental contaminant (mediu, chim) agent contaminant / poluant, provenit din mediul înconjurător
environmental contamination (mediu) contaminare / poluare a mediului (înconjurător)
environmental damage / deterioration (TH, mediu) deteriorare / avariere din cauza mediului
environmental effects (mediu, TH) efecte ale mediului / ale variațiilor de mediu
environmental engineering (termo) tehnică / ingineria climatizării / condiționării aerului / mediului
environmental influence (mediu) influență a mediului
environmentalist (mediu) ecolog, persoană care luptă împotriva poluării
environmental loss time (TH) timp pierdut (din cauza condițiilor de mediu de lucru)
environmental proofing / protection (TH) protecție împotriva influențelor exterioare
environmental stress screening (TH, mediu) test în condiții (reale) de mediu (pentru corectarea defectelor de operare sau proiectare)
environmental test (metr, TH) test în condiții (reale) de mediu
environmental test chamber cameră pentru încercări în mediu controlat
environmentally sealed (OM) etanșat față de mediu
environmental temperature (mediu, termo) temperatura mediului
environs mediu, ambianță, vecinătate, împrejurimi
envisage a considera, a vedea; a prevedea, a preconiza; privi în față (o primejdie); a lua în considerare (o chestiune)
enwall (constr) a împrejmui cu un zid / perete
enwrap a înveli, a înfășura, a împacheta; (*fig*) a ascunde
enzyme (chim, alim) enzimă, ferment
eolation (mediu) eroziune atmosferică / eoliană
EP (extreme pressure) agent (T, chim) agent / aditiv de extremă presiune
EP (extreme pressure) lubricant (T) lubrifiant cu aditivi EP (de extremă presiune)

equalization network

ephah (fiz, metr) unitate (veche) de măsură pentru volum / capacitate: 1 ephah (Biblical) = 21,999998929 l
epicyclic / planetary / sun-and-planet gear (OM) transmisie / angrenaj planetar(ă)
epicycloid (mat, OM) epicycloidă
epicycloidal cutter (mas-un) freză-disc pentru roți cu dinți cu profil epicloidal
epidermis (anat) epidermă
epidiascope epidiascop
EP lubricant (T, ind chim) lubrifiant cu aditivi de extremă presiune / cu aditivi EP
epoch epocă, perioadă, ev
epoxide (chim, plast) epoxid
epoxy adhesive (plast) adeziv epoxidic
epoxy group (chim) grup epoxidic, grupare epoxidică
epoxy matrix composite (materiale) compozit cu matrice epoxidică
epoxy resin (chim) rășină epoxidică
eprouvette eprubetă; (met) lingură folosită la luarea probelor
epuration (mediu, hidr, TH, met) epurare
epure epură, desen la scară
equability simetrie, uniformitate, echilibru; (*fig*) măsură
equable simetric, uniform; regulat, echilibrat; egal, același; asemenea; echivalent, corespunzător; imparțial, nepărtinitor, a egala, a fi egal cu, a se compara cu
equal egal, echivalent, de valoare egală, echilibrat (mai rar), identic; a fi egal cu, a egala; ~ **to** corespunzător, capabil, în stare (să); (d. temperament) echilibrat, ponderat; egal, semen; ~ **s** (*pl*) lucruri, cantități egale; **not to be ~ed** fără egal, fără a fi egalat
equal angle cutter / symmetrical double angle milling cutter (mas-un) freză unghiulară biconică, simetrică
equal-angle (iron) (OM, met) oțel-cornier / profil cu aripi egale
equal area projection proiecție care conservă ariile
equal friction method duct sizing (hidr) dimensionare a conductelor prin metoda frecării egalizate / a rezistenței echilibrate
equality (fiz) paritate; (mat) egalitate, uniformitate, echivalență (a ariilor)
equality sign semnul egalității
equalization egalare, stabilizare, nivelare, echilibrare, egalizare, compensare; (mat) punere în ecuație
equalization network (el, autom) rețea / circuit de egalizare / de corecție / egalizator

equalize with / to

equalize with / to a netezi, a egaliza, a nivela, a egala, a echilibra, a compensa, a face egal (cu), a aduce la același nivel cu
equalizer (OM, mas) (contra)balansier; (el) conexiune echipotențială; egalizator, compensator; (OM) transmisie diferențială, contrabalansier
equalizer bar (OM) balansier
equalizer bearing end of the pitman (OM) extremitate superioară a bielei
equalizer damper (hidr) registru de aer de egalizare, dispozitiv de menținere a debitului / presiunii statice constant(e)
equalizing spring (OM) arc de reglare
equalizing charge (el) sarcină de compensare / de egalizare
equalizing pipe (hidr, OM) conductă / tub / țevă de echilibrare / de compensare
equalizing pressure (hidr, OM) presiune de compensare
equalizing system (mec, auto, termo) dispozitiv de echilibrare (și la motoare cu ardere internă)
equalizing time (mec, autom) timp de compensare / de echilibrare
equalling egalizare; finisare
equalling file pilă lată, subțire cu vârf drept, cu tăietură pe toate cele 4 fețe
equalling needle file pilă subțire fină, pilă-ac cu vârf drept
equal-leg angle (met) (profil) cornier cu aripi egale
equally (*adv*) deopotrivă, în egală măsură, la fel, la fel de, tot atât de, nu mai puțin; de asemenea, și; (în mod) egal, uniform
equally loaded (mec, OM) cu sarcină egală, uniform încărcat
equally spaced (OM) echidistant, echispațiat, la distanțe egale
equal mark semn al egalității
equal odds șanse egale
equal-phase (mec, el) în (concordanță de) fază, sinfazic
equal to capabil / apt de, în stare de; la înălțimea, corespunzător cu; dornic de
equal triangle (mat) triunghi echilateral
equanimity sânge rece; indiferență, nepăsare; calm, stăpânire de sine
equanimous cu sânge rece; indiferent, nepăsător; calm, netulburat
equate with / to (met) a egal(iz)a cu, a egala, a pune în ecuație
equated value (met) valoare medie
equation (mat) ecuație; egal(iz)are; echilibru
equational box (OM) diferențial (în carcasă), carcasă de diferențial

equilibrium separation

equation of condition ecuație de definiție
equation of motion (mat, mec) ecuație de mișcare
equation of state (fiz) ecuație de stare
equation of vibrating strings (mec) ecuația coardei vibrante
equator (geogr) ecuator
equatorial (geogr) ecuatorial
equiangular (geom) cu unghiuri egale, izogonal, echiunghiular
equiangular hyperbola (mat) hiperbolă echilaterală
equiangular polygon (geom) poligon regulat
equiangular spiral (mat) spirală logaritmică
equiareal (geom) cu arii egale, care păstrează aria
equiaxed crystal (met) cristal echiaxial
equiaxed structure (met) structură echiaxială
equidirectional echidirecțional, în același sens
equidistance (mat) echidistanță
equidistant (mat) echidistant, egal distanțat, la distanță egală
equiflux furnace (met, termo) cuptor cu încălzire uniformă, cuptor echiflux
equilateral (mat) echilateral
equilibrate a echilibra, a menține echilibrul
equilibrated echilibrat, compensat, nivelat, aplanat
equilibration echilibrare
equilibrator spring (OM) arc compensator
equilibrium echilibru
equilibrium boiling point (fiz) punct / temperatură de fierbere la echilibru
equilibrium composition (met) compoziție de echilibru
equilibrium concentration (met) concentrație de echilibru
equilibrium condensation curve (termo) curbă de condensare în echilibru
equilibrium constant / factor constantă / factor de echilibru
equilibrium curve / diagram (termo, met) curbă / diagramă de echilibru
equilibrium electrode potential (chim, el) potențial de echilibru al electrodului (la sudură)
equilibrium flow (fiz, hidr, T) curgere cu energie constantă pe linia de curent
equilibrium moisture (alim, ind chim, termo) conținut de umiditate la echilibru (și la adevizi); umiditate de echilibru
equilibrium of forces (mec) echilibrul forțelor
equilibrium of moments (mec) echilibrul momentelor
equilibrium pressure (hidr) presiune de echilibru
equilibrium separation (alim, ind chim, hidr) separare la echilibru (a unei particule, la decantare etc.)

equilibrium size

equilibrium size (alim, hidr) mărime de echilibru (a unei particule, la decantare etc.)
equilibrium state (termo, met) stare de echilibru
equilibrium temperature (met) temperatură de echilibru
equilibrium time timp necesar stabilirii echilibrului, timp de relaxare
equilibrium vaporization (fiz) vaporizare în echilibru
equilibrium weight (mec) greutate de echilibru
equip with a echipa cu, a înzestra cu, a utiliza cu, a prevedea cu
equipage echipare, înzestrare, (nav) greement, tachelaj
equipartition echipartiție, distribuție uniformă, repartiție egală
equipment (TH) echipament, echipare, înzestrare, utilaj, aparatură, instalație, instalații; (cf) material rulant
equipment compatibility (TH) compatibilitate a echipamentelor / de echipament
equipment failure (TH) greșală de stabilire a echipamentului / cauzată de utilaj; cădere / avarie / defectare a unui utilaj
equipment number (TH) număr al echipamentului (și de inventar)
equipment on hire (TH) utilaj / echipament de închiriat
equipment pool (TH) depozit de utilaje
equipment renting (ec, TH) închiriere de utilaj
equipment repair yard (TH) platformă / șantier / uzină de reparat utilaj
equipment temperature (termo, mas) temperatura echipamentului
equipoise (mec, TH) echilibru, contragreutate, a echilibra, a cumpăni; a contrabalansa
equipollent echipolent, de valori egale
equipotent (fiz, mec) de aceeași putere
equipotential echipotențial
equipotential surface (fiz) suprafață echipotențială / de nivel
equipped (TH) echipat, înzestrat, utilat
equipped capacity (TH, nav) capacitate de echipare
equipressure surface (fiz, hidr) suprafață izobară / de egală presiune
equispaced echispațiat, echidistanțat, la distanțe egale
equitable echitabil, drept, just
equitableness echitate
equitably (*adv*) (în mod) echitabil
equity dreptate; (jur) lege nescrisă, drept natural; imparțialitate, nepărtinire

erase signal

equities (ec) dividende
equivalence echivalență, corespondență; (fiz, met) echipotență, păstrare a unui parametru la o transformare
equivalence coefficient (fiz) coeficient de echilibru / de echivalență
equivalent echivalent, sinonim, echipotent
equivalent acidity (chim) aciditate echivalentă
equivalent coal (termo) combustibil convențional
equivalent concentration (fiz, chim) concentrație echivalentă
equivalent conductivity (el, termo) conductivitate echivalentă
equivalent diameter (alim, fiz) diametru echivalent (al unei particule, într-un anumit proces)
equivalently (*adv*) în mod echivalent
equivalent mixture (materiale) amestec echivalent
equivalent n-th modal unbalance (mec) dezechilibru modal echivalent, de ordin n
equivalent of heat (termo) echivalent termic
equivalent orifice (termo) orificiu echivalent (aeraj)
equivalent solution (fiz, chim) soluție echivalentă
equivalent specifications (TH, mas) specificații echivalente
equivalent stopper power (mec, mas) energie / putere echivalentă de frânare
equivalent value echivalență, valoare echivalentă
equivocal echivoc, ambiguu, evaziv; nesigur, îndoielnic
equivocally (*adv*) ambiguu
equivocate a vorbi echivoc / evaziv; a se sustrage
equivocation nedeterminare, nesiguranță; caracter echivoc
era eră, epocă
eradiate (fiz) a iradia, a străluci
irradiation (fiz) iradiere, strălucire
eradicable eradicabil, care poate fi eradicat
eradicate a eradica
eradication extirpare, eradicare
eradicator (chim) preparat / substanță care elimină / șterge
erasable storage (inf) memorie care se poate șterge
erase a elimina, a (se) șterge, a rade, a răzui; (inf) a goli o memorie, a șterge
eracement, erosion radere, ștergere, îndepărtare; (inf) golire, ștergere (a unui program, fișier etc.)
eraser dispozitiv de ștergere, radieră, gumă; (inf) program / rutină de ștergere / golire
erase signal (c, inf) semnal de eroare / de anulare
erasure radieră, ștergere; ștersătură

Erbium

Erbium (Er) (chim) erbiu
erect ridicat, perpendicular, drept, vertical; a ridica (vertical), a monta, a înălța, a asambla, a construi; a stabili / construi (o teorie)
erecting instalare, montare, ridicare, care se ridică / se montează (vertical)
erecting bay (TH) hală / secție / atelier de montaj
erecting / erection crane (constr, met) macara de ridicare / de montaj
erecting floor (constr, TH) platformă de asamblare
erecting machinist lăcătuș-montator
erecting scaffold(ing) (constr, TH) schelă de montaj, eșafodaj de schelărie
erecting shop (constr, TH, mas) secție / atelier de montaj
erecting tool sculă de montaj / de lăcătușerie
erecting truck (constr, TH) cărucior de montaj
erecting work (ec, TH, constr) lucru / manoperă de montaj
erection ridicare, construire, construcție, montare, asamblare
erection diagram (TH, mas, ec) schemă de montaj
erection drawing desen de montaj
erection platform (constr) platformă de montaj
erection schedule (TH, mas, ec) plan de montaj (incluzând timpul necesar)
erection stress (mec, TH, mas) tensiune cauzată de montaj
erector mecanic, montator
erg (fiz, metr) unitate de măsură pentru energie în sistem CGS (o forță de 1dyne deplasată pe 1 cm), erg: 1 erg = 10^{-7} J
erg on (fiz) ergon
ergonomics ergonomie
ergonomics ergonomie, biotehnică
erg/second (fiz, metr) unitate de măsură pentru putere, erg/secundă: 1 erg/secundă = 10^{-7} W
Erichsen test (mec, metr) test de ambutisare adâncă
erode a eroda, a roade, a spăla, a coroda, a ataca (un material, și metalic)
erode away a se eroda, a se roade (cu îndepărtare de material)
erodible material material erodabil / corodabil
erosion (fiz, T) eroziune, erodare, spălare, roadere, distrugere
erosion action (hidr, T) acțiune / proces de erodare / eroziune / spălare
erosional cavity (materiale, hidr, T) cavitate rezultată în urma eroziunii
erosion-corrosion (materiale, chim, T) distrugere combinată, rezultat al eroziunii și coroziunii

error return

erosion wear (T) uzură de / prin eroziune, deteriorare superficială din cauza acțiunii erozive
erosive (hidr, T) care roade, care distruge; eroziv
erratic accidental, întâmplător (referitor la măsurători), eratic; dezordonat, neregulat; straniu, ciudat; schimbător
erratic arc (el, met) arc electric instabil / vagabond (la sudare)
erratic firing (auto, termo) aprindere neregulată
erratic flow (hidr) curgere turbulentă, debit neregulat
erratum, (pl) errata erată
erroneous eronat, greșit, fals
erroneously (*adv*) (în mod) eronat, greșit, fals, din greșeală
erroneous conclusion concluzie eronată
erroneousness caracter eronat, falsitate
error (autom, metr, TH) eroare, greșeală, abatere de la valoarea reală, deviere, deviație (nedorită)
error-actuated system (autom) sistem cu comandă de / prin eroare
error analysis (mat, metr) analiză / calcul / estimare a(l) erorilor (și prin metode matematice)
error band (metr) bandă de eroare
error burst (metr) grup de erori
error control (autom, metr, TH) detectare / corectare a erorilor
error curve (metr) curbă de repartitie a erorilor
error detection (metr) detectarea / depistarea erorilor
error-free (TH, metr) fără eroare / abatere
error function (TH, metr) funcție a erorilor
error-handling routine (inf) subprogram de prelucrare a erorilor
error in range (metr) abatere longitudinală / de distanță, într-un interval
error level (autom, metr) nivel de eroare
error message (inf) mesaj de eroare
error of centring (OM, mas-un) eroare de centrare, excentricitate (nedorită)
error of construction / design (OM) eroare / defect de construcție / de proiectare
error of shape (OM, mas-un, metr) eroare / abatere de formă
error of straightness / out of straight line (OM, mas-un, metr) abatere de la rectilinietate
error of tilt (OM) eroare / abatere de înclinație
error punching (mas-un, met) perforare greșită
error range (metr, autom) interval de eroare
error rate (metr, TH) factor / grad de eroare, frecvență a erorilor
error removing (autom, TH, metr) corectare / înlăturare a erorilor
error return (inf) revenire în caz de eroare

error sensing device

error sensing device (metr, autom, mas) dispozitiv de detectare a erorii / abaterii
error signal (TH, autom, metr) semnal de eroare / de corecție / care indică apariția unei erori în funcționarea unui utilaj / dispozitiv
error span (TH, autom, metr) amplitudine a erorilor / a abaterilor
ersatz (alim, ind chim) material de înlocuire, înlocuitor; surogat
erudite erudit, învățat
erudition erudiție, învățătură
erupt a erupe, a izbucni; a țâșni; (anat) a ieși (d. dinți)
eruption erupție; țâșnire
escalate a (se) extinde, a (se) ascuți, a spori
escalation extindere, întreținere, sporire
escalator (mas) scară rulantă
escape ieșire, migrație, eliberare; emanație; evadare; evaziune; fugă, ieșire; (auto) eșapament; (hidr, chim, mediu) scăpare, scurgere, descărcare, degajare, pierdere prin scurgere; (met) străpungere (la furnale, cuptoare); scăpare de pericol; (fiz, met) migrație; viitură; a deversa; a se elibera; a fugi; a scăpa; a fugi (din); a rosti fără voie (d. cuvinte etc.), a-i scăpa (cuiva) (și d. cuvinte, etc.); a scăpa (din)
escape channel (hidr, mediu) canal de scurgere
escape from a scăpa de, a ieși din, a fugi, a se elibera (și în sens nedorit), a (se) scurge, a deversa
escape (key) (inf, c) tastă de întoarcere la comanda anterioară
escape ladder (constr, TH) scară de salvare / incendiu
escapeless inevitabil; fără ieșire
escapement (auto) eșapament; ieșire, declanșare, reținere; (hidr, met, mediu) canal de scurgere
escapement file pilă-ac cu coadă (cu secțiune) pătrată
escape of gas (met, chim, mediu) degajare de gaz
escape steam (termo, auto) abur de eșapament, abur evacuat
escape vane (hidr, termo) ventil / supapă de evacuare / descărcare
escape velocity (fiz) viteză de învingere a atracției gravitaționale
escape wheel (OM) roată de oprire
eschew a evita, a ocoli, a se feri; a se eschiva de la
eschewal evitare, ocolire; eschivare
escort escortă, pază; însoțitor; a escorta, a însoți
escribe (mat) a exînscrie, a circumscrie
esculent (alim) comestibil
especial special, deosebit
especially (*adv*) mai ales, îndeosebi, în special

estimate output

espial urmărire, spionare; observare; descoperire
esplanade esplanadă
espresso (alim) cafea espresso
essay probă, încercare, experiență, test
essence (auto) benzină; (alim) esență, extract; parfum
essential esențial, vital, fundamental, elementar; absolut, extrem; esență, substanță; lucru esențial, parte esențială; bază; (chim) volatil, eteric; (mat) integrant, inseparabil, esențial
essentiality esență, caracter esențial
essentially (*adv*) în esență / fond, în primul rând, mai presus de toate
essential oil (chim) ulei eteric / volatil
establish a pune la punct, a organiza, a stabili, a pune, a așeza, a întocmi, a fonda, a întemeia, a pune bazele, a constitui; a stabili, a dovedi, a demonstra; a organiza; (chim, met) a stabili (un echilibru); (mat) a demonstra, a dovedi
established stabilit, demonstrat, dovedit; existent, consacrat; intrat în uz; recunoscut, admis; atestat; (bine) cunoscut
establishment stabilire, așezare; organizare; instalare, plasare; instalație, amenajare, fixare, întemeiere, fondare, constituire; stabiliment, instituție, gospodărie; consacrare; (ec) venit, încasări, salariu, schemă (a personalului)
establishment charge (ec) cheltuieli de investiție
establishment of a foundation (constr) așezare / plasare / amenajare a unei fundații
estate stare, condiție; proprietate, avere, bunuri; categorie, situație
estate agent (ec) agent de vânzări și cumpărări bunuri mobile
esteem stimă, considerație; a stima, a respecta; a prețui; a considera, a socoti
ester (chim, plast) ester
ester gum (chim, plast) sacâz, colofoniu
estimable demn de stimă / respect; apreciabil, care se poate aprecia
estimate estimație, apreciere, evaluare, prețuire; deviz, calcul, sumă, total evaluat; părere, opinie; a estima, a aprecia, a evalua, a face un deviz
estimated estimat, calculat, prevăzut, proiectat
estimated design load (mec, termo, TH) sarcină de proiectare / nominală / teoretică
estimated position (autom, TH) poziție estimată
estimated time (TH, mas) timp estimat / teoretic / calculat
estimated yield (mas) randament estimat / scontat
estimate of costs (ec) evaluare, deviz estimativ, cheltuieli estimate
estimate output (TH, ec) producție / putere teoretică / estimată / calculată la ieșire / nominală

estimating engineer (inginer) calculator de devize, tehnolog
estimating engineering (TH) calculare a devizelor, calcul de proiectare
estimation estimare, evaluare, calcul; părere, opinie, apreciere; respect, stimă
estimative estimativ
estimative cost (ec) cost estimat / calculat / după deviz
estimator estimator, care (se) estimează
estival estival, de vară
estrade estradă, loc ridicat
etalon (metr) etalon
etch (chim) corозиune, atac (chimic), a ataca (cu acid, probe în metalografie), a decapa, a grava, a băițui
etch angle (mas-un, OM) unghi de înclinare / de atac (și la scule așchietoare)
etchant (met, chim) reactiv de atac (al probelor) / de decapare, decapant
etch cleaning (met, chim) curățare cu electrolit sau soluție chimică (și la probe metalografice)
etch cracks (chim) fisuri în stratul superficial cauzate de procesul de fragilizare la hidrogen sau la atac cu mediu acid
etch depth (met, chim) adâncime de corodare / de gravare
etched wire insulation (el, chim) izolație pe fir atacat chimic (în special acoperirea cablurilor cu fluoroplastice)
etcher gravor
etching (met, chim) decapare, corodare, corozivare, gravare, băițuire, atac(are) cu acizi, metalografie; gravură
etching agent (met, chim) agent / reactiv de atac / de decapare, decapant
etching medium (met, chim) mediu / soluție de atac / de decapare
etching paste pastă decapantă
etching pit (met, chim) gaură / pată / ciupitură / crater mic cauzat de atac chimic
etching solution (met, chim) soluție / de atac (al probelor) de decapare
etch test (met, chim, metr) test de corodare, încercare / atac cu acizi (în metalografie)
ethane (chim, met) etan
ethanol (auto, chim) etanol
ethenyl (chim) (radical de) vinil
ethene (chim) etilenă
ether (chim) eter
ethereal (chim, fiz) eteric; aerian, diafan
etherealize (chim) a eteriza; (*fig*) a face ușor
ethine (chim) acetilenă
ethic(al) etic

ethics etică
ethyl (chim) etil
ethyl alcohol (alim, chim) alcool etilic
ethylene (chim) etilenă
ethyl fluid (auto, chim) tetraetil de plumb
Euclidean (mat) euclidian
European Norms Norme / Standarde Europene
Europium (Eu) (chim) europiu
eutectic (met) eutectic
eutectic alloy (met) aliaj eutectic
eutectic composite (materiale) compozit cu eutectoizi
eutectic composition (met) compoziție eutectică
eutectic graphite (met) grafit eutectic
eutectic mixture (met) amestec eutectic
eutectic point (met) punct (de) eutectic
eutectic polymer (ind chim) polimer eutectic
eutectic solidification (met) solidificare eutectică
eutectic solder (met) lipire eutectică / cu aliaj eutectic
eutectic solution (met) soluție eutectică
eutectic state (met) stare eutectică
eutectic structure (met) structură eutectică
eutectic temperature (met) temperatură eutectică
eutectoid (met) eutectoid
eutectoid alloy (met) aliaj eutectoid
eutectoid concentration (met) concentrație eutectoidă
eutectoid point (met) punct (de) eutectoid
eutectoid steel (met) oțel eutectoid
eutectoid structure (met) structură eutectoidă
eutectoid transformation (met) transformare eutectoidă
eutexy (met) eutexie, fenomen prezent la amestecurile eutectice
evacuate (TH, hidr) a evacua, a da afară, a goli; a părăsi
evacuated induction furnace (met) cuptor de inducție în vid
evacuated insulation (termo) izolare sub vid, izolare termică cu pereți dubli, vidați la interior
evacuated space (fiz) spațiu evacuat, depresiune, vid
evacuating equipment (termo, ind chim) echipament / instalație de vidare / de evacuare (și a gazelor) / de menținut vidul
evacuation (ind chim) evacuare a gazelor / aerului, golire; părăsire
evacuation port (alim, ind chim, hidr) orificiu de evacuare
evacuee evacuat
evadable evitabil
evade a eluda, a se sustrage de la; a evada, a scăpa, a evita, a ocoli; a devia

evade from / out of

evade from / out of a evada din, a fugi din; a devia de la
evaluate a evalua, a prețui, a estima (numeric), a aprecia, a calcula
evaluation apreciere, evacuare, estimare, calcul, prețuire
evaluation length (metr, materiale, T) lungime de evaluare (la profilometria suprafeței)
evanescence (fiz) volatilitate; evanescență, dispariție; caracter trecător
evanescent care dispare repede, trecător, efemer; evanescent; (mat) infinitesimal; foarte mic
evaporate (fiz, alim, ind chim, mediu) a (se) evapora, a vaporiza, a se evapora, a produce evaporarea
evaporated (fiz) evaporat; (alim) sterilizat (d. lapte)
evaporated make-up (termo) adăugare de apă distilată în boiler / cazan pentru a acoperi pierderile prin condens sau evaporare
evaporate down (ind chim, alim) a concentra (prin evaporare)
evaporated skimmed milk (alim) lapte praf
evaporating column / tower (met, ind chim, alim) coloană de concentrare
evaporating condenser (ind chim, termo) condensator cu evaporare
evaporating pan (alim, ind chim) cuvă / tavă de evaporare
evaporation (fiz) evaporare, vaporizare
evaporation coil (alim, ind chim) serpentină de evacuare
evaporation control (autom, mas) comandă / reglare / control a(l) evaporării
evaporation cooling (termo) răcire prin evaporare
evaporation degree (fiz, ind chim) grad de evaporare
evaporation deposit (alim, hidr) depozit (rezultat) după evaporare
evaporation heat (termo) căldură de evaporare
evaporation loss (alim, ind chim, T) pierdere prin evaporare (d. un fluid, lubrifiant etc.)
evaporation-proof (materiale) impermeabil la gaze
evaporation rate (fiz) viteză de evaporare
evaporation residue (alim, ind chim, mediu) reziduu (de) la evaporare
evaporation station (alim) stație de evaporare (și la prelucrarea zahărului)
evaporation surface (fiz, termo) suprafață de evaporare
evaporation test (fiz, metr) test de evaporare
evaporative cooling (fiz, termo) răcire prin evaporare

even pitch

evaporative surface condenser (termo) condensator cu evaporare forțată / cu economizor de apă
evaporator body (OM, termo) corp al evaporatorului
evaporator coil (OM, termo) serpentină a evaporatorului
evaporator jacket (OM, termo) manta de evaporator
evaporator pressure regulator / valve (OM, hidr, autom) regulator al presiunii de evaporare, ventil de presiune minimă constantă
evasion evaziune; eschivare; ocolire
evasion coefficient (fiz, TH) coeficient de evaporare / de scăpare
evasive evaziv, vag, ocolit
evasively (*adv*) (în mod) evaziv, vag, ocolit
evasiveness caracter evaziv
eve ajun
even plan, neted, plat; par, cu soț, egal, uniform, echitabil; (geogr) șes; întins; (mat) egal (d. numere), care se divide exact cu; drept, echitabil, just; a netezi, a nivela, a egal(iz)a; (d. socoteli, datorii) lichidat, încheiat; (metr) (d. măsurători) exact, precis; (*adv*) chiar, până și, întocmai
even bearing (OM, T) lagăr / suprafață cu repar-tizare uniformă a presiunii
even flow (hidr, met) curgere plană / uniformă
even fracture (met) crăpătură superficială / la suprafață; ruptură / fractură plană
even function (mat) funcție pară
even-handed nepărtinitor, imparțial
even-handedness nepărtinire, imparțialitate
even harmonic (mat) armonică de ordin par
evening seară
evening classes (edu) curs seral
evening school (edu) școală serală
even keel (nav) chilă dreaptă
even load (mec) sarcină uniformă
evenly (*adv*) (în mod) uniform / egal, regulat; neted, drept; regulat; simetric
evenly distributed load (mec, mas) sarcină uniform distribuită
evenness planitate; (fiz, mat) paritate; netezime, grad de netezime, planietate, uniformitate, egalitate; calm, echilibru; nepărtinire, imparțialitate
even number (mat) număr par
even-numbered (mata) cu număr par
even out a face egal, a egaliza, a aduce la același nivel; a ajunge egal, a fi adus la același nivel
even page pagină cu număr par
even pitch (OM) pas uniform (al danturii, file-tului etc.)

event

event eveniment, întâmplare, caz, accident, eventualitate; punct în spațiu-timp; **in the** ~ în cazul
eventless (timp) în care nu s-a întâmplat nimic deosebit, monoton
even to a pune pe aceeași treaptă
eventual final, decisiv; eventual, posibil
eventuality eventualitate, posibilitate
eventually (*adv*) în cele din urmă, până la urmă
eventuate (*amer*) a se întâmpla, a avea loc; în a sfârși prin, a se termina cu
even turning moment (mec) cuplu / moment de torsiune constant
even up a echilibra, a face egal
even wear (OM, T) uzură uniformă
ever (*adv*) vreodată, cândva; într-una, mereu, întotdeauna; ~ **and anon** din când în când; **for** ~ pentru totdeauna
everdur (met) everdur (aliaj Cu-Si-Mn)
everglade (*amer*) (geogr) ținut mlăștinos
evergreen (agr) peren, plantă perenă
everlasting (materiale, T) durabil, rezistent la uzură sau la alte solicitări
ever-present omniprezent
ever-ready gata oricând
every fiecare, toți, toate
everybody, everyone fiecare, toți, toată lumea
everyday zilnic, cotidian, de fiecare zi; obișnuit, banal; rutinier
everything tot, toate (lucrurile)
everyway în toate părțile / direcțiile; în toate privințele, din toate punctele de vedere
everywhen întotdeauna, mereu, veșnic
everywhere pretutindeni, peste tot
evict a evacua, a da afară din casă
evict from (jur) a recupera legal de la
eviction evacuare, dare afară din casă; (jur) reluare în posesie
eviction order (jur) ordin de evacuare / de reintrare în posesie
evidence dovadă, mărturie, semn; probă; evidență, caracter evident; claritate; a dovedi, a demonstra, a arăta
evident evident, clar
evidential evident, clar; bazat pe mărturie oculară / observație directă
evidentially (*adv*) pe baza dovezilor, în mod evident
evidently (*adv*) (în mod) evident, clar, limpede, cu claritate
eviscerate (alim) a eviscera, a scoate măruntaiele din
evisceration (alim) eviscerare, scoaterea măruntaielor
evitable evitabil

examinant

evolute (mat) evolută, desfășurată, înfășurătoare a normalelor unei curbe
evolution evoluție, dezvoltare, progres, degajare, emisie, desfășurare; (mat) extragere a rădăcinii, desfășurare (a unei curbe etc.); (nav) manevră la bord
evolutional evolutiv, de evoluție
evolution of gas (ind chim, met) degajare a gazelor
evolution of heat (termo, met) degajare / producere de căldură
evolve a (se) desfășura, a (se) dezvolta; a elabora; a degaja, a emite (gaze etc.); a evolua; (și *fig*) a desfășura, a dezvolta, a elabora
evolvent (mat) desfășurătoare, evolventă
evolving (proces de) dezvoltare, degajare, evoluție, care evoluează / degajă / emite
evulsion (mec) smulgere, rupere, extracție
ewe-cheese (alim) caș, brânză de oi
ex (*prep*) fără, exclusiv; fost
exact exact, corect, precis, riguros; metodic, punctual, corect; a cere, a solicita, a impune, a pretinde
exact curve curbă pură / exactă
exact differential (mat) diferențială exactă / totală
exact differential equation (mat) ecuație diferențială totală / cu diferențiale totale
exacting exigent, pretențios, sever
exactingness exigență
exaction cerere, pretenție; lucru cerut / reclamat, sumă pretinsă; (ec) impunere fiscală excesivă
exactitude exactitate, precizie, acuratețe, punctualitate
exactly (*adv*) exact, întocmai, chiar (așa), cu exactitate, cu precizie; (d. ore) fix
exactness exactitate, acuratețe, precizie; rigurozitate; (mat) împărțire exactă
exact science știință exactă
exact time keeper (metr) cronometru, înregistrator de durată
exactness exactitate, precizie
exaggerate a exagera, a amplifica, a intensifica
exaggerated exagerat
exaggeration exagerare; amplificare, intensificare
exaggerative predispus la exagerare, înclinat să exagereze; pompos, bombastic
exagram/second (metr, fiz) unitate de măsură pentru debit masic: $1 \text{ exagram/second} = 10^{+15} \text{ kg/s}$
exajoule/second (fiz, metr) unitate de măsură pentru putere: $1 \text{ exajoule/second} = 10^{+18} \text{ W}$
exaliter (fiz, metr) unitate de măsură pentru volum: $1 \text{ exaliter} = 10^{+15} \text{ m}^3$
examen (edu) examen; (rar) cercetare, studiu
examinable examinabil
examinant examiner; cercetător

examine

examine (edu) examinat; candidat
examination examinare, observare, studiere, control, examen; inspectare, inspecție, cercetare, verificare, control, revizie, expertiză
examination by experts expertiză
examination by trepanning (ec, TH) control / examinare prin sondaj
examination paper (edu) chestionar; lucrare scrisă (la un examen)
examine (edu) a examina, a asculta (oral); (TH) a cerceta, a inspecta, a controla; a face o revizie; a verifica, a face o expertiză; (jur) a interoga
examine closely a cerceta / a examina îndeaproape / în amănunt
examinee examinat, persoană examinată, candidat
examiner examinator; (metr, OM) spion (pentru măsurarea jocului între piese, a jocului în rulmenți etc.)
examining machine (metr) mașină de control / de verificare
example exemplu, pildă, exercițiu, model; moștră; precedent; (mat) exemplu, problemă
exanewton (metr, fiz) unitate de măsură pentru forță: 1 exanewton = 10^{+18} N
exapascal (fiz, metr) unitate de măsură pentru presiune: 1 exapascal = 10^{+18} Pa
exawatt (fiz, metr) unitate de măsură pentru putere: 1 exawatt = 10^{+18} W
excandescence (met) călire
ex cathedra oficial
excavate (constr) a excava, a săpa, a dezgropa
excavating (constr) săpătură, excavare, debleu
excavating machine (constr, mas) excavator
excavation (constr) excavație, cavitate, săpătură
excavation of foundations (constr) excavație pentru fundații
excavator (constr, mas) excavator
excavator bucket (constr, mas) benă / cupă de excavator
excavator / shovel crane (constr, mas) macara-excavator
excavator crawler / track (constr, mas, OM) șenilă de excavator
excavator grab (constr, mas) cupă cu colți la excavator
excavator hoist (constr, mas) trolu al excavatorului
exceed a depăși, a întrece; a fi mai bun / mai mare decât; ~ **by** a depăși cu; ~ **in** a întrece (pe cineva) la; a predomina; a excela; a exagera, a face exces
exceeding care depășește, excesiv; excepțional
exceedingly (*adv*) (în mod) excesiv; extrem de, foarte; extraordinar, teribil

excessive convexity

exceeding of speed, overspeed (auto, mas) depășire de viteză / de turație, turație maximă, supraturație, supraviteză
excel a excela, a întrece, a depăși (pe cineva), a fi superior
excel in / at a excela în (d. un domeniu), a se distinge, a se remarca în / la
excellence desăvârșire, perfecțiune; superioritate; excelență
excellent excelent, ireproșabil
excellently (*adv*) excelent, minunat, cât se poate de bine
excenter (geom) centru al cercului circumscris / exînscriș
except cu excepția, (în) afară de; minus, mai puțin; (inf) funcție logică ȘI-NU; afară de, cu excepția; a excepta, a exclude, a lăsa la o parte
except against / to a protesta contra, a obiecta împotriva
excepted cu excepția, exceptând, în afară de; exclusiv
except-gate (inf, autom) circuit / poartă ȘI-NU
exception excepție, abatere de la regulă; raritate, caz rar / excepțional; obiecție, opoziție
exceptionable contestabil, criticabil
exceptional excepțional, neobișnuit
exceptionally (*adv*) (în mod) excepțional; excepțional de
exceptionless (realizabil) fără excepții
exception return (inf, mas-un) revenire la program, reluare a execuției unui program întrerupt pentru remedierea unei erori
exceptive excepțional, formând o excepție; critic, care contrazice mereu
except that atât (doar) că
excerpt extras, fragment, citat, pasaj; a extrage, a cita
excess of excedent, exces, surplus; abuz; supra-dimensionare, preaplin; suplimentar, excesiv, excedentar
excess air (termo) exces de aer (la motoare cu ardere internă)
excess base (ind chim, met) exces bazic; (el) supratensiune, supracurent, suprasarcină
excess current proof (cf) rezistent la supratensiune / la suprasarcină
excess(-current) switch întrerupător (automat) de supratensiune, de suprasarcină
excess discharge (hidr) debit în exces
excess fare (cf) supliment; suprataxă
excess heat (met, termo) exces de căldură
excessive excesiv, exagerat, exorbitant; extravagant
excessive convexity (met) îngroșare excesivă bilaterală (la sudură)

excessive current in the wiring

excessive current in the wiring (auto, el) curen-
tul în exces din instalația electrică
excessive holding (met) durată de menținere
excesivă
excessively (*adv*) excesiv, prea mult, excesiv de
excessively dry (auto) uscat (în mod) excesiv
excessively dry air (mediu, TH) aer excesiv de
uscat
excessiveness caracter excesiv
excessive penetration (met) exces de pătrundere
(la sudură)
excessive stock (ec) stoc supradimensionat / ex-
cesiv, adaos de prelucrare în exces / prea mare
excessive voltage (el) supratensiune
excessive water droplets (auto) picături de apă
în exces
excessive wear (T) uzură excesivă / severă
excess holes goluri / pori în exces (la substanțe /
materiale poroase)
excess load (mec) suprasarcină
excess pressure (mec, hidr) suprapresiune
excess rapping (met) dezbatere excesivă
excess level (TH) nivel de depășire
excess load (el, mec) suprasarcină, supraîncărcare
excess noise factor / figure (mediu, electr) fac-
tor de zgomot suplimentar
excess of hatchway (nav) exces al gurilor de
magazie
excess of mass (mec) exces de masă
excess power (el, hidr, mec) rezervă de putere,
putere suplimentară
excess pressure (mec, hidr) suprapresiune, pre-
siune excedentară
excess slack (transp, mec) greutate excesivă
excess voltage (el) supratensiune, tensiune supli-
mentară
excess webbing (auto, OM) partea în plus a cu-
relei, curea „cu burtă” / netensionată corect
exchange schimb, schimbare; (mat) substituire;
a schimba, a înlocui; (inf) a face schimb de
conținut al memoriilor; (ec) bursă
exchangeability (TH) interschimbabilitate
exchangeable înlocuibil, de schimb, interschim-
babil, cu care se poate face schimb, care poate
fi înlocuit, înlocuibil
exchangeable power (el, med, hidr) putere tran-
sferată / disponibilă
exchangeable value (ec) valoare de schimb
exchange area (fiz, chim) zonă de schimb (de
natură chimică, structurală etc.)
exchange coupling (OM) legătură / cuplaj de
schimb
exchange engine (mas) motor de schimb / de
rezervă

exculpation

exchange for (ec) (d. bani) a avea valoarea de, a
valora
exchange of heat (termo, met) schimb de căldură
exchange prohibitory circuit (el, inf) circuit de
blocare
exchanger schimbător; (termo) schimbător de
căldură; (ec) agent de schimb
exchange rate (ec) rată de schimb, curs valutar
exchange reaction (chim) reacție de substituție /
de înlocuire
exchange value (ec) valoare de schimb
exchequer (ec) visteria statului, tezaur; fîsc
exchequer bill (ec) bilet de bancă
excircle (geom) cerc circumscris / exînscriș
excisable (ec) imposibil
excise a extirpa, a tăia
excitation (fiz, metr) excitare, excitație, sensibi-
lizare (a unui aparat de măsură), agitare;
(autom) comandă
excite (el, autom, electr) a excita, a provoca; a agi-
ta; a stimula (și un proces fizic, electronic etc.); a
emoționa, a impresiona puternic; (chim) a sensi-
bila (un material, la lumină, în câmp electric etc.)
excited (electr) excitat (d. un circuit)
excitement (fiz, electr) excitare, excitație
exciter mașină / dispozitiv de agitat / de excitat
(în electrotehnică)
exciting excitant; captivant, foarte interesant
exclamation mark semnul exclamării
exclude a exclude, a elimina
excluding exclusiv, excluzând; care exclude / eli-
mină
exclusion excludere, excluziune, eliminare
exclusion of air (TH) închidere ermetică
exclusive exclusiv, unic; întreg, total; la modă;
(*amer*) superior, de calitate superioară; (*adv*)
exclusiv; articol exclusiv / în exclusivitate al
unei firme
exclusively (*adv*) (în mod) exclusiv; numai, doar
exclusiveness exclusivitate
exclusive of exclusiv, în afară de
excoriate a jupui; a coji; (*fig*) a însemna, a marca
excoriation jupuire, cojire (d. lemn, semifabri-
cate etc.)
excorticate (alim) a decortica; (alim, met, lemn)
a coji
excortication decorticare; (alim, met, lemn) cojire
excosecant (mat) funcția $f(x) = \operatorname{cosec}(x) - 1$
excrement (agr, zool) excremente, materii fecale
excrecence excrescență, umflătură
excrecent de prisos, inutil
exculpate from a (se) disculpa de, a (se) dezvi-
novăți de
exculpation disculpare, dezvinovățire

excursion

excursion excursie; elongație, deviere, deplasare, variație, derivație, abatere, cursă totală a unui proces / fenomen oscilant, deplasare din vârf în vârf; digresiune, divagație
excusable scuzabil, care poate fi trecut cu vederea
excusatory justificabil
excuse scuză, justificare; scutire (de obligații); a (se) scuza, a ierta, a trece cu vederea, a justifica; a scuti (de obligații); a cere iertare
excuseless de neiertat
executable code (inf) cod-mașină
executable statement (inf) instrucțiune executabilă, al cărei efect poate fi identificat în timpul executării programului din care face parte
executant executant
execute a executa, a îndeplini, a efectua; (jur) a aplica (legea); a redacta, a compune, a scrie; (jur) a valida un act; a sancționa, a viza
execute statement (inf) instrucțiune de execuție
execution executare, îndeplinire, efectuare, realizare; execuție; (mod de) interpretare, stil; (jur) execuție, executare, validare (a unui act); (*fig*) distrugere; (c) execuție rulare a unui program
execution cycle (autom, TH) ciclu funcțional / operator
execution error (inf, mas-un) eroare de execuție
execution time (inf, c) timp de executare / rulare a unui program
executive authority (pol) putere executivă
executive committee (ec, pol) comitet executiv
executive officer (pol) funcționar superior; (nav) marinar de bord
executor, executer executant; (jur) agent judecătoresc
executorial executiv; administrativ, executoriu
executory executiv; (jur) executoriu
exegesis, (pl) exeges exegeză, interpretare, aplicare
exemplar exemplar; exemplu, model
exemplary exemplar, model; tipic
exemplification exemplificare, ilustrare
exemplify a exemplifica, a ilustra; (jur) a legaliza, a autentifica
exempli gratia (e.g.) de exemplu
exempt from eliberat, scutit de; a scuti de, a absolve de, a excepta de la; (ec) persoană scutită de impozite; privilegiat
exemption from scutire de, dispensare de, eliberare de
exemption (ec) scutire
exemption for duty (ec) scutire de vamă
exempt personnel (ec) personal care nu are dreptul la ore suplimentare / care nu beneficiază de vechime în muncă

exhausted of air

exercise exercițiu (și de gimnastică, militar etc.); (edu) exercițiu, temă; exercitare (a unei funcții, drept); aplicare, folosire (a imaginației); antrenament, practică; practicare (a unei profesii, meserii) manifestare, dovadă; temă; a (se) exercisa, a (se) antrena, a dezvoltă; a exercita (un drept, o funcție), a folosi (influența); a instrui; a face exerciții; (mil) a instrui; a îngriji; **in the ~ of his function** în exercițiul funcțiunii sale
exercised îngrijorat, neliniștit
exergy (fiz) exergie, entalpie liberă, fracțiune maximă a energiei unui sistem care poate fi transformată în energie utilă
exert a exercita, a face uz de; a se strădui
exertion efort, străduință
ex factory (ec) preț de fabrică
exfoliate (materiale) a exfolia, a desprinde în plăci subțiri, a (se) coji, a (se) scoroji (vopsea), a (se) desface în staturi, a cliva
exfoliation (materiale) exfoliere, cojire, scorojire, desfacere în staturi, clivaj (mai ales ca defect, deteriorare); (constr) cojire a pereților; (met) exfoliere, defolier
exfoliation corrosion (materiale, chim) coroziune cu / prin exfoliere
exhalation (TH) degajare, emanație, exalare, evaporare, exalație, abur (degajat), vaporii (și de metal)
exhale a exala, a emana, a degaja (vapori); a face să se evapore; a expira (aer)
exhaling valve (OM, termo, TH) ventil de expirație (și la măști de gaze)
exhaust (OM, termo) expirație, (tub de) aspirație, eșapament, (țeavă de) evacuare; a epuiza, a (se) evacua, a ieși, a goli, a purja, a da drumul la (și d. abur, vaporii); a (in)sufla, a obosi, a extrage (aer, lichid), a scoate, a aspira; (*fig*) a epuiza, a istovi
exhaust air (TH, met, termo, ind chim) aer evacuat / uzat
exhaust aperture (OM, hidr) orificiu de ieșire
exhaust blower (met, termo) exhaustor, ventilator aspirant
exhaust box (auto) tobă de eșapament
exhaust chamber (auto, termo) vas / cameră de eșapament, incintă de / pentru evacuarea (gazelor etc.)
exhaust connection (OM, hidr) ștuț / racord de aspirație
exhaust detonation (auto, termo) detonație în eșapament / în incinta de evacuare (a gazelor)
exhausted epuizat; (agr) (d. pământ) secătuit, neroditor; evacuat, dat afară
exhausted of air (TH) golit de aer

exhaust end

exhaust end (hidr, termo) capăt de evacuare
exhauster (auto) rezervor auxiliar; (mas, met) exhaustor (și de fum), ventilator (și de aspirație), dezaerator; (hidr) dren
exhaust fume(s) (auto) gaze de eșapament
exhaust gas (met, termo) gaz ars / de evacuare
exhaust fan (termo) exhaustor, ventilator de aspirație
exhaust flue (termo) canal de gaze de ardere / de fum
exhaust-gas condensation point (termo) punct de rouă al gazelor de ardere / de evacuare
exhaust gas(es) (auto, termo, met, ind chim) gaze reziduale / de evacuare / de eșapament / arse / de evacuare
exhausted gases jet (auto, termo, met, ind chim) jet de gaze evacuate
exhaust gas recirculation (auto) recirculare a gazelor de eșapament
exhaust gear (termo, met) mecanism de evacuare (eventual cu roți dințate)
exhaust-heat boiler (termo) cazan recuperator
exhaust hood (alim, met, ind chim) hotă de evacuare
exhaust horn (met) avertizor de evacuare
exhaustible epuizabil; mărginit, limitat
exhausting epuizant, istovitor; (TH) care este evacuat, care se evacuează
exhaustion (alim, termo, hidr, ind chim) golire, epuizare, evacuare, vidare / pompare (a aerului etc.), golire
exhaustive exhaustiv, complet; epuizant
exhaustively (*adv*) (în mod) exhaustiv, complet
exhaust-jacketed carburator (auto) carburator încălzit cu gaze de eșapament
exhaustless nesecat, inepuizabil
exhaust lag (alim, termo, hidr, ind chim) întârziere la evacuare
exhaust lead (alim, termo, hidr, ind chim) avans la evacuare
exhaust main (auto) colector / conductă / țevă de admisie; (met) conductă de aspirație
exhaust manifold (auto, termo, met, ind chim) cot de eșapare / de ieșire, țevă de eșapament; colector / galerie de evacuare
exhaust muffler (auto) tobă de eșapament
exhaust nipple (OM, hidr) ștuț de evacuare
exhaust nozzle (OM, hidr) efuzor
exhaust opening (auto, termo) gură de evacuare a aerului uzat, gură de eșapament
exhaustor (mas, mediu) aspirator, ventilator de evacuare; (met) exhaustor
exhaust orifice (auto, OM, hidr) orificiu de evacuare / de eșapare / de exhaustare

existing

exhaust period (TH, hidr, met) cursă / timp de evacuare
exhaust pipe / pipeline (OM, hidr, termo) țevă / conductă de eșapament / de evacuare / de aspirație / de admisie
exhaust port (OM, hidr, termo) orificiu / canal de evacuare
exhaust process (OM, hidr, termo) proces de evacuare / de epuizare / de exhaustare
exhaust rod (OM) tijă de comandă a evacuării
exhaust silencer (auto, termo) tobă de evacuare / de eșapament, cu amortizarea zgomotului
exhaust stack (OM, hidr) racord de evacuare
exhaust steam (termo) abur uzat / de eșapament / de emisie
exhaust-steam condensing-water separator (alim, termo) oală de condens pentru aburul de emisie
exhaust-steam oil separator (termo) separator de ulei pentru aburul de emisie
exhaust-steam pipe (termo, OM) racord / țevă pentru abur de evacuare / de emisie
exhaust stroke (auto, termo) cursă / timp de eșapament / de evacuare / de emisie / de evacuare
exhaust supercharger (auto) turbocompresor de eșapament
exhaust system (met) instalație de exhaustare / de evacuare
exhaust valve (OM, hidr) supapă / ventil de evacuare / de eșapament
exhibit expонат; expunere, expoziție; (jur) probă materială; a arăta, a (se) expune, a (se) manifesta, a demonstra, a fi expus (la o expoziție)
exhibition expunere, prezentare; manifestare; expoziție; târg de mostre
exhibitive of care arată, reprezentativ pentru
exhibitor expozant
exigence, exigency nevoie, necesitate imperioasă, imperativ; exigență, necesar, cerere; situație critică, criză
exigent urgent, care nu suferă amânare; insistent
exigently (*adv*) fără întârziere, urgent; (în mod) insistent, stăruitor
exigent of care necesită / reclamă (ceva)
exigible de încasat, care poate fi încasat
exiguity puținătate; sărăcie
exiguous neînsemnat, mic, puțin; (alim) sărăcăcios (d. mâncare)
exiguously (*adv*) puțin, insuficient
exiguosity insuficiență
ex-inscribed circle (mat) cerc exînscriș
exist a exista, a trăi; a fi, a se afla
existence existență, ființare; prezență; ființă
existent existent, prezent; real
existing care există / se află / este prezent

exit

exit ieșire, plecare, evacuare; ușă; (auto, termo) eșapament, gură de ieșire / de evacuare; a ieși, a pleca
exit gas(es) (met, termo) gaz(e) evacuat(e) / rezidual(e)
exit / output operation (TH, termo) proces / operație de ieșire / de evacuare
exit pipe (hidr, met) conductă de descărcare / de evacuare / de ieșire / de golire (și la cuptoare)
exit pressure (hidr, ind chim) presiune de / la ieșire
exit ramp (met, TH, termo) rampă de evacuare / de descărcare
exit (roller) table (met, OM, hidr) transportor de evacuare cu role (după caja de laminare)
exit slit / slot (OM, hidr) fantă de ieșire / de evacuare
exit tube (met) conductă de descărcare / de evacuare / de golire
exit visa viză de ieșire
ex mill (ec) preț loco / de fabrică
exoenerg(et)ic / exoergic (fiz, chim) exoergic, exoenergetic, care eliberează energie
exothermal, exothermic (fiz, chim) exoterm(ic), exoenergetic, exoergic
exothermic brazing (met, chim) lipire prin reacție exotermă
exogenous metallic inclusion (met) incluziune metalică, de origine exterioară / exogenă
exogenous non-metallic inclusion (met) incluziune nemetalică, de origine exterioară / exogenă
exothermic feeding material (chim, met) material / agent exoterm
exothermic reaction (chim, met) reacție exotermă
expand (mat) a dezvolta un determinant, a dezvolta în serie; (materiale) a expanda, a umfla, a (se) întinde, a (se) extinde, a (se) dilata, a (se) mări (în volum), a (se) dezvolta, a lărgi, a (se) extruda (mai ales materiale plastice), a amplifica
expandable (materiale) dilatabil, expandabil
expandable plastics (plast) materiale plastice; expandabile (celulare)
expand by mandrel (mas-un) a lărgi o gaură prin mandrinare, a mandrina
expanded contrast (fiz, opt) contrast intensificat
expanded flange (OM) flanșă mandrinată
expanded joint (OM) asamblare prin expandarea / lărgirea unui tub fixat în altul
expanded scale (metr) scară / scală extinsă / dilatăta (la aparate de măsură)
expanded slag (met) zgură expandată
expander (mas-un) expandor (și pentru țevi), întinzător, dispozitiv de tensionare, dorn de mandrinare, mandrină, bulon / dorn de dilatare, dispozitiv de îndreptare / de lărgire a țevelor

expansion coupling

expander cycle (termo) ciclu cu lucru mecanic exterior, ciclu termodinamic în care fluidul cedează energie mecanică exteriorului
expanding (mas-un) procesul de lărgire a unui alezaj / cilindru etc.; care se lărgeste; (plast) care expandează, care se dilată, extensibil
expanding arbor (mas-un, OM) dorn / arbore extensibil / elastic
expanding-band brake (OM) frână de expansiune, cu bandă
expanding chuck (mas-un) mandrină extensibilă
expanding clutch (OM) ambreiaj extensibil
expanding die (mas-un) ștanță hidrolică cu pernă de cauciuc fixată pe poanson
expanding drill (mas-un) burghiu reglabil
expanding gas(es) (termo, ind chim) gaz(e) expandat(e)
expanding machine (mas-un, ind chim) presă de formare a anvelopelor
expanding mandrel (mas-un) dorn extensibil
expanding metal (met) metal întins (laminat) / expandat
expanding nozzle (termo, hidr, OM) ajutor divergent / de expansiune
expanding pipe (OM, hidr) tub / conductă de dilatație / dilatare
expanding reamer (mas-un) alezor / tarod reglabil
expanding rolling mill (met) laminor de expandare / de lărgire a țevelor
expanding test (met, metr) test de lărgire / expandare pentru țevi; (plast) test de expandare
expand on a intra în amănunte despre
expanse întindere, întins (de ape); expansiune, lărgire
expansibility extensibilitate, expansibilitate
expansile extensibil; expansibil
expansion expansiune, dilatare, dilatație, umflare, detentă, destindere; lărgire; extindere, desfășurare; întindere; întins, suprafață
expansion bend (termo, OM) compensator de dilatare
expansion bracket (termo, OM) suport alunecător al cazanului
expansion chamber (termo, OM) cameră / spațiu de expansiune
expansion crack (met) fisură / crăpătură de dilatare (defect)
expansion / block clutch (OM) ambreiaj extensibil
expansion coil (OM, termo) liră de compensație, serpentină a vaporizatorului / de vaporizare
expansion coupling (OM) cuplaj cu deplasări / compensări axiale / de dilatare

expansion crack

expansion crack (plast, met, termo) crăpătură / fisură de umflare / de dilatare
expansion engine (termo) motor cu detentă / cu expansiune
expansion factor (termo, materiale) coeficient de expansiune / de dilatare
expansion fitting (met, OM) calare / îmbinare prin răcire, asamblare prin suprarăcire și contracție la frig
expansion gap (OM, termo) joc termic, interstițiu (liber) de / pentru dilatare
expansion girder (constr, mec) grindă cu rezemare liberă a unuia din capete
expansion gland (OM, termo) presgarnitură / presetupă / membrană de dilatare
expansion hand reamer (mas-un) alezor de mână, reglabil
expansion hinge (OM, termo) articulație de dilatare / de compensare (a dilatării)
expansion impact (auto) forță de deschidere (d. airbaguri)
expansion in series (mat) dezvoltare în serie
expansion instrument (termo, metr) instrument termic / cu fir cald / care folosește efectul de dilatare
expansion joint (constr, met) rost de expansiune / de dilatare / de tasare; (OM) cuplaj compensator (fără a preciza tipul compensării)
expansion line (termo, met, termo) curbă de expansiune / de dilatare
expansion loop (steam pipe) (termo, OM) buclă / lîră de compensare / de dilatație
expansion method (termo) criorefrigerare prin detentă, procedeu discontinuu de lichefiere (și a heliului) prin dilatare adiabatică a gazului comprimat în prealabil, la temperatura hidrogenului lichid sau solid
expansion pin tap (OM, mas-un) dorn-cep expandabil
expansion pipe (hidr, OM) țevă elastică / arcuită; (termo) lîră compensatoare pentru dilatație
expansion play (OM, termo, met) joc de dilatație
expansion post / piston (OM) stâlp / piston telescopic (și la cilindri hidraulici)
expansion pyrometer (OM, metr, termo) pirometru de dilatație
expansion ring / sleeve (OM, termo) manșon / inel de dilatație, compensator cu presgarnitură
expansion screw (mas-un) șurub pentru lărgirea filierei
expansion slot (OM) fantă de dilatare
expansion stage turbine (termo, mas) turbină cu trepte de presiune

expedient

expansion stroke (auto, termo) cursă / timp de detentă
expansion stuffing box (OM, termo) presetupă / presgarnitură de dilatare / de compensare
expansion support (OM, mas-un) reazem / suport mobil / extensibil
expansion tap (mas-un) burghiu elicoidal reglabil
expansion turbine (hidr, termo) reductor de presiune cu turbină, turbină de detentă
expansion valve (hidr) ventil / supapă de reglaj / de destindere / de expansiune
expansion vessel (OM, alim, termo) vas de expansiune
expansive expansiv, întins, vast; (mas-un) de lărgire; (*fig*) expansiv, comunicativ; (materiale) care poate fi dilatat, extins
expansive bit (mas-un) alezor expandabil, lărgitor reglabil
expansive capacity capacitate de umflare (materiale plastice etc.)
expansive force (termo, mec) forță de expansiune / de dilatare (d. materiale solide, abur etc.)
expatriation expatriere; emigrare
expect a (se) aștepta ceva / pe cineva / la, a fi în așteptare, a se aștepta ca, a spera, a presupune că, a considera probabil, a solicita, a necesita; a vrea, a dori, a cere, a pretinde; a cred; **it is to be ~ed** este de așteptat
expectance, expectancy expectativă, așteptare; probabilitate; previziune, estimare pe baza unor condiții presupuse / probabile / care se pot întâmpla
expectant of care așteaptă; care are perspectiva să / de a; răbdător, care nu se grăbește; de viitor, în perspectivă; solicitant, candidat
expectation așteptare, expectativă; speranță (de viață / durabilitate etc.), probabilitate
expectation of life (ec, TH) durată estimată (medie) de viață (a unui produs)
expected presupus; previzibil; probabil; planificat
expected level nivel probabil / estimat / așteptat
expected value valoare presupusă / estimată / scontată / probabilă / așteptată
expected yield (TH) randament estimat / scontat
expect from / of a se aștepta la, a aștepta de la
expedience, expediency promptitudine, iuteală; caracter expeditiv; eficacitate; folos, utilitate, oportunitate
expedient expeditiv, rapid, eficace, eficient; potrivit, indicat, corespunzător; mijloc auxiliar, ajutor, sprijin, expedient, soluție practică; folositor, util; avantajos, convenabil; oportun; eficacitate; inventivitate

expedite

expedite grăbit, prompt, expeditiv; a grăbi, a urgenta; a expedia; a accelera; a rezolva fără întârziere; liber, nestânjenit; ușor; neîntârziat, prompt, rapid
expedition expediție, expediere, promptitudine
expeditious expeditiv, prompt, rapid; urgent, care nu suferă amânare
expeditiousness promptitudine; rapiditate; caracter expeditiv
expel a expulza, a înlătura, a alunga, a elimina din, a exclude, a da afară din
expend a folosi, a cheltui (bani, mijloace, energie etc.)
expendable (ec, TH) utilizabil, de consum, consumabil (pentru birotică, ca piese de schimb etc.); nerecuperabil, care nu poate fi reparat / recuperat, de unică folosință; ireversibil
expendable mould (met) formă pentru o singură turnare
expendable refrigerant system (auto, termo) echipament cu agent frigorific pierdut / fără recuperarea vaporilor de fluid lichefiat (la vehicule frigorifice)
expenditure (ec) cheltuială, cheltuieli, speze, consum
expenditure of energy (TH, termo) consum de energie
expense (ec, termo) cheltuială, preț, cost, soco-teală
expense account (ec) decont
expense estimate (ec, TH) deviz de cheltuieli
expense(s) (ec, TH) cheltuială, speze, costuri
expensive scump, costisitor; luxos
expensiveness (ec, TH) cost / preț ridicat; scum-pete
experience experiență, eveniment, rutină; întâm-plate; calificare, experiență; măiestrie; cu-noaștere; a experimenta, a trece prin, a suferi (o influență), a cunoaște, a simți, a încerca
experienced experimentat, cu experiență; cali-ficat; care a suferit (a influența)
experiment (metr, edu) experiment, test, încer-care, experiență (și de laborator), probă; ~ **on**, ~ **with** a experimenta, a face experiențe
experiment on / upon a proba, a testa, a expe-rimenta, a încerca, a face experiențe
experimental experimental, de experimentare, prototip
experimental centre centru de cercetări
experimental error (metr) eroare experimentală / datorată modului de experimentare
experimental facilities instalație experimentală / de experimentare
experimental facts fapte stabilite experimental

explicit

experimentalize a experimenta, a face experiențe
experimentally (*adv*) (în mod) experimental, pe baza experienței, din experiență
experimental model model (și experimental); machetă
experimental plant (ind, cercetare) instalație ex-perimentală / pilot
experimental setup (TH) montaj provizoriu
experimental stress analysis (mec, metr) anali-za experimentală a tensiunilor
experimental use aplicație / utilizare experi-mentală, folosire cu caracter experimental
experimental work studiu experimental, activi-tatea de realizare a unui experiment
experimentation experimentare; verificare
experimentator / experimenter cel care face un experiment, cercetător
experiment chamber cameră pentru experimente
experimenter experimentator
experiment on a model încercare / experimen-tare pe model
experiment station institut de cercetări, instala-ție experimentală
expert expert, specialist; cunoscător
expertise expertiză
expertness caracter expert; pricepere deosebită
expert system (artificial intelligence) (inf, c) program / soft care manipulează informație simbolică, computer care folosește datele pen-tru a trage concluzii
expert workman (lucrător) specialist, expert
expiration scadență, expirare (și a unui termen); (anat) expirare, răsuflare
expiratory expirator
expire a expira (aer), a da afară aerul; (anat) a expira; a se termina, a se sfârși
explain a explica, a lămurii, a interpreta; a (se) explica, a (se) justifica, a motiva, a da explicații
explain away a explica, a lămurii, a elucida, a desluși
explanation explicare, explicație, lămurire, inter-pretare; justificare, motivare
explanatory explicativ, lămuritor
explanatory report memoriu / raport explicativ
explement (mat) diferența dintre un unghi și unghiul de 360°
explicable explicabil, de înțeles; care poate fi explicat
explicate a dezvolta (o idee), a expune (un plan); a explica, a lămurii pe larg
explication explicare, lămurire; interpretare
explicative explicativ, lămuritor, de interpretare; clar, lămurit, precis
explicit evident, explicit; a explicita

explicit data

explicit data (inf, mas-un) totalitatea informațiilor furnizate de un calculator pentru comanda unei mașini-unelte
explicitly (*adv*) (în mod) explicit, clar
explosible explozibil, care poate exploda
explode (chim, TH) a exploda, a arunca în aer, a face explozie
exploded explodat, secționat, pe părți componente (și d. un ansamblu desenat în spațiu)
exploded view (OM) vedere explodată / descompusă a unui ansamblu (în plan sau în spațiu)
exploder (mil, TH) focos, inițiator, detonator
exploit a exploata, a valorifica, a utiliza, a extrage; a cerceta
exploitability exploatabilitate (d. mașini, utilaje, resurse)
exploitation exploatare, utilizare, valorificare (d. utilaje, resurse, forță de muncă); reclamă, publicitate
exploitation engineer inginer de exploatare / de întreținere
exploration explorare, cercetare
exploratory cu caracter de tatonare, de probă
explore a cerceta, a studia, a explora, a analiza; a baleia (ecranul)
explorer cercetător
exploring explorare, analizare prin baleiere
explosible explozibil
explosion explozie, izbucnire
explosion bomb (termo, metr) bombă calorimetrică
explosion chamber cameră de explozii (controlate)
explosion door (TH) ușă de siguranță / de protecție
explosion engine (termo) motor cu explozie
explosion hatch (OM) capac de siguranță
explosion hazard pericol de explozie
explosion in the carburetor (auto, termo) explozie în carburator, rateu, retur de flacără
explosion in silencer (auto) explozie în toba de evacuare / de eșapament
explosion-proof (TH, chim) antideflagrant, protejat contra exploziei
explosion riveting (OM) nituire prin explozie
explosion-type core machine (met) mașină de puscat miezuri
explosion welding (met) sudare prin explozie
explosive (chim) exploziv, explozibil; controversat
explosive atmosphere (chim, TH) atmosferă explozivă
explosive cladding (TH) formare de bande bimetalice prin explozia unui constituent pe celălalt (considerat suport)
explosive forming (TH) matrițare prin explozie

express analysis

explosive gas (chim, TH) gaz exploziv
explosiveness caracter exploziv
explosive oil (chim) nitroglicerină
explosive range of methane (met) limite / interval al(e) amestecului metan-aer, cu caracter exploziv
exponent (mat) exponent; putere, factor; ghid, interpret, îndrumător; model, tip; exponat
exponentiation (mat) exponențiere, ridicare la putere
exponential (mat) exponențial, funcție exponențială
exponentially spaced holes (OM, hidr) găuri cu așezare exponențială (la amortizoare hidraulice de șocuri)
exponential notation (mat) reprezentare exponențială a numerelor
exponential rising creștere / dezvoltare exponențială (și d. un proces etc.)
exponential rule (mat, fiz) lege / funcție exponențială
exponent overflow (ec) depășire pozitivă a exponentului
export (ec) a exporta; export, articol de export
exportable (ec) exportabil, care poate fi exportat
exportation (ec) export, exportare; (mat) eliminare
exporter (ec) exportator
exporting coil (OM, termo) buclă de cuplaj
export trade (ec) comerț exterior, export(are)
expose a expune, a (se) dezveli, a (se) descoperi, a iradia, a ieși la suprafață
exposed cardan shaft (OM) arbore cardanic neprotejat
exposed propeller shaft (OM) arbore de acționare, fără cutie / carcasă de protecție
expose to light a expune la lumină
exposition expunere, prezentare, înfățișare; interpretare
exposure expunere (la radiații, la lumină etc.), prezentare, înregistrare, filmare; dezvăluire
exposure factor factor de expunere
exposure fault (fiz, fotografie, materiale plastice etc.) defect / greșală de expunere
exposure latitude limite de expunere (la unele procedee tehnologice, de exemplu, de iradiere)
exposure range gamă / interval de expunere
exposure test (metr, plast) încercare / test de / la expunere (și la intemperii)
exposure time (fiz) durată / timp de expunere
exposure to expunere la
exposure to light expunere la lumină
expound a expune, a înfățișa, a prezenta; a explica, a lămuri
express a exprima, a formula, a rosti
express analysis analiză rapidă

expressed oil

expressed oil (alim) ulei obținut prin presare
express highway (auto, constr) autostradă
expression expresie (matematică), relație, set de simboluri cu o valoare specificată, grup de variabile legate prin relații, termen, noțiune; exprimare
express train (cf) tren accelerat / rapid / expres
express warranties (ec, TH) garanții / clauze expres / speciale / specifice
expropriate a expropria
expropriation expropriere
expulsion expulzare, evacuaire, dare afară; (auto) eșapament
expulsive care dă afară / expulzează; de dezlucuire, de înlocuire, de expulzare
expulsive agent (termo, ind chim) agent motor / de lucru / de transport / de dezlucuire / de înlocuire / de expulzare
expulsive energy (mec) energie motrice / de lucru / de expluzare
expulsive force (mec) forță motrice / de împingere
exsecant (mat) funcția $\text{exsec}(x) = \sec x - 1$
exsiccant (alim, ind chim) agent de uscare / siccativ
exsiccate (alim, ind chim) a usca, a dezhidrata
exsiccator (alim, ind chim) exsicator, desicator, siccativ
extant existent, care se mai găsește
extemporaneous improvizat, nepregătit; prezentat oral; nepremeditat; neprevăzut, întâmplător
extemporary nepremeditat, negândit dinainte; improvizat, făcut în grabă; provizoriu
extend a (se) extinde, a (se) lăți, a (se) lărgi, a (se) lungi, a (se) mări, a (se) întinde; a prelungi; a (se) răspândi, a extinde (o influență etc.); a acorda (privilegiu); a oferi, a da, a acorda (ajutor etc.); a întinde (brațul, mâna); a prelungi (timpul); a transcrie (în limbaj curent); (jur) a sechestra, a evalua în vederea sechestrării; (sport) a supune la un efort maxim
extended întins, extins; dezvoltat, mărit
extended center distance (OM) distanță mărită între axe (de exemplu, prin deplasarea pozitivă a danturii uneia sau ambelor roți dințate)
extended dislocation (fiz) dislocație extinsă / în lanț
extended inner ring (OM) inel interior cu lățimea mai mare decât a celui exterior (la rulmenți)
extended lead (el) (fir / conductor) prelungitor
extend (out) stroke (hidr) cursă de ieșire (și a tijei unui piston)
extended reproduction (ec) reproducție lărgită
extended rubber (ind chim) cauciuc spongios

extensometer

extended surface (OM, termo) suprafață nervurată adițională / extinsă prin gofrare, nervurare, pliere
extender material de umplutură; (met) sarjă (solidă); (chim) diluant (lichid)
extendible, extensible extensibil
extending capacity / displacement (auto, termo) cilindree de admisie
extend to a exprima ceva, a (se) transmite la, a (se) extinde la
extensibility extensibilitate
extension extindere, mărire, creștere, întindere (și a brațului, a unui element, dispozitiv etc.), ieșind, extensie, (a)lungire, prelungire, dilatare, lărgire, mărire; mărime, lungime; (el) cordon prelungitor, racord, derivație; (mat, fiz) prelungire a unei aplicații, generalizare; (met, OM) (a)lungire specifică, prelungitor; (constr) extindere, (clădire) anexă; (cf) linie secundară; (TH) bransament; (edu) cursuri în cadrul universității, cursuri serale; acordare (de ajutor), oferi; (med) extensie; (număr de) interior (telefonie)
extension arm (OM) consolă, braț extins
extension (bed) lathe (mas-un) strung cu pat / batiu extensibil
extension bellows (OM, mas-un) burduf de extindere (pentru protejarea pieselor în mișcare)
extension bolt (OM) șurub de reglare
extension cable (el) (cablu) prelungitor
extension chain (OM, mas-un) lanț de avansare (la prelucrarea lemnului, a pieselor lungi etc.)
extension cord (el) cordon de racord
extension factor (fiz) coeficient de mărire / de extindere
extension furnace (termo, met) antifocar
extension nipple (OM, hidr) niplu prelungitor
extension of piston (OM, termo) proeminență a pistonului (pentru centrare)
extension piece (OM, mas-un) prelungitor, piesă prelungitoare
extension rod (OM, metr) tijă amovibilă / prelungitor la un aparat de măsură
extension spring (OM) arc de tracțiune
extension tube prelungitor din țevă
extensive întins, extins, vast; (agr) extensiv
extensively (*adv*) (în mod) extensiv, extins; mult, considerabil
extensive manufacturing (ec, TH) producție de masă / la scară mare
extensiveness extindere, volum
extensograph (alim, metr, ind chim) extensograf, aparat de măsurat proprietățile reologice ale unei paste, ale unui corp vâcos
extensometer (metr, termo, met) dilatometru; exensometru

extent

extent (mat) volum, sferă; extindere, întindere, perimetru, circumferință (mai rar), dimensiune, domeniu, mărime, măsură, grad, spațiu, proporții, cantitate
extenuate a slăbi, a atenua; a găsi circumstanțe atenuate pentru, a căuta o justificare
exterior exterior, extern, din afară, lateral, (aspect) exterior, parte exterioară; (mat) mulțime a punctelor exterioare
exteriority exterioritate; obiectivitate; superficialitate
exteriorization exteriorizare
exteriorize a exterioriza; a obiectiva; a concretiza, a materializa
exteriorly (*adv*) la exterior, la suprafață; la înfățișare, aparent
exterminate a extermina, a distruge; (*agr*) a stârpi
extermination exterminare, nimicire, distrugere
external, exterior extern, (aspect) exterior, aparentă; superficial; formă, (lucru) neesențial; împrejurări exterioare
external angle (OM) colț teșit; (*geom*) unghi exterior / extern
external attemperation (termo, met) răcire exterioară
external audit verificare / control contabil(ă) de către experți externi; audit extern
external bulk store (*inf*) memorie externă de mare capacitate
external calipper gauge (metr) calibru-potcoavă / -inel
external chill (met) placă de răcire
external cast (met) mulaj extern
external contraction (materiale, constr) contracție exterioară / la exterior
external cylindrical gauge (metr, mas-un, TH) calibru-inel
external dovetail (OM, mas-un) piesă cuprinzătoare în îmbinare coadă-de-rândunică
external extension post secundar exterior
external force / load (mec) forță exterioară
external gear (OM) angrenaj exterior
external gearing (OM) angrenare exterioară
external gear pair (OM) angrenaj exterior, pereche de roți dințate cu dantură exterioară
external honing machine (mas-un) mașină de honuit exterior
external leakage flow (hidr) scurgeri externe / în afara sistemului hidraulic / în mediu
external limit gauge (metr, mas-un) calibru-potcoavă limitativ de exterior
external loss time (TH) timp pierdut
externally acting brake (OM) frână cu acționare din afara sistemului

extirpation

externally finned pipe (OM, termo) țeavă cu nervuri / cu aripioare exterioare
externally fired boiler (termo) cazan cu arzător înconjurat de tuburi din material refractar sau cu răcite (cu apă)
external member (OM, mas-un) piesă exterioară / cuprinzătoare
external memory (*inf*) memorie externă / auxiliară / secundară
external mould (met) mulaj extern, matriță cu forma la exteriorul ei
external phase (met, plast) fază dispersantă
external plant instalație de / pentru exterior
external plasticiser (plast) plastifiant extern
external pressure (hidr) presiune exterioară
external resistance (el, mec) rezistență exterioară / externă
external-rotor motor (termo) motor cu rotor exterior
external scrap (met) fier vechi achiziționat
external shoe brake (OM) frână cu saboți exteriori
external / female taper (ring) gauge (metr) calibru-manșon conic
external-thread (OM) filet exterior (tip șurub)
external-thread gauge (metr, OM) calibru-potcoavă pentru filet exterior
external toothing (of gear) (OM, mas-un) danturare / dantură exterioară
external treatment (termo) tratament al apei înainte de intrare / introducere în cazan
external view (OM) vedere (în desen tehnic)
external wall (constr) zid / perete exterior
external work (constr) prelucrare a suprafețelor exterioare
external zone (constr, TH) zonă exterioară / marginală / externă
extinct stins, care nu mai este activ; a stinge
extinction extincție, stingere, dispariție; distrugere; (*inf*) ștergere (a conținutului memoriei); (met) stingere (și a cocsului)
extinction coefficient (el, fiz) coeficient de extincție / de stingere
extinction potential (el) potențial de stingere / de blocare
extinguish a stinge; a distruge; (*jur*) a stinge (un conflict), a achita
extinguisher stingător, extingtor
extinguishing stingere
extinguishing box (TH) stingător, cutia / carcasa extingtorului
extinguishment stingere; distrugere; dispariție; (*jur*) anulare
extirpation extirpare; stârpire

extra

extra (*adj*) în plus, supliment; suplimentar, extra;
 (*adv*) în plus, peste, suplimentar, extrem de,
 exagerat de; (ec) plată suplimentară, cheltuieli
 suplimentare; calitate superioară
extra charge of coal (met) (supra)saturare cu cocs
extract (chim) extract; citat, pasaj; (mat) a extrage,
 a scoate; a lua, a alege, a epuiza (prin extracție)
extract copper (met) a decupa, a extrage cuprul
extract a core (met) a extrage un miez
extract data (inf) a extrage date
extract gas (ind chim) a extrage gazul
extraction extragere, scoatere, extracție
extraction apparatus (mas-un) aparat / dispozi-
 tiv de extracție, extractor
extraction cartridge / shell (ind chim, met) car-
 tuș de extracție
extraction centrifuge (alim, ind chim, mas) cen-
 trifugă de extracție / de separare
extraction factor (alim, ind chim, mas) coefi-
 cient de extracție (și la filtrare)
extraction of root (mat) extragerea rădăcinii
extraction of sugar (alim) extragerea zahărului
extraction pump (alim, hidr, ind chim) pompă
 de extracție
extraction ratio (fiz, ind chim) grad / raport de
 extracție (și între masa solventului și masa
 produsului inițial)
extraction residues (alim) șrot (la extracția ule-
 iului)
extraction solvent (ind chim) agent / solvent de
 extracție
extraction tool (mas-un) sculă / dispozitiv de
 extracție (și în mecanica fină sau electronică)
extraction tube (OM, mas-un) tub al aparatului
 de extracție
extraction turbine (termo) turbină cu priză de aer
extractive extractiv
extractive distillation (alim, ind chim) distilare
 / fracționare extractivă (și prin solventare)
extract of book fragment / extras dintr-o carte
extract of materials extras de materiale
extractor (mas-un) extractor, aruncător, dispo-
 zitiv de extracție, clește
extractor basket (OM, alim, ind chim) tobă /
 coș al centrifugii
extract yield (ind chim, met, alim) randament la
 extragere / de extract / de scoatere
extracurricular (edu) în afara programului /
 programei / curiculei
extra-fine fit (OM) ajustaj fin / de precizie (de cla-
 să superioară)
extra-fine steel (met) oțel de calitate superioară /
 special
extra-hard (met) extradur, prea dur

extreme dimension of workpiece

extra-high tensile steel (met) oțel cu rezistență
 mare la tracțiune, oțel de înaltă rezistență
extra length for machining (mas-un, met) adaos
 de prelucrare prea mare la lungimea piesei
extra-light drive fit (OM) ajustaj blocat / cu
 strângere ușoară
extra-light load (mec) sarcină foarte ușoară / mică
extra load (mec) sarcină / greutate suplimentară
 / peste cea normală
extra-narrow pillar file pilă cu secțiune drep-
 tunghiulară foarte îngustă și vârf drept
extraneous matter materie / material / compo-
 nent străin(ă) / extern(ă)
extraneous noise (electr, autom) zgomot de fond
extraordinarily (*adv*) (în mod) extraordinar, ne-
 maipomenit (de)
extraordinariness caracter extraordinar
extraordinary extraordinar, nemaipomenit, în
 cel mai înalt grad; extrem de, extraordinar de
extraordinary discharge (hidr) debit de vârf
extra-output (el, mec, mas) putere suplimentară
 (la ieșire)
extrapolate (mat) a extrapola
extrapolation (mat) extrapolare; (ec) previzionare
extra-red ultra roșu
extra-regular care se abate de la regulă; abe-
 rant; neregulat
extra rim (auto) jantă (auto) de rezervă
extras (ec) cheltuieli / lucrări suplimentare (peste
 deviz, la preț majorat); (mas) echipament / uti-
 laj auxiliar / suplimentar / complementar, acce-
 soriu; extras
extra slack running fit, coarse clearance fit
 (OM) ajustaj foarte larg
extra-slim taper file pilă (mică) de fierăstrău /
 triunghiulară / cu vârf ascuțit
extra-soft steel (met) oțel foarte moale / cu con-
 ținut foarte mic de carbon
extra-strong moulding sand (met) nisip argilos,
 de formare
extra-violet (fiz) ultraviolet
extra weight (mec) supragreutate
extra wheel (auto, OM) roată de rezervă / supli-
 mentară
extreme (mat) extrem (și termen într-o relație),
 extrem (de funcție), cel mai depărtat, cel mai
 mare / mic; excesiv; extremă, extremitate, li-
 mită, capăt
extreme and mean ratio (mat) raport de aur,
 raport de medie și extrem
extreme breadth (nav) lățime maximă a navei
extreme dimension of workpiece (mas-un) di-
 mensiune de gabarit a piesei de prelucrat,
 dimensiune limită

extreme fiber stress

extreme fiber stress (mec, OM) tensiune / efort în fibra extremă, tensiune extremă în fibră
extremeless nemărginit, fără limite / limită
extremely (*adv*) la extrem, extraordinar, în cel mai înalt grad, extrem de, extraordinar de
extremely high frequency (EHF) (fiz) bandă de frecvențe foarte înalte (30...300 GHz)
extremely humid weather vreme foarte umedă
extremely sensitive (metr) foarte sensibil (d. aparate etc.)
extremeness caracter extrem; extremitate; limită; culme
extreme position (mas-un, mas) poziție finală / extremă
extreme pressure (hidr, T) presiune maximă
extreme-pressure additive EP (T, chim) aditiv de extremă presiune (în lubrifianți etc.)
extreme pressure lubricant (T, chim) lubrifiant rezistent la presiuni mari (simbolizat cu EP)
extreme range distanță / interval / domeniu maxim(ă)
extreme range of use (TH) domeniu extrem de utilizare
extremity extremitate, capăt (și de piesă), limită, punct extrem / final; situație-limită
extremum value valoare extremă
extricate from / out of a scoate din; (chim, fiz) a degaja; a scăpa, a se descurca
extrication scăpare, descurcare, eliberare
extrude (mas-un) a extruda, a scoate / împinge în afară (d. materiale, ca proces, dar și defect)
extruded electrode (el, met) electrod format prin extrudare, electrod cu înveliș depus prin presare
extruded goods (met, ind chim) articole extrudate (din mase plastice sau metalice)
extruded section (met, ind chim) profil extrudat
extruded tube (met, ind chim, plast) țeavă / tub extrudat(ă)
extruder (alim, met, plast, mas-un) dispozitiv de extrudare
extruder / extruding machine (alim, met, plast, mas-un) mașină de extrudat
extruder barrel (OM, alim, met, plast) cilindru de extrudor
extruder core (OM, alim, met, plast) dorn de extrudare
extruder screw (OM, alim, met, plast) șurub / melc (la dispozitiv de extrudare)
extruding (process) (met, plast) (proces) de extrudare
extruding press (met, plast, mas-un) presă de extrudare
extruding speed (mas-un) viteză de extrudare

eye nut

extrusion (met, plast, mec) extruziune, extrudare, fluaj
extrusion billet (met, plast, mec) materialul de extrudat
extrusion die (mas-un, met, plast) matriță pentru extrudare
extrusion head (mas-un, met, plast) cap de extrudare, capul dispozitivului de extrudare
extrusion mandrel (mas-un, met, plast) dorn de extrudare
extrusion moulding (mas-un, met, plast) formare prin extrudare
extrusion plunger (mas-un, met, plast) piston de extrudare
extrusion press (mas-un, met, plast) presă pentru extrudare
extrusion pressing (mas-un, met, plast) extrudare la rece
exudation (fiz, termo) exsudare, transpirație
exude (fiz, termo) a exuda, a transpira, a elimina; (fiz) a iradia, a împrăști
exuding of the head (met) umflarea maselotei
eye (anat) ochi; ureche (de ac); (hidr) ajutor de intrare (la compresoare, centrifuge etc.); (OM) ochi, ureche, șurub cu inel / cu ochi, ochet (și de lanț), vizor; a privi la, a se uita la; a observa, a cerceta, a urmări
eyebars (OM) bară cu ochi la un capăt sau la ambele capete
eye(-)bolt (OM) șurub cu ochi / cu ureche; (nav) ochi de punte cu bolt
eye-catching care reține privirea (și d. un indicator / panou de semnalizare)
eye dropper (OM, T) picurător
eyeglass (OM, opt) lupă, lentilă, ocular, vizor de sticlă
eyeglasses (opt) ochelari
eyeguard (met) apărător pentru lumină, protecție pentru ochi
eyehole (OM) orificiu de control / pentru vizor
eye hook (OM, el, nav) ochet (pentru cablu)
eye joint (OM) articulație, îmbinare articulată
eyelash (anat) geană
eyeless (med) orb
eyelet (OM) ureche, buclă mică, ochi, capsă, ochet, gaură, ferestruică; (el) tub metalic pentru rigidizarea conexiunilor lipite
eye-letter (alim, ind chim) mașină de capsat (sticle, recipiente, ambalaje etc.)
eye letting capsare
eyelet pliers (mas-un) clește de apucat, cu gură rotundă
eyeletter (mas-un) mașină de capsat
eyeletting (mas-un) capsare

eye-lever finder**eyot****eye-lever finder** (OM, metr) vizor de corecție**eyelid** (anat) pleopă**eye mounting** (OM, hydr) fixare / montare cu urechi / ochiuri / cu ureche / cu inel (și la cilindri hidraulici)**eye nut** (OM) piuliță cu ochi / cu inel / rotundă**eye of connecting rod** (OM) ochet cu furcă, ochi / alezaj al bielei**eye of the tuyère** (met) gaură a gurii de vânt (la furnale)**eyepiece** (fiz, opt) ocular**eyepiece micrometer** (metr, opt) micrometru ocular**eye plate** (nav) placă cu ochi (construcții navale)**eyepore** (met, plast) por rotund / lenticular (și defect)**eye protective lenses** ochelari de protecție**eye service** aparență**eye shield** (TH) vizieră de protecție**eyeshot** (anat, opt) câmp vizual / de vedere**eye sight** câmp al vederii, orizont; (termo, OM) fereastră / ochi / gură de observație**eye slit** (OM, fiz, metr, mil) vizor**eye tooth** (anat, med) dinte canin; (*fig*) maturitate, experiență**eye wash** (med, chim) apă / soluție pentru ochi**eyewitness** martor ocular, observator direct**eyot** (geogr) insulă (într-un râu)

F

fabric structură, carcasă, schelet, cadru, produs, material; țesătură, stofă; (constr) construcție, clădire, edificiu; mecanism, sistem; structură, alcătuire

fabricant (*amer*) fabricant; constructor

fabricate a fabrica (rar), a produce, a executa, a prefabrica; a falsifica (un act); a născoci

fabricated falsificat, contrafăcut; prefabricat

fabricated members / parts piese prefabricate

fabricated steel-sheet products (OM, constr) semifabricate de tablă (din oțel)

fabricated steel-sheet structures (OM, constr) construcții de tablă / metalice (din oțel)

fabrication fabricare, fabricație, producere, prefabricare, prefabricație; contrafacere, fals; invenție

fabrication process plan (TH) plan de operații tehnologice

fabric belt (OM) curea țesută / din țesătură, curea textilă

fabric filter (OM) filtru cu țesături

fabric insert inserție textilă

fabric proofing (ind chim) cauciucare a țesăturii, impregnare cu cauciuc a țesăturii

fabric tooth facing (OM) înveliș al dintelui din țesătură (la curele dințate)

fabric-type dust collector (OM) filtru cu saci (textili)

fabulous fabulos, legendar; fantastic, ireal, absurd

façade, facade (constr) fațadă

face suprafață, față, aspect exterior; mină; (în) aparență; (constr) fațadă (a unei case), pavament (la o boltă), suprafață frontală, front de lucru, cadran; expresie, înfățișare; îndrăzneală; (met) tăblia cilindrului (de laminor); (metr) cadran de ceas; (tipografie) floare (de literă); a se întoarce cu fața la, a sta cu fața la / spre, a acoperi (partea din față), a înveli, a finisa, a căptuși; a aranja; a înfrunța / a se confrunța (cu o problemă); a face față; a recunoaște, a admite; (mas-un) a poliza, a freza; a se arăta; a înfrunța; a recunoaște existența unor fapte etc., a nu nega evidența; a-și păstra bunul renume; ~ **to** ~ față în față; **full** ~ din față; **half** ~ din profil; **in the** ~ **of** în fața (unui lucru), în prezența, în ciuda, expresie a feței; **on the face of it** la suprafață; **on the** ~ **of the earth**

pe fața pământului; (tipografie) **in block / bold** ~ cu caractere grase, aldine; ~ **down** a descuraja, a intimida

face and radius cutter (mas-un) freză frontală, cu tăiș de colț în arc de cerc

face-and-side (milling) cutter (mas-un) freză disc, cu trei suprafețe de așchiere

face angle (OM) unghi al conului exterior (la roți dințate conice); (mas-un) unghi de degajare (la broșe)

face area (OM) suprafață / secțiune frontală

face belt conveying (OM) transportare cu bandă

face bend test (metr) încercare la îndoire a sudurilor frontale cu cusătură pe una din fețe

face-centred (fiz, chim) cu fețe centrate (d. structură cristalină)

face-centred cube space lattice (fiz, chim) rețea cubică cu fețe centrate

face-centred cubic (lattice) (chim, met) (rețea) cubică cu fețe centrate (d. cristale)

face-centred grating (fiz, chim) rețea cu fețe centrate (d. cristale)

face-centred space lattice (fiz, chim) rețea cu volum centrat (d. cristale)

face-centred structure (fiz, chim) structură cu fețe centrate

face chuck (OM, mas-un) planșăibă, platou, mandrină

face cutting (mas-un) așchiere a suprafețelor frontale

face-cutting edge (mas-un) tăiș frontal, muchie de așchiere, de pe fața frontală

face cutter (mas-un) freză frontală

faced cu fața, la fața, având fața

face-floor position (auto) poziția frontal-podea (și la direcționarea aerului condiționat)

face gear (OM) roată plană (la angrenaje conice), roată coroană

face grinder (mas-un) mașină de rectificat plan / frontal

face grinding (mas-un) rectificare a suprafeței frontale

face grooving tool (mas-un) cuțit pentru canelat frontal

face guard (TH, ind chim) mască de protecție

face harden (met) a căli (superficial)

face hardening (met) călire / durificare superficială (în general)

face (in lathe) (mas-un) a strunji plan

face / facing lathe (mas-un) strung frontal

face length (met) lungimea tăbliei (cilindrului de laminare)

face machining (mas-un) prelucrare a suprafețelor frontale

face / facing mill / milling-cutter

face / facing mill / milling-cutter (mas-un) freză cilindrică / frontală, cap de retezat
face-mill-cutter grinding attachment (mas-un) dispozitiv pentru ascuțirea frezelor cu dinți demontabili
face milling (mas-un) frezare a suprafețelor frontale
face-milling-cutter sharpening machine (mas-un) mașină pentru ascuțit freze frontale
face mode (auto) selectarea modului de acționare: mod frontal (și pentru direcționarea aerului)
face of tool (mas-un) față de degajare (a unei scule)
face of weld (OM, met) suprafața cusăturii sudate
face piece (mil, ind chim) mască antigaz
faceplate (mas-un) platou (și de strung), planșăibă, placă de trasare
faceplate breaker controller (autom) controler combinat, cu întrerupător și placă cu contacte
faceplate chuck (mas-un) platou / planșăibă cu fălci
faceplate jaw (mas-un) falcă a platoului
faceplate lathe (mas-un) strung frontal
faceplate stud (OM, mas-un) șurub prizonier pentru fixarea piesei pe platou
face position (auto) poziția „frontal” (și la direcționarea aerului condiționat)
face pressure (OM, hidr, mec) presiune de pe suprafață
face profile (OM) profil frontal
face shield (ind chim) mască de protecție
face side (mas-un) față de degajare (a unei scule); fața unei țesături
face spanner (OM) cheie furcă
facet (fiz) fațetă (a unui cristal); aspect; implicație
face tool (mas-un) cuțit frontal
facetturning (mas-un) strunjire frontală
face up a monta în sus
face value (ec) preț / valoare nominală
face wall (constr) perete de fațadă
facewidth (OM) lățimea danturii (b)
face work (constr) zidărie aparentă; (met, TH) îmbrăcare, căptușire
facient (mat) factor
facile facil; ușor, lesnicios; superficial, făcut de mântuială; accesibil; ușor de influențat; maleabil; de înțeles; îngăduitor; conciliant
facilitate a ușura, a facilita, a înlesni; a promova, a încuraja
facilitation ușurare, facilitare; promovare, încurajare
facility (TH) amenajare, instalație, dispozitiv, utilaj; ușurință, facilitate; talent, aptitudine; dezinvoltură; dexteritate

factorial

facilities (pl) avantaje, înlesniri, comodități; condiții favorabile, facilități; privilegii
facing orientare; înfruntare; acoperire, îmbrăcare, placare, finisare, înveliș, strunjire / fațetare pe direcție radială; (met) căptușire (a unui cuptor), depunere, vopsea / strat final(ă) pentru forme, strat de sudură
facing arm tool (mas-un) cuțit rotativ
facing bar (auto, mas) bară a platinelor
facing brick (constr) cărămidă aparentă
facing-coupled (OM) cuplate, montate (d. piese, rulmenți etc.) în opoziție
facing / outer diameter cutting (mas-un) strunjire frontală / pe diametrul exterior
facing head (mas-un) sanie port-cuțit a aparatului de planare
facing joint rost al măștii (de etanșare)
facing / face lathe (mas-un) strung frontal
facing material (met, TH) material de căptușeală / de fălțuire
facing / face mill / milling cutter (mas-un) freză cilindrică / frontală, cap de retezat
facing plate (OM) placă de fixare
facings (mas-un) șpan; (nav) viraje
facing sand (met) nisip de modelare / de turnatorie, amestec de finisare
facing stone (constr) piatră pentru paviment / pavare; (mas-un) piatră de ascuțit
facing tool (mas-un) cuțit de strunjit plan
facing tool holder (mas-un) sanie port-cuțit a aparatului de planare
facing work (mas-un) strunjire a suprafeței frontale
facsimile reproducere / copie fidelă, facsimil; a reproduce exact
fact fapt, întâmplare, împrejurare, circumstanță, eveniment, fenomen; realitate, adevăr; (*fig*) esență, miez
fact finder (persoană) care constată fapte(le)
fact finding constatare / stabilire a faptelor
fact-finding board comisie de anchetă
fact-finding mission misiune de constatare
faction facțiune, fracțiune; sciziune, dezbinare
factor factor, element, agent, coeficient, divizor; (mat) factor, coeficient, divizor; (TH) coeficient, factor (și de siguranță etc.)
factorability (mat) factorizabilitate
factorable / factorisable (mat) care poate fi descompus în factori
factorage comision
factor comparison method metodă a comparării factorilor
factor group grup de factori (în general)
factorial de fabrică

factorial function

factorial function (mat) polinom factorial, funcție factorială
factorial series (mat) serie a cărei sumă este egală cu numărul e
factorization (mat) descompunere în operații elementare / în factori, factorizare
factorize (mat) a descompune în factori
factor of adhesion (fiz, chim, T) coeficient de aderență
factor of assurance (TH) coeficient de siguranță
factor of integer divizor al unui număr întreg
factor of polynomial (mat) divizor al unui polinom
factor of proportionality coeficient de proporționalitate
factor of safety, safety factor (TH, OM, materiale) coeficient de siguranță
factor out (mat) a da factor comun
factor theorem (mat) teorema diviziunii polinoamelor prin $(x-a)$
factory fabrică, uzină, reprezentanță comercială într-o țară străină; ~ **hand** muncitor / operator în fabrică
factory-acceptance gauge (metr) calibru de recepție
factory cost (ec) preț de cost, cheltuieli de producție
factory farm (agr) fermă industrială
factory hand forță de muncă
factory overheads (ec, TH) cheltuieli de fabricație
factory process (TH) procedeu / proces / metodă de fabricație
factory railway (cf, met) cale ferată uzinală
factory waste (mediu, ind) deșeuri (industriale)
factual faptic; real, efectiv
facture (ec) factură
facultative facultativ, opțional; întâmplător, accidental
faculties resurse, posibilități, mijloace
faculty (edu) facultate; aptitudine, talent; autoritate, drept
faddy ciudat, straniu; excentric
fade a (se) veșteji, a (se) ofili; a dispărea, a se atenua, a (se) decolora, a se șterge (d.culoare), a slăbi, a scădea
fade away a se șterge, a se stinge, a se estompa
fade-away weld (OM) sudură în V
faded decolorat, șters, îngălbenit
fade-in (autom) intrare progresivă
fade-out (autom) suprimare progresivă
fade out a atenua; a amortiza; a dispărea treptat
fader (autom, metr) potențiomtru de reglaj, atenuator, regulator de intensitate sonoră, mixer, amestecător

fail-hardover

fading (fiz, metr, autom) scădere temporară a unui semnal datorită condițiilor de propagare, atenuare, amortizare; slăbire (a luminii) ofilire, veștejire; decolorare: (autom) mixaj, suprapunere, fading
fading effect (fiz) amortizare, efect de atenuare / stingere
faeces (mediu, geogr) sedimente, depuneri; (agr) materii fecale
fag a trudi, a munci din greu; a obosi, a surmena, a slei; muncă istovitoare / plictisitoare; oboseală, surmenaj, epuizare
fag end rămășiță; capăt, extremitate; parte finală, sfârșit
fagged out obosit
faggot legătură de lemne, fascicul, snop; îmbinare (prin sudare), legătură; a împacheta
faggoted iron (met) fier / profiluri / semifabricate în legături / împachetat(e)
faggoted scrap (met) deșeuri de fier, în legături / pachet
faggotting (met) împachetare
faggotting furnace (met) cuptor de încălzire a deșeurilor metalice, înainte de împachetare
faggotting press (mas-un, met, plast) presă pentru (îm)pachetare
fag out a istovi, a surmena
Fahrenheit degree (°F) (metr, fiz) unitate de măsură a temperaturii, grad Fahrenheit ($1^{\circ}\text{F} = 0,556^{\circ}\text{C}$)
faience (ind chim) faianță, vase de faianță
fail nereușită, eșec; (edu) cădere (la examen); lipsă; a se opri din lucru, a refuza să funcționeze, a se deteriora, a cădea (în sens de avariere), a se nărui, a se prăbuși, a nu se îndeplini, a avea o avarie, a (se) rupe; a eșua, a da greș, a nu reuși, a nu face (ceva), a lipsi; a da dovadă de neglijență; a slăbi (d. vedere, stingere, un proces etc.); a se micșora; a se stinge; a se termina; a înșela așteptările; (agr) a fi sub așteptări (recolta etc.); (ec) a da faliment; (edu) a nu promova, a nu trece (un examen); a omite, a neglija, a uita să; a dezamăgi; ~ **in** a fi lipsit de; (ec) a da faliment; a lăsa; a părăsi; a nu fi de ajuns; a lipsi
failed nereușit, neizbutit, ratat; (ec) falit
failed closed (OM, hidr) nefuncțional din cauza unei poziții extreme (d. aparatură hidraulică)
failed test piece epruvetă din material necorespunzător, epruvetă necorespunzătoare
fail-functional (TH, mas) cu funcționare limitată, în continuă degradare
fail-hardover (TH) tip de avarie în care elementul distrus se află în condiții limită (de poziție

fail in

sau de sarcină), avarie cauzată de funcționare în condiții extreme
fail in a-i lipsi, a nu avea ceva
failing lipsă, neajuns, scădere; nereușită, insucces, eșec; descreștere, slăbire; cusur; defect, greșeală, slăbiciune; (prep) în lipsa, în absența; neîndestulător, insuficient; care slăbește, care se deteriorează;
fail-neutral (autom, metr) tip de cădere sau blocare la zero a aparatului / sistemului de control
fail of a nu izbuti să realizeze ceva; a-i lipsi, a nu avea ceva
fail-open (autom, TH) tip de cădere / avarie în care un element întrerupe calea normală de control
fail-operational (TH) (sistem) care continuă să funcționeze în ciuda căderii, avariei sau a funcționării incorecte a unor componente
fail-passive (TH, autom) o calitate a dispozitivului căzut / avariat de a nu crea răspuns, chiar dacă rămâne în sistem
fail-safe (autom, TH) autoprotejat, calitate de a înceta funcționarea la defectare; de nădejde, trainic, solid; care nu are opriri
fail-safe device (autom) dispozitiv de protejare în caz de avarie / cădere / de menținere a parametrilor în limite sigure
fail-soft (inf, autom) soft de compensare a căderii parțiale
fail to operate (auto) a nu (mai) funcționa, a înceta să funcționeze
failure absență, lipsă; neajuns; sărăcie, insuficiență; eșec, nereușită; cădere, prăbușire; pierdere, pagubă; năruire, rupere, ruptură, avarie, întrerupere, eroare, defect, defectare, oprire (nedorită); falie, dizlocare, surpare, prăbușire
failure analysis analiza căderii / avariei / ruperii
failure by shear (OM) distrugere prin forfecare
failure cause (TH) cauza inițierii sau generării mecanismului de distrugere
failure crack crăpătură, fisură (care provoacă o avarie / cădere) sau care este cauzată de o defectare / avarie)
failure criterion (mec, TH) criteriu de rupere
failure detection (TH) determinare / localizare a avariei / căderii
failure effect (TH) consecința / efectul căderii / avariei / distrugerii
failure-free operation (TH) funcționare fără deranjament / defectare
failure load (mec) sarcină de rupere
failure of lubricating film (T) întrerupere a peliculei de lubrifiant
failure rate period (TH, mas) erioadă între două căderi succesive

fake

failure strain (mec, TH) deformare la rupere
failure stress (mec, TH) tensiune / efort de / la rupere
failure surface (mec, TH) suprafață de alunecare / de rupere
failure to start rateu / defect de pornire, defec-tare din start / de la pornire
faint slab, fără putere; mic, slab; șters, lipsit de strălucire; neclar, vag; leșin; (med) pierdere a cunoștinței; a leșina
faintly acid (chim) slab acid
faintly alkaline solution (chim) soluție slab al-calină
fair corect, exact; aproximativ; curat, îngrijit; citeț, lizibil, clar (d. un text); bun, natural, firesc; fa-vorabil; cinstit, nepărtinitor, imparțial, obiectiv; mare, considerabil (d. bani); rezonabil, accepta-bil, convenabil, ieftin (d. prețuri); destul de bun, satisfăcător, mulțumitor; (*adv*) drept, cinstit, co-rect, echitabil, direct, tocmai, exact; a da la rindea
fair average quality calitate medie bună
fair copy copie exactă, exemplar corectat
fair dealing comportare corectă, tranzacții co-recte; cinste, obiectivitate; imparțialitate
fairing (av, hidr) înveliș aerodinamic, carenaj; material de umplutură
fairlead (el) tub izolator; (OM) piesă de ghidare
fairlead(er) block (mas) macara de ghidare
fairly (*adv*) corect, drept, imparțial, obiectiv; destul de, îndeajuns de; foarte, cât se poate de, extrem de; cu totul; citeț, lizibil
fair-mindedness imparțialitate, obiectivitate; co-rectitudine
fairness curățenie, aspect îngrijit; limpezime, cla-ritate; frumusețe; cinste, nepărtinire, imparțiali-tate, obiectivitate; caracter acceptabil / conve-nabil; caracter favorabil; (ec) caracter conside-rabil (al unei sume de bani); sinceritate; prielnic; culoare blondă (a părului); albeață (a tenului)
fair play corect, regulamentar; corectitudine, obiectivitate, nepărtinire
fair price (ec) preț convenabil
fair quantity cantitate destul de mare
fair trade (ec) comerț exterior pe bază de reci-procitate; comerț legal
fairway (nav) șenal de navigație, drum maritim
fair wear and tear (T) uzură normală / accepta-bilă
fair yield (ec, TH) randament bun
faithful exact, fidel, reprezentat exact
fake (met) lipitură moale; (geol) șist nisipos, ni-sipuri micacee; (nav) rând de parâmbă făcută colac; (*fam*) șiretlic, 2. truc; a contraface, a falsifica; a truca; a înșela (și buna credință); a

faldstool

fura; contrafacere, fals; înșelăciune, escrocherie; fals, simulat

faldstool scaun pliant

fall cădere, picare, prăbușire, reducere, scădere, (mișcare de) coborâre, pantă, înclinare; (OM) lanțul sau cablul folosit la ridicat; a cădea (și într-o stare), a pica, a se prăbuși; a se întâmpla (constr) a cădea, a se dărâma, a se surpa, a se prăbuși, a se prăvăli; a se desprinde; a scădea în intensitate; a scădea, a se micșora (și d. prețuri); a se descompune; a descrește; (mil) a ataca; a coborî (și d. barometru); a se potoli, a se calma (d. vânt, mare, mănăie); a se domoli; a coborî în pantă; a deveni; a ajunge într-o stare de; a se clasifica; a se repartiza; a se poticni; a eșua; a deveni scadent; a întâlni întâmplător; a apela la; a nu reuși; a se năpusti asupra; a se învrăjbi; a rupe rândurile; (hidr) coloană de apă; (nav) curent de palanc; (silv) tăiere (de copaci etc.); (fig) declin, decădere; precipitații atmosferice; (mai ales la *pl*) cădere de apă; (geogr) cascadă, versant, pantă, povârniș; **have a ~** a cădea; **heavy ~ of rain** ploaie torențială; **~ (of the year)** toamnă; **~ in prices** (ec) scădere a prețurilor; **~ of a river** scădere a nivelului apei unui râu; **~ to pieces** a se sfărâma în bucăți; **~ into x categories** a se împărți în x categorii; **~ on one's feet** a cădea în picioare

fall aboard of (nav) a aborda

fallacious argument argument eronat

fall across a da peste

fallacy paralogism, deducție greșită, raționament greșit

fall among a cădea în mijlocul

fall apart a se descompune; a se destrăma; a se dezagrega

fall asleep a adormi

fall away a scădea, a se micșora, a se diminua; a slăbi, a scădea în greutate; a se desprinde, a dispărea; a se retrage

fallback, fall-back (OM) retragere (și a unei piese, a unui arc etc.); desprindere; (inf, c) program care permite terminarea unei instrucțiuni în ciuda căderii sistemului / programului primar; (ec) resursă (și de bani, care poate fi folosită la nevoie)

fall back a reveni, a da înapoi, a se retrage

fall-back circuit (autom) circuit de ajutor / de revenire

fall-back equipment (TH, mas) echipament de rezervă

fall-back pay (ec) salariu minim de subzistență

fall-back possibility (TH, mas) posibilitate de continuare a operației / funcționare

fall into disuse

fall back upon / on a reveni la, a se reîntoarce la; a recurge la, a a apela la, a căuta sprijin la

fall behind (hand) a rămâne în urmă

fall behind with a rămâne în urmă cu, a fi în restanță cu (livrările, ratele)

fall down a cădea (jos), a (se) prăbuși, a (se) surpa; a cădea cu fața la pământ

fall down in a nu reuși în

fall due a fi

fallen căzut, prăbușit; lăsat în jos; învins, înfrânt; ruinat, distrus

fall foul of (nav) a se ciocni de (d. un vapor); a se certa cu, a avea neplăceri cu; a se debarasa de

fallibility failibilitate; imperfecțiune; caracter failibil

fallible susceptibil de a prezenta abateri / erori, supus greșelii, failibil, imperfect

fall in a se prăbuși, a se dărâma; a expira, a trece (d. un termen); (ec) a fi scadent (d. o datorie); a deveni vacant (d. un post); a se alinia; a ajunge

falling scădere, cădere, defectare; tasare, adâncire, coborâre; (fig) declin, decădere; (mai ales la *pl*) precipitații atmosferice, cădere de apă, cascadă; (geogr) versant, pantă, povârniș

falling-ball / falling-sphere viscometer (metr, T) vâscozimetru cu bilă / cu sferă / Hoppler

falling characteristic (fiz, mas, el) caracteristică descrescătoare / de avarie / de defectare

falling due payment (ec) plată scadentă

falling film evaporator (ind chim, termo, alim) evaporator cu peliculă descendentă

falling film heat exchanger (alim, ind chim) schimbător de căldură, cu peliculă descendentă

falling in cădere, înclinare

falling latch (OM) zăvor cu arc / ghilotină

falling needle viscometer (metr, T) vâscozimetru cu ac (în cădere)

falling-out (of step) (mas-un) decroșare; (el, mec) ieșire din sincronism

falling speed (mec) viteză de cădere / de coborâre

falling time (mec) timp de cădere / de coborâre

falling tup (constr) berbec al sonetei

falling water (hidr) apă de întoarcere / de retur

falling weight (mec) greutate de cădere

falling weight test (metr, mec) încercare la șoc (prin căderea unei greutate)

fall into a fi divizibil cu, a se împărți în, a fi alcătuit din; a începe; a ține de o categorie, a se subsuma (unei categorii); (geogr) a se vărsa în (d. râuri); a ajunge

fall into conversation a intra în conversație

fall into disrepair (TH) a necesita reparații

fall into disuse (TH) a nu mai fi folosit, a ieși din uz

fall in with

fall in with a da peste; a se înțelege cu, a fi de acord cu; a se asocia cu; întâlni din întâmplare, a fi de aceeași părere cu; a coincide cu
fall off a scădea, a se micșora; a se îndepărta; a se desprinde; a descrește, a degenera, (nav) a nu asculta de cârmă
fall on / upon a se arunca
fall-out precipitații
fall out a se elimina, a cădea, a se desprinde, a pica; a se întâmpla, a se petrece; a se certa
fall out of a renunța la, a termina cu
fallouts (ec, TH) piese de calitate a doua
fall over a se împiedica
fallow galben-cafeniu, roșcat; (agr) ogor necultivat, a desteleni; (alim) țelină; nedezvoltat
fall short a fi insuficient, a nu atinge ținta
fall short of a nu reuși
fall sick (med) a se îmbolnăvi
fall time (autom, hidr) timp de coborâre
fall to a se apuca de
fall to pieces a se desface în bucăți
fall to powder a se descompune în praf / pulbere
fall through a da greș, a nu reuși, a eșua; (edu) a cădea (la un examen)
fall under a cădea sub (influență); a se împărți după / în, a se clasifica după; a fi socotit printre; a fi supus (observației etc.)
fall under the heading / head of a fi clasificabil ca
fall way (transp, TH, constr) trapă pentru deplasarea pieselor de la un etaj la altul
false (și *adv*) fals, greșit, incorect; neîntemeiat, nejustificat; neadevărat; contrafăcut; artificial
false add sumă parțială
false air (met) aer fals (la cuptoare)
false alarm alarmă falsă
false beam (constr, mec) grindă neimportantă
false bottom (met) placă de turnare
false brinelling (OM) brinelare falsă (defect la rulmenți); (T) uzură de tip fretting în rulmenți
false core (met) miez exterior
false drop (autom) eroare la înregistrarea / redarea (magnetică) a unei informații, deviere / variație / scădere falsă
falsehood falsitate, neadevăr, caracter fals; minciună, neadevăr
false jaw (mas-un) falcă aplicată, garnitură a fălcii de menghină
false keel (nav) chilă falsă
false key șperaclu
false pass (met) calibru de laminare orb, trecere goală, calibru gol
false pretences aparențe false, falsă identitate; impostură
false start început neizbutit

fancy goods

false tenon (OM, hidr) cep fals
false twist (mec) torsiune falsă
false window (constr) fereastră oarbă
falsework (constr) cofraj, schelă
falsification falsificare, contrafacere; denaturare, răstălmăcire
falsifier falsificator
falsify a falsifica, a contraface; a denatura, a răstălmăci; a dezamăgi
falsity falsitate, caracter fals / eronat / incorect
falter a se clătina; a se legăna dintr-o parte în alta; a șovăi, a ezita; a merge prost / din ce în ce mai prost (o întreprindere, o mașină etc.)
faltering șovăitor, nesigur
falt spring (OM) arc lamelar
fame faimă, renume, reputație
famed for renumit pentru, celebru datorită
familiar familiar, binecunoscut; obișnuit, comun
familiarity with bună cunoaștere, stăpânire (a unei discipline etc.)
familiarization with familiarizare cu, deprindere cu; învățare, însușire
family familie, sistem
family allowance (ec) alocație de familie
family doctor (med) medic de familie
family curve curbă caracteristică
family name nume de familie
famine foamete
famine of lipsă de, absență a
famish a înfometa, a lipsi de hrană
famn (metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 famn = 1,781333333 m
fam-nut (OM) contrapiuliță
famous for renumit pentru / prin, celebru prin; calitatea întâi
fan evantai; (OM, mas) ventilator, exhaustor, suflător, aripă a unei mori de vânt / a unui ventilator etc.; arc (la sudare cu hidrogen); (met) a insufla; (agr) vânturătoare, a vântura; a ațâța focul; fan, admirator; a face vânt (cuiua); a ațâța (focul)
fan blade (OM) paletă a ventilatorului
fan blast (met, termo) aer suflat
fan blower (OM) ventilator cu aripi / cu palete
fancier cunoscător, expert, specialist; (agr) cultivator / crescător de soiuri deosebite
fancies (alim) fursecuri
fan cooling (alim, termo, ind chim) răcire cu aer
fan cowling / shroud (OM) cutie a ventilatorului
fancy imaginație; gust, preferință; fantezist; capricios; extravagant, excentric; ornamental; (preț) exorbitant; a avea impresia
fancy alloys (met) aliaje pentru scopuri decorative
fancy cakes (alim) fursecuri
fancy goods articole la modă

fancy soap

fancy soap săpun de toaletă
fancy work broderie / lucru de mână
fan delivery (termo) debit al ventilatorului
fan diffuser (OM) difuzor al ventilatorului
fan drift (OM) canal de aeraj spre ventilator
fan drive (OM) acționare a ventilatorului
fan duty resistor (el, autom) rezistență de auto-reglare (la ventilator)
fang (OM) cârlig, dinte; (met) galerie de aeraj, lamă, tăiș
fang bolt (OM) bolț cu cap triunghiular pentru asamblări lemn-metal
fan gate (termo) canal în formă de evantai
fan-in (FAN-IN) ratio (autom, hidr) factor de intrare, număr de intrări de comandă într-un component
fan inversion (el, mas) inversare a ventilatorului
fanlight (constr) fereastră în evantai
fanner (mas) ventilator, suflantă; (agr) vânturătoare
fanning-out distribuire, ramificare
fan out (TH) a matisa (un cablu)
fan-out capability (termo) capacitate de încărcare
fan-out (FAN-OUT) ratio (autom, hidr) factor piramidal, număr de componente identice, comandate prin ieșirea unui component
fan-pad system (termo) răcitor de aer cu tamponae umede / cu bruiaj ventilat
fan performance (termo) caracteristici ale ventilatorului / suflantei
fan performance curves (termo) grafice ale caracteristicilor ventilatorului / suflantei
fan requirements (termo) cerințe / condiții necesare pentru funcționarea ventilatorului
fan speed (auto) viteză ventilatorului
fan speed control (auto) control al vitezei ventilatorului
fan speed control knob (auto) buton de control / de reglare al ventilatorului
fantail (nav) punte la extrema pupa; (met) canal de legătură (la cuptoare)
fan-tail die (mas-un) filieră plată
fantail roof (met) boltă în trepte (la cuptoare)
fantastic fantastic, imaginar, ireal; bizar, straniu; capricios
fantasy fantezie, imaginație; bănuială, presupunere (neîntemeiată); capriciu
fan tip speed (mas, mec) viteză periferică a motorului ventilator
fan wheel (OM) rotor de ventilator
fan-wheel blower (OM) rotor de suflantă
far departe (temporal și spațial); cu mult, considerabil, infinit, incomparabil; lung; distanță mare; a ajuta mult la; **at the ~ end of** la celălalt

far-sightedness

capăt al; **on the ~ side of** de cealaltă parte a; **from** ~ de departe; **by** ~ cu mult; ~ **gone** avansat; **so** / **thus** ~ până acum; **so** ~ **so good** până aici e bine; far and near/wide pretutindeni; ~ **and away** cu mult; **as/so** ~ **as** până la; **as/so** ~ **as** în măsura în care; **go as ~ as to** a merge până într-acolo încât să; **(in) so** ~ **as** în măsura în care; **go** ~ a merge departe; **go ~ to** a contribui
farad (metr, el) farad
Faraday screen / cage (fiz) cușcă / ecran Faraday, ecran electrostatic
faradmeter (metr, el) faradmetru, capacimetru
faraway (în)depărtat
far beam (auto) fază mare
far-between rar, spațiat
farce (constr, compozite) umplutură, tocătură; a umple cu tocătură
fare cost / bilet de călătorie; mâncare, hrană
Far-East Orientul Îndepărtat, Extremul Orient
Far-Eastern din Orientul Îndepărtat, din Extremul Orient
fare forth a porni, a pleca
farewell rămas bun, adio
far-famed binecunoscut, vestit
far-fetched adus de departe; (*fig*) forțat, artificial, exagerat, deplasat (și d. comparații)
far gone (med) foarte bolnav
farina (alim) făină (și de cartofi), praf, pudră, amidon
farinaceous (alim) făinos, de făină
farina-starch (alim) amidon de cartofi
farinose (alim) farinos, făinos
farm (agr) fermă, gospodărie; locuință de fermier, casă la o fermă; pepinieră; a lucra / cultiva (pământul), a arenda, a lua / da în arendă
farm equipment (agr) utilaj agricol
farmer (agr) fermier, cultivator de pământ, țăran; arendaș
farmer drill (mas-un) burghiu cu caneluri drepte
farmery (agr) fermă, construcții de fermă, curte țărănească
farm hand (agr) muncitor agricol
farm implements (agr) utilaje agricole
farming (agr) agricultură, cultivare / lucrare a pământului; arendare, arendă
farm practices (agr) agrotehnică
farm stead, farm yard (agr) fermă (cu toate dependințele), curtea fermei
far off, far-off (în)depărtat
farrago amestec (ătură), adunătură
far-reaching cuprinzător, vast; plin de consecințe
far-seeing clarvăzător, prevăzător
far-sightedness (anat) prezbiție, prezbitism; (*fig*) clarviziune, prevedere

farther

farther (*adv*) mai departe; (*adj*) mai îndepărtat, suplimentar, adițional
farthestmost cel mai îndepărtat, extrem
farthest (*adv*) cel mai departe; (*adj*) cel mai (în)departat
fascia, (*pl*) **fasciae** fâșie, bandă; (med) fașă, pansament; (constr) cordon, plintă
fascicle (fiz, materiale) fascicul, mănunchi; ciorchine; fasciculă (a unei publicații)
fascicular fascicular
fash (met) bavură (de turnare)
fashion aspect, formă, modă, stil, fel, chip, manieră; croială, formă; obișnuință, uzanță; (TH) a forma, a modela, a fasona, a transforma, a schimba
fashionable la modă, modern, elegant, rafinat
fashionableness eleganță, modă
fashionably elegant, modern; fin, cu finețe
fashioned iron (met) oțel / fier fasonat / profilat
fashioned wire (met) sârmă profilată / fasonată
fashioning formare
fashion to a adapta la, a potrivi la
fast tare, rezistent, solid, durabil, stabil, fix, repede, iute, rapid; strâns, fix, bine fixat, țeapăn; durabil, stabil, trainic; isteț, ager; tenace, stăruitor; dens, compact, repede, (și *adv*) iute
fast access (TH) acces rapid
fast acting relay (el, autom) releu cu acționare rapidă
fast acting solution (met, plast, ind chim) soluție cu acțiune rapidă (la tratamente, polimerizare)
fast-and-loose pulley (OM) șaibă fixă și mobilă
fast beside / by chiar lângă, alături de
fast by wedges (OM) fixat cu cală / cu pene
fast coating (met, plast) acoperire aderentă / cu realizare rapidă
fast color (textile, plast) culori rezistente
fast dip înclinare mare
fasten a (se) fixa, a îmbina, a atașa, a conecta, a racorda; a lega, a asambla; a (se) închide; a încheia, a (se) încuia; a strânge, a înțepeni; (poligrafie) a broșa, a coase; a se întări, a se solidifica; a se prinde, a se lipi
fasten down a face (pe cineva) să de hotărăscă
fastened (auto) legată (d. centura de siguranță)
fastener (OM) organ de fixare / de asamblare, închizător, agrafă, clemă, bridă, zăvor; cârlig de rufe
fastener head (OM) cap al organului de fixare
fastener tab (OM) aripioară de strângere (și la piulițe fluture)
fasten in a înfige în
fastening (OM) lacăt, zăvor, fixare, închidere, atașare

fatality rate

fastening iron (met) oțel-beton
fastening lug (OM) gheară / talpă / placă / lamă de fixare
fastening of rails (cf, met) fixare a șinelor
fastening piece (OM) piesă de fixare / de susținere / de sprijin
fastening plate (mas-un) placă de apăsare / de presiune
fastening ring (OM) inel de susținere
fasten up a lega / închide strâns
fasten upon a se agăța (de o idee)
fasten with blows a fixa prin batere
fast flange (OM) flanșă / bridă fixă
fast-hardening cement (constr) ciment cu întărire rapidă
fast head / headstock (mas-un) păpușă fixă
fastidious greu de mulțumit, mofturos, dificil
fast increasing repede crescător
fast motion (mas-un) deplasare rapidă
fast-moving cu mișcare rapidă, care se mișcă rapid; trepidant
fastness rezistență, stabilitate, soliditate, tărie, trăinicie; viteză, rapiditate
fastness to alkali (chim) rezistență la alcali
fastness to boiling (chim, plast) rezistență la fierbere
fastness to rubbing (T) rezistență la frecare
fastness to water (materiale, hidr) rezistență la apă
fast-response thermocouple (metr, termo) termocuplu cu acționare rapidă
fast running (met) mers rapid (la cuptoare); funcționare (prea) rapidă
fast setting (ind chim, constr) întărire rapidă (și d. adeziv)
fast-setting concrete (constr, chim) beton cu priză rapidă
fast shut închis (ermetic)
fast spiral drill (mas-un) burghiu spiral, cu unghi mare de înclinare a canalelor elicoidale
fast time gain control (autom) reglare rapidă / diferențială a amplificării
fast train (cf) (tren) rapid / accelerat
fat gras, unsuros, plin de grăsime; surplus de materie lucrată; (alim) grăsime; osânză; (T) unsoare; (alim, T, chim) grăsime; ulei vegetal sau animal; (agr) (pământ) gras / roditor, fertil, a (se) îngrășa; abundent, îmbelșugat; (*fig*) avantajos, profitabil, rentabil
fatal fatal, inevitabil; mortal
fatal error eroare fatală
fatality fatalitate; determinism; calamitate, dezastru; caracter mortal
fatality rate (TH) procentaj de accidente mortale

fat boiler

fat boiler (alim) cazan pentru fierberea grăsimilor
fat clay (constr) argilă
fat coal (met) cărbune gras, uleiă grasă
fat content of the milk (alim, chim) conținutul de grăsimi din lapte
fateful fatal, inevitabil; important, hotărâtor (prin cosecințe)
fat hardening (chim) hidrogenare a grăsimii
fat hardening plant (alim, ind chim) instalație de hidrogenat grăsimi
father file (inf) fișier de origine
father on / upon a atribui paternitatea / a recunoaște ca autor
fathom (fth) (nav) stânjen marin, braț (= 1,85 m); (metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 fathom (US survey) = 1,828803658 m; a sonda, a măsura (o adâncime); (*fth*) a aprofunda, a cerceta atent
fathomable (nav) sondabil, măsurabil
fathometer (metr, nav) sondă ultrasonică
fathomless fără fund, insondabil; (*fth*) de neînțeles, incomprehensibil
fathom line (nav) izobară, linie batimetrică
fatigue oboseală; extenuare; a obosi; (met, mec) oboseală, durată la (solicitare de) oboseală
fatigue bending machine (metr, mas, mec) mașină pentru încercare la oboseală prin îndoire / încovoiere
fatigue bending test (metr, materiale) test / încercare la oboseală de încovoiere / prin îndoire
fatigue bending test specimen (metr, OM) epruvetă pentru test de încercare la oboseală prin îndoire / încovoiere
fatigue breakdown / fracture (OM) distrugere / rupere la / prin oboseală
fatigue crack (mec) fisură (cauzată) de oboseală
fatigue damage (OM, mec) distrugere (cauzată) de / prin oboseală
fatigue endurance limit (OM, mec) rezistență la oboseală (în sens larg), limită la durabilitate / la oboseală limitată
fatigue failure (OM, mec) ruptură / distrugere / avariere / cădere (cauzată de) oboseală
fatigue fracture (OM, mec) ruptură / rupere (cauzată de) oboseală
fatigue impact strength (materiale, metr, mec) rezistență la oboseală prin lovituri repetate / oboseală de impact
fatigue life (mec) durată la oboseală / la solicitare variabilă, durabilitate
fatigue limit (OM, mec) limită / rezistență de oboseală
fatigue limit under pulsating stress (O, mec) limită / rezistență de oboseală în ciclul pulsatoriu

fatten

fatigue loading (OM) solicitare de durată / la oboseală
fatigue notch factor (OM, mec) factorul concentratorului de tensiune (în calcul la oboseală)
fatigue notch sensitivity (OM) estimarea efectului concentratorului asupra rezistenței la uzură
fatigue phenomenon (materiale, mec) fenomenul de oboseală
fatigue-proof rubber (ind chim, mec) cauciuc rezistent la oboseală
fatigue range (OM) interval pentru rezistență la oboseală
fatigue resistance / strength (OM) rezistență de rupere la oboseală (fără a preciza tipul ciclului și al solicitării)
fatigue-shock test (OM, mec) probă / test / prin impact repetat / încercare la oboseală prin lovituri repetate
fatigue strength for finite life (OM) rezistență la durabilitate limitată
fatigue strength under bending test (OM) rezistență la oboseală de încovoiere (determinată experimental)
fatigue strength under pulsating stress (OM, mec) rezistență la oboseală, în ciclul pulsatoriu
fatigue-stress (OM, mec) efort / tensiune variabilă / de oboseală
fatigue-stress concentration factor / coefficient (OM, mec) coeficient de concentrare a tensiunilor, la oboseală
fatigue tension test (metr, mec) încercare / test la oboseală prin întindere / tracțiune
fatigue test / testing (mec, metr) test(are) / încercare / la oboseală (nu este specificată solicitarea)
fatigue test / testing machine (mec, metr) mașină pentru încercare la oboseală
fatiguing epuizant; obositor, care obosește
fat gras
fat images basorelieu
fatless (alim) fără grăsime, slab (d. carne)
fatness (alim, ind chim) grăsime, caracter gras / uleios; (agr) fertilitate, rodnicie (a pământului)
fats (chim, alim) grăsimi
fat sand (met) nisip gras
fat-soluble (chim, alim) solubil în grăsimi
fat solvent (chim, alim) solvent de grăsimi
fat spark (el) scânteie caldă
fat splitter (ind chim, alim) autoclavă pentru scindarea grăsimilor
fat splitting plant (ind chim, alim) instalație pentru scindarea grăsimilor
fat stains (alim, met) pete de grăsime
fatten (agr) a îngrășa, a pune la îngrășat; (agr) a fertiliza, a îngrășa (pământul)

fat tight

fat tight etanș / în prealabil la unsoare
fattening (OM) umflare, umflătură, proeminență (și la piese din materiale plastice)
fattiness (chim, T) grăsime, onctuoșitate
fat trap (alim, ind chim) separator / colector de grăsimi
fatty (ind chim, T) gras, unsuros, uleios; (agr) fertil, gras (d. pământ)
fatty acid (chim, alim) acid gras
fatty acid methyl ester (FAME) (auto, chim) ester metilic din acid gras
fat type (poligr) literă grasă / aldină
faucet (OM, hidr) robinet, ventil, cep, dop, manșon, tubulatură, mufă, canea
faucet pipe (OM, hidr) țeavă cu mufă
fault neajuns, lipsă; cusur; (el) scurtcircuit; falie, defect, fisură, greșeală, eroare, deteriorare (mai rar); (*fig*) vină; (met) falie, fisură, dislocare; (geol) falie; (TH) avarie, pană, defect; a învinui; **be at** ~ a fi derutat; **find** ~ **with** a găsi cusur; **without a** ~ fără nici o greșeală; **to a** ~ excesiv de; **in** ~ vinovat
fault condition (TH, mas) stare de avarie
fault current (el, autom) curent de scurtcircuitare
fault detection (fiz, metr, materiale) defectoscopie, detectarea / descoperirea unui defect
fault detector (fiz, metr, materiale) defectoscop
fault finder / indicator (fiz, metr, materiale) detector de defecte
faulting care produce defecte, care defectează
fault isolation (TH) localizarea unui defect și izolarea pentru a nu produce altele
faultily (*adv*) greșit, incorect; defectuos
faultiness imperfecțiune; caracter imperfect / defectuos; deficiență (și din proiectare etc.) (c, inf) virusare
faultless fără greșeală, perfect, ireproșabil; infailibil
faultless ireproșabil; perfect; fără greșeală
faultlessness caracter ireproșabil; perfecțiune; corectitudine
fault line linie de falie, linie de fractură
fault localisation (materiale, mas) localizare a defectului
fault localising / location (metr, autom), localizare a erorilor
fault-location test (materiale, TH) încercare pentru localizarea defectelor
fault locator (fiz, metr, materiale) defectoscop
fault of construction (TH, constr) greșeală / defect de fabricație / de construcție
fault of current (el) pană de curent
fault signaling (TH) semnalizare a defectelor

feasible

fault sulphur (met) sulf combinat (nedorit)
fault time (mas, TH) durată de întrerupere
fault tolerance (autom, mas) toleranță la erori, capacitatea unui sistem de a-și îndeplini unele funcții după apariția unui sau mai multor defecte
fault tree (analysis) (TH) o schemă logică (de obicei ramificată) folosită în analiza sau estimarea avariilor / defecțiunilor / căderilor
fault tracing (TH) depistarea erorilor / avariei etc., detectarea avariei / erorii, urmărirea / reconstituirea scenariului unei avarii / defecțiuni
fault water (constr) apă acumulată în fisuri
faulty inutilizabil, defect(at), deranjat, defectuos, greșit, incorect, deficient, cu lipsuri / defecte, stricat, imperfect
faulty cast (met) piesă turnată defectuosă
faulty casting (met) turnare defectuoasă
faulty design defect de construcție / de proiectare
faulty operator intervention (TH) manevră greșită a operatorului, intervenție greșită a operatorului
faulty part (OM, TH) piesă cu defecte
faulty selection selecție falsă
fauna faună
favour (brit), favor (amer) favoare, bunăvoință, trecere, serviciu; aprobare, permisiune; avantaj, folos; patronaj, ocrotire, protecție; distincție, semn, insignă; a favoriza, a fi de partea (cuiva), a privilegia; a sprijini, a susține, a apăra
favourable (brit), favorable (amer) favorabil, prielnic, propice; binevoitor, amabil
favourable to în favoarea (cuiva), pentru (ceva)
favoured favorizat, privilegiat; avantajat
favouring grade marcă (de materiale) avanta-joasă
favourite favorit, preferat
fax facsimil, fax; a trimite un fax, a corespunde prin fax
fay a ajusta, a pășui, a pune la punct
faying surface (OM) suprafață de etanșare, suprafața pe care se va executa sudura / lipirea etc., suprafață de depunere / de lipire
faying-surface seal (OM) o etanșare (și subansamblu) și cu rol anticorrosiv
fear frică, teamă, îngrijorare; a se teme, a fi îngrijorat
fearsance (jur) îndeplinire (a unei datorii)
feasibility fezabilitate, posibilitate de realizare / de executare / de îndeplinire, practicabilitate
feasibility study (TH) studiu de fezabilitate
feasible posibil, realizabil, fezabil, admisibil; probabil

feasibly

feasibly (*adv*) posibil, (TH) fezabil
feat faptă; agerime, îndemânare, pricepere
feather pană (de pasăre), (*pl*) penaj; (zool) egretă; soi; feder (pentru nut); (OM) pană, nervură (de întărire), bavură de turnare, striatie, a asambla cu pană / feder; (met) zona de mijloc a flăcării de gaz (la sudură sau tăiere); a acoperi cu pene; a-i crește penele (d. păsări); a flutura; a fâlfâi
feather coupling (OM) cuplaj cu pană
feathered (OM) îmbinat prin pană de ghidare
feather-edged (OM) cu vârful ascuțit, ascuțit
feather edge / ensiform file pilă rombică
feather-edge file pilă de crestă
feathered shot (met) alice, granule
feathered tin (met) staniu / cositor granulat (fulgi)
feathering pene, penaj; (alim) caimac; (plast) (efect de) pânză de păianjen, scămoșare, țesere (și la pulverizarea unui adeziv)
feathering propeller (OM, alim, ind chim) elice cu pale reversibile
feather key (OM) pană paralelă, de ghidare
feather of a flame (termo, met) zona mijlocie a flăcării
feather-sliding key (OM) pană culisantă
feather valve (OM, hidr) supapă cu lamelă
feathly iscusit
feature trăsătură, caracteristică, particularitate, semn distinctiv; aspect exterior, aparență; piesă, parte; (constr) detaliu de teren; a descrie, a înfățișa; (*amer*) a scoate în relief, a sublinia, a pune în prim plan; (ec) a vinde / expune un articol special
featureless lipsit de trăsături caracteristice, inexpressiv; inform, fără formă; neinteresant
feature of construction proprietate / caracteristică constructivă / a construcției
features of the vehicle (auto) butoane ale vehiculului
feckless inutil, ineficace
fecklessly (*adv*) (în mod) inutil, ineficace
fecklessness inutilitate, ineficacitate (a unei persoane)
fecral (alloy Fe-Cr-Al with high electrical resistance) (met, el) fecral (aliaj de Fe-Cr-Al cu rezistență electrică mare, utilizat și sisteme / elemente de încălzire)
fecula (alim, chim) amidon, fecula
feculence (chim) depunere, sediment
fecund fecund, prolific
fecundate a fecunda, a însărcina; (bot) a poleniza; a face rodnic / fertil, a fertiliza
fecundity (*fig*) fertilitate, productivitate

feed change (unit)

fee (ec) onorariu, plată, retribuție, taxă (și școlară), cotizație; a plăti (o taxă)
feeble slab, debil; imperceptibil, neînsemnat; infim, neglijabil; inferior, necorespunzător
feeble caking coal (met) cărbune slab
feebly (*adv*) slab, de-abia perceptibil
feed (alim) aliment, alimentare, alimentație, hrană, hrănire, material de alimentare; a (se) hrăni, a alimenta, a mânca, a împărți (hrană, alimente); a îndopa; (agr) a paște (d. vite), a da nutreț, nutreț, furaj, porție, rație (de furaj), pășune; a crește; (mas, mas-un, TH) alimentare (a unei mașini, instalații etc.), a alimenta (un foc, o mașină etc.), a șarja, a încărca (și un cuptor); (mil) încărcare (a unei arme de foc); a da; ~ **on** a se hrăni cu; **fed up (with)** sătul (de); ~ **with** a desfăta cu; ~ **up** a îngrășa
feedability (T) proprietatea unei unsori de a fi pompată în sistemul de ungere, cel puțin la aceeași viteză cu cea dată de pompa de alimentare
feed-and-delivery table (mas-un) masă transportoare, de alimentare și evacuare
feed-and-take-up sprocket mechanism (OM, met) dispozitiv de prindere a buclei (și la laminare)
feed angle (met, mas-un) unghi de alimentare
feedback autocontrol; (TH, autom) feedback, reacție, buclă (într-o schemă logică, proces etc.), conexiune inversă, retroacțiune, repercurșiune; contracarare; (ec) date extrase dintr-un proces-verbal sau dintr-o situație și folosite în control, planificare sau modificare a deciziilor imediate sau viitoare
feedback circuit (autom) circuit de reacție
feedback control (autom) control în care mărimea controlată poate duce la un răspuns de reglare
feedback control loop (autom) buclă de reglare, feedback
feedback cutter (el, metr, autom) traductor electromagnetic cu reacție
feedback system (autom) sistem cu legătură inversă / autoreglabil / cu buclă de autoreglare
feed belt (alim, OM) alimentator cu bandă, curea de alimentare
feed bin (agr, alim, constr, ind chim) buncăr de alimentare
feed box (el, OM) cutie de alimentare / de distribuție
feed bush (OM) buclă de alimentare
feed change (mas-un) schimbare a avansului
feed (change gear) box (OM, mas-un) cutie de avansuri (cu roți baladoare)
feed change (unit) (mas-un) mecanism de avans

feed chute

feed chute (constr, alim) jgheab de alimentare
feed circuit (el, TH) circuit de alimentare
feed clutch (mas-un) cuplare a avansului
feed collet (OM) bucsă elastică de avansare
feed cone pulley (OM, mas-un) con în trepte a mecanismului de avans
feed cylinder (plast) cilindru de injecție
feed depth gauge (mas-un, metr) limitator deplasabil al cursei de avans
feed device (mas-un, metr) distribuitor, dispozitiv de alimentare (și cu piese)
feed / feeding dial / disk (OM, mas-un) alimentator cu disc / cu taler, disc de alimentare
feed disengaging lever (OM, mas-un) pârghie pentru decuplarea avansului
feed drum (OM, mas-un) alimentator cu tambur
feed end (mas-un) poziție de încărcare, capăt de alimentare
feed engine (mas-un) motor (al mecanismului) de avans, pompă de alimentare
feed entrance (OM, mas-un) orificiu de încărcare / de alimentare
feeder (mas-un) cablu / linie / dispozitiv de alimentare, distribuitor, mecanism de avans, alimentator, canal de alimentație; (met) maselotă; affluent; canal de alimentare; (alim) biberon; (el) fider; (agr) crescător de (vite), iesle; (geogr) affluent
feeder belt (alim, OM) curea de alimentator
feeder conveyer (OM) transportor alimentator
feeder ear (OM, mas-un) gheară de alimentare
feeder / feeding head (met) maselotă
feeder hopper (alim, met) pâlnie / magazie / buncăr de alimentare / de turnare / de umplere
feeder pot (alim, constr, ind chim, met) gură / pâlnie oală / cuvă de alimentare
feeder road (alim, constr, ind chim, OM) drum de acces
feeder roll valț / cilindru de alimentare
feeder rotary (OM, alim, ind chim, constr) valț / cilindru de alimentare
feeder screw (OM, alim) melc de alimentare
feeder table (mas-un) masa de alimentare / alimentatorului
feeder vibration (mas-un) vibrația alimentatorului / încărcătorului
feed forward control (autom) metodă de control prin care o perturbare este compensată înainte ca să ajungă la ieșire
feed finger (OM, metr) palpator
feed function (mas-un) funcția de avans / de alimentare
feed gear (mas-un) roată dințată a mecanismului de avans / de alimentare

feeding roll(er) table

feed head (met, plast) zonă-rezervor deasupra unei matrițe, pentru compensarea contracției de solidificare
feed hole (OM, plast, met) perforație de contorizare / de numărare / de ghidare, orificiu de ghidaj
feed hopper (alim, constr, ind chim, OM) buncăr / pâlnie / compartiment de alimentare
feed index plate (mas-un) plăcuță cu indicarea avansurilor
feeding hrănire, alimentare; (TH) (orificiu de) încărcare, avans, avansare, alimentare
feeding apparatus (mas-un) aparat alimentator, puitor automat
feeding belt (OM, alim, constr) alimentator cu bandă, bandă rulantă de alimentare
feeding bottle (alim) biberon
feeding box (mas-un) cutie de avansuri
feeding carriage (mas-un) cărucior de alimentare / de avans, cursă verticală (de alimentare cu scule sau semifabricate)
feeding circuit (el, TH) circuit de alimentare
feeding connection (OM) ștuț de alimentare
feeding cylinders (alim, ind chim) valțuri / cilindri de alimentare
feeding device (OM, mas-un, constr) dispozitiv de alimentare, alimentator, încărcător
feeding elevator (mas-un, alim, constr) elevator de alimentare
feeding funnel (alim, constr, ind chim, met) pâlnie de încărcare / de șarjare
feeding gate of a furnace (met) orificiu / gură de încărcare / de șarjare
feeding gear (mas-un) mecanism de alimentare / avans / debitare
feeding / feed head (met) maselotă
feeding hole (met) ușă / gură de încărcare (la cuptoare)
feeding hopper (alim, met) pâlnie de încărcare / de șarjare / de alimentare
feeding installation (OM, TH) instalație de încărcare / alimentare
feeding machine (mas, alim, ind chim) mașină de alimentare / de încărcare
feeding mechanism (mas-un) mecanism de avans, cutie de avansuri
feeding of the casting (met) alimentarea formei de turnare, turnare (în formă)
feeding / feed rack (mas-un) cremaliera mecanismului de avans
feeding roll(er) (OM, alim, ind chim) cilindru de alimentare
feeding roll(er) table (TH, met) transportor de alimentare / alimentator cu role / cu cilindri

feeding screw

feeding screw (alim, OM) alimentator elicoidal
feeding tray (OM, alim, ind chim) tavă de alimentare
feeding worm (OM, alim, ind chim) șurub, melc de alimentare
feed into a introduce; a alimenta (cu o piesă etc.)
feed length (mas-un) avans, lungime de avans (la strunguri automate)
feed line (OM, hidr) linie / conductă de alimentare
feed magazine (alim) magazin de alimentare
feed marking / marks (mas-un) urme de sculă pe suprafața prelucrată prin așchiere
feed material (TH) material primar / inițial / de prelucrat
feed mechanism (mas-un) mecanism de avans
feed mill (termo) vas de preîncălzire
feed motion (mas-un) mișcare de avans
feed motor (mas-un) motor de avans
feed nozzle ajutor de alimentare
feed on a se hrăni / alimenta cu
feed opening (alim, met, OM) pâlnie de descărcare
feed operating link (mas-un) bielă a mecanismului de avans
feed orifice (OM, hidr) canal de alimentare
feed performance (mas-un) capacitate de alimentare / de avans
feed pin (OM) clichet / știft de antrenare
feed pipe (OM, mas-un, alim) conductă de alimentare
feed pitch distanță între centrele orificiilor de ghidare ale unei benzi perforate / de alimentare, pas de alimentare
feed plate (OM, alim, ind chim) taler de alimentare a coloanei, masă de alimentare
feed press (mas-un, autom) presă cu magazie, pentru alimentarea automată cu piese brute
feed pump (OM, hidr) pompă de alimentare
feed / feeding rack (OM, mas-un) cremalieră a mecanismului de avans
feed rate (mas-un, autom) viteză de avans
feed rate override (mas-un, autom) corecție a avansului
feed regulator (mas-un, autom) regulator de alimentare
feed reverse (mas-un, autom) inversare a avansului
feed rod (OM, mas-un) ax al avansurilor, bară de alimentare
feed roll(er) (mas-un) ilindru de alimentare
feeds (mas-un) valoare / viteză de avans, (valori pentru) avansuri, gama avansurilor
feed screw (OM, alim, mas-un) șurub de avans / de alimentare

feel as if / though

feed shaft (OM) arbore secundar din cutia de viteze
feed side (TH, mas-un) parte de intrare a materialului de prelucrat
feed spindle (OM, alim, mas-un) alimentator cu șurub / cu melc, șurub conducător
feed spout (OM) jgheab de alimentare
feed(-)stock (TH, alim, ind chim) materie primă, stoc de prelucrare
feed stop (OM, autom) opritor pentru decuplarea automată a avansului
feed strainer (OM, hidr) sorb, crepină (la pompe)
feed table (alim, mas-un) alimentator cu taler, masă de alimentare
feed tank (OM, hidr) rezervor de alimentare
feed through (TH) alimentare; a alimenta
feed-through insulator (mas-un) (dispozitiv) izolator de intrare / de alimentare
feed timer (autom, mas-un) regulator de alimentare
feed trip dog (OM, mas-un) camă pentru decuplarea automată a avansului
feed trunk (OM, mas-un) pâlnie de alimentare
feed unit (alim, mas, mas-un) unitate / sistem de avans / de alimentare
feed up (agr) a îngreșa, a pune la îngreșat
feed valve (OM, hidr) supapă de alimentare
feed vessel (alim, OM, hidr, ind chim) recipient de alimentare
feed water (alim, termo) apă de alimentare (a unui cazan) (adăugată suplimentar, fără referire la apa de circulație)
feed-water deaerator (termo) degazor pentru apa de alimentare
feed-water heater (termo) preîncălzitor al apei de alimentare
feed-water treatment (termo, chim) tratament al apei de alimentare
feed wheel (mas-un) roată de avans
feed worm (OM, mas-un) melc al mecanismului de avans; (alim) melc / șnec de alimentare
feel simțire, senzație; pipăit, pipăire, atingere; impresie, gust; a atinge, a pipăi; a (se) simți, a resimți; a dibui; a tatona; a fi prudent; a fi sensibil la; a-și da seama de; a da dovadă de; a crede; (mil) a recunoaște; a presupune; a presimți; a resimți; a fi mișcat / impresionat de; a împărtăși sentimentele cuiva; (med) (și *fig*) a simți pulsul; ~ **like** a fi dispus să; ~ **about / after / for** a căuta pipăind; ~ **up to** a se simți în stare să; ~ **soft** a fi moale la pipăit; **by the** ~ după pipăit; ~ **the pulse** a lua pulsul; ~ **the ground** a tatona terenul
feel as if / though a avea senzația / impresia că, a părea că

feeler

feeler mustață, tentacul; (metr) palpator, senzor, pipăitor, garnitură de spioni; (zool) antenă, tentacul; încercare, sondare, tatonare; (mil) cerce-
taș; balon de încercare
feeler gauge / leaf (metr, OM) spion, calibru pentru jocuri (și pentru verificarea jocului în rulmenți), leră
feeler pin (metr) ac de palpare, palpator
feeler stock (metr) garnitură de spioni
feeling sensibil; senzitiv; senzație, simț; sentiment, emoție; atitudine, atmosferă; sensibilitate; impresie; (metr) palpare; pipăit; palpare; (pl) ~s susceptibilitate
feel up to a fi în stare / capabil de
fee-paying (ec) care plătește / încasează taxe
feet (pl) (metr) picioare (unități de lungime)
feign a simula, a se preface, a pretinde că; a inventa; a născoci; a falsifica (un document etc.)
feigned prefăcut, simulat; inventat, fictiv; orb
feint simulacru; simulare; (mil, atac simulat)
feldspar (minrl) feldspat
felicitate on a felicita pentru
felicitation felicitare, urare
fell a tăia, a doborâ (copaci), a trânti la pământ; piele de animal cu blană; păr des
felloe (OM) obadă
fellow cetățean; ins, individ; coleg; pereche, egal; membru (al unei societăți științifice); (edu) absolvent, angajat temporar al unei universități, membru în conducerea unei universități
fellows' cutter (mas-un) sculă de mortezat dinți (și după șablon)
fellows' gear shaper (mas-un) mașină de mortezat roți dințate
fellowship corporație, breaslă; calitate de membru într-o societate științifică
felly (OM, auto) obadă, jantă
felt (textile) postav, pâslă
felt and cotton buff (mas-un) disc de pânză (pentru curățare / șlefuire)
felt ring (OM) inel de pâslă
female (adj) feminin, femeiesc; slab; palid; femeie; (zool) femelă
female fitting (OM, c) piesa cuprinzătoare într-o asamblare
female adapter (OM) mufă de îmbinare cu filet interior
female centre (OM, mas-un) vârf cu con interior
female cone (OM) adâncitură conică, alezaj conic
female fastener (OM) organ de asamblare / fixare, tubular
female flange (OM) flanșă cu canelură inelară
female gauge (metr, mas-un) calibru interior
female mould (mas-un) matriță negativă

ferment

female nozzle (termo) contraajutaj
female plug (el) conector-mamă
female radius tool (mas-un) cuțit de rotunjit exterior
female sapphire (minrl) safir palid
female screw (OM) șurub tubular, piuliță lungă / înaltă
female (screw) thread (OM) filet al piuliței, filet interior
female socketing (OM) îmbinare tubulară
female / external taper gauge, taper ring gauge (metr) calibru-manșon conic
female thread (OM) filet interior; (hidr) racordare cu filet interior (tip mamă) în aparat (de măsură)
female union (OM) mufă / asamblare cu filet interior
femto (metr) prefix pentru 10^{-15} dintr-o unitate
femtogram/liter (metr) unitate de măsură pentru densitate: 1 femtogram/liter = 10^{-15} kg/m³
femtoliter (metr) unitate de măsură pentru volum: 1 femtoliter = 10^{-18} m³
femtometer (metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 femtometer = 10^{-15} m
femtonewton (metr, mec) unitate de măsură pentru forță: 1 femtonewton = 10^{-15} N
femtopascal (metr, mec) unitate de măsură pentru presiune: 1 femtopascal = 10^{-15} Pa
femtosecond (metr) unitate de măsură pentru timp: 1 femtosecond = 10^{-15} s
fence gard, țarc, îngrăditură, parapet, balustradă, cutie de protecție; a îngrădi, a înconjura cu gard
fence in a îngrădi, a împrejmu
fence off a împrejmu cu gard; a ține la distanță, a evita (consecințe)
fence wire (met) sârmă pentru împletituri metalice
fencing împrejmuire
fend away / off a para, a respinge
fender (auto) aripă, ecran de îngrădire, paravan protector; (nav) apărătoare, tranchet; (cf) bot de locomotivă; (OM) amortizor
fender marker (hidr, nav) tijă indicatoare de gabarit
fender spar (nav) tranchet plutitor
fennel (bot, alim) mărar
fennel oil (alim) ulei de mărar
fenestral in a door (constr) fereastră practică în ușa de la intrare
Fermat's / parabolic spiral (mat) spirală parabolică (a lui Fermat)
ferment (alim, ind chim) ferment, fermentație, fermentare; a fermenta, a dospi, a face să fermenteze; (fig) efervescență, fierbere, agitație, a se agita

fermentable

fermentable (alim, ind chim) fermentabil, care poate fermenta
fermentation (alim, chim) fermentație, fermentație, dospire
fermentation alcohol (alim) alcool de fermentație
fermentation cellar (alim) pivniță de fermentare
fermentation-inhibiting (alim, ind chim) anti-fermentativ, care inhibă fermentarea, (agent) inhibitor al fermentării
fermentation plant (alim) instalație de fermentație
fermentation tank / vat (alim) linie / tanc / recipient de fermentare
fermentation test (alim, metr) probă de fermentație
fermentative activity (alim, ind chim) acțiune fermentativă
fermentative power (alim, ind chim) capacitate de fermentare
fermenter (alim, ind chim) agent de fermentare
fermenting (alim) macerare, fermentare
fermenting room (alim) cameră / incintă de fermentare
fermenting tank (alim) bazin / recipient / tanc de fermentare
fermi (metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 fermi = 10^{-15} m
Fermium (Fm) (chim) fermiu
fern (bot) ferigă
fernico (Fe-Ni-Co-Mn alloy) (met) aliaj Fe-Ni-Co-Mn (și denumire comercială)
fern-leaf crystal (met) dendrită, cristal dendritic
ferrate (chim) ferat
ferret panglică de bumbac sau de mătase; (zool) specie de nevăstuică; detectiv, polițist; ~ **about** a scormoni; a scotoci; a cerceta; a prinde (iepuri etc.); ~ **out** a descoperi
ferret for a căuta (peste tot)
ferret out a căuta să afle / să descopere, a depista, a afla, a descoperi
ferriage (transp, nav) transport cu feribotul, taxa pentru transport cu feribotul
ferric (met, chim) feric, feruginos
ferric acid (met, chim) acid feric
ferric oxide (met, chim) oxid feric
ferric percentage (met) procentaj de fier în zgură
ferriferous compound (met) compus care conține fier bivalent și fier trivalent
ferrite (met) ferită
ferrite / ferritic cast iron (met) fontă feritică
ferrite core (met) miez de ferită
ferrite ghost (met) incluziune de ferită
ferrite / ferritic steel (met) oțel feritic
ferritic stainless steel (met) oțel feritic inoxidabil
ferritic steel (met) oțel feritic

fertilizer

ferro(-)alloy (met) feroaliaj
ferro-aluminium (met) (fero-aliaj de) fero-aluminiu
ferro-chrome / -chromium (met) (fero-aliaj de) fero-crom
ferro-concrete (constr) beton armat
ferrodo lining (OM, T) căptușeală de ferodo
ferrofluid (fiz) lichid magnetic
ferrography (metr, fiz, T) metodă de analiză a particulelor de uzură într-un lubrifiant
ferromagnetic (el, met) feromagnetic
ferromagnetic substance / material (met) material feromagnetic
ferro-manganese (met) (fero-aliaj de) fero-mangan
ferrometer (fiz, metr) instrument de măsurat permeabilitatea magnetică
ferro-molybdenum (met) (fero-aliaj de) fero-molibden
ferro-phosphorous (met) (fero-aliaj de) fero-fosfor
ferrosilicon (met) (fero-aliaj de) fero-siliciu
ferro-silicomanganese (met) (fero-aliaj de) fero-silico(-)mangan
ferrotitanium (met) (fero-aliaj de) (fero-aliaj de) fero-titan
ferro-tungsten (met) (fero-aliaj de) fero-wolfram
ferrous (chim, met) feros
ferrous alloy (met) aliaj feros
ferrous carbide (met) carbură de fier, cementită
ferrous chloride (chim, met) clorură feroasă
ferrous hydroxide (met) hidroxid feros
ferrous metal (chim, met) metal feros
ferrous metallurgy (met) siderurgie
ferrous oxide (met) oxid feros
ferrous scrap (met) deșeuri feroase
ferro-vanadium (met, chim) (fero-aliaj de) fero-vanadiu
ferro-zirconium (met, chim) (fero-aliaj de) fero-zirconiu
ferruginous (met) feruginos, feros
ferrule (OM) inel de siguranță / de etanșare, bucsă conică pentru presarea garniturii, bandaj, manșon; (cf) linie de centură
ferry (transp, nav) bac, feribot, pod plutitor; a transborda cu feribotul / bacul
ferry-boat (transp, nav) instalație de transbordare pentru trenuri
ferry bridge (transp, nav) bac, transbordor pentru trenuri
ferry vessel (nav) feribot
fertile fertil, rodnic, roditor; fertilizat
fertility fertilitate, rodnicie
fertilization (agr) fertilizare
fertilize (agr) a fertiliza
fertilizer (agr, ind chim) fertilizator, îngrășământ (artificial)

fervent

fervent fierbinte, aprins; zelos, pasionat; fervent, înfocat
fervour zel, pasiune; fierbințeală, dogoare; ardoare; înflăcărare
fester (med) supurație, supurare; a face să supureze (d. răni, bube etc.), a face să supureze; a chinui (de durere); a putrezi, a se descompune, a se strica; (nav) calea vântului
festooning (of paint) (ind chim) încrețirea suprafețelor vopsite (și defect)
fetch (ec) a aduce, a scoate, a produce / a aduce (un câștig / venit), a se vinde la / cu (un preț), a valora, a se vinde cu; a se duce după; a aduce; a provoca; a pricinui; a da (o lovitură); a avea efect; a face impresie asupra; a ajunge la; a atinge; a ajunge; a avea efect; ~ **and carry** a face comisioane; ~ **up** a se opri brusc; (med) a voma; ~ **a leap** a face un salt; ~ **a compass** (nav) a face un ocol
fetch a pump (OM, hidr) a amorsa o pompă
fetch away a se smulge, a se desprinde, a se elibera
fetch programme (TH) program de alimentare
fetch up a ridica
fetch up against a se ciocni de, a se izbi de
fetid fetid, rău mirositor
fetter lanț; (*pl*) cătușe; a înlanțui, a opri; a încătușa; (*fig*) piedică, obstacol
fettle formă, condiție; condiție (fizică) bună; a pune în ordine, a repara, a pune la punct; (met) a căptuși cuptorul, a curăța un lingou
fettler (met) debavurator, muncitor folosit la curățare
fettling (met, plast) curățire, debavurare
fettling bench (met, plast) masă de debavurare
fettling gun (met) pulverizator, dispozitiv de curățare cu jet (de aer sau de lichid)
fettling hole (met) orificiu de golire (la cup-toare)
fettling material (met) material pentru căptușire (d. cuptoare)
fettling / room shop (met) spațiu / atelier pentru curățirea pieselor turnate
fettling wheel (mas-un) piatră de polizor pentru debavurare
feu arendă
feute (mas-un) muchie principală pe corpul unui burghiu
fever (med) febră, temperatură; nervozitate
fevered (med) febril, cu temperatură
few puțini, nu mulți
fewness puținătate, număr mic
fisco, (*pl*) **fisco(e)s** eșec, fiasco
fiber, fibre (materiale) filament, fibră, țesătură, fir; (*fig*) caracter, structură

fibre washer

fiber / fibre board (materiale) placă din fibre / fibrolemnoasă / aglomerată
fiber bundle (materiale) mănunchi / grup de fibre
fiber composite (materiale) compozit fibros / cu fibre
fibering / fibring fibrare, spațiu fibrat, structură fibroasă
fiber metal (materiale) compozit cu fibre / fire metalice
fiber optics (fiz, opt) transmiterea luminii prin fibre optice
fiber release (chim, plast) eliberarea carbonului sau grafitului la arderea compozitelor (în special cu materiale plastice)
fiber sensor (metr, fiz, opt) senzor cu fibră optică
fibre fibră; filament; (*fig*) fire; natură
fibre(-)board (materiale) placă din fibre
fibre bonding (materiale) legarea fibrelor prin adezivi
fibre building board (materiale) placă fibrolemnoasă
fibre bundle (materiale) stratificare, spațiu / material fibrat, aglomerare / mănunchi de fibre
fibre cohesion (materiale) adeziune a fibrelor (și la compozite)
fibre direction (materiale) direcție de fibraj / a fibrelor
fibre drag (mec) întindere a fibrei
fibre filter filtru de fibre
fibre-forming polymer (ind chim, plast) polimer filabil
fibre fracture (materiale, textile) ruptură filiformă / a fibrei / fibrelor
fibre furnish (materiale, textile) compoziția materialului fibros
fibre glass fibră / fibre de sticlă, vată de sticlă, sticlă fibroasă
fibre glass laminate (materiale) stratificat din fibre de sticlă și rășină sintetică
fibre grease (T) unsoare consistentă cu structură fibroasă
fibre injection process (ind chim, TH) procedeu de injecție a amestecului de fibre de sticlă și rășină sintetică
fibre-length machine (metr, ind chim) aparat pentru determinarea lungimii fibrei
fibre packing (OM) garnitură de etanșare din fibre
fibre stress (mec) tensiune în fibră
fibre structure (materiale) structură fibroasă
fibre suspension (T, ind chim) suspensie fibroasă (d. fluide vâscoase)
fibre texture (materiale) textură fibroasă
fibre washer (OM) garnitură de etanșare din fibre / din material fibros

fibriform

fibriform fibros
fibril fibrilă; (fiz, chim, T) fibră mică, de-abia vizibilă și la microscop electronic (în unsori, compozite etc.)
fibrous appearance (materiale) aparență fibroasă, aspect fibros
fibrous composite (material) compozit fibros
fibrous filler umplutură fibroasă, material de adaos de natură fibroasă (și în compozite)
fibrous fracture (materiale) ruptură cu aspect fibros
fibrous lubricating grease (T) unsoare cu aspect fibros
fibrous structure (materiale) structură fibroasă
fickle (chim, fiz) schimbător, nestabil(izat); instabil; nestatornic
fickle colour pattern (c, opt) imagine de televizor (d. display) în culori instabile
fickleness inconstanță; caracter (ușor) schimbător; instabilitate
fictile de olărie, de argilă; de plastic
fictility (mec) plasticitate
fiction ficțiune; imaginație; invenție
fictional fictiv; imaginativ, de imaginație
fictitious fictiv, inventat, imaginar
fictitiously (*adv*) (în mod) fictiv, inventat, imaginar
fiddle (nav) masă de ruliu
fidelity (metr) fidelitate, acuratețe (d. aparate de măsură)
fiducial (d. un punct) de referință, de reper
fiduciary (ec) fiduciar (d. bani); de încredere, custode, curator
field câmp, domeniu, teren, regiune; (agr) ogor, pășune; sferă, domeniu; (fiz) câmp; (el) excitație
field assembly (constr, mas) montare pe teren
field balancing (mec, mas) echilibrare in-situ / pe loc
field balancing equipment (mec, mas) echipament pentru echilibrare in-situ / pe loc
field calibration calibrare in-situ / pe locul de montaj
field charging înărcarea zonei active (a unei mașini)
field conditions (constr) condiții de șantier
field(-driven) rivet (OM) nit bătut la montaj
field emission microscope (fiz, metr) microscop electronic
field engine (mas) tractor, locomobil
field glass (metr, opt) binoclu, ocular (la microscop)
field gradient (fiz) gradient al câmpului
field gravity (fiz) câmp gravitațional
field husbandry (agr) agricultură, cultivarea pământului

figure head

field intensity (fiz) intensitatea câmpului
field joint (OM) îmbinare / montare pe loc / la locul de lucru / de funcționare
field magnet (el) inductor de câmp
field of action (OM) câmp de acțiune
field of application domeniu de aplicare
field of competency domeniu de competențe
field of definition (mat) domeniu de definiție
field of forces (fiz) câmp de forță
field of study domeniu, specialitate
field of vision (anat, opt) câmp vizual / de vedere
field point punct de măsurare
field-replaceable (OM) ușor de înlocuit pe loc / la fața locului
field-replaceable unit (OM, c) modul / subsistem ușor de înlocuit pe loc / la fața locului
field strength (fiz) intensitate / gradient a(l) câmpului, densitate de flux
field-test (mas, metr) încercare / test la locul de montare, a testa în condiții de exploatare
field weld (met) sudură (executată) pe șantier / la fața locului
field welding (met) sudare pe șantier / la locul de montaj
field work muncă de / pe teren; activitate practică
field worker tehnician care face muncă de / pe teren
fierce clutch (OM) ambreiaj rapid
fieriness căldură, foc
fiery aprins, arzând, în flăcări; incandescent; inflamabil
fiery fracture (met) ruptură grăunțoasă strălucitoare / lucioasă cu grăunți mari
fifth gear (auto) viteza a cincea, roata a cincea, cuplaj al semiremorci
fight luptă, întrecere, competiție; a lupta; (jur) a apăra
figment ficțiune; rod al imaginației
figurability capacitate de modelare; plasticitate, maleabilitate
figurable care poate fi modelat; plastic, maleabil
figurative figurat, figurativ, grafic; sugestiv
figure cifră; configurație, figură, imagine, diagramă, formă, (mat) cifră, figură geometrică; (ec) preț; înfățișare exterioară, ținută, formă; figură, ilustrație, desen; a reprezenta grafic, a-și reprezenta mintal; a exprima în cifre, a face socoteli; (*amer*) a socoti, a crede, a considera
figured profilat, fasonat; cu figuri / desene
figured (bar) iron (met) oțel profilat / fasonat
figure-forming circular tool (mas-un) cuțit disc de profil, cuțit profilat, rotund
figure forming tool (mas-un) cuțit pentru format
figure head conducător / șef numai cu numele

figure in

figure in a include, a trece (costul)
figure key (c) tastă / clapă numerică
figure of noise (fiz, autom) coeficient de zgomot
figure on (*amer*) a conta pe, a se bizui pe
figure out (mat) a calcula, a da un rezultat, a scădea (cifre, numere); a înțelege, a descifra, a pricepe
figures (mat) date numerice, aritmetică
figure wheel (mas-un) disc cu cifre
filaceous (materiale) fibros
filament (el) filament, catod cu încălzire directă; fibră, fir
filamentary filiform
filamentary molecule (chim) moleculă filiformă
filament break (el) rupere a filamentului / a lanțului molecular
filament guide (mas) dispozitiv de ghidare a direcției
filamentous filamentos, ca un fir / filament
filament-wound structure structură (de compozit) în care cel puțin unul din materiale este sub formă de filament / filamente / spirale
filament yarn (plast, textile) fir continuu
filar micrometer (metr) micrometru cu fir
filature (textile) filatură
filbert (silv, alim) alun (cultivat), alună
file (c) arhivă, cartotecă, fișier; pilă; arhivă, dosar; a pune la / în dosar, a fișa; (TH) a pili
file across (TH) a pili transversal
file a patent application a depune o cerere de brevet a unei invenții
file away / out (mas-un, TH) a pili, a îndepărta prin pilire
file building routine (inf, c) subprogram de constituire a unui fișier
file cabinet cartotecă, cameră de arhivă
file card perie de curățat pile
file chisel daltă pentru crestarea pilelor
file closing (inf, c) închidere a unui fișier
file compression (inf, c) reducere a volumului unui fișier
file consolidation (inf, c) fuziune a fișierelor
file control processor (inf, c) procesor de control al fișierului
file copying (inf, c) copiere a unui fișier
file creation (inf, c) creare a unui fișier
file cut (mas-un) tăietură / prelucrare cu pila
file cutter (mas-un) mașină pentru dințarea pilelor
file cutting anew (mas-un) redanturare a pilei
file cutting tool (mas-un) sculă pentru dințarea pilelor
file designer (inf) analist
file dust pilitură
file gap (inf) spațiu între fișiere
file hammer ciocan pentru dințarea pilelor

filled composite

file handling (c, inf) manipularea datelor / fișierelor
file inspection (inf) consultare a unui fișier
file interlock (inf) blocare a memoriei
file inventory (inf) listă a înregistrărilor unui fișier
file maintenance (inf) actualizare a unui fișier
file name (inf) nume de fișier
file name extension (inf, c) extensie a unui fișier
file off (mas-un) a pili
file opening (inf) deschidere a unui fișier
filer aparat / muncitor de / pentru pilit; secretar; înregistrator
file reference (c, inf) consultare a unui fișier
file retention period (inf) perioadă de conservare / memorare a unui fișier
file-ring (mas-un) pilă sub formă de inel
files dosare, arhivă; (c) fișiere
file searching (inf) căutare a unui fișier
file sharpening machine (mas-un) mașină de rediștat pile
file store (c) memorie pentru (un) fișier
file table tabelă de fișiere, banc de lăcătușerie
file tang / tail (OM) coadă / mâner de pilă
file tooth (mas-un) danturare a unei pile
file to a template (mas-un) a pili după șablon
file true (mas-un) a pili până la obținerea dimensiunilor dorite
file updating (inf) actualizare a unui fișier
filiation filiație, descendență; derivare; ramură, filială
filiform filiform (d. piese, fire, molecule etc.)
filigree filigranat
filig pilire
filig cabinet cartotecă; fișier, dulap cu acte
filig drawer fișier / fișet pentru dosare
filig dust / filings pilitură
filig mill (mas-un) piatră-cuțit
filig vice / vise (mas-un) menghină de mână
fill umplutură, rambleu; plin; cantitate suficientă; saturație, saț; îndeostulare; cantitate necesară pentru a umple ceva; a (se) umple, a completa (și un formular), a (se) ocupa (un spațiu, o funcție); a exercita, a deține (o funcție, un post etc.), a executa; a îndeplini (un ordin); (met) a umple calibrul (la laminoare); a astupa; (med, TH) a plomba (un dinte, o conductă etc.); a hrăni, a alimenta, a satura; a îndeostula; a lărgi; a-și ocupa (timpul); (jur, TH) a satisface (prevederile unei legi etc.); (constr) a astupa (un șanț, o groapă)
fill and ram (met) a umple și a îndeost o ramă cu amestec de formare
fill / filler / filling cap (OM) capac / gaură de umplere
filled composite compozit cu material de umplutură

filled-system thermometer

filled-system thermometer (metr) termometru cu element sensibil (tip bulb / tub Bourdon / burduf sau cu membrană) umplut cu un fluid

filled with plin de, umplut cu

filled ground (constr, cf) teren rambleiat

filler material de umplere (și a lonjeronului, a unui cablu); material de umplere într-un compozit, umplutură; material de umplutură (și la sudare); (met) căpușeală (la cuptoare); (nav) tanc petrolier; (constr) filer

filler bit (inf) bit / element de umplere

filler block (OM) pană / piesă de garnitură, distanțier

filler brick (constr, met) cărămidă de umplutură / de umplere

filler dispersion (materiale) dispersie a materialului de adaos / a fibrelor (într-un compozit)

filler material material de adaos / de umplere, material filtrant

filler metal (met) metal / aliaj de adaos (la sudare)

filler metal erosion (OM, met) eroziune a materialului care a realizat lipirea

filler metal overflow scurgere de aliaj (și la lipire)

filler neck (OM) stuf / gât de umplere

filler particle particulă de adaos (la compozite)

filler plate (OM) placă de adaos / distanțieră

filler rod (met) vergea / tijă suplimentară / de adaos (la sudare)

filler screw plug (OM) dop filetat de umplere

filler sheet (OM, plast) foaie de repartizare (uniformă a presiunii, la lipire)

filler-well adapter assembly (OM) armătură de umplere

filler wire (met) sârmă de aport (electrod de sârmă pentru sudare)

fillet panglică, cordeluță (și de legat părul), fâșie îngustă și subțire; (OM) filet, reducere, (rază de) racord(are), guler, șanț, canelură, umăr, flanșă, coamă, jgheab, bandă; (alim) mușchi (filé), a tăia fileuri din, a desface în fileuri (d. carne), (pl) ~s mușchi (de animal), fileu (de carne); (hidr) vână (lichidă); (met) piesă de colț într-o matriță pentru minimalizarea tendinței de fisurare, cusătură de colț (la sudură); (plast) parte a adezivului care lipește piesele peste planul de îmbinare; a lega cu benzi, cu cordeluțe

fillet corner (OM) racordare, umăr cu racordare (d. o piesă)

fillet joint / weld (OM) cusătură de colț (sudată)

fillet of screw (OM) spiră a filetului, filet de șurub

fillet radius of basic rack (OM) raza de racordare a cremalierei de bază (ρ_f)

fillets (met) rotunjirea colțurilor (în calibru)

filling ratio

fillet seal (OM) etanșare suplimentară (tip bandă), executată după montarea pieselor

fillet weld (OM, met) sudură de colț

fillet welding (OM) sudare de colț / în unghi

fill in a umple, a alimenta, a astupa, a încărca (și cu lopata), a turna în; a completa (un formular, un cec)

filling (constr) șpăcluire; umplere, încărcare, alimentare, umplutură, (material) de / pentru umplere; (met) turnare fără miezuri

filling and packing line (alim, ind chim) linie de umplut și ambalat

filling and weighing machine (alim, ind chim) mașină de umplut și cântărit

filling brick (constr, met) cărămidă de umplutură

filling cock (OM, hidr) robinet de umplere

filling compound masă / component de umplutură (și la compozite)

filling degree (met, hidr) grad de umplere (și la sudură)

filling defect (met) defect de pătrundere / de umplere a rostului (și la sudură)

filling device (alim, ind chim) dispozitiv de alimentare cu tocătură (în fierbător) / de încărcare (și a fierbătorului, la fabricarea hârtiei)

filling drawer fișier, cartotecă

filling frame (met) ramă de umplere

filling funnel (alim, constr, ind chim) pâlnie de alimentare / de umplere

filling hole (met) orificiu / gură de umplere / de alimentare

filling hose (OM, hidr) tub / furtun de alimentare (și pentru rezervoare)

filling-in valve (OM, hidr) ventil / supapă de umplere

filling machine (alim, ind chim) mașină de umplere (a ambalajelor)

filling mass masă / material de umplere

filling material (constr) umplutură, material de umplutură / de rambleu

filling out (TH) umplere, umplutură, transvazare

filling period (met, plast) perioadă de umplere (a cuptorului, a matriței etc.)

filling piece (OM) piesă de etanșare, garnitură, piesă de umplere a unui gol, distanțier

filling pipe (hidr) conductă de umplere

filling plant (alim, constr, ind chim) instalație de umplere

filling pressure (hidr) presiune de umplere (și a buteliilor)

filling pump (alim, OM, hidr) pompă de umplere

filling ratio (hidr, alim, ind chim) raport de umplere

filling requirements

filling requirements condiții minime de înregistrare a unui brevet de invenție: (TH, alim, hidr, ind chim) cerințe / condiții de umplere / alimentare (a unui rezervor, recipient etc.)

filling riser (OM, mas-un) țevă de debitare, încărcător (vertical) tip țevă

filling siphon (OM) sifon de umplere

filling sleeve (OM) racord de umplere

filling slot (OM) canal pentru introducerea bilelor (la șuruburi cu bile)

filling space (met) spațiu de umplere

filling tap (OM, alim, hidr) robinet de umplere / de pritorire

filling tube / vent (OM, hidr) ștuț de umplere

filling with sand (hidr, mediu) înnisipare

fillister (mas-un) rindea de fălțuit

fillister head (OM) șurub cu cap semirotund

fill line (OM, hidr) conductă / linie de umplere / de încărcare

fillmass (constr, materiale) material de umplere / de umplutură

fill material material de umplutură (nisip, material de adaos în compozite etc.)

fill / packing of cooling tower (met) garnisaj al turnului de răcire, ansamblu al dispozitivelor de distribuție și împrăștiere a apei într-un turn de răcire

fill out (TH) a umple; a (se) mări, a (se) lărgi; a (se) umfla (și d. materiale plastice); a (se) completa

fill plate (met, plast) tablă de captușire, placă de adaos

fill the bill a ocupa locul principal, a îndeplini toate cerințele, a fi suficient

fill up a (se) umple (și până la refuz, complet), a completa (un cec etc.); a turna, a face plinul (și cu combustibil); (cf) a rambleia; a ocupa (un post liber), a completa (un formular)

film film, peliculă, membrană, pieleță, strat, înveliș subțire, folie (de plastic); (anat) ceață pe ochi, împăienjenire, încețoșare (a ochilor, a vederii); a acoperi cu un film / cu un strat izolator; (T) a forma o peliculă; a filma; (anat, c) a (se) acoperi (cu negură, ceață), a (se) încețoșa, a (se) împăienjeni (și d. o imagine pe un display)

film adhesive (ind chim) clei sub formă de peliculă, adeziv peliculogen, peliculă adezivă, adeziv-film

film boiling (fiz, alim, ind chim) ebuliție / fierbere peliculară, barbotare

film building properties (T) proprietăți peliculogene, capacitate de a forma o peliculă (portantă)

film coating (TH) aplicare a peliculei, acoperire peliculară / subțire

film / surface coefficient of heat transfer (termo, T) coeficient de schimb superficial de

filter box

căldură; coeficient de transmisie termică de suprafață, conductivitate termică, coeficient de transfer termic, specific unei pelicule / unei suprafețe / unui film

film condensation (fiz, termo) condensare peliculară

film dryer / drier (alim, ind chim) uscător cu peliculă / cu film

film drying (alim, ind chim) uscare a peliculei / a filmului; (procedeu de) uscare în peliculă

film evaporator (alim, ind chim) evaporator cu peliculă / cu film

film flotation (alim, met) flotație peliculară

film force (fiz) forță interfacială; (T) forța portantă a peliculei

film-forming care formează peliculă, peliculo-gen (d. lubrifian, vopseluri etc.)

film hardness (mec) duritate peliculei / stratului

film heat transfer coefficient (termo) coeficient de transfer de căldură, specific peliculei

film lubrication (OM, T) ungere cu peliculă (de fluid)

film of oil (T) peliculă de ulei / lubrifian

film of oxide (chim) strat / peliculă / film de oxid / de oxizi

film of rust (chim) strat de rugină

filmogen (plast, T) proprietate a unui adeziv / vopsele / a unui lubrifian de a forma o acoperire continuă

film over a se încețoșa, a deveni neclar

film stock film nefolosit

film strength rezistența filmului / peliculei (de lubrifian etc.) la rupere / la distrugere; (T) capacitate a lubrifianului de a forma peliculă continuă în anumite condiții de sarcină și viteză

film strength additive (chim, T) aditiv antigripant

filmy cețos, încețoșat; transparent

filter (OM) filtru, strecurătoare; rețea selectivă; a (se) filtra, a (se) strecura, a trece, a (se) limezi (d. un lichid)

filterable (fiz) filtrabil (d. un fluid)

filterable suspension (alim, ind chim) suspensie filtrabilă

filter accessory accesoriu de / pentru filtru

filter aid (alim, ind chim) material auxiliar de filtrare

filter baffle-plate (alim, ind chim) perete filtrant

filter bag (alim, ind chim) sac de / pentru filtru

filter bank (alim, ind chim) agregat de filtrare

filter bed / blanket (constr, chim, alim) strat / pătură filtrant(ă)

filter bottom (OM, hidr, alim) fund de filtru

filter bowl (OM) carcasă / pahar al filtrului

filter box (OM) cutie a filtrului

filter by suction

filter by suction (fiz, alim, ind alim) a filtra prin absorbție

filter cake (materiale, mediu, alim) turtă de filtrare, strat de colmatare

filter candle (OM, hidr) filtru tip lumânare

filter capacitor (alim, hidr, termo) condensator / tanc de filtrare

filter capacity capacitate filtrantă

filter cell (OM, hidr) celulă de filtru, element filtrant

filter centrifuge (alim, ind chim) centrifugă filtrantă

filter chain (alim, hidr, ind chim, mediu) filtru cu mai multe celule (legate în serie)

filter clogging (alim, hidr, ind chim, mediu) înfundare / colmatare a filtrului

filter cloth (textile) țesătură / pânză pentru filtre

filter cone (OM) con de filtru

filter container / housing (OM) carcasă a filtrului, suport de filtru

filter core (OM) miez de filtru

filter crucible (ind chim) creuzet de filtrare

filter drum (alim, OM, hidr) tambur de filtru

filter efficiency (alim, hidr, ind chim, mediu) eficiență / eficacitate / randament al filtrului

filter element (alim, OM, hidr, mediu) cartuș / element de filtrare, element filtrant

filter fabric țesătură pentru filtru

filter factor (alim, hidr, ind chim, mediu) factor de filtrare

filter flask (alim, OM) vas filtrant

filter frame (OM) cadru (de fixare) / suport a(l) filtrului

filter gauze (textile) țesătură de / pentru filtru

filter holder (OM) suport / montură pentru filtru

filter house (hidr, alim, ind chim) secție / hală de filtrare

filtering (hidr, alim, ind chim) filtrare; (inf) filtrare, izolare / suprimare a unor caractere ale unei înregistrări

filtering action (hidr, alim, ind chim) efect / acțiune / proces de filtrare

filtering apparatus (hidr, alim, ind chim) aparat pentru filtrare, filtru

filtering area (hidr, alim, ind chim) suprafață filtrantă

filtering bag / bed (OM, hidr) strat / sac / cartuș filtrant

filtering basin (hidr, mediu) bazin de filtrare

filtering basket coș / tambur filtrant

filtering bag of the gas mask (OM, mediu) cartuș filtrant al măștii de gaze

filtering cloth (textile, alim) pânză filtrantă / de filtru

filtering crucible (ind chim) creuzet filtrant

filter stand

filtering flask (alim, ind chim) vas pentru filtrare sub vid

filtering medium (alim, ind chim) masă de filtrare, mediu filtrant

filter out (alim, ind chim) a filtra, a îndepărta prin filtrare

filter paper hârtie de filtru

filtering press (alim, ind chim) filtru-presă

filtering rate (alim, ind chim) viteză de filtrare

filtering surface suprafață filtrantă

filtering tube (OM, hidr) tub filtrant

filter layer strat filtrant

filter liquor (alim, ind chim) filtrat

filter medium (materiale) masă de filtrare, mediu filtrant

filter mesh (textile) țesătură de filtru

filter mud (alim, ind chim, mediu) noroi / reziduuri (vâscoase) de filtru

filter nozzle (OM, hidr) duză / tub de filtru

filter off (alim, ind chim, mediu) a filtra, a separa prin filtrare, a strecura

filter out (alim, ind chim, mediu) a filtra (și cu evacuarea materialului filtrat)

filter pad (OM) corp al filtrului

filter paper (alim, materiale) hârtie de filtru

filter-paper analysis (chim, metr) cromatografie pe hârtia de filtru

filter passband (fiz) banda / intervalul de trecere a unui filtru

filter performance (fiz) caracteristică / caracteristici pentru un filtru

filter pipe (OM) tub filtrant

filter plant (alim, ind chim, mediu) instalație de filtrare

filter-press (alim, hidr, ind chim) filtru-presă, presă cu filtru

filter-press cake (alim, hidr, ind chim) turtă de filtrare

filter-press cloth / linen (textile, hidr) pânză pentru filtru-presă

filter-press electrolyser (alim, hidr, ind chim) electrolizor cu filtru-presă

filter-press frame (OM) ramă de filtru-presă

filter pressure drop (alim, hidr) căderea de presiune pe filtru

filter pump (alim, hidr, ind chim) pompă de filtrare, pompă cu filtru

filter resistance (hidr) rezistență de filtrare

filter screen (OM) sită de filtru

filter section (OM) element de filtru multicelular, secțiune prin filtru

filter separator (alim, hidr, ind chim) centrifugă / separator cu filtru / filtrant(ă)

filter stand (OM) stativ / suport / cadru de fixare pentru filtru

filter stop band**find**

filter stop band (fiz, hidr) bandă de oprire a filtrului

filter stoppage (fiz, hidr) înfundare a filtrului

filter / suction strainer (OM, hidr, mediu) sorb / epurator filtrant

filter stuff (materiale, mediu, alim) material(e) filtrant(e), masă filtrantă

filter support (OM) reazem / suport de filtru

filter through (hidr, mediu) albie / pat de filtrare

filter unit (OM) element de filtru, cartuş filtrant

filter washing (TH) spălare a filtrului, apă de spălare scursă din filtru

filth (TH, mediu) murdărie, noroi

filthily (*adv*) murdar, respingător

filthy murdar, urât

filtrate (hidr, mediu) a filtra, a strecura

filtration (alim, hidr, ind chim, mediu) infiltrare, strecurare, filtrare, filtrație

filtration equation (fiz, alim) ecuația de filtrare / strecurare

filtration machine (alim, hidr, ind chim) instalație / mașină de filtrare / strecurare

filtration rate / velocity (fiz, hidr) viteză de filtrare

filtration ratio (fiz, hidr) coeficient de epurare, raport al cantității de particule de dimensiuni superioare unei valori date care intră într-un filtru față de cea care iese, pentru același volum de fluid

filtration residue (alim, fiz, hidr, mediu) reziduu de filtrare pe / în filtru

filtration under pressure (fiz, hidr) filtrare sub presiune

filtration vat (alim) cuvă-filtru

filtrator (fiz, hidr) filtru cu vid

fin (alim, iht) aripioară de pește; (OM) nervură, aripioară de răcire, bavură, muchie; (auto) eletron; stabilizator, derivă; (met) cusătură sudată, bavură de la sudură

finable pasibil de amendă

final final, ultim; hotărâtor, decisiv

final annealing (met) recoacere finală

final balance (ec) sold net; (fiz, termo) echilibru final

final cleaning (TH) curățire fină / finală

final concentration concentrație finală (a unei soluții etc.)

final condition (fiz, TH) stare finală

final control element (OM) organ motor, element final de reglare / executor

final controlled condition (autom, metr) mărime finală de control

final finishing (mas-un) finisare finală / ultimă

final hardening (met) călire finală, ultima treaptă într-un tratament de durificare

finalist finalist

finality caracter final / definitiv; hotărâre, caracter hotărât, fermitate; final, sfârșit, încheiere; finalitate

finalize a da formă finală, a finaliza; a finisa

finally (*adv*) în încheiere, în sfârșit; definitiv

final machining (mas-un) prelucrare finală, finisare

final melting (met) subperioadă de fierbere / de topire liniștită

final output (TH) randament / rezultat final, productivitate finală

final pass (met) calibru finisor (la laminare); trecere / pas de finisare, ultima trecere

final purification (met) afinare finală; (hidr, mediu, alim) (procesul de) purificare finală

final slag (met) zgură finală

final speed (TH) viteză finală / maximă

final stage (fiz, TH) fază / etapă finală; (autom, el) etaj final

final temperature of rolling (met) temperatura finală de laminare

final terminal-stopping device (mas-un) întrerupător de sfârșit de cursă

final total key (c) clapă / tastă de totalizare finală

final twist (mec) torsiune finală (și la formarea firelor, cablurilor torsadate)

final value (autom, inf) valoare finală / rezultantă / permanentă

finance (ec) finanțe, științe financiare, a finanța, a plăti

finances (ec) finanțe, venituri

financial (ec) financiar

financial difficulties (ec) dificultăți financiare, greutăți materiale

financially (*adv*) (din punct de vedere) financiar

financial means (ec) mijloace / resurse financiare / bănești

financial position / standing (ec) situație financiară (a unei firme)

financial year (ec) an financiar

financier (ec) om de finanțe, bancher; capitalist

financing (ec) finanțare

find găsi; descoperire; a găsi (și prin demonstrație), a descoperi, a inventa; a dezlega / rezolva (o problemă); a constata, a afla, a (se) găsi, a considera; a aproviziona cu, a furniza, a procura, a aduce; a se realiza; a socoti; (*jur.*) a declara (vinovat etc.); (ec, jur) a acorda (despăgubiri); a acționa independent; a se afla într-o împrejurare; a face rost (de bani, de timp etc.); a vedea; ~ **one's feet** a fi în stare să meargă, să se țină pe picioare, a sta pe picioarele sale; ~ **pleasure / enjoyment in** a găsi plăcere / bucurie în;

finder

~ **it easy to** a-i veni ușor să, a obține (o favoare, iertare etc.), a afla; ~ **a sum in damages** a acorda o sumă ca despăgubire

finder găsit, aflător; descoperitor, care găsește; (opt) lentilă, ocular; vizor; (autom) (dispozitiv) căutător; (inf, metr) program de recunoaștere a zonelor unei imagini (pentru microscopie, de identificare / numărare a elementelor structurale)

finder error (metr, opt) eroare de vizare

finder frame (OM) vizor

find for a se pronunța în favoarea cuiva

find in a aproviziona cu

finding găsire, aflare; (jur) hotărâre, pronunțare, sentință; descoperire; concluzie

findings constatări, rezultate ale unor cercetări, stare de lucruri; (ec, TH) furnituri

find oneself a se simți, a-și procura singur toate cele necesare, a se descurca singur, a-și descoperi vocația, a se găsi

find out a constata, a descoperi; a dezvălui; a lămuri, a explica; a-și face o părere despre; a afla, a clarifica, a prinde (pe cineva)

fine amendă, penalizare; a amenda, a penaliza; a amenda; (*pl*) ~s arte frumoase (TH) a rafina, a afina, a înnobila, a îmbunătăți; a (se) face mai fin, a (se) subția, a (se) purifica, a (se) limpezi (*adj*) fin, pur, rafinat; (d. materiale) subțire, ascuțit; precis, exact; delicat, fragil; deosebit; subțire, ascuțit; bun, de foarte bună calitate, de calitate superioară, excelent; distins, prezentabil; afectat (d. stil, limbă); căutat; (țesătură) cu ochiuri fine; (alim) cu bob mic; timp frumos; (*adv*) foarte bine, cu finețe, subtil, (în mod) rafinat, excepțional, excelent, senin; ~ **understanding** înțelegere pătrunzătoare; **in** ~ **condition** în stare perfectă

fine away / down / off a (se) face mai fin, a (se) subția

fine boring (mas-un) alezaj / alezare de precizie

fine break-up dispersie fină (d. emulsii, materiale, de adaos în compozite)

fine breeze (met) praf de cocs / de cărbuni

fine coal (met) cărbune mărunț

fine coke (met) cocs mărunț

fine control (automn, mas) reglare fină / de precizie, comandă exactă

fine-crystalline (met) cu granulație fină

fine crusher (alim, ind chim) concasor fin / de granulație fină

fine crushing măcinare fină

fine cut dințare fină (la pile); (mas-un) așchiere fină; tăiat mărunț / fin; croit bine / elegant

fine divided (alim, met) măcinat / mărunțit fin

fine down a (se) reduce, a scădea, a (se) micșora

fineness modulus

fine draw (met) a trage / a trefila cu precizie sârmă subțire

fine drawing (met) tragere / trefilare finală / de precizie

fine drawn (met) tras / trefilat cu precizie / subțire (despre sârmă, semifabricate trase la rece etc.); (textile) cusut fără să se vadă cusătura

fine feed (mas-un) avans mic / fin / de precizie

fine finished work (ec, TH) produs cu grad de finisare superior

fine fit (OM) ajustaj precis / de precizie

fine grain (materiale) granulație fină

fine(-)grained cu granulație / structură fină, microgranular (d. materiale metalice, ceramice, compozite etc.)

fine-grained fracture (met) ruptură / fisură cu granulație fină

fine-grained steel (met) oțel cu granulație fină

fine-grain(ed) structure (materiale) granulație fină, structură microgranulară

fine-grain emulsion (hidr, fiz) emulsie cu granule / picături fine

fine grains (met, plast) granule fine, grăunți cristalini fini / mici

fine grinding (alim, ind chim) șlefuire / măcinare fină; (mas-un) rectificare fină

fine-grinding mill (alim, ind chim) moară pentru măcinare fină

fine jaw crusher (constr, ind chim) concasor cu fălci pentru concasare fină

fineless nemărginit, nesfârșit

finely (*adv*) fin, minunat

finely-adjusting (metr, mas-un, mas, autom) reglaj fin / final

finely crystalline (met) cu structură cristalină fină

finely dispersed fin dispersat (d. materiale de adaos în compozite etc.)

finely ground coke (met) praf de cocs

finely porous (materiale) cu porozitate fină, microporos

finely powdered divizat / mărunțit fin, sub formă de pulbere fină (d. materiale prelucrate)

fine machining (mas-un) prelucrare / rectificare de finisare

fine mechanics mecanică fină / de precizie

fine-meshed cu ochiuri fine (d. site, plase etc.)

fine-mesh sieve (OM) sită fină

fine metal (met) metal afinat / rafinat

fineness finețe; (fiz) calități aerodinamice; puritate a metalelor prețioase, exprimată în părți la o mie; (met) granulație fină, microstructură

fineness coefficient (nav) coeficient de finețe (al navei)

fineness modulus (materiale granulare) modul de finețe granulometrică

fineness of comminution

fineness of comminution (alim, ind chim) finețe de măcinare / mărunțire / de sfărâmare
fineness of grain (alim, ind chim) finețe a granulației
fineness ration (constr, mec, OM) coeficient de finețe / de zveltețe / de subțirime
fine-pitch cutter (mas-un) freză cu dinți mărunți
fine-pitched screw (OM) șurub cu pas fin (al filetului)
fine-pored (materiale) mocoporos, cu porozitate fină, cu pori mici
fine print litere foarte mici; text neclar
fine-range diffraction (fiz) difracție într-un domeniu îngust
fine reduction (alim, ind chim) măcinare / concasare fină
finery (met) secție pentru elaborare / extragere / afinare
finery fire (met) cuptor de afinare
finery process (met) proces / procedeu de pudlare
finest particule dintr-un amestec, având mărimea mai mică decât media mărimii tuturor particulelor; particule mai mici decât o anumită valoare, particule care trec prin sită
fine scanning (fiz, metr) explorare / scanare fină / de înaltă rezoluție
fine screen (OM, alim, ind chim) sită / clasor / sortator pentru sortare fină
fine screening (alim, ind chim) sortare fină
fine setting (autom) acord fin / de precizie, acordare / reglare fină
fine sieving (alim, ind chim) cernere fină
fine silicon (met) siliciu de dezoxidare
fine solder (met) aliaj pentru lipire moale
finesse îndemânare, abilitate; finețe, tact; a evita, a se eschiva de la
fine steel (met) oțel superior / de calitate
fine structure (materiale) structură fină, micro-structură
fine tin (met) cositor rafinat
fine tuning (autom, metr, mas) acord / reglaj fin / selectiv
fine turning (mas-un) strunjire fină
fine vacuum (fiz) vid înaintat
fine wine bouquet (alim) buchet de vin superior
fine wire (met) sârmă subțire
fine wool (textile) lână fină
finger (OM) știft, bolț, ac (și al cadranelor unui aparat de măsură); deget; a atinge cu degetele; a lua, a fura
fingerbreadth (metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 fingerbreadth = 0,01905 m
finger (cloth) (metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 finger (cloth) = 0,1143 m
fingered cu degete (la dispozitive, roboți)

finishing drill

finger hand mână cu degete (a unui robot)
finger joint (OM) articulație cu bolț subțire
finger mark (anat) amprentă digitală, urmă de deget
finger-print (anat) amprentă digitală; a lua amprentele
finger stall (OM) camă
finger tip control (mas) comandă prin buton
finical dificil, pretențios; meticulos; scrupulos; chițibușar
fining (alim) cleiere a vinului; (met) afinare, rafinare, înobilare, netezire
fining end (alim, mediu) zonă / compartiment de limpezire
fining furnace (met) cuptor afinare
fining process (met) operație / proces de afinare
finings (alim, ind chim) clei de pește
fining substance (alim, ind chim) agent de limpezire
finish sfârșit, capăt; (ind chim) lăcuire, emailare; terminare, completare, finisare, finisaj, calitatea suprafeței, finisaj; (textile) apret; a termina, a sfârși; a epuiza, a distruge; a finisa
finish bore (mas-un) a aleza fin, a efectua operația finală de alezare
finish cut (mas-un) ultima trecere la prelucrare prin așchiere, trecere de finisare
finished terminat; perfectat, perfect; finisat, pus la punct; excelent
finished article / product produs finit
finished blend (materiale, alim, constr, ind chim) amestec final / utilizabil
finished goods produse finite
finisher (met) laminor finisor, finisor, mașină / utilaj de finisare, cază finisoare, matriță pentru ultima prelucrare; (textile) finisor, apretor, cardă finisoare
finish extra bright (mas-un) a lustrui până la strălucire (metalică)
finish form formă finală
finish grinding (alim, ind chim) măcinare fină; (mas-un) rectificare fină; (metr) reglare fină
finishing terminare, sfârșit; finisare, prelucrare finală; (met) netezire, rafinare; (textile) apretură, apretare; ultim, de finisare
finishing additions (alim, ind chim) adaosuri pentru prelucrare finală / de finisare
finishing allowance (TH, mas-un) adaos de prelucrare pentru finisare
finishing cut (mas-un) trecere de finisare, danturare fină la pile
finishing die (mas-un) filieră finală, matriță de finisat
finishing drill (mas-un) burghiu-alezor, burghiu de finisare

finishing floor

finishing floor (met) secție de finisare / de ajustaj
finishing frame (met) cajă de ecruisare / de finisare
finishing gear milling cutter (mas-un) freză-modul, pentru finisare
finishing groove (met) calibru de lustruit la prelucrarea profilurilor fine, calibru finisor
finishing jumper (mas-un) sculă de finisare a filetelor
finishing mill (mas-un) freză de finisat; (met) laminor finisor
finishing (milling) cutter (mas-un) freză de finisat
finishing-mill stand (met) cajă finisoare (la laminare)
finishing (operations) (TH) (operații de) finisare
finishing (oval) pass (met) cilindru finisor (oval) (la laminare)
finishing process proces de finisare; (textile) apretare
finishing rate (el) curent final de încărcare (la acumuloare)
finishing rolling (met) laminare de finisare
finishing rolling mill (met) laminor de finisare / finisor
finishing rolls (met) cilindri de finisare (la laminare)
finishing room / shop (TH) secție / atelier de finisare
finishing screen (alim, constr, ind chim) sită fină
finishing slag (met) zgură finală
finishing stand (met) cajă finisoare
finishing stand of rolls (met) cajă / linie de laminor finisor
finishing temperature (met) temperatura metalului la ultima reducere (la forjare sau laminare), temperatura la care se termină formarea la cald / forjarea
finishing tool (mas-un) cuțit / sculă de finisare
finishing train (met) laminor finisor
finishing varnish (ind chim) vopsea / lac de finisare / de protecție / de acoperire
finish grinding (mas-un) rectificare finală
finishing work (TH) lucrare de finisaj / finisare
finish lacquer / varnish ultimul strat de vopsea (la caroserii auto, carcase, mobilă etc.)
finish lead (el) conductor / fir de conectare
finish machining (mas-un) prelucrare finală
finish off a planed surface of wood a rindelui, a prelucra fin lemnul cu rindeaua
finish ream (mas-un) prelucrare finală, cu alezor, alezare finală, a finisa prin alezare

fire

finish to size (TH) a finisa / a prelucra până la o dimensiune precisă / finală
finish turned (mas-un) finisat la / pe strung
finite finit, limitat, mărginit
finite diamond wire cutting machine (mas-un) mașină de tăiat cu sârmă diamantată finită (în buclă cu mișcare continuă)
finite difference method metoda diferențelor finite
finite difference scheme (fiz, mat, mec) schemă / model cu diferențe finite
finite element method (fiz, mat, mec) metoda elementului finit
finite element modelling (fiz, mat) modelare prin elemente finite
finitely separable divizibil în părți oricât de mici
finite set (mat) mulțime cu număr finit de elemente
finless (OM) debavurat, fără bavură
finned (OM) nervurat, cu aripioare
finned cylinder head (auto, OM) chiulasă nervurată, cap de cilindru nervurat, fin prelucrată
finned heat sink (OM, termo) radiator cu aripioare
finned length (OM, termo) lungime nervurată, lungime utilă a țevilor nervurate / a tubului cu aripioare
finned plate (OM, termo) placă cu nervuri
finned tube (OM, termo) tub cu nervuri / cu aripioare
finned tube heat exchanger (OM, termo) schimbător de căldură cu țevi cu aripioare
fin(ned)-type air cooler (OM, termo) răcitor de aer, cu aripi de radiație
finning (OM) nervurare; (met) formarea bavurii
finny (alim) (d. pește) cu aripioare, de pește
fin pitch (OM, termo) pas / înclinare a(l) paletei (și de ventilator)
fin spacing (alim, OM) interval / distanță între palete
fin tube (termo) tub de cazan cu apă la exterior și cu produse de ardere la interior
fion tool (mas-un) cap de polizare (mecanică fină)
fir (silv) (lemn de) brad, pin
fire foc, flacără, incendiu; strălucire, sclipire; entuziasm, avânt; (termo) grătar, a alimenta cu combustibil; bombardare, bombardament, trage-re; a pune pe foc; a da foc la, a incendia, a fi în flăcări; a împușca, a exploda, a aprinde (un foc), a detona, a încălzi, a preîncălzi, a incendia, a arde; a (se) aprinde, a lăsa să ardă, a întreține focul; (nav, mil) a lansa torpile, a trage (cu o armă); a declanșa impri-marea (birotică); a coace; a arde (cărămidă etc.); (ec) a da afară, a concedia; (med) a cauteriza; **catch/take** ~ a lua foc

fire-alarm

fire-alarm (TH) alarmă de incendiu
fire-alarm (box) (TH) semnalizator / avertizor de incendiu
fire-alarm signal (TH) semnal de incendiu
fire apparatus stingător, extingtor
fire assay (termo) probă de ardere
fire-bar frame (termo) suport al grătarului
fire barrier (ind chim, met) barieră pentru oprirea unui foc (pânză sau pulverizatoare de apă)
fire boat (nav) șalupă / navă pentru stins incendiile
fire bomb (mil) bombă incendiară
fire-box (met, termo) cutie de foc, cameră de ardere, focar, vatră
fire-box boiler (cf, termo) cazan (și de locomotivă)
fire brand bucată de lemn aprinsă, lemn aprins
fire break (silv, mediu) teren curățat de copaci pentru a opri extinderea unui incendiu
fire brick (met) cărămidă refractară / de șamotă
firebrick sleeve (met) cărămidă refractară, cu goluri
fire bridge (termo, met) altar de focar
fire brigade / company / department / squad (corp de) pompieri
fire call apel / semnal de incendiu
fire clay (met, termo) argilă refractară, șamotă
fire-clay brick (met, termo) cărămidă refractară, / de șamotă
fire-clay lining (met, termo) căptușeală refractară / de șamotă
fire-clay mortar (met, termo) mortar de șamotă
fire-clay refractories (met, termo) (materiale) refractare de șamotă
fire cock (met, OM, termo) robinet / gură de incendiu, hidrant
fire control (termo) reglarea focului
fire-control instrument (termo, TH) aparat de stingere / de localizare a incendiilor
fire covering (TH) protecție contra incendiilor
fire crack (met) fisură din cauza arderii / la cald (defect)
fire-crancker welding (met) sudare cu electrod culcat
fire-damp (met, ind chim) metan, grizu, gaz de mină
fire-damp detector / indicator (metr, ind chim) grizumetru, detector de metan
fire danger (TH) pericol de incendiu
fire door (constr) ușă de incendiu; (termo) ușă a focarului
fired refractory products (ind chim, termo) produse refractare arse
fire drencher extingtor manual; instalație de stins incendii

fire point

fire drill (TH) exerciții de evacuare în caz de incendiu
fire dryer (alim, ind chim) uscător cu încălzire directă
fire engine (OM, hidr) pompă de incendiu
fire equipment (ind chim, termo) instalație de ardere
fire escape / exit (constr) scară / ieșire de incendiu / de salvare
fire extinguisher (chim, TH) extingtor / stingător de incendiu / cu spumă
fire-extinguisher foam (chim, TH) spumă de stingere (a incendiilor)
fire-extinguisher material (chim, TH) material de stins incendii
fire-fighting boat (nav) navă de stins incendii (pe chei sau pe o altă navă)
fire-fighting crew echipă de pompieri / de combatere a unui incendiu
fire(-fighting) pump (OM, hidr) pompă pentru stingerea incendiilor
fire foam (chim) spumă de stingere a focului
fire gases (met, termo) gaze de ardere
fire-goods (transp, nav) marfă / încărcătură inflamabilă
fire grate (met, termo) bară de grătar (al focarului)
fire grate bar (met, termo) grătar al focarului, bară de grătar
fire guard (termo) grilaj / grătar pentru foc, apărătoare (la gura de ardere)
fire hazard (TH, termo) pericol / risc de incendiu
fire-hazardous (TH) inflamabil, cu pericol de inflamare
fire-hole (met, termo) gaură / orificiu de scormonire (la focare, grătare)
fire hose (OM, hidr) furtun de incendiu
fire hydrant (OM, hidr) hidrant / gură pentru stingerea incendiilor
fire kiln (alim, ind chim) uscător / cuptor cu foc direct, cuptor de prăjire / de calcinare
fire ladder (constr, TH) scară de incendiu / de salvare
fire losses (ind chim) pierderi prin calcinare
fireman fochist; pompier
fireplace (alim) mașină de gătit; (met, termo) vatră (de cuptor sau forjă), focar; (constr) cămin, șemineu
fire(-)plug (OM, hidr) gură de incendiu, hidrant
fire point (fiz) focar (în optică); (materiale) punct de inflamabilitate / de aprindere; (met) loc pentru scule și aparate de stins incendiu, focar de incendiu; (termo, hidr) punct de aprindere / de combustie; (T, chim) punct de ardere (a unui fluid, lubrifiant etc.)

fireproof (f.p.)

fireproof (f.p.) (materiale) neinflamabil, refractar, rezistent la foc, ignifug(at); a ignifuga
fireproof brick (met, termo) cărămidă refractară
fireproof bulkhead (constr, termo) panou para-foc, perete ignifug
fireproof cement (constr, met) ciment refractar
fireproofed (materiale) ignifugat, refractar, rezistent la foc
fireproof finishing finisare ignifugă (pentru lemn, panouri, țesături etc.)
fireproof glass (ind chim) duran, sticlă rezistentă la foc
fireproofing (ind chim) operație de ignifugare, înveliș / strat ignifug, ignifugare
fireproof mortar (met) mortar refractar
fireproofness (materiale) rezistență la foc
fireproof paint (ind chim) vopsea ignifugă
fireproof substance (chim) substanță ignifugă
fire raising (TH) incendiu (provocat)
fire-refined copper (met) cupru rafinat termic
fire-refining (met) rafinare termică
fire-resistance rezistență la foc (d materiale solide, fluide); (met) refractaritate
fire-resistance cast iron (met) fontă refractară
fire resistance fluid (FR fluid) (hidr, ind chim) fluid neinflamabil
fire resistance test (termo, metr) probă de rezistență la aprindere
fire-resisting lute (chim, constr) chit rezistent la foc
fire-resisting material (ind chim, materiale) material rezistent la foc
fire-retardant (ind chim) produs / substanță de ignifugare / care întârzie aprinderea
fire-retarding quality (materiale) calitate de ignifugare
fire risk (TH) pericol / risc de incendiu
fire setting (termo) aprindere a focului (la un cuptor etc.)
fire shrinkage (materiale) contracție la ardere
fire station remiză de pompieri
firestone (minerl) cremene, silex; (met) pirită, piatră rezistentă la foc
fire test (materiale, metr) determinare a temperaturii de aprindere, test privind comportarea la foc (deschis)
fire tongs (met) clește de forjă
fire tube (met, termo) țevă de flacără / de fum / fierbătoare / cu apă la exterior și cu produse de ardere la interior
fire-tube boiler (termo) cazan ignitubular / cu țevi de flacără
fire up a aprinde, a da foc (la instalații termice, cazane, cuptoare etc.)
fire wall (constr, met) perete para-foc

fist curvature

fire waste (met) pierdere prin ardere
fire watcher pompier de serviciu
fire water (alim) băutură tare / cu alcool
fire / forge welding (met) sudare la forjă / prin forjare
fire wood (silv, termo) lemne de foc
firing (termo) aprindere; combustibil, lemne (de foc); (autom) excitare (de pornire); (el) amor-sare, ardere, ionizare (a unui gaz); aprindere, ardere, încălzire, conducere a focului; (met) calcinare, prăjire
firing angle (termo) unghi de saturație
firing chamber (auto, termo) cameră de ardere / de combustie
firing circuit (termo) circuit de aprindere
firing failure (termo) rateu / defect de aprindere
firing in the silencer (auto, termo) explozie în toba de evacuare / de eșapament
firing pin (mas-un, mil) percutor
firing practice (termo, ind chim, mediu) tehnică a arderii
firing rate control (termo) dispozitiv de reglare a arderii
firing schedule (termo) conducerea focului
firing shrinkage (materiale, termo) contracție la ardere
firing spring (OM) arc de impact
firkin (metr) putinei; unitate de măsură pentru capacitate (1 firkin (UK) =40,9 l; 1 firkin (US) =34,1 l)
firm (ec) firmă, casă de comerț; (TH) a (se) întări, a (se) consolida, a (se) compacta, a (se) fixa; (*adv*) solid, compact, stabil, rigid, ferm, tare, dur, fix; neclintit; compact; aspru, sever; (*adv*) ferm, cu fermitate
firm bottom (constr, OM) fundație tare, fund rigid / stabil
firm offer (ec) ofertă fermă
firmly (*adv*) cu fermitate / hotărâre, ferm, hotărât; cu putere
first primul, cel dintâi, principal, de frunte (auto) viteza I
first-aid (med) prim-ajutor
first-aid box / kit (med) trusă de prim-ajutor
first air (termo, met) aer primar
first-class (cf, transp) clasa I; de clasa I, de calitate superioară; superior; (*adv*) (cf) cu clasa I
first coat (ind chim) grund; (constr) (prima) tencuială
first-come, first-served (ec) primul venit, primul servit (metodă de ordonare a cererilor dintr-un șir de așteptare)
first cost (ec) preț de uzină, costuri de investiții, cost (atenție la text)
fist curvature (mat) curbura a unei curbe plane

first cut

first cut (mas-un) dințare inferioară / de bază (la pile); așchiere de degroșare
first cut screwing die (mas-un) filieră de degroșare
first elavator (agr, alim, met, constr) elevator inferior
first evaporator (alim, termo) prim corp de evaporare
first floor etajul întâi (UK), parter (SUA)
first fruits (agr) primele produse / fructe, trufandale
first gear (OM) treapta întâi (la o cutie de viteză sau la un reductor)
first-hand direct de la sursă, obținut direct; (*adv*) (în mod) direct
first hand distribution (FHD) (ec) distribuție a mărfurilor fără intermediari
first harmonic (mat, fiz) armonică fundamentală
first-in, first-out (FIFO) (inf) primul intrat, primul ieșit (tehnică de manipulare a datelor)
first instalment (ec) acout, arvună, prima plată / rată
first-kind lever (mec) pârghie de gradul întâi
first-layer (*brit*), **neighbor neighbour** (*amer*) (fiz, hidr) stratul vecin cu primul strat
first-line manager șef de echipă / de atelier, contramaistru, manager pe ultima poziție în ierarhia organizației
firsting primul sosit; (agr) primul produs, trufanda
firstly (*adv*) întâi, în primul rând
first making-ready (TH, mas) potrivire / montaj inițial(ă), prepotrivire, prearanjare
first matte (met) mată primară (la neferoase)
first / left member (mat) membru stâng / prim, partea stângă / primă a unei ecuații
first motion (mec) mișcare inițială
first name prenume, nume de botez, numele mic
first pass (met) calibru degrositor (la laminoare)
first-order lever (mec) pârghie de gradul întâi
first-rate (ec) foarte / extra-fin, de primă calitate (d. produse și servicii)
first-run slag (met) prima zgură (la topirea staniului sau a aliajelor lui)
first section (OM) secțiune inițială
first slag (met) zgură de topire / oxidantă
first smelting pig iron (met) fontă de primă fuziune
first speed (OM, auto) viteza întâi, primul angrenaj (la reductoare, cutii de viteze etc.)
first-stage graphitization (met) grafăritare primară
first tap (mas-un) tarod de degroșare, tarod N1
fir-tree crystal / crystallite (met) dendrită
fir-tree structure (met) structură dendritică
fiscal (ec) fiscal, financiar

fishplate bolt

fiscally (*adv*) (ec) (din punct de vedere fiscal, financiar)
fiscal balance (ec) bilanț fiscal
fiscal year (ec) an fiscal
fish (alim, iht) pește; a pescui, a prinde pește
fish bellied bar (mec, OM) bară de egală rezistență
fish bolt (cf) bulon / bolț / șurub de eclisă
fish bone (alim) os de pește
fish-bone diagram (TH) diagrama Ishikwa (în analiza cauzelor defectării), diagrama schelet de pește
fisher, fishman pescar; (nav) navă de pescuit, pescador
fishery pescărie, drept de pescuit, loc de pescuit; cherhana
fish(-)eye (opt) obiectiv superangular de tip „ochi de pește” (cu redarea imaginii în perspectivă curbilinie); zonă alb-cristalină a unei fisuri (de obicei, la fisurarea cauzată de hidrogen); (plast) zonă neomogenă, vizibilă (mai ales la plastice translucide sau transparente), ochi de pește, deformare globulară (și în adeziv); (met) fulg(i) (defect)
fishing pescuit; (nav) întăritură (a unei vergi); (OM, met) îmbinare cu eclise
fishing net năvod, plasă (de prins pește)
fishing apparatus / device (autom, electr, mec) aparat / dispozitiv de prindere / de blocare
fishing hook (OM) undiță, cârlig / gheară / sculă de prindere / agățare
fishing piece (OM) eclisă a îmbinării cap-la-cap
fishing plate (OM) eclisă, piesă de prindere / de legătură
fishing socket (OM) bucsă / manșon de prindere
fishing tackle (nov) scule de pescuit, barcă de salvare
fishing tank (OM, hidr, mediu) tanc / rezervor de decantare
fishing tool (nav) unealtă de pescuit; (OM) sculă (telescopică) de prindere a pieselor din locuri greu accesibile
fishing valve (OM, hidr) supapă de blocare / de conectare la un aparat de măsură
fishing-valve socket (OM, hidr) suport al supapei de blocare / de conectare la un aparat de măsură
fishing vessel (nav) navă de pescuit, pescador
fish kettle (alim) oală de fiert pește
fish ladder / pass (agr, iht) scară de pești; trece pentru pești
fish oil (alim, iht) ulei / untură de pește
fishplate (cf, OM) eclisă de joantă / de îmbinare a șinelor
fishplate bolt (cf, OM) bulon / bolț / șurub de eclisă

fishplate pass

fishplate pass (met) calibru de laminare în formă de V
fish scale (materiale, OM) (defect în) solzi de pește (la acoperiri)
fish-scale fracture (materiale, mec) rupere în formă de solzi de pește / solzoasă (la acoperiri)
fish skimmer (agr, iht) separator de pești
fish skin piele de pește; suprafață solzoasă (la materiale)
fish slice (alim) cuțit de pește
fish tackle (nav) palanc de manipulat plase (în pescuit ci nave specializate)
fishtail (TH, plast, met) exces de material la excludare; (met) coadă de pește (defect de laminare)
fish-tail burner (termo) arzător plat
fish-tail cutter (mas-un) freză cilindro-frontală cu cap cu degajare
fishy de pește; cu miros / gust de pește
fissile (fiz) ușor de despicat, care se desface ușor; fisionabil
fission (fiz) fisiune
fissionable (fiz) fisionabil
fissure (geol) fisură, falie; riz; (TH) crăpătură, crăpare, fisură, fractură, rupere
fissured cu fisuri / crăpături, fisurat (d. materiale, piese)
fissuring fisurare; care (se); care (se) fisurează; (procesul de) fisurare
fist (mas-un) pumn, nicovală cu corn
fit (s) acces; atac; toană; stare trecătoare; (OM, mas) ajustaj, montaj, echipament; potrivit, indicat, ajustat, corespunzător; adecvat; convenabil; gata, pregătit, capabil (să); vrednic, demn; (*fam*) în formă; competent, în stare să; a (se) potrivi, a adapta, a ajusta, a instala, a monta, a fixa, a pune la punct, a regla, a proba, a fi bun / corespunzător, a corespunde, a fi bun pentru; a pune de acord, a pune în concordanță cu, a face să corespundă cu; a utiliza, a echipa (o uzină, un vas etc.); (pol, ec, jur) a corupe prin dare de mită; (OM) a se îmbina (bine), a se potrivi, a monta; **a ~ of (coughing)** un acces de (tuse); **be in a ~** (med) a avea un atac / o criză
fit for / to potrivit, cu / pentru, bun pentru / la, adecvat / corespunzător pentru; a se pregăti pentru, a căuta să corespundă cu, a corespunde cu
fit for / to corespunzător cu / la
fit for bottling (alim, hidr, ind chim) apt pentru îmbuteliere
fitful convulsiv; intermitent, neregulat, sporadic; 1. cu toane, capricios; cu întreruperi; nesigur
fitfully (*adv*) convulsiv; intermitent, neregulat, sporadic, cu intermitențe
fitfulness neregularitate, instabilitate, intermitență

fitting in

fit in (OM) a se îmbuca; a se potrivi (forme conjugate)
fit in (with) (constr) a rostui, a introduce, a potrivi, a face să se potrivească cu, a așeza; (TH) a ajusta (după), a pășui, a monta, a introduce (în)
fit into each other (OM) a (se) potrivi (reciproc)
fit into each another a intercala (piese) (și cu forme conjugate, una cu următoarea)
fit a key (OM) a potrivi o pană
fit loosely (OM) a asambla cu joc
fitly (*adv*) (în mod) potrivit, convenabil, la momentul potrivit
fitment (OM, TH) ajustare, potrivire (și la montaj) îmbinare; dispozitiv, accesorii
fitness potrivire, caracter potrivit, utilitate, aptitudine, conformitate; calificare; oportunitate
fitness for use (TH) corespunzător pentru utilizare
fit on (TH) a cala; (auto) a echipa o roată; a încerca (o haină)
fit oneself in(to) a se adapta la, a căuta să se obișnuiască (cu)
fit out (TH) a echipa, a înzestra, a utiliza (o secție, un laborator etc.); (nav) a arma / a dota o navă
fit-out (mas) echipament
fit packing (FP) (alim, ind) constând dintr-un strat protector (folie de polietilenă etc.) fixat de obicei prin termosudare
fitted (TH) montat, fixat; instalat; înzestrat; dotat; echipat
fitted bolt (OM) șurub / bolț pășuit / de pășuire
fitted curve curbă potrivită / adaptată / aviată
fitted piston (OM, T) piston ajustat prin rodaj
fitted with prevăzut cu
fitter (TH) montor, ajustor, montator, instalator, lăcătuș (ajustor)
fitter's bench (TH, mas-un) masă / banc de lăcătușerie
fitter's shop (mas-un) secție de montaj; atelier de lăcătușerie; (TH) lăcătușerie
fitting bun, corespunzător, potrivit; potrivire; (constr, hidr, mec) aranjare în stație (în punctul de măsurare) a unui aparat; (el) corp de iluminat; (mat) ajustare, trasare (despre o curbă) prin puncte; (TH) pășuire, montare, montaj, asamblare, instalare, ajustare; (OM) ștuț, niplu, armătură, fitting, garnitură
fitting allowance (OM) adaos pentru ajustare, toleranța ajustajului
fitting area (OM) suprafață de ajustare / corespunzătoare piesei conjugate
fitting edge margine de ghidare la punerea colii (în mașină, în imprimantă etc.)
fitting in (OM) ajustare (a unui arbore) după alezaj

fitting on

fitting on (OM) ajustare a unei piese exterioare pe un arbore

fitting out berth (nav) dana de armare

fitting piece (OM, hidr) fitting, piesă intermediară folosită la îmbinare, piesă de ajustare, niplu de fixare; armatura

fitting pin (auto, OM, mas) cui / știft de ajustare, știft de centrare

ittings (OM, hidr) garnitură, set; asamblare; fittinguri; armături; articole metalice, feronerie; mobilă, mobilier; (el) corpuri de iluminat

fitting shop (TH) secție de montaj, atelier de lăcătușerie

fitting (up) (TH) montare, potrivire, așezare

fitting work (TH) operație de ajustare / de montare

fit to apt (pentru); care merită (să); în stare (să)

fit tolerance (OM) toleranță a ajustajului

fit up (TH) a monta, a așeza, a fixa, a ajusta, a instala, a înzestra cu, a prevedea cu

fit with tyres (auto) a monta pneuri la mașină

five-bearing crankshaft (OM, auto, termo) arbore cotit pe cinci palieri

five-figure accuracy (mat) exactitate până la cinci zecimale

fivefold încincit

fix (nav) punct al navei (determinat cu precizie), a face punctul navei, relevment în cruce; a amara; (TH) a (se) fixa, a bloca, a strânge, a înțepeni, a prinde, a lega; a preciza, a stabili, a determina; a monta, a instala, a regla, a repara, a opri, a reține, a întări, a limita; a așeza, a depozita; a monta în lagăr; a se hotări; a definitivă, a consolida, (un preț, o dată); a pune în ordine; a se solidifica, a se închea; stare de funcționare

fixation (chim, fiz) concentrare, solidificare

fixation-clamping section (OM) secțiune de încastrare

fixation frame (constr, OM) jug de fixare (la cofraje)

fixation of nitrogen (chim) fixarea azotului

fixative (chim) de fixare, fixativ, fixator

fixed (OM, mec) fix, fixat, staționar, stabil; invariabil, permanent, constant; imobil, stabilit; definit, determinat, neschimbat neschimbător; (chim) fix, nevolatil

fixed advanced ignition (termo) aprindere cu avans fix

fixed aerial cableway (mas) macara funiculară fixă

fixed air (chim) dioxid de carbon

fixed arch (constr) arc încastrat

fixed assets (ec) fonduri fixe; valori imobilizate

fixed beam (mec, OM) grindă încastrată

fixed bearing (mec, OM) reazem încastrat

fixed moment

fixed block format (c, inf) format cu bloc fix în care numărul, lungimea și ordinea cuvintelor sunt fixe

fixed box pin (OM, met) știft de ghidare / de centrare (și la rame de formare, matrițe din mai multe module, carcase)

fixed cableway (mas) macara funiculară fixă

fixed capacity pump-motor (hidr) pompă motor (motopompă) cu cilindree fixă

fixed carbon (met, chim) carbon fixat

fixed centre (mas-un) vârf fix (la strung)

fixed clearance gear motor (OM, mas) motor cu angrenaj cu joc lateral / axial fix

fixed coil (el) bobină fixă; stator

fixed column horizontal boring machine (mas-un) mașină orizontală, cu montant fix de alezat / de găurit

fixed converter (met) convertizor fix

fixed coupling (OM) cuplare rigidă

fixed cycle (fiz, mec, termo) ciclu constant

fixed-cycle operation operație cu timp fixat

fixed displacement motor / pump (termo, hidr) motor / pompă cu cilindree constantă

fixed-edge moment (mec) moment de / în încăstrare

fixed error (autom, metr, mas) eroare sistematică / constantă

fixed field (el) câmp staționar; (inf) zonă fixă

fixed gas (fiz, termo) gas necondensabil

fixed gauge (mas-un) sablon fix

fixed-grate producer (met, termo, ind chim) generator cu grătar fix

fixed grate-type gas producer (met, termo, ind chim) generator de gaz cu grătar fix

fixed grizzly grătar fix

fixed guide vanes (OM, hidr) palete de ghidare fixe (la pompe centrifuge)

fixed head blowpipe (termo) arzător cu debit constant

fixed hinge (OM) articulație fixă

fixed ignition (termo) aprindere cu avans fix

fixed installation (TH, mas) instalație staționară / fixată

fixed interval re-order system (autom, electr) sistem de comenzi la intervale fixe

fixed jaw (OM, metr) falcă a riglei gradate (la șubler)

fixed light (TH) lumină (de intensitate) constantă; fereastră imobilă; (nav) semnal cu lumină fixă

fixed loading point (mec, transp) punct de încărcare fix

fixed mandrel (OM, mas-un) dorn simplu fix cu găuri de centrare

fixed moment (mec) moment de încastrare

fixed mould

fixed mould (mas-un, plast, met) matriță fixă
fixed nitrogen (chim) azot legat
fixed pan mill (alim, ind chim) amestecător cu cupă fixă
fixed pitch fan ventilator cu elice cu pale fixe
fixed point (autom, inf) virgulă fixă; (fiz) focar; (mat) origine a coordonatelor; (TH, mas-un) reper, punct fix
fixed-point calculation (inf, mat) operație cu virgulă fixă
fixed-point free (TH) fără puncte fixe
fixed pulley (OM) scripete fix, șaibă fixă, roată (și de curea) cu axă fixă / fixată / imobilizată
fixed range mark generator (el, metr) generator de tensiune de etalonare
fixed residue (TH, mediu) reziduu solid / depus
fixed restrictor valve (hidr, OM) drosel fix, reductor de debit neregabil
fixed rule regulament (și al unei organizații economice)
fixeds (ec) cheltuieli de regie fixe
fixed shear blade (OM, mas-un) lamă de foarfece fixă
fixed size gauge (metr, mas-un) calibru cu o singură dimensiune
fixed tangential rocker bearing (OM) reazem oscilant tangențial, fix
fixed trip (el, mas-un) declanșare / deplasare blocată
fixer (ind chim) baie de fixare
fixing (constr, mec) încastrare; (ec) stabilirea cur-sului valutar; (mas) montare a unei mașini; (TH) fixare, prindere
fixing bolt (OM) șurub / bolț de fixare
fixing device (OM, mas-un) dispozitiv de blocare
fixing needle ac de înțepat (în poligrafie)
fixing of position (TH, mas, mas-un) stabilire / fixare a poziției
fixings accesorii (și de fixare); (alim) garnitură
fixing screw (OM) șurub de consolidare / de prindere / de fixare
fixing slot (OM) șanț / creștătură / canal de prindere
fixing strap (constr, OM) etrier, bride de consolidare / de prindere
fixing wedge (OM) pană de fixare
fixity (mec) încastrare
fixture (OM, mas-un) dispozitiv de fixare / de oprire / de prindere; jug, armătură
fixtures (constr) dependențe
fixture stub (OM) bolț de fixare
fix up / upon a repara
fixure fixare; lucru, dispozitiv fixat; (jur) avere mobilă; dată fixată pentru o activitate; (OM, mas) armătură; instalație

flamboyant

flabby, flaccid slăbit
flag (cf) fanion; (constr) lespede, pavaj din plăci; (inf) marcaj, reper, indicator; (nav) pavilion, navă de comandant; (TH) steag, bordură, trenă, steguleț, drapel; a semnaliza, a transmite, a marca cu stegulețe
flag bit (c, inf) indicator de recunoaștere, caracter Q
flag bridge (nav) punte de semnalizare
flagging (ec) care stagnează, lipsit de viață; (constr) dale, pavaj din dale
flaggy (constr) de / din dale
flag mosaic (constr) mozaic de plăci
flagrance, flagrancy caracter flagrant; notorietate
flag station (cf) haltă
flastone (constr) lespede / dală de piatră
flagstone floor (constr) dalaj
flagstower (nav, av) turn de semnalizare
flake (OM) fulg, solz, coajă, foiță, lamelă; (nav) buclă plată de pară; material plastic sub formă de fulgi / așchii (care se introduce în matriță); (met) fisură de hidrogen, pulbere metalică sub formă de solzi / fulgi
flake camphor (ind chim) naftalină
flack crack (met) fisură lamelară
flaked solzos, cu solzi
flaked graphite (met, T) grafit lamelar
flake formation (ind chim, plast) formarea fulgilor; (T) formarea particulelor de uzură, a plăti rate (asemănătoare solzilor de pește) (rezultate și la funcționarea rulmenților)
flake-graphite cast iron (met) fontă cu grafit lamelar
flake litharge (chim) oxid de plumb în fulgi
flake off (mec, T) a se exfolia; (T) a (se) exfolia sub formă de particule mici, aplatizate, asemănătoare solzilor de pește
flaker (alim, ind chim) mașină pentru obținerea fulgilor
flakes (met, plast, alim, T) fulgi, solzi (de pește), particule mici și aplatizate (ca solzii de pește)
flake soap (ind chim) fulgi de săpun
flakiness (materiale) structură solzoasă, caracter solzos / ca de fulgi; (T) caracter solzos / ca de fulgi pentru paprticule de uzură
flaking (TH, T) cojire, exfoliere, scorojire, detașare în solzi (defect, formă de uzură)
flaking roller (ind chim) cilindru de solzificat
flaky floconos, pufos, solzos, ca fulgii; (met) lamelar
flaky fracture (met) ruptură lamelară / solzoasă
flaky structure / texture (materiale) structură în solzi / solzoasă / în micro-plăci
flamboyant flamboiant; viu colorat; bombastic, exagerat

flame

flame flacăără; a arde cu flacăără, a izbucni în flăcări
flame brazing / soldering (met) lipire cu flacăără (cu aliaj metalic)
flame / flaming arc (el, met) arc electric
flame annealing (met) recoacere superficială, cu flacăără
flame arrester (termo, met) stingător
flame baffling (termo, met) conducere a flăcării
flame black (ind chim) negru de fum
flame bridge (termo, met) altar de focar (la cazane, cuptoare etc.)
flame burning away from nozzle (termo) rupere a flăcării, lângă ajutor / arzător
flame chipping / cleaning (met) curățare cu flacăără / prin ardere
flame cleaning blowpipe (TH, termo) arzător pentru îndepărtat vopsea (veche) cu flacăără
flame colouration (chim, termo) colorarea flăcării
flame-coloured galben-roșu, portocaliu, de culoarea flăcării
flame contact furnace (met) cuptor cu vatră
flame-cut / -cutting (materiale, metalice) tăiere cu flacăără / cu gaze
flame-cutting nozzle (met, termo) suflai de tăiat (cu flacăără autogenă)
flame damper (termo, met) amortizor de flăcări
flame descaling / descuming (met) curățire cu flacăără / prin ardere a tunderului
flame detector (autom, electr, termo) detector de flacăără
flame engine (termo) motor cu gaze
flame envelope (termo) zonă exterioară a flăcării
flame-failure control (autom, termo) sistem de comandă a alimentării cu combustibil, guvern timer de flacăără-pilot
flame flash-back (termo, met) întoarcere a flăcării
flame flickering (termo) pâlpâire a flăcării
flame flue (met, termo) canal de fum
flame front (met, termo) front al flăcării
flame furnace (met) cuptor cu flacăără
flame gases (met, ind chim, mediu) gaze de ardere
flame gauging (met, TH) tăiere a canelurilor cu flacăără oxiacetilenică
flame-harden (met) a căli cu flacăără
flame hardening (met) călire superficială, cu flacăără
flame holder (met, termo) stabilizator de flacăără
flame ignition (termo) aprindere cu flacăără
flame jet (termo) jet de flacăără
flame length (termo) lungimea / înălțimea flăcării
flameless (materiale) (care arde) fără flacăără
flamelet flăcăruie
flame out / up a (se) aprinde, a izbucni în flăcări

flanged bushing

flame planing machine (mas-un) mașină de nivelare a suprafețelor, cu flacăără
flame plate (termo) placă de deviere / de direcționare a flăcării
flame plating (met) acoperire cu / sub flacăără
flame-priming (met, TH) curățire cu flacăără
flameproof (chim) antideflagrănt, antigrizutos, neinflamabil, rezistent la flacăără
flameproof fabric (chim, TH) țesătură ignifugată
flameproof motor (mas) motor antigrizutos
flame propagation (met, termo, TH) propagarea flăcării
flame resistance (materiale) rezistență la flacăără
flame scarfing (met) curățare cu flacăără / prin ardere
flame spray gun / pistol (TH) pistol(et) de pulverizare cu flacăără
flame spraying (TH) acoperire prin pulverizare în flacăără
flame spread (TH) propagare a flăcării
flame temperature (materiale, termo) temperatură de aprindere
flame test (materiale) probă la flacăără
flame trap (met, termo) opritor de flăcări
flame traveling in a horseshoe direction (met, termo) flacăără reverberată / întoarsă
flame treating (ind chim, plast) tratament al termoplasticeilor prin expunere controlată la flacăără pentru a obține suprafețe oxidate (rezistente chimic)
flame tube (OM, turbo) țevă de flacăără
flame velocity (termo) viteză de propagare a flăcării
flaming, flamy (termo) formare a flăcării, în flăcări, cuprins de flăcări; strălucitor; fierbinte
flaming furnace (termo) cuptor cu flacăără
flammability (materiale, termo) inflamabilitate
flammability point (materiale, termo) temperatura de inflamabilitate
flammable (materiale, termo) inflamabil
flange (constr) centură, brâu, talpă de grindă; (OM) flanșă, bridă, eclisă, cordon, a asambla prin flanșe; (el) manșon de cablu; proeminență, bordură, ieșitură, cârpă de șters
flange bolt (OM) șurub de flanșă
flange bracing (mec, OM, constr) întăritură a tălpii grinzii
flange connected (OM) îmbinat prin flanșă
flange connection (OM, hidr) bridă de racordare, racordare cu flanșă
flange coupling (OM, hidr) cuplare / asamblare prin flanșă
flanged bearing (OM) lagăr cu flanșă
flanged bushing (OM) bucsă cu flanșă

flanged butt joint

flanged butt joint (OM, met) asamblare / îmbinare prin sudură cu margini răsfrânte
flanged connector (OM) cuplaj cu flanșă
flanged-coupling pulley (OM) șaibă / rondelă cu guler, roată cu umăr (pentru cuplare, pentru menținerea curelei (dințate) etc.)
flanged cross cruce cu flanșe
flanged edge (OM) margine răsfrântă a unei piese sau a unei găuri pentru mărirea rigidității
flanged elbow (OM, hidr) cot cu flanșă
flanged(-face) coupling cuplaj cu lamele, cuplaj (rigid) cu flanșe
flanged inward (OM) cu bordurare interioară, flanșe cu umăr la interior
flanged joint (OM) îmbinare / asamblare cu flanșă
flanged nut (OM) piuliță cu guler
flanged outward (OM) cu bordurare exterioară, flanșat
flanged packing (OM, hidr) etanșare cu manșetă / cu guler
flanged pipe (OM, hidr) țeavă cu flanșă (turnată sau sudată)
flanged plate (OM) placă cu margini răsfrânte, fund rotund de tablă
flanged port (OM, hidr) orificiu prevăzut cu flanșă
flanged ring (OM) inel cu aripi / cu guler
flanged sheet (met, nav, constr) tablă pentru bordurare
flanged-tube radiator (OM, termo) radiator din țevi cu nervuri
flanged tyre (auto) pneu cu talon
flanged Y piece (hidr, termo) pantalon / ramificație / bifurcație de țeavă, cu flanșe (direct din turnare sauprin sudate)
flange iron (met, OM) oțel pentru centură / flanșă
flange jig (mas-un) dispozitiv de ghidare în formă de disc cu guler, folosit la găurire
flange joint / union (OM) îmbinare / asamblare cu flanșă / flanșe
flangeless (OM) fără flanșă
flange member (constr, mec, OM) bară / grindă / element cu flanșă / placă de prindere / și element tubular cu flanșă / guler de fixare)
flange mounting (OM, hidr) fixare / montare / asamblare cu flanșă
flange nut (OM) piuliță cu guler
flange of the fishplate (OM) braț / umăr al eclisei
flange of the rail (cf, OM) talpă a șinei de cale ferată
flange plate (constr) platbandă a tălpii unei grinzi, placă cu flanșă / flanșe / guler de prindere / de fixare
flange pulley (OM) roată de transmisie, cu borduri laterale (pentru menținerea curelei pe roată)
flange rail (cf) șină cu cap rotund

flare discharge

flange sleeve (OM) manșon cu flanșă
flange stress (mec, OM) tensiune în flanșă
flange with ring-packing (OM, hidr) flanșă cu etanșare inelară
flange yoke (OM) furcă a articulației unei transmisii
flanging (OM, TH) flanșare, formare / atașare a flanșei
flanging die (mas-un) stanță de bordurat
flanging machine / press (mas-un) mașină / presă de îndoit / de bordurat / de răsfrânt marginile / pentru funduri de cazane / pentru formarea flanșelor prin matrițarea capetelor semifabricatelor tubulare
flanging test (materiale, metr) probă / încercare de bordurare / de răsfrângere
flank coastă; versant; parte (OM) pantă, flanc (și de filet), latură, aripă de clădire, picior / flanc al dintelui; (mas-un) suprafața adiacentă muchiei tăietoare (a unei scule)
flank on / upon a se învecina cu, a se mărgini cu, a flanca
flannel (textile) (bucată de) flanel
flannel disk (mas-un) disc de lustruit acoperit cu flanel
flap (OM) rabatabil, zăvor, clapă (și de plic), lucru care atârână de un capăt și flutură; cârpă de șters; prelungitoare de masă; a se mișca încoace și încolo, a se bălăbăni
flap attenuator (OM) atenuator cu lamă de material absorbant
flap bottom car (cf, met, transp) vagonet cu descărcare pe la fund
flap door (met) ușă basculantă
flapper (OM) placă rabatabilă
flapper / cantilever valve (OM, hidr) supapă cu balama, rabatabilă
flapping wing (OM, constr) aripă batantă
flap-shatter (OM, constr) clapetă de aer, obturator oscilant pentru aer / gaze
flap valve (OM, constr) clapetă de reținere
flare (nav) torță de semnalizare; (OM) mufă, manșon, pâlnie; (termo) flacără (inegală), pâlpâit, sclipire; evazare, a arde cu flacără inegală, a lărgi, a evaza, a mandrina; a se umfla, a se dilata, a mări
flare angle (OM) unghi de apertură / de deschidere, deschidere a unghiului cornetului / pâlniei
flareback (termo, met) retur al flăcării, întoarcere a flăcării
flared (OM) larg, evazat
flared / flaring cup wheel (mas-un) piatră-oală conică (de rectificat)
flare discharge (el) descărcare sub formă de flacără

flared fitting

flared fitting (OM, hidr) guler mandrinat
flared radiating guide (fiz) ghid de unde cu evazări radiante
flared tube (OM) pâlnie, tub evazat (cel puțin la un capăt)
flare-fat (alim) osânză
flare joint / fitting (OM) îmbinare evazată
flare line (met, termo) conductă spre flacără
flare / flash point punct de aprindere (și d. lubrifianti)
flare signal (fiz, opt) semnal luminos
flare spot (fiz, opt) pată luminoasă intensivă (și la aparate optice, microscopice etc.)
flare-up (met, termo) izbucnire a flăcărilor; semnal luminos; a izbucni, a răbufni
flaring izbucnire a flăcării, care arde viu și intermitent; pâlpăitor; (OM) țevă lărgită / cu terminație conică; umflat, bombat, ieșit în afară, evazat
flaring tool (mas-un) dispozitiv de lărgit țevi
flash (fiz) scânteiere, fulgerare, strălucire; a fulgera, a scânteia, a străluci, a licări; prompt, imediat; clipă, moment; instantaneu; (auto) avertizor de / cu lumină (și intermitentă); (met, plast) bavură, (TH) jet, inflamare, sclipire, scânteie, fulger, explozie, strălucire, (nav) a da semnale luminoase, a ieși la suprafață; (plast) a debavura, a demagnetiza, a izbucni; instantaneu; (fiz) a transmite prin radio; (hidr) jet; a se aprinde
flash annealing (met) recoacere rapidă / superficială
flashback privire retrospectivă, amintire; (termo) retur al flăcării
flash baker (alim, met) cuptor / uscător rapid
flash barrier (el) ecran anti-arc
flash butt welding (met) sudare cap-la-cap, prin topire cu flacără
flash coating (met) metalizare / acoperire prin pulverizare (rapidă)
flash column (ind chim) coloană de evaporare pentru distilarea fracțiunilor ușoare
flash distillation distilare prin vaporizare la echilibru
flashdown (hidr) reducere a presiunii
flash drum (alim, ind chim) cameră / tobă / tambur / cilindru de evaporare
flash drying (agr, alim, ind chim) uscare prin pulverizare / rapidă / pneumatică
flushed glass (ind chim) sticlă alcătuită dintr-un strat transparent și unul opac
flasher (el) dispozitiv de fulgerare, blitz; (mas-un) mașină pentru debavurarea bilelor forjate la fabricarea rulmenților; (auto, TH) semnalizator luminos intermitent

flash temperature

flash evaporation (fiz) evaporare cu detentă
flash evaporator (alim, ind chim) evaporator cu detentă
flash film concentrator / evaporator (alim, ind chim) evaporator cu peliculă
flash gas (fiz) vapori de laminare, gaz încorporat sub formă de bule în masa lichidului
flash grinder (mas-un, met, plast) mașină de debavurare
flash guard (el) ecran protector contra descărcării disruptive
flash heat (termo, met, OM) încălzire rapidă, căldură degajată brusc / în timp relativ scurt
flashing (el) descărcare în arc, (fiz) sclipire, (termo) vaporizare bruscă; (met) pată de arsură (defect)
flashing gap (OM, met) rost înainte de topire / sudare
flashing headlights (auto) lumini de întâlnire (și intermitente)
flashing light (auto) avertizor luminos / optic; semnal luminos intermitent
flashing test (materiale, metr) determinarea temperaturii de inflamabilitate
flash into steam (fiz) a (se) evapora, a (se) vaporiza (rapid)
flash over (el) conturare
flash plating (el, met) electrodepunere foarte subțire
flash(ing) point (materiale) temperatură de aprindere / de inflamabilitate, (T, chim) punct de aprindere (și pentru lubrifianti, fluide etc.)
flash land (OM, constr) margine de sprijin
flash mould (met) matriță de presare, cu retragere pentru bavură
flash nichel plating (met) nichelare preliminară / superficială
flash off a (se) topi
flash of hammer (OM) muchia ciocanului
flash-out angle unghi de alunecare
flash-overflow mould (mas-un) matriță de presare, cu retragere pentru bavuri
flash / flare point (materiale) temperatură de aprindere
flash removing lathe (mas-un) strung de debavurat
flash roasting (met) ardere a piritei praf
flash set (ind chim) priză / fixare rapidă (și d. adezivi)
flash-set(ing) cement (constr) ciment cu priză instantanee
flash spotting (fiz, opt, metr) metodă fotometrică
flash temperature (OM, T) temperatură instantanee (de exemplu, a lubrifiantului în zona activă a lagărului, între dinții în contact etc.)

flash trimmer

flash trimmer (met, mas-un) mașină de debavurat
flash-to-pass (auto) semnalizare cu farurile
flash-to-pass position (auto) poziția de semnalizare cu farurile
flash vaporisation (fiz) evaporare instantanee
flash weld (met) cusătură sudată, prin topire intermediară
flash welding (met) sudare cap-la-cap (prin efectul combinat al arcului electric și încălzirii prin rezistență) (pentru țevi, piese subțiri)
flashy strălucitor, scânteietor; insipid; (d. bani) fals
flashy flow (hidr) curgere rapidă (pe o perioadă scurtă de timp)
flask (TH) butelie, retortă, flacon, sticlă; (chim) balon; termos; (OM) piston; (met) cutie / ramă de formare
flask annealing (met) recoacere în cutii
flask board (met) placă de așezare a modelului
flask-bottom board (met) fund al ramei de formare
flask casting (met) turnare în cutii de formare
flask-lift machine (met, mas-un) mașină de format cu ridicare a cutiei / ramei de formare
flask-lift-type moulding machine mașină de format cu ridicarea forme de pe placă
flask-lowering device (in foundry) (met) dispozitiv de coborâre a ramei de formare (la turnătorie)
flask lug (OM, met) ureche a ramei de formare
flask moulding (met) formare în cutii
flask neck (OM) gât al balonului / flancului / sticlei
flask nitrogen (ind chim) azot îmbuteliat
flask section (OM, met) parte a ramei de formare
flask with sand rib (met) ramă de formare, cu nervură de nisip
flat (cf) vagon-platfomă; (constr) apartament, etaj; (mas-un) fațetă, teșitură, porțiune plană pe o suprafață curbă; (TH) fațetă; plan, plat, neted, lat; orizontal; fără curbura; (met) bandă îngustă, platbandă, laminat, oțel lat; searbăd, plictisitor, monoton, neinteresant; (ec) care stagnează, fără dobândă; slab; (alim) (farfurie) întinsă, stătut, trezit, răsuflat (d. băuturi); exact, precis; direct categoric, hotărât; (d. culori) uniform, fără relief; neclar (d. o imagine); chiar, tocmai; (geogr) șes, câmpie, tărmoș / coborât; (auto) cauciuc / pneu dezumflat
flat abrasion (T) abraziune pe suprafață plană / pentru obținerea suprafeței plane
flat angle (mat) unghi de 180°
flat anode (el) anod plan

flat countersunk square (neck) bolt

flat bar (met) platină; (TH) bară lată, bandă
flat-bar steel (met) platbandă de oțel
flat-base rim (auto) jantă auto cu baza plată
flat-base-type instrument (OM, metr) instrument cu soclu plat
flat bed (met) culcuș / pat plan, vatră plană (și la cuptoare, pături de răcire etc.)
flat-bed belt sander (mas-un) mașină de netezit cu bandă abrazivă, cu pat plan
flat-bed brush deburrer (mas-un) mașină de debavurat, cu perie cu pat / suport plan
flat-bed sanding machine (met, mas-un) mașină de sablat, cu pat plan
flat-bed trailer (transp, auto) remorca cu șasiu coborât / aplatizat
flat-bed truck (auto, transp) autocamion-platfomă cu fund plat
flat belt (OM) bandă plată, curea lată
flat-belt conveyer (OM) transportor cu bandă plană / curea lată
flat billet (met) semifabricat plat (și din oțel)
flat bit (mas-un) burghiu lat; daltă
flat-bit tongs (met) clește plat, de forjă
flat blank (met) semifabricat plat
flat boat (nav) ambarcațiune cu fundul plat, șlep, mahonă
flat bottom (OM) fund plat
flat bottomed (OM) cu fund plat
flat-bottom tappet (OM) tchet cu bază plată
flat-bread (alim) lipie
flat brush (ind, TH) pensulă lată, pentru vopsitorie
flat-built tyre (auto) pneu cu bandă de rulare plată / fără nervuri
flat butt strap (OM) eclisă plată
flat butt weld (OM, met) cusătură prin sudare orizontală cap-la-cap
flat cable (mec, OM) cablu de oțel, plat
flat car (cf, met) vagon-platfomă
flat channeling file (mas-un) pilă lată pentru canelat
flat chipper (mas-un) mașină de debitat așchii, prin tăiere plană
flat chisel daltă lată
flat coat (constr) grund (tencuială)
flat column drill (mas-un) mașină de găurit verticală, cu coloană prismatică
flat conveyer (transp, OM) transportor-bandă cu covor plan
flat countersunk head rivet (OM) nit cu cap înecat
flat countersunk nib bolt (OM) șurub cu cap înecat și nas
flat countersunk square (neck) bolt (OM) șurub cu cap înecat și gât pătrat

flat curve

flat curve (mat, auto) curbă lină / cu pantă mică / dulce
flat die forging (met) forjare cu suprafețe active plane
flat dip (OM) înclinare mică
flat dipping (OM) cu înclinare mică
flat drill (mas-un) burghiu lat
flat driving belt (OM) curea lată pentru transmisii
flat driving pulley (OM) roată de curea, cu față de antrenare netedă / plată
flat expansion pipes (OM, hidr, termo) (conducte) compensatoare de dilatație, plane
flat face pulley (OM) roată de curea, cu obadă cilindrică / fără bombare
flat file pilă lată cu vârf drept
flat fillet welding (met) sudare prin cusătură în / de colț, cu așezarea în uluc a pieselor
flat fillister head screw (OM) șurub cu cap cilindric / plat
flat filter (OM, alim, hidr) filtru plan
flat fish (alim, iht) pește cu corpul lat, plătică, limbă, calcan
flat gib key (OM) pană plată, cu nas
flat gradient înclinare mică; gradient mic, palier
flat-grate gas producer (termo) generator de gaze, cu grătar plan
flat grinding machine (mas-un) mașină pentru rectificare plană
flat groove (constr) șanț / jgheab plat
flat guide(way) (OM) ghidaj plat / dreptunghiular (la masa unei mașini-unelte)
flat hammer (OM) ciocan de nituit
flat head extruder (mas-un) extruder cu cap plat de extrudat
flat-hearth (type) mixer (met) amestecător / melanjor cu fund plat
flat hinge (OM) articulație plată; balama
flat hollow (OM) canelură, scafă cu gât; (constr) cornișă concavă
flat idler (OM) rolă dreaptă / netedă / cilindrică
flat iron (met) fier / oțel lat; fier de călcat
flat jack (OM) cric / vinci plat
flat-jawed / -nosed pliers clește cu cioc lat
flat joint file pilă cu fețe drepte / cu muchii tăiate
flat keel (nav) chilă orizontală / plată
flat lead float file pilă lată cu vârf ascuțit și cu dințare specială pentru prelucrarea plumbului
flatlet (constr) apartament mic
flat link chain (OM) lanț Gall / cu eclise plate
flatly lat, întins; categoric, hotărât
flat market (ec) piață inactivă
flatness (OM, constr) planietate, caracter plan, netezime; plictiseală, monotonie; caracter categoric, hotărâre, fermitate

flattener

flat paint (ind chim) vopsea mată
flat pass (met) calibru plat, trecere pe lat (la laminare)
flat piston (OM, hidr) piston-disc / cu cap plat
flat pivot-point screw (OM) șurub cu cep și vârf plat
flat plate keel (nav) chilă plată / orizontală
flat pliers clește plat, patent
flat pointed tool (mas-un) cuțit lat de finisat
flat point set screw (OM, metr) șurub de reglare, cu vârf plat
flat position welding (met) sudare orizontală cu electrodul deasupra cusăturii
flat price (ec) preț unic / fără oscilații
flat rate (ec) preț global
flat reamer (mas-un) alezor în formă de burghiu plat
flat roll(er) rolă dreaptă / netedă; (met) cilindru neted
flat rolled steel (met) oțel laminat plat
flats (hidr, geogr) zonă / zone cu fund mic; (met) bandă / benzi de oțel, laminate plate; (constr) locuință cu apartamente
flat sawing (mas-un) debitare plană
flat screen (alim, constr, ind chim) ciur plan; sortizor plan, sită plană
flat-shaped (OM) plat, lat, cu formă plată / lată
flat-shaped ingot (met) lingou plat
flat sheet (met) tablă plană / îndreptată
flat sheet extrusion (met, TH, mas-un) extrudare cu filieră plată
flat slide shut-off valve (hidr, OM) robinet de închidere, cu sertar plat
flat slide valve (hidr, OM) distribuitor cu sertar (alunecător), supapă cu sită plată, alunecătoare
flat spiral spring (OM) arc spiral lamelar (cu secțiune dreptunghiulară)
flat steel (met) oțel laminat, profil lat din oțel, platbandă din oțel
flat surface plan, suprafață plană
flat surface grinding machine (mas-un) mașină de rectificat plan
flatten (alim) a se trezi (d. vinuri, bere); (constr) a îndulci panta; (met) a (se) aplatiza, a (se) nivela, a (se) turti, a lamina, a lăși, a (se) netezi, a îndrepta; a se ruina; a se domoli (d. vânt, curent de aer), a deveni plictisitor / monoton / neinteresant
flattened (OM) aplatizat, echilibrat, compensat, nivelat, aplanat
flattened thread (OM) filet aplatizat; (mec, autom) cu vârf și fund rectilini (cu profil trapezoidal, cu înălțime mică)
flattener (met, mas-un) mașină / instalație de îndreptat / de netezit

flattening

flattening (TH) aplatizare (la țevi); (mec) turtire; egalizare; (el) aplatizare a unei caracteristici; (met) îndreptare / netezirea tablei (și între role)

flattening arrangement (autom, electr) dispozitiv de compensare / de atenuare / (mas-un) dispozitiv de planare / îndreptare

flattening hammer ciocan de aplatizare

flattening mill (met) laminor de îndreptare / de netezire / netezitor

flattening pressure (mec) presiune de turtire / de degroșare / de aplatizare

flattening test (materiale, metr) încercare la turtire

flatten out a îndrepta, a aplatiza, a netezi, a turti

flat thread (OM) filet dreptunghiular / pătrat

flat-threaded screw (OM) șurub cu filet pătrat

flattening agent (chim, opt) opacizant, agent de matisare (industria sticlei și a ceramicii, a materialelor plastice)

flattening mill (met) laminor cu aplatizare / de îndreptare; (textile) mașină de călcat (cu role / cu cilindri)

flat-top alignment guide (OM) ghidaj de aliniere cu cap plat (la articulațiile cu bilă, pentru transmiterea mișcării)

flat trajectory (mec) traiectorie dreaptă / razantă

flat tuning (el, autom, metr) acord brut / grosier, reglarea grosolană / brută

flat turret lathe (mas-un) strung-revolver cu cap revolver plat

flat twin engine (termo) motor cu doi cilindri opuși (orizontali)

flat-type soldering tab (OM) ochi / pastilă plată lipită / pentru lipire

flat-tyre, flat tyre (auto) pneu dezumflat

flat-tyre insert (auto, plast) inserție din fibre de elastomer termoplastice, care permite rularea în continuare a unui automobil cu pneuri dezumflate

flat varnish (ind chim) lac mat

flatware (alim) tacâm (furculiță, cuțit și lingură), farfurii întinse

flatways (*adv*) de-a latul

flat welding (met) sudare în poziție orizontală

flat wire (met) sârmă plată (și pentru recondiționări prin sudare)

flat-wire pincers clește pentru sârmă plată

flat-wire sheeting (OM) armătură de sârmă plată

flat wood file pilă lată cu vârf ascuțit pentru prelucrarea lemnului

flavour (alim) aromă; buchet al vinului; gust (plăcut), miros, parfum; condiment, mirodenie; a aromatiza (cu condimente), a drege; (*fig*) aer, atmosferă

flavoured (alim) condimentat, picant, dres, aromat, având un gust particular

fleshings, flesh side

flavouring (alim) care are gust / buchet plăcut, care este condimentat / aromat

flavourless (alim) fără gust, lipsit de gust; fără miros; necondimentat; searbăd, neinteresant

flaw (met) defect de turnare, suflură, fisură; (TH) crăpătură, știrbire, defect, ruptură, pată, defectare, deteriorare, imperfecțiune, viciu, discontinuitate (într-un material); rafală (de vânt, ploaie)

flaw detection (fiz, metr, TH) defectoscopie, detectarea defectelor

flaw detector (fiz, metr, TH) defectoscop; detector de defecte

flawed (fiz, mec) friabil, fragil, casant; (TH) rupt, defectuos, greșit, imperfect

flaw in casting (met) defect de turnare

flawless (ing, TH) perfect, fără eroare / fisură, ireproșabil

flawlessly (*adv*) (în mod) perfect, fără eroare, ireproșabil

flawy defect, cu defecte

flax (textile) in; țesături / pânză de in

flax fiber (textile) fibră de in

flax oil (agr, ind chim) ulei de in

flax seed (agr, ind chim) sămânță de in

flax tow (textile) câlți de in

flaxy ca de in

flax yarns (textile) fire de in

flay a jupui (de pile); a critica sever

flea (zool) purice

flea bag (*amer*) hotel prost și ieftin; animal murdar

fleck pată (și de culoare); (med) eczemă; particică, particulă; a puncta, a acoperi cu picățele, a presăra

fleck scale (met) pete de arsură / de oxizi

flee a se refugia (la); (*fig*) a pieri; a dispărea; a părăsi; ~ **from** / **before** a fugi, a scăpa cu fuga (de / din fața); ~ **to** (*fig*) a fugi (la)

fleece lână; (textile) vâl (la cardă); ninsoare abundentă; a acoperi, a înveli

fleecy lănos, mișos, flocoș, ca de lână

fleet (auto) parc de mașini sau tractoare; (nav) flotilă, flotă, escadră, convoi remorcat, golf mic; (*adv*) la mică adâncime

fleeting care trece repede

fleet wheel (OM) roată de cablu

flesh (alim) carne (crudă), miez / pulpă de fruct, a îngrășa, a pune la îngrășat

flesh-coloured de culoarea cărnii, roșu deschis

flesh fly (alim, zool) muscă de carne / albastră

fleshiness caracter cărnos, carne

fleshing (alim) șeruire, fălțuire pe carne / manuală, cărnosire, descărnare, ștreuire

fleshing knife (alim) cuțit de descărnare

fleshing machine (alim) mașină de descărnare

fleshings, flesh side (alim, ind chim) carne pentru clei

fleshless

fleshless fără carne, slab, descărnat (d. animale)
flesh worm (alim, zool, med) trichină
fleshy (alim) de carne, cărnos; gras
flex (mat) inflexiune; (mec) a curba, a încovoia; (el) liță
flexibility elasticitate; flexibilitate; adaptabilitate; (mec) rezistență la flambaj
flexibiliser (ind chim, plast) flexibilizant, plastifiant intern
flexibility tester (metr, mec) aparat de încercare la flexibilitate
flexible (el) cordon de alimentare, elastic, ductil, maleabil, pliabil; (mec) flexibil; (OM, TH) adaptabil, îngăduitor
flexible air line (OM, hidr) furtun pneumatic
flexibly (*adv*) (în mod) flexibil, elastic
flexible automotive body (auto, ind chim) caroserie de automobil, flexibilă, din elastomer termoplastic
flexible axle (OM) osie autocentrantă flexibilă
flexible bend (OM) arc flexibil, articulație / legătură flexibilă
flexible cord (el, OM) cordon electric flexibil
flexible coupling (OM) cuplare flexibilă
flexible disk (inf, autom) disc magnetic suplu
flexible drive axle (OM) osie oscilantă
flexible fastening (cf, OM, el) suspensie elastică a firului de cale în tracțiunea electrică
flexible gangway-bellows (constr) burduf de intercomunicație
flexible gear(ing) (OM) transmisie elastică, prin curea
flexible hose (OM, hidr) conductă flexibilă, furtun
flexible joint (mas, OM) cuplaj flexibil, îmbinare mobilă / flexibilă
flexible pipe (OM, hidr) furtun / tub flexibil
flexible plate (met, OM) tablă / placă flexibilă
flexible plunger moulding (mas-un) formare cu poanson elastic
flexible ring (OM) inel flexibil, garnitură de etanșare a unui arbore (mai rar fără contact)
flexible rubber lining (OM, ind chim) căptușeală flexibilă / adaptabilă, de cauciuc
flexible sheeting (OM, ind chim) placă / acoperire flexibilă
flexible (steel) rule (metr) riglă gradată flexibilă (din oțel)
flexible tube (OM, hidr) tub flexibil, furtun
flexible tubing (nav, termo, OM) tubulatură flexibilă
flexible wire (met, el) cablu flexibil, sârmă pentru cablu de oțel
flexible working hours (ec) normă flexibilă; program de muncă flexibil

flight-attachment chain

flexing armouring (OM, el) armatură flexibilă a cablului
flexing asbestos (ind chim) azbest flexibil
flexing die (TH) șablon de curbat lemnul
flexing machine (materiale, metr) mașină pentru determinarea rezistenței la încovoiere
flexing test (materiale, metr) probă / test de îndoire
flexing / reed valve (OM, hidr, termo) supapă flexibilă cu lamele, supapă de compresor, formată dintr-o placă cu fante, acoperită de lamele metalice flexibile; ventil cu lamelă elastică
flexion (mec) încovoiere, îndoire, îndoitură, curbare, flexiune; (mat) curbura, derivata a doua
flexivity (OM, termo, metr) variația temperaturii necesară deformării unui element bimetalic / cu geometrie și materiale date)
flex life (materiale, TH) durabilitate la flexiune (exprimată și prin număr de îndoiri)
flex / inflexion(al) point (mat) punct de inflexiune
flexural fatigue strength (mec, OM) rezistență la oboseală prin încovoiere
flexural gliding (OM) alunecare (a arborelui din reazem) la încovoiere / din cauza încovoierii
flexural-impact fatigue test (materiale, mec, metr) încercare la oboseală prin încovoiere cu șoc
flexural rigidity rigiditate la flexiune / la încovoiere
flexural strength (materiale, mec, metr) rezistență la îndoire / la flexiune / la încovoiere
flexural stress (mec) sarcină / tensiune / efort de încovoiere
flexural tensile stress (mec, OM) tensiune de întindere (rezultată) din încovoiere
flexural torque (mec, OM) moment încovoiător
flexural vibration (mec, OM) oscilație de încovoiere
flexure cută, încovoiere, îndoire; (mec, OM) rezistență la încovoiere, încovoiere, îndoitură, flexiune, săgeată (de încovoiere), curbura
flexure produced by axial compression (mec) flambaj
flexure radius (mec, OM) rază de încovoiere
flexure test (materiale, mec, metr) încercare la încovoiere / la îndoire
flicker (el) scânteiere, tremurare, scintilație
flier / flyer zburător; (OM) volant; dispozitiv de eliminare a colilor (în poligrafie și birotică)
fliers (constr) scară suspendată
flight zbor; stol (de păsări); (agr) pleavă, mai ales de ovăz; (constr, hidr) ecluză în trepte, șir de trepte, rampă de scară, etaj; (TH) etalon, șir, deschidere, linie; fugă, refugiu, adăpost
flight-attachment chain (OM, mas, transp) lanț de remorcat

flight capital

flight capital (ec) capital transferat în străinătate
flight-control surface used for trimming (autom, mas-un, mas) dispozitiv de compensare a devierii față de axa longitudinală
flight conveyer (OM) transportor cu raclete
flighted cu pene (d. păsări)
flight lead (OM) șină portlanț a unei transmisii mecanice
flight on conveyer chain (OM) racletă / răzuitor (de / pe transportor cu lanț)
flighty schimbător, nestatornic, capricios; pe care nu te poți bizui
flimsy fragil, slab, subțire; neîntemeiat, nefondat, nejustificat; de calitate inferioară; foiță, hârtie subțire; (ec) bani de hârtie, bancnote; telegramă
fling a (se) aruna, a (se) azvârli (cu violență), a trânti; a lăsa deoparte; a se repezi, a se năpusti; mișcare violentă, smucitură; remarcă tăioasă
fling away a arunca la o parte, a azvârli în afară
flint (minrl) cremene, silex, sticlă flint; hârtie abrazivă
flint paper hârtie abrazivă
flint tube mill (constr) moară cu corpuri de măcinat din cremene
flinty (geol) silicios
flipover cartridge (el, autom) doză de redare cu două poziții
flipper (auto) bandaj de jantă auto; (zool) aripă, înotătoare; papuc / labă de scufundător
fitch (alim) pulpă de porc, sărată și afumată, jambon
flitting (mec) ripare, mutare prin translație
flivver (auto, ec) automobil ieftin; lucru mic, neînsemnat, ieftin
float (hidr) plutitor, flotor, flotant; (nav) plută, bac, pod plutitor, centură de salvare, flotă, geamandură, baliză, a pluti, a se menține la suprafața apei, a menține în stare de plutire, a face să plutească, a scoate de pe uscat; (OM, hidr) dop, a flota, a fi în echilibru; a inunda, a îneca; (ec) a emite, a pune în circulație; (alim, iht) bășică (de pește)
floatability (nav, TH) flotabilitate
floatable (hidr) flotabil; (nav) navigabil sub formă de plută, plutitor
floatage flotabilitate, capacitate de a pluti, plutire, plutit; (nav) epave maritime, varec
float-and-sink process (TH) procedeul plutire-cufundare la prepararea minereului
floatation, flotation (hidr) flotabilitate, capacitate de a pluti, plutire, plutit; (ec) fondarea unei întreprinderi; (met) flotație
float a strandel ship (nav) a scoate de pe uscat o navă, a dezeșua

floating light

float ball (OM, hidr) flotor-glob / sferic
float boat (nav) bac
float bowl (OM, hidr) plutitor
float bridge (nav) bac; pod plutitor
float carburat(t)or (auto, hidr) carburator cu plutitor, cu nivel constant
float chamber (hidr, OM) cameră a flotorului cu nivel constant
float chamber valve (OM, hidr) supapă din camera plutitorului
float coil (alim, termo, ind chim) evaporator cu flotor
float collar / coupling (OM, hidr) mufă cu supapă / valvă de cuplare
float (hidr, nav) lansat la apă, tractat în stare de plutire; flotant
float (ec) muncitor sezonier; (nav, mil) pod plutitor; care plutește
floaters (tank) furnace (met, ind chim) nacele la cuptorul-vană
float gage (hidr, metr) manometru de gaze cu plutitor pentru indicarea nivelului, dispozitiv de redare a poziției flotorului
floating (hidr, metr) plutitor, care plutește; flotant; plutire, plutit; (TH) regim tampon, încărcare sub curent constant; (procesul de) flotație; neomogenitate a culorilor
floating address (inf) adresă flotantă
floating anchor (nav) ancoră de furtună
floating / circulating assets (ec) capital circulant, fond de rulment
floating axle (OM) arbore planetar, complet flotant
floating bearing (OM) cuzinet flotant, lagăr liber (și cu rulmenți)
floating belt (OM) curea de transmisie, cu oscilație / deplasare laterală
floating body (nav) corp plutitor în derivă
floating bridge (nav, mil) pod de pontoane / plutitor
floating capital (ec) capital circulant
floating debris (TH) corpuri plutitoare, flotanți (în industria extractivă)
floating debt (ec) datorie pe termen scurt
floating decimal point (inf, c) virgulă mobilă, în calcule zecimale
floating die (mas-un) matriță flotantă / amovibilă / deplasabilă
floating dock (nav) doc plutitor
floating dock pontoon (nav) ponton plutitor pentru doc
floating elevator (nav, transp) elevator plutitor
floating knife (mas-un) racletă pneumatică
floating light (nav) far plutitor, geamandură luminoasă

floatingly

floatingly (*adv*) plutind, în stare de plutire; (în mod) schimbător

floating pan (fiz, metr) evaporimetru plutitor

floating pile (constr) pilon flotant

floating plate (OM, mas-un) placă mobilă

floating point (inf, c) virgulă mobilă

floating-point radix (inf) bază în virgulă mobilă

float position (hidr) poziție flotantă, poziție a unui distribuitor când toate orificiile sunt legate la retur

floating power engine mounting (mas) (montare / montaj / mașină cu) motorul cu putere fluctuantă

floating punch (mas-un) poanson oscilant

floating ram (nav) sonetă plutitoare

floating reamer (mas-un) alezor pendular

floating roof tank (OM, hidr) rezervor cu capac plutitor

float-level controller (autom, hidr) regulator automat de nivel, cu plutitor

float packing (OM) presgarnitură mobilă

float run (OM, hidr) cursa / funcționarea / deplasarea flotorului

float sand (geol) nisip plutitor

float soap (ind chim) săpun plutitor, cu densitatea mai mică decât cea a apei

float steam trap (termo, hidr) oală de condensat cu plutitor

float switch (OM, hidr) întrerupător cu flotor

float-(type) controller / regulator (autom, OM, hidr) regulator cu flotor

float-type gauge (OM, hidr) nivelmetru cu flotor

float undercarriage (OM, hidr) dispozitiv de plutire

float valve (OM, hidr) valvă de plutire; supapă cu plutitor

float valve needle (OM, hidr) ac al plutitorului

float vibrator (mas, mas-un, met) pervibrator flotant

float viscometer (metr, hidr, T) vâscozimetru cu flotor

float water-level (metr, OM, hidr) indicator cu flotor

flocculant (ind chim) flocculant; agent de floclare

flocculate (ind chim) a floclare

flocculating agent (ind chim) agent flocculant

flocculation floclare, coagulare

flocculent floconos, pufos, coagulat

flocculent structure (materiale, alim) structură floclară / în fulgi

flock fulg, smoc; (textile) ghemotoc

flock accelerator (alim, ind chim) accelerator de coagulare

flock point (termo) punct de floclare, temperatură de congelare

floor cement

flocks (alim, materiale) fulgi (și d. polimeri, ca semifabricate de injectat)

flocky (hidr) floconos, pufos, coagulat

flood torent, șuvoi, inundație, viitură; a îneca, a (se) revărsa, a face să se reverse, a se umfla; potop; inundație; revărsare (a unei ape); torent; șuvoi; râu, fluviu mare; a inunda; a potopi; (*fig*) a copleși, a năpădi; (agr) a iriga; a face să se reverse; (d. ape) a se umfla, a ieși din albie, a veni în torente, în șuvoaie

floodability (hidr) receptivitate față de apă, posibilitate de a fi inundat, caracter inundabil

floodability index (fiz, geol) indice de receptivitate față de apă

floodable (geogr) inundabil

flood basin (constr) bazin de umplere

flood conditions (geogr, constr) condiții de inundare

flood control (geogr, constr, TH) regularizarea viiturilor

flood coolant (ind chim) lichid de răcire prin injecție

flooded area (geogr) regiune / zonă inundabilă

flooded lubrication (T) ungere prin cufundare în baie de ulei

flooded with lubricant (T) lubrifiat din abundență

flood gate (nav) ecluză (navigabilă)

flooding (hidr, geogr) deversare, inundare, inundație, înecare

flooding agent (ind chim) agent de spălare

flooding of the engine (auto, termo) înecarea motorului

floodings (nav, hidr) maree, flux

flooding water (hidr, geogr, ind chim) apă de injecție (și la sonde de petrol)

flood lubrication (T) ungere în baie de ulei

flood overflow (hidr) revărsare

flood plain (geogr) câmpie / luncă inundabilă

flood tide (nav, geogr) flux, maree înaltă

flood-type hydrocooling (alim) răcire prin imersiune în apă cu gheață

floor (constr) cat, etaj, podea, dușumea, planșeu, platformă, nivel, dalaj, a podi, a pardosi; pavaj de plăci (d. un drum); (met) culcuș, vatră; (nav) varangă, fund interior la navele cu fund dublu, fund (de mare); (auto) a apăsa accelerația la maxim

floorage (constr) suprafața pardoselii / dușumelii

floor beam (constr) grindă de planșeu

floor board (constr) dulap, scândură pentru dușumea

floor ceiling (nav) paiol

floor cloth (constr, ind chim) linoleum

floor cement (constr, ind chim) chit de pardoseală

floor contact

floor contact (constr, mas) contact de picior / de podea
floor covering (constr) podea
floor-defrost position (auto) poziția (spre) podea și de dejivrare (la direcționarea aerului condiționat)
floor frame (OM) postament / talpă de lagăr
flooring (constr) podea, dușumea, acțiunea / procesul de formare a podelei / dușumelei, platelaj, podină; (cf) platelaj pe pod
floor level (constr, geogr) nivelul / cota solului
floor load (constr, mec) sarcină pe planșeu
floor mould (met) formă executată în solul turnătoriei
floor moulding (met) formare în solul turnătoriei
floor of dry dock (nav) fund de doc uscat
floor-plate (constr) platelaj; (nav) tablă / tolă / inimă de varangă, varangă de tablă
floor-plate tool (mas-un) mașină-unealtă / dispozitiv / deplasabilă (pentru prelucrarea pieselor grele)
floor(-plate) work (TH, met) prelucrare a pieselor grele, așezate pe plăci de fontă
floor position (auto) poziția (spre) podea (și la direcționarea aerului condiționat)
floor projection proiecție orizontală / în plan orizontal (în desen tehnic)
floor space (constr) suprafață a solului / a terenului / a pardoselii; (mas-un) suprafață necesară pentru o mașină-unealtă
floor stand (OM) postament / talpă de lagăr
floor-to-floor time (TH) timp total de prelucrare, timp pentru așezarea unei piese pe o mașină-unealtă; durată totală de echilibrare
floor-type horizontal boring machine (mas-un) mașină orizontală de alezat, cu masa aproape de nivelul dușumelei / podelei
flop lovitură surdă, bufnătură; plescăit; insucces; a cădea / trânti cu zgomot; a se bălăbăni; a avea o ținută neglijentă; a se trânti greoi; a plescăi; a lipăi; a bufni; (*fam*) a nu avea succes (d. o carte, o piesă etc.); zgomot (surd); (*adv*) cu zgomot, fâlfâind, plescăind
flop-in method (autom, TH) metodă de creștere
flop-out method (autom) metodă de diminuare
flopper (met, plast) ondulație, val, vălurire (defect la laminare)
floppe nozzle (termo, OM) jiclor cu paletă
floppy lăsat în jos, moale, flasc; neglijent
floppy disk (c) disc magnetic subțire și flexibil (pentru memorii); dischetă
floppy drive (autom, c) comandă prin dischetă
Florentium (Pm) (chim) promețiu
flospinning (TH, mas-un) procedeu de formare (cilindrică, conică etc.) prin presarea tablei pe un dorn profilat, care se rotește

flow choke

floss (met) zgură de pudlaj; (textile) puf, mătase brută; (agr) mătasea porumbului; (geogr) râu
floss hole (met) orificiu de evacuare a zgurii
flossy pufos, ca puful, mătăsoș, moale
flot (nav) punte parțială; șalandă
flotation (fiz, TH) flotație (în industria extractivă)
flotation gauge for water level (OM, hidr, metr) flotor indicator al nivelului apei
flotation gear (OM, hidr, metr) (mecanism-) flotor
flotation oil (ind chim) ulei de flotație (în industria extractivă)
flotation plant / machine (TH) instalație / mașină de flotație
flotation pulp (TH, mediu) deșeu de flotație
flotation tailing(s) (TH, mediu) steril / deșeuri de flotație
flour (alim) făină; (constr, hidr) pulbere (făină) de piatră; a măcina
flour detaching machine (alim) detașor
flour(ing) mill (alim) moară de măcinat grâu
flourish a agita; a expune, a etala; a crește abundent (d. vegetație)
flourishing înfloritor, prosper; sănătos
floor lime (constr, ind chim) var măcinat
floury (alim) făinos, plin de făină
flout dispreț; a respinge, a nu ține cont de; a fi disprețuitor; neglijare, neluare în seamă
flow (TH, hidr) debit, flux, curgere, curent; cută, încrețitură, fald (d. textile, folii, table etc.); (geogr) curs (a unui râu etc.), curgere, (re)vărsare; (hidr) debit (de lichid), erupție, (s)curgere, curent; (nav) flux, a se ridica (d flux); abundență, belșug; caracter fluent, fluentă (a exprimării); (plast) fluiditate; (c, inf) ordinea evenimentelor într-o soluție-program; (ec) (flux de) producție, a pleca (d. valută), randament; a curge, a se scurge; a inunda; a se umfla; a decurge din; ~ **from** a rezulta
flowability (alim, met, plast) fluiditate (și la turnare, filtrare)
flowability index (ind chim, alim) indicele de flotabilitate
flow amplification (hidr) amplificare de debit
flow amplifier (hidr, OM) amplificator de debit
flow area (OM, hidr) secțiune de trecere / de pasaj; secțiune transversală a curentului
flow behaviour (plast) comportare la curgere, proprietăți reologice
flow box (OM, hidr, ind chim) cutie de alimentare
flow brazing (met, TH) asamblare prin turnarea materialului topit de lipire, peste zona de asamblare
flow by gravity (met, ind chim) curgere liberă
flow chart / diagram schemă bloc / mnemonică; organigramă; (inf) schemă logică de program; (TH) schemă a procesului tehnologic
flow choke (OM, hidr) duză fixă

flow-combining valve

flow-combining valve (hidr, autom, OM) sumator de debit, aparat de reglare a debitului, cu compensare a presiunii, care reglează două debite de intrare, astfel încât debitul de ieșire să fie constant

flow constriction (mec) strângere, fixare (într-un proces de asamblare / montaj), care curge

flow-control device (OM, hidr) robinet cu pană, vană pentru cap de erupție

flow controller / governor (OM, hidr) regulator de debit

flow-control valve (OM, hidr) supapă de reglare a debitului

flow criteria (materiale, hidr, mec) criteriu / criterii de curgere

flow down a se prăbuși, a curge în jos

flow dynamics (fiz, hidr) hidrodinamică, dinamica lichidelor și a gazelor

flow function (materiale, mec) funcția de curgere (a unui fluid, pentru o curgere plastică etc.)

flower-gardening / -growing (agr) floricultură; horticultură

flowers of zinc (chim) oxid de zinc

flow from a izvorî din

flow function (hidr) funcție de curent

flow gauge (metr, hidr) debitmetru

flow gate (met, plast) răsuflătoare (la forme de turnare și matrițe)

flow harden (met, plast, ind chim) ecruisare / durificare / a întărire prin curgerea / laminarea materialului

flow hardening (met) ecruisare prin curgere a materialului / prin laminare

flow heater (termo) boiler în flux continuu; aparat de încălzit instantaneu apa

flow in a curge înăuntru

flow index lin, curgător, care curge; (hidr, met) indice de debit / de curgere

flow indicator (metr, hidr) indicator de debit

flowing (hidr) (s)curgere, erupție; care curge

flowing chip lathe (mas-un) strung de mare productivitate (cu așchie continuă)

flowing furnace (met) cuptor cu cuvă

flowing power (met) turnabilitate, capacitate / aptitudine de turnare

flow into a se vărsa în (d. fluide)

flow limit (mec) limită de curgere (d. materiale solide)

flow line (autom) linie de legătură între simboluri pe o diagramă de flux; (hidr) conductă de refulare, traiectorie a curentului de fluid; (met, plast) linie de curgere (a materialului, la deformare)

flow-line pressure (hidr) presiune a conductei de evacuare

flow temperature

flow lines (materiale) orientare a fibrelor; (hidr) linii de curent

flow(-)meter (hidr, alim, ind chim, metr) reometru, instrument de măsurat caracteristicile de curgere, debitmetru

flow mixer (alim, ind chim) amestecător cu trecere continuă a materialului

flow nozzle (OM, hidr) ajutoraj, orificiu îngustat de trecere a fluidului

flow of current (hidr, termo) circulație a curentului

flow of gas (hidr, termo) curent de gaze

flow of metal (met) curgere a metalului / a aliajului (nu se specifică dacă este în stare solidă sau topită)

flow out (hidr) a se scurge, a se revărsa, a curge în afară

flow over (hidr) a inunda, a se scurge peste un obiect, a se revărsa peste, a inunda

flow path (hidr) traiectorie a curentului de fluid

flow pipe (OM, hidr) țeavă de refulare, conductă de presiune

flow point (plast, T) punct de curgere (și la unsori)

flow production (TH) producție pe bandă

flow properties (ind chim, plast) proprietăți reologice / de curgere; (constr, mec) proprietăți de fluaj / de curgere

flow proportioner (alim, hidr, ind chim) dozator de substanțe fluide (chiar în amestec) care poate acționa pe durata curgerii

flow rate (metr, hidr) debit; viteză de curgere (pentru materiale solide și pentru fluide)

flow-rate range (hidr, mec) interval pentru viteze / debite de curgere (pentru materiale solide și pentru fluide)

flow recorder (metr, hidr) debitmetru (cu) înregistrator

flow regulation (hidr) reglare a debitului

flow resistance (hidr, mec) rezistență la curgere

flow sheet (hidr) diagramă de curgere; (ind chim) schemă tehnologică / de fabricație; (TH) flux tehnologic

flow shop (TH) atelier cu linii de fabricație în flux

flow soldering (met) lipire în curent de fluid (pentru componente electronice, pentru evitarea supraîncălzirii)

flow strain (mec) deformare de fluaj / la curgere (d. materiale solide)

flow stress tensiune de deformare plastică

flow surface (hidr, mec) suprafața de curgere

flow surge (hidr) variații temporare ale debitului / curgerii

flow temperature (materiale, TH) temperatură de fluiditate / fluidizare / curgere

flow test

flow test (hidr, metr, mec) probă de curgere, de terminarea curgerii, test de curgere, determinare a punctului de curgere (d. materiale solide)

flow through (hidr) a străbate curgând, a curge prin ceva

flow through porous medium (hidr) curegere prin mediu poros

flow transmitter (metr, hidr, autom) dispozitiv de măsurare și transmitere a informațiilor asupra debitului sau a altor caracteristici ale curgerii

flow with a abunda în / de

fluctuant, fluctuating (el, hidr) fluctuant, schimbător, valabil, care fluctuează

fluctuate a fluctua, a varia, a se schimba (d. un parametru al unui proces); a șovăi, a ezita; a fluctua, a pâlpâi

fluctuating load (mec, el) sarcină variabilă (în mod neuniform)

fluctuation (fiz) fluctuație, instabilitate; (mat) variație aleatoare, oscilație

flue (constr) coș industrial, coș / canal de fum, țevă de fum (la boiler), fum, șemineu; (met) tiraj al cuptorului; (termo) canal de fum, aducție de aer

flue and smoke-tube boiler (termo) cazan combinat cu țevi de foc și de fum

flue ash (met, termo) cenușă zburătoare

flue boiler (termo) cazan ignitubular, cu țevi de fum

flue draft (met, termo) tiraj al coșului

flue dust (termo, chim) particule solide rezultate în urma arderii

flue-dust catcher separator de cenușă

flue gas / gases (met, termo) gaze de ardere / de evacuare / arse, produse gazoase de ardere

flue-gas analysing apparatus / analyser (metr, chim) analizor pentru gaze arse

flue-gas exhaustor (met, ind chim) exhaustor (de fum)

flue-gas register (met, termo) registru de tiraj

flue-gas utilization (met, termo) recuperare a căldurii gazelor de ardere

flue-gas valve (met, ind chim) registru / șuber pentru evacuarea gazelor

flue losses (met, ind chim) pierderi prin gaze de ardere

fluency fluentă, ușurință

fluent mărime variabilă, funcție; fluent, curgător

flue of boiler, flue tube (termo) țevă de ardere / de fum

flueric (autom, el) adjectiv pentru dispozitive / senzori de control, amplificare, fără elemente mecanice în mișcare

fluff puf; a scămoșa (și un polimer)

fluffing (mas-un) zimțuire, șlefuire

fluidiser

fluffy pufos, acoperit de puf

fluid fluid, lichid (substantiv și adjectiv)

fluid accumulator (hidr) acumulator de lichid sau de gaze / pneumatic

fluid bath (ind chim, met) baie lichidă

fluid bearing (OM, T) lagăr cu fluid sub presiune / lagăr lubrifiant (cu lichid)

fluid-bed drying (alim, ind chim) uscare în pat fluidizat

fluid binder (constr, ind chim) liant lichid

fluid body (fiz) corp fluid

fluid brake (OM) frână hidraulică

fluid clutch (OM, hidr) ambreiaj hidraulic

fluid coupling (OM, hidr) cuplaj hidraulic

fluid dies (mas-un) ștanță hidraulică

fluid drive (OM) transmisie hidraulică

fluid filled shell (OM, hidr) rezervor cu forme de revoluție, umplut cu lichid

fluid film (T) peliculă fluidă

fluid film friction (T) frecare în peliculă fluidă, frecare fluidă / cu film de fluid

fluid flow (fiz, hidr) curgerea fluidelor

fluid flywheel (OM, hidr) cuplaj hidraulic

fluid flywheel clutch ambreiaj hidrodinamic, volant hidraulic

fluid fracturing (mec) fisurare hidraulică / din cauza unui fluid

fluid friction (T, hidr) frecare fluidă / cu peliculă intermediară de fluid

fluid friction damping (mec, T) amortizare prin / cu lichid vâscos / datorată frecării (interne) în fluid

fluid head (hidr) presiune hidraulică

fluidic (adj) fluid, lichid

fluidics (fiz, hidr) domeniu care se ocupă cu dispozitive de control, amplificare, sesizare, care nu au în principal elemente mecanice, ci fluide

fluidity (fiz, hidr) fluiditate, mobilitate, curgere

fluidisation (met) fluidizare

fluidisation state (met, plast) fluidizare, stare fluidă

fluidised-bed (met) (cu) strat / pat fluidizat

fluidised-bed dryer (alim, ind chim) uscător cu strat fluidizat

fluidised-bed furnace (met) cuptor cu strat / pat fluidizat

fluidized-bed mixing (met, ind chim) amestecare în strat fluidizat

fluidised-bed sizing (ind chim) sortare / clasificare în strat fluidizat

fluidised flow (ind chim) curgere fluidizată / în strat fluidizat

fluidiser (chim) (agent) fluidicator; (met) fondant, flux

fluid loss

fluid loss (hidr, mediu) pierdere de circulație, filtrare de noroi, influx al fluidelor de foraj
fluid lubrication (T) ungere hidrodinamică / cu peliculă de fluid
fluidmeter (hidr, metr) vâscozimetru (mai rar) dar și debitmetru (atenție la sensul frazei)
fluid method of welding (met) sudare prin topire
fluid ounce (metr) unitate de măsură pentru volum, uncie lichidă: 1 fluid ounce (UK) = 0,000028413 m³ = 0,028413 l; 1 fluid ounce (US) = 0,000029574 m³
fluid pad (OM) patină fluidă, element de susținere pe pernă de aer
fluid pipe (OM, hidr) conductă de lichid
fluid pressure presiune a lichidului / fluidului
fluid reservoir (auto, OM) rezervor de fluid (și la sistemul de spălare a parbrizului)
fluid slag (met) zgură fluidă
fluid stiffness (hidr) acțiunea de rezistență a fluidului sub presiune la schimbarea volumului sau la sarcinii exterioare, rezistență hidraulică
fluid tight (OM, materiale) impenetrabil la fluid / la gaz
fluid-type equilibrator (OM, hidr) compensator hidraulic
fluid welding (met) sudare prin topire
fluke (nav) palmă / vârful de ancoră
flume jgheab, canal; uluc (d. transportul lemnului)
flunk (*amer*) cădere, prăbușire
flourating agent (chim) agent de florurare (în industria extractivă)
fluorescence (fiz) fluorescență
fluorescent (fiz) fluorescent
fluorescent lamp (el) lampă cu fluorescență, tub luminos
fluoridation (chim) fluorurare
fluoride (chim) fluorură
Fluorine (F) (chim) fluor
fluorine spar (met) fluorină
fluorocarbons (plast) fluorocarburi
fluoroplastics (plast) mase plastice cu fluor. polimeri fluorurați
fluoropolymer grease (ind chim, T) unsoare consistentă cu adaos de polimeri fluorurați
fluorosilicon sealant (OM, plast) material de etanșare, pe bază de polimeri fluoro-siliconici
flurry rafală (de vânt); agitație; (ec) schimbare bruscă a prețurilor (la bursă); a tulbura, a agita
flush a se înroși; a fâșni, a se revârsa; a spăla în jet de apă; (hidr) evacuare a apei din tanc / bazin, jet de apă; (TH) spălare; încastrat, înecat, îngropat; (met) curățat până la metalul de bază; plat, plan, neted, fără proeminențe
flush again a spăla / a stropi din nou, a clăti (cu un curent / jet de apă)

fluting steel

flush bolt of door (OM) zăvor de ușă
flush bushing (OM) bucsă simplă
flush deck (nav) punte rasă / netedă / liberă
flush finish (met) netezirea / curățarea / îndepărtarea îngroșării cusăturii de sudură
flush head (OM, hidr) cap înecat / imersat
flushing (hidr, termo, T) îndepărtare / curățare a depozitelor / particulelor de uzură, a uleiului uzat, prin spălarea fluidului și filtrare
flushing connection (hidr, met) dispozitiv cu conectare la un sistem hidraulic, pentru spălare / curățare periodică
flushing cinder / slag (met) zgură trasă / evacuată odată cu materialul metalic
flushing fluid (chim, hidr) fluid de spălare
flushing hole (met) orificiu pentru evacuarea zgurii
flushing medium (chim, hidr) agent / mediu / fluid de spălare
flushing oil (termo, mas) ulei de spălare
flushing out (alim, hidr) spălare, limpezire
flushing pump (auto, termo) pompă de injecție
flush left a alinia textul la stânga
flush right a alinia textul la dreapta
flush mounted (OM) încastrat
flush mounting (OM) montaj încastrat
flush nut (OM) piuliță înfundată
flush out (alim, hidr) a limpezi
flush rivet (OM) nit cu cap înecat
flush screw (OM) șurub cu cap îngropat / înecat
flush valve (OM, hidr) supapă de (s)curgere
flush weld (met, OM) cusătură / sudură plată
flute (OM) creștătură, jgheab, șanț, adâncitură, scobitură, canelură, renură; (mas-un, met) a moleta, a riflui, a canela, a moleta
fluted (OM) canelat, cu caneluri, nervurat, cu nervuri, striat
fluted centre reamer (mas-un) alezor canelat
fluted cutter (mas-un) freză cu dinți molețați
fluted cylinder (OM) cilindru zimțuit
fluted filter (OM, hidr) filtru cutat
fluted funnel (OM) pâlnie cu nervuri
fluted land (mas-un) zona / muchia așchietoare (spiralată) a burghiului
fluted portion (met) parte canelată a cilindrilor de laminare
fluted roll(er) (alim, met, ind chim) valț / cilindru canelat / striat / rifluit
fluted scraper (mas-un) răzuitor canelat
flute-type (OM) striat, brăzdă, rifluit
fluting (OM, mas-un) canelură; striere, zimțare, moletare
fluting cutter (mas-un) freză pentru canelarea tarozilor și a burghiilor
fluting steel (met, mas-un) (oțel pentru) cuțit de canelat

flutter

flutter (av) vibrație a aripilor, oscilații flutter; (fiz) a fierbe; (mec) a agita, a vibra, a trepida
flutter rate ritm al neuniform de deplasare
fluvial, fluvialile (geogr) fluvial, de fluviu
fluviometer (metr, geogr) fluviometru
flux (hidr) flux, curent; curgere; (met) flux, fondant, a zgurifica, a scorifica, a (se) topi, a deveni lichid /materiale metalice)
flux across the surface (met) flux de fluid prin / pe suprafață
flux coating (met) înveliș care formează protecție prin zgură
flux cored (metal)-arc welding (met) sudare cu sârmă tubulară protectoare
flux cutting (met) tăiere cu oxigen și flux
flux density (el) densitate a liniilor de câmp
fluxed electrode (met) electrod învelit (cu flux)
fluxes for (galvanizing / pickling) (met) flux / fondanți pentru (galvanizare / decapare)
flux film (met) strat de flux
flux for making slag (met) agent zgurifiant / pentru formarea zgurii
flux guide (el) piesă de ghidare a fluxului (magnetic)
fluxion (mat) derivată
flux inclusion (met) incluziune de flux (la sudare)
fluxing (met) formarea zgurii, zgurificare
fluxing agent (met) (agent) fondant, flux
flux mapping (fiz, el) densitate de flux
flux meter (metr, el) aparat de măsurat intensitatea fluxului magnetic
flux rate (fiz) viteza de generare a energiei, particulelor etc., variație a fluxului (termic / energetic etc.)
fluxshield arc welding sudare electrică sub flux
fly fluturătură; muscă; (OM) pârghie oscilantă, balansor, pendulă; a zbura
fly ash (termo) cenușă fină "zburătoare" / care nu se depune / care este antrenată în curentul gazelor de ardere
flyback (auto) mers înapoi; (hidr) curent invers, restabilire a poziției anterioare; (nav) macara superioară a funghii gabierului; (hidr) contracurent; (el) retur, reîntoarcere a spotului
flyback timing (metr, autom) metodă / timp de reducere la zero
flyball regulator (OM, autom) regulator centrifug(al)
fly-blown (alim) plin de larve / ouă de muscă; contaminat, murdărit, stricat (d. carne)
fly crank (OM) contramanivelă
fly cutter (mas-un) freză / cuțit cu un singur dinte (generare a suprafeței prin înfășurare)
fly cutting (mas-un) strunjire / așchiere oscilantă / cu sculă cu un singur dinte

foam exclusion

fly-door (constr) ușă care se deschide în ambele părți
flyer / flier (OM) zburător, piesă care se poate deplasa liber, volant; (textile) flaiier, aripioară; (nav) focul săgeții
flyer spindle (OM) fus pentru furcă
fly-headed screw (OM) șurub cu cap fluture
fly in a aduce pe calea aerului
flying (OM) flotant, mobil, zburător, volant, care zboară; grăbit, iute, rapid; aerian
flying boat (av) hidroavion
flying bridge (transp) pod rotativ / rotitor / suspendat
flying cutter (mas-un) port-cuțit rotativ pentru prelucrarea suprafețelor frontale, alezori rotativ
flying dust (met) praf fin / zburător
flying off (OM, fiz, mec) rupere în bucăți sub acțiunea forțelor centrifuge, detașarea unei piese dintr-un ansamblu în rotație
flying shears (mas-un) foarfece volant
fly jib (OM) braț oscilant (și al unei macarale)
fly lever (OM) pârghie oscilantă, culbutor
fly nut (OM) piuliță-fluture
fly press (mas-un) presă cu volant
fly pump (OM, hidr) pompă cu palete
flywheel (OM) volant
flywheel action (mec, OM) acțiune a volantului, moment de inerție
flywheel drive (mec, OM) acționare cu volant
flywheel fan (mec, OM) ventilator cu volant
flywheel flange (OM) flanșă a volantului
flywheel force (mec, OM) forță de inerție a volantului
flywheel mark(ing) (OM) reper pe volant (pentru echilibrare)
flywheel moment (mec) moment de volant / de girație
flywheel pulley (OM) roată de transmisie / volantă / liberă (și roată de curea)
flywheel regulator (OM, autom) regulator centrifug
flywheel synchronization (mec) sincronizare inerțială / a volantului
foam spumă, material spumos / spongios, zgură; a face spumă, a spumega, a (în)spuma
foamed plastics (ind chim) materiale plastice spongioase / buretoase, materiale plastice tip spumă / expandate
foamed slag (met) zgură spongioasă / expandată, termozit
foamed slag brick (met) cărămidă din zgură spongioasă / expandată
foamer agent (alim, ind chim) agent de spumare
foam exclusion (alim, ind chim, T) eliminare a spumei

foam extinguisher

foam extinguisher (alim, ind chim, T) extingător / stingător cu spumă
foam formation / forming (alim, ind chim, T) formarea a spumei, (în)spumare
foaminess (alim, ind chim, T) caracter spumos, spumă
foaming stingere a incendiului (cu spumă); (alim, ind chim) (în)spumare, formare a spumei; (T) spumare (și a unui lubrifiant)
foaming adhesive (plast) adeziv (sub formă de) spumă
foaming agent (chim) agent de spumare / poro-for, spumant, substanță spumogenă
foaming inhibitor (T, ind chim) (aditiv) antispumant, inhibitor al formării spumei
foaming power (chim) putere de spumare (la detergenți)
foam-in-place (OM) etanșare / acoperire cu materiale spumante, după asamblarea pieselor
foamite (chim) spumă de stingere
foam killer (T, ind chim) (aditiv) antispumant
foamlike spumos, ca spuma
foam material (ind chim) material spumant, material plastic spongios / buretos / celular / expandat
foam plastics (ind chim, plast) poroplaste, materiale plastice spongioase / expandate
foam rubber (plast) cauciuc celular / spongios / buretos
foam separator (alim, ind chim, T, OM) separator de spumă
foamslag (met) zgură spumoasă
foam spray (alim, ind chim, T, OM) pulverizator anti-spumă
foam up (hidr, T) a înspuma, a face spumă (d. fluide, lubrifianți etc.)
foamy spumos; spumegând; buretos; (plast) expandat
foamy structure (materiale) structură spumoasă / spongioasă / buretoasă (d. zgură, materiale plastice)
focal (fiz) focal
focal axis (fiz) axă focală
focal distance / length (fiz) distanță focală
focal point (fiz) punct focal, focar
focal radius (mat) rază vectoare
focus (fiz) focar, focalizare, punct luminos; a converge, a se întâlni în focar, a focaliza; epicentru; punct central, miez, sâmbure
focused spot (fiz, metr) spot luminos / focalizat
focusing board (metr, opt) placă de vizare
focusing knob (OM, metr, opt) buton de reglare (și la microscop, aparate optice)
focusing microscope (opt, metr) microscop cu reglare / cu focalizare

folded yarn

focus on a se concentra asupra
focus point (fiz) focar
fodder (agr) nutreț, a da nutreț (vitelor)
fodder grain(s) (alim) cereale / grăunțe furajere
fog ceață (și artificială, la ungerea cu ceață), pâclă; abur, perdea de fum; a încețoșa; (agr) otavă; (auto) a aburi
fog a glass a aburi un geam
fog and drizzle ceață cu burniță
fog bank (nav) banc de ceață
fog bell (nav) clopot de ceață
fogged metal (met) material metalic care și-a pierdut aspectul lucios din cauza oxidării
fogger (alim, constr, ind chim) umezitor
fogginess caracter cețos, ceață
fogging (met) pierdere a luciului, închidere la culoare, întunecare; (auto) aburire
fogging up the inside of the windshield (auto) aburire a interiorului parbrizului
foggy cețos, încețoșat, neclar, nebulos
fog level (fiz) înnegrirea fondului (la analiză spectrală)
fogless fără ceață, clar, senin
fog nozzle (hidr, OM) ajutor de pulverizare
fog signal (nav) semnal fonic de ceață
fog up (auto) a (se) aburi; (mas-un) a face ceață (de lubrifiant)
foible punct slab, slăbiciune
foil frunză, (met) foiță de metal, tablă subțire; filă, foaie, folie, film; (*fig*) contrast, termen de comparație; a împiedica, a răsturna (planuri)
foil brush perie lamelară
foiled arch (OM) arc lamelar / în foi
foil rolling mill (met, plast) laminor pentru folii / table foarte subțiri
foist on (ec) a face să cumpere (ceva inutil)
fold îndoitură, cută, fald, pliu, pliseu, falț, ondu-lație (și a terenului / solului / tablei etc.), șanț, adâncitură, scobitură; ascunziș; cotlon suprapunere; (agr) țarc (de oi), a închide în țarc (oile); (constr) ușă, canat, batant, foaie de ușă; a (se) cuta, a plisa, a fălțui, a (se) îndoi, a (se) împături, a (se) înfășura, a cuprinde; a înveli; a plia; a încolăci (în jurul)
fold about / round a înlănțui
foldaway (*adj*) pliant
fold crack / crevice (met) crăpătură / fisură din cauza îndoirii / cutării
folded cutat, cu cute / pliuri, încrețit, gofrat
folded-down (auto) pliat (d. scaune)
folded filter (alim, OM) filtru cutat / burduf
folded joint (OM) asamblare prin suprapunere / prin fălțuire
folded line linie frântă
folded yarn (textile, plast) fir răsucit

folder

folder mapă, dosar, pliant; (mas-un) fălțuială, mașină de fălțuit; (inf) fișier, director
fold in (alim) a amesteca cu lingura
folding cutare, înfășurare, convoluție; fălțuire a tablei, contracție; pliere, depunere în pliuri
folding blade (mas-un) cuțit de fălțuit
folding box cutie din carton pliat
folding bridge (transp, constr) pod mobil / rabatabil
folding door (constr) ușă rabatabilă / pliantă / cu două canaturi
folding endurance / strength (met, plast) rezistență la îndoiri repetate
folding finder (metr, OM, opt) vizor rabatabil
folding joint (OM) îmbinare / asamblare prin îndoire / prin fălțuire
folding ladder (constr, OM) scară pliantă
folding machine (mas-un) mașină de fălțuit
folding mandrel (mas-un) dorn de îndoit / de fălțuit
folding mast (mas-un) mast rabatabil / pliant
folding mould (mas-un) dorn de îndoire / de fălțuit
folding money (ec) bancnotă
folding phase (mas-un) fază de cutare
folding of drawing(s) împăturirea desenului / desenelor
folding rule(r) (metr) metru pliant
folding seat strapontină
folding stick (mas-un) fălțuitor, dispozitiv de fălțuire
folding stress (mec) tensiune generată prin îndoire (și la 180°) / cutare
folding table masă pliantă
folding test (materiale, metr) încercare de îndoire la 180°
folding tongs clește de îndoit tablă
folding weigher (constr) schip de alimentare (a unei betoniere)
fold-moulding (mas-un) fasonare prin vibrație
fold up (ec) a da faliment
folded în folii, lamelar (d. materiale)
follow a urma, a merge în urma, a continua, a urmări; a fi atent / prezent, a frecventa; a rezulta; a imita; a înțelege; a se ocupa cu / de; a studia; a arăta interes pentru; a urma (în timp și în spațiu); a veni după; a merge de-a lungul (unei cărări); a urmări (un raționament etc.); a însoți; a merge împreună cu; a veni după cineva; a se interesa de; a adopta (o doctrină, idee etc.); a se alătura (unui grup etc.); a proceda; a acționa conform cu; a se conduce după; a respecta (o indicație etc.); a se lăsa dus de; a urma (un impuls, o înclinație); a se apuca de (o meserie); a

fondness

se angaja (într-o treabă); a rezulta; a decurge; a lua exemplu; a fi perseverent; a completa cu; **as follows** după cum urmează; **it follows that** rezultă că; ~ **smb.'s advice** a urma sfatul cuiva; ~ **the fashion** a se ține de modă; ~ **suit** a merge pe urmele; ~ **the law** a se dedica avocatului
follow dies (mas-un) matriță cu calibre succesive
follower (inf, autom) dispozitiv de urmărire, cititor de date; (OM) element condus al unei transmisii, roată condusă, rolă de urmărire; (mat) succesor, următor; persoană care e la rând; adept, discipol
follower of eccentric disk (OM) rolă de urmărire a unui disc excentric
follower pin (OM) știft / cui de antrenare, tchet
follower plate (OM, hidr) placă de presare / de urmărire (a nivelului unui fluid) (și deasupra suprafeței unei unsori în rezervor, când este pompată în sistemul de ungere etc.)
follow(er) rest (mas-un) lunetă mobilă
follower ring (OM) ochelar (la vană-ochelar)
follower-ring valve (OM, hidr) vană / supapă - ochelar
follower roll (OM) tchet
following următor, care urmează; după, la sfârșitul
following pulley (OM) roată de curea / de lanț, condusă
follow-on urmare, continuare
follow on a urma, a continua
follow out a realiza, a face, a pune în aplicare, a duce până la capăt, a urma întocmai; a duce până la sfârșit (un plan etc.); a urmări (un proiect etc.)
follow system (autom, mas-un) sistem de cuplare consecutivă automată, sistem de urmărire / de copiere după model
follow through a urmări până la capăt (un experiment, un proiect etc.)
follow-up urmare, continuare; făcut în continuare; parcurs / traiect (arie) de urmărire (și la roboți)
follow up a duce la bun sfârșit, a urmări până la capăt; a fi o urmare; a urmări atent / îndeaproape
follow up an advantage a urmări un profit
follow-up draft (met, plast) tragere finală
follow-up letter (ec) scrisoare de confirmare (în urma unei întrevederi) / de revenire (asupra unei scrisori anterioare)
follow-ups (ec) oferte consecutive
follow up with a adăuga
follow-up work muncă complementară
fondant (alim) bomboană fondantă
fondness iubire, afecțiune; dispoziție; înclinație; îngăduință; toleranță

fondness for

fondness for predilecție / preferință pentru, înclinație spre
font (c) garnitură completă de litere
fontal original, primar
food (alim) aliment(e), produs alimentar, hrană, provizii, alimentație
food-bank (termo) frigider cu compartimente de congelare și depozitare închiriate, instalație colectivă de depozitare cu casete individuale de congelare
food chopper (alim) tocătoare de nutreț
food colours (alim, ind chim) coloranți pentru industria alimentară
food industry (alim) industrie alimentară
food processing (alim) prelucrare / obținere a produselor alimentare
food product (alim) produs alimentar
food store (alim) magazin alimentar
foodstuff (alim) aliment, produs alimentar
foodstuff rubber (plast, alim) cauciuc pentru industria alimentară
food stuffs / food supply (alim, ec) (aprovizionare cu) alimente, produse alimentare
foody (alim) comestibil, alimentar, hrănitor, nutritiv
fool (alim) cremă de fructe
foolish prostesc, fără rost; pripit
foolproof (autom) asigurat contra greșelilor de manevrare / acționare (și d. roboți, manipulatori etc.)
foolproofing (autom) blocaj contra utilizării greșite
foot, (pl) feet picior, reazem, talpă, parte (cea mai) de jos; (metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 foot (ft) (US survey) = 0,30480061 m; (anat) labă a piciorului; pas, mers; (mil) infanterie; partea de jos (a unei cizme); (*fig*) situația, poziția cea mai de jos; feet (*pl*) reziduuri; a merge; a călca (pe ceva); a tălpui, a pune talpă (la); (ec) a plăti, a achita (o notă); a fi pedestru; a porni ceva; a face totul; ~**up to** a se ridica la (o sumă); **on** ~ pe jos, în curs de pregătire, de organizare; **on one's feet** în picioare, (med) pe picioare (refăcut după o boală), independent materialicește; **to keep one's feet** a-și păstra echilibrul; **miss one's** ~ a călca greșit; **to set smb. on his feet** a da cuiva independență financiară; **set smth. on foot** a face să funcționeze; **at the ~ of a page** în subsolul unei pagini; (edu) **a pupil at the ~ of the class** un elev în coada clasei; ~ **it (fam)** a merge pe jos; ~**up (an account)** a aduna; ~ **the bill** a suporta cheltuielile
foot bend (OM, constr) cot cu talpă
foot blower (mas-un) suflantă cu pedală

footrail

foot board (auto) scară; (constr) pasarelă, podeț; (OM) pedală, treaptă de scară
foot(-)brake (OM, mas-un, auto) frână de picior / cu pedală
footbridge (constr) punte, podeț, pasarelă; (nav) scară de coborâre
foot control unit (mas-un) pedală de comandă
foot drive (mas-un) acționat prin pedală
foothold (OM) reazem (și pentru picior) (pentru batiu etc.)
foot/hour (metr, mec) unitate de măsură pentru viteză: 1 foot/hour = 0,00084667 m/s
footing (constr, mec, OM) fundație, bază, reazem, sprijin
footing of the foundation (constr, geol) retragere a fundației
foot lever / pedal (auto, OM) (pârghie de) pedală
foot/minute (metr) unitate de măsură pentru viteză: 1 foot/minute = 0,00508 m/s
foot(-)note notă de subsol / de picior (într-un text)
foot of line (geom) intersecție a unei drepte (cu o dreaptă / cu un plan), picior al unei perpendiculare
foot of the rail (cf, OM) talpă a șinei de cale ferată
foot-operated switch (el, OM, mas-un) întrerupător (la) pedală
foot passenger pieton, trecător
foot pedals (auto) pedale
foot plate (OM) placă de bază
foot power (attachment) (OM, mas-un) antrenare / acționare cu / prin pedală
foot-pound, foot pound (ft-lbf) (metr, fiz) unitate de măsură pentru energie: 1 foot-pound = 1,355817948 J
foot pound-force/hour (metr) unitate de măsură pentru putere: 1 foot pound-force/hour = 0,000376616 W
foot pound-force/minute (metr) unitate de măsură pentru putere: 1 foot pound-force/minute = 0,022596966 W
foot pound-force/second (metr) unitate de măsură pentru putere: 1 foot pound-force/second = 1,355817948 W
foot (power) lathe (mas-un) strung cu acționare prin pedală
footprint amprentă (în sens larg); (constr, OM) urmă de rezemare a unui batiu a unei piese / a unei role etc.
foot/second (metr, mec) unitate de măsură pentru viteză: 1 foot/second = 0,3048 m/s
foot/square second (metr, mec) unitate de măsură pentru accelerație: 1 foot/square second = 0,3048 m/s²
footrail (cf, met) șină cu talpă

foot release

foot release (OM) clichet de pedală
foot rest (OM) reze-mător de picior
foot rope (nav) grandee de întinsură
foots (met) resturi (și de lingou / bramă etc.), re-ziduu(ri)
foot starter (mas-un) pedală de pornire
footstep pas, treaptă (de scară); (OM, mas-un) pedală, limitator de cursă
footstep bearing (OM) crapodină, pivot de reze-mare, lagăr axial inferior (la un arbore vertical)
footstep pillow / plate (OM) placă de reazem a crapodinei
footstock (mas-un) păpușă mobilă
footstock centre (mas-un) vârful al păpușii mobile (la strunguri)
foot throttle (auto) pedală de accelerație
foot treadle (OM, mas-un) pedală
foot valve (OM, hidr) supapă fixă / de aspirație, robinet de fund
footwalk, footway (constr) trotuar
foot wall (constr) zid de fundație; (hidr) zid de picior (de dig etc.)
foot water (metr, mec) unitate de măsură pentru pre-siune: 1 foot water (4°C) = 1 foot water (60°F) 2988,98 Pa
foot wear încălțăminte
for (*prep*) pentru, în folosul, de partea, în vede-rea; împotriva; la, spre, către, în direcția; de din cauza, datorită; ținând seama de; în ciuda
forage (agr) nutreț, furaj
forbear a se feri (de); a fi cu răbdare; ~ **from** a se abține de la, a se reține de la, a se sustrage de la
forbearance abținere, reținere; răbdare; îngădu-ință, indulgență
forbid a opri, a interzice, a nu permite; a împie-dica, a nu face posibil
forbiddance, forbiddenness interdicție, inter-zicere
forbidden interzis, oprit
force constrângere; violență; (ind chim, mas-un) matriță (de materiale plastice); (mec) a forța, a presa, a accelera, a grăbi; (jur) vigoare, putere, valabilitate, validitate, autoritate; (fiz, mec) for-ță, intensitate, solicitare, putere, efort; influență, putere de convingere; (mil) forță militară, arma-tă, ~s (*pl*) trupe, unități militare, forțe armate; (*fig*) putere; putere de convingere, influență; ra-țiune; rost; sens; a forța, a-și face drum; a con-strânge, a sili; a viola; a produce, a obține în mod forțat; a grăbi, a accelera (un proces); a fi vigo-ros; a introduce cu forța; **join ~s with** a-și uni puterea cu; **in great** ~ în toată puterea; **resort to** ~ a recurge la forță; **yield to** ~ a ceda forței; **by** ~ cu forța; **the ~ of circumstances** forța îm-prejurărilor; (mil) **in** ~ în număr mare; **the** ~ poliția; ~ **of character** tărie de caracter; **be in** ~

forced oil air-cooled transformer with blower

a fi în vigoare; **come in / into** ~ a intra în vi-goare; **put a law in / into** ~ a aplica o lege; ~ **smb's hand** a-și impune voința cuiva; ~ **smth. upon smb.** a impune cuiva ceva cu forța
force account (ec) lucru în regie / cu ziua
force account rate (ec) cost de regie
force back a respinge
force balance potentiometer (metr, el) poten-țiometrul de zero / echilibrat
force balance regulator (autom) regulator de compensare a forței
force cell (metr, el, hidr) traductor de forță (și hidraulic)
force circulation (hidr) circulație (a unui fluid) sub presiune
force component (mec) componentă a unei forțe
force conditions (mec, OM) condiții de aplicare a unei forțe, repartizarea sarcinii / forței
force couple (mec, OM) cuplu de forțe
force delivered (auto, mec) forță rezultată
forced forțat, silit, obligat, obligatoriu; nefiresc, artificial
forced birefringence / double refraction (mec) birefringență mecanică
forced circulation (hidr) circulație forțată (a fluidului)
forced circulation evaporator (alim, ind chim, mas) evaporator cu circulație forțată
forced coding (inf) programare optimă / rapidă
forced cooling (termo) răcire forțată
forced convection air heater (termo) aerotermă, încălzitor de aer cu circulație forțată a aerului
forced draft fan (termo) ventilator / compresor pentru a introduce aer / gaz sub presiune (și la motoare cu ardere internă)
forced draught / draft (termo, met) insuflare indirectă, tiraj forțat / artificial, curent de aer forțat (la focare), aeraj refulant puternic
forced draught / draft fan / ventilator (termo) ventilator refulant / cu aspirație
forced draught furnace (met, termo) cuptor / focar cu insuflare de aer
forced feed (hidr) alimentare sub presiune
forced feed lubrication (T) ungere / lubrifiere forțată în circuit închis
forced fit (OM) ajustaj presat / blocat / cu strângere
forced flow (hidr, alim) curgere forțată (a unui lichid, gaz)
force diagram (mec) diagramă a forțelor
forced-induction / induced engine (el) motor supra-alimentat
forced locking device (autom, mas, mas-un) dis-pozitiv de blocare automată
forced oil air-cooled transformer with blower (el, T) transformator cu circulație forțată de ulei și răcire cu ventilator / cu aer ventilat

forced oscillation / vibration

forced oscillation / vibration (mec) oscilație / vibrație forțată
force down (mec) a împinge în jos, a apăsa, a presa
forced reversing (OM, autom, mas-un) inversor automat, inversare automată
forced state (TH, mas) regim forțat
forced ventilation (termo) ventilație forțată
forced vibration (mec) vibrație / oscilație forțată / impusă
force-feed oiler (OM, T) pompă de ungere
force field (fiz) câmp de forțe
force fit (OM) ajustaj presat / blocat / forțat, ajustaj cu strângere relativ mare, care produce o stare de tensiuni mari în piesele asamblate
force fitted (mec, OM) asamblat forțat / prin forță
force from a smulge de la, a lua cu forța de la
forceful puternic, viguros; convingător, eficient
forcefully (*adv*) cu forța, prin forță
force in (TH) a presa, a injecta, a ștemui, a introduce forțat, a face să intre cu forța
force intensity (mec) valoare / intensitate a forței, variația forței în unitatea de timp (la studiul proceselor dinamice sau cu șocuri) a forței
force into (TH, mec) a forța în, a împinge forțat, a înfinge în
forceless slab, fără putere
force lift pump (OM, hidr) pompă de refulare
force-locking (mec) cu contact forțat, blocat (în mod) forțat
force majeure (caz de) forță majoră
forcemeat (alim) umplutură
force of cohesion (fiz) forță de aderență / de coeziune
force of friction (T) forță de frecare
force of reaction (termo, fiz) forță reactivă (și la turbine); (mec) forță de reacțiune
force of the blow (mec) intensitate / forță de șoc / de lovire
force on / upon (ec) a impune condiții; (mec) a monta o piesă prin presare
force one's way through a străpunge, a pătrunde prin
force out (alim, constr, mec) a dizlocui, a stoarce, a presa, a scoate forțat în afară
force parallelogram (mec) paralelogram al forțelor
force pipe (OM, hidr) țevă de refulare / pentru fluid sub presiune
force plate (OM, mas-un) plăci de presiune (și la prese, matrițe)
force plug (OM, mas-un) poanson
force polygon (mec) poligon al forțelor
force pump (OM, hidr) pompă de presiune / de refulare

forecast

forcer (OM, mas-un) presă cu melc, extruder, pompă de mână
force side part (mas-un) parte mobilă / activă a unei matrițe
force through a perfora, a înfinge, a străpunge prin presare, a trece forțat prin
force vector (mec) vector-forță
forcible puternic, energic, cu forța, prin forță
forcibly (*adv*) cu forța, prin forță; convingător, eficace; puternic
forcing (autom) intensitate a valorii de reglaj; (plast) extrudare; forțare, care forțează
forcing-and-sucking pump (hidr) pompă de aspirație și de refulare
forcing / force fan (termo) ventilator de refulare
forcing fit (OM) ajustaj cu strângere / forțat / presat
forcing lever (OM) pârghie de presiune / de acționare, braț de susținere al perforatorului
forcing machine (TH, mas-un) presă pentru montare prin presare (pentru roți, rulmenți etc.); (plast) extruder, presă cu melc
forcing pipe (hidr, OM) țevă de refulare, conductă sub presiune
forcing press (mas-un) presă pentru calarea / montarea prin presare a pieselor
forcing pump (hidr) pompă de presiune / de refulare
forcing screw (OM, met) șurub de presare / de presiune / de distanțare
forcing valve (OM, hidr) supapă de refulare
ford (geogr, transp) vad, trecere prin apă; a trece prin vad
Ford cup viscometer (metr, ind chim) vâscozimetru Ford (pentru vopsea)
fore din față, anterior; înainte, în față; (nav) prova, extremitate prova, spre / în prova
fore and aft (nav) la prova și la pupa, longitudinal, longitudinal
fore(-and)-aft axis / line (nav) axă longitudinală a navei
fore-and-afters (nav) piese longitudinale ale osaturii navei
fore-and-aft line (nav) axa navei, plan longitudinal al navei
forearm (anat) antebrăț
fore axle-tree (cf) osie din față
fore-blow (met) suflare preliminară, a sufla (la început)
fore-blow time (met) timp / perioadă de (in)suflare preliminară
forecast prognoză, prevedere, previziune, anticipare, prevestire; a prevedea, a estima, a planifica; a prognostica, a anticipa
forecasting predicție, prognoză; care face o prognoză / o previziune

forecasting economic environment

forecasting economic environment (ec) previziune / estimare / prognoză a cadrului economic general

forecastle (nav) teugă, castel (la prova)

fore-cited mai sus amintit, amintit anterior, citat mai sus

foreclose (jur) a declara prescrisă (o ipotecă), a exclude, a respinge; a rezolva dinainte o problemă

foreclosure (jur) presiere (a unei ipoteci)

forecooler (alim, termo) prerăcitor, răcitor inițial / preliminar

forecourt (constr) rte închisă (în fața unei clădiri)

fore-dated antedatat

fore deck (nav) punte (de la) prova

forefinger (anat) deget arătător

fore foot (nav) picior al etravei, extremitate prova a chilei

for free (ec) gratis, gratuit

foregate (constr, TH) intrare / poartă principală (mai ales la zone / hale industriale)

forego a preceda; a fi înaintea

foregoing anterior, precedent, menționat mai sus / înainte, cele mai sus menționate

foregone cunoscut / acceptat dinainte

foregone conclusion concluzie / hotărâre știută dinainte / anticipată / inevitabilă

foreground, background (inf, c) sistem de control cu două computere; fundal (de imagine, display etc.)

foreground processing (inf) prelucrare (pe calculator) a programelor prioritare

forehand (cel mai) din față; pregătit / făcut din timp

forehanded pregătit / făcut din timp; prevăzător, precaut; bine situat, prosper

forehand welding (met) (procedeu / tehnică de) sudare înainte / spre stânga (sudare cu flacăra orientată înainte, pentru preîncălzire)

forehearth (met) antecreuzet (la cubilou); (termo) antifocar

foreign străin; din altă țară; extern, exterior; (TH) impur, (corp) străin, impuritate; ~ **parts** țări străine

foreign body corp străin, impuritate (în general)

foreign currency / exchange (ec) valută străină, devize (libere)

foreign current (el) curent independent / de la o sursă independentă

foreigner străin, persoană din altă țară

foreign gas (ec, termo) gaz din exterior

foreign-going ship (nav) navă de cursă lungă

foreign impurities impurități, corpuri străine (în general)

foreign matter corpuri străine, impurități, substanțe / materii străine; obiect(e) străin(e)

fore trawl

foreign metal (met) metal însoțitor (ca impuritate)

foreign substance impuritate, substanță străină

foreign to străin de, nefiresc pentru, impropriu pentru

foreign trade (ec) comerț exterior

foreknow a ști dinainte; a prevedea

forelock (OM) cui spintecat, șplint, pană transversală

foreman (TH, ind) supraveghetor, șef de echipă / de șantier, maistru

foreman of development (TH, nav) maistru de exploatare / de șantier

foreman of production (TH, nav) maistru de producție

foremast (nav) arbore trinchet

foremost prim, din față, dinainte; de frunte, de primă însemnătate; (*adv*) în / pe primul loc, în primul rând

foremost position (auto) poziția cea mai din față (la reglarea scaunului pentru copil)

forename prenume

forenamed amintit / menționat anterior

forensic (jur) judiciar, legal; indiciu

forensic medicine (jur) medicină judiciară / legală

fore part (OM) parte anterioară / din față; (nav) prova

fore peak (nav) pic prova, compartiment de coliziune prova

foreplate (met, termo) pragul ușii (la cuptoare)

fore pump (termo, ind chim) pompă de vid preliminar / primară

fore-rib-steak (alim) fleică

forerunning (alim, ind chim) distilare primară, separare a fracțiunilor ușoare

foresail (nav) trincă, velă de trinchet

forescattering (fiz) împrăștiere înainte

foreshorten a desena reducând dimensiunile; a prescurta

foreside (OM) parte din față

forest (silv) pădure

forestall (*fig*) a o lua înaintea (cuiva); a împiedica; a strica (planuri); a anticipa. a preveni; (ec) a stoca mărfuri în scop speculativ, a acapara

forestalling prevenire

forestation (silv) împădurire

foresee a prevedea; a întrezări; a întrevedea

forester (silv) pădurar, brigadier silvic, silvicultor

forestry (silv) silvicultură; păduri, ținut păduros

fore stroke (mas-un) cursă înainte

foretell a prezice; a prevesti

forethought prevedere, grijă; anticipare, anticipație

fore top (nav) gabier mic

fore top gallant mast (nav) arbore zburător

fore trawl (nav) dragă de prova

fore vacuum

fore vacuum (termo, ind chim) vid preliminar
forever (*adv*) pentru totdeauna; mereu
forewarmer (termo, ind chim) preîncălzitor
fore wheel (auto, OM) roată din față
foreword prefață, cuvânt înainte
forfeit pierdut; (jur) pierdere a unui drept, confiscare, bun confiscat; (jur, ec) penalizare, amendă, gaj; (în)călcare a cuvântului (ec) a pierde o ipotecă / garanție, a pierde dreptul asupra; a pierde viața; a fi privat / depozitat de (prin confiscare; a fi amendat
forfeiture confiscare, pierdere (și a unui drept); amendă; decizie; (în)călcare a cuvântului
forfend a opri, a interzice, a preveni; a îndepărta (un risc) luând măsuri de prevenire
forge forjă; (met) forjă, fierărie, vatră a unei forje, a forja; (ec) a falsifica (un cec, un act etc.), a contraface; a inventa; a minți; a-și croi drum, a înainta anevoie / treptat; (*fig*) a progresa; ~ **ahead** a merge înainte
forgeability (met) forjabilitate
forgeable (alloy) (met) (aliaj) forjabil
forge-and-machined (met, mas-un, OM) forjat și prelucrat mecanic (la dimensiunile cerute)
forge blower (met) suflantă de forjă
forge coal (met) cărbuni de forjă
forge drawing (met) întindere prin forjare
forged (met) forjat
forged steel (met) oțel forjat
forged steel threaded fitting (met, OM) fitting / racord filetat, din oțel forjat
forge furnace (met) cuptor de forjă
forge hammer (met) ciocan / berbec de forjă
forge lathe (mas-un) strung pentru degroșarea pieselor forjate
forge man, forger (met) forjor; falsificator
forge out (met) a forja, a ciocăni
forge planer (mas-un) mașină de rabotat pentru piese forjate
forger (met) forjor
forgery imitație, fals, falsificare, contrafacere
forge scale (met) arsură / defect (tip exfoliere) de forjare
forge scrap(s) (met) deșeuri de forjă
forge shop (met) atelier / hală de forjă
forget a uita, a nu-și aduce aminte, a omite, a neglija
forgetful uituc; neatent
forgetfulness uitare; neatenție, neglijență
forgetive inventiv, descurcăreț
forgettable care se uită ușor
forge tongs (met) clește de forjă
forge vice (met) menghină de forjă
forge welded (met) sudat prin forjare
forge / fire welding (met) sudare la forjă / la foc de forjă

fork pin

forging (met, plast) forjare, piesă forjată, matrițare la cald
forging billet / stock (met) semifabricat care va fi forjat
forging and dieforging machine (met, mas-un) mașină de forjat și matrițat
forging coal (met) cărbune de / pentru forjă
forging crack (met) fisură / crăpătură la / de forjare
forging die (met) matriță de forjare
forging drop (met) forjare în matriță, matrițare
forging furnace (met) cuptor de forjă
forging-grade ingot (met) lingou de forjare
forging-grade steel (met) oțel forjabil
forging hammer (met) ciocan / parte activă de forjă
forging machine (met, mas-un) mașină de forjat
forging press (met, mas-un) presă de forjat
forging range (met) interval optim de temperatură, la forjare
forgings (met) piese forjate
forging shop (met) atelier / hală de forjă, forjă
forging steel (met) oțel forjabil / maleabil / care poate fi deformat la cald
forging test (met) încercare / test de forjare
forgivable scuizabil, care poate fi iertat
forgive a scuza, a trece cu vederea, a absolvi de, a scuti de
forgo a se lipsi de, a renunța la, a se abține de la
fork (cf) brânșament, bifurcație; (inf) ramificare, ramificație, derivare, a (se) bifurca; (OM) furcă; (alim) furculiță; alternativă
fork connection (OM) cuplaj / conexiune cu furcă; (el) conexiune tip furcă
fork distributor (el) distribuitor cu furci
forked (OM, el) bifurcat, ramificat, cu furcă, în formă de furcă
forked bed (mas-un, OM) cadru / batiu în formă de furcă
forked connecting rod (cf, OM) bielă cu cap în (formă de) furcă
forked end lever (OM) pârghie cu cap în furcă
forked stanchion (OM) suport în formă de furcă
forked tube (OM, hidr) teu (la conducte)
fork head (OM) cap în formă de furcă / ramificat / bifurcat
forking (TH, OM) furcă, bifurcație, care se ramifică
fork jointing (OM) articulație / asamblare tip / cu furcă
fork lift / truck (transp, mas) autoîncărcător cu furcă, cărucior / elevator cu furcă
fork mounting (OM, metr) montură cu furcă (și la aparate de măsură)
fork pin (OM) șplint / bolț de furcă

fork spanner

fork spanner (OM) cheie-furcă pentru piulițe rotunde

fork-test bar (materiale, metr) epruvetă pentru încercări la coroziune

fork tines (OM) con / dinte de furcă, dinte de furculiță

fork wrench (OM) cheie pentru mecanică fixă

for-list (inf) listă de ciclu

form formă, aspect, înfățișare (exterioară); fel; chip; mod (de a acționa, a vorbi etc.); formalitate; ceremonie; respectare a regulilor de politețe, bunăcuviință; formular; stare; (med) condiție a sănătății, dispoziție sufletească; (edu) clasă (la școală); bancă (mai ales fără spetează); formă de prezentare / exprimare; apariție, arătare; contur; stil; varietate, specie, formă; conveniență, politețe; (constr) cofraj lateral (și pentru drumuri), bancă (de lemn); (mat, mec) formă, model, element, entitate, schemă, tip, contur, șablon; aspect; imprimat, formular; a (se) forma (și *fig*), a lua o formă; a fasona, a profila, a modela; a aconstrui; a alcătui; a compune; a se ivi, a lua naștere, a (se) crea, a (se) alcătui; a închide, a cuprinde (într-un unghi); (edu) a (se) forma, a educa; a (se) dezvolta, a disciplina, a antrena; (ec) a fonda o societate; (cf) a forma un tren; a-și face (o idee, o părere despre); a făuri (un plan); a nutri; a lua (o hotărâre); a pronunța, a articula (cuvinte); (mil) a dispune; a așeza; a aranja; (med) sănătos; **in due** ~ în forma convenită; **a mere matter of** ~ o pură formalitate; **stand on** ~s a respecta formalitățile, formele; **good** ~ conform buneicuvienței; **in** ~ în formă; **be in great** ~ a fi în mare formă; ~ **into columns** a dispune în coloane

formability (mec, materiale, TH) plasticitate, capacitatea unui material de a fi (de)format

formal formal, (făcut) de formă; care ține de formă; exterior; oficial, protocolar; formalist; categoric, precis, expres; simetric, geometric

formal defect (TH) defect de formă

formaldehyde (chim) adehidă formică

formalin (chim) formol

formalism tratare formală, formalism, sistem formal

formalist, formalistic formalist

formality formalitate; formalism; formalizare

formalize a întocmi după toate formele, a da o formă de rigoare

formalizing redactare a unor documente, formulare (după anumite reguli)

formally (*adv*) (din punct de vedere) formal

formal system sistem formal, model teoretic

form anchor (OM) rondelă (profilată) / șaibă de ancorare / de fixare

former

format format / mod de prezentare (a datelor / a instrucțiunilor), structură, configurație (și a unui document)

format error (inf) eroare de format / de formatare

format identifier (inf) identificator de format

formation alcătuire; (el) formare (la acumulator); formațiune, formare, structură întocmire, alcătuire, constituire, organizare

formation of blowholes (met, ind chim, plast) formare a bulelor, formare de pori (la sudură / turnare) / de retasuri

formation of burr / of fin / of slag (met) formare a bavurii / a nervurii / a zgurii

formation of cracks (materiale, TH) formare / generare de fisuri, fisurare

formation of fin (met) formarea bavurii

formation of fog (T) formare a ceței (și pentru ungere în ceață)

formation of matte (met) formarea matei

formation of pits (materiale, chim, mec) formare de cratere / de pori, pitting (din cauza coroziunii, oboselii sau a ambelor)

formation of scale (met) formarea țunderului / arsurii

formation of slag (met) formarea zgurii

formation of wrinkles (met) formarea crețurilor / cutelor la tablă

formation permeability (geol, alim, constr, ind chim) permeabilizare (a unui strat)

formative (edu, TH) formator, care formează, de formare

format statement (inf) instrucțiune referitoare la format (în FORTRAN etc.)

formatted data record (inf) înregistrare a unor date prezentate într-un anumit format

formatted statement (inf) instrucțiune având un anumit format

formatting character (inf) caracter de editare

form boards (constr) scânduri de cofraj

form brace (constr) montan (în cofraj)

form bubbles (alim, ind chim, T) a face spumă / bășicuțe, a spumega

form change (TH, OM) schimbare a formei

form cutter (mas-un) freză / cuțit profilat

form distortion (TH, OM) distorsiune / schimbare a formei

formed cutter (mas-un) cuțit / freză profilată

formed in place liquid gasket (OM, plast) garnitură de etanșare pentru lichide (formată direct la locul de utilizare)

formed piece (OM) piesă formată

former fost, trecut; (el) șablon de înfășurare / de bobinare; (mas-un) șablon de copiat / de ghidare, cuțit profilat

former bar

former bar (mas-un) riglă conică, șablon de copiat (și pentru strung)
formerly (*adv*) înainte, altădată, cândva
former nose (alim, OM) vârf / gât de pâlnie
former pass (met) calibru pentru profiluri
former roll / tongue (met) cilindru superior de laminat profiluri
former slide (mas-un) sanie a unui strung automat pentru piese profilate
form feed alimentare cu hârtie (și la imprimante)
form feedout ejectare a hârtiei (și la imprimante)
form grinding (mas-un) rectificare a suprafețelor profilate, moletare
formic acid (chim) acid formic
forming (edu) formator, formativ, care formează (într-o meserie etc.); (TH) formare (și fără alterarea grosimii semifabricatului), profilare, fasonare, ștanțare
forming and profiling machine (mas-un) mașină de frezat după șablon
forming bell (met) pâlnie de tras / de formare (la turnare)
forming die (mas-un) matriță de formare (și fără alterarea grosimii semifabricatului)
forming lathe (mas-un) strung de copiat / pentru prelucrarea suprafețelor profilate
forming operation (met) operație de formare / fasonare / modelare
forming pass (met) pas / trecere de fasonare / de profilare (la laminare)
forming pressure (mec, met) presiune de formare
forming property (materiale, TH) deformabilitate, plasticitate
forming roll (met, ind chim, textile) (cilindru) înfășurător; (met) cilindru superior la laminarea profilurilor, cilindru de fasonare
forming temperature temperatură de formare
form(ing) tool (mas-un) cuțit de formă / profilat / de profilare
formless amorf, fără formă
formlessness (OM) absența / lipsa formei; caracter amorf (d. materiale)
form letter scrisoare tip, circulară
form milling (mas-un) frezare a suprafețelor profilate, frezare prin copiere după șablon
form planing (mas-un) prelucrare după șablon (la raboteze, la morteze)
form of fracture (mec, materiale) formă / aspect al ruperii / rupturii
forms (constr) cofraj(e); formularistică, formulare; *pl* de la form: forme
form shaping (mas-un) prelucrare după șablon la șeping
form steps (met, plast) a forma / a profila în trepte
form the average (mat) a face media

forward

form tool (mas-un) sculă / cuțit profilat(ă) (de obicei, fix)
form tooth (mas-un) șablon pentru mortezarea / frezarea / rectificarea dinților
form turn (mas-un) a strunji profilat
form turning (mas-un) strunjire profilată
formula, (pl) formulae formulă, formulare, expresie
formula for reference formulă de referință
formula function (mat) funcție formală, expresie utilizată ca operand într-o relație
formularize, formulate a formula
formulary formulă, expresie; formular; (*adj*) formal
formulation formulare
formula translating system (FORTRAN) (inf) sistem traductor de formule, limbaj formal / de programare FORTRAN
formula weight (chim) greutate (mai rar în limba română) / masă moleculară
formwork (constr) cofraj
forrader (*adv*) mai departe, înainte
forsake a părăsi; a abandona; a renunța la; a se debarasa de; ~ **bad habits** a se lăsa de obiceiurile rele
„for” statement (inf) instrucțiune “pentru” în unele limbaje de programare
forswear a abjura; a renega
forth afară, în afară, înainte; mai departe
forthcoming apropiat, viitor; disponibil, existent, la îndemână; apariție, ivire; apropiere
forthright direct, drept; sincer, deschis; înainte, imediat, îndată
fortification (mil) fortificație; fortificare, întărire
fortified întărit, ranforsat (la compozite, cu nervuri la piese etc.)
fortified tyre (auto) pneu întărit
fortified wine (alim) vin alcoolizat
fortify a consolida, a întări; a confirma, a adevăra; a susține, a (se) fortifica; a întări (cu fapte); a confirma; (alim) a adăuga alcool în vin
fortnight (metr) unitate de măsură pentru timp: 1 fortnight = 1209600 s
fortunate norocos, favorizat, prielnic
fortunately (*adv*) (în mod) fericit, din fericire
fortune noroc, șansă, întâmplare fericită; succes; avere, bogăție
forum, (pl) fora forum, for, tribunal, adunare
forward (*adj*) din față, dinainte; (*fig*) înaintat, progresist, de avangardă; avansat; precoce; aflat în frunte, din frunte, frunț; gata să, dispus să; iset, descurcăt; (agr) timpuriu, prematur; (ec, jur) (d. un contract) semnat, încheiat din timp, anticipat; ~ **to** gata de; dispus (să); timpuriu; înfipt; îndrăzneț; încrezut; (s) înaintaș (la un sport de echipă); (*adv*) înainte, în față, în evidență, la

forward-acting

vedere, (nav) la proră, mai departe, în continuare, în față, în perspectivă; în sens direct; a grăbi, a accelera, a trimite (înainte) marfă etc., a expedia (mărfuri, scrisori), a înainta; a face să propășească; a sprijini; (agr, bot) a grăbi (creșterea plantelor); **please** ~ rog dați mai departe; **be ~ed** de expedit; **look ~ to** a aștepta; **from this time** ~ de acum înainte; **put** ~ a prezenta (un argument); **carry** ~ (ec) a reporta

forward-acting (mas) cu acțiune directă

forward axle (OM; auto, cf) osie din față

forward clutch (OM) cuplaj de sens (înainte)

forward current (el) curent direct / de conducție

forward-curved blade (OM) aripă curbată în față (la ventilatoare, pompe)

forward curve impeller (OM, termo) rotor / elice cu palete curbate în față

forward derivative (mat) derivată la dreapta

forward driving pulley-dumping (wheel) scraper (constr, mas) screper pe roți, cu descărcare în față

forwarder transportor, echer; (ec) expeditor

forward extrusion (mas-un, materiale, TH) extrudare directă

forward flow (hidr, fiz) echicurent, curgere înainte, avansare

forwarding transportare, trimitere, expediere, transmisie; accelerare, grăbire; înaintare

forwarding agent expeditor

forwarding agent's notice aviz de expediere

forwarding of freight / of goods transfer / expediere / trafic de mărfuri

forwarding station (cf, transp) stație de expediție

forward gears (auto) viteze, (angrenajele de mers înainte, din cutia de viteze)

forward lead / shift deplasare înainte

forwardly (*adv*) în față, (către) înainte; spre partea din față

forward motion mișcare înainte

forward move (cf) cale de acces

forwardness (ec) nivel ridicat de dezvoltare / progres; promtitudine, prezumție

forward running curs / mers înainte; (TH) funcționare continuată / continuă

forwards (*adv*) înainte, mai departe, în continuare, în față, în perspectivă; în sens direct, înainte

forward sale (ec) vânzare cu livrare la termen

forward shovel (constr, mas) excavator cu cupă dreaptă (în față)

forward slip (met) devansare, alunecare înainte (la laminoare)

forward speed (mas-un) viteză de avans

forward stroke (mas-un) cursă de lucru / directă / înainte

forward tape speed (met) viteză de derulare a benzii înainte

foundation frame

forward travel (mas-un) cursă înainte; (met) trecere înainte (la laminoare)

forward welding (met) sudare spre înainte / spre stânga

fossil flax (ind chim) azbest

fossil fuel (ind chim, termo) combustibil mineral

fossil oil (ind chim) petrol brut

Foucault currents (el) curenți Foucault

foul rău; purtare / comportare incorectă, tampotare, defect, ciocnire; de calitate inferioară, murdar, îmbăcsit, putred; (nav) încurcat, angajat, împiedicat (și d. lanțul de ancoră), a încurca ancora; (alim) rău mirositor, murdar, stricat, viciat (d. aer), (med) molipsitor, contagios; a murdări, a mânji; (mediu, med) a îmbăcsi, a polua (aerul), a strica, a infecta

foul air (mediu, med) aer stricat / viciat

foul-air flue (constr, TH) coș pentru evacuarea aerului viciat

foul bottom (nav) carenă murdară, fund periculos

fouling (TH) tamponare, ciocnire; (metr) indicație greșită a aparatului; lucru defectuos, procesare greșită

fouling of valve (termo) ancrasare a supapei

fouling point (TH) punct periculos

fouling products (alim, ind chim) depuneri mucilaginose

foulness (TH) funcționare cu defecte; îmbăcsire; (metr) indicație greșită a aparatului

foul up (metr) a da peste cap, a indica (total) greșit (d. aparate)

found (mas-un) pilă triunghiulară subțire; a fonda, a întemeia, a înființa; a pili, a topi, a turna (materiale metalice); a justifica, a întemeia; a documenta; ~ **on / upon** a depinde de

foundation fondare, fundație, fundament(are), temelie, întemeiere, înființare; (constr, OM) bază, pat, talpă, soclu; organizație, asociație, instituție

foundation base (constr, OM) talpă / placă de fundație

foundation block (constr) bloc de fundație

foundation bolt (constr, OM) bolț / șurub de fundație / de ancorare

foundation brickwork (constr) zidărie de fundație

foundation by caissons (constr) fundație cu che-soane

foundation cross (constr) placă de fundație cu zăbrele

foundation cutting / excavation (constr) săpătură pentru fundații, excavare a fundației

foundation ditch (constr) groapă de fundație

foundation failure (constr) năruire / distrugere a fundației

foundation footing (constr) fundație

foundation frame (constr) cadru de fundație

foundation grouting

foundation grouting (constr) etanșare (a terenului de fundație) prin injecție
foundation of a boiler (termo, alim) cavaletii ai cazanului / fierbătorului
foundation pile (constr) pilot de fundație
foundation piling (constr) pilotare, batere a pivoților de fundație
foundation pillar (constr) stâlp de fundație
foundation pit (constr) groapă de fundație
foundation plate (constr) talpă de fundație; (mas) placă de bază / de fundație
foundation rail (constr) șină de fundație
foundation settling (geol, constr) tasare a fundației
foundation stone (constr) piatră de fundație; (*fig*) bază, temelie
foundation structure (constr) fundament, structură a fundației
foundation washer (constr) adaos sub placa de fundație, placă de ancorare / de fixare
founder fondator; (met) topitor, turnător; (nav) a (se) scufunda, a se duce la fund, a se afunda; (constr) (d. o construcție) a se scufunda / afunda, a se lăsa; a da greș, a eșua
found on a baza / fonda pe
founder's shaft (constr) groapă de fundație
founding (met) turnare, piesă turnată, mulare, turnătorie
founding furnace cuptor de topit / de turnătorie
founding sandblast machine (met, sticlă, mas-un) mașină / instalație de sablat
foundress fondatoare, întemeietoare
foundry (met) (atelier de) turnătorie (de fontă), topitorie, uzină metalurgică
foundry alloy (met) aliaj de turnătorie, prealiat
foundry auxiliary material (met) material auxiliar de turnătorie
foundry barrow / cart (met) cărucior de turnătorie
foundry coke (met) cocs de turnătorie / metalurgic
foundry crane (met) macara de turnătorie / de turnare
foundry cupola (met) cuptor cu cuvă pentru turnătorie, cubilou
foundry defect (met) defect de turnare
foundry flask (met) ramă de turnare
foundry floor (met) solul turnătoriei
foundry furnace (met) cuptor de turnătorie (și cu flacăra)
foundry graphite (met) grafit de turnătorie
foundry iron / pig (iron) (met) fontă de turnătorie
foundry jib crane (met, transp) macara pivotantă, pentru turnătorie
foundry ladle (met) oală de turnare
foundry(-)man (met) turnător

four-high rolling stand

foundry materials (met) materiale specifice de turnătorie
foundry moulding machine (met) mașină de for-mare pentru turnătorie
foundry pattern (met) model de turnătorie
foundry pig iron (met) fontă brută de turnătorie
foundry pit (met) groapă de turnare
foundry plant (met) instalație de turnătorie / de turnare
foundry-practice (met) tehnica turnării
foundry product (met) produs turnat / de turnătorie, piesă turnată
foundry sand (met) nisip de / pentru (modele de) turnătorie
foundry scrap (met) spărturi de turnătorie
foundry worker (met) muncitor turnător
fount izvor; (met) turnare, topire
fount / font garnitură completă de litere
fountain fântână, puț, rezervor (și de stilou); (termo) răcitor de apă potabilă; izvor; chei
fountainhead izvor; (*fig*) izvor primar, sursă directă, origine; rezervor (și de stilou)
fountain pen stilou
four-ball bearing apparatus, four ball tester (T) aparat cu patru bile pentru testarea uleiurilor lubrifiante, tribotester cu 4 bile
four-bar mechanism mecanism cu patru elemente, mecanism patruleter
four-blade (mas-un) cu patru tășuri (d. scule)
four-bladed propeller (nav) elice cu patru pale
four-by-four (4 x 4) (auto) vehicul cu tracțiune pe fiecare roată
four-by-two (auto) autovehicul cu tracțiune pe două roți
four-cornered (TH) cu patru colțuri; cu participarea a patru părți, cvadripartit
four-cornered shaft (OM) bară pătrată, arbore pătrat / cu secțiune pătrată
four-cusped (OM) cu patru vârfuri / muchii
four-cusped hypocycloid (mat) astroidă, hipocicloidă cu patru puncte de întoarcere
four-cycle (termo) în patru timpi
four-cycle engine (termo) motor în patru timpi
four-cylinder engine (termo) motor cu patru cilindri
fourfold împătrit, cvadruplu; format din patru părți
four-gear (4-gear) sequence (auto) secvența trecerii prin 4 viteze
four groove drill (mas-un) burghiu spiral cu patru caneluri / muchii
four-high rolling mill (met) laminor cu patru
four-high rolling stand (met) căjă de laminor cu patru

Fourier analysis method

Fourier analysis method (mat) metodă de analiză, prin dezvoltare în serie Fourier
Fourier expansion (mat) dezvoltare în serie Fourier
four jawed (OM, mas-un) cu patru fălci / saboți (de prindere)
four-leafed rose (mat) roză cu patru foi, curba $r = a \cdot \sin(2\theta)$
four-light body (auto) caroserie / automobil cu patru geamuri
four-pin driven nut (OM) piuliță rotundă, cu găuri în cruce
four-point attachment (mec, OM) fixare / suspensie / suspendare în patru puncte
four-point bit (mas-un) tăiș de burghiu, în patru colțuri
four-point loading Wöhler machine (mec, metr) mașină Wöhler pentru încercări la oboseală, cu patru posturi de lucru
four prong grapnel (nav) ancoră cu patru brațe
four-ribbed nut (OM) piuliță cu patru nervuri pentru cheie
four-roll calender (ind chim) calandru cu patru cilindri
four-roller mill (met) laminor cu patru
four seater (auto) automobil cu patru locuri
four-stage cu patru trepte / etape (d. un proces tehnologic etc.)
four-stage compressor (termo) compresor cu patru trepte
four-start (OM) cu patru începuturi (la melc sau la șurub)
four-start worm (OM) melc / șurub cu patru începuturi
four-stroke cycle (termo) ciclu în patru timpi (și la motoare cu ardere internă)
fourteen patrusprezece
forteehtn (al) patrusprezecelea
fourth-power / biquadric equation (mat) ecuație bipătratică / de gradul al patrulea
four-way pipe (OM, hidr) conductă cu ramificații în patru direcții, racord în cruce
four-way (stop) cock (OM, hidr) robinet cu cep, cu patru căi
four-way tool block (mas-un) portcuțit dreptunghiular turnant (la strung)
four-wheel drive (f.w.d., 4WD) (auto) tracțiune integrală (la autovehicule)
four-wheel steering (auto) direcție pe fiecare roată
fox (blană de) vulpe; (mas-un) dispozitiv de filetare la strung; (nav) comandă la bord; (om) și-ret; (alim) a se acri, a se trezi (d. bere); a acoperi cu pete roșcate; (*fam*) a înșela
fox hole (termo) gură de fum

fracture

fox wedge (OM) contrapană, pană de siguranță / dublă, pereche de pene tangențiale
foxy șiret, isteț; roșcat; (alim) acrit, stătut, nefermentat (d. o băutură)
fractal(s) fractal(i) (figuri geometrice cu grad mare de neregularitate)
fraction (ind chim) fracțiune, produs de distilare; (mat) fracție, parte, porțiune; particulă, fragment, pic, părticică
fractional fracționar; (mat) de fracție; (chim) fracționat; mic, neînsemnat
fractional currency (ec) monedă divizionară
fractional deposition (alim, ind chim) depunere fracționată (la decantare, sortare etc.)
fractional distilling tube (alim, ind chim) deflegmator, coloană de distilare fracționată
fractional gearmotor (OM) motoreductor fracționar
fractional-(horse)power motor (termo, el) micromotor, motor de putere mică / de putere sub 1 CP
fractional load (mas, mec) sarcină incompletă / parțială
fractionally (*adv*) parțial, în parte; (într-un mod) nesemnificativ
fractional melting (met) topire / fuziune fracționată, fracționare prin fuziune / topire
fractional part fracție, parte
fractional precipitation (ind chim) precipitare fracționată
fractional recovery curve (alim, ind chim) curba de recuperare fracționată (la decantare, sortare etc.)
fractional turbine (termo) turbină cu admisie parțială
fractionary fracționar, fragmentar; (chim) fracționat
fractionate a fracționa, a fragmenta
fractionating tube (alim, ind chim) deflegmator
fractionation (ind chim) fracționare, rectificare
fractionaze a fracționa
fraction bar / line (mat) linie de fracție
fraction defective (TH) fracție reprezentând numărul pieselor defecte dintr-un lot (și de 100)
fraction in its lower terms (mat) fracție ireducibilă
fractionize a fracționa, a rupe
fraction stroke (mat) linie de fracție
fractography (mec, metr) studiul ruperilor
fracture fractură; (fiz) refracție; (met) casură, suprafața ruperii; rupere, fracturare, spargere, sfărâmare, concasare, crăpare, spărtură, ruptură, întrerupere, fisură; a fractura, a (se) rupe, a (se) sparge, a crăpa, a (se) fisura, a sfărâma, a concasa

fracture appearance

fracture appearance (met) aspectul ruperii
fracture mechanics mecanica ruperii
fractured surface suprafață a ruperii
fracture load (mec, OM) sarcină de rupere
fracture pattern (mec, OM) tip de rupere
fracture pieces (mec, OM) fragmente
fracture strength (mec, OM) rezistență la rupere
fracture test (materiale, metr) test efectuat până la ruperea epruvetei, în scopul studierii ei
fracturing fracturare, formare de fisuri
fragile fragil; fărâmișos; casant; șubred; (TH) netrainic, de scurtă durată
fragility fragilitate; caracter sfărâmișos; netrainicie (d. materiale)
fragment fragment, parte (a unui întreg), fracțiune, segment, bucată, bucătică, ciob, sfărâmatură; parte; pasaj (dintr-un text)
fragmentarily (*adv*) (în mod) fragmentar
fragmentariness caracter fragmentar
fragmentary fragmentar; incomplet
fragmentation fișiere, fragmentare (mecanică, dar și cu referire la calculatoare)
fragmented fragmentat, fragmentar
fragmentize a fragmenta
fragrance mireasmă, miros plăcut, parfum
fragrant parfumat, care miroase frumos
frail fragil, casant, nestabil, șubred, friabil, slab; coș de papură
frame (auto) șasiu; (constr) schelet (de rezistență), cadru, capră, suport, fermă, construcție, corp, toc, cercevea; (fiz) sistem de coordonate; (c) câmp / cadru al imaginii; (OM) batiu, corp, rastel, stativ, carcasă, mașină, cadru, ramă, chenar; alcătuire, structură, organizare; a tivi, a bordura, a încadra, a forma un cadru, a înrăma, a lega, a îmbina; a elabora, a întocmi; a avansa, a propune; a potrivi, a adapta, a ajusta; (mat) reper, sistem de referință / de coordonate; (nav) coastă, osatură de navă, element de osatură; a acuza pe nedrept
frame construction (constr, mec) construcție în cadre, fermă
frame crane (mas, transp) macara-capră
framed building (constr) construcție cu etaje / cu cadre / cu module
framed filter (alim) filtru cu rame
frame dryer (alim) uscător cu rame
framed structure (constr) structură / construcție în cadre
framed system (constr) sistem cu zăbrele / cu cadre
frame field time base bază de timp a cadrului
frame filter (alim, OM) filtru cu rame
frame filter-press (alim, mas-un) filtru-presă cu cadru

frappé

frame floor (nav) varangă de coastă / de cadru (construcții navale)
frame girder (auto) lonjeron de cadru; (constr) grindă cu zăbrele
frame joint (auto) balama-șarnieră; (met) șarnieră
frame kick-up (constr, mec) curbura a cadrului
frameless (constr, mec) fără ramă / cadru, neînramat, neîncadrat
frame of machine (OM, mas) batiu al mașinii
frame of reference (constr, mec) cadru de referință
frame-plate filter (alim, OM) filtru-presă cu placă și ramă (și *fig*)
frame saw (mas-un) gater, ferăstrău cu cadru
frame shears (mas-un) foarfece paralele, foarfece ghilotină
frame spacing (nav) interval între coaste, distanță intercostală
frame spine coloană a cadrului (la autovehicule cu trei roți)
frame stirrer (alim, constr, ind chim) amestecător cu cadru
frame-type core box (met) cutie deschisă pentru miez
framework (constr) schelet, fermă, grindă (cu zăbrele), paianță, antablament; (nav) osatură de navă; (TH) batiu, postament, platină, schelet, ramă, cadru, carcasă, șarpantă, jug, structură de rezistență / portantă
framing (constr) chenar, șarpantă, fermă, grindă (cu zăbrele); (OM) batiu; (el, inf, c) cadrare a imaginii, sincronizare, baleiaj de cadru; (TH) cadru, carcasă, schelă, schelet, osatură, lot, serie; (c) încadrare / reglare a imaginii
framing of joists (constr) planșeu de grinzi de lemn
framing restle (constr) capră-suport (și la macara)
franchise (ec) operație de franchising, concesiune, privilegiu, prioritate, autorizație de producere / de comerț pentru un produs sau un serviciu al altei companii
franchising (ec) metodă de a produce / comercializa într-o anumită zonă produse și servicii lansate anterior cu succes în altă parte
Francium (Fr) (chim) franciu
franco (ec) franco, liber de taxe
fragile (materiale) fragil, casant, nestabil, sfărâmișos
fragile disk (OM) membrană / disc / placă de siguranță
frank (mat) strict posibil, posibil dar nu necesar; clar, evident, fățiș; a franca, a timbra
frankness franchețe, sinceritate
frappé (alim) frapat, (puțin) rece

frapping

frapping (nav) parâmă de reținere, legare cu parâme, amarare
fraud înșelătorie, escrocherie; impostor, escroc
fray bătaie; a se uza, a se destrăma, a (se) roade; rosătură; uzură, roaderie (și d. țesături)
frayed uzat, destrămat
fraying destrămare (a unui material fibros)
fray out a destrăma complet (o țesătură etc.)
frazzle (med) stare de epuizare; uzură, roaderie (textile); (alim) scrum, ardere; a (se) roade, a (se) uza
freak capriciu; poznă; zbenguială; fantezie; ciudățenie; curiozitate; monstruoasă; ~ **of nature** fantezie a naturii
freak stocks (TH) produse intermediare
freak value (inf) valoare eratică / instabilă / în tâmplătoare
freckles (met) puncte negre / pori la tablă albă laminată (defect)
free (*adj*) liber; independent, autonom, liber, neocupat; desfăcut; dezlegat; spontan; neîmpiedicat, nestingherit, nestânjenit; neconstrâns (de reguli); degajat (la vorbă, în comportament); nesăbuit; neangajat; generos, darnic; neforțat; nesilit imparțial, nepărtinitor; liber (d. o traducere, un stil etc.); gratuit, gratis, fără plată; neocupat; ~ **from / of** (ec) scutit de (taxe etc.), franco; separat; (chim) liber; a elibera, a degaja; (el) a deconecta
free abrading machining (mas-un) prelucrare de precizie, fără abraziv
free air (mediu) aer atmosferic
free alkalis test (chim, metr) test pentru determinarea alcaliilor liberi
free ammonia (chim) amoniac liber
free and easy neoficial, neconvențional
free ash (termo, met) cenușă care poate fi antrenată în curentul de ardere / care nu se depune
free atmosphere / air în aer liber
free axle (auto, OM) osie alergătoare
free beam (mec, OM) grindă liber / simplu reze-mată
free bearing (OM) reazem articulată, lagăr cu rulment liber sau rulmenți liberi
freeboard (nav) bord liber, franc-bord
freeboard deck (nav) punte de bord liber
freeboard depth (nav) înălțime de bord liber
freeboard zone (nav) zonă de bord liber, zonă de încărcare
free carbon (chim, met) carbon liber / nelegat
free contraction of fiber (plast, textile) contracție liberă a fibrei
free copy exemplar gratuit
free cutting (materiale, mas-un) ușor prelucrabil (prin așchiere)

free hung

free-cutting steel (met) oțel pentru mașini / strunguri automate de prelucrat
free-deviation-action turbine (termo, hidr) turbină hidraulică cu acțiune
free-discharge butterfly valve (OM, hidr) vană / supapă / robinet fluture pentru golire de fund
free distance (OM) joc, spațiu liber, interstițiu
freedom libertate, independență; drept, privilegiu
freedom from bias error of a measuring instrument (metr) exactitate / precizie a unui aparat de măsură
freedom from brittle fracture (met) insensibilitate la rupere fragilă
freedom from scale (met) fără oxizi / arsură / țunder
freedom of movement (mec) mobilitate
free end bearing (mec, OM) lagăr (de capăt) / reazem mobil
free energy (fiz) energie liberă, potențial izocor
free enthalpy (fiz, termo) entalpie liberă
free fall / falling (mec) cădere liberă
free fall acceleration (mec) accelerație gravitațională / de cădere liberă / datorată câmpului gravitațional
free-fall-type batch mixer (constr, mas) betonieră discontinuă / cu cădere liberă
free fit (OM) ajustaj cu joc (și larg)
free-floating piston (hidr, OM) piston flotant, plunjer
free-flow(ing) (hidr) curgere liberă / cu nivel liber
free-flowing black (chim) negru de fum granulat
free from / of lipsit de, fără, liber de; a elibera, a scuti de
free from average fără avarie (excluzere a riscului de avarie în asigurarea mărfurilor cu perisabilitate mare)
free from contagion (alim, med) sterilizat, fără germeni
free from contamination / impurities (alim, med, materiale) fără adaosuri / impurități
free from dross / slag (met) a evacua zgura, fără zgură
free from flaws (TH) fără defecte, perfect, ireproșabil
free from particular average (nav) fără avarie particulară (clauză în contractul de asigurare maritimă, asiguratorul fiind exonerat pentru avarii particulare)
free gases (chim) gaze libere
free-hand de mână, schiță
free handle (OM) manetă detașabilă
free hand technical sketch (OM) desen / schiță cu mâna liberă
free harbour (ec, nav) port liber; porto-franco
free hung (mec, OM) suspendat liber / fără fixare

free jet

free jet (hidr, termo) jet liber
free labour munca celor neînscrîși în sindicat; muncitori nesindicaliști
free list (ec) listă de mărfuri libere la export
freely movable bearing (OM) lagăr cu mișcare liberă / liber (cu rulment liber)
freely supported beam (mec, OM) grindă simplu rezemată
free-machining material / steel (met) material / oțel cu prelucrabilitate (prin aşchirere) îmbunătățită prin adaos de sulf, fosfor, plumb
free mobility (mec) mobilitate liberă / totală
free motion (mas, TH) mers în gol
free name (ind chim) denumire obișnuită (a produselor chimice)
free of în afara, dincolo de; fără; a elibera de, a degaja de, a scoate (un miros etc.)
free of additives (alim, T) fără aditivi, neaditivat
free of charge (ec) netaxabil, fără taxă, gratuit
free of clinker / of slag (met) fără conținut de zgură
free of duty (ec) scutit de vamă / de taxă vamală
free of ground (el) fără împământare
free of sulphur (materiale) fără sulf
free oscillation / vibration (mec) oscilație / vibrație liberă / proprie
free play (mas-un) joc, cursă moartă
free port (ec, nav) port liber, porto-franco
free position (mas) poziție neutră
free pulley (OM) roată de curea liberă
free radical (chim) radical liber
free reel (OM) rolă liberă
free rotation (mec) rotație liberă
free running (mas, OM) joc, cursă moartă
free-running fit (OM) ajustaj cu joc mare
free-running speed (mas) viteză de regim / de echilibru
free settling (alim, constr, ind chim) precipitare / depunere / sedimentare (prin cădere) liberă
free settling classifier (alim, constr, ind chim) sortator / clasor cu cădere liberă
free shaping (mas-un, TH) fasonare liberă
free speed (mas, mec) viteză unghiulară a unui motor fără sarcină
free spring (OM) arc spiral / elicoidal (care se poate mișca pe soclu / reazem)
free stock (ec) stoc disponibil
freestone (constr, geol) gresie
free sulphur (chim) sulf liber / nelegat
free surface (hidr) suprafață liberă (a unui lichid)
free tank (OM, hidr) tank cu suprafață liberă de lichid
free the line (cf, met) a elibera / a debloca linia
free trade (ec) comerț liber
free translation traducere liberă

freezing apparatus

free transmission (OM) transmisie cu cuplaj de mers liber
free travel of clutch pedal (auto, OM) cursă a (pedalei) ambreiajului
free valence (chim) valență liberă
free vortex (hidr) vârtej nedirijat
free water (mediu) umiditate în exces
free water circulation (auto) circulație liberă a apei
freewheel, freewheeling (OM) roată liberă, roată a cuplajului, torpedo
freewheeling (roller) clutch (OM, auto) ambreiaj / cuplaj de mers liber, cuplaj torpedo / cu bile / cu role
freezant (alim, termo) mediu / agent congelant
freeze (alim, termo) înghețare, a îngheța, a (se) congela, a refrigera, a (se) solidifica (prin frig), a (se) slei, a se prefăce în gheață, a face să înghețe; (OM) a gripa, a bloca; (ec) înghețare, stabilizare, a îngheța, a stabili (prețuri etc.); a nu mai mișca, a rămâne neclintit; a nu se lăsa de; a boicota; (med) a degera
freeze coagulation (alim) coagulare prin scăderea temperaturii
freeze dryer (alim, ind chim) liofilizator, uscare / uscător prin congelare
freeze in (mediu) a imobiliza cu gheață; a prinde între ghețuri
free drying (alim, termo) criodesicare, liofilizare, uscare prin congelare
freeze grinding (termo, TH) criomăcinare, crioșlefuire, șlefuire în mediu criogenic
freeze out (alim, ind chim) a separa prin congelare
freeze-out (alim, ind chim) separare (a unui component al unui amestec) prin congelarea unuia dintre componente
freeze over a acoperi cu gheață
freeze proofness (materiale, alimente) rezistență la ger / la gelificare
freezer (termo, alim) răcitor, mașină de înghețat, frigider, instalație de congelare
freezer burn (alim, ind chim, termo) arsură / desicare excesivă prin congelare
freeze resistance (materiale) rezistență la îngheț
freeze-thaw resistance (materiale, alimente) rezistență la congelare-decongelare
freeze to death a degera
freeze up a (se) congela, a (se) solidifica, a îngheța
freeze-up (alim, termo, mediu) obturare prin îngheț (a unei conducte de fluid etc.)
freezing (alim, hidr, termo) congelare, înghețare, solidificare, care îngheață; (OM, T) gripare
freezing apparatus (alim, termo) mașină de congelat / de refrigerat / de înghețat, refrigerator

freezing chamber

freezing chamber (alim, termo) incintă congelatoare
freezing constant (termo) constantă crioscopică
freezing curve (met) curbă de solidificare / de răcire (la tratamente termice)
freezing interval (fiz, materiale) interval de congelare / de solidificare / de cristalizare
freezing mixture (termo, alim, ind chim) amestec refrigerent / răcitor, (agent) frigorific
freezing of furnace (met) înghețarea cuptorului
freezing plant (alim, termo, ind chim) instalație de congelare / de înghețare / de refrigerare
freezing plateau (termo, alim) punct de oprire a congelării, orizontală de congelare constantă
freezing point (fiz, termo) punct / temperatură de congelare / de înghețare / de solidificare
freezing-point depression (fiz, termo) scădere a punctului de congelare
freezing-point lowering (fiz, termo) coborâre a temperaturii / punctului de congelare / înghețare / solidificare
freezing process (termo, alim) proces de congelare / înghețare / solidificare
freezing range (termo, alim) interval de congelare / înghețare / solidificare; (met) interval de răcire / de solidificare; (auto, termo, mediu) interval de îngheț
freezing segment (auto, termo) indicator pentru intervalul de îngheț
freezing temperature (fiz, termo) temperatură de înghețare / de solidificare
freezing test (materiale, metr) încercare de rezistență la îngheț
freeze-up (termo) a funcționa anormal din cauza depunerii gheții pe elementele de răcire; (mas) a înceta mișcarea din cauza dilatării sau gripării
freight (ec) fraht, încărcătură, (transport de) mărfuri, cost de transport, cheltuieli de transport; (nav) navlu, caric; a încărcă, a navlosi
freightage (nav) navlosire, navlu, afretare, capacitatea utilă a navei, încărcătură, cost al transportului
freight car (cf) (*amer*) vagon de marfă
freight charges / costs (ec) cheltuieli / speze de transport
freight depot (cf) stație / depou de mărfuri
freight elevator (mas, transp) ascensor de mărfuri
freighter (nav) navlositor; cargou, cargobot
freight rate (nav, ec) preț al navlului
freight service (cf) serviciu de mărfuri
freight shed (constr) magazie de mărfuri
freight space / capacity (nav) spațiu pentru mărfuri
freight ton (nav, metr) tonă de navlu / de volum (40 de picioare cubice sau 1,13 m³)

freshness

freight tonnage (nav) tonaj navlosit, capacitate navlosită
freight train (cf) (*amer*) tren de marfă
freight transit capacity (transp) capacitate de tranzitare a mărfurilor
freight warehouse (constr) magazie de mărfuri
freight yard (cf) stație de mărfuri
French brandy (alim) coniac
French chalk (chim) (pudră de) talc, talc gras
French coupling (OM) asamblare / cuplare printr-o piesă cu două filete, unul pe stânga și celălalt pe dreapta
French curve (TH) florar
frenching (met) afinare finală (la neferoase)
frenchman (OM) cheie franceză
French nail (OM) cui de sârmă
French red (chim) carmin, cârmâz
frequency, frequency (fiz, mec, TH) frecvență, repetare; regularitate
frequency function / distribution (mat, fiz) densitate de repartiție, funcție de densitate
frequency modulation (el) modulație de frecvență
frequent des, frecvent; repetat; constant; obișnuit, uzual; a frecventa, a se duce des la
frequentation frecventare
frequently (*adv*) frecvent, des, adesea, adeseori, (în mod) obișnuit
fresh proaspăt; nou; de dată recentă; (alim) nesărat, proaspăt, pregătit / gătit chiar acum; sosit recent / de curând; nou, recent, altfel; (d. hârtie) curat, nefolosit; un alt, o altă; reînnoit, în plus, adițional, suplimentar; încă o / un; odihnit, refăcut, înprospătat; tânăr, fraged; (d. culori) viu, curat, strălucitor, (d. vopsea) care nu s-a uscat încă; viu, actual, de actualitate; (d. aer) proaspăt, neviciat, curat; (d. vreme) rece și cu vânt
fresh air (mediu) aer proaspăt
fresh-air inlet (termo, mas) priză de aer proaspăt
fresh annealing (met) recoacere de maleabilizare cu decarburare
freshen a (se) înprospăta, a înnoi; (d. vânt) a se întări
freshening înprospătare, înnoire; (mediu) purificare, curățare (a aerului)
fresh to nou în, neexperimentat în, neobișnuit cu
freshen up a răcori, a înnoi, a înprospăta
freshet (geogr, mediu) inundație, revărsare
fresh flush (mediu, hidr) jet de apă dulce
freshly (*adv*) recent, de curând
freshly distilled (alim, chim) distilat proaspăt
freshly distilled aniline (chim) anilină proaspăt distilată
freshman (edu) student de anul I; începător, novice
freshness propeșime, nouitate

fresh water

fresh water (alim, mediu) apă dulce / proaspătă
fresh water jet (alim, mediu) jet de apă dulce
fret agitație; frământare; destrămare; fermentare; (arhit, constr) ornament în unghiuri drepte (mec, T) a freca, a roade, măcinare, a (se) toci (prin frecare); a (se) agita, a (se) uza, a (se) roade; a (se) agita; a tulbura; a irita, a (se) necăji
fret saw (mas-un) ferăstrău coadă-de-șoarece, ferăstrău de traforaj
fret sawing (mas-un, TH) decupare (cu ferăstrău), traforare
fretting (T) uzură tip fretting (cauzată de oscilații / vibrații cu amplitudine mică); (T) fretting; rezultat și proces de uzură; proces de agitare / frământare / măcinare / roadere
fretting corrosion (T) coroziune / uzură prin frecare, (uzură) fretting, (uzură de) coroziune de tip fretting (fretting-ul provoacă și o oxidare a materialului detașat)
friability (materiale) friabilitate, fragilitate
friable (materiale) friabil, (s) fărâmicios, fragil
friction (mec, T) frecare, fricțiune
friction action (T) efect de frecare / de frânare (prin frecare), acțiune determinată de frecare
frictional (T) de frecare
frictional coefficient (T) coeficient de frecare
frictional counter-shaft (OM, T) arbore intermediar într-o transmisie prin fricțiune
frictional force (mec, T) forță de frecare
frictional heat (mec, T) căldură produsă / generată prin frecare
frictional losses (mec, T) pierderi prin frecare
frictionally held (mec) ținut pe loc prin frecare / datorită frecării
frictional moment (mec, T) moment de frecare
frictional resistance (mec, T) rezistență la frecare / datorată frecării
frictional work (mec, T) lucru mecanic de frecare
friction band (OM, T) bandă de frână; (nav) panglică de frână (la vinci)
friction bevel gear (OM, T) transmisie cu roți conice prin fricțiune
friction board (OM, T) plăcuță de frână / de ambreiaj
friction brake (OM, T) frână cu fricțiune
friction calender (mas-un, T) calandru / cilindru de netezire / de lustruit; (plast) calandru de cauciucare prin fricțiune
friction calendering (plast, T) calandrare prin fricțiune
friction clutch pulley (OM) roată de transmisie cu ambreiaj încorporat
friction coefficient (T) coeficient de frecare
friction compound (T) amestec de fricțiune

friction stock

friction coupling (OM, T) cuplare / cuplaj / ambreiaj cu fricțiune / acționat prin frecare
friction disk (OM) disc de frecare / de ambreiaj
friction drag (T) rezistență la / de frecare
friction drive (OM, T) acționare / transmisie prin fricțiune / cu roți de fricțiune
friction(-driven) roll (mas-un) cilindru de apăsare pentru înaintare; (met) cilindru liber la laminoare
friction facing / lining (OM, T) garnitură / aco-perire pentru frecare
friction factor (hidr, fiz) coeficient Darcy / de rezistență hidraulică de frecare
friction feed motion (mas-un, OM, T) avans prin mecanism cu roți de fricțiune
friction finish (mas-un, T) finisare prin frecare
friction force (mec, T) forță de frecare
friction gear (OM, T) transmisie cu roți de fricțiune / prin fricțiune
friction head (hidr, T) pierdere de presiune cauzată de frecare (măsurată și în coloană de apă)
friction hoist (mas, T) ascensor prin fricțiune
friction horse power (mas, mec, T) putere consumată prin frecare, putere necesară învingerii / compensării frecării
friction igniter (termo, T) aprinzător prin frecare
frictioning (T) care se freacă
frictionless (T) fără frecare
frictionless liquid (fiz, T) lichid perfect / fără vâscozitate
friction let-off motion (mas, T) mișcare de pornire prin frecare
friction losses (OM, T) pierderi prin frecare
friction of rest (fiz, T) frecare statică / de aderență în repaos
friction oxidation, fretting (T) uzură fretting, oxidare cauzată de frecare
friction pad (OM, T) plăcuță de frână
friction plate (OM, T) placă / disc de frână / de fricțiune
friction pressing tool (OM, T) dispozitiv de presat prin frecare
friction reel (OM, T) înfășurător (prin fricțiune)
friction resistance (T) rezistență de / la frecare
friction ring (OM, T) inel de frecare al unei garnituri, inel de fricțiune (la transmisii prin fricțiune)
friction saw (mas-un, T) ferăstrău cu disc de fricțiune (fără dinți)
friction socket (mas-un) mandrină de fricțiune / cu prindere în fălci de fricțiune
friction spring (OM) arc (de apăsare) al roții de fricțiune
friction stock (ind chim, T) amestec de cauciucare prin frecare

friction stress

friction stress (mec, T) efort / tensiune tangențială / de forfecare, provocat(ă) de frecare
friction stud welding (met, T) sudarea prin frecare a bolțurilor
friction surface (T, OM) suprafață de frecare
friction tape (OM, T) bandă de fricțiune (și la frâne)
friction test (T) probă / test de frecare
friction torque (mec, T) moment / cuplu de frecare
friction welding (met, T) sudare prin frecare
friction wheel (OM, T) roată de fricțiune
friend prieten; cunoscut, cunoștință; coleg; ajutor; susținător; apărător; partizan
friendlike prietenos
friendliness atitudine prietenoasă, prietenie
friendly prietenos, binevoitor, amabil; favorabil, prielnic; (*adv*) prietenos
frieze (textile) pânză moltonată; scamă, pluș
friezing încrețire, ondulare (d. table, folii, textile)
frigorific (termo) frigorific, refrigerent
frigorific mixture (ind chim, termo) amestec refrigerent
frigorimeter (metr, tremo) termometru pentru temperaturi joase
frill (textile, plast) volănaș, cută, pliseu; a plisa, a cuta, a gofra, a încreți, a tivii
frilled (textile) cu volănașe
fringe (fiz, TH) franjă, margine, franj, bordură, tiv, ciucure, capăt, șuviță; a tivii, a bordura, a pune o bordură (și la imagine)
fringe benefit avantaj în plus (la salariu)
fringe effect (fiz, mec) efect marginal / de margine
frisk salt, săritură; a țopăi
frit (materiale, TH) a sinteriza, a aglutina; amestec de ceramice fuzibile
frith (geogr, nav) estuar
frit seal (OM, el) etanșare / izolare obținută prin topirea unui amestec de pulberi metalice sau ceramice cu un liant
fritter away a pierde, a irosi, a cheltui (bani, energie etc.)
fritting (ind chim) concreționare, sinterizare, fritare
friz(z) a încreți; a bucla, a cârlionța; crețuri, bucle (d. păr, fire, folii etc.)
frizz a sfârâi
frizzly încrețit, ondulat (d. păr, fire, folii etc.)
frock salopetă, haină de lucru
frog (cf) inimă de macaz / de încrucișare / de ac / de schimbător de cale, macaz de dreapta; (OM) opritor / limitator reglabil
frog cam (OM) camă cardioidă
frog-leg winding (el) înfășurare în labă de broască / buclat-ondulată

front / frontal face

frogsuit (TH) îmbrăcăminte de protecție / de siguranță
from de la, din, de pe, (departe) de; din parte, de la; din, de la; după; din cauza
from above de sus; de deasupra
from behind (*adv*) din spate; din spatele
from-to-tester (el) aparat electronic de verificare a continuității între două puncte într-un circuit
from under pe sub; de sub
front (s) frunte; front, față; (constr) fațadă (de casă), latură anterioară / din față, ~ **door** ușă principală / din față, ~ **room** camera frontală pe fațadă, ușă de fațadă; partea principală, partea din față a unui lucru, a tencuii fațada (unei case etc.), ~ **with** a acoperi cu, a consolida cu; vitrină (de magazin); teren care dă spre (un râu etc.); (mil) front, a obliga să facă front spre, a face front spre; cap (al coloanei etc.); poziție de frunte; îndrăzneală; nerușinare; (*adj*) frontal; principal; prim; de fațadă; (*adv*) din față; de fațadă; (*fig*) a se distinge, a se face cunoscut; (geogr, nav) țărm de mare, coastă, faleză; a da (în)spre, a fi orientat spre; a fi față-n față cu / vizavi de; a înfrunta; a sfida; a ține piept (la); a face față (greutăților etc.); a se întoarce spre; a fi orientat către; ~ **to** / **towards** / **upon** a fi întors spre; ~ **to** ~ față în față; **in the** ~ în rândul întâi
frontage (constr) fațadă
front airbag (auto) airbag frontal
frontal (constr) fronton, fațadă; transversal, frontal
frontal collision (auto) coliziune frontală
frontal impact crash (auto) coliziune frontală
frontal tool-holder slide (mas-un) sanie port-sculă din față / frontală
front axle (cf, mas, OM) osie din față / directoare
front bridge wall (termo, met) altar de focar
front bumper (auto) bară de protecție
front contact (mas-un, TH) contact de lucru / frontal
front drive (auto) tracțiune pe roțile din față
front edge of the seat cushion (auto) marginea frontală a pernei scaunului
front elevation vedere din față / frontală
front-elevating drawing (OM) desen al vederii din față, elevație
front end (OM) capăt frontal
front end crawler shovel (constr, mas) autoîncărcător pe șenile, cu cupă frontală
front end loader (constr, mas) încărcător cu cupă frontală
front end plate of a boiler (termo) perete frontal al cazanului / al fierbătorului
front / frontal face suprafață frontală; (mas-un) față de degajare (la scule)

front fog light(s)

front fog light(s) (auto) faruri de ceață (față)
front fog light indicator (auto) indicator pentru lumini de ceață față
front gib (OM, mas-un) ghidaj din față, partea din față a ghidajelor
front idler (OM) roată de ghidare
front impact sensor (auto, metr) senzor de impact frontal
frontier frontieră, graniță
frontier property (mat, fiz) proprietate la frontieră
frontispiece (constr) frontispiciu; introducere, prefață, cuvânt înainte,
frontless (constr) fără partea din față, fără fațadă
front member (constr, mec) element frontal
front mill table (met) cale / transportor cu role plat(ă) în fața cajei de laminare
front of cutting (met) front de tăiere (la tăierea termică a metalelor)
front of the piece (met, OM) parte frontală a laminatului / a piesei
front of vehicle (auto) fața vehiculului
front of weld (met) front de sudare
fronton (constr) fronton
front page pagină / foaie de titlu
front panel (constr) panou frontal
front passenger (auto) pasagerul de pe scaunul din față
front passenger position (auto) locul din dreapta șoferului
front passenger's airbag (auto) airbag-ul pasagerului din dreapta (șoferului)
front passenger's air bag off indicator (auto) indicator de oprire / deconectare a airbagului pentru pasagerul din față
front passenger's airbag ON/OFF switch (auto) buton DESCHIS/ÎNCHIS pentru airbag-ul pasagerului din dreapta (șoferului)
front passenger's door power window switch (auto) comutator electric pentru geamul din dreapta față
front passenger seat (auto) scaunul pasagerului din dreapta
front passenger's seat belt warning light (auto) semnal luminos de avertizare a centurii de siguranță a pasagerului din dreapta
front plate (OM) placă frontală; (met) suport al formeii (la turnare sub presiune)
front position (OM) porțiune frontală
front rake (mas-un) unghi de degajare (la scule)
front-rank de prim rang; de primă importanță; fruntaș, cel mai bun
front roll(er) (OM) roată / cilindru din față a(l) unui compresor; (met) cilindru degrositor / de degroșare

froth floatation

front seat (auto) scaun din față
front seat adjustment (auto) reglarea scaunului din față
front screen / windshield (auto) parbriz din față
front shield (met) scut frontal; (auto) element de caroserie care protejează partea cea mai joasă din față la un autovehicul
frontsight țință, vedere frontală
front spar (OM, mec) suport / consolă
front spindle bearing (OM) lagăr principal (la strung)
front tipper (auto, transp) autobasculantă spre față
front track (cf, mas) ecartament frontal
front truck axle (OM) osie alergătoare
front view vedere frontală / din față; proiecție verticală, elevație
front-wheel brake (auto) frână pe roțile din față
front-wheel drive (auto) acționare pe roțile din față
front wheels (auto) roțile din față (ale unui vehicul)
front windshield (glass) (auto) parbriz
front windshield deicer (auto) dispozitiv de dejivrare a parbrizului față
front windshield maximum defrost button (auto) buton pentru dejivrarea (rapidă a) parbrizului
frost îngheț, ger; gheață pe geamuri; (TH) mătuire, finisare prin răzuire; a îngheța; (met) a acoperi cu un strat mat; a se acoperi cu gheață, a îngheța, a congela; a mătui, a glazura, a lua lustrul; (alim) a glazura, a glasa (prăjituri); **glazed** ~ polei; **white / hoar** ~ brumă; **black** ~ ger uscat; **hard / sharp** ~ ger aspru
frostbite a degera; degerătură
frostbitten degerat
frost-bound (agr) (d. pământ) înghețat
frosted acoperit cu gheață; mătuit, glazurat (d. sticlă)
frost-hardy (agr, bot) (d. plante) rezistent la îngheț / ger / frig
frostiness îngheț, ger; temperatură ca a gheții
frosting (ind chim) lacuri de matisare; mătuire, glazurare, glazură; (met) aspect mat (al alamei); (procesul de) înghețare
frost(-)proof / -resistant (materiale) rezistent la îngheț
frosty geros; acoperit cu gheață; înghețat
froth spumă; clăbuc; a spuma, a face spumă, a fierbe
frother (ind chim) (agent) spumant, substanță spumogenă
froth floatation flotație cu spumare (la prepararea minereurilor)

froth formation

froth formation (ind chim) formarea spumei
frothing (în) spumare, formare de spumă; formare a unui strat cu bule de gaz / de aer (în procese de flotare)
frothing oil (ind chim) ulei spumant / de spumare
froth-over (alim, ind chim) transvazare a spumei, deversare din cauza spumei
froth promotor (ind chim) spumant, agent de spumare, porofor
froth skimming (alim, ind chim) scoatere a spumei
frothy spumant, spumos, cu spumă
frowsily neglijent, murdar
frowziness, frowziness (TH) aer viciat / închis; neglijență, murdărie
frowst (mediu) aer închis; a intra într-o încăpere neaerisită
frowsty (d. aer) stătut, închis, înăbușitor
frowzy (mediu) cu aer viciat / închis; neglijent, murdar
frozen (alim) înghețat, congelat; înțepenit, prins; (ec) blocat, înghețat
frozen account (ec) cont blocat / înghețat
frozen meat (alim) carne congelată
frozen section (termo) secțiune de înghețare
fructification (agr) rod, rodire; (*fig*) fructificare
fructify (agr, bot) a face fructe; (*fig*) a fructifica
fructose (chim, alim) fructoză
fructuous (agr) roditor; productiv
frugal frugal, simplu; economic(os), rezonabil, modic (d. preț); econom, cumpătat
frugality economie, cumpătare; austeritate
fruit (agr, bot) rod, fruct(e); (*pl, fig*) ~s roade (*fig*) rezultat, urmare; (alim) **dried** ~ fructe uscate, **stewed** ~ compot; (agr, bot) **bear** ~ a da roade
fruiter (agr, bot) pom fructifer; (nav) vapor pentru fructe
fruit farming (agr, bot) pomicultură
fruit fly (alim) drosofilă
fruit frame (agr, OM) spalier
fruitful (agr) roditor; (*fig*) rodnic, fertil, productiv, prolific
fruitfully (*adv*) cu folos, profitabil
fruit-growing (agr) pomicultură
fruition împlinire, realizare, atingere (a unui scop)
fruit knife (alim) cuțit pentru fructe
fruitless (agr) neroditor; sterp, steril, nerodnic; inutil
fruitlessness neproductivitate
fruit pomace (alim) tescovină, turtă de fructe
fruit pulp (alim) pulpă de fructe
fruit sugar (alim) fructoză, zahăr de fructe
fruit tree (agr) pom fructifer
fruit-wine (alim) vin de fructe
fruity (alim) cu miros / gust de fruct(e); (d. vin) cu aromă de struguri

fuel-fire furnace

frustrate a zădărnici (un plan), a pune piedici; a înșela (așteptările cuiva)
frustration zădărniciere; învingere (a unui adversar); deșurare (a unui plan etc.)
frustum, (pl) frusta (geom) trunchi (între două plane paralele) (de con, de piramidă)
frustum of a cone (geom) trunchi de con
frustum of a wedge (OM) pană trunchiată
fry (alim) a prăji, a frige (în ulei); carne prăjită, friptură; (alim, iht) icre de pește, plevușcă, pești mici
fryer prăjitor, tavă de prăjit
frying (noise) (el, electr) pocnituri, pârâituri produse de contacte necorespunzătoare, zgomot de fond / de microfon
frying-pan (alim) tigaie / tavă de gătit
fry up a (se) electrocuta, a curenta
fuel (termo, auto) combustibil, carburant; a alimenta cu combustibil (și lichid), a face plinul
fuel-air mixture (auto, termo) amestec carburant, aer + combustibil
fuel-air ratio (termo, auto) raport combustibil - aer
fuel bin (auto, termo) rezervor de combustibil
fuel-burning engine (auto, termo) motor cu ardere internă
fuel can / canister (auto, termo) bidon de combustibil
fuel consumption (termo, auto) consum de carburant / de combustibil
fuel cycle (termo) ciclul de ardere (a combustibilului)
fuel dust (termo) combustibil pulverizat
fuel efficiency (chim, termo) eficiență / randament a(l) unui combustibil, putere calorică a combustibilului
fuel element (ind chim) element din combustibil
fuel failure (auto) lipsă de combustibil
fuel feed (auto, termo) alimentare cu combustibil
fuel feeding / filling (auto, termo) umplere / alimentare / furnizare de combustibil
fuel feed line (auto, termo) conductă de alimentare cu combustibil
fuel filler cap (auto) bușon
fuel filler lid (auto) capacul rezervorului
fuel filler lid release lever (auto) mâner capac rezervor
fuel filler neck (auto) pompă de alimentare
fuel filter (auto, termo) filtru de benzină / de combustibil
fuel filter warning (auto) indicator / avertizare pentru filtru de combustibil
fuel filter warning light (auto) lumină de avertizare pentru filtrul de combustibil
fuel-fire furnace (met, termo) cuptor cu flacără

fuel gas

fuel gas (termo, ind chim) gaz carburant / combustibil, combustibil gazos

fuel gauge / indicator (auto, metr) indicator al nivelului de benzină / de combustibil / carburant (și d. indicatorul de pe bordul autovehicolului)

fuel heater (termo, nav) încălzitor de combustibil

fuel hot spot (termo, nav) preîncălzitor de combustibil

fuel inhibitor (ind chim) antidetonant

fuel-injection nozzle (auto) pulverizator al injectorului de benzină; (termo) conductă de combustibil

fuel jet (auto, termo) jiclor (de carburant), ajutoraj

fuel level (auto) nivelul combustibilului (în rezervor)

fuel line / manifold / pipe (auto) țeavă de aspirat benzină; (termo) conductă de combustibil

fuelling (auto, termo) alimentare cu benzină (cu combustibil)

fuel nozzle (auto) duză de alimentare

fuel oil (ind chim, termo) păcură, combustibil pentru calorifere

fuel oil equivalent kiloliter (metr) unitate de măsură pentru energie, kilolitr echivalent pentru combustibil/ulei (amestec): 1 fuel oil equivalent kiloliter = $4,019762798 \cdot 10^{+10}$ J

fuel piping (termo, auto) conductă de combustibil

fuel rating (termo, ind chim) randament de consum

fuel requirements (auto, termo) specificații / cerințe pentru combustibil / carburant

fuel station (constr, ind chim, auto) centru / stație de alimentare cu combustibil

fuel strainer (auto, OM, termo) filtru pentru carburanți lichizi

fuel supply (auto, termo, TH) stoc / rezervă / alimentare cu combustibil

fuel system cleaning agent (auto, ind chim) agent / aditiv de curățare a combustibilului în rezervor

fuel tank (auto, termo) rezervor de combustibil

fuel tank capacity (auto, termo) capacitatea rezervorului de combustibil

fuel value (termo, chim) putere calorifică a combustibilului

fuel wood lemn de foc

fug air (aer) îmbăcsit

fuggy închis, stătut, stricat (d. aer)

fugitive fugitiv, trecător; ocazional

fugitiveness caracter trecător

fugle a conduce, a fi conducător / ghid

fugleman conducător, director; ghid

fulcrum (mec) centru de rotație, punct de sprijin / reazem / echilibru / ridicare / articulație; (OM)

full cap

ax al articulației, pivot; a pivota; (*fig*) mijloc de a exercita presiune / influență

fulcrum ball (OM) bilă de sprijin (și a unei manete, la aparate de măsură)

fulcrum bearing (OM) suport cu prismă de reazem, lagăr-pivot / pivotant

fulcrum bracket (OM) suport al punctului fix al pârgheii

fulcrum of suspension (mec) punct de suspendare / suspensie

fulcrum pin (OM) pivot, șurub prizonier cu gaură pentru șplint, ax (al unei piese care se poate roti), ax de pivotare / de suspendare

fulcrum plate (OM, mas-un) placă turnantă / pivotantă

fulcrum point (mec) punct de rotire / de pivotare

fulfil, (brit) fulfill (amer) a împlini, a îndeplini, a (se) realiza, a duce la bun sfârșit, a termina; a desăvârși; a satisface

fulfilment, fulfillment (brit) (amer) realizare, îndeplinire

fulgurate a fulgera; a fulgui

fulgurator (chim, alim) pulverizator, picurător

full plin, încărcat; maxim; întreg, în întregime, total, complet, deplin; limită (ca adjectiv); (alim) sățios, nutritiv; bogat, îmbelșugat; (*adv*) direct, drept, tocmai, chiar; a croi larg

full and down (nav) încărcat și cu pescajul maxim, plin și la marcă

full annealed sheet (met) tablă complet recoaptă (deasupra punctului A₃)

full annealing (met) revenire completă, recoacere de cristalizare / completă

full application of the brake (mas) frânare maximă

full automatic cycle (autom) ciclu complet automat

full automatic temperature control system (FATC) (auto, autom) sistem automat pentru controlul temperaturii

full-automatic turn-table ladder (TH, autom) scară rotativă automată

full availability (TH) accesibilitate / disponibilitate totală (d. utilaje, mașini etc.)

full bevelled edge (OM) margine / muchie ascuțită / teșită

full-blown (agr, bot) (pe deplin) dezvoltat, matur; înflorit

full board toate mesele; întreținere completă

full-bodied (alim) (vin) tare

full-boiling point (ind chim) temperatură de sfârșit al fierberii, punct final de fierbere

full braking (OM, mas) frânare maximă

full cap literă majusculă / capitală

full circle

full circle (mas) (făcând) un cerc complet, încheind un circuit / parcurs complet
full deck ship / vessel (nav) navă cu punte continuă
full deflection (metr) deviație completă (și a unui ac indicator)
full diameter bolt tolerance (OM) toleranță a diametrului exterior al filetului șurubului
full-edged (OM) cu muchii neteșite / ascuțite
fuller (met) matriță de întindere; calibru de tăiere (la laminare)
full erase (inf, c) ștergere totală / a tuturor informațiilor
full excursion (metr) deviație completă (și a unui ac indicator)
full face (poligrafie) caractere negre / aldine
full-feathering propeller (mas, termo, nav) elice dintr-o bucată
full fire / heat (termo) foc principal
full-flame converter blow (met) aprinderea convertizorului
full-fledged (zool) (d. păsări) cu pene; pe deplin dezvoltat, matur, cu drepturi depline
full-floating (nav) descărcat complet, complet flotant
full form tool (mas-un) cuțit profilat pentru finisare
full fusion welding (met) sudare prin topire (totală a materialului de adaos)
full-grown care a crescut; dezvoltat; matur
full hardening (met) călire pătrunsă / completă
full hard temper (met) nivel de duritate și rezistență (la aliaje neferoase) peste care materialul nu mai poate fi (de)format
fulling mill (textile) piuă cu ciocănele
full length în mărime naturală; neprescurtat
full line linie continuă
fullness deplinătate, plenitudine
full load (mec, mas) încărcare / sarcină totală / plină / maximă / limită / nominală
full-load conditions (mec, mas) regim de solicitare-limită / de plină sarcină
full-load displacement (nav) deplasament de încărcare plină
full-load run / running (mas) funcționare sub sarcină totală / limită
fullness plenitudine, plinătate, volum; perfecțiune
full nut (OM) piuliță cu înălțime normală
full of plin de, având; absorbit de
full of crevices cu fisuri, cu crăpături (d. materiale)
full-open (OM, hidr) deschis complet (și d. supape, robinete etc.)
full page pagină întreagă
full passengers (auto) cu toți pasagerii, număr maxim de pasageri

full-tapered file

full-pickled sheet (met) tablă dublu / complet decapată
full-pitch winding (el) înfășurare cu pas diametral
full point punct de încheiere
full portal crane (mas, transp) macara turnantă pe capre
full power (mas) putere nominală
full pressure (hidr, mec) presiune maximă / nominală
full-pressure lubrication (T) lubrifiere / ungere sub presiune (maximă, la alimentare)
full-purple (met) violet (culoare de tratament)
full-quenching (met) călire completă / pătrunsă
full rate (ec) tarif întreg
full retard (termo) aprindere întârziată
full-rigged (nav) cu tot grementul, echipat complet
full rotation (mec, mas-un) rotație completă / până la capătul cursei
full-scale deflection (metr) cursă completă a acului indicator al unui instrument / până la capătul scării
full-scale plant instalație industrială
full-scale reading (metr) deviație totală / limită a scării, indicație maximă (d. aparate)
full-scale value (metr) valoare maximă admisibilă de citire (pe scala unui aparat)
full-service leasing (ec) închiriere a echipamentului industrial (cuprinzând în rata plătită și cheltuieli de întreținere și reparații); leasing brut / propriu-zis (în care funcția de prestare de servicii este prioritară)
full-skirt piston (termo, OM) piston cu manta completă
full speed (mas, mas-un) viteză maximă
full-sphere (OM) sferă (și plină / întreagă)
full-squared tie (constr, mec) traversă pătrată plină
full steam (termo) admisie totală de abur
full stream sampler (alim, chim, metr) dispozitiv de extragere a unui eșantion pe întreaga secțiune a curentului
full swing (mas) rotație / balansare completă
full swing rest (mas-un) sanie pentru prelucrarea pieselor, cu utilizarea completă a înălțimii vârfulor
full swing shovel (mas) lopată mecanică giratorie, excavator giratoriu (care se poate roti 360°)
full system differential pressure element (hidr) element într-un sistem bazat numai pe presiune diferențială
full-tapered file (mas-un) pilă ascuțită la vârf și spre coadă

full temperature control (system)

full temperature control (system) (auto, autom) sistemul automat de control al temperaturii
full time zi de lucru, tot timpul destinat lucrului, cu normă întreagă
full-timer muncitor care efectuează o săptămână completă de lucru; care are o normă întreagă
full throttle (auto, termo) admisie completă
full-throttle start (auto) apăsare la maximum a pedalei de accelerație
full title titlu principal, frontispiciu
full trailer (auto, termo) remorcă / trailer cu mai multe osii
full up plin până la refuz (d. un recipient etc.)
full view (OM) vedere completă (în desen tehnic)
full-wave vibrator (el) convertor c.c – c.a., cu vibrator
full weight greutate totală
fullword (inf) cuvânt rezervat pentru calculator
fully (*adv*) complet, pe deplin, cu totul; chiar, tocmăi, exact; amplu, bogat
fully(y) automatic / automating (autom, mas, TH) complet automat(izat)
fully by-passing position (hidr) poziție de golire completă
fully continuous rolling mill (met) laminor continuu
fully hardened steel (met) oțel călit / complet călibil (martensitic)
fully killed steel (met) oțel (complet) calmat
fully open throttle (auto) accelerare la limita maximă (prin deschiderea completă a admisiei combustibilului în carburator)
fully-tested program(me) (inf) program complet testat / definitiv
fulminate a fulgera
fulminate (with a flame) (chim) a fulmina, a detona, a exploda
fume (termo) fum, abur, gaz puternic mirositor, vapori; a fumegea, a face abur, a afuma, a trata cu abur, a face abur, a se evapora
fume extractor (ind chim, mediu) degazificator
fumes (termo) abur, vapori de apă, fum, gaze arse / de evacuare; (met) ca pori de metal
fumigate (alim) a afuma, a curăța prin afumare; a fumiza
fumigation (alim, termo) fumigare, fumizare, degazificare; afumare
function funcție, funcțiune, aplicație, rol; post, activitate; a funcționa, a merge, a îndeplini o funcție / un rol, a lucra
functional funcțional, destinat unui scop precis; oficial; operator; de funcție
functional compound (mas) compus / modul cu grupări funcționale
functional design proiect funcțional

fundamental layer

functional design specifications specificațiile totale ale unui proiect și ale componentelor lui
functional diagram (autom, mas) schemă logică / de funcționare / funcțională, diagramă; (hidr) diagramă de fază / a secvenței operațiunilor unui circuit hidraulic sau pneumatic
functional inspection (TH) control tehnic efectuat după fiecare operație / după un anumit număr de cicluri de funcționare
functionality funcționalitate
functionally (*adv*) (din punct de vedere) funcțional
functional requirements cerințe de funcționare, performanțe etc.
functional series (mat) serii de funcții
functional specification (TH, mas) documentație tehnică de funcționare (a unui sistem, inclusiv pornire, lucru la parametri nominali, oprire etc.)
functional symbol (inf) simbol logic / funcțional
function(al) unit (el) bloc funcțional al unui ansamblu electronic sau electric; (inf) unitate / dispozitiv funcțional(ă), subsistem al unui calculator care efectuează un set bine definit de operații
functionary funcționar; persoană oficială
functionate a funcționa, a acționa
function chart tabelă de funcții
function element (mat, autom) element / variabilă a unei funcții
function hole (TH) perforație funcțională
functioning time (autom, mas) timp de acționare / de revenire (al unui releu, arc etc.)
functioning value (autom) valoare de acționare a unui dispozitiv
function key (autom, c) clapă / tastă de funcționare
function plotter înregistrator de curbe continue, trasator, ploter
fund (ec) fond, capital, rezervă, stoc; a consolida (și o datorie publică); a plasa în titluri de stat
fundament (constr) fundație, parte dorsală
fundamental fundamental, de primă importanță, esențial, de bază
fundamental circuit schemă de principiu, circuit fundamental / de bază
fundamental equation (mat, fiz) ecuație principală
fundamental frequency (fiz, mec) frecvență fundamentală
fundamental harmonic (mat, fiz) armonică fundamentală / cu frecvența cea mai mică
fundamental in facts principal, de principiu, de bază
fundamental layer (geom, constr) strat de bază / fundamental / principal

fundamentally

fundamentally (*adv*) esențial, la bază, fundamental
fundamental natural frequency (fiz, mec) frecvență naturală de bază, cea mai mică frecvență naturală
fundamental principle principiu de bază / fundamental
fundamentals fundamente, principii, baze
fundamental sequence (mat) șir Cauchy / convergent / fundamental
fundamental set of solutions, fundamental system (mat) sistem fundamental de soluții (al unei ecuații diferențiale)
fundamental units (metr) unități fundamentale ale unui sistem de unități de măsură
fundamental vibration (fiz, mec) oscilație / vibrație fundamentală
fundamental wave of harmonic (el) lungime de undă corespunzătoare frecvenței fundamentale, frecvență de rezonanță
funds (ec) fonduri, mijloace bănești
fungicide (agr, ind chim) fungicid
fungus, (pl) fungi (alim) ciupercă
funicular (railway) (mas, transp) funicular
funnel pâlnie; (constr, met) coș de fum / de tiraj, gol într-o piesă turnată, tub / rețea / canal de turnare
funnel connection (OM) racord cu manșon
funnel-flow hopper (alim, ind chim, met) pâlnie cu curgere prin turnare
funnel heater (alim, ind chim, met) pâlnie pentru filtrare / turnare la cald
funnel holder / stand / support (ind chim) suport / stativ pentru pâlnii
funnel-shaped (OM) în formă de pâlnie
funnel tube (alim, met) pâlnie / buncăr de încărcare / de alimentare / de umplere
funnel viscometer / viscosimeter (metr, T) viscosimetru cu pâlnie
fur blană, piele (de animal); a îmblăni, a căptuși cu blană; (termo) crustă; (textile) vâl, pătură
furane resin (plast) rășină furanică
furbish a lustrui; a renova, a reînnoi
furl (nav) a strânge / înfășura / desfășura o pânză / velatura (pe catarg); a (se) înfășura; a închide (umbrela, evantaiul etc.); a se strânge; a se depărta
furlong (metr) unitate de măsură pentru lungime (1/8 dintr-o milă): 1 furlong (US survey) = 201,168402337 m
furnace (met, ind chim) cuptor de calcinare / de prăjire / de ardere, furnal; focar, sobă, cuptor (în general); (termo) cazan de încălzire
furnace arch (met, termo) boltă a focarului / a cuptorului

furnace for heating plates

furnace atmosphere (met) atmosfera din cuptor
furnace black (met) negru de fum de furnal
furnace blast (met) aer pentru furnal
furnace body (met) corp de cuptor / furnal
furnace bosh (termo) grătar al cuptorului
furnace bottom (met) vatră (de cuptor sau de forjă); (termo) cameră de ardere
furnace brazing / soldering (met) lipire în cuptor (electric)
furnace brazing / soldering in inert shielded gas (met) lipire în cuptor, în mediu de gaz inert
furnace brazing / soldering in reducing shielded gas (met) lipire în cuptor, în mediu de gaz reducător
furnace brazing / soldering with flux (met) lipire în cuptor (electric), cu flux
furnace brazing / soldering with gas (met) lipire în cuptor electric, cu gaz
furnace brick lining (met, constr) zidire / căptușeală a cuptorului / a furnalului
furnace brickwork (met, constr) zidărie a cuptorului
furnace bridge wall (met, termo) altar / prag al cuptorului tubular
furnace campaign (met) campania / durata de funcționare a cuptorului
furnace capacity (alim, met, termo) cantitate de căldură utilă a cuptorului, capacitate a cuptorului
furnace carriage (met) vagonet de încărcare (la furnale / cuptoare)
furnace casing (met) carcasa cuptorului
furnace casting (met) turnare în solul turnătoriei
furnace chamber (termo, met) cameră a focarului
furnace charge (met) încărcare a cuptorului, șarjare
furnace-charging carriage (met) vagonet de încărcare (la furnale)
furnace-charging gear (met) mecanismul de încărcare al cuptorului / al furnalului
furnace coke (met) cocs de furnal / metalurgic
furnace column (met) coloană a furnalului
furnace construction / design (met, termo, constr) construcție / proiectare a cuptorului
furnace damper (met) registru de tiraj al cuptorului
furnace door (met) ușa / gura cuptorului
furnace drying (met) uscarea cuptorului
furnace efficiency (met) randament / utilizare a(l) cuptorului
furnace floor (met) vatra cuptorului
furnace flue (met) canal de gaze al cuptorului, gaze de ardere
furnace for heating plates (met) cuptor de recopt tabla / table groase

furnace for sintering

furnace for sintering (met, ind chim) cuptor de aglomerare / de sinterizare
furnace front (met, termo) gură a focarului
furnace gases (met, termo) gaze de ardere
furnace gases channel (met, termo) canal pentru gaze de fum
furnace grate (met, termo) grătar al cuptorului
furnace gun (met) mașina de astupat orificiul de descărcare
furnace hearth (met) vatra cuptorului, miezul furnalului
furnace-heat capacity (met, termo) capacitate termică a focarului
furnace hoist carriage (met) vagonet de încărcare (la furnale)
furnace-hoisting machine (met) trolie de încărcare (la furnale)
furnace inlet stream (alim, met) curent care intră în cuptor
furnace inlet temperature (alim, met) temperatură de / la intrare în cuptor
furnace installation (alim, met) instalație a cuptorului
furnace life (met, alim) durata (totală sau pentru realizarea unei șarje) de funcționare, campanie a cuptorului
furnace lines (met) profil al cuptorului
furnace lining (met, ind chim, termo) căptușire / căptușeală a cuptorului
furnace losses (met) pierderi de metal (prin topire / ardere etc.)
furnaceman (met) topitor, muncitor la cuptoare
furnace mantel (met) manta a cuptorului / a furnalului
furnace mouth (met) gură a furnalului / a cuptorului, clopot de încărcare
furnace operation / practice (met) funcționare / mers a(l) cuptorului
furnace outlet stream (alim, met) curent care iese din cuptor
furnace outlet temperature (alim, met) temperatură de / la ieșire din cuptor
furnace output (alim, ind chim, met) capacitate a cuptorului
furnace plant (met) hală a cuptoarelor, instalație cu mai multe cuptoare
furnace platform (met) platformă a cuptorului / a furnalului
furnace pressure (alim, met) tiraj al cuptorului
furnace roof (termo) palfon al focarului; (met) boltă de cuptor
furnace scale (met) arsură / pată de oxizi, formată la menținerea în cuptor (defect)
furnace shaft / stock (met) cuvă a cuptorului
furnace shell (met) manta a cuptorului

further enquire

furnace sow (met) urs, bloc de metal în vatra cuptorului
furnace structural steel (met) schelet / structură din oțel, a(l) cuptorului
furnace throat (met) gură a furnalului, gură de încărcare a unui cuptor
furnace-top bell (met) con de închidere / clopot la gura furnalului
furnace-top distributor / distributing gear (met) mecanismul de alimentare / de distribuție de la vârful / gura furnalului
furnace-top flame (met) flacără la gura furnalului
furnace-top hopper (met) pâlnie de încărcare a cuptorului (la partea superioară a lui)
furnace working (met, ind chim) conducere a cuptorului
furnacing (met, ind chim) (proce de) ardere, calcinare (în cuptor)
furnish a mobila
furnished room cameră mobilată
furnishing aprovizionare, mobilare, amenajare (interioară)
furnish layer (materiale, alim) strat fibros
furnish with a aproviziona cu, a furniza, a mobila; a da, a oferi, a procura
furniture mobilier, mobilă, utilaj, inventar, furnituri; (met) armătură, utilaj, echipament, inventar; conținut; **a piece of** ~ o mobilă; **a set of** ~, **a ~ set** o garnitură de mobilă
furred (met, termo) ancrasat, astupat, acoperit cu o crustă
furrier blănar
furriery blănărie, blănuri
furring (constr) șindrilă; (termo) piatră de cazan; umplutură, concrețiune; blană (de căptușeală), îmblănire (pentru confecții, haine etc.)
furrow (agr) brazdă, arătură; (constr, OM) șanț, fâgaș, canal, canelură, cută, rid, falț; (mas-un) a riftui, a cresta, a stria, a zgăria, a brăzda
furrower (agr) marcator
furry cu / din blană; blănuri
further (*adj*) mai îndepărtat, următor, celălalt, alt; adițional, suplimentar; în plus; (*adv*) mai departe, în continuare, într-o măsură mai mare, în plus, mai mult (decât atât), afară de aceasta; a promova, a încuraja; a favoriza; **at the ~ end** la celălalt capăt; **nothing** ~ nimic mai mult; **wait for ~ information** a aștepta noi amănunte; **without ~ explanation** fără nici o altă explicație; ~ **directions** instrucțiuni noi; **until ~ notice** până la noi instrucțiuni
further consideration examinare mai atentă
further credit (ec) credit suplimentar
further enquire anchetă complementară, investigație ulterioară

further information

further information (ec, TH, jur) informații complementare / suplimentare / ulterioare
further treatment (met) tratament ulterior
furthermore (*adv*) mai departe, mai mult
furthest cel mai (în)depărtat
furthest cel mai (în)depărtat; în cea mai mare măsură
fuse (el) siguranță, fuzibil (și ca adjectiv), a (se) întrerupe (lumina, și prin arderea siguranței); fitil de amorsare; (met, ind chim) topire, șarjă, amorsă, a (se) topi, a fuziona, a se amalgama, a (se) amesteca
fuse alarm (el, TH) (circuit de) alarmă pentru semnalizarea arderii unei siguranțe
fuse block (OM, el) montură a siguranței
fuse box (auto) cutie cu siguranțe
fuse cap (constr) detonator, capsă
fuse cartridge (el, OM) cartuș, patron fuzibil
fuse clips (el, OM) cleme / contacte pentru legarea / conectarea siguranței
fused carbide tipping (met, mas-un) acoperire a tășului unei scule prin carburi topite pe el
fused cement (constr) ciment topit
fused flux (met) flux topit
fused lamp (el) lampă de siguranță
fused mass (alim, ind chim, plast) topitură, masă de fluid topit / de topitură
fused-mass casting (met, plast) turnare a masei topite
fused silica (ind chim) sticlă obținută prin topirea oxidului de siliciu de puritate ridicată
fused slag (met) zgură omogenizată prin topire
fuse firing explodare prin aprindere cu fitil
fuse link (el) element fuzibil al siguranței
fuse off a topi, a fluidiza, a face fluid
fuse plug (el) fișă / patron / cartuș de siguranță
full pull-out (el) suport de siguranță fuzibilă, care poate fi extras
fuse socket (OM, el) suport al siguranței fuzibile
fuse strip (OM, el) lamelă de siguranță fuzibilă
fuse welding (met) sudare prin topire
fuse wire (el) fir fuzibil (al unei siguranțe)
fusibility (met) fuzibilitate, aptitudine de topire
fusible (el) siguranță fuzibilă; (met) fuzibil, care poate fi topit
fusible cut-out (el) siguranță fuzibilă (de întrerupere prin topire)
fusible metal (met) metal (ușor) fuzibil (de topit)
fusible plug (el) siguranță fuzibilă; (met) dop fuzibil

fuzzy programming

fusible slag (met) zgură fluidă, dop fuzibil
fusiform fusiform
fusiform shape formă fusiformă / conică
fusing (el) topire / ardere a fuzibilului unei siguranțe; (met) topire
fusing agent (met) fondant, flux (la sudare)
fusing of the foil surface (met) topire superficială a benzii (la sudare)
fusing / fusion point (met) punct / instalație de topire
fusing temperature (met, chim) temperatură de topire
fusing range (termo, TH) interval de topire (pentru amestecuri, materiale plastice)
fusion (fiz, termo) topire, fuziune, fluidizare; contopire, amestec; (met) topitură
fusion electrolysis electroliză în stare topită
fusion heat (met) căldură de topire
fusion plant (ind chim) instalație de topire
fusion welding (met) sudare prin topire
fusion welding with pressure (met) sudare prin topire sub presiune
fusion zone (el) zonă de fuziune / de topire (a cristalului la creșterea / purificarea prin procedeul topirii zonale); (ind chim) zonă de topire; (met) zonă de fuziune a furnalului
fuss agitație; a plictisi; protest, obiecție; a obiecta, a protesta
fustiness caracter / miros de mucegai; carcater demodat
fusty mucegăit, stricat; încins; învechit, demodat; conservator; refractar
futile inutil, van; gol; neresor; superficial
futility inutilitate; neresorizitate, superficialitate
future viitor, următor, care va veni; (ec) contract pentru bunuri / recolte de perspectivă
futureless fără viitor, lipsit de perspectivă
future perfect (tense) viitorul anterior (timp pentru verbe)
futures (ec) cotări, livrări la termen
fuzz (alim) puf (și de fruct), perișori, scamă, a acoperi cu scamă / cu puf
fuzzily (*adv*) (în mod) neclar, nedeșlășit, vag, ca prin ceață
fuzziness caracter sau aspect pufos; neclaritate
fuzzy scâmos; flocos; zbârlit (d. păr); fibros (d. lemn); difuz, neclar, estompat, necontrastant, fără contrast; pufos, cu / de puf; scâmoșat
fuzzy programming (inf) programare în condiții vagi

G

gab vorbire; vorbărie (multă); (OM) cârlig, furcă, orificiu; (met) daltă, cange

gabardine (textile) gabardină, haină, îmbrăcăminte

gable (constr) fronton, acoperiș triunghiular, partea din zid, de sub acoperișul triunghiular

gabled (constr) cu acoperiș triunghiular, cu fronton

gable roof (constr) acoperiș mansardat, acoperiș-mansardă

gabling (el) repartiție în clopot; iluminare triunghiulară

gad (OM) pană; daltă (pentru perforări manuale), vârful, tăiș, ic de metal, piron; (bot) a se întinde și a crește stufos (d. plante); ~ **about**, ~ **abroad**, ~ **out** a hoinări (prin)

gadder (constr, mas) perforator (și pneumatic)

gadget dispozitiv (foarte general), (*fam*) dispozitiv mic (cu caracter practic), unealtă, truc; fleac

gadolinite (chim, minrl) gadolinit, lantanit

gaff cange, un fel de harpon; (nav) pic, vergă; complot

Gadolinium (Gd) (chim) gadolinu

gag (met, OM) flanșă oarbă; a astupa

gage (*amer*), **gauge** (*brit*) dispozitiv / element de măsurare / comparare (în sens foarte larg); gaj; a lăsa în gaj, a pune gaj

gage block (metr) cală plan-paralelă

gage cock (metr) indicator de nivel

gage glass (metr) tub de sticlă (într-un aparat de măsură)

gage length (metr) lungimea inițială a epruvetei

gage point (metr) punct important / de reper într-un aparat de măsură

gage pressure (metr, hidr) presiune măsurată în funcție de presiunea mediului, presiunea statică indicată de un aparat

gagger (met, OM) clemă de prindere, cârlig de formare, mașină de îndreptat cu role

gagging (auto) îndreptare la rece

gag of saw (OM) cordar (la ferăstrău)

gag press (mas-un) presă de îndreptat

gain (autom, fiz) amplificare, intensificare, mărire, creștere, câștig; locaș, scobitură, tăietură; (ec) beneficiu, profit, câștig, spor, avantaj, venit; a câștiga, a profita; a obține; a câștiga, a reuși (o victorie, un succes); a cuceri; a se

îngrășa: a crește; (med) a se face bine, a se însănătoși; (metr) a o lua înainte (d. ceasuri); a atinge, a ajunge (la); a-și atinge (scopurile); ~ **upon market** (ec) a câștiga teren pe piață; ~ **one's living** a-și câștiga existența; ~ **one's cause** a avea câștig de cauză; ~ **time** a câștiga timp; ~ **smb. over** a câștiga părerea / aprecierea (cuiva), a convinge (pe cineva)

gain-band merit (el, fiz) lărgime de bandă la amplificare 1:1

gain by a câștiga la; a profita de; a obține profit sau beneficiu

gain by force a câștiga prin forță

gain control (autom, el) reglajul / comanda amplificării

gainer câștigător, învingător

gainful (ec) rentabil, avantajos; lucrativ; bine plătit

gainings (ec) câștig(uri), profit(uri)

gain margin (el, c) margine (limită) de securitate în amplificare

gain on / upon a ajunge din urmă, a recupera; a se apropia de; a depăși

gain over a câștiga / atrage de partea sa; a câștiga sprijinul

gain-phase characteristic (autom) loc de transfer; caracteristica amplitudine-fază

gainsay a nega, a infirma; a contrazice; a pune la îndoială / în discuție, a contesta

gainsayer adversar, oponent; persoană care contrazice / neagă / contestă

gain set (metr) instalație de măsurare a amplificării

gain weight mărirea greutateii / masei, creștere în greutate

gaiter ghete; șoșon

gal (fiz, metr) gal (unitate de accelerație / de gravitație): 1 gal = 1 cm/s² = 0,01 m/s²; abreviere pentru gallon, v. **gallon**

gala festivitate, ceremonie, sărbătorire; gală; (*adj*) de gală / sărbătoare, festiv, sărbătoresc

galalith (plast) galalit

galantine (alim) galantină, rasol de pasăre în aspic

gale vânt puternic, vijelie, furtună; (*fig*) izbucnire

galena (met) sulfură de plumb; (minrl) galenă

galenic(al) (chim) galenic

galenical iron ore (min) pirită de fier

galileo (metr) unitate de măsură pentru accelerație: 1 galileo = 0,01 m/s²

gall necaz; ură; rană; amărăciune; a enerva; a necăji, a hărțui; (TH, T) roșătură, zgârietură, a deteriora, a uza prin frecare, a freca (sârme, cabluri), a zgâria, a roade (și pielea); uzură tip gall (aderență severă); (met) a ataca, a coroda

Gall chain (OM) lanț Gall

gallery

gallery (constr) galerie, coridor, balcon; (el) tunel / canal accesibil pentru cabluri; (OM, hidr) canal longitudinal, pasaj de trecere, traseu de curgere; (met) galerie subterană
gallery port (met) uşă de încărcare
galley (nav) cambuză, bucătărie; şpalt (tipografie)
galley proof şpalt, probă (tipografie)
galling (T) uzură prin sudare locală şi ruperea / forfecarea ei din cauza presiunii mari de contact; formă de uzură adezivă cu urme de rupere şi sfâşiere vizibile, gripare locală, cu desprindere de material; roadere; tocire
gallipot recipient (pentru farmacie, laborator)
Gallium (Ga) (chim, met) galium
gallon (gal) (metr) unitate de măsură pentru volum / capacitate, gal(l)on: 1 gallon (UK) = 0,00454609 m³; 1 gallon (US) = 0,003785412 m³
gallonage (ind chim) volum, capacitate (în galoane)
gallon/day (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, galon/zi: 1 gallon (UK)/day (gal UK/d) = 0,000000053 m³/s; 1 gallon (US)/day (gal US/d) = 0,000000044 cubic m³/s
gallon/hour (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, galon/oră: 1 gallon (UK)/hour (gal UK/h) = 0,00001263 m³/s; 1 gallon (US)/hour (gal US/h) = 0,00001052 m³/s
gallon/minute (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, gal(l)on/minut: 1 gallon (UK)/minute = 0,000075768 m³/s; 1 gallon (US)/minute = 0,00006309 m³/s
gallon/second (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, galon/secundă: 1 gallon (UK)/second = 0,00454609 m³/s; 1 gallon (US)/second = 0,003785412 m³/s
gallons per minute (g.p.m.) (metr) galloni pe minut, v. **gallon/minute**
galloon margine, bordură (şi la textile, plase etc.)
galloping mişcare în salturi, galopare; (nav) tangaj
galloping motion (mec) mişcare prin impulsuri
gallows (mas) capră cu consolă; (mec) susţinere în consolă (ca o spânzurătoare)
gallows tool (OM) suport pentru pinioane
galmey (chim, met) silicat de zinc; calamină
galosh (plast) galoş; şoşon
galoshed cauciucat
galvanic (el, met) galvanic, pilă galvanică
galvanic(al) (el, met) galvanic
galvanic cell / pile (el, fiz) element galvanic, pilă / celulă galvanică
galvanic coating (met) acoperire galvanică
galvanic colouring of metals (el) galvanocromie (colorare electrochimică a metalelor)
galvanic copper bath (el) baie galvanică, de recuperare a cuprului

gamma brass

galvanic corrosion (ind chim, T) coroziune electrochimică
galvanic couple (met) cuplu galvanic
galvanic etching (el, chim) gravare galvanică, corodare electrochimică
galvanic silvering (el, chim) argintare galvanică
galvanization (el, met, chim) galvanizare, acoperire galvanică
galvanization pan (el, met) cuvă de galvanizare
galvanize (met, el, chim) a galvaniza
galvanized corrugated steel (met) tablă de oţel, ondulată şi galvanizată
galvanized iron (met) fier galvanizat
galvanized-iron wire (met, el, chim) sârmă de oţel, galvanizată
galvanized pipe (met, hidr, el, chim) țeavă / conductă galvanizată
galvanized sheet (met) tablă galvanizată
galvanized sheet metal (met) tablă albă de oţel, galvanizată
galvanized strip (met, chim, el) bandă galvanizată / zincată
galvanizing (met) galvanizare
galvanizing bath (met, el) baie de galvanizare
galvanizing by dipping (met, chim) zincare la cald (prin cufundare)
galvanizing embrittlement (met) fragilitate la galvanizare
galvanizing furnace (met) cuptor de galvanizare
galvanizing plant / shop (met) instalație de galvanizare
galvano cautery (met) corodare galvanică
galvanometer (el, metr) galvanometru
galvanometer constant (el, metr) constanta galvanometrului
galvanometer with ball-shaped shield (el, metr) galvanometru cu blindaj sferic / cu chiulasă sferică
galvanoplastic (chim, el) galvanoplastic
galvanoplastics (chim, el) galvanoplastie
gambit (*fig*) sacrificiu; inițiativă, acțiune, mișcare; gambit (la şah)
gamble joc de noroc, aventură, acțiune riscantă, risc; a juca (pe bani), a risca, a pune în joc, a paria, a miza
game (mat) joc (în teoria jocurilor); sport, partidă, repriză, meci; (alim) carne de vânat; vânat, vânătoare; cinegetic, de vânătoare
game(s) theory (mat) teoria jocurilor
gamma literă grecească (γ literă mică, Γ - majusculă); tip de radiație; (metr) unitate de măsură pentru masă, microgram: 1 gamma = 10⁻⁹ kg; (el, metr) gradație maximă
gamma brass (met) alamă gama, aliaj gama Cu-Zn

gamma carbon**gap**

gamma carbon (chim) atom de carbon gama
gamma distribution (mat) repartiție gama (în teoria probabilităților)
gamma function, Γ -function (mat) funcție gama / Γ
gammagraphy (fiz, metr) gama(radio)grafie
gamma iron (met) fier gama (γ)
gamma plus (de) calitatea / categoria a doua, spre a treia
gamma ray(s) (fiz) rază / raze / radiație gama, radiație electromagnetică de frecvență mare
gamma sensitive counter (fiz, metr) contor gama, contor de radiație gama
gamma shield (fiz) ecran de protecție contra radiațiilor gama
gamma structure (met) structură gama (la aliaje)
gammon (alim) șuncă / costiță afumată
gang (constr) brigadă / echipă de lucrători; (mas-un) set de scule, care lucrează simultan; (ec) schimb de lucru de 8 ore; mineral; (auto, mas) a cupla, a ambreia; a pune laolaltă; a se aduna; serie, șir, ordine
gang blanking die (met) ștanță de decupat cu mai multe poansoane.
gang boss (TH) șef de echipă
gang circuit (autom) circuit de comandă unică
gang control (autom) comandă unică
gang cutter (mas-un) freză de grup / într-o linie tehnologică
gang cutters / mill (mas-un) ansamblu de freze, set de freze
gang drill (mas-un) mașină de găurit multi-ax / multiplă
gang disconnect (el) conector cu mai multe conectări sau deconectări simultan
gang drilling machine (mas-un) mașină de găurit multiplă, cu funcționare independentă a axelor principale
ganged (mas) cuplat, modulat (într-un întreg)
gang(ed) circuits (autom, mas) circuite cu comandă unică, cuplate mecanic
gang(ed) control (autom) comandă unică
ganged sub-plates (hidr) plăci de bază, cuplate, subsisteme / module ale acționărilor hidraulice
ganged valve (hidr, OM) supapă modulată
ganger (constr) maistru, șef de echipă; (nav) parâmbă intermediară
gang mandrel (mas-un) dorn demontabil (din mai multe piese)
gang mill (mas-un) ansamblu de freze montate pe un dorn; freză combinată
gang milling (mas-un) prelucrare cu un ansamblu de freze
gang milling cutter (mas-un) freză combinată

gang of men (TH) schimb (de zi, de noapte)
gang planing (mas-un) prelucrare simultană a mai multor piese de rabotat
gang(-)plank (nav) schelă, scândura unei punți; (TH) pasarelă
gang punch (autom) perforator, sumator.
gang punching dies (mas-un) ștanță de perforat, cu mai multe poansoane
gang reamer (mas-un) ansamblu de alezoare montate pe un dorn; alezor compus
gang saw (mas-un) fierăstrău circular, cu mai multe discuri
gang-saw frame (mas) ramă de gater
gang shears (met) foarfecare cu mai multe cuțite / tășuri
gang slitter (mas-un) foarfecare mecanic, cu cuțite rotative pentru tăierea tablelor / hârtiei / foliilor în benzi
gang slitting shears (met, mas-un) foarfecare cu mai multe discuri rotative
gang switch (el, autom) întrerupător de grup / multiplu / pachet
gang toll (mas-un) portcuțit multiplu / pentru mai multe cuțite
gang-type tool rest / holder (mas-un) sanie portcuțite, cu acțiune simultană / cu cuțit multiplu
gangue (met) gangă, steril (industria extractivă)
gangway (constr) pasarelă, pasaj, coridor, (loc de) trecere; (cf) coridor de mijloc, la vagon; (met) loc de trecere, gang; (nav) schelă de coborâre, pasarelă; tăietură (la scară)
gangway conveyer (mas, transp) transportor pe un colector (de minereuri)
ganister (brick) (met, constr) cărămidă dinas / silica; piatră de nisip, folosită la tocire; cărămidă silico-calcaroasă
Gant chart (ec) diagramă a producției planificate, suprapusă pe cea de / a executată
gantlet (cf) încrucișare (de linii), pasaj
gantry (constr) capră; (mas, OM, mec) montan, portal, cadru, schelet de macara
gantry crane(s) (constr) macara de schelă / de eșafodaj; (mas) macara-capră, macara pe capre / -portal; (met) pod rulant
gantry robot (mas, autom) robot cu mers înainte și înapoi
gap interval, gaură, spărtură, gol, deschizătură; spărtură; (geol) prăbușire de teren; loc vacant / liber, spațiu (gol); lipsă, lacună; omisiune; decalaj, discrepanță; întrerupere, hiat; diferențiere, discriminare; (hidr) breșă de închidere; (OM) distanță, interval, joc, interstițiu, fantă, cea mai mică valoarea a rostului, la sudură; (mas-un) scobitură (a patului de strung etc.); (mat)

gap bed

lacună, distanță, discontinuitate; (met) rost de dilatație, spațiu liber, crăpătură; (inf) spațiu între două informații; spațiu între lobi; minimum în diagramă polară; (auto) bujie

gap bed (mas-un) pat cu scobitură, la strung

gap between rolls (met) spațiu între cilindrii la laminare

gap block / bridge (mas-un) porțiunea demontabilă a patului, cu care se închide deschiderea la strung

gap clearance (OM, el) lățime / mărime a întrefierului / a interstițiului

gap depth adâncime / lățime (uneori) a interstițiului

gap digits (inf, c) caractere de umplere

gap-filling adhesive (plast) adeziv de umplere

gap filter (alim, ind chim, mediu) filtru cu fante

gap-graded material (constr) material cu granulometrie discontinuă

gap grading (constr) granulometrie discontinuă

gaping (mas-un) interstițiu; joc; (*adj*) larg deschis, care se deschide, proces de formare / deschidere a unui gol, interstițiu

gap in the rang of miscibility (termo) gol în domeniul de miscibilitate

gap lathe (mas-un) strung cu pat cotit; strung cu pat cu degajare pentru prelucrat piese mari, fixate pe un platou

gap plate (mas-un) placă cu scobitură / cu adâncitură (la mașini de rectificat rulmenți)

gapless (met) fără rost (la sudură, căptușeli etc.)

gap riveting machine (mas-un) mașină de nituit, cu lungime mare a brațelor

gap section (el) secțiune de separare

gap separation (el) distanță între electrozi; (OM) distanță mică de separare a două piese

gap width (OM, constr) rost între margini, deschidere a rostului

garage (auto, constr) garaj; (*amer*) service auto, atelier de întreținere și reparații auto

garage equipment (auto) echipament de garaj / de service auto

garage foreman (auto) șef de garaj

garbage (mediu, ind) resturi, murdărie; (constr) deșeuri menajere; gunoi (menajer); (inf) date / informații fără valoare

garbage can (constr, mediu) ladă de gunoi

garbage chute (nav) trombă de gunoi

garbage collector/ removal truck (auto, transp, mediu) autocamion pentru colectarea gunoierului menajer

garble a trunchia, a deforma (un text)

garbled information (inf) informație trunchiată / deformată

garrison

garbler persoană care trunchiază / deformează (un text); falsificator

garde (met) reziduu

garden (mediu, agr) grădină; parc; a face grădinărie, a se ocupa cu grădinăritul

garden city (adm, arhit) oraș cu urbanistică modernă / cu spații verzi; oraș-grădină

gardener grădinar

gardenesque ca o grădină; de grădinărit, de grădinărie

gardening (agr) grădinărit, horticultură

gardening tools (agr) unelte de grădinărie

garden roller (mas, OM, agr) tăvălug pentru grădină, sul / mașină de netezit gazonul

garden scissors (agr) foarfece de grădină

garden stuff (agr, bot) legume, zarzavaturi, produse agro-alimentare / de grădină

garden suburb sururbie cu spații verzi

garden village așezare / localitate cu spații verzi

garlic (alim) (căpățână de) usturoi

gare ship (nav) a acosta pe malul unui canal pentru a lăsa liberă trecerea

garland ghirlandă, cunună; premiu, distincție; antologie; (nav) sac de merinde; coroană (de flori); (met) inel colector de apă, la cuva furnalului

garment (textile) (articol de) îmbrăcăminte, confecție (și de gata), costum, veșmânt; a îmbrăca

garment industry (textile) industria de confecții

garner (agr) a depozita (în hambar), a înmagazina, a însoloză, a aduna, a strânge, a stoca; a aproviziona; a asorta; a culege (prin muncă)

garnet (minrl) granat, minerale cu silicați cu cristalizare cubică, culoare rubinie; cu grante, rubiniu

garnet paper (TH) hârtie abrazivă, șmirghel

garnish a garnisi, a decora, a înfrumuseța; (TH) a utiliza, a înzestra; (alim) garnitură; decorație

garnishee (jur) a popri, a ține în gaj; (ec) a emite o ipotecă asupra, persoană asupra căreia grevează o ipotecă

garnishment (jur) ipotecare, oprire; (ec) oprire din salariu, reținere (în contul unei datorii)

garniture (cf) garnitură de tren; (TH) garnitură, ornamentație, decorație, armătură, fernerie; (alim) garnitură

garret (agr) magazie de cereale, siloz; (constr) pod de casă; mansardă, etaj / pod mansardat

garret floor (constr) planșeu de pod, mansardă

garret story (constr) mansardă

garret window (constr) lucarnă, fereastră de mansardă

garrison (TH) personal, echipă de muncitori

garter seal

garter seal (OM) etanșare realizată prin lipire / sudare
gas / **gaze** (auto, termo) benzină, combustibil; (fiz, chim, termo) gaz(e), gaz de iluminat / aerian; de / pentru gaz(e); a gaza
gas-absorbent (chim, agent) absorbant de gaze
gas-absorbent coal (chim) cărbune pentru absorbția gazelor
gas-absorber oil (chim) ulei absorbant de gaze
gas accumulation (met) acumulare de gaze
gas analyser (metr, chim) analizor de gaz
gas analysis (metr, chim) analiza gazului / gazelor
gas aspirator (met) exhaustor, aspirator de aer / de gaze, instalație de aspirare a aerului / a gazelor
gas aspiring pump (OM, hidr) pompă pentru aspirarea gazelor
gas atomization (fiz) pulverizarea lichidelor în jet puternic de gaze
gas bag (chim) înveliș / pătură de gaze, membrană dublă, cu gaz în interior
gas balance (metr) balanță pentru determinarea greutății specifice a gazelor
gas balloon (chim, metr) picnometru pentru gaze, aparat pentru determinarea densității unui gaz
gas a balloon (TH) a umple cu gaz un balon
gas-bearing (geol, met) gazifer, purtător de gaze
gas bearing (OM, T) lagăr cu (lubrifiat cu) gaz
gas-bearing layer (met) intercalație gaziferă, strat cu aer / gaze
gas bell (met, metr) clopotul gazometrului
gas binding (termo) blocare / imobilizare de gaz(e) necondensabil(e) în partea de sus a instalației frigorifice
gas black (plast) negru de fum din gaze / provenit din arderea gazelor
gas blow(-)pipe (termo, met) arzător de gaz
gas blanket (ind chim) strat / pernă de gaze
gasblast switch (el) întrerupător cu gaze sub presiune / cu gaz comprimat / cu stingere în mediul gazos; (met) ventil / robinet de inversare a gazului
gas bleaching (chim) înălbire cu clor gazos
gas bleeder (met, termo) flacăra
gas blower (mas) suflantă de gaze; (met) suflător de metan; suflător de sticlă
gas-blowing engine (met) injector de aer / de gaz (combustibil)
gas blow-out (geol) erupție de gaze
gas blowpipe (met) ciocan de lipit, cu gaz
gas booster (met) instalație auxiliară de compresare
gas bubble (met) bulă de gaz, suflură

gas conditioning

gas bubbler (met, mediu, ind chim) vas spălător de gaze (și prin barbotare)
gas burner (chim) bec Bunsen; (met) bec cu gaz; (termo) arzător de / cu gaze
gas capacity (met) productivitatea gazogeneratorului (la sudură)
gas carburising (met) (procesul de) cementare / carburare cu gaz / în atmosferă gazoasă
gas carburising furnace (met) cuptor de cementare în mediu gazos
gas carrier (nav) navă pentru transportul gazelor lichefiate
gas case-hardening process (met) proces de cementare în gaz, în incintă / în cutie
gas casualties (TH) pierdere de gaz
gas cavity (met) bulă de gaz, suflură (și la sudură)
gas chamber (met) cameră / incintă de gaze
gas-chamber kiln (met) cuptor cu cameră, încălzit cu gaze, cuptor-cameră cu gaz
gas-charged thermostat (metr, termo) termostat cu vapori supraîncălziți / cu gaz / cu puțin lichid (posibil și sub formă de vapori)
gas check (termo) etanșare la / pentru gaz(e)
gas checker chamber (met) regeneratoare cu gaz, cameră regeneratoare de gaz
gas cleaner (met, mediu) epurator de gaz(e); scrubber
gas cleaning (met, mediu) epurarea gazelor
gas-cleaning installation / plant (met, mediu) instalație pentru epurarea gazelor
gas-cleaning scrubber for dry(ing) (met) scrubber pentru epurare uscată
gas clean-up (chim) extracția gazului; eliminarea / îndepărtarea gazului
gas coal (met) cărbune de gaz; (met, ind chim) cărbune bogat în materii volatile; (termo) cărbune de retortă
gas cock / tap (OM) robinet cu cep, pentru gaze
gas coke (met, termo) cocs de gaz
gas collecting bottle (ind chim) recipient de colectare a gazelor
gas-collecting main (ind chim) colector de gaze, conductă colectoare de gaz
gas collection (met, ind chim) colectare a gazelor
gas collector (met, metr) gazometru; (TH) colector / captator de gaze
gas compound (chim) amestec de gaze
gas-compression pump (met, termo) compresor de gaz(e)
gas compressor (ind chim, mas, termo) compresor de gaz(e)
gas concentration (chim) concentrația gazului
gas conditioning (met) (proces de) condiționare / tratare a gazelor

gas conduit

gas conduit (ind chim, met) conductă de gaz(e)
gas constant (fiz) constanta gazelor (perfecte)
gas constant per mole (fiz) constantă molară a unui gaz
gas containing (met, ind chim) cu conținut de gaze, care conține gaz(e)
gas content tube (el) tub electronic cu gaz
gas cooker (alim, termo) plită cu gaze, aragaz
gas cooled (mas, termo) cu răcire / răcit cu (curent de) gaz / aer
gas cooler (ind chim) răcitor de / cu gaze / aer
gas cooling plant (ind chim, met) instalație de răcire a gazelor
gas corrosion (met) acțiunea corosivă a gazelor
gas cure (plast, ind chim) vulcanizare în (mediu de) gaz
gas current (met) curent de gaz(e); (el, fiz) curent ionic
gas curtain / envelope (met) pernă / pătură / cortină / perdea intermediară de gaz
gas cushion pernă de gaz (și de aer)
gas cutting (met) tăiere cu gaz / autogenă
gas cutting machine (met) mașină de tăiat materiale metalice cu gaz (metan)
gas cylinder (TH) butelie de gaz(e)
gas-cylinder manifold (OM) cap / racord de umplere
gas-cylinder nozzle (mas, OM) ajutor de gaz (la cilindrii / buteliile de gaze etc.)
gas-cylinder recoil (cf, ind) rezervor de aer comprimat
gas-defence equipment (TH) echipament / aparat de protecție contra gazelor
gas delivery (met, ind chim) emanare / degajare a gazelor, furnizare de gaz
gas delivery tube (met) conductă de evacuare / furnizare a gazului
gas desicator (el) uscător de gaz (la acumulator)
gas detection by smelling (chim) detectare organoleptică a gazelor
gas detector (chim) reactiv pentru identificarea gazelor; (metr, met) detector de gaze
gas-detector kit / set (met, ind chim) detector de gaze, aparat de detecție a gazelor
gas development (TH, auto, ind chim, plast) formare / generare / dezvoltare de bule de gaz (și la acumulator)
gas diffusion (fiz, met) difuzia gazului / gazelor
gas discharge (fiz) descărcare în gaz; (met) debit de gaze
gas discharge chamber (fiz, electr) cameră de descărcare în gaz
gas discharge gap (fiz) spațiu / puncte / interstițiu de descărcare în gaz

gaseous envelope

gas discharge path (el) distanță disruptivă în gaz(e)
gas dispersoid (chim) aerosol
gas displacement (met, ind chim) împingere de gaze
gas displacement method (met, alim, ind chim) metodă care utilizează deplasarea / împingerea de / cu gaze
gas-distributing channel (met) canal pentru distribuția gazului
gas-distributing pipe (met) conductă de distribuire a gazului
gas distribution (TH, ind chim) distribuire (prin conducte) a gazului
gas distribution manifold (met, ind chim) claviatură de distribuție a gazelor
gas-distribution network / system (met, ind chim) rețea de distribuție a gazelor (prin conducte)
gas-distribution plant (TH, met, ind) instalație pentru distribuția gazelor
gas-distribution system (met, ind chim) rețea de distribuție a gazelor
gas distributor (ind chim, termo, OM) distribuitor de gaz
gas downcomer / downtake tube (met) conductă de evacuare a gazelor de furnal
gas downtake (met) eliminare a gazului
gas drain (met) drenaj pentru gaz metan / pentru degazare; (termo) evacuare a gazului / gazelor
gas drive (met, ind chim) regim de împingere de gaze / de expansiune a gazelor
gas-driven blowing engine (met) suflător de gaz, suflantă de gaz, cu motor propriu
gas-driven engine (met) motor cu gaze
gas-driven engine blower (mas) moto-suflantă de gaze
gas driving (met, ind chim) împingere de gaze
gas dry cleaning (ind chim, met, mediu) curățare cu gaze / cu aer (uscat)
gas drying device (el) uscător de gaz (la acumulator)
gas duct (ind chim, met) canal / conductă de gaze
gas emission (met, ind chim) emanare / degajare a gazelor
gas ends (met) fereastră pentru gaze
gas energy (met, ind chim) energia gazului
gas engine (mas) motor / mașină cu gaz
gas engineering (chim, termo) tehnica / ingineria gazelor
gaseous (fiz, met, ind chim) gazos, cu conținut de gaze
gaseous body (chim, fiz) corp gazos
gaseous envelope (fiz, chim, TH) manta / pătură de gaze, înveliș gazos

gaseous exchange

gaseous exchange (chim) schimb de gaze
gaseous fluid (ind chim) mediu gazos, fluid gazos
gaseous fuel (TH) combustibil gazos
gaseous hydrocarbons (ind chim) hidrocarburi gazoase
gaseous inclusion (ind chim, met) incluziune gazoasă, suflură
gaseous inclusion in glasses (ind chim) bășici / sufluri în sticlă
gaseous mixture (chim) amestec de gaze
gaseous polymerization (ind chim, plast) polimerizare în fază gazoasă
gaseous phase (chim, fiz) fază gazoasă
gaseousness (fiz) stare gazoasă
gaseous state (fiz) stare gazoasă
gas evolution (met) gazeificare, producție / producere / degajare de gaz(e)
gas exhauster (met) exhaustor de gaz(e)
gas-expanded rubber (plast) cauciuc celular / microporos
gas expansion (fiz) destinderea / expansiunea gazelor; (chim, met) explozie de gaz metan sau alte gaze explozive
gas expansion thermometer (metr, termo) termometru cu gaz
gas explosion (chim, termo) explozie a gazului
gas expulsion (chim) extracție a gazului; eliminare / îndepărtare a gazului
gas-filled (fiz) umplut cu gaz
gas-filled thermometer (metr, termo) termometru (umplut) cu gaze
gas filling (ind chim) umplere cu gaz / cu aer
gas filter (OM) filtru de / pentru gaze
gas-fired air furnace (met) cuptor cu flacără, cu gaze
gas fire (termo) arzător de gaz(e)
gas-fired boiler (termo) cazan cu țevi de fum / de evacuare a gazelor de ardere
gas-fired calcining kiln (met) cuptor de prăjit minereu, încălzit cu gaz
gas-fired furnace (met, termo) cuptor cu gaz
gas-fired furnace for hardening (met) cuptor de călire, cu gaz
gas-fired reverberatory furnace (met) cuptor cu reverberație, încălzit cu gaz(e)
gas firing (met) aprinderea gazului, încălzire cu gaz(e)
gas fitter (TH) instalator de gaz
gas fitters (met) clește pentru țevi de gaz(e)
gas fitting (OM) armătură pentru țevi de gaz(e)
gas fittings (termo, OM) arzător de gaze, încălzitor cu gaze, instalație de gaze
gas-flask (ind chim) butelie / recipient de / pentru gaz

gashing

gas-flask container (constr, ind chim, met) depozit de butelii de gaz
gas flow (met) curent de gaz, curgere a gazului; (met) manifestare / erupție de gaze
gas flow controller (met, ind chim, OM, autom) regulator de debit pentru gaze
gas flue (ind chim, met) canal de gaz(e)
gas flue leading (met) conductă de gaz(e)
gas focusing (chim) concentrația gazului; (el) concentrația unui fascicol electronic prin acțiunea gazului ionizat; (termo) concentrarea jetului de gaz(e)
gas formation (el) formare / dezvoltare de bule de gaz (la acumulator)
gas from roasting (ind chim, met) gaz(e) de prăjire
gas fuel (met, ind chim) combustibil
gas fumes (chim, met) gaze asfixiante / toxice
gas furnace (ind chim) cuptor cu gaze (și pentru producerea sticlei); (termo) instalație de ardere cu gaz(e)
gas gap (fiz, el) punte / spațiu / interstițiu de descărcare în gaz
gas gathering (met) captare a gazelor
gas gauge (metr, TH) manometru pentru gaze
gas-generating bottle (chim) balon pentru generarea gazelor
gas-generating capacity (chim, met) productivitate a gazogenului
gas generation (met, ind chim) captare / producere / producție de gaz(e)
gas generator (termo) gazogen, generator de gaz(e)
gas generator tractor (auto) tractor cu gazogen
gas generator with suction and pressure (termo) generator de gaz(e) sub presiune, cu aspirare
gas goggles (TH) ochelari de protecție contra gazelor
gas governor (OM, met) regulator de gaz
gas grid (met) rețea de alimentare cu gaze
gash (med) tăietură (adâncă), cicatrice lungă; rană adâncă, gol între dinți; (mas-un, OM) canelură, creștătură, creștere; a tăia, a spinteca, a creșta; surplus; risipă; a tăia adânc, a răni (și în accidente)
gas hammer (hidr, mec) lovitură (de berbec) de gaz (la conducte)
gas heater (constr) radiator / încălzitor cu gaz(e)
gas heating (termo) încălzire cu gaze
gas-heating operation / regulation (TH) conducere / distribuire a gazului de încălzire
gas helmet (TH, mil) mască de gaze
gashing tăietor, care taie; risipitor; (mas-un) canelare a gurilor dintre dinți (la freze detalonate)

gashing cutter

gashing cutter (mas-un) cuțit / sculă pentru canelarea frezelor detalonate
gas holder (met, ind chim) rezervor / acumulator de gaz(e); (metr) gazometru
gas-holder bell (ind chim) clopotul rezervorului de gaz(e)
gas-holder tank (ind chim) recipientul rezervorului de gaz(e)
gas holes (met) sufluri în piesa turnată
gas(-)house (met, ind chim) uzină de gaz(e)
gashouse coke (termo) cocs de gaz aerian
gasifiable (met) gazificabil; (termo) volatil
gasification (ind chim, met, termo) gaz(e)ificare, transformare în gaz(e)
gasification rate (ind chim, met, termo) viteză de gaz(e)ificare
gasifier (met) carburator
gasiform (fiz) gazos, în stare gazoasă
gasify (chim, met, termo) a gazifica, a gazifica, a transforma în gaz(e)
gasifying plant (ind chim, met) instalație de producere a gazului
gas in bottle (ind chim, met) gaz în butelii
gas inrush (met, ind chim) degajarea instantanee a gazelor, scăpări bruște de gaze
gas intake (met) conducte de alimentare cu gaz(e)
gas-intake (met, ind chim) injecție / introducere a gazelor
gas-intake pipe (chim) racord / ștuț pentru extragerea gazelor sau pentru extragerea probelor de gaz(e)
gas issue (met) canal pentru evacuarea gazului
gas jet (OM) ajutor / duză de gaz; bec de gaz; (met, ind chim) jet de gaz(e)
gas jet pump (OM) pompă cu jet de gaz
gasket (OM) garnitură / inel / rondelă de etanșare (cu referire mai ales la elementul flexibil), manșon, material pentru garnitură de etanșare; (met) căpușeală; (nav) sacchet; baiea
gasket board (OM, TH) placă pentru decuparea garniturilor
gasket for packing (OM, hidr) material împletit pentru etanșare
gasketing (OM, hidr) etanșare prin folosirea garniturilor (tip șnur, împletite etc.)
gasket joint (ind chim, OM) îmbinare cu garnituri (d etanșare)
gasket ring (OM) inel / șaibă de etanșare
gasket seal paste (auto, chim, hidr) pastă de etanșare
gas kinetics (fiz) cinetica gazelor, gazodinamică
gas layer (met) pernă / strat / pătură de gaz(e)
gas leakage (met, ind chim, ind) ivire / scurgere / emanație de gaz(e) (în general nedorită)

gasolene, gasoline

gas (leak) detector (metr, ind chim) detector de (scurgeri de) gaz(e)
gas lighter (OM, termo) brichetă cu gaze, aprinzător pentru aragaz / gaze
gas line (met, ind chim) conductă de gaz(e)
gas liquefaction (fiz, termo) lichefiere a gazului
gas liquid ratio (GLR) (chim) raport gaz-lichid (RGL)
gas-loaded accumulator (OM, hidr) acumulator hidro-pneumatic
gas lock (met, ind chim) dop de gaze
gas machine (mas) mașină / motor cu gaz(e)
gas main (ind chim, met) colector de gaz(e), conductă principală de gaz(e); conductă magistrală de gaz(e)
gas-main fitting (OM) armătură pentru conducte de gaz
gas-making plant (ind chim, termo) fabrică de gaz aerian
gas man (TH, ind, termo, met) instalator de gaze, muncitor la uzina de gaz; încasator de la distribuitorul de gaze
gas mantle (OM, termo) lampă cu incandescență, dispozitiv de generare a luminii strălucitoare prin încălzirea la flacără a unui material
gas mask (ind chim, mil) mască contra gazelor
gas mask carrier (chim, mil) cutie-filtru (la masca de gaze)
gaz metal-arc welding (GMAW) (met, el) sudare cu electrod continuu și protecție cu perdea / cortină de gaz(e)
gas meter (metr, met) contor de gaze, gazometru (și introdus în conducte)
gas mixture (ind chim) amestec de gaze
gas motor / engine (termo) motor cu gaz
gas neck (met) canal de gaz(e), între colectorul de zgură și regenerator
gas nest (met, ind chim) pungă / cuib de gaze
gas nitriding (met) nitrurare în mediu gazos
gas odorisier (ind chim, met) aparat / instalație de odorizare a gazelor
gas off-take (met) evacuare / eliminare a gazelor
gas off-take tube (met) conductă de evacuare a gazelor la furnal
gas of high calorific value (termo) gaz(e) cu putere calorifică mare
gasohol (termo) combustibil sintetic din amestec de benzină și etanol; (chim, auto) gazohol (amestec de benzină și etanol)
gas-oil (ind chim) motorină
gas-oil ratio (GOR) (ind chim) raport gaze și țiței (RGT); raport de soluție
gasolene, gasoline (auto, ind chim) gazolină, (amer) benzină

gasoline balance

gasoline balance (auto) nivelul benzinei
gasoline can (auto, OM) canistră / bidon de benzină
gasoline containing alcohol and methanol (auto, ind chim) benzină cu alcool și metanol
gasoline engine (auto, mas) motor cu ardere internă / cu benzină; (cf) locomotivă cu benzină
gasoline filling station (ind chim) stație de benzină; (auto) contor de benzină
gasoline gauge (auto, metr) contor de benzină
gasoline holder (auto, OM, termo) rezervor de benzină
gasoline (pipe-)line (ind chim) conductă de benzină
gasoline motor (mas, auto) motor de benzină
gasoline-pressure gauge (auto, mas, metr) indicator de nivel benzină a motorului
gasoline propulsion for engine (auto, mas, termo) funcționare cu benzină
gasoline rubber solution (ind chim) soluție de cauciuc în benzină
gasoline pump (auto, mas) pompă de benzină
gasoline scale (auto) nivelul benzinei
gasoline separator (auto) filtru / separator de benzină
gasoline supply (auto, mas) stoc de benzină
gasoline-tank (ind chim, OM) rezervor de benzină
gasoline-tank meter (auto, metr) contor de benzină
gasoline trap (OM, auto, termo) separator de benzină
gasoline truck (auto, transp) autocisternă pentru benzină
gasometer (mas) rezervor / colector de gaz(e); (met, ind chim) gazometru
gas outburst (met) degajare / erupție bruscă de gaze
gas outlet (met) orificiu de evacuare a gazelor; (termo) evacuare a gazului / gazelor
gas-outlet line / tube (met, termo) țeavă pentru evacuarea gazelor de ardere
gas oven (met) cuptor cu gaz(e); (alim) aragaz
gas passage (met, termo) trecerea gazului
gas particle (fiz) particulă de gaz
gas pedal (auto) pedală de accelerație
gas-per-mile gauge (auto, metr) contor pentru consum specific de benzină
gas phase (chim, fiz) fază gazoasă
gas permeability (fiz) permeabilitate la gaze / a gazului
gas pipe (OM, met, mas) țeavă / conductă de gaz(e)
gas pipe-line (met, ind chim, termo) conductă de gaz(e)

gas puddling

gas-pipe stock (chim) clupă pentru țevi / conducte de gaz(e)
gas-pipe tap (met, mas-un) burghiu / tarod de filetat țevi pentru transportul gazelor
gas-pipe thread (OM) filet pentru țevi de gaz(e)
gas-pipe tongs (mas-un) clește pentru țevi de gaz(e)
gas-pipe vice (met) menghină pentru țevi de gaz(e)
gas piping (mas, met, termo) conductă de gaz(e)
gas piston blower (met) suflantă cu piston, pentru gaze
gas plant (ind chim, met) instalație gazogeneratoare; stație de gaz; (termo, ind) uzină de gaz(e)
gas pliers / tongs (met) clește pentru țevi de gaz(e), dispozitiv pneumatic (și cu conducte flexibile, ca element activ) de prindere
gas pocket (met) bulă de gaz; suflură, cavitate plină cu gaz; (ind chim) pungă de gaz(e), cuib de gaz(e)
gas poisoning (med, TH) otrăvire / intoxicare cu gaz(e)
gas pore (met) suflură sferoidală (și la sudură); (plast) por de gaz(e) (în materiale plastice)
gas-port block / end (met) (cap de) arzător de gaz / de ardere
gas post (met) cap de ardere a gazelor
gas powder welding sudare cu gaze și pulbere
gas pressed head (met) maselotă
gas pressure (fiz) presiune de echilibru a gazelor; (ind chim) presiune a gazului
gas-pressure controller / regulator (mas, met, autom) vană; regulator pentru gaze
gas-pressure gauge / meter (metr, ind chim, met) manometru de gaze
gas producer (met, termo) generator de gaz(e); (metr) gazogen; sondă de gaz(e)
gas-producer efficiency (met, ind chim, termo) randamentul generatorului de gaz / gazogeneratorului
gas-producer retort (met) gazogenerator retortă
gas-producing (met, plast, alim, ind chim) care degajă / produce gaz(e)
gas-producing coating (met, plast) acoperire cu degajare de gaz(e)
gas production (ind chim) extracție / producție de gaz(e)
gas-proof (met, ind chim) etanș la gaze, impermeabil față de gaze; (met) antigrizutos
gas-proofed protejat contra gazelor
gas-proofness (ind chim) etanșeitate la gaze
gas-protective equipment (met, TH) aparat de protecție contra gazelor
gas puddling (met) afinare / pudlare cu gaz(e)

gas pump

gas pump (ind chim) suflantă de gaze; (mas, OM) pompă de gaze
gas purification (met, termo, ind chim) epurare / purificare a gazelor
gas purifier (ind chim, TH) epurator de gaze, scrubber
gas purifier fan (met) ventilator pentru curățirea gazului.
gas purifying (met, ind chim, mediu) purificare / epurare a gazului / gazelor
gas purifying plant / unit (met, ind chim) instalație / unitate de purificare / epurare a gazului / gazelor
gas-quenching (met) călire în cuptor cu gaze
gas radiator (constr) radiator cu gaz
gas range (alim) aragaz
gas receiver (metr) contor de gaz(e); (termo) gazometru, rezervor de gaz(e)
gas recovery factor (ind chim, met) coeficient de recuperare a gazelor
gas refrigeration machine (termo) mașină frigorifică cu gaz, mașină de răcire a gazului
gas regenerating chamber (met) cameră regeneratoare de gaz
gas regenerator (met) regenerator de gaz
gas registering apparatus (metr, met, ind) aparat de înregistrat debitul de gaze, contor de gaz(e)
gas release (met, ind chim) degajare / erupție de gaze
gas residue (ind chim, met, mediu) gaz rezidual, reziduu gazos
gas retort (chim) retortă de gaze
gas retort carbon (chim) cărbune de retortă
gas reversing valve (met) supapă reversibilă de gaze
gas ring (OM, alim) ochi de aragaz
gas run (met, ind chim) perioadă de gaz(e)ificare
gas sample collector (met) țeavă colectoare de eșantioane de gaz
gas sampling (ind chim) luarea probei de gaz(e)
gas saver (auto) economizor de benzină
gas scrubber (met, ind chim) scrubber, spălător de gaze
gas scrubbing (ind chim, mediu) spălare a gazului
gas seal (OM) obturator / garnitură de gaz, etanșare pentru gaze
gas-seal bell (met) închizător de gaz, în formă de clopot
gassed (met, med) gazat (cu gaze toxice)
gas seepage (met, ind chim) iviri / scăpări de gaze
gas seeps (met, ind chim) iviri / degajări / emanații / scăpări de gaze

gas testing enclosure

gas separator (met, ind chim) separator de gaze
gas-shielded arc cutting (met) tăiere (a materialelor metalice) în mediu de gaz protector
gas-shielded arc welding (met) sudare cu arc electric, în mediu de gaz protector
gas shows (met) prezența / apariția gazelor
gassiness (fiz) stare gazoasă
gassing (el) formarea de gaz (la acumulator); (plast) evacuarea gazelor din forma de notificare; (met, ind chim) degajare / emanație de gaze, absorbție de gaze într-un material, formare de cavități gazoase într-un material; gaze, gazeificare
gassing after the charge (el, auto) fierbere în repaus (la acumulator)
gas singeing gaze, pârlire cu flacără
gassing factor (fiz) constanta gazelor
gas sluice / slide valve (met) capac de închidere pentru gaz(e); robinet cu sertar, de închidere a conductei de gaz(e)
gas soldering copper / iron (met) ciocan de lipit, încălzit cu gaz
gas-solid interaction (fiz, chim, met) interacțiunea dintre gaz și suprafața solidului cu care vine în contact
gas-solid film (chim) suprafață de separație între gaz și solid
gas source (met) izvor / sursă de gaz(e)
gas spout (met, ind chim) jet de gaz(e)
gas station (auto) benzinărie, stație de alimentare cu benzină / combustibil
gas stove (termo) sobă cu gaze
gaz stream (ind chim, agr) curent de gaz / aer, la cicloane; (fiz) curent ionic
gas-stream separation (agr, alim, ind chim, mediu) separare cu / în curent de gaze
gas strip (met) platbandă laminată pentru țevi de gaz(e)
gas supply (met) alimentare cu gaze, aducție cu gaze
gas-supply pipe (met, ind chim) conductă de alimentare cu gaze
gas sweetening (met, ind chim) desulfurarea / îndulcirea gazelor
gassy (met, ind chim) gazifer, cu conținut de gaze, umplut cu gaz(e)
gas take (met) colector / captator de gaze
gas tank (ind chim, met, OM) rezervor de gaz
gas tap / cock (OM) robinet cu cep, pentru gaze
gas tar (met) bitum de gaz; (ind chim) gudron de gaz
gas tension (fiz) presiune (de echilibru) a gazului
gas testing enclosure (met, ind chim) spațiu / cameră de testare a gazelor

gas testing

gas testing (fiz, chim) testare efectuată pe gaze (nu se specifică tipul de test)
gas thermometer (metr, termo) termometru pentru gaze / cu gaz
gas thread (OM) filet gaz; filet pentru țevi
gas-throttle (met, ind chim) manetă de gaze / de deschidere-închidere pentru gaz(e)
gas-throttle controls (OM, termo) tijă pentru ștrangularea (debitului) gazului combustibil
gas-throttle valve (auto, OM) clapetă de accelerație, accelerator
gas-tight (chim, met) etanș / impermeabil la gaze
gas-tight joint (ind chim) îmbinare etanșă la gaze
gas tongs / pliers (met) clește pentru țevi de gaze
gas-torch welding (met) sudare cu gaz(e)
gas trap (constr) sas / ecluză pentru gaze (la adăpostul contra gazelor); (ind chim, met) separator de gaze
gas-trap-relief valve (met, ind chim, OM) supapă de siguranță la separatorul de gaze
gastronomie (alim) gastronom, specialist în arta culinară
gastronomic(al) (alim) gastronomic, culinar
gastronomy (alim) gastronomie, arta culinară
gas tube (fiz) tub electronic, umplut cu gaz; tub de descărcări în gaze; (OM) furtun / țevă de gaz(e); (el) tub de radiații x / cu gaz
gas-tube vice (met, mas-un) menghină pentru țevi de gaz
gas tungsten-arc welding (GTAW) (met, el) sudare cu arc electric, cu electrod neconsumabil din wolfram
gas turbine (mas, termo) turbină cu gaz(e)
gas turbine rotor (mas) rotor al turbinei cu gaz(e)
gas-turbo blower (mas) turbosuflantă pentru gaze
gas tuyère (OM) ajutor / conductă pentru gaze
gas undersoundness (met, ind chim) formarea incluziunilor gazoase
gas uptake (met) eliminare / evacuare a gazului
gas uptake tube (met) conductă de evacuare a gazelor de furnal
gas valve (OM) robinet cu sertar, de închidere-deschidere a gazului
gas-vapour mixture (chim) amestec de gaze și vapori
gas vent (met, ind chim) supapă de respirație
gas volumeter / volumometer (metr, termo) contor volumetric de gaze, debitmetru pentru gaz
gas volumetric analysis (chim) analiză volumetrică a gazelor
gas vulcanization (plast) vulcanizare în (mediu de) gaz
gas washer (ind chim, met) scrubber, spălător de gaze, epurator de gaz(e) umed(e)

gate house

gas-washing bottle (chim) vas spălător de gaz(e)
gas-washing pump (OM, ind chim) pompă pentru spălarea gazelor
gas-wash tower (met) scrubber
gas welding (met) sudare cu gaz
gas-welding machine (met) mașină de sudat cu gaz
gas withdrawal (met, termo) canal de (evacuare pentru) gaz
gas works (met, termo) uzină de gaz
gas yield (termo) producție / debit de gaz(e)
gas zone (met, ind chim) zonă de / cu gaze
gate (constr) poartă, portal; (el, electr, autom, inf) circuit-poartă / condiționat; barieră deplasabilă; (OM) dispozitiv tip poartă (cu deschidere-închidere controlată, de exemplu, o supapă); (met) canalul de legătură între cavitatea matriței și dispozitivul / utilajul de turnare, canal / rețea de turnare, alimentator, locaș pentru capăt de clește (la forjă), trecerea materialului prin cilindri (la laminor), culee, galerie de transport; (hidr) poartă (de ecluză navigabilă), ecluză; (OM, metr) siguranță pentru manometru; stăvilă; vană; (mas) admisi(un)e; intrare; șuber; registru, închizător; (el, autom) a introduce treptat un semnal peste alt semnal care se atenuează; a realiza un amestec de sunete (prin evidențierea treptată a unora și estomparea altora); (plast) canal de injecție / de turnare
gate-and-dam discharge (met) instalație de descărcare (a metalului topit etc.)
gate angle (el) unghi de saturație
gate area (met) secțiune a canalului de turnare
gate arm (hidr) brațul stavilei-segment
gate beams (hidr) grinzi de ridicare a stavilei
gate by-pass switch (el) întrerupător de deblocare în caz de pericol (și la ascensoare electrice)
gate-chain gallery (hidr) canal / galerie pentru cabluri
gate chamber (hidr, met) camera vanelor
gate circuit (el, autom) circuit-poartă
gate contact (el, autom) contact de ușă / pentru acționarea unei uși (la cuptoare, lifuri etc.)
gate crash a intra nepoftit (și fără bilet sau prin fraudă); (el, autom) străpungere a porții
gate crusher intrus, prezență nepoftită / nedorită
gate cutter (mas-un) cuțit de debavurat
gate end (met) maselotă
gate-end conveyer (met) terminal de transportor
gate for collecting slag and dirt (met) oală de zgură
gate guide (hidr) nișă de ghidare a vanei / porții (la amenajări hidrotehnice etc.)
gate house (constr) gheretă / ușă (a portarului)

gate interlock

gate interlock (OM, autom, el) zăvorâre a ușilor (și la instalații de înaltă tensiune)
gate meter (metr) aparat de măsură, cu orificiu variabil / cu diafragmă (și pentru diferențe de presiuni)
gate operator (el) dispozitiv de închidere a ușii
gate runner (met) culisă pentru antrenarea / deschiderii ușii (cuptorului); (met) canal / rețea de turnare
gate shear (met, mas-un) foarfecare de tăiat tablă (și tip ghilotină)
gate stirrer (alim, ind chim) amestecător / agitator cu cadru
gate track (met, OM) șină de rulare / de conducere / de ghidare (spre ușa cuptorului etc.)
gate track rack (hidr) cremalieră de acționare a gurii / a porții
gate-turn valve (met, OM) clapetă / supapă rotativă
gate-type gas regulating valve (mas) șuber de gaz; robinet cu sertar de închidere / de reglare a debitului gazului
gate-type shut-off valve (hidr, OM) vană / supapă glisantă de închidere
gate-type slide valve (mas, OM) șuber plan; sertar plan
gate-type steam-shut-off valve (termo, OM) robinet cu sertar pentru închiderea aburului
gate valve (hidr) clapetă / vană / supapă glisantă (cu mișcare de translație sau rotație în plan perpendicular pe direcția curentului), robinet cu închidere cu sertar; (OM) vană / ventil de închidere, clapă obturator, robinet cu sertar; (met) registru, șuber
gate voltage (el) tensiune de poartă
gate(-)way poartă de intrare; deschidere, ieșire; (met) galerie colectoare; (inf, c) dispozitiv de interconectare a două sisteme diferite
gate-width (fiz) durată de deschidere sau de blocare
gate window (el, autom) circuit de declanșare periodic / cu impuls periodic
gather (auto) convergența roților din față; a colecta, a (se) aduna, a culege, a (se) strânge; a înțelege, a cuprinde; a dezvolta; (met) a segrega; (agr) a recolta; a plisa, a încreți (textile); a afla; a se întruni; pliseu, încrețitură
gatherer (agr) culegător
gather in a strânge; (agr) a aduna (recolta), a secera (și cereale)
gathering adunare, întrunire, care se adună / se strâng la un loc; (met) segregare, suprafață neregulată, lipirea tablelor pe cilindru de laminare (defect); (ec) colectare a producției;

gauged

(inf) colectare / culegere / strângere de date, grupare a datelor
gathering belt (met) bandă colectoare
gathering conveyer (met) transportor colector
gathering line (met, hidr) conductă / linie de colectare
gather up a aduna, a culege, a strânge (laolaltă)
gather way (nav) a căpăta viteză
gating (autom) trecerea printr-o poartă; (inf) selecție; (met) sistem de turnare; (el, autom) deblocare, declanșare, selectare a semnalului
gating practice (met, plast) tehnica / tehnologia de proiectare / de construcție a rețelei de turnare
gating pulse (el, autom) impuls de declanșare
gating switch (autom) trecere printr-o poartă, selecție, declanșare, deblocare, selectare a semnalului, întrerupător ciclic / de deblocare; (met) canal / sistem de turnare
gating system (met, ind chim, plast) sistem / rețea (de canale) de turnare
gauffer (TH, OM) a gofra, a ondula (hârtie, tablă, membrane pentru aparate de măsură etc.)
gauffer callendar (mas-un) calandru de gofrare / de gofrat
gauge (*engl*), **gage** (*amer*) (auto, cf) ecartament; (metr) aparat de măsurat / de măsură; măsură, dimensiune, scală, calibru, etalon, element de comparație, șablon, spion, indicator de nivel, senzor (în general), manometru, compas de grosime, a măsura, a calibra, a etalona; gabarit; (OM) jojă, distanță dintre axe / piese, pas, finețe, diametrul (fizic) al unei sârme / al unui conductor; (TH) a aprecia, a uniformiza, standardiza; (met, metr, plast) aparat / dispozitiv de măsurat grosimea produsului
gaugeable (metr) măsurabil (cu un senzor, tractor etc.)
gauge atmosphere (metr, mediu) atmosferă standard / etalon (și în laborator)
gauge bar (OM) bară de distanțare
gauge barometer (metr) manometru, barometru
gauge block (mas-un) plăcuță Johansen; (met, metr) placă de calibrare; (metr) cală plan-paralelă, bloc de cale
gauge board (met) cutie falsă de formare
gauge callipers (mas-un, metr) calibru-potcoavă
gauge clock (metr, hidr) contor de apă
gauge cock (metr, hidr, OM) robinet de luat probe
gauge condition (metr) condiție de etalonare / de echilibrare / de luat probe / de măsurat / de funcționare (a unei părți) a aparatului de măsură / a traductorului / a senzorului
gauged (met, ind) calibrat, cu senzor / traductor

gauge datum

gauge datum (hidr, metr) cota zero (a traductorului / senzorului / aparatului, a stației hidro-metrice)

gauged brick (met, constr) cărămidă profilată

gauged mortar (constr, chim) mortar de ciment cu priză înceată / lentă

gauge drill (mas-un) burghiu-lingură

gauge factor (metr) factor de etalonare / de sensibilitate (a unui traductor / aparat de măsură)

gauge finger (met) deget de calibrare

gauge flask (chim) balon cotelat

gauge for base (met) calibrul inelar

gauge glass (metr) pahar gradat; (OM) indicator de nivel

gauge glass-tube (OM) tub de sticlă al indicatorului de nivel (al lubrifiantului etc.)

gauge height (hidr) înălțimea nivelului apei

gauge length (met) lungimea de măsurare a traductorului; (metr) lungimea (maximă), de măsurat / de bază a traductorului / aparatului

gauge limit system (OM) sistem de toleranțe pentru calibre

gauge loss (T, OM) reducerea diametrului calibrului prin uzură

gauge mark (mas, metr) reper de potrivire / de ajustare / de reglare

gauge measuring device (met, metr) dispozitiv pentru măsurarea grosimii benzilor

gagemeter (met, metr) dispozitiv de măsurat grosimi (și de tablă)

gauge of curves (cf) ecartamentul unei căi ferate, la curbe

gauge of plate / of sheet (met, metr) grosimea tablei

gauge of wire (met, metr) dimensiunea / finețea sârmei

gauge pin / plug (met, mas-un) calibrul-tampon

gauge point (TH) marcă de capăt

gauge pressure (fiz, met, hidr) presiune manometrică / indicată de manometru

gauge protector (hidr, metr) siguranță pentru manometru (sau alt traductor)

gauge pulsation damper (hidr, metr, OM) amortizor de pulsații pentru manometru (sau alt traductor)

gauger (TH) lăcătuș ajustor, măsurător, pontator, normator; (ec) receptor, încasator

gauge reading (metr) citire a valorii măsurate, la un aparat de măsură

gauge reduction (met) degroșare, eboșare

gauge ring (el, OM) inel de fixare al unui senzor / traductor; (hidr) calibrul de cep

gauge rod (auto) tija nivelului de ulei, jojă; (metr) riglă gradată

gauze screen

gauges (metr) mijloace de măsurare, traducătoare, senzori

gauge saw (mas-un, autom) ferăstrău cu dispozitiv pentru reglarea adâncimii de tăiere

gauge stick (metr) riglă gradată / de măsurat

gauge tank (ind chim, metr) vas / rezervor de măsurat; (metr) vas de măsură

gauge tap (mas-un, metr) robinet de control / de preluat probe

gauge tape (metr) ruletă de măsurat

gauge tolerance (metr) toleranță / abatere tolerată a calibrului

gauge tool (metr) sculă de verificat / de măsurat

gauge transformation (fiz, mat) transformare de etalon(are)

gauge tube (fiz, hidr) tub Pitot; (metr) tub manometric / de măsurat presiune

gauge valve (OM) supapă de control (al presiunii sau debitului)

gauge wear (metr) uzura calibrului

gauging (hidr) măsurare a debitelor; (metr) calibrare, etalonare, șablonare

gauging callipers (metr) compas de măsurat

gauging constant (metr) constantă de calibrare / etalonare

gauging error (metr) eroare de calibrare

gauging fixture (mas-un, metr) dispozitiv de montare a traductorului

gauging glass (ind chim) sticlă de nivel, indicator de nivel (cu geam)

gauging tap (TH) tarod de calibrare

gaunt sfrijit, supt; (agr) sterp, sărac, pustiu

gauntlet (TH) mănășă de protecție, apărătoare pentru încheietura mâinii, manșetă protectoare

gauss (el, metr) gauss (G), (unitate de măsură a câmpului magnetic): 1 gauss = 1 Maxwell per square centimeter (maxwell/cm²)(Mx/cm²)

Gaussian curvature (mat) curbura totală, curbura gaussiană

Gaussian distribution (mat) distribuție gaussiană

Gaussian elimination (mat) tehnică de rezolvare a ecuațiilor liniare prin diferențe progresive

Gaussian error curve (metr) curbă gaussiană / normală, de erori

gauze (met, constr) ciur, sită, plasă de sârmă, țesătură metalică; (textile) tifon, voal, vâl; pânză gaze; (amer) ceață

gauze filter (OM) sită de filtru, filtru cu pânză / țesătură metalică sau din fibre sintetice

gauze-like (textile) subțire ca voalul / tifonul

gauze packing (materiale, OM) umplutură reticulară (și la compozite)

gauze screen (constr) sită fină din pânză metalică

gauze strainer

gauze strainer (alim, OM) filtru tip sită
gauze wire (met, OM) țesătură / împletitură de sârmă
gauziness transparentă; subțirime extremă; finețe
gauzy transparent, subțire ca voalul; fin, delicat; imaterial
gazebo (constr) chioșc, pavilion de grădină, foisor, turnuleț
gazette monitor / buletin oficial, ziar, gazetă
gear (OM) roată dințată (în general), pinion, angrenaj, mecanism de acționare, transmisie (cu roți dințate); a pune în mișcare (un mecanism), a înzestra cu un mecanism; a cupla; a (se) angrena; a adapta, a ajusta, a se îmbuca; echipament, haine; utilaj
gear assembly (OM) transmisie cu roți dințate (mai des, reductor)
gear backlash (OM) joc lateral / între flancuri (la angrenaje)
gear blank (mas-un) piesă brută / semifabricat pentru executarea / prelucrarea unei roți dințate
gear box, gear case (mas, OM) cutie de viteze, carcasa unui angrenaj / a unei cutii de viteze
gear box feeding and threading (mas-un) cutie de avansuri și de filete
gear case / cover / housing (auto, mas, OM) carcasă a cutiei de viteze
gear case oil (T) ulei pentru cutia de viteze / de transmisii
gear casing (OM) carter / carcasă de reductor / a cutiei de angrenaje / de viteze
gear chain (OM) lanț de acționare
gear change (auto) schimbător de viteze
gear change fork (auto) furca pârghiei de debreiere
gear changing (auto, mas-un) schimbarea / cuplarea vitezelor
gear circulator rig (T, metr) instalație pentru testarea / verificarea angrenajelor
gear cluster (OM) bloc de roți dințate
gear configuration (OM) configurație a transmisiei cu roți dințate (cu referire și la schema ei)
gear control lever (auto) levierul schimbătorului de viteze
gear coupling (OM) cuplaj cu gheare, transmisie incluzând angrenaje și cuplaje
gear cutter (mas-un) freză-modul
gear cutter sharpening machine (mas-un) mașină de ascuțit dinți la scule / freze de danturat
gear cutting (OM, mas-un) danturare (prin așchiere, fără a specifica procedeul)
gear cutting machine (mas-un) mașină de danturare / de prelucrat roți dințate

gearing up

gear cutting tool (mas-un, OM) sculă de danturare (prin așchiere)
gear down (auto) a schimba / a reduce viteza la o treaptă inferioară, a micșora turația unei transmisii / unui arbore, cu ajutorul unui angrenaj
gear drive (OM) transmisie / acționare cu roți dințate
gear efficiency (OM) randamentul unui angrenaj (η)
geared engine / motor (el, OM) motor cu reductor de turație (cu angrenaje), motoreductor
geared feed (mas-un) avans prin folosirea mecanismului cu roți dințate
gear(ed) head (OM) cap de acționare cu roți dințate
geared locomotive (met, cf) locomotivă pentru cale cu cremalieră
geared plate (mas-un) platou cu coroană dințată
geared pulley block (hidr, OM) palan cu angrenaje
geared segment (OM) sector dințat
geared shaper (mas-un) șeping cu mecanism de acționare cu pinion și cremalieră
geared turbine (mas) turbină cu reductor de turație
gear generating machine (mas-un) mașină de danturat prin metoda rulării / rostogolirii
gear grease (ind chim, T) unsoare pentru roți dințate / pentru angrenaje
gear grinder / grinding machine (mas-un) mașină de rectificat roți dințate
gear guard (OM) cutie de protecție a unei transmisii cu roți dințate
gearhead of a machine (mas) cutia de angrenaje a unei mașini
gear hob (mas-un) freză-melc-modul, freză-modul
gear hobbing (mas-un) frezare a roților dințate prin metoda rulării (sau rostogolirii)
gear housing (auto, mas) carcasă de reductor / de cutie de viteze; apărătoare la transmisia cu lanțuri
gearing (OM) angrenaj, angrenare, cuplaj (dințat), transmisie (și cu roți dințate), reductor, dințare; mecanism de acționare; îmbucare; (ec) structură a capitalului unei societăți
gearing angle (OM) unghi de angrenare (la roți cilindrice cu dinți drepți), unghiul format între axele conurilor de rostogolire la angrenaje conice (atenție la text)
gearing down (mas, OM) micșorarea turației; cu ajutorul unui angrenaj cu roți dințate
gearing ratio (OM) raport de transmitere (u) al transmisiei cu angrenaje
gearing up (mas) mărirea turației cu ajutorul unui angrenaj dințat

gear lapping machine

gear lapping machine (mas-un) mașină pentru lepuț flancurile dinților (roților dințate)
gear level, gear levelling drive (OM) transmisie cu roți dințate, la care turația de intrare și de ieșire este aceeași ($u = 1$)
gearless machine (el) mașină fără angrenaj(e)
gear lever (OM) pârghia mecanismului de acționare a roții dințate (baladoare); (auto) maneta pentru schimbarea vitezelor, schimbător de viteze
gear lubricant / oil (T, OM) ulei / lubrifiant pentru angrenaje
gear measuring machine (mas-un, metr) mașină / instalație de verificat roți dințate
gear milling machine (mas-un) mașină de frezat roți dințate
gear(-)motor (el, OM) moto-reductor
gear motor with pressure loading (el, OM, hidr) motoreductor cu compensare hidrostatică a jocului
gearless motor (el) motor fără angrenaj
gear pair (OM) angrenaj, pereche de roți dințate
gear pair with closed centre distance (OM) angrenaj cu deplasare negativă
gear pair with extended centre distance (OM) angrenaj cu deplasare pozitivă (cu distanța între axe mărită prin deplasarea danturii)
gear pair with intersecting axes (OM) roți dințate cu axe concurente (conice)
gear pair with modified centre distance (OM) angrenaj deplasat / cu distanța între axe modificată / deplasată (a_w)
gear pair with non-parallel non-intersecting axes (OM) angrenaj cu axe necoplanare (neparalele și neconcurente), angrenaj hiperbolic (în general) / cilindric elicoidal
gear pair without addendum modification (OM) angrenaj nedeplasat / fără deplasare
gear pair with parallel axes (OM) angrenaj (cu roți dințate) cu axe paralele
gear pair with reference centre distance (OM) angrenaj zero-deplasat, angrenaj de roți dințate, cu distanța dintre axe de referință, nemodificată, dar cu deplasare x_1 pe una din roți, și cu $x_2 = -x_1$ pe cealaltă
gear pinion (OM) roata dințată cu număr mai mic de dinți (mai rar), roata conducătoare dintr-un angrenaj, pinion
gear pitch (OM) pasul dințării / danturii (se subînțelege pe cercul de divizare sau de rostogolire)
gear planer (mas-un) mașină de mortezat / de rabotat roți dințate
gear power wheel (OM) roată conducătoare
gear pump (OM, hidr) pompă cu roți dințate

gear-tooth chamfering machine

gear pump with pressure loading (OM, hidr) pompă cu roți dințate / cu angrenaje, cu compensare hidrostatică a jocului
gear quadrant / rim / segment (auto, OM) sector dințat, coroană dințată
gear rack (auto, OM) cremalieră
gear ratio (auto, OM) raport de angrenare / de transmitere / de transmisie / de reducere / de demultiplicare, raport de transmisie al unui angrenaj (u) (raportul real, între numerele de dinți ale roților în angrenare)
gear reducer / reductor / reduction unit (OM) reductor de / cu angrenaje
gear reduction rate (OM) raport de transmitere / de transmisie / de reducere (a turației)
gear reversing (auto) trecere în marșarier; (OM) schimbarea sensului mișcării (cu ajutorul unui angrenaj)
gear reversing unit / reducer (OM) transmisie reversibilă (cu angrenaje), reductor reversibil
gear selector lever (auto) schimbătorul de viteze
gear shaft (OM) arbore-pinion
gear shaper / shaping machine (mas-un) mașină de mortezat roți dințate
gear shaving (mas-un) șeveruire a roților dințate
gear shift (mec) comandă, demarare; (el) comutare; (OM) mecanism de cuplare, angrenaj; (auto) schimbător de viteze
gear-shift bar (mas) bară de cuplare
gear-shift cap (mat) calotă
gear-shift fork (OM) furcă a schimbătorului la cutia de viteze
gear shifting (auto, OM) cuplare / schimbare a vitezelor
gear shift(ing) lever / selector (mas) levier al cutiei de viteze / al schimbătorului de viteze
gear-shift lever shaft (auto) arborele secundar din cutia de viteze; (mas-un, OM) arbore de comandă / cu came
gear-shift sleeve (OM) mufă de cuplare
gear stocking cutter (mas-un) freză-modul pentru degroșare (la prelucrarea roților dințate)
gear tester / testing apparatus (mas-un, metr) aparat pentru verificarea profilului dinților / a roților dințate
gear tooth (OM) dinte de angrenaj / de roată dințată
gear-tooth burnishing machine (mas-un) mașină de polizat dinții roților dințate, aparat / instalație pentru testarea roților dințate (atenție la text)
gear-tooth chamfering machine (mas-un) mașină de rotunjit muchiile fețelor frontale ale dinților roților dințate (roților dințate)

gear-tooth cutting

gear-tooth cutting (mas-un) aşchiere / tăiere a dinţilor

gear-tooth finishing cutter (mas-un) freză-disc-modul (profilată), de finisare

gear-tooth gauge (OM, metr) şubler pentru măsurarea dinţilor / a lungimii peste N dinţi

gear-tooth grinding machine (mas-un) maşină de rectificat roţi dinţate

gear-tooth roughing / stocking cutter (mas-un) freză-disc-modul pentru prelucrare grosieră

gear-tooth system (OM) sistem de angrenaje / de angrenare

gear-tooth vernier cal(l)ipers (mas-un) şubler (vernier) pentru roţi dinţate

gear train (OM) transmisie / tren de roţi dinţate, angrenaj cu / în mai multe trepte, angrenaj cu mai multe roţi în cascadă (chiar şi parazite)

gear-train diagram (mas, OM) schema cinematică a angrenajelor / a transmisiilor

gear transmission (OM) transmisie prin / cu angrenaje

gear-type limit switch (mas-un) întrerupător / limitator acţionat cu angrenaj

gear up (auto) a schimba viteza într-o treaptă superioară

gear wheel (OM) roată dinţată

gear wheel pump (OM, hidr) pompă cu roţi dinţate

gear wheel steel (met, OM) oţel pentru roţi dinţate

gear whine (auto) cârâitul roţilor dinţate

gear with addendum modification (OM) angrenaj cu deplasare (nu se specifică dacă este negativă sau pozitivă)

gear with negative addendum modification (OM) angrenaj cu deplasare negativă (la cel puțin una din roţi)

gear with no addendum modification (OM) angrenaj nedepasat

gear with positive addendum modification (OM) angrenaj cu deplasare pozitivă (la cel puțin una din roţi)

geat (met) culee, reţea de turnare

geese (pl) gâste

gefilte fish (alim) peşte / ştiucă umplut(ă)

Geiger-Müller counter / tube (fiz, metr) contor Geiger-Müller

gel (chim, met) gel, suspensie (coloidală); a forma un gel / o suspensie coloidală

gelatination (ind chim, alim) gelatinare

gelatine (alim, ind chim) piftie, gelatină

gelatine-tannin treatment of the wine (alim) clei(e)re a vinului

gelatinisation (alim, chim, plast) gelifiere

gelatinous (alim, chim) gelatinos

general drive

gelatinous precipitate (chim) precipitat gelatinos

gelation (alim, chim) gelifiere, gelatină, gelatinizare, îngheţare, solidificare prin răcire, formare a unui gel / a unei soluţii coloidale

gelation time (alim, chim) timp de gelifiere

gel formation, gelification, gelling (alim, chim) gelatinizare; (plast) gelifiere, formare a gelului / a unei substanţe vâscoase / gelatinoase

gelid îngheţat, rece ca gheaţa, glacial

gelignite, gelly (chim) exploziv cu fulmicoton

gelling action (alim, chim) acţiune de gelificare / de îngheţare (mai rar)

gelling agent (alim, chim) agent de gelificare, gelatinizant

gelling properties (alim, chim) capacitate de gelatinizare / de gelifiere

gel point (alim, chim, plast) punct de gelifiere

gel strength (alim, chim) rigiditate / rezistenţă a gelului

gel structure (alim, chim) structură a gelului / gelatinoasă

gel temperature (plast) temperatura gelului (şi la adezivi)

gel-time (alim, chim) timp de gelifiere / de gel

gem (minrl) piatră preţioasă, gemă, bijuterie; (bot) boboc, mugur

geminat a îngemăna, a împerechea; a (se) dubla, a repeta; îngemănat, împerecheat; pereche

geminat îngemănare, împerechere; geminaţie; dublare, repetare

gender (mat) gen

genemotor (el) motor-generator, convertizor rotativ de curent continuu

general (mat, TH) general, complet, universal, total, (larg) răspândit, obișnuit, comun; vag, general, nespecific, nedefinit, nespecificat; principal, şef

general agent (ec) reprezentant general

general arrangement plan (TH, constr, ind) plan general de montare

general assembly (ec) adunare generală

general failure (nav) avarie generală

general cargo (nav) mărfuri generale; încărcătură mixtă

general contractor (constr) antreprenor general

general corrosion (met) coroziune generalizată / generală, pe / în tot materialul

general dealer (ec) proprietar de magazin general, distribuitor de talie mare

general delivery poştă / corespondenţă obișnuită; (amer) post restant

general drive (mas) acţionare de la un motor (comun, pentru mai multe maşini)

general duty

general duty (mec) universal, cu destinație generală
general equation (mat) ecuație generală
general expenses (ec) speze / cheltuieli diverse / generale
general extension (mec) alungire uniformă (relativă) la rupere
general gain coefficient (autom) coeficient / raport de amplificarea totală
general integral (mat) integrală generală
generalisation (mat) generalizare
generalise (mat) a generaliza
generalised function (mat) distribuție / funcție generalizată
generalised project (TH, constr) proiect tip(ic) / general
generality generalitate, considerație cu caracter general; universalitate, aplicabilitate generală; majoritate; masă, gros
generalization generalizare, abstractizare, absolutizare; generalități; inducție
generalize a generaliza, a absolutiza, a abstractiza; a răspândi; a stiliza, a schematiza; a vorbi în termeni generali
general knowledge (edu) cunoștințe generale
general layout (constr, TH) amplasare / plan / general(ă); conținut (al unei cărți, broșuri etc.)
generally (*adv*) în (mod) general; vag; peste tot, pretutindeni, în majoritatea cazurilor
generally valid (mat) universal valabil, identic adevărat
general maintenance (ec, TH) mentenanță generală
general management (TH) direcție generală, management
general manager (TH) șef de exploatare
general meeting adunare generală
general memory (inf, c) memorie principală / primară
general overhaul (TH) revizie, reparație capitală / generală
general plan (constr, TH) plan de ansamblu / general (al unei instalații / utilaj etc.)
general post-mortem program(me) (autom, auto) program universal de diagnosticare
general program(me) (inf) program general / mașină
general purpose (TH) pentru mai multe scopuri, universal, de uz (tehnic) general
general purpose computer (c) calculator universal
general purpose instrument (metr) sculă / instrument (de măsură) universal(ă)
general purpose machine (mas-un) mașină-unelte universală

generational

general repair work (TH, met) reparație generală
general store (ec) magazin universal
general strike grevă generală
general topic (constr) temă generală (a proiectului)
general trend (TH) tendință generală (de modernizare etc.)
general utility truck (auto, el) electrocar
general ventilation (met) aeraj principal, ventilație generală (în toată secția, hala etc.)
generant (mat, OM) generatoare
generate a genera, a produce, a dezvolta; a degaja; a stârni, a provoca; a da naștere la
generated generat, produs, dezvoltat; degajat, inițiat (d. un proces etc.)
generated contamination (mediu, ind chim) poluant provocat
generating angle (hidr) unghi de divergență al orificiului triunghiular; (OM) unghi de deschidere, de angrenare
generating circle (mat) cerc generator; (OM) cerc de bază (la dantura evolventică, cicloidală)
generating cone (OM) con de bază (la roți dințate conice)
generating function (mat) funcție generatoare
generating line (mat, OM) (dreaptă) generatoare; (mas-un) linie generatoare
generating machine (mas-un) mașină de frezat / de generat scule / danturi etc.
generating method (mas-un) metodă de prelucrare prin rulare / rostogolire a roților dințate / suprafețelor profilate; (mat, OM) metodă de generare (a suprafețelor etc.)
generating milling cutter (mas-un) freză-melc, freză rostogolitoare
generating motion (mas-un) mișcare de rulare la tăierea dinților roților dințate
generating motion press (met) presă cu mișcare impusă
generating plant / station (el) stație / uzină generatoare; centrală electrică; generator
generating process (mas-un) metode de rulare (la tăierea dinților), proces de danturare prin rulare
generating set (el) grup electrogen, generator
generating station (el) stație / uzină generatoare; centrală electrică
generating station capacity (el) putere instalată a unei centrale electrice
generating unit (termo) instalație de generator
generation generare; generație; formare, producere, producție
generational generativ; referitor la diferența între generații

generation gap

generation gap decalaj între generații, deosebiri de concepții între grupe (de vârste)
generation of gas (chim) generare de gaz(e); formarea / generarea gazelor
generation of oscillations (fiz, autom) genera-re a oscilațiilor
generation of powder (chim, met, alim) produ-cere / generare de pulbere / pudră
generation of power (el) producere / generare de energie / de putere
generator (el, electr, autom) generator (și de semnal); dinam; (mat) (curbă) generatoare; generator (element operator); (inf) program-generator, sursă; (termo) generator de gaz
generator boiler (termo, OM) cazan (generator) de abur
generator drive belt (auto, OM) cureaua gene-ratorului (electric)
generator gas (met, termo) gaz (de) generator / de gazogen
generator-gas firing (met, termo) încălzire cu gaz de gazogen / de generator
generator hum (mas) zgomot de mașină
generator magneto crank / handle (el) manive-lă de inductor
generator plant (mas, el) instalație de generator
generator program(me) (c, inf) program gene-rator de cod
generator protective relay (el, autom) releu de protecție al generatorului
generator rating (el) putere nominală a genera-torului
generator set (el) grup electrogen
generator unit (el) generator
generatrix (geom) dreaptă / linie generatoare
generic generic; general, universal
generically (*adv*) generic, vorbind în general
generic efficiency (ec) productivitate relativă
generosity, generousness generozitate, mărinimie; altruism; spirit de sacrificiu; abundență, bogăție
generous generos, mărinimos, darnic; altruist; abundent, bogat, copios
genesis, (pl) geneses geneză, naștere; origine; apariție
genesis of crystalline structure (met) formarea structurii cristaline
genetics genetică
geneva (alim) gin olandez, băutură de ienupăr
genial plăcut, agreabil; favorabil, propice; bine-voitor, amabil; coridal; blând, calm, dulce (d. aer, climă etc.); înăscut; natural, firesc; vesel, voios; (*fig*) rodnic, fertil
geniality caracter plăcut / agreabil; caracter fa-vorabil; veselie, bunăvoință, amabilitate, cor-dialitate; blândețe (a climatei)

geometric distribution

genially (*adv*) plăcut, agreabil; favorabil, propi-ce; binevoitor, cordial; blând
gentle binecrescut, manierat; binevoitor; liniștit, domol; cu înclinare mică; plan cu pantă lină; (*fig*) a îmblânzi
gentle dip (geol) înclinare mică
gentle gradient (met) pantă lină
gentle heating (met, termo) încălzire treptată / lentă
gentle oxidation (chim) oxidare blândă
gentle slope pantă mică / dulce / redusă
gentle slope arch (constr) arc pleoștit
genuine autentic; veritabil; original, adevărat; curat, pur, nefalsificat; sincer, cinstit, onest, deschis; natural, neprefăcut; ~ **document** docu-ment autentic
genuineness autenticitate
genuine purchaser (ec) cumpărător serios
genuine soap (textile, T) săpun care nu conține substanțe de îngreunare
genuine spare part (auto, OM) piesă de schimb, originală
genus gen, speță, soi
geode (minrl) geodă
geographic mile (metr, nav) unitate de măsură pentru lungime, milă marină / geografică: 1 geografic mile $\cong$ 1855,4 m
geography geografie; topografie, înfățișare a unui loc
geology geologie
geometric(al) (geom) mărime geometrică, geo-metric
geometrical form tolerancing (OM) tolerarea formei geometrice
geometrical magnitude / dimension (mat) mă-rime geometrică
geometric(al) mean / average (mat) medie geo-metrică
geometrical position / locus (mat) loc geometric
geometrical progression (mat) progresie geo-metrică
geometrical proportion (mat) proporție geome-trică
geometrical representation (mat) reprezentare geometrică
geometrical shape (TH, OM) formă geometrică
geometric average / mean (mat) medie geome-trică
geometric buckling (fiz, mat) curbura (lapla-cian) geometrică a reactorului
geometric capacity (hidr) cilindrul geometrică (teoretică)
geometric distortion (fiz) distorsiune geometrică
geometric distribution (fiz) repartizare geome-trică; (mat) repartiție în progresie geometrică (în statistica matematică)

geometric figure

geometric figure (geom) figură geometrică
geometric form (geom) formă geometrică
geometric hydraulic power (hidr) putere hidraulică geometrică (teoretică)
geometric input flow (hidr) debit geometric de intrare
geometric lathe (mas-un) strung semiautomat pentru lucrări de gravare
geometric mean (mat) medie geometrică
geometric mean diameter (mat, chim, fiz) diametru (ca) medie geometrică
geometric mean value (mat) valoare a mediei geometrice
geometric object (geom) obiect geometric
geometric output flow (hidr) debit geometric de ieșire
geometric progression (mat) progresie geometrică
geometric solid (mat, mec) solid format din corpuri geometrice (simple)
geometric torque (hidr) moment geometric (calculat cu puterea geometrică)
geometry (mat) geometrie; formă, structură, amplasare, compoziție
geosphere (geol) scoarța terestră, geosferă
geotechnical engineering (mediu) inginerie care are efect asupra mediului (construcții, hidro-tehnică etc.)
geothermal geotermal
gerah (Biblical Hebrew) (metr) unitate de măsură (veche) pentru masă (din ebraica veche): 1 gerah (Biblical Hebrew) = 0,00057 kg
germ (med, zool) germen, embrion, microb, agent patogen, spor; (*fig*) sămbure, sămânță, nucleu, început
germane înrudit, legat, apropiat; relevant, pertinent, adecvat
German silver (met) alpaca, argentan, aliaj Cu-Ni-Zn
Germanium (Ge) (chim) germaniu
germicides (substanțe) bactericide
germinal (agr, bot) germinativ, embrionar; incipient; în germene / față
germinate (agr, bot) a germina, a încolți; (met) a crește (d. cristale în aliaj etc.), a forma / a iniția nucleu de cristalizare; a naște, a da naștere la
germinating ability (agr, met) / calitate / capacitate germinativă / de a forma nucleu de cristalizare
germinating layer (agr, bot) strat germinativ
germination (agr) germinație, încolțire; (fiz) formare a miezului / a nucleului; (el) formarea filamenului; (met) creștere / germinare / formare (a cristalelor); dezvoltare
gersdorffite (met) nichelină
get a căpăta, a obține, a dobândi; a face rost de, a procura, a pune mâna pe; a găsi (un rezultat la

get back

un calcul); a primi; a lua, a-și acorda; a determina (să fie făcut / să facă ceva), a pune (să facă), a duce (la realizarea unui lucru); a da la; a convinge; a forța, a sili; a realiza, a repurta; a câștiga (prin muncă); a înțelege, a pricepe; (med) a contracta, a lua (o boală); a nimeri, a atinge, a lovi; a aduna, a culege, a strânge; a ajunge să aibă; a prinde, a apuca, a ajunge în; a cuceri, a captura; a duce, a conduce, a trece; a ajunge, a izbuti să vină, a reuși; a se duce, a merge, a se pune, a se așeza; a mări, a spori, a crește; a se face, a se aranja; (*cu un infinitiv*) a ajunge la, a fi constrâns să; (met) a tăia, a extrage, a recupera; zămislire; (agr, zool) fătare, naștere, pui, animal fătat, reproducere (la animale); a zămisli, a da naștere la; a-și imagina; a-și băga ceva în cap; a fi preocupat de ceva; (edu) a învăța pe dinafară; a răpune; a sosi; a începe să; a se sfârși prin; (*fam*) a păcăli; a aduce într-un anumit loc / într-o anumită stare; **have got to** a trebui, **have got** a avea; ~ **old** a îmbătrâni; ~ **fat** a se îngrășa; ~ **rich** a se îmbogăți; ~ **angry** a se înfuria; ~ **tired** a obosi; ~ **dizzy** a ameți; ~ **married** a se căsători; ~ **a blow** a primi o lovitură; ~ **wind of** a avea știre de, a se răspândi (d. o știre etc.); ~ **well / better** a se face (mai) bine, a se însănătoși; ~ **smth. mended** a da la reparat; ~ **killed** a fi omorât; ~ **one's own back** a-și lua revanșa
get about a călători, a voiaja, a umbla, a se deplasa; a circula, a se răspândi
get across a face să treacă / să traverseze, a trece (dincolo)
get afloat (a ship) (nav) a scoate de pe uscat (o navă)
get along a transporta, a duce, a face să înainteze, a înainta, a progresa, a face progrese; a se descurca; a se înțelege; a pleca; ~ **with smb.** a se înțelege cu cineva
get aside (mas-un) a devia de la poziția normală
get at a ajunge (până) la, a atinge; a găsi, a descoperi, a izbuti să găsească, a obține
get-at-able accesibil, abordabil
get-at-ableness accesibilitate, caracter abordabil
get at the truth a încerca să afle adevărul; a reuși să-și procure (documente), să descopere (fapte)
getaway fugă, evadare, scăpare; start, demaraj, plecare
get away a pleca; a elibera; a scăpa, a fugi, a evada; a dispărea; a ieși cu bine dintr-o afacere, a o scoate la capăt
get away from a scoate, a smulge din / de la; a scăpa de, a se sustrage de la / din
get away with a fugi / dispărea cu
get back a recăpăta, a redobândi, a reintra în posesie; a recăștiga, a recupera, a reface; a readece, a aduce înapoi, a face să revină; a pune

get beyond

la loc (un lucru); a restabili; a se întoarce, a reveni; a (se) da înapoi; a reprimi
get beyond a depăși, a trece peste; a lăsa în urmă, a întrece
get by a se strecura, a reuși să treacă; a trece pe lângă; a depăși, a trece peste, a trece dincolo de
get clear a scăpa (cu bine) de, a depăși (cu bine) o dificultate; (nav) a pleca de la chei
get down a da jos, a coborî; a nota, a însemna, a lua note după; a doborî (la pământ); a înghiți; a (se) coborî, a se da jos
get down to a coborî (la fapte); a se apuca de
get foward a merge mai departe, a înainta, a progresa, a avansa
get from a veni de la
get hold of a (se) apuca de, a (se) lega de; a înșfăca, a prinde, a pune mâna pe, a face rost de
get home a-și reveni (după o pierdere, lovitură etc.)
get hot (auto, termo) a se (supra)încălzi
get in a strânge, a colecta, a aduna; a face provizii de; a aduce; (agr) a strânge (recolta); a include în program, a reuși să realizeze; (edu) a educa, a învăța, a trece (la un examen etc.); a aduce înapoi, a face să se întoarcă; (agr) a planta, a semăna, a strânge (recolta); a intra, a pătrunde, a se infiltra, a se strecura, a ajunge; a se întoarce (acasă), a reveni; a se urca (în tren etc.); (pol) a fi ales (deputat etc.); (ec) a încasa (bani); a plasa (un cuvânt, o lovitură)
get into a se urca, a se sui în, a (se) strecura în; a (se) obișnui cu, a (se) deprinde cu; a fi primit în, a căpăta acces la; a înțelege, a pricepe; a se afla (în vehicul); a-și lua, a-și pune (o haină); a intra (în încurcătură etc.); ~ **debt** a face datorii; ~ **a mess** a se vâri într-o încurcătură
get into slag (met) trecere în zgură
get loose (mas-un, OM) a se slăbi; a se deșuruba; a elibera, a (se) desprinde
get next to a afla de, a descoperi; a se informa asupra; a înțelege, a-și da seama de; a se apropia de
get-off decolare; (*fig*) chițibuș
get off a pleca de pe / de la, a părăsi; a scoate, a (se) dezbrăca; a curăța (o pată); a scăpa de (ceva), a se debarasa de; a scoate din încurcătură; a da drumul la; a salva; a isprăvi, a încheia; a expedia în grabă, a lichida; (edu) a învăța pe de rost; a (se) coborî, a (se) da jos (dintr-un vehicul etc.); (av) a decola; a porni; a pleca, a dispărea din; a se libera de
get on a înainta, a progresa; a merge înainte, a nu sta pe loc; a scoate, a extrage, a publica; a îmbătrâni; a se descurca, a-i merge bine; a se înțelege, a se împăca; a izbuti, a reuși, a junge să facă ceva; ~ **one's nerves** a enerva
get on in a reuși în viață, a progresa în, a înainta în

get through

get on to a ajunge să înțeleagă, a ajunge (la un subiect)
get on with a progresa la, a reuși la; a continua, a persevera; a se înțelege cu
get-out fugă, scăpare, evadare
get out a ieși (în afară / din), a scoate, a extrage (din), a smulge, a face să iasă; a scoate la iveală; a publica; a rosti, a pronunța; a lua de la bibliotecă; a rezolva, a soluționa; a coborî (dintr-un vehicul); a scăpa (cu bine) (de cineva); (d. știri etc.) a se răspândi, a transpira; a ieși (din casă); a se sustrage (unei urmăriri etc.); ~ **of a habit** a se debarasa de un obicei; ~ **of hand** a scăpa din mână, a nu mai putea stăpâni; ~ **of sight** a dispărea
get out of a scoate din, a smulge de la; a storce; a estorca; a face să dea / să producă; a câștiga de pe urma; a salva de la; a evada din; a scăpa de datorii
get out of alignment a ieși din rând; (mas) a nu mai fi aliniat (d. linia de axe motor – cuplaj – mașină etc.)
get out of commission (about a motor) (mas) a ieși din funcțiune (d. motor)
get out of line a ieși din rând
get out of order (mas) a se defecta, a nu mai funcționa
get over a face să treacă; a termina, a isprăvi, a încheia; a trece peste, a sări peste, a trece dincolo de, a escalada (un zid etc.); a străbate, a parcurge, a traversa; (med) a-și reveni (dintr-o boală, emoție etc.); a se vindeca de, a scăpa de; a ocoli, a eluda, a evita; a uita de, a nu se mai gândi la; a înfrânge; a se consola, a se resemna, a ierta (ceva cuiva), a tolera, (*fam*) a digera, a înghiți; (*fam*) a duce cu vorba, a încânta
get paid (și *fig*) a fi plătit / răsplătit
get rotten a putrezi (d. lemn)
get rough a se înăspri (și d. vin)
get round (med) a înzdrăveni, a face sănătos; a convinge; a ocoli, a evita; **get smb. round** a se aduce pe cineva în simțiri
get round to a trece / ajunge pe rând, pe la; a coti (un colț de stradă etc.); a înșela, a îmbrobodi (cu vorbe)
get a shock (el, med) a (se) electrocuta
getter (chim) degazor; ghet(t)er (substanță absorbantă de gaze); reductor de sorbție; (ec) achizitor, procurist; (chim, fiz) substanță de evacuare, purificator, (d)epurator, a (d)epura, a evacua, a purifica
getting-down roll (met) cilindru de degroșare / degrosisor (la laminor)
get through a duce la bun sfârșit, a termina cu bine, a sfârși; a asigura succesul; a face să treacă; a răzbate, a ieși cu bine; (edu) a trece

get through to

(la un examen); a parcurge, a străbate; a face față la, a dovedi; a trece prin, a scăpa dintr-o încurcătură; (pol) (d. o lege etc.) a fi introdus, a fi votat; a ajunge la fârșit
get through to a străbate până la, a ajunge până la; a obține (legătura), a găsi (la telefon)
get through with a termina, a încheia; a face față, a reuși să facă; a trece prin
get together a se întruni, a se aduna; a se înțelege, a cădea de acord
get to work a se apuca de lucru, a începe lucrul
getting achiziție, obținere, căpătare, achiziționare; realizare, îndeplinire
getting away fugă, evadare; scăpare, eliberare; (auto) pornire, demaraj
getting back întoarcere, reîntoarcere; (jur) recăpătare, redobândire, reluare (în posesie)
getting in (agr) recoltare, strângere a recoltei, seceriș; (ec, jur) strângere, colectare (a impozitelor)
getting off pornire; decolare; (jur) scăpare, achitare
getting out scoatere, smulgere, extracție; (nav) lansare; publicare; alcătuire, elaborare, întocmire
getting over trecere, străbater, parcurgere; escaladare; (med) însănătoșire, vindecare
getting through trecere, răzbatere; pătrundere; reușită, succes; promovare
getting together culegere, strângere, adunare, colectare; întrunire, reunire
getting up deșteptare, sculare, trezire; pregătire, preparare; aranjare; instigare, născocire
get to a ajunge la, a se apuca de
get-together reuniune, întrunire, adunare
get together a (se) aduna, a (se) strânge, a pune laolaltă, a cădea de acord, a se înțelege
get under a localiza, a stinge (un incendiu); a învinge, a înfrânge; a stăpâni, a supune; a se strecura dedesubt; a trece pe sub
get up îmbrăcăminte, ținută; machiaj; deghezare; (ec) prezentare; prezentare grafică; apretare; a sălta, a (se) urca, a (se) ridica, a înălța; (nav) a ranflua, a scoate la suprafață; a ațâța, a irita; a pregăti, a prepara, a elabora; a pune la cale, a organiza; a stârni, a monta; a născoci, a inventa; a pune în funcțiune; a aranja, a împodobi; (*fig*) a înscena; a simula; a se întefi; a se agita (și d. mare); a pregăti (un discurs); a pune la punct
get up steam (termo) a pune / intra sub presiune (de abur), a se încălzi; (*fig*) a se înfuria
get up to a ajunge până la, a se apuca de
gewel hinge (OM) cârlig atașat la o buclă
geyser (geol) gheizer; (termo) boiler, cazan de baie
G force (mec) forță gravitațională
gherkin (alim) castraveci, cornișon

gigagram/liter

ghost fantomă; umbră, urmă; cantitate (foarte) mică; (met) zonă de incluziuni nemetalice; (el, c) imagine dublă / fantomă
ghost effect (c, fiz) efect secundar / parazit
ghost line(s) (fiz) linie spectrală falsă (linii spectrale false); (met) șir de incluziuni nemetalice / de zgură, linii / benzi de segregare
ghost picture (el, c) dedublarea imaginii
ghost signal (fiz, autom) semnal accidental / fals
GHz (metr) gigahertz, unitate de măsură pentru frecvență 1 GHz = 10^3 Hz
giant uriaș, gigant(ic), colosal; (hidr) treaptă de amortizare la căderea apei
giant molecule (plast, chim) macromolecule
giant-powder (chim) dinamită
giant rolling mill (met) laminor mare (referitor la capacitatea de prelucrare și de reducere)
giant tyre (auto) pneu gigant
gib (OM) prismă de ghidare; pană de fixare / de siguranță, scoabă, clemă; contrapantă; pană cu călcâi / cu nas, clemă; (met) platbandă; placă
gib and cotter (OM) pană dublă
gib arm (met) săgeată
gibbet (TH) braț de macara; a spânzura
gibbosity gheb, cocoasă; (OM) protuberanță, umflătură
gibbous cocoșat; proeminent; (mat) convex
giblets (alim) măruntaie (de pasăre), potroace
gib screw (mas-un, OM) șurub pentru reglarea jocului dintre ghidaje și piesa ghidată
giddy amețitor, care dă amețelă; zăpăcit, aiurit; nechibzuit, nesocotit, nestatornic, inconstant; sovăitor, șovăielnic, nesigur; a ameți, a năuci, a zăpăci
gift cadou, dar; sarcină ușoară, fleac; talent, înzestrare; (ec) primă; a dărui, a face cadou, a avea un talent
gift away a dărui, a face cadou
gift coupon (ec) cupon pentru premii (la magazin)
gifted talentat, înzestrat; iscusit, priceput, capabil
gift with a dărui, a face (ceva) cadou, a înzestra cu
gig (met) troliu; (met) cărucior / mic vagonet pe două roți; pieptene mecanic, scaiete pentru scămoșat (și pentru lână); (nav) barcă de bord, șalupă, harpon, ostie, a pescui cu harponul, a harpona
giga (metr) giga (prefix pentru 10^9 unități)
gigacalorie (fiz, termo, metr) unitate pentru energie termică, gigacalorie: 1 gigacalorie = 4185799999,9932604 J
gigacycle (autom, metr) 10^9 cicluri pe secundă
gigagram (metr) unitate de măsură pentru masă: 1 gigagram = 10^6 kg
gigagram/liter (metr) unitate de măsură pentru densitate, gigagram/litru: 1 gigagram/liter = 10^9 kg/m³

gigagram/second

gigagram/second (metr) unitate de măsură pentru debit masic, gigagram/secundă: 1 gigagram/second = 1000000 kg/s

gigajoule (metr) unitate de măsură pentru energie, gigajoule: 1 gigajoule = 10^9 J

gigajoule/second (metr) unitate de măsură pentru putere, gigajoule/secundă: 1 gigajoule/second = 10^9 W

gigaliter (metr) unitate de măsură pentru volum: 1 gigaliter = 1000000 m³

gigameter (metr) unitate de măsură pentru lungime, gigameter: 1 gigameter = 10^9 m

giganewton (metr) unitate de măsură pentru forță, giganewton: 1 giganewton = 10^9 N

gigantic gigantic, uriaș

gigapascal (metr) unitate de măsură pentru presiune, gigapascal: 1 gigapascal = 10^9 Pa

gigaton (Gton) (metr) unitate de măsură pentru energie: 1 gigaton (Gton) = $4,184 \cdot 10^{18}$ J

gigawatt (metr) unitate de măsură pentru putere, gigawatt: 1 gigawatt = 10^9 W

gigawatt-hour (metr) unitate de măsură pentru energie: gigawatt-oră: 1 gigawatt-hour = $3,6 \cdot 10^{12}$ J

gild (poligrafie) a auri, a polei cu aur; a decora, a înfrumuseța; breaslă, corporație

gilded aurit, poleit cu aur; înfrumusețat

gilding (met, poligrafie) aurire, poleire

gill (c) gill (unitate de timp de milisecunde, la mașinile de calcul); (OM, auto) clapetă de reglare a aerului, ac, nervură; (alim) branhii, urechi, gușă, a curăța (pește, ciuperci), pahar de băutură (~111...142 ml); (geogr) viroagă, vâlcea, ravină (împădurită); torent, pârâu de munte; (metr) unitate de măsură pentru volum / capacitate: 1 gill (UK) = 0,000142065 m³; 1 gill (US) = 0,000118294 m³

gilled (auto, OM) nervurat

gilled pipe / tube (hidr, termo, met OM) țevă cu nervuri / cu aripioare

gillion miliard; (fig) mulțime / număr mare

gilt aurire, suflare cu aur

gilt-edged investment (ec) investiție sigură

gimbal (auto, OM) articulație cardanică

gimbal joint (OM) articulație cu nucă / cardanică

gimbal mounting / suspension (auto) suspensie cardanică

gimbal pivot (OM) știftul articulației cardanice

gimbals (nav) balansiere, suspensie giroscopică (și a busolei)

gimbal system (OM) sistem cardanic

gimcrack fleac, bagatelă; ieftin, de nimic, fără valoare, de proastă calitate; țipător, strident

gimlet sfredeluș, coarbă de găurit locașuri de dibluri (la piese din lemn); (mas-un) burghiu, sfredel, a sfredeli, a găuri; (met) perforator

gimlet of auger type (mas-un) burghiu pentru cuie

girder pass

gimmick inovație, invenție, expedient; idee genială / năstrușnică; șarlatanie, păcăleală

gimp vitalitate, energie, vigoare; (textile) șiret, fir(et), ceapraz, galon; (anat) șchiop, schilod, infirm; a șchiopăta

gimpy șchiop

gin (alim) gin, rachiu de fructe (de ienupăr); (hidr) fulie; (OM) troliu, scripete; palan, macara; vârtej; (nav) macara de bigă; (textile) mașină de egrenat (bumbac), a egrena; capcană, cursă

gin block (mas) scripete; (nav) macara de bigă

ginger (alim) ghimbir

gingerale (beer) (alim) băutură răcoritoare din ghimbir

ginger bread (alim) turtă dulce

gingerly (*adv*) (în mod) prudent, precaut, cu tact / prudență, cu băgare de seamă; delicat, tiptil; (*adj*) precaut, grijuliu

ginger nut / snap (*amer*) (alim) biscuit / pesmet cu ghimbir, turtă dulce

gingery (alim) aromatizat / condimentat cu ghimbir; (*fig*) irascibil

gingham (textile) pânză vărgată / cadrilată; hârtie cu pătrățele

gingile oil (chim, alim) ulei de susan

gin pole (constr) capră; (nav) bigă improvizată

gin sling (alim) gin cu apă și zahăr

Giorgi system (of units) (metr, fiz, el) sistemul Giorgi; sistem electromagnetic de unități

gipsy (nav) tambur de vinci

Girard furnace (met, ind chim) cuptor electric cu încălzire directă (tip Girard)

gird a încinge, a strânge (cu o curea); a înconjura, a împresura; a (se) pregăti, a (se) prepara; a echipa, a înzestra; a ridiculiza

girded (nav) tras travers

girder (constr) grindă, bârnă, fermă, traversă de pod, antretoază, bară; (OM) capră cu consolă; (mec) grinda armăturii / de acoperiș; (met) drug, profil greu; (nav) traversă (osatură); riglă; (el) antenă

girder and rolling mill (met) laminor pentru profiluri grele și / pentru șină

girder beam (met, mec) grindă cu zăbrele, grindă principală

girder bracing (met, mec) legătură / prindere între grinzi

girder bridge (constr) pod de grinzi / de ferme

girder mill (met) laminor de profile

girder mill train (met) laminor de bare, linie de laminare pentru profiluri grele

girder network (constr, mec) rețea de grinzi

girder on two supports (constr, mec) grindă simplă rezemată

girder pass (met) calibru pentru bare / pentru profiluri grele (la laminor)

girder pole

girder pole (el) stâlp cu zăbrele
girder rail (met) șină cu șanț
girder rolling mill (met) laminor pentru profile grele
girder roll stand (met) cajă pentru profile grele
girder section (constr) profilul / secțiunea grinzii; (met) secțiunea barei
girder train (met) linie de laminor pentru profile grele
girdle (constr) centură, brâu; (met) ciclu; inel; (nav) centură de remorcă; curea; a încinge, a înconjura
girdle-shaped surge (hidr, fiz) undă inelară
girt (nav) ancorat cu cap fix (cu ancorare prova și pupa)
girth (geom, OM) contur, circumferință; perimetrul secțiunilor transversale; (met) muchie; centură de strângere (și pentru un recipient etc.); (nav) perimetru; bară orizontală; talie, măsură a taliei; a înconjura, a împrejmu; a măsura circumferința
girth-joint (met) îmbinare transversală
girth pulley (OM) roată pentru chingă
gist esență, fond, miez al lucrurilor; punct nevalgic; motiv principal
git (met) canal / pâlnie de turnare
git cutter (met) aparat de tăiat rețele de turnare
give (OM) elasticitate, pierdere parțială a elasticității unui arc (în mecanica fină); a da, a dăru; a dona, a face cadou; a acorda, a transmite, a remite, a încredința, a comunica, a încredința; a investi (cu autoritate), a atribui, a conferi, a oferi; a ceda, a lăsa, a se retrage, a (se) slăbi, a permite, a repartiza, a distribui, a aloca; a plăti; a transfera (sub altă autoritate); a rosti, a pronunța; a scoate, a da drumul la; a face, a produce, a realiza; a consacra, a dedica; a sacrifica; a anunța, a comunica, a informa despre; (jur) a lăsa prin testament / moștenire; a duce la, a avea drept consecințe; (mat) a da ca rezultat; a oferi, a furniza, a aduce; a expune (argumente); a concede, a recunoaște, a admite; a arăta, a indica, a prezenta; a ceda, a se da bătut; a fi moale / elastic, a se lăsa; a se umezi, a se muia de la ploaie / de la umezeală; a-și acorda, a-și rezerva; a-și face, a-și crea
give-and-take compromis, concesi reciproc; concurență; schimb(uri); a oferi în schimb, a propune pentru schimb; a plăti reciproc; a-și face concesi unul altuia
give an expert opinion (TH, ec) a aviza, a da un aviz competent
give an incrustation (met) a incrusta, a depune un strat subțire, a acoperi
give a quarter turn (met) a răsturnam a răsuci (cu 90°)

glacing collision

give-away dovadă / probă evidentă / clară; cadou, dar; trădare, denunț
give away a da gratis / degeaba; a distribui, a împărți; a trăda, a da de gol
give back a restitui, a înapoia, a da înapoi; a reda, a readuce; a reflecta, a răsfărâge, a oglindi; a reproduce; a se retrage, a bate în retragere
give forth a produce, a face, a crea; a emite (un sunet); a degaja, a răspândi (un miros); a reproduce (un text)
give in a preda, a înmâna; a anunța, a face cunoscut; a adăuga, a aduce în plus; a ceda, a capitula, a se da bătut; a se supune
give in exchange (ec) a schimba, a da în schimb
give in to a se supune la, a se pleca în fața
give into a da înspre / către (d. o fereastră, o deschidere)
given (mat) dat, determinat, oferit, furnizat, stabil, precizat; (jur) făcut, dat, executat; stabilit, fixat
given diameter (nav) diametru la tubul etambou
given name (*amer*) nume de botez, nume mic
give off a preda, a emite; (met) a degaja; a emana, a răspândi; a produce, a emite (un sunet)
give out a scoate, a elibera; a edita, a anunța, a declara (public), a proclama, a face cunoscut; a emite, a răspândi, a produce, a degaja; a împărți, a distribui; a fi obosit; a se termina, a se epuiza
give over a abandona, a părăsi; a înceta, a termina cu, a renunța la; a se vindeca
give over to a abandona, a lăsa pe seama (cuiva)
give to a se deprinde cu, a se obișnui cu
give up a renunța (la), a ceda, a părăsi; (ec) a face donații; a demisiona din; a se lipsi de; a ceda (un loc); a lăsa; a se lăsa de (fumat etc.), a se opri din, a înceta; a se dezice de, a abandona (și idei); a remite, a preda, a înmâna; a divulga, a denunța, a da pe mâna autorităților; a declara pierdut; a socoti insolubil / de nerezolvat; a renunța la (orice) efort; a se retrage (și din afaceri), a închide (firma etc.)
give upon a da înspre (d.o deschidere)
give way a face loc; (met) a irupe; a rupe, a forța; (nav) a rama; înainte ! (rame)
giving off of gas (chim) degajare de gaz(e); formare / generare de gaz(e)
gizzard (alim) pipotă, rânză
glancé (met) blendă; glasat, acoperit cu glazură, zaharisit; înghețat, jivrat; lucios, lustruit, glancé; (textile) satinat
glacé coal (met) antracit
glacéing (alim) glazurare, glasare
glacial glacial, de gheață, înghețat, rece, geros; (*fig*) neprietenos, ostil
glacing collision (mec) ciocnire oblică

glance off

glad bucuros; dispus, gata (să facă ceva)
gladly (*adv*) bucuros, cu dragă inimă; de bună voie
glair (alim) albuș de ou; substanță vâscoasă
glance strălucire, licărire; (foto, el) diafragmă; (met) blendă; a luci, a străluci
glance at a arunca o privire, a se uita în treacăt
glance coal (met) cărbune cu luciu metalic
glance off a ricoșa de, a aluneca peste (și d. un text etc.)
glancing collision (mec) ciocnire oblică (față de o suprafață)
gland (auto) presetupă, presgarnitură; (OM) bușă de presare a garniturii, cavitatea sau spațiul pentru garnitură, manșon tip membrană, membrană
gland box (OM) cutia presgarniturii sau membranei
gland cock (OM) robinet cu cep și cu presetupă
gland follower (OM) capac (ce se poate deplasa în locaș) al presetupeii
glandless cock (OM) robinet fără presgarnitură
glandless compressor (termo, OM) compresor fără presgarnitură
glandless pump (hidr, OM) pompă fără presgarnitură
gland packing (OM) garnitură de etanșare a presetupeii, presgarnitură (ca sistem: etanșare, capac, elemente de asamblare etc.)
gland seal connection (OM) racord cu etanșare
glare strălucire, lumină orbitoare, puternică / supărătoare; (fiz) orbire, ebluisare; (auto) efectul de orbire (d. faruri); a orbi; (foto, c) a diafragma, a modifica deschiderea diafragmei; a produce o lumină orbitoare, a străluci orbitor; (*adj*) sticlos și strălucitor, neted și lucios
glare light (auto) lumină orbitoare
glaring orbitor, care orbește (d. o lumină prea intensă); viu, strălucitor; evident, prea vizibil, bătător la ochi; grosolană (d. o eroare etc.)
glary strălucitor, orbitor
glaser (mas-un) placă de polizat
glaser's diamond (mas-un) diamant de tăiat gemuri
glass (ind chim) sticlă; pahar, geam (și de ceas, de aparat de măsură etc.), conținutul unui pahar; oglindă; (nav) barometru; lunetă; telescop; ochean, binoclu; (ind chim) a acoperi cu sticlă; (*adj*) de sticlă, făcut din sticlă
glass annealing furnace (ind chim) cuptor de recoacere a sticlei
glass base (el, electr) soclu / placă de bază de sticlă (și la circuite integrate)
glass beads (ind chim, OM) bile de sticlă
glass bell (ind chim, OM) glob / clopot de sticlă
glass blower (ind chim) sticlar, muncitor la o fabrică de sticlă

glass half-cell

glass blowing (ind chim, OM) fabricare / prelucrare a sticlei (și prin suflare)
glass-bonded mica seal (OM) garnitură de etanșare din mică cu liant de sticlă
glass bulb (ind chim) balon de sticlă
glass case (ec) vitrină
glass cleaner (auto) ștergător de parbriz
glass cloth (constr) pânză de sticlă / din fibră de sticlă; glaspapir, (hârtie) de șmirghel; cârpă de șters paharele
glass composition (chim) compoziția sticlei
glass cover (metr) lamelă de acoperire; (OM) capac de sticlă
glass crack (ind chim) defect în sticlă, crăpătură
glass cup (OM, T) ungător cu picurare cu vizor din sticlă (pt. a vedea nivelul lubrifiantului)
glass cutter (mas-un) diamant de tăiat gemuri
glass dial cover (OM, metr) capac de sticlă (și al unui aparat de măsură)
glass disk (OM) disc de sticlă; geam de reflector
glass drill (mas-un) burghiu pentru sticlă
glass electrode (el, metr) electrod de sticlă (la pH-metre)
glasses (opt, med) ochelari
glass faults (ind chim) defecte la sticlă
glass fiber fibră de sticlă
glass fiber binder întăritură cu fibră de sticlă (la compozite)
glass fiber board placă din fibră de sticlă
glass fiber insert inserție cu fibră de sticlă
glass fiber laminate (compozit) laminat din fibră de sticlă
glass fiber mat (materiale) pătură / strat din fibră de sticlă
glass fiber paper hârtie cu fibre de sticlă (pt. șlefuit)
glass fibre (constr) țesătură de fibre de sticlă; (ind chim) fir / fibră de sticlă
glass fibre reinforced plastics (materiale) plastice ranforsate / întărite cu fibre de sticlă (echivalent cu compozite cu matrice polimerică și ranforsant – fibre de sticlă)
glass filter (OM) filtru de sticlă
glass flask (ind chim) balon de sticlă
glass for hygienic uses (ind chim, med) sticlă pentru scopuri igienice
glass for pharmaceutical uses (ind chim, med) sticlă pentru scopuri farmaceutice
glassful conținutul unui pahar
glass funnel (ind chim) pâlnie de sticlă
glass gauge (OM) (indicator din) sticlă pentru nivelul unui fluid
glass grinding marble (TH) bilă de sticlă pentru șlefuit
glass half-cell (el, ind chim) electrod de sticlă (și la pH-metre)

glass-hard

glass-hard solid; dur; cu duritatea sticlei
glass hardened (met) călitate forțat (prea dur, defect)
glass-hardening (met) călire forțată (uneori proces condus defectuos / greșit)
glass-hard steel (met) oțel foarte dur
glass house (agr) seră; (ind chim) fabrică de sticlă, sticlărie
glassily (*adv*) ca sticla, sticlos, ca de sticlă (fragil, casabil sau transparent – atenție la text)
glass industry (ind chim) industria sticlei
glassine foil (ind chim) peliculă transparentă
glassine paper hârtie de copiat, transparentă / pergaminată
glassiness (ind chim) aspect / caracter sticlos / vitros
glass insulator (el) izolator de sticlă
glass jar (chim) pahar (de sticlă) de laborator
glass-lift (auto) dispozitiv de ridicare a geamului (portierei)
glass lining (ind chim) emailare; căptușire cu plăci de sticlă, acoperire cu sticlă
glass making (TH, ind chim) fabricarea sticlei
glass marble (OM, materiale) bilă de sticlă
glass melt (ind chim) topitură de sticlă
glass melting (ind chim) topirea sticlei
glass pane (OM, opt) disc de sticlă, geam reflector
glass panel (auto) panou de geam
glass paper (TH) hârtie abrazivă / sticlată, șmirghel, glaspapir
glass pipe (ind chim) tub de sticlă
glass plates (ind chim, metr) sticlă plată de ceasornic
glass-pot furnace (ind chim) cuptor pentru tratamentul vaselor din sticlă
glass printing (TH, ind chim) tipărire pe sticlă
glass rod (ind chim) baghetă de sticlă
glass-roll machine (ind chim, mas-un) mașină de laminat sticlă
glass sand (materiale) nisip pentru obținerea sticlei
glass screen (auto) parbriz; (c, metr, autom) partea transparentă a unui ecran
glass shade (OM) clopot de sticlă
glass silk (ind chim) fibră / vată de sticlă
glass slip (fiz, opt) lamelă de acoperire (și pt. microscop)
glass smelting (ind chim) topirea sticlei
glass-smelting kiln (ind chim) cuptor de topit sticlă
glass stick / stirrer (ind chim) baghetă de sticlă
glass stopper (ind chim) dop de sticlă
glass strip (auto, OM) curea de ridicat geamul parbrizului

glide

glass suitable for laboratory ware (ind chim) sticlă de laborator / refractară
glass trasion (plast, termo) tranziție vitroasă
glass-to-metal seal (el) sudură / etanșare între sticlă și metal
glass tube (ind chim) tub de sticlă
glass wadding (constr) vată de sticlă
glassware aparatură de laborator de sticlă, (articole de) sticlărie
glass wastes (ind chim, mediu) deșeuri de sticlă
glass wool (ind chim) vată de sticlă; fibre de sticlă necardate
glass work (ind chim) fabrică de sticlă, (articole de) sticlărie
glassy sticlos, lucios, vitros; ca sticla, ca de sticlă, lucios și neted; fragil
glassy alloy (materiale) material metalic având și stare amorfă / sticloasă, sticlă metalică
glass yarns (ind chim) fibre / fire de sticlă
glassy state / structure stare / structură sticloasă (d. materiale în stare amorfă)
glaze (alim) glazură; polei; (materiale, chim, met) email, zgură, smalt, verniu; lustru, luciu; ceramică smălțuită, vase emailate; a glasa; a satina (hârtie, țesături); a smălțui, a emaila, a glazura, a pune glazură, a lustrui; a pune geam(uri); a deveni sticlos
glazed satinat, neted (d. hârtie, țesături); (alim) glasat, glazurat
glazed brick (ind chim, constr) cărămidă smălțuită
glazed frost polei
glazed powder (ind chim) pulbere grafitată
glazer (met) placă de șlefuire
glazier's diamond (materiale) diamant pentru tăiat geamuri
glazier's putty (constr) chit
glazing (alim) glasare; satinare (a hârtiei, a unui material textil); glazurare (a sticlei), smălțuire, emailare, lustruire; punerea geamurilor, sticlă (de geamuri)
glazing wheel (mas-un) disc de lustruit / de rectificat
gleam licărire, licăr, rază (de lumină); urmă; întrezărire; strălucire, scânteiere, luciu, lustru; a licări, a străluci (slab), a luci, a sclipi
glean (agr) a spicui, a culege, a aduna (spice, boabe etc.); (*fig*) a spicui, a culege (de ici și de colo), a strânge, a aduna, a colecta
Gleason tooth (OM) dinte în arc de cerc, dinte Gleason (la dantură conică)
glib volubil, rapid, fluent; facil, superficial; cu aparență de adevăr, credibil; nesincer
glide alunecare, alunecător; a ploua; (TH) a (a)luneca, a culisa, a glisa, a plana, a trece ușor (peste)

glide along

glide along a pluti, a aluneca pe / peste
glide past a se strecura (alunecând)
glide-path angle (mec) unghi de coborâre pe pantă, unghi al planului înclinat
glide plane (fiz) plan de lunecare; (mas) plan de înclinare
glider (OM) piesă alunecătoare, culisă
glide reflection (fiz) reflecție cu translație
gliding (TH) (a) lunecare, glisare, alunecător, glisant, care alunecă,
gliding angle (mas, T) unghi de alunecare
gliding plane / surface (mas) suprafață / plan de alunecare.
gliding quality (T, OM) capacitate de alunecare
glim lumină, luminiță, licăr(ire)
glimmer strălucire, licăr(ire), scânteiere; pâlpâire; a licări, a pâlpâi, a luci; a se vedea slab
glimmering strălucire, licăr(ire), scânteiere; pâlpâire; (*adj*) pâlpâitor, care licărește, care luminează slab
glint licărire, strălucire (metalică); a licări, a scânteia, a străluci (metalic)
glissade (a) lunecare; a aluneca, a glisa
glisten a (stră)luci, a scânteia
glitch (c, metr, autom) distorsiune / perturbare a unui impuls (rezultând erori de prelucrare a datelor); (el) pană, defecțiune, cădere
glitter strălucire, sclipire, scânteiere, luciu; fast; a sclipi, a scânteia, a (stră)luci
gloaming (*fig*) crepuscul, asfințit
global total, global; mondial, universal
global error (metr) eroare totală / globală
global gear (OM) angrenaj (melcat) globoidal
globally (*adv*) global, în bloc, în ansamblu; total
globe glob, sferă; glob pământesc / terestru; (mat) sferă; (met) capac tip calotă
globe boiler (termo) cazan / fierbător sferic (sau numai cu capete / capace sferice)
globe calotte (mat, TH) calotă sferică
globe / straightway coke (OM, hidr) robinet drept / de trecere cu element activ de formă sferică
globe mill (ind chim) moară cu bile
globe pliers (mas-un) clește cu deschidere sferică; (met) clește de țevi
globe-roof tank (ind chim, OM) rezervor cu acoperiș / capac sferic
globe valve (cf) sertar cilindric / circular; (OM, hidr) vană / supapă sferică / cu bilă; ventil de trecere, cu element activ sferic
globoid worm-gear / worm-drive (OM) angrenaj cu melc globoidal
globose (OM) sferic, globular, aproape sferic / globular (d. formă a piesei, particulei etc.)

glowing red

globular globular, sferic; rotund, circular; (met) granular, granulos, sferoidal
globular pearlite (met) perlită globulară
globular structure (fiz) structură sferoidală; (met) structură glanulară / globulară
globule globulă; pilulă
globulitic (met) globular, sferoidal
glonoin (chim) nitroglicerină
gloomy întunecos, întunecat; înnorat (d. vreme)
glop (fiz) substanță lichidă vâscoasă, lichid vâscos
gloss luciu, lustru, strălucire (și superficială, aparentă); aparență înșelătoare; (ind chim) email, glazură, smalt; a lustrui, a da luciu; observație, notă marginală, adnotare; glosă, exegeză, explicație, parafrază; a interpreta, a răstălmăci, a denatura; a comenta nefavorabil
glossarial cu caracter de glosar / lexicon / glosă, interpretativ
glossary vocabular; glosar
gloss finish (ind chim) finisare cu luciu
gloss paint (ind chim) vopsea lucioasă
glossology terminologie, glosologie
glossy lucios, lustruit, cu luciu / lustru
glossy black bituminous coal (met) antracit
glossy coal (met) cărbune lucios
glove (textile) mănușă
glove box (fiz) cameră izolată pentru manipularea materialelor periculoase, cu ajutorul mănușilor
glove box (auto) torpedou
glove compartment (auto) torpedou
glow iluminare, iluminat, incandescență, strălucire, lucire, licărire, scânteiere, strălucire; foc, flăcărăie, flăcără; (fiz) luminescență, lumină, căldură; (met) încălzire; a licări, a scânteia, a străluci, a radia; (met) a (se) (în)roși, a fi incandescent / încins; (*fig*) entuziasm; a arde; (auto) bujie
glow cathode (el) catod incandescent
glow column (el) filament
glow cooking plate (el, alim) plită electrică
glow-discharge tube (el, electr) tub / lampă cu descărcare luminescentă
glow indicator (auto, autom) indicator (luminos) / avertizare pentru bujii
glowing (el) incandescență; (met) încălzire; incandescență, care este incandescent / încălzit / încins (până la roșu), fierbinte, dogoritor, luminos, strălucitor
glowing cathode (el) catod incandescent
glowing furnace (met) cuptor de călire
glowing heat (met) incandescență de culoare albă-gălbui (strălucitoare)
glowing red (met) încălzire la roșu

glowing wire

glowing wire (el) filament; (met) sârmă recoaptă
glow light (el) luminescență
glow plug (auto) bujie incandescentă / de preîncălzire
glucide (alim, chim) zaharină
glucinium (Be) (chim, met) beriliu
glucose (alim, chim) glucoză
glue (ind chim, met) clei, adeziv; (TH) a lipi cu clei, a încheia
glue applicator (ind chim, plast) mașină / dispozitiv de aplicare / aplicator de întins / de aplicat clei / adeziv
glue boiler (ind chim) cazan de fierț clei (d. lemn)
glue brush (TH) perie / pensulă pentru aplicarea adezivului / apretului
glued belt (OM) curea de piele, lipită (și în straturi)
glue digester (ind chim) autoclavă pentru fierberea cleiului
glue dryer (ind chim) uscător pentru clei / adeziv
glue line (OM) suprafață de lipire
glue mixing machine (ind chim) malaxor pentru adezivi
glue on (TH) a lipi cu clei, a încheia
glue pot (TH) borcan / recipient / borcănaș cu clei / adeziv / pentru pregătirea adezivului
glue powder (chim) praf de clei, clei praf
glue press clemă cu șurub pentru încheiat (și pentru asamblat piese din lemn)
glue resins (ind chim) rășini pentru adezivi sintetici
glue spreader (mas, OM) mașină / dispozitiv de întins clei
glue spreading (ind chim) întinderea cleiului / adezivului
glue stock (alim) carne pentru clei
glue up a lipi, a încheia
gluey lipicios, cleios
gluing (TH) lipire, încheiere
gluing binding (OM, TH) legare / asamblare prin încheiere (și a cărților)
gluing clamp clemă de șurub pentru încheiat (și pentru asamblat piese din lemn)
gluing machine (mas-un, TH) mașină de întins clei
gluing roll (mas-un) tobă / cilindru de întins clei (în fabricarea pânzei abrazive)
glut îndestulare; saturare, saț; astupare, închidere, înfundare; (met) pernă (înfundare) transversală; a suprașatura; (ec) supraabundență, supraproducție, a inunda (piața), excedent, prisos; a sătura, a ghiftui, a împovăra, a încărcă; a incomoda, a plictisi
gluten (ind chim) gluten

goat

glutinous(chim) cu gluten; lipicios, cleios
glut with / upon / on a umple, a satura, a suprașatura, a supraîncărca; (ec) a inunda piața
glycerin(e) / glycerol (chim) glicerină
glycerin brake (cf, OM) frână cu glicerină
glycine (chim) glicocol, acid aminoacetic
glycogen (chim) glicogen
glycogenesis (chim) glicogeneză, formarea glicogenului din zahăr
glycolysis (chim, alim) glicoliză, fermentație enzimizată
gnarl nod, ciot (de lemn)
gnarled cu noduri, noduros, cioturos; răsucit, strâmb (d. lemn); butucănos
gnaw at a roade din
gnawing form inside out (materile, T, chim) erodare din interior spre exterior
gnaw into a acorda; a roade; a mânca (și un metal), a uza, a distruge
go a merge, a călători, a circula, a se duce, a pleca, a se îndepărta; a trece (timpul); a funcționa, a merge, a acționa, a fi în funcțiune; a proceda; a se comporta; a se desfășura, a se petrece; a reuși, a izbuti; a intenționa, a avea de gând; a se integra, a intra, a-și avea locul, a aparține de, a sta; (mat) a intra, a cuprinde; (ec) (d. mărfuri) a se vinde, a se da; a se îmbrăca; mișcare, acțiune, agitație; modă; încercare, probă; întâmplare; afacere, tranzacție; reușită, succes; (univ) examen, probă; a rula, a se roti, a funcționa
goad strămurare; a îmboldi; a stimula
go after a merge în urmă; a urmări; a imita, a urma; a căuta (să obțină), a ținti spre / la
go against a contrazice, a contraveni la / cu; a se împotrivi la, a fi împotriva
go-ahead (cf) semnal de cale liberă; verde (la semafor); activ, dinamic, întreprinzător
go ahead a merge în frunte, a o lua înainte
go ahead of a o lua înaintea (cuiva)
goal țintă; țel, scop, obiect; misiune, sarcină, obiectiv
go along a pleca, a se duce, a porni
go alongside (nav) a acosta cu bordul
go along with a se potrivi (bine) cu
goal programming (ec) programarea unei activități pe bază de scop
go aside a se da la o parte, a face loc; a se abate din drum
go astray a se rătăci, a rătăci (și drumul); a se împrăști; a se desface în bucăți
go-as-you-please liber, neîngrădit; degajat, lejer, nepăsător; nedisciplinat
goat (alim, agr, zool) capră

go at

go at a se apuca de, a lucra la
goatskin, goat skin piele de capră, șevro, marochin; burduf din piele de capră
gob grămadă, cantitate mare; a scuipa
go back a se întoarce (din drum), a reveni, a se reîntoarce; a regresa, a da înapoi
go back on a retracta, a se dezice de; a nu se ține de promisiune
gobbing (ec) rocă sterilă; grohotiș; (ind, mediu) rambleu de steril
go before a trece înainte, a merge în frunte; a avea prioritate asupra
go behind a întârzia, a fi în întârziere (de fază), a fi defazat în urmă
go between a mijloci între, a intermedia
go-between (ec) intermediar, broker
go beyond a depăși, a întrece, a trece de
gob feeder (OM) alimentator (din sticlă) de picături
goblet (OM) cupă (la transportoare)
go-by indiferență, lipsă de atenție
go by a trece (pe lângă), a se scurge; a întrece, a depăși; a se ghida / conduce după
go by electricity (mas) a funcționa / a fi acționat cu / de curent electric
go-cart țarc cu roțile (pentru copii), cărucior de copil; (auto) automobil mic pentru carting
go cheap (ec) a (se) vinde ieftin
go down a cădea, a (se) coborî, a (se) lăsa în jos, a scădea; a apune, a asfinți; a decădea; a se scufunda, a se duce la fund, a se îneca; (fiz) a scădea în intensitate, a slăbi; (ec) a scădea (d. prețuri)
go downhill (auto) a coborî o pantă
go down to a merge până la, a continua până la (în timp)
goer călător, pasager, trecător, pieton
gofer (agr, alim) fagure de miere
goffer (mas-un) clește / dispozitiv de ondulat / de încrețit / de plisat (și textile), foarfecă de gofrat; a gofra, a ondula, a încreți, a cuta, a plisa
goffer calender (OM) calandru de gofrare / de ondulare / de încrețire / gofrare (pt. țesături, folii, hârtie etc.)
goffered paper hârtie grofată
gof(f)ered plate (met, TH) tablă ondulată / gofrată
gof(f)ering gofrare, gofraj, care se ondulează / se gofrează
go for a se duce după, a se duce să aducă, a pleca la; a urmări, a căuta să obțină; a intra în funcție; a ataca; a prețui, a face, a avea valoare de, a se vinde cu prețul de

good at

go forth a ieși înainte, a porni, a pleca, a se duce; a se răspândi; a-și face apariția
go forward a înainta, a avansa; a progresa, a face progrese
go(-)gauge (metr) calibru „trece”
goggles (met) ochelari de protecție
go in a intra, a pătrunde (înăuntru); a se înscrie, a se angaja; a sosi, a veni; a parveni, a ajunge
go in for a se apuca de, a se îndeletnici cu, a se ocupa cu; (edu) a se prezenta, a se înscrie (la un examen etc.)
going mers; plecare, dus, ducere; viteză de mers; stare a drumului; în mers, în mișcare, în acțiune, care merge / funcționează / se mișcă; existent, în viață
going-over trecere, tranzit, cercetare, verificare, inspecție
goings-on întâmplări, fapte, evenimente; acțiuni, comportare
go into a intra în, a pătrunde în; a se ocupa de, a ajunge la; a îmbrăca
go into servic / use a fi dat în funcțiune / în folosință, a intra în exploatare
gold (Au) (chim) aur; auriu, de / din aur; (fig) avere, bani
gold alloy plating (el, met) depunere galvanică a aliajelor de aur
gold-bearing (geol) aurifer
gold dust (geol) praf de aur; nisip aurifer
golden aurit, de aur, din aur, auriu; (fig) excelent, favorabil, prosper, înfloritor
golden mean cale de mijloc
golden rule proporție de aur 1: $\sqrt{2}$
gold finger / number indice de aur
golding (TH) aurire
gold leaf folie / foiță de aur, poleială
gold plate (alim, OM) veselă și tacâmuri de aur
goldsmith bijutier
gold standard (ec) etalon aur
gongola (cf) vagon platformă; stand cu produse (în magazin cu autoservire)
gone plecat, dus, dispărut; distrus; pierdut; înaintat, care a mers departe
gong medalie, decorație
goniometer (metr, fiz) goniometru
goniometry (fiz, metr) goniometrie
good bun, de bună calitate; în bună stare, solid; sănătos; corect, just, drept, atractiv; valabil, veritabil, autentic; capabil, în stare, apt; amabil, agreabil; de nădejde; cuminte, ascultător; propice, prielnic; serios, solid; (adv) tare, desul, (foarte) bine, cu adevărat; bine, serviciu, ajutor; folos, avantaj, profit
good at priceput, iscusit la, abil, expert în

good cause

good cause îndreptăţire; justificare; motiv
good driving judgement (auto) conducere preventivă/ prudentă
good driving practice(s) (auto) practici / sfaturi de conducere prudentă
good earth connection (el) legătură la pământ, fermă / eficientă
good for corespunzător, potrivit, bun, folositor pentru
good-for-nothing fără valoare, care nu e bun de nimic; prost
good-looking care arată bine
goodly prezentabil; bunîşor; potrivit, convenabil; mare, măricel, apreciabil
good money (ec) salariu mare
goodness bunătate; calitate bună, valoare
goodness of fit (mat) concordanţă
good penetration (OM, met) sudură cu pătrundere în toată adâncimea cusăturii
goods marfă, bunuri (mobile), lucruri, obiecte, valori; (ec) mărfuri, articole comerciale; ţesături, materiale, stofe; (cf, nav) încărcătură, marfă, bagaje, coletărie; (jur) probe materiale, corp delict; calităţi / proprietăţi necesare
goods circulation (ec) circulaţie a bunurilor / a mărfurilor
goods service (ec, transp) serviciu de / pentru mărfuri
good works opere de caritate / filantropice
good working of the blast furnace (met) mers normal al furnalului
goosey unsuros, liupicios, cleios; greţos
go-off plecare, pornire; început, începere; încercare, tentativă
go off a (se) descărca, a detona, a exploda; a izbucni; a se aprinde; a se desfăşura (evenimente), a se întâmpla; a se diminua, a se micşora; a înceta; a pleca, a porni, a se pune în mişcare; (ec) a se vinde bine; a ieşi din
go on a se prelungi, a se întinde, a se lungi; a merge înainte / mai departe, a continua; a face progrese, a progresa, a avansa, a merge mai bine, a avea succes, a reuşi; a avea loc (d. evenimente), a se petrece, a se întâmpla; a trece, a expira (d. timp); a porni în, a pleca în; a începe; (metr) inscripţie în partea „trece” a calibrului potcoavă
go on for a se apropia de
go on strike a face / a declara / a intra în grevă
go on the short time a trece la regim de lucru redus
go on to a trece (mai departe) la
go on to overtime (ec) a trece la program de ore suplimentare

“go-to” assignment

goose, *pl geese* (alim, agr, zool) gâscă
goose flesh (alim) carne de gâscă
goose neck obiect curbat; (OM) pârghie în formă de S; (met) gură de ardere la cauper, partea superioară a axului dispozitivului de blocare a oalei
gooseneck coupling (hidr, OM) luleau a capului hidraulic
gooseneck tool (mas-un) cuţit gât-de-lebădă
go out a ieşi (în) (afară), a pleca, a porni; a demisiona, a-şi da demisia; a se afla, a se răspândi; a apărea, a se publica; a se termina
go out of a ieşi din, a părăsi
go out of blast (met) oprire a vântului (la furnal)
go out of control (auto) pierderea controlului, a pierde controlul asupra autoturismului
go over a trece dincolo, a traversa, a străbate, a trece peste; a se răsturna; a parcurge (cu privirea), a revedea, a reciti; a examina, a cerceta, a studia; a recapitula; a învinge, a întrece
go over into (chim) a se transforma în
gore (textile) clin (de rochie, de haină etc.); a străpunge, a găuri; (med) sânge încheagat, cheag de sânge; (zool) a împunge cu coarnele
gorge trecătoare, defileu, chei, pas; stomac
gorgeous minunat, strălucitor, splendid, bogat; luxuriant, abundent
gorgeousness strălucire, splendoare, măreţie
gormangize a devora; a înfuleca
gormless prostesc, stupid
gormlessness prostie; stupiditate
go round a merge de la unul la altul; a face un ocol / înconjur; a se schimba; a se rostogoli; (nav) a-şi schimba direcţia (d. vânt)
go side (metr) partea „trece” a calibrului
gosling (alim) pui / boboc de gâscă; (*fig*) prost, tont
go-slow strike grevă scoţiană
gossamer (textile) ţesătură ca borangicul, voal, gaz; fin, subţire, transparent; (*fig*) superficial
gothic groove / pass (met) calibru ogival (la laminare)
go-thread ring gauge (metr, OM) calibru inelar „trece”, pentru filete
go through a merge până la capăt; a se realiza, a se îndeplini; a se aproba, a fi adoptat / aprobat; (ec) a se vinde bine pe piaţă; a trece prin; a examina / cerecta amănunţit; a percheziţiona; a face faţă la
go through a loop (inf, autom) a parcurge o buclă
go through with a duce până la bun sfârşit
go to a se adresa la; a recurge la; a ajunge la; a porni la / în
“go-to” assignment (inf) instrucţiune de dirijare

go to dross

go to dross (met) trecere în zgură
go together a se întâlni, a se întruni, a se aduna;
 a se potrivi, a se îmbina
go-to statement (inf) instrucțiune de dirijare
gouge (constr) daltă de aşchiat / de cioplit / de
 şpiţuit piatră; sol argilos-nisipos; daltă con-
 cavă; (met) daltă de gravat / în cruce / semicir-
 culară, scobitură făcută cu dalta; smulgere; a
 dăltui, a scobi cu dalta
gouge(on) (OM) tijă cilindrică, filetată la capete,
 folosită pentru a asambla două piese
gouging (mas-un) executare a unei adâncituri /
 unui canal într-o piesă; (TH, mas) înlăturarea
 (mecanică, electro-mecanică, termo-mecanică)
 a defectelor de suprafaţă (şi înainte de sudare)
goulash (alim) gulaş, tocană, mâncare de carne
 cu legume
go under a (se) scufunda, a (se) duce la fund; a
 suferi un insucces, a fi o cădere, a cădea; a
 pieri, a dispărea; a decădea
go up a urca, a creşte, a (se) mări, a (se) ridica; a
 (se) urca (pe scări); (nav) a naviga în susul
 unei ape
go upon a se sprijini pe, a se baza pe
gourmet (alim) expert gastronomic
govern a conduce, a administra; a stăpâni (şi un
 proces), a comanda, a regla, a controla, a de-
 termina, a reglementa
governable ascultător, docil; uşor de mânuit /
 condus / controlat
governance (pol) guvernare, conducere; admi-
 nistraţie; putere
governess (edu) educatoare, învăţătoare
governing guvernant, de guvernământ; (TH, ec)
 conducere, reglare, reglaj, comandă, control;
 conducător, de conducere, de administraţie;
 care conduce / controlează (un proces etc.)
governing factor factor decisiv / de comandă /
 de comandă
government (pol) guvern, putere executivă; stat;
 guvernare, conducere; regim
government agent (pol) funcţionar de stat
governmental (pol) guvernamental, de stat
government industry (pol, ec) întreprindere de
 stat
government issue (echipament) furnizat de stat
 / de guvern
government of / over (autom) stăpânire a, con-
 trol asupra, dominare a
government paper / securities (ec) obligaţii /
 bonuri de tezaur (emise de guvern / de stat)
governor conducător, comandant; director, pa-
 tron; (autom) dispozitiv de stabilizare / de co-
 mandă (şi automată), supapă reglatoare; (el)

graceful degradation

regulator (pt. motoare de putere / de turaţie),
 magnet corector
governor centrifugal pendulum (OM, hidr) re-
 gulator cu pendul centrifugal
governor deflection (OM) amplitudine / cursă a
 regulatorului
governor relief valve (hidr, OM) supapă / ro-
 binet de reglare / de ştrangulare / de laminare
 (a curentului)
governor slide valve (hidr, OM) supapă de re-
 glare, cu sertar
governor throttle (auto) clapetă reglatoare (la
 carburator); (OM, hidr) orificiu reglabil
go with a merge cu, a însoţi, a conduce
go without a se lipsi de, a nu avea nevoie de, a fi
 lipsit de, a nu avea, a duce lipsă de
gown robă, mantie, pelerină; haine civile; a se
 îmbrăca în robă
gownman persoană care poartă o robă (universi-
 tar, jurist); civil
grab apucare; acaparare, lăcomie; (constr) benă,
 (cupă de) excavator; (nav) dragă; (mas) dispo-
 zitiv de prindere, graifăr, cupă cu gheare;
 (plast) lipiciozitate; a apuca, a smulge, a (se)
 gripa, a se înţepeni
grabber acaparator
grabbing dispozitiv de prindere, care prinde
grabbing clutch (OM) ambreiaj brusc / total
grabbing excavator (mas, constr) excavator cu
 graifăr
grab bucket (met, mas) graifăr, benă aruncătoa-
 re / cu gheare, excavator cu graifăr / cu benă,
 graifăr de macara
grabby apucător; lacom
grab container (met, mas) container apucător /
 cu dispozitiv de prindere
grab crane (met, mas) macara cu graifăr
grab dredger (nav) dragă cu graifăr / cu cupe;
 (mas, constr) excavator cu cupe / cu benă
grab excavator (mas, constr) excavator cu cupe
 / cu benă
grab iron (OM) cârlig de apucare
grab jaw (OM) lingură / gheară apucătoare
grab of crane (OM) dispozitiv de apucare (la
 macara), graifăr, benă cu graifăr
grabs (OM, mas) graifăr-polip / cu fălci multiple
grab sampling (TH) metodă de testare cu ale-
 gere la întâmplare a probei
grace farmec, eleganţă, supleţe; favoare, bună-
 voinţă; politeţe, bună cuviinţă; păsuire, amă-
 nare, termen de graţie
graceful graţios, elegant; suplu
graceful degradation (OM, mas) degradare trep-
 tată / imperceptibilă / lentă

gracile

gracile zvelt, subțire
gracious binevoitor, condescendent; îngăduitor; grațios, elegant
graduate a grada; a nuanța; a așeza într-o anumită ordine; a fi nuanțat
gradation (constr) sortare a agregatelor; gradație; progresie; nuanțare; (TH) marcă de verificare
gradations trepte / etape succesive (ale unui proces etc.), grade
grade sort(iment), clasă, categorie, fel, calitate, treaptă, marcă (și de oțel); pantă a unui drum, înclinație; (*amer*) (*fig*) ascensiune, dezvoltare; (mat) clasă, grad (de unghi), putere, rang, valoare a funcției de repartiție; (metr) reper, semn de diviziune; notă, calificativ (*amer*); a clasa, a sorta, a clasifica, a grada, a tria; (agr) rasă ameliorată de vite, a ameliora (o rasă)
grade against the load contrapantă
gradebuilder (mas, constr) buldozer cu lamă orientabilă
grade-crossing (constr) pasaj / trecere de nivel
graded gradat; sortat; clasificat
graded aggregate (constr, ind chim, met) agregat calibrat (cu granulometrie strânsă / în interval îngust)
graded coal (met) cărbuni sortați
graded crushing (met, ind chim) concasare fracționată, sfărâmare în trepte
graded hardening (met) călire în trepte
graded junction (electr, autom) joncțiune treptată / graduală
graded material material calibrat (cu granulometrie strânsă); material standardizat (despre fonte, oțeluri etc.)
graded slope (mec) pantă cu înclinare mică
grade efficiency (materiale, alim, hidr) grad / eficiență / finețe de filtrare / de clasificare
grade of coke (met) calitate a cocsului
grade of concentration (chim) conținut, clasă / grad de concentrare / de concentrație
grade of fit (OM) tip de ajustaj, grad de ajustare
grade of service (TH) calitate a serviciului a întreținerii / a service-ului
grade of steel (met) marcă / calitate de oțel
grade of tolerance (OM) clasă / treaptă de precizie
grader (alim) separator; (mas, constr) greder, excavator / mașină de nivelat, plug nivelator; sortator, discriminator, mașină de profilat drumul; (agr) trior, selector
grade school (*amer*) școală primară / elementară
grade standards standarde (americane)
grade up (agr) a ameliora (o rasă de animale)

graduated flask

gradient pantă, înclinare, unghi / înclinare / pantă a taluzului; (fiz, mat) gradient
gradient of pressure (hidr, T) gradient de presiune
grading clasificare, sortare, selectare; (constr) (lucrări de) nivelare; (met) compoziție granulometrică, granulometrie; (el) gradare, multiplicare, legare în cascadă
grading analysis (metr) analiză granulometrică
grading curve (metr) curbă granulometrică, granulometrie (d. materiale)
grading factor (TH) coeficient de sortare (1 este pentru sortare perfectă)
grading fraction fracție granulometrică
grading limit (TH) curbă granulometrică tip / prescrisă
grading machine (constr, ind) mașină de sortat
grading of grain (constr, met, ind chim) sortare granulometrică
grading of oils (ind chim) clasificare a țiteiurilor / a uleiurilor
grading plant (ind chim) instalație de sortare
grading room (TH) sală de sortare
grading screen (OM, alim, agr, ind chim) ciur / sită de sortare
grading shield (el) inel de protecție împotriva arcului electric
gradometer (metr) indicator de pantă
gradual gradat, treptat, progresiv, gradual, succesiv
gradual brake (OM) frână cu frânare treptată / graduală
gradual expansion (termo, materiale) dilatare treptată / progresivă
gradually (*adv*) (în mod) gradat, treptat, progresiv
gradually applied load (mas, OM) sarcină aplicată treptat
graduand (univ) doctorand, candidat la un titlu academic
graduate (univ) licențiat, absolvent (de învățământ superior), diplomat universitar, titrat; calificat, cu calificare superioară; de licențiat; (fiz, chim) cilindru gradat; a grada, a etalona, a se transforma treptat, a diviza, a împărți; a doza, a proporționa; (edu) a conferi o diplomă, a scoate (absolvenți)
graduated gradat, împărțit în grade, divizat; (univ) titrat, licențiat, diplomat (universitar); (edu, univ) absolvent, în posesia unei diplome
graduated circle (autom) circuit de gradare (a unui proces etc.); (mas-un) cerc de divizare
graduated cylinder (chim) cilindru gradat
graduated dial (metr) cadran gradat
graduated drum (metr) tambur gradat
graduated flask (metr, chim) balon gradat / cotate

graduated pipette

graduated pipette (metr, chim) pipetă gradată
graduated plate (mas-un) disc divizor
graduated ring inel gradat / secționat
graduated scale (metr) scară / scală gradată (la aparete de măsură)
graduated slide-wire (el, metr) fir etalon cu contact alunecător
graduated tube (hidr, metr) tub de măsurare / manometric / gradat
graduated vessel (chim, metr) vas gradat
graduate from (univ) a-și lua diploma de licență la, a fi absolvent de la
graduate school (univ) secție / specialitate postuniversitară pentru doctoranzi
graduate student (univ) (*amer*) absolvent care urmează cursuri postuniversitare
graduation (materiale, procese) clasificare, calibrare, etalonare, gradare, gradație, divizare, diviziune, scară (și gradată); dozare, proporționare; (edu, univ) decernare, acordare (de diplome); (mat) gradare, trasare a curbei prin puncte; graduare (în statistica matematică); ajustare, ansamblu al reperelor; (TH) triere, sortare
graduation from / of (edu) absolvire (a unei școli)
graduation line / mark (mas-un, TH) linie / semn de divizare, linie divizoare; (metr) reper de scală
graduation tower (ind chim) turn de răcire
graduator (edu) absolvent (al unui curs)
graft (agr) altoi, altoire; a grefă, a altoi; (*med*) grefă, a grefă, a face o grefă; mită, a primi mită
graft copolymer (ind chim) copolimer grefat
grafter (agr) cuțit pentru altoit, specialist în altoire
grafting (agr) altoire, grefare; (OM) îmbinare cap-la-cap
grafting-clay / wax (agr, ind chim) amestec (tip ceară, clei) pentru acoperirea altoiului
grail (constr) pietriș mărunț
grain structură granulată / granulară, granulă, granulație, fibrozitate; (alim, agr) bob, grăunte, sămânță, cereale, grâne; (met, chim) grăunte cristalin, granulă, fir, fibră, bob (sare); fibră (în țesături, compozite, lemn etc.) a granula, a mărunți, a măcina, a fărâmița, a șangrina, a vopsi în lungul fibrei; (metr) unitate de măsură pentru masă, dram: 1 grain = 0,000064799 kg; particulă; (OM) nervură; (alim, ind chim) ~s (*pl*) reziduu(ri) (de la distilerii), borhot; cantitate minimă; culoare stacojie; (ind chim) vopsea rezistentă; aspect granulos; fire, caracter; înclinație; a da un aspect granulat (d. piele naturală sau înlocuitori de piele); a vopsi trainic; a marmora; a imita fibra lemnoasă; **large ~ powder** praf cu grăunțe mari

grain oriented sheet

grain-alcohol (alim, chim) alcool etilic / din cereale
grain-alcohol distillery (alim) distilerie de alcool (etilic)
grain boundary (met) limită de granulație, limită / graniță a grăuntelui cristalin / cristalului
grain boundary attack (met) atac / coroziune la limita grăuntelui cristalin / grăunților / cristalelor
grain colony (met) formație cristalină
grain composition (materiale) compoziție granulară
grain crops (agr, alim) cereale
grain/cubic foot (metr) unitate de măsură pentru densitate: 1 grain/cubic foot = 0,002288352 kg/m³
grain deformation (met) deformarea grăuntelui cristalin
grain density densitate a granulelor (la compozite)
grain diameter (met) diametru al grăuntelui cristalin; (plast) diametru al granulei
grain direction sensul de orientare a fibrelor / a grăunților (d. aliaje sau compozite)
grain dryer (alim) uscător de cereale
grained grăunțos, zgrunțuros, fibros, granulos, granulat, granular; șagrinat; vopsit în lungul fibrei
grained sand (constr) nisip grăunțos
grain elevator (agr) siloz, elevator de siloz (de cereale)
grainer (agr, alim, ind chim) granulator, valț de granulare
grain flow orientare a fibrei / a grăuntelui (d. aliaje, materiale compozite etc.)
grain formation (met, plast) formarea granulei / a cristalului / a grăuntelui cristalin
grain/gallon (metr) unitate de măsură pentru densitate: 1 grain/gallon (UK) = 0,014253768 kg/m³; 1 grain/gallon (US) = 0,017118061 kg/m³
grain growth (met) creșterea grăuntelui cristalin / a cristalului
graininess granulație, caracter granular, grad de granulație
graining (chim, met) formare de cristale / de grăunți cristalini, granulare, granulație, cristalizare; scămoșare; formare a boabelor / grăunțelor; care se granulează (d. un material)
grain junction line (chim, met) linie de contur a granulelor, limita grăuntelui
grain of crystallization (chim, met) centru / germene / nucleu de cristalizare
grain of wood (silv) textură a lemnului
grain oriented sheet (met) tablă cu grăunți (cristalini) orientați

grain refinement

grain refinement (met) micșorare / finisare a grăunților cristalini / a structurii (prin tratament termic)

grain refining (met) micșorare / fărâmițare / măcinare a grăunților cristalini / a structurii (mecanic sau prin tratament termic)

grain separator (agr, ind chim, alim) selector, sortator

grain shape (met) formă a grăunților cristalini; (plast) formă a granulelor

grain silo (agr) siloz pentru cereale

grain size (met) mărimea a grăunțului cristalin; (plast) mărime a granulelor

grain-size distribution (met, plast, ind chim, constr) repartitie granulometrică

grain-size distribution curve (constr, met, plast) curbă granulometrică

grain-size fraction (met, plast, ind chim, constr) fracție granulometrică

grain size number (met) granulație, mărime a grăunților (exprimată simbolic prin numere)

grain sizing (met, plast, ind chim, alim, constr) clasificare granulometrică

grain store (alim, agr) magazie / depozit de cereale, siloz

grain structure (met) structură granulară / a grăunțului cristalin

grany granular, grăunțos

gram, gramme (g) (mai rar) (metr) unitate de măsură pentru masă, gram: 1 gram = 0,001 kg

gram-calorie, gramme-calorie, small calorie (metr, termo) calorie mică, calorie-gram, energia necesară creșterii cu temperaturii uni gram de apă cu 1°C (~4,184J)

gram/cubic centimeter (metr, fiz) unitate de măsură pentru densitate, gram/centimetru cub: 1 gram/cubic centimeter = 1000 kg/m³

gram/cubic meter (metr) unitate de măsură pentru densitate, gram/metru cub: 1 gram/cubic meter = 0,001 kg/m³

gram/cubic millimeter (metr, fiz) unitate de măsură pentru densitate, gram/milimetru cub: 1 gram/cubic millimeter = 10⁶ kg/m³

gram/day (metr) unitate de măsură pentru debit masic, gram/zi: 1 gram/day = 0,000000012 kg/s

gram-force, gramme-force (gf) (metr) unitate de măsură pentru forță, gram-forță: 1 gram-force = 0,00980665 N

gram-force centimeter (metr) unitate de măsură pentru energie sau lucru mecanic: 1 gram-force centimeter = 0,000098066 J sau N meter

gram-force meter (metr) unitate de măsură pentru energie sau lucru mecanic: 1 gram-force meter = 0,00980665 J sau N m

grant

gram-force millimeter (metr) unitate de măsură pentru lucru mecanic, gram-forță-milimetru: 1 gram-force millimeter = 0,000009807 N m

gram-force/square centimeter (metr) unitate de măsură pentru presiune, gram-forță/centimetru pătrat: 1 gram-force/square centimeter = 98,0665 Pa

gram/hour (metr) unitate de măsură pentru debit masic, gram/oră: 1 gram/hour = 0,278 10⁻⁶ kg/s

graminaceous, gramineous (agr) graminaceu, din familia gramineelor

gram/liter (metr) unitate de măsură pentru densitate, gram/litru: 1 gram/liter = 1 kg/m³

grammar gramatică; noțiuni elementare (într-un domeniu); (inf) totalitate a regulilor de structurare corectă a unui limbaj

gram-mass (fiz, chim) gram-masă, gram; volumul moleculei-gram

grammatical gramatical; (inf) care respectă reguli de structurare

gram/minute (metr) unitate de măsură pentru debit masic, gram/minut: 1 gram/minute = 0,000016667 kg/s

gram-molecule (chim) moleculă gram

gram-molecular volume (chim, fiz) volum molar

gram-molecular weight (chim) masă molară

grampus clește mare

gram/second (metr) unitate de măsură pentru debit masic, gram/secundă: 1 gram/second = 0,001 kg/s

grams per square meter (metr) grame pe metru pătrat (g/m²)

granary (alim, agr) grânar, siloz / magazie / depozit de cereale, hambar

granary silo (alim, agr) siloz de cereale

granat(e) (minrl) granat

grand mare, important; suprem; grandios, impresionant; splendid; generos; principal; capital, foarte însemnat / important; total, general; final

grand result rezultat final, total general

grand sum sumă totală, total general

grand total total general

grange (agr) fermă, gospodărie; (*amer*) asociație a fermierilor

granger (agr) administrator al unei ferme

granite (geol, minrl) granit

granitic de granit

grant (ec) donație, subvenție, alocație, alocare, acordare (a unei bonificații, a unei compensații, a unui credit); concesiune; concesiune, acordare (a unei favorii); (edu, univ) bursă; a acorda, a da; (jur) (act de) donație, cesiune, transmisiune; bun transmis / transferat; aprobare, admitere;

grantable

îndeplinire; încuviințare, permisiune; a ceda, a dona; a încuviința, a permite; a recunoaște, a admite, a accepta (un argument); a aproba, a îndeplini (ceva), a admite (o cerere etc.); a garanta; a acorda; a împlini, a satisface; a concesiunea; a îngădui; a lua drept bun / valabil; ~ **a request** a aproba o cerere; **take for ~ed** a admite, a lua drept bun

grantable acordabil, care poate fi acordat; permisibil, permis; tolerabil; (jur) transmisibil, transferabil

grant-aided (pol, ec) subvenționat de stat

grant-aided school (edu) școală subvenționată de stat

grant a permit a acorda un permis / o autorizație

grantee concesionar, cesionar, donator, persoană căreia i se acordă ceva, persoană căreia i se transferă / transmite ceva

granter persoană care acordă / aprobă ceva, donator

grant-in-aid (pol, edu) subvenție guvernamentală (și pentru școli)

grant of license (ec) acordare / concesiune a unei licențe, protecție / garantare a unui brevet

grantor donator

granular granular, granulos, grăunțos, cu structură granulară (d. materiale)

granular fracture suprafață rugoasă de rupere (și la rupere fragilă) (la materiale solide)

granularity granulozitate (la materiale solide)

granular perlite (met) perlită granulară / globulară

granular structure (met, materiale) structură granulară / globulară

granular ash (ind chim) sodă (calcinate) granulară

granular concentrate (ind chim) concentrat granular

granular-crystalline (met) cu grăunte mare, macro-granular, macro-cristalin

granularity grad de granulație, granulozitate

granular membrane (OM, hidr) filtru cu umplutură granulară

granular powder (materiale) pulbere granulară

granular precipitate (chim) precipitat granulos

granular refractory materials (met) materiale refractare granulare

granular residue (met) nisipuri (ca reziduu la formare, după turnare); (chim) reziduuri granulare

granular-resistor furnace (el, termo) cuptor cu rezistență din material granulat

granulate (met) a (se) granula, a (se) fărâmița; (constr) a buciarda; (mas-un) a puncta

grape grower

granulated (material) granulat, sub formă de granule

granulated (blast furnace) slag (met) zgură granulară (de furnal)

granulated metal (met) metal / aliaj granulat

granulated rubber (ind chim) cauciuc granulat

granulated slag (met) zgură granulară

granulated slag brick (constr, met) cărămidă din zgură granulară

granulated structure (materiale) structură granulară

granulated sugar (alim) zahăr granulat / tos

granulates (alim, plast) produse granulate

granulating granulare (a zgurii, a materialelor plastice etc.)

granulating basin (met) bazin de granulare a zgurii

granulating drum (met, ind chim) tambur de granulat

granulating machine (met, ind chim) mașină de granulat, granulator

granulating mill (met, plast) valț de granulare; (alim, constr) moară de mărunțit / de măcinat

granulating pit (met) bazin de granulare a zgurii

granulating spout (met) jgheab de granulare

granulating tower (met) turn de granulare

granulating worm (alim, OM) melc pentru granulare / măcinare

granulation (TH) granulare, granulație, formare a granulelor; structură granuloasă, fărâmițare, măcinare (d. materiale)

granulation curve (materiale, metr) curbă granulometrică

granulator granulator, aparat de granulat; (met, constr) concasor

granule (chim, met) granulă, grăunte, bob, fir; (c, el) particulă luminescentă pe ecranul tubului catodic

granulitic structure structură granulară (d. materiale)

granulometric (metr, TH) granulometric

granulosity granulație

granulous granular, grăunțos (d. materiale)

grape (alim, agr) boabă de strugure, viță-de-vie

grape cluster (alim) ciorchine de struguri

grape brandy (alim) rachiu de vin

grape crusher / press (alim, mas) zdrobitor / teasc / presă de struguri

grape cutting (agr) butaș de viță-de-vie

grape fruit (bot, agr, alim) pom care produce grefe, grefă, grapefruit

grape gathering (agr) culegerea viilor

grape grower (agr) viticultor

grape growing

grape growing (agr) viticultură
grapes (alim, agr) struguri
grape scissors (agr) foarfecă de vie (pentru tăiat ciorchini de struguri)
grape-seed oil (alim) ulei din semințe de struguri
grape stalk (agr) butaș de viță-de-vie
grape-stone (agr, alim) sâmbure de strugure
grape sugar (alim, chim) glucoză, dextroză, zahăr de struguri
grape vine (agr, bot) viță-de-vie, butuc de viță-de-vie
graph (TH) grafic, desen, diagramă, curbă, reprezentare grafică, nomogramă; (mat) complex unidimensional
graph chart diagramă, grafic
graphic(al) grafic, ilustrativ, figurat; elocvent, expresiv
graphical diagram (hidr) schemă grafică / simbolică
graphical image imagine / reprezentare grafică a informației
graphically (*adv*) (în mod) grafic, în formă scrisă, în scris, prin grafic / diagramă; elocvent, expresiv
graphic plotting trasare a unui grafic
graphical programming aids (c, inf) asistență grafică a programării, metodă de corectare a unui program, direct pe imaginea monitorului
graphical representation reprezentare grafică
graphical symbol simbol grafic
graphic design proiectare grafică (și pe computer), desen, grafică pe computer
graphic displaying (c) afișarea graficului / curbei, schiței / diagramei (inclusiv simboluri) pe ecranul calculatorului
graphic example exemplu ilustrativ / grafic
graphic formula (chim) desenul / schema formulei structurale
graphic input device (c) dispozitiv de intrare grafică / pentru introducerea datelor sub formă grafică (creion fotosensibil, tablă a unui terminal etc.)
graphic pattern recognition (c, inf, metr) recunoaștere a formelor grafice (și în microscopie)
graphic recorder aparat de trasat curbe
graphics calcul grafic, (set de) grafice
graphic terminal (c) terminal pentru trasarea de grafice
graphite (fiz, chim, T) grafit
graphite blacking (chim) pudră de grafit; înnegrire cu grafit (a materialelor plastice etc.); (met) vopsire cu grafit (pentru forme)
graphite block (met, chim) bloc de grafit
graphite bronze (met) bronz grafitat

graph paper

graphite carbon cărbune grafitizat; (met, chim) carbon grafitic
graphite crucible / pot (met) creuzet de grafit
graphited (met, plastic) grafitat, cu grafit (d. aliaje, materiale plastice și compozite)
graphited bronze (met) bronz grafitat
graphite deposit (ind chim, T) depunere / acoperire de grafit
graphite-epoxy composite (chim) compozit epoxidic, cu grafit
graphite eutectic (met) grafit eutectic
graphite flakes (chim) solzi / funli de grafit
graphite formation (chim, met) grafitizare, formare a grafitului
graphite gasket (OM) garnitură de grafit
graphite grease (T) unsoare grafitată / cu grafit
graphite lubrication (T) ungere cu lubrifiant grafitat / cu grafit
graphite nodule (met) grafit nodular (în fonte)
graphite oil (ind chim, T) ulei cu grafit
graphite packing (OM) umplutură cu grafit (și pentru etanșări)
graphite pebbles (chim) bile / conglomerate de grafit
graphite-polyamide composite (ind chim) compozit grafit + poliamidă
graphite pot (chim) creuzet de grafit
graphite rosette (met) grafit stelat (în fonte)
graphitic carbon (met) carbon grafitic, grafit de recoacere
graphitic cast iron (met) fontă grafitică / cu grafit / grafitată
graphitic corrosion (met) coroziune (și în medii apoase sau umede) a fontei cenușii, rezultând o structură poroasă cu compuși de coroziune
graphitic pig iron (met) fontă cenușie de furnal, fontă cenușie brută
graphitic steel (met) oțel cu carbon parțial sub formă de grafit
graphitiferous grafitic, care conține grafit (d. materiale)
graphitizable steel (met) oțel grafitizabil
graphitization (met, chim) grafitizare, formare a grafitului de recoacere (în oțeluri, fonte)
graphitized electrode (el, chim) electrod din grafit
graphitized packing (OM) garnitură de etanșare cu grafit
graphitizer (met) element (de aliere sau de adaos în șarjă) grafitizant
graphitizing (met) recoacere de grafitizare
graphitoidal (met) grafitic, care participă la grafitizare
graph paper hârtie milimetrică / cu grilă

graph plotter

graph plotter (birotică) ploter pentru grafice, dispozitiv de trasat grafice
graph representation reprezentare grafică
grapnel (met) clește mare; (nav) ancoră cu gheare de pisică / cu patru brațe / de barcă
grapple (constr, met) graifâr tip polip; dispozitiv de prindere, gheară apucătoare; a prinde, a apuca
grapple bucket (OM, constr, met) graifâr, benă cu gheare
grappling fixare, apucare, prindere; (nav) ancoră cu gheare de pisică / cu patru sau mai multe gheare; care prinde, care apucă
grappling iron (nav) ancoră cu mai multe brațe / tip gheară de pisică
grappling irons (OM) degete / dinți / palete de prindere (la macarale, manipolatoare)
grasp apucare, strângere, înșfăcare; pricepere, înțelegere, pătrundere; stăpânire, dominație, putere; (OM) mâner, coadă (de unealtă); a apuca, a prinde, a (se) agăța, a smulge, a ține strâns; a pricepe, a înțelege, a sesiza
grasp at a (se) prinde de, a (se) agăța de; a încerca să prindă / să fixeze, a nu se desprinde de
graspingness zgârcenie, avarie; aviditate
grass iarbă; (alim) sparanghel, salată, legume; (agr) pășune, pășunat, păscut; a se acoperi cu iarbă
grass cutter (agr, mas) foarfecare / mașină de tuns iarba
grass cutting (agr) cositul / tunsul ierbii
grass-grown (agr) ierbos, acoperit cu iarbă / gazon
grass land (agr) pajiște, pășune
grass plot (agr) spațiu verde, pajiște mică
grassy (agr) ierbos, cu iarbă; buruienos; verde ca iarba
grate (OM, mec) grătar (și de cuptor) grilă, grilaj, zăbrele, plasă; (termo) grătar cu bare; (mas-un, met) a răzui, a rade, a freca cu un abraziv; a răcăi, a freca (cu zgomot), a zgăria; (alim) a rade (pe răzătoare)
grate area (termo, met) suprafață a grătarului (cu bare)
grate bar (met, termo) bară de grătar
grate cooler (alim, termo, met) răcitor cu grătar
grate fire (termo) focar cu grătar
grate firing (met) prăjire, calcinare; (termo) focar cu grătar
grateful recunoscător, cu recunoștință; reconfortant, întăritor, odihnitor
gratefulness recunoștință, gratitudine; caracter plăcut / odihnitor
grate furnace (termo) focar cu grătar; (met) cup-tor cu grătar
grate like reticular (d. materiale)

graveness

grate opening (met) rost de dilatare între bare; (termo) gol pentru pătrunderea aerului
grater (alim) răzătoare; (TH) rașpel, pilă mare
grate skid-plate (termo) placă de grătar
grate stoker (termo) dispozitiv pentru încărcat focarul
grate surface (termo) suprafață a grătarului (cu bare)
grate with water circulation (termo) grătar cu răcire prin circulația apei
graticulate (metr, fiz) grilă (a colimatorului); rețea / grilă reprezentând meridianele și paralele
gratification satisfacție, mulțumire, satisfacere; gratificație, recompensă, primă
gratify a satisface, a mulțumi; a recompensa, a răsplăti
gratifying plin de satisfacții; plăcut, agreabil; care satisface
gratin (alim) gratinare
grating gratie, închidere cu gratii, zăbrele, grilaj, plasă, scârțâit; (constr) grătar, radier de piloți, sită, umplutură, fundație; (fiz) grilă, rețea; (met) rețea (de turnare); sită; aspru, supărător, strident, discordant
grating constant (fiz) distanță între planele unei rețele, constantă a rețelei, parametru reticular
grating of gears (OM) scârțâit al pinioanelor la schimbarea vitezei
grating patent acordare a unui brevet de invenție
grating space (fiz) constantă a rețelei, distanță reticulară; (met, termo) distanță între barele grătarului (la un cuptor)
grating spectrograph (fiz, metr) spectrograf cu rețea de difracție
gratis (*adj, adv*) gratuit, pe gratis, fără bani / plată
gratitude recunoștință, mulțumire, gratitudine
gratuitous (*adv*) gratuit, gratis, fără bani / plată; benevol; în mod arbitrar, pe nedrept
gratuitousness gratuitate, caracter gratuit / arbitrar; lipsă de justificare
gratuity gratificație, primă, recompensă
gratulatory caracter de felicitare
graupack (ind chim) hârtie de maculatură
grave grav, serios, îngrijorător, periculos; groapă, mormânt; a sculpta; a grava (o inscripție); (*fig*) a imprima în memorie, în suflet
gravel (constr) prundiș, nisip grosier / necernut, pietriș (între 2 și 20 mm); balast; a balasta cu pietriș; a prundui, a acoperi cu pietriș
gravel pit (constr) balastieră, carieră de pietriș
gravel sand (constr) nisip grosier, pietriș mărunț
gravel walk cărare / alee acoperită cu pietriș
graveness gravitate

graver

graver (mas-un) cuțit de strung
graveyard (working) shift schimb de la ora 0 la ora 8
gravimeter (metr) gravimetru
gravimetric gravimetric
gravimetric analysis (metr) analiză gravimetrică (a materialelor granulare)
gravimetroscope gravimetoscop
gravimetry (metr) gravimetrie, analiză gravimetrică
graving dock (nav) doc uscat / de reparații
graving tool (mas-un) răzuitor
gravitate (fiz, hidr) a gravita, a curge liber prin gravitație; a cădea la fund, a trage în jos
gravitate to / towards a tinde spre / către
gravitation (fiz) gravitație, forță de gravitație, greutate
gravitational attraction (fiz) atracție gravitațională
gravitational balancing machine (mec) mașină de echilibrat prin gravitație / nerotativă
gravitational drainage (hidr) scurgere / deplasare gravitațională
gravitational dust collector (mediu) colector gravitațional de praf
gravitational energy (fiz) energie gravitațională
gravitational exploration / prospecting prospecție gravimetrică (a materialelor granulare, cu particule de densități diferite)
gravitational field (fiz) câmp gravitațional
gravitational force forță de gravitație
gravitational flow (fiz, hidr) curgere în câmp gravitațional / datorită forței de gravitație / datorită greutatei (proprie)
gravitational separation (agr, alim, ind chim) separare / sortare gravimetrică
gravitational settling (agr, alim, ind chim) sedimentare gravitațională
gravitation constant (fiz) constantă / accelerație gravitațională (g), constanta gravitației universale
gravitation field (fiz) câmp gravitațional
gravitation force (fiz) forță de gravitație / gravitațională
gravitation settler (fiz, metr) gravimetru
gravitation thickening (TH) clasificare / sortare a minereurilor după greutatea specifică
gravitation transporter (OM, transp) transportor gravitațional
gravitic field (fiz) câmp gravitațional
gravity gravitate, importanță; (fiz) (forță de) gravitație, pondere, greutate; (*fig*) profunzime, adâncime
gravity acceleration (fiz) accelerație gravitațională (g)

gravity meter

gravity arc welding (with covered electrode) (met) sudare gravitațională (cu electrod învelit)
gravity-balance (metr) gravimetru
gravity bucket conveyer (OM, transp) transportor cu cupe basculante
gravity circulation (fiz, mec) circulație gravitațională prin cădere liberă; (termo, hidr) circulația apei prin termosifon
gravity closing (mas-un, mec) închidere (a presei / matriței) prin cădere liberă
gravity concentration (TH, fiz) concentrare / sortare gravitațională
gravity concentrator (met, TH, fiz) fabrică de concentrate pe cale umedă, datorită gravitației
gravity constant (fiz) constantă gravitațională, accelerație gravitațională (g)
gravity conveyer (OM, transp) transportor gravitațional
gravity-die casting (met, plast) turnare în câmp gravitațional
gravity-discharge furnace (met, termo) cuptor cu autodescărcare / cu propulsie
gravity distribution (met, constr) distribuție / distribuire prin gravitație / prin segregare gravitațională
gravity drainage (hidr, agr) drenaj gravitațional, desecare gravitațională
gravity dressing (met, alim, ind chim) concentrare gravitațională (la amestecuri lichide sau solide, cu componenți cu densități diferite), aranjare / distribuire după greutate specifică
gravity feed (mas-un, hidr, alim) alimentare prin cădere / curgere liberă, alimentare prin diferență de nivel; alimentare cu circulația normală a metalului
gravity feed furnace (met, alim, ind chim) cuptor cu deplasare gravitațională a sarcinii
gravity filter (OM, hidr) filtru gravitațional, fără presiune (cu curgere liberă)
gravity filtration (alim, ind chim, hidr) filtrare gravitațională / prin curgere liberă
gravity flow (fiz, mec) curgere gravitațională / prin cădere liberă
gravity haulage (TH, transp) transport prin gravitație (și pe plan înclinat cu frână)
gravity head (hidr) presiune hidrostatică, presiune a coloanei
gravity high (fiz, hidr) înălțime (în câmp gravitațional)
gravity loading (fiz, mec) încărcare liberă, sub gravitație / prin cădere (liberă)
gravity lubrication (T) ungere prin cădere / prin scurgere liberă
gravity meter (metr) gravimetru

gravity oil system

gravity oil system (T) ungere cu ulei, prin cădere / prin scurgere liberă
gravity pawl (OM) clichet în angrenare cu o roată dințată, cu acțiune prin greutate proprie
gravity plane (met) suprafață de alunecare, plan înclinat cu frână
gravity preparation preparare prin gravitație (d. minereuri, amestecuri cu componente cu densități diferite)
gravity separation (agr, alim, met, ind chim) separare / sortare / clasare gravitațională / gravimetrică / prin gravitație
gravity separator (alim, ind chim, met) separator gravimetric
gravity settling (alim, met) sedimentare / decantare gravitațională / după greutatea specifică a componentelor amestecului lichid sau lichid + solid
gravity spiral conveyer (alim, constr) transportor elicoidal, cu cădere liberă / sub greutate proprie
gravity-system water-cooling (termo) sistem de răcire prin termosifon
gravity tank (met) cadă / baie tampon; rezervor cu scurgere liberă / prin gravitație
gravity test (fiz, metr) determinare a densității
gravity tube (OM, hidr) burlan de scurgere; (fiz, T) tub de cădere în vâscozimetre
gravy (alim) zeamă / suc de carne, sos de friptură
gravy boat (alim) sosieră
gravy soup (alim) supă / bulion de carne
gray / grey cenușiu, gri
gray cast iron (met) fontă cenușie (turnată în piese)
gray-iron foundry (met) turnătorie de fontă cenușie
gray pig iron (met) fontă cenușie brută
gray spiegel iron (met) fontă albă / oglindă
gray tin modification (met) (modificare / transformare cu / la) staniu cenușiu
graze (agr) a păște, a pășuna, a duce la păscut; a zdreli, a zgăria, a juli, a jupui; jupuitură, julitură, zgârietură; ~ **against**, ~ **along**, ~ **through**, ~ **by** a atinge în treacăt
graze along / by / past a trece, a merge, a se strecura pe lângă
grazier (agr) crescător de vite, fermier
grazing (agr) iarbă, nutreț; păscut, pășunat; care păște
grazing ground / land (agr) pășune, islaz, imaș
grazing angle (fiz) unghi razant
grease (alim) untură, seu topit, grăsime, osânză; (T) unsoare consistentă, lubrifiant semi-solid;

greasy luster

a unge (cu unsoare), a gresa, a lubrifia, a uleia; a păta cu unsoare / grăsime
grease baffle / retainer (OM, T) deflector de unsoare (și într-o carcasă de transmisii etc.)
grease box (cf, OM, T) cutie / bucă cu unsoare, gresor, ungător
grease cock (OM, T) robinet pentru unsoare / pentru unere
grease cup (cf) cutie cu unsoare; (OM, T) gresor, ungător (și cu pahar), bucă de lubrifiere, ungător (cu unsoare)
grease distribution line (OM, T) conductă de distribuție a unsorii
grease extracting plant (alim, ind) instalație de degresare / de extras unsoarea / grăsimea
grease extractor / trap (alim, ind chim) separator de grăsime / de componenți grași
grease filter (for greasy water) (OM, fiz, chim) filtru separator (pentru apă cu grăsimi / ulei / unsoare)
grease gun (OM, T) tecalet, pompă de uns / de gresat, niplu de ungere
grease hardening resistance (chim, T) rezistență a unsorilor la întărire
grease lubrication (OM, T) lubrifiere cu unsoare
grease of bones (alim) grăsime de oase
grease oil (ind chim, T) lubrifiant, ulei de ungere, uleiul de bază al unsorii
grease-proof impermeabil la grăsimi, etanș la unsoare (d. materiale, filtre etc.)
grease-proofing (textile) tratare oleofobă a țesăturilor
grease-proofness impermeabilitate la grăsimi / la unsori (d. materiale, țesături etc.)
grease-proof paper hârtie pergament
grease pump (OM, T) pompă de unsoare
greaser (OM, T) ungător, gresor (pentru unsoare)
grease remover (T, ind chim) degresant, detergent (mai mult pentru curățare)
grease seal ring (OM) inel de etanșare pentru unsoare
grease separator (alim, ind chim) separator de grăsimi / de ulei / de unsoare (și din emulsii)
grease solvent (chim) solvent pentru grăsimi / unsori
grease structure (T) structura unsorii
greasiness (T) onctuoșitate; caracter unsuros / gras
greasing station (met, T) stație (centralizată) de ungere (cu unsoare, ulei)
greasing (T) ungere, gresare, lubrifiere; care unge / asigură ungerea / lubrifierea
greasy unsuros, gras; (alim) gras, tulbure (d. vinuri); pătat cu grăsime, murdar; noroios
greasy luster luciu gras (d. suprafețe)

great

great mare, grandios; intens, puternic, imens, uriaș, enorm; (extrem de) important, vital, esențial; remarcabil, ilustru; minunat, excelent; iscusit, priceput; îndelungat, lung, de lungă durată; total, întreg

great circle (geom) cerc mare / principal

great coat (textile) palton

greatest common divisor (g.c.d.) (mat) cel mai mare divizor comun (c.m.d.c.)

greatest lower bound (g.l.b.) (mat) cel mai mare minorant, margine inferioară

greatest upper bound (mat, OM) limită superioară

greatly (*adv*) foarte (mult), foarte (tare), în mare măsură

great-minded cu concepții / vederi largi, deschis la minte; generos

greatness mărime (ieșită din comun), măreție; importanță, însemnatate; gravitate, seriozitate; măreție, faimă

greats (edu) examen de absolvire

great-sized mare, cu / de dimensiuni mari; impresionant

great span saw (mas-un) ferăstrău de debitat

great toe (anat) degetul mare de la picior

greaves (alim) jumări

greed lăcomie, aviditate, avariție

greedy of lacom de, avid de, avar

Greek type caractere / litere grecești

green verde, crud, necopt; înverzit; verdeăță, vegetație; (constr) jilav, umed, de abia tencuit, văruiat, turnat (d. beton); (met) umed, verde (la formare); (piesă) netratată / nevulcanizată / neîntărită (d. materiale plastice termorigide); a înverzi; a vopsi în verde

green bond strength (met) rezistența amestecului crud de formare

green bones (alim) oase brute

green card (auto) document de asigurare casco, carte verde

green cheese (alim) urdă, caș proaspăt

green cloth (textile) postav verde

green crop (agr) plantă / cultură furajeră, nutreț verde

green compact (alim, ind. chim) material compactat inițial / neprelucrat / crud

green core (met) miez crud

green core-making method (met) metodă de formare a miezurilor crude, procedeu de formare cu miez crud

green density (materiale) densitate la crud / înainte de sinterizare / de tratare / de vulcanizare / de întărire (d. materiale plastice termorigide)

greying

greenery (bot, agr) verdeăță, vegetație verde, frunziș, seră

greed food (agr) nutreț verde

greengage (agr, alim) renglotă, prună verzuie

green goods (alim) zarzavaturi, verdețuri

green goose (agr, zool) boboc de gâscă

greengrocery (alim, ec) comerț cu legume și fructe; zarzavaturi, fructe

greenhouse (agr, termo) seră

greenhouse effect (mediu) efect de seră

greenish verzui

green light (cf, auto, TH) verde (ca la semafor), cale liberă, permisiune, autorizare

green matte (met) mată neprăjită / brută

green meat (alim) carne crudă; (agr) nutreț verde

green-mould casting (met) turnare în forme de nisip crud

greenness verdeăță; culoare verde; imaturitate, stare necoaptă; lipsă de maturitate / experiență, nepricepere

green oxide (chim) oxid de nichel

green roasting (met) recoacere incompletă

green roll (met) cilindru (de laminor) netratat

greens (alim) verdețuri, legume

green sand (met) nisip / amestec de formare, crud

green-sand core (met) miez crud

green-sand mould (met) formă crudă de turnare (de nisip crud)

green-sand moulding (met) formare cu nisip crud

green soap (chim, T) săpun de potasiu

green state stare crudă (în industria sticlei și ceramicii)

green stock (ind chim, plast) amestec de cauciuc nevulcanizat

green strength (met) rezistența mecanică a miezului crud, rezistența mecanică a unui amestec ceramic sau din pulberi metalice, după compactare, dar înainte de tratare termică sau sinterizare; (plast) rezistență inițială / înainte de întărire / vulcanizare (d. elastomeri, materiale plastice termorigide)

green stuff verdețuri, zarzavaturi, legume verzi

greensward pajiște, gazon, peluză de iarbă / gazon

green timber / wood (silv) lemn verde

greet a saluta

greeting salutare; bun venit

grège, greige (culoare) greige, gri-bej

grey / gray gri, cenușiu; a vopsi în gri / cenușiu; a (se) întuneca, a umbri (o imagine); a se face cenușiu

greying (met, chim) grafitzare; umbrire; (c, TV) transformare a unei imagini colorate într-una alb-negru

greyish

greyish bătând în gri / cenușiu
grey matter materie cenușie; (*fig*) minte, inteligență
grey pea (alim, agr) mazăre furajeră
grey spiegel (iron) (met) fontă oglindă
grid grilaj, grătar, grilă, rețea, caroiaj; (cf, el) rețea de fire sau căi ferate, grila unui tub electronic; caroiaj; (mat) rețea de curbe; (met) armătură a miezului; sită
grid bar (OM, met, termo) bară de grătar
grid base (mat) bază rețea; (el) polarizare de tăiere
grid cleaning (met, el) curățire electrolică
griddle (alim) tavă / formă de copt; (met) ciur, sită
grid gas (met, ind chim) gaz transportat la distanțe mari (prin rețea de conducte)
gridiron (el) rețea de bare colectoare; (nav) grătar de carenaj, schelă de reparație
gridiron divider (metr) riglă gradată
grid map rețea / hartă gradată / caroiată
grid mash (OM) ochi de grilaj / de plasă / de sită
grid piling (met) stivuire în formă de grătar
grid system (el) sistem interconectat (de rețele electrice / electronice)
grievance plângere, revendicare, doleanță; nedreptate, abuz
grill (alim) grătar, friptură la grătar, rotiserie; (constr) grilă, rețea; (met) rețea, grilaj
grillage (mec, OM) grilaj, grătar, zăbrele; (met) rețea
grill closure valve (OM, termo, met) supapă de închidere a grătarului
grille grilă; gard, grilaj; (auto) mască (de motor, radiator etc.)
grilled tube (OM, termo) țevă cu nervuri
grime (ind chim, mediu) funingine, praf de cărbune; negreală, murdărie; a înnegri, a murdări (cu funingine)
grimy murdar de funingine / cărbune
grind (alim, TH) măcinare, fărâmițare, mărunțire, mărime a produsului măcinat; scârțâit, scrâșnet; a (se) măcina, a râșni, a pisa; (mas-un) ascuțire, reascuțire; a granula, a mărunți, a sfărâma, a poliza, a șlefui, a lustrui, a rectifica, a (se) ascuți (și prin frecare); a se freca, a se roade, a se subția; a scârțâi, a scrâșni
grindability (chim, alim, met) capacitate de măcinare / de sfărâmare; (mas-un) capacitate / abilitate de rectificare / de a fi rectificat
grindability index (chim, alim, met) indicare al capacității de mărunțire
grind and mix (TH) a prelucra la moara cu tăvălug / la kollergang

grinding compound

grind away at a munci serios la
grind down (TH, mas-un, constr, alim, ind chim) a măcina, a șlefui, a poliza
grinder (alim) piatră / tăvălug de moară; defibrator, râșniță, măcinătoare; mecanism de măcinat, moară, concasor; (mas-un) mașină de ascuțit unelte / scule, mașină de rectificat / de șlefuit / de polizat, polizor, piatră de rectificat / de polizor, șlefuitor, rectificator, tocilar
grinder-polisher (mas-un) rectificator(-lustruitor); dispozitiv de rectificare / de lustruire
grinder rest (mas-un) lunetă a mașinii de rectificat
grinder stone (mas-un) piatră de polizor
grinder wheel (mas-un) disc / piatră de rectificat
grindery (mas-un) secție de rectificat
grind fine (alim, ind chim) a măcina fin
grinding care macină / zdrobește / turtește; care scârțâie / scrâșnește; (alim) măciniș; (constr) măcinare, sfărâmare; defibrare; (mas-un) șlefuire, rectificare, ascuțire, abraziv, de polizat; (met) debavurare a pieselor turnate; (proces de) defibrare (textile, plast)
grinding addition / allowance (mas-un) adaos de rectificare
grinding and bagging plant (alim, mas, ind chim) instalație de măcinare și punere în saci
grinding and sifting plant (met, mas) instalație de măcinare și cernere
grinding apparatus (alim, ind chim) dispozitiv de măcinat; (mas-un) polizor, dispozitiv de ascuțit sau șlefuit
grinding arbor (mas-un, OM) ax al discului de rectificat
grinding ball (OM, constr, ind chim) bilă de măcinare
grinding board (mas-un) placă de șlefuit / de lustruit
grinding burn (met, mas-un) supraîncălzire locală, la rectificare
grinding capacity (materiale) capacitate / capacitate de a fi măcinat / de a se măcina
grinding carriage (mas-un) sanie de rectificat, port-piatră
grinding centre (mas-un) centru de rectificare / de prindere a piesei de rectificat
grinding chamber (alim, ind chim) cameră / incintă de măcinare (a unei mori / instalații etc.)
grinding check / crack (TH, materiale) fisură produsă la rectificare
grinding compound (mas-un) lichid de răcire pentru rectificare

grinding cone

grinding cone (mas-un) piatră conică de rectificat

grinding disk (alim) disc de măcinat; (mas-un) disc de rectificare / de șlefuire

grinding drum (alim, ind chim) tambur de măcinare

grinding dust (mas-un, mediu) praf rezultat din rectificare / polizare

grinding face (mas-un) suprafață de rectificat / de lucru a pietrei de rectificat, suprafață de măcinare a cilindrului unei mori

grinding fineness (alim, ind chim) finețe de măcinare

grinding finish (OM, mas-un) suprafață rectificată, calitate a suprafeței rectificate

grinding fluid (mas-un, T) fluid pentru rectificare

grinding gauge (mas-un, metr) calibru pentru verificarea unghiului de așezare (la scule de rectificare)

grinding machine (mas-un) mașină de rectificat / de polizat, polizor, mașină de ascuțit unelte / scule; (alim, ind chim) mașină de sfărâmare / de măcinare

grinding mark (mas-un) urme de șlefuire; (alim, ind chim) urme (abrazive) pe cilindrii / elementele active de măcinare

grinding material (mas-un) material de șlefuit / de rectificat, material abraziv

grinding media (mas, alim, ind chim) corpuri de măcinare, mediu de măcinare (uscat, lichid etc.)

grinding mill (constr, mas) concasor; mașină de măcinat, moară cu discuri; (mas-un) atelier de ascuțit scule

grinding mortar (chim) mojar

grinding pan (alim, ind chim) cuvă de moară chiliană / de kollergang; moară chiliană cu cuvă

grinding paste (mas-un) pastă de rectificat / de rodat / de șlefuit

grinding plant (alim, ind chim) instalație de măcinat / de morărit / de mărunțit; (mas-un) linie de mașini de rectificat, agregat complex de prelucrat suprafețe de rectificat pe o singură piesă

grinding plate (mas-un, alim, ind chim) disc de măcinare / de șlefuit

grinding powder (mas-un) praf abraziv, pulbere abrazivă

grinding pressure (mas-un) presiune la rectificare / la șlefuire

grinding property (mas-un) proprietăți abrazive (ale materialului sculei de rectificat); (met, alim) capacitate de măcinare

grinding rest (mas-un) sanie de rectificat

grip check

grinding ring (mas-un, alim) disc / inel de măcinare / de șlefuit

grinding roll (alim, ind chim) tambur / cilindru / rolă de măcinat; (mas-un) piatră de rectificat cilindrică (de lățime mare), cilindru de șlefuit, sul abraziv

grinding roller (mas-un) cilindru de polizat / de rectificat, polizor plin

grindings (mas-un) praf de rectificat; (met) pilitură

grinding size (mas-un) dimensiune a piesei de rectificat, inclusiv adaosul de prelucrare

grinding stock abraziv, material abraziv; (mas-un) adaos de prelucrare la rectificare

grinding stone (mas-un) piatră abrazivă / de rectificat / de ascuțit

grinding surface (alim, mas-un) suprafață de măcinare / de rectificare / activă a discului abraziv / a sculei de rectificat / măcinat

grinding table (mas-un) masă de rectificat / de șlefuit

grinding test (metr, alim, ind chim) încercare de măcinare; (mas-un) test / încercare / de rectificare

grinding wheel (mas-un) piatră / disc abraziv(ă) / de șlefuit, piatră de polizor / de polizat, tocilă

grinding wheel dresser (mas-un) freză pentru îndreptarea / profilarea discului de rectificat

grinding wheel head (mas-un) păpușă a pietrei de rectificat

grinding wheel slide (mas-un) sanie a pietrei de rectificat

grinding worm (OM, mas, alim, constr, ind chim) melc de concasare / de mărunțire / de măcinare

grind off (mas-un) a șlefui (prin înlăturarea / îndepărtarea adaosului de rectificare)

grind of paint (ind chim) frecare a vopselei

grindstone (mas-un) piatră de polizat / de polizor, tocilă, disc abraziv (pentru rectificare, polizare etc.); (alim) piatră / tăvălug / cilindru de moară

grind superficially a zgâria fin, la suprafață

grind with emery a șlefui cu șmirghel

grip strângere, apucare, prindere; stăpânire, control; înțelegere (a unei probleme); (OM) gheară apucătoare, graifâr, manetă, mâner, clemă, a strânge, a prinde, a cuprinde, a fixa, a ambala, a împacheta, a (se) agăța; (mas-un) cap de prindere; (met) dispozitiv / clește de prindere; (fig) putere, autoritate, influență; capacitate de înțelegere; (amer) valiză, sac de voiaj; (nav) a se prinde de fund (d. ancoră); a reține atenția (cuiva)

grip check (OM, mas-un) sabot de strângere / de blocare / de prindere

grip conditions

grip conditions (auto) aderență la sol (a unui pneu); (TH, transp) condiții de prindere (a unei piese în dispozitivul de prelucrat / de ridicat)

grip device (OM, mas-un) dispozitiv / mecanism de prindere

gripe a apuca, a strânge, a prinde, a presa, a apăsa; (nav) a lega de țarm; apuce, strânsoare

gripes (nav) parâme, odgoane

grip gear (OM) dispozitiv de prindere (cu dinți, cu clișeti), clește, menghină

grip hold angle (mas-un, transp) unghi de înfășurare / de prindere / de cuprindere (la prinderea unei piese)

grip holder (el) clemă; (OM, mas-un) fălci de strâns pânza de ferăstrău; (mas-un, met) falcă / sabot de strângere / de prindere / de fixare

grippe (med) gripă

gripper (OM, mas) graifăr, „mână” (la roboți), dispozitiv de prindere / de apucare; (met, OM) clește de prindere, gheară, clapă, graifăr

gripper die (mas-un) matriță de / cu strângere

gripper roller (OM) rolă de avans / de alimentare, cu gheare, rolă de prindere / de strângere

gripping (constr, mec) încastrare, prindere, fixare, apucare; care apucă / prinde; (met) dispozitiv de prindere; (OM, T) gripare

gripping angle (met; TH) unghi de prindere (la laminare)

gripping appliance (OM, mas-un) dispozitiv de apucat / de prindere / de prins

gripping capacity / power (mas, mas-un) capacitate de prindere / de apucare (și la roboți, manipuloare)

gripping chuck (mas-un, OM) mandrină / cap de prindere a piesei de prelucrat

gripping clutch (OM, auto) ambreiere bruscă

gripping device (OM, mas, mas-un) dispozitiv de strângere / de prindere / de fixare, apucător; benă

gripping face (OM) suprafață de reazem / de prindere / de apucare (a piesei sau a dispozitivului de prindere)

gripping fork (OM) furcă de prindere, dispozitiv de prindere în furcă

gripping head (met, mas-un) cap de prindere

gripping jaw (mas-un, OM) falcă de strângere, falcă a menghinei

gripping jaw device (el) clemă; dispozitiv cu falcă, de strâns pânza la ferăstrău; (mas-un) dispozitiv cu falcă de strângere / de fixare

gripping surface (OM, mas-un) suprafață de strângere / de fixare (a piesei sau a dispozitivului de prindere)

grommet

gripping tongs (met) clește plat, clește de apucat / de prins

gripping wedges (OM, mas-un) fălci de prindere a pieselor

grip resistance (mec, T, mas-un, transp) forță de frecare la alunecare, forță necesară fixării / prinderii (fără alunecare)

grip ring (OM) inel de fixare

grips (OM, mas-un) fălci ale menghinei; (med) colici

gripsack sac de voiaj, bagaj de mână

grip strip spion (pentru reglarea jocului dintre ghidaje și piesa ghidată)

grip vice (mas-un, OM) menghină, dispozitiv de prindere

grissini (alim) grisine

grist material boabe / grăunțe / granular, de măcinat; (alim) grâu măcinat, malt

grist-mill (alim) moară

grit (alim) urluială, șrot (de la măcinarea cerealelor, de la extracția uleiului), crupe; nisip grosier, pietriș fin, prundiș; (mas-un) material abraziv (și sintetic, din particule cu unghiuri ascuțite), pilitură; (met) granulație, alicare (și pentru sablare); a scârțâi, a scrâșni (ca nisipul)

grit blasting (met) alitare, prelucrare / îmbroșare / curățare cu alică

grit catcher (hidr, mediu) separator de nisip, denisipator

gritstone gresie (cu granulație mare)

gritty grăunțos, granulos, cu pietriș, cu nisip, nisipos; cu pietricele, cu nisip

grizzle cărbune de calitate inferioară; (ind chim) cărămidă insuficient arsă

grizzly cenușiu, sur; (constr) grătar / ciur cu bare; transportor cu role

groats (alim) urluială, șrot (de la măcinarea cerealelor), crupe (de cereale)

grocer băcan

grocery (shop) băcănie, magazin alimentar

grocery paper (alim, ind chim) hârtie de ambalat alimente

grog (met) șamotă măcinată; (alim) grog, rachiu amestecat cu apă, băutură tare, alcool

grog refractories (met, ind chim) cărămidă de șamotă

grogs particule de pământ / de rocă, granule de nisip, bulgări de noroi

grommet (el) trecere (izolată); (OM) manșon (și de trecere), garnitură (inelară) de cauciuc, inel de etanșare (din cauciuc) (așezată / lipită sub capul șurubului sau sub piuliță), inserție, disc; (nav) ochet (la parâma), zbir, cârlig de fixare pentru frânghii

groove

groove (constr) uluc, canelură, nișă; șanț, fâgaș; (el) creștătură / șanț de izolator (pentru fixarea conductorului); (OM) canal, canelură, nut, creștătură, șanț, șliț, jgheab, locaș, culisă, canal al roții de curea trapezoidale, racordare concavă, degajare, riz, tăietură, striuri, încrețitură (la piese / table / folii subțiri); (mas-un) moletă; (metr) calibr; a scobi, a canela, a șanțui, a brăzda, a riftui, a creșta; (met) calibr, a calibra (cilindrii de laminor), pregătirea marginilor (înainte de sudare)

groove-cutting machine (mas-un) mașină de canelat (prin așchiere)

grooved (OM) canelat, cu canelură / caneluri, striat, riftuit, zimțuit, brăzdat, cu nervuri; (met) cu margini pregătite de sudare

grooved anvil (met) nicovală ajutătoare, matriță de forjă

grooved drum tambur canelat / cu caneluri; (met) cilindru canelat (cu nervuri)

groove depth adâncime a calibrului / a canelurii / a șanțului

groove designing calibrare

grooved finishing roll (met) cilindru finisor pentru lamonoare de profile

grooved friction wheel (OM) roată de fricțiune cu canale / șanțuri trapezoidale

grooved pulley (OM) roată cu canale pentru curele (rotunde sau trapezoidale)

grooved rail (cf, met) șină cu șanț / de tramvai

grooved ring (OM) inel canelat

grooved roll (met) cilindru profilat de laminor; (alim, ind chim) valț / cilindru canelat / striat / calibrat

grooved roller (OM) rolă canelată, valț randa-linat / cu șanțuri, rolă de ghidare pentru cord-on / cablu

grooved wedge (OM) canal de pană

grooved wheel (OM, mas-un) mandrină specială pentru roți

grooved wire electrode (met, el) electrod cu înveliș presat în canelurile longitudinale ale sârmei

groove radius (OM) rază de racordare la rădăcină / la bază (între suprafața unui canal și pereții acestuia)

groove rolling mill (met) laminor de calibrare / de tablă striată

groove row (metr, met) serie de calibre

grooves (OM) striuri, canale (în piese)

groove stand (met) cajă de laminor, de calibrare / de tablă striată

groove wheel (OM) roată de curea (cu secțiune) rotundă

gross output

grooving (mas-un) prelucrare / tăiere a canelurilor, canelare; rindeluire în uluc; (met) calibrare

grooving and tonguing (joint) (OM) îmbinare cu lamba și uluc (nut și feder)

grooving and tonguing moulder (OM) mașină de frezat nut și feder

grooving and tonguing plane (mas-un) rindea pentru lambă și uluc

grooving chisel (mas-un) daltă îngustă de tăiat șanțuri, daltă în cruce

grooving cutter (mas-un) freză pentru canale

grooving machine (mas-un) mașină de prelucrat / de ștanțat canale / caneluri

grooving (milling) cutter (mas-un) freză pentru canale / caneluri

grooving of rolls (met, plast) calibrare a cilindrilor (de laminare)

grooving plane (mas-un) rindea de canelat / de fălțuit / de nut

grooving saw (mas-un) ferăstrău de șanțuit

grooving tool / iron (mas-un) cuțit de canelat / de riftuit

gross gros (12 duzini); mare, voluminos, global, brut, grosolan; măcinat mare; (ec) total, global, brut; (d. aer) greu, viciat, stricat; cantitate mare

gross average heat rate (termo, met) consum specific mediu brut de căldură

gross caloric / heat power / value (termo) putere calorică superioară

gross cash flow (ec) total al beneficiilor (inclusiv amortizarea)

gross disposal income (ec) venit disponibil total

gross domestic / national product (ec) produs național global

gross effect (mas) putere efectivă

gross error (metr, mas-un) eroare grosolană / cumulativă

gross formula formulă empirică

gross heating value (termo) putere calorică superioară

gross lift (fiz) forță ascensională totală

gross load (met, mec) încărcătură obișnuită; greutate / sarcină brută

gross loading (mec, transp) greutate brută (a unui vehicul)

gross national product (ec) produs național brut

grossness grosolănie, caracter grosolan, gravitate (a unei erori); grosime, desime

gross oil (ind chim) țiței brut, după deshidratare

grosso modo (*adv*) aproximativ, grosso modo, circa, cam

gross output (el) putere la bornele generatorului; (ec) producție globală; (mas) putere brută

gross porosity

gross porosity (met) defect major de sudare, cu găuri multe și mari
gross power (mec) putere brută
gross production (ec) producție brută / totală / globală
gross profit (ec) venit global
gross registered tons (nav, metr) tone-registru brut
gross register tonnage (metr, nav) tonaj-registru brut, tonaj brut
gross sample eșantion grosier
gross ton (nav, metr) unitate de măsură pentru masă, tonă-registru, tonă englezescă (= 1016 kg)
gross vehicle weight (auto, transp) greutate totală a vehiculului (inclusiv încărcătura)
gross weight (cf) greutate în serviciu a locomotivei; greutate brută / totală (și a unui mijloc de transport); (met) greutate / masă brută
ground (porțiune de) pământ, teren (de sport etc.), sol; (constr) fundație, temelie, podea, bază; pretext; (el) masă, punere / legare la pământ / la masă, a lega / a pune la pământ, a face legătura la pământ; (geol) scoartă terestră, rocă; (mat) bază; (met) grund, șlefuit mat / fără luciu; (nav) fund de mare, a se pune pe uscat, a eșua ușor, a se împotmoli, a da de fund (d. ancoră), a se scufunda; (av) a ateriza, a reține (un avion etc.); (*fig*) temei, bază, motiv, justificare, a întemeia, a justifica, a motiva, a sprijini (o instituție), a susține; a pune / așeza jos, a depune; a poseda (cunoștințe); (edu) a învăța, a preda temeinic; (mil) a depune (armele); ~s (*pl*) parc în jurul casei; ~s (*pl*) (alim) drojdie, zaț; fond (al unei picturi, țesături); **fall to the** ~ a cădea la pământ, a se prăbuși; **gain** ~ (*fig*) a câștiga teren; **give / lose** ~ (*fig*) a pierde teren, a da îndărăt; **on the ~ of** pe motiv că, pretextând că; **on the ~ of ill health** din motive de sănătate
groundage (nav) taxă / locație portuară
ground-based (constr, mas) cu baza la / pe sol
ground basic slag (met) zgură bazică din convertizorul Thomas
ground beam (constr, mec) grindă de fundație, longrină
ground cable (el) cablu de legare la masă / la pământ
ground circuit (el) buclă de închidere prin pământ
ground clamp / lug (el) bornă de legare la pământ; clemă / menghină de racord la pământ
ground clearance (auto) gardă la sol, distanța minimă până la sol
ground coat (auto, ind chim) vopsea grund, prim strat de vopsea; (constr) grund, tencuială

groundlessness

ground color culoare de fond
ground connection (el) instalație de legare la pământ, legare / conectare la pământ
ground constant (constr) coeficient de tasare
ground deposit (geol) sediment(e)
ground detector (el, metr) indicator de pierderi la pământ
ground down (mas-un) ajustat prin rectificare / prin rodare
grounded (el) legat / conectat (intenționat) la pământ; (mas-un) rectificat, ajustat
grounded simplex circuit (el) linie simplă cu pământare, circuit cu punere / conectare simplă la pământ
ground electrode (el) electrod / placă de legare / conectare la pământ
ground elevation (geogr, constr) cotă a terenului
ground-floor (constr) parter
ground glass (ind chim) sticlă mată / șlefuită; (OM) dop rodat (din sticlă)
ground-glass joint (OM) îmbinare cu sticlă șlefuită
ground-glass plate (ind chim) geam mat, sticlă șlefuită
ground-glass stopper (OM) dop din sticlă șlefuită, dop rodat
ground-glass stopper flask (chim) balon / butelie cu dop șlefuit, ambele din sticlă
ground-glass view finder (OM) vizor cu geam mat
ground grip tyre (auto) pneu pentru orice teren
ground humidity (geol, constr) umiditatea solului
ground-in (mas-un, T) ajustat prin rodare / prin rectificare
ground-in ball-and-socket joint (OM) articulație sferică cu bilă, rodată sau cu ambele suprafețe sferice rectificate
grounding (el) legare / punere / conectare la pământ; (nav) punere pe uscat, eșuare; (mas-un) (procesul de) rectificare
grounding conductor (el) cablu de împământare
grounding sleeve (el) manșon / bucșă / bornă de punere / de legare / conectare la pământ
grounding-in piston (OM, T) piston ajustat prin rodaj
ground law lege de bază / fundamentală
ground lead (el) conductă / conductor de legare / conectare la pământ, linie subterană de cabluri
ground leakage current (el) curent de pierdere / de scurgere la / în pământ
groundless nejustificat, nemotivat; arbitrar
groundlessness lipsă de justificare, netemeinicie; caracter arbitrar

ground level

ground level (constr) nivelul solului; (fiz) energie zero (a atomului etc.)
groundmass (met) masă fundamentală / de bază (în metalografie)
ground moisture (constr) umiditatea solului
ground net / network (el) priză de pământ, rețea de legare la pământ
ground-nut (alim) arahidă
ground-nut oil (alim) ulei de arahide
ground outlet (el) priză de curent, legată la pământ / cu împământare
ground plan (TH, constr, ind) plan de ansamblu
ground plane (geogr, constr) suprafață plană, teren / pământ plat
ground plate (el) priză de pământ / de împământare; (constr) placă de bază / de fundație, soclu
ground plate of a framework (constr, mec) traversă / prag de legătură
ground point of control (metr, TH) punct fix de reper / de control
ground pressure (constr) presiune a terenului / a solului, presiune asupra terenului de fundație
ground product (alim, ind chim) material / produs măcinat
ground relay (el, autom) releu de punere la pământ / de împământare / care acționează în cazul punerii la pământ
ground rent (ec) rentă funciară
ground resistance (el) rezistență a prizei de pământ / de legare la pământ / de împământare
ground rule principiu / regulă fundamentală / esențială / de bază
grounds (ind chim) reziduu(ri), sediment(e); (alim) zaț, drojdie
ground screen (mas) contragreutate; (el, radio) priză de pământ a antenei
ground sill (cf) traversă de bază / de cale; (constr) longrină / talpă de fundație, grindă
ground slide (OM) suprafață șlefuită
ground-speed indicator (metr, mec) vitezometru (pentru viteza la sol)
ground state (fiz) stare fundamentală / normală
ground stopper (OM) dop șlefuit / rodat
ground submergence (geogr) depresiune
ground subsidence (geogr) depresiune; lăsare a terenului
ground sugar (alim) zahăr pudră
ground surface (geogr, constr) suprafața terenului / solului / podului / pardoselii
ground swell (nav) hulă
ground switch (el) întrerupător de legare la pământ / împământare
ground tackle (constr, mas) instalație de ancorare

grout valve

ground tax (ec) impozit funciar
ground terminal (el) bornă de pământ / de împământare
ground thread (OM, mas-un) filet rectificat
ground timber (constr) grindă de fundație, longrină
ground tool (mas-un) sculă de rectificat
ground-type charging machine (transp) mașină de încărcat, cu bandă rulantă
ground varnish (ind chim) vopsea / material pentru grunduire
ground water (geol) (pânză de) apă freatică
ground wave (fiz) undă terestră
ground wire (el) fir / conductor de legare la masă / la pământ, reîntoarcere prin pământ, linie subterană de cabluri
groundwood (pulp) (silv, ind chim) pastă mecanică de lemn
groundwork (constr și fig) temelie, fundație; bază, fundament; (cf) infrastructură, terasament
group grupă, grup, grupare; (fiz) fascicul / grup de linii / raze etc.; (mat) grup; mănunchi, grupare (în statistică); a (se) grupa, a clasifica, a sorta; (chim) radical, grup
group drive / driving (mas) acționare / antrenare în grup
group(ed) control / operation (TH, autom) comandă unică, reglaj grupat
grouped cutter (mas-un) ansamblu de freze, freză combinată
grouping (mas, chim) grupare, care (se) grupează
group of conductors (el) fascicul / grup de conductoare / de fire
group of disconnected cracks (materiale) fisuri în rețea (și la sudură)
group selection selecție de grup, alegere a grupului
group standard (metr) serie de standarde / de etaloane
group teeming bottom plate / stool (met) placă de bază, de turnare
grouser (nav) pilot provizoriu de ancorare pentru dragă; (OM) sabot / pinten de șenilă, nervuri antiderapante ale șenilei
grout (alim) sediment, drojdie; (constr) mortar, reziduu de mortar, pastă / lapte de ciment / de var; a lega, a cimenta, a tencui
grouter (constr) cărămidă cu goluri
grouting compound (el, termo) masă izolantă, compozit de turnare
grouting tube (ind chim, hidr) țevă de injecție
grouts (alim) drojdie, zaț, sedimente, terci subțire
grout valve (OM, plast) clapetă pentru injecție

grow

grow a crește, a (se) mări, a spori, a (se) dezvolta, a se face mare; a se coace, a se maturiza; a progresa, a face progrese, a înainta; a proveni din, a rezulta din; (agr) a crește, a cultiva, a produce; (met) a crește (fonta), a (se) umfla
grower (agr) cultivator, crescător, producător; (OM) șaibă / inel Grower
grow from a proveni din, a-și avea originea în
grow hot a (se) încălzi, a deveni (mai) cald, a-și ridica temperatura
grow in a crește în; a ajunge la / să
grow in bulk a crește în volum, a se face mai voluminos (d. materiale)
growing crescând, din ce în ce mai mare, care crește, în curs de creștere / dezvoltare
growing pains (*fig*) dificultăți inerente începutului / dezvoltării
grow into a ajunge să fie, a deveni, a se transforma în
grown-up adult, mare
grow out a crește (mai) mare
grow out of a ieși din, a rezulta din, a crește din, a se dezvolta din, a fi o consecință a
grow rich (in) (met, plast) a (se) îmbogăți (în)
growth creștere, mărire, dezvoltare, progres, spori; suire, urcare; afluență, aflus; (mat) creștere, ordin de creștere; produs, rezultat
growth industry industrie în plină dezvoltare
growth of cast iron (met) creștere / umflare a fontei
growth rate (TH) viteză / rată de creștere / de dezvoltare (d. un proces, un parametru etc.)
growth stock (ec) acțiuni destinate să sporească investițiile / capitalul
grow to a ajunge să fie, a deveni, a se transforma în, a ajunge până la; a se apropia de
grow together a crește dependent unul de altul / împreună, a fi strâns legați / influențați
grow towards a se apropia de
grow up a crește, a se face mare; a se coace, a se maturiza; a se naște, a lua naștere
groyne (nav) dig, sparge val, etravă, pinten
grub (alim, agr) larvă, vierme, râmă, a desțeleni, a curăța pământul de rădăcini; a dezgropa, a aduce la suprafață; (*fig*) a descoperi, a scoate la iveală
grubber (agr) plug de desțelenit, săpător
grubby (alim, agr) plin / mâncat de viermi; murdar, neglijent
grub screw (OM) șurub autofiletant / de blocare, fără cap (eventual cu șanț pentru șurubelniță)
grub-stake (ec) materiale / echipamente oferite în schimbul acțiunilor, a furniza materiale / echipament în schimbul acțiunilor

guard valve

grub up a dezgropa, a scoate la suprafață
gruel (alim) terci, fiertură de cereale
gruel(l)ing istovitor, extenuant
gruff aspru, sever; brutal; grosolan
grummet (OM) garnitură de câneapă pentru etanșarea conductelor
grummet joint (OM) îmbinare cu inel de etanșare (din câneapă)
guarantee, guaranty (ec, TH) garanție, garant, girant, creditor (care primește garanția), a garanta, a depune garanție
guarantee against / from a asigura împotriva
guarantee load (mec, TH) sarcină garantată
guarantee period (TH) termen de garanție
guarantee test (metr) încercare / test pentru verificarea caracteristicilor garantate
guarantor (ec) garant, girant
guard pază, paznic; vigilență, apărare; (constr) balustradă; (OM) dispozitiv / cutie de protecție, grătar de siguranță, apărătoare, mâner de protecție; (met) ghidaj, cuțit de ghidaj; a proteja, a apăra, a păzi; (*fig*) reținere, rezervă, neîncredere; (cf) șef de tren, conductor
guard boat (nav) șalupă din paza de coastă
guard cradle (el) plasă / rețea / cușcă de protecție pentru înaltă tensiune
guarded păzit, apărut; prudent, precaut
guardedness prudență, precauție, măsură
guard fence (constr, mas) balustradă, îngrădire / gard de protecție
guardian custode (de muzeu); protector
guardianship (jur) tutelă; pază, supraveghere
guardless lipsit de pază / de apărare / de apărătoare
guard net (mas, constr, el) plasă protectoare
guard pin (OM) știft de siguranță
guard plate (OM) placă de siguranță, apărătoare plană
guard position (mas) poziție de rezervă / de siguranță
guard rail (cf) contrașină; (constr) bază / șină de ghidare, parapet, balustradă
guard ring (el) inel de gardă; (OM) inel de susținere / distanțier; (met) inel de protecție
guard screen / shield (el) ecran de gardă / de protecție; (OM, met) ecran / scut de protecție
guard ship (nav) navă de pază (a coastei)
guard sleeper (cf, transp) longrină de deraiere
guardsman paznic
guard vacuum (mas, ind chim) spațiu vidat, intermediar între zona vidată dorită și atmosferă, cu rol de siguranță
guard valve (OM, hidr) supapă / vană de oprire / de protecție

gubbins

gubbins maculatură; fleacuri; vechituri; gunoaie
gudgeon (OM) cep / dop de protecție, ax, bolț, bulon, pivot, fus de capăt; (nav) balama de cârmă
gudgeon pin (OM) fus cu umeri, bolț de piston; (nav) ax de cârmă
guess a ghici, a găsi (un răspuns); a presupune, a-și închipui, a bănuși; (*amer*) a crede, a socoti, a bănuși; apreciere estimativă
guesstimate bănuială (puternică), apreciere formată pe ghicite, evaluare aproximativă
guest oaspete, invitat; chiriaș
guideable (TH) care poate fi ghidat
guidance ghidare, îndrumare, comandă; îndrumar, ghid; (constr) sfoară de trasat, direcționare; (met) regim, mers, conducere (a furnalului / a cuptorului)
guide îndrumător, consilier; (OM) piesă / dispozitiv de ghidare, ghidare, ghidaj, patină, glisieră, manșon de protecție; a conduce, a ghida; a dirija, a conduce
guide bar (OM) linie / tijă / bară de ghidare / de conducere
guide bearing (OM) lagăr de ghidare
guide bearing supporting ribs (OM) nervuri de ghidare pentru reglarea poziției lagărului, glisieră
guide blade (OM, mas-un) paletă / muchie directoare / de ghidare
guide block (OM) sabot de ghidare, culisou, sanie / cadru de ghidare
guide box/ bush / bushing / cage (OM) bucsă / manșon / cuzinet de ghidare; (met) cutie de ghidaje
guide cable cablu de ghidare
guide column (mas-un, OM) coloană de ghidare (și la matrițe)
guide comb (mas-un, OM) pieptene / cremalieră de direcție / de ghidare
guide conduit (met) ghidaj / ghidare (la laminare)
guide eye (fiz, opt, metr) fotocelulă de ghidare
guide face (mas-un, OM) suprafață de ghidare / de alunecare (la ghidaje)
guide finger (OM) bolț de ghidare, știft al brațului / dispozitivului de copiere
guide fork (OM) furcă / etrier de ghidare
guide groove (OM) șanț / canal de direcție / de ghidare, nut / gaură de ghidare
guide hole (OM) gaură / orificiu / perforație de ghidare
guide iron (OM) manșon / bară de ghidare
guide jaw (met, OM) ghidaj închis, gheară / falcă de ghidare (la laminor)

guidewall

guide mark semn, marcaj, punct de reper
guide needle (OM) știft / ac de ghidare
guide nozzle (OM, hidr) ajutor de conducere / de dirijare (a jetului de aer / apă etc.)
guide path (OM) ghidaj; (mas-un) față / cale de ghidare
guide pilot (OM) cep de ghidare / de centrare
guide pin (OM) știft / bolț / cep de ghidare / de centrare; (el, c) picior / nut de ghidare pentru introducerea corectă a unui tub electronic sau a unei fișe în suportul său
guide pipe (constr) burlan de ghidare
guide pivot (OM) vârf / pivot de ghidare
guide plate (OM) placă / riglă / bară de ghidare
guide-plate bracket (OM) port-glisiere
guide post (auto) indicator / semn rutier; (mas-un) ghidaj al poansonului
guide prism (mas-un, OM) prismă de ghidare, ghidaj prismatic
guide pulley (OM) roată / rolă de ghidare, ghidaj pentru curea, roată de curea conducătoare; rai (de macara) de ghidare
guide rail (cf, met) șină conducătoare; șină de rulare / de ghidare / de conducere; (auto) șină de ghidare (d. trapă)
guide ring (OM, met) inel de ghidare (și cu gheare)
guide rod (auto) tijă / bară de direcție; (OM) tijă / bară / falcă de ghidare, ghidaj
guide roll(er) (met, OM) valț / cilindru / rolă de ghidare / de conducere
guide rolling mill (met) laminor cu ghidare mecanică
guide rope (constr, TH) cablu de ghidare
guide runner (met) canal / jgheab de ghidare (la laminor)
guide screw (OM, mas-un) șurub de ghidare / conducător
guide shaft (OM) arbore / fus conducător / de ghidare
guide sheave (OM, met) rolă de ghidare / conducătoare (și la laminor)
guide surface (OM, mas-un) suprafață de alunecare / de ghidare
guide table (OM, mas-un) placă de ghidare / de conducere
guide vane (OM, termo) paletă culisantă de ghidare (la compresoare volumice rotative)
guide vane axial fan (termo) ventilator axial cu palete directoare
guide vane ring (OM, termo) coroană directoare / inel de ghidare la turbine
guidewall (hidr) perete deflector / de ghidaj (și la deversor)

guideway

guideway (OM) ghidaj, culisă de ghidare
guide wheel (OM) roată conducătoare / de ghidare (și la transmisii cu curele sau cu lanț)
guiding (OM) ghidare, ghidaj, care ghidează
guiding axle (OM) ax motor / conducător
guiding bar / rail (OM) riglă / bară conducătoare / de ghidare
guiding control dispozitiv de control / de ghidare / de conducere
guiding frame (mec, met, OM) cadru de ghidare
guiding mark reper, semn indicator
guiding roller (met, OM) rolă de ghidare / conducătoare
guild (ec) breaslă, corporație; organizație, asociație, societate
guillotine (met, mas-un) mașină de tăiat / de retezat rețele de turnare, foarfece ghilotină
guillotine shears / cutting machine (met, mas-un) foarfece ghilotină (și pt. tablă în foi, blumuri)
guilt, guiltiness vină, culpă
guiltless nevinovat; inofensiv; ignorant
guiltlessness nevinovăție
guilty of vinovat de
guise aspect, înfățișare, formă; paravan, pretext;
under/in the ~ of pretextând că
guich (amer) (geogr) viroagă, vale formată de un torent
gulf (geogr) golf; vârtaj
gullet (geogr) defileu
gulletting file pilă rotundă cu vârf drept (pentru ascuțirea dinților de ferăstrău, în formă de dinte-de-lup)
gully (geogr) viroagă, rigolă, tranșee, cotlon, râpă, vâlcea, defileu; (OM) gaură, canal îngust; (hidr) sifon de decantare; (alim) cuțit mare
gully hole (hidr, constr) puț de scurgere, gură de canal
gulp a înghiți; a accepta, a lua drept bun; (inf, c, autom) mai mulți biți, grup de octeți
gum (ind chim, plast) gumă, rășină fluidă, cauciuc, liant; a lipi, a încleia; (alim) gumă de mestecat; (bot, silv) secreție rășinoasă, a secreta rășină; a (se) lipi, a încleia
gum arabic (plast) gumă arabică, rășină vegetală solubilă în apă
gumbo (alim) bame; (constr) argilă grea
gum elastic (ind chim) cauciuc
gum inhibitor (plast, ind chim) inhibitor de formare a gumelor / cerurilor
gummer (mas-un, ind chim) mașină / dispozitiv de gumat
gumminess (fiz, TH) adezivitate, putere de încleiere (d. adezivi)

gusset plate

gumming (plast) formare / depunere a rășinilor sau a gumelor, cauciucare, gumare
gumming of piston rings (auto, termo) gumare / calare / cocsificare a segmenților de piston (proces nedorit)
gumming-up (T) creștere a vâscozității uleiului din cauza oxidării, „gumare” a lubrifiantului
gummosity (plast) adezivitate, putere de încliere
gummy cleios, vâscos; rășinos, care secretă clei / rășină; gumat, cu gumă / rășină / clei; lipicios
gumption ingeniozitate, pricepere, spirit practic; îndrăzneală, inițiativă
gum resin (plast) sacăz, colofoniu
gum shoe galoș, șoșon
gum shoes încălțăminte de cauciuc
gum tragacanth (plast) gumă, rășină vegetală solubilă în apă
gum up a înțepeni, a strica, a deteriora
gun (mil) armă de foc, tun, pușcă; (constr, met) perforator, tecalet; (el) tun în tub catodic; (met, mas-un) pistol de sudare (și în puncte), pistol de pulverizat vopsea, clește de sudat
gun-barrel drill / boring machine (mas-un) mașină de găurit și alezat țevi de tun / de arme
gun boat (met) vagonet basculant (cu capacitate de 5...8 tone); (nav) vas înarmat cu tunuri, canonieră
gun-core drill (mas-un) burghiu de găurit țevi de tun / pentru găuri adânci
gun metal bush (met) cuzinet din bronz roșu / din aliaj pentru țevi de tun
gunnel (nav) parapet de navă, copastie
gun potential (fiz, el) tensiune de accelerație
gunshot (met, mil) alice
gun tube (mil, OM) țevă de tun
gun (turning) lathe (mas-un) strung pentru țevi lungi (și de tun)
gunwale (nav) parapet de navă, copastie, bord
gun welding machine (met, mas-un) mașină de sudat cu pistol
gurgitation (fiz, hidr) bolboroseală, clocotire (a unui lichid)
gorgle (fiz, hidr) a bolborosi, bolborosit (al unui lichid)
gush (hidr) a țâșni, a izbucni; a împrășca (cu lichid); șuvoi, torent, jet
gushing (hidr) țâșnătură, șuvoi, torent; care țâșnește / se revarsă, debordant, revărsat
guss concrete (constr) beton turnat
gusset (met) tablă de dublură; (OM) guseu; clin, baghetă, îmbinare (cu guseu)
gusset plate (OM) guseu; (nav) guseu orizontal, de gurnă

gustation

gustation (alim) degustare
gut (alim) a scoate intestinele, intestin
guts (alim) măruntaie, organe interne
gutta, (*pl*) **guttae** (fiz, chim) picătură
gutta-percha gutapercă
gutter (ind chim, met) preaplin, deversor, jgheab de turnare, locaş de bătură; (constr) jgheab de acoperiş, canal de scurgere, rigolă, uluc, streăşină; (OM) canelură, şanţ, jgheab; margine a paginii; a riftui, a cresta, a canela
gutter collar / stirrup (constr) brăţară de burlan
guy tip, individ; ghidaj, funie de ancorare; (nav) braţ de bigă, sart, otgon, parâmă; a fixa cu parâme; (mec, constr) tirant, ancoră
guy anchor (mec, constr) ancoră (a tirantului)
guy attachment (nav) fixare a cablului de ancorare; (el, mec) consolă de ancorare
guy clamp (OM) bornă / clemă / scoabă de susţinere; (el) colier de ancorare / de prindere
guying (mec) ncorare
guy rope (OM, mec) tirant, ancoră, cablu de ancorare
guy wire (OM) sârmă de ancorare / de rigidizare
gymbals (OM, mas) suspensie la cardan
gymnasium, (*pl*) **gymnasia** (edu) sală de gimnastică / de sport, liceu
gyn (OM) vinci manual, tripod
gypseous, gypsous ghipsos, ca ghipsul / ipsosul
gyps / gypsum (minrl) selenit, g(h)ips, ipsos
gypsy (nav, OM) tambur al vinciului de ancoră
gyrate (mec) a (se) învârti (şi în spirală), a merge în cerc, a pivota, a avea o mişcare giratorie, a gira, a se roti
gyrating rotativ, circulant, cu mişcare de rotaţie

gyrostatic thermometer

gyrating crusher (constr, ind chim) concasor girator
gyrating mass (mec) masă în rotaţie / cu mişcare giratorie
gyrating vanner (mec) masă de rotaţie
gyration (mec) mişcare circulară / de rotaţie / giratorie, rotaţie, rotaţie, rotire
gyration moment (mec) moment de rotaţie
gyrator (OM, mas) girator, mecanism de rotire
gyratory (mec) giratoriu
gyratory (cone) crusher / breaker (constr, ind chim) concasor giratoriu / rotativ conic
gyratory fixed-spindle crusher (constr, ind chim) concasor rotativ, cu valţuri verticale fixe
gyratory screen / sifter (mas, agr, alim) sită / ciur cu mişcare giroscopică / vibratorie
gyro bearing (OM, T) determinare / orientare giroscopică a direcţiei / a unui lagăr
gyro-compass (metr, nav) busolă giroscopică, compas marinăresc
gyro frequency (metr, mec) frecvenţă de rotaţie
gyrometer (metr, mec) giometru, indicator de viteză de rotaţie
gyropilot (nav) pilot automat / giroscopic
gyroscope (mas) giroscop
gyroscope control (autom, mas) conducere / comandă giroscopică
gyroscopic giroscopic
gyro(-)stabilizer (mas, mec) giroscop; (nav) stabilizator giroscopic
gyrostatic effect (mec) efect girostatic, acţiune giroscopică
gyrostatic thermometer (metr, termo) termometru-praştie / care se roteşte în aer

H

h (Planck's constant) (metr, fiz), constanta lui Plank: $h \cong 6,62606896 \cdot 10^{-34} \text{ J s}$

habile abil, îndemânatic, iscusit; isteț, deștept; capabil, competent

habilitate (ec) a furniza capital rulant, a finanța; a (se) califica (pt. un post); a înzestra

habilitate for a califica pentru, a îndreptăți (la un titlu)

habilitation (edu, univ) calificare superioară

habilitative care conferă o calificare superioară

habit obicei, deprindere, obișnuință; purtare, conduită, comportare; mentalitate; aspect exterior, fizic; specific, particularitate, (trăsătură) caracteristică; **be in the ~ of** a avea obiceiul de a

habitability caracter locuibil (d. locuințe)

habitable locuibil

habitant locuitor

habitat (mediu) habitat, areal, arie de răspândire

habitation locuire; folosire pentru locuit; reședință; așezare

habit-forming care duce la deprinderi, care formează deprinderi; formativ

habit of mind mentalitate, mod de gândire, structură psihică

habitual uzual, obișnuit, comun, curent; deprins

habitually (*adv*) de obicei, (în mod) obișnuit, (în mod) curent

habitualness caracter obișnuit / frecvent / repetat; obișnuință, deprindere, obicei

habituate to a (se) obișnui, a (se) deprinde, a (se) învăța cu / să

habituation (**to**) obișnuință (față de), obișnuire, deprindere, acomodare la / cu

habitude obișnuință, obicei, deprindere; particularitate; psihologie; mentalitate; comportare, fel de a fi; constituție fizică

habitudinal obișnuit, (ținând de) obișnuință, făcut din obișnuință

habitus constituție, fizic; tip, structură; trup; alcătuire; deprindere, comportament (tipic); mentalitate; capacitate mintală

hachure hașură, hașurare; a hașura

hachured hașurat (în desen tehnic)

hachuring hașurare, care hașurează (în desen tehnic)

hack (agr) săpăligă, sapă, târnăcop; (TH) tăietură, creștătură, știrbitură, daltă; a (se) uza, a (se) toci, a strica, a cresta, a știrbi, a tăia cu toporul, a rupe, a desprinde (așchii), a ciopli (piatra), a toca, a ciopârți; uzat, ros, tocit; (*amer*) taxi, automobil, a conduce un taxi, a fi șofer de taxi; a exploata, a pune la muncă grea; a se banaliza

hacker târnăcop, topor (și de piatră); muncitor cu târnăcopul / cu toporul; (inf) persoană care intră fără permisiune într-un program / calculator

hack file pilă-çuțit

hack hammer teslă

hack iron târnăcop, daltă

hack knife (el, mas-un) çuțit pentru tăiat cabluri

hackle a tăia, a ciopârți; (*fig*) a poci, a strica, a stâlci

hackneyed uzat, tocit, ros; (*fig*) banalizat

hack-saw (mas-un) ferăstrău coadă-de-vulpă / cu coardă; (met) ferăstrău de mână pentru metale / pentru tăiere la rece a metalelor, bomfaier

hack-saw blade (mas-un) pânză de ferăstrău pentru metale

hack-saw(ing) machine (mas-un) ferăstrău mecanic pentru metale, cu mișcare alternativă de translație

hack upon a roade, a uza, a toci, a strica

hackwork muncă monotonă / neinteresantă

hade unghi de înclinație (la teren, zăcământ etc.); a se înclina, a avea înclinație

haematite (met, minrl) hematit

haematoma (anat, med) hematom

haemorrhage (anat, med) hemoragie

Hafnium (Hf) (chim) hafniu

haft (OM) mâner de unealtă, coadă; a pune mâner

hag (geogr, constr) (teren) mlăștinos; teren; excavare / săpătură într-un zăcământ de turbă

haggle tocmeală

hail grindină; a bate ploaia / grindina; (nav) a semnaliza, semnalizare; apel (telefonice)

hail from a fi originar din, a veni de la / din; a fi născut la / în

hailstone grindină

hailstorm ploaie cu grindină

hair (fir de) păr; păr de animal, blană, puf; a curăța de păr

hair-breadth grosime de un fir de păr

hair-crack (met) fisură fină

hair crackings (materiale) fisuri fine / capilare

haircross încrucișare de fire, reticul (d. materiale fibroase, lanțuri moleculare etc.)

hairiness pilozitate

hair-hygrometer (metr) higrometru cu fir de păr

hairlike ca părul subțire; ca un fir de păr

hairline

hairline (fiz) reticul; (metr) fir de vizare (la instrumente de măsurare; (c) (linie) foarte subțire / fină, liniuță
hairline crack (met) crăpătură fină / capilară, fisură subțire și lungă
hairline distinction distincție / diferențiere fină
hairpin agrafă de păr; (constr) (drum) cotit / șerpuit; (d. o cotitură) brusc, periculos
hairpin bend (auto) curbă periculoasă / în ac de păr
hairpin tube (metr, hidr) tub în formă de U
hairpin tuning bar (fiz, muz) bară de acord în formă de U, diapazon
hair's breadth (metr) o unitate de măsură informală pentru lungime: 1 hair's breadth = 100 μm
hair shaped filiform, subțire ca firul de păr
hair sieve (alim, ind chim) sită fină (și din păr)
hair space spațiu foarte mic, ca firul de păr
hairspring stud tong plier (metr) clește pentru diametre foarte fine
hairsplitting despicare a firului în patru, chițibuș(ărie); care despică firul în patru; prea exagerat, prea subtil
hairstroke linie foarte subțire / fină
hairy din / de păr
halation (fiz) voalare; halo (d. imagini etc.)
halbe (metr) unitate de măsură pentru capacitate (în industria berii) 1 halbe $\approx$ 0,5 l
half jumătate, semi-, doime; (edu) semestru (de școală); (jur) parte contractuală; a face jumătate-jumătate; (*adj*) (pe) jumătate, parțial, incomplet; (*adv*) (pe) jumătate, pe din două
half-adjust (mat, inf) a rotunji ultima cifră de la un număr zecimal în plus sau în minus, funcție de valoarea cifrei (de exemplu, 3,534 devine 3,53)
half-and-half incomplet, parțial, insuficient; nu prea mare, moderat; în părți egale, jumătate-jumătate; (*adv*) jumătate-jumătate, pe din două; (alim) băuturi amestecate
half-and-half solder (met) aliaj de lipit Pb + Sn, în proporții egale
half-automatic (autom) semiautomat
half baked (alim) pe jumătate crud, rămas necopt; făcut numai pe jumătate; neterminat; (*fig*) nepus la punct; imatur, nematurizat
half beam (OM, mec) semigrindă
half-bearing (OM, T) semilagă, reazem de arbore în formă de semicerc, lagăr deschis / de 180°
half-black semiprelucrat
half-calmed steel (met) oțel semi-calmat
half cell (chim) electrod; (el) electrod de sticlă (la pH-metre)
half-closed (OM) întredeschis

half round

half-compression cam (termo, OM) camă de decompresie
half-cooling time (met) timp de semirăcire, durată de înjumătățire a temperaturii de răcire
half-covered joint (OM) îmbinare semiacoperită
half-countersunk small rivet (OM) nit cu cap semiînecat, mic
half-crossed belt (OM) curea semiîncrucișată
half cycle (termo, OM) jumătate de ciclu (de solicitare, termic etc.)
half-dog screw point (OM) vârf de șurub, cu cap bombat
half-done (alim) pe jumătate crud, nefiert, nefript, nefiert / nefript bine
half face profil
half fare (cf) tarif redus, jumătate de bilet
half-finished good / material / product (ind) semifabricat(e)
half-fused (met) semi-aglomerat, netopit complet
half-gas firing (met, termo) focar de semi-gaz (la cuptoare)
half-groove (met, OM) falț, îmbinare cu falț
half-hard (met) semidur
half hourly (*adv*) cu durata de o jumătate de oră; (*adv*) din jumătate în jumătate de oră
half-joint (OM, met) semi-sudură, una din cusături la sudarea pe ambele fețe ale pieselor
half lap (OM, met, plast) îmbinare / asamblare parțial suprapusă
half life (fiz) timp / perioadă de înjumătățire (la materiale radioactive)
half-light semiîntuneric, penumbră; înserare
half-loop (autom) semibuclă
half-measures măsuri de compromis, politică de compromis / inconsecvență
half-normal bend (OM, hidr) cot cu unghi de 135°
half nut (OM) contrapiuliță
half of pattern (met, plast) jumătate a modelului / a matriței
half-open întredeschis
half-part moulding box (met) jumătate a ramei de formare
half-period (fiz) semiperioadă
half plane (geom) semiplan
half pound (metr) jumătate de livră / funt, (aproximativ) sfert, litră
half-price preț redus
half-quad jumătate de pătrat (în reprezentări grafice)
half-roasted lumps of iron ore (met) minereu de fier semi-prăjit
half round semirotund

half-round blunt scraper

half-round blunt scraper (mas-un) răzuitor cu car în arc de cerc
half-round chisel (mas-un) daltă semirotundă
half-round file (mas-un) pilă semirotundă
half-round hammer (mas-un) ciocan cu cap bombat / semirotund
half-round head nib bolt (OM) bolț / șurub cu cap semirotund și nas
half-round iron (met) profil semirotund
half-round nose plier (mas-un) clește cu cioc semirotund
half-round reamer (mas-un) alezor cu cap sferic
half-round tread (OM) bandă / curea de rulare cu profil semirotund
half-shade (fiz) penumbră
half-side milling cutter-(straight) line (mas-un) freză-disc cu două suprafețe de tăiere / de așchiere
half speed (mas) cu viteză redusă
half storey (constr) mansardă
half-term (edu) vacanță la jumătatea semestru-lui / trimestrului
half thick file (mas-un) pilă grea cu o față convexă și celelalte trei fețe plate
half-tide (nav) perioadă de echilibru dintre flux și reflux
half time (sport) pauză între reprize; (ec) jumătate de normă, program redus; șomaj parțial
half time life (fiz) timp de înjumătățire (d. elemente radioactive)
half-timer, half-time worker (ec) șomer parțial; muncitor cu jumătate de normă
half tin (met) aliaj de lipit 50% Sn + 50% Pb
half title titlu prescurtat
half-track (auto, mil) autoblatat cu roți și șenile
half-truss (constr) semifermă
half truth afirmație care ascunde o parte din adevăr, lucru spus doar pe jumătate
half-turn socket (mas-un) dispozitiv de scos scule (dacă s-au rupt / blocat în alezaj etc.), șfredel cu lingură
half versine function, half-versed function, half-versine function (mat) semiversus, funcția $\text{hav}(x) = \text{vers}(x)/2 = [1 - \cos(x)]/2$
have-wave (fiz) semiundă
half-wave length (fiz) jumătate de lungime de undă
half-way (adv) la jumătatea drumului, la jumătate de drum; parțial, pe jumătate, oarecum; (adj) situat la jumătatea drumului, parțial, incomplet
half-way unit instalație semiindustrială
half-width (fiz) semilărgime; (mat) jumătate a intervalului de încredere centrat, semiamplitudine
half-word lucru spus pe jumătate, aluzie, insinuare

hammer anvil

half-wrought material (met) semifabricat, tras
half year jumătate de an, semestru
half-yearly (adj) semestrial, bianual, care are loc de două ori pe an; (adv) semestrial, de două ori pe an
halide (chim) halogenură, haloid
halide lamp (fiz) lampă haloidă / cu halogeni; (fiz, metr) detector de scurgeri de flacără
halite (chim) sare gemă, halit (NaCl)
hall (constr) coridor, culoar; hală (de mărfuri), hol, sală (și de tribunal), salon, amfiteatru, auditoriu; edificiu public, instituție publică; cămin studențesc
haliard (nav) funghă
hall-mark marcaj, marcă (pt. pietre prețioase); amprentă, semn distinctiv; particularitate, însușire caracteristică; poanson de titlu (d. metale prețioase), marcă / semn de control; a marca (pietre prețioase), a-și pune amprenta pe, a marca
hallway (amer) (constr) coridor, culoar, vestibul, antreu, hol, gang
halo, pl halo(e)s (fiz) nimb, aureolă, halo, a face o aureolă / un halo în jurul
halocarbon (chim) compus cu atomi de halogen și de carbon
halogen (chim) halogen
halogenous (chim) halogen
haloid (chim) haloid, halogenură
halt oprire; (cf) haltă; (autom) a întrerupe (din funcționare, din mers), a (se) opri; a înceta să se miște; a șchiopăta, a merge prost, a nu merge prea bine; a se clătina; a ezita, a șovăi, a oscila; a se bâlbâi; a merge clătinându-se, cu nesiguranță; (d. un argument) a șchiopăta
halter opritoare, piedică; persoană care oprește
halting care șchiopăță; șchiop; care se împletește; șovăitor, șovăielnic; (d. vorbire) împletit, greoi
halting point (cf, transp) punct de oprire
halt instruction (inf) instrucțiune de oprire / de întrerupere (a unui program)
halva(h) (alim) halva
halve (met, OM) a îmbina / a lega prin eclise; (mat) a înjumătăți, a împărți în două; a reduce la jumătate; a tăia / despărți în două
halved belt (OM) curea semiîncrucișată
halyard (nav) funghă
ham (alim) șuncă, jambon; (fig) fraier, ageamiu
hammer ciocan, ciocănaș, baros; percutor; (met) a ștemui, a forja, a ciocăni, a lovi, a bate (și cu ciocanul), a fasona (un metal), a distruge (și prin batere); (ec) a declara falit, a reduce / coborî (prețuri)
hammer anvil (met, mas-un) nicovală de forjă

hammer at

hammer at a lovi la / în, a ciocăni la / în; a pistonat, a asalta (pe cineva)
hammer band (OM, mec) piesă metalică de protecție / de apărare (contra loviturilor)
hammer blow (mec, hidr) lovitură (ca) de ciocan, șoc, impact
hammer break / interrupter (el) întrerupător vibrant / cu ciocan
hammer breaker (constr, met) ciocan pneumatic pentru spart roci tari / căpușeli uzate (la cuptoare etc.)
hammer-cog (met) a preforja
hammer crusher (mas, constr) concasor cu ciocane
hammer down a netezi (prin lovire) (și asperități)
hammer-dressed (met) modelat / lucrat cu ciocanul
hammer drill (mas-un, constr, met) perforator, picamăr, ciocan pneumatic
hammer drill stopper (mas-un) perforator (și pentru minereuri)
hammered (met) forjat
hammered glass (ind chim) sticlă mată, geam mat
hammered into the surface (met) forjat la suprafață
hammered resistance welding (met) sudare prin forjare cu încălzire prin contact
hammered steel (met) oțel forjat
hammerer (met) forjor
hammer even (met) a netezi prin ciocănire
hammer face (met) suprafața (activă) a unui ciocan (și de forjă)
hammer forging (met) forjare liberă
hammer frame (met, OM) batiu al ciocanului mecanic (și la forjă)
hammer (grinding) mill (alim, ind chim) moară cu ciocane / cu ciocănele
hammer guides (met, OM) ghidaje de ciocan (și la forjă)
hammer head (OM) cap de ciocan; (met, OM) partea activă a forjei
hammer handle (OM) tijă / coadă a ciocanului (de mână)
hammer-harden (met) a ecruisa prin forjare / prin lovire, a ciocăni, a bate la rece
hammer-hardened (met) ecruisat prin forjare / prin batere
hammer-hardened iron (met) oțel forjat la rece
hammer hardening (met) durcisare, ecruisare, forjare la rece
hammer head (OM) piston / cap al perforatorului; (met) berbec al ciocanului, cap-ciocan (la forjă)

hand

hammer-head crane (transp, mas) macara-ciocan
hammering ciocănire, batere cu ciocanul; (hidr) șoc hidraulic, lovitură de berbec; (met) forjare liberă
hammering press (met) presă de forjat / cu șoc
hammering spanner (OM) cheie de strâns prin lovire
hammering test (met) încercare de lărgire / de extindere / de lățire / de forjare
hammer into a bate în, a înfige în
hammerlock mooring / moor (constr, OM) ancorare zăvorâtă / asigurată
hammer man (met) forjor
hammer mill (met) valț de forjare; (alim, chim) moară cu ciocănele
hammer of a pile driver (constr, met) berbec
hammer out (met) a forja
hammer peen (OM) pană a ciocanului
hammer pick sapă, târnăcop
hammer piston piston-berbec (la ciocane pneumatice)
hammer press (mas-un) presă cu ciocan / cu berbec
hammer roll (constr, ind chim) concasor cu ciocane
hammer scale (met) zgură / țunder de forjă
hammer shaft (OM) tijă a ciocanului mecanic
hammer shears (mas-un) foarfece de tăiat tablă
hammer shop (met) atelier de forjă
hammer sledge (OM) glisieră de / pentru berbec
hammersmith (met) forjor
hammer stud (OM, metr) ax de fixare a unui ciocănel
hammerswing mill (alim, ind chim) moară cu ciocane / cu ciocănele
hammer test (metr) încercare la șoc
hammer together a fixa / prinde laolaltă (prin batere)
hammer top (met) berbecul ciocanului (de forjare)
hammer welding (met) sudare prin forjare
hammock hamac; movilă, ridicătură de pământ
hammock chair șezlong, scaun de pânză
hamper coș cu capac (de nuiele), coșuleț de alimente; (nav) accesorii grele ale echipamentului naval; a stânjeni, a împiedica; a restrânge, a limita (libertatea de acțiune)
hand (anat) mână, braț; palmă; îndemânare, dibăcie, dexteritate; antrenament, practică; scris, scriere; păstrare, influență; sursă (de informație); proveniență; muncitor; individ, tip, figură, persoană; parte, latură; direcție; mână de ajutor; (fiz, metr) ac (indicator); (OM) săgeată; (nav) marinar, matroz, echipaj; indicator, parte laterală; (OM) ac indicator, arătător, limbă; (ec)

hand about

profit, câștig, beneficiu; conducere, control, autoritate; dirijare; răspundere; cantitate, lot de marfă; avantaj; a înmâna, a preda; a expedia, a trimite; a conduce; a mânui, a manipula, a manevra; (metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 hand = 0,1016 m

hand about a da / transmite din mână în mână, a răspândi, a face să circule

hand adjustment (mas) reglare manuală

hand and foot total, complet; cu desăvârșire

hand anvil (met) nicovală de mână

hand auger (mas-un) sfredel-lingură de mână

handbag sac de voiaj; trusă (de medic); geantă, poșetă

hand barker (alim) cojitor manual

hand barrow cărucior; (med) targă, brancardă

hand bellows (met) foale de mână, suflantă de forjă

handbill (ec) reclamă distribuită trecătorilor

hand blower ventilator manual; (met) foale de mână

hand blowpipe (OM) suflantă / ventilator cu acționare manuală

handbook (TH) manual, ghid de utilizare / de proiectare, memorator

hand boring (TH) perforare / găurire manuală

handbowl (alim) polonic, lingură mare

handbrake (auto, mas) frână de mână, levier de comandă a frânei (de mână)

hand-brake pawl rod (auto, OM) tijă a clicheului de blocare a frânei de mână

handbreadth, hand breadth un lat de palmă, lățime de o palmă; (metr) 1 handbreadth = 0,0762 m

hand capacitance / capacity effect capacitate a mâinii, efect de capacitate al mâinii

hand cart cărucior cu două roți, roabă

hand centrifuge (OM) centrifugă cu acționare manuală

hand charging (cf, met) încărcare manuală

hand chisel daltă de mână

hand control comandă de mână / manuală

handcraft meserie; muncă manuală; articol de artizanat

hand crusher (OM, mec) concasor manual

handdolly (mas-un) ștanță

hand draw tong (met) clește de tras sârmă

hand dressing (alim) sortare manuală; (met) reglare / ajustare manuală

hand drill (met, mas-un) coarbă, mașină de găurit manuală; sfredel / burghiu de mână

hand drive (mas) acționare manuală

hand-driven chuck (mas-un) mandrină cu strângere manuală

hand lance

hand feed (mas-un) (cu) avans manual

hand-feed drill (mas-un) mașină de găurit cu avans manual al burghiului

hand feed (mas-un) alimentare manuală, avans manual

hand finisher (TH) finisor de mână

hand finishing finisare manuală

hand fire extinguisher stingător (de incendii) manual

hand firing (termo) focar alimentat manual

hand forged (met) forjat manual

handful (cât încapă într-o) mână, pumn

hand gear (mas) comandă manuală, mecanism / angrenaj acționat manual

hand glass (opt) lupă cu mâner; (agr) clopot de sticlă (pentru plante)

hand governing (mas, aparate) reglare manuală

handgrip apucare cu mâna, strângere în mână / cu mânal; (OM) mâner

hand hammer (OM) ciocan de mână, baros

hand-held probe (metr) cap de măsurare portabil

handhold, hand-hold (OM) manivelă, manetă, mâner, priză / loc de apucat cu mâna

hand hole orificiu / ochi de observare; (OM) gură de vizitare

hand hollow punch (OM, mas-un) poanson

handicap handicap; dezavantaj; obstacol, piedică; a handicapa, a dezavantaja; a stânjeni, a deranja

handicraft meșteșug; meserie; muncă manuală; artizanat; artă meșteșugărească; îndemânare, artă, pricepere

handicraft article obiect de artizanat

handicraft cooperative cooperativă meșteșugărească / de artizanat

handicraft industry producție meșteșugărească, industrie manuală

handicraftsman meșteșugar, artizan, meseriaș

handily (*adv*) cu ușurință, ușor, comod; cu îndemânare / abilitate, abil

hand in a prezenta, a înmâna, a depune, a preda; a remite, a da, a înainta

handiness maniabilitate, manevrabilitate; comoditate, ușurință; îndemânare, dexteritate

handing over predare

hand input (inf) introducere manuală a datelor

handiwork muncă manuală / artizanală, lucru de mână, produs meșteșugăresc

hand jack (OM) cric / vinci de mână

hand ladle (met) lingură / oală de mână (pentru turnarea metalelor sau luarea probelor)

hand lance (met) lance / conductă de suflat aer / abur etc., de dimensiuni mici, manipulată manual

handlamp

handlamp lanternă / felinar de mână; (el) lampă portabilă

hand lapping (TH, OM) lipire manuală

hand lathe (mas-un) strung cu comandă manuală

handle ajutor; (OM) manivelă, levier, manetă, toartă, ureche, mâner, coadă, mișcare, manipulare, buton; a mânui, a manipula, a transporta (manual), a conduce, a dirija, a comanda, a manevra, a manipula, a face să funcționeze, a prelucra, a trata, a administra; a pune mâna pe, a lua în mână; a pipăi, a atinge cu mâna; (ec) a vinde; prilej, ocazie (favorabilă); pretext convenabil; a trata, a discuta, a rezolva (o problemă)

handle bar (OM) bară de ghidare / de comandă a direcției, ghidon (de bicicletă / de motocicletă)

handler agent, intermediar; mânuitor

hand lever (OM) nivelă, manetă, cocoș, pârghie basculantă manuală

hand-lever shifter (OM) comutator manual cu pârghie

hand-lever squeezing (mas-un) presă cu pârghie de mână

handling manipulare, transport manual; (av, transp) complex de servicii oferite pasagerilor și avioanelor în timpul staționării pe aeroporturi; (TH) tratare, tratament, prelucrare manuală; (auto) manevrare

handling ability (TH) proprietăți tehnologice, posibilitate de manipulare

handling break (TH, transp) deteriorare / rupere (și a muchiiilor) la manipulare / din cauza manipulării / transportării

handling bridge (transp, ind) pod de încărcare-descărcare

handling holes (OM, met) găuri / orificii / urechi de ridicare (la matrițe, piese grele etc.)

handling qualities calități controlabile, controlabilitate a unor calități / parametri

handling device (OM) dispozitiv de manipulare, manetă

handling facilities (mas) instalație de manipulare

handling failure (TH, metr) eroare / incident cauzat(ă) de prelucrare / manipulare defectuoasă

handling strength (plast) rezistență la manipulare

handlist listă bibliografică

hand loaded scow (met) screper-ladă, cu încărcare manuală

hand luggage bagaj de mână

hand-made lucrat manual / de mână; artizanal, meșteșugăresc

hand milling machine (mas-un) mașină de frezat, cu avans manual

hand mould (met, plast) matriță manuală

hand safety guard

hand-moulded (met) format manual

hand-moulder (met) formator manual

hand moulding (met) prelucrare / fasonare / formare manuală

hand-moulding shop / work (met) (atelier de) formare manuală (la turnătorii)

hand mucking (cf, transp) încărcare manuală a vagoanelor / a vagonetelor

hand nut (OM) piuliță moletată / striată

hand of helix (OM) sens al elicei (la roți dințate cu dinți înclinați, la filete, la canalele sculelor)

hand of rotation (mec) sens de rotație

hand of a tool (mas-un) caracteristică a cuțitului (pe stânga sau pe dreapta)

hand-operated / -actuated (mas) acționat manual, cu acționare manuală

hand-operated crane (mas) macara manuală

hand operation acționare / comandă manuală

hand out a remite; a elibera; a înmâna; a da; a ajuta la coborâre

handout dar, cadou; comunicat de presă / oficial; rezumat, conspect (distribuit auditorilor de un conferențiar)

hand over a preda; a transmite; a da, a remite; a ceda, a lăsa din mână

hand over fist (*adv*) până peste cap; ușor și repede, expeditiv

hand over hand (*adv*) repede, expeditiv; conștiincios; până peste cap

hand peeler (alim, met) cojit manual

handpick a selecționa / alege / culege manual / cu mâna / cu grijă

hand-picked (alim) ales / sortat / selecționat cu mâna / manual / cu grijă; de soi, de elită

hand picking sortare manuală

hand plane rindea de mână

hand post (auto) indicator rutier, stâlp indicator

hand power manual, cu acționare manuală

hand-power crane truck (OM) cărucior de macara cu acționare manuală

hand press (OM, alim) teasc, presă de mână

hand pump pompă (hidr) de mână / manuală

hand rail (constr) rampă, bară, balustradă, parapet

hand ramming (met) bătătorire / îndesare manuală (a formei de turnare)

hand reamer alezor de mână

hand regulation reglare / comandă manuală

hand-reset (autom) cu repoziționare manuală

hand rest (mas-un) sanie manuală, suport pentru mână la polizor

hand rounds (met) oțel rotund, forjat manual

hand safety guard (OM) dispozitiv / apărătoare pentru protejarea mâinilor

hand saw

hand saw (mas-un) ferăstrău de mână / coadă-de-vulpe
hand-saw file pilă pentru ferăstrău / triumhiulară, cu vârful teșit
hand-saw pad (mas-un) ferăstrău coadă-de-vulpe
hand-setting (met) îndreptare manuală
handshake strângere de mână; (c) acțiunea de recunoaștere a două computere care pot comunica
hand shank ladle (met) oală de turnare, acționată manual
hand shears foarfece de tinichigerie / de mână
hand shield / screen (met) ecran / mască de protecție, ținută în mână (și la sudură)
hand shift comandă manuală; (nav) guvernare manuală
handshifting comandă manuală
hand shovel lopată de mână
hand slide rest (mas-un) sanie manuală / acționată manual
hand sorting (alim) sortare manuală
hand-sorting table (alim) masă de / pentru sortare manuală
hand specimen (met) probă de minereu, luată manual
handspike (OM) pârghie
hand starter (auto) demarare / starter manual / de mână
hand stocking (alim, met) dozare / încărcare manuală
hand tap (mas-un) tarod pentru filetare manuală / de mână
hand teeming (met) turnare manuală a lingourilor
hand throttle (auto, mas) accelerator / accelerație de mână
hand-tilting / -tipping device (OM) dispozitiv manual de basculare
hand tool sculă manuală, cuțit de strung pentru prelucrat manual piese din lemn
hand tool rest (OM, mas-un) suport pentru mână (la polizor, strung etc.)
hand towel prosop (mic)
hand traversing gear (mas-un) mecanism de avans manual
hand truck (OM, transp) cărucior acționat manual
hand turnover moulding machine (met) mașină manuală de formare, cu placă rabatabilă / basculantă
hand vice (OM) menghină de mână
hand walking beam (OM) pârghie basculantă manuală

hangfire

handwelding (met, TH) sudare manuală (și cu arc electric)
handwelding transformer (el, met) transformator pentru sudare manuală, cu arc electric
hand wheel (auto) volan (de direcție); (hidr, OM) roată de mână / de manevră; (nav) cârmă de mână, timonă
handwork lucru de mână
handwriting expert (expert) grafolog
handwritten scris de mână / cu mâna; (jur) olograf
handy comod, ușor de mânuit; la îndemână, apropiat; disponibil; (aflat la locul) potrivit; îndemânatic, priceput, abil
handy device (OM) dispozitiv de prindere
handyman om priceput la toate
hang linie, a închide telefonul; (TH) a atârna, a agăța, a suspenda, a prinde, a face să atârne, a lăsa în jos; a pune în cui, a prinde / pune pe perete, a fi atârnat / suspendat / agățat / spânzurat; a fi înclinat, a oscila, a pendula; a fi în așteptare / suspensie, a rămâne în aer; (constr, OM) a pune (o fereastră etc.); a lăsa în jos (urechile, capul etc.); a pluti; a fi nesigur; a rămâne, a stăruî, a persista; a zăbovi, a întârzia; a șovăi, a ezita; a fi expus, a se găsi; (jur) a fi în disensiune, a nu cădea de acord, a nu ajunge la o înțelegere; a spânzura; poziție, așezare; linie; ținută, conduită; sens, înțeles, esență; punct nevralgic; înclinare, pantă; atârnam în jos; tendință; sens, rost; **get the ~ of** a prinde sensul; ~ **a leg** a târăgăna
hang about / around a da târcoale; a vagabonda
hangar (constr) hangar, adăpost, șopron
hang back a da înapoi, a bate în retragere; a șovăi, a ezita
hang behind a rămâne în urmă; a fi înclinat, a fi în pantă (d. un drum); a nu se desface, a nu se disloca (d. lucruri, piese etc.)
hang down a atârna, a apleca, a se înclina (în jos)
hanged platform platformă suspendată
hanger umerăș (de haine); cuier; (el) suport / placă de sticlă (la acumulator); (OM) consolă; brățară; etrier de suspendare; agățător; agățătoare; cârlig (de agățare); inel de suspensie, ureche de prindere, bară de suspensie / de ridicare; traversă laterală
hanger bearing (OM, T) lagăr suspendat / în consolă
hanger bracket (constr) schelă / capră suspendată
hanger screw point (OM) capăt al șurubului cu ochi de suspendare
hangfire explozie întârziată

hanging

hanging suspendare; atârnaire; agăţare; care atâr-nă; atârnat în afară; pantă; înclinaţie; suspen-dat; în pantă; înclinat (în jos); de atârnat; de care se poate agăţa / atârna ceva

hanging beam (constr) grindă suspendată; tra-versă de legătură (la o structură suspendată)

hanging guard ghidaj / apărătoare suspendat(ă)

hanging gutter jgheab suspendat

hanging room (alim) încăpere de uscare

hanging scaffold (constr) schelă în consolă

hanging stage (constr) eșafodaj / schelă suspen-dat(ă)

hanging tie (cf) şină suspendată

hang off a nu fi dispus să înainteze, a rămâne în aşteptare

hang on a se agăţa de; a se ţine strâns de; a adera; a se ţine (bine) de; (*fig*) a depinde de; a fi dependent / condiţionat de; a rămâne / sta în aşteptare; a persevera, a nu se da bătut (cu una, cu două); a insista; a nu da drumul la; a se crampona de

hang on / upon a se sprijini pe, a se agăţa de, a se crampona de, a trage greu în cumpănă

hang out a atârna în afară; a-şi pierde timpul; a arbora, a desfăşura (un steag); a întinde rufe etc.

hangover time (autom) timp de postacţiune / de blocare

hangtag (ec) (*amer*) etichetă prinsă de articol / de produs

hang together a sta / se ţine laolaltă; a rămâne uniţi / nedespărţiţi; a fi solidari; a nu se des-părţi; a se îmbina; (*fig*) a avea coerenţă / logică

hang up a atârna; a agăţa (sus); (inf) oprire neprevăzută (a calculatorului); a (se) opri; a închide telefonul; a pune receptorul în furcă; a suspenda; a amâna; a ţine lăsa în suspensie; a reţine; a întârzia

hang up in a loop (c, inf) a rula în buclă (şi fără a putea să iasă din buclă)

hang with a tapisa cu (hârtie etc.); a împodobi (cu perdele etc.)

hank (textile) scul; jurubiţă; împletitură, nod (şi d. fibre în compozite); coc; (metr) unitate de mă-sură pentru lungime (pt. fire, fibre): 1 **hank of cotton yarn** ~ 768 m, 1 **hank of wool yarn** ~ 512 m; 1 **hank of woolen yarn** (US) ~ 1463 m

hanse breaslă, corporaţie; taxă de primire în breaslă / corporaţie

haphazard (*adj*) întâmplător; ocazional; petrecut din întâmplare

haphazardly (*adv*) la / din întâmplare; aleatoriu, întâmplător

haplessly (*adv*) dintr-o / printr-o întâmplare nefec-ricită; din păcate

hard clad silica fibers

happen a se întâmpla; a se petrece; a se produce, a avea loc; a surveni; a se întâmpla între timp; a se nimeri (să fie)

happening întâmplare; eveniment; accident; eve-niment imprevizibil

happen on / upon a da peste; a se întâlni cu; a nimeri (din întâmplare)

happen to a i se întâmpla; a trece prin; a deveni

happy fericit; încântat; vesel; optimist

happy about bucuros; încântat; satisfăcut de

harbour (nav) port; bazin / radă portuar(ă); adă-post; loc adăpostit; a (se) adăposti; a ocroti; a proteja; a conţine; a cuprinde; a trăi; a locui; a sta

harbour dues taxe portuare

harbour master (nav) căpitan / comandant al portului

harbour of departure port de plecare

hard dur; tare (la pipăit, la tăiat etc.); ferm; ri-gid; greu; (fiz) solid, compact, rezistent, pene-trant; puternic; contrastant (imagine); (met) călit, oţelit; (d. sunete) aspru, tare; strident; dis-cordant; (ec) (d. preţuri) inaccesibil; ridicat; mare; (alim) (d. băuturi) alcoolice; tare; (*adv*) (cu / din) greu; cu dificultate, cu efort, din toate puterile; imediat, curând, îndeaproape; dificil; dificil de înţeles; greu (de făcut etc.); aspru; fără îngăduinţă; sever; crud; dureros; harnic, destoinic; obositor, greu; aspru; crud, nemilos; încăpăţânat, rezistent (la oboseală); neplăcut; dur (d. consoane)

hard aluminium (met) aluminiu dur

hard alloy (met) aliaj dur

hard-and-fast strict; rigid; sever; fix; ferm; de neschimbat

hard-back carte cartonată; exemplar / volum cartonat

hard-backed cartonat (d. carte)

hard bake (alim) pralină, caramelă cu lapte şi suc de lămâie

hard bearing (OM) lagăr dur / rigid, reazem rigid

hard bearing balancing machine (mas, metr) maşină de echilibrat, cu lagăre rigide

hardboard placă dură (de fibre, de compozit) / aglomerată / fibrolemnoasă

hardbrass (met) alamă dură

hard brazing (met, OM) lipire tare / cu alamă / cu aliaj cu temperatură (mai) ridicată de topire

hard caoutchouc (plast) ebonită

hard cash (ec) numerar; bani lichizi; monede me-talice

hard-chromium plating (met) cromare dură

hard clad silica fibers (ind chim, opt) fibre op-tice (din oxid de siliciu) acoperite cu plastic dur

hard coal

hard coal (termo) antracit, cărbune sărac în gaze
hard core nucleu solid; central, principal, care constituie miezul; absolut, fără rezerve; total; (met) cu miez dur / călit
hard court teren (de tenis) cu zgură
hard cover carte cartonată; copertă cartonată
hard-covered cartonat (d. cărți), cu coperti tari
hard currency (ec) monedă / valută-forte
hard-cutting alloy (met) aliaj metalic dur folosit la scule aşchietoare
hard disk (c, inf) disc (magnetic dur / fix / Winchester) (pentru stocarea informațiilor)
hard disk drive (HDD) (inf, c) unitate de disc
hard drawn (met) tras la rece
hard drawn copper wire (met) sârmă trasă de cupru, ecruisată
hard drawn wire (met) sârmă trasă la rece / trefilată
hard-earned câştigat cu greu / cu efort(uri)
harden a (se) întări; a (se) solidifica, a (se) face tare; (met) a căli; a durifica; a (se) oțeli; a consolida
hardenability (met) călibilitate; (plast) capacitate de întărire / de solidificare, capacitate de termorigidizare (d. materiale plastice termorigide)
hardenability test (met, metr) test / probă de călibilitate
hardened (met, ind chim) călit, durificat; (plast) întărit, rigid; consolidat
hardened case (met) cutie / incintă pentru călire
hardened cast iron (met) fontă călită
hardened oil (met, ind chim) ulei pentru tratament termic / pentru călire
hardened point (met) punct / temperatură de călire
hardened resin (plast, ind chim) rășină dură / întărită / cu punct înalt de topire; smoală / bitum cu temperatură înaltă de topire
hardened steel (met) oțel călit
hardened steel roller (OM) rolă / cilindru din oțel călit
hardener (plast, chim) agent de întărire; întăritor; agent de reticulare
hardening (constr) priză (la ciment); (met) călire, ecruisare; întărire (și la materiale plastice și aliaje neferoase); durificare (și prin călire); solidificare
hardening accelerator (constr, plast) accelerator de priză / de întărire
hardening agent (met, plast) agent / mediu de călire / de întărire
hardening and heat treatment plant (met) instalație de durificare și tratamente termice
hardening and tempering (met) (tratament termic de) îmbunătățire, călire urmată de revenire

harden through

hardening alloy (met) aliaj durificabil (și prin călire)
hardening bath (met) baie de călire
hardening capacity (met) călibilitate; (plast) capacitate de întărire / de solidificare, capacitate de termorigidizare (d. materiale plastice termorigide)
hardening compound (met) compus / mediu de călire; (plast) compus de / pentru întărire
hardening constituent (chim) substanță care determină duritatea apei; (met) constituent / mediu de călire
hardening crack (met) fisură / crăpătură de călire
hardening crucible (met) creuzet de călire
hardening cycle (met) ciclul de călire; (plast) ciclul de întărire
hardening depth (met) adâncime de călire
hardening flaw (met) crăpătură / fisură de călire
hardening furnace (met) cuptor de călire; (plast) cuptor de întărire
hardening heat (met) căldură necesară pentru călire
hardening in oil (met) călire în ulei
hardening in salt bath (met) călire în baie de săruri
hardening in water (met) călire în apă
hardening layer (met) strat călit / dur / care se durifică
hardening liquid (met) lichid de călire
hardening medium (met) mediu de călire
hardening oil (met) ulei pentru călire
hardening outfit / plant (met) instalație de călire / de durificare
hardening power (met) călibilitate, putere de călire
hardening process (met) proces de călire / de durificare; (plast) proces de întărire / de solidificare
hardening room (met) secție / spațiu / incintă de călire
hardening shop (met) atelier de călire
hardening stock (met) produs călit / durificat
hardening stress (met, mec) tensiune de călire
hardening tank (met) bazin pentru călire
hardening temperature (met) temperatură de călire
hardening time (met) timp de întărire (a cimentului)
hardening through (met) cuvă de călire
harden off a deveni rezistent, a se durifica, a se întări
harden right out (met) a căli complet
harden through (met) a căli în profunzime / (până) în miez

hard facing

hard facing (met) încărcare / acoperire prin sudare cu material dur (proces și rezultat)
hard-facing alloy (met) aliaj dur (și pt. acoperiri)
hard-facing electrode (e., met) electrod pentru suduri de încărcare rezistente la uzură
hard glass (ind chim) sticlă călită / dură
hard-goods (ec, ind) mărfuri / bunuri de folosință îndelungată
hard-grained (met, plast) macrogranular, cu granulație cristalină mare (d. aliaje metalice)
hard-head (met) urs (la furnal)
hard-headed practic; pragmatic; lucid; insensibil; încăpățânat, inflexibil
hard iron (met) fontă albă (dură)
hard lead (met) plumb dur / tare, aliaj Pb - Sb (1...12%Sb)
hard line inflexibilitate; intransigență; intransigent; dogmatic; inflexibil; de mână forte
hard liner intransigent; inflexibil; conservator; (OM, met) acoperie dură, suport dur (și pentru un cuzinet / un lagăr)
hard liquor (alim) băuturi spirtoase / tari
hardly (*adv*) abia (dacă / de), prea puțin, deloc; puțin probabil; tocmai; abia; aspru; cu asprime; rău; crud
hard metal / alloy (met) metal / aliaj dur
hard metal draw die (met, mas-un) filieră pentru aliaje dure
hard money (ec) (*amer*) mărunțiș; monezi; bani metalici
hardness (mec, materiale) duritate; tărie; rigiditate; rezistență, consistență; soliditate; rigoare, severitate; dificultate
hardness degree (of water) grad de duritate (al apei)
hardness(-drop) tester / gauge (metr, materiale) aparat de încercare a durității; scleroscop, durometru
hardness measuring (met, plast, metr) măsurare a durității
hardness number (metr) cifră de duritate; valoare a durității, grad de duritate (depinde de metoda de măsurare)
hardness penetration (depth) (met) călibilitate; adâncime de călire; grosimea stratului călit
hardness reversal (met) scădere a durității, revenire la o duritate anterioară (de obicei mai redusă)
hardness scale (met, metr, plast) scară pentru / de duritate
hardness test (materiale, metr) test / încercare a(l) durității; probă de călire
hardness tester (metr, met) aparat de încercare / de măsurare a durității

hardware bug / failure

hardness-testing machine (metr, materiale) durometru; mașină / aparat de încercat / măsurat duritatea
hardometer (metr, materiale) scleroscop; aparat pentru determinarea durității
hardpan (constr) strat compact / rigid; (*fig*) temelie, fundație solidă
hard pewter (met) staniu dur
hard plastic (plast) textolit; țesătură bechelitizată, material plastic dur (termorigid)
hard plating (met) acoperire dură
hard porcelain (ind chim) porțelan tare / dur
hard rubber (plast) ebonită, cauciuc vulcanizat / rigid
hard rubber mixt (plast) amestec de / pentru ebonită
hard rubber mould (plast) matriță pentru vulcanizarea / întărirea ebonitei
hard rubber scraps (plast) deșeuri de ebonită
hards (met) zgură de sudare
hard sell (ec) vânzare agresivă; comerț agresiv
hard-set întărit (și d. materiale plastice termorigide); consolidat; care a făcut priză; fix, rigid; (agr) incubat, clocit (d. ouă)
hard-shell cu coajă / acoperire tare; ferm; rigid, care nu face compromisuri
hard shoulder (auto) bandă suplimentară de circulație, refugiu
hard soap (chim) săpun de sodiu
hard solder (met) aliaj pentru lipitură dură / tare; brazură; a lipi (tare)
hard soldering (OM, met) lipire tare
hard spelter (met) aliaj pentru lipire tare
hard spring (OM) arc rigid / cu rigiditate mare
hard steel (met) oțel dur
hard stock (met) clincher
hard stop (auto) oprire bruscă
hard surfacing (met) încărcare / recondiționare prin sudură (a suprafeței uzate) (după prelucrare și răcire, suprafața se durifică)
hard tissue (plast) textolit; țesătură bachelitizată
hard-top (auto, TH) capotă demontabilă rigidă; acoperiș rigid / metalic; automobil decapotabil
hard twist (mec) torsiune / mare, fire (prea) răsu-cite (la cabluri) (defect)
hard up for lipsit de / fără (bani etc.)
hard upon imediat după; curând după; chiar în urma
hard vacuum (fiz) vid înaintat
hardware (inf) material, elemente componente ale unui calculator, suport pentru soft, hardware; articole de fierărie, obiecte de uz casnic, articole de menaj; (autom) echipament, utilaj
hardware bug / failure (c) incident-mașină

hardware check

hardware check (c, autom) verificare / control prin elemente cablate
hardware compatibility (c) compatibilitate a două calculatoare sau a două echipamente periferice
hardware configuration (c) configurație / compunere a unui sistem de calcul
hardware bugging (c) deteriorare a componentelor unui sistem de calcul
hardware diagnostic (c, inf) diagnostic (are) pentru hard, program pentru localizarea defectelor unui subsistem hardware
hardware division (c) împărțire cablată / realizată prin elemente cablate
hard water (chim) apă dură
hard wax (chim) parafină tare
hard wearing surface (T) suprafață rezistentă la uzură
hard wheat (agr, alim) grâu cu conținut ridicat de gluten
hardwood (silv) (copac cu) lemn de esență tare
hard-working harnic, muncitor, care muncește din greu
hard-wrought (met) prelucrat / durificat prin tragere la rece
hardy daltă lată; viguros, robust, rezistent
hardy annual (agr, bot) plantă perenă / rezistentă; problemă care revine în fiecare an
hare (zool) iepure de câmp
harm deteriorare; daună, lezare; vătămare; atingere (a intereselor); rău; avarie; stricăciune; dăunare; a avaria; a dăuna; a strica; a face un rău; a răni
harmful dăunător, rău, vătămător, nociv, stricător; periculos, primejdios; supărător
harmfully (*adv*) (în mod) dăunător, nociv, primejdios
harmfulness nocivitate, caracter dăunător, rău
harmless to inofensiv, neprimejdios, nepericulos pentru; nevinovat
harmless component (materiale) component nedăunător
harmless component of the exhaust from an internal combustion engine (termo) component nedăunător al gazelor de eșapament de la motorul cu ardere internă
harmlessness caracter inofensiv / neprimejdios, lipsă de nocivitate
harmonic armonios; (mat) (funcție) armonică; (mec, fiz) armonic
harmonic balancer (OM) amortizor de vibrații
harmonic curve (mat) curbă armonică, sinusoidală
harmonic motion (mec) mișcare armonică / sinusoidală

harvest

harmonic response (autom, mec, hidr) răspuns în frecvență / armonic
harmonics (mec, fiz) armonică, armonice, oscilații
harmonious armonios; bazat pe înțelegere / pe armonie
harmoniousness armonie; caracter armonios; omogenitate; concordanță
harmonisation, harmonization armonizare; punere de acord / în armonie
harmonise (with), harmonize (with) a (se) armoniza; a pune de acord / în armonie / a fi în concordanță, a (se) omogeniza (d. amestecuri); a (se) potrivi; a (se) înțelege
harmony armonie; înțelegere, acord; concordanță; punere de acord, concordanță
harness (el) grup de cabluri care poate fi instalat / montat împreună
harpings (nav) întăritură pentru provă, capre pentru cala de construcție
harpoon (nav) harpon; a prinde cu harponul
harp-shape shackle (constr, nav) cheie de ancoră cu traversă
harrow (agr) grapă; a grăpa; a zgăria; a scrijeli; a cresta
harrowing (agr) grăpare
harry a distruge; a strica; a spolia; a jefui; a hărțui, a chinui
harsh (chim) dur (referitor la apă); aspru (la pipăit); (mat) aproximativ; (TH) grosier, rigid, aspru, rugos; cu rugozități; discordant; sever, strident, supărător; dezagreabil, respingător
harsh blowing flame (met) flacără pentru tăiere (și grosolană)
harsh clutch (OM) ambreiaj prea brusc / prea brutal
harsh flame (termo, met, ind chim) flacără tare / suierătoare
harshly (*adv*) aspru; cu asprime; crud; sever; riguros; supărător; dezagreabil
harshness asprime; severitate; rigoare; rigurozitate; cruzime
harsh picture imagine contrastantă / dură
harsh taste (alim) gust astringent / acru
harsh wine (alim) vin aspru
hartley (Hart) (metr, inf) unitate pentru informație: 1 hartley = $\log_2 10 = 3,321928$ shannons (bits)
hartree (energy), atomic unit of energy (simbol E_h) (metr, fiz) 1 hartree $\approx 4,359\,744 \cdot 10^{-18}$ J
hartshorn oil (alim) ulei de oase
harvest (agr) seceriș, recoltare, cules, strânsul recoltei, recoltă, producție agricolă; (*fig*) roade, rezultate, consecințe; timpul recoltării; a recolta, a strânge, a culege, a secera

harvester

harvester (agr) secerător, culegător, muncitor agricol la seceriş, combină de recoltat cereale, secerătoare-legătoare

harvester oil (alim) ulei agricol / vegetal

hash (alim) tocătură; carne tocată; a toca (carne) (şi cu o maşină); a mărunţi; (c) ecouri parazite pe ecran

hashing (inf) dispersare (a datelor)

haslet (alim) carne de fript (de porc)

hasp (mas-un) articulaţie pentru ridicarea automată a cuşitului (în timpul cursei de înapoiere la raboteze; (OM) clamă, brăţară, balama, cataramă, încuietoare, scoabă; scul, jurubiţă, mănunchi de fire

Hassium (HS) (chim) hasniu

haste grabă (exagerată), precipitare, mişcare precipitată, agitaţie

hastelloy (met) aliaj Ni-Fe-Mo, cu variante: hastelloy B (66,7% Ni + 5% Fe + 28% Mo + 0,3% V), hastelloy C (59% Ni + 5% Fe + 16% Mo + 4%W + 16% Cr)

hasten a (se) grăbi, a face / îndemna să se grăbească; a accelera; a face să se producă mai repede / mai devreme; a fi grăbit

haste to a se grăbi să

hastily (*adv*) grăbit; repede; în mare grabă; pripit; fără chibzuială; fără să se gândească

hastiness grabă; repezeală; nechibzuinţă

hastings naphtha (chim) alcool metilic

hasty grăbit; rapid; iute; repezit; irascibil; nechibzuit

hasty pudding (alim) budincă / fiertură de cereale, (*amer*) mălai dulce cu lapte

hat pălărie; (OM) capac

hatch (constr) trapă; (hidr) dig, stăvilar, batar-dou; (nav) gură de magazie, bocaport, tambuchi, capac al gurii de magazie, chepeng; partea de jos a uşii cu două tablii; linii paralele; (TH) gură, deschizătură, fereastră, capac (şi la cuptor), încuietoare, haşură; a cresta, a îndigui, a haşura, a face umbre (la desene), a grava; a cloci, a scoate pui, a ieşi din ou

hatch beam (nav) traversă de bocaport

hatch-coaming (nav) ramă a gurii de magazie

hatchery (agr, alim) incubator, crescătorie de pui; (agr, iht) crescătorie de peşti (păstrăvi)

hatchet bardă; topor (şi de barcă), secure

hatch hood (nav) muşama / prelată a gurii de magazie

hatching umbrire cu haşuri, haşurare

hacure haşuraă (şi în desen tehnic)

hatchway (nav) bocaport, tambuchi

hatch(way) cover (nav) capac al gurii de magazie

hat nut (OM) piuliţă oarbă / înfundată

have many strings

haul captură (şi la pescuit); (TH) târâre, tragere, remorcare, transport (de mărfuri); (cf) cursă, parcurs, cantitate transportată; a târî, a trage, a remorca, a tracta, a transporta; câştig, profit

haulage (transp) transport (mai ales pe orizontală), tracţiune, remorcare, camionaj

haulage gear (met, plast) înfăşurător

haulage equipment / installation instalaţie / echipament de remorcare

haul at / upon a-şi schimba direcţia, a (se) schimba

haulier camionagiu

hauling (auto, cf) remorcare

hauling cable (OM, transp) cablu de tracţiune / de tragere

hauling device (OM, transp) dispozitiv de remorcare

hauling equipment (OM, transp) utilaj / mijloace de transport

hauling installation (OM, transp) troliu de ridicat

hauling output (mec, transp) putere / capacitate de tracţiune

hauling rope funie de tracţiune pe orizontală; (nav) parâma de remorcare, remorcă

hauling scraper (met) screper montat pe roţi

hauling tractor (auto, transp) tractor remorcher

hauling winch (OM, transp) troliu de transport

haul road (constr) drum de serviciu / de acces pe şantier

haulm (agr) tulpini de păioase / de legume

haunch (alim) pulpă, but; şuncă

haunt a frecventa, a vizita des; a obseda

have a avea, a poseda; a dispune de; a manifesta; a arăta; a dovedi; a da dovadă de; a reţine, a păstra; a permite; a tolera; a da voie; a suporta; a lua; a cuprinde; a fi înzestrat cu; a primi; a lua; a obţine, a face rost de; a consuma; a trece prin; a susţine; a necesita; a solicita; a cere; a concepe; a se gândi la; a avea (în minte); a menţine; a ţine (mintre); a păţi; a cunoaşte; a întâmpina; a dispune de; a cum-păra; a afirma; a zice; a spune; a exprima; a face; a îndeplini; a încerca; a determina; a pu-ne să facă; a-şi face; a-şi comanda; a dori; a voi; a ţine

have back a primi înapoi; a recăpăta; a reintra în posesie

have done with a termina cu; a înceta; a termina; a sfârşi; a se opri din

have in a chema, a solicita să vină; a aduce, a se aproviziona cu; a-şi face provizii de

have it out with a discuta deschis cu; a ajunge la o înţelegere cu (cineva)

have leeway a avea libertate de acţiune

have many strings a dispune de multe resurse

haven

haven (nav) port, loc adăpostit; (*fig*) liman, adăpost, refugiu
have on a purta; (mas, autom, inf) a avea în program / programat; a avea superioritate / avantaj asupra
have out a scoate la iveală; a face să apară; a da pe față; a dezvălui; a extrage; a scoate (o piesă); a duce până la capăt
haversack raniță
have to a trebui să; a fi obligat să; a fi necesar să
have what it takes a avea (toate) calitățile necesare (îndeplinirii unei funcții)
havoc ravagii; devastare; distrugeri; pagube; dezastru; catastrofă; dezordine
hawkbill(-pliers) (met, OM) clește de sudare
hawse (nav) nară, porțiune de punte unde se află nările, distanța de la nară la ancoră
hawse(-)hole (nav) gaură / gură de nară
hawsepipe (nav) nară de ancoră, nară de punte
hawser (OM) cablu de oțel; (nav) cablu de remorcă, saulă, parâmbă, otgon
hawser-laid rope (nav) parâmbă simplă / răsucită "în parâmbă"; (OM, transp) toron de cablu
hay (agr) fân; culoarea fânului; sumă infimă; a transforma în fâneață, a usca (iarbă); a hrăni cu fân; împrejmuire, gard (viu); loc împrejmuit; parc
hay bale (agr) balot de fân presat
haycock (agr) căpiță de fân
hay elevator / loader (agr, mas) elevator de fân
hayfever (med) alergie (și la fân)
hayfork (agr, mas) furcă de fân
haymaker (agr) coșeaș, mașină de uscat fânul
haymaking (agr) încărcare a fânului cosit, uscare a fânului
haymou (agr) șură pentru fân
haystack (agr) șură de fân
hayward (silv) șef de ocol silvic
haywire (agr) sârmă pentru legat baloturile de fân; încurcat; în dezordine; agitat
HAZ (heat affected zone) (met) zona afectată termic (la sudură)
hazard șansă; întâmplare; hazard; joc aleator; risc; a risca; a se aventura; a înfrunta; a expune la riscuri, a pune în pericol; (auto) avarie
hazard lights (auto) faza scurtă
hazardous periculos (toxic, otrăvitor, exploziv etc.); risca(n)t; bazat pe noroc
hazardous location (auto) zonă cu pericol crescut / ridicat
hazardously (*adv*) în mod riscant / periculos
hazardous material material periculos (toxic, otrăvitor, exploziv etc.)
hazardousness caracter riscant / periculos

head

hazard warning flasher (auto) lumini de avarie
hazard warning lights (auto) lumini de avarie (și intermitente)
haze (fiz) tulbureală, opacitate; ceață, negură, pâclă; (c) voal (la imagine); a se încețoșa
haze filter (fiz) filtru de tăiere a radiației ultraviolete, filtru UV
hazel (alim) alun (turcesc), alună; culoare maronie; (d. ochi) căprui
hazel nut (alim) alună (turcescă)
hazelnut oil (alim) ulei de alune
hazily (*adv*) ca prin ceață, nedeșlășit
haziness (med, fiz, c) încețoșare, caracter cețos
hazy cețos, încețoșat, înnorat; nedeșlășit, voalat
H-beam (met) grindă / semifabricat / profil cu tălpi late / în formă de H
head (anat) cap, craniu; (med) coacere (d. un abces etc.), **loss of** ~ pierdere de sarcină; psihic; intelect; minte, înțelepciune, inteligență, capacitate intelectuală; imaginație, inventivitate; persoană, locuitor; frunte, prim rang; parte de sus; șef, conducător, lider; șefie, conducere, comandă; capăt, extremitate (și superioară, principală sau cea mai avansată); parte de sus; avangardă; categorie, clasă; (fiz, hidr) presiune, presiune hidrostatică / a coloanei de apă, cădere, înălțime / cădere manometrică, înălțime de cădere, sarcină de apă; (OM) parte de sus, cap (de cui, bulon, nit, ciocan etc.), oală / tobă de evacuare, silențiator, culee; atenuator de zgomot(e), fier (al ciocanului, al securei), ascuțiș (al săgeții), măciulie, fund (de butoi, de recipient etc.), tavă; (termo, OM) corp (de piston); (mas-un) păpușă port-sculă; ~**ed with** prevăzut / înzestrat cu un vârf / cap cap; (met) zgură de metal; umplutură, maselotă, capăt pierdut, cap de berbec (la forjă), a refuza; (nav) extremitate prova, cap (al navei), proră, bot, cap de ecluză (navigabilă), ~**s** (*pl*) latrină; (el) cap magnetic; (alim) spumă (la bere), smântână (la lapte); (auto) capotă, far din față; (TH) vârf (de piesă sau al unui proces); (ec) față, cap, efigie (a unei monede); capitol (de text); (silv) coroană de copac; (geogr, nav) promontoriu, cap; (zool) căpățână (de mistreț etc.); mănunchi, buchet; capăt, căpătâi (al patului); piele (a tobei); (*fig*) izvor, sursă; capăt (al unui dig, al unui zăgaz); antet, început (de capitol); titlu (al unui discurs etc.); punct critic; criză; forță; a se situa / înscrie în frunte, a fi primul; a conduce; a depăși, a întrece; a atinge un punct culminant (d. un proces); a pune, a așeza; a se împotrivi, a se opune; a se îndrepta spre / într-o direcție; (TH) a înzestra, a prevedea cu un cap, a pune fund / capac (unui butoi, unui

headache

recipient etc.); a fi în capul / fruntea; a merge în fruntea; a călăuzi (trupe, coloane etc.); a înfrun-
ta; a abate, a schimba direcția; a para; (*fig*) a
preveni; a se trage, a-și avea originea; a alcătui
un cap / un capăt; **make** ~ a înainta, a progresa;
from ~ **to foot** din cap până-n picioare; ~ **of a**
school (edu) director al unei școli; **gather** ~ a
prinde forță, a lua proporții; **river** ~ iaz de
moară; **under the same** ~ sub același titlu, în
aceeași categorie; ~ **of a department** șef al
unui serviciu / departament

headache (med) durere de cap, nevralgie; pro-
blemă care dă dureri de cap; complicație; difi-
cultate

head back a întâmpina; a ieși în fața (cuiva)
pentru a-l obliga să dea înapoi

headband majusculă; (OM) lamelă / bandă de
fixare pe cap a căștilor (de protecție)

head beam (constr, met) grinda principală supe-
rioară, grindă de umplutură; coronament (su-
perior) din schelet de grinzi

head bearing (OM) crapodină superioară, lagăr
de cap

headblock (OM) sabot de frână

headboard (constr, met) grindă, traversă

head bolting (OM) înșurubare a capacului

head cheese (alim) (*amer*) piftie / răcitură de porc

head circle (OM) cerc exterior (de cap) (la roți
dintate cilindrice) (*d_a*)

head countersink (mas-un) adâncitor de capete
de nit / de șurub, zencuitor, teșitor

head down (silv) a tăia vârful (unui copac); a
tăia / elimina un capăt (și dintr-o piesă)

head draft (termo, met) tiraj (la focare)

headed cu cap (despre organe de mașini)

head end (alim, mas-un) capăt de încărcare / de
alimentare, cap de antrenare a mașinii; (hidr)
capac din spate, fund de cilindru hidraulic

header (agr) dispozitiv de tăiere al combinei;
(constr, hidr) colector de apă, bazin de colec-
tare, cărămidă așezată perpendicular / în lat,
fermă; (inf) titlu al unui listing, titlu pentru fie-
care pagină, header; (met, OM) recipient sub
presiune, autoclavă, (cap) colector (la cazane,
cicloane), distribuitor, claviatură; (met) mase-
lotă, canal de alimentare a sistemului de turnare

header / heading block (inf) bloc de început

header die (met) poanson de refulare; partea
superioară a unei matrițe

headered etajat, suprapus

header information (inf) început de informație

header / heading statement (inf) instrucțiune
de început de fișier

headfast (nav) parânmă, odgon

head made during (process of) reveting

head file pilă-cuțit

head for talent, pricepere, aptitudine, înclinație
pentru; a îndrepta spre

head for side extrusion (mas-un) cap de extru-
dare, oblic

head fraction (ind chim) (fracțiune de) frunte;
fracțiune ușoară

headgate (hidr) poartă / vană de ecluză

head gauge (metr) manometru de refulare

headgear troliu, vinci (la gura unui puț)

headgrip with toolchuck mâner cu mandrină de
prindere a pilelor

head hunter agenție / agent de recrutare; raco-
lare a personalului foarte calificat

head hunting recrutare / racolare a personalului
foarte calificat

head hydrostatic (hidr) presiune hidrostatică

heading (constr) lemn de pardoseală; (met) așe-
zare a maselotei, cap (de lărgit) la extrudare,
formare a unui cap refulat, refulare, înaintare,
galerie mică; (nav) direcție de deplasare a
navei; titlu de rubrică / capitol, antet (într-un
text); (el, c) cursă, traiectorie, direcție

heading die (met, plast) matriță de refulare,
superioară

**heading in the moving die of horizontal for-
ging machine** (met) acumulare în pastilă gli-
santă, la mașina orizontală de forjat

heading line (inf, c) linie de început / de antet

heading machine (met) mașină pentru refularea
capetelor

heading slide (met, OM) berbec al mașinii de
refulare

heading tool (OM) căpuitor, buterolă

headlamp (auto) far de automobil (în față); lam-
pă de mână (portabilă și pe cască)

headless wire nail (OM) cui subțire fără cap

headlight (auto, cf) far de automobil / principal
(fază lungă), far de locomotivă; fază de întâlnire

headlight aim (auto) alinierea farurilor

head light beam indicator (auto) indicatorul
pentru fază lungă

headlight bulb (auto) becul farului

headlight high beam (auto) fază lungă

headlight lens (auto) lentile ale farurilor

headlight levelling device (auto) dispozitiv de
reglare a înălțimii farurilor

head light position (auto) poziția pentru faza de
întâlnire

headline titlu (de ziar), știre principală

head loss (OM, hidr) pierdere de presiune (ex-
primată ca înălțime de coloană de apă etc.)

head made during (process of) reveting cap de
nit, închis / format la asamblare prin nituire

headmaster

headmaster (edu) director de școală / liceu
headmistress (edu) directoare de școală / liceu
head metal (met) maselotă
head money (ec) sumă / taxă pe persoană / locuitor
headmost de frunte, frunțaș
head note notă inserată la începutul paginii; preambul, expunere de motive
head of draught (termo, met) intensitate a tirajului
head off a preveni, a preîntâmpina
head office (ec) sediu / birou / oficiu central (al unei societăți); centrală telefonică principală
head of hammer (met, OM) cap (de) ciocan (și la forjă)
head of ingot (met) cap de lingou
head of rail (cf, OM) ciuperca șinei
head of the anchor (OM) diamant de ancoră (mecanică fină)
head of tubing machine (mas-un, OM) cap de extrudare pentru țevi
head on (d. o ciocnire) frontal, cap în cap; (*adv*) direct, frontal; fără ocolișuri
head-on collision (mec) coliziune / ciocnire frontală (centrală)
head page pagină de început
headphone (radio) cască radio
headpiece, head piece cască; intelect, minte, cap; intelectual; (met) adaos; cască; (TH) coronament
head pivot (OM, mas) fus superior
head-planing machine (constr) mașină de nivelat terenul, greder
head pulley (OM) tambur / roată de capăt
headquarters (ec, mil) cartier general; comandament, centru al operațiunilor, sediu central
head recovery structure (hidr) (dispozitiv) recuperator de sarcină hidraulică
head roller (met) maistru laminorist
headrace (constr) scoc de moară
headrest (auto) tetieră, rezemătoare de cap
headrest adjustment (auto) reglare a tetierei
headrest pole (auto) suportul tetierei
headrest removal (auto) îndepărtarea tetierei
headroom (constr) înălțime constructivă / de construcție; înălțime interioară a unui volum; înălțime liberă
headroom under a bridge (nav, transp, constr) înălțime de gabarit sub pod
head screen (met, TH) cască prevăzută cu mască (pt. sudură)
headset căști
head shaft (OM) arbore principal
headspring (*fig*) izvor principal, sursă principală
head step bearing (OM) crapodină / lagăr superior(ă)

heap

headstock (mas-un) păpușă fixă, cap de antrenare al mașinii
headstock centre (mas-un) vârf al păpușii fixe (la strung)
head tank (hidr, OM) rezervor de / sub presiune, bazin decantor
head tax (*amer*) (ec) taxă / impozit pe locuitor
head temperature (mas, termo, TH) temperatură principală / de regim
head-to-head polymerization (chim, plast) polimerizare cap-la-cap
head-to-tail polymerization (ind chim, plast) polimerizare cap-la - coadă
head tube nipple thread (OM) filet de înșurubat ciocul / becul de sudat
head wall (constr, met) zid / perete de închidere
headway (auto, cf) interval (în spațiu sau în timp) între două vehicule care se deplasează pe același fir de circulație; (nav) viteză înainte, inerție înainte
head windless (OM) vinci / cric cu șurub
headword cuvânt principal
headwork activitate / muncă intelectuală, efort intelectual, gândire; (OM) berbec (mecanic); (met) înălțime a bolții (cuptorului)
heady impetuos; violent; isteț, ager
heal (med) a (se) vindeca; (*fig*) a îndrepta, a remedia, a ameliora; a asana; a (se) reface; a restaura; a cimenta; a consolida; a întări; a-și reveni
healing (med) vindecare, care vindecă / se reface
health sănătate; bunăstare, stare înfloritoare
health food (alim) hrană / alimentație sănătoasă, dietă rațională
healthfulness (mediu) caracter sănătos / salubru, salubritate
health physicist (medic) specialist în protecția contra radiațiilor
health physics (med, ind) protecție contra radiațiilor
health protection (med, TH) ocrotire a sănătății
health security (med, TH) securitate a sănătății
health service (med) servicii de asistență medicală / sanitară
health visitor funcționar de la prevederile / asigurările sociale
healthy sănătos, robust; rezistent, viguros; (*fig*) viabil, viu; fără primejdii; sigur; înfloritor, prosper; benefic, pozitiv, salutar; considerabil; masiv
heap (constr) cantitate de material care depășește marginile unei cupe, încărcare cu vârf; (TH) grămadă, morman, teanc; (met) haldă (de zgură)

heaped bushel

heaped bushel (metr) uitate tradițională pentru capacitate / volum în SUA, oficial, 1 "struck" bushel = 45,036 l; în practică 1 = 44,049 l

heap coking (met) cocsificare în bocșe; a îngrămădi, a face grămadă; a stoca, a aduna; a agonisi; a face teanc

heap of debris (mat) îngrămădire / depozitare (de minereu), haldă de steril / de zgură

heap up a îngrămădi; a acumula; a stivui, a aglomera; a aduna; a strânge

heap with a umple până la refuz; a încărcă cu

hear a auzi; a afla; a asculta (cu bunăvoință); (jur) a audia

hearer auditor, ascultător

hearing (med) auz, simțul auzului; distanță până la care poate auzi cineva, rază auditivă; audiție

hearing aid (med, mecanică fină, fiz) aparat auditiv (p. surzi)

hearing distance distanță de audibilitate

hear out a asculta cu bunăvoință până la capăt

heart (anat) inimă, cord; (constr) lemn obținut din miez de buștean; (fiz) miez; nucleu; sâmbure; centru; (mas-un) inimă de strung / de antrenare; (met) miez al piesei cementate; (nav) inimă de parâmbă

heart block (nav) țest (la construcții navale)

heart-felt sincer, deschis; cordial, din inimă

hearth cămin, șemineu; (met) vatră de forjă / de furnal; focar; creuzet; cadă; cuvă; spațiu util; (termo) (la cuptoare cu reverberație), focar

hearth area (met) suprafață a creuzetului furnalului / a vetrei cuptorului

hearth block (met) vatră de creuzet

hearth bottom (met) fund al creuzetului furnalului, vatră a cuptorului (a unui furnal)

hearth casing (met) manta / blindaj de creuzet, căptușeală a vetrei (unui cuptor)

hearth cinder (met) zgură de sudare (la furnal)

hearth dimension (met) dimensiune a creuzetului

hearth electrode (met, el) electrod inferior / de vatră, la un cuptor electric

hearth fettling (met) căptușeală a vetrei / a creuzetului

hearth furnace (met) cuptor cu vatră

hearth jacket (met) manta / blindaj a(l) creuzetului (la furnal)

hearth layer (met) strat de material de vatră (pentru cuptoare)

hearth lining (met) căptușeală / zidărie a vetrei (la cuptoare), căptușire

hearth load (met) încărcare (specifică) a creuzetului

heat ageing

hearth maintenance (met) întreținere / reparare a vetrei (creuzetului, cuptorului etc.)

hearth mould (met) formă executată în solul tur-nătoriei

hearth of cupola (met) vatră de cubilou

hearth plate (met, termo) placă de focar, placă de armare a vetrei; plită

hearth refining (met) limita fontei în vatra cuptorului pentru lupe, afinare în cuptorul Siemens-Martin

hearth sole (met) vatră a cuptorului

hearth steel (met) oțel Martin

hearth stone (constr, termo, met) fund de vatră / de cămin

hearth-type (smelting) furnace (met) cuptor cu topire pe vatră

hearth wall (met) perete lateral al cuptorului, zidăria cuptorului

hearth zone (met) zona de fuziune în furnal

heartily din toată inima, cu sinceritate; cu zel, zelos; total, din plin, absolut, foarte

heartwhole netulburat, impasibil; neafectat; sincer, deschis, cinstit

heat (fiz, termo) căldură, energie calorică, a încălzi; (met) topire, șarjă (mai rar), încărcătură, foc, termic, a (se) încălzi, a inflama, a aprinde, a face să ardă; (plast) a (se) vulcaniza; vreme călduroasă, caniculă, arșiță, căldură puternică; fără a se opri; (med, anat) pată roșie pe piele, pistrui; ardoare, zel; (zool) călduri, rut (la animale); efort neîntrerupt; a (se) încălzi; (*fig*) a (se) înfierbânta, a (se) înflăcăra; **at a** ~ dintr-o lovitură;

heat-absorbent surface (termo, met, ind chim) suprafață cu absorbție de căldură

heat-absorbing (termo) absorbant de căldură, care absoarbe căldură

heat-absorbing reaction (chim) reacție endotermică

heat-absorbtion (termo, met) absorbție a căldurii

heat-absorbtion capacity (met, termo) capacitate de absorbție a căldurii

heat abstraction / delivery (termo, met) cedare (și forțată) / evacuare / eliminare de căldură

heat accumulator (termo, met) acumulator de căldură

heat activated adhesive (plast) adeziv reactiv la cald / la o anumită temperatură

heat activation (plast) activare / la căldură

heat affected area / zone (met) zonă afectată termic / de tranziție (la sudură)

heat ageing (plast, met) îmbătrânire la cald / artificială; (alim, chim) maturare la temperatură ridicată / prin încălzire

heat alarm

heat alarm (termo, ind) semnalizator de alarmă la căldură anormală
heat application (met, plast, ind chim) aport de căldură, încălzire
heat available (met, termo) energie termică disponibilă
heat baffle (met, termo) ecran termic
heat balance / budget, balance sheet (termo) bilanț termic
heat barrier (materiale, fiz, termo) barieră termică
heat-bodied oil (ind chim) ulei polimerizat la cald
heat bodying of oil (ind chim) polimerizare a uleiului la temperatură înaltă
heat booster (alim, termo) încălzitor
heat bridge / channel (termo) punte termică / de căldură
heat calculation (termo) calcul al bilanțului termic
heat capacity (fiz, met) capacitate calorică, căldură specifică
heat capacity at constant pressure (fiz, met) capacitate calorică, căldură specifică la presiune constantă
heat capacity at constant volume (fiz, met) capacitate calorică, căldură specifică la volum constant
heat carrier (termo, T) agent termic, purtător de căldură
heat change (fiz, met, termo) schimb de căldură
heat coil (alim, ind chim, termo) serpentină de încălzire, bobină termică; (autom, termo) întreprător termic automat
heat colours (met) culori de incandescență
heat conductance (fiz, termo) conductibilitate termică
heat-conducting care transmite / conduce căldura, conduc(ă)tor termic (d. materiale, indifereent de stare)
heat conductivity (fiz, termo) conductivitate termică
heat conductor (termo, net) conductor termic / de căldură, element bun conducător de căldură
heat constant (termo) constantă termică
heat-consuming (termo) consumator de căldură, care consumă căldură
heat-consumption (termo) consum de căldură
heat-contact welding (met, termo) termosudură prin contact
heat content (termo) entalpie, conținut de căldură
heat convection convecție a căldurii
heat conversion factor (termo) factor de echivalență termică
heat-convertible (plast) termoreactiv (d. materiale plastice termorigide)

heat equivalent

heat convertible resin (plast) rășină termoreactivă
heat crack (met) fisură cauzată de călire / de încălzire excesivă
heat current (termo) curent de încălzire
heat damage (mas, met, OM, termo) avariere / deteriorare din cauza căldurii
heat deficit (termo, met, plast) deficit / lipsă de căldură / de energie termică
heat delivery surface (termo, OM) suprafață de transmitere a căldurii
heat density (fiz, termo) densitate de căldură, cantitate de căldură pe unitatea de suprafață sau volum
heat deperdition (termo, met) pierdere / pierderi de căldură
heat dissipation (termo, met) disipare de căldură
heat distortion (met, plast) deformare / distorsiune la cald (și nedorită)
heat distortion point (met, plast) temperatură de deformare la cald, punct de înmuiere
heat distribution (met, termo) repartiție / distribuție a căldurii
heat drill (termo, mas) perforator termic
heat drilling (met) perforare la cald
heat drop (termo, met) (s)cădere / diferență de temperatură
heated încălzit, aprins (d. un foc, un material etc.)
heated channel injection moulding tool (plast) matriță de injecție, cu canale încălzite
heated filament (termo, met, fiz) filament încălzit (și incandescent)
heated to glowing (met) încălzit la roșu (strălucitor)
heated tool welding (met) sudare prin termocompresiune / cu ciocan de lipit
heated wire (termo, el) fir incandescent, filament
heat effect (termo) efect termic / caloric
heat efficiency (termo) randament termic
heat-eliminating medium (termo) mediu / agent refrigerent / de răcire / de eliminare a căldurii
heat elimination (alim, ind chim, met, termo) eliminare / evacuare / degajare de căldură
heat embossing press (met, mas-un, plast) presă de ștanțare la cald
heat emission (fiz, met, termo) emisie de căldură
heat endurance (plast) (durată de) rezistență la cald, stabilitate la cald
heat energy (fiz) energie termică, căldură
heat engine (termo) motor termic, mașină termică
heat engineering termotehnică
heat equation (termo, fiz) ecuația căldurii
heat equivalent (termo, fiz) echivalent termic

heater

heater (alim) pasteurizator, sistem de încălzire (a unui tanc, recipient, cuvă etc.); (auto) sistem de încălzire al habitaculului; (constr) cazan de topire (pentru lianți hidrocarbonați / smoală etc.); (el) filament, catod; (termo) radiator, corp de încălzire, încălzitor, schimbător de căldură, boiler; (hidr) aparat care adaugă căldură fluidului utilizat, reîncălzitor

heater cable / strip / tape (alim, termo) cablu / cordon încălzitor / cu conductoare de încălzire, bandă termoforă

heater hose (auto) furtun de încălzire pentru circulația fluidului încălzit

heater reclaiming (plast, ind chim) regenerare cu abur (și a cauciucului)

heater temperature (termo, met, el) temperatură a filamentului / a elementului de încălzire

heat evolution (alim, ind chim, met, termo) degajare a căldurii, evoluția cantității de căldură în timp și / sau spațiu (și într-un proces tehnologic sau accident, avarie)

heat evolved (fiz, met) aport de căldură

heat exchange / interchange (termo) schimb de căldură

heat exchange by convection (termo) schimb de căldură prin convecție

heat exchange by radiation (termo) schimb de căldură prin radiație

heat exchanger (termo) schimbător de căldură

heat-exchanger tube sheet (termo) schimbător de căldură tubular

heat exhaust (termo) evacuare a căldurii

heat expansion (fiz, met, termo, plast) dilatare / dilatație termică

heat-fast (fiz, termo, plast) termostabil

heat flow (termo) flux de căldură / termic, transmitere a căldurii, direcția de evacuare a căldurii (într-un sistem complex, într-un material etc.)

heat flux / gain / uptake (termo, met, plast) aport / aflux de căldură

heat-generating reaction (chim) reacție exotermă

heat index (HI or HX) (metr) indice al efectului combinat al căldurii și umidității, indice al confortului termic

heather mixture (textile) stofă ecosez

heating (termo) încălzire, care încălzește, termic

heating agent (termo) agent purtător de căldură, agent termic / de încălzire

heating bath (alim, plast) baie de încălzire

heating body / element (termo, met) corp / element încălzitor, (element de) radiator

heating by arc (termo, el, met) încălzire prin / cu arc electric

heating plate

heating capacity (met, termo) capacitate de încălzire

heating chamber (alim) cameră / incintă de încălzire; (met) spațiu de lucru al cuptorului; (termo) focar, cameră de ardere

heating channel (termo, met) canal (conductă mai mare) de încălzire (la cuptoare etc.)

heating coil (auto, termo, ind chim) spirală / serpentină de încălzire; (el) bobină de încălzire

heating conductor surface rating (termo) putere pe unitatea de suprafață a unui element încălzitor

heating connection (termo, OM) racord / bransament de încălzire / de termoficare

heating curve (met, plast, termo) curbă de încălzire (a unui material, a unui cuptor etc.)

heating cycle (termo, met, ind chim) ciclu de încălzire

heating effect (termo) efect de încălzire

heating surface (termo) suprafață expusă la încălzire / care primește căldură

heating system (auto, termo) sistem de încălzire

heat efficiency (termo, met) randament termic / de încălzire

heating element (termo) element de încălzire

heating flame (termo, met) flacără (și directă) de încălzire

heating flue (termo, met) canal de încălzire / de fum / de gaze arse

heating from bottom (constr, met, termo) încălzire prin podea / prin pardoseală

heating furnace (met) cuptor de recoacere / de încălzire (și la forjă)

heating furnace for billet(s) / for bloom(s) (met) cuptor de recoacere / de încălzire pentru țagile / pentru blumuri

heating gas (ind chim, termo, met) gaz de încălzire / pentru ardere

heating gas conduit (met, termo) conductă pentru gaz de încălzire / de ardere

heating grill (termo) grătar incandescent

heating installation (alim, ind chim, met, termo) instalație de încălzire

heating jacket (alim, ind chim, met, termo) manta de / pentru încălzire

heating medium (alim, ind chim, met, termo) agent calorific / purtător de căldură / termic

heating pad (el, termo) pernă electrică

heating passage (termo, met) canal de încălzire

heating pattern (fiz, met, T) distribuție de temperatură

heating-pipe coupling (cf) (a)cuplare de încălzire; (plast) furtun de cauciuc pentru încălzirea vagoanelor

heating plate (alim, el) plită electrică, reșou

heating plug

heating plug (termo, auto) bujie incandescentă
heating power (termo) capacitate de încălzire, putere calorică
heating radiator (termo) radiator / element de calorifer
heating rate (met, termo) viteză de încălzire
heating resistance pad / mat / collar (alim, termo, met) învelitoare / manta (cu rezistențe) pentru încălzire
heating spiral (el, termo) spirală de filament / de rezistență pentru încălzire
heating station (ind, termo) centrală termică / de termoficare
heating stove (met) cuptor de recoacere
heating surface (met, termo) suprafață de încălzire
heating system (termo) sistem de încălzire
heating temperature (met, termo, alim) temperatură de încălzire
heating time (termo) timp de încălzire
heating tongs (el, OM) clește pentru (încălzit) nituri
heating tube (termo) țeavă fierbătoare / de fum / de încălzire (la cazane)
heating unit (termo) unitate / element, și modulată(ă), de încălzire
heating up (termo, met, plast) încălzire, creștere a temperaturii
heating-up period / time (termo, met) perioadă / durată / timp de încălzire; (el) timp de formare (a catodului)
heating value (termo) putere calorică
heating wire (termo, el) filament, rezistență (pt. încălzire)
heat input (termo, chim) aport / absorbție de căldură
heat installation (termo) instalație de încălzire
heat insulating (termo, met) izolare termică, termoizolant (și ca *adjectiv*)
heat insulation (termo, met) izolație termică
heat interchange / exchange (termo) schimb de căldură
heat lag (termo) decalaj în transmiterea căldurii, timp termic mort, inerție termică
heat leakage (termo, met) pierdere / disipare de căldură, pierdere termică, infiltrație / aport / pătrundere de căldură (nedorită)
heatless (termo) fără căldură
heatless regeneration (hidr) regenerare cu încălzire redusă (la sisteme pneumatice)
heat load (alim, termo) necesar de frig, sarcină de refrigerare
heat loss(es) (el) pierderi ohmice / prin efect Joule; (termo) pierderi de căldură

heat radiation

heat of absorbtion (fiz, termo) căldură de absorbție
heat of carburisation (met) căldură de carburare / de cementare
heat of combustion (termo, met) căldură de ardere / de combustie
heat of decomposition (met, chim) căldură de descompunere / de dezagregare
heat of dissociation (met, chim) căldură de disociere
heat of evaporation (alim, termo) căldură de evaporare
heat of fusion (termo, fiz) căldură specifică de topire
heat of immersion (termo, fiz) căldură la / de imersare
heat of reduction (chim, met) căldură de reducere / rezultată în reacția de reducere
heat of oxidation (chim) căldură de oxidare
heat of separation (alim, met, plast) căldură de separare / de descompunere
heat of solidification (termo) căldură de solidificare
heat of sublimation (termo, met) căldură de sublimare
heat of the drawing off air (termo) căldura aerului la ieșire
heat of transformation (met, termo, fiz) căldură de transformare / rezultată la transformare / de fază / de stare
heat of vaporization (fiz) căldură de vaporizare
heat of wetting (alim) căldură de umectare / de udare
heat output (termo) putere calorifică / calorică
heat passage (termo, alim, fiz) transmitere / transport / trecere de căldură, conductibilitate termică
heat polymer (plast) polimer (obținut prin polimerizare) la cald
heat polymerization (chim, plast) polimerizare la cald
heat power plant (termo) centrală de termoficare
heat-producing reaction (chim, met) reacție exotermă
heat-proof, heat proof (termo) rezistent / etanș la căldură, termostabil, refractar, termorezistent
heat-proof cast iron (met) fontă refractară
heat protecting screen (met, termo) ecran de protecție termică
heat pump (termo) pompă termică / de căldură
heat radiating (termo, met) care radiază căldură, (element) radiant de căldură
heat radiation (termo, met) radiație termică

heat radiation pyrometer

heat radiation pyrometer (metr, termo) piro-metru optic
heat radiator (termo, met) radiator de căldură; disipator termic
heat rate (mec, termo) raport între energia termică / calorică la intrare și lucrul mecanic la ieșire; eficiență / randament termic(ă)
heat rays (fiz, termo) radiații calorice
heat reactivation (plast) reactivare la căldură
heat reactivator (plast, chim) reactivator termic
heat record card (met) diagrama procesului de topire
heat recovery (met, termo) recuperare a căldurii
heat red-hot (el, met) a încălzi (până) la incandescentă
heat-reflecting paint (termo, plast) vopsea care reflectă căldura
heat regeneration (termo) regenerare prin căldură (eliminarea apei prin căldură)
heat regulation (termo, met) reglaj al căldurii / al flăcării
heat regulator (termo, metr) termoregulator, termostaț (met) comutator / regulator al mașinii de sudat prin puncte
heat rejection / release (termo) cedare / evacuare / degajare de căldură
heat removal / removing (termo) disipare / evacuare a căldurii
heat requirement (alim, termo, met, ind chim) cantitate de căldură cerută / necesară
heat reservoir (alim, termo) acumulator de căldură
heat resistance (termo, plast, met) rezistență la căldură / la temperaturi înalte, stabilitate termică, refractaritate
heat-resistant, heat-resisting (met, plast) refractar, rezistent la căldură, termorezistent, termostabil
heat-resistant alloy (met) aliaj refractar
heat-resistant cast iron (met) fontă refractară
heat-resistant quality (materiale) rezistență la temperaturi înalte (în general)
heat-resisting steel (met) oțel refractar / termostabil
heat-resistor element refractar; (el) rezistență de încălzire
heat retainer (termo) acumulator de căldură
heat run (met) mersul topirii / al încălzirii
heat-sealable termosudabil (d. materiale metalice)
heat sealing (plast) sudare / lipire la cald; (OM) etanșare la cald (cu întărirea materialului de etanșare, când se răcește); care izolează termic
heat sealing adhesive (plast) adeziv termocolant
heat sealing adhesive (plast) adeziv termocolant (folosit și pentru etanșare)

heat-transfer medium

heat sensibility (materiale, aparate) sensibilitate termică, termosensibilizate
heat sensitive (materiale) sensibil la căldură, termosensibil
heat-sensitised mix (ind chim, plast) amestec (și de cauciuc) termosensibil(izat)
heat-setting resin (plast) rășină termoreactivă / termorigidă
heat shield (termo, met) ecran / scut termic
heat shielding (alim, met, termo) protejare / ecranare împotriva căldurii
heat shock (met, termo) șoc termic
heat sink (termo, met) mediu / element absorbant de căldură
heat sink loading (termo) cantitate de energie absorbită pe unitatea de masă sau volum (caracterizează mediul termic absorbant)
heat spreading (termo) propagare / împrăștiere a căldurii
heat storage (alim, termo, met) acumulare / înmagazinare de căldură
heat stress (mec, met) tensiune termică / provocată de modificarea temperaturii
heat supply (alim, met, termo) aport / furnizare de căldură, alimentare cu căldură
heat strength (plast) rezistență la căldură
heatstroke (med) insolație, moleșeală cauzată de căldură
heat switch (alim, termo, el) întrerupător al circuitului de încălzire
heat test (materiale, metr) probă de încălzire, probă / test la cald / de topire
heat-tight (termo) impermeabil la căldură, izolator termic (d. materiale)
heat tint (met) culoare de revenire
heat tone (met) culoare de încălzire
heat tracing (termo) dispozitiv auxiliar de încălzire a unui element, încălzire suplimentară a unui element (prin rezistență, conductă cu agent termic etc.)
heat transfer (fiz, alim, termo, met) transfer / transmisie / transport de căldură
heat-transfer agent (alim, termo, fiz) agent de transfer termic (de încălzire, frigorific sau răcitor)
heat-transfer coefficient (termo, met) coeficient al transferului de căldură / de transmitere a căldurii
heat-transfer fluid (alim, termo, met) (agent) fluid de transfer termic, fluid purtător de căldură
heat-transfer medium (alim, termo, met) agent / mediu de transfer termic (și fluid); purtător (fluid) de căldură

heat-transfer rate

heat-transfer rate (alim, termo, met) viteză de transmitere a căldurii, viteză a transferului de căldură

heat-transfered per unit surface (termo) încărcare a suprafeței de transfer de căldură, căldură transferată pe unitatea de suprafață

heat-transfer surface (alim, termo, met) suprafață de transfer termic

heat transition (alim, termo, met) transmisie / trecere a căldurii

heat transmission (termo) transmitere de căldură

heat transmission by conductivity (termo) transmitere de căldură prin conductivitate

heat transmission by convection transmitere de căldură prin convecție

heat transmission by radiation (termo) transmitere de căldură prin radiație

heat-treatable steel (met) oțel care poate fi tratat termic

heat treating (met, plast, ind chim) tratament termic, procesul de tratare termică

heat-treating department (met) atelier de tratamente termice

heat-treating furnace / plant (met) cuptor / instalație de tratamente termice

heat treatment (met, plast) tratament termic (foarte general)

heat treatment crack (met) fisură cauzată de tratamentul termic

heat-treatment furnace / oven (met, plast, alim, ind chim) cuptor de / pentru tratament termic

heat unaffected zone (materiale, OM) zonă neafectată termic (și la sudură)

heat unit (termo, metr) unitate termică / calorică / de căldură / de energie termică, denumirea în SUA pentru British thermal unit (Btu)

heat up a încălzi, a ridica temperatura

heat uptake / flux / gain (termo) aflus / aport de căldură

heat value (termo) putere calorică

heat vulcanisation (plast) vulcanizare la cald

heat wave val de căldură; (fiz) rază calorică, undă termică

heave umflare; urcare; ridicare; aruncare, azvârlire; înfioiere; deplasare, dislocare (și de teren); (nav) ridicare, virare, deplasare, grad de montare al mării; a trage, a aduce (într-o poziție); a (se) ridica (greu); a umfla, a face să se umfle / ridice / înalțe a deplasa; a înălța; a trage în sus; a fi agitat; a gîfâi; a face un efort; a se strădui (fiz) unduire

heave down (nav) a abate în carenă, a carena, a răsturna vasul pentru curățare

heave in (nav) a vira, a ridica la bord

heavy damping

heave to (nav) a opri vasul cu vântul în față, a se opri cu vântul în față

heave up umflare, mărire a volumului; (nav) a remorca, a ridica

heavier-than-air (fiz) mai greu ca aerul

heavily (*adv*) (foarte) greu, din greu; greoi, cu greutate, cu efort, lent

heavily tapered solid core box (met) cutie cu miez nedemontabilă

heaviness greutate; sarcină; dificultate; pondere; apăsare

heaving umflare, înfioiere; (geol) ridicare (a terenului)

heaving up remorcare

heavy greu, greoi, masiv; cu pondere / greutate mare; încărcat; (OM) (serie) grea (la rulmenți etc.); apăsător, greoi; (constr) (d. pământ) cleios, lutos, lipicios; (alim) (d. pâine etc.) cleios, necopt, necrescut; stângaci; corpolent; impozant; plicticos, neinteresant; somnoros; dificil, laborios; puternic, violent; de o forță neobișnuită; (auto) vehicul greu; considerabil, mare; plictisitor, greu (d. o carte); (d. cer) încărcat, acoperit; adânc, greu (d. somn); înțepenit, greoi

heavy accumulation (mediu) acumulare / aglomerare considerabilă / mare (de materiale, particule etc.)

heavy air aer comprimat

heavy alloy (met) aliaj greu

heavy and medium plate mill (met) laminor pentru table groase și mijlocii

heavy anode (met, el) anod masiv

heavy benzene / benzol (chim) benzen greu, benzină grea, solvent nafta

heavy-bodied (fiz) dens, consistent, vâscos

heavy-bodied oil (T, fiz) ulei vâscos

heavy body (T) corp cu vâscozitate mare

heavy breaking (auto) frânare bruscă

heavy burden (met) încărcătură / șarjă cu conținut ridicat de minereu (la furnal)

heavy case (met) grosimea stratului superficial (și la cimentare adâncă)

heavy casing (met) cimentare adâncă (d oțeluri)

heavy casting (met) piesă mare / voluminoasă, turnată, turnare a unei piese mari / voluminoase

heavy coating (TH) înveliș gros, acoperire groasă

heavy crude oil (ind chim) țiței greu

heavy cut (ind chim) fracțiune grea; (mas-un) așchie de mare secțiune, prelucrare / așchiere cu îndepărtare de așchii cu secțiune mare

heavy damping (mec) amortizare puternică / intensă

heavy-duty

heavy-duty (TH) condiții grele de lucru, regim sever / cu condiții grele, (de) tip greu, (de) serie grea, de mare putere, de mare capacitate / rezistență, destinat pentru lucru greu / sarcină mare; (auto) de mare tonaj, greu; foarte robust; utilizat intens

heavy-duty boiler (alim, termo) cazan / boiler / fierbător de mare capacitate / cu debit mare

heavy-duty crane (nav, met, transp) macara de mare capacitate

heavy-duty forging (met) forjare grea

heavy-duty milling (mas-un) degroșare la mașina de frezat, frezare în regim sever

heavy duty relay / contactor (el) releu / contactor pentru curenți mari / puternici

heavy-duty thread (OM) filet de forță / care rezistă la solicitări mari

heavy-duty tool (mas-un) cuțit / sculă pentru degroșare / eboșare

heavy-duty trailer (transp, auto) remorcă pentru greutate mare

heavy-duty truck (transp, auto) camion greu

heavy-duty tyre (auto) pneu pentru sarcină mare

heavy ends (ind chim) fracții petroliere grele (cu cel mai ridicat punct de fierbere)

heavy force / driven fit (OM) ajustaj presat / forțat / cu strângere (mare)

heavy forging (met) forjare grea

heavy-fuel oil (termo) combustibil greu, păcură

heavy-fuel furnace (termo) focar pentru păcură

heavy gauge (met, metr) calibru / grosime mare (a tablei, sârmei, profilului) (la laminoare)

heavy-handed stângaci; greoi; cu mână grea; brutal; sever; aspru; dur

heavy hydrogen (D) (chim) hidrogen greu, deuteriu

heavy imports (ec) importuri masive

heavy industry industrie grea

heavy keying fit (OM) ajustaj blocat / cu strângere

heavy-laden (mas, OM) încărcat până la refuz, greu, împovărat; supraîncărcat

heavy lathe (mas-un) strung mare / de tip greu

heavy liquor pump (alim, ind chim) pompă pentru suspensie îngroșată

heavy lorry (auto, transp) autocamion greu / pentru greutate mare

heavy machine oil (T, ind chim) valvolină

heavy mass (fiz) masă grea / gravifică / gravitațională

heavy merchant mill (met) laminor de serie mare

heavy metal(s) (chim, met) metal(e) rare, cu masă atomică mare, metale grele

heavy mill (met) laminor greu / cu coeficient mare de reducere

hectogram/liter

heavy naphta (ind chim) benzină grea

heavy oil (T) ulei lubrifiant greu / mai vâscos

heavy-oil carburator (auto) carburator pentru motorină

heavy-oil engine (auto, nav) motor pentru combustibil greu

heavy pitch (OM) pas mare / grosolan (la filete)

heavy plant (mas) utilaj greu

heavy plate (met) tablă groasă

heavy plate product (met) produs din tablă groasă

heavy pressure (hidr, met) presiune înaltă

heavy rain ploaie puternică / torențială

heavy repair (TH) reparație capitală

heavy residue (ind chim) reziduu greu

heavy scrap (met) bucăți mari de fier vechi

heavy-section / heavy-shape mill (met) laminor pentru profiluri grele

heavy sections (met) profiluri grele

heavy shade nuanță închisă

heavy shape (met) profil greu (laminat)

heavy-sized (OM) de dimensiuni mari, se serie mare / grea (implicit dimensiuni mai mari)

heavy starting duty (mas, TH) pornire în condiții severe / dificile / grele

heavy storm (nav) furtună mare

heavy stroke linie groasă

heavy structural mill (met) laminor de profiluri grele

heavy swell (nav) hulă, valuri mari

heavy traffic (auto, transp) trafic greu / intens, vehicule grele, circulație intensă

heavy water (chim) apă grea

heavy-web drill (mas-un) burghiu spiral cu miez mai mare decât burghiul standard

heavy weight serie / categorie grea

heavy welding (met) sudare în secțiuni mari / cu rosturi mari

hebdo- (metr, mat) prefix metric pentru 10 milioane (10^7)

hebdomad săptămânal, hebdomad

heckle a bombarda / săcăi cu întrebări

hect-, hecto- (h-) (metr) prefix metric prefix pentru 100

hectare (agr, metr) unitate de măsură pentru suprafață, hectar ($=10\,000\text{ m}^2 = 2,5\text{ acri}$)

hectare meter (ha·m) (metr) unitate de măsură pentru volum: 1 hectare meter ($\text{ha}\cdot\text{m}$) $= 10000\text{ m}^3$

hectobar (hbar) (metr) unitate de măsură pentru presiune: 1 hectobar (hbar) $= 100\text{ bari} = 10\text{ MPa}$

hectogram (hg) (metr) unitate de măsură pentru masă: 1 hectogram (hg) $= 100\text{ g}$

hectogram/liter (metr) unitate de măsură pentru debit masic, hectogram/litru: 1 hectogram/liter $= 100\text{ kg/m}^3$

hectogram/second

hectogram/second (metr) unitate de măsură pentru debit masic, hectogram/secundă: 1 hectogram/second = 0,1 kg/s

hectojoule/second (metr, mec, fiz) unitate de măsură pentru putere, hectojoule/secundă: 1 hectojoule/second = 100 W

hectoliter (hL or hl) (metr) unitate de măsură pentru volum / capacitate, hectolitr: 1 hectoliter (hL or hl) = 100 l = 0,1 m³

hectometer (hm) (metr) unitate de măsură pentru lungime, hectometru: 1 hectometer (hm) = 100 m

hectometer/square second (metr, mec) unitate de măsură pentru accelerație, hectometru/secundă la pătrat: 1 hectometer/square second = 100 m/s²

hectopascal (hPa) (metr) unitate de măsură pentru presiune: 1 **hectopascal (hPa)** = 100 Pa

hectowatt (metr, mec, el) (metr) unitate de măsură pentru putere: 1 hectowatt = 100 W

hedge gard viu, împrejmuire; obstacol, barieră; (*fig*) afirmație ambiguă, răspuns echivoc; a împrejmui (cu un gard); a se asigura contra riscurilor; a (se) eschiva; a (se) ascunde; a da răspuns echivoc

hedgehog arici; obstacol de sârmă ghimpată

hedgerow (agr) spalier

hedge-trimmer (agr, OM) foarfece de grădină

heed atenție, băgare de seamă; a băga de seamă, a acorda atenție; a ține seama de

heel (anat) călcâi; toc de pantof; (mas-un, metr, OM) călcâi (la micrometru), bază (la cuțit); (nav) bandă, înclinare transversală temporară a navei, unghi de bandă, a (se) carena; (OM) sabot, pinte, talon de anvelopă; a se înclina, a (se) apleca

heel block (OM) bloc / piesă de protecție la flambaj (a poansonului, coloanei unei matrițe)

heeling (nav) bandă, înclinare transversală temporară a navei

heeling experiment (nav) probă de stabilitate

heeling indicator (metr) inclinometru

heeling tank (nav) tanc de canarisire, înclinare transversală

heel knee (nav) guseu de etambou

heel of keel (nav) călcâi al chilei

heel of tool (mas-un) fața inferioară, liberă a cuțitului

heel over (nav) a se înclina, a lua banda (d. o navă)

heelplate blanchet; potcoavă

heel top flec; (alim) drojdie, zaț

heer (metr) unitate tradițională pentru măsurarea lungimii firelor / fibrelor: 1 heer = 73,152 m

helical / helicoidal gear

Hefner candle (HC), Hefnerkerze (HK) (metr, fiz) fostă unitate de măsură pentru intensitatea luminii: 1 Hefner candle ~ 0,902 candela (cd)

heft greutate, pondere; împingere; impuls; a cântări (în mână); a ridica (sus), a înălța

hefty robust; viguros, tare, puternic; abundent, copios, bogat

he-goat (agr) țap

hefter (agr) vițică, vițea, juncă, junică

height cotă, înălțime, nivel, altitudine, elevație; statură; ridicătură, culme; (*fig*) vârf, punct culminant; zenit

height above sea-level (geogr) cotă absolută, înălțime deasupra nivelului mării

height and/or spacing discrimination (metr) discriminare a înălțimii și/sau a pasului (la profilometria suprafeței)

heighten a înălța, a ridica; a (se) mări, a spori, a crește, a ridica; a (se) intensifica; a ascuți; a atârta; (*fig*) a exagera; a deveni mai intens

height gauge (mas-un) șubler de trasat; (metr) altimetru, riglă verticală

height indicator (metr) altimetru

height of the curve (mec, OM) săgeată a curbei (și la lanțuri)

height of the level (hidr) înălțime / nivel (a(l) lichidului)

height of the level / of lift (TH, mas-un) înălțime / cursă de ridicare

height of oscillation (mec) amplitudine a oscilației

heights (TH) cote, înălțimi (la construcții, utilaje metalurgice, în desen tehnic)

height under the cross slide (mas-un) înălțime de rabotat, caracteristică a rabotezei

heir moștenitor, succesor

heiress moștenitoare, succesoare

helek (hl), (pl) halakim (hl) (metr) veche unitate iudaică de timp: 1 helek = 1/1080 h = 1/18 minute = 10/3 s

helpy profits (ec) beneficii / profituri considerabile / substanțiale

heliarc welding (met, el) sudură cu arc și electrod de wolfram, în atmosferă controlată

helical (TH, OM) elicoidal, în formă de elice / de spirală, în spirală, spiral

helical auger (mas-un) burghiu elicoidal

helical-blade stirrer (alim, ind chim) amestecător cu elice / cu pale / cu paletel elicoidale

helical blower (met) suflantă elicoidală

helical conveyer (transp, ind chim) transportor elicoidal; (alim) șnec, (transportor cu) melc

helical / helicoidal gear (OM) roată / angrenaj cu dinți înclinați

helical / helicoidal gearing**hemp**

helical / helicoidal gearing (OM) angrenaj cu dinți înclinați, angrenare la roți între dinți înclinați

helical groove (OM) canal elicoidal

helical mill (mas-un) freză cu dinți elicoidali / așezați în spirală

helical milling (mas-un) frezare a canalelor elicoidale (cu cap divizor)

helical motion (mec) mișcare elicoidală / pe o elice / pe o spirală

helical plain milling cutter (mas-un) freză cilindrică, cu dinți elicoidali / înclinați

helical rack (OM) cremalieră cu dinți înclinați

helical rack type cutter (mas-un, OM) sculă așchietoare, tip cremalieră cu dinți înclinați

helical rolling (met) laminare elicoidală

helical spring (OM) arc elicoidal

helical spur gear (OM) angrenaj cu roți cilindrice cu dinți înclinați

helical stripe (met) bandă înfășurată elicoidală (pe cabluri, la suduri de recondiționare etc.)

helical teeth (OM) dinți înclinați / elicoidali

helical-toothed wheel (OM) roată dințată cu dinți înclinați / elicoidali (rar în limba română)

helical wire (OM) spirală de sârmă, bobină

helicoidal tooththing (OM, mas-un) dantură înclinată / elicoidală (rar în limba română), generare a danturii înclinate / elicoidale

helicopter (av) elicopter

helicopter screw (av, fiz) elice sustentoare / portantă / de elicopter

heliotope heliotrop; culoare purpurie

heliport, helidrome (av) aeroport pentru elicoptere

Helium (He) (chim) heliu

helium arc welding (met) sudare cu arc, în atmosferă / mediu de heliu

helix (ind chim) serpentină; (mat) elice, curbă elicoidală; (OM) elice, spirală, linie curbă elicoidală (în plan sau în spațiu); (geom) suprafață elicoidală, elicoid; (OM) arc spiral / elicoidal

helix angle (OM) unghi al elicei, unghi de înclinare al elicei (la filete, la dantură înclinată)

helix pump (OM) pompă elicoidală

helm (constr) acoperiș turlă; (nav) cârmă, eche, timonă, transmisie de cârmă, instalație de guvernare; (TH) cască; (*fig*) a cârmui, a călăuzi

helmet (met) cască de protecție (la sudură etc.)

helmeted (TH, met) cu casca de protecție pe cap (d. un muncitor)

helmsman (nav) timonier, cârmaci

help sprijinire, suport, ajutor, asistență; persoană care ajută; remediu, soluție; salvare; a ajuta; a fi folositor; a sprijini; a vindeca; a remedia, a

îndrepta, a ameliora; a folosi, a fi de folos / ajutor; (c) fișier care conține informații, explicații de utilizare

helper ucenic, ajutor de muncitor

helper spring (OM) arc auxiliar / ajutător

help in / with a ajuta să / la; a sprijini în / la

help to a ajuta la; a sluji, a servi la; a fi de ajutor pentru; a trebui; a fi obligat

helper (persoană care dă) ajutor; (cf) locomotivă suplimentară / auxiliară

helpful util, folositor; de ajutor / nădejde; servabil, îndatoritor

helpful information informații utile

helpfully (*adv*) (în mod) util / folositor

helpfulness caracter folositor, utilitate

helpless neajutorat, lipsit de ajutor; neputincios, incapabil; lipsit de apărare; inutil, ineficace; nul; nedumerit, uluit

helplessly (*adv*) neajutorat, fără ajutor; în imposibilitatea de a face ceva, fără apărare

helplessness neajutorare; nevoie / lipsă de ajutor; lipsă de apărare; ineficacitate

help out a scoate din încurcătură; a ajuta la nevoie; a fi de folos / ajutor

helve (OM) coadă / mâner de unealtă

helving hammer (OM) ciocan cu pârghie acționată la mijloc

hem volută; tiv, bordură (și de țesătură); manșetă; a tivi; a înconjura, a împresura; a închide; a împrejmui

hematite (minrl) hematit (mineral care conține oxid fier)

hematite pig iron (met) fontă-hematit

hemicompat semicompact (d. un material, subansamblu)

hemicycle (fiz, TH) semiciclu, jumătate dintr-un ciclu (și de producție, de solicitare, tehnologic)

hemicyclic(al) semiciclic

hem in a îngusta; a limita; a delimita; a înconjura; a face un tiv / o bordură; a închide

hemina (metr) unitate romană pentru volum (pentru lichide): 1 hemina ~ 265,6 mililitri

hemisphere

hemisphere emisferă; (geom) semisferă; (metr, geom) unitate tradițională pentru unghiul solid 1 hemisphere = 0,5 dintr-o sferă, 2π steradiani, ~ 20 626,48 grade de unghi solid

hemispheric(al) emisferic, în formă de emisferă

hemispherical part emisferă; pătură / capsulă sferică

hemiterpene (plast) izopren

hemoglobin (anat, chim) hemoglobină

hemp (agr, textile) cânepă; (nav) parâmb de cânepă

hemp belt

hemp belt (OM) curea din țesătură de cânepă
hempen de cânepă; cânepiu
hemp jointing / packing (OM) garnitură de cânepă
hemp oil (agr, ind chim) ulei din semințe de cânepă
hemp rope (nav) parâmbă / frânghie de cânepă
hen (agr) găină, cloșcă
hence (adv) de aici / acum înainte; de acum încolo, în viitor; pornind de aici, pornind de la aceasta, de unde; de la / din care; așadar, deci, prin urmare; ~ **it was that** din cauza asta
hendecagon (geom) endecagon, poligon cu unsprezece laturi
henry, (*pl*) **henries** (*brit*), **henrys** (*amer*) (H) (SI unit) (metr, fiz) unitate de măsură a inducției electrice, henry: $1 \text{ H} = 1 \text{ Wb/A} = 1 \text{ kg}\cdot\text{m}^2/(\text{A}\cdot\text{s})^2$
hepatic pyrite (met, minrl) marcasit; (chim) disulfură de fier
heptachlor (chim) heptaclor, insecticid puternic
heptad heptadă, grup de șapte; (metr) unitate pentru cantitate 1 heptad = 7 bucăți
heptagon (geom) heptagon, poligon cu șapte laturi
heptagonal (geom) heptagonal
heptahedron (geom) heptaedru
heptavalent (chim) heptavalent
her ei; său, sa, săi, sale; pe ea; (a / al; ai / ale) ei, său / sa / săi / sale; pe ea
herb (bot) iarbă, plantă ierboasă
herbage (agr, bot) ierburi, buruieni, măduvă (la plante); (jur) drept de pășunat
herbal referitor la ierburi; ierbos; tratat despre plante; manual de botanică
Herbert hardness (metr, materiale) duritate Herbert
herbicide (agr) ierbicid
herbivore, *pl* **herbivores**, **herbivora** (zool, agr) animal ierbivor / rumegător
herbivorous (*adj*) ierbivor
herborization (bot, edu) erborizare; colectare de plante
herb tea (bot, med) ceai medicinal / din plante medicinale
here (*adv*) aici, în locul acesta; (arată direcția) încoace, aici; în acest moment, aici, acum; la care; aici de față / prezent; momentul acesta / de față / prezent
hereabout(s) (*adv*) pe aici (pe aproape), (pe) undeva prin apropiere
hereafter (*adv*) în viitor, mai târziu; viitor
hereditary mechanics (mec) mecanică cu condiții la limită
here and now (*adv*) acum și aici

herringbone strut

here and there (*adv*) (pe) ici colo, încoace și încolo
hereat la care, drept care; din care cauză
hereby prin care mijloc, drept care, prin aceasta; în felul acesta
hereditariness caracter ereditar / moștenit; ereditate
hereditary ereditar; moștenit
heredity moștenire, ereditate
herein (*adv*) aici, în acest loc; în cele de față, alăturat; prin / în această
hereinabove, hereinbefore mai sus, mai înainte
hereinafter mai jos; mai departe; în continuare
hereto (aici) alăturat; la aceasta; în această privință
heretofore până acum, anterior, înainte de aceasta; de mai înainte, de până acum; în această privință, la aceasta
hereunder (*adv*) mai jos; mai departe; tot aici
hereunto până aici; cu referire la aceasta
hereupon (*adv*) la care, drept care; drept urmare, ca rezultat, în consecință; cu acestea; între timp
herewith (*adv*) (aici) alăturat; în același loc; în felul acesta, prin aceasta, în acest mod
heritable (jur) care poate fi moștenit / transmis prin moștenire / succesiune; transmisibil; ereditar
heritage moștenire, succesiune; patrimoniu, avere; drept legitim; tradiție, datină
heritor (jur) moștenitor, succesor
hermetic(al) (OM) ermetic, etanș; (*fig*) obscur
hermetically (*adv*) (în mod) ermetic, etanș
herring (alim) hering, scrumbie (și de Atlantic)
herringbone (OM) în unghi; în V; model în zigzag; a aranja în zigzag (d. elemente de mașini, forme); (arht) împletituri, mozaic; șiră / schelet de spinare de pește
herringbone gear cutter (mas-un) freză-deget-modul, freză-modul cu coadă
herringbone gearing (OM) angrenare / angrenaj în V
herringbone masonry (constr) zidărie cu cărămizi așezate în spic
herringbone parquet floor (constr) pardoseală de parchet în spic
herringbone paving (constr) pavaj de piatră cioplită în formă de spic (șiră de spinare de pește)
herringbone pattern (autom) diagramă de perturbare în spic; diagramă / schemă de cauzalitate / cauză-efect (v. **fishbone chart**, **Ishikawa chart**); (TV, c) interferență care apare pe ecranul televizorului ca o bandă orizontală de linii în formă de V sau de S
herringbone strut (nav) contravântuiri în cruce

hers

hers al ei / său, a ei / sa; ai ei / săi, ale ei / sale
herself (pe) (ea) însăși
hertz (Hz) (SI unit) (metr, fiz) unitate de măsură pentru frecvență, numărul de cicluri pe secundă; 1 hertz = 1 s⁻¹
Hertz(ian) contact (mec, T) contact hetzian
hesitance, hesitancy, hesitation ezitare, șovăială, nehotărâre, nesiguranță; bâlbâială
hesitant ezitant, șovăielnic, nesigur, nehotărât
hesitate a șovăi, a ezita, a fi nehotărât
hesitate to / at a șovăi, a ezita, a nu se putea hotărâ să; a avea ezitări, a se da înapoi de la; a se bâlbâi
hesitater, hesitator (om) nehotărât, persoană care ezită
hesitating care ezită, ezitant, șovăielnic, nesigur, nehotărât
hesitation ezitare, șovăială, nehotărâre, nesiguranță; bâlbâială; (inf, c) ezitare, suspendare (temporară) a execuției unui program / a unei secvențe de calcul în favoarea alteia
heteroclit anormal, care manifestă anomalii; neregulat; (cu) anomalie
heterocoagulation (ind chim, alim) coagulare eterogenă
heterochromatic (fiz, plast) policrom, heterocromatic
heterogeneity neomogenitate
heterogeneous eterogen, neomogen; divers, diferit
heterogeneousness neomogenitate, caracter eterogen, eterogeni(e)tate
heterotropic anizotrop, heterotrop (d. materiale)
heuristic euristic, (cu caracter) de descoperire / cercetare (practică)
heuristics euristică, metodologia descoperirilor / cercetărilor; (inf) (metodă) euristică (bazată pe experiența, intuiția sau inspirația programatorului); (ec) metodă de selectare a alternativelor în luarea deciziilor
hew a ciopli (lemn); (met, mas-un) a degroșa, a tăia, a rezeza, a extrage
hew asunder a despica, a tăia în două
hew away a rezeza
hewing cioplire (a lemnului); (constr) excavație
hewn timber (silv) cherestea brută / nefasonată
hew off a rezeza, a tăia
hew to a adera la; a se conforma cu
hexad hexadă, serie / grup de 6; (metr) unitate pentru cantitate: 1 hexad = 6 bucăți
hexadecanoic acid (chim) acid palmitic
hexadecimal number system (mat, inf) sistem de numerație hexazecimal / cu baza 16
hexadic în număr de 6, formând un grup de 6

hidden feature

hexagon (geom) hexagon
hexagonal (geom, OM) hexagonal
hexagonal bar (met) semifabricat / bară cu secțiune hexagonală
hexagon(al) bolt / screw (OM) șurub / bolț cu cap hexagonal
hexagonal close-packed lattice / system (fiz, met) sistem hexagonal compact (de cristalizare)
hexagonal drawn bar (met) bară trasă, hexagonală
hexagonal-head bolt (OM) bolț / șurub cu cap hexagonal
hexagonal-head nut (OM) piuliță hexagonală
hexagonal system (fiz, met) sistem hexagonal (de cristalizare)
hexagonal wire (OM, met) sârmă cu secțiune hexagonală
hexagon and pentagon broaches (mas-un) alezor hexa- și pentagonal
hexagon bar iron (met, mas-un) bară / semifabricat hexagonal(ă)
hexagon bolt / cap / head screw (OM) șurub cu cap hexagonal
hexagon flangenut (OM) piuliță hexagonală cu gât / cu flanșă / cu bază mărită de așezare
hexagon head (OM) cap hexagonal (și la șuruburi)
hexagon head bolt (OM) șurub cu cap hexagonal
hexagon head with washer face (OM) cap hexagonal cu guler / umăr de așezare
hexagon nut (OM) piuliță hexagonală
hexagon steel (met, mas-un) semifabricat / bară cu secțiune hexagonală
hexagon tool (mas-un) cuțit pentru rabotarea profilului hexagonal, al deschiderii la cheie
hexagon turret (mas-un) cap revolver cu țurle hexagonală / cu șase posturi de lucru
hexahedral (geom) hexaedric
hexahedron (geom) hexaedru, cub
hexangle (geom) poligon cu șase laturi, hexagon
hexit (metr, inf) unitate pentru informație: 1 hexit = 4 bits sau 1/2 byte
H fixture (constr) stâlp în formă de H
hiatus discontinuitate, lacună, omisiune (în text)
hi-bulk voluminos (d. fibre sintetice și compozite)
hickey (OM) adaptor
hidden latent; ascuns; în repaus
hidden crack (met) fisură ascunsă
hidden energy (fiz, chim) energie potențială / latentă
hidden feature (OM) muchie ascunsă / invizibilă (în desen); (autom, mas) caracteristică ascunsă / neevidentă

hide

hide a (se) ascunde, a ține ascuns; a camufla; a acoperi; a împiedica să fie văzut; piele de animal, piele crudă / brută; (metr, agr) lot de pământ (25...50 ha)

hide (metr) unitate de măsură pentru suprafață: 1 hide = $4,046856 \cdot 10^5 \text{ m}^2$

hideaway ascunzătoare, (loc de) refugiu

hide behind a se refugia, a se ascunde

heding ascunzătoare, refugiu

hiding-place ascunzătoare; depozit / refugiu secret

hierarchic(al) ierarhic

hierarchy ierarhie, organizare ierarhică; (mat) clasificare după rang / clasă, ordin

hieroglyph hieroglifă

hieroglyphic(al) hieroglific; simbolic; plin de simboluri; (*fig*) greu de înțeles / descifrat etc.

higgle a se tocmi, a se târgui

high (s) cer; (zi de) sărbătoare; înalta societate; (*adj*) înalt, ridicat, mare, înălțat; elevat, distins; (fiz) (d. sunete) înalt, ascuțit, acut; intens, puternic, tare; (foarte) mare; superior; complet; acut; principal, important, însemnat; remarcabil; avansat, înaintat (d. timp); în toi; apoape de punctul culminant; maxim barometric; ieșit din comun, neobișnuit; deosebit; (foarte) favorabil, foarte bun, propice; grav, serios; îngrijorător; scump, costisitor, cu preț ridicat; abundent, copios, bogat, luxos; care urcă; nedecolat (d. rochii); suspus; înalt; superior (d. sentiment, limbaj etc.); ales; semeț, mândru; viu, intens; plin, foarte înaintat; furios, mândru; strident, ascuțit (d. voce, sunet); (alim) aproape stricat, care a început să se strice (d. mâncare) înălțime; ridicătură de teren; deal, movilă; cer; anticiclone; centru de mare presiune; (auto) treaptă de viteză superioară / multiplicativă; (*adv*) înalt, la înălțime mare, la înălțime de, scump, din belșug, puternic, violent, furios, îndepărtat, în vremurile trecute, din plin; în mare măsură; ~ **and dry** (nav) fără vânt, împotmolit; **bid** ~ (ec) a pune prețuri mari; ~ **and low** pretutindeni

high abrasion furnace black (met) negru de fum, cu rezistență mare la abraziune

high-activity file (inf) fișier cu modificări frecvente

high alloy (met) aliaj bogat / înalt aliat

high-alloyed steel (met) oțel înalt aliat

high-altitude engine (termo) motor de înălțime

high aluminium (met) defect, zonă-defect în aliaje de aluminiu, cu prea mult aluminiu-alfa

high-antichock gasoline (ind chim) benzină cu cifră octanică superioară, benzină superioară

high-ash coal (met, termo) cărbune cu conținut mare de cenușă

high efficiency mill

high beam (auto) fază mare / lungă

high-beam operation (auto) funcționarea / acțiunea fazei lungi

high blood pressure (med) hipertensiune (arterială)

high-boiling (fiz) greu volatil, cu punct de fierbere ridicat

high body (T) corp cu vâscozitate mare

high brass (met) alamă de calitate superioară / bogat aliată

high-carbon steel (met) oțel cu conținut ridicat de carbon

high-carbon steel casting (met) piesă din oțel turnat, cu conținut ridicat de carbon

high class (TH) de calitate superioară, de mare valoare

high-compressing (TH, termo) cu compresie înaltă, care comprimă mult / puternic

high-compression engine (auto, termo) motor cu compresie înaltă / puternică

High Court (jur) Curtea Supremă

high-cycle fatigue (OM) (distrugere prin) oboseală la nivele de tensiuni mai mici decât limita elastică, în general sub $5 \cdot 10^4$ cicluri

high damping (mec) amortizare mare / intensă / rapidă

high density (c, plast) de mare densitate

high density alloy (met) aliaj de mare densitate

high-density (-weight) polyethylene (plast) polietilenă de mare densitate

high density pulp (alim, ind chim) pastă concentrată

high dip înclinare mare

high dumper (OM, mas) benă basculantă cu dispozitiv de ridicare simultană / cu mecanism foarfece

high-duty (TH) de tip greu, de mare putere, de serie grea (d. organe de mașini, caneluri, rulmenți etc.)

high-duty / high-strength cast iron (met) fontă rezistentă / de calitate superioară (turnată în piese)

high-duty cooling bed (met) pat de răcire cu randament mare

high-duty machine (TH, met, mas) mașină de mare putere / pentru industrie grea

high-duty mill / roll (met) laminor / cilindru (de laminor) de mare putere / greu

high-duty steel (TH) oțel de rezistență mare / de înaltă rezistență

high efficiency (mas) (de / cu) mare eficiență / randament

high efficiency mill (met) laminor cu randament mare / ridicat

high early strength cement

high early strength cement (constr, ind chim) ciment cu întărire rapidă
high-energy (mas, TH) de mare energie, cu energie multă
high-energy particle (fiz) particulă de mare energie
high-energy physics (fiz) fizica de mare energie
higher mai înalt, superior, mai sus
higher-degree de grad superior (d. calitatea produselor)
higher derivative (mat) derivată de ordin superior (≥ 2)
higher education (edu, univ) învățământ superior
higher education(al) establishment (edu, univ) institut de învățământ superior
higher hydrocarbons (ind chim) hidrocarburi superioare
highest common factor (mat) cel mai mare factor comun
highest output (TH, mas) putere maximă la ieșire
highest pressure (hidr) presiune maximă
highest stress (mec, OM) solicitare / tensiune / efort maxim(ă)
high explosive (chim) exploziv puternic, cu potențial exploziv mare
high farming agricultură intensivă
high fidelity (mas, autom) înaltă fidelitate; de înaltă fidelitate / precizie
high finish (TH) finisare / prelucrare finală de calitate superioară
high flash solvent (chim) solvent cu punct de inflamabilitate ridicat
high flow (fiz, T) fluiditate mare, vâscozitate mică
high frequency (mec, el) frecvență mare / înaltă / ridicată
high-frequency furnace (met, el) cuptor metalurgic, cu curenți de înaltă frecvență
high-frequency induction furnace (met, el) cuptor cu inducție, cu curenți de înaltă frecvență
high-frequency hardening (met) durificare / călire prin / cu curenți de înaltă frecvență
high-frequency heating (termo, el, met) încălzire prin curenți de înaltă frecvență
high-frequency moulding (met) formare / matrițare prin (încălzire cu) curenți de înaltă frecvență
high-frequency vibrator (mas) vibrator de înaltă frecvență
high-frequency welding (met, el) sudare cu curenți de înaltă frecvență
high furnace (met) cuptor vertical / cu cuvă

highly poisonous gas

high gas pressure switch (termo, met, hidr) întrerupător de gaz, la presiuni mari
high gear (OM) angrenaj multiplicator; (auto) viteză superioară / mare
high gloss lamination (alim, plast) celofanare, cașetare cu pelicule transparente
high gloss paper hârtie cu luciu superior
high-grade (TH) de calitate superioară, de bună calitate, cu conținut ridicat, de mare valoare, mult îmbogățit, marcă superioară (de material)
high-grade steel (met) oțel de calitate superioară
high-grade zinc (met) zinc rafinat
high headlight (auto) fază lungă
high-heating value (termo) putere calorică mare / superioară
high helix drill (mas-un) burghiu spiral, cu unghi mare de înclinare al canalelor elicoidale
high humidity and condensation test (materiale, metr) încercare / test la coroziune în aer umed
high impact polystyrene (plast) polistiren anti-șoc / rezistent la șoc
high in sulfur (T, chim) cu concentrație mare de sulf
high interstitial defect (met) defect intergranular (cauzat de concentrații locale mari de azot, oxigen sau carbon)
high-key image / picture (c) imagine luminoasă (pe display)
high-level (hidr, ind chim) suprateran (d. rezervoare, conducte etc.)
high level language (inf) limbaj (de programare) de înalt nivel, limbaj evoluat
high-lift pump (hidr, OM) pompă de presiune mare / ridicată
highlight parte luminoasă, punct de maximă luminozitate; (TV, c) arie de intensitate luminoasă; a scoate în evidență / relief, a releva, a evidenția; a sublinia
highlights trăsătură esențială / principală, element de bază; atracție principală (și la pl)
high-low bias test (autom, metr) verificare / test la valori extreme / marginale
high-lustre polish (mas-un) lustruire fină / cu luciu puternic
highly acid (chim) (agent / substanță) puternic acid(ă)
highly basic (chim) (agent / substanță) puternic bazic(ă)
highly compressed comprimat la presiune mare (d. materiale, și sinterizate)
highly conductive (termo, el) de mare conductivitate / conductibilitate (termică sau electrică)
highly poisonous gas (chim, med) gaz foarte toxic / otrăvitor

highly polished

highly polished (mas-un) polizat fin, lustruit oglindă; satinat; neted
highly refractory (met) foarte refractar
highly resistive / resistant (el) de / cu mare rezistență electrică
highly volatile (fiz) ușor volatil
high melt (met, plast) topire intensă / la temperatură ridicată
high-melting greu fuzibil; (met) refractar, care se topește la temperaturi ridicate
high melting-point alloy (met) aliaj cu punct / temperatură de topire ridicată
high mirror finish (mas-un) finisare oglindă, luciu puternic / intens
high mirror finish sheet (met) tablă polizată / lustruită-oglină
high-molecular (chim) macromolecular
high-molecular compound (chim) compus macromolecular
high-molecular weight compound (chim) compus cu masă moleculară mare
high mounted stop bulb light (auto) becul celei de-a treia lumini de stop
high mounted stop light (auto) lumină de stop suplimentar spate
high-octane gasoline / petrol (ind chim) benzină cu cifră octanică superioară
high-octane rating (ind chim) cifră octanică ridicată / superioară
high ohmic (el) de rezistență (ohmică) mare
high-ohmic resistance (el) rezistență ohmică mare
high-order position poziție de rang superior (a unei cifre)
high output (mec) putere mare, la ieșire
high-output penstock (hidr) conductă forțată, de mare debit
high output slow speed, marine diesel engine (nav) motor diesel naval, de viteză mică și putere mare
high part (OM) parte superioară / de sus (a unui organ de mașină)
high-pitch tone (fiz) ton / sunet înalt
high polymer (ind chim, plast) polimer cu grad mare de polimerizare / cu lungime moleculară mare / cu greutate moleculară mare
high potential (el) (de / cu) înaltă tensiune
high power (TH) (de / cu) putere mare
high precision (TH) (de / cu) precizie ridicată
high pressure (TH, hidr) (de) presiune mare / înaltă
high pressure accesories / fittings (hidr, OM) armături / accesorii de presiune mare / înaltă
high pressure boiler (alim, termo) cazan / fierbător (de) presiune mare / înaltă (în sistem hidraulic)

high resolution (HR)

high pressure compressor (termo) compresor de înaltă presiune
high pressure die-casting (met) turnare sub presiune (în matriță)
high-pressure exhaust (met, termo) suflantă de gaze sub presiune
high pressure lubricant (T) lubrifiant pentru presiuni / sarcini mari
high-pressure moulding (met plast) (procedeu de) formare / turnare sub presiune înaltă / mare
high-pressure oil (T) ulei antigripant / pentru contacte greu încărcate
high pressure oil saver (T) dispozitiv de prevenire și recuperare a uleiului sub presiune (din circuit)
high-pressure pipe / piping (OM, hidr) conductă / sistem de conducte de / sub presiune mare / înaltă
high pressure polyethylene (plast, ind chim) polietilenă obținută la presiune mare
high pressure shuttle valve (hidr, autom) selector de circuit de înaltă presiune
high pressure spray test (hidr) probă de jet pulverizat cu presiune înaltă
high-pressure steam reclaiming process (ind chim) procedeu de regenerare a cauciucului, cu abur de înaltă presiune
high-pressure valve (OM, hidr) supapă de presiune înaltă
high production (mas, TH) de mare productivitate
high pressure pump (OM, hidr) pompă de presiune mare / înaltă
high rate terminal (hidr) terminal cu debit ridicat / cu capacitate sporită
high pressure tank (hidr, alim, ind chim) tanc / recipient sub presiune mare
high-purity (de / cu) puritate ridicată (d. materiale)
high-quality (TH) de calitate ridicată / superioară
high-quality cast iron / steel (met) fontă turnată / oțel de calitate superioară
high-quality steel sheet (met) tablă din oțel, de calitate superioară
high rate trickling (alim, mediu) biofiltru de mare încărcare
high ratio gear (OM) angrenaj (și dințat) cu raport mare de transmisie
high /-highly refractory brick (met) cărămidă de înaltă refractaritate
high resistance rezistență mare (în general)
high resolution (HR) (inf, c) rezoluție înaltă / mare (în prelucrarea imaginii)

high Reynolds number

high Reynolds number (hidr, T) număr mai mare decât numărul Reynolds critic

highroad (auto) șosea, autostradă

high road drum principal

high-rubber mix (ind chim, plast) amestec cu conținut mare de cauciuc

high school (edu) curs superior al liceului, liceu, colegiu

high sea (nav) mare agitată

high-silicon cast iron (met) fontă de turnătorie, cu conținut mare de siliciu

high-silicon pig iron (met) fontă brută, cu conținut mare de siliciu

high-sintering (met, ind chim) sinterizare la temperaturi ridicate

high speed, high-speed (auto) viteză multiplicată; (mas-un) viteză / turaj mare / înaltă; mers rapid; de /cu viteză mare, rapid

high-speed auxiliary jet (auto, termo) jiclor compensator

high speed balancing (mec) echilibrare la viteză / turaj mare

high-speed camera (metr) aparat pentru filmare rapidă

high-speed carry (auto, cf, hidr, transp) transport / report rapid

high-speed car wash brush (auto) perie de mare viteză (pentru spălarea mașinilor)

high-speed centrifuge (alim, ind chim) centrifugă de mare viteză

high-speed cutting (mas-un) așchiere / debitare cu viteză mare / rapidă

high-speed evaporator (alim, ind chim) evaporator / vaporizator cu circulație intensă / rapidă

high-speed machine-tool (mas-un) mașină-unealtă de viteză mare / rapidă / pentru scule din oțel rapid

high-speed mill (met) laminor rapid / cu viteză mare

high-speed plunger moulding (plast) formare prin transfer, cu două pistoane

high-speed reamer (mas-un) alezor din oțel rapid

high-speed roll (met) cilindru de viteză mare, cilindru rapid

high-speed shooting filmare rapidă

high-speed steel (met) oțel rapid

high-speed (tool) steel (met) oțel rapid (pentru scule)

high street strada principală

high strength (mec) (cu) rezistență mare (d. materiale)

high-strength nodular cast iron (with spheroidal graphite) (met) fontă cu grafit nodular / sferolitic, de mare rezistență

high voltage lines / equipment

high-strength steel (met) oțel de mare rezistență (mecanică)

high-temperature alloy / steel (met) aliaj / oțel termostabil / refractar

high-temperature oxidation (chim, met) oxidare la temperatură înaltă

high-temperature strength (mec, met) rezistență la temperatură înaltă

high-temperature tempering (met) revenire (la temperatură) înaltă

high-temperature (tensile) strength (materiale) rezistență la temperatură înaltă (sub sarcină de tracțiune)

high tensile (mec) cu rezistență mare la tracțiune (d. un material)

high-tensile bolt (OM) bulon / bolț cu rezistență mare la tracțiune

high tensile brass / steel (met) alamă / oțel cu rezistență mare la tracțiune

high-tensile structural steel (met) oțel de construcții, cu rezistență mare la tracțiune

high tension / voltage (el) tensiune ridicată / înaltă

high-tension ignition (auto, termo) aprindere (prin magnetou) la / cu înaltă tensiune

high tension system (el) sistem de înaltă tensiune

high-test metal (met) metal de înaltă calitate / testat cu acuratețe

high tide (nav) maximum al fluxului, maree înaltă, cotă maximă a fluxului; (*fig*) punct culminant, apogeu, culme

high-tin babbitt (met, T) aliaj Cu-Sn / babbitt / aliaj alb cu conținut mare de Sn (și pt. lagăre)

high top heat (met) temperatură excesivă a gazelor la gura furnalului

high vacuum (fiz) vid înaintat

high-vacuum distillation (alim, ind chim) distilare în vid (înaintat) / moleculară

high-vacuum melting furnace (met) cuptor de topire, cu vid înaintat

high-vacuum pump (OM, termo) pompă pentru vid înaintat

high-velocity flow (hidr, fiz) curgere rapidă

high-velocity tension impact test încercare / test dinamic(ă) la tracțiune cu șoc, cu viteză mare

high-velocity wash (alim, ind chim) spălare sub presiune / cu jet

high viscosity (T) vâscozitate mare / ridicată

high volatility (fiz) volatilitate ușor de realizat

high voltage (el) tensiune înaltă, voltaj ridicat

high voltage lines / equipment (el) linii / echipament electric(e) de tensiune înaltă

high water

high water (hidr, geogr) apă mare, cotă maximă a apei
high water mark (hidr, metr) cotă maximă a apei, nivel maxim al apelor; punct culminant, apogeu; cu capul în nori (d. persoane)
highway drum național, autostradă, magistrală (rutieră), rută principală
high wearing feature (T) rezistență mare la uzură
high-webbed (met) cu inimă înaltă (la profile)
high-webbed tee iron (met) profil T înalt / cu inimă înaltă
high wind vânt violent
high-Z element (fiz, chim) element cu număr atomic mare
hike plimbare (de agrement), excursie; ridicare, urcare, sporire (de prețuri, salarii etc.); a (se) ridica, a (se) înălța, a urca; a împinge în sus; a mări, a spori; a lua la plimbare; a călători
hiker excursionist, călător
hill (geogr) colină, deal, movilă, grămadă, morman, mușuroi, munte, cotă, pantă, povârniș; a îngrămădi, a aduna într-un morman, a face morman / grămadă; (agr) mușuroi
hillock (geogr) delușor; ridicătură de teren; mamelon
hillocky (geogr) deluros; acoperit cu delușoare; accidentat
hillside (geogr) coastă de deal
hilly (geogr) deluros, acoperit de dealuri / coline; colinar; abrupt, în pantă; accidentat, cu hârtoape
hilly ground (geogr, auto) teren accidentat
hilt mâner, coadă, prăsele; a pune mâner
hin (Biblical) (metr) veche unitate iudaică de măsură pentru capacitate / volum (lichide): 1 hin (Biblical) = 0,003666667 m³
hind de dinapoi, posterior; (agr) muncitor agricol; țaran; (zool) căprioară, ciută
hinder a împiedica; a stânjeni; a stingheri; a îngreuna; a întârzia; a reține; a face obstrucții la; a opri; a constitui un obstacol / o piedică
hindered settling (ind chim, alim) decantare / cădere ștrangulată a granulelor
hindered settling classifier (constr, alim, ind chim) clasor / sortator cu cădere ștrangulată a granulelor
hindering împiedicare, obstacol, piedică
hindlay worm (OM) melc globoidal
hindmost cel mai din spate / urmă; posterior; ultimul; cel din urmă
hindquarter (alim) but (de vacă, de oaie etc.), picioarele din spate
hindrance împiedicare; obstrucție; obstacol, piedică; impediment; reținere

hinge with hook

Hindu-Arabic number cifre arabe
hinge (constr) balama, șarnieră; (OM) pivot, (punct de) articulație, joantă, legătură, (*fig*) principiu / element de bază
hinge connection (OM) îmbinare articulată
hinge coupling (OM) cuplaj cardanic
hinged (constr, OM) rabatabil; articulată
hinged beam (mec, OM) grindă cu articulație
hinged bearing (OM) lagăr basculant
hinged bolt (OM) șurub articulată
hinged-bottom door (OM) clapă / trapă de fund
hinged bucket (OM, transp) benă apucătoare, graifăr
hinged cantilever (OM) consolă articulată
hinged collar (OM) brățară articulată
hinged cover (OM) capac rabatabil, chepeng
hinged door (constr, OM) ușă turnantă / rabatabilă
hinged frame (constr, OM) cadru articulată / rabatabil
hinged girder (mec) grindă cu articulație
hinged guard (OM, met) capac de protecție, rabatabil
hinged guide blade (mas, mil) lamă / aripă de ghidaj rabatabilă / articulată
hinged jib (OM, transp) braț oscilant de macara
hinge(d) joint (OM) îmbinare articulată
hinged moulding box (met) cutie / ramă de formă, cu balamale
hinged pier (mec) reazem pendular
hinged plate (OM, mas-un) placă rabatabilă / rabatabilă (și la port-cuțit)
hinged shutter (constr, OM) oblon rabatabil
hinged support (OM) suport articulată / rabatabil
hinged tool holder (mas-un) port-cuțit articulată
hinged tracing lever (mas-un, nav) braț trasor articulată
hinge truss (mec) fermă articulată
hinged valve (OM, hidr) supapă cu clapetă (rotitoare sau rabatabilă pe max)
hinge fitting (OM) racord articulată
hingeless arch (constr, met) arc încastrat (și la bolta de cuptor)
hinge on (*fig*) a atârna de, a depinde de
hinge pin (OM) bolț al unei articulații, ax (de basculare / de înclinare / de răsturnare)
hinge pivot (OM) pivot articulată, crapodină cu articulație
hinge plate / strap (OM) balama
hinge up a suspenda
hinge washer (OM) rondelă / distanțier de articulație
hinge with hook (OM) balama cu cârlig, balama-colțar

hinge zone of earth

hinge zone of earth (geol, constr) zonă seismică
hint aluzie (directă), insinuaire; sugestie / indicație indirectă; indicație prețioasă; indiciu, cheie; cantitate infimă; urmă; idee, picătură; a lăsa să se înțeleagă; a spune direct; a sugera; a insinua
hint at a face aluzie la, a insinua că

hip (met) bavură; (alim, bot) măceașă, fruct de măceș

Hipparchic cycle (metr) unitate de măsură pentru timp: 1 Hipparchic cycle = $9,593424 \cdot 10^9$ s

hippopede / horse fetter (mat) lemniscată sferică

hire închiriere, luare / dare cu chirie; a închiria, a lua / da cu chirie; angajare; a angaja (și muncitori); a se angaja; (ec) închiriere pe termen scurt a unor mijloace de transport, utilaje sau aparate, inclusiv service-ul aferent, plată, salariu; (*amer*) a lua cu împrumut; angajament, slujbă, serviciu

hireable de închiriat, care se poate închiria

hire charge (ec) cheltuieli de închiriere a utilajelor

hired labour (ec) lucru în regie / cu ziua

hire labour rate (ec) cost de regie

hire oneself out a se angaja, a intra în serviciu

hire-purchase buying (ec) cumpărare în rate

hire purchase (system) (ec) (sistem de) cumpărare / vânzare cu plata în rate

H iron (constr) traversă metalică în formă de H; (met) profil / oțel laminat în H

hiss (fiz) zgomot de audiofrecvență, sâsâit

histogram histogramă, diagramă statistică / a repartizării (culorilor, frecvențelor etc., și în trepte), poligon al frecvențelor

historical (cu caracter) istoric

historical costing (ec) postcalculație

hit lovitură; atac; ciocnire, coliziune; șoc; lovire, lovitură; izbire, izbitură; atingere; a (se) lovi; a pocni; a (se) izbi, a (se) ciocni; a bate; a apăsa (un buton, o clapă etc.); a face să se lovească / ciocnească; a atinge ținta, a găsi, a descoperi; a nimeri (în plin); a afecta; a frapa, a șoca; a ajunge, a atinge; a da din întâmplare peste; a potrivi, a armoniza, a pune de acord; a se întâmpla, a se petrece, a se produce; a izbuti, a reuși

hit against / upon a se ciocni de, a se lovi de

hitch smucitură; oprire bruscă; împiedicare; impediment, obstacol, piedică; (OM) cuplaj, cuplare, atașare, agățător, cârlig, nod la legarea unei funii de punct fix; (mas-un) oprire spontană a unui mecanism în timpul funcționării; a agăța, a prinde, a fixa, a atârna, a lega, a mișca, a smuci, a (se) zgâlțâi, a (se) zgudui, a hurduca; a trage, a muta, a împinge

hoe-cake

hitch crossbar (auto, OM) bară de remorcare / de tracțiune

hitch into a vâri, a băga, a introduce

hitch up a înălța, a ridica

hit it a nimeri în plin; a face tocmai ceea ce trebuie

hit off a reproduce exact, a imita perfect; a caricaturiza; a se potrivi, a se armoniza, a fi potrivit

hit-on-the-fly / hit-on-the-run printer (c) imprimantă cu deplasare continuă / cu mișcare continuă

hit out a da o lovitură puternică; a izbi; a lovi

hit the roof (ec) (d. prețuri) a crește vertiginos / peste măsură; a bate toate recordurile (d. un sportiv)

hitting force (mec, met) forță de lovire / de izbire

hoar chiciură, promoroacă

hoard comoară, tezaur; (ec) monetar, bani adunați; (TH, ec) stoc, rezervă, fond; a stoca, a aduna, a strânge; a face provizii / stoc(uri)

hoarding păstrare, teaurizare; stocare, adunare, strângere

hob cot; poliță (de mobilă); țaruș de lemn; (OM) melc, șurub fără sfârșit, butuc; (mas-un) butuc al unei roți, freză-melc; (plast) poanson (pt. presare la rece); (mas-un, transp) talpă (la sanie)

hobbing (mas-un) tăiere a dinților cu freză-melc (modul) prin rulare; (plast) presare la rece

hobbing cutter (mas-un) freză-melc

hobbing machine (mas-un) mașină de frezat cu freză-melc(-modul), prin rulare

hobbing punch (mas-un, plast) poanson de perforare

hobble a șchiopăta (și *fig*); a merge șchiopătat; a face să șchiopăteze; a împiedica; a înlănțui; mers greu / împiedicat

hobby pasiune pentru o activitate în timpul liber

hob method (mas-un) metodă / procedeu prin rulare

hob nail (OM) caia

hob-type milling cutter (mas-un) freză-melc(-modul), freză care prelucrează (dantură) prin rulare / rostogolire

hock (alim) vin alb din Germania, aprox. risling; a pune amanet, a amaneta; amanet; îndatorat mult

hod cadă, troacă; (constr) targă, varniță, cuvă

odometer (metr) odometru

hoe (agr) sapă, săpăligă; a plivi, a săpa, a reteza / tăia cu sapa; a mărunți (pământul); a lucra cu sapa

hoe-cake (alim) (*amer*) (budincă de) mălai / crupe (din porumb / mălai)

hog

hog (alim) porc (îngrășat); (TH) arcuire, încovoiere, deformare; (nav) arcuire (a corpului navei), a se arcui (nava); rașchetă; a se deforma, a (se) arcui (și în sus), a (se) încovoia, a rașcheta; a acapara, a lua (totul) pentru sine, a nu lăsa pentru alții

hogged (nav, mec) arcuit (despre corpul navei)

hogging (met) debavurare cu flacăra

hog nose drill (mas-un) burghiu cu un singur tăiș

hogshead (hhd) (metr) unitate tradițională pentru volum / capacitate (pt. lichide): 1 hogshead (US) (hhd US) = 1 traditional British wine hogshead = 238,48 l; 1 hogshead (Imperial) (hhd Imp) = 0,327318 m³

hog's lard (alim) untură de porc

hog-tie (*fig*) a împiedica, a ține în frâu, a pune bețe în roate

hoist bob; mașină de ridicat, elevator; ridicare, urcare, înălțare; (OM, mas) troliu de intervenție, vinci, lift (de materiale); ruinat, distrus; a înălța, a ridica, a sălta, a urca

hoist brake (OM, transp) frână a unei instalații de ridicat

hoist chain (OM) lanț de avansare / de ridicare

hoist crane (mas, transp) macara

hoist gearing / gear train (OM) mecanism / transmisie (și cu roți dințate, cu mai multe trepte), de ridicat

hoisting (TH, ind) extragere, ridicare, care ridică

hoisting apparatus / gear aparat, mecanism de ridicat (eventual cu roți dințate reductor etc.)

hoisting block (OM) palan

hoisting cable (OM) cablu de ridicat / de palan / de extracție

hoisting capacity (mas, transp) capacitate de ridicare

hoisting carriage (met, cf, transp) vagonet cu dispozitiv de ridicare

hoisting chain (OM, met) lanț de ridicat / de avansare

hoisting clevis (OM, transp) gheară de prindere (la mecanism de ridicat sau de avans)

hoisting crab (OM) cric, vinci, macara, troliu; (nav) vinci de ranfluare

hoist crane (mas, transp) macara

hoisting device (OM, transp) dispozitiv de ridicat

hoisting engine mașină de ridicat, troliu; (nav) vinci de ridicare (cu acționare proprie)

hoisting equipment (mas, transp) utilaj de ridicat

hoisting force (mec, TH) forță de ridicare

hoisting hook (OM) cârlig al macaralei

hoisting jack (OM) cric, vinci

hoisting platform (auto, mas, transp) platformă de ridicare, elevator pentru autoturisme, autolift

hold-down screw

hoisting rope (OM) funie / cablu de transport

hoisting speed (mec, mas-un) viteză de ridicare / de extragere / de avans

hoisting time (el) timp de atragere (la rele); timp de ridicare, durată a cursei

hoisting unit (OM, transp) dispozitiv / instalație / mecanism de ridicat

hoisting wheel (OM, transp) roată de irigație; (hidr) roată cu cupe de ridicat apă; (OM) roată de ridicat

hoist pan (OM, transp) benă / oală de încărcare

hoist out (nav) a lăsa o barcă la apă; a extrage, a instrumenta

hoist structure (OM, transp) cadru de elevator

hold ținere; strângere; apucare; păstrare; putere; influență; menținere; autoritate; (OM) ochi, (punct de) sprijin, reazem; ochet, ureche, dispozitiv de prindere; (nav) cală, magazie; (TH) a (men)ține, a dura, a persista; a fixa; a cuprinde; a conține; a susține; a deține, a poseda, a avea (în mână); a ocupa; (met) parte orizontală a curbei de echilibru; a stăpâni, a avea drepturi / autoritate asupra; a opri, a stăvili, a împiedica, a ține în frâu, a reține; a preocupa, a reține atenția; a avea în minte, a nu uita; a considera, a socoti potrivit / de cuviință; a susține, a afirma; (jur) a hotărî, a decide, a stabili; a rezista, a se menține; a dăinui, a continua; a se aplica, a fi valabil; a se socoti; a se considera; (metr) denumirea a două unități ungu-rești pentru suprafață (pt. teren): 1 magyar hold (Hungarian acre) $\cong$ 0,4314 ha; 1 kataszteri hold (cadastral hold) $\cong$ 0,5752 ha (utilizată la impozitare)

hold-all cutie pentru scule și dispozitive; sac de voiaj

hold(-)back retenție, reținere; a reține, a opri, a stăvili; a nu da, a păstra; a ascunde, a ține secret; a șovăi, a ezita; a (se) da înapoi, a avea o reținere / rezervă; a manifesta o reținere / rezervă

hold-back valve (OM, hidr) regulator al presiunii de aspirație, ventil / supapă de reținere

hold by a adera la; a ține la, a insista asupra

hold depth (nav) înălțime a calei / a magaziei

hold down (autom, mas) a menține (un buton) apăsat, a ține aplecat / în jos; a(-și) păstra un serviciu

hold-down bars (constr, mec) bare de fixare / de presiune

hold-down plate (OM) placă de fixare / de presiune / de strângere

hold-down screw (OM) șurub de fixare / de oprire

holder

holder (ec) deținător, posesor (de titluri, valori, cambii etc.); ocupant; păstrător; (mas-un) port-cuțit, prelungitor; (termo) acumulator de căldură; (OM) stativ, mâner, manșă, toartă, suport, casetă, recipient, montură, dorn, dulie

holder die (mas-un) cap de filetat, suport de fieră

holder for (screwing) dies (mas-un) placă de filetat

holder or licence titular al unui brevet de invenție / al unei licențe

hold fast (constr, OM) aplică / scoabă de prins în perete; (mec) priză puternică, apucare / ținere fermă

hold in a stăpâni, a ține în frâu

holding ținere, apucare; (inf) blocare, înmagazinare / reținere (a informației); (ec) holding, grup de întreprinderi subordonate unei societăți pe acțiuni, pachet de acțiuni; stare, proprietate, posesiune / deținere de bunuri / de pământuri; pământ, teren; (TH) fixare, menținere, întindere, prindere, durabilitate, rezistență; (agr) proprietate (mică), fermă; (jur) drept de proprietate funciară

holding at heat (alim, met, plast) menținere la temperatură

holding brake (OM, mas) frână de fixare / de blocare

holding capacity (mas) capacitate (și de rezervor / recipient), capacitate de menținere (la anumiți parametri)

holding charge (mas, ind) sarcină de repaus / de nefuncționare; umplere de așteptare

holding company (ec) societate care controlează alte societăți mai mici, holding

holding cover for bearing (OM) capac port-lagăr

holding device (OM) dispozitiv de frânare / de oprire; (mas-un) dispozitiv de prindere

holding-down bolt (OM, constr) șurub / bolț de ancorare

holding-down plate (OM, met, plast) placă de presiune / de strângere / de fixare / de întindere / de îndreptare

holding freezer (alim, termo) cameră frigorifică de depozitare (sub -7°C)

holding furnace (met) cuptor pentru menținerea metalului topit / șarjei topite la temperatura necesară, melanjor

holding key (OM, el) întrerupător de blocare, comutator-suport

holding load (mec, mas) sarcină stabilizată / menținută constantă

holding position (mas) poziție de cuplare

holed

holding power (chim, OM) putere de lipire

holding range (autom, el, electr) gamă de comandă / de reglare; domeniu de sincronizare

holding ring (OM) inel de fixare

holding rope (OM) cablu de ancorare

holding screw (OM) șurub de oprire / de fixare / de menținere

holding tackle (OM) dispozitiv pentru prinderea sarcinilor

holding tank (OM, ind, mediu) rezervor colector

holding the line (ec) menținere a prețurilor / a tendinței

holding time (met, ind chim, alim) timp de menținere

hold on putere, influență, autoritate (asupra); a (men)ține în aceeași stare; a nu se da bătut

hold out a întinde mâna; a oferi, a da; a dăinui, a persista, a ține; a ajunge, a ține (d. rezerve)

hold over acumulator, acumulare; (termo) rezervă de frig; a reține, a păstra; a menține (în serviciu etc.), a reinnoi angajamentul cuiva, a rămâne mai departe (în funcție); a amenința, a face să planeze asupra

holdover key (TH) cheie de oprire / de gardă / de blocare, buton (al semnalului) de oprire

holdover position (mas) poziție de oprire

hold pen / pound (nav) compartiment de cală (al calei)

hold range (mas, autom, el, electr) gamă de reglare / de comandă, domeniu de sincronizare

hold time (TH, met, ind chim) timp de menținere / de ocupare / de stabilizare

hold to a face să respecte

hold together a uni, a lega, a ține uniți / asamblați / fixați; a nu se desface

hold-up jaf; oprire, stagnare; pană

hold up a arăta, a expune; a ține sus / drept; a opri, a stăvili, a reține; a jefui; a întârzia; retenție

hold-up time (TH) durată / timp de menținere / reținere / oprire

hold with a accepta; a sprijini; a fi de acord cu, a fi pentru, a fi în favoarea

hole (fiz) gol (electronic), loc electronic vacant, vacanță, lacună; (constr) groapă (și în drum); (geol) peșteră; (inf) perforație; (OM) gaură, deschidere, orificiu, scobitură, cavitate, alezaj, ochet, locaș; perforație, defect; (nav) gaură de apă la bordaj; (el, c) zonă moartă (a unei imagini etc.); (met) suflură; a găuri, a săpa, a scobi, a perfora, a străpunge, a excava; încurcătură, situație grea

hole boring cutter (mas-un) freză de alezat

holed (OM, met) găurit, perforat

hole gauge

hole gauge (metr, mas-un) calibru pentru găuri / pentru alezaje
hole making (mas-un) sfredelire, executare a unei găuri (fără a specifica procedeul)
hole-punching machine (mas-un) mașină de perforat (cu poanson)
holes (OM, transp) găuri de transport / de ghidaj (al unei benzi)
hole stamping (mas-un) ștanțare de perforare
hole tolerance (OM) toleranța găurii / alezajului
hole up a (se) ascunde
hole vacancy (in lattice) (fiz) spațiu gol, loc vacant (într-o rețea)
holey (OM) găurit, perforat, cu găuri
holing (mas-un, met) găurire, perforare (și nedorită)
hollander (ind) holendru
hollow scobit, concav; cu scobituri, cu găuri; (constr) groapă (și în drum); depresiune, vale, peșteră; bazin; (TH) gol, adâncitură, excavație (și mică), racordare, cavitate, scobitură; concav, tubular, scobit, gol; a adânci, a ambutisa, a săpa, a excava (și ca urme de uzură), a scobi; (d. sunet) dogit, sec; fals, necinsit, nesincer; lipsit de / fără valoare
hollow arbour (OM) arbore tubular
hollow axle (OM) osie / ax tubular(ă)
hollow billet (met) semifabricat concav
hollow bit daltă concavă
hollow body (OM) corp celular / cu cavitate / scobit; (auto) flotor
hollow bored spindle (OM) arbore principal tubular
hollow brick (constr, met) cărămidă cu goluri
hollow casting (met) turnare / piesă turnată cu miez
hollow core (met) miez gol la interior
hollow cylinder (OM) cilindru tubular, tobă; (OM) tub cilindric
hollow-disk reversing valve (hidr) supapă reversibilă, cu disc inelar
hollow drift (mas-un) poanson tubular
hollow drill (mas-un) burghiu tubular (și pt. găurire tubulară)
hollow edged equalling file pilă lată, cu vârful teșit și cu fețele laterale concave
hollow forging (met) forjarea corpurilor cu cavități
hollow girder (constr, mec) grindă cu goluri
hollow ground scraper (mas-un) răzuitor triunghiular cu fețe concave / canelate / cu trei tășuri și fețe concave
hollowing chamfering tool (mas-un) sculă de șanfrinare și găurire

home-bred

hollowing file (mas-un) pilă concavă
hollowing hammer (constr, met) bătător, mai
hollowing knife (mas-un) cuțit cu tăiș curb(at)
hollow journal (OM) fus tubular
hollow key (OM) pană concavă
hollow mandrel lathe (mas-un) strung cu ax principal tubular
hollow mill (mas-un) freză cu gaură / inelară
hollow mill die (mas-un) bac de filetat în vârtej / tubular
hollow mould (met, plast) formă de turnare (goală)
hollowness goliciune, concavitate, scorbură
hollow out (TH) a scobi, a broșa, a excava, a adânci, a săpa
hollow pin (OM) știft tubular
hollow pinion (OM) pinion găurit / care nu este dintr-o bucată cu arborele
hollow piston (OM, hidr) piston gol la interior
hollow pivot (OM) pivot gol la interior / inelar / tubular
hollow punch (mas-un) presă / mașină de perforat; perforator; producea
hollow ram pump (hidr, OM) pompă Norton / cu piston tubular
hollow rod (OM) tijă / bară tubulară
hollow roll (met) cilindru tubular
hollow shaft (OM) arbore tubular
hollow space cavitate, cavernă, vid
hollow sphere sferă goală, strat sferic
hollow spoke (OM) spiță goală
hollow steel (mas-un) sfredel cu gaură centrală, semifabricat tubular
hollow-type rivet (OM) nit tubular
hollow valve stem (hidr, OM) tijă goală, de supapă
hollow weld (OM, met) cusătură de colț, concavă
holm, holme (geogr) ostrov, insuliță, luncă inundabilă
Holmium (Ho) (chim) holmiu
hologram (fiz) hologramă
holograph (jur) olograf, document olograf; (fiz) a face o hologramă
home cămin, casă; domiciliu, locuință; areal, habitat; familie; sediu (principal); cartier general; domestic, legat de locuință / cămin / domiciliu, de acasă, de familie; intern, interior; a adăposti
Home, HOME (c, inf) tastă care efectuează saltul cursorului la început de linie / pagină / document (la calculator personal, procesoare de text)
home-born băștinaș, localnic
homebound care merge spre casă; (nav) care se îndreaptă spre portul de origine
home-bred făcut în casă, de casă, domestic; indigen, făcut în țară

home brew

home brew (alim) băutură făcută în casă
home economics economie domestică, gospodărie
homelike familial; ca (de) acasă, agreabil; comod, confortabil; simplu, obișnuit, normal
homelikeness caracter familial / obișnuit; simplitate, naturalitate; caracter plăcut; (*amer*) urățenie, caracter dizgrațios
homely familial, ca (de) acasă; agreabil; familiar, obișnuit, banal; simplu, natural; (*amer*) plat, neinteresant, urât, dizgrațios
home-made de casă, lucrat / făcut în casă, domestic
homemaker gospodar, gospodină
homemaking gospodărie, treburi gospodărești; conducerea / administrarea casei
home market (ec) piață internă
home port (nav) port de origine
home products produse naționale
homer (Biblical) (metr) veche unitate de măsură pentru volum / capacitate: 1 homer (Biblical) = $0,22 \text{ m}^3 = 219,99 \text{ l}$
home scrap (met) fier vechi recuperat / din circuitul de fabricație
home signal (cf) semafor, semnal
homespun (textile) țesut / lucrat / făcut în casă, țesătură de casă; simplu, modest
homestead (agr) gospodărie țărănească, fermă, casă de țară (cu acareturi); (metr) unitate de măsură pentru suprafață: 1 homestead (US) = $647497,027584 \text{ m}^2$
homesteader fermier, gospodar
home trade (ec) comerț intern; (nav) cabotaj
home traffic trafic / transport intern
homeward-bound (nav) care se îndreaptă spre țară, în drum spre casă
homework (edu) lecții / teme / lucrări / exerciții pentru acasă
homing device (autom) dispozitiv de (tele)ghidare
homocentric (mec) homocentric, cu același centru
homogenate (alim, ind chim) rezultat al omogenizării, substanță produsă prin omogenizare
homogeneity, homogeneousness omogenitate, uniformitate; similitudine; identitate
homogeneous omogen, similar, uniform
homogeneous body (fiz) corp omogen
homogeneous liquid (fiz) lichid omogen
homogeneous mixture (fiz) amestec omogen
homogeneousness omogenitate
homogeneous strain (mec) deformare omogenă / uniformă / aceeași pe orice direcție
homogeneous system sistem omogen
homogenization (TH) omogenizare
homogenize (TH) a omogeniza, a uniformiza

honey flow

homogenizer (constr, alim, ind chim) omogenizator, aparat / dispozitiv de omogenizare
homogenizing (met) recoacere de omogenizare; (alim, ind chim) omogenizare
homologate a omologa, a aproba, a admite, a accepta; a recunoaște, a accepta; a confirma
homologation omologare, aprobare, acceptare; confirmare, recunoaștere
homologize (*amer*), **homologise** (*brit*) a omogeniza, a uniformiza; a (se) potrivi; a egaliza; a corespunde, a fi omolog
homologous omolog; corespunzător
homologue (element) omolog
homonym omonim
homopolymer (chim, plast) homopolimer, polimer rezultat dintr-un singur monomer
hone (mas-un) bară / piatră abrazivă fină, cap de honuit, a honui, a șlefui, a ascuți
honed finish (mas-un) finisare prin honuire
honer (mas-un) mașină de honuit
honest cinstit, onest, corect; real, veritabil, adevărat; sincer, deschis; integru; respectabil; cu minte; inocent, nevinovat; simplu, modest
honestly (*adv*) (în mod) cinstit / corect / onorabil; sincer, deschis, pe față
honesty cinste, corectitudine, onestitate, probitate; caracter onorabil; integritate; nevinovăție; sinceritate
honey (alim) miere (de albine); nectar, lucru dulce; dulceață; a îndulci cu miere; ca mierea
honeybee albină
honeycomb fagure de miere; gaură de nod (în lemn / în fagure); în (formă de) fagure, hexagonal (ca un fagure); a așeza în fagure
honeycomb capping (alim) căpăcirea mierii
honeycomb core (OM) miez al unei piese, în formă de fagure, pentru mărirea rezistenței
honeycomb corrosion (T) coroziune în formă de fagure
honeycombed poros; (met) cu retasuri, cu structură în fagure; ca la fagure
honeycombed casting (met) turnare / lingou cu pori în formă de fagure
honeycomb furniture (OM) suport cu goluri / economic / cu găuri în formă de fagure
honeycomb lattice-like structure (fiz, T) structură asemănătoare fagurelui
honeycomb texture structură în fagure, textură / aspect ca de fagure
honey dew (agr) tutun îndulcit cu miere
honeyed cu / de miere, plin de miere, îndulcit cu miere
honey extractor (alim) centrifugă de miere
honey flow (agr) recoltare a mierii

honey plant

honey plant (bot) plantă meliferă
honey sweet (alim) dulce ca / din miere
honing (mas-un) (prelucrare prin) honuire
honorarium plată onorifică, onorariu oferit (fără a fi cerut)
honorary onorific, de onoare; nerenumarat, fără plată, neplătit; voluntar, neobligatoriu
honour cinste, onoare; reputație, faimă; autoritate; privilegiu; stimă, cinstire; respect; prețuire; gest de respect; distincție, onor(uri); (edu) curs special / facultativ de specializare; (univ) distincție academică, diplomă de onoare / de merit; premiu, distincție, mențiune (univ); a conferi distincții; a respecta, a(-și) onora, a(-și) îndeplini o obligație; (ec) a plăti, a onora (o notă de plată etc.)
honorable onorabil, cinstit, de onoare; corect, drept; respectat, demn de respect; înalt (ca titlu), distins
honour system (edu) sistem de educație bazat pe încredere și libertate
hood (auto) capotă, husă; (OM) învelitoare; coviltir; nișă, hotă; (constr) boltă; (hidr) clopotul / mantaua sifonului deversor; (OM) calotă, cap(ac) (și protector); (textile) glugă, bonetă
hood catch (auto) susținător de capotă
hood clamp / fastener (auto) închizător de capotă
hood cover (auto) husă a capotei
hooded acoperit cu glugă, în formă de glugă; (TH) acoperit, protejat
hooded anode (auto) anod protejat
hood handler (auto) mâner de capotă
hood hinge (auto) balamaua capotei
hood louvre (auto) fantă de aerisire a spațiului de sub capotă
hood release lever (auto) mâner de capotă
hood-type annealing furnace (met) cuptor (tip) clopot / cu hotă, pentru recoacere / revenire
hoodwink a păcăli, a înșela; a induce în eroare
hoof picior de animal
hook obiect încovoiat; cuțit încovoiat; croșetă; copcă (la haină); (*fig*) capcană, cursă; momeală, nadă; promontoriu; (geogr) cotitură bruscă (de râu), limbă de pământ în mare; **reaping** ~ (agr) seceră; (OM) ochi de lanț pentru agățat, za de agățat, agrafă, copcă, ac de îngustare, croșetă, capsă, cârlig (și de undiță), mâner, ureche, undiță, țâțână, seceră, a fixa / prinde prin cârlige / agrafe, a suspenda, a îndoi, a încovoia, a agăța, a prinde, a anexa, a face cârlig, a (se) încovoia, a se îndoi; a încopcia (o rochie etc.); (argou) a fura, a ciordi; **be off the ~s** a fi scos din răbdări; a fi bolnav; a fi abătut; **by ~ or by crook** prin toate mijloacele

hook tooth

posibile; **on one's own** ~ pe socoteala / răspunderea lui; prin propriile sale mijloace
hook and handle rope (OM) cârlig cu cablu / cu funie
hook and hinge (OM) țâțână și balama
hook and ladder (mas) mașină de pompieri (cu tot echipamentul)
hook belt fastener (OM) bulon, agrafă pentru curele de transmisie
hook bolt (OM) bolț al cârligului
“hook” crack (met) fisură de refulare a marginii (la sudură)
hooked (OM) în formă de cârlig, încovoiat, (prevăzut) cu cârlige
hooked tie plate (OM) placă pentru crampon
hooked wrench / spanner (OM) cheie cu dinte / cu cârlig
hook engagement (OM) cuplă cu cârlig, prinderea cu cârlig
hooker (OM) agățător, agățătoare; (nav) vas de pescuit, pescador, vas vechi și greoi
Hooke's joint / coupling (OM) articulație / cruce / cuplă cardanică
Hooke's law (mec) legea lui Hooke (materiale elastice)
hook guard (OM, mas) consolă de siguranță
hook housing / casing (OM) casetă a cârligului, mufă de suspendare a cârligului
hook holder (auto) capsă de fixare (a scaunului)
hook lifter (alim, OM) elevator cu cârlige (și la un abator etc.)
hook link chain (OM, alim) lanț cu / de cârlige (și la un abator etc.)
hook load (mec, OM) sarcină de / la cârlig
hook nail crampon; cui cu cârlig
hook-off (met, TH) dispozitiv de dezagățare, a dezagăța; a decupla
hook on a agăța (pe); a suspenda; a se agăța de, a se lipi de; a se îndoi, a se încovoia
hook out (TH) a dezagăța, a decupla, a scoate de pe cârlig
hook scraper (mas-un, met) răzuitor curbat
hook screw (OM) șurub cu cârlig, cârlig cu filet
hook-shaped (OM) în formă de cârlig
hook spanner / wrench (OM) cheie cu cârlig / cu dinte
hook spring ring (auto) inel de siguranță la cârlig (de sarcină); (OM) șabă de siguranță, cu cârlig
hook switch (mec, el) întrerupător cu cârlig
hook tilter (alim, OM) răsturnător cu cârlige
hook tool (mas-un) cuțit încovoiat / curbat, de strung
hook tooth (OM) dinte al angrenajului cu clichet, dinte de agățare

hook tooth file

hook tooth file (mas-un) pilă de ferăstrău, semi-rotundă paralelă

hook-type bottom block (OM) scripete cu cârlig

hook(-)up (TV, radio) rețea de radio / televiziune; program comun; (TH) schemă de montaj / de conexiuni, instalație, mecanism, sistem, conexiune, cuplare, montaj; înlănțuire (a unor elemente opuse); a conecta, a cupla, a înlănțui; a încătușa, a lega cu lanț

hoop (constr) inel metalic (în capul piloților de lemn); cerc de butoi, doagă; (OM) șină / geantă / obadă de roată, colier de excentric, etrier, bandaj (de roată), cerc, inel, obadă, geantă, brățară, fretă; (nav) armătură; a lega (cu bandă metalică), a încercui, a înconjura

hooped concrete (constr) beton armat

hooped reinforcement (OM) fretă, întărire cu inel / bandaj (la corpuri cu pereți subțiri, tip recipient etc.)

hooping (OM) fretaj, fretare, îmbinare cu bandaje, consolidare cu bandaje / cu cercuri / cu inele

hoop iron (met) oțel de bandaje (semifabricat tip platbandă), fier-balot

hoop-iron sheathing (OM) armătură cu bandă de oțel

hoop rolling mill (met) laminor de platbande / de benzi (în rulouri)

hoop tension (mec, el) tensiune inelară / în inel / în bandajul de rigidizare

hoop-up (autom, el) schemă de montaj / de conexiuni

hooter (TH) sirenă de fabrică / industrială

hoover (mediu) aspirator de praf; a curăța cu aspiratorul

hop (alim) hamei, fructe de hamei, a aromatiza berea cu hamei, a culge hamei; (el, c) salt, traiectorie de reflexie

hop bind, hop bine (bot) lujer de hamei, curmei

hope speranță, nădejde; încredere; probabilitate, șansă, perspectivă; sprijin, reazem; a spera; a aștepta

hope for a spera la, a avea speranțe în / că / să

hopeful plin de speranțe, optimist; îmbucurător, încurajator, dător de speranțe; care promite

hopefully (*adv*) (în mod) optimist, cu curaj, cu speranță; în mod încurajator / promițător

hopefulness optimism; curaj; speranță; caracter încurajator / promițător / îmbucurător

hopeless disperat, fără speranță; incurabil, nevindecabil; imposibil (de rezolvat)

hopelessness situație disperată; caracter insolubil / incurabil / de nerezolvat

hop garden (agr) lan / plantație de hamei

horizontal chamber

hopper (nav, constr) magazie de material dragat; (OM) pâlnie, buncăr, magazin, magazie de scule (la mașini unelte) bară de încărcare, siloz, rezervor, recipient; (agr) culegător de hamei

hopper bale breaker (met, OM) desfăcător de baloturi

hopper barge (nav) șalandă cu clapete de fund

hopper body (alim, ind chim, OM) tomberon / buncăr cu descărcare prin greutate

hopper car (auto, cf) vagon-pâlnie, vagon-buncăr

hopper casement / light (constr) fereastră cu oberliht

hopper chute (OM, constr, mas-un) tobogan

hopper cooler (alim, OM) sită de răcire, răcitor cu pâlnie

hopper dredger (nav) dragă purtătoare

hoppered bottom (OM) fund conic

hoppered cargo (nav) magazie cu pereți înclinați

hopper feed (OM, constr, alim) cutie / ladă de alimentare / de dozare

hopper feeder (OM) ladă / pâlnie alimentatoare, alimentator-amestecător

hopper mill (alim) moară cu pâlnie

hoppers (alim, mas-un) magazine de semifabricate (de exemplu la mașini poligrafice / de umplut etc.)

hopper-shaped (OM) în formă de pâlnie

hopper tank (constr, alim, ind chim) tanc (conic) de depozitare / de alimentare

hopper truck (auto, transp) autocamion cu buncăr de alimentare

hopper waggon (cf, met) vagon-pâlnie, vagon-buncăr

hoppet coș de nuiete

hop picker (agr, mas) culegător de hamei, mașină de recoltat hamei

Höppler viscometer (T, metr) vâscozimetru Höppler

hoppus foot, hoppus board foot (metr, silv) unitate tradițională britanică pentru volum (de lemn): 1 hoppus foot = 0,036 054 m³; 1 hoppus board foot = 0,00300 m³

hop up (*amer*) a stimula; (auto) a supraalimenta, a supune la supercompresie

horizont orizont, plan de referință

horizontal orizontal; plat, întins, neted; (dreaptă / linie / bară) orizontală

horizontal bar (mec, constr) bară orizontală

horizontal belt conveyer (OM) transportor orizontal, cu bandă

horizontal boiler (alim, termo) cazan / boiler / fierbător orizontal

horizontal chamber (met) cameră orizontală de recuperare (la cuptoare)

horizontal clearance

horizontal clearance (nav) lăţime de trecere a vaselor / gabarit pe sub pod
horizontal component (mec, OM) componentă orizontală, element ori metal (la o piesă, la un subansamblu etc.)
horizontal converter (met) convertizor orizontal
horizontal-cylinder drying machine (agr, alim, ind chim) maşină cu tambur orizontal de uscare
horizontal deal frame gater orizontal
horizontal drying cylinder cilindru orizontal de uscare
horizontal extruder head (mas-un, plast) cap orizontal de extrudare
horizontal forging machine (met) maşină orizontală de forjare
horizontal hot shears (met) foarfecă orizontală pentru tăiere la cald (şi la laminoare)
horizontal line (mat) (linie) orizontală
horizontal moment (mec) moment în plan orizontal
horizontal plane (OM) plan orizontal (în desen tehnic)
horizontal plane-milling machine (mas-un) maşină de frezat longitudinală, cu arbore orizontal
horizontal position welding (met) sudare orizontală
horizontal power (c, fiz) frecvenţă a liniilor, număr de linii explorate pe secundă
horizontal / floor projection with index numbers (OM) proiecţie orizontală cotate
horizontal sawmill (mas-un) gater orizontal (şi pt. lemn)
horizontal slotter (mas-un) şeping
horizontal speed (mec) viteză orizontală
horizontal-spindle pump (hidr, alim) pompă cu tijă orizontală de piston
horizontal stand (met) cajă orizontală
horizontal stress (mec, OM) tensiune / presiune orizontală / în plan orizontal
horizontal thrust (mec) împingere orizontală
horizontal-tube evaporator (alim, ind chim) vaporizator / evaporator cu tub orizontal
horizontal vulcanizer (ind chim, plast) auto-clavă orizontală, de vulcanizat
horizontal weld (OM) sudură orizontală (rezultat)
horizontal welding (OM, met) sudare orizontală (procedeu)
hormonal (med) hormonal
hormone (med, chim) hormon
horn (auto) claxon; (met) braţ inferior (al maşinii de sudat în puncte; (OM) corn, cornet, pâlnie, volută; (geogr) braţ de râu / de mare
hornbeam (silv) (lemn de) carpen
hornblock (patches) (cf) furcă de osie

hose

horn book (edu) abecedar, manual elementar / rudimentar
horned cornut; crestă; cu ciufuri
horned nut (OM) piuliţă crenelată
Horner's method (mat) metoda Horner / de determinare aproximativă a rădăcinilor reale ale unui polinom
horn-gap switch (el) întrerupător cu coarne / cu furcă
horning tool (mas-un) ştanţă de bordurat
horn plate (OM) furcă de osie
horn-shaped radiator (termo) radiator în formă de pâlnie
horn-shaped roller lightning arrester (el) descărcător cu coarne tip Bendmann
horn spacing (OM) distanţe între braţe (la o furcă sau la maşina de sudat în puncte)
horologe (metr) orologiu, ceasornic
horloger, horlogist (metr) ceasornicar
hors d'oeuvre (alim) aperitiv, antreu
horse (zool) cal; (constr) suport, capră, cadru, carcasă; (met) urs, bloc de metal întărit în vatra cuptorului (defect, avarie); (nav) şablon de coaste, "ţin-te bine" (la scara de pilot)
horse fetter / hippopede (mat) lemniscată sferică
horsepower horse-power (HP sau hp) (metr, mec, el) unitate de măsură pentru putere, cal-putere: 1 horsepower (European electrical) (metr) = 736 W; 1 horsepower (Imperial electrical) (metr) 1 hp = 746 W; horsepower (Imperial mechanical) = 745,699871 W; horsepower (metric) = 735,498 75 W; 1 horsepower (boiler) = 9809,5 W; 1 horsepower (water) = 746,043 W
horsepower (metric) hour (metr) unitate de măsură pentru energie: 1 horsepower (metric) hour = 2647795,5 J
horsepower hour, horse-power-hour (hp-hr, hp-r) (metr) unitate de măsură pentru energie, cal-putere-oră: 1 horsepower hour (hp hr) $\cong$ 2,685 MJ, 2545 Btu sau 745,7 Wh
horse's head (metr) liră (la maşini-unelte)
horse shoe potcoavă; (OM) obiect în formă de potcoavă
horseshoe bend meandru
horseshoe gauge (metr, mas-un) calibru-potcoavă
horseshoe mixer / stirrer (alim, ind chim) amestecător cu ancoră
horticultural (bot) horticol
horticulture (bot) horticultură
horticulturist (bot) horticultor
hose ciorapi (ca marfă); (OM) furtun, tub; a stropi / uda cu un furtun; (geogr, nav) canal, strâm-toare; a înzestra cu un furtun, canal;
half-~ şosete

hose assembly

hose assembly (OM) furtun de umplere, racord flexibil cu tot cu furtun, ansamblu furtun + racord, tulumă; a stropi / uda cu furtunul
hose(-building) machine (mas-un) mașină pentru confecționare furtunurilor (flexibile)
hose clamp / clip (OM) colier / bridă / piesă de legătură pentru furtun
hose connection (OM) racord de furtun
hose coupling (OM) cuplare a furtunurilor, racord (olandez) pentru furtun
hose duck (textile, OM) pânză pentru furtun
hose filter (OM, hidr, mediu, alim) filtru cu pânză / cu sac(i)
hose insert (met, OM) inserție a furtunului
hose nipple (OM) îmbinare pentru furtun, cu piese filetate, niplu pentru furtun
hose-nozzle (nav, OM) cioc de barză, ștuț (de incendiu, la nave)
hose pipe (OM) furtun (flexibil) / de cauciuc
hose reel (OM) tambur de înfășurat furtunul
hose sandblast (met) furtun de sablare
hose tube (OM, plast) inimă / tub de cauciuc a(l) furtunului
hose-type-sandblast tank machine (met) mașină de sablat cu furtun și tanc de nisip
hose with braided inserts (OM) furtun cu inserții împletite
hose woven around with wire (OM, met) furtun armat, tub blindat flexibil
hospitable ospitalier, primitor
hospital (med) spital, clinică (universitară); (ind) atelier de reparații (rar)
hospitality ospitalitate, caracter ospitalier / primitor
hospitalization (med) spitalizare
hospitalization insurance (med) asigurare pentru caz de boală (inclusiv spitalizarea)
hospitalize (med) a spitaliza
host gazdă; patron (de local)
host computer (inf, c) calculator gazdă / principal
hostel han; cămin (studentesc)
hostess gazdă (*la feminin*)
hostil dușman, inamic; neprietenos, neospitalier; antagonist; oril (d. mediu etc.)
hostile to ostil față de
hostility (to) ostilitate față (de), antagonism, opoziție (față de), împotrivire (la), rezistență (la)
hostler (agr) grăjdar, îngrijitor (de cai); (TH) mecanic (de mașini, macarale); hangiu
hot cald; încălzit; fierbinte, încins; foarte cald; arzător; aprins; febril, cu temperatură / febră; nervos; violent (despre un proces); puternic; foarte radioactiv; contaminat; proaspăt, nou-nouț; absurd, de necrezut, de neconceput; (el)

hot-blast valve

de înaltă tensiune; (d. un vehicul) rapid; clandestin, ilegal, ilicit, obținut pe căi ilegale, de furat; a încălzi
hot activity (fiz) (radio)activitate înaltă
hot-air apparatus (termo, met) preîncălzitor de aer
hot-air balloon (termo) balon cu aer cald (și de laborator)
hot-air blast (met) suflare cu aer cald
hot-air blower (met, termo) aparat de suflat, aer cald, suflantă cu aer cald
hot-air cupola furnace (met) cubilou cu aer cald
hot-air welding (met) sudare în jet de aer cald
hot-air cure (ind chim, plast) vulcanizare / întărire cu aer cald
hot-air dryer (alim, met) uscăre cu aer cald
hot-air drying slasher (mas-un) mașină de în-cleiat cu aer cald
hot-air steam cure (plast) vulcanizare / întărire cu aer cald
hot-air blast (TH) aer cald suflat, insuflare cu aer cald
hot-air blower (termo) aparat de suflat aer cald, suflantă de aer cald
hot-air cure (plast) vulcanizare / întărire / fixare cu aer cald
hot-air dryer (alim, met) uscător cu aer cald
hot-air steam cure (plast, ind chim) vulcanizare la cald cu abur / cu aer cald
hot-air / hot-blast stove (met) cauper, cowper, aparat de preîncălzire regenerativă a aerului
hot air vulcanisation (plast, ind chim) vulcanizare / întărire / fixare cu aer cald
hot bank / bed (met) pat de răcire
hot bearing (OM) lagăr / rulment care se încălzește anormal în funcționare
hotbed (agr) pat cald, seră, răsadniță; (*fig*) focar; (met) pat de șine (pt. răcirea semifabricatelor)
hot bending test (met) test de îndoire la cald
hot-blast cupola (met) cubilou cu preîncălzire a aerului de insuflare
hot-blast furnace (met) cuptor cu (insuflare de) aer cald
hot-blast main (met, termo) conductă de aer cald
hot-blast pig iron (met, termo) fontă brută, obținută la mersul cald al furnalului
hot-blast (slide) valve (met) registru / șubăr de aer cald
hot-blast stove (met) caupăr, cowper, preîncălzitor de aer
hot-blast temperature (met, termo) temperatura aerului cald / de vânt
hot-blast valve (met) registru / șubăr de aer cald (la cuptoare)

hot blower

hot blower (met, termo) (dispozitiv de) insuflare / suflantă de aer cald
hotbox lagăr supraîncălzit
hot breakdown (plast) plastifiere / înmuiere la cald
hot brick (met) maselotă exotermă
hot brittleness (met) fragilitate la cald / la roșu
hot bulb (termo) cap incandescent / de aprindere
hot-bulb engine (termo) motor cu cap incandescent / semi-diesel
hot cell (fiz, hidr) recipient protejat împotriva radiațiilor; clopot
hot chemistry (chim) chimie radioactivă
hotchpotch (alim) ghiveci; (*fig*) amestecătură, amestec; (jur) fuziune / unire a proprietăților
hot corrosion (T, chim, termo) coroziune (accelerată) la temperaturi înalte
hot crack (met, plast) fisură / crăpătură la cald
hot (-)curing adhesive (plast) adeziv cu întărire / fixare la cald
hot cutting (met) tăiere la cald (la turnarea continuă și la laminoare)
hot deep metal coating (met) acoperire (metalică) termică / realizată la temperatură ridicată
hot die steel (met) oțel pentru matrițare la cald
hot dip (met, plast) acoperire prin imersare în baie
hot dip galvanisation (met) zincare la cald
hot dipping (met, plast) metodă / procedeu de acoperire prin imersare / cufundare, la cald
hot dip aluminium (met) depunere / placare la cald de / cu aluminiu
hot-dip silver-plating (met) argintare la cald
hot-dip tinning (met) cositorire prin cufundare în baie
hot dip zinc coating (met, chim) zincare termică (în strat adânc)
hot drawing (met) tragere / trefilare la cald
hot drawn tube (met, plast) tub / țevă tras(ă) la cald
hot drying (alim, met, plast) uscare la cald
hot ductility (met) ductilitate / forjabilitate la cald
hotel hotel
hot electrode (el, met) electrod la cald, catod incandescent
hotelier, hotel-keeper (turism) hotelier, proprietar de hotel
hot embossing (met) matrițare la cald, formare de bosaje la cald
hot embrittlement (met) fragilitate la cald (d. aliaje)
hot etching test (met, plast, metr) încercare de atac (cu acizi) la cald
hot forging (met) forjare, forjabil la cald, care se forjează la cald

hot polymerization

hot-forming property (met) capacitate de deformare la cald, prelucrabilitate la cald
hot galvanised (met) galvanizat / zincat la cald
hot galvanising (met) galvanizare la cald, zincare (galvanică) la cald
hot gas (met, termo) gaz cald / brut
hot gases (met, ind chim, termo) gaze de ardere / fierbinți
hot-gas recycle process (met, termo) procedeu cu recircularea gazelor calde
hot-gas valve (OM, met, termo) supapă de aer cald
hot-gas welding (met) sudare cu gaz cald
hot hardness (met) duritate la temperatură ridicată / la cald
hot head (met) cap de aprindere / incandescent
hot house (agr, alim) seră, uscătorie
hot iron (met) fontă lichidă
hot-iron lever-type saw (mas-un, met) ferăstrău cu pârghie de tăiat semifabricate din oțel, la cald
hot-iron saw (met, mas-un) ferăstrău de tăiat (oțel) la cald
hot isostatic press (mas-un) presă izostatică de temperatură înaltă
hot isostatic pressing (met, ind chim) procedeu termo-mecanic (presare izostatică) de formare a materialelor din pulberi
hot job (inf) lucrare / rulare urgentă / cu prioritate
hot junction (metr) joncțiune caldă a termocuplului; (OM) lipitură tare / la cald
hot masticated (alim, plast) plastifiat / amestecat la cald
hot-melt adhesive (plast) adeziv termofuzibil
hot metal (met) metal lichid
hot-metal charge (met) topitură, șarjă, încărcătură de fontă lichidă
hot-metal charge steel-making (met) elaborare a oțelului cu încărcătură lichidă
hot-metal ladle (met) oală pentru turnarea fontei lichide
hot-metal ladle and car (met) vagon de transportat oale cu fontă lichidă
hot-metal mixer / receiver (met) melanjor de fontă / de metal lichid
hot-metal working (met, TH) prelucrare la cald
hot-metal process (met) procedeu / tehnologie cu metal lichid / cu topitură
hot money (ec) capital vagabond / de speculație / foarte mobil
hot moulding (met, plast) formare / mulare / matrițare la cald
hot news ultimele știri
hot plate (alim) vatră, fierbător, cratiță, plită
hot polymerization (ind chim, plast) polimerizare la cald

hot pot

hot pot (alim) musaca de cartofi
hot-press (TH) a presa la cald, a gofra; (mas-un) presă / mașină care lucrează la cald, mașină de gofrat
hot-pressed (TH) presat la cald
hot-pressing (met) (procedeu, tehnologie de) presare la cald
hot pressure welding (met) sudare prin presiune la cald
hot oil quenching (met) călire în ulei încălzit (90...230°C)
hot quenched (met) călit în trepte / în ulei încălzit
hot quenching (met) călire în trepte / în ulei încălzit
hot riveting (OM, met) nituire la cald
hot roll (met, plast) a lamina la cald
hot-roll (met) laminare la cald
hot-rolled (bar) (met) (bară / semifabricat) laminat(ă) la cald
hot-rolled steel (met) oțel laminat la cald
hot-rolled steel for reinforced concrete (met, constr) oțel-beton, laminat la cald
hot-rolled strip (met) bandă laminată la cald
hot-rolled seamless casing burlan (laminat) fără (cusătură de) sudură
hot-rolling (met) laminare la cald
hot-rolling mill (met) laminor pentru laminare la cald
hot-rolling train (met) linie de laminare la cald
hot run (TH) supraîncălzire în timpul funcționării; (met) mers / funcționare (la) cald (d. cuptoare etc.)
hot runner mould (met, plast) matriță cu canale încălzite
hot saw (met, mas-un) ferăstrău pentru tăierea metalelor la cald
hot sawing (met, TH) tăiere / debitare a metalelor la cald
hot scarfing (met) curățire cu flacăra / prin ardere
hot scarfing machine (met) mașină de curătat semifabricate metalice, cu flacăra și / sau mecanic și încălzirea semifabricatului
hot setting adhesive (ind chim) adeziv cu întărire / priză la cald
hot setting glue (ind chim) clei (care se întărește la) cald
hot setting resin (plast) rășină termorigidă / termoreactivă (la temperatură ridicată)
hot shaping (met, plast) fasonare / formare / deformare la cald (și pt. unele materiale plastice)
hot shears (met) foarfecă de tăiere la cald
hot short / brittle (met) fragil / casant la roșu
hot shot (cf) marfar rapid; expert, om îndemânatic

hourly

hot-shotness (met) fragilitate / rupere la cald / la roșu
hot spot (fiz, TH) zonă periculoasă / primejdi-oasă / de radiații
hot spring (geol) izvor termal / cald
hot stamping (met, plast) ștanțare la cald
hot stereotyping mulare / stereotipare la cald (ind hârtiei)
hot straightening (met) îndreptare / dresare / ajustare la cald
hot strip (met) (plat) bandă laminată la cald
hot strip mill (met) laminor de benzi la cald
hot strip instrument (metr, termo, el) aparat de măsurat termo-electric cu bandă
hot tear (met, plast) crăpătură / fisură / sfâșiere (și locală, a materialului) la cald
hot-temperature zone (met, termo) zonă de temperatură înaltă / ridicată
hot tensile test (met, metr) încercare la tracțiune la cald / cu epruveta încălzită
hot test (met, metr) test la temperatură ridicată (și pentru determinarea stabilității)
hot trimming (met) tăiere / debavurare la cald (a metalului, semifabricatului, piesei)
hot tinning (met) cositorire / stanare la cald
hot up a încălzi, a pune pe foc
hot water (alim, ind chim) apă fierbinte
hot water cure (ind chim) vulcanizare cu apă caldă
hot-water reservoir (met, termo) acumulator / rezervor de apă supraîncălzită
hot well (termo) recipient pentru condensat cald / aburi; (geol) izvor termal / cald
hot wire (metr, termo) manometru Pirani / termic; (el) fir incandescent, filament (de rezistență, care se încălzește puternic)
hot wire gauge (metr, termo) manometru Pirani / termic
hot workability (met) capacitate de deformare / prelucrabilitate la cald
hot work(ing) (met) prelucrare / fasonare / deformare la cald
hot yield point (met, termo, mec) limită de curgere la cald
hour (h) oră; (edu) lecție, oră de clasă / de curs; (metr) unitate de măsură pentru timp, oră (siderală): 1 hour (sideral) = 3590,170416667 s; 1 hour = 3600 s
hour circle meridian, fus orar
hourglass worm (OM) melc globoidal
hour hand (geogr) ac orar
hour-long de o oră; (*adv*) timp de o oră, pe parcursul / durata unei ore
hourly (*adv*) (care se petrece) din oră în oră, orar; repetat, frecvent, la un ceas o dată

hourly capacity / efficiency

hourly capacity / efficiency (ec, TH, mas) productivitate orară

hourly output randament / producție orară

hour of relief oră de schimbare a turei / lucrului

house (constr) casă, imobil, clădire; sală de spectacole, teatru; locuință, domiciliu; gospodărie; (constr) adăpost, hangar, garaj, șopron; de casă; casnic; (OM) carcasă; (ec) firmă comercială, casă de comerț, birou comercial, întreprindere; (nav) ruf, a pune ancora la post în nară; a depozita, a în-magazina; a găzdui, a (se) adăposti, a caza; a cuprinde, a include; a ține; a domiciliu, a sta, a locui

house agent (ec) agent de vânzări-cumpărări

house brand (ec) marcă comercială (a angrosistului)

house-clean a face curățenie (în casă); a curăța, a epura; a îmbroșa

house doctor, house physician (med) intern de spital, doctor rezident

house fly (zool) muscă

household gospodărie; familie, oameni dintr-o casă; gospodăresc, de gospodărie; administrativ; domestic, casnic; familiar, obișnuit, comun

household appliance (mas) aparat de uz casnic

householder cap de familie, gospodar

household management gospodărie; economie domestică; arta conducerii gospodăriei

housekeeper menajeră

housekeeping (inf) ansamblu al operațiilor de gestiune internă care nu fac parte din prelucrare, program de repartizare preliminară a memoriei; (autom) operație auxiliară / accesorie; (ec, TH) operații administrative pentru menținerea controlului; menaj, gospodărie; economie domestică; gospodărire; administrare, administrație

house of call birou / agenție de informații

house painter (constr) zugrav

house pipe drains (constr) instalație de canalizare la o casă

house pole (constr) sistem de grinzi în acoperiș

house style (ec) marcă a întreprinderii / firmei / companiei; stilul casei (în reclame / marketing)

housewares (mas, OM) articole de menaj / gospodărie, obiecte de gospodărie / bucătărie

house water pipe (hidr, mediu, OM) conductă de apă menajeră

housework treburile gospodăriei / casei / domestice, menaj

housing locuință, adăpostire, adăpost, găzduire, cazare; (OM, hidr) lagăr, corp, montură, carcasă, cutie, toc, teacă corp de robinet / de supapă etc.); (mas-un) carter, corp; (met) cadrul laminorului; (nav) picior al coloanei de catarg

hub drawer / extractor / puller

housing base (OM) soclu / talpă a(l) carcasei

housing cap (met) capac de batiu (la laminor)

housing chain stopper (nav) boț de nară; boț de lanț cu întinzător

housing clamp stiffener (OM) piesă (și de tablă) folosită pentru fixarea mantalei / armăturii unui cablu

housing of the closed (open) top type (met) cadru închis (deschis) al cajei de laminor

housing problem (pol, adm) problema locuințelor pentru populație

housing project (constr) proiect pentru construcții de locuințe

housing screw (OM) șurub pentru asamblat părțile carcasei

housing pin (met, OM) știft / bolț de centrare a carcasei / a cadrului cajei

hove (nav) în pană (d. navă)

hover(ing) craft (nav) ambarcațiune pe pernă de aer

hover plane (av) elicopter

hovertrain (cf) tren care circulă pe pernă de aer

how (*adv*) cum (?), în ce fel / sens (?), pe ce cale (?); de ce (?), din ce cauză (?); cum, felul cum / în care, după cum, așa cum, în orice fel; că, cum că; mod, fel, metodă

howbeit (*adv*) și totuși, cu toate acestea, orice ar fi, oricum (ar fi); deși, cu toate că; măcar că

however (*adv*) oricum, în orice mod / fel; deși, cu toate că; oricât de mult; oricum, în orice caz; (și) totuși, cu toate acestea; pe de altă parte; dar, însă

hoy (nav) gabară, șlep, ponton, șalupă comercială

H section (constr, mec, met) grindă cu profil în H

H-section armature (constr, mec) armătură / întăritură în (formă de) H

HSV color system, (metr, c) sistem de descriere a culorilor prin trei variabile: hue, saturation, and value (nuanță de culoare, saturație și valoare)

hub (constr) țărș, parte a căminului / sobei; (el) bornă, bucsă, plot; (inf) butuc purtător de rolă; (ec) centru de activitate / de interes; (OM) butuc / bucsă de roată, miră de nivelment, sabot de frână, cămașă, manșon, tălpile de sanie; (mas-un) cap de frezat; (*fig*) centru, punct central

hubble (metr, fiz) unitate de măsură pentru lungime, în astronomie: 1 hubble = 10^9 ani lumină = $9,4605 \cdot 10^{21}$ km

hubcap (OM) capac (de fixare / de protejare) al butucului; (auto) capac de roată

hub drawer / extractor / puller (OM) extractor al butucului

hub flange

hub flange (OM) butuc cu flanșă, piesă circulară cu umeri (și pentru montarea frezelor)
hub-mortising machine (mas-un) mașină de găurit butuci (de roți), mașină de mortezat / alezat și alezaje poligonale
hub of armature (el) miez de indus
hub of flywheel (OM) butuc al volantului
hub seat (OM) port-butuc, piesă / reazem care susține butucul unei roți / unui motor etc.; (mas-un) suport pe care se montează semifabricatul cu alezaj (de exemplu, la danturare)
huckle (anat) șold
huckster (ec) vânzător ambulant; autor de reclame / emisiuni publicitare; a (re)vinde (și cu amănuntul), a face reclamă pentru; a falsifica; a strica
huddle grămadă, morman; masă confuză / incoerență, mulțime; dezordine, răvășeală, deranj; confuzie
huddle into a îngrămădi, a înghesui în; a pune de-a valma
hue nuanță, tonalitate cromatică; tentă; culoare; scară / gradație a culorilor; strigăt, chiot; (metr, c) o măsură a nuanțelor de culoare, codificată numeric
huff a umfla cu aer
huge uriaș, imens, colosal, enorm
hugeness mărime imensă, imensitate
hugger clivaj
hulk (nav) navă dezafectată, ponton dormitor, navă de lucrări portuare, cocă veche, carcasă de vas cu altă destinație (depozit etc.), vas greoi; morman, grămadă
hulking hammer (constr) ciocan pentru demolare / pneumatic
hull (alim, agr, bot) păstaie, coajă (de fruct), teacă (de mazăre, fasole), înveliș, a coji, a de(z)coji, decortica (orez), a curăța (de coajă); (nav) carenă; (av) fuzelaj; (OM, met) înveliș, coajă; (ec, nav) poliță de asigurare a corpului navei; (mat) înfășurătoare; (nav) corp de navă, cocă, carenă, carcasă, parte exterioară, a deriva pe furtună; (TH) a coji (și de vopsea)
Hull cell (el, chim) celulă Hull / pentru îmbunătățirea electrodepunerii / electroacoperirii
hulled rice (alim) orez decorticat
hull of ship (nav) coca navei, corp de navă
hull / shell plating (nav) bordaj exterior, platelaj
hull shop (nav) atelier de reparat șalupe, hală de construcții navale
hum, humming (TH, el, autom) bâzâit, vâjâit; brum, zgomot de alimentare / de rețea / de fond; a produce acest zgomot, perturbare electrică
human omenesc, uman

hum voltage

humane omenos, uman; indulgent, îngăduitor
human engineer economist specializat în sociologie industrială
human engineering (ind) ergonomie, adaptare a muncii la om, antropotehnică, biotehnică, sociologie industrială, studiul relațiilor industriale
humanity omenire, umanitate; caracter omenesc
humanized milk (alim) lapte de vacă prelucrat (pt. a semăna cu cel de mamă)
human race omenire, umanitate
human rights (pol) drepturile omului
humdrum banal, monotonic, stupid; banalitate, monotonie, stupiditate
humectation (alim, constr, ind chim) umețare, umezire
humic acid (chim) acid humic, amestec de acizi organici (din humus)
hum (alim, constr, ind chim) effect de umețare; (el, autom) zgomot de rețea
humid umed, jilav
humid air (mediu) aer umed
humid gas (termo, chim) gaz umed
humidification (alim, constr, ind chim) umezire, umețare, umidificare
humidified (alim, constr, ind chim) umidificat, umezit
humidifier (mas, alim, constr, ind chim) umezitor, umidificator
humidistat (metr, mediu) umidostat
humidify (alim, constr, ind chim) a umezi
humidity (fiz) umiditate, umezeală
humidity element (OM, metr) element sensibil la umiditate
humidity of the air (mediu) umiditatea aerului
humidity recorder (metr, mediu) higrometru
humidity resistance (plast) rezistență la umiditate
humidometer (metr, mediu) higrometru
humid weather vreme umedă
hump (cf) cocoasă de triaj; (met, OM) proeminență, umflătură, bombare; (mat) cocoasă a unei curbe; (geogr) movilă / ridicătură (de pământ)
humpage hob (mas-un) freză-melc elicoidală, cu dinți demontabili
humpback (met, OM) proeminență, umflătură, bombare; (mat) cocoasă a unei curbe
humpback bridge (constr) pod în spinare de măgar
hump blind track (cf) linie moartă a cocoasei
hump's crest (mat, fiz) vârf al cocoasei
humpy separation (met, plast) neregularități în piesa turnată, separare cu proeminențe vizibile
humus (agr) humus, pământ vegetal
hum voltage (el, electr, autom) tensiune de zgomot

hunch

hunch bucată groasă / mare; bănuială, suspiciune, intuiție, fler; a curba, a îndoi (în afară)

hunch pit (met) groapă de zgură

hundred (mat) (o) sută; (metr) unitate britanică, veche, pentru suprafață: 1 hundred = 5000 ha; unitate comercială pentru cantitate (denumită și cent): 100 bucăți, 120 buncăți "great hundred" (în funcție de produse)

hundred-cubic foot (metr) (metr) unitate de măsură pentru volum, 100 de yarzi cubici: 1 hundred-cubic foot = 2,831684659 m³

hundred-cubic foot/day (metr) unitate de măsură pentru debit volumic: 1 hundred-cubic foot/day = 0,000032774 m³/s

hundred-cubic foot/hour (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, 100 de picioare cubice/oră: 1 hundred-cubic foot/hour = 0,000786579 m³/s

hundred-cubic foot/minute (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, 100 picioare cubice/minut: 1 hundred-cubic foot/minute = 0,047194744 m³/s

hundredfold însutit

hundredth (mat) al o sutălea, a o suta; sutime

hundreds digit (mat, inf) cifră poziție a sutelor

hundreds place (mat) ordin al sutelor

hundred to one unu la sută (procent)

hundredweight, hundred weight (hwt) (metr) unitate de măsură pentru masă, chintal: 1 hundredweight (long) (long cwt or cwt) (UK) = 50,80234544 kg; 1 hundredweight (short) (cental sh cwt) (US) = 45,359237 kg

hung ceiling (constr) plafon / tavan suspendat

hunk halcă, bucată (informă / groasă); felie

hunkers (alim) pulpe, șunci

hunky muncitor necalificat

hunt a vâna; a urmări; a căuta; vânătoare (și de greșeli etc.); (mas, el) variație mică a turației unui motor

hunter vânător

hunt for a căuta, a umbla după, a fi în căutarea

hunting vânătoare; (autom) autoechilibrare, oscilație pendulară, pompaj, căutare, selecție; (termo) fluctuație excesivă în dozarea refrigerentului (la admisie); (cf) mișcare de șerpuire a locomotivei; (mas-un) funcționare neuniformă, vibrații periodice

hurdle (constr) gard împletit / mobil, bucată / panou de gard, obstacol, barieră, piedică, împletitură, grătar; a înconjura cu gard, a separa print-un gard; (fig) a trece peste, a depăși o dificultate

hurdle-type washer (met, termo) grătar de spălare, spălător cu grătar

hybrid transformer

hurl a (se) arunca, a azvârli; a înfige, a împinge înainte; a se repezi înainte; aruncare, azvârlire

hurler (OM, mas-un) dispozitiv aruncător

hurling pump (hidr, OM) pompă rotativă

hurricane uragan, furtună, vânt puternic

hurried grăbit, fugitiv, făcut în grabă; pripit, repezit; rapid, iute

hurry grabă (și exagerată); precipitare, repezeală; (motiv de) grabă, urgență; pripeală; a se grăbi; a zori; a da peste cap (din grabă)

hurry along a lua / duce repede, a face să se grăbească, a zori, a se grăbi, a merge repede

hurry for / to nerăbdare să, grabă să; a se grăbi să

hurry up a se grăbi

hurst (geogr) delușor (împădurit), pădure; banc de nisip

hurt (med) rană, durere, a răni; lovitură; a strica, a lovi, a avaria; (fig) a face un rău, a strica; a împiedica, a stânjeni

hurtful dureros; supărător; dăunător, păgubitor

hurtle a izbi, a lovi; a trânti, a dărâma; a arunca repede, a (se) repezi; a cădea, a se prăbuși cu zgomot; prăbușire / cădere cu zgomot

hurtle against a se izbi de, a se ciocni de

hurtless teafăr, neatins, nerănit

husbandry economie (la scară mică), administrație, gospodărire

hush-hush (fiz, autom) reducere a zgomotului de fond

husk (alim, agr) coajă, pleavă, păstaie, a (de)coji, a decortica, a îndepărta pleava

husker (agr, mas) decorticator

husks of grapes (alim) coji de struguri, boască

husky (alim) plin de coji / de pleavă; scorțos, aspru, uscat

hustle into a decision a forța luarea unei decizii

hut (constr) baracă, cabană

hüvelyk (metr) unitate de măsură pentru lungime, deget unguresc: 1 hüvelyk ~ 2,63 cm

hyaline (fiz) hialin, vitros, sticlos; amorf, necristalizat; corp / obiect transparent

hyaline structure / texture structură vitroasă / stricloasă

hybrid (agr) (d. plante, materiale) hibrid, amestecat; bastard

hybrid computer (c) calculator hibrid / analogic-numeric

hybridity hibriditate, caracter hibrid

hybridization (agr, bot) hibridizare, încrucișare

hybridize (agr, bot) a hibridiza, a încrucișa

hybrid structure (mec) structură hibridă (formată din elemente rigide și elastice)

hybrid transformer (el) transformator diferențial echilibrat

hydraulic

hydraulic acid (chim) acid care nu conține oxigen
hydrant (hidr, OM) hidrant, gură de apă
hydrargyrum (chim) mercur, hidrargir (Hg)
hydrate (chim) hidroxid, hidrat; a hidrata, a hidrogena
hydrated lime (chim) lapte de var, hidroxid de calciu; (constr) var stins
hydrated oxide (chim) hidroxid
hydrated soap (T, chim) săpun format (și) cu apă (la săpunuri pentru unsori)
hydration (chim) hidratare, hidrogenare
hydraulic hidraulic; cu apă
hydraulic actuator (hidr) element de acționare hidraulică
hydraulic amplifier (hidr) amplificator hidraulic
hydraulic cement (chim) liant / ciment hidraulic / cu priză la apă
hydraulic clutch (OM, hidr) ambreiaj hidraulic
hydraulic control (OM, hidr) comandă hidraulică
hydraulic conveying transport(are) hidraulică
hydraulically operated (autom, hidr) acționat / comandat hidraulic
hydraulically smooth (perete) neted (din punct de vedere hidraulic)
hydraulic barking (met) cojire hidraulică
hydraulic binder / binding matter liant hidraulic / rezistent la apă sau alt fluid (și sub presiune)
hydraulic booster (hidr) dispozitiv hidraulic de amplificare a comenzilor (manuale) de forță sau de reducere a forțelor pentru a putea controla / comanda o mașină
hydraulic bulldozer (hidr, mas) buldozer cu comenzi hidraulice
hydraulic circuit circuit hidraulic
hydraulic classification (TH) clasare / sortare hidraulică
hydraulic classifier clasor / sortator hidraulic
hydraulic coupling (OM, hidr) cuplaj hidraulic, turboambreiaj
hydraulic cutt-off device obturator hidraulic
hydraulic cylinder (OM) cilindru hidraulic
hydraulic descaling (met) curățare / îndepărtarea arsurii / tunderului cu jet de apă
hydraulic dozer (hidr, mas-un) dozator hidraulic, autoîncărcător cu comandă hidraulică
hydraulic dredge(r) dragă de nămol / aspiratoare
hydraulic energy (hidr) energie hidraulică
hydraulic engineering hidraulică
hydraulic excavator excavator (cu comandă) hidraulică
hydraulic fluid (hidr, T) fluid sub presiune, fluid (și cu vâscozitate mică) (pt. instalații hidraulice)
hydraulic fluid volume (hidr, T) volum fluid sub presiune / hidraulic

hydraulic servovalve

hydraulic forging (met, hidr) forjare / presare (a metalelor) prin acționare hidraulică (a presei / matriței etc.)
hydraulic forging press (met) presă hidraulică de forjare / presare (a metalelor)
hydraulic glue (plast) clei rezistent la apă
hydraulic gradient (hidr) gradient hidraulic, treaptă hidraulică, linie piezometrică (a energiei potențiale)
hydraulic hammer (hidr) șoc hidraulic; lovitură de berbec
hydraulic head (hidr) presiune hidraulică; înălțime a coloanei de lichid / apă
hydraulic impact (hidr) lovitură de berbec; șoc hidraulic
hydraulic ironing press (mas-un) presă hidraulică de călcat (țesături)
hydraulic jack (OM, hidr) vinci / cric hidraulic
hydraulic jet (hidr) jet hidraulic / sub presiune
hydraulic jump (hidr) salt hidraulic / de presiune
hydraulic jump surge (hidr) undă de salt / șoc hidraulic
hydraulic knife (mas-un, hidr) cuțit hidraulic, cu jet de apă (sub presiune)
hydraulic lever (hidr, OM) amplificator hidraulic
hydraulic lock (hidr) blocare hidraulică
hydraulic motor (hidr) motor hidraulic
hydraulic oil brake (OM, hidr) frână hidraulică cu ulei
hydraulic operating gear (OM, hidr) mecanism cu acționare hidraulică
hydraulic power (hidr) putere hidraulică
hydraulic press (mas-un) presă (cu acționare) hidraulică
hydraulic pressure (hidr) presiune hidraulică
hydraulic pressure extruder (hidr, plast, mas-un, met) extruder acționat hidraulic
hydraulic-pressure head (hidr) înălțime piezometrică, presiune a coloanei de fluid
hydraulic-pressure test (hidr, metr) probă de presiune la rece, test de / la etanșeitate
hydraulic pump (OM, hidr) pompă hidraulică
hydraulic pump-motor (OM, hidr) motopompă hidraulică; deversor
hydraulic radius (hidr) rază hidraulică
hydraulic ram (hidr, met, plas) cilindru / berbec hidraulic
hydraulic resistance (hidr) rezistență hidraulică
hydraulics hidraulică
hydraulic sammying press (alim, ind chim) presă hidraulică de stors
hydraulic screw (alim) elevator elicoidal de apă
hydraulic servovalve (hidr, autom) servovalvă hidraulică, servodistribuitor hidraulic

hydraulic shock

hydraulic shock (hidr) șoc hidraulic, lovitură de berbec
hydraulic shovel(-)up (mas, hidr) excavator cu comandă hidraulică
hydraulic slip (hidr) pierderi de fluid
hydraulics of open channels (hidr) hidraulica canalelor deschise / cu nivel liber
hydraulic stepping motor (hidr, mas) motor hidraulic, pas cu pas
hydraulic supply (hidr) sursă de fluid (apă) sub presiune
hydraulic system (autom, hidr) sistem hidraulic
hydraulic tractor loader / shovel (mas, hidr) autoîncărcător cu cupă acționat hidraulic
hydraulic transducer (metr, hidr) traductor de presiune (hidraulică), manometru
hydraulic tripping device (OM, hidr, autom) declanșator hidraulic
hydraulic vice (mas-un, hidr) menghină acționată hidraulic
hydraulic vulcanising press (mas-un, plast, hidr) presă hidraulică de vulcanizat
hydraulic wheel (OM) roată hidraulică / de apă
hydrazide (chim) hidrazidă
hydric (chim) hidric
hydride (chim) hidrură
hydride phase (met) fază cu conținut mărit de hidrogen (peste limita de solubilitate)
hydrocarbon (chim) hidrocarbură; compus pe bază de carbon și hidrogen
hydrocarbon black (chim) negru de fum
hydrocarbon fuel-air mixture (termo) amestec carburant pe bază de hidrocarburi și aer
hydrocarbon pavement mixture (chim) mixtură / amestec asfaltic(ă)
hydrocarbon resin (plast) rășină hidrocarbonată
hydroclassifier (hidr, alim, ind chim) clasor / sortator hidraulic
hydrochloric (chim) clorhidric
hydrochloric acid (chim) acid clorhidric
hydrochloride (chim) clorură, sare a acidului clorhidric
hydrocooling (termo) răcire cu apă cu gheață, răcirea unor produse prin contact direct cu apa
hydrocracking (ind chim) hidrocracare, hidrogenare distructivă
hydrocracker (ind chim) instalație de cracare
hydrocyclone (alim, chim, mediu) hidrociclon
hydrocyanic (chim) cianhidric
hydrocyanic acid (chim) acid cianhidric
hydro drive (OM, hidr) acționare hidraulică
hydrodynamic film (T) peliculă / film hidrodinamic(ă)
hydrodynamic (fiz, hidr, T) hidrodinamic

hydrogen embrittlement

hydrodynamic loss (OM, hidr, T) pierdere hidrodinamică
hydrodynamic (fluid film) lubrication (T) lubrifiere hidrodinamică (cu peliculă portantă)
hydrodynamic pressure (OM, hidr, T) presiune hidrodinamică
hydrodynamics hidrodinamică
hydrodynamic theory of fluids teoria hidrodinamică a fluidelor
hydroelectric hidroelectric
hydroelectric generating set (el, hidr) grup generator hidraulic
hydroelectric power (el, hidr) energie hidroelectrică
hydroelectric power plant / station (el, hidr) hidrocentrală, instalație hidroenergetică, centrală hidroelectrică
hydroelevator elevator de apă
hydroextracting (alim, ind chim) îndepărtare a apei din materiale prin centrifugare
hydroextractor (alim, ind chim) centrifugă de uscare
hydrofluoric (chim) fluorhidric
hydrofluoric acid (chim) acid fluorhidric
hydrofoil (fiz, hidr) aripă portantă / imersă / subacvatică, (navă) cu aripi portante / imerse / subacvatice
hydrofuge hidrofug
Hydrogen (H) (chim) hidrogen
hydrogen acceptor (chim) (atom / radical) acceptor de hidrogen
hydrogenant agent (alim, chim) agent de hidrogenare
hydrogenate (alim, chim) a hidrogena
hydrogenated fat / oil (alim, ind chim) ulei hidrogenat
hydrogenation (alim, ind chim) hidrogenare
hydrogen attack (met, chim) agresivitate a hidrogenului, coroziune de hidrogen
hydrogen carrier (chim) purtător de hidrogen
hydrogen controlled covering (chim) înveliș cu conținut redus de hidrogen
hydrogen cracking (chim) hidrocracare
hydrogen cylinder (OM, met, chim) butelie (cilindrică) de hidrogen
hydrogen damage (met) deteriorare / distrugere cauzată de hidrogen (în general, fără precizarea formei de distrugere)
hydrogen deuterium oxyde (chim) apă grea
hydrogen dicarbide (chim) metan
hydrogen dioxide (chim) apă oxigenată
hydrogen embrittlement (met, chim) fragilizare acidă / cauzată de hidrogen / prin incluziuni de hidrogen

hydrogen-evolution type of corrosion**hygienics**

hydrogen-evolution type of corrosion (met, chim) coroziune (cu degajare) de hidrogen
hydrogen equivalent (chim) echivalent de hidrogen
hydrogen generator (chim) generator de hidrogen
hydrogen ion (chim) ion de hidrogen
hydrogen-iron resistance (met) rezistență a aliajelor feroase la hidrogen
hydrogenize (chim) a hidrogena
hydrogen nitrate (chim) acid azotic
hydrogen nitride (chim) amoniac
hydrogenous (chim) hidrogenos, hidrogenic
hydrogen oxide (chim) apă
hydrogen peroxide (chim) perhidrol, apă oxigenată
hydrogen sulfide / sulphide (chim) hidrogen sulfurat
hydrogen welding (met, chim) sudare cu hidrogen atomic
hydrographic (geogr) hidrografic
hydrography (geogr) hidrografie, geografia apelor
hydrokinetic (hidr) hidromecanic
hydrokinetics (hidr) hidromecanică, hidrodinamică; mecanica fluidelor
hydrokinetic / hydraulic transmission (hidr, OM) transmisie hidrodinamică
hydrologic(al) hidrologic
hydrologist hidrolog
hydrology hidrologie
hydrolyse, hydrolyze (chim) a hidroliza, a descompune prin hidroliză
hydrolysis (chim) hidroliză
hydrolytic adsorption (fiz, chim) adsorbție hidrolică
hydromechanical efficiency (hidr, mec) randament hidromecanic
hydromechanics hidromecanică, mecanica fluidelor
hydromel hidromel
hydrometallurgy (met) hidrometalurgie, spălarea minereurilor, obținerea metalelor prin spălare / prin procedeu lichid
hydrometer (metr, hidr) aparat de măsurat greutatea specifică a unui lichid, hidrometru, densimetru
hydrometric hidrometric
hydrometry (metr) hidrometrie, densometrie
hydroperoxide hidroperoxizi
hydrophile, hydrophilic (chim) hidrofil, având afinitate cu / pentru apă, dizolvabil / care reacționează în apă
hydrophilic binder (chim) liant hidrofil
hydrophilic emulsifier (chim) emulsificator / emulgator hidrofil
hydrophilic emulsion (fiz, chim) emulsie hidrofilă

hydrophilic surface (T) suprafață hidrofilă
hydrophilous, hydrophylic delicvescent, care necesită multă apă (și pentru creștere); (bot) avid de apă
hydrophobe, hydrophobic (fiz) hidrofob, nemiscibil cu apa, care nu absoarbe apa
hydrophobic material (fiz) material hidrofob
hydrophobic surface (T) suprafață hidrofobă
hydrophone (metr, fiz) ecometru, detector sonic
hydrophyte (bot) plantă acvatică, plantă care crește numai în mediu umed
hydroplane (av) hidroglisor, hidroavion, a glisa pe apă
hydroplaning (auto) hidroplanare, acvaplanare
hydropneumatic hidropneumatic
hydroponics (agr) cultivarea plantelor fără sol
hydropower (fiz) energie hidroelectrică
hydropower plant / station (ind) hidrocentrală, centrală hidroelectrică
hydroquinone (chim) hidrochinonă
hydroscope (nav, OM) periscop
hydroscopic higroscopic
hydroscopic substance substanță higroscopică
hydroseparator (alim, ind chim) separator hidrolic
hydrosol (fiz) hidrosol, dispersie coloidală în apă
hydrosphere hidrosferă
hydrostatic(al) (hidr) hidrostatic
hydrostatic(al) press (mas-un, hidr) presă hidrostatică
hydrostatic(al) pressing / pressure (hidr) presiune hidrostatică
hydrostatic balance (hidr) balanță hidrostatică, echilibrul presiunilor (hidrostatice)
hydrostatic gradient (hidr) gradient hidrostatic
hydrostatic head (hidr) presiune hidrostatică (exprimată ca înălțime a unei coloane de lichid, de obicei apă)
hydrostatic level (hidr) nivel hidrostatic
hydrostatic lubrication (T) lubrifiere hidrostatică
hydrostatics hidrostatică
hydrostatic test (OM, metr, hidr) test / încercare de etanșeitate la presiune constantă
hydrothermal (geol) hidrotermal
hydrothermal stress analysis analiza efectului combinat al mediului și solicitărilor (și variabile)
hydrous apos, care conține apă
hydroxide (chim) hidroxid, hidrat
hydroxyl (chim) hidroxil, oxidril
hydroxyl group (chim) grupare hidroxică
hydroxyl ion (chim) (ion de) hidroxil / oxidril
hygiene igienă
hygienic igienic
hygienics igienă, știința igienei

hygienist

hygienist igienist
hygral property proprietate de a absorbi umezeala / apa (d. materiale)
hygrometer (metr) higrometru
hygrometric (metr) higrometric, capabil să absoarbă apă sau umezeală (d. materiale)
hygrometry (metr) orice procedeu de determinare a conținutului de apă / umezeală, higrometrie
hygroscopic (metr) higroscop
hygroscopic higroscopic (d. un material)
hygroscopicity higroscopicitate (d. un material)
hygroscopic moisture umiditate higroscopică
hygroscopic water apă higroscopică
hygrostat higrostat
hyl (metr) unitate de măsură pentru masă (CGS unit) (metr) 1 hyl = 9,806 65 g; 1 hyl (MKS unit) = 9,806 65 kg
hyper acid (chim) hiperacid
hyperacidity (chim) hiperaciditate
hyperactive (chim) exagerat de / foarte activ, hiperactiv
hyperbolas (mat) hiperbolă
hyperbolic (mat) hiperbolic; exagerat
hyperbolic gear (OM) roată dințată hiperbolică
hyperbolic law (mat) dependență / lege hiperbolică (de variație)
hyperbolic logarithm (mat) logaritm natural
hyperboloid (geom) hiperboloid
hypereutectoid (met) hipereutectic
hypereutectoid (met) hipereutectoid
hypereutectoid steel (met) oțel hipereutectoid
hyperfine superfin, hiperfin
hyperfine structure (met, plast, compozite, materiale sinterizate) structură superfină
hyperinflation (ec) inflație galopantă
hyperme (met) aliaj feromagnetic (Fe-Si, Fe-Ni)
hypermetropic, hyperopic (anat, opt) hipermetropic, presbit
hyperopia, hypermetropia (anat) hipermetropie
hypernik (met) invari (aliaj Fe-Ni)
hyperox (met) material tip ferită
hyperquench (met) călire cu răcire bruscă
hypersensibility (autom, metr) sensibilitate mare, hipersensibilitate
hypersensitive (mas, aparate) foarte sensibil
hypersonic (fiz) ultrasonic, supersonic, hipersonic
hypersonic frequency (fiz) frecvență ultrasonică (mai mare de 20 kHz)
hypersorption (fiz) proces de hipersorbție
hyphen liniuță de unire, cratimă
hyphenate a lega cuvinte prin liniuță, a despărți în silabe
hyphenation (inf) tăiere a unui cuvânt
hyphenated word cuvânt compus / cu liniuță de unire

Hz (hertz)

hypochlorite (chim) hipoclorură, sare a acidului hipocloros
hypochlorous acid (chim) acid hipocloros
hypocycloid (mat, OM) hipocicloidă
hypodermic syringe (med, OM) seringă pentru injecții subcutanate
hypoeutectic (met) hipoeutectic
hypoeutectic alloy (met) aliaj hipoeutectic
hypoeutectoid (met) hipoeutectoid
hypoeutectoid alloy (met) aliaj hipoeutectoid
hypoeutectoid steel (met) oțel hipoeutectoid
hypoid bevel gear (OM) angrenaj conic hipoid / pseudoconic
hypoid gear (OM) angrenaj hipoid(al)
hypoid gearing (OM) angrenare hipoidă / pseudoconică
hypoid gear lubricant (T) lubrifianț pentru angrenaje hipoide (și pt. diferențiale de autovehicule)
hyposulfite, hyposulphite (chim) hiposulfid
hypotenuse (geom) ipotenuză
hypothecate (ec) a ipoteca
hypothecation (ec) ipotecare
hypothek (ec) ipotecă
hypothesis (mat, fiz) ipoteză
hypothesize a face / emite ipoteze, a presupune, a bănuî
hypothetical ipotetic, bazat pe supoziție; presupus
hypothetically (*adv*) (în mod) ipotetic
hypoxia (med) hipoxie, insuficientă oxigenare a țesuturilor
hypsometer (metr) hipsometru
hysteresigraph (metr, fiz) histerezigraf, aparat pentru vizualizarea / înregistrarea curbei de magnetizare / de histerezis
hysteresimeter (metr) aparat pentru măsurarea histerezisului (mecanic, magnetic)
hysteresis (el, mec) histerezis; (inf) caracteristică a memoriei magnetice
hysteresis constant (fiz, el, mec) constantă de histerezis
hysteresis curve recorder (fiz, el, mec, metr) histerezigraf, aparat pentru vizualizarea / înregistrarea curbei de magnetizare
hysteresis error (el, mec) eroare de histerezis
hysteresis loop (fiz, el, mec, plast) buclă / curbă / ciclu de histerezis
hysteresis losses (el, mec, plast) pierderi prin histerezis
hysteresis test (metr, el, mec) test de histerezis
hysteretic (el, mec, plast) cu histerezis puternic / accentuat
hysteretic lag (el) întârziere de fază, provocată de histerezis
Hz (hertz) (metr, fiz) hertz; v **hertz**

I

i, imaginary unit (mat) număr imaginar unitar:

$$i = \sqrt{-1}$$

IACS abreviere pentru International Annealed Copper Standard, o măsură a conductivității folosită să compare conductorii electrici cu un conductor standard de cupru: 100% IACS reprezintă conductivitate de 58 megasiemens pe metro (MS/m), echivalentă cu rezistivitatea de 1/58 ohmi pe metru, pentru un conductor cu secțiunea de 1mm²

I-beam / I-beam (constr) grindă în I / cu tălpi; (met) oțel / profil I (sau dublu T)

I-beam axle (OM) osie cu secțiune I / dublu T

I-beam girder (met, mec) oțel / profil I, grindă I

I-beam section (met, mec) secțiune a unui profil / semifabricat I

ibidem (*adv*) în / din același loc

IBU (metr, agr, alim) abreviere pentru **international bitterness / bittering unit**, unitate în industria berii: 1 IBU este egală cu 1 ppm de izohumulon, un acid derivat din hamei

ice gheață, strat / pojghiță de gheață; înghețare; (alim) înghețată, glazură de zahăr; a îngheța, a congela, a (se) acoperi cu gheață, a pune la gheață, a (se) răci, a frapa, a glasa, a face o glazură; a se jivra

ice bag pungă de gheață

iceberg (geogr) aisberg, ghețar; (*fig*) simbol, semn vizibil (al unui proces important)

ice boat (alim, termo) vehicul pentru deplasare pe gheață, sanie cu pânze; (nav) spărgător de gheață

ice-bound (transp, mas) prins / blocat de ghețuri

ice box (alim, termo) răcitor; (*amer*) frigider

ice-breaker (nav) spărgător de gheață

ice-cold rece ca gheața; înghețat; de la gheață

ice cream (alim) înghețată

ice crystal (fiz) cristal de gheață

ice day zi cu temperatură maximă sub 0 grade Celsius

ice drag ancoră de gheață (cu un singur braț)

iced road (auto) drum înghețat / cu polei

icefall (geogr) perete de gheață; ghețar, morenă glaciară, cascadă de gheață

ice formation (mediu) jivraj, formare de gheață (pe o suprafață)

icehouse (alim, iht) siloz pentru gheață

ice on road segment (auto) indicator „drum cu gheață”

ice point (fiz) punct de îngheț / de congelare

ice point depression (termo, fiz, T) scădere a punctului de congelare (și la unsori)

icetray (alim) tăviță pentru (cuburi de) gheață

ice water apă (rece) de la gheață

ice wool (textile) lână fină

icfm, inlet cubic feet per minute (metr) unitate pentru măsurarea capacității unui compressor: picior cubic (de interior) pe minut: 1 inlet cubic foot/minute = 0,000471947 m³/s

ichthyologic(al) ihtiologic

ichthyologist ihtiolog

ichthyology ihtiologie

icing înghețare; (alim) glazură

icon (c) icoană, icon, imagine simbolică (pt. un (sub)program) pe ecranul calculatorului

iconic iconic, imagistic, cu caracter figurativ

iconometer (opt, OM) vizor (optic) direct; (metr) iconometru, telemetru

icy de gheață, înghețat, ca gheața, rece

idea idee, noțiune; imagine; gând; părere, concepție; bănuială, presupunere; mod de a gândi, mentalitate

ideal ideal, perfect, desăvârșit, excelent; nereal; mintal; ideal, perfecțiune; țință, scop

ideal articulation inteligibilitate / articulare ideală

ideal black body (fiz) corp absolut negru

ideal combustion (termo, chim) ardere completă

ideal elastic behaviour (mec) comportare ideal-elastică

ideal gas (fiz) gaz ideal

idealless lipsit de ideal; fără imaginație

ideal liquid (fiz) lichid / fluid ideal / newtonian

idealist idealist

idealization idealizare

idealize a idealiza

ideal point (mat) punct impropriu / de la infinit

ideal simple pendulum (mat, mec) pendul matematic

ideal value (autom) valoare ideală; (mat) valoare adevărată

ideate a concepe, a(-și) închipui; a(-și) forma concepției / idei

ideation ideeție, formare a ideilor; proces de gândire; idei, mod de a gândi

idem același cuvânt / autor; (*adv*) idem, la fel, de asemenea

identic(al) with (mat) identic, congruent, absolut la fel

identically (*adv*) (în mod) identic cu, în același fel, la fel cu

identifiable

identifiable identificabil, ușor de identificat
identification identificare, egalare, marcă
identification card (TH) etichetă cu caracteristicile piesei, legitimație
identification colour (TH) culoare distinctivă / de identificare
identification record (jur) cazier, dosar
identification tag (auto) număr / placă de circulație
identifier (c, inf) identificator, nume simbolic (într-un limbaj de programare)
identify (TH) a (se) identifica; (mat) a identifica, a egala
identifying information (inf, TH) informație de identificare / de recunoaștere
identifying operator action (TH) precizare a sarcinilor lucrătorului / operatorului
identity identitate, congruență, transformare identică, asemănare; unicitate; (mat) ecuație identică, identitate
identity card (TH) legitimație, buletin / card de identitate
identity matrix (inf) matrice-identitate (de rang n); (el, mat) matrice unitară / unitate / unificată
id est (i.e.) adică
idiosyncrasy idiosincrasie, particularitate; (med) hipersensibilitate, alergie
idiosyncratic bazat pe idiosincrasie, cu totul deosebit, particular; (med) hipersensibil, alergic
idle inutil, zadarnic; neîntemeiat, neocupat; indolent; (TH) inactiv, inert, leneș; șomer; nefolosit, inutil, nefolositor, (d. muncitor) fără ocupație, inactiv; fără temei / bază, neîntemeiat, nefondat; nelalocul lui; stupid, prostesc; (auto) regim de ralanti; (mec, mas) repaus, mers în gol; (ax) liber, neocupat; a funcționa / merge în gol; a irosi; a nu face nimic, a șoma, a nu avea de lucru, a nu avea ocupație, a rămâne / ține nefolosit; a lenevi; a risipi, a irosi; ~ **away one's time** a-și pierde vremea lenevind / nefăcând nimic
idle adjustment (TH, mas) reglarea mersului în gol / la mers în gol
idle capacity (mas, ec) capacitate neutilizată
idle capital (ec) capital neproductiv
idle component (OM) componentă reactivă
idle convolution (OM) spiră inactivă (la arcuri)
idle frequency (mas, fiz) frecvență de mers în gol
idle gear / run(ning) (mas, TH) funcționare / mers în gol, cursă moartă / în gol
idle hours (mas-un) întrerupere în funcționare; (TH) timpi morți
idle market (ec) piață inactivă cu lipsă (totală) de afaceri
idle money (ec) lichidități, bani nefolișiți
idleness (mec) inerție; inactivitate; lene

idling control

idle operation (met, TH) mers în gol (al laminorului etc.)
idle pass (met, TH) pas / trecere în gol (la laminare)
idle period (met, mas, ind) perioadă în circuit deschis / de mers în gol, timp de blocare / de repaus / mort / inactiv
idle position (mas) poziție de repaus
idle pulley (OM) fulie / roată de întins cureaua; roată liberă pe ax
idler leneș; hoinar; (OM) rolă de ghidare (și de transportor cu bandă), rolă de întindere a benzii, rolă, roată (și de curea), liberă pe arbore / conducătoare / de ghidare, rolă / roată dințată intermediară, întinzător de curea; cursă în gol; (met) cilindru neacționat / liber
idler nozzle (auto, termo) jiclor de ralanti / de mers încet
idle roll (OM) cilindru de mers liber / cu rotire liberă; (met) cilindru liber / neacționat (la laminare)
idle roller (constr, met, OM) rolă de susținere a covorului unei benzi, transportoare rolă liberă
idler pulley (OM) roată de curea, liberă
idler reverse gear (OM) roată dințată intermediară (pt. inversarea sensului de rotație într-o transmisie)
idler rope sheave (OM) roată liberă pentru cablul de transmisie
idlers (OM) dispozitiv de tensionare a curelelor de transmisie (cu role / roți libere)
idler rubber (ind chim, mediu) deșeuri de cauciuc
idle run / running (TH) mers / trecere / funcționare în gol, cursă moartă; (OM) joc liber
idle-running current (el) curent (la mers) în gol
idle-running regime (mas) regim de mers în gol
idler wheel (OM) roată de ghidare, roată de curea, liberă pe arbore, roată intermediară (într-o transmisie de roți dințate), roată parazită (care nu influențează raportul de transmisie)
idle shift schimb în care nu se lucrează
idle speed (mas, mec) viteză (de mers / de funcționare) în gol
idle stroke (mas, mas-un) cursă de înapoiere, mers în gol, cursă moartă
idle time (TH) timp inactiv / mort, întrerupere (în funcționare); (ec) gol în producție; timp mort; (mas) timp de mers în gol
idle turn (OM) spiră moartă (la arcuri)
idling (TH, mas) regim de ralanti, mers / funcționare în gol
idling adjustment / setting (TH, mec, autom, mas) reglarea mersului în gol / la mers în gol
idling control (TH, autom, mas) supravegherea mersului în gol

idling cycle

ill

idling cycle (mas-un, met) ciclu de mers în gol
idling gear (OM) roată dințată intermediară
idling jet / nozzle (auto) jiclor de ralanti / de mers încet
idling speed (OM, mas) turație de mers în gol / de ralanti
idling wheel (OM) roată intermediară (într-o transmisie)
IE (metr) simbol pentru International Einheit, numele german al unității internaționale; v. **international unit (IU)**
if (*conj*) dacă, de, că; deși, cu toate că; presupunând că, în cazul în care; cu condiția ca; (c, inf) comandă pentru introducerea unei condiții (în anumite limbaje de programare); (s) condiție, presupunere, supoziție; **even** ~ chiar dacă; **as** ~ ca și cum
if and only if (mat, autom, inf) dacă și numai dacă (condiție necesară și suficientă)
if equipped (auto, mas) dacă este prevăzut / dotat
if-statement (inf, autom) instrucțiune "dacă" / condițională
I-girder (constr, mec) grindă cu secțiune în I sau dublu T, oțel profil I sau dublu T
igneous de foc; arzând; fierbinte; eruptiv
igneous metallurgy pirometalurgie
ignitability inflamabilitate
ignitable / ignitible (plast, termo, hidr) inflamabil
ignite a arde; a (se) aprinde; a da foc; a lua foc; a (se) inflama; a încălzi până la incandescență, a fi incandescent
igniter (auto, termo, el) aprinzător, electrod / dispozitiv de aprindere
ignition (termo, met, chim) inflamare, aprindere, igniție, calcinare, ardere, combustie; (el) aprindere, inițierea arderii / combustiei; (auto) contact; activare
ignition adjustment (auto, termo) reglarea aprinderii
ignition advance (auto, termo) avans la aprindere
ignition delay (auto, termo) timp de întârziere la aprindere
ignition distributor (auto) cap distribuitor, delco
ignition failure(s) (auto) întreruperi la aprindere; rateuri
ignition key (auto) cheie de contact; (mas) cheie de cuplaj / de pornire
ignition key removal (auto) scoaterea cheii din contact
ignition lag (mas, auto, termo) aprindere întârziată / cu întârziere, întârziere la amorsare / la aprindere, timpul între descărcarea electrică / scânteie și aprinderea combustibilului

ignition lock (auto, termo) contact de aprindere
ignition loss(es) (met, ind chim) pierderi la calcinare / prin calcinare / prin ardere
ignition map (mas, termo) diagramă de funcționare a motorului
ignition on motor at a variable compression rate (termo, ind chim) probă test de rezistență la aprindere prin compresie cu raport de compresie variabil
ignition plug (auto, termo) bujie
ignition point / temperature (T, termo) temperatură / punct de inflamabilitate / de aprindere (a lubrifianților, a furnalului etc.)
ignition quality (chim) inflamabilitate (pt. hidrocarburi, fluide hiraulice etc.)
ignition range (chim, termo) limită de inflamabilitate / de aprindere
ignition residue (met, termo, mediu) reziduu de calcinare / de ardere
ignition switch (auto, mas) buton / cheie de contact, întrerupătorul de pornire; comutator / contact de aprindere; (el) comutator de magnetou
ignition switch ON (auto) buton PORNIRE
ignition switch key (auto) cheie de contact
ignition temperature (met, ind chim, termo) temperatura minimă de auto-întreținere a arderii
ignition timer (auto) distribuitor de aprindere; (mas, termo) regulator de avans
ignition timing / adjustment (auto, termo) reglare a aprinderii / a intrării în conducție
ignition tube (termo, met) țevă de aprindere
ignition wire (auto) cablu de aprindere; fișă de bujie; (el) cablu de aprindere
ignitor (termo, ind chim) aprinzător
ignorable neglijabil
ignorance (of) ignoranță, neștiință; necunoaștere (a ceva)
ignorant ignorant, neștiutor, lipsit de învățătură
ignorantly (*adv*) ca un ignorant; în necunoștință de cauză
ignorant of necunoscător a ceva; ignorant în (domeniul etc.)
ignore a ignora, a refuza să țină seama de; (jur) a respinge ca nefundat
IGPM (metr) abreviere pentru Imperial gallons per minute: v. **Imperial gallons per minute**
I iron (met, OM) fier / oțel laminat, cu profil I sau dublu T
ill (med) bolnav, nesănătos, într-o stare proastă; rău, rău intenționat; aspru; nefavorabil; ostil; dificil; plin de dificultate; greu de mânuit; refractar; necorespunzător; prost; urât; de calitate inferioară, ordinar, grosolan; prea puțin, abia, mai deloc; imperfect; stricăciune; daună; pagubă; necaz

ill-advised

ill-advised prost sfătuit, imprudent, nesocotit, nechibzuit
ill-affected prost dispus
ill-affected towards nefavorabil
ill-at-ease stânjenit, stingherit
illation deducție, concluzie; deducere, tragere a concluziilor, metodă deductivă
illative deductiv, bazat pe deducție
ill-being (med) stare proastă
ill-conditioned într-o stare proastă
ill-considered nechibzuit, nesocotit, grăbit, pripit, nepotrivit, inoportun
ill-defined neclar, insuficient (de clar) definit
illegal nelegal, nepermis, neautorizat, ilicit, clandestin
illegality (jur) nelegalitate, ilegalitate, caracter nelegal, acțiune ilegală
illegally (*adv*) (în mod) ilegal, ilicit
illegibility caracter neciteț / indescifrabil
illegible ilizibil, neciteț
illegibly neciteț, indescifrabil
illegitimacy caracter nelegitim, nelegimitate
illegitimate (jur) nelegitim; ilegal, nelegal; neîntemeiat; illogic; neobișnuit; contrar convențiilor
ill-founded fără temei, nefondat, neîntemeiat, nejustificat
illiberal fără orizont, îngust la minte, mărginit, încuiat; intolerant; neîngăduitor; incult
illiberality lipsă de orizont, concepții înguste, mărginire; intoleranță; lipsă de îngăduință
illicit (jur, ec, TH) ilicit; interzis, clandestin, ilegal, nepermis, neautorizat
illicit commission (ec) mită, șperț
illicitly (*adv*) (în mod) ilicit
illimitable (mat) nemărginit, nelimitat
illimitableness (mat) caracter nemărginit / nelimitat, infinit
Illinium (Pm) (chim) promețiu
illiquid (ec) (d. valori) care nu poate fi transformat în bani lichizi
illiquidity (ec) lipsă de fonduri lichide / disponibile
illiteracy (edu) analfabetism, incultură; greșală de ortografie / gramatică
illiterate (edu) analfabet; incult; (TH) ignorant, nepriceput, incompetent
illness (med) boală, maladie, indispoziție, stare proastă, **have a return of one's** ~ a avea o recădere / o recrudescență a maladiei a maladiei
illogical illogic, nelogic; nerezonabil
illogicality lipsă de logică, ilogicitate
illogically (*adv*) illogic, lipsit de logică
ill-qualified (TH) incompetent
ill-sorted prost împerecheat / aranjat; nesortat, nepotrivit, sortat în mod eronat

imaginary point

ill-spent cheltuit irațional, irosit, risipit (d. bani, materiale, resurse etc.)
ill-suited nepotrivit; impropriu; inoportun, nela-locul lui
illth (ec) bunuri și servicii inutile societății
ill-timed inoportun, făcut când nu trebuie
ill-treat a trata prost, a se purta urât
illumiance (fiz) iluminare, flux luminos pe unitatea de suprafață
illuminate (fiz) a ilumina, a iradia, a lumina; a face să strălucească, a străluci; a lămuri, a explica; a elucida; a se aprinde
illuminated arrow pointer (metr) indicator / arătător luminos
illuminated sign (TH) indicator luminos
illuminating (fiz) care luminează / strălucește, luminos, de iluminat; lămuritor, edificator
illumination (fiz) iluminare, iluminat; lumină
illuminator (fiz) corp de iluminat
illusive iluzoriu, amăgitor; nereal, ireal
illustrate a ilustra; a exemplifica; (*fig*) a lămuri, a explica
illustration figură; ilustrație; ilustrare, exemplificare; lămurire, clarificare; exemplu
illustrative of lămuritor pentru, reprezentativ pentru
illustrator grafician, ilustrator
ill will rea voință; ostilitate; antipatie
image (fiz, c, el, inf) imagine, figură, poză; portret, chip; reprezentare; copie; formă identică, replică; concepție; descriere; figura de stil, metaforă; idee; înfățișare; întrupare; (mat) valoarea $f(a)$, valoare, valoare a funcției f pentru argumentul a , simbol; a descrie, a prezenta; a oglindi, a reflecta; a simboliza, a reprezenta; a proiecta (o imagine); a semăna cu; a portretiza; a prezenta (un film etc.); a reflecta
image area (c) suprafața imaginii; ecran
image processing (c, inf) procesarea / prelucrarea imaginii
image resolution (c, TV) rezoluția imaginii
image rotation (c) rotirea imaginii
imagery (set de) imagini, reprezentări; ilustrare, exemplificare prin imagini
imaginable imaginabil, de conceput
imaginarily (*adv*) (în mod) imaginar
imaginary (TH) imaginar, ireal, nereal; (mat) (număr) imaginar, complex, impropriu
imaginary component (el) componentă imaginară / reactivă
imaginary number (mat) număr imaginar / complex ($a + ib$, $b \neq 0$)
imaginary point (mat) punct impropriu (în geometrie)

imaginary unit, square root of minus one, i**imaginary unit, square root of minus one, i** (mat)numărul imaginar $i = \sqrt{-1}$, unitate imaginară**imagination** imaginație, închipuire**imaginative** inventiv, plin de fantezie, fantezist**imaginativeness** inventivitate, imaginație fertilă**imagine** a(-și) imagina, a-și forma o imagine; a concepe, a-și forma o idee / concepție despre; a înțelege, a deduce; a presupune, a bănuși; a-și folosi imaginația; a face presupuneri, a emite ipoteze**imaging** formare de imagine; imagine; care își imaginează**imbalance** (TH, fiz, mec) instabilitate, labilitate, echilibru instabil, dezechilibru; (ec) balanță de plăți, deficitară**imbed** a încrusta; a fixa, a prinde, a înfige; a împinge (un corp dur într-unul mai moale, ranforsanții în matricea compozitului etc.)**imbibe** a (se) îmbiba, a impregna; a suge, a aspira, a absorbi; a sorbi, a bea; a inhala, a respira, a inspira; (fig) a asimila, a (se) deprinde**imbibition** (fiz, TH) îmbibare, absorbție, absorbire; sorbire; (anat) inspirare, inhalare**imbricate** a suprapune; (adj) suprapus**imbue with** a îmbiba cu, a impregna; a colora; a vopsi; a satura cu; a umple de; a păta de / cu**imitable** imitabil**imitate** a copia, a reproduce, a imita; a falsifica; a urma exemplul; a simula**imitation** imitație, imitare; falsificare, fals, copie; machetă; copiere, reproducere; reprezentare; replică**imitational, imitative** imitativ; fals**immanence, immanency** imanență, caracter immanent**immanent in** permanent, immanent, remanent în; inerent; general, universal**immaterial** neesențial; imaterial**immature** imatur, nematur; (agr, alim) necopt, crud**immaturity** imaturitate, lipsă de maturitate**immeasurability** incomensurabilitate, nemărginire; caracter incomensurabil**immeasurable** nemăsurat, incomensurabil; nemărginit, nelimitat, fără margini**immeasurableness** incomensurabilitate; nemărginire**immeasurably** (adv) (în mod) nemăsurat, incomensurabil; nemărginit, nelimitat**immediacy** caracter imediat / direct; urgență**immediate** direct (în matematică); nemijlocit; direct; instantaneu, dat / făcut pe loc, fără întârziere; urgent; iminent; imediat următor, cel mai apropiat**immobilizer system****immediate access** (TH, autom, inf) acces imediat / direct / instantaneu**immediate addressing** (inf) adresare directă**immediate inference** concluzie directă**immense** imens, colosal, uriaș; nemărginit; nemăsurat, incomensurabil**immerse in** a imersa, a (s)cufunda în, a afunda în**immersion** (nav) afundare, imersiune; imersare, (s)cufundare; (fiz) coborâre / scufundare într-un lichid; îngropare, afundare**immersion degreasing** (met, TH) degresare prin imersiune**immersion gas burner** (termo) arzător imersibil**immersion hardening** (met) călire / durificare prin imersare (în baie)**immersion heater** (el, termo) încălzitor electric cu imersiune; (ind chim) încălzitor prin imersiune; (termo) arzător / fierbător plonjor, termoplunjor**immersion length** (TH) lungime / cotă de imersare (și la aparate de măsură)**immersion plating** (TH) placare / acoperire prin imersiune (în galvanotehnică)**immersion pump** (OM, hidr) pompă submersibilă**immersion test** (met, metr) test de coroziune prin imersarea probei (în mediul corosiv)**immi** (metr) unitate elvețiană de măsură pentru volum / capacitate (pt. lichide): 1 immi = 1,5 l**immigrant** (pol) imigrant; (agr) aclimatizat (d. plante și animale); care imigrează**immigrate into** (pol) a imigra, a se stabili (într-o țară)**immigration** (pol) imigrare, imigrație**imminence** iminență, caracter iminent; lucru / eveniment iminent**imminent** iminent, apropiat, pe punctul de a se produce, inevitabil; amenințător**immiscibility** (fiz) imiscibilitate**immiscible liquid** (fiz) lichid nemiscibil**immix** a amesteca, a mixa**immixture (in)** amestec(are) (în), implicație (în); confuzie; imixtiune**immobile** imobil, fix, nemișcat**immobility** imobilitate, fixitate**immobilization** imobilizare; fixare; nemișcare; inacțiune**immobilize** a imobiliza, a fixa; (ec) a retrage din circulație (bani)**immobilizer** (auto) imobilizator (al motorului), dispozitiv de blocare a pornirii motorului**immobilizer indicator** (auto) indicator al dispozitivului de blocare a pornirii motorului**immobilizer system** (auto, autom) sistem electronic de blocare a motorului

immovability

immovability inamovibilitate, nemișcare
immovable imobil, fix, nemișcat; (jur) imobil(iar); inamovibil, care nu poate fi deplasat; rece; impasibil; pasiv; imobil
immovable in neabătut, ferm în
immovables (jur) bunuri imobiliare, proprietate imobiliară
immunity rezistență la coroziune; (TH) pasivitate; (med) imunitate
immuration (constr, mec) încastrare în zid
immutability caracter imuabil / neschimbător / de neschimbat; imuabilitate, permanență; inflexibilitate; caracter inflexibil
immutable imuabil, invariabil, neschimbător; ferit de schimbări; constant; permanent; inflexibil; neabătut
impact (on, against) (mec, TH) impact, (cu) ricoșare (pe / de), izbire de, șoc, ciocnire (cu), lovitură, lovire, impuls; a lovi, a izbi, a ricoșa (de), a ciocni
impact acceleration (electr) accelerare prin șoc; (mec) accelerație de impact
impact amplifier (hidr) amplificator cu impact
impact-ball hardness (metr, materiale) duritate (la scleroscop)
impact bending test (metr, materiale) încercare / test de încovoiere prin șoc / de reziliență
impact block (OM, met) pernă / bloc de șoc / de preluare a șocului
impact breaker (mas, constr) concasor cu impact / cu ciocane
impact cleaning (met) curățire prin împrôșcare cu alică / cu nisip
impact compression test (matriale, metr) încercare / test la compresie prin șoc
impact cross section (mec) secțiune (eficace) de ciocnire
impact crusher (mas, constr, ind chim) concasor cu impact
impact crashing test (metr, materiale) încercare / test la șoc (și până la spargere / sfărâmare)
impact ductility / elasticity (mec, OM, met) reziliență
impact effect (mec) efect de șoc; efect de batere (și la teren, țesături)
impact endurance text (mec, metr, materiale) încercare la oboseală prin șoc
impact energy (fiz, mec) energie de șoc
impact extrusion (met, plast) injectare la rece; extrudare prin impact
impact extrusion press (met, plast, mas-un) presă de injectare la rece / de extrudare prin impact
impact fatigue tester (metr, mas) aparat pentru încercare la oboseală prin șoc

impact test

impact force (mec, met) forță de izbire / de șoc / de impact
impact-free (mec, met, TH) fără șoc
impact hardness (metr, plast) duritate scleroscopică / Shore
impact hardness test (metr, plast) test / încercare de duritate scleroscopică / Shore
impact head (hidr) presiune dinamică maximă (de scurtă durată, șoc hidraulic, variație bruscă a presiunii (dinamice)
impacting (met) forjare rotativă / prin lovire (repetată); care lovește / aplică un șoc / un impact
impact load (mec, TH) solicitare, sarcină de șoc / dinamică
impact mill (mas) moară cu impact
impact moulding (met, ind chim) formare / matrițare prin șoc
impact number (mec) valoare a rezilienței (specifice)
impactor (met) mașină de forjat rotativă, cu lovituri
impact plate (TH, met) placă / ecran de lovire / de prindere / de impact
impact pressure (fiz) presiune de șoc; (mec, plast, hidr) presiune dinamică, presiune generată la aplicarea unei sarcini dinamice
impact pulling test (metr, materiale) încercare / test de rupere la sarcini dinamice
impact resistance (mec, materiale) rezistență la șoc, reziliență, rezistență dinamică
impact screen (constr, ind chim, met) sită vibratoare, ciur cu impact
impact sensing door unlock system (autom, auto) sistem de deblocare a portierelor la impact
impact shortness (met, plast) fragilitate la șoc / la impact
impact sound (fiz) șoc sonor / acustic, sunet / zgomot la impact
impact-sound level (fiz, mediu) nivel de șoc sonor / acustic
impact spring (OM) resort / arc de impact
impact strength (mec, plast, met) reziliență, rezistență la șoc / la impact
impact stress (mec) tensiune cauzată de șoc
impact tearing test încercare / test de rupere (destrămare) prin șoc (și la țesături, materiale plastice, compozite)
impact tensile stress (mec) efort / tensiune de rupere la tracțiune prin șoc
impact tension test (mec, metr) încercare / test de rupere la tracțiune la sarcini dinamice / prin șoc / prin lovire / prin impact
impact test (metr, materiale) încercare / test de reziliență / de încovoiere cu șoc

impact testing machine

impact testing machine (mas, metr) mașină de încercat la încovoiere cu șoc / pentru determinarea rezilienței

impact test on notched specimen / test bar (metr, materiale, mec) test / încercare de reziliență / de încovoiere cu șoc pe epruvete crescate / cu creștătură

impact torsion test (metr, materiale) încercare / test dinamică de torsiune

impact toughness / value (materiale) valoare a rezilienței

impact transducer (metr) traductor pentru impact / fenomene perturbatorii

impact tube (hidr, met) tub Pitot

impact value (materiale, mec) (indice de / valoare pentru) rezistență la șoc, reziliență

impair (ec) a dăuna, a păgubi, a prejudicia; (TH) a defecta, a deteriora, a slăbi, a strica, a avaria, a afecta; a stânjeni, a împiedica; a submina, a ruina; a diminua

impaired cu defect, defectuos

impairment (TH) deteriorare, deranjament, stricare, avariere; (ec) dăunare, păgubire, prejudiciere; (el, inf) indice / valoare a(l) calității transmisiei; subminare

impalpable (TH, metr) insesizabil, care nu poate fi sesizat de un aparat / de un palpator; imperceptibil

impart a împărți; a împărtași; a atribui, a da, a acorda; a face cunoscut, a comunica

impart to a împărți cu, a da o parte / o cotă-parte; a comunica (cuiva); a informa despre

impartial imparțial, nepărtinitor; ferit de / fără prejudecăți

impartiality imparțialitate

impasse impas, fundătură, situație fără ieșire

impassibility impasibilitate, caracter impasibil; indiferență

impassible impasibil; nepăsător, indiferent

impatience nerăbdare; nervozitate, iritare; intoleranță, lipsă de îngăduință

impatient nerăbdător, impacient; nervos, iritat

impatient of neîngăduitor cu, intolerant cu / față de; dornic de

impeccability caracter impecabil / ireproșabil, impecabilitate

impeccable impecabil, ireproșabil, ferit de greșală

impedance (el) impedanță

impede a împiedica, a opri, a întârzia, a frâna, a opune rezistență; a stânjeni; a reține; a întârzia, a pune bețe în roate

impediment împiedicare, impediment, opreliște, piedică, obstacol, stavilă; întârziere; rezistență

imperial, methuselah

impedimenta (pl) lucruri care te încurcă, piedici

impedor impedanță (ca element constructiv)

impel a împinge; a grăbi; a forța; a pune în mișcare; a constrânge, a obliga; a da un impuls, a propulsa

impelled ramming (met, ind chim, alim) îndesare / compactare / formare prin centrifugare

impellent forță de propulsie

impeller (hidr) rotor (și cu pale / cu paletă), rotor de turbină / cu cupe; (OM, met) rotor de ventilație / de suflantă, elice de ventilator / de exhaustor, agitator (pt. fluide); (nav) roată cu zbatuiri

impeller blade (OM, termo) paletă de rotor, la turbine

impeller channel / passage (termo, OM) canal al rotorului (la turbine)

impeller head (alim, met) cap de aruncare centrifugă

impeller impact (grinding) mill (mas, constr, ind chim) concasor cu ciocane articulate

impeller impact (type) breaker / crusher (mas, constr, ind chim) concasor cu impact

impeller pump (OM, hidr) pompă centrifugă

impeller rotor (OM, termo) rotor al compresorului de supraalimentare

impel (to) a împinge (la), a îndemna (la)

impenetrability, impenetrableness (fiz) impenetrabilitate, caracter impenetrabil

impenetrable impenetrabil, de nepătruns

impenetrate a pătrunde adânc (în)

imperative imperativ, imperios (necesar), (absolut) necesar; fără replică; esențial, sine qua non; urgent, presant; ordin; necesitate imperioasă; cerință; obligație; (gram) (modul) imperativ

imperativeness caracter imperios / urgent, urgență, necesitate absolută

impercivable imperceptibil

imperceptibility caracter imperceptibil

imperceptible imperceptibil, insensibil; treptat, gradat; ușor; delicat

imperfect imperfect, cu defect; incomplet, insuficient; defectuos

imperfect combustion (termo, met) ardere imperfectă / incompletă

imperfect gas (fiz) gaz real

imperfection imperfecțiune, caracter incomplet; defect, lipsă, deficiență

imperfection in separation (alim, ind chim, TH) imperfecțiune la separare

imperfect shape defect de formă; formă imperfectă / realizată cu defecte

imperial, methuselah (metr) sticlă mare de vin de ~6 litri

Imperial gallon

Imperial gallon (gal, IG) (metr, fiz) unitate de măsură pentru volum / capacitate: 1 Imperial gallon $\cong$ 4,546 l

Imperial Units System (metr) sistem de unități de măsură oficial în Marea Britanie și în unele țările de limbă engleză; unitățile de bază ale sistemului sunt: foot, pound, Imperial pint

imperil a periclita, a primejdui, a pune în primejdie

imperious imperios (necesar); urgent; de comandă, imperativ

imperishable indestructibil

impermanent nepermanent, trecător, efemer

impermeability, impermeableness (fiz, OM)

impermeabilitate, caracter de impermeabilitate, etanșeitate; (caracter de) monolit

impermeabilisation (hidr) izolație; (constr) stăvilire; (fiz) impermeabilizare

impermeable (fiz, OM) impermeabil, etanș

impermeable bed / seam / layer (mediu, constr) strat impermeabil

impermisible inadmisibil, care nu este permis, nepermis

imperturbable imperturbabil; calm, nepăsător

impervious (to) (TH) impermeabil, etanș, impenetrabil (pentru / la); (fiz) etanș la lumină, insensibil la, inaccesibil pentru

impervious joint (OM) îmbinare etanșă

impervious lining (constr, met) căptușeală / tenacuală de impermeabilizare

imperviousness impermeabilitate, impenetrabilitate

imperviousness due to sizing (OM) impermeabilitate / etanșeitate a încheierii

impervious riveting (OM) cusătură nituită de etanșare

impervious to heat (termo, materiale) rezistent / impermeabil la căldură, termo-izolant

impervious to light (fiz, opt) netransparent la lumină

impetus impuls, stimulent; forță dinamică, elan

impinge on / upon a (se) lovi, a bate; a ricoșa de; a se ciocni de, a se izbi de, a veni în contact cu; a avea efect / influență asupra, a influența

impingement (mec) lovire, izbire, batere, mișcare de izbire a unui fluid de un perete; (mas) admisie; (fiz) șoc, bombardare; (met) (in)suflare a oxigenului

impingement area (met) zonă de (in)suflare cu oxigen

impingement attack (T, chim) coroziune și/sau uzură accelerată (a unei piese / suprafețe) de mișcarea unui fluid, coroziune și / sau uzură de cavitație

imponderables

impingement baffle (OM, hidr) șicană, membră deflectoare

impingement separator (mas, mediu, agr, ind chim) separator (de praf) prin lovire; aparat de separat praful prin inerție

impinging face suprafață de ciocnire / de lovire

implant implantare, implant; a implanta; (agr) a (ră)sădi

implantation implantare; (agr) (ră)sădire

implate (OM) a căptuși cu tablă

implausible neplauzibil, neverosimil

implement unealtă, instrument, ustensilă, trusă, dispozitiv, echipament; obiect; articol, lucru, mijloc; a aplica; a îndeplini; a executa, a implementa, a pune în aplicare, a îndeplini, a face, a utiliza, a echipa

implementation, implementing îndeplinire; implementare, punere în practică, aplicare, traducere în viață, realizare, efectuare; (c) îndeplinire, executare (a unui angajament, a unui program)

implementing (procesul / acțiunea de) aplicare / implementare; care aplică / implementează. care pune în practică (în proiect etc.)

implicate lucru implicat / sugerat; sugestie, aluzie; (element survenit ca) implicație; a implica; a amesteca; a spune în mod implicit, a sugera, a lăsa să se înțeleagă

implication implicare; amestec; amestecare; includere; implicație; lucru subînțeles; aluzie, sugestie

implicit subînțeles, implicit, exprimat (ca atare), care nu necesită explicații; potențial; virtual, posibil; (d. încredere) absolut, total, fără rezerve

implicit differentiation (mat) derivare a funcției implicite

implicit function theorem (mat) teoremă de existență pentru funcția implicită

implicitly (*adv*) (în mod) implicit, fără a fi exprimat direct; în mod absolut, total, fără rezerve

implicitness caracter implicit / neexprimat direct

implode a exploda în interior, a face implozie

implosion (mec) implozie

implosive cu implozie; care face implozie

imply a presupune, a implica; a necesita; a sugera, a indica în mod implicit; a însemna că; a insinua, a face aluzie

impolicy (pol) politică greșită, greșeală politică / diplomatică; lipsă de diplomație; lipsă de eficiență, ineficiență

impolite nepoliticos

imponderability (fiz) imponderabilitate

imponderable (fiz) imponderabil

imponderables elemente imponderabile, factori imprevizibili

imporosity

imporosity lipsă de porozitate, structură compactă (fără pori) (d. materiale)
import (ec) (marfă de) import, importare; sens, înțeles, semnificație; însemnătate, importanță; ~s (pl) mărfuri de import; a importa; a însemna, a avea sensul de; a declara, a aduce la cunoștință; a avea importanță (pentru)
importable (ec) importabil, corespunzător pentru import
importation import; mărfuri de import
import into a aduce din import
importance importanță, însemnătate, semnificație; emfază
important to important pentru, însemnat pentru; influent; plin de consecințe, de mare importanță
importation import, importare, marfă importată
importer importator
import into (ec) a importa mărfuri, a face import
import to a fi important pentru
import trade (ec) comerț de import
importunate insistent, supărător, stăruitor (d. persoane); presant, urgent (d. lucruri); apăsător; plictisitor
importune a inoportuna, a deranja
importunity caracter supărător / inoportun, insistență
impose (upon) a impune; a pretinde, a cere (insistent), a solicita; a aranja pagini; a pune, a așeza pe; a profita, a se folosi de, a trage profit de pe urma; a înșela
impose on / upon (ec) a pune, a impune (taxe) pe
imposing impunător; impresionant; care (se) impune
imposition (ec) impunere, impozit, stabilire (de taxe); așezare în formă a paginilor; lucru impus, obligație, sarcină impusă; pedeapsă; impozitură; înșelătorie
impossibility imposibilitate; neputință; lucru imposibil
impossible imposibil (de realizat), cu neputință; de neconceput, de neatins; extrem de greu / dificil, inacceptabil, inadmisibil, imposibil de admis
impossibly (adv) imposibil, prin absurd; inadmisibil, inacceptabil
impost (constr) postament
impostor impostor, escroc
imposture impostură, escrocherie, fals
impound (hidr) a bara; a zăgăzui; (met) a reține în siguranță; a confisca
impoverish a sărăci, a pauperiza; a face să-și piardă calitățile; a împovăra
impoverished sărăcit, pauperizat, secătuit
impoverishment sărăcire, pauperizare; secătuire, pierdere a calităților

impression cylinder

impracticability, impracticableness inaplicabilitate, caracter inaplicabil, imposibilitate de realizare, caracter nerealizabil; impracticabilitate (d. drumuri)
impracticable inaplicabil, imposibil de pus în practică, nerealizabil; nerealist; nepractic; (d. drum) impracticabil, neutilizabil; dificil
impractical (amer) nepractic; ineficace; nepotrivit; imposibil de practicat, inaplicabil
imprecise neprecis, vag, nedefinit
impreciseness, imprecision imprecizie, lipsă de precizie
impregnant (ind chim) material de impregnare, impregnant, agent / substanță de impregnare
impregnate with (fiz, chim) a impregna cu, a îmbiba, a satura, a umple
impregnated bit (mas-un) tăiș impregnat cu pulberi de diamant sau sinterizate
impregnated wood (constr) lemn impregnat
impregnating agent (ind chim) substanță de impregnat
impregnating / impregnation compound (met, ind chim, plast) amestec / masă / compound / pentru impregnare
impregnating machine (mas-un, ind chim) mașină de impregnat
impregnating resin (plast, ind chim) rășină de impregnat
impregnation (alim, plast, ind chim) impregnare, îmbibare, saturare
impregnation by dipping (ind chim, textile) impregnare prin imersare / cufundare (în baie de lichid)
impress (met) a (se) imprima; a introduce apăsând; a imprima (o ștampilă), a ștanța; a impresiona, a face impresie asupra; a imprima (în memorie), a influența (o persoană); fixare, imprimare (în memorie); urmă (lăsată de / imprimată); semn, amprentă; sigiliu; caracteristică (distinctivă), amprentă personală, impresie; efect
impress on a lăsa o urmă / (fig) amprentă
impressibility imprimabilitate
impression impresiune; (met) amprentă, urmă; (birotică) presiune de tipărire; tipar; ediție; copie (pt. trasarea contururilor); tiraj, imprimare; (TH) imprimare, ștanțare, amprentă, întipărire, marcă, urmă (lăsată / imprimată); impresie, imagine creată
impressional strength (metr, mec) rezistență la amprentare / la imprimare / la ștanțare
impression area (met, metr) suprafața amprente / urmei
impression cylinder (OM) cilindru de imprimare / de ștanțare

impression moulding

impression moulding (mas-un) imprimare / ștanțare / formare prin contact
impressive impresionant, care produce o impresie profundă
imprint urmă; amprentă; imprimare, tipărire; a (se) imprima, a ștanța; a fixa (în memorie); a aplica, a lipi, numele editorului / tipografiei
imprinter imprimator, imprimantă
imprint the pattern in the sand (met) a imprima modelul în amestecul de formare
improbability improbabilitate, caracter improbabil
improbable improbabil, (prea) puțin probabil, greu de presupus, neverosimil
improbably (*adv*) prea puțin probabil, cu prea puține șanse (de realizare), (în mod) neverosimil, improbabil
improbability necinste, lipsă de probitate
impromptu improvizație; improvizat; făcut pe moment; (*adv*) pe neașteptate, (în mod) improvizat
improper impropriu, nepotrivit; necorespunzător, inadecvat, impropriu; incorect, inexact; nelalocul lui, deplasat; indecent; ordinar, grosolan
improper fraction (mat) fracție supraunitară
improper handling (auto, TH) manevrare greșită
improper increased load (auto) încărcare excesivă
improperly (*adv*) (în mod) impropriu, necorespunzător, nu așa cum trebuie
impropriety caracter impropriu / necorespunzător; folosire incorectă, incorectitudine (în utilizare)
improvability posibilitate de ameliorare / de îmbunătățire
improvable perfectibil, susceptibil de ameliorare / îmbunătățire
improve a (se) îmbunătăți, a (se) ameliora, a (se) perfecționa; a desăvârși; a îmbogăți (în conținut); a corecta, a îndrepta; a valorifica, a pune în valoare; a profita de, a se folosi de, a trage folos din; a folosi; a opri, a extinde, a mări; a progresa, a face progrese; a evolua favorabil; a crește (în valoare); a merge mai departe; a se dezvolta; a înainta
improve away a lichida prin ameliorări / îmbunătățiri, a îmbunătăți / ameliora prin îndepărtarea unor lucruri / procese nedorite
improvement îmbunătățire, (lucrări de) ameliorare, perfecționare; progres, corectare, îndreptare; (agr, constr) ameliorări, amenajări, lucrări de ameliorare / de îmbunătățire funciară; (ec) sporire în valoare; valorificare (superioară); amendament, modificare (și d. o lege)

impulse strength

improvement maintenance (TH, mas) mentenanță îmbunătățire / ameliorată / mai redusă dar mai eficientă
improve on / upon a ameliora, a îmbunătăți; (jur, pol) a amenda, a modifica; a încerca să depășească; a ști mai bine decât, a întrece, a depăși
improver perfecționist; reformator; ucenic, practicant (cu salariu mic sau benevol)
improve the occasion a profita de ocazie
improvidence nechibzuință, risipă; lipsă de prevedere, neprevvedere; imprudență
improvident nechibzuit, risipitor; neprevăzător, imprudent
improvidently (*adv*) (în mod) nechibzuit, imprudent, fără spirit de prevedere
improving (met) afinare primară; îmbunătățire, care îmbunătățește
improving furnace (met) cuptor de afinare
improvisation improvizație, improvizare
improvisational, improvisatorial improvizat, cu caracter de improvizație; improvizatoric, care improvizează
improvise a improviza; a face pregătiri la repezeală, a face improvizații
imprudence imprudență, lipsă de prudență / prevedere; nechibzuință; gest imprudent
imprudent imprudent, lipsit de prevedere / prudență; nechibzuit
impugn (jur, ec) a contesta (și autenticitatea), a pune la îndoială; a suspecta / acuza de fals, a nega
impulse împingere, mișcare înainte; (autom, el) impuls, excitație; (fiz, mec) cantitate de mișcare, impuls; șoc; mobil, motiv, stimulent; motivare, motivație; îndemn; a da un impuls, a impulsiona, a îndemna
impulse counter (metr, electr) numărător / contor de impulsuri
impulse function (mat) funcție delta
impulse generator (autom, hidr) generator de impuls(uri), convertizor de semnal / treaptă / impuls
impulse neutraliser (OM) amortizor de vibrație (la arborele cotit)
impulse pressure (mec, hidr) creștere rapidă / vârf de presiune
impulse reflection method (fiz, metr) metodă nedistructivă cu ultrasunete pentru detectarea defectelor (la piese turnate; sudate etc.)
impulse sealer (met, el) mașină de sudat cu impulsuri
impulse stroke (termo) cursă de detentă / de expansiune
impulse strength (el) tensiune de străpungere a unei izolații

impulse timer

impulse timer (metr) cronometru cu impulsuri; întrerupător sincron comandat prin impulsuri; temporizator / sincronizator cu impulsuri
impuls transmitter (elctr, autom) emițător / traductor / generator de impulsuri
impulse welding (met, termo) sudare cu impulsuri termice
impulsion împingere înainte; îndemnare, impulsione; îndemn; constrângere, silire, forțare
impulsive impulsiv, repezit; nerațional, instinctiv; făcut pe moment / la repezeală
impulsively (*adv*) (în mod) impulsiv, nerațional, la repezeală, fără chibzuință, pe negândite
impulsive load (mec) sarcină dinamică
impulsiveness caracter impulsiv / nerațional / repezit
impure impur, cu impurități, lipsit de puritate; falsificat, contrafăcut; murdar, stricat; (mediu, material) a impurifica, a contamina
impurity (mediu, material) impuritate, caracter impur, lipsă de puritate; contaminare; improbitate
imputable imputabil
imputable to care poate fi atribuit / imputabil (cuiva)
imputrescibility (agr, bot, alim, silv) rezistență la putrezire
in în; la, înăuntrul, în interiorul; cu, din, de la; prin
inability incapacitate, nepricepere, incompetență; imposibilitate, neputință
inaccessibility inaccesibilitate, caracter inaccesibil
inaccessible to inaccesibil pentru, inadmisibil
inaccessible area (met, el, OM) zonă inaccesibilă / neaccesibilă (și greșeală de proiectare la sisteme complexe)
inaccuracy (metr) inexactitate, imprecizie, eroare; neregularitate, greșeală; incorectitudine; caracter / lucru inexact
inaccurate (metr) inexact, incorect; neconform cu realitatea
inaction inerție; lipsă de activitate; lene
in action în funcțiune (d. mașini, instalații etc.)
inaction inacțiune, inerție, imobilitate
inactivate a inactiva, a neutraliza, a reduce la inactivitate; a opri activitatea / funcționarea
inactivation (fiz, chim) inactivare; neutralizare
inactive (fiz, chim) inactiv, inert, fără activitate, pasiv; leneș, sedentar
inactive filler (mec, chim) ingredient inactiv, material de umplutură care nu influențează (chimic și / sau fizic) un compozit etc.
inactive output (autom, hidr) ieșire pasivă (depinde numai de semnalul de intrare)

inapplicable to

inactivity inactivitate, lipsă de activitate
inadequacy, inadequateness nepotrivire, inadecvare, caracter inadecvat / necorespunzător / nepotrivit; caracter insuficient; disproporție; imperfecțiune, insuficiență
inadequate to neadecvat cu, necorespunzător / nepotrivit pentru, insuficient pentru, imperfect, prea puțin pentru
inadequately (*adv*) (în mod) neadecvat, nepotrivit, necorespunzător, insuficient; nu îndeajuns (de)
inadmissibility caracter inadmisibil / inacceptabil, neadmitere; neacceptare
inadmissible inadmisibil, inacceptabil
inadmissibly (*adv*) (în mod) inadmisibil, inacceptabil
in advance of centre (mas-un) cu unghi de degajare inactiv (la scule așchietoare)
inadvertence, inadvertency inadvertență; nepotrivire; neatenție, lipsă de atenție; neglijență; caracter necugetat; greșeală provenită din neatenție, scăpare
inadvertent neatent; neglijent; necugetat
inadvertent connection (mas, TH) conectare neintenționată / accidentală / din neglijență / din greșeală
inadvertently (*adv*) (în mod) neatent; neglijent; necugetat
inadvisability caracter nerecomandabil; imprudență
inadvisable nerecomandabil
inalienability caracter inalienabil
inalienable inalienabil
in all (*adv*) în total, cu totul; cu toții
inalterability caracter neschimbător / constant, imuabilitate, permanență
inalterable de neschimbat; inalterabil
inalterably (*adv*) (de) neschimbat, (de) nemodificat; constant
in-and-out reheating furnace (met) cuptor-cameră; cuptor de încălzire cu vatră înclinată
inanimate neînsuflețit; fără viață; monoton, insipid; inert, mort, inactiv, lipsit de vitalitate
inanimateness lipsă de viață, monotonie; inerție; lipsă de vitalitate
inapparent prea puțin evident; nedeslușit, neclar
inappellable (jur) inatacabil; irefutabil; fără drept de apel
inapplicability caracter inaplicabil / nerealist
inapplicable inaplicabil, greu de aplicat / de pus în practică; nerealist
inapplicable to nepotrivit cu / pentru, necorespunzător pentru, inaplicabil la, inaplicabil la, fără legătură cu

inapposite

inapposite deplasat, nepotrivit; inoportun
inappositeness inoportunitate, caracter nepotrivit / inoportun
inappreciable imperceptibil, infim, infinezimal
inappreciative of care nu apreciază; insensibil la (d. aparate, senzori etc.)
inapproachable inaccesibil, inabordabil
inappropriate necorespunzător, nepotrivit, inadecvat, impropriu; insuficient
inappropriately (*adv*) (în mod) necorespunzător, / nepotrivit; în mod insuficient
inappropriateness caracter necorespunzător / nepotrivit / impropriu; insuficiență, caracter neîndestulător
inapt inapt, neîndemânatic, nepriceput; nepotrivit, impropriu; irrelevant, fără legătură cu; stupid
inaptitude, inaptness nepricepere, neîndemânare; caracter inadecvat; stupiditate, ineptie, prostie
inarticulate nedeslușit, neclar; prost articulat; incoerent, incapabil să se exprime clar
in as far as, in as much as în măsura în care; întrucât, deoarece, dat fiind că
in a straight-line motion (mec, OM) în mișcare rectilinie
inattention neatenție, lipsă de concentrare / atenție, distracție; nepăsare
inattentive neatent, distrat
inattentiveness neatenție, distracție, lipsă de atenție
inaudability (fiz, edu) imposibilitatea de a fi auzit, sonoritate prea scăzută
inaudible abia auzit, prea slab să fie auzit
inauspicious nefavorabil; neospitalier, ostil; ghinionist
in bad repair (mas) reparație incorectă; deteriorat
in block (OM) din aceeași bucată
inborn înăscut, congenital; nativ; de la natură, ereditar
in-built, inbuilt (TH) incorporat, integrat
inbuilt compartment for luggage (auto) compartiment de bagaje în caroserie
inboard între; (mar) interior (*adv*) înăuntru
inboard rotor (mec) rotor între lagăre / reazeme
incalculability incomensurabilitate, caracter incalculabil, incalculabil, incomensurabil, nemăsurat
incalculable incalculabil, care nu poate fi calculat
incalcescence (termo) încălzire (și puternică)
incandesce (termo) a aduce la incandescență, a fi incandescent, a arde; a face să ardă
incandescence incandescență
incandescent incandescent
incandescent lamp (el) lampă cu incandescență, bec electric

inch (of) mercury (60°F)

incandescent mantle (met) manta incandescență, înveliș incandescent
incandescent welding (met, el) sudare prin rezistență electrică aducându-se la incandescență zonele care urmează să fie sudate
incandescent zone (met) zonă încălzită până la alb / la incandescență
incapability incapacitate, neputință
incapable of incapabil să / de, nepriceput, incompetent; nepotrivit, nepregătit să / pentru
incapable of solution (mat) nerezolvabil, care nu are soluție
incapacitate for / from a face incapabil de / să, a împiedica să; (jur) a priva de un drept, a face să decadă dintr-un drept
in cash (ec) în numerar, cu bani gheață
incendiary (chim, termo) incendiar; care aprinde / inflamează; incendiator, bombă incendiară
incentive stimulent
incentre (geom) centru al cercului / sferei înscris(e)
inception început, începere; întemeiere; inițiere; incipient, inițial
inception of knock (TH) început de detonare
incertitude incertitudine, nesiguranță; îndoială, dubiu; instabilitate
incessant neîncetat, permanent, continuu
incessantly (*adv*) neîncetat, fără încetare, permanent, continuu, în permanență
inch (in, ") (metr) unitate de măsură pentru lungime, inch, țol: 1 inch = 0,025400051 m; unitate de măsură pentru presiune, v. **inch (of) mercury, inch of water column**
inching (autom) comandă prin închideri succesive rapide / prin impulsuri ale unui circuit; (mas-un) mișcare lentă, prelucrare la șeping prin executare de curse scurte; (plast) încetinierea închiderii matriței
inching controller (autom) conjunctor (cu relee) cu întreruperi succesive
inching speed control (autom) control automat pentru reducerea vitezei de tăiere a unei combine în poziții dificile de strat
inchoate incipient, abia început, în stadiu inițial; nedezvoltat; rudimentar; incomplet; a începe, a iniția, a porni; a da naștere la
inch (of) mercury (32°F) (metr) unitate de măsură pentru presiune, inch / țol de coloană de mercur la 32°F: 1 inch mercury (32°F) = 3386,38 Pa
inch (of) mercury (60°F) (metr) unitate de măsură pentru presiune, inch / țol de coloană de mercur la 60°F: 1 inch mercury (60°F) = 3376,85 Pa

inch (of) mercury (in Hg)

inch (of) mercury (in Hg) (metr) unitate de măsură pentru presiunea atmosferică, inch / țol de coloană de mercur: 1 inch of mercury = 3,38638 KPa

inch (of) water (4°C) (metr) unitate de măsură pentru presiune, inch / țol de coloană de apă la 4°C: 1 inch water (4°C) = 249,082 Pa

inch (of) water (60°F) (metr) unitate de măsură pentru presiune, inch / țol de coloană de apă (60°F): 1 inch water (60°F) = 248,843 pascal

inch (of) water column (in WC) (metr) unitate de măsură pentru presiune, inch / țol de coloană de apă: 1 inch of water column = 249,0889 Pa

inch (of) water gauge / gage (in wg, "wg) (metr, fiz) altă denumire pentru inch of water column; cuvântul „gauge” (*brit*) sau „gage” (*amer*) arată că presiunea citită este de fapt diferența de presiune dintre presiunea absolută reală și presiunea atmosferică

inch-ounce (metr) unitate de măsură pentru energie: 1 inch-ounce = 0,007061552 J

inch per second (in/s) (metr) unitate de măsură pentru viteză, inch/secundă: 1 inch per second (in/s) = 0,0254 m/s

inches per year (in/yr) (metr) unitate de măsură pentru viteza de coroziune, inch/an; 1 inches per year (in/yr) = 2,54 cm/an

inch-pound, inch pound-force (in-lbf) (metr) unitate de măsură pentru energie și lucru mecanic, țol-livră-forță: 1 inch-pound = 0,112984829 J

inch/square second (metr) unitate de măsură pentru accelerație: 1 inch/square second = 0,0254 m/s²

inch stress (metr, mec) tensiune raportată la un țol pătrat (efort pe un țol pătrat)

inch taper thread (Briggs) (OM) filet conic (Briggs) în inci

inch thread (OM) filet în țoli / Whitworth

incidence (fiz) (unghi de) incidență; rază de acțiune; frecvență (a unui fenomen etc.);

incident incident, eveniment (colateral / concomitent), eveniment nedorit; fapt, întâmplare; (jur) privilegiu, sarcină, servitute (legată de o proprietate); incidental, întâmplător

incident to legat de, firesc pentru, inerent pentru

incidental incidental, întâmplător, accidental; ocazional; suplimentar, adăugat, pe deasupra; mărunț, mic, neesențial, neînsemnat; amănunt neesențial; neesențial, secundar

incidental to legat de, inerent

incidente angle (hidr) unghi de atac critic; (fiz) unghi de incidență

incident ray (fiz) rază incidentă

inclined-tube gauge

incinerate (met, ind chim) a incinera, a arde, a calcina

incineration (met, ind chim) calcinare, incinerare, ardere

incinerator (termo, ind chim, mediu) cuptor de ardere / calcinare / prăjire, crematoriu de gunoi

incipience, incipieny stadiu inițial / incipient

incipient incipient, la început, în stadiu inițial

incipient crack (met, materiale) fisură / crăpătură incipientă

incipient failure rupere / avarie / cădere incipientă (a unui utilaj)

incipient fusion (fiz) sinterizare incipientă

incipient shrinkage (met, plast) contracție inițială

incipient tear (geogr, plast) rupere / sfășiere inițială / incipientă

incircle (mat) cerc înscris

in-circuit (el, electr, autom) incorporat / integrat în circuit / în schemă

incise (med) a face o incizie în, a tăia; a grava, a imprima

incision (med) incizie, tăietură, tăiere; (*fig*) incisivitate, caracter incisiv

incisive tăios, incisiv, ironic; clar, precis, bine definit; pătrunzător, penetrant; percutant

in clear lumină; (OM) diametrul interior al unei țevi; luminos, clar, deschis

inclinalable to înclinabil spre; (OM) rabatabil, basculant; favorabil

inclination înclinare, pantă; dispoziție, tendință

inclination to / for / towards înclinație spre, tendință spre, aplicație pentru

incline a (se) înclina, a (se) apleca, a așeza oblic, a fi în poziție înclinată, a avea o înclinare; (*fig*) a convinge, a determina; a decide, a hotărî; pantă, înclinație, înclinare; (fiz) plan înclinat

inclined înclinat, oblic, în pantă

inclined asymptote (mat) asimptotă oblică

inclined bucket conveyer (OM, alim, ind chim) elevator înclinat, cu cupe

inclined carrier (OM, alim, constr, ind chim) transportor înclinat

inclined-disk conveyer (OM, alim, ind chim) transportor cu discuri înclinate

inclined-disk mill (OM, alim, ind chim) moară cu discuri înclinate

inclined-disk mixer (OM, alim, ind chim) amestecător cu discuri înclinate

inclined elevator / hoist (met, constr, transp, OM) elevator / transportor înclinat

inclined plane (fiz, mec) plan înclinat

inclined track (mec) traiectorie înclinată

inclined-tube gauge (metr) manometru cu tub înclinat

incline plane tester

incline plane tester (metr) dinamometru cu plan înclinat
incline to a tinde să, a avea tendința să, a fi predispus să
inclining experiment (nav, metr) probă de stabilitate inițială (construcții navale)
inclinometer (metr) inclinometru, aparat pentru măsurat înclinația
include a include, a cuprinde, a număra; a conține; a pune la socoteală / număr, a ține seama de, a nu uita de; a închide, a îngrădi; (geom, mat) a circumscrie, a mărgini
included cuprins, inclus
included slag (met) incluziuni de zgură
including inclusiv, cu tot cu, care include
inclusion includere, cuprindere; (mat) incluziune, implicație; închidere; (met) incluziune
inclusion of decomposition products (met, ind chim) incluziune de produse de descompunere (și la sudură)
inclusive (atot)cuprinzător; total, general, referitor la tot; inclusiv; cu totul, per total, în ansamblu
inclusively (*adv*) inclusiv, (în mod) cuprinzător, cu totul
inclusiveness caracter (atot)cuprinzător
inclusive of (d. prețuri, tarife etc.) cuprinzând / incluzând / inclusiv (și); precum și, care cuprinde / include
inclusive OR (inf, mat, autom) SAU inclusiv, SAU SI; disjuncție
inclusive OR circuit (inf, mat, autom) circuit SAU inclusiv; poartă de amestec
inclusive terms (ec) preț / cost total, tarif cuprinzând toate serviciile / cu toate serviciile incluse (d. hoteluri etc.), termeni incluși în contract / licitație
incoagulable (alim, ind chim) necoagulat, care nu se poate coagula
incoherence, incoherency incoerență; exprimare incoerentă
incoherent incoerent
in cold storage (alim) congelat, depozitat în stare congelată
incombustible (chim) incombustibil; necombustibil, care nu arde, neinflamabil, refractar (rar)
incombustible dust (TH) praf inert / incombustibil
income (ec) venit(uri), câștig(uri)
income tax (ec) impozit pe venit
incoming care intră / vine; în creștere / dezvoltare; venire, sosire
incoming message holding unit (c) memorie-tampon de intrare
incoming power (mec, el) putere absorbită

incomprehensibility

incoming tide (nav) flux
incommensurability incomensurabilitate, caracter incomensurabil
incommensurable incomensurabil, nemăsurabil, nemărginit, nemăsurat; incomparabil; (mat) irațional
incommensurable with incomparabil / care nu se pretează la / în comparație cu
incommensurate incomensurabil, nemărginit; necorespunzător, insuficient; disproporționat
incommensurateness incomensurabilitate, caracter incomensurabil / nemăsurat; enormitate
incommod a incomoda, a stânjeni, a stingheri, a deranja
incommodious incomod, neconvenabil; supărător, care deranjează
incommodiousness caracter neconvenabil / incomod / supărător
incommunicable incomunicabil, necomunicativ
incommunicative necomunicativ
incomparable to / with de necomparat cu, incomparabil
incomparability, incompatibleness incomparabilitate
incompatibility (T, chim) incompatibilitate
incompatible with incompatibil cu, nepotrivit cu; distonant, necorespunzător pentru; ireductibil, ireconciliabil; neomogen, eterogen; care vine în conflict / contradicție cu
incompatibly (*adv*) (în mod) incompatibil, nepotrivit, necorespunzător
incompetence, incompetency incompetență, lipsă de competență; lipsă de calificare / pricepere / pregătire, nepricepere; nepotrivire, caracter necorespunzător / nepotrivit
incompetent incompetent, necompetent; necalificat, nepriceput, slab pregătit; necorespunzător, nepotrivit
incomplete incomplet
incomplete combustion (met, termo, chim) ardere / combustie incompletă
incomplete equilibrium (mec, met) echilibru instabil
incomplete reduction (met, ind chim) reducere incompletă
incompletely (*adv*) (în mod) incomplet, nu îndeajuns (de)
incompletely annealed (met) (oțel călit) incomplet revenit
incompleteness caracter incomplet; nedesăvârșire; neterminare, neîncheiere (a unui proces, a unei acțiuni etc.)
incomprehensibility caracter incomprehensibil / de neînțeles

incomprehensible

incomprehensible incomprehensibil, înțelegibil; de nepătruns
incompressibility (fiz) incompresibilitate
incompressibility modulus modul de elasticitate (d. materiale incompresibile)
incompressible (fiz, hidr, mec) incompresibil, necomprimabil; rigid, țeapăn; rezistent la compresie
incompressible volume (fiz, chim) constanta b în ecuația lui Van der Waals; volum incompresibil
inconcievable de neconceput, inimaginabil; greu de crezut, neverosimil; remarcabil, ieșit din comun, extraordinar
inconclusive neconcludent; neconvingător; fără efect / rezultat / consecințe, care nu duce la nimic
inconclusively (*adv*) (în mod) neconvingător, neconcludent
inconclusiveness caracter neconvingător / neconcludent
incondensable (fiz) de necondensat, imposibil de lichefiat / solidicat; care nu poate fi condensat / rezumat / comprimat
incondite (d. un text) rău construit / compus; deficitar din punct de vedere al compoziției / al structurii; necizelat; inform; neprelucrat
inconel (met) aliaj inconel (aliaj Ni-Cr-Fe)
inconformity lipsă de conformitate, neconformitate, caracter neconform (d. un produs etc.)
incongruence, incongruity nepotrivire, lipsă de potrivire; distonanță; incompatibilitate, nepotrivire; (mat) necongruență
incongruous nepotrivit, în dezacord, distonant; neharmonios; necorespunzător, incompatibil; absurd; (mat) necongruent
inconsecutive fără șir; dezlânat; nelogic, fără logică; fără legătură
inconsecutiveness lipsă de legătură / logică; irelevantă, lipsă de importanță / valoare
inconsequence lipsă de importanță / valoare
inconsequent neînsemnat, fără importanță / valoare; mărunț; irrelevant, fără legătură; nelogic, lipsit de logică, nefiresc
inconsequently (*adv*) (în mod) irrelevant, fără legătură / logică; dezlânat; (în mod) neînsemnat
inconsiderable fără valoare, neînsemnat; neinteresant, lipsit de interes; de neluat în considerare
inconsiderate nehibzuit, pripit; lipsit de înțelepciune, neînțelept; nepăsător (față de alții), care nu ține seama de nimeni / nimic, egoist
inconsiderateness, inconsideration nehibzuință, nehibzuială; lipsă de înțelepciune; nepăsare (față de alții)

incorrectness

inconsistence, inconsistency inconsecvență, lipsă de consecvență; nepotrivire, caracter eterogen, lipsă de armonie; incoerență; caracter schimbător / contradictoriu, inconstanță; șubrezenie; inconsistență
inconsistent inconsistent, neconsecvent, inconstant; eterogen, lipsit de armonie
inconsistent with nepotrivit cu, necorespunzător, incompatibil cu
inconspicuous (aproape) inobservabil; neobservat; greu de remarcat, care nu sare în ochi, nu prea evident; lipsit de strălucire, șters, palid; obscur; modest, retras
inconspicuousness lipsă de strălucire / distincție, obscuritate, caracter șters / obscur / inobservabil
inconstant inconstant; inconsecvent, schimbător; nesigur, pe care nu poți conta
incontestable incontestabil, indiscutabil, mai presus de orice discuție
incontrollable (de) necontrolat, greu de stăpânit, care nu poate fi controlat
incontrovertible incontestabil, indiscutabil, irefutabil; convingător
inconvenience inconveniență, incomoditate, caracter incomod; neplăcere, dificultate; dezavantaj; a incomoda, a stingheri, a stânjeni
inconvenient incomod, supărător; inoportun; nepotrivit; neconvenabil
inconveniently (*adv*) (în mod) supărător, nepotrivit, inoportun, neconvenabil
inconvertibility (ec) lipsă de convertibilitate, caracter neconvertibil
inconvertible (ec) neconvertibil
incorporate a incorpora, a integra; a primi, a grupa (într-o asociație, societate etc.); (*adj*) integrat, îmbinat, unit (într-o asociație / societate / sistem)
incorporate in a îmbina, a uni, a strânge laolaltă în, a incorpora în
incorporated incorporat, integrat; (ec) organizat sub forma unei societăți pe acțiuni, asociat
incorporated retard oxidation agent / additive (of lubricant) (chim, T) inhibitor al oxidării, încorporat / adăugat în lubrifiant
incorporation incorporare (și a unei asociații într-o societate comercială), integrare
incorrect incorect, eronat, greșit; inexact; neadevărat, fals; nepotrivit, necorespunzător, nelocalul lui, impropriu; necorectat
incorrectly (*adv*) (în mod) incorect, necorespunzător, impropriu, fals
incorrectness incorectitudine; inexactitate; neadevăr, falsitate; nepotrivire, caracter impropriu / nepotrivit

in correct scale

in correct scale cu respectarea dimensiunilor (în proiectare, execuție); (metr) utilizând scara / scala corectă (a unui aparat de măsură)

inorrigible incorigibil, incapabil de îndreptare / corectare; corupt; refractar; dificil; greu de mânăuit; hotărât, ferm

inorrodible (met, chim) necorodabil

incorruptible (pol) incoruptibil, integru, imposibil de corupt; cinstit; (alim, silv) care nu poate putrezi, care nu se strică

increase mărire; majorare, suire; urcare, ridicare, creștere, sporire, înmulțire (a ființelor vii etc.), spor, dezvoltare; adaos, adăugire; a crește, a (se) înmulți, a (se) mări, a majora, a urca, a spori (un parametru, producția), a augmenta; a intensifica, a îmbogăți; a promova, a favoriza; a se înălța, a deveni mai mare; a se dezvolta;

wage ~ (ec) sporire de salarii; **on the** ~ în creștere; ~ **tenfold** a înzecii, a crește de zece ori

increased delivery (ec) surplus de producție, producție suplimentară

increased efficiency eficiență sporită

increased height (constr, OM) supraînălțare

increase in a se dezvolta

increased output producție sporită; putere mai mare la ieșire

increased safety siguranță sporită

increase gear (OM) angrenaj multiplicator

increase in efficiency (mas) mărire / creștere a puterii / a randamentului / a eficienței

increase in elongation (mec, OM) creștere a alungirii

increase in load (TH, mec) creștere a sarcinii / a solicitării

increase in performance (mas) mărire a randamentului / a performanței

increase in thickness (OM, ind chim, met) îngroșare, mărirea / creșterea grosimii

increase in volume (OM, ind chim, met) creștere în volum, mărire a volumului

increase of grain size (met) creștere a grăunțelului cristalin

increaser (OM, hidr) țevă / conductă cu creștere continuă a diametrului

increasing crescând, din ce în ce mai mare, care crește / se dezvoltă; în creștere / dezvoltare

increasingly (*adv*) din ce în ce mai mult, tot mai mult; sporit

increasing motion mișcare accelerată

increasing oscillation oscilație crescătoare

increasing returns randament în creștere

incredible incredibil, de necrezut, neverosimil, neplauzibil; greu de crezut, neobișnuit, extraordinar; surprinzător, uluitor

incurve

increment adaos, adăugire, cantitate adăugată; creștere, dezvoltare, mărire, sporire, ridicare; (mat, inf, autom) increment, creștere (a unei funcții, a unei variabile), mărire, majorare, dezvoltare; (ec) beneficiu, profit, câștig, spor (de salariu etc.); mărire, creștere, ridicare, sporire (de salariu etc.); (mat) creștere a unei funcții; adaos, adăugire, supliment; cantitate adăugată; (TH, autom) incrementare, majorare, mărire; supliment

incremental control (autom, mas) reglaj diferențial

incremental cost (ec) cost suplimentar pentru o creștere a unui parametru într-un proces

incremental dimensioning (OM) cotare relativă

increment feedback (autom, inf) control / feedback bazat pe poziția / parametrii anteriori, buclă de reglare pe baza unor parametri anteriori

increment cut (mas-un) frezare a canelurilor, cu pas neuniform (la fabricarea alezoarelor)

increment-cut file pilă cu dințare neuniformă / cu rânduri de dinți deplasati

incriminate a acuza, a incrimina, a implica; a condamna

incrimination acuzare, acuzație, incriminare, reproș

incrust (termo, hidr, T) a depune / a acoperi cu piatră; a incrusta

incrustation (met) crustă (și aderentă), coajă, poșgiță; incrustație, incrustare, coajă tare; (constr) fațadă de marmură

incrustation of boiler (termo) depunere de piatră pe cazan; depunere a crustei

incrusting matter (met, termo) incrustă, depunere de crustă, material încrustat

incubate (agr, med) a supune la incubație; a incuba, a face să crească, a dezvolta; a fi supus incubației

incubation (agr, med) clocire, incubație; (perioadă de) incubație; proliferare

incubator (agr, med, termo) clocitoare (artificială), incubator

incult incult, necizelat, inform; nepolitic, necivilizat, grosolan

incumbancy caracter obligatoriu, obligativitate; iminență, caracter iminent

incurability, incurableness (med) caracter incurabil / nevindecabil

incurable (agr, med) incurabil, nevindecabil

incur debts a face datorii

incuriosity lipsă de curiozitate / de interes

incurvation (mat, OM) curbura

incurve (TH) a curba, a îndoi

in d., daily

in d., daily abreviere din limba latină pentru *in die*, (metr, med) unitate pentru frecvență pentru administrarea medicamentelor; pe zi
indebted to dator / îndatorat (față de); (*fig*) obligat, recunoscător
indebteness to (ec) datorie față de, sumă datorată; (*fig*) îndatorire, obligație, recunoștință față de
indecipherable indescifrabil, neciteț
indecision nehotărâre, nesiguranță; ezitare, șovăială
indecisive nehotărât, șovăielnic; nesigur; indecis, nedecis, îndoielnic; neconcludent, neconvingător
indecomposability (mat) nedecompozabilitate, ireductibilitate
indecomposable (mat) care nu se poate descompune, care nu poate fi descompus
indeed (*adv*) într-adevăr, cu adevărat; sigur, firește; foarte, extrem de, cât se poate de; ba chiar (și), (ba) mai mult decât atât; pe de altă parte, totuși, cu toate acestea
indefeasibility (jur) caracter irevocabil / definitiv; caracter imprescriptibil, imprescriptibilitate
indefeasible (jur) imprescriptibil; definitiv, irevocabil
indefensibility (jur) netemeinicie, lipsă de temei / justificare; lipsă de apărare, neajutorare
indefensible nejustificat; (jur) lipsit de temei / justificare, imposibil de apărat
indefinable nedefinit, imposibil de definit, sine die; imprecis, vag
indefinite nedefinit, nedeterminat, indefinit; nehotărât, vag, nedeslușit; nelimitat
indefiniteness (mat, TH) caracter nedefinit / nedeterminat / vag; nerezolvare, lăsare în suspensie, nedeterminare; caracter nelimitat
indefinite value valoare nedeterminată
indemnification (jur, ec) compensarea daunelor, despăgubire; garanție, garantare
indemnify for (jur, ec) a despăgubi, a compensa pentru
indemnify from / against a asigura, a garanta contra / împotriva; a pune la adăpost, a feri de
indemnity despăgubire, compensație, indemnizație; asigurare, garanție; (jur) scutire de pedeapsă, imunitate (penală)
indemnity bond (ec) scrisoare de garanție
indemonstrability (mat, fiz) caracter nedemonstrabil, imposibilitate de a fi demonstrat
indemonstrable (mat, TH) nedemonstrabil, imposibil de demonstrat / dovedit, de nedovedit; evident, vădit
indent (OM, TH) a zimțui, a avea / face zimți, a fi crestat / zimțuit, a dantela, a cresta, a știrbi, a

independent of

lăsa urme pe, a dința, a cresta, a face adâncituri în, a scobi; a face un semn în; a lăsa o amprentă pe; (poligrafie) a spația, a începe un paragraf / de la capăt (de rând), a paragrafa (un început de rând); (jur, ec) a întocmi în două exemplare (un act etc.), a face duplicat după; a angaja (prin contract), a tocmi; a întocmi un contract (în dublu exemplar); (OM) zimț, creștătură, adâncitură, urmă, dantelare, indentație, indentare, creștătură, știrbitură; (ec) comandă de mărfuri; (tipografie, poligrafie) aliniat, spațiu netipărit, cap de rând, paragraf, alineat; (jur, ec) act în dublu exemplar / cu duplicat; (adm, mil) ordin de rechiziție, a rechiziționa;
indentation (OM) indentație, indentare, zimțuire, intrând, adâncitură, dinte, creștătură, zimț, cavitare, creștare, creștătură, intrând, scobitură, spațiere, știrbitură, zimțuire; (poligrafie) alineat (în text); v. **indention** (poligrafie), spațiere; (metr, OM) amprentă (defect / rezultat al unei deteriorări și / sau deformări plastice, urmă lasată de aparate pt. măsurarea durității); (mas-un) ambutisare, imprimare, zimțuire, dințare; (ec) contract de angajare (ca ucenic)
indentation hardness (metr, materiale) amprentă pentru măsurarea durității Rockwell, duritate determinată prin indentare (și de tip Rockwell), amprentă de duritate / Rockwell
indentation cup (met, metr) calotă imprimată
indentation depth (met, metr) adâncime a amprente
indented (OM) dințat, indentat, zimțat, zimțuit, amprentat, crestat, v. **indent**
indented chisel daltă cu dinți
indented line început de alineat; stare
indented size (OM) dimensiune nominală
indented wheel (OM) roată dințată (fără specificația formei dinților)
indention (tipografie, poligrafie), rând intrat, retragere a rândurilor, spațiu netipărit, v. **indentation** (poligrafie); stare
indent on / upon a identa pe, a amprenta pe; (ec) a tocmi, a angaja, a rechiziționa
indenter (metr) indentor (la aparate pt. caracterizarea durității)
indenture creștătură, știrbitură, dantelare; (ec, jur, adm) contract de angajare (ca ucenic), document / act oficial; (perioadă de) ucenicie; a angaja prin contract (un ucenic)
indent with a se îmbuca cu, a se îmbina cu
independence independență, autonomie; avere, stare
independent of independent, de sine stătător, autonom; înstărit; neafiliat

independent axle

independent axle (OM) osie independentă
independent ballast (nav) încărcare independentă
independent chuck (mas-un) mandrină cu fălci simplă / cu deplasare independentă a fălcilor
independent drive (mas, OM) acționare individuală
independent variable (mat, fiz) mărime / variabilă independentă; argument
independent yield (mec) randament primar
indestructibility indestructibilitate, caracter indestructibil
indestructible indestructibil; inexpugnabil; de nezdruccinat; (ec) fix (d. fonduri)
indeterminable indeterminabil, de nedeterminat; interminabil, nesfârșit; iremediabil, de nerezolvat, fără soluție
indeterminacy, indeterminateness (mat, fiz) caracter nedeterminat; stare nedeterminată
indeterminate (mat) nedeterminat, neprecizat, nerezolvat, fără soluție; vag, nedefinit; în suspensie
indeterminately (*adv*) (în mod) nedeterminat, neprecizat, neclar; nedecis, fără rezultat
indetermination (TH, metr) lipsă de precizie, imprecizie; (mat) nedeterminare; șovăială, nehotărâre; caracter nerezolvabil, lipsă de soluție
index, (pl) indices (anat) deget arătător; (TH) săgeată, index, indice; (metr) (ac) arătător; fixator; reper; (OM) ac indicator; manetă pentru rotirea capului revolver la un anumit unghi; (mat) index; indice; coeficient; exponent; indicu, semn; ordin; indice alfabetic; tablă de materii; repertor; cartotecă; marcă, registru, tabelă, cuprins; (el) indice; (mas-un) a roți discul capului divizor; a diviza; a grada; (mat) a numerota; (c, în texte) a indexa, a alcătui/ înlocui un index etc., a insera într-o tablă de materii etc.; a clasa; (el, fiz) a împărți în elemente de scală
index bord (TH, mas) tablou / panou indicator
index card fișă de catalog / cartotecă
index centres (mas-un) ansamblu compus din cap divizor și păpușă mobilă
index dot (electr) reper reglabil; (mas) marcaj de punere la punct / de reglare
index driving shaft (mas-un) arbore / ax de acționare a mecanismului de divizare
index error (ec) eroare de indice; (metr) eroare de instrument / de aparat; (nav) eroare de index / instrumentală (a sextantului)
index finger (anat) deget arătător
index gear / plate (mas-un) placă de indexare, disc divizor

indicating apparatus

index head (mas-un) cap divizor
indexing (mas-un) avans circular periodic; divizare a cercului
indexing attachment (mas-un) dispozitiv de divizare, care poate fi montat și demontat
indexing chance gears (OM, mas-un) angrenaj de schimbare în trepte a indexării
indexing gear / wheel (OM) roată de cuplare / de clichet; (mas-un) mecanism de divizare
indexing machine (alim, ind chim, mas-un) mașină de divizare
indexing movement (mas-un) mișcare de divizare
indexing position (mas-un) poziție de cuplare (a divizorului / a mecanismului de divizare)
indexing ring (mas-un) inel de divizare (al capului revolver)
indexing unbalance (mas-un) dezechilibru de indexare
index milling (mas-un) frezare cu folosirea capului divizor
index move (mas-un) mișcare de divizare (la mașini de frezat roți dințate etc.)
index number (ec, mat) coeficient; indice (numeric); indicator
index of deep drawing (TH, mas-un) indice de ambutisare (adâncă)
index of friction (T) coeficient / factor de frecare, indice pentru frecare (la forță de frecare etc.)
index of refraction (fiz) indice de refracție
index pin (OM) știft de blocare
index pin holder (mas-un) manetă a capului divizor, cu știft de fixare
index point (TH) punct de reper
index ring (mas-un, metr) inel / tablou circular cu divizare / cu diviziuni / cu gradații, limb
indexerity stângăcie, lipsă de îndemânare
index wheel (mas-un) disc de divizare / divizor; roată indicatoare
Indian blue indigo
Indian red (chim) oxid roșu de fier
India rubber (ind chim) radieră, gumă de șters; cauciuc, gumă
indicate (TH) a indica; a arăta; a trasa, a schița; a menționa, a pomeni; a fixa, a stabili; (*fîg*) a exprima, a denota; (med) a recomanda, a prescrie, a indica; a dovedi; a justifica; (mas) a măsura cu un aparat indicator; (mat) a indica; a marca; a însemna; (metr) a indica; a afișa (rezultatele măsurării); a fi indicat, a se recomanda
indicating indicator, arătător; care indică / arată / exprimă
indicating apparatus (metr, autom, mas) indicator, instrument de măsurat cu ac indicator; (fiz) trasor (d. elemente radioactive)

indicating circuit

indicating circuit (metr, autom) circuit de indicare; (inf, autom) circuit de informare

indicating control switch (el, autom) întrerupător de comandă a confirmării

indicating device (metr) instrument / dispozitiv de măsurat cu ac indicator

indicating flowmeter (metr, hidr) debitmetru cu indicator

indicating fuse (el) siguranță cu semnalizarea topirii fuzibilului

indicating gauge (metr) calibru cu comparator

indicating, indicator, pointer (OM, metr) arătător; ac / săgeată; arătător(-oare)

indicating instrument (metr) aparat indicator, indicator (autom, mas); (fiz) trasor (d. elemente radioactive)

indicating lamp (autom, metr, el, mas) lampă de semnalizare

indicating mechanism (metr, OM) mecanism al indicatorului (la aparate cu ace indicatoare)

indicating micrometer (calipers) (metr) micro-metru (cu ceas comparator)

indicating peg (el) fișă indicatoare

indicating plug gauge (metr) pasametr (pt. măsurarea dimensiunilor interioare)

indicating pointer (metr) ac arătător / indicator, săgeată arătătoare; arătător

indicating relay (el, electr) releu de indicare / de semnalizare

indicating self-balancing potentiometer (el, autom) compensator cu autoechilibrare și citire directă

indicating snap gauge (metr) pasametr (pt. măsurarea dimensiunilor exterioare)

indicating switch (el) cheie / contact de confirmare; (el, autom) întrerupător de confirmare

indication indicație; indicare; semn vizibil la instrumente de detecție nedistructiv; indiciu, semn; manifestare; (med) simptom; (TH, metr) citire, indicație (a unui aparat)

indication error (autom, metr) deviație de măsurare; eroare de indicație / de citire

indication of surface texture (OM) notarea / indicarea stării suprafeței, simbolizarea stării suprafeței (în desen tehnic)

indicative of elocvent pentru, care vădește / trădează / dovedește

indicator (at, fiz) (atom / substanță / agent) trasor; (auto) indicator de direcție; (autom, TH) panou de semnalizare; (chim) hârtie-indicator; (metr) (aparat) indicator; semnalizator, ac (de ceas / de cadran gradat); (el, c) indicator / prezentator vizual; (metr) contor de producție; (TH, OM) ac indicator; indicator (de direcție / de sens)

indirect access

indicator arm braț al indicatorului de direcție (la afișaje în industrie, clădiri etc.)

indicator cock (OM, hidr, metr) robinet-indicator

indicator diagram (autom) diagramă indicatoare; (mas) diagramă indicată / de indicare

indicator light (auto) indicator luminos

indicator / indicating pointer (metr, TH) arătător; ac / săgeată indicator(-oare)

indicator / indicating relay (el, autom) releu de indicare / de semnalizare

indicator paper (chim) hârtie indicatoare / de turnesol

indicator spring (OM, metr) arc (legat) de indicator

indicatory indicator, elocvent

indicatrix indicatoare

indicial response (autom, mat) funcție treaptă de transfer

indiciu, (pl) indicia indicație, semn / indicator de identificare; (*amer*) ștampilă atestând plata taxei poștale

indict for / as (jur) a inculpa pentru, a pune sub acuzare pentru / ca, a deschide proces penal pentru; a acuza de

indictable (jur) condamnabil, care poate fi pus sub acuzare, susceptibil de a fi acuzat; condamnat, incriminabil (d. acțiuni)

indictee (jur) inculpat, acuzat

indicter (jur) acuzator, denunțator

indictment (jur) inculpare, punere sub acuzație; acuzare, acuzație, rechizitoriu, incriminare

indifference to / towards indiferență, nepăsare, pasivitate față de; lipsă de importanță / însemnătate; mediocritate; nepărtinire, imparțialitate

indifference dose (mediu, med) doză admisibilă

indifferent to indiferent la, nepăsător față de; neînsemnat, fără valoare; banal, care lasă indiferent; mediocru, nici bun, nici rău; (chim) neutru, inert; nediferențiat

indifferent admixture (materiale, ind chim) adaos / aditiv inert

indifferent gas (chim) gaz inert

indiffusible nedifuzibil, care nu poate difuza

indigo culoare indigo

indigo blue (chim) albastru de indigo, indigotină

indigo purple (chim) fenicină

indigotic cu / legat de indigo

indirect indirect, prin rigoare, prin intermediar(i); evaziv, (*fig*) ocolit (d. un drum, o soluție etc.); nesincer, necinstit (d. un răspuns)

indirect access (OM, TH) acces indirect (la o piesă, subansamblu etc.); (inf) acces prin înregistrări care conțin valorile adreselor

indirect action

indirect action (ec) acțiune publicitară indirectă (care urmărește prestigiul și nu vânzarea imediată a produsului)
indirect-acting (mas) acționare indirectă / cu mecanisme, transmisii intermediare
indirect aggression (pol, ec) agresiune indirectă (nemilitară)
indirect aiming (fiz, opt) vizare inversă (și la un microscop optic)
indirect-arc furnace (met) cuptor cu arc electric, cu încălzire indirectă
indirect back scatter (fiz, radio) retrodifuzare indirectă / prin reflexie difuză a semnalelor spre antena de emisie
indirect call (radio, fiz) comunicație în tranzit (și în telefonie)
indirect contact (termo) contact prin pereți
indirect cooking (termo) fierbere indirectă (în ind. hârtiei etc.)
indirect drive (OM) (transmisie cu) acționare / antrenare indirectă (prin curele etc.)
indirect echoes (fiz) ecouri false (în radiolocație)
indirect elections (pol, adm, ec) alegeri prin reprezentanți, alegeri prin vot indirect
indirect electrode furnace (met) cuptor cu electrozi, cu încălzire indirectă
indirect explosion (TH) explozie prin simpatie
indirect fire (mil) foc / tir **indirect**; (termo) foc / aprindere indirectă
indirect firing (termo) încălzire cu flacără indirectă
indirect flushing (alim, ind chim) spălare inversă / în curent invers (avansării produselor de spălat)
indirect foundation (constr) fundație indirectă
indirect gap tunnelling (fiz) efect **indirect** de tunel al distanței dintre benzi
indirect heated mould (termo, mas-un, plast) matriță cu placă încălzită
indirect heat exchange (termo) schimb de căldură indirect / prin piese sau medii intermediare / prin pereți
indirect lighting surge (el) supratensiune datorită descărcărilor atmosferice indirecte
indirect light-spot scanner (metr, fiz) explorator / scanner / analizor (prin scanare) indirect, cu spot luminos mobil
indirect load (OM, mec) sarcină indirectă / aplicată prin intermediul unui element
indirectly controlled system (TH, autom) sistem controlat / comandat indirect
indirectness caracter indirect
indirect object (gram) complement indirect
indirect passive (gram) formă pasivă indirectă (cu subiectul provenind dintr-un complement indirect)

indissoluble

indirect pressure control (hidr, autom) comandă hidraulică indirectă prin distribuitor pilot
indirect proof (mat) demonstrație prin reducere la absurd
indirect question (gram) întrebare (în vorbire) indirectă
indirect registering (inf, c birotică) înregistrare amânată, înregistrare efectuată după compunerea cifrelor
indirect scanning (metr, fiz) analiză / explorare indirectă
indirect sighting (fiz, opt) vizare inversă (și la un microscop optic)
indirect speech (gram) vorbire indirectă
indirect speeds (OM, mas-un) viteze ale arborelui / axului principal la cuplarea transmisiei intermediare
indirect stress, induced stress (mec) tensiune indirectă / indirectă / cauzată de altă tensiune; stare de tensiuni induse
indirect sulphonation (ind chim) sulfonare indirectă
in direct sunlight (auto) în soare
indirect tax (ec) contribuție, impozit indirect
indirect taxation (ec) impozite indirecte, impunere indirectă
indirect taxes (ec) impozit indirect
indirect tripping (el, autom) declanșare indirectă / prin releu intermediar
indirect wave (meteo) undă atmosferică; (fiz, radio) undă indirectă, undă ionosferică, undă reflectată, undă spațială
indiscernible de nedeslușit, indistinct; greu de deslușit / deosebit / distins
indispensability necesitate absolută / imperioasă; caracter indispensabil; caracter obligatoriu, obligativitate
indispensable to / for indispensabil pentru / la, de primă necesitate / urgență, absolut necesar pentru; esențial, de bază, vital, imperios, obligatoriu; ineluctabil, inevitabil
indispose a dispune nefavorabil; (med) a (se) îmbolnăvi, a produce o indispoziție
indispose for a face incapabil să / de a
indispose from a abate de la, a face să se abată de la
indisputability caracter indiscutabil / incontestabil
indissolubility (chim) insolubilitate, caracter insolubil, incapacitate de a se dizolva / descompune; caracter indestructibil / indisolubil, indestructibilitate
indissoluble (chim) insolubil, imposibil de descompus; (fig) indestructibil, indisolubil, trainic

indistinct

indistinct indistinct, nedistinct, nedeşlăşit, neclar; vag, confuz, obscur
indistinctive banal, cu nimic ieşit din comun, necaracteristic, nedistinctiv
indistinctness caracter nedeşlăşit / neclar, neclaritate
indistinguishable imperceptibil, insesizabil; care nu se poate distinge / deosebi, nedeşlăşit
Indium (In) (chim) indiu
indium plating (met) indiere, acoperire cu indiu
indivertible de neabătut, imposibil de deviat; inflexibil
individual individ, persoană, om; personalitate, individualitate; (*adj*) individual, personal; caracteristic, specific; personal, original; separat, izolat, răzleţ
individual control (autom) comandă separată; acţionare / reglare individuală
individual cut (mas-un) aşchiere printr-o singură trecere
individual motor drive (el, mas) comandă / acţionare cu motor individual
individual spot welding (met, TH) sudare prin / în puncte
individual weld spot (OM) punct de sudură
individuate a individualiza
indivisibility, indivisibleness indivizibilitate, caracter indivizibil
indivisible indivizibil, nedivizibil
indoor (de) interior, de cameră, de sală
indoor air pollution (mediu, TH) poluare în mediu / spaţiu închis
indoor paint (ind chim) vopsea pentru interior
indoors (*adv*) în casă, în interior
indoor sanitation (constr, OM, hidr) instalaţii sanitare
indorsation (ec, TH) andorsare (şi d. standarde internaţionale)
indorse (ec) a andorsa
indorsement (ec) andorsare, girare, gir
indorser (ec) girant
indraft, indraught (hidr) aflus, aspiraţie, admisie; (met) aer aspirat, curent (şi de aer)
indubitability certitudine, caracter neîndoios / neîndoielnic / sigur / cert; caracter incontestabil / indiscutabil; indubitabil
indubitable neîndoielnic, neîndoios, cert, sigur; indiscutabil, incontestabil
indubitably (*adv*) fără îndoială, fără doar şi poate; neîndoios, sigur
induce to a convinge să, a determina să, a face să; a îndemna să, a împinge la; a stârni, a provoca; a deduce; a conchide, a trage concluzia că; (el) a produce prin inducţie

induction flowmeter

induced convins, determinat, îndemnat; (el) indus; (TH) forţat, artificial
induced current (el) curent indus / de inducţie
induced draught / draft (ind chim) tiraj artificial / forţat; (met) curent de aer indus
induced (draft) fan (ind chim, met) ventilator / exhaustor cu tiraj artificial / forţat
induced pressure (hidr, mec) presiune indusă (de exemplu, printr-o forţă exterioară, aplicată unui cilindru hidraulic)
inducement persuadare, convingere, îndemare; îndemn; ispită; stimul, stimulare; mobil (care îndeamnă la), motiv (care îndeamnă la); tentaţie
inducer (el) inductor; care induce
inducing current (el) curent inductiv
induct into a instala; (jur) a pune în posesie; a antrena în, a atrage în; a iniţia în; (el) a produce prin inducţie
inductance (el) inductanţă, reactanţă
inductance(-type) pressure transducer (el, metr) traductor de presiune, bazat şi pe un element cu inductanţă
inductile (materiale) neductil
inductility neductilitate (d. materiale)
induction instalare; (el, mat) inducţie, metodă inductivă; (TH, termo, hidr) admisie, aspiraţie; (ec) iniţiere (a unui salariat nou angajat), instalare; (jur) punere în posesie; (med) cauză generatoare; (*amer*) (mil) incorporare; (jur) punere în posesie
induction accelerator (fiz) accelerator cu inducţie / inductiv, betatron, accelerator de particule, prin inducţie
induction ammeter (metr, el) ampermetru de inducţie
induction arrangement (el) protecţie contra inducţiei
induction brazing, inductive brazing (met) lipire tare prin inducţie
induction channel (termo, OM, met, ind chim) jgheab la cuptorul cu inducţie
induction clutch (OM, el) cuplaj cu inducţie
induction coil (el) bobină de inducţie, inductor, bobina Ruhmkorff
induction cup (el, OM) miez de inducţie (la magneti-oală)
induction current (el) curent de inducţie / indus
induction-current relay (el, autom) releu de inducţie
induction detector (metr, autom) detector prin / cu inducţie
induction device (el) protecţie contra inducţiei
induction flowmeter (metr, hidr, el) debitmetru cu inducţie

induction furnace

induction furnace (met, termo, el) cuptor (electric) de inducție
induction generator (el) generator asincron
induction hardening (met, el) călire prin (curenți de) inducție
induction heating (termo, el, met) încălzire prin curent electric îndus, încălzire prin (curenți de) inducție
induction instrument (metr, el) aparat de inducție, aparat de măsurat de tip inductiv
induction interference (fiz, el) interferență prin inducție / cauzată de inducție
induction logging (metr, el) carotă inductivă / prin inducție, carotaj geofizic prin metodă inductivă
induction logging apparatus (metr, el) aparat de carotaj geofizic, care funcționează pe principiul inducției
induction loudspeaker (el) difuzor cu paletă liberă / cu inducție
induction magnetic separator (alim, ind chim) separator magnetic cu inducție
induction manifold (OM, termo, hidr) conductă colectoare / de admisie
induction meter (metr, el) contor de / bazat pe inducție
induction method (el, metr) metodă inductivă (pt. localizarea defectelor la cabluri)
induction mixture (auto) amestec de combustibili
induction motor (el) mașină de inducție, motor asincron
induction motor meter (metr, el) contor (cu motor) de inducție
induction magnetic separator (met, agr, mas, mediu) separator magnetic, cu inducție
induction period (el, fiz, chim) perioadă de inducție
induction pipe (auto) țeavă / conductă de admisie; (OM) țeavă de aspirație
induction port (OM, hidr, termo) orificiu / canal de admisie
induction predicate (gram) predicat inductiv
induction of facts aducere de fapte / probe, producere de fapte / probe
induction side (OM) partea prin care se face admisia / intrarea
induction signalling (fiz) semnalizare prin inducție (în telefonie)
induction stroke (OM, auto, termo) cursă de admisie (a pistonului)
induction system (termo, Om, hidr mas) conductă / sistem de admisie
induction tachometer (metr) tahometru Ferraris / cu inducție / de curent alternativ

industrial union

induction transmitter adapter (electr, metr) adaptor pentru captatoare / transmițătoare cu inducție
induction valve (OM, hidr) supapă de intrare / de admisie / de aspirație
induction vessel heating (termo) încălzire indirectă prin încălzirea unui creuzet, încălzire indirectă prin inducție
induction welding using rod inductors / using a surrounding inductor (met, el) sudare prin inducție cu inductor-bară / cu inductor-spiră
inductive (el) de inducție, inductiv, bazat pe inducție; (OM, termo, hidr) de admisie, de aspirație, de absorbție
inductive / induction brazing (met, el) lipire tare prin inducție
inductive capacity (fiz, el) constantă dielectrică; permitivitate
inductive coupling (el) cuplaj inductiv / magnetic
inductive impedance (autom, el, metr) impedanță inductivă
inductive rail connection (el) conectare / conexiune / legătură cu bobină de amortizare
inductivity (el) inductanță, constantă dielectrică
inductor (el) inductor, bobină de șoc / inducție; (hidr) drosel
indulge in a îngădui să, a permite să; a încuraja la
indulgence to / of indulgență, toleranță pentru / față de; tolerare, îngăduire; privilegiu, favoare
indulgent indulgent, îngăduitor, tolerant
indurate a (se) întări
indurated fabric (ind chim, plast) textolit; țesătură bachelitizată
induration (plast) solidificare, întărire
industrial industrial; de producție, de muncă; industriaș; (ec) acțiuni ale unei societăți industriale
industrial accident (TH, ind) accident de muncă
industrial alcohol (chim) alcool / spirt industrial, alcool tehnic
industrial capital (ec) capital industrial
industrial / process computer (c) calculator industrial / folosit în procesele tehnologice / de proces
industrial disease (med, TH) boală profesională
industrialist industriaș, fabricant
industrialization industrializare
industrialize a industrializa
industrial naphtha (chim) solvent petrolier
industrial psychology psihotehnică
industrial revolution revoluție industrială
industrial sanitation (med, TH) igiena muncii
industrial school (edu, TH) școală profesională de meserii
industrial union sindicat industrial (de ramură)

industrious

industrious harnic, muncitor, silitor; destoinic; priceput, abil
industry industrie, ramură industrială; întreprindere, fabrică, uzină; hărnicie; studiu specializat, cercetare a unui subiect
industry standard(s) (colecție de) standarde referitoare la o ramură industrială
inedible (alim) necomestibil, de nemâncat
inedible oil (ind, alim) ulei necomestibil
ineducable (edu) needucabil
ineffaceable (de) neșters, de neuitat
ineffective ineficace, zadarnic, infructuos, fără rezultat; incapabil, incompetent; lipsit de efect, nereușit, plat, searbăd; inefficient, moale, nepriceput
ineffectively (*adv*) zadarnic, inutil, fără efect
ineffectiveness ineficacitate, lipsă de efect; incapacitate, nepricepere, incompetență
ineffectual fără efect / rezultat / succes; zadarnic, inutil, van, infructuos; anost, plat, searbăd, șters; incapabil, inefficient, nepriceput
ineffectually (*adv*) zadarnic, fără rost / efect / rezultat; necorespunzător
inefficacious ineficace, care nu dă rezultate, necorespunzător
inefficaciousness, inefficacy lipsă de eficacitate, ineficacitate
inefficiency ineficiență, lipsă de efect; lipsă de randament; incapacitate, ineficiență, nepricepere
inefficient inefficient; lipsă de rezultat / randament; incapabil, incompetent, nepriceput, lipsit de randament
inefficiently (*adv*) inutil, fără rost / efect / rezultat / randament; neîndemânatic, fără pricepere, fără eficiență
inelastic (mec, materiale) lipsit de elasticitate / suplețe, rigid, neelastic; lipsit de maleabilitate; inadapabil, refractar; ferm, constant, fără fluctuații
inelastic behaviour (mec) comportare neelastică (d. un corp)
inelastic collosion (mec) ciocnire neelastică
inelasticity (mec) lipsă de elasticitate, rigiditate, neelasticitate
inelastic scattering (el) împrăștiere neelastică
inelastic stress (mec) tensiune neelastică / care produce deformări permanente
ineligible (pol, jur, ec) care nu poate fi ales, ineligible; inapt, necalificat; nepotrivit, inadecvat, inapt
ineluctability inevitabilitate, caracter ineluctabil
ineluctable ineluctabil, inevitabil, de neînălțurat
inept stupid, prost(esc), absurd, inept; nepotrivit, deplasat, inoportun; (jur) nul (și neavenit), fără efect

inertia clamping

ineptitude stupiditate, absurditate, caracter prostesc / stupid / absurd; incapacitate, nepricepere; prostie, ineptie; caracter inoportun / deplasat
ineptitude for incapacitate pentru, lipsă de aptitudini pentru
ineptly (*adv*) (în mod) stupid / absurd, prostește
inequable (distribuit) neuniform; eterogen, lipsit de omogenitate, neomogen (d. componente într-un material, un proces în timp și / sau spațiu)
inequality (mat) inegalitate; părtinire, parțialitate; disproporție, decalaj; deosebire, diferență; asperitate, neregularitate (și de teren); instabilitate; insuficiență, caracter insuficient / neîndestulător
inequitable inechitabil, injust, nedrept
inequity nedreptate, injustiție, inechitate
inerrability infailibilitate, lipsa oricărei greșeli / deficiențe
inerrable infailibil, incapabil de greșeală, care nu dă greș (niciodată)
inert indiferent, inert, nemișcat; mort; fără viață, fără vigoare; (chim) inactiv, inert (și gaz nobil); (mec) inert, inactiv, neutru; (mas) mort, fără să funcționeze / să poată fi pornit
inert anode (el) anod inert
inert atmosphere (ind chim, met) atmosferă inertă
inert cell (el) pilă activată cu apă, pilă electrică inertă
inert filler (materiale, chim) material de umplură, inactiv / inert (și d. compozite)
inert gas (met, ind chim) gaz inert / nobil
inert gas brazing / soldering (met) lipire tare / moale, în mediu de gaz inert
inert gaseous components (termo, met) constituenți gazoși inerti (chimic) / necombustibili
inert gas generator (ind chim) generator de gaze inerte / nobile
inert-gas metal-arc welding (process) (met) (procedeu de) sudare cu arc în mediu gazos inert (protector)
inert-gas shielded-arc welding (process) (met) sudare cu arc în mediu gazos protector / inert
inert gas tungsten arc welding (met) sudare cu arc electric în mediu de gaz inert, cu electrod de wolfram
inert gas welding (met) sudare cu arc în atmosferă inertă
inertia (mec, chim) inerție, forță de inerție; (*fig*) încetineală, indolență, apatie
inertia about (mec) moment de inerție în raport cu
inertia balance (mec) echilibru dinamic
inertia bonding (OM) lipire prin frecare și presare
inertia clamping (mec) funcție compensatoare a inerției, fixare produsă prin forțele de inerție

inertia constant

inertia constant (mec, mas) constantă de timp a funcționării datorită inerției până la oprire în sarcină nominală, constantă de timp a mașinii, constantă inerțială a mașinii
inertia field (fiz) câmp de inerție
inertia of electrons (fiz) inerție a electronilor
inertia of mass force (mec) forță de inerție datorată maselor elementelor în mișcare
inertia pinion (OM) pinion al demarorului
inertia starter (el, mec) demaror prin inerție / cu volant
inertia-type starter (mec, el) demaror cu volant, demaror prin inerție
inertia-free switch (el) întrerupător fără inerție
inertia clamping (autom) funcție compensatoare a inerției, compensator al inerției
inertia constant (autom, mas) constantă de timp a funcționării datorită inerției până la oprire în sarcină nominală
inertia equivalent (energy) (mec, OM) (energie-) echivalent de inerție (la frâne)
inertia field (fiz) câmp de inerție
inertia-free switch (el, electr, autom) întrerupător fără inerție
inertial (mec) de / referitor la inerție, inerțial; (chim) inert; (nav) automat, făcut în virtutea inerției
inertial dust collector (mediu, mas) colector inerțial de praf
inertialess (mec) fără / lipsit de inerție
inertial force (mec) forță de inerție
inertial lock (auto, OM) încuietoare activată prin inerție
inertial locks (auto) sistem de blocare prin inerție
inertial separator (agr, ind chim, mediu) separator de praf prin inerție
inertia moment (mec) moment de inerție
inertia of mass force (mec) forță de inerție
inertia pinion (OM, auto) pinion al demarorului
inertia selling (ec) vânzare din inerție (fără activități de susținere / influențare), vânzare forțată, forțarea mâinii cumpărătorului
inertia welding (met) sudare prin frecare cu inerție
inertness inerție
inert shielding gas (met) gaz inert de protecție (la sudare etc.)
inessential neesențial, secundar; mărunț, neînsemnat, neglijabil; mărunț, fleac, lucru mărunț / secundar / neesențial
inestimable (de) neprețuit, inestimabil, de mare valoare
inevitability caracter inevitabil / ineluctabil
inevitable inevitabil, ineluctabil, de neînlăturat, fatal; inerent

infer (from)

inevitable to inerent pentru, specific pentru; propriu (unui sistem, material etc.)
inevitableness caracter inevitabil / fatal / ineluctabil
inexact inexact, incorect
inexactitude inexactitate; incorectitudine
inexactly (*adv*) (în mod) inexact, incorect
inexactness inexactitate
inexhausted nesecat, ineputabil
inexhaustive neexhaustiv, incomplet, care nu epuizează problema, care nu duce lucrurile până la capăt
inexpectant of luat prin surprindere de, care nu se așteaptă la; care nu speră la / în
inexpedient inoportun, nepotrivit, dezavantajos; zadarnic, fără rost / sens
inexpensive ieftin, convenabil, modest, necostisitor
inexpensiveness caracter ieftin / convenabil, ieftinătate
inexperience of lipsă de experiență în / de
inexperienced in lipsit de experiență în, nepriștit la
inexpert at nepriceput la, neîndemânatic la; ignorant, incompetent
inexplicable inexplicabil, de neînțeles
inexplicit neexplicit; neclar; neprecizat
inextricability, inextricableness caracter inextricabil / de nedescurcat; (mat) caracter insolubil / de nerezolvat
inextricable inextricabil; încălțit; de nerezolvat, irezolvabil, fără soluție / ieșire
infallibility, infallibleness infailibilitate, caracter infailibil, imposibilitate de a greși
infallible care nu dă greș (niciodată); infailibil, incapabil să greșescă; iminent, inevitabil, de neînlăturat; fără greș; sigur
infeasible irealizabil, nefezabil; imposibil; ne-realist (și d proiecte etc.)
infect (with) (med, mediu) a infecta (cu) / (de), a molipsi, a contamina (cu); (*fig*) (jur) a vicia, a corupe cu
infection (med) infecție, proces infecțios, infectare; (*fig*) infectare, molipsire, contaminare; (jur) viciere, corupere
infectious, infective (med) infecțios, infectat; (*fig*) molipsitor, contagios, transmisibil
infectiousness, infectiveness (med) natură infecțioasă; (*fig*) contagiozitate, caracter infecțios / molipsitor / contagios
in-feed (mas-un) avans transversal
infer (from) a deduce (din), a implica; a conchide, a trage concluzia (din); a presupune, a necesita; a indica, a arăta; a dovedi

inferable (from)

inferable (from) deductibil (din), care poate fi dedus / presupus (din)
inference (mat) deducție, concluzie; deducere, trageră a unei concluzii; implicație, lucru subînțeles
inferential bazat / întemeiat pe deducție, deductibil, ușor de dedus; dedus
inferential meter (metr, hidr) debitmetru
inferior (to) cu valoare redusă (față de), inferior; situat / plasat mai jos; mai de jos; de calitate inferioară; inferior, subaltern, subordonat
inferiority (in) inferioritate față de, capacitate redusă (în privința); caracter inferior; calitate proastă
inferior limit (cu) limită inferioară
inferred zero (metr, autom) dispozitiv (al unui instrument de măsurat) pentru mărirea sensibilității într-un domeniu limitat de măsurare; cu gradație fără zero; zero suprimat / decalat
infertile (agr) nefertil, neroditor, sterp; infructuos
infest (agr, med) a infesta; a invada, a năpădi, a împânzi; a săcăi
infestation (med) infestare, invazie; (agr) năpădire
infill a umple (o cavitate); (constr) a plomba, a construi (pe un loc gol)
infilling umplere (a unei cavități); (constr) plombă, construcție între alte clădiri
infiltrate a trece; a pătrunde; a (se) infiltra; a impregna; a îmbiba; a strecura; infiltrație, infiltrație; (med, chim) infiltrat
infiltrate into a trece prin (ceva); a pătrunde în; a (se) infiltra în; a (se) strecura în / prin (d. fluide, prin materiale solide etc.)
infiltration infiltrație, infiltrație, îmbibare, impregnare (d. fluide, prin materiale solide etc.)
infiltration by dipping (met, plast) impregnare prin imersare / prin cufundare
infimum infimum, margine inferioară; (mat) cel mai mare minorant (în analiza matematică)
infinite infinit, fără sfârșit, nelimitat, nemărginit, nesfârșit, fără margini
infinite dilution (fiz, chim) diluție infinită
infinite integral (mat) integrală cu limite infinite
infinite loop (inf, c) buclă repetabilă la infinit (proces de blocare a unui program)
infinitely fine control (autom, metr) comandă / reglare fină continuă
infinitely variable (metr, autom) cu reglare continuă
infinitesimal infinit mic; infimizezimal; infim, minuscul, neînsemnat, mărimă / valoare infimizezimală
infinitesimals analiză infimizezimală

inflexion, inflection

infinity, infiniteness (of) (mat) infinit, infinitate (de), nemărginire
infirm neputincios, firav; șovăielnic, fără voință; (jur) a infirma, a invalida, a declara nul
infirmity, infirmness neputință, slăbiciune; (med) debilitate, boală, maladie; caracter slab, lipsă de voință, (jur) nulitate
inflamm (chim, termo) a (se) aprinde, a da foc la, a lua foc; (med) a produce o inflamație, a (se) inflama
inflamed în flăcări, arzând, cuprins de flăcări; (med) inflammat, (d. ochi) injectat
inflammability, inflammableness (chim) inflamabilitate; capacitate de aprindere, caracter inflamabil; (fig) iritabilitate
inflammability test (metr) test / încercare de inflamabilitate (foarte general)
inflammable inflamabil; substanță inflamabilă, combustibil, carburant; (fig) iritabil
inflammable dust (TH, ind, met) praf fin de cărbune inflamabil (capabil de a produce o explozie)
inflammable materials (TH) materiale inflamabile
inflammation (termo, TH) inflamare, aprindere
inflammable mixture (termo, chim) amestec combustibil
inflammatory incendiar; (med) inflamator
inflate a umple (cu aer); (ec) a umfla (d. prețuri, costuri etc.), a încărca (nota de plată, un deviz etc.); (auto) (d. airbag) a se umfla, a se deschide
inflated (auto) umflat (d. un pneu); (ec) umflat, încărcat, mărit (și d. prețuri)
inflated slag (met) zgură cu pori și sulfuri
inflator, inflator (auto, OM) pompă pentru (umflat) pneuri
inflate the air bag (auto) a deschide airbagul
inflating agent / medium (plast) agent porofor / spumant / de umflare
inflation (TH) umflare, umplere; (ec) inflație
inflationary (ec) inflaționist
inflation pressure (hidr) presiune de preîncărcare / de umplere; (auto) presiunea pneurilor
inflation strength (plast) rezistență la umflare
inflect a devia; (mec) a încovoia, a îndoi, a curba; (fiz) a refracta
inflected încovoiat, curbat, îndoit; (fiz) refractat
inflection, inflexion (fiz) difracție; (mas-un) inflexiune, îndoitură, curbura; (mat) inflexiune (d. o curbă)
inflexibility inflexibilitate, rigiditate, fermitate
inflexible inflexibil, rigid; ferm
inflexion, inflection (mec, OM) încovoiere, îndoire, curbare, curbura, îndoitură

inflict on / upon

inflict on / upon a pricinui, a cauza, a produce (cuiva, ceva); (jur) a aplica, a da (o amendă); a se impune, a se băga cu de-a sila
infliction pricinuire, cauzare; suferință, neplăcere; (jur) aplicare, administrare (a unei amenzi etc.)
inflorescence (agr, bot) inflorescență, înflorire
inflow, (fiz, hidr) curgere spre interior, a curge în; v. **influx**
inflowing (fiz, hidr) aflux, pătrundere, intrare, vărsare (în interior); care pătrunde / intră / se varsă (în interior)
influence on / upon influență asupra; (*fig*) autoritate, trecere; factor influent; (el) inducție; a influența, a înrăuri
influencer factor influent, care influențează
influence quantity (metr) mărime care influențează în mod nedorit indicațiile unui aparat de măsurat
influent care se varsă, care se revarsă, afluent
influent tide (nav) flux, maree
influenza (med) gripă
influenzal (med) gripal, de gripă
influx (into) aflux (în / spre), afluență (către / spre); val (către / spre), năvală (către / spre); (auto, mas, av) admisie / intrare de aer; (fiz, hidr) afluență, aflux, curgere; (geogr) vărsare, gură (de râu); (ec) încășări
influx of oil (geol, ind chim) aflux de țiței
infolded (OM) cu marginile îndoite spre interior
inform inform; amorf
informal neoficial, fără formalitate; neprotocolar, neceremonios; liber, degajat; familiar; a înștiința (despre / de); a anunța, a comunica, a face cunoscut
inform (of) a informa, a da informații (despre)
informatics informatică; (inf) sumă a activităților legate de prelucrarea automată a datelor
information informații; informație (inf) date; informare, luare la cunoștință; cunoștințe (într-un domeniu, cultură)
information bureau / desk birou de informații
information monitor / display (auto) monitor pentru informații (pe panoul de bord)
informative, informatory (cu caracter) informativ
informed informat, în cunoștință de cauză, la curent; încunoștințat; documentat
infraction (jur, ec) încălcare, violare (a legii / regulamentului)
infrangible incasabil; (*fig*) inviolabil
infra(-)red (fiz) infraroșu
infra(-)red dryer (alim, ind chim) uscător cu radiații (infraroșii)
infrared radiation heating (termo, fiz) încălzire prin radiații infraroșii

ingot buggy

infrared radiation furnace / oven / stove (alim, ind alim) cuptor cu radiații infraroșii
infrared response (fiz, materiale) sensibilitate la infraroșu
infrasonic (fiz) infrasonic, subsonic
infrastructure (constr, ind) infrastructură, temelie, fundație
infrequency rarietate, lipsă de frecvență
infrequent rar, ocazional, lipsit de frecvență
infringe a încălca, a viola (o lege etc.)
infringement încălcare, violare; contrafacere (și a unui patent)
in front de față; frontal, în față
infructuous (agr) neroditor, sterp; (*fig*) steril, infructuos
infundibular (OM) în formă de pâlnie
infuse (in into) (TH) a turna (în), a vărsa (în), a injecta, a inculca, a infiltra; a sugera; (alim) a face o infuzie, a opări, a macera
infuse with a imbiba cu, a umple de / cu
infusibility capacitate de infuzie
infusible infuzibil, nefuzibil; greu de topit, refractar; ignifug, rezistent la foc, insolubil, greu de dizolvat (d. substanțe)
infusion turnare, vărsare; (alim) infuzie, fiertură, extract, opărire, febere; (TH) amestec, adaos, injecție, injectare, în introducere (a unei substanțe etc.)
infusion pump (termo, OM) pompă de injecție
ingate (met) picior al pâlniei de turnare, canal de alimentare / de turnare, rețea de turnare; (hidr) orificiu de intrare
ingather a (se) aduna, a culege, a (se) strânge (și recolta), a recolta
in gear (OM) angrenat, în angrenare, ambreiat; (mas) în funcțiune; (el) în priză
ingeminate a repeta, a relua, a reitiera
ingenerate originar, înăscut; a genera, a crea; a produce
ingeneration generare, producere, provocare
ingenious ingenios, iscusit, inventiv, priceput, bogat în idei
ingenuity, ingeniousness ingeniozitate, inventivitate; iscusință, talent, pricepere; inteligență, agerime, geniu
in-going intrare, pătrundere; care intră / pătrunde în; de intrare; pătrunzător; care vine / sosește; care intră în funcțiune, care se instalează; nou
ingot (met) lingou, bloc (turnat), în lingouri, sub formă de lingouri
ingot blank (met) semifabricat sub formă de lingou
ingot breaker (met) spărgător de lingou
ingot buggy (met) vagonet pentru lingouri

ingot butt

ingot butt (met) capăt / rest de lingou
ingot iron / steel (met) oțel în lingouri
ingot car (met) vagonet pentru lingouri
ingot chair (met) dispozitiv de răsturnare a lingoului
ingot charger (met) dispozitiv de încărcat lingouri (la laminoare)
ingot-charging crane (met, transp) macara / pod rulant de încărcat lingouri (la laminoare)
ingot chariot (met) vagonet pentru lingouri
ingot crane (met, transp) macara / pod rulant (și cu clește) pentru manipulat lingouri
ingot crop end (met) maselota lingoului
ingot crusher (met) spărgător de lingou
ingot dogs (met, OM) clește pentru prinderea lingoului
ingot drawing crane (met, transp, termo) macara / pod rulant de manipulat lingouri în cupatoare adânci
ingot form (met) bloc turnat (semifabricat)
ingot gripper (met, OM) clește pentru prinderea lingoului
ingot handling crane (met, transp, termo) macara / pod rulant de manipulat / transportat lingouri
ingot heating furnace (met) cuptor adânc de încălzire a lingourilor
ingot iron (met) oțel în lingouri
ingotism (met) segregatie în lingouri
ingot lathe strung pentru prelucrarea blocurilor / lingourilor
ingot metal (met) lingou de metal, bară neprelucrată, semifabricat (brut) obținut prin turnare
ingot mill (met) laminor degrosisor, slebing
ingot mould (met) lingotieră
ingot mould blackening (met) ungerea lingotierei (înainte de turnare)
ingot mould bottom-plate / stool (met) placa de fund / de bază a lingotierei
ingot mould coating / dressing material (met, chim) material pentru ungerea / acoperirea lingotierei (la interior)
ingot mould glazing (met, chim) glazură pentru lingotieră
ingot mould scrap (met, chim) spătură de lingotieră (ca fier vechi)
ingot mould varnish (met, chim) lac / vopsea / material / glazură pentru lingotiere (la interior)
ingot parting machine (met, mas-un) mașină de tăiat lingouri
ingot pit (met) cuptor adânc, de încălzire a lingourilor
ingot-rolling mill (met) laminor de blumuri, bluming

inhabitable

ingot scum (met) spumă de lingou
ingot shears (met) foarfece pentru blocuri (de oțel) / lingouri
ingot skin (met) crustă a lingoului
ingot slab (met) bramă / sleb brut(ă)
ingot slab mill (met, mas-un) laminor de blumuri și sleburi
ingot slab mould (met) cochilă pentru brame
ingot-steel (met) lingou de oțel, oțel în lingouri
ingot-steel plate (met) tablă de oțel de fuziune
ingot stirrup (met, OM) clește pentru prinderea lingoului
ingot stripper (met) striper
ingot stripping crane (met, transp) macara-striper
ingot suitable for rolling (met) lingou gata / pregătit de laminare
ingot tilter (met, mas) dispozitiv de răsturnare a lingourilor
ingotting (met) turnare în lingotiere
ingot-tipping device (met, mas) dispozitiv de răsturnat lingouri
ingot tongs (met, OM) clește de prins lingoul
ingot topping (met) tăierea maselei lingoului
ingot transfer car (met, transp) vagonet de transportat lingouri
ingot yard (met, constr) depozit de lingouri
ingraft (agr) a folosi ca altoi, a altoi
ingrain a fixa, a întipări, a imprima; (textile) vopsit în fibră / fir; vopsit durabil; fire / fibre vopsite înainte de prelucrare, covor vopsit în fibră; vopsit în culoare închisă, vopsit în culori diferite pe cele două fețe; caracter înăscut
ingrained (textile) impregnat / imprimat (profund, în fir, în fibră); întipărit, înrădăcinat
ingredient (chim, met, plast, alim) (element) component, constituent, ingredient, parte componentă
ingress pătrundere, infiltrare (în), penetrație, admisie (în); intrare; sosire; taxă de intrare, cost al biletului de intrare; poartă de intrare / de acces
ingress into acces, (drept de) intrare în / la
ingress gate (met, plast, alim) pâlnie / canal de turnare
ingression intrare, acces; pătrundere; incursiune, invazie
ingressive care intră / pătrunde
ingrowing care crește spre / în interior
ingrown întipărit, crescut spre / în interior
ingulf (agr) a îneca, a cuprinde, a covârși (d. buruieni etc.), a năpădi
inhabit a locui, a domicilia (în), a sta
inhabitable locuibil, corespunzător pentru locuit; salubru

inhabitancy, inhabitation

inhabitancy, inhabitation reședință, locuință, domiciliu; ședere, domiciliere
inhabitant locuitor, locatar; (zool) viețuitoare specifică unui areal
inhabited locuit, ocupat; populat
inhalant (chim, med) inhalant; inhalator; de / pentru inhalat
inhalation (anat) inhalare, inspirație, aspirare; (med) inhalație
inhalator (med, OM) inhalator
inhale a inhala; a inspira; a absorbi; a trage (aer, fum) în piept; a respira; a răsufla
inhaler (med, OM) inhalator; (TH) mască de protecție (contra prafului, fumului); filtru de aer
inhaust a absorbi (aer, gaze)
inherent (in) inerent, intrinsec, propriu; realizabil în condiții ideale / de proiectare; inseparabil, inalienabil; de la sine înțeles
inherent acceleration (el, electr, autom) accelerație naturală (la acționări electrice)
inherent ash (termo) cenușă intrinsecă (neseparabilă prin spălare)
inherent characteristic data (autom, inf) date / valori caracteristice ale buclei de reglare
inherent damping (mec) capacitate proprie de amortizare (a unui material, cum ar fi cauciucul)
inherent error (metr, autom) eroare inițială, transmisă pas-cu-pas
inherent failure causes (TH, deteriorări) cauze de rupere / de distrugere, datorate factorilor de exploatare (de exemplu: șocuri, fluaș, oboseală termică etc.)
inherent lag (mas, autom) întârziere proprie / inerentă
inherently stable cu stabilitate inerentă
inherent noise figure (el, metr, autom) factor de zgomot inerent / propriu
inherent regulation (autom) autoreglare; durată de adaptare naturală; reglare inerentă
inherent regulation rate (autom) viteză de autoreglare
inherent reliability (mas, TH) fiabilitate intrinsecă (în condiții normale / nominale de lucru)
inherent stability (mas, TH) stabilitate proprie / naturală / intrinsecă; autoreglare
inherent stable cu stabilitate inerentă / intrinsecă
inherent stress / tension (mec) tensiune internă / proprie
inherent strength (materiale) rezistență naturală / proprie
inherent time (autom) timp propriu
inherent value valoare proprie / intrinsecă
inherited error (metr, autom) eroare acumulată

inimitable

inhesion caracter inerent, inerentă
inhibit (chim, autom) a inhiba; a opri, a împiedica; a interzice; a inhiba (o persoană); a paraliza (și un proces tehnologic etc.); a bloca; a reține; a nu permite
inhibit gate (electr) poartă de blocare
inhibit line (autom) linie de oprire / de blocare / de inhibare
inhibit pulse (autom) impuls de oprire / de blocare / de inhibare
inhibit to / from a împiedica să, a opri să / de la; a interzice să, a nu permite să
inhibition (TH, mas) oprire, împiedicare, reținere, blocare; (agr, chim) inhibiție; interdicție, interdicție; (jur) sechestru, poprire; inhibare
inhibition from împiedicare de la, oprire de la, reținere de la; inhibare de a
inhibitor (autom, plast, chim) element / agent / substanță de blocare (a unei reacții chimice), inhibitor, stabilizator, element de blocare; (OM, TH, mas) dispozitiv de încetinire / frânare, element de blocare / încetitor, stabilizator; factor de inhibiție / reținere; (chim) agent / substanță care încetinește / împiedică anumite reacții chimice
inhibitory, inhibitive (chim, fiz) inhibitor, care inhibă; prohibitor, care interzice / împiedică
INHIBITORY-gate (autom) circuit / poartă CU EXCEPȚIA LUI; circuit / poartă ȘI-NU
inhibit oscillations (mec, electr) oscilații blocate / suprimate
inhomogeneity neomogenitate, caracter neomogen / eterogen (d. materiale)
inhomogeneous (materiale) neomogen, lipsit de omogenitate
inhour (ih, inhr) (metr, fiz) o unitate în ingineria nucleară pentru a descrie „reactivitatea” unui reactor nuclear; raportul R între numărul de neutroni creați și cei consumați în fiecare ciclu de fisiune trebuie să fie foarte apropiat de 1 pentru ca reactorul să fie controlat; reactivitatea $k=R-1$; 1 inhour este reactivitatea care va face ca numărul de neutroni să crească de un număr de ori egal cu $e = 2,71828$ într-o oră; valoarea exactă a unității depinde de tipul reactorului
in-house (al său) propriu; intern, local; autohton, indigen
in-house facilities (ec) resurse / mijloace proprii / interne
in-house maintenance (met) mentenanță efectuată de personalul unității / fără contract
inimitable inimitabil; incomparabil, fără pereche, care nu poate fi imitat

in inverse ratio to

in inverse ratio to în proporție inversă, invers proporțional cu

initial (poligrafie) (în text) (literă) inițială, a nota cu inițiale / cu o inițială; (TH) inițial, original; de plecare, de pornire; primar, primordial; de bază, de referință, de început, de plecare; a parafă, a aproba, a aviza; a viza, a-și pune parafă pe, a parafa; a nota cu o inițială

initial abstraction (agr) pierderi inițiale de apă din precipitații (reținută de vegetație și acumulată în depresiunile solului)

initial acceptivity (mec, mas, el) putere absorbită normală; (TH) recepție nominală

initial adjustment (autom, el, metr) reglare inițială, reglaj inițial / la zero; aducere la zero (a indicatorului unui aparat de măsurare)

initial body retention (fiz, chim) coeficient / factor de retenție inițială

initial boiling point (alim, ind chim, met, fiz) punct inițial de fierbere; temperatură inițială de fierbere

initial break-away torque (of engine) (mec, mas) moment de rupere (la pornire, eventual sub sarcină) (a unui motor)

initial bubble point (fiz, alim) punct inițial de fierbere (d. amestecuri de lichide)

initial boiling point (fiz) punct inițial de fierbere

initial capacitance (electr, TH) capacitate inițială / reziduală

initial capital (poligrafie) literă inițială majusculă

initial cell (biol) celulă embrionară

initial charge (el) sarcină de bază; (mec) sarcină inițială

initial contamination (mediu, chim) poluare / contaminare inițială

initial costs (ec) costuri inițiale, costuri cu investiția, investiții

initial daily production (ec) producție zilnică inițială

initial depth (mec, hidr) adâncime a apei înaintea saltului hidraulic (în hidraulică)

initial dialling delay (electr) durată inițială de selectare (în telecomunicații)

initial driving gear (OM) prima roată dințată, de antrenare a unei transmisii de roți dințate

initial excitation response (fiz, autom) viteză inițială de excitație

initial function (mat) funcție-original, original

initial heating (met, alim, termo) preîncălzire (înainte de prelucrare mecanică, de sudare etc.)

initial ingot (met) lingou inițial

initial investment (ec) investiție inițială, sumă care include taxa de concesiune la care se

initial state

adaugă un capital minim necesar pentru demararea unei operații de franchising

initialize (c, inf) a inițializa, a începe (un program / o subrutină etc.); (autom, metr) a readuce la zero

initial line aliniament inițial; (poligrafie) cap de pagină

initial load (mec) sarcină inițială / prealabilă / de prestângere (la șuruburi etc.)

initial loading (mec) încărcare inițială / prealabilă, pretensionare, prestrângere (la asamblări cu șuruburi)

initially (adv) inițial, la origine, la început, mai întâi

initial material (TH, ind) material de bază, materie primă

initial oscillation time (mec, autom, el) timp de amortizare a oscilațiilor / de oscilație inițial / de stabilizare a oscilațiilor

initial pass (met) pas / trecere inițial(ă) (la laminare)

initial phase (fiz, chim, termo) fază inițială, fază la originea timpului

initial pitch (mec, OM) pantă inițială (și de evoluție a unui parametru caracteristic unui proces tehnologic), pas inițial

initial point (mec, mas, metr, TH) poziție de plecare / de zero, poziție inițială, punct inițial / de plecare

initial position (mas, TH) poziție de plecare / de zero / inițială; (metr) poziție zero (la aparate de măsurat)

initial production (TH, ec) producție inițială, debit inițial

initial program loader (inf, c) program de încărcare inițială (a unui sistem de calcul)

initials (TH) parafă / viză de control

initial section (mec, TH) secțiune inițială (înainte de orice tip deformare)

initial slope (electr, autom, TH) pantă inițială (și de evoluție a unui parametru caracteristic unui proces tehnologic)

initial set (constr) priză / întărire inițială, contracție inițială, începutul tasării, tasare de început / inițială

initial speed / velocity (mec, mas) viteză inițială / de început / de pornire

initial stage stadiu inițial, etapă inițială, început (d. un proces etc.)

initial starting (mas) punere în funcțiune, pornire inițială

initial state (fiz) nivel de ieșire (la lasere), (mec, fiz, TH) condiție / stare inițială (a unui sistem, corp)

initial stress

initial stress (mec) efort, inițial, tensiune / solicitare inițială (și la îmbinări cu șuruburi cu pre-strângere la asamblare etc.), solicitare inițială, tensiune de pretensionare (la rulmenți etc.)

initial substance (alim, ind chim) material de bază

initial temperature (termo, TH) temperatură de bază / de referință / inițială (la începutul unui proces tehnologic la care se cere o anumită temperatură la început)

initial temperature of rolling (met, termo) temperatură la începutul laminării

initial thickness / width (TH) grosime / lățime inițială (la laminare sau alt proces de prelucrare)

initial transconductance (electr, autom) pantă inițială

initial unbalance (mec) dezechilibru inițial

initial value valoare inițială, dată inițială (într-o problemă)

initial value problem (mat, fiz) problemă Cauchy; problemă cu condiții / valori inițiale (la limită)

initial velocity (mec) viteză de început / de pornire / inițială

initiate inițiat, inaugurat; început; pornit; (TH) a introduce, a declanșa, a iniția, a începe, a porni, a deschide (și un studiu de cercetare, un proiect etc.); (autom, inf mas) a comanda; a declanșa; a avea / lua inițiativă; a inaugura, a lansa; a introduce; a fi admis / inițiat / introdus (într-o societate secretă); început, pornit; inaugurat; (jur) a intenta, a deschide, a introduce

initiate in admis în; inițiat în; pus la curent cu

initiate into a iniția în (într-o taină, problemă etc.); a primi (într-o societate secretă etc.)

initiated into a iniția (într-o problemă); (edu) a instrui (într-un domeniu)

initiation (inf) inițiere; începere, deschidere, inaugurare; introducere

initiation fee (*amer*) taxă de înscriere

initiation into inițiere, introducere (într-un domeniu)

initiator inițiator, promotor

initiatory introductiv, pregătitor, preliminar, de început; de / pentru inițiere

inject (into) (TH, termo, plast) a injecta (în), a introduce prin injecție; (met) a sufla (în), a insufla; (med) a face o injecție; (*amer*) a intercala, a interpola

inject conduit (termo, met, plast, OM) conductă de injectare / de (in)suflare

injected (med) injectat, congestionat; (TH, plast) injectat, introdus prin injecție

injected gas (TH, termo) gaz injectat / de injecție

injustice

injecting nozzle (termo, OM) injector

injection (constr) injecție (de beton etc.); (mat) aplicație injectivă; (hidr) injectare de apă sub presiune, injecție, pompare; (plast, TH, med) injectare; (*fig*) sugere; (*amer*) observație / remarcă intercalată / forțată

injection cock (OM, termo, hidr) injector, robinet / ajutor de injectare

injection condenser (OM, termo, hidr) condensator prin injecție

injection conduit (alim, ind chim, plast) conductă de suflare / de injectare

injection engine (termo, auto) motor diesel / cu injector

injection mould (mas-un, plast) matriță de injecție / de injectare; formă de injecție / de injectare

injection moulded part (plast) piesă formată prin injecție

injection moulding (alim, plast) formare prin injecție / prin injectare; (met) turnare sub presiune

injection moulding machine (plast, mas-un) mașină de injectat / de injecție; presă de injecție

injection moulding nozzle (OM, mas-un, plast) duză de injecție

injection moulding with screw plasticising (alim, plast) formare prin injecție cu preplastifiere cu melc / cu șneac

injection oil engine (termo, auto) motor cu injecție / diesel

injection pump (auto, OM, termo, mas) pompă-injector; pompă de injecție

injection ram (OM, mas-un, plast) piston de injecție

injection seal (OM, plast) etanșare formată prin injectarea unui material

injection syringe (med) seringă

injection system (auto) sistem de injecție (la motoare diesel)

injection valve (OM, hidr, mas) supapă de injecție, injector

injector (OM, termo, hidr) injector, pompă de injecție

injudicious nesocotit, nehibzuit, nesăbuit, imprudent; lipsit de discernământ; neînțelept

injure a vătăma, a (se) răni; a lovi; a ofensa, a leza; a prejudicia; a păgubi; a dăuna; a strica; a înrăutăți; (TH) a avaria

injured rănit, vătămat; lovit; ofensat, lezat; prejudiciat, păgubit; avariat, stricat

injury (TH) avarie, pană, defect, defectare, deteriorare, stricăciune; (med) rană, rănire, leziune; ofensă, injurie, lezare; pagubă; nedreptate, prejudiciu

injustice nedreptate, inechitate, injustiție

ink

ink cerneală, tuș; (TH) fluid de marcare (prin colorare în urma evaporării fluidului); tipar; a păta cu cerneală, a mânji
ink spot, ink stain pată de cerneală
ink-spot remover (chim) detergent / substanță pentru petele de cerneală
ink up a unge cu cerneală, a aplica cerneală
inlaid introdus; încrustat; inserat, intercalat; marchetat; furniruit, placat, parchetat; lucru în mozaic; (*fig*) bogat, înstărit
inlaid work marchetărie; mozaic de lemn; incrustație
inland interior, regiune / parte centrală (și a unei țări); din / în interiorul țării; interior, intern; autohton, indigen; (*adv*) spre / în interiorul / centrul (țării)
inland coin (ec) monedă națională
inland commodities (ec) produse indigene
inland duty (ec) vamă internă; taxă de consum, impozit pe circulația mărfurilor
inland mail (transp) poștă internă
inland navigation (nav) navigație fluvială / interioară
inland produce (ec) produs(e) indigen(e)
inland revenue (ec) impozite directe și indirecte; fisc(alitate), venituri provenite din impozite
inland revenue stamp (ec) timbru fiscal
inland trade (ec) comerț interior
inland waters (geogr) ape interioare / continentale
inland water transport / transportation (nav, transp) transport fluvial, navigație fluvială
inland waterways (nav) căi navigabile fluviale, interne
inlay încrustare; marchetare, mozaicare; intercaltare, inserare; încrustație (în lemn); (plast) insertie; (el, c) mascare / mixaj electronic(ă) a(l) imaginilor; (med, TH) plombă (și dentară); a încrusta, a acoperi cu încrustații; (constr) a marcheta, a parcheta, a pardosi (cu mozaic); a intercala, a introduce, a insera; a orna, a împodobi, a decora
inlaying (TH) incrustație; marchetărie; (constr) pardosire în mozaic, parchetare; lambriu
inleakage air (met, termo) aer fals
inlet intrând; (el) racord, bornă de intrare; (geogr) braț de mare, golf mic; strâmtoare îngustă; (hidr) canal pentru priză de aer din lac sau din mare, spre uscat; (OM, hidr) orificiu / gură de admisie / de aspirație / de intrare / de scurgere, admisie, intrare, ștuț de intrare / de umplere; alimentare, dispozitiv de alimentare; de intrare, de admisie
inlet angle of impeller (el, termo) unghi de intrare al rotorului

inmiscible

inlet blade / edge (OM, termo) muchie de admisie / de intrare
inlet cam (OM, termo) camă a supapei de admisie
inlet cubic feet per minute (metr) unitate pentru capacitatea / debitul volumic a(l) unui compressor, picior cubic (la admisie) pe minut: 1 inlet cubic foot/minute = 0,000471947 m³/s
inlet fitting (OM, hidr) racord de umplere
inlet flow (hidr) debit de intrare
inlet funnel (OM) pâlnie (de intrare)
inlet gate (met, plast) pâlnie / canal / gură de turnare
inlet governor (auto, termo, autom) distribuție a admisiei
inlet manifold (OM) colector de admisie
inlet nozzle (OM, termo) ajutoraj de admisie / de aducție
inlet of pass (met) partea de intrare în calibrul
inlet opening (OM, hidr) orificiu de admisie / de intrare
inlet-pipe connection (OM) ștuț de intrare / de admisie
inlet port (hidr) orificiu de alimentare
inlet pressure (hidr, OM) presiunea statică echivalentă de intrare (a unei pompe), presiune la / de intrare
inlet silencer (met) amortizor de zgomot la admisie
inlet sliding plug (OM, hidr) sertar de admisie
inlet stroke (termo) cursă de admisie
inlet table (met) transportor (cu role) de alimentare
inlet temperature (TH, termo) temperatură inițială / la intrare
inlet valve (OM, termo) supapă de admisie / de intrare / de aspirație
inlet velocity head (hidr, termo) presiune dinamică, la intrare
in-line (autom, inf) fără întârziere; fără stocare / memorie; (el) pe un singur rând; unul după altul; succesiv, în linie; în rând; pe aceeași axă; aliniat; (mas-un) coaxial, paralel; (nav) în linie; în aliniament; (în text) liniar
in-line engine / motor (termo) motor cu cilindrii în linie
in-line piston pump (OM, hidr) pompă cu pistoane în linie
in-line processing (inf) prelucrare aleatorie / fără sortare prealabilă
in-line setting (autom, mas-un) căutare (automată) a poziției pieselor care urmează a fi decupate dintr-o bandă, astfel ca deșeurile să fie reduse la minim
inlying intern, (din) interior
inmiscible (fiz) nemiscibil, imiscibil (d. un lichid)

inner

inner interior; intern, dinăuntru, ascuns; slab, stins; înăbușit
inner brake (OM) frână interioară
inner circumference (OM) perimetru interior, circumferință interioară / la interior
inner cone (termo) nucleu al flăcării, zonă primară a flăcării
inner dead centre (termo) punct mort interior / superior
inner diameter (OM) diametru interior / al găurii / al alezajului
inner friction (T, plast, hidr) frecare interioară / internă
inner heat (termo) căldură acumulată (în interior)
inner lining of a furnace (met) căptușeală de uzură a cuptorului (care se înlocuiește periodic)
inner mixer (ind chim) malaxor capsulat
inner point punct interior
inner product (mat) produs scalar; produs interior; produs contractat a doi tensori
inner race (OM) inel interior (la rulmenți)
inner side (OM) interior, parte interioară
inner spring mattress (*amer*) somieră
inner-toothed crown wheel (OM) coroană cu dantură interioară
inner tube (auto) cameră de aer; (OM) tub interior
inning (agr) asanare; (geogr) pământ aluvionar
innocuous inofensiv, nevătămător
innocuousness caracter inofensiv / nevătămător; lipsă de nocivitate
innovate in a aduce inovații în, a fi inovator; a înnoi
innovation inovație, invenție; înnoire, lucru nedit; inovativitate, spirit inovator
innovator inovator, inventator; reformator, înnoitor, adept al inovațiilor
innocuous inofensiv, nevătămător
innumerability caracter nenumărabil; imposibilitate de a fi numărat; multitudine
innumerable nenumărabil, fără număr
innutritious (alim) nehrănitor, netrutitiv, nesubstanțial
inobservable inobservabil, care nu poate fi observat
inobservance, inobservancy (jur) nerespectare, încălcare; neîndeplinire; lipsă de atenție, neatenție
inobservant of (jur) care nu respectă, care încălcă; neatent la, care nu observă
inoccupation lipsă de ocupație, șomaj
inoculant (met, plast) modificador
inoculate a inocula; (met) a modifica
inoculated cast iron (met) fontă modificată
inoculating agent (met, plast) (agent) modifi-

inpour

inoculating crystal (met) cristal de amorsare a cristalizării
inoculation inoculare; (met) modificare
inodorous lipsit de miros, inodor
inodorousness lipsă de miros, caracter inodor
inoffensive inofensiv, nevătămător; nesupărător
inoffensiveness caracter inofensiv / nevătămător / nesupărător
inofficial neoficial
in one part (OM) nedemontabil, dintr-o singură bucată, monobloc
in one piece (OM) monobloc; dintr-o bucată; cu o singură parte
inoperable inoperabil
inoperating contact (mas) contact de repaus
in operation (auto) în funcțiune, activ, activat
inoperative inoperant; nevalabil, ineficace, fără efect; inactiv, inert, neoperativ; (autom) insensibil; (mas-un) inactiv; (mec) stare de repaus
inoperative pass (in rolling) (met) calibru gol / orb de laminare
inopportune inoportun, neoportun; deplasat, prost plasat; nepotrivit, nelalocul lui; supărător, neplăcut, plicticos
inopportuneness, inopportunity inoportunitate, caracter inoportun / nepotrivit
in order to prevent (accidents etc.) pentru a evita (accidente etc.)
inordinate nemăsurat, exagerat; excesiv, exorbitant; necumpătat, nechibzuit, fără măsură; dezordonat, neregulat
inordinateness exagerare, caracter excesiv / exagerat; neregularitate, caracter neregulat / dezordonat
inorganic (chim) anorganic, neorganic; (mas, TH) neintegrat; străin; exterior
inorganic chemistry (chim) chimie anorganică
inorganic material (chim) material anorganic
inorganic salt (chim) sare anorganică
inorganizable (ec) dezorganizat, imposibil de organizat
inoxidability (chim, material) neoxidabilitate, inoxidabilitate
inoxidable, inoxidizable (chim, met, plast) inoxidabil, care nu oxidează
in phase (fiz, mec, el) sinfazic; în fază
in-phase opposition (fiz, mec, el) în opoziție de fază / în antifază
in place (TH) pe loc; la locul de lucru; “in situ” (în locul în care s-a format / montat)
in-plant system (mas) sistem tip modul / într-o singură construcție (unitară)
inpour aflux, aluență, revărsare; potop, ploaie; a se revărsa, a curge (mult)

inpouring

inpouring (hidr) aflux, aluență, revărsare; care intră / vine / năvălește
in-process (TH) aflat în pregătire / în prelucrare / pe linia de prelucrare
in-process material (TH) produs intermediar
in proportion to în raport cu; proporțional cu
input (TH, ind) mărime de intrare, intrare, introducere; alimentare, furnizare, absorbție, admisie, alimentare, consum de putere, energie / putere consumată / necesară / furnizată / de alimentare (la intrare în sistemul tehnic); (el) putere absorbită; lampă de intrare; consum de putere; (mas) putere absolută, putere / energie absorbită de / la alimentare (electrică, mecanică); (inf) date de intrare; (mas) parametri de intrare; (autom) mărime de intrare; (autom, el) lampă de intrare
input-power (el, mec) energie / putere absorbită / necesară (la intrare)
input – output (TH) intrare – ieșire (referitor la putere, informații, parametri etc.)
input resistance (hidr, el) rezistență de intrare
input current (autom, el) curent / semnal de intrare
input flow (hidr) debit de intrare
input impedance (autom, el) impedanță de / la intrare
input port (hidr, OM) orificiu de intrare
input-power (mec, el) energie absorbită; putere necesară; putere la intrare
input pressure (hidr) presiune de intrare
input-quantity (autom, inf) mărime de intrare
input resistance (metr, el) rezistență de intrare
input shaft (OM) arbore primar al cutiei de viteze, arbore de intrare
input signal (autom) semnal de intrare; (mas) mărime de reglaj / de reper
input store (inf) bloc de intrare
input terminal (autom, el) bornă de intrare
input value (mas, autom, inf) valoare a mărimii de intrare
input quadrature (mas, autom) în cvadratură, defazat cu 90 grade
inquest anchetă
inquire a întreba, a se interesa de, a se informa despre
inquire about a se interesa / întreba despre / de
inquire into a cerceta, a investiga, a examina; a lua informații despre; (jur) a ancheta, a face cercetări cu privire la
inquirer solicitator; persoană care întreabă / anchetează / studiază; anchetează
inquiring întrebător, iscoditor, care întreabă, curios; interesat

insert

inquiry anchetă; cercetare, investigare, investigație; întrebare, solitare de informații; (c, inf) tehnică de interogare a unui computer
inquiry for cerere de / pentru
inquiry office birou / ghișeu de informații
inradius (geom) rază a cercului înscris
in rapid traverse (mas-un) avans rapid, apropiere rapidă (spre piesa de prelucrat)
in-rolling box pass (met) calibru închis de laminor
in rotation consecutiv; unul după altul; prin rotație
inrush năvală, aflux, potop; izbucnire, irupere, răbufnire; ruptură, rupere; năruire, prăbușire; (TH, mas) impuls, putere de pornire, demaraj
insalubrious (med) insalubru, nesănătos; neigienic
insalubrity (mediu, med) caracter insalubru / nesănătos / neigienic, insalubritate
inscape chintesență, esență, caracteristică / calitate esențială
inscattering (fiz) împrăștiere către interior
inscribe (geogr) a înscrie în cerc; (ec) a înregistra / înscrie acționarii
inscribed stock (ec) acțiuni / efecte nominale înregistrate
insect (zool) insectă; (TH) mic defect (ascuns)
insecticide (ind chim, agr) insecticid
insect powder (ind chim, agr) insecticid
insecure nesigur, prea puțin sigur; șubred, instabil; primejdios, periculos; critic, supus pericolului
insecurity (condiții de) nesiguranță, caracter nesigur, situație nesigură / periculoasă, instabilitate
insensibility (to) lipsă de sensibilitate (față de), insensibilitate, indiferență (față de); (med) pierde a cunoștinței, leșin
insensible to / of insensibil față de, indiferent la, nepăsător; apatic; fără cunoștință; imperceptibil, făcut pe nesimțite; neobservabil
insensitive to insensibil la, indiferent la
insensitiveness (autom, metr) lipsă de sensibilitate (și a unui aparat); insensibilitate
insensitive time (mas, mas-un, c) timp de inactivitate / mort
insensitivity (metr, autom) insensibilitate; (TH, mas) inactivitate
inseparability caracter inseparabil, legătură indisolubilă; inseparabilitate
inseparable from inseparabil de, indisolubil legat de
insert (hidr) piesă de racord (la canalizare); (OM) inserție, bucsă, element de intercalație; adaos; completare (a textului inițial); a introduce, a intercala; (constr) a înzidi, a încastra;

insert die

(plast) a încorpora (și adaosuri în compozite); a intercala; a introduce suplimente; (el) a introduce, a lega (în circuit); a insera (și într-un text), a înscrie, a înregistra, a trece; inserție, intercalare, introducere

insert die (met, plast, OM, mas-un) matriță detașabilă, pastilă detașabilă (la o matriță)

inserted inclus, inserat

inserted blade (mas-un) cuțit demontabil; (alim, constr) lamă demontabilă / aplicată

inserted blade face milling-cutter (mas-un) freză frontală, cu dinți aplicați; freză cilindro-frontală cu dinți demontabili

inserted chaser die (mas-un) cap de filetat cu piepteni amovibili

inserted cover (OM) capac adâncit / îngropat / încorporat

inserted cutter tool (mas-un) portcuțit cu cuțit demontabil

inserted joint (OM) îmbinare fără manșon

inserted key (OM) pană îngropată

inserted nut (OM) piuliță inserată / care blochează șurubul prin deformare plastică

inserted tooth (mas-un) dinte demontabil / aplicat, cuțit demontabil

inserted tooth milling cutter (mas-un) freză cu dinți demontabili, cap de frezat

inserted tooth shell hole boring cutter (mas-un) zencuitor / burghiu / lărgitor demontabil, cu dinți aplicați

inserted tooth tipped cutter (mas-un) freză cu dinți demontabili, cu tăișuri cu plăci din carburi metalice

inserted (valve) seat (OM, hidr) scaun de supapă inserat / aplicat

insertion, inserting (TH) inserție, garnitură; intercalare, element intercalat, căptușeală; incorporare (d. adaosuri în compozite); căptușeală; garnitură; (constr) element de intercalare; (și într-un text) inserție, înserare, introducere; adaos; intercalare; dantelă

insertion attenuation (mec) atenuare / amortizare de / prin inserție

insertion mark semn de inserție / introducere / intercalare

insertion process (TH) regim tranzitoriu; (plast) proces de inserție (a materialelor de adaos în compozite)

insertion point (c, inf) punct de inserare (a unui caracter)

insert of metal inserție metalică (și d. compozite)

in service (mas) în funcțiune

in-service education (edu) continuarea studiilor în timpul producției; calificare la locul de muncă

insist

inset map cartuș (la o hartă)

inseverable inseparabil, indivizibil

inshore (nav) la țărm, aproape de țărm / mal, spre țărm / mal; (nav, geogr) costier, de coastă; care se apropie de țărm / mal

inshore navigation (nav) cabotaj, navigație costieră

inshore of foarte aproape de, în preajma

inside (situat în) interior, dinăuntru; partea interioară; dos (de haină); (*adv*) înăuntru, în interior

inside boring tool (mas-un) cuțit de strunjit interior / de alezat

inside calliper(s) (metr, mas-un) compas / calibru de interior / pentru găuri / de adâncime

inside chaser / chasing tool (mas-un) pieptene de filetat interior

inside-corner tool (mas-un) cuțit încovoiat pentru strunjirea fundului unei cavități

inside corner weld (met, OM) sudare interioară de colț

inside diameter (metr, OM) calibru / diametru interior (al țevii)

inside die (mas-un, OM) matriță interioară (de extrudare)

inside gauge (metr, mas-un) calibru pentru măsurătoare de interior, calibru tampon, pasimetru

inside gearing (OM) angrenare / dantură interioară

inside jaw chuck (mas-un) mandrină de prindere pe suprafața interioară a piesei

inside micrometer (metr) micrometru de interior

inside of în cadrul; în mai puțin de; (cel mult) până în

inside out pe dos, cu susul în jos

inside-out flow element (hidr) element filtrant, cu curgere centrifugă (spre exterior și perpendicular pe axă)

inside rearview mirror (auto) oglindă retrovizoare interioară

inside track (cf) linie interioară

insight perspicacitate, intuiție; discernământ

insight into pătrundere; înțelegere; bună cunoaștere; privire

insigne, pl insignia insignă

insignificance, insignificancy insignifiantă, lipsă (totală) de însemnătate / importantă, caracter neimportant / neînsemnat; inconsistentă, lipsă de conținut

insignificant neînsemnat, nesemnificativ, lipsit de semnificație, neimportant, minor, fără importanță, insignifiant; neglijabil, infim

insipid insipid, fără gust, searbăd; (*fig*) nesărat, plat, banal, anost, plicticos; stupid, prostesc

insist a insista, a stărui, a fi insistent; a pretinde, a susține (cu convingere)

insistence upon, insistency upon

insistence upon, insistency upon insistență asupra, stăruință asupra, accent pus pe, accentuarea; stăruință asupra, perseverență asupra
insistent insistent, stăruitor; perseverent; impetuos; puternic; de urgență, imediat; plicticos; evident; strident; violent
insist on / upon a insista asupra / să, a pune accent deosebit pe; a nu se lăsa de, a nu renunța la, a persista în
insofar (adv) (într-)atât
insofar as în măsura în care
insolation expunere la soare; (med) insolație
insolubility, insolubleness (chim, met) insolubilitate, caracter insolubil; (mat) caracter de nerezolvat, imposibilitate de rezolvare
insoluble (chim, met) insolubil, care nu se dizolvă; (mat) de nerezolvat, fără soluție / rezolvare, imposibil de rezolvat
insoluble phase (met) fază insolubilă (la aliaje)
insoluble wax molecules (chim) molecule insolubile de ceară
insolvency (ec, jur) insolvabilitate, faliment, bancrută
insolvent (ec, jur) insolubil, falimentar, în stare de faliment
insolvent act / law (ec, jur) legea falimentului
inasmuch as ... that (adv) într-atât(a) încât; așa de mult / tare încât, așa de / atât de... încât să
inspect a inspecta, a face o inspecție, a controla; a cerceta, a examina, a privi îndeaproape; (metr) a citi un contor; a verifica, a revizui, a face o revizie
inspecting (TH) acțiunea / procesul de inspecție, inspecție; care inspectează / controlează / verifică / cercetează, cercetător, de cercetare
inspection (TH) inspectare, inspecție, examinare, cercetare, verificare, control, revizie, vizită; examen; (ec) luare de mostre / de probe; (auto) revizie
inspectional de inspecție / revizie
inspection board (ec, TH) comisie de recepție
inspection box (OM) fereastră / ochi de control / de observare
inspection chamber (met, ind chim, constr) câmin de vizitare
inspection cover (OM, hidr) capac al orificiului de vizitare, chepeng de vizitare
inspection gauge (metr) calibru de control / de recepție
inspection hole (auto) orificiu de vizitare / de control / de observare; (OM, met) gaură de vizor, gură de control / de vizitare
inspection manhole (met) gură de acces / de vizitare pentru control (prin care poate trece un om)

installing

inspection of parts (TH) verificare / control al pieselor
inspection panel (OM) orificiu de control, vizor
inspection pit (met) canal de revizie / de vizitare / de întreținere
inspection plate (OM) placă / capac demontabil(ă) de examinare și control
inspection record (TH) proces verbal de verificare (a unei mașini)
inspection stamp (TH, mas) ștampilă de verificare / control / garanție
inspection tools (metr) instrumente de control / verificare
inspection window / porthole (cf) orificiu de control; (OM) gură de control, vizor; (met) gură pentru vizor
inspector recepționar, controlor (de calitate), inspector, diriginte de șantier; (cf) supraveghetor
inspectorate inspectorat, corp de control
inspector of taxes (ec) inspector financiar
insphere (geom) sferă înscrisă
inspirable (mediu) respirabil, care poate fi inspirat / respirat
inspiration inspirație, inspirare; (TH, termo) aspirare
inspirator (TH) aspirator, injector; (med, OM) (aparat) respirator
inspissate (fiz) a se condensa; a se îngroșa; a se concentra (d. o soluție)
instability instabilitate, labilitate, lipsă de echilibru; șubrezenie; lipsă de soliditate; inconstanță
instability of mix (ind chim, met) instabilitate a amestecului
instable (chim) instabil, nestabil; (mec) fără echilibru; inconstant, schimbător
install (TH) a monta, a asambla; a (se) instala, a amenaja; a (se) stabili; a se așeza
installation (TH, mas) instalație, instalații, utilaj, aparatură (și de instalare); montaj, montare, asamblare; echipament; instalare, stabilire, intrare, mutare (într-o casă, clădire etc.)
installation costs (ec) investiții capitale, costuri de instalare / de montaj
installation drawing(s) (TH) desene de montaj
installation manual (TH, mas) manual de instalare
installation work (TH, mas) lucrări de montaj / asamblare
installed (TH, mas) construit, montat, instalat
installed capacity / power (TH, mas) putere instalată
installer reglor, montator
installing (ind) montaj, asamblare, instalare, care (se) instalează, care se montează / assemblează

installment

installment (ec) rată, vârsământ, plată în rate; fasciculă (de carte); **pay on** ~ (ec) a da un acout, a plăti / vârsa o rată; **by** ~ (ec) eşalonat, în rate; **by easy** ~ (ec) eşalonat convenabil, în rate convenabile; **annual** ~ (ec) anuitate, sumă fixă de bani cu dobândă plătită anual sau la intervale regulate de timp

installment credit (ec) credit rambursabil în rate
installment plan / system (ec) sistem de încasare, cu plata eşalonată / în rate

instance exemplu, exemplificare; dovadă, probă; cerere insistentă, insistență; a da exemplu, a cita ca exemplu, a exemplifica, a ilustra cu un exemplu / print-un exemplu

instancy caracter insistent / stăruitor, insistență; urgență, caracter imperios; iminență, caracter iminent

instant clipă, moment; neîntârziat, imediat, urgent, grabnic, presant; insistent, stăruitor; (chim, alim) ușor solubil

instantaneity caracter instantaneu; simultaneitate, concomitență

instantaneous instantaneu, momentan; simultan, concomitent

instantaneous conditions (fiz) condiții instantanee / momentane

instantaneous energy (fiz) valoarea momentană a energiei

instantaneous fuel consumption (auto, termo, mas) consum instantaneu de carburant

instantaneously (adv) (în mod) instantaneu

instantaneously operating (mas) cu funcționare imediată

instantaneous output putere / productivitate instantanee

instantaneous shutter (hidr, OM) obturator instantaneu; (el) întrerupător rapid

instantaneous speed (mec) viteză instantanee

instantaneous strength (mec) rezistență instantanee / la un moment dat

instantaneous value (TH) valoare reală / instantanee

instantaneous / flash vaporisation (fiz, termo) evaporare bruscă / instantanee / cu detentă; vaporizare prin laminare

instant coffee (alim) nescafé, ness

instant of failure (TH, mas) moment al avariei / al defectului

instant-start circuit (el) circuit de pornire directă

instate (jur) a pune, a repune; a conferi; (TH, mas) a dota, a înzestra

instead (adv) în schimb, în loc; mai degrabă

instead of în loc de, în locul

in-steps (TH) în trepte, treptat

instructive

instil(l) (fig) a inculca, a infiltra, a insufla (cui-va), a întipări (în), a strecura

instil(l) (into) a picura, a turna cu picătura, a instila (în); a întipări (în)

institute institut (și de învățământ superior), așezământ, societate; instituție, asociație; (*amer*) (edu) curs scurt, serie de cursuri; ordine / normă stabilită, sistem; a institui, a instaura, a stabili; a întemeia, a fonda; (jur) a pune în posesie, a intenta, a deschide

institution instituție, așezământ; (jur) doctrină, cutumă, norme, instituire, deschidere (a unei anchete, a unui proces), intentare, punere în posesie; creare, fondare, instaurare, întemeiere; investitură

institutional instituțional, instituit; referitor la instituție

in storage la depozitare, pe durata depozitării (d. produse, semifabricate etc.)

instruct in (edu) a instrui, a învăța, a iniția (într-un domeniu); a da instrucțiuni / dispoziții / informații; a însărcina, a pune să facă ceva

instruction (c, inf) instrucțiune; (edu) învățătură, învățământ, instrucție; ~s (*pl*) instrucțiuni, ordine, sfaturi, indicații; dispoziție

instructional (edu) de învățământ / instrucție, educativ; de aplicație (d. școală)

instruction book(let) (TH, mas) manual de instrucțiuni / de întreținere, carte tehnică, instrucțiuni de folosire (sub formă de carte, broșură)

instruction by remote control (autom, el) teletransmitere / transmitere la distanță de instrucțiuni / de ordine

instruction complement (TH, mas) listă de instrucțiuni

instruction cycle (c, inf) ciclu al instrucțiunii, succesiune de operații în executarea unei instrucțiuni-mașină; timp necesar executării unei instrucțiuni-mașină

instruction for hardening process (met) instrucțiune / fișă tehnologică pentru (tratament de) călire

instruction format (c, inf) model / formă / dispunere a(l) unei instrucțiuni

instructions (TH) instrucțiuni, dispoziții, directive, indicații, prescripții

instructions for operation and maintenance instrucțiuni de funcționare și mentenanță; carte tehnică (a unei mașini, a unui utilaj etc.)

instructions for use (mas, ind) instrucțiuni de exploatare / de utilizare

instructions to operator (mas) instrucțiuni de funcționare / pentru operator

instructive instructiv

instruct of / that

instruct of / that a înștiința, a informa, a enunța despre / că
instructor (TH, mil) instructor; (edu) institutor, preceptor, profesor; (*amer*) (univ) asistent universitar
instructress (edu) instructoare
instrument (metr) instrument (și de măsură); aparat, dispozitiv, mecanism, unealtă, sculă; a traduce în viață, a înfăptui
instrument absolute (measurement) (metr) aparat de măsurat (etalonabil) / măsurare în unități absolute
instrumental instrumental
instrument board (TH) pupitru de comandă
instrumental dial (metr, OM) cadran / disc cu scară gradat(ă), (ac) indicator
instrumental error (metr) eroare de instrument / de aparat / a instrumentului de măsurat, orare tehnică, datorată aparatelor
instrumental in / to folositor la, util pentru, esențial pentru, indispensabil pentru
instrumentally (*adv*) ca instrument, ca unealtă; ca intermediar, în calitate de reprezentant / intermediar
instrumental observation (metr, TH) observare cu ajutorul aparatelor / aparatului
instrumentation (metr) aparate de măsură și de control, aparataj; aparatură; instrumentație; dotare cu mijloace de măsurat, folosire a aparatelor / instrumentelor
instrument board / panel (TH, mas) tablou / panou cu aparate / de comandă; (auto) tablou de bord; (el) tablou de distribuție
instrument carrier plate / panel (autom, mas) tablou cu instrumente / cu aparate
instrument case trusă (pt. instrumente), ladă / cutie cu scule; (OM) cartercarcasă, casetă; osatură, schelet, montură
instrument cluster (auto) consolă indicatoare; panou de bord
instrument constant (metr) constantă a aparatului de măsurat
instrument headed screw (OM) șurub cu cap semi-înecat
instrument layout (mas) montaj al aparaturii
instrument maker sculer
instrument man topometru, topograf
instrument oil (T, ind chim) ulei pentru mecanică fină și aparate (rezistent la oxidare și cu proprietăți stabile în timp)
instrument opening (OM, metr) orificiu de măsurat / pentru instrumente
instrument panel (auto) tablou de aparate / de bord, panou de bord; (autom, metr) tablou /

insulating fibre board

pupitru de comandă; (mas-un) tablou de distribuție / cu aparataj și instrumente de măsurat
instrument panel illumination (auto) sistemul de iluminare al panoului de instrumente / aparate
instrument panel vents (auto) ventilatoare / evacuări de aer din panoul de bord
instrument range (metr) domeniu / gamă / interval de măsurare
instrument reading (metr) indicație (la aparatul de măsură)
instrument specification(s) (metr) specificații (de proiectare, utilizare, reglare) a unui aparat
instrument table (TH, metr) masă / pupitru cu aparate pentru verificări
instrument with locking device (metr) aparat cu dispozitiv de blocare
insubmersible insubmersibil, care nu se poate scufunda
insubordinate nesupus; refractar; insubordonat
insubordination insubordonare, neascultare
insubstantial inconsistent, nesubstanțial, neconsistent; imaterial, fără substanță; neîntemeiat, nefondat, nejustificat; ideal
insufficiency insuficiență, caracter neîndestulător
insufficient insuficient, neîndestulător, incomplet; nesatisfăcător, necorespunzător
insufficient-fed jet (hidr, termo) jet insuficient alimentat
insufficiently (*adv*) (în mod) insuficient, nu destul (de), nu îndeajuns de
insuflate a (in)sufla
insuflation insuflare
insufletor (OM, mas) pulverizator, aparat pentru insuflații
insulance (el, termo) izolanță, rezistență la izolație
insulant (el, termo) (material) izolant
insulate a izola, a separa; a transforma într-o insulă; (el) a izola
insulated izolat; izolant; etanș
insulated clip (el, OM) clemă cu ureche izolată
insulated conduct (el, hidr) tub izolat
insulated runner mould (mas-un) matriță cu canalul de injectare izolat
insulated suspending tie-bar (OM, mec, constr) tirant / dispozitiv de legătură, izolant; bară de suspensie izolantă
insulated train (cf, termo) tren frigorific
insulated wire (el) cablu izolat
insulating (el, termo) izolare; izolant, izolator, care izolează, de izolare
insulating base (el) placă / talpă izolantă; (mas) suport / soclu izolant
insulating fibre board (el, termo) placă de fibră, izolatoare

insulating brick

insulating brick (ind chim, met) cărămidă izolatoare
insulating compound (el) masă izolantă; (plast) amestec izolant
insulating concrete (constr, termo) beton izolant
insulating course (el, termo) strat izolator
insulating fire brick (constr, termo) cărămidă refractară izolatoare
insulating glass (el, termo) sticlă izolantă
insulating gloves (el) mănuși izolante de cauciuc
insulating lacquer (ind chim, el) lac izolant
insulating layer (constr) strat izolator; (el) strat izolant
insulating material (materiale, el, termo) material izolant; masă izolantă, izolator
insulating oil (el) ulei izolant, ulei de transformator
insulating refractories (constr, termo, met) refractare termoizolatoare
insulating strength (el) rigiditate dielectrică / a izolației
insulating strip / tape (el) bandă izolantă / izolatoare, izolirband
insulating varnish (auto, ind chim) vopsea izolantă; (el, ind chim) lac izolant
insulation (fiz) izolație, izolare (și fonică); desprindere, separare; (el) izolație, izolare; însoțire
insulation crimp (OM, el) izolator care prin strângere / presare este modelat / deformat
insulation failure (el, chim, plast) defect de izolație; îmbătrânire a izolației
insulation fault (el, met, termo) defect de izolație
insulation resistance (el, termo) izolanță, rezistență de izolație
insulation rubber (plast, el) cauciuc pentru izolație
insulation / insulating tester / testing set (metr, el) aparat pentru măsurarea rezistenței izolației, megohmetru, megger
insulation voltage (el, metr) tensiune de încercare a izolației
insulator (fiz) izolant (termic, fonic, electric); (el) izolator (dispozitiv sau material), dielectric; (termo) materie calorifugă
insulativity (el) rezistență specifică de izolare
insulator (termo sau el) izolator, izolant; (el) dielectric
insulator arc-over (el) străpungere a unui izolator
insulator bolt (el) șurub izolant
insulator bracket / pin / spindle (el, OM) port-izolator, consolă / suport de izolator
insulator chain / string (el) lanț de izolatoare
insulator clip (OM, el) clemă / agrafă de izolare

intake sluice

insulin (med, chim) insulină
insupportable insuportabil, de neîndurat / suportat; intolerabil; inacceptabil
insurance (ec) asigurare (la contracte); **social** ~ (adm, pol) asigurări sociale; **life** ~ asigurare de viață; **fire** ~ asigurare împotriva incendiilor; **hospitalization** ~ (*amer*) asigurare pentru caz de boala (inclusiv spitalizare); ~ **officer** (adm) funcționar la asigurări sociale / la o societate de asigurări; **social** ~ (pol, adm) prevederi sociale; **effect / buy / make an** ~ a face o asigurare; **transport** ~ asigurare (contra riscurilor) de transport; ~ **on hull** / equipment (auto, mas) asigurare casco
insurance agent / broker (ec) agent de asigurare
insurance carrier (ec) asigurat
insurance company (ec) societate de asigurare
insurance money (ec) primă de asigurare
insurance note (ec) talon de asigurare
insurance officer (ec) funcționar la o societate de asigurare / la asigurări sociale
insurance policy (ec) poliță de asigurare
insurance premium (ec) primă de asigurare
insurant (ec) asigurat
insure a (se) asigura, a încheia o asigurare, a garanta
insured party asigurat, persoană asigurată
insurer (ec) agent de asigurare
insurmountable insurmontabil, de netrecut
intake (TH, OM) (dispozitiv de) admisie / aspirație, intrare, introducere, acces; aspirație, aspirare, captare alimentară, culee; strângulare; (hidr) gură / orificiu de admisie; priză (de apă); captare; (met) pâlnie de încărcare / de șarjare; (el) sub tencuială, putere consumată / cheltuită, consum; (alim) rație alimentară; (agr) lot cultivat între mlaștini
intangible intangibil, care nu poate fi atins; (*fig*) imperceptibil, insesizabil
intangible assets (ec) valori / bunuri materiale
intake (for steam, water) intrare, priză (de abur, apă)
intake line (termo, hidr, OM) conductă de recepție; țevă de aspirație; niplu de refugiu
intake manifold (auto) colector / țevă / conductă de admisie; (hidr, OM) țevă de distribuție; colector de aspirație / de admisie
intake muffler / silencer (OM, termo) amortizor de zgomot la admisie
intake port (OM, hidr, termo) orificiu de admisie / de aspirație; gură de intrare
intake pressure (termo, plast) presiune de injecție / de admisie
intake sluice (OM, hidr, termo) vană de admisie

intake stroke

intake stroke (auto, termo) cursă de admisie / de aspirație (a pistonului)
intake valve (OM, hidr) supapă de aspirație / de admisie, robinet / ventil de admisie
in tandem consecutiv, succesiv; în cascadă, în serie (și d. rulmenți montați unul după altul, pe același reazem / lagăr)
integer (mat) (număr) întreg, întreg (tip de variabilă); întreg, tot (unitar), unitate; **factor of** ~ (mat) divizor al unui număr întreg; **complex** ~ (mat) număr gaussian, număr întreg complex; **negative** ~ (mat) număr întreg negativ
integrability (mat) integrabilitate; sumabilitate
integrable differential equation (mat) ecuație cu diferențială totală exactă
integral (mat) integrală; întreg; integral, complet, total; integrant, indispensabil, esențial; întreg, tot, totalitate
integral absolute error (metr) eroare totală absolută (a unui aparat)
integral bearing (OM, T) lagăr turnat în bloc cu corpul piesei
integral-blower burner (termo, OM) arzător cu ventilator / suflantă încorporat(ă)
integral body and frame construction, integral chassis and body construction (auto) construcție integrată de ramă și caroserie
integral calculus (mat) calcul integral
integral cast iron flange (OM) flanșă din fontă turnată
integral correction factor (mat) factor de corecție prin / la integrare
integral counterweights (OM) contragreutăți dintr-o bucată cu arborele cotit
integral error method (metr) metoda abaterilor de reglare (pt. determinarea calității re-glării)
integral exhaust manifold (OM, hidr, termo) colector de evacuare, turnat odată cu cilindrul
integral fin (OM) nervură / aripioară forjată / laminată
integral flange (OM) flanșă turnată / formată odată cu corpul țevii / recipientului, flanșă integrată
integral installation (mas) instalare completă / integrală
integrality întregime, totalitate; plenitudine, caracter plener / integral; deplin
integral key (OM) pană și arbore dintr-o bucată (rar)
integrally (*adv*) integral, total, în întregime
integral multiple (mat) multiplu întreg
integral part (OM) parte integrantă, componentă
integer programming (inf) programare în numere întregi
integral ring (mat) domeniu de integrare

intelligibility

integral tank (constr, hidr) rezervor structural / ai cărui pereți fac parte din structura construcției
integral tooth milling cutter (mas-un) freză dintr-o bucată / integrală
integral transmission (OM, mec) variator (și hidraulic), convertizor de moment
integrant component, constitutiv; indispensabil, esențial, integrant; parte integrantă; (OM) element component / constitutiv
integrant / integrating factor factor integrant; (metr) multiplicator
integrate (with / to) (mat) a integra; a rezolva o ecuație diferențială; a integra (în); a reuni, a strânge laolaltă; a alcătui, a constitui; a îngloba, a cuprinde; a totaliza, a însuma; a sintetiza; a prelucra în mod creator; integral, complet, total, întreg; compus, alcătuit din mai multe părți; component, constitutiv
integrated integrat
integrated circuit (electr) circuit integrat
integrated data processing (inf) prelucrare integrată / coordonată a datelor
integrated iron and steel work (met) combinat metalurgic
integrated management planning and control technique (IMPACT) (ec) tehnică de planificare și control pentru management integrată
integrate drive (auto) tracțiune integrală
integrating (mat) integrant; care (se) integrează
integrating action (TH) acțiune integrală / de integrare
integrating constant (mat, autom) constantă de integrare
integrating flowmeter (hir, metr) debitmetru / contor totalizator
integrator (autom, electr) integrator, dispozitiv / schemă / circuit de integrare
integrity integritate; (inf) date nealterate / nemo-dificate; întregime, deplinătate, onestitate
integument coajă, scoarță
intellect intelect, inteligență, minte, rațiune
intellection activitate intelectuală / mentală; gândire, rațiune; cunoaștere; idee, gând, noțiune
intellective mintal, intelectual, rațional; cognitiv, de cunoaștere; abstract
intellectual intelectual; mintal
intellectuality intelectualitate; intelect, minte, capacitate intelectuală; caracter intelectual
intelligence informație, știre, veste, lămurire; inteligență, rațiune, înțelegere
intelligent inteligent, deștept, ager la minte
intelligent of conștient de, cunoscător în, priceput la
intelligibility caracter inteligibil, inteligibilitate

intelligible

intelligible inteligibil, care poate fi înțeles; deslușit
intend a intenționa, a plănuși, a avea de gând, a avea intenția; a avea drept scop, a avea în vedere, a urmări; a face în mod voit / intenționat; a vrea să spună, a înțelege
intendancy, intendancy (pol, ec) administrație, administrare, gospodărire; control
intended (for) destinat (pentru / la / să); intenționat, deliberat, făcut intenționat (ca să); plănușit, proiectat (să)
intended size (OM) dimensiune nominală
intendent (ec) administrator; controlor; inspector
intending presupus, prezumtiv
intense puternic, tare, viguros; intens; extrem
intenseness intensitate; putere, forță, tărie, vigoare; agerime; concentrare intensă, atenție încordată; susceptibilitate
intensification intensificare, întărire; sporire, creștere; încordare, concentrare
intensified pressure (hidr) presiune amplificată (și produsă la limitarea debitului de ieșire)
intensifier (el, metr, autom) multiplicator, intensificator, amplificator, întăritor
intensify a (se) intensifica, a mări, a crește, a spori, a (se) întări, a deveni mai intens
intensity intensitate, putere, vigoare; (el) intensitate (a curentului, a câmpului); (el, fiz) densitate, tărie / intensitate (a radiației); (fiz) concentrare, atenție
intensity of bending stress (mec) mărime a tensiunii de încovoiere
intensity of compressive stress (mec) tensiune la flambaj
intensity of current (el) intensitate a curentului electric
intensity of draught (met, termo) intensitate a tirajului
intensive intens, puternic, viguros, tare; concentrat, atent; intensiv
intensive heating (termo) încălzire rapidă / intensivă
intensively (*adv*) (în mod) intensiv
intensiveness intensitate
intensive shearing action (mec) acțiune intensă de forfecare
intent atent, concentrat, absorbit; hotărât; avid (de), dornic (de); înflăcărat (de), pasionat (de); intenție; plan; scop; gând
intent on / upon îndreptat spre / asupra, atent la
intention intenție; plan, scop, țel; proiect; (med) cicatrizare
interact a interacționa, a fi interdependent, a fi în interacțiune, a acționa unul asupra altuia, a se influența / condiționa reciproc

interceptor

interacting interdependent, în interacțiune, acționând combinat / conjugat / unul asupra altuia, care interacționează, care sunt interdependenți
interaction interacțiune, acțiune mutuală, influență / acțiune / condiționare reciprocă, interdependență
interaction range rază / domeniu / interval de interacțiune
interaction region / zone (TH, met, ind chim) regiune / zonă de interacțiune
interactive interactiv; intercalat; interdependent, condiționat reciproc
interactive drawing (c, TH) trasare interactivă, reprezentare grafică a rezultatelor prelucrării
interactive graphics (c, TH) grafică interactivă, utilizare în timp real a unui sistem grafic
interannealed wire (met) sârmă supusă unei recoaceri intermediare
interannealing (met) recoacere intermediară
interatomic (fiz) interatomic
interbedded interstratificat; intercalat (la compozite, între straturi etc.)
interbedding interstratificație, interstratificare, intercalare
interblend a (se) amesteca, a mixa; a (se) combina, a (se) îmbina
intercalary, intercalary intercalat; inserat
intercalate a intercala; a interpola; a insera; a introduce în (program etc.)
intercalation intercalație; interpolare; inserare; intercalație
intercede (with) a interveni la, a face o intervenție (la / pe lângă)
intercede with / between a (inter)media, a mijloci, a se interpune între
intercept (mat) segment (al unei dreapte între axele de coordonate), intersecție a drepte cu una din axe; (nav) interceptare; diferență de înălțimi; a intercepta; a capta, a prinde; a surprinde; a asculta; a controla; a spiona; a tăia (și comunicații); a mărgini; a delimita; a împiedica; a opri, a stăvili
intercepted water (hidr, mediu) apă colectată
intercept form of the equation of a straight line (mat) ecuația drepte prin tăieturi / prin coordonatele punctele de intersecție cu axele de coordonate
interception interceptare, interceptie; capturare; împiedicare, oprire, stăvilire; tăiere, întrerupere, barare (a legăturilor etc.)
interception range (fiz, autom) plajă / interval de sincronizare / de antrenare
interceptor (hidr) separator, obturator hidraulic, sifon de scurgere; care face o interceptare

intercession

intercession (TH) intervenție; mijlocire, intermediu; demers, mediere

interchange comutare, schimb, schimburi reciproce; succesiune, alternanță; transbordare; (constr) bretea (și de drum), comutare, intersecție amenajată, (șosea de) racord; a înlocui; a inter-schimba; a permuta; a schimba; a alterna; a face sa se succedă; a încurca (cu); a schimba (cu)

interchange with a (inter)schimba cu, a face schimb (reciproc) (mărfuri etc.), a înlocui; a alterna; (mat) a permuta; a alterna cu, a face să se succedă

interchangeability (TH) interschimbabilitate, caracter interschimbabil, posibilitate de înlocuire reciprocă; (mat, fiz, TH) comutativitate

interchangeable interschimbabil, care se pot schimba / substitui între ei; alternativ, în alternanță / succesiune

interchangeable (item / piece / element) (OM) articol / piesă / organ de mașină interschimbabil(ă)

interchangeable gears / wheels (OM) roți dințate amovibile

interchanger (termo) schimbător de căldură

interchapter capitol intercalat / intermediar

intercollegiate (edu) între colegi; (univ) interuniversitar; comun mai multor colegii / universități

intercommune a avea relații reciproce

intercommune with a intra în relații cu

intercommunicable (inter)comunicabil, comunicat, care se pretează la intercomunicație

intercommunicate a fi în (inter)comunicație / legătură, a avea relații reciproce

intercommunication intercomunicație, intercomunicare, relații / legături reciproce, schimburi reciproce; (TH, fiz) interfon, aparat de comunicație la mică distanță, transmisiuni

intercondenser (termo) condensator intermediar

interconnect a conecta, a lega; a pune în legătură

interconnecting piece (OM, el) piesă de legătură / de racordare

interconnection, interconnexion interconexiune, conectare, legare, punere în legătură, legătură reciprocă; comunicație

interconnection pattern schemă de conexiuni

intercontinental intercontinental

intercoolant; intercooler (termo) refrigerent / răcitor intermediar, schimbător de căldură pe traseul fluidului

interconversion transformare din unul în altul

intercostal plate / stringer (nav) tablă intercostală, stingher intercostal

intercourse raporturi, relații, legături, relație, legătură; limbaj comun, mesaj

interest

intercrescence (materiale) concreștere, întrepătrundere (a grăunților cristalini etc.)

intercross a (se) încrucișa; a (se) întretăia, a (se) intersecta; hibrid, corcitură, produs al unei încrucișări

intercrystalline brittleness / friability (met) fragilitate intercristalină

intercrystalline corrosion (met) coroziune intercristalină

intercrystalline crack / fracture (met) fisură intercristalină

intercrystalline embrittlement (met) fragilitate intercristalină

intercrystalline segregation (met) segregatie intercristalină

intercurrence caracter intermediar (al unui eveniment, proces) (med) suprapunere, supradăugare (a unei boli), recurență

intercurrent din intervalul respectiv; intervenit pe parcurs (d. un eveniment, proces etc.); (med) supraadăugat / intervenit în cursul unei boli, recurent

intercut (mat, geom) a întretăia, a intersecta

interdendritic (met) interdendritic

interdendritic graphite (met) grafit interdendritic

interdendritic segregation (met) segregatie interdendritică

interdepend a fi interdependent, a depinde unul de altul, a se condiționa / influența (reciproc)

interdependence, interdependency interdependență, caracter interdependent, dependență / influență reciprocă

interdict a interzice, a prohibi, a nu permite, a nu îngădui; a opri; a împiedica; (jur) a pune sub interdicție, interdicție, interzicere

interdiction interzicere, interdicție, prohibiție; neîngăduire

interdictive prohibitiv, de interdicție, de interzicere

interdimers (plast) copolimeri

interdisciplinary (edu, univ) interdisciplinar

interest interes, avantaj, profit, folos; importanță, valoare; punct de atracție; aspect interesant; lucru care stărnește interesul; (ec) dobândă, acționari, cotă (din), cotă-parte (din), investiții, participare (la), procente, proprietari, finanțatori, sumă investită (în); camătă; a fi interesat, a prezenta interes / importanță; (jur) interese materiale (în), drept (asupra); punct de atracție; pasiune; lucru care stărnește interesul / pasiunea cuiva; (ec) oameni legați prin aceleași interese materiale; **rate of** ~ (ec) cuantumul dobânzii, dobândă, procent(e); **loan** ~ (ec) dobânda creditului; **simple** ~ (ec) dobândă simplă;

interest account

security ~ (ec) drept de proprietate al unui creditor, garanție pentru o datorie reprezentată de o proprietate; **life** ~ (ec, jur) renta viageră, uzufruct; **principal and** ~ (ec) capital și dobândă; **self**~ egoism, propriul interes

interest account (ec) calculul dobânzilor, cont de dobânzi

interested in / by interesat de / în, plin de curiozitate pentru

interestedly (*adv*) (în mod) interesat, din interes, cu interes

interested parties (ec, jur) părți interesate / în cauză, cei interesați

interest in interes / curiozitate pentru, atenție pentru / la; (ec) investiții în, sumă investită în; a interesa în, a atrage în / la

interesting interesant, care interesează; important, însemnat; decisiv, hotărâtor

interestingly (*adv*) (într-un mod) interesant

interest rate (ec) rată a dobânzii

interest warrant (ec) cupon de dobânzi

interest with / at influență / putere / control asupra

interface (fiz) suprafață de separație / de secționare / de rupere / limită; (inf) dispozitiv de interfață; (T) interfață (a contactului), suprafață / zonă de frecare; suprafață de contact; graniță, frontieră (ca suprafață); caracter interdisciplinar, interdisciplinaritate, corelație (strânsă), legătură reciprocă, (inter)conexiune

interface device (autom, el, hidr) component / dispozitiv de legătură (și pentru transformarea unui semnal)

interface fit (OM) ajustaj cu strângere

interface layer (electr) strat intermediar (la semiconductoare)

interface position (met, T) curbă a conturului de contact

interface with a fi interdependent / în interdependență / în strânsă legătură cu; a fi indisolubil legat de; a integra, a lega strâns de

interfacial interfacial; (geom) (d. unghi) diedru

interfacial angle (geom) (unghi) diedru

interfacing conex, înrudit, apropiat

interfere (in) a interveni (în), a mijloci, a face pe mijlocitorul (în); a interacționa (cu), a interfera (cu), a face interferență (cu)

interfere in / with a se amesteca în, a se băga în, a interveni în; a interfera cu

interference (fiz) interferență, paraziți, bruiaj; (el) bruiaj; perturbare de la alt post; (TH) influență perturbatoare, amestec (nejustificat), deranjament, intervenție, imixtiune, ingerință; obstacol, piedică

interior angle

interference effect acțiune de interferență / interferențială, efect al interferenței

interference fit / tight (OM) ajustaj cu strângere / cu presare

interference point (mec, el) nod de vibrații, punct de interferență; punct nodal

interference-proof (mas) imun la perturbații / la paraziți

interference seal (OM) etanșare de completare a unui gol / între două piese care au, inițial, joc

interferential interferent, de interferență,

interferer (persoană) care se amestecă / intervine, inoportun; intrus; mijlocitor

interfere a împiedica, a influența, a interfera

interfere with a împiedica, a stânjeni, a deranja, a pune bețe în roate; a se opune; a contraveni la, a veni în conflict cu; a se bate cap în cap cu; a dăuna, a vătăma; a inoportună, a plictisi

interfering care intervine / se amestecă; (fiz) interferent, de interferență, care interferează; amestec (nejustificat), intervenție

interfering field (el, autom) câmp perturbator

interferometer (metr) interferometru

interferometry (metr) interferometrie

interferometry of length (metr, fiz) măsurare interferometrică a lungimii (de undă)

interfingering întrepătrundere; (fiz) formarea franjelor de interferență

interflow scurgere; confluență; a (se) scurge între, a (se) vărsa unul în altul, a se amesteca

interfuse a (se) amesteca, a intercala; a (se) îmbina, a fuziona

interfusion (fiz, TH) amestecare, amestec, îmbinare; fuzionare, fuziune, topire, sudare

intergradation (mat) metodă bazată pe aproximație succesivă / treptată

intergrade schimbare treptată a formei, transformare treptată / pas cu pas / gradată, a se transforma / schimba treptat / gradat / încet

intergrain intergranulare

intergranular (met) intergranular, intercristalin

intergranular beta (met) fază beta, intergranulară

intergranular corrosion (met) coroziune intergranulară / intercristalină

intergranular fracture (met) fisură intergranulară

intergrown crescut laolaltă, concrescut, inter-crescut (d. grăunți cristalini, cristale etc.)

intergrowth concreștere; (chim) concreștere (la cristale); (met) creștere (a graunțelor), întrepătrundere prin creștere (a grăunților)

interior interior, dinăuntru, situat în interior, intern; parte interioară; (mat) intern

interior angle (geom) unghi interior; (mec, OM) colț interior

interior decoration

interior decoration (constr) decorațiuni interioare, decorație interioară
interior decorator (arhitect) decorator de interioare
interior features (auto) caracteristici ale interiorului
interior light housing notches (auto) locașurile pentru carcasa luminilor de interior
interior lights (auto) lumini interioare
interiorly (*adv*) înăuntru, în interior
interior overview (auto) privire din interior
interior screw (OM) piuliță, piesă cu filet interior
interior strutting and bracing (OM) rigidizare interioară și prindere / asamblare
interjacent așezat la mijloc / între mai multe obiecte; intermediar
interknit, a (se) împleti (laolaltă, cu mai multe fire etc.), a (se) îmbina
interknitted împletit (din fire etc.)
interlaboratory standard (metr) etalon de transfer / de comparație
interlace întrețesere, încrucișare, împletire, amestecare (d. compozite, țesături etc.); (TH) a amesteca, a (se) împleti, a (se) întrețese, a încrucișa; a intercala; (plast) a (se) reticula; a intercala; v. **interlard**; a (se) întrețese; a amesteca; a îmbina
interlaced understructure ramă de zăbrele (la autovehicule)
interlacery (textile, compozite) împletitură, urzeală
interlace sequence (autom, inf, telecomunicații) secvență intercalată
interlacing întrețesut, împletit, care se împletește / întrețese; întrețesere, împletire; împletitură; (*fig*) amestec, îmbinare; (TH) încălecare, suprapunere, intercalare, distribuție intercalată
interlaid intercalat
interlard a împăna
interlard (with) (*fig*) a împăna (cu), a împeștrii (cu), a presăra (cu)
interlattice plane distance (fiz) distanță între planurile unei rețele; (materiale) distanță între straturi succesive (la materiale sandwich, compozite stratificate etc.)
interlineation intercalare, înserare printre rânduri
interliner (plast) foaie de acoperire / intermediară, interlinie în materiale stratificate)
interlayer strat intermediar în materiale stratificate
interleaf friction (OM, T) fricțiune / frecare între foi de arc / între straturi
interleave (inf) distribuție intercalată; a intercala

intermediate

interliner (plast) interlinie, foaie de acoperire
interlink (with) a lega de a (se) lega unul de altul; a pune în legătură, a conecta, a stabili / face o legătură (cu); (TH) a cupla, a înlănțui
interlinkage, interlink (mec, el) cuplaj, interconectare, legătură (și reciprocă)
interlinked (el) interconectat; (mas-un) cuplat (prin articulație), conjugat
interlinking (mas, TH) legătură (între sisteme), interconectare
interlining spațiere între rânduri de text, între straturile materialelor tip sandwich
interlock (inf) interblocare; (mas-un) dispozitiv de blocare / de sincronizare; (TH) a încleșta, a îmbuca; a prinde, a conecta, a (se) lega, a (se) îmbuca, a se împleti, a se încrucișa; (el, c) a sincroniza; a se amesteca, a se uni; (auto, OM) a (se) cupla, a (se) angrena, a ambreia, a sincroniza; a încleșta; a uni prin strângere sau articulație
interlock circuit (el, autom) circuit de protecție / de blocare
interlocking (TH) blocare, concreștere (a grăunților cristalini, a cristalelor etc.); (auto) zăvorâre; (hidr, constr) prindere / solidarizare reciprocă (a elementelor de construcție); (inf) sincronizat, integrat
interlocking current curent de anclanșare / de cuplare
interlocking device (OM, mas-un) dispozitiv de blocare, dispozitiv contracuplare concomitentă a mișcărilor incompatibile
interlocking levers (mas-un) pârghii / manete cu blocare reciprocă
interlocking mill (mas-un) freză-disc reglabilă pentru canelat
interlocking side milling cutter (mas-un) freză disc combinată; ansamblu de freze disc
interlock time timp de zăvorâre / de blocare
interlocutor interlocutor, partener de conversație
interlope a se amesteca (și în sens nedorit); a face contrabandă / trafic
interloper intrus, nechemat; clandestin; traficant; (nav) vas care face contrabandă
intermediary intermediar, mijlocitor; care mijlocește / (inter)mediază
intermediate (în stadiu) intermediar; indirect, mijlocit, făcut prin intermediar; mediat; semi-avansat; auxiliar, ajutător; mediu; (edu) (în stadiul) intermediar, mediu, semiavansat; a intermedia între, a face pe intermediarul / mijlocitorul; mijlocitor, (în stadiul) intermediar; (jur) în perioada dintre / între

intermediate aggregate

intermediate aggregate (constr) pietriș concasat; piatră spartă
intermediate annealing (met) recoacere intermediară
intermediate compound compus intermediar
intermediate / interstage cooler (alim, termo) recipient de răcire / răcitor intermediar
intermediate course (edu) curs intermediar / semiavansat / mediu / pentru elevi semiavansați, curs semiavansat
intermediate draft (met, plast) laminare intermediară
intermediate examination (edu, univ) examen intermediar / parțial
intermediate gear (OM) roată dințată intermediară, angrenaj intermediar
intermediate grades (*pl*) (*amer*) (edu) clasele 4...6 ale unei școli elementare
intermediate frame (nav) coastă intermediară / suplimentară; (el) repartitor intermediar
intermediate frequency (IF, i.f.) (fiz) frecvență intermediară / medie
intermediate frequency furnace (met) cuptor cu inducție de frecvență mijlocie / medie
intermediate gear plate / quadrant (OM) lîră, inversor al sensului de rotație
intermediate grinding (alim, chim) măcinare / sfărâmare intermediară; (mas-un) rectificare intermediară
intermediate level maintenance (level 2 maintenance) (met, TH, mas) mentenanță de nivel mediu (calibrare, reparare, înlocuire de piese de schimb, asistență tehnică)
intermediate materials produse intermediare
intermediate member (of series) element medial / de mijloc (al unei serii)
intermediate metal (met) metal / aliaj intermediar
intermediate mill (met) laminor pentru profiluri mijlocii
intermediate motion (mec, OM) mișcare impusă de un mecanism intermediar
intermediate oxide (chim) oxid amfoter
intermediate pass (met) pas / calibru / trecere intermediară (la laminare)
intermediate phase (met) fază intermediară
intermediate piston (OM, hidr) piston al cilindrului de presiune medie
intermediate position (OM, hidr, metr) poziție intermediară
intermediate-pressure turbine (termo) turbină de presiune medie
intermediate product (met, alim, ind chim) produs intermediar

intermittent-duty rating

intermediate resistance (alim, hidr) rezistență de trecere
intermediate rolling mill / train (met) laminor degrositor / pentru profiluri mijlocii
intermediate roll(ing) stand (met) cajă intermediară (de laminor)
intermediates produse intermediare, (produse) semifabricate
intermediate shaft (auto, OM) ax / arbore intermediar (la cutia de viteze, transmisii etc.)
intermediate space (mat) spațiu intermediar; (TH) dimensiune interioară
intermediate stress (mec) tensiune intermediară
intermediation (ec) (inter)mediere, mijlocire
intermediator (ec) mijlocitor, (inter)mediator
intermedium, (*pl*) intermedia intermediu, mijlocire; intermediar, mijlocitor; mijloc de comunicație; spațiu intermediar; perioadă intermediară
intermesh (OM) a se angrena; a se îmbuca, a se întrepătrunde (la rețele de fibre, fibre și compozite)
intermetallic compound (met) compus / combinație intermetalică(ă), fază
interminate nelimitat, nemărginit, fără limite / granițe
intermingle among a strecura prin, a introduce prin, a amesteca printre
intermingle (with) (materiale) a (se) amesteca (cu), a (se) îmbina (cu), a se confunda cu
intermission pauză; întrerupere
intermit (TH) a face / se repeta periodic / cu intermitență; a (se) întrerupe, a (se) opri (și temporar), a suspenda (producerea etc.), a fi intermitent (d.un proces)
intermittence (TH) intermitență, caracter intermitent; întrerupere, pauză
intermittency effect (TH) efect de intermitență
intermittent intermitent; (mat, inf) recurent; întrerupt, periodic, cu întreruperi / pauze; discontinuu; instabil
intermittent blow-down (met, termo, hidr, mediu) insuflare / evacuare intermitentă (de gaze, apă etc.)
intermittent ceramics kiln (termo, ind chim) cuptor pentru ceramice intermitent / periodic
intermittent conditions (TH, mas) condiții intermitente (de funcționare)
intermittent control (autom, mas) reglare discontinuă
intermittent duty (TH, mas) funcționare intermitentă, operație discontinuă, regim intermitent; destinat pentru funcționare discontinuă
intermittent-duty rating (TH, mas) randament în regim intermitent

intermittent firing

intermittent firing (termo) aprindere / ardere intermitentă / în ciclu
intermittent grinding (alim, constr, ind chim) măcinare discontinuă
intermittent integration (mat) integrare pe intervale
intermittent kiln (alim, ind chim, met, termo) cuptor cu funcționare periodică / intermitentă / discontinuă
intermittent line (TH, ind) linie discontinuă (de producție etc.)
intermittent lubrication (T) ungere periodică / intermitentă / discontinuă (din proiectare)
intermittently (*adv*) (în mod) intermitent, discontinuu
intermittent operation / running (TH, mas-un) operație discontinuă, funcționare periodică
intermittent shock load (mec) încărcare cu întreruperi, sarcină cu șocuri
intermittent sprocket (OM) roată stelată pentru acționare intermitentă
intermittent-type grinder (ind chim, textile, mas-un) defibrator cu acțiune periodică
intermittent weld (met, OM) cusătură discontinuă / întreruptă (la sudare) (din proiectare)
intermix a (se) amesteca (d. materiale)
intermixture amestec, mixtură
intermodal transport (transp) transport combinat (cu diverse mijloace succesive: camion, cale ferată, șlepură, nave, avion etc.)
intermolecular (chim, plast) intermolecular
intermolecular swelling (plast) umflare intermoleculară
internal (din) interior; dinăuntru; intern; intrinsec; implicit
internal aerial (radio, TV, fiz) antenă de cameră
internal (block) brake (OM) frână cu saboți interiori, frână de expansiune
internal calliper(s) (metr) calibru pentru găuri / de interior
internal cast (met, plast) mulaj intern
internal chamfering tool (mas-un) cuțit pentru teșirea marginilor interioare (la prelucrarea pieselor la strung automat)
internal chill (met) răcitor interior (la forme)
internal circular planing (mas-un) rabotarea suprafețelor cilindrice concave / interioare
internal(-) combustion engine (auto, termo) motor cu ardere internă, motor cu benzină
internal compensation (mec, el, autom) compensare internă
internal condensation (met, termo, chim) condensare, carburare internă
internal crack (met) fisură interioară / internă

internal member

internal cylindrical gauge (mas-un, metr) calibru tampon, calibru cilindric interior
internal defect (met) defect interior / intern
internal diameter (constr) lumină; (mat, OM) diametru interior
internal dovetail (OM) piesă dintr-o îmbinare “în coadă de rândunică”
internal energy (fiz, chim) energie interioară / internă
internal fissure (materiale) fisură interioară
internal-flue boiler (termo) cazan ignitubular
internal-flush (tool) joint (OM) îmbinare cu mufă din corp, racord special cu gaură largă
internal force (fiz, chim, hidr, plast) forță interioară / internă
internal friction (T, hidr, plast) vâscozitate; frecare internă
internal friction angle (T, materiale, hidr) unghi al frecării interne
internal furnace boiler (tremo) cazan cu focar interior
internal gas counter (metr, ind chim, met) contor de gaz în conductă
internal gauge (metr) calibru de interior; calibru tampon
internal gear (OM) roată dințată cu dantură interioară, angrenaj cu roată dințată la interior, transmisie (dințată) cu angrenare interioară
internal gearing (OM) angrenare / dantură interioară
internal gear motor (OM, el) motor(reductor) cu transmisie cu angrenare interioară
internal grinding (mas-un) rectificare interioară
internal grinding machine (mas-un) mașină de rectificat interior
internal hardening stress (met, mec) tensiuni interne la călire / cauzate de călire / de durificare
internal heating (fiz, termo) încălzire internă; (termo, met) focar interior
internal latent heat (fiz, termo) căldură latentă de vaporizare
internal leakage (hidr) scurgeri în interiorul unui dispozitiv / sistem hidraulic (defectare)
internal leakage flow (hidr) debit intern / de curgeri interiorul unui sistem hidraulic
internally fired gas heated soldering iron (met, termo) ciocan de lipit, combinat cu arzător / bec de gaze
internal gear (OM) roată cu dantură interioară
internal gear pair (OM) angrenaj interior
internal helical gear (OM) angrenaj cu angrenare interioară, cu dinți înclinați
internal member (OM) piesă interioară / cuprinsă

internal member coupling dimension

internal member coupling dimension (OM) dimensiune a piesei cuprinse

internal milling cutter (mas-un) freză pentru prelucrat suprafețe interioare

internal mixer (alim, ind chim) malaxor / amestecător închis / capsulat / intern

internal oxidation (chim, met) oxidare intramoleculară (și prin difuzia oxigenului în interior)

internal plasticiser (plast, chim) flexibilizant, plastifiant intern

internal pressure (hidr, mec) presiune interioară / internă

internal resistance (hidr) rezistență internă

internal revenue (pol, adm, ec) venit național, venitul statului

internal shrinkage (met, plast) retasură / contracție interioară

internal spur gear (OM) roată dințată cilindrică, cu dinți drepți, cu dantură interioară

internal stress (mec, TH) tensiune / efort remanent(ă) (și după tratament termic etc.)

internal student (univ) student căminist

internal surface area aria suprafeței interioare

internal thread (OM) filet interior (tip piuliță)

internal-thread-measuring instrument (metr, OM) aparat de măsurat găuri, micrometru de găuri, verifcător pentru alezaje

internal trade (ec) comerț interior

internal treatment (hidr, termo, chim) tratarea apei sau a altui fluid de lucru chiar în instalația / sistemul în care lucrează

internal triggering (autom, el, mec) autodeclanșare

internal voltage (el) tensiune electromotoare

internal water (geol) apă de adâncime

internal welding (met) sudare (la partea) interioară

internal width (OM) deschidere interioară

internal wiring (el) instalație electrică interioară / de interior

internal work (mas-un) prelucrarea suprafețelor interioare

international internațional

International Annealed Copper Standard (metr) o măsură a conductivității folosită să compare conductorii electricei cu un conductor standard de cupru: 100% IACS reprezintă conductivitate de 58 megasiemens pe metro (MS/m), echivalentă cu rezistivitatea de 1/58 ohmi pe metro pentru un conductor cu secțiunea de 1mm²

international bitterness / bittering unit (agr, alim, metr) unitate în industria berii: 1 IBU este egală cu 1 ppm de izohumulon, un acid derivat din hamei

interpolation

international wine bottle (alim, metr) sticlă internațională de vin: 1 international wine bottle = 750 ml

International Bitterness Units scale (metr) scala / scara unităților internaționale pentru bere

international foot (metr) unitate de măsură pentru lungime, picior, în țările de limbă engleză: 1 foot = 0,3048 m

international nautical mile (metr, nav) unitate de măsură pentru lungime, milă marină internațională: 1 international nautical mile = 1852 m

International Organization for Standardization, ISO (metr) Organizația Internațională pentru Standardizare

international rubber hardness degree (IRHD) (metr, materiale) unitate de măsură a durității cauciucului sau elastomerilor; rezultatele sunt similare dar nu identice cu cele obținute cu durometru Shore A

international steam table calorie (metr) unitate de măsură pentru energie: 1 IT = 4,1868 J

International System of Units (metr) Sistemul Internațional de Unități (de măsură)

international unit (IU) (metr, med, chim) unitate pentru măsurarea activității (efectului) medicamentelor și vitaminelor, pe baza unui acord internațional; exemple: 1 IU reprezintă 45,5 μg de insulină standard sau 0,6 μg de penicilină standard

Internet time (metr) un sistem global pentru timp propus de Swatch Corporation

internuclear (fiz, chim) internuclear, dintre / între nuclee

interpass annealing (met) recoacere intermediară, între două treceri / trageri

interpass temperature (met) temperatura minimă atinsă de metalul depus / de semifabricat între două treceri / depuneri succesive

interpenetrate a pătrunde în / prin / printre, a cuprinde, a se răspândi în / prin; a se întrepătrunde, a se interpenetra, a pătrunde unul în altul

interpenetration (materiale, compozite) întrepătrundere; pătrundere, penetrație

interphone interfon

interplait a (se) împleti, a (se) îmbina

interplay interacțiune, influență reciprocă; interdependență; efect combinat / de ansamblu

interpolate (mat) a interpola, a face o interpolare; (el) a conecta, a anclanșa; a intercala, a insera, a introduce (d. materiale, inclusiv în compozite)

interpolated (mat) interpolat

interpolating polynomial (mat) polinom de interpolare

interpolation (mat) interpolare; intercalare, introducere, inserare (d. materiale, compozite)

interpose

interpose a intercala; a insera; a așeza (între), a (se) interpune, a (se) băga la mijloc; a media, a juca rol de intermediar; a opune, a ridica; a interveni cu, a face uz de, a recurge la
interposition interpunere, intercalare, așezare la mijloc; introducere; inserare; intervenție; mediație, mijlocire
interpolymerisation (chim) copolimerizare
interpret a interpreta (și rezultate), a traduce; a explica, a desluși, a înțelege; a considera, a lua; a traduce (oral), a fi traducător
interpretable interpretabil
interpretation interpretare, lămurire, explicare; acceptare; traducere, interpretare (a unui text); descifrare, deslușire
interpreter interpret, traducător; comentator
interpretship calitate / muncă de interpret / traducător / translator
interrelate a pune în legătură, a fi legat / în legătură, a se lega unul de altul, a interrelaționa
interrelationship relație; legătură
interrogate a interoga, a chestiona, a întreba
interrogation interogare, chestionare, întrebare, interogație, (jur) interogatoriu
interrogative interogativ, întrebător; întrebare, interogație
interrogator (persoană) care interoghează, examinator; anchetator
interrupt întrerupere; a (se) întrerupe (și silit); a deranja
interrupted intermitent, întrerupt
interrupted duty (TH, mas) regim permanent, în care se succed diferite operații sau întreruperi tehnologice necesare
interrupted hardening (met) călire / durificare întreruptă
interrupted pour / cast(ing) (met) turnare intermitentă / discontinuă / întreruptă
interrupted quenching (met) călire întreruptă
interrupted screw (OM) șurub cu filet discontinuu / cu tijă cu caneluri longitudinale
interrupter (el) întrerupător, manetă de întrerupere, ruptor
interrupter blade (OM, el) lamelă / contact lamelar de întrerupător
interrupter shaft (auto) arbore secundar din cutia de viteze; (mas-un, OM) arbore de comandă / cu came
interrupt handling (TH) funcționare / manipulare cu întreruperi
interrupting rating (capacity) (el) capacitate de întrerupere, putere de rupere (a unui întrerupător)
interruption (TH) întrerupere, oprire, pauză; separare; deranjare, împiedicare

intertripping

interruption arc (el) arc de separare / de întrerupere
interruption cable (el) cablu de rezervă
interruption key (TH, c) tastă / cheie de întrerupere / de separare
interruption voltage (el) tensiune de stingere (a unei descărcări)
interrupt key (inf, c) cheie de întrerupere / de separare, caracter care anunță terminarea introducerii datelor curente
interruptor, interrupter (el) întrerupător, comutator; (persoană etc.) care întrerupe
intersect a (se) intersecta; a se încrucișa, a se înțetăia (d. linii, cabluri electrice, conducte etc.)
intersecting care se întretaie / se intersectează / se încrucișează
intersection (mat, inf) (funcția) intersecție, punct de intersecție; (TH) intersectare la rețele de cabluri / conducte; (constr) încrucișare de drumuri, intersecție, răscruce
interspace interval, interstițiu, spațiu liber / intermediar; interval / perioadă de timp; a spațiu, a distanță, a rări
intersperse (with) (alim, constr, TH) a presăra, a umple, a împeștrița (cu), a stropi, a umezi, a umidifica, a răspândi, a amesteca (între, printre)
interspersion (alim, constr, ind chim, fiz) presărare, răspândire; amestecare, împletire, îmbinare
interstage (autom) între două etaje; între două stări / etape
interstage / intermediate cooler (alim, termo, ind chim) recipient de răcire intermediară, răcitor intermediar
interstage / intermediate pickling (met) decapare intermediară
interstand (met) căjă intermediară (la laminare)
interstice (OM, el) interstițiu, interval îngust
interstitial interstițial
interstitial solid solution (met) soluție solidă interstițială / de pătrundere
interstitial water (fiz) apă interstițială / în pori
interstratification interstratificare (d. compozite), situare între straturi; împănare; (mat) interpolare
interstratified (with) intercalat (cu) (d. straturi cu caracteristici diferite), interstratificat; împănănat (cu)
intertangle (el, materiale, textile) a încurca, a încâlci
interterminal capacitance (el) capacitate între borne
intertexture întrețesere, împletire; (textile) țesătură, urzeală
intertripping (el, autom) declanșare interdependentă

intertwine

intertwine a (se) împleti, a se răsuci, a se întreteşe (d. fire, cabluri, lanțuri moleculare, fibre etc.), v. **intertwist**
intertwining (d. fire, cabluri, lanțuri moleculare, fibre etc.) care se împletește / încolăcește; împletire, împletitură
intertwist a (se) împleti, a (se) răsuci
intertwisted conductors / fibers (el) conductori răsuciți între ei; fibre răsucite între ele (la compozite)
interurban interurban; suburbii, suburban; (transp, cf, auto) mijloc de transport pentru suburbii
interval (TH) interval, pauză, întrerupere; distanță; segment; (fiz, mat) interval; (mas) repaus de funcționare; (el, autom) interval de impulsuri, decalaj; (edu) recreație; (teatru) antract, pauză; **at regular** ~s la intervale regulate; **at** ~s din când în când, ici și colo
interval counter (metr) contor cu sursă internă, pentru intervale (și de timp)
interval of retardation (fiz, chim, TH) interval de întâziere
interval rule (fiz, metr) regula intervalelor (în spectroscopie)
interval timer, intervalometer (autom) întrerupător de interval de timp; cronometru de interval / de pauză / a cărui conectare poate fi programată în timp; (inf) contor de intervale, ceas de timp real
interval coupling (hidr) dispozitiv de cuplare a tuburilor; (el, autom) circuit de cuplare între etaje (și nedorit)
intervene (in) a interveni, a surveni, a se întâmpla între timp, a se amesteca (în)
intervener (persoană) care intervine
intervening care survine / intervine / s-a întâmplat între timp
intervention (TH) intervenție; (pol, ec) amestec
interview întrevedere, întâlnire; convorbire, interviu; a intervieva, a lua un interviu; a avea o întrevedere
interviewee (d. fire, cabluri, lanțuri moleculare, fibre etc.)
interviewer reporter / persoană care ia un interviu
intervine (auto, TH) a interveni
interweave (chim, el) a (se) întreteşe, a (se) împleti (d. cabluri, fire, fibre în compozite etc.); (OM) a (se) îmbina, a (se) lega strâns unul de altul
interwind (el, OM) a (se) răsuci laolaltă, a (se) împleti (d. fire, cabluri etc.)
interworking interacțiune, conlucrare
interzonal interzonal
in that prin aceea / faptul că, întrucât, pentru că

intrepid

in the event în cazul în care
in-the-loop (element) (autom) (element) component al unei bucle / sistem de control, fără de care funcționarea / controlul este întrerupt(ă)
in three parts (OM) triplu, din trei părți
intimate contact (mec, OM) contact bun / perfect / intim
intimate mixing (mec, alim, constr, ind chim) amestecare foarte bună
intimate mixture (mec, alim, constr, ind chim) amestec intim
into în; spre, înspre; (mat) cu
intolerable intolerabil; inadmisibil; nepermis
intorelably (adv) (în mod) intolerabil, inadmisibil
intolerance (towards) intoleranță la, lipsă de toleranță față de
intracrystalline / intragranular fracture (met, materiale) fisură intracristalină / intragranulară
intractability caracter refractar / dificil / intratabil; caracter ireductibil, lipsă de maleabilitate / docilitate; (mat) dificultate de rezolvare, insolubilitate; (agr) neputință de a fi cultivat; (med) caracter incurabil
intractable refractar, dificil, intratabil; neascultător, lipsit de docilitate / maleabilitate; de nerezolvat, insolubil; (agr) necultivabil; greu de lucrat / tratat (d. un material)
intramolecular (fiz, chim) intramolecular
intramolecular chain (chim, plast) lanț / catenă intramoleculară
intramolecular change (chim, plast) transformare intramoleculară
intramolecular rearrangement (chim, plast) transpoziție intramoleculară, rearanjare a moleculei
intranational național, intern
intransferable intransferabil, netransferabil
intransigency intransigență, refuzul oricărui compromis
intransigent intransigent, care refuză compromisul
intransitive intransitiv; (mat) netranzitiv
intransmissible netransmisibil
intransparency lipsă de transparență, netransparență
intrans novice, nou venit; membru nou / de curând primit
intraplant în interiorul unei întreprinderi, de uz intern
intraplant transportation (transp) transport / manipulare intern(ă) / în interiorul unei întreprinderi
intrasystem în interiorul unui sistem
intrepid îndrăzneț, întreprinzător

intricacy

intricacy complexitate, complicație, caracter complex / complicat
intricate complicat (și d. forma unui element de mașină), complex; încălțit, încurcat; a complica
intricately (*adv*) (în mod) complicat / complex / încălțit
intricate casting (met, plast, OM) piesă turnată, cu configurație complicată
intricate cored casting (met) turnare în miezuri fasonate
intricate mixture (alim, ind chim) amestec complet
intricate shape die (met, plast, OM) matriță compusă / pentru formă complicată
intrinsic(al) intrinsec, în sine, propriu; interior, intern; natural
intrinsic basicity (chim) bazicitate internă
intrinsic derivative (mat) derivată absolută
intrinsic permeability (el) susceptibilitate electrică / magnetică
intrinsic pressure (mec, hidr) presiune interioară / internă
intrinsic viscosity (hidr) vâscozitate intrinsecă
introduce (into) (TH) a introduce, a băga, a vârî (în); (mat) a înlocui; (inf) a introduce (o valoare); a stabili, a înființa, a iniția
introduce into / before a aduce în discuție, a prezenta înaintea / în fața
introduce to a (se) prezenta, a (se) recomanda, a face cunoștință cu
introducer inovator; inițiator; prezentator
introducing box / socked (electr, telecomunicații) manșon / bucsă de intrare
introduction (into) introducere (în); prefată, introducere, cuvânt înainte la; aducere la / în; inițiere, lansare
introduction to introducere, inițiere în; prezentare, recomandare
introduative, introductory introductiv, preliminar
intromission (TH, ec) admisie, intrare, pătrundere; (jur) imixtiune, ingerință, intervenție
intrude a veni nepoftit / nechemat, a fi un intrus; a deranja
intrude into a băga forțat / cu de-a sila în
intrude on / upon a impune, a-și impune prezența; a deranja, a stingheri, a stânjeni
intruder intrus, nepoftit, nedorit; impostor
intrusion intruziune
intrusion into amestec în, ingerință în, intervenție asupra / în
intrusion on / upon intrare / venire nedorită în / la, deranj(are), stingherire
intrusion of water (hidr, chim, TH) intruziune / pătrundere a apei

invasion

intrusive (TH) cu caracter de intruziune; care vine nedorit; supărător, care deranjează
intuition intuiție, intuire
intuitional intuitiv
inturned întors / răsucit (spre) înăuntru
inundate (hidr) a inunda, a revărsa
inundation (hidr) inundare, inundație
inundator (hidr, OM) inundator, dozator de apă
inure to a (se) deprinde, a (se) obișnui, a învăța, a face să se deprindă cu
inurement to deprindere a, obișnuință cu, obișnuință cu / să
inuring deprindere, obișnuire, obișnuință; (jur) punere / intrare în vigoare
in use (TH) în exploatare, în funcționare
invade a invada, a năvăli; a copleși
invading care invadează / cuprinde (nedorit)
invading fluid (TH, hidr) fluid de injecție
invalid (med) bolnav cronic, infirm, invalid, inapt, incapabil de muncă; a reduce la invaliditate, a face să rămână infirm, a face inapt pentru muncă; (jur) nul (și neavenit), lipsit de valabilitate; fără valoare / efect
invalidate a invalida; (TH) a casa; a infirma; a anula; (jur) a declara nul (și neavenit) / fără valoare / valabilitate; a dezminți
invalidation invalidare; anulare; (TH, mas) casare; infirmare, dezmințire
invalid chair (med, OM) scaun cu roțile / pentru invalid
invalid diet / food (alim, med) regim dietetic, alimentație pentru bolnavi
invalidity (TH, metr) nevalidare, lipsă de valabilitate; nulitate, caracter inoperant; (med) invaliditate, infirmitate, incapacitate de muncă, sănătate precară
invaluable neprețuit, inestimabil, incalculabil
invaluably (*adv*) nemăsurat / extrem de
invar (met) invar, aliaj Fe + ~36%Ni
invariability (mat) invariabilitate, caracter invariabil / neschimbător; continuitate; constantă, durabilitate, permanență
invariable invariabil, neschimbat, neschimbător; constant, permanent; continuu
invariably (*adv*) (în mod) invariabil, fără nici o schimbare; mereu, neîncetat, într-una; fără nicio excepție
invariance (mat) invarianță
invariant (mat) invariant
invar steel (met) oțel invar
inval strut piston (termo, OM) piston (cu maneta) cu fâșie de / plecat cu invar
invasion (mil) invazie, incursiune; (geogr) viitură; (*fig*) deranj(are); (jur) încălcare, violare

invent

invent a inventa; a imagina, a născoci; a descoperi
invention invenție; descoperire; inventare
inventive inventiv, ingenios
inventiveness inventivitate, ingeniozitate, spirit inventiv
inventor inventator; descoperitor, autor al unei invenții
inventorize (TH, ec) a inventaria, a face inventarul
inventory inventar; a inventaria, a face inventarul
inventory book (ec) registru de inventar
inventress inventatoare, descoperitoare
inverse invers; contrar; reciproc; opus; inversare, element invers
inverse chill (met) călire inversă a fontei (albire)
inverse cosecant (mat) (funcția) arccosecantă (x)
inverse cosine (mat) (funcția) arccosinus (x)
inverse cotangent (mat) (funcția) arccotangentă (x)
inversly (*adv*) (în mod) invers
inverse value valoare reciprocă / inversă
inverse feedback (mec, autom) contrareacție, reacție inversă
inverse function (mat) funcție / transformare inversă / reciprocă
inverse logarithm (mat) antilogaritm, inversul unui logaritm
inverse mapping (mat) funcție inversă
inverse proportion / ratio (mat) proporție inversă
inverse response (metr, autom) răspuns inversat (parametrul de intrare are o anumită variație / direcție, cel de ieșire este inversat)
inverse secant (mat) (funcția) arcsecantă (x)
inverse segregation (met) segregare inversă
inverse sine (mat) (funcția) arcsinus (x)
inverse tangent (mat) (funcția) arctangentă (x)
inverse time-limit release (autom) declanșator cu temporizare dependentă
inversion (inf, electr, c) transformare inversă; inversare, răsturnare; invertire, schimbare, inversiune; (chim) invertire
inversion of sugar (alim) inversiune a zahărului
inversion point (mat) punct de inversiune / de întoarcere / inflexiune (a unei curbe)
invert a inversa, a răsturna; (chim) a inverti; (mat) a schimba ordinea; a interveni
invert a motion (mec) a modifica sensul de mișcare
invertase (chim) invertază
inverted (TH, fiz, mec) răsturnat, invers, inversat
inverted commas ghilimele
inverted engine (termo, OM) motor inversat / cu chiulasa în jos
inverted image (c) imagine răsturnată

invigilate

inverted position (mas, mas-un) poziție inversată / basculată
inverted / invert sugar (alim) zahăr invertit
inverted taper spigot (OM) fus în formă de con invers
inverted tooth rocker joint chain (OM) lanț Morse; lanț cu articulații de rulare / de rostogolire
inverted-type carburettor (termo) carburator cu flux de aer inversat
inverted valve (OM, hidr) supapă cu ciupercă inversată / în jos, clapetă inversă
inverted V form slide (OM, mas-un, metr) ghidaje prismatice / în V răsturnat
inverted V guide (OM, mas-un, metr) prismă de ghidare în V răsturnat / triunghiulară
inverted welding (met) sudare peste cap / pe plafon
inverter (el, electr) invertor; ondulator; (inf) circuit de negație / NU; inversor, schimbător de semn
invertible inversabil, reversibil
invertible matrix (mat) matrice inversabilă
invert sugar (chim) combinație de dextroză și levuloză
invest (in / with) (ec) a investi (în), a face investiții (în), a plasa, a băga (bani etc.), a imputernici să, a atribui; a acorda, a conferi; a numi
investigate a investiga, a cerceta, a face investigații / cercetări / un studiu; (jur) a ancheta; (cu caracter) de anchetă / cercetare
investigation (TH) investigație, anchetă, studiu, cercetare, investigare
investigation / investigating committee (TH) comisie de investigație / de anchetă
investigator cercetător; anchetator
investiture investitură, instalare; (jur) punere în posesie
investment (ec) investiție de capital, plasament, plasare, titluri la purtător
investment bank (ec) bancă de investiții
investment charge (ec) costuri / cheltuieli de investiție
investment casting (met) turnare în modele fuzibile (și din mercur)
investment moulding (met) formare cu modele fuzibile
investment pattern (met) model fuzibil
investment stock (ec) valori clasate
investor (ec) investitor
inveterate adânc înrădăcinat, învechit, vechi, cronic; tradițional; inveterat; vicios; încăpățânat
invigilate a sta de pază; a fi supravegheat

invigilation

invigilation pază; supraveghere
invigilator paznic, supraveghetor
inviolability inviolabilitate, caracter inviolabil
inviolable inviolabil, intangibil
inviscid fluid (fiz) fluid ideal / fără frecare
invisibility (fiz, chim) invizibilitate, caracter invizibil
invisible invizibil, nevăzut; imperceptibil, insesizabil
invisible / intangible assets (ec) valori intangibile / imateriale (brevete, mărci de fabrică, licențe, drepturi de autor, clientelă)
invisible heat (fiz, termo) radiații infraroșii
invisibly (*adv*) (în mod) invizibil, nevăzut, imperceptibil, insesizabil
invisible spectrum (fiz) domeniu invizibil al spectrului
invitation invitație; invitare; solicitare, apel
invite a invita; a solicita, a ruga; a interveni la; a provoca; a atrage după sine; a face o invitație
invitee invitat, oaspete
invoice (cf) foaie de expediție; listă de mărfuri; (ec) factură; a factura, a trece în factură
invoice book (ec) facturier
invoicing (ec) facturare
involuntarily (*adv*) (în mod) involuntar, neintenționat, fără să vrea
involuntariness caracter involuntar / neintenționat
involuntary involuntar, neintenționat, fără voie / intenție
involute (geom) desfășurătoare, evolventă, evolventic
involute gear (OM) roată dințată cu dinți / cu profil în evolventă
involute gear cutter (mas-un) freză-modul (pt. roată dințată cu dinți cu profil în evolventă)
involute spline(s) (OM, T) limită de uzură (admisibilă / care nu afectează funcționarea) pentru grosimea dintelui
involute-tooth gear / system (OM) dantură în evolventă
involution (bot, zool) involuție; degenerescență; stagnare, nedevelopare; înfășurare; încălceală; încurcătură; complicație
involutory involutiv, de evoluție
involve a antrena, a conține; a include a implica; a atrage; a cuprinde; a produce; TH) a înconlăci, a încălci, a încurca, a complica, a înveli; (mat) a ridica la putere; a atrage după sine; a cere; a complica; a comporta; (med) a implica, a interesa; a necesita
involve in a amesteca în; a antrena în, a băga în; a implica în; a încurca în; a înfășura în; a îngloba în; a înveli în; a vârî în

ionization

involved implicat, amestecat; încurcat; închis, necomunicativ
involvement implicare, amestec(are); încurcătură, încălceală, amestecătură; (ec) complicații financiare, înglodare în datorii; (med, mediu) contaminare, atingere
invulnerability invulnerabilitate, caracter invulnerabil
invulnerable invulnerabil
inwall (constr) perete interior; (met) zidărie de căptușire, perete interior (la cuptor)
inwall batter of stack (of blast furnace) (met) pânțec (de furnal)
in want of repair (mas) care necesită reparații
inward intern, interior; îndreptat spre interior; familiar
inward cargo (ec) mărfuri de import
inward directed force (mec) forță centripetă
inward opening (OM) orificiu spre interior
inwards (*adv*) înăuntru
inward ship (nav) navă care face o călătorie de întoarcere
inweave (textile, compozite) a întrețese
in welding layer (met) strat de sudură în solzi
in work (mas) în funcțiune
iodate (chim) a iodura, iodat
iodic (chim) iodic
iodide (chim) iodură
Iodine (I) (chim) iod
iodize (chim) a trata cu iod, a prepara cu iod
ion (fiz, chim) ion
ion binding / bond (chim) legătură ionică / hetero-polară
ion beam cutting tăiere (met, TH, fiz) cu fasciculul de ioni
ion exchange (chim) schimb de ioni
ion exchange adsorbtion (ind chim) adsorbție cu / pe rășini schimbătoare de ioni
ion exchange column (ind chim) coloană cu schimbători de ioni
ion exchanger (chim) schimbător de ioni; (plast) rășină schimbătoare de ioni
ion exchange resin (chim, plast) rășină schimbătoare de ioni
ion-exchange softening (chim) dedurizare prin schimb de ioni
ion gauge (metr, hidr, fiz) manometru cu ionizare
ionic (fiz, el) ionic
ionic bath (chim) baie de electroliză
ionic bond / link(age) (chim) legătură ionică
ionic charge (chim, fiz) sarcină (ionică)
ionic quantimeter (chim, metr) dozimetru de ioni / ionic
ionization (fiz, chim) ionizare

ionization heat

ionization heat (termo) căldură de disociere / de ionizare
ionize (fiz, chim) a (se) ioniza
ionising (fiz, chim) ionizare
ionogenic (fiz, chim) ionogen
ion spectrometer (fiz) spectrometru ionic / masic
iota literă grecească; iotă, câtime, părticică
ips (metr) abreviere pentru **inches per second** (in/s), unitate de măsură pentru viteză 1 ips = 0,0254 m/s
ipy (metr, OM) abreviere pentru **inch per year** (in/yr), unitate de măsură pentru viteza de coroziune (la recipiente, conducte etc.)
IRHD durometer (metr) durometru pentru cauciuci și elastomeri
iridesce (fiz) a iriza
Iridium (Ir) (chim) iridiu
iris (OM, metr) diafragmă
irised (fiz) irizat
Irish acre (metr) unitate irlandeză pentru suprafață (de teren): 1 Irish acre = 0,6555 ha
Irish mile (metr) o unitate irlandeză pentru lungime, milă irlandeză: 1 Irish mile = 2,048256 km
iris out (OM) a diafragma
Iron, Ferrum (Fe) (chim, met) fier (Fe)
iron feric, feros, de fier; (met) oțel, fontă, material / aliaj feros (în general); (textile) a călca, a netezi (țesături); (OM, termo) fier de călcat; (OM, mil, met) a blinda; (metr) o unitate tradițională pentru grosimea tălpii din piele a pantofilor: 1 iron = 0,5292 mm
iron and steel mills / plant / works (met) uzină metalurgică
iron anode (chim) anod de fier
iron ball (met) lupă
iron band (met) (plat) bandă de oțel (rar, de fier)
iron bar (met) bară de oțel, oțel în bare
iron bear (met) urs (și de fontă)
iron black sheet (met) tablă neagră
iron block (met) bloc de oțel, blum
iron bloom (met) blum, lupă de fier
iron borings (met, mas-un) așchii de material feros (și de la găurire)
iron-boron (met) ferobor
iron box (OM) manșon / cutie de oțel
iron bronze (met) bronz cu fier
iron carbide (met, chim) cementită; carbură de fier; fier cementat (rar)
iron-carbon alloy (met) aliaj fier-carbon, oțel
iron-carbon diagram (met) diagramă fier-carbon
iron-cased (OM, mil) blindat (cu oțel)
iron casting (met) turnare a fontei, fontă turnată
iron castings (met) piese din fontă turnată
iron channel (met) profil U (din oțel)

iron losses

iron charge (met) parte metalică a încărcăturii
iron chill (met) cochilie, pod de turnare (pt. oțel / sau fontă)
iron chips (mas-un, mediu) așchii de oțel provenite de la strung
iron circuit (el) circuit magnetic
iron clad (met) placat / blindat cu oțel; (el) blindat; (nav) cuirasat
iron cladding (OM) armătură, blindaj (și de oțel), înveliș fero-magnetic, blindare
iron clad plate (met) placă de blindaj din oțel
iron-clad transformer (el) transformator ecranat / blindat
iron cladding (met) blindare cu oțel, armătură, blindaj, înveliș metalic (din oțel)
iron clad plate (met, OM) placă de blindaj (din oțel)
iron coating (OM, mil) acoperire cu oțel
iron-constantan couple (metr, met) termocuplu oțel constantan
iron construction (constr, mec) construcție metalică din oțel
iron cooper sulphide (chim) calcopirită
iron core (el, met, OM) armătură / miez metalică / de fier / din aliaj de fier
iron core armature (el, met) armătură / indus din fier moale
irondolomite (met) ankerit
iron drill (mas-un) sfredel / burghiu de mână
iron dross (met) zgură
ironer (textile termo) călcător, netezitor
iron filament ballast (nav) rezistență de balast
iron fallings / filings pilitură de fier
iron founder (met) turnător (de fontă)
iron foundry (met) turnătorie de fontă
iron frame (constr, mec) schelet metalic
iron glance (minrl) hematit; luciu metalic
iron gray / grey (culoare) gri-fier
iron group (chim, met) grupă (de metale) a fierului
iron hoop (met) fretă, bandă de foi, bandă de oțel
iron hydroxide (chim) hidroxid de fier
iron industry (met) siderurgie
ironing (TH, mas-un) ambutisare adâncă; (textile) călcare / netezire (a textilelor)
ironing fastnes (textile) rezistență la călcat
iron hydroxid (met, chim) hidroxid de fier
iron ingot (met) lingou de fier
iron jacket (met, OM) manta de fier
iron-lead matte (met) mată de fier-plumb
ironless (met, chim) fără / lipsit de fier
iron loop (met) lupă de fier
iron losses (met) pierderi de fier (prin ardere); (fiz) pierderi prin curenți turbionari / prin histerezis

iron making

iron making (met) elaborarea fontei
iron mass (fiz, el) miez de fier
iron mill (met) turnătorie de fontă, uzină metalurgică
iron mould (met) lingotieră, cochilie, cochilă
iron notch (met) gură / orificiu de scurgere a zgurii
iron of granular fracture (met) fontă cu granulație mare / macrogranulară
iron ore (met) minereu de fier
iron out (textile) a netezi
iron oxide (chim, met) oxid feric
iron-oxide formation (chim) formarea oxidului de fier / a ruginii
iron pattern (met) model / șablon metalic
iron pig (met) fontă brută / de (la) furnal, urs / bloc de fontă
iron plate (met) placă metalică (din oțel)
iron plating (met, OM) acoperire / placare cu oțel / cu fier
iron Portland cement (constr) ciment Portland cu adaos de zgură
iron-pot furnace (met) cuptor-creuzet pentru fontă
iron powder (chim) pulbere de fier
iron precipitation (met) precipitarea fierului
iron protoxide (chim) oxid feros
iron puddling (met) afinarea fontei
iron pyrite (chim, minrl) pirită
iron rail (cf) șină (de cale ferată)
iron refining (met) afinare a fontei
iron reinforcement (OM) adaos interior / căptușeală / armătură de oțel
iron rolling mill (met) laminor de tablă (de oțel)
iron runner (met) jgheab de turnare / de evacuare a fontei (din furnal)
iron rust (met, chim) rugină de fier; oxid de fier
iron salts (chim) săruri de fier
iron saturated (met) saturat în fier
iron scale (met) țunder, arsură, scorie de fier
iron scrap (met) fier vechi, deșeuri de metal feros
iron sesquioxide (met, chim) oxid feric
iron sesquisulphide (met, chim) sulfură ferică
iron sheathed (OM) blindat / armat cu fier / cu oțel
iron-shield instrument (metr) aparat / instrument cu ecran / blindaj feromagnetic
iron shot (met) alice de oțel (pt. curățarea pieselor turnate)
iron silicide (met, chim) siliciură de fier
iron slab (met) bramă, sleb
iron-slag (met) zgură de fontă / de furnal / de fier / cu mult fier
iron sleeper (cf, met) traversă metalică
ironsmith (met) forjor, fierar

irreducibility

iron stain (met) pată de rugină / de fier
iron-stone (met) minereu de fier; (minrl) siderit; sideroză
iron sulphate (chim, met) sulfat de fier
iron-tapping hole (met) gură de evacuare a fontei la furnal
iron tie (constr) ancoră
iron turnings (mas-un) așchii de oțel (provenite de la strunjire)
iron tyre (OM) bandaj metalic (din oțel) (și la pneuri)
iron up (auto) a pune lanțuri la roți; (textile) a călca (rufe etc.)
iron ware (met, TH) feronerie, articole de fierărie / lăcătușerie
iron waste (met) pierdere de fier (și prin ardere)
iron wire (met) sârmă de oțel
ironwood (silv) lemn de esență tare
ironwork (articole de) fierărie; (constr) schelet metalic
iron worker (met) metalurgist, siderurgist
iron works (met) uzină metalurgică / siderurgică, turnătorie
irony ca fierul, de fier
irradiance (fiz) iradianță, iradiație, iradiere, iluminare, luminozitate, putere pe unitatea de arie
irradiant (fiz) iradiant, care radiază, luminos, strălucitor
irradiate a iradia, a expune; a fi luminos, a străluci; a face să strălucească; (*fig*) a limpezi, a clarifica, a lămuri
irradiation (fiz) iradiere, iradiație; expunere (la radiații); strălucire, luminație, luminare, difuzare a razelor / a luminii
irrational irațional, nerațional, nelogic; absurd, fără sens; inexplicabil, nerezonabil; (mat) (număr) irațional
irrationality iraționalitate, caracter irațional / nerațional, absurditate, lipsă de rațiune / logică; prostie
irrationally (*adv*) (în mod) irațional, absurd
irrational number (mat) număr irațional
irreclaimable irecuperabil, nerecuperabil; incorectabil, imposibil de îndreptat
irrecognizable de nerecunoscut, imposibil de recunoscut
irreconciliable ireconciliabil, de neîmpăcat
irreconciliably (*adv*) (în mod) ireconciliabil, incompatibil
irrecoverable (mediu) nerecuperabil; ireparabil; iremediabil
irrecoverably (*adv*) (în mod) nerecuperabil; ireparabil; iremediabil
irreducibility (mat) caracter ireductibil

irreducible, irreductible

irreducible, irreductible (mat) ireductibil; care nu mai poate fi descompus, indecompozabil
irreducible polynomial (mat) polinom ireductibil
irrefragable incontestabil, indiscutabil; (jur) irefutabil
irrefutable incontestabil, de necontestat, irefutabil
irregular dezordonat, în dezordine; incidental, neregulat, asimetric, neuniform; defect; nereglementar; clandestin, ilicit
irregular bedding (alim, constr, ind chim) depunere / stratificare dezordonată / neregulată / neuniformă
irregular cut (mas-un) prelucrare a unei suprafețe cu profil complicat
irregular distribution (TH) distribuție neregulată (de presiune, temperatură etc.)
irregular flow (hidr) curgere neregulată / neuniformă
irregular fracture (materiale) ruptură / crăpătură neregulată
irregularity (TH) neregularitate, caracter neregulat; neuniformitate, lipsă de uniformitate; (d. structura unui material, d. funcționare etc.) funcționare neregulată / dereglată (a cilindrilor unui motor etc.); (T) asperitate, rugozitate
irregularity accelerated motion (mec) mișcare neuniform accelerată
irregularly (*adv*) (în mod) neregulat, neuniform, inegal, fără regularitate; în dezordine
irregular motion (mec) mișcare variată / neuniformă
irregular outline (OM) profil complicat / neregulat (și d. topografia suprafeței)
irrelevance, irrelevancy lipsă de legătură / relevanță / însemnătate / importanță, irelevantă
irrelevant irelevant, lipsit de legătură, fără nici un raport cu problema; lipsit de importanță / însemnătate, neînsemnat
irremediable iremediabil; incorigibil; (med) incurabil, nevindecabil
irremovable (jur) inamovibil, nerevocabil; implacabil; permanent, ireversibil, imuabil
irreparable (TH) ireparabil, de nereparat; iremediabil, nerecuperabil
irreplaceable de neînlocuit; neprețuit
irreproachable ireproșabil
irresoluble insolubil, nerezolvabil
irresolute (mat) nehotărât, nedecis; șovăielnic, șovăitor
irresoluteness, irresolution lipsă de hotărâre, nehotărâre, șovăială, ezitare
irresolvable (mat) irezolvabil, de nerezolvat; (mat, chim) de nedescompus, neanalizabil, care nu (mai) poate fi analizat

isentropic factor / exponent

irrespective(ly) of independent de, indiferent de, făcând abstracție de, fără a ține seama de
irrespirable (med, mediu) irespirabil, de nerespirat
irresponsability iresponsabilitate, lipsă de responsabilitate
irresponsible iresponsabil, lipsit de răspundere
irresponsive to (mec, autom, metr) insensibil la, indiferent la
irresponsiveness to insensibilitate la / față de, indiferență la
irretention incapacitate de reținere (a unui fluid etc.); lipsă de ținere de minte, memorie slabă
irretrievable irecuperabil, de necompensat / înlocuit; ireparabil, iremediabil
irreversibility (TH) ireversibilitate, caracter ireversibil
irreversible ireversibil; nereversibil; (OM) cu autofrânare (filet)
irreversible element (el, autom, mec) element unidirecțional
irreversible gear (OM) transmisie ireversibilă / cu un singur sens de mișcare
irreversible steering (auto) direcție autoblocantă / ireversibilă
irrevocable irevocabil
irrevocable letter of credit (ec) acreditiv irevocabil, scrisoare de credit care nu poate fi contramandată / anulată fără acordul beneficiarului
irrigable, irrigatable (agr) irigabil
irrigate (agr) a iriga, a umezi, a drena, a uda
irrigation (agr) irigare, irigație, umezire, udare, stropire
irrigation engineering (agr) lucrări de irigare / stropire
irrigator (agr, OM) stropitoare, aspersor, irigator
irritability (autom, metr) excitabilitate, sensibilitate; iritabilitate
irritant (med, chim) iritant, care produce iritație, substanță iritantă; gaz iritant
irritate a irita, a agasa, a supăra; (med) a irita, a produce iritație
irritating gas (ind chim, med) gaz iritant
irritation (med) iritație, iritare, enervare, supărare
irrotational flow (fiz) curgere irotațională
irruption irupere, năvală, năvălire
irsing deposit (fiz) depunere irizată
I-section (constr, met) profil cu secțiune (în formă de) I
isentrope (hidr, mec) linie de echipresiune
isentropic flow (fiz, hidr) curgere adiabatică
isentropic factor / exponent (termo, fiz) raport între căldura specifică la presiune constantă și cea la volum constant

isinglass

item

isinglass (alim, iht) ihtiocol; clei de pește; gelatină pentru prăjituri; mică (mineral)
island insulă, ostrov; (*fig*) insulă, regiune / zonă izolată, a izola, a transforma într-o insulă
ISO abreviere pentru **International Organization for Standardization**, Organizația Internațională de Standardizare
isobar (fiz) izobară
isobaric (fiz) izobar, izobaric
isochore / **isochoric** (fiz) izocoră, curbă de volum constant
isochromatic (fiz) izocromatic
isochromatic light (fiz) lumină izocromatică / de aceeași culoare
isochronous izocron, sincron(ic); simultan, concomitent
isochronous governor (el) dispozitiv de menținere a turației constante indiferent de sarcină
isoclin izoclin(al) (cu aceeași înclinare) (d. cute și falii)
isoclinic izoclin(al)
isoelectric point punct izoelectric
isogonal (geom) cu unghiuri egale, izogon
isohumulone (chim) izohumulen (substanță care dă gustul amărui al berii)
isokinetic sampling probă izoelectrică
isolable izolabil, separabil, care poate fi izolat / separat
isolate (el, termo) a izola, a separa; a deconecta; a ține deoparte; (med) a izola, a ține în carantină
isolated izolat, separat
isolated singularity (mat) punct singular / izolat
isolated slag inclusions (met) incluziuni izolate de zgură (și la sudură)
isolated spacer (auto) garnitură izolantă plasată între carburator și blocul motor
isolating izolant, care izolează / separă, izolator, (acțiunea de) izolare
isolating switch separator, întrerupător
isolation (el) izolare; material izolant; deconectare, întrerupere; degajare; (TH) izolație, separare
isolator (el, termo) întrerupător-separator; izolator; (electr, fiz) conductor directiv (în tehnica microundelor)
isolator handle pârghie a separatorului
isomer (chim) izomer
isomeric (chim) izomeric
isomerisation (plast) izomerizare
isomeriser instalație de izomerizare
isomorph(ous), isomorphic izomorf
isopiestic izopiezometric, izobaric
isopren rubber (plast) cauciuc izoprenic
isosceles (mat) isoscel

isosceles crank mechanism patruleter articulată cu laturi egale
isostatic pressing presare izostatică
isostructural izomorf, izostructural
isotherm (fiz) linie de egală temperatură, izotermă
isothermal, isothermic izoterm, izotermal
isothermal annealing (met) recoacere izotermă
isothermal change (termo) proces izoterm
isothermal process (termo) transformare izotermă, proces izoterm
isothermal transformation (met) transformare izotermă
isotime / **isochrone curve** (fiz) curbă de intervale de timp egale
isotope (chim) izotop
isotropic (*adj*) izotrop
isovolumic process (fiz) proces izocor
issuance eliberare, emitere (de adeverință, permis etc.); publicare, editare, apariție; ieșire la iveală; (ec) emitere / emisiune de acțiuni
issue deșertare, descărcare, vărsare, scurgere; (med) hemoragie; rezultat, deznodământ, sfârșit, consecință; concluzie, rezolvare; controversă; (ec) emisiune / emitere de acțiuni (și de timbre); ediție (a unei cărți, ziar etc.), număr (de ziar), apariție, publicație; eliberare (de bilete); (jur) litigiu, chestiune controversată; dispută, controversă; dezbateri, discutare în contradictoriu; (pol) decret, hotărâre, decizie; faptă; a rezulta, a proveni; a emite; a publica, a edita; (pol) a promulga; a vinde; a emite, a elibera (bilete), a sfârși, a încheia, a termina
issue from a se scurge, a porni din / de la; a descinde, a se trage din
issue from / out of a decurge, a rezulta din
issuer (ec) emitent; distribuitor
issuer price (ec) preț de emisiune, valoare inițială (a unei acțiuni etc.)
I-strut (met) bară laminată cu secțiune în I
it el, ea (pt. obiecte, noțiuni abstracte)
IT calorie, international steam table calorie (metr) unitate de măsură pentru energie: 1 IT = 4,1868 J
italic (poligrafie) cursiv, italic; literă cursivă / italică
italics (poligrafie) caractere cursive / italice
item paragraf, alineat, punct, articol (dintr-o listă); articol, element; număr, punct (din program); chestiune, subiect, punct; material, informație, articol (de ziar); a bifa, a însemna, a nota; (adv) idem, la fel, de asemenea
item (TH) articol, piesă, element, produs, material, subansamblu, modul, accesoriu

item counter

item counter (mas-un, metr) contor de operații
itemize (*amer*) a specifica, a enumera, a înșira pe puncte / pe articole
item levels (mas, TH) nivele de complexitate (piesă, subansamblu, ansamblu, unitate, subsistem, sistem etc.)
iterance, iterancy (mat, inf) iterație; iterare, repetare, repetiție; recapitulare
iterant (inf) recurent, care se repetă; repetat
iterate (inf) a itera, a repeta, a reitera; a recapitula
iteration (mat, edu) iterație, iterare, repetare, repetiție; recapitulare
iteration loop (inf, c) buclă / de iterare / de repetare
iteration statement (inf) instrucțiune de ciclu repetabil / de lucru în buclă / de iterare
iterative (mat, inf) iterativ, repetat, repetabil, recurent, reiterat
iterative method (mat, inf) metodă iterativă

Izod test

iterative propagation constant (inf, mat) constantă iterativă de propagare
itinerancy turneu, tur, vizită; caracter itinerant
itinerant ambulant, voiajor; călător; itinerant
itinerary itinerar, rută, drum; plan de călătorie; călător
itinerate a călători, a voiaja
itself se; (pe) el însuși, chiar (pe) el, chiar lui, lui / sie însuși, (pe) ea însăși, chiar (pe) ea, ei / sie însăși; singur; în sine; fără ajutor; prin sine însuși / însăși; de la sine etc.
ivory fildeș; culoare ivorie, ivoriu; din fildeș
izett steel (met) oțel cu 0,05%Al (rezistent la îmbătrânire)
Izod impact (metr, materiale) duritate după Izod
Izod impact machine (OM, metr, plast) mașină cu berbec / pendul Izod
Izod test (metr, materiale) încercare / probă / test de duritate după Izod

J

jab lovitură (bruscă), șoc

jab into a băga / vârî forțat, a împinge în

jack muncitor, ucenic; (constr) capră, pârghie, suport; (el) fișă (de conectare), jack, contra-fișă, bușă; (OM) cric, vinci, trolu manual, jac; a ridica cu un cric / vinci; (mas-un) a degroșa

jackass (nav) dop de nară

jack bar (auto, OM) bară a cricului

jack barrel / bushing (el, OM) bușă a jacului (a fișei)

jackbit (mas-un) floare / tăiș / vârî a(l) burghiului

jackbit insert (mas-un) tăiș, muchie tăietoare (plăcuță atașată / lipită)

jack body / support / socket (el, OM) corp al jacului

jackboot cizmă impermeabilă (înaltă)

jack disk (OM) disc cu clichet

jacket (OM, mas) cămașă, manta, înveliș, învelitoare, teacă, clopot, perete dublu, armătură; (met) blindaj; (termo) izolație; (el, termo, met) a acoperi, a izola, a îmbrăca, a înveli; supracopertă, a pune în supracopertă; piele de animal; (alim) coajă de cartof

jacket-cooling (termo) răcire prin manta, refrigerare cu pereți dubli; (met) răcire cu cămașă de apă (la cuptoare)

jacketed (met, termo) căptușit, blindat, echipat cu cămașă / cu manta

jacketed cold room (alim, termo) cameră frigorifică cu pereți dubli, prin care circulă aer rece

jacketed crystallizer (alim, ind chim) cristalizator cu manta cu apă

jacketed cylinder (auto, termo) cilindru cu manta de răcire (la autovehicule)

jacketed dryer (alim, termo) cilindru uscător cu manta

jacketed hot air press (mas-un, plast) presă de vulcanizare, cu manta cu aer cald

jacketed wall (OM, met, termo) perete dublu cu circulație de fluid

jacket-heating (termo) încălzire prin manta

jacketing îmbrăcăminte, căptușeală, blindaj (din diverse materiale)

jacket stave (OM) doagă / inel de manta

jacket water cooling (termo) răcire cu cămașă de apă staționară / fără circulație

jack hammer (mas-un) ciocan / perforator pneumatic

jacking ridicare cu cric(uri)

jack-in-place (TH) a monta cu ajutorul cricurilor

jack key switch (OM) clichet, (el) jac

jack-knife cuțit de buzunar, briceag

jack lamp (el, mas) lampă de siguranță

jack latch (OM) zăvor / clichet cu arc

jack lift (mas-un) cărucior cu dispozitiv de ridicat

jack nut (OM) contrapiuliță

jack-screw / winch (OM) cric / vinci cu șurub; ansamblu șurub-piuliță, atașat conectorilor

jackshaft (OM) arbore intermediar (și la planetar sau diferențial)

Jackson turbidity unit, JTU (metr, fiz, hidr) unitate pentru măsurarea turbidității apei

jack spring (OM) arc cu / de clichet, (el) arc / resort al jacului

jack up a ridica cu cric / cu vinci / cu trolu; (ec) a ridica prețuri; (auto) a ridica vehiculul (pt. a-l verifica)

jack wheel (OM) pinion de diferențial

jade (minrl) jad, nefrit

jag (OM) colț, vârî ascuțit, dinte (și de ferăstrău); breșă, spătură, creștătură, zimț, teșitură; (el) oscilație în formă de dinți de ferăstrău; a tăia în zigzag, a creșta, a zimța; zigzag; (metr) unitate britanică de măsură pentru volum (și de fân), nestandardizată: 1 jag ~ 0,7...1,0 m³

jagged crestă, dințat, zimțat, cu / în zigzag

jagging board (mas) masă de concentrare pentru noroi rezidual la minereuri

jam (alim) dulceață, marmeladă, gem; (auto) în-curcătură de circulație; (T) gripare, înțepenie, blocare; (TH) a (se) bloca, a (se) înțepeni, a prinde, a strivi, a (se) strânge, a îndesa; (OM) a fixa prin pene, a apăsa, a (se) presa, a comprima; a-și prinde (degetul etc.); a (se) aglomera; (el) legătură la borne; a aduna, a îngrămădi; a pune brusc frână; (auto) ambuteiaj, în-curcătură de / în circulație; strângere, apăsare, presare; îmbulzeală; blocare a circulației; (TH) pană, defect; a zdrobi; a bloca (un culoar etc); a vârî brusc (în); a băga cu forța (în); a (se) înghesui, a se îmbulzi etc.; (*radio*) a bruia; a fi blocat

jamb (met) deformare; proptea, suport (și temporar)

jam into a băga cu forța / putere în, a îndesa în, a împinge în

jam jar (alim) borcan de dulceață

jammed (auto) încurcat (d. centură, circulație etc.)

jamming (OM, T) gripare, înțepenie, blocare; fixare (și la borne electrice)

jamming roller (OM) rolă de blocare

jammy (alim) lipicios (ca dulceața)

jam nut

jam nut (OM) contrapiuliță
jam on a apăsa brusc pe (frână etc.)
jam plate (mas-un) placă de filetat, filieră simplă
janitor portar; (*amer*) administrator (de bloc); om de serviciu

January ianuarie

jansky (Jy), flux unit (metr, astronomie) unitate pentru măsurarea densității de flux a semnelor radio din spațiu; 1 jansky este egal cu un flux de 10^{-26} W/m² pe aria de recepție (a unei antene) pe unitatea benzii de frecvență (W/m²Hz)

Japanese japonez

jarpanning a lăcui, a acoperi cu lac fin

jar (TH) recipient, vas, oală, cană, borcan; (metr) măsură pentru volum: 1 jar = 4,54 l; (metr, el) unitate de măsură pentru capacitate electrică: 1 jar $\approx$ 1,1 nanofarad; vibrație neplăcută, tăcănit; (el) butelie de Leyda, vas de acumulator; (mec) șoc, vibrație, trepidație, scuturare, izbire, lovire; a vibra puternic, a scutura; a produce un sunet neplăcut, a hurui, a face să huruie / să trepideze, a trepida, a scârțâi, a lovi, a izbi; (*fig*) (d. păreri) a se ciocni; a diferi; a fi în dezacord; ciocnire, nepotrivire, conflict; a nu se asorta; sunet aspru / discordant / neplăcut, disonanță; dezacord

jargon zirconiu

jar ram a vibra

jar ramming (TH) scuturare, vibrare, vibrație

jar-ramming machine (met) mașină de format prin vibrare / scuturare în turnătorie

jar-ramming turn-over / roll-over (plate) machine (met) mașină de format prin vibrare / scuturare cu placă rabatabilă, în turnătorie

jar-ram moulding machine (mas) mașină vibratoare, vibrator; (met) mașină de format prin vibrare / prin scuturare

jarring vibrare, scuturare, vibrație, trepidație

jarring blow lovitură bruscă, șoc prin lovire

jarring moulding machine vibrator; (met) mașină de format prin vibrare / prin scuturare

jarring plate / table (alim, mas, ind chim) masă vibratoare / oscilantă

jars dispozitiv cu cădere liberă (și foarfecă)

jar-squeeze machine (met) mașină de format prin scuturare și presare

jaw (OM) falcă, gheară, pană, camă, braț de clește / de foarfecă; (mas-un) dispozitiv de strângere

jaw brake (OM, cf) frână de saboți

jaw breaker (constr, mas) concasor cu fălci

jaw clutch / coupling (OM, auto) ambreiaj / cuplaj cu gheare

jaw crusher (constr, mas) concasor / mașină de sfărâmat, cu fălci

jet apparatus

jaw crushing (constr, TH) sfărâmare / concasare grosieră / primară

jaw mandrel (mas-un) dorn cu fălci longitudinale

jaw plate (OM, mas) falcă a concasorului

jaw press (mas-un) presă cu fălci

jaw-shaped (OM) în formă de gheară, cu gheară

jaw speeder screw driver șurubelniță cu coarbă

jaw vice (mas-un) menghină

jeune (*fig*) slab, subțire; (agr) sterp, neroditor; (d. sol) neinteresant, plictisitor; (*amer*) pueril, copilăresc

jell (alim, chim) gel; (*fig*) a (se) cristaliza, a (se) definitiva (un plan)

jellification (alim, plast, ind chim) gelificare, gelatinizare

jellify (alim) a face piftie din; (alim, chim) a (se) gelatiniza, a trece în stare de gel

jelly (alim) jeleu, peltea, piftie, gelatină, aspic; substanță gelatinoasă; a se face jeleu / peltea / piftie, a face jeleu / piftie / peltea

jellylike gelatinos

jemmy șperaclu, bară mică

Jena glass (ind chim) sticlă de Jena / termorezistentă

jenny (mas) macara mobilă, troliu mic și mobil

jeopard(ize) a primejdi, a periclita, a pune în primejdie

jeopardy risc, pericol, primejdie

jerk (auto, mas) zdruncinătură, săritură, lovitură (bruscă), izbitură, hurducătură; (mec) șoc, smucitură; salt brusc; a smuci, a zdruncina, a porni din loc brusc, a urni, a (se) mișca / înainta (cu smucituri); (metr, mec) unitate de măsură pentru viteza de variație a accelerației: 1 jerk = 0,3048 m/s³

jerkin vestă

jerking (mas) șocuri, smucituri, lovituri rapide repetate, vibrații

jerking motion (mas, mas-un) mișcare intermitentă (și nedorită)

jerky sacadat, cu impulsuri, smucit, intermitent

jerky drawing (met) tragere / trefilare cu trepidații

jeroboam, double magnum (alim, metr) sticlă de vin de ~3l

jerry building (constr) clădire șubredă / din material prost

jerry-can (alim, ind chim) bidon / canistră

jet (auto) jiclor; (autom) jet, rază; (hidr) jet / vână de fluid, jgheab, canal; (OM) ajutoraj, alezaj, orificiu al ajutorajului, canal de rotor la turbine; (termo) duză / ajutoraj pentru arzător, jiclor; (TH) a pulveriza, a arunca, a azvârli (un lichid); (av) avion cu reacție; lignit

jet apparatus (mas-un) ejector

jet blower

jet blower (met, ind chim) suflător cu jet (și de abur)
jet bore (OM, hidr) ajutor de pulverizator
jet carburettor (auto) carburator cu jiclor
jet chamber (alim, ind chim) cameră de pulverizare
jet condensation (chim) condensare prin injecție
jet condenser (termo) condensator termic prin injecție, condensator de amestec
jet conveyer (mas, mas-un) încărcător prin aruncare
jet cooling (termo) răcire / refrigerare prin jet (de aer rece)
jet deflector (fiz, hidr) deflector de jet / de fascicul
jet engine motor cu reacție, reactor
jet engine steel (met) oțel pentru motoare cu reacție
jet exhaust (hidr, termo) efuzor
jet freezing (alim) congelare (rapidă) prin jet de aer
jet gas scrubber scrubber cu jet
jet injection injectare cu jet
jet injector injector cu jet
jet mill (alim, constr, ind chim) moară cu jet
jet mixer amestecător cu jet
jet motion (hidr) mișcare în jet
jet moulding (mas-un, plast, met) extrudare
jet needle (auto) gură a jiclorului, jiclor; (OM) duză
jet nozzle (auto) ajutor al jiclorului, jiclor; (OM) duză
jet piercing (TH) străpungere prin jet de apă sub presiune
jet pipe (fiz, hidr, av) ajutor de reacție
jet-pipe regulator (OM, hidr) regulator hidraulic, cu tub / plunjer oscilant
jet-propelled cu reacție / jet
jet propeller (nav) elice cu ajutor
jet propulsion propulsie cu jet (și de aer)
jet propulsion engine motor cu reacție
jet propulsion fuel combustibil pentru motoare cu reacție
jet pump (hidr) pompă cu jet, ejector
jet radiator (termo) răcitor cu ajutor / prin destindere / cu detentă
jet reaction (mec) forță de respingere / de recul
jetsam (nav) bunuri aruncate peste bord, obiecte aruncate de apă la țarm; resturi, lucruri inutile, rebut
jetison (nav) a arunca peste bord, aruncare peste bord; a arunca, a scăpa de lucruri inutile
jetton jeton, fisă
jetty (nav) dig, chei, debarcader; negru ca abanosul / smoala

jigger

jetty for fuel-oil bunkering (nav) dană de alimentare cu combustibil lichid
jet-type gun (mas, hidr) perforator cu jet
jewel piatră prețioasă; bijuterie
jewelled bearing montare de pietre prețioase ca lagăre, lagăr din pietre prețioase (mecanică fină)
jewellery bijuterii
jewellery alloy (met) aliaj pentru bijuterii
jew's harp cheie de ancoră
jib (constr, mec) braț, fleșă (și de macara); (nav) foc, trincă; a se opri brusc, a nu mai vrea să meargă
jib at a refuza să, a nu fi dispus să, a nu vrea să, a se opune; a șovăi să, a ezita să
jib crane macara pivotantă
jibe a se înțelege, a fi de acord; a fi în concordanță, a corespunde
jib sheete (nav) școtă de foc
jiffy (fiz) interval de timp foarte scurt, moment instantaneu; (metr, inf) lungimea unui cilclu al ceasului computerului: 1 jiffy (standardizat) = 0,01 s, v. **tick**; (metr, chim, fiz) unitate de măsură pentru timp, timpul necesar luminii să parcurgă 1 cm: 1 jiffy $\approx$ 33,3564 picosecunde, v. **light centimeter**; mai recent, timpul necesar luminii să parcurgă 1 femtometru / fermi: 1 jiffy = 3,33564 zeptosecunde
jiffy tools set de scule cu destinație specială
jig (mas) capră de montaj; (mas-un) dispozitiv de strângere / de prindere / de fixare, dispozitiv de ghidare pentru găurire; (metr) calibru, șablon; (nav) palanc de manevră (de mică putere); (TH) gabarit, șablon, calibru, matriță (poligrafică)
jig borer / boring machine (mas-un) mașină de găurit în coordonate, mașină de găurit și alezat
jig bushing (OM) bucsă de ghidare
jig down (TH) a fixa, a strânge
jig drill (mas-un) mașină / dispozitiv de găurit de precizie
jigger (alim, OM) sită oscilantă; (TH) vibrator, sită, ciur; (el) transformator de cuplaj; (nav) velă în cruce, brigantină
jigging oscilant, oscilatoriu
jigging point punct de referință (și la prelucrare prin așchiere)
jig(ging) screen (agr, alim, constr, ind chim) sită oscilantă
jiggle a legăna; a zgâlțâi, a scutura
jiggle pin (hidr) supapă în formă de ac
jig grinding machine (mas-un) mașină de rectificat în coordonate
jigger (metr, alim) unitate de măsură pentru volum (și pt. lichior): 1 jigger = 44,36-10⁻³ l

jig lathe

jig lathe (mas-un) strung de copiat
jig plate (mas-un) dispozitiv de ghidare la găurit, cu placă
jig saw (mas-un) ferăstrău mecanic pentru metale cu mișcare alternativă
jig vice (mas-un) menghină de mașină, dispozitiv de ghidare (folosit și pt. fixarea pe masa mașinii-unelte)
jig welding (met, OM) sudare pe contur
jig work / working (mas-un) prelucrare cu folosirea dispozitivelor de ghidare
jimmy (met) spărturi, deșeuri; (TH) rangă
jin (metr) unitate chinezească de măsură pentru masă: 1 jin = 500 g
jingle a suna, a zornăi, a zdrăngăni; a face să sune; sunet metalic, zornăit, zdrăngănit
jitro (metr) unitate de măsură pentru suprafață (de teren) în Republica Cehă, identică cu josh: 1 jitro = 0,5755 ha, v. **joch**
jitter (autom) instabilitate de scurtă durată, variație rapidă a caracteristicilor unui semnal
jitter-free operation (TH) funcționare precisă / stabilă / fără vibrații
jo (metr) unitate tradițională japoneză pentru măsurarea suprafeței (camerelor): 1 jo = 1,62 m²
job (TH) lucru, muncă (și în acord), operație, funcție, post, activitate, treabă, meserie, însărcinare; (inf) lucrare, înlănțuire a execuției mai multor programe; (ec, adm) loc de muncă, serviciu, slujbă, funcție, post; (ec) afacere (și rentabilă), profit, speculă, achiziție, îndeletnicire, lucrări mărunte, ocupație, (muncă) în acord; realizare; (mas-un, TH) piesă de prelucrat, operație de prelucrare; (ec) a angaja într-un post, a da / primi (de lucru) în acord, a face speculă cu; **be on the** ~ a lucra cu pasiune; **work by the** ~ a lucra cu bucată; **out of** ~ (rămas) fără lucru, șomer
job analysis analiza muncii
jobber muncitor în acord / cu ziua, zilier; (ec) speculant la bursă, comerciant cu amănuntul
jobbery (adm, ec) abuz de putere, afacere necinstită; speculă; mită
jobbing (ec) lucru în acord, lucru ocazional, muncă mărunță, comerț cu acțiuni, joc la bursă, speculă
jobbing casting (met) piesă brut-turnată
jobbing foundry (met) turnătorie pentru piese brute, livrabile
jobbing mill (met) laminor pentru profiluri ușoare / comerciale
jobbing plant / shop (TH) atelier de reparații (și nespecializat)
jobbing plate rolling-mill (met) laminor pentru tablă comercială / de grosime mijlocie

joggie

jobbings (met) piese turnate, gata de livrare (în stare brută)
jobbing sheet (met) tablă (de grosime) mijlocie
jobbing sheet rolling mill (met) laminor pentru tablă (de grosime) mijlocie
job breakdown (TH) analiză / defalcare a componentelor unei activități
job characteristic / grading / factor particularitate a unei activități (calificare, condiții fizice și intelectuale necesare, răspundere, condiții de muncă)
job family grup de activități analoage, familie / grup de lucrări / de operații
job flow control (TH) urmărire / monitorizare a unităților de lucru în curs de funcționare
jobless fără serviciu, șomer
job line (ec) solduri, marfă de ocazie
jo-block (metr) cală plan-paralelă
job management organizare a șantierului (și de construcții)
job-mix formula formulă de fabricație
job order number (ec) număr de comandă a unui lot de marfă
job private (ec) lucru în acord
job rates (ec) norme de producție
job run (TH, constr) executare a unei lucrări
job site (constr) șantier (de construcții)
job specification (TH, ec) specificare / precizare a sarcinilor; caiet de sarcini
job step etapă de lucru
job stream flux / fișier de lucrări
job work (TH) reparație, lucru în acord
joch, (*pl*) **joches** (metr) unitate tradițională de măsură a suprafeței (de teren) în țările de limbă germanică, inclusive Austria: a traditional unit of area in German speaking countries, especially in Austria. 1 joch ~ 0,5755 ha
jockey (OM) dispozitiv de cuplare, ambreiaj
jockey pulley / roller / wheel (OM) roată de întindere pentru transmisii cu curele, rolă întinzător
jog (TH) zguduitură, zdruncinătură, obstacol, piedică; (fiz) discontinuitate, salt; (mas-un) avans normal; (mat) cot de curbă, curbură; (mec) șoc; a împinge, a zgâlțâi, a scutura, a zgudui, a zdruncina, a se mișca încet
jogged line linie discontinuă
jogging (autom, c) comandă prin impulsuri, acționare prin taste
jogging control (autom, metr) reglare progresivă / prin impulsuri
joggie (TH) încheietură, îmbucătură; (OM) cep (de îmbinare), prag, umăr; a îmbina prin pene, a fâlțui; a vibra

joggle

joggle (OM) degajare sau cavitate complementară piesei cu care vine în contact; etanșare prin injectare; scuturare; îmbucătură, încheietură; cep de îmbinare; (constr) îmbinare cu lambă și uluc; a împinge (ușor); a zgâlțâi, a vibra; a îmbina prin împănare

joggled-built beam (constr, mec) grindă cu pene

joggled lap joint (OM) îmbinare prin suprapunere

joggle joint (OM) îmbinare cu canal și pană (și la flanșe)

joggling machine / press (met, mas-un) mașină / presă de bordurat

join punct / linie de întâlnire; (el, hidr) de joncțiune, punct sau linie de împreunare; împreunare; unire; (TH, OM) combinație, reuniune, asociere; a îmbina, a asambla, a atârna, a agăța, a anexa, a uni; a (se) alătura, a cupla, a racorda, a împreuna, a lega; (el) a lega; (mat) a reuni; a (se) întâlni; a intersecta; a deveni membru, a se înscrie în, a intra în; a veni la / lângă, a însoți, a intra în; a se uni cu, a se strânge, a se aduna, a se întâlni; a se mărgini (unul cu altul); a se atașa (unui grup etc.); (mil) a se atașa (regimentului), a(-și) regăsi (regimentul); a strânge (trupe); a ralia; a se amesteca în; **from the ~ of** prin / din unirea / alăturarea / anexarea

join by casting (met) a îmbina prin turnare

joinder combinație, îmbinare; reunire, asociere; (jur) conexare de acțiuni, aglomerare de reclamații; (OM) punct de îmbinare

joined (TH) îmbinat, legat, asamblat

joiner tâmplar, mașină de prelucrat lemnul

joinery tâmplărie

join in a intra în, a lua parte la, a se asocia la, a participa la

joining îmbinare; (el) legare, conectare; (mas) acuplare; (TH) racordare, înădire

joining by brazing (OM, met) asamblare prin lipire (cu aliaj metalic), lipire de îmbinare / de asamblare

joining frame (constr, mec) cadru de legătură

joining methods metode convergente / de legare / de racordare / de asamblare (mai rar)

joining piece (OM) piesă de legătură

joining tenon (OM, constr) cep de îmbinare

joining traverse (constr) traversă de legătură

joining with expansion joint / piece / device (OM) îmbinare cu rost / cu piesă / cu dispozitiv de dilatare

joining with smooth joint (OM) îmbinare cu rost neted

joint (*adj*) (în) comun; (OM) combinat, îmbinat; (jur) solidar; (anat) articulație; (OM) conexiune,

jointless

joncțiune, racord, nod, țâțână, balama, punct de lipire / nodal, ansamblu, încheietură, legătură, îmbinare, îmbucare, articulație, rost, asamblare, falț, racord, sudură, cusătură de sudură, asamblare sudată / lipită, lipitură; (auto) garnitură de etanșare; (mec, constr) nod de fermă, articulație, rost, punct / linie de îmbinare, a rostui; (cf) joantă; (alim) bucată (mare) de carne, parte, halcă, ciozvărtă, a tăia în bucăți (d. carne); (silv) ciot (într-un pom); (geol) crăpătură în stâncă; (el) loc de legare a cablurilor, a lega, a cupla; (ind chim) umplutură; (met) cusătură (de sudură); (OM, TH) a potrivi, a adapta, a ajusta, a articula, a îmbuca, a uni, a îmbina, a combina, a asambla (și prin lipire), a etanșa, a rostui; (constr) a tencui (crăpături)

joint action acțiune concomitentă / de formare a unei legături (mecanice)

joint board (met, constr, ind chim) fund basculant (pt. golire)

joint bolt (OM) bolț de articulație

joint-box (el) cutie de joncțiune, manșon de cablu

joint-box compound (OM) masă (compozită) de umplere / de etanșare

joint distribution (el) distribuție cu mai multe variabile

jointed articulat, legat, unit

jointed cross-shaft axle (auto, OM) osie oscilantă

jointer (OM) piesă metalică de închis rosturi; (agr) antebrăzdar; rindea

joint estate (jur) bunuri deținute în comun

joint face / surface (TH) suprafață de îmbinare / de separare; (met) suprafață a rostului (de sudură)

joint file pilă lată cu fețele laterale rotunjite, pilă cu vârf drept și cu dințare numai pe fețele laterale rotunjite

joint fitting (TH) centrare a îmbinării / a rostului

joint gap (OM) rost / distanță între marginile / piesele de sudat

joint geometry (OM) geometria / forma rostului (la sudură)

joint grease (T, OM) unsoare consistentă pentru etanșare

joint hinge (OM) îmbinare articulată, articulație, balama

jointing (TH) îmbinare, înădire, rostuire, operația de executare a rosturilor; (OM) (garnitură de) etanșare

jointing filler (chim, OM) chit de etanșare

jointing plane (OM) suprafață / plan de îmbinare / de asamblare

jointing sleeve (OM) clemă tubulară de legătură, manșon

jointless fără rosturi, fără cusătură

joint lever

joint lever (OM) pârghie cotită
joint line (OM) linie de îmbinare / de separare
joint line of a mould (met, plast) linie de separare a formei (la turnare)
joint liner (OM) garnitură, presgarnitură de îmbinare
jointly în comun, în cooperare
joint nut (OM, met) piuliță de cuplare / de legătură / de asamblare
joint of the bed (constr, OM) rost de rezemare
joint of piston ring (auto, OM, termo) fantă de segment (la motoare de autovehicule)
joint of rupture rost de rupere
joint of (a) truss (mec) nod de fermă / de grindă cu zăbrele
joint owner (ec, jur) coproprietar
joint packing (OM) garnitură de etanșare
joint piece (OM) piesă de legătură
joint pin (OM) șurub oscilant; bolț / știft de articulație; (mas-un) prezon de strângere (la asamblare)
joint pusher (mas-un) dorn mic
joint ring (OM) garnitură inelară, inel de etanșare
joint rubber (plast, OM) cauciuc pentru garnituri
joint sealing închidere / strângere a rosturilor
joint sealing compound (OM, hidr) masă (și compozită) pentru etanșarea rosturilor
joint statement (pol, ec) declarație comună
joint stock (ec) capital social
joint-stock company (ec) societate pe acțiuni
joint surface (OM, met) suprafață de separare / de îmbinare
joint up a conecta, a anclanșa, a uni
joint use utilizare conjugată / în comun
joist (constr, met, mec) grindă transversală, bară, traversă metalică (și din profile)
joist rolling mill (met) laminor pentru profiluri grele
joist shears (met, mas-un) foarfece pentru laminate profilate
jolly balance (metr) balanță pentru determinarea greutateii specifice
jolt (auto) lovitură, scuturătură, smucitură, izbitură; (mec) șoc; (TH) jgheab vibrator, vibrație; a scutura, a vibra, a zdruncina
jolter / jolting moulding machine (mas) vibrator; (met) mașină de format prin scuturare
jolting scuturare, vibrație; scuturător
jolting knock-out grid (met) grătar vibrant de dezbatere / de scuturare (a formei de turnare, a piesei turnate etc.)
jolt moulding machine (met) mașină de format prin scuturare / prin vibrație
jolt / jolting table (mas, met) masă vibratoare oscilantă

joystick selector switch

jolting vibratory squeeze moulding machine vibrator; (met) mașină de format prin scuturare
jolt rammer mai compactor
jolt ramming îndesare prin scuturare / prin vibrație
jolt ramming (moulding) machine (mas) vibrator; (met) mașină de format prin scuturare
jolt roll-over moulding machine (met) mașină de format prin scuturare cu masă rabatabilă
jolt squeezer moulding machine (met) mașină de format prin scuturare și presare
Jominy test (metr, plast) test Jominy
Jones, cm·Hz^{1/2}/W (metr, electr) unitate de măsură a detectivității (abilitatea unui sistem electronic de a detecta energie radiantă)
jostle ciocnire, lovire; înghesuială, aglomerație; a (se) împinge; a (se) înghesui
jot iotă; pic; urmă
jot down a nota, a însemna, a trece; a schița, a face o ciornă
jotter carnețel, blocnotes
jotting însemnare, notă, notiță; care notează
joule (J) (fiz, metr, mec) unitate SI de măsură pentru energie și lucru mecanic, joule
journal jurnal (zilnic), cotidian revistă, ziar; (autom) gheară de comandă; (OM) lagăr (foarte general), pivot, fus (de osie), cep, gât, ax scurt; (ec) jurnal de contabilitate, proces verbal (la o ședință); (nav) jurnal de bord; (metr) unitate tradițională de măsură a suprafeței (de teren) în Franța: 1 journal ~ 0,3...0,45 ha
journal axis (OM) axa fusului de reazem
journal bearing (OM) lagăr de alunecare, lagăr de reazem / de susținere / de osie, cuzinet
journal-box guide (auto, OM) furcă de osie
journal centre (OM) centrul fusului de reazem
journalist jurnalist, ziarist
journalize (ec) a înregistra într-un jurnal
journal milling machine (mas-un) mașină de frezat fusuri
journal neck (OM) fus, cep, capăt / guler de arbore / de fus
journal of an axle (OM) pivot
journal pin (OM) fus, pivot, ax (de dimensiuni mici, într-o articulație etc.)
journal pressure presiune aplicată pe fus (nu se specifică tipul: maximă sau medie)
journal turning machine (mas-un) strung pentru prelucrat arbori cotiți
journey work lucru cu ziua
joystick (inf) dispozitiv pentru specificarea coordonatelor unui punct; (TH) pârghie / mâner, manșă de comandă
joystick selector switch (el, mec) comutator-selector cu pârghie

JTU

JTU (metr, fiz, hidr) abreviere pentru **Jackson turbidity unit**, unitate pentru măsurarea turbidității apei

juchart, juchert, tagwerk ("day's work") (metr) unitate tradițională de măsură pentru suprafață (de teren): 1 juchart ~ 4000 m², 1 juchart (Bavaria) = 3407.27 m², 1 juchart (Elveția) = 3600 m², 1 (Roman) **jugerum** ≅ 2500 m²

judder trepidație

judge (jur) judecător, magistrat, a judeca; cunosător (de); a aprecia, a evalua, a judeca, a face o judecată; a-și da seama; a considera, a fi de părere că; a presupune; a hotărî, a decide; a critica; a arbitra, a face parte dintr-un juriu (*fig*) critic, judecător, cunosător, expert

judge by a judeca după; a considera după

judge by its flavour (alim) a degusta

judge from a judeca după, a deduce din

judgement (jur) judecată, judecare; sentință, hotărâre, pedeapsă; judecată, discernământ; părere, opinie; apreciere; raționament; bun-simț

judgement delay întârziere în gândire / în luarea unei decizii

judicatory (jur) (*adj*) judecătoresc

judicial (jur) (*adj*) judecătoresc, judiciar, juridic, de judecător / magistrat; judicios, cu discernământ; principal, nepărtinitor, imparțial; critic

judicious judicios, rațional, logic, chibzuit

judiciously (*adv*) (în mod) judicios, rațional, logic, chibzuit

judiciousness rațiune, logică, caracter judicios

jug ulcior; ibric; cană

jug, Scots pint (metr) unitate scoțiană de volum: 1 jug ≅ 1,70 l

jugged (alim) înăbușit, călit (d. mâncare)

juggle with a falsifica, a denatura (fapte)

juice (alim) suc, zeamă, a face / obține zeamă / suc, **grape** ~ must

juice centrifuge (alim) centrifugă pentru zeamă

juice cooker (alim) fierbător de zeamă / de suc

juice delimiting (alim, chim) decalcifiere a zeurilor / sucurilor

juice diffusion (alim) difuzie / difuzare a zemii

juice filtration (alim) filtrare a zemii

juiceless (alim) fără suc / zeamă, uscat

juice pump (alim) pompă pentru zeamă

juicer storcător

juiciness suculență, caracter zemos

juicy suculent, zemos; (*fig*) interesant

jumble amestec, harababură; zăpăceală, confuzie; a amesteca; a zăpăci, a încurca; a fi amestecat

jump (inf, mat) salt; săritură; discontinuitate; tranziție; creștere; trecere bruscă; tresărire; a sări peste / de pe / din; a tasa, a îndesa; a suda cap-

la-cap; (cf) a deraia (d. tren); a tresări; a sălta, a sări; a face să tresară; a pune să sară (un copil, un cal); (*fig*) a omite; a sări (un obstacol); a coincide; a se arunca asupra; (alim) a prăji (cartofi); a întrece, a i-o lua (cuiva) înainte

jump about a sări ici și colo

jump at a ajunge pripit la o concluzie, a accepta pripit (o idee etc.); a sări la; a prinde (din zbor)

jump at a conclusion a trage o concluzie pripită

jump attenuation atenuare a saltului

jump clear a sări deoparte

jump control (autom) comandă pas cu pas / prin salturi, (hidr) control sau măsurare a saltului hidraulic

jump discontinuity (mat) punct de discontinuitate cu salt finit / de prima speță

jumper care sare, legătură / fir temporar(ă)

jumper bar rangă, drug

jumpering (el, hidr, OM) legare, interconectare, racordare, joncțiune

jumper tube (OM, hidr) conductă de legătură pentru devierea (temporară) unui fluid

jump function funcție de salt / treaptă

jumping refulare, compresiune

jumping of the brushes salt al periilor (la mașini electrice)

jumping out săritură (și un rând la text)

jumping-up refulare, îngroșare

jumping up test încercare la turtire (prin forjare)

jump instruction / order (inf) instrucțiune de salt

jump-off salt din

jump-off line linie de pornire

jump of spark formare a scânteii

jump of temperature (termo) salt de temperatură

jump out ieșire / salt din cadru (și la calculatoare)

jump over a scânteia

jump-over continuare / urmare pe pagina următoare

jump-over spark (el, fiz) descărcare superficială / de suprafață

jump relations (inf) relații de salt la ecuații cu derivate parțiale

jump roughing rolling mill (met) laminor duo fără echilibrarea cilindrilor superiori

jump saw (mas-un) ferăstrău mecanic pentru metale cu mișcare de translație alternativă

jump seat strapontină

jump spark scânteie disrumptivă

jump test (metr, materiale, TH) test / încercare de refulare / la compresiune

jump clear a sări deoparte

jump together a se potrivi

jump upon a se năpusti asupra

jump upon

jump weld

jump weld (OM, met) sudură în T, sudură de colț
jump welding (OM, met) sudare în T, sudare în colț
jump wire connection (el) punte de lipituri
jumpy nervos, iritabil; enervant, supărător; (ec) (d. prețuri) instabil, fluctuant
jumpy market (ec) piață instabilă
junction (cf) încrucișare, nod de cale ferată; (ec) asociație, (el) joncțiune; (met) lipitură; (TH) racordare, îmbinare, legătură; confluență
junction board (el) comutator
junction box (el) cutie de racord / de bransament / de derivație / de joncțiune, colector, doză de derivație
junction curve (geom, OM) curbă de racordare (și la căile ferate)
junction line (metr) linie de delimitare; (TH, hidr) conductă de legătură
junction plate (OM) eclisă (și la sudură)
junction point punct nodal / de legătură, nod
uncture moment, clipă; situație, stare de lucruri; criză, perioadă de criză / critică; punct / loc de legătură; (OM) încheietură, cusătură sudată, sudură, îmbinare, element de legătură, articulație
June iunie
juniper oil ulei de ienupăr
junk vechitură, obiecte uzate; (met) metal vechi, fier vechi, deșeuri, (nav) parâmbă uzată; (alim) carne uscată, pastramă; a tăia în bucăți
junket (alim) cheag de lapte, smântână, lapte gras
junk ring (OM) inel de etanșare
junk scrap (met) fier vechi, deșeuri (metalice)
Jupiter (astronomie) Jupiter; (metr, astronomie) unitate de măsură pentru masa planetelor: 1 Jupiter $\sim 1,899 \cdot 10^{24}$ tone
juridic(al) juridic
jurisconsult jurisconsult, jurist
jurisdiction jurisdicție, competență juridică; competență; autoritate; putere; domeniu, sferă (de activitate, de interes etc.)
jurisdictional jurisdicțional, de jurisdicție

juxtaposition

jurist jurist, student la drept, cunoscător al legilor; autor de lucrări cu caracter juridic; (*amer*) avocat
juristic(al) (jur) juridic, legal
jury mast (nav) catarg improvizat
jury pump (mas, hidr) pompă auxiliară
jury strut (constr, OM, mas) piesă de sprijin, suport (pt. piese înalte)
jus (*pl*) **jura** lege, principiu / drept legal
just drept, just, corect; meritat, cuvenit; (d. o opinie) întemeiat, fondat, justificat; (*adv*) exact, tocmai, precis, chiar; doar, numai
just about aproape, cam pe la
just gap (fiz, el) distanță / interstițiu de aer
justice (jur) justiție, judecător (de pace sau la Curtea Supremă)
justifiability justificare, motivare, caracter justificabil; legalitate
justifiable justificabil; admis; legal
justification împlinire; (constr, TH) limitare a înălțimii, justificare
justificative justificativ
justificatory justificare
justify a justifica, a motiva; a scuza, a îndreptăți; a explica, a lămuri; a confirma, a adevăra
justly (*adv*) just, drept, corect; pe bună dreptate; pe merit, meritat
justness justețe, dreptate; exactitate, precizie
jut (OM) ieșind, ieșitură; convexitate, proeminență; proiectare; a ieși în afară, a fi proeminent
jute (bot, textile) iută
jute bag sac de iută
jute canvas pânză tare, de iută
jute fibre fibră de iută
jut out (constr) a depăși în consolă
jutro, (*pl*) **jutra** (metr) unitate tradițională de măsură a suprafeței (de teren) în Croația: 1 jutro = 5754,64 m²
jutty (nav) debarcader; dig; a ieși, a proiecta în afară
juxtapose a juxtapune, a alătura; a suprapune
juxtaposition juxtapunere, alăturare; suprapunere

kaiac

keep on

K

kaiac (nav, sport) caiac

Kaldo-process (met) proces / procedeu Kaldo (la oțelării)

kale (agr, bot) varză furajeră, varză creată, nap; (alim) ciorbă

kalendar calendar

kali (chim) oxid / carbonat de potasiu

Kalium (K) (chim) potasiu sau kaliu

kaolin (chim) (de) caolin

kaolin sand (geol, constr, ind chim) nisip argilos / caolinos

kaplan turbine (mas, termo) turbină elicoidală / Kaplan

kappa curve (mat) curbă $x^4 + x^2y^2 = a^2y^2$

karat (kt) (*amer, Canada*) (metr) carat, măsură a purității aliajelor prețioase (și de aur); 1 karat = 1/24 masă de metal prețios din masa totală a aliajului

kathod (el) catod

kayac (nav) caiac

kebab (alim) kebab

keedge (nav) a se trage pe ancoră

keel (hidr) carenă; (nav) chilă, a întoarce (vasul) cu chila; a răsturna, a arunca pe spate, a se răsturna cu chila în sus; ~ **over** a cădea pe neașteptate; ~ **up** a pune cu chila în sus

keel block (met) lingou; (nav) tacadă de chilă

keel corridor (constr) coridor circular

keel line (nav) linia chilei(desen)

keelson (nav) carlingă

keen tăios, ascuțit, care taie bine; (mas-un) a ascuți; (*fig*) aspru, tăios, pătrunzător, caustic, ascuțit, inteligent, subtil, energic, activ, sever; (ec) (d. prețuri) coborât, redus; pasionat; zelos; înfocat; aprig

keen edge (nav) margine ascuțită / vie

keenly (*adv*) ascuțit, cu putere, puternic, foarte (mult)

keenness (mas-un) grad de ascuțire, finețe, ascuțis

keep hrană; întreținere; grijă; îngrijire; păstrare; (OM) capacul corpului de lagăr, tachtet; stare, condiție; (agr) rezervă de nutreț; a păstra, a avea în păstrare, a ține (ceva, dar și în închisoare sau captivitate etc.), a deține; a reține; a întreține (o mișcare); a susține; a poseda; a administra; a respecta; a apăra, a păzi, a feri; a

ascunde; a tăinui; a rămâne (și închis); a continua; a face; a vinde; a (se) menține; a avea grijă de, a avea; a respecta (o promisiune), a nu se abate de la; a opri; a nu restitui; a păstra (pentru mai târziu); a pune deoparte; a economisi; a avea de vânzare; a întârzia; a nu se băga în; a împedica să crească (prețurile etc.); a nu se despărți; a nu ceda; a-și menține pozițiile; a întârzia; a împedica să înainteze; a nu mărturisi; a stăpâni; a ține închis (o persoană); a se stăpâni; a împiedica să scadă / să cadă (și d. prețuri); a nu abandona; a obliga să stea treaz

keep at a continua să lucreze la, a nu renunța la ceva, a munci intens

keep away from a se ține la distanță de, a sta de o parte, a nu avea de-a face cu, a se feri de, a ascunde de

keep back a opri, a ascunde

keep back from a ascunde de, a ține secret, a reține, a nu da din salariu, a păstra pentru sine, a opri (la distanță), nu lăsa să înainteze

keep down a continua să stea (culcat), a nu se scula; a opri / împiedica creșterea / dezvoltarea; a reprimă

keeper paznic, gardian, custode, supraveghetor; (OM) contrapiuliță, piesă de reținere; (el) armătura unui magnet; (ec) deținător, titular

keepership funcția de tutore / paznic

keep from a (se) feri de; a ține la adăpost de, a nu arăta (cuiva); a se ține de o parte / la distanță; a evita, a ocoli; a sta departe de; a se abține de la

keep in a nu dezvălui; a înăbuși (un sentiment etc.); a opri să iasă; a întreține (un foc etc.); a nu ieși; a reține, a lăsa să ardă (focul)

keeping grijă, protecție; întreținere, păstrare, conservare, menținere; conformitate; pază, supraveghere; concordanță, armonie, înțelegere; hrană; care păzește; care respectă; care ține; care se conservă; **be in ~ with** a fi în concordanță cu

keep in motion a menține în mișcare

keep in stock a stoca, a păstra în stoc

keep in view a nu scăpa din vedere

keep in with a rămâne în bune relații cu, a căuta să rămână în bune relații cu

keep late hours a avea obiceiul de a se culca sau a veni acasă târziu; a sta / rămâne până târziu (la serviciu)

keep off a nu se apropia, a fi departe, a (se) ține la distanță, a nu lăsa să se apropie

keep on a continua, a nu se opri; a menține, a întreține (focul, mișcarea), a nu se întrerupe (o funcționare, un proces etc.)

keep one's accounts

keep one's accounts a-și ține la zi socotelile
keep one's countenance a nu-și pierde stăpânirea de sine
keep one's temper a nu se înfuria
keep one's word a-și respecta cuvântul
keep out a sta de o parte, a nu se amesteca, a nu lăsa să intre
keep out of a se feri de, a nu lăsa să, a evita, a ocoli
keep pin (OM) șplint
keep somebody from falling a împiedica pe cineva să cadă
keep the course (nav) a ține ruta
keep the peace a păstra liniștea / ordinea publică
keep to a se ține de; a respecta (prevederi etc.); a rămâne la, a nu se abate / depărta de la
keep together a sta împreună; (OM, mec) a menține elemente asamblate
keep to program(me) / schedule a se respecta programul
keep under a supune; a ține la respect; a disciplina; a supraveghea, a ține sub control; a stăpâni
keep under lock and key a păstra sub cheie
keep up a (se) menține, a nu scădea; a nu ceda, a rezista; a continua, a dura, a nu se termina; a ține pasul, a nu rămâne în urmă; a continua să întrețină, a întreține (și curățenia); a nu se lăsa doborât; a susține; a procura pe cheltuiala cuiva; (mas, TH) a menține în stare bună; a împiedica să se culce
keep up with a se menține la același nivel cu / față de, a merge tot așa de repede ca și; a ține pasul cu, a nu rămâne în urma (cuiva)
keep watch a veghea (și continuu)
kefir (alim) chefir
keg (alim, OM) butoiăș (de lemn); (nav) butoi sub 10 galoane, butoi de heringi
kelly (OM) tijă de antrenare
kelly bushing (OM) bușă / dispozitiv de antrenare
kelly bushing gradle (OM) bușă / dispozitiv de antrenare cu rame
kelp (nav) iarbă de mare
kelsen (nav) carlingă
Kelvin degree (fiz) grad Kelvin (K)
Kelvin double balance / bridge (el, metr) punte dublă Kelvin / Thompson
Kelvin effect (el) efect Kelvin / pelicular
kelvinometer (el) calorimetru Kelvin
kemidol (chim) oxid de calciu
kempy lungă, bătoasă, groasă (d. fibre)
ken cât vezi cu ochii; vedere; cunoaștere; care nu poate fi cunoscut; **out of** ~ în afara câmpului vizual; **out of** ~ inaccesibil cunoașterii;

key bed

beyond one's ~ dincolo de puterea de pricepere a cuiva; (metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 ken = 2,11836 m
kenching (nav, alim) sărarea peștelui
kennedy key (OM) două pene înclinate, complementare, pene tangențiale
kentledge (nav) balast din fontă / metal
kentledge goods (nav) marfă grea, cu rol de lest
keys (OM) clichet de siguranță, opritor
keramics, ceramics ceramice
keratin (chim) cheratină
kerb (drum) bordură
kerb plate (OM) placă de ghidaj
kerbstone (auto) piatră de bordură
kerf (mas-un) tăietură, fantă; (met) profil, secțiune; creștătură; urmă de ferăstrău (și defect); (silv) vârf tăiat (al unui arbore doborât)
kernel (fiz) nucleu, sâmbure; (agr, alim) sâmbure, miez (de nucă, sâmbure, de sâmbânță), boabă, bob de cereale, grăunte; (met) miez (rar); (*fig*) miez, esență, nucleu, centru, parte principală / esențială
kerosene, kerosine (ind chim) petrol lampant; cherosen
ketchup (alim) sos picant (cu roșii)
ketone (chim) cetonă
ketonic (chim) cetonice
kettle ibric, vas / oală de fierț apă, depresiune; (mas-un) cazan de încălzire; (termo) cazan, fierbător, boiler, autoclavă; depresiune, dolină
kettle casing (termo) mantaua cazanului
kettle of the compass (OM, nav) cutia busolei
kenel (nav) braț de ancoră, tachet mare
kenel head (nav) babă de lemn, în cruce
key (el) conector, comutator, buton, întrerupător; (OM) pană (de fixare), cheie, cui de siguranță, zăvor, șplint, clapă de presiune; clapă, clește mecanic, ic (pt. despicate), a fixa (cu o pană), a încuia, a închide cu cheie, clește mecanic; a asambla cu pene; (met, constr) cărămidă-pană (c) cheie, tastă; (*fig*) cheie, soluție, cod, cifru; principiu de bază, explicație (la o problemă etc.); (geogr) insulă joasă, banc de nisip, atol, recif; (muz) mod, ton, cheie, clapă (la pian, la flaut), a acorda (instrumente muzicale); (el, electr) manetă (a întrerupătorului), manipulator; ton, manieră de a se exprima etc.; filodor-mă; inel pentru ținut cheile; (*adj*) cheie, de bază, fundamental; a stârni; **skeleton / master** ~ (OM) șperaclu
key adress (c) adresă-cheie
key assembly (OM) asamblare cu pană
key bed (auto, OM) suport / lăcaș de pană, locul penei

key board

keyboard (c) claviatură, tastatură, panou cu fișe, tablou de comandă
keyboard unit (c) tastatură
key bugle (OM) piston
key bolt (OM) șurub cu cap prismatic / în formă de pană, șurub de fundație
key button (mas, OM) buton (de comandă); manipulator, clapă
key driver (OM) extractor de pene
keyed (c) manipulat; (OM) asamblat / blocat cu pană / pene
keyed bush (OM) bucsă fixată cu pană
key file (mas-un) pilă lată (prismatică)
key groove (OM) canal de pană
keyhole (OM) canal pentru pană, canelură (golul canelurii); gaura cheii
keyhole saw (mas-un) ferăstrău coadă de soarece / de traforaj (pentru lemn)
key industry industrie-cheie
keying (OM) asamblare cu pană / pene, calare, (piese) care se assemblează cu pene
keying device (c) claviatură, taste de comandă
keying-on (OM) fixare / asamblare cu pană
key instruction (inf) instrucțiune cheie
key joint (OM) asamblare cu pană
keyless entry system (auto) sistem de deschidere automată, fără cheie
key lever (OM) pârghia unei clape
key making attachment (mas-un) dispozitiv pentru rabotarea penelor
keyman personalitate, specialist, expert
key money filodormă
key note idee fundamentală; esență, miez
key on (OM) a cala, a fixa cu pană, a monta cu pană, a conecta prin pană / pene, a bloca cu pană
key operations (auto) operațiuni ale cheii
key position poziție-cheie
key punch (mas) mașină / dispozitiv de perforat cartele
key point punct cheie / important
keys (c, TH, inf) claviatură, tastatură
key seat (OM) canal de pană, ajustaj blocat
key-seat cutter (mas-un, OM) freză pentru canal de pană
key-seater (mas-un, OM) dispozitiv de broșat canale de pană
key-seating machine (mas-un) mașină de prelucrat canale de pană (prin mortezare, frezare sau broșare)
key set (c) claviatură, tastatură
key shaft (OM) arbore canelat / cu canal de pană
key socket (el) comutator cu cheie
key steel (met) oțel pentru pene

kick-off

key stone (constr) piatră spartă; (*fig*) cheie de boltă, esență, miez, principiu fundamental, sprijin / reazem principal
key up a monta / asambla (și cu pană / pene); (*fig*) a stimula; a încuraja; a spori, a ridica, a mări
keyway (OM) canal (și de antrenare), canelură, locaș / canal de pană; (mas-un) canal de antrenare, a prelucra canalul de pană
keyway chisel (OM) daltă pentru canal de pană
keyway cutter (mas-un) freză pentru canale de pană
keyway file pilă lată, prismatică
keyway gauge (metr) calibru pentru canal de pană
keyway milling cutter (mas-un) freză pentru canale de pană
keyway milling machine (mas-un) mașină de frezat canale de pană
keyway planing (mas-un) (operația / procesul de) rabotare a canalelor de pană la interior
keyway shotting ștanțarea canalelor de pană
key wedge (OM) pană tangențială
key word, keyword (c, inf, autom) parolă; cuvânt cheie (și pentru documentație)
kick izbitură; lovitură (cu piciorul, cu copita etc.); (mas) pornire ușoară a motorului; (mec) lovitură, șoc; (nav) abatere / curbă de girație; a lovi (cu piciorul); a azvârli; 1. (mec) (*fam*) forță de reacție; (mil, fiz) recul (la pușcă), a face / avea recul, a smuci (d o armă); elan; energie, vigoare; a da (cu piciorul, cu copitele etc.); a zvârli din copite; a lovi cu piciorul; a da afară
kick out a arunca (în afară), a ieși din cauza unei lovituri / izbituri (d. o piesă etc.)
kick over the traces (*fig*) a-și tăia craca de sub picioare
kick at / against a protesta, a-și arăta nemulțumirea față de; a se împotrivi la; a reacționa (la)
kick back a da brusc înapoi
kicker (met) dispozitiv de aruncare a buclei (la laminorul de tablă subțire)
kick fuse (el) siguranță fuzibilă
kicking-off amorsare, pornire
kicking tackle (nav) palane de cârmă
kick metal (met) oțel de convertizor, obținut prin procedeu duplex
kick off a porni, a amorsa; a arunca (cu ceva); (sport) a începe meciul de fotbal (cu prima lovire a mingii)
kick-off (mas) pornire, amorsare; (met) dispozitiv de evacuare / de îndepărtare, împingător (și la laminoare)

kick-off for crop ends

kick-off for crop ends (met) dispozitiv de evacuare / îndepărtare a capetelor debitate (la laminor)

kick(-)off pressure (mas, hidr) presiune de pornire / de amorsare

kick press (mas-un) presă cu pedală

kick sorter (metr, autom, mec, el) analizator de amplitudine

kick starter (auto) pornirea motorului la pedală

kick-up (mas-un) răsturnător, basculator; (met) culbutor, răsturnător

kick up frame (auto) șasiu curbat; ramă curbată

kick out a uza, a roade, a face ferfeniță

kick start (auto) pornirea motorului cu pedala

kidney (anat) rinichi; (constr) pietriș

kidney oil (met) minereu de fier în brichete

kidney stone prundiș, piatră mică și rotundă; nefrit; piatră la rinichi

kier autoclavă **kiering** fierbere în autoclavă

kieselgu(h)ur (minrl) tripoli, kieselgur, dialomit

kies (minrl) pirită

kife switch (el) comutator, întrerupător

kill a omorî; a distruge; a sacrifica, a ucide, a tăia (animale); (el) a deconecta (tensiunea); (met) a calma oțelul, a decapa; (fiz) a atenua, a amortiza (sunete)

killed lime (constr, met) var stins

killed spirits (met) soluție de lipit; (chim) acid saturat, acid clorhidric descompus

killed steel (met) oțel calmat

killick (nav) ancoră

killing (alim) sacrificare (a animalelor); (TH) distrugere, anihilare, care distruge / anihilează (un efect, un element etc.); (met) calmare, liniștire, dresare, laminare cu reduceri mici, (agent / proces / procedeu) care calmează (oțelul); (TH) răcire (rar); (alim) (dispozitiv/ instalație) care omoară / sacrifica (animale); (chim, med) ucigător (d. o substanță, un virus etc.)

killing period (met) perioadă de liniștire / de dezoxidare / de calmare

killing pickle (met) baie / soluție (de decapare) săracită / epuizată

kiln (met) cuptor de ardere / de calcinare / de ardere / de uscare; uscare; etuvă; a usca, a arde (cărămidă, var)

kiln brick (met, termo) cărămidă refractară pentru cuptor

kiln dried (alim, termo, plast) uscat în cuptor

kiln dry (alim, met, termo, plast) a usca în cuptor

kilner jar borcan mare cu capac etanș

kiln with ascending flame (termo, met) cuptor cu flacără ascendentă

kiln with horizontal flame (termo, met) cuptor cu flacără orizontală

kilogram/liter

kiln with overlying beds (met, termo) cuptor vertical cu etaje

kiln with turned-up flame (termo, met) cuptor cu flacără răsturnată

kilo (metr) prefix pentru unități de măsură, kilo (=1 000 unități)

kilobarrel/day (metr, hidr) unitate de măsură pentru debit volumic: 1 kilobarrel (US)/day = 0,001840131 m³/s

kilocalorie (metr, termo) unitate de măsură pentru energie termică, kilocalorie: 1 kilocalorie (IT) = 4186,8 J

kilocalorie (IT)/hour (metr, termo) unitate de măsură pentru energie termică: 1 kilocalorie (IT)/hour = 1,163 W

kilocalorie (IT)/minute (metr, termo) unitate de măsură pentru putere termică: 1 kilocalorie (IT)/minute = 69,78 W

kilocalorie (IT)/second (metr, termo) unitate de măsură pentru putere termică 1 kilocalorie (IT)/second = 4186,8 watt

kilocalorie (th) (metr) unitate de măsură pentru energie, kilocalorie tehnică (termochimică): 1 kilocalorie (th) = 4184 J

kilocalorie (th)/hour (metr) unitate de măsură pentru putere, kilocalorie tehnică/oră: 1 kilocalorie (th)/hour = 1,162222222 W

kilocalorie (th)/minute (metr, termo) unitate de măsură pentru putere, kilocalorie tehnică (termochimică)/minut: 1 kilocalorie (th)/minute = 69,73333333 W

kilocalorie (th)/second (metr, termo) unitate de măsură pentru putere, kilocalorie tehnică (termochimică)/secundă: 1 kilocalorie (th)/second = 4184 W

kilocycle (per second) (fiz, metr) unitate de măsură pentru frecvență, kilohertz (Khz)

kiloelectron-volt (metr, fiz) unitate de măsură pentru energie (în fizica nucleară): 1 kiloelectron-volt = 1,60217733·10⁻¹⁶ J

kilogram (kg) (fiz, metr) unitate SI de măsură pentru masă, kilogram

kilogram/cubic centimeter (metr) unitate de măsură pentru densitate, kilogram/centimetru cub: 1 kilogram/cubic centimeter = 1000000 kg/m³

kilogram/day (metr) unitate de măsură pentru debit masic, kilogram/zi: 1 kilogram/day = 11,574·10⁻⁶ kg/s

kilogram/hour (metr, hidr, alim) unitate de măsură pentru debit masic: 1 kilogram/hour = 277,778·10⁻⁶ kg/s

kilogram/liter (metr, materiale) unitate de măsură pentru densitate, kilogram/litru: 1 kilogram/liter = 1000 kg/m³

kilogram/minute

kilogram/minute (metr, hidr, alim) unitate de măsură pentru debit masic, kilogram/secundă: 1 kilogram/minute = 0,016666667 kg/s

kilogram-force (metr, mec) unitate de măsurare a forței, kilogram-forță: 1 kilogram-force = 9,80665 N

kilogram-force centimeter (metr, mec) unitate de măsură pentru energie și lucru mecanic, kilogram-forță-centimetru: 1 kilogram-force centimeter = 0,0980665 J sau N m

kilogram-force meter (metr, mec) unitate de măsură pentru energie și lucru mecanic, kilogram-forță-metru: 1 kilogram-force meter = 9,80665 J sau N m

kilogram-force millimeter (metr, mec, el, fiz) unitate de măsură pentru energie și lucru mecanic, kilogram-forță-milimetru: 1 kilogram-force millimeter = 0,00980665 J sau N m

kilogram-force/square centimeter (metr, mec, hidr) unitate de măsură pentru presiune, kilogram-forță /centimetru pătrat: 1 kilogram-force/square centimeter = 98066,5 Pa

kilogram-force/square meter (metr, mec, hidr) unitate de măsură pentru presiune, kilogram-forță/metru pătrat: 1 kilogram-force/square meter = 9,80665 Pa

kilogram-force/square millimeter (metr, mec, hidr) unitate de măsură pentru presiune, kilogram-forță /milimetru pătrat: 1 kilogram-force/square millimeter = 9806650 Pa

kilogram-molecule (chim, metr) kilomol (kmol)

kilogram of TNT (metr, fiz) unitate de măsură pentru energia eliberată prin explozie: 1 kilogram of TNT = $4.184 \cdot 10^6$ J

kilohertz (fiz, metr) unitate de măsură pentru frecvență, kilohertz (Khz)

kilojoule (kJ) (metr, mec, fiz) unitate de măsură pentru energie: 1 kilojoule = 1000 J

kilojoule/hour (kJ/h) (metr, mec, fiz) unitate de măsură pentru putere: 1 kilojoule/hour = 0,277777778 W

kilojoule/minute (metr, mec, fiz) unitate de măsură pentru putere, kilojoule/minut: 1 kilojoule/minute = 16,666666667 W

kilojoule/second (metr, mec, fiz) unitate de măsură pentru putere, kilojoule/secundă: 1 kilojoule/second = 1000 W

kiloliter (metr) unitate de măsură pentru capacitate / volum, kilolitr: 1 kiloliter = 1 m^3

kilometer, kilometre (metr) unitate de măsură pentru lungime, kilometru: 1 kilometer = 1000 m

kilometer/hour (metr, mec) unitate de măsură pentru viteză, kilometru/oră: 1 kilometer/hour = 0,277777778 m/s

kilowatt-second (kWs)

kilometer/minute (metr, mec) unitate de măsură pentru viteză, kilometru/minut: 1 kilometer/minute = 16,666666667 m/s

kilometer/second (metr, mec) unitate de măsură pentru viteză, kilometru/secundă: 1 kilometer/second = 1000 m/s

kilometer/square second (metr, mec) unitate de măsură pentru accelerație, kilometru/secundă la pătrat: 1 kilometer/square second = 1000 m/s^2

kilometer-train (cf, transp) tren-kilometru

kilomol (chim) kilomol

kilonewton (kN) (metr) unitate de măsură pentru forță, kilonewton: 1 kilonewton = 1000 N

kilonewton meter (metr, mec) unitate de măsură pentru lucru mecanic: 1 kilonewton meter = 1000 N m

kilonewton/square meter (metr, mec, hidr) unitate de măsură pentru presiune, kilonewton/metru pătrat: 1 kilonewton/square meter = 1000 Pa

kiloparsec (metr) unitate de măsură pentru lungime (în astronomie), kiloparsec: 1 kiloparsec = $3,085677581 \cdot 10^{19}$ m

kilopascal (metr, mec, hidr) unitate de măsură pentru presiune, kilopascal: 1 kilopascal (kPa) = 1000 Pa

kiloohm (kΩ) (el, fiz) unitate de măsură pentru rezistența electrică: kilo-ohm

kilopond (metr) unitate de măsură pentru forță, kilogram-forță: 1 kilopond = 9,80665 N

kilopond meter (metr) unitate de măsură pentru energie și lucru mecanic: 1 kilopond meter = 9,80665 J sau N m

kilopound (metr) unitate de măsură pentru masă: 1 kilopound = 453,59237 kg

kilopound-force (metr) unitate de măsură pentru forță: 1 kilopound-force = 4448,221615255 N

kiloton (metr) unitate de măsură pentru masă, kilotonă: 1 kiloton (metric) = 10^6 kg; (metr) unitate de măsură pentru energie eliberată prin explozie: 1 kiloton = $4,184 \cdot 10^{12}$ J

kilovolt (kV) (metr, el) unitate de măsură pentru tensiune electrică, kilovolt

kilovolt-ampere (kVA) (metr, el) unitate de măsură pentru putere (d. curent electric alternativ): 1 kilovolt-ampere = 1000 W

kilowatt (kW) (metr, mec, el) unitate de măsură pentru putere, kilowatt: 1 kilowatt = 1000 W

kilowatt-hour (kWh) (metr, el, mec) unitate de măsură pentru energie, kilowatt-oră: 1 kilowatt-hour = 3600000 J

kilowatt-second (kWs) (metr) unitate de măsură pentru energie, kilowatt-secundă: 1 kilowatt-second = 1000 J

kiloyard

kiloyard (metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 kiloyard = 914,4 m

kind binevoitor, amabil; rasă, familie; gen, tip, fel, soi, categorie; blând, prietenos; (ec, TH) tip, sortiment, calitate, familie, clasă; trăsătură caracteristică / distinctivă; esență, natură, caracter; bun, drept, legitim

kindle (termo) a (se) aprinde (focul), a începe să ardă a da foc la, a amorsa

kindler aprinzător, cărbune aprins, care aprinde

kindling (termo) aprindere, amorsare

kindling point / temperature (termo, T) punct / temperatură de aprindere / de inflamabilitate / de inflamare

kindness bunătate, bunăvoință; amabilitate, prietenie; favoare

kind of așa, într-un fel, până la un punct, parcă, într-o anumită măsură

kind to bun, amabil cu, binevoitor cu, bun cu

kinematic(al) cinematic

kinematic coefficient of viscosity (T) coeficientul cinematic al vâscozității

kinematics cinematică

kinematic viscosity (T, hidr) vâscozitate cinematică

kinetic cinetic

kinetic control system (autom, TH) sistem de reglare dinamică

kinetic energy (mec) energie cinetică

kinetic head (hidr) presiune dinamică

kinetic quantity / magnitude (mec) cantitate de mișcare

kinetis cinetică, cinematică; (mas) teoria mecanismelor

kinetic theory of gases (fiz) teoria cinetică a gazelor

kink nod; răsucitură (în cabluri, odoane, funii); fundă; (fig) toană, capriciu; (mec) flambaj, a flamba; (met) curbă, îndoitură (a benzii), a curba, a (se) îndoi, a (se) răsuci, a (se) înnodea

king bolt (auto) pivot de fuzetă; (cf) bară de crapodină, leagănul boghiului; (OM) pivot, bolț central / principal

king bolt bush (OM) bucsă de pivot / de bolț

king-bolt lock (OM, auto) siguranța pivotului

king pillar bolt (mas) bolț al pivotului principal

king pin (auto) pivot de direcție / de fuzetă; (OM) pivot, fus central, arbore vertical

king pin bearing (OM) crapodină pivotului / fuzetei

king pin bush (OM) bucsă (lagăr) de pivot

king pin camber (OM) unghiul de înclinare laterală a pivotului

king pin geometry (auto) geometria direcției

kitchen range

king pin lock (auto) siguranța pivotului

king pin offset (auto) suportul axei de fuzete

king pin sidewise inclination (auto) unghiul de înclinare laterală a pivotului

king pin steering assembly (auto) ansamblul de direcție cu fuzete

king pin support (auto) suportul fuzetei

king post (nav) catarg de încărcare; (constr) stâlp de agățat

king-size mare, de format mare; neobișnuit, extraordinar (d. piese, sisteme tehnice etc.)

kingston valve (nav) priză de apă

kink nod, răsucitură; buclă; creț; întorsătură; a (se) suci; a (se) răsuci; (el) nod, răsucitură (de cabluri, de odgoane); (mat) punct unghiular; (mec, OM) flambaj, a flamba; (met) încovoieră, îndoitură (la benzi), a îndoi, a curba; a face nod; a se încurca, a se încălci; (nav) ochi, buclă; velină

kink cable (el) buclă de cablu, cablu îndoit / înodat

kinking (OM) buclare, distorsiune temporară sau permanentă a unui furtun / cablu; (met) rupere prin / cauzată de deformare / buclare

kinky creț, încurcat

kiosk chioșc, pavilion; cabină telefonică

kp (metr) simbol pentru unitate de măsură pentru forță, v. **kilopond** sau **kilogram-force**: 1 kp = 9,80665 N

kip (metr) unitate de măsură pentru masă: 1 kip = 453,59237 kg

kip-force (metr) unitate pentru forță: 1 kip-force = 1000 pounds-force = 4448,221615255 N (simbol: **kipf** sau **klbf**)

kip-force/square inch (metr) 1 kip-force/square inch = 6894757,2931783 Pa

kipper (alim) scrumbie afumată, pește afumat; a săra, a afuma (pește)

kipp relay (autom) releu basculant

kish (met, chim) grafit de solidificare, grafit în fulgi / primar, spumă de grafit

kish graphite inclusions (met) incluziuni de grafit sub formă de cuiburi (defect de turnare)

kisser (met) pete de arsură / de tunder (defect)

kit set, ansamblu; (TH, mas) garnitură / trusă de scule, echipament; container simplu sau dublu pentru materiale de etanșare; articol / piesă pentru modificarea funcționării; (c) modul, kit; cadă, găleată

kit bag geantă / sac de voiaj; rucsac

kitchen bucătărie, fel de a găti

kitchen garden (agr) grădină de zarzavat

kitchen range (alim, termo) plită de bucătărie, mașină de gătit

kitchenry

kitchenry (alim) bucătărie, gastronomie
kitchen stuff (agr, alim) produse / zarzavaturi de gătit; gunoi (de la bucătărie)
kitchenware ustensile de bucătărie
kit of tools ladă / trusă de scule
klaxon (auto) claxon
K-monel (met) aliaj Cu-Ni
knack îndemânare, dexteritate; abilitate, pricepere, iscusință (profesională), merșteșug; talent; (textile) cută, pliu, încrețitură; tic, gest specific
knacky îndemânatic, abil
knaggy noduros, cioturos (d. lemn)
knap (constr) a sfârâma, a concasa
knar nod, ciot; protuberanță
knarred noduros, cioturos (d. lemn)
knead (alim) a frământa (aluat), a malaxa; (met, mas-un) a deforma plastic
kneadable maleabil
kneader (alim, ind chim) frământător, malaxor, amestecător; (ind chim) mașină de amestecat și plastifiat; (met) melanjor
kneader bar brațul malaxorului
kneading (alim, ind chim) (proces / operație de) frământare, amestecare, malaxare, plastifiere
kneading and mixing machine (alim, ind chim, mas) malaxor cu pale
kneading machine (alim, ind chim) frământător, malaxor / amestecător cu palete
kneading blade (alim, ind chim, OM) paletă / pală / aripă de amestecare / de amestecător / de malaxor
kneading device (alim, ind chim, OM) dispozitiv / subansamblu de amestecare
kneading mill (alim) dispozitiv / subsistem tip malaxor sau frământător, care poate încorpora cantități mari de făină în aluat
kneading through(ly) (alim, ind chim) (proces de) amestecare în adâncime / în toată masa; care amestecă în toată masa (d. dispozitive de amestecare, axe de malaxoare, de diferite forme etc.)
knead (the) dough (alim) a frământa aluatul
knee (anat) genunchi, cot; frântură; legătură; (OM) colțar, consolă, cot de legătură, guseu, a întări cu un colțatr / guseu; (mec) flambaj; (mat) punct unghiular, inflexiunea unei curbe; (nav) curbă (la construcții navale, a corpului navei)
knee-action suspension (mas, OM) suspensie cu articulație / cu genunchi (rar)
knee braced bracket (OM) consolă întărită
knee brake (OM) frână cu articulație / cu genunchi (rar)
knee-bracket (OM) consolă
knee clamp (OM) clemă / scoabă articulată

knitting

knead (TH) cotit, cu genunchi, îndoit (d. un profil, o placă etc.)
knee-deep adânc până la genunchi
knee-halter (TH) a cupla
knee-high înalt până la genunchi
knee iron (met) oțel cornier, colțar
knee joint (OM) articulație tip nucă
kneel a îngenunchea; a sta în genunchi
kneeler (OM) pârghie cotită, îmbinare articulată
knee pipe (OM) țevă / conductă cotită
knee plate (OM) guseu, colțar, placă în consolă
knee-type miller / milling machine (mas-un) mașină de frezat, cu consolă (radială)
knee-voltage (el, metr) tensiune de saturație
knife (alim) cuțit; (mas-un) dinte / tăiș de freză / de cuțit, dinte de freză
knife-blade contact (el, OM) contact baionetă
knife clip (mas-un) port-cuțit
knife disk (mas-un) cuțit-disc, disc tăietor
knife driving shaft (mas-un) arbore port-cuțit
knife edge lamă de cuțit; (mas-un) tăișul cuțitului, muchie ascuțită, muchie tăietoare; (OM) lagăr tip cuțit
knife-edge bearing (OM) lagăr tip cuțit
knife-edge (în unghi) ascuțit (d. o muchie)
knife edge of balance (metr) prisma balanței
knife-edge load (mec) sarcină liniară
knife-edge straight line (mas-un, metr) riglă cu margine ascuțită
knife-edge support (OM) suport cu prisme
knife file pilă-cuțit
knife grinder (mas-un) mașină de ascuțit cuțite
knife-grinding attachment (mas-un) dispozitiv de ascuțit cuțite
knife-grinding machine (mas-un) mașină de ascuțit cuțite
knife grooving tool (mas-un) cuțit îngust, de canelat
knife of piow rindea (de lemn)
knife pass (met) calibru secționat (pt. laminare)
knife reaper file pilă-cuțit
knife section (alim, mas-un) lamă de cuțit
knife steel (met) oțel pentru cuțite (rar)
knife switch (el) întrerupător tip cuțit / lamă
knife-switch prong (el) lamă de contact; cuțitul întrerupătorului cu pârghie
knife tool (mas-un) cuțit îngust, sculă sub formă de lamă
knifing (met) laminare cu calibru secționat
knit (textile) a tricota, a împleti
knitter (textile, mas) tricotează, mașină de tricatat
knitting (textile) tricotare, împletire, împletitură; lucru de mână

knitting needle

knitting needle (textile, OM) andrea, ac de tricotat
knob (autom, cf) clapetă de bloc; (el) izolator cilindric; nod de lemn, ciot; (mas) buton rotativ; (OM) proeminență, convexitate, bombare; movilă, dâmb

knobbed noduros, cu noduri, cu proeminență

knobbed iron / steel (met) oțel Martin (rar), oțel elaborat prin procedeul de pudlare

knobbling fire (met) vatra cuptorului pentru lupe

knobbling rolls (met) cilindri de prelucrare grosieră / degrosisori

knobbly noduros, cioturos (d. lemn)

knock ciocănitură, bătaie (în ușa) (mec) lovitură, izbitură; a lovi (în), a (se) lovi, a se ciocni, a (se) izbi, a bate (în), a ciocăni (în); (*fam*) a face impresie puternică asupra; a ciocăni (la ușa); (OM, mec) a bate (d. un motor, o piesă în rotație etc.); a doborî; (ec) a scădea, a reduce (d. prețuri); a face de mântuială; a fura; a bate complet (un cui etc.); a pregăti în pripă, a strânge în grabă; a se istovi; a face în grabă, la repezeală; **take the ~** (ec) a fi lovit greu (din punct de vedere financiar)

knock about a vagabonda; a brutaliza; (ec) a adjudeca (la licitație)

knock-about (*amer*) (nav) iaht mic

knock against a se lovi cu (ceva) de (ceva), a da peste, a întâlni din întâmplare

knock down (TH) a demonta, a dezasambla, a desface; a reduce; demontabil; (ec) a reduce, a micșora (prețul), a face (pe cineva să micșoreze prețul), (preț) minim, cumpărare / livrare de produse montabile de către cumpărător; (constr) a demola; a adjudeca (la licitație)

knocked down (nav) angajată (d. navă)

knocked down test (met, metr) încercare de refulare / la compresiune

knocker (chim) detonator; (constr) bătător, mai

knock-free (chim) nedetonant

knocking ciocnire, lovire; (mas) bătaie, abatere (prea mare) în funcționare, detonare; (met) îndepărtare / scoatere (prin lovire) a țunderului / a arsurii (la laminoare)

knocking-in device (met, OM) dispozitiv de împingere (și la cuptoare)

knock loose (mec) a despărți prin lovire

knock-off oprire, respingere, îndepărtare; reduce; încetare a lucrului; micșorarea / reducerea vitezei; (ec) scăderea / micșorare (d. prețuri)

knock off a opri, a respinge, a îndepărta; a reduce; a înceta lucrul; a micșora viteza; (ec) a scădea / micșora (prețul etc.); (TH) a da afară / demonta cu lovituri / prin lovire

know better than

knock-off stop (mas-un, OM) limitator de cursă

knock-on collision (mec) coliziune directă

knock out (met) dezbatere (la forme), a scoate prin lovire, a dezbate (în turnătorie); a scoate din luptă (sport)

knock out by jolting (met) dezbatere prin vibrare (a formelor de turnare)

knock out grid (met) grătar de dezbatere (a formelor de turnare)

knock-out key (OM) extractor de pană

knock-out of mould (met) dezbatere (a formei) (la turnătorie)

knock-out rod (mas) aruncător (la presă), tija mecanismului de decuplare; (plast) tijă aruncătoare

knock producer (chim) detonator, substanță detonatoare

knock property (chim) proprietate de detonare

knock-sedative dope (chim) adaos antidetonant

knock test (chim, metr) încercare la detonare

knock the bottom out of an argument a combate un argument

knock together a face repede / de mântuială; a înjgheba; a asambla / monta (prin lovire / batre); a aduna (laolaltă); a se lovi unul de altul

knock under a ceda (la o lovitură / izbitură etc.)

knock up a scula; a câștiga prin muncă; a se istovi

Knoop hardness (materiale, metr) duritate (măsurată prin metoda) Knoop

Knorr air brake (auto, cf) frână Knorr

knot nod; (el) buclă; (nav) nod (la parâmbă), nod marinăresc; defect de fir, a înnodea, a lega, a face noduri; (*fig*) nod, miez; grup, ceată, mănunchi; (textile) nod, defect de fir; (metr) unitate de măsură pentru viteză egală cu o milă marină pe oră, nod: 1 knot (UK) = 0,514773333 m/s; 1 knot = 0,514444444 m/s

knot hole gaură de nod (în lemn)

knot of the truss (constr, mec) nod de fermă

knot strength (constr, mec) rezistență în nod

knotty cu noduri; noduros, cioturos (d. lemn)

knotty wood (silv) lemn noduros

know a cunoaște, a ști; a avea experiență; a recunoaște, a-și reaminti; a avea cunoștință despre; a recunoaște; a deosebi de; a fi în relații; a vedea; a fi de față; a fi informat (despre); a fi la curent (cu); a putea; a fi hotărât

knowable care poate fi cunoscut, cunoscutibil; care se poate recunoaște; sociabil, prietenos

know about a ști despre

know all about it a fi la curent

know better than a avea destul bun simț față de; a avea destulă experiență în legătură cu, a ști mai bine decât; a fi mai prudent / prevăzător decât, a avea suficientă experiență ca să nu

know from

know from a distinge de, a deosebi de / între
know how a se pricepe, a avea cunoștințele necesare pentru a face un anumit lucru
know-how informații / cunoștințe tehnice utilizate în industrie, experiență / competență practică, pricepere, dexteritate, abilitate; savoir-faire; secret profesional / de producție; (TH) totalitatea cunoștințelor practice necesare pentru o bună utilizare a metodelor sau/și mașinilor
knowing informat, care știe, care se pricepe; cunoscător, priceput, abil; cunoaștere; înțelegere, pricepere; putere de înțelegere
knowingly (*adv*) (în mod) conștient, cu bună știință, intenționat
knowledge știință, cunoaștere / cunoștințe (într-un domeniu), informație
knowledgeable (bine) informat, inteligent; versat
knowledge engineering proiectare pe baze fundamentate / documentate
known știut, cunoscut (d. un proces, o informație)
known as cunoscut ca
known from experience cunoscut din experiență / din practică
know-nothing ignorant, neștiutor
known to cunoscut de către
know of a ști despre
knuckle (OM) articulație, cot; curbă; (mas-un) clichet de cuplare; (nav) cot; (met) canal / rețea de turnare
knuckle joint (auto, OM) articulație cardanică de tip nucă / genunchi
knuckle joint press (mas-un) presă mecanică cu genunchi
knuckle pin (OM) bolț de articulație; bolțul capului de cruce
knuckle post (mec) reazem articulat
knuckle thread (OM) filet rotund
knuckle under a ceda

kynar

knurl (mas-un) randalinare, moletare, rolă de striere / de zimțuit, moletă; a stria, a moleta, a zimțui; nod, ciot
knurl (mas-un, met) a cresta, a zimțui, a stria, a moleta
knurled button (mas) buton randalinat / moletat
knurled-head (mas, OM) cap (de piesă) moletat / randalinat
knurled-head screw (OM) șurub cu cap moletat
knurled nut (OM) piuliță randalinată
knurled screw (OM) șurub cu cap randalinat
knurling (mas-un) moletare, randalinare, crestare, zimțuire, striere
knurling and corrugating machine (mas-un) mașină de bordurat
knurling machine (mas-un) mașină de moletat
knurling pitch (mas-un) pasul randalinării
knurling tool (mas-un) sculă / rolă de randalinat, moletă
knurling turret tool (mas-un) cutie cu o set de role de zimțuit (la strung revolver)
knurl pitch (mas-un) pasul randalinării
kohm (kilo-ohm) (el) kilo-ohm
konel (met) konel (aliaj Ni-Co-Fe-Ti)
koniscope (metr, fiz, mediu) aparat de măsurat / de detectat praful în aer
krylene (plast, ind chim) copolimer butadien-stiren (denumire comercială)
Krypton (Kr) (chim) cripton
ksi, kilo-pound(-force) per square inch (metr) unitate de măsură pentru presiune: 1 ksi = 6894757,2931783 Pa
kurtosis of the assessed profile (metr) factor / parametru de aplatizare a profilului evaluat (la profilometria suprafeței) (simbol Rku pt. profile 2D și Sku ca parametru 3D sau spațial)
kynar (plast) denumire comercială a polifluorurii de viniliden

L

L (mat) numărul 50, în simbolizare romană

L, l (metr) simboluri SI pentru litru, v. **liter**; se preferă L pentru a nu se confunda cu numărul 1

lab, laboratory laborator

láb (metr) unitate de măsură pentru lungime în Ungaria, **Hungarian foot**, 1 **láb** ~ 31,6 cm (= 1 Viennese fuß)

label placă, tăbliță / placă / plăcuță indicatoare; marcă a fabricii; plumb de garanție; etichetă, inscripție, denumire, semn distinctiv; a eticheta, a pune o etichetă / inscripție pe, a prevedea cu o inscripție / etichetă; a marca (un produs etc.), a prevedea cu o inscripție; (inf) adresă din memorie (mai rar); (*fig*) caracterizare (a cuiva), a face o caracterizare (cuiva), a caracteriza, a califica, a eticheta; (jur) codicil, adaos la un document; (constr) streșină; (cf, av, transp) a înregistra un bagaj; (TH, transp) plumb de garanție; semn distinctiv

label coding indicator de cod (pt. produse, piese etc.)

label information (auto) etichetă informativă / cu informații

labelled (fiz) marcat (cu un izotop); etichetat, care are marcajul sau eticheta aplicat(ă)

labelled molecule (chim) moleculă marcată (cu elemente / constituenți ușor de detectat etc.)

labelled statement (inf) instrucție / instrucțiune generală marcată

labeller (ind) mașină de etichetat / de pus etichete

labelling (TH) etichetare, denumire, indexare, tabelare; (fiz, metr) marcare, marcaj (cu un izotop, cu un anumit simbol sau cod)

label punching machine (mas, ind) mașină de decupat etichete

labile (chim, met) instabil, labil; (constr) bitum cu plasticitate redusă (casant)

labile compound (chim) compus labil

labile oscillator (autom, electr) oscilator telecomandat

labile point (fiz) punct nestabil / instabil

lability (chim, fiz, mas) labilitate, instabilitate

labor (*amer*) (nav) balans puternic (al navei pe mare rea), a avea rului și tangaj puternice, a lupta cu furtuna / valurile (d. navă); (med) travaliu, chinurile nașterii; (ec) lucrători, muncitori, mână de lucru, muncă (grea), muncă fizică;

(metr) unitate tradițională pentru suprafață (de teren) în America Latină: 1 labor ~ 71,685 ha (și în Texas)

laboratory laborator; (met) baie, cadă

laboratory ambient conditions (metr) condiții de laborator (18...24°C și 45...55% umiditate)

laboratory beater (metr) holendru experimental / de laborator (în industria hârtiei)

laboratory bench (metr) masă de laborator

Labor Day Ziua muncii (în SUA, prima luni din septembrie)

laboratory engine test (metr, termo) încercare a motorului pe banc / în laborator

laboratory equipment (metr) aparatură / echipament / instalație de laborator

laboratory frame / system (metr) sistem de referință (de coordonate), de laborator

laboratory glass-ware (metr, ind chim) sticlărie de laborator

laboratory grade instrument (metr) aparat de precizie / de laborator

laboratory scale (metr) scală / scară de laborator

laboratory size (metr) microscopic, dimensiune de laborator

laboratory standard (metr) etalon de măsură

laboratory system (metr) sistem de referință (de coordonate) de laborator

laboratory technician laborant

labour, (brit) labor (amer) muncă (grea); muncă fizică, efort, lucru, trudă; (ec) mână de lucru, forță de muncă, muncitori, lucrători; produs al muncii; produs al muncii; a munci, a lucra; (nav) balans puternic (al navei pe mare rea), a avea rului și tangaj puternice, a lupta (din greu) cu furtuna / cu valurile (d. navă); (pol) clasă muncitoare; (pol) (*fam*) laburiști, laburism; (*fig*) (*sg* și *pl*) (med) facere, naștere, chinurile / durerile nașterii, (d. femei) a naște, a fi în chinurile nașterii / durerile facerii; a (se) trudi, a munci, a îndeplini o muncă; a munci la (un plan dificil etc.); a lucra cu atenție la, a trata amănunțit (un obiect etc.); a redacta amănunțit; a elabora amănunțit; a expune amănunțit; a lupta; (mec, mas) a funcționa cu greu; ~ **to** a se strădui (să), a face eforturi (pentru a); **lost** ~ muncă zadarnică; **manual** ~ muncă manuală; **skilled** ~ muncitor calificat; **shortage of** ~ criză de mână de lucru / forță de muncă; **employer of** ~ patron; **demands of** ~ (pol) revendicări ale laburiștilor / stângii

labour question (pol, ec, adm) problemă a forței de muncă

labour troubles (pol, ec, adm) conflicte între muncitori și patroni

labour under an illusion a fi victima unei iluzii

labour up a hill

labour up a hill a urca greu o pantă
labour along a înainta cu greu (și *fig*)
labour at/over smth. a munci la ceva
labour contract (ec) contract de muncă
labour cost(s) (met, ec) cheltuieli / costuri pentru manoperă / cu forța de muncă
laboured (med) (d. respirație) greu, greoi; (d. stil) greoi, artificial
labourer (constr, hydr) salahor; (ec) muncitor necalificat, zilier
labour exchange / market (pol) piața forței de muncă
labour for smth. a se trudi pentru ceva
labour hoarding (ec) angajare de forță de muncă peste necesitățile imediate (pt. a preîntâmpina o lipsă în viitor)
labouring muncitor, care muncește; (med) (d. respirație) îngreunată
labour intensive industry industrie bazată în special pe muncă / manoperă (cu un quantum redus de capital)
labour legislation (jur) legislație a muncii
labourless ușor, care nu cere efort
labour of love serviciu gratuit, serviciu făcut cu plăcere
labour protection (TH, ind) protecția muncii
labour safety (TH, ind) siguranța muncii
labour safety rules (TH, ind) prescripții de securitate a muncii
labour saving (ec) economie de muncă, mărirea productivității muncii, care face / presupune economie de forță de muncă
labour saving device (mec) dispozitiv mecanic
labour through a înainta greu prin
labyrinth labirint; impas, situație fără ieșire, încurcătură; (OM) etanșare tip labirint (fără contact)
labyrinth compressor (termo, OM) compresor cu labirint
labyrinth gland / packing / seal(ing) (OM) etanșare cu / prin labirint, presgarnitură-labirint
labyrinthine, labyrinthic labirintic, de labirint; încurcat, încâlcit
lac (chim) lac
lace dantelă; (textile) șiret (și de pantof), șnur, panglică, rețea, plasă; a lega cu șireturi / sfoară; a dunga, a fi prevăzut cu șireturi; (alim) a adăuga coniac / lichior
lacer igliță
lacerate a rupe; a sfâșia (d. textile, folii, compozite cu fibre); (med) a schilodi
lacery dantelărie, dantelă
laches (jur) nerespectarea termenului legal; întârziere nejustificată; incurie; neglijență, nepăsare

lacuna, lacunae

lacet road (auto) drum în serpentine
lachrymator (chim) gaz lacrimogen
lacing board (el, mec) șablon pentru formarea cablurilor
lacing panglici, dantelărie; (med) pansamente
lacing machine (textile, mas) mașină de șnurit
lacing messenger (el, mec, OM) cablu suport în zigzag
lack (of) lipsă, absență; neajuns, nevoie (de), trebuință; articol care lipsește; a lipsi, a avea nevoie de, a-i trebui; a fi lipsă (de), a fi lipsit de, a nu exista, a nu se găsi; a da greș, a nu reuși; **for ~ of money** din lipsă de bani; ~ **experience** a fi lipsit de experiență, a-i lipsi experiența
lacking absent, lipsă, care nu se găsește / lipsește
lack of interrun fusion (met) lipsă de topire între straturi (la sudură, defect)
lack of fusion / penetration (met, TH) lipsă de pătrundere a sudurii, sudură nepătrunsă / incompletă
lack of root penetration (met) lipsă de pătrundere la rădăcina sudurii, sudură nepătrunsă / incompletă la rădăcină
lack of side wall fusion (met) lipsă de topire laterală (la sudură)
lacmus (chim) turnesol
laconic laconic, concis
laconism laconism, exprimare laconică; concluzie
lacquer (ind chim) lac, smalt, vernis; glazură; a lăcui, a glazura, a emaila; acoperire cu lac
lacquer curing furnace (met, termo, chim) cuptor pentru uscarea tablei lăcuite
lacquered lăcuit
lacquer finish (ind chim, TH) vopsea, lac (ca strat final sau de finisare)
lacquer for bronze (ind chim) lac de bronz
lacquering (ind chim, TH) lăcuire
lacquering stove (ind chim, termo) cuptor de emailat / de ars / de uscat lacuri
lacquer solvent (ind chim) solvent pentru lacuri
lacquer thinner (ind chim, TH) diluant pentru lacuri
lactase (chim) lactază
lactate (chim) lactat
lactic acid (chim) acid lactic
lactic salt (chim) sare lactică
lactodensimeter (alim, metr, chim) lactometru, galactometru
lactometer (alim, metr, chim) lactometru
lactose (chim) lactoză
lacuna, (pl) lacunae lacună, întrerupere (și într-un text)

lacunar(y), lacunal

lacunar(y), lacunal lacunar (în analiza matematică)
lacustrine lacustru
lac varnish (ind chim) lac, lac de ulei
ladder (OM) scară, scară mobilă, bridă, jug, punte amovibilă, jug, diagonală de macazuri; (constr) elindă; (textile) ochi deșirat / scăpat (într-o împletitură, la un ciorap, un tricot etc.), ochi de încheiat, a (se) deșira (d. un fir); (nav) punte amovibilă; (cf) diagonală de macazuri
ladder attenuator atenuator în trepte / iterat / multicelular
ladder bucket dredge (nav) elindă, dragă cu cupe
ladder chain (OM, alim) lanț de / cu cârlige (la abatoare etc.)
ladder chain carrying buckets (alim, constr, ind chim) lanț / transportor cu cupe / cu cârlige
ladder ditcher (mas, constr) excavator cu elindă / pentru șanțuri
ladder dredge (nav) dragă cu godeuri / cu cupe
ladder peg (OM) treaptă la o scară de lemn
ladder-proof (textile) indeșirabil, care nu se deșiră
ladder scaffold (constr) schelă de fațadă
ladder step (OM, constr) treaptă (de scară)
ladder stringer (OM, constr) montant
ladder trailer (auto) remorcă cu scară
ladder-type filter (autom, hidr, mediu) filtru-scară / multicelular / iterat, lanț de filtre
lade (nav, transp) a încărcă, a umple (nava); a goli, a scoate (lichide)
laden in bulk (nav, transp) încărcat în vrac
laden with (nav, transp) încărcat cu / de, plin de
lader (nav) încărcător, hamal
lading (nav, transp) încărcătură (de navă), caric, navlu, încărcare
ladle (constr) cancioc; (mas) cupă, benă; (met) oală de turnare, lingură de turnare; (alim) lingură mare, polonic, a scoate cu lingura / polonicul
laddle addition (met) adaos (direct) în oală
laddle analysis (met, metr) analiză din oală / din creuzet
ladle bail (met, constr) traversă cu brațe pentru suspendarea oalelor de turnare
ladle barrow / bogie (met, cf, transp) vagonet de transportat oala de turnare
ladle bowl (met) creuzet-oală
ladle brick (met, ind chim) cărămidă pentru înzidirea / căptușirea oalei de turnare
ladle capacity (met) capacitate de turnare a oalei
ladle car / carriage (met, cf, transp) cărucior / vagonet de transportat oală / oale
ladle casing (met) mantaua / carcasa oalei

lag behind

ladle crane (met, transp) macara de turnare
ladle deoxidising (met, TH) dezoxidare în oală
ladle drying plant (met) instalație de uscat oale
ladle emptying time (met) timp de golire al oalei
ladle forchearth (met) antecreuzet
ladle heating plant (met) instalație de încălzit oale
ladle heel (met) crustă aderentă la oală, urs
ladle inoculation (met) modificare în oală (prin adaosuri de fiero-aliaje etc.)
ladle lining (met) căptușeală (refractoră) a oalei
ladle lip / nozzle (met) cioc al oalei de turnare / al lingurii de turnare
ladle out (met) a scoate, a evacua, a epuiza (topitura etc.); a împărți (generos)
ladle sample (met, metr) probă (de metal) din oală
ladle scull / skull (met) crustă aderentă la oală, urs (la furnal)
ladle shank (met, OM) jug / furcă a(l) oalei de turnare
ladle shell (met, OM) manta a oalei de turnare
ladle support (met, OM) cârlig pentru ridicarea oalei de turnare
ladlet (met) oală de turnare; (constr) sand ~ mistrie
ladle truck (met, cf, transp) vagonet de transportat oala de turnare
l(a)evo(-)rotation (mec) rotație la stânga
lag (TH, autom) întârziere (de reacție a operatorului sau/și a sistemului), rămânere în urmă, încetinire, decalaj; (autom, el, electr, c) defazare / defazaj în urmă; întârziere (de fază), întârziere de reproducere, rămânere în urmă (a unui semnal etc.); doagă, șipcă (de lemn), a pune doage / șipci; (mat) întârziere; (constr, termo) a căptuși (și cu izolație termică); (autom, el, mas) a întârzia, a fi în întârziere de fază, a fi defazat în urmă; (OM) garnitură, înveliș (râu conducător de căldură), șurub cu capul pătrat; (OM, cf) bulon de fixat șina în traversă; (mas, chim) retard de reacție; a rămâne în urmă; (jur) detenție, deținut, infractor, întemnițare, a întemnița, a aresta, a închide; (OM) a aresta / bloca (o piesă de prelucrat, defect sau operație impusă tehnologic); (textile) ancoșă; (mas-un, TH) decalaj între două operații; (met, TH) rămânere în urmă (la tăierea oxiacetilenică); ~ of the tide (geogr, nav) întârziere a mareei
lagan (nav) bunuri aruncate în mare (scufundate și balizate în vederea recuperării)
lag-and-lead lever (OM) pârghie oscilantă
lag behind a nu corespunde; a nu face față; a rămâne în urmă

lag compensation

lag compensation (electr, autom) compensare de remanență

lager beer (alim) bere tare, de fermentație inferioară (germană)

lag error (nav) eroare de antrenare (a rozei compasului, la schimbări de drum); (el) eroare de sincronizare / de urmărire

lagged-demand meter (el, metr) contor de maximum cu indicație întârziată; (metr) aparat de înregistrare cu întârziere

lagers (ec) indicatori comerciali care apar ulterior unei activități comerciale

lagging (TH) încetinire, întârziere, defazaj; (OM) căptușeală, bandaje (și de roți), înveliș de protecție, căptușeală, manta; eşalonare; deplasare, rămânere în urmă, decalaj (între operații); (el) strat izolant / izolator, întârziere de fază, circuit de curent alternativ în care vârfurile de curent apar întârziat față de vârfurile de tensiune, rămânere în urmă (a unui semnal); (termo) izolație / izolare termică; (ind chim) temporizare, izolare termică, încetinire (a unei reacții); (nav) întârziere a mareei, corecție a orei portului (de producere a mareei înalte); (met) întârziere în prinderea metalului / semifabricatului între cilindri (defect de sincronizare a sistemelor tehnice sau al calității materialului și/sau cilindrilor)

lagging coil (el, metr) bobină de întârziere (la contoare)

lagging crankshaft (OM, transp) manivelă de tracțiune

lagging efect (TH, chim) fenomen / efect / proces de încetinire a unui proces într-un anumit punct (într-o anumită etapă)

lagging load (el) sarcină inductivă

lagging plank scândură (bandaj)

lagging power factor (el) factor de putere inductiv

lag ignition (auto, termo) aprindere întârziată

lag-lead equalizer (autom, electr) corector / compensator de defazare

lag of ignition (chim) perioadă latentă de aprindere (de exemplu, la metan)

lag of release (autom) perioadă de temporizare, timp de declanșare

lag of the tide (nav) întârziere a mareei

lagoon (geogr) lagună

lag period (chim, ele, autom) perioadă de latență / de întârziere (a unei reacții, semnal etc.)

Lagrange correlation coefficient (mat) coeficient de corelație Lagrange

Lagrange particle trajectory (mat, fiz) traiectoria particulei tip Lagrange

lamellar

Lagrange's / Lagrangian function (mat) funcția lui Lagrange; (mec) potențial cinetic

Lagrange's theorem (mat) teorema lui Lagrange, formula creșterilor finite, formula mediei, prima formulă a creșterilor finite

lag regression (mat) regresie cu argument întârziat

lag time, dead time (TH, autom) timp mort / de decalaj

laid-down (TH, el, constr) pozat, așezat, depus; (poligrafie) așezat în pagină

laid-in key (OM) pană îngropată

laid length of pipe (OM, hidr, termo) lungime (așezată a) conductei

laid paper hârtie liniată

laid rope (OM, transp) parâmbă de sârmă cu 6 vîțe a 7 fibre, cablu rigid din fire de oțel

laid shroud rope (nav) parâmbă de sart

laid-up ship (nav, mil) navă dezarmată (scoasă din serviciu)

lake (geogr) lac, iaz, ieleșteu, ghiol; (chim) lac, pigment

lake copper (met) cupru nativ

laked (ind chim) lăcuit (d. o suprafață)

lake tool (mas-un) port-cuțit pentru fixarea cuțitelor mici

Lalande cell (el, chim) pilă / element Lalande / cu zinc și fier

lam (drum) argilă grasă; a bate, a lovi

lamb (alim) (carne de) miel

lambda denumire pentru litera mică grecească λ , (metr, chim) unitate SI de măsură pentru volum: $1 \text{ lambda} = 1 \text{ mm}^3$ sau 1 microliter (μL); (metr, electr) unitate relativă de măsură în proiectarea microcircuitelor integrate, de ordinul zecimilor de micron

lambda calculus (inf) calcul lambda, model formal al limbajului LISP

lambent (d. lumină) licăritor, pâlpâitor; sclipitor

lambert (**La, Lb, L**) (metr, fiz) unitate în sistemul CGS pentru luminanță / strălucire luminoasă, strălucire luminoasă: 1 lambert este luminanța unei suprafețe care emite / reflectă 1 lumen/cm^2

Lamb shift (fiz) deplasare Lamb

lambskin pielică de miel

lame (met, metr) placă subțire de metal, lamelă metalică; defect

lamella, (pl) lamellae (mas-un, met) placă, plăcuță, lamelă, cristal / grăunte lamelar strat, folie, foaie, felie, tablă, placă, ștraif

lamellar (OM) lamelar (și d. compozite), cu lame / lamele; foios, folios, foliform, cu plăci, cu aripioare

lamellar chisel

lamellar chisel (mas-un) dalta dublă
lamellar field (mat, fiz) câmp nerotațional / ne-turbionar / lamelar
lamellar fracture (mec, materiale) ruptură / frac-tură lamelară
lamellar heat exchanger (termo) schimbător de căldură cu lamele
lamellar martensite (met) martensită lamelară
lamellar pearlite (met) perlită lamelară
lamellar structure (materiale) structură lamelară / cu lamele
lamellate lamelat, cu lamele / folii
lame șchiop, schilod; defectuos; incapabil; imper-fect; fără valoare; care șchiopătează; a schilodi
lame duck (ec) (*fam*) falit
lame excuse scuză cusută cu ață albă
lamely (*adv*) șchiopătând; fără finisare, nelucrat
lameness (anat) infirmitate; șchiopăt (și a unui argument; imperfecțiune, defectuoșitate)
lamina *p/ laminae* (OM, compozite, el) lamelă, placă, strat, foiță, foaie, tablă
lamina of wood placaj, placă de furnir (d. lemn)
laminar boundary layer (hidr, T) stratul lami-nar de margine / de lângă margine, strat de viteză nulă
laminar flow (mec, hidr) curgere / curent lami-nar(ă)
laminar insulation (termo, el) izolație stratificată
laminar motion (hidr, mec) mișcare laminară, curgere laminară
laminar stratum (hidr, materiale) strat laminar
laminar sublayer (hidr, plast) strat laminar, film laminar
lamine (met, plast) laminare în foi subțiri, (produse) laminate, stratificat(e); a (se) lami-na; (OM) cu lamele
laminated (met, plast) laminat; lamelar, foios; (el) din tole
laminated board panel (de lemn)
laminated channel section (materiale, OM) pro-fil U din material stratificat
laminated cloth (plast) textolit
laminated coal (met) cărbune lamelar (care se exfoliază)
laminated epoxy resin (plast, ind chim) rășină epoxidică stratificată / laminată în straturi
laminated film (plast) foaie / folie stratificată / obținută prin laminare
laminated fuse (el) siguranță lamelă / cu bandă fuzibilă
laminated glass (ind chim) sticlă securit / strati-fică
laminated-iron core (el) miez din tole de oțel
laminated material (material) laminat

lamp base / cap

laminated moulded section (plast) profil strati-ficat, secțiune obținută prin turnare și laminare
laminated moulding (plast) formare / matrițare prin stratificare
laminated paper hârtie dură
laminated plastics materiale plastice stratificate
laminated preform semifabricat stratificat
laminated sheet placă stratificată
laminated sheet iron (met) tablă de oțel, lami-nată
laminated spring (OM) arc lamelar / din / în foi
laminated spring hammer (OM) ciocan cu arc din foi
laminated spring valve (OM) supapă cu arc la-melar
laminated stucture (materiale) structură lami-nată / lamelară
laminated tape (materiale) bandă din unul sau mai multe straturi laminate
laminated thermosetting plastics (plast) mate-riale plastice termoreactive / termorigide stra-tificate
laminated wire core (el) miez din fire (de oțel) laminate
laminated wood lemn impregnat, placaj de lemn
laminates (plast) materiale plastice stratificate / laminate
laminating (plast) stratificare
laminating press (mas-un, plast) presă pentru materiale plastice stratificate
laminating resins (plast) rășini pentru materiale plastice stratificate
laminating roller (met, plast, metr) role de re-glare (pt. obținerea tablei / foliei la diferite grosimi)
laminating rolling mill (met) laminor de tablă subțire (pentru metale prețioase)
laminating wax (TH, chim) parafină pentru stra-tificare
lamination (TH, materiale, T) stratificare, exfoli-ere, laminare, strat; încrețire, suprapunere (de-fecte de laminare); (plast) material stratificat, vâlțuire
lamination core (met, materiale) miez laminat
laminations (met) defecte la laminare, sub for-mă de discontinuități fine, aplatizate, la mar-ginea, muchia sau capătul semifabricatului
lamp (ec) lanternă, lampă / bec electric(ă), corp de iluminat; (electr) tub electronic; (TH) a lumina, a privi la
lamp bar (auto) bară de legătură dintre supor-turile farurilor
lamp base / cap (OM, el, electr) soclu cu borne al unei lămpi electrice / al unui tub electronic

lamp( )black

lamp( )black (chim) negru de fum / de flacără;
(mas) calamină; (termo) funingine
lamp body (auto) carcasă a farului
lamp bulb (auto) bec pentru far; (el) lampă electrică / bec cu incandescență
lamp bump circuitry (auto) circuite ale becului
 lămpii
lamp call (mas, TH, opt) apel optic
lamp current (fiz) flux luminos
lamp equipment (fiz, el) reflector (al unei lămpi)
 pe un echipament
lamp fitting corp de iluminat
lamp flashing (TH, ind, transp) semnal luminos,
 lampă de semnalizare
lamp-holder (el, OM) dulie, fasung
lamp-holder switch (el, OM) întrerupător fixat
 pe suportul lămpii
lamp housing (el) corp de iluminat
lamp oil (ind chim) petrol lampant
lamp post (constr, el) stâlp pentru iluminat
lamp press, lamp squash (OM, el) soclu de lampă
 electrică
lamp rating (el) tensiune nominală a unei lămpi
lamp sealed beam unit (OM, el) reflector, filament,
 lampă ca sistem etanș
lamp shade (OM) abajur, protecție a unui bec /
 a unui corp de iluminat
lamp signal (fiz) apel / semnal optic
lamp socket (el) soclu / dulie de lampă electrică
lamp switchboard (el) tablou de semnalizare
 luminoasă
lamp tripod (OM) stativ de lampă
lamp wick (textile) fitil de lampă
lamp with solid carbons (el) lampă cu electrozi
 de cărbune
lanac (metr) unitate de măsură pentru suprafață
 în fostele state yugoslave: 1 lanac (Serbia) ~
 0,56 ha, 1 lanac (Croatia) = 0,7193 ha
lance (met) lance (pt. insuflat oxigen, argon etc.)
lance cutting (met) tăiere cu oxigen / cu flacără
lance pole (constr, mec) prăjină / drug / vergea /
 bară / tirant / pentru construcții
lancet (constr) săgeată a bolții, arc în ogivă;
 (met) rangă pentru destupat cuptorul / furnalul
lancet window (constr) fereastră în ogivă
lancing (met) tăiere cu oxigen / cu flacără
land (TH, ec, geogr) pământ, uscat, ținut, teren,
 sector, sol; proprietate funciară; (ec, geol) resurse
 / bogății naturale; (mas-un, OM) fațetă / suprafață
 de ghidare / de contact / de presare / de sprijin;
 (și *fig*) glie, moșie, pământ; provincie; regiuni rurale;
 (*fig*) țară; (adj) de uscat, terestru; (nav) a debarca
 (pasageri), a descărca (mărfuri), a coborâ la uscat
 (d. echipaj), a acosta, a trage la mal (o barcă), a ancora, a face

landing field

escală; a sosi, a ajunge; (av) a ateriza; a pune
 (pe cineva) într-o anumită situație; a realiza; a cădea,
 a se pomeni (într-un șanț etc.)
 a acosta; (*fam*) a ajunge
land agent (adm) administrator (funciar)
land (area) (OM, mas-un) suprafață de sprijin /
 de presare / de contact
land bank (ec) bancă de credit funciar
land betterment (constr, agr) îmbunătățire funciară,
 ameliorare a terenului
land carriage (transp, ec) transport de / pe uscat
land carrier (transp, ec) căraș (răspunzător)
 pentru mărfurile transportate pe uscat
land clearing (agr, silv) defrișare
land cofferdam (nav) batardou
land cruiser (transp) autobuz interurban
landed care posedă pământ; (*adj*) funciar
landed force (mas-un) poanson cu margine de presare
landed price (ec, nav) preț la debarcarea mărfurilor
landed terms (ec, nav) condiții de plată a mărfii
 descărcate în portul de destinație
landfall aterizare; (nav) apropiere de uscat (dinspre
 larg); apariție a uscatului (în vedere sau pe ecranul
 radarului); (geogr) alunecare / surpare de teren
landfall light (av) lumină de aterizare, far luminos
land fog ceață continentală / de uscat
land form (constr, geol) configurație a terenului
land gas turbine (termo) turbină stabilă, cu gaze
landholder proprietar de pământ; arendaș
land improvement ameliorare a terenului;
 îmbunătățire funciară
landing (nav) debarcare, acostare, debarcader,
 loc de debarcare; aterizare
landing account (ec) cont de debarcare (al antrepozitelor)
landing apron (transp, OM) planșă de securitate a
 cabinei (la ascensoare)
landing barge (nav) șlep / ponton de debarcare
landing boat (mil, nav) ambarcație de desant / de
 debarcare
landing book (ec, nav) registru al mărfurilor debarcate
landing-call push (Om, transp) buton de apel pe etaj
 (la ascensoare)
landing charges (ec, nav) speze de debarcare
landing craft (nav) șlep de debarcare autopropulsat,
 mijloace de desant (și mil)
landing deck (nav, av) punte de apunare / de decolare
 (la portavioane); punte de elicopter (pt. apunarea
 elicopterelor)
landing field (av) teren / câmp de aterizare

landing gear

landing gear (av) tren de aterizare
landing light (el, av) baliză de aterizare
landing nipple (OM, hidr) niplu de fixare / de reglare, record interior
landing order (nav, mil) permis de debarcare
landing pier (nav, constr) chei de debarcare, debarcader
landing place (nav, constr) loc de debarcare, debarcader
landing platform (transp, constr) rampă de descărcare
landing pontoon (nav) ponton de acostare / de debarcare
landing ship (nav, mil) navă de desant / de debarcare
landing skid (OM) patină (la mașini)
landing spot (nav, constr) debarcader
landing stage (TH) rampă de descărcare; (nav, constr) chei de debarcare, ponton-debarcader
landing switch (el, transp) întrerupător de etaj (la ascensoare)
landing wheel axle (cf, OM) osie alergătoare (și la locomotive)
landing wire (nav, mec) contracablu
landing zone (nav) zonă de debarcare; (av) zonă de aterizare
land league (metr) unitate de măsură pentru lungime, leghe terestră: 1 land league = 3 statute miles (4828,03 m)
land mile, ordinary statute mile (metr) unitate de măsură pentru lungime, milă terestră: 1 land mile = 1609,344 m
land locked înconjurat / protejat de uscat (d. radă); fără ieșire la mare (d. țări)
landmap hartă
landmark (geogr) bornă de hotar, punct topografic; baliză; reper; (nav) reper la uscat; semn terestru; jalon; (*fig*) punct de cotitură, moment hotărâtor
landmeasurement geodezie
land office (*amer*) cadastru
Landore-Siemens process (me, TH) procedeu Landore-Siemens
landowner proprietar de pământ
land purchase (ec) cumpărare / achiziționare de terenuri
land reclamation (agr, constr) asanare / ameliorare a terenurilor / solului, îmbunătățiri funciare
land register (ec, adm) registru funciar, carte funciară, cadastru
landscape peisaj
landscape gardening (arht) arhitectură / amenajare peisagistică

lanyard stopper

landscape office (constr) birou comun / necompartimentat / amenajat estetic
landslide (geol, geogr) alunecare de teren
land storage tank (OM, hidr, ind chim) rezervor de suprafață, rezervor suprasol
land subsidence (geol, constr) cufundare a suprafeței deasupra unui gol subteran; tasare, subsidență
land survey ridicare topografică
land surveyor (geol, TH) topograf, geodez; topometru, inginer de cadastru
land-type boiler (OM, hidr, ind) cazan stabil / pe sol
land use agrotehnică; exploatarea terenului
land vehicle (transp) vehicul terestru
landward(s) (*adv*) spre coastă, în direcția uscatului
lane (constr) alea, cărare (între pomi, garduri vii etc.); stradă îngustă; trecere, pasaj, coridor; (nav) drum navigabil; (auto) fir / bandă de circulație
lane meter (metr, nav, transp) unitate pentru aria (utilă) a punții la nave „roll on/roll off” (port-containere): 1 lane este o bandă de punte de 2 m lățime, 1 lane meter este aria punții cu o lățime de 1 lane și 1 m lungime (2 m²)
lane change signals (auto) semnalizare a schimbării benzii de circulație
lang lay (electr) cablaj direct / paralel
lang-lay-rope (nav) parămă de sârmă, cu răsucire în același sens cu a vițelor; (mec, OM) cablu cu înfășurare directă / torsadat paralel
langley (Ly) (metr, fiz, termo) unitate în sistemul CGS pentru măsurarea transmiterii căldurii: 1 langley = 41,84 kJ/m²
language limbă, limbaj (și inf), exprimare, stil; (c) cod / limbaj al mașinii
language translation (inf) traducere a limbajului (dintr-un limbaj sursă într-un limbaj obiect)
language translation computer (c, inf) calculator pentru traducerea limbajului
Lanthanum (La) (chim) lantan(iu)
lantern (TH) felinar, lanternă; (mas-un, OM) inel de ungere din presetupă, roată dințată cu fusuri; (ind chim) lanternă de observație / de control
lantern gear (OM) angrenaj cu fusuri, angrenaj în lanternă, angrenaj cu role
lantern pinion (OM) pinion cu fusuri, roată dințată cu fusuri, pinion cu dinți din bare
lantern slide dispozitiv de sticlă (care alunecă)
lantern wheel (OM) roată dințată, cu fusuri
lanyard (textile) șnur (și pt. garnituri de etanșare); (nav) capăt de parămă
lanyard stopper (nav) boț de parămă cu nucă

lap

lap (TH, OM) falț, genunchi, învelitoare, înveliș, pătură, joc; suprapunere, petrecere; (mas-un) sculă de rodat / de lepuit; (met) cusătură (și de sudură), îmbinare cu margini suprapuse, îmbinare prin suprapunere, încrețire / suprapunere (defecte la laminare), cusătură, falț; (mas-un) sculă de șlefuit / de lepuit / de rodat / pentru efectuarea rodajului, șaibă / disc de șlefuit, a șlefui, a lepui, a (se) suprapune; (OM) a (se) îmbina prin suprapunere, a (se) îmbina, a se îmbuca, a face să se îmbuce, a se înfășura (în jurul); (hidr) acoperire (la distribuitoare); (metr) unitate informală de lungime, în atletism, tură (de stadion etc.), 1 lap (UK) ~402,336 m, la înot 1 lap = 100 m (o lungime de bazin olimpic), 1 lap = 50 m în bazine acoperite sau de agrement; (anat) lob (al urechii); (textile) pânza groasă, pătură, înfășurare pe cilindri (la trenul de laminaj); (textile, OM) sul la bataj; (sport) partidă, etapă, tur (de stadion, de bazin etc.), a depăși (adversarul) cu o rundă; (geogr) șa, poală; (*fig*) apă chioară, băutură slabă; plescăit, clipocit (al apei), a clipoci, a pleoscăi (d. valuri etc.), a lovi (țărnuț) cu un pleoscăit (d. valuri etc.); a linchi, a linge (d. animale); lipăit; a lipăi, a plescăi (d. cineva); (*fig*) a se ridica (deasupra altora)

lap belt (auto) centura pentru șold

lap butt (OM, met) îmbinare (metalică) prin suprapunere, îmbinare cu margini suprapuse

lap cutter (mas-un) freză pentru curățirea / netezirea locului de lipire la fierăstrăul-panglică

lap-ended piston ring (termo, T) segment de piston cu fantă în treaptă

lap gate (met) rețea de turnare în fante

lap grinder (mas-un) mașină de rectificat pentru netezirea îmbinărilor lipite (la fierăstrăul panglică)

lap in a înveli în, a împături în, a înfășura în

lapis lazuli (minrl) lapislazul, lazulit

lap-joint (auto) fantă în treaptă; (met, OM, plast) îmbinare prin / cu suprapunere, îmbinare cu margini suprapuse (și apoi sudate sau lipite); (el) legătură / conexiune a doi conductori prin suprapunerea lor

Laplace distribution (mat, fiz) distribuție normală / exponențială Laplace-Gauss

Laplace operator (mat) laplacian, operator al lui Laplace

Laplace's law (mat, fiz) legea fluxului total, legea lui Laplace

Laplace theorem (mat) teorema Laplace

Laplacian (mat) operator al lui Laplace

lapped (OM) clapetă

lap of the slide valve (OM, termo, hidr) acoperire a sertarului (la motoare termice)

lapse

lap over (met, OM) a îmbina / asambla prin suprapunere

lapped (OM) suprapus (la sudură), îmbinat prin suprapunere

lapped armouring (el, OM) armătură închisă a unui cablu

lapped butt (OM) îmbinare (metalică) prin suprapunere, îmbinare cu margini suprapuse

lapped corner joint (OM) îmbinare de colț, cu margini răsfrânte

lapped finishing (mas-un) rectificare prin frecare, lepuire

lapped in (*fig*) înconjurat / învăluit în (ceață etc.)

lapped seam (OM, met) cusătură de sudură prin suprapunere

lap(ped) winding (el) înfășurare în bucle / buclată

lappet (mas-un, OM) clapetă, suport al conductorului de fir la mașină de debitat cu fir

lappet rail (mas-un, OM) bancă / traversă a clapetelor

lap pin (OM) tijă / vergea a sulului (de hârtie / de folie etc.)

lapping (OM) înveliș, manta, îmbinare prin suprapunere, rodaj; (mas-un) lepuire

lapping abrasive (mas-un, materiale) substanță / (amestec) abraziv pentru lepuire

lapping in ajustare a unei piese după alta, prin lepuire

lapping machine (mas-un) mașină de lepuit / de suprafinisat / de rodat

lapping movement (mas-un) mișcare de lepuire

lapping over (met, OM) îmbinare prin suprapunere

lapping plate (mas-un) sculă tip placă, de rodat / de lepuit

lap(ping) tool of gear lapping (mas-un) sculă de rodat / lepuit roți dințate

lap riveting (OM) nituire prin suprapunere

lap rod (OM) dorn / vergea a(l) sulului (în industria textilă și alimentară)

lap roll (alim, plast, OM) dorn / valț / mandrină a(l) sulului

lap round a înfășura în jurul

laps (met) suprapuneri (la laminare), spire ale ruloului

lapse (TH) eroare, scăpare, greșală; curgere; cădere; răstimp; lapsus; neglijare (a datoriei); interval de timp, perioadă; scădere a temperaturii / presiunii (și nedorită); întrerupere, discontinuitate; (jur) decădere (a unui drept), pierdere a unui drept prin prescriere, a decădea, a-și pierde valabilitatea, a se perima, a cădea în desuetudine;

lap seam weld

(*fig*) decădere, declin, distrugere; a se anula; (d. timp) răstimp, perioadă de vreme, a se scurge, a trece; a pieri; călcare (a cuvântului dat); apatie; (hidr) scurgere (a apei); a se împiedica; a face un pas greșit; **after a ~ of months / days** după o absență de luni / zile; **with the ~ of time** cu timpul

lap seam weld (OM, met) cusătură sudată prin suprapunere

lap seam welding (met, OM) sudare (electrică) prin suprapunere

lapse away (d. timp) a trece, a se scurge

lapsed fost; învechit; (jur) căzut în desuetudine, care nu mai este în vigoare

lapsed patent (jur) brevet de invenție decăzut

lapse from duty a nu-și îndeplini datoria

lapse into obscurity a cădea în umbră

lap shear strength (mec, plast) rezistență la forfecare longitudinală, rezistență la forfecare a unei îmbinări cu acoperire, rezistență la desprindere (și a unui adeziv)

lap belt, shoulder belt (auto) centură de siguranță (în diagonală, peste umăr)

lap spot weld (OM) cusătură suprapusă de sudură, prin / în puncte

laptop (c) laptot, calculator personal, portabil (cu alimentare independentă / cu acumulator încorporat)

lap-weld (OM, met) sudură (ca rezultat) cap-la-cap, a suda cap-la-cap

lap-welded (OM, met) sudat cap-la-cap

lap welding (met, OM) sudare prin suprapunere

lap-weld process (OM, met) procedeu de sudare prin suprapunere

larboard (nav) babord

lard (alim) untură, grăsime animală

lardaceous unsuros

large (*adj*) întins, spațios, încăpător, mare (d. un producător, comerciant etc.), vast, larg, încăpător; cuprinzător; puternic; numeros; considerabil; avântat, plin de vervă (d. stil etc.); darnic; grosolan, vulgar; pompos; trufaș; (*adv*) în larg; cu emfază, cu îngâmfare; cu litere mari; (nav) (d. vânt) favorabil; **large sum** (ec) sumă impor-tantă; **as ~ as life** în mărime naturală; **on a ~ scale** pe / la scară mare / întinsă; **in a ~ measure** în mare măsură; **~ views** (*fig*) (cu) vederi largi; **sail ~** (nav) a naviga cu toate pânzele desfășurate; **by and ~** în general

large bell (met) clopot / con mare (la furnal)

large bit (mas-un) daltă lată

large body size corp mare de literă

large calorie (kcal) (metr, fiz, termo) unitate de măsură pentru energie termică, kilocalorie, calorie mare

large sprinkler for irrigating

large chip area (electr) suprafața mare a unei microplăcuțe modulare

large countersunk head rivet (OM) nit cu cap îngropat

large crystalline precipitate (chim, met) precipitat macrocristalin

large edition ediție de masă

large enough destul de mare / larg

large face plate (OM, mas-un) platou, planșăibă

large flat-top countersunk-head rivet (OM) nit cu cap înecat, pentru rezistență și etanșare

large-grained (l.g.) macrogranular (d. materiale)

large heart trowel (met) mistrie de netezit miezuri

large hexagon nut (OM) piuliță hexagonală cu deschidere mare de cheie

large in bore / diameter (OM) de diametru mare, cu alezaj mare (d. un element de mașină etc.)

large-hearted darnic, generos, binevoitor

large-heartedness mărinimie, generozitate; bunăvoință

large kettle (alim, termo) cazan de fiert / de distilare

largely (*adv*) foarte mult, în mare măsură; generos

large-mindedness vederi largi, lipsă de prejudecăți; toleranță

largeness mărime, amploare, extindere, dimensiuni mari; vederi largi; mărinimie, generozitate

large pore (met) suflură mare; por mare / gol (în materiale sinterizate etc.)

large primary jaw crusher (mas, constr) concasor primar cu fălci

large reduction micșorare / reducere puternică / mare / considerabilă; (met) reducere mare

large requirement necesitate, necesar, cerere

large run tiraj mare

large-scale la / pe scară mare; în mărime naturală

large-scale digital computer (c) calculator numeric, cu capacitate mare de memorare

large-scale industry marea industrie, industrie de serie / de masă

large scale experiment / test (metr, mas) experiență / încercare în natură, la scară reală / industrială

large-scale series production (TH) fabricație în serie mare

large-size cable (OM, mec) cablu cu număr mare de fire

large-size coke (met) cocs în bulgări mari

large-sized (OM) mare, de dimensiune / de format mare

large-space soaking pit (met) cuptor adânc de capacitate mare

large sprinkler for irrigating (OM, hidr, agr) duză de stropire (la irigații)

largest particle passed

largest particle passed (hidr, T) particulă trecătoare maximă, finețe de filtrare absolută
large vice (met, OM) menghină de forjă
lark's head (nav) nod de inel (nod marinăresc)
larmier (nav) lacrimar (în construcții metalice și navale)
larry (met) cărucior de alimentare / de încărcare / de distribuție
lase (fiz) a produce radiații / lumină coerentă (cu ajutorul laserului)
laser (fiz) laser
laser annealing (met) încălzire rapidă cu laser (și pt. tratament termic superficial)
laser-beam machining device (fiz, mas-un) dispozitiv de prelucrare cu fascicul laser
laser-beam brazing (TH, fiz) lipire cu laser
laser computer / computing machine (c) calculator cu laser
laser cutting (mas-un) tăiere cu laser
laser detection and ranging (LADAR) (fiz) radiolocator cu laser (laser radar)
laser disk (LD) (c) disc compact (care poate fi citit cu) laser (pt. informații video)
laser doppler flowmeter (metr) aparat pentru măsurarea vitezei fluidului cu ajutorul efectului Doppler, în radiație laser a particulelor de marcă
laser frequency correction (fiz) corectare a frecvenței laserului
laser guidance (mec, constr, mas) ghidare (de precizie) prin fascicul laser
laser printer (c) imprimantă (cu) laser
laser range finder / ranging device (metr) telemetru cu laser
laser spectrometer (metr) spectrometru cu laser
laser welding (met) sudare cu laser
lash bici; (anat) geană; (OM) baterie a curelei, joc, a (se) destinde cu o mișcare bruscă (și d. arcuri); (nav) a lega, a amara încărcătura navei, (d. valuri) a bate țărnuț; a bate, a biciui, a plesni; a critica
lashing biciuire; (constr) îmbinare cu platbande / cu eclise (la cofraje); (nav) amarare, amaraj, parâmă de amaraj, legătură, socar; legătură, chingă
lash-up (metr, TH) aparat improvizat
lassitude (med) oboseală, moleșală; lăncezeală
last (*adj*) ultim; precedent, trecut; cel mai mic; extrem; (cel) din urmă, care a mai rămas; trecut; cel mai puțin probabil; final, definitiv; cel mai recent, modern; (s) calapod (pt. ghete); rezistență, abilitate; sfârșit; ultima răsuflare / clipă (și *fig*); încetare, sfârșit; capăt; (nav) încărcătură (a unui vas); a dăinu, a ține, a dura; a ajunge; a

last pass

continua; a rămâne; a rezista; (*adv*) ultima dată, ultima oară; la urmă; **stand on one's ~ legs** a fi la capătul resurselor; ~ **night** aseară, ieri seară; azi noapte, noaptea trecută; **the night before** ~ alaltăieri seară, alaltăieri noapte; **of the ~ importance** de extremă importanță; **in the ~ degree** într-un grad extrem; **the ~ ultimul**; **trial of skill and** ~ dovadă de îndemânare și rezistență; **at ~ în sfârșit**; **at long ~ în cele din urmă**; **the ~ ultimul semn** (de existență a cuiva); **come ~ a veni ultimul**, a veni târziu
last (*în limba germană*), **ballast** (metr) unitate de măsură pentru masă sau volum: 1 last ≈ 1800 kg sau 1 last ≈ 3 m³; 1 last of wool (US) ≈ 1981,3 kg/sac, 1 last (Olanda) = 3 m³, 1 last (Germania) = 2,819 m³ = 2 metric tons, 1 Riga last of timber (UK) = 2,265 m³ de bușteni
last brine pit (met, ind chim) bazin de cristalizare
last but one penultimul
last but two antepenultimul
last but not least ultimul (ca ordine), dar nu cel mai puțin important (dar nu cel din urmă)
last come-first served (ec, inf) ultimul venit-primul servit (metoda de servire în teoria șirurilor de așteptare)
last diamond pass (met) calibru finisor (la laminor)
last difusser (alim) difuzor terminal
last finishing pass (met) trecere finală de finisare
last groove / pass (met) calibru finisor
last-in first-out (LIFO) (inf) ultimul venit-primul servit (tehnica de manipulare a structurilor de tip stivă)
lasting durabil, rezistent, persistent; permanent, trainic, de durată; durată, trăinicie, rezistență
lasting accuracy (mas-un) perioadă lungă a păstrării preciziei inițiale
lastingness (mas, OM) durabilitate
lasting power (mec, el) putere de durată / continuă
lasting qualities (T) rezistență la uzură; (OM) durată de serviciu, calități de durabilitate
last-in last-out (LIFO) (ec) ultimul articol primit, ultimul vândut / dat la vânzare
last line (inf, text) rând final (la o subrutină, un program, la o pagină etc.)
lastly (*adv*) în cele din urmă, în sfârșit, în ultimul rând
last-mentioned menționat ultimul, mai sus amintit / menționat
last pass (met) calibru finisor (la laminor); (TH) ultima trecere (la laminare, la finisare etc.)

latch

latch (constr) zăvor; clanță; încuietore; (OM) opritor, declic, clichet, cățea, zăvor de blocare (și cu resort / arc), a zăvorii, a încuia; a (se) închide (cu un zăvor, cu clanță etc.); (met) zăvor cu bolț și cu arc; (hidr) zăvorâre; (auto) încuietorea capotei; (textile) limba / vârful îndoit a(l) acului de tricatat

latch contact (el, mec) contact cu blocare

latchet (OM) curelușă, cureaua

latch hook (OM) cârlig cu clichet

latching relay (OM, el) releu cu zăvorâre mecanică

latch-in relay (OM, el) releu cu blocare / cu opritor

latch jack (OM) cârlig pentru instrumentație

latch key (OM) cheie de zăvor cu arc

latch machine (mas-un) multicircular pentru tăiat șipci de lemn

latch plate (plast, mas-un) placă de sprijin

late (*adv*) târziu, întârziat; fost; răposat, defunct; recent, ultim; din ultima generație / vreme, recent; de curând, recent; (*adv*) cu întârziere, târziu; recent, de curând, nu de mult; **at a late** ~ la o oră târzie; **keep ~ hours** a se culca târziu, la ore mici; **of ~ years** în ultimii ani; **of ~** de curând; **better ~ than never** mai bine mai târziu decât niciodată; **get up ~** a se scula târziu; ~ **in the day** spre sfârșitul zilei; ~ **in life** la o vârstă înaintată; **sooner or later** mai devreme sau mai târziu

late combustion (termo, met) ardere întârziată

late contacts (autom, el) contacte de urmărire, contacte eșalonate în ordinea repaus-lucru / care se închid și se deschid succesiv

late cut-off the admission (mec, hidr, termo) închidere întârziată a supapei de admisie

late failure (T) întrerupere / defect din cauza uzurii, după o perioadă de funcționare, cădere târzie / întârziată

late ignition / spark (auto, termo) aprindere întârziată

lately (*adv*) recent, de curând; în ultima vreme

laten a reține, a face să întârzie; a întârzia

latency (chim, fiz) latență, stare latentă; (inf) timp de așteptare; potențialitate

latency time (chim, fiz) timp / perioadă de latență

lateness întârziere; oră târzie

latent latent; în repaus; ascuns; potențial

latent effect / defect (metr, materiale, OM) efect / defect latent (greu detectabil)

latent enery (mec) energie potențială, energie latentă

latent heat (fiz, ind chim, termo) căldură latentă

lateral flexure

latent heat load (termo) sarcină termică latentă, necesar de frig corespunzător căldurii latente, sarcină frigorifică pentru îndepărtarea / prelevarea / compensarea căldurii latente

latent heat of crystallisation (fiz, termo) căldură latentă de cristalizare

latent heat of evaporation (fiz, termo) căldură latentă de evaporare

latent heat of fusion (materiale, termo) căldură latentă de topire

latent heat of liquefaction (materiale, termo) căldură latentă de topire / de lichefiere

latent heat of melting (materiale, termo) căldură latentă de topire

latent heat of sublimation (materiale, termo) căldură latentă de sublimare

latent heat of transition (materiale, termo) căldură latentă de tranziție

latent heat of vaporization (materiale, termo) căldură latentă de vaporizare

latent oscillations (autom, mec) oscilații interne

latent partner (ec) comanditar, partener / asociat puțin cunoscut (care nu ia parte activă la afaceri)

latent period (med, T) perioadă de incubație (d. o boală, deteriorarea prin oboseală etc.)

latent root of a matrix (mat) număr caracteristic / valoare proprie a(l) unei matrici

latent solvent (chim) solvent inert

latent steam (termo, met) abur indirect

latent time (termo, chim) perioadă de latență / latentă

latent vector (mat) vector propriu

lateral (TH, OM) lateral, dintr-o parte, accesoriu, secundar orizontal; (mat) secundar, auxiliar; co-lateral

lateral acceleration (mec) componentă laterală a accelerației

lateral axis (OM) ax lateral / transversal

lateral blow (met) (in)suflare laterală

lateral buckling (OM) flambaj lateral

lateral channel (OM, constr, hidr) canal lateral

lateral compliance (electr, fiz) forță de deviație laterală (a unei particule, a unui electron etc.); (mec) capacitate de cedare în lateral

lateral contraction (met, plast) gâtuire, stricțiune, îngustare, contracție transversală

lateral discharge (el) descărcare secundară

lateral expansion (termo, materiale, OM) dilatație / dilatare transversală / laterală

lateral feed (mas-un) avans transversal

lateral flexure (mec, OM) flambaj, încovoiere transversală; (met) îndoitură

laterally

laterally (*adv*) (în) lateral, dintr-o parte; pe linie colaterală
lateral oscillation (auto, mec) oscilație laterală / transversală
lateral pipe-line (hidr, termo, OM) conductă secundară
lateral play (OM) joc lateral
lateral point (mat) punct neesențial
lateral reinforcement (OM, met, constr) armătură transversală
lateral section (OM) secțiune transversală, profil
lateral shear (mec, met) forfecare transversală
lateral spread (met, plast) lățire transversală (și la laminare)
lateral standard (constr, mas-un) montant lateral
lateral strength (mec) rezistență la forfecare
lateral stress (mec, OM) tensiune normală / perpendiculară pe axa elementului
lateral thrust (mec) presiune laterală, efort tangential
lateral tilt (auto, transp) înclinare transversală (la autovehicule), pantă laterală
lateral vibration (mec) vibrații transversale
later development eveniment ulterior
later impact (mec) impact ulterior
laterite (minrl) laterit, ferulit
latex, (pl) latices (chim) adeziv în dispersie (stabilă), latex
latex adhesive (chim) adeziv / clei de latex
latex-foamed rubber (plast) cauciuc celular (obținut prin spumarea latexului)
latex froth building machine (ind chim, mas) mașină pentru spumarea latexului
latex impregnator mașină de impregnat cu latex de cauciuc
latex mix (ind chim) amestec pe bază de latex
latex paint (ind chim) vopsea de latex
latex proofing (ind chim) cauciucare / impregnare cu latex
latex rubber (ind chim) cauciuc de latex
latex-sprayed rubber (ind chim) cauciuc natural obținut prin pulverizarea latexului
latex thread (ind chim) fir de latex
latex vulcanised (ind chim) vulcanizat din amestec de latex
lath (constr) șipcă, riglă, palplanșă, lat; a fixa șipci
lathe (mas-un) strung, a stunji, a prelucra la strung
lathe axis indicator (metr, mas-un) aparat pentru verificarea coaxialității centrului marcat pe piesa de prelucrat, cu axa vârfulor strungului
lathe carriage / saddle / scale / slide (mas-un) cărucior al strungului, cărucior-suport

lattice apron

lathe centre (mas-un) vârf pentru / de strung (și de centrare)
lathe chuck (mas-un, OM) universal / mandrină pentru strung
lathe cricket (mas-un, OM) placă de bază a păpușii mobile
lathe dog (mas-un, OM) antrenor / inimă de strung
lathe fixture (mas-un, OM) dispozitiv de rotire (la strung)
lathe hand / operator (mas-un) strungar
lathe headstock (mas-un, OM) păpușă a strungului
lather spumă (de săpun), clăbuc; a săpuni, a da cu săpun
lathering (alim, ind chim, T) spumare
lathery spumos, cu spumă / clăbuc
lathe tool (mas-un) cuțit de strung
lathe with horizontal face plate (mas-un) strung-carusel vertical
lathe work (mas-un) piesă de prelucrat la strung
lathe worm (OM, mas-un) melc prelucrat prin strunjire
lathe wrench (mas-un) cheie dublă a port-cuțitului de strung
lathing șipci (din lemn)
lathing hammer (OM) ciocan de bătut cuie
lathlike (geol) aciform (și d. cristale)
latish (*adj, adv*) cam târziu
latitude lățime, lărgime, întindere; latitudine; libertate de acțiune / opinie / interpretare; (geogr) latitudine; **north** ~, **northern** ~ (geogr) latitudine nordică, **in ~ 30 grade north** (geogr) la 30 grade latitudine nordică
latitudinal (dependent) de latitudine
Latour motor (el) motor monofazat colector, cu excitație internă, motor cu repulsie, compensat, motor Latour
latten (met) tablă subțire laminată la cald
latten brass (met) foaie / tablă de alamă
latter cel din urmă, ultimul (din doi), cel de-al doilea
lattermost ultim, din coadă
lattice (TH, materiale) zăbrele, grătar, grilaj, rețea cristalină, cadru; (constr, mec) grindă cu zăbrele; (mat) rețea, structură, configurație de linii, schelet; (geom) suprafața desfășurată a unui solid; (el, c) structură reticulară; zăbreli, a pune zăbrele / grilaj
lattice / latticed anode (el) anod cu ochiuri / cu rețea
lattice apron (constr) masă de alimentare / de transport (formată din șipci de lemn, eventual de metal)

lattice arm / branch

lattice arm / branch (fiz) ramură / braț a(l) unei rețele (cristaline)
lattice boom (constr, mas) săgeată de excavator cu zăbrele
lattice bridge (constr, mas) pod cu zăbrele
lattice chart hartă caroiată
lattice coil (el) bobină-fund de coș / fagure
lattice column (ind chim) coloană cu grătare
lattice column mast (ind chim) mast cu zăbrele
lattice constant parametru / constantă a(l) rețelei (în microstructură)
lattice covering (radio, fiz) acoperire în rețea
latticed în formă de gratii / de zăbrele / de rețea / de grilaj, zăbrelit, în rețea, prevăzut cu grilaj / zăbrele
latticed bar (OM) zăbreleuță, bară cu zăbrele
lattice defect (fiz) defect de rețea (și cristalină)
lattice distorsion (fiz, met) distorsiunea rețelei (cristaline)
latticed member (mec, OM) zăbrea, bară (în grilaj)
lattice dryer (alim, ind chim) mașină de uscat cu bandă transportoare
lattice enery (fiz, chim) energie reticulară / de rețea
lattice feeder (OM, alim, transp) masă de alimentare, transportor de alimentare din plăci, pânză alimentatoare
lattice fence grilaj de șipci
lattice frame (termo, alim) cadru cu sită pentru filtrarea lichidului de răcire
lattice framework (OM) ramă din bare / zăbrele încrucișate
lattice girder / gland (mec) grindă cu zăbrele; (OM) membrană cu rețea / reticulată
lattice-girder construction (mec, constr) construcție cu zăbrele, fermă (metalică)
lattice imperfections (materiale) neregularități ale unei rețele ale unui cristal
lattice jib (OM) braț cu grindă cu zăbrele
lattice-like (materiale) în formă de rețea, ca o rețea, reticular
lattice network (el) rețea alcătuită din patru impedanțe în circuit închis, montaj în punte
lattice of infinite (mat, fiz) rețea infinită
lattice ordered ring (mat) inel structural ordonat, inel ordonat în matrici
lattice parameter (fiz, met) constantă / parametru a(l) rețelei cristaline
lattice pattern (mat, fiz) rețea / familie de linii de poziție (și în cartografie)
lattice pitch (fiz) perioadă / pas al rețelei
lattice points (fiz) puncte / noduri în rețea

launder

lattice spacing (fiz) constantă / parametru a(l) rețelei cristaline
lattice spectrograph (metr, fiz) spectograf cu rețea sau pentru identificarea rețelelor cristaline
lattice structure (fiz) structură a rețelei / reticulară
lattice suspension bridge (constr) pod suspendat, cu zăbrele
lattice texture (minrl) structură (minerală) reticulară
lattice tower (constr) turn în construcție cu zăbrele; (el) stâlp cu zăbrele
lattice transformation (fiz, met) transformare / modificare a rețelei (cristaline)
lattice truss (mec, constr) grindă cu zăbrele, fermă
lattice unit (fiz) celulă elementară a rețelei
lattice vacancy (fiz) loc liber în rețeaua cristalului
lattice vacant site (met, fiz) loc vacant în rețea
lattice vibration (electr) oscilații parazite pe grilă
lattice work (mec) grătar, zăbrele, fermă cu contrafișe, grindă cu zăbrele, construcție / structură în zăbrele; (constr) îmbrăcăminte cu șipci
latticework in space (constr) construcție cu zăbrele, în spațiu / spațială; (fiz) rețea (cristalină) spațială
latus rectum (geom) parametru focal (pt. secțiuni conice)
launch (nav) lansare la apă (a navei noi), barcă cu motor, șalupă, barcă, a lansa la apă (o navă); (mil) a arunca un proiectil, a lansa (torpile), a arunca; (*fig*) a lansa, a întreprinde; a pune în mișcare, a da curs
launch control (nav) control al lansării / pornirii
launch engine (nav) motor de ambarcație
launching (nav) lansare a unei nave la apă
launching basin (nav) bazin (al calei de lansare)
launching grease (nav, T) unsoare pentru lansarea navelor / pentru cale de lansare
launching platform (nav) rampă de lansare
launching site (nav) poziție de lansare; instalație de lansare
launching slip / way (nav) cală de lansare
launch into a se lansa în, a începe cu
launch out (nav) a pleca pe mare; (*fig*) a se avânta, a se aventura
launder (met) jgheab de scurgere, canal de turnare / de scurgere (din cuptor); rigolă; (ind chim) detergent (pentru uz industrial sau pt. textile); a (se) spăla cu mașina (d. obiecte confecționate, rufe); a spăla și a călca (rufe)

laundry classifier

lay

laundry classifier (ind, constr) clasor / sortator cu jgheab
launderette (mas) spălătorie automată
laundry (textile) spălătorie, rufe spălate
laundry washing (TH) spălare în mașini de uz casnic sau industrial (se referă în special la spălarea obiectelor confecționate)
laureate laureat; distins, de seamă, eminent
laundering (alim) filtrare (a berii)
lauter tub (alim, OM) cuvă de limpezire (pt. bere)
Lauth three-high hot mill (met) laminor trio Lauth, pentru laminare la cald
lava (geol) lavă
lavender oil (chim) ulei de lavandă
law lege; autoritate; justiție; regulă, regulament;; principiu; formulă, teoremă; (jur) legi, jurisprudență, drept, judecată, proces
law-abiding (jur) care se supune legilor
law-breaking (jur) violare a legii, infracțiune
law court (jur) instanță de judecată, tribunal
law expenses (jur, ec) cheltuieli de judecată
lawful (jur) legal, legitim
lawful contract (ec) contract valabil
lawful currency (ec) monedă legală
lawfully (*adv*) (în mod) legal, pe temeiuri legale
lawfulness (jur) legalitate, caracter legal
lawless (jur) fără legi, ilegal, anarhic
lawlessly (*adv*) nelegal, în pofida legii
law maker (jur, pol) leguitor, legislator, care face legea / regula
law-making (jur) legislativ
law merchant legislație comercială
lawn pajiște
law of action and reaction (mec) legea acțiunii și reacțiunii, legea a treia a lui Newton
law of areas (mec) legea ariilor, legea constanței vitezelor sectoriale, a doua lege a lui Kepler
law of conservation of momentum (mec) legea conservării cantității de mișcare, legea conservării impulsului
law of constant heat summation (fiz, termo) legea constantei căldurii totale de reacție, legea lui Hess
law of constant / definite proportions legea proporțiilor definite
law of degradation of energy (fiz, mec) legea transformării energiei
law of electrostatic attraction (el) legea lui Coulomb, legea atracției electrostatice
law of energy conservation (fiz, mec) legea conservării energiei
law of the equivalent / reciprocal proportions legea proporțiilor echivalente / multiple

law of equivalents legea echivalențelor
law of excluded middle (mat) principiu / legea terțului exclus (în logica matematică)
law of extreme path (fiz) legea traiectoriei luminii între două puncte, principiul lui Fermat
law of falling bodies (mec) legea căderii corpurilor
law of gravity (fiz) legea atracției gravitaționale
law of induction (fiz) legea inducției electromagnetice, legea lui Faraday
law of large numbers (mat) legea numerelor mari (în teoria probabilităților)
law of least squares (mat) legea celor mai mici pătrate
law of mass action (fiz) legea acțiunii maselor
law of mass conservation (fiz) legea conservării masei
law of matter conservation (fiz) legea conservării materiei
law of the mean (mat) teorema mediei
law of moment of momentum (mec) teorema momentului cinetic / impulsului / momentului cantității de mișcare
law of multiple proportions legea proporțiilor multiple
law of nations (jur, pol) drept internațional
law of proximity theory legea teoriei efectului de proximitate, legea acțiunii din aproape în aproape
law of refraction (fiz) legea refracției
law of similarity lege de similitudine
law of the situation cale de urmat într-o situație
law of small numbers (mat) legea repartițiilor rare, repartiția / legea lui Poisson
law of superimposed stresses (mec) principii suprapunerii tensiunilor
law of superposition (fiz) legea superpoziției straturilor / legea suprapunerii efectelor
law of supply and demand (ec) legea cererii și ofertei
law of the trivial many and the critical few (ec) regula 80 la 20 (în controlul stocurilor)
Lawrencium (Lr) (chim) Lawrențiu
laws in force (jur) legislație în vigoare
laws of electric networks (fiz, el) legile lui Kirchhoff / rețelelor electrice
laws of motion (mec) legile mișcării / cinematicii
lawsuit (jur) proces (și civil), litigiu judiciar
law term (jur) termen juridic; sesiune judecătorească
lay (*adj*) laic, mirean, profan, neinițiat; neprofesionist, neprofesional, (de) nespecialist, amator; (s) întindere, așezare (și a unui cablu, a unei

lay a course

conducte etc.), situare (a unui teren, a unei clădiri etc.), direcție, poziție; înfățișare, contur; ocupație; specialitate; (TH) cablare, strat de cablaj, pas de torsiune; a depune, a impune, a înălțura, a situa, a acoperi cu (vopsea, strat etc.), a pune, a întinde (vopsea pe ceva); (nav) răsucire a unei parâme; (constr, TH) a pune (și jos), a așeza, a poza (cabluri), a întinde (un cablu etc.); a regla (așezarea unei piese / probe, în metrologie, la artilerie), a culca, a așeza; a plasa; a doborî, a răpune; a potoli, a liniști; a calma (spiritele etc.); (nav) a trasa / ruta (pe hartă); a răsuci, a staționa (d. navă); (agr) a culca la pământ (păioase, semănături etc.); (zool, agr) a oua, a face ouă (d. păsări); a scăpa de, a îndepărta (griji etc.); a pune / aduce într-o anumită stare; (ec) a impune, a fixa (impozite); (ec, jur) a estima, a fixa (despăgubiri); ~ **with** a acoperi (o suprafață cu); a aduce (într-o anumită stare); a aranja, a pregăti; a stabili (un plan); a urzi (o intrigă); a atribui; a impune, a aplica; a reven-dica, a reclama; (mil) a îndrepta spre țintă (un tun); a fi gata să parieze, a paria cu / pe; **be laid up with** (med) a fi bolnav de; **well-spaced** ~out montaj / montare bine spațiat(ă)

lay a course a trasa un drum pe hartă; (nav) a guverna pe drumul stabilit (în navigație)

lay a floor (constr) a pune un parchet

lay a plot a urzi un complot

lay a ridge (constr) a așeza / a construi o șarpantă, a acoperi coama șarpantei / acoperișului

lay aside by a pune de / la o parte, a lăsa de / la o parte, a abandona; (ec) a strânge bani, a pune deoparte, a economisi

lay a snare a pregăti o cursă

lay a tax / an obligation / a penalty on (ec, adm, jur) a impune o taxă / o obligație (cuiva); a aplica o pedeapsă (cuiva)

lay back a da pe spate, a așeza pe spate

lay bare (*fig*) a dezvălui; a dezgoli; (el) a dezi-zola, a scoate izolația

lay-by linie de garare, linie moartă; a pune de / la o parte, a pune lângă; (auto) (loc de) parcare

laydays, laying days (nav) stalii (zile afectate navei pentru încărcare / descărcare)

lay down a introduce (canalizarea), a instala, a fixa (o cale ferată etc.); (TH) a băga în repara-ții (o navă, o mașină etc.); a stabili (o regulă, un principiu); (nav) a trasa (în sala de trasaj); (hidr) a așeza / poza o conductă / un cablu; a întocmi, a alcătui (un plan etc.); a pune funda-ția unei clădiri; a renunța la (un post); a enun-ța, a stabili, a formula (un principiu etc.); (mil)

laying

(și *fig*) a depune armele; a trasa linia de conduită, a întocmi harta (unei regiuni); a renunța la (o speranță); a sacrifica ceva pentru, a-și da viața pentru

lay down rules a stabili / formula reguli

lay down smoke a produce ceață

lay down the law a porunci

layer (constr) asiză, strat, pat al drumului; (OM, el) strat, înveliș, peliculă; (mas, OM) banc, batiu, pat; depunere de fire (și la compozite); zăcământ; (agr) pasăre ouătoare; a așeza în straturi / stive, a stivui

layer cathode (electr, fiz) catod din mai multe straturi / stratificat

layer-corrosion (T, met) coroziune prin infil-trare în strat, coroziune în straturi / stratificată

layered stratificat (d. materiale)

layered structure (d. materiale) alcătuire strati-grafică

layering (d. materiale) stratificare

layer lattice (chim) rețea stratificată; (fiz) rețea în straturi / în paturi

layer lines linii în etaje / în straturi; linii de demarcație între straturi (și de compozit etc.)

layer of air strat de aer

layer of columnar crystals (met) zona cristalelor columnare (într-un lingou, într-o piesă turnată, de volum mare)

layer of slag (met) crustă de zgură

layer of wood placaj de lemn, placă de furnir

layers (met) spirele ruloului (de tablă)

layer shortening (el, mas) scurtcircuitare a unui strat (la mașinile de bobinat)

layer tablet tabletă din mai multe straturi

layer-welding (TH, met) sudare în straturi

layer winding (met, el) înfășurare în straturi

lay flat (constr) a aplatiza, a nivela, a netezi, a întinde mortar, a egaliza; (mec) a plana, a netezi, a nivela

lay gauge (mas-un) opritor (mecanic)

lay great emphasis on a insista mult asupra

lay great store upon / by a atribui o mare va-loare (unui lucru, unui fapt etc.)

lay guide (OM) broască

lay hands on a lovi, a pune mâna pe, a găsi, a sili să facă ceva

lay hands on a lua, a fura, a-și însuși

lay in (ec) a se aproviziona cu, a face / aduna (provizii de) a strânge (provizii)

laying (mec, OM) răsucire / împletire a toroa-nelor unei funii; (TH) instalare / montare (a unui cablu, a unei conducte etc.); (agr, zool) ouare, depunere a ouălor

laying down

laying down (el) pozare (la cabluri); pozare a conductei / așezare a conductei
laying down a formula (mat) punere în ecuație
laying off (nav) trasaj naval, staționare a navei
laying off of works (TH, ind, constr) scoatere din funcțiune / din exploatare, oprire a lucrărilor
laying off of form (met) așezare a formei
laying of pipe line (constr, hidr) pozare a conductei
laying out (constr) întocmire a planului lucrărilor, trasare, amplasare; (ec) etalare (de mărfuri); cheltuială bănească
laying-out machine / reel (constr, mas) cărucior pentru pozat cabluri; (mas-un) mașină de trasat
laying-out of a line (cf, constr) trasare a liniei (de cale ferată)
laying-out, lay-out plate (nav, met) placă de trasare
laying-out table (nav, met) masă de trasaj
laying up (nav) scoatere din exploatare a navei, dezafectare
laying-up basine (hidr, mediu) bazin de retenție / de acumulare
laying-up machine (mas-un, el, TH) mașină de cablat / de torsionat / de torsadat / de înfuniat
lay into a se lovi de, a da de, a se întâlni cu; (*fam*) a fi pe ducă; (sport) (la scrimă) a descoperi
lay out montaj
lay-off concediere temporară; încetare a lucrului, grevă; șomaj, lipsă de lucru (temporară)
lay off a opri; (nav) a trasa pe hartă (rute și relevante), a aștepta în radă; (ec) a concedia; (TH) a scoate, a dezbrăca (o căptușeală, un strat); a concedia (temporar); a nu mai lucra (o perioadă), a se odihni; (mas-un) a raporta (un unghi)
lay off a course (nav) a trasa o rută (pe hartă) (în navigație)
lay off the anchor (nav) a da ancora; a fundarisi ancora
lay of wire (el) strat de conductoare / de bobinaj
lay on (tipografie) a potrivi foaia (la mașină); (nav) a azvârli (ancora); a explica; a instala (și conducte de gaze, de apă etc.); a aplica, a pune, a întinde (vopseala etc.); a așterne; (ec) a impune (un impozit)
lay-on roller (OM) rolă de presare / de întindere
lay open a deschide; a expune, a arăta; a da la iveală
lay-out (TH) traseu, amplasare, pichetaj; proiectare, proiect, machetă; plan (general); înscrisiere; dispoziție; plan general / de ansamblu;

lazy scissors

schemă; utilaj; traseu; configurație; organizare; echipament, instalație; tehnoredactare
lay out a aranja; a împodobi; a înfășura (un mort, ca defect la compozite cu fire lungi etc.); a schița (un plan etc.); (mas) a scoate din funcțiune; a expune, a arăta; a se vedea; a trânti, a doborî, a culca la pământ; (nav) a transporta parâma de legare la mal (cu barca); a amenaja un parc; a amplasa; a planifica, a proiecta; (*fam*) a omorî
lay-out block (nav, met) placă / dispozitiv de trasare
lay-out man (constr) proiectant, decorator
lay out money (ec) a cheltui, a debursa bani
lay-out of circuit (el, hidr) instalare a unui circuit / a unei scheme
lay-out of construction work (constr) organizare a șantierului de construcții
lay-out (plan) (ind, constr) plan general / de ansamblu / de situație
lay-over oprire, haltă (în călătorie etc.); zi liberă prin rotație
lay over a așterne, a acoperi (complet); a amâna (o ședință); a se opri, a face un popas / o haltă (în călătorie)
lay rails (cf, constr) a instala șine de cale ferată
lay ratio (el) raport al pasului de înfășurare
lay / levy a tax on a percepe taxă / impozit pe
lay the blame on smb. a arunca vina asupra cuiva
lay the foundation of a așeza fundația (unei clădiri); (și *fig*) a pune bazele pentru
lay the table (alim) a pregăti masa
lay to (nav) a (con)duce o navă în port
lay under contribution a pune la contribuție
lay up a pune, a așeza; (ec) a acumula, a strânge, a aduna (provizii), a pune deoparte, a economisi, a strânge (bani etc.); a înmagazina; a scoate din circulație / funcțiune (și pt. reparații); (nav) a răsuci o parâma; a scoate nava din exploatare; (nav, mil) a dezarma (o navă)
lay-up, layingup (plast) a fi bolnav; acoperire / stratificare de întărire a plasticelor (și cu fibre)
lay waste a devasta
laziness (mec, med) inerție
lazuli (minrl) lapis lazuli, lazulit
lazy inert, leneș, indolent; încet, domol; fără activitate (o zi etc.)
lazy jack (OM) balansier, element al unui mecanism care poate oscila în jurul unui punct al său, diferit de extremități
lazy scissors (mas) (mecanism cu) pantograf

lb, lbf, lbm

lb, lbf, lbm (metr) simbol pentru pound în limbi-
le engleză, spaniolă și italiană, v. **pound**

lbf, lbm (metr) simbol pentru pound of force, în
limbile engleză, spaniolă și italiană, v. **pound
of force**

lbm (metr) simbol pentru pound of mass, în limbi-
le engleză, spaniolă și italiană, v. **pound of mass**

LD (metr) v. **lunar distance**

LD plant (met) oțelărie LD

LD process (met) procedeu LD de elaborare a
oțelului / în convertizor

lea, skein (rar) (metr, textile) unitate tradițională
de lungime pentru fire / fibre, variind în funcție
de masa fibrei; tipic, 1 lea of wool (lână) = 73
m; 1 lea of cotton or silk (bumbac sau mătase)
= 110 m; 1 lea of linen = 274 m, 1 lea of cotton /
wool = 1/7 hank, v. **hank**

leach (chim) bază, leșie; (ind chim) percolator,
aparat de extracție prin dizolvare; a trata cu
leșie, a lixivia, a percola, a extrage prin
dizolvare; a filtra (un lichid); (alim, mediu)
filtrare; (nav) cădere a unei vele

leached (ind chim) dezcalcalizat, dezcalcalinizat,
supus îndepărtării substanțelor alcaline

leaching (met) extracție prin dizolvare, lixiviere,
percolare

leaching barrel (ind chim) tambur de caustifiere
/ de dizolvare

leaching by agitation (ind chim) solubilizare /
dizolvare prin agitare

leaching drum (ind chim, OM) tobă de leșiere /
de lixiviere

leaching out (chim) dezcalcalizare, dezcalcalinizare,
acțiune de îndepărtare a proprietăților alcaline

leaching plant (alim) instalație de macerare;
(met) instalație de tratare cu leșie

leaching vat (ind chim) cuvă pentru solubilizare,
extractor (prin dizolvare); cuvă de lixiviere

leach out (alim, ind chim) a macera, a extrage
prin dizolvare

leach residue (alim, ind chim) reziduu de leșie

leachy poros (și d. sol)

lead conducere; indicație; avans, prioritate; mină
(de creion); (tipografie) interlinie, a interlinia;
(auto, termo) avans (la aprindere etc.); zgardă;
(agr, alim, OM) canal de moară; (teatru) (și *fig*)
rol principal; (autom) anticipare; (el) avans de
fază; (conductor de / pentru) cablu; (mas-un)
avans, devansare; linie; (nav) distanță dintre
centrul de efort și centrul de rezistență laterală,
sondă (și de mână); (geol) filon (de minereu,
dar și *fig*); exemplu, pildă; (pol, adm, ec) direc-
tive, îndrumare, îndrumări, instrucțiuni (și

lead away

tehnice); rezumat introductiv (al unui articol);
(OM) pas elicoidal / al elicei / al filetelui, pas
axial al danturii cilindrice înclinate (p_z); (TH) a
conduce, a dirija, a comanda; a îndrepta, a în-
druma, a ghida; a avansa; a decala în avans; a
comanda; a căra, a transporta; a determina a de-
termina (un proces, un efect, pe cineva să facă);
(met, chim) a plumbui, a acoperi cu plumb; a
(a)duce (la), a face; (med) plombă; a fi în frun-
tea, a deschide (un drum); a împinge; a pune
plumb la (un năvod etc.); a lua cu sine, a duce;
a fixa (cu precizie); a hotărî (o dată, un termen
etc.); (mil) a comanda (o armată etc.); a călăuzi,
a conduce, a dirija; (mil, OM) (d. țevile armelor
de foc) a se ancrasa cu plumb; ~ **to** a duce la, a
provoca, a da loc la; **all roads ~ to Rome** toate
drumurile duc la Roma; **have the ~** a fi în
frunte; **a ~ of** (sport, trasp) un avans de; **be led
by one's passions** a se lăsa condus de pasiunile
sale; **follow the ~ of** a se lăsa condus de cineva;
on the ~ ținut în zgardă; **take the ~** a lua
conducerea, a se așeza în frunte; **give smb. a ~**
a încuraja pe cineva prin exemplul propriu; a
sări primul un obstacol

Lead, Plumbum (Pb) (chim) plumb

lead acetate (chim) acetat de plumb

lead-acid battery (auto) acumulator cu plăci de
plumb și acid sulfuric

lead admisson (auto, termo) avans la admisie

lead alloy (met) aliaj tipografic / cu plumb

lead amalgam (met) amalgam de plumb

lead-and-go (c) funcționare a unui calculator
fără întreruperi sau întârzieri între fazele de
încărcare și de executare a programului

lead and lag method (ec) metodă a avansului și
a întârzierii (în prognoza economică)

lead angle (el) unghi de defazaj înainte; (mas-
un) unghi de înclinare a elicei / a porțiunii de
avans (la tarod); (met) unghiul dintre axa
electrodului și axa cusăturii de sudură; (OM)
unghiul (de pantă al) elicei spirei melcului (la
angrenaje melcate) (γ)

lead angle (of phases) (el) unghi de avans (al
fazelor)

lead annealed wire (met) sârmă recoaptă în baie
de plumb

lead anode (el, ind chim) anod de plumb (în
instalații electrochimice)

lead-antimony alloy (met) aliaj plumb-stibiu

lead-antimony-tin alloy (met) aliaj plumb-
stibiu-staniu

lead away a duce cu sine, a purta dintr-un loc în
altul

lead back

lead back a întoarce
lead base antifriction alloy (T, met) aliaj anti-fricțiune, pe bază de plumb
lead bath quench (met) călire în baie de plumb
lead bath vat (met) cuvă pentru baie de plumb
lead-bearing (met) cu conținut de plumb
lead blast furnace (met) cuptor cu cuvă pentru plumb
lead block (transp, mas) macara
lead bronze (met) bronz cu plumb
leadburning outfit (met, mas) aparat / lampă de sudat
lead cable (el) cablu în manta de plumb
lead cam (OM) camă de ghidare
lead captive a duce în captivitate, a lua în captivitate
lead clamp / jaw (OM) falcă de protecție din plumb (pt. menghină)
lead-coat (met) a plumbui, a căptuși cu plumb
lead-coated (met, OM) plumbuit, căptușit / acoperit cu plumb
lead-coated steel sheet (met) tablă de oțel plumbuită / acoperită cu plumb
lead coating (chim, TH) căptușire cu plumb, căptușeală de plumb; (met) acoperire cu plumb, plumbuire
lead colic (med) intoxicație cu plumb
lead core (el) miez de plumb
lead-covered (met) acoperit cu plumb; plumbuit
lead-covered rubber cable (el, OM) cablu cu izolație de cauciuc, în manta de plumb
lead covering (el) manta de plumb (la cabluri); (met) acoperire cu plumb
lead cut-out (el) siguranță fuzibilă de plumb
lead dioxide (chim) dioxid de plumb
lead deposit (met, mediu) nămol cu plumb, depunere de plumb
lead dress (constr, el) tragere / montare a conductelor electrice
lead dross (met) zgură / cenușă de plumb
lead dust (met) pulbere de plumb
leaded (TH, met) plumbuit, căptușit / acoperit cu plumb
leaded bronze (met) bronz de plumb
leaded fuel / gasoline (ind chim) benzină etilată / cu plumb
leaded gun metal (met, mil) aliaj pentru tunuri (aliaj cu plumb)
leaden (met, fiz) plumbuit, (ca) de plumb, căptușit / acoperit cu plumb; plumburiu, cenușiu
leaden end box of cable (met, el) mufă terminală de plumb
leaden pipe cable (el) cablu cu manta de plumb

lead hole

leader (pol, adm, ec, TH) conducător, șef, comandant; lider; (autom, metr) porțiune de bandă nefolosită, la începutul ei; (el) conductor; (hidr, constr, OM) conductă, țevă, canal (de scurgere), amorsă; (ec) articol de fond / de atragere a clientelei; (mas-un, OM) șurub / element / organ (de mașină) conducător, roată motrice / conducătoare / principă, canal / conductă de scurgere (a lichidului de răcire și ungere); (nav) navă conducătoare / directoare; articol de fond (într-un ziar); (jur) avocat principal (într-un proces); ~s (pl), (tipografie) linie punctată
leader and follower (mas-un, OM) dispozitiv de ghidare pentru filetare
leader cable (el) cablu director / de ghidaj; (nav) cablu-pilot
leader merchandising (ec) comercializare „lider” (prin publicitate intensă și expunere a unui produs ieftin, care să atragă atenția spre celelalte articole)
leader mill (met) laminor finisor
leader pass (met) calibru finisor
leader pipe (hidr, constr) burlan / conductă de scurgere
leader points puncte-puncte (în text)
lead error (OM, mas-un) abatere a pasului elicei filetului
leaders (ec) indicatori comerciali
leader screw (OM, mas-un) șurub conducător
leader-stroke discharge (el) descărcare / efect corona
lead extraction (met) extracția plumbului
lead extruded round tube (met, OM) țevă rotundă extrudată, din plumb
lead extruding press (mas-un) presă pentru plumbuit / pentru extrudat plumb și aliaje lui
lead ferrite (met, chim) ferită de plumb
lead file rașpel, rașpilă
lead foil (ind chim) foiță / folie de plumb
lead gasoline (ind chim) benzină cu plumb (conținând tetraetil de plumb pentru ameliorarea cifrei octanice)
lead glance (met, chim) galenă, sulfură de plumb
lead glass (met, chim) sticlă cu plumb
lead grease (ind chim, T) unsoare consistentă pe bază de săpun de plumb
lead grid (OM) grătar de plumb
lead grip (el) fir de continuitate electrică (la mantaua de plumb a cablului)
lead hammer (OM) ciocan de plumb
lead hardening / quenching (met) călire în baie de plumb
lead hole (OM, mas-un) gaură de ghidare

lead(-)in

lead(-)in (el) racord; intrare în post, tronson de linie care leagă aparatul cu exteriorul; (metr) intrare

lead-in / leading cable (el) cablu de introducere / de intrare / de racord

leading (*adj*) principal, de primă importanță; (TH, mas) (element) conducător, conducere, direcție, dirijare, avans; (ind chim, TH) plumbuire; directivă, instrucțiune, îndrumare; (cf) plumb de legare / de siguranță / de sigiliu; (el) avans de fază; (mat) principal, dominant; (met) articole / obiecte de / din plumb; (s) influență; sugestie; exemplu; **take the ~ part** (teatru) (și *fig*) a juca rolul principal; ~ **article** articol de fond (într-un ziar)

leading address (inf, autom) adresă de bază / inițială

leading article articol de fond

leading axle (cf) osie alergătoare; (OM) ax motor / conducător

leading block (met, transp) macara de direcție / de ghidare

leading bogie (cf) boghiu alergător

leading channel (constr, mediu) canal principal de scurgere / de asanare

leading circuit (autom) buclă / circuit de anticipare / diferențial(a)

leading current (el, autom) curent defazat înainte

leading dimensions (OM) dimensiuni principale

leading edge (av) bord de atac; (mas-un) muchie activă (a sculei așchietoare)

leading element (in a determinant) (mat) element de pe diagonala principală (într-un determinant)

leading end (OM) capătul din față / anterior

leading hand (constr, ind) șef de echipă

leading idea idee principală

leading-in (metr) introducere / conectare a unui aparat (prin cablu); (el) izolator de intrare / de racord / de trecere

leading-in cable (el, mas) cablu de intrare (în instalație)

leading double bracket / spindle (el) consolă dublă pentru intrarea într-un post de transformare

leading drop wire (electr) intrare a liniei unuzi abonat (la televiziune / internet prin cablu)

leading-in insulator (aerial) (el) izolator (aerian) de trecere / de intrare / de racord

leading-in point (el) introducere / intrare / branșament a(l) circuitului

leading light (nav) far de aliniament

leading line (nav) aliniament (în navigația costieră)

lead line

leading load (el) sarcină capacitivă

leading mark baliză; (nav) reper / semnal de aliniament

leading-off rod (OM) tijă de legătură

leading of phase (el, fiz) avans de fază / al unei faze, defazare înainte

leading (of a polynomial) (mat) termen de gradul cel mai înalt (al unui polinom)

leading out (el) ieșire (dintr-o stație electrică)

leading phase displacement (el, fiz) defazare înainte

leading pulley (OM) roată conducătoare la curele, rolă de ghidare / ghidaj / conducere

leading question întrebare care sugerează răspunsul

leading reactive (el, fiz) curent reactiv, defazat înainte / capacitiv

leading roll (OM, alim) valț / cilindru de conducere

leading screw (OM, mas-un) șurub conducător

leading shaft (OM) arbore conducător

leading spindle (OM) fus de ghidare; șurub conducător

leading strings hamuri (pt. copil); conducere, îndrumare exagerată

leading tip (av, fiz) bord de atac

leading tongs (OM) clește de plumbuit

leading truck (transp, mas) macara-călăuză; macara de ghidare; (OM) rolă de ghidare

leading variable (autom) variabilă principală / independentă

leading voltage (el, fiz) tensiune în avans / defazată înainte

lead-in insulator (el) izolator de intrare

lead-in phase (el, fiz) avans de fază; a fi defazat înainte

lead-in spiral (OM) rilă / șanț de început / de intrare

lead into / to (fig) a induce în

lead-in wire (el) conductor de intrare (a curențului) de fază; conductor de conexiune a unui electrod

lead jacket (el) manta de plumb (a unui cablu)

lead jaw (socket) (mas-un, OM) falcă de protecție din plumb (pt. menghină)

lead joint(ing) (OM) impermeabilizare cu plumb; garnitură de etanșare de plumb

lead ladle (met) lingură pentru plumb topit

lead-lag circuit (autom) circuit integrat-diferențial; (el) circuit dublu

lead line (constr) fir cu plumb; (nav) saulă de sondă; (hidr) conductă de recepție; (met) a acoperi / a câptuși cu plumb; sondă

lead lined

lead lined căptușit cu plumb, plumbuit
lead lining (met, OM) căptușeală / îmbrăcămin-
 te de plumb
lead-loaded insulating sleeve (OM, fiz) mufă
 izolatoare, din rășină sintetică cu plumb (la tu-
 buri cu radiații X)
lead matrix (mas-un) matriță de plumb
lead matte (met) mată de plumb
lead mine mină de creion
lead mould (met) cochilă pentru (turnat) plumb
lead number (mas-un) raport de transmitere
 constant al unui strung de filetat, caracteristică
 a angrenajelor strungului de filetat
lead of brushes (el) decalare a periilor înainte
lead of current (el) avans de fază, decalaj înainte
lead off a aduce, a lua cu sine; a începe, a
 deschide (balul etc.) (și *fig*)
lead of helix (OM) unghi de înclinare al elicei
 filetelui / melcului
lead of milling machine (mas-un) caracteristică
 a angrenajului unei mașini-unelte (și freze),
 avans longitudinal pentru piesa așezată între
 vârfuri (la freze)
lead of thread (OM) pasul filetelui
lead on a conduce la; a antrena la; a decide, a
 obliga (pe cineva la ceva); a arăta drumul; a
 târî cu sine
lead one a dance a-i da cuiva multă bătaie de
 cap
lead out a începe; a conduce la o ieșire / soluție
lead-out (el, mas) ieșire; (electr) conductor de
 conexiune scos afară (la circuitele imprimate)
lead-out groove (constr, OM) șanț / canal de ieșire
lead oxide (chim, met) oxid de plumb
lead packing (OM) garnitură de etanșare pe
 bază de plumb
lead paint (ind chim) vopsea cu plumb
lead pateting (met) tratament de patentare în
 baie de plumb
lead pencil creion (obișnuit, cu mină)
lead-pig (met) plumb în blocuri, calup / bloc de
 plumb
lead-pin (OM) știft de ghidare
lead pipe (OM) țevă de plumb
lead plate (met, fiz) placă / tablă de plumb
lead plate rolling mill (met) laminor pentru ta-
 blă de plumb
lead plating (met, ind chim) plumbuire, acope-
 rire cu un strat de plumb
lead poisoning (med, TH, mediu) intoxicație cu
 plumb, saturnism
lead polarity of a transformer (el) polaritate a
 bornelor transformatorului

lead through

lead quenching (met) călire în baie de plumb
lead rate (ec) tarif de excepție (pt. calificare sau
 muncă de excepție)
lead refining plant (met) instalație de rafinare a
 plumbului
lead ring (OM) inel de ghidare
lead safety plug (OM) dop de plumb, siguranță
 (moale) (la asamblări filetate etc.)
lead scavengers (ind chim, auto, termo) com-
 puși de crom și clor, incluși în compușii anti-
 șoc pentru a ajuta la îndepărtarea compușilor
 de plumb, după arderea combustibilului
lead scoria (met) zgură de plumb
lead screw (OM) șurub conducător / de acțio-
 nare / de avans
lead seal (transp, ec, jur) sigiliu de plumb; (OM)
 etanșare cu plumb
lead sheath (el) manta de plumb (la cabluri);
 înveliș de plumb
lead sheet (met) tablă de plumb
lead shot (met) alică de plumb
lead skim (met) spumă de plumb (la neferoase)
lead slag (met) zgură de plumb
lead smelter (met) turnătorie / topitorie pentru
 plumb și materiale pe bază de plumb
lead smelting (met) elaborare / prelucrare /
 topire a plumbului
lead-smelting furnace (met) cuptor pentru topi-
 rea plumbului
lead soap (T) săpun de plumb
lead softening furnace (met) cuptor de rafinare
 a plumbului
lead solder (met) aliaj cu plumb pentru lipit;
 (TH) fir cu plumb
lead soldering (met) lipire cu (aliaj de) plumb
lead spar (minrl) ceruzit (mineral de plumb)
lead speiss (met) mată la topirea plumbului
lead sponge (el, auto, met) plumb spongios (pt.
 acumulate)
lead-stamping punch pliers (OM) clește de
 plumbuit / de sigilat
lead storage battery / cell (auto, el) acumulator
 cu plăci de plumb
lead-strip (met) bandă de plumb
lead-strip fuse (el) siguranță lamelară de plumb
lead sulphate (chim) sulfat de plumb
lead sulphide (chim) galenă, sulfură de plumb
lead tapper (met) muncitor în metalurgia plum-
 bului
lead tempering (met) revenire în baie de plumb
lead tempering bath (met) baie de plumb, pen-
 tru tratament de revenire
lead through a tranzita, a conduce prin

lead-through electrode

lead-through electrode (el) electrod de tranzit / de trecere
lead-through insulator (el) izolator de trecere
lead time (ec) timp total (între darea dispoziției și îndeplinirea / controlul ei)
lead time compensation avans; (autom) parte derivativă a unui regulator
lead-tin solder (met) aliaj de lipit staniu-plumb
lead to a duce la, a avea ca urmare (ceva); (d. drumuri etc.) a (con)duce la
lead tubing (OM) țeavă de plumb
lead up to a fi o introducere la; a vedea terenul pregătit pentru
lead voltage drop (el) cădere de tensiune în / pe conductor / în linie principală
lead wire (el) conductor, cablu; sârmă de plumb, conductă de legătură
leady bogat în plumb, plumburiu, (ca) de plumb
leady matte (met) mată de plumb
lead zirconate titanates (materiale, chim) ceramică densă cu coeficient piezoelectric mare și permitivitate relativă mare, pe bază de plumb, zirconiu și titan; titanați cu zirconiu și plumb
leaf (bot) frunză, frunziș, petală; filă, foaie (și de carte), pagină; (constr) canat (și de ușă), batant, tăblie (a ușii, a mesei), cadru, aripă a podului basculant; (met) tablă subțire, foaie, (și metalizată), tolă; (bot) a avea frunze / foi; a înfrunzi; a frunzări (o carte)
leafage (bot) frunziș, frunze
leaf aluminium rolling mill (met) laminor pentru folii de aluminiu
leaf edge joint (OM) îmbinare frontală a tablei
leaf filter (alim, ind chim) filtru cu plăci / cu discuri, filtru-cartuș
leafless (silv, bot) fără frunze / foi, desfrunzit
leaflet (silv, bot) frunzuliță; foaie volantă, prospect; (ec) circulară
leaf of grasshopper spring (OM) foaie de arc lamelar
leaf out (bot, silv) a înfrunzi
leaf shale (geol, minrl) șist lamelar
leaf spring (OM) arc în foi / lamelar
leaf / beam / feather valve (OM) clapetă / ventil / supapă de reținere (cu lamelă)
leafy (bot, silv) frunzos, cu (multe) frunze; înfrunzit; cu frunza mare
league leghe (1 leghe terestră = 4,83 km, 1 leghe marină = 5,56 km); (pol, adm, ec) ligă, alianță, asociație; a face o ligă, a se alia
league (metr) unitate tradițională de măsură pentru lungime, milă: 1 Celtic league ~ 1,5 Roman miles ~ 2275 m; în multe cazuri înseamnă 3

leakage relay

miles; pe mare, 1 league = 3 nautical miles = 5556 m; 1 league (SUA, UK) = 3 statute miles ~ 4828,03 m pe uscat sau 3 nautical miles pe mare, 1 lieue (Franța) = 4000 m
league (statute) (metr) unitate tradițională de măsură pentru lungime, leghe: 1 league (statute) = 4828,041656083 m
leak (TH) fugă, scăpare, crăpătură, pierdere prin scurgere (a unui lichid), dispersie, infiltrație; (el) șuntare, derivație; (nav) spărtură (în corpul navei, pe unde pătrunde apa), gaură de apă, a lua apă (d. o navă); (nav, hidr, ind) a fi neetanș, a avea scăpări / scurgeri; (met) a curge, a (se) scurge (d. fluide, un metal topit), a (se) strecura; (*fam*) a transpira (d. secrete etc.); **stop a** ~ a opri infiltrarea apei; **spring a** ~ a i se face o spărtură
leakage (TH, hidr, OM) scăpare, răsuflare, derivație, infiltrație, atenuare, neetanșitate, pierdere prin scurgere, dispersie; (el) pierdere prin dispersie; (hidr) pierdere prin infiltrație sau neetanșitate (etanșare defectă); (nav) spărtură, gaură de apă, pătrundere a apei (în navă); (termo) exsudare (la cazane)
leakage conductance (el) perditanță, conductanță de scăpări
leakage current (el, hidr) curent de scurgere / de fugă / de dispersie, scurgere / pierdere de curent
leakage factor (el, hidr) factor de pierdere (și la o mașină electrică) / de scăpări / de scurgere
leakage flow (hidr, TH) scurgere, curgere nedorită
leakage flux (fiz) flux de scăpări / de dispersie (și la câmp magnetic)
leakage indicator (el, autom, metr) verificator al contactelor de punere la masă / de împământare, verificator de pierderi, indicator de contact electric cu pământul; (mas, el, hidr) indicator al scurgerilor
leakage loss (hidr, T) pierdere prin scurgere (și la instalații de ungere)
leakage meter (el, metr) aparat pentru măsurarea curentului de scurgere / pierderilor (și de putere)
leakage on one phase (el) punere la pământ a unei singure faze
leakage path (el) linie de fugă (pe suprafața unui izolator); linie de curent de fugă
leakage pipe (OM, hidr) conductă de prea-plin
leakage rate (TH, hidr) pierderi / scurgeri în unitate de timp, viteză de scurgere / de pierdere
leakage relay (el) releu de protecție împotriva punerii la pământ / acționat de curentul de scurgere la pământ

leakage test

leakage test (metr, OM, hidr) probă / test / încercare de etanșeitate (conducte, recipiente etc.)

leakance (el, fiz) conductanță de izolație, pierdanță (inversa rezistenței de izolație)

leakance current (el) scurgeri, curent de scurgere

leakance loss (el) atenuare de scurgere / de pierdanță

leak circuit (el) circuit de legare / (scurgere) la pământ / de împământare

leak coil (el) bobină de șuntare / transversală

leak conductance (el) constantă / coeficient al liniei (electrice)

leak detector (el, OM, hidr, metr) aparat pentru determinarea locului neetanșeității, detector / indicator de pierderi / de scurgeri (de curent, de fluid etc.)

leaker (hidr) fisură prin care se scurge un fluid, sursă / loc de scurgere (a unui fluid)

leak exit (OM, hidr) locul (de la exteriorul unui rezervor etc.) de ieșire a fluidului / unde apare scurgerea

leak free / tight (OM, hidr) etanș, impermeabil, fără pierderi / scurgeri

leak hunter (metr, autom, el) locator / detector de pierderi de curent

leak impedance (el) impedanță paralelă / de șuntare / a șuntului

leakiness (hidr) neetanșeitate

leaking (TH) scăpare, răsuflare, scurgere; (met) nedens, neetanș, permeabil

leaking carburettor (auto) carburator înecat

leaking float (OM, hidr) flotor găurit / neetanș

leaking radiator (auto) radiator care curge

leak instrument (metr, el, hidr) instrument de control (în special pt. pierderi sau scurgeri de curent electric, fluide etc.)

leak into a (se) infiltra, a se scurge (încet) prin

leakless (OM) ermetic, etanș, fără pierderi / scurgeri

leak loss (el) pierdere prin scurgere / prin curent de fugă

leak-off (hidr) pierdere de fluid prin scurgere

leak out a se strecura, a se scurge, a se infiltra; a se răspândi, a se împrăștia, a transpira

leak pressure (hidr, nav) presiunea de scurgere (și printr-o fisură)

leak(-)proof (OM, hidr) ermetic, etanș, asigurat împotriva pierderilor prin scurgere, impermeabil

leakproof fit (OM, hidr) ajustaj cu strângere / cu frecare, asigurând etanșeitatea îmbinării

leak resistance (el) rezistență / șunt în derivație / în paralel / de scurgere

leaper

leak stopper (nav) dop de gaură de apă; (OM, hidr) piesă / dispozitiv care împiedică scurgerea

leak source (OM, hidr) locul în care începe fisurarea prin care se va scurge fluid, sursă de scurgere

leak transformer (el) transformator uscat cu câmp de dispersie

leaky neetanș, permeabil (și în sens nedorit), care are scurgeri / scăpări

leaky tube (electr) tub electronic neetanș; (OM, hidr) țevă neetanșă

lean înclinare, înclinație, aplecare; sărac, slab; a (se) înclina, a (se) apleca, a (se) sprijini, a (se) rezema; (alim) carne macră

lean back a se lăsa pe spate

lean coal cărbune sărac în gaze, huilă săracă

lean concrete (constr, met) beton slab

lean flammability (materiale) limită inferioară de inflamabilitate

lean gas (chim, termo) gaz sărac

leaning înclinare, pantă, aplecare; înclinat, aplecat, care se înclină; tendință

lean material (chim) degresant

lean mixture (termo, chim) amestec sărac în combustibil (la motoare cu ardere internă)

lean moulding sand (met) amestec slab de formare (la turnătorie), nisip sărac

leanness slăbiciune; (alim) lipsă de grăsime (a cărnii); (ec) neproductivitate; (agr) lipsă de fertilitate (a solului)

lean on a se sprijini / bizui pe

lean ore (met) minereu sărac

lean over a se înclina, a se apleca; (nav) a se banda, a se înclina transversal

lean sand (met) amestec slab de formare (la turnătorie), nisip sărac

lean-to (constr) acoperiș cu un versant, anexă, pavilion, șopron cu un versant

lean to(wards) a fi înclinat spre, a avea o tendință spre

leap salt, săritură, pas; a sări, a sălta, a face un salt, a înainta prin salturi; a sări de la un subiect la altul; a acționa pripit; pripit; foarte repede; (metr) unitate tradițională galeză de măsură pentru lungime 1 leap = 2,0574 m

leap second (metr, fiz) o secundă suplimentară, adăugată la sfârșitul unei zile (pe 30 iunie sau 31 decembrie) pentru a realinia cronometrul la viteza de rotație a pământului

leap year (metr) o unitate de timp egală cu 366 zile

leap at a se agăța de, a accepta (o propunere)

leaper care face salturi, care sare, săritor

leapfrog, leaping frog

leapfrog, leaping frog (constr) compactor / mai (tip) broască
leaping săritură, salt, care sare, care face un salt
leaping frog test (c) program / test de verificare internă (cu controlul funcționării memoriei), revizie a unui calculator
leap year an bisect
learn a învăța (singur), a instrui, a studia, a deprinde; a se deprinde cu; a reține, a memor(iz)a, a învăța pe de rost; a exersa; (*fam*) a auzi, a afla (o știre); ~ **by heart** a învăța pe de rost
learnable care se poate învăța, care poate fi învățat
learned învățat, erudit, savant
learner (edu) ucenic, student, persoană care învață
leaning (edu) învățare, studiere, studiu; învățatură, cunoștințe (într-un domeniu); informație
learning ability (edu) capacitate / abilitate de învățare
learning machine (edu, univ) calculator pentru învățare (în învățământ asistat de calculator)
learn of a afla / auzi despre
leasable (agr) arendabil, de dat / luat în arendă
lease drepturi, perspectivă; (ec) arendă, arendare, concesiune (a unei exploatare), chirie, dare / luare în arendă; contract; șantier; închiriere; a arenda, a concesiona, a închiria, a da / lua în arendă / cu chirie; rost (la textile), a despărți sau a împleți fire (și în textile sau compozite); **on** ~ în arendă
lease back (ec) vânzarea unei instalații către o societate care are obligația de a o închiria celui care a vândut-o
leasehold pământ / teren arendat; casă închiriată
lease peg / pin (OM) cui cu cap în cruce
lessee / leaser (ec) beneficiar de licențe sau bunuri care fac obiectul unui contract de leasing
leash lesă, curea; a ține lagat cu lesa / curea
leasing (ec) arendare, concesiune, închiriere (a unor mijloace de producție, bunuri, utilități)
lessor (ec) proprietar de licențe sau bunuri care fac obiectul unui contract de leasing
least cel mai mic, cel mai puțin, minimum
least cost estimating and scheduling system (LESS) sistem de evaluare a costului minim și de planificare (inițiat de IBM)
least curvature (mat) curbă minimă
least-energy principle (fiz) principiul minimei energii
least significant bit (LSB) (c) cel mai mic bit semnificativ, cea mai mică valoare a datelor prelucrate de un calculator

leave off

least-squares method (mat) metoda celor mai mici pătrate
least upper bound (l.u.b., lub) (mat) margine superioară, supremum, cel mai mic majorant
leastways, leastwise (*adv*) sau cel puțin; sau măcar; sau mai curând
leather piele, piele tăbăcită; articol din piele, curea; a acoperi cu piele
leather belt (OM) curea (de transmisie) de piele
leather-binding (OM) legătură de piele, (adeziv pentru) lipirea pielei
leather board carton imitație de piele
leather-bound legat în piele
leather cuff (OM) garnitură / manșetă (de etanșare) de piele
leatherette (ind chim) imitație de piele
leather-flap valve (OM) robinet cu clapetă din piele
leather gasket (OM) garnitură de etanșare din piele
leather lace / strap (OM) curelușă pentru cusut curele din piele
leathern de piele, ca de piele
leather ring (OM) inel de etanșare din piele
leather roller (OM) cilindru de presiune, cu piele (la exterior) (pt. șlefuire, antrenare a materialelor fără a fi deteriorate)
leather seal (OM) manșetă / garnitură / etanșare din piele
leather sealing strip (OM) fâșie / garnitură / bandă din piele (și pt. etanșare)
leather strap (OM) curea de piele
leather strip fâșie / bandă de piele
leathery ca pielea; (alim) (d. carne) tare (ca pielea)
leave rămas bun; (mil) permisie, concediu; permisiune; autorizație, permis; învoire, plecare; a lăsa (o urmă, într-o anumită stare); a nu lua; a uita, a părăsi, a abandona, a pleca (din / de la), a se duce; a porni din / de la; a renunța la, a întreprinde; a rămâne; a încredința, a înmâna; a depune, a depozita; a lăsa la o parte, a respinge; a omite; a neglija, a nesocoti; a-și da demisia; a termina, a isprăvi; a lăsa în aceeași stare; (bot) a înfrunzi, a avea frunze; (jur) a lăsa prin testament
leave behind a lăsa (în urmă), a uita, a întrece
leaved (bot) înfrunzit, cu frunze
leaven (alim) plămădeală, maia, ferment, drojdie, a face să fermenteze, a pune aluatul la dospit; (*fig*) înrăurire, influență, a supune influenței
leavening influențare
leave off a lăsa, a nu mai purta; a înceta; a termina, a isprăvi, a lăsa (munca); a se opri

leave out

leave out a omite, a lăsa pe dinafară, a elimina; a sări peste, a nu include, a lăsa de o parte
leave over a amâna, a lăsa în suspensie (o problemă)
leave to a lăsa în seama, a încredința
leave untouched a lăsa neatins
leavings (ind, mediu) reziduuri, rest(uri), deșeururi, rebuturi
le Chatelier-Braun principle (fiz) principiul le Chatelier-Braun, legea echilibrului mobil
lection lectură, citire, citit; variantă (a unui text)
lector (univ) lector (străin)
lecture (univ) prelegere, curs; conferință; cuvântare
lecture on (univ) a ține o prelegere / un curs, a conferența, a ține o conferință despre
lecturer (univ) lector, asistent, conferențiar
lecture room (univ) sală de cursuri, sală de lectură, amfiteatru
lectureship (univ) post de lector / asistent
ledeburite (met) ledeburită
ledeburitic steel (met) oțel ledeburitic
ledge ieșitură, proeminență; (TH, constr) terasă, margine, bordură, strat, lisă; (mas-un) linie, rigletă, riglă; (met) rețea de turnare; (OM) culee; (constr) poliță, pervaz
ledge of plane talpă a rindelei
ledger (constr) grindă / scândură orizontală, stînghie (de lemn); (ec) registru contabil
ledger card cartelă cu piste magnetice
lee sub vânt, la adăpost de vânt; (nav) bordul de sub vânt; apărare, protecție, adăpost; loc ferit / adăpostit
lee anchor (nav) ancoră nefundarisită / inactivă / de sub vânt
lee board (nav) derivor lateral, bord de sub vânt
leech (nav) margine de cădere
lee gauge (nav) poziție sub vânt
leek (alim, bot) praz
leer (ind chim, termo) cuptor-tunel de recoacere a sticlei
lees (ind, alim, mediu) sediment, produs decantat; drojdie, drojdii, pleavă
lee share (nav) coastă de sub vânt
lee side, leeward (nav) bordul de sub vânt
leeward (nav) (bordul de) sub vânt
leeway (nav) derivă
left stînga, stîng, din / la stînga
left-bent tool (mas-un) unealtă / sculă înclinată pe / la stînga
left drive / driving (auto) conducere pe dreapta (Europa, SUA etc.)
left flank (OM) flancul stîng (al unui dinte) (simbol L)

left-sided

left-hand action (mas-un, OM) acționare pe stînga, pe stînga (și d. filete)
left-hand cutter (mas-un) freză pentru așchiere spre / pe stînga
left-hand deviation (cf) ramificație / deviație spre / pe stînga
left-hand drive / steering (auto) conducere / volan pe stînga
left handed stîngaci, neîndemânatic; contrar acelor de ceasornic; (OM) (filet) pe stînga; (mat) la stînga
left-handed bolt (OM) șurub / bolț cu filet pe stînga
left-handed coordinate system (mat, fiz) sistem de coordonate pe stînga
left-handedly (*adv*) cu stîngăcie, neîndemânatic
left-handed moment (mec) moment de rotație contrar acelor de ceasornic
left-handedness stîngăcie, neîndemânare; ipocrizie; lipsă de sinceritate
left-handed twist (auto) cablaj la stînga; (OM) răsucire la / spre stînga
left-hand lay (mec) torsiune pe stînga; (c) parcurgere de la dreapta spre stînga
left-hand limit (mat) limită la stînga
left-hand mill(ing) cutter (mas-un) freză cu coadă, pentru așchiere pe stînga
left-hand rule (fiz) regula mâinii stîngi
left-hand page pagina pe stînga
left-hand side (mat) membrul stîng al unei ecuații
left-hand switch / turnout (cf, el) macaz / întrepător / ramificație pe stînga
left-hand teeth (OM) dantura înclinată (spre) stînga (simbol L)
left-hand welding (met) sudare înainte / spre stînga
left identity (mat) element neutru la stînga (în algebră)
left lay (el, OM) cablaj (pe) stînga, înfășurare S (stînga)
left lay rope (el, OM) cablu torsadat la stînga
left-luggage office (cf) (depozit de) bagaje (pierdute)
left / first member (mat) membru stîng / întâi, prim membru, partea stîngă a unei egalități
left offset tool (mas-un) cuțit cotit pe / la stînga
left-overs (mediu, ind) resturi (și de mâncare)
left-right tuning (autom, metr) reglare / reglaj stînga-dreapta
left-right volume (metr, radio) reglaj stînga-dreapta al intensității sonore
left-sided de pe partea stîngă

left-side view

left-side view (OM) vedere din stânga (în desen tehnic)
left turn (mat, mec) rotație / răsucire la stânga
left turning (mat) (întoarcere) la stânga; (mas-un) strunjire sore / la stânga
leftward din stânga, din partea stângă, îndreptat spre stânga
leftwards (*adv*) din(spre) stânga, din partea stângă, de la stânga, (în)spre stânga, în stânga
lefty stângaci
leg picior, gambă; (el) piesă polară; picior de compas; (mat) catetă, latură; (met) latură a profilului cornier; (OM) latura / cateta cusăturii de colț (la sudură), picior (de la o masă etc.), suport, picior suport, flanc; (alim) picior (de miel), ciosvârtă; crac (de pantalon); (constr) bretea, ramificație de șosea; a împinge cu piciorul, a mișca cu piciorul
legacy moștenire
legal (jur) juridic, judecătoresc; legal, permis, îngăduit, conform unei legi, după lege
legal adviser (jur) juristconsult, consilier juridic
legal aid (jur) servicii juridice gratuite
legal charges (jur) speze pe contencios
legal constraint (jur) restricție legală
legal department (jur) contencios
legal expert (jur) juristconsult
legal filing depozit reglementar (al unei cereri de brevet de invenție)
legality legalitate
legalization (jur) legalizare, autentificare
legalize (jur) a legaliza, a autentifica
legally (*adv*) (din punct de vedere) juridic / legal
legal person (jur) persoană juridică
legal profession (jur) profesia de jurist
legal tender / currency (ec) monedă legală, curs legal, instrumente de plată legale
legal time timp legal, oră oficială
leg callipers (metr) compas simplu de exterior / de grosime
legend explicație, legendă (la desene tehnice, diagrame etc.), inscripție
legend of a map legenda unei hărți
legibility (mas-un, metr) claritate (a gradațiilor); lizibilitate (a unui text)
legging filare, filamentare (și la ruperea unui adeziv) (și mod de deteriorare)
leggy cu picioare lungi
legibility lizibilitate
legible citeț, lizibil; clar
legibly (*adv*) (în mod) citeț
legislate (jur) a legifera, a elabora legi
legislation (jur) legislație
legislative (jur) legislativ; putere legislativă

lending

legislator (jur) legiuitor, legislator
legist (jur) legist, jurist
legitimacy (jur) caracter legitim, legitimitate
legitimate, legitimize (jur) legitim, legal; drept, justificat, îndreptățit; a recunoaște ca legal
legitimation legitimare, justificare; (jur) adoptare, înfiere
legua (metr) unitate tradițională spaniolă pentru lungime, leghe spaniolă: 1 traditional legua = 4,2 km, 1 legua (Texas) = 4233,4 m, 1 traditional Spanish legua = 4179,4 m; în prezent se folosește în Argentina și alte țări de limbă spaniolă ca unitate în sistem metric: 1 legua = 5 km; (metr) unitate tradițională spaniolă pentru suprafață în America Latină și America de Sud: 1 legua (Texas) = 1792 ha, 1 legua (California) = 1796 ha, 1 legua (Mexic și Texas) = 1 sitio, v. sitio
légua, legoa (metr) unitate de măsură pentru lungime, leghe portugheză: 1 Portuguese league = 6174,1 m
legume (alim) păstaie
legumes (alim) legume
leg length (OM) lungimea / mărimea catetei la cusătura de colț
leg of a circuit (el) parte a unui conductor aflat sub tensiune maximă
leg of fillet (OM) cateta cusăturii de colț (la sudură)
leg pipe (OM, hidr, termo) cot (și de țevă), țeava condensatorului barometric
leg room / space (mas-un, auto) loc / spațiu pentru picior
leg work muncă de teren; aplicare în practică
lehr (met) cuptor de răcire
Leibnitz's theorem / formula (fiz) formula / teorema lui Leibnitz
leisure răgaz, timp liber; liber, neocupat
leit-motif, leit-motive laitmotiv
lemma, pl lemmata (mat) lemă, propoziție auxiliară
lemniscate (mat) lemniscată, curba $\varphi^2 = a^2 \cdot \cos 2\theta$
lemon (alim, bot) lămâie, lămâi; galben-lămâie
lemon acid (chim) acid citric
lemonade (alim) limonadă, citronadă
lemon drop (alim) bomboană acidulată
lemon squash (alim) limonadă
lemony (ca) de lămâie
lend (to) a da cu împrumut (cuiva), a împrumuta (cuiva); a da (cuiva), a închiria (cuiva), a acorda (cuiva); a adăuga; a se preta (la)
lender (ec) creditor, împrumutător
lending (ec) împrumut, creditare, credit(e)

lending circuit

lending circuit (el, hidr) circuit / linie de tranzit
lending library bibliotecă cu împrumut
lend-lease (jur, ec) (legea de) împrumut și închiriere
length lungime; distanță; întindere; bucată; (textile) cupon; metraj; durată, timp; măsură; a trata un subiect în mod amănunțit; **at** ~ pe larg, detaliat, în cele din urmă; ~ **of service** vechime în muncă, (mas) durata de funcționare efectivă (a unei mașini)
length (lg) (metr) unitate de măsură pentru lungime, ca distanță între concurenți în curse hipice sau nautice, egală cu lungimea medie a unui cal, bărci etc.: 1 length ~ 2,4 m, uneori 1 length ~ 1/5 s
lengthen a (se) (a)lungi, a deveni (mai) lung, a (se) prelungi (și temporal), a întinde; (d. zile) a se mări, a crește
lengthened alungit
lengthened pulse (electr, autom) impuls prelungit
lengthening piece (OM) alonjă, prelungitor, piesă cu reglarea lungimii
lengthening rod (OM) tijă / bară de prelungire / prelungitoare
lengthening tube (ind chim, OM) alonjă, tub cu lungime variabilă, tub prelungitor
length feed (mas-un) avans longitudinal
lengthiness lungime, întindere (mare); (*fig*) prolixitate
length measuring system (metr) sistem de măsurare a lungimii
length modulation (autom) modulație a duratei impulsurilor
length of action (TH, mas, radio) rază de acțiune
length of approach path (OM) segment de intrare în angrenare, lungimea segmentului de angrenare (la roți dințate)
length of brake path (auto, OM) distanță de frânare
length of break (el) cursa contactului de întrerupere
length of endsection (OM, met) lungime terminală / de capăt
length of engagement (OM) lungime de asamblare / de prindere
length of grip (OM) lungime de prindere
length of jib (mec) lungimea / mărimea săgeții
length of lay (el) pas de înfășurare
length of life (TH) durată de viață / de funcționare
length of life test (metr, mas) durata testului / încercării în funcționare / de durabilitate
length of operation (TH, mas) durată de funcționare / de operare / de serviciu

lessee

length of overhang (mec, OM) lungime în consolă, lungimea consolei
length of path of contact (OM) lungimea petei de contact (și la roți dințate)
length of run (nav) distanța dintre perpendiculă la pupa și extremitatea de la pupa a părții cilindrice a navei
length of support (mec, OM) distanțe între reazeme, lungime de rezervare, lungimea suportului
length of taper (OM, mas-un) lungimea conicității / conului / suprafeței conice (și la cozi de prindere pt. scule)
length of thread (OM) lungimea filetului
length of undercut (OM, mas-un) lungime de degajare a filetului, lungime de scoatere a cuțitului / sculei de filetat
length of (a) vector (mat, fiz) modul al unui vector
length of weld (OM, met) lungimea cusăturii sudate / a sudurii
length overall (OM) lungime totală (cotă de gabarit); (nav) lungime maximă / totală (a navei)
length-preserving mapping (OM) proiecție echidistantă / care păstrează lungimile
length trip (mas-un) limitator de cursă
lengthwise (*adv*) în lungime; (met) în lung, în sensul lungimii / laminării, în lungul sudurii
lengthwise seat (constr, OM) bancă / așezare longitudinală (și la laminare etc.)
lengthwise streaks dungi / urme în direcție longitudinală
lengthy foarte lung, întins; deșirat; (*fig*) prolix, interminabil, plictisitor
lens (fiz, opt) lentilă, obiectiv; (med, anat) cristalin
lens distance (fiz, opt) distanța obiectivului
lenslike în formă de lentilă
lens power (fiz, opt) puterea lentilei
lens ring (OM) garnitură lenticulară
lens-ring cooler (termo) răcitor lenticular
lens-shaped (OM) lenticular, în formă de lentilă
lens tabs (auto) umerii lămpilor
lens turret (metr, opt, fiz) turelă rotitoare, cu lentile (la microscop)
lenticular (fiz, opt) lenticular, biconvex
lentil (alim) linte
lentil head (OM) cap semi-înecat / semirodund
lenticude încetineală, inerție
Lenz's law (fiz) legea lui Lenz
lepton (Biblical Roman) (metr) unitate veche de măsură pentru masă, lepton: 1 lepton (Biblical Roman) = 0,000030078 kg
less mai puțin, mai mic, mai neînsemnat; inferior; minor; minus, fără
lessee (ec) chiriaș, arendaș, concesionar

lessen

lessen a (se) micșora; a scurta; a (se) reduce; a slăbi; a îngusta; a (se) diminua; a (se) împutina; a minimaliza, a subestima; a descrește
lessening micșorare, slăbire, reducere
lesson lecție; oră de predare; prelegere; temă; a da lecții, a medita, a învăța, a instrui
lessor (jur, ec) persoană care dă cu chirie / în arendă
lest ca nu cumva; ca să nu; de teamă să nu; să nu
let a lăsa; a admite; a presupune, a permite, a îngădui; a închiria, a da cu chirie; a face, a pune în situația să
let-down încetinire; relaxare; declin, regres; deziluzie; descurajare
let down a lăsa (în) jos, a coborî; a lungi (o rochie); a dezamăgi; a face un rău; a dezumfla (un pneu); a încetini, a relaxa
lethal (med, chim, TH, mediu) (cu efect) mortal, letal, fatal
lethal dose (LD) (metr, farmacologie) unitate de măsură pentru a exprima procentajul unei populații (de insecte etc.) ucise de o doză dintr-o anumită substanță: exemplu doza LD₅₀ este cantitatea din acea substanță care ucide 50% din populația supusă testului
lethargic (med) letargic, apatic, inert; de moarte
lethargy letargie, inerție, amorteală; apatie
let in a deschide (admisia etc.), a admite; a introduce, a lăsa să intre / să pătrundă; a primi
let in the clutch (mas, OM) a ambreia
let-in piece (OM) piesă de (la) intrare
let it be fie; se admite; se presupune
let(-) off pornire, scurgere; a goli, a elibera, a lăsa să curgă (un lichid)
let off a da drumul la; a descărca; a lansa; a elibera; a da cu chirie, a închiria
let out a da drumul; a goli; a lăsa să iasă afară
let out on lease a închiria, a da cu chirie
let slip the clutch (mas, OM) a permite patinarea / alunecarea ambreiajului
letter scrisoare, literă, caracter, tip; instruit, educat, cultivat, cult; exprimat prin litere; impri-mat, tipărit
letter box portofel; cutie de scrisori
letter carrier factor poștal, poștaş
letter code cod literal
letter designation simbolizare / desemnare prin literă / litere
letterhead antet, scrisoare / hârtie cu antet
lettering notație cu ajutorul literelor; titlu, antet
letter mark ștampila poștei
letter nail (el) marcă distinctivă
letter of advise aviz, înștiințare

level (instrument)

letter of credit (ec) acreditiv, scrisoare de credit
letter of indemnity / guaranty (ec) certificat / scrisoare de garanție
letter pad (bloc de) hârtie de scrisori
letter paper hârtie de scrisori
letter-spacing (tipografie) spațiere / rărire a textului
letters patent brevet de invenție
let through a lăsa să treacă (prin)
letting locuință de închiriat
letting-off motion of worm type (fiz, materiale) mișcare de eliberare de tip melc (și la poli-meri, țesături, fire)
lettuce (alim, bot, agr) lăptucă, lăptuci
let-up încetinire; stagnare; oprire; pauză
let up a încetini; a stagna; a se opri, a se între-rupe
levee (hidr, constr) zăgaz, dig; chei, debarcader; a îndigui
level nivel; întindere, suprafață; (fiz) nivel de energie; (constr) netezitor, nivelator, treaptă, etaj, cotă, nivelmetru, nivelă cu bulă de aer; (mat, mec) linie de nivel; (geogr) câmpie, șes; a nivela, a aduce la același nivel, a netezi, a îndrepta (și table, profile); a plana; a regla pe orizontală; a egaliza, a uniformiza; plan; drept; orizontal
level away a nivela, a aduce la același nivel
level bar (metr) clinometru
level bottle (metr, chim) sticlă de nivel / gradată
level characteristic (el, autom) zgomot de fond
level chuck (mas-un, OM) mandrină cu dispozitiv de strângere cu pârghie
level controller (autom, hidr) regulator / stabilizator de nivel
level crossing (cf) pasaj de nivel
level curve / line (mat, fiz) curbă de nivel
level decrease (autom, hidr) scădere a nivelului
level difference diferență de nivel
level down a coborî nivelul
level dyeing (TH) vopsire uniformă
level error (metr) eroare de înclinare
level gauge (OM, metr, hidr) indicator de nivel
level housing (OM) carcasa nivelei / indicatorului de nivel
level hunting (autom) selecție pe mai multe niveluri / trepte
level indicator (met, OM) indicator de nivel (și pt. fluide și pt. buncăre cu materiale)
level input (el, electr, autom) intrare a sem-nalului de referință
level (instrument) (constr, metr) nivelă cu bulă de aer

leveller

leveller (constr, TH, mas) dispozitiv / mașină de uniformizare / de nivelare / de îndreptare
levelling nivelare, uniformizare, egalizare; (met) dresare, îndreptare, putere de nivelare (la acoperiri); (constr) nivelment
levelling bench (constr) placă de trasare / de îndreptare
levelling course / underlay strat de egalizare / de îndreptare
levelling cross (cf) cruce de nivel, intersecție la (același nivel)
levelling device (OM, mas-un) dispozitiv de îndreptat / de nivelat / de egalizat
levelling indicator (OM, hidr) indicator de nivel, nivelă
levelling jack (mas-un) dispozitiv pentru așezarea piesei de prelucrat la raboteză (cu reglare a poziției orizontale)
levelling machine (mas-un) mașină de îndreptat (și tablă)
levelling of ground (constr) nivelarea pământului
levelling screw (auto, OM) șurub de reglare (și la mașini-unelte); (mas) elice cu pas reglabil
levelling vessel (OM, hidr) vas de nivel, vas pentru păstrarea nivelului constant
liveliness uniformitate, egalitate, netezime
level measurement (metr) măsurarea nivelului (unui fluid etc.)
level number (inf, OM) număr de nivel, număr de referință care arată poziția unui articol într-un ansamblu ierarhizat
level of energy (fiz) nivel de energie
level of program(me) (inf) treaptă / nivel de program
level of repair analysis (TH, ec) tehnică / analiză de stabilire a nivelului de reparare / de mentenanță
level out (constr, mas-un) a nivela (și prin îndepărtare de material)
level plane (cf) nivel de platformă cu cale
level regulator (hidr, OM) regulator de nivel
level surface (hidr) suprafață de nivel
level track (cf, met) linie ferată orizontală
level tube (hidr, OM) tub de nivel
level vessel (hidr, OM) vas de nivel
level with plummet (metr, OM) nivelă cu fir cu plumb
lever (OM) pârghie, levier, mâner, manetă, rangă; (auto) vinci, cric; (hidr) sifon
level action (mec) efect de pârghie
lever (OM) pârghie, levier, braț, mâner (și de ușă); punct de sprijin / de reazem

lever-type

leverage (mec, OM) mecanism cu pârghii, transmisie prin pârghii, efect de pârghie, forță a pârghiei
leverage coefficient (mec) coeficient de amplificare al pârghiei
leverage of load (mec, OM) braț de acționare al forței
lever apparatus (OM) aparat / dispozitiv cu pârghie
lever arm (mec) braț al pârghiei
lever arrangement (OM) poziția / aranjamentul pârghiei
lever-arresting device (OM) dispozitiv de oprire cu pârghie
lever brake (OM) frână cu pârghie / cu manivelă
lever chuck (OM, mas-un) mandrină cu strângere prin pârghii
lever control (OM) comandă cu / prin pârghie
lever controlled switch (el, OM) întrerupător cu pârghie
lever drill (mas-un) burghiu cu pârghie de apăsare (de avans)
lever for quick lubrication (T, OM) pârghie de comandă a sistemului de ungere
lever guide (OM) ghidaj de pârghie / de balansier
lever head (el) contact cu pârghie (de acționare)
lever jack (OM) cric, vinci
lever key clapă / alezaj de manivelă
lever latch (OM) zăvor / blocare cu pârghie
lever of first / second kind (mec) pârghie de ordin unu / de ordinul al doilea
lever-operated (knife) switch (el, OM) întrerupător tip cuțit acționat prin pârghie
lever press (mas-un) presă cu pârghie
lever pump (OM, hidr) pompă cu pârghie
lever punch (met) ștanță de decupat / de poansonat, cu pârghie
lever ratio (mec) raport de transmitere al forței (la pârghii)
lever-reversing gear (OM) schimbător de sens cu pârghie (și la transmisii dințate)
levers (mec, OM) sistem de pârghii
lever safety valve (OM, hidr) supapă de siguranță, acționată cu pârghie
lever scale (metr) balanță simplă, basculă
lever shears (mas-un) foarfece cu pârghii
lever system (TH, mec) sistem acționat prin pârghie / pârghii
lever table shears (mas-un) foarfece de banc, cu acționare prin pârghie
lever-type (TH, OM) cu pârghie

lever-type clamp

lie

lever-type clamp (OM) dispozitiv de strângere cu pârghie

lever-weighted safety valve (OM, hidr) supapă de siguranță, acționată cu pârghie și cu o greutate

leviable (ec) impozabil, care poate fi perceput (d. impozit)

levigate (ind, mediu) a pulveriza; a leviga; a spăla; a decanta; a limpezi; a măcina

levigation (TH) levigare; spălare; decantare; pulverizare; măcinare; limpezire

levigation melting (met) topire în pat fluidizat, topire în câmp electromagnetic, piesa de topit fiind menținută în câmp prin forțe Lorentz

levulose (chim) fructoză, levuloză

levy (ec) percepere a impozitelor; sumă impusă; (jur) sechestru judiciar, a lua în stăpânire o proprietate (pe baza unei hotărâri judecătorești); contribuție, cotizație; a percepe, a strânge (taxe, impozite)

levy / lay a tax on a percepe impozit / taxă pe, a strânge / a ridica un impozit / o taxă

Lewis key (OM) sistem de două pene tangențiale

Lewis number (termo) numărul lui Lewis, raport între difuzibilitate termică și masă

lexical lexical; de vocabular; de dicționar; lexicografic

lexicon lexicon; dicționar

Leyden jar (el, electr) butelie Leyda, condensator cu sticlă

L-head engine (termo) motor cu supape laterale

LH thread (OM) filet pe stânga

li (metr) unitate tradițională chinezească pentru lungime; 1 li = 0,5 km, 1 metric li = 1 km

liabilities (ec) pasiv, datorii

liability răspundere, responsabilitate; obligație, îndatorire; posibilitate; susceptibilitate; piedică; (constr) aderență a betonului la oțelul-beton; (ec) răspundere, garanție; (TH) adeziune, aderență, siguranță în exploatare

liability insurance (auto) asigurare de răspundere civilă

liability to (TH) tendință / susceptibilitate la

liability to the formation of / to form hot spots (met) tendință / susceptibilitate la formare de pete moi

liable for răspunzător pentru / de

liable to obligat să; care poate să; (care este) pasibil de; expus la; predispus la

liaison legătură; (mil) (ofițer de) legătură

liang (metr) a traditional Chinese weight unit. In modern China, 1 liang = 50 g

liberal (pol) liberal; larg, liberal; generos, larg

liberate a elibera; (chim) a elimina, a degaja

liberation eliberare; (chim) eliminare, degajare

liberation of gas (met, ind chim) eliberare / degajare de gaz

liberty libertate; voie, permisiune; risc, șansă

libra, pound (lb) (metr) unitate de măsură pentru masă în Marea Britanie și Commonwealth, livră, pfund (unitate de masă 1 lb = 0,4536 kg); (ec) liră sterlină

libra, libbra (lb) (metr) unitate de măsură tradițională pentru masă în țările de limbi italiană, spaniolă și portugheză: 1 Roman libra ~ 0,722 English pound ~ 1 traditional Italian libbra, 1 Spanish libra ≅ 1 Portuguese libra ~ 460 g

librarian bibliotecar

librarianship funcția de bibliotecar

library bibliotecă, librărie (și colecție de programe, bănci de date, disponibile pe computer)

licence (ec) licență, brevet, patent, licență, autorizare, permis, permisiune; (univ) licență; (auto) număr (la mașină)

license (auto) permis de conducere; a autoriza, a permite; a da un brevet

license bracket / holder (auto, TH) suport pentru licență / numărul de înregistrare / înmatriculare

licensed (ec) care are autorizație (să vândă ceva)

licensee (ec) concesionar, persoană căreia i-a fost acordată o licență / un permis

license-lamp (auto) lanternă / lumină pentru numărul de înmatriculare

license number (auto) număr de circulație / înmatriculare; (ec) numărul licenței

license plate (auto) plăcuța numărului de circulație / înmatriculare

license plate light (auto) lumină pentru plăcuță de înmatriculare

license plate light bulb (auto) becul de la sistemul de iluminat pentru plăcuța de înmatriculare

licentiate (univ) licențiat

lichen (bot) lichen

licit (jur) licit, legal

lick (met) a scurge, a (se) strecura; (constr, TH) vopsire, vopsit, zugrăveală

licking clamp (OM) pârghie de strângere

lid (OM) capac, cap, clapă de închidere, calotă

lid of luggage boot (auto) capac de portbagaj

lid-operated switch (el, autom) întrerupător acționat de capac

lie minciună; situație; așezare, poziție; a minți; a zace; a se afla; a se întinde; a staționa; a se menține; a sta (întins / culcat); a constitui; a consta; a fi, a se afla (într-o situație); a fi situat

lie at anchor

lie at anchor (nav) a sta / a staționa la ancoră
lie by a sta / se ține deoparte; a rămâne pasiv
lie down a se culca, a se întinde; a nu se împotrivi
lien (ec) drept de retenție / de sechestru, garanție
lie off (nav) a se menține la distanță, a rămâne în larg, a fi ancorat în larg; a întrerupe temporar lucrul, a șoma
lie time (TH) timp / durată de întrerupere / de staționare
lie to (nav) a fi în derivă
lieue (metr) unitate de măsură pentru lungime, leghes franceză: 1 lieue (recunoscută internațional) = 5556 m, 1 metric lieue (Franța) = 4000 m
life viață, existență; trai; ființă; mod / fel de viață; (TH) durată de viață / de serviciu / de funcționare, durabilitate (d. elemente de mașini, mașini, echipamente etc.); (met) campanie (la cupatoare); biografie
life annuity (ec) rentă viageră
life assurance / insurance (ec) asigurare de persoane, asigurare pe durata de viață (a unui utilaj)
life belt (nav, constr) centură de siguranță / de salvare
life boat (nav) barcă de salvare
life buoy (nav) colac de salvare
life curve / characteristic (TH, mas) curbă de siguranță / de fiabilitate / de durabilitate, caracteristica duratei de funcționare
life cycle cost (ec) suma cheltuielilor de achiziție și mentenanță pentru un produs, pe toată durata lui de viață
life cycle of product (TH, mediu) durată de viață a unui produs
life expectancy (TH) durată de viață estimată
life interest (jur) uzufruct; rentă viageră
life jacket (nav, TH) vestă de salvare / de protecție
lifeless rubber (plast, ind chim) cauciuc fără inserție / moale
lifelike colours culori naturale
life line (nav) țin-te bine, balustradă; (*fig*) ancoră de salvare
life long pe viață; (TH) pe toată durata de viață (a produsului, echipamentului etc.)
life of a furnace (met, ind chim) campania / durată de viață a cuptorului / a furnalului
life of mould (met) durată de utilizare a matriței, durabilitatea formei / matriței
life pension pensie viageră
life-saving station (nav) punct de salvare
life span (TH, mas) durată de serviciu / de exploatare

lifter valve

life test (TH, mas) încercare / test pentru determinarea duratei de funcționare, test la care interesează durata de funcționare a unui produs în anumite condiții, până la rupere
lifetime durata vieții; (TH) timp de funcționare / de utilizare, durată de viață a unui produs
life unit (TH, metr, mas) unitate de măsură pentru durată de viață a unui produs (pot fi ore, zile, cicluri, distanțe etc.)
life work muncă de o viață; operă capitală (a cuiva)
lift forță ascensională, portanță; (TH, mas) cursă, ascensor, lift, elevator, ridicare, înălțare; avânt; înălțime, ridicătură de teren; flec de toc; (mas-un) înălțime de ridicat; (hidr) cursa supapei / a ventilului; (transp) stivuitor, dispozitiv de ridicat; înălțime de depresiune / nivel; (nav) scădere a pescajului (pe măsura descărcării); porție; a (se) ridica, a înălța; (agr) a dezgropa, a săpa, a defrișa; a scoate; a se împrăștia, a se risipi (și d. un gaz etc.); a plagia; (ec) a ridica (un embarcament etc.), (*amer*) a urca, a mări, a ridica (prețuri etc.); (av) a decola, a se desprinde (de sol)
lift area (of valve) (hidr, OM) suprafața ventilului sau a supapei de acționare sub presiune
lift automatic shut down device (autom, OM, transp) întrerupător automat al mișcării de ridicare / al motorului liftului
lift axis (mec) axă / direcție a forței portante
lift brake (OM, transp) frână prin cădere / de ascensor
lift bridge (transp, ind) pod basculant
lift cabin / car (transp, ind) cabină de ascensor / de elevator
lift cage / case (constr) puț / casă a(l) liftului
lift car annunciator (TH, transp) panou cu semnale de etaj (la ascensoare)
lift-check valve (hidr, OM) clapetă de reținere ghidată / cu mișcare verticală
lift coefficient (mec) coeficient al forței portante / ascensionale; (hidr) coeficient de contrapresiune
lift conveyer (alim, constr, transp, mas) elevator, transportor cu ridicarea materialului
lift distribution (mec) distribuție a forței ascensionale / portante
lift (elevating-platform) truck (mas, transp) cărucior de transport cu platformă ridicătoare, stivuitor, cărucior de ridicat
lifter (met, OM) clește de prins creuzete, cârlig pentru demulare, ridicător, dispozitiv de ridicat
lifter cam (OM) camă ridicătoare
lifter valve (auto, OM) tacher de supapă

lift force

lift force (mec) forță de ridicare / ascensională
lift fork (OM) furcă de ridicare
lift guide track (OM) patină / ghidaj de ascensor / de dispozitiv de ridicat
lift hammer (met, OM) ciocan de forjă cu / prin cădere
lift heating (termo) încălzire cu circulație prin termosifon
lift hoisting cable (mec) cablu al ascensorului / al dispozitivului de ridicat
lift hysteresis (fiz, mec) histerezisul forței ascensionale
lifting (TH, transp) ridicare, instalație de ridicat
lifting apron (alim, ind chim) cureauă ridicătoare, masă înclinată, pânză ridicătoare
lifting beam / bar (OM, transp) traversă pentru ridicat materiale, bară ridicătoare
lifting capacity (transp) capacitate de ridicare / portantă
lifting contrivance (OM) dispozitiv de scoatere / de ridicare
lifting craft (nav) ponton de ridicare / ridicător
lifting device (TH, OM) dispozitiv de ridicat
lifting expenses (met, ec) cheltuieli de extracție / de exploatare
lifting eye (OM) inel / ochi / ochet de ridicare, buclă de suspendare
lifting eye bolt (OM) șurub cu ochi de ridicare
lifting force (mec) forță ascensională / de susținere; (hidr) forță de ridicare
lifting frame (constr, mec) schelet / cadru de ridicare
lifting gate (cf) barieră
lifting gear (OM) mecanism / dispozitiv de ridicare (posibil cu angrenaje)
lifting height (mec, transp) înălțime de ridicare (și la macarale)
lifting holes (OM, met) găuri de ridicare (a modelului / matriței / carcasei etc.)
lifting hook (OM, transp) cârlig de macara / de ridicat
lift(ing) jack (OM) trepid, cric, vinci (pt. ridicarea unei sarcini)
lifting lever (OM) pârghie de ridicat
lifting magnet (device) (met, el, transp) dispozitiv electromagnetic de ridicare
lifting medium (mec) mediu portant, organ de ridicare
lifting motor (el, mas) motor al mecanismului de ridicat
lifting movement (mec) mișcare ascensională / ascendentă / de ridicare (met) extragerea / ridicarea modelului

lift per unit area

lifting-out device (met, OM, mas) dispozitiv de evacuare / de ridicat (la paturi de răcire, matrițe mari etc.)
lifting pins (met) știfturi de ridicare (la ramele de formare)
lifting plate (OM) placă-extractor, placă de extracție
lifting platform (transp, mas) elevator, autolift, platformă-ascensor, masă ridicabilă
lifting pontoon (nav) cilindru / ponton / flotor de ranfluare
lifting power (mec, hidr) portanță, putere / capacitate de ridicare
lifting pressure (hidr) presiune de refulare, presiune de ridicare (a ventilului etc.)
lifting pressure (valve of oil engine) (auto, termo) presiune de pornire (la supapa motoarelor diesel)
lifting property (mec) proprietate de portanță / de ridicare
lifting pump (hidr, transp) pompă-elevator
lifting rod (OM) bară de crapodină
lifting-screw (OM) cric, vinci (cu șurub), șurubul de la vinci; (mas-un) (mecanism cu) șurub de ridicare (la cursa verticală a unei mașini-unelte)
lifting ship (nav) navă de ranfluare
lifting spindle (OM) arbore filetat pentru ridicat, vinci cu șurub
lifting surface (mec) suprafață portantă
lifting table (mas-un) masă ridicătoare / cu mișcare (și) pe verticală
lifting tackle (OM) palan de ridicare
lifting time (mec) timp de ridicare / de urcare
lifting trough (OM, transp) troc elevator
lifting truck (transp, mas) cărucior elevator (și pt. stivuire), încărcător automat, stivuitor
lifting wheel (OM) roată elevatoare / ridicătoare
lift motor (el, mas) motor de ridicat / de ascensor
lift of cam (OM, mas-un) cursă / excentricitate a camei
lift off a scoate, a ridica
lift of key (OM) joc al manipulatorului, cursă a clapei
lift of pump (hidr) înălțime de refulare a pompei
lift of sleeve (OM) cursă de decuplare (la cuplaje)
lift of valve (hidr, OM) cursă / ridicare a ventilului / a supapei
lift out a ridica din; a scoate din paranteze
lift over a ridica peste (o limită)
lift over arrangement (OM) dispozitiv de siguranță contra ridicării peste o anumită cotă
lift per unit area (mec, mas) sarcină portantă / portantă pe unitatea de arie

lift platform

lift platform (OM, mas) platformă de ridicare
lift platform track (mas, transp) cărucior cu platformă ridicătoare
lift pump (OM, hidr) pompă de refulare / ridicătoare (de presiune)
lift shaft (constr) puț / casă a(l) ascensorului
lift truck (mas, transp) cărucior elevator (și pt. stivuire), încărcător automat, stivuitor
lift up a sălta; a trage în sus; a ridica; a ridica cu troliul
lift valve (OM, hidr) supapă ridicătoare
lift ventilation (mediu, termo) ventilație forțată
lift well cabină de ascensor / de elevator
lift wire (OM, transp) cablu principal de ridicare / de susținere, cablu purtător
ligament (OM) secțiunea minimă într-un corp de piesă, între două găuri adiacente (la recipiente, nituire, table asamblate cu șuruburi etc.); (anat) ligament
ligan (nav) bunuri aruncate în apă și balizate în vederea recuperării
light lumină; iluminare; foc; flacăra; lampă; felinar; far; (constr) fereastră, ferestruică, lucarnă; zi; lumina zilei; (el) sursă de lumină, corp de iluminat; semnal luminos; lampă; far; litere subțiri; a lumina, a ilumina, a (se) aprinde (și lumina); a lua loc, a se aprinde; a se însenina; a se lăsa; a coborî; luminos, bine luminat, strălucitor; ușor (ca greutate, intensitate, concentrație, complexitate etc.); deschis (d. o culoare)
light-absorbing (materiale, fiz) absorbant de lumină
light absorption (fiz) absorbție de lumină
light ageing (plast) îmbătrânire la lumină
light alloy (met, T) aliaj ușor, material slab aliat
light annealing (met) recoacere albă / până la incandescență albă
light aperture / opening / slit / slot (fiz, metr) deschidere / fantă / gol de lumină / de iluminare, deschidere / fantă mică
light ash (met, termo) cenușă volatilă / fină / zburătoare
light barrier (autom, fiz, el) releu fotoelectric
light beam (fiz) rază / fascicul de lumină
light beam brazing / soldering (TH) lipire cu radiații luminoase
light brick (met, constr) cărămidă ușoară
light brightness (fiz, opt, c) luminozitate
light bulb (el) bec electric
light buoy (nav) geamandură luminoasă
light car (auto) autoturism mic / ușor; (cf, met) vagonet
light casting (met) turnare a pieselor mici

light-fingered

light cell (fiz, el, opt) celulă fotoelectrică, fotoelement
light-coated electrode (el, met) electrod cu înveliș subțire
light cold-rolled sheets (met) tablă subțire, laminată la rece
light colour culoare deschisă
light-coloured de culoare deschisă
light colouring colorare ușoară
light concrete (constr) beton ușor
light constituents (chim) constituenți volatili; (met) constituenți cu densitate mică
light construction (constr) construcție ușoară
light control / turn signals (auto) lumini / semnalizare de schimbare a direcției
light-coupled switch (autom) întrerupător comandat printr-un fascicul de lumină
light crude (oil) (ind chim) țiței parafinos / ușor
light current (fiz) flux luminos; curent fotoelectric, fotocurent, curent slab
light-current engineering electronică, electrotehnica a curenților slabi
light cut (mas-un) așchie de secțiune mică, prelucrare cu așchii mărunte; (ind chim) fracțiune ușoară
light day (metr, fiz, astronomie) unitate de măsură pentru lungime, zi-lumină: 1 light day ~25,902 10⁹ km)
light dimming (fiz) slăbire / atenuare a luminii
light distance (fiz) distanță față de sursa de lumină
light duty (TH, ind) condiții ușoare de lucru, ușor, pentru sarcini ușoare
light duty contact (el) contact pentru putere mică / pentru curent slab
light-duty vehicle (auto, transp) camionetă, camion ușor
lighted dial (metr) cadran cu sistem / bec de iluminare
lighten a (se) (i)lumina; a ușura, a face mai ușor, a slăbi; a micșora; a domoli; (nav) a descărca parțial o navă (pt. micșorarea pescajului); a deschide o culoare; a lămuri
light-ends (alim, ind chim) fracțiuni ușoare (la distilare)
lightening pocket (OM) cavitate prevăzută / prelucrată pentru micșorarea greutății piesei / de ușurare
lighter aprinzător, dispozitiv de aprindere, brichetă, fitil; (nav) șlep, șalandă
lighterage (nav) prețul alimbării / mahonării
lighter bar (OM) vinci cu cremalieră
light-fast (plast) rezistent la lumină
light-fingered îndemânatic

light fitting / fixture / unit

light fitting / fixture / unit (el) corp de iluminat, lampă
light flux (fiz) flux luminos
light fraction (alim, ind chim) fracțiune ușoară (la distilare)
light from vertical sources (el, fiz) lumină directă verticală
light fuel (ind chim, auto, mas) combustibil ușor
light-fugitive (materiale) instabil la lumină
light fuse (el) siguranță
light gauge (OM) cu secțiune mică, subțire
light-gauge sheet (met) tablă subțire
light gauge steel construction (constr, mec) construcție metalică ușoară (din oțel)
light grey cenușiu deschis
light-handedness dexteritate; tact
lighthouse (nav) far
light industry industrie ușoară
lighting aprindere; iluminare, iluminat
lighting aperture (constr) luminator; (fiz, metr) deschiderea fantei de iluminare
lighting by daylight iluminare / iluminat natural
lighting control (auto) control al sistemului de lumini
lighting equipment (el, TH) instalație de iluminat
lighting fitting / fixture / unit (el) corp de iluminat, lampă
lighting gas (ind chim) gaz de iluminat
lighting mains / network (el) rețea de iluminat
lighting of blast furnace (met) aprinderea / pornirea furnalului
lighting of cupola furnace (met) aprinderea cu-biloului
light-off (termo) inițierea arderii în camera de combustie (a unei turbine)
lighting of instruments (auto, el, metr) iluminare a bordului, a tabloului cu indicatoare
lighting panel (el) tablou electric de iluminat
lighting system (el) sistem / instalație de iluminat
lighting switch (auto, el) întrerupător de lumină
lightish ușurel, destul de ușor; (d. culoare) palid, șters, deschis
light keying fit (OM) ajustaj cu strângere mică
light lathe (mas-un) strung mic / pentru mecanică fină
lightless întunecat, întunecos, neluminat
light load (pentru) sarcină ușoară (d. elemente de mașini, mașini etc.)
light lorry (auto) camionetă, camion ușor
lightly (*adv*) ușor, încet, fără zgomot; neserios; lesne, fără efort; cu ușurință, nechibzuit
lightly-coated electrode (met) electrod cu înveliș subțire (la sudare)

lightsome

light metal (met) metal / aliaj ușor
light-metal rim (auto) jantă auto din aluminiu
light minute (metr, fiz, astronomie) unitate de măsură pentru lungime, minut-lumină: 1 light minute ~ 17 987 547 km
light motorcycle (auto) motoretă
lightness (fiz) luminozitate, lumină, strălucire, ușurință; greutate mică; ușurință, facilitate
lightning arrester / conductor / rod (fiz, constr) paratrăsnet
lightning stroke (lovitură de) trăsnet
light off (chim) țitei ușor, ulei ușor
light pitch înclinare mică
light plant (el, TH) instalație de iluminat
light plate (met) tablă mijlocie / subțire
light plate rolling mill (met) laminor pentru tablă mijlocie
light pointer (metr) arătător / punctator / indicator luminos
light positive (fiz) fotoconductor
light press fit (OM) ajustaj presat ușor, ajustaj cu strângere mică
light-proof (plast) rezistent la lumină
light railway (cf, met) șină ușoară
light ray (fiz) rază de lumină
light refractories (met) refractare ușoare
light relay (el, opt) releu optic / fotoelectric
light resistance (fiz, plast) rezistență la lumină, fotorezistență
light-resistant (fiz) rezistent la lumină (și d. materiale plastice)
light running (TH, mas) mers în gol / ușor / fără sarcină
lights (auto) semafor, stop
light scattering (fiz, opt) împrăștiere / difuzie a luminii
light second (metr, fiz, astronomie) unitate de măsură pentru lungime, secundă-lumină: 1 light second = 299 792 458 m
light-section rolling mill (met) laminor pentru profiluri ușoare
light-section steel (met, OM) profil ușor de oțel
light-sensitive sensibil la lumină (d. ochi, materiale plastice etc.)
light-sensitive cell (fiz, opt, el) fotocelulă, celulă fotoelectrică
light shape (met) profil ușor
light sheet (met) tablă ușoară
light ship (nav) navă fără încărcătură, navă-far, far plutitor
light signal (opt) semnal luminos
lightsome luminos, luminat; limpede, clar; neîntunecat; ușor, delicat

light spot

light spot spot luminos (și la aparate optice, microscopice etc.)
light stop (fiz, metr, OM) diafragmă / obturator de lumină
light stroke linie subțire
light-structural mill (met) laminor de profiluri ușoare
light switch (el) întrerupător de lumină / al iluminatului
light-tight (materiale, fiz) etanș la lumină, ne-transparent, opac
light tower (nav) far
light track urmă subțire / ușoară
light transmitting (fiz, materiale) transparent
light up a lumina
light watt (metr, fiz) unitate de măsură pentru puterea relativă la ieșire a unei surse luminoase
light wave (fiz) undă luminoasă
lightweight (materiale) ușor, cu greutate specifică mică; (auto) deplasament neîncărcat
lightweight alloy (met) aliaj ușor / cu greutate specifică mică
lightweight construction (constr) construcție ușoară / cu greutate redusă
lightweight steel shape (met, OM, constr) profil ușor din oțel
light wiring (el) instalație de iluminat
light year (ly) (metr, fiz, astronomie) unitate de măsură pentru lungime, an-lumină: 1 light year = $9,4607304725808 \cdot 10^{+12}$ km
ligne, French inch (metr) unitate tradițională pentru măsurarea lungime în țări de limbă franceză: 1 ligne = 1 English line, 1 Swiss ligne (industria de ceasuri, Elveția) $\cong 2,256$ mm
ligneous lemnos
lignify a (se) lignifia
lignin (plast) rășină fenolică (PF), lignină
ligneous coal (met) cărbune brun, lignit
lignification lignificare
lignite cărbune, cărbune brun, lignit superior
lignite power plant (el, termo) centrală electrică pe bază de cărbune superior / cu lignit
lignum vitae gaiac
ligula (metr) unitate romană de măsură pentru volum de lichid: 1 ligula $\sim 11,07$ ml
like a-i plăcea; a vrea, a dori; asemănător, analog, egal, similar, asemenea; probabil, verosimil; (*adv*) (într-un mod) asemănător, în același mod / fel; (*prep*) ca, (la fel) ca și, la fel cu; întocmai ca, precum; așa cum, ca
likelihood verosimilitate, probabilitate
likelihood estimation (mat) estimare probabilistică

lime slag

likely probabil, verosimil; potrivit, adecvat; convenabil; (*adv*) probabil, după toate probabilitățile, după cum / cât se pare
liken to a compara cu
likeness (between / to) asemănare (între / cu), analogie; egalitate; înfățișare, chip, formă
like terms (mat) termeni asemenea
likewise (*adv*) în același mod / fel, la fel; de asemenea; mai mult decât atât; pe lângă acestea, în plus
liking simpatie; plăcere, preferință
lilliput socket (el, OM) dulie pitică
lily (bot) crin
Lithium (Li) (chim) litiu
lithium battery baterie de litiu
limaçon (mat, geom) melcul lui Pascal, curba $\rho(\theta) = a \cdot \cos\theta + b$
limb (OM) membru, arc, braț, limb, piesă, flanc; (agr) cracă, creangă; a dezmembra, a face bucăți
limber flexibil, pliant, (*f/g*) înțelegător; prompt, expeditiv; (nav) canal de santină
limber hole, limbers (nav) orificiu de scurgere al santinei
lime (bot) tei, specie de lămâi; (chim) oxid de calciu, var nestins, calcar, piatră de var; a vărui, a trata cu var
lime base grease (T, chim) unsoare pe bază de calciu
lime basic covering (met) înveliș bazic de var
lime bright annealed wire (met) sârmă recoaptă în mediu neutru
lime brush (constr) bidinea
lime burner / burning kiln (met, ind chim) cuptor de var
lime carbonate (chim) carbonat de calciu
lime-coat a trata / a acoperi cu var, a vărui
lime-coating (met, constr) tratare / acoperire cu var, a vărui
lime cream (constr) lapte de var
lime fluorspar covering (mat) înveliș de tip bazic (la electrozi de sudură)
lime juice (alim) suc / zeamă de lămâie
lime kiln (met, ind chim) cuptor de ars var
lime milk (chim) lapte de var
limen linie despărțitoare, limită (în sens larg); (el) prag electric
lime pit (constr) carieră de calcar
lime residue (met) șlam
lime roasting (ind chim, met) arderea / calcinarea varului
lime set (met, TH) deranjament din cauza excesului de var (la furnal)
lime slag (met) zgură calcaroasă

lime slaking

lime slaking (ind chim) stingere a varului
lime soap (T) săpun de calciu
lime spar (minrl) calcit
limestone calcar, piatră de var; (chim) carbonat de calciu
limestone flux (met) fondant / flux de calcar
lime-wash (constr) lapte de var, a vărui
lime water (chim) apă de var
limit (el, inf) toleranță, valoare limită, adresă finală / limită (în programare); limită, margine, hotar, semn de margine / de hotar, (mat) domeniu; (ec) preț plafon, a stabili / fixa prețul; a limita, a mărgini, a restrânge, a delimita, a micșora
limitable limitabil, care poate fi limitat
limitary limitat, restrâns, mărginit; limitrof, mărginaș; restrictiv, limitativ
limitation condiție, (de)limitare, restricție; rezervă; mărginire; frontieră; restrângere; vecinătate
limitation of mobility limitare a mobilității
limitation of warranty rights (ec) limitare a garanției / a drepturilor date de garanție
limitative limitativ, restrictiv
limit bridge (electr, metr) punte de măsurare rapidă
limit-check (autom, TH) compararea datelor cu valoarea limită
limit contact (autom, mas) contact-limită (la dispozitive de comandă)
limit control (autom, mas) dispozitiv care întrerupe funcționarea când se atinge o limită impusă
limit design (OM, mec) proiectare / calcul la (rezistență) limită
limited limitat, delimitat, micșorat, mărginit, restrâns, finit; (ec) cu răspundere limitată, anonim
limited amount of oxygen (termo, chim) cantitate limitată de oxigen
limited availability accesibilitate / disponibilitate parțială (d. mașini, echipamente etc.)
limited company (ec) societate pe acțiuni, cu răspundere limitată, societate anonimă
limited creep stress (mec, OM) limită de curgere / de fluaj valoarea rezistenței / tensiunii / efortului pentru curgere / fluaj impus(ă)
limited liability (ec) responsabilitate limitată
limited partner (ec) comanditar
limited rotary motor (mas) motor cu unghi de rotație limitat
limited short-circuit (el, autom) scurt-circuit amortizat / atenuat
limited slip differential (OM) diferențial autoblocant
limiter (OM) limitator, care limitează; (TH, autom) regulator (cu limită de viteză etc.)

limiting screw

limit exceedance (TH, mas) depășire a limitei / a unui parametru-limită
limit gauge (metr) calibrul limitativ
limit gradient pantă / gradient limit(ă) / critic(ă)
limiting limitare, care limitează; limitativ, restrictiv; (metr, autom) limitarea semnalului de ieșire, chiar dacă parametrul de intrare crește
limiting amplifier (autom) amplificator de limitare / limitator
limiting angle of rolling mill (met) unghi de contact al semifabricatului cu cilindrul de laminare
limiting compressive stress (mec) rezistență la rupere / la compresiune, limită la compresiune
limiting-conditions condiții la limită (și la metode cu element finit)
limiting creep stress (mec, met) limită de fluaj, efort / tensiune pentru o valoare limită a deformației la fluaj
limiting current (el) limită de curent, curent de limitare; (hidr) curent în stare critică
limiting date line linie de demarcație, termen-limită (pt. o acțiune); (nav, geogr) linie / meridian de schimbare a datei
limiting deflection (metr) deviație completă / limită (și a acului unui instrument de măsurat)
limiting device (OM, autom) dispozitiv de limitare, limitator (a mișcării, a înălțimii de ridicare etc.)
limiting distribution repartitie / distribuție extremă / limită (d. materiale, frecvențe etc.)
limiting forward overload current (el) curent limită de suprasarcină, în sens direct
limiting forward peak repetitive on-state current (el) curent limită periodic de vârf, de durată, în sens direct
limiting line (TH) linie de delimitare
limiting load (mec) încărcare / sarcină limită / limitatoare
limiting maximum stress (mec) limită (tensiune / efort) maximă de solicitare
limiting minimum stress (mec) limită (tensiune / efort) minimă de solicitare
limiting no-damage current (el) curent de nefuzibilitate, curent maxim fără pericol de distrugere / deteriorare
limiting point (mat, TH) punct limită / la frontieră
limiting quality (metr) cantitate / mărime limită de influență (asupra unui aparat de măsură)
limiting rabbit (mas-un) limitator de cursă
limiting range of stress (mec, OM) interval de limitare a tensiunilor
limiting resistance (mec, OM, materiale) rezistență-limită, rezistență limitatoare
limiting screw (OM) șurub-limitator

limiting slope

limiting slope (mec, constr) pantă limită / critică
limiting surface (mas-un, OM) suprafață de limitare / care limitează (ceva)
limiting value valoare-limită / de limitare
limiting viscosity (T, hidr) vâscozitate limită
limitless nelimitat, infinit, fără limite, nemărginit
limitlessness caracter nelimitat / nemărginit
limit load (mec, OM) sarcină-limită
limit of adhesion (materiale) limită de aderență / de adeziune (și d. adezivi, compozite etc.)
limit of capacity (TH, mas) limită a unei capacități, limită de putere, capacitate maximă
limit of density (materiale) limită de densitate
limit of detection (metr, autom) limită de detectare, cea mai mică valoare a cantității măsurate care determină modificarea poziției indicatorului / răspunsului sistemului
limit of elasticity (mec, OM) limită de elasticitate
limit of elongation (mec, OM) limită de alungire / de curgere
limit of endurance (mec, TH) limită de duranță / de durabilitate
limit of error (metr) eroare limită
limit of linear elasticity (mec) limita elasticității liniare
limit of proportionality (mec) limită de proporționalitate
limit of range (mat, autom) limită de interval
limit of resistance (mec) limită de rezistență
limit of rollability (met) limită de laminare
limit of sensibility (metr, autom) limită de sensibilitate
limit of solubility (chim, met) limită de solubilitate
limit of stability (mec, met) limită de stabilitate
limit of stress (mec, materiale) limită de tensiune, rezistență la rupere (fără a preciza tipul de solicitare sau, implicit, la tracțiune)
limit of stretching strain (mec) limită de alungire (mai ales la materiale plastice)
limit of wear (T) limită de uzură
limit point punct-limită
limit resistor (el) rezistență limitatoare
limitrophe (to / with) limitrof, învecinat (cu)
limit side load (mec) sarcină transversală limită
limit signal (autom, mas, TH) semnal pentru valoare limită
limit snap gauge (metr) calibru-potcoavă limitativ
limits of accuracy (metr) limite de precizie / acuratețe / exactitate (d. un aparat de măsură etc.)
limits of effective current range (el) limitele curentului maxim și minim, de lucru

line

limit speed (auto, mec) viteză-limită, limită de viteză
limit stop (mas-un) limitator de cursă
limit stress (mec, OM) tensiune / efort limită
limit superior limită superioară
limit system (OM) sistem de toleranțe
limit testing (metr) testare la limită (d. materiale, sisteme tehnice)
limit velocity viteză-limită
limit value valoare limită
limit value of the stimulus (autom) limită de excitabilitate
limoid (ind chim) var stins
limonite (minrl) limonit
limous calcaros, de var, vâscos, tulbure
limousine (auto) limuzină
limp moale, flasc; mototolit; șchiopătare, mers neregulat; a șchiopăta
limp growth rates viteze (neregulate) de creștere (d. parametrii unui proces tehnologic etc.)
limpid transparent, limpede
limpidity limpezime, claritate
limy cleios, lipicios; calcaros, de var; tulbure
linage număr de rânduri (pe pagină)
linchpin (OM) fus, fuzetă, șplint
Lincoln type milling machine (mas-un) mașină de frezat longitudinală
line curbă, dreaptă, linie, direcție (de demarcație, comunicație, de creion etc.); (auto, transp) rută, cale, traseu, parcurs (de mașină); graniță, contur, limită, drum, magistrală, căptușeală, conductă, șir, rând (și de litere), în (fibră textilă); aliniere; frânghie, șnur, sfoară; instrucțiune, regulă; domeniu, ramură, sferă; ordine, serie, șir; descendență, linie; (și *fig*) specialitate, profesie, ocupație; articol; condiții, situație; parte; informație; (nav) cale de apă, parâmbă, saulă, tubulatură navală, otgon, companie de navigație; (geogr) **the Line** ecuatorul; (cf) linie, cale ferată; linie, fir, legătură (telefonică, de comunicații etc.); (anat) rid, încrețitură, trăsătură (a feței), linie (în palmă), trăsătură; (arte) contur, schiță; (metr) unitate de lungime (USA) = 0,635 m; (*fig*) limită; (mil, nav) front, linie, lanț, linii (de apărare), poziții; (OM, TH) a căptuși (un cazan etc.), a hașura, a linia, a alinia; (met) a bățători, a îndesa (la formare), a acoperi, a căptuși, a îmbrăca; a tapisa a placa, a dubla; a așeza în linie, a înșirui; a regla / ajusta (un mecanism); (zool) (d. lup etc.) a străbate o distanță; (*fig*) a umple; a linia; (mil) a alinia (soldați etc.); a brăzda; **come into / to the ~ a** (se) alinia; **get a ~ on** a obține

line (li, "'')

informații despre; **in smb.'s line** în specialitatea cuiva; **head** ~ titlu; **read between the ~s** (*fig*) a citi printre rânduri; **in the natural ~ of things** în ordine firească / normală a lucrurilor; **all along the ~** pe toată linia; (mil) **~ of battle** linie de bătaie, **line firing** foc desfășurat (al lanțului de trăgători), **serve in the ~** a fi pe front; **ship of the ~** (nav, mil) vas de linie; **cross the Line** a trece ecuatorul; ~ **with iron** a blinda

line (li, "'') (metr) unitate tradițională de măsură pentru lungime; 1 line = 1/12 inch (~2,1167 mm), 1 (smaller) line = 1/40 inch (0,635 mm) pentru măsurarea grosimii nasturilor; (metr) **(li)** nume anterior pentru maxwell – unitate de măsură în sistem CGS pentru flux magnetic; (metr) unitate tradițională pentru măsurarea suprafeței în tipografie și reclame: 1 li = 1,814 mm multiplicat cu lățimea liniei tipărite

line a bearing (T) a turna un cuzinet, a acoperi un lagăr (cu compoziție antifricțiune)

lineal of (jur) descinzând direct (din); ereditar, succesoral; linear

lineal scale length (metr) lungimea unei scale liniare

line amplifier (autom, metr) amplificator de linie / de cale

line and staff (ec) conducere și personal responsabil cu execuția

linear, lineal liniar

linear calibration curve (metr) curbă liniară de calibrare, caracteristică liniară de conversie

linear contraction (met, plast) contracție liniară

linear distribution of bending stress (mec) repartizare liniară a efortului de încovoiere

linear element element liniar

linear energy transfer (LET) (mec) transfer de energie pe unitatea de lungime

linear equation (mat) ecuație liniară

linear expansion (materiale, termo) dilatare liniară

linear expansivity (materiale, termo) coeficient de dilatare liniară

linear extension (mat, fiz) alungire/extensie liniară

linear flow (hidr) curgere liniară

linear foot ("lineal" foot) (ft, lf) (metr) termeni pentru o lungime de 1 picior la corpuri lungi și subțiri / înguste (conducte, garduri etc.)

linear functional (mas) (cu) funcționare liniară

linear meter (metr) termen pentru a descrie o lungime de 1 metru la corpuri lungi și subțiri / înguste (conducte, garduri etc.), metru liniar

linear yard (metr) termen pentru a descrie o lungime de 1 yard la corpuri lungi și subțiri / înguste (conducte, garduri, panouri etc.)

linear gate (autom, electr) circuit liniar de intrare

lined

linear indexing (mas-un) divizare liniară

linear induction motor (el) motor de inducție cu mișcare liniară

linearity (mas) liniaritate (și între parametri)

linearity error (metr) eroare / abatere de la liniaritate

linearisation, linearising action (mat) liniarizare (a unei curbe, evoluții a unui parametru etc.)

linear load (mec, T) încărcare / sarcină liniară / pe unitatea de lungime, sarcină liniară specifică

linearly / serially / simply ordered set (mat) lanț, mulțime liniar ordonată

line arm (el, mas, electr, autom) ramură longitudinală / liniară (a unei scheme)

linear magnification (autom) amplificare liniară

linear measure (metr) dimensiune liniară, măsură de lungime

linear misalignment (mas) defect de aliniere

linear molecular chain (chim, plast) lanț molecular liniar

linear momentum (mec) impuls (cantitate de mișcare) liniară

linear movement (mec) mișcare rectilinie

linear pitch (OM) pasul danturii la cremalieră (cu dinți drepți)

linear polymer (plast) polimer liniar

linear programming (inf) programare liniară

linear range interval liniar, interval pe o axă / pe o dreaptă

linear rate (mec) viteză liniară; (mas, TH) rată de modificare liniară (a unui parametru)

linear shim (el) separator (tip / cu) lamelă; (TH) adaos (de prelucrare) liniar / pe o direcție

linear space (mat) spațiu liniar / vectorial

linear speed of rolling (met) viteză liniară a laminorului / de laminare

linear strain (met) deformare liniară

linear system (el, hidr) rețea liniară

linear taper (el) rezistență cu variație liniară

linear transducer (metr) traductor liniar (dependență liniară parametru de intrare – parametru de ieșire)

linear velocity (mec) viteză liniară / pe aceeași direcție

line authority (adm, ec) autoritate ierarhică

line assembly work (TH) asamblare pe bandă

line bar (el) conductor tip bară

line breaker (el) întrerupător principal de linie

line clogging / plugging (hidr) înfundare / colmatare a unei conducte

lined (OM, T) căptușit, acoperit, cu compoziție aplicată (pe un cuzinet); liniat; cutat; brăzdat; (mil) blindat

line electrical parameters

line electrical parameters (el) parametri electrice ai liniei
line element (OM, hidr) element de conductă; (mat) element de linie
line filling (hidr, alim) a umple / umplere până la semn
line-free circuit (el) circuit electric de blocare
line header section (met, hidr) stație de repompare pe conductă
line hum (el) zgomot de rețea
line load (mec) sarcină liniară
line loss (el) pierderi pe linie
lineman (cf) picher; (nav) om la manevră pe chei
lineman's instrument (el, metr) instrument / aparat de montaj / de aliniere
line material (constr) material de construcție; (T) material pentru acoperiri pe lagăre
linen (textile) pânză (și de in), olandă, rufărie, lenjerie
linen draper (textile, ec) comerciant de pânzeturi
linen drapery (textile) pânzeturi, albituri; lenjerie
line noise (el) zgomot de fond / de linie
line of action / of engagement (OM) linie / dreaptă de angrenare
line of balance (LOB) (inf) linie de echilibru (metodă de analiză în rețea)
line of contact (OM, T) linia contactului / de contact, linie de angrenare
line of curvature linie curbă / de curbură
line of dip (fiz, mec) linie de cădere / de incidență / de înclinare
line of flow (hidr, fiz) linie de curent
line of flux (fiz) linie de flux (termic, electric etc.)
line of force (el) linie de forță
line of fusion (met) limită de topire
line of load (mec) linie de sarcină / de încărcare
line of segregation (met) curbă / linie de segregare
line of solidification (met) curbă / linie de solidificare
line of strike(s) (geol, materiale) direcție a straturilor; (mas-un) direcție de acțiune
line of trace (fiz, metr) urmă / pistă luminoasă (la osciloscopie)
line of vision (opt) direcție a privirii / de privire
line of zero variation (el) linie de variație zero
line pair (mat) pereche de drepte
line pipe (OM, hidr) (țeavă de) conductă
line plate (OM, met) placă de căptușeală / acoperire
line pressure (hidr) presiune în conductă
line production (ec) producție în flux (liniar)

line up the bearing

liner (el) strat intermediar (la bobine de șoc); (OM) cuzinet, cămașă, manșon, căptușeală, garnitură, material pentru acoperire la lagăre, țeavă interioară / de căptușire, bucsă; (nav) vas de linie, pachebot, transatlantic; țesătură în inserție; (met) bandă metalică pentru garnituri, material de acoperire (foarte general); (av) avion care face curse regulate, avion de linie
line reaming (mas-un) alezarea găurilor coaxiale, la piese asamblate
line regulator (el, autom) regulator al tensiunii de rețea / de sector
line replaceable unit (OM, ind) element / modul / subansamblu care este proiectat / asamblat astfel încât să fie înlocuit ca un singur articol / modul
liner of a pump / cylinder (OM) cămașă de pompe / cilindru
line segment segment de dreaptă, bară
line service (constr) (d. drumuri) serviciu de întreținere
line-shaft (OM) arbore conducător / de antrenare / de transmisie
line-shaft bearing (OM) lagăr al arborelui (unei transmisii)
line shape (fiz) forma liniei spectrale
line sharpness claritatea liniilor
line system (el) rețea electrică
linesman (nav, TH) tehnolog / muncitor la masa / instalația de trasaj
lines of ferrite (met) linii / benzi de ferită
lines of self-intersection (geom) linii de intersecție a două suprafețe
line spectrum (fiz) spectru de linii
line standard (metr) riglă-etalon / cu scară gradată; (OM) standard pentru linii în desen tehnic
line straight box (OM, hidr) manșon de racord drept, mufă
line surge (el) șoc de tensiune pe linie
line system (el) rețea electrică
line-to-neutral voltage (el) tensiune pe fază / între fază și nul
line through a bifa; a șterge; a însemna
line through-put (hidr) capacitate de transport a conductei
line up a (se) alinia, a pune în linie, a aduce în aliniere, a centra; (mas-un) a centra; (termo, T, met) a căptuși, a acoperi (un cuzinet, un cuptor etc.); a pune de acord; a se așeza în șir
line up the bearing (OM, T, TH) a verifica concentricitatea lagărului, a alinia lagărul, a căptuși un cuzinet (prin turnare, acoperire etc.)

line-up period

line-up period (TH) perioadă de reglare a liniei (și de producție), timp necesar acoperirii unui lagăr de alunecare

line up with a adera la, a se apropia de, a se alipi

line voltage (el) tensiune de linie / între faze

line welding (OM, met) sudare continuă / longitudinală, sudare cu role

line wire (el) conductor electric

line with bricks / lead / rubber (TH, ind) a câptuși cu cărămizi / cu plumb / cu cauciuc, a cauciuca, a aplica un cauciuc (și prin lipire), a câptuși cu zidărie (un cuptor etc.)

linger a continua; a rămâne; a întârzia; a dura, a dăinui, a persista; a șovăi; a acționa încet

lingerie (textile) pânzeturi, albituri; rufărie, lenjerie

lining (constr) rambleiere, sprijinire; (OM, T) blindaj, cuzinet (și numai acoperirea cu proprietăți tribologice), câptușire, acoperire (pt. diferite piese, de protecție, pt. rezistență la uzură etc.); garnitură; (met) bătătorire, îndesare (la formare), câptușeală (și refractară), dublură, procesul de câptușire, placare; (nav) călăfătuire; (poligrafie) cașerare, aliniere; (textile) albitură

lining mass / material material pentru câptușire / pentru acoperiri de protecție / de lagăre; material de umplutură

lining out trasare

lining-up (OM, hidr) centrare a țevelor; (mas) alinierea arborilor

lining wall perete câptușit, manta (și de zidărie)

link (autom) legătură, conexiune, instrucțiune de înlănțuire; (chim) legătură chimică; (OM) za, ochi, verigă, sector, culisă, cerce, tijă, articulație, balansier, legătură, lanț, manivelă, element / piesă (de legătură); (inf) a stabili o legătură (în programare); a lega (și cu un lanț), a face legătura, a uni, a se lega; (metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 link (US) = 0,201168402 m, 1 link (UK) $\approx$ 20,12 cm, 1 link (US) = 1 foot (pt. lanțuri simbolizate 66 / 100 -foot chains)

linkage (chim) legătură; (el) înlănțuire, legătură, cuplare; (inf) codificare care leagă două (sub)programe separate; (OM) cuplare, legătură, element de legătură, mecanism cu pârghii, lanț cinematic / mecanism cu articulație sau cu pârghii, transmisie prin pârghii, lanț cinematic; (hidr, OM) racord; (met) aderență

linkage segment (inf) segment de program care conține informații alterabile în cursul executării acestuia

link belt (OM) curea articulată, lanț articulată

link belt conveyer (OM) transportor cu bandă articulată

lint recovery

link block (OM) corp de culisă, parte / bloc de legătură

link box (el) cutie de distribuție; (OM) manșon articulată, mufă articulată

link bracket (OM) lagăr de culisă

link chain (OM) lanț articulată / cu articulații; lanț cu eclise

link connection (OM) conexiune / îmbinare prin articulație / cu balama

link-crank (OM) culisă-manivelă

linked (OM) cuplat, legat

linked circuits (el, electr) circuite cuplate / legate

linked connecting rod (OM) bielă secundară

linked subroutine (inf) subrutină / subprogram închis(ă) / cuplat(ă) / înlănțuit(ă)

link fuse (el) siguranță lamelară

link grinding machine (mas-un) mașină de rectificat suprafețe plane / de culise

link holder (OM) suport de culisă

linking (chim) fixare, lagăre, prindere (între molecule etc.); (inf) legare (a unui spațiu de nume); (mec) asamblare, legare

link joint (OM) articulație cu furcă / cu culisă

link leather belt (OM) curea articulată / din bucăți de piele

link lever (OM) pârghie de culisă

link line (cf) linie ferată de joncțiune

link motion mișcare a culisei

link pin (of chain) (OM) bolț de articulație (și al lanțului)

link plate (OM) placă de legătură, eclisă de lanț

link-plate chain (OM) lanț cu eclise

link / knuckle rod (OM) bară articulată, bieletă, bielă secundară

link up a lega, a conecta, a conexa, a uni

link-up (punct de) legătură; conexiune

linkwork (OM) levier de distribuție

link wrench (OM) cheie articulată

linoleum linoleu

linseed (agr) sămânță de in

linseed oil (alim, TH) ulei de in

lint (textile, plast) fibră, puf, fibră de bumbac, scamă, fir; (textile, mil) fitil

lint blower / cleaner (textile) suflător de scame

lint cotton (textile) bumbac fibră

lintel (constr) buiandrug, prag (al ușii)

lintol seating (constr) grindă superioară de reze-mare

lint recovery (TH, textile) recuperarea fibrelor din deșeuri, randament de fibră din bumbac negrenat; bridă; (anat) cataractă; (OM) flanșă, ieșitură, margine, gură de turnare, muchie, prag, protuberanță; (mas-un) tăiș de sculă

liny

liny vărgat, dungat, încrețit, brăzdat, ridicat; subțire, slab, firav

lip (TH, constr, OM) buză, margine, muchie, bridă, ieșitură, prag, nervură, nas, bot, cioc; (mas-un) tăiș, muchie activă; (met) gură / buză / cioc de turnare (la o oală)

lip angle (OM) unghiul penei sau al piesei înclinate; (mas-un) unghi al muchiei / tăișului (sculei)

lip clearance (mas-un) unghi de așezare

lipids (chim) lipide

lip lower (hidr, OM) adâncitură la ieșire / la golire de fund (a unui recipient etc.)

lip / edge of a casting ladle (met) gură / buză de turnare

lippie (metr) unitate tradițională scoțiană pentru volum: 1 lippie ~2,27 l (făină, boabe de masă sau fasole) și ~3,04 l pentru orz sau ovăz

lip-poured ladle (met) oală (basculantă) cu cioc de turnare

lip pouring (met) turnare prin ciocul oalei

lip surface (mas-un) suprafață de degajare (a sculei)

lip-type of packing (OM) manșetă de etanșare tip buză

liquate a topi, a (se) lichefia, a segrega, a separa

liquated surface (met) suprafață de segregare

liquate out (met) a separa (metale) prin fuziune

liquation (fiz, termo, met) lichefiere, segregare, topire

liquefaction (fiz, termo, met) lichefiere

liquefaction heat (fiz, termo, met) căldură de lichefiere

liquefaction of gases (fiz, termo, met) lichefiere a gazelor

liquefy (fiz, termo, met) a (se) lichefia, a fluidiza, a (se) fluidifica

liquefying (fiz, termo, met) (acțiunea de) lichefiere / fluidizare

liqueur (alim) lichior, a doza șampania

liquid (fiz, hidr) lichid, fluid, soluție, lichefiat; (ec) lichid, disponibil; (TH) hidraulic

liquid air (fiz, termo) aer lichefiat

liquid ammonia (chim) apă amoniacală

liquid assets (ec) disponibilități, lichidități, active lichide / disponibile

liquidate a lichida, a regla (socoteli); a achita (o datorie); (ec) a lichida, a desființa (o întreprindere), a intra în lichidare; a scăpa de

liquidation (ec) lichidare; achitare; desființare; terminare

liquidator (ec) lichidator

liquid barometer (metr) barometru cu lichid

liquid jet

liquid bath baie de lichid

liquid binder (chim) liant / adeziv lichid

liquid body (fiz) corp lichid

liquid brake (OM) frână hidraulică

liquid bridge (fiz, T) punte de lichid (și între două corpuri solide)

liquid bridge force (fiz) forța punții de lichid

liquid carburising (met) cementare în mediu lichid / în baie

liquid charge (met) încărcătură / șarjă lichidă

liquid column (ind chim, hidr) coloană de lichid

liquid column manometer (metr) manometru cu coloană de lichid

liquid controller (OM, hidr) regulator / distribuitor hidraulic

liquid-cooled (termo, TH) răcit cu lichid

liquid (cooled) collector (termo, ind chim) captator / colector de lichid (răcit)

liquid cooled dissipator (termo) disipator termic cu răcire cu lichid

liquid crystal display (metr) afișaj cu cristale lichide

liquid damping (hidr) amortizare lichidă / hidraulică

liquid displacement method (metr) metodă care utilizează deplasarea unui lichid

liquid-filled (OM) umplut cu lichid

liquid-filled machine (alim, ind, chim) mașină de umplut sticle / recipiente

liquid-filled thermometer (metr) termometru cu lichid

liquid film (T, chim) peliculă fluidă / de lichid

liquid film lubrication (T) ungere / lubrifiere cu peliculă de lichid

liquid flow meter (metr) debitmetru

liquid gas (fiz, chim) gaz lichefiat

liquid-gas interface (fiz) suprafața de separare dintre un lichid și un gaz

liquid gas plant (ind chim, met) instalație / fabrică de gaz lichefiat

liquid-gas system (fiz) sistem / amestec gaz-lichid

liquid glass (chim) sticlă solubilă

liquid head (hidr) înălțime a coloanei de lichid

liquid header (OM, hidr) rezervor / colector de lichid

liquid hold-up (ind chim) retenție a coloanei

liquidity (ec) fonduri lichide / disponibile, lichiditate; (met, fiz) fluiditate, stare fluidă / lichidă

liquidity ratio (ec) coeficient de lichiditate / de trezorerie

liquid jet (hidr, termo) jet / vână de lichid

liquid joint seal

liquid joint seal (OM, hidr) material lichid pentru etanșare
liquid layer (fiz, T) strat / peliculă de lichid
liquid level (hidr) nivel al lichidului; (metr) nivelă, cumpănă
liquid level manometer (metr) manometru cu tub U / cu tub de lichid
liquid level measuring instrument (hidr, metr) aparat pentru măsurarea nivelului unui lichid
liquid level switch (OM, hidr) întrerupător cu flotor
liquid limit (hidr) limită de curgere, limită (de nivel) a lichidului
liquid lubrication (T) ungere / lubrifiere lichidă / cu lubrifiant lichid
liquid measure (metr) măsură pentru capacitate / pentru volum de lichid
liquid metal embrittlement (met) fragilizare sau scădere a rezistenței unui material metalic, cauzată de contactul cu un metal topit
liquid metal charge (met) încărcătură de metal lichid, șarjă lichidă
liquid paraffin (chim) parafină lichidă
liquid-phase (met, chim) fază lichidă
liquid phase epitaxy (chim, met) transformare de fază pe durata creșterii cristalului
liquid-phase refining (met, chim) rafinare în fază / stare lichidă
liquid pitch (ind chim) smoală lichidă
liquid power (ind chim, auto) benzină, combustibil lichid
liquid-pressure pick-up (metr, hidr) element / captator de presiune a lichidului
liquid remnant (mediu, alim, chim) reziduu lichid
liquid resistance (hidr) rezistență lichidă / specifică a lichidului
liquid rubber (ind chim) latex, cauciuc nevulcanizat / pastă
liquid seal (OM, hidr) etanșare lichidă / cu material lichid / prin presiunea sau prezența lichidului, închizător hidraulic
liquid sloshing (hidr) mișcarea unui fluid într-un rezervor (în mișcare) (de navă, autovehicul, vagon-cisternă etc.)
liquid soap (T, chim) săpun lichid
liquid-solid interface (fiz) interfața / suprafața de separare lichid-solid
liquid spray diffuser (OM, hidr) dispozitiv / duză de pulverizat lichide
liquid spring (OM, hidr) „arc” lichid, amortizor cu lichid compresibil
liquid state (fiz) stare lichidă

literal

liquid-suction heat interchanger (termo) schimbător de căldură vapor-lichid de aspirație, supraîncălzitor
liquid-tight (OM) ermetic, etanș, impermeabil la lichide
liquid trap (termo, hidr) separator / captator de picături
liquidus (line) (met) linie lichidus
liquid-vapour interface (fiz, termo) interfață / suprafață de separare lichid-vapori
liquid waste (ind chim, hidr, met, mediu) pierdere / risipă / irosire de lichid, deșeuri lichide, soluție de deșeuri lichide
liquor soluție, leșie, baie alcalină; (alim) băutură spirtoasă, zeamă, suc (de carne), sos
list (inf) listă, enumerare de simboluri, structură de date; tabel, tablou, tabelă; registru, catalog; (ec) stat de plată, catalog, anuar; (TH) specificație, enumerare, fâșie, margine, bordură, che-nar, brâu; a enumera, a face o listă, a înscrie într-o listă, a înregistra; a specifica; (c) a lista, a trece în revistă / a imprima rezultate / programe; (amer) (agr) brazdă (trasă cu plugul); (nav) a se înclina, a se canarisi
listel (constr) plintă
listen to a asculta; audiție, ascultare
listener ascultător (la radio), auditor, ascultător
listen in a fi pe recepție, a asculta, a intercepta (un semnal audio)
listening ascultare, audiție; (radio) interceptare; de ascultare, de recepție
lister (agr) plug-rariță
listing (c) care listează, listare, rezultat al operației de listare; (nav) canarisire, înclinare transversală permanentă, unghi de canarisire
listless nepăsător, indiferent, apatic
listlessness nepăsare, indiferență, apatie
list of contents cuprins, index, tabelă de materii
list of queries chestionar
list of spar parts (mas, TH) listă / catalog de piese de schimb
list price (ec) preț de catalog
list processing (LISP) (inf) prelucrare a listelor, prelucrare cu liste
literate cu carte, cult, învățat; literat
liter (amer), **litre** (brit) (**L, l**) (metr) the common metric unit of volume.
liter atmosphere (L·atm) (metr, fiz) unitate de măsură pentru energie sau lucru mecanic, utilizată în studiul gazelor închise în incinte: 1 liter atmosphere = 101,325 J sau 0,09605 Btu
literal (mat) simbol literal netraductibil; greșeală mică de redactare a unui text

literal equation

literal equation (mat) ecuație algebrică / cu coeficienți literali
literature literatură; biografie, material informativ; lucrări de referință
liter per 100 kilometers (L/100 km) (metr) o măsură a vitezei / ratei de consum al combustibilului pentru autovehicule, echivalentul acesteia în sistemul SI fiind centilitru pe kilometru (cL/km)
liter per mil (L/mil) (metr, auto) unitate de măsură pentru consumul de combustibil al autovehiculelor, folosită și în Scandinavia: 1 liter per mil = 0,1 l per 100 km
liter/day (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, litru pe zi: $1 \text{ liter/day} = 0,0012 \cdot 10^{-6} \text{ m}^3/\text{s}$
liter/hour (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, litru pe oră: $1 \text{ liter/hour} = 0,278 \cdot 10^{-6} \text{ m}^3/\text{s}$
liter/minute (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, litru pe minut: $1 \text{ liter/minute} = 16,667 \cdot 10^{-6} \text{ m}^3/\text{s}$
litharge (chim, met) oxid de plumb, litargă
lithia (chim) oxid de litiu
Lithium (Li) (chim) litiu
lithium (base) grease (T) unsoare pe bază de litiu
lithosphere (geol) litosferă
litmus (chim) turnesol
litmus paper (chim) hârtie de turnesol
litre, liter (metr) litru
litter targă; (mediu) gunoi, murdărie; resturi; lucruri împrăștiate; dezordine; a murdări; a arunca hârtii / resturi prin / pe; a umple cu resturi; (agr) a așterne paie (pt. un animal)
litter bin (mediu) sac / cutie de gunoi
little puțin; nu mult; câțva; ceva; oarecum; cam puțin; mic, neînsemnat; aproape deloc
little / small end (OM) picior al bieiei
little finger (anat) degetul mic
little knob / node (silv) nodozitate (la arbori)
littoral litoral
lituus (mat, geom) spirala $\sigma^2 = a / \theta$
litz (wire) (el) liță
live (el) parcurs de curent, aflat sub tensiune; (OM) aflat în mișcare, mobil, activ, în funcțiune; în direct; în exploatare; real (și d. sarcină, solicitare etc.); a trăi, a exista, a viețui; a locui, a trăi; a se întreține; a rezista, a supraviețui; viu, în viață; real, din viață; (d. culori) viu, aprins; (TH) mobil
liveable locuibil, în care se poate locui; (d. condiții de viață) acceptabil, suportabil; sociabil
live axle (OM) arbore planetar, osie motoare, arbore de antrenare / conducător

lixivium

live boom (nav, constr) elindă de dragă, cupă / săgeată de excavator ce poate fi ridicată sau coborâtă fără a întrerupe funcționarea acestuia
live centre (OM) vârf rotativ; (mas-un) vârf al păpușii mobile (la strung)
live circuit (el) circuit sub tensiune
live conductor (el) conductor neizolat
live gas (ind chim) gaz proaspăt
live lever (OM) pârghie pentru transmiterea mișcării / de acționare
live line tester (el, metr) detector de tensiune
live load(ing) (mec, mas) sarcină mobilă / temporară / variabilă / activă / utilă / dinamică
live load stress (mec, mas) efort / tensiune datorată unei sarcini în exploatare și variabilă
lively strălucitor (d. lumină), intensiv (d. un proces), viu, aprins
live off a-și câștiga existența din; a trăi de pe urma
live part (el) element activ, piesă parcursă de curent electric
liver (alim, anat) ficat
live rail (met, cf) șină prin care circulă curent electric
live rear axle (auto) punte motoare din spatele autovehiculului
livered oil (T, chim) ulei uzat / oxidat / cu conținut mucilaginos
livering (alim, T, chim) îngroșare (și a uleiului), concentrare
live roller gear bed (met) (cale cu) role de alimentare (acționată și cu transmisii dințate)
live starch (chim) glicogen
live soaking pit (met) cuptor adânc de încălzire
live spindle / axle (OM) ax / arbore rotativ (în funcțiune)
live stock (agr) vite, șeptel; inventar viu
live storage (OM, hidr) volum util (al unui recipient etc.)
live storage bin (alim, chim) siloz de extracție
live weight (transp) încărcătură utilă; (alim) greutate a animalului viu
live wire (el) conductor sub tensiune
living viu, în viață; (d. culori) viu, aprins, luminos; vioi, energic, activ, harnic; (mod de) viață, existență, trai; locuință, domiciliu
livre (metr) unitate tradițională pentru masă în țări de limbă franceză și în Grecia, livră; 1 livre (Franța) = 0,5 kg, 1 Greek livre ~500 g
lixivate (chim) a trata cu leșie, a extrage prin dizolvare, a lixivă (la neferoase)
lixiviation (met, chim) extracție prin dizolvare, lixiviere (la neferoase)
lixivium (chim) leșie

load

load (mec, mas) sarcină, încărcătură, greutate, solicitare (în general, fără a specifica tipul: presiune, forță, moment etc.), randament (rar); debit (în hidraulică); (met) șarjă, încărcătură de cuptor / de furnal / de melanjor etc.; (inf) introducere de date; a încărca, a alimenta; a solicita, (met) a șarja; (nav) caric; a (se) încărca; (metr) unitate tradițională pentru măsurarea volumului: 1 load (US) = 1 cubic yard = 0,764555 m³

loadability (mec, mas) capacitate de încărcare

load action (mec, mas) acțiune perturbatoare / efect perturbator al unei sarcini

load area (mec, OM) suprafață / zonă / loc de încărcare / solicitat(ă)

load at proportional limit (mec, OM) limită de proporționalitate (la solicitări mecanice)

load-bearing pile (constr) pilot portant / de fundație

load-bearing wall (constr) zid / perete portant / de rezistență

load brake (OM) frână de / la sarcină

load break cut-out / switch (el, autom) dispozitiv / întrerupător care asigură întreruperea la sarcină

load cable (OM) cablu de ridicare

load capacity / carrying ability (mec, mas) capacitate de încărcare / portantă / de ridicare, capacitate de sarcină

load carrier (mas) transportor

load-carrying (mec, T) care poate suporta o sarcină

load-carrying additive (T) aditiv antigripant / pentru presiuni mari

load-carrying capacity (constr, mec) capacitate portantă; (TH) sarcină-limită, capacitate de ridicare

load-carrying equipment (mas, transp) instalație de transportat sarcini

load cell (mec, fiz) celulă / element de transportat / de sarcină; (metr) traductor de forță

load centre (fiz, mec) centru (de aplicare) al sarcinii

load chain (OM) lanț de ridicat / de tracțiune

load change (mec) variația sarcinii

load characteristic / diagram (mec, mas) caracteristică / diagramă de sarcină / de încărcare

load-circuit power input (el) putere de intrare în circuitul de sarcină

load compensation (mec) echilibrarea / compensarea sarcinilor; (el) compensare / egalizare de sarcină

load continuously (mec) a încărca continuu

loading

load current (el) curent de sarcină

load curve (TH) curbă de sarcină / de încărcare

load cycle (OM) ciclu de încărcare / de solicitare

load-deflection diagram (mec, OM) diagrama deformație(tip săgeată)-sarcină

load-deformation diagram (mec, OM) diagramă deformație-sarcină

load diagram (mec, OM) diagramă / caracteristică de sarcină, schema distribuției sarcinii

load distribution (mec, OM) distribuția sarcinii

load draught (nav) pescaj cu nava încărcată

load due to snow / wind (constr, meteo) sarcină datorată zăpezii / vântului

load duration (mec, OM) durata sarcinii / solicitării

loaded (mec, OM) încărcat, îngreunat, plin; (mil) (armă) încărcată

loaded circuit (el) circuit sub sarcină

loaded mud (TH) noroi încărcat în timpul procesului tehnologic

loaded weight (mec, mas) greutate de lucru / în serviciu

loaded wheel (OM) roată încărcată / solicitată

loaded with blanks / with inert filling (nav) încărcare cu balast / cu umplutură

load equalisation (el) echilibrare / compensare a diferenței de sarcină; (mec) echilibrare a sarcinii

loader (OM) încărcător; (nav) hamal, docher, muncitor portuar; (TH) încărcător, dispozitiv sau mașină de încărcat / de alimentare (și la mașin-unelte, pentru piese de prelucrat sau scule)

loader boom (OM) parte în consolă a transportorului

loader with grab bucket (OM, transp) încărcător cu graifăr

load-extension diagram / curve (mec, materiale) diagramă / curbă sarcină-deformație, determinată, de obicei, pentru tracțiune

load factor (autom, el, mec) sarcină-limită, factor / coeficient de sarcină / de încărcare, grad de solicitare / de încărcare

load graph (mec) diagramă de sarcină / de încărcare

load hook (OM, met) cârlig de macara / la mașini de ridicat

load increase / increment (mec, el) treaptă de sarcină

load index (mec, el) procentaj de sarcină

loading (mec) încărcare, îngreunare, îngreuiere, sarcină, încărcătură, solicitare; (ec) fraht, caric, primă suplimentară (la asigurări); (autom, el) alimentare, încărcare; (nav) caric, încărcătură

loading aperture

loading aperture (alim, ind chim, met) orificiu de încărcare
loading bank (transp) rampă / platformă (pod de încărcare)
loading berth (nav) dană de încărcare
loading bin (mas-un) buncăr al sistemului de alimentare cu piese brute
loading boom (nav) bigă de încărcare
loading broker (ec) broker / agent de încărcare și navlosire
loading bunker (alim, met) buncăr de încărcare
loading capacity (TH, mec) capacitate de încărcare
loading case (TH, mec) caz / tip / schemă de încărcare
loading chamber (OM, mec) cameră de încărcare
loading chute (mas-un) jgheab de alimentare cu piese brute
loading coil (el) bobină de sarcină / de încărcare
loading condition (auto) încărcătură, condiții de încărcare
loading crane (met) macara de încărcare / de șarjare
load(ing) curve (mas, mec) diagramă de sarcină
loading days (TH) zile de încărcare
loading device (OM, mas) dispozitiv de încărcare, încărcător
loading diagram (met, mec) diagramă de încărcare
loading end (TH) capăt de alimentare
loading frame (OM) stativ / cadru de încărcare
loading funnel (OM, alim, ind chim) pâlnie de încărcare
loading gauge gabarit (de încărcare); (metr) traductor de sarcină / de încărcare (pt. forță și / sau moment)
loading gear (OM) instalație de încărcare (și cu transmisie cu roți dințate)
loading hatch (nav) gură de magazie
loading hopper (met, alim, ind chim) buncăr / pâlnie de încărcare
loading inductance (el) bobină de inductanță / de sarcină
loading ledge (cf) rampă (de încărcare)
loading line (cf) linie de încărcare; cablu de ridicare a cupei de excavator; (el) linie / caracteristică de sarcină
loading list (transp) foaie de încărcare
loading machine (transp) mașină / instalație de încărcare
loading material (transp) material de umplutură / de încărcare
loading platform (transp) platformă de încărcare

load on soil

loading point (mec) punct de încărcare / de aplicare a sarcinii (mecanice) concentrate
loading port (nav) port de încărcare
loading procedure (inf) procedură de încărcare (și lansare în execuție) a unui program
loading rack / ramp (transp) rampă de încărcare
loading range (mec, mas) interval de încărcare / de variație a sarcinii
loading rate (mec, mas) viteză de încărcare
loading regulator (el) reostat de sarcină
loading resistance (mec) rezistență de sarcină, balast
loading routine (inf) program de încărcare / de înmagazinare
loading scraper (OM, transp) scropă încărcător
loading shoe (OM, transp) sabot de încărcare
loading shovel (OM, transp) lopată, cupă de încărcare
loading siding / track (cf) linie de încărcare
loading test probă / test de încărcare, test sub sarcină
loading time (inf, TH, mec) timp / perioadă de încărcare
loading tray (constr, alim, ind chim) cupă de alimentare / de încărcare; troacă de încărcare
loading through (constr, alim, ind chim) jgheab de încărcare
loading weight (mec) greutate a încărcăturii / a sarcinii
loading winch (OM) vinci de încărcare
load inrush current (el) vârf / maxim al curentului de pornire în sarcină
load isolator (mec) separator de sarcină
load-levelling / -limiting relay (el) releu de limitare a sarcinii
load life (mas) durată de funcționare sub sarcină / în sarcină completă
load lift ascensor de mărfuri
load-lifting capacity (mec, transp) capacitate de ridicare
load limit (mec, transp) limită de sarcină / de încărcare, sarcină-limită / maximă
load limiter (auto) limitator de tensiune
load line (hidr) linie de sarcină, funcția presiune de ieșire – debit de ieșire; (nav) linie de încărcare, linie de plutire de plină încărcare
load-line mark (nav) marcă de bord liber, marcă de încărcare; semn de limitare a sarcinii / greutății etc.
load module (inf) element de program / modul încărcabil (pt. executare)
load on soil (constr) presiune pe teren / pe sol, presiune asupra terenului de fundație

load per unit surface

load per unit surface (mec, OM) sarcină / încărcare pe unitatea de suprafață
load platform (transp) platformă / rampă de încărcare
load point (mec) punct de sarcină, punct de aplicare a sarcinii
load pressure (OM, hidr) presiune de încărcare / solicitare
load pressure drop (hidr) presiune diferențială de sarcină, diferență de presiune între două puncte de tilizare
load pulley (OM) scripete
load range (mec, TH) domeniu / interval de încărcare / de sarcină
load rate (mec, TH) viteză de încărcare / de aplicare a sarcinii
load rating (el, mec) capacitate nominală de încărcare, sarcină nominală, coeficient de încărcare
load reversal (mec) alternanță de sarcină / de încărcare
load rope (OM) cablu de ridicat / de tracțiune
load side (mec, OM) capăt la care este aplicată sarcina, capăt de suspendare a unei greutăți
load stability (OM, mas) stabilitate în sarcină
loadstone (met, el) magnet natural, magnetit
load stress (mec, OM) tensiune / efort datorat unei sarcini
load test (metr, mas) probă de încărcare, încercare în sarcină
load torque (mec) cuplu rezistent, (sarcină sub formă de) moment de torsiune
load up (mec, transp) a încărca
load voltage (el) tensiune în sarcină; (metr) tensiune de ieșire a traductorului
load water line (nav) linie de plutire a navei încărcate
loaf (alim) pâine (de o anumită formă), franzelă, căpățână de zahăr, cocean
loaf sugar (alim) căpățână de zahăr, zahăr cubic
loam (constr, geol) lut (și pt. cărămizi), argilă grasă / nisipoasă, humă, sol argilos; (met) amestec de formare cu argilă
loam brick (constr) chirpici, cărămidă nearsă / crudă
loam casting (met) turnare în amestec de formare / de argilă / în forme de argilă
loam core (met) miez argilos
loam floor (constr) pardoseală de lut
loam mill / mix (met) malaxor / amestecător de argilă (la turnătorii)
loam mould (met) formă (de turnătorie) de argilă nisipoasă

localized annealing

loamy (geol) argilos, lutos, humos
loamy sand (met) nisip argilos
loan împrumut; a împrumuta
loan bank (ec) bancă de credit
loan on mortgage (ec) credit ipotecar
loan society (ec) societate de credit
lobate (OM) lobat, cu lobi
lobby anticameră, vestibul, coridor, culoar; (nav) culoar către mai multe compartimente; (ec, pol) grup de persoane cu interese comune care ar putea exercita presiuni; a influența
lobe (OM) lob, ieșind, camă; (met) proeminență, adaos turnat, bosaj; alveolă
lobe(d) bearing (T, OM) lagăr cu lobi
lobed-impeller (OM) paletă rotitoare lobată
lobe-shaped hole (OM) gaură / alezaj poligonal-l(ă) (și pt. arbori K) / cu lobi, (în sens nedorit) abatere poligonală de la forma cilindrică
lobster (alim, zool) rac de mare, homar
lobster box (nav) vas de transportat homari
lobster shift schimb de noapte
local local; (cf) tren local
local buckling (mec, materiale) flambaj local, turtire / umflare / bombare locală
local contraction (met, plast) contracție locală
local control (autom, mas) comandă directă, reglaj local
local correction (autom) corecție parțială / locală a unui semnal
local element (mec) element local; (T, chim) pilă locală / elementară
local end (OM) ansamblu terminal
local error (inf) eroare locală / care afectează doar parțial executarea unui program
local extension of fracture (mec) alungire relativă locală a epruvetei la rupere
local hardening (T, met) călire / durificare locală / parțială
local inquiry (ec) întrebare, reclamație, anchetă (cu extindere relativ redusă)
locality localitate; loc, poziție; situație; punct, sector, zonă
localization localizare; limitare, mărginire, delimitare; detecție; descentralizare; sediu, loc
localization corrosion (met, T) coroziune localizată
localization of heat (termo) acumulare de căldură
localization test (TH) încercare de localizare a defectelor
localize a localiza, a detecta; a restrânge, a limita; a descentraliza; a stabili locul, a preciza locul
localized annealing (met) recoacere locală / selectivă

localized corrosion

localized corrosion (chim) coroziune locală / localizată
localized elongation (mec, met) alungire / elongație locală (și la laminare)
localized hardening (met) călire locală / parțială
localized heating (met) încălzire locală (la laminare)
localized oxidised pinholes (met, chim) pori eterogeni oxidați, localizați
localized pressure (met) presiune locală (la laminare)
localized reaction pinholes (met) pori eterogeni de culoare albastră (rezultat din reacții chimice, defect)
localized / bound vector (mat, fiz) vector legat
localize on / upon a concentra / îndrepta (atenția) asupra
localizing trouble (mas, TH) localizarea defectelor / deranjamentelor
local line (met, cf) linie de circulație locală
locally (*adv*) (în plan) local, într-un anumit spațiu
local losses of head (hidr) pierderi locale de sarcină / de presiune
local mass eccentricity (mec) excentricitate locală a masei (și la echilibrare)
local overheating (ind chim, met, T) (supra)încălzire locală
local slope (T, mas-un) pantă locală (a profilului) (la profilometria suprafeței)
local-stress (mec) tensiune locală / concentrată (într-un loc)
local-stress relief heat-treatment (met) tratament termic pentru înlăturarea tensiunilor (remanente) locale
local tax (ec) impozit local / comunal
local thickness (met) grosime locală
local time ora locală
locate a amplasa, a localiza, a delimita, a mărgini; a (se) stabili locul; a amplasa; a instala; (mas-un) a trasa, a regla, a potrivi, a fixa o piesă de prelucrat într-o poziție convenabilă
locate centres (mas-un) a centra piesa de prelucrat între vârful
located localizat, amplasat, stabilit (d. o piesă etc.)
locate from centre hole (mas-un) a centra o piesă după o gaură deja existentă
locate from outside diameter (mas-un) a centra după diametrul exterior al piesei de prelucrat
locating amplasare, localizare; reperare; punctare; acțiunea de centrare
locating bearing (OM) lagăr axial, crapodină, de centrare

locker

locating cones for mould / housing assembly (met, OM) știfturi conice de fixare / de ghidare / pentru asamblarea componentelor unei matrițe / unei carcase etc.
locating device (mas-un) dispozitiv de așezat piesa de prelucrat în poziția dorită
locating pin (OM) știft / bolț de montaj / de fixare / de ghidare (la montarea a două piese)
locating slot (OM, mas-un) canal pentru fixarea unei piese (și la dispozitive de prindere, mese de lucru la mașini-unelte etc.)
locating surface (OM, mas-un) suprafață de prindere / de așezare
location locație, loc, localizare, amplasare, amplasament, așezare, delimitare; situație; (mas-un) piesă de bază, linie sau suprafață de bazare a pieselor de prelucrat, a monta, a așeza
location line (TH, metr) traseu, linie de așezare / de reglare
location of defect (met) localizarea unui defect (la sudură, turnare, laminare etc.)
location of instruction / of order (inf) amplasarea / locul adresei (într-un program etc.)
location tolerance (OM) toleranță de poziție
locator (OM) fixator, știft de fixare / de control; (metr) detector
lock buclă; mănunchi; (OM) închizător, lacăt, zăvor, opritor, piedică (și de armă), prag de ghidare (al matriței), fixator, siguranță; (nav) ecluză, trecere prin ecluză, a trece prin ecluză; stăvilă; blocare; a (se) închide, a obtura, a zăvorî, a încuia, a fi încuiat; a împiedica, a (se) bloca (mecanic), a (se) înțepeni; a frâna
lockage (nav) ecluzare, taxă de ecluzare
lock box / case (mas-un) cutia căruciorului la strung
lock button (auto, mas) buton de blocare
lock cylinder (OM) cilindru de broască / de yală
lock die (met, plast) matriță cu dispozitiv de blocare
locked (mec, OM) fixat, blocat, încuiat, închis, zăvorât; (autom) blocat, aservit
locked in place (auto) fix / blocat pe poziție
locked-in system (autom) sistem aservit / blocat prin comandă internă / localizată (fără a putea fi redistribuită)
locked nut (OM) piuliță blocată
locked rotor current (el) curent în rotorul scurt-circuitat
locked-rotor torque (el) cuplu inițial de pornire
locked-up stress (mec, OM) tensiune internă
locker dulap; ladă pentru scule; vestiar; paznic; pontator; (nav) cheson, magazie de materiale

locker coils

locker coils (termo, alim) evaporator cu serpentine fize, al compartimentelor de congelare
locker plant (termo, alim) instalație de congelare cu casete
locker room vestiar cu dulapuri individuale
lock in a închide, a bloca
lock-in feature (mec, el) sincronizare
locking (mec) înzăvorăre, încuiere, (acțiunea de) blocare, oprire (a rotației); (el) sincronizare cu frecvența rețelei
locking bayonet (OM) închizător tip baionetă
locking bolt / pin (OM) bolț de blocare / de fixare, șurub de asamblare
locking box (cf) cutie cu înzăvorări
locking clamp (OM) gheară / clemă de blocare / de fixare / de închidere
locking clip (auto) clemă de fixare
locking device (mas-un, OM) mecanism de blocare / de închidere / de oprire / de fixare
locking gas cap (auto, mas) capac de rezervor cu cheie
locking gear (OM) dispozitiv de închidere / de blocare du dinți
locking hook (OM) clemă de închidere, cârlig de blocare
locking in antrenare, închidere, blocare
locking-in relay (el) releu de sincronizare prin efect de antrenare / de târare a frecvențelor
locking key (OM) pană înclinată / de blocare
locking mechanism (OM, mas-un) mecanism / dispozitiv de blocare / de oprire / de limitare / de fixare
locking of axles / of wheels (OM, T) blocarea osiilor / a roților (și din cauza frecării)
locking of the turntable (mas-un) blocarea / fixarea / înzăvorărea plăcii / mesei turnante
locking pressure (hidr, metr) presiune de blocare
locking ring (OM) inel de strângere / de prindere / de fixare, inel opritor, inel de siguranță
locking screw (OM, mas-un) șurub de blocare / de fixare / de închidere, șurub opritor
locking switch (el) întrerupător cu capac încuiat / cu cheie / cu blocare
locking tab (auto) capac (al consolei)
lock-in range (autom) plajă / domeniu / interval de reglare / de sincronizare
lock nut (OM) contrapiuliță (și de siguranță)
lock-out (met) întrerupere, deconectare, blocare a liniei (de turnare / laminare); a opri (accesul), a deconecta; (ec) închidere a întreprinderii de către patron
lock pin (OM) șplint / știft / bolț de blocare / de cuplare

lofting

lock plate (auto) dispozitiv de blocare a portierei
lock-points (mas, autom) puncte (de reglare) blocabile
lock ring (OM, mas-un) inel de blocare / de fixare (a poziției unei piese)
lock roller (OM, plast) rolă de acoperire (la lipire)
locksmith lăcătuș
locksmithery / locksmith's shop (ind) atelier de lăcătușerie
locksmith's vice (mec) menghină de banc / de lăcătuș
lock stitch (OM) cusătură făcută la mașină (și la asamblarea curelelor late), punct de cusătură
lock-up (oră de) închidere / încetare a lucrului; (ec) capital mort
lock up a împiedica, a (se) închide, a încuia, a zăvorî care se încuie; (ec) a imobiliza, a bloca (un capital)
lock washer (OM) șaibă arcuită (cu scop de blocare), disc obturator / de blocare, inel arcuit de siguranță
lock wire (OM) sârmă de siguranță (la deșurubare)
locomotion (mec) locomoție
locomotive (cf) locomotivă
locomotive changing point (cf) punct / stație de schimbare a locomotivei
locomotive shed (cf) depou / remiză de locomotive
locomotive underframe (cf) șasiu de locomotivă
locum tenens locțiitor, înlocuitor; suplinitor
locus (mat) loc geometric al punctelor
locus of concentration (materiale) loc de aglomerare / de concentrare
locus tree (silv) salcâm
lode (geol) filon, vână
lodestone (met) magnetită, magnet natural
lodge (constr) gheretă, locuință (provizorie), boxă; a stabili (temporar); a caza, a depozita, a locui, a adăposti; (ec) a investi, a plasa (bani)
lodge in a pătrunde în; a se opri în
lodgement, lodgment adăpost, loc; prezentare (a unei cereri)
lodger locatar; chiriaș
lodging găzduire; locuință
lodging house (constr) casă cu apartamente / camere de închiriat
loess (geol, constr) loess
loft (constr) pod (de casă); (nav) sală de trasaj naval
lofting (nav) trasaj naval

log

log (constr) grindă, bârnă; (silv) buştean, butuc, buturugă, material lemnos; (nav) loch, jurnal de bord, a înregistra în jurnalul de bord; (metr) a etalona

log (Biblical) (metr) unitate veche de măsură pentru volum: 1 log (Biblical) = 0,000305556 m³

logarithm (mat) logaritm

logarithmic(al) (mat) logaritm

logarithmic cosine (mat) cosinus logaritmat

logarithmic deformation ratio (met) grad de deformare logaritm (la forjare)

logarithmic series (mat) serii logaritmice

logarithmic-series distribution (mat) distribuție în serii logaritmice

logarithmic sine (mat) sinus logaritmat

logarithmic tipper (el) rezistență (cu variație) logaritmă

log band sawing machine (mas-un, silv) ferăstrău-panglică pentru lemn / bușteni

log barker (mas-un, silv) dispozitiv de cojit bușteni

log book (nav) jurnal de bord

log cabin (constr) colibă / casă / cabană din bârne

log characteristic / curve (mas) curbă / caracteristică logaritmă

log conversion (mas-un, silv) debitare a buștenilor

log conversion defects (mas-un, silv) defecte de debitare a lemnului

log conversion in frame / gang saws (mas-un, silv) gater / fierăstrău cu mai multe pânze

loge lojă

log-exponential sum (mat) sumă logaritmico-exponențială

logger (autom, inf) înregistrator cronologic (automat) de date; (nav) specialist în etanșarea tubulaturii (mașinilor și motoarelor navale)

logging (inf) tehnică de organizare a unei baze de date, înregistrare de date / de rezultate; (nav) înscriere în jurnalul de bord, înregistrare a parametrilor

logging system (inf, c) sistem de colectare / de înregistrare a datelor

log house (constr) casă de bârne

logic logic; logică

logical logic, rațional

logical algebra / calculus (mat) algebră logică

logical branch (inf) salt condiționat logic, ramură de circuit logic

logical constraints (inf) restricții / constrângeri logice

logical data (inf) date logice, date nenumerice care arată o stare binară

long

logical defogging (auto) dejivrare automată

logical design (inf, autom) proiect logic, proiectare / sinteză logică

logical diagram (inf, ec) schemă logică / funcțională, organigramă

logical error eroare logică; (inf) algoritm defectuos, de rezolvare a unei probleme

logical expression (inf) expresie logică, calcul / expresie cu operatori logici

logical file (inf) fișier logic, înregistrări logice cu organizare definită

logical level (autom) nivel logic, poziție a unui circuit logic față de un terminal

logically (*adv*) (în mod) logic

logical record (inf) înregistrare logică

logical symbol (inf) simbol logic / funcțional

logical unit (ec, inf) unitate / element logic(ă), unitate / element de decizie

logic / logical element (c, inf) element logic / de decizie logică

logic / logical function (inf, autom) funcție logică / de comutare

logic module (inf) modul logic

logic operation (inf) operație logică (de tip NU, ȘI, SAU etc.)

logic product (mat, inf) produs logic / Boole, conjuncție

logic shift (inf) decalaj / deplasare logic(ă)

logic sum (mat, inf) sumă logică / Boole, disjuncție

logic threshold (autom, inf) prag logic, număr minim de semnale, necesar comutării unui element cu intrări multiple

logic variable (mat, inf) variabilă logică

logistic (inf, ec) logistic; (mat) logaritm, proporțional, calculabil (în logica matematică)

logistics logistică, logică simbolică, artificiu de calcul aritmetic; (ec) tehnică a aprovizionării și transportului, servicii

logistic spiral (mat) spirală logaritmă

log-log paper hârtie cu carioaj dublu logaritm

log-log scale (mat, fiz) scară dublu logaritmă

log-log transformation (mat) transformare prin aplicarea repetată a logaritmilor

log(-)normal distribution (mat, fiz) repartitie / distribuție logaritm normală

log(-)normal probability graph (mat, fiz) grafic al probabilității logaritm normală

log paper hârtie cu carioaj logaritm

log recording înregistrare logaritmă

log seal (OM) lemn de etanșare

long lungime; lung, prelungit; lung (temporal), îndelungat, de lungă durată

long arc

long arc (el) arc electric lung
long boat (nav) barcă mare / de transport
long bolt (OM, constr) bulon / șurub de ancorare / cu tijă lungă
long-chain polymer (chim) polimer cu lanț molecular lung / cu catenă lungă
long cross (OM) raclet / eclisă de mijloc / la lanțuri cu număr impar de pași
long cubit (metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 long cubit = 0,5334 m
long day zi de muncă cu ore suplimentare
long-distance call convorbire interurbană
long-distance cruise / service (nav) probă de durată în mers, călătorie de cursă lungă
long-distance gas supply (ind, termo) alimentare cu gaz(e) la mare distanță
long-distance heating (met, termo) încălzire industrială / pe zone mari, termoficare
long-distance power station / plant centrală electrică de interes național
long-distance trial (mas) probă de durată în mers; (nav) probă de marș pe distanță mare
long-drawn (out) de durată; prelungit
longeron (constr) lonjeron, grindă longitudinală / principală
longevity (mas) durată de serviciu / de exploatare / de funcționare
long fiber (textile, plast, compozite) fibră lungă
long-flame (gas) coal (termo) cărbune cu flacără lungă
long grinding (mas-un) rectificare longitudinală / în lungime
long-haul traffic (transp) transport de mărfuri la mare distanță
long-hole drilling (mas-un) găurire / burghiere adâncă / pentru găuri lungi
long hundredweight (metr) denumire pentru British hundredweight, o unitate de măsură pentru masă: 1 long hundredweight = 112 pounds, v. **British hundredweight, long hundredweight**
longitude longitudine
longitudinal longitudinal
longitudinal arch / belt (constr, met) centură longitudinală (de întărire)
longitudinal axis (mec, OM) axă longitudinală
longitudinal ball-bearing (OM) ghidaj cu bile
longitudinal beam (mec, constr) grindă longitudinală
longitudinal bond / bracing (OM) îmbinare / legătură în lung, prindere / asamblare pe lungime
longitudinal bulkhead (nav) perete longitudinal la navă

longitudinal profile

longitudinal bus-bar (el, OM) cuplă longitudinală (la bare colectoare ale instalațiilor electrice)
longitudinal carrier cable (OM) cablu purtător / de susținere
longitudinal clearance (OM, mas-un) joc longitudinal / axial
longitudinal corner crack (met, OM) crăpătură / fisură longitudinală marginală / în zona colțurilor (defect la laminarea profilelor și la sudură)
longitudinal corrugation (met) striuri longitudinale (la laminare) (defect)
longitudinal crack (met) crăpătură / fisură longitudinală (defect)
longitudinal crystal (fiz) cristal cu oscilație longitudinală
longitudinal deck beam (nav) curent longitudinal de punte
longitudinal dihedral angle (mas-un) unghi de detalonare
longitudinal direction (met, mec) sens / direcție longitudinală (și la laminare)
longitudinal ductility (met) ductilitate / deformabilitate în direcție longitudinală
longitudinal facial crack (met) crăpătură / fisură longitudinală pe fețele laterale (defect)
longitudinal feed (mas-un) avans longitudinal
longitudinal force (mec) forță longitudinală / în lungul axei
longitudinal framing (nav) osatură longitudinală
longitudinal girder (auto) lonjeron; (mec, constr) grindă longitudinală
longitudinal gradient gradient / pantă longitudinală (și)
longitudinally gilled / ribbed cylinder (OM) cilindru cu nervuri longitudinale
longitudinal groove (OM) canelură / canal longitudinală (și); (met) urmă / adâncitură longitudinală (și defect)
longitudinal member (of frame) (OM, mec, constr) element longitudinal (la grinzi cu zăbrele, la construcții sudate, la un cadru etc.)
longitudinal motion / movement (mec) mișcare longitudinală / în lungul axei
longitudinal outrigger (constr, mec) lonjeron, grindă longitudinală
longitudinal pitch (OM) pas longitudinal (la năuare, asamblări cu multe șuruburi etc.)
longitudinal planer (mas-un) raboteză longitudinală
longitudinal profile (OM) profil longitudinal / în lungul axei / piesei

longitudinal profiling apparatus / machine**long-time test**

longitudinal profiling machine (met, mas-un) mașină de executat profiluri lungi
longitudinal rib (met, OM) nervură longitudinală
longitudinal runner (mec, constr) lonjeron
longitudinal sampling (met, plast) luarea probelor în direcție longitudinală, probă / eșantionare longitudinală
longitudinal seam (OM) cusătură longitudinală de sudură
longitudinal section (OM) profil în lungime, secțiune longitudinală
longitudinal shear strength (plast) rezistență la forfecare longitudinală (și a unei îmbinări lipite)
longitudinal sloping hearth furnace (met) cuptor cu vatră înclinată în sens longitudinal
longitudinal stay (el, OM) ancoră de linie electrică aeriană
longitudinal streak (met, plast) striăție longitudinală / în lungime (și defect)
longitudinal strength (mec, OM, met) rezistență pe direcție longitudinală
longitudinal stress (mec, OM, met) efort / tensiune pe direcție longitudinală
longitudinal system ship (nav) navă cu osatură longitudinală
longitudinal tie (constr) grindă longitudinală, lonjeron de pod (și rulant)
longitudinal travel / traverse (mas-un) avans / deplasare longitudinală
longitudinal turning (mas-un) strunjire longitudinală
longitudinal vibration (mec) vibrație longitudinală
longitudinal weld (OM) cusătură (de sudură) longitudinală
long jumper (mas-un) burghiu pentru finisarea ghinturilor / găurilor / alezajelor lungi
long-lasting (TH) de durată mare, cu durabilitate mare, care durează mult
long-length delay (autom, ec) întârziere de lungă durată
long life (mas, OM) durată mare de viață, (cu) durabilitate mare
long-life mould (met, plast) matriță cu durată mare de utilizare, cochilă, formă permanentă
long-link chain (OM) lanț cu zale lungi
long loop device (textile) dispozitiv pentru producerea ochiurilor lungi
long nose over pliers (OM) clește cu cioc lung, curbat
long oil (ind chim) ulei polimerizat
long-oil varnish (ind chim) lac gras / preparat pe bază de ulei cu grad înalt de polimerizare

long-period recording (mas, autom, inf) înregistrare pe o durată mare
long-pitch screw (OM) șurub cu pas mare, șurub grosolan
long-pitch winding (el) înfășurare cu pas mare
long pug mill (alim) malaxor cu un braț lung
long-pull magnet (el) electromagnet cu forță de tracțiune constantă la mare distanță
long radius (of a regular polygon) (geom) rază a cercului circumscris (unui poligon regulat)
long-range (TH) cu rază mare de acțiune, cu parcurs lung, la mare distanță, cu interval mare; de largă perspectivă; cuprinzător
long-range force (fiz) forță cu rază mare de acțiune
long-range interaction (fiz) interacțiune la distanță mare
long reed (metr, fiz) unitate de măsură pentru lungime: 1 long reed = 3,2004 m
long run (termo) tiraj mare; funcționare de lungă durată
long-run test (mas) încercare / test la funcționare de lungă durată
long-service wear (T) uzură după funcționare de lungă durată
long shank machine tap (mas-un) tarod cu coadă lungă, de mașină
long sight (anat) prezbitism
long-sighted (anat) prezbit, care vede departe; perspicace; pătrunzător
long-sightedness (anat, opt) hipermetropie; (*fig*) prevedere, clarviziune
long stem funnel (OM, alim) pâlnie cu gât lung
long-stroke (mas-un) cu cursă lungă
long-stroke press (mas-un) presă cu cursă lungă
long tackle (OM) palanc lung
long-tackle block (mas, transp) macara-vioară
long-tail block (nav) macara de sart
long-tailed (mas-un) cu coadă lungă (parte de fixare a sculelor)
long taper die tap (mas-un) tarod pentru filiere
long-term pe termen lung, de durată
long-term average discharge (hidr, TH) debit mediu (calculat pe o perioadă mare de timp)
long-term station (autom, ind) secție / stație cu observare / înregistrare de date pe durată îndelungată
long tern plate (met) tablă cositorită / mată
long-time (TH) de lungă durată, pe timp îndelungat
long-time creep strength (mec) rezistență statică de durată la fluaj / la curgere
long-time test (metr, materiale) test / încercare de lungă durată

long ton, gross ton

long ton, gross ton (metr, fiz) unitate de măsură pentru masă, tonă engleză: 1 long ton = 1016,047 kg

long(-vista) shot (constr, ind) plan general / de ansamblu

long-wearing (T, materiale) rezistent la uzură

longword (metr, inf) unitate de măsură în informatică, în general egală cu 2 cuvinte

look privire; înfățișare, aspect; observare; expresie; a arăta; a părea

look about for a căuta / urmări cu privirea; a căuta; a fi în căutarea

look after a avea grijă de, a supraveghea

look ahead a privi înainte

look at a privi la, a se uita la; a examina; a cerceta; a urmări; a lua în considerare (ceva)

looker privitor, observator; paznic; telespectator

look for a căuta, a se uita după; a se aștepta la; a prevedea, a anticipa

look forward to a aștepta cu nerăbdare

look(ing) box (OM) gaură de observare

looking-for căutări; așteptări, speranțe

looking glass (opt) oglindă

looking-stick (OM) jojă de control al nivelului (lubrifiantului, fluidului etc.); (met) rangă pentru controlul topiturii metalice

look into a cerceta (în interior), a examina, a studia; a se uita prin, a răsfoi

look like a semăna cu; a arăta; a fi

look on a avea vedere spre, a da înspre; a privi, a fi spectator

look-out atenție, băgare de seamă, vigilență; veghe, pază; paznic; observare; grijă; supraveghere; observator; post de observare; perspectivă; punct de vedere, opinie

look out a privi / se uita în afară; a fi atent; a căuta, a alege, a selecta

look-over examinare, cercetare

look over a examina, a cerceta; a trece în revistă

look-through (fiz, opt, c) transparentă

look through a se uita prin, a căuta prin; a cerceta, a examina

look-up (ec, inf) căutare în tabel (în listă)

look up a privi / se uita în sus

look upon a considera, a socoti; a privi / vedea (o problemă)

look up the logarithm of (mat) a logaritma

loop (TH, autom, inf) buclă, ciclu; curbura, arc, deschidere, nod, contur; (hidr) conductă de derivație / de ocolire; (OM) balama, belciug, cârlig, jug, etrier, clemă, bridă, brățară, agrafă, ochi de prindere, laț, inel, ureche, colier, contact de alunecare / glisant, gaură, alezaj, orificiu, ochi, arc, resort; (nav) nod simplu;

loop rectangularity

(el) buclă, spiră; a înfășura, a conecta în buclă; a înnodea, a lega

loop and hook (OM) tendon cu cârlig / cu copcă / cu agrafă; balama-coltar

loop-and-trunk layout (el, hidr) schemă / plan (de situație) al unei rețele

loop chain (OM) lanț închis

loop connection (el, autom) legătură în buclă

loop cut (mas-un) secțiune / tăiere ciclică

loop dryer (alim, ind chim) uscător în buclă / în circuit închis

looped circuit (electr, autom) circuit în buclă

looped tape (OM) bandă lipită (cu contur închis)

looper (met) suport de buclă, dispozitiv de întindere a buclei, jgheab de ghidare pentru bucle; (textile) maieză

loop gain (el, autom) câștig / amplificarea a buclei / a trecerii prin buclă (deschisă)

loop hanger (OM) ochi / buclă de suspensie / de atârnare

loophole (OM, constr) deschizătură, crăpătură; crenel; fisură

loop ident (el) număr / identificare a circuitului / buclei de reglare

looping (OM, met) formare de bucle, asamblare, încheiere

looping channel (met) dispozitiv de întindere / jgheab de ghidare a buclelor

looping floor (met) jgheab înclinat în buclă (între cuptor și laminor)

looping pit (met) groapă / spațiu pentru buclă / bucle

looping rolling mill (met) laminor deschis

loopknot nod simplu

loop initialisation (inf) instrucțiuni, date, valori inițiale, care preced o buclă repetabilă / inițIALIZAREA unui ciclu

loop length (met, OM) lungime a buclei / a spirei

loop lifter (met) suport al buclei (la laminare)

loop line (cf, met) ramificație, linie de derivație / de ocolire; (hidr) conductă de ocolire

loop mill rolling (met) laminare în formă / cu formare de buclă (dorită sau nedorită)

loop mode (autom) mod de acționare / funcționare în buclă

loop of an oscillation / of vibration (mec, fiz) ventru al unei oscilații

loop of wire (el, OM) buclă a sârmei, spiră (de arc, de bobină)

loop oscillograph (fiz) oscilograf cu buclă

loop rectangularity (fiz) rectangularitate a ciclului (de histerezis)

loop resistance

loop resistance (el) rezistență a buclei
loop-reversing method (inf) metodă de comutare / de parcurgere în sens invers al buclei / al ciclului
looproad (constr) linie de derivare, drum de ocolire; (hidr) meandru
loops (materiale) ventre, umflături, bucle (și defecte de laminare)
loop signal (autom) semnal al unei bucle
loop system (TH) sistem închis
loop test bar (metr, chim) epruvetă în formă de buclă / potcoavă, pentru teste de coroziune
loop testing (inf) testarea buclei de program pentru a verifica dacă este completă / utilizabilă
loose (OM) dezlegat, desfăcut, detașat, degajat, destins, liber, larg, cu joc, neexact; slab, slăbit; nefixat, vag; lipsit de constrângere; rar; (ec) dezlegat, neambalat (d. marfă); (mat) nedeterminat, necompact, nedens; a dezlega, a slăbi (o legătură), a desface; a scăpa, a lăsa să scape; (d. scris) neglijent, necitit
loose axle (cf, OM) osie falsă / alergătoare, osie cu încăstrare la unul din capete
loose bottom (met, OM) fund detașabil / demontabil (la cuptoare, recipiente, matrițe etc.)
loose bushing (OM) bucsă de mers în gol; (mas-un) bucsă amovibilă (a dispozitivului de ghidare)
loose collar (OM) inel de fixare (și cu șurub)
loose connection (OM) îmbinare neetanșă, legătură / conexiune întreruptă
loose coupling (OM) cuplare flexibilă / largă; cuplaj / cuplare (prea) largă
loose deposits (termo, ind chim, T) calamină afănată, material depozitat neconsolidat / cu tendință de împrăștiere
loose ends (ec, TH) probleme mărunte / mărunțișuri de ultimă oră
loose fibre (textile, plast) fibră în masă, fibre destrămate
loose fill type (material) de umplutură / în vrac
loose flange (OM) flanșă liberă
loose freezing (alim) congelare în masă divizată / necompactă, congelare de produse neambalate
loose gear (OM) roată dințată amovibilă / bala-doare / liberă pe arbore
loose ground (geol, constr) sol afănat / neconsolidat
loose headstock (mas-un) păpușă mobilă
loose key (OM) pană îngropată
loose leaf (OM) foaie liberă (și de arc)
loose mould (mas-un) matriță mobilă / amovibilă / independentă

lose

loosen a (se) desface, a (se) dezagrega, a (se) detașa; a disloca; a (se) slăbi (d. un arc, o piuliță etc.), a ceda, a (se) deșuruba; (agr) a afâna (pământul)
looseness desfacere, slăbire; lărgire; fragilitate, instabilitate (și a terenului); prolixitate, neclaritate
loosen the brake (OM, auto) a slăbi frâna
loosened coal (met) cărbune dezagregat
loosening slăbire; relaxare; destindere; desfacere; degajare; care se relaxează / se slăbește; (chim) dizolvare; (OM) deșurubare, gripare (a unui lagăr), eliberare (și parțială) din prindere / strângere; (agr) afânare
loosening machine (agr, ind chim) afănător
loose nut (OM) piuliță slăbită / deșurubată
loose part (OM, met) piesă amovibilă / detașabilă / demontabilă / separabilă (a unui model, a unui ansamblu)
loose pattern (met, plast) model demontabil
loose piece (OM, met) parte amovibilă / detașabilă (a unui model etc.)
loose pin (met, OM) știft de ghidare (și la rame de formare), cap mobil
loose pinion (OM) pinion mobil, roată dințată liberă
loose powder (alim, met, plast) pulbere nepresată
loose pulley (OM) roată (de curea) liberă
loose punch (mas-un) poanson mobil
loose running (mas) mers în gol / liber
loose (running) fit (OM) ajustaj foarte larg
loose sand (constr, met) nisip neconsolidat / necimentat
loose standard (ec, TH) normă nerigidă
loose twist (mec) torsiune slabă
loosing (OM) deblocare / slăbire
lop (agr, silv) a curăța de ramuri, a tunde (un pom); a clipoci; clipocit
lop-sided (OM) asimetric; strâmb; înclinat; aplecat (într-o parte)
lorry (auto, transp) autocamion, camion; (cf, met) vagonet, vagon-platformă
lorry body (auto, OM) caroserie de camion
lorry scale (auto, OM) basculă de camion
lorry tractor (transp, mas) tractor-remorcher
lorry trailer (transp, OM) remorcă de camion
lorry-trailer combination (transp, mas) tren rutier, ansamblu autocamion-remorcă
lorry tyre (auto, OM) anvelopă de autocamion
lose a (se) pierde; (d. o propunere) a fi respins; a fi zadarnic / inutil; a ieși în pierdere; a avea / suferi pierderi; (d. ceas) a întârzia, a rămâne în urmă

lose colour

lose colour (plast, textile) a (se) decolora, a pierde o culoare, a (se) albi
loser păgubaș, învins
lose way / on speed (auto, mas) a pierde din viteză
losing care pierde; învins; necâștigător; pierdere
loss (TH) pierdere (și de energie, a unui obiect), scurgere, atenuare, amortizare; (ec) pierdere, daună, daune, lipsă, risipă; încurcătură, impas; (textile, met) deșeuri (și la decupare, tăiere); (fig) încurcătură
loss angle (el, metr) unghi de pierderi, unghi de atenuare
loss by pierderi prin
loss by burning (met) pierderi prin ardere
loss by percolation (hidr) pierderi prin infiltrație
loss current to earth (el) curent (de pierderi) prin punere la pământ
loss damping (hidr, el, mec) atenuare datorită pierderilor
loss due to cutting (mas-un) pierdere de material datorită retezării / prelucrării prin așchiere / prin decupare
loss due to diffusion (hidr, ind chim) pierderi prin difuzie
loss due to friction (T) pierderi datorate frecării
loss due to drying (alim, ind chim, agr) pierderi din cauza uscării, pierderi prin uscare
losses pierderi; (met, ind) deșeuri, pierderi (tehnologice)
losses of circulation (hidr) pierderi la circulația unui fluid
losses on no land (el) pierderi în gol / în circuit deschis
losses through breathing (constr, TH) pierderi prin respirație (și a unui perete)
losses through standing (TH) pierdere prin / la depozitare, pierderi din cauza staționării
loss-free fără pierderi
loss in bends (hidr) pierdere de sarcină / de presiune (în cot sau la curbe); pierdere de presiune prin frecare (la coturi și derivații)
loss in efficiency (mas) pierdere de randament / de energie / de putere
loss in energy / in power (TH, mas, mec) pierdere de energie / de putere
loss in measure scăzământ; (TH) pierdere în dimensiune
loss in reverse direction (electr, autom) pierdere de blocare / în sens invers
loss in weight (ec) scăzământ; pierdere în greutate / de masă
lossless fără pierderi

lost volts

loss meter (el, metr) contor de pierderi, aparat de măsurat (unghiul de) pierderi
loss of charge method (metr, el, mec) metodă de măsurare a pierderilor prin descărcare a sarcinii (electrice sau mecanice)
loss of core (met) pierdere de carotă / de miez (la turnare)
loss of efficiency (mas, TH, ec) scădere a productivității / a eficienței / a randamentului
loss of gauge (OM, T) reducere a diametrului prin uzură
loss of / in head (hidr, mec) pierdere de sarcină / de presiune
loss of life (mas, OM) micșorare a durabilității / a duratei de viață / de serviciu
loss of power (el, mec) pierdere / scădere de putere
loss of pressure (met, hidr) pierderi / scăderi (nedorite) de presiune
loss of returns (T, hidr) pierdere prin recirculare (și la sisteme de ungere / de răcire etc.)
loss of synchronism (mec, el) ieșire din sincronism, desincronizare
loss of temperature (met, termo) pierderi / scăderi (nedorite) de temperatură
loss of visibility (auto) pierderea vizibilității
loss on ignition (ind chim) pierderi la calcinare / ardere / încălzire; (met) pierderi la recoacere
loss on purification (alim, ind chim) pierdere la purificare
loss per pass (met) pierdere la fiecare trecere
loss resistance (el, mec) rezistență de amortizare, rezistență echivalentă a pierderilor
loss-summation method (mas, metr) metoda pierderilor separate (pt. măsurarea randamentului)
loss tangent (el) tangentă a unghiului de pierderi
loss through diffusion (alim, ind chim) pierdere prin difuzie
lossy circuit element (el) componentă de circuit cu pierderi
lossy network (el) rețea cu pierderi
lost pierdut
lost cluster (c) sector / sectoare de disc care nu mai sunt disponibile pentru memorare
lost head (hidr) pierdere de sarcină / de presiune; (met) maselotă
lost metal (met) pierdere (tehnologică) de metal
lost motion (mas-un) joc, cursă moartă, mers în gol, porțiune neutilizată a cursei
lost shuttering (constr) cofraj pierdut
lost time (mas, TH) timp pierdut / neutilizat, timp mort, întrerupere a lucrului
lost volts (el) cădere de tensiune

lost-wax casting

lost-wax casting (met) piesă turnată / turnare în formă / în model fuzibil(ă) / în ceară pierdută
lost wax moulding / process (met) formare cu modele fuzibile (din ceară)
lot lot (de piese, de pământ etc.), serie; grămadă; parcelă; partidă; parte; porțiune; (plast) șarjă (de adeziv); (ec) lot, livrare; (mat) grupă; mulțime; cotă; parte; a parcela, a împărți (un teren etc.); (metr) unitate tradițională de măsură pentru masă în țări germanice: 1 lot ~15 g
lot number mulțime, număr de lot
lot production (TH, ec) producție de serie
lot size (TH) mărimea lotului (de piese / de semifabricate)
lottery sample / sampling (metr) eșantion ales / eșantionare prin tragere la sorți / aleatoare
loud (d. sunete) tare, puternic, sonor, răsunător; (d. culori) strident, tipător; (d. mirosuri) tare, pătrunzător
louden (fiz) a amplifica (un sunet)
loudness (fiz) intensitate auditivă, impresie sonoră, nivel / volum sonor, sonoritate
loudness counter (fiz) curbă de intensitate sonoră / auditivă
lounge a se odihni; a lenevi; pierdere de vreme, lenevie; fotoliu, șezlong, divan, sofa; loc de odihnă; foaier (de teatru), hol (de hotel); plimbare, hoinăreală
loupe (fiz) lupă
louse, p/ lice (zool) păduche
louver tăietură; deschizătură; creștătură; jaluzele; oblon; reinură; fantă / gol / canal de ventilație (și la mașini electrice); gaură de aer / de ventilație / de tiraj; (termo) gaură a coșului de fum
louvered cover (OM) capac de protecție, cu fante pentru ventilație
louver (OM) jaluzele, oblon
lovage (alim, agr) leuștean
Lovibond color units (metr, fiz) unități de culoare Lovibond
Lovibond tintometer (metr) colorimetru Lovibond
low jos, scund, mic; scăzut, redus, micșorat; (d. o notă) grav, încet, șoptit, jos; adânc; decoltat, decupat; răsfrânt; ieftin, comun, vulgar; (electr) nivel mic / zero în circuite digitale; slab, slăbit; prost, de proastă calitate; (*adv*) jos, la pământ, până la pământ
low-access memory / storage (c) memorie cu timp redus de acces, memorie rapidă
low-alloyed (met) slab aliat
low-alloy(ed) steel (met) oțel slab aliat
low average productivity (ec) productivitate medie redusă / mică

lower / low beam

low-battery indicator (auto) indicator de descărcare a unei baterii
low / lower beam (auto) fază scurtă
low-bed / low boy trailer (transp) remorcă cu platformă joasă / pentru sarcină mare
low binding (fiz, chim) legătură slabă între atomi / molecule
low-boiler (fiz) compus volatil, cu punct de fierbere jos / redus
low-boiling (alim, ind chim) cu temperatură joasă de fierbere
low bracket gasoline (ind chim) benzină cu cifră octanică redusă
low brake fluid (auto) lichid de frână în cantitate (prea) mică / puțină
low brake fluid level (auto) nivel (prea) mic al lichidului de frână
low brake fluid level warning (auto) atenționare asupra nivelului prea scăzut al lichidului de frână
low built chassis (auto) șasiu de construcție joasă
low calorific power (termo) putere calorică redusă / inferioară
low-carbon (met) cu conținut redus de carbon
low-carbon cast iron (met) fontă decarburată / moale
low carbonisation coke (met) semicocs
low-carbon steel (met) oțel cu conținut redus de carbon
low-class de calitate inferioară (d. produse)
low-current protector (el) siguranță pentru curent slab
low cycle fatigue (mec) oboseală (și rupere) la un număr mic de cicluri (sub 10^5)
low dip înclinare mică
low distillation (alim, ind chim) distilare la temperaturi joase
low-down scund, jos
low duty (TH, mas, OM) de mică putere, cu regim ușor de funcționare, de tip ușor, de serie ușoară (d. rulmenți, caneluri etc.)
low-duty-cycle source (el, electr) sursă cu durată mică de anclanșare / declanșare (și de putere mică)
low-duty goods (ec) mărfuri cu tarif vamal scăzut
low-enriched (met) ușor îmbogățit (d. aliaje etc.)
lower (mat) inferior; (TH) a coborî, a (se) reduce, a micșora, a scădea (și un preț), a degrada, a lăsa în jos; de jos; (nav) a lansa la apă; a se înnora, a (se) întuneca
lower / low beam (auto) fază scurtă, lumină de întâlnire

lower a boat

lower a boat (nav) a lansa / a lăsa o barcă la apă
lower boom (constr, mec) talpă inferioară a grinzii (în construcții metalice)
lower bound margine inferioară; (mat) minorant
lower calorific value (termo) putere calorifică inferioară
lower-case (letter) literă minusculă / obișnuită / de rând
lower chord (mec, constr) talpă inferioară a grinzii
lower chord member (mec, constr) bară inferioară (într-o construcție metalică)
lower control arm (mas-un) braț oscilant inferior
lower crankcase (OM) baie / carter de ulei, partea inferioară a unei carcase, carcasă inferioară
lower cut (mas-un) prima trecere (la danturare, pilire)
lower dead centre (auto, termo) punctul mort inferior
lower deck (nav) punte inferioară
lower deviation (metr, OM) abatere inferioară (și la toleranțe)
lower die (OM, mas-un) partea inferioară a unei matrițe
lower flange (OM) flanșă inferioară / de jos
low friction loss(es) (T) pierderi reduse prin frecare (de putere, material, de energie etc.)
lower heating value (termo) putere calorifică inferioară
lower hold (nav) cală, magazie inferioară
lowering coborâre, lăsare în jos; descreștere, care descrește
lowering casing (OM) perete rabatabil
lowering-in coborâre, reducere
lowering motion (transp, mec) mișcare de coborâre (la o macara)
lowering movement (geol, constr) tasare, coborâre, adâncire a suprafeței terenului
lower layer (geol, TH) strat inferior
lower leg of siphon (hidr) tub de aspirație al sifonului
lower members of the series (mat) membri inferiori ai unei serii
lowermost cel mai de jos
lowermost bed (constr, TH) strat-talpă, pat, strat inferior / cel mai de jos, strat-culcuș
lower panel (auto) șorț al caroseriei
lower platen (mas-un) masă inferioară a presei
lower pump box (OM, hidr) piston de pompă
lower roll (ind chim, met) cilindru / valț inferior
lower shaft (of furnace) (met) parte inferioară a cuvei (și la furnal)
lower slide (OM) glisieră

lowland

lower stone (alim, ind chim) piatră inferioară la o moară
lower tool slide (mas-un) sanie inferioară (a port-cuțitului la strung)
lowest cel mai de jos; cel mai scăzut; cel mai îngust
low-expansion alloy (met, termo) aliaj cu coeficient mic de dilatare
low explosive (chim) exploziv lent
low explosive limit (TH) limită inferioară de explozie
low fermentation (alim, ind chim) fermentație inferioară
low flow year (agr) an cu apă puțină
low-freezing liquid (fiz) lichid cu punct de înghețare scăzut
low frequency (fiz) (de) frecvență joasă
low-frequency damping (fiz) atenuare a sunetelor / a frecvențelor joase
low-frequency end / final / output stage (fiz, electr) etaj final de joasă frecvență
low-frequency self-excitation (el, autom, electr) auto-excitare în domeniul frecvențelor joase
low fuel (auto) carburant / combustibil puțin
low fuel consumption (mas, auto) consum redus de combustibil
low fuel level (auto) nivel (prea) scăzut al carburantului / combustibilului
low fuel warning (auto) atenționare pentru carburant puțin / insuficient
low gear (auto, OM) viteza întâi, treaptă inferioară de viteză, angrenajul vitezei întâi
low grade inferior, de valoare / calitate inferioară, inferior calitativ; marcă inferioară; pantă cu înclinare mică
low grade ore (met) minereu sărac
low gravity crude (ind chim) țiței crud, ulei vâscos
low gravity oil (ind chim) țiței greu
low ground (geogr) șes, câmpie, teren jos
low-ground type (mas-un) cu batiu la nivelul podelei
low hardening steel (met) oțel ușor / slab călit
low headlight (auto) faza scurtă
low-head screw (OM) șurub cu cap înecat
low helix drill (mas-un) burghiu în spirală cu unghi mic de înclinare al canalelor elicoidale
low in carbon (met, chim) cu conținut redus de carbon
low-inertia (mec) inerție redusă
low intake pump (OM, hidr) pompă de alimentare, de joasă presiune
lowland (geogr) zonă depresionară

low-leakage transistor

low-leakage transistor (electr) tranzistor cu curent rezidual mic
low level (TH, el, mec) nivel coborât, de slabă putere / intensitate
low-level amplifier (electr, metr) amplificator de semnal slab
low-level contacts (el) contacte pentru curenți slabi
low-level controller (hidr, el) regulator / întrerupător al nivelului de minim
low-level magnetic detection (metr, electr) detectare a câmpurilor magnetice slabe
low-lift pump (OM, hidr) pompă de presiune joasă
low limit (TH) dimensiune minimă, limită inferioară
low-limit selector (metr, OM, autom) selector / clasor pentru limită inferioară
low-load adjustment (autom, hidr, mec) dispozitiv de reglare pentru debit / sarcină mică
low loader (auto, transp) camion / remorcă cu platformă joasă
low-load rate (TH, ind) viteză redusă de încărcare
low-loss cu pierderi mici (și pt. dielectrice)
low-lying trap capcană / trapă aflată în adâncime / la nivelul de jos (al utilajului etc.)
low-melting (materiale, termo) ușor fuzibil
low-melting alloy (met, termo) aliaj ușor fuzibil
low melting compound / element (met, plast) compus / element cu punct de topire scăzut
low-molecular polymer (plast) polimer cu greutate moleculară scăzută / cu grad redus de polimerizare
low-molecular weight compound (chim) compus cu masă / greutate moleculară scăzută / mică
low oil alarm (T, ajuțom) semnal care indică scăderea nivelului de ulei sub nivel normal
low output (TH, mec, autom) nivel / parametru mic de ieșire, putere redusă (la ieșire)
low-pass filter (LPF) (autom) filtru care permite trecerea frecvențelor joase, filtru trece-jos
low phosphorous pig iron (met) fontă cu conținut scăzut de fosfor
low-pitched note (fiz) sunet grav / de frecvență joasă
low position (mas-un) poziție joasă
low potential source of supply (el) sursă de alimentare de joasă tensiune
low power(ed) (mas, mec, el) de / cu putere mică, alimentat cu putere mică
low pressure (hidr) (de) presiune joasă

low-speed mill

low-pressure area (hidr, T) zonă de joasă presiune
low-pressure compressor (termo) compresor de joasă presiune
low-pressure cut-out switch (hidr, OM) întrerupător de contact de joasă presiune, presostat acționat la scăderea presiunii
low-pressure / low side float valve (OM, hidr) ventil de expansiune cu flotor la presiune joasă, regulator de joasă presiune cu flotor
low / back pressure gauge (OM, hidr) manometru de aspirație, depresiometru
low-pressure moulding (plast) procedeu de formare la presiune joasă presiune
low-pressure piston (OM, hidr) piston al cilindrului de joasă presiune
low-pressure polyethylene (plast) polietilenă de joasă presiune
low-pressure safety cut-out (OM, hidr) presostat de contact joasă presiune, presostat de siguranță, acționat de scăderea presiunii
low-pressure torch (termo) arzător cu injecție de joasă presiune
low-priced (ec) ieftin, cu preț mic / redus
low-Q specimen (metr) eșantion / epruvetă / probă cu factor de calitate mic
low-quality (de) calitate inferioară (d. produse)
low-quality goods (ec) bunuri / mărfuri de calitate inferioară
low red roșu închis
low-reflection coating (ind chim, fiz) acoperire cu strat antireflectorizant
low-relief basorelief
low resistance (el, mec) rezistență mică / joasă / scăzută
low-resistance forward direction (el) sens de trecere (și la un redresor)
low Reynolds number (hidr, fiz) număr Reynolds sub numărul Reynolds critic pentru o sferă
low-rubber compound (chim) amestec cu conținut scăzut de cauciuc
low season (ec) sezon mort
low shear strength (mec) rezistență mică la forfecare
low slider (OM) culisă inferioară
low sound (fiz) sunet grav / de joasă frecvență
low speed (de / cu) viteză mică / redusă; viteză minimă; cu mers încet; cu viteză mică; cu turație joasă / lentă
low speed balance (mec) echilibrare la viteză redusă / joasă
low-speed jet (auto, termo) jiclor de turație mică
low-speed mill (met) laminor cu viteză mică

low-speed nozzle

low-speed nozzle (auto, termo) jiclor de mers încet, jiclor de tură mică

low spot depresiune; (met) gol (în suprafața cu-săturii sudate); (T) adâncitură punctiformă pe suprafața piesei

low suction temperature cut-out (OM, metr, termo) termostat de siguranță, la aspirație

low temperature behaviour (materiale, termo) comportare la temperaturi joase

low-temperature carbonization (chim, met) semicarbonizare, semicocsificare; (termo) carbonizare la temperatură joasă

low-temperature coke (met) semicocs

low-temperature distillation (chim, met) semicocsificare, distilare la temperaturi joase

low-temperature oxidation (chim, met) oxidare la temperatură joasă

low-temperature polymerisation (ind chim) polimerizare la rece / la temperatură joasă

low-temperature rubber (ind chim) cauciuc polimerizat la rece

low tension (el) tensiune mică / joasă

low-tension ignition (auto) aprindere prin magnetou, la temperatură joasă

low-tension voltage (el) tensiune mică / joasă (și la transformator)

low-test gasoline (ind chim) benzină de calitate inferioară

low thermal mass furnace (TH) cuptor cu inerție termică mică / cu încălzire rapidă

low tide (nav) reflux

low tin solder (met, OM) aliaj cu conținut redus de staniu, pentru lipire moale

low tone (fiz) sunet grav / de joasă frecvență

low vacuum (fiz) vid slab (corespunzător unei presiuni mai mici de 760 torri sau presiunii vaporilor de apă la 25°C)

low viscosity (T, OM, hidr) fluiditate, vâscozitate redusă / mică

low volatility (fiz) volatilitate greu de realizat

low voltage (el) joasă tensiune

low-voltage protection (el) protecție minimală de tensiune / protecție împotriva tensiunii joase

low-voltage release (el) declanșare la tensiune minimală / la subtensiune

low water (nav) maree / apă joasă

low-water mark (nav) limită de jos / inferioară de apă

low washer fluid level (auto) nivel (prea) scăzut al lichidului de spălare

low weir (OM, hidr) prag de fund, deversor înecat

low with pressure (auto) cu presiune (prea) mică / joasă (d. pneuri)

lubricating fluid

low-Z element (chim, fiz) element cu număr atomic mic

loyal loial, credincios

lozenge (chim) tabletă, pastilă; (mat) romb

lozenge file pilă rombică

LP constraints (inf) limitări / restricții la programarea liniară

Lpf (metr) simbol pentru **liters per flush**, parametru pentru toalete, litri la o acționare a sistemului de spălare: 1 Lpf = 0,264 US gallon per flush (gpf)

lpi (metr, fiz, c) abreviere pentru **lines per inch**, o unitate de măsură pentru rezoluția monitorilor; (metr, tipografie, c) unitate de măsură pentru spațierea rândurilor (unui text)

L-shaped iron / steel (met, OM) oțel cornier cu aripi inegale

L-shell (chim) pătură L (cu opt electroni)

lubber mark (OM) linie de reglare, reper reglabil

lube oil / luboil (T) lubrifant, ulei de ungere (foarte general)

lubricant (T) ulei de ungere, lubrifant (indiferent de starea de agregare), lichid de răcire și ungere, unsoare; (met) material pentru ungerea formelor de turnare

lubricant additive (chim, T) aditiv pentru lubrifianți

lubricant blend (T) amestec lubrifiant, lubrifiant cu mai multe componente

lubricant bloom (T) exsudare a lubrifiantului

lubricant dope (ind chim, T) aditiv pentru lubrifianți (inclusiv uleiuri)

lubricant incompatibility (T, chim) incompatibilitate între lubrifianți

lubricant / lubricating grease (T) unsoare consistentă

lubricant / lubricating grease for general use (T, ind chim) unsoare consistentă, de uz general

lubricant / lubricating pump (T, met) pompă de gresare (tecalemite)

lubricant ring (OM, T) inel (liber) de ungere

lubricate (T) a unge, a gresa, a lubrifia

lubricated (T) uns, lubrifiat

lubricating / lubrication (T) (acțiunea de) lubrifiere, gresare, ungere, care unge / lubrifiază

lubricating can (OM, T) gresor, ungător

lubricating capacity / power (T) onctuozitate, capacitate de ungere (a unei suprafețe)

lubricating cup (T, OM) ungător, lubrifiant

lubricating cushion (T) pernă de ungere (și cu fitiluri)

lubricating fluid (T, ind chim) fluid de ungere / de lubrifiere

lubricating graphite

lubricating graphite (T) grafit (pt. ungere / cu rol de lubrifiere)
lubricating grease for general use (OM, T, ind chim) unsoare pentru uz general
lubricating grease structure (T, chim) structura unei unsoari lubrifiante
lubricating grease thickener (T, chim) agent de îngroșare pentru unsoari lubrifiante
lubricating / lubrication nipple (OM, T) ungător cu bilă
lubricating oil (T, chim) ulei lubrifiant
lubricating oil gauge (OM, T) jojă pentru ulei, indicator al nivelului de ulei (lubrifiant)
lubricating ring (OM) inel pentru ungere
lubrication by gravity (T) ungere prin scurgere / cădere liberă
lubrication by oil circulation (T) ungere prin circulația (și forțată) a uleiului
lubrication by splashing (T) ungere prin barbotare / prin stropire / prin bălăcire
lubrication by submersion (T) ungere prin imersare / prin cufundare (în baie)
lubrication chart / diagram (T, mas, TH) diagramă / schemă de ungere
lubrication grease (T) unsoare lubrifiantă
lubrication pipe (OM, T) conductă de ulei / de lubrifiant, țevă de ungere
lubrication piping (T, hidr, met) sistemul de conducte / țevi de ungere, canale / conducte de ungere
lubricator (T, OM, met) cutie cu unsoare, gresor, ungător, aparat pentru lubrifiere, muncitor însărcinat cu ungerea
lubricator fitting (OM) niplu pentru ungere, la pompa de mână
lubricator piston (OM) piston al pompei de ulei (în sistemul de ungere)
lubricity (T) onctuoșitate; (hidr) putere / capacitate lubrifiantă; capacitate de protecție antiuzură; (*fig*) abilitate de a scăpa / de a se susține; caracter alunecos; lubricitate; lascivitate; caracter instabil, inconstanță
luce (alim) știucă
lucerne (agr, bot) lucernă
lucidity luminozitate; luciditate, rațiune; (fiz) transparență, claritate
luck noroc, șansă; întâmplare
lucky norocos
lucrative lucrativ, avantajos, profitabil
lucrative rentabilitate
lucrative transaction (ec) afacere / tranzacție rentabilă / avantajoasă
luff (nav) margine de învergare; a veni în vânt
luff tackle (nav) palanc simplu

lug shackleer

luffing (mas, trasp) înălțime de ridicare a brațului macaralei
luffing crane (mas, trasp) macara cu braț mobil în plan vertical
luffing davit (nav) grui radială / rotativă / pivotantă
luff tackle (OM) palanc simplu cu cârlig
luff upon luff (OM, trasp) palanc pe palanc, palancuri în serie
lug (constr) capră, consolă; (el) bornă, piesă polară, ureche (la acumulator); (OM) opritor, inel de agățat, nas, știft, pivot, camă, mâner, ureche, ochi (de prindere), proeminență, dinte, ridicătură, scobitură, canelură, limbă, labă, toartă, manivelă; smucitură, tragere; (met) adaos de turnare, bosaj, ureche a ramei de formare; (el) bornă pentru sudură; a târî, a trage cu putere, a smuci
lug (metr) denumire veche engleză pentru rod: 1 lug = 5,0292 m, 1 great lug = 6,4008 m; (metr) unitate de măsură pentru masă (pt. fructe: struguri, piersici etc.) 1 lug ~ 7...13 kg de produs într-un volum de ~12 l (și în SUA)
lug-angle (mec, constr) cornier de legătură / de asamblare (și într-o construcție metalică)
lug boss (OM) bosaj
lug brick (constr) cărămidă cu nut și feder / cu suprafețe conjugate (când se montează)
luggage bagaj(e)
luggage boot / carrier (auto, transp) portbagaj, compartiment de bagaje
luggage darrier (auto) portbagaj
luggage compartment (cf) compartiment de bagaje
luggage depot / storage (transp) magazie de bagaje
luggage grid (auto) portbagaj exterior
luggage net (auto, el) plasă bagaje
luggage office (transp) depozit de bagaje
luggage rack (auto, cf) plasă de bagaje
luggage room lamp (auto) lampă de portbagaj
luggage truck (transp) cărucior de magazie / de bagaje
luggage van (cf) vagon de bagaje
lugged (OM, met) cu nervuri, cu adaosuri de turnare
lug head (OM) cap cu nas (la șuruburi)
lug nut tightening (auto) strângerea șuruburilor de fixare a supapelor
lug of insulator (el, OM) eclisă / pivot de consolă la un izolator
lug of a moulding box (met) ureche a ramei de formare
lug shackleer (nav) cheie de ureche

lug support

lug support (constr) proptea, reazem; montant
lukewarm călduț
lumbar support (auto) suport lombar
lumber (constr, silv) cherestea (nesortată), material lemnos neprelucrat, lemn de construcție; mobilă veche; a îngrămădi, a arunca de-a valma; a se mișca greoi / stângaci; a hodorogi, a hurui
lumber carrier (mas, transp) autovehicul / autocamion de transportat cherestea / lemn
lumberg (metr, fiz) denumire veche pentru **talbot**, o unitate pentru măsurarea energiei luminoase: 1 lumberg = 1 lumen second, v. **lumen second**
lumbering (silv) exploatare forestieră
lumber mill (silv, ind) fabrică de cherestea
lumber preservation (ind chim) impregnarea lemnului
lumber yard (silv, ind) depozit de cherestea
lumen (lm) (metr, fiz) unitate SI pentru măsurarea fluxului de lumină produs de o sursă luminoasă sau primit pe o suprafață, lumen
lumen hour (lm h) (metr, fiz) o unitate de măsură pentru cantitatea de lumină: 1 lumen hour = 1 lumen de flux luminos continuu, timp de o oră
lumen second (lm s) (metr, fiz) o unitate de măsură pentru cantitatea de lumină, lumen secundă: 1 lumen secund = 1 lumen de flux luminos continuu, timp de o secundă
luminaire (el) corp de iluminat
luminance (fiz) Luminanță luminoasă, strălucire luminoasă
luminescence luminescență, a străluci, a deveni luminescent
luminescent dial (metr) scară / scală luminoasă, disc selector luminos (la aparate de măsură și control)
luminescent digital (metr) indicator numeric luminos
luminosity (fiz) luminozitate, strălucire
luminosity coefficient (fiz) coeficient de luminozitate
luminous area (fiz) zonă / arie iluminată
luminous (fiz) luminos, strălucitor; incandescent; (*fig*) clar, limpede, deslușit; inteligent; (fiz, chim) luminescent, fosforescent
luminous beam (fiz) fascicul de lumină
luminous brightness of a surface (fiz) strălucire luminoasă a unei suprafețe
luminous cone (fiz) con de lumină / luminos
luminous dial (metr, OM) scală / cadran luminos
luminous efficiency (fiz) coeficient de eficacitate luminoasă, raport între fluxul luminos emis și energia consumată, randament luminos

lunar caustic

luminous emittance, exitance (fiz) emitanță, emitanță luminoasă, radiație luminoasă specifică
luminous energy (fiz) energie luminoasă, lumină, cantitate de lumină
luminous exposure, light exposure (fiz) expunere, cantitate de iluminare
luminous flame (termo, chim, TH) flacără luminoasă
luminous-flaming semibituminous coal of high rank (met, termo) cărbune semibituminos cu flacără lungă
luminous flux (fiz) flux luminos
luminous-flux density (fiz) densitatea fluxului luminos
luminous intensity (fiz, metr) intensitate luminoasă
luminous paint (ind chim) vopsea luminescentă / fosforescentă
luminous pointer (metr) (ac) indicator luminos
luminous power (fiz) intensitate luminoasă
luminous reflectance (fiz) grad de reflexie
luminous signal table (cf, met) schemă luminoasă
luminous source (fiz) sursă luminoasă
luminous spot (fiz) punct luminos
lump bloc; bulgăre; bucată; masă; grămadă; umflătură; (met) lupă, bloc de metal, lingou; (nav) șalupă portuară; ghemotoace; umflătură; (ec) angro, en-gros, a plăti dintr-o dată; a aduna, a strânge, a pune laolaltă; a lua / considera în bloc; a concentra; a îngrămădi, a (a)cumula, a reuni; a (se) face bulgări
lump coal (met) cărbune bulgări, a aglomera
lump coke (met) cocs bucăți
lumped capacitance capacitate concentrată
lumped characteristic (mas) caracteristică compusă / generală / echivalentă
lumped constants (inf) constante localizate / determinate
lumped loading (mec, OM, T) sarcină concentrată / punctiformă
lumper (nav, transp) lucrător în port, docher
lumpish greoi, stângaci; obtuz, greoi la minte
lump lime (met) var în bulgări
lump of ore (met) bulgăre de minereu
lump ore (met) minereu în bulgări
lump slag (met) zgură-bucăți / concasată
lump sugar (alim) zahăr cubic / bucăți
lump sum (ec) sumă forfetară / globală
lumpy (material) format din bucăți mari; plin de cocoloașe / bulgări, zgrunțuros
lunar lunar, al lunii; (*fig*) abstract, fără rezultat practic, fantezist
lunar caustic (chim) azotat de argint

lunar day

lunar day (metr) denumire pentru **tidal day**, o unitate de măsură pentru timp: 1 lunar day = 24 ore și 50 minute

lunar distance (LD) (metr, astronomie) unitate de măsură pentru lungime egală cu distanța medie dintre Lună și Pământ, utilizată pentru a exprima distanța unui asteroid care trece foarte aproape de Pământ

lunar month, lunation (metr) denumiri pentru intervalul mediu între două luni noi: 1 lunar month = 29,53059 zile

lunch (alim) masă de prânz, a prânzi, a lua o gustare

lung (anat) plămân

lunge against a se izbi de

lurch legănare; a se legăna, a se clătina, (nav) ambardee, bandă bruscă / neașteptată, unghi de înclinare (limită), a se înclina (d. navă); a sta ascuns; ascunziș

luscious (alim) succulent, zemos; mălăieț; dulce, savuros, delicios

lusec, L·μmHg/s (metr, fiz) acronim pentru **liter-micron/second**, unitate de măsură pentru putere, utilizată pentru a exprima performanța sau scurgerile din pompele de vid; 1 lusec = 1 l/s la o presiune de 1 μm Hg; 1 lusec este echivalent cu 133,3 Pa·cm³/s, sau 133,3·10⁻³ W

luster luciu

luster, lustre, lustrum (metr) unitate tradițională pentru timp: 1 luster = 5 ani

lustre (TH) lucire, luciu, lustru, sclipire; strălucire; (el) lustră; (*fig*) renume, faimă; (textile) lustrin; (el) lustră; candelabru, policandru; (pielărie) lustru pentru piele; v. **lustre**

lysimeter

lustreless fără luciu / strălucire; mat (d. suprafețe)

lustrous lucitor, lucios, lustruit

lute (auto) chit de etanșare; (constr) material de lipit; chit, mastic, îndreptar, netezitor, lut

Lutetium (Lu) (chim) lutețiu

luting (constr) chituire; (TH) etanșare

luting agent / material (OM) material de lipit / de etanșare

lux (lx) (metr, fiz) unitate SI de măsură pentru iluminare luminoasă, lux

luxate (med) a luxa, a scrânti

luxation luxație, scrântitură

lye (chim) leșie

lye solution (chim) (soluție de) leșie

lying orizontal; care stă (și așezat)

lying ancillary time (ec, TH) timp de nefuncționare a echipamentului (pt. curățenie și reorganizare)

lying attention time (TH, mas) timp de supraveghere a funcționării mașinii

lying down time (ec, TH) timp de nefuncționare a echipamentului (din cauza unei defecțiuni sau pt. întreținere)

lying flow diagram (TH, ind) diagramă de flux a mașinilor

lying-time (ec) timp scurs între terminarea săptămânii de lucru și ziua plății salariilor

lyre (metr) liră

lysimeter (metr, geol) instrument de măsurare a pătrunderii apei în sol și de determinare a materialelor dizolvate

M

M (metr) abreviere pentru million: \$500M pentru 500 milioane de dolari; (inf) (în context binar, memoria unui calculator) M reprezintă $2^{20} = 1\,048\,576$; (metr, mat) numeralul roman 1000 (a nu se confunda cu simbolul pentru milion); (metr, chim) simbol pentru „molar”

Ma (metr, geol, astronomie) simbol pentru 1 milion de ani (a – de la *annum* din limba latină)

mab (metr, nav) simbol pentru „metri (de apă) deasupra fundului (mării)” (fund de mare)

macadam (constr) (drum cu) macadam

macadamize (constr) a face un (drum cu) macadam, a macadamiza

macadam roller (constr) cilindru compresor

macaroni, (*pl*) **macaroni(e)s** (alim) macaroane, spaghetti; (termo, hidr) țevi cu diametru mic

macaroon (alim) procomigdală

mace (alim) nucșoară; (metr) unitate chinezească tradițională pentru masa pietrelor și metalelor prețioase: 1 mace ~ 3,78 g

macerate (alim, chim) a (se) macera; a emacia, a slăbi

maceration (alim, chim) macerare, macerație; emaciere, slăbire; istovire, sleire

maceration extract (alim, chim) macerat

Mach, **mach** (**M**, **Ma**) (metr, fiz) unitate de măsură pentru viteză relativă față de viteza sunetului: 1 Mach (0°C, 1 atm) = 331,6 m/s; 1 Mach (20°C, 1 atm) = 343,6 m/s; 1 Mach (SI standard) = 295,0464 m/s

machinability (mas-un) prelucrabilitate (și prin așchiere); (met) prelucrabilitate (la rece sau la cald)

machinable (mas-un) prelucrabil

machine (mas) mașină, aparat, dispozitiv, mecatism; (transp, mas) bicicletă, motocicletă, automobil; a prelucra, a uzina; (*fig*) (adm) mecatism, aparat (de stat)

machine address (inf, mas-un) adresă (de) calculator / (de) mașină, adresă permanentă

machine alphabet (inf, mas-un) alfabet pentru calculator / mașină

machine-available time (OM, mas) timp de exploatare a unei mașini, timp disponibil al mașinii

machine brazing / soldering (OM, TH) lipire tare / moale, mecanizată

machine builder (mas, mas-un) constructor de mașini

machine-building industry industrie construc-toare de mașini

machine-by-machine (mas-un, ec) evidența producției pe fiecare mașină-unealtă / pe fiecare utilaj de producție

machine casting (met) piesă turnată pentru construcții de mașini

machine components (OM) piese / organe de mașini, componente

machine construction (TH) construcție de mașini

machine construction steel (OM, met) oțel pentru construcția de mașini

machine current (el) curent absorbit de mașină

machine cut (mas-un) prelucrat prin așchiere, prelucrare / tăiere cu mașină-unealtă (și prin așchiere)

machine cycle (autom, mas-un) ciclu al mașinii

machine element (OM) organ / parte / element de mașină

machine department (constr, mas, TH) sală a mașinilor

machine divided (mas-un) cu gradații trasate la dispozitivul de divizare

machined parts (OM) piese prelucrate (prin așchiere), organe / elemente de mașini

machined plate (constr, hidr, mec, met) tablă prelucrată (mai ales prin așchiere)

machined rib (constr, OM) nervură rabotată / prelucrată

machined sliding face (hidr, mec, OM) grindă de alunecare rabotată; glisieră / suprafață prelucrată prin așchiere

machined surface (mas-un, OM) suprafață prelucrată (prin așchiere)

machine element (OM) organ / element de mașină, piesă

machine equation (TH, mas) ecuația mașinii

machine for drawing off (alim, ind chim) instalație de îmbuteliere și agitare

machine foundation (constr) fundație pentru o mașină, instalație, utilaj etc.

machine gun (mil, OM) mitralieră

machine house (nav, ind) hală / sala mașinilor

machine industry (mas-un) industria construcțiilor de mașini

machine inertia constant (mas) constantă de timp (inerțială) a mașinii

machine language (autom) limbajul mașinii

machine lathe (mas-un) strung universal

machine-limited system (autom) sistem limitat de viteză a mașinii

machine loading (mas) încărcare mecanizată

machine-made

machine-made (OM, mas-un) făcut / prelucrat / mecanic / de mașină
machineman (mas-un) (lăcătuș) mecanic; mecanic, operator
machine member (OM) piesă / element / organ de mașină
machine mixing (TH, alim, constr, ind chim) amestecare mecanică
machine moulding (met) formare mecanică / cu mașina
machine oar (OM, alim, ind chim) paletă amestecătoare
machine oil (TH, T) ulei de mașină; valvolină
machine operation (mas) funcționarea mașinii, operație caracteristică mașinii
machine part (OM) organ / element de mașină
machine plant (ind) uzină constructoare de mașini
machine programming (c, mas-un) programarea mașinii
machine revise (TH, mas) revizie a unei mașini
machine riveting (constr) nituire mecanică
machine room (TH) sala mașinii
machinery (OM) piesă / organ / element de mașină; (TH, mas) mecanism, mașinărie, utilaj, instalație mecanică / de exploatare, mașini; (*fig*) combinație, intrigă, complot
machinery casing (nav) cămașa / puțul mașinii
machinery house (mas, ind) hala / sala mașinilor
machinery oil (ind chim, T) ulei de mașină (prea general, rar utilizat)
machinery parts (OM) organe / elemente de mașini, piese, subansamle (de mașini)
machine screw tap (mas-un) tarod pentru filetarea găurilor
machine shop (TH) atelier mecanic
machine short tap (mas-un, OM) tarod scurt de mașină
machine sorting (TH, mas) sortare mecanică
machine spindle (mas-un) arbore de mașină
machine steel (met) oțel de construcții (de mașini), oțel de scule (atenție la text)
machine straightening (met) îndreptare mecanică / cu mașina
machine tap (mas-un) tarod / burghiu de mașină
machine time (TH, mas-un) timp mecanic / de mașină
machine time lost due to mechanical failure (TH, mas) timp pierdut din cauza defectării mecanice
machine-tool (mas-un) mașină-unealtă
machine-tool control (autom) comandă a mașinii-unelte
machine-tool spindle (mas-un, OM) arbore al mașinii-unelte

made-up

machine vise (mas-un, OM) menghină de mașină-unealtă
machine welding (met) sudare automată
machine work (mas-un) prelucrare mecanică; lucru mecanic; (ind) uzină constructoare de mașini
machining (mas-un) prelucrare (mecanică), uzinare, aşchiere
machining allowance (constr) toleranță de fabricație / de uzinare / de prelucrare; (mas-un) adaos de prelucrare
machining operation (mas-un) prelucrare / operație pe mașini-unelte
machining property / **quality** (mas-un) parametri de prelucrabilitate, calitate / calități ale prelucrării (pe o anumită mașină-unealtă)
machining step (mas-un) etapă / grad de prelucrare, trecere (la aşchiere)
machining time (mas-un) timp / durată de prelucrare / pentru o operație
machinist (TH) mașinist, operator, mecanic, lăcătuș
machinist's tools (TH) scule de lăcătușerie
mackerel (alim, iht) macrou, scrumbie
mackintosh (plast) manta de cauciuc
mackled sheets (mediu, ind chim) maculatură
macro-acicular structure (met) structură macro-aciculară
macrobiotic (biol) macrobiotic
macro(-)crystalline (met) macro-cristalin, cu grăunte mare (d. structura aliajelor)
macroetching (met) gravare / corodare brută / grosieră
macro-examination (met, metr) examinare (cu ochiul liber) (și a macrostructurii)
macrograin (met) grăunte mare (cristalin)
macro-granular structure (met) structură macro-granulară (d. aliaje)
macrography (met, metr) macrografie
macromolecular (chim) macromolecular
macromolecule (chim) macromoleculă
macropore (met, fiz, plast) macropor
macroscopic(al) (fiz, materiale) macroscopic, macrostructural
macroscopy (met) cercetarea / analiza macroscopică a structurii (d. aliaje)
macrosegregation (met) macrosegregare (d. aliaje)
macrostructure (met) macrostructură, macrogranulație (d. aliaje)
maculate a păta, a macula
maculation pătare, maculare
made făcut; instruit; creat, inventat
made of (TH) făcut / format / alcătuit / prelucrat din
made-up confecționat, de gata; inventat; fabricat; artificial

maf, Maf

maf, Maf (metr) simbol pentru pentru 1 milion de acri feet: 1 Maf~ 1,2335 10⁹ m³

magazine (mas-un) buncăr, magazie de alimentare (cu scule sau semifabricate) la mașini automate; (nav) magazie de muniție; (met) magazie de matrițe; revistă, magazin, publicație periodică; (TH) magazie, depozit, magazin

magazine clip (OM, met) fâșii de încărcare / de ambalare; (mil, mas-un) încărcătoare (pentru arme, pentru mașini-unelte automate)

magazine creel (ind) rastel de magazie

magazine feed (mas-un, TH) alimentare (cu piese brute) din magazie, sistem de alimentare cu magazie

magazine mechanism (mas-un) dispozitiv de încărcare multiplă

magazine tool holder (mas-un) bușă pentru fixarea cuțitelor, port-cuțit (la strung revolver), port-cuțit cu mai multe posturi de prindere

magenta (chim) fucsina; purpuriu

maggot (zool) larvă de insectă, vierme; (*fig*) excentric

magic eye (fiz, opt) celulă fotoelectrică

magisterial (jur) judiciar; juridic; de magistrat; de magistru

magistracy (jur, adm) magistratură

magistral (jur) judiciar; juridic; de magistrat; de magistru; profesoral

magistrate (jur, adm) judecător, magistrat; (adm) funcționar (public)

magnaflux (inspection) method (met) procedeu / metodă de cercetare magnetică

magnalium (aluminium-magnesium alloy) (met) magnaliu (aliaj Al-Mg)

magnate magnat; potentat

magnesian (chim) care conține magneziu

magnesis (chim) oxid de magneziu; magnezic

magnesic (chim) magnezic

magnesite (chim) carbonat de magneziu; (minrl) magnezit

Magnesium (Mg) (chim) magneziu

magnet (el, fiz) magnet; (*fig*) punct de atracție

magnet carrier (el) port / suport de magnet

magnet case /casing (fiz) carcasă / încasare magnetică

magnet chuck (mas-un) mandrină magnetică

magnet cradle (el, OM) port-magnet, suport de magnet

magnet-holder (el, OM) port-magnet, suport de magnet

magnet housing (el, OM) carcasă pentru magnet

magnetic(al) (el) magnetic

magnetic after-effect (autom, fiz) postacțiune magnetică

magnetic hysteresis

magnetic ageing (fiz) stabilizare magnetică / în câmp magnetic

magnetic axis (el, fiz) axă magnetică

magnetic brake (auto) frână magnetică

magnetic bridge (el) punte magnetică

magnetic compass (fiz, metr) busolă; (nav) compas

magnetic core (autom) tor magnetic, miez (de bobină)

magnetic disk spindle (OM) axul discului magnetic

magnetic dispersion (fiz) scăpări magnetice, dispersie magnetică

magnetic domain (fiz) domeniul magnetic (al unui material)

magnetic drill (mas-un) burghiu cu mandrină magnetică

magnetic element (hidr, OM) element filtrant, care nu reține decât particule feromagnetice; (el) magnet, element cu proprietăți magnetice

magnetic fatigue (autom, materiale) postacțiune magnetică, oboseală cauzată de funcționarea în câmp magnetic (și variabil)

magnetic field (el) câmp magnetic

magnetic field flux (el) flux de câmp magnetic

magnetic field strength (el) forță magnetică, intensitate de câmp magnetic

magnetic figure (el) spectru (de linii de forță magnetică)

magnetic flow water (metr, OM, hidr, fiz) debit-metru magnetic

magnetic fluid (fiz) fluid magnetic

magnetic flux (fiz) flux magnetic

magnetic flux density (metr, fiz, el) densitate de flux magnetic

magnetic flux intensity (el) intensitatea fluxului magnetic

magnetic flux saturation (fiz) susceptibilitate magnetică

magnetic flywheel (auto, OM) volant magnetic, magnet construit în volant

magnetic force (el) forță magnetică, intensitate de câmp magnetic

magnetic hardness comparator (metr, materiale) durometru care funcționează prin compararea răspunsului materialului testat în câmp magnetic, cu un semnal etalon

magnetic holding device (mas-un, OM, el) dispozitiv / masă de fixare magnetică (a sculei sau a semifabricatului); (metr, OM) dispozitiv magnetic de fixare

magnetic holding-down plate (el, OM) placă de strângere (cu acționare) magnetică

magnetic hysteresis (el) histerezis magnetic

magnetic hysteresis loop

magnetic hysteresis loop (el, fiz) buclă / ciclu de histerezis, ciclu de magnetizare
magnetic induction (el) inducție magnetică
magnetic insert (hidr, fiz, OM) bușon magnetic (pentru reținerea particulelor feromagnetice); (metr, el) inserție cu proprietăți magnetice
magnetic inspection (fiz, metr, TH) defectoscopie magnetică
magnetic iron (el) magnet natural; (met) fier moale
magnetic iron-ore (met, minrl) magnetit, mine-reu feromagnetic
magnetic leakage (el, fiz) flux magnetic de dispersie, dispersie / fugă magnetică, scăpări magnetice
magnetic memory scaling unit (electr, c, metr) element de contorizare cu memorie magnetică
magnetic needle (fiz, OM) ac magnetic / de busolă
magnetic permeability (el) permeabilitate magnetică
magnetic pick-up (metr, fiz) traductor / captor / receptor magnetic
magnetic plug ignition (el) aprindere prin bujie magnetică
magnetic pole (el, fiz) pol magnetic
magnetic proximity sensor (metr, fiz) senzor de distanță, pe baza răspunsului elementului mobil într-un câmp magnetic
magnetic repulsion (el, fiz) respingere magnetică
magnetic saturation (el, fiz) saturație magnetică
magnetic screening (metr, fiz) ecranare magnetică
magnetic separation (met, alim, ind chim) separare magnetică
magnetic separator (el, met, ind chim) separator magnetic
magnetic steel (met) oțel magnetic
magnetic steel bar (el) bară de oțel magnetic
magnetic susceptibility (el) susceptibilitate magnetică
magnetic tester (metr, fiz) magnetometru, histerezimetru, permeamtru
magnetic time relay (el, autom) releu magnetic temporizat
magnetic transition temperature (el, fiz, materiale) punct Curie; temperatură de tranziție magnetică
magnetic tube of force (el) tub magnetic de forță
magnetic valve (autom, OM, hidr) ventil magnetic
magnetic viscosity (fiz) vâscozitate magnetică
magnetic wave (fiz) undă magnetică
magnetisation (el, materiale) magnetizare
magnetism (fiz) magnetism
magnetite (minrl) magnetit
magnetizable (fiz) magnetizabil

magnitude

magnetization (el, fiz) magnetizare
magnetization curve (el) curbă de magnetizare
magnetize (fiz) a magnetiza
magnetizing force (el, fiz) forță magnetică, intensitate de câmp magnetic
magnetic keeper (el, fiz) armătură / suport de magnet
magneto (auto) magnetou; (el) inductor
magneto armature (auto) indus de magnet
magneto bearing (auto, OM) rulment de magnetou
magneto booster (auto) magnetou de pornire
magneto breaker (auto, electr) ruptor de magnet
magneto-breaker cam (auto, OM) cama ruptorului de magnet
magneto (carbon) brush (auto) perie de carbon, de magnet
magneto coupling (auto) cuplajul magnetoului
magneto-dynamo (auto) magnet-dinam combinat
magneto ignition (auto) aprindere prin magnetou
magnetometer (metr, fiz) magnetometru
magnetometry (metr, fiz) magnetometrie
magnetomotive force (M.M.F., MMF) (fiz) forță magneto-motoare (f.m.m., fmm)
magneton (fiz) magneton
magneto spanner (el, auto) cheie de magnetou
magnetostarter (el, auto, mas) demaror magnetic
magnetostrictive relay (el) releu magnetostrictiv
magneto timing (auto) reglarea avansului aprinderii la magnet(ou)
magnetron (fiz) magnetron
magnet separator (mas, fiz) separator magnetic
magnet steel (met) oțel magnetic / pentru magneti
magnet support (el, OM) suport de magnet; port-magnet
magnet valve (autom, hidr, OM, fiz) ventil magnetic, electro-ventil
magnet yoke (el) jug magnetic
magnico (Mg-Ni-Co-alloy) (met) magnico (aliaj Mg-Ni-Co)
magnification (fiz, metr, opt) mărire / grosisment (în optică); amplificare; exagerare
magnification coefficient (autom) coeficient de pătrundere
magnifier (fiz) lupă, amplificator
magnify a mări, a amplifica; a exagera
magnifying glass / lens (fiz, opt) lupă
magnifying power (fiz, metr, opt) mărire, grosisment
magnitude (TH, OM) mărime, dimensiune; importanță, însemnătate; **magnitude (mag)** (metr, astronomie) unitate pentru exprimarea strălucirii aparente a stelelor, planetelor sau a altor corpuri cerești; (metr, geol, fiz) unitate pentru

magnum

măsurarea intensității cutremurelor; (mat, fiz)
 ~ **of a vector** modulul unui vector
magnum (metr, alim) unitate de măsură pentru volum (pentru vin): 1 magnum = 1,5 l
magnum opus (alim) operă principală, capodoperă
mahnd (metr) unitate tradițională arabă, de măsură pentru masă: 1 mahnd $\cong$ 925 g
mahogany (silv) (lemn de) mahon
maiden nut (OM) piuliță principală (spre deosebire de contrapiuliță)
mail poștă, corespondență; a expedia prin poștă
mail bag sac de poștă
mail boat (nav) navă de poștă
mail box (OM) cutie poștală
mail carriage (cf) vagon poștal
mailing list listă cu adrese poștale
mail order comandă (de mărfuri) prin poștă
mail train (cf) tren poștal
mail van (auto) furgoneta poștală
main (geogr) uscat, continent, insulă principală; (constr) canal principal de scurgere, corp principal de clădire; (el) cablu de distribuție; (TH) conductă principală / magistrală; (cf) linie principală; principal, esențial, mare, important; fundamental, de primă importanță; predominant
main adjustment (autom, el) reglaj principal
main anchor (nav) ancoră principală
main arbor (OM) arbore principal
main axis of inertia (OM, mec) axa principală de inerție
main bang (auto) impuls de pornire
main barrel (of carburettor) (auto) gură principală de aer (la carburator)
main bearing (auto, OM) lagăr principal (și de arbore cotit) crapodină
main bearing shell (auto, OM, termo) cuzinetul lagărului palier
main blast line (met) conductă principală de aer (la furnale)
main boiler (mas, termo, OM) cazan principal
main boom (nav) ghiul mare
main brake airpipe (cf, OM, hidr) conductă generală a frânei
main brake cylinder / braking (auto, OM) cilindru principal de frână
main bush (mas-un, OM) bușă fixă pentru strângerea garniturii, contrabucșă
main cable duct (el, constr, OM) canalizare / țevă (de protecție) a cablului principal
main carriage (mas-un) sanie longitudinală a căruciorului
main check valve (OM, hidr) ventil principal de închidere

main plate of spring

main clutch (cf) cuplare principală; (OM) cuplaj principal
main concept concept / principiu de bază / fundamental / important
main connecting-rod (mas, OM, termo) bielă principală
main course (nav) vela mare; (alim) fel principal
main crank (OM) manivelă principală
main crosshead (OM) capul de cruce al bielei principale
main cutting-edge (mas-un) tăiș principal, muchie principală (la scule)
main deck (nav) punte principală
main direction (cf, mat, TH) direcție principală
main drive (OM) transmisie principală
main drive shaft (mas-un) arbore principal al acționării
main engine (mas) mașină / motor principal(ă)
main file (autom) registru de bază / principal
main foundation (constr) talpă / bază de fundație, fundație principală / de bază
main frame (nav) cuplu maestru
main framework (auto, cf) cadru principal
main fuel filter (auto, OM) filtru principal de combustibil
main fuse (el) siguranță principală
main gear (mas) mecanism principal de acționare (și cu angrenaje)
main gear drive (OM, mas) acționare principală, cu angrenaje
main generating station (el) centrală / uzină electrică principală
main governor (autom, el) regulator principal
main hoisting tackle (mas, transp) mecanism principal de ridicare
main jet (hidr) jet principal; (auto, termo) jiclor principal
main journal (OM, T) fus de reazem, fus principal (și la arborele cotit), lagăr principal
main leaf of spring (auto, OM) lamă / foaie principală de arc în foi
mainly (*adv*) în special, îndeosebi; mai ales
mainmast (nav) arbore mare, arbore prova / pupa
main motion (mec, mas-un) mișcare principală / de lucru / de așchiere
main operating rod (constr, hidr, mec) tijă de suspendare (la stavilă, clapetă echilibrată cu contragreutate)
main part (OM) parte / piesă / organ / element principal(ă)
main pivot (constr, hidr, mec, OM) ax de rotație, pivot central
main plate of spring (auto, OM) lamă / foaie principală de arc în foi

main (pneumatic) receiver

main (pneumatic) receiver (hidr, OM) rezervor principal de aer / de gaz
main road (constr) magistrală, stradă principală, șosea; (cf) cale ferată / linie principală
mains (el, hidr) conducte / linii magistrale; (el) rețea / sector de alimentare cu electricitate
mainsail (nav) vela / randa mare
mains connection (el, hidr) alimentare de la rețea, racord la rețea
main section (nav) secțiune maestră; (OM) secțiune principală (și în desen tehnic)
main shaft (OM) ax / arbore principal
mains hold (el) acroșare a rețelei; sincronizare cu frecvența rețelei
main slide valve (mas-un, OM, hidr) sertar / supapă principală
main spindle (OM, mas-un) arbore / ax principal
main spring (OM) arc / resort motor; (*fig*) cauză principală
mains supply (el) alimentare de la rețea
mainstay (nav) straiul arborelui mare, parâmă de susținere a catargului; (*fig*) sprijin de nădejde / principal
maintain a menține, a păstra (ordinea etc.); a întreține; a susține, a afirma; a susține (o competiție etc.); a întreține (relații, mașini etc.); (TH) a face operații de mentenanță; a asigura (cuiva) mijloace de existență; a întreține (un copil, o familie); a susține (o cauză etc.); a păstra, a conserva (un produs, o mașină etc.); a confirma o afirmație etc.; ~ **correspondence** a întreține corespondență
maintainable (mas) care se poate repara / întreține / menține; (mil) care se poate menține / apăra; care se poate susține (d. o opinie etc.)
maintainability (mas) mentenabilitate
maintaining constant (mas, TH) menținere la o valoare constantă; (autom) stabilizare
maintain pressure (hidr, mec) a menține presiunea
maintain stationary (TH) a menține staționar / constant)d. un proces, un parametr etc.)
maintenance apărare (a drepturilor etc.); conservare; (TH, mas) întreținere, conservare, păstrare, susținere, menținere, mentenanță; (auto) service, întreținere (a autoturismului); (ec, adm) menținere, păstrare (a ordinii, a unui serviciu etc.); susținere; **software** ~ (c, inf) activitate de depănare, dezvoltare și documentare a sistemului de programe
maintenance chart (nav, TH, mas) jurnal de evidență a întreținerii tehnice, schemă de întreținere / de mentenanță
maintenance charge (auto, ec) cheltuieli / speze de întreținere / pentru mentenanță

maintenance significant

maintenance conditions (TH) condiții de realizare a mentenanței
maintenance control (autom, ec, TH) reglarea / verificarea / inspectarea (rezultatelor) întreținerii / mentenanței
maintenance costs / expenses (ec, TH) costuri / cheltuieli / speze de întreținere / de mentenanță
maintenance event (TH) acțiune de / inclusă în mentenanță
maintenance indirect costs (TH) costuri / cheltuieli indirecte cu mentenanța / cu servicii / secții / departamente auxiliare producției directe
maintenance instruction (TH, mas) instrucțiuni de întreținere / de mentenanță
maintenance level (TH, ec) nivel al mentenanței (determinat pe baza dificultății executării acesteia, a valorii cheltuielilor, a calificării personalului, dar și funcție de cine execută lucrarea de mentenanță, din întreprindere sau din afara ei etc.)
maintenance log (nav, TH) jurnal de evidență a întreținerii tehnice / a operațiilor de mentenanță / verificare / reglare
maintenance manual (TH) manual de întreținere / de mentenanță
maintenance moving parking ring (hidr, OM) inel mobil de etanșare pentru închidere la revizie / verificare (la vana sferică pt. turbine etc.)
maintenance period (ec, TH) termen de garanție a programului de mentenanță, perioada de timp necesară mentenanței, perioada în care se asigură mentenanța (unui utilaj, de către furnizor / proprietar)
maintenance plan (TH, mas) plan / program de mentenanță, organizare a mentenanței
maintenance ratio (TH, mas) raport de mentenanță (egal cu raportul dintre numărul de oremuncitori și numărul total de ore ca durabilitate totală a utilajului (estimată sau cunoscută)
maintenance seating ring (hidr, mec, OM) inel fix de etanșare, pentru închidere la revizie / verificare (la vana sferică pentru turbine)
maintenance section (TH, ind) secție de întreținere / de mentenanță
maintenance service (TH, ind, mas) serviciu de întreținere / de mentenanță
maintenance schedule (auto, mas) plan de mentenanță / de întreținere
maintenance significant (TH) element / subansamblu / modul (considerat) important pentru siguranța, fiabilitatea și / sau impactul financiar asupra întregului sistem tehnic, semnificativ pentru mentenanță (d. un subansamblu, un modul, un element al sistemului tehnic)

maintenance task

maintenance task (TH, mas) sarcină / obligație / în-datorire / efort de mentenanță
maintenance test (TH, metr, mas) încercare / test în exploatare, test de mentenanță / după efectuarea mentenanței
maintenance time (TH) timp de mentenanță
maintenance tools (mas-un) scule pentru lucrări de reparație / de mentenanță
maintenance work (TH) întreținere curentă, lucrări de mentenanță
main top (nav) gabia mare
main topgallant mast (nav) arboret mare, arboretul zburătorului mare
main topmast (nav) arborele gabier mare
main topsail (nav) gabier mare, vela gabierului mare
main trunk sewer (hidr, OM) colector principal
main valve (OM, hidr) robinet principal
main voltage fluctuations (el) variațiile tensiunii rețelei / sectorului
main yard (nav) verga (arborelui mare)
major mai mare; major, mare, de mare importantă; semnificativ; persoană majoră
majorant (mat) funcție majorantă, majorant
major axis axa mare; (nav) axă de ruli; (OM) arbore principal; (mat) axa mare (a elipsei etc.)
major components (c, autom) componente fundamentale / de bază
major diameter (OM) diametrul exterior al filetului (la șurub)
major feedback (autom, mas) reacție principală de feedback
major in a se specializa în
majority (pol, adm, ec) majoritate, cea mai mare parte; (jur) majorat
major overhaul (repair) (auto) revizie / reparație generală / capitală
major repair (TH) reparație capitală / cu impact deosebit asupra producției / utilajului etc.
major semi-axis (fiz) semiaxă mare
majuscule (literă) majusculă
make formă, structură; fason; (anat, textile) talie (a unui om); constituție; alcătuire; (textile) tăietură, linie (a hainei), croială (a unei rochii etc.); caracter, fel, tip, gen, calitate; (TH) fabricație, produs, producție; (el) închidere (a unui circuit); marcă (a unui produs); alcătuire; a face, a fabrica, a construi, a confecționa, a produce, a conecta, a executa; a crea, a elabora; a destina; a transforma în; a sili; a determina; a atinge, a se ridica la; a reprezenta, a înfățișa; a face să arate / pară (într-un anumit fel); a cauza, a prilejui, a ocaziona; a pune în valoare, a scoate în evidență; a scrie; a aranja; a prepara; a formula; (*fig*) a

make free with

începe; a câștiga; a evalua; a aprecia; a merge; a nimeri; a avea un efect / un rezultat; a deveni; a se preface că; a se pregăti să; (mat) a face, a fi egal cu; a câștiga bani; a realiza; a căpăta; a considera; a determina, a hotărî, a obliga; a încerca, a vrea (să facă ceva); a se întinde, a se extinde, a acoperi o suprafață; (nav) a ajunge într-un punct dorit, a ajunge în apropierea (unui port etc., d. o navă); (nav, geogr) (d. marea) a începe să urce sau să scadă, a crește (d. flux); **at** ~ în circuit (și de fabricație etc.); **of Romanian** ~ de fabricație românească
make a claim (ec) a ridica o revendicare, a revendica
make a fortune a face avere
make against a fi defavorabil, a fi în defavoarea; a face rău; a fi dăunător pentru
make a living a-și câștiga existența
make allowance for a ține seama de
make amends for a despăgubi pentru; a compensa
make a motion a face o mișcare
make an attempt a face o încercare
make-and-brake current (auto, el) contact de întrerupere
make-and-brake (device) (auto, el) contactor-disjunct
make-and-brake mechanism (autom) întrerupător comandat
make answer a răspunde, a da un răspuns
make a rough calculation (TH) a estima, a face un calcul / o socoteală în linii mari
make a screwed joint (mas-un) a asambla o îmbinare în șuruburi, a face o asamblare cu șuruburi
make a start a porni la drum
make away with a se debarasa de; a face să dispară (prin omor); a înstrăina (valori, bunuri etc.); a risipi
make-before-break contact (el) contact eșalonat, precontact
make believe (to / that) a se preface că
make complaint a se plânge, a face o plângere / o reclamație
make contact (el) contact de lucru; a face contact
make dead (el, mas) a deconecta, a tăia / întrerupe contactul
make-do (TH) provizoriu; care înlocuiește (ceva)
make fast (mas-un) a fixa / lega (strâns), a îmbina, a întări; (nav) a se lega, a amara
make for a se îndrepta spre; a face posibil; a mijloci (ceva), a înlesni; (nav) a guverna pe, a pune capul pe; a fi favorabil pentru, a fi în avantajul (cuiva)
make free with a fi îndrăzneț față de

make fun / game of

make fun / game of a râde de; a-și bate joc de
make good (met) a îmbunătăți, a înnobila; (TH) a repara; a reduce (o cheltuială); a înlocui (un lucru pierdut); a îndeplini (un angajament); a dovedi (o afirmație etc.); a săvârși (o tentativă); a ocupa și a deține (o poziție); a se reabilita
make good / bad weather a nimeri vreme bună / rea

make haste a se grăbi; a înainta

make head against a ține piept

make heavy a îngreuna (și funcționarea unei mașini etc.)

make into (chim) a se preface / transforma în

make lean (TH, OM) a slăbi (și o asamblare, o strângere etc.); (chim) a dilua, a sărăci (d. soluții, minereuri etc.)

make light of a trata cu ușurință; a da puțină importanță

make like a face ca, a imita pe

make money a câștiga bani

make much of a face mare caz de

make no doubt (of / that) a nu se îndoii (de / că)

make noise a face zgomot

make of a crede (despre)

make off a pleca

make one's escape a se salva, a evada

make out a înțelege cu greutate; a elibera (un act), a întocmi, a emite (un act); a redacta (un proces verbal, un document, o listă, un cont etc.); (TH) a identifica, a recunoaște; a pretinde, a susține; a dovedi, a demonstra; a considera, a crede; a redacta; a forma; a compune (din diferite elemente); a scoate în evidență; a demonstra; a înțelege, a sesiza sensul; a descifra

make out for a avea legături / relații cu

make over into a transforma, a preface în

make over to a transfera (o proprietate etc.) (la); a ceda (cuiva)

make poor (alim, met, ind chim) a dilua, a sărăci (o soluție / un amestec)

maker (mas-un) furnizor, producător, fabricant, constructor, executant

makeready (mas-un) a pregăti (de funcționare etc.)

maker's name plate (mas) plăcuța fabricii constructoare

make sail (nav) a naviga

makes-and-breaks (OM, TH) operație de înșurubare-deșurubare

makeshift (TH) improvizație, (înlocuitor) provizoriu, temporar; (folosit ca) expedient, paliativ

make shift to a se înțelege asupra

make spring (el) resort de contact

make tight (TH) a ermetiza, a închide etanș, a etanșa, a face etanș

making-up

make time (el) durata de închidere / de anclanșare
make true (mas-un, OM, metr) a îndrepta, a regla, a aduce la zero, a regla (un aprat de măsură etc.)

make-up fard, machiaj; invenție, născocire; alcătuire, structură; compoziție; construcție; constituție; (poligrafie) paginație, machetă (de carte etc.), tehnoredactare; (auto) admisie ulterioară / după punc-tul mort; (TH) reîncărcare (cu semifabricate, ca recondiționare etc.); (termo) apă adăugată la boilere pentru compensarea pierderilor

make up a face; a aplană (o divergență); a farda, a (se) machia; a inventa în întregime (o poveste etc.), a născoci; a prepara (pe baza unei rețete); a completa; (ec) a plăti (o datorie), a înapoia; (textile) a confecționa (o haină), a coase; (ec) a aduna, a strânge (o sumă de bani etc.), a balansa (conturi), a încheia (un bilanț); a împacheta, a face un pachet din; (TH) a aranja, a finisa, a monta, a confecționa (d. construcții metalice etc.); (tipografie) a culege, a face șpaltul, a pagina, a face macheta, a forma, a alcătui; a întocmi; a face (o listă, un document etc.); a încheia; a pune capăt (unei neînțelegeri); a pune la cale (o împăcare etc.); a compensa; a repara (o pierdere etc.); a completa (un număr etc.); (ec) a acoperi un deficit

made up according to preparat / făcut / executat după (norme, instrucțiuni, rețetă etc.)

make-up for a recupera; a recompensa, a fi în compensație pentru; a înlocui

make war (mil) (și *fig*) a se război

make water (nav) a lua apă; (nav, hidr, OM) a avea o spărtură

make way a avansa

make way for smb. a face loc cuiva, a se da la o parte pentru a putea trece

make-weight (TH) adaos (de prelucrare, de compensare a pierderii în greutate etc.), supliment; câtime (pentru completare)

making facere, creare; construire; alcătuire, întocmire; mână de lucru; devenire; (TH) fabricație, execuție, construcție, confecționare

making capacity (autom) putere de închidere; (TH) capacitate de producție

making current (el) curent de închidere

making good (hidr, mec) refinisare, care este re-finisat / retușat

making mould (met) formare

makings (ec) câștiguri, venituri; aptitudini, înzestrare, talente

making-up alcătuire, formare, compunere (și a trenurilor; confecționare (textile))

making-up room

making-up room (plast) secție de asamblare
mål (metr) măsură în limba norvegiană și denumire pentru diferite unități de măsură: pentru suprafață (de teren): 1 mål = 100 m², pentru volum: 1 mål = 10 l
malachite (minrl) malahit
malajusted (OM, TH) prost adaptat / ajustat / reglat, inadaptabil
maladjustment (OM, TH) adaptare / ajustare defectuoasă; inadaptabilitate
maladministration (ec, adm) proastă administrare / administrație / conducere
maladroitt stângaci, neîndemânatic; lipsit de tact
maladroittly (*adv*) cu stângacie / neîndemânare; fără tact, (în mod) stângaci
malady (med) boală, maladie
malapropos nepotrivit, inoportun; cuvânt / act nepotrivit / inoportun
malax (alim, constr, chim) a malaxa, a amesteca
malcontent, malcontented nemulțumit, nesatisfăcut
male collar (met, OM) patriță
male die (mas-un, plast) poanson
male fitting (OM) piesă cuprinsă într-o asamblare (și filetată)
male friction cone (mas-un, OM) con interior al ambreiajului de fricțiune
male gauge (mas-un, metr) calibru tampon / de interior
male member (met) poanson
male mould (mas-un, plast) matriță pozitivă
male (screw) thread (OM) filet exterior
malfunction (autom) deranjament, defect; (TH, mas, auto) funcționare defectuoasă, a funcționa defectuos; (TH) defecțiune
malfunction indicator (auto) indicator pentru funcționare defectuoasă
malfunctioning (TH, mas) funcționare cu întrerupere, funcționare nesatisfăcătoare / defectuoasă
mall (met) baros
malleability (met) maleabilitate, plasticitate, deformabilitate, fasonare, forjabilitate; adaptabilitate
malleability test (met) încercare / test de maleabilitate
malleability when cold (met) forjabilitate la rece, deformabilitate la rece
malleable (fiz, met) maleabil, ductil, flexibil, deformabil, forjabil; adaptabil
malleable alloy (met) aliaj maleabil / deformabil
malleable annealing furnace (met) cuptor pentru maleabilizare
malleable brass (met) alamă / aliaj Cu-Zn maleabil(ă)

manageability, manageableness

malleable casting (met) piesă turnată din fontă maleabilă
malleable cast iron (met) fontă maleabilă / recoaptă
malleable hard iron (met) fontă maleabilă dură
malleable iron (met) fier forjabil, fontă maleabilă
malleable iron foundry (met) turnătorie de fontă maleabilă
malleabl(e)ize (met) a maleabiliza, a face un tratament de maleabilizare
malleableizing (met) maleabilizare
malleableizing anneal (met) recoacere de maleabilizare
malleableizing oven / furnace (met) cuptor de maleabilizare
malleable white iron (met) fontă maleabilă albă
mallet mai (și de lemn); (mas-un) ciocan de lemn; (met) bătător-îndesător
mall mane (met) baros
malnutrition (med, alim) subnutriție, alimentație defectuoasă
malobservation (mas-un) greșeală de observare
malodorous rău / urât mirositor
malpractice incompetență (în serviciu), abatere de la îndatoririle de serviciu; (jur) infracțiune, delict; tratament greșit
malt (alim) malț; a malțifica
malt dryer / drying installation (alim) uscător de malț, instalație de uscare a malțului
Maltese cross (OM) cruce de Malta
Maltese-cross mechanism (OM) mecanism cu cruce de Malta
Maltese-cross transmission (mas) transmisie cu cruce de Malta
malt-extract (alim) extract de malț
malt-kiln (alim) uscător / cuptor de malț
maltose (chim) maltoză
malversation (ec, jur) delapidare, fraudă; abuz
mammiferous (zool) mamifer
man, (pl) men bărbat, om, adult; ființă omească, persoană, individ, ins
manage manej (pt. cai); (ec, adm) a conduce, a dirija, a coordona, a mânui, a guverna; a drege; (ec) a manageria, a gospodări, a administra (o întreprindere, firmă etc.), a se descurca; a rezolva, a izbui, a face față la; a supraveghea; a duce la capăt / la bun sfârșit, a reuși (să facă ceva); (nav) a cârmui (un vas); a manevra; a conduce (o mașină etc.); a stăpâni, a ține în frâu; a îmblânzi (un animal); a mânui, a folosi (o unealtă)
manageability, manageableness capacitatea unui sistem de a fi condus / manageriat / administrat, maniabilitate (a unui sistem tehnic); posibilitate

manageable

de realizare / efectuare; (*fig*) docilitate, supunere; flexibilitate

manageable maniabil, ușor de mânuit / de condus / de organizat; realizabil, posibil; docil, ascultător; înțelegător, flexibil; acomodabil

management (ec, adm, TH) management, organizare, exploatare, administrație (a unei întreprinderi, firme etc.), serviciu, secție de exploatare, direcție, dispoziție, conducere (a unei afaceri), administrare, gospodărire, direcție, directori, colectiv de conducere; (TH) mănuire (a unui instrument); abilitate; talent de conducător; iscusință, pricepere, dibăcie, îndemânare; orientare; îmblânzire (a unui animal); intrigă, uneltire

management expenses (ec) cheltuieli de administrație și de regie / pentru management

management science știința managementului, management

manager (ec, adm) manager, conducător, director, administrator, gospodar; persoană care conduce o acțiune; (teatru) impresar

manageress (ec, adm) manager (femeie, în context), conducătoare, directoare, administratoare

managerial (ec, adm) managerial, de conducere

managership conducere; funcție de conducere / de manager / de conducător / de director / de impresar

manage to a se înțelege să, a cădea de acord să; a se pricepe să; a reuși să; a găsi mijlocul să

manage with blade (hidr, mas) a monta pale (pe rotorul turbinei)

managing (ec, adm) managerial, de conducere, de direcție; energic, activ, gospodar, întreprinzător; care conduce / administrează / managează

managing board (ec) consiliu / comitet de conducere / administrație

managing director (ec) director / manager general (de fabrică)

managing staff (ec) personal de conducere

mandate mandat, procură, împuternicire; ordin, dispoziție; a delega; a mandata, a acorda un mandat pentru

mandatory împuternicit, care are un mandat; (*amer*) obligatoriu, constrâns, forțat; mandatar

mandel (metr) unitate germană pentru cantitate: 1 mandel = 15 (bucăți)

mandrel, mandril (constr, OM, met) dorn (și de echilibrare), mandrină, fus, poanson, montură, târnăcop

mandrel block (mas-un) suport de introdus dornul (în gaura piesei de prelucrat)

mandrel for shaping machine (mas-un) dorn port-freză

man hour, man-hour, person hour, person-hour

mandrel press (mas-un) presă de mandrinat, presă de demontat și montat piese de prelucrat pe dorn

mandrel rod (OM, mas-un) tija mandrinei

mandrel work (mas-un) prelucrarea pieselor pe dorn / cu ajutorul unei mandrine

maneuverability (mas, auto) manevrabilitate (la vehicule de orice fel)

manganate (chim) manganat

Manganese (Mn) (chim) mangan

manganese addition (met) adaos de mangan

manganese alloy (met) aliaj pe bază de mangan

manganese bronze (met) bronz cu mangan

manganese concentrate (met, chim) concentrat de mangan

manganese-killed steel (met, chim) oțel calmat cu mangan

manganese ore (met) minereu de mangan

manganese steel (met) oțel (aliat cu) mangan

manganic (chim) manganic

manganiferous (chim, met) cu conținut de mangan, manganos

manganin resistance (el) rezistență din fir de manganină

mange (med) râie, scabie

mangel-wurzel (agr) sfeclă furajeră

manger (agr) iesle, troacă

mengle (OM) calandru; a sfâșia, a rupe în bucăți; (med) a mutila; a denatura; a deforma (pronunțând greșit)

mangle gear (OM) angrenaj cu fusuri / cu role

mangle roll (met) rolă de îndreptat, mașină cu role de îndreptat

mangling (TH) cilindrare, calandrare, mandrinare; (met) îndreptare (a tablelor cu mașina de îndreptat cu role)

manhandle (mas-un) a întreține, a îngriji (o mașină)

manhead (OM) gură de vizitare / de om (prin care poate trece un operator uman)

manhole (el) puț de cablu; (nav) gură de om; (OM, hidr, termo) gură de vizitare a cazanului / a recipientului, gură de observare / de acces, trapă, fereastră de observație, deschizătură, gură de canal; (cf) nișă, adăpost (în tunel)

manhole cover (termo, OM, hidr) capul gurii de vizitare (prin care poate trece un om)

manhole door (OM) capacul gurii de vizitare

manhole junction box (el, OM, hidr) cutie de joncțiune, cu gură de vizitare

man hour, man-hour, person hour, person-hour (mai nou acceptată) (metr, ec, TH) o unitate pentru măsurarea muncii, egală cu munca unei persoane timp de 1 oră, om-oră

manhours

manhours (ec, TH) manoperă exprimată în om-ore
manifest vădit, clar, limpede; manifest; evident; listă a încărcăturii (în transporturi); a (se) manifesta, a dovedi, a da dovadă de, a arăta, a exprima, a declara; (nav) a declara la vamă; a demonstra, a lua parte la o manifestație
manifestation manifestare (și a unui sistem tehnic), declarare, exprimare; manifestație, demonstrație; manifestare, simptom; proclamare, publicare
manifest of cargo and cargo books (nav) certificat de încărcătură
manifold (*adj*) variat, diferit, felurit, divers; varietate, diversitate; multime, colecție; colector, distribuitor; a multiplica; (OM) tuburi, țevi, sistem de conducte, rezervor; multiplu, numeros; copie multiplicată
manifold block (hidr, OM) bloc colector
manifold classification (mat) clasificare după mai multe caracteristici
manifold ignition test (hidr) test de aprindere pe metal / suprafață cald(ă)
manifold port (hidr, OM) orificiu colector
manifold pressure (mec, hidr) presiune în conductă / tub / incintă
manifold-pressure gauge (metr, hidr, OM) manometru de conductă
manipulate (TH, metr) a manipula, a mânui (aparat etc.), a acționa, a manevra; a măslui (și rezultate)
manipulated value (metr) mărime de reglare
manipulated variable (autom) variabilă reglată
manipulation manipulare (și *fig*), mânuire, operație manuală; manevră
manipulator (met) manipulator de blocuri, dispozitiv de răsturnare a lingourilor, răsturnător (de lingouri, rulouri)
manipulator arm (mas-un) brațul de manipulator
manipulator for turning sheets (met) răsturnător de tablă
mankind omenire, umanitate
man-made făcut de om; artificial
man-made rubber (plast) cauciuc sintetic
manner mod, fel, manieră, stil; obicei, deprindere; categorie, soi; fel / mod de viață
manner of fastening (auto, OM, mas-un) mod de fixare / de strângere, fel de fixare / de strângere
Mannesman process (met) procedeu Mannesman (pt. laminarea țevelor cu cilindri oblici)
Mannesman rolling mill process (met) laminor pentru țevi, cu procedeu Mannesman (cu cilindri oblici)
Mannesman roll-piercing process (met) procedeu Mannesman de laminare a țevelor cu cilindri oblici

manual governing

manoeuvrability (auto, mas) manevrabilitate
manoeuvre (TH) manevră; a manevra; (nav) a manevra, a evolua
manoeuvring manevrare; care (se) manevrează, care face o manevră
manoeuvring apparatus (mas) dispozitiv de deservire / de comandă / de manevrare
manoeuvring device (cf) instalație de manevrat
manoeuvring valve (mas-un, OM, hidr) supapă de reglare
manoeuvring winch (cf, ind) troliu de manevră; (mas) troliu de deservire
manometer (metr, OM, hidr) manometru
manometer pressure (hidr) presiune manometrică
manometric fluid (chim, metr) lichid manometric
manometric head (hidr) înălțime manometrică
man power, manpower (ec) mână de lucru, forță de muncă; oameni; (metr) unite de măsură pentru putere, om-putere: 1 manpower = 74,57 W
man rope (nav) strajă, balustradă
mansard(roof) (constr, mec) acoperiș mansardat
mansbridge capacitor (el) condensator în rulouri / suluri
mantel, mantelpiece (OM, termo) carcasă, înveliș, manta
mantissa (mat) mantisă
mantle (textile) mantou, manta (și de protecție), pelerină, perdea, vâl; strat, înveliș; (constr) fațadă, parte exterioară, a acoperi (cu un strat / înveliș), a înveli; (d. lichide) a face spumă, a spumega
mantle ring (constr, met) coroană / inel de susținere (la recipiente, cuptoare, furnal etc.)
manual (TH) manual(ă), de mână; manual, ghid, carte tehnică (a unei mașini etc.); claviatură
manual adjustement (auto) reglaj manual
manual brazing / soldering (TH) lipire tare / moale, manuală
manual carbon arc welding (met) sudare manuală, cu electrod de cărbune
manual climate control system (auto) sistem manual al climatizării
manual control (mas) comandă manuală (neautomată); (autom) comandă / reglare manuală, organe de comandă manuală
manual controller (autom) regulator manual
manual cutting (TH) tăiere manuală (cu ferăstrău / cu flacăra etc.)
manual cycle (TH) comandă manuală, periodică (și a unui proces tehnologic ciclic)
manual drive (mas) acționare manuală, periodică
manual governing (TH, mas) reglare / comandă manuală

manual intervention

manual intervention (autom, TH) intervenție manuală
manual labour (ec, TH) muncă manuală
manually (mas-un) manual, cu mâna
manually operated (autom, mas-un, hidr) cu comandă manuală, acționat manual
manually operated circuit breaker (el) întrerupător manual
manual operation (autom) comandă manuală; (el) manevrare manuală; (mas-un) fabricație manuală; (auto) operare / acționare manuală
manual regulation (TH) reglare manuală
manual remote control (autom) comandă manuală la distanță; (auto) reglare manuală
manual spark advance (auto) avans manual de aprindere
manual steering (auto) direcție manuală
manual switch (auto) comutator / întrerupător (acționat) manual
manual transaxle fluid (auto) lichid pentru cutie de viteze cu schimbare / acționare manuală
manual welding (met) sudare manuală
manual window (auto) geam activat / acționat manual
manual work muncă / lucru manual(ă)
manual worker meseriaș, meșteșugar, muncitor manual (fără dispozitive, mașini)
manual working manual
manufactory manufactură; fabrică, uzină
manufactural fabricație; de fabricare
manufacture fabricare, producere, confecționare (de produse industriale, haine etc.) fabricație, producție; manufactură; prelucrare; fabricat, produs fabricat (industrial); (ramură de) industrie; fabricație în serie fără valoare; a fabrica, a manufactura, a produce, a confecționa; (*fam*) a născoci; (*peiorativ*) a fabrica (cărți etc.)
manufactured produs (industrial), manufacturat; manufacturier; fabricat, confecționat; artificial, sintetic
manufactured article (ec) produs manufacturier
manufactured good (TH) fabricat, produs
manufactured head of rivet (OM) cap original al nitului
manufacture looms (TH) mașini de producție
manufacturer (ec, TH) industriaș, producător, fabricant; furnizor; executant
manufacturer's mark (mas-un) marca fabricii
manufacturer vehicle warranty (auto) garanția autovehiculului
manufactures warranty (ec, ind) garanție dată de producător(i)
manufacturing fabricare, producere, confecționare; de fabricație, industrial

many-valued logic(s)

manufacturing calibre (met, metr) calibru de fabricație
manufacturing costs (ec, TH) costuri / cheltuieli de fabricație
manufacturing district (ec, adm) regiune industrială
manufacturing engineer (TH) inginer de exploatare / de producție / tehnolog
manufacturing expenses (ec) cheltuieli de fabricație / de producție / tehnologice
manufacturing industry (ec) industrie prelucrătoare
manufacturing lathe (mas-un) strung pentru producție de serie
manufacturing machine (TH, mas-un) mașină pentru producție în masă / în serie
manufacturing method (TH) procedeu / mod / metodă de fabricație
manufacturing plant (TH) instalație industrială / pentru fabricație pe scară industrială, fabrică, atelier
manufacturing operation (TH) operație (din metoda / tehnologia) de fabricație
manufacturing process (TH) procedeu / proces / metodă de fabricație
manufacturing program(me) (constr, TH) program / gamă de fabricație
manufacturing time (TH, ind) timp / perioadă / durată de fabricație / de prelucrare, timp tehnologic
manufacturing tolerance (TH) toleranță de fabricație / obținută în fabricație
manure (agr) îngrășământ (natural), gunoi, bălegar; a îngrășa (pământul)
manurial (agr) de / privitor la îngrășământ (natural)
manuring (agr) îngrășare (a pământului)
manuscript manuscris
many un mare număr; mulți, multe; numeroși, numeroase, o mulțime de; majoritatea
many-bodied vaporizer (alim, ind chim, termo) vaporizator multiplu / cu mai multe corpuri
many-coloured multicolor, pestriț
many-line spectrum (fiz) spectru cu linii multiple
many one function switch (autom) întrerupător de funcții multiple
many-sided (OM) (și *fig*) cu mai multe muchii / fețe / fațete; multilateral; complex, complicat
manysidedness diversitate, caracter multilateral
manystage etajat, cu mai multe etaje / trepte (d. un sistem de automatizare, un sistem de reglare, un proces tehnologic etc.)
many-valued function (mat) funcție multiformă
many-valued logic(s) (mat) logică cu mai multe valori, logică polivalentă

map

map (constr) plan, hartă, reprezentare cartografică; (mat) aplicație; (TH) a proiecta, a întocmi o hartă / o diagramă / un plan, a înfățișa sub formă de plan; **questions off the** ~ învechit, neactual

map case porthartă

map-coordinates system (geogr, mas) sistem de coordonate al hărții / al diagramei / al mașinii (de prelucrat în coordonate)

map-cracking (materiale) fisurare în formă de hartă

maple (silv) arțar

map maker cartograf

map making cartografiere

map measurer (metr) cubimetru

map out a plănuî, a prevedea, a trasa, a schița

mapper cartograf

mapping cartografiere; cartografie; cartare, relevu; (mat) aplicație

mar (mas-un) zgârietură; (met) deteriorare exterioară

maraging (met) îmbătrânire martensitică / la martensită

marathon maraton; (*fig*) probă / acțiune de lungă durată care solicită efort deosebit; (metr) unitate de lungime (în atletism): 1 marathon = 42 195 m; distanța reală dintre Marathon și Atena $\approx$ 36,75 km

marble (constr, geol) marmură; a marmora, a perla

marbled (ca) de marmură

marble plate / slab (constr) placă de marmură

marc (alim) boască, boștină, borhot, tescovină; rachi de tescovină

marc, marco, mark (metr) unitate tradițională de măsură pentru masă în Europa de Vest: 1 French marc $\approx$ 244,75 g; 1 Spanish marco $\approx$ 230 g; 1 German mark $\approx$ 280,5 g; 1 English mark $\approx$ 226.8 g (pt. metale prețioase)

marcasite (minrl) marcasit

march out a pleca

marchpane (alim) marțipan

marc of fruit (alim) tescovină de fructe

margarine, marge (alim, chim) margarină

margin joc, interstițiu; hotar, graniță, frontieră; țarm; (OM, met, TH) joc, toleranță, spațiu liber, margine, marjă, muchie, limită, toleranță, bordură, rezervă, coeficient de siguranță, zonă; (ec) acoperire; (*fig*) deosebire, diferență; a mărgini; a adnota (o carte)

marginal marginal, de (pe) margine; periferic; (agr) (d. sol) sărăcăcios

marginal beam (constr) grindă marginală / de centură

mark

marginal check / test(ing) (mas, TH) procedură preventivă de mentenanță prin verificarea unor condiții de operare în intervalul lor normal, pentru detectarea și localizarea erorilor

marginal checking (autom) verificarea toleranței; (metr) încercare (de material) la limită

marginal current (el) curent limită; (hidr) curent în stare critică

marginal point (mat) punct limită, punct de contur, extremitate

margin line (nav) linie de supraimersiune

margin of attention limită de atenție (a unui operator)

margin of energy (fiz) exces / rezervă de energie

margin of manufacture (TH) adaos de ajustare, limită de producție (nu se specifică dacă este superioară sau minimă, din cauze tehnologice etc.)

margin of power (TH, mas) rezervă de putere

margin of safety (TH) coeficient / marjă de siguranță, raport între sarcina maximă de lucru și sarcina care ar cauza deformarea / ruperea sistemului

margin plate (nav) tablă marginală

marina (nav) port de ambarcații

marinade (alim) marinată, a marina

marine (nav) marin, de mare, maritim, naval, navigație, marină (comercială); albastru marin, bleumarin

marine belt (nav, geogr) ape teritoriale

marine diesel engine (nav, termo) motor diesel naval

marine board (nav) inspectorat maritim / marin

marine cable (el) cablu submarin

marine engine (nav, mas) mașină navală, motor naval

marine league (metr, nav) unitate de măsură pentru lungime, leghe marină: 1 marine league = 5556 m

marine packing (nav, transp) ambalaj pentru transport maritim

marine pump (mas, nav) pompă pentru construcții navale

mariner (nav) marinar, matroz

marine railway (nav) cală de hală

marine superintendent (nav) inspector de navigație

marine transport (nav) transport maritim

maritime (nav) maritim, marin

mark (ec) marcă (monedă germană, înainte de adoptarea monedei euro); (constr) martor; (mec, OM) imprimare, amprentă, semn, întipărire, impresiune, pată; (TH) semn, reper, marcă, marcă, marca fabricii, poanson de marcă, urmă

mark-down

(și superficială), emblemă, indiciu; simptom, trăsătură (și caracteristică), semn distinctiv; semn de punctuație; notă, punct; a marca, a lăsa un semn / o pată, a indica, a arăta, a denumi, a însemna, a face un semn pe / în, a desemna (pe cineva), a picheta; a ștampila, a păta; a califica, a nota, a aprecia prin notă / calificativ; a fi atent, a ține minte; a desemna, a alege; a caracteriza, a defini; a sărbători; (*fig*) semn, urmă, dovadă; scop; (auto) semn rutier, (stâlp) indicator, bornă; calitate, tip, sort, fel; (textile) cută, îndoitură

mark-down (ec) scădere a prețului, preț scăzut

mark down a nota; a însemna, a scrie; a reduce la; a scădea nota / calificativul

marked marcat; însemnat; ștampilat; pronunțat; clar; vizibil; evident; sensibil, apreciabil; (mas-un) marcat, trasat (cu gradații)

marked effect efect important / deosebit

markedly (*adv*) deosebit de, apreciabil; considerabil

marker semn, indicator; (constr) reper; (hidr) sondă; (hidr, nav) semn pe cablul de măsură; (agr, chim) (substanță) marcator; (ec) persoană care marchează / notează, pontator; semn de carte

marker buoy (nav) geamandură de ceață

marker light (auto) lanterne de gabarit / de poziție / laterale

marker-off (mas-un) trasator

market (ec) piață, târg, obor, debușeu, cerere, vânzare, a pune în vânzare, a vinde, a lansa pe piață

marketable products (ec) produse-marfă / comercializabile

market brass (met) alamă obișnuită / comercială

marketer (ec) cumpărător sau vânzător într-o piață, vânzător de firmă

market garden (agr) grădină de zarzavat (cu producție pentru piață)

market house (constr, ec) hală de piață

marketed existent pe piață, comercializat

marketing (ec) marketing; comerț, vânzare; (*amer*) cumpărături

marketing expenses (ec) cheltuieli de marketing / de vânzare

marketing station (ind chim) stație / centru de desfacere (pt. produse petroliere, lubrifianți, vopsea etc.)

marketplace piață (ca loc)

market price (ec) prețul / cursul pieții

market research (ec) sondaj de piață

market value (ec) curs / valoare de piață

mark for location (mas-un) a marca pentru indicarea poziției reciproce a pieselor

marsh gas

marking însemnare, marcare (d. metale prețioase); (constr) reperare; (TH) trasare, jalonare, marcare, reperare, marcaj, poansonare, bornare

marking awl (mas-un) ac de trasat, trasator paralel

marking compass (TH) compas de trasare

marking gauge (mas, TH) trasator paralel, șablon de trasaj

marking light (auto) lumină de gabarit / de poziție / laterală

marking machine (mas-un) mașină de trasat / de marcat / pentru marcarea pieselor

marking needle handle file (mas-un) pilă-ac semiovală, pentru marcat

marking off (met, nav) trasare

marking-out (constr) pichetare

marking pointer (el) indicator fix (cu poziție reglabilă pe scală)

marking punch (TH) poanson de marcare

marking scribe (mas-un) ac / șubler de trasat

marking stamp (TH) poanson de marcare

marking tool (TH) ac de trasat

mark off a delimita, a demarca; a mărgini, a hotărâni; a însemna, a bifa; a măsura, a trece (pe hârtie, hartă etc.); (mas-un) a trasa

mark of test ball (met, metr) calotă imprimată (și pt. determinarea durității)

mark out a marca, a însemna cu marcaje; a determina locul; a trasa, a evidenția

mark out for a alege, a selecționa, a selecta pentru

markup of (ec) scumpire cu

mark up (ec) a scumpi, a ridica prețul la (o marfă, un produs etc.)

Marcovian process (mat) proces Marcov

marks and deeps (nav) gradațiile saulei sondei

marla (metr) unitate tradițională pachistaneză pentru suprafață (de teren): 1 marla = 25,2929 m²

marlinespike (nav) cavilă de matisat

marline spike hitch (nav) nod de plasă

marmalade (alim) marmeladă, gem, magiun

maroon castaniu, culoare castanie; (mil) petardă; artificii

marplot piedică, obstacol; nepoftit

marque (auto) marcă

marquee (constr) cort mare (în formă de umbrelă), marchiză

marquenching (met) călire la martensită

marquetry inscrustație; intarsio

marquissette (textile) marchizet

marriage problem (mat) problema selecționării

marrow (alim) măduvă

marsh (geogr) ținut / pământ mlăștină, mocirlă, mlăștină

marshalling yard (cf) (stație de) triaj

marsh gas (ind chim) gaz metan / de mlăștină

martempering

martempering (met) tratament de călire izotermă, la martensită
martempering and tempering (met) tratament de îmbătrânire / îmbunătățire (călire și revenire)
martensite (met) martensită
martensite cast iron (met) fontă martensitică
martensite formation (met) formare a martensitei
martensite steel (met) oțel martensitic
martensite / martensitic transformation (met) transformare martensitică
martensitic quench (met) călire martensitică / la martensită
martensitic stainless steel (met) oțel inoxidabil martensitic
Martin furnace (met) cuptor Martin
Martin process (met) proces / procedeu Martin
Martin steel (met) oțel Martin
marzipan (alim) marțipan
mas (metr, astronomie) simbol pentru **milliarsecond**, unitate de măsură pentru unghiuri
mascot (auto) mascotă, figură / simbol pe radiator
maser (fiz) maser, amplificator cuantic
mash amestecătură; (alim) decoctie de malț, amestec de malț cu apă fiartă, must de vin, tescovină, pastă, terci, plămadă, pireu de cartofi (sau alte legume, fructe); a plămădi, a terciui, a zdrobi, a face piureu, a muia; a face o infuzie (de ceai) în; (met) amestec de minereuri; amestec(ătură); (*fam*) simpatie, dragoste; (*fig*) amestec(ătură), lucru încurcat
masha (metr) o unitate tradițională de măsură pentru masă, în India și Pakistan, 1 masha = 0,972 g (utilizată încă pt. metale prețioase)
mashed potatoes (alim) (cartofi) piure, pireu de cartofi
mashing of the massecuite (alim) transformarea masei în pastă (la prelucrarea zahărului)
mash off (alim) a pune malțul (la fermentat); (constr) a netezi prin frecare
mash tun (alim) cuvă pentru brasaj
mash weld (met) cusătură (sudură) cu role
mask mască, cadru; (*fig*) pretext, paravan; a masca, a acoperi, a (se) ascunde
masking effect (fiz) efect de mască / mascare / ecranare
masl (metr, geol, geogr) simbol pentru „metri desupra nivelului mării”
masonry (constr, met) zidărie, căpușeală din zidărie / cărămizi
mansory joint (constr) rost de zidărie
masout (ind chim) păcură
mass grămadă, morman; cea mai mare parte (din ceva); mulțime; (TH) material, pastă, greutate,

mass-produce

masă, substanță; (mat) mulțime; a concentra, a (se) masa, a comasa, a (se) strânge, a se aduna; (mil) a concentra, a masa (trupe); a comasa
mass, maß (Bavarian maß) (metr) unitate de măsură pentru capacitate (pt. bere, în Germania și Austria): 1 mass ~ 1,07 l
mass-action law (chim, mec) legea acțiunii masei
mass axis (mec) axă a masei
mass balance (TH, mas, transp) echilibrare de greutate / a greutăților (unui sistem, unei încărcături etc.)
mass centring (mec) centrare a masei
mass concentration (chim) concentrație masică
mass connection (el) legare la masă
mass defect (TH, met) defect în masă / mare / la multe produse
mass density (mec, materiale) densitate
mass distribution (fiz) distribuție de masă
massecuite (constr, TH) masă de umplere, material de umplutură, filer
mass electrode (el) electrod (legat) la masă / la nul
mass equilibrium (mec) echilibru de masă, compensarea maselor
mass excess (fiz) exces de masă
mass flow (fiz, hidr) debit masic
mass flowmeter (alim, ind chim, metr) debitmetru pentru măsurarea debitului masic
mass flow rate (hidr) debit masic
mass group grupă de vârstă
massic force (fiz) forță masică
mass group (auto) grupă de copii (după greutate)
massif (TH) masiv
mass-impregnated insulation (el) izolare cu hârtie impregnată
massing masare, concentrare
massive masiv; robust; solid; greu; compact; mare; voluminos; vast
massiveness masivitate, caracter masiv
mass moment of inertia (mec) moment de inerție al masei
mass number (fiz) suma numărului de protoni și neutroni dintr-un nucleu, număr de masă
mass of flywheel (auto, OM, mas) masa volanului
mass point (mec) centru de masă
mass polymerization (plast, ind chim) polimerizare în bloc / în masă
mass pressure (mec) presiune de inerție / a masei
mass-produce (TH) a produce în masă, a fabrica în serie

mass productivity

mass productivity (mas-un) posibilitatea de fabricație în serii mari (în masă)
mass production (TH) producție / fabricație în serie / în masă
mass-scattering coefficient (fiz) coeficient de împrăștiere masică / a maselor particulelor (unui amestec etc.)
mass sensitive parameter/ quantity (TH, fiz, chim) mărime / parametru dependent(ă) de masă
mass-spectrometry (fiz, metr) spectrometrie masică
mass spectroscopy (fiz, metr) spectroscop de masă (prin împrăștierea ionilor în câmp electromagnetic)
mass spectrum (mec, fiz, metr) spectru / distribuția masei (într-un amestec)
mass-transfer coefficient (chim) coeficient de transfer de masă
mass transit (transp, adm) transportor public
mass transportation facilities (transp, adm) mijloace de transport public / în masă
massy masiv, solid
mast (nav) catarg, arbore; prăjină; coloană (de macara etc.), instala / monta arborii / catargele; (constr) stâlp, pilon; (mas) coloană de macara; (bot) ghindă, jir; (el) stâlp de linie electrică
mast cap (nav) butuc
master proprietar, patron; maestru, meșter, artist; (TH) maistru, (mecanism) conducător; model, șablon de precizie; etalon (principal); a stăpâni; a mânui cu pricepere; (nav) căpitan (de vas comercial), comandant; (edu) învățător, intituitor, dascăl, profesor, director de colegiu, licențiat; (ec) șef, conducător, director, administrator; (*adj*) principal, conducător, călăuzitor; a învinge (greutăți); (edu) a-și însuși (o materie), a învăța, a deprinde; a conduce; a gospodări
master alloy (met) aliaj intermediar, prealiaj
master batch (plast) preamestec
master batching (plast, ind chim) pregătirea preamestecului
master block (met) port-matriță (la forjă)
master brake cylinder (auto) cilindru principal de frână
master builder (constr) antreprenor, arhitect
master chuck (mas-un, OM) corpul mandrinei, cu strângere prin șuruburi
master clock (inf) schemă principală de sincronizare; (metr) pendulă-etalon
master cone sub-unit (OM) subansamblul inel interior + role (cu colivie) la rulmentul radial-axial, cu role conice

master vibrator

master connecting-rod (OM, termo) bielă motoare / principală
master control (autom, met) pupitru central de comandă
master control (room) (autom, met) cameră principală de comandă
master cup sub-unit (OM) inelul exterior la rulmentul radial-axial, cu role conice
master cylinder (auto, OM) cilindru principal
master form (mas-un) șablon de copiat
master gauge (mas-un, metr) calibru etalon / de control, contra-calibru, dispozitiv de reglare spațială a poziției (piesei / sculei)
master gear (mas-un, OM) roată dințată etalon / de referință
master key (TH) cheie principală, șperaclu; (auto) cheie principală
master / slave manipulator (autom) dispozitiv mecanic / hidromecanic / electromecanic care reproduce mișcările mâinii sau brațului operatorului
master mariner (nav) căpitan de navă comercială
master mechanic (mas-un) mecanic șef, șeful atelierului mecanic
master meter (metr) instrument etalon
master operation (mas-un) operații principale
master pattern (mas-un) model-etalon; (met) model de bază, pre-model
masterpiece capodoperă
master pilot lamp (autom) lampă principală de control
master power window switch (auto) panou principal de activare a geamurilor acționate electric
master regulator (autom) regulator principal
master rotor rotor de control (la echilibrare)
master's certificate (nav) brevet de comandant
mastership conducere, direcție, administrație, funcție de conducere / director; (edu) funcție / post de învățător; măiestrie
master spring leaf (auto, OM) foaie principală de arc (la arcuri în foi)
master straight edge (mas-un, metr) riglă / linie de control / de ghidare
master switch (autom, el) întrerupător principal / de linie
master tap (mas-un) tarod de calibrare / pentru filiere
master tool (mas-un, metr) instrument / sculă etalon de mare precizie
master vibrator (auto) trambler / vibrator principal; (alim) vibrator principal (la sisteme de cernere etc.)

master vibrator ignition

master vibrator ignition (auto) aprindere prin trambler
masthead (constr, el) vârf de stâlp; (nav) vârf de catarg
mast hole (nav) (tub) etambou
mastic (TH) mastic
masticated rubber (plast) cauciuc plastifiat
masticating mill (plast, ind chim) valț de mas-ticat, malaxor de plastifiat
mastication (plast, ind chim) masticare
masticator (alim) frământător; (plast, ind chim) mașină de amestecat și plastifiat, malaxor
mast of derrick (mas) catarg de macara
mast yoke (nav) butuc inferior
Masurium (Te) (chim) tehnēiu
mat (TH) saltea, mască, covoraș, suport, mușama; (agr) mărăcini, mărăciniș; gard de nuiele; (*adj*) mat (nepolizat); (met) a mătui; a (se) încălci; a întări cu un gard de nuiele
match chibrit; fitil, focos, amorsă; potrivire; pereche a unui lucru, piesă-pereche, obiect-pereche, piesă / formă conjugată; a se sorta, a se armoniza; a opune; a rivaliza cu; a corespunde; (autom) a echilibra, a adapta; (mas) a selecționa, a (se) potrivi; (met) a ajusta; (TH) a asambla, a monta; (d. culori) a se potrivi, a se sorta, a se armoniza
match box cutie de chibrituri
matched (OM) ajustat, păsuat, potrivit (la / cu)
matched assembly (mas, OM) ansamblu compus din piese ajustate / cu ajustaje conform desenului de ansamblu
matched samples (mat) selecție cu elemente comparabile între ele
matching (mas-un, OM) ajustare, păsuire, potrivire, îmbinare; combinare; împerechere; (met) adunarea tablelor în pachete
matching efficiency (el) randament de adaptare (a rețelei electrice etc.)
matching pad (el) dispozitiv de adaptare, adaptor
matchmark (mas-un, OM) semnul pe piese de asamblat, pentru indicarea poziției reciproce
match pattern (met) cutie falsă de formare
match plate (met) placă de model / de formare; (OM) placă conjugată
matchstick (băț de) chibrit (și folosit)
match up to a fi pe măsura așteptărilor
matchwood (ind, mediu) așchii / țândări de lemn
mate ucenic; tovarăș, coleg; prieten; însoțitor; (ind) ajutor, asistent, laborant; (OM) piesă ajustată / pereche (și a unui obiect), a (se) angrena; (nav) ofițer în marina comercială, ofițer secund; (TH) a (se) lega, a agăța, a (se) cupla, a (se) îmbuca, a (se) uni

mathematical check

mated (with) conjugat (cu); care face pereche (cu), potrivit (cu)
material material, corporal, fizic; material, real, concret; materialist; substanțial, considerabil; (ec) marfă, material, articol; (fiz) material, materie, substanță; (met) (produs) laminat; subiect de discuție; (textile) material, țesătură
material damage (ec) pagubă materială, deteriorare / distrugere a unui material
material defect (TH, ind, materiale) defect de material
material delivered (ec) material transportat / livrat
material for construction (constr) material de construcție / construcții
material handling (mas-un, TH) încărcare-descărcare, transport de material, manipulare a unui material
material inspection (TH) control / încercare / verificare a(l) materialului
materialization materializare, concretizare; realizare
material loader (OM, transp) încărcător
material(s) dressing / processing (alim, ind chim, met) prepararea / pregătirea materialului (materialelor)
material(s) recovery (mediu, TH) recuperare de material(e)
material(s) testing (materiale, metr) încercarea / testarea materialelor
materials science (materiale, metr) știința materialelor
material's tendency (materiale, metr) tendința materialului
material strength (materiale, metr) rezistența materialului
material testing (materiale, metr) încercarea / testarea materialului, defectoscopie
material-testing machine (mas, materiale, metr) mașină / instalație de testare a materialelor
material to be ground (constr, alim, ind chim, met) material de măcinat
material to be mixed (alim, constr, ind chim, met) material de amestecat
material to be roasted (met, ind chim) material de prăjit
material transfer (alim, ind chim, TH) transfer de material
materialogy (materiale, met, metr) încercarea materialelor / defectoscopie (foarte rar)
math, maths matematică
mathematical matematic, de matematică; riguros, exact
mathematical check (mat) verificarea calculelor

mathematical constant

mathematical constant (mat) constantă matematică
mathematician matematician
mathematics matematică
mating flank (OM) flank conjugat
mating gear (OM) angrenaj cu roți dințate; roată conjugată
mating member (mas-un, OM) piesă / element pereche / conjugat(ă)
mating parts (OM, T) părți (piese) conjugate / cu profiluri sau suprafețe conjugate / în contact / care se influențează reciproc
mating profile (OM) profil conjugat (și la dantură, dinți de cuplaj etc.)
mating surfaces (OM, T) suprafețe conjugate / în contact
mat of rubber (el, TH) covor de cauciuc
matriculate (univ) candidat admis într-o facultate, student; (univ, edu, ec) a admite (la o facultate), a fi înmatriculat, a înregistra, a înmatricula, a (se) înscrie (și într-o asociație etc.)
matriculation înmatriculare; înscriere (într-o organizare)
matrix, (pl) matrices (mat, inf) matrice; (materiale)matrice, bază, material de bază (și într-un aliaj, compozit etc.); (mas-un) ștanță, matriță; (alim, met, plast) cochilă, formă (permanentă)
matrix algebra (mat) algebră matricială, calcul matricial
matrix inversion (mat) inversarea unei matrici
matrix material (materiale) material (matrice) pentru un compozit
matrix metal (met, materiale) metal de bază, matrice metalică (într-un compozit)
matrix moulding press (mas-un, plast, met) presă pentru matrițare
matrix sticking press (mas-un, met) presă de forjat
mat-surface glass (ind chim) sticlă mată
matte (met) mată; (fiz) (suprafață) mată
matted (TH) șlefuit mat / fără luciu (materiale metalice și plastice, sticlă)
matte ladle (met) oală de turnare pentru mată
matter conținut, fond; chestiune, problemă; lucru, afacere; importanță, însemnătate; prilej, ocazie; subiect de discuție; (med) puroi, a supura; (chim, fiz) materie, material, substanță, masă; (ec) afacere, problemă; (c) culegere (de text); (poligrafie), material de cules / de redactat; a conta, a avea importanță; **in the ~of** cât privește
matter-of-course (*adj*) de la sine înțeles; firesc; natural
matter of course lucru de la sine înțeles / firesc

maximal ideal

matter-of-fact prozaic; realist; lipsit de imaginație; practic
matter of fact realitate
matter of study obiect de studiu
matte refining (met) rafinarea matei
matte scrap (met) deșeuri de mată
matte smelting (met) topirea matei
matt glass sticlă lăptoasă
matting (chim) matisare (fibre); pierderea luciului
matting furnace (met) cuptor pentru topirea matei
mattress saltea, somieră
maturate (med) a supura, a provoca / stimula colectarea (unui abces); a se coace; a se maturiza
maturated rubber (plast) cauciuc natural maturat
mature matur; perfect, desăvârșit; scadent, ajuns la scadență; a (se) maturiza; 2. a (se) coace; a perfecționa, a desăvârși; (ec) a fi scadent (d. datorii, obligații); ~ **plans** planuri bine gândite, chibzuite; **after** ~ **deliberation** după o matură chibzuire
matured slag (met) zgură matură
maturated wine (alim) vin matur
maturation (med) puroiere, supurare; coacere; (agr) maturație; (alim) maturizare, maturare
maturing properties (met, plast) caracteristici / proprietăți mecanice după îmbătrânire (d. aliaje neferoase, materiale plastice etc.)
mature matur; copt, pârguit; bine gândit; (ec) scadent (d. o poliță etc.), a deveni scadent, a ajunge la scadență; (alim) a matura, a (se) maturiza, a (se) coace, a (se) pârgui
matured slag (met) zgură matură
maturness maturitate (a gândirii etc.)
maturing properties (materiale, mec, metr) proprietăți mecanice după îmbătrânire (d. aliaje neferoase, materiale plastice etc.)
maturity maturitate; (agr) coacere; (ec) scadență, termen
MAU, milli-absorbance unit (metr, fiz) simbol pentru unitatea de măsură pentru absorbantă: o creștere a absorbanței cu 1 MAU corespunde unei reduceri a transitanței cu ~ 0,2305%
maul (constr) mai manual, sonetă manuală cu berbec; a lovi cu maiul
maund (metr) unitate tradițională de măsură pentru masă în Asia de Sud-Est: 1 maud = 37,3242 kg (India sub dominația britanică); 1 maund = 40 kg (Pakistan, din 1980)
mauve mov, liliachiu
max v. maximum
maxi maxi
maximal maxim, maximal
maximal ideal (mat) ideal maxim(al)

maximal value

maximal value (mat) valoare maximă; (TH) limită superioară
maximize a maximaliza, a mări / spori / aduce la maximum
maximum, (pl) maxima (mat) maxim; maximum; (ec) maximal (d. prețuri etc.)
maximum allowable concentration (chim, met) concentrație maxim admisibilă
maximum allowable working pressure (ind chim, met, hidr) presiune maxim admisibilă de lucru
maximum amplitude (el, mec) amplitudine / deviație maximă
maximum and minimum current relay (el) releu de curent, de maximum și minimum
maximum and minimum power relay (el) releu de putere, de maximum și minimum
maximum and minimum voltage relay (el) releu de tensiune, de maximum și minimum
maximum angle of dumping (auto) unghi maxim de basculare / răsturnare
maximum aperiodic oscillation (el, fiz) oscilație aperiodică maximă
maximum axle load (auto, OM) sarcină maximă pe osie
maximum boiling point (fiz, termo) punct maxim de fierbere
maximum capacity type ball bearing (OM) rulment radial cu bile, de capacitate maximă
maximum circuit-breaker (el) întrerupător de maxim (al unui circuit electric)
maximum clearance (mas-un, OM) joc / interstițiu / spațiu liber maxim
maximum condition (mat) condiție de maxim
maximum continuous load (mas, mec) sarcina maximă continuă
maximum current (el) curent de maxim, supra-curent (al unui circuit electric)
maximum current relay (el) releu de supracurent (al unui circuit electric)
maximum cut-out (autom, el) întrerupător (automat) de supracurent
maximum deflection (el) deviație maximă; (mec, OM) săgeată maximă
maximum cycling speed (hidr, mec, el) frecvență maximă a ciclurilor
maximum demand (autom) consum maxim, sarcină maximă; (ec) maxim al cererii, vârf de cerere (pe piață)
maximum demand indicator (metr, hidr, el) contor cu indicator de maxim
maximum demand recorder (metr, hidr, el) înregistrator de maxim
maximum efficiency (mas) randament maxim

maximum speed governor

maximum flow control valve (hidr, OM, autom) supapă de închidere automată
maximum form / shape error eroare maximă de formă
maximum freezing point (fiz) punct / temperatură maximă de solidificare / înghețare / congelare
maximum height of profile irregularities (OM, T) înălțimea maximă a asperităților profilului
maximum input current (el, metr) curent maxim de intrare / de alimentare
maximum input voltage (el, metr) tensiune maximă de intrare / de alimentare
maximum likelihood (mat) verosimilitate maximă
maximum load (TH, mas, mec) încărcare / sarcină maximă
maximum load rating (auto) valoarea maximă de încercare; (metr) viteză maximă de variație a sarcinii / încărcării (și la mașini de testat proprietăți mecanice)
maximum moment (mec) moment maxim
maximum open time (plast, chim) timp maxim deschis, interval după care adezivul își pierde capacitatea de lipire
maximum output (TH, mas, hidr) putere maximă, debit maxim, parametru maxim la ieșire (în general)
maximum overshoot (autom) depășire maximă
maximum period of idleness (el, mas) durată maximă de nefuncționare
maximum permissible maximum admisibil (d. un parametru al unui sistem tehnic)
maximum permissible concentration (MPC) (fiz) concentrație admisibilă maximă
maximum permissible inflation pressure (auto) presiunea maximă permisă (în pneuri)
maximum permissible load / pressure (TH, mec) sarcină / presiune maximă admisă
maximum permissible residual unbalance (mec) dezechilibru rezidual maxim admis
maximum permissible speed (auto, mas) viteză maximă admisă / permisă
maximum power (TH, mas) putere maximă
maximum pressure (hidr, mas) presiune maximă
maximum range (fiz, TH) parcurs maxim, interval maxim
maximum relay (el) releu maximal / de maxim
maximum revolution (mas, mec) turație maximă
maximum speed (mas, mec) viteză maximă
maximum speed governor (TH, autom, mas) limitator de viteze / de turație

maximum static equivalent load

maximum static equivalent load (OM) sarcină statică echivalentă maximă (și la rulmenți)

maximum stress (mec, OM) tensiune / efort maxim(ă)

maximum tensile load (mec, materiale, OM) sarcină-limită / maximă de rupere (la tracțiune)

maximum time of repair (TH, mas) timp maxim de reparare / de mentenanță

maximum torque (mec) cuplu maxim, moment maxim de răsucire

maximum value valoare maximă (în general)

maximum voltage (el, mec) tensiune maximă

maximum weight (TH) greutate maximă

maxwell (Mx) (metr, el) unitate de măsură a fluxului magnetic în sistemul CGS: 1 maxwell = 10^{-8} Weber

may (*v auxiliar*) a putea, a avea voie (să); a-i fi permis / îngăduit; a se putea, a fi posibil; s-ar putea ca etc.; probabil că, nu e imposibil să; a avea îngăduința / bunăvoința să

maybe (*adv*) poate, posibil, poate că

mazy ca un labirint, ca de labirint; șerpuit, întortocheat; (*fig*) încurcat, încâlcit

MBF, MBM (metr, silv) simboluri pentru 1000 board feet, o unitate de măsură pentru volum (pt, lemn, bușteni): 1 MBF = 2,360 m³; BM este abrevierea pentru „board measure”

MBH, MBtuh (mega British thermal unit per hour) (metr) simboluri pentru 1000 Btu (British thermal unit) per hour, unitate de măsură pentru putere în sisteme de încălzire și condiționare a aerului din SUA, pentru aprecierea vitezei de răcire sau de încălzire: 1 MBH $\cong$ 0,293071 kW

mbsl (metr, geol) simbol pentru „metri deasupra nivelului mării”

mc, MC (TH) abreviere pentru mașină (**machine**); (mas-un) abreviere pentru mașină-unealtă; (metr) o abreviere pentru **cubic meter** în limbile latine (*metro cubico* în italiană, *metru cub* în română etc.); simbolul standard este m³

mc-, mc (metr, c, inf) simbol alternativ pentru micro- (rar, în soft-uri care nu au simbolul μ)

MCF (metr) simbol tradițional pentru 1000 cubic feet, 1000 de picioare cubice, o unitate de măsură pentru volum: 1000 cubic feet $\cong$ 28,317 m³

Mcfd (metr) un simbol pentru 1000 cubic feet per day, 1000 de picioare cubice pe zi, o unitate de măsură pentru debit volumic (de apă, folosită în SUA): 1 Mcfd = 19,665 l/min

Mcfe (metr, ind chim, termo) simbol utilizat în industria gazului natural pentru 1000 **cubic feet of gas equivalent (cfe)**, 1000 picioare cubice de gaz echivalent, unitate de măsură pentru

meaningly

energie în industria petrolieră și chimică: 1 Mcfe $\cong$ 1,091 GJ

MCM, kcmil (*mai nou*) (metr, el, met) simbol pentru 1000 circular mils, mega circular mil, o unitate de măsură pentru suprafață: 1 MCM = 0,5067 mm² (utilizată pentru calibre de sârme, conductori etc.); v. **circular mil**

m_e (metr, fiz) simbol pentru masa unui electron

mead (alim) mied

meadow (agr) pajiște, livadă, fâneată; (geogr) luncă

meadow ore (minrl) limonit

meagre slab, costeliv; (*fig*) puțin, sărac; insuficient, rar; (alim) (mâncare) de post

meal (alim) masă, mâncare, făină (și integrală); praf, pudră, pulbere, material(e) măcinat(e) (și d. alimente, cereale etc.)

mean medie; mijloace, mijloc; metodă; principal; mediu, mijlociu, de mijloc; a însemna; se referi la; a intenționa; a destina

meal beetle (agr, alim) gândac de făină

mealiness (alim) caracter făinos; onctuozitate

mealy (alim) făinos; (materiale) poros, afânat; alb, palid

mean a însemna, a avea sensul / înțelesul / semnificația; a vrea să spună, a se referi la, a avea în vedere, a vrea, a avea intenția, a intenționa; sărăcăcios, deplorabil; inferior (d. intelect), fără valoare; mijlociu, mediu, de mijloc; mijloc, cale de mijloc; (mat) valoare medie, medie

mean clearance (OM) joc mediu, valoare medie a unei fante / a unui interstițiu

mean convergence (mat) convergență în medie

mean corrective maintenance time (TH, mas) timp mediu de realizare a unei activități de mentenanță

meander (geogr) meandă, cotitură, șerpuitură; a face meandre / cotituri; a șerpui (d. un râu, un furtun etc.)

meandering șerpuire, care șerpuiește, șerpuit, cotit

mean deviation (mat, fiz) deviație / abatere medie

mean diameter (OM) diametru mediu

mean effective pressure (m.e.p.) (hidr, mec) presiune medie efectivă

mean error (metr, autom) eroare principală / importantă

mean for a meni, a destina să

meaning (mat) a face media; care semnifică / înseamnă, semnificativ, cu înțeles; intenționat; înțeles, sens, semnificație; intenție, plan, scop

meaningful semnificativ; având / cu înțeles

meaningless fără înțeles / sens; inexpressiv

meaningly (*adv*) semnificativ, cu înțeles; voit, dinadins, cu bună știință

mean life

mean life (TH, mas, OM) durată medie de viață, durabilitate medie (a unui produs / modul, a unei piese, a tășului de sculă între două ascuțiri etc.)

mean line (OM, T) (la rugozitate) linia față de care deviația pătratică a profilului este minimă

mean load (mec) sarcină / încărcare medie

mean maintenance time (TH, mas) timp mediu de mentenanță (suma timpilor de mentenanță preventivă și corectivă, împărțită la numărul total de evenimente care necesită intervenții de mentenanță)

mean motion (mec) deplasare medie

mean piston speed (OM, hidr, termo) viteză medie (liniară) a pistonului (de cilindru)

mean pitch (circle) diameter (OM) diametrul mediu de divizare (la roți conice) (d_m)

mean pressure (OM, hidr, T) presiune medie

mean proportional (mat) medie proporțională

mean proximity (mat) vecinătate medie

mean rate of hydraulic fluid flow (hidr) debit mediu al fluidului hidraulic

means mijloc, cale, metodă, mijlocire, ajutor, intermediu; agent; (ec, TH) mijloace, resurse, posibilități; (chim) agent / agenți

means of circulation (ec) mijloace circulante

means of production (ec) mijloace de producție

means of transportation (transp) mijloc / mijloace de transport

mean spacing of profile irregularities (OM, T) distanța medie dintre asperități

mean speed (mec, transp) viteză medie

mean stress (mec, OM) tensiune medie, tensiune / efort mediu (pe ciclu, pe durata unei sollicitări variabile etc.)

mean surface temperature (OM, T) temperatura medie a suprafeței

mean temperature difference (OM, T, termo) diferență medie de temperatură

mean tensile strain (mec) deformație medie la tracțiune (și la rupere) (mai rar, în sens de tensiune medie la tracțiune)

meantime (*adv*) între timp, deocamdată, până una alta

mean time (nav) timp mediu

mean time between (critical) failure (TH, mas) timp mediu între avarii / întreruperi (grave / mari / critice)

mean time between maintenance (TH, mas) timp mediu între reparații / operații de mentenanță

mean time between removals (TH, mas) timp mediu între două înlocuiri succesive ale unei piese / ale unui subansamblu

measurement

mean time between unschedule removals (TH, mas) timp mediu între două înlocuiri succesive neplanificate, ale unei piese / ale unui subansamblu

mean-time-to-failure (MTTF) (TH, mas) timp mediu până la prima defectare (TMPD) (pentru loturi de piese, motoare, rulmenți etc.)

mean time to repair (MTTR) (TH, mas) timp mediu până la reparare

mean value (mat) valoare medie, medie

mean velocity (mec) viteză medie

mease (metr, iht) unitate pentru cantitate: 1 mease ~ 620 (bucăți / pești dintr-un coș)

measurability (metr) comensurabilitate

measurable (mat, metr) măsurabil, comensurabil

measurable variable (mat, metr) variabilă măsurabilă

measurably (*adv*) într-o anumită măsură; (în mod) perceptibil

measurand (el, fiz, metr) mărime / cantitate măsurabilă, măsurand

measure strat (mai rar); măsură, proporție, capacitate, volum, mărime, dimensiune, întindere; măsură, procedeu, mijloc, dispoziție; unitate de măsură, sistem de măsură, dimensiune, riglă gradată; (mat) împărțitor, divizor; a măsura, a face o măsurătoare, a stabili, a avea o anumită mărime, a verifica, a dimensiona; a evalua, a cântări, a aprecia

measured măsurat, stabilit; cântărit; regulat, uniform, ritmic; (d. proporții) egal

measured feedback (autom, metr) reacție (de răspuns) măsurată

measured mile (nav, metr) bază de viteză, milă măsurată

measured response (autom, metr) reacție măsurată, răspuns măsurat

measured response control reglaj cu reacție / răspuns măsurat(ă)

measured sea mile (nav, metr) milă marină măsurată

measured value (metr) valoare măsurată, parametru măsurat

measured variable (metr, TH) mărime / variabilă măsurată

measure equipment (metr, OM, mas) echipament / dispozitiv de măsurare

measure expansion (fiz, termo) dilatație de volum / cubică

measureless nemăsurat, vast, nemărginit

measurelessness incomensurabilitate, caracter nelimitat

measurement (metr) măsurătoare, măsurare, măsură (proces și rezultat al procesului)

measurement accuracy

measurement accuracy (metr) precizie de măsurare
measurement certificate (nav) certificat de tonaj; (ind) certificat de etalonare (a unui aparat de măsură), certificat de atestare a rezultatelor măsurătorilor
measurement device / mechanism dispozitiv / mecanism de măsurare
measurement error (metr) eroare de măsurare
measurement in radians (geom, fiz, metr) măsură / măsurare în radiani
measurement range (metr) domeniu / interval de măsurare
measurement result (metr) rezultat al măsurării / măsurătorii
measurement ton (MTON, MT) (metr) unitate pentru măsurarea volumului de mărfuri, încărcat pe o navă, un camion, un tren etc.: 1 measurement ton $\cong$ 1,1326 m³
measure off (metr, TH) a măsura, a tăia (după măsurare)
measure of hardness (metr, materiale) grad de duritate (atenție la metoda de măsurare și la scara utilizată)
measure out (metr, fiz, autom) a măsura (prin separare), a distribui, a împărți
measurer (metr, OM, electr) dispozitiv de măsurat
measure throughout (metr) a măsura
measuring (metr) măsurare, dozare, măsură, doză, care (se) măsoară
measuring accuracy (metr) precizia măsurătorii
measuring anvil (metr, OM) nicovala micrometrului
measuring apparatus (metr) aparat de măsurare
measuring appliance (metr) instrument de măsură
measuring arrangement (metr, TH) dispozitiv / ansamblu de măsurare, dispunere a aparatelor de măsură (într-un lanț de măsurare)
measuring bottle (chim, metr) balon cotat / gradat
measuring bowl (chim, metr) vas gradat
measuring bridge (el, metr) punte de măsurare
measuring burette (chim, metr) biuretă gradată
measuring chain (metr) lanț de măsură / cote / măsurat
measuring circuit (metr, electr, TH) circuit de măsurare
measuring cylinder (chim, metr) cilindru gradat
measuring device (metr, OM, electr) dispozitiv / instrument de măsurat
measuring element (metr) element cu celulă / dispozitiv de măsurat (în general pentru un singur parametru)

measuring set

measuring equipment (metr, TH, mas) echipament de măsurare
measuring error (metr) eroare de măsurare
measuring eyepiece (metr, OM, opt) micro-metru ocular
measuring face (mas-un, metr) suprafața de lucru a aparatului de măsură
measuring fault (metr) eroare / greșeală de măsurare
measuring flask (chim, metr) vas / balon gradat
measuring hopper / pocket (metr, OM) dozator, dispozitiv de dozare, tanc mic de măsurare
measuring instrument (metr) instrument / aparat / dispozitiv de măsurare
measuring-instrument error (metr) eroare datorată instrumentului / aparatului de măsură
measuring jaw (metr, OM) falca / ciocul unui instrument de măsurat
measuring level (metr) scară nivelmetrică, nivel de măsurare
measuring line (el, metr, electr) linie / circuit de măsurare, marcă de verificare
measuring machine (metr, mas) mașină / echipament de măsurare
measuring magnifier (metr, opt) lupă de măsurare
measuring mark reper, semn (folosit pentru măsurători)
measuring means (metr) mijloace de măsurare
measuring nozzle (metr, OM, hidr) ajutor de măsurare
measuring pin (OM, metr) știft de calibrare, cioc de măsurare
measuring pipette (chim, metr) pipetă gradată
measuring plane (metr) plan de măsurare
measuring pocket (metr, OM) dozator, rezervor mic necesar măsurării
measuring point (metr) punct de măsurat, punct în care se măsoară
measuring pressure (metr, hidr, mec) presiune de măsurare
measuring range (metr) interval de măsurare, gamă / domeniu de măsurare, limitele scării sau etalonării unui aparat de măsură
measuring relay (metr, el, electr) releu de măsurare
measuring rod (metr, OM) riglă de măsurare, calibru-vergea
measuring rule (metr) riglă gradată, regulă de măsurare
measuring screw (OM, metr) șurub de măsurare / micrometric
measuring set (metr) aparat / instalație de măsurare

measuring spring

measuring spring (OM, metr) arc pentru măsurare, arc etalonat
measuring surface (metr) suprafață de măsurare
measuring table (metr, TH) masă de măsurat / de control, planșetă
measuring tank (metr, OM) vas / rezervor (într-un aparat de măsură)
measuring tape (metr, OM) ruletă pentru măsurat
measuring technique (metr) tehnică de măsurare
measuring tool (metr) mijloc / unealtă / aparat de măsurat, parte principală a aparatului de măsurat
measuring tube (metr, fiz, hidr, OM) tub manometric
measuring vessel (metr, chim, fiz) vas de măsurat
measuring voltage (el, electr, metr) tensiune de măsurare
meat (alim) carne, aliment, hrană, masă, prânz, miez (de nucă); **green** ~ regim vegetarian
meat broth (alim) bulion de carne
meat carving (alim) tranșarea cărnii
meat chopper / grinder (alim, OM, mas) satâr, mașină de tocat carne
meat grower (agr) crescător de vite (de carne)
meatless (alim) fără carne, de post
meatman (alim) măcelar
meat meal (alim, ind chim) făină de carne (îngrășământ)
meat mincer / mincing machine (alim, mas) mașină de tocat carne
meat pie (alim) plăcintă cu carne
meaty (alim) cărnos, din / de carne
mebi- (Mi-) (metr, el, c) prefix pentru $2^{20} = 1\,048\,576$ (din 1998)
mechanic mecanic, montator, lăcătuș mecanic
mechanical mecanic, de mașină; mașinal, automat
mechanical adhesion (plast) adeziune mecanică
mechanical adjustment (mas, metr) punere la punct / ajustare / reglare mecanică
mechanical agitation agitare mecanică
mechanical agitator (alim, constr, ind chim) agitator / amestecător mecanic
mechanical ashing (met, tremo) evacuare mecanică a cenușii / a zgurii
mechanical atomiser burner (termo, OM) pulverizator de combustibil lichid
mechanical balance (mec, mas) echilibru de mase, compensarea maselor
mechanical brake (OM) frână mecanică
mechanical centring (mas-un, OM) centrare mecanică
mechanical characteristic (mec) caracteristică mecanică

mechanical four-wheel brake

mechanical charger (mas-un, OM) dispozitiv de alimentare / de încărcare
mechanical classification (alim, constr, ind chim, hidr) sortare / clasare mecanică (și în curent de apă)
mechanical classifier (alim, constr, ind chim, hidr) clasor / sortator mecanic
mechanical cleaning (alim, constr, ind chim, hidr) curățare mecanică
mechanical clearance (OM) joc mecanic (între piese)
mechanical coke-pusher ram (met, mas) împingător de cocs
mechanical component of coefficient of friction (T) componenta mecanică a coeficientului de frecare
mechanical conductor loading (el, mec) încărcare mecanică a unui conductor
mechanical control (mas) comandă / control mecanic(ă)
mechanical control system (mas, mec) reglare dinamică, sistem de reglare mecanică
mechanical counter (metr, OM) contor mecanic
mechanical cushioning (OM, hidr) amortizare mecanică
mechanical damping (mec, OM) amortizare mecanică (prin absorbție de energie mecanică)
mechanical disengagement (mec, OM) decuplare mecanică
mechanical draft (termo) tiraj artificial; (met, mec) laminare mecanică, valoare calculată a laminării / tragerii
mechanical drawing (OM) desen tehnic (în special în construcția de mașini)
mechanical drive (OM, mas, mec) comandă mecanică, acționare mecanică
mechanical effect (mec, mas) putere utilă / efectivă, efect mecanic
mechanical efficiency (mec, mas) randament mecanic, eficiență mecanică (mai rar)
mechanical engineer inginer mecanic (și în construcții de mașini)
mechanical engineering inginerie mecanică, teoria mașinilor, construcții de mașini, domeniul aplicațiilor ingineresti mecanice
mechanical equivalent (of heat) (termo, mec) echivalentul mecanic al căldurii
mechanical exhaust (mec, mas) evacuare mecanică
mechanical feeder (OM, mas-un) alimentator automat (acționat mecanic)
mechanical filter (OM) filtru mecanic
mechanical force (mec) forță mecanică
mechanical four-wheel brake (auto, OM) frână mecanică pe patru roți / pe fiecare roată

mechanical fret saw

mechanical fret saw (mas-un) ferăstrău mecanic (și pentru decupat)
mechanical grate (met, termo) grătar cu bare mobile (la cuptoare)
mechanical hygrometer (metr, OM) higrometru mecanic (cu arc, cu element cu lungime dependentă de umiditate etc.)
mechanical impurity / impurities (TH, materiale, hidr, T) impuritate / impurități mecanice (și în lubrifianti etc.)
mechanical interlocking (OM) protecție / blocare mecanică
mechanical jack (OM) cric / vinci mecanic
mechanical life (TH, OM) durată de viață (în special pt. componentele mecanice)
mechanical linkage (OM) legătură mecanică (între componentele unui sistem, element într-un mecanism, bielă etc.)
mechanical loader (alim, mas-un) încărcător mecanic, dispozitiv mecanic de încărcare
mechanical lock (mas-un, OM) dispozitiv cu închidere mecanică, blocare mecanică
mechanical loss(es) (TH, mec, mas) pierderi mecanice / de energie mecanică
mechanical lubrication (T) ungere / lubrifiere sub presiune (rar)
mechanically actuated (mec, mas) acționat / comandat mecanic
mechanically controlled (mec, mas) acționat / comandat / reglat mecanic
mechanical mixing (alim, constr, ind chim) amestecare mecanică
mechanical mixture (alim, constr, ind chim) amestec mecanic
mechanical moulding (met, mec, mas) formare mecanică / cu utilaj specializat (și pentru sinterizare ulterioară)
mechanical oil-atomiser burner (termo, OM) arzător cu pulverizator de ulei sub presiune
mechanical operation (OM, mas, TH) comandă / operație mecanică
mechanical pick (constr, met, OM, hidr) ciocan pneumatic
mechanical pillar (mas) stivuitor mecanic
mechanical plating (plast, met, TH) placare mecanică (prin presare, laminare etc.)
mechanical power / output (mas, mec) putere mecanică (la ieșire, a unei mașini)
mechanical property (materiale) proprietate mecanică
mechanical puddling furnace (met, termo) cup-tor de pudlaj, cu acționare mecanică
mechanical pusher (met, mec) împingător mecanic de cocs

mechanical work done

mechanical rabber (alim, constr, met, ind chim) agitator mecanic
mechanical rubber (ind chim, OM) cauciuc tehnic
mechanical rectifier (el, OM) redresor cu reglare mecanică
mechanical repair shop (TH) atelier de reparații mecanice
mechanical rubber goods (OM, ind chim) articole din cauciuc tehnic
mechanical sampling (met, mas-un) luare automată a unei probe
mechanical saw (mas-un) ferăstrău mecanic
mechanical seal (OM) etanșare care funcționează pe baza deformării materialului / garniturii datorită unei presiuni / forțe mecanice
mechanical scrubber (met, hidr, mas) scrubăr / spălător (de gaze) mecanic
mechanical shock resistance (materiale, OM) rezistență la șoc mecanic
mechanical sleeve (OM) bucsă
mechanical stability (materiale, mec) stabilitate mecanică (a unui fluid, lubrifiant etc.), stabilitate la forfecare
mechanical stirrer (alim, ind chim, OM) amestecător / agitator mecanic
mechanical straightening (met, TH) îndreptare mecanică
mechanical strength (materiale, mec) rezistență mecanică (fără a specifica la ce solicitare, prea general, atenție la text)
mechanical surface preparation (met, plast) pregătire mecanică a suprafeței (la tratamente, la lipire etc.)
mechanical technology (TH) tehnologie mecanică / bazată pe procese mecanice (așchiere, deformare etc.)
mechanical test (materiale, metr) încercare / test(are) mecanic(ă) / pentru determinarea unei proprietăți mecanice
mechanical transmission (OM, mec) transmisie mecanică
mechanical treatment (TH, mec) prelucrare / tratament mecanic
mechanical trip (OM) organ de acționare pentru frână automată
mechanical vehicle (OM, transp) vehicul antrenat mecanic
mechanical ventilation (mec, termo) ventilație forțată / mecanică / artificială
mechanical washer (met, ind chim, mediu) scrubăr / spălător mecanic de gaze
mechanical work (mec, fiz) lucru mecanic
mechanical work done (mec, fiz) lucru mecanic consumat

mechanical working

mechanical working (mec, TH) solicitare / prelucrare mecanică
mechanical zero (metr, OM) zero mecanic (la aparate mecanice)
mechanics mecanică
mechanics of moulding making (met, TH) tehnica / mecanica formării
mechanician mecanic; constructor de mașini
mechanic's tools (OM) scule de lăcătușerie
mechanism (OM, TH) mecanism (cu elemente cinematice, dar și în sensul de proces / mecanism de deteriorare, formare, generare etc.); aparat; tehnică
mechanist mecanic
mechanization (mec, TH) mecanizare
mechanize (mec, TH) a mecaniza
mechano-chemical dehydration (alim, ind chim) dehidratare mecano-chimică
meddle-proof (OM, autom, mas) protejat împotriva defectării (mecanice) din cauza acționării greșite (de exemplu, prin blocare)
medial (OM, geom) median, de mijloc
median (mat) mediană (în geometrie), de mijloc, median; mediu
median corrective maintenance time (TH, mas) timpul în care se execută 50% din acțiunile de mentenanță corectivă, în anumite condiții specificate
median diameter (OM, geom) diametru median / mediu
median perpendicular (geom) mediatoare (a unui segment, a unei laturi etc.)
median preventive maintenance time (TH, mas) timpul în care se execută 50% din acțiunile estimate / preventive de mentenanță, în anumite condiții specificate
mediate intermediar; a intermedia; a ocupa o poziție intermediară; a fi mediator / intermediar; a mijloci, a media
mediation (ec) mijlocire, mediere; intermediere
mediatrix, (pl) mediatrices (geom) mediatoare
medic (med) medic, doctor; student la medicină
medical (med) medical; examen medical
medical aid (adm, med) asistență medicală
medical board (adm, med) comisie medicală
medicament (med, chim) medicament; remediu
medicamentary (med) medicamentos; curativ, terapeutic
medicate (med) a administra medicamente; a strânge plante medicinale
medicated (med, chim) medicinal
medicine (med) medicină
medicine dropper (med, chim) pipetă
mediocre mediocr, banal, comun

meet

mediocrity mediocritate
medium, (pl) media medie; cifră medie; termen mediu; mediu, (de) mijloc, mijlociu, de mijloc; (chim, fiz, met) agent, mediu, ambianță; împrejurări; (mat) medie, valoare medie; agent, mijlocitor, intermediar; mijloc, cale, intermediu; metodă, procedeu; (ec) marfă de calitate intermediară; (poligrafie) aldine
medium carbon steel (met, TH) oțel carbon cu conținut mediu de carbon
medium drawing (met) trefilare intermediară
medium effective pressure (mec, hidr) presiune medie efectivă
medium fit (OM) ajustaj intermediar
medium force fit (OM) ajustaj intermediar (spre strângere), ajustaj blocat
medium granular (materiale) cu granulație mijlocie
medium grinding (TH) sfărâmare / rectificare intermediară
medium-hard (met, mas-un) semidur, cu duritate mijlocie (și la pietre de rectificat)
medium-hard steel (met) oțel semidur
medium heavy (OM) semigreu (și d. o serie de elemente de mașini, rulmenți etc.)
medium-heavy load (mec) sarcină medie
medium keying fit (OM) ajustaj forțat
medium-lift pump (OM, hidr) pompă de presiune medie
medium plate (met) tablă (de grosime) mijlocie
medium plate rolling mill (met) laminor pentru tablă (de grosime) mijlocie
medium pressure (OM, hidr) presiune medie
medium shape / section (met) profil mijlociu
medium sheet (met) tablă mijlocie
medium-sized (OM) de mărime mijlocie / medie (și d. semifabricate, elemente de mașini)
medium-sized mill (met) laminor pentru profile mijlocii
medium sizing (ind chim, met, metr) sortare / clasare intermediară
medium solder (met) aliaj de lipit (pt. lipire moale), cu conținut mediu de plumb
medium-temper steel sheet (met) tablă de oțel semidur, laminată la rece
medium term (mat) termen mediu, termenul de la mijloc
medium wave (fiz) undă medie
medium-wide strip mill (met) laminor pentru bandă (de grosime / lățime) mijlocie / medie
medium wire drawing (met) trefilare intermediară
meet (mat) intersecție a mulțimilor; competiție; a (se) întâlni cu; a (se) cunoaște; a întâmpina;

meeting

a înfrunța, a face față; (*fig*) a găsi, a da de / peste; a satisface, a mulțumi; a fi în concordanță cu; (*ec*) a onora (o poliță); a se întruni, a se aduna; (*d*. drumuri) a se întâlni, a se încrucișa; a fi de acord, a avea păreri comune, a ajunge la aceleași concluzii; a se uni, a se asocia, a stabili legături; (*amer*) întâlnire, întrunire; potrivit; nimerit; indicat; corespunzător; ~ **smb. half-way** a întâmpina pe cineva la jumătatea drumului, a face concesii cuiva

meeting întâlnire, întrunire; miting, adunare; sedință; întrecere, competiție; (*geogr*) confluență (a apelor); (*auto*) încrucișare (de vehicule), joantă; (*OM*) încheietură, îmbinare

meet the rudder (*nav*) a opri întoarcerea (punând cârma în bordul opus)

meg (*metr, c, inf*) abreviere informală pentru megabyte; v. **megabyte**

mega- (M-) (*metr*) prefix metric pentru 10^6 sau 1 milion; (*metr, c*) prefix în informatică și industria calculatoarelor pentru memorie sau stocarea informației: $2^{20} = 1\,048\,576$

megabar (Mbar) (*metr, fiz, hidr*) unitate de măsură pentru presiune: 1 megabar = 100 GPa

megabarrel (Mbbl, Mbo, MMb, Mb) (*metr, termo, el*) unitate de măsură pentru volum, din industria energetică: 1 megabarrel $\approx 158,987$ megalitri (ML)

megabecquerel (MBq) (*metr, fiz*) unitate pentru măsurarea radiocativității: 1 megabecquerel = 10^6 dezintegrări atomice pe secundă sau 27,027 microcurie

mega Btu (IT), (mega British thermal unit) (*metr, fiz, termo*) unitate de măsură pentru energie, în sisteme de încălzire și condiționare a aerului din SUA, pentru aprecierea vitezei de răcire sau de încălzire: 1 mega Btu (IT) = 1055055852,62 J

megabyte (MB) (*metr, inf, c*) unitate de măsură pentru informație, în calculatoare; deseori 1 megabyte = 10^6 bytes, dar uneori 1 megabyte = $2^{20} = 1\,048\,576$ bytes

megacycle (Mc) (*metr, fiz*) denumire informală pentru megahertz, v. **megahertz**

megacycle per second (Mc/s) (*metr, fiz*) denumire mai veche pentru megahertz, v. **megahertz**

megadalton (MDa) (*metr, fizică nucleară, chim*) unitate de măsură pentru masă: 1 MDa = 10^6 unități atomice de masă

megaelectron-volt (*metr, fiz*) unitate de măsură pentru energie, utilizată în fizica nucleară: 1 megaelectron-volt = $1,60217733 \cdot 10^{-13}$ J

megagram (Mg) (*metr, fiz*) unitate SI de măsură pentru masă: 1 megagram = 1000 kg = 1 tonă

megaton (Mton, Mt)

megagram/liter (*metr*) unitate de măsură pentru densitate, megagram pe litru: 1 megagram/liter = 1000000 kg/m^3

megagram/second (*metr*) unitate de măsură pentru debit masic, megagram pe secundă: 1 megagram/second = 1000 kg/s

megahertz (MHz) (*metr, fiz, radio*) unitate de măsură pentru frecvență, megahertz: 1 MHz = 10^6 Hz

megajoule (MJ) (*metr, fiz, mec*) unitate de măsură pentru energie și lucru mecanic: 1 MJ = $10^6 \text{ J} \approx 0,277\,778 \text{ kW-oră}$

megajoule/second (*metr, fiz*) unitate de măsură pentru putere: 1 megajoule/second = 10^6 W

megakelvin (MK) (*metr, astrofizică*) unitate de măsură pentru temperatură: 1 MK = 10^6 K ; **reciprocal** ~ (MK^{-1}) se folosește în calorimetrie

megalerg (*metr*) unitate de măsură în sistemul CGS pentru energie: 1 megalerg = $10^6 \text{ erg} = 0,1 \text{ J}$

megaliter (ML, ML) (*metr, fiz*) unitate de măsură pentru volum / capacitate, megalitru: 1 megaliter = 1000 m^3

megameter (Mm) (*metr*) unitate de măsură pentru lungime, megametrul: 1 megameter = 10^6 m

megampere (MA) (*metr, fiz, el*) unitate de măsură a intensității curentului electric: 1 MA = 10^6 A

meganewton (MN) (*metr, fiz*) unitate de măsură pentru forță: 1 MN = 10^6 N

megaohm (megohm) (*metr, fiz, el*) unitate de măsură pentru rezistența electrică: 1 megaohm = 10^6 ohmi

megaohm (megohm) centimeter (*metr*) unitate de măsură pentru rezistivitate (folosită pt. substanțe cu rezistivitate mare, ca apa pură): 1 megaohm centimeter = 10^4 ohm m

megaparsec (Mpc) (*metr, astronomie*) cea mai mare unitate de măsură pentru lungime: 1 megaparsec = 10^6 parseci sau 3,2616 milioane de ani-lumină = $30,857 \cdot 10^{18} \text{ km}$.

megapascal (MPa) (*metr, fiz, hidr, mec*) unitate de măsură pentru presiune și tensiune: 1 MPa = $10^6 \text{ Pa} = 1 \text{ N/mm}^2$

megapixel (*metr, c*) o unitate pentru descrierea mărimii sau rezoluției unei imagini digitale: 1 megapixel = 10^6 pixeli (sau „puncte”)

megapond (Mp) (*metr*) unitate de măsură în sistem metric, pentru forță: 1 megapond = $1000 \text{ kgf} = 9806,65 \text{ N}$

megaton (Mton, Mt) (*metr*) unitate de măsură pentru energia degajată prin explozie (și nucleară): 1 megaton este cantitatea de energie degajată după explozia a 1 milion de tone de TNT: 1 megaton = $4,18 \cdot 10^{15} \text{ J}$

megatonne (Mt)

megatonne (Mt) (metr) unitate de măsură pentru masă, megatonă: 1 megatonne = 10^6 t

megatron (fiz) megatron

megavolt (metr, el) unitate de măsură a tensiunii electrice, utilizată și pentru caracterizarea centralelor energetice, megavolt: 1 megavolt = 10^6 V

megawatt (MW) (metr, mec, fiz) unitate SI de măsură pentru putere, utilizată și pentru caracterizarea centralelor energetice, megawatt: 1 megawatt = 10^6 W

megawatt day (MW·d, MWD) (metr) unitate de măsură pentru energie, utilizată pentru centrale și arme nucleare: 1 megawatt day = $86,4 \cdot 10^9$ J

megawatt hour, megawatt-hour (MW·h) (metr) unitate de măsură pentru energie (electrică), megawatt oră: 1 megawatt hour = $3,6 \cdot 10^9$ J

megayear (Myr, Ma) (metr, geol, astronomie) unitate de măsură pentru timp: 1 megayear = 1 milion de ani

megohm (metr, fiz, el) unitate de măsură pentru rezistența electrică: 1 megohm = 10^6 ohm(i)

meile (metr) unitate de măsură pentru lungime în țările cu limbi germanice: 1 meile (Austria) = 7586 m; 1 meile (Germania de nord) = 7532,5 m; 1 geographische meile (în germană) = 7412,7 m

melchior (metr, alim) sticlă mare de șampanie, de ~18 l

Mercalli intensity scale (metr, geol) scara Mercalli, o scară empirică pentru ierarhizarea efectelor cutremurelor

-merous (metr) un sufix însemnând „cu n părți / elemente”; exemplu: „8-merous” înseamnă „care are 8 părți / elemente”

mesh (metr, textile) unitate tradițională pentru măsurarea fineții țesăturilor din lână sau a plaselor de pescuit, reprezentând numărul de ochiuri / noduri pe inch: n mesh = $25,4/n$ (noduri / ochiuri) pe milimetru

Meitnerium (Mt) (chim) meinteriu

melamine-formaldehyde resin (MF) (plast, ind chim) rășină melaminforaldehidică

meliorate a îmbunătăți, a ameliora; (met) a înnobila, a purifica (d. un aliaj)

melioration îmbunătățire, ameliorare; înnobilare

melliferous (bot) melifer; dulce ca mierea (d. produse apicole)

mellification melificație, pregătirea mierii

mellow (agr, bot) copt, matur, maturizat; suculent, moale (d. fructe); afânat; delicat (d. culori); a (se) coace; a (se) (în)muia, a face / deveni mai moale; a îndulci, a atenua, a micșora; a (se) afâna; a liniști

melting down

mellowness (alim) suculență, maturitate (și a vinului), friabilitate; (agr) pârg (al fructelor); bunăvoință, bunățate

melon (agr, bot) pepene galben sau verde

melon field (agr) pepenărie, bostănărie

melonite (minrl) melonit

melon-seed oil (alim) ulei din semințe de pepene galben

melt (met, chim) topitură, topire, fuziune, șarjă, cantitate de material topită odată; (met, chim) a (se) topi, a fuziona, a (se) dizolva (material solid într-un lichid), a (se) lichefia, afiziona; a amesteca (culori); (*fig*) a mișca, a (se) înmuia, a (se) îndupleca, a (se) înduioșa, a dispărea, a se șterge, a transpira, a se topi (de căldură), a fi mișcat; (*fam*) a toca / topi (bani)

meltable (met, materiale) fuzibil, care poate fi topit, care se poate topi

melt away (fiz, materiale) a se topi complet

melt-doped (chim, materiale, electr) dopat în topitură (d. materiale pt. semiconductori)

melt down (termo, met) a (se) topi (complet), a retopi, a fluidiza; a se estompa, a dispărea încet

melted (fiz, materiale) topit, aflat în fază lichidă (d. un metrial); v. **molten**

melted butter (alim) unt topit

melted fat (alim) untură / grăsimă topită

melted snow and ice (meteo, alim) apă cu gheață (și rezultată la / din topirea gheții zăpezii)

melter (met) topitor, oțelar, creuzet

melt extrusion (TH, materiale) extrudare când materialul a depășit punctul de topire sau de înmuiere (și la formarea izolatoarelor)

melt-grown crystal (met, chim, electr) cristal format în topitură (d. semiconductoare)

melting (met, chim) topire, topitură, fuziune, retopire, care (se) topește

melting accelerator (chim, fiz) accelerator de topire

melting aggregate (met) instalație / agregat pentru topirea metalelor

melting and refining of cast iron (met) topirea și afinare a fontei

melting bath (met) baie de topire / de metal lichid

melting capacity (met) capacitatea de topire (a cuptorului); (plast) capacitate de plastifiere

melting charge (met) șarjă / masă topită, topitură

melting condition (met) condiții / regim de topire / de elaborare a șarjei

melting crucible (met) oală de topire, creuzet

melting curve (met, termo) curbă de topire

melting down (met) (re)topire; (meteo) dezgheț; (alim) dezghețare

melting-down power / efficiency

melting-down power / efficiency (met) producție de metal topit / lichid, eficiența / randamentul utilajului de topit
melting furnace (met) cuptor de topire
melting hearth (met) vatra cuptorului de topire
melting heat (termo) căldură / de topire
melting house (met) topitorie, turnătorie
melting kettle (ind chim) vas de topit
melting loss (met, TH) pierderi prin topire sau ardere
melting medium (met) mediu de topire, atmosfera vasului de topit
melting operation (met) operație de topire
melting pan (chim) vas de topit
melting plant (met, plast) instalație de topire
melting point (fiz, chim, met) punct / temperatură de topire
melting-point curve (met) curba temperaturilor de topire; (fiz) punct / temperatură de topire
melting pot (ind chim, met) creuzet / oală de topire
melting practice (met, TH) regim / tehnologie de topire
melting process (met, TH, ind chim) proces / procedeu de topire
melting range (plast, met, ind chim) interval de topire / de înmuiere
melting rate (met) viteză de topire
melt into (alim, ind chim) a se preface (în ceva) prin topire; a se preschimba încet
melting stock (met) material de încărcare, șarjă, încărcătură pentru șarjă
melting-stock column (met) coloană de încărcare / de încărcătură la furnal
melting tank (ind chim, termo) cazan de topit, (vas) topitor; (met) oală de topit, creuzet
melting temperature (chim, met, termo) temperatură de topire
melting under a white slag (met) topire sub zgură albă
melting unit (met) instalație / unitate de topit
melting waste (met) pierderi la / prin topire
melting zone (met) zona de fuziune din furnal, zonă de topire / cu material topit
melt off / on a (se) topi
melt out a se topi (și a curge în afară), a (se) îndepărta prin topire
melt spinning (TH, plast, materiale) proces de formare a fibrelor de materiale plastice și de sticlă prin trefilare (și rotativă) din topitură
melt spun (plast) filare din topitură
melt time (met, plast) timp de topire, durată de realizare a topiturii (la anumiți parametri)
melt (with) a se contopi (cu); a fuziona (cu)

memory address register

member membru (și al unui partid), participant, asociat; cetățean, individ; (OM) piesă, element (de construcție sau de mașină), reper, parte, piesă componentă sau de schimb, organ de mașină, bară (într-o structură mecanică, în grinzi cu zăbrele); (mat) membru (al unei ecuații etc.), element al unei mulțimi, termen; (anat) membru, organ
member by member (mat) membru cu membru
member card (ec, adm) carnet / legitimație de membru
member of an equation (mat) membrul unei ecuații
member of cinematic chain (mec) element al lanțului cinematic
membru of the board (ec, adm) membru al consiliului de administrație
membership calitatea de membru; număr de membri; comunitate, societate
membrane (OM) membrană, învelitoare, diafragmă, peliculă; (met) pojghiță, coajă
membrane actuated mechanism (OM, autom, metr) organ / mecanism de comandă (cu acționare prin membrană / cu diafragmă)
membrane filter (OM, alim, metr) filtru cu membrană
membrane pump (OM, hidr) pompă cu membrană
membrane valve (hidr, OM) supapă / robinet cu membrană
membrane water-proofing (materiale, OM) membrană (izolatoare / de etanșare pentru / rezistentă la apă)
memorandum (ec) notă, minută, convenție; (adm, pol) memorandum
memorization memorizare
memorize a înregistra, a pune în memorie, a memora; (c) a memora, a înregistra în memorie, a introduce în memorie; a memoriza, a reține, a învăța pe de rost / pe dinafară
memory memorie, ținere de minte; amintire, aducere-aminte; reminiscență; **commit to** ~ a memora, (c) echipament pentru înmagazinarea / păstrarea / stocarea informației, memorie, memorie pentru înmagazinarea / păstrarea / stocarea informației, a introduce în memorie; (autom) subsistem (bazat / rămas / introdus) pe / în memorie; comemorare; document biografic / istoric; reputație; suvenir
memory access controller (c) regulator de acces la memorie
memory address register (c) registru care conține adresa cuvântului căutat, registru de adresă a memoriei

memory array

memory array (c) aranjament în rânduri, al memoriei; (el, electr) aranjament în rânduri al miezurilor magnetice

memory bit (inf, c) unitate de măsură a capacității de memorare, bit de memorie

memory capacity (c, inf) capacitate de înmagazinare / de memorare / de stocare (a informației)

memory cell (c) celulă / element de memorie, locație de memorie

memory chips (electr, c) circuite de memorie

memory circuit (c, autom) circuit de memorare (și d. roboți)

memory cycle (c, inf) ciclu al memoriei (exprimat ca interval de timp sau succesiune de operații)

memory cycle time (c) durată a ciclului memoriei

memory device (c) memorie (ca subansamblu a unui calculator); (metr) aparat dispozitiv cu capacitate de memorare / stocare a datelor înregistrate / măsurate

memory dump (c) extragere a informației din memorie în cazul abandonării execuției unui program, vidare a memoriei

memory guard (c, inf) dispozitiv care împiedică accesul în anumite zone ale memoriei, protecție / protecție a memoriei

memory hierarchy (c) ierarhie pe niveluri diferite a memoriilor unui calculator

memory location (c) localizare în memorie, locație de / în memorie (d un calculator, un robot etc.), adresă, celulă de memorie

memory lockout register (c) registru conținând anumite adrese dintr-o zonă a memoriei la care programul nu are acces, registru de blocaj al memoriei

memory loss (med) amnezie; (c) pierdere a informației din memoria unui calculator

memory management (c, inf) gestiune a memoriei (ansamblu de funcții ale sistemului de operare)

memory overlay (c) reutilizare a aceluiași zone a memoriei interne în diferite faze ale unui program; suprapunere a memoriei

memory paging (c) transferare a segmentelor unui program din memoria internă într-un mediu cu memorie virtuală și invers

memory port (inf, c) legătură logică prin care datele sunt transferate din / în memoria principală

memory power (c) raport între vitezele de acces ale diferitelor zone de memorie, putere a memoriei

mender

memory print (c) extragere a informației din memoria internă și trimiterea ei unei unități externe de memorare, listare a memoriei

memory protect (c, inf) dispozitiv / soft care împiedică accesul în anumite zone ale memoriei, protejare / protecție a memoriei

memory register (c) registru de memorie

memory resident (c) memorie rezidentă (programe care rămân în memorie și după executarea ei)

memory search register (c) registru de căutare în memorie

memory search routine (c) rutină / program pentru căutarea memoriei / pentru căutarea și înlăturarea greșelilor

memory segmentation control (inf) calculul adreselor și protecția sistemelor de memorie, control al segmentării memoriei

memory space (c) locații disponibile pentru memorarea informațiilor, spațiu al memoriei interne

memory word (inf) cuvânt memorie

menace amenințare; pericol, primejdie; a amenința; a periclita, a primejdi, a pune în pericol

menacing amenințător, care pune în pericol, care periclitează / amenință

mend (TH) ameliorare, îmbunătățire (a unei situații etc.), cusătură, reparație; (TH) a îmbunătăți, a ameliora, a corecta, a perfecționa, a (se) îndrepta (d. un drum, suprafețe în construcții etc.), a finisa, a repara, a drege, a cârpi; a corija, a (se) corecta, a se schimba în bine, a se corija; a accelera; a înfrumuseța; (auto, mas) reparație, a repara, a repune în stare de funcționare; (textile) cusătură, a stopa, a țese (o gaură), a repara (un defect de țesătură sau de croială), a remaia, a cârpi; (ec) a se mări, a crește (d. prețuri); (med) ameliorare / îmbunătățire a sănătății, însănătoșire, întremare, a se face bine, a se îndrepta, a se însănătoși; a se schimba în bine; a accelera (pasul); a atâța (focul), a pune lemne / cărbuni pe foc; ~

matters a drege / repara lucrurile; **on the** ~ în curs de ameliorare, pe cale de vindecare / însănătoșire; **be on the** ~ a fi în curs de îmbunătățire / normalizare (d. lucruri, procese tehnologice), a fi în curs de însănătoșire / restabilire / ameliorare (d. sănătate, persoane)

Mendelevium (Md) (chim) mendeleviu

Mendeleev's periodic system tabloul periodic al elementelor

mender (TH) reparație curentă, maestru pentru reparații; (textile) repansatoare, dispozitiv de remaiere / reparare / stopare

menders

menders (TH, ec, metr) piese rebutate (și la mașini-unelte)
mending (TH) reparare, reparație, îmbunătățire, îndreptare, material(e) pentru reparat; cârpire (și *peiorativ*), cârpit; (textile) remaiat, remaiere, repansare; (*fam*) lucruri de dat la reparat
mending yarn (textile) ață de țesut / de reparare (a unei țesături)
mensurable (metr) măsurabil; onest, corect, cinstit
mensurate (metr) a măsura
mensuration (fiz, metr) măsurare
mental mental, mintal; intelectual
mentality intelct, capacitate intelectuală; mentalitate; mod de a gândi; concepție; stare de spirit, dispoziție
mention mențiune; menționare; amintire, referire; a menționa, a aminti; a cita; a vorbi (despre); a releva, a sublinia
mentionable de menționat
mentor mentor; (edu) îndrumător; dascăl, profesor, învățător; tutore; (sport) antrenor
mercantile mercantil, comercial; interesat; meschin
mercantile house (ec) casă de comerț
mercantile marine (nav) marină comercială
mercerization (textile) mercerizare
mercerize (textile) a merceriza
mercery (textile, ec) mercerie, manufactură
merchandise (ec) marfă, mărfuri
merchant (ec) comerciant
merchantable (ec) vandabil
merchant bar iron (met) aliaje feroase (oțel) în bare, destinat pieței
merchant fleet / navy (nav) flotă comercială
merchant marine (nav) navă comercială
merchant mill (met) laminor de profiluri (cu destinație comercială)
merchant mill train (met) trenul laminorului de profile
merchant navy (nav) navă comercială
merchant rolling mill (met) laminor de profiluri comerciale
merchant steel (met) oțel comercial / pentru piață / de calitate comercială
mercurial vioi, iute, ager, isteț; nestatornis, schimbător; (ec) comercial; (chim) mercurial, (preparat) cu mercur
Mercury, Hydrargyrum (Hg) (chim) mercur;
mercury (metr) coloana de mercur a barometrului; ghid, călăuză
mercury alloy (met) aliaj de mercur
mercury column (fiz, metr) coloană (de mercur)
mercury contact (el) contact cu mercur
mercury manometer (OM, hidr) manometru cu mercur, barometru

meshing

mercury oxide (chim) oxid de mercur / mercuric
mercury porosimeter (metr) porozimetru cu mercur
mercury vapour (fiz, chim) vapori de mercur
merge a (se) amesteca, a fuziona, a (se) uni, a îmbina (două sisteme), a se amalgama, a contopi, a fuziona, a (se) îmbina; (c) denumirea unei comenzi pentru transformarea mai multor celule dintr-un tabel într-una singură (Windows);
merge in / into a (se) transforma treptat în, a trece în
merger (chim, TH) contopire, fuzionare, fuziune, amestecare
merging joncțiune; (met) dizolvare, fuziune, contopire, amalgamare
meridian meridian; zenit, apogeu, culme; culminant
merit merit, valoare; calitate, însușire; a fi vrednic de, a merita
merited meritat
meritorious meritoriu
mesh (alim) ochi de sită / plasă; (cf) rețea de căi ferate; (el) priză, buclă; (OM) angrenare a dinților, montură (a unei pietre prețioase), sită, a angrena; (mat) celulă, element, nod, diviziune; (cf) rețea de căi ferate; (nav) ochi de plasă; (textile) buclă, împletitură, plasă, ochi, număr de ochiuri al unei site pe inch sau pe suprafață unitară (d. o sită, un filtru, o țesătură etc.), a face ochiuri, a împleti năvoade; ochi (de plasă de pescuit, de sită, într-o rețea electrică; a face ochiuri din; (*fig*) a prinde în cursă, a se prinde în capcana, a fi prins în capcană; **coarse** ~ (textile) cu ochiuri mari / grosolane, (mec, inf) cu divizare grosieră, cu elemente mari (în metoda elementului finit); **silent** ~ (OM) angrenare fără zgomot / silențioasă; **out of** ~ (OM) decuplat, scos din angrenare; **in** ~ în priză
mesh aerial (radio) antenă din plasă de sârmă
mesh analysis (materiale, metr) analiză granulometrică, analiză pe site
mesh anode (el) anod în ochiuri
mesh antenna (radio) antenă din plasă de sârmă
mesh connection (el) conexiune buclată, conexiune poligonală / delta / în triunghi
mesh currents (el) curenți ciclici (în lanțuri electrice), curenți închiși (în lanțuri electrice)
meshed cu ochiuri, cu rețea (d. plase, site, rețele electrice; (model) împărțit / divizat în elemente finite (în metoda elementului finit etc.)
mesh filter (OM, hidr, alim) filtru de sită
meshing (OM) angrenare / cuplare a roților dințate

meshing angle

meshing angle (OM) unghi de angrenare (în special la roți dințate) (α)

meshing interference (OM) interferență la angrenare / în funcționare

meshing with backlash (OM) angrenare cu joc

meshing without backlash (OM) angrenare fără joc, angrenare forțată

mesh layout (el) rețea închisă

mesh line / surface strat al rețelei (în analiza numerică 2D sau 3D)

mesh network (electr, inf) rețea în care un nod este conectat cu celelalte astfel încât comunicarea se face peste circuitele dedicate dintre noduri; rețea de noduri (în metoda elementului finit)

mesh number (metr, agr, constr, ind chim) numărul ochiului, numărul sitei (în gama standardizată sau tipizată); numărul de noduri / de elemente finite (în metoda elementului finit)

mesh points (mat) puncte reticulare, noduri ale rețelei (și la modele în metoda elementului finit); (OM) puncte de angrenare (de exemplu, pe dreapta de angrenare a roților cu dinți evolventici)

mesh of railways (cf) rețea de căi ferate

mesh reinforcement (materiale, constr) armătură din rețea / plasă metalică sau din fibre, ranforsare tip rețea / plasă (și la compozite)

mesh rule (el) legea a doua a lui Kirchhoff

meshs (nav, agr) plasă, năvod; (el) rețea / rețele

mesh screen / sieve (OM, metr, agr, constr, ind chim) ciur, sită

mesh size mărimea ochiului sitei

mesh structure (plast) structură reticulară

mesh substation stație de transformare cu bare în buclă și disjunctoare în serie

mesh texture (plast) textură reticulată

meshwork (el) rețea; (fiz, mec, termo) rețea (a unui model, în metoda elementului finit)

meshy cu ochiuri; (plast) reticular, reticulat

mesic atom (fiz) mezoatom

meson (fiz) electron greu, mezon

mess murdărie, gunoi; dezordine, harababură; bătaie de cap, încurcătură; a murdări, a mânji; a face dezordine, a răvăși; a face de mântuială; (alim) fel de mâncare; (agr) nutreț; (nav) careu; comeseni; masă comună

message mesaj, știre, veste; apel; a transmite / comunica prin semnale, a semnaliza; a telegrafia

messenger trimis, mesager, curier; cablu portant

messenger strand (el, OM) fir de suspensie pentru cabluri aeriene

messenger wire (el, OM) cablu purtător

metal-cutting band saw

messenger wire clamp (el, OM) placă / clemă (de strângere a firului de suspensie)

messy murdar; dezordonat, în dezordine; răvășit

mestron (fiz) mezon

met (metr, med) o unitate de măsură pentru metabolism: 1 met este metabolismul unei persoane în repaus, echivalent cu 58,15 W/m², indiferent de mărimea persoanei

metacentre (mec, nav) metacentru

metacentric high (nav) înălțime metacentrică

metal (met, OM) metal, aliaj metalic (deseori); de metal, metalic; a acoperi cu metal; a pune pietriș pe, a macadamiza

metal alloy (met) aliaj metalic

metal-arc cutting (met, el, TH) decupare / tăiere cu cu arc și electrozi metalici

metal ball (OM) bilă de metal (și de rulment etc.)

metal base (el, OM) soclu metalic

metal bath (met) baie metalică / de metal

metal-bearing metalifer (d. minereuri)

metal block (met) bloc / lingou de metal sau aliaj metalic

metal board (constr) planșeu metalic

metal borings (mas-un) așchii de metal (mai ales din procesul de găurire)

metal brush (met, mas-un) perie metalică

metal castings (met) piese (metalice) turnate

metal-ceramic (compound) (materiale) compozit metalo-ceramic

metal-ceramic bearing (OM, T) lagăr (cu cușinet) metalo-ceramic

metal charge (met) încărcătură metalică, șarjă (pt. un cuptor etc.)

metal chips (mas-un) așchii metalice (provenite mai ales din procese de așchiere, decupare, ștanțare etc.)

metal-clad (met) placat (cu metal), acoperit cu plăci metalice; blindat

metal cloth (met) țesătură de metal / metalică, manta / acoperire metalică

metal coat (met) acoperire metalică (de protecție)

metal coating (met, TH) (acțiunea / procesul de) acoperire metalică

metal constructions (constr, mec) construcții metalice, ferme

metal content (met) conținutul de metal

metal core (met, el) inimă de metal (la cabluri)

metal covering (met) metalizare, placare cu un metal sau aliaj metalic (pt. protecție)

metal cutting (mas-un, TH) prelucrare prin așchiere, tăiere / decupare a metalelor (indiferent de procedeu)

metal-cutting band saw (mas-un) fierăstrău cu bandă (pentru tăierea metalelor)

metal deactivator

metal deactivator (chim, T) aditiv dezactivator metalic (pentru combustibili, lubrifianți etc.)
metal deposit (met) depunere / placare metalică (în general de protecție)
metal door (constr) ușă (metalică)
metal drain (met) jgheab de turnare
metal drawer (met) trăgător la trefilare, dar și la turnarea continuă, trefilor
metal dross (met) zgură (metalică)
metal drum (OM) tambur / tobă metalică
metal enveloping facing acoperire metalică (la suprafață), înveliș metalic (ornamental sau de protecție)
metal extrusion (mas-un, met) extrudare a materialelor metalice
metal extrusion press (mas-un) presă pentru extrudat materiale metalice
metal facing (TH, met, OM, T) acoperire metalică, manta / blindaj de protecție
metal fatigue (met, OM) oboseala metalului sau a unui aliaj metalic
metal fitting(s) (auto) fierăria caroseriei; (OM) garnitură, armături din metal
metal foil (alim, met) folie metalică
metal foil rolling mill (met) laminor pentru folii metalice / semifabricate / table (foarte) subțiri
metal foundry (met) turnătorie de metal
metal frame (mas-un, OM) cadru / batiu / suport metalic
metal gauge (met, metr) calibru pentru grosimea tablei / semifabricatului
metal goods articole de metal (nu neapărat tehnice)
metal hub (OM) bucă metalică, butuc / sabot metalic
metal impurity (met, materiale) metal însoțitor, impuritate metalică, impuritate într-un material metalic / aliaj
metal insert (plast) inserție metalică
metal jacket (met, termo, OM) carcasă / manta / înveliș de metal
metal latch plate (auto) încuietoare de metal
metalled glass (ind chim, TH) sticlă metalizată
metallic (met) de metal, metalic
metallic arc (el, met) arc electric între electrozi de metal
metallic-arc welding (el, met, TH) sudare cu arc, cu electrozi metalici
metallic bead (met) picătură rece de metal (defect de turnare)
metallic bond (chim, met) legătură metalică
metallic case (met, OM) carcasă / casetă / cutie de metal (și pt. tratament termic sau termo-chimic)
metallic charge (met) încărcătură metalică

metallurgical coal

metallic clip (OM) bridă metalică
metallic coating (met, TH, T) acoperire metalică
metallic compound (chim, met) compus metalic, combinație metalică
metallic foil (met) foaie / folie metalică
metallic glass(es) (met) aliaje metalice amorse (pe bază de Fe, Ni, Co etc., prin răcire rapidă)
metallic hose (met) furtun metalic
metallic inclusions (met) incluziuni metalice
metallic ores (met) minereuri metalice
metallic oxide (chim, met) oxid al unui metal, oxid metalic
metallic packing (OM) garnitură metalică de etanșare
metallic resistor (el) rezistență metalică
metallic ribbon (met, OM) platbandă / bandă / panglică metalică
metallic salt of short-chain organic acid (chim) sare metalică a unui acid organic cu catenă scurtă (și pt. unsori)
metallic shot (met) alicie de metal
metallic soap (chim, T) săpun cu metal în compoziție, săpun metalic
metallic sponge (met) metal / aliaj spongios, burete metalic
metallic stearate (chim) stearat al unui metal / metalic
metalliferous (met) cu conținut de metal, metalifer (d. minereuri)
metallizing coating by hot dipping process (met) metalizare / acoperire prin cufundare în baie caldă
metal lining (met) placare metalică (nu se specifică procedeul)
metallization (met, chim) metalizare (și cu rol de protecție), acoperire metalică
metallize (met) a metaliza; (el) a galvaniza
metallizing (met) metalizare, acoperire metalică
metallizing gun (met) pistol de / pentru metalizare / acoperire metalică
metallographic etchant (met, chim, metr) reactiv metalografic (pt. evidențierea structurii)
metallographic examination (met, metr) cercetare / examinare metalografică
metallography (met, metr) metalografie
metalloid (chim, met) metaloid
metalloid cutting tool (met, mas-un) sculă de aliaj dur
metallurgic(al) metalurgic, metalurg (d. o persoană)
metallurgical chemistry (met, chim) chimie metalurgică
metallurgical coal (met) cărbune metalurgic / coalsificabil

metallurgical coke

metallurgical coke (met) cocs de furnal / metalurgic
metallurgical condition (met) micro-structură (a unui material metalic, a unui aliaj)
metallurgical engineer (met) inginer metalurg
metallurgical engineering (met) metalurgie, inginerie metalurgică
metallurgical furnace (met, termo) cuptor metalurgic
metallurgical plant (met) uzină / combinat metalurgic(ă)
metallurgical product (met) produs metalurgic
metallurgical waste gases (met) gaze de furnal
metallurgical works (met) uzină metalurgică
metallurgist (met) metalurgist
metallurgy (met) metalurgie
metallurgy of iron (met) siderurgie, metalurgia fierului
metallurgy of iron and steel (met) metalurgie feroasă
metallurgy of non-ferrous metals (met) metalurgie neferoasă
metal mike (nav) giro-pilot, pilot automat
metal mixer (met) melanjor
metal mould (met) cochilă; (plast) formă / matrită metalică
metal notch (met) gură de scurgere a metalului (la cuptor)
metal package (OM) cutie metalică, container
metal plate (met) placă / tablă metalică
metal plating (met) metalizare, acoperire metalică
metal plate rolling mill (met) laminor pentru tablă groasă
metal pot (met, termo) cazan (mic) de topit plumb
metal powder (met) pulbere metalică
metal powder rolling mill (met) laminor pentru laminarea benzii din pulberi metalice
metal-protecting cage (met, el, fiz, OM) cușcă de protecție din împletitură sau din plăci metalice
metal purifying (met) rafinarea metalului / aliajului
metal purifying process (met) proces / procedeu de rafinare a metalului / aliajului
metal radiography (met) analiză metalografică cu radiații X
metal rectifier (el, met) redresor metalic (uscat)
metal removed per cut (mas-un) metal / aliaj îndepărtat la o trecere
metal research (met) cercetare în domeniul metalurgic
metal residues (met, chim) reziduuri / deșeuri metalice
metal rib (OM) nervură metalică
metal ring (OM) virolă, inel metalic

metal turbulence

metals (cf) șine de cale ferată; (constr, OM) profile (și ca semifabricate metalice)
metal saw (mas-un) fierăstrău metalic / pentru metale (și de mână)
metal science (met) metalografie, studiul metalelor
metal scrap (met) deșeuri de metal
metal seal (OM) garnitură metalică de etanșare
metal shavings (mas-un) așchii de metal
metal sheathing (met, TH) metalizare, placare metalică
metal sheet (met) placă / tablă de metal
metal sheet covering (met, constr) tablă de învelit (de protecție, nu de rezistență)
metal sheet (met, OM) placă / tablă de metal
metal shell (met, OM) manta din tablă de oțel
metal shielding (el, fiz) ecranare metalică; protecție prin ecran / foaie metalică
metal-slitting saw (mas-un) fierăstrău circular pentru metale
metal-soap complexes (chim, T) combinații complexe ale săpunurilor pe bază de săruri metalice (și pt. unsori)
metal-sprayed coating, metal spraying (met) acoperire metalică prin pulverizare (de protecție sau anti-uzură) (tehnologie și rezultat)
metal-spray gun (met) dispozitiv de pulverizare a metalelor, pistol de metalizare
metal spraying (TH) pulverizarea unui metal / material metalic
metal strip (met) fâșie / bandă de metal / metalică
metal strengthening durificarea metalului, creșterea rezistenței (mecanice) a metalului (fără a preciza d. ce rezistență este vorba sau prin ce procedeu / tehnologie se obține)
metal structure (met, constr) construcții / structuri metalice
metal tape (met) bandă / panglică metalică
metal to be melted (met) metal de / pentru topit
metal-to-metal brake (auto, OM) frână / ambreiaj cu frecare uscată (metal-pe-metal)
metal-to-metal clutch (OM) ambreiaj cu frecare uscată (metal-pe-metal)
metal-to-metal fit (mas-un, OM) ajustaj fără joc și fără strângere, ajustaj cu joc sau strângere mici (realizat prin selectarea loturilor de piese care se montează)
metal-to-metal joint (OM) îmbinare a două suprafețe metalice fără joc între ele, îmbinare cu contact direct între piesele metalice
metal trim (constr, OM) ornament metalic / de metal
metal tube (met, OM) țeavă / tub de metal
metal turbulence (met) mișcare turbulentă a metalului lichid

metal turning lathe

metal turning lathe (mas-un) strung pentru metale / aliaje metalice
metal turnings (mas-un) aşchii de metal (mai ales de la strunjire)
metalware (met, OM) articole / produse din metal
metal waste (met) deşeuri metalice, pierderi metalice (la turnare, transvazare etc.)
metal wheel (auto) jantă
metal weld (met) sudură metalică
metal welding (met) sudarea metalelor / aliajelor / metalică
metal wing (met, OM) aripă / parte metalică
metal wire (met, OM) sârmă de metal / metalică
metal work (OM) piese de / din metal / aliaj metalic
metal worker (met) muncitor în metalurgie
metal working (met) prelucrarea metalelor (fără a specifica procedeul: turnare, forjare, laminare)
metal-working industry (met) industria metalurgiei prelucrătoare
metal-working machine (mas-un) maşină-uneltă pentru prelucrarea metalelor (fără a preciza tehnologia: deformare la rece, aşchiere etc.)
metamer (chim) metamer
metamorphosis metamorfoză
metastable (chim) metastabil (şi d. o fază într-un aliaj)
metastable beta (met) fază beta metastabilă
metastable diagram (met) diagramă metastabilă
metastable equilibrium (met) echilibru nestabil
mete limită, margine, hotar, graniţă; a măsura, a împărţi, a distribui
meteoric iron (met) fier meteoric
meteorologic(al) meteorologic
meteorologist meteorolog
meteorology meteorologie
meter (el) contor; (metr) aparat de măsură, a măsura; (metr) **meter (m)** (*amer*), **metre (m)** (*brit*) metru, unitate SI de măsură pentru lungime
meter armature (el) indusul contorului
meter-atmosphere (metr) v. atmo-meter
meter base (el, OM) soclu de contor
meter board (el, metr) panou de contoare, panou de aparate de măsură
meter bottom bearing (el, OM) lagăr-suport al contorului
meter box (OM) cutie de contor / aparat de măsură
meter braking element (el, OM) dispozitiv de frânat al contorului
meter calibrating equipment (metr, el) echipament de etalonat contoare sau aparate de măsură
meter case (OM, metr) carcasa contorului / aparatului de măsură

methane

meter constant (metr) constanta contorului / aparatului de măsură
meter display (metr, OM) afişajul contorului / aparatului de măsură
metered (metr) măsurat, contorizat
meter error (metr) eroare de măsurare
meter/hour (metr) unitate de măsură pentru viteză, metru pe oră: 1 meter/hour = 0,000277778 m/s
metering (metr, TH) măsurare, contorizare, dozare
meter-in circuit (hidr, autrom) circuit de reglare a vitezei de alimentare
metering device (metr) aparat / dispozitiv / instrument de măsurat (foarte general)
metering equipment (metr) echipament de măsurat (în general, mai complex)
metering error (metr) eroare de măsurare
metering hole jet (auto) ajutorul jiclorului
metering orifice (metr, OM, hidr) ajutoraj de măsurat
metering panel (metr, autom) panou de măsurare, panou de control
metering pin (hidr, Om) plunjer / ştift care prin formă şi poziţionare poate varia secţiunea de curgere a unui fluid
metering pump (alim, hidr, metr, OM) pompă dozatoare
metering rod (auto, OM) ac de dozare pentru benzină
metering zone (TH, mas) zonă de măsurare; (plast, ind chim) zonă de omogenizare / de plastifiere
meter kilopond, mkp (metr, fiz) o unitate de măsură pentru moment: 1 kilopond = 9,80665 N·m
meterlambert, meter-lambert (metr, fiz) unitate SI pentru măsurarea luminanţei: 1 meterlambert = 1 candelă/m²
meter/minute (metr, fiz, mec) unitate de măsură pentru viteză, metru pe minut: 1 meter/minute = 0,016666667 m/s
meter of seawater, msw (metr, hidr) unitate convenţională de presiune, metru de coloană de apă de mare: 1 meter of seawater = 10 kPa
meter-out circuit (hidr, autom) circuit de reglare a vitezei pe retur
meter per second (m/s) (metr) unitate SI de măsură pentru viteză, metru pe secundă
meter/square second, m/s² (metr, mec) unitate SI de măsură pentru acceleraţie, metru pe secundă la pătrat
meter rule (metr) riglă gradată
meter terminal cover (el) capac de protecţie la contor / aparat de măsură
methacrylate(s) metacrilati
methane (chim) (gaz) metan / de baltă

methane gas

methane gas (chim) (gaz) metan
methanol (chim) metanol, alcool metilic
methanol coolant (auto) agent de răcire pe bază de metanol
method metodă, sistem, organizare; procedeu
methodic(al) metodic, sistematic; ordonat
methodically (*adv*) (în mod) metodic, sistematic
methodize a ordona, a sistematiza
method of random sampling (metr) metoda controlului prin sondaj
method of approximation (mat, metr) metodă de aproximare
method of firing (termo) conducere a focului
method of gas attack (met, termo) procedeu de suflare (a gazului)
method of least squares (mat, metr) metoda celor mai mici pătrate
method of operation (TH, ind) metodă de exploatare; procedeu / regim / proces de lucru / de fabricație
method of similitude metoda similitudinii
method of test(ing) (metr) metodă de testare / de cercetare
method of travel of the flames (termo) conducerea flăcării
methodological metodologic
methodologically (*adv*) (din punct de vedere) metodologic
methodology metodologie
methoxides (ind chim, plast) metilați
methuselah (metr, alim) sticlă mare de vin, de ~6 l
methyl (chim) metil
methyl acetate (chim) acetat de metil
methyl acrylate(s) (chim), acid acrilic, metil ester, acid 2-propenoic
methyl alcohol (chim) alcool metilic
methyrate (chim) metilat
methyated spirit / spirits (chim) alcool metilic, spirt denaturat
methyl-butadiene (plast, ind chim) izopren, metilbutadienă
methylene (chim) metilen
methyl-metacrylate (chim) metacrilat de metil
methyl polymethacrylat (plast) polimetacrilat de metil
methyl rubber (ind chim) metil cauciuc
meticulosity meticulozitate, scrupulozitate
meticulous meticulos, scrupulos; minuțios
metre (*brit*) (metr) metru
metric (metr) metric (și cu referire la unități din sistemul metric / internațional de unități de măsură); (mat) metrică
metrical (metr) metric
metric calculation (mat) calcul zecimal

MeV

metric carat (metr) unitate recunoscută internațional, pentru masă în bijuterie, carat: 1 metric carat = 200 mg
metric coarse pitch (OM) pas metric (normal) (la filete)
metric fine pitch (OM) pas metric fin (la filete)
metric gear (OM) roată dințată cu pas / modul exprimat în milimetri
metric grain, pearl grain (metr) unitate de măsură pentru masă, în bijuterie: 1 metric grain = 50 mg = 1/4 carat
metric horsepower (metr) unitate de măsură pentru putere, cal-putere metric: 1 metric horsepower $\approx$ 735,499 W
metric hundredweight, centner (*brit*) (metr) unitate neoficială de măsură pentru masă: 1 metric hundredweight = 50 kg
metric lattice (mat) structură metrică
metric measure (metr) măsură metrică / zecimală
metric mile (metr, atletism) unitate informală pentru lungime: 1 metric mile = 1500 m
metric pound (metr, fiz) denume neoficială a unei unități de măsură pentru masă: 1 metric pound = 0,5 kg
metric quintal (metr) unitate de măsură pentru masă, chintal: 1 metric quintal = 100 kg
metric slug, engineering mass unit, simbol **TME** (*din germană - Technische Mass Einheit*) (metr) unitate de măsură pentru masă, în inginerie, 1 metric slug este masa accelerată la 1 m/s² de o forță de 1 kgf: 1 TME = 9,80665 kg
metric system (metr) sistem metric de unități de măsură, sistem internațional (SI) de unități de măsură
metric taper reamer (mas-un) alezor pentru conuri metrice (ale cozilor de scule etc.)
metric thread (OM) filet metric
metric ton, tonne (t) (metr) unitate de măsură pentru masă, tonă (metrică): 1 metric ton = 10³ kg
metric ton unit (mtu) (metr) unitate de măsură pentru a evalua valoarea unui minereu: 1 metric ton unit este o tonă de minereu cu 1% metal (=10 kg /1000kg)
metrological (metr) metrologic
metrological reliability (metr) fiabilitate metrologică
metrological repeatability (metr) repetabilitate metrologică
metrology (metr) metrologie, teoria, știința și tehnica măsurării
MeV (metr, fizică nucleară) simbol pentru un milion de electronvolți; unitate pentru energie: 1 MeV = 160,2176462 femtojouli; unitate de masă: 1 MeV = 1,782 662·10⁻²⁷ g

mezzanine

mezzanine (constr) mezanin
mg/dl (metr, med) simbol pentru milligram per deciliter, unitate US pentru a măsura concentrația unei substanțe în sânge: $1 \text{ mg/dl} = 0,01 \text{ g}$ (de substanță) pe litru (g/L , g/l)
mg/kg (metr, hidr) simbol pentru milligram per kilogram, unitate de măsură pentru dozarea medicamentelor în funcție de masă (greutatea) pacientului: 1 mg/kg (corp) este echivalent cu 10^{-6} g/g (corp) sau 1 ppm
mg-at (metr, chim) simbol pentru milligram atom sau millimole (mmol)
Mgd (metr, hidr) abreviere pentru million of gallon per day (Mgal/d): $1 \text{ Mgd} \approx 3,78543$ megalitri pe zi
mg-eq (metr) simbol pentru milligram chimic equivalent (mai vechi) sau milliequivalent (mEq); v. **milliequivalent**
mgon (metr, geom, astronomie) simbol pentru milligon (milligrad), unitate de măsură pentru unghiuri: $1 \text{ milligon} = 10^{-5}$ din unghiul drept sau $0,0009^\circ$ sau $15,708 \text{ microradians}$ (μrad)
m-graduated in metric (metr) cu gradații în milimetri (d. cadrane / afișaje ale aparatelor de măsură)
mho (metr, el) denumire veche pentru **siemens**, unitate definită ca inversa pentru ohm; v. **siemens**
mic (metr, fiz) denumire neoficială pentru microgram; v. **microgram**
mica (chim) mică
mica spark(ing) plug (auto) bujie cu izolator de mică
mica washer (auto, el) șaibă de mică
mickey (metr, c) unitate de măsură în programarea mouse-ului și a sistemelor similare: 1 mickey este cea mai mică lungime detectabilă, a mișcării mouse-ului (tipic $\sim 0,1 \text{ mm}$)
micro- (**μ -**, **mc-**, **u-**) (metr) prefix metric pentru 10^{-6} (o milionime) (dintr-o unitate de măsură)
microadjustment device (mas, autom, metr) dispozitiv / aparat pentru reglare fină / de precizie
microampere (**μA**) (metr, el) unitate de măsură a intensității curentului electric, microamper: $1 \text{ microampere} = 10^{-6} \text{ A}$
microanalysis (chim) microanaliză
microarcsecond (**μas**) (metr, astronomie) unitate pentru măsurarea unghiurilor: $1 \text{ micro-arcsecond} = 10^{-6} \text{ arcsecond} \approx 4,8481 \cdot 10^{-12} \text{ rad}$
microbar (**μbar**) (metr, fiz, acustică) unitate de măsură pentru presiune în sistem CGS, microbar: $1 \text{ microbar} = 0,1 \text{ Pa}$
microbe (biol, med) microb
microbial, microbic (biol, med) microbial

microgram, microgramme (μg , mcg)

microbiology (biol, med) microbiologie
microcamera (fiz, opt) microcameră
microcell (fiz, el, T) microcuplu, microcelulă (nu se specifică principiul de funcționare), microelement (și galvanic)
microcellular rubber (plast, ind chim) cauciuc microporos
microclimate microclimat, microclimă
microcomputer (el, autom, c) microcomputer (de obicei dedicat / specializat)
microcomputer-controlled driver information gauge (auto, c) instrument controlat de un microcomputer pentru informații asupra parametrilor autovehicolului
micro-corrosion (chim) microcoroziune, coroziune neobservabilă cu ochiul liber / vizibilă la microscop
micro(-)crystallography (met) microcristalografie
microcurie (**μCi**) (metr, fizică nucleară) unitate de măsură pentru radioactivitate, microcurie: $1 \text{ microcurie} = 10^{-6} \text{ curie}$ (corespunde unei radioactivități de 37 000 dezintegrări atomice pe secundă)
microdefect (met) microdefect (și la sudură)
microdegree (**μdeg**) (metr, geom, astronomie) unitate de măsură pentru unghiuri, micrograd: $1 \text{ microdegree} = 10^{-6} \text{ grade}$
microeinstein (**μE**) (metr, fiz) unitate pentru a măsura concentrația energiei luminoase sau a radiației electromagnetice: $1 \text{ microeinstein} = 10^{-6} \text{ einstein}$
microeinsteins per second per square meter (**$\mu\text{E/s}\cdot\text{m}^2$**) (metr, fiz) unitate de măsură pentru densitatea radiației luminoase, microeinstein pe secundă pe metru pătrat
microencapsulation (materiale) încapsulare la nivel micro (și d. compozite)
microequivalent (**μEq** , **μeq**) (metr, mediu, alim) unitate de măsură pentru cantitatea relativă de substanță: $1 \text{ microequivalent} = 10^{-6} \text{ equivalent weight}$
micro-examination (met, metr) examinare metalografică / micrografică
microfarad (**μF**) (metr, fiz, el) unitate de măsură pentru capacitatea electrică, microfarad: $1 \text{ microfarad} = 10^{-6} \text{ F}$
microfinish (mas-un, TH) prelucrare finală de precizie și fină
microfissure microfisură
microfuse (el) siguranță de precizie (și mică, miniaturizată)
microgram, microgramme (**μg** , **mcg**) (metr, med) unitate de măsură pentru masă, microgram: $1 \text{ microgram} = 10^{-9} \text{ kg}$

microgram/liter

microgram/liter (metr) unitate de măsură pentru densitate, microgram pe litru: 1 microgram/liter = 0,000001 kg/m³

microgram/second (metr) unitate de măsură pentru debit masic, microgram pe secundă: 1 microgram/second = 10⁻⁹ kg/s

micrographic micrografic

micrography micrografie

microgray (μGy) (metr, fiz, mediu) unitate pentru a măsura doza de radiație: 1 microgray = 10⁻⁶ gray sau 0,1 millirad

micro(-)hardness (met, metr) microduritate (atenție la metoda și aparatul folosit)

microinch (μin) (metr, T) unitate de măsură pentru lungime (în țările de limbă engleză): 1 microinch = 10⁻⁶ inch = 25,4 nanometri (nm) (și în profilometria suprafețelor)

microinch (metr) unitate de măsură pentru lungime (în țările de limbă engleză): 1 microinch = 0,000000025 m

microjoule (metr, fiz) unitate de măsură pentru energie: 1 microjoule = 0,000001 J

microjoule/second (metr, fiz) unitate de măsură pentru putere, microloule pe secundă: 1 microjoule/second = 0,000001 W

micro-lathe (mas-un) strung de masă (pt. lucrări de mecanică fină / de precizie)

microliter, lambda (μl, μL, mcl, mL) (metr, chim, med) o unitate de măsură pentru volum / capacitate, microlitru: 1 microlitter = 10⁻⁶ l sau 1 mm³

micrometer, micron (μm) (metr) unitate de măsură pentru lungime, micron, micrometru (rar utilizat): 1 micron = 10⁻⁶ m

micrometer calliper (metr, OM) micrometru de exterior, calibru de precizie

micrometer callipers with dial indicator (metr) micrometru cu comparator

micrometer depth gauge (metr) micrometru / calibru de adâncime / de interior

micrometer feed (mas-un, metr) (mecanism de) avans fin (poate include un micrometru)

micrometer gauge (metr, OM) micrometru (de exterior)

micrometer-gauge screw (OM, metr) șurubul micrometrului

micrometer knob (OM, metr) buton micrometric

micrometer ring (mas-un, metr) inel cu gradație micrometrică

micrometer screw (OM, metr) șurub micrometric

micrometer screw gauge (OM, metr) micrometru de precizie (cu șurub)

micrometer slide gauge (OM, metr) șubler micrometric

microporous ebonite

micrometer/square second (metr, mec) unitate de măsură pentru accelerație, milimetru pe secundă la pătrat: 1 micrometer/square second = 0,0001 m/s²

micrometer stop dog (mas-un, metr) limitator / opritor cu șurub micrometric (pt. reglarea precisă a poziției)

micrometer with dial indicator (mas-un, metr) micrometru cu comparator tip ceas

micrometric (metr) micrometric, de ordinul micronilor

micrometrical screw (OM, metr) șurub micrometric

micrometric gauge (OM, metr) șubler micrometric

micrometric measurement (metr, TH) măsurări micrometrice

micrometric screw (OM, metr) șurub micrometric

micromicro- (μμ-) (metr) prefix pentru 10⁻¹², înlocuit de pico- (p-)

micromicrofarad (μμF, mmfd) (metr, el, fiz) denumirea veche pentru picofarad: 1 picofarad = 10⁻¹² F

micromicron (μμm), picometer (pm) (metr) unitate de măsură pentru lungime, micromicrometru, micromicron, picometru (acceptat acum): 1 μμm = 1 pm = 10⁻¹² m

micromole (μmol) (metr, biol, chim) unitate de măsură pentru cantitatea de substanță, micromol, egală cu o milionime dintr-un mol

micron, micrometer (μm) (pl) micra (metr) unitate de măsură pentru lungime, micron, micrometru (rar utilizat): 1 micron = 10⁻⁶ m; (metr) unitate neoficială pentru presiune, în tehnologia vidului: 1 micron of mercury (μm Hg) = 1,333 microbar (μbar, μb) = 133,3 mPa; 1 micron de mercur (presiunea unei coloane de mercur de 1 μm) = 1 millitorr (mTorr)

micronewton (μN) (metr, fiz) unitate de măsură pentru forță, micronewton: 1 micronewton = 10⁻⁶ N

microorganism (biol, med) microorganism

micropascal (μPa) (metr, fiz) unitate SI de măsură pentru presiune, micropascal: 1 micropascal = 10⁻⁶ Pa

micropoise (μP, μPo, μPs) (metr, hidr, T) unitate de măsură pentru vâscozitate dinamică, micropoise: 1 micropoise = 10⁻⁷ Pa·s

micropore (materiale) micropor

microporosity (materiale) microporozitate

microporous (materiale) microporos, cu pori mici

microporous ebonite (ind chim, plast, el) ebonită microporoasă

microporous rubber

microporous rubber (ind chim, plast) cauciuc microporos
micropressure gauge (metr, OM, hidr) manometru pentru presiuni / variații de presiuni mici
microrad (μrad) (metr, fizică nucleară) unitate de măsură pentru doza de radiație, microrad: 1 microrad = 10^{-6} rad
microradian (μrad) (metr, geom) unitate de măsură pentru unghiuri, microradian: 1 microradian = 10^{-6} rad
microrem (μrem) (metr, fiz, med) unitate pentru măsurarea dozei efective de iradiere, microrem: 1 microrem = 10^{-6} rem
microscope (fiz, opt, metr) microscop
microscopic(al) (fiz, opt, metr) microscopic
microscopically (*adv*) la microscopic, cu ajutorul microscopului; minuțios, exact, precis; amănunțit, detaliat
microscopical structure (materiale) structură microscopică
microscopy (metr, opt) microscopie
microscrew (OM, metr) șurub micrometric
microsecond (μs, μsec) (metr, fiz) unitate de măsură pentru timp, microsecundă: 1 microsecundă = 10^{-6} s
microsection (fiz, met) secțiune metalografică
micro-segregation (met) microsegregare
microshrinkage (met, plast) microretasură, microcontractie
microsievert (μSv) (metr) unitate a dozei de radiație / iradiere: 1 microsievert = 10^{-6} sievert = 0,1 millirem
microslice (met, metr) probă metalografică
microstrain (μstrain) (metr) unitate de măsură pentru tensiune, în inginerie: 1 microstrain este tensiunea care produce o deformare relativă de 10^{-6}
microstructure (materiale) microstructură
microTesla (μT, mT) (metr, fiz, electr) unitate de măsură pentru intensitatea câmpului magnetic, microTesla: 1 microTesla = 10^{-6} Tesla
microtron (fiz) microtron
micro-Vickers hardness (metr, materiale) microduritate Vickers
microvolt (μV, mV) (metr, fiz) unitate de măsură pentru tensiunea curentului electric, microvolt: 1 microvolt = 10^{-6} volt
microwatt (metr, fiz) unitate de măsură pentru putere, microwatt: 1 microwatt = 10^{-6} W
microwave (fiz) microundă
mid-boiling point (termo, materiale) temperatură medie de fierbere (d. amestecuri de lichide, polimeri lichizi)
mid channel (nav) firul apei, șenalul central

midrange

middle mijloc, medie, mijlociu, de (la) mijloc; (ec) marfă de calitate medie; a așeza / pune la mijloc
middle band (nav) întărirea mijlocului; (fiz, radio) bandă de unde medii
middle bearing (OM) lagăr intermediar
middle body (nav) porțiunea cilindrică
middle cut (mas-un, TH) dințare aspră la pile
middle file (mas-un) pilă cu tăiere grosolană
middle gear (OM) treaptă intermediară (la cutii de viteze și reductoare în mai multe trepte)
middle ground (nav) banc central
middle-hard cast steel (met) oțel semi-dur, turnat
middle line (nav) axa navei
middle line keelson (nav) carlingă centrală
middleman (ec) intermediar
middle mill (met) linie de profiluri mijlocii (la laminoare)
middlemost centrat, cel mai apropiat de mijloc / centru
middle (neutral) position (hidr) poziție neutră / la mijloc / medie (d. distribuitoare etc.)
middle of stroke (mas, OM, termo) mijlocul cursei pistonului
middle pass (met) calibru / trecere intermediară
middle roll (met) cilindru de mijloc / intermediar (la laminare)
middle sample (metr, TH) probă medie / de la mijloc
middle-sized (OM) (de) mărime mijlocie
middle-shot wheel (OM, hidr) roată de apă
middle slider (OM) culisă intermediară
middle speed (OM) viteză intermediară (la o cutie sau la un reductor cu trei trepte)
middle standing pillar (auto) stâlp central de caroserie (situat între două uși)
middle support (mec, OM) reazem / suport intermediar
middle traverse (constr, mec) bară de mijloc, traversă
middle wheel (OM) roată intermediară
middling mijlociu, potrivit, mediocr; (alim) irimic
middlings (ec) produse intermediare / de calitate a doua; (met) minereuri impure / mixte
midget miniatură; uzină mică
mid-line capacitor (el, electr) condensator logaritm
midpoint (mat) punct de mijloc, centru, jumătate
midportion (OM, mas) parte centrală
mid-position (mas-un, OM) poziție centrală / de mijloc
midrange (mat, fiz) semi(-)amplitudine; rază medie de acțiune, distanță medie

mid-section

mid-section (OM) parte / secțiune centrală (a unei piese, element de mașină etc.)
midship (nav) mijlocul navei
midship bend / frame (nav) cuplu maestru
midshipman (nav) elev ofițer, aspirant
midships (nav) la travers / centru, mijlocul navei
midship section (nav) secțiune maestru
mid-square method (mat) metoda pătratelor medii
mid-temperature coking (met) cocsificare la temperatură medie
midway (adv) la jumătate de drum
might putere, forță, energie; autoritate
migrane (med) migrenă, durere de cap
migrant, migratory (fiz, el, materiale) nomad; migrator
migrate (fiz, el, materiale) a migra; (zool) a migra (d. păsări, animale)
migration (fiz, el, materiale) migrație, migrare, mobilitate
mil (metr) miime dintr-o unitate (mai ales de lungime) (rar); unitate tradițională pentru lungime (în țările scandinave): 1 Danish mil $\approx$ 7,5 km; 1 mil (Suedia, Norvegia) = 10 km; (metr, mil) unitate de măsură pentru unghiuri, pentru reglarea dispozitivelor de ochire: 1 mil = $1/1600$ din unghiul drept sau $0,05625^\circ$; uneori 1 mil = 0,001 radian = 1 milliradian $\approx$ $0,0573^\circ$; 1 milliradian sau angular mil (*brit*) corespunde unei ținte de 10 mm aflate la 10 m
mil, milli-inch, thou (*amer*) (metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 mil = 0,001 inch / țol = 0,000254 m
milch cow (agr) vacă de lapte / de muls
mild lin, domol; temperat, moderat (și d. uzură); liniștit; slab, moale; (met) moale; domol, lin, liniștit; (alim) necondimentat, nepiperat
mild (carbon) steel (met) oțel moale, oțel cu conținut redus de carbon
mildew (bot, alim) ciupercă producătoare de făinare; mucegai
mildewy (agr, alim) cu mucegai, mucegăit
mild soap (chim) săpun slab
mild-steel sheet rolling mill (met) laminor pentru table din oțel moale
mild wear (T) uzură medie / intermediară (între cea severă și cea foarte mică)
mild wire (met) sârmă moale
mile (mi) (metr) unitate de măsură pentru lungime, milă: 1 Roman mile $\approx$ 1480 m; 1 medieval England mile $\approx$ 1524 m, 1 modern English mile = 1609,344 m, 1 French mille / mile = 1949 m, uneori se înțelege 1 mille (nautical mile (mille marin în franceză) = 1852 m; 1 Scottish mile = 1814 m; 1 the Irish mile = 2048 m; 1 statute

millennium, (pl) millennia sau millenniums

mile = 1609,344 m; 1 survey mile (US) sau 1 mile (US survey) (milă terestră) = 1609,3472 m; 1 milla (Spanish mile) = 1392 m; (nav) 1 milă marină = 1,8533 km
mileage distanță în mile; (nav) distanța parcursă (în mile); primă calculată pe baza distanței parcurse; cheltuieli de deplasare (calculate pe mile); kilometraj (exprimat în mile)
mileage counter (auto, transp, metr) contor de parcurs (în km sau mile)
mileage meter / recorder (auto, transp, metr) înregistrator / contor de parcurs (în mile sau km), kilometraj
mileometer (auto, metr) instrument de înregistrat distanțele parcurse (în mile sau kilometri)
mile per gallon (mi/gal, mpg) (metr, auto) unitate pentru măsurarea eficienței combustibilului pentru motoare auto, milă / mile (parcurs) pe galon (de combustibil): 1 mile per US gallon $\approx$ 0,4252 km/l; 1 mile per US gallon = 235,215 litri la 100 km; (metr) unitate utilizată în Marea Britanie și Commonwealth pentru a măsura eficiența combustibilului pentru motoare auto, înlocuită cu liters per 100 km; 1 mile per Imperial gallon = 282,481 litri la 100 km; 1 mile per Imperial gallon $\approx$ 0,8327 mile per US gallon
mile per hour, mile/hour (mi/h, mph) (metr, mec) unitate de măsură pentru viteză, milă pe oră: 1 mile per hour $\approx$ 1,609 km/h = 0,44704 m/s
mile/minute (metr, mec) unitate de măsură pentru viteză, milă pe minut: 1 mile/minute = 26,8224 m/s
mile/second (metr, mec) unitate de măsură pentru viteză, milă pe secundă: 1 mile/second = 1609,344 m/s
mile/square second (metr, mec) unitate de măsură pentru accelerație, milă pe secundă la pătrat: 1 mile/square second = 1609,344 m/s²
milestone (auto) bornă kilometrică, jalon important
mil-foot, circular mil-foot (metr) unitate de măsură pentru volum (utilizată pentru fire, conductori etc.) 1 mil-foot $\approx$ 0,6178 cm³
milha (metr) unitate portugheză pentru măsurarea lungimii, milă portugheză: 1 milha = 2087,3 m
military pace, step (metr, mil) unitate de măsură pentru lungime: 1 US military pace = 76,2 cm pentru marș obișnuit sau 91,44 cm pentru marș în timp dublu
millenary (metr) unitate pentru cantitate 1 millenary = 1000 (bucăți)
millennium, (pl) millennia sau millenniums (metr) unitate de măsură pentru timp, mileniu: 1 millennium = 1000 ani

millimetre (brit), millimeter (amer) (mm)**milliard, billion**

millimetre (brit), millimeter (amer) (mm) (metr) unitate de măsură pentru lungime, milimetru: 1 millimeter = 0,001 m
millisecond (metr) unitate de măsură pentru timp, milisecundă: 1 millisecond = 10^{-3} s
military installations (mil, mas) instalații militare
military vehicle (auto, mil, transp) vehicul militar
milk (alim) lapte; (ind chim) latex, lapte de var; lichid lăptos; (agr) a mulge
milk a battery (el) a supravolta o baterie
milk collecting (agr, alim) colectare a laptelui
milk fat (alim) grăsime din lapte
milkiness (materiale) aspect lăptos
milk (of) lime (constr, chim) lapte de var
milk of magnesia (chim) hidroxid de magneziu
milk of starch (chim) soluție de amidon
milk scum (alim) caimac
milk separator (alim, mas) separator de lapte
milk-skimming (alim) smântânirea laptelui
milk skin (alim) caimac
milk storage (alim, mediu) depozitarea laptelui
milk sugar (alim) lactoză
milk transporter (alim, auto, transp) cisternă de transportat lapte
milky lăptos, ca laptele; alb ca laptele; cu lapte
mill (constr, ind chim) concasor; (alim) moară, râșniță; (mas-un) freză, presă-ciocan, presă (și de ulei), polizor, piatră de polizor, randalină pentru zimțare; (met) laminor, a lamina; (TH) fabrică, uzină, filatură, instalație, întreprindere; a măcina, a sfărâma, a moleta, a zimțui, a zimța, a freza, a șlefui, a plastifia; a (se) învârti, a (se) roti
mill accident accident de exploatare
mill approach table (met, transp, mas) transportor cu role, de alimentare (la laminor)
mill bar (met, OM) platină (semifabricat sau ghidaj și neprelucrat)
mill blunt scraper (mas-un) răzuitor cu secțiunea dreptunghiulară și cap drept
mill board (constr, ind chim) carton asfaltat
mill centre (mas-un) axa unei mașini de frezat / unei freze
mill cinder (met) țunder (la laminoare), arsură de laminare
mill coil (met) rulou de bandă / de tablă
mill-cutter (mas-un) sculă specială de rifluit tăvălugi de moară
mill drive (met) acționarea laminorului
milled (alim) măcinat; (met) laminat (mai rar)
mill edge (met, TH) muchie / margine naturală la laminare
milled nut (OM) piuliță moletată / randalinată / zimțată (pe suprafața laterală exterioară)

milled rubber (ind chim, plast) cauciuc plastifiat
milled slot (mas-un) frezare / crestare cu freză
milled soap (chim) calup de săpun, săpun în fulgi (atenție la text)
milled tooth (mas-un) dinte frezat
mill effluents (mediu, alim, ind) ape reziduale din fabricație
millers (alim) morar; (mas-un) mașină de frezat, frezor, freză
mill file (mas-un) pilă fină / lată, cu vârf ascuțit
mill-finished (mas-un, OM) (suprafață) cu prelucrare prin așchiere (și prin frezare)
mill floor (level) (met, constr) nivelul / cota uzinei / pardoselii
mill for grouts (alim) moară de crupe
mill for rolling circular shapes (met) laminor cu discuri
mill for rolling shapes (met) laminor pentru profile
millgrain tool (mas-un) randalină, moletă fină
mill grating (alim, ind chim) mașină de măcinat; (mas-un) mașină de răzuit / de frecat
mill grinding (alim, ind chim) mașină de măcinat
mill hand (mas-un) frezor
mill-head screw (OM) șurub cu cap zimțat / striat / moletat / randalinat
mill hopper (met, OM) pâlnie de încărcare / de șarjare
mill housing (met) cajă de laminor
millammeter (el, electr, metr) miliampermetru, aparat pentru măsurarea amperajului / a intensității curentului electric
millampere (rar) (metr, fiz, el) miliamper; v. **milliampere**
milli- (**m-**) (metr) un prefix metric pentru 0,001 (o miime)
milli-absorbance unit (metr, fiz) simbol pentru unitatea de măsură pentru absorbanță: o creștere a absorbanței cu 1 mAU corespunde unei reduceri a transitanței cu ~ 0,2305%
milliampere (mA) (metr) unitate de măsură pentru intensitatea curentului electric, miliamper: 1 millampere = 0,001 A
milliampere hour (mA·h) (metr, fiz, el) unitate de măsură pentru sarcina electrică, miliamper oră: 1 millampere hour = 3,6 coulomb (C)
milliarcsecond (metr, astronomie) unitate de măsură pentru unghiuri: 1 milliarcsecond = $4,848\ 137\ 10^{-9}$ rad
milliard (mat) miliard (10^9); (metr, hidr) unitate de măsură pentru volum (pt. volume mari de apă, în amenajări hidrotehnice, baraje, hidrocentrale etc.) 1 milliard = $1\ km^3 = 10^9\ m^3$
milliard, billion (amer) (metr) miliard, 10^9

millibar (mb, mbar)

millibar (mb, mbar) (metr, fiz) unitate de măsură pentru presiune (și atmosferică), milibar: 1 millibar = 100 Pa

millicandela (mcd) (metr, electr, fiz) unitate de măsură pentru intensitatea luminoasă, microcandela: 1 microcandela = 0,001 candela

millicurie (mCi) (metr, fiz) unitate de măsură pentru radioactivitate: 1 millicurie reprezintă radioactivitatea la viteza de 37 milioane de dezintegrări atomice pe secundă

millidegree (mdeg) (metr) unitate de măsură pentru unghiuri, miligrad: 1 millidegree = 0,001°; (metr) unitate de măsură pentru temperatură, miligrad: 1 millidegree = 0,001°, de obicei °C

milliequivalent (mEq, meq) (metr, chim) unitate pentru măsurarea cantității relative de substanță: 1 mEq = 0,001 equivalent weight; equivalent weight - unitate de masă chimic echivalentă a unei substanțe este masa acelei substanțe care ar reacționa sau ar înlocui 1 g de hidrogen

millifarad (mF) (metr, fiz) unitate de măsură pentru capacitate electrică, milifarad: 1 millifarad = 0,001 F

milligal, milligalileo (mGal, mgal) (metr, fiz) o unitate pentru măsurarea variației accelerației, utilizează în geologie, miligalileo: 1 milligal = $10 \mu\text{m/s}^2 = 10^{-5} \text{ m/s}^2$

milligauss (mG) (metr, fiz) unitate pentru măsurarea densității fluxului magnetic, miligauss: 1 milligauss = 0,001 gauss = 0,1 microTesla

milligon, milligrad, mgon (metr, geom, astronomie) unitate de măsură pentru unghiuri: 1 milligon = 10^{-5} din unghiul drept sau 0,0009° sau 15,708 microradians (μrad)

milligram, milligram(me) (mg) (metr) unitate de măsură pentru masă, miligram: 1 milligram = 0,001 g = 0,000001 kg

milligram per deciliter (mg/dl, mg/dL) (metr, med) unitate convențională pentru măsurarea concentrațiilor de substanțe în sânge, miligram pe decilitru; unitatea SI este millimole per liter (mmol/L, mmol/l)

milligram/cubic centimeter (metr) unitate de măsură pentru densitate, miligram pe centimetru cub: 1 milligram/cubic centimeter = 1 kg/m^3

milligram/cubic meter (metr) unitate de măsură pentru densitate, miligram pe metru cub: 1 milligram/cubic meter = 0,000001 kg/m^3

milligram/cubic millimeter (metr) unitate de măsură pentru densitate, miligram pe milimetru cub: 1 milligram/cubic millimeter = 1000 kg/m^3

milligram/day (metr) unitate de măsură pentru debit masic, miligram pe zi: 1 milligram/day = $1,157407407 \cdot 10^{-11} \text{ kg/s}$

millimass unit (mu), millidalton (mDa)

milligram/hour (metr) unitate de măsură pentru debit masic, miligram pe oră: 1 milligram/hour = $2,777777778 \cdot 10^{-10} \text{ kg/s}$

milligram/liter, mg/l (metr) unitate de măsură pentru densitate, miligram pe litru: 1 milligram/liter = 0,001 kg/m^3

milligram/minute (metr, mediu) unitate de măsură pentru debit masic, miligram pe minut: 1 milligram/minute = 0,000000017 kg/s

milligram/second (metr, mediu) unitate de măsură pentru debit masic, miligram pe secundă: 1 milligram/second = 0,000001 kg/s

milligray (mGy) (metr, fizică nucleară, med) unitate de măsură pentru doza de iradiere, milligray: 1 milligray = 0,001 gray = 0,1 rad = $10^{-3} \text{ J pe kg de substanță}$

millihenry (mH) (metr, fiz) unitate de măsură pentru inductanța electrică, milihenry: 1 millihenry = 0,001 henry

millihorsepower (mhp) (metr, electr) unitate de măsură pentru putere, mili-cal-putere: 1 millihorsepower = 0,7457 W

millijoule (mJ) (metr, fiz, mec) unitate de măsură pentru energie și lucru mecanic, milijoule: 1 millijoule = 0,001 J

millijoule/second (metr, fiz, mec) unitate de măsură pentru putere, milijoule pe secundă: 1 millijoule/second = 0,001 W

millikelvin (mK) (metr, criogenie) unitate de măsură pentru temperatură, milikelvin: 1 millikelvin = 0,001 K

millilambert (mLb) (metr) unitate SI de măsură pentru iluminare (luminoasă), mililambert: 1 millilambert = 1 0,001 lambert = 10 lux (lx)

milliliter (ml, mL) (metr) unitate de măsură pentru volum, mililitru: 1 milliliter = 10^{-6} m^3

milliliter/day (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, mililitru pe zi: 1 milliliter/day = $1,157407407 \cdot 10^{-11} \text{ m}^3/\text{s}$

milliliter/hour (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, mililitru pe oră: 1 milliliter/hour = $2,777777778 \cdot 10^{-10} \text{ m}^3/\text{s}$

milliliter/minute (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, mililitru pe minut: 1 milliliter/minute = 0,000000017 m^3/s

milliliter/second (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, mililitru pe secundă: 1 milliliter/second = 0,000001 m^3/s

millilux (mlx) (metr, fiz) unitate SI de măsură pentru iluminare (luminoasă), mililux: 1 millilux = 0,001 lux

millimass unit (mu), millidalton (mDa) (metr, fiz, chim) unitate de măsură pentru masă: 1 millidalton = 0,001 unități atomice de masă

millimeter (amer), millimetre (brit) (mm)

millimeter (amer), millimetre (brit) (mm) (metr) unitate SI de măsură pentru lungime, milimetru: 1 millimeter = 0,001 m

millimeter/hour (metr, mec) unitate de măsură pentru viteză, milimetru pe oră: 1 millimeter/hour = 0,000000278 m/s

millimeter mercury (0°C) (metr, hidr, fiz) unitate de măsură pentru presiune: milimetru coloană de mercur la 0°C: 1 millimeter mercury (0°C) = 133,322 Pa

millimeter/minute (metr, mec) unitate de măsură pentru viteză, milimetru pe minut: 1 millimeter/minute = 0,00016667 m/s

millimeter (of) mercury, torr (mm Hg) (metr, fiz) unitate de măsură pentru presiune, milimetru coloană de mercur: 1 millimeter of mercury $\approx$ 133,3 Pa

millimeter of water (mmH₂O, mm WC, mm CE, mm WS) (metr) unitate pentru măsurarea presiunii, milimetru coloană de apă: 1 millimeter of water $\approx$ 9,8067 Pa

millimeter of water gauge (brit) / gage (amer) (mm WG) (metr) milimetru coloană de apă, unitate pentru măsurarea presiunii relative, cuvântul gauge /gage indicând că presiunea citită este diferența dintre presiunea absolută și presiunea aerului la momentul citirii

millimeter water (4°C) (metr, fiz) unitate pentru măsurarea presiunii, milimetru coloană de apă la 4°C: 1 millimeter water (4°C) = 9,80638 Pa

millimeter/second (metr, mec) unitate pentru măsurareavitezei, milimetru pe secundă: 1 millimeter/second = 0,001 m/s

millimeter/square second (metr, mec) unitate pentru măsurarea accelerației, milimetru pe secundă la pătrat: 1 millimeter/square second = 0,001 m/s²

millimicro- (μ-) (metr) prefix metric pentru 10⁻⁹, înlocuit de nano- (n-)

millimicron (μμ), nanometer (nm) (metr) unitate de măsură pentru lungime, milimicron, înlocuită cu nanometru: 1 millimicron = 10⁻⁹ m

millimole (mmol) (metr, chim) unitate de măsură pentru cantitatea de substanță, milimol: 1 millimole = 0,001 mol

millimole per liter (mmol/l, mmol/L) (metr, med) unitate SI unit pentru măsurarea concentrațiilor unei substanțe în sânge, milimol pe litru

millinewton (mN) (metr, fiz) unitate de măsură pentru forță, milinewton: 1 millinewton = 0,001 N

milling (alim) măcinare; (mas-un) frezare; (textile) puiare

milling apparatus (mas, OM) dispozitiv de măcinat (și de laborator)

million particles per cubic meter

milling arbor (mas-un, OM) dorn / arbore port-freză

milling carriage (mas-un) sania mașinii de frezat

milling contraction (plast, met) contracție la laminare

milling cutter (mas-un) freză (sculă), frezor

milling cutter arbor (mas-un, OM) dorn / arbore port-freză

milling fixture (mas-un) dispozitiv de frezare

milling head (mas-un) capul frezei

milling industry (alim) industria morăritului

milling jig (mas-un, OM) dispozitiv de strângere pentru mașina de frezat

milling machine (mas-un) mașină de frezat, freză (mașină); (textile) mașină de puiat

milling-machine operator (mas-un) frezor

milling machine with chain cutter (mas-un) mașină de frezat cu lanț (pt. prelucrarea lemnului)

milling ore (met) minereu fărâmat

milling pitch (mas-un) pas de moletare / de randalinare

milling plant (alim) instalație de măcinat / de morărit

milling process (TH, alim, ind chim) proces / procedeu de măcinare

milling room (TH, alim, ind chim) secție / incintă de morărit / de măcinat

milling shop (TH) atelier / secție de freze

milling slide (mas-un) sania capului port-freză

milling spindle (mas-un, OM) arbore port-freză, arborele principal la mașini de frezat

milling support (mas-un) sania mașinii de frezat

milling to break down the structure (constr, ind chim) măcinare de dezagregare

milling tool (mas-un) sculă de frezat, randalină

milling wheel (OM) roată cu camă

milling work (mas-un) operație de frezare

millioersted (mOe) (metr) a name sometimes used for the milligauss as a unit of magnetic flux density

million (mat) milion

millionaire (ec) milionar

millionfold (mat) de un milion de ori mai mare

million of gallons per day (Mgal/d) (metr) unitate de măsură pentru debit volumic, milion de galoane pe zi: 1 Mgd $\approx$ 3,78543 megalitri pe zi

million particles per cubic foot, mppcf, mp/ft³ (metr, mediu) unitate pentru măsurarea concentrației de particule de praf din aer (și în medii industriale), milion de particule pe metru cub

million particles per cubic meter (metr, mediu) unitate pentru măsurarea concentrației de particule de praf din aer (și în medii industriale), milion de particule pe metru cub

million pounds

million pounds (metr) unitate de măsură pentru masă (în țări de limbă engleză): 1 million pounds $\approx$ 373 241,7216 kg

milliosmole (mOsm) (metr, med, biol) unitate pentru măsurarea presiunii osmotice, miliosmole: 1 milliosmole = 0,001 osmole

millionth al milionulea, a milioana; milionime

milliparsec (mpc) (metr, fiz, astronomie) unitate de măsură pentru lungime, miliparsec: 1 milliparsec = 0,001 parsec $\approx$ 206,265 unități astronomice = 11,913 zile-lumină = 30,8568 terametri

millipascal (mPa) (metr, fizică) unitate SI de măsură pentru presiune, milipascal: 1 millipascal = 0,001 Pa

millipascal second (mPa·s) (metr, fiz) unitate de măsură pentru vâscozitatea dinamică, milipascal secundă, centipoise (cP): 1 millipascal secund = 0,001 Pa·s

milliphot (mph) (metr, fiz) unitate de măsură pentru iluminare (luminoasă), miliphot: 1 milliphot = 0,001 phot = 10 lux

millipoise (mP, mPs, mPo) (metr, hidr) unitate de măsură pentru vâscozitatea dinamică, milipoise: 1 millipoise = 0,001 poise = 0,1 mPa·s

millirad (mrad) (metr, fizică nucleară) unitate pentru măsurarea dozei de iradiere, milirad: 1 millirad = 0,001 rad

milliradian (mrad), angular mil (brit) (metr, geom, astronomie) unitate de măsură pentru unghiuri, miliradian: 1 millirad = 0,057296°

millirem (mrem) (metr) (metr, fizică nucleară) unitate pentru măsurarea dozei de iradiere, milirem: 1 millirem = 0,001 rem

millisecond (ms, msec) (metr) unitate de măsură pentru timp, milisecundă: 1 millisecond = 10^{-3} s

millisiemens (mS) (metr, fiz) unitate de măsură pentru conductanță, milisiemens: 1 millisiemens = 0,001 siemens

millisievert (mSv) (metr) (metr, fizică nucleară) unitate pentru măsurarea dozei de iradiere, millisievert: 1 millisievert = 0,001 sievert = 0,1 rem

milliTesla (mT) (metr, fiz) unitate de măsură pentru intensitatea câmpului magnetic, miliTesla: 1 milliTesla = 0,001 Tesla = 10 gauss

millitorr (metr, fiz) unitate neoficială pentru presiune, în tehnologia vidului: 1 millitorr (mTorr) = 1 micron de mercur (presiunea unei coloane de mercur de 1 μ m)

millivolt (mV) (metr, fiz, electr) unitate de măsură pentru potențialul electric / tensiune electrică, milivolt: 1 millivolt = 0,001 V

millivoltammeter (metr, fiz, electr) unitate de măsură pentru putere dezvoltată de un curent

mincemeat

electric alternativ, milivoltampermetru: 1 millivoltammeter = 0,001 VA

millivoltmeter (el, metr) milivoltmetru

milliwatt (metr, fiz, electr) unitate de măsură pentru putere, miliwatt: 1 milliwatt = 0,001 W

milliwatt hour (mW·h) (metr) unitate de măsură pentru energie și lucru mecanic, miliwatt oră: 1 milliwatt oră = 3,6 J

mill layout (met) schema laminorului

mill length (met) lungimea laminorului / liniei de laminare

mill limit (met) toleranță la laminare

mill-masticated rubber (ind chim, plast) cauciuc plastifiat pe valț

mill off (mas-un) a freza, a prelucra prin frezare

mill recess (mas-un) frezare / crestare cu freză

mill (roll) scale (met) țunder (la laminoare), arsură de laminare

mill saw (mas-un, silv) gater

mill scale powder (met) arsură de laminare sub formă de pulbere (defect)

mill schedule (met) program de laminare

mill scrap (met) deșeuri de recirculație / interne (la laminoare)

mill stand (met) cajă de laminor

mill-stone (alim) piatră de moară

millstone runner (alim) piatră de moară rotitoare

mill tolerance (met) toleranță la laminare

mill train (met) linie / tren de laminare

mill waste water (mediu, ind) ape reziduale provenite din fabricație

mill with disk-type rolls (for tube making) (met) laminor cu cilindrii în formă de discuri

mill with multiple (many) rolls (met) laminor cu mai mulți cilindri / cu cilindri multipli

mill with smooth rolls (met) laminor cu cilindri netezi

mill with stones (alim) moară cu pietre

mill work (met) produse de laminare

mill worker (met) laminator, laminorist

mill wright proiectant, montator

milt (iht, alim) lapți (de pește)

mimic diagram board (el) tablou de distribuție cu schemă de conexiuni

mimic diagram panel (el, mas, TH) panou cu schemă (tehnologică sau a unei instalații)

mina (metr) unitate veche de măsură pentru masă: 1 mina (Biblical Greek) = 0,341 kg; 1 mina (Biblical Hebrew) = 0,57 kg; 1 Hebrew mina $\approx$ 0,499 kg

mince (alim) tocătură, carne tocată, a toca (carne); (alim, TH) a tăia mărunț, a fărâmița, a mărunți

mincemeat (alim) tocătură de carne, umplutură din carne tocată, mirodenii etc., carne tocată

mincing

mincing mic, mărunț, mărunțel; afectat; care mărunțește; prețios

mincing machine (alim, mas) mașină de tocat

mind memorie, amintire; conștiință; minte, rațiune, intelect, cunoștință; părere, opinie, idee, concepție, punct de vedere; gând; atracție, înclinație, intenție; gândire; atenție; dispoziție sufletească; suflet; hotărâre, decizie, rezoluție; dorință, poftă; gust, plac; a fi atent la (ceva); a da atenție (cuiva), a-i păsa de; a se ocupa de; a se amesteca în; a se deranja; a se îngriji (de), a avea grijă (de) (copii etc.); a păzi (animale); a găsi ceva de obiectat, a avea ceva împotriva; a nu pierde din vedere; a nu uita; a ține seama de; a ține minte; a se supăra; **bear / keep smth. in** ~ a ține minte ceva; **bring / call to** ~ a-și aduce aminte; **be of the same ~ as smb.** a fi de aceeași părere cu cineva; **to my** ~ după părerea mea; **make up one's** ~ a se hotărî; **change ~s about smth.** a fi nehotărât cu privire la chestiune; **change one's** ~ a se răzgândi; **have smth. in** ~ a avea ceva în vedere; **state of** ~ stare de spirit; **presence of** ~ prezență de spirit

mine al meu, a mea, ai mei, ale mele; mină, mină explozivă; a săpa, a face săpături; (*fig*) a submina, a slăbi

mine layer (nav, mil) puitor de mine

miner miner

mineral (minrl) mineral (d. roci etc.); (ind chim) mineral (d. ulei lubrifiant etc.)

mineral-based oil (ind chim) ulei mineral

mineral filler (materiale, constr) material mineral de umplutură (și în compozite)

mineral filter filtru (cu material) mineral

mineralization (chim) mineralizare (și d. apă)

mineralize a prospecta, a explora; (chim) a satura

mineral lard oil (mas-un, T, ind chim) ulei mineral de răcire la scule așchietoare

mineral matter (chim) substanță anorganică

mineralogy (geol) mineralogie

mineral oil (ind chim, T) ulei mineral (și lubrifiant), țitei, produs petrolier

mineral resource / wealth (geol) bogăția solu-lui, resursă minerală

minerals (geol, met) minereu

mineral spring (geol) izvor natural

mineral water (geol, alim) apă minerală

mineral wax (minrl, chim) ceară minerală, ozocherită

mine sweeper (nav, mil) dragor, dragă

-minex (metr) suffix pentru numere mici: numărul **n-minex** este 10^{-n} ; o milionime este 6-minex

mingle a amesteca

mingle with a se amesteca (cu)

mining

miniature miniatură

miniature screw (OM) șurub cu filet fin

miniaturisation miniaturizare

minibus (auto, transp) minibus

minify a minimiza

minim (**m, min**) (metr, farmacie) unitate de măsură pentru volum (pt. lichide): 1 minim (UK) = $59 \cdot 10^{-9} \text{ m}^3$; 1 minim (US) = $62 \cdot 10^{-9} \text{ m}^3$

minimal (mat) minim, minimal

minimal curve (mat, fiz) curbă izotropă

minimal surface (mat) suprafață minimă

minimization (mat) minimizare

minimize a minimiza, a subestima, a reduce la un minimum; a diminua, a minimaliza

minimum minim, valoare minimă; foarte mic, minimal

minimum achievable residual unbalance (mec) dezechilibru rezidual realizabil

minimum bend (mec) încovoiere minimă

minimum circuit breaker (el, autom) întrerupător de / la minim

minimum clearance (OM) joc minim

minimum condition (mat) condiție de minim

minimum content (materiale) conținut minim (d. un constituent etc.)

minimum control flow (hidr, autom) debit minim de comandă

minimum current (el, electr) curent minim

minimum cut-out (el) întrerupător de / la minim

minimum elongation (mec, materiale) elongație / (a)lungire (relativă) minimă

minimum interference (OM, mas-un) interferența minimă (a dinților), strângere minimă

minimum limit (mat, TH) limită de minim / inferioară

minimum load (mec, OM) sarcină minimă

minimum measure (OM) dimensiune minimă, limită inferioară a unei dimensiuni

minimum open time (plast, chim) timp minim deschis, timp minim de menținere a adezivului pentru a avea capacitate de lipire

minimum pressure (mec, hidr) presiune minimă

minimum section (met) secțiune minimă

minimum speed (mec, TH) viteză minimă (a unei mașini, a unui proces etc.)

minimum starting voltage (el) tensiune minimă de pornire

minimum stress (mec) tensiune minimă

minimum thickness (OM) grosime minimă

minimum value valoare minimă / de minim

minimum wage (ec) salariu minimal

minimum weight (mec) greutate / masă minimă (atenție la text)

mining minerit, exploatare minieră

mining industry

mining industry minerit, industrie minieră / extractivă
minipin (metr) o unitate britanică de măsură pentru volum (pt. bere, băuturi alcoolice): 1 minipin = 10 l
minister (pol, adm) ministru
ministration, ministry (pol, adm) serviciu, sprijin, ajutor
minium (chim) miniu de plumb
minnow (iht) plevușcă, pește mărunț; (agr, iht) momeală pentru pește
minor (mat) minor, determinant minor, subdeterminant; mai mic, mai puțin important; minor, nesemnificativ, neimportant
minor axis (mat, fiz) axă mică (de exemplu a elipsei)
minor caloric (metr, fiz) calorie mică
minor cycle (autom, c) ciclu / buclă secundar(ă)
minor diameter (OM) diametru interior (la filet); (met) diametrul miezului / interior al formei
minor distributor (OM, hidr) conductă secundară, distribuitor secundar / auxiliar
minor graduation (metr, mas-un) diviziuni secundare ale scalei, gradații secundare
minor part (OM) piesă secundară / auxiliară / de mai mică importanță
minor segregation (met) micro-segregație, segregare intercrystalină
minor semi-axis (geom, fiz) semiaxă mică
minor thread diameter (OM) diametrul de fund / interior al filetelui
mint (bot) mentă, izmă; (ec) monetărie; sumă / cantitate mare; izvor, sursă; a bate / fabrica monedă; a inventa, a născoci
minuend (mat) descăzut
minus (mat) minus; fără; lipsă; neajuns; deficiență, defect
minuscule, miniscular minuscul, foarte mic, imperceptibil; (literă) minusculă
minus plate (auto, el) placa negativă a acumulatorului
minus post (el) bornă negativă
minute minut, clipă, moment; (ec) minută, notă; a cronometra; a trece într-un proces verbal; minuscul, foarte mic; amănunțit, detaliat; minuțios; de mică importanță; **minute** (**min**, **'**, **m**) (metr) unitate de timp, minut: 1 minute = 1/60 = 60 s; 1 minute (sidereal) = 59,836173611 s; **minute** (**'**, **m**) (metr, astronomie) unitate de măsură pentru unghiuri (la divizarea ecuatorului în 24 de ore): 1 minute of right ascension = 15 arcminute; v. **arcminute**
minute of arc, minute of angle, arcminute (**'**) (metr) unitate de măsură pentru unghiuri,

miscarriage

minut de arc: 1 minute of arc = 1/60 grade (de unghi drept)
minute adjustment (mas-un, metr) reglare precisă (și cu folosirea unui șurub micrometric)
minute current (el, electr) curent slab
minute finish (mas-un, met) polizare / șlefuire până la luciu oglindă
minuteness caracter minuscul, micime; caracter amănunțit / detaliat
minutes (ec) proces verbal, protocol, minută
minute surface (mas-un, OM) suprafață lustruită oglindă
mips (metr, c) unitate pentru a măsura puterea de programare a unui computer, egală cu 10^6 instrucțiuni pe secundă
mire noroi, clisă; (geogr) ținut mlăștinos, mlaștină; încurcătură; a umple de noroi, a murdări cu noroi; a se înămoli, a se afunda în noroi; a nu mai putea ieși din noroi
mired, reciprocal megakelvin (MK^{-1}) (metr, termo) acromin pentru micro-reciprocal degree
mirror oglindă; reflectare; a oglindi, a reflecta; (auto) oglinda retrovizoare
mirror-finish (mas-un, OM) suprafață lustruită oglindă
mirror housing (auto) montura oglinzii
mirror image (c) imagine simetrică / în oglindă
mirror iron (met) fontă oglindă
mirrorlike (mas-un, OM) finisare ca oglinda
mirror scale (metr) scară / scală cu oglindă / de precizie
mirror symmetry (geom) simetrie tip oglindă
miry plin de noroi, noroios, murdar; mlăștinos
misaddress adresă greșită (și la o scrisoare); a confunda, a se adresa (cuiva) din greșeală
misadjustment (TH, mas, OM) plasare / reglare / ajustare greșită
misadvise a sfătui greșit
misalignment nealiniere, dezaliniere; (OM) abateri de la coaxialitate / paralelism, excentricitate
misapply (TH) a aplica / folosi greșit (d. un rezultat de calcul, un procedeu, o tehnologie etc.)
misapprehend a înțelege greșit
misapprehension neînțelegere, înțelegere greșită
misbecoming nepotrivit, impropriu; nelalocul lui; nepoliticos
misbehave purtare / comportare urâtă / greșită; (jur) contravenție, delict
miscalculate (mat, logică) a calcula / judeca greșit
miscalculation (mat) eroare de calcul, calcul eronat / greșit
miscarriage (jur) eroare, greșeală (și judiciară); eșec, nereușită; (med) avort; (ec) livrare greșită

miscellaneous

miscellaneous amestecat, multilateral
misch metal (met) amestec de metale, aliaj
miscibility miscibilitate (d. fluide, elemente de aliere etc.)
miscible miscibil; (fiz, T) care se pot amesteca / dizolva etc.
misconceive a înțelege greșit, a avea o părere greșită despre
misconception neînțelegere, înțelegere / concepție greșită
misconduct comportare proastă; (ec, adm) conducere / administrare proastă; a conduce / administra prost; a nu se purta bine / corect
misconstruction interpretare / înțelegere greșită; neînțelegere, răstălmăcire
misconstrue a interpreta greșit; a răstălmăci
miscount (mat) a număra / calcula greșit
misdate dată greșită, a greși data (de livrare etc.)
misdirect a îndruma greșit; (inf, TH) a da instrucțiuni greșite; (transp) a expedia greșit; (*fig*) a canaliza greșit
misemploy (TH, adm) a folosi / utiliza greșit / abuziv
misemployment (TH, adm) folosire / utilizare greșită / proastă / abuzivă
misestimation estimare / apreciere greșită; calcul greșit
misfire (auto) rateu (și la aprindere); (el) omisiune de aprindere
misfire (ignition) (auto) rateuri la motor
misfit (TH, OM) nepotrivire, neajustare; nepotrivit, necorespunzător; piesă / element (de mașină) / modul prost ajustat; inadaptabil; neadecvat
misfit cast (met) șarjă rebutată
misgovern (TH, adm) a guverna / conduce greșit (și un proces tehnologic)
misgovernment (TH, adm) guvernare / conducere greșită (și un proces tehnologic)
misgrowth (materiale, bot, agr) concrescență, umflătură (nedorită)
misguidance (ec, adm) îndrumare proastă; inducere în eroare; (TH) ghidare greșită / necorespunzătoare, conducere greșită / necorespunzătoare (a unui proces tehnologic etc.)
misguide a îndruma greșit; a duce în eroare; (OM) a ghida prost / greșit; (TH) a conduce greșit (un proces tehnologic etc.)
misguided îndrumat prost; negândit, nechibzuit; (TH) ghidat prost / necorespunzător
mishap (auto, mas) pană, avarie, ruptură
misinterpretation interpretare greșită; răstălmăcire
mislay a rătași; a pierde

misty

mislead a conduce greșit, a îndruma greșit; a induce în eroare, care duce la o concluzie greșită
misleading greșit, care conduce / îndrumă greșit; amăgitor, fals
mismachined (mas-un) prelucrat greșit
mismanage (ec, adm, pol) a conduce / administra greșit / prost
mismanagement (ec, adm, pol) conducere / administrare greșită / proastă
mismatch (TH, OM) nepotrivire, deranjament, dereglare, dezechilibru, dezacord, neadaptare
mismeasurement (metr) eroare de măsurare
misoperate (TH) a opera greșit (d. un operator uman), a opera / funcționa greșit (d. un sistem de reglare / automatizare etc.)
misoperation (TH) operație greșită
misphased (el, c) defazat, cu fază greșită
misplace (TH, OM) a așeza greșit, a deplasa
misplaced (OM) așezat greșit, deplasat (în sens nedorit) (d. o piesă, un semifabricat etc.)
misplaced core (met) miez de turnătorie deplasat
misrepresent a denatura, a prezenta greșit / într-o lumină falsă
misrepresentation denaturare
misrule conducere / guvernare proastă; dezordine, neorânduială
misrun casting (met) turnare greșită, piesă turnată rebutată
miss a lipsi; a(-i) scăpa, a pierde, a simți lipsa; a nu nimeri, a trage în gol; a nu avea succes, a nu reuși; insucces, nereușită, eșec; (med) abort
mission misiune, delegație; chemare, țel, scop; problemă, sarcină, însărcinare; dispoziție
miss out a scăpa, a omite; a trece peste; (alim) a nu mânca
mispend a irosi, a cheltui prost / greșit; a risipi
mist (meteo, mediu) ceață (și ca amestec de ungere), negură, pâclă, aer cețos; a încețoșa, a fi ceață, a burnița
mistake eroare, greșală, (c) instrucțiune incorectă, defect; a greși; a interpreta greșit, a face o greșală
mistake for a confunda cu, a lua drept
mistaken greșit, eronat, incorect
mistimed inoportun, nepotrivit
mistiness (mediu) atmosferă cețoasă; aer cețos; nebulozitate
mistranslate a traduce greșit / eronat
mistranslation traducere greșită / eronată
mistrust of / in neîncredere în; bănuială, suspiciune față de; a nu avea încredere în; a bănuia, a suspecta
misty (mediu) cețos, neguros; înnegurat, încețoșat; aburit; nebulos, confuz, vag

misunderstand

misunderstand a înțelege greșit, a interpreta greșit; a răstălmăci
misunderstanding înțelegere greșită, interpretare greșită; neînțelegere, dazacord
misusage (TH) folosire / întrebuițare greșită; (ec, adm, pol) abuz; maltratare, brutalitate
misuse (TH) a folosi / întrebuița greșit; (ec, adm, pol) a abuza de; a maltrata, a brutaliza; folosire / întrebuițare greșită / abuzivă
miter (TH) îmbinare în unghi ascuțit; (mat) unghi de 45°; (OM) roată dințată conică
mitigate a calma, a potoli, a atenua (vibrații, neînțelegeri etc.), a tempera, a liniști, a slăbi; a micșora, a diminua
mitigating circumstances (jur) circumstanțe atenuante
mitigation micșorare; temperare; atenuare (a unei dureri, a unui proces etc.); slăbire
mitre (mat) unghi de 45°; (OM) roată dințată conică cu semi-unghiul conului de divizare de 45°, îmbinare în unghi ascuțit
mitre angle (geom) unghi de 45°
mitred (OM) teșit / îmbinat / tăiat sub un unghi de 45°
mitred butt joint (el) legătură oblică
mitred joint (OM) îmbinare în unghi de 45°, îmbinare înclinată (și la sudură)
mitre gear (OM) roată dințată conică, pinion conic
mitre line linie de mijloc, linie la 45°
mitre seam (nav) cusătură diagonală
mitre sill's foundation (nav) prag la porți de ecluze navigabile
mitre valve (OM, hidr) ventil cu scaun conic
mitre wheel (OM) roată conică (rar)
mitre wheel gearing (OM) angrenaj conic (rar)
mitring (OM) îmbinare / asamblare la 45°
MIU (metr, med) simbol pentru 1 milion de unități internaționale (pt dozarea unor medicamente)
mix (TH) dozaj, amestec; a mixa, a suprapune, a (se) amesteca, a (se) combina, a (se) îmbina, a prepara; a confunda; (met) a alcătui șarja; (alim) mâncare din mai multe ingrediente; a se asocia, a avea relații (d. cineva); (bot, zool, agr) a încrucișa (animale, plante); (c) mixaj / suprapunere de imagini, a suprapune / mixa imagini, a schimba succesiunea unor imagini; (*fig*) a amesteca, a băga (pe cineva într-o afacere etc.)
mixable miscibil, amestecabil
mix composition (materiale) compoziție a amestecului
mix consistency (materiale) compoziția / consistența amestecului

mixing agitator

mix design (constr) proiectarea / alcătuirea rețetei amestecului / betonului
mixed (materiale) amestecat, eterogen, mixt; (mat) combinat, mixt
mixed bag (alim) ghiveci, amestecătură
mixer circuit (electr, autom) circuit / montaj de conversie / modificare / schimbare a frecvenței
mix conduit (alim, ind chim) conductă de amestec
mixed crystal (met, fiz) cristal de soluție solidă
mixed expression (mat) expresie cu polinoame și fracții raționale
mixed farming (agr) mai multe feluri de muncă la o fermă, agricultură mixtă
mixed feed (mec, el, mas) alimentare în paralel
mixed friction (T) frecare mixtă
mixed gas (chim) gaz mixt / de amestec
mix iron / metal (met) fontă de melanjor
mixed metal (met) amestec / aliaj de metale
mixed polymer (plast) copolimer
mixed scrap (met) deșeuri de fier vechi amestecate (ca forme și compoziții)
mixed spirit (ind chim) spirt / alcool amestecat cu benzină
mixed train (cf) tren mixt
mixed up (in) amestecat (în); implicat (în)
mixer (constr) mașină de amestecat mortar, malaxor (și de mortar), betonieră; (ind chim, alim) amestecător, mixer, malaxor (de mortar, pt. adezivi etc.), agitator, aparat / dispozitiv de amestecare, cilindru amestecător, shaker, mixer (pt. cocteiluri); (met) melanjor (și de fontă); (electr, autom) etaj de amestec, schimbător; malaxor; (textile) mixer; (*fam*) persoană sociabilă
mixer for the massecuite (alim) malaxorul pentru masa groasă de zahăr
mixer hopper (constr) schip de alimentare (a unei betoniere)
mixer metal (met) fontă de melanjor
mixer unit (alim, ind chim) aparat de amestecat, mixer
mixer valve (OM, ind chim) supapă de amestecare
mixer with double blade (alim, ind chim) malaxor cu palete duble
mix formula (alim, met, ind chim) formula / rețeta amestecului
mix in (alim, constr, ind chim) a introduce (prin amestecare), a adăuga, a încorpora, a introduce (o altă substanță) (într-o rețetă de material / de mâncare etc.)
mixing (TH) (acțiune / proces de) amestecare, care amestecă; (textile) amestec de fibre; (c, fiz) mixaj, schimbare / conversie a frecvenței
mixing agitator (OM) braț de amestecător

mixing apparatus**MMb, MMbo**

mixing apparatus (alim, OM, ind chim) aparat de amestecat
mixing arm (OM) braț de amestecat
mixing bin (OM, ind chim) cameră / incintă de amestec
mixing burden (met) alcătuire a șarjei
mixing can (auto) bidon / canistră pentru amestecarea benzinei cu ulei
mixing chamber (OM, ind chim) cameră / incintă de amestec; (auto, termo) carburator
mixing condenser (termo) condensator prin amestecare
mixing cone (injector) (OM, alim, ind chim) ajutor de amestecare
mixing control (OM, alim, ind chim, TH, autom) regulator de amestecare, controlul amestecului
mixing degree (materiale) grad de amestecare, calitate a dispersiei constituenților amestecului
mixing drum (OM) tobă / tambur de amestecare
mixing formula (TH, materiale) compoziția / rețeta amestecului
mixing ladle (met) oală de amestecare
mixing limit (ind chim, met) limită de amestec(are) / de concentrație etc. (pt. un constituent)
mixing machine (alim, ind chim, mas) mașină / instalație de amestecare; (constr) betonieră
mixing mechanism (ind chim, alim, met) mecanism de amestecare
mixing method (TH) metodă de amestecare
mixing mill (alim, constr, ind chim) malaxor (și deschis), amestecător
mixing motion (mec, TH) mișcare de malaxare / de amestecare
mixing nozzle (OM) duză, ajutor, (auto, termo) jiclor de amestec
mixing paddle (OM) paleta amestecătorului
mixing pan amestecător; (met) oală de turnare cu dispozitiv de amestecare
mixing process (TH) proces / procedeu de amestecare
mixing proportion / ratio (ind chim, met) proporție de amestec
mixing ratio (materiale, TH) raport / procent de amestecare, componentă procentuală a amestecului
mixing tank (ind chim, OM) tanc / recipient de amestecare (de formare a unui amestec)
mixing rolls (plast, ind chim, OM) valțuri de amestecare
mixing time (TH) timp de amestecare; (met) timp de șarjare
mixing through (alim, OM) cuvă de amestecare
mixing vessel (alim, chim) vas pentru amestecare

mixing water (alim, chim) apă de amestecare
mixing wing (alim, ind chim, OM) pală amestecătoare
mixing worm (alim, ind chim, OM) melc / șnec amestecător
mixture (materiale) amestec, adaos, umplutură; melanj; (chim, constr) amestec, compoziție; (met) alcătuirea / dozarea șarjei
mixture chamber (ind chim) cameră / incintă de amestec(are)
mixture control (TH, materiale) reglarea / corectarea amestecului
mixture corrector (autom, ind chim, constr) regulator de amestec
mixture distribution distribuirea amestecului
mixture gas (me, chimt) gaz de amestec / mixt
mixture making (alim, met, plast) alcătuirea / dozarea șarjei
mixture formation (TH, materiale) formarea amestecului
mixture-method lubrication (auto, T) metodă de ungere / lubrifiere prin amestec benzină-ulei
mixture of gasoline and ethanol (auto, chim) gazohol, amestec de benzină și etanol
mixture of ores (met) alcătuirea șarjei (mai mult la furnal), amestec de minereuri (pt. uniformizarea șarjei la furnal)
mixture ratio (TH) raport de amestec; (met) proporție de amestec
mixture temperature (TH, termo) temperatură de amestecare
mix-up ciocnire; harababură; confuzie
mix up a amesteca (bine / complet); a încurca, a încălci (și *fig*); a răvăși
mix up in / with a implica (într-o afacere), a amesteca în
mix well a (se) asorta, a (se) armoniza (d. lucruri)
mizzen (nav) brigantină, arbore artimon, arbore pupa, velă artimon
mizzen mast (nav) arbore artimon, arbore pupa
mkp (metr) simbol pentru meter kilopond, o unitate de măsură pentru moment: 1 kilopond = 9,806 65 (N·m)
MM (metr) abreviere pentru un milion, M – de la numeralul roman 1000; în numerotația romană MM înseamnă 2000 (atenție la text)
m/m (metr, chim, farmacologie) abreviere pentru „masă/masă”, pentru descrierea concentrației unei substanțe într-un amestec sau într-o soluție: 2% m/m înseamnă că masa substanței de interes este 2% din masa totală a amestecului / soluției
MMb, MMbo (metr) simbol pentru 1 milion de barili de petrol

MMBtu, dekatherm**modifier**

MMBtu, dekatherm (metr, termo) simbol pentru 1 milion Btu (~ 1,055057 GJ), o unitate de măsură, folosită în industria energetică

MMcf (metr) simbol pentru un milion de picioare cubice (28 316,85 m³).

MMMcf (metr) simbol pentru un miliard de picioare cubice

MMcfe (metr) simbol folosit în industria gazului natural pentru un milion de picioare cubice de gaz echivalent, o unitate de măsură pentru energie: 1 MMcfe $\cong$ 1,091 terajoule (TJ)

MMMcf (metr, fiz) simbol folosit în industria gazului natural pentru un miliard de picioare cubice de gaz echivalent, o unitate de măsură pentru energie: 1 MMMcf = 1,091 petajoule (PJ)

mmHg (metr, fiz) simbol pentru **millimeter of mercury**, milimetru (coloană) de mercur, unitate de măsură pentru presiune: 1 mmHg = 133,3 Pa

MMM (metr) simbol pentru un miliard (10⁹), M – numeralul roman 1000 (atenție, conform sistemului roman de numărare, MMM înseamnă 3000)

m.m.p., mmp (metric module pitch) (OM) pas exprimat prin modul metric (de exemplu, la roți dințate)

MMscfd (metr) simbol pentru one million standard cubic feet per day – un milion de picioare cubice standar pe zi, unitate uzuală de măsură pentru producția și debitul de gaze naturale la temperatură standard (15,6°C) și o presiune atmosferică

Mlb (metr) simbol pentru million of pounds

moa (metr, mil) acromin pentru minute of angle sau arcminute, unitate pentru măsurarea mării-mii unghiulare a țintelor; în unități metrice, 1 moa = 2,9089 cm la 100 m

mobile (mec) mobil, transportabil, mișcător; schimbător, neconstant; migrator; (chim) foarte fluid, mobil (d. un atom, un ion, un radical etc.); (OM) parte mobilă

mobile hearth (met) vatră mobilă

mobile load (mec) sarcină mobilă / deplasabilă

mobile phone (elctr, ing, radio) telefon mobil, mobil

mobility (fiz, mec) mobilitate

mock (nav) model de lemn al unei nave sau al unei porțiuni de navă

mock window (constr) fereastră oarbă

modal balancing (mec) echilibrare modală (d. rotorii flexibili)

modal value (mat) valoare probabilă maximă

mode mod, fel, manieră; caracteristică; aspect; procedeu; formă; (c) mod; (mat) metodă, procedeu; (mas) formă / regim de funcționare; modă, obicei; formă, aspect; stil; (gram) mod; (fiz, autom,

electr) mod, formă de undă, mod de oscilație, mod de propagare (în ghidurile de undă); (textile) modă; obicei; (muz) tonalitate

model tip, model, machetă, tipar; (ec) mostră; (el) schemă; (metr) normă; desen, tipar, șablon; (met) a modela; a imita; perfect, desăvârșit

modelling modelare (și matematică)

model (on / upon) (TH) a (se) modela (după), a fasona (după), a da forma dorită; a influența, a înrăuri

model test testarea modelului; (T) test pe model

mode of action mod de lucru

mode of crystallisation (fiz) formă / mod / sistem de cristalizare

mode of operation mod de funcționare, regim de lucru

moderate moderat; temperat; reținut; mijlociu, mediu; potrivit; mediocru; (ec) (d. prețuri) modic, rezonabil, accesibil; a (se) modera; a (se) domoli; a (se) tempera; a (se) liniști; a prezida; a fi președinte; a arbitra, a fi arbitru

moderate cooling (termo) răcire la temperatură medie

moderating glass (ind chim) sticlă mată / opacă

moderation moderare; temperare; liniștire; moderație, cumpătare; reținere, stăpânire de sine; (fiz) frânare, încetinire

moderator arbitru, mijlocitor; președinte (al unei adunări, conferințe); (univ) examinator (în universitate, Oxford); (fiz) moderator; (mas-un) regulator de mișcare

modern modern; nou; contemporan

modernise a moderniza

modernising modernizare, care este în curs de modernizare, care (se) modernizează

modernity caracter modern, contemporaneitate, modernitate

modernization modernizare

modernize a (se) moderniza

mode selection knob (auto, OM) buton pentru selectarea modului de distribuție a aerului

mode shift (fiz, autom) alunecare a frecvenței

modest modest; nepretențios; simplu; neînsemnat; ieftin; decent; pur, curat

modesty modestie; simplitate; decență; puritate, curățenie

modifiable modificabil, care poate fi modificat

modification modificare, transformare, schimbare; (chim) modificare

modification of quality modificare a calității / calitativă (d. produse, servicii etc.)

modification of quantity (TH) modificare a cantității / cantitativă

modifier (chim, met) modificador

modify

modify a (se) modifica; a (se) transforma, a (se) schimba; a modera, a tempera
modular (mat, TH) modular
modulate a (se) modula
modulation modulare; modulație
modulator (fiz, autom) modulator
module (mat, OM) modul; (metr) unitate de măsură pentru volum (pt. bumbac în pachete): 1 cotton module $\approx 36,25 \text{ m}^3$.
module gear (OM) angrenaj cu modul metric
module pitch (OM) pas exprimat prin modul
modulus, (*pl*) **moduli** modul (în mecanică și rezistența materialelor), coeficient; (mat) valoare absolută, modul; (hidr) modul de debit; (constr, arhit) modul
modulus of compressibility (mec, materiale) modul de elasticitate la compresiune
modulus of elasticity (mec, materiale) modul de elasticitate
modulus of elasticity for / in shear (mec) modul de elasticitate la forfecare, modul de elasticitate transversal
modulus of elongation (constr) modul (de elasticitate) de alungire / la tracțiune
modulus of extension (materiale, termo) modul de extensie / de dilatare
modulus of precision (mat) modul de precizie
modulus of resistance (mec) modul de rezistență
modulus of rigidity (mec) modul de rigiditate
modulus of rupture (mec, materiale) modulul (de elasticitate) la / înainte de rupere
modulus of section (mec) modul de rezistență al secțiunii
modulus of shear(ing) (mec) modul de elasticitate la forfecare / transversal
modulus of sliding (mec) modul de elasticitate la forfecare (rar)
modulus of sliding movement (constr) coeficient de elasticitate transversală
modulus of specific compression (materiale, mec) modul de elasticitate la compresiune
modulus of stiffness (mec, materiale) modul de rigiditate
modulus of strain hardening (met) coeficient de ecruisare la deformare
modulus of torsion (mec) modul de elasticitate la răsucire / transversal
modulus of torsional shear (mec) modul de elasticitate la forfecare / la răsucire / la torsiune / transversal
modulus of a vector (mat, fiz) modul al unui vector
Mohr circle (geom, mec) cercul lui Mohr
Mohs hardness (materiale, mec) duritate Mohs

moisture

Mohs hardness scale (metr) o scală 1-10 pentru estimarea durității mineralelor: diamant 10, corindon 9, topaz 8, cuarț 7, ortoclaz 6, apatită 5, fluorită 4, calcit 3, gips 2 și talc 1
moiety (metr) jumătate (*din franceză*, moitié) (rar)
moire, moiré (textile) moar; (fiz, c, opt) moarat, efect moiré (la imagini)
moist umed, jilav, ud
moist air (mediu) aer umed
moisten a (se) umezi, a umecta; a (se) (în)muia; a (se) uda; a se jilăvi
moistening (acțiunea / procesul de) umezire, umeclare
moistness umiditate
moisture umezeală, umiditate
moisture apparatus (metr, fiz) aparat pentru de-terminarea umidității
moisture barrier (fiz) barieră antivapori (material sau dispozitiv), ecran de etanșare față de vapori
moisture capacity capacitate / proprietate de a reține umezeala
moisture carry-over (met, ind chim) antrenare a picăturilor de apă de către un curent de aer sau gaz
moisture chamber (alim, ind chim, met) cameră / incintă de umezire / de umidificare
moisture content (mediu, materiale, plast) conținut / grad de umiditate
moisture curing adhesive (plast, chim) adeziv cu întărire la umiditate
moisture determination method (plast, alim, metr) metodă de determinare a umidității
moisture eliminator (alim, chim) agent de uscare
moisture expansion (plast, mediu) înfoiere / mărire a volumului din cauza umezelii, gonflare
moisture free (materiale, mediu, met) uscat, lipsit de umezeală
moisture head (autom, metr) element sensibil la umiditate, sesizor de umiditate
moisture loss (agr, alim, mediu) pierdere de umiditate
moisture meter (metr) aparat pentru măsurat umiditatea (materialelor, mediului), umidometru
moisture percentage procent de umiditate
moisture permeability (materiale, mediu) permeabilitate la umezeală
moisture sampling (met) luarea unei probe pentru determinarea umidității
moisture sensitivity (materiale, aparate) sensibilitate la umezeală
moisture tester (metr, fiz) aparat pentru determinarea / testarea umidității

moisture tons

moisture tons (termo) sarcină frigorifică datorită căldurii latente, sarcină termică de condensare
moisture-proof (materiale) rezistent la umiditate, hidrofug, etanș, protejat contra umezelii
moisture-repellent (materiale) hidrofob
moisture-resistant (materiale) rezistent la umezeală, impermeabil (d. un material, un lubrifiant etc.)
moisture-sensitive (materiale, aparate) sensibil la umezeală
moisture-testing oven (metr, termo) etuvă pentru determinarea umidității
molad, lunar (synodic) month (metr) denumire din ebraica veche pentru luna (sinodică): 1 lunar (synodic) month = 29,53059 zile
molal (m), molar (M) (metr, chim) măsură pentru descrierea concentrațiilor soluțiilor, în moli pe kg de solvent (mol/kg); molar descrie concentrația unei soluții în moli pe litru (mol/L, mol/l)
molar (metr, chim) molar, măsură pentru descrierea concentrațiilor soluțiilor, în moli pe litru, gram-molecular
molar volume (metr, fiz, chim) unitate pentru măsurarea volumului unui gaz: volumul unui mol de gaz ocupat la temperatură standard (0°C) și presiune standard (normală) (1 atmosferă): 1 molar volume = 22,414 l
molasses (alim) melasă
molasses for forage (alim) melasă furajeră
mold (amer) v. mould
molecohesion (chim) forță de coeziune între molecule polare
mole (mol) (metr, chim, fiz) mol, moleculă-gram; (nav, constr) baraj, chei, dig portuar
molecular (chim) molecular
molecular action (chim) acțiune la nivel molecular
molecular adhesion (chim) adeziune moleculară
molecular attraction (chim, T) atracție moleculară
molecular beam (chim) fascicul molecular
molecular boiling-point elevation (chim) constantă ebulioscopică
molecular boiling-point elevation (chim, termo) ridicare moleculară a punctului de fierbere
molecular bond (chim) legătură moleculară
molecular cluster (chim) aglomerare moleculară
molecular colloid (chim) coloid molecular
molecular decomposition (chim) descompunere a moleculei
molecular depression of freezing point (chim) constantă crioscopică, scădere moleculară a punctului de congelare

molten metal

molecular diameter (chim) diametru al unei molecule
molecular diffusion (chim) difuzie moleculară
molecular dissymmetry (chim, T) asimetrie moleculară
molecular electronics (electr, chim) electronică care utilizează moleculele ca elemente constructive, electronică moleculară
molecular film (chim, T) peliculă monomoleculară
molecular flow (chim) curgere moleculară
molecular forces (chim) forțe moleculare
molecular fraction (chim) fracțiune moleculară (într-un amestec)
molecular functional block (electr, chim) circuit integrat complet format dintr-un cristal semiconductor
molecular heat (chim, termo) căldură molară / specifică moleculară
molecular link (chim) legătură moleculară
molecular linkage (chim) legătură moleculară
molecular mass (chim) masă moleculară
molecular motion (chim, fiz) mișcare / agitație moleculară
molecular network (chim) rețea moleculară
molecular pump (OM, chim) pompă (de vid) moleculară
molecular ray (chim) rază moleculară
molecular scattering (chim) difuzi(un)e / împrăștiere / dispersie moleculară
molecular sieve (chim) sită moleculară
molecular solution (chim) soluție moleculară, soluție reală
molecular spectrum (chim) spectru molecular
molecular still (chim, mas) aparat pentru distilare moleculară
molecular structure (chim) structură moleculară
molecular transposition (chim) transpoziție intramoleculară
molecular volume (chim) volum molecular
molecular weight, mol wt, (chim) masă moleculară
molecule (chim) moleculă, particulă, mol
moleskin (textile) moleschin
mollify a potoli, a alina; a înmuia (d. sentimente, durere etc.)
molten (met) topit, lichid, topitură
molten bath (met) baie topită / lichidă
molten charge (met) încărcătură / șarjă lichidă
molten charge steel-making (met) elaborare cu încărcătură lichidă
molten layer (materiale, T, TH) strat topit
molten metal (met) metal / material metalic topit / lichid

molten-metal dyeing process

molten-metal dyeing process (met, TH) procedeu de acoperire, cu folosirea unor băi de metale topite

molten-metal fluidity (met) fluiditatea metalului lichid

molten state (fiz, met, materiale) stare topită / lichidă

molten test sample (met) probă din metal lichid

Molybdenum (Mo) (chim) molibden

molybdenum disulphide (T, chim) disulfură de molibden

molybdenum steel (met) oțel aliat cu molibden

moment (mec) moment; importanță, însemnătate; **of no** ~ fără importanță, fără consecințe, (mec) care nu generează moment

moment about point support (mec) moment față de un punct de reazem

momentarily (*adv*) momentan, pentru o clipă

moment equation (mec) ecuație de momente

moment area (mec) suprafața determinată de / sub curba momentului

momentariness caracter momentan / trecător

moment arm (mec) braț al cuplului (de forțe) / al momentului / al forței (care generează un moment)

momentary de scurtă durată, trecător, momentan, care nu durează

momentary duty (mec) putere instantanee, lucru / funcționare de scurtă durată

momentary high-power effort (mec) efort determinat de o creștere scurtă a puterii

momentary load (mec) sarcină instantanee / de scurtă durată

momentary output (mec, mas, hidr) putere de / la ieșire instantanee / de scurtă durată, debit instantaneu / de scurtă durată

momentary velocity (mec) viteză instantanee / momentană

moment at fixed end (mec) moment de încastrare

moment at the joint (mec) moment în articulație (de obicei încovoietor)

moment at the point of fixation (mec, OM) moment de / în încastrare

moment curve (mec, OM) curba (de variație a) momentului (pe un arbore etc.)

moment digram (mec) diagramă de moment

moment distribution (mec) distribuția momentului

moment equation (mec) ecuație de momente

moment equilibrium (mec) (ecuație de) echilibru al momentelor

moment generating function (mat, fiz) funcție generatoare de momente

moment line (mec) linie de moment

momentum of a body

moment of couple (mec) momentul cuplului (de forțe)

moment of deflection (mec, OM) moment încovoietor / de încovoiere

moment of double source (chim, hidr) momentul dipolului

moment of elasticity (mec) moment de inerție de elasticitate

moment of external forces (mec) momentul forțelor externe / exterioare

moment of flexure (mec) moment încovoietor

moment of force (mec) moment al forței

moment of force tending to capsize (mec) moment al forței de / la răsturnare

moment of friction (mec, T) moment de frecare

moment of gyration (mec) moment de rotație

moment of inertia (mec, OM) moment de inerție

moment of load (mec) moment (ca sarcină), momentul datorat sarcinii / forței

moment of (a) magnet (el) moment magnetic

moment of momentum (mec) moment cinetic unghiular al cantității de mișcare / al impulsului

moment of reaction (mec) moment (generat) de reacțiune

moment of resistance (mec) moment de rezistență

moment of rotation (mec) moment de rotație / de torsiune, cuplu motor

moment of rupture (mec) moment (încovoietor sau de torsiune) de / la rupere (atenție la text)

moment of shearing (mec) moment de forfecare

moment of torsion (mec) moment de / la torsiune

moment of twisting (mec) moment de / la răsucire

moment on the pin joint / the support (mec) moment în articulație / în încastrare (de obicei cu referire la încovoiere)

moment-resisting (mec) rezistent la încovoiere

moment rotation (mec) rotație generată de un moment (de rotire / de torsiune)

moment taken about the point of fixation (mec) moment în raport cu punctul de fixare / de reazem (al grinzii)

momentum, (pl) momenta (fiz, mec) moment mecanic, cantitate de mișcare, energie cinetică, inerția unui corp în mișcare, impuls

momentum amplifier (hidr, autom) amplificator de moment / de mișcare (bazat pe fluidul de alimentare și de comandă)

momentum conservation theorem (mec) teorema conservării cantității de mișcare

momentum (mass velocity) (mec) cantitate de mișcare

momentum of a body (mec) moment cinetic

momentum-transportation (transformation) theory (mec) teoria transmiterii impulsului

momme (metr, bijuterie) unitate tradițională japoneză pentru măsurarea masei, corespunzând celei chinezești (Chinese mace): 1 momme = 3,75 g (și pt. masa perlelor de cultură); (metr) unitate pentru măsurarea masei unității de suprafață (pt. țesături, mătăsuri): masa în momme a unei țesături din mătase cu lungimea de 25 yarzi și 1,49 inch lățime ($\sim 0,8652 \text{ m}^2$): 1 silk momme $\equiv 4,33 \text{ g/m}^2$

MON (metr) abreviere pentru numărul octanic al motorului

mondo point (metr) denumire pentru milimetru, ca măsură pentru pantofi

Monel metal (met) aliaj Cu-Ni, metal Monel

monetary (ec) monetar, financiar; pecuniar

monetize (ec) a transforma în monedă, a da o valoare monetară

money (ec) (sumă de) bani

money bill (pol, adm) proiect de lege financiară

moneyed (ec) bănesc, financiar

moneyless (ec) fără bani

money maker (ec) persoană care câștigă bine, afacere bănoasă

money-making (ec) câștig(uri), profit(uri), (*fam*) care face bani; acaparator

money office (ec) casierie

money order (ec) ordin de plată, mandat poștal

monition prevenire, avertisment

monitor (c) monitor, display; (autom, mas, c) dispozitiv de comandă / de control / de reglare; (TH, ind) a supraveghea, a urmări, a controla, a verifica, a asculta, a monitoriza, a urmări (pe un monitor), monitor (și cu ecran); (mas-un) cap revolver; (nav) hidromonitor

monitor desk (c, autom) pupitru pentru monitor

monitored control system (autom, mas) sistem de reglare în circuit închis, sistem monitorizat

monitor(ing) (pol, ec, adm, TH) monitor(izare), control, supraveghere, informare, comandă

monitoring circuit (el, autom) circuit de control / de monitorizare

monitoring feedback (autom, mas) buclă de (auto)reglare, feed-back

monitoring of process variables (autom, TH) reglarea / monitorizarea parametrilor unui proces tehnologic

monitor switchboard (mas, autom) tablou de comandă

monitor lathe (mas-un) strung revolver

monitor signal (c, autom) semnal de comandă

monkey (constr) berbec (de sonetă), mai; cărucior de macara; (met) ciocan cu cădere liberă

(la forjă), cutie de răcire (la un cuptor etc.), inel de răcire al orificiului de zgură; (mas, termo) cărucior de macara

monkey bridge (nav) punte etalon, pasarelă

monkey (of a pile driver) (constr) berbec (la o sonetă)

monkey spanner / wrench (OM) cheie universală, cheie franceză / reglabilă

monobloc (OM, hidr) monobloc (d. un element de mașină, un modul, un subansamblu, un bloc hidraulic etc.)

monoblock casting (met) piesă turnată monobloc

monochromatic (fiz) monocromatic

monodisperse particles (fiz) particule monodisperse

monolith (constr, TH) monolit

monolithic (constr, TH) monolitic, de monolit

monomer (chim) monomer

monomial (mat) monom

monophase (chim, met) monofazic; (el) monofazic, monofazat

monopolist (ec) monopolist

monopolistic (*adv*) monopolist

monopolize (ec) a monopoliza (piața etc.)

monopoly (ec) monopol

monorail (cf) monoșină, monorai

monostable (fiz, hidr) monostabil, univibrator

monotectic alloy (met) compozit metalic cu o fază dispersă a produselor de solidificare, distribuită într-o matrice, aliaj monotectic

monostable (mec) cu o singură stare stabilă

monotone monotonie, caracter monoton

monotonous monoton; plictisitor

monotonously (*adv*) (în mod) monoton, plictisitor

monotony monotonie; repetare / uniformitate plictisitoare; plictiseală

monotype monotip (poligrafie)

monotonicity (mat) monotonie

monovalent (chim) monovalent

monoxide (chim) monoxid

month lună (calendaristică); **month (mo, mon)** (metr) unitate de timp care marchează durata unei revoluții a Lunii în jurul Pământului:

lunar / synodic month este media intervalelor dintre două momente succesive cu lună nouă: 1 month (synodic) = 2551443,84 s; 1 month = 2628000 s = 29,53059 zile; (metr, adm) o lună $\sim 1/12$ an, variind între 28 și 31 zile

monthly (*adv*) lunar, în fiecare lună

monument monument

mood dispoziție, stare de spirit; supărare; mod (gramatical)

moody

moody schimbător, cu toane; supărat, indispus; capricios
moon lună
moon-knife (pilărie, mas-un) disc de înmuiat
moon-struck neatent, distrat, lunatic; nebun
moon sail / raker (nav) vela lunii (la veliere)
moor (nav) a afurca, a acosta, a amara, a se lega, afurcare
moorage (nav) acostare, amarare, afurcare, loc de ancorare, ancoraj
moor coal turbă
mooring (nav) amaraj, post de ancoraj, dană de acostare, legare, acostare, afurcare
mooring anchor (nav) ancoră de geamandură
mooring bitts (nav) bintă de lanț
mooring bridle (nav) legătură de cap mort
mooring clamp (nav) ancoră de beton
mooring equipment (nav) instalație de manevră
mooring force (nav) forță de amarare
mooring line (nav) cablu de ancorare
mooring mast (nav) stâlp de ancorare
mooring pipe (nav) nară de bordaj
mooring rope (nav) cablu de amarare, parâmbă de manevră
moorings (nav) ancoră de port / de geamandură, mijloace de ancorare / legare
mooring screw (nav) ancoră șurub
mooring stern to a jetty (nav) a acosta cu pupa la chei
mop (OM) coadă cu mâner; spălător (de podele), mop; (met) disc de lustruit din postav / pânză; a spăla, a șterge (de praf), a curăța (cu un mop)
moped (auto, transp) motoretă
mop polishing lap disc de lustruit cu marginea din țesătură
mop up a curăți (umed, cu un mop), a absorbi, a șterge (umed)
morass (geogr) mlaștină; (*fig*) situație grea, în-curcătură
mordant (met, chim) baie, mordant, soluție de decapare
more mai mult
morello (cherry) (alim) vișină
moreover (*adv*) mai mult decât atât; în plus; pe lângă acestea; de asemenea
morgen (metr) unitate tradițională de măsură pentru suprafață (de teren) în nordul Europei; 1 Dutch morgen, $\cong$ 0,850 ha, 1 morgen (Africa de Sud) = 0,8567 ha, 1 morgen (Scandinavia și Germania de nord) $\cong$ 0,25 ha; 1 Prussian morgen = 2553,22 m²; 1 morgen (Germania de sud și Austria) = 0,5755 ha
morning (de) dimineață; matinal
morphine (chim) morfină

moth ball

morphism (mat) morfism
morsel (alim) bucată, bucățiță (de hrană); fărâ-mă; (d. persoane) nulitate; a împărți / distribui în părți mici
Morse taper (shank) (mas-un, OM) con Morse
Morse taper gauge (mas-un, metr) calibru pentru conuri Morse
Morse taper reamer (mas-un) alezor pentru con Morse
mortar (constr) mortar; (TH) mojar, piuliță
mortar mixer (constr, mas) malaxor de mortar
mortgage (ec) ipotecă, ipotecare, amanetare; amanet, ipotecă; drept de ipotecă; a amaneta, a ipoteka; a lua un împrumut ipotecar de la; a se angaja, a-și lua angajamentul
mortgage bond / deed (ec) titlu de garanție
motagee (ec, jur) creditor ipotecar
mortager (ec, jur) datornic ipotecar
mortise (OM) șanț, canal, canelură, creștătură, locaș, deschidere; a morteza, a decupa, a excuta un locaș, a îmbina cu cep, a ștemui
mortise chisel daltă
mortise joint (OM) îmbinare cu cep
mortiser (mas-un) mașină de mortezat
mortising (mas-un, TH) scobire, mortezare
mortising machine (mas-un) mașină de mortezat
mortmain (jur) bun inalienabil, avere inalienabilă
mosaic (constr) mozaic; (met) structură tip mozaic
mosaic structure (met) structură tip mozaic
moselle (alim) vin de Mosela
mosquito, (pl) mosquito(e)s (zool, mediu) țânțar
mosquito craft (nav) vedetă torpiloare
mosquito net (OM, mediu) plasă de țânțari
moss rubber (plast) cauciuc buretos
mossy lead (el, chim) plumb spongios (pt. acumulatoare)
mossy zinc (met) zinc granulat, alicie de zinc
most cel mai mult, cea mai multă, cei mai mulți, cele mai multe; cel mai, cea mai, cei mai, cele mai; cât se poate de, foarte, extrem de; cu totul; (*amer*) aproape
most favo(u)rable (ec) valoare optimă / favorabilă, optim, favorabil
mostly (*adv*) de cele mai multe ori, în general; de obicei; în special, îndeosebi, mai ales, mai cu seamă
most powerful test (mas) test / încercare de / la putere maximă
motel (constr, turism) motel
moth (zool, mediu) fluture de noapte; molie
moth ball granulă de naftalină

mother

mother mamă; (fig) izvor, sursă; a îngriji ca o mamă; a înfia
mother disk (OM) piuliță, disc conjugat (cu altă piesă)
mother of mould (met, OM) tipar-mamă, tipar pentru executarea modelului (de turnare) / matriței
mother-of-pearl, mother of pearl (materiale) sidef
mother of vinegar (alim) drojdie de oțet
mother oil (geol) țiței primar
mother tongue limbă maternă
mother tree (agr) semincer
mother vat (alim) butoi de bază
mother wit bun-simț înăscut
motherly (alim) mucilaginos, care a prins mucegai
mothy plin de molii; ros / mâncat de molii
motif motiv; idee, subiect; (textile) desen, motiv
motion (mec) mișcare, mers, deplasare; (TH) mecanism, funcționare; impuls, inițiativă; propunere
motion energy (mec) energie de mișcare / cinetică
motion quantity / magnitude (mec) cantitate de mișcare
motion equation (mec, mas) ecuația mișcării
motionless (mec) imobil, nemișcat, în repaus
motion of translation (mec, mas-un) mișcare de translație
motion screw (OM) șurub de mișcare / pentru transmiterea mișcării
motion thread (OM) filet pentru transmiterea mișcării; (mas-un) filetul șurubului conducător
motivation motivare; imbold, impuls
motive motiv, cauză, mobil; (TH) motor, (*adj*) motrice (d. o forță, un motor etc.); a dicta, a inspira; a stimula; a motiva, a justifica; a fi cauza / motivul
motive fluid (hidr, T) fluid motor, agent / fluid / lichid de lucru
motive force (mec) forță motoare / motrice
motiveless fără motiv; nefondat, neîntemeiat, nejustificat
motive power (mec) forță motoare / motrice / de acționare / de antrenare, sursă de energie
motivity (mec) forță motoare, rezervă de energie
motley multicolor, de diferite culori; pestriț, divers, amestecat; amestecătură; dezordine, ha-rababură
motoplough (agr, mas) motoplug
motor motor, mașină, automobil; a merge cu mașina; (anat) nerv / mușchi motor
motor barge (nav) șlep (cu) motor
motor bicycle (transp) motocicletă, motoretă

motor-generator set

motor boat (nav) motonavă, șalupă, ambarcațiune cu motor
motor bogie (cf) boghiu motor
motor brake / braking (auto, OM) frână de motor
motorcade (*amer*) coloană de mașini
motor car (auto) automobil, mașină
motor-car battery (auto, chim, el) baterie auto
motor-car body (auto) caroserie de autovehicul
motor-car body sheet (met, auto) tablă (laminată) de caroserie
motor-car boot portbagaj (auto)
motor-car chassis (auto) șasiu de autoturism
motor-car engine (auto, termo) motor pentru automobil
motor-car repair shop (auto, TH) atelier de reparații auto
motor-car sheet rolling mill (met, auto) laminor pentru tablă de caroserie
moto(r)-compressor (termo) motocompresor
motor concrete mixer (constr, transp, mas) betonieră auto
motor controller (autom, termo) regulator de viteză (pentru un motor)
motor converter (el, mas) grup convertizor, motor-generator
motor couple (mec, mas) cuplu activ
motor crane (auto, transp) macara auto
motorcycle (auto) motocicletă
motorcycle oil (auto, T) ulei pentru motociclete
motor distribution diagram (termo, mas) diagrama de funcționare a unui motor
motor drive (mas) acționare cu motor; (mec) antrenare mecanică
motor-driven / -actuated / -operated (TH, mas) acționat / antrenat / comandat prin motor electric
motor-driven pump (mas, hidr) motopompă
motor-driven welding set / machine (el, met) generator de sudură cu motor electric, convertizor de sudură
motored (mas) (prevăzut) cu motor
motor failure (mas, auto) pană / avarie de motor, cădere / defectare a motorului
motor fastener (auto, OM) închizătorul capotei
motor field (el, fiz) câmp magnetic / de excitație al unui motor electric
motor field control (el, autom) reglare a turației unui motor electric prin variația curentului de excitație
motor fuel (ind chim, auto, termo) combustibil pentru motoare, carburant
motor-generator (el) motor-generator, convertizor
motor-generator set (el) grup motor-generator / electrogen

motor hood

motor hood (auto, OM) capota motorului
motoring (auto) automobilism; motociclism
motorization (mas) motorizare
motorize (mas) a motoriza
motorized (mas) motorizat; autopropulsat
motorized head pulley (OM) tambur motor, rolă motoare (la transportoare cu bandă)
motorized speed reducer (OM) motoreductor, ansamblu motor-reductor
motor knocking (auto) bătaia motorului
motor lorry (auto, transp) autocamion
motorman vatman, manipulant de tramvaie; conducător auto, șofer
motor number (mas, auto) număr (de fabricație) al motorului
motor oil (ind chim, mas, T) ulei pentru motoare
motor operated (mas) acționat cu motor
motor operated valve (ind chim, OM) ventil / robinet (acționat) cu motor
motor operator demaror
motor protection switch (electr, el, termo, mas) întrerupător automat de protecție a motorului
motorpump (OM, hidr) motopompă
motor road (auto, constr) autostradă
motor service (auto) service auto
motorship (nav) motonavă
motor speed control (OM, el) variator de turație
motor spirit (auto, ind chim) benzină
motor terminal board (el) placă cu borne a motorului (electric)
motor trouble (mas, el) pană / avarie la motor, defectare, funcționare defectuoasă
motor-truck (auto, transp) autocamion
motor-truck crane (auto, transp) macara auto
motor-truck engine (auto, termo) motor de camion
motor truck scale (metr, OM) basculă / dispozitiv pentru cântărit autocamioane
motor tyre (auto, OM) pneu de automobil
motor vehicle vehicul motorizat, autovehicul, automobil
motorway (auto, constr) autostradă
motor winch (OM, mas) vinci / troliu / macara cu motor
motor with series characteristics (el) motor cu caracteristică-serie
motor with shunt characteristic (el) motor cu caracteristică-paralel
motor workshop (auto, TH) atelier de reparații auto
mottle a păta, a bălța, a împestrița, a marmora
mottled pătat, bălțat, împestrițat, pestriț, marmorat
mottled (pig) iron (met) fontă brută pestriță
mottled structure (met) structură pestriță / perlitică (la fontă)

moulded depth

mottled white (pig) iron (met) fontă semi-albă / cu structură intermediară între fonta albă și cea perlitică
motto motto
mould (alim) mucegai, a (se) mucegăi, a se umple de mucegai; (agr) humus, sol, pământ afânat / roditor; (constr) cofraj; (met) mular, matriță, formă (și de turnare), tipar, cochilie, cochilă, formă de turnare, lingotieră, calibrul de formă, șablon; gabarit; (TH) a ambutisa, a presa (adânc), a forma, a matrița, a turna, a modela, a face după șablon; a ștanța; (nav, constr) dig de larg; (*fig*) structură, caracter, a modela (un caracter)
mouldability (met) plasticitate, turnabilitate, maleabilitate
mouldable (met) maleabil, ductil, plastic, modelabil, turnabil
mouldable insulating material / substance (el, plast) masă / substanță izolantă turnabilă / matrișabilă / injectabilă
mould and die copying machine (mas-un) mașină de frezat prin copiere (pt. matrițe, forme de extrudare etc.)
mould assembling (met) asamblarea formei / matriței (la turnare)
mould board (met, OM) placa ramei de formare
mould box (met, OM) ramă / cutie de formare
mould casting (met, TH) turnare în matriță / cutii de formare
mould castings (met) piese turnate
mould cavity (met, plast, OM) cuibul / golul cavității matriței / formei
mould charge (met, plast) încărcarea / umplerea matriței
mould cooling jacket (met) manta de răcire a formei
mould core (met, plast) miez al formei (de turnare) / matriței
mould cure (plast) vulcanizare în matriță
mould dilatation (met, plast) dilatare a formei / matriței / cochilei
mould-drying oven (met) cuptor de uscat forme (de turnare)
moulded article / body (met) piesă turnată; (plast) articol obținut prin presare / turnare / injectare în matriță
moulded breadth (nav) lățime de construcție / de calcul a navei
moulded capacitor (el, electr) condensator presat în material plastic
moulded core (met) miez de turnare
moulded depth (nav) înălțime a bordului, înălțime de calcul (a bordului)

moulded laminate

moulded laminate (plast) piesă formată din material stratificat / laminat
moulded piece (met, plast, OM) piesă turnată / matrițată; (plas) piesă obținută prin injectare în matriță
moulded plastic pirn (OM, plast, textile) țevă de fir, mulată, din material plastic
moulded plastics (materiale) materiale plastice care se pot matrița / injecta în matriță
moulder a se preface în praf (d. o clădire), a se ruina, a se năru; a se descompune; a nu face nimic; (met) formator
mouldering mocnire
moulder (met) (muncitor-) formator
moulder's peel (met, OM) lopată de turnătorie
moulder's pin (met, OM) cui de turnătorie
moulder's rule (met, metr, termo) riglă / metru de modelărie; scară de contracție
moulder's shovel (met, OM) lopată de formare
moulder's spring (met, OM) cui / arc de turnătorie (la articulația dintre capac și matriță)
moulder tool(s) (met, mas-un) instrumente / scule de formare
mould face (met) suprafață de turnare, perete al formei de turnare
mould finish (met, chim) vopsea pentru forme
mould fungus (alim) mucegai
mouldiness (alim) mucegăire
moulding (alim) plămădire; (met, plast) formare, modelare, fasonare, mulare, matrițare (la cald); (constr) ciubuc, mulură; material profilat (pt. piese)
moulding batch (met) amestec de formare; (TH) masă de fasonat
moulding bay (met) atelier de formare (și turnare)
moulding bench (met) masă de formare
moulding bed (met) pat / placă / pod de turnare
moulding blackening (met, chim) vopsire cu vopsea de grafit pentru forme
moulding board (met) placă de formare
moulding box (met) cutie / ramă de formare, cuvă / formă de turnare
moulding-cinder pot (met) oală pentru zgură
moulding clay (met, chim) argilă de formare
moulding core (met) miez pentru formare
moulding die (met, mas-un) formă / matriță pentru turnare sub presiune
moulding equipment (met) instalație de formare
moulding file (mas-un) pilă cu fața de lucru concavă
moulding flask (met) ramă de turnare
moulding floor (met) atelier de formare
moulding in die (met) formare pentru turnarea sub presiune

mould part

moulding ink (met, chim) vopsea de grafit pentru forme
moulding job (met, TH) operație de formare (la turnătorie)
moulding loam (met) argilă de formare
moulding machine (met, mas-un) mașină / presă de formare
moulding machine with power lift (met) mașină de format cu extragerea automată a modelului
moulding machine with swing-out-type squeezing head (met) mașină de format, cu cap de presare rabatabil
moulding machine work (met) formare cu mașină de format
moulding material(s) (met) material(e) de formare
moulding mixture for steel castings (met) amestec de formare pentru turnarea pieselor din oțel
moulding oil (met, plast, ind chim) ulei pentru matrițe
moulding operation (met) operația de formare
moulding paste (met, chim) pastă pentru ungerea formelor; (mas-un) pastă de rectificat
moulding pit (met) groapă de turnare
moulding powder (plast) pulbere pentru presare (în matriță)
moulding practice (met) formare (a matriței, formei de turnare)
moulding press (met) presă de formare
moulding process (met) operație / proces / procedeu de formare (la turnătorie)
moulding rapper (met) aparat / dispozitiv de dezbătut forme
moulding sand (met) (amestec cu) nisip pentru formare
moulding sand sieve (met) sită (la turnătorie)
moulding shop (met) atelier de formare
moulding spade (met) lopată de formare
moulding technique (met) tehnică de formare
moulding wax (met, plast) unsoare consistentă pentru ungerea formelor / matrițelor
mould into (met, plast, TH) a transforma în, a turna în, a matrița (în formă, matriță)
mould jacket (met) ramă de formare
mould joint (met, plast) suprafața de separare dintre părțile componente ale unei forme / matrițe
mould loft(floor) (nav) sală de trasaj
mould maker (met) (muncitor-) formator
mould mark (met) bavură de turnare
mould on / upon a forma după model
mould paint (met, chim) vopsea pentru forme / pentru turnătorie
mould part (met, OM) semiformă, o parte a formei

mould plate

mould plate (met, plast) placă de model / matriță / formă
mould press (met, plast) presă de format
mould pressing (met, plast) presare/ formare în matriță
mouldproof (plast) rezistent la mucegai
mould ramming (met) îndesarea formei
mould release agent (chim, plast) ulei / substanță pentru matrițe, agent pentru ușurarea scoaterii din matriță
mould scrap (met) spărturi de turnătorie / de lingotiere / de cochile
mould skip depth (auto, OM) adâncimea canalelor dintr-un pneu
mould splits (met, OM) părțile componente ale unei forme / ale unei matrițe
mould stamping (met) îndesarea formei
mould stool (met) fund de lingotieră
mould table (met) masă de formare
mould unloading (met, plast) descărcarea matriței
mould vulcanisation (ind chim) vulcanizare în matriță
mould wash (met, chim) vopsea pentru forme
mould weight (met) masa / greutatea încărcăturii
mound zid de pământ, val; rambleu; (geogr) colină, dâmb, movilă; morman, teanc; a împrejmuia cu zid de pământ, a forma un zid de pământ / o ridicătură / o movilă
mount munte, deal; (TH) suport, montură; a monta, a asambla, a instala, a se urca în / pe, a ridica, a sălta, a pune, a fixa; (ec) (d, prețuri) a crește, a se ridica; (poligrafie) suport
mountain munte
mountain cork / leather (minerl) azbest
mountainous (geogr) muntos, de munte; (*fig*) uriaș
mounted (OM) construit, montat, asamblat, instalat
mounted axle (OM) osie montată
mounted die (OM, met, plast) matriță (deja) montată
mounted drill (mas-un) burghiu montat
mounter montator, instalator
mount guard a prelua schimbul, a schimba tura
mounting (TH, OM) dispozitiv de ancorare / de rezemare, montaj, montare, asamblare, montură, suport, cadru, șasiu, soclu, piesă auxiliară
mounting bracket (OM) brățară / clemă de fixare
mounting bracket for roof carrier (auto, OM) suport pentru portbagaj extern
mounting drawing (OM, TH) desen de montaj
mounting hole (OM) gaură de prindere / de montare / necesară la montaj

movable-disk relay

mounting joint (constr, mec) rost de montaj (zidărie și construcții sudate)
mounting ladder (constr, mec) schelă / scară de montaj
mounting pad (mas-un) suprafața (prelucrată) pentru așezarea pieselor conjugate ale unui ansamblu
mounting plate (OM, TH) placă portantă, masă de montaj
mountings (OM) piese auxiliare / accesorii, armătură, garnitură
mounting shoe (OM) talpă / sabot de fixare
mounting shop (TH) atelier de montaj
mounting strip (constr, OM) șipcă de reazem / de susținere (provizorie)
mounting stud (OM) bolț de fixare
mounting support (OM) suport
mounting table (OM, TH) masă de montaj
mounting tool (OM) sculă de montaj / de asamblare / de instalare
mouce, pl mice (zool) șoarece; (c) mouce
mouse sight (anat, opt) miopie
mouth (anat) gură; (constr) bot, cioc; (geogr) gură de vărsare (canal, râu); (met) deschidere, gură, orificiu, gât (de convertizor); deschizătură
mouthing (OM) capăt lărgit al unei țevi
mouth of a furnace (met) gură / orificiu de încărcare / de șarjare
mouth of funnel capătul lărgit al pâlniei
mouth of hook gura cârligului
mouth of pipe (OM, hidr) capătul unei țevi, capăt de admisie al unui tub
mouth of spanner (OM) deschiderea cheii
mouth of tongs (OM) ciocul graiăruului; (met) deschiderea cleștilor de prindere a semifabricatelor la forjă, la slebing etc.
mouthpiece purtător de cuvânt, exponent; (OM) ajutor, muștiuc
mouth screen (met) manta de captare a gazului la furnal
mouth skull (met) lipitură la gura convertizorului
movability (mec) mobilitate
movable (OM) transportabil, mobil, care se poate mișca, care poate fi mișcat
movable bearing (OM, T) reazem / lagăr mobil, lagăr liber (cu rulmenți)
movable charging machine (met) mașină mobilă de încărcat
movable crushing jaw (OM) falcă mobilă de concasare
movable disk discharger (el) eclator cu electrozi mobili / rotitori
movable-disk relay (el) releu cu disc, releu de curent alternativ cu inducție

movable element

movable element (OM) element / parte mobil(ă) / amovibil(ă)
movable fit (OM) ajustaj cu joc
movable frame (OM) cadru mobil
movable hinge (OM) articulație mobilă (posibil cu glisieră)
movable jaw (mas-un, OM) falcă mobilă
movable load (mec, OM) sarcină mobilă / fără punct fix de aplicare (și la rulmenți)
movable parts (OM) organe de mașini / piese în mișcare
movable / moving plate (met) placă port-cochilă mobilă
movable platform (met) platformă mobilă
movable poppet (mas-un) păpușa mobilă / de centrare
movable pulley (OM) roată liberă (și de curea) pe arbore
movables mobilă, mobilier; (jur) bunuri mobile, avere mobilă
movable system (mas) sistem mobil; (TH) echipaj mobil
move (TH) mișcare, deplasare, mutare, pornire, plecare; schimbare; măsură; pas, acțiune; mutare (cu locuința); (*fig*) măsură; (TH) a (se) mișca, a deplasa (ceva), a se deplasa cu, a (se) urni, a (se) clinti, a împinge, a pune în mișcare, a fi (pus) în mișcare, a agita, a înainta; a (se) muta, a-și schimba reședința, a strămuta; a lua măsuri; a înainta, a progresa, a avansa, a face progrese; a acționa, a întreprinde o acțiune; a face o propunere; a se învârti, a se roti, a merge, a funcționa; a porni, a nu sta pe loc; (ec) a se vinde, a avea desfacere / căutare; (și *fig*) a mișca, a clinti, a însufleți, a face să-și schimbe părerea, a îndemna, a împinge (la, să), a emoționa, a mișca; (pol, adm) a propune, a depune (o rezoluție, o moțiune); a provoca, a stârni (mânie etc.); a face o mișcare / un gest, a merge, a păși, a pleca (d. o persoană); a juca, a deplasa o piesă (la șah); a acționa, a se pune pe treabă; a face o propunere; (jur, adm, ec) a face / formula o reclamație / o cerere
move away a da la o parte; a îndepărta; a înlătura; a se îndepărta, a pleca
move back a da înapoi; a se retrage
move down a coborî, a lăsa jos; a se mișca în jos; a trece într-o clasă inferioară, a retrograda, a fi retrogradat
move for a interveni pentru; a face demersuri pentru; a cere
move in a se muta în; a lua inițiativa
move in step (el) a funcționa în fază
moveless fix, nemișcat, imobil

moving load

movement (mec) mișcare, avansare, deplasare; înaintare; funcționare; parcurs; mutare; gest; (ec) acțiune organizată, circulație, debit; (TH) mers (al motorului etc.), funcționare; ~s (*pl*) acțiuni; mișcare (socială, politică etc.); (mil) mișcare (de trupe etc.); gest, mers; dezvoltare, evoluție; tempo, ritm
movement coil (el, metr) bobină mobilă a unui mecanism de măsurare
movement from copy (mas-un) mișcarea unei scule comandate după șablon / prin copiere
movement in a curved line (mec, fiz) mișcare după o curbă, mișcare curbilinie
movement of gyroscope (mec) mișcare giroscopică / a giroscopului
movement of stroke (transp) mișcare de ridicare / ascendentă / ascensională; (mas-un) mișcare principală, cursă activă
move off a da la o parte, a îndepărta, a înlătura; a pleca, a se îndepărta; (ec) a se vinde
move on a se mișca, a circula; a merge mai departe; (d. timp) a trece, a se scurge; a nu sta în loc
move out (of) a se muta (din)
move out of the mud (auto) a ieși (cu mașina) din noroi
move over a (se) da la o parte, a face loc; a ceda, a renunța
mover motor, sistem de acționare
move to a face / determina / hotărâ să
move to and fro a (se) balansa, a oscila
move up a merge în sus, a (se) ridica, a crește, a urca; a aduce (rezerve); (edu) a promova (la școală), a fi promovat
moving în mișcare, care se mișcă, deplasare, mișcare, mobil, deplasabil
moving along mișcare de translație, deplasare, care se mișcă / se deplasează în / de-a lungul
moving-bar grizzly (met, ind chim) grătar cu bară mobilă
moving bed (alim, ind chim, mediu) pat instabil (și la sedimentare), pat cu mișcare
moving blade (OM) paletă de rotor, lamă (și tăietoare) mobilă
moving contact rod (el, OM) tija mobilă a contactorului
moving element (OM, mas) element în mișcare / mobil
moving force (mec, OM) forță mobilă / care nu este fixă ca punct de aplicație, forță motoare
moving-iron ammeter / meter (metr, electr, OM) contor electromagnetic (mai rar)
moving load (mec, OM) sarcină mobilă / deplasabilă

moving part logic

moving part logic (hidr) parte din logica fluidelor, care utilizează piese mobile

moving part(s) (OM) piesă // element(e) / piese în mișcare

mow mutră; strâmbătură; (agr) a cosi, a secera (cereale etc.), a tunde (iarba); a se strâmba; (agr) căpiță, claie, hambar

mower (agr) cosaș, secerător, cositoare, secerătoare

MPa (metr, hidr, mec) simbol pentru megapascal, unitate de măsură pentru presiune sau tensiune / efort (mecanică)

mppcf, mp/f³ (metr, mediu) abreviere pentru million particles per cubic foot, unitate pentru măsurarea concentrației de particule de praf din aer (și în medii industriale): 1 mppcf ⇔ 35,315 million particles per cubic meter; v. **million particles per cubic meter**

msl, MSL (metr) abreviere pentru above mean sea level – deasupra nivelului mării

Mstb (metr, ind chim) simbol utilizat în industria petrolului pentru 1000 stock tank barrels; v. **stock tank barrel**

M&S tyre (mud and snow tyre) (auto, OM) pneu pentru noroi și zăpadă

msw (metr, hidr) simbol pentru **meters of seawater**, unitate convențională de presiune, metru coloană de apă de mare: 1 meter of seawater = 10 kPa

Msym/s (metr, radio) unitate pentru viteză de transmitere a informației: 1 Msym/s = 10⁶ simboluri transmise pe secundă

MT (metr) (*amer*) abreviere pentru **metric ton** sau **tonne** (1000 kg)

MTS system, meter-ton-second system (metr) sistem de unități de măsură metru-tonă-secundă, corespunzător sistemului centimetru-gram-secundă

mtu (metr, fiz) simbol pentru metric ton unit; v. **metric ton unit**

mu, mou (metr) unitate pentru suprafață (de teren): 1 mu (China) = 1/15 ha

much mult; (*adv*) foarte, cu mult, de departe, incontestabil; categoric

much as oricât de; deși; cu toate că

muchy (met, materiale) poros

mucilage (alim, plast, ind chim) mucilagiu, soluție de gumă în apă

muck (mediu) noroi, nămol, gunoi; (agr, mediu) bălegar, murdărie; a încărca (nedorit); (met) a pudla; (agr) a îngrășa cu bălegar; a murdări, a strica

muck-bar pile (met) bare de fier pudlat

muck iron (met) oțel pudlat, lupă

muck (rolling) mill (met) laminor de fier pudlat

mule pulley

mud (mediu) lut, mâl, nămol, noroi; a murdări / împrășca cu noroi, a tulbura (un lichid), a vâri în noroi; (metr) unitate tradițională daneză pentru volum (pt. cereale sau alte materiale uscate): 1 mud = 1 hectolitru

mud boat (nav) șalandă de dragă

mud box (OM, alim, hidr, mediu) cameră de decantare; (met) saci de praf (la furnal), habă de noroi

mud cock (OM, hidr, mediu) robinet de nămol

mud-collector (OM, hidr, mediu) colector de nămol

mud cover (auto, OM) șorțul aripii, apărătoare laterală

mudded murdar, mânjit, plin de noroi

muddiness caracter noroios / nămolos; murdărie

muddle zăpăceală, confuzie; harababură; (TH) a amesteca (un lichid); (materiale, el) a încurca, a încălci (ițe, fire etc.); (alim) a zăpăci (și un vin), a tulbura (un lichid); a face de mântuială; a strica; a lucra prost / de mântuială

mud dredger (nav) dragă de nămol

mudguard (auto, OM) aripă, apărătoare împotriva stropirii cu ceva, șorț de aripă

mudguard flap (auto) șorțul aripii, apărătoarea laterală a aripii

mud gun (met, mas-un) mașină / dispozitiv pentru astupat orificiul de descărcare / de evacuare

mud gun mix (met, materiale) masă / amestec pentru astupat orificiul de descărcare / de evacuare

mud lighter (nav) șalandă de dragă

mudd off (mediu, hidr) a colmata

mud silting (mediu, hidr) înnămolire, colmatare

muff (OM) cuplaj, manșon (de legătură), bucsă

muff coupling (OM, el) cuplare / cuplaj cu dulie

muffle (met) muflă; (TH) a înfășa, a înveli

muffle furnace (met, termo) cuptor cu muflă / cu retortă

muffin (alim) prăjitură rotundă, brișă

muffler (fiz, OM) amortizor de zgomot; (auto, OM) tobă de eșapament

muffler explosion (auto) explozie în toba de eșapament

muffling (fiz, TH) amortizarea zgomotului (și la autovehicule)

mug (OM, chim) cană, pahar (cilindric); a machia, a farda (și *fig*); (alim) halbă, băutură răcoritoare (metr) o denumire scurtată pentru metric slug; v. **slinch**

muggy (d. atmosferă) umed și cald; (d. aer) înăbușitor

mulberry (alim, bot) dud, dudă

mule catâr; șablon; (constr) tractor electric; pa-puc fără călcâi

mule pulley (OM) roată de întins cureaua

mull

mull (textile, med) tifon; (alim) a încălzi și a pune mirodenii în vin
muller (alim) piatră de moară alergătoare / liberă pe arbore
muller (mixer) (alim) malaxor
mullion (constr) montant, stâlp, șipcă verticală (la fereastră)
multigrade oil (T, ind chim) ulei multigrad / care îndeplinește condiții de limite de vâscozitate pentru mai mult de o clasă (de vâscozitate)
multiaccelerator (ind chim, plast) amestec de acceleratori
multiaccess, multiple access (c) acces multiplu; capacitate a unui sistem de calcul de a accepta cereri de prelucrare simultane prin intermediul mai multor terminale
multi-axle drive (auto) automobil cu antrenare pe mai multe osii
multi-axial stress condition (mec) stare de tensiuni multiaxială / spațială
multi-blade (mas-un) cu mai multe tășuri / lame, cu mai multe cuțite așchietoare
multi-blade circular saw (mas-un) ferăstrău multicircular / cu mai multe benzi
multi box (auto) compartiment multifuncțional
multi-bucket excavator (constr, mas) excavator cu cupe
multi-cavity mould (met, plast) matriță multiplă / cu mai multe cuiburi
multi-cellular pump (OM, hidr) pompă cu mai multe etaje
multi-chamber furnace / kiln (met) cuptor cu mai multe camere / celule
multi-circuit switch (el) comutator multiplu
multicoloured multicolor
multicone divider (OM) divizor / dozator multiconic
multicore multifilar (d. conductori electrici, cabluri, ranforsări în compozite etc.)
multicore cable (el, OM) cablu cu mai multe conductoare / fire, cablu multifilar
multicut lathe (mas-un) strung cu mai multe puncte de lucru / cu prelucrare simultană a mai multor suprafețe
multi-cutting bar (mas-un) bară de alezat / de găurit, cu mai multe cuțite
multi-diameter (OM, mas-un) cu mai multe diametre (d. o piesă, o mașină-unealtă, o sculă)
multi-dimensional system (TH, ec) sistem cu mai multe variabile
multi-drilling machine (mas-un) mașină de găurit, cu mai multe axe / multi-ax
multi-edged (mas-un) cu mai multe tășuri / muchii tăietoare

multiplane balancing

multi engine (mas, mas-un) motor multiplu
multiflame blowpipe (met, termo) arzător cu mai multe flăcări (la cupatoare)
multiform (OM) cu forme variate, multiform
multi-functional multifuncțional, polifuncțional (d. module, piese, elemente, lubrifianți etc.)
multi-grade oil (T, ind chim) ulei lubrifiant pentru orice anotimp, ulei multifuncțional / multigrad
multi-head automatic welding machine (el, mas-un, autom) mașină automată de sudat cu mai multe posturi de sudare
multi-head welder (el, mas-un, autom) dispozitiv de sudat cu mai multe posturi de sudare
multi-hole brick (constr, met) cărămidă celulară / cu goluri
multi-hole nozzle (auto, termo, OM) jiclor cu găuri multiple, pulverizator cu mai multe găuri
multi-impression mould (mas-un, met, plast) matriță (și de ștanțat) cu mai multe cuiburi / posturi
multi-jet nozzle / spray (auto, termo, OM) jiclor cu găuri multiple, pulverizator cu mai multe găuri
multilateral multilateral
multi-layer (materiale, OM) cu mai multe straturi, multistrat, stratificat (și d. compozite stratificate, lamelare etc.)
multi-layer coating (met, plast) acoperire din mai multe straturi / stratificată
multi-layer structures (materiale) laminate, materiale (cu structuri) stratificate, structuri multistrat (d. semifabricate multistrat)
multi-layer welding (TH, met) sudare în mai multe straturi
multi-machining operation (mas-un) prelucrare simultană cu mai multe scule, executarea simultană a mai multor operații de prelucrare
multi-motion (mas-un) (subansamblu / modul) cu mai multe mișcări (mai rar)
multi-motored cu mai multe motoare
multinomial, multinominal (mat) polinom
multioperator, multioperating (mas-un) cu mai multe posturi (de sudare, trefilare etc.)
multi-part adhesive (plast, chim) adeziv multi-component
multi-pass (TH) (prelucrare / proces) în / cu mai multe treceri (la sudare, laminare etc.); cu mai multe straturi (d. o sudură, o acoperire etc.)
multi-pass exchanger (termo) schimbător de căldură, cu mai multe trepte
multiphase system (el) sistem polifazat
multiplane balancing (mec, mas) echilibrare în mai multe plane

multiplate

multiplate (OM) (piesă / modul / element) cu mai multe discuri / plăci (d. ambreiaje etc.)
multiplate clutch (OM) ambreiaj cu mai multe discuri / lamele / multi-disc
multiplaten press (mas-un) presă cu mai multe etaje / plăci
multiple multiplu; numeros, felurit; alcătuit din mai multe părți; compus, complex; (TH) paralel
multiple action (mas-un, TH) acțiune multiplă / compusă
multiple arc (el, met) arc multiplu (la sudare)
multi-axle drive (mas-un) acționare multi-ax (la mașini de găurit multi-ax etc.)
multiple bar chart (TH, ec) diagramă după mai multe criterii
multiple blade frame saw (mas-un) fierăstrău / gater cu lame multiple (și pt. lemn)
multiple blow test (met, metr, materiale) probă / test / încercare la șoc repetat
multiple-cage mill (alim, constr, ind chim) moară cu ciocănele
multiple casting (met, TH) turnare multiplă / în mai multe cuiburi / matrițe, odată
multiple-cavity mould (met, OM) matriță multiplă / cu mai multe cuiburi
multiple chucking (mas-un, OM) prinderea simultană a mai multor piese de prelucrat, cu aceeași mandrină
multiple connection (el) legare / conexiune în paralel, comutare multiplă
multiple contact (el) contact multiplu
multiple control (autom, mas) comandă complexă / compusă / multiplă / paralelă; (mas-un) comandă complexă
multiple-core box (met, plast) cutie / matriță cu mai multe miezuri
multiple-crucible furnace (met) cuptor cu mai multe creuzete
multiple-cutter lathe (mas-un) strung cu mai multe cuțite
multiple-daylight press (mas-un) presă etajată
multiple dies (mas-un, met, plast) ștanță / matriță cu mai multe poansoane
multiple-die tubing machine (mas-un) presă cu mai multe posturi de lucru, mașină cu mai multe filiere; mașină de profilat tuburi / țevi, prelucrare simultană în mai multe posturi
multiple-disk brake (OM) frână cu mai multe discuri, ambreiaj / frână multi-disc
multiple-disk clutch (OM) ambreiaj / cuplaj multi-disc / cu mai multe lamele
multiple-drafting / drawing (met, plast, TH) (procedu / tehnologie de) trefilare multiplă / cu trageri multiple

multiple projection weld

multiple-drawing machine (met, plast, mas-un) mașină de trefilat multiplu / cu trageri multiple (simultan)
multiple drill head (mas-un) cap de găurit multi-ax
multiple-electrode furnace (met, el) cuptor (electric) cu mai mulți electrozi
multiple-electrode welding (met, TH) sudare cu mai mulți electrozi simultan
multiple failures (TH, mas) apariția simultană a mai multor avarii / defecte independente
multiple-flight screw conveyer (transp, alim, ind chim) transportor elicoidal multiplu / cu mai multe șnecuri
multiple gauge calibru multiplu
multiple gearing (OM) transmisie în mai multe trepte (și de roți dințate)
multiple-grooved pulley (OM) roată de curea, cu mai multe canale
multiple-head welding (met, TH) sudare cu mai multe capete
multiple-hearth furnace / roaster (met) cuptor cu vatră multiplă, cuptor cu mai multe vetre
multiple impact accident (auto, TH, mas) accident în lanț
multiple impeller (OM, hidr) pompă cu mai multe etaje / cu mai multe rotoare
multiple impression die (mas-un) matriță cu mai multe poansoane (și identice) / cu locaș multiplu
multiple jig (mas-un) dispozitiv de ghidare pentru mai multe operații sau/și piese de prelucrat
multiple joint (mec, OM) legătură / îmbinare multiplă, nod de articulație (la construcții metalice)
multiple layer adhesive (plast) adeziv multistrat
multiple machining (mas-un) prelucrare simultană a mai multor piese
multiple metering (metr, TH) măsurare multiplă
multiple milling (mas-un) frezarea simultană a mai multor piese, cu un singur ax principal
multiple motor (el, hidr) motor multiplu (cu un arbore de ieșire)
multiple mould (met, plast) matriță multiplă / cu mai multe cuiburi
multiple operation tool (mas-un) sculă pentru mai multe operații
multiple-operator welding machine (met, el) mașină de sudat cu mai multe posturi de lucru
multiple-plate brake (OM) frână cu lamele / cu mai multe suprafețe de lucru
multiple point welding (met, TH) sudare în / prin puncte
multiple projection weld (OM) cusătură de sudură punctiformă

multiple pump

multiple pump (OM, hidr) pompă multiplă, ansamblu de două sau mai multe pompe, acționate de același arbore / motor

multiple purpose (OM) pentru mai multe scopuri, multifuncțional (d. piese, elemente de mașini, lubrifianți etc.)

multiple-radial engine (el) motor în stea multiplă

multiple range transmission (OM) transmisie cu mai multe viteze

multiple-ring grinding (mas-un) debavurare prin prelucrare cu mai multe scule de lucru

multiple-ring valve (OM, hidr) supapă inelară / cu inele multiple

multiple roll crusher (constr, ind chim, mas) concasor cu mai multe valțuri

multiple roll mill (met) laminor cu mai multe treceri

multiple root (mat) rădăcină multiplă

multiple series-connection (el) conexiuni serie-paralel

multiple-shear rivet (OM, mec) nit cu mai multe secțiuni de forfecare

multiple-slide (mas-un) cu mai multe sănii port-cuțit (port-sculă)

multiple-speed gear box (OM) cutie de viteze

multiple spindle drill (mas-un) mașină / dispozitiv de găurit multi-ax

multiple spindle drill machine (mas-un) mașină de găurit multi-ax

multiple spindle machine (mas-un) mașină multi-ax / cu mai multe axe principale

multiple-spot weld (OM) sudură în puncte (multiple) / în mai multe puncte (pt. prindere)

multiple-spot welding machine (mas-un, met, el) mașină de sudat în puncte multiple

multiple spring (OM, cf) arc multiplu / format din arcuri elicoidale concentrice, arcuri-taler suprapuse etc., grupare de arcuri (la amortizoare, tampoane de vagoane etc.)

multi(ple)-stage etajat, cu mai multe trepte / etape / etaje (d. pompe, alte sisteme tehnice, sisteme de automatizare etc.)

multiple-stage gas cleaning (met, mediu) epurarea gazului în trepte

multiple-stage pump (OM, hidr) pompă cu mai multe etaje

multiple-stand rolling mill (met) laminor cu mai multe caje

multiple start (mas-un, OM) filet / melc cu mai multe începuturi

multiple-steps impression die (mas-un, met, plast) matriță (de ștanțat / ambutisat) cu mai multe locașuri / cu acționare în mai multe trepte / cu prelucrare succesivă

multiply through

multiple-step valve (OM, hidr) distribuitor / supapă etajat(ă)

multiple stops (mas-un) sistem de opritoare / limitatoare

multiple-story furnace (met) cuptor etajat

multiple sub-plate (hidr, OM) placă de bază, multiplă (la un bloc hidraulic etc.)

multiple testing machine (metr, mas) mașină pentru încercări multiple / cu mai multe posturi de încercare

multiple thread (OM) filet cu mai multe începuturi

multiple-thread screw (OM) șurub cu filet cu mai multe începuturi

multiple tool holder (mas-un) port-cuțit multiplu, dispozitiv pentru montat mai multe cuțite

multiple tooling (mas-un, TH) prelucrare simultană cu mai multe scule

multiple tool slide (mas-un) sanie port-cuțit cu mai multe posturi de prindere a cuțitelor

multiple-torch machine (met) mașină de tăiat cu gaz, cu mai multe dispozitive de tăiat cu flacără (care pot fi acționate / comandate simultan)

multiple-unit control (autom) reglare / comandă multiplă

multiple-valued (mat) care ia mai multe valori

multiple V gear (OM) transmisie cu roți de fricțiune cu mai multe canale în V, transmisie cu mai multe trepte, cu roți dințate în V

multiplex (mat) compus, multiplu

multiplex wave (el) înfășurare serie-paralel

multiple-zone furnace (met) cuptor cu mai multe zone (active)

multipliable (autom, fiz) multiplicabil (d. un parametru, un proces, o reacție etc.)

multiplicable multiplicabil, care poate fi înmulțit

multiplicand (mat) deînmulțit

multiplication (mat, TH, fiz, chim) înmulțire, multiplicare

multiplication factor (mat) factor de multiplicare

multiplication table (mat) tabla înmulțirii

multiplicity multiplicitate; număr mare; mulțime

multiplier (mat) coeficient (de multiplicare / înmulțire), multiplicator, înmulțitor; (chim) agent / substanță de multiplicare a unei reacții etc.

multiply (mat) a (se) înmulți, a multiplica; a spori, a crește, a mări; a (se) înmulți

multiplying (mat, chim, fiz) care se înmulțește / se multiplică

multiplyingout the expression in brackets (mat) înmulțirea cantităților din paranteze

multiply through a înmulți / a multiplica cu

multi-point ignition

multi-point ignition (auto) aprindere cu scânteii multiple
multi-purpose (el, OM) multifuncțional, general, cu întrebuințări / destinații multiple, universal
multi-purpose machine (mas-un) mașină-unealtă universală, multifuncțională
multi-purpose oil (T, ind chim) ulei (lubrifiant, tehnologic etc.) multifuncțional
multi-purpose rolling mill (met) laminor universal / cu destinații multiple
multi-purpose shears / shearing machine (mas-un) foarfece multifuncțională / universală
multi-range (metr, autom) cu mai multe intervale (de reglare / de acționare) / scări (de citire)
multi-range meter (metr) aparat de măsură cu scară multiplă / cu mai multe domenii de măsurare
multi-roll bar straightening machine (met, mas-un) mașină de îndreptat profile, cu role multe / multiple
multi-roll cold rolling mill (met) laminor cu mai mulți cilindri pentru laminare la rece
multi-roll crusher (constr, ind chim) concasor cu mai multe valțuri
multi-roll straightening machine (met, mas-un) mașină de îndreptat cu role multe / multiple
multiskilled (muncitor / personal) policalificat
multi-speed (OM, mas-un) cu mai multe viteze
multi-speed motor (el, electr) motor electric cu reglare a turației / cu mai multe turații
multi-spindle machine (mas-un) mașină multi-ax / cu mai multe axe
multi-stage cu mai multe trepte / etaje, etajat (d. un proces, un sistem etc.)
multi-stage amplifier amplificator în mai multe trepte / în cascadă
multi-stage bloer (met) suflantă multietajată / în trepte
multi-stage evaporator (alim, ind chim) vaporizator în trepte
multi-stage expansion (termo) expansiune în trepte
multi-stage fatigue test (metr, materiale) test / încercare la oboseală, la sarcină variabilă ciclic în blocuri / în trepte
multi-stage press (mas-un) presă cu acțiune în trepte
multi-stage pump (OM, hidr) pompă cu mai multe etaje
multi-stage turbinbe (termo) turbină în trepte
multi-step-cone pulley (mas-un, OM) con în trepte, roată de curea, în trepte
multi-step control (autom, mas-un) reglare cu poziții / trepte multiple, reglare / control în trepte

mushroom-type follower

multi-step expansion (termo) expansiune în trepte
multistorey (constr) cu mai multe etaje
multi-throw crankshaft (OM) arbore cotit, cu mai multe manivele (rar)
multi-tool (mas-un) cu mai multe cuțite
multitude mulțime; multitudine
multi-turning tool (mas-un) port-cuțit cu mai multe cuțite
multi-valent (fiz, chim) polivalent, multivalent
multi-valued (fiz) polivalent, cu mai multe valori
multi-valued function (mat) funcție multiformă
multi-variable control system (autom) sistem cu mai multe variabile
multi-variate (mat) multidimensional
multi-variate moment (mat, mec) moment mixt
multivarious variat, felurit, divers
multi-voltage control (autom) comandă / reglare / control prin variația tensiunii
multi-way switch (el, autom) comutator cu mai multe căi
multi-wheeler (auto) vehicul cu mai multe roți sau axe
municipal (adm) municipal, orășenesc; cu / de autoguvernare
municipality (adm) municipalitate; autoritate municipală / orășenească; municipiu
Muon mass (metr, fiz) unitate de măsură pentru masă, utilizată în fizica nucleară: 1 Muon mass = $1,8835327 \cdot 10^{-28}$ kg
muriatic acid (chim) acid clorhidric
murmur murmur; foșnet; zumzet; a murmura; a rosti încet
muscat(el) (alim) vin / strugure muscat / tă-măios
mush (alim) terci, păsat; (ind chim, constr) masă vâscoasă / semilichidă
mushroom (alim, bot) ciupercă (comestibilă); (OM) con de închidere a supapei sau robinetului, piesă în formă de ciupercă
mushroom anchor (nav) ancoră ciupercă
mushroom head of valve (OM) ventil de supapă, de forma unei ciuperci, ventil-ciupercă
mushroom head nib bolt (for wood) (OM) șurub cu cap bombat și nas (pentru lemn)
mushroom head rivet (OM) nit cu cap bombat
mushroom head square neck bolt (for wood) (OM) șurub cu cap bombat și gât pătrat (pt. lemn)
mushroom insulator (el) izolator tip ciupercă
mushroom tappet (auto, OM) tachet în formă de ciupercă
mushroom-type follower (auto, OM) tachet cu ciupercă

mushy

mushy poros; ca terciul; (*fig*) fără putere, slab, moale
mushy zones (met) zone cu amestec de fază lichidă și solidă în aliaje care se solidifică într-un interval de temperaturi
muslin (textile) muselină
must (alim) must (de struguri); mucegai, putregai; (arată obligația / necesitatea), a trebui; a fi obligat să
mustard (alim) muștar; (culoare muștar), galben închis
mustard-oil (alim) ulei de muștar
mustard seed (alim) sămânță de muștar
muster a trece în revistă
musty încins, mucegăit, stătut; învechit, prăfuit; searbăd, plicticos, fad
mutability mutabilitate
mutable mutabil; transformabil; nestatornic, schimbător
mutate a schimba, a transforma
mutation (TH) schimbare, transformare; (biol) mutație
mutator (el) (co)mutator
mutchkin (metr) unitate tradițională scoțiană de măsură pentru volum (pt. lichid): 1 mutchkin $\cong$ 426 mililitri
mutilate (med, anat) a mutila, a răni, a desfigura; (TH) a deteriora, a ciunți, a distruge parțial
mutilation (med, anat) mutilare, rănire, desfigurare; (TH) deteriorare, ciunțire, deformare, avarie
mutton (alim) carne / cotlete de berbec / oaie
mutton chop (alim) cotlet de berbec, cotlete
mutual reciproc, mutual; comun
mutual action interacțiune, influențare reciprocă
mutual inductance (el) inductanță mutuală

myriameter (mym)

mutual induction (el) inducție mutuală
mutually (*adv*) (în mod) reciproc
mutually exclusive events (mat) evenimente incompatibile; evenimente care se exclud reciproc
mutually exclusive sets (mat) mulțimi disjuncte
mutual reaction (mec, fiz) acțiune reciprocă
mutual solubility (chim, met) solubilitate reciprocă (d. fluide, elemente dintr-un aliaj etc.)
muzzle bot; botniță; (OM) gura țevii (și de armă), orificiu; mască antigaz
mwe (metr) abreviere pentru metru echivalent de apă, unitate folosită în fizica nucleară pentru descrierea scutului din jurul reactorului / acceleratorului / detectorului: 1 mwe din orice material (rocă, pietriș etc.) este grosimea acelui material care asigură o protecție echivalentă cu 1 metru de apă
MWe (metr, el, ind) simbol energiei livrate de o centrală electrică, megawatt (de energie electrică)
mycosis, (pl) mycoses (med) micoză
myocarditis (med) miocardită
myocardium (anat, med) miocard
myope, myopic (anat, opt) miop
myopy, miopia (anat, opt) miopie
myria- (my-) (metr) prefix pentru 10 000 (denumire veche, provenită din limba greacă, rar utilizată)
myriad (metr) număr (foarte) mare; în limba greacă, numărul 10 000
myriagram (myg) (metr) o unitate de măsură pentru masă: 1 myriagram = 10 kg
myriameter (mym) (metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 myriameter = 10 000 m

N

name

N

N (metr, fiz) simbol pentru newton – unitate SI de măsură pentru forță, v. **newton**; (metr) o unitate pentru indicele de refracție, folosită pentru atmosferă (care exprimat astfel este puțin mai mare decât 1); valoarea indicelui N este numărul de milionimi cu care se depășește valoarea 1, adică un indice de refracție n este echivalent cu $(n - 1) \cdot 10^6$ unități N

nacelle nacelă

nacre sidef

nacred sidefat

nacreous (materiale) irizat

nadir nadir; (*fig*) punct / nivel cel mai de jos; limită inferioară

nail (anat) unghie; (zool) gheară; (OM) cui, știft, țință, piron; (*fig*) țigară; (metr) unitate veche englezească de măsură pentru lungime pentru confecții; 1 nail = 5,715 cm; (OM) a bate / fixa în cuie, a țintui, a pironi; (*fig*) a prinde, a captura (un hoț etc.), a înhăța, a înșfăca, a fixa / aținti atenția; **door** ~ (OM) cui cu cap lat (pt. ornamentarea ușii); **French** ~ (OM) cui de sârmă; **to a / the** ~ la perfecție; **drive a** ~ a bate un cui; **hit the ~ (right) on the head** a da o explicație justă, a lovi drept la țintă

nail bed (anat) lojă unghială

nail biting obiceiul de a-și mânca unghiile

nail brush perie de unghii

nail claw / drawer (met, OM) rangă cu gheare

nail clippers (*pl*) cleștișor de unghii, unghieră

nail down a țintui

nail down to a fixa de; (*fig*) a stabili; a sili să spună care are de gând

nail drawer (OM) ciocan de scos cuie, extractor de cuie, rangă / extractor cu gheare

nail up a bate în cuie (un capac, o ușă etc.)

nailed (OM) fixat / bătut în cuie / ținte, pironit

nailed-up făcut / scris / organizat în grabă; cârpăcit

nail enamel (ind chim) lac de unghii, oă

nailer (OM, met) dispozitiv de forjat / matrițat cuie

nailery, nail factory fabrică de cuie

nail file pilă de unghii

nail hammer (OM) ciocan de scos cuie

nail head (OM) cap / floare de cui

nail head bond(ing) (electr) conexiune tip „floare de cui”

nail parings (*pl*) (resturi de) unghii tăiate

nail scissors (*pl*) foarfece de unghii

nail varnish (ind chim) lac de unghii, oă

nailing (OM) fixare / asamblare în cuie / ținte

nail maker (mas-un) dispozitiv de executat / prelucrat cuie / ținte etc.

nail making machine (mas-un) mașină de fabricat cuie / ținte etc.

nail mould / tool (mas-un) dispozitiv (și matriță) de făcut cuie

nail puller (OM) clește de scos cuie

nail (rolling) bearing, needle (rolling) bearing (OM) rulment cu ace

nail scissors (OM) foarfece de unghii

nail varnish (ind chim) lac de unghii, oă

naive, naïve naiv

naivety, neivty naivitate

naked gol; dezvelit; dezgolit; nud; (OM, TH) neprotejat, neacoperit; dezbrăcat; (bot, silv) (d. arbori) desfrunzit, golaș; (el) neizolat; gol, nemo-bilat (d. o cameră etc.); (*fig*) deschis, fără apărare, gol, liber, neapărat; dezbrăcat, dezgolit; **with the ~ eye** cu ochiul liber; **invisible to the ~ eye** invizibil cu ochiul liber

naked cable (el) cablu electric neizolat / neprotejat

naked facts fapte nude, faptele – așa cum sunt

naked lamp (TH) lampă cu flacără deschisă (lampă cu carbid etc.)

naked light (TH) lampă cu flacără deschisă, lumină cu / de la flacără deschisă

naked model (nav) model / machetă de navă pentru probe în bazin

nakedness (of) lipsă (de), sărăcie

naked reactor (ind chim) reactor fără reflector

naked pile (ind chim) reactor fără reflector

name nume, denumire; termen, titlu; reputație, faimă, renume; (gram) substantiv; personalitate (renumită, influentă); mențiune, indicație; inscripție; vorbă, cuvânt; familie; (ec) firmă, nomenclatură (a valorilor), titlu (de cont); (inf) termen utilizat pentru identificarea unui articol; (*fig*) aparență a (de)numi, a boteza; a chema pe nume; a menționa; a indica (și un preț); a stabili; a alege; a recunoaște; a da ca exemplu; a fixa (o oră, o sumă etc.); a-și face un renume; **Christian** ~ prenume, nume de botez; **family** ~ nume de familie; **maiden** ~ nume de fată; **in the ~ of** în numele (legii, cuiva etc.); **go by the ~ of** a fi cunoscut sub numele de; **make a** ~ a deveni renumit; **proper** ~ (gram) substantiv propriu, **common** ~ (gram) substantiv comun

nameable

nameable care poate fi numit; de scris / amintit / menționat
name board / plate (ind, OM) emblemă, plăcuță / tăbliță cu marca fabricii
name for / to (ec, adm) a numi (într-o funcție)
nameless fără nume, necunoscut; anonim; de nedescris, extraordinar
namelessness lipsa numelui; anonim; caracter de nedescris / extraordinar
namely (*adv*) cu alte cuvinte, adică, și anume
name no names a nu menționa nume
name of an account (ec) titular de cont
name plate (TH, OM) plăcuță / tăbliță cu marca fabricii, emblemă; ecuson
name index (inf) index de nume
nankeen, nankin (textile) nankin
nano- (**n-**) (metr) prefix metric pentru 10^{-9} , nano-, o miliardime (dintr-o unitate)
nanocre (metr, c, electr) o unitate de măsură pentru suprafață (utilizată pentru a caracteriza suprafața unui chip): 1 nanocre $\cong 4,047 \text{ mm}^2$
nanobar (**nb, nbar**) (metr, meteorologie) unitate în sistemul CGS pentru măsurarea presiunii, nanobar: 1 nanobar = 10^{-9} bar = 0,1 mPa
nanocurie (**nCi**) (metr, fizică nucleară) unitate de măsură pentru radioactivitate, nanocurie: 1 nanocurie = 10^{-9} curie sau 37 becquerel, corespunzând unei radioactivități de 37 de dezintegrări atomice pe secundă
nanofarad (**nF**) (metr) unitate SI de măsură pentru capacitatea electrică, nanofarad: 1 nanofarad = 10^{-9} F, denumire anterioară: millimicrofarad (m μ F)
nanogram (**ng**) (metr) unitate de măsură pentru masă, nanogram: 1 nanogram = 10^{-9} g
nanogray (**nGy**) (metr, med, fizică nucleară) unitate pentru măsurarea dozei de radiații (și inhalate), nanogray: 1 nanogray = 10^{-9} gray sau 0,1 microrad (μ rad)
nanoliter (**nl, nL**) (metr) unitate în sistem metric pentru măsurarea volumului, nanolitr: 1 nanoliter = 10^{-9} l = 0,001 mm³
nanometer (**nm**) (metr) unitate de măsură pentru lungime, nanometru: 1 nanometer = 10^{-9} m
nanomole (metr, chim, biol) unitate de măsură pentru cantitatea de substanță, nanomol: 1 nanomole = 10^{-9} mol
nanon (metr) denumire informală pentru nanometru, v. **nanometer**
nanonewton (**nN**) (metr, fizică nucleară) unitate de măsură pentru forță, nanonewton: 1 nanonewton = 10^{-9} N
nanoradian (**nrad**) (metr, astronomie, geol) unitate de măsură pentru unghiuri, nanoradian: 1

narcotical

nanoradian = 10^{-9} radian $\cong 0,208533$ milliarc-second; v. **milliarcsecond**
nanosecond (**ns**) (metr) unitate de măsură pentru timp, nanosecondă: 1 nanosecond = 10^{-9} s
nanosievert (**nSv**) (metr, fizică nucleară) unitate pentru măsurarea dozei de radiații: 1 nanosievert = 10^{-9} sievert sau 0,1 microrem
nanostain (**nstrain**) (metr, inginerie, geol) unitate relativă de măsură a deformăției ca raport între mărimea deformării și mărimea inițială a unei dimensiuni nedeformate a unui element: 1 nanostain este deformăția relativă de 10^{-9}
nanotesla (**nT**) (metr, geol, fiz) unitate de măsură pentru intensitatea câmpului magnetic, nano-Tesla: 1 nanoTesla = 10^{-9} Tesla sau 10^{-5} gauss
nap (textile, plast) scamă, fulg, pluș (la catifea, stoffe compozite etc.); a scămoșa, a flaușa; ațipeală, somn scurt; a ațipi, a dormita, a moțâi, a trage un pui de somn
napalm (chim) napalm
nape (anat) ceafă, grumaz
napery (textile) pânzeturi / albituri pentru masă
nap finish (textile, plast) scămoșare, flaușare
naphtha (ind chim) petrol, țitei, păcură, benzină grea, benzină-solvent
naphtha column (ind chim) coloană cu reflux de benzină grea
naphthalene, naphthalin (ind chim) naftalină
naphthalic (chim) naftoic
naphtha soap (chim) săpun din acizi naftenici / naftenic
naphtha solvent (chim) solvent naftenic
naphtha solution of rubber (ind chim) soluție de cauciuc în benzen
naphtene base crude oil (ind chim) țitei naftenic
naphthenes (ind chim) hidrocarburi naftenice
naphthenic (chim) naftenic
naphthenic-base oil (ind chim) țitei naftenic
napkin (alim) șervețel, șervet; cârpă de vase
nappe (mat) pânză a unei suprafețe (și conice); (mat, mas-un, TH) pânză de încălcare / de șariaj; (OM, T) strat superior / de acoperire; (hidr) pânză / lamă de apă; (geol) strat de acoperire, strat superior
napper (textile, plast) mașină de scămoșat
napping (textile, plast) scămoșare, plușare
napple (hidr) vână de fluid scurs din deversor
nappy (textile, plast) scămos; scămoșat
naps (plast, compozite, textile) butoni / mici aglomerări, defect de fibră (și la bumbac)
narcosis narcoză
narcotic (med) narcotic, soporific
narcotical adormitor, soporific (d. plante, medicamente etc.)

narcotize

narcotize a narcotiza; a adormi; a amorți (d. plante, medicamente etc.)
narration relatare; narațiune; povestire
narrow (*adj*) îngust, strâmt; mic, restrâns; limitat, mărginit (și d. intelect); minuțios, atent; strict; dificil; amănunțit (d. o cercetare); sever, strict, precis, exact (și d. un examen); parte îngustă; meschin; neânsemnat; a (se) îngusta; a restrânge; a limita; a mărgini; a (se) strâmta; a micșora; a strânge; (geogr) defileu, ~s (*pl*) strâmtoare; **in the narrowest sense of the word** în sensul cel mai strict al cuvântului
narrow beam (fiz) fascicul îngust / subțire
narrow bit (mas-un) daltă / tăiș / muchie (de sculă) îngust(ă); (OM) muchie ascuțită
narrow-boiling range (alim, ind chim, termo) interval îngust de fierbere
narrow boat (nav) luntre îngustă
narrow dimension (metr, autom) dimensiune necritică / strânsă / care variază într-un interval îngust
narrow down a (se) îngusta; a (se) limita; a gătui; a strâmta; a se strângula; (mat) a strânge, a restrânge
narrow examination (edu, metr) examinare minuțioasă / atentă
narrow gauge (cf) ecartament îngust
narrow gauge railway (cf) linie cu ecartament îngust
narrowing micșorare; reducere; îngustare; scădere; descreștere; diminua; **heel** ~ (textile) îngustare a călcâiului; (geol) efilare
narrowing chain (textile) lanț al capacelor de cardă, lanț de îngustare
narrowing cutter (mas-un) freză pentru scaune de supape
narrowing point (textile, OM) ac de îngustare
narrow-limit control / **gauging** (metr, OM) control cu limite / toleranțe severe
narrowly (*adv*) cu greutate, (de-)abia
narrowing machine (mas-un) mașină (textilă) cu dispozitiv de îngustare
narrow majority (ec, pol) majoritate mică / de-abia formată
narrow meshed (OM) cu ochiuri mici / înguste (d. site, țesături, plase, dar și la modele pentru analiză cu element finit)
narrow-minded îngust (la minte), mărginit, limitat, fără orizont, obtuz
narrow-mindedness îngustime (la minte), mărginire, limitare, lipsă de orizont, obtuzitate
narrow-mouth bottle / **flask** (OM, chim) sticlă / balon (de sticlă) cu gât îngust
narrow pillar file pilă îngustă cu vârf țesit

nationality

narrows trecere îngustă (și în navigație); (hidr, materiale) gâtuitură, ștrangulare, ștrangulări (ale unui curent de fluid etc.)
narrow search cercetare amănunțită
narrow size format mic / îngust (la cărți); (OM) de / cu dimensiuni mici, mărime / formă redusă / micșorată (d. piese, elemente de mașini etc.)
narrow strip (met) bandă îngustă
narrow strip rolling mill (met) laminor de bandă îngustă
nacency naștere; apariție
nascent nativ, în stare născândă, în formare, care se naște / apare
nascent hydrogen (chim, TH) hidrogen nativ / în formare / în stare născândă
nascent state / **stage** stare născândă / nativă
nasty murdar; dezgustător; imoral; indecent; obscen; nepoliticos, obraznic; vătămător, dăunător; primejdios, periculos; malițios; urât; rău(voitor); neprietenos
nasty taste (alim) gust neplăcut
nasty weather (meteo) vreme urâtă
natal natal, de naștere
natality natalitate
natant (hidr) plutitor
natation natație, înot (ca sport)
natatorial de înot
natatorium (constr, sport) bazin de înot (de interior)
natheless (*adv*) totuși, cu toate acestea; în ciuda
nation (pol) națiune; țară, stat
national (pol) național; de stat; cetățean
national anthem imn național
national assistance (pol, adm) asistență socială
national bank (ec) bancă națională
national coarse (NC) thread (OM) filet normal, cu pas mare (standardizat în SUA)
national debt (ec, pol) datorie publică / națională
national dividend / **income** (ec, pol) venit național
national expenditure (adm, pol) cheltuieli de stat
national fine (NF) thread (OM) filet cu pas fin (standardizat în SUA)
national flag (pol) steag / drapel național
national form thread (OM) filet cu profil normal (standardizat în SUA)
national(ity) plate / **tag** (auto, OM) plăcuță / tăbliță de înmatriculare cu simbolul țării
national government (pol, adm) guvern de coaliție
national income (ec, pol) venit național
national insurance (adm, pol) asigurări sociale
nationality naționalitate

national park

national park (mediu, geogr) parc național
national round thread (OM) filet normal cu profil rotunjit
national standard (metr) standard / etalon național
national tag (auto) plăcuță cu indicativul țării de înmatriculare a autovehicolului
national taper pipe thread (OM) filet normal conic pentru țevi (standardizat în SUA)
national wealth (ec) avuție națională
native natal; de naștere; înăscut; natural; în mod natural; nativ; (chim) în stare pură, ne-combinat; originar, indigen; (agr) plantă indigenă; animal indigen
native metal (chim) metal nativ pur
sodium (Na) (chim) sodiu, natriu
natron (chim) carbonat de sodiu cristalizat, sodă cristalizată, oxid de sodiu
nat unit, natural unit (metr, inf) unitate de în-formație, similară cu shannon, dar utilizând logaritmul natural (cu baza e) în locul celui în baza 2, v. **shannon**
natural natural, înăscut (d. un talent, etc.); natural, firesc, normal; explicabil, de înțeles; real, viu; în stare naturală; normal; (bot) necultivat, sălbatic; viu; simplu; înăscut; original, veridic; obișnuit; firesc; dispoziție / înclinație naturală; expert (în); geniu; idiot; înzestrare; (persoană) înzestrată de la natură, (persoana) calificată (pentru); prost; talent; din flori, nelegitim (d. un copil); din natură; neprefăcut
natural admittance (el, electr) admitanță naturală / proprie
natural ageing (met, plast) îmbătrânire naturală / în condiții naturale (d. aliaje, materiale plastice, lubrifianți etc.)
natural attenuation frequency (fiz, mec, autom) frecvență proprie de amortizare
natural bed (geogr) albie naturală (a unui râu)
natural boundary condition (mat, fiz) condiție la limită naturală
natural cement (ind chim) ciment natural (prin calcinarea calcarului argilos), ciment roman
natural circulating water cooling (auto, termo, hidr) răcire prin termosifon
natural circulation (auto, termo, hidr) circulație de apă prin sistemul termosifon
natural color reception (TV) recepție de înaltă fidelitate, recepție naturală a culorilor
natural coloured leather piele colorată natural
natural condition test (mec, mas, metr) încercare / test în condiții de funcționare
natural contour of tire / of tube (auto, OM, metr) contur / secțiune de pneu / de cameră

natural limit of stress

neumflat(ă); (OM, metr) secțiunea inițială a unui tub Bourdon nesolicitat
natural convection (mediu, termo) convecție naturală (în atmosferă)
natural cooling (OM, termo) răcire naturală, autorăcire
natural crack (in wood) crăpătură de vânt (în lemn)
natural current (el) curent teluric
natural detector (metr, electr) detector cu contacte
natural draft (termo, mediu) (curent de) aeraj / tiraj natural
natural draft / draught (met, termo) curent (și de aeraj) natural, tiraj natural
natural draught cooling tower (termo, constr) turn de răcire cu tiraj natural
natural drying (alim, plast) uscare naturală / în aer
natural dye (alim, chim) colorant natural
natural equations of a curve (mat) ecuații intrinseci ale unei curbe
natural excitation (el, electr, autom) autoexcitare, excitație proprie / naturală
natural fall cădere naturală, pantă naturală
natural fermentation (alim) fermentație naturală
natural flow (hidr) curgere naturală; (geol) erupție naturală (de gaze, petrol etc.)
natural frequency (fiz, mec, autom) frecvență fundamentală / naturală / frecvență proprie
natural frequency of oscillation (fiz, mec, autom) frecvență proprie de oscilație
natural gas (ind chim, geol) gaz natural
natural gas firing (termo) încălzire cu gaz natural
natural gasoline (auto, ind chim) benzină din gaze naturale
natural graphite (chim) grafit natural
natural ground (geol, geogr) continent; teren solid
natural hardness (mec, materiale) duritate inițială (a unui aliaj, material plastic); duritate naturală (a apei)
natural language limbaj natural / folosit pentru comunicarea informațiilor între oameni
natural latex (chim) latex natural / îngroșat
natural levee (geogr) baraj natural (pe un curs de apă)
natural light (fiz) lumină naturală / solară / de zi
natural lightning (fiz, TH) iluminare naturală
natural lighting iluminat natural
natural limit of stress (mec) rezistență / limită (naturală) inițială de tensiune

natural logarithm

natural logarithm (mat) logaritm natural / Neper(ian)
natural magnet (fiz, materiale) magnet natural
natural moisture content (materiale) (conținut de) umiditate naturală, conținut natural de umiditate (d. materii prime etc.)
natural motion (fiz, mec) oscilație / vibrație proprie
natural mud (geol) noroi de foraj natural
natural noise (fiz, autom) zgomot natural / propriu
natural noise (fiz, autom, electr) zgomot propriu
natural number (mat) număr natural / pozitiv întreg
natural obstacle (geogr, constr) obstacol natural
natural occurring isotope (fiz) izotop natural
natural oscillation / vibration (fiz, mec, autom) oscilație / vibrație proprie / naturală
natural period (fiz, mec, autom) perioadă a oscilațiilor proprii, perioadă proprie
natural person (jur) persoană fizică
natural phenomena fenomene naturale
natural pruning (silv, agr) elagaj natural, curățare de crengi, recepare
natural rubber (NR) (plast) cauciuc natural
natural scale (OM) mărime naturală / la scara 1:1
natural silk (textile) mătase naturală
natural ventilation (mediu, termo) aeraj / ventilație naturală
natural wastage (ec) pierdere naturală a forței de muncă
natural water (mediu, chim) apă nelimepizată / netratată
naturally allied cast iron (met) fontă aliată natural
naturally aspired engine (termo, mas) motor fără supra-alimentare
nature (TH, fiz) natură; stare; dispoziție; caracter, temperament; fire; fel, categorie; structură; trăsătură caracteristică; esență; forțele naturii; lume materială; natură (exterioară); univers; organism; viață în aer liber; **by** ~ din fire
nature of the ground (geol, constr) compoziția solului
naught nimic; (mat) zero, nulă; eșec, nereușită, fiasco; neimportant, neînsemnat
naught line (mec, metr) linie / axă neutră / de zero / de referință
naughtily (*adv*) (în mod) obraznic; șocant; neascultător
naughtiness proastă creștere; lipsă de decență; imoralitate, obraznicie
naughty obraznic; neascultător; mofturos; stricător; nepolitic; șocant; indecent (d. un cuvânt etc.)
nausea (med, nav) rău de mare, greață

nebuchadnezzar

nauseating (med, TH) vătămător; neplăcut, scârbos, greșos
nautical (nav) nautic, naval, maritim
nautical mile (nmi, naut mi, n mile, NM) (metr, nav, av) unitate de măsură pentru lungime, folosită în special în navigație maritimă și aeriană, milă marină: 1 nautical mile (UK) sau Admiralty mile = 1853,188 m, 1 US nautical mile (până în 1954) = 1853,249 m, 1 international nautical mile $\cong$ 1,1508 statute mile, 1 true nautical mile = 1852,216 m (1980, the Geodetic Reference System)
naval (nav) naval, maritim
naval academy (nav, univ) academie / școală de marină
naval architect (nav) inginer constructor de nave
naval architecture (nav) arhitectură navală
naval constructions (nav) construcții navale
naval dockyard / shipyard (nav) șantier naval, doc
navally (*adv*) din punct de vedere naval / maritim
naval officer (nav, mil) ofițer de marină; (*amer*) funcționar vamal portuar (superior)
naval school (nav, univ) școală navală / de marină (superioară)
naval stores (nav) ulei, trebetină, smoală
nave (OM, auto) butuc de roată
nave borer (maș-un) mașină de găurit butuci (de roți)
navel iron / pipe (nav) nară de punte / de puț
navigability (geogr, nav) navigabilitate
navigable (geogr, nav) navigabil
navigate (nav) a naviga (pe), a pilota (un vas), a pluti
navigational (nav) de navigație, marin
navvy (TH, constr) săpător; terasier; lucrător la construcții civile, muncitor necalificat; (constr, mas) excavator
navy (nav) flotă (maritimă), personal de marină
navy-blue bleumarin, albastru marin
navy yard (nav, mil) șantier / arsenal naval (și militar)
Ncm, N·cm (metr, mec) simbol pentru newton centimeter – newton-centimetru, o unitate în sistem metric pentru măsurarea momentului: 1 Ncm = 0,01 N·m
NC-thread (OM) filet normal cu pas mare, standardizat în SUA
Ndm³ (metr) simbol utilizat pentru normal liter – litru normal, v. **normal liter**
nebuchadnezzar (metr, alim) sticlă de vin de ~ 15 l

neap(tide)

neap(tide) (nav, geogr) maree joasă / moartă / de cvadratură

near (*adv*) aproape, nu departe, în apropiere, în preajmă, încă puțin, puțin lipsește ca, atât cât, cu puțin, cu zgârcenie, apropiat (în spațiu sau în timp); (*prep*) lângă, aproape de, pe, de, spre; (*adj*) (d. o traducere) aproape, destul de corect / fidel, aproximativ; (d. loc, timp) apropiat; apropiat, intim (ca rudă, prieten); scurt; direct; zgârcit; meticulos; (d. animale de tracțiune, vehicule etc.) de / din stânga / partea stângă, stâng; (d. drum) direct, cel mai scurt; a se apropia (de); **in the ~ future** în viitorul apropiat; **a ~er road** un drum mai scurt; **near work** lucru migălos; **be ~ at hand** a fi la îndemână; **draw ~** a se apropia; **far and ~** pretutindeni; **as near as smb. can judge** atât cât (cineva) poate judeca; **live ~** a trăi cu puțin

near-beer (alim) bere nealcoolizată

nearby, near-by (*adv*) aproape; (*adj*) apropiat

near-by interference (el, electr, autom, radio) perturbare locală / în apropiere

near critical (fiz, chim) aproape critic, cvasi-critic

near empty (auto) aproape gol (d. carburant în rezervor etc.)

nearest neighbour (fiz, met) atomul vecin cel mai apropiat

nearest neighbo(u)r spacing (fiz, met) spațiul până la cel mai apropiat vecin / atom

nearly (*adv*) aproape, aproximativ

nearness apropiere; proximitate, vecinătate

near on / upon (*adv*) aproape de, în preajma

near side (auto) partea stângă

near sight, near-sightedness (anat, opt) miopie

near-sighted (anat, opt) miop

near to aproape de (locul), lângă

neat curat, îngrijit; pur; net; neted; ordonat; aspectuos, plăcut; grațios; inteligent, spiritual (d. un răspuns); (alim) simplu, neamestecat (d. băuturi); (d. stil) clar, precis, concis, laconic

neatly (*adv*) (în mod) îngrijit, cu acuratețe; clar, limpede; abil

neatness grijă; îngrijire; acuratețe; exactitate; claritate, limpezime; îndemânare, abilitate

neat's-foot oil (alim) ulei de oase; (ind chim) grăsime / ulei de copite

neat'leather piele de vită

nebuliser (fiz)

nebulosity (fiz) nebulozitate, neclaritate; nebulosă

nebulous înnorat; nebuloz, cețos, (*fig*) confuz, vag

nebulousness (fiz) nebulozitate

necessarily (*adv*) (în mod) necesar, inevitabil

neck (nose) mounting

necessariness caracter necesar; inevitabilitate

necessary (mat) necesar; necesar, obligatoriu, inevitabil; esențial, fundamental; evident

necessary condition (mat) condiție necesară

necesitate a necesita; a cere; a avea nevoie de; a reclama

necessity necesitate; nevoie; imperativ, inevitabilitate

necessities nevoi(e), sărăcie, lipsă / lipsuri

neck (anat) gât; (alim, chim) gât (de sticlă, de vas etc.); (geogr) gură (a unei strâmtoari), istm, limbă de pământ, coș vulcanic; (OM) gât (de piesă), guler, degajare inelară, orificiu; fus pe porțiune de mijloc a unui arbore; fus de osie / de arbore, parte îngustă a unei piese / a unui tub, fus (al unei axe), axă (a unui cilindru etc.), degajare inelară; (hidr) parte filetată, pentru montaj, concentrică cu axa cilindrului hidraulic; (met) porțiune îngustă a unui cuptor / furnal; (*fig*) alură, aspect, aer (al cuiva); (*fam*) tupeu, îndrăzneală; **neck (nk)** (metr) unitate de măsură pentru lungime, utilizată în curse hipice, reprezentând ~1/4 din lungimea unui cal: 1 neck ~0,6 m

neck band (OM) guler (și d. piese, confecții etc.)

neck bearing (OM, T) lagăr intermediar, (OM, textile) crapodină a fusului

neckbone (anat) vertebră cervicală

neck bush(ing) (OM) guler de cuzinet / bușă

neckcloth (textile) fular; cravată

neck collar journal (OM) fus / lagăr cu prag

neck down (OM) a îngusta (o piesă, o trecere de conductă etc.), a micșora o dimensiune

necked part (OM) porțiune îngustă a arborelui (sau a osiei)

neck flange (OM, hidr) franșă cu gât / cu guler

neck groove (OM, el) șanț pentru conductor (la izolatoare)

neck groove binding (OM) legătură a unui conductor pe gâtul izolatorului

neck growth (OM, TH) creșterea / îngroșarea gâtului (unei piese)

necking (down) (OM, mec) gătuire; ștrangulare; (fiz) stricțiune

necking tool (maș-un) cuțit de canelat

neck journal (OM) fus / lagăr cu diametru mai mic decât diametru arborelui

neck journal bearing (OM, T) lagăr intermediar; lagăr pentru un fus intermediar

necklace clap (OM) închizătoare / clamă de închidere pentru coliere (pt. țevi, conductori, cabluri etc.)

neck moulding (OM) mufă redusă

neck (nose) mounting (hidr, OM) fixare / montare cu capac filetat

neak of bulb

neak of bulb (chim) gât al balonului / retortei (de sticlă)
neck out (TH) a fâlțui
neck ring of stuffing box (OM) inel / bucsă de fund / de așezare (și la garnituri tip presetupă)
necktie (textile) cravată
necrose (anat, med) a se necroza
necrosis (med) necroză
nectar (alim) băutură răcoritoare, nectar; sifon, apă gazoasă
nectarial (agr) de nectar, nectarifer
nectarine (alim, agr) nectarină, piersică cu coaja netedă
nectarious (alim) nectarifer, melifer; (d. miros) plăcut, aromat
nectarous (alim) de nectar, ca nectarul
need lipsă; nevoie; dificultate; (ec) necesitate; necesar; criză; sărăcie, lipsă materială, strâmtoare; (anat) (*pl*) necesități (ale corpului); a trebui (din necesitate), a fi necesar să; a avea nevoie de / să; a reclama, a necesita, a cere, a pretinde; a(-i) lipsi, a fi nevoie de; **have ~ of** a avea nevoie de; **if ~ be** dacă e nevoie; **in case of** ~ în caz de nevoie
needed necesar; util, folositor
needful to / for necesar pentru / la
neediness lipsă, sărăcie, necesitate
needle (OM) ac, andrea; (metr, OM) (ac) indicator, ac de busolă; săgeată (și indicatoare); (hidr, OM) con de închidere (a vanei); (OM) ac (de cusut, de rulment, de tricatat etc.), piesă cilindrică subțire; (met) particulă aciculară; (mas-un, met, OM) dorn de perforat; (bot) ac (de conifer); (textile) andrea, ac (de tricatat); (OM, hidr) con de închidere (a supapei); (materiale) cristal în formă de ac; (constr) obelisc, daltă, proptea, șpraiț; (geogr) pisc / vârful ascuțit; (OM, med) ac / seringă hipodermic, injecție; (*fig*) glumă (la adresa cuiva), discuție dură / ironică / sarcastică, remarcă critică; (textile) a coase cu acul; (constr) a șpăițui; (met) a forma ace (la cristalizare), a (se) cristaliza în formă de ace; a se strecura; a bate la cap, a cicăli, a săcăi, a enerva; a îndemna; (alim) a întări cu alcool, a învechi artificial (o băutură), a ridica tăria unei băuturi (prin adăugare de alcool rafinat); a stimula
needle beard (OM, textile) ac cu cârlig
needle bearing (OM) rulment cu ace
needle bottom (met) placa duzelor; fundul convertizorului
needle case (OM) bucsă cu ace
needled steel (met) oțel cu structură aciculară
needle eye (OM, textile) ureche de ac

negative allowance

needle file (TH) pilă-ac; pilă subțire fină; pilă coadă-de-șoarece
needle fracture (met, materiale) ruptură aciculară
needleful (textile) (bucată de) ață
needle gap, point spark gap (el) eclator cu vârfuluri
needle ice (alim) gheață aciculară / aciformă
needle-like / -shaped (met) aciform; acicular (d. structuri cristaline, la aliaje etc.)
needle lubricator (T, OM) ungător cu ac
needle nozzle (OM) ajutor cu ac; (plast, OM) duză (cu închidere automată) cu ac
needle oiler (OM, T) ungător cu ac
needle point (OM, metr, textile) vârful de ac; (textile) dantelă de ac
needle port (hidr, OM) deschidere (îngustă) a vanei conice
needle pusher (OM, hidr) culisor / împingător de plunjer subțire
needle roller (OM) rulment / bucsă cu ace
needle (roller) bearing (OM) rulment cu ace
needle-shaped (met) aciform; acicular (d. structuri cristaline, la aliaje etc.); (OM) în formă de ac; (bot) acicular
needleless de prisos, nenecesar; inutil
needlelessness inutilitate
needle steel (met) oțel cu structură aciculară
needle stem (hidr, met, OM) tijă centrală (lungă față de diametru) (a vanei conice)
needle tear resistance (plast, textile) rezistență la zgâriere / sfâșiere cu acul
needle throw (metr) deviația acului indicator (la aparate de măsură)
needle valve (auto) poantou; (hidr, OM) vană / supapă înelară, supapă / robinet cu ac, ac obturator
needlework lucru de mână; (ec) muncă manuală
needling (constr, mec) grinzi transversale, traverse (de poduri)
need of repair (auto, mas) nevoie de reparație
NEF-thread (OM) filet normal foarte fin, standardizat în SUA
negate a nega; a respinge; a anula; (TH) a neutraliza (un efect)
negation (mat) negație; negare
negational de negație; negativ
negative negativ, negație, refuz; trăsătură negativă; (el) (pol) negativ, catod; (foto) negativ; (mat) (număr / termen) negativ
negative acceleration (mec) decelerație
negative adsorption (plast, hidr, T) adsorbție negativă, desorbție
negative allowance (OM) strângere, abatere / toleranță negativă (față de dimensiunea nominală)

negative area

negative area (el, electr) zonă de intrare (a curenților vagabonzi)
negative azeotrope (hidr, termo) amestec azeotrop cu temperatură minimă de fierbere
negative battery terminal (auto) bornă negativă baterie
negative bias (el, metr) negativare
negative collar (met) patriță (și la forjă)
negative damping (mec, el) acțiune inversă amortizării, propagare (cu amplificare) a oscilațiilor
negative deviation (autom, metr) abatere / deviație negativă
negative die (OM, mas-un) matriță negativă
negative distortion (OM, autom) distorsiune negativă / în formă de semilună
negative electrode (el) electrod negativ
negative eye piece (fiz, opt) ocular negativ / cu două lentile divergente
negative feedback (autom, fiz) reacție negativă; (el) conexiune inversă negativă; (met) reacție inversă negativă; (el, electr) contrareacție
negative feedback loop (autom, fiz) buclă de contrareacție / de reacție negativă
negative-going edge (autom) flanc coborât / spre negativ al impulsului / al mărimii variabile
negative image (fiz, c) imagine negativă / inversată (cu referire la culoare)
negative integer (mat) număr întreg negativ
negative ion (met, chim) ion negativ
negative lead (el) conductor negativ, minus
negative leg (el, fiz, electr) picior negativ / minus (la un termocuplu etc.)
negative lens (fiz, opt) lentilă divergentă
negative matrix (OM, mas-un, el) matriță / formă negativă (în galvanotehnă, electroeroziune)
negative movement (geol, constr) tasare a terenului
negative number (mat) număr negativ
negative picture (fiz, c) imagine negativă
negative plate (el) placă negativă de acumulator
negative pressure (hidr) subpresiune (presiune mai mică decât cea atmosferică); contrapresiune; (mec, fiz) vid; vacuum; depresiune
negative proton (fiz, chim) antiproton
negative rake (mas-un) unghi de degajare negativ (la scule)
negative rake milling (mas-un, TH) frezare cu o freză cu unghi de degajare negativ
negative replica (c, OM) copie negativă / în oglindă (d. un profil, o imagine etc.)
negative report (autom) semnal negativ / eronat / nedorit

neighbouring position

negativ sign (mat) semn negativ; minus
negative segregation (met) segregatie inversă
negative sweep-back (mec, OM) săgeată negativă / inversă
negative temperature coefficient thermis (electr) tor cu coeficient de temperatură negativ, tor termistor cald
negative thrust (OM) sarcină axială (care nu încarcă rulmentul axial)
negative valence (chim) valență negativă
negativity negativitate
negator (autom) element NU; care neagă
negatory negator; negativ, negativist
negentropy (fiz, termo) entropie negativă
negistor (el) rezistență negativă
neglect a neglija; a nu se îngriji de; a nu avea grijă; a ignora; a omite; a desconsidera, a nu ține cont de, a nu acorda atenție; neglija; desconsiderare; neîndeplinire
neglected uitat, părăsit, neglijat; ignorat
neglectful of neglijent cu, neatent cu; nepăsător, fără griji
negligeable (mat) neînsemnat ca valoare; neglijabil
negligence neglijență, neatentie; scăpare; omisiune; delăsare, nepăsare, aspect neglijent
negligent of neglijent cu, neatent cu; delăsător, nepăsător, indolent
negligently (*adv*) (în mod) neglijent, neatent
negligibility caracter neglijabil, lipsă de importanță / valoare
negligible neglijabil, neînsemnat
negociability negociabilitate; accesibilitate (a unui drum)
negotiable (ec) negociabil; care poate fi trecut / învins (d. un obstacol); accesibil (d. un drum); aplanabil, care se poate rezolva / media / negocia
negociate a negocia, a trata; a duce tratative; a discuta; a învinge (un obstacol), a trece de / peste
negociator (pol, adm, ec) negociator; intermediar, mijlocitor
negus (alim) vin fiert
neighbour vecin; (mat) valoare apropiată; a se învecina cu
neighbourhood cu împrejurimi; învecinat
neighbourhood (mat) vecinătate; preajmă, apropiere; regiune, zonă, parte; cartier; vecini; care se învecinează
neighbouring învecinat, vecin; care se învecinează
neighbouring position (OM) poziție adiacentă / vecină, care se învecinează

neighbour upon

neighbour upon a se învecina cu
nenuphar (bot) nufăr
Neodymium (Nd) (chim) neodim
neohexane (chim) trietiletilmetan
neologism (gram) neologism
Neon (Ne) (chim) neon
neon lamp (el) lampă cu neon
neon light (el) lumină de neon
neopentane (chim) neopentan, tetrametilmetan
neper (Np) (metr, fiz) unitate care exprimă raportul a două numere sub forma unui logaritm natural; raportul r corespunde valorii $(1/2) \cdot \ln r$ neperi; două mărimi diferă cu 1 neper dacă una este de e^2 (7,389056) ori mai mare decât cealaltă: 1 neper $\sim$ 8,685890 decibeli
neoprene (chim, plast) neopren (elastomer)
neosyl (chim) dioxid de siliciu amorf
nep (textile, plast) buton, defect de fibre (încălcire) (și d. fire fibre în compozite), nopeu
nep count (textile, plast) număr de nopeuri
nep-counting tamplate (textile) placă de numărare a nopeurilor
nephelometric turbidity unit (NTU) (metr) o unitate de măsură utilizată în măsurarea calității apei (apa potabilă are 1 NTU, dar este considerată sigură până la 5 NTU)
nephelometer (metr) aparat pentru măsurarea turbidității apei
nephrite (minrl) jadeit
neppy (textile, plast) cu noduri / cu încălcire (a fibrelor)
neptunium (Np) (chim) neptuniu
nerve (mat) nerv (în topologie); (plast) „nerv” / elasticitate / revenire elastică a cauciucului
“nerviness” of rubber (plast, chim) elasticitatea cauciucului (nevulcanizat)
nervosity nervozitate
nervous breakdown (med) epuizare / depresiiune nervoasă
nervously (*adv*) (în mod) nervos, agitat
“nervy” rubber (plast, ind chim) cauciuc (nevulcanizat) cu revenire elastică bună
nervure (bot, OM) nervură
nest (zool) cuib (de pasăre), cuibar, vizuină, a cuibări, a pune în cuib, a-și face cuib; colț, adăpost; set / grup de obiecte de același fel; (fiz) grup (cuib, roi, nori); pungă; cavernă; (met) incluziune, cuib (și de grafit); (nav) grup de nave legate de aceeași dană, bărci ancorate una de alta; (TH, OM) set; garnitură; a îmbrăca, a încastra, a încorpora; (inf) a include o subrutină / un subprogram într-un program mai mare; (mat) a evalua un polimon de grad n , prin $(n-1)$ operații de multiplicare și adunare; mulțime;

net heat of combustion

colecție; (metr) veche unitate englezească pentru cantitate de 3 (bucăți); (alim) garnitură; grup / serie de obiecte de același fel; set; (geol) incluziune în rocă, pungă; (*fig*) adăpost, colț, cuib, viespar; a îmbrăca; a încastra; a încorpora
nest egg (agr) ou pus la clocit; (*fig*) bani puși deoparte (pt. concediu etc.), bani albi pentru zile negre
nestle a se cuibări, a (se) adăposti (d. păsări)
nestling (zool) pui (în cuib); (inf) un program cu bucle în bucle
nest of boiler tubes (mas, termo, OM) fascicul de țevi / tubular
net (*adj*) (ec) net, curat; fără adaosuri (d. greutate, preț etc.); (textile) tul; (TH, c) rețea (și de televiziune, radio etc.); (OM) plasă; net, neto; (s) plasă, năvod; (pt. vânat) laț; fileu, plasă; rețea; împletitură; (agr) a acoperi cu o plasă (pomi dintr-o livadă); (*fig*) cursă, capcană; a prinde (pești etc.) cu năvodul, a pune plasa (într-un râu); (ec) a plăti net (în bani), a primi net, a produce net; (sport) a trimite (mingea) în plasă; a lucra (un hamac, un năvod etc.); a acoperi / proteja cu o plasă; a prinde în plasă; (*fig*) a prinde în cursă; **fall into the** ~ a cădea în cursă; (inf, mec) rețea (pentru modelare cu element finit)
net actual load (TH) încărcătură / sarcină utilă (netă)
net area (mas) suprafață de lucru / utilă
net calorific / heating power (termo) putere calorifică inferioară
net calorific value (termo) valoare calorifică inferioară (d. combustibili, substanțe inflamabile)
net charge (mec, el) sarcină rezultantă / totală
net control station (el) stație de emisie principală
net cost (ec) cost(uri) net(e)
net current assets (ec) mijloace circulante
net dredger (mas, constr) excavator cu cupe
net efficiency (fiz) eficacitate totală; (mas, mec) randament net / util; putere utilă
net equivalent (el) echivalent net; atenuare reziduală
netful (iht) plasă plină, năvod plin
net head (hidr) cădere netă (exprimată în presiunea coloanei de fluid), înălțime utilă de cădere (la hidrocentrale)
net heating power (chim, termo) putere calorifică inferioară netă (d. combustibili, substanțe inflamabile etc.)
net heat of combustion (termo) putere calorifică măsurată prin răcirea produselor de ardere la temperatura inițială și fără condensarea vaporilor de apă formați

nether

nether inferior, de jos
nethermost cel mai de jos
netlike reticular, reticulat, în formă de rețea (d. structuri, modele cu element finit etc.)
net load (cf) încărcătură / greutate netă / reală; (fiz, mec) sarcină / încărcătură utilă / netă
net loss echivalent de transmisie; (el) pierdere totală / netă / a rețelei
net masonry (constr) legătură / îmbinare / așezare / zidire în formă de rețea
net method (mat) metoda rețelilor (în analiza matematică)
net polymer (plast) polimer reticulat
net positive suction head (hidr, termo) presiune de aspirație pozitivă netă (d. combustibili, substanțe inflamabile etc.)
net profit / proceeds (ec) profit / venit net
net of squares (mat) rețea de pătrate (în analiza numerică)
net receipts (ec) încasări nete
net refrigerating effect / power (termo, alim) putere frigorifică netă
net register tonnage (NRT) tonaj registru net
net returns (ec) venituri nete din vânzări
net sales (ec) sumă netă a vânzărilor
net-shaped (fiz) în formă de rețea; reticular (d. structuri de materiale etc.)
net structure (met) structură reticulară / celulară
netted (materiale, el, textile) în formă de rețea, cu ochiuri
netting (OM) plasă, rețea; fileu, țesătură, urzeală; împletitură; (constr, OM, textile, componente cu fibre lungi) plasă de armătură / de protecție; (textile) fileu, împletitură, plasă, țesătură, urzeală; (constr, compozite) plasă de armătură
netting knot (OM) nod de plasă / de sită
netting yarn (OM, textile) fir de plasă / de rețea / de sită
nettle rash (med) urticarie
net ton (NT) (metr) poate avea cel puțin două înțelesuri: (1) denumire pentru US ton sau short ton (2000 pounds), și (2) o altă denumire pentru register ton – unitate de măsură pentru volum, utilizată în descrierea capacității de transport pentru o navă (în opoziție cu exprimarea volumului total al acesteia): 1 net ton = 100 cubic feet (picioare cubice); pentru evitarea confuziei se recomandă termenul „short ton” pentru (1) și „net register ton” pentru (2)
net tonnage (nav) tonaj net
net transfer function (autom) funcție de transfer echivalentă
net weight (mec) greutate (sau masă) netă; greutate proprie / fără încărcătură

neutral

net weight hauled (nav, transp) încărcătură utilă tractată / remorcată
net weight taring (jur, ec, transp) greutate netă legală
network rețea (și de calculatoare, de cabluri etc.); plasă; schemă; circuit; grătar; zăbrele; (cf, hidr) rețea (de căi ferate, de canale, de conducte); (constr) ornament în formă de rețea; paianță; (el) rețea electrică; (met) rețea de fisuri (defect superficial); rețea de radioteleviziune; împletitură de / tip plasă
network analyser (autom) analizor / simulator de rețea
network application (c, inf) aplicație de rețea
network data base (c, inf) rețea / structură de baze de date, cu elemente legate prin indica-toare de adresă
network driven (mas, c, autom) alimentat / con-dus de la rețea
network hard disk (c) hard-disc al unei rețele (de calculatoare) la care pot avea acces toți utilizatorii
network hum (el, autom) zgomot de rețea / de sector
net working capital (ec) capital net de rulare
network intrinsic application (c, inf) aplicație / program special pentru a lucra în rețea
network layout (c) formă / configurație de rețea
network loss (el, c) pierdere în / pe rețea
network map / plan (TH, ind) plan de situare / amplasare al unei rețele; plan / schemă de rețea
network master relay (el, autom) releu de pro-tecție al unei rețele
network mesh (OM) verigă; za; (el, autom) element de filtru multicelular / iterativ; (mec) rețea de noduri / elemente finite la modelare cu soft-uri dedicate
network of bench marks rețea de repere
network of capillary (fiz) rețea de capilare
network of pipe-lines (hidr) rețea de conducte
network parameter (el, electr, autom, inf) pa-rametru / element de rețea
network relay (el) releu disjunctiv de rețea
network structure (plast) structură reticulară
network tolerant application (c, inf) aplicație tolerată de rețea, program care poate fi rulat într-o rețea de calculatoare, fără a beneficia de avantajele resurselor acesteia
net yield (ec) venit net; (TH) randament net
neutral (TH, fiz, mec) neutru, indiferent, neîn-cărcat, neangajat, neprecis, intermediar; (el) conductor de nul / neutru; (metr, el) poziție neutră a unui releu / buton etc.; (pol) cetățean

neutral atmosphere

al unui stat neutru, stat neutru, neangajat;
(nav, pol) vas al unui stat neutru; cenușiu, sur
(d. culori)

neutral atmosphere (met) atmosferă neutră / inertă

neutral axis (mat, mec, fiz) axă de coordonate, axă neutră

neutral balance (mec) echilibru indiferent

neutral brought out (el) punct neutru accesibil / cu conexiunea scoasă în exterior

neutral conductor (el) conductor / cablu / fir de nul / neutru, linie de nul / de nul

neutral earthing capacitor (el) condensator de legare la pământ a neutrului

neutral equilibrium (fiz, mec) echilibru indiferent

neutral flame (met) flacără neutră (la sudare)

neutral fiber (mec) fibră neutră

neutral gear (OM) angrenaj neutru / cu raport de transmitere 1 / care nu modifică parametrii de intrare

neutral hue (c, TV) nuanță cenușie / neutră

neutrality (el) poziție neutră a unui releu; (pol) neutralitate)

neutralization (chim) desfacerea legăturii chimice; neutralizare; (el) neutralizare; neutrodinare

neutralization number / value (chim) indice de neutralizare / de aciditate

neutralize a neutraliza; (chim) a desface legătura chimică; a face inofensiv, a anihila, a desființa; a paraliza

neutralizer (chim) neutralizator

neutralizing (chim) dezacidulare, (acțiunea de) neutralizare care neutralizează; (el) legare la nul / la neutru

neutral leach (ind chim) extracție (prin dizolvare) cu soluție neutră

neutral line (el) linie neutră (și a unui magnet); (mec) linie a nodurilor

neutral line of a magnet (fiz, el) linie neutră a unui magnet

neutral anode magnetron (fiz) magnetron cu anod neutru

neutral medium (met, chim) mediu neutru (și la tratamente)

neutral-meson (fiz) mezon neutru

neutral oils (ind chim) uleiuri distilate cu vâscozitate medie

neutral oxidation (chim) oxidare cu substanțe neutre

neutral phase (hidr) fază neutră, prima și ultima fază a unui ciclu

neutral phosphate (chim) fosfat neutru / fosfat tribazic

new lining

neutral plane of a direct current machine (el) linii neutre ale unei mașini de curent continuu cu colector

neutral position (el, mec) poziție de repaus

neutral point (fiz) punct neutru / zero / inițial; punct pe curba de titrare a unei soluții în care concentrația ionilor de hidrogen este egală cu cea a ionilor de hidroxil

neutral-point resistance (metr, el) rezistență de zero / de nul; (el) rezistență în punctul de nivel zero; rezistență conectată între punctul neutru al unui transformator și pământ; (hidr) poziție neutră a unui motor / a unei pompe, poziție de cilindree nulă

neutral position (el) poziție neutră / de repaus; (mat) poziție medie; (metr) poziție de zero (la aparate de măsură); (auto) poziția de mijloc

neutral reaction (chim) reacție neutră

neutral red (chim) aminodimetil aminotoluenfenazoniu

neutrals (chim, petr) uleiuri distilate cu vâscozitate medie

neutral soda (chim) amestec de carbonat și bicarbonat de sodiu

neutral sulphite pulping (ind chim) (procedeu / proces de) fierbere cu sulfat neutru de sodiu

neutral value (mec) valoare de repaus

neutral wire (el) conductor / cablu / fir neutru, linie neutră; (mec) linie neutră

neutral zone (autom) zonă neutră / de ineficiență; (el) unghi mort; zonă moartă / neutră

neutrino (fiz) neutrino

neutron (fiz) neutron

neutronics (fiz) fizică neutronică

never (*adv*) niciodată, nicidecum, doar nu;

never-ending decimal (mat) fracție zecimală infinită

nevermore (*adv*) niciodată (din nou)

nevertheless (*adv*) totuși, cu toate acestea

new (constr) nou; recent, de curând; nou, novice, neexperimentat, necunoscut

new-built nou construit, reconstruit

new candle (metr, fiz) denumire mai veche pentru candela – unitate pentru măsurarea intensității luminoase, v. **candela**

new-comer nou-venit; străin, necunoscut

new-day (*amer*) contemporan, nou, modern

new dimensions system miniaturizare, reducere a dimensiunilor

new-found nou descoperit

newish destul de nou

new lining (mas-un) reglare / acoperire din nou; (met) căptușire / căptușeală nouă (la convertizor, cuplor etc.)

newly mixed sand

newly mixed sand (met) nisip proaspăt
newness noutate; prospețime; lipsă de experiență
new paragraph alineat nou
news știre, noutate, știri, noutăți
news agency agenție de știri / de presă
newscast buletin de știri, radiojurnal, telejurnal
news conference conferință de presă
newspaper ziar, revistă
newsprint hârtie de ziar
news stall chioșc de ziare
new style (NS) (metr) stil nou, un sistem de notație pentru dată, care aplică calendarul gregorian
newton (N) (metr) unitate SI de măsură pentru forță, newton
Newtonian flow (hidr, T) curgere newtoniană / în care caracteristicile fluidului (vâscozitate, tensiuni de forfecare) sunt în dependență liniară
Newtonian fluid / model (hidr, T) fluid / model newtonian
Newton's law (mec) legea lui Newton
Newtonian viscosity (hidr, T) vâscozitate newtoniană / a unui fluid newtonian
newton meter (N·m) (metr, fiz, mec) unitate SI de măsură pentru moment
newton second (N·s) (metr, fiz, mec) unitate SI de măsură pentru impuls, newton-secundă
new use aplicație nouă a unei soluții tehnice
newsworthy interesant, important, care merită să fie publicat / difuzat
new wine (alim) vin nou
next următor, care urmează; cel mai apropiat, vecin, învecinat; (*temporal*) următor, viitor, care vine; (*adv*) pe urmă, apoi, după aceea; iar, din nou; altădată; lângă, alături
next state equation (fiz) ecuație de stare
next to aproape de, de lângă, din apropierea; (imediat) după
nexus nex; legătură, apartenență
N fixture (constr) stâlp în formă de N
NF-thread (OM) filet normal fin (standardizat în SUA)
niacin equivalent (NE) (metr, med, alim) unitate de măsură utilizată în nutriție; un nutrient esențial – niacinul, este furnizat în dietele normale, din tryptophan, un amino acid: 1 niacin equivalent = 1 mg niacin = 60 mg de tryptophan
nib (zool) cioc; vârș; peniță, vârș de peniță (de stilou); (constr) nas (la țigle); (OM) vârș; ac de ajutor, nas (la suprafața de reazem a capului de șurub); (met) carbură pentru filieră; ochi (vizor)

nichel cast iron

nibble (alim) mâncare foarte puțină; a roade (cu dinți), a mușca; mușcătură; (metr, inf) unitate de informație: 1 nibble = 4 bits = 1/2 byte; un grup de 4 bits este denumit uneori quadbit sau hexit
nibble at a mușca din; (fig) a arăta interes pentru
nibble at an offer a fi atras / tentat de o propunere / ofertă (fără a se putea hotărî)
nibbling (mas-un) operație de prelucrare / de tăiere / de ștanțare (cu avans mic de tăiere)
nibbling machine (met) mașină de ștanțat
niccolite (met) nichelină (Ni-As)
nice plăcut, drăguț; simpatic, binevoitor, prietenos, agreabil; atent; scrupulos, atent, amănunțit, migălos; (d. auz) fin, ascuțit, bun; elegant; (d. un mecanism) fin, sensibil
nicety precizie, exactitate; acuratețe; punctualitate; scrupulozitate; finețe, subtilitate; (constr) rafinament; susceptibilitate
niche (const) nișă, firidă, semicupolă, adăpost, refugiu, ungher; (*fig*) loc potrivit
nichrome (alloy Ni-Cr) (met) nicrom (aliaj Ni-Cr)
nichrome wire (met) sârmă de nicrom / din aliaj crom-nichel
nick crestare; creștătură; crăpătură; tăietură; (OM) canelură, gât (de piesă, de arbore etc.), gâtuire; îngustare; stricțiune; creștătură (transversală), urmă de indentare pe filetul piuliței, cauzată de abraziune sau impact; a creșta, a face o creștătură / creștături; (geogr) vale îngustă; (jur) (*fam*) închisoare, pușcărie, a aresta, a jefui, a prăda, a pune mâna pe; (ec) a reține banii unui salariat (pentru că nu a lucrat tot timpul); ~s (*pl*) (ant, sport) condiție fizică, formă
nick bend test (met, metr) încercare / test de îndoire cu probe crestate
nicked (OM) crestă, știrb, cu zimți, ciobit
nicked-fracture test (materiale, metr) încercare / test la rupere pe epruvete crestate
nicked teeth taper reamer (mas-un) alezor conic cu dinți creștați
nicked tooth (mas-un) dinte crestă
nickel (Ni) (chim) nichel; (met) a nichela
nickel alloy (met) aliaj de nichel
nichel-aluminium bronze (met) bronz (Cu-Sn) (aliat) cu Ni și Al
nickel bearing (met) (aliaj) cu conținut de / bogat în nichel
nichel brass (met) alamă cu Ni, aliaj Cu-Zn-Ni
nichel bronze (met) bronz cu Ni, aliaj Cu-Sn-(Pb)-Ni
nickel carbide (chim) carbură de nichel
nichel cast iron (met) fontă turnată, aliată cu Ni

nickel cast steel

nip

nickel cast steel (met) oțel turnat, aliat cu Ni
nickel-chrome steel (met) oțel (înalt) aliat cu Ni-Cr
nickel-chromium (chrome) -nickel-aluminium (met) cromel – alumel
nickelic compound (chim, met) compus al nichelului trivalent / nichelic
nickel coat (met) acoperire cu nichel; nichelare
nickel coating (auto, met) strat / acoperire de nichel
nickel converting (met) rafinare a mamei de nichel
nickeline (met) nichelină
nickel iron (met) fero-nichel
nickel-iron battery (auto) acumulator fero-nichel
nickel-manganese steel (met) oțel nichel-mangan
nickel matte (met) mată de nichel
nickel matte refining (met) rafinare a mamei de nichel
nickel nitride (chim, met) nitrură / azotură de nichel
nickelous compound (chim) compus nichelos / al nichelului bivalent
nickel oxides (chim) oxizi de nichel
nickel pellets (met) nichel granulat
nickel plating / cladding (met) nichelare; acoperire cu nichel
nickel shot (met) granula de nichel
nickel silver (met) alpaca; argentan, aliaj Cu-Ni-Zn, neusilber, maillechort
nickel steel (met) oțel cu / aliat cu nichel
nickel sulphate (chim) sulfat de nichel
nickel sulphide (chim) sulfură de nichel
nickel trimmings (met) feronerie de nichel
nickel-wire rolling mill (met) laminor pentru sârmă de nichel sau aliajele lui
nicker (mas-un) vârful burghiului de centrare
nicking (met, OM) crestare, canelare, striere
nicking file (TH) pilă lată subțire, pentru canelat
nicking tool (mas-un) cuțit de canelat
nicklad (met) tablă de oțel nichelată
nick out a brăzda; a încreți
nicotine (chim) nicotină
niello engraving (met) nielare
nigger head (met) concrețiuni dure, rotunde de steril în straturi de cărbuni; (nav) tambur de vinci; baba / bintă de remorcă
nigger heads (met) bucăți netopite (în baia cup-torului Martin)
night noapte; seară; (*fig*) întuneric
night charge (transp, ec) tarif de noapte
night frost îngheț nocturn
night gang / shift / turn (ec, TH) schimb / muncă de noapte

night light (el) lampă, bec de noapte; lumină de serviciu (pe coridor etc.)
night-load tariff (ec) tarif de noapte
nightman lucrător din schimbul de noapte
night rate (el) tarif de noapte
night school (edu) școală serală, cursuri serale
night shift schimb de noapte
night time timp de noapte; noaptea, în timpul nopții
night watch pază de noapte; paznic de noapte
night watchman paznic de noapte
nightwork (ec, TH) muncă / schimb de noapte
nil (inf) listă vidă
nil balance (ec) sold nul
nile (metr, fizică nucleară) unitate utilizată în energetica nucleară pentru a descrie reactivitatea unui reactor nuclear: 1 nile este o reactivitate de 0,01 sau 1%; în practică se utilizează millinile: 1 milliline = 10^{-5} sau 0,01%
nil load (el, mas) mers în gol, cu sarcină zero
nimbed nimbant, aureolat
nimble (d. mișcare) vioi, sprinten, agil; (d. răspuns) prompt; (d. un ascultător) receptiv
nimbly (*adv*) vioi, sprinten, cu agilitate; prompt; inteligent
nine nouă; (metr) o măsură a fineții / purității aurului sau a altor metale prețioase: aurul de puritate 99,99% are 0,9999, sau finețe de "4 nines fine"; (metr, inf, OM) o măsură a fiabilității sau disponibilității: un element sau o componentă este descris(ă) cu o fiabilitate "3 nines" dacă funcționează corect 99,9% din timp
ninefold din nouă părți; de nouă ori mai mare; (*adv*) de nouă ori mai mult
nine point circle (geom) cercul lui Euler
nineteen nouăsprezece
nineteenth al nouăsprezecelea
ninetieth al nouăzecilea
ninety nouăzeci
ninth noime, a noua parte
Niobium (Nb) (chim) niobiu
nip mușcătură; pișcătură; ciupitură; a mușca; a ciupi; a distruge; (plast) distanță dintre cilindri; linie de contact; joc dintre valțuri; (OM, TH) prindere; apucare; strângere; presare, comprimare; (mas-un) loc de strângere; diferență dintre dimensiunile pieselor conjugate; punct (linie) de prindere; presiune între valțurile de prindere / de stoarcere; a prinde, a apuca; a presa; a comprima; a mușca, a tăia; (met) a sparge cu explozivi, distanță / joc între cilindri (la laminare); a sparge roci prin înghețare; (TH) a tăia cu cleștele, a strânge cu cleștele; a înghesui; a distruge, a vătăma; (alim) cantitate mică (de lichid);

nip guards

(metr, alim) unitate de măsură pentru volum de lichid (și pt. băuturi alcoolice) 1 nip (US) ~59 ml, 1 nip of spirits (UK) ~ 22,95 ml; 1 nip of beer ~117,7 ml sau ~189,4 ml

nip guards (OM) apărătoare (la calandru)

nipper (mas-un, OM) dispozitiv de strângere, clește, (falcă de) menghină; (met) muncitor auxiliar

nipper pliers (mas-un) clește ascuțit; clește de tăiat / de îndoit

nippers (mas-un) clește de tăiat sârmă; pensetă

nippers knife (OM) falcă a cleștelui

nippiness iuțea, sprinteneală; (ec, TH) operativitate; asprime, frig

nipple (OM, hidr) niplu; racord; (auto, OM) duză; ajutor; jiclor; tub de legătură; capul de protecție a unui monitor; zencuitor (sculă); (TH) a cresta; suzetă, biberon

nipple joint (OM) îmbinare cu niplu

nipple plate (met) tablă striată

nip off (TH) a rețeza

nip pressure (plast) presiune între valțuri

nip rolls (plast) valțuri / cilindri finisori

nip up (TH) a prinde, a strânge, a presa, a rețeza (și cu un clește)

Niresist (met) fontă cu nichel (12...15% Ni + 5...7 % Cu)

nirosta (met) oțel inoxidabil (rar)

nit (nt) (metr, fiz) o unitate de măsură în sistem MKS pentru iluminanță luminanță, numită și meterlambert: 1 nit = 1 candela/m²

nital (chim) nital (amestec de acid azotic și alcool metilic sau etilic); (met) nital (reactiv pentru atacul probelor metalografice)

nitinol alloy (met) aliaje Ti-Ni, cu memorie

nitralising (chim, met) imersare în nitrat de sodiu topit

nitralloy steel (met) oțel nitrurat

nitrate (chim) nitrat; azotat; a nitra; a azota; (met) a nitrura

nitrated case (met) strat / casetă de nitrurare

nitration (chim) nitrare, azotare; (met) nitrurare

nitration bath (chim) baie de nitrare, azotare; (met) baie de nitrurare

nitration / nitride / nitrated case (met) strat de nitrurare

nitration / nitriding furnace (met, chim, termo) cuptor de nitrurare

nitration / nitriding process (met) procedeu / proces de (călire prin) nitrurare

nitre, niter (chim) azotat de potasiu (nativ); salpetru, silitră; a nitra

nitre cake (chim) disulfid de sodiu

nitric acid (chim) acid azotic, apă tare

NLGI, National Lubricating Grease Institute

nitric acid pickle (met, TH) baie de decapare cu acid azotic

nitric acid test (met, metr) încercare / test cu acid azotic

nitric oxide (chim) oxid de azot

nitridation (met, chim) nitrurare

nitride (chim) nitrură; azotură; (met) a nitrura; (met) strat de nitrurare

nitride(d) steel (met) oțel nitrurat

nitriding (chim) nitrare; (met) (călire prin) nitrurare

nitriding atmosphere (met, chim) atmosferă de nitrurare

nitriding box (met) cutie de nitrurare

nitriding equipment (met) instalație de nitrurare

nitriding / nitration furnace (met, chim, termo) cuptor de nitrurare

nitriding process (met) procedeu / proces de călire prin nitrurare

nitriding steel (met) oțel de nitrurare

nitricification (agr) nitrificare; (met) nitrurare

nitricify a azota, a îmbogăți în azot; (agr) a nitrifica

nitric (chim) nitril

nitric butadiene (plast) cauciuc butadien nitrilic

nitric rubber (ind chim, plast) cauciuc (butadien)-nitrilic

nitrite (chim) azotit, nitrit

nitrocompounds (plast) nitroderivați

nitro-dyes (chim) nitrocoloranți

Nitrogen (N) (chim) azot, nitrogen

nitrogen atmosphere (ind chim, met) atmosferă de azot

nitrogen chain (chim) catenă din atomi de azot

nitrogen group (chim) grup(are) cu azot

nitrogen hardening (met) durificare prin (călire prin / după) nitrurare

nitrogen oxide (chim) oxid de azot

nitro(-)glycerin(e) (chim) nitroglicerină

nitrohalogen compound (chim) derivat nitrohalogenat

nitrohydrochloric / nitromuriatic acid (chim) apă regală

nitro-lacquer (ind chim) nitrolac, lac de nitroceluloză

nitron (chim) nitron

nitrous (chim) azotos, nitros

nitrous compound (chim) compus al azotului trivalent

nitrous oxide (chim) protoxid de azot, gaz ilariant

nix nimic, zero; nimeni

NLGI, National Lubricating Grease Institute
Institutul Național pentru Unsuri Lubrifiante (SUA)

NLGI number

NLGI number (T) număr pentru clasificarea intervalului de consistență a unsoarelor, bazat pe numărul de penetrație ASTM

Nm, N·m (metr, mec) simbol pentru newton meter, unitate de măsură pentru moment de torsiune

Nm (metr, textile) abreviere pentru normal metric, o unitate care măsoară densitatea firului lung de lână care, după pieptănare, are o uniformitate deosebită; lâna pieptănată descrisă printr-un fir de a/b Nm, și are a -fire individuale și b –(k)m de fir (număr de dublaje ale firelor) pe kilogram; dacă firul nu este dublat, calitatea lânii se exprimă în b Nm

no account (ec) cont descoperit, fără cont

nobbing, nobbling, nobling (met) îndepărtare a tunderului

Nobelium (No) (chim) nobelium

noble gas (chim) gaz inert / nobil

noble metal (met) metal nobil

noble metal thermocouple (materiale, metr, termo) termocuplu din platină sau platină-rodium, rezistent până la +1500°C

no-bounce switch (el) întrerupător fără dispozitiv de protecție

no-break emergency power-supply (el) alimentare neîntreruptă cu curent de rezervă / de siguranță

no-charge loss (el, mas) pierdere la mers în gol

no charge machine-fault time (autom, cib) timp de întrerupere din cauza unei erori a mașinii

no charge non-machine-fault time (autom, inf) timp de întrerupere care nu este din cauza mașinii

nock (OM) creștătură (și la epruvete), adâncitură

no-constant variabil, neconstant

no-constant boiling mixture (alim, ind chim) amestec cu temperatură de fierbere variabilă

nocturnal nocturn, de noapte

nocturnal frost (mediu) îngheț nocturn

no-current trip (el) declanșator de curent nul / cu curent de repaus

nodal nodal, esențial, fundamental

nodal line / plan (mec, el) linia / planul nodurilor / nodal(ă)

nodal point (fiz, el) punct nodal, nod (de oscilație); punct de joncțiune a fazelor

nodal shifting (electr, autom) decalaj / decalare a(l) nodurilor

nodal surface (fiz) suprafață nodală

nodal width (fiz) distanță între noduri

node (OM) nod de asamblare; (materiale) umflătură, îngroșare, nodul; (mat, mec) punct, nod

noise due to transients

(al unui grafic, al unei rețele sau al oscilației); dilemă; problemă; complicație; (cf) nod de cale ferată; îngroșare; excrescență

node of vibration (mec, fiz) nod de vibrație

nodose (silv) cu noduri, noduros (d. lemn)

nodosity nodozitate, nod

no doubt (*adv*) fără îndoială, indiscutabil

nodous noduros, cu noduri

no-draft / no-draught ventilation (termo) ventilație fără curent

nodular, nodulated noduros; în formă de nod; nodular; globular; sferic; cu noduri

nodular cast iron (met) fontă cu grafit nodular

nodular cementite (met) cementită globulară

nodular graphite (met) grafit nodular

nodular structure (met) structură cu nodule / reniformă

nodule nodozitate (la lemn); (met) nodul; aglomerare de cristale; geodă; nodul; (anat) ganglion

nodulising (met) nodulizare, sferoidizare

nodulising drum (met) tambur granulator (de exemplu, pentru zgură)

nodulising installation (met) instalație de granulare (și pentru zgură)

noeud (*în franceză*) (metr, nav) unitate de măsură pentru viteză, nod: 1 noeud = 1 knot = 1,852 km/h), v. **knot**

nog (OM) pană de lemn, ic; ciot, bloc mic (paralelipipedic) de lemn

nogging piece (constr) antretoază, traversă

no-glare (metr, fiz, opt) lumină neorbitoare

no-go (mas-un) „nu trece” (inscripție pe calibrul limitativ), semn de marcă pentru „respins”

noil (textile) deșeu de la pieptănat

noise (el, electr, fiz) zgomot; gălăgie; (autom) paraiziți, perturbații; (inf) documente nepertinente

noise abatement / elimination (auto, autom, mas) combaterea / eliminarea zgomotului

noise analyser (fiz, metr) analizor de zgomot

noise-balancing circuit (autom) circuit de depăzire / de eliminare a zgomotului

noise criterion (NC), noise rating (NR) (metr) unități utilizate în inginerie pentru a măsura acceptabilitatea nivelului sonor (zgomotului) în spații închise; numeric NR este egală cu nivelul zgomotului în decibeli la o frecvență de 1000 Hz; criteriul de zgomot este similar dar este utilizat pentru evaluarea calității comunicației (și radio)

noise damper / suppressor (fiz, autom) amortizor / atenuator de zgomot, insonorizator

noise due to transients (autom, mas) zgomot produs de fenomene tranzitorii

noise elimination

noise elimination (auto, autom) combaterea / eliminarea zgomotului
noise figure (fiz, autom) sensibilitate limită, factor de calitate; (el) factor de zgomot
noise filter (fiz, autom) filtru antiparazit / de zgomot
noise-free (mas, el) fără zgomot, silențios
noise helmet (TH) cască de protecție împotriva zgomotului
noise intensity (fiz, el, autom) intensitate a perturbațiilor / a zgomotului
noise killer (electr, autom) rețea anti(-)parazită; circuit de filtrare / de netezire a zgomotului
noiseless care nu face zgomot, tăcut; (auto) silențios; (metr, electr, autom) fără zgomot de fond
noiseless chain (OM) lanț silențios
noiseless run (mas) funcționare fără zgomot
noiseless running (mas) mers fără zgomot; mers liniștit (al unui motor)
noiseless shift(ing) (auto) schimbarea (vitezelor) fără zgomot
noise level (auto) nivel de zgomot; (metr, autom) nivel de zgomot de fond
noise measuring meter (auto, fiz, el) sonometru; măsurător de zgomot
noise meter (metr) decibelmetru
noise muffler (fiz, OM) surdină, amortizor de zgomot
noise of exhaust (auto, met) zgomot de evacuare
noise of suction (auto) zgomot de aspirație
noiseproof (fiz, mediu) izolat acustic
noise suppression (TH, autom, el) deparazitare / eliminare a zgomotului; antibruiaj
noise suppressor (TH, autom, el) amortizor de zgomot
noisily (*adv*) zgomotos, cu zgomot; gălăgios
noisome (med) vătămător, dăunător; otrăvitor; urât / rău mirositor
noisy zgomotos, care face zgomot, cu zgomot; (d. culori) tipător
no-lead gasoline (ind chim) benzină fără tetraetil de plumb
no-load (mec) mers în gol / cu sarcină nulă
no-load time (mec, mas, TH) timp / etapă de mers în gol, timp în care sarcina este nulă
no-load current (mec, el) curent mers în gol
no-load cut(-)out (el) disjunctoare de curent nul / de mers în gol
no-load draft / draught (nav) pescaj în gol / de navă neîncărcată
no-load friction (mas, mec, T) frecare de mers în gol
no-load loss(es) (el) (la mers) pierderi în gol; (mas, mec) pierderi la mers în gol

nominal range

no-load operation (mas) funcționare (de mers) în gol
no-load regime (TH, mas) regim de mers în gol
no-load run / running (auto) funcționare fără sarcină / în gol; (mas, mec) mers în gol
no-load start / starting (mas) pornire / demarare în gol / fără sarcină
no-load switch (el) întrerupător de zero
no-load test (el) încercare / test la mers în gol
no-load trip (mas) decuplare la mers în gol
no-load work (el) funcționare în gol; (mas) lucru mecanic de mers în gol
no longer blocked (mas, autom) deblocat
nomenclature nomenclatură; terminologie; denumire; nume
nominal nominal, convențional, oficial; nominal, mic, neînsemnat
nominal admissible load (el, mec, mas) sarcină nominală admisibilă
nominal bore (OM, metr) alezaj / calibru nominal, diametru nominal interior (la o țevă etc.)
nominal capacity (mas) capacitate / putere nominală
nominal capital (ec) capital nominal
nominal collector ring voltage (el) tensiune nominală a inelului colector
nominal control ampere-turns (el, metr) toleranță / diferență de amper-spiră
nominal diameter (OM) diametru exterior / nominal (și de filet)
nominal dimension dimensiune nominală
nominal filtration rating (autom el, electr, hidr) putere nominală de filtrare, finețe (nominală) de filtrare
nominal force (mec) forță nominală
nominal full scale (metr) valoare nominală la capătul scalei (unui aparat de măsură)
nominal gauging constant (metr) constantă nominală de calibrare (unui aparat de măsură)
nominal horse power (n.h.p., nhp) (metr, mec) unitate de măsură pentru putere, cal-putere nominală
nominal load (auto, mas) încărcătură / sarcină nominală
nominal mains variation (el) variație nominală a tensiunii în rețea / în rețeaua principală
nominal output (el) putere nominală la ieșire; (hidr) debit nominal (la ieșire)
nominal power (TH, mas, el) putere / productivitate nominală; (hidr) debit nominal
nominal pressure (hidr) presiune nominală
nominal pull-in torque (el) moment nominal de sincronizare / de acroșaj al unui motor sincron
nominal range interval nominal

nominal rang of use

nominal rang of use (autom, el) interval / domeniu nominal de utilizare
nominal size (OM) dimensiune nominală
nominal speed (mas) viteză nominală
nominal upset force (met, mas-un) forță nominală de refulare
nominal value (autom, ec) valoare prescrisă / de referință / nominală
nominal width (met, metr) lățime nominală
nominator (mat) numitor (de fracție)
nominee (pol, adm) candidat
nomogram, nomograph, nomographic chart nomogramă, grafic
non-absorbent (materiale) neabsorbant, hidrofob
non-active maintenance time (ec, TH, mas) timp în care nu se pot executa operații de mentenanță din cauze logistice sau/și administrative (aprovizionare, recondiționări etc.), timp de mentenanță
nonadiabatic (fiz, termo) neadiabatic
non-ageing (met, plast) care nu îmbătrânește; (alim) inalterabil
non-ageing steel (met) oțel rezistent la îmbătrânire
non(-)alcoholic (alim, chim) nealcool; fără alcool
non-alloy / non-allied steel (met) oțel nealiat
non-approved fuel additive (auto, chim) aditiv neaprobat pentru combustibil / carburant
non-aqueous (chim) neapos, fără apă
non-arcng property (materiale) rezistență la arc electric
non-associated liquids (materiale, chim, fiz) lichide neasociabile
non-attendance nefrecventare; (edu, univ) absențe (la cursuri); neaprezentare
non-attended (TH) (instalație) nesupravegheată
non-automatic (mas) neautomat(izat)
non-automatic opening / tripping (mas, el) deschidere / declanșare liberă / neautomată
non-availability nedisponibilitate (și d. mașini, utilaje etc.); absență
non-baking / -caking coal (met) cărbune necocsificabil
non-balanced (mec, el) necompensat; neechilibrat
non-bleeding (hidr) fără scurgeri
non-blooming (bot, plast, agr) (ingredient) neeflorescent, care nu se dezvoltă
non-burning (TH, chim, termo) neinflamabil, care nu arde
non-carbonate hardness (chim) duritate permanentă a apei
non-central (mat) necentral; (OM, TH) asimetric, necentrat
non-central force (fiz) forță necentrată

non-contacting tachometer

non-changeover system (termo) sistem de climatizare automatizat / autoreglant
non-circuital vector field (mat, fiz) câmp vectorial nerotațional
non-clashing gear set (auto) cutie de viteze cu aranjamente permanente / fără zgomot la schimbarea vitezelor
non-clinking coal (met) cărbune fără zgură
non-closed loop control (autom) reglare în buclă deschisă
non-coagulable necoagulabil
non-cohesive material (constr) material necoeziv
non-cohesive soil (constr) pământ necoeziv
non-coking coal (met) cărbune necocsificabil / neaglutinant
non(-)colinear forces (mec) cuplu de forțe, forțe necoliniare
non-comittal care nu angajează (d. un răspuns etc.)
non-combustible (chim) incombustibil, care nu arde / nu degajă energie prin ardere
non-/ not-completely reversed stress (mec) tensiune pulsatorie
non-compliance neascultare, neconformare
non-compliance with (în) dezacord cu / față de; neacceptare; nerespectare (a unor dispoziții)
non-corrosive petroleum jelly (ind chim, T) vaselină necorosivă
non-concentric (mec, OM) excentric
non-condensable (fiz, termo) necondensabil
non-conducting (fiz, termo) neconductor, rău conducător (de căldură, electricitate etc.), izolant, izolator
non-conductive / -conductor (el) izolator, izolant, dielectric; (fiz) neconductor (termic / electric)
non-conforming product (ec, TH) produs necorespunzător (calitativ)
non-conformity (T) neconformabilitate (a unui contact); (ec) neconformitate a unui produs / serviciu
non-congealable oil (alim, T) ulei necongelabil
non-consumable (TH) neconsumabil, care nu se consumă (d. piese, electrozi etc.)
non-consumable electrode (el) electrod metalic neconsumabil / nefuzibil
non-contact (fiz, electr) fără contact (cu referire mai ales la contact între corpuri solide, de exemplu: acționări etanșări etc.)
non-contact electric relay (el, fiz) releu electric de rezonanță (fără contact)
non-contact gauging (metr) (metodă de) măsurare a dimensiunilor, fără contact direct între piesă și aparatul de măsură
non-contacting tachometer (metr, electr) tahometru fără contact direct

non-contrasty

non-contrasty (c) fără contrast, șters (d. imagini)
non-contributory (ec) (d. pensii) plătit de patron; fără cotizații
non-convex (geom) concav
non-corrodibility (chim, materiale) rezistență la coroziune
non-corrodible (chim, materiale) incorodabil, (material) chimic anticorosiv, protejat contra ruginii / coroziunii; inoxidabil (d. oțeluri)
non-corroding, non-corrosive (chim, materiale) necorosiv; anticorosiv; incorodabil, care nu (se) corodează; inoxidabil (d. oțeluri)
non-corrosive coating (OM, chim, materiale) acoperire necorosivă / anticorosivă / inoxidabilă
non-corrosive grease (auto, chim, T) unsoare consistentă neutră
non-corrosive metal (met, chim) metal / aliaj anticorosiv / care nu corodează
non-corrosive protection (OM, chim) protecție contra coroziunii
non-corrosive steel (met) oțel inoxidabil
non-creasable (textile) neșifonabil
non-critical dimension (TH, mas) dimensiune care poate fi modificată fără a afecta funcționarea
non-crystalline (chim) amorf, necristalizat
non-cutting stroke (mas-un) cursă de înapoiere
non-cyclic (mat, fiz) neciclic; neperiodic
non-dazzling light (auto) lumină de fază scurtă / neorbitoare
non-deflecting (mec, OM) rigid, nedeformabil
nondeformability (mec) indeformabilitate
non-deforming steel (met) oțel nedeformabil / neprelucrabil prin deformare
non-degenerate (agr, autom) nedegenerat (d. plante, caracteristici, semnale în automatizări)
non-dense nedens; dens neuniform (d. materiale, semnale în automatizări, câmp electromagnetic etc.)
non-descriptive greu de definit / de scris / de clasificat; fără o ocupație / profesie precisă
non-destructive (method of) test(ing) (mec, metr) (metodă de) încercare / testare fără distrugerea epruvetei / a probei, test nedistructiv
non-detactable (fiz, metr, materiale) nedectabil
non-detactable failure defect / eroare nedectabil(ă) / fără a-i putea determina cauza
non-diaphanous (materiale, textile) netransparent la lumină, opac
non-diathermic (fiz, termo, materiale) impermeabil la căldură, nediatermic
non-directional independent de direcție; (inf) nedirijat; (el) nedirecțional

non-ferrous scrap

non-dissipative ideal, fără pierderi, nedisipativ (d. un sistem, o linie electrică, o rețea hidraulică etc.)
non-dissipative stub (hidr) secțiune de adaptare nedisipativă; (OM) element de adaptare coaxial
non-dissociated (chim) nedisociat
non-distorting steel (met) oțel nedeformabil, neprelucrabil prin deformare
non-drying oil (chim) ulei nesicativ
none niciunul, niciuna; (*adv*) câtuși de puțin, deloc, defel
none but numai, doar, nimeni altul decât, nimic altceva decât
non-empty (mat) nevid (d. mulțimi)
non-enclosed motion parts (mas-un) piese în mișcare, fără cutie de protecție / fără carter
non-erasable storage (c, inf) memorie care nu se șterge / permanentă
non-essential neesențial, neimportant
non-essential auxiliary circuits (el, electr, autom) circuite secundare / auxiliare, fără alimentare de rezervă
nonevent (TH) eveniment nesemnificativ
non-executable (statement) (c, inf) (instrucțiune) neexecutabilă
non-expanding nozzle (OM) ajutor convergent
non-extractable care nu poate fi extras (și în procedee de prelucrare la care piese, scule (rupte) sau materiale rămân în produs)
non-extractable plasticiser (plast, ind chim) plastifiant neextractibil
non-factory neproduse de producătorul de la care s-a cumpărat sistemul (autovehicul, mașini-unelte etc.) (d. piese de schimb etc.); (piese, materiale) produs / prelucrat artizanal / nu cu tehnologie de serie etc.
non-factory installed care nu este instalat / montat de producător
non-fading (plast) rezistent la lumină
non-fatal error (c, inf) eroare nefatală / după care calculatorul poate funcționa
non-felting (materiale) care nu poate fi împâslit
non-ferrous (met) neferos
non-ferrous alloy (met) aliaj neferos
non-ferrous castings (met) piese turnate din metale neferoase
non-ferrous metal (met) metal neferos
non-ferrous-metal alloy (met) aliaj de metale neferoase
non-ferrous metallurgy (met) metalurgie neferoasă
non-ferrous rolling mill (met) laminor pentru neferoase
non-ferrous scrap (met) deșeuri neferoase

non-ferrous sheet

non-ferrous sheet (met) tablă din (aliaje / metale) neferoase
non-fibrous (plast, chim) nefibros (și d. structura unor compozite etc.)
non-flammable (chim, materiale) neinflamabil
non-fluid oil (T) lubrifiant nefluid, unsoare consistentă
non-folded nefălțuit, necutat (d. table, folii)
non-fractioning distillation (ind chim, met) distilare fără rectificare
non-freezing (termo, materiale) rezistent la frig / la îngheț (d. lubrifiant, fluide etc.)
non-freezing lubricant (TH) lubrifiant / unsoare antigel / pentru temperaturi joase
non-freezing mixture (chim) amestec necongelabil / antigel
non-functional (mas) nefuncțional
non-fusible (chim) infuzibil, nefuzibil
non-fusible electrode (met) electrod nefuzibil
non-fusible electrode welding (met) sudare cu electrod nefuzibil
non-geared (mas) legat direct la motor (fără transmisie intermediară sau angrenaj)
non-glare glass (ind chim) geam protejat contra efectului de orbire, geam cu tentă
non-halating (metr, c) fără halo (la aparate optice, fotografii)
non-hazardous (TH) nepericulos
non-hydraulic lime (ind chim) var gras
non-hydrogenous (chim) fără hidrogen
non-hygroscopic (materiale) hidrofob, nehygroscopic
non-ideal liquid (fiz) lichid nenewtonian / neideal
non-ignitable (materiale) neinflamabil
non-impact printer (c) imprimantă cu jet
non-inductive (el) neinductiv, fără inductanță
non-inherent failure causes (TH, mas) avarii / deteriorări / căderi datorate cauzelor externe, neasociate cu defecte de proiectare, de material sau de mentenanță
non-isothermal (fiz, termo) neizotermic, care nu este izoterm (d. un proces)
non-interactive (mas, TH) care nu (inter)acționează / funcționează împreună (d. module / subansamble ale unui sistem tehnic)
non-interactive control system (autom) sistem autonom de control / reglare
non-intervention (pol) neamestec, neintervenție
non-interference (pol) neamestec
non-ionized (fiz, chim) neionizat
non-isotropic (materiale, fiz) neizotrop
nonisotropy (fiz) anizotropie
nonius (metr) vernier

non-newtonian liquid

nonius zero (metr) reper / punct zero al vernierului
non-kinking (TH) fără torsiuni / distorsiuni
nonlevel (constr, OM, mas-un) neorizantal, înclinat, nenivelat
non-lifting (fiz, mas) care nu creează forță ascensională / de ridicare, care nu ridică
non-lifting injector în sarcină
non-linear (mat) neliniar, de grad mai mare decât unu (ecuații, funcții etc.)
non-linear distorsion (electr, autom) distorsiune neliniară / de neliniaritate
non-linearity attenuation (mec, autom) atenuare neliniară / de neliniaritate
non-linearity compensation (autom, metr) compensare neliniară / de neliniaritate
non-linear scale (el, metr) scală neliniară
non-linearity (autom, fiz, el, c) nelinearitate
non-load (mec, mas) fără sarcină
non-load current (el, mas) curent de mers în gol
non-local nelocal, nelocalizat, (pe un spațiu, o suprafață) extins(ă) (și d. procese de deteriorare etc.)
non-locking key (mas, autom) cheie / tastă cu revenire
non-machined (met, mas-un) brut, neprelucrat (prin așchiere, mecanic)
non-magnetic (fiz) nemagnetic, amagnetic
non-magnetic cast iron (met) fontă nemagnetică / antimagnetică / amagnetică
non-magnetic steel (met) oțel nemagnetic / antimagnetic / amagnetic
non-merchandable (ec) necomercializabil, nevandabil
non-merchandable by-products (ec, TH) produse secundare necomercializabile / nevandabile
non-metal (chim) metaloid
non-metallic (met) nemetalic
non-metallic inclusion (met) incluziune nemetalică
non-metallic mould (met, plast) formă / matriță nemetalică
non-migratory (chim, met) nemigrator, care nu migrează (d. particule, fibre în compozite, constituenți în aliaje etc.)
non-miscible (chim) nemiscibil
non-moving (mec) în repaus
non-natural artificial, nenatural; nefiresc; bombastic, umflat
non-negative (mat) nenegativ (d. numere, funcții)
non-negotiable paper (ec) efect de comerț, care nu este negociabil
non-newtonian liquid (fiz, hidr, T) lichid nenewtonian, neideal

non-numerical data

non-numerical data (inf) informații cu caracter nenumeric
non-obedience neascultare, nesupunere
non-observance nerespectare (a regulilor etc.)
non-occupational exposure (TH, med) expunere neprofesională (la iradiere / substanțe toxice etc.)
non-operate current (el, metr, autom) curent inactiv / mai mic decât curentul de acționare
non-operate value (mas, autom) valoare limită / critică / la care nu mai funcționează
non-operating (mas, OM) nefuncțional, care nu funcționează
non-operating conditions (TH) condiții nefavorabile de lucru, condiții în care nu se lucrează
non-operational (TH) nefuncționabil, nefuncționare, care nu funcționează
non-operational conditions (TH, auto) condiții nefuncționabile / în care nu funcționează
non-operative (mec) stare de repaus
non-oscillating (mec, autom, metr) fără oscilații, care nu oscilează / nu are oscilații
non-oscillatory (mec, autom) neoscilant
non-overlapping (TH, ind) care nu se suprapun (d. semnale în automatizări, comenzi, prelucrări, operații, procese etc.)
non-overlapping sets (mat) mulțimi disjuncte
non-oxidable, non-oxidizable (chim, materiale) inoxidabil, care nu oxidează
non-oxidizing (chim, materiale) neoxidant, care nu oxidează
non-payment (ec) neachitare, neplată
non-periodic (fiz, autom) neperiodic; aperiodic
non-periodic decimal (mat) fracție zecimală neperiodică
non-permanent nepermanent; schimbător; în schimbare
non-permanent (magnet) (fiz) (magnet) nepermanent
non-persistent nepersistent
non-picking spirit (auto, ind chim) benzină nedetonantă
nonplus impas; strâmtoare; dificultate; a pune în încurcătură, a zăpăci
non-polar (fiz, chim) nepolar, apolar
non-polar bond (fiz, chim) legătură nepolară / apolară
non-polarizable (fiz, chim) nepolarizabil
non-polarized (fiz, chim) nepolarizat, neutru
non-polar link(age) (fiz, chim) legătură nepolară / apolară
non-polar molecule (fiz, chim) moleculă nepolară / apolară
non-porous (met) fără bule; (plast) neporos

non-saponifiable

non-positive (mec) elastic; nerigid; (el) negativ (*rar*)
non-positive compressor (termo, OM) compresor non-volumic (rotativ, la care compresia se realizează fără modificarea volumului camerei de compresie)
non-productive (ec, TH) neproductiv
non-productive operation (TH) operație auxiliară / secundară / neproductivă
nonquantized necuantificat
non-random (mat) nealeator
non-recognition (inf, c) nerecunoaștere (d. o instrucțiune, un program etc.)
non-recoverable (inf) nerecuperabil
non-recurring irepetabil; neregulat; extraordinar
non-refractory (met) nerefractar
non-regenerative (chim) fără reacție de regenerare, neregenerabil (d. un catalizator, o resursă etc.)
non-reinforced (plast) neranforsat / neîntărit (d. compozite, fără ranforsanți, doar cu materiale de adaos cu alt scop decât ranforsarea)
non-removable flange (TH, OM) flanșă fixă / nedemontabilă
non-repeatability (metr) nerepetabilitate (în testare, încercări)
nonresponse (autom, metr) răspuns nul, fără răspuns
non-return cam locking device (OM, mas-un) dispozitiv de blocare cu camă fără revenire
non-return flap (hidr, TH) clapetă (cu sistem) de reținere
non-return valve (auto, hidr, OM) clapetă / supapă / ventil de reținere, supapă de sens unic (fără revenire la poziția inițială, indiferent de evoluția ulterioară parametrului de acționare)
non-reversing (met) ireversibil, nereversibil (și d. laminoare)
non-reversible ireversibil (d. un proces)
non-reversible process (plast, temo) proces ireversibil
non-reversible rolling mill (met) laminor ireversibil
non-rigidity (mec) elasticitate
non-rigid sheeting (plast) folie elastică / nerigidizată
non-rising necrescător (d. un parametru, o variabilă etc.)
non-rotational field (fiz, hidr) câmp nerotațional / neturbionar
non-rusting (met) care nu ruginește / nu oxidează, inoxidabil (cu referire mai ales la aliaje feroase)
non-saponifiable (chim) nesaponificabil

non-scaling

non-scaling (met) inoxidabil; refractar; stabil la temperatură ridicată
non-saturated (chim) nesaturat
non-self-maintained / **-sustained discharge** (mas, el) descărcare neautonomă
nonsense absurditate, nonsens
nonsensical fără sens, absurd; de neînțeles; prostesc
non-sensitive (metr, autom) insensibil
non-shatterable glass (auto) geam incasabil / de siguranță / care nu face țândări; geam securit
non-scheduled maintenance (TH, mas) mentenanță neplanificată / după de o avarie neprevăzută
non-shock (mas) fără șoc(uri)
non-shock chilling (met, termo) răcire lentă
non-shrinkable (plast) neșifonabil; (met) necontractabil, nedeformabil
non-shrinking steel (met) oțel fără contracție
non-singular (mat) nesingular; nedegenerat
non-singular form (mat) formă nedegenerată
non-singular matrix (mat) matrice nedegenerată / nesingulară
non-skid (auto) antiderapant
non-skid chain (auto, OM) lanț antiderapant
non-skid / **non-slip device** (auto, mas) dispozitiv antiderapant
non-skid tyre (auto) pneu antiderapant
non-slip (auto) antiderapant / antialunecare
non-slip point / **line** (OM, met, T) punct (teoretic) / linie / zonă neutră (și la laminare) (fără alunecare relativă)
non-sludging oil (ind, chim, T) ulei nedegradabil / care nu formează depuneri
non-smoker nefumător; (cf) vagon / compartiment pentru nefumători
non-smooth (materiale, TH, T, OM) cu asperități, care nu este neted
non-soluble (fiz, chim) insolubil
non-spillable accumulator (el, OM) acumulator etanș
non-spinnable (textile, plast) nefilabil
non-spinning rope / **cable** (mec, el) cablu netorsadat
non-stainable (materiale) inoxidabil (d. oțeluri), nepătabil (d. materiale plastice și textile)
non-standard (TH, ind) în afara normelor / standardului, nestandardizat
non-stationary state (TH, ind) regim nestaționar
non-steady (autom, mas, electr, fiz) nestaționar; instabil, tranzitoriu
non-steady flow (chim, fiz, hidr) curgere nestaționară / neuniformă

non-volatility

non-steady state (chim, fiz) regim nestaționar; stare intermediară / nestaționară
non-stop (TH, mas) fără oprire, continuu
non-substantial nonsubstanțial; nematerial
non-swelling (plast) fibră / material textil / plastic care nu se umflă (în apă sau alte lichide)
non-symmetrical (geom, OM) asimetric, nesimetric
non-symmetrical profile (met, OM) profil asimetric
non-synchronous motor (el) motor asincron
non-tacky (materiale) nelipicios
non-tarnish paper (ind chim) hârtie anticorosivă
non-tension joint (el, electr) legătură / racord care nu se află sub tensiune
non-terminating infinit; fără sfârșit, care nu se termină
non-tilt(ing) drum mixer (constr, mas) betonieră cu ax orizontal, cu descărcare prin schimbarea sensului de rotație
non-toxic (chim, med) netoxic
non-transferable (inf) netransferabil
non-transferred arc plasma torch (met, fiz) arzător cu plasmă cu arc interior
non-transportable (med, mas) netransportabil
non-twisting (OM) fără răsuciri, care nu (se) răsucesce
non-uniform inegal; neuniform (d. materiale, procese etc.)
non-uniformity (autom, mat) neuniformitate; variabilitate; neomogenitate
non-uniform movement (mec) mișcare neuniformă
non-vacuous (fiz) nevid, nevidat
non-valent (mat) de valoare nulă; fără valoare
non-vanishing (fiz, mat) nenul; diferit de zero; (autom) neanulabil, care nu se anulează (și d. un semnal)
non-vanishing vector (mat) vector nenul / care nu se anulează
non-variable-head (welding) torch (met) arzător simplu de sudură
non-varint system sistem invariant
non-vibratile (mec, fiz) fără vibrații / trepidații
non-viscous (fiz) lipsit de vâscozitate, nevâscos
non-void nevid; fără gol(uri) (d. un material)
non-volatile (chim) nevolatil
non-volatile (random-access) memory (c, inf) memorie (cu acces aleatoriu) permanentă / de durată / nevolatilă / al cărei conținut nu este pierdut la deconectarea alimentării
non-volatility (fiz, inf) fără volatilitate, nevolatilitate

non-volt release

non-volt release (el) declanșare la tensiune nulă
non-vortical field (fiz) câmp irotațional; câmp fără vârtejuri
non-vulcanisable (plast, ind chim) nevulcanizabil
non-warping steel (met) oțel nedeformabil
non-wettable / -wetted (chim, met) hidrofoab (d. materiale, țesături)
non-working flank (OM) flanc care nu lucrează / inactiv
non-yielding (mec) rigid, care nu cedează, care nu curge / nu se deformează
non-zero (fiz, mat) nenul; diferit de zero
noodles (alim) tăitei, fidea
nook (TH) loc îngust, îngustime; colț; ungher; (geogr) golf mic, baie; (metr) o unitate tradițională englezească pentru măsurarea suprafeței (de teren): 1 nook of land ~ 8,094 ha; ascunziș
noon amiază; (fig) apogeu, culme, înflorire
noose nod; laț; (OM) inel, ureche, culisă; a prinde; a înnoda
noplace nicăieri, niciunde
noria elevator cu cupe
norm (mat) normă; (metr, TH) normă (standard), tipar
normal normal; regulat; obișnuit; conform, corespunzător; reglementar; (mat) normal, distanță între două puncte ale unui spațiu vectorial; cu repartitie normală (în teoria probabilităților); perpendicular, normal; perpendiculară, normală; (metr, TH) normă (și în sens de standard), corespunzător / conform standardului; condiție / stare normală; tip / model normal; **normal (N)** (metr, chim) termen pentru descrierea unei soluții având o concentrație de 1 gram echivalent pe litru
normal axis (OM) axa verticală
normal ajustment (mas, OM) reglare la poziția normală de lucru
normal backlash (OM) jocul normal între dinți (j_n)
normal base pitch (OM) pasul de bază normal, pasul normal pe cercul de bază (p_{bn}) (la roți cilindrice cu dinți înclinați)
normal base thickness (OM) grosimea de bază a dintelui în plan normal pe dinte (s_{bn}) (pe cilindrul de bază) (la roți cilindrice)
normal calomel electrode (el) electrod etalon cu calomel, electrod Ostwald
normal carbon chain (chim) catenă normală (de hidrocarbură)
normal chordal tooth thickness (OM) grosimea dintelui pe coada în plan normal (s_n)

normal linear dimension

normal clear cale liberă, normal – cale liberă (semnal de acces)
normal component of force (mec) componentă normală / perpendiculară a forței
normal conditions condiții normale / standard / obișnuite
normal co-ordinates (mat) coordonate ortogonale / rectangulare
normal cubic meter (Nm^3 , m^3 normal) (metr, fiz) unitate de măsură pentru masa gazelor, egală cu masa unui metru cub de gaz la presiune de 1 atmosferă și la 0°C sau 20°C, echivalent cu termenul standard cubic meter, v. standard cubic meter; simbolul Nm^3 nu este admis în SI pentru că înseamnă „newton cubic meter”, dar se acceptă „ m^3 normal”
normal derivative (mat) derivată (după) normală
normal diameter (OM) diametru normal
normal distribution (TH, fiz) repartitie distribuție normală / exponențială / tip Gauss-Laplace (d. frecvența amplitudinilor unui proces, frecvența înaltelor suprafețelor reale etc.)
normal distribution curve (TH, fiz) curbă de repartitie distribuție normală / tip Gauss-Laplace
normal efficiency (TH, mas) putere / eficiență nominală
normal fluid temperature (termo, hidr) temperatura (stabilizată) a unui fluid de lucru, în regim continuu de lucru
normal force (mec) forță perpendiculară / normală
normal gauge railway (cf) cale ferată cu ecartament normal
normal idle speed (auto) turație (la) ralanti; (mas) turație normală
normality normalitate (stare fizică); aspect / caracter normal
normalization (fiz, mat) normalizare; normare; aducere la forma normală
normalize a normaliza; a norma; a standardiza; (met) a normaliza (d. tratamente termice); (inf) normalizare, ajustare a exponentului și a mantisei unei cantități cu virgulă mobilă
normalized normalizat; normat
normalized state (fiz) stare fundamentală / normală
normalizing (met) normalizare (tratament pt. oțel)
normalizing furnace (met, termo) cuptor pentru normalizare
normal line (geom) perpendiculară; normală
normal linear dimension (OM, geom) dimensiune liniară, normal perpendiculară; normală

normal liter (NL, NI, Ndm³)**Norton cone**

normal liter (NL, NI, Ndm³) (metr) unitate de măsură pentru masa gazelor, egală cu masa unui litru de gaz la presiune de 1 atmosferă și la 0°C sau 20°C. Air flow is often stated in normal liters per minute (NL/min).

normal liters per minute (NL/min) (metr, fiz, hidr) unitate de măsură pentru debit de aer, litru normal de gaz pe minut, egală cu litri normali de aer la presiune de 1 atmosferă și la 0°C sau 20°C, pe minut

normal load (el) sarcină normală; (mec, T) sarcină / încărcare normală

normally (*adv*) (în mod) normal, obișnuit; de obicei

normally closed (autom, hidr) normal închis

normally open (autom, hidr) normal deschis

normally ordered (mat) bine ordonat (în teoria mulțimilor)

normal mode (mec, el) oscilație proprie

normal module (OM) modul normal (m_n) (la roți dințate)

normal operating conditions (TH) condiții normale de lucru / de funcționare

normal operating current (el) curent normal de regim

normal operation (mas, TH) funcționare în limite normale (prevăzute în proiect / catalog de producător etc.)

normal output (mec, ec) putere / productivitate normală / nominală; (hidr) debit normal

normal overload (TH) suprasarcină normală (pentru un anumit proces tehnologic)

normal pitch (OM) pas normal (și la filete), pasul în plan normal pe dinte (p_n) (la roți dințate)

normal plane (mat, OM) plan perpendicular / normal (pe axă, pe dinte etc.)

normal position poziție normală / de bază / de pornire; (mas) poziție de echilibru; (mec, el) stare / poziție de repaus

normal pressure (fiz, hidr, mec) presiune normală

normal pressure angle (OM) unghi de presiune / de angrenare în plan normal (pe dinte) (d_n)

normal pressure angle at point Y (OM) unghi de angrenare în plan normal (pe dinte) în punctul Y (α_{Yn}) (la roți dințate)

normal profile (OM) profil (în plan) normal (și la dantură)

normal rake (mas-un, OM) unghi normal de degajare (și la scule pentru generarea danturii)

normal running fit (OM) ajustaj liber / cu joc

normal running temperature (TH) temperatură normală de lucru / de exploatare

normal salts (chim) săruri neutre

normal section (OM) secțiune normală / în plan normal pe dinte (la roți dințate)

normal segregation (met) segregare normală

normal size (OM) mărime de referință / normală

normal school (edu) școală normală / pedagogică

normal scores test (mat) test / încercare în trepte normale (în statistică matematică)

normal section (OM, TH) secțiune normală / perpendiculară (pe o axă, un plat)

normal soap (chim, T) săpun normal / obișnuit

normal space width (OM) (e_n) mărimea spațiului dintre dinți în plan normal

normal speed (auto) viteză / turație normală; (autom, mas) turație de funcționare / de regim

normal start-up (auto, mas) demaraj normal, pornire normală

normal state (fiz, termo) stare fundamentală / normală

normal stress (mec) tensiune / solicitare normală

normal subgroup (mat) divizor normal, subgrup invariant

normal supply price (ec) preț al ofertei normale

normal tangent length (OM) lungimea (cota) peste N dinți, pe direcție normală / în plan normal pe dinte (W_{nN}) (la danturi cilindrice)

normal temperature (autom, fiz, termo) temperatură normală / de bază

normal temperature and pressure (autom, fiz, termo) condiții normale de temperatură și presiune, temperatură și presiune normale

normal terminal-stopping device (autom, electr) dispozitiv întrerupător automat, de siguranță

Normal Thermometric Scale (metr) scală de temperaturi în grade Celsius (0 pentru punctul de îngheț al apei pure și 100 pentru punctul ei de fierbere)

normal tooth thickness (OM) grosimea dintelui în plan normal (s_n)

normal to surface (mat) normală / la suprafață

normal value (ec, metr) valoare nominală

normal weld (met, OM) sudură normală (rezultat al sudării, mai rar procedeu / proces)

normal welding (met, TH) sudare normală (procedeu, proces, mai rar rezultat)

normal width (OM) lățime standardizată / normală

normative (TH) normativ, prescriptiv

normator (TH, ec) normator

normed linear space (mat) spațiu vectorial / liniar normat

norming (TH) normare

Norton cone (mas-un, OM) con Norton (pt. scule)

nord

north (geogr) nord
north-east (din / de) nord-est; (*adv*) spre / către / la nord-est
north-easter (geogr, mediu) vânt de nord-est
north-eastern de nord-est, situat la nord-est
northern nordic, de nord; vânt de nord
Northrup furnace (met, termo) cuptor cu inducție de înaltă frecvență
northwards (*adv*) spre / la / către nord
north-west nord-vest; de / din nord-vest; (*adv*) la / spre / către nord-vest
nose (anat) nas; (zool) bot, nas, miros (la câinii de vânătoare); (ind chim) ajutor de alambic; (constr) nas, bot; (hidr) cap amonte al pilei; (OM) cioc, camă, cep, proeminență, ieșind, știft; cioc (la roată), mufă (a unei țevi), ajutor, vârf, capăt; (mas-un) vârf de cuțit, cioc (de sculă); (nav) proră, prova, extremitate prova, bord anterior; nas (de navă); (met) gât / gură de convertizor, cioc / gură la oala de turnare; (*fam*) fler, perspicacitate; mireasmă (mai ales de fân); (av) bot (al unui avion etc.) a mirosi, a simți mirosul; a descoperi după miros; (*fig*) a adulmeca, a se uita în / spre; (ec) (*fig*) a-și băga nasul (într-o afacere); a adulmeca (pt. a descoperi ceva); a se conduce după miros; a-și șterge nasul
nose cap (OM) cap; capăt
nosed (OM) cu proeminență; cu nas
nose ender (nav) vânt de prova
nose end of tuyère (met) partea frontală a gurii de vânt
nose-heavy (OM) cu centrul de greutate în față; (nav) aprobat
nose key (OM) pană cu călcâi, cu vas
nose-mounted refrigeration unit (auto) agregat frigorific frontal / montat în partea din față a unui vehicul
nose of the punch (mas-un, OM) cap (activ / de lucru) al poansonului
nose piece (OM) partea / piesă frontală
nose pipe (auto, OM) duză; ajutor; (auto, termo) jiclor
nose radius (mas-un) rază de racordare a vârfului tăişului (unei scule)
no-signal value (mec, autom, electr) valoare de repaus / fără semnal
nosing (constr) câptușeală metalică a buzei unei trepte
nostrils (for burners) (termo) orificii (pentru arzătoare)
NOT (autom, inf) NU (instrucțiune)
notable notabil; remarcabil, de seamă; personalitate

notched-bar toughness

notably (*adv*) (chim) considerabil, remarcabil, foarte
not-acidified neacidulat
notarial (jur) notarial
notary public (jur) notar public
not at all deloc, câtuși de puțin; ba, dimpotrivă
not-at-intermediate position (metr, mas-un) fără poziție intermediară
notation notă; notare; notație; denumire; însemnare; înregistrare; (mat) notație; sistem de notație / de calcul / de numerație
notational notațional, de notație / notare
not blistered (met) fără sufluri
not-busy (inf) neocupat, liber
not but that / what cu toate că, deși
notch semn; (constr) creștătură; tăietură (în), scobitură; (el) ancoșă; depresiune; (hidr) orificiu de măsurare a debitului; fantă în peretele deversorului (unui baraj); (OM) canelură, renură, creștătură, șanț, canal de pană, nut, adâncitură, tăietură, dinte, jgheab; (nav) șanț pentru zbir (pe o macara); a cresta; a dantela; a crenela, a tăia; (mas-un) spărtură (făcută cu o unealtă), a dința, a freza șanțuri / intrânduri; a dantela, a știrbi (o unealtă, o sculă, o muchie a unei piese etc.); (geogr) defileu, trecătoare; **top** ~ excelent, de primă mână / calitate, splendid, nobil; **~ed quadrant** (OM) sector dințat
notch bending test (met, plast) încercare la încovoiere pe epruvetă cu creștătură
notch bend-test specimen (materiale, metr) epruvetă cu creștătură, pentru încercare la încovoiere
notch brittleness (met, mec) fragilitate la creștere / la concentrator tip creștătură
notched (OM) crestat, zimțat
notched bar (mec) epruvetă crestată; platină
notched-bar bend test (met) încercare / test de îndoire cu probe crestate
notched-bar impact – bending test / specimen (met) încercare de îndoire prin lovire, pe / cu epruvete crestate
notched-bar impact-endurance / fatigue test (met) încercare de durabilitate / de oboseală prin șoc, pe epruvete crestate
notched-bar impact strength (met, metr) reziliență (determinată pe epruvete crestate)
notched-bar impact test (met) încercare / test la reziliență pe epruvete crestate
notched-bar strength (mec, materiale) reziliență determinată pe epruvete crestate
notched-bar tensile test (met, materiale, metr) încercare la tracțiune pe epruvetă crestată
notched-bar toughness (mec, materiale, metr) reziliență (determinată pe epruvete crestate)

notched disk

notched disk (OM) roată de cuplare / de clichet; disc de clichet
notched ingot (met) bloc de metal / lingou cu creștătură
notched specimen (materiale, metr) epruvetă cu creștătură
notched (taper) pin (OM) știft (conic) crestat
notched wheel (mas-un) roată dințată a unui angrenaj cu clichet
notch effect (met) efect de creștere, influența creștăturii
notch fatigue factor (OM) factorul concentratorului de formă (aici – creștătură) (în calculul la oboseală)
notch impact strength / tenacity (mec, met) reziliență (determinată pe epruvete cu creștătură)
notch impact - bending test (met) încercare de îndoire prin lovire, cu probe / epruvete crestate
notching (el) comutare în trepte / eşalonată; (OM) canal de pană, creștere, creștătură; (mas-un) creștere, zimțuire, dințare, prelucrarea unui canal de pană, danturare (mai rar)
notching controller (el) comutator / controler în trepte
notching die (maș-un) ștanță pentru dințarea periferiei unei piese
notching filter (el, autom) filtru de absorbție a vârfurilor semnalelor
notch off (TH) a tăia, a decupa
notching ratio (el, autom, metr) fînețe de reglare
notching tool gardină (la doage de butoi)
notch sensitivity (plast, met, OM) sensibilitate la creștătură
notch toughness / value (mec, met) reziliență determinată pe epruvete crestate
notch with root radius (ON) creștătură / canal cu fundul rotunjit (la epruvete crestate)
not / non completely reversed stress (mec) tensiune pulsatorie
note notă, notiță, însemnare; (ec) bancnotă, bilet de bancă; semn (caracteristic), notă distinctivă / caracteristică; simbol; însemnare; informare, scurt comentariu; scurtă explicație; adnotare; sunet; a nota, a însemna; a designa; a remarca; a denumi; a adnota
notebook agendă, blocnotes, agendă, caiet de notițe
noted de seamă, renumit
notedly (*adv*) (în mod) considerabil
noteless neînsemnat; șters; obscur
notelet notiță, însemnare
note paper hârtie de scrisori
noteworthy demn de atenție, care reține atenția; remarcabil

not that

not-flat (met, OM, electr) inegal (d. un semnal), neplanitate (la table, piese)
NOT-gate (autom, inf) circuit NU; poartă NU
nothing nimic; zero; nul; inexistență; neființă, ireal; nulitate
nothingness lipsă de însemnătate, nimic, fleac
no-thoroughfare fundătură
“not-go” gauge (metr) calibru „nu trece”
notice informație; înștiințare; notă; avis; anunț; avertisment; observație; recenzie; cronică; (ec) preaviz; a observa; a remarca; a scrie despre; a recenza; a menționa, a se referi la; a fi atent
noticeable vizibil, perceptibil, observabil; remarcabil; demn de atenție, care reține atenția
noticeably (*adv*) (în mod) considerabil; sensibil, vizibil
notice board avizier
notice deposits (ec) depuneri cu avizarea retragerilor
notice of abandonment (ec) avis de abandon
notice of delivery (ec) confirmare a primirii
notice of meeting (adm, ec) avis de convocare (și a acționarilor)
notice of readiness (ec, nav) avis „gata de operare” (la încărcare sau descărcare)
notice signal (TH) semnal de atenționare
notice to pay (ec) avizare a scadenței
notifiable (transp, jur) care trebuie declarat
notification notificare, aducere la cunoștință; înștiințare; avis
notify a notifica; a anunța; a avertiza; a înștiința; a informa
not go in (metr, mas-un) „nu trece” (inscripție pe partea de rebutare a calibrului-tampon)
not go on (metr) „nu trece” (inscripție pe partea de rebutare, a calibrului-potcoavă)
“not go” side (metr, mas-un) partea „nu trece” a calibrului
notion (of) (mat) noțiune (despre), părere, concepție (asupra), idee; concept; intenție
notional noțional, speculativ; teoretic; imaginar
not-machined (met, mas-un) brut, neprelucrat (mecanic, prin așchiere etc.)
not only... but (also) nu numai... ci și...
not-operating time (mas) timp în care un modul / subansamblu nu funcționează, timp de repaus (la funcționări intermitente)
not-saturated (chim) nesaturat
not sensitive at light (fiz, plast) insensibil la lumină
not suitable incompatibilă; nepotrivit
not under command / control (nav) nestăpân pe manevră; (mas) care nu (mai) este sub control
not that nu că

no-twist yarn

no-twist yarn (textile, plast) fir nerăsucit
notwithstanding deși, cu toate că; (*adv*) totuși, cu toate acestea; în ciuda, fără a ține seama de
notwithstanding any provision to the contrary (ec, jur) în ciuda oricăror prevederi / clauze contrarii
nougat (alim) nuga
nought (mat) zero; nimic
nought check / checking (autom, metr) control de zero
noun (alim) substantiv
nourish (alim) a alimenta, a nutri, a hrăni
nourishing (alim) hrănitor, nutritiv
nourishment (alim) aliment, alimentare, nutriție, hrănire; hrană, alimentație
nourrice tank (OM, hidr) tanc / rezervor de alimentare
not usually obtainable care nu se (poate) obține în mod obișnuit (d. un produs, o resursă etc.)
novolak (chim, plast) novolac
novelty noutate, lucru nou; caracter nou, prospectiv; schimbare, inovație; ciudățenie
novelty (of invention) noutate (a unei invenții)
no-voltage circuit breaker (el, autom) întrerupător / disjunctoare de tensiune nulă
no-voltage release (el) deconectare automată la căderea tensiunii
now (*adv*) acum, în prezent, în momentul de față; în zilele noastre; îndată, imediat, chiar acum
nowadays (*adv*) în vremea noastră, astăzi, în zilele noastre
nowel (met) ramă inferioară
nowhere (*adv*) nicăieri, niciunde
nowise (*adv*) nicidecum, în nici un caz, cu nici un chip
now that acum că, acum când; întrucât; de vreme ce, fiindcă, cum
nox (metr, fiz) unitate de măsură pentru măsurarea iluminării (slabe): 1 nox = 0,001 lux
noxious (chim, med) nociv; vătămător, otrăvitor
noy (metr, fiz, acustică, med) unitate pentru măsurarea zgomotului perceput, nivel standard de zgomot: 1 noy este zgomotul produs de un semnal în banda de frecvență de 910...1090 Hz la o presiune a sunetului de 40 decibeli
nozzle (OM) ajutor, duză, (și de gaze), duză de egalizare; jiclor; efuzor; nas; cioc; vârf; bot; muștiuc de furtun; ștuț; capul unui injector sau monitor; (nav) cioc de bază; (el, fiz) deschidere / fantă a unui ghid de unde; (met) ciocul / gura oalei de turnare; ajutor de sudură
nozzle adapter (OM, hidr, termo) suport de duză

nuclear

nozzle arrangement (OM) orificiu de ieșire, al unui ajutor
nozzle bore (auto, OM) ajutor de jiclor / de injector
nozzle brick (constr) bloc / cărămidă cu găuri
nozzle flapper (hidr, OM) dispozitiv duză – paletă / obturator cu clapetă
nozzle holder (auto) suport de ajutor / de jiclor; (mas, OM) tub de ajutor
nozzle inlet (OM, hidr, termo) orificiu de intrare al unui ajutor
nozzle mixing burner (termo) arzător cu curent în cruce
nozzle needle (auto) gură de jiclor; (OM, termo) orificiu de ieșire, al ajutorului
nozzle of ladle (met) ciocul oalei de turnare
nozzle radiator (termo) răcitor cu ajutor / prin destindere
nozzle ring (OM) coroană directoare, inel director (al unui ajutor)
nozzle-ring segment (OM, termo) segment de ajutor (la turbină)
nozzle tip (OM) cap de ajutor; cap de duză / de filieră; (auto, termo) jiclor
nozzle type radiator (termo) radiator / răcitor cu detentă (cu ajutor)
n.p. (normal pitch) (OM) pas normal (al filetelui)
Npole (constr) stâlp în formă de N
N.R. thread (OM) filet normal cu profil rotunjit (standardizat în SUA)
n-space (mat) spațiu n-dimensional
n.t. (number of teeth) (OM) număr de dinți (și la roți dințate)
n-terminal network (c, electr) rețea cu n borne / utilizatori
nth order derivative (mat) derivată de ordinul n
N thread (OM) filet cu profil normal, folosit în SUA.
NTP thread (OM) filet normal conic pentru țevi (standardizat în SUA)
NTU (metr, mediu) abreviere pentru nephelometric turbidity unit, o unitate de măsură utilizată în măsurarea calității apei; în afara SUA unitatea este denumită și FNU (formazin nephelometric unit)
nu (metr, fiz, opt) măsură (și simbol al măsurii) pentru dispersivitatea (constringența) lentilelor
nuance nuanță de culoare
nubble (met) bulgăre mic de cărbune
nub twist (textile, plast) fir cu efect răsucit / cu noduri
nuclear (fiz) nuclear

nuclear energy

nuclear energy (fiz) energie nucleară
nuclear fission (fiz) fisiune nucleară / a nucleului
nuclear fusion (fiz) fuziune nucleară, reacție termonucleară
nuclear particle (fiz) particulă nucleară
nuclear physics (fiz) fizică nucleară
nuclear power (fiz) energie nucleară
nuclear-powered (fiz) cu energie / propulsie nucleară, cu combustibil nuclear, cu instalație de energie nucleară
nucleated (fiz, chim) nucleat
nucleating centre (fiz, chim) centru / nucleu de cristalizare, germen de cristalizare
nucleation (fiz, chim) formare / inițiere de germeni / de nuclee de cristalizare, nucleație
nucleon (fiz) particulă nucleară, nucleon
nucleic acid (chim) acid nucleic
nucleus, (pl) nuclei (fiz) nucleu (de atom); (met) nucleu / germen de cristalizare; (mat) centru, nucleu
nucleus of condensation (fiz, termo) nucleu de condensare
nucleus of crystallisation (fiz, materiale) nucleu / germen de cristalizare; cristal de priză
nuclide (fiz, chim) nuclid, izotop
nugacity inutilitate, lipsă de importanță / semnificație
nugatory zadarnic; inutil; van, fără rost; ineficace, fără efect
nugget (minrl) pepită (de metal nativ); (met) centrul / nucleul punctului sudat; punct de sudură
nuisance neplăcere; bătaie de cap; daună; detriment
nuisance value (TH) indice / grad de pericolozitate
null (mat) nul; zero; vid; (jur) nul, nevalabil; fără valoare / conținut, gol; inexistent; inexpressiv
null and void (jur) efect nul, nul și neavenit
null balance device (autom, mec) dispozitiv de echilibrare automată
null-bench mark (autom, metr) reper de zero
null bias (metr, autom) decalare a zeroului
null circuit (electr, autom, metr) circuit de compensare / de aducere la zero
null connection (el) legare la nul
null curve (mat) curbă izotropă
null detector (metr, electr) indicator / detector de zero / de nul
null device (metr, electr) indicator de zero
null drift (metr, autom, electr) derivă / deviere zero / a punctului de zero
null electrode (el) electrod de zero
null event (mat) eveniment cu probabilitate nulă (în teoria probabilităților)

number nail

nullification (ec, autom) anulare
nullifier (inf, autom) funcție care anulează
nullify (inf, autom) a anula; (pol, adm) a abroga; (metr) a reduce la zero
null indicator (metr, electr) indicator de zero
null instrument (metr, autom) indicator de zero; aparat de măsură bazat pe metoda de zero
nullity (jur) nulitate, anulare; ineficacitate, lipsă de efect
null leakage (hidr) scurgeri (din supape etc.) când debitul exterior este neglijabil (nul)
null method of measurement (metr) metodă de măsurare prin zero, metoda punctului de zero, metodă de compensare
null off-set (metr, autom) decalaj de zero
null point (fiz, metr, autom) punct zero / neutru / inițial
null pressure (hidr, metr) presiuni egale, existente la două orificii de ieșire, în poziția de zero
null region (hidr, metr) zonă de zero, zonă moartă
null set (mat) mulțime vidă / cu măsură nulă
null shift (hidr, metr, autom) deriva valorii de zero
null-type bridge (fiz, metr) punte cu punct de zero
null valency (chim) valență zero
null vector (mat) vector de lungime nulă
number număr; cifră; serie; mulțime; (autom) număr; cuvânt; (nav) numire de navă; a numerota; a număra; a însuma; a se ridica la (un număr); fasciculă; a numerota; a însemna cu cifre; a număra; a calcula
number base (mat) bază de sistem de numerație
number-checking arrangement (mas, OM) dispozitiv de susținere; (el, autom) dispozitiv de blocare a unei comunicații
numbered numerotat
numbered dial (metr) scară / scală / cadran numerotat(ă) / cu cifre
numbering (mat) numerație; numerotație, numărare; (el) formarea unui număr (pe disc, pe taste); (sistem de) numerotare
numbering apparatus (metr) aparat de numerotat, contor
numbering die (met, plast) matriță de marcarea
numbering head (mas) cap de marcarea
numbering machine (mas) automat de marcat / de numerotat
numbering system (mat, inf) sistem de numerație
numberless fără număr, nenumărat; infinit; fără număr, nenumerotat
number nail marcă distinctivă

number of a logarithm

number of a logarithm (mat) antilogaritm
number of cycles (mec, fiz) număr de cicluri (la solicitări variabile / de oboseală)
number of cycles per second (fiz, OM) număr de cicluri pe secundă
number of gears (OM) număr de trepte (la un angrenaj / la o transmisie)
number of layers (OM) număr de straturi (de vopsea); (el) număr de straturi (de înfășurări, la un transformator)
number of load alternation (mec) număr / frecvență de alternare a sarcinii
number of scanning lines (c, metr) număr al liniilor de explorare (și la profilometre etc.)
number of revolutions / rotations (mas) turație; (plast) număr de rotații / de răsucituri
number of rotations per minute (mas) număr de rotații pe minut
number of strokes (mas-un) număr de curse (active)
number of the degrees of freedom (mec) numărul gradelor de libertate
number of the wire (constr, alim) număr al sitei
number of teeth (OM) număr de dinți (z) (la o roată dințată)
number of turns (auto, el) număr de spire; (nav) coeficient de moment (al elicei); (chim) valoarea unghiului de rotație (al planului de polarizare); (mas) turație
number period (autom) perioadă de număr
number plate (auto) plăcuță pentru numărul de înmatriculare; (el) disc de apel
number-theoretic formula (mat) formulă aritmetică / cu constante
number variable variabilă numerică
number wheel (OM, metr) rolă / roată de numărare / cu cifre
numerable numărabil, care se poate număra
numeral (mat) cifră, numeral, simbol (al numărului); aritmetic, numeric, cifric
numerate (mat) a număra, a calcula, a enumera; a exprima prin cifre / numere
numeration (mat, inf) numărare, calcul, sistem de numerație
numerator (mat) numărător
numeric(al) (mat) numeric; cifric, digital
numerical action (autom, mas-un) acțiune / operație comandată numeric
numerical analysis (mat, inf, c) analiză numerică
numerical branch (inf) salt condiționat numeric
numerical check (inf, mat) verificare a calculelor
numerical command / control (autom, c) comandă numerică, control cu ajutorul calculatoarelor

nutating-disk flowmeter

numerical computation (mat, inf, c) calcul numeric, determinarea valorii unei expresii matematice
numerical constant constantă numerică
numerical control (mas-un, autom) control numeric
numerical data (inf) date numerice
numerical differentiation (mat) diferențiere numerică, metodă de calcul aproximativ al derivatei
numerical display (autom, inf, metr) indicație numerică, afișaj numeric (al rezultatelor măsurătorii)
numerical integration method (mat) metodă de integrare numerică / de aproximare a unei integrale în care intervin valorile funcției într-un număr finit de puncte
numerically controlled (mas-un, inf, autom) cu reglare numerică, comandat numeric
numerically controlled (machine-) tool (mas-un, inf, autom) (mașină-) unealtă cu comandă numerică
numerical positioning control (mas-un, inf, autom) comandă numerică de poziționare, reglare pozițională numerică
numerical process control system (autom, mas) sistem de comandă / de reglare numerică
numerical programming (inf) programare numerică / cu date cu caracter numeric
numerical ratio raport numeric
numerical read-out system (autom, inf) sistem / dispozitiv de afișare numerică
numerical keypad (c) tastatură numerică care poate prelua și funcții speciale (controlul cursorului, ștergerea caracterului curent etc.)
numerical setting-up (c) afișare numerică
numerical value (mat) valoare numerică
numerics (inf) date numerice
numerous numeros
numinous (alim) nutritiv, hrănitor
nursery (bot, agr) pepinieră; răsadniță; incubator; (iht) bazin pentru crescut pești
nursery garden (agr, bot) pepinieră
nursery school (edu) grădiniță
nursing (med) îngrijire; pregătire sanitară medie
nursing bottle biberon
Nusselt number (fiz) număr Nusselt
nut (OM) nucă, piuliță, manșon, mufă, bucsă; (alim) nucă, alună
nut-and-lever steering (auto, OM) direcție cu șurub și piuliță
nutation (mec, electr) oscilație periodică
nutating-disk flowmeter (metr, OM) debitmetru cu disc rotitor

nut bolt

nut bolt (OM) șurub cu piuliță
nut-brown castaniu, maro
nut capable of disengagement (OM) piuliță de decuplare
nut coal (met) cărbune în brichete (oușoare)
nut coke (met, termo) mărunțiș de cocs; cocs mărunț / în brichete / bulgări mici
nut flare (OM, hidr) piuliță de racord
nut for keyed end (OM) piuliță crenelată
nut for T-slots (OM, mas-un) piuliță pentru canale T
nut key (OM) cheie pentru piuliță, cheie fixă
nut lathe (mas-un) strung de prelucrat piulițe
nut lock (OM) șaibă de siguranță, contrapiuliță
nut locking (OM) siguranță de piuliță, asigurarea piuliței
nut machine (mas-un) mașină de frezat / prelucrat piulițe
nutmeat (alim) nuci fără coajă, miez de nucă
nutmeg (alim) nuc(u)șoară
nutrient, nutritious (alim) nutritiv, hrănitor
nutriment (alim) hrană; (agr) nutreț; (alim) aliment; produs alimentar
nutrition (alim) alimentare, hrănire, nutriție
nutritional (alim) de nutriție / hrană, alimentar; nutritiv, hrănitor; dietetic
nutritive (alim) alimentar, nutritiv, hrănitor
nutritive quality (alim) valoare nutritivă
nutritive value (alim) valoare nutritivă
nut runner (OM) dispozitiv de înșurubat piulițe

nylon fibre

nut screw (OM) ansamblu șurub-piuliță
nutshell (alim) coajă de nucă
nut shearing machine (mas-un) mașină pentru prelucrarea piulițelor
nut tap (mas-un) tarod pentru piulițe; burghiu de filetat piulițe
nut tapping machine / device (mas-un) mașină / dispozitiv de filetat piulițe
nut tap with curved shank (mas-un) tarod pentru piulițe, cu coadă curbă
nutted up (mas-un) reținut / asamblat / fixat prin strângere cu piulița
nut thread (OM) filet de piuliță / interior
nut threading machine (mas-un) mașină de filetat piulițe / interior
nut tree (agr, bot) nuc
nutwood (silv) (lemn de) nuc
nut-wrench (OM) cheie pentru piulițe
Nw (metr) simbol pentru normal worsted, o unitate care măsoară densitatea firului lung de lână care, după pieptănare, are o uniformitate deosebită; lâna pieptănată descrisă prin *a/b* Nw are *a*-fire individuale și *b*-jurubițe (număr de dublaje ale firelor) pe pound; dacă firul nu este dublat, calitatea lânii se exprimă în *b* Nw
nybble (metr) v. **nibble**
nylon (plast) nailon, nylon (denumire comercială a unor mărci de poliamidă)
nylon fibre (plast) fibre de nylon / de poliamidă

O

oak (silv) (lemn de) stejar

oakum (textile) pieptănătură, câlți; (nav) calafat, câlți gudronați

oar (chim) agitator, amestecător; (nav) ramă; vâslă; lopată; vâslaș; a rama; a vâsli; a trage la rame; (TH) a se opri din lucru

oar blade (nav) pana ramei / vâslei

oarlock (nav, OM) suport de ramă

oarpin (nav, OM) cui de strapazan

oar stroke (nav) lovitură de vâslă

oat (bot, agr) ovăz

oatcake (agr) turtă de ovăz

oaten (agr, alim) de / din ovăz

oat flakes (alim, agr) fulgi de ovăz

oatmeal (alim, agr) făină / urluială / terci de ovăz

obedient ascultător, supus; docil

obese (anat) obez, foarte gras

obesity (med) obezitate

obey a asculta; a satisface condiții; a respecta (reguli); (c) a executa (o comandă); (nav) a evita (o lovitură), a apăra

object (s) obiect (și de studiu), lucru (material); preocupare; țintă, scop; obiectiv, țel; lucru important / care contează; piedică, obstacol; (gram) complement; spectacol, privesc; a obiecta (la); a contesta; a se împotrivi la; ~ **of** / **for** subiect, motiv, obiect de / pentru; **an** ~ **of interest** un obiect / lucru interesant; **an** ~ **for meditation** un subiect de meditare; ~ **of admiration** obiectul admirației; **the** ~ **in view** ținta / scopul urmărit(ă); **no** ~ nu contează, nu are importanță

object glass (fiz, opt) obiectiv

objectification concretizare

objectify a concretiza, a materializa; a întruhipa

objection obiecție; reclamație; neacceptare

objectionable criticabil; inacceptabil; nedorit; neplăcut, supărător

objective (s) scop, țintă; (mil) obiectiv (de operație); (opt) obiectiv (la microscop, aparat de fotografiat etc.); (*adj*) obiectiv, de obiect; (mat) obiectiv, real, inductiv (d. metodă); concret; obiectiv (și de proiectare); impersonal, imparțial, nepărtinitor; scop, țel, țintă; (gram) complement; ~ **case** (gram) cazul complementului, cazul obiect

objectively (*adv*) (în mod) obiectiv

objectiveness obiectivitate

objective parameter (TH, fiz, ec) caracteristică / parametru real(ă)

objective table (metr, OM) măsura port-obiect la microscop

objective variable (autom) mărime de reglaj auxiliară

objectivity obiectivitate; imparțialitate; realitate obiectivă

objectless fără obiect; fără scop / țintă; (d. un loc) gol, pustiu

object to a se opune (la); a ridica o obiecție; a nu admite

oblate (materiale, OM) turtit, aplatizat, comprimat, presat

oblate spheroid (mat) sferoid de rotație, axa mică fiind axa de revoluție

obligate a obliga

obligated obligator

obligation (ec) legătură; datorie, sarcină, îndatorire; obligație, titlu de rentă

obligatory obligatoriu

oblige a obliga, a constrânge; a sili; a îndatora; a fi obligatoriu; a fi de dorit

obliged to îndatorat, recunoscător (cuiva)

obligee (jur) creditor

obligor (jur) debitor

oblique oblic, înclinat, pieziș

oblique angle (mat) unghi diferit de unghiul drept, unghi ascuțit sau obtuz

oblique cutting edge (mas-un) tăiș înclinat

oblique filled weld (OM) cusătură / sudură oblică, de colț

oblique load (mec, OM) sarcină / forță înclinată

obliquely-cut piston ring (OM, termo, T) segment de piston, cu fantă oblică

obliqueness oblicitate

oblique position (OM, mas-un) așezare / poziție înclinată / oblică

oblique projection (OM) proiecție oblică

oblique sawing (mas-un) tăiere oblică (la ferăstrău)

oblique section (OM) secțiune oblică

oblique setting (mas-un) așezare oblică; înclinare față de poziția normală

oblique triangle (mat) triunghi ascuțitunghic

obliquity oblicitate, înclinare, poziție oblică; deviere, abatere (de la normă); caracter pieziș

obliquity factor (fiz) factor cosinus

obliquity of (the) wheels (auto) unghi de cădere a roților

obliterate a șterge, a rade; a distruge; a îndepărta; (fig) a șterge / distruge orice urmă

obliterated șters, ras, distrus (d. o urmă etc.)

obliteration

obliteration extincție; lichidare; anulare; ștergere, îndepărtare; distrugere; uitare
obliviousness uitare; capacitate de a uita; distracție, neatenție
oblong (OM) alungit, întins, lunguiet, prelung; (geom) dreptunghiular
oblong hole (OM) gaură longitudinală / alungită, ovală
obol, obolos, obolus (metr) unitate veche de măsură pentru masă: 1 obolos (Grecia antică) ~0,5 g, 1 obolus (Roma antică) ~0,57 g, 1 obolos (Grecia modernă) = 1 decigram = 0,1 g
obscure neclar; întunecos; ascuns, obscur, neștiut; nedeslușit; nelămurit, de neînțeles, enigmatic; complicat; a întuneca; a ascunde; a complica (și mai mult)
obscure glass (ind chim) sticlă mată / fumurie
obscurity obscuritate, întuneric; (*fig*) lipsă de claritate, anonim
observable observabil, vizibil, perceptibil; remarcabil; care se face respectat
observance of (jur, ec, adm) respectare (a legii, normelor etc.)
observant of atent la, bun observator
observation observație, observare, percepție, privire, examinare; constatare, remarcă; supraveghere, control
observational bazat pe observație (nu pe experiență)
observational equation (metr, mat) ecuație de erori, ecuație de corecție / de compensare
observation(al) error (metr) eroare de observație
observation hole (OM) orificiu de control, gură de control / de vizor, vizor
observation instrument (metr) instrument de observație
observation mirror (auto) oglindă retrovizoare
observe a asculta de; a observa, a remarca, a băga de seamă; a examina (un fenomen, un proces); a face o observație (despre); a studia; a constata, a nota; a controla, a supraveghea; a vedea; a fi observator; a respecta (întocmai) (o lege, un regulament, o procedură etc.); a sărbători, a celebra (o aniversare etc.); a comenta; a fi atent
observed data (TH) date obținute prin observație
observed mean time between failure (TH, mas) timpul total de funcționare împărțit la numărul de avarii / defecte, media timpului între două avarii / defectări
observe on / upon a comenta, a face comentarii asupra, a face o remarcă în legătură cu / referitor la
observed value (mas, TH) valoare observată
obsess a obseda, a persecuta, a urmări

occasion

obsession obsesie, persecuție; idee fixă
obsessive obsedant
obsolete (lucru) învechit, ieșit din uz, desuet; perimat, demodat; a nu mai fi potrivit din cauza schimbărilor în tehnologie și cerințe, a fi depășit uzat / moral
obstacle (to) obstacol (pentru), piedică (la)
obstruct a astupa (o trecere etc.), a înfunda; a bloca (un drum, un proces etc.); a împiedica (dezvoltarea etc.); a întârzia (înaintarea) (d. un proces etc.); a opri; a îngreuna, a face dificil (dezvoltarea, inițierea unui proces etc.); (pol) a face obstrucție (d. parlament, etc.); a înfunda (o conductă, o trecere etc.); a îngreui (dezvoltarea etc.); a obtura (o conductă, un orificiu etc.)
obstruct a bill (pol) a face obstrucție (în parlament)
obstructing (OM, TH) obturare, care obturează, care împiedică
obstruction obstrucție; piedică, barieră, obstacol; împiedicare; blocare; oprire
obstructive de obstrucție, care obstrucționează, obstructiv
obstructively (*adv*) (în mod) obstructiv
obstructiveness obstrucție; obstrucționism
obtain a obține, a căpăta, a dobândi, a câștiga; a procura, a face rost de; a realiza; a exista; a fi la curent, a fi în uz / vigoare; a se folosi; a fi recunoscut
obtainable accesibil; realizabil; care se poate obține
obturate (OM) a astupa, a etanșa, a obtura (o conductă etc.)
obturator needle (OM) ac obturator
obturator ring (OM) inel deflector / de oprire
obturation obturație, obturare
obturator (OM) obturator
obturator ring (OM) inel de etanșare
obtuse obtuz; (*fig*) mărginit, care pricepe greu, obtuz; redus
obtuse angle (geom) unghi obtuzunghic
obtuse triangle (geom) triunghi obtuzunghic
obtuseness obtuzitate, mărginire, îngustime; stupiditate, prostie
obverse revers; (OM) față, parte frontală; față exterioară; din față; exterior; celălalt; (ec) cap (de monedă)
obviate a îndepărta, a înlătura; (jur, ec) a eluda; a preveni; a preîntâmpina; a scăpa de
obvious evident, clar, limpede, vădit
obviously (*adv*) (în mod) evident, clar
obviousness caracter evident / vădit
occasion prilej, ocazie, moment potrivit; motiv; pretext (invocat); eveniment; circumstanță; a prilejui; a produce, a cauza

occasional

occasional ocazional, accidental, întâmplător; de ocazie; (met) (caracteristică) care apare în mai puțin de 10% din structura metalografică
occasionally (*adv*) din când în când, uneori; rar; (în mod) ocazional
occidental occidental, vestic, apusean
occlude a astupa, a închide, a bloca; (chim) a absorbi gaze
occluded gases (met) incluziuni de gaze, sufluri
occluded water (fiz, met) apă izolată în masa unui material
occlusion ocluzie, astupare, închidere, blocare; (chim) absorbție (de gaze); (met) incluziune, por
occlusion of gas (met) suflură; (plast) incluziuni de gaze în volumul de material plastic
occupancy ocupare, luare în posesie; posesiune temporară; arendă; domiciliere; reședință
occupant ocupant; locatar; arendaș; deținător (al unui post); (auto) pasager
occupation (ec) ocupație, îndeletnicire, meserie, profesie, luare în posesie
occupational profesional, ocupațional
occupational disease (med) boală profesională
occupational hazard (TH, med) risc profesional
occupied ocupat
occupier ocupant; deținător
occupy a ocupa; a lua în posesie; a locui; a închiria, a arenda; a acoperi; (TH) a exploata; a preocupa
occur a avea loc; a se întâmpla; a se petrece, a se produce; a surveni; a se ivi, a apărea; a se găsi; a se afla; a(-i) veni în minte / gând, a(-i) trece prin minte
occurrence existență, prezență, răspândire, poziție, ocazie, eveniment, caz, întâmplare, lucru; fenomen; apariție, ivire, manifestare; incident
occurrence of spark (auto) formarea / apariția scânteii
o.c. (open circuit) (hidr, mas) circuit deschis
ochre (minrl) ocră, limonit
o'clock fix (d. timp); „10 o'clock” – ora 10 (fix); (metr) unitate de măsură pentru unghiuri, având ca referință ora 12 pe un cadran (clasic) de ceas; astfel, unghiul format între două ore consecutive (de pe cadran) este de 30°; „4 o'clock” este un unghi de 120°, măsurat în sens orar
octad (metr) unitate pentru cantitate, egală cu 8
octagon (geom) octogon
octagonal (geom) octogonal
octagon(al) steel (met) semifabricat din oțel cu secțiune octogonală
octahedral (geom) octaedric, cu opt fețe, octoedric
octahedron (geom) octaedru
octane (chim) octan

odd course

octane number, octane rating / value / ratio (metr, ind chim, auto) cifră octanică, indice octanic, măsură utilizată pentru a arăta capacitatea combustibilului / benzinei de a reduce bătaia motorului
octane (chim) octan, hidrocarbură octanică; **iso-~ (2,2,4-trimethylpentane)** (ind chim) izooctan, compus chimic care previne bătaia motoarelor cu ardere internă
octane rating (chim, metr) determinare a cifrei octanice
octant (metr, geom) unitate de măsură pentru unghiuri, egală cu 1/8 dintr-un cerc sau 45° ($\pi/4$ radiani); (metr) unitate de măsură pentru unghi solid: 1 octant este un unghi solid care cuprinde 1/8 dintr-o sferă sau $\pi/2$ steradiani
octarius (metr, med) denumire veche pentru British Imperial pint (~ 568,261 ml)
octave (metr, muz) unitate pentru descrierea raportului între frecvențele a două note succesive; două note diferă print-o octavă dacă cea înaltă are frecvența dublă față de cea joasă
octavillo (metr, fiz) unitate tradițională spaniolă pentru măsurarea volumului (uscat): 1 octavillo ~ 289 ml
octennium (metr) unitate de timp, egală cu 8 ani
octet (metr) unitate de cantitate, egală cu 8; (metr, inf, telecomunicații) unitate pentru informație, egală cu 8 bits
octuple, octuplet (metr) un grup de 8 articole, în special identice 8; membru al unui grup de 8
ocular (anat) ocular, al ochiului; optic; vizibil, palpabil; (OM, metr) ocular la aparate optice
odd impar, fără soț; neegal; neregulat, accidentat; excedentar, suplimentar, adițional; în plus; întâmplător (d. un proces, o întâlnire etc.); sporadic; curios, ciudat; neobișnuit, excentric; de ocazie (d. muncă etc.); de răgaz (d. un moment etc.); despercheat (d. un volum etc.); liber, neocupat (d. un moment etc.); nepereche; răzleț (d. un volum, etc.); și ceva; straniu; **an ~ thing** ce se nimereste, indiferent ce, un lucru la întâmplare; **at ~ moments** (*adv*) când și când, din când în când, în clipele libere, în momentele de răgaz, în timpul liber, printre picături, în răstimpuri
odds and ends mărunțișuri, vechituri
odd angle cutter (mas-un) freză biunghiulară asimetrică
odd-come-shortly zi / termen apropiat(ă)
odd-come-shorts (*pl*) (mediu, ind) resturi, rămășițe; (textile) zdrențe
odd control (inf) control al imparității
odd course (textile) rând de ochiuri aruncate / libere

odd-electron

odd-electron molecule (fiz, chim) moleculă cu număr impar de electroni
odd-even impar-par
odd-even check (inf) control de paritate, verificare impar-par
odd fluted mill (mas-un) freză cu număr impar de caneluri
odd frequency motor (el) motor cu frecvență neuzuală
odd function (mat) funcție impară
odd harmonic (autom, mat) armonică de ordin impar
odd-harmonic distortion (autom) distorsiune datorită armonicilor impare
odd in shape (OM) cu formă greșită / neregulată
odd job (ec) activitate neregulată
odd-job man (ec) muncitor necalificat, om care face de toate
odd jobs (*pl*) (ec) munci ocazionale / de tot felul
odd legs (metr) compas cu un picior drept și unul curb
odd-line interlace (TV) întrețesere de linii impare
odd man out lucru / persoană care a rămas în afara grupului; lucru răzleț; persoană izolată
odd money (ec) primă de completare
odd-mass (number) (fiz, chim) număr de masă impar
oddness ciudățenie, caracter impar
odd number (mat) număr impar
odd-odd (mat, inf) impar-impar
odd parity check (inf) control impar de paritate
odd parts (OM) piese dezsortate / neasortate, piese diferite
odd permutation (mat) permutare impară, substituție impară
odd picks (textile) bățai impare
odds șanse; avantaj; diferență, distanță, decalaj; (metr, mat) formulare a probabilităților pentru un eveniment, probabilitate, șansă: dacă probabilitatea ca evenimentul să aibă loc este $a/(a+b)$ iar probabilitatea ca evenimentul să nu aibă loc este $b/(a+b)$, atunci șansele sunt $a-b$ (sau a la b , sau $a:b$) în favoarea evenimentului și $b-a$ (b la a , sau $b:a$) în defavoarea lui ($a+b$ tinde spre 1): 4-1 odds arată că probabilitatea evenimentului de a avea loc, este 1/5
odd shape (OM, materiale) formă neregulată
odd side (met) ramă falsă / de formare auxiliară
odd-side board (met, OM) placă de sub rama de formare
odd size (OM) dimensiune specială
odd sorts (tipografie) caractere neuzuale
odd-toothed (OM) cu număr de dinți fără soț, cu număr impar de dinți

off-chance

odd work (ec) lucru la / în ore suplimentare, lucru ocazional
odometer (metr, auto) contor de parcurs
odorisation (ind chim) odorizare
odorless (chim) fără miros, nemirositor
odour (alim, TH) miros, parfum; (fig) renume, reputație
odourless inodor
Oechsle degree (metr, alim) unitate pentru măsurarea conținutului de zahăr din must, în Germania și Elveția: 1 degree Oechsle (sau Öchsle) este echivalent cu ~0,2% zahăr (masic)
oelotropic (materiale) anizotrop
oenology (alim) oenologie, știința vinificației
oenolog (alim) oenolog, specialist în știința vinificației
oersted (Oe) (metr, fiz) unitate de măsură în sistem CGS pentru intensitatea câmpului magnetic (până în 1930 această unitate era numită gauss)
of ample size (TH, OM) cu dimensiuni mari, cu coeficient de siguranță exagerat
of commercial size (ec, ind) uzual, corespunzător uzanțelor comerciale
of contrary sense care se mișcă / se deplasează în sens contrar
off (alim) alterat, expirat (d. un produs alimentar); (*prep*) din, departe, de, deoparte; deschis; ca prefix descrie o stare de nefuncționare; din dreapta; din afară; în plus; stins; stricat, terminat; epuizat; desprins (d. o piesă etc.); (mas, TH) „decuplat” (ca inscripție pe mașini, aparate); ~ **issue** chestiune secundară; ~ **street** stradă laterală; **ward** ~ a îndepărta; a bate; a para; **keep smb.** ~ a ține pe cineva la distanță; **right** ~ fără a ezita; **straight** ~ (*adv*) îndată, numaidecât; ~ **and on** cu intermitențe, cu întreruperi; **be well** ~ a fi înstărit, a o duce bine; **be badly** ~ a fi sărac, a o duce rău; **run ~ the rails** (cf) a deraia; **be ~ duty** a nu fi de serviciu, a fi liber
offal (ind, mediu) deșeuri; rămășițe, resturi
off-balance dereglat (d. aparate, sisteme de control, automatizare); scos din echilibru, cu echilibrul pierdut (d. mașini, piese / elemente de mișcare etc.)
outside windshield (auto) exteriorul parbrizului
off cast (met) piesă turnată, rebutată
off-centre (OM) (*s, adj*) excentric
off-centred descentrat, excentric
off-centre loading (mec, OM) sarcină excentrică / necentrată
off-centre stop (mas, termo) dispozitiv pentru prevenirea opririi manivelei în punctul mort
off-chance șansă minimă, fără șansă

off-colour

off-colour de o culoare neobișnuită; nepotrivit, de prost gust; nesărat; defect, stricat; de cea mai proastă calitate; indispus; care nu este în formă; culoare care nu corespunde mostrei
off-contact (mas, T) contact de repaus
off-corn (agr) tărățe
offcut tăietură; decupaj
off-cuts (mediu, ind) deșeuri
off-cycle (TH, mas) perioadă de nefuncționare / de staționare (specifică unei tehnologii)
off-delay (el) întârziere de cădere / de eliberare / la revenire (a unui releu)
off-diagonal elements (of a matrix) (mat) elemente diagonale (ale unei matrice)
offending (mas) defect care provoacă funcționare neregulată / defectuoasă
offensive ofensiv, agresiv; (ec, mil) ofensivă
off equipment work (TH) toate operațiile de mentenanță executate cu utilajul nefuncționând / oprit
offer (ec) ofertă; propunere, preț; a (se) oferi; a propune; a acorda, a da; a încerca; a manifesta; a se produce; a prezenta
offerer (ec) ofertant
offering (ec) propunere, ofertă; care oferă
off-gas (ind chim, met, mediu) gaze reziduale
off gassing (plast) pierdere de gaze / de masă (mai ales în vid)
off-gauge (metr) care nu menține dimensiunea (d. un aparat de măsură); fără cote, în afara dimensiunilor, (dimensiune / cotă) care nu se încadrează în norme / în toleranțe, nestandardizat
off-gauge material (met) material nestandardizat / care nu se încadrează în norme
off-going (auto) accident provocat de ieșirea vehiculului în afara carosabilului
off-grade (ec, TH) material de calitate inferioară / proastă care nu se încadrează în normă
off-grade (cast) iron (met) fontă de tranziție / care nu este corespunzătoare standardului / normei, fontă pestriță (rar)
off-grade steell (met) oțel care nu se încadrează în standard / în norme
off-hand (mas) care funcționează fără deservire; improvizat, nepregătit; fără pregătire (d. operatori, muncitori etc.)
off heat (met, termo) căldură evacuată / de pierdere; (met) (șarjă) în afara normelor / limitelor tehnologice, șarjă rebutată
office (ec, adm) birou; serviciu, post; funcțiune; oficiu; cabinet; (*amer*), cabinet medical
office automation (inf, ec, adm) automatizare a administrației / a lucrărilor administrației
office building (constr, ec, adm) clădire cu birouri

off-peak periods

office code (inf) cifru, cod
office copy (jur, adm) copie efectuată de instituția unde se află originalul; copie care rămâne la arhivă; copie autenticată de notariat
office test (metr, TH) verificare în fabrică
official test (metr, ind) încercare / test de recepție
of fine porosity (materiale) microporos
office holder (pol, adm) funcționar (de stat)
officeman funcționar
officer (pol, adm) ofițer; funcționar; membru al unui comitet de conducere; polițist; (nav) ofițer, comandant (pe vas comercial)
officer of health (adm, med) inspector sanitar
officership (mil, nav) grad de ofițer; îndatoriri de ofițer
official oficial; formal; de serviciu (sarcini etc.); profesional; (ec, adm) funcționar (de stat, superior, de bancă)
offing (nav) largul mării (văzut de pe mal); (*fig*) în perspectivă; iminent, curând; **keep the ~** (nav) a se ține în larg, a se menține departe de coastă
off-iron (met) fontă brută obișnuită / fără caracteristici impuse
offlet (OM) canal / țevă de scurgere
off-licence local unde se vând băuturi pentru acasă
off-limit piece (OM, TH) piesă prelucrată fără respectarea toleranțelor prescrise
off-limits (ind, adm) „intrarea interzisă” (d. zone protejate în jurul mașinilor birouri în care nu au acces persoane din afara firmei, instituției), „accesul interzis”
off-line indirect; (c) care nu este în legătură directă, continuă cu calculatorul, subsistem care este operabil, dar în mod curent deconectat
off-line equipment (mas, c) echipament periferic (auxiliar)
off-line operation (TH) operație indirectă / auxiliară
off load (mec, mas) a descărca, a elimina sarcina
off-load (mas) fără să fie încărcat / solicitat (d. un element de măsură, întreg sistemul tehnic etc.)
off-load start (mas) pornire în gol
off-melt (met, plast) topire / topitură necorectată după analiză
off-normal (OM, TH) anormal, nenormal (d. elemente de mașini, comportarea unor sisteme, procese și fenomene în producție)
off-oil (ind chim, T) ulei de calitate inferioară
off-peak hour (el) ore în afara perioadei consumului de vârf
off-peak periods (el, mas) perioadă de încărcare în afara vârfului

off-peak rate / tariff

off-peak rate / tariff (el) tarif de noapte redus
off-peak time (el) ore în care se micșorează consumul (de curent electric)
off-period (el) perioadă în care curentul este întrerupt
off-position (el) poziție de oprire / de deconectare / de repaus / de zero (d. aparate, mașini, rețele electrice etc.); (mas) poziția închis
off-print extras
off-region (autom, metr) zonă / domeniu de blocare
off-road driving (auto) condus / conducere în afara șoselelor asfaltate
offcurrings (mediu, ind) deșeuri, gunoarie, gunoi, murdărie
off-the-road tyre (auto, OM) pneu pentru orice teren
offset compensație; (ec) plată, socoteală, decontare; mlădiță, vlăstar; (el, autom, OM) deviație remanentă (de la valoarea prescrisă), deplasat, ramificație, ramificare, bransament (și de țevi), deplasare, decalare, compensare; îndoire, curbare, încovoiere; (constr) terasare; (met) deplasare (a cajelor / a utilajului greu); a îndoi; (TH, mas, autom) a compensa, a contrabalansa, a echilibra; (ec) a compensa, a plăti; tipar
offset beam (fiz) fascicul descentrat / excentric / deviat
offset behaviour (autom) comportare proporțională (a unui element)
offset characteristic (TH, autom) reglare cu domeniu parțial suprimat
offset coefficient (TH, autom) coeficient de deviație reziduală (permanentă) la reglare
offset connecting rod (auto, OM) bielă deplasată
offset crank drive (OM) mecanism cu manivelă dezaxată
offset deviation (TH, autom) deviație / diferență permanentă la reglare
offset grinding wheel (mas-un) piatră de rectificat / disc abraziv pentru prelucrarea în poziție oblică
offset holder (mas-un) port-cuțit cotit / curbat
offset oil (ind chim) ulei de tipografie
offset ratio (autom, metr) raport de deviație
offsets (nav) coordonate ale planului de forme
offsetting (mas, OM) dezaxare
offset plate (OM) eclisă călită (la lanțuri)
offset tool (mas-un) cuțit încovoiat
offset yield strength (mec) limită de curgere
offshift (ec) schimb în care nu se lucrează
offshoot (agr, bot) mlădiță, vlăstar; (OM) parte alungită, braț, ramificație (a unei piese, a unui modul etc.)

ohm loss

offshore (nav) depărtat de țărm / coastă, din larg, (d. vânt) dinspre uscat, zonă de apă din vecinătatea coastei, (*adv*) în larg
offside (OM, mas) parte din dreapta, partea dreaptă (la autovehicule)
off-size (OM, mas-un) prelucrat cu nerespectarea dimensiunilor prescrise, abatere de la dimensiune / toleranță
off-size condition (OM, TH) abatere de la dimensiune
off-smelting (met) topire / șarjă în afara analizei / rebutată
off-sulphur iron (met) fontă desulfurată
oftake (OM, hidr) canal de fugă; bransament; canal de evacuare; (ec) vânzare, (cantitate de) marfă vândută; (poligrafie) copie
oftake pipe (OM, hidr) țeavă de evacuare
off-the-spot controller (autom, hidr) regulator care nu se află în punctul de reglare
off-time (met, TH) timp între două cicluri / depuneri la sudură; (TH, mas) timp de întrerupere a funcționării, timp de repaus
offward (nav) (în)spre larg
off-white alburui
of high carbon content (met) cu conținut mare de carbon (și d. oțeluri)
of a high degree de grad înalt
of high early strength (constr) cu priză rapidă (la beton)
of high frequency (fiz) de înaltă frecvență
of high speed (mec) de viteză / turaj înalt
of low light intensity (fiz, metr) întunecat, puțin luminos
of low noise (fiz, autom, mas) cu nivel de zgomot redus
of low pressure (hidr) de joasă presiune
of particular section (OM) cu secțiune specială, de o anumită formă
of small bore (OM) de calibru mic, cu diametru mic
of smithing quality (met) forjabil
often (*adv*) adesea, adeseori, frecvent
ogdoad (metr) o altă denumire pentru octad, v. **octad**
ogival (constr) ogival
ohm (metr, fiz) unitate SI de măsură pentru măsurarea rezistenței electrice, a reactanței și impedanței, ohm
ohm meter (metr, fiz) unitate de măsură pentru rezistivitate, ohm-metru
ohm per square (metr) unitate de măsură a rezistivității suprafețelor corpurilor subțiri (tip folii etc.), ohm pe unitatea de suprafață
ohm loss (fiz, el) pierderi ohmice

ohmic drop

ohmic drop (el) cădere de tensiune ohmică / rezistivă
ohmic heating (el, termo) încălzire prin efect Joule
ohm(ic) loss (el, fiz) pierdere ohmică / prin efect Joule
ohmic resistance (el) rezistență în curent continuu (ohmică)
ohmmeter (metr, el) ohmmetru
Ohm's law (el) legea lui Ohm
oil (alim, ind chim, T) ulei (vegetal, mineral sau sintetic), untdelemn, țitei, petrol, produs petrolier; (T) a unge, a lubrifia (cu ulei), a gresa, a alimenta cu ulei (o instalație de ungere), a împregna cu ulei
oil absorbtion (T) absorbție de ulei
oil accumulation acumulare de petrol, zăcământ de petrol
oil actuary expert în statistica petrolieră
oil additive (ind chim, T) aditiv pentru ulei
oil ageing (*brit*) / **aging** (*amer*) (chim, T) oxidare / degradare în timp / „îmbătrânire” a uleiului
oil area (geol) perimetru / sector petrolifer, zonă petroliferă
oil asphalt (ind chim) bitum moale (cu penetrație ridicată)
oil atomiser (*brit*) / **atomizer** (*amer*) (OM, T) ajutor / pulverizator / atomizor de ulei
oil baffle / **deflector** / **slinger** (OM, T) deflector de ulei
oil base (ind chim) caracterul / natura țiteiului
oil-base mud (geol) noroi (de foraj) negru / pe bază de produse petroliere
oil bath (OM, T) baie de ulei
oil-bath air cleaner / **filter** (auto, OM, T) filtru de aer pentru baie de ulei
oil-bath lubrication (T) ungere / lubrifiere prin barbotare / în baie (de ulei) / în carter
oil-bearing (ind chim) petrolier; (geol) (strat) purtător de țitei, petrolifer
oil-bearing formation (geol) formațiune petroliferă
oil-bearing layer (geol) strat petrolifer
oil-bearing rock (geol) rocă petroliferă / purtătoare de țitei
oil-bearing sand (geol) nisip petrolifer
oil-bearing stratum (geol) strat petrolifer
oil-bearing structure (geol) structură petroliferă
oil black (ind chim) negru de fum de petrol
oil-blast circuit breaker (el) întrerupător cu curent de ulei
oil-bleaching apparatus (alim, ind chim) aparat de înălbire a uleiului
oil body (T, fiz) viscozitate a uleiului
oil bodying (T, chim) polimerizare a uleiului

oil cloth

oil-boiling pot (ind chim, alim) cazan pentru fierberea uleiurilor
oil bonding sand (met) nisip aglutinat cu petrol / cu produs petrolier
oil box (OM) incintă / baie de ulei
oil brake (OM, hidr) frână hidraulică
oil breaking (ind chim, alim) limpezirea uleiului
oil-break switch (autom, T, OM) întrerupător de / cu / în ulei
oil breathing capacity (el, chim) posibilitate de răsuflare a uleiului (dintr-un cablu)
oil bunker (OM) tanc de combustibil lichid
oil burner (termo) arzător / injector cu combustibil lichid / cu țitei / cu petrol, arzător cu țitei; (*fig*) rable (d. o mașină)
oil cable (el) cablu cu izolație de ulei
oil cable head (OM, el) capăt (mufă) de cablu cu izolație de ulei
oil cake (OM) bidon de ulei, biuretă de ulei, cană de ulei, pompă de ulei; (agr, alim) turtă de oleaginoase
oil can (OM, T) gresor, ungător (și cu capac)
oil cap (OM, T) ungător cu capac
oil car (cf, transp) (vagon-) cisternă
oil carbon (termo, T, chim) calamină
oil carburising plant (met) instalație de cimentare în (baie de) ulei
oil carrier (nav) petrolier
oil carry-over antrenare (nedorită) de ulei (în circuitul sistemului frigorific)
oil-catalyst slurry (chim) suspensie de catalizator în ulei
oil catcher (OM) deflector / separator de ulei
oil-catch ring (OM) inel deflector de ulei
oil centrifuge (mas, alim, ind chim) centrifugă de ulei
oil-chalk test (metr) test cu lichide penetrante (la suduri etc.)
oil chamber (OM, T) cutie de ungere
oil change (mas, auto, T) schimbare / înlocuire a uleiului (din baia de ulei, carter etc.)
oil-change period (T, TH) perioada înlocuirii uleiului din baia de ulei
oil circuit breaker (autom, T) întrerupător în ulei
oil circulating lubrication (T) lubrifiere prin (re)circulație de ulei
oil-circulating reactor (ind chim) reactor cu circulație de ulei
oil circulation (hidr, T) circulație de ulei / a uleiului (hidraulic sau lubrifiant)
oil clarifier / cleaner (OM, T) filtru / epurator de ulei
oil cloth (ind chim, textile) mușama; pânză uleiată, linoleum

oil clutch

oil clutch (OM, hidr, T) ambreiaj (care funcționează) în ulei
oilcoat (textile) impermeabil, manta de ploaie
oil coating (chim, T) acoperire cu ulei, strat protector de ulei
oil cock (OM, hidr) robinet de ulei, cu cep
oil coke (ind chim) cocs de petrol
oil cold test (metr) determinare a temperaturii de congelare a produselor petroliere
oil collecting pit (geol) batal de captare (de scursori)
oil collector (OM, hidr, T) colector de ulei
oil colour (poligrafie, ind chim) cerneală pe bază de ulei; (ind chim) vopsea de ulei
oil colours (pl) (ind chim) vopsele de ulei
oil condenser (OM, termo) condensator de ulei
oil conduit (OM) conductă de ulei
oil cone (T, OM) ajutor pentru ulei (la lubrifiere cu jet de ulei, la pulverizatoare)
oil connection (OM, hidr) conductă / țevă de ulei
oil conservator (OM, termo) vas de compensare (a dilatării) uleiului (la cabluri și transformatoare)
oil consumption (auto, T, mas) consum de ulei
oil container (OM) rezervor / colector de ulei
oil content (alim, T) conținut de ulei (în materiile prime, în emulsii etc.)
oil control (piston) ring (OM) segment / raclor de ulei
oil control ring (OM, T) inel deflector de ulei
oil cooled transformer (el) transformator cu răcire în ulei
oil cooler (termo, auto) răcitor / radiator de ulei
oil cooling (T, termo, mas) răcire cu ulei
oil corrosion (chim, T) coroziune provocată de componenții acizi ai uleiului (hidraulic, lubrifiant, alimentar uzat etc.)
oil-corrosion test (metr, ind chim) test / încercare pentru determinarea corozivității uleiului, test de coroziune cu ulei
oil country (geol, geogr) zonă petroliferă
oil cover (OM, auto, mas) capac de ungere / de ungător, capac ungător; clapetă de ulei
oil crust (OM, auto, mas, T) crustă de ulei ars
oil cup (OM, T) cană de ulei, cutie de unsoare, gresor, ungător, canal de ulei, ungător cu pahar / prin picurare, cupă de captare a picăturilor de ulei; (cf, T) cutie de unsoare; ungător; (textile) dispozitiv de ulei / ungere / lubrifiere
oil cushion (OM, hidr, T) pernă de ulei
oildag (T) emulsie de grafit în ulei; lubrifiant cu adaos de grafit
oil damping (OM, hidr) amortizare cu ulei (a unui mecanism)

oil-drop method

oil dash pot (OM, hidr) amortizor cu ulei
oil decomposition (chim, T) oxidarea uleiului
oil deflector / baffle / slinger (OM, T) deflector de ulei
oil dehydrating (mas, TH) deshidratare a uleiului; (ind chim) deshidratare a țițeiului / a uleiului, instalație pentru deshidratarea țițeiului
oil delivery (transp, ind chim) distribuire / livrare / transport de petrol / de ulei (mineral)
oil delivery truck (auto, transp, ind chim) autocisternă pentru produse petroliere
oil deposit (chim, termo, auto, T) crustă de ulei (îngroșat, fenomen nedorit); (geol) zăcământ de petrol / de țiței
oil derrick (constr) turlă de sondă de petrol
oil detection (geol, ind) descoperire a petrolului
oil deterioration (chim, T) îmbătrânire / modificare (în rău) / deteriorare a uleiului
oil diffusion pump (OM, hidr) pompă de difuzie cu ulei
oil dilution (T) diluarea uleiului (pentru scăderea vâscozității și a punctului de curgere)
oil dipper rod (OM, T) jojă, tijă pentru măsurat nivelul uleiului
oil dipper / scoop (auto, termo, OM, T) linguriță de ulei pe capacul bielei (pentru barbotaj)
oil dish (OM, T) farfurie / tavă pentru colectarea picăturilor de ulei
oil dispenser (OM, hidr, T) distribuitor / picurător de ulei
oil dispersion (T, TH) dispersie în / de ulei (în alt lichid) ulei
oil displacement (geol, ind) dezlucuire a petrolului (din rocă), împingere a petrolului (din rocă)
oil-dissolving solvent (chim) solvent pentru ulei (mineral, alimentar sintetic)
oil dope (chim) aditiv pentru ulei (nu se specifică tipul uleiului)
oil drain (OM, hidr) dispozitiv / orificiu de golire / de evacuare a uleiului
oil drainage (ind, geol, hidr) curgere a petrolului spre sondă, drenaj al petrolului din zăcământ; (ind chim) dezuleiere, îndepărtare a uleiului
oil drain cock (OM, hidr) robinet de golire pentru ulei
oil drain plug (OM) bușon de golire pentru ulei
oil-drain valve (OM, hidr) robinet cu cep pentru scurgerea uleiului
oil-dressed leather (ind chim) piele tăbăcită cu grăsimi
oil drop (OM, T) picătură de ulei
oil-drop method (metr) metodă a picăturilor de ulei (pt. stabilirea gradului de degradare și/sau impurificare)

oil drowned

oil drowned (OM, T) în baie de ulei
oil duct (OM, hidr, T) canal de ungere; canal / conductă de ulei
oil duet (OM) canal / conductă de ulei / de ungere
oil-insoluble materials (T, fiz, chim) materiale / substanțe insolubile în ulei
oiled finish (met) tratament (termic) final în ulei; (mas-un) prelucrare cu / în ulei; (T) uns cu ulei
oiled paper (ind chim, OM) hârtie uleiată / îmbibată cu ulei (p. ambalare de protecție)
oil-electric drive (termo, el) propulsie diesel-electrică
oil emulsion (alim, T, TH) emulsie de ulei
oil engine (auto, termo) (termo, auto) motor cu combustibil greu / cu motorină
oil equipment (ind chim, mas) utilaj petrolier
oiler autocamion cu motor diesel (*rar*); (T) gresor, ungător (cu ulei); (nav) (tanc) petrolier
oiler and wiper (OM, T) pungă de ulei, cutie de unsoare cu pernă din pâslă / cu picurare
oilery (ind chim) (magazin de) articole chimice și vopsitorie; fabrică de ulei; produse din ulei sau petrol
oil expansion tank / vessel (termo, hidr, OM) vas de expansiune / de dilatare a uleiului
oil expeller / interceptor (OM, T) separator / captator de ulei
oil exploration (geol) prospecțiune a zăcămintelor de petrol
oil extended rubber (ind, chim, plast) cauciuc diluat / întins în ulei
oil-extraction plant (alim, ind chim) instalație pentru extracție a uleiului
oil extractive industry industrie extractivă (a petrolului, industria de extracție a uleiurilor vegetale și animale)
oil extractor (mas-un, hidr, mas) centrifugă pentru recuperarea uleiului din aşchii și material de şters; (alim) centrifugă de extragere a uleiului; (mas, ind chim, alim) centrifugă pentru recuperarea uleiului din aşchii și material de şters
oil exudation (geol) supurare / infiltrație a țițeiului; (OM, T, hidr, chim) infiltrație (nedorită, prin materialele cu care vine în contact), exudare a uleiului
oil face (OM, T, fiz) nivel / suprafață liberă de ulei / a uleiului / lubrifiantului (în rezervor etc.)
oil failure safety switch (autom, hidr) presostat de siguranță a circuitului de ulei
oil feed (T) alimentare cu ulei
oil-feed pump (OM, T, hidr) pompă de ulei
oil field (ind, geol) schelă petrolieră, teren petrolier / petrolifer, zăcământ de petrol (constr, mas) sondă petrolieră / de petrol

oil fuel tank

oil-field development (cons, ind) construcție a sondeilor de petrol
oil-field exploitation (ind) exploatare a zăcămintelor de petrol
oil-field rotary bit (OM, mas-un, ind) sapă / freză / tăiş rotativ(ă) pentru foraj petrolier
oil-field waters (geol) ape de zăcământ (asociate petrolului)
oil-filled cable (el, ind chim) cablu (izolat) cu ulei sub presiune
oil filler (OM, T) ştuț / racord / gură (scobitură, cavitare) pentru umplere cu ulei
oil-filler inlet (OM) orificiu de umplere cu ulei (hidraulic sau lubrifiant)
oil filler screw (OM) şurubul orificiului de umplere cu ulei
oil film (T) peliculă / film de lubrifiant (mai ales de ulei)
oil filter (OM, mas, hidr) filtru / epurator de ulei
oil filter element (OM) cartuş (la filtru de ulei)
oil-fired furnace (met) cuptor încălzit cu combustibil lichid / cu păcură
oil-flame control installation (termo, autom) instalație pentru supravegherea flăcării unui arzător
oil flat (nav) tanc de buncherare (cu combustibil lichid)
oil-flotation process (met) procedeu de flotare (a minereurilor) cu ulei
oil flow (OM) intrare a uleiului (în baie), curgere a uleiului / lubrifiantului
oil flow control valve (OM, hidr) supapă (sau drosel) de reglare a curgerii uleiului
oil-fly pump (OM, hidr) pompă de ulei cu paletă
oil foam (T, hidr) spumă a uleiului (efect nedorit la ungere în baie sau în instalații hidraulice)
oil foaming (T) spumare a uleiului (hidraulic sau lubrifiant)
oil for axles (T, ind chim) ulei (lubrifiant) pentru osii
oil for fine mechanisms (T, ind chim) ulei pentru mecanisme de mecanică fină
oil for switches (el, ind chim) ulei pentru întreprătoare
oil fraction (ind chim) fracți(un)e de țiței (din prelucrare)
oil-free (alim) fără ulei; (T) fără ungere, nelubrifiat
oil-free compressor (mas, termo) compresor fără ulei / nelubrifiat
oil-free petrolatum (ind chim) petrolatum dezuieat
oil fuel (termo, ind alim, ind chim) combustibil lichid, păcură, țiței
oil fuel tank (OM, termo, ind chim) tanc de combustibil lichid

oil funnel

oil funnel (OM) ştuţ / racord de umplere cu ulei, pâlnie pentru turnarea uleiului
oil furnace (met, termo) cuptor (încălzit) cu combustibil lichid / cu păcură / cu motorină
oil gas (ind chim) gaz de sondă / petrolier / de petrol
oil gauge (metr, hidr, T) indicator de ulei, manometru de ulei
oil gauge rod / stick (OM, T) tijă de nivel de ulei
oil gear (OM, T) dispozitiv / transmisie de / pentru circulare a uleiului, cu pompă cu angrenaje
oil grinding (T) rodare cu ulei; (mas-un, TH) rectificarea în ulei / sub jet de ulei
oil groove (OM, T) canal de ungere (şi la rulmenţi)
oil groove drill (mas-un, T) burghiu (şi spiralat) cu canal periferice de ungere
oil groover / grooving machine (mas-un) strung special pentru canelat / prelucrat cuzineţi de lagăre şi canalele de ungere
oil grooving (mas-un, T) tăiere / prelucrare (prin aşchiere) a canalelor pentru ulei / ungere
oil gun (T, OM) pistol de stropit ulei, tecalet
oil harbour (nav) port petrolier
oil hardening (ind chim) hidrogenare a uleiului; (met) călire în ulei (a oţelurilor)
oil hardening steel (met) oţel călăbilit în ulei
oil header (OM) distribuitor de ulei (în sistemul de ungere)
oil heater (termo, hidr) încălzitor de ulei
oil heating (termo, hidr) încălzire cu păcură
oil hole (OM, T) orificiu de uns / de ungere
oil hole drill (mas-un, T) burghiu (spiral) cu canal(e) de ungere
oil hole screw, oil plug (OM) dop filetat al orificiului de ungere
oil hydrometer (metr, ind chim) areometru / hidrometru pentru produse petroliere
oil-immersed apparatus (el, metr) aparat cu / în baie de ulei
oil immersion (ind chim) imersiune / imersare / scufundare în ulei
oil-immersion objective (fiz, opt) obiectiv cu imersiune în ulei
oil immersion test (metr, chim, plast) încercare / test prin imersiune / imersare în ulei
oil impregnation (T, materiale) impregnare cu ulei (şi a materialelor poroase)
oil-impregnated (T) impregnat de ulei, saturat cu ulei; (geol) impregnat / saturat cu petrol / ţiței
oil-impregnated limestone (geol) calcar petrolier / saturat cu petrol
oil-impregnated sand (geol) nisip îmbibat cu petrol

oil level

oil-impregnated sandstone (geol) gresie impregnată cu petrol
oil index (T) indice de onctuoşitate
oil indicator (auto, metr) manometru de ulei
oil industry (ind chim) industria petrolului
oiliness (T, fiz) onctuoşitate, caracter uleios; vâscozitate
oiliness dope (chim) adaus (şi aditiv) de ulei
oiliness (lubricity) (T) lubricitate
oiliness index (T) indice de onctuoşitate
oil inflow (T) adaos / completare a uleiului; (geol, ind) aflux de ţiței
oiling (mas, T) gresare, lubrifiere, ungere, uleiare; (OM, T) ungător de ulei, care unge (cu ulei) / lubrifică
oil-in-gasoline lubrication (auto, mas, T) ungere prin amestec de ulei şi benzină
oiling attachment (OM, T) dispozitiv de ungere
oiling chart (mas-un, T) schema ungerii
oiling device (OM, T) dispozitiv de ungere (cu ulei) (foarte general)
oiling hole (OM) orificiu de uns / ungere
oiling tube (OM, T) ţeavă / tub / conductă de ulei / de ungere
oil inlet (auto, hidr) intrarea uleiului
oil-insoluble (ind chim, plast) insolubil în ulei
oil-insoluble materials (T, fiz, chim) materiale / substanţe insolubile în ulei(uri) (şi impurităţi)
oil insulator (el) izolator cu ulei
oil interceptor / expeller (mas-un, hidr, OM) separator / captator de ulei
“oil-in-water” emulsion (ind chim, fiz, T, TH) emulsie „ulei-în-apă” (ulei mai puţin decât apă)
oilite bushing (OM, T) bucsă din bronz poros, care lucrează fără ungere / autolubrifiantă
oil jack (mas, OM) balansier jack / de transmisie (la extracţia petrolului)
oil joint (OM, hidr) etanşare cu ulei
oil lagging (metr, OM) teacă cu ulei pentru termometru
oil lamp lampă cu ulei
oil land (geol) perimetru / teren petrolier
oil layer (OM, T) peliculă / strat / film de ulei; (geol) strat petrolier
oil leather (ind chim) piele tăbăcită în vâreţ (de / cu ulei)
oil length (ind chim) grad de polimerizare a uleiului
oil length of varnish (ind chim) conţinut de ulei al lacului, „grăsime” a lacului
oil lens (geol) lentilă (acumulare naturală) de petrol
oil level (auto, mas, OM, T, TH) nivel al uleiului (şi din baie de ungere / de tratament etc.); (geol, ind) nivel al ţițeiului în sondă

oil level indicator

oil level indicator (metr, OM) nivelmetru de ulei
oil level meter (metr, OM) nivelmetru de ulei
oil length (ind chim) grad de polimerizare a uleiului
oil length of varnish (ind chim) conținut de ulei în vopsea
oilless fără ulei (d. sistem fără ungere, din proiectare sau din cauza unei defecțiuni în sistemul de ungere)
oilless bearing / bushing (OM, T) lagăr / cuzinet / bușă (și din material / bronz poros), fără ungere (sau cu lubrifiant solid încorporat)
oilless circuit breaker (el) întrerupător (de putere) fără ulei
oil level (auto, mas) nivelul uleiului
oil-level dipstick, oil gauge rod / stick (auto, metr) tijă de nivel de ulei, jojă
oil level gauge (OM) indicator de nivel
oil lifting (ind) liftare a țiteiului; (OM) pompare a uleiului (hydraulic, lubrifiant) în sus, în sistemul de (re)circulare
oil-like (chim) uleios
oil line (OM, ind chim, hidr, T) conductă de țitei / de ulei
oil-line pump (mas) pompă pentru conductă de țitei / de ulei
oil-liver (alim, ind chim) formare de depuneri mucilaginoase în ulei
oil-loading rack (transp) rampă de încărcare a produselor petroliere
oil locating (geol) detectare a (existenței) unei acumulări de petrol, prospecțiune
oil log (ind, TH) fișă geologică-tehnică de foraj
oil lubrication (T) ungere / lubrifiere cu ulei
oilman (TH, mas, T) (muncitor) ungător; (ind chim) petrolist
oil manifold (hidr, OM) distribuitor / conductă de ulei
oil market (ec) piață a acțiunilor petroliere / a petrolului, piața uleiurilor (hidraulice, lubrifiante)
oil mat (constr, auto) îmbrăcăminte rutieră bituminosă
oil measure (geol) strat petrolifer
oil menstruum (ind chim) solvent petrolifer
oil migration (geol) migrație a petrolului (din locul de formare)
oil-measuring stick (auto) tijă de măsurat nivelul uleiului, jojă
oil-mill (alim) presă / fabrică de ulei
oil mist (auto, T, mas) ceață / vapori de ulei
oil-modified resin (ind chim) rășină modificată cu ulei
oil-moistened air filter (auto) filtru de aer, umezit de / cu ulei

oil-poor

oil nozzle (auto, termo, OM) jiclor de ulei
oil of bitter almonds (alim) ulei de migdale amare
oil of fir (ind chim) terebentină (obținută prin antrenare cu vapori de apă)
oil of mirbane (ind chim) nitrobenzen
oil of vitriol (chim) acid sulfuric
oil-operated power cylinder (hidr, OM) cilindru / motor hidraulic, comandat hidraulic (cu ulei), servomotor hidraulic cu ulei
oilstatic cable (el, hidr) cablu izolat cu ulei sub presiune
oil outlet (auto, OM, hidr, T) (conductă) ieșire a uleiului
oil overflow pipe (OM, hidr, mas) țeavă de preaplin, pentru ulei
oil oxidation stability (ind chim) stabilitate a uleiului la oxidare
oil oxidation stabilizer (ind chim, T) aditiv antioxidant, agent de stabilizare, agent de inhibare a oxidării
oil package (alim, ind chim) ambalaje pentru uleiuri
oil pad (T, OM) pernă de ungere, perniță de ungere cu fitiluri
oil paint (ind chim) vopsea pe bază de ulei
oil painting (constr) pictură în ulei, zugrăveală / vopsire în ulei
oil paints (ind chim) vopseluri de ulei
oil pan (auto, mas, T) carter / colector / baie de ulei
oil pan tray (mas-un, OM) tavă pentru lichid de ungere și răcire
oil paper (ind alim, OM) hârtie îmbibată în ulei (pt. protecția elementelor de mașini)
oil passageway (hidr, OM) conductă de ulei, canal de ungere
oil performance (T, chim) performanța uleiului
oil pipe(-line) (hidr, OM) conductă de ulei
oil piping (mas-un, OM, T) conductă / conducte / linie de ulei / de circulație a uleiului (de ungere sau hidraulic)
oil piping layout (TH) schemă / plan a(l) conductelor de ulei
oil piston ring (OM, termo, T) segment de ungere
oil plant (agr, bot) plantă oleaginoasă
oil plug, oil hole screw (mas-un, OM) dop filetat al orificiului de ungere
oil pointer (mas-un, T) indicator de nivel al uleiului
oil pot (mas-un, T) rezervor de ulei, ungător
oil pool (geol) zăcământ de țitei
oil-pool repressuring (ind) presiune de refacere
oil-pool waters (geol) ape de zăcământ
oil-poor (T) cu ulei puțin, (cu) insuficient ulei pentru ungere

oil-poor circuit breaker

oil-poor circuit breaker (el) întrerupător (de putere) fără ulei sau cu ulei în cantități mici (proiectat sau ca defect)

oil-press (alim) presă de ulei (din semințe, fructe, plante etc.)

oil pressure (auto, hidr, T) presiune a uleiului (lubrifiantului lichid), presiune oleohidraulică; (poligrafie) oleografie

oil pressure cut-out (auto, hidr, T, metr) presostat de siguranță a circuitului de ulei

oil pressure gauge / indicator (auto, metr) manometru de ulei

oil-pressure pipe (mas, OM) conductă de presiune pentru ulei / oleohidraulică

oil pressure safety switch (autom, hidr) presostat de siguranță a circuitului de ulei

oil processing (ind chim) prelucrare a petrolului brut

oil-processing unit (ind chim) instalație de prelucrare a petrolului brut

oil-producing area (geol) perimetru petrolifer

oil-producing formation (geol) formațiune petroliferă

oil production (ind chim) extracție / producție de petrol

oil-proof (materiale) rezistent la acțiunea uleiului, impermeabil la ulei, care respinge uleiul, oleofob (care respinge uleiurile)

oilproofness (ind chim, plast) rezistență la uleiuri (d. elastomeri pentru etanșări etc.)

oil prospecting (geol) prospecțiune a petrolului

oil protection / shield (el) izolație / protecție de / cu ulei; (met) protecție cu ulei

oil pump (mas) pompă de ulei

oil pumping (hidr) pompare a uleiului

oil purging (ind chim) dezuleiere, îndepărtare a uleiului

oil purifier (OM, hidr, T) filtru / epurator de ulei

oil putty (constr) chit uleios

oil-quenched and tempered (met) călit și revenit în ulei (d. oțeluri)

oil-quenched fuse (el) siguranță fuzibilă, cu extincție în ulei

oil-quenching (met, TH) călire în ulei

oil radiator (auto) radiator de ulei

oil receiver (TH, OM) rezervor de ulei

oil reclaiming / regenerator (ind chim, T) regeneratoare de ulei

oil reclaiming / reclamation (ind chim, T) regenerare a uleiului

oil receiver (OM) rezervor de ulei

oil recovered from waste oils and fats (alim, ind chim, mediu) ulei recuperat din deșeuri de ulei și grăsimi

oil-saturated sandstone

oil recovery (ind chim, T, mediu) recuperare / regenerare a uleiului; (ind) exploatare / recuperare a petrolului (din zăcământ)

oil rectifier / still (alim, mas, OM) epurator / filtru de ulei

oil-recycle process (ind chim, T, hidr, TH) proces cu recircularea uleiului

oil refinery (ind chim) rafinărie de petrol

oil refining (ind chim) rafinare a țițeiului / a uleiului, tehnologia țițeiului

oil regenerator (ind chim) instalație pentru regenerarea uleiului

oil region (geogr) regiune petroliferă

oil relief valve (OM, hidr) supapă de suprapresiune pentru ulei

oil research (ind) cercetare / prospecțiune a petrolului

oil reserves (geol) rezerve de petrol; (hidr, T, mas) rezerve de ulei (pt. acționări hidraulice și ungere)

oil resinification (ind chim) rezinificare a uleiului

oil reservoir / tank (OM, hidr) rezervor / tanc de ulei

oil residue (alim, ind chim, T) reziduu de ulei

oil resistance (plast) rezistență la ulei

oil-resistant (plast) rezistent la ulei

oil-resistant / oil-resisting rubber (plast) cauciuc rezistent la ulei(uri)

oil resisting (materiale) rezistent la acțiunea uleiului

oil retainer ring (auto, OM) simering, manșetă de etanșare; garnitură de reținere a uleiului / de împiedicarea pierderii de ulei

oil retaining rim (mas-un, OM) rebord pentru reținerea uleiului

oil-return line (hidr, OM) returul uleiului, conductă de retur

oil-return pipe (hidr, OM) conducta de retur a uleiului

oil rig (ind, mas) echipament / instalație de foraj

oil ring (OM, T) segment / inel raclor / de ungere

oil-ring bearing (OM, T) lagăr cu inel(e) de ungere

oil run (OM, T) orificiu de uns, canal de ungere

oils (ind chim) vopsea de ulei / de ungere

oil salvage (ind chim) regenerare a uleiului

oil sampler (metr, OM) aparat de luat probe de țiței

oil sand (geol) nisip petrolifer

oil sandstone (geol) gresie petroliferă

oil saponification value (chim, metr) indice de saponificare a uleiului

oil-saturated sand (geol) nisip saturat cu petrol

oil-saturated sandstone (geol) gresie saturată cu petrol

oil saturation value

oil saturation value (geol) grad de saturație cu petrol (al unei roci)
oil saver (ind, met) instalație / dispozitiv de prevenire a pierderii de ulei
oil-scal(ing) ring (OM, T) inel pentru împiedicarea pierderii de ulei, inel pentru reținerea uleiului, simering
oil scoop / dipper (OM, T) linguriță de ulei pentru barbotare (montată și pe capacul bielei)
oil scraper (OM, termo) segment raclor
oil scraper (piston) ring (OM, termo, T) segment (piston) raclor de ulei
oil seal (OM, T) etanșare cu ulei
oil search (geol) cercetare și explorare a petrolului, prospecțiune și explorare a petrolului
oil sediment (auto, mas, T, chim) reziduu / depunere de ulei
oil-seed cake (alim) turtă de oleaginoase
oil seepage (geol) infiltrație / susurare a țițeiului; (T) infiltrare a uleiului în materialele cu care vine în contact
oil seeps (geol) infiltrație a țițeiului, manifestări de țiței
oil separator (OM) separator / decantor de ulei
oil shale (geol) șist bituminos / petrolifer
oil ship (nav) tanc petrolier
oil shipment (nav, transp) transport de țiței cu petroliere
oil shock absorber (OM, hidr) amortizor oleohidraulic
oil siphon (OM, T) ungător de ulei cu fitil
oilskin (nav, textile) haină de ploaie
oil slinger / baffle / deflector (OM, T) deflector de ulei
oil slip (mas-un) piatră de șlefuit / de tras
oil sludge (termo, OM, hidr) crustă de ulei
oil solubility (alim, plast) solubilitate în ulei
oil-solvent blend (ind chim) amestec de ulei cu solvent
oil-solvent solution (ind chim) amestec de ulei cu solvent
oil splash guard (OM) deflector de ulei, cutie / apărătoare împotriva stropirii cu ulei
oil splitting (alim, ind chim) scindare a grăsimilor
oil-spot (T) ungere prin picurare / cu lubrifianț antrenat în jet de aer
oil squirt (OM, T) pompă manuală de uns, piston de stropit ulei
oil-stained (T, chim) îmbibat cu ulei, pătat de ulei
oilstone (mas-un) piatră / disc abraziv(ă), îmbibat(ă) în ulei sau care funcționează în baie de ulei
oilstone grinder (mas-un) mașină de ascuțit scule, cu disc abraziv îmbibat în ulei sau care funcționează în baie de ulei

oil-water contact

oil storing (chim, TH) colectare / depozitare a uleiului
oil strainer (OM, mas) filtru de ulei
oil substitute (chim) înlocuitor de ulei
oil sump (auto, OM) baie de ulei
oil sump tank (OM, T, hidr) rezervor pentru colectarea uleiului
oil supply (mas, T) sursă de ulei, alimentare cu ulei; rezervă / stoc de ulei
oil switch (hidr, OM, T) întrerupător de curgere a uleiului
oil tank (auto, OM, hidr) rezervor / baie de ulei, carter
oil-tanker (nav) petrolier, navă-petrolier, tanc petrolier
oil tar (ind chim) gudron de petrol / de ulei
oil temperature cut-out (auto, termo, hidr) termostaț de siguranță pentru circuitul de ulei
oil tempered (met) revenit / călit în ulei
oil tempering (met) revenire / călire în ulei
oil terminal (ind chim) depozit de transbordare, stație de pompare finală, terminal (de petrol)
oil tester (metr, chim) aparat Abel-Pensky
oil thief (metr, OM) aparat de luat probe de petrol, canciog, grădelniță
oil thinning (OM, T, termo, ind chim) diluare / subțiere a uleiului (d. o unsoare, vopseluri etc.)
oil thixotropic behaviour (fiz, T) comportare tixotropică a uleiului
oil thrower (OM, T) deflector / aruncător de ulei, dispozitiv de barbotare
oil-tight (OM) etanș la ulei, (material / incintă) în care nu pătrunde uleiul
oil trace(s) urme de ulei (defect la textile)
oil transferring (hidr, termo) pompare / transferare / transvazare a uleiului
oil transformer (el, hidr) transformator cu ulei
oil trap (OM) separator / captator de ulei, cavități pentru acumularea picăturilor de ulei (și pt. redistribuire la puncte de ungere)
oil-tray of crankcase (auto, termo, OM) baie a carterului
oil tray (under motor) (OM) tablă defletoare de ulei (sub motor)
oil trucking (auto, transp, ind chim) transport de produse petroliere cu autocisterne
oil tube drill (mas-un, OM) burghiu cu tuburi de ungere
oil varnish (ind chim) lac de ulei, acoperire cu ulei, strat protector de ulei
oil-water boundary (fiz) limită de separare între apă și ulei / țiței
oil-water contact (fiz) contact apă-ulei; (geol, fiz) contact apă-țiței (la un zăcămint)

oil-water emulsion

oil-water emulsion (T) emulsie ulei-în-apă; (fiz, ind, geol) emulsie de tipul țitei-în-apă, emulsie de țitei hidrofoabă

oil-water interface (fiz) interfața ulei-apă; (fiz, geol) linie / plan / interfață de separație apă-țitei (în zăcământ)

oil-water line (fiz) linia de separare apă-ulei

oil-water sludge (fiz, mediu, T) emulsie de apă cu ulei

oil-water surface (fiz) suprafața de separare apă-ulei; (fiz, geol) suprafața de contact țitei-apă

oilway (OM, T) canal de ungere

oil well (OM, T) cutie de ungere; (constr, ind chim) sondă de țitei / petrol

oil-well blowing (hidr, T) erupție / împrăștiere a uleiului; (ind) erupție a sondei de petrol

oil-well cementing (ind) cimentare a sondei de petrol

oil-well derrick (constr, ind) turlă de sondă de petrol

oil (well) drill-boat, oil (well) driller (ind, nav) platformă (și plutitoare) de foraj marin

oil well gas (ind chim) gaz de sondă

oil-well industry (ind) industrie de petrol, industrie petrolieră

oil-well (plunger) pump (OM) pompă de adâncime / fund (pentru țitei, ulei)

oil-well pumping (ind) exploatare a petrolului prin pompare

oil-well shooting (ind) torpilare a unei sonde de petrol (în erupție necontrolată)

oil-well swab (OM) piston de extracție

oil wiper (OM, T) inel deflector de (picături de) ulei

oil with little body (ind chim, T) ulei nevâscos

oil without additives (T, ind chim) ulei (hidraulic sau lubrifiant) fără aditivi / neaditivat

oily uleios; îmbibat cu ulei; unsuros, gras, onctuos; (*fig*) alunecos, mios, insinuant

oil zone (geol, geogr) zonă petroliferă

ointment (chim) unsoare, unguent, cremă, alifie

oitavo (metr, fiz) unitate tradițională portugheză pentru măsurarea volumului (de lichid): 1 oitavo $\cong$ 1,73 l

oka or oke (metr) unitate tradițională de măsură pentru masă în Turcia și țări mediteraneene: 1 oka $\sim$ 1,28 kg; uneori unitate de măsură pentru volum de lichid, reprezentând volumul ($\sim$ 1,25 l) ocupat de 1 oka (masă) de vin sau apă

okta (metr, mediu) unitate pentru exprimarea proporțiilor, egală cu 1/8, utilizată în meteorologie pentru a exprima fracția ocupată de nori pe cer

öl (metr) unitate tradițională din Ungaria pentru a măsura lungimea tradițională: 1 öl $\cong$ 1,896 m

omelet(te)

olf (metr) olf, unitate empirică pentru măsurarea intensității mirosului în interior

old bătrân, vârstnic, având etatea de, care are vârsta de (d. persoane); vechi (d. lucruri); de altădată, de odinioară; trecut, vechi; antic; inveterat; experimentat, cu experiență, priceput; **of** $\sim$ de demult, de mult

old-fashioned anchor (nav) ancoră cu traversă tip amiralitate

old metal (met) metal vechi, spărturi metalice

old rags cârpe vechi (în industria hârtiei)

old sand (met) amestec de formare refolosit, nisip de turnătorie, uzat

old style (OS) (metr) pe stil vechi, notare a datei pe stil vechi sau după calendarul iulian

old timber (silv) lemn îmbătrânit

old waste paper (ind chim, mediu) maculatură

old wine (alim) vin vechi / matur

old workings (ind, geol) zăcămintă exploatare și părăsite

oleaginous (bot, alim) oleaginos; (chim, TH, T) uleios, onctuos

oleaginousness (fiz) onctuoșitate

oleander (alim) oleandru

olefin (chim) olefină

olefin polymer oil (ind chim) ulei sintetic (obținut prin polimerizarea olefinelor)

oleic acid (chim) acid oleic

oleiferous (chim) cu conținut de ulei

oleomargarine (chim) oleomargarină

oleo-pneumatic (OM, hidr) hidro-pneumatic (pe bază de ulei)

oleo-pneumatic shock-absorber (OM, hidr) amortizor hidro-peumatic (pe bază de ulei)

oleophilic (fiz, chim) oleofilic

oleophobic (fiz, chim) oleofob

oleoresin (ind chim) rășină fluidă

oleo strut (OM, hidr) picior / suport cu amortizor hidraulic

oligiste (met) fontă oglindă

olive (alim) măsline; culoare măsline, oliv, măsline

olive oil (alim) ulei de măsline

olive-oil cake (alim) turtă de măsline

olivine (minrl) olivină

olk (metr) unitate tradițională irachiană pentru măsurarea suprafeței (de teren): 1 olk = 1 are = 100 m²

olympiad (metr) unitate de timp de 4 ani; în Grecia Antică – intervalul de timp (4 ani) între două olimpiade consecutive

omega (met) fază omega, fază submicroscopică care poate apărea la formarea fazei alfa din faza beta

omelet(te) (alim) omletă

omer

omer (metr, agr) unitate veche, din Biblie, pentru măsurarea volumului de cereale etc.: 1 omer ~4,032 l

omicron (literă grecească) omicron

omissible care poate fi omis

omission omisiune; omitere; lipsă; neglijență; scăpare

omit a omite; a neglija; a nu face; a uita să

omniconpetent cu puteri / împuterniciri depline (și d. un expert, inspector etc.)

omn. bih. (metr, med) abreviere pentru *omni bihorio* (în latină), o dată la fiecare două ore, unitate de frecvență în prescripții medicale, echivalentă cu **alt. h.** – abreviere pentru *alternis horis* (în latină) – (la) fiecare oră următoare

omn. hor. (metr, med) abreviere tradițională pentru *omni hora* (în latină), o dată la fiecare oră, unitate de frecvență în prescripții medicale; o abreviere echivalentă: **q. h.** (*quaque hora*, (la) fiecare oră)

omnidirectional (fiz) în toate direcțiile

OMS (output per man shift) (ec) putere / producție pe om și schimb, productivitate a muncii

on pe; (el) închis, în circuit; (TH) cuplat; în funcțiune (întâlnit ca inscripție)

on-again, off-again (*amer*) (mas) care pornește și se oprește brusc; care nu mai pornește, care nu începe, care nu este aplicat

on an average în medie

on approval (materiale) de probă, ca mostră

ON button (auto, OM) buton de deschidere / pornire / de acționare

onça, once, oncia, onza (metr) uncie, unitate tradițională de măsură pentru masă, în țări cu limbi latine: 1 onça (Portugalia) = 1 onza (Spania) = 28,69 g; 1 once (Franța) ~30,59 g 1 oncia / onza (Italia) ~27,3 g

once (*adv*) o (singură) dată; odată, altădată; odată ce; dacă; în / din momentul în care

on centre (mas-un, OM) fixat pe axă

on centre distance (OM) (cu) distanță între axe (de)

once-over ochire; privire; examinare sumară

once-through boiler (el, termo) încălzitor electric, cu circulație forțată

once-through control (autom, electr) modulară / reglare directă

once-through cooling (termo, T) răcire cu circulare forțată

once-through process (TH) proces într-un singur ciclu / fără recirculare

on-coming apropiat, care se apropie

on-coming of apropiere, sosire apropiată; care se apropie de

oneness

on-condition unit (TH) sistem tehnic la care mentenanța nu este planificată sau estimată, depinzând de una sau mai multe condiții impuse și respectate

on-cost(s) (ec) cheltuieli indirecte / de regie

ondometer (fiz, metr) undametr, frecvențimetru

on-duty (TH, ind) de serviciu

one unu, unul, una; prim, prima, întâi; (mat) cifră / numărul unu; unitate; aceeași, același; unul și același lucru; unic; **A** ~ (clasa) întâi; un / oarecare; oarecare; tot una; unul singur; (în unele cazuri) se (impersonal): ~ **pays** – se plătește; **rolled into** ~ combinat, (OM, hidr, mec) îmbinate într-un singur modul / sistem; ~ **of** unul / una dintre; ~ **another** unul altuia; ~ **way or another** într-un fel / mod sau altul, pe o cale sau alta

one-aloner (om, persoană) singuratic(ă)

one-amplifier (autom) circuit schemă (de telecomunicații) cu un singur amplificator

one-armed (OM) cu un singur braț

one-armed lever (OM) pârghie cu un singur braț

one-axis (OM) monoaxial (elemente de mașini, scule și dispozitive)

one-class boat (nav) navă monotip

one-cycle bandwidth (fiz, electr, radio) lățime de bandă de 1 Hz

one-decker (nav) navă monopuntată, vas cu o singură punte

onedesign (nav, TH) proiect monotip

onedesign boat (OM) navă monotip

on edge (OM, TH) (așezat pe) pe muchie

one-dimensional (mat) cu o dimensiune, unidimensional

one-directional compression efort de compresie pe o singură direcție

one-directional tension (mec, OM) efort (de tracțiune) pe o singură direcție

one-eyed (OM) (piesă)cu un singur ochi (de prindere)

one-flue boiler (termo) cazan cu o singură țevă de flacăra / Cornwell monotubular

one gram sample (metr, mec, T) eșantion de 1 gram (de fluid etc.)

one-hole nozzle (auto, termo, T, OM) injector / jiclor cu un singur orificiu

one-horse (mec, mas) de un cal putere

one-ided (*fig*) limitat, mărginit (d. concepții etc.), stăpânit / blocat de o idee

one-legged (OM) cu un singur picior

one-loop control system (autom) sistem de reglare cu o singură buclă / cu buclă unică

one-man (mas) (acționat) de un singur om

oneness unitate, identitate

one-one

one-one (mat) injectiv (d. o funcție), în care un element al celei de a doua mulțimi are un antecedent în plus (în analiza matematică)
one-parameter (fiz, TH) care depinde de un singur parametru
one-part cu o singură parte, (piesă / element de mașină) dintr-o singură bucată / material
one-part adhesive (plast, chim) adeziv mono-component
one pass (mas-un, TH) o singură trecere; (sudare) printr-o singură trecere; într-un strat; (plast, ind chim, met) laminare cu o singură trecere
one pass weld (OM, TH) sudură executată dintr-o singură trecere
one-phase (el) monofazat; (met) cu o singură fază
one-phase current (el) curent monofazat
one-phase ground / grounding (el) punere la pământ a unei faze
one-piece (OM) (piesă) monobloc, dintr-o singură bucată (d. un element de mașină, un bloc hidraulic), modul nedemontabil
one-piece bearing (OM) lagăr monobloc
one-piece casting (met) turnare a unicatei
one-piece crankshaft (OM) arbore cotit dintr-o singură bucată / monobloc
one-piece flywheel (OM) volant solid (nedemontabil)
one-piece rim (auto) jantă dintr-o singură bucată
one-piece wheel (OM) roată monobloc
one-pole (el) plug fișă monopolară / unipolară
one-port (el, chim) dipol; uniport
onerous oneros, împovăraător, apăsător
onerously (*adv*) (în mod) oneros, dezavantajos
ons (metr, fiz) unitate olandeză de măsură pentru masă: 1 ons = 1 hectogram = 100 g
oneself (*pr refl*) se, (pe) sine însuși
one-sheet (mat) cu o singură pânză (d. corpuri geometrice)
one-shot lubrication system (T) sistem de lubrifiere / de gresare / de ungere centrală / centralizată
one-side o parte, o față
one-sided, single-sided (textile, hârtie, birotică) imprimat pe o singură față; (mat) unilateral; lateral, cu o singură față; (electr) circuit imprimat cu un singur strat metalic
one-sided unilateral; (mat) cu o singură latură; (*fig*) unilateral, limitat, părtinitor; aplecat într-o parte
one-sided limits (mat) limite laterale
one-stage resin (plast, med, chim) rășină termoreactivă
one state (autom, c) stare „unu” la circuite binare
one-sheet (geom) cu o singură pânză
one-storyed (constr) cu un singur etaj / nivel

only

one-story furnace (alim, met) cuptor cu un singur nivel
one-syllabled (*lingv*) cu o (singură) silabă
one-term(ed) (mat) cu un singur termen
one-thread worm (OM, alim) melc cu un singur început (într-un angrenaj melcat, prese etc.)
one-throw crankshaft (OM) arbore cotit cu un singur cot
one-to-one injectiv (d. o funcție)
one-to-one correspondence (mat) corespondență biunivocă / injectivă, injecție, injectivitate
one-to-one mapping (mat) aplicație / reprezentare bijectivă, în care un element al celei de a doua mulțimi are un antecedent în plus
one-track (cf, met) (cale ferată) cu o singură linie
one-valued function (mat) funcție uniformă
one-valuedness (mat) uniformitate
one-way (el, hidr, OM) unidirecțional, cu o singură direcție / cale; (mas-un) unilateral; cu sens unic; (el, fiz) monoalternanță
one-way classification clasificare după un singur criteriu
one-way stick adhesive (plast, OM) adeziv pentru lipire pe o față
one-way valve (OM, hidr) supapă de sens
onflow (fiz, hidr, el) curgere, flux
on-going care continuă; neîntrerupt
onglette file (mas-un) pilă rombică
onion (alim, bot) ceapă
anisotropy (fiz, mec) anizotropie (d. materiale, câmpuri)
on-line (inf, c) on-line, aflat sub control, cuplat direct cu unitatea centrală, direct, funcționând în circuit comandat de calculatorul central, sistem de calcul la care utilizatorul are acces în timp real / în mod interactiv, operabil, cuplat și gata de lucru, (existent / accesibil) pe internet; (monitorizare / reglare) activ(ă) / în timp real
on-line computer (autom, c, TH, ind) calculator direct de proces / cuplat cu mașinile din procesul tehnologic)
on line maintenance (TH, mas) mentenanță executată fără întreruperea funcționării sistemului tehnic
on-line operation (TH, mas) exploatare directă
on-line system (autom, c) sistem (de calcul, de monitorizare) care asigură comanda directă a unei operații, a unui proces
on-load changer (autom, el, electr) comutator de reglare sub sarcină
on-load starting (mas, mec, el) demarare / pornire în sarcină
onlooker privitor, spectator
only singur, unic; (*adv*) numai, doar

on-off

on-off (autom, el) conectat-deconectat, închis-deschis, tot-sau-nimic
on-off action (autom) reglare tot-sau-nimic / închis-deschis / în două puncte
on-off controller / regulator (autom) regulator / comutator cu două poziții / bipozițional / tot-sau-nimic
on-off keying (autom, hidr, mec) manipulare bipozițională / închis-deschis
on-off mechanism (mec) mecanism de pornire-oprire / de conectare-deconectare
ON/OFF switch (el, electr) comutator / buton deschis/închis
on-off (two step) action (autom, el, electr, hidr) acțiune de tip închidere-deschidere
on or off attachment (mas-un, OM) dispozitiv de prindere-desprindere
on a percentage sampling basis pe baza unui sondaj; (TH) prin sondaj / control procentual
on period (mas, el, termo) interval de timp de acționare / de conducție
“on” position (mas) poziție „cuplat” / de lucru / de cuplare (a unei manete sau buton de comandă); (TH) poziția deschis
on-push button (OM, mas) buton de comandă acționat prin apăsare
on-sale (ec) cu vânzare de băuturi alcoolice
on-screen distortion (c) distorsiune pe ecran
onsetter (el) electrician de serviciu
onset time (fiz, chim, constr) timp de amorsare
onshore (nav) de coastă / litoral; (*adv*) spre coastă
on site (ind) pe loc; pe șantier; la fața locului
on-state current (el) curent (care circulă) direct
on the job (constr) pe șantier / pe teren
on-the-job assembly (OM, TH) asamblare / montare pe loc
on the road test (metr, auto) încercare / testare (a autovehiculelor) în condiții de drum / de teren
on-the-spot calibration (metr, ind) calibrare la fața locului
on-the-spot control (metr, ind) control la fața locului
on (the) port bow (nav) în prova babord
on (the) port quarter (nav) în pupa babord
onus sarcină, răspundere, obligație
onward înainte, în față; (*fig*) înainte, progresiv
onwards (*adv*) înainte, în față, mai departe
onyx (minrl) onix
oolitic ore (met, minrl) limonit
ooze (med) supurare; infiltrație; noroi; nămol; mâl; sol nămolos; aluviune; (hidr) (s)curgere foarte lentă; a strecura; a (se) infiltra; a se prelinge; a se scurge foarte lent
oozy (mediu) nămolos, mâlos; ud, transpirat

open

opacimeter (metr, opt) opacimetru, aparat de măsurat transparența la lumină
opacity (materiale, opt) opacitate, caracter mat; întuneric; (*fig*) opacitate, obtuzitate, mărginire
opacity tester (metr, fiz) opacimetru
opal (minrl) opal
opalescence (fiz) opalescență
opaline (ind chim, fiz) sticlă opală / lăptoasă; opalescent
opaque opac, întunecat, nedeslușit, neclar mat (d. materiale) (și *fig*); (*fig*) opac, obtuz, mărginit
opaque container (OM) container opac
opaquely (*adv*) (în mod) neclar, abscons
opaqueness opacitate, putere de acoperire (d. vopseluri etc.)
opaque rubber (ind chim, fiz) cauciuc cu plumb (de protecție la raze Röntgen)
open aer / spațiu liber, spațiu deschis; (silv, mediu) luminiș (în pădure); (el) deschis, întrerupt, deconectat; (mat) strict posibil, posibil dar nu necesar; (ec) deschis (d. o ședință etc.); deschis, nesoluționat, discutabil (d. o problemă etc.); deschis, mare (d. ochi); desfăcut, deschis (d. o scrisoare, o carte, un braț, o mână etc.); fără obstacole; fătîș, pe față (d. o ceartă, atitudine etc.); întins (d. mână, braț, etc.); neapărat, deschid (d. un oraș etc.); nerezolvat, rămas deschis (d. o problemă etc.); fără intervenția poliției; (TH, OM) deschizătură, declanșat, scos din circuit, deschis, desfăcut, destrămat, liber, neîncuiat, accesibil, dat la o parte (d. uși, capace etc.); deschis, neîmprejmuit, neîngrădit (d. un teren); nezăvorât neîncuiat (d. uși, lăzi, panouri de comandă etc.); (ec) liber, neocupat, vacant (d. un post); (nav) larg, mare liberă, a descoperi o intrare în port, a apărea; a deveni foarte vizibil; (auto) decapotabil, deschis, neacoperit (d. un vehicul etc.), a scoate capota; (meteorologie) fără zăpadă și geruri (d. iarnă), (d. vreme) dulce, blând; evident, manifest, vizibil; public, scos la iveală, publicat; declarat; generos, darnic; (mil) desfășurat; dispersat; (mas-un, OM) a (se) deschide, a (se) descuia, a da la o parte, a rostui, a desface / îndoi / rostui (capetele unui cui spintecat), a rupe, a (se) desface, a destrăma, a (se) slăbi (d. un șurub, o piuliță, o frână), a forța, a (se) da la o parte; (textile) a desface, a destrăma, a bate (fibrele); (*fig*) a releva; a începe; (geol) a irupe (d. petrol etc.); cinstit, deschis, direct, sincer (d. felul de a fi al cuiva); a (se) deschide, a începe, a declara deschis (d. o ședință, o discuție, un eveniment etc.); a se deschide, a se înfățișa (d. o priveliște); a deschide (ochii, gura etc.); a deschide, a desface (o scrisoare, o carte etc.);

open account

a deschide (sufletul, inima, etc.); a descoperi; (*fig*) a desface (mâna, brațul etc.); a destăinui (sufletul, inima, un secret etc.); (*fig*) a da publicității, a face public; a rări (rândurile) (d. un text, o formație militară etc.); a comunica, a înștiința despre; **in the ~ air** în aer liber; ~ **fire** (mil) a deschide focul; **half~** (OM) întredeschis; **push / throw ~** a deschide brusc; **open road** cale deschisă; **in ~ order** în ordine desfășurată; **have an ~ hand** a fi generos, a avea inimă largă; **be ~ to many objections** a risca să întâmpine multe obiecții; ~ **to attack** expus unui atac; **lay ~** (*fig*) a demasca, a scoate la iveală, a descoperi

open account (ec) cont deschis (în baza unui credit)

open-air în aer liber

open-air drying (agr, constr) uscare în aer liber

open-air piping (OM, hidr, ind chim) conductă în aer liber / de exterior

open-air transformer plant (el) stație de transformatoare în aer liber

open-and-shut foarte clar, evident

open and shut action (autom) reglare tot-sau-nimic, acționare închis-deschis

open annealing (met) recoacere în aer liber

open arc (el) arc electric descoperit / în aer liber (și la sudare)

open assembly time (chim) timp de asamblare deschis, intervalul de timp după care adezivul își pierde capacitatea de lipire

open berth (nav) loc de ancoraj neadăpostit (într-o radă deschisă)

open building pit (constr) groapă de fundație (fără întărire)

open burning coal (termo) cărbune cu flacără lungă

open butt joint (OM) îmbinare cap-la-cap / cu joc

open butt weld (OM) sudură cap-la-cap, cu rost între margini

open by boring (mas-un, OM) lărgire a unei găuri (cu burghiu sau lărgitor)

open calibre (metr) calibru deschis

open car (auto) automobil decapotabil

open carriage trăsură descoperită

open centre (hidr) sistem (hidraulic) care, dacă nu lucrează, permite evacuarea fluidului de lucru în rezervor

open chain hydrocarbons (chim) hidrocarburi nesaturate

open calliper (metr) calibru deschis

open chamber needle valve (OM, hidr) supapă (de deschidere) cu ac

open cheque (ec) cec nebarat

open hearth furnace

open chock (OM) ureche de ghidare / de prindere deschisă

open circuit (hidr) circuit deschis / neoperabil din cauza unei avarii sau scurgeri; (mas, el) mers în gol

open-circuit grinding (alim, constr) măcinare în circuit deschis

open-circuit operation (TH) proces tehnologic în circuit deschis

open contact (el, hidr) contact de lucru / normal deschis

open credit (ec) credit descoperit / deschis

open-cup flash point (metr) temperatura / punctul de inflamabilitate (determinat) în vas deschis (pt. fluide)

open-cup tester (metr) aparat pentru determinarea temperaturii de inflamabilitate în vas deschis (pt. fluide)

open cure (plast, ind chim) vulcanizare liberă / fără matriță

open cycle control (autom) comandă în circuit deschis

open die(s) (mas-un, plast) matriță deschisă (ce permite formarea bavurii)

open-door (mas) accesibil pentru control și curățare, (cu) ușă de acces

open dye kettle (OM, met, textile) bazin / incintă de vopsire deschis(ă) / neprotejat(ă)

open-ended line (hidr, OM) linie / conductă cu terminație deschisă / neobturată / deconectată la capăt

open-ended question întrebare / chestionar care admite o infinitate de răspunsuri

open-ended spanner (OM) cheie fixă, cu cap deschis

open end hole (OM) gaură pătrunsă / fără fund

open end wrench (OM) cheie simplă (cu gură deschisă)

opener (alim, OM) tirbușon; cheie, deschizător (pt. conserve); (mas-un, OM) dispozitiv de deschidere

open equipment (mas, mediu) echipament neprotejat (contra acțiunilor exterioare sau atmosferice)

open exhaust (hidr) evacuare liberă

open-eyed vigilant, atent

open-flame furnace (met) cuptor cu flacără

open flow (hidr) curgere liberă

open furnace (met) cuptor deschis

open-fuse cut-out (el) siguranță cu topire directă / liberă

open-grain structure (matriale) structură cu granulație mare

open hearth (met) vatră deschisă (la cuptoare)

open hearth furnace (met) cuptor Martin

open hearth iron / steel

open hearth iron / steel (met) oțel obținut în cuptor Martin

open hearth pig iron (met) fontă pentru cuptor Martin

open hearth plant (met) secție de oțelărie Martin

open hearth process (met, TH) procedeu siderurgic Martin

open hearth refining (met, TH) afinare în cuptor Siemens-Martin

open hearth steel furnace (met) cuptor Martin, pentru elaborarea oțelului

open hearth steel plant (met) oțelărie Martin

open hole (OM) gaură pentru nituire la locul de montaj

open hostilities (mil, și *fig*) război declarat, ostilități deschise

open-impeller pump (OM, hidr) pompă cu rotor deschis

opening breșă; descoperire; începere a unui explozant; (ec) debușeu (pt. o marfă); (OM) interstițiu, spațiu liber, gaură; lumină; deschidere, deschizătură, descoperire, explorare, excavație, străpungere, breșă, spărtură, orificiu, cavitate; declanșare; început; inaugurare; parte introductivă; șansă, prilej favorabil; post liber / vacant; de început / deschidere; (sport) loc / spațiu / poziție neapărat(ă); (fiz) lumină; (*fig*) (deschidere spre) soluționare; (silv) luminiș, poiană; ocazie fericită / favorabilă; oficiu; (geogr) pas, chei, trecătoare; (cinematografie) premieră; fericit; inițial; de deschidere, de început, de inaugurare, inaugural; incipient; preambul (la un discurs); intrare, ieșire (în sens de trecere în orice sens); (*fig*) prima apariție, debut; ~ **for** ocazie favorabilă pentru, oportunitate pentru

opening-and-lap-forming machine (met, constr) bătător

opening between rolls (met, OM) jocul între cilindri de laminor

opening bridge (mas, transp) pod mobil

opening capacity (met, mas, TH, hidr) deschidere maximă, capacitate de deschidere

opening capital (ec) capital inițial

opening cut (TH) spintecare

opening delay (el, autom) întârziere la declanșare / la deschidere / la deconectare

opening die-holder (mas-un, OM) cap de filetat cu deschidere automată

opening line (c, inf) rând de început

opening material (chim) degresant

opening of an angle (geom) deschidere a unui unghi

opening of the break (OM, termo) dilatare (a frânei)

open piston

opening of the circuit (el, hidr) deschidere a circuitului

opening of a connection (el, autom) deconectare

opening of the groove (met) profil / deschidere de calibru (la cilindri de laminor)

opening of the ring (chim) deschiderea ciclului / radicalului ciclic

opening of the spanner (OM) deschidere a cheii / a gurii (cheii)

opening pipe (OM, hidr) conductă de trecere / de intrare / de deschidere

opening pressure (hidr) presiune (statică) de deschidere

opening price (ec) curs de deschidere (la bursă)

opening section (of the swing bridge) (constr) orificiu / loc de trecere

opening time (el, mec) timp / întârziere de întrerupere / de deconectare / de deschidere a(l) unui întrerupător; (ec) oră de deschidere

opening wedge (constr) breșă

open into a da înspre, a se deschide spre, a avea vedere spre

open into / on / to a da spre / în, a comunica cu

open joint (OM, hidr) asamblare (de conducte) cap-la-cap, îmbinare cu joc

open-joint fissure (materiale) crăpătură / fisură deschisă / ajunsă la suprafață

open keyseat (OM) canal de pană, deschis

open link (OM) culisă deschisă / fără protecție

open-link chain (OM) lanț articulat

open-loop control (autom) reglare / control în buclă deschisă

open-loop control system (mas, autom) sistem cu funcționare cu reglare / control în buclă deschisă

open-minded cu orizont larg; lipsit de prejudecăți; receptiv (la nou etc.)

openness deschidere; disponibilitate; poziție expusă; sinceritate; evidență, caracter vădit / manifest

openness of scale (metr) sensibilitate pe unitatea de lungime; increment între diviziunile scalei

open out a (se) deschide; a lărgi; a mări (găuri, alezaje etc.); a (se) desface; a releva; a face cunoscut; a vorbi deschis

open out a hole (mas-un) a lărgi o gaură / un alezaj

open out the throttle (auto) a accelera motorul

open pass (met, metr) calibru deschis

open-phase protection (autom) disjunctoare de fază; (el) dispozitiv de protecție contra întreruperii unei faze

open pipe (hidr, OM) conductă deschisă / fără presiune

open piston (OM) piston deschis / neprotejat

open pit

open pit (met) groapă de turnare
open polygon (mat, geom) linie poligonală / frântă / deschisă
open porosity (materiale) porozitate aparentă / deschisă
open position (autom, hidr) poziție (total) deschisă
open-pot melting (met) topire în creuzet deschis
opening price (ec) valoare / preț de deschidere la bursă
open quarry carieră la suprafață, sub cerul liber
open question chestiune discutabilă
open resistance (el) rezistență infinită
open roastead (nav) radă deschisă
open sand (materiale, met) nisip poros / permeabil
open sand casting (met) turnare în solul turnătoriei
open sand mould (met) formă executată în solul turnătoriei
open sand moulding (met) formare în forme de amestec deschise
open scale (metr, OM) cadran / scală fără gradații intermediare / cu intervale mari între gradațiile principale
open sea service (nav) navigație în largul mării
open set (mat) mulțime deschisă
open sheet delivery (OM, tipografie) dispozitiv de eliminare a colilor
open shop (ec) loc de muncă necondiționat de apartenență la un sindicat
open side planer (mas-un) raboteză cu un singur montant
open space exterior, spațiu liber (ca interstițiu între două piese sau față de mediul exterior); suprafață liberă
open spacing amplasare la intervale mari; densitate mică a amplasării granulelor (la discuri de rectificat, compozite etc.)
open spillway (hidr) deversor liber
open spreader (OM) întinzător deschis
open square butt weld (OM) sudură cap-la-cap fără teșirea marginilor, cu distanță mare între piese
open-steam cure (ind chim) vulcanizare cu abur direct
open-steam oven (ind chim) autoclavă de vulcanizare cu abur direct
open-steam reclaiming process (ind chim) proces / tehnologie de vulcanizare cu abur direct
open system sistem deschis
open tapped (OM) cu capac demontabil
open-tee joint (OM) îmbinare în T, cu joc între margini (și la sudură)
open the connection(s) (mec, el, hidr) a deschide, a deconecta

operate

open the mould (met, plast) a scoate o piesă turnată din formă / matriță, a deschide matrița / forma
open throttle (termo) admisie completă a gazului, deschidere completă a orificiului de admisie
open time (plast, chim, TH) timp (de asamblare) deschis, interval de timp între aplicarea adezivului și realizarea asamblării
open to receptiv la; care primește ușor; pasibil de; supus; accesibil pentru, expus la
open top feeder (met) maselotă directă / deschisă
open top side feeder (met) maselotă deschisă lateral
open town oraș deschis
open truck (cf) vagon de marfă deschis / platformă
open-type (constr, mas) construcție de tip deschis / neprotejat
open-type compressor unit motocompresor (de tip) deschis / necapsulat
open up a (se) deschide; (OM) a (se) desface; (el, hidr) a deconecta
open up the engine (auto, termo) a accelera motorul; a deschide clapeta unui motor
open up on hinges a rabata, a bascula
open vulcanisation (ind chim) vulcanizare liberă (fără matriță)
open water-cooling tower (met, el) turn de răcire descoperit
open window unit (owu) (metr, fiz, acustică) denumire inițială a unității pentru absorbția sunețului / acustică, denumită acum sabin, v. **sabin**
open wire (el) fir neizolat, linie aeriană
operability (mas, ec) operabilitate
operable realizabil, executabil; care funcționează, în funcți(une); (c) operabil; funcționabil, gata de lucru
operand (mat) (număr) operator; (c, inf) operand, dată implicată în efectuarea operațiilor la calculatoare, număr operator, mărime de calcul, adresa unei instrucțiuni
operand fetch (c, inf) citire / extragere a operandului (dintr-o memorie)
operand register (TH, ind) registru de operand / de operator
operate (TH, ind) a produce; a funcționa; a manipula, a mânui; a excita; a acționa; a pune în funcțiune (o mașină); (ec, TH) a prelucra, a exploata; a opera; a lucra; a conduce, a administra, a avea în subordine; a avea, a produce efect (și d. un medicament, o schimbare etc.); (mil) a desfășura operații strategice, a opera; a efectua, acuza; (adm, pol) a acționa a administra, a avea în subordine, a gestiona; a opera, a produce (schimbări etc.)

operate current

operate current (el, autom, electr) curent de acțiune / de comandă / de declanșare / de excitație / de pornire; **non~** curent inactiv (al unui releu), curent mai mic decât curentul de acțiune (al unui releu)

operated (mas) acționat, comandat, alimentat

operate delay (autom) întârziere de răspuns / de declanșare

operate for a rise (ec) a specula în speranța unei urcări (a cursurilor)

operate margin (el, autom, mas) limită de acțiune / declanșare / de răspuns (la relee)

operate on / upon a acționa, a exercita influență asupra (cuiva); (*fig*) a profita de, a exploata (naivitatea, încrederea cuiva); (med) a face o operație (cuiva)

operate power windows (auto) a deschide ferestrele automat

operate speed (mas, TH) viteză de lucru / de acționare

operating (mas) de exploatare, de lucru, de funcționare, de acțiune, de regim, care lucrează / funcționează, curent (d. reparații etc.); de comandă, de deservire, (condiții / regim) de exploatare / de funcționare / de lucru; pentru / de operații; tehnic; (med) chirurgical

operating accident (mas, TH) accident de / în exploatare / în funcționare

operating alternating-current voltage (el) tensiune de regim (în curent alternativ)

operating ampere-turns (el, metr) amper-spire active

operating bias (electr, fiz) polarizare de funcționare (a unui tub electronic etc.)

operating break-time (autom, el) timp de acțiune / de răspuns al unui contact de închidere / de repaus

operating button (OM, mas) buton de acționare

operating by hand (mec, mas) operație / acționare manuală

operating characteristic (mas) caracteristică de lucru / de funcționare

operating circuit (TH, el) circuit de lucru

operating code regulations (ec) regulament de funcționare / intern al unei organizații / unei întreprinderi

operating coil (el, metr, autom) bobină de acțiune (a unui releu)

operating contact (el) contact de închidere, contact de lucru

operating conditions (mas, TH) condiții / regim de exploatare / de lucru / de funcționare

operating control (autom, metr, ec) control în exploatare; (OM) levier de comandă

operating installation

operating control cab (mas) cabină / cameră de comandă (la macarale etc.)

operating costs (mas, ind, ec) cheltuieli de exploatare (exclusiv costul sistemului)

operating current (el, mas) curent de regim / de lucru / de funcționare / de acționare

operating datum / data (mas, TH) parametru / parametri de lucru / de exploatare

operating delay (autom, mas) întârziere în acțiune

operating desk (mas) masă de lucru, pupitru de comandă

operating device (autom, mas) dispozitiv de manevră / de acționare / de deservire / de comandă

operating diagram (mas) diagramă de funcționare

operating differential (value) (autom, mas, metr) valoare operativă / efectivă de reglare

operating distance limit (auto) limita distanței de deschidere

operating duty (mas, el, mec) sarcină / regim nominal(ă) / normal(ă)

operating duty test (mas) încercare / test de funcționare în condiții de lucru

operating efficiency (mas) de randament în / de exploatare

operating element (OM) element / organ de lucru / de acționare

operating engineer (TH) inginer de exploatare / de secție, inginer tehnolog

operating error (TH, autom) eroare de comandă / de manipulare

operating expenses (ec) cheltuieli indirecte, cheltuieli generale neproductive și pentru forța de muncă, cheltuieli de exploatare

operating experience experiență de exploatare

operating fault (mas, TH) greșală / eroare / defect de funcționare, cădere din cauza condițiilor de funcționare

operating frequency (TH, el) frecvență de lucru / industrială / normală / de regim

operating gear (OM, mas) mecanism de acționare / de comandă (și cu roți dințate)

operating gear for saddle (mas-un) mecanism pentru deplasarea saniei principale

operating handle (OM) manivelă / manetă de acționare / de comandă / de deservire

operating handle tapered pattern (OM) mâner cu cap sferic

operating hours (mas) ore de funcționare

operating hours counter (metr) contor de ore de funcționare

operating installation instalație de fabricație, utilaj de fabricație

operating installation

operating installation (ind, mas) instalație / utilaj de producție

operating instruction(s) (auto, mas) instrucțiune / instrucțiuni de exploatare; (inf, autom) instrucțiune operațională, instrucțiuni operaționale

operating instructions form (ec, mas) document / ghid prin care sunt precizate condițiile de executare a lucrărilor pe calculator / pe o mașină cu comandă numerică etc., foaie de operare

operating key (mas, autom) cheie / tastă de acțiune

operating knob (OM, autom) buton de comandă

operating leasing (auto, mas, agr, ec) arendare, închiriere (cu recuperare parțială a prețului de vânzare al obiectului contractului)

operating lever (OM) pârghie de acțiune; (termo, hidr) nivel (de fluid / de presiune etc.) care condiționează intrarea în funcțiune

operating life (mas, OM) durată de exploatare / de viață

operating line (mas, TH) linie de exploatare / de operație / de prelucrare

operating load (mas, mec) sarcină / solicitare de regim

operating machinery (mas, OM) mecanism / mașină de antrenare / de acțiune

operating magnet (el, electr) magnet de manevră / de reglare

operating make-time (el, mas) timp de funcționare al unui contact de lucru

operating mode (el, autom) mod de lucru / de acțiune / de exploatare; (inf) mod de execuție (a unui program)

operating nut on (ball) thrust bearing (OM) piuliță de acțiune pe rulmenți axiali (cu bile)

operating observation (TH) supraveghere a procesului tehnologic / a operației / a exploatării / a funcționării (de către un operator uman)

operating overload (mec, mas) suprasarcină în exploatare / de funcționare

operating part (OM) organ (activ) de lucru

operating pedal (OM) pedală de comandă / de acțiune

operating performance (mas) performanță în exploatare

operating personnel / staff (TH, ec) personal de deservire / tehnic / de exploatare

operating plan (TH, ec) plan de producție

operating point (mas) punct de funcționare

operating pole (el, mas, transp) bară (izolantă) de comandă / de manevră, prăjină (izolantă) de comandă / de manevră

operating position (mas, mas-un) poziție de lucru

operating system

operating power (el) putere de acțiune / de anclanșare / de funcționare (a unui releu)

operating pressure (hidr, mec) presiune de lucru / de regim (nominal)

operating pressure range (hidr) interval al presiunii de lucru / de regim (nominal), limite de presiune între care sistemul funcționează

operating principle (mas, TH, OM, el) principiu de funcționare / de lucru

operating procedure (mas, TH) procedură de funcționare

operating process (TH) proces tehnologic

operating range (mas, autom, radio, electr) domeniu de funcționare / de acțiune / de reglare; (mas, TH) rază de acțiune (la manipuloare, poduri rulante etc.)

operating rate (mas) viteză de lucru / de funcționare / de exploatare / de regim

operating repairs (TH, mas) reparații curente / de întreținere / uzuale

operating room (ind) sală / cameră de manipulare / de comandă, cabină de protecție

operating rules (TH, mas) reguli de exploatare

operating safety (TH, mas) siguranță în funcționare, care lucrează în siguranță

operating space (TH, mas) spațiu de operare / de lucru al dispozitivului / al brațului robotului, manipulatorului etc., ansamblu al pozițiilor de lucru al unui robot, spațiul din jurul unei mașini-unelte necesar operatorului și depozitării semifabricatelor și pieselor prelucrate; (inf, c) ansamblu al pozițiilor adresabile ale unui dispozitiv de afișare

operating speed (autom, el) viteză / timp de răspuns (al unui releu); (TH, mas) viteză de lucru, turație de regim; (metr, mas) cadență / frecvență de măsurare

operating staff (ind, mas) personal de deservire / de exploatare, personal tehnic

operating standards laboratory (metr) laborator metrologic

operating station (autom, TH) stand / pupitr / tablou de comandă

operating superheat (termo, autom) (valoare de supraîncălzire (exprimată prin temperatură, dilatare etc.) care acționează dispozitivul de reglare / de comandă

operating switch (el, mec) întrerupător de comandă, controler

operating system (OS) (c, mas, autom, inf) sistem de operare / de exploatare / de comandă a executării programelor; ansamblu / set de programe care realizează interfața dintre utilizator și sistemul de calcul

operating tap voltage

operating tap voltage (el) tensiune a unei prize de funcționare / de lucru
operating temperature (TH, mas, termo) temperatură de lucru / de funcționare
operating theatre (med) sala de operații; (TH) hală / spațiu de lucru; (mil) teatru de operații
operating threshold sensitivity (autom, metr) sensibilitate la pragul de funcționare
operating time (TH, mas) durată de lucru / de serviciu (a unei instalații, al unei mașini, al unui releu etc.); (el) timp de acționare / de funcționare (al unui releu)
operating time ratio (TH, mas) factor al timpului de serviciu / de funcționare
operating trouble (TH, mas) defect de exploatare, avarie, deranjament, pană, cădere, defectare
operating unit (mas) dispozitiv de comandă / de deservire
operating units sparing (c) economie de celule ale memoriei, economie de elemente ale memoriei
operating value (autom, mas) valoare de reglaj / de comandă
operating / operation voltage (el) tensiune de funcționare / de lucru / de anclanșare / de acționare (a unui releu), tensiune de amorsare (a unui arc electric)
operating watts / power (el) putere (electrică) de funcționare / de anclanșare / de acționare (și a unui releu)
operating winding (el, electr) înfășurare de excitație
operating with (mas) funcționare cu; care operează cu / în timpul
operation with alternating current or direct current (el) funcționare universală (cu curent alternativ sau continuu)
operation operație (logică, tehnologică etc.), lucru, muncă, proces (sau mai multe operații), activitate, desfășurare; manevrare; acțiune, efect (asupra); acționare (inf) acțiune definită de o singură instrucțiune / de un singur element logic, rezultat obținut de la un operand; (mat) calcul, operație; (TH) muncă, operație, mânăuire, acționare, punere în funcțiune, exploatare; forță, putere; influență; (ec) producție, procedeu, tranzacție financiară; (mil) operație; (med) operație, intervenție (chirurgicală); (mat) operație; **undergo an** ~ a suferi o operație; **perform an** ~ a face o operație; **come into** ~ a intra în vigoare; **be in** ~ a fi în vigoare
operational operațional, de exploatare, care poate fi pus în funcțiune; disponibil; gata de funcționare / de lucru

operation voltage

operational availability (TH, mas) disponibilitate de funcționare
operational altitude (mas) înălțime / sarcină utilă de exploatare (în hidrotehnică, la macarale, poduri rulante etc.)
operational chart (mas) schemă funcțională / operațională / de instrucțiune
operational distance (mas, transp) distanță de operare (a unui manipulator, pod rulant etc.)
operational efficiency (mas) eficiență, randament în exploatare
operational factors (mas) caracteristici de lucru, parametri de funcționare
operational hazard (TH, mas) pericol de / în exploatare
operational limit (mas) limită operațională / de funcționare
operationally ready (mas) disponibil, gata de funcționare / de lucru (așa cum a fost proiectat)
operational reliability (mas) fiabilitate efectivă / operațională, siguranță în exploatare / în funcționare
operational research cercetare operațională; activitate de analizare, modelare matematică și măsurare a proceselor cu caracter repetitiv
operational seating ring (OM) inel fix de etanșare
operational unit (mas) modul / subsistem / unitate operațională
operation breakdown (analysis) (TH, ec) analiză prin defalcare / a componentelor unei activități
operation control circuit (autom) circuit de reglare / de control / de comandă al funcționării
operation delay (autom, ec) timp de întârziere (între comandă și executarea ei)
operation details (mas) dispozitive de deservire sau comandă
operation knob (OM, mas) buton de comandă
operation line (TH, ind) linie tehnologică
operation period (TH, mas) timp (efectiv) de lucru / de funcționare / de exploatare
operation register (TH, mas) registru de operare / de instrucțiuni
operation office (TH, mas) serviciu de exploatare
operation sheet (TH) fișă tehnologică
operation smoothness (mas) funcționare lină / fără vibrații / suprasarcini etc.
operations plan (TH) plan de operații
operations research cercetare operațională
operations section (TH, mas) secție de exploatare
operation voltage (el) tensiune de funcționare / de lucru / de anclanșare / de acționare (a unui releu / aparat), tensiune de amorsare a unui arc electric

operative

operative (s) muncitor (calificat), lucrător, operator, conduc(ă)tor, angajat; operativ; de acțiune; eficace, practic; în funcțiune; activ, productiv; mecanic; expeditiv; (ec) bun / apt de exploatare; (TH) în bună stare de funcționare

operator (auto) șofer, conducător auto; (inf) operator, simbol terminal al gramaticii unui limbaj de programare; (mat) operator; (ind, TH, mas) lucrător, operator, conductor, mecanic, mașinist, motorist, manipulant; (ec) proprietar / administrator de firmă; (med) chirurg; (*fig*) speculant

operator controls (OM, autom) butoane de comandă / de acționare

operator's cage (met) cabina macaragiului / operatorului

operator's console / desk (autom, mas) pupitru / consolă de comandă

operator's handbook (mas) manual / instrucțiuni de utilizare / exploatare

operator's platform (met, el) post / loc de comandă; dispecerat

opinion opinie, părere (și a unui specialist); punct de vedere; convingere; apreciere; concluzie; verdict

opponency (ec, adm) opoziție; rezistență

opponent opus, contrar; așezat față în față; ostil; oponent; adversar; partener (în negocieri)

opportune oportun; adecvat; potrivit; nimerit

opportunely (*adv*) la momentul potrivit / oportun

opportuneness oportunitate, caracter oportun

opportunity prilej favorabil, ocazie favorabilă, moment potrivit

opposable opozabil; contrastabil

oppose (**with** / **against**) a opune (și rezistență), a se opune (la); a contrasta; a fi împotriva

opposed opus; invers; contrar

opposed blade damper (termo, met) registru (de aer) cu palete opuse / cu palete de compensație

opposed cylinder-type engine (termo) motor cu cilindrii opuși, orizontali

opposed force (mec, fiz) forță opusă / reactivă / acționând în sens invers

opposed / ordinary milling (mas-un) frezare în contra avansului

opposed to ostil față de; în dezacord cu

opposer opozant, adversar; potrivnic

opposing cu înțeles contrar, antonimic, în sens opus; care (se) opune

opposing electromotive force (el, mec) forță / tensiune electromotoare opusă / contrară

opposing force (fiz) forță opusă / reactivă / de sens contrar

opposing reaction (chim) reacție reversibilă

optimization problem

opposing spring (OM) arc cu revenire / de rapel

opposing winding (el) înfășurare diferențiată / antagonistă

opposite opus; invers; (mat) contrar, de semne contrare

opposite angles (geom) unghiuri opuse la vârf

opposite flanks (OM) flancuri opuse

opposing forces (mec) cuplu de forțe

opposite (to) opus; contrar (cu); invers (față de); raport de opoziție; lucru / cuvânt opus; (*prep*) vizavi de, de / pe / în partea cealaltă

oppositely directed (fiz, OM) (care se mișcă / se deplasează) în sens contrar; direcționat în sens invers

oppositely phased voltages (el) tensiuni în opoziție de fază

opposite phase (fiz, el) fază opusă / antagonistă

opposite poles (el) poli opuși

opposition opoziție, deosebire izbitoare; contrast marcat; opunere, rezistență; (el) opoziție de fază, antifază, defazaj de 90°

optation opțiune

optic (metr, opt) ocular, optic

optical (fiz) optic, de optică, ocular; vizual

optic(al) blokage technique (fiz, metr) tehnică de blocare optică

optical comparator (metr, opt) comparator optic

optical glass (fiz) sticlă optică

optical index (fiz) indice de refracție; (metr, TH) indicator luminos

optical illusion iluzie optică

optical method (fiz) metodă optică

optical microscopy (fiz, metr, opt) microscopie optică

optical phenomena (fiz) fenomen optic

optical plastic (plast) material plastic (transparent) utilizabil în aparate optice

optical pyrometer (metr, termo, opt) pirometru optic

optical scanning (metr) scanare / verificare optică, vizualizare

optical sight (OM) vizor

optical signal (mas) semnal optic

optical signalling (mas) semnalizare optică

optical spectrum (fiz) spectru vizibil

optical view finder (metr, OM) vizor optic

optimal optim, optimal

optimal adjustment (autom, mas) acord / reglare / ajustare optim(ă)

optimal setting (autom, mas) reglare optimă

optimization (mas, ind) optimizare; proiectare de optimizare

optimization problem (TH, ec) problemă de optimizare

optimal setting

optimal setting (autom, mas) reglare optimă
optimal vehicle performance (auto) funcționare optimă a vehiculului
optimize a optimiza
optimizing (TH, ec) optimizare; (inf) alocare optimă, care optimizează alocarea
optimum, (pl) optima optim, cel mai bun, cel mai favorabil; cele mai favorabile condiții, soluție optimă; valoare maximă
optimum coupling (OM) cuplaj optim / critic
optimum cure (ind chim) tratare / conservare optimă; vulcanizare optimă
optimum form / shape (OM) formă optimă
optimum test (metr) test optim
optimum value valoare optimă; optim
option opțiune, alegere, selecție; alternativă
optional opțional; la alegere; facultativ; neobligatoriu
optional equipment (ind, TH) echipament special / opțional (livrat la comanda beneficiarului)
optional feature (ind, TH) dispozitiv auxiliar facultativ; (c) caracteristică opțională / la cerere
optionally (*adv*) (în mod) facultativ, la alegere
optional sampling selecție facultativă
optometer (fiz, metr) optometru
or (inf, autom) funcție logică SAU, SAU inclusiv
oral oral, verbal; (med) bucal; (edu) examen oral
orally (*adv*) oral, verbal; (med) pe cale bucală
orange (alim, bot) portocală, portocal; portocaliu
orangeade (alim) oranjadă
orange oil (alim) ulei de portocale
orange-peel bucket (OM, transp) cupă cu grai-făr formată din segmente (ca feliile unei portocale)
orb (fiz) orbită; rotație; corp ceresc; planetă; glob; (mat) sferă, cerc
orbicular sferic
orbit (fiz) orbită, traiectorie; (mat) suprafață de tranzitivitate; orbital; a se deplasa pe o orbită, a se învârti
orbital (fiz, mec) orbital
orbital moment (mec) impuls orbital
orchard tractor (mas, agr) tractor de grădină
or-circuit (autom) circuit SAU
order ordine, disciplină; (autom, inf) instrucțiune, comandă, ordin; ordine, succesiune, secvență, serie, stare; (mat) șir, ordin, ordonare, grad; stare de funcționare; regulament, regulă, statut; ordin, clasă, fel, categorie; rang; (pol, adm) ordonanță, pătură socială; poruncă, dispoziție, hotărâre; (inf) instrucțiune; (ec) ordin, instrucțiune, decizie, comandă, scrisoare de comandă, mandat de bani; (mil) ordine, formație; obicei;

order of magnitude

(bot, zool) clasificare; (fiz) ordine, stare; succesiune, ordine; a aranja, a sistematiza, a organiza, a pune în ordine; a ordona; a comanda, a face o comandă; a delega; a face ordine; a porunci, a comanda, a da ordin; a conduce, a dirija; a supraveghea; (med) a prescrie (un tratament etc.); a trimite; (ec) a face comandă (pt. ceva, unui furnizor etc.); **keep** ~ a păstra ordinea; **out of** ~ în dezordine; **obey** ~s a se supune ordinelor, hotărârilor; **until further** ~s până la noi dispoziții sau ordine; **by** ~ prin ordin superior dat de autorități; **give an** ~ (mil) a da ordin, a ordona; **open** ~ ordine desfășurată; **in marching** ~ (mil) în formație de marș; **postal** ~ mandat poștal; **in** ~ în ordine, bun; **out of** ~ (mas, OM) stricat, defect, care nu poate funcționa; **in chronological** ~ în ordine cronologică; **the** ~ of events succesiunea evenimentelor; **standing** ~s regulament (al unei instituții etc.); ~ **away** a da ordin să plece; ~ **back** a ordona să se întoarcă; ~ **down** a dispune să vină jos; ~ **in** a dispune să intre; ~ **out** a dispune să iasă, a da afară
order blank / form (ec) formular / foaie de comandă
order book (ec) caiet / registru de comenzi
ordered (mat, TH) ordonat, pus în ordine; comandat; (ec) formular / foaie de comandă
ordered field (mat) câmp ordonat
ordered mixing (chim, alim) amestecare ordonată
ordered set (mat) mulțime ordonată, șir
order element (inf) element de instrucțiune
ordering ordine; ordonare; care (se) ordonează
order in hand (ec) comandă acceptată
orderless dezordonat
orderliness ordine; rânduială; acuratețe; (jur, ec, adm) respectare a legilor / a regulamentelor de ordine interioare (la o organizație economică, instituție etc.)
orderly ordonat; regulat; metodic; sistematic; organizat
order note (ec) notă de comandă
order of an equation (mat) ordinul / gradul unei ecuații
order of differentiation (mat) ordin de derivare
order of error (metr) ordin de mărime al erorilor
order of forbiddenness (ind) grad de interdicție
order of harmonics (fiz, mec) ordin / număr de ordine al armonicilor
order of magnitude (metr, mat) ordin de mărime, unitate logaritmică de comparare a cantităților: două cantități diferă cu un ordin de mărime dacă una este de 10 ori mai mare decât cealaltă, cu două ordine de mărime dacă una este de 100 de ori mai mare decât cealaltă etc.

order of a radical

order of a radical (mat) ordin de radical
ordin of root (mat) ordin de multiplicitate al unei rădăcini (în ecuații diferențiale)
order of sequence (inf, autom, TH, mas) succesiune a comenzilor
order of switching (el, mas) ordine de comutare (releelor / a întrerupătoarelor)
order-preserving care lasă ordinea invariantă
order register (mas, TH) registru de instrucțiuni
order relation (mat) relație de ordine
order signal (autom, inf) semnal de comandă / de instrucțiune
order transmission (ec, mas, inf) transmitere de comenzi / de instrucțiuni
order word (ec, mas, inf) instrucțiune
ordinal (mat) (numeral) ordinal / de ordine
ordinal number (mat) număr ordinal
ordinance ordin; decret; hotărâre
ordinariness normal, uz, obișnuință
ordinary (TH) obișnuit, uzual, comun, simplu, condiții obișnuite / normale de lucru; regulat; cotidian
ordinary chain (OM) lanț necalibrat
ordinary condition (mas) condiție normală
ordinary key (OM) pană longitudinală
ordinary lay (el) cablare în cruce
ordinary link(age) (el, OM) legătură simplă
ordinary seaman (nav) marinar necalificat
ordinate (mat) ordonat; ordonat, regulat, metodic
ordinate line ordonată
ordinate value (metr, T) valoarea ordonatei (și la profilometria suprafeței)
ordonnance (pol, adm, ec) ordonanță, instrucțiune, ordin, hotărâre
ore (met) minereu (brut)
ore assay (met, metr) probă de minereu
ore-bearing (met) cu conținut de minereu
ore-bloom (met) lupă (de oțel)
ore boil (met) reacție de afinare cu minereu
ore breaker / crusher (met) concasor de minereu
ore-bucket-handling crane (met) macara cu benă pentru minereu
ore-bulk-oil carrier (nav) vrachier combinat (minereu mărfuri solide în vrac-petrol)
ore bunker (met) buncăr pentru minereu
ore burden (met) amestec de minereu și fondant (la furnale)
ore burdening (met) dozare a minereului
ore carrier (nav) mineralier, navă mineralieră
ore charge (met) încărcătură de minereu
ore-concentrating plant (met) instalație de concentrare / aglomerare a minereului
ore concentration (met) concentrare / aglomerare a minereului

ore yard

ore crusher (met, mas) concasor de minereu
ore crushing (met, TH) concasare a minereului
ore discharging plant (met) instalație de descărcare a minereului
ore dressing (met) preparare / îmbogățire a minereului
ore dressing plant (met) instalație de preparare / aglomerare / îmbogățire a minereului
ore dryer (met, mas) uscător de minereu
ore fines (met) minereu mărunț
ore furnace (met, termo) cuptor pentru topirea minereurilor
ore grab (OM, met) graifăr pentru minereu
ore handling equipment / plant (met, transp) instalație de manipulare / de transportare a minereului
ore homogenising (met, TH) omogenizarea minereului
ore leaching (chim) leșiere a minereului
or-else (inf) (funcție logică) SAU-SAȘI; SAU exclusiv
ore mixture (met) amestec de minereu
ore preparation (TH, met) preparare / îmbogățire / aglomerare a minereului
ore process (met) procedeu / proces / tehnologie de elaborare a oțelului din fontă + minereu
ore pulverizer (met, mas) moară de măcinat minereu
ore reduction (met, chim) reducerea minereului
ore reduction plant (met) instalație pentru reducerea minereului
ore roasting (met, TH) prăjire a minereului
ore sample (met, metr) probă de minereu
ore separation (met, TH) sortare a minereului
ore separator (met, mas) ciur / separator de minereu
ore ship (nav) mineralier, navă mineralieră
ore sintering plant (met) instalație de aglomerare a minereului
ore sizing (met, mediu) clasificare / sortare a minereului (după granulație)
ore slime (met) șlam de minereu, reziduu
ore sludge (met, mediu) șlam de minereu
ore smelting (TH) topire a minereului
ore-smelting (met) topirea minereurilor
ore-smelting furnace (met) cuptor pentru topirea minereurilor
ore sorting (met, TH) sortare a minereului
ore stock yard (met) depozit de minereu
ore storage bunker (met) buncăr de minereu
ore wash(ing) (met, TH) spălare a minereurilor
ore washer / washing room (met, mas) instalație / incintă de spălare a minereului
ore yard (met) depozit de minereu

organ

organ (alim) organ
organic (chim) organic; (*fig*) unitar, inseparabil, constitutiv; (agr, bot) (d. legume etc.) crescut fără îngrășăminte artificiale, natural
organic acid (chim) acid organic
organic chemistry chimie organică
organic compound (chim) compus organic
organic coating (ind chim) acoperire organică / celulozică
organic origin (chim) de origine organică
organic glass (ind chim, plast) sticlă organică (pe bază de polimetilmetacrilat)
organic group (chim) grupare organică
organic radical (chim) radical organic
organic solvent (chim) solvent organic
organizable (ec, TH) organizabil, care poate fi organizat / sistematizat
organization organizare, organizație (economică, administrativă etc.); formare; alcătuire; creare; întocmire; structură; asociație, unitate
organizational de organizare, organizatoric
organisational maintenance (TH, mas) mentenanță executată de firmă specializată / atestată (personal și echipament)
organize a (se) organiza, a alcătui, a forma; a crea, a întemeia; a institui; a (se) sistematiza; a aranja; (*amer*) a organiza într-un sindicat; a se planifica; a deveni organic; a-și face ordine în gândire
organized (pol, ec, adm) organizat
organizer organizator (și sindical)
organoleptic test / analysis (alim, metr) test / analiză organoleptică
“or” gate, OR gate (inf, autom) trecere SAU
orient răsăritean, orientat; a (se) orienta; a da direcția; a dirija; a direcționa
orientable (OM, ec) care poate fi direcționat / dirijat
orientability orientabilitate
oriental oriental; estic, răsăritean
oriental lathe (mas-un) strung de banc, cu ambele vârfuri fixe
orientation orientare; (c) reperare; (fiz) direcție, sens (și d. vectori)
orientation angle (mas, fiz) unghi de orientare
oriented (fiz) orientat, direcționat
orienting line linie de orientare / de reper
orifice (OM, hidr) orificiu, gaură, gură, deschidere, răsuflătoare, duză
orifice column (ind chim) coloană reticulară / cu talere perforate
orifice flange union (OM) asamblare cu flanșe (identice), care strâng o placă intermediară cu orificiu

origin of a vector

orifice meter (metr, OM, hidr) dispozitiv de măsurat orificii / găuri; debitmetru cu orificiu
orifice flowmeter (metr, hidr) dispozitiv de măsurat debitul de fluid cu orificii / cu diafragmă
orifice mixer (OM) amestecător cu diafragmă, orificiu de amestecare (a două fluide sub presiune)
orifice of exit (OM, hidr, termo) orificiu de emisie / de ieșire
orifice plate (OM, hidr) diafragmă cu orificiu, taler perforat, membrană, perete separator cu orificiu
origin (mat, fiz, metr) origine, punct zero / neutru / inițial / de referință; izvor
original inițial, prim(ar); original; autentic; nou; (mat) funcție original; personal; (OM) desen original; (fiz, autom, metr) punct zero / inițial
original accumulation (TH) acumulare inițială / primară / primitivă
original address (inf) adresă originală / de ieșire
original (base) material (TH) material de bază
original equipment manufacturer (ec, TH) producător al utilajului / echipamentului original
originality autenticitate; caracter original; originalitate; personalitate; noutate; ciudățenie
originally (*adv*) la origine, inițial; (în mod) original; în primul rând, mai ales
original parts (auto, OM) chei / piese originale
original spare parts (OM) piese de schimb originale
original stock (alim, constr, ind chim) amestec inițial / de bază
original structure (materiale) structură inițială / primară
original tire (auto, OM) pneu original
original tire size (auto) dimensiunea pneului original
originate a lua naștere; a iniția
originary originar
originate a fi creatorul; a inventa, a crea
originating de origine, de plecare; inițial, care începe (din), care (se) formează / inițiază (d. un proces etc.)
origination inițiere, concepere; origine
originator inițiator (al unei acțiuni, al unei reacții chimice etc.); autor, creator
origin distorsion (autom, metr) deviație de la zero, distorsiune / anomalie de origine / inițială
origin of coordinates axes (mat) originea axelor de coordonate
origin of force (mec) punct de aplicare al unei forțe
origin of a vector (mat, fiz) punct de aplicație al unui vector

O-ring

O-ring (OM) inel O (în formă de tor) (de etanșare)
O-ring seals (OM) inel O de etanșare, etanșare cu inele O
orlop deck (nav) punte falsă, ultima punte (de jos), punte inferioară
ornament ornament, podoabă; a ornamenta; a împodobi; a înfrumuseța
ornamental ornamental; decorativ
ornamental hub cap (auto, OM) capac ornamental de roată
orsat (metr, fiz) analizor de gaze prin metoda absorbției selective
or so (*adv*) sau cam așa ceva
ort (ind, mediu) fragment, deșeu
orthocentre (geom) ortocentru
orthogonal (geom) perpendicular, ortogonal
orthogonality (geom) perpendicularitate, ortogonalitate
orthogonal projection (geom) proiecție ortogonală
orthogonal tests (metr) teste independente
orthogonal trajectories (fiz) traiectorii ortogonale, normale
orthographic (geom, OM) ortogonal, care formează unghiuri drepte; (mat) (curbe) ale căror tangente sunt perpendiculare
orthographic projection (OM) proiecție ortogonală
orthographic view (OM) vedere ortogonală
orthography (gram) ortografie
orthorhombic (geom) (*adj*) ortorombic(ă), prismă dreaptă, cu baza un romb
orthorhombic packing (fiz, materiale) aranjament / structură ortorombic(ă) (la rețele cristaline)
orthorhombic crystal (fiz) cristal ortorombic / rhombic
orthotropy (fiz, materiale) ortotropie (proprietate a materialelor de a avea proprietăți diferite pe direcții diferite / pe direcția axelor unui sistem ortogonal)
oscillate (fiz) a oscila, a pendula; a vibra; a se legăna; (*fig*) a oscila, a ezita, a șovăi
oscillate about the steady position (mec) a oscila în jurul unui punct fix / unei poziții fixe
oscillate continuously (mec, autom) a oscila neamortizat / continuu
oscillating (el, mec) oscilant, oscilator
oscillating adaptive control system (autom, mec) sistem de reglare cu adaptare prin oscilare
oscillating agitator (alim, constr, ind chim) amestecător vibrator
oscillating circuit (el, autom) circuit oscilant
oscillating circular saw (mas-un) ferăstrău circular / pendular

oscillator

oscillating conveyer (el, autom, OM) jgheab / scoc oscilant
oscillating crank lever culisă oscilantă
oscillating current (el) curent oscilant
oscillating cylindrical valve (OM, hidr) sertar rotativ, supapă cilindrică oscilantă
oscillating distributor (OM, hidr) distribuitor oscilant
oscillating field (fiz) câmp oscilant
oscillating mill (met, alim) moară vibratoare
oscillating motion / movement (mas, mas-un) mișcare oscilatorie / alternativă / de du-te-vino
oscillating / vibratory motion of limited amplitude (mec, T) mișcare oscilatorie sau vibratorie, de amplitudine mică / limitată
oscillating process (fiz, el, mec) proces oscilatoriu, alternativ
oscillating quantity mărime oscilantă
oscillating riddle (agr, alim, constr, ind chim) ciur oscilant / cu mișcare alternativă
oscillating saw (mas-un) ferăstrău pendular / cu mișcare alternativă
oscillating sieve (agr, alim, constr, ind chim) ciur / sită oscilant(ă)
oscillating table (OM) masă vibratoare / oscilantă
oscillation (fiz) oscilație; vibrație; pendulare; fluctuație; (mas, fiz, chim), instabilitate; (*fig*) oscilare, ezitare, șovăire
oscillation absorber (OM, autom) amortizor de vibrații
oscillation about a centre (mec) oscilație de răsucire / cu rotație (și parțială) în jurul unui punct
oscillation amplitude (fiz, mec) amplitudinea oscilației
oscillation analyser / analyzer (metr, electr) analizor de oscilații
oscillation choke (OM) amortizor de vibrații
oscillation detector (electr, metr) detector de oscilații
oscillation frequency (mec, el) frecvența oscilației
oscillation generator (OM, electr) generator de oscilații
oscillation motion (mec) mișcare oscilatorie
oscillation node / nodal point (mec, fiz) punct nodal al oscilației, nod de oscilație
oscillation period (fiz, mec) perioada oscilației / de oscilație
oscillation range (fiz, mec) interval / domeniu de oscilare / de pendulare
oscillation time (fiz, mec, el) timp / durată / perioadă de oscilație
oscillator (autom, el, metr) oscilator, generator de oscilații / de semnale cu o anumită frecvență

oscillator crystal

oscillator crystal (fiz) cristal piezoelectric
oscillatory (fiz, mec) oscilant, oscilatoriu, vibrator; (*fig*) ezitant, oscilant, șovăitor
oscillatory current (el) curent oscilant
oscillatory field (fiz) câmp oscilant
oscillatory motion (mec) mișcare oscilatorie
oscillatory power (mec) putere a oscilațiilor
oscillatory surge (mec) undă de șoc oscilantă
oscillatory waves (fiz) valori oscilatorii, unde
oscillogram (fiz, metr) oscilogramă, înregistrarea oscilațiilor
oscillograph (metr, fiz) aparat de înregistrat oscilații
oscilloscope (metr, fiz) osciloscop
osmic (chim) osmic
osmium (Os) (chim) osmiu
osmolal, osmolar (metr, chim) notații pentru a descrie concentrația ionilor în soluții chimice: „osmolal” descrie o concentrație de ioni într-o soluție, în moli pe kilogram de solvent (mol/kg), „osmolar” descrie o concentrație de ioni într-o soluție, în moli pe litru (mol/L)
osmosis (chim, fizică, biol, med) (proces de) osmoză
osmotic (chim, fiz) osmotic
osmotic pressure (chim, fizică, biol, med) presiune osmotică
osmole (Osm) (metr, chim, fizică, biol, med) unitate de măsură pentru presiunea osmotică: 1 osmole este presiunea osmotică a unei soluții molare (concentrația soluției este de 1 mol pe litru de solvent) a substanței care nu disociază în apă
ostentation ostentație, atitudine de paradă
ostentatious ostentativ, de paradă
other (*adj*) alt, altă, alți, alte, cealaltă, ceilalți, celelalte; (*pron*) altul, alta, alții, altele; (*adv*) altfel; **the** ~ celălalt, cealaltă
otherness deosebire; diferență; neasemănare
Otto engine (termo) motor Otto / cu benzină / cu carburator
otherwise (*adv*) altfel, într-un mod diferit; (într-) altfel; prin alte mijloace; (*conj*) sau, de / dacă nu, altminteri, altfel; (*adj*) diferit; altfel; altul; alții; altele; de altă categorie
ought un pic, puțin, ceva; (*adv*) cât de cât, până la un punct
ounce (oz, oz av) (metr, fiz) unitate tradițională pentru măsurarea masei, uncie: 1 avoirdupois ounce (US) $\approx$ 28,3495 g
ounce (oz, oz t, toz, oz ap) (metr, farmacologie) o altă unitate tradițională pentru măsurarea masei: 1 troy ounce, $\approx$ 31,1035 g

ours

ounce (oz, fl oz) (metr, hidr) unitate tradițională de măsură pentru volumul de lichid, denumită și fluid ounce (fl oz), uncie fluidă: 1 (fluid) ounce = 29,573531 ml; (metr) denumire veche pentru 1/12 (dintr-un întreg)
ounce avoirdupois (oz av) (metr) uncie, unitate de măsură pentru masă: 1 oz av (US) = 28,3495 g
ounce force (ozf, oz) (metr, fiz) unitate tradițională de măsură pentru forță: 1 ounce force $\approx$ 0,278014 N
ounce mole (ozmol) (metr, chim) unitate de măsură pentru cantitatea de substanță, 1 ounce mole (of a chemical compound – de compus chimic) este exprimată în același număr de uncii ca și masa moleculară a acelui compus chimic, măsurată în unități atomice de masă: 1 ounce mole = 28,34952 moli
ounce per gallon (oz/gal) (metr, fiz) unitate tradițională pentru măsurarea densității, uncie pe galon: 1 ounce per US gallon = 7,489152 g/l, 1 ounce per Imperial gallon (UK) = 6,236023 g/l
ounce per square foot (oz/ft²) (metr, textile, pielărie, ind chim) unitate tradițională pentru măsurarea densității țesăturilor, semifabricatelor tip folii subțiri, utilizată mai ales în USA: 1 ounce per square foot = 0,305152 kg/m²
ounce weight (oz) (metr, textile) unitate tradițională pentru măsurarea densității unei țesături; există variante: (1) 1 stated ounce density este densitatea în uncii pe iarzi pătrați (oz/yd²): 1 ounce per square yard = 33,9057 g/m²; (2) ounces per linear yard – uncie pe iard liniar (lățimea țesăturii fiind cunoscută); de exemplu, pentru un val de lână cu lățimea de 1,524 m, 1 ounce per linear yard corespunde la 31,0034 g pe metru liniar sau, luând în considerare lățimea, 20,3434 g/m²
ounce per linear yard (metr, textile) unitate de măsură pentru densitatea țesăturii, uncie pe iard liniar (lățimea țesăturii fiind cunoscută)
ounce per square yard (metr, textile) uncie pe iard liniar (lățimea țesăturii fiind cunoscută); de exemplu, pentru un val de lână cu lățimea de 1,524 m, 1 ounce per linear yard corespunde la 31,0034 grame pe metru liniar (g/m) sau, luând în considerare lățimea, 20,3434 g/m²
ounce troy (oz tr) (metr, farmacologie, fiz) uncie, unitate de măsură pentru masă, pentru metale prețioase și produse farmaceutice: 1 oz tr = 31,1035 g
our (*adj*) nostru, noastră, noștri, noastre
ours (*pron*) al nostru, a noastră, ai noștri, ale noastre

oust

oust a elimina, a da afară, a exclude; a alunga; a scoate; (jur) a evacua

out (*adv*) (în) afară, în exterior; departe, în altă parte; absent de la locul de muncă; (d. foc, lumină etc.) stins; demodat, plecat, ieșit, scos la iveală, scos, eliminat, în larg, în străinătate, departe; în eroare, scrântit, dislocat; fără rețineri, deschis, pe față; până la capăt, în întregime, tot; complet, consumat, terminat; (*prep*) (în)afară, afară din, din (cauza), din, la (distanță determinată), în dezacord cu, printre, din(tre), fără, lipsit de; (*adj*) care se petrece în afară; care este îndepărtat (de patrie, de țarm); anormal, neobișnuit, extraordinar, excesiv, neobișnuit, depărtat, exterior, din afară; **outs** (*s, pl*) partid care nu este la putere; (tipograție) omisiune la culegere; (TH) defect, deplasat, deconectat; deschis; omisiune; ieșire, deschizătură; (*amer*) lipsă, neajuns; a da afară, a elimina; **an ~ size** în afara seriei, mai mare sau mai mic; **the ins and ~s** cavitățile și proeminențele, aspectele, amănuntele (unei probleme etc.); **worn ~ (fig)** epuizat; **knock ~** a scoate din funcțiune prin șoc; **put ~ at sea** (nav) a porni în largul mării, a fi în larg, a fi pe mare; **tired ~** istovit, la capătul puterilor; **worn ~** (OM, T) complet uzat; ~ **at** rupt, găurit, gol, descoperit la; ~ **and away** cu mult; ~ **and ~** perfect, desăvârșit, în întregime, cu totul; ~ **of it** neglijat, rău informat; ~ **of order** de-a valma, stricat, scos din funcționare; ~ **of place** nelalocul lui, nepotrivit; **from ~** din (afară); ~ **of danger** în afara pericolului; ~ **of sight** în afara vederii, scăpat din vedere; ~ **of necessity** din necesitate; ~ **of proportion** peste măsură, depășit; **be ~ of money** a fi fără bani; ~ **of date** demodat, învechit; ~ **of doors** în exterior, în aer liber; ~ **of doubt** fără îndoială; ~ **of hand** pe loc, imediat; ~ **of order** defect(at), deranjat; ~ **of place** în afara timpului; ~ **of place** fără slujbă, fără situație; ~ **of print** epuizat (d. o carte); ~ **of work** fără lucru, șomer

outage (ec, TH) stagnare, pierdere, perisabilitate; (mas-un, met) perioadă de inactivitate, întrerupere a lucrului

outage time timp de pană / de avarie / de stagnare, durată a ieșirii din funcțiune

outbalance a cântări mai mult decât; (*fig*) a întrece, a depăși

outbid (ec) a supralicita, a oferi mai mult (la o licitație)

outboard (nav) suspendat / în afara bordului / în consolă, (în) exterior

outboard engine / motor (nav) motor suspendat / în afara bordului / în consolă

outer main

outboard wing (OM, nav) aripă exterioară

outbreak afloriment; descoperire; erupție; explozie; izbucnire

outbuilding (constr) acaret, dependință

outbuildings dependințe, clădiri anexe

outburst degajare bruscă; erupție; izbucnire

outclass a depăși cu mult, a lăsa cu mult în urmă

outcome ieșire; rezultat; consecință; urmare; efect; (el) avarie, ieșire din funcțiune

outcrop afloriment; descoperire, deschidere; a (se) descoperi, a ieși la suprafață

outdated învechit, demodat; (TH, OM, ec) în afara termenului / intervalului de timp prescris (pentru garanție, reparație etc.), depășit

outdistance a se distanța de, a lăsa în urmă

outdo a întrece, a învinge; a epuiza

outdoor (mas, mediu) exterior; destinat pentru funcționare în aer liber, de câmp

outdoor / outside air (mediu) aer proaspăt / din exterior / de înlocuire

outdoor-air supply (termo) alimentare cu aer din exterior

outdoor-indoor bushing trecere din exterior la interior / din afară înăuntru

outdoor temperature (mediu) temperatură exterioară / de afară / din aer liber

outdoor storage (TH) depozitare în aer liber

outer (în / de) exterior, extern, din afară, periferic

outer arbor support (OM) contrasuport

outer / outboard bearing (OM) lagăr auxiliar / exterior / montat pe un suport exterior (separat)

outer casing (auto, OM) anvelopă; (TH) carcasă (pentru tot sistemul tehnic)

outer cover (auto) anvelopă; înveliș exterior, protecție exterioară; (OM) capac exterior

outer covering (constr, OM) învelire, placare (la exterior)

outer curve (OM) parte exterioară a unui corp îndoit; (geom) curbă înfășurătoare la exterior

outer dead centre (termo) punct mort superior / exterior

outer diameter (OM) diametru exterior

outer diameter / facing copying (mas-un) copiere pe diametrul exterior / frontală

outer diameter / facing cutting (mas-un) strunjire pe diametrul exterior / exterioară / frontală

outer electrons (fiz) înveliș de electroni

outer form fața întâi (a unei file, a unui formular)

outer hull (nav, mil) corp exterior (la submarine)

outer inspection (metr) control vizual (dinspre exterior)

outer main (hidr, OM) conductă exterioară; (el) conductor exterior

outer member

outer member (OM) piesă cuprinzătoare
outermost cel mai din afară, extrem
outermost oxide layer (chim, materiale) stratul de oxid de la exterior
outer race (OM) inel exterior (la rulmenți)
outer roads / roastead (nav) radă exterioară
outer skin (OM) înveliș; placaj (exterior)
outer support (OM) reazem exterior, lagăr palier, contralagăr; lagăr opus
outer wall perete / zid exterior
out facing (mas-un) strunjire a suprafeței frontale
outfall (geogr) gură (de vărsare), loc de vărsare
outfall channel (OM, hidr) canal de scurgere / de evacuare
out feed (mas-un) avans de la centrul piesei de prelucrat spre periferie
outfield câmp îndepărtat; (*f/g*) teren necercetat
outfit (nav) armare, echipare (a navei); (mas) instalație, echipament, dispozitiv, utilaj; echipare, utilare, înzestrare; instrument, agregat, aparat, aparataj, serie, set, ansamblu; (TH, ind) a echipa, a utiliza, a înzestra
outfitter (ec) comerciant; furnizor
outflank a înconjura, a flanca (din exterior)
outflow (hidr) flux, eflux, scurgere, izvorâre, erupție; debit; eșapament, evacuare, gură de scurgere, producție; a se scurge
outflow tube (hidr, OM) tub / țevă de scurgere
outgas (met, ind chim) a degaza
outgo ieșire; (ec) cheltuieli; a ieși (în afară)
outgoing evacuare, de ieșire, de plecare, de expediere; care iese afară / în exterior (d. un modul, element de mașină etc.)
outgoing air (met, termo, mediu) aer evacuat / uzat
outgoing output (el) putere disponibilă / la ieșire
outgoing side (of rolls) (met) fața de ieșire (a cilindrilor de laminare)
outgoings (ec) cheltuieli
outgrow a deveni prea mare; a depăși (o fază)
outgrowth rod, rezultat, consecință, efect; excrescență
outgush a erupe
outhouse (constr) dependință, acaret; aripă de clădire
outlay (ec) investiții, cheltuieli, a cheltui (bani)
outlet (el) bornă de ieșire; (hidr) izvor al unui curs de apă, evacuare, scurgere; (OM) dispozitiv / orificiu / gură de golire / de evacuare, gaură de ieșire, supapă; (pol, adm) emisar; (auto, termo) eșapament; (ec) debușeu, debit, livrare, piață de desfacere; (hidr, OM) debit (la ieșire); emisar
outlet air aer evacuat

out of

outlet automatics (autom, transp) automatizare a descărcării
outlet bellmouth (OM, hidr) con de ieșire (și la supape-fluture)
outlet box (hidr) cutie de distribuție
outlet bucket (OM) adâncitură pe fund (la un recipinet, pentru golire etc.)
outlet chamber (OM, hidr) cameră de evacuare
outlet connection (OM, hidr) racord de evacuare
outlet elbow (OM, hidr) cot de ieșire
outlet entrance (OM, hidr) orificiu de ieșire
outlet funnel (OM, hidr) pâlnie de scurgere
outlet nipple (OM, hidr) ștuț de evacuare
outlet nozzle (OM, hidr) ajutor / gură de scurgere
outlet opening / orifice (OM) orificiu de evacuare / de golire / de ieșire / de scurgere, deschidere (spre) înafară
outlet passage (OM, hidr) canal de evacuare
outlet pipe (OM, hidr) țevă / conductă de evacuare / de golire / de eșapament / de scurgere / de preaplin / de deviație
outlet port (OM, hidr) orificiu de evacuare
outlet pressure (hidr) presiune de / la ieșire / de evacuare
outlet slide (hidr, OM) vană / robinet de golire / de evacuare / de scurgere
outlet temperature (TH, termo) temperatură de / la ieșire
outlet tube (auto, OM, hidr) țevă / conductă de evacuare / de golire / de eșapament / de scurgere / de preaplin / de deviație
outlet valve (hidr, OM) supapă / ventil de evacuare / de golire
outlet velocity (alim, hidr) viteză de scurgere la golire, viteză la ieșire
outline contur; schiță; schițare; plan; proiect; desen; crochiu; descriere; rezumat; conspect; a scoate în evidență; a contura; a schița; a proiecta; a sublinia; a prezenta în linii generale
outline drawing (OM) desen de ansamblu (cu cote de gabarit și montaj)
outline of scanned area (metr, c) perimetru al ariei scanate / explorate
outline specification schiță a condițiilor tehnice
outline system (OM) ansamblu specific
outlining conturare, subliniere
outloading platform (mas, transp) platformă de descărcare
outlook concepție generală; perspectivă, vedere, priveliște; punct de observație / de vedere; prevedere; prognoză
outlying periferic, (în)depărtat de centru
out of (arată extragerea, proveniența, materialul) din; fără, din lipsă de, scos din

out of action / of operation / of service

out of action / of operation / of service (mas, OM) scos / ieșit din funcțiune / din serviciu, oprit (și din cauza unei avarii), care nu mai funcționează

out-of-balance (mec, mas, OM) dezechilibrat, neechilibrat, scos din echilibru

out-of-balance wheels (auto, OM) pneuri neechilibrate

out of centre with (OM) deplasat față de centru cu

out of a commodity (ec) rămas fără marfă în stoc **be ~** (ec) a nu avea marfă în stoc

out of control (OM, mas, TH) cu nerespectarea limitelor stabilite, cu caracteristică care iese din câmpul de toleranțe; (autom) (sistem) ieșit de sub control

out-of-date învechit; demodat; depășit (și uzat moral)

out-of-door în aer liber

out of doors în aer liber, afară

out of flatness (OM) abatere de la planitate

out of gear (OM) debreiat; scos din angrenare; decuplat

out-of-gear falling worm (OM, transp) melc de cădere

out of level (constr, mas) neorizantal

out of mesh (OM) decuplat, scos din angrenare

out of operation (mas, OM) scos din funcționare / din lucru

out of order (mas, OM) dereglat, deranjat, defect, scos din funcțiune

out-of-order signal / tone (autom, mas) semnal de deranjament / de dereglare

out of parallel / of step falling (el, mec) decroșare, ieșire / desprindere din sincronism

out of phase (fiz) defazat

out of position (OM, mas) așezat greșit, deplasat de la poziția corectă

out-of-range number (c) număr care depășește capacitatea sistemului de calcul

out of repair (constr) șubred, dărăpănat, insalubru, nereparabil; (OM, T) uzat, care nu mai este reparabil

out of round (OM, mas-un) oval, cu abatere de la circularitate (mai rar de la cilindricitate)

out-of-roundness (OM, mas-un) ovalizare, abatere de la circularitate

out of service (OM, mas-un) deranjat, avariata, scos din funcțiune

out-of-service record înregistrare (și statistică) a deranjamentelor / avariilor

out of shape (OM, mas-un) deformat, cu abateri de formă

out of size (OM, mas-un) cu abateri de la toleranțele prescrise; ieșit din intervalul de dimensiuni

output error

out of square (OM, mas-un) oblic, neperpendicular

out-of-step (el) asincron

out-of-step falling (el, mec) desincronizare

out-of-step protection (autom, el) dispozitiv de protecție contra ieșirii din sincronism / contra pendulării

out-of-the-way (în) depărtat; izolat, greu de găsit; neobișnuit; necunoscut

out of tolerance (metr, OM) în afara toleranței, depășire a toleranței, în afara câmpului de toleranță

out-of-true (mas-un, OM) așezat greșit, imprecis, neprecis, descentrare, bătaie, dezaxare

out-of-trueness (auto, termo) deformare a cilindrului sau cămășii acestuia datorită poziției oblice a bielei

out of true wheel (OM) roată descentrată

out-of-tune dezacordat; (mas, metr, autom) nereglat, dereglat

out-of-use scos din funcțiune, învechit

out of work (mas, el) inactiv, oprit, decuplat, care nu lucrează

outphasing (el, mec, autom) defazare

outport deschidere / lumină de ieșire; (nav) port exterior

outpour revărsare, șuvoi; a vărsa, a turna, a deșerta, a goli

output (inf) ieșire (a unor rezultate, a unui circuit, a unui subsistem); (TH, mas, ec) putere, capacitate, producție, debit (și final), semnal / putere de ieșire, rezultat, productivitate, randament, fabricație, capacitate de producție

output amplifier (autom, el, mas) amplificator de / la ieșire / final / de putere

output area (ec) sferă de producție

output at the drawbar (auto, met, OM) putere la cârligul de tracțiune

output buffer (c) zonă de ieșire (a memoriei interne), zonă din care datele sunt transferate echipamentelor periferice

output capacity (mas) randament, debit / capacitate (la ieșire)

output cascade (autom) treaptă finală, etaj final / de ieșire

output coefficient (ec) coeficient de utilizare / de eficiență; productivitate; (met) coeficient de scoatere

output data (c, inf) date de ieșire; date / caracteristici (și de putere) la o mașină

output disturbance (autom, electr) perturbație la ieșire

output error (metr, autom) eroare a valorii de ieșire / finale

output factor

output factor (ec) coeficient de eficiență / de utilizare, productivitate
output file (inf) fișier în care sunt memorate rezultatele unei prelucrări de date
output function (autom) funcție (a semnalului) de ieșire
output of hearth area / surface (met) productivitatea cuptorului, raportată la suprafața vetrei, producție în unitatea de timp pe m² de vatră
output per day / hour (ec, TH) producție / productivitate pe zi / zilnică / pe oră / orară
output per man-hour (ec, TH) producție / productivitate pe om și oră
output per man-shift (ec, TH) producție / productivitate pe om și schimb
output per unit of displacement (hidr, mas, termo) putere litrică / pe unitatea de volum
output power (mas, termo, auto) putere la ieșire
output rating (mas, termo, auto) putere (nominală) la ieșire
output regulator (autom, hidr) element de execuție, regulator de / la ieșire
output resistance (metr, hidr) rezistență la / de ieșire
output signal (autom) semnal de / la ieșire
output stage (autom) etaj / treaptă finală / de ieșire
output standard (ec, TH) normă de producție
output terminal noise (autom, mas, el) zgomot de / la ieșire
output test (metr, ec, TH) încercare de putere / de productivitate
output value (mas, el) valoare (și a puterii) la ieșire
output valve (OM, hidr) supapă finală
output voltage (el) tensiune de ieșire / finală
outreach (nav) raza de acțiunii a bigii; (TH, OM, transp) deschidere a brațului, rază de acțiune (și a macaralei)
outrigger (OM) lonjeron; (el, OM) consolă, brățară; grindă în consolă; (nav) suport exterior al vâslei, furchet, barcă cu furchet
outriggers (OM) console de reazem, picioare pentru macara
outright (*adj*) deschis, direct, sincer; categoric, hotărât, indisputabil; complet, desăvârșit; (*adv*) total, complet; deodată, dintr-o dată, imediat, pe loc; pentru totdeauna, din prima lovitură, în întregime, de-a-ntregul, în mod sincer, deschis
outrival a întrece, a depăși
outrun a întrece, a depăși; a căuta să scape de, a fugi de
outsell (ec) a se vinde mai scump decât, a vinde în cantități mai mari decât

outside corner weld

outset început
outshot (OM) proeminență, ieșind; (mediu) deșeu
outside (*s*) suprafață, exterior; aparențe; spațiu situat în afară (de casă etc.), extremitate; imperia-lă (a unui omnibuz); înfățișare exterioară; latură exterioară; lumea exterioară; parte din afară, parte exterioară, suprafață exterioară; realitatea obiectivă; (*fig*) lumea exterioară; (*adj*) adițional; care nu face parte (dintr-o organizație etc.); din afară; din afara (unei organizații etc.); excesiv (d. prețuri etc.); exterior; extern (unei organizații etc.); extrem; mărginaș; profan; străin; superficial; maxim; periferic; suplimentar; afară; în aer liber; (*adv*) (din) afară, în / la exterior, (în) afară de, în afară, cu excepția, pe dinafară, dincolo de (și *fig*); (*fig*) dincolo de limitele; (*prep*) afară din, în afara, în exteriorul, (și *fig*) peste; (OM) latură / parte / suprafață exterioară / de afară, exterior, extern; (nav) în larg; (ec) (maximal (d. prețuri, etc.); (nav) în larg; **the** ~ cel mult, maximum; ~ **opinion** (pol) opinia publică (din afara parlamentului); **the** ~ **cost** (ec) prețul maxim; **judging from the** ~ judecând după aparență; ~ **the sphere of influence** în afara sferei de influență; **at the (very)** ~ cel mult, maximum; **engine with ~ guide** mașină / motor cu cap de cruce; **exterior ~ screw chaser** (mas-un, OM) pieptene de filetat pentru filet exterior; **inside and ~ caliper** (metr) compas dublu (pt. exterior și interior); **on the** ~ în exterior, pe dinafară
outside air (auto, termo, mediu) aer de afară, aer de înlocuire, aer din exterior, aer proaspăt
outside ambient temperature (auto, mediu) temperatura mediului ambiant (extern autovehiculului)
outside box (OM, T) lagăr exterior
outside broadcast (TV, radio) reportaj de pe teren, reportaj din exterior, transmisie exterioară
outside callipers (metr, mas-un) compas de exterior / de grosime
outside chance posibilitate îndepărtată
outside chaser (mas-un) sculă-pieptene, sculă pentru filet exterior
outside circular thread tool cuțit-disc de filetat exterior cu un singur profil activ
outside circulation circulație exterioară
outside clamping (OM) prindere exterioară (și cu cleme)
outside clinch (nav) nod de scaun simplu
outside corner weld (OM) sudură exterioară, de colț
outside crank (OM) manivelă exterioară / care iese din carcasă (și pt. acționare manuală)

outside diameter

outside diameter (OM) diametru exterior
outside director / manager (ec) membru al consiliului de administrație, neangajat permanent
outside door handle (constr, OM) ușă acționată din exterior; (auto) mânerul exterior al portierei
outside (firm-joint) callipers (metr) compas de exterior / de grosime, simplu
outside (fresh) air position (auto) poziția pentru aer curat
outside-in filter (alim, ind chim, mediu, OM) filtru cu deplasarea materialului care se filtrează, de la periferie la centru
outside junction plate (OM, constr) guseu (fixat la) exterior
outside key hole (auto, OM) încuietorea exterioară a portierei
outside light lumină externă, lumină străină
outside line of the tooth (OM) dreapta / linia de vârf (a cremalierii)
outside micrometer (OM, metr) micrometru de exterior
outside mirror (auto, OM) oglinda exterioară
outside mirror defroster (auto) dispozitiv de dejivrare a oglinzii exterioare
outside of (*amer*) cu excepția
outside of tubes (OM, hidr termo) spațiu intertubular, spațiu între țevi / tuburi
outside one's ken dincolo de ceea ce se cunoaște, dincolo de ceea ce se știe; mai presus de cunoștințele noastre / de știința noastră
outside pipe cutter (mas-un) cuțit de burlane exterior
outside planking (constr, nav) bordaj exterior, placare exterioară (și de lemn) (la nave)
outside plant (el, hidr) instalație / rețea de linii / conducte exterioare
outside plating (nav) bordaj exterior (și metalic) (la nave); placare exterioară
outside proofed (plast, ind chim) cauciucat la / pentru a rezista la, impermeabilizat la (exterior, apă etc.)
outsider străin; (*fig*) spectator, privitor; nepoftit, nechemat; nespecialist; amator
outside rearview mirror control switch (auto) comutator pentru oglinda retrovizoare externă
outside repairs (nav, constr, mas) reparații exterioare / în aer liber
outside right (sport) extremă dreapta
outside screw chaser (mas-un) cuțit-pieptene de filetat pentru filet exterior
outside screw cutting tool (mas-un) cuțit de filetat pentru filet exterior
outside (screw) thread (OM) filet exterior

outturn

outside shoe brake (OM) frână cu saboți exteriori
outside spring callipers (metr, mas-un) compas de exterior / de grosime, de arc
outside storage (TH, ind) depozit deschis, depozitare în aer liber
outside strake (nav) filă exterioară (la nave)
outside stripping section (met) secție de stripare exterioară
outside temperature (mediu, termo) temperatura exterioară (a mediului)
outside the door pe ușă afară; (*fig*) în afara casei, dincolo de ușă
outside the garden în afara grădinii
outside the pale (of smth.) în afara limitelor (unui lucru)
outside the pale of civilization în afara hotarelor civilizației, departe de orice civilizație
outside the radius of knowledge depășind / dincolo de sfera cunoștințelor (cuiva)
outside the town / walls în afara orașului
outside the town plecat din oraș (d. o persoană)
outside thread (OM) filet exterior
outside turning tool (mas-un) sculă de filetat la exterior, cuțit pentru strunjire exterioară
outside wall (constr, OM) perete exterior
outside windshield (auto) exteriorul parbrizului
outside work muncă în aer liber
outside (textile) număr foarte mare, măsură neobișnuită; în afara dimensiunilor
outsirts periferie (de oraș)
outsole (OM, mas-un) talpă (exterioară)
outspeed (auto, mas) a depăși viteza
outspoken explicit; realist; enunțat; rostit
outspread a întinde, a răspândi; (*adj*) intins, desfăcut, răspândit
outsqueezing (materiale, TH) extrudare
outstanding remarcabil, important; nerezolvat, de rezolvat, nesoluționat, restant, neîmplinit; (constr) proeminent, în relief; (ec) neachitat, litigios; pendinte, în suspensie; neîndeplinit, neefectuat; rezistent; care atârână
outstanding debt (ec) creanță
outstanding payment (ec) plată neachitată / neefectuată
outstanding shares (ec) acțiuni deținute de public
outstrip a depăși, a întrece
out-stroke (mas-un) cursă de evacuare
out time (of machine) (mas, TH) timp de întrepreri, timp mort
out-to-out (measured) (OM, metr) (măsurat) la exterior
outturn (ec, TH) producție, randament, greutate netă (și a caricului descărcat la sosirea navei)

outturn sample

outturn sample (metr, materiale) mostră din marfa preluată
outvalue (ec) a valora / costa mai mult decât
outward în / de / din afară, (de) exterior; vizibil; material; aspect (exterior); în străinătate, peste hotare; (OM) exterior, parte exterioară
outward-bound (nav) cu destinație spre un port străin
outward opening (OM) orificiu spre exterior
outwards (*adv*) spre exterior, în afară; peste hotare; la înfățișare / vedere, ca exterior; la suprafață; pe din afară
outwear a istovi; a dura mai mult decât; a-și petrece vremea trădăvind; a uza
outweight a cântări mai mult decât, a depăși în greutate, a avea mai multă greutate / influență decât, a prevala asupra
outworn (OM, T) uzat, impropriu de folosit, inutilizabil
oval (geom, OM) oval, elipsoidal
oval flange (OM, hidr) flanșă ovală / eliptică
oval head (OM) cap oval / bombat la șurub
oval-head countersunk wood screw (OM) șurub pentru lemn, cu cap oval semi-înecat
ovalisation (TH, OM, mas-un) ovalizare
oval lathe (mas-un) strung pentru prelucrarea profilelor / secțiunilor ovale
oval pass / groove (met) calibru oval (la lami-noare)
oval screw (OM) șurub cu secțiune ovalizată (și din materiale plastice)
oval screw point (OM) vârf bombat al filetului
oval-square-oval method (met, TH) metodă / tehnologie de laminare / de calibrare oval-pătrat-oval
oval turning device (mas-un, OM) dispozitiv de strunjit oval
oven (alim) mașină de gătit, cuptor; (constr, met) cuptor, furnal (mai mic), sobă, etuvă
oven battery / block (met, ind chim) baterie de cuptoare
oven brickwork (met, constr) zidărie a cuptorului
oven charge (met, TH) încărcare a cuptorului, șarjă
oven control (alim, met, autom) reglare / comandă / termoreglare a unui cuptor
oven cure (ind chim) vulcanizare în etuvă
oven-dried (termo, OM, materiale) uscat în cuptor / în etuvă
oven-drying (ind chim, alim, TH) uscare în etuvă
oven-dry weight (materiale) greutate după uscare (în etuvă / în cuptor)
oven gas (met, chim) gaze de cocserie
oven plant (met, ind chim) secție / instalație de cuptoare

overall estimate

oven sole (met, constr) vatră / fundație a cuptorului
over (*prep*) deasupra, peste, pe (de)asupra, asupra, dincolo de, până la, pe, prin, în (cursul / decursul), pentru, de, din cauza, la, mai mult de, mai presus de, la; despre, cu privire la; (*adv*) dincolo, de partea cealaltă, pe deasupra, peste tot, peste, la, peste, în plus, de la un capăt la altul, în întregime, desăvârșit, terminat; (*adj*) gata, terminat, isprăvit; prea mult, exagerat, excesiv (de), peste tot, de sus până jos; (*s*) surplus, prisos; excedent; **fall** ~ a se năpusti asupra, a cădea peste; **lean** ~ a se apleca peste; **hang** ~ a atârna peste; ~ **there** în partea aceea, acolo, încolo; **painted ~ with** acoperit peste tot cu; **run** ~ a da peste margini, a curge peste; **go ~ to the enemy** a trece la inamic; **make ~ smth. to smb.** a înmâna cuiva o sumă de bani; ~ **against** în fața (cuiva, a ceva); **smth. and ~** peste (o cantitate); ~ **and ~ again** în repetate rânduri; **be nearly** ~ a fi pe sfârșite (d. un test); ~ **and above** fără a socoti, fără a număra, fără a ține cont de; ~ **head and ears** până peste cap; **look** ~ a trece cu privirea peste; **jump** ~ a sări peste; **from ~ the Atlantic** de dincolo de Atlantic; ~ **the road** de peste drum; ~ **a period of** pe o perioadă de; **all ~ the world / all the world** ~ pe întreg pământul, în întreaga lume
overabundance (ec) supraabundență
overabundant (ec) supraabundent
over-active (chim) prea activ
over again (*adv*) încă o dată, din nou
over against opus, contrar; în / prin contrast cu
overageing (met) supraîmbătrânire
overall (ind) salopetă, combinezon / halat de lucru, îmbrăcăminte de protecție; (TH) total, global, general; (*adv*) peste tot, pretutindeni; în întregime, complet, cu desăvârșire
overall agreement (ec) acord global
overall attenuation (mas, autom) atenuare totală (d. oscilații, vibrații, perturbații etc.), echivalent de transmisie
overall coefficient of heat transfer (termo, OM) coeficient total / global de transfer de căldură
overall contrast ratio (c) contrast total, raport mediu al contrastelor
overall dimensions (OM, mas) dimensiuni de gabarit / exterioare
overall efficiency (ec, mas) eficacitate totală, randament total / global
overall equivalent (autom, electr) echivalent (total) de transmisie, atenuare totală
overall estimate (ec, pol, adm) estimație globală / bazată pe întreaga informație

over-all formula

over-all formula (TH, fiz, chim) formulă empirică
overall heat transfer coefficient (termo, mas) coeficient total / global de transfer de căldură
overall height (OM, mas) înălțime totală / de gabarit
overall housing (constr, ind) construcție provizorie de protecție (și încălzită)
overall length (OM, mas) lungime totală / de gabarit
overall net-loss measurement (mas, OM) măsurare a echivalentului total de transmisie
overall noise factor / figure (fiz, autom, el) factor mediu de zgomot
overall output (ec, TH) producție totală / globală; (mas) putere totală la ieșire
overall reduction (met, TH) reducere totală a secțiunii
overall rate of heat transfer (termo) viteză globală / totală de transfer termic
overall rigidity (mec, OM, mas) rigiditate globală / a ansamblului
overall size (OM, mas) gabarit, dimensiune de gabarit
overall transmission loss (mec, OM) atenuare efectivă, pierderi totale / globale de energie (pe o transmisie)
overall voltage (el) tensiune totală
overall width (OM, mas) lățime totală / de gabarit
overamplification (autom, metr) supraamplificare
over and above (*adv*) pe lângă acestea, în plus
over-and-under current relay (el) releu de maxim și minim (pentru intensitatea curentului)
over-and-under power relay (el) releu de maxim și minim (pentru putere)
over-and-under voltage relay (el) releu de maxim și minim (pentru tensiune)
over-arm (OM) contrasuport; (mas-un) braț al mașinii de frezat
overbaking (alim, ind chim) încălzire / coacere excesivă (și defect tehnologic)
overbalance (mec, mas) greutate suplimentară pentru echilibrare, surplus de greutate; a cântări mai mult decât, a întrece în greutate, a avea preponderență asupra; a strica echilibrul, a-și pierde echilibrul, a se răsturna
overbear a birui; a dovedi; a înlătura (obiecții); a întrece (prin forță); a răspunde la (argumente)
overbending (mec, OM) inflexiune, strâmbare, îndoire / încovoiere prea mare
overbid (ec) a supralicita
overblenching (ind chim, c) înălbire, supraînălbire
overblow (met, TH) a sufla suplimentar (aer în cuptor)
overboard (nav) (*adv*) peste bord

overcurrent

overboil (alim, ind chim) a răsfierbe, a da în foc
overboiling (alim, ind chim, TH) răsfierbere
overbridge (constr, autom) pasaj superior
overbunching (fiz) supragrupare, supraconcentrare a unui fascicul
overburden (T) strat superior / protector; depuneri superficiale; (alim, met, ind chim) a supraîncărca (un cuptor), a suprasolicita
overburdening, overcharging (alim, ind chim, met) supraîncărcare, suprasarcină (la cuptor etc.)
overbuy (ec) a cumpăra o cantitate prea mare de
overcapitalization (ec) supraevaluare a capitalului (unei firme)
overcapitalize (ec) a supraevalua capitalul (unei firme)
overcast a întuneca, a pune în umbră; (textile) a îmbrăca, a tivi, a face tiv la; (meteo) cer acoperit de nori, cer înnoorat / noros; acoperit cu / de nori, mohorât (d. cer); (*fig*) mohorât, posomorât, sumbru; a se acoperi cu nori, a se înnoora (d. cer); a înnoora; (*fig*) a (se) întuneca, a (se) mohori, a (se) posomori
overcautious exagerat de prudent
overcharge (mec) supragreutate, greutate suplimentară (față de cea proiectată, estimată etc.); (ec) suprapreț, preț exagerat / excesiv, suprataxă, navlu excesiv; supraîncărcare; a supraîncărca, a suprasolicita, (ec) a cere un preț prea mare; (TH) suprasarcină, supraîncărcare
overcoat (met, materiale, ind chim, T) acoperire; (textile) manta, palton
overcoating (constr) tencuire; (met, ind chim, T) (operația de) acoperire
overcome a înfrânge, a învinge; (d. oboesală) a doborî, a învinge, a înfrânge; a birui, a câștiga; a copleși
overcoming învingere
overcompensation (autom, electr) compensare excesivă
overconfident prea încrezător
overcooling (met) suprarăcire
over-cooking (alim, ind chim) suprafierbere, răsfierbere
overcritical (fiz, termo) supracritic
overcrop (agr) a secătui / degrada solul prin culturi intense
overcrowd (adm, agr) a suprapopula; a aglomera; a se îngrămădi
overcure (plast, ind chim) a supravulcaniza, a postvulcaniza; (porces și rezultat) postvulcanizare, supravulcanizare
overcuring (ind chim, TH) supraîntărire, supravulcanizare, întărire excesivă prin reticulare / vulcanizare (și defect tehnologic)
overcurrent (el) supracurent, supraintensitate

overcurrent protection

overcurrent protection (el, autom) protecție la depășirea intensității
overcurrent release / tripping (el, autom) de-clanșare / deconectare la supraintensitate
overcurrent-undervoltage circuit breaker (el, autom) disjunctor de supracurent și subten-siune / cu protecție maximală de intensitate și minimală de tensiune
overcut (OM) dantură superioară a pilei
overdamping (OM, fiz, mec el) supraamor-tizare, amortizare supracritică / aperiodică
overdetermination (mat) supradeterminare (la sisteme de ecuații, de exemplu)
overdeveloped supradezvoltat, dezvoltat excesiv
over die (met, OM, mas-un) poanson, contra-ma-triță, stâlp superior
overdo a exagera; (ind chim, alim) a arde, a pră-ji (prea tare); a întrece măsura
overdone supradezvoltat; (alim) prea făcut, pră-jit / fiert prea tare
overdraft (ec) descoperit în cont, neacoperire (a unei plăți), depășire de cont în bancă, sumă cu care s-a depășit contul în bancă, cont fără aco-perire, sold debitor; (TH) supraîncărcare, su-praexcitare
overdraw (OM) a forța un filet; (ec) a elibera un cec fără acoperire; (TH) a supraîncărca, a su-praexcita; a exagera
overdriven (mas, mec, el) supraîncărcat, supra-excitat, funcționând cu turație prea mare
overdrying (alim, ind chim) suprauscare, uscare excesivă (și a electrozilor de sudură)
overdue întârziat, depășit ca termen
overdue debts (ec) arierate, debite rămase res-tante după expirarea scadenței
overdue delivery (ec) livrare cu întârziere
overeat a mânca prea mult
overestimate (ec) a supraevalua, a aprecia exa-gerat, a face un deviz exagerat
overestimation (ec) supraevaluare, deviz exage-rat, apreciere exagerată (și în proiectare de sis-teme, tehnologii)
overetch (met, chim) a ataca adânc cu acid (și pentru analize metalografice)
overexert (mec, OM) a supraîncărca, a supraten-siona, a exercita peste limită
overexpose (fiz, termo) a supraexpune, a expune prea mult
overexposed (fiz, termo, OM) supraexpus, expus excesiv
overfall (OM, hidr, nav) deversare, deversor; (geogr) prag submarin
overfall coefficient (hidr) coeficient de deversare
overfall gap (hidr, OM) deschidere de deversare

overground

overfalls (nav) valuri de maree defelante, valuri produse de curenți contrari
overfastness (ind chim, materiale) rezistență la supravopsire
overfeed (auto, termo, mas.un) a supra-alimenta, a alimenta prea mult sau prea repede (cu semi-fabricate)
overfeed arrangement (termo, auto) dispozitiv pentru supraalimentare
over feeding supra-alimentare; (mas-un) avans excesiv
overfill (ind) a umple excesiv, a supraîncărca (ceva); (met) supraîncărcare, umplere exce-sivă, bavură din laminare
overfilling (met, ind chim, alim, constr) exces / surplus de material; umplere excesivă; supra-dozare, supraumplere; care (se) umple excesiv
overflow (autom) depășire; (hidr) deversare, de-bit, scurgere, ape excedentare, deversor; (inf) depășire a posibilității de prezentare corectă a unui rezultat / a capacității de memorare; (OM) țeavă de deversare / de preaplin, prea-plin; a deversa, a deborda, a (se) revărsa, a îneca, a inunda, a se scurge (peste), a fi prea plin
overflow cock (OM, hidr) robinet de deversare
overflow hole (OM, hidr) orificiu / gură de scur-gere / de deversare
overflowing (hidr) deversare, debordare
over-flowing (from mould) (met) revărsare din forma de turnare / din matriță
overflow mill (alim, ind chim) moară cu descăr-care centrală
overflow nipple (OM, hidr) ștuț / tub de deversare
overflow-oil line (OM, hidr) conductă de dever-sare a uleiului
overflow outlet (OM, hidr) racord de prea-plin
overflow pipe (OM, hidr) țeavă / conductă de prea-plin / de deversare
overflow slag (met) zgură evacuată prin dever-sare / scursă din preaplin
overflow tube (OM, hidr) tub de preaplin, deversor
overflow valve (OM, hidr) supapă de preaplin / de deversare / de descărcare
overflow water apă excedentară / disponibilă
overflux relay (autom, el) releu de siguranță / de declanșare
overfold (textile, met, plast, TH) cută răsturnată / dublă (și ca defect)
overform a copia
overglaze (ind chim) email, smalt, glazură
overglazing (ind chim, TH) emailare, smălțuire, glazurare
overground (materiale) măcinat fin, pulverizat; (constr) suprateran, deasupra solului

overground building / work

overground building / work (constr) construcție supratereană
overgrow (bot, agr) a acoperi (cu plante); a crește mai mare decât, a crește prea mare
overgrown prea mare, crescut peste măsură; (agr) năpădit de buruieni, lăsat în paragină
overgrowth supracreștere, creștere excedentară / excesivă / prea rapidă (d. aluat sau dendrite la aliaje metalice etc.); (agr, bot) năpădire a buroienilor
overgrowth of liabilities (TH, ec) creștere excesivă a obligațiilor / angajamentelor
overhand coborâtor, de sus în jos
overhand knot (nav) jumătate de nod
overhand method (met, TH) metodă de extracție sau de folosire a grămezii de minereu de jos în sus, pentru omogenizarea șarjei
overhang (auto, OM) consolă-spate; (TH) consolă; (constr) proeminență, ieșind, streășină, ieșitură; (el) cap de bobinaj; (mas-un) lungime a brațului în consolă; (OM) consolă, prelungire; ieșire din rând; a atârna deasupra / peste
overhang beam (of a rotating crane) (OM, transp) consolă, braț (de macara)
overhanging (OM) proeminent, ieșit în afară, în consolă
overhanging arm (OM) grindă / braț în consolă, contrabraț, contrasupport
overhanging stairs (OM) scară suspendată
overhanging standard (mas-un, OM) cadru în formă de C; (met, OM) batiu de ciocan cu o singură coloană
overhaul (TH, mas) reparație capitală, revizie generală, inspecție (și cu demontarea unor elemente tip capace etc.), cercetare, examinare, depășire, întrecere; a examina, a verifica, a revizui, a repara, a face o revizie / o reparație capitală, a cerceta amănunțit, piesă cu piesă (o mașină); a verifica (calcul); a întoarce (pe o parte și pe alta); (ec) a controla din nou; a ajunge din urmă; (med) a supune unui examen medical; (nav) a lăsa în jos (o macara)
overhauling (cf) punct de trecere înainte (la calea ferată)
overhaul manual (TH, mas) manual / ghid pentru reparații / revizii
overhaul stand (TH, mas) banc pentru revizii / reparații capitale
overhead de sus, superior, deasupra; (ind chim, alim) frunzi de distilare; (inf) suprasarcină, timp consumat de un sistem de calcul pentru operații neproductive; (ec) cheltuieli generale, cheltuieli fixe și variabile cu excepția celor pentru materii prime și forță de muncă, global (d. prețuri etc.); (termo) curent de abur; (constr) de suprafață, supraterean, fixat de plafon; supra-

overhead rail(way)

teran, aerian, de sus; (*adv*) sus, (de) deasupra, la etaj, la etajul de deasupra
overhead beam (mec, constr) grindă de plafon / superioară
overhead bridge (constr) pod / eșafodaj de serviciu
overhead brine spray deck (termo, constr) plafon fals de răcire prin aspersiune; (alim) tavan fals (sub răcitorul de aer cu injector de saramură)
overhead bunker refrigerated railcar / truck (cf, termo) vagon frigorific cu rezervor de gheață / cu răcire în tavan / de plafon
overhead cableway (transp, mas) macara funiculară
overhead camshaft (mas-un, OM) arbore cu came în cap
overhead charges / expenses (ec) cheltuieli fixe / de regie / de întreținere / indirecte / generale / suplimentare
overhead console (auto) consolă pe plafon
overhead conveyor (alim, ind, transp) transportor suspendat
overhead / general costs (ec) cheltuieli generale
overhead cover (constr) acoperiș suspendat
overhead crane (mas, transp, nav, met) pod rulant, macara portală
overhead crossing (cf) încrucișare aeriană, pasaj superior, trecere denivelată; (el, OM) clemă de legătură pentru încrucișări, încrucișare de linii aeriene
overhead cut / distillate (alim, ind chim) fracțiune de vârf (la distilare)
overhead exhaust valve (OM, termo, hidr) supapă de evacuare în cap
overhead framework (OM, mec, constr) suport-cadru suspendat în partea superioară
overhead gear / transmission (OM) transmisie intermediară / de tavan (și cu roți dințate)
overhead grinding machine (mas-un) mașină de rectificat cu braț suspendat / pendular
overhead hand travelling crane (mas, transp) pod rulant cu antrenare manuală
overhead ingot feeding run-way (met, transp) cale aeriană pentru transportat lingouri
overhead inlet valve (OM, hidr) supapă de admisie, cu orificii la partea superioară
overhead light source iluminare de sus / de deasupra
overhead loader (mas, constr) încărcător cu cupă (cu descărcare peste cap)
overhead plate bank (alim, termo) ansamblu de evaporatoare tip placă montate pe tavan (în depozite frigorifice)
overhead position welding (met, TH) sudare peste cap / pe plafon
overhead rail(way) (cf, transp) cale aeriană, monorai

overheads

overheads (met) capete de lingou (și de la partea superioară); (ec) (*amer*) cheltuieli de regie

overhead seam / weld (OM, met) (cusătură de) sudură peste cap

overhead shovel (mas, transp) autoîncărcător cu cupă (cu descărcare peste cap)

overhead transmission / gear (OM) transmisie intermediară suspendată (și cu roți dințate)

overhead travelling-crane (met, transp, constr, ind) pod rulant

overhead travelling drilling machine (mas-un) mașină de găurit suspendată, deplasabilă

overhead valve (OM, hidr, termo) supapă acționată de sus, supapă de / în cap

overhead valve engine (termo) motor cu supape acționate de sus / cu supape în cap

overhead / overheated vapours (ind chim, alim) vapori din partea de sus a coloanei (de distilare)

overhead weld (OM, TH) sudură peste cap

overhead welding (met, TH) operația de sudare peste cap / pe plafon

overhear a auzi neintenționat / fără să vrea, a auzi (ceva) fără ca vorbitorul să știe; a intercepta (o convorbire)

overheat (termo) supraîncălzire; a supraîncălzi

overheated (materiale, termo) supraîncălzit

overheated neck (OM) fus (de arbore) încălzit anormal / prea tare

overheater (termo) supraîncălzitor

overheating (termo, met) supraîncălzire

overheating sensitivity (met) sensibilitate la supraîncălzire (d. aliaje)

overhung crank (OM) manivelă de capăt / fixată la capătul unui arbore

overhung pinion (OM) pinion în consolă

overidentification (inf, mat) supradeterminare (stohastică)

overinvoicing (ec) facturare la o sumă excesivă

overland (geogr) pe deasupra pământului, aerian, pe uscat

overland transport (transp) transport pe uscat

overlap (TH) suprapunere, acoperire parțială, întretăiere, întrepătrundere; coincidență parțială; a acoperi, a suprapune; a întretăia; a coincide în parte cu; (el) histerezis (la reglatoare bipoziționale); (mat) a intersecta, a întretăia; (met, OM) îmbinare / sudură prin suprapunere, scurgere de material (din cauza excesului de material, la sudură), a îmbina / a suda prin suprapunere, a (se) acoperi (în parte)

overlap action (autom, OM) acțiune de suprapunere

overlap angle (OM) unghi de suprapunere

overlap control (autom, metr) reglare prin acoperire / prin suprapunere / de recuperare

overlap factor (el, mec) factor de acoperire

overload indicator

overlap joining (OM) îmbinare prin suprapunere

overlap of shear blade (OM) suprapunere a lamelor de foarfece

overlapped joint weld (OM, met) asamblare prin sudură, prin suprapunere

overlapping (constr, cf) îmbinare cu eclise / prin suprapunere; suprapunere, superpoziție, acoperire, întindere; (met) încrețire (și cu suprapunere) (defect la laminare)

overlapping distillation curve (alim, ind chim) curbă de distilare cu suprapunere

overlapping sets (mat) mulțime cu puncte interioare comune

overlap ratio (OM) grad de acoperire axial (suplimentar, datorită înclinării danturii) (ϵ_β)

overlap welding (met, TH) sudare prin suprapunere

overlay (OM, materiale) strat de acoperire, captușire; (inf) segment de acoperire (a unui program), utilizare repetată a memoriei; (met, chim) acoperire, metalizare, depunere (la sudare), a acoperi (și cu vopsea), a metaliza, a depune prin sudare; (inf) a reacoperi, a modifica încărcarea unui segment de program într-o memorie; a suprapune; față de masă

overlying welding (met, TH) încărcare prin sudură, sudare prin suprapunere, cu depunere de material (la recondiționări, și strat peste strat)

over length (mas-un) adaos de prelucrare la lungime

overleaf (*adv*) pe pagina următoare

overleap a sări (peste); a omite; a neglija; a merge mai departe; a întrece măsura; a exagera; a sări mai departe decât; a se întinde mai mult decât îi este plapuma; a se întrece pe sine

overlie a sta (culcat) pe; (fiz, mec, autom) a suprapune (o oscilații etc.)

overlift a ridica peste limită

overload (el, mec, cf) supragreutate, suprasarcină (și de curent), supraîncărcare; (el) supra-curent; a supraîncărca, a suprasolicita, a încărca excesiv

overload capacity (el, mec) capacitate de supraîncărcare / de suprasolicitare / de suprasarcină

overload circuit breaker / switch (el, mec) întrerupător de maxim (electric sau mecanic) / maximal / de suprasarcină

overload clutch (OM) cuplaj cu declanșare la suprasarcină (oprire sau pornire)

overload current intermittent operation (el, mas) funcționare intermitentă, cu curent de suprasarcină

overloader (OM, transp) încărcător / dispozitiv de încărcare cu cupă (cu descărcare peste cap)

overload indicator (el, OM, autom) indicator de suprasarcină

overloading

overloading (mec, el) suprasarcină, suprasolicitare, supraîncărcare
overload level (el, OM, mec) limită de suprasarcină, putere limită admisibilă
overload protection device / valve (OM, hidr, autom) supapă / dispozitiv de protecție la suprasarcină
overload relay (el, autom) releu declanșat la suprasarcină
overload release (el, autom) declanșare / deconectare la suprasarcină
overload shearing clutch (OM) cuplaj de siguranță (cu decuplare prin ruperea / forfecarea elementului de siguranță)
overload spring (OM) arc suplimentar, contrarc, arc pentru suprasarcină
overload switch (el, mec) întrerupător de / la suprasarcină
overload test (mas, metr) test / încercare la suprasarcină
overload trip (el, OM, autom) decuplare la depășirea limitei de sarcină
overlong prea lung; prea îndelungat; (*adv*) prea mult (timp)
overlook a se ridica deasupra; a domina; a vedea / privi de sus; a trece cu vederea peste, a nu ține seama de; a supraveghea, a avea grijă de; a examina, a cerceta
overlubrication (T) ungere / lubrifiere excesivă, supraungere
overly (*adv*) prea; prea mult; excesiv
overlying suprapunere
overlying bed (constr, met) strat protector / superior; (constr) acoperiș
overlying measure strat acoperitor / superior
overman maistru
overmastication / overmilling (alim, ind chim) supramasticare, amestecare excesivă
overmatching (autom) supraadaptare
overmaturing (alim, ind chim) răsoacere, maturare excesivă
overmeasure (OM) supradimensionare
over motoring folosirea motorului la o putere excesiv de mare (pt. acționarea unei mașini)
overmuch (*adv*) prea mult, exagerat
overoxidation (chim) peroxidare
overpass (constr) pasaj superior
over-passed limit (mas, TH) limită depășită
overpay (ec) a plăti mai mult decât, a plăti prea mult
overpeopled suprapopulat; supraaglomerat
over pickled (met, chim) (prea) puternic decapat
overplus (ec, TH) surplus, excedent, prisos; exces, cantitate prea mare
overpoint (alim, ind chim) temperatură / punct inițial de distilare / de fierbere

oversensitive

overpoling (fiz, el) schimbare a polarității
overpower a copleși; a fi mai puternic decât; a învinge; a supune; a pune stăpânire pe
overpowering copleșitor; prea autoritar
overpressure (hidr, OM) suprapresiune, presiune excesivă
overprint (tipografie) a supratipări
overproduction (ec) supraproducție
overpunch (mas-un) superperforare, supraferforare (și ca defect), supraștanțare, a supraferfora, a supraștanța
overquenching (met) suprarăcire la călire
overrange (mas) parcurs anormal, evoluție anormală (a unui proces, parametru etc.); (metr) depășire a domeniului de măsurare
overrate a supraevalua, a supraestima, a supraaprecia
overreach a ajunge la / până la; a se întinde până la / dincolo de; a depăși (în timp); a se extinde până după; a păcăli; a (se) înșela; a dobândi ilegal; a calcula greșit; a ținti prea departe
overregulate (mas, autom) a supraregla, a regla excesiv, a supracomanda
over relay releu de maxim / maximal
overrich extrem de bogat (d. concentrație)
override (autom) suprareglare; (auto) a depăși, a întrece; (ec) a avea prioritate asupra; a asupri, a oprima, a prizoni; a călări peste; (*fig*) a călca în picioare; a se extinde peste, a se întinde peste; a nu lua în seamă, a nu ține cont de
overring (OM) inel extins; (mat) suprainel (în algebră)
overripening (alim, ind chim) răsoacere
overrule a conduce; a respinge (o propunere); a anula; (jur) a considera nul și neavenit; a nescoti
overrun a invada; a năpădi; a se revărsa peste; a inunda; a trece peste (o limită)
overrunning (el) supraîncărcare; (hidr) debordare, deversare; (mas) trecere peste o limită (normală)
overrunning clutch (OM, auto) ambreiaj de mers liber / în gol, cuplaj unilateral / de depășire
overrun(ning) brake (OM) frână prin inerție / inerțială
oversaturate (alim, chim) a suprasatura
oversaturation (alim, chim) suprasaturare
overscore linie trasată peste un caracter
oversea (geogr) de peste mare / ocean, de dincolo de ocean; străin, de peste hotare; (d. comerț) exterior
oversee a supraveghea, a controla
overseer supraveghetor
oversensitive (autom, metr) supersensibil

overset

overset a neliniști; a tipări în exces; a tulbura; a zădărnici; a zăpăci; v. **upset**

overshoot (autom) supracreștere, supra(-)modulație; (amplitudine de) supraoscilație; suprareglare, depășire a domeniului de reglare; a nimeri, a greși (o țintă etc.), a depăși, a suprasolicita, a întrece măsura

overshoot impulse (el, autom) impuls de demarare / de pornire

overshoot period (autom, mas-un) timp de suprareglare / de reglare suplimentară

over shop / plant (TH, met) atelier / uzină pentru reparații și revizii

overshot (hidr) cu admisie superioară

overshot loader (OM, transp) autoîncărcător cu cupă (cu descărcare peste cap)

overside (*adv*) (nav) peste bord

oversight omisiune, neglijență; (ec, TH) supra-veghere

oversimplification simplificare excesivă / exagerată (în proiectare, tehnologii etc.)

oversimplify a simplifica prea mult / exagerat

oversize supradimensionare; a supradimensiona (la proiectare); supradimensiune; supragabarit; gabarit depășit

oversize(d) part (OM) piesă cu dimensiuni mai mari / care depășesc limite stabilite, supradimensionare; (constr) refuz pe / de sită

oversize(d) grain (met, materiale) grăunte grosolan / mare

oversize hole (OM) gaură lărgită / cu diametrul mai mare decât cel cerut

oversize product (alim, constr) produs / material care nu trece prin sită; refuz / reziduu de la cernere

oversleep a dormi mai târziu decât (o anumită oră), a dormi prea mult, a nu se scula la timp, a nu se trezi la timp

overslung worm (OM) melc așezat deasupra roții melcate

overspeed (mas-un, mas) depășire a vitezei normale; ambalare; a merge / a funcționa cu supraturație / cu turație prea mare

overspeed device (autom) dispozitiv de protecție la supraviteză / la depășirea limitei de viteză

overspeed drive (OM) dispozitiv cu multiplicarea vitezei, multiplicator (de viteză și unghiulară)

overspeed governor (autom) dispozitiv de deconectare la viteză peste o limită, limitator de ambalare

overspeed limiter (OM) limitator de viteză

overspeed protection (mas) protecție la depășirea unei viteze

overspread a (se) desfășura, a (se) întinde, a (se) răspândi, a (se) împărți, a (se) împrăști (mai mult decât tre-buie, exagerat etc.)

overtravel wiper path

oversquare engine (termo) motor cu cursă scurtă (la care cursa pistonului este inferioară alezajului cilindrului)

overstate a exagera; ~ **smb.'s case** a exagera în favoarea cauzei sale, a-și prezenta cauza într-o lumină (exagerat) favorabilă

overstatement exagerare

oversteering (auto) supravirare (caracteristica autovehiculelor de a prezenta, în curbe, o derivă mai mare la roțile din spate față de cele din față)

overstock (ec) suprastoc, stoc excedentar / supranormativ; a suprastoca, a aproviziona excesiv (piața, un magazin, o secție etc.)

overstrain (mec, OM, met) deformație remanentă, supratensionare, supraîncărcare; a aplica o sarcină peste limita de elasticitate, a supraîncărca, a suprasolicita, a deforma mai / prea mult / remanent

overstrain ageing (met) îmbătrânire după ecruisare

overstraining (mec, OM) supratensionare, tensionare suplimentare, supraîncărcare

overstraining of equipment (mas, TH) suprasolicitare a utilajului

overstress (mas) a suprasolicita (mecanic), a supratensiona

overstressing (mas) suprasolicitare (și statică)

overstretching (mec, plast) supraîntindere, supra-elongație

oversupply (ec) supraproducție

overtake (auto) a depăși (în circulație), a dubla; a depăși; a ajunge din urmă; a îndeplini / efectua în cele din urmă, a face față

overtaking depășire

overtaking light (auto) lumină de semnalizare a depășirii; (nav) lumină de pupa

overtax (ec) a supraevalua; a taxa suplimentar; a obliga să se plătească impozite prea mari; a suprasolicita

over-the-counter (ec) vândut direct / fără intermediar / în magazin

overthrow (constr) a răsturna, a demola, a trânti; a da jos; (*fig*) (pol) a răsturna (guvernul etc.); (*fig*) înfrângere, răsturnare

overthrust șariaj; transgresiune; încălecare; suprapunere

overtighten (OM) a strânge excesiv de tare

overtime (ec) timp / ore suplimentar(e), (plată pentru) ore suplimentare / muncă suplimentară

overtime goods (ec) mărfuri neridicate la termen / expirate

overtone (fiz) armonică (a unei unde)

overtravel (autom) suprareglare; (mas-un) depășire a capătului cursei

overtravel wiper path (OM, el) suprafața de contact a periei (la mașini electrice)

overtreating

overtreating (met) suprarăfinare (a oțelului)
overturn (auto) a capota; (met, TH) a teși muchii, a inversa, a bascula, a (se) răsturna, a da peste cap; (nav) a (se) răsturna (d. o barcă etc.); a distruge, a ruina; (*fig*) a învinge, a răsturna (planuri)
overturning (met, TH) răsturnare; dat peste cap; basculare
overturning moment (mec) moment de răsturnare
overturning skip (met, constr) schip cu golire prin basculare (peste cap)
overturn the thread (OM) a forța filetul
overuse (OM, mas) a întrebuința / folosi / utiliza prea mult
overtwist (OM) a răsuci prea tare (și o piuliță / un șurub etc.)
overevaluation (ec) supraevaluare
overvoltage (el) supratensiune
over-voltage protection (el, autom) protecție la supratensiune
overvoltage release / tripping (el, autom) declanșare la supratensiune
overvulcanisation (ind chim) supravulcanizare
overweight supragreutate, exces de greutate; (mas) a supraîncărca; preponderență; (*adj*) în (sur)plus
overweighted (mas, OM) supraîncărcat
overwind (el) a depăși bobinarea; (termo, met) insuflare incorectă
overwork (ec) ore suplimentare, muncă excesivă; a supraîncărca, a munci în plus / suplimentar / exagerat, a (se) extenua; a exploata (personal)
overwrite (c) a scrie peste, a elimina / a șterge date prin scriere peste ele a altor date
overwriting error (inf, c) eroare datorată suprapunerii instrucțiunilor
overwrought extenuat, foarte obosit, muncit; încărcat de amănunte, elaborat
oviform (OM) oviform, oval
ovine (zool, agr) ovin, de oaie
ovoid (OM) ovoidal, oval
owe (ec) a datora, a fi dator / îndatorat
owing (ec) rămas de plată (d. o sumă de bani), datorat
owing to (*prep*) datorită, din cauza, în urma
own (s) proprietate, ~s (*pl*) rude; (*adj*) propriu, personal; a poseda, a avea, a stăpâni; a mărturisi; a recunoaște, a admite (ca al său); a face destăinuirii, a se destăinui; **of one's** ~ ceea ce i se cuvine cuiva, care aparține cuiva
owner (nav) proprietar, armator
owner driver proprietar și conducător al mașinii
owner-occupied ocupat de proprietar
ownership (jur) proprietate, posesiune, drept de proprietate; (jur, nav) proprietar de navă, armator

oxidation tint

owner's risk (ec) pe riscul proprietarului
own scrap (met) fier vechi din circuitul intern / recirculat intern
ox, (*pl*) **oxen** (zool, agr) bou, taur, bivol
oxalic acid (chim) acid oxalic, sare de măcriș
oxbow (geogr) braț mort; meandru; albie veche; (OM) jug (în formă de U)
oxbow lake (geogr) braț mort (de apă)
oxgang (metr) unitate veche britanică pentru măsurarea suprafeței (de teren): 1 oxgang = 6 ha
oxidability (chim) capacitate de oxidare
oxidant (chim) oxidant
oxidiser (chim) oxidant, care oxidează
oxidising atmosphere (chim, met) atmosferă oxidantă
oxidation (chim) oxidare
oxidational losses (chim, met) pierderi prin oxidare
oxidation film (materiale) peliculă rezultată la / după oxidare, peliculă de oxizi
oxidation heat (chim, termo) căldură de oxidare
oxidation inhibitor (chim, T) (aditiv) anti-oxidant, inhibitor de oxidare
oxidation period (chim) perioadă / durată de oxidare
oxidation preventive (chim) anti-oxidant (și aditiv în lubrifianti)
oxidation process (chim, met) proces de oxidare
oxidation promotor (chim) promotor de oxidare
oxidation-proof (met, chim) rezistent la oxidare, anticorrosiv (și ca aditiv în lubrifianti)
oxidation rate (chim, met) viteza de oxidare
oxidation ratio (chim, met) grad de oxidare
oxidation reaction (chim, met) reacție de oxidare
oxidation reclaiming process (ind chim, TH) procedeu de regenerare (a cauciucului) prin oxidare
oxidation-reduction (chim) oxi(dare)-reducere, oxido-reducere
oxidation-reduction reaction (chim) reacție de oxi(dare)-reducere / oxido-reducere
oxidation-resistant (materiale) rezistent la oxidare
oxidation-resisting (materiale) care rezistă la oxidare
oxidation-resisting steel (met) oțel inoxidabil
oxidation retarder (chim) anti-oxidant, inhibitor de oxidării
oxidation stability (T, chim) stabilitate la oxidare (și d. lubrifianti)
oxidation stability test (metr, chim) test de stabilitate la oxidare
oxidation susceptibility (chim) susceptibilitate la oxidare
oxidation test (metr, chim) încercare / test la oxidare
oxidation tint (met) culoare de revenire

oxidation value

oxidation value (chim) indice de oxidare
oxidative (chim) oxidativ
oxidative attack (chim) atac oxidativ
oxidative degradation (chim) degradare oxidativă
oxidative polymerization (ind chim) polimerizare oxidativă
oxide (chim) oxid; (met) arsură (defect)
oxide coating (chim, met) acoperire cu peliculă de oxid, protecție cu peliculă de oxizi / prin oxidare
oxide drosses (chim, met) zgură de metal / de acoperire
oxide film / skin (chim, met) film / peliculă de oxizi
oxide-free (chim) fără oxizi, fără conținut de oxizi
oxide inclusions (chim, met) incluziuni de oxizi
oxide layer (chim) strat de oxizi / de oxid
oxide skin / film (chim) peliculă / film de oxid
oxide passivation layer (chim) strat de pasivare de / cu oxid / oxizi
oxide trap (electr, chim) capcană de oxizi
oxidimetric method (chim, metr) metodă oxidimetrică
oxidizable oxidabil, care se poate oxida (d. materiale)
oxidizability (chim) oxidabilitate
oxidizable (chim) oxidabil
oxidization (chim, met) oxidare
oxidize (chim, met) a (se) oxida, a rugini (d. materiale feroase)
oxidized (drying) oil (chim) ulei oxidat / suflat
oxidized starch (alim) amidon oxidat
oxidizer (chim) (agent) oxidant
oxidizing action (chim) acțiune de oxidare
oxidizing agent (chim, met) (agent) oxidant
oxidizing atmosphere (chim, met) atmosferă oxidantă
oxidizing burning (chim) ardere în oxigen / oxidantă
oxidizing colour (chim, met) culoare de revenire
oxidizing effect (chim, met) efect oxidant
oxidizing flame (met) flacără oxidantă
oxidizing fusion (chim, met) topire oxidantă
oxidizing losses (chim, met) pierderi prin ardere / prin oxidare
oxidizing medium (chim) mediu oxidant
oxidizing mixture (chim) amestec oxidant
oxidizing period (chim, met) perioadă de afinare / de oxidare
oxidizing roasting (chim, met) prăjire oxidantă
oxidising slag (met) zgură acidă / oxidantă / de afinare
oxidizing substance (chim) substanță oxidantă
oxime (chim) oximă
oxomethan (chim) aldehidă formică

oxygen enriched air blast

oxyacetylene (chim) oxiacetilenă
oxyacetylene blowpipe (termo, chim, met) arzător oxiacetilenic
oxyacetylene cutter (met, mas-un, chim) dispozitiv de tăiat cu flacără oxiacetilenică
oxyacetylene cutting (met, TH, chim) tăiere (cu flacără) oxiacetilenică / autogenă
oxyacetylene cutting torch (met, mas-un, chim) arzător oxiacetilenic pentru tăiere
oxyacetylene / oxy flame (chim) flacără oxiacetilenică
oxyacetylene scarfing machine (met, mas-un) mașină de curățat, cu flacără oxiacetilenică
oxyacetylene / oxy welder (met, TH) aparat de sudură cu flacără oxiacetilenică, sudor autogen
oxyacetylene welding (met, TH) sudare oxiacetilenică
oxyacid (chim) oxiacid
oxy-cutting (met) tăiere cu oxigen
oxycompound (chim) compus al oxigenului
oxydic film (T, chim) peliculă de oxid
oxy-electrode (el, fiz) electrod care formează și mediul gazos oxidant
oxyflame welder (mas, met, TH) aparat de sudare cu flacără (și oxiacetilenică)
oxyfluoride (chim) oxifluorură
oxygasoline welding (met, TH) sudură oxibenzenică
Oxygen (O) (chim) oxigen
oxygen acid (chim) acid oxigenat
oxygenate (chim) a oxigena, a oxida
oxygen attack (met, chim) atac al oxigenului, coroziune cauzată de oxigen
oxygenated water (chim) apă oxigenată
oxygenation (chim) oxigenare, oxidare
oxygen bottle (ind chim) tub de oxigen
oxygen carrier (chim) combustibil, carburant, oxidant (în procesul de combustie)
oxygen compound (chim) compus al oxigenului
oxygen consumption (auto, mas, termo) consum de oxigen
oxygen cutting (met, TH) tăiere cu oxigen
oxygen cutting torch (met, mas-un) aparat de tăiat oxiacetilenic
oxygen cylinder (OM, ind chim) cilindru / container pentru oxigen
oxygen cylinder manifold (OM, ind chim) colector tubular pentru legarea mai multor butelii de oxigen într-o baterie
oxygen de-seaming (met, TH) îndepărtare a defectelor de pe suprafața laminatelor cu flacără oxiacetilenică
oxygen enriched air blast (met) aer suflat / vânt (la furnal) îmbogățit cu oxigen

oxygen evaporator

oxygen evaporator (met) gazogen / instalație pentru gazeificarea oxigenului lichid
oxygen filling truck / plant (ind chim, met) stație / instalație de încărcat oxigen
oxygen-free (chim) fără (conținut de) oxigen
oxygen gauging (TH, met) tăiere a unei caneluri / a unui canal într-o piesă, cu flacără oxiacetilenică
oxygen ignition temperature of metal (chim, termo) temperatura de aprindere a metalului în oxigen
oxygen in cylinders (ind chim) oxigen îmbute-liat
oxygen-induced chain reaction (chim) reacție în lanț indusă de oxigen
oxygen lance (met, OM) lance de (insuflat) oxigen
oxygen machining (met, TH) prelucrare (și tăiere) cu flacără oxiacetilenică
oxygen mask mască de oxigen
oxygen producing / production plant (met, ind chim) fabrică de oxigen
oxygen pull-down (met, ind chim) reducere a conținutului / procentului de oxigen
oxygen refined steel (met) oțel LD (obținut după insuflare cu oxigen)
oxygen relationship afinitate față de oxigen (d. materiale)

ozonosphere

oxygen steel plant (met) oțelărie LD (cu insuflare cu oxigen)
oxygen surface planing (TH, met) prelucrare / planare / rabotare a suprafețelor cu flacără oxiacetilenică
oxygen uptake (chim) absorbție de oxigen
oxy(-)hydrogen flame (chim, termo) flacără oxihidrică
oxyhydrogen (chim) gaz detonant
oxy-hydrogen welding (TH, met) sudare cu flacără oxihidrică
oxymethylene (chim) formaldehidă
oxynitrides ceramice (refractare) pe bază de nitruți de Si și Al
oxy-welded (OM, constr) obținut prin sudare cu gaz
oxy-welding (met, TH) sudare cu gaz / autogenă / oxiacetilenică
oyster (zool) stridie; (OM) în formă de scoică / de lentilă, lenticular
ozone (chim) ozon
ozone ageing (plast) îmbătrânire în / la ozon
ozone resistance (plast) rezistență la ozon
ozonide (chim) ozonidă
ozonization (mediu, chim) ozonizare
ozonize (chim) a ozoniza
ozonizer (chim, mas) ozonizor, aparat de ozonizare
ozonosphere (geogr) ozonosferă

P

P, p (metr) formă scurtă pentru PM sau pm (post meridian), pentru exprimarea timpului

p.a. (per annum) pe an

paardekracht (pk) (metr) cal-putere metric în flamandă, v. **metric horsepower**

pabular (alim) nutritiv, hrănitor

pace pas, mers, viteză; ritm; (TH) mărimea unui pas; viteză de mers, a măsura cu pasul; (constr) repaus, treaptă (și de scară); a ține pasul cu, a fi la același nivel cu; a pași peste; a merge, a se plimba; (metr) unitate tradițională de lungime egală cu doi pași făcuți consecutiv: 1 (Roman) ~148 cm, 1 pace (în țări de limbă engleză) = 152,4 cm = 1 great pace = 1 geometrical pace, 1 (metric) pace = 1,5 m; (metr, mil) pas, în limba engleză echivalent cu „step”; v. **military pace**

pace voltage (el) tensiune de pas

pachymeter (metr, mec) dispozitiv pentru măsurarea limitei de forfecare sau a grosimilor mici (pt. hârtie, folii, tablă subțire etc.)

Pacific Standard Time (PST, PT) (metr) oră pe al 120-lea meridian

pack (agr) legătură, balot; (fiz) fascicul; grup; ranită (și de militar); (autom, inf, fiz) a comprima, a grupa (date), disc detașabil, depunere a mai multor unități de informație în aceeași unitate de stocare, împachetare (a datelor, informației); (OM) container, balot, pachet, ambalaj, mănunchi; grămadă, stivă, teanc; (alim, ind) a ambala, a împacheta, a balota; a înfășura; a lega; a etanșa; a îngrămădi; a astupa; a înmănunchea, a face mănunchi; a lega; (alim) a conserva, a pune în cutii de conserve; a se solidifica; a înțesa, a umple, a (se) înghesui, a se îmbulzi; a (se) strânge, a aduna; a face bagaje; (cf, constr) a rambleia; a căra; a duce; (fig) a da o lovitură; a da un pumn; (d. haine, produse etc.) a (se) împacheta (bine etc.); (fig) a pleca în grabă; (ing, med) a împacheta; (med) a înfășa; a împovăra

pack (pk) (metr) unitate comercială pentru numărul de articole (identice) dintr-un ambalaj / pachet: 4 articole într-un pachet se poate scrie „4 pack” sau „4pk”

package pachet; colet; cutie; ladă; împachetare, ambalare; capsulă; încapsulare; balotare, legare; modul; grupă de montaj; grup de elemente

tipizate, parte / bloc premontat(ă); (ind, transp) spațiu minim necesar pentru depozitare; (inf) parte a unui mesaj; (ec) taxă vamală pe balot / pachet; mobil, transportabil

packaged împachetat, balotat; legat

packaged air conditioner (termo, mediu) aparat autonom (monobloc) de aer condiționat

packaged circuit module (ind) modul / element funcțional tipizat

packaged boiler (termo) boiler de abur sau apă caldă, construit, testat, garantat de producător (ca modul autonom)

package deal (pol, adm) acord global, set de reglementări (în Uniunea Europeană)

packaged unit (autom, c) unitate gata de funcționare / preasamblată; modulată (gata de asamblare); sistem autonom / monobloc

package freight / goods (nav, transp) mărfuri generale

package mobil locomobil, transportabil; (ec) ambalaj, pachet, colet; (fiz) pachet, format

package store (amer) magazin în care băuturile se vând exclusiv închise

package system (ec, TH) sistem complex de produse (materiale, servicii, know-how etc.)

packaging (TH, ind) (proces / tehnologie de ambalare; îmbidonare; îmbuteliere

packaging / packing machine (ind chim, alim) mașină de îmbidonare / de îmbuteliere; (TH) mașină de împachetat

packaging paper (ind chim, ind) hârtie de ambalaj

pack annealing (met, TH) recoacere în cutii / în pachete

pack builder (met) care construiește o stivă (mașină sau operator uman / muncitor)

pack calorizing (met) alitarea pulberilor în cutii

pack carburizing (met) cementare / carburare în cutii

packed împachetat; făcut (d. bagaje); gata; plin până la refuz; înțesat, aglomerat

packed bed (ind chim) umplutură (coloană); strat / pat compact

packed bottom (met) vatră ștampată / îndesată

packed high (OM) înălțimea garniturii / umpluturii

packed joint (OM) îmbinare cu garnitură de etanșare

packed-out ticsit, plin până la refuz

packed scrap (met, mediu) deșeuri în pachete (de șpan, de resturi de la decupări etc.)

packed space (OM, hidr) spațiul / volumul garniturii / umpluturii

packen (metr, fiz) unitate tradițională rusească pentru masă: 1 packen = 491,4 kg

packer

packer (TH) împachetator, persoană / mașină care împachetează; (cf) ciocan de burat; (mas) presă / dispozitiv de împachetat / ambalat

packer body (auto, mediu) caroserie pentru colectarea gunoierului, cu dispozitiv de compactare

packet pachet; (fiz) grup (cui, roi, nor); (inf) pachet, cea mai mică unitate de date care poate fi manevrată ca o entitate logică; (TH) balot; a ambala; a împacheta; a balota

packet assembly (OM, ind, c) asamblare, pachet, ansamblu modular / de pachete

packet boat (nav) navă de pasageri cu mesagerii la bord, pachetbot

packet cam-operated switch (el, OM) întreprător modular acționat cu camă

packet file (mas-un) pilă de braț (bastardă)

packet switching (inf) comutare a pachetelor de mesaje, transfer dinamic al mesajelor divizate în pachete între sursă și destinație

packfong (met, TH) packfong, alpaca, argentan, aliaj Cu-Ni-Zn

pack-hardening (met) cementare în cutii

pack heating furnace (met) cuptor pentru încălzirea pachetelor (de table)

pack in a atrage în număr mare; (ec) a termina (munca)

packing (TH, alim, ind) împachetare; ambalare; ambalaj; (inf) comprimare a datelor / componentelor; (TV, c) comprimare a imaginii; (OM) garnitură, etanșare (cu referire în special la materialul deformabil / activ în etanșare), umplutură (de etanșare), manșonare, îmbrăcăminte a cilindrului; (met) bătătorie, îndesare, compactare; (constr, cf) rambleiere

packing agent (met, OM) material de umplutură

packing block (mas-un) suport, bloc de strângere / de formare a pachetului (de piese) de prelucrat

packing board (OM) carton pentru garnituri

packing box (OM) presgarnitură / cutie / modul de etanșare

packing case (OM, agr, ind) ladă de ambalaj (și din lemn); (met) cutie de împachetare / de cementare

packing cloth (textile, ind) pânză de saci de ambalaj

packing cord (textile, ind) sfoară de ambalare; (OM) șnur de etanșare

packing defect (fiz) defect de masă; (alim) defect de împachetare

packing density (autom, c) densitatea informațiilor

packing drawer (mas, OM) cârlig de scoatere a garniturii de etanșare

packing up

packing drum (mas-un, OM) cilindru / tobă de etanșare

packing extra (ec) facturare separată a ambalajului

packing flange (OM) bridă / flanșă de etanșare

packing fraction (plast) fracție a materialului aflat în stare cristalină (în rețea)

packing gland (OM) presetupă, presgarnitură, garnitură / membrană de etanșare

packing industry / trade (alim) industria conservelor

packing lath (constr) filată

packing linen (textile, ind) pânză de ambalaj

packing machine (met, ind chim, alim) mașină de împachetat / de ambalat

packing material (TH) material de etanșare / de ambalare / de umplutură

packing / fill of cooling tower (met, OM) dispozitiv(e) pentru distribuția și împrăștierea apei într-un turn de răcire

packing nut (OM) piuliță de etanșare

packing paper (ind chim, alim) hârtie de ambalaj

packing piece (mas-un, OM) garnitură de etanșare, element / modul de etanșare

packing plant (alim) fabrică de conserve

packing plate (OM) șaibă / placă de etanșare; (met) tablă / platbandă de ambalaj

packing pot (met) oală de cementare

packing press (mas-un) presă de împachetat / de balotat

packing ring (OM) inel de etanșare, segment de compresiune, garnitură inelară

packing room (constr, ind chim, alim, met) hală / sală de ambalaj / de ambalare

packing sheet (ind, alim) material / foaie pentru împachetat

packing space (mas-un, OM) grosimea / spațiul presgarniturii

packing spring (mas-un, termo, OM) arcul segmentului de piston, segment elastic de piston

packing stick (mas-un, OM) bară de montare a presetupelor și de înlocuire a materialului de etanșare

packing surface (OM, T) suprafață de etanșare

packing surface with tongued and grooved joint (OM, hidr) suprafețe de etanșare, cu canal și pană

packing twine (textile) sfoară de împachetat

packing up block (mas-un, OM) placă de reglare a înălțimii (sculei, piesei de prelucrat, pachetului de piese de prelucrat)

packing washer (OM) inel de etanșare, șaibă de presiune

packing up împachetare

packing up block / piece

packing-up block / piece (mas-un) piesă / placă pentru reglarea înălțimii sculei / piesei / pachetului de piese de prelucrat, placă intermediară (de menținere în pachet etc.)

packing washer (OM) inel de etanșare, șaibă de presiune (a presgarniturii)

packless (mas-un, OM) fără presetupă / presgarnitură, fără garnitură de etanșare

packless joint (OM) îmbinare / asamblare fără garnitură de etanșare

pack off a da afară; a pleca

pack out (mas-un) a așeza la o anumită distanță prin piese de distanțare / distanțiere

pack rolling (met) laminare în pachete

pack rope (textile) frânghie de împachetat / de ambalaj

packset (metr) aparat portabil

packthread (textile) sfoară de legat

pack up (cf) a bura (balastru sub traverse); (TH, ind) a fixa; a strânge; a împacheta; a ambala; a nu mai merge / funcționa (d. o mașină etc.)

pack with leather (OM) a etanșa cu piele

pack year (metr, med) unitate pentru numărul de țigări, folosită pentru a evalua istoria unui pacient fumător: 1 pack year (1 pachet pe an) este echivalent cu fumatul unui pachet de 20 de țigări pe zi, timp de un an

pact (pol) pact, tratat

pad (TH) căptușeală, acoperire cu un prim strat de vopsea; suport, talpă; (med) pachet de vată, tampon; pernă; bloc de foi de scris; pilulă, tabletă; pat; (OM, T) căptușirea cuzinetului cu compoziție, pernă, zonă (inel) de întărire la ieșirea din recipiente sub presiune; (met) strat de pus (și la recondiționări prin sudare); (nav) placă, ochi; (OM) suport, reazem, garnitură, flanșă, manșon, tampon de amortizare, bucsă, mâner de unealtă; a căptuși, a acoperi cu un prim strat de vopsea / de sudură, a depune prin sudare; a decapa; a nivela (un drum), a capitona; a umple cu vată; bloc cu foi detașabile, mapă; (sport) plastron de protecție (la scrimă), jambieră, apărătoare (la fotbal etc.); (zool) perniță carnoasă (la patrupele), labă (de iepure etc.); (cf) tampon de amortizare

pad an account (ec) a încărca un cont

pad blotting (OM, med, hidr, mediu) tampon

pad cover (auto, OM) capac

padded plate (met) tablă striată

padding (mas-un, OM) material de etanșare / de umplutură, căptușeală; (met) încărcare prin sudură a suprafeței în formă de pernă; (TH) capitonare, umplere, astupare; pânză groasă; acoperire cu un prim strat de vopsea (grund);

painter

decapare; (inf) umplutură, adăugare de caractere fictive nesemnificative

paddle (nav) zbat, padelă, vâslă, poartă de ecluză; lopată; ramă; racletă, paletă, pală, aripă, aripioară, lopată, rangă; a vâsli

paddle agitator (ind chim, alim) agitator cu palete

paddle-bladed / radial-bladed impeller (OM) rotor cu palete radiale

paddle-blade-type mixing machine (alim, constr, ind chim) malaxor cu pale / cu palete

paddle mixer (constr, ind, alim) malaxor / agitator / amestecător cu pale / cu palete / cu aripi

paddle shaft (constr, OM) ax / arbore cu palete

paddle steamer (nav) navă cu roți cu zbaturi

paddle stirrer (alim, ind chim) amestecător cu palete

paddle valve (hidr, OM) vană / supapă plată de închidere

paddle-wheel (OM, hidr) roată cu cupe / rotor la turbina Pelton; (nav) roată cu zbaturi

paddle worm conveyer (alim, ind chim) malaxor / transportor elicoidal

paddy (alim) orez nedecorticat / pe pai

padlock (OM) lacăt; a încuia cu lacăt

pad roll(er) (cf, OM) rolă de presiune / de ghidare / de conducere / de apăsare

pad saw (mas-un) ferăstrău cu pânză

page pagină; filă; foaie; coloană; a pagina; a numerota (pagini)

page depth înălțime a paginii

page imposition / make-up paginație

page size (inf, c) format de pagină

pages per inch, ppi (metr) abreviere pentru numărul de coli / pagini pe inch / țol, unitate de măsură pentru grosimea hârtiei; (metr, materiale) abreviere pentru **pores per inch** (pori pe inch / țol); unitate de măsură pentru porozitatea spumelor (poliuretane etc.) și a produselor de filtrare

pagination paginație; paginare; numerotare a paginilor; așezare în pagini

paid (ec) plătit, achitat

paid-up (ec) plătit / achitat integral

pail găleată, vadră; (met) oală; (TH) benă, cuvă

pain killer (med) calmant

paint vopsea; (nav) pitură; (TH) a picta, a vopsi, a zugrăvi, a colora; (*fig*) a descrie, a prezenta, a înfățișa

paint blower (OM) pulverizator de vopsea

paint brush (OM) pensulă (de vopsea)

paint coat (met, auto, TH) vopsire; strat de vopsea; acoperire cu vopsea

painted (ind) vopsit; (constr) zugrăvit, colorat; pretins; fals

painter zugrav; vopsitor; (nav) barbetă

painter's naphtha

painter's naphtha (ind chim) diluant (pt. vopsea)
paint ports (nav) saborduri false
painting (constr) zugrăveală; (nav) piturare; (TH) vopsire, vopsitorie; coleire (ind pielăriei); (nav) piturare; (artă) pictură, tablou
paiting medium (ind chim) agent de vopsire, vopsea, strat pe care se aplică vopseaua
painting nozzle (chim, OM) pistol / pulverizator de vopsit / de vopsea
paint out (TH, auto) a acoperi cu vopsea, a vopsi (pe deasupra)
paint remover (chim) compoziție pentru ștergere vopselei, dizolvant; (met) agent / material de decapare
paint room / shop (mas-un, auto) vopsitorie, incintă pentru vopsirea (caroseriilor euto)
paint sprayer (OM) pistol-pulverizator (duco) de vopsea
paint spraying (auto, TH) vopsire prin stropire / prin pulverizare
paint spraying pistol / gun (auto, OM) pistol de stropit vopsea
paint thinner (chim) diluant; diluant de vopsele
paintwork (auto, ind) vopsire; lăcuire, suprafață vopsită
painty proaspăt vopsit
pair pereche; (mat) cuplu; a împerechea; a face perechi; a aranja doi câte doi; a forma o pereche; a fi pereche
pair (pr) (metr) unitate pentru cantitate, egală cu 2, pereche (de obiecte / piese identice)
pair heating furnace (met) cuptor pentru încălzit platine / cu două camere
pairing (OM) împerechere (a două piese conjugate, a platinilor la laminor etc.); potrivire
pair furnace (met) cuptor cu două camere
pair (of) perechi (de)
pair of gears (OM) pereche de roți dințate
pair of nippers (mas-un) clește de tăiat sârmă
pair of plates (el) pereche de plăci
pair of poles (el) pereche de poli
pair of tongs (mas-un) clește
pair of tweezers (mas-un) pensetă
pair of wedges (mas-un, OM) pană dublă
pair royal (metr) unitate pentru cantitate, egală cu 3, (în jocul de cărți)
pairwise în perechi, câte doi; perechi-perechi
palladium (Pd) (chim) paladiu
palladium plating (chim) placare cu paladiu
pale deschis (la culoare); pal; spălăcit; șters; palid; par, stâlp; pilot; a îngredi
Palermo scale (metr, a stronomie) scară de estimare / evaluare a riscului de impact al Pământului cu o cometă sau un asteroid, scară Palermo

pan

palette (mas-un, OM) paletă; (c) gamă / paletă de culori (pe un ecran)
palette conveyer (alim, mas-un, OM) transportor cu plăci / cu palete
palisade (constr) palisadă; a împrejmui, a îngredi, a înconjura cu piloți / stâlpi
Palladium (Pd) (chim) paladiu
pallet (mas-un, OM) paletă, pală (de elice / rotor etc.) placă de transportor, crapodină, pat de scânduri, lopată, diblu
palletainer boxpalet, ladă cu fund dublu pentru manipulare
pallet box / crate (alim, OM, transp) paletă-ladă, boxpalet
pallet conveyer (alim, ind chim) transportor cu plăci / cu palete
palletisation, palletization, pallet operation (alim) formarea paletelor, paletizare
palletise, palletize (met, plast, TH) a peletiza, a face / a forma granule
palletised / palletized rubber (plast, ind chim) cauciuc granulat / în granule
palletiser, palletizer (mas, transp) utilaj pentru împachetat în boxpalet
palletising / palletizing drum (ind chim, OM) tambur de granulare, tobă de peletizare
pallet load (alim, transp, ind) încărcătură de palet
pallet loader / truck (OM, mas) cârucior de ridicat și stivuit cu furcă, pentru boxpalet, stivuitor
pallet posts (OM) suporti pentru rigidizarea stivei
pallet staff (nav, OM) ax al ancorei
pallox (OM) boxpalet
palm (metr, fiz) unitate tradițională de măsură pentru lungime, palmă, mână: 1 palm ~7,5 cm; 1 palm (UK) = 22,86 cm = 1 span; denumire utilizată uneori în flamandă pentru decimetru
palmful (metr, alim) an informal unit of volume 1 tablespoon ~15 ml
palmo (metr) unitate tradițională de măsură pentru lungime, palmă: 1 palmo (Spania, tradițional) ~20,9 cm, 1 palmo (Texas) ~21,17 cm, 1 metric palmo (Spania) = 20 cm, 1 palmo (Portugalia) ~22,0 cm
palm oil (alim) ulei de palmier
palnut (OM) contrapiuliță ștanțată din tablă / elastică cu umeri / cu cioc, cui spintecat, șplint
palpate (med, OM, metr) a palpa
pamphlet (mas-un, TH) catalog cu descrieri și date tehnice; foaie volantă, broșur
pan (constr) scripete pe roți; (hidr, OM) bazin, rezervor, jgheab; (mas-un) tavă, rebord (de așchii sau ulei); (TH) castron mic, farfurioară, cadă; (met) cuvă / vatră de cuptor; taler / platan (al balanței); adâncitură, vale; băltoacă, ochi de apă

pan charger

pan charger (OM, alim) încărcător cu cupe
pan conveyor (ind, transp, OM) transportor cu scocuri (oscilante)
pan down (c, TV) descentrare pe verticală în jos a imaginii
pane geam; placă de sticlă; panou; (mat, OM) fața unui corp poliedric (a unei piulițe, carou, pătrat)
paned (constr, OM) cu geamuri, alcătuit din pătrate
panel (OM, mas) panou; tăblie; pupitru; placă frontală; comisie; structură sau suprafață pe care se montează un aparat; (autom, el) tablou de comandă / de distribuție; (constr) panel; dală rutieră de beton, casetă (de tavan), perete despărțitor, lambriu; (ochi de) geam, sticlă; (ec, TH) grup de experți consultanți; a căptuși cu lambriuri; foaie de pergament; listă, tabel, enumerare; (textile) aplicație (la o rochie etc.); cadru tipografic al reclamei; comisie (de anchetă etc.); (jur) complet de judecată, (listă de) jurați; fotografie format mare; (med, adm) listă de doctori în serviciu public; masă rotundă; (foaie de) pergament
panel braces (el, OM) echere / colțare de fixare al unui panou
panel cabinet (el, autom) dulap / panou de distribuție / de comandă
panel cooler (termo, OM) panou de răcire / radiant / de refrigerare
panel frame mounting (autom) montare pe panou
panel lamp (autom) lampă de panou
panelling (constr) căptușeală (cu plăci de lemn); panou de lemn, lambriu
panel method (hidr, fiz) tehnică de analiză și simulare în dinamica fluidelor (denumire rar utilizată astăzi), metoda elementului finit, metodă FEM
panel of experts (ec, TH, edu) grup de experți
panel (of switchboard) (el) tablou de comandă / de distribuție (cu întrerupătoare)
panel-point load (mec) nod de asamblare, sarcină în nod
panel screen (TH) tablou (de comandă, tip schemă pt. o instalație etc.)
panel stock (met) foaie de tablă
pane of glass (constr, ind chim) geam
pan grinder / mill (mas, alim) moară chiliană / cu tăvălug / cu role verticale; malaxor-amestecător
panhead (OM) cap conic / tronconic
panhead rivet (OM) nit cu cap tronconic
pan mill (mas, alim, ind chim) moară de fărâmițare; kollergang
pan mixer (constr, mas) betonieră, malaxor pentru mortar

paper reel / roll

panning (inf) panoramare, translatăre continuă
pan of a balance (OM, metr) taler de balanță
pan-shaped base (mas-un, OM) placă de bază, cu bordură formând un canal sau o tavă de colectare
panting (nav) vibrația corpului navei datorită balansului
pantograph (el, mas-un) pantograf; (transp, el) troleu
pantograph engraving machine (mas-un) mașină de frezat prin copiere, cu pantograf
pantry (constr) cămară; (nav) oficiu
pan-type annealing furnace (met) cuptor de recoacere, cu creuzete / cu mufle
pan vulcanisation (plast, ind chim) vulcanizare în autoclavă
pap (ind chim, alim) pastă, terci; (OM) butuc, bucsă; (alim) griș cu lapte
paper hârtie; ziar, gazetă; articol; (univ, edu) referat, comunicare (și științifică); disertație; lucrare scrisă / științifică, teză, bilet de examen, teză; (constr) tapet, a tapeta; pungă de hârtie; (ec) bancnote, efecte, titluri, bani de hârtie, valori; bi-gudiu; pungă de hârtie; (poligrafie) document; permis (la teatru etc.) a împacheta / înfășura în hârtie; a scrie pe hârtie
paper advance knob (OM) rolă pentru avansul hârtiei (birotică)
paperback carte broșată, volum broșat
paper-backed broșat
paper bag (alim, ind chim) pungă / sac de hârtie
paper band / strip / tape (alim, birotică, metr) bandă de hârtie (și perforată)
paper-clip / fastener (OM) clemă, agrafă (pt. hârtie)
paper currency / money (ec) monedă de hârtie, cu valoare convențională numai în interiorul țării
paper cutter (OM) ghilotină (poligrafică), mașină / cuțit de tăiat hârtie
paper deformation (autom, birotică) deformarea hârtiei
paper-fastener (OM) agrafă pentru hârtie
paper feed (c, birotică) alimentare cu hârtie
paper feeding (c, birotică) avansul hârtiei
paper file mapă, dosar (de hârtie, cu documente pe hârtie)
paper gasket garnitură din hârtie sau carton
paper industry (ind) industria hârtiei
paper knife / cutter (mas-un, OM) cuțit de tăiat hârtie
paper laminate (plast) material plastic, laminat, stratificat cu hârtie
paper mill (ind chim) fabrică de hârtie
paper moving system (mas, ind chim) sistem de antrenare al hârtiei
paper reel / roll (birotică, alim) sul de hârti

paper refuse

paper refuse (mediu, ind) deșeuri de hârtie, maculatură
papers hârtii; documente; acte
paper-sack machine (mas) mașină de fabricat saci de hârtie
paper size (birotică) formatul hârtiei
paper slip (metr) bandă de hârtie pentru înregistrare (la un aparat)
paper supply roll (metr) rolă de derulare a hârtiei
paper take-up roll (OM) rolă de înfășurare a hârtiei
paper tape input, paper threading (birotică, metr) intrare / introducere a benzii de hârtie
paperery (ca) de hârtie; subțire ca hârtia
parabola (mat) parabolă
parabolic (mat) parabolic; curbat
parabolic distribution of stress (constr, mec) distribuție parabolică a tensiunilor
parabolic law (TH, fiz, chim) dependență parabolică
parabolic load (constr, mec) sarcină / încărcare parabolică
parabolic spiral (mat) spirală parabolică / a lui Fermat, funcția $\varphi^2 = a \cdot \varphi$
parabolize (mat) a paraboliza, a transforma în parabolă, a aduce la formă de parabolă
paraboloid, parabolic body (geom) paraboloid
parachute (av, mil) parașută; a parașuta, a coborî cu parașuta
parachute jumper parașutist
parade defilare; faleză; esplanadă; trecere în revistă; apel; marș, demonstrație, manifestație; promenadă, loc de plimbare; trecători; a face paradă de, a etala; a defila
paradigm exemplu; model; tipar; paradigmă
paradox paradox; fapt / părere care contrazice ceva în general acceptat
paradoxical paradoxal
paraffin (chim) parafină, ulei de parafină, gaz, petrol lampant; a parafina
paraffin acids (ind chim) acizi din seria alifatică / parafinelor
paraffin-base crude / oil (ind chim) țiței parafinos
paraffin distillate (ind chim) distilat parafinos
paraffin hydrocarbons (ind chim) hidrocarburi parafinice / saturate; parafine
paraffinic (chim) parafinic
paraffinic oil (T, ind chim) ulei parafinic
paraffin jelly (T, ind chim) vaselină
paraffion oil (ind chim) ulei de parafină, țiței parafinos, petrol lampant, gaz
paraffinum liquidum (ind chim) ulei de parafină

parallel flanged beam

paraffin wax (ind chim) ceară parafinică, parafină (transparentă)
paraffin wax sizing (ind chim) parafinare
paragraph paragraf; alineat; notă; notiță; articol scurt; semn de alineat; a paragrafa; a împărți în paragrafe (d. texte)
paragraphic(al) format din paragrafe; puncte / note separate
paragraph mark (c, inf) semn de paragraf
parallax (fiz) paralaxă
parallel (to) (geom) paralel(ă) (cu); (*fig*) asemănător, analog; paralelă, latitudine; **in** ~ în paralel; **to draw a ~ between** a trasa / stabili / face o paralelă între, a face o analogie între; ~ **with** a compara, a asemana cu, a putea face o comparație; a egala; a fi / merge paralel
parallel acces (autom, c) acces simultan (paralel)
parallel alignment (OM) paralelismul axelor
parallel-arc welding (TH, met) sudare cu electrozi legați în paralel
parallel actuators, side-by-side actuators (mas, autom) acționări paralele pentru a comanda același sistem (pt. siguranță)
parallel axiom / postulate (mat) axioma / postulatul paralelelor
parallel bench vice (mas-un, OM) menghină de banc, paralelă
parallel carrier (mas-un, OM) transportor / flanșă de antrenare cu brațe paralele
parallel circuit (el) circuit șunt / paralel / derivație
parallel circular saw (mas-un) ferăstrău circular, cu mai multe discuri
parallel connection (mec, el) legare / conectare în paralel / în derivație
parallel crank mechanism (mas, OM) mecanism dublu, cu bielă și manivelă
parallel displacement dislocare paralelă; (mec) translație
paralleled (el) legat în paralel / în derivație; (fiz, mec) în paralel
parallel elements (el, hidr) elemente legate în paralel
parallelepipedal product (mat) produs mixt a trei factori
parallelepiped(on) (geom) paralelipiped
parallelepipedal, parallelepipedic, parallelepipedonal, parallelepipedous (geom) paralelipipedic
parallelepipedal product (mat) rezultatul compunerii a trei vectori perpendiculari doi câte doi
parallel fence (mas-un) riglă de ghidare
parallel flanged beam (met, mec, OM) profil / grindă I

parallel flow

parallel flow (el) curent în derivație; (hidr) curent laminar / paralel, curgere laminară; (TH) echicurent, curgere unidimensională (d. fluide vâscoase, materiale topite etc.)

parallel forces (mec) cuplu de forțe

parallel gear drive (mas) transmisie prin paralelogram de pârghii articulate

parallel hand vice (mas, OM) menghină de mână cu fălci paralele

parallel helical gear pair (OM) angrenaj cu roți cilindrice cu dinți înclinați

parallel hobbing cutter (mas-un) freză-melc cilindrică

paralleling (el, mec) legare / cuplare / conectare în derivație; care este (în) paralel cu

parallelism (between) / parallelness (OM, mas-un) paralelism; analogie, asemănare (între)

parallel jaws (mas-un, OM) fălci paralele (la menghină sau la dispozitiv de prindere)

parallel jointing sleeve (el, OM) cutie / manșon de derivație

parallel key (OM) pană paralelă

parallel key with fastening holes (OM) pană paralelă, cu găuri de fixare

parallel laminate (plast) (produs) stratificat paralel

parallel lathe (mas-un) strung paralel / normal

parallel light rays (fiz) lumină orientată

parallel middle / square body (nav) porțiune cilindrică a corpului navei, porțiune / zonă maestră

parallel milling machine (mas-un) mașină de frezat verticală, cu doi arbori principali

parallel misalignment (OM) abatere de la paralelism; neparalelism

parallel motion (mec) mișcare paralelă

parallelogram (mat) paralelogram

parallelogram of forces (mec) paralelogramul forțelor

parallel of latitude (geogr) paralelă de latitudine

parallel operation (autom) operație paralelă; (el) funcționare / operare / operație în paralel

parallel planing machine (mas-un) raboteză

parallel plate shear tester (metr) dispozitiv de testare la forfecare cu plăci paralele

parallel processing (mas-un) prelucrare simultană (de exemplu, găurire cu cap multi-ax, aşchieri simultane la strunguri revolver etc.)

parallel-precision gauge (mas-un, metr) bloc cală plan-paralelă, calibru prismatic

parallel projection (OM) proiecție paralelă (în desen tehnic)

parallel resistance (el) rezistență paralelă / în derivație; şunt

parallel rule linie dublă (în desen tehnic)

parallel ruler (met) paralel de trasare

parasitic(al)

parallels (met, plast) nervuri / distanțiere pentru a regulariza curgerea materialului turnat și pentru a evita fisurarea componentelor matriței / formei de turnare

parallel shank (mas-un, OM) (cu) coadă cilindrică (la scule)

parallel-slide steam stop valve (cf, OM, termo) robinet cu sertar pentru închiderea aburului

parallel slide valve (OM, hidr) robinet cu sertar

parallel splice (OM, hidr) armătură capabilă să lege conducte paralele sau adiacente

parallel square body (nav) porțiune cilindrică

parallel surface (geom, OM) suprafață paralelă

parallel task execution (c) executarea în paralel a mai multor programe

parallel terminals (el) borne pentru conectare în paralel

parallel type worm (mas-un, OM) melc cilindric (în angrenaje melcate etc.)

parallel vice (mas-un, OM) menghină paralelă

parallel winding (el) înfășurare în derivație

parallel working (el, mas) funcționare în paralel

paralogize a raționa fals / ilogic

paralyse, (brit) paralyze (amer) a paraliza

paralysing paralizant

paralysis, (pl) paralyses blocare; paralizare; paralizie; (TH) stagnare

paralysis time (autom, TH, mas) timp mort

paralysing voltage (el) tensiune de blocare

paramagnet / paramagnetic material (el) material paramagnetic

paramagnetism (fiz, met) paramagnetism

paramagnetic (el, met) paramagnetic / amagnetic

parameter (TH) parametru, constantă, factor, coeficient, caracteristică, indice, variabilă, mărime de stare / de determinare

parametric analysis (TH, metr) analiză parametrică, analiză prin variația unui parametru

parameter device (electr) dispozitiv cu reactanță neliniară

parametric subharmonic oscillator (fiz, electr) oscilator parametric / neliniar subarmonic

parametric variation (autom, fiz) variație parametrică

paramount extrem; suprem; maximum

paramountcy caracter suprem / excepțional, unicitate

paraphrase parafrază; interpretare (liberă); a parafraza; a interpreta (liber); a reda cu alte cuvinte

parasang (metr) unitate veche de măsură pentru lungime, comparabilă cu o leghe europeană: 1 parasang ~3,5...4,0 mile sau ~6 km

parasite (agr, bot, biol) parazit; (fiz) parazit, perturbator (d. un semnal etc.)

parasitic(al) (agr, bot, biol) parazitar; parazit, de parazit

parasitism

parasitism (agr, TH, autom) parazitism, caracter parazitar
parasol umbrelă de soare
parastrophic structural
paratape (el, ind chim) bandă izolatoare
paratrooper (av, mil) parașutist
paratroops (av, mil) unități de parașutiști
paravane (nav, OM) paravan
parboil (alim) a opări; a fierbe pe jumătate; (d. soare) a încinge, a înfierbânta
parbuckle (nav) parabucă; a ridica prin saule
parcel pachet, livrare, parte, porțiune; grup; (constr) parcelă, lot de pământ; (cf, transp) colet; (nav) a înfășura o pară; (ec) partidă / lot de marfă; (agr) parcelă; a parcela, a împărți în loturi (pământul sau piese); a ambala, a împacheta, a face un pachet / colet
parcelling (constr, agr) parcelare, împărțire în loturi
parcel net / rack (OM) plasă pentru bagaje
parcel out (agr, constr) a împărți; a diviza; a parcela (pământ)
parcel paper (ind) hârtie de împachetat
parcel plating (met, pplast) depunere parțială / limitată
parcel post (transp) mesagerii; colete; **by** ~ prin coletărie
parcel receipt / ticket (ec) recipisă / foaie de încărcare
parce lup a face un pachet din
parcener (jur) comostenitor
parch (alim) a prăji, a (se) coace, a rumeni; (d. soare) a pârjoli, a arde; (ind chim, alim) a (se) usca (prin încălzire); a face să înghețe, a îngheța; a se scoroji
parched paper (alim) hârtie pergament
parchment (alim) pergament, hârtie pergament
parclose (constr) a împrejmu, a înconjura
par-cook (alim) a fierbe puțin / pe jumătate
pardonable de iertat; scuzabil
pare a tăia / îndepărta partea exterioară, a coji, a scoate / tăia coaja (unei portocale etc.), a curăța; a reduce treptat, a micșora (economii etc.); (agr) a dezmiriști, a tăia (iarba), a tunde (un gard viu); a rade (părul); a tăia (unghii, gheare)
pare down (ec) a reduce, a micșora (costul etc.)
paregoric (med, chim) analgezic, substanță analgezică
parent (autom, fiz) (atom) primar / inițial / de plecare; de bază; (*fig*) izvor, sursă, origine
parent-cell (biol) celulă-mamă
parent company (ec) societate-mamă / de bază
parent distribution repartitie teoretică; repartitia întregii populații (în statistică matematică)

parking strip

parenthesis, (pl) parentheses paranteze (rotunde); paranteză; completare; precizare, explicație
patent metal (met) metal de bază
parenthesize a pune (în) paranteze, a include între paranteze; a preciza într-o paranteză
parenthetic(al) (mat) parantetic, între paranteze, menționat într-o paranteză / în treacăt
parenthetically (*adv*) ca o paranteză, într-o paranteză
parent metal (met) metal de bază
parent population populație (în general, în statistica matematică)
parent solution (chim, met) soluție de bază / inițială (și la decapare)
parent stock (agr, bot) portaltoi
parent substance (chim) substanță de bază / inițială
parent unit unitate de bază
paresis (med) pareză
parfait (alim) parfe
paring (ind, silv) talaș
paring knife cuțit de derulat / de sculptat în lemn; (mas-un) cuțit de cojit / de tăiat piele
Paris foot (metr) denumire în limba engleză pentru Paris point, v. **Paris point**
parison (mas-un, TH) piesă brută, semifabricat intermediar
Paris point (metr) unitate de măsură pentru lungime, folosită pentru a evalua mărimea pantofilor în majoritatea țărilor Europei: 1 Paris point = 2/3 cm
parity (ec, fiz) paritate, egalitate valorică, simetrie a funcției de undă; (inf) număr total de biți, cu valoarea 1 din cadrul unui cuvânt (caracteristica unui vector binar utilizată pentru verificarea corectitudinii transmiterii datelor)
park parc, loc de parcare / de staționare; a parca; (c) program / rutină de dezangajare a hard-discului pentru protecție
parkerizing (met, chim) fosfatare, parchetizare
parker (rustproofing) process (met, TH) procedeu / proces / tehnologie de fosfatare (anti-ruginire)
parker screw (OM) șurub autoînfiletant
parking staționare; parcare; (auto, transp) parc de autovehicule
parking brake (auto, OM) frână de mână / de parcare
parking brake warning (auto) atenționare / avertizare asupra frânei de parcare / de mână
parking light (auto) lumina de parcare
parking light position (auto) poziția luminii (indicatorului luminos) de parcare
parking lot (auto) parcare
parking strip (constr) zonă / linie de staționare

parlon

parlon (plast, ind chim) denumire comercială a clorcauciucului

par of exchange (ec) paritate de schimb (d. valute)

parry (nav) a evita, a apăra

parsec (pc, psc) (metr, astronomie) unitate nemetrică pentru distanțe: 1 parsec $\sim 3,26156$ ani lumină $\sim 30,85678 \cdot 10^{12}$ km

pars pro / per mille miime, părți la mie

pars per million (ppm) (chim, fiz) părți / particule la un milion

part parte (dintr-un întreg); (ec) datorie, obligație, contribuție; fragment; (OM) reper, piesă / organ / element de mașină, subansamblu; element de construcție; (nav) fir de palanc; fasciculă; (jur) parte, cauză; datorie; (teatru) rol; (TH) a (se) împărți; a diviza; a fracționa, a (se) separa; a în-lătura, a tăia, a îndepărta; a (se) rupe (d. o funie, o parăamă); **~s** (geogr) regiune, loc, împrejurimi, (fig) talent, posibilități; a despărți; a se frânge; (fam) a plăti; **for the most** ~ cea mai mare parte, cel mai adesea; **spare ~s** piese de schimb; **in ~s** demontat; **come out in ~s** a apărea în fascicule; **publi-shed in ~s** publicat în fascicule; **from all ~s** din toate părțile; **for my ~** din partea mea; **take ~ in a discussion** a lua parte la o discuție; **a man of ~s** un om de talent; **of weak ~s** cu puține posibilități, puțin dotat; (metr, chim, alim) unitate pentru exprimarea proporțiilor sau în rețete de amestecuri; fracția unui ingredient reprezintă numărul de părți al acestuia din amestec: exemplu: 1 parte apă și 2 părți făină (cantitatea de făină este dublă față de cea de apă); (metr) unitate medievală de măsură pentru timp: 1 part = 1/15 ore; (metr) altă denumire pentru helek, unitate ebraică de timp: 1 part = 10/3 s

part and parcel of parte integrantă din

partake a se atinge de; a consuma; a împărți; a lua parte, a participa; a profita de; a uza de

partake of a aduce a, a aminti de; a avea (un anumit caracter, un gust oarecare etc.); a se folosi de (ospitalitatea cuiva); a împărtași (o idee etc.), a lua parte la, a fi părtaș la, a participa la, a nu refuza (ospitalitatea cuiva)

part chill roll (met) cilindru (de laminor) semidur / semicălit

parted (geom) cu două pânze

partial parțial; local; incomplet; pârținitor, subiectiv; ~ **to** care nu este indiferent la, amator de

partial automatic (autom) semiautomat

partial carbonisation (met) semicarbonizare

partial carbonisation of coal (met) semicocsificare

partial cementation (met) cimentare parțială

partial coking (chim, met) cocsificare parțială

partial combustion (chim) ardere incompletă

particle difusion equation

partial condensation (chim) deflegmare

partial condenser (ind chim) condensator parțial

partial derivative (mat) derivată parțială

partial differential (mat) diferențială parțială

partial differential equation (mat) ecuație cu derivate parțiale

partial dismantling (auto, mas, OM) demontare parțială

partial error (metr, mas-un) eroare parțială

partial liquefaction (fiz) lichefiere parțială

partial load (mec) sarcină parțială

partially (adv) în parte, parțial; pârținitor

partially alloyed powder (met) pulbere parțial aliată

partially carbonized lignite (met) semicocs de cărbune brun, semicocs de lignit

partially miscible (fiz. chim) parțial miscibil (d. o substanță)

partially throttled (mas, mas-un, OM, hidr) ștrangulat parțial

partial mission capable (system) (mas, TH) (sistem) parțial disponibil / care își poate îndeplini doar o parte din funcțiile pentru care a fost proiectat

partial oxidation (chim, met) oxidare parțială

partial plating (met, plast) depunere / acoperire parțială / limitată

partial pressure (fiz) presiune parțială (a unui gaz dintr-un amestec) / locală

partial-pyritic process (met) topire semipiritică

partial radiation pyrometer (met, metr) piro-metru cu radiație parțială

partial reduction (met, ind chim) reducere parțială

partial section (OM) secțiune parțială (în desen tehnic)

partial separation efficiency (alim, chim) eficiența parțială a separării

partial sequence (mat) șir parțial; secvență / succesiune parțială (a unui proces)

participant participant; abonat

participate a participa

particle (constr) granulă; (fiz) particulă, corpuscul, granulă (d. materiale)

particle board (constr) placă aglomerată (din aşchii de lemn, rumeguș etc.)

particle concentration (fiz, hidr) concentrația particulelor (într-un fluid) (și d. impurificarea unui fluid)

particle density (fiz, chim) densitatea particulei

particle deposition (fiz, alim) depunere a particulei / particulelor (d. sedimentare, limpezire etc.)

particle diameter (fiz, chim, alim) diametru al particulei

particle difusion equation (fiz, chim) ecuația de difuzie a particulei / particulelor

particle flux unit (pfu)

particle flux unit (pfu) (metr, fiz) unitate de măsură pentru a evalua fluxul de particule energetice (protoni etc.) pe o suprafață în spațiu: 1 pfu este un flux de 1 particulă pe centimetru pătrat al ariei pe steradian scanat într-o secundă: $1 \text{ pfu} = 10^{-4} \text{ m}^{-2} \text{ sr}^{-1} \text{ s}^{-1}$

particle form factor (met, plast) factor de formă a particulei

particle motion (fiz, chim) mișcarea particulei (și la sedimentare, limpezire etc.)

particle precipitation (fiz, chim) precipitare a particulelor (solide)

particle Reynolds number (fiz, hidr) numărul Reynolds pentru o particulă

particle shape (met, plast) formă a particulei / a granulei

particle size (materiale, mediu, hidr, T) dimensiune a particulelor / granulelor (și de praf, impurități)

particle size analysis (materiale, metr) analiza granulometrică / dimensională a particulelor / a granulelor

particle size distribution (materiale) distribuție granulometrică / dimensională a particulelor / a granulelor

particle size distribution curve (materiale) curba distribuției granulometrice

particle size fraction (materiale) fracțiune granulometrică

particle-size histogram (materiale) curbă / histogramă a distribuției granulometrice

particle size range (materiale) interval / clasă granulometrică

particle velocity (fiz, ind chim, met) viteza particulelor

particular detaliu; articol; particular, special, distinct; personal; neobișnuit, individual; exact; dificil

particular as to size and location (mas-un) (piesă) care trebuie să fie prelucrată și montată după desen

particular average / failure (nav) avarie deosebită

particularity particularitate; proprietate; trăsătură caracteristică

particular solution (mat) soluție particulară (a unei ecuații diferențiale)

particulate (macro) particulă

particulate assembly (materiale) aglomerare / conglomerat de particule

particulate filter (auto, hidr, T) filtru de / pentru particule (solide)

particulate filter system (auto, hidr) sistemul filtrului de particule (solide)

parting (mas-un) retezare cu cuțit, linie de separație; (TH) separare, separație, rost, clivaj, des-

part-machined

părțire, distanță între piese sau părți separate; (chim, met) descompunere, afinare (neferoase)

parting agent (chim, plast) agent care previne lipirea garniturii pe suprafața de frecare

parting cut (mas-un) micșorare locală a diametrului, gât

parting device (met, alim) dispozitiv de separare, separator

parting force (mec, electr) forță de separare

parting limit (T, met, chim) limită de coroziune selectivă

parting line (OM, constr) rost / linie de separație / de separare / de delimitare

parting line of the pattern (met) linie / plan de separație a modelului (ppt. form a de turnare)

parting medium / powder (met) pudră de presărat formele / pentru detașare ușoară a piesei prelucrate

parting of a mould (met) suprafața de separare a formei de turnare / a matriței

parting off (mas-un) separare, retezare; porționare (prin separare completă)

parting off lathe (mas-un) strung de retezare / de debitare

parting off slide (mas-un) sanie / dispozitiv de retezare (și la strunguri automate)

parting-off tool holder (mas-un) port-cuțit pentru scula de retezare

parting plane (materiale, alim, constr) plan de stratificare; plan de separare

parting sand (met, constr) nisip fin

parting shear(s) (met, mas-un) foarfecă de debitat / de porționat

parting silver (met) argint de separație

parting surface (fiz, met) suprafață de separare (a două faze)

parting tool (mas-un) cuțit de retezat / de debitat

parting tool slide (mas-un) sanie transversală / cu port-cuțit de retezare

parting wall (mas-un, OM) perete despărțitor, prag

partition (fiz, OM) diafragmă; (mat) divizare, partiție; (TH) perete despărțitor, sector, parte; (inf) zonă a memoriei interne, spațiu de hard-disc

partition chromatography (chim) cromatografie de repartiție / de distribuție

partition coefficient (chim) coeficient de repartiție / de distribuție

partition law (fiz) lege de distribuție / de repartiție

partition of load (mec, OM) distribuție a sarcinii

partition wall (OM, constr) perete despărțitor / interior; (met) prag al cuptorului

partly paid capital (ec) capital parțial vărsat

part-machined (mas-un) prelucrat parțial

partner

partner (ec) partener, asociat, societar
partnership (ec) participare, parteneriat, calitate de a fi partener, asociere
partnership deed (ec) contract de asociere
part number (auto, mas, OM) număr al unei piese de schimb, număr de catalog
part off (mas-un) a reteza, a debita (cu cuțitul)
part of a mould (met, plast) parte a unei forme / matrițe de turnare / de injectare
part of speech (gram) parte de vorbire
part order (auto, mas, ind) comandă de piese de schimb
part payment (ec) plată parțială
part per billion (ppb) (metr) unitate pentru exprimarea proporției, egală cu 10^{-9}
part per million (ppm) (metr) unitate pentru exprimarea proporției, egală cu 10^{-6}
part per quadrillion (ppq) (metr) unitate pentru exprimarea proporției, egală cu 10^{-15}
part per thousand (ppth, ppt) (metr) unitate pentru exprimarea proporției, egală cu 0,001, denumită și **per mill**
part per trillion (ppt) (metr) unitate pentru exprimarea proporției, egală cu 10^{-12}
part pressure (mec, hidr) presiune parțială
parts catalogue / list (auto, mas) listă / catalog de piese de schimb, tabel de componență (în desen tehnic)
parts management (TH, mas) controlul și supravegherea duratei de viață a ansamblor cu durabilitate limitată
part-sectioned view (mas-un, OM) vedere cu secționare parțială a piesei (în desen tehnic)
parts per million (ppm) (fiz, chim, T) părți la un milion
part symbol No. (OM) reper nr.
part time (mas-un) timp incomplet / parțial
part-time job (ec) post cu normă incompletă, part-time
party echipă, grup; (ec) parte contractantă / contractuală
party to a case (ec, jur) parte în cauză
party to a dispute (jur) parte în litigiu
par value (ec) valoare la paritate
pascal / Pascal (metr, fiz) unitate SI (în sistemul MKS), de măsură pentru presiune ($1 \text{ Pa} = 1 \text{ N/m}^2$)
pascal second (Pa·s) (metr, hidr, T) unitate SI de măsură pentru vâscozitatea dinamică a unui fluid, pascal-secundă
pass (OM) orificiu de trecere, canal (într-un bloc hidraulic), trecere (tehnologică), pas, fază / etapă de prelucrare; (constr) pasaj, trecere, coridor, canal; (geogr) defileu, pas, trecătoare (de munte);

pass-by

(textile) năvădire; (sport) centrare (la fotbal), pasă; (adm) pașaport, permis (de liberă de trecere); (mil) permisie; (edu, univ) promovare, notă de trecere; punct critic; situație periculoasă; (fiz) tranzit; (nav) șenal, canal navigabil (pe râu), traversare (a mării), partea navigabilă marcată a fluviului; (met, mas-un) calibru, trecere, șablon, cusătură / strat de sudură; (ind, TH, ind chim) ciclu; (auto) a depăși, a lăsa în urmă, a întrece; a se deplasa; a avea loc, a trece, a circula, a traversa; a înceta; a contraface, a preface; (*fig*) a fi acceptat / îngăduit (d. o atitudine etc.); (pol, adm) a fi aprobat / adoptat (d. un proiect de lege etc.); a avea circulație, a circula, a avea curs (d. bani, monedă etc.), a plasa (bani falși); (med) a avea sfârșit (d. o durere etc.); a se duce; a se scurge, a trece (d. timp etc.); (OM, mas) a ieși din uz; a se întâmpla, a se petrece; a se învechi, a se perima; a merge; ~ **over to the enemy** a trece la inamic; **free~** (teatru) bilet de favoare; ~**key** șperaclu; a înainta, a avansa; a fi transmis; a transmite, a da mai departe; a dispărea; (d. o teorie, o părere) a fi acceptat; a emite (o părere, o critică etc.); (jur) (d. verdict, sentințe) a fi pronunțat, a fi votat / acceptat de; a fi admis; a trece neobservat; (*fig*) a depăși, a întrece, a fi mai presus decât
passable (auto, transp) carosabil, transportabil; (nav) navigabil (d. cursuri de apă)
pass a certain figure a trece de / a depăși o anumită cifră / valoare
pass across a traversa
passage cale; drum; (hidr) canal / conductă de ocolire; transbordare; (TH) trecere; traversare, pasaj; (OM, hidr) diametru al orificiului de trecere (al scaunului supapei); (nav) șenal; (met) trecere (la laminor), mers (la cuptor)
passage for steam (termo) canal de conductă de abur
passage opening (mas-un, OM) gaură / gură de acces, gură de vizitare
passage probability (metr, alim) probabilitate de trecere
passage way (constr, cf, met) pasaj; (mas-un) canal de egalizare / de traversare / de preaplin; culoar
pass along a trece (ceva) din mână în mână; a trece de-a lungul
pass angularity (met) unghiul la vârful calibrului (rombic) (la laminare)
pass a sentence (jur) a pronunța o sentință
pass away a muri, a deceda; (d. lucruri) a dispărea
pass-by (autom, hidr, auto) ocol, ocolire

pass by

pass by a trece pe lângă; a omite; a neglija
pass design (met, plast) calibrare, proiectarea / construcția calibrului (la laminare)
pass direction (auto, hidr) direcție / sens de trecere
pass down a coborî
passenger pasager; călător
passenger and cargo ship (nav) navă mixtă (pentru pasageri și mărfuri)
passenger-car (auto) autoturism; (cf) vagon de călători
passenger car trailer (auto) remorcă de autoturism
passenger compartment (auto, transp) compartimentul pasagerilor
passenger ropeway (mas, transp) teleferic / funicular pentru persoane
passenger's airbag (auto) airbag pentru pasager
passenger side (auto) bancheta din spate
passimeter (metr) pasimetru, instrument de măsurat cavitățile din piese
pass for a trece drept, a fi considerat drept
pass in a introduce
passing beam (auto) fază scurtă / de întâlnire
passing contact (T, OM) contact prin alunecare / frecare / trecere
passing over (TH, hidr) trecere, tranzit
passing place (ind) loc de trecere / de depășire / de evitare
passing shower (meteo) aversă, ploaie trecătoare
passing sliding (cf, met) linie de formare a garniturii unui tren
pass interval (met) durată / timp / interval de trecere (printr-un calibru)
pass into a se transforma în
passivate (met) a pasiviza, a decapa
passivating (met, chim) pasivizare, oxidare, decapare
passivating agent (met, T) agent de pasivizare
passivating dip / solution (met, chim) soluție de pasivizare / de decapare
passivating film (met) film de pasivizare
passivation (met, chim, T) pasivizare, decapare
passivator (chim) agent de pasivizare
passive (el, chim) pasiv, inactiv, inert; (autom) dispozitiv care funcționează numai la un anumit semnal (de putere, frecvență etc.)
passive device (hidr, autom) component hidraulic pasiv (fluidul de ieșire provine din fluidul de comandă)
passive electrode (el) electrod colector / pasiv
passive failure (mas) avarie / defectare în care dispozitivul sau elementul căzut nu afectează funcționarea sistemului sau îi permite să funcționeze cu o eroare tolerabilă

paste

passive hardness (mas-un, T) rezistență la uzură
passive metal (met, chim) metal pasiv
passive paralleling (mas, OM) tip de redundanță simplă, cu două elemente în paralel; dacă unul cade, începe să funcționeze celălalt (arcuri, etanșări)
passivity (chim, met) pasivitate
pass mark (edu, univ) notă de trecere
passmeter (mas-un, metr) pasimetru
pass off a ieși; a scăpa; a înlătura; a evacua; (*fig*) a da / trece drept (ceea ce nu este); a trece; a se potoli (d. senzații)
pass on a trece (ceva) mai departe; a trece mai departe, a nu se opri
pass out a ieși (dintr-o încăpere); a trece în afară; (*fam*) a muri; a leșina
pass-out back pressure turbine (termo) turbină cu contrapresiune
pass over (TH) a traversa; a transporta, a trece peste ceva (și *fig*), a transfera, a transmite, a da; a lăsa să treacă (neobservat), a închide ochii (la); a nu insista asupra; a trăda
pass-over rolling mill (met) laminor duo ireversibil
pass parting (met) deschiderea calibrului (la laminare)
pass reduction (met) reducerea secțiunii la o (singură) trecere de laminare
pass-reject mechanism mecanism de clasare / sortare
pass schedule / sequence (met) program / succesiune a trecerilor de laminare
pass template (met) șablon pentru calibrul de laminare
pass-template drawing (met, OM) desenul șablonului pentru calibrul de laminare
pass through (mat) a intersecta, a străpunge; (TH) a parcurge, a traversa, a trece
pass to account (ec) a trece în cont
pass up (nav) a trece în sus, a naviga în amonte; a renunța
pass valve (met, hidr) ventil / supapă de trecere pentru variația / reglarea debitului
pass-word, password, pass word (mil) parolă; (inf, c) parolă
pass the word (nav) a repeta o comandă
password, pass word (c, inf, mas) parolă, cod de acces
password checking legitimare, verificare a unei parole
paste (alim) pastă, terci, aluat, cocă; (ind chim) clei, pap; (el) masă activă a plăcilor de acumulator, a încărcă cu pastă o placă de acumulator; (ind chim, TH) a aplica clei / lipici, a cartona, a lipi

paste adhesive

paste adhesive (plast) adeziv pastă
pasteboard (constr) carton asfaltat; mucava
paste-brush (OM) pensulă de aplicat clei / lipici
paste carburising (*brit*) / **carburizing** (*amer*)
 (met) cementare / carburare cu pastă
paste cathode (TH, fiz) catod cu pastă (de material emisiv)
paste consistency (alim, ind chim, plast) consistența pastei / masei vâscoase
pasted plate (el) placă umplută cu pastă (la acumulatori)
paste solder (ind chim) pastă de lipit
pastel pastel, culoare deschisă
pastel shade nuanță deschisă
paste lubricant (OM, T) unsoare consistentă (pastă)
paste mill (ind chim, plast) malaxor de pastă
paste-mould casting (met) turnare în forme de ghips
paste on a lipi pe / de
paste roller mill (ind chim, alim) valț pentru pastă
paste up a lipi, a încheia (hârtie)
pasteurisation (alim, med) pasteurizare
pasteurise, pasteurize (alim, med) a pasteuriza
pasteurizer (alim) pasteurizator, instalație de pasteurizare; biorizator
pasteurizing column (alim) pasteurizator tip coloană
paste wax (chim, mas-un) pastă de lustruit
pasting (alim, ind chim) prepararea unei paste; (TH) încheiere; (utila) care formează pasta
past process (alim, met, ind chim) (proces de) formare a pastei
past question în afară de orice discuție / îndoială
past solder (met, ind chim) pastă de lipit
pasty (alim, ind chim) păstos, cleios
pasty process (met, alim) proces semilichid / vâscos
pat (metr, alim) unitate / măsură / porție individuală de unt; în US untul se servește 48 pats (porții) pe pound (1 pat ~9,45 g); în afara US, 1 pat (porție) ~10 g (pentru 100 porții la kilogram), dar și în porții / pachetele de 125 la kilogram: 1 pat (porție) ~8 g sau 150 pe kilogram: 1 pat (porție) ~6,67 g; în rețete culinare: 1 pat of butter (o porție / măsură de unt) (US) ~10 ml
patch (inf, autom) semnal / instrucțiune de corecție; (constr) parte superioară a balamalei, toc de balama; spațiu verde, parcelă de pământ, strat; (mas) petic, cârpitură; (nav) întăritură; a pune un petic, a petici, a cârpi, a repara (și un cuptor)
patchboard (autom) panou de conexiune / de programare; (el) tablou de conexiune

paternoster (bailing) work, paternoster elevator

patchcord (autom) fir / cablu / șnur / cordon de conexiune
patching cârpire, reparație; (mas) reparație prin aplicare de eclise; (met) refacere parțială a căptușelii cuptorului; (el) conectare suplimentară prin cablu de legătură
patching material (chim, plast) material de umplutură, masă de reparație; (met) material refractar de ștampat / de reparație a vetrei cuptorului
patch panel (autom) panou de programare; (el) panou, repartitor
patch weld (OM, met) sudură de acoperire a unui orificiu, orificiu acoperit cu sudură
patch welding (met, TH) sudură a ecliselor (și la reparații)
patch work cârpăceală, peticire; (mas-un) produs realizat prin utilizarea deșeurilor
patent (ec, TH) patent, brevet, autorizație; a breveta, a patenta (și sârma)
patentability brevetabilitate
patent application (ec) înscrierea unui brevet, cerere de brevet
patent block (nav) macara cu rulmenți
patent cancellation anulare a unui brevet
patented (ec) brevetat, patentat
patented defect (mas, OM) defect (de proiectare sau de exploatare) care poate fi detectat prin inspecție, teste, fără solicitare
patented steel wire (met) sârmă patentată, de oțel
patented wire (met) sârmă patentată
patent fee (ec) taxă de brevet(are)
patent flattening (met) planare prin tragere
patent fuel (termo, met) combustibil brichetat
patent granting acordare a unui brevet
patenting, patentising (met) (tratament) de patentare
patent law (ec) legea brevetelor
patent letter (ec) certificat de brevet
patent link (nav, OM) cheie Kenter, za demontabilă (la lanțuri)
patent of addition brevet pentru o invenție complementară
patent office (ec, adm) oficiu de brevete
patent owner, patentee titular de brevet de invenție
patent rights drepturi de autor (al unui brevet)
patent slip (nav) cală de andocare (pt. ambarcațiuni)
patent specification descriere a invenției
patent statutes (ec) legea brevetelor
patent tax (ec) taxă de brevet
paternity paternitate; sursă
paternoster (bailing) work, paternoster elevator (mas) elevator cu cupe

path

path cale, drum, traiectorie, parcurs, cărare; (met) galerie / cale de transport; (inf) cale, traseu, în MS-DOS, instrucțiune de localizare a unui anumit fișier
path amplitude (mec, mas-un) amplitudine a cursei / a traiectoriei
path length (autom) lungime / parcurs de programare sau de calcul
path of contact (OM) linie de angrenare
path of current (el) cale de curent
path of the flames (termo, met) canal de flăcări / de gaze arse
path of integration (mat) metodă de integrare
path of lines of forces (el, fiz) spectru / imagine / figură a liniilor de câmp, direcția liniilor de forță
path of motion (mas-un, fiz) traiectorie, cale de mișcare
path of propagation (fiz) parcurs / cale / direcție de propagare
pathway (fiz) traiectorie, parcurs; (mas-un) platformă pentru deservirea unei mașini
patina (met, chim) patină, strat subțire de oxizi
patinate (met) a patina, a acoperi cu patină
patten (cf, met, OM) talpă a șinei; (constr) fundație în curs de ridicare, postament, suport al unui zid
patens (TH) patine
pattern (mas, TH) model (la turnare, la prelucrare prin copiere), formă, textură; schemă; șablon; sistem; probă, eșantion, specimen; calibr; tipar; caracteristică; mostră; schiță; proiect; sistem de amplasare; machetă; (poligrafie) moarăre (a hârtiei); (textile) desen (în țesătură, în tricot), model (de rochie etc.); armură; (c, TV) imagine; formă, diagramă; mod, modalitate, stil (de viață etc.); caracter (al unei opere literare etc.); pildă, exemplu (demn de urmat); gabarit
pattern dowel (met) diblu de model
pattern draw(ing) (met, OM) ridicarea / extragerea / dezbateră modelului
pattern-drawing piston (met) piston pentru extragerea modelului
pattern draw machine (met) mașină de formare cu masă de ridicare
pattern drum (alim) tambur desenator, tambur cu tipare (la mașini de biscuiți)
pattern failures (mas, OM) avarii / căderi ale aceluiași element în situații similare, cu același mecanism de distrugere și care sunt mult mai frecvente decât viteza estimată de avarie
pattern flow (hidr) căi de curgere a fluidului pentru o poziție dată (într-un distribuitor, circuit hidraulic)

payable to bearer

pattern frame (met) cadru de model
pattern half (met) jumătate (detașabilă) de model
pattern lathe (mas-un) strung pentru prelucrarea modelelor
pattern maker (met) modelator
pattern-maker's rule (met) scară de contracție, metru de modelărie
pattern-maker's shop (met) modelărie
pattern-making (met) confecționare / executare a modelului, modelare
pattern moulding (met) formare cu model(e)
pattern of the field (fiz) linii de câmp
pattern of intricate external shape (met) model complex
pattern plate (met) placă de model
pattern plate moulding (met) formare pe placă de model
pattern recognition (metr, autom) identificare automată a formelor și dimensiunilor
pattern setting (ec) acord tip, regulament tip / standard
pattern scrap (met) deșeuri de la modele
pattern shop (met) modelărie
pattern tie bar (met, OM) nervură de rigidizare
pattinsonizing (met) (tratament de) patinsonare
pause pauză
pause of charging (met) pauză la / de încărcare
pavement (constr) pavare, pavaj, trotuar, îmbrăcăminte rutieră
pavement / paving breaker (OM) ciocan pneumatic pentru pavaj
paving (constr) (acțiune de) pavare, pavaj, pietruire, podea; care pavează / acoperă (un drum etc.)
paving slab (constr) dală de beton / de pavaj
paw (OM) gheară; (zool) labă
pawl (TH) clichet; închizător; cățea; declic
pawl click (autom) clichet de comandă; (OM) clichet de cuplare / de înaintare (și cu arc)
pawl coupling (OM) cuplaj / cuplare cu clichet
pawl mechanism (OM) mecanism cu clichet
pawl with roller (OM) clichet cu rolă
pawn (ec) amanet, gaj, ipotecă, garanție; a amana, a garanta cu, a ipoteca
pay (ec) salariu, productiv, diurnă, rentabil, exploatabil; (nav) a turna smoală, a gudrona, a cătrâni; (ec) a plăti, a achita, a depune bani; a recompensa, a răsplăti; a se achita de (o obligație etc.); a aduce (omagii etc.); (ec) a aduce (un venit etc.), a da (un procent etc.), a aduce beneficii, a fi rentabil; ~ **one's debt** a-și plăti datoria; ~ **one's way** a-și acoperi cheltuielile
payable at sight (ec) plătit la vedere
payable on delivery (ec) plătit la livrare
payable to bearer (ec) plătit la purtător

pay back

pay back (ec) a rambursa
pay-back period (ec) perioadă de recuperare a banilor (cheltuiți pt. un produs)
pay by / in instalments (ec) a plăti în rate
paychymeter (met, metr) dispozitiv de măsurare a grosimilor
pay down a achita (prima rată)
payee (ec) beneficiarul unei plăți
payer (ec) plătitor, platnic
pay in a vărsa (bani) (într-un cont etc.)
pay in full (ec) a plăti integral
pay in kind (ec) a plăti în natură
payload (mas, transp) sarcină utilă / care se plătește / netă / rentabilă
payload bed (transp) platformă de încărcare (de camion / vagon)
payment (ec) vârsământ, plată
payment on account (constr) scont
payment on delivery (ec) plată ramburs, plată / achitare la livrare
payment pause (ec, pol, adm) înghețare a plăților (pe bază de decret)
pay off (ec) amortizare, rentabilizare, plată, despăgubire, a amortiza; (nav) a dezarma (o navă), a debarca (un echipaj); (mil) a plăti (solda)
pay off a debit (ec) a plăti / a achita o datorie
pay-ore (met) minereu exploatabil industrial
pay-out reel (met, OM) tambur pentru desfășurarea cablului / sârmei
pay package (ec) plată globală
pay up (ec) a achita (o sumă), a plăti integral (o restanță)
p.c. (pitch circle) (OM, mas-un) cerc de divizare (la roți dințate / de lanț)
p.c.d. (pitch circle diameter) (OM) diametrul cercului de divizare (d) (la roți dințate / de lanț)
pcf (metr) simbol pentru pound per cubic foot, unitate tradițională pentru densitate, în inginerie: $1 \text{ pcf} = 16,01846 \text{ kg/m}^3$
pci (metr) simbol pentru pound per cubic inch, unitate tradițională pentru densitate în inginerie: $1 \text{ pci} = 27\,679,90 \text{ kg/m}^3$
p.d. (per day) (metr, farmacologie, med) unitate de măsură pentru frecvență, pe zi, o dată pe zi
p.e. (plane-edge) (mas-un) margine prelucrată la rabotează
pé (metr) unitate tradițională portugheză pentru lungime, picior portughez: $1 \text{ pé} \sim 0,33324 \text{ m}$
pea coke (met) cocs mărunț
pea gravel (constr) pietriș / prundiș fin / mărunț
peak (TH, mat) vârf, pisc, maxim (și al unei curbe / funcții), valoare de vârf
peak clipping (fiz, autom) rețezare / tăiere / nivelare a vârfurilor (unor semnale)

peak voltmeter

peak current (el) curent de vârf
peak demand (TH, ec) cerere de vârf (de apă / curent etc.)
peaked ascuțit(ă) (despre un grafic, o curbă); cu vârf; slab, prăpădit
peak efficiency (TH, mas) randament maxim, productivitate maximă
peak factor (autom) coeficient de amplitudine; (el) factor de vârf
peak flame temperature (met, termo) temperatură maximă / de vârf a flăcării
peak hours (el, auto) ore de vârf
peaking network (el, autom) circuit / rețea de corecție (a vârfului) / de diferențiere
peak limiter (autom, electr, el) limitator de putere / de amplitudine
peak load / of the loading (mec) sarcină / încărcătură maximă sau de vârf
peak making current (el) curent maxim la închidere / de anclanșare
peak music power output, PMPO (metr, electr, media) măsură neoficială, utilizată de producătorii de module electronice, pentru evaluarea puterii efective la ieșire, a amplificatorilor stereo de sunet etc., fără a avea corespundență cu unități recunoscute în domeniu
peak of a curve (mat) vârful (unei curbe)
peak of a load (el, mas) vârf de sarcină
peak off-state voltage (el, autom) tensiune maximă de blocare
peak of the loading (el, mec) sarcină maximă
peak output (auto) putere / debit maxim(ă) (în regim forțat); (ec) producție maximă
peak power (el, mec) putere maximă / de vârf
peak-power measurement (metr, el, mas) măsurarea puterii de vârf
peak-power output (el, mec) putere de vârf, putere maximă de ieșire
peak pressure (hidr) vârf / impuls de presiune
peak-reading voltmeter (metr, el) voltmetru de valoare maximă
peak shaving (el) nivelare / reducere a vârfurilor (de consum de energie)
peak-to-peak amplitude (fiz, mec) valoare între un maxim și un minim succesive al unei funcții / a unui parametru
peak-to-peak value (fiz, mec) diferența algebrică între două valori extreme ale unei funcții variabile
peak torque (auto, OM) cuplu / moment (de torziune) maxim
peak value (TH, mec, el) valoare de vârf, maxim
peak voltage (el) tensiune de vârf
peak voltmeter (el, metr) voltmetru de maxim

peak wavelength

peak wavelength (fiz) lungime de undă maximă
peaky cu picuri, cu vârfuri, cu maxime (d. curbe, o suprafață cu asperități înalte)
peal (bot, alim) coajă (și de fructe, legume)
pea-ore (met, minrl) limonit
pear (alim) pară; (met) pară (la convertizor)
pear-head rail (cf, met) șină cu cap umflat / cu profil de bară / de bulb
pearl barley (alim) arpacaș
pearled perlat, sidefiu
pearled cereals (alim) crupe (de cereale)
pearled / peeled millet (alim) mei decorticat
pearl grain (metr, fiz) unitate de măsură pentru masă: 1 pearl grain = 1/4 carat = 50 mg
pearlite (met) perlită
pearlite area (met) suprafață / zonă perlitică
pearlite ghosts (met) perlită lamelară
pearlite grain (met) grăunte de perlită
pearlitic (met) perlitic
pearlitic cast iron (met) fontă perlitică
pearlitic-ferrite (met) ferito-perlitică
pearlitic ghosts (met) perlită lamelară
pearlitic iron (met) fontă perlitică
pearlitic malleable iron (met) fontă maleabilă perlitică
pearlitic steel (met) oțel perlitic
pearlitic structure (met) structură perlitică
pearl polymerization (ind chim) polimerizare în perle / granule
pearl spar (met) dolomită
peat (met) turbă
pebble (constr) prundiș; galeți; (minrl) cremene, silex, cristal de stâncă, agat(ă)
pebble mill (met, constr) concasor; (plast, ind chim) moară cu bile
pebbly (materiale) grăunțos, granulos
pebi- (Pi-) (metr, c, inf) prefix binar pentru 2^{50} = 1 125 899 906 842 624; din 1988 înlocuiește termenul peta- în aplicații binare; contracție a termenului petabinary; v. **petabinary**
peck (pk) (metr, alim) unitate de măsură pentru capacitate / volum (pt. produse uscate: cereale, fructe etc.): 1 pk = 9,09 l; în sistemul comercial US: 1 peck ~8,8098 l, 1 peck (UK) ~9,0923 l; 1 peck (Scoția) ~9,1 pentru grâu, mazăre, fasole și 1 peck (Scoția) ~12,1 l pentru orz, ovăz etc.
pecker / pecking motor (autom, electr) motor pas cu pas
Peclet number (termo, fiz) număr / parametru adimensional în transferul căldurii în fluide, numărul lui Peclet
peculation (ec) însușire ilegală, delapidare, de-turnare
peculiar specific (pt. ceva, cuiva); particular; individual; special; ciudat; caracteristic (pentru); deosebit; distinct; exclusiv; extraordinar; neo-

peel

bișnuit; propriu; straniu; unic; interes privat, prerogativă; privilegiu; proprietate exclusivă
peculiarity particularitate; trăsătură caracteristică; proprietate; individualitate; ciudățenie; originalitate
peculiar support equipment (TH, mas, autom) echipament specific / compatibil doar cu un anumit sistem
pedal (mas, OM) pedală, pârghie de picior; a pedala, a apăsa pe o pedală
pedal brake (auto, OM, mas) frână de picior, frână cu / prin pedală
pedal bracket (auto, OM) suport de pedală
pedal change-over switch (el, OM) întrerupător acționat cu piciorul / de pedală
pedal clearance (auto) joc al pedalei (de ambreiaj); (mas-un) cursă moartă a pedalei (la prese)
pedal driven (mas-un) cu acționare prin pedală
pedal gear (mas-un) mecanism / transmisie cu pedală
pedal gear change (auto) schimbarea vitezelor prin pedală
pedal grip / pad / rubber (auto, OM) adaos / pernuță de cauciuc pe pedală
pedal jack (auto, OM) cric acționat de picior
pedal lever (mas-un, OM) pârghia pedalei, pedală
pedal of clutch (auto, OM) pedală de ambreiaj
pedal operation (mas-un) acționare / comandă prin pedală
pedal pin (OM) ax de pedală
pedal rod (auto, OM) pârghia pedalei
pedal treadle (mas, OM) pedală
pedal switch (el, OM) întrerupător / comutator acționat cu piciorul / de pedală
pedal triangle (geom) triunghi ortic (vârfurile lui sunt picioarele înălțimilor triunghiului dat)
pedestal (OM) piciorul suportului, baza pilonului; (constr) bază de coloană; capră, soclu, fundație, plintă, postament; (TH) piedestal
pedestal base (mas-un) cadru, montant
pedestal bearing (OM) lagăr cu picior
pedestal frame (cf, OM) furcă de osie
pedestrian pieton, trecător
pedestrian fork-lift (mas, OM) cărucior de ridicat și stivuit cu furcă
pedestrian subway (met, constr) trecere subterană / tunel / pasaj (pentru muncitori)
PEEK (plast) simbol pentru polieterețetetonă
peel coajă; (alim, bot) coajă, peliță (de fructe); (OM, alim) lopată (de brutar), a (se) coji, a dizolva; a (se) desface, a dezghioca, a scoate coaja / pelița / pielea de pe, a curăța de coajă / de peliță, a jupui; a se desprinde (și d. un adeziv); (met) crustă, coajă, a (se) coji (d. un semifabricat), a (se) exfolia; a (se) dezbrăca

peel adhesion

peel adhesion (plast, OM) rezistență la desprindere (a unei asamblări lipite)
peeled cereals cleanser (alim, mas) vânturătoare de crupe
peel resistance (plast, OM) rezistență la desprindere (a unei asamblări lipite)
peeled steel bar (met) bară de oțel (de)cojită
peel strength (plast, OM) rezistență (limită) la desprindere (a unei asamblări lipite)
peeled wood lemn cojit
peeler (met, mas) mașină de cojit (metale dar și lemn); (agr, bot) soi de bumbac american cu fibră lungă; (alim) decojitor, dispozitiv de cojit / de îndepărtat coaja
peeling (alim, silv) cojire (a lemnului, fructelor, legumelor); (met) cojire, stratificare, exfoliere
peeling and strengthening machine (met) mașină / instalație de cojit și îndreptat
peeling device (alim, met) dispozitiv de cojire (pt. fructe, metale, lemn)
peeling knife / tool (mas-un) cuțit de cojit
peeling lathe (mas-un) strung de cojit
peel off (alim, met) a ridica, a scoate (coaja), a (de)coji, a îndepărta coaja
peel test test de îndepărtare a materialului de etanșare prin cojire, pentru a determina locul de forfecare (în materialul etanșării sau la suprafața de lipire)
peen (mec, TH) a ciocăni, a forja (la rece)
peening (met, TH) ciocănire a cusăturii sudate, ecruisare
peening shot (met) alice de oțel
peening test (met) încercare de ciocănire
peen hole (cf) orificiu de control; (OM, met) gaură de control / pentru vizor, fereastră / ochi de control / de observație
peen of a hammer (cf) cui de șină
peep door (termo) vizor de observare a arderii
peer-to-peer network (c) rețea în care fiecare calculator poate împărtăși în mod egal datele și resursele cu altul
peg (OM) cuier (de haine), cârlig (de haine, de rufe), cui (de lemn), diblu, dop, bușon de siguranță, ic, pană, stâlp, țaruș; bolț, știft de oprire, dorn, pichet, țință, jalon, cep, șplint, picior; (cf) scoabă de traversă; (OM, el) fișă de siguranță; grad; (constr) ghermea; (*fam*) păhărel (de whisky), picior de lemn; par, pichet; pretext; (TH) a fixa (cu pană, cu cuie, cu țaruș, cu știft etc.), a bate în cuie; (ec) a stabiliza
peg and worm steering (auto, OM) direcție cu șurub și deget
peg and worm steering gear (auto, OM) casetă de direcție cu șurub și deget

pencil-type thermocouple

peg gate (met, plast) canal de turnare, cotit
pegging (textile) lustruire a unei suprafețe scămoșate; (OM) asamblare cu știfturi
pegging out trasare, jalonare; pichetare
pegging / pelican hook (OM) cârlig pelican
peg the exchange (ec) a susține cursul
pell (agr) crustă
pellet (chim) granulă, tabletă; (OM) bilă, peletă; bilă, alice, pastilă; (met) perlă / picătură la sudură
pelleteer (mas-un) mașină de tabletat
pellet feeder (met) alimentator cu alice
pelleting / palletising (TH) tabletizare
pelleting machine (plast, ind chim) mașină de granulare (pt. cauciuc)
pellicle (OM, T, hidr, fiz) peliculă, membrană (foarte subțire)
Peltier cooling (fiz) răcire prin efect Peltier
Peltier effect (fiz) efect Peltier
Pelton turbine (hidr, mas) turbină cu cupe Pelton
pen (ind) țarc (de piese etc.), îngrăditură, cușcă; (birotică) trăgător, trasator (de desen), peniță, toc, (vârf de) stilou; (constr) groapă / bazin (de var); (*fig*) artă scriitoricească, scriitor, scris; (zool) lebădă (și femelă); (agr) ocol, țarc, a închide într-un țarc; (nav) refugiu pentru nave; țarc (pt. copii); (*fig*) închisoare, pușcărie; a compune, a redacta
penalty (ec) daună penalizatoare, amendă, penalizare; (ind) rebut (în producție)
penalty factor (el, ec) factor de creștere a prețului energiei (electrice) din cauza pierderilor
penalty for nonfulfillment of a contract (ec) penalizare pentru nerespectarea clauzelor unui contract
pencil creion, pensulă, a schița în creion; (fiz) fascicul / mănunchi (îngust) de raze; (OM) știft de trasare; (mat) familie de curbe / de suprafețe depinzând de un parametru
pencil gate (met, plast) alimentator în formă de creion (la piciorul pâlniei de turnare)
pencil hardness (metr) unitate tradițională pentru măsurarea durității minelor de creion (în prezent, din grafit); scală / scară de duritate începe de la cel mai moale material spre cel mai dur: ..., 3B, 2B, B, HB, F, H, 2H, 3H, 4H, ...; literele sunt pentru **Black** - negru, **Hard** - dur, **Firm** - ferm; în US unii producători folosesc o scală numerică B, HB, F, H, 2H, corespunzătoare aproximativ numerelor 1, 2, 2...2,5, 3, și 4; notațiile se folosesc și pentru acoperiri semi-dure și vopseluri, pe principiul unei scale Mohs de zgâriere, dar cu un creion
pencil-type thermocouple (metr, termo) termocuplu tip creion

pendant

pendant (el) lampă suspendată; (hidr, metr) semn pe cablu de măsurare; (mas-un) cutie suspendată cu butoane de comandă; (nav) atârnat, flămură, cablu de Vinci; (OM) piesă care atârna

pendent (OM) atârnat, suspendat

pending în timpul / cursul, până la, înainte de, suspendat, atârnat; (ec) care așteaptă o rezolvare, pendinte

pen drive (autom, metr, birotică) mecanism de antrenare a peniței

pendular circular saw (mas-un) ferăstrău circular pendular

pendulary motion (fiz) mișcare pendulară

pendulate (fiz, mec) a pendula, a se balansa, a oscila

pendulum bearing (OM) reazem prismatic / oscilant

pendulum bucket conveyer (OM, metr) transportor cu cupe basculante

pendulum governor (autom, mas) regulator cu pendulă, regulator oscilant

pendulum hammer (met) ciocan pendular

pendulum hardness (mec) duritate Herbert

pendulum impact test (mec) încercare / test de reziliență cu pendul Charpy; (mec) încercare prin lovire

pendulum impact testing-machine (mas, metr) pendul Charpy

pendulum saw (mas-un, metr) ferăstrău pendular

pendulum shears (mas-un, metr) foarfece pendular

pendulum table (mas-un) masă oscilantă / basculantă

pendulum tup (met, metr) ciocan pendul pentru încercări la șoc, pendul Charpy

penetrability (met, T) penetrabilitate (la tratare și unsori), permeabilitate, capacitate de pătrundere

penetrable (met) penetrabil, permeabil

penetrance (metr) factor de pătrundere (la unsori)

penetrant (plast) agent de umplere, penetrant

penetrate (mec, TH) a străpunge, a pătrunde, a avansa, a străbate (și un strat)

penetrating oil (auto, mas) ulei pentru degripare; (ind chim) ulei de impregnare

penetrating power (met) capacitate de pătrundere / de penetrare (a sudurii), forță de perforare

penetration (mec) pătrundere, penetrație, penetrare; infiltrare; (ec) străpungere; (mas-un) adâncime de pătrundere; (TH) avansare; traversare

penetration advance (mec, chim) viteză de pătrundere / de avansare (și la procese corosive)

penetration depth (met) adâncime de pătrundere (la sudare sau tratament termic)

pentavalent

penetration hardening (met) călire pătrunsă

penetration heat (met) penetrația / pătrunderea căldurii

penetration index (T) indice de penetrație (la unsori)

penetration of tool (mas-un) pătrunderea cuțitului / a sculei

penetration rate (mas-un) viteza de avans (și la găurire) pe direcție axială

penetration speed (TH, mas-un) viteza de pătrundere / de penetrare / de avans

penetration tension (fiz, mec) tensiune adezivă / de aderență

penetration weld (met, OM) (adâncime de) pătrundere a stratului de sudură, sudură pătrunsă

penetrator (OM, metr) penetrator

penetrometer (metr, T) penetrometru, aparat pentru determinarea indexului de penetrație (a unsorilor)

penstock (met, OM) cot al conductei de vânt (la furnal, cuptoare)

penny (p) (metr, ec) peni, unitate monetară britanică: 1 p = 1/12 shilling; (metr, ec) (*brit*) altă denumire pentru part, cu referire la sume de bani: de exemplu „the fourth penny” înseamnă 1/4 din suma avută în discuție

penny stock (ec) acțiuni emise la prețuri mici (pt. speculație)

pennyweight (dwt, pwt) (metr, fiz) unitate tradițională de măsură pentru masă: 1 pennyweight ~1,5552 g

pen recorder (mas, metr) aparat înregistrator cu peniță; înregistrator automat

pensile (OM) suspendat, care atârna

penstock (hidr, OM) vană, stăvilă, conductă forțată / de evacuare, jgheab, cot

penstock pipe (cf, hidr, OM) conductă de refluxare, țevă de presiune

penta (cu) cinci; (el) dispozitiv cu cinci contacte / poziții; (hidr) distribuitor cu cinci poziții

pentad (el, autom) pentadă, ansamblu de cinci elemente (relativ) identice; (metr) unitate pentru cantitate, egală cu 5; (metr, meteo) unitate de timp, egală cu 5 zile – durata pentru care se face, de obicei, o prognoză meteorologică

pentahedron (geom) pentaedru, poliedru cu cinci fețe

pentadecagon (geom) poligon cu cincisprezece laturi

pentagon (geom) pentagon

pentagonal (geom) pentagonal

pentavalence (chim) pentavalență

pentavalent (chim) (element) pentavalent, pentaatomic

pent-up demand

pent-up demand (ec) cerere controlată
penultimate penultim
penumbra penumbră
penury (ec) penurie, lipsă
peonage (ec) muncă efectuată pentru plata unei datorii sau obligații
pepper blisters (met, plast) pori de suprafață, porozitate superficială (defect)
per capita output (ec) producție pe locuitor
pepper (alim) piper
per annum (PA) (metr) unitate tradițională pentru frecvență, o dată pe an
per capita output (ec) producție pe locuitor / pe muncitor
perceived values valori observate
percent, per cent, per centum (% , pct, pc, p.c., pct.) (metr) la sută, %, procent, procentaj, unitate (adimensională) pentru exprimarea proporției, procent, egală cu 0,01 din valoarea mărimii considerate, scrisă echivalent cu 1%
percentage procentaj, proporție
percentage by weight / volume procentaj masic / volumic (d. amestecuri, compozite)
percentage composition (chim, met) compoziție procentuală
percent(age) elongation (mec, materiale) alungire relativă (în procente)
percentage error eroare relativă / procentuală / proporțională
percentage inspection (ec, TH) verificare prin sondaj
percentage of elongation (mec, materiale) alungire relativă în procente
percentage of load (mec) sarcină parțială, în procente
percentage of moisture (mediu, materiale) procent(aj) de umiditate
percentage of saturation (fiz) grad de saturare
percentage point (metr) procent, procentaj, unitate (adimensională) pentru exprimarea proporției, egală cu 0,01 din valoarea mărimii considerate, scrisă echivalent cu 1%; (*rar*) punct procentual
percent by volume (metr) procent / raport de volum
percent by weight (metr) procent / raport în / de greutate / masă
percent conductivity (termo) conductivitate procentuală (exprimată ca procent din conductivitatea a cuprului)
percent defective (TH, ec) numărul pieselor defecte dintr-un lot, exprimat în procente
percentile (mat) funcție de repartiție; (metr) a suta parte din intervalul total al frecvențelor

percolation treatment

(în statistică); un scor / o valoare 78th percentile este mai mare de 78% dar mai mică de 79%; astfel intervalul de repartiție este împărțit în 100 subintervale (percentiles), numărate de la 0 (0th) până la 99 (99th)
percentile curve (mat) ogivă, curbă a funcției de repartiție
percent of dilution (alim, chim) procent de diluare
percent reduction (met) procent de reducere (a secțiunii semifabricatului prin laminare)
percent slip (OM, T) viteza de alunecare (la angrenaje evolventice, frâne etc.) viteza de alunecare, exprimată ca procent din viteza de rostogolire (în polul angrenării, la angrenaje) sau ca procent din valoarea teoretică (fără alunecare) a pieselor în mișcare relativă
perception percepere
perception head (metr, OM) cap de măsurare, palpator
perceptual skills abilitate de percepție (a informațiilor, evenimentelor, faptelor etc.) în contextul unei munci
perch (arhit, constr) antablament, ornament, cornișă, coronament; (nav) baliză; (iht, alim) biban; (OM, constr) oiște, stinghie, prăjină; (*fig*) poziție (înaltă), situație, loc înalt; (constr) subgrindă (la tuneluri); a așeza sus; a (se) cocoța, a se așeza (sus); (metr) unitate de măsură pentru lungime, stinghie, prăjină: 1 perch = 5,0292 m, unitate de suprafață (= 25 m²); (metr) unitate de măsură pentru arie, unitate de arie egală cu o prăjină pătrată: 1 perch of area (square perch) ~25,29285 m²; (metr) unitate tradițională de măsură pentru volum în construcții / zidării: 1 perch of masonry ~0,700842 m³; (metr) unitate tradițională de măsură pentru lungime, 1 perch (Irlanda) = 6,4008 m > 1 (English) perch
perche, perch (metr) unitate tradițională de măsură pentru lungime sau arie, în zona franceză a Americii de Nord: 1 perche (Canada) = 5,84713 m; 1 perche of area (square perche) = 34,189 m²
perched ground water (geol) apă subterană cu nivelul ridicat spre suprafață
perchloron (chim) hipoclorit de calciu
percolate (alim, chim) a strecura; a percola; a filtra; a extrage prin dizolvare
percolating filter (chim) percolator, filtru fără presiune / cu scurgere liberă
percolation (hidr) scurgere subterană, percolare, infiltrare, filtrare, strecurare
percolation treatment (alim, ind chim) filtrare prin percolare, percolare

percolation vat

percolation vat (alim, ind chim, OM) cuvă percolatoare
percussion (TH, mec, mas) lovitură, șoc, percuție, ciocnire; zguduire
percussion riveting (met, TH) nituire prin ciocănire / percuție
percussion test (mec) încercare (dinamică) prin lovire / de perforare / la șoc
percussion tool sculă percutantă
percussion wave (mec) undă de șoc
percussive welder (met, mas-un) dispozitiv / mașină de sudat prin lovire / prin percuție
percussive / percussion welding (met, TH) sudare prin rezistență de contact / prin ciocănire
per diem; by the day (p.d., PD) (ec, metr, med) unitate tradițională pentru frecvență, o dată pe zi, cu ziua, pe zi, salariu zilnic, diurnă
perfect perfect; impecabil; complet; corect, desăvârșit, exact, excelent, fără cusur; identic; intact, întreg; ireproșabil; minunat; (gram) perfect; a perfecționa; a îmbunătăți; a desă-vârși, a încheia, a perfecta (un contract etc.)
perfect combustion (chim, termo) ardere completă
perfect crystal (fiz) cristal ideal / perfect / a cărui rețea nu a fost perturbată
perfect elasticity (mas-un) elasticitate maximă; (mec) limită de elasticitate, elasticitate perfectă (la un corp ideal)
perfect fluid (fiz) fluid perfect / ideal
perfect gas (fiz) gaz perfect / ideal
perfect (in) a (se) perfecționa (în), a-și perfecționa cunoștințele (de)
perfecting finisare, care finisează; care perfec-tează
perfecting engine (alim) frământător; (mas) moară conică, concasor conic; (plast, ind chim) mașină de amestecat și plastifiat
perfection perfecțiune; perfectare
perfect participle (gram) participiu perfect
perfect ream (metr) v. **printer's ream**
perfect solution (chim) soluție ideală
perfect vacuum (fiz) vid perfect
perforate (mas-un, TH) a găuri, a perfora, a stră-punge, a pătrunde (în)
perforated (mas-un, OM) perforat, găurit, stră-puns
perforated basket centrifuge (alim, ind chim, mediu) centrifugă cu tambur perforat
perforated bottom / cage (ind chim, met) fund perforat
perforated brick (constr, met) bloc / cărămidă cu goluri
perforated disk (met) șablon găurit

performance

perforated dragline bucket (constr) cupă de draglină
perforated file (mas-un) pilă cu găuri (pentru îndepărtarea materialului de prelucrat)
perforated pipe (OM) țevă perforată
perforated plate (ind chim, met, OM) placă perforată, taler-sită
perforated-plate column (alim, ind chim) coloană cu talere reticulare; coloană cu talere perforate (site)
perforated screen (OM) sită matrițată
perforated seat (OM) placă de sprijin cu gaură
perforated sheet (met) tablă perforată
perforated slip / tape (met) bandă perforată
perforated spray (ind) amestecător cu orificii
perforated steam spray (termo) barbotor de abur
perforated strip recorder (metr, OM) înregistra-tor-perforator de bandă
perforated wall (met, constr) zid perforat (la cuptoare etc.)
perforated water spray (OM, hidr) pulverizator de apă
perforating perforare, care perforează
perforating apparatus (OM) aparat de perforat
perforating die (mas-un, plast, OM) poanson perforator, matriță de perforare
perforating machine (mas-un) aparat / mașină de găurit
perforation (TH) perforare, gaură pătrunsă, perforație; (met) străpungere
perforator (mas-un) mașină / dispozitiv de perforat, perforator
perform (mat) a face / a efectua o operație; a calcula; (TH) a efectua, a executa, a îndeplini, a realiza, a funcționa foarte bine, a răspunde la comenzi (d. mașini); a se achita foarte bine (într-un domeniu de activitate); a face (tot felul de) figuri, a răspunde la comenzi (d. animale dresate); (adm, ec, TH) a efectua, a executa, a face, a îndeplini, a săvârși, a aduce la îndeplinire (o sarcină etc.); (teatru) a interpreta, a juca (o piesă, un rol), a prezenta un spectacol, a se produce; a se ține de, a îndeplini (o promisiune)
performance desfășurare, derulare, mers (d. un proces), funcționare, operație, productivitate, randament, performanță (d. mașini și personal); execuție, realizare, efectuare; (mas) caracteristică, calitate de exploatare; putere, capacitate; (av) capacitate de zbor; (artă) concert, expoziție; (teatru) interpretare, joc, piesă; prestidigitatie; executare (a îndatoririlor etc.); faptă urâtă / reprobabilă; (adm, ec, TH) îndeplinire (a îndatoririlor etc.); (*fam*) munca grea, pacoste, pe-deapsă; (sport) performanță

performance appraisail

performance appraisail (ec) apreciere a capacității (unui salariat, a posibilităților sale și a salariului său); apreciere a execuției / a realizărilor

performance bond (ec) scrisoare de garanție bancară de bună execuție (a contractului)

performance calculation (mas) calculare a puterii / a performanței / a capacității

performance characteristic / graph (mas, TH, ind) caracteristică de performanță / de putere / de lucru (care se poate măsura sau evalua calitativ doar în funcționare)

performance criterion (autom, mas) criteriu de performanță / de calitate

performance curve (autom) curbă de performanță; (met) curba caracteristicilor de lucru (ec, TH) curbă de productivitate

performance data (mas, ind TH) caracteristici / date de exploatare

performance factor / index (mas, TH) factor / indice de calitate

performance graph (TH, mas) caracteristică / grafic de putere / de performanță / de lucru, caracteristică / evoluție a unui parametru al mașinii / al elementului de mașină etc., în funcționare

performance limit (autom, mas) limită de performanță

performance-linked pay (ec) plată în funcție de producția realizată

performance load (mas) greutate / încărcare pe unitate de putere (a unei mașini)

performance monitor (autom) monitor de urmărire a funcționării (unei mașini etc.)

performance number (metr, mas) indice de performanță / de control

performance optimized with enhanced risk personal computer (POWERPC) (c) Power PC, serie de procesoare cu mai multe unități independente care pot funcționa în paralel, computer optimizat

performance per litre (auto, mas) putere pe litru / volumică / litrică

performance rating (TH, mas) randament

performance specification (mas) specificație tehnică de utilizare

performance test / testing (el, mas) încercare / testare pentru determinarea caracteristicilor; (TH, mas) probă de exploatare / de funcționare, încercare / testare a puterii / a unei performanțe (a unei instalații, a unei mașini etc.)

perfume parfum

perhalides (chim) compuși complet halogenați

perhalocarbon (chim) hidrocarbură complet halogenată

periodic process cycle

perhydrol (chim) perhidrol

perhydrous coal cărbune care conține peste 6% hidrogen

perigon (mat) unghi complet / de 360°

peril pericol, primejdie; a pune în pericol, a primejdi; **in ~ of** în pericol de

peril point (ec, pol) punct periculos (sub care reducerea tarifului vamal prejudiciază industria națională)

perils of the sea clause (ec, nav) clauza pericolului mării / de risc pe mare

perimeter (mat) lungime a unei curbe închise; (TH) perimetru; contur

period (fiz, TH) perioadă, timp minim după care o mărime repetitivă urmează aceeași evoluție; ciclu; timp, durată, interval de timp; durată de oscilație; punct (în texte)

period cost (ec) costuri / cheltuieli fixe / periodice

periodic(al) revistă; publicație periodică; (fiz, mec, ec) periodic; ciclic

periodical decimal (mat) fracție zecimală periodică

periodic(al) motion (mec, mas-un) mișcare periodică

periodic(al) pass (met) trecere periodică

periodical supplementary charging (el) încărcare periodică, suplimentară în repaus (la acumulatoare)

periodical system (fiz) sistem periodic

periodic(al) system / chart (chim) sistemul / tabloul periodic (al elementelor)

periodic annealing furnace (met) cuptor de recoacere cu mers / funcționare periodică / discontinuă

periodic duty (mas, TH) funcționare periodică / intermitentă

periodic function (mat) funcție periodică

periodic increment creștere periodică (d. un parametru etc.)

periodic inspection (auto, mas) revizie periodică

periodicity (mat, TH, ec) periodicitate; (fiz) frecvență

periodic kiln (met, alim) cuptor cu funcționare discontinuă / periodică / ciclică

periodic law (chim) legea lui Mendeleev

period meter (metr, fix) aparat pentru măsurarea perioadei; periodmetru

periodic motion (mec) mișcare periodică

periodic oil / lubricant change (auto, T, met) schimbare periodică / regulată a uleiului / a lubrifiantului

periodic process cycle proces periodic, ciclu (foarte general)

periodic pulse-train

periodic pulse-train (autom, electr) serie / tren de impulsuri periodice
periodic resonance (fiz) rezonanță periodică / proprie
periodic system (chim) sistemul periodic (al elementelor)
periodic time (el, mec) perioadă
period meter (metr, electr) aparat pentru măsurarea perioadei
period of acceleration (auto, mec) durată / interval de accelerare
period of admission (mas, termo) timp / perioadă de admisie
period of blowing (met) durată de insuflare (la cuptoare metalurgice)
period of braking (auto) perioadă / durată de frânare
period of combustion (auto, termo) durată a arderii
period of exhaust (auto, mas) perioadă de eşapare
period of expansion (termo) perioadă / durată de detentă
period of grace concerning novelty perioada permisă de exploatare a unei invenții (fără a-i afecta noutatea)
period of heating (termo) durată de încălzire
period of intake (termo) perioadă de aspirație
period of loading (mas, TH) durată a aplicării unei sarcini, perioadă de încărcare
period of operation (mas, TH) perioadă de operare / de funcționare, timp de exploatare; durată de utilizare
period of oscillation (fiz) perioadă de oscilație
period of rest (TH, mas) timp de repaus
period of running (mas) perioadă / timp de funcționare
period of service (mas) durată de folosire / de funcționare / de serviciu
period of starting engine (auto, mas) perioadă / durată de pornire a motorului
period of time perioadă / interval de timp
period of wear out (failure rate) (mas, ind, T) perioada în care viteza / rata de scoatere din uz a pieselor crește din cauza distrugerilor (prin uzură), perioada uzurii accelerate (a unui sistem)
periodogram (fiz, mat) grafic al funcției spectrale; periodogramă
period(s) per second (metr, fiz) perioadă / perioade pe secundă, unitate de măsură pentru frecvență; v. **Hertz**
peripheral (fiz, OM, mas-un) periferic, de circumferință
peripheral addressing (c, autom) adresare a perifericului, selecționare a unui anumit echipament periferic

peritectic temperature

peripheral blowhole (met) suflură marginală / periferică
peripheral component interconnect (PCI) (c, autom) interconectare a componentelor periferice (permițând) transfer rapid între diferite periferice conectate la o magistrală sau între procesor și periferice
peripheral component of velocity (mec) componentă tangențială a vitezei
peripheral control unit (autom, c) unitate de legătură, unitate periferică de control (a sistemului de intrare / ieșire al unui calculator)
peripheral-discharge mill (ind chim) moară cu descărcare periferică
peripheral device / unit (c) echipament periferic, unitate periferică (dispozitiv de intrare, de ieșire sau de stocare al unui calculator)
peripheral equipment (c) echipament periferic
peripheral event (c) eveniment periferic / în afara celor care se produc în unitatea centrală (și de calcul)
peripheral / periphery force (mec) forță periferică / tangențială
peripheral jet (hidr, termo) jet periferic
peripheral line (TH) linie de delimitat, periferie (ca linie)
peripheral milling cutter (mas-un) freză radială
peripheral procession (met) proces de devansare / periferic / de margine (la laminare)
peripheral resistance unit, PRU (metr) unitate periferică de rezistență, utilizată în medicină pentru a evalua curgerea sângelui prin vase capilare; măsurarea în PRU este egală cu raportul dintre presiunea sângelui în mmHg și viteza acestuia în mm/minut: $1 \text{ PRU} = 1 \text{ mmHg} \cdot \text{min/mL} \cong 8 \text{ GPa} \cdot \text{s/m}^3$
peripherals (c) aparate periferice / auxiliare (ale calculatoarelor)
peripheral speed / velocity (mas-un, mec, OM, T) viteză periferică (și de așchiere)
peripheric periferic, marginal
periphery (mat, OM) periferie, circumferință, contur
perish a pieri, a se distruge; a se perisa, a se degrada, a dispărea
perishable load (cf, transp) încărcătură perisabilă
perishables (transp, ec) (mărfuri) perisabile
perishing degradare, care (se) degradează
peritectic change / transformation (chim, met) transformare peritectică
peritectic reaction (chim, met) reacție peritectică
peritectic system (chim, met) sistem peritectic
peritectic temperature (chim, met) temperatură peritectică

per linear foot, plf

per linear foot, plf (metr) unitate adimensională, pe metru liniar (d. o sarcină etc.): 1 plf = 3,280840 pe metru (m)

perlite (met) perlită

perlite area (met) secțiune / zonă perlitică

perm (metr, fiz) unitate pentru permeabilitatea la vapori de apă (abilitatea unui material de a permite trecerea vaporilor de apă prin el): un material are permeabilitatea de 1 perm dacă permite trecerea a 0,065 g vapori de apă (1 grain of water vapour) printr-o arie de 1 picior pătrat, la o diferență de presiune de 1 țol coloană Hg, într-o oră, valoare care depinde de temperatură: la 0°C, $1 \approx 5,721 \cdot 10^{-11} \text{ kg/(m}^2 \cdot \text{Pa} \cdot \text{s)}$; la temperatura camerei 1 perm $\approx 5,745 \cdot 10^{-11} \text{ kg/(m}^2 \cdot \text{Pa} \cdot \text{s)}$

permalloy (met) permaloi (aliaj cu 40...80% Ni și 60...20% Fe)

permanence permanență; durabilitate; fixitate; (mat, fiz) constantă; permanență; (mec) stare de inerție, stabilitate, trăinicie

permanence relation (mat, fiz) relație de conservare / de invarianță

permanency (chim) stabilitate; (mec) durabilitate; (lucru) permanent

permanent permanent; durabil; constant; fix; continuu

permanent action (autom) acțiune permanentă

permanent capital (ec) capital / activ imobilizat

permanent charging (el) încărcare de durată / continuă (la acumulate)

permanent connection / joint (OM) asamblare / îmbinare nedemontabilă / fixă

permanent coupling (OM) cuplaj fix

permanent current (el) curent permanent

permanent deformation (mec) deformare reziduală / remanentă / permanentă

permanent elongation (materiale) alungire remanentă / permanentă

permanent elongation load (mec, materiale) limită / sarcină de curgere

permanent extension (mec, materiale) extensie / alungire permanentă

permanent fender (OM) apărătoare fixă

permanent file (c) fișier permanent (păstrat pe durata mai multor acțiuni de prelucrare)

permanent gas (fiz) gaz necondensabil

permanent hardness (chim, met) duritate permanentă

permanent jacking system (auto, OM) cric fix / permanent

permanent load (el, mec) sarcină permanentă

permanent lubrication (T, OM) ungere / lubrifiere continuă

permanently convergent series (mat) serie peste tot convergentă

per mill (amer), per mil (brit), per mille, permil, permil

permanent magnet steel (met, el) oțel pentru magneți permanenți

permanent marking (TH) marcarea permanentă (a unei piese) pentru identificare, monitorizare continuă a uzurii etc.

permanent memory (autom, c) memorie permanentă

permanent mould (met) formă permanentă

permanent-mould casting (met) turnare în cochilie / în formă permanentă

permanent motion (mec) mișcare continuă

permanent output (TH, ec) producție continuă / de durată

permanent overload capacity (mas, el) capacitate de sarcină permanentă

permanent pressure drop (hidr) cădere permanentă de presiune, inevitabilă la trecerea prin rezistențe hidraulice

permanent repair (mas, TH) reparație curentă

permanent set (mec, OM) deformare reziduală / remanentă, armătură definitivă

per man-hour (ec) pe om-(și)-oră

per person-hour (ec) pe persoană-(și)-oră, pe operator-(și)-oră

permeability (fiz) permeabilitate

permeability alloy (met, el) aliaj cu permeabilitate mare

permeability of free space (fiz) permeabilitate absolută a vidului

permeability test (metr, constr) probă de (in)filtrație; (metr, el) determinarea permeabilității

permeability to air (fiz) permeabilitate în aer

permeability to gas (chim) permeabilitate la gaz(e)

permeability to heat (termo) conductibilitate termică

permeable permeabil

permeable bed / formation / layer (met, geol, ind) strat / pat permeabil

permeable plastic (material) plastic permeabil

permeable to gas (chim) permeabil la gaz

permeable to light rays (fiz) transparent

permeametry (metr, fiz) măsurarea permeabilității

permeate (TH, fiz) a trece prin ceva, a pătrunde

permeation (chim, fiz) pătrundere, penetrație, îmbibare

per mensem (metr, med) unitate pentru frecvență, o dată pe lună

per mill (amer), per mil (brit), per mille, permil (rar), permil (rar) (metr) unitate pentru exprimarea proporției, egală cu 0,001 (din valoarea mărimii în discuție) sau o miime, simbolul $\frac{0}{100}$ nu este disponibilă pe unele site-uri și soft-uri

perm inch

perm inch (metr, fiz, materiale) unitate tradițională pentru permeanța vaporilor de apă (ca produs al valorii permeabilității și a grosimii materialului în țoli / inchi): $1 \text{ perm inch} \cong 1,453 \cdot 10^{-12} \text{ kg/(m} \cdot \text{Pa} \cdot \text{s)}$ la 0°C și $1 \text{ perm inch} \cong 1,459 \cdot 10^{-12} \text{ kg/(m} \cdot \text{Pa} \cdot \text{s)}$ la temperatura camerei

perm value (metr, fiz, materiale) valoare a permeabilității vaporilor de apă pentru un material, exprimată în perm (nu depinde de grosimea materialului utilizat ca barieră pentru vaporii de apă); v. **perm**

perminvar (met) perminvar (aliaj Ni-Co-Fe)

permissible admisibil, permis

permissible deviation (TH, OM, mas) abatere admisibilă (a unui parametru etc.)

permissible dose (fiz, TH) doză permisă de iradiere / de substanțe toxice (într-un anumit timp de expunere)

permissible equipment (TH, mas, jur) echipament aprobat de autoritatea în domeniu

permissible limits limite admisibile, toleranță (în orice domeniu)

permissible load (mec) sarcină admisibilă

permissible overload (mec, mas) suprasarcină admisibilă / admisă / permisă

permissible speed (mas, mec) viteză admisibilă

permissible stress (mec, OM) efort / tensiune admisibil(ă)

permissible usage load (mec, mas) sarcină permisă de utilizare

permissible variation variație / abatere / toleranță admisă / permisă / admisibilă (foarte general)

permissible velocity (auto, mas, mec) viteză permisă / admisă / admisibilă

permission permisie; voie; învoire; permis; îngăduire; autorizație

permit permis, licență; autorizație; a permite, a îngădui; a permite, a autoriza (ceva); ~**of** a admite

permutivity (el) permitivitate (și magnetică)

permit restarting (mas) a permite repornirea (unui motor etc.)

permit to lade (nav, transp) permis de încărcare

permit to unlade (nav, transp) permis de descărcare

perms (ec) personal permanent, salariați permanenți

permutation (mat) permutare

permute (mat) a permuta, a face o permutare

peroxidation (chim) ozidare cu peroxizi, peroxidare

perpendicular (to) (geom) perpendicular (pe)

perpendicular alignment (OM) așezare / reglare a unei poziții perpendiculare

perpendicular bisector (geom) plan bisector perpendicular, mediatoare

pertinent

perpendicularity (geom) perpendicularitate, verticalitate (mai rar)

perpendicular line (geom) linie perpendiculară, perpendiculară

perpendicular load (mec) sarcină perpendiculară / normală

perpendicular to (geom) perpendicular pe

perpetual permanent

perquisite, perk (ec) câștig suplimentar / întâmplător, indemnizație specială, beneficii marginale (neoficiale)

per revolution feed (mas-un) avans pe o rotație / la o revoluție (a piesei sau a sculei)

perseverance perseverență

persistence permanență; statomicie; durabilitate; stare de inerție; (fiz, mec) persistentă (pe rețină, pe display etc.), durata luminozității remanente

persistence characteristic (fiz) caracteristică de extincție

persistency constanță; continuitate; constantă de timp; inerție; postluminație; (fiz) persistentă

persistent current (el) curent remanent

personal (gram) pronume personal; individual; particular

personal account (ec) cont personal

personal computer (PC) (c) computer personal / individual

personal error (metr) eroare de observare / de citire (a operatorului uman)

personal probability probabilitate subiectivă

personal safety siguranță personală

person hour (metr, ec) unitate pentru evaluarea muncii, egală cu munca unei persoane timp de o oră, versiune agreată în loc de man hour

personnel (ec) personal, echipă de muncitori

personnel file / record (ec) dosar personal al salariatului

personnel policy (ec) politică de personal

personnel specification (ec) fișă a salariatului (studii, experiență etc.)

perspective perspectivă

perspective drawing (TH) plan / desen în perspectivă

perspex (plast) material plastic transparent, dur și incasabil, plexiglas

perspire a asuda; a transpira; a exsuda

pertaining to commercial customs (ec) corespunzător uzanțelor comerciale

perthousand (metr) altă denumire pentru per mill; (tipografie) la mia de caractere (sau per mill character)

pertinax material (el, plast) electroizolant cu bachelită

pertinent în legătură cu; obiectiv; esențial, pertinent; adecvat, conectat cu

perturbance, perturbation

perturbance, perturbation (fiz, autom, mas) mărime perturbatoare, perturbație
perturbing perturbator, care perturbază
per unit specific; raportat la unitate (de supra-față, de putere, de lungime, de volum etc.), de exemplu: per unit of area / of length / of volume pe unitatea de arie / de lungime / de volum
perusal examinare vizuală; cercetare; citire / lectură atentă
peruse a răsfoi; a cerceta (cu privirea); a examina, a studia; a citi atent
pervade a trece prin (ceva); a pătrunde în; a se răspândi (în / pe)
pervasion (fiz) penetrație; răspândire
pervious permeabil; accesibil
pervous bed / stratum / blanket (hidr, mediu) strat permeabil / de drenaj
pervious to light rays (fiz) transparent
pes (metr) unitate romană de măsură pentru lungime, picior roman: 1 Roman foot, = 29,67 cm
pest (bot, biol) parazit, dăunător
pesticide (ind chim) pesticid
pestle (OM, alim) pisălog; (bot) pistil; a pisa, a fărâmița
pestle mill (chim) mojar
peta- (P-) (metr) sufix metric prefix pentru 10^{15} (amer) (one US quadrillion); exemplu: 1 parsec = $30,857 \cdot 10^{15}$ m
petabecquerel (PBq) (metr, fiz) unitate de măsură pentru radioactivitate, egală cu 10^{15} dezin-tegrări atomice pe secundă sau 27 027,03 curie
petaflops (Pflops) (metr, c) unitate de măsură a puterii de calcul, egală cu 10^{15} operații în virgulă mobilă pe secundă
petagram (Pg) (metr, fiz, astronomie) unitate de măsură pentru masă: 1 petagram = 10^{15} g = 1 gigatonă
petahertz (PHz) (metr) unitate de măsură pentru frecvență: 1 petahertz = 10^{15} Hz (pentru unde luminoase infraroșii și vizibile)
petajoule (PJ) (metr, fiz) unitate în sistemul metric pentru energie: 1 petajoule = 10^{15} J = 277,7778 gigawatt oră
petameter (Pm) (metr, fiz, astronomie) unitate de măsură pentru lungimi mari: 1 petameter = 10^{15} m
pet-cock (OM, hidr) robinet de scurgere / de siguranță / de decompresie
petrification (termo) pietrificare, întărire
petrify a (se) întări, a se împietri
petrochemistry (ind chim) petrochimie
petrol (ind chim) benzină auto
petroleum (ind chim) țiței, hidrocarburi naturale
petrolatum (ind chim) vaselină

pet valve

petroleum allied products (ind chim) produse derivate din petrol
petroleum industry specification(s) (ind chim) specificații / cerințe ale industriei petroliere
petroleum jelly (rar) lubrifiant
petrolatum liquidum (med, chim) ulei medicinal
petrol barrel / drum (OM) butoi de benzină
petrol economizer (auto) economizor de benzină
petrol engine (auto, termo) motor pe benzină
petroleum, crude oil (ind chim) petrol brut / natural, țiței
petroleum ether (ind chim) gazolină
petroleum fluid (ind chim, hidr) fluid petrolier, ulei mineral
petroleum fuel (termo, ind chim) combustibil extras din țiței
petroleum naphta (ind chim) benzină grea
petroleum pitch (ind chim) smoală de țiței
petroleum products (ind chim) produse petroliere
petroleum refining (ind chim, TH) rafinare a petrolului brut
petroleum residue (ind chim) reziduuri petroliere
petroleum sluice valve (OM, ind chim) robinet cu sertar pentru o conductă de petrol
petroleum solvent (ind chim) solvent petrolier
petroleum tar (ind chim) gudron
petroleum-type oil (ind chim, T) ulei (lubrifiant) din petrol
petrol feed pump (termo, auto) pompă de alimentare cu benzină
petrol filler (OM, auto) gât de umplere (la rezervorul de benzină)
petrol-filling station (auto, ind chim) stație de benzină
petrol injection (PI) (auto, termo) injecție de benzină
petrol level gauge (OM, auto, mas) indicator de nivel de benzină
petrol lubrication (T) ungere prin amestec de ulei și benzină
petrol pump (auto, OM) pompă de benzină
petrol separator (auto) separator de benzină
petrol strainer (auto) filtru de benzină
petrol supply (ind chim) alimentare cu benzină
petrol tank(er) (OM, ind chim) rezervor / cisternă de benzină
petrol vaporizing oil (auto, ind chim) benzină grea de tractor
petticoat pipe (cf, OM) cap de emisie cu conuri etajate; (OM) țevă evazată / cu mufă
petties (ec) cheltuieli mărunte
pet valve (OM, hidr) robinet / supapă de probă

pewter

pewter (met, T) compoziție pentru lagăre; aliaj alb (de staniu și plumb)

pF (metr, fiz, el) simbol pentru picofarad; (metr) simbol pentru unitatea folosită în agricultură pentru a măsura „absorbția în sol” sau tensiunea provocată de umiditate în sol (care este presiunea aplicată umezelii din sol pentru a o aduce la un echilibru cu cea a apei dintr-un bazin deschis); se măsoară în unități pF – logaritm din presiunea exprimată în cm coloană de apă; astăzi se măsoară direct în kPa

Pfiff (metr) unitate tradițională de măsură pentru volum de lichid (bere), în Austria: 1 Pfiff of beer ~177 ml, dar și 200 ml

pfu (metr) simbol pentru unitatea de flux de particule; v. **particle flux unit**

pfund (pfd) (sg și pl) (metr) unitate tradițională de măsură pentru masă: 1 English pound = 454 g, 1 Viennese pfund ~560 g; 1 pfund (Germania contemporană) = 500 g

pH (potential of Hydrogen) (metr, chim) pH, simbol pentru unitatea logaritmică de măsură a acidității sau bazicității soluțiilor; pH unei soluții este o măsură a concentrației de ioni de hidrogen, adică logaritmul negativ al concentrației, măsurată în moli pe litru; valorile pH variază între 0 și 14; apa pură la 25°C are pH ~7,0; un pH < 7 indică aciditate, iar pH > 7 indică alcalinitate

Ph Eur unit (metr) unitate utilizată în Uniunea Europeană pentru a măsura puterea unei vitamine sau a unui medicament, adică efectele biologice așteptate; 1 doză Ph Eur unit este determinată pentru fiecare substanță; în multe cazuri 1 Ph Eur unit = 1 international unit (IU), v. **international unit**

phi unit (metr, constr) unitate logaritmică pentru măsurarea mărimii particulelor / grăunți de nisip, pietriș etc.; 1 mm corespunde valorii 0; o creștere cu 1 phi indică descreșterea cu un factor de 0,5: 1 phi unit este mărimea unui grăunte de 0,5 mm, 2 phi units corespunde 0,25 mm, -1 phi unit corespunde unui grăunte de 2 mm etc.

phon (metr) o măsură logaritmică a intensității auditive (a unei persoane), similară decibelului, dar spre deosebire de acesta, reflectă măsurători subiective

phacoidal structure (materiale) structură lenticulară

phantom lines (met) șiruri / benzi de incluziuni nemetalice

phase aspect; etapă; (fiz, astronomie) fază; latu-ră, perioadă, stadiu; unghi; (el) fază, a aduce în concordanță de fază; (inf) etapă a executării

phase field

unei activități de calcul; (met) fază; a introduce (metode noi etc.)

phase adapter (el) transformator de fază

phase advance / lead(ing) (autom) avans de fază; defazaj înainte; (inf, c) etapă a executării unui calcul

phase advancer (el, electr, autom) compensator de fază

phase angle (el) unghi de fază

phase angle error (el, electr, autom) eroare de defazaj

phase (angle) meter / (difference) indicator (el, metr) fazmetru; cosfimetru

phase balance (met, el) echilibru / coincidență de faze

phase bridge (el, metr) punte pentru măsurarea unghiului fazei / de defazare

phase boundary (met, chim) suprafață de separare între faze, limită de faze

phase change (met) schimbare / transformare de fază

phase changer / shifter (electr, autom) schimbător / convertizor de fază; defazor

phase coincidence (fiz) concordanță / coincidență de fază

phase conductor (el) conductor de fază / de linie / de exterior

phase-contrast microscope (metr, opt) microscop cu contrast de fază

phase-control factor (el) coeficient de reglare a fazei

phase current (el) curent pe fază

phase delay / lag(ing) (el, electr, autom) întârziere de fază; defazaj în urmă

phase-delay error (electr, autom) distorsiune de întârziere de fază

phase diagram (met) diagramă a fazelor / de echilibru

phase difference / displacement / shift(ing) (electr, autom) defazaj; decalaj de fază

phase (difference) indicator / (angle) meter (el, metr) fazmetru; cosfimetru

phase displacement (met) deplasare filoniană (a fazei / fazelor)

phase delay / lag(ing) (el, electr) întârziere de fază, defazaj în urmă

phase diagram (met) diagramă de faze

phase equalizer (el, electr, autom) egalizator / corector / compensator (al distorsiunilor) de fază

phase equilibrium (met) echilibru de fază

phase fading (el) dispariție a tensiunii pe fază

phase failure protection (el, autom) protecție contra întreruperii unei faze

phase field (met) domeniu al fazei / de fază

phase (group) velocity

phase (group) velocity (mas, TH, ec) timp de funcționare (pe grupuri de mașini)
phase jump (el) schimbare bruscă a fazei; salt de fază
phase lag / lagging / delay (autom, fiz) defazaj în urmă; întârziere de fază
phase lead / leading / advance (fiz) avans de fază, defazaj înainte
phase margin at gain crossover (autom, fiz) limită de fază la frecvență de intersecție / de suprapunere a amplificării
phase opposition (fiz, el) opoziție de fază; antifază
phase-out (mil, mas-un) retragere succesivă / treptată
phase out a opri succesiv / treptat, a reduce succesiv / treptat; a retrage succesiv / treptat
phase-propagation ratio (fiz, el) constantă de propagare a fazei
phase quadrature (fiz) cvadratură (de fază); defazaj de 90°
phaser (el, electr, autom) fazor, regulator de fază; încadrator, sincronizator de încadrare / de centrare a imaginii
phase recorder (el, metr) fazmetru înregistrator
phase recovering time (el, autom) timp de restabilire a fazei
phase-related output signals (autom) semnale de ieșire raportate / comandate în fază
phase response (el, autom) caracteristică / dependentă / răspuns de fază
phase reversal (el, autom) inversiune de fază
phase rule (met) regula fazelor
phase-segregated terminal box (el) cutie terminală, cu / pentru separarea fazelor
phase-sensitive (autom) sensibil la fază
phase-sensitive detector / demodulator / rectifier (autom) detector / demodulator / discriminator sensibil la fază
phase separation (met) segregare, separare de faze / de fază, licuație
phase-shift (fiz, autom) defazare
phase-shifted (fiz) defazat
phase shifter / changer (el, electr) defazor, convertizor / schimbător de fază
phase shift(ing) / difference / displacement (el, electr, autom) decalaj de fază, defazaj
phase-shifting circuit (el, electr, autom) circuit de defazare
phase swinging (el) oscilații pendulare (ale vitezei unei mașini sincrone)
phase-to-phase voltage (el) tensiune între faze / de linie
phase transformation (met) transformare de fază (într-un sistem fizic eterogen)

phenyl-methyl ketone

phase transition (met) tranziție / transfer de fază
phase variation (el) oscilație / variație de fază
phase velocity (fiz) viteză de fază
phase voltage (fiz, el) tensiune pe fază
phase wave (fiz) undă a lui de Broglie
phase winding (el) înfășurare a unei faze
phasing (constr) program de construcții, etapizare a executării lucrărilor; (el) sincronizare, sinfazare, reglare a fazelor; (chim, plast) separare / formare de faze
Phelps vacuum gauge (metr, fiz) aparat de măsurat presiuni în intervalul 10^{-5} ...1 torr (prin ionizarea unui filament incandescent)
phenol (chim) fenol
phenolformaldehyde resins (chim) rășini fenol-formaldehidice
phenolic resins, phenolics (PF) (chim) rășini fenolice
phenomenon, (pl) phenomena fenomen, fapt (și neobișnuit)
phenoxy resin (plast, ind chim) rășină phenoxy
phenyl (chim) fenil
phenylamine (chim, T) anilină
phenyl benzoate (chim) benzoat de fenil
phenyl cacodyl (chim) tetrafenilarsină
phenyl carbinol (chim) alcool benzilic
phenyl carbonate (chim) carbonat de fenil
phenyl chloride (chim) clorbenzen
phenyl chloroform (chim) ofeniltriclorometan
phenyl cyanate (chim) cianat de fenil
phenyl dichloroarsine (chim) fenildicloroarsină
phenyl ether (chim) eter fenolic
phenyl ethylene (chim) stiren
phenyl fluoride (chim) fluorbenzen
phenyl hydrate (chim) fenol
phenyl isocyanate (chim) fenilizocianat
phenyl ketone (chim) benzofenonă, fenilcetonă
phenyl mercaptan (chim) tiofenol
phenyl methane (chim) toluen
phenyl monohalide (chim) monohalogenbenzen
phenyl phosphate (chim) fosfat de fenil
phenyl phosphine (chim) fenilfosfină
phenyl polyhalide (chim) polihalogenbenzen
phenyl rhodanate (chim) feniltiocianat
phenyl sodium (chim) fenilsodiu
phenyl-sulphonic acid (chim) acid benzensulfonic
phenyl thiourea (chim) feniltiouree
phenyl urea (chim) feniluree
phenyl-ethyl mustard oil (chim) izotiocianat de feniletil
phenyl-magnesium halide (chim) halogenură de fenil magneziu
phenyl-mercuric salt (chim) sare fenilmercurică
phenyl-methyl ketone (chim) fenilmetilcetonă

phenyl-mustard oil

phenyl-mustard oil (chim) fenilsenevol, fenilzotiocianat
phenyl-propyl ketone (chim) fenilpropilcetonă
phenyl-styryl ketone (chim) benzilidenacetofenonă
phenyl-styryl ketone (chim) fenilstirilcetonă
phenyl-sulphonic acid (chim) acid benzensulfonic
phial (chim) flacon, fiolă
Phillips gauge (metr, fiz) aparat pentru măsurarea indirectă a presiunilor mici, cu ajutorul unei descărcări luminoase
Phillips screw (OM) șurub cu cap în cruce
pH meter (chim, fiz, T) pHmetru
pH number (metr, chim, fiz, T) exponent de hidrogen, valoare a pH-ului; valorile pH variază între 0 și 14; apa pură la 25°C are pH ~7,0; un pH < 7 indică aciditate, iar pH > 7 indică alcalinitate
phonometer (metr, fiz) fonometru, aparat de măsurat intensitatea sunetului
phos-copper (met) bronz fosforos
phosphate (chim) fosfat
phosphate coating (chim, met) fosfatare
phosphate-treated (chim) fosfatat, supus unui tratament de fosfatare
phosphating (met, chim) fosfatare, care fosfatează (d. o substanță activă)
phosphatizing (met, chim) (proces / tehnologie de) fosfatare
phosphide (chim) fosfură
phosphite (chim) fosfit
phosphor (chim) substanță fosforescentă
phosphorate (chim, met) a mări conținutul de fosfor
phosphor-bronze / -copper (met) bronz / cupru cu fosfor / fosforos
phosphorescence (chim, fiz) fosforescență
phosphorescent fosforescent (d. un material)
phosphoretic steel (met) oțel fosforos
phosphoric (chim) fosforic
phosphoric pig iron (met) fontă fosforoasă
phosphoric acid (chim) acid fosforic
phosphorise (chim, met) a mări conținutul de fosfor
phosphorised-bronze / -copper (met) bronz / cupru cu fosfor / fosforos
phosphorogen (met, chim) fosforogen
phosphorous (met, chim) cu conținut de fosfor, fosforos; fosfor
phosphor(ous) acid (chim) acid fosforos
phosphorous bronze (met) bronz fosforos
phosphorous pig iron (met) fontă fosforoasă
phosphorous soap (T, chim) săpun pe bază de fosfor
phosphors (chim) substanțe fosforescente

physico-chemical analysis

Phosphorus (P) (chim) fosfor
phosphorus-bearing slag (met) zgură fosforoasă
phosphorus doped (chim, electr) (semiconductor) dopat cu fosfor
phosphorus segregation (met, chim) segregare a fosforului
phot (ph) (metr, fiz) unitate de măsură în sistemul CGS pentru iluminanță sau iluminare: 1 phot = 1 lumen/cm² = 10 000 lux
photo fotografie
photo(electric)cell (fiz) fotoelement, celulă fotoelectrică, fotodetector
photochemical effect (chim) efect fotochimic
photochemical oxidant (chim) agent oxidant, activ în prezența luminii
photoeffect (fiz) efect fotoelectric, fotoefect
photoelastic stress analysis (metr, fiz) analiză foto-elastică a tensiunilor, fotoelastometrie
photoelectric pyrometer (metr) aparat de măsurat temperaturi prin măsurarea emisiei fotoelectrice a obiectului incandescent
photology (fiz) optică
photomacrograph (met) macrofotografie
photomicrograph (met) microfotografie
photon (fiz, metr) foton, o cantitate de energie luminoasă sau orice formă de energie electromagnetică cu o singură lungime de undă, direcție și polarizare; **photon** (metr) nume anterior pentru unitatea de iluminanță retinală, numită acum troland; v. **troland**
photon correlation spectrometry (fiz) spectrometrie prin corelare fonică
photophoresis fotoforeză
phrase in parentheses intercalare; text în paranteze
phreatic (geol) freatic
physical (fiz) material, fizic
physical adsorption (fiz) adsorbție fizică / prin procese fizice
physical arrangement of the component particles (fiz) aranjamentul (fizic) al particulelor componente (d. unsori, compozite etc.)
physical distribution management (PDM) (ec) supraveghere a distribuției mărfurilor (ambalare – transport – înmagazinare)
physical metallurgy (met) metalurgie fizică
physical vapor deposition (PVD) (fiz) depunere a vaporilor prin procese fizice
physical weathering (fiz, met) dezagregare / alterare / îmbătrânire fizică din cauza agenților de mediu / atmosferici (și d. materiale plastice)
physicist fizician
physico-chemical analysis (metr, fiz, chim) analiză fizico-chimică

physics

physics fizică

Pi (mat, metr) (munăru) pi, simbolizat și cu litera grecească π : $\pi = 3,141592$; unitate de măsură pentru unghiuri: π radiani este un unghi de 180°

pi, pic (metr) unitate de măsură pentru lungime în țările mediteraneene și în Orientul Apropiat, braț: valoarea tipică este $\sim 0,71$ m

pic (metr) v. **pik**

pica (metr) unitate de măsură egală cu o șesime dintr-un inch; **pica (pi, pc)** (metr, topografie, topografie) unitate de măsură pentru lungime 1 pica = 4,22 mm

pica type (tipografie, metr) tip / stil de scriere a unui text cu 6 linii pe fol / inch

pick alegere, selecție; (*fig*) elită; (constr) târnăcop, sapă, cazma, șpiț; (nav) vârful al gheare de ancoră; (textile) pic, bătaie, a îndepărta nodurile / nopeurile din țesătură; a smulge; a culege (flori, fructe); a alege (dintr-o mulțime), a sorta, a tria, a selecționa; a săpa, a scobi; a curăța (de coajă); a jumuli (de pene); a ciuguli (d. păsări); a pune la cale; a căuta; (*fam*) a mânca, a se îndopa; a deschide (cu un șperaclu); (d. persoane) a face mofturi la mâncare; a fura (din buzunare)

pick acquaintance with smb. a face cunoștință cu cineva

pickaxe (e) (OM) cazma, hârleț, târnăcop

pick counter numărător, contor

picked sortat; ales; clasat; triat

picker (met) ciocan de selectare, bătător, tachtet

picker beater (OM, mas) volant

picker cam, picking tappet (OM) camă cu excentric

picket țaruș, jalon; bară de lanț; post de pază, pichet

pick holes in a găsi de obiectat, a critica

picking separare; selecționare; (met) sortare manuală a minereului; culegere (și de text); bătaie; batere

picking belt (alim, OM) bandă de sortare

picking drum (OM) ciur rotativ

picking out (TH) sortare (prin scoatere dintr-o mulțime)

pickings (ind, mediu) resturi, rămășițe

picking table (OM) masă de sortare

picking up ridicare (a unui obiect dintr-o mulțime) extragere

pickle (alim) saramură; (met) soluție pentru decapare, decapant, a decapa, a bălțui; piclu (ind pielăriei)

pickle brittleness (met) fragilitate la decapare

pickle inhibitor (met, chim) inhibitor de decapare

pickle liquor (met, chim) soluție de decapare

pickler (met, chim) agent de decapare, decapant

pick-up transducer

pickling (alim) murare, baie de saramură; (met, chim) tratament de decapare / de bălțuire, decapare, bălțuire, atac cu reactivi

pickling acid regeneration (met, chim) regenerarea / refacerea soluției de decapare

pickling acid waste (met, chim) soluție de decapare epuizată / uzată

pickling agent (met, chim) agent / soluție de decapare, decapant

pickling bath (met, chim) baie de decapare

pickling blistering / holes (met) sufluri de decapare (defect)

pickling department / plant (met) secție / instalație de decapare

pickling embrittlement (met) fragilitate la decapare

pickling line (met, mas) linie (continuă) de decapare

pickling solution / fluid (chim) soluție de decapare

pickling paste (chim) pastă de decapare

pickling tank (met) cadă de decapare

pick oakum / to pieces a face bucăți; a critica aspru

picklock (OM) șperaclu

pickoff (s) (metr) senzor(i) (în general)

pick-off (OM) detașabil, de schimb, demontabil, amovibil

pick-off gear (OM) roată dințată amovibilă, angrenaj selector

pick pockets a fura, a buzunări

pick out a selecta; a selecționa; a sorta; a culege; a elimina prin sortare, a alege, a tria; a descifra (sensul unei fraze)

pick-up (auto, transp) autofurgonetă, camionetă ușoară; (autom) element sensibil; (ec) creștere; seismograf; (mas-un, metr, OM) dispozitiv de prindere, senzor, adaptor, palpator, traductor

pick up a scoate; a extrage; a recepționa; a ridica; a înregistra; a aduna, a strânge; a ridica de jos; (edu) a învăța repede, a prinde; a găsi, a regăsi; a capta (un mesaj etc.); (med) a restabili, a întrema (după boală) (met) metal aderent, aderență

pick-up pump (OM, fiz) pompă de vid

pick-up roller (plast, OM) rolă de curățare la lipire

pick up speed (mec) a accelera; (auto) a intra în viteză; a mări viteza, a lua viteză

pick up strength a prinde puteri

pick-up time (el, autom) timp de acționare (al unui releu)

pick-up transducer (metr) convertor / traductor de explorare

pick-up unit

pick-up unit (OM, metr) palpator; (mas-un, autom) emițător de comandă, unitate de selec-tare (a valorilor etc.)

pick-up velocity (metr) viteză de explorare / de analiză

picnometer (metr, fiz) picnometru, instrument de măsurat densitatea

pico- (p-) (metr) pico-, prefix metric pentru 10^{-12} dintr-o unitate (provine din *piccolo* – mic în limba italiană)

picocurie (pCi) (metr, fiz) unitate de măsură pen-tru radioactivitate, utilizată pentru a măsura radioactivitatea naturală a mediului: 1 picocurie = 10^{-12} curie sau 0,037 becquerel, adică o dezin-tegrare atomică la fiecare 27 s (foarte lentă)

picofarad (pF) (metr, el, fiz) unitate de măsură pentru capacitanță electrică, picofarad: 1 pico-rafad = 10^{-12} F; denumirea anterioară era micro-microfarad ($\mu\mu\text{F}$); v. **micromicrofarad**

picogram (pg) (metr, fiz) unitate de măsură pen-tru masă, picogram: 1 picogram = 10^{-12} g

picoliter (pl, pL) (metr, fiz) unitate de măsură pentru volum, picoliter: 1 picoliter = 10^{-12} l

picolo (metr, alim) unitate de măsură pentru volum, pentru șampanie: 1 piccolo = 1/4 dintr-o sticlă ~187,5 ml

picomole (pmol) (metr) unitate de măsură pentru cantitatea de substanță, picomol: 1 picomole = 10^{-12} mol

picosecond (ps) (metr) unitate de măsură pentru timp, picosecundă: 1 picosecond = 10^{-12} s

picotesla (pT) (metr) unitate de măsură pentru intensitatea câmpului magnetic, picoTesla: 1 picoTesla = 10^{-12} Tesla sau 10^{-8} gauss

picric acid (chim) acid picric

pictograph ideogramă; simbol grafic

pictorial diagram (edu, TH) schemă / diagramă cu imagini

pictorial quality (c) calitate a imaginii

pictorial symbol simbol-imagine

picture imagine, desen; pictură, portret; poză; ilustrație; figură; tablou; (inf) descriere a unui lanț de caractere într-un limbaj de programare; (poligrafie) figură; film cinematografic, imagi-ne (cinematografică), fotografie, cadru; (c, TV, fotografie) imagine (electro-optică), imagine (vizibilă), poză, fotografie; (*fig*) întruchipare, personificare, cadru, frumusețe; (*fig*) a descrie, a explica, a ilustra, a imagina, a închipui, a oglindi, a reflecta; a desena; a fotografia; a picta; a (re)prezenta (prin desen, pictură etc.)

picture area (c) câmp / suprafață a(l) imaginii

picture cycle (c, cinematografie) / succesiune a imaginilor / cadrelor, durata de schimbare a imaginilor, frecvență de repetare a imaginilor

pied

picture definition (c) rezoluție / definiție a ima-ginii

picture element, pixel (c) element / punct de ima-gine, pixel; (PEL, pel) (c, TV) „punct” care formează o imagine în televiziunea digitală

picture field (c, foto) suprafață / câmp a(l) ima-ginii

picture gate (c) cadru delimitator al imaginii

picture line / strip (c) linie de explorare a ima-ginii

picture ratio / shape (c) format al imaginii

picture scanning (c, opt) scanare / explorare / baleiaj a(l) imaginii

picture sharpness (c) acuitate, claritate a ima-ginii

picture unit (fotografie) aparat de telefotogra-fiat (și inclus într-un sistem tehnic)

picture unit area (c) unitate / element de ima-gine

picul (metr) unitate de măsură pentru masă, comparabilă cu chintalul european, utilizată în Asia de Est, în perioada colonială: 1 picul ~60,5 kg; astăzi în sistem metric: 1 picul (Tailanda) = 60 kg, 1 picul (China) 50 kg

pie (metr) unitate tradițională spaniolă de mă-sură pentru lungime, picior: 1 pie (Spania) = 2,86 cm, 1 pie (Argentina) = 28,89 cm, 1 pie (Texas) = 28,22 cm

piebald tărcat; bălțat; pestriț

piece bucată; element; articol; parte, piesă; frag-ment; epruvetă; parcelă, lot (de pământ); (alim) butoi (de vin); a înnodea, a înnădi; a completa; a pune la un loc; **piece (pc)** (metr) unitate pen-tru cantitate, egală cu 1 / o unitate / o bucată; ~ **strategy** (ec) strategie lipsită de vedere de ansamblu; (mil) armă de foc

piecemeal (făcut) din bucăți, parțial, bucata cu bucata, (a lucra, etc.) cu bucata, treptat

piece production (ec) producție individuală

piece rate / wage(s) (ec) plată / salarizare la bu-cată / în acord

piecemeal reaping (agr) recoltare fracționată

piecwise pe bucăți, parțial

piece work (ec) muncă în acord

piece worker (ec) muncitor în acord

piece-work rate(s) (ec) salariu în cord

pie chart diagramă circulară / sectorială

piecing of broken threads (textile) legare a firelor rupte

pied (metr) (*în franceză* – picior) unitate tradiți-onală de măsură pentru lungime, picior francez; 1 royal foot (pied de roi, v. **Paris foot**) = 1 foot (French measure) în Canada: 1 pied de roi $\cong$ 32,48 cm; 1 official Canadian pied = 32,48406 cm, 1 pied (Franța) = 0,30 m; în Canada fran-ceză: 1 pied = 1 English foot: v. **foot**

piede

piede (metr) (*în italiană* – picior) unitate tradițională de măsură pentru lungime, picior italian: 1 piede $\cong$ 29,8 cm, dar 1 piede (Veneția) $\cong$ 34,8 cm, 1 piede (Bologna) $\cong$ 38 cm

pier (constr) stâlp, pilon; (nav) dană, chei

pierce a străpunge, a perfora, a găuri; a pătrunde (în); a-și face loc prin, a face o deschizătură / gaură în; (*fig*) a pătrunde în / prin; a răzbate prin

pierced perforat; găurit; străpuns

piercement (mec) străpungere, găurire, perforare

piercer (met) dorn de perforare, perforator, laminor perforator

piercer rod (met) dorn de laminor perforator

piercer rods (met, OM) cilindri perforați, pentru laminare elicoidală

pierce the tap hole (met) a destupa / perfora gura de evacuare (la un cuptor, la o oală de turnare)

piercing (met) perforare, străpungere, poansonare, formare a unei găuri necirculare cu scule speciale de presare / aşchiere; (mat) intersecție

piercing die (mas-un, OM) matriță de perforat

piercing machine (mas-un) presă de perforat; (met) mașină de perforat (la oale de turnare continuă sau la cuptoare)

piercing mandrel (met, OM) dorn de perforat, poanson

piercing point (of a line) (geom) punct de intersecție / de înțepare (a unei drepte cu un plan)

piercing rolling mill (met) laminor perforator

pieze (pz) (metr, fiz) unitate metrică pentru presiune, în sistemul metru–tonă–secundă, utilizată în inginerie: 1 pieze = 10 milibari

piezoelectric (fiz) piezoelectric

piezoelectric accelerometer (metr, mec) accelerometru (cu senzor) piezoelectric

piezoelectric ceramics (materiale) ceramice piezoelectrice

piezoelectric gauge (metr) traductor piezoelectric

piezoelectric pressure transducer (metr, hidr) traductor piezoelectric de presiune

piezoelectric transducer (metr) traductor piezoelectric

piezoelectric voltage transformer element (electr, metr) element piezoelectric pentru transformarea tensiunii

piezoid (material) cristal piezoelectric de cuarț (bun de folosit ca traductor)

piezometer (metr, mec) piezometru, manometru cu efect piezometric

pig (cf) locomotivă auxiliară; (met) lingou, bloc (brut / pentru retopire), fontă, calup, bară, piesă brută, țagălă, lupă de metal; (hidr) dispozitiv

pig tail

interior de curățat depunerile din conducte; (agr, zool) (d. scroafe) a fâta

pig-and-ore process (met, TH) procedeu minereu + fontă, de elaborare a oțelului

pig-and-scrap process (met, TH) procedeu / proces fontă+fier vechi, de elaborare a oțelului

pig back (met) a recarbura baia de fontă

pig bed (met) pat de turnare (a blocurilor de fontă brută)

pig boiling (met) afinare / pudlare cu fontă

pig breaker (met) spărgător de blocuri

pig-casting machine (met, mas-un) mașină / instalație de turnat blocuri

pigeon hole (OM) casetă, compartiment mic

pigging (met, TH) turnare în lingotiere

pigging up (met) adaos de fontă brută

piggy-back control (autom) control / comandă / reglare în cascadă

pig-iron (met) fontă brută / de turnătorie / de furnal, fontă (în general)

pig-iron brand / grade (met) marcă de fontă (și brută)

pig-iron for steel making (process) (met) fontă pentru afinare (pt. obținerea oțelului)

pig-iron ladle (met) oală de turnare pentru fontă brută

pig-iron ladle car (met) vagonet pentru transportul oalei de fontă brută

pig-iron mixer (met) melanjor de fontă brută lichidă

pig-iron-ore process (met, TH) proces de afinare fontă-minereu

pig-iron output (met) evacuare a fontei, nivel / procent / randament de scoatere (în producția de fontă)

pig-iron purifying process (met) proces de afinare a fontei

pig-iron refining (met) afinare a fontei (brute)

pig-iron-scrap process (met) procedeu fontă+fier vechi, de elaborare a oțelului

pig-lead (met) plumb în blocuri / în lingouri

pig machine (met) mașină / instalație de turnat fontă în blocuri

pigment (ind chim) colorant, pigment

pigmentation (ind chim) pigmentare; colorare; vopsire

pig metal (met) metal în blocuri

pig mould (met) lingotieră, formă de turnat blocuri

pig process (met) (proces de) afinare a fontei

pigs (met) blocuri de fontă

pig tail (el, metr) conductor de conectare; (termo, hidr) cot de conductă de 270° sau 360° (folosit și pt. captarea condensului)

pig tin

pig tin (met) staniu în blocuri
pig tongs (met) clește de prins blocuri metalice / lingouri
pike (bot) ghimpe, spin, pisc, vârful; (OM) furcă, vârf ascuțit; (auto) autostradă cu plată
pile snop, morman; păr; pluș, smoc; (constr) pilot, stâlp, par; (el) pilă electrică, baterie, element galvanic; (TH) grămadă, stivă, pachet; a îngrămădi, a umple, a acumula, a rambleia, a ambala, a împacheta, a jalona, a stivui
pile bent (OM) dispozitiv de fixare transversală, jug, travee
pile cocking (met) cocsificare în bocșă
pile driver (constr) berbec, sonetă
piled steel (met) oțel sudabil
piled-up group (fiz, met) aglomerare de dislocații
piled weight (met) greutate / masă în vrac
pile hammer (constr) sonetă, berbec pentru bătrea piloților
piler (mas, transp) stivuitor, dispozitiv de stivuit
pile(-)up a îngrămădi; a stivui; a acumula; a umple; a rambleia; (nav) a eșua, a se pune pe uscat; (el) grup de conectare (cu arcuri)
pilger mill (met) laminor cu pas de pelerin (pilger)
pilger roll (met) cilindru pentru laminor, cu pas de pelerin (pilger)
pilger (step-by-step) rolling mill (met) laminor cu pas de pelerin
pilger step-by-step welding (met, TH) sudare cu / în pas de pelerin
piling (constr) batre a piloților, stivuire (și de marfă), formare de grămezi de material; (met) (împachetare (a tablei)
piling device (mas, transp) dispozitiv de stivuit, stivuitor
piling furnace (met) cuptor pentru încălzirea pachetelor de tablă
piling hammer (constr) sonetă, berbec pentru bătrea piloților
piling machine (mas, transp) mașină de stivuit
piling scrap (met) deșeuri de metal / fier vechi pentru pachetare
piling steel (met) oțel pentru palplanșe
piling-up stivuire, îngrămădire, aglomerare
pill (med, OM) pilulă, pastilă; fibre încolăcite formând mici ghemotoace pe suprafața unui compozit sau a unei țesături
pillar (el) stâlp, coloană de distribuție; (nav) pontil; (constr, OM) stâlp de reazem, montant, tijă, bară, coloană
pillar bolt (OM) șurub distanțier
pillar bracket bearing (OM) lagăr pe suport în consolă

pilot controlled valve

pillar circular saw (mas-un) ferăstrău circular pe coloană
pillar crane (mas, transp) macara cu coloană
pillar die (mas-un, OM) matriță cu coloane de ghidare
pillar drilling machine (mas-un) mașină de găurit verticală, cu coloană
pillar file pilă lată mică (mecanică fină)
pillar jib crane (mas, transp) macara turnantă, cu rază de acțiune constantă
pillarlike (OM) în formă de coloană
pillar press (mas-un) presă cu coloană
pillar shaper (mas-un) mașină de mortezat, cu coloană
pillar support (OM) coloană de reazem / de sprijin, suport vertical
pillar-type drill (mas-un) mașină de găurit, cu coloană
pilling (textile, plast, compozite) încolăcire a firelor sau fibrelor, ghemotoc de fibre format pe suprafața unei țesături sau a unui compozit
pill of aluminium (met) granulă de aluminiu pentru procese de reducere
pillow pernă; (OM) cuzinet de lagăr (din material moale), suport moale
pillow block (OM) lagăr (principal), placă de reazem
pillow block bearing (OM) lagăr cu cuzinet moale
pillow distorsion / strain (OM) distorsiune / deformare în formă de pernă
pilot (nav) pilot, pilotină, a pilota; (av) pilot, a pilota; (autom) semnal de comandă, a comanda, a dirija; (constr) stâlp, pilot; (el) fir pilot, întreprător de forță; (OM) supapă-pilot / auxiliară, cep de centrare, fus de ghidare (și la scule); a dirija, a conduce, a ghida
pilotage, piloting (nav) pilotare; (hidr) pilotaj; (OM) ghidare
pilot bar (OM) axă / tijă de ghidare
pilot beam (fiz) fascicul de ghidare
pilot bearing (OM) lagăr / rulment de ghidare
pilot boat / cutter / launch / vessel (nav) pilotină, șalupă de pilot
pilot bushing (OM, mas-un) bucsă de ghidare / de conducere
pilot cell (el) element de control (la acumulatori electrice); (metr, autom) celulă de comandă
pilot circuit (el, hidr, autom) circuitul de comandă (la un distribuitor cu comandă electrică etc.)
pilot controlled check valve (OM, hidr, autom) supapă de sens unic, pilotată
pilot controlled valve (OM, hidr, autom) robinet / supapă / ventil pilotat / cu servocomandă

pilot controller

pilot controller (hidr, el, autom) controler de comandă; întrerupător de comandă, acționat direct
pilot (control) port (OM, hidr) orificiu de comandă / de pilotare
pilot die (OM) matriță cu știfturi / coloane de ghidare
pilot duty rating (el, autom) putere de închidere (la relee de timp)
pilot engine (met, cf) locomotivă de pilotare / de manevră
pilot flame (met) flacără de aprindere / de control (la suflai)
pilot hole (OM, mas-un) gaură / alezaj de ghidare
pilot indicator (autom, radio) semnal de ghidare
piloting (nav, hidr) pilotare; ghidare; cercetare-pilot; teste restrânse
pilot jet (auto, OM) jiclor de mers încet / de ralanti
pilot jet screw (auto, OM) șurub de reglare a aerului (la carburator)
pilot lamp / light (auto) lumină / lampă martor; (mas-un) lampă de semnalizare / de control
pilot model model-pilot / incomplet al unui sistem
pilot-operated (hidr, autom) pilotat (d. dispozitive hidraulice)
pilot-operated device (hidr, autom) dispozitiv de reglare a presiunii, pilotat
pilot pin (OM) știft de ghidare
pilot plant / unit instalație-pilot / experimentală
pilot pressure (OM, hidr) presiune pilot / de pilotare
pilot ray (fiz) fascicul de ghidare
pilot reamer (mas-un) alezor cu fus / cep de ghidare (și la degroșare)
pilot relay (el, autom) releu de control / de supervizare / de semnalizare
pilot's bridge (nav) cabină de navigație / de comandă
pilot shoulder reamer (mas-un) lărgitor cu baci (de ghidare) în trepte
pilot signal (fiz, hidr, autom) semnal pilot / de comandă
pilot study studiu pilot / prealabil / de început
pilot tap (mas-un) tarod cu cep de ghidare
pilot test probă preliminară, test preliminar
pilot valve (OM, hidr, autom) ventil-pilot, supapa servomotorului, supapă-pilot / de comandă
pilot wave (fiz, autom, radio) undă-pilot / de comandă
pilot wheel (OM) roată de mână
pilot wire regulator (termo, autom) compensator termic; regulator cu fir auxiliar / pilot

pinch pass rolling mill

pin (el) port-izolator, suport de izolator, pol, contact, știft (de fișă); (OM) bolt, diblu, dorn, bulon, știft, țaruș, pivot, ac (și cu gămălie, de rulment), bold, deget, șplint, poanson, fus, cui, cep; (electr, OM) picioruș de componentă electronică; a bate în cuie, a fixa cu știfturi / ace etc., a prinde cu; (metr, alim) unitate tradițională britanică de măsurare a volumului, utilizată pentru bere: 1 pin $\cong$ 20,457 l; v. **polypin**
pin base / cap (el, c) soclu cu piciorușe / cu contacte
pin bearing (OM) rulment cu ace
pinboard (el) tablou de conexiuni
pin bushing (OM, el) manșon / bucșă pentru fișă / ștecher
pincers (OM) pensetă; (met) clește de tăiat / de trefilat / de tras sârmă
pinch (mec, OM) strângere; ciupit(ură); ciupire; sfărâmare; a tăia cu cleștele; a strânge, a comprima; a ciupi; a apăsa; (met) încrețire la laminare; ondulație (de tablă); (metr, alim) unitate de măsură pentru volum, utilizată în rețete alimentare, „cât prinzi între degete”, vârf de cuțit, pic (propus și neaprobat): 1 pinch = 1/16 lingurițe $\sim$ 0,3 ml; (*fig*) criză, moment critic; (d. frig) a înțepa; (d. foame) a chinui; (d. încălțăminte) a strânge, a jena; a roade; a fi strâmt; (d. încălțăminte) a jena; a fi zgârcit, avar; (geol) (d. un filon) a se îngusta
pin chain (auto) lăntșor pentru prevenirea pierderii unei piese; (OM) lanț articulat / cu eclise, lanț Gall
pin chanferer (mas-un) freză pentru pivoți
pinch bar (OM) pârghie; rangă; fier; drug
pinch bolt (OM) șurub de prindere / de strângere (la asamblarea pieselor secționare)
pinch(ed) base (OM, electr) picior reglabil / ajustabil (la piese electronice); (OM) postament, bază, suport
pincher (OM) dispozitiv de prindere / de strângere
pinch cock (OM, hidr) robinet de strângere
pinch effect (fiz, OM) efect de ciupire (și la aplicarea unei forțe electromecanice)
pinchers (OM) clește, gheare
pinching screw (OM) șurub de strângere
pinch off die (OM, mas-un) ștanță pentru tăierea marginilor unei piese
pinch pass (met) calibru de laminare
pinch pass mill (met) laminor de dresare / de netezitor / de ecruisare
pinch pass rolling (met) dresare / laminare de ecruisare, netezire, planare
pinch pass rolling mill (met) laminor de dresare / de ecruisare / netezitor

pinch roll

pinch roll (met, OM) rolă / cilindru de apăsare / de presare / de presiune
pinch roller unit (met, OM) dispozitiv pentru tragerea benzii
pinch rolling (met, TH) dresare / laminare de ecruisare, netezire, planare
pinch valve (hidr, OM) robinet de închidere cu manșon deformabil
pinch welder (mas-un) clește de sudat în puncte
pinch wheel (OM, plast) roată de presare (mecanică fină)
pin clamp (OM, mas-un) placă de presiune cu bolț / știft de ghidare
pin clutch (OM) cuplaj cu pană opritoare (la prese)
pin coupling (OM) cuplaj cu bolțuri, asamblare cu știfturi
pin drill (mas-un) burghiu cu fus de ghidare
pin-ended (OM) articulată (cu știft)
pine-tree (crystal / crsytallite) (met, chim) (crystal) dendrită
pine-tree structure (met, chim) structură dendritică
pin extractor (OM) extractor de cui spintecat / de știft
ping (metr) unitate tradițională de măsură pentru arie în Taiwan: 1 ping ~3,305 m² (aceiași unitate este numită pyong în Korea); v. **pyong**
pin gauge (metr, OM) calibru vergea
pin groove-type of broach shank (mas-un) cap de antrenare, cu fixare prin știft (la broșă sau alte scule)
pinguid (agr) gras, uleios, fertil (d. sol)
pin hinge (OM) balama
pinhead blisters (met, plast) pori de suprafață, porozitate superficială
pin hole (fiz, metr) orificiu mic, por; carie (în lemn); (mas-un) gaură mică / pentru știft; (met) bulă de gaz, suflură, retasură dispersă, defect ca rezultat al micilor pori prinși, inițial, într-o acoperire / sub suprafață
pinhole arrangement (OM) colimator, dispozitiv cu diafragmă îngustă
pinhole detector (metr, met, plast) detector de defecte / de pori mici (în table, folii în mișcare)
pinhole plug (of converter) (met) placă a duzelor (de turnare), fund de convertizor
pinholes (met) pori (și de suprafață), porozitate superficială
pin insulator (el, OM) izolator și cu rol de suport sau bolț
pinion (OM) pinion; (met) cilindru de antrenare / dințat (rar)

pintle nozzle / valve

pinion-and-rack (OM) angrenaj pinion-cremalieră
pinion-and-rack steering (auto) direcție cu pinion și cremalieră
pinion gauge (metr, OM) calibru pentru măsurarea pinioanelor
pinion housing (OM) carcasă de reductor / de angrenaj, transmisie cu roți dințate (și numai carcasa ei); (met) batiul cajei de laminare, cajă de angrenare
pinion leaf (OM) dinte de pinion (rar)
pinion neck (OM) fusul pinionului; (met) fusul cilindrului dințat
pinion shaft (OM) arbore-pinion
pinion(-shaped) cutter (mas-un) cuțit-roată de mortezat roți dințate
pinion stand (OM) carcasă (pt. angrenaj), reazem al arborelui-pinion; (met) cajă de angrenare
pinion steel (OM, met) oțel pentru pinioane
pinion type cutter (OM, mas-un) (sculă) cuțit-roată
pin jack (OM) bucsă miniaturală
pin / pinned joint (OM) asamblare cu știfturi
pink roz, trandafiriu
pinking (auto, termo) bătaie, detonare, funcționare cu bătaie sau detonații (la motoare cu ardere internă)
pin-lift moulding machine / stripper (met) mașină de format cu ridicarea ramei prin știfturi
pin mounting (hidr, OM) montare / fixare cu bolț(uri)
pinning (OM) prindere, întărire, îmbinare / asamblare (și cu știfturi, pene), ținuire
pinpoint a indica cu precizie
pin(-)point weld (OM, met) sudură în punct
pin(-)point welding (OM, met) sudare în puncte
pin remover (OM) dispozitiv de scos știfturi
pin riveting (OM, TH) nituire cu formare concomitentă a ambelor capete ale nitului
pin spanner (OM) cheie cu dinte
pint (p., pt.) pintă, halbă: unitate de măsură pentru volum: 1 pint (UK) = 0,57 l, 1 pint (US) = 0,47 l; **pint (pt)** (metr) a traditional unit of volume: 1 liquid pint (US) ≅ 473,176 ml; 1 US dry pint ~550,611 ml; 1 British Imperial pint ~568,261 ml; (metr) a traditional unit of volume in Scotland: 1 Scots pint ~1,708 l; **pint (pt)** (metr) unitate de măsură pentru volum, în Australian: 1 pint of beer ~425 ml în South Australia, 1 pint glass ~560 ml în Queensland
pin terminal (electr, OM) bornă cu piciorușe
pintle (OM) ax vertical; pivot; fus; coadă cilindrică (la scule)
pintle nozzle / valve (OM, hidr, termo) injector supapă cu ac

pintle-type atomizer / fuel

pintle-type atomizer / fuel (OM, hidr, termo) injector injector cu ac pentru combustibil
pin tongs (OM, mas-un) mandrină
pinwheeling (nav) întoarcere din mașini (la nave cu două elici)
pin wire (met) sârmă pentru cuie
pin with thread (OM) fus (subțire / mic) filetat
pip, tick (metr, ec) cea mai mică valoare măsurabilă de variație pentru conversia unei valute; aceeași depinde de valută: în convertirea euro → dolar, 1 pip = 0,0001, dar în convertirea US dolar → yen japonez, 1 pip = 0,01; v. **tick**
pipa (metr, fiz) unitate tradițională portugheză de măsură pentru volum de lichid: 1 pipa = 500 l
pipe (el) tub de protecție, țeavă de legare la pământ; (met) pori de gaze, rețasă dispersă, până de aerisire; (OM, hidr) conductă, țeavă, tub, canal, cilindru (gol) de ghidare; a curge / trece prin conductă; (constr) burlan, a instala într-o casă țevi-le; (bot, agr) a butăși; a tivi; a vorbi pițigăiat; (d. păsări) a cânta, a piui, a ciripi; a fluiera; (nav) fluier (de manevră), a comanda (prin semnale de fluier); (geol) filon; ciripit; pipă, lulea; (metr) unitate tradițională de măsură pentru volum de lichid: 1 pipe (US) ≈ 476,96 l; 1 British pipe – unitate de măsură pentru volum pentru vin, va-loarea depinzând de regiune și de tipul vinului
pipe arrangement (hidr) rețea de conducte
pipe bearing pile (constr) stâlp / pilot tubular
pipe bend / elbow / knee (OM, hidr) cot de conductă / de țeavă
pipe bender / bending machine (mas-un) mașină de îndoit țevi
pipe-bending bench (mas-un) banc pentru îndoierea țevelor
pipe bending tongs (OM) clește de îndoit țevi
pipe billet (met) semifabricat pentru țevi
pipe blockage (hidr, mediu) înfundare / blocare a conductei
pipe branching (OM, hidr) bransament de țevi
pipe bridge clip (OM) brățară pentru suspendarea unei conducte
pipe buckling (OM) flambaj de conductă
pipe bundle (termo, OM, nav) mănunchi / fascicul de țevi
pipe capacity (hidr) capacitate de transport a conductei
pipe carrier (OM) suport / reazem / șarnieră pentru conductă / țeavă
pipe casting (met) turnare a țevelor
pipe cavity (met) rețasă de contracție
pipe choking / clogging (hidr, mediu) înfundarea conductei

pipe for pipe-line

pipe clamp (OM) brățară pentru prinderea țevii / conductei
pipe classifier (termo, OM) registru / catalog de țevi
pipe closer (OM, hidr) capac / dop pentru țeavă / conductă, obturator (în general, dar și flanșă oarbă de închidere a unei conducte)
pipe coat(ing) (OM, termo) izolație / acoperire a conductei / țevii
pipe coil (OM, termo) serpentină de țeavă
pipe column (termo, nav, OM) fascicul vertical de țevi / tubular
pipe conduit (hidr) rețea de conducte
pipe connection (OM, hidr) îmbinare între țevi / conducte, racord, ștuț
pipe conveyor (ind chim, alim, termo) transportor tubular
pipe cooler (ind chim, alim) răcitor tubular
pipe cramp / cramper / hook (OM) crampon pentru tuburi izolante
pipe culvert (OM, mediu) colector tubular pentru canalizare
pipe cutter / cutting machine (met, mas-un) mașină de tăiat țevi
pipe-cutting die (mas-un, OM) bac / filieră de filetat țevi
pipe dip (TH) vopsire a țevelor prin cufundare
pipe key (OM) cheie tubulară
pipe dog (OM) cheie pentru țevi
pipe drain (OM, hidr) tub / conductă de drenaj / de drenare
pipe drill (mas-un) burghiu tubular, carotieră
piped-type thermocouple (metr, termo) termocuplu tubular
pipe duct (OM, hidr, termo) conductă
pipe elbow (OM, hidr) cot de conductă, racord circular
pipe elbow meter (metr, hidr) aparat pentru măsurarea curgerii în coturi de conducte / în conducte neliniare
pipe eliminator / eradicator (met, chim) substanță de protecție contra rețasurilor
pipe extension (OM) adăugarea unei bucăți de țeavă
pipe fitter / layer / liner, pipeman (TH) instalator de țevi sau conducte
pipe fitting (OM, hidr) fitting, racord, îmbinare de conducte, garnitură, ștuț (tubular)
pipe fittings (OM, hidr) armături / fittinguri de conducte
pipe flange (OM) flanșă pentru conducte / țevi
pipe formation (met) formare de rețasuri
pipe for fluids (OM, hidr) conductă pentru fluide
pipe for pipe-line (OM) țeavă pentru conductă

pipe fracture

pipe fracture (OM, hidr) rupere / spargere a unei țevi
pipe furnace (met, alim) cuptor tubular
pipe gang echipă de instalatori de țevi
pipe grip (OM) cheie de țevi; clește cu lanț / articulată; cheie articulată
pipe hammer (hidr) șoc hidraulic, lovitură de berbec
pipe hanger (OM) agățător / suport suspendat pentru țevi
pipe hook (el, OM) crampon pentru tuburi izolante; (OM) clește pentru țevi
pipe (hydraulic) casing-head (OM, hidr) cap de scurgere
pipe installation / work (OM, hidr, nav, termo) rețea de țevi / de conducte, conductă, (schema / planul de) așezare a conductelor, ansamblu de conducte, de furtunuri sau țevi
pipe joint (OM, hidr) îmbinare a conductelor, mufă pentru un tub, manșon de țevă
pipe laying / stringing (OM, hidr, termo, nav) așezare / pozare a conductelor
pipe leading (OM, hidr, termo) țevă de conductă
pipe-line (OM, hidr) conductă (lungă) (și pentru transport de fluide la distanță)
pipe-liner cleaner (OM, hidr) curățător de conducte
pipe-line layout (OM, hidr) schemă de instalare / amplasare a conductelor
pipe-line run (materiale, transp) cantitate de propdus transportat prin conducte
pipe-line maintenance (met, OM) întreținere a rețelei de conducte
pipe-line orifice (OM, hidr) diafragmă
pipe-line processing (TH, ind) prelucrare în cascadă / în linie
pipe-line pumping station (ind, hidr) stație de repompare în conducte
pipe-line run (hidr) cantitate / volum de material transportat prin conductă
pipe-line scraper (OM) racletă pentru curățarea țevelor
pipe-line strainer (OM, hidr) dispozitiv de separare / separator de impurități din conducte
pipe-line transportation (transp, hidr) transport prin conductă (de fluide)
pipe-line wrapping (OM, termo) izolație de conducte
pipelining (OM, hidr) pozare a conductei, pompare prin conductă
pipe manifold (OM, hidr, termo) claviatură, colector
pipe mill (met) laminor de țevi
pipe-moulding machine (met, mas-un) mașină de format țevi

pipe tap

pipe nail (met, OM) cui / bucată de țevă pentru susținerea miezului
pipe network / system (OM, hidr, termo, nav) rețea de conducte
pipe nipple (OM, hidr) niplu, racord pentru țevi
pipe opener (termo) (activitate de) încălzire, dispozitiv / sistem de deschidere al conductelor
pipe pile (constr, OM) pilot tubular (de susținere)
pipe pitch (hidr) pantă hidraulică a conductei
pipe plug (OM, hidr) dop (și filetat) pentru țevi
pipe precipitator (OM, fiz, hidr) filtru electrostatic, tip țevă
pipe prover / tester (metr, OM) dispozitiv de testat etanșeitatea țevelor
pipe reamer (mas-un) alezor pentru țevi
pipe reduction / reductor (OM, hidr) reducere pentru țevi
pipe rolling mill (met) laminor pentru țevi
pipe saddle (OM) brățară / colier pentru țevi
pipe sampling (met, OM) luarea unei probe din țevă (prin tăiere)
pipe seal (OM, hidr) dop / capac de țevă, obturator, etanșare a conductei
pipe section (met, hidr, termo, OM) tronson de țevă
pipe schedule (OM) specificație pentru țevi, grosime normală / nominală pentru peretele țevei
pipe sealing compound (OM, ind chim) material (compozit, amestec) pentru etanșarea țevelor
pipe section (OM, hidr) tronson de țevă
pipe segregation (met) segregare în jurul retaturii de contracție
pipe sewer (constr, OM) canalizare cu țevi / conducte
pipe slicing (TH) tăierea țevelor
pipe-slicing lathe (mas-un) strung pentru retezat țevi
pipe socket (OM, hidr) flanșă / manșon de țevă, mufă de tub
pipe spanner (OM) cheie pentru țevi (cu lanț)
pipe-spinning machine (met, mas-un) mașină de turnat țevi, centrifugal
pipe still cuptor tubular
pipe stock (OM) filet pentru țevi, clupă
pipe-stock die (mas-un) cap de filetat
pipe strap (OM, termo, hidr) brățară / colier pentru țevi
pipe string (met, termo, OM) grup de țevi paralele
pipe stringing / laying (OM, constr) pozare / așezare a conductelor
pipe support (OM) suport de țevă
pipe tap (mas-un) tarod pentru țevi; (hidr) orificiu într-o conductă pentru montarea unui aparat de măsură

pipe thread

pipe thread (OM, hidr) filet de etanșare (pt. țevi), filet la o țevă
pipe threading lathe / machine (mas-un) mașină / strung de filetat țevi
pipe threading tool (mas-un) clupă / sculă de filetat țevi
pipe thread protector (OM) protector de filet la țevi (în transport sau înmagazinare)
pipe thread tap (mas-un) tarod / dispozitiv de filetat la interior, pentru țevi
pipe thread where pressure-tight joints are made on the threads (OM, hidr) filet pentru țevi cu etanșare în / pe filet
pipe tongs (met, OM) clește pentru țevi
pipette (OM, chim) pipetă
pipe-type precipitator (OM, fiz) filtru electrostatic cu țevi / tip comandă
pipe union (OM, hidr) racord (olandez) de conductă
pipe union nipple (OM, hidr) racord / niplu de legătură / de racordare a țevii
pipe vice (OM) menghină pentru țevi
pipeway (met, constr) galerie / tunel pentru conducte
pipe welding (met, TH) sudare a țevelor
pipe welding machine / plant (met) mașină / instalație pentru sudarea țevelor
pipe wrench (OM) cheie (cu lanț) pentru țevi; clește pentru țevi
pipng (OM, hidr, termo, nav) tubulatură, țevărie, instalație de conducte (pentru gaze, fluide), țevi, tuburi, pompare prin conducte, pozare a conductelor; (met) formare a retasurilor
pipng diagram / layout (constr, nav, OM) schemă de amplasare a conductelor / a tubulaturii
pipng effect (ind chim, plast) formare de goluri (la turnarea rășinilor izolante)
pipng pressure (hidr) presiunea de deschidere a unei supape de siguranță
pipng system (OM, constr, termo) rețea / sistem de conducte
piquancy (alim) caracter picant / condimentat; (*fig*) caracter nostim; picanterie
piquant (alim) picant, înțepător, condimentat, iute; (*fig*) nostim, picant
piqué (textile) pichet
piracy (nav) piraterie; plagiat, furt literar; (hidr, constr) captare a unui curs de apă
Pirany gauge (metr, constr) manometru cu fir cald / tip Pirany
pirn (textile) cops; (OM) țevă de fir
pisciculture (iht, alim) piscicultură
piscine piscină; bazin de înot

piston pressure

pisolite (minrl) pisolit, oolit
pissasphalt (ind chim, constr) asfalt, bitum natural
pistachio (alim) fistic; (culoare) fistic
pistil (agr, bot) pistil
pistol (OM, TH) pistol (și de pulverizat / vopsit, pentru sudură), revolver; (mil) a trage / împușca cu pistolul
pistol-shot noise pocnet, detunătură
pistol stock (OM) mâner al pistolului de vopsit / de pulverizat
piston (OM, termo, hidr) piston, poanson
piston air motor (hidr) motor pneumatic cu piston / pistoane
piston area (OM, hidr, termo) suprafața pistonului (hidraulic, de motor)
piston blast engine (met, OM) suflantă cu piston
piston clearance (OM, auto, nav, termo) joc al pistonului
piston compressor (termo) compresor cu piston
piston crown (OM, termo) cap de piston, fund / calotă de piston
piston displacement (hidr, termo, auto) cilindree, capacitate cilindrică, debit al pompei
piston drive (hidr, plast) acționare cu piston
piston engine (termo, auto) motor cu piston / pistoane
piston head / top (OM) cap / fund de piston
piston head capacity (auto, termo, hidr) capacitate cilindrică
piston motor (OM, hidr, termo) motor cu piston / pistoane (și hidraulic)
piston packing (OM, termo) garnitură (și de etanșare) de piston
piston-packing leather (OM, termo, hidr) garnitură de etanșare a pistonului
piston path stroke / travel (OM, termo, hidr) cursă a pistonului
piston pin (OM, termo, hidr) bolț de piston
piston pin boss (OM, termo, hidr) umăr pentru bolț de piston, ureche de piston
piston pin bush(ing) (OM, termo, hidr) bușă a bolțului de piston
piston pin knock (OM, termo, hidr) bătaie a bolțului de piston
piston pin locking screw (OM, termo, hidr) șurub de fixare a bolțului de piston
piston pin lock ring (OM, termo, hidr) inel Seeger / de fixare a bolțului de piston
piston-position time diagram (OM, termo, hidr) diagramă cursă (a pistonului) – presiune
piston pressure (OM, termo, hidr) presiune de piston

piston pump

piston pump (OM, termo, hidr) pompă cu piston (mai rar, cu pistonase)

piston ring (OM, termo, hidr) segment de piston

piston ring clearance (OM, auto, termo) joc al segmentului de piston

piston ring compressor compresor / cu piston și segmenti

piston ring expander (OM, termo) clește pentru montat segmentii în canalele lor

piston-ring flutter (OM, termo) vibrație a segmentelor în canalele lor

piston-ring gap (OM) joc al segmentului de piston

piston-ring grinding machine (mas-un) mașină de rectificat segmenti de piston

piston-ring groove (OM, termo) canal pentru segment de piston

piston-ring joint / lock (OM) siguranță a segmentului de piston

piston-ring removing pliers (OM) clește pentru demontat segmenti

piston ring seal (OM, termo) segment de piston, pentru etanșare / etanșare-ungere

piston-ring side clearance (OM) joc lateral al segmentului în canal

piston-ring spreader dilatator de segmenti

piston ring tightener (OM, termo) dispozitiv de strâns / montat segmenti de piston

piston-ring tongs (OM) clește pentru demontarea segmentelor de piston

piston rod (OM) tija pistonului

piston rod area (OM) suprafața / aria tijei pistonului

piston rod attachment (OM, hidr) (dispozitiv de) fixare a tijei pistonului

piston rod coupling (OM) articulație a tijei de piston

piston-rod end (OM) cap al tijei de piston

piston rod guide (OM) ghidaj al tijei de piston

piston rod knuckle (OM) articulație (și sferică) a tijei pistonului

piston scraper ring (OM, termo) segment raclor al pistonului

piston skirt / cap (OM, termo) cămașă / manta de piston

piston skirt slot (OM) fantă a cămașii pistonului

piston speed (OM) viteza pistonului

piston ring spreader (OM) dilatator de segmenti

piston spring (OM, hidr) arc de piston (la pompe)

piston stroke / path / travel (OM, termo, hidr) cursă a pistonului

piston surface (OM, termo, hidr, T) suprafața a pistonului

piston-type engine (hidr, termo) motor / pompă cu piston / cu pistoane

pitch cone angle

piston-type variable-area flowmeter (metr, hidr) debitmetru cu piston, deplasarea lui fiind proporțională cu mărimea de măsurat

piston valve (OM, hidr) supapă de distribuție tip piston, sertar cilindric, piston de reglare a presiunii

piston with baffle (OM, hidr) piston cu deflector

piston with double rod (OM, hidr) piston cu dublă acțiune (la cilindri hidraulici, prese etc.)

pit (constr) groapă, gaură, adâncitură, scobitură, cavitare; tranșee, parter; (met) retasură (într-o piesă turnată), pată de rugină, coroziune punctiformă, a coroda punctiform; carieră, balastieră, canal / puț de vizitare; a îngropa (și legume etc pentru păstrare), a face gropi în; (*amer*) sâmbure (de fruct); a scoate sâmburii din; (T) ciupitură (cu referire în special la uzură, coroziune), a ciupi; a îngropa; a scobi

pit against a-și concentra toate forțele împotriva; (T, chim) a ciupi dintr-un material

pit casting (met, constr) turnare în sol (ul turnătoriei)

pit for cables (met) canal / puț de cabluri

pitch (geol, av) înclinare (și longitudinală), pantă; (nav) tangaj, pas (axial) al elicei, a avea tangaj, a tanga; (ind chim) rășină, smoală, gudron, catran, rășină; a asfalta, a gudrona, a smoli; (el) pas al înfășurării; (fiz) înălțime a sunetului, grad, nivel, treaptă; (OM) divizare, diviziune, pas (la filet, dantură etc.), modul, camă de ghidare, a (se) angrena, a se îmbuca; nivel, treaptă, grad; aruncare, azvârlire; ridicare, înălțare; (textile) firețe a mașinii; a ridica, a înălța, a (se) instala; a se stabili; a arunca, a azvârli; a fixa / pune / așeza la un anumit nivel / într-un anumit punct; a se apleca, a se lăsa, a se înclina (d. un acoperiș etc.); (metr, tipografie) altă denumire pentru „characters per inch” – „caractere pe inch / țol”; (bot, anat) măduvă; (muz) a acorda; (*fig*) energie, putere esențială, miez, importanță; (mil) (și *fig*) a așeza în ordine de bătaie; a cădea (cu capul în jos); a face (un cort), a face tabără, a instala (o tabără)

pitch angle (nav) unghi de tangaj; (OM, mas-un) unghi de divizare / de înclinare

pitchblende (minrl) pehblendă

pitch circle (p.c.) (OM) cerc de divizare (la roți dințate / de lanț / de curele dințate etc.), cerc primitiv (la roți de curea trapezoidală)

pitch cylinder (OM) cilindru de divizare

pitch coke (met) cocs de bitum

pitch cone (OM) con de divizare / de rostogolire (la angrenaje conice)

pitch cone angle (OM) unghiul conului de divizare (la o roată dințată conică)

pitch cone run out

pitch cone run out (OM) bătaie / abatere a colului de divizare

pitch control (nav) reglare a pasului elicei; (OM, mas-un) reglare / control a(l) pasului (la danturare), controlul divizării

pitch-control box (nav) mecanism de reglare a pasului elicei; (mas-un) mecanism de reglare a divizării / a pasului

pitch diameter (OM) diametru de divizare (d) (la roți dințate) diametru mediu (și la arcuiri elicoidale) / inițial / primitiv (la roți de curea)

pitched face (chim, T) suprafață impregnată

pitch factor (el) factor de scurtare (al unui bobinaj)

pitcher ulcior; (constr) târnăcop, piatră de pavaj

pitch error (OM, mas-un) eroare a pasului / a divizării

pitch feed (mas-un) avans pe dinte

pitchfork (agr, OM) furcă

pitch formation (termo, auto) ancrasare

pitch indicator (OM, metr) dispozitiv de măsurat pasul unui filet

pitching (constr) blocaj, blocare fundație pentru drumuri; înclinare; (nav) tangaj; (av) cabrare

pitching bore (mas-un) burghiu-daltă

pitching moment (mec) moment de răsturnare; (av) moment longitudinal

pitching motion mișcare de galop; (nav) tangaj

pitch into a se năpusti asupra; a se repezi la

pitch line (OM) linie divizoare (mediană / de rostogolire (la cremalieră), cerc primitiv / de rulare / de divizare (rar))

pitch line of groove (met) axă a calibrului de laminare

pitch line of spur gear (OM) cerc de divizare (la roți cu dinți drepti)

pitch of centres (mas-un) înălțime a vârfurilor / axei strungului

pitch of chain (OM) pas al lanțului

pitch of fins (termo, hidr) desime a nervurilor; număr de nervuri / de aripioare pe unitatea de lungime a țevii, pas al aripioarelor

pitch of holes (OM) pas al găurilor (pe cercul de distribuire a șuruburilor de fixare, pe un guseu, la nituire, la asamblarea pieselor cu șuruburi etc.)

pitch of propeller (OM, nav) pas al elicei

pitch of rivets (OM) pas al nituirii

pitch of screw (OM) pas al filetului / al șurubului / al melcului

pitch of teeth (OM) pas al danturii (între dinți)

pitch of thread (OM) pas al filetului

pitch of tone (fiz) înălțime / frecvență a sunetului

pits

pitch of weld (OM) pas al sudurii (discontinuu sau în puncte)

pitch of winding (el) pas de înfășurare

pitchover (OM, mas-un) (punct de) basculare

pitch point (OM) punct de rostogolire / pe cercul de divizare / de rostogolire, polul angrenării (la roți dințate)

pitchpole (agr) scarificator

pitch radius (OM) raza cercului de divizare (la roți dințate) / cercului primitiv (la roți de curea)

pitch ratio (nav) pas relativ al elicei

pitch residuu (ind chim, mediu) reziduu de smoală

pitchstone (geol) rocă bituminoasă; (constr) piatră cioplită

pitch-to-foot indicator (metr) dispozitiv de verificat pasul danturii la ferăstrău

pitch tolerance (OM) toleranța pasului (la filete, roți dințate etc.)

pitch trimmer (nav, autom) dispozitiv automat de reglare a pasului elicei

pitch upon a se opri la; a alege; a se hotărî asupra

pitchy cu smoală; smolită; (ca) de smoală; negru; foarte întunecos

pit coal (termo) cărbune bituminos, ulei

pit corrosion (met, T, chim) coroziune în puncte / punctiformă / în pete

pit fire (met) cuptor cu creuzet

pit for cables (met, el, constr) canal / puț pentru cabluri

pit foundry work (met) groapă de turnare

pit furnace (met) cuptor cu cuvă / vertical / adânc / cu creuzet (pt. încălzire sau topire)

pit furnace cover (met) capacul cuptorului cu cuvă / vertical / adânc / cu creuzet

pit furnace crane (met) pod rulant (cu macara care deservește cuptorul adânc)

pit gas (indchim, termo) gaz metan

pit gravel balast de carieră, pietriș

pith (el) miez; sâmbure; nucleu; inimă; măduvă (de lemn); (alim) măduvă; (fig) esență; importanță; putere; energie

pit heating furnace (met) cuptor adânc de încălzire (a lingourilor)

pit kiln (met) cuptor de cocs / adânc

pit lathe (mas-un) strung cu batiu îngropat

pitman (OM, mas-un) bielă a balansierului / excentricului

pit moulding (met) formare în sol

Pitot tube (metr, hidr) tub Pitot

Pitot-Venturi tube (metr) tub combinat Pitot-Venturi

pit planer (mas-un) raboteză cu groapă / cu canal

pits (met, T, chim) pori; pete / puncte de coroziune; ciupituri; rezultatul pitting-ului

pit saw

pit saw (mas-un) ferăstrău de despicat
pittance (ec) salariu derizoriu, câștiguri derizorii, venituri modeste; parte / cantitate neînsemnată
pitted (materiale, OM, T, chim) cavernos, ciupit (prin uzură sau/și coroziune în puncte), cu gropi / gropițe
pitted contact / surface (T, chim) contact / suprafață prezentând uzură pitting / de ciupitură sau / și cu coroziune în puncte
pitted valve (OM, hidr, T) supapă / corodată / ciupită / roasă (neuniform)
pitticite (met) arsură de fier
pit timber (constr) lemn de cofraj
pitting formare de ciupituri / microcratere; (met) formare a petelor / cavităților / adânciturilor de coroziune; (OM, T) uzură de ciupitură, pitting (la contacte de rostogolire sau rostogolire cu alunecare, de exemplu, la roți dințate), uzură (tip) pitting / ciupitură (și de natură chimică)
pivot (OM) pivot, ax, articulație, lagăr oscilant, axă / punct de rotire, a pivota, a monta un pivot
pivotal (TH) axial, central
pivotal interval (OM, mas) pas de pivotare
pivotally attached (OM) îmbinat / atașat prin articulație / prin mișcare de pivotare
pivotal points (mec, el, hidr) noduri de rețea (și la modelare cu element finit)
pivot axis (OM, mec) axă de rotație / de pivotare
pivot bearing (OM, T) lagăr oscilant / pivotant / basculant, crapodină
pivot bolt (OM) bolț rotativ / pivotant
pivot cent(e)ring and drilling tool (mas-un, auto) dispozitiv de găurit și înlocuit pivoții
pivoted (OM) rotativ, oscilant, pivotant
pivot gauge (metr, auto) calibru pentru pivoți
pivoting (TH, mec, OM) pivotant turnant, rotativ, care pivotează
pivoting arm (constr, met) grindă pivotantă (și la poduri rulante)
pivoting motion (mec, OM) (mișcare de) rotire / pivotare / pivotare / oscilare în jurul unei axe
pivot jaw (el, OM) contact pivotant / rotitor al unui întrerupător-cuțit
pivor joint (OM) articulație cu pivot
pivot mounting (OM) fixare oscilantă / pe pivot
pivot on a depinde de (*fig*) a se învârti în jurul (unei chestiuni, soluții)
pivot pin (auto, OM) ax de fuzetă; (OM) ax de pivot / de pivotare, fus de basculare, rotulă
pivot pin bush (auto, OM) bușă / cuzinet pentru pivot (și al fuzetei)
pivot reamer (mas-un) alezor autocentrant

plain

pivot seat (OM) scaun turnant / rotitor
pixel, picture element (PEL, pel) (metr, c) element / punct de imagine, unitate de date, „punct” în televiziunea digitală, unitate de măsură a rezoluției unei imagini; diametrul pixel-ului se măsoară în μm
pk (metr) simbol pentru pack; v. **pack**
placard placardă, pancardă, afiș; a pune afișe / plancarde pe / în
place spațiu; loc; situație; (geogr) punct terestru; poziție; regiune, stațiune; locuință, casă, vilă; ordin; loc de naștere; oras; serviciu, rang, loc; a pune; a așeza, a situa; a aranja (într-o anumită ordine); a stivui; a plasa; a numi, a pune (într-un post); (ec) a plasa (și mărfuri), a investi (bani), a încheia (un contract), a vinde; a recunoaște; a localiza, a determina locul; (TH) a amplasa
place an order (ec) a face o comandă
place in the circuit (autom, electr, hidr) a introduce / a conecta în circuit
place in matrix a încorpora, a însera, a intercala (și material de adaos într-un compozit)
placement, placing (TH, ind) amplasare; punere (în operă); plasare; (ec, adm) plasament; aranjare
place of application (mec, fiz) punct de aplicare / de atac
place of contact (el, mec) punct / loc de contact / de atingere
place of embarkation (nav) loc de îmbarcare
place on a plasa; a aplica
place setting (alim) tacâm; (constr) amplasare / montare pe teren / în situ
placing așezare, plasare; plasament, loc; situație; poziție; (auto) depozitare, parcare
placing of concrete (constr) punere în operă / turnare a betonului
placing out of operation / running (TH, mas) scoatere din funcțiune / din acțiune / din funcționare
placings (ec) emitere de acțiuni la preț fix
placket (textile) șliț (la rochie), buzunar (și la fustă)
plagiarize a plagia
plagiary plagiat, furt literar; plagiator
plaid (textile) pled, pătură
plain (el) sârmă blanc; (geogr) câmpie, șes; plan; neted; clar; simplu; obișnuit; (OM) fără fileț; (mas-un) fără gradații; (corp / piesă) plin(ă); limpede, evident, clar; (textile) (d. scris) citeț, lizibil, inteligibil; (d. o haină) simplu, uni, fără imprimeuri; (*adv*) (în mod) clar, limpede, cu claritate

plain basic steel

plain basic steel (met) oțel bazic, nealiat
plain bearing (OM, T) lagăr (de alunecare) monobloc / plin
plain bed (mas-un) pat simplu (fără degajare / scobitură etc.)
plain bending die (mas-un) ștanță simplă de îndoit
plain border chenar simplu (și în desen tehnic)
plain butt weld (met, OM) sudură cap-la-cap, cu margini drepte
plain cable (el, met) cablu fără înveliș de protecție
plain carbon steel (met) oțel carbon / nealiat
plain chocolate (alim) ciocolată simplă
plain coil (el, electr) bobină de inducție fără vibrator
plain concrete (constr, met) beton simplu, nearmat sau slab armat
plain dealing cinste, corectitudine; sinceritate, franchețe
plain die (met, OM) matriță deschisă
plain division (TH, OM) divizare a suprafeței (și la modelare cu element finit)
plain drawing dies (OM, mas-un) ștanță simplă de tras
plain-end pipe (OM) țeavă simplă nefiletată, burlan drept
plain fit (OM) ajustaj obișnuit / clasa de precizie 4...6
plain flour (alim, agr) făină simplă
plain (friction) bearing (OM, T) lagăr de alunecare, monobloc
plain girder (mec, constr) grindă cu inimă plină
plain grinder (mas-un) mașină de rectificat rotund (la exterior)
plain grinding (mas-un) rectificare cilindrică
plain grinding machine (mas-un) mașină de rectificat circular, la exterior
plain grinding wheel (mas-un) corp abraziv cilindric, roată cilindrică de rectificare
plain harmonic (mec) mișcare sinusoidală
plain indexing (mas-un) indexare directă
plain joint (OM) îmbinare / lipire cu clei, înclieiere
plain jolting machine (OM, alim, agr, ind chim) masă vibratoare / oscilantă
plain-laid rope (nav) parâmbă simplă
plain language text / limbaj clar
plain milling (mas-un) frezare simplă / obișnuită / paralelă cu axa frezei
plain milling-cutter (mas-un) freză simplă / obișnuită / cilindrică
plain milling-machine (mas-un) mașină de frezat / freză orizontală, simplă

plaiting thread guide

plainness simplitate (de stil etc.); lipsă de ornamentație; claritate; inteligibilitate, caracter inteligibil; caracter limpede / evident; caracter deschis / evident / direct
plain piston ring (auto, termo, OM) segment de piston, cu suprafața exterioară cilindrică
plain rest (mas-un) sanie simplă
plain ring gauge (metr, OM) calibru-inel
plain rod (OM, met) electrod neînvelit pentru sudură
plain roll / roller (met, OM) cilindru neted (de laminor)
plain roof (met, termo) boltă fără nervure (la un cuptor etc.)
plain running fit (OM) ajustaj simplu larg / cu joc mare
plain sheared end (OM) vârf plat, fără teșitură (la asamblări filetate)
plain sifter (OM, agr, constr) sită plană
plain sliding fit (OM) ajustaj simplu alunecător
plain soldering iron (OM) ciocan de lipit
plain solid mandrel (OM, mas-un) dorn simplu (fix) cu găuri de centrare
plain spiral (OM) înfășurat / înfășurare pe muchie / plat, spirală / spirală plană (la arcuri, bobine, termorezistențe etc.)
plain steel (met, el) tub plin din oțel, (semifabricat plin din) oțel carbon obișnuit
plain surface (OM) suprafață netedă, fără aripioare sau nervuri de răcire
plain thermite (met) termit simplu
plaint (jur) acuză, acuzație, plângere, învinuire
plaintiff (jur, ec) reclamant
plain time rate (ec) tarif de plată simplu (fără prime, pe unitatea de timp / oră, zi etc.)
plain tube / pipe (OM, hidr, termo) tub / țeavă neted(ă) / fără nervuri
plain turning (mas-un) strunjire simplă a suprafețelor exterioare
plain turning tool (mas-un) cuțit de strung normal / de trecere
plain view (OM) vedere (totală) în plan (fără secțiuni) (în desen tehnic)
plain web girder (mec, constr) grindă cu inimă plină / continuă
plain writing scriere clară
plait (textile, OM) șnur; împletitură; pliu (la confecții), fald; bandă împletită; a împleti; a plia, a îndoi, a face falduri (d. semifabricate subțiri, folii, hârtie, țesături)
plaiting împletire
plaiting thread (textile) fir de vanisare
plaiting thread guide (textile, OM) conducător / ghidaj al firului de vanisare

plan

plan proiect; schemă; schiță; desen; diagramă; intenție; presupunere; anticipare; sistem; plan (de ansamblu); (geogr, constr) hartă la scară mare; desen (tehnice), secțiune sau proiecție orizontală; gând(uri); (TH, ec) a proiecta; a schița; a planifica; a face un plan, a plănuși; a intenționa; (*fig*) a ascunde ceva

plan approach angle (mas-un, OM) unghi de atac principal (la scule așchietoare)

planar (mat) plan; (OM) plat

plan area (OM) aria secțiunii (transversale)

Planck's constant (fiz) constanta lui Planck

plane (geogr) câmpie, șes; platou, podiș; (OM) față, fațetă; (mas-un) raboteză, mașină / dispozitiv de șlefuit; (geom) plan, suprafață plană; rindea (pt. lemn); (silv) platan (copac); (fiz) față / fațetă a unui cristal; (av) aeroplan, (aripă de) avion, a merge în zbor lin, a plana, a zbura (cu avionul); (*adj*) plan, neted, plat; întins; (TH) a rabota, a netezi, a șlefui, a aplatiza, a face plată (o suprafață), a nivela, a îndrepta, a rindelui, a se rindelui (ușor, greu) (d. lemn); a gelui; a egaliza; (*fig*) plan, bază, nivel (de cunoștințe etc.)

plane angle (geom) unghi (plan) al unui diedru

plane cutter (mas-un) cuțit de raboteză / de rindea

plane deformation / strain (mec, OM) deformare plană / în plan

planed goods (ind, silv) cherestea geluită

plane down a egaliza; a aduce în același plan

planed tooth (mas-un, OM) dinte obținut prin rabotare / mortezare

plane frame(work) (OM, constr) cadru plan

plane geometry (geom) geometrie plană

plane grate (termo, OM) grătar plan

plane grating (el, hidr, OM) rețea plană (și de noduri în modelare cu element finit)

plane grinding machine (mas-un) mașină de rectificat plan

plane iron / knife (mas-un) cuțit de rindea / de geluit (lemn)

plane milling (mas-un) frezare plană

planeness (OM) planitate, planietate

plane of action (OM) planul de acționare

plane of bedding (alim, OM, mediu, hidr) plan de stratificație (și la filtre)

plane of bending (mec, OM) plan de încovoiere

plane of buoyancy (nav) plan de carenă / de plutire

plane of cable layout (el, constr) plan de traseu / de pozare a cablurilor

plane of clivage (fiz) plan de clivaj

plane of contact (mec, T) plan de contact

planer-type surface grinder / grinding machine

plane of cross section (OM) plan al secțiunii transversale

plane of curvature (osculating plane) (mat, mec) plan osculator

plane off (mas-un) a degroșa

plane of failure / fracture (OM, mec) plan / suprafață de rupere / de fractură

plane of flexure (mec, OM) plan de încovoiere

plane of oscillation (mec, OM, fiz) plan al oscilației

plane of projection (OM) plan de proiecție (în desen tehnic)

plane of reference (metr, opt) plan de referință / de focalizare

plane of shear (mec, OM) plan de forfecare

plane of sighting (OM, metr, opt) plan al vizorului

plane of symmetry (mat, fiz, OM) plan de simetrie

plane of vision (anat, fiz, opt) plan / câmp vizual

plane-parallel (OM) plan-paralel

plane-parallel flow (hidr, materiale) curgere bidimensională / în 2D / plan-paralelă

plane problem (mec, geom) problemă plană / în plan

planer (constr) mai, mașină / agregat de îndreptat / nivelat (un drum); mașină de îndreptat / de rindeluit, rindeluitor; (mas-un) raboteză, (dispozitiv, muncitor) rabotor; (poligrafie) băta-toare, călăfuță

planer and shaper gauge (mas-un, metr) dispozitiv pentru reglarea precisă a cuțitelor de raboteză sau șeping

planer and shaper vice (mas-un, OM) menghină de mașină (la raboteză sau șeping)

planer centres (mas-un, OM) păpuși cu vârfuri la raboteză

planer chuck (mas-un, OM) menghină a rabotezei

planer dog (mas-un, OM) limitator la schimbătorul de sens al mesei (la raboteze)

planer fixture (mas-un, OM) dispozitiv de rabotat

planer jack (mas-un, OM) cric pentru așezarea pieselor pe masa rabotezei

plane-round (mas-un, TH) a rabota o suprafață cilindrică

planer rail (mas-un, OM) traversă a rabotezei

planer shoe (mas-un, OM) sabot de fixare a piesei de prelucrat pe masa rabotezei

planer table (mas-un, OM) masa rabotezei

planer tool (mas-un) cuțit de rabotat / de șeping

planer-type milling machine (mas-un) mașină de frezat longitudinal (tip raboteză)

planer-type surface grinder / grinding machine (mas-un) mașină de rectificat plan tip portal

planer vice

planer vice (mas-un, OM) menghină de mașină
planer work (mas-un, TH) operație de rabotare, lucru la raboteză / șeping
plane sealing surface (OM) suprafață plană de etanșare
plane-sided (OM, constr) cu pereți plani
plane sifter / sifting apparatus / machine (OM) sită plană (cu acționare mecanică)
plane stress (mec, OM) stare plană de tensiuni
plane surface (geogr) teren plat, platou, câmpie, șes; (OM) suprafață frontală; (geom) suprafață plan, plan
plane table (ec) bază de proiectare / de planificare
plane-table sheet (metr, OM) placă de verificare
planetary planetar; (chim) orbital
planetary gear(ing) (OM) transmisie planetară, planetar
planetary gear train (OM) angrenaj planetar, tren de angrenaje planetare
planetary mixer amestecător planetar
planetary motion (OM, mec) mișcare planetară
planetary (motion) paddle agitator planetar
planetary mill (alim) moară cu mecanism planetar
planetary pinion (OM) satelit la angrenajul planetar, pinion / roată centrală (la o transmisie cu mai multe ieșiri / ramuri)
planetary rolling mill (OM) laminor planetar
planetary shaft (OM) arbore planetar
planetary spindle (OM) ax / arbore cu mișcare planetară, arbore port-satelit
planetary / planet wheel (auto, OM) pinion / roată de planetar, (roată)-satelit
planet gear (OM) roată planetară
planet gearing (OM) angrenaj planetar
planet motion (mec, OM) mișcare planetară
planet pinion gear (OM) angrenaj planetar cu roată centrală / cu pinion / transmisie planetară
planet power drive (OM, mas) acționare cu planetar de putere
planet stirrer (alim, ind chim) agitator planetar
planet (wheel) carrier (OM) port-satelit
planimeter (metr, OM) planimetru
planimetry (geom) geometrie plană; (metr) planimetrie
planing geluire, rindeluire (pt. lemn); (mas-un) rabotare, prelucrare la șeping; glisare
planing cut (mas-un) așchiere plană, rabotare
planing fixture (mas-un) dispozitiv de rabotat
planing jig (mas-un, OM) dispozitiv de strângere la raboteză

planned economy

planing knife cuțit de geluit / de rindeluit (pt. lemn)
planing machine mașină de rindeluit; (mas-un) mașină de rabotat, raboteză, șeping (mai rar)
planing surface (OM) placă de alunecare, glisieră
planing tool daltă, cuțit de rindea (pt. lemn); (mas-un) cuțit de rabotat / de raboteză / de șeping
planish (TH) a egaliza; a îndrepta; a nivela (plan); a aplatiza; a turti; a netezi; a poliza; a finisa; a plana; a lamina (plan)
planished sheet (met) tablă polizată la luciu
planisher (mas-un) polizor; (met) calibru finisor
planish extra-bright (mas-un) a lustrui fin
planishing (TH) netezire; (met) calibrare de finisare (la laminare)
planishing hammer (met) ciocan planator / de netezire / de îndreptare / de aplatizare / de întindere
planishing machine (met) mașină de netezire / de îndreptare / de aplatizare / de întindere
planishing pass (met) pas de trecere / finisare, calibru de lustruit la laminarea profilelor fine
planishing roll (met) cilindru de îndreptare / de finisare (la laminare)
planishing rolling mill (met) laminor finisor / netezitor
planishing stand (met) cajă finisoare / pentru netezire
planisphere (geogr) planisferă
plank (silv) scândură groasă, dulap, blană, lemn de molid; (constr) platformă; a căptuși cu scânduri; a podi; a pardosi; (metr, fiz) unitate de măsură pentru acțiune (energie în timp) în sistem MKS, sau pentru moment unghiular: 1 plank = 1 joule secundă (J·s)
plank floor(ing) (constr) podea, dușumea (de scânduri)
planking scânduri; podea; dușumea; (TH, OM, constr) îmbrăcăminte; acoperire, căptușire; căptușeală (și de lemn); (nav) bordaj de lemn
Planck length (metr, fiz) unitate de lungime pentru cea mai mică distanță semnificativă în legile fizicii: 1 Planck length $\sim 4,051 \cdot 10^{-35}$ m
plank log (silv) bușean de gater
plank sheer (nav) copastie inferioară
Planck time (metr, fiz) unitate de timp egală cu timpul necesar unui foton să parcurgă o lungime Plank cu viteza luminii: 1 Planck time $\sim 1,351 \cdot 10^{-43}$ s
plankton (biol) plancton
planned (ec, adm) planificat, intenționat
planned economy (ec) economie planificată

planned obsolescence

planned obsolescence (ec) planificarea articolelor care se demodează ușor
planner (TH) planificator; proiectant
planned outage (met, mas-un) oprire / întrerupere de funcționare, planificată
planning sistematizare; planificare
planning and design work studiu de proiect
planning permission aprobare a cadastrului
plano(-)concave plan-concav
plano(-)convex plan-convex
plan of site, plan showing position (constr, mas) plan de ansamblu
plano-miller (mas-un) mașină de frezat longitudinal cu masa mobilă (tip rabotează)
plano-type surface grinding machine (mas-un) mașină de rectificat suprafețe plane, tip portal
plant plantă; (TH) instalație, utilaj, fabrică, uzină, secție, echipament, exploatare, mecanism, mașinărie, aparat, aparatură; inventar; complex; agregat; (met) fier vechi din circuitul de fabricație; (agr, bot, silv) a planta, a sădi, a cultiva; (iht, agr) a crește (pește)
plant accident accident de muncă
plant acid (chim) acid vegetal
plantation (agr, silv) plantare, sădire; plantație
plant-breeding station (agr) stațiune de selecție
plant chemistry (chim) fitochimie
plant code number (auto) numărul de cod al fabricii
plant conditions (TH, mas) regim / condiții de exploatare
plant designer inginer proiectant (pentru linii tehnologice, secții etc.)
plant engineer inginer de exploatare / de producție / de întreținere (pentru linii tehnologice, secții etc.)
planter (agr) plantator, mașină de plantat
plant feeder (zool) animal fitofag
plant for trimming sheets (met, mas-un) instalație pentru tăierea tablelor
plant-hire rate (ec) tarif de închiriere a instalațiilor
planting (agr, silv) sădire, plantare; (agr) semănat
plant item (ind, constr) mașină, utilaj, instalație (relativ mare)
plant laboratory (ind, metr) laborator uzinal
plant leasing (ec) închiriere pe termen lung a unor instalații sau clădiri complet echipate
plantlet (bot, agr) plântuță
plant load factor (TH, ind) factor de utilizare (la mașini-unelte, cuptoare, centrale electrice etc.)
plant management (ec) conducere a unei uzine
plant out (agr, silv) a sădi spațiat; a răsădi

plaster stone

plant practice (edu, ind) practică în producție; metodă / experiență practică
plant remains (bot, alim, mediu) resturi de plante
plant-returned scrap (met) fier vechi / deșeuri metalice din circuitul (intern) de fabricație
plant setter (agr) mașină de răsădit / de repicat
plant stock (TH) utilaj; echipament; (mas, ec) inventar (de secție / uzină)
plant supervision (metr) control de fabricație la nivel de secție / uzină
plant unit agregat
plant wax (chim, agr) ceară naturală
plant yard / depot (ind, constr) magazie / depozit de materiale și utilaje
plan view (PV) (OM) vedere în plan, proiecție orizontală (în desen tehnic)
plaque (OM, constr) placă (de metal, faianță), plachetă, tăbliță
plash baltă, băltoacă; a stropi, a împrășca (cu apă sau alt lichid); a împleti nuiile
plashy (geogr) mocirlos, mlăștinos, cu bălți (d. teren)
plasma (fiz) plasmă, gaz ionizat; heliotrop; (minrl) calcedon verde
plasma arc cutting (met) tăiere cu jet de plasmă
plasma arc weld surfacing (TH) încărcare prin sudare cu jet de plasmă (pe suprafețe, pentru recondiționare, formarea acoperirilor cu destinație specială)
plasma etching (met) curățare cu jet de plasmă
plasma gas (fiz) gaz ionizabil / plasmagen
plasma-jet cutting (met, TH) tăiere cu jet de plasmă
plasma-jet spraying process (met, TH, fiz) (proces de) acoperire prin pulverizare cu jet de plasmă
plasma-jet torch (met) arzător cu jet de plasmă
plast (plast) (*fam*) material plastic, plastic
plaster (constr) mortar, tencuială, ipsos, g(h)ips; a tencui, a gipsa, a pava (un drum); gips; platură; (med) a pune în ghips, a pune un platură; a mânji, a murdări
plaster bandage (med) pansament ghipsat
plaster binder (ind chim) liant plastic
plaster concrete (constr) beton cu ipsos
plasterer (constr) tencuitor
plastering (constr) tencuire, tencuială
plastering smoothing machine (constr, mas-un) mașină de drișcuit / de netezit tencuiala
plastering trowel (constr, OM) mistrie (de tencuit)
plaster-mould casting (met) turnare în forme de gips
plaster of Paris (constr) ipsos; (minrl) alabastru
plaster stone (minrl) g(h)ips

plastic

plastic (mec, materiale) plastic, maleabil, ductil, deformabil, (din) material plastic, material plastic; sugestiv, clar, limpede (d. substanțe) artificial; (sg și pl) tehnica sculpturii; (*fam*) elastic; (ec) (*fam*) carte de credit; (*fig*) sugestiv, supus

plastic alloy (met, TH) aliaj maleabil / ductil

plastic art (artă) artă plastică

plastic bronze (met, T) bronz moale / pentru lagăre de alunecare / prelucrabil prin deformare (la rece)

plastic cable (el, plast) cablu izolat cu material plastic

plastic-cased battery (auto) acumulator în carcasă din material plastic / compozit polimeric

plastic clay (met) argilă plastică / pentru modelare / plastică pentru ceramică

plastic cold working (met, TH) deformare / formare / fasonare / profilare la rece

plastic collapse load (mec, OM) sarcină de rupere plastică

plastic cord (OM, plast) cordon / cablu din material plastic

plastic deformation (mec, OM) deformație plastică

plastic effect (TV, c) dedublare a imaginii, efect plastic / stereoscopic

plastic-faced hardboard (ind chim) placă melaminată (de fibră)

plastic fiber(s) (plast, ind chim) fibre din materiale plastice / polimeri / polimerice

plastic film (plast, ind chim, OM) peliculă plastică / ductilă / din material plastic

plastic fire-clay (met) argilă refractară, plastică

plastic flow / yield (mec, materiale) curgere plastică (la solide)

plastic flow persistence (materiale, mec) deformație plastică remanentă / ulterioară / persistentă

plastic foam (plast) spumă / burete din plastic

plastic forming (alim, mas-un, met, plast) formare prin deformare plastică

plastic hinge (OM) articulație plastică

plasticine (ind chim) plastilină

plasticitate (mec) a deforma plastic

plasticity (mec, TH) plasticitate, deformabilitate, maleabilitate, ductilitate

plasticity index (mec, TH) index de plasticitate

plastic sulphur (chim) sulf amorf / plastic

plasticize (alim, ind chim) a înmuia, a plastifia

plasticizer (agent) plastifiant, plastificant, agent de plastifiere

plasticizer migration (plast, ind chim) migrarea / deplasarea plastifiantului

plasticizing (alim, ind chim) plastifiere (prin amestecare, încălzire și / sau adaos de agenți de plastifiere)

plateau duration

plastic layer strat plastic

plastic limit (mec, materiale) limită de plasticitate

plastic material (plast) material plastic, plastic

plastic moment of strength (mec, materiale) modul de rezistență plastică

plastic pipe (OM, plast) țevă / conductă din material plastic

plastic range (materiale) zonă / regim / interval / domeniu de deformare plastică / de plasticizare

plastic range test (materiale, metr) test / încercare pentru determinarea intervalului de plasticitate

plastic refractory clay (met) argilă plastică, refractară

plastics (ind chim, plast) materiale plastice

plastics foil (ind chim, plast) folie / film / foaie de material plastic

plastic shaping (met, TH) fasonare plastică

plastics plating (ind chim, met) acoperire (a materialelor metalice) cu material plastic

plastics processing machine (mas-un, plast) mașină / utilaj de prelucrat materiale plastice

plastic refractory clay (ind chim, termo) argilă plastică refractară

plastic state stare plastică

plastic strain (mec) deformare / deformație plastică

plastic sulphur (chim) sulf amorf / plastic

plastics welding (ind chim, TH) sudare a materialelor plastice (fără a specifica procedeul)

plastic theory (mec) teoria plasticității

plastic-viscous flow (fiz, mec) curgere plastic-vâscoasă

plastic yield / flow (mec) curgere plastică

plastification (ind chim, alim) plastifiere

plastificator (alim, ind chim) mașină de plastifiat / de masticat, malaxor; masticator

plastifier (ind chim) plastifiant

plastifying screw (OM, alim, ind chim) melc de plastifiere

plastisol adhesive (plast, chim) adeziv plastisol / obținut prin dispersia unui polimer într-un plastifiant

plast material (plast, ind chim) material plastic

plasto-elastic properties (materiale, mec) proprietăți plasto-elastice

plastomer (materiale, metr, mec) plastometru (aparat de măsurat proprietăți mecanice (de curgere) a termoplasticelor (topitură sau solid) prin trecere forțată printr-un orificiu

plate-and-frame filter-press (OM, alim) filtru-presă cu rame

plateau tavă; platou; (constr) planșeu; (fiz) palier; (mat) palier al unei curbe

plateau duration (autom, electr) durată / lățime a palierului unui impuls

plateau duration

plate axis (c) axe ale imaginii
plate battery (el) baterie anodică / de placă / A
plate bending rolls / machine (met, mas-un)
 mașină de îndoit tablă
plate cap (el) bornă anodică / de placă
plate circuit (el) circuit anodic
plate clippings (met) deșeuri de tablă
plate clutch (auto, OM) ambreiaj / cuplaj monodisc
plate column (ind chim) coloană cu talere
plate conveyor (alim, ind alim) transportor cu
 plăci articulate
plate cooler (alim, termo) răcitor cu plăci
plate coupling (OM) cuplaj cu lamele / disc(uri)
plate covering (constr) acoperire cu plăci / cu
 tablă
plate current (el) curent anodic
plate cutter / cutting machine (met, mas-un)
 mașină pentru tăiat tablă
plated (met) acoperit, cu acoperire galvanică,
 placat, îmbrăcat
plated bar (OM) bară plată (de metal)
plate detection (el) detecție anodică
plate determination (alim, ind chim) calcul /
 determinare a numărului de talere
plate doubler (met, mas-un) mașină de dublat /
 placat tablă
plate dryer (ind chim, alim) uscător cu discuri /
 cu plăci
plate-edge bevelling / planning machine (met,
 mas-un) mașină de rabotat / de tăiat margini de
 tablă
plate-edge preparation (met) pregătirea margi-
 nilor de tablă (pentru sudare, profilare etc.)
plate efficiency (el) randament anodic
plate electrode (el, chim) electrod cu / în plăci
plate evaporator (alim, ind chim) evaporator cu
 plăci
plate extruder head (plast, mas-un, OM) cap de
 extrudare pentru plăci
plate feeder (alim, ind chim) alimentator cu plăci
plate fill / packing (OM) garnitură / umplutură
 în plăci (suprapuse)
plate filter (OM, alim) filtru cu plăci; (el) filtru
 anodic
plate fin (OM, metr) lamelă, nervură, placă
plate frame (el) ramă a plăcii de acumulator;
 (OM) cadru de tablă
plate freezer (alim, termo) congelator cu plăci
plate / strip fuse (el) siguranță fuzibilă, lamelară
plate gauge (metr) spion; (met) calibru pentru
 grosimea tablei
plate girder (OM, constr, mec) grindă cu inimă
 plină, grindă continuă
plate gland (OM, constr, mec) suport de tablă

plate rim

plate glass (ind chim) sticlă în plăci
plate gripping tongs (met, OM) clește pentru tablă
plate heater / pasteurizer (alim, termo) pasteu-
 rizator cu plăci
plate-heating furnace (met, termo) cuptor pen-
 tru încălzirea tablelor
plate ice (alim) gheață în lamele / în plăci
plate-insulator (OM, termo) izolator în formă
 de placă / taler
plate iron (met) tablă (groasă) de oțel
plate jig (mas-un, OM) dispozitiv de ghidare în
 formă de placă (și la găurire)
plate keel (OM) pană / paralelă; (nav) chilă ori-
 zontală
platelet (OM) lamă, lamelă
platelet alpha (met) fază alfa, grosier aciculară
plate leveller (met, mas-un) mașină / dispozitiv
 de îndreptat tablă (groasă)
plate levelling / straightening machine (met,
 mas-un) mașină de îndreptat tablă
platelike, plate-like (OM) lamelar; plat; în for-
 mă de plăci
platelike powder (materiale) pulbere lamelară /
 în paiete / în solzi
plate load (el) sarcină anodică / de placă, rezis-
 tență anodică / de sarcină; (mec) sarcină (apli-
 cată) pe placă
plate lug ureche a plăcii de acumulator; (met)
 platbandă
plate marking (met) marcarea tablei
plate mill (met) laminor pentru tablă groasă
plate mill stand (met) cajă a laminorului de
 tablă groasă
platen (OM) placă; (alim, termo) plită; masă
platens (OM, el) plăci de contact (și la mașina
 de sudat prin presare)
plate out a întinde; a egaliza; a netezi; a aplatiza
plate panel of metal (met) foaie de tablă
plate planner (met, mas-un) mașină de rabotat
 margini de tablă
plate polishing machine (met, mas-un) mașină
 de polizat tabla
plate powder (ind chim) praf de curățat vesela
plate precipitator (alim, ind chim, mediu) filtru
 electrostatic, cu plăci
plate preparation (met) pregătire / teșire a mar-
 ginilor (tablei) (pentru sudare)
plate out (materiale, OM, fiz) a aplatiza, a ega-
 liza, a întinde
plater tinichigiu
plate rack (OM) sabot cu placă, lagăr cu talpă,
 rastel (și pt. vase)
plate rail (OM, transp) bară / șină plată
plate rim (OM) bordură de tablă

plate roll

plate roll (met) cilindru pentru laminarea tablelor groase
plate rolling (met) laminarea tablelor groase
plate-rolling mill / train (met) laminor de tablă groasă
plate scrap (met) deșeuri de tablă
plate-shaped (OM) în formă de placă
plate-shearing attachment / machine (mas-un) foarfece / mașină de tăiat tablă
plate shears (met, OM) foarfece de tablă / pentru tăierea tablelor
plate sheet (met) tablă (în general semifabricat din oțel)
plate shop atelier de tinichigerie
plate slab (met) bramă; sleb; platină
plate specimen (OM, metr) probă / epruvetă plană
plate spring (OM) arc lamelar / în foi
plate stand (met) cajă a laminorului de tablă groasă
plate steel (met) tablă groasă
plate stem (nav) etravă fasonată / din tole
plate strake (nav) șir de table de bordaj, filă de bordaj
plate tank (alim, ind chim) cuvă de răcire (la care una sau mai multe laturi sunt constituite din evaporatoare cu plăci)
plate testing machine (metr, met) mașină de testat / de încercat tabla
plate thickness (met) grosime a tablei / a plăcii
plate turner (met, mas) răsturnător de tablă
plate-type clutch (OM) cuplaj / ambreiaj cu discuri / cu lamele
plate-type condenser (alim, ind chim) condensator cu șicane / cu plăci / cu discuri
plate-type evaporator (alim, ind chim) evaporator cu talere, vaporizator cu plăci
plate valve (hidr, OM) supapă plată / cu taler / cu disc / cu scaun plat / plan
plate vibrator (OM, mas) vibrator cu placă
plate welding (met, TH) sudare a tablelor groase
plate wheel (OM) roată-disc (plină) / fără brațe
platework (OM, TH) ansamblu / construcție / confecție din tablă (și sudată), lucrare de tinichigerie
plate working machine (met, mas-un) mașină de prelucrat / îndrpetat tablă / plăci
platform (cf, met) platformă, peron, rampă de încărcare; (met, ind) post de comandă la utilaje mari; (constr) podium, pedestal, terasă, platou, planșeu;
platform balance / weightening machine (met, ind) pod-bască pentru cântărire
platform conveyor (alim, ind chim) transportor cu bandă cu plăci articulate

pleated tub

platform for the operator (mas, ind) platformă de servire / de comandă
platform scales (metr, OM) cântar cu platane
platform truck (transp) vagon sau camion platformă
platform underpass (cf) pasaj inferior
plating (constr) pavare; (met, TH) acoperire (și cu plăci); placare, metalizare; aurire; argintare; acoperire galvanică; (nav) bordaj metalic; (OM) strat; căptușire
plating bath (met, chim) baie de galvanizare / de acoperire (metalică)
plating-out test (met, metr) test / încercare la aplatizare
platinic compound (chim) compus platinic / al platinei tetravalente
platinisation; platinising (met, TH) platinare, acoperire cu platină
Platinum (Pt) (chim) platină
platinum foil (met) folie de platină
platinum foil rolling mill (met) laminor pentru folii de platină
platinum-platinum-rhodium couple (met, metr) termocuplu platină-platină-rodium
platinum sponge (met) platină spongioasă
Platonic year, great year (metr, astronomie) unitate de măsură pentru timp, anul lui Platon: 1 Platonic year ~25 800 ani
platymeter (metr, fiz) platimetru, aparat pentru măsurarea capacității și permitivității
play (OM) joc; interstițiu; spațiu liber; rost; a juca (și d. o piesă, în sens nedorit)
playback redare, reproducere
play for expansion (termo, constr, cf) joc pentru compensarea dilatării / expansiunii termice, rost de dilatare
play the market (ec) a specula hârtii de valoare în vederea unui profit imediat
play movement (cf, termo) rost de dilatare (și între șine)
play of piston (OM, auto, nav, termo) joc al pistonului
play-out (OM, T, chim) efilare / subțiere (a unui strat), a unei acoperiri
play the market (ec) a specula
plea pretext; protest; cerere; (jur) proces, acțiune juridică
please turn over vă rugăm întoarceți foaia
pleat cută dublă, plată; a încreți; a plisa; a cuta; a plia; a gofra (textile, hârtie, folii, table subțiri)
pleated cutat; plisat; ondulat (d. textile, hârtie, folii, table subțiri)
pleated tub (OM) țeavă flexibilă / ondulată, burduf, tub ondulat

pleated filter

pleated filter (OM, alim, hidr) filtru cutat / plisat
pleating plisare, gofrare
pleating machine (mas-un) mașină de pliat / de gofrat
pledge (ec) gaj, garanție, obligație; promisiune; a făgădui, a promite, a garanta
pledged goods (ec, TH) mărfuri în garanție
plentiful abundent; din plin
plenty abundență
plenum (OM, hidr) de refulare, refulat
plenum chamber / space (OM, hidr) cameră / spațiu de refulare / de distribuire a aerului
plethron, (pl) plethra (metr) unitate din Grecia Antică pentru măsurarea distanței sau ariei: 1 plethron ~31...33 m
plexiglass (plast) plexiglas
plf (metr, OM, T) simbol pentru pounds per linear foot (lbm/ft), unitate de măsură pentru sarcină / forță / masă liniară în inginerie: 1 plf = 1,488164 kg/m; (metr) abreviere pentru a „per linear foot”: 1 plf = 3,280840 pe metru (m); v. **per linear foot**
pli (metr, OM, T) abreviere pentru pounds per linear inch (livre pe inch / țol liniar); pentru masă: 1 pli = 17,85797 kg/m; pentru livre-forță: (pounds of force per linear inch): 1 pli = 175,1268 N/m
pliability (TH) pliabilitate; flexibilitate (d. semifabricate subțiri, textile etc.)
pliable pliabil (d. semifabricate subțiri, textile etc.)
pliant flexibil; pliant; cutabil; pliant
plicate în cute, cutat, pliat
plied yarn (textile, plast) fir dublat / răsucit
pliers (OM) clește (și plat / de îndoit sârmă)
pliers flat nose (OM) clește plat
plinth (constr) plintă, bază de coloană, soclu; (OM, mas-un) bază de coloană
plodder (alim, ind chim) presă cu melc / cu șnecc (și pt. săpun, paste făinoase)
plot (agr, constr) parcelă, lot de pământ; (fiz) grafic, diagramă; (nav) schemă, punere / trasare pe hartă; a desena un plan, a reprezenta grafic, a trasa o curbă prin puncte, a pune pe hartă, a trasa, a schița
plottable evaluabil, estimabil, posibil de trasat
plot of function (mat) grafic al unei funcții
plotmat (birotică, metr) dispozitiv automat de trasat curbe
plot scale scara unui desen (tehnic)
plotted point punct trasat / desenat marcat
plotter, printer (OM, c) dispozitiv de trasat curbe / de desenat, înregistrator grafic
plotter unit (metr, topografie) unitate de măsură pentru distanță: 1 plotter unit = 25μm

plug batch

plotting (constr) fragmentare, parcelare; reprezentare grafică; cartografiere; trasare; marcare; construcția unei curbe (din date măsurate); lucru pe hartă
plotting board indicator de scară; (pe desen, hartă etc.) (mas-un) indicator de avans transversal; masă de desenat / de trasat
plotting head (electr, c) cap de trasare
plotting plate (OM, electr, c) ecran / placă / masă de trasare
plotting scale scară (pt. desen și hărți)
plough (agr) plug, a ara; (el) sabot subteran colector de curenți telurici, priză mobilă de curent; (T) a brăzda, a zgâria (asemănător arăturii)
ploghing (agr) arătură, brazdă; (T) brăzdare (ca de plug)
pluck (out) a smulge, a scoate
plug (OM) tampon, dop, cep, pană, ic, obturator, știft, cocoș; a astupa (cu dop); (el) patron, bușon, fișă (de conectare), priză; rotor; (met) dorn, poanson, fund de convertizor; (auto) cablu de alimentare (pt. priză)
plugboard (mas, autom) tablou de conexiuni, de programare / de distribuție / de comandă
plug box (el) priză de contact / de curent; doză / cutie de conexiune
plug braking (el, mec) frânare prin schimbarea fazelor cu curent invers (la mașini asincrone)
plug centre (OM) dop cu gaură de centrare
plug cock / valve (OM) robinet / supapă de trecere / cu cep, ventil cu cep / cu scaun conic
plug connector (el) conector cu fișe
plug contact (el) contact cu fișe, conector, priză de curent
plug device / socket (el, OM) priză de curent / de contact
plug door (OM) panou / ușă de vizitare
plug drawing (met) tragerea țevelor pe dorn / pe mandrină
plug filter (OM) filtru-cartuș
plug flow (el) curgere în blocuri / prin bușoane
plug fuse (el) siguranță cu patron fuzibil
plug gauge (metr) calibru-tampon
plugging (el) frânare prin contracurent; blocare; închidere a apelor; (mediu) colmatare; (TH, hidr) astupare / înfundare (dorită sau nu, a unei țevi); (met) înfundarea / închiderea / obturarea orificiului de scurgere
plugging chart (el, electr) diagramă de conexiuni
plugging chisel daltă / dorn de perforare
plugging of pores (materiale) blocare / astupare a porilor
plug batch (nav) capac izolant (de cală frigorifică)

plug hole

plug hole (mas-un, OM) gaură de golire / de evacuare / de scurgere; (nav) orificiu de scurgere (pe fundul bărcii)

plug-insulator corp izolant al bujiei

plug lines (met, plast) striuri / rizuri / urme de tragere (pe semifabricate trase, laminate, extrudate etc.)

plug of a cock (OM) cep de robinet

plug-on pin (OM, electr) picioruş / ştift de fişă

plug-on trip (OM, electr) regletă cu fişe

plug-ramming machine (constr, mas) maşină de compactat pământul; (met) maşină de ştatampat fundul la un convertizor

plug receptacle (el) priză (de contact)

plug resistance (el) rezistenţă cu fişe

plug restored indicator / shutter (OM, hidr) clapetă cu ridicare / revenire automată

plug rheostat (el) reostat cu fişe

plug rolling mill (met) laminor perforator (pt. ţevi)

plug scratches (met, plast) striuri / rizuri / urme de tragere (defecte pe semifabricate trase, laminate, extrudate etc.)

plug screw (OM) şurub de închidere

plug screw thread gauge (OM, metr) calibru (normal) tampon filetat / de piuliţe

plug socket / device (el) priză de curent / de contact

plug tap (mas-un) tarod de finisat / intermediar

plug tester (auto, metr) dispozitiv / aparat pentru încercat bujii

plug-type cut-out (el) siguranţă cu patron fuzibil

plug up (OM) a astupa cu dop / cu cep

plug valve (OM) robinet cu cep (drept)

plug welding (TH, met) sudare fără electrod

plum (alim) prună; stafidă; (agr, bot) prun (pom)

plumb vertical, (fir cu plumb), drept; (chim, el) a plumbui, a acoperi cu plumb; (constr) a controla verticala; a sonda adâncimea

plumbagine, plumbago (chim) grafit

plumbaginous grafitat (şi d. compozite)

plumbago crucible (met) creuzet de grafit

plumb-bob (wire) (constr) fir cu plumb

plumber (met) turnător de plumb; (constr) instalator (de apă şi canal)

plumber-fitter (TH, ind) lăcătuş-instalator

plumber's pliers (OM) cleşte pentru ţevi de gaz

plumber's solder (met, TH) (aliaj cu) staniu / cositor pentru lipire moale

plumber's wiped joint (OM, TH) proeminenţă / guler de (la) lipitură

plumbic; plumbiferous (materiale) care conţine plumb

plunger valve

plumbing (met) plumbuire; prelucrare a plumbului; (constr, ind) verificare a verticalităţii (cu firul cu plumb); lucrări de instalaţie de apă şi canal, ţevărie

plumbism (med) saturnism

plumb level (metr, constr) nivelă cu fir cu plumb

plumb line (metr, constr) (linie) verticală, fir cu plumb; (mat) perspectivă perpendiculară

plumb point punct de nadir

plumb stern (nav) etravă verticală

plumbum (Pb) (chim) plumb

plume pană (de pasăre); fulg (şi la particule de uzură, formă a materialului de adaos la compozite etc.)

plummer (OM) lagăr pe capră

plummer block (nav) palier de arbore port-elice

plummet greutate; (constr) fir cu plumb

plunge (hidr) a plonja; a aluneca de-a lungul unui ghidaj

plunge cylinder (OM, hidr) cilindru tip plunjer

plunge milling (mas-un) frezare de / cu adâncime (mare)

plunger (el) cursor de scurtcircuitare, miez mobil; (nav) scafandru; sondă; (OM) bară, dop de presiune, piston (plonjor), plunjer, buton de instalaţie; (met) bară pentru astuparea gurii de descărcare

plunger armature stud (OM) buton / tastă de reţinere

plunger cam (OM) camă cu bolţ

plunger case (OM, hidr) cilindru plunjerului

plunger die (OM, TH) poanson

plunger disk / follower (OM, hidr) disc de piston / de plunjer (la distribuitoare)

plunger feeder (OM, hidr) alimentator cu piston plonjor / cu plunjer

plunger guide (OM, hidr) ghidaj de plunjer / de plonjor

plunger moulding press (mas-un) presă cu piston de injecţie

plunger pin (OM, hidr) tijă (şi a plunjerului), ştift de fixare cu arc

plunger piston (OM, hidr) piston (tip) plunger / plonjor

plunger pump / set (OM, hidr) pompă cu piston

plunger relay (el) releu cu miez mobil

plunger slide (OM) bolţ alunecător / plonjor

plunger tester (metr, fiz) aparat pentru determinarea rezistenţei la plesnire

plunger-type instrument (metr, OM) aparat care conţine un plunjer (acţionat hidraulic sau de o bobină) ca parte principală de măsurare

plunger valve (OM, hidr) supapă cu plunjer / cu piston

plural

PNU

plural (gram) plural; multiplu; numeros
plurality pluralitate; (și pol) număr mare
plurality dies (mas-un) cap de filetat universal, filieră cu piepteni
plus (semnul) plus, pozitiv; cantitate pozitivă
plush (textile) pluș
plus limit (OM) abatere superioară
plus material (agr, alim, ind) refuz / rest de sită
plus mesh (met, constr, ind chim) pulbere care nu trece prin sită, refuz
plus post (el) bornă pozitivă
plus tolerance (OM) abatere pozitivă
Plutonium (Pu) (chim) plutoniu
pluvial (meteo, geogr) pluvial
ply placaj, inserție textilă (în benzi de transport); (plast) strat de țesătură; cută, pliu; (nav) a executa călătorii regulate (între anumite porturi)
-ply (metr) un sufix care indică numărul de cutări / straturi într-o piesă; 4-ply înseamnă cu 4 straturi
ply belting (OM, ind) covor / bandă de cauciuc cu inserție de pânză
plying (el, compozite, electr) dublare a firelor; pliere; cablare a firelor răsucite; care se pliază
play orientation (materiale) orientarea planelor de laminare (la compozite, laminate) pentru obținerea unor proprietăți superioare
ply twist (TH, el, electr) răsucire concomitentă cu dublarea / pliere / pentru cablare
plywood (constr) placaj; foaie de furnir
plywood sheet (constr) foaie de furnir
ply yarn (met, plast, electr) fir dublat și/sau răsucit / cablat
PM, pm (metr) abreviere pentru *post meridiem* (în latină) pentru „după prânz” / după ora 12.00: ora 4:30 pm este aceeași cu ora 16:30
PMPO (metr) abreviere pentru „**peak music power output**” unitate de măsură utilizată de producătorii de aparatură electronică de amplificare pentru a evalua puterea efectivă la ieșire a amplificatorilor (de sunet), definițiile existente fiind greu de exprimat în unități SI
PN (metr, hidr) simbol pentru „nominal pressure” presiune nominală (în conducte, rezervoare), presiunea măsurată în conducte, în bari, la 20°C
PNC (metr) o abreviere pentru **preferred noise criterion**, unitate de măsură în inginerie pentru a măsura nivelul zgomotului de fond în spații închise; este similară cu cea anterioară, criteriu de zgomot (noise criterion – NC); valorile PNC sunt cu 10...15% mai mici față de măsurătorile nivelului sonor în decibeli
pneudraulic (OM) amortizor (cu) aer-ulei
pneumatic pneumatic

pneumatically actuated valve (OM, hidr) supapă acționată pneumatic
pneumatic amplifier (assembly) (mec, mas) (grup-) amplificator pneumatic de presiune
pneumatic control (autom) comandă pneumatică
pneumatic controller (hidr, autom) regulator pneumatic de poziție / de poziționare
pneumatic conveying (alim, ind chim) transport pneumatic (și pt. pulberi, făină etc.)
pneumatic drive (OM, hidr, autom) acționare pneumatică
pneumatic elevator (alim, met, OM) elevator pneumatic
pneumatic expanding mandrel (mas-un, OM) dorn pneumatic de strângere / de prindere
pneumatic hammer (met, constr, OM) ciocan pneumatic
pneumatic-hydraulic actuator (hidr, OM, autom) sistem de / cu acționare (combinată) pneumohidraulică, schimbător de presiune pneumohidraulic
pneumatic moulding machine (met) mașină pneumatică de formare / de format
pneumatic press (mas-un) presă acționată pneumatic
pneumatic programmer (autom, hidr) programator pneumatic
pneumatic rammer (met, OM) mai / dispozitiv pneumatic de îndesat (amestecul de formare)
pneumatic rapper (met) ciocan pneumatic de dezbatut piese turnate
pneumatic riveting hammer / machine (met, mas-un) ciocan / mașină pneumatică de nituit
pneumatic shot blasting machine (met, mas-un) mașină pneumatică de sablat
pneumatics (fiz) știința care se ocupă cu proprietățile mecanice ale gazelor
pneumatic system (fiz, mas) sistem pneumatic
pneumatic tool (mas-un) sculă pneumatică
pneumatic time delay unit (metr, hidr) temporizator pneumatic
pneumatic timer (metr, hidr) temporizator pneumatic
pneumatic unloading device (termo, OM) dispozitiv de mers în gol (la compresoare)
pneumatic variable speed control (termo, OM) dispozitiv automat de variație a vitezei compresorului funcție de consumul de aer
PNU (metr, med) abreviere pentru **protein nitrogen unit**, o măsură a potențialului compușilor utilizați în alergiile pielii; 1 PNU este definită ca 0,01 g_u phosphotungstic acid-precipitable protein nitrogen (azot din proteine, precipitabil cu acid sulfo-wolframic); este înlocuită cu **bioequivalent allergy units** (BAU), definită prin testarea pielii cu preparate de referință

poach

poach (ind chim) a înălbi, a decolora
pocket casetă; (met) pori de gaze, retasură dispersă; (OM) buzunar (și de lagăr), locaș, adâncitură, sac, buncăr, gol, suflură, cavitate, rezervor
pocket for a spring (OM) locaș pentru arc
pocket of ore (met) cuib / lentilă de minereu
pod bit / drill (mas-un) burghiu-lingură
point (cf, met) macaz, ac, schimbător de cale; (el) punct de contact / de legătură; diviziune, extremitate; (nav) cap, promontoriu; (mat) punct, poziție, moment; (nav) poziție, cart (gradație a rozei compasului egală cu 11°15'); virgulă; peniță, punct, vârf, tăiș, loc; a ascuți, a îndrepta, a viza, a puncta; punctiform, ascuțit; **point (pt)** (metr) unitate de măsură pentru unghiuri, și pentru exprimarea direcției pe busole: 1 point este 1/32 dintr-un cerc: 1 point = 11°15' sau $\pi/16$ radiani; **point (pt)** (metr, topografie, tipografie) unitate de măsură pentru lungime: 1 point reprezintă cel mai mic element de tipar care poate fi realizat, ~1/64 inch; 1 point (standardizat în US și UK) $\cong$ 0,35 mm; în Europa: 1 point = 1 Didot point = 0,377 mm; în US, Adobe software a introdus 1 big point (bp) = 0,3527778 mm; 1 point (în standardul german) = 0,25 mm; **point (pt)** (metr) un procent, 1%, un punct procentual; **point (pt)** (metr) unitate de măsură pentru masă (pt. pietre prețioase): 1 point = 2 mg; **point (pt)** (metr, sport) unitate pentru cantitate, egală cu 1; **point (pt)** (metr, sport) punct, marcă, gol etc., unitate folosită pentru a exprima cea mai mică schimbare a scorului; **point (pt)** (metr) o altă denumire pentru mil (= 0,001 inch), unitate utilizată pentru măsurarea grosimii hârtiei: 1 point = 25,4 μ m; **point (pt)** (metr) punct, unitate de măsură pentru greutatea specifică a unui lichid (vin, bere etc.) ca raport între greutatea specifică a lichidului și greutatea specifică a apei pure: 1 „point” reprezintă o creștere cu 0,001 peste 1; exemplu: un lichid cu greutatea specifică de 1,048 este descris ca având 48 puncte; **point** (metr) unitate medievală de măsurat timpul: 1 point = 1/5 ore, sau 12 minute
point-and-click (c) poziționare și apăsare (pt. mouse și cursor) (comenzi particularizate)
point at issue chestiune controversată
point contact (mec) contact punctiform
point counter (metr, fiz, electr) contor de vârfuri (Geiger-Müller)
point discharge (el) descărcare între vârfuri
point-down method (met) metodă de laminare pe muchie, a oțelului hexagonal
pointed (OM) ascuțit

point matching method

pointed corrosion (met, T, chim) coroziune în puncte / punctiformă
pointed drill (mas-un) burghiu plat
pointed hand vice / vise (mas-un, OM) menghină cu fălci înguste
pointedly (*adv*) (în mod) explicit, deschis, net
pointed nose (OM, metr) vârf ascuțit / fără racordare
pointed pin (OM) tijă cu vârf / ascuțită, știft ascuțit (la unul sau ambele capete)
pointed step drill (mas-un) burghiu plat profilat
pointed tool (mas-un) cuțit cu vârf ascuțit / cu rază de racordare zero sau foarte mică
pointed tooth (OM) dinte cu vârf ascuțit (și la deplasare pozitivă exagerată)
point electrode (el, met) electrod cu vârf / punctiform / pentru sudare în puncte
pointer (inf) indicator de adresă; (OM, metr) furcă de lanț, (ac) indicator (și cu săgeată)
pointer instrument (cf, OM) aparat / dispozitiv de manevră a macazului; (metr) aparat cu citire directă / cu ac indicator
pointer knob (OM, metr) buton indicator
pointer of index (mas-un, metr) indicator de compas de reglaj / de divizare
pointful la subiect; oportun
point hardening (met) călire parțială / locală (la oțel)
pointing (constr, met) umplere a unor goluri sau defecte de zidărie, rostuire; (el, metr) precalibrare; (TH) ascuțire, punctare
pointing error (metr) eroare de vizare / de citire
pointing machine (mas-un) mașină de ascuțit (și vârful de burghiu)
pointing mark semnul punct
pointing of the laser beam (fiz, met) focalizare a unui fascicul laser
pointing tool (mas-un) port-cuțit de strunjit conic
pointing up the joints egalizare a rosturilor (d. suduri, construcții)
point in space-time, event eveniment; punct în spațiu-timp
point lattice (mat, fiz) rețea de puncte
pointless fără sens; inoportun; fără legătură cu subiectul
point lever (cf, met) pârghie de macaz
pointlike (fiz, T) în formă de punct; punctiform
point load (mec, T) sarcină concentrată / aplicată într-un punct
point lock (metr, OM) fixator de ac; (cf, OM) încuietor de macaz
point matching method (mat) problemă cu valori la limită / cu condiții de graniță / în anumite puncte

point-observer

point-observer (fiz) observator punctual
point of accumulation, accumulation / cluster point (mat) punct de acumulare, limită
point of application (mat, fiz) punct de aplicare / de aplicație
point of connection (el, OM) punct / loc de legătură / de îmbinare
point of contact / of osculation / of tangency (mat) punct de contact / de tangență
point of contrary flexion / flexure (mat) punct de inflexiune (al unei curbe)
point of control (TH, ind) punct de control / de reglare / de verificare
point of drill (mas-un) muchie transversală a burghiului
point of the earth (el) punct de legare la pământ, legătură la pământ
point of engagement / of attack punct de atac (al sculei); (OM) punct de angajare / de intrare în angrenare (a doi dinți)
point of fall (mat, fiz) punct de cădere / de bază
point of the feeler (OM, metr) vârf al palpatorului
point of flammability punct de inflamabilitate (d. materiale, lubrifianți, fluide hidraulice etc.)
point of fracture (mec) punct de rupere
point of frog (cf) vârf al inimii de încrucișare (la șine)
point of ignition (termo) punct / temperatură de aprindere (d. lubrifianți, combustibili etc.)
point of impact (mec) punct de impact / de lovire / de ciocnire; (auto) locul impactului
point of incidence (fiz, mec) punct de incidență
point of inflection (mat, mec) punct de încovoiere / de inflexiune / de schimbare a curburii
point of intersection (cf) punct de încrucișare / de întretăiere; (mat) punct de intersecție
point of junction of members (mec) nod al unei construcții cu zăbrele
point of load (mec) punct de aplicare a sarcinii
point of lubrication (OM, T) punct / loc de lubrifiere / de ungere
point of make-out (ec) punct de echivalare (a costurilor antecalculat cu cele postcalculate)
point of maximum load (mec) limită / rezistență la / de rupere, punct de încărcare / de sarcină maximă
point of partition punct despărțitor / separator
point of pouring (met) temperatură de turnare, loc / groapă de turnare
point of rest (fiz, mec) punct de repaus; (nav, transp) punct de depozitare a mărfurilor în tranzit
point of rupture (mec) punct de rupere

poised

point of self-oscillation (autom, el) prag de amorsare a oscilației / de auto-oscilație
point of separation (chim, met) punct de separare / de tranziție
point of solidification (chim, met) temperatură / punct de solidificare
point of support (constr, met) zid de sprijin; (mec) loc de încastrare; punct de reazem
point of take-off (TH, hidr) loc / punct de priză / de evacuare
point of transition (met, chim) punct critic / de transformare
point of view punct de vizare (la aparate optice) / de vedere
point of weld (OM) punct de sudură
point of zero moment (mec) punct zero al momentelor
point of zero charge (mec) punct zero al încărcării (și la corpuri imersate)
point out a releva; a preciza; a evidenția, a reliefa, a scoate în relief / evidență
point paper hârtie de desen; hârtie milimetrică
point precisely (metr, autom) a regla fin / precis
point pressure (met, TH, mec) presiunea de contact a electrodului (la sudare)
point rail (cf, OM) ac de macaz / de conducere
point recorder înregistrator prin puncte
point releasing (cf) deblocare a macazului
point roughly (metr, autom) a regla grosier / aproximativ
points (cf) macaz, schimbător de cale; punct(e) de suspensie
point set (mat) mulțime de puncte
pointshaped punctiform
point size corp / mărime de literă
point source sursă punctiformă
points rating method (ec) metodă de evaluare a unei activități sau produs prin punctaj
point to point (configurație) punct cu punct
point-to-point numerical control (mas-un) control numeric pas-cu-pas (și la deplasare între două poziții fără o preferință asupra căii sau vitezei), control pozițional
point-up bricking (met, constr) rostuire, curățire a rosturilor (de zidărie)
point welding (met, TH) sudare în puncte
point wise pe / în puncte, punctual, local
poise poziție; echilibru; a stabili; a echilibra; a suspenda; a ține; **poise (P, Ps, Po)** (metr, hidr, T) unitate de măsură în sistemul CGS pentru vâscozitate dinamică; în sistemul SI, unitatea de măsură este Pa·s; 1 poise = 0,1 Pa·s
poise beam (el, metr) pârgă / braț de cursor
poised echilibrat; stabilizat

poiser

poiser (chim) soluție-tampon, oxireducătoare
poiseuille (PI) (metr) unitate de măsură în sistem MKS, neacceptată în sistem SI pentru vâscozitatea dinamică: 1 poiseuille = 1 Pa·s = 10 Poise
Poiseuille flow (hidr, T) curgere laminară / Poiseuille
poise weight (mec, OM) cursor, călăreț, greutate de echilibrare
poising action (chim) acțiune de tamponare (prin reacție de oxido-reducere)
poising agent agent-tampon (de oxido-reducere)
poising solution (chim) soluție-tampon oxireducătoare
poising tool (OM) dispozitiv de echilibrat balansul
poison (chim, med) otravă
poisoning (chim, med) otrăvire; intoxicare; (c) ardere / degradare a ecranului fluorescent
poisonous (chim, med) toxic; otrăvitor
poisonous substance (chim, med) substanță toxică
Poisson's number / ratio (mec) coeficientul lui Poisson, coeficientul contracției transversale
poke a împinge; a băga; (met, termo) a alimenta focul
poke hole (met, termo) groapă / gaură / orificiu de sondaj / de investigare / de alimentare a focului (la furnal, cuptoare, cazane etc.)
poker, poking bar (termo, OM) vătrai
poke welding (met, TH) sudare manuală în puncte
polar (fiz) polar; diametral opus, care se află în raport de polaritate
polar adsorption (chim, T) adsorbție polară
polar angle (geom) unghi polar; anomalie; azimut
polar bond (chim) legătură polară
polar coordinates in plane (geom) coordonate polare în plan
polar equation (mat) ecuație în coordonate polare (și a unei curbe plane)
polarity (el, fiz, chim) polaritate
polarisation (fiz) polarizare
polarise (fiz, chim) a polariza; a premagnetiza
polar line (mat) polară; (mec) rază polară
polar link(age) (fiz, chim) legătură polară
polar molecule (fiz, chim) moleculă polară
polar moment of inertia (mec) moment polar de inerție
polar solvent (chim) solvent polar
polarized effect (fiz) efect de polarizare / polarizat
polar zone (geogr) zonă polară
pole prăjină; oște (la vehicule); unitate de lungime; 1 pole = 5,029 m; (geogr) polul Pământului;

polished specimen

lui; (el) pol; dinte; stâlp de linie electrică; (nav) pol, baliză; capră, suport; (OM) stâlp, țaruș, jalon, baliză; a sprijini, a propti; (el) a magnetiza, a polariza; (metr) unitate de măsură pentru suprafață, egală cu un pătrat cu latura de o prăjină: 1 square pole = 1 pole of area $\approx 25,29285 \text{ m}^2$; (metr) pole; v. **unit magnetic pole**
pole arc (geom) arc polar / de pol
pole arm (OM, constr) braț / traversă a(l) unui stâlp
pole ax(e) (alim, OM) secure; satâr, cuțit, bardă (de măcelărie)
pole change (el) inversiune de polaritate / de poli
pole changer (el) inversor de poli
pole changing (el) comutare de poli; schimbare a numărului de poli (la un motor)
pole changing control (el) reglare a (turației) prin schimbarea numărului de poli
pole core (el) miez magnetic polar / al polului
pole earth wire (el) conductor de legare la pământ / de coborâre a(l) paratrăsnetului
polegada (metr) unitate de măsură pentru lungime, inch / țol portughez: 1 polegada = 2,777 cm
pole gap (el) întrefier polar
pole guy (OM, constr) ancoră a unui stâlp (electric)
pole horns (el, OM) coarne / extremități ale pieselor polare
pole piece / shoe (auto, OM) papuc de pol; (el) piesă polară
pole pitch (el, fiz) pas / interval polar
pole with line stays (OM, constr) stâlp de întindere / ancorat
police station (adm) secție de poliție
policy politică; tactică; metodă; (ec) poliță (de asigurare)
policy formation (ec) stabilire a politicii / a liniei (unei firme)
policy holder titular al unei polițe de asigurare
policy statement (ec) declarație / dare de seama asupra politicii firmei
poling (met) perșaj; (el) inversare a conductoarelor / a liniilor
polish (TH) lustru; luciu; polizare; lustruire; satinare (a hârtiei); a lustrui; a poliza; a șlefui; a satina
polished (TH) lustruit, polizat, șlefuit
polished plastering (constr) tencuială netezită
polished rod (OM) tijă / bară lustruită
polished section (met) secțiunea șlefuită a probei; (OM) șlif
polished sheet (met, metr) tablă lustruită / laminată la rece
polished specimen (met) probă metalografică lustruită

polisher

polisher (constr, hidr, mas-un) mașină de polizat / de lustruit, amestec pentru lustruit; (mas-un) placă de lustruire, șlefuitor
polishing (TH) lustruire; netezire, șlefuire, polizare, poleire
polishing bit (mas-un) burghiu de finisare
polishing buff (mas-un) disc de lustruit
polishing clamp (mas-un) buclă de lustruit
polishing cloth (mas-un) pâslă de lustruit
polishing cold rolling mill (met) laminor netezitor / finisor la rece
polishing composition (mas-un, chim) substanță de lustruit / amestec / compoziție
polishing compound (mas-un, chim) compus de polisare (de lustruire)
polishing cone (mas-un) dorn conic de lustruit
polishing disk (mas-un) disc de lustruit (și pt. probe metalografice)
polishing file (mas-un) pilă de șlefuit
polishing hammer (OM) ciocan de netezit
polishing house (met) caja laminorului netezitor / finisor
polishing lathe (mas-un) strung de polizat
polishing machine (mas-un) mașină de lustruit / de polizat / de șlefuit
polishing material (met) material de lustruire; lustru de piele
polishing medium (mas-un, chim) soluție / mediu de lustruire
polishing oil (mas-un, chim) ulei de lustruit
polishing pass (met) trecere de finisare (la laminare)
polishing paste (mas-un, chim) pastă de lustruit
polishing pickling (met, TH) decapare de lustruire
polishing plate (mas-un) placă de polizat / lustruit
polishing powder (mas-un, chim) praf / pudră de șlefuit / de lustruit
polishing roll (met) cilindru netezitor (la laminare)
polishing tool (mas-un) sculă / dispozitiv de lustruit; (met) planator
polishing wheel (mas-un) disc abraziv de lustruire fină
pollex (poll) (metr) (*în latină* – deget), utilizat în loc de inch în botanică
pollutant (mediu, chim) factor poluant
polluted air (mediu, chim) aer impurificat / poluat
polluted water (mediu, chim) apă poluată
pollution îmbăcsire; (mediu) poluare, murdărie; (fiz) contaminare; (met, OM, T) impurificare (a unui aliaj, a unui lubrifiant etc.)
pollution load (mediu, ind) grad de impurificare / poluare
Polonium (Po) (chim) poloniu
polyacetal, POM (ind chim, plast) poliacetal

polyester (PET) resins

polyacethylene (plast) policetilenă
polyacrylate (plast) poliacrilat
polyacrylicacid (plast, ind chim) acid poliacrilic
polyad (chim) polivalent
polyaddition (plast, chim) reacție de poliadiție
polyamide, PA (plast) poliamidă
polyamide(-)imide, PAI (plast, ind chim) poli-amidimidă
polyamide resin (plast, ind chim) rășină poliamidică
polyamidic fibers (plast) fibre poliamidice
polyaminiamide (plast) poliaminoamidă
polyaryletherketone, PAEK (plast, ind chim) poliarilcetonă
polybenzylmethacrylate (plast, ind chim) polibenzilmetacrilat
polybisphenol carbonate (plast, ind chim) policarbonat-bifenol
polyblends (ind chim, OM) amestec de polimeri
polybutadiene (plast, ind chim) polibutadienă
polybutadiene oxide (plast, ind chim) oxid de polibutadienă
polybutadiene-styrene (plast, ind chim) polibutadienstiren
polybutene (plast) polibutilenă, polibutenă
polybutylene terephthalate, PBT (plast, ind chim) polibutilentereftalat
polycaprolactam (plast) policaprolactamă
polycaprolactone (plast, ind chim) policaprolactonă
polycarbonate, PC (ind chim, plast) policarbonat
polychlorinated propylene, chlorinated polypropylene (plast, ind chim) polipropilenă clorurată
polychlorocarbon (plast) hidrocarbură clorurată
polychloroprene (plast, ind chim) policloropren, cauciuc policloroprenic
polychromatic (fiz) policrom(atic)
polychrome; polychromic (fiz) policrom
polychromy (fiz) policromie; (textile, tipografie) imprimare multicoloră
polycondensation (chim, plast) policondensare
polycrystalline (met, fiz) policristalin
polydiallylphthalate (plast, ind chim) polidialiltfalat
polydiene rubber (plast) cauciuc polidienic
polydispersed (materiale) (amestec) cu particule de mărimi diferite
polyester (plast, ind chim) poliester
polyester alkyd, PAK (plast, ind chim) poliester alchidic
polyester fibres (plast) fibre poliesterice
polyester laminate (ind chim) material poliesteric stratificat
polyester (PET) resins (plast, ind chim) rășini poliesterice

polyester(s) (PEs)

polyester(s) (PEs) (plast, ind chim) poliest(er)i
polyether (plast, ind chim) polieter
polyetheretherketone, PEEK (plast, ind chim) polieteretercetona
polyetherimide, PEI (ind chim, plast) polieterimidă
polyethylene, PE (plast, ind chim) polietilenă
polyethyleneglycol, PEG (plast, ind chim) polietilenglicol
polyethyleneimine, PEI (plast, ind chim) polietilenimină
polyethylene oxide (plast, ind chim) oxid de polietilenă
polyethyleneterephthalate, PET (plast, ind chim) polietilentereftalat
polyethylene-vinyl acetate, PVA (plast, ind chim) polietilen-vinil acetat
polyfluorocarbons (plast, ind chim) hidrocarburi polifluorurate, polimeri fluorurați
polyfluoron (plast, ind chim) denumire comercială pentru politrifluorocloretilenă
polyfluoroprene (plast) polifluoropren
polyfurnace (ind chim, termo) cuptor de polimerizare
polyglycol (chim) glicol, poliglicol
polyglycol solution (chim) soluție de apă și glicol
polygonal (geom) poligonal
polygonal path (geom) linie frântă / poligonală
polygon connection (el) conexiune în poligon (a unei înfășurări polifazate)
polygon hob (mas-un) freză-melc de prelucrat piese cu mai multe laturi / alezaje poligonale
polygonice (alim, termo) gheață poligonală / în forma de poligon
polygon of forces (mec) poligon al forțelor
polyhalocarbons (plast, ind chim) hidrocarburi polihalogenate
polyhalide (plast, ind chim) polihalogenură
polyhedral (geom) poligonal, poliedric
polyhedron (geom) poliedru
polyimide, PI (plast, ind chim) poliimidă
polyisobutylene (PIB) (plast, ind chim) poliizobut(ilen)ă
polyisocyanate (plast, ind chim) poliizoceanat
polyisoprene (plast, ind chim) poliizopren
polymer (plast, chim) polimer
polymer alloy (plast, ind chim) aliaj polimeric
polymer blend (plast) amestec de polimeri
polymeric amide fibre (plast, ind chim) fire / fibre poliamidice, nailon (*fam*)
polymeric compound (plast) compus polimeric
polymerization (plast, chim) polimerizare
polymerization accelerator (plast, chim) accelerator de polimerizare

polystage amplifier

polymerization activator (plast, chim) activator / inițializator de polimerizare
polymerization degree (plast, chim) grad de polimerizare
polymerization furnace (plast, ind chim, termo) cuptor de polimerizare
polymerization inhibitor / retarder (plast, chim) inhibitor / încetinitor de polimerizare
polymerization modifier (plast, chim) modificator de polimerizare
polymerize (plast, chim) a polimeriza
polymerized / polymer oil (ind chim, T) ulei polimerizat
polymerized vinyl chloride (plast) policlorură de vinil
polymerizer (plast, ind chim) autoclavă / instalație de polimerizare
polymer matrix composite (plast, OM) compozit cu matrice polimerică
polymethacrylate, PMA (plast, ind chim) polimetacrilat
polymethacrylonitrile (plast, ind chim) polimetacrilonitril
polymethylene (plast) polimetilenă
polymethylmethacrylate, PMMA (plast, ind chim) polimetilmetacrilat de metil
polymolecular layer (chim, T) strat polimolecular
polymorph (fiz) polimorf
polymorphic / polymorphous transformation (fiz) transformare polimorfă
polynom(ial) (mat) polinom(ial)
polynomial equation (mat) ecuație algebrică / polinomială
polynomial ring (mat) inel de polinoame
polynuclear aromatics (plast, chim) hidrocarburi aromatice, policiclice
polyolefin PE, PP (plast, ind chim) poliolefină
polyphenylene oxide, PPO (plast, ind chim) oxid de polifenilen
polyphenylene sulfide, PPS (plast, ind chim) polifenilensulfonă
polyphenilensulphure, PPSU (ind chim, plast) polifenilensulfură
polyphenylmethylsiloxane, PPMS (plast, ind chim) polifenilmetilsiloxan
polypropylene, PP (plast, ind chim) polipropilenă
polypropylene glycol-propylene oxide, PPG-PPO (plast, ind chim) polipropilenglicol-propilenoxid
polyreaction (chim) reacție de polimerizare
polysaccharide (chim) polizaharidă
polysiloxane (plast, ind chim) polisiloxan
polystage amplifier (metr, autom) amplificator cu mai multe etaje / multiplu / în cascadă

polystage switch

polystage switch (el, OM) întrerupător în trepte
polystyrene, PS (plast, ind chim) polistiren; **general purpose** ~, **GPPS** polistiren de uz general; **high impact** ~, **HIPS** polistiren rezistent la impact; **modified medium impact** ~, **MIPS** polistiren modificat, cu rezistență medie la impact

polysulphide (plast) polisulfură

polysulfone, PSU (plast, ind chim) polisulfonă

polysulfone resin (plast, ind chim) rășină polisulfonică

polytetrafluoroethylene, PTFE (plast, ind chim) politetrafluoretilenă, teflon (denumire comercială DuPont)

polyurea (plast, ind chim) poliuree

polyurethane, PUR (plast, ind chim) poliuretan

polyurethane foam (plast, ind chim) spumă poliuretanică

polyurethane rubber (plast, ind chim) cauciuc poliuretanic

polyurethanes (plast, ind chim) poliuretani

polyvalency (chim) polivalență

polyvalent (element) polivalent

polyvinyl (chim) polivinil

polyvinyl acetals (chim) acetali polivinilici

polyvinyl acetate, PVA (plast, ind chim) acetat de polivinil, polivinilacetat

polyvinyl alcohol, PVAL (chim) alcool polivinilic

polyvinyl benzylchloride (plast, ind chim) polivinil-clorbenzil

polyvinyl butyral, PVB (plast, ind chim) polivinil butiral

polyvinyl carbazole (ind chim, plast) polivinil-carbazol

polyvinyl chloride, PVC (chim, plast) clorură de polivinil, policlorură de vinil

polyvinyl chloride resin (ind chim, plast) rășină policlorvinilică

polyvinyl ethers (ind chim, plast) polivinil eteri

polyvinyl formal, PVFM (plast, ind chim) polivinil formal

polyvinylidene fluoride (PVF) (plast, ind chim) polifluorură de viniliden

polyvinyl plastics (ind chim, plast) materiale plastice polivinilice

polyvinyl stearate (plast, ind chim) stearat de polivinil

polyvinylalcohol, PVA (plast, ind chim) alcool de polivinil

polyvinylpyridine, PVP (plast, ind chim) polivinil-piridină, polipiridină de vinil

PVC (plast) abreviere pentru **polyvinyl chloride**

polyplant (ind chim) instalație de polimerizare

pooped

polyplast (plast, chim) polimer

polypin (metr, alim) unitate de măsură pentru volum (de bere sau băuturi alcoolice) 1 polypin of beer (UK) ~18,2...20,5 l, 1 metric polypin of beer = 20 l; polypin este denumirea unei mărci înregistrate (Biovision GmbH) pentru polimerul utilizat pentru acoperirea recipientelor

pomace (alim) tescovină de mere; turtă de oleaginoase

pomace breaker-spreader (alim) mărunțitor-aruncător de tescovină

pomade (chim) alifie; unguent; pomadă

PON (metr, ind chim, auto) abreviere pentru pump octane number (cifra octanică la pompă)

pond, Dutch pound (metr) livră olandeză: 1 pond (Olanda) = 500 g = 1 German pfund;

pond (p) (metr) unitate metrică de măsură pentru forță (mai rar utilizată): 1 pond = 1 gram weight = 980,665 dyne

pond (constr, hidr) piscină; (hidr, geogr) bazin, lac, eleșteu

ponderous greu; (OM) masiv; cu dimensiuni mari; cu pondere

pontoon (constr) cheson; (hidr, nav) ponton, bac; ambarcațiune cu fund plat

pontoon crane (nav, transp) macara (montată pe) ponton

pontoon dock (nav) doc-ponton

pony cal mic, ponei; (metr) a small glass for liquor; 1 pony (US) ~29,6 ml; (metr) pahar mic de bere: în Australia, 1 pony of beer ~140 ml; 1 **pony keg** (US, pentru bere) ~29,34 l

pony axle (OM) osie alergătoare

pony motor (mas) motor auxiliar de pornire / de lansare

pony routhier (met) cază degrositoare (de laminor)

pony routhier (met, TH) întindere preliminară (de laminare)

pony routhier mill (met) calibru pregătitor (de laminor)

pony routhier stand of rolls (met) cază pentru cilindrii pregătitori (la laminor)

pood (metr) v. **pud**

pool piscină; (hidr, geogr) iaz; lac de acumulare, zonă adâncă în albie, bazin, baltă; (ec) cartel, trust; (met) puț de cercetare, baie de sudare; (nav) rezervor; zăcământ, rezervor, groapă

pool furnace (met) cuptor cu vatră

poop (nav) dunetă, pupă; (el) impuls; (nav) a inunda pupa, a se sparge pe puntea dunetei (d. valuri)

poop anchor (nav) ancoră pupa

poop deck (nav) punte pupa

pooped (nav) cu pupa spălată de valuri

poor audibility

poor audibility (fiz) audibilitate redusă / slabă
poor coal cărbune de calitate inferioară
poor combustion (termo, chim) ardere incompletă
poor conductor (el) conductor cu conductibilitate electrică redusă
poor contact (el) contact slab / slăbit / defectuos
poor electrical connection (auto) legătură / conectare defectuoasă a circuitului electric
poor gas (met, termo) gaz sărac / uscat
poor-gas firing (termo, met) încălzire cu gaz sărac
poor in inertia (mec) cu inerție redusă
poor mixture (termo) amestec (gazos) sărac
poor oil (ind chim) ulei de calitate inferioară
poor ore (met) minereu sărac
poor penetration (met, TH) sudură nepătrunsă / incompletă
poor quality (de) calitate mediocră
poor restart (TH) reluare defectuoasă (la trecere, de laminare, la sudare)
poor restart at the root (met, TH) reluare defectuoasă la prima trecere (la sudare)
poor restart at the toe (met, TH) reluare defectuoasă la ultima trecere (la sudură)
poor return (ec) beneficiu slab
poor sealing (OM) etanșare slabă / defectuoasă
poor solder (met) aliaj (de lipit) cu conținut redus de staniu
poor vacuum (fiz) vid redus / puțin înaintat
poor visibility (av, nav) vizibilitatea rea (gradul 2: obiectele se disting până la 500 m) (în navigație)
poor weld (met, OM) sudură incorectă / de calitate necorespunzătoare / cu defecte
pop pocnet, pocnitură; detunătură; (alim) băutură efervescentă; a crăpa, a pocni
pop gate (met) alimentator în formă de creion, la piciorul pâlniei de turnare
pop back (auto, termo) retur de placare, explozie în carburator
pop-off (met) răsuflătoare (la turnare)
pop-off flask (met) cutie de formare cu răsuflătoare
poppet (mas-un, OM, hidr) sabot de apăsare, păpușă mobilă, bilă apăsată de un arc; (nav) montant de falsbord / de parapet, pontil de lansare; (termo) supapă cu disc / cu taler
poppet head (mas-un) păpușă mobilă / de centrare
poppet sleeve (mas-un) manșon / ax al păpușii mobile
poppet type pressure control valve (hidr, OM) dispozitiv / supapă de reglare a presiunii cu element plonjor / cu plunjer

pore ratio

poppet valve (OM, hidr) supapă cu scaun plat (eventual cu bilă), supapă de aerisire; supapă fixă cu tijă / cu scaun oblic / în formă de ciupercă / supapă cu tijă și taler
poppet-valve distribution (hidr, OM) distribuție cu supape
poppet-valve gear (auto, termo) mecanism de distribuție cu supape
popping pressure (hidr) presiune de deschidere a unei supape de siguranțe (și la fluide compresibile)
populate a ocupa; a popula
population (TH) lot, populație
population mean (TH) media unui lot / a unei populații
population variation (TH) (intervalul de) variație a unui lot / a unei populații
porcelain (ind chim) porțelan
porcelain crucible (ind chim) creuzet de porțelan
porcelain cup (ind chim, OM, el) izolator-clopot de porțelan
porcelain dish (ind chim) farfurie de porțelan, capsulă de porțelan
porcelain evaporating dish (alim, chim) capsulă de porțelan
porcelain jar / mortar (alim, chim) mojar de porțelan
porcelain pot mill (ind chim, alim) moară cu bile de porțelan
porcelain spark(ing) plug (auto) bujie cu izolator de porțelan
porcelain tank (OM) recipient de porțelan
porch (constr) tindă, portic, portal; tambur, verandă; terasă; (el) palier de negru / al impulsului de stingere
porcupine boiler (termo, OM) boiler cu un sistem central din care pleacă tuburi închise la capete (ca niște țepi)
pore (el) parte neizolată a unui conductor; (TH) por
pore bridging (materiale) blocare / închidere a porilor
pore conductivity (electr) conducție lacunară (la semiconductoare)
pore filler (met, constr) umplutură pentru astupat porii
pore forming (met) formare a porilor
pore forming material (met) agent de formare a porilor, material porofor
pore fluid pressure (fiz) presiune a fluidelor din pori
pore pressure (hidr, met) presiune interstițială, presiune a fluidelor din pori
pore ratio (materiale) indice de porozitate

pore size

pore size (materiale) dimensiune / mărime a porului / a porilor
pore size distribution (materiale) morfologia porilor; distribuție a porilor după mărime
pore space (materiale) volum al porilor; spațiu poros; porozitate
pores per inch, ppi (metr, materiale) măsură a porozității pentru produse tip spumă sau pentru filtre, pori pe inch / țol
pore volum (materiale) volum al porilor / golurilor
pork (alim) carne de porc
pork-scrap (alim) jumări
poron (plast, materiale) policlorură de vinil (microporoasă)
porosimeter (metr, materiale) porozimetru
porosity porozitate; (metr) în industria hârtiei porozitatea se măsoară prin timpul necesar ca 100 cm³ de aer să treacă printr-o suprafață de 1 inch pătrat de hârtie la o diferență standard de presiune; unitatea de măsură este square inch seconds per deciliter (secunde ori inch pătrat pe decilitru) (s·in²/dl), numită și **Gurley unit**, în SI units, 1 s·in²/dl = 6,4516 secunde pe metru de coloană de aer (s/m)
porosity curve / function (materiale) curbă / funcție de porozitate
porosity log (materiale) diagramă de porozitate; curbă a diferenței de potențial
porous poros; spongios
porous barrier (alim, ind chim) perete separator poros
porous bearing (OM, T) lagăr (din material) poros
porous cast iron (met) fontă poroasă
porous chrome hardening (met, TH) cromare dură, poroasă
porous diaphragm (OM, alim) diafragmă poroasă
porous iron (met) fier spongios, burete de fier
porous limestone (geol) calcar poros
porous medium (alim, chim, met) mediu poros
porous membrane (OM) membrană poroasă; filtru poros
porous-metal bearing (OM, T) lagăr din aliaj / material metalic poros
porous rubber (ind chim) cauciuc poros
porous spot (met) regiune poroasă dintr-o piesă turnată (defect)
porous stratum (geol) strat poros / de rocă poroasă
porous structure (materiale) structură poroasă
porous weld (met, OM) cusătură poroasă, rost poros (la sudură) (defect)
porpoise oil (alim, chim) untură de delfin

portal structure

port (TH) orificiu, gaură, deschidere; (met) capul cuptorului; (nav) port; babord (al navei); iluminator; sabord (deschidere în bordajul lateral); (el) poarta, acces; (nav) a pune cârma la babord
portability (inf) portabilitate, ușurință de modificare a unui program; (TH) portabilitate, proprietate de a fi deplasabil / portabil
portable portabil; mobil; transportabil; deplasabil (d. un modul, un aparat etc.)
portable belt conveyor (OM) transportor mobil cu bandă; bandă mobilă
portable boiler (cf, termo) cazan de locomotivă
port connection (hidr, OM) orificiu de conectare
portable fuel container (auto, OM) canistră de combustibil
portable grinder (met, mas-un) polizor mobil / portabil
portable hardness meter (metr, materiale) duri-metru portabil
portable hoist (nav, OM) vinci portabil; (met, OM) troliu de intervenție transportabil
portable installation (ind) instalație portabilă
portable lathe (mas-un) strung portabil
portable motor (el, mas) motor transportabil / mobil
portable mould (OM, mas-un) matriță amovibilă
portable oscillating circular saw (OM, mas-un) ferăstrău circular-pendular (deplasabil), de tăiat șine și profile
portable saw (OM, mas-un) ferăstrău deplasabil
portable service set (ind, met) trusă de serviciu
portable set (ind) set / ansamblu portabil
portable spot welder (mas-un) mașină portabilă de sudare prin puncte
portable standard meter (metr) aparat portabil care poate compara valorile măsurate cu cele standard
portable swing circular saw (mas-un) ferăstrău circular-pendular, deplasabil
portable terminal (c, autom) terminal portabil (cu o tastatură și un dispozitiv de afișare / înregistrare)
portable welding boot (met) cabină portabilă de sudare
port aft (nav) pupa babord
portal (constr) portal, intrare principală; (auto, hidr) deschidere de eșapament, orificiu de scurgere / de descărcare; (mas, transp) macara portal; (met, cf, hidr) portal de tunel
portal crane (mas, transp) macara portal
portal frame (OM, constr) cadru portal
portal structure (OM, constr) stâlp portal

portative

portative (mas, OM) portativ, portabil
portative force (mec, hidr, T) forță portantă
port charges (nav, ec) taxe portuare
port cover (OM) clapetă de protecție
port door (termo) ușă de acostament (a unui an-trepozit frigorific)
port-end(s) (met) cap / gură de gaze și aer (la cuptor Siemens-Martin)
port engine (nav, mas) motor babord
porter hamal; (mec, constr) grindă de rezistență
port facilities (nav, mas) instalații portuare
portfolio mapă, biblioraft; (ec) portofoliu, listă cuprinzând investițiile unei firme
portfolio of products (ec) gamă de produse (ale unei firme)
portfolio selection (ec) alegere a unei game de produse
porthole (OM, nav) hublou
portion parte; porțiune; cotă-parte; porție; fragment; a împărți; a porționa
portion of line (hidr, OM) piesă / porțiune de conductă
portion of sphere (geom) calotă sferică
portion passing through screen (termo) cădere a cărbunelui prin grătar
Portland cement (chim, constr) ciment (hidraulic) Portland
Portland-Pozzolan cement (chim, constr) amestec de ciment (hidraulic) Portland cu constituție pozzolano
port light (nav) lumină portuară, lumină distinctivă babord; lumină din babord, lumina roșie
port of call (p.o.c.) (nav) port de escală
port of delivery (nav, transp) port de livrare (a încărcăturii); port de repredare a navei (la terminarea navlosirii)
port of departure (nav, transp) port de plecare (a navei)
port of discharges (pt., disch.) (nav, transp) port de descărcare
port of distress (nav) port de refugiu
port of entry (nav, ec) port de sosire (a navei), port de import, port vamal
port of intake / loading / shipment (nav, transp) port de încărcare
port of registry (nav) port de ataș / de înregistrare / de înmatriculare
ports (autom, c, inf) porți / căi de intrare / de ieșire
portrait portret; imagine; poză; fotografie; (c) așezare a paginii pe înălțime
port way (OM) canal (la mașini-unelte)
posistor, positive temperature coefficient resistor (el, termo, fiz) pozistor, rezistență cu coeficient de temperatură pozitiv, conductor rece

position vector

position poziție; ordin; rang; situație; loc; serviciu; (nav) poziție (a navei), punct (termen referitor la locul navei); a regla; a potrivi; a poziționa
positional adjustment (autom, mas) reglare a poziției
positional notation (inf) sistem de notație numeric; (mat) scriere poziționată a numerelor
position control servo (autom) servomecanism de comandă a poziției
position coupling key (OM, autom) cheie / comutator de legătură între poziții
positioner; positioning device (OM, electr) dispozitiv de poziționare / de fixare a poziției, manipulator
position error (metr, autom) eroare de poziție; deviație (la reglarea proporțională)
position finder (autom, electr) indicator de poziție
position finding / fixing orientare în teren; determinare a poziției (unui punct, unui loc etc.) în teren, pe hartă, pe o schiță; (nav) stabilire a poziției unei nave în deplasare, determinare a punctului (navei); (fiz) radiogoniometrie
position function (fiz) funcție de punct / de loc; (mat) funcție de poziție
positioning (autom, metr) poziționare, reglare / corectare a poziției (și față de o sculă)
positioning action (OM) acționare rigidă, reglare cu cuplaj rigid
positioning relay (el, electr, autom) releu de poziționare / de execuție
positioning scale (metr, autom) scală de reglare
positioning screw (mas-un, OM) șurub pentru așezarea piesei în poziția cerută
position lever (mas-un) manetă pentru fixarea poziției (saniei șepingului în raport cu culisa)
position light (auto) lumină de poziție; (nav) lumină distinctivă; lumină de siaj
position mark (mas-un, TH) marcă / semn care indică poziția de utilizare
position of equilibrium (mec) poziție de echilibru
position of fracture (mec, OM) poziție a ruperii / a fisurării, locul de rupere / de distrugere (al cusăturii sudate, al unui element de mașină etc.)
position of load (mec) poziție a sarcinii
position sector switch (mas, autom) selector de poziție
position sensor (mas-un, metr) senzor de poziție
position servo(mechanism) (autom, OM) servomecanism reproducător de poziție; servomecanism / regulator de urmărire
position vector (mat, fiz) rază vectoare, vector de poziție

positive

positive (fiz, mat) pozitiv; (mas-un) imobil (opritor, limitator etc.); rigid (d. o îmbinare), fără alunecare relativă a elementelor transmisiei (la transmiterea mișcării); copie fotografică pozitivă; (mat) (semnul) plus; cantitate pozitivă

positive adsorbition (fiz, chim) adsorbție pozitivă

positive allowance (mas-un, OM) joc, toleranță (de ajustare, de uzură, funcțional)

positive battery terminal (auto, el) bornă pozitivă baterie

positive blower (auto, mas) suflantă cu rotoare angrenate (Roots), ventilator cu refulare forțată a aerului; suflantă cu capsulă

positive cash flow (ec) flux pozitiv de numerar (întrările depășind ieșirile)

positive closing (mec, hidr) închidere forțată

positive clutch / coupling (OM) cuplaj cu transmiterea mișcării fără alunecare rotativă a elementelor cuplate

positive cooling (termo) răcire suplimentară / forțată

positive crankcase ventilation (PCV) (auto, mas) ventilație forțată a carterului

positive cut-off perdea totală (până la stratul impermeabil) (în hidrotehnică)

positive deviation (autom, metr) abatere superioară, deviație pozitivă

positive dihedral (geom) diedru pozitiv

positive displacement compressor (termo) compresor volumetric

positive displacement meter (metr, hidr) contor volumetric

positive displacement pump (OM, hidr) pompă de refulare / volumetrică

positive distortion (autom, electr) distorsiune pozitivă / în formă de butoi (d. semnale)

positive drive (OM) acționare fără alunecare; antrenare forțată / fără alunecare

positive electrode (fiz) electrod pozitiv, anod

positive feed (mas-un) avans forțat / mecanic; (alim, ind chim) antrenare / alimentare forțată

positive feedback / regeneration (autom) reacție pozitivă, feedback cu amplificare

positive gain factor (autom) factor de multiplicare pozitiv

positive glow (fiz) lumină anodică / pozitivă

positive-going threshold voltage (el, autom) tensiune a pragului superior

positive governing (autom) comandă / reglare directă

positive intermittent taking-up motion (autom) (regulator cu) mișcare pozitivă intermitentă

positive lens (fiz, opt) lentilă convergentă / pozitivă

post-acceleration

positive live (el, fiz) aflat sub tensiune pozitivă

positively (OM) cu transmiterea mișcării fără alunecare relativă (a elementelor conduse în raport cu cele conducătoare)

positively controlled (autom) cu comandă /cu reglare printr-o transmisie care nu admite alunecare relativă (a elementelor conduse față de cele conducătoare)

positive motion (OM) mișcare transmisă printr-un mecanism fără alunecare relativă (între elementul conducător și cel condus)

positive mould (met, plast, OM) matriță pozitivă

positive-negative three-level action (hidr) reglare cu trei poziții și zonă moartă (la distribuitoare etc.)

positive opening (OM, hidr) deschidere forțată

positive picture phase / polarity (fiz) polaritate pozitivă a semnalului de imagine

positive pressure (hidr) suprapresiune, presiune pozitivă

positive range (hidr, metr) parte pozitivă (a scării unui aparat de măsurat); (OM) rapoarte de transmisie pozitive: $i > 1$

positive reversing (OM) inversare forțată a sensului de mișcare

positive seat (mas) poziție de repaus

positive sequence polyphase system (el) sistem polifazat direct / de succesiune directă

positive solvent effect (OM, chim) efect pozitiv al solventului

positive speed gear box (OM) cutie de viteze cu serii de rotație demultiplicatoare (rapoarte de transmisie pozitive: $i > 1$)

positive stop (OM) limitator / opritor fix

positive stop screw pitch gauge (metr) calibrul de filet (în care șabloanele pot fi rotite cu un anumit unghi)

positive suction pump (OM, hidr) pompă cu înălțime de aspirație pozitivă

positive temperature coefficient resistor, posistor (fiz, electr) rezistor, rezistență cu coeficient de temperatură pozitiv, conductor rece

positive terminal (el) bornă pozitivă; pol plus

positive valence (chim) valență pozitivă

possess a poseda, a avea (și proprietăți mecanice etc.); a ocupa

possession (poss.) (ec) proprietate, drept de proprietate, posesiune, folosință; bunuri

possibility posibilitate, eventualitate

post post; poștă; (constr) stâlp, par, pilon; montant; (el) știft (al unei fișe), contact, picioruș; a plasa, a amplasa, a așeza; a afișa (un anunț); a expedia prin poștă

post-acceleration (mas, autom) postaccelerare

postage

postage (transp, ec) tarif poștal; francare; cost al expediției prin poștă
postage stamp marcă poștală, timbru
postassembly seal (OM) etanșare montată după asamblarea recipientului / sistemului de etanșat
post bracket bearing (OM) lagăr în consolă
post-calculated cost (ec) cost postcalculat
post-chlorination (chim, mediu) postclorurare (tratare a apei cu clor, după filtrare)
postcure (plast, ind chim) post tratament, tratament post-vulcanizare / după vulcanizare
post drill (mas-un) mașină de găurit, cu coloană
poster plancardă, afiș, poster
poster advertising afiș de reclamă
posterior probability (TH) probabilitate aposteriori / bazată pe experiență
postexpouse (fiz, ind chim) expunere suplimentară / ulterioară
post-fermentation (alim) fermentare ulterioară
post guiding (OM) bușă de ghidare precisă (după un ghidaj inițial mai puțin precis)
post hanger (OM) suport pentru suspendarea lagărului fixat pe un montant
postheating încălzire ulterioară unui proces tehnologic (la sudare pentru detensionare etc.)
post insulate (el) a izola după asamblare
post office box (POB) casuță poștală
post-paid (p.p., PP) francat
postpone a amâna; (met) a încărca (prin împingere)
postponement amânare (a unei reacții, a unui proces etc.)
post test (ec) testare ulterioară a unei campanii de comercializare
post tool holder (mas-un) port-cuțit simplu / cu reglarea înălțimii / suport al corzii sculei
postulate (mat) postulat; axiomă
postulational fundamentat pe postulat, axiomatic
post up (sum) (ec) a reporta (o sumă)
postweld cleaning (TH, OM) curățarea (mecanică) a cusăturii sudate (de zgură, stropi etc.)
pot (OM) oală; borcan; cutie; recipient; (chim, met) creuzet, deflector la canalul de fum; cazan de alambic; a conserva, a pune în cutii de conserve; a pune (o plantă) în ghiveci; (metr) unitate tradițională pentru măsurarea volumului în țări europene, comparabilă cu litrul; 1 pot (Elveția) = 1,5 l, 1 pot (Belgia) = 1,5 l pentru solide, 1 pot (Belgia) = 0,5 l pentru lichide, 1 pot (Daneamarca) = 0,967 l, 1 pot (Norvegia) = 0,965 l; (metr, fiz) unitate de măsură pentru volum, în Australia: 1 unit pot of beer (Queensland și Victoria) = 285 ml, 1 unit pot of beer (de bere) (Australia de Vest) = 575 ml; (metr) unitate

potential hole / pot / trough / well

tradițională pentru volum, în Jersey (Channel Islands): 1 pot $\cong$ 1,975 l (pt. lapte)
potable water (alim, mediu) apă potabilă
pot annealing (met) recoacere în cutii (a pieselor turnate)
pot-annealing furnace (met) cuptor pentru recoacerea în cutii (a pieselor turnate) / cu creuzete
potash soap (chim) săpun de potasiu / moale
potash water glass (chim) silicat de potasiu; sticlă solubilă de potasiu
potassium (K) (chim) potasiu
potassium hydroxide (chim) hidroxid de potasiu
potato (alim, bot) cartof
potato pulp (alim) pulpă de cartof
potato spirit (alim) alcool / spirt de cartof
potato starch (alim) amidon de cartofi
potch (ind chim) a înălbi, a decolora (d. țesături, materiale plastice etc.)
pot cooling (met) răcire în creuzet
pot core (el, met) miez semirotund / în formă de oală
potence file (mas-un) pilă lată mare
potent (alim) tare, alcoolic (d. băuturi)
potential posibilitate; (el, fiz, ec) potențial; (gram) (modul) potențial; latent; nedezvoltat; posibil
potential barrier (el, electr) barieră de potențial
pot cooling (met) răcire în creuzet
potential correction (el, electr, autom) derivație temporară, corecție de potențial
potential diagram (fiz, mec) diagramă a energiei potențiale
potential difference (p.d., PD) (el, fiz) diferență de potențial, tensiune electrică
potential distribution (el, fiz) distribuție de potențial
potential divider (el) divizor de tensiune, potențiomtru
potential drop / fall (el, fiz) cădere de potențial / de tensiune
potential electrode (el, metr) electrod de măsură a potențialului electric
potential energy (mec) energie potențială / acumulată
potential equalizer (el, autom) stabilizator de tensiune
potential equation (mat, fiz) ecuație verificată de potențial (la ecuații cu derivate parțiale)
potential field (mat, fiz) câmp potențial
potential flow (hidr) curgere / debit potențial(ă)
potential function (fiz) funcție de forță / armonică, potențial
potential head / pressure (hidr) presiune statică
potential hole / pot / trough / well (fiz) groapă de potențial

potential of Hydrogen, pH

potential of Hydrogen, pH (chim, fiz, metr) unitate logaritmică de măsură a acidității sau bazicității soluțiilor; pH unei soluții este o măsură a concentrației de ioni de hidrogen, adică logaritmul negativ al concentrației, măsurată în moli pe litru; valorile pH variază între 0 și 14; apa pură la 25°C are pH ~7,0; un pH < 7 indică aciditate, iar pH > 7 indică alcalinitate

potentiometer (el, electr) potențiomtru, rezistență variabilă, rezistor variabil, compensator, divizor de tensiune

potentiometer circuit (el, metr) circuit potențiomtric; (metr, autom) circuit compensator

potentiometer rheostat (el, metr) reostat potențiomtric în punte

potentiometer-type transducer (metr, el) transductor de tip potențiomtric / cu contact alunecător / glisant

potentiometric analysis (metr, fiz) analiză electromecanică / potențiomtrică

potentiometric measurement (metr, electr) măsurare prin compensare / potențiomtrică

potentiometric trimmer (metr, electr) potențiomtru ajustabil

pot furnace / kiln (met) cuptor cu creuzet

pothead (cable) (el) capăt / manșon terminal, cutie terminală (pentru cabluri)

pothead entrance fitting (el, OM) element / armătură de fixare / de strângere în manșonul terminal al cablului

pothead joint(ing) sleeve (el) manșon de legătură (pt. cabluri)

pothead tail (el, OM) porțiune de cablu în manta de plumb (între mufa de ramificație și linia aeriană)

pot kiln / furnace (met) cuptor cu creuzet

pot lead (met) grafit de / în creuzet

pot life (chim) durată de păstrare în bidon (a unui adeziv etc.)

pot melting process (met) proces de topire în creuzet

pot plunger (hidr, mas-un) piston de transfer / de injecție (pt. plastice)

pot roasting (met) calcinare în oală

potsherd ciob (din materiale casante: sticlă, porțelan etc.)

potsherd powder (ind chim) cioburi măcinate sub formă de praf

pot steel (met) oțel de creuzet

pot still (alim, termo) alambic simplu / cu încălzire directă

Pottasium, Kalium (K) (chim) potasiu, caliu, kaliu

potted capacitor (el, electr) condensator turnat / izolat prin turnare de rășină

pounded sugar

pottery (ind chim) olărie, faianță; (produse de) ceramică

potting (OM, el) etanșare / izolare prin turnare sau comprimare a unui material la partea terminală (a conductei, cablului)

potting compound (OM, hidr, el) compound / masă izolantă turnabilă

pottle (metr) unitate tradițională de măsură pentru volum de lichid: 1 pottle = 1/2 gallon

pot-type piston (OM, hidr) piston simplu

pouce (metr) unitate tradițională de măsură pentru lungime, deget (francez), inch / țol francez: 1 pouce $\cong$ 2,707 cm

pouch (alim, zool) pungă; sac mic; (mil) cartușieră; (med) pungă sub ochi

poumar (metr, textile) acronim pentru pound per million yards (livre pe un milion de iarzi), o unitate pentru măsurarea densității firelor textile în US: 1 poumar $\sim$ 0,496055 tex; v. **tex**

pound (mas, mec) lovitură puternică, izbitoră, plesnătură; (agr) îngrăditură, țarc, ocol (pt. vite); incintă închisă; (TH) a pisa, a fărâmița; a sfărâma, a zdrobi; a bate; a ciocăni; (constr) a băta-tori (pământul); carceră, închisoare; (*fig*) greu, necaz, strâmtoare; (metr, ec) liră sterlină (unitate monetară în Marea Britanie; 1 liră = 20 shillings sau 100 pence), liră (unitate monetară în Australia, Egipt, Irlanda etc.); **pound (lb, lbm, #)** (metr) unitate de măsură pentru masă sau forță, utilizată în Roma Antică și Vestul Europei, până la adoptarea sistemului metric, livră; funt; pfund; pund: în UK există două unități standardizate cu această denumire (pt. masă și forță); în US se utilizează avoirdupois pound (abreviată cu **lb av** sau **lb ap**): 1 avoirdupois pound = 453,59237 g; simbolul lbm este pentru unitatea de masă iar **lbf** – pentru unitatea de forță: v. **pound force**; **pound (lb t, lb)** (metr, fiz) 1 troy pound = 373,242 g (folosită în UK în farmacologie și bijuterie); **pound (lb)** (metr) unitate tradițională pentru măsurarea masei în industria hârtiei; v. **pound weight**

poundal (pdl, pl) (metr) unitate britanică de măsură pentru forță, utilizată în inginerie: 1 poundal $\cong$ 0,138255 N

pound cut (lb cut) (metr) unitate tradițională pentru măsurarea concentrației lacurilor / vopselurilor tip șerlac; în US: 1 pound cut este un lac obținut prin dizolvarea a 1 pound shellac uscat într-un galon de alcool ca solvent (~120 g șerlac pe litru de solvent), v. **shellac**

pounded ore (met, TH) minereu concasat prin procedeu / proces / tehnologie uscat(ă)

pounded sugar (alim) zahăr pudră

pound foot (lbf ft, lb ft)

pound foot (lbf ft, lb ft) (metr, fiz, mec) unitate de măsură pentru moment, livră-picior: 1 pound foot $\sim 1,355\,818\text{ N}\cdot\text{m}$

pound force (lbf, lb) (metr) unitate de măsură pentru forță în țări de limbă engleză (UK și Commonwealth), livră-forță: 1 pound force = 4,448221615 N

pounding (constr, hidr) sfărâmare; batere (cu maiul etc.), bătătorire; (nav) lovituri repetate de valuri

pound mass (lbm) (metr, fiz) v. **pound**

pound-mass/inch³ (metr, fiz) unitate de măsură pentru densitate (1 pound-mass/inch³ = 2,7679·10⁴ kg/m³)

pound mole (lbmol) (metr, fiz, chim) unitate de măsură pentru cantitatea de substanță, livră-mol: 1 pound mole = 453,59237 moli

pound per cubic foot, pcf (metr, fiz) unitate tradițională de măsură pentru densitate în inginerie, livră pe picior cubic: 1 pcf = 16,01846 kg/m³

pound per cubic inch, pci (metr, fiz) unitate tradițională de măsură pentru densitate, în inginerie, livră pe inch / țol cubic: 1 pci = 27679,90 kg/m³

pound per square foot (p.s.f., lb/sq. ft., lbf/ft², psf) (metr, fiz) unitate de măsură pentru presiune, livră / funt / pund / pfund pe picior pătrat: 1 psf $\cong 47,880\text{ Pa}$

pound per square inch (lbf/in², psi, lb/sq. in.) (metr, fiz) unitate tradițională de măsură pentru presiune, livră / funt / pund / pfund pe țol pătrat: 1 psi = 6,8947·10³ MPa

pounds of force per linear foot, plf, lbf/ft (metr, fiz, T) unitate de măsură pentru forță distribuită liniar, livre pe picior liniar: 1 plf = 14,59390 N/m

pounds per square inch absolute (psia, p.s.i.a.) (mec, fiz, metr, hidr) presiune absolută, exprimată în livre pe țol pătrat

pounds per square inch gauge (p.s.i.g., psig) (metr, hidr) presiune manometrică în livre pe țol pătrat (de multe ori ca diferență de presiune între presiunea incintei și presiunea atmosferică)

pound weight (lb wt, lb) (metr) unitate pentru măsurarea masei sau grosimii hârtiei, în US; hârtia este descrisă cu 24 pound weight dacă 1 top (500 coli) în format standard are masa de 24 pounds; pentru hârtia de corespondență formatul de bază este 43,18 cm x 55,88 cm; 24-pound bond paper înseamnă o masă de 6 pounds; unitatea metrică pentru masa hârtiei este densitatea unității de arie, în grame pe metru pătrat (g/m² sau gsm); 1 lb wt este echi-

pouring test

valent cu 3,76 g/m² pentru hârtia de corespondență, 1,48 g/m² pentru hârtie-indicator, 2,70 g/m² pentru hârtie de calitate etc.

pour (constr, met) strat turnat; (meteo) aversă de ploaie, ploaie torențială; (met, ind chim, plast) a turna (un lichid); a revărsa; a se răspândi; a curge (în); a vărsa (în); a veni în cantități mari / în număr mare

pourable sealing compound material turnabil / de turnare / de umplere (a rosturilor) pentru etanșare

pour a bearing (met, T) a căptuși prin turnare, cu compoziție un cuzinet de lagăr

pour depressor (chim, T) aditiv anticongelant / depresant

poured short mould (met) formă neumplută (defect de turnare)

pour forth (fiz, chim) a exala, a emite, a răspândi; (*fig*) a da frâu liber (mâinii etc.); a da buzna

pour-in-place concrete (constr) beton turnat pe loc, beton monolit

pour in (TH) a turna, a vărsa în

pour in founding (met, constr) turnare la fundație

pouring (met, constr) turnare, în turnare, care toarnă; (meteo) torențial (d. ploaie)

pouring basin (met) bazin de turnare; (OM) gură de umplere / de turnare

pouring bay (met) hală de turnare

pouring bed (met) pat de turnare

pouring car (met) cărucior / vagonet de turnare

pouring crane (met) macara de turnare

pouring defect (met, plast) defect de turnare

pouring gate (met) pâlnie / rețea de turnare; (OM) gură de umplere / de turnare

pouring head (met, plast, OM) canal de turnare

pouring height (met) înălțime de turnare

pouring in (met, TH) turnare

pouring-in hole (met) pâlnie a rețelei de turnare

pouring jar / pot (met) cazan de topit plumb

pouring ladle (met) oală / lingură de turnare

pouring lip (met, OM) buză / cioc de scurgere (la oala de turnare)

pouring nozzle (alim, met) cioc de turnare (la un vas)

pouring out (TH) scurgere; turnare; golire

pouring pit (met) groapă de turnare

pouring platform (met) platformă de turnare

pouring position (met) poziție de scurgere / de turnare

pouring rain (meteo) ploaie torențială

pouring spout (met, OM) jgheab / gură / buză de turnare

pouring temperature (met) temperatură de turnare

pouring test (met, metr) probă de fluiditate

pouring through pencil gate

pouring through pencil gate (met, TH) turnare directă „în ploaie”

pour into (TH) a turna (în ceva)

pour into cups (met) a turna în forme / lingouri

pour on (met) a completa prin turnare

pour out (met) a goli; a turna (în afară); a scurge

pour point (materiale) punct de curgere (și la unsori) / de lichefiere / de congelare; temperatură de lichefiere / de fluaj (mai rar)

pour-point additive / depressant / reducer (chim, T) aditiv anticongelant / depresant

pour-point depressant (T, chim) agent / aditiv de coborâre / reducere a punctului de picurare / anticongelant / depresant

pour-point test (metr, T) teste pentru determinare a temperaturii de picurare (a unui ulei lubrifiant, hidraulic, a unei unsori)

pour reversion (T) instabilitate a temperaturii de picurare (la lubrifianti)

pour stability (T) stabilitate a temperaturii de picurare (la lubrifianti)

pous, (pl) podes (metr) unitate de lungime în Grecia Antică, picior: 1 pous ~30,7 cm

powder pudră, material pulverulent; pulbere, pudră; praf; (TH) a pudra; a pulveriza; a pisa

powder bag (OM, mil) săculeț pentru cartușe

powder blue (chim) oxid de cobalt

powder burning (met, TH) tăiere cu gaz, cu pulbere de fier

powder carburising (met, TH) cementare / carburare în mediu solid / cu pulbere

powder coating (TH, T) acoperire cu pulbere / pulberi (și de materiale plastice)

powder cutting (met) tăiere cu gaz, cu pulbere de fier

powder dry perfect uscat (d. materiale pulverulente)

powdered (materiale) sub formă de pulbere / de praf

powdered caustic soda (ind chim) sodă caustică praf

powdered / pulverized coal cărbune pulverizat; praf de cărbune

powdered-coal firing (termo) focar / instalație de ardere cu cărbune pulverizat

powdered coke (met) praf de cocs

powdered filter (OM, mediu) filtru de praf

powdered flux (met, TH) flux pentru / de sudare

powdered fuel (termo, mas) combustibil pulverizat

powdered fuel plant (termo) instalație de cazane cu ardere a prafului de cărbuni

powdered funnel (alim, plast, met) pâlnie de turnare a prafului / pulberii (și la sinterizare)

power balance

powdered glass (ind chim) praf de sticlă

powdered-iron core coil (el, materiale) bobină cu miez sinterizat / din pulbere de fier

powdered slag (met) praf de zgură, zgură măcinată fin

powdered soap (ind chim) săpun praf

powder freezing (alim) congelare prin pulverizare / prin stropire / prin aspersiune, congelare în vid a stropilor de lichid pulverizat

powder glazing (chim) praf de grafitare

powdering (alim, ind chim, met) pudrare; (mediu, ind) acoperire cu praf; prăfuire

powder-jet extinguisher (chim, OM) stingător cu (jet de) pulbere

powder mechanics (mec) mecanica pulberilor

powder metallurgy (met, TH) metalurgia pulberilor

powder milk (alim) lapte praf

powder mixer (alim, ind chim) amestecător / mixer de prafuri / de pulberi

powder particle (materiale) particulă de pulbere (în compozite, de praf, în materiale sinterizate / granulate etc.)

powder preparation (alim, ind chim, met) pregătirea pulberii (și ca proces tehnologic)

powder rolling (met, TH) laminarea pulberilor

powder sugar (alim) zahăr pudră / farin

powdery purulent, sub formă de pulbere (d. materiale)

powder yield locus punct de curgere a pulberii

power (pr.) (mec, el) putere; energie; capacitate; eficiență, randament; exponent; grad; (metr, opt) factor de mărire (la microscop); a alimenta / a furniza putere; a acționa; a excita

power absorption (mas, el) putere absorbită / cerută

power-actuated (mas, mec) cu acționare mecanică

power actuator (mas, el) motor de execuție

power amplification (mas, el) amplificare de putere

power amplifier / booster (PA) (mas, autom) amplificator de putere

power amplifier stage (mas, autom) etaj amplificator final / de putere

power and material economy (ec) economie de putere / energie și de materie primă / materiale

power-area ratio (mec, fiz) putere pe unitate de suprafață

power-assisted control (autom, electr, hidr) reglare indirectă (mod de reglare necesitând un aport de energie exterioară sistemului reglat); servocomandă

power-assisted steering (auto, autom) servodirecție; (nav) guvernare cu transmisie mecanică

power balance (mec, termo) bilanț de energie / de putere

power brake

power brake (auto) servofrână; (cf) frână mecanică; (met) stanță / matriță de îndoit
power-breeder (reactor) (el, electr) reactor regenerator de putere
power brushing (mas-un, TH) curățire cu perie rotativă
power cable (mec, el) cablu de forță / de energie
power circuit (el) linie electrică de energie
power circuit breaker (el) întrerupător / disjuncteur de sarcină / de putere
power coefficient (el) coeficient de putere
power consumption (mas) putere necesară; putere absorbită, consum de putere / de energie / de forță
power control (OM, hidr) robinet de ștrangulare; (mas-un, OM) pârghie de pornire / de cuplare
power control apparatus (autom, hidr) regulator de putere
power control lever (OM) pârghie de pornire / de cuplare
power conversion (fiz) transformare de energie / de putere
power cord (el) cordon / șnur de legare la rețea
power craft autovehicul; vehicul motorizat (naval, terestru, aerian)
power current (el) curent tare / intens / de putere (pt. acționarea sistemului principal al unei mașini)
power curve (el, mas) curbă / caracteristică de putere
power delivery (el, mec, hidr) debitare / cedare de putere, putere debitată
power demand (ind, TH, mas) necesar / cerere de putere
power dissipation (mas) consum de putere / de energie; disipare de putere
power divider (autom, el, hidr, mec) divizor / distribuitor de putere
power door (alim, termo) ușă cu închidere automată (a unei incinte răcite)
power door lock switch (auto, OM) încuietorie electrică (pt. ușă)
power-drag scraper (OM, mas) screpăr mecanic
power drive (OM, mas) acționare mecanică (de putere)
power-driven (mas) acționat de motor
power-driven drum winch (OM, transp) troliu cu tobă acționat de motor
power-driven roller (constr, mas) tăvălug / compresor rutier cu motor
power-driven roller conveyor (met) cale / transportor cu mecanism de acționare a rolor
power-driven ship / vessel (nav) navă cu propulsie mecanică

power hack saw

power-driven system (autom, mas) sistem automatizat cu antrenare / acționare mecanică
power-driven vehicle (auto) autovehicul
power-driven winch (mas, transp) troliu / macara cu motor
power economy (ind, TH) gospodărire a energiei
powered (mas) cu acționare mecanică / electrică / pneumatică; mecanizat
powered barge (nav) șlep motorizat
powered by a motor (mas) cu acționare de la un motor
powered controls (autom) servocomenzi
power efficiency (mas, mec, el) randament energetic
power element (of a thermostat) (metr, termo) element sensibil / senzor al unui termostat; sistem energetic / motor al unui termostat, elementul de acționare al unui termostat (un arc, un element dilatant etc.)
power engineering (ind) energetică; rețea de protecție legată la pământ
power equipment (mas) utilaj de forță
power (exponent) (mat) exponent al unei puteri (în algebră)
power factor (p.f.) (el) factor de putere, $\cos \gamma$
power factor meter (el, metr) cosfimetru
power factor rate (el, ec) tarif pentru energie reactivă
power fail protection (el) protecție contra defecțelor de alimentare (cu energie)
power failure (el, mec) cădere a tensiunii, întrerupere a alimentării (cu energie)
power feed (mas-un) avans automat / mecanic; alimentare mecanică
power fluid (hidr) fluid pentru acționare hidraulică; fluid de lucru
power flux density (fiz) putere transmisă pe unitatea de suprafață (de o undă electromagnetică), flux de putere
power frame (mas) mașină cu acționare mecanică
power frequency (el) frecvență tehnică / industrială / de rețea
power fuel (ind chim, termo) combustibil, carburant
powerful puternic; tare
power gain (el, autom) amplificare; câștig / spor de putere; factor de amplificare a puterii
power gas (ind chim, termo) gaz de generator / carburant / combustibil
power generation (mec, el) generare / producere de energie
power governor (autom) regulator de putere
power grid (el) rețea energetică
power hack saw (mas-un) ferăstrău alternativ pentru metale, acționat de motor electric

power hammer

power hammer (mec) ciocan mecanic, acționat cu motor
power-handling capacity (mas, el) putere absorbită / cerută / consumată
power hardware (autom, el, hidr) aparat de comutare
power-house (ind) centrală energetică / de forță; sala mașinilor (într-o centrală, uzină)
power increment (ind, mas) creștere a consumului de putere
power indicator (metr, el) wattmetru (indicator)
power induction (el, fiz) zgomot indus de linii industriale de energie electrică
power input (PI) (mas) putere cerută / absorbită; consum de putere / la intrare
power input rating (OM) putere mecanică efectivă / utilă pe arbore; putere la frână / de frânare
power installation (el) centrală energetică de forță
power interrupt (mas, inf) cădere momentană de putere la echipamentul de monitorizare (cu posibile pierderi de date)
power jet (hidr) jet propulsiv
power lead (mas, ind) alimentare cu energie electrică
powerless (mas) fără forță / putere
power-limited (autom, mas) limitat la putere
power line (el) linie principală de alimentare / electrică de energie; linie / rețea de forță; (hidr) conductă principală
power-line filter (autom, electr) filtru de rețea
power-line frequency (el) frecvență de rețea / a rețelei
power-line tower (constr, el) stâlp de linie electrică / de înaltă tensiune
power loader (transp, mas) mașină de încărcat
power loading (mec, transp) greutate / încărcare / sarcină pe unitatea de putere (a unui mijloc de transport)
power loss (auto) pierdere de putere; (el, fiz, mas) pierdere de putere / de energie
power magnet (el) electromagnet de fontă
power main (el) linie electrică de (transport de) energie
power mains linie de forță
power-making capacity (el) putere / capacitate de închidere / de anclanșare (a unui aparat electric de comutație)
power margin (mas, mec, el) limită de putere; putere-limită; rezervă de putere
power mechanical sweeper (mas, mediu) mașină de aspirat-măturat
power network (el) rețea electrică de forță

power-propelled vehicle

power of absorption (el, mec) capacitate de absorbție (a puterii) (d. o mașină, o rețea de curent electric etc.)
power of attorney (P/a., P/A, PA) (jur, ec) împuternicire, procură
power-off indicator (mas) indicator luminos de scoatere din circuit / de deconectare de la rețea
power of governor (autom) capacitate de funcționare a regulatorului
power on-off switching (el, mas) schemă de comutare a puterii închis-deschis / conectat-deconectat
power-operated (acționat) mecanic (d. un dispozitiv, element de mașină etc.)
power-operated control (autom) reglare indirectă
power-operated crane macara (cu acționare) mecanică
power-operated moulding machine (met) mașină de formare mecanică
power-operated point (cf) ac / macaz electric
power-operated skip (met, OM) schip cu acționare mecanică
power operation (autom) comandă prin servomotor; (mec) acționare mecanică
power outlet (auto) priză electrică, sursă de alimentare de 12 V
power output (el) putere la borne / debitată / de ieșire / produsă / utilă / furnizată
power output per litre (termo, auto) putere litrică
power pack bloc de / aparat cu alimentare de la rețea; (hidr) grup generator de presiune hidrolică
power panel (p.p.) (el) tablou de distribuție pentru instalații electrice de forță
power per litre (auto, termo) putere specifică / volumetrică / pe litru (de combustibil)
power per unit of displacement (auto, termo) putere litrică / rezultată din capacitatea cilindrică
power plant (mas) grup motopropulsor; (el) centrală electrică; instalație de forță, centrală energetică / de forță
power-plant gas (termo, chim) gaze arse / de evacuare
power plug (el) fișă / ștecher de rețea / de sector
power press (mas-un) presă mecanică / cu mecanism de acționare cu motor; presă de poansonat; (mec, TH) forță / putere de presare
power production (mec, el, fiz) producere a energiei
power-propelled autopropulsat (d. mijloace plutitoare); cu propulsie / cu tracțiune mecanică
power-propelled vehicle (auto, termo) vehicul motorizat

power pump

power pump (mas, hidr) motopompă
power rating (mas) putere de regim / nominală; capacitate nominală / prescrisă
power recorder (el, metr) wattmetru înregistrator
power recovery (mas, mec, el) randament al puterii
power rectifier (el) redresor de putere / de alimentare
power relay (el) releu de putere / wattmetric
power required (mas, TH) energie necesară
power riddler (met, constr) ciur vibrator mecanic, sită vibratoare
power saw (mas-un) ferăstrău mecanic
power scraper (met, mas-un) răzuitor mecanic; dispozitiv pentru acționarea mecanică a răzuitorului
power scraper excavator (constr, met) screpăr (mecanic)
power series (mat) serie de puteri (în analiza matematică)
power set (ind, constr) agregat, utilaj
power shears / shearing machine (mas-un, met) foarfece mecanic (pt. profile, semifabricate)
power shortage el, mas) lipsă de putere; cădere a alimentării / a rețelei
power shovel (constr, mas) excavator cu lingură / cu cupă dreaptă
power shovel bucket (OM) cupă dreaptă de excavator
power spectrum (mat, fiz) funcție spectrală
power stage (hidr, constr) treaptă de amenajare energetică a unui curs de apă; (mas, el) etaj / treaptă de putere
power station (el, ind) centrală electrică
power steering (auto, mas, autom) servodirecție
power stroke (mas-un) cursă utilă / activă
power supply (el, ind) alimentare de la rețea / cu energie; bornă / racord la rețea, sursă / racord de energie; rețea electrică
power-supply synchronization (el) sincronizare cu frecvența rețelei (de alimentare)
power-supply unit (el) bloc de / aparat cu alimentare de la rețea
power-supply voltage (el) tensiune de rețea / de linie / de alimentare
power switch (el) întrerupător general / de rețea
power switchboard (el, ind) tablou de distribuție pentru instalații de forță, panou de comandă
power synchro (el, mas) sincromotor de putere
power system (el, ind) sistem (electro)-energetic
power take off (PTO) (el, mas) priză de putere / de forță / de energie
power take-off chain (OM) lanț de avansare / de transmisie / de acționare

ppi

power transformer (el) transformator de rețea / de mare putere / de forță
power transmission (el) transport de energie electrică; (mas) transmisie de forță / de putere
power-transmission system (mec, OM) sistem de transmisie (de putere)
power traverse (mas-un, autom) avans automatizat
power tunnel (hidr, constr, OM) conductă forțată; galerie hidrotehnică forțată (sub presiune)
power unit (PU) (el) bloc / sursă de alimentare, agregat / grup electrogen
power wash mill (alim, met, ind chim) cilindru spălător cu acționare mecanică
power waste (el, mec) pierdere de putere
power water (hidr) apă sub presiune
power winch (OM, mec) troliu acționat mecanic
power window (auto, OM, el) geam acționat electric
power window lock switch (auto) buton de blocare acționare geamurilor
power window timer (auto, electr) timer / temporizator pentru geamurile acționate electric
power window switch (auto) comutator de acționare electrică a geamurilor
power (x) (metr, fiz, opt) unitate pentru exprimarea puterii de mărire a unui sistem optic; (metr) o măsură a puterii de focalizare a lentilelor egală cu de 40 de ori lungimea focală; (metr) termen indicând că o măsurătoare este un multiplu al unei cantități standard: exemplu: un disc 16x CD-ROM se poate roti cu o viteză unghiulară de 16 ori mai mare decât cel „standard”
pp (metr) abreviere pentru „pages” (pagini)
ppb, ppq, ppt, pptr (metr) abrevieri pentru unități de proporții: ppb = part per billion (10^{-9}) – unu / o parte la un miliard, ppq = part per quadrillion (10^{-15}) – unu / o parte la un miliard de milioane, și ppt / pptr = part per trillion (10^{-12}) – unu / o parte la o mie de miliarde; abrevierea ppt se folosește uneori pentru per thousand (10^{-3}) – unu la o mie (atenție la text)
ppcm (metr, c, TV) abreviere pentru pixeli pe centimetru
ppi (metr, c, TV) abreviere pentru pixeli pe inch
ppm (metr) abreviere pentru o unitate de proporții: ppm = part per million (10^{-6}) – unu / o parte la un milion
ppi (metr) abreviere pentru pagini pe inch / țol (pages per inch), o măsură pentru grosimea hârtiei; (metr) abreviere pentru pori pe inch / țil (pores per inch), o măsură pentru porozitatea materialelor tip spumă și a celor pentru filtre

practicability

practicability aplicabilitate; posibilitate de utilizare
practicable practicabil; accesibil; realizabil; (auto, constr) carosabil
practical examen practic, lecție / probă practică; aplicabil; aplicat; care își cunoaște interesele; comod; concret; de fapt; economicos; folositor; practic, util; (d. cineva) practician, realist
practical application aplicație practică; utilizare; valorificare
practical correction unit (autom) unitate practică de corecție aplicabilă (în funcționare)
practical entropy (fiz) entropie virtuală
practical experience (mas, TH) experiență de exploatare
practical facts / data (ind) fapte / date / informații stabilite prin practică
practical results (ind) rezultate practice / din exploatare
practical salinity unit, PSU, psu (metr) unitate standardizată, adimensională, de măsură pentru salinitatea apei de mare; raportul între conductivitatea apei de mare și o soluție etalon: o salinitate a apei de mare de 35 PSU are aceeași conductivitate cu cea a unei soluții de clorură de potasiu (KCl) cu o concentrație masică de 3,24356%; 1 PSU are 1/35 din conductivitatea soluției standard
practical units (metr) unități (de măsură) în sistem practic
practice practică; metodă; procedeu; (ec) clientelă; uzanță; (TH) folosire, utilizare, exploatare, regim de lucru / de funcționare; exercițiu; a practica, a exercita, a utiliza
Prandtl number (fiz) numărul lui Prandtl
Praseodymium (Pr) (chim) praseodim
preabsortion (fiz, chim, T) preabsorbție
preacceleration (mas, cf) preaccelerare
pre-aeration (termo) ventilație preliminară
preaging (met, plast) îmbătrânire artificială; tre-nare (a unui proces etc.)
prealloyed powder (met) pulbere de prealiu
preamble (autom, el) sincronizator inițial
preamplifier stage (autom) etaj de preamplificare / de intrare
prearcing time (el) timp de topire a siguranței
preassembly seal (OM) etanșare (și modulată) montată la asamblarea sistemului sau înainte de montarea finală
preassembly selection (TH, OM) selecționare a pieselor înainte de asamblare
preassigned dat (dinainte), prevăzut (dinainte)
prebatch signal (autom) semnal cu anticipare pentru numărare / contorizare

precession

prebending (TH) îndoire preliminară / inițială (la formarea prin roluire a țevelor, virolelor etc.)
prebevelling pregătire inițială a marginilor (de exemplu, prelucrarea suprafețelor înclinate ale rosturilor, la sudare etc.)
preblow (met) (in)suflare preliminară / inițială
prebreakdown current (el) curent de anticipare a străpunerii / de prestrăpungere
precalcined (ind chim, met) precalcinat
precast (constr) prefabricat (din beton)
precast bearing pile (constr, TH) pilot de fundație, prefabricat
precast board / floor (constr, TH) planșeu prefabricat
precast concrete block (constr) bloc de beton (prefabricat)
precast concrete components (constr) elemente prefabricate din beton
precast concrete joist shaker / shaking machine (mas-un) vibrator pentru grinzi de beton prefabricate
precast concrete manufacturing yard (constr) atelier mobil de prefabricate de beton
precast concrete pile (constr) pilot de fundație prefabricat
precast concrete product (constr, TH) (produs) prefabricat de beton
precast concrete unit (constr, TH) element prefabricat de beton
precast concreting vibration table (mas-un) masă vibratoare (pt. prefabricate de beton)
precast floor beam (constr) grindă prefabricată pentru planșeu
precast (foundation) pile (constr) pilot de fundație prefabricat
precast plant / works (constr, ind) atelier de prefabricate
precast unit (constr, ind) element prefabricat
precast unit works (constr, ind) atelier de elemente de construcție prefabricate
precast wares (constr, ind) produse prefabricate / preturnate
precaution against skidding (el) protecție contra alunecării (la mașini electrice)
precautions precauții
precede a precede
precedence întâietate; prioritate; precădere; precedență; superioritate; importanță mai mare; ierarhie
precedent precedent; anterior
preceding precedent; premergător
preceding pass (met) calibru degrosor
precept (ec) foaie de impunere; (mat) noțiune
precession precesi(un)e; precedență; precedere

prechamber engine

prechamber engine (termo) motor cu antecameră
precharg(ed) pressure (inflation pressure) (mas, hidr) presiune inițială (pneumatică sau hidraulică) / de preîncărcare / de umplere
precheck advertising (ec) verificare prealabilă a eficacității reclamei (înaintea apariției / lansării unui produs pe piață)
precinct limită, margine; incintă; (pol, adm) circumscripție
precious prețios, perfect; de valoare, scump; afectat, căutat (d. stil)
precious metal (chim) metal prețios
precious stone (minrl) piatră prețioasă
precipitability precipitabilitate; (chim) coeficient de precipitare; capacitate de coagulare
precipitable (chim) precipitabil
precipitant precipitant; (chim) agent de precipitare, coagulant
precipitate (fiz, chim) precipitat; depunere; sediment; a precipita; a separa solidul dintr-o soluție / suspensie, a se depune; a accelera, a grăbi (o criză etc.); (meteo, fiz) a se condesa
precipitated catalyst (chim) catalizator precipitat
precipitated powder (met) pulbere precipitată
precipitated sulphur (chim) sulf precipitat
precipitating (fiz, chim) precipitare; sedimentare; depunere
precipitating agent (alim, chim) agent de precipitare, precipitant, coagulant
precipitating reagent (chim) reactiv precipitant
precipitation (chim) precipitare; (meteo) precipitații atmosferice, cantitate de precipitații
precipitation agent (chim) agent de precipitare
precipitation analysis (chim, metr) analiză prin precipitare
precipitation by electrolysis (met, ind chim) depunere / separare / precipitare electrolitică
precipitation hardening (met) călire / durificare prin precipitare
precipitation indicator (ind chim) indicator de precipitare
precipitation number (ind chim) indice / cifră de precipitare
precipitation of defects (ind) proces de transformare a unui defect latent într-un defect perceptibil, dacă sistemul funcționează (sub sarcină), proces de accelerare a ratei defectelor
precipitation test (metr, chim) determinare a indicelui de precipitare
precipitation vat (constr, alim, mediu) decantor; bazin de sedimentare
precipitator, precipitron (ind chim, mediu) epurator / curățitor de aer (și electrostatic); (alim) aparat pentru decantat / precipitat

precision of test

precipitous abrupt; prăpăstios; (hidr) montat, agitat (d. mare)
precise precis; exact; clar; corect; explicit; fidel, întocmai; limpede; minuțios, migălos; pedant, punctual; **at the ~ moment when** exact când, exact în clipa când, exact în momentul când
precise fractionation (ind chim) rectificare / fracționare precisă
precision (metr) fidelitate, grad în care un aparat repetă rezultatele în cazul unor măsurători repetate; (TH) precizie, exactitate; caracter explicit; claritate; corectitudine; punctualitate; **high** ~ de mare precizie
precision balance (metr, fiz) balanță analitică / de precizie
precision casting (met, plast) turnare de precizie
precision check (metr) control / verificare de precizie
precision class (TH, OM) clasă de precizie
precision compound (ind) atelier / secție de precizie
precision compound table (mas-un) masă deplasabilă longitudinal și transversal, pentru lucrări de precizie
precision error (metr, electr, c, TV) eroare obiectivă / de rezoluție
precision file equalling (mas-un) egalizare / prelucrare cu pilă de precizie
precision gauge (metr, mas-un) calibru de precizie
precision gear (OM) dantură / angrenaj de precizie
precision grind (mas-un, TH) rectificare de precizie
precision ground tap (mas-un) tarod de precizie, cu filet rectificat
precision indexing head (mas-un) cap divizor de precizie
precision instrument (metr) aparat / etalon de măsurat / de verificare
precision lathe (mas-un) strung de precizie
precision levelling (TH, mas-un) nivelare de precizie; (topografie) nivelment de precizie
precision-made (OM, metr) de precizie
precision mechanics mecanică fină / de precizie
precision measurement (metr) măsurare de precizie
precision mill (met) cilindru calibrat (la laminor)
precision moulding (met, plast, TH) turnare de precizie
precision of fine mechanics precizie de / pentru mecanică fină
precision of test (metr) precizie de măsurare / de testare / a parametrilor de testare

precision plug gauge

precision plug gauge (metr) calibru-tampon de control
precision rectifying column (ind chim) coloană pentru rectificarea de precizie
precision regulator (metr, autom, mas-un) regulator fin / de precizie, aparat cu precizie mare de reglare
precision tool (mas-un) sculă de precizie
precision tool-room (mas-un) sculărie de precizie
precision turner (mas-un) strungar de precizie
precision weighing (metr) cântărire de precizie
precision-wire-drawing works (met) trefilare de precizie
precision work (TH, ind) prelucrare de precizie
preclude a exclude; a înlătura; a preveni; a împiedica
pre-coat (chim, mediu) strat de grund / de lacuri / de material filtrant (format la suprafața filtrului)
pre-coated sand (ind chim) nisip sintetic / prelucrat
pre-coating strat de grund; formare a stratului filtrant; acoperire inițială (ca etapă pregătitoare pentru următoarea acoperire)
pre-coat sealing (ind chim, OM) material de acoperire pentru etanșarea asamblării filetate (care poate fi înlăturat la demontare)
precocity, prematureness (agr, bot) precocitate; coacere / maturizare timpurie
pre-combustion (termo, chim) precombustie
pre-combustion chamber (termo, chim) antecameră; cameră de precombustie
pre-combustion engine (termo) motor Diesel cu antecameră
pre-compressed air (termo) aer precomprimat
pre-compression (auto, termo) precompresie
pre-condition condiție preliminară / inițială; a condiționa în prealabil
pre-conditioning preconditionare (d. materiale semifabricate)
pre-consolidation (constr, cf) preconsolidare (a solului)
pre-consolidation load (constr) sarcină preliminară (de consolidare)
precooler (termo, alim) răcitor preliminar; pre-răcitor
precuring (ind chim) întărire preliminară, vulcanizare prematură; subvulcanizare
pre-defecation (alim) predefecare (la rafinarea zaharului)
predesigned dinainte dat, fixat înainte
predetermined stabilit dinainte, predeterminat
predicate (gram) predicat; (inf) expresie alcătuită din mai multe variabile din care poate fi obținută o propoziție adevărată sau falsă

preferment

predicted rate (TH, mec) viteză teoretică / estimată
prediction control system (autom) sistem de reglare cu anticipare / cu avans
prediction relay (el) releu de anticipare
prediction time (autom) timp mort negativ, constantă de timp a anticipării / diferențială
predictive maintenance (mas, TH) mentenanță preventivă / corectivă care anticipează avariile (după evoluția unor parametri monitorizați, cum ar fi vibrațiile) și încearcă să reducă riscul de apariție
predictive research cercetare pentru prognoză
predictor (autom, el) instalație / dispozitiv de transmitere a comenzilor; instalație de comandă; extrapolator; (mat) variabilă independentă
pre-dip (ind chim, textile) impregnare preliminară
predischarge (hidr, TH) descărcare prealabilă / inițială
predisposition predispoziție
pre-dissolving (alim, ind chim) predizolvare
predominant hue nuanță predominantă (și la unsori etc.)
predrying (alim, constr, TH) preuscare; uscare preliminară
preece test (met, metr) încercare / test cu sulfat de cupru
pre-empt (ec) a cumpăra în / pe baza unui drept; a dobândi un monopol în prealabil
pre-empted opportunities (ec) posibilități de prioritate (la cumpărare)
preemptive patenting brevetare de blocare, brevetare a unui produs sau proces tehnologic în scopul de a-l face inaccesibil concurenței
prefab prefabricat; (constr) casă / clădire prefabricată
prefabricated (constr) prefabricat
prefabricated house (constr) casă / clădire prefabricată
prefabricated part (constr) prefabricat
prefabricated piece / unit (constr) element prefabricat; (ind) semifabricat
prefabricated track (cf, constr) panou de cale ferată cu șine gata montate pe traverse
prefer a avansa, a promova (în serviciu); a formula, a înainta (o cerere, o revendicare etc.)
preferential adsorption (T, chim) adsorpție selectivă
preferential claim (ec) privilegiu
preferential rates (ec) tarif minimal (la vamă)
preferential share (ec) acțiune privilegiată
preferential solvent (chim) solvent selectiv
preferment (ec, adm) promovare (în serviciu), funcție superioară

preferred

preferred preferat, preferențial
preferred noise criterion, PNC (metr) unitate utilizată pentru măsurarea nivelului zgomotului de fond în incinte închise, similară celei pentru criteriul de zgomot (noise criterion – NC), valorile măsurătorilor în PNC sunt în general cu 10...15% mai mici decât cele în decibeli
preferred orientation (met, plast) orientare preferențială (a moleculelor)
prefer (to) a da întâietate; a-i plăcea mai mult (decât); a da precădere, a prefera (cuiva)
prefill valve (hidr, OM) supapă de umplere
pre-filter (alim, mediu, ind) prefiltru
prefiring (met, termo) antefocar
prefix (autom) semnal de declanșare; preimpuls; prefix; număr de preselecție
prefix form / notation (inf) formă / notație prefixată; formă de scriere a unei expresii în care operatorii preced operanzii lor
prefix multiplier (metr) prefix pentru formarea multiplilor unităților de măsură
pre-folded filter (OM, hidr) filtru burduf
preform tabletă; brichetă; semifabricat (d. materii prime); a stabili / preforma dinainte
preforming (TH) tabletare; brichetare; preformare; precomprimare
preforming machine (mas-un) mașina de tabletat / de preformat
preforming press (mas-un) presă de tabletat
pre-grain (TH) granulare prealabilă
pre-grinding (TH, mas-un) șlefuire prealabilă
pre-grounding (alim, constr, met) presfărâmare
preheat (met, termo, plast) a preîncălzi
preheater (met, termo) preîncălzitor
preheating (met, termo, TH) preîncălzire
preheating furnace / chamber (met) cuptor / cameră de preîncălzire
preheating of air (met, termo) preîncălzire a aerului; preîncălzitor de aer
preheating of fuel-air mixture (termo) preîncălzire a amestecului aer-carburant
preheating plant (termo) instalație de preîncălzire
preheating table (termo) masă de preîncălzire
preheating torch (met) arzător de preîncălzire (la cuptoare, la sudare etc.)
preheating zone (met) zonă de preîncălzire
prehension (chim, T) reținere (la absorbție); (OM) prindere, apucare; angrenare
preignition (auto, termo) aprindere cu bujie; preaprindere, avans de aprindere
pre-insulate (el, termo) a izola înainte de montaj
prejudice against a predisune împotriva
prejudice in favour of a predisune în favoarea

preliminary treatment

prelifting rod (met, OM) tijă de ridicare (și la convertizor)
preliminaries (ec, TH) preliminarii, pregătiri
preliminary preliminar, premergător, prealabil, introductiv
preliminary acceptance run (TH) funcționare pentru recepție provizorie
preliminary ageing (alim, met, plast) maturizare / îmbătrânire preliminară / inițială
preliminary amplification (autom) preamplificare, amplificare inițială
preliminary annealing (met) recoacere preliminară
preliminary balance (ind chim, met, plast) egalizare / reglare / corecție prealabilă (a unei faze)
preliminary blast / blowing (met) purjare / suflare preliminară (la cuptor)
preliminary breaking / crushing (met, ind chim) preconcasare, concasare / mărunțire preliminară
preliminary clarification (alim, hidr, mediu) decantare / limpezire primară
preliminary compression (hidr, materiale) precompresie; comprimare prealabilă
preliminary cook (alim) fierbere preliminară
preliminary crusher (mas, constr) concasor pentru presfărâmare
preliminary design / project anteproiect
preliminary distillation (alim, ind chim) distilare preliminară, predistilare
preliminary drawing (met, TH) trefilare preliminară / grosieră / inițială
preliminary heating (termo, TH) încălzire preliminară
preliminary matter, prelims elemente inițiale, toate elementele care preced prima pagină a textului unei cărți
preliminary pages coală de titlu / zero
preliminary preparation (met) preparare sumară a minereurilor
preliminary project (TH) proiect preliminar, anteproiect
preliminary purification (met, ind chim, mediu) epurare / purificare preliminară
preliminary refining mixer (met, ind chim) amestecător / melanjor de preafinare / de rafinare
preliminary roasting (met) prăjire preliminară (a minereului)
preliminary sizing (agr, alim, constr, ind chim) cernere / sortare grosieră
preliminary test (met, ind chim) test preliminar
preliminary transformation (met, ind chim) transformare preliminară
preliminary treatment (met, plast, alim) tratament prealabil / preliminar

preliminary vacuum

preliminary vacuum (TH) vacuum / vid preliminar
preliminary vaporizer (OM, alim, mediu) pre-vaporizator, vaporizator preliminar
preliminary work (TH) lucrare / operație pregătitoare
pre-load (OM) sarcină / strângere prealabilă; pre-încărcare, prestrângere (și la asamblări cu filete)
pre-loaded bearing (OM, T) rulment pretensionat
pre-lubricated bearing (OM, T) rulment prelubrifiat / casetat și cu lubrifiant
prelude introducere
premature prematur, înainte de vreme; nehibzuit; negândit
premature-closing lock-out (autom) blocare înainte de vreme a conectării (la sincronizare)
premature firing (auto, termo, chim) aprindere / ardere prematură; precombustie
premature ignition (auto, termo) aprindere prematură / timpurie, precombustie
prematureness, precocity precocitate; coacere / matur(izare) timpurie
premature shot (mas) aprindere timpurie; (met) explozie prematură
premelting iron (met) fontă de primă fuziune
premium (pm., prem.) (ec) premiu, primă; recompensă; spor / creștere a(l) unei monede peste valoarea nominală; (TH) de calitate
premium bonus system (ec) sistem de stimulare cu primă (sistem de participare la beneficii)
premium engine oil (auto, ind chim, T) ulei de motor de calitate superioară
premium fuel (auto, ind chim) supercarburant; combustibil superior
premium (grade) gasoline (ind chim, termo) benzină de calitate superioară
premium-priced fuel (ind chim, auto) carburant de calitate superioară
premixer (alim, ind chim) dispozitiv de amestecare prealabilă, a amestecare prealabil
premixing (alim, ind chim) preamestecare, amestecare inițială
premixture (alim, ind chim) preamestec
premoulding (met) preformare; presare a brichetelor
prepack seals (OM) etanșări montate pentru umplerea golurilor sau ca suport pentru etanșarea propriu-zisă
prepaid (ec) francat; plătit anticipat
preparation (TH) preparație; prelucrare; pregătire; preparare (concentrare) a minereurilor și a cărbunelui; (edu, univ) pregătire; măsură pregătitoare / preliminară; remediu; (chim) preparat (și cosmetic); (med, chim) medicament

pre(-)regulation

preparation by magnetic separation (alim, met) preparare / sortare / îmbogățire prin separare magnetică
preparation by screening (met, TH) preparare / îmbogățire prin cernere
preparation by washing (met, TH) preparare / concentrare / îmbogățire prin spălare
preparation of fuel (ind chim) preparare a combustibilului
preparation of moulding sand (met) preparare a nisipului de turnătorie
preparation of moulds (met) confecționare sau pregătire a formelor (de turnare)
preparation of ores (met) preparare a minereurilor
preparatory cut (mas-un) prelucrare intermediară / premergătoare / pregătitoare, operație (așchietoare) necesară următoarei prelucrări
preparatory pass (met) calibru degrosor / preliminar / pregătitor
preparation plant (met) instalație de preparare (pt. cărbuni sau minereuri)
preparatory training (TH) instructaj / instruire preliminară
preparatory treatment (met) tratament pregătitor / preliminar
preparatory work (TH) lucru pregătitor, operație pregătitoare
prepare a pregăti; a prepara; a confecționa; a fabrica; a executa
prepared preparat; (TH) degroșat; eboșat, pregătit (pt. o altă prelucrare)
prepared atmosphere (TH) atmosferă artificială
preparing room (plast) secție de amestecare; (alim) secție de preparare, sală de pregătire
prepatch panel (el) panou / tablou de comandă / de distribuție
prepayment (ec) francare; plată în avans
prepeening (met) ecrusare preliminară (la laminare)
prepegs (plast) amestecuri (mecanice) de materiale de ranforsare și material de bază care urmează să fie tratate sau prelucrate pentru obținerea produsului final
pre-processing (TH) prelucrare preliminară
pre-processor (inf, c) preprocesor; macroprocesor; program de traducere a unui text-sursă într-un alt text-sursă
pre-publication evaluation of advertising (PPE) (ec) evaluare prealabilă a publicității
prepulse (autom) preimpuls; impuls anticipat / prealabil / prioritar
pre(-)regulation (autom, metr) preregulare; reglare preliminară / brută

prerequisite

prerequisite condiție necesară (pentru); premisă obligatorie
pre-roast (met) precalcinare; prăjire preliminară
preroll time (TH) timp de punere în funcțiune / de pregătire a procesului tehnologic (și la laminare)
prescaler (fiz, autom) demultiplicator / divizor preliminar de frecvență
prescribe a prescrie; a porunci; a ordona; a recomanda (cu argumente); (med) ~ **for** a prescrie un tratament (pentru); (jur) a se prescrie; a-și pierde valabilitatea
prescribed dat (înainte); prescris; ordonat; recomandat (cu argumente)
prescribed form formă prescrisă / recomandată
preselecing rotary line switch (electr, autom) preselector / comutator rotativ
preselecing gearbox (OM) cutie de viteze cu preselecție
preselector (auto) preselector de viteze; (auto, el) filtru de bandă; preselector; căutător de apeluri; (autom, metr) etaj de intrare / preamplificator
present prezent; a prezenta; a arăta; a înmâna; a depune
presentation (ec) prezentare / expunere (de produse); expoziție; (c) aspect al imaginii, prezentare virtuală
presentation manager (PM) (c) interfața cu utilizatorul care permite mutări între aplicații, fără să apară confuzii
presentation unit (c) unitate de afișare
present value method (ec) metodă de estimare la valoarea actuală (a unei investiții)
preservation (alim, TH) conservare, păstrare, menținere; ferire, prezervare
preservation by curing (alim) conservare prin saramurare / afumare / uscare
preservation by salting (alim) conservare prin saramurare / sărare
preservation of lumber / of wood impregnare a lemnului (contra degradării), conservare a lemnului
preservative (alim, chim) substanță conservantă, conservant; (plast, chim) anticoagulant, stabilizator al dispersiei, inhibitor de îmbătrânire
preservative / preservative coating (met, plast) acoperire de protecție
preservative substance (alim, chim) substanță conservantă
preserve a prezerva; a apăra; a feri; (alim) conserva, a păstra, a conserva; (mat) a lăsa neschimbat, invariant
preserving by drying (alim) conservare prin uscare

press-button key

preset stabilit; fixat; (electr, OM) determinat; adaptor; a prestabili; a preregla
preset adjustment (autom, mas-un) reglare cu preselecție
preset apparatus (autom, metr) aparat cu prereglaj / cu regla preliminar
preset counter (metr, autom) contor cu preselecție / cu presetare / cu setare inițială
preset guidance (autom) ghidare programată / preselecată
preset level (fiz, metr, autom) nivel fixat / cerut / nominal / prereglat / presetat
preset parameter (autom, metr) parametru prestabilit / reglat inițial
preset range (autom, metr) domeniu predeterminat / selectat inițial
presetting (met, OM) montaj / instalare / fixare preliminară, prereglare
preset time (autom) timp prestabilit / fixat în prealabil
preset time counting (metr) numărare într-un interval de timp prestabilit
preset timer (autom, metr) întrerupător temporizat, cu preselecție
presetting (TH) prestabilire; preajustare; preselecție
preshrinking (met, plast) contracție preliminară
president (ec) președinte (al unei societăți); director general
pre-sintering (chim) presinterizare; (met) încălzire înaintea sinterizării (sub temperatura finală de sinterizare)
pre-slinging (nav) cotare prealabilă (în manipulări de mărfuri de pe sau pe o navă)
pre-soften (alim, plast) a preplastifia, a înmuia (inițial, eventual cu topire parțială)
press (mas, mec) presare, solicitare; (mec) a presa; a străpunge prin presare, a turti; a injecta; a ștemui; (met) a (se) imprima; a vâri; a introduce apăsând; a turti; a (se) întipări; (mas-un) presă (foarte general); (alim) teasc, a zemui, a stoarce (fructe etc.)
pressability (materiale) proprietatea de a putea fi presat / prelucrat prin presare
pressable (material) presabil
press agency agenție de presă / de publicitate / de informații
pressboard (ind chim) preșpan; carton presat; carton special pentru întărituri
press button (OM, c, metr) buton de apăsare, tastă
press-button board (autom, mas) tablou cu butoane de comandă
press-button key (TH, c) buton / tastă cu poziție fixă

press-button switch

press-button switch (el) întrerupător cu buton
press cake turtă; (chim) turtă de presare; (ind chim, alim) turtă de ulei / de la filtru-presă / de (la) filtrare
press-cake breaker (alim) urluitoare / zdrobitoare de turte (de la fabricarea uleiului)
press casting (met) turnare sub presiune
press cure (ind chim, plast) vulcanizare în prese
press-cured article (ind chim, plast) articol (de cauciuc) vulcanizat în presă
press cylinder (mas-un, met) cilindru (hidraulic) al presei
press die (mas-un) poanson / matriță de presare / de imprimat
press down (mas-un) a apăsa, a presa (mișcarea elementului activ este de sus în jos)
pressductor (metr, mec, electr) traductor electromecanic de sarcină
pressed (mas-un) ștanțat, matrițat
pressed coal (met, termo) brichetă de cărbune
pressed density (ind chim) densitate a pulberilor presate (înainte de sinterizare) / în stare presată
press dust core (el, electr) miez din pulbere de fier comprimată / sinterizat
pressed for funds / money (ec) strâmtorat, lipsit de fonduri
pressed frame (met) cadru din elemente ștam-pate
pressed girder (cf) lonjeron ambutisat; (constr) grindă ambutisată
pressed material (TH) material presat
pressed object (OM, TH) piesă presată
pressed on crank (OM) manivelă montată prin presare la rece
pressed sheet (OM) foaie / placă presată
pressed volume (mec, TH) volumul materialului comprimat / comprimatului
presser (mas, OM) presă; val / rolă / valț de presare; (TH) muncitor la presă / la teasc, pres-papier
presser board (in moulding) (met) placă de presiune (în turnătorie)
presser cam (OM) camă de presare
presser wheel (OM, mas-un) disc / roată de presare; presă circulară
press filter (hidr, OM) filtru de presiune
press fit (mas, met, OM) ajustaj forțat / presat, strângere, ajustaj cu strângere; a îmbina prin presare, a cala la presă
press for corrugated sheets (met) presă pentru tablă ondulată
press forging (met) forjare sub presiune (mare), piesă forjată la presă
press form (alim, plast) formă de presare

press off

press forming (met) matrițare; (TH) formare / fasonare prin presare
press forward (mec, TH) a avansa (prin presare)
press home (TH, OM) a presa în locaș
press house (alim) cramă (de tescuire), teasc; (plast) secție de presare
pressing (alim) tescuire; (mas-un) ștanțare, matrițare; satinare (a hârtiei); (TH) presare, refulare
pressing brush perie de presare (în industria ușoară)
pressing crack (met, hidr, plast) crăpătură generată de presare / de presiune
pressing machine (mas-un) presă; mașină de călcat
pressing of the tyre presare / calare a bandajului pe roți (de vagon etc.), a talonului unui pneu (auto)
pressing-on calare
pressing-on of the wheel (OM) calare a roții, asamblare prin presare
pressing order (ec) comandă urgentă
pressing plant (ind, TH) instalație de presare (și a șpanului)
pressing quality (materiale) proprietatea de a putea fi comprimat
pressing rod (mas-un, OM) bară / tijă de presiune / de apăsare
pressing roll (alim) valț de stors / de presare
pressing screw (OM) șurub de presiune
pressing speed (OM, met, plast, mas-un) viteză de presare
pressing table (alim) masă a presei; masă de presare
pressing time (alim, plast) timp de presare
pressing tool unealtă de presare
pressing tool for fitting unbreakable glasses (constr, auto) dispozitiv de fixat geamuri incasabile
pressing tool for hand fixing presă / dispozitiv pentru fixat ceva (manual)
pressing with floating die (met, plast) presare cu matriță mobilă
press key (c) manipulator cu apăsare, tastă; (TH) buton manipulator, clapă
pressman (mas-un) matrițer, ștanțator, presator; reporter; gazetar, ziarist; tipograf
press mould (plast) matriță (de presare), formă de presare
press moulding (TH) formare / mulare prin presare, matrițare prin presare
press of business (ec) urgență a afacerilor; activitate comercială febrilă
press off (mas-un, OM, met) a demonta prin presare / prin împingere (rulmenți, role etc)

press on

press on a apăsa (pe), a strânge
pressostat (metr, autom) presostat; automat manometric; întrerupător manometric / pneumatic; regulator automat de presiune
press out (alim, mediu) a stoarce (pentru eliminarea fluidului); a presa
press pad (met) dispozitiv de strângere / presare a tablei
press plate (alim) masă a presei; (plast) placă / masă de presiune; presă rectilinie
press plunger (OM, hidr) plonjor / piston de presă hidraulică
press the point a insista
press process (TH) procedeu / tehnologie de presare, proces de presare
press ram (mas-un) poanson de presat
press rod (OM, mas-un) tijă de presiune; tijă a pistonului (unei prese)
press roller (OM, alim) arbore de presare, eventual cu cilindru montat, cilindru / valț de presare
press room (mas-un) secție de ștanțare / de presare; sala mașinilor / a preselor (într-o tipografie, fabrică de țesături etc.)
press run tiraj; totalitate a exemplarelor unui tiraj
press-spahn (mas-un) preșpan
press (spot) weld (OM) sudură în puncte, prin presare
press (spot) welder / welding machine (mas-un, met) mașină / instalație de sudat în puncte prin presare
press stroke (met, mas-un) cursa presei
press-toolmaker lăcătuș matrițier
press tools (mas-un) matrițe cu poanson; mecanisme ale presei
press-to-release operation (mas) declanșare produsă prin apăsare
press-to-set operation (TH, metr) reglare prin apăsare, până la reglare la valoarea dorită
pressure (mec, fix) presiune, apăsare; comprimare; tensiune
pressure accumulator (hidr, OM) acumulator de presiune
pressure amplification (hidr) amplificare de presiune
pressure amplifier (hidr) amplificator de presiune
pressure angle (OM) unghi de presiune / de angrenare (α) (la roți dințate)
pressure-actuated (OM) acționat pneumatic / hidraulic
pressure air (TH) aer comprimat
pressure altitude presiune de altitudine
pressure angle (OM) unghi de presiune / de angrenare (la roți cu dinți evolventici)

pressure detector

pressure arrangement (mas-un) dispozitiv de presiune (la țesături, produse în bandă)
pressure atomization pulverizare pneumatică (a lichidelor)
pressure at rest presiune statică (a terenului)
pressure balance (hidr) egalizarea presiunii
pressure blower (termo) ventilator de mare presiune
pressure boost ridicarea (bruscă) a presiunii
pressure broadening (mas-un) lărgire prin presare (cu role, cu lichid sub presiune etc.)
pressure build-up test (OM, hidr, metr) probă / test de etanșeitate (la presiune)
pressure bulb (nav, hidr) bulb / proeminență de presiune
pressure caisson (constr) cheson închis
pressure calender (OM, ind chim) calandru de presiune
pressure casting (met) turnare sub presiune
pressure castings (met) piese turnate sub presiune
pressure cell (metr, hidr) doză / traductor / senzor de presiune
pressure conduit (hidr, OM) conductă sub presiune
pressure connection (OM, hidr) racord de presiune
pressure contact welding (met, TH) (acțiunea de) sudare prin contact, sub presiune
pressure control (mec, hidr) control / reglare a (l) presiunii
pressure control circuit (mec, hidr, autom) circuit cu comandă prin presiune, circuitul de comandă al presiunii (electric sau tot hidraulic)
pressure control hydraulic servovalve (OM, hidr, autom, auto) servodistribuitor hidraulic de presiune
pressure control valve (OM, auto, hidr) supapă / distribuitor pentru reglarea presiunii
pressure cooker (alim) fierbător / autoclavă sub presiune
pressure curve (hidr, mec) linie piezometrică (a energiei potențiale), curbă de presiune / de compresie, izobară (pe o diagramă)
pressure cylinder (OM, hidr) cilindru acționat sub presiune, cilindru de presiune / hidraulic
pressure decline (hidr) cădere / scădere (și nedorită) a presiunii
pressure-dependence (mec) dependență de presiune (și d. vâscozitate)
pressure-dependent (mec, materiale) dependent de presiune
pressure derivation (OM, hidr) derivație / ramificație sub presiune
pressure detector (metr, hidr) detector de presiune

pressure diaphragm

pressure diaphragm (metr, hidr) diafragmă pentru reglarea presiunii
pressure die casting (met) turnare în matriță, sub presiune
pressure difference (hidr, OM) cădere / diferență de presiune
pressure distribution (OM, hidr, T) distribuție de presiune
pressure droop (OM, hidr) cădere de presiune (și prin comandă, cu alt sistem hidraulic auxiliar)
pressure drop (hidr, termo, OM) salt / cădere / diferență / reducere de presiune
pressure element (metr, hidr, OM) traductor de presiune
pressure engine (OM, hidr) pompă de presiune, mecanism de presare (cu tot cu motor)
pressure equalising (OM, hidr) egalizarea presiunii
pressure expanded joint (OM) asamblare realizată prin creșterea presiunii (într-un element flexibil tip tub, sac etc.)
pressure feed (hidr) alimentare sub presiune, transport prin / sub presiune
pressure-feed lubrication (OM, T, hidr) lubrifiere / ungere sub presiune
pressure filter (OM, alim, hidr) filtru sub presiune, filtru-presă
pressure filter cell (OM) unitate / modul / cameră a filtrului sub presiune
pressure filtration (alim, hidr) filtrare sub presiune
pressure finger (hidr, OM) plunjer, ac de supapă / de distribuitor
pressure flow (hidr) curgere / fluid sub presiune
pressure fluctuation (hidr, mas-un) fluctuație a presiunii
pressure gain (mec, hidr) amplificare / creștere de presiune
pressure gallery (hidr, OM) conductă forțată / sub presiune
pressure gas (fiz) gaz comprimat
pressure gas producer (termo) generator de gaz sub presiune
pressure gauge (metr, hidr, OM) manometru, capsulă dinamometrică
pressure governor (metr, hidr, autom) regulator de presiune
pressure gradient (fiz, mec, hidr) gradient de presiune
pressure grease fitting (T, OM) gresor cu bilă, ungător sub presiune
pressure gun (T, OM) pompă de ungere cu unsoare, tecalet

pressure oil

pressure head (hidr) înălțime de refulare (pentru o pompă), presiune hidrostatică, cădere relativă de presiune
pressure head of water (hidr) înălțime manometrică / de pompare / piezometrică a (coloanei) de apă
pressure hose (OM, met, hidr) furtun pneumatic, furtun pentru fluid sub presiune
pressure indicator (OM, hidr, metr) indicator de presiune, manometru
pressure-inlet nipple (OM, hidr) racord de presiune
pressure intake port (hidr) priză de presiune
pressure intensifier (OM, hidr) multiplicator de presiune
pressure jump (hidr, T) salt de presiune
pressureless sintering (met, TH) sinterizare cu pulbere nepresată / fără presare
pressure level (fiz) nivelul / valoarea presiunii; (OM) pârghie de presiune
pressure limit (hidr) limită de presiune; (mec) limită de strivire (în sens larg)
pressure load (mec) sarcină de compresie, forță (ca presiune exercitată pe suprafață)
pressure loss (mec, hidr) cădere / pierdere de presiune, pierdere de sarcină (de compresie)
pressure lubricating / lubrication (T) (acțiunea de) lubrifiere sub presiune
pressure lubricator (T, OM) ungător sub presiune
pressure maintenance (hidr, met, T) menținerea presiunii
pressure measurement (metr, hidr) măsurarea presiunii
pressure measuring instrument (metr, hidr, OM) aparat pentru măsurarea presiunii, manometru
pressure mechanism (OM) mecanism de apăsare / de acționare (și la o foarfecă)
pressure meter (metr, hidr, OM) manometru
pressure moulding (plast, TH) formare / presare în formă / în matriță
pressure of chip (mas-un) efort aplicat pe cuțit, efort de așchiere
pressure of fluidity (hidr, autom) presiune hidrostatică
pressure offset (hidr) revenire prin fluid, comandă prin presiune
pressure of rolling (met, plast) presiune de laminare
pressure of the rolls (met, plast) presiunea cilindrilor de laminare
pressure of tool (mas-un) presiune / efort de așchiere, presiune pe tăiș
pressure oil (T, hidr) ulei sub presiune

pressure oil feed pipe

pressure oil feed pipe (OM, hidr) conductă de alimentare cu ulei sub presiune
pressure on foundation soil (constr) presiunea pe sol / pe fundație
pressure on the support (OM) presiune pe reazem / pe suport
pressure per unit of area / surface (mec, hidr, T) presiune pe unitatea de suprafață
pressure parting (OM, T, hidr) fisurare sub presiune (cauzată de un fluid)
pressure pick-up (metr, hidr, OM) captor / indicator de presiune
pressure pin (OM) știft opritor / de presiune
pressure pipe (hidr, OM) conductă sub presiune
pressure piston ring (auto, termo, OM) segment de presiune al pistonului
pressure pipe-line (hidr, OM) conductă sub presiune
pressure plate (OM, mas-un) placă de presiune / de ambreiaj / de apăsare, tampon, tampon limitator, element de presare / activ la o presă
pressure pulsation (pressure ripple) (hidr) variație periodică a presiunii, în sincronism cu turația / viteza sistemului (de acționare al pompei)
pressure pump (OM, hidr) pompă de presiune / de refulare
pressure rating (TH, hidr) forța maximă (internă) pe unitatea de suprafață în condiții normale de funcționare
pressure ratio (mec, hidr) raport între presiuni
pressurer recorder (metr, hidr, OM) manometru cu înregistrator
pressurer recording gauge (metr, hidr, OM) manometru cu înregistrator
pressure reducer (OM, hidr) drosel, supapă reductoare de presiune
pressure recovery (hidr) randamentul de recuperare / revenire (forțată) a presiunii
pressure-reducing valve / regulator / device (OM, hidr) supapă reductoare de presiune, dispozitiv de reducere a presiunii, regulator de presiune
pressure-regulating valve (OM, hidr) supapă pentru reglarea presiunii
pressure-regulation characteristic (OM, hidr) caracteristică de reglare a presiunii (la supape, servovalve etc.)
pressure regulator (OM, hidr) supapă pentru reglarea presiunii
pressure reducer (OM, hidr) drosel pentru reducerea presiunii
pressure relay (autom, hidr) releu de presiune
pressure release (hidr) degajarea / scăderea presiunii

pressure tap

pressure releif (OM, hidr) reducere a presiunii (unui fluid sau a presiunii de compresie într-un contact), de tensionare (de exemplu, la piesele sudate etc.))
pressure relief line (OM, hidr) porțiune a conductei, după supapa de presiune / de reducere
pressure relief valve (OM, hidr) supapă de reducere a presiunii
pressure reservoir (OM, hidr) rezervor sub presiune, acumulator (hidraulic sau pneumatic)
pressure resistance (OM, hidr) rezistență la refulare, rezistență hidraulică
pressure-responsive (OM, hidr) (element, parametru) influențat / dependent de presiune
pressure restoration (OM, hidr) refacerea presiunii, aducere a presiunii la o valoare stabilită
pressure rise (OM, hidr) ridicare / creștere a presiunii
pressure roller (OM, met, plast) cilindru / valț de presiune
pressure scale (metr, hidr) scară / treaptă / scală pentru presiuni
pressure screw (OM, met) șurub de presiune / de presare
pressure sensitive adhesive (plast) adeziv sensibil la presiune
pressure separator (alim, ind chim) separator sub presiune
pressure shift (hidr) ridicare de presiune
pressure side (OM) față de apăsare; (hidr) partea de refulare (a pompei)
pressure sintering (materiale) sinterizare sub presiune
pressure spray gun (OM, ind, auto) (pistol-) pulverizator sub presiune
pressure spread (hidr) propagarea presiunii
pressure spring (OM, hidr) arc de presiune / de compresie
pressure stage (hidr) etaj / treaptă de presiune
pressure stamp (mas-un, OM) poanson
pressure step (hidr) treaptă de presiune
pressure still (ind chim) cuptor pentru cracare
pressure still distilate (ind chim) benzină cracată / de cracare
pressure stirrup (OM) arc de presiune / de compresie
pressure surge (hidr) undă de presiune
pressure switch (autom, hidr) întrerupător manometric / dependent / acționat de presiune
pressure tank (OM, hidr) rezervor / recipient sub presiune
pressure tap (hidr, metr, OM) orificiu într-un recipient sub presiune, necesar montării unui aparat de măsură

pressure test

pressure test (metr, hidr) încercare / test la presiune / la compresiune, probă de etanșeitate

pressure thermit welding (met, TH) sudare aluminotermică sub presiune

pressure-tight (OM) etanș, fără scăpări de presiune

pressure tight joint (OM) asamblare de etanșare (posibil prin filet, strângere etc.)

pressure tightness compactitatea unui metal / compozit de a rezista la testul de compresiune / de etanșeitate

pressure – time diagram (hidr) diagramă presiune – timp

pressure transducer (hidr, metr) traductor de presiune

pressure transient (hidr, mas) variație de scurtă durată a presiunii, regim tranzitoriu de presiune

pressured-treated (TH) tratat sub presiune (lemn, compozit, metal)

pressure tube (OM, metr) manometru; (OM) conductă sub presiune / de refulare

pressure-tube joint (OM, hidr) ștuț de scurgere

pressure type carburettor (auto) carburator cu aer sub presiune

pressure type sandblast machine (mas-un, met) mașină de sablat sub presiune

pressure under load (load pressure) (mec) presiune determinată de o sarcină / de o forță

pressure vacuum gauge (metr, fiz) manometru de vid / de presiune sub și peste cea atmosferică; vacuummetru

pressure valve (OM, hidr) supapă de presiune

pressure vessel (OM, hidr) vas / recipient sub presiune

pressure water (hidr) apă pentru acționări hidraulice (sub presiune)

pressure wave (hidr, mec) undă de presiune

pressure welding (met, plast) sudare prin presare

pressurisation (OM, hidr) etanșare, ermetizare, presurizare

pressurise (OM, hidr) a mări presiunea, a ermetiza, a etanșa (un fluid sub presiune)

press (mas-un) presă; (TH) a presa, a strânge, a forța; tipografie; (alim) a presa, a stoarce; a insista; a fi urgent / presant

pre-stressed reinforcement (constr) armătură pretensionată

press vulcanisation (ind chim) vulcanizare sub presiune

presswork tipărire, imprimare

Prestone cooling (termo) răcire cu apă caldă

pre-store a pre-înmagazina

pre-straining (mec, met, OM) pretensionare (și la rulmenți), deformare inițială (și dorită)

preventive repair

pre-stress (mec, OM) pretensionare (și de compresiune)

pre-stressed (mec) pretensionat; (OM) element piesă / organ de mașină pretensionat(ă)

pre-stressed concrete (constr, met) beton precomprimat

pre-stressed concrete steel (constr, met) oțel pentru armarea betonului precomprimat

pre-stressing (OM, met) operație / proces de precomprimare / de pretensionare

pre-stressing force (mec, OM) forță de precomprimare / de pretensionare

presumable rezonabil; probabil

presumption prezumție; presupunere; ipoteză

presupposition presupunere

pre-tension (OM) pretensionare (ca rezultat)

pre-tensioner seat belt (auto) centură de siguranță pretensionată

pre-tensioner seat belt assembly mechanism (auto) mecanismul sistemului pretensionat al centurilor de siguranță

pre-tensioner seat belt deployment (auto) activarea sistemului de pretensionare a(l) centurilor de siguranță

pre-tensioner seat belt system (auto) sistemul de pretensionare a(l) centurii de siguranță

pre-tensioning (OM) (acțiunea de) pretensionare, (element) care pretensionează

pretest test / încercare / preliminară

pre-treat a trata preliminar (în general)

pre(-)treatment (met, alim, ind chim) tratament preliminar; aplicare a primului strat (înainte de aplicarea adezivului)

pre-vacuum (fiz, TH) vid preliminar

pre-vacuum pump (OM) pompă de vid preliminar / primară

prevail a predomina; a fi răspândit / predominant; a triumfa (și despre o idee)

pre-value (inf) valoare prestabilită

prevent a preveni; a împiedica; a evita

preventer (OM, electr) dispozitiv de siguranță; (nav) manevră suplimentară; dublură

preventer pin (OM) știft de siguranță / de oprire / de blocare

prevention of accidents (ind) tehnica securității muncii, prevenirea accidentelor

preventive inspection (ec, TH) control preventiv

preventive maintenance (mas) întreținere preventivă; reparații preventive programate

preventive maintenance time (mas) timp de întreținere preventivă / programată

preventive mark semn de atenționare / de prevenire

preventive repair (mas) reparație preventivă

previous

previous anterior; precedent
previous pass (met) pas / calibru degrositor / inițial
previous project anteproiect, sarcină de proiectare
pre-vulcanisation (ind chim) pre-vulcanizare, vulcanizare prematură (și ca defect tehnologic)
pre-weld înainte de sudare
pre-weld cleaning (met, TH) curățare a semifabricatelor înainte de sudare
pre-wetting (alim, ind chim) umezire (inițială)
price (ec) preț
priced bill of quantity (ec, constr) listă de prețuri
prick (auto) perforare, înțepare (a cauciucurilor); perforație, ac; (nav) arbore de reper (pe coastă)
pricking out (alim) repicare; înțepătură; **prick out** a găuri; a înțepa
prick punch (mas-un) punctator de centrare
primal primitiv (și în logica matematică); fundamental; primar; principal
primal problem problemă directă / de bază
primaries (fiz) particule primare
primary element esențial; fond; primar, de bază, fundamental; principal; primitiv; inițial
primary air (termo, met) aer introdus în arzător / în camera de ardere
primary alpha (met) fază cu structură hexagonală compactă a titaniului, care rămâne după încălzirea unei faze alfa-beta și dependentă de temperatura maximă de încălzire
primary alcohol (alim, ind chim) alcool primar
primary aluminium block / pig (met) bloc de aluminiu primar
primary axis (OM) arbore principal
primary blasting (met) insuflare primară
primary carbide (met) carbură primară
primary cell element (fiz) galvanic; pilă galvanică
primary cell carbon rod (fiz, TH) cărbune pentru pilă electrică; bară de carbon pentru colectare
primary cleaning (ind chim) curățare brută; (met) epurare primară
primary circuit (el, hidr) circuit primar
primary coil (el) bobină primară; inductor
primary colours (fiz) culori primare / fundamentale / spectrale
primary crystallization (met) cristalizare primară
primary decomposition (mat) descompunere în factori primi
primary element (metr) senzor; detector; element principal sau primul care răspunde cantitativ la măsurarea unei variabile
primary failure (mas) avarie principală / primară / care nu depinde de altă avarie / cădere

primer

primary feedback (autom) reacție principală / primară / inițială, buclă principală într-un circuit cu feedback complex
primary fluid (hidr) fluid principal, fluid la intrare în dispozitivul hidraulic
primary graphite (met) grafit primar
primary industry industrie de bază
primary instrument (metr) instrument / aparat a cărui calibrare nu depinde de un alt aparat
primary layer (constr, met) strat de bază
primary measuring element (metr) componentă / element în contact direct cu substanța / piesa care trebuie măsurată
primary particle (met) grăunte primar
primary pipe (met) retasură primară / deschisă
primary product (ec) produs brut
primary refining mixer (met) melanjor de preafinare; (alim, ind chim) amestecător primar / inițial
primary resistance (el) rezistență a primarului
primary shaft (OM) arbore motor / conducător / de acționare (principală)
primary slimes (met) șlam primar
primary stage fază / etapă inițială (într-un proces tehnologic etc.)
primary strength (mec) rezistență inițială
primary structure (met) structură primară
primary treatment (met, alim, ind chim) tratament / tratare primară / inițială
primary unit (fiz, OM) element inițial / indivizibil
primary valence (chim) valență principală
primary voltage (el) tensiune primară
primary winding (el) înfășurare primară, bobinaj primar
primary winding terminal (el) borna primarului
primary wire (el) sârmă pentru primar
prime început; principal; fundamental; a arma; a umple; a aproviziona; (hidr) amorsare a pompei; (mat) număr prim; a amorsa o încărcătură de explozivi
prime contractor (constr) antreprenor principal
prime costs (ec) cheltuieli directe / de producție
prime formula (fiz, TH) formulă elementară / de bază
prime mover (mas) mașină de forță; motor principal
prime paint (auto, ind chim) grund
prime polynomial (mat) polinom ireductibil
primer (OM) piston, capsulă; amorsă; focos; grund, combustibil de pornire; abecedar; inițială; (el) electrod auxiliar pentru asigurarea declanșării; (plast, met) primul strat al unei acoperiri stratificate (pt. o mai bună aderență, lipire etc.)

primer coating

primer coating (OM, ind chim, auto) acoperire cu grund
primer detonation (auto) aprindere de pornire
primer valve (OM, hidr) supapă / ventil de pornire
primes (ec, TH) produse de calitate superioară / înaltă
prime steam (termo) abur umed
priming (TH) amorsare, inițiere (a încărcăturii de explozibil), grunduire; (hidr) amorsare a pompei; (termo) antrenare a aburului umed; (plast) aplicare a unui strat inițial, înaintea adevizului propriu-zis
priming cartridge (met, mil) cartuș detonant / amorsat
priming charge (met) încărcătură de amorsare (și la furnal)
priming coat (ind chim) strat de grund
priming cock (OM, hidr) robinet cu cep
priming level (hidr) nivel / înălțime de amorsare (a pompei)
priming of pump (hidr) amorsare / pornire a unei pompe
priming paint (ind chim) (vopsea de) grund
priming plug (OM, hidr) robinet de umplere
priming powder (ind chim, met) pulbere de amorsare
priming pulse (metr, autom) impuls de amorsare
priming pump (OM, hidr) pompă de amorsare / de pornire / de injecție, pompă-injector
priming reservoir (OM, hidr) rezervor de aspirație
priming voltage (el, metr) tensiune de amorsare / de pornire
primitive primitiv, inițial, neprelucrat, de bază
primitive colour (fiz) culoare spectrală
primitive function (mat) funcție primitivă
primitive root (mat) rădăcină primitivă
primitive soap (chim) săpun de bază
principal principal
principal adjustment (mas, autom) reglare principală / de bază
principal arch / **roof** (met, constr) arc / boltă principal(ă) (la cuptoare)
principal axis (OM) arbore principal
principal axis location (OM, mec) amplasarea axei principale (și la echilibrare)
principal fermentation (alim) fermentație principală
principal focus (fiz, opt) focar principal
principal inertia axis (mec) axă principală de inerție
principal moment of inertia (mec) moment principal de inerție

prismatic

principal normal stress (mec) tensiune normală principală
principal piece (mas, OM) piesă / componentă principală
principal planes of projection (OM) planele principale de proiecție (în desen tehnic)
principal railway (cf, met) linie principală
principle lege; teoremă; principiu
principle of action and reaction (mec) principiul acțiunii și reacțiunii
principle of connecting / communicating vessels (fiz, hidr) principiul vaselor comunicante
principle of design principiu / criteriu de proiectare (în orice domeniu)
principle of inertia (mec) principiul inerției
principle of least action (fiz, mec) principiul minimei acțiuni
principle of least constraint (fiz, mec) principiul minimei constrângeri / rezistențe
principle of superimposed stress (mec, fiz) principiul suprapunerii tensiunilor
print amprentă; semn; urmă; (OM) urmă de imprimare (și defect), amprentă (la lovire, la suprasolicitarea mecanică a unui contact etc.), indentare, copie; impresiune; (fotografie, poligrafie) copie, fotografie, gravură, pozitiv, a (se) copia (ușor etc.); (poligrafie) imprimare, imprimat, publicație tipărită, tipar, tipărit, tipăritură, literă de tipar; publicație, a publica, a fi sub tipar, a se tipări, a edita; (textile) imprimeu, țesătură imprimată, a imprima; (inf) înregistrare; a amprenta; a lua amprente digitale ale unei persoane
printed tipărit, imprimat; amprentat
printed form formular
printer (birotică, OM, electr) imprimantă
printer's ream, perfect ream (metr) unitate pentru cantitate de hârtie pentru imprimantă, top pentru imprimantă; 1 top are 480 sau 500 de coli; 1 printer's ream (1 top pentru imprimantă) are 516 coli
printer's error eroare de redactare / de tipar
printing plate (mas-un) șablon de ambutisare pe strung
print of test ball (met) urmă (la determinarea durității în unități Brinell)
priority prioritate
prior operation (met, mas-un) operație pregătitoare
prior structure (met) structură inițială
prior to înainte de
prior to mixing (TH) înainte de amestecare
prism prismă, ghidaj prismatic
prismatic (geom) prismatic

prismatic guide

prismatic guide (mas-un, OM) ghidaj prismatic / în V
prismatic surveying instrument (metr, OM) echer cu prisme
prismatic trommel (ind chim, OM) sită rotativă prismatică
prism diopter (PD) (metr, fiz, opt) unitate utilizată în optică pentru a măsura deflexia / devierea luminii cu ajutorul unei prisme: 1 prism diopter reprezintă o deflexie de 1 cm măsurată la distanța de 1 m față de prismă
prism edge (OM) muchie de prismă
prisoner (OM) știft de centrare
private particular
privation lipsă
prize premiu; (OM) pârghie; a ridica; a deplasa cu o pârghie
probability (mat) probabilitate
probability density (function) (mat) (funcția) densitate de probabilitate
probability distribution (function) (mat) (funcția de) distribuție de probabilitate
probable error (autom, metr, mas, TH) eroare probabilă
probation încercare, probă (și pentru personal)
probe (radio, fiz) antenă de cuplare; (metr, OM) cap de măsură / de măsurare, palpator, sesizor, sondă; (med) cateter, sondă, a cateteriza, a sonda; (amer) cercetare, examen, examinare; sondaj; sondare; a încerca, a sonda, a testa, a verifica, a cerceta atent, a examina, a studia
probe inlet (OM) orificiu pentru sondă
probe-induced distortion (metr) distorsiune indusă de sondă
probe inlet (OM) orificiu pentru luat probe / pentru instalat un aparat de măsură
probing explorare; probare; luarea probelor; sondaj (de control)
problem problemă
procedural knowledge (mas, TH) cunoașterea / învățarea capacităților și limitărilor sistemului în diferite condiții
procedure procedură, procedeu; operație, metodă; proces tehnologic
proceeding procedeu; întâmplare; avans; referat; (ec) tranzacție
percentage procentaj, procent
percentage by weight procent masic / de masă
process proces (tehnologic), operație, procedeu, cursă de lucru / activă; a prelucra, a fabrica, a confecționa, a prepara, a utiliza, a procesa
process alloys (met) adaosuri (la elaborarea șarjei)
process annealing (met) recoacere intermediară de înmuiere / incompletă

proclamation

process chart (TH) fișă tehnologică, diagrama procesului tehnologic
proces control (TH, autom) reglare industrială / de proces / tehnologică, control / comandă a unui proces tehnologic
process engineering inginerie tehnologică
processed information (inf, c) date / informații prelucrate
processed surface (mas-un, met) suprafață prelucrată
process fluid (TH, hidr) fluid de lucru / de tratare / de proces / tehnologic
processing fasonare (d. lemn); tratare, transformare, prelucrare, preparare; elaborare; fabricare; producere, procesare
processing alloy (met) aliaj necesar elaborării șarjei
processing industry industrie prelucrătoare
processing method (TH) metodă de prelucrare / de procesare
processing property (materiale) proprietate tehnologică / de prelucrabilitate
process leg (autom, inf) întârziere în proces
process line (ind) linie tehnologică
process monitoring (autom, TH) comanda procesului; supraveghere (uneori și reglare) a procesului, monitorizare
process of combining with oxygen (chim) procesul de reacție / de combinare cu oxigenul, oxidare
process of deformation (met, mec) proces de deformare
process of dry cyaniding (met, chim) procedeu uscat de cianurare
process reaction rate (TH) viteză de reacție la modificarea unui parametru tehnologic
process scrap (met, ind) deșeuri de producție
process steam (termo) abur tehnologic, abur viu
process temperature (termo, TH) temperatura specifică unui proces tehnologic
process timer (autom) temporizator (într-o linie tehnologică)
process unit (TH, mas) instalație de proces / tehnologică
process variable (autom) variabilă de reglare
process with independent increments (mat) proces aditiv
proclaim a anunța (oficial); a declara; (pol) a proclama; (pol, mil) a declara / proclama (război etc.); a arăta; a califica; a categorisi; (pol, jur) a declara ilegal / în afara legii; a interzice; a trăda; a vesti
proclamation (pol, adm) proclamare; anunțare (oficială)

procurable

procurable procurabil
produce producție, produs; rezultat; (geom) a prelungi (o linie), a genera; a crea; a produce, a construi, a fabrica, a confecționa, a prezenta, a executa, a scoate; (met) a elabora
producer (el) generator; (ec, TH) producător, furnizor, executant
producer furnace (met) gazogen, generator de gaze
producer gas (met, termo) gaz de generator (aerian) / de gazogen
producer gas tar (met, termo) gudron de gazogen
producer plant (TH, ec) uzină producătoare / furnizoare
producer shaft (met) cuvă a generatorului de gazogen / de gaze
producer shell (el, OM) manta de generator
producible oil index (ind chim, T) factor de recuperare, coeficient de extracție
product (mat) produs, intersecție, rezultat; (TH) produs, fabricat
product control (TH) controlul producției
production extracție, debit; prezentare; (TH) (capacitate de) producție, fabricație; (met) elaborare
production capacity (TH) capacitate de producție
production costs (ec) cheltuieli de producție
production department (ind) secție de producție
production engine (auto) motor de serie
production equipment (mas, TH) echipament / utilaj / instalație de producție
production estimate (mas-un) calculul timpului de prelucrare; fișă tehnologică incluzând timp de prelucrare
production forces (ec) forțe de producție
production goods (ec, ind) bunuri / mărfuri / articole de serie mare
production index (ec) indice de productivitate
production in lots (ec, ind) producție în serie / în loturi
production line (mas, TH) linie de producție
production loss (TH) pierderi în producție
production machine tool (mas-un) mașină-unealtă pentru producție de serie
production method (ind, TH) metodă de exploatare / de producție / de extracție, tehnologie
production plan (ec, TH) plan de producție
production planning (ec, TH) planificarea producției
production programme (ec, TH) program de producție
production rate (ec, TH) ritm de producție
production schedule (ec, TH) plan de producție
production technology (ec, TH) tehnologie de producție

profile grinder / grinding machine

production time (ec, TH) timp de producție / de fabricare
production trial (mas) probă de exploatare / de funcționare
productive (ec, TH) productiv, eficient; (agr) fertil, roditor
productive capacity (ec, TH) capacitate de producție, productivitate
productive discharge (hidr) debit util
productiveness (ec, TH) productivitate, randament
productive of (fiz, chim, TH) care produce / determină / cauzează
productive rate (ec, TH) productivitate, randament
productivity (ec, TH) productivitate
product making process (TH) proces / metodă / procedeu / tehnologie de fabricație
product rack (met, OM) stelaj / suport pentru profiluri / produse (finite)
product of roasting (met, chim) material prăjit
product of sets (mat) intersecție a mulțimilor
products of combustion (termo, met, chim) produse de ardere / de combustie
product rack (met, OM) stelaj pentru produse (finite, semifabricate)
product take-off (OM, termo, hidr) ștuț / racord de evacuare
proeutectic (met) proeutectic
proeutectoid (met) proeutectoid
profession meserie, profesie, specialitate
professional meșteșugăresc, industrial, profesional
proffer a oferi
profiled brick (met, constr) cărămidă profilată
profile (met, OM) profil (laminat); (mas-un) a strunji / așchia profilat, a profila prin așchiere
profile board (mas-un) șablon / cu sculă profilată
profile cutter (mas-un) cuțit / freză / sculă așchietoare profilat(ă)
profile cutting (mas-un) așchiere după șablon
profile crowning (OM) bombarea profilului (unui dinte de roată dințată)
profiled (OM) sârmă profilată; (OM, TH) profilat, fasonat
profile displacement (OM) deplasare de profil (la roți dințate)
profiled outline (OM) contur / secțiune cu formă complicată
profiled wire (met, OM) sârmă profilată / fasonată
profile-extruded (OM, TH) profilat / format prin extrudare
profile form (mas-un) șablon
profile gauge (met, metr) calibr / șablon pentru profil
profile grinder / grinding machine (mas-un) mașină de rectificat prin copiere / cu șablon

profile grinding tool / stone

profile grinding tool / stone (mas-un) disc abraziv profilat, moletă
profile grinded tooth (mas-un, OM) dinte rectificat / detalonat
profile housing (met) caă de profile
profile in plane (OM) profil (în) plan
profile iron (met) semifabricat profilat (din oțel)
profile mill-cutter (met, OM) cilindru pentru laminare profilată
profile milling machine (mas-un) mașină de frezat prin copiere
profile modification (OM) modificare a profilului (la un dinte de roată dințată)
profile plane (OM) plan lateral (în desen tehnic)
profile sheet (met, plast) tablă profilată, laminat profilat
profile surface (constr) profil al terenului; (OM) profil al suprafeței (unei piese)
profile paper hârtie milimetrică / cu pătrățele
profiler (mas-un) mașină de prelucrat prin copiere sau numai dispozitivul de copiere
profile tool steel (met, mas-un) oțel profilat pentru scule
profile turning (mas-un) strujire profilată / după șablon
profile turning lathe (mas-un) strung de copiere
profiling (mas-un) copiere, prelucrare profilată, profilare
profiling cutter (mas-un) freză / sculă profilată, cuțit profilat
profiling device (mas-un) dispozitiv de (prelucrat prin) copiere / de profilare
profiling lathe (mas-un) strung de profilat
profiling machine (mas-un) mașină de frezat prin copiere
profiling roll (OM, met, ind chim) cilindru / valț de profilare
profilograph profilograf
profilometer (metr, electr, T) profilometru, rugozimetru
profit (ec) avantaj, profit, beneficiu, câștig, venit net, a realiza beneficii, a fi avantajos; a folosi, a profita, a beneficia; (*fig*) folos, noimă, rost; a folosi; a profita; a fi profitabil (pentru) / de folos (cuiva)
profitability (ec) rentabilitate, profitabilitate
profitability account (ec) calcul de rentabilitate
profitable (ec) profitabil, rentabil
profit (by) a beneficia (de), a se folosi (de), a profita (de)
profitness (ec) rentabilitate
profit and loss account (ec) calcul de profit și pierderi
profound profund

progressive spot welding

profundity profunzime; (geogr) prăpastie, abis, hău, adâncime mare (și *fig*); (*fig*) temeinicie, intensitate, grad înalt (de enervare etc.)
progeny (fiz) descendență
prognosis prognoză, predicție
programmable (c, autom) programabil
program(me) program, plan; a programa (un computer), a planifica (producție)
program(me) display (c) prezentare (pe ecran) a programului
program(m)er (inf) programator; (metr, autom) dispozitiv de programare
program(me) step (c, inf) etapă de programare, instrucțiune
program(ming) programare (a producției, a unui computer etc.)
program timer (autom) temporizator cu pași succesivi / programabil pentru mai multe intervale succesive
progress progres
progress elongation (met, plast) alungire progresivă
progression (mat) progresie, dezvoltare în serie
progressive progresiv, treptat; care înaintează / merge înainte; (pol) (personalitate / persoană) cu vederi progresiste, progresist
progressive action acțiune progresivă
progressive ageing (met, plast) îmbătrânire progresivă
progressive assembly line (mas, TH) bandă / linie de producție; linie de asamblare pe bandă / pe flux
progressive control (autom) reglare progresivă
progressive cutting (mas-un, TH) tăiere / aşchiere progresivă
progressive development (mat) dezvoltare în serie
progressive dry kiln (met, alim) uscător / cuptor de uscare cu acțiune / funcționare continuă
progressive elongation (materiale, mec) elongație progresivă
progressive failure (materiale) rupere progresivă, deteriorare treptată (și d. un parametru de funcționare)
progressive induction seam welding (met, TH) sudare progresivă cu rolă, prin inducție
progressive interlace (fiz, TV) explorare întrețesută progresivă
progressive manufacture / assembly (mas-un, TH) producție / asamblare în flux continuu
progressive quenching (met) călire continuă
progressive scanning (fiz, c) scanare progresivă / continuă, baleiaj succesiv
progressive spot welding (met, TH) sudare progresivă prin puncte (și continuă)

progressive spring seat

progressive spring seat (OM) reazem alune-cător / glisant al arcului
progressive transmission (OM) cutie de viteze / transmisie cu reglare continuă
progress of fatigue (met, OM) creșterea gradului de oboseală, dezvoltarea proceselor de oboseală
progrss of work (constr, nav, ind) ritm de înaintare a lucrărilor / a producției
prohibited interzis
project proiect, construcție, întreprindere; a proiecta, a construi, a ieși în afară / din rând / în relief, a proiecta (pe un plan)
projected proiectat (pe un plan)
project engineering activitate de proiectare și realizare a unui anumit proiect / produs, proiectare în inginerie
projectile (mil, OM) proiectil
projecting (OM) proeminent; proiectare, proiectat
projecting beam (mec) grindă în consolă
projecting lug (OM) ureche / inel (de prindere) în consolă
projecting plane plan proiectant (în desen tehnic)
project into a plane a proiecta pe un plan (în desen tehnic)
projection (mat) proiecție, valoare prezisă a unei variabile aleatoare; (OM) ieșind, proeminență, ridicătură; proiecție, (întocmire de) proiect, proiectare, plan, ieșitură, relief
projection of pipe (OM, hidr) ștuț de țevă
projection plane planul proiecțiilor (în desen tehnic)
projection welding (met, TH) sudare în relief / cu rost mult bombat, cu arc dirijat printr-o nervură / printr-un bosaj
projection weld (met, OM) sudură cu rost bombat
projector (el) reflector, proiector
project site (constr) șantier
pronock(ing) agent (chim) agent detonant
prolate (fiz) alungit
prolate spheroid (mat) elipsoid de rotație, axa mare fiind axă de revoluție
prolong a prelungi; a extinde
prolongation prelungire; extindere; (mas-un) prelungitor
prolonged prelungit (ca durată)
prolonged alternating loading (mec) sarcină / solicitare alternantă de durată
Promethium (Pm) (chim) promețiu
prominence (OM) proeminență, ieșitură; (geogr) movilă, înălțime
promissory note (ec) cambie, obligațiune, titlu de gaj
promote a promova; a grăbi; (chim) a accelera; a susține

proof pressure

promote oil oxidation (T, chim) a promova / accelera oxidarea uleiului
promoter (chim, ind, ec) promotor; activator; inițiator; accelerator; (constr) beneficiar, proprietar
promotion (fiz, chim, ec) promovare, grăbire, accelerare
prompt (fiz) instantaneu, prompt; a sugera
prompt-critical (fiz) imediat critic
prone înclinat înainte, aplecat, expus
prong (OM) furcă, gheară, dinte, știft
prong die (mas-un) filieră tubulară
prong of a jack (el, OM) știft de contact (la o fișă), picioruș de contact (la circuite integrate)
proof (TH) probă, încercare, verificare; dovadă;
proof (prf) (metr) unitate pentru proporții, utilizată pentru măsurarea tăriei unui alcool distilat, inclusiv a soluțiilor medicinale; valoarea „proof” este egală cu dublul procentului volumic de alcool din soluție: exemplu: „86 proof” înseamnă 43% alcool în soluție
proof rezistent (la apă, la șoc etc.), protejat; (mat) probă, dovadă, control, verificare, demonstrație; copie, corectură, șpalt, tras; (ind chim) a cauciuca, a face impermeabil, a face rezistent la
proof bar (mas-un, metr) dorn etalon, de verificare a preciziei mașinilor-unelte
proof by a reduction to a contradiction (mat) demonstrație prin reducere la absurd
proof cloth (textile, ind chim) țesătură cauciucată / impermeabilă
proofed tape (el, hidr) bandă izolantă impermeabilă
proof fabric (textile, ind chim) țesătură cauciucată / impermeabilă
proof impression (textile, poligrafie) executare a unui șpalt / a unei imprimări de probă
proofing încercare, probă; impregnare, cauciucare, impermeabilizare; verificare (a etanșeității, impermeabilității etc.), care rezistă la; (materiale) care face obiecte / țesături impermeabile / impenetrabile; (OM) care este rezistent la
proofing mix (ind chim) amestec de cauciucare
proof limit limită de încercare / de testare (foarte general)
proof liquor (alim, metr) conținutul de alcool dintr-un lichid, exprimat ca procente de alcool într-un amestec standard
proof load (OM, mas, metr) sarcină de probă
proof-of-concept testing (ec, TH) analiză de fezabilitate
proof pressure (OM, hidr) presiune (statică) de încercare (mai mare decât cea maxim admisă în exploatare)

proof pressure test

proof pressure test (OM, mas, metr) încercare de etanșeitate sub presiune
proof sample (metr) epruvetă, probă-martor
proof spirit (chim) alcool etilic de o anumită concentrație (57,10% volumic în UK, 48,3% volumic în US)
proof stress / voltage (el, mec, metr) tensiune de încercare / de probă
proof weight (metr, mas) încărcătură / greutate de probă
pro-oxygen(ic) agent (chim) catalizator de oxidare
prop (constr) sprijin, reazem, contrafișă; (mas-un) montant suport, proptea; a propti, a sprijini, a rezema
propagate (fiz) a propaga
propagation (fiz) propagare, extindere
propagation of heat (fiz) propagarea căldurii
propagation of pressure / wave (fiz, hidr) propagarea presiunii / unde (și de presiune); expansiune
propane (chim) propan
propel (nav, mas) a propulsa
propeller (nav, mas) propulsor, elice
propeller agitator (alim, ind chim) agitator cu elice
propeller area / disk (fiz) aria măturată de elice
propeller axis (nav, OM) axul / axa elicei
propeller blade (OM) pală de elice, braț de agitator
propeller efficiency (OM) randamentul elicei
propeller fan (termo) ventilator cu elice
propeller flutter (av, nav) balansare a elicei
propeller frame (OM) colivie de elice
propeller governor (autom, OM) regulator de pas al elicei
propeller guard (nav, OM) apărătoarea elicei
propeller mixer (alim, ind chim) amestecător cu elice
propeller pitch (nav, OM) pasul elicei; (OM) pas de filet
propeller post (nav, OM) etamboul elicei
propeller pump (OM, hidr) pompă elicoidală
propeller shaft (auto, OM) arbore de transmisie, arbore cardanic, arbore cu elice / cu ventilator, arbore port-elice
propeller-shaft tunnel (auto, OM) tunel cardanic, carcasă pentru cuplajul cardanic
propeller slip stream (hidr) jet / curent provocat de elice
propeller stirrer (alim, ind chim) agitator / amestecător cu elice
propeller thrust (hidr) tracțiunea / împingerea elicei
propeller wash (hidr) jetul / curentul elicei

proportional representation

propelling force (mec, nav) forță de propulsie / motoare / motrice
propelling means (nav) sistem / mijloc de propulsie
propelling power (mec, OM) putere de împingere / de propulsie
propel sprocket (OM, transp) roată de antrenare a șenilei
propenyl alcohol (chim) glicerină
proper inițial, original, specific; (mat) propriu, real, exact, regulat
proper fraction (mat) fracție exactă
proper operation (mas) funcționare corectă
proper time (fiz) timp propriu
property (materiale, mas) proprietate; particularitate; caracteristică, trăsătură, însușire; (ec) bun, avere, proprietate, avut
property damage (ec, TH) pagubă materială; (auto) avarie
property damage insurance (auto, ec) asigurare de răspundere civilă
proper value (mat) valoare caracteristică, număr caracteristic (al matricei)
propinquity proximitate, vecinătate, apropiere; asemănare, similitudine; înrudire
propintious (d. ceva) (*adj*) propice, favorabil, prielnic; (d. cineva) (*adj*) binevoitor, înțeleghător, bine intenționat
propintiously (*adv*) (în mod) favorabil, propice
preponent propunător; apărător, susținător (și al unei idei) (și pol)
proportion (mat) proporție, raport, relație, regula de trei simplă; raport cantitativ; parte, porțiune; a proporționa, a face proporțional; a armoniza; a potrivi, a măsura, a dimensiona, a proporționa
proportionabil care poate fi proporțional
proportional (to) proporțional (cu); (mat) proporțională
proportional control factor (autom) factor de reglare proporțional / de proporționalitate
proportional controller (autom) dozator / regulator proporțional
proportionality proporționalitate
proportionality factor (fiz, TH) factor de proporționalitate
proportional limit (mec, OM) limită de proporționalitate
proportionally (*adv*) (în mod) proporțional
proportional pressure-reducing valve (hidr, OM) supapă de reducere proporțională / liniară (a presiunii)
proportional representation (mat, fiz) (sistem de) reprezentare proporțională

proportional test bar

proportional test bar (metr) epruvetă proporțională
proportionate to (fiz) proporțional cu; (geom) simetric față de
proportion by volume (fiz) raport volumic
proportion by weight (fiz) raport masic / de greutate
portioner (OM, alim, ind chim) dozator, dispozitiv de dozat
portioning potrivire; măsurare; dimensionare; proporționare; dozare
portioning tank / box (OM, alim, ind chim) rezervor de dozare
portioning device (OM, alim, ind chim) dozator, dispozitiv de dozare
portioning plant (alim, ind chim) instalație de dozare
portioning pump (OM, alim, ind chim) pompă dozatoare
portion potrivire; proporționare; măsurare; dimensionare; (OM) mărime, dimensiune
proportion to a potrivi / proporționa cu; a pune de acord cu, a armoniza cu
proposal propunere, sugestie; ofertă; (TH) proiect, plan
propose a(-și) propune, a sugera; a supune (discuției); a intenționa, a avea de gând să; a plănui, a face un plan
proposer inițiator, propunător
proposition declarație, afirmație; propunere; (mat) teoremă, propoziție; problemă, chestiune
propound a supune (spre a fi luat în considerare); a propune; a expune
propped beam (mec) grindă în consolă
proprietary (jur, ec) (drepturi) de proprietate; particular; (d. un produs) patentat, brevetat; proprietar(i), stăpân(i); proprietate, avere, bunuri
proprietor (jur, ec) proprietar, stăpân
proprietary de proprietate
proprietorship (jur, ec) drept de proprietate, proprietate; drept de editare
propriety conformitate, caracter potrivit / adecvat; particularitate, specific, caracteristică (d. materiale, mașini etc.); decentă; bunăcuviință
propulsion (mec) propulsie, forță / mașină de propulsie, mișcare de propulsie
propulsion nozzle (OM, termo) ajutor de propulsie
propulsive (termo) propulsiv, de propulsie; (d. un motor) cu reacție
propulsive efficiency (mas, termo) randament de tracțiune / al motorului cu reacție
propulsive effort / thrust (mec) forță de tracțiune (la propulsie)

protecting screen

prop up (constr) a propti; a susține
propylene (chim) propilenă
propylene hydride (chim) propan
pro rata proporțional
pro-rate (amer) a repartiza / distribui proporțional
proration raționalizare; repartizare proporțională; (ec, TH) limitare artificială a producției
prosecute a efectua, a întreprinde (o anchetă); a continua (până la capăt); a duce la bun sfârșit; (jur) a urmări în justiție / pe cale judiciară, a da în judecată, a institui / intenta un proces
prosecution (TH) continuare, efectuare; îndeplinire; (jur) urmărire, reclamație, plângere, acuzare
prosecutor (jur) procuror; acuzator, reclamant
proselyte prozelit; novice; nou adept
proseminar (amer) (edu) seminar pregătitor
prospect vedere, priveliște, perspectivă, panoramă; prospecțiune; (ec) cumpărător / client în perspectivă; abonat; a prospecta (și piața), a cerceta
prospective (referitor) la viitor; în perspectivă, de viitor; presupus, bănuț; așteptat; în devenire
prospectus prospect, broșură, pliant; listă de prețuri, catalog de produse / de prezentare
prosper (ec) a prospera, a înflori; a face să prospere; a favoriza
prosperity (ec) prosperitate, dezvoltare, înflorire; succes; bogăție
prosperous prosper, înfloritor, care are succes; avut, înstărit; favorabil, prielnic
prosthesis (med) proteză
Protactinium (Pa) (chim) protactiniu
protamin(e) (chim) protaminază
protean (chim, alim) proteic; schimbător
protect (from / against) a proteja (împotriva), a (se) apăra (împotriva / de); a îngriji, a împrejmuia (împotriva); a acoperi, a îmbrăca; (pt. protejare) (ec) a accepta, a onora (o poliță)
protected (OM) apărut, protejat; blindat; tutelat
protected cruiser (nav) crucișător ușor
protecting (OM) de protecție, care protejează / apără
protecting cap (OM) capac / clopot protector / de protecție, cutie / carcasă de protecție
protecting cover (OM) capac / manta de protecție, cutie a unei siguranțe
protecting device (OM) (dispozitiv de) siguranță, dispozitiv de protecție
protecting film (T, met, chim) film / peliculă de protecție
protecting piece (mas-un, OM) placă protectoare (și din material mai moale, pt. strângerea pieselor fragile sau moi)
protecting screen (OM) ecran de protecție

protecting sheath

protecting sheath (termo, met, OM) manta protectoare, înveliș de protecție (al unei țevi)
protecting sheeting (el, met) acoperire cu manta
protecting tube (metr, OM) tub de protecție al elementului activ al aparatului
protection (from / against) protecție; (fiz, el) ecranare; protejare (împotriva); (TH) întărire; consolidare; fixare; apărare (împotriva); (ec) acceptare, onorare (a unei polițe); (auto, OM) protecție
protection against corrosion (chim) protecție împotriva coroziunii
protection against electric-shock hazard (el) protecție împotriva electrocutării
protection against heat (termo, met) izolație / protecție termică
protection against strong current (el) protecție împotriva curenților de înaltă tensiune
protection area (ind, TH) zonă de protecție
protection by metallic casing / covering (OM) protecție prin acoperire / încasare metalică
protection by (metallic) diffusion (met) protecție / acoperire prin difuzie a metalelor
protection by oxide film (met, chim) protejare prin peliculă de oxid
protection cell (TH, autom) unitate / modul / cameră de protecție
protection coat (chim) acoperire de protecție
protection device (OM, el, autom) dispozitiv de protecție
protection fence (OM, constr) cutie / grilaj / gard de protecție
protection of labour (TH, ind) protecția muncii
protection shoes (alim, met) încălțăminte de protecție
protection suit (alim, met) costum de protecție
protection survey (TH) activitate de supraveghere a protecției în general (contra radiațiilor, de exemplu)
protection switch (el) întrerupător de protecție
protection zone (TH) zonă de protecție / de apărare
protective (OM) de protecție, de apărare; protector; (ec) protecționist
protective atmosphere (met, chim) atmosferă protectoare (la tratamente termo-chimice, la sudare etc.)
protective casing (met, OM) manta protectoare, înveliș / carcasă de protecție
protective clothing îmbrăcăminte de protecție (pt. mașini, muncitori)
protective coat(ing) / cover(ing) (OM, chim) acoperire protectoare / de protecție, strat de protecție

protract

protective component (el, hidr, metr, autom) element / modul / subansamblu de protecție
protective disk (OM) șaibă de protecție
protective film (T, met, chim) peliculă / film / strat de protecție
protective finish (auto, ind chim) strat protector final
protective gas (TH, met) gaz de protecție / protector
protective gloves (ind chim, el) mănuși de protecție
protective goggles (met, TH) ochelari de protecție
protective ground (el) protecție prin legare la pământ
protective hat (OM, constr) cască de protecție
protective layer (T, met, chim) strat protector
protectiveness caracter protector (d. acoperiri etc.)
protective relay (el) releu de protecție
protective resistance (el) rezistență de protecție
protective shell (OM) manta / cutie / înveliș / car-casă de protecție
protective tariff (ec) sistem vamal protecționist, protecționism
protector protector, apărător; (el) fuzibil, siguranță; (OM) dispozitiv de siguranță, cutie / tub de protecție
proteid (chim) proteidă
protein (chim) proteină
protein nitrogen unit, PNU (metr, med) abreviere pentru **protein nitrogen unit**, o măsură a potențialului compușilor utilizați în alergiile pielii; 1 PNU este definită ca 0,01 (μg) of phosphotungstic acid-precipitable protein nitrogen (azot din proteine, precipitabil cu acid sulfowolframic); este înlocuită cu **bioequivalent allergy units** (BAU), care este definită prin testarea pielii cu preparate de referință
protest (pol) protest; opoziție; obiecție; (ec) protestare (a unei polițe), a protesta (o poliță); (TH) a protesta, a nu recunoaște ca valabil (un rezultat)
protocol (TH) proces verbal; (pol, adm) protocol, uzanță diplomatică
proton (el, chim) proton
protophile (el, chim) acceptor de protoni
protophobe (el, chim) donator / donor de protoni
prototype (ind) prototip, model prim
prototype test (metr) test pe prototip
protoxide (chim) protoxid
protract trasare, notare pe desen / pe plan; a trasa un plan, a nota pe un plan; a extinde, a lungi; a prelungi; a amâna; a scoate; (zool) a întinde ghearele (dar și d. un dispozitiv cu gheare)

protracted

protracted (fiz) prelungit
protracted irradiation (fiz) iradiere prelungită / de lungă durată
protractile (OM) (element / modul) extensibil
protraction extindere; lungire; prelungire; amânare; (TH) trasare (a unui plan), întindere, scoatere; (zool) întindere (a ghearelor etc.)
protractor transportor; (metr) raportor, măsurător de unghiuri; (mas-un, metr) echer cu braț mobil / reglabil
protractor turret (mas-un, metr) disc gradat al raportorului / indexorului
protrude a se ridica, a ieși din rând; (OM, mas-un) a ieși în afară, a scoate afară, a se proiecta în afară
protruding (OM) proeminentă, protuberanță
protrusion (fiz) ieșire în afară; proiectare; (OM) ieșitură
protuberance (OM) proeminentă, protuberanță; ieșitură
protuberant (OM) ieșit / proiectat în afară, proeminent
protuberate (fiz, OM) a ieși / a se proiecta în afară, a fi proeminent
proud (of) mândru (de); splendid; extraordinar
provable care poate fi dovedit, demonstrabil
provably (*adv*) (în mod) demonstrabil
prove (mat) a verifica, a controla un calcul; (TH) a experimenta, a proba, a încerca, a face o încercare; a manipula, a mânui; a (se) dovedi, a demonstra, a arăta; a acționa; (jur) a legaliza, a autentifica; a atesta, a certifica
proved sigur, dovedit
proven (mat, fiz) dovedit, adevărat, demonstrat
prove out a (se) confirma, a (se) adevăra, a (se) dovedi
prove unavailing a se dovedi inutil / nedovedit
provide against a lua măsuri împotriva; a opri, a împiedica
provided asigurat; prevăzut; aprovizionat; pregătit, gata; (adm) (d. școli) subvenționat din fonduri locale
provided that (*conj*) (numai) dacă, cu condiția (ca) să
provide for a întreține; (ec, TH) a aproviziona; a asigura; a se îngriji de, a căuta, a face rost; a prevedea, a avea în vedere
providence (spirit de) prevedere; chibzuială; înțelepciune
provident econom; chibzuit; prevăzător
provide that a prevedea / stipula că
provide (with) (TH, ec) a înzestra (cu), a asigura (cu), a aproviziona (cu), a furniza; a prevedea; (ec) a se îngriji de acoperire / bani

proxy

provide with coating (OM, TH) a asigura o acoperire, a face o acoperire (și metalică)
provide with lid / cover (OM) a aplica un capac, a acoperi cu ceva
provide with winding (el) a înfășura
province (adm, geogr) provincie, ținut, regiune, zonă; (*fig*) domeniu, sferă, competență
provincial provincial, de la țară; periferic; (*fig*) mărginit, îngust
proving circuit (el, autom) circuit de control
proving ground (agr, mil) teren de experiență / experimental
proving rotor (OM, metr) rotor de verificare (la echilibrare)
provision (ec) aprovizionare, asigurare, furnizare, provizie; pregătire; (jur) dispoziție, hotărâre, prevedere, stipulare; clauză, punct
provision for / against (ec, TH) măsură (de prevedere) pentru / împotriva
provisional, provisionalary provizoriu, temporar, de scurtă durată
provisional calculation / estimate (ec) antecalcul, calcul estimativ, antecalculație
provisionality (TH, mas) caracter provizoriu, provizorat
provisionally (*adv*) (în mod) provizoriu, temporar
provisioner (ec) furnizor
provisions (alim) alimente, provizii
provisory (TH) provizoriu; condiționat, preliminar; v. **provisional**
provocation provocare; stimulare; excitare
provocative provocator; stimulent
provocative of provocator, stimulator de
provoke a provoca, a instiga, a stârni; a cauza; a determina; a evoca
provoking provocator; supărător, neplăcut, care provoacă
provost (univ) rector
prow (nav) proră, provă
proximal, proximate (mat) proxim; apropiat; următor; cel mai apropiat; aproximativ
proximal relation (mat) relație de vecinătate
proximate analysis (ec, TH) analiză rapidă / orientativă / imediată (dar nu foarte precisă)
proximity (TH, mat) proximitate, vecinătate; apropiere
proximity effect (el, fiz) efect de vecinătate (între conductori)
proximity stwitch (el, autom) întrerupător fără contact direct, acționat prin valoarea distanței relative între piese
proxy (ec, jur) procură; mandat, împuternicire; delegație; mandatar, împuternicit; delegat, reprezentant

PRU

PRU (metr, med, fiz) abreviere pentru **peripheral resistance unit**, unitate de măsură utilizată în medicină pentru a evalua curgerea sângelui prin vasele capilare; o măsurătoare în PRU este egală cu presiunea sângelui în mmHg împărțită la debitul acestuia, în mililitri pe minut: $1 \text{ PRU} = 1 \text{ mmHg} \cdot \text{min/ml} = 133,3 \text{ Pa} \cdot \text{min/ml}$ (sau, în unități SI, $\sim 8 \text{ GPa} \cdot \text{s/m}^3$)

prudence prevedere, chibzuință; judecată, înțelepciune, prudență, precauție; (adm) economie, gospodărire judicioasă

prudent prevăzător, chibzuit, cu judecată, înțelept; prudent, precaut; atent, grijuliu; econom, calculat

prudential (*adj*) (din motive) de prudență / prevedere

prudently (*adv*) cu prudență, prudent, prevăzător, cu grijă, cu înțelepciune

prune (alim, agr, bot) prun, prună uscată

prune a tăia, a reteza; a scurta, a reduce; a simplifica, a face mai concis (un text etc.)

prussiate (chim) cianidă

prussic acid (chim) acid cianhidric / prusic

pry (OM) pârghie; a ridica / desface cu ajutorul unei pârghii; curiozitate; (*fig*) mijloc pentru atingerea unui scop

prying curios, băgăcios

pry into (TH, fiz, metr) a examina, a cerceta

pry open (OM) a deschide cu ajutorul unei pârghii

pseudo pseudo; fals, contrafăcut; așa-zis

pseudoplastic (mec) pseudoplastic

pseudoplastic fluid (mec, hidr) fluid pseudoplastic

pseudoplasticity (mec) pseudoplasticitate

psf (metr) simbol tradițional pentru pound per square foot, livră pe picior pătrat, unitate de presiune; v. **pound per square foot**,

psfa (metr) simbol tradițional pentru pound per square foot absolute, care este presiunea totală inclusiv presiunea atmosferică; v. **pound per square foot absolute**

psfd (metr) simbol tradițional pentru pound per square foot differential, o diferență între două presiuni, niciuna dintre ele nefiind cea atmosferică; v. **pound per square foot differential**

psfg (metr) simbol tradițional pentru pound per square foot gauge; presiunea citită măsoară diferența dintre presiunea din incinta cu fluid sub presiune, conectată la aparat, și presiunea atmosferică; v. **ound per square foot gauge**

psi (**pounds per square inch**) (metr, fiz, mec) simbol tradițional pentru **pound per square inch**, unitate de măsură pentru presiune și tensiune mecanică, livră pe inch pătrat ($1 \text{ psi} = 6,8947 \cdot 10^3 \text{ N/m}^2$)

public good

psia (metr, hidr) simbol tradițional pentru **pound per square inch absolute** (livră absolută pe inch pătrat) – unitate de măsură pentru presiunea totală, încuzând și presiunea atmosferică

psid (metr, hidr) simbol tradițional pentru **pound per square inch differential** (livră diferențială pe inch pătrat) – unitate de măsură pentru diferența dintre două presiuni, niciuna nefiind cea atmosferică (pt. acționări hidraulice etc.)

psig (metr, fiz) simbol tradițional pentru pound per square inch gauge; v. **pound per square inch gauge**

PSU, psu (metr, chim) abreviere pentru **practical salinity unit**, unitate standardizată, adimensională, de măsură pentru salinitatea apei de mare; raportul între conductivitatea apei de mare și o soluție etalon: o salinitate a apei de mare de 35 PSU are aceeași conductivitate cu cea a unei soluții de clorură de potasiu (KCl) cu o concentrație masică de 3,24356%; 1 PSU are 1/35 din conductivitatea soluției standard

psychic psihic; intelectual; transcendențial; intelectual; senzitiv

psychologic(al) psihologic; mental

psychological test test psihologic

psychologist psiholog

psychologize a analiza din punct de vedere psihologic; a studia psihologia

psychology psihologie; mentalitate, concepție

psychometry psihometrie

PTFE, polytetrafluorethylene (ind chim, plast, T) poli-tetrafluoretilenă, PTFE

P-type conductivity (el, electr) conductibilitate de tip p (la semiconductori)

pu (metr) unitate de măsură pentru lungime, în China colonială: $1 \text{ pu} = 1,7907 \text{ m}$

public (adm) public, de stat, al statului; public, pentru toți / toată lumea; municipal, orășenesc, comunal; public, deschis, larg; renumit, vestit; eminent; lume, oameni, comunitate; spectatori, audiență, ascultători, asistență, auditoriu; (pol) popor, națiune; (ec) beneficiar, consumator

public-address (radio, adm) radiodifuzare publică, radioficare

public assistance (pol, adm) ajutor (bănesc) de stat

publication publicație, editare (de cărți, reviste); anunțare, proclamare; tipăritură, carte, lucrare

publication date data publicării

public company (ec) societate / companie publică / care vinde acțiuni publicului / bursei

public corporation (ec) corporație publică

public debt (ec, pol) datorie publică

public good (pol, adm) binele obștesc / public

public health

public health (med, pol) sănătate publică
publicist publicist, ziarist, gazetar; agent de publicitate; (jur) specialist în drept internațional
publicity reclamă, publicitate
publicize a face publicitate
public opinion opinie publică
public passenger transport (transp, adm) transport public de călători
public relations (ec) serviciu de informare a publicului prin publicitate
public school (edu) liceu particular, școală particulară; (SUA și Scoția), școală (elementară sau secundară) de stat
public road (auto, transp) drum public, cale de comunicație
public servant (adm) funcționar public
public subscriber abonat
public telephone telefon public
public works (adm, TH) lucrări publice
public works equipment (constr, mas) echipament / utilaj de construcții, utilajul antreprenorului / al șantierului de construcții
publish (a book) a edita (o carte); a (se) tipări, a fi sub tipar; a vesti, a anunța; (adm) a declara oficial; (*amer*) a pune în circulație
publishable publicabil; bun de tipar
published publicat, editat, tipărit
published prices (ec) preț informativ
publisher editor; (*amer*) director de ziar
publishing editare, activitate editorială; (*adj*) editorial
publishing house editură
puce (materiale) mici impurități
puck (OM) placă sau cilindru cu acoperire de antifricțiune, atașat roților sau statorilor ansamblului de frânare
pucker (TH) a (se) cuta, a face cute, a (se) plia, a (se) îndoi, a strânge; cută, zbârcitură, încrețitură, rid, pliu, îndoitură (d. semifabricate / piese subțiri; dar și defect tehnologic)
puckered încrețit, cutat, cu pliuri, gofrat (d. semifabricate / piese subțiri; dar și defect tehnologic)
pud, pood, (pl) pudi (metr, fiz) unitate tradițională rusească de măsură pentru masă: 1 pud ~16,381 kg
pudding (alim) budincă; un fel de cârnaț, caltaboș
pudding rock / stone (geol) conglomerat
puddle (geogr) băltoacă, baltă; mlaștină; (geol) argilă plastică, lut; a tulbura / murdări apa sau o soluție, a frământa, a bătați; (mediu) a colmata; (met) lupă (de oțel / fier pudlat), a pudla
puddle ball (met) lupă (de pudlare)
puddle bar / iron (met) bară de oțel pudlat

pulgada

puddled (d. apă) tulbure; mocirlos, plin de bălți (d. un teren); (d. minte) confuz, zăpăcit
puddle(d) steel / iron (met) oțel pudlat
puddle mill / train (met) laminor / linie de lupe
puddler (met) instalație de pudlare, muncitor la pudlare
puddle rolling mill (met) laminor pentru oțel pudlat
puddle rolls (met) laminor / cilindri de pudlaj
puddle train (met) laminor de pudlaj
puddling (constr) batere, îndesare, compactare; (met) afinare în cuptor, pudlare, amestecul metalului în baia de sudare
puddling cinder (met) zgură de pudlaj
puddling furnace (met) cuptor cu reverberație pentru afinare a fontei, cuptor de pudlare / pudlat
puddling pig iron (met) fontă pudlată în blocuri
puddling process (met) proces / procedeu de pudlare
puddling works (met, mas) instalație de pudlare
puddly (acoperit) cu băltoace, mocirlos (d. un teren)
podgy mic și îndesat, durduliu
puerile pueril, copilăros, imatur, simplu; naiv, neresios; banal
puff suflare, suflu, adiere; nor de fum; umflătură; plapumă; (alim) aluat din foi, foi de plăcintă; a sufla, a adia; a umfla; a face reclamă; a pudra; (med) (*fam*) bubă
puff (pF) (metr, fiz, electr) denumire informală pentru picofarad
puff off a sufla în afară
puff out a sufla în
puff paste (alim) aluat de foi / franțuzesc
puffy durduliu, umflat, gras
pug a frământa
pug and kneading machine (ind chim, constr) malaxor, amestecător; (alim) mașină de frământat
pugging mill (constr, mas) mașină de amestecat mortar, malaxor de mortar
pug mill (ind chim, mas) mașină de amestecat, malaxor, moară cu tăvălugi / chiliană / cu role verticale
pug mill / runner (ind chim, OM, mas) malaxor / moară cu ax(e); vertical(e), tăvălug de moară / de kollergang
pugnacious bătaios; combativ; certăreț
pugnacity caracter bătaios; combativitate; caracter certăreț
puissance (pol, adm) putere; autoritate
puissant (pol, adm) puternic; autoritar
puke (med) a vomita; (TH) a vărsa
pulgada (metr) unitate tradițională spaniolă de lungime, inch spaniol: 1 pulgada ~23,2...24,1 mm

pull

pull (mec, OM) (efort de) împingere / de întindere / de tracțiune, tracțiune, întindere, forță (de împingere, de tracțiune); tragere; smucitură; mâner; (ec) avantaj; influență; (med) entorsă; (poligrafie) șpalt; (nav) lovitură de vâslă, a trage la rame, a vâsli; (TH) a extrage, a scoate (ceva); a detuba, a trage, a căra, a duce; a smuci; a smulge; a întinde; a extinde; a trage, a împinge; a rupe, a sfâșia; (ec, adm, pol) a-și atrage (sprijin), a-și asigura; a se mișca, a se urni

pull ahead of a depăși, a întrece

pull along (mec, mas) a târî, a antrena

pull apart (TH) a smulge, a desface, a rupe (și în bucăți) (și în sens nedorit, ca defect); (*fig*) a critica

pull away a se retrage; a scăpa; (d. vehicule) a porni, a se pune în mișcare

pull away from (transp, auto) a lăsa în urmă, a depăși, a merge mai repede decât

pull-back (TH, mec) tragere înapoi; (*fig*) piedică, obstacol

pull back (mec) a trage înapoi / în direcție opusă; a face să stea pe loc; a împiedica, a opri; a antedata; a se retrage; (nav) a vâsli înapoi / invers

pull-back spring (OM) arc de rapel

pull broach (mas-un) broșă solicitată la tracțiune

pull-broaching machine (mas-un) mașină de broșat cu solicitarea la tracțiune a sculei

pull bushing (mas-un, OM) bucsă pentru fixarea capătului unei broșe

pull cable (OM, transp) cablu de tracțiune

pull crack (met) crăpătură de contracție / la tragere(defect la trefilare etc.)

pull down (constr) a demola, a dărâma; a reduce, a micșora; a degrada

pulled surface suprafață ondulată (și defect)

puller (mas-un, OM) dispozitiv de scos piese / de demontat, extractor; (met, plast, OM) dispozitiv de scos piese din matriță; (nav) vâslaș

puller bolt (OM, mas-un) bolțul dispozitivului de demontare

puller screw (OM) șurub de tragere

pullet (agr) găină tânără

pulley (OM) roată de transmisie; scripete, troliu

pulley block (OM) palan, scripete

pulley gear (OM) transmisie cu roți de curea

pulley groove (OM) canalul curelei

pulley hanger (OM) suspensie cu scripete

pulley hub (OM) butucul roții de curea

pulley tackle (OM) palan, sistem de scripeti

pulley tap (mas-un) tarod de filetare

pulley wheel (OM) roată de curea

pulley yoke (OM) reazem pentru roată

pull-test machine

pull in a opri; a aduna, a strânge; (*fig*) a câștiga (ca venit); a micșora, a reduce, a restrânge (și cheltuieli); (cf) a trage la peron

pulling (met, TH) tragere, trefilare, extragere

pulling boat (nav) barcă cu vâsle

pulling capacity (mas-un, mec) capacitate / forță de împingere / de tragere

pulling out (mec, TH) smulgere, împingere în afară

pulling roll (met, OM, mas-un) rolă de împingere / de avansare

pulling up (mec, mas-un) împingere în sus, ridicare

pull in step (mas) antrenare în trepte; a antrena intermitent

pull-in-step range (autom) intervalul unei reglări discrete

pull-in torque (el, fiz) moment de prindere (acroșare) a unei mașini sincrone

pull-line (OM) cablu de tracțiune

pull off (TH) a scoate; a smulge; a realiza cu greu; (mas) a pleca, a porni; (nav) a se depărta de țărm

pull-off strip (ind) zonă de staționare (a semifabricatelor, pe un ciclu tehnologic, pe o linie tehnologică)

pull-off spring (OM) arc de rapel

pull off the road (auto) a trage pe dreapta, a ieși (intenționat) pe marginea drumului

pull on (OM) a trage (o pârghie); avantaj față de

pull oneself together a-și aduna puterile, a face un efort, a se forța; a se concentra

pull-out (TH) a extrage, a smulge, a trage / a scoate cu forța, a trage în afară

pull upon / over avantaj față de

pull-out (OM) parte detașabilă

pull out (TH) a scoate, a extrage; a smulge, a culege, a strânge; a ieși (d. o piesă)

pull-out force (el, mas-un) forță de scoatere / de extragere

pull-out seat (auto, hidr, OM) scaun culisant

pullover (textile) pulover

pull over (TH, ec) a ridica peste limite, a trage peste

pull-over rolling mill (met) laminor intermediar

pull rod (OM) tijă solicitată la tracțiune; (plast) tijă aruncătoare a piesei din matriță

pull rope (OM) cablu de tracțiune

pull-shovel (constr, mas) excavator cu cupă întoarsă

pull spline (OM) pană alunecătoare / cu arc / de cuplare

pull test (met, metr) probă / test de / la întindere

pull-test machine (metr, mas) mașină de încercat la tracțiune

pull through

pull through a scăpa, a (se) salva (de la); a învinge; a se descurca, a răzbate
pull together a conlucra, a lucra / munci împreună; a coopera
pull-up (met, plast) întindere, întins (al sârmei, al unui fir etc.)
pull up (mec) a smulge; a smuci, a apuca; a întinde; a trage în sus, a încerca (un arc); (mas) a (se) opri, a face să stea, a sta; a merge înainte, a continua; a porni mai departe
pull-up torque (el, fiz) moment minim de demaraj / de pornire
pulmonary (med) pulmonar, de plămâni
pulp (alim) miez, pulpă (de fructe, de concentrat), terci, păsat, tăiței din sfeclă de zahăr; (ind chim) pastă de lemn, turbureală; (met) șlam, nămol; (alim) a pisa; a face terci; a curăța de pulpă (cafeaua etc.)
pulp density (alim) densitatea pulpei / pastei (de fructe etc.)
pulp dewatering (ind chim) drenarea / scoaterea apei din pulpă de concentrat
pulp mill (ind chim) fabrică de celuloză
pulp pump (OM, alim, ind chim) pompă pentru pulpă / concentrat
pulp slurry (alim, ind chim) suspensie fibroasă, pastă mai vâscoasă
pulp thickening (ind chim, alim, met) îngroșarea pulpei / șlamului / concentratului
pulpwood (silv, ind chim) lemn pentru celuloză
pulpy (alim) moale, cărnos
pulsatance (el) pulsație; (fiz) viteză unghiulară
pulsate (fiz) a pulsa, a bate (ritmic), a vibra
pulsatile (fiz, med) pulsând, care pulsează
pulsating intermitent, pulsatoriu
pulsating bending fatigue limit (mec, materiale) limită de oboseală la încovoiere în ciclu pulsatoriu
pulsating current (el) curent pulsatoriu
pulsating flow (hidr) debit pulsatoriu / intermitent
pulsating load (mec) încărcare / sarcină pulsatorie / cu șocuri (*mai rar*)
pulsating pressure (hidr) presiune pulsatorie
pulsating quantity (fiz) mărime pulsatorie
pulsating screen (OM) sită vibratoare, ciur vibrator
pulsating stress / voltage (el, mec) tensiune pulsatorie
pulsation (fiz, hidr) pulsație, vibrație, fluctuație rapidă a presiunii (tensiunii etc.); (fiz) frecvență / viteză unghiulară
pulsatory (mec, el) pulsatoriu, pulsând, care pulsează
pulsatory current (el, hidr) curent pulsatoriu

pulverization

pulsation damping (mec, hidr) amortizare pulsatorie / a pulsațiilor (de tensiune, presiune etc.)
pulse (fiz, TH) impuls, schimbare (creștere-decreștere) rapidă a unui parametru, variație regulată sau intermitentă a unui parametru în mod normal constant; pulsație, ritm; (med) puls; (*fig*) îndemn, impuls; a pulsa; a bate, a vibra
pulse amplifier (autom, electr) amplificator de impuls
pulse amplitude (mec, el) amplitudine / mărime a impulsului / variației
pulse analyser (metr, autom) analizor de impulsuri
pulse calibration (metr, autom) etalonarea impulsurilor
pulse clipper (fiz, autom) limitator de impulsuri
pulse clipping (autom) limitare de impulsuri
pulse control (autom, mas) comandă / control / reglare prin impulsuri
pulse-decay time (mec, el, autom) perioadă de amortizare a impulsurilor
pulse duration (autom) durata impulsului / în care parametrul se modifică
pulse duty factor (autom) ritm de repetare a impulsurilor, produsul dintre durată și frecvență pentru impulsuri
pulse generator (autom, el) generator de impulsuri (și pneumatic)
pulse high analyser (metr, autom) analizor al amplitudinii impulsurilor
pulse limiting rate (autom) grad de limitare a impulsurilor
pulse mass spectrometer (metr, fiz) spectrometru pulsatoriu de mase
pulse of light (fiz) fulger, străfulgerare
pulse operation (autom) funcționare (regim) în impulsuri
pulse rate (fiz, autom) ritm de repetiție, produsul dintre durată și frecvență (la impulsuri)
pulse response (fiz, autom) caracteristică de impulsuri, ecou de impulsuri
pulse signal (fiz, electr, autom) impuls
pulse spacing (fiz, autom) distanța dintre impulsuri
pulse stretching (fiz, autom) coadă / trenă la impulsuri
pulse time (fiz, autom, mec) durata impulsului
pulse train (fiz) tren de impulsuri
pultrusion (plast) tehnologie de obținere a compozitelor prin împingere / injectare (controlată / dirijată) în matriță (și încălzită)
pulverable, pulverizable pulverizabil (d. materiale solide sau fluide)
pulverization (ind chim, TH) pulverizare; transformare în pulbere

pulverize

pulverize (alim) a măcina; (met) a (se) pulveriza, a (se) transforma în pulbere
pulverized coal (met) cărbune praf
pulverized-coal and gas (combined) burner (termo) arzător combinat / mixt (cu gaz și cărbune pulverizat)
pulverized-coal burner (termo, OM) arzător de cărbune pulverizat
pulverized-coal firing plant (termo) instalație de încălzire cu cărbune pulverizat
pulverised-coal flame (termo) flacără (de) la cărbuni pulverizați
pulverized-coal furnace (termo) focar cu moară
pulverized fuel (termo) combustibil pulverizat / praf
pulverized ore (met) minereu praf
pulverizer (alim, ind) atomizor, pulverizator, moară pentru măcinare fină
pulverizer mill (alim) instalație de morărit / de măcinat
pulverizing element (materiale) element de măcinat; (OM) element / dispozitiv de pulverizare
pulverizing equipment (alim, ind chim) instalație de morărit / de măcinat
pulverizing process (alim, ind chim) măcinare, pulverizare, concasare fină
pulverulence pulverulență, caracter purverulent (d. materiale, pulberi etc.)
pulverous, pulverulent pulverulent, ca pulberea
pumice (geol) piatră ponce; spumă de mare
pumice material material poros, piatră ponce
pumice slag brick (met, constr) cărămidă din zgură expandată
pumice stone slag (met) zgură spongioasă
pump (OM, hidr) pompă; (hidr) a pompa
pumpability (T, hidr) pompabilitate, capacitatea unui fluid / lubrifianț de a fi pompat prin pompe, conducte, dispozitive hidraulice etc.
pumpability (T, hidr) aptitudine de a fi pompat, pompabilitate (și la unsori)
pump-back (hidr) pompare înapoi, reciclu, flegmă, reflux
pump barrel (OM) cilindru / corp de pompă
pump basket (OM) sorb de pompă
pump casing (OM) carcasă a pompei
pumpcrete placement (constr, TH) betonare sub presiune
pump cup (OM) garnitură / manșetă / manșon / colier al pompei
pump cylinder (OM) corpul / cilindrul pompei
pump delivery / discharge (hidr) debitul pompei
pump dredge (nav) dragă aspiratoare
pump dry (hidr) a pompa toată apa din, a seca / usca cu pompa

pump rim

pumped concrete (constr) beton pompat
pump handle (OM) mâner de pompă
pump head (OM) cap de pompă
pump house (ind) sala / casa pompelor
pump gun (OM, T) pompă de ungere (și pt. unsori)
pump impeller (OM) rotor de pompă centrifugală
pump in (hidr) a injecta, a pompa în
pumping (hidr) pompare, pompa
pumping arrangement (nav) instalație de santină
pumping and flooding board (nav) diagramă de pompare și inundare
pumping capacity (hidr, T) capacitate de pompare
pumping concrete (constr) beton pompat
pumping gear (OM) transmisie de antrenare a pompei
pumping head (hidr) înălțimea de refulare a pompei
pumping main (OM, hidr) conductă principală de refulare
pumping plant (ind) stație de pompare
pumping power (el, mas) acționarea (și în grup) a pompelor
pumping rate (hidr) viteză de pompare
pumping rig (ind, mediu) centrală de pompare
pumping station (ind, mediu) secție / unitate de pompare
pumping through (hidr) a pompa (fluide) prin (conducte etc.)
pump intake (OM, hidr) ștuț / racord de aspirație al unei pompe
pump into (hidr) a pompa în
pumpkin (alim, agr) dovleac, bostan
pump lever (OM) pârghie de pompă
pump main (OM, hidr) conductă principală a pompei
pump nozzle (OM) ștuț / racord de aspirație
pump octane number, PON (metr, ind chim, auto) cifră octanică la pompă
pump off (hidr, mediu) a îndepărta / a scoate prin pompare, a pompa în afară
pump out (hidr) a evacua prin pompare, a scoate prin pompare
pump-out line (OM, hidr) conductă de evacuare
pump output (hidr) debitul pompei
pump over (hidr) transvazare prin pompare
pump piping (OM, hidr) conductă a unei pompe
pump piston (OM) piston(aș) / plunjer de pompă
pump plant (mas, hidr, T) instalație de pompare
pump plunger (OM) plunjer / piston de pompă
pump pressure (hidr) presiunea pompei
pump priming (hidr) amorsare a pompei
pump rim (OM) plunjer de pompă

pump regulator

pump regulator (OM, hidr, autom) regulator de debit (atașat) al pompei
pump room (ind, nav) sala pompelor
pump shaft (OM) arbore de pompă
pump shell (OM) carcasă / corp de pompă
pump station (ind, mediu) stație de pompare
pump storage station (ind, mediu) instalație de acumulare prin pompare
pump strainer (OM, hidr) sorb de pompă
pump suction chamber (OM) cameră de aspirație a pompei
pump suction head (hidr) înălțime de aspirație a pompei
pump thrust (hidr) presiune a pompei (la ieșire)
pump up (TH) a pompa, a injecta, a umfla cu pompa
pump valve (OM, hidr) supapă de pompă
pump well (nav) puț de pompă
punch lovitură (de pumn); (mas-un) poanson, perforator, producea, ștanță; (met) dorn de găurit, patriță, ștanță; (constr) spiț; (TH) a perfora, a găuri, a face o gaură, a poansona, a ștanța
punch-centre (mas-un) a centra cu punctator
punch drift (met) perforator
punched chain (OM) lanț cu zale obținute prin ștanțare
punched (OM) perforat; găurit
punched tape (birotică, OM) bandă perforată
punched washer (OM) șaibă brută (obținută prin ștanțare)
puncheon (met) dorn, suport, patriță; (*fig*) ajutor; (metr) uni-tate de măsură pentru volum de lichid: 1 puncheon (US) ~264,98 l; 1 puncheon (UK) ~308,34 l, 1 puncheon of wine (de vin) ~308 l; 1 puncheon of beer (de bere) ~272,5 l
puncher (met) perforator, matrițer, mașină de perforat, ștanță; ciocan pneumatic de găurit
punching (mas-un) poansonare, găurire, perforare, matrițare, ștanțare
punching die (OM, mas-un) ștanță (de decupat)
punching knife (OM, mas-un) cuțit de ștanțare
punching machine (OM, mas-un) mașină de ștanțat / de poansonat / de găurit / de decupat
punching material material de / pentru ștanțat
punching pliers (OM) clește de perforat
punching press (mas-un) presă de ștanțat / de perforat / de debavurat
punching sheet (met) tablă ștanțată / perforată
punching slotter (mas-un) mașină de mortezat prin copiere
punching test (metr, TH) test / încercare de perforare
punch press presă de perforat / de ștanțat; (met) presă de debavurat

purchasable

punch through voltage (el) străpungere a tensiunii
punctate, punctated (OM, materiale) punctat, cu puncte; pătat, cu perforații (ca defect)
punctuation punctare; punct, pată; punctaj
punctiform punctiform
punctiform corrosion (met, chim, OM) coroziune în puncte / punctiformă
punctilious formalist; minuțios, scrupulos
punctiliousness formalism; minuțiozitate, scrupulozitate
punctual punctual, exact, precis; punctiform; ca un punct, mic
punctuality punctualitate, precizie, exactitate
punctually (*adv*) punctual, la punct, exact
punctuate (TH) a puncta; a folosi semne de punctuație, a pune semne de punctuație; a sublinia, a scoate în evidență / relief; a întrerupe din când în când; a presăra
punctuation punctuație; (gram) semne de punctuație
punctuation mark (gram) semn de punctuație
puncture (auto) înțepătură / pană / găurire a camerei, a găuri, a străpunge (un cauciuc), a se perfora (d. un cauciuc), a înțepa, a face o gaură, a găuri, a (se) perfora, a (se) dezumfla (din cauza unei pene, unei înțepături etc.); (el) străpungere (a unei izolații), descărcare electrică disruptivă; (med) puncție, punționare, a face o puncție (cuiva); (poligrafie) punctură, punctură
punctured perforat, punctat
punctured cable (el) cablu străpuns
pund (metr) unitate de măsură pentru masă, livra scandinavă: 1 pund = 0,5 kg
pungency (alim) iuțeală, gust înțepător
pungent (chim) caustic, picant, ascuțit (alim); iute, înțepător, picant
punish a pedepsi
punishment pedeapsă; pedeapsă
punitive pedepsitor, de pedeapsă; greu, apăsător; aspru, sever
punk (silv) lemn putred sau aproape putrezit; lemn uscat; iască; lucru fără valoare; fleacuri
punnet (metr, OM) container mic cu baza pătrată sau dreptunghiulară pentru fructe sau legume; ca unitate de măsură 1 punnet ~1 dry pint (US) ~1 Imperial pint (UK); v. **pint**
punning (constr, met) batere cu maiul
punt (nav) barcă plată / cu fund plat; a miza, a juca
pupil (edu) elev, școlar; discipol
puppet (textile) sul, păpușă (semifabricat, jucărie); unealtă; păpușă, marionetă (*și fig*)
puppet head (mas-un) păpușă mobilă
purchasable (ec) de vânzare; (pol, adm) care poate fi mituit, coruptibil

purchase

purchase (ec) cumpărare, achiziționare; cumpărătură, lucru cumpărat, venit anual (pe pământ), preț, valoare; (OM) dispozitiv de ridicat și deplasat; (nav) palanc; (TH) apucare, strângere, punct de sprijin / reazem, a ridica cu pârgă / macaraua etc.; (ec) a cumpăra, a achiziționa; a dobândi, a câpăta, a câștiga (și încrederea); (*fig*) poziție avantajată, avantaj, superioritate

purchase inspection gauge (metr) calibru de recepție la achiziție

purchaser (ec) achizitor, beneficiar, proprietar, client, cumpărător

purchasing cost (ec) cost(uri) de producție

purchasing power (ec, pol) putere de cumpărare

pure autentic, pur (și d. metale), curat, neamestecat; (d. apă) clar, limpede, curat; (d. sunete) curat, limpede, pur

pure air (mediu, chim) aer curat / pur

pure bending (mec) încovoiere pură

puree (alim) pireu, supă pasată, a face pireu din

pure lime (ind chim, constr, met) var gras

purely (*adv*) neamestecat, fără impurități; doar, numai, pur și simplu; complet, în întregime

pureness (chim) puritate

pure resistance (el) rezistență pură / ohmică

pure shear(ing) stress (mec) efort de forfecare pură

pure stress (mec) stare liniară de tensiuni

pure water (mediu, alim) apă curată / epurată / limpezită

purge (**of, from**) (TH) a (se) purifica (de), a sufla, a (se) curăța, a epura, a purja, a limpezi; curățare, purificare, curățenie

purge cock (OM, hidr) robinet de golire

purged (termo, fiz) purjat, dat afară; eliberat (dintr-o incintă)

purge valve (termo, hidr, OM) robinet de purjare

purging (termo, mediu) purjare; purificare, curățire, epurare

purging cock (OM, hidr, termo, mediu) robinet de purjare / de nămol / de reziduuri

purging pipe (OM, hidr, termo, mediu) conductă de purjare

purging valve (OM, hidr, termo, mediu) robinet de purjare / de evacuare

purification (mediu) curățare, limpezire, curățenie; (chim) epurare, purificare; (met) afinare, rafinare; (termo) purjare

purification process (met) proces de concentrare a minereurilor; (mediu, ind chim) proces de purificare / de curățare / de epurare

purified steel (met) oțel rafinat / afinat / pudlat

purifier (ind chim, hidr, mediu) epurator

purify (**of / from**) (chim, mediu) a (se) curăța (de), a limpezi (de), a epura; (met) a (se)

purse bearer

purifica, a afina, a rafina; (termo) a purja

purifying (met) afinare, rafinare, purificare (și a unui fluid)

purifying agent (ind chim) agent de purificare

purifying drum (OM) ciur rotativ

purifying furnace (met) cuptor pentru (r)afinare

purifying plant (met, mediu, ind chim) instalație de curățare / de purificare / de epurare

purifying reaction (met) efect / reacție de afinare / de purificare

purifying tower (met) epurator de gaze, scrubber

purifying with air (met) afinare cu aer (la furnal)

purine (chim) purină

purity puritate (d. materiale, mediu), curățenie; limpezime (a lichidelor); (met) titlu, marcă la metale prețioase

purity degree (materiale, mediu) grad de puritate

purl (textile) fir, franjuri, broderie; tricot links; a lucra / broda cu fir, a face franjuri, a tricota links; a murmura, a susura; (alim) bere fierbinte, cu gin și pelin

purlieu (agr) pământ la marginea pădurii; cartier mărginaș, periferie, suburbie

purlieus împrejurimi, preajmă; margini; limite, hotare

purlin(e) (constr) pană

purlin(e) ridge (constr) coamă de șarpantă

purple purpură, roșu închis, purpuriu; (culoare) violet

purple ore (met) pirită prăjită, cenușă de pirită

purple-red roșu ca purpura, purpuriu, roșu închis

purplish, purply purpuriu

purport sens, semnificație, înțeles; conținut; explicație; ~ **that** a pretinde că, a afirma, susține (că), a arăta (că)

purpose scop, țintă, obiectiv; țel; intenție, tendință; efect, rezultat, urmare, succes; voință, hotărâre, fermitate; a intenționa, a avea de gând să, a-și fixa un scop, a avea scopul

purposeful având un scop / o țintă; practic; oportun; conștient de care vrea, hotărât; consecvent; intenționat; gândit; important

purposefulness finalitate; discernământ; tenacitate, consecvență

purposely (*adv*) (în mod) intenționat, dinadins, premeditat

purposive (ec, TH) corespunzător; util; oportun, intenționat; v. **purposeful**

purpureal purpuriu, de purpură

purr (TH, auto) funcționare liniștită / lină a motorului / mașinii, a funcționa lin / liniștit

purse pungă; portmoneu, portofel; (ec, adm) trezorerie; premiu

purse bearer (ec) administrator financiar

pursuance

pursuance îndeplinire, executare; urmărire (a îndeplinirii)
pursuant care urmărește
pursuant to (*prep*) conform, potrivit, de acord cu, ca urmare
pursue a urmări (un scop); a persecuta, a fi în urmărire; a căuta să realizeze / să îndeplinească; a nu se abate de la; a ajusta, a regla, a continua (o discuție); a se ocupa cu; a studia, a cerceta
pursuer urmăritor, care urmărește
pursuit urmărire, căutare, continuare; scop, ținută, țel; preocupare, îndeletnicire
purvey (ec) a aproviziona cu, a furniza (alimente)
purveyance (ec) aprovizionare, furnizare, rezerve, provizii
purveyor (ec) furnizor
purview (jur) parte importantă / esențială (a unei legi); sferă de activitate, domeniu; competență
pus (med) puroi
push (mec) împingere; (mas-un) buton, apăsare, presare, presiune; efort, strădanie; (*fig*) sprijin, protecție, influență, situație critică / dificilă, criză; (TH) a apăsa (pe), a presa, a împinge, a propulsa; a grăbi, a accelera (un proces etc.); a stimula, a învia; a împinge, a duce; a sprijini, a susține, a da o mână de ajutor
push along / ahead (mec, TH) a împinge (după o direcție), a nu se opri, a merge înainte
push and pull (mas-un) comandă la un buton (prin tragere și apăsare)
push away (TH) a împinge, a da la o parte
push back (mec) a împinge înapoi
push boat (nav) remorcher împingător
push broaching machine (mas-un) mașină de broșat cu broșă împinsă / solicitată la compresie
push button (OM, mas) buton de apăsare / de comandă / de acționare / de presiune
push button control (mas) comandă prin butoane
push-button switch (el, OM) întrerupător cu buton (acționat prin împingere / apăsare)
push down (mec, OM) a apăsa / împinge (în jos), a presa
pusher (OM) pârghie, mâner de apăsare, tacher; (mas-un, met) ejector, aruncător, extractor, împingător, dispozitiv de împingere
pusher blade (constr, OM) lamă de buldozer
pusher in rolling (met) împingător, dispozitiv de împingere la laminor
pusher / pushing machine (met) împingător de coas
pusher slide (mas-un) sanie de împingător / de extractor
pusher-type billet heating furnace (met) cuptor cu trecere continuă / cu propulsie pentru țagle

put aback

pusher-type furnace (met) cuptor cu trecere continuă / cu propulsie
pusher type knockout (mas-un) dispozitiv de aruncare, cu pârghie pentru scoaterea piesei din matriță
push fit (OM) ajustaj cu strângere
push for (pol, adm) a cere cu insistență și urgent
push foward (TH) a împinge înainte; a (se) grăbi, a accelera; a contribui la realizarea; a încerca să răzbată
pushful energic, întreprinzător
pushing (OM, mec) împingere, împingător, de împingere; insistent, stăruitor; agresiv
pushing device (mas-un, met) dispozitiv de împingere
pushing force (mec) forță de împingere
pushing stress (mec, mas-un) efort / tensiune / presiune de împingere
push key (auto, OM) cheie de contact
push lever (OM) a întoarce o pârghie prin apăsare
push off (TH) a împinge, a îndepărta; (ec) a desface, a scăpa (de o marfă etc.)
push on a accelera, a grăbi; a sili; a merge / înainta mai repede
push open a deschide prin apăsare (o ușă, un sertar etc.)
push out (OM, TH) a expulza, a ieși, a (se) proiecta în afară; (mec) a împinge în afară, a scoate; (agr, bot) a da rădăcini
push-out collet chuck (mas-un, OM) mandrină cu bucsă elastică, acționată prin apăsare dinspre interior
push piece (OM, mas) buton (de apăsare)
push-pull (mas-un, autom) (mișcare / solicitare) împinge-trage, sistem în contratimp / contrafază
push-pull circuit (el) circuit / montaj echilibrat / în contratimp
push rod (OM) tacher
push screw (OM) elice propulsoare
push through a străpunge prin, a împinge înainte; a face loc, (*fig*) a îndeplini, a duce la bun sfârșit; a înainta, a răzbate
push-type furnace (met) cuptor cu propulsie
push up a împinge în sus, a ridica, a urca, a face să crească (și un preț etc.)
pushy agresiv; v. **pushing**
put a pune, a așeza, a (am)plasa; a numi, a instala; a exprima, a spune, a formula; a pune în discuție; (*fig*) a evalua, a prețui, a considera, a socoti; (sport) aruncare (a greutateii), a arunca (greutatea); (ec, la bursă) primă de livrare, primă de vânzare; a aprecia; a plasa (bani); (agr) a înfige, a împlânta; (nav) a se îndrepta
put aback (nav) a masca

put about

put about (nav) a întoarce, a cârmi, a pilota; (*fig*) a pune în circulație, a răspândi, a difuza; a ocoli
put across (nav) a duce / transporta pe malul celălalt; a transpune în fapt (o idee etc.); a materializa, a concretiza; a pune în aplicare / în practică; a lansa cu succes (o piesă de teatru etc.)
put aside a pune / lăsa la o parte; a îndepărta, a înstrăina; (ec) a strânge / economisi (resurse, bani)
putative presupus, așa-zis; prezumtiv; probabil; aproximativ, estimativ
put away a strânge, a ascunde; a pune de o parte (și bani); (*fam*) a lăsa amanet; (metr) a da (ceasul) înapoi
put-back dare înapoi (în fața unui obstacol etc.), eșec, nereușită
put back a împinge / da înapoi; a refuza; a respinge; a înlătura; a scăpa de; (nav) a reveni în port; (adm, pol) a reîntegra (în funcție); a reține, a împiedica să înainteze
put by a strânge, a ascunde; (ec) a pune de o parte (și bani), a economisi; a evita / ocoli (un răspuns / o întrebare); a nesocoti, a nu da importanță; a trece sub tăcere
put down (TH, ec) a coborî, a reduce (un parametru etc.); (ec) a micșora (un preț, o cheltuielă etc.); a înscrie / trece în contul (cuiva); a retrograda; a renunța la; a nota, a însemna, a scrie; a discredita; a doborî
put down as / for a considera / socoti drept
put down to a explica prin, a pune pe socoteala
put forth a (se) folosi; a arăta, a manifesta, a da dovadă de; a scoate; a pune în circulație; (agr, bot) a da muguri etc., a înmuguri; a afirma, a susține; (nav) a pleca, a porni în larg; a produce, a da naștere la; a răspândi (o teorie etc.)
put forward a pune / împinge în față / înainte; a pune în valoare; a scoate în relief; a prezenta (un plan etc.); a oferi; a pune în discuție, a dezbate (o teorie etc.); a elabora (o teorie)
put in a băga, a vârî, a introduce (în); a umple, a pune, a turna (în / înăuntru); (mas) a cupla (o transmisie intermediară), a introduce burghiul (în mandrină / în conul de prindere), a pune în funcțiune; a prezenta (un document), a formula (o pretenție); a pune în funcție; (nav) a intra în port, a ajunge la destinație, a face o escală; (adm, jur) a înainta, a depune (o plângere etc.), (pol, adm) a instala (într-un post); a furniza (o probă etc.); a intra; (jur) a aduce (o mărturie)
put in action (mas) a pune în funcțiune
put in for a cere, a pretinde dreptul (la); (pol, adm, ec) a candida la, a-și depune candidatura pentru
put in readiness a pune la dispoziție, a pregăti (pt. funcționare etc.)

putrefaction, putrescence, putrescency

put into action a pune în mișcare, a porni
put into exploit a da în exploatare
put into gear (OM) a porni (o transmisie și cu roți dințate), a antrena (roți dințate), a angrena
put into operation / service start (mas) a pune în funcțiune (și pt. prima oară)
put into port (nav) a intra în port
put it into (French etc.) a spune în (frânzuzește etc.)
putlog (constr) talpă de eșafodaj
put-off amânare, întârziere; pretext, scuză, subterfugiu
put off a amâna, a întârzia cu; a scoate, a îndepărta; a evita, a ocoli, a se eschiva de la; (nav) a pleca, a porni în larg
put off from a sfătui / convinge să nu facă (ceva)
put on a porni; a începe; a lansa; a formula; (OM, mas) a monta pe; (met) a acoperi, a metaliza; a îmbrăca, a pune (o haină); (ec) a mări (un preț etc.); (adm, pol, ec) a pune în funcție; a lua (o atitudine etc.); a crește (în greutate / volum etc.)
put on a tyre (auto) a monta un pneu
put on production a produce, a intra în producție (d. un produs, proiect etc.)
put on speed (mas) a mări viteza
put on the brake(s) (auto, mas, cf) a frâna; (*fig*) a împiedica (pe cineva)
put on the market (ec) a pune în vânzare, a lansa pe piață
put onto a recomanda (cuiva, pe cineva, ceva)
put option (ec, la bursă) și primă de livrare, primă de vânzare
put smb. off with promises a duce pe cineva cu vorba
put-out eliminare; (mas-un) eliminare / evacuare a piesei prelucrate, scoatere (și mecanizată) a unei piese dintr-o poziție de prelucrare
put out a elimina, a da afară, a scoate; a concedia; a scoate; a stinge (lumina, focul etc.); (mas) a deconecta, a decupla (un subsistem), a opri; (nav) a descărca, a ieși în larg, a pleca; a publica, a edita; (ec) a investi (bani etc.), a plasa (bani cu dobândă); (TH) a produce, a fabrica; (med) a scrânti, a luxa (un membru); a încurca, a zăpăci
put out of action / gear / operation / service (auto, mas) a scoate din viteză / din funcțiune
put out (sea) (nav) a pleca din port
put over a amâna, a întârzia; (met) a acoperi, a metaliza, a plasa; a pune deasupra (un strat de protecție etc.); a realiza, a duce la bun sfârșit
put pressure a porni (o instalație hidraulică), a crește presiunea (pt. pornire); a presa
putrefaction, putrescence, putrescency putrezire, putrefacție, putregai; descompunere (d. materii organice)

putrefy

putrefy a putrezi, a se descompune; a decădea, a se corupe (d. materii organice)
putrescent intrat în putrefacție / în descompunere; rău mirositor (d. materii organice)
putrescibil putrescibil, care putrezește ușor
putrid putred; putrezit; în descompunere; rău mirositor (d. materii organice)
putridity putreziciune, putritudine
putter a-și pierde vremea cu, a lucra degeaba la
putter away a irosi / pierde vremea
put through a termina, a duce la bun sfârșit (un lucru), a îndeplini; a pune în legătură (cu) (și la telefon); (ec) a încheia (o tranzacție)
put in readiness (TH) gata de lucru, punere la dispoziție
putting into service / operation (mas, ind) dare în exploatare, punere în funcțiune
put into service / operation (mas, ind) a da în exploatare, a pune în funcțiune
put to a duce la; a apropia de
put together a (re)uni, a îmbina, a combina; (TH, OM) a monta, a asambla; a compila; (mat, ec) a aduna, a totaliza (sume)
put to it a pune într-o situație grea / dificilă
put to land (nav) a se îndrepta spre uscat
put to sea (nav) a lansa (o navă), a ieși / pe / în mare, a porni în larg
putty (constr) chit, mastic; a chitui
putty powder (chim) dioxid de staniu
put under lead (OM) a fixa cu plumb (un diamant), a lipi (plăcuțe așchietoare cu aliaj de plumb)
put-up aranjat dinainte, pus la cale (dinainte)
put up (constr, ind, OM) a monta, a ridica (o piesă, o construcție etc.), a înălța; a instala (un aparat), a fixa, a construi, a clădi; a oferi, a da; a arăta; a afișa; a împacheta; a duce la magazie; a fabrica, a produce; (ec) a mări prețul la, a vinde / scoate la licitație, a prezenta, a investi; (adm, jur) a adresa, a face (o plângere etc.); a deschide (o umbrelă); a atârna (un tablou etc.)
put up (at) a se stabili (la), a se opri (la)
put up for a plăti pentru; (pol, adm, ec) a propune (un candidat)
put upon a înșela, a păcăli
put up (with) a se obișnui (cu), a suporta
puzzle a nedumeri, a pune în încurcătură; a încurca, a zăpăci; a complica (lucrurile); nedumerire, încurcătură; complexitate; joc de cuvinte încrucișate
puzzle lock (OM) lacăt cu cifru
puzzlement încurcătură, zăpăceală, confuzie; (fig) enigmă, semn de întrebare
puzzle out a descurca, a descâlci (o situație etc.); a descifra, a face lumină în

pyroxilin

puzzler întrebare / problemă dificilă; (persoană, sistem) care produce confuzie / complicații
puzzling încurcat, încâlcit; enigmatic, dificil; care încurcă / face dificil
p-V diagram (termo, fiz) diagramă p – V
pycnometer (metr) picnometru
pylon (constr, el) pilon / stâlp de linie electrică, suport (de linie electrică)
pyong (metr) unitate tradițională în Korea pentru măsurarea ariei: 1 pyong ~3,306 m²
pyridine base (ind chim) bază piridinică
pyridine carboxylic acid (ind chim) acid piridincarboxilic
pyridine sulphonic acid (ind chim) acid piridin-sulfonic
pyridine, pyridin (ind chim) piridină
pyron (metr, fiz) unitate de măsură pentru fluxul termic al radiației solare: 1 pyron = 1 calorie pe cm² pe minut = 697,8 W/m²
pyramid (geom) piramidă
pyramidal (geom, OM) piramidal
pyramid hardness number (metr, met) duritate Vickers
pyridine (chim) piridină
pyrite(s) (minrl, ind chim) pirită
pyrite burner gas (ind chim, met) gaz de la cuptorul de pirită
pyrite cinders (met) pirită prăjită
pyrite dross (met) cenușă de pirită
pyrite furnace / oven / roaster / kiln (met) cuptor de prăjit pirită
pyrite dust (met) praf de pirită
pyritic process / smelting (met) topire piritică
pyritic sulphur (met) sulf de pirită
pyritous copper (minrl, met) calcopirită
pyrochemistry (chim) pirochimie
pyroelectric(al) crystals (met) cristale piroelectrice
pyroelectricity (chim, fiz) piroelectricitate
pyrogenic pirogen (d. materiale)
pyrolysis (chim) piroliză
pirometallurgy (met) pirometalurgie
pyrometer (metr, met) pirometru
pyrometric cone (mas-un, met) con pirometric / Seger
pyrometric wire (metr, met) sârmă pirometrică
pyrometry (metr) pirometrie
pyrophoric alloy (met) aliaj piroforic
pyrophorous, (pl) pyrophora (chim) pirofor
pyrotechnic(al) (chim) pirotehnic
pyrotechnics (chim) pirotehnie; foc de artificii
pyrotechnist (chim) pirotehnician
pyrotechny (chim) pirotehnie
pyroxilin (chim) piroxilină

q (metr) simbol pentru *quaque* (în latină), „în fiecare”, termen utilizat în prescripții medicale și rețete: exemplu: **q.8.h** sau **q8d** înseamnă „la fiecare 8 ore”, **q.2.d** sau **q2d** - la fiecare 2 zile

Q (metr, tipografie) unitate de măsură pentru lungime: $1\text{ Q} = 0,25\text{ mm}$

QA (ec, TH) abreviere pentru quality assurance – asigurarea calității; v. **quality assurance**

QC (ec, TH) abreviere pentru quality check; v. **quality check**

QC (ec, TH) abreviere pentru quality control; v. **quality control**

q.d., qd (metr, med) abreviere pentru *quaque die* (în latină), pentru o dată pe zi, unitate de frecvență; dar și **q.2d.** sau **q2d** – la fiecare două zile

q.h., qh (metr) abreviere pentru *quaque hora* (în latină), pentru o dată la o oră, la / după fiecare oră, unitate de frecvență; dar și în forma **q.3h.** sau **q3h** – la / după fiecare 3 ore

q.i.d., qid (metr, med) abreviere pentru *quater in die* (în latină), de patru ori pe zi, unitate de frecvență

qian (metr) unitate tradițională de măsură pentru masă, în China: $1\text{ qian} = 5\text{ g}$

qintar (metr) unitate tradițională de măsură pentru masă, în zone arabe; $1\text{ qintar (astăzi)} = 50\text{ kg}$

qt. abreviere pentru quality; v. **quality**

qty. abreviere pentru quantity; v. **quantity**

quad (metr, fiz) unitate de măsură pentru energie: $1\text{ quad} = 10^{15}\text{ Btu}$ sau $\sim 1,055\text{ exajoules (EJ)}$ sau $293,07\text{ terawatt oră (TWh)}$

quadbit (metr, inf) unitate de informație, egală cu 4 biți sau $1/2\text{ byte}$; v. **tetrad, nibble, hexit**

quadra cadru, ramă, chenar

quadrable (mat) căruia i se poate face cuadratura; care poate fi redus / echivalat cu un pătrat

quadrangle (geom) patrulater

quadrangular (geom) patrulater, cu patru laturi, tetragonal

quadrangle (mat) patrulater; (constr, edu) curte pătrată (la colegiu)

quadrangular (geom) cadrilater, patrulater

quad abreviere pentru quadrant; v. **quadrant**

quadrant (mat) cadran, cadran (sfert de cerc), sfert de sferă, sfert de spațiu; (astronomie) cvadrant, cuadrant, sfert de arc; (mas-un) liră

(la strung); (nav) sector (de cârmă), sector de cârmă; (textile) sector dințat (la mașinile de tricotat); (auto, OM) sector / segment dințat; (matr, nav) sextant (cu limbul de 45°)

quadrant (quad) (metr) unitate de măsură pentru lungime, egală cu distanța de la Polul Nord la Ecuator; în sistem metric, $1\text{ quadrant} = 10^6\text{ m}$; $1\text{ quadrant (Geodetic Reference System, 1980)} = 10\,001\,965,7293\text{ m}$; în principiu, $1\text{ quadrant} = 5400\text{ mile nautice}$, dar $5400\text{ mile nautice internaționale} = 10\,000\,800\text{ m}$; (metr, geom) unitate de măsură pentru unghiuri, egală cu $1/4$ dintr-un cerc, $\pi/2$ radiani, 90° , sau 100 grade

quadrantal (mat) referitor la un cadran / la un sfert de cerc

quadrantal angle (geom) unghi multiplu al unghiului drept

quadrant angle of start / departure (av, mil) unghi de lansare (a rachetei); (geol) unghi de plecare; (mec) unghi inițial (la lansare)

quadrantal component of error (metr, statistică) componentă de eroare pătratică

quadrantal error (mat, metr) eroare pătratică

quadrantal zone (geom) zonă sferică

quadrant angle of departure / start (mec) unghi inițial (la lansare)

quadrant balance (metr) balanță pentru determinarea finetii firelor textile

quadrant davit (nav) grui rabatabilă cu sector

quadranted împătrit, cvadruplu

quadrant electrometer (metr, el) electrometru cu cvadrant

quadrant of a circular arch (mat) sfert de cerc / de arc

quadrant plate (mas-un, OM) liră (la strung)

quadrant scales (metr, textile) balanță pentru numerotarea firelor textile

quadrant tiller (nav) eche-sector, sector al cârmei (construcții navale)

quadrat (geom) pătrat

quadrature (mat) pătrat, puterea a doua, a ridica la pătrat, a reduce o suprafață la un pătrat echivalent, a determina aria prin însumare de pătrate cuprinse în ea, a face cuadratura cercului, cu patru laturi, tetragonal; potrivit, proporțional, corespunzător, a armoniza lucrurile; a împărți în patru părți egale

quadrature with / to a cadra, a se potrivi cu, a corespunde

quadratic (mat) pătrat, pătratic, (ecuație) pătratică / de gradul al doilea

quadratic equation (mat) ecuație de gradul al 2-lea

quadratic form (mat) formă pătratică

quadratic formula

quadratic formula (mat) formula rădăcinilor ecuațiilor de gradul doi / pătratic
quadratic function (mat) funcție pătratică
quadratic mean value (mat) valoare medie pătratică
quadratic term (mat) termen pătratic
quadrature cuadratură; (el) defazare la 90°
quadrature of the circle (mat) cuadratura ceroului
quadrennial cvadrienal, de patru ani; din patru în patru ani
quadrennium (metr) unitate tradițională de timp, egală cu 4 ani
quadratic (mat) cuadrică, ecuație / curbă / formă de gradul al doilea, pătratic, de ordinul al doilea
quadrilater (mat) patrulater
quadrilateral (mat) cu patru laturi, patrulater; dreptunghiular
quadrilateral mechanism (mec) mecanism patrulater
quadrilled cadrilat
quadrille paper hârtie cu pătrățele / milimetrică
quadrille structure (materiale) structură reticulară
quadrillion (mat) septilion; (*amer*) cvadrilion
quadrimester (metr, univ) unitate tradițională de timp, egală cu 4 luni
quadrupartite cvadripartit; împărțit la patru; alcătuit din patru părți
quadrupartition împărțire la patru
quadrivalence (chim) tetravalență
quadrivalent (chim) tetravalent
quadrumvirate (metr) (*din latină*) unitate de cantitate, egală cu 4
quadruple(x) cvadruplu, împătrit; compus din patru (elemente); a înmulți cu patru
quadruple-pair cable (met) cablu de oțel cu opt toroane
quadruple riveted joint (OM) îmbinare în patru rânduri de nituri
quadruplet (metr) grup de 4 articole (și identice); unul din articolele sau membrii unui grup / set de 4
quadword (metr, inf) unitate de informație, egală cu 4 shortwords, 8 bytes sau 64 bits; v. **word**
quake (geol) alunecare / prăbușire de teren, cutremur, seism; a (se) cutremura, a se clătina
quake for a tremura de, a dărdăi de
quake seism cutremur; a cutremura, a tremura
quakeproof (constr) rezistent la solicitări seismice
qualification calificare, rezervă, condiție restrictivă / prealabilă, restricție; corectiv; (pol, adm) amendament; calitate; ~s (și *pl*) aptitudini, calificare, competență, competențe, pricepere, (sport)

quality gauge

calificări; însușire; modificare; premisă; proprietate caracteristică
qualification test calificare (și prin testare); modificare; restricție; rezervă; (ec) probă de recepție; test efectuat pe unul sau mai multe produse pentru determinarea unei anumite calități (durată de viață, compatibilitate, efect asupra mediului etc.)
qualified calificat competent, potrivit, care îndeplinește condițiile; declarat competent / calificat
qualified acceptance acceptare cu rezerve
qualified accountant (ec) expert contabil (cu diplomă)
qualified expert (ec, TH, mediu) expert autorizat
qualify a (se) califica; a defini
qualimeter (metr, T, hidr) penetrometru (pentru lubrifianți semisolizi, unsori); aparat de determinare a calității
qualitative calitativ
qualitative analysis analiză calitativă
qualitative restrictions (TH) rezerve cu privire la calitate
quality (ec) calitate (bună), însușire, proprietate, trăsătură caracteristică, marcă, sort, clasă de calitate; (TH) clasă de calitate / de precizie, calitate superioară; aptitudini, bună condiție; capacitate (d. mașini, produse servicii etc.); caracter; caracteristică; fel bun; fire, însușire; marcă; merit; natură; noblețe; particularitate; posibilități; proprietate; (*fig*) rang (înalt), soi bun; sort (bun); trăsătură; valoare
quality assurance (QA) (ec, TH) asigurarea calității (produselor, serviciilor etc.)
quality amplifier at full charge (mas) factor de calitate în plină sarcină
quality amplifier at no charge (mas) factor de calitate (la mers) în gol
quality assurance system sistem (organizare, personal, proceduri, control) pentru asigurarea calității
quality booster (chim, T) aditiv pentru îmbunătățirea calității (la combustibili, lubrifianți etc.)
quality control / check (QC) (TH, ec, metr) control al calității
quality coefficient (TH, ec, metr) caracteristică / coeficient de calitate, coeficient de precizie
quality factor (mas, autom) cifră de calitate (pt. caracterizarea calității unei reglări); (TH, ec) factor de calitate / de merit; (el, mas, mec) factor de supratensiune; factor Q
quality forging (met) piesă forjată de calitate, forjare de calitate
quality gauge (metr, OM) dispozitiv / senzor / traductor de calitate

quality grade

quality grade (materiale, OM) marcă / grad / clasă de calitate
quality landed (nav, transp) calitate la debarcare
quality management (ec) managementul calității
quality manager (ec) manager / director responsabil cu calitatea
quality of (a) fit (OM) clasă de precizie a unui ajustaj
quality of prediction (ec, TH) calitate a prevederii / estimării / a previzionării
quality of qualities calitate principală
quality of sound (fiz, muz) timbru al sunetului
quality of tolerance / of fit (OM) clasă de precizie / de toleranță / de ajustaj
quality production (TH, ec) producție de calitate superioară
quality-quantity production (TH, ec) fabricație în masă de produse superioare
quality-quantity production producție de masă de produse superioare
quality rating (antenna) (radio) coeficient / factor de calitate (al antenei)
quality specification (OM, mas) prescripții / condiții tehnice de calitate
quality survey (ec, TH) urmărire / analiză a calității (și pe durata procesului tehnologic)
quality test (TH, ec) încercare / probă / încercare de calitate, control al calității
quantic cuantic
quantification, quatization cuantificare
quantitative cantitativ
quantitative analysis analiză cantitativă
quantitative determination / estimation determinare cantitativă
quantitative precipitation (chim) precipitare cantitativă
quantitative reaction (chim) reacție cantitativă
quantitative test (chim, metr) determinare / test cantitativ(ă)
quantity cantitate; mărime; dimensiune; (mat, fiz) cuantum; (fiz, chim) masă determinată; mulțime; (el) sarcină, cantitate de energie
quantity culture (biol, med) cultură de bacterii
quantity discharged (materiale, hidr) cantitate scursă, debit de scurgere/ la ieșire
quantity discount agreement (q.d.a.) (ec) înțelegere pentru rabat de la cantitate
quantity mark (lingv) semnul lungimii (deasupra unei vocale)
quantity meter (metr, el) amperometru, contor de volum, debitmetru
quantity of deposit cantitate de depuneri
quantity of electricity (el, fiz) cantitate de electricitate, sarcină electrică

quarry

quantity of flow (fiz, hidr) debit de apă, debit de scurgere
quantity of heat (fiz, termo) cantitate de căldură
quantity of light (fiz) cantitate de lumină
quantity of magnetism (fiz) masă magnetică a unui pol
quantity of motion / of movement (mec) cantitate de mișcare, moment static
quantity of reflux (alim, ind chim) cifră de reflux (la coloanele de distilare și rectificare), raport de reflux
quantity of waste gas (termo, auto, met) cantitate de gaze arse
quantity of waste heat (TH, ind, mediu) cantitate de căldură pierdută
quantity of waste water (mediu, ind, met) cantitate de ape reziduale
quantity production (TH, ec) producție în serie / de masă
quantity production (ec, TH) producție de masă, producție în flux, producție în masă / în serie / pe bandă
quantity stops (TV) rastru de reglare
quantity surveyor (TH) controlor, măsurător; (ec, TH) normator, verificator
quatization (fiz) cuantificare; (autom, alim, ind) subdivizare, dozare
quatization / quatizing error (metr, fiz) eroare de cuantificare / de discretizare / cuantică
quantize a cuantifica
quantizer (inf, autom) cuantificator, convertor analogic-numeric, traductor de mărimi
quantum, (pl) quanta (metr, fizică) unitate de măsură a energiei relative, cuantă; cuvântul descrie cantități fizice ca multipli ai unor unități discrete; exemplu: ~ **of electric charge** (e) – sarcină electrică a unui singur electron
quantum of electric charge (e) (metr, fiz, el) sarcina electrică a unui singur electron
quaquaversal în formă de cupolă, în toate direcțiile, radial
quaque hora, omn. hor. (metr, med) abreviere tradițională pentru *omni hora* (în latină), o dată la fiecare oră, unitate de frecvență în medicină; abreviere echivalentă: **q. h.** (*quaque hora*, la fiecare oră)
quarantine flag (nav) pavilion / steag de carantină
quarrel (mat) pătrat, romb mic; (mas-un, OM) diamant / dispozitiv de tăiat geamuri
quarry (ind, constr) carieră (de piatră, de marmură, de nisip etc.), spărtură / sfărâmătură de piatră; a exploata (o carieră de piatră) carieră; (ind) deschidere de la suprafață pentru exploatarea unei

quarry blasting

substanțe minerale (piatră, cărbune, minereu); (*fig*) izvor; (*fig*) obiect al unei persecuții / al unei urmăriri; (*fig*) persoană fugărită / hăituită; persoana urmărită; (*fig*) sursă; vânat; pradă; a exploata în carieră, a scoate (piatră etc.)

quarry blasting (ind, constr) explozie de dislocare într-o carieră

quarry block (constr) bloc de piatră (dintr-o carieră), piatră de carieră, piatră spartă

quarry body (auto) caroserie de construcție grea (pt. utilaj de construcții în cariere de piatră), cupă / benă basculantă cu margini înclinate

quarry car (constr) vagonet (de carieră)

quarry dust (constr) făină / praf de de foraj / de carieră

quarry face (constr) față verticală de exploatare, front de exploatare (într-o carieră)

quarry floor (constr, geol) talpă a unei cariere

quarry (for) (*fig*) a răscoli (în căutarea), a scoate (în căutarea)

quarry man (constr) pietrar

quarry out a extrage (din carieră)

quarry run (constr) material nesortat dintr-o carieră

quarry-run rockfill (constr, cf) (umplutură din) anrocamente brute

quarry-run stone (constr) piatră de carieră amestecată / piatră de carieră nesortată

quarry spalls (constr) piatră spartă dintr-o carieră

quarry stone (constr) moloz brut, piatră brută de carieră (obținută prin spărtură), piatră de construcție, piatră spartă

quarry waste (constr) deșeuri de carieră

quart (qt) (metr, alim) unitate de măsură pentru volum, pentru vin, 1 champagne (US) ~68,912 ml, 1 reputed quart (UK) ~757,682 ml; aceste unități de măsură au dispărut în favoarea sticlei internaționale de vin (= 750 ml); v. **international wine bottle**; (metr) unitate tradițională de măsură pentru volum, egală cu 1/4 dintr-un galon, sfert de galon: 1 quart ~0,9463529 l; 1 quart (US, pt. fructe etc.) ~1,101221 l; unitate de măsură pentru volum, pentru lichide și produse uscate: 1 quart (British Imperial System) = 1,1365225 l; (metr, alim) unitate tradițională de măsură pentru volum: 1 quart (Scoția) ~3,41 l

quarter (constr) cvartal, cartier, locuință, apartament; (alim) ciosvârtă, sfert dintr-un animal tăiat; (ec) monedă de 25 cenți; trimestru; (mat) sfert; **quarter (qtr, Q)** (metr, textile) unitate de lungime: 1 quarter = 22,86 cm; **quarter (Q)** (metr) unitate de măsură pentru distanță: 1 quarter = 0,25 mm; v. **Q**; **quarter (qtr, Q, Qr)**

quartile

(metr) unitate tradițională de măsură pentru masă, egală cu 1/4 hundredweight; v. **hundredweight**: 1 quarter (UK) = 12,7006 kg; 1 quarter (US) = 11,3398 kg; 1 quarter (informal, în US) = 226,80 kg; (metr, ec) unitate convențională de timp, egală cu 3 luni sau 1/4 dintr-un an (90...92 zile); (metr, sport) unitate de măsură pentru lungime: 1 quarter = 402,336 m; (metr) unitate informală pentru exprimarea unui sfert de oră: ~ **after 10** ora 10:15; (metr, sport) sfert (de repriză etc.), unitate de măsură pentru 1/4 din timpul total al unei competiții; (metr, geom) unitate de măsură pentru unghiuri, egală cu 1/4 dintr-un unghi complet de cerc; cuadrant, v. **quadrant**; (metr, nav) unitate de măsură pentru unghiuri, egală cu 1/4 din punctul de compas: 1 quarter = 2°48'45" sau $\pi/64 = 0,049087$ radiani; v. **point**; (metr, agr) unitate de măsură tradițională de măsură pentru volum (de cereale, boabe etc.): 1 quarter of grain (US) ~282 l, 1 quarter (UK) = 291 l

quarterage (mil) cantonament, cazare, încartuire, întreținere; (ec) plată / chirie trimestrială

quarter bond (OM) cot, curbă (la țevi)

quarter box bearing (OM) lagăr compus din 4 părți / sectoare

quarter deck (nav) dunetă, puntea pupa

quarter elliptic spring (auto) arc semi-cantilever

quartering attachment (mas-un) dispozitiv de strunjit arbori cotiți

quartering the sample reducerea eșantionării prin metoda sferturilor

quartering way suprafață / plan de rupere

quarterly (*adv*) trimestrial

quarter maister (nav) timonier

quartern (metr) unitate tradițională britanică pentru masă: 1 quarten ~1,5876 kg; (metr) unitate tradițională de volum pentru produse uscate; 1 quatern UK = 2,2731 l, 1 quatern (US) = 2,2025 l; (metr) unitate tradițională englezească pentru cantitate egală cu 25 sau 1/4 din 100

quartern-loaf (metr, alim) unitate tradițională englezească pentru masă (pt. pâine): 1 quatern-loaf ~2 kg

quarter of year trimestru

quarter round (geom) sfert de tor

quarter twist belt drive (OM) transmisie prin curea semi-încrucișată

quartet (metr) unitate pentru cantitate egală cu 4

quartic (mat) ecuație / curbă / suprafață / formă de gradul al patrulea, cvartică; de ordinul / gradul al patrulea

quartile (metr, statistică) unitate egală cu 25% sau 1/4 din eșantionul în discuție

quarto

quarto (metr) unitate tradițională de volum: 1 quarto (Italia) ~73,6 l, 1 quarto (Portugalia) ~3,46 l; (metr) (*brit*) mărimea paginii / formatului de pagină

quarto mill (met) laminor cuarto

quartz (cristal de) cuarț

quartz glass sticlă de cuarț

quartz fiber manometer (metr) manometru cu fir de cuarț

quartz glass sticlă de cuarț

quartzite brick (met) cărămidă silica

quartz sand nisip cuarțos

quartz-tube thermometer (metr, fiz) termometru cu capilar de cuarț

quasi- cvasi-; aproape; semi-

quasi-conductor semiconductor

quasi-eutectic (met) cvasieutectic

quasi-rigid (mec) cvasi-rigid

quasi-smooth (hidr, T) aproape neted

quasi-static unbalance (mec) dezechilibru cvasi-static

quasi-stationary (mec) cvasistationar

quaternary alloy (met) aliaj cuaternar

quaternary eutectic alloy (met) aliaj eutectic cuaternar

quay (hidr, nav) chei; dană; dig portuar

quayage taxe de chei, cheiaj

quench a stinge (o flacără, un foc); a șterge; (met) lichid pentru răcire rapidă, baie de călire; a căli (un aliaj, un oțel etc.); a răci rapid; a șterge; a stinge (o flacără, un arc, etc.); a se stinge (d. foc); (*fig*) a se potoli, a se răci, a se stinge; a înăbuși (un simțământ); a opri (o mișcare, un gest); a potoli, a stinge (setea); a răci (un metal în apă); a stăvili (o mișcare, un gest); a stinge, a înăbuși (un metal în apă, o flacără, un indiciu etc.); a ține în frâu (un simțământ); (*fig*) a astupa / închide gura (cuiva), a reteza / tăia vorba (cuiva)

quench ageing (met) îmbătrânire prin călire

quench area (termo) suprafață a chiulasei, paralelă și apropiată de calota pistonului; (met) zonă / suprafață călită

quench bend test încercare de încovoiere pe probe decălite

quench crack (met) fisură de călire

quenched (met) călit

quenched and subsequently tempered steel (met) oțel călit și revenit, oțel îmbunătățit

quenched spark scânteie amortizată / stinsă

quenched steel (met) oțel călit

quencher (el) stingător de scânteie; substanță extintoare; (met) stingător de cocs

quencher car (met) vagonet de stins cocs

query

quench frequency (autom, el) frecvență de decuplare / de întrerupere

quench hardenability (met) călibilitate, capacitate de durificare prin călire

quench hardening (met) durificare prin călire, călire bruscă

quench hot (met) călire la temperaturi înalte

quenching (el) ștergere, stingere, atenuare, încetare a conducției fără comutație; răcire; (met) călire, care se căleşte

quenching agent (met) agent de răcire / de călire

quenching and tempering (met) călire cu / urmată de revenire, îmbunătățire

quenching and tempering furnace (met) cup-tor pentru îmbunătățire

quenching and tempering in air (met) călire cu / urmată de revenire în aer, îmbunătățire

quenching bath (met) baie de călire

quenching car (met) vagonet de stins cocs

quenching chamber (met) cameră de răcire / de călire

quenching charge (met) lot de piese pentru călire

quenching crack (met) fisură de călire

quenching defect (met) defect de călire

quenching effect (met) efect de călire, influență a călirii

quenching hardening (met) durificare prin călire

quenching machine / unit (met) instalație de călire

quenching medium (met) mediu de răcire / de călire

quenching of coke (met) stingere a cocsului

quenching oil (met) ulei pentru călire

quenching point (met) temperatură de călire

quenching strain (met) deformare (cauzată) de călire

quenching stress (met) tensiune (efort) indus de călire

quenching temperature (met) temperatură de călire

quenching test (met) test de călire / de rezistență la șoc termic

quenching time (met) timp de călire

quenching zone (met) zonă de călire / care se căleşte

quench tank (met) baie de călire, rezervor / tanc / baie de răcire

query întrebare (în suspensie); chestiune (în suspensie); cerere; îndoială; cercetare; semn de întrebare (și pe marginea unui text corectat); dubiu, îndoială; nedumerire; nesiguranță; a-și exprima o îndoială, a se îndoii; a întreba, a pune o întrebare, a pune la îndoială / sub semnul întrebării

query (whether / if)

query (whether / if) a interoga, a întreba (dacă)
quest căutare, cercetare
question întrebare, problemă
question mark semn de întrebare
questionnaire chestionar
queue (ec) coadă (de așteptare); (inf) șir ordonat de date, accesibil numai prin primul element
queuing theory (ec) teoria de așteptare
Quevenne scale (metr, alim) scară / scară Quevenne, pentru măsurarea densității laptelui
quick rapid, repede **quick acces** acces rapid
quick acces storage / memory (c) memorie cu acces rapid
quick acting (mas) cu acționare rapidă, rapid
quick acting gate valve (TH) ventil / supapă cu acționare rapidă
quick acting vice (mas-un) menghină cu acționare rapidă
quick action switch (el) întrerupător (disjunc-tor) rapid
quick adjusting cu ajustare (reglare) rapidă
quick advance (mas) deplasare rapidă; (mas-un) avans rapid
quick ageing (plast) îmbătrânire rapidă
quick anneal oven (met) cuptor pentru călire rapidă
quick ash (termo) cenușă zburătoare
quick attach-dettach montare-demontare rapidă
quick break întrerupere / deconectare bruscă / rapidă / instantanee
quick catch chuck (mas-un) mandrină cu prindere rapidă
quick break switch întrerupător rapid
quick change schimbare rapidă
quick change chuck (mas-un) mandrină pentru prindere rapidă; mandrină cu înlocuirea rapidă a sculelor
quick change gear (mas-un, OM) transmisie cu roți dințate baladoare
quick coke (met) praf de cocs
quick cure (plast) vulcanizare rapidă
quick cutting steel (met) oțel rapid (de scule)
quick demountable (TH) rapid demontabil, cu demontare rapidă
quick disconnect deconectare rapidă
quickening bath baie de amalgamare
quick exhaust valve (hidr, OM) supapă de evacuare rapidă
quick flashing (fiz) care pâlpâie rapid
quick gripping (mas-un, OM) prindere / strângere rapidă
quick grip vice (mas-un) menghină cu strângere rapidă a pieselor de prelucrat
quick hardening cu întărire rapidă

quieting

quick heating încălzire rapidă
quick indexing (mas-un) cu indexare rapidă
quick( )lime var nestins
quick look vizualizare / observare rapidă
quick make-and-break switch întrerupător / comutator rapid
quick motion mișcare (deplasare) rapidă; (mas-un) avans rapid
quick-operating relay / switch (el) releu instan-taneu / rapid / fără temporizare
quick release (TH) scurgere / evacuare / descărcare / întrerupere / eliberare rapidă
quick release coupling (hidr, OM) cuplaj / ra-cord rapid
quick return (stroke) (mas-un) cursă rapidă de înapoiere (de retragere)
quick setting cement ciment (soluție) cu priză rapidă
quick setting emulsion (alim, T) emulsie insta-bilă / cu spargere rapidă
quick silver (chim) mercur
quick silvering (chim) amalgamare / argintare (a unei oglinzi / suprafețe)
quick spindle adjusment (mas-un) ajustare (re-glare) rapidă a axului principal
quick stick (plast) lipire rapidă
quick work; quickwork (nav) operă vie, carenă
quiescent (mec) în repaus; liniștit
quiescent condition (mec) stare de repaus
quiescent current (hidr, el) curent de repaus (și la distribuitoare pilotate electric)
quiescent flow scurgerile totale ale unui sistem hidraulic
quiescent load (mec) sarcină statică / constantă
quiescent period (met) perioadă de liniștire /de oxidare (în oțelării)
quiescent pouring (met) turnare liniștită
quiescent settling decantare lentă
quiescent value valoare de repaus; (autom) va-loare neperturbatoare
quiet liniște; repaus; tăcere; tihnă; (*adj*) ascuns, calm, cuminte, fără pretenții; imperturbabil; (ec) (care merge) lipsit de avânt (d. afaceri), (care merg) slab, mort; modest; pașnic; (d. culori) po-tolit, tern, spălăcit, cuminte, șters, fără strălu-cire; potolit, retras; secret; simplu; tăcut; tainic; tihnit; (mas) liniștit, calm, silențios, fără zgomot; a (se) liniști, a (se) potoli, a (se) calma; (met) a calma, a dezoxida; a domoli; a liniști, a potoli, a risipi, a alunga (temeri, îndoieli)
quiet gear (mas-un) angrenaj silențios
quieting (TH) liniștire; potolire; (fiz) amortizare a zgomotului, izolare acustică / fonică / sonoră; (met) calmare; calmant, liniștitor

quieting sensitivity

quieting sensitivity (autom, metr) prag de sensibilitate
quiet market (ec) piață / bursă calmă (interes redus pentru tranzacții / afaceri)
quiet run / running (auto, mas) mers silențios / lin / silențios
quiet shifting schimbare silențioasă a vitezelor
quiet steel (met) oțel calmat / dezoxidat
quiet tuning (autom, mas) acord silențios / fără zgomot / surd
quill (auto, OM) arbore gol / tubular, bucsă lungă, pană cilindrică
quill bearing (OM) rulment cu ace
quill drive (auto, OM) transmisie cu arbore tubular
quill face plate (mas-un) platou / planșăibă pe un ax suplimentar (la strunguri de masă)
quill gear (mas-un, OM) roată dințată montată pe o bucsă (în transmisiile intermediare), angrenaj cu o roată liberă
quill gears (mas-un, OM) pereche de roți dințate baladoare montate pe o bucsă comună
quill rest (mas-un) păpușa axului suplimentar al unui strung mic
quilt a capitona; a matlasa; a coase la mașină
quincena (metr) unitate de măsură pentru timp în țări de limbă spaniolă, echivalentă cu fortnight, adică două săptămâni sau 14 zile; (*în latină*, *quince* înseamnă 15, indicând o perioadă de două săptămâni care se termină în a 15-a zi)
quinquennium (metr) unitate tradițională de timp, egală cu 5 ani, cincinal
quintal (q) (metr) unitate de măsură pentru masă în sistem metric: 1 quintal = 100 kg; (metr) unitate tradițională de măsură pentru masă, chintal: v. **hundredweight**: (Franța medievală) = 48,95 kg, 1 quintal (Spania, astăzi) ~ 46 kg, 1 quintal (Portugalia) ~ 58,75 kg
quintet (metr) unitate pentru cantitate, egală cu 5
quintile (metr, statistică) unitate egală cu 20% (1/5) din eșantionul în discuție

quotum

quintuplet (metr) grup / set de 5 articole (identice), un articol din setul de 5 articole identice
quinzaine, quinzena (metr) v. **quincena**
quintal (q.) (metr) unitate de măsură pentru masă, chital: 1 q (UK) = 50,8 kg, 1q (US) = 45,35 kg
quintet cvintet
quintic (mat) ecuație / curbă de gradul al cincilea
Q unit, Q (metr, fiz, termo) unitate de măsură pentru energie: 1 Q unit = 10^{18} Btu, ~1,055 zettajoules (ZJ)
quit a părăsi; a înceta; a abandona
quite pe deplin, în întregime
quintuple a încinci, a înmulți cu cinci, a mări de cinci ori; încincit, înmulțit cu cinci
quire (qr) (metr) unitate tradițională pentru coli de hârtie; (*în latină*) câte patru; 1 quire era inițial format din 24 coli tăiate din 4 coli din cele mai mari ale producătorului de hârtie; astăzi 1 quire este format din 25 de coli; 1 ream of 20 quires – 500 coli, și nu 480; v. **ream**
quiver (mec) a vibra, a oscila, a trepida
quivering (mec) vibrație, oscilație, trepidație
quoin colț; ungher (de cameră / de clădire); (TH) pană, ic; a înțepeni; a fixa cu o pană
quota (ec) cotă-parte; cotă; cotizație; dividend; taxă de contingentare; contingent (de mărfuri)
quotation citat; citare; moto; (ec) cotare, curs (la bursă)
quotation marks ghilimele
quotation (ec) curs al zilei (la bursă); ofertă de preț făcută la cererea unui eventual cumpărător
quote a cita (un autor, un pasaj); (ec) a cota, a cere un preț
quoted price (ec) preț informativ / cerut (de vânzător)
quotient cât, coeficient
quotum cotă, parte

R

rack

R

R (metr) unitate comercială de măsură pentru exprimarea eficienței izolației termice, obținută prin abrevierea unității $\text{hr} \cdot \text{ft}^2 \cdot ^\circ\text{F}/\text{Btu}$ (oră picior pătrat-grad $^\circ\text{F}/\text{Btu}$), $1 \text{ R} = 0,17611$ metru pătrat ori grad Kelvin / Watt ($\text{m}^2 \cdot \text{K}/\text{W}$); forme de scriere: R15 sau R-15; v. **RSI**

rabbet (const) falț; (OM) nut, șanț, uluc, jgheab, scobitură, îmbucătură, canal, locaș, canelură, creștătură; (met) bavură; tăietură longitudinală în lemn pentru fixarea unei scânduri; (nav) batură II; (TH) a fălțui, a cuta, a îmbina cu falț

rabbet joint (OM) îmbinare / îmbucare cu falț

rabbeting (TH) fălțuire

rabbit (zool) iepure; iepure de câmp

rabbit hutch (OM, agr) cușcă sau crescătorie de iepuri de casă

rabbitry (agr) iepuri de casă

rabbit warden (agr) crescătorie de iepuri

rabble (ind chim) agitator, amestecător; (const) racletă, răzuitoare; (met) prăjină pentru amestecat metalul topit, bară de pudlare, agitator mecanic (în cuptor), pudlare, a amesteca / răscoli cu agitatorul; (termo) vătrai

rabble furnace (met) cuptor de pudlare

rabble out a grebla, a amesteca; (mec, TH) a racla, a îndepărta prin raclare

rabbler (OM) răzuitoare; racletă; lopată

race cursă, alergare, alergări; concurs, competiție, întrecere (după), goană (după); luptă; drum al vieții; (nav) ambalare a elicei; (alim) aromă, buchet (a vinului); (hidr) bief, canal, curent rapid; (constr) rigolă; breaslă; tagmă; cale (străbătută); (OM) cale / inel de rulare (și la rulmenți), scoc (de moară, de gater etc.), culisă; (OM, termo) mers al pistonului; caracter deosebit; caracteristică; particularitate; stil deosebit; carieră; categorie, clasă; (geogr) curent (al apei), torent; (mediu, ind) curent puternic (de apă sau de aer); curs / drum al vieții; (sport) cursă; (auto) cursă, curse; descendență; origine; gintă, stirpe; grup; neam; viță; (biol) neam, rasă, soi, specie; (fiz, astronomie) orbită (a soarelui); (textile, OM) pat al vatalei; (bot) rădăcină, soi; rădăcină; (nav, sport) regată; sex; specific; (jur) speță; a lupta (pentru); a alerga; (mas, TH) a ambala (în gol), a dezvolta o viteză periculoasă; (med) a bate

prea repede (d. inimă, puls); a concura, a se duce la curse, a participa la o cursă / întrecere, a fi amator de curse; a fugi, a galopa, a goni; a juca la curse; (sport, zool) a ține cai de curse; (auto) a (se) ambala (motorul) în gol, a conduce în mare viteză, a forța; (pol, adm) a face să treacă (un proiect) (prin parlament, etc.), a forța; a grăbi

race an engine (auto) a ambala / tura un motor

race (for) (*fig*) competiție (pentru), concurență (pentru), cursa (după)

race the engine (auto) a suprasatura motorul

raceway pistă; (el, constr) canal de cabluri; (hidr) canal sau conductă de aducție a apei la turbine; (OM) cale de rulare (la rulmenți)

race (with) a concura (cu), a se întrece (cu), a se lua la întrecere (cu)

race boat (nav) barcă de curse

race car (auto) automobil de curse

race course (constr) hipodrom; (sport) curse de cai

racer alergător; cal de curse; (mas, nav, sport) vehicul / ambarcațiune de curse

race track (constr, sport) hipodrom; teren / pistă pentru curse

raceway (*amer*) (OM) scocul morii

racing în plină fugă / cursă, în plin elan; iute, rapid, repede; (auto) autoambalat; precipitat, agitat; autoambalare, accelerare, demaraj; (sport) care participă la o cursă

racing body (auto) caroserie (de automobil) de curse

racing car (constr, sport) automobil de curse

racing path pistă de alergări

racing of engine (auto) ambalare / turare exagerată a motorului

racing yacht (nav) iaht de regate / de curse

rack (OM) cremalieră, șină dintață, grătar, gratii, grilaj, coloană de suport, cutie de tablă, trepidament; (transp) plasă pentru bagaje; stelaj, raft(uri), etajeră, poliță; eșafodaj; suport pentru scule; cuier; rastel, stativ; iesle; distrugere, nimicire; prăpăd; (mas-un, OM) lamă cu dinți; (cf, met) pat de șine, șină dintață; (agr, OM) greblă; (textile) deplasare laterală (a fonturii); (*fig*) caz-nă, chinuri; (aport, OM) dispozitiv triunghiular de aranjat bilele la începutul partidei de biliard; (meteo) drumat urmat de un nor, nor cumulus; (agr) oiță, iesle, a lega (vitele) la iesle, a pune (fân) în iesle, a epuiza, a secătui (pământul); (ind) podul sondei; (alim) rachiu de orez, a trage, a pritoci (vinul etc.); (poligrafie) regal; (constr) ruină, schelă, schelet, rampă; (mas) stand (de probă, de laborator); (sport) trap ușor, a merge în trap ușor; vitrină; a decanta; a epuiza; a întinde piei; a seca; a turna; a merge la

rack-and-gear drive

culcare; a șoca, a surprinde; a așeza, a pune (pe grătar, poliță, în cuier etc.); (*fig*) a stoarce, a tortura; (*fig*) a estorca

rack-and-gear drive (auto, OM) angrenaj cu cremalieră și pinion

rack-and-gear jack (auto, OM) cric cu cremalieră și pinion

rack-and-gear steering (auto, OM) cric cu cremalieră și pinion

rack-and-lever jack (OM) cric cu pârghie

rack and pinion (OM) angrenaj cu cremalieră și roată dințată

rack-and-pinion gear (OM) transmisie cu pinion și cremalieră

rack-and-pinion jack (OM) cric cu cremalieră

rack-and-pinion railway (cf) cale ferată cu cremalieră

rack bar (OM) cremalieră

rack bar sluice valve (OM, hidr) valvă / supapă de închidere, cu comandă prin mecanism cu cremalieră

rack barrel (mas-un, OM) manșon / bușă cu cremalieră

rack circle (auto, OM) segment / sector dințat

rack cutting machine (mas-un) mașină de tăiat dinți de cremalieră

rack cylinder (mas-un, OM) cremalieră cilindrică / cu secțiune rotundă

rack feed (mas-un) mecanism de avans cu pinion și cremalieră

rack for bottles (alim, OM) raft / rastel pentru sticle

rack gear(ing) (OM) angrenaj / transmisie cu pinion și cremalieră

rack hook (OM) piedică, cârlig de agățare, clichet

racking exorbitant, excesiv; chinuitor

rack off (alim) a scoate tescovina din drojdie

rack rail(way) (cf) cale ferată cu cremalieră

rack rent (ec, agr) chirie / arendă exorbitantă

racking apparatus (alim) mașină de umplut sticle (la fabricile de bere)

racking bench / block (alim, ind chim) instalație de îmbuteliat și agitat (sticle)

racking of wine (alim) priticirea vinului

racking room (alim) cameră de decantare (în industria berii)

rack jack (auto, OM) cric cu cremalieră

rack mechanism (OM) mecanism cu cremalieră

rack milling machine (mas-un) mașină de frezat cremaliere

rack operated jack (OM) cric cu / acționat prin cremalieră

rack profile standard (OM) profil de referință (standardizat) al cremalierei

radiation damage

rack rail (OM) cremalieră; (cf) șină cu cremalieră

rack-shaped cutter (mas-un) cuțit-pieptene

rack steering (auto) direcție cu cremalieră

rack tool (mas-un) cremalieră ca sculă așchietoare

rack type cutter (OM, mas-un) (sculă) cuțit-cremalieră

rack work (OM) mecanism cu cremalieră

racon (nav, av) semnal radar pentru navigație

rad (rd) (metr, fiz) unitate în sistemul metric pentru măsurarea dozei de radiație: 1 a rad este o doză de 0,01 Joule pe kilogram (J/kg); acronim pentru „radiation absorbed dose”

radar (fiz) radar, radiolocator; radiolocație, radio-detectie

radar mile (metr, fiz) timpul necesar unui semnal radar să parcurgă distanța de 1 milă de la transmițător la obiect și înapoi: 1 **radar statute mile** $\approx$ 10,8 microseconde (μ s), 1 **radar nautical mile** $\approx$ 12,4 microseconde. 1 **radar kilometer** $\approx$ 6,7 microseconde

radar trap (metr, auto) radar pentru autovehicule

radial (geom, fiz) radial cu raze

radial backlash (OM) joc radial (între dinți)

radial engine (el) motor radial în stea

radial-ply (auto) (d. anvelopă) radial

radial ply construction (auto) așezare radială a straturilor

radial tire (auto) anvelopa radială

radiance (fiz) radiație; strălucire, iradiere

radiant (fiz) iradiant, care radiază; strălucire; sursă de căldură sau lumină

radiation (fiz) (i) radiere, radiație, strălucire

radiation balance (fiz, chim) bilanț radiativ (în meteorologie)

radiation barrier (fiz) ecranare / barieră contra radiațiilor

radiation belt (astronomie) centură de radiație

radiation chamber (chim, fiz, OM) cameră de expunere / de iradiere

radiation capture (chim, fiz) captură radiativă

radiation catalysis (chim, fiz) cataliză prin iradiere

radiation chemistry (fiz, chim) radiochimie; studii efectelor chimice ale radiațiilor

radiation-chemical (chim, fiz) radiochimic

radiation-chemical equilibrium (fiz) echilibru radiochimic

radiation coefficient (fiz) coeficient de radiație

radiation constant (fiz) constantă de radiație

radiation counter (fiz, metr) contor de radiații

radiation damage (chim, fiz) distrugere radio-activă

radiation damping

radiation damping (fiz) frecare radiativă
radiation-density constant (chim, fiz) constantă a densității de radiație
radiation destruction of polymer (chim, fiz, plast) distrugere a polimerului prin radiație
radiation excitation (fiz) excitare prin radiație
radiation flux (fiz) flux radiant / de radiație
radiation height (fiz) înălțime de radiație (a unei antene)
radiation intensity (fiz) intensitate de particule
radiation detector (fiz, metr) detector de radiații
radiation dose (fiz, med, biol) doză de radiații
radiation dosimetry (fiz) dozimetrie a radiațiilor
radiation efficiency (chim, fiz) coeficient de radiație termică
radiation field (chim, fiz) câmp de radiație
radiation-induced (fiz, chim) produs de radiație, indus / provocat de radiație
radiation maze (fiz) intrare de tip labirint (a particulelor radioactive)
radiation physics (fiz) fizica radiațiilor
radiation pattern (fiz) diagramă de radiație polară (a unei antene)
radiation rate (fiz) încărcare termică
radiation-selective (fiz) radiosectiv
radiation-sensitive (fiz) radiosensibil
radiation shield (chim, fiz, OM) blindaj / ecran / scut contra radiațiilor
radiation sickness (med, fiz) boala atomică / de iradiere / radiațiilor
radiation source (chim, fiz) corp radiant
radiation trap (chim, fiz) captator de radiații, intrare de tip labirint (în fizică)
radial radial, cu raze, în formă de stea; (auto) radial (d. anvelopă)
radial acceleration (mec) accelerație centrifugă radială
radial and axial ball-bearing (OM) rulment radial-axial cu bile
radial-axial bearing (OM) rulment / lagăr radial-axial
radial axle (cf, OM) osie radială
radial bar (OM) tijă radială
radial bearing (OM) rulment / lagăr radial
radial boring machine (mas-un) mașină radială de găurit
radial brick (met) cărămidă radială
radial clearance (OM) joc radial
radial cylinder engine (auto) motor în stea
radial die (mas-un) pieptene radial (al capului de filetat)
radial distribution function (fiz, mec) funcție de distribuție pe direcția razei

radiating structure

radial drill(ing) machine (mas-un) mașină de găurit, radială
radial engine (el, mas) motor cu ardere internă, în stea / cu cilindrii dispuși pe o circumferință
radial facing (mas-un) strunjire a suprafeței frontale, strungire frontală
radial flow compressor (mas, termo) compresor radial
radial key (OM) cheie radială
radial load (mec, OM) sarcină / solicitare / încărcare radială (sau transversală)
radial motor / engine (el) motor în stea
radial piston motor / pump (hidr, OM) motor / pompă cu pistoane radiale
radial play (OM) joc radial
radial pressure (hidr) presiune radială
radial range (mas) raza de acțiune
radial rib (auto, OM) nervură radială
radial roller-bearing (OM) rulment radial cu role (cilindrice)
radial sharpened tooth (OM, mas-un) dinte cu plan de ascuțire radial (la freze)
radial spoke (auto, OM) spiță radială
radial stress (mec, OM) efort / tensiune radială
radial tooth (mas-un) dinte (de freză) cu tăiș radial
radian (fiz, mat, metr) radian
radian (rad) (metr, geom) unitate de măsură pentru unghiuri: 1 radian = $1/(2\pi)$, sau $\sim 57,295779^\circ$
radian per second (rad/s) (metr, fiz, mec) unitate de măsură pentru viteză unghiulară: 1 radian per second = 9,54930 rotații pe minut (rot/min); v. **strob**
radian frequency (autom, el) viteză unghiulară
radian length (fiz) lungime în radiani
radiant heat (fiz, termo) căldură radiantă / de radiație
radiant heating (termo) încălzire prin radiație
radiant intensity (fiz) intensitate de radiație / a radiației
radiant superheater (termo) supraîncălzitor prin radiație
radiant tube bell-type annealing (met, termo) cuptor cu clopot pentru recoacere, cu tuburi radiante
radiant tube heating (met) încălzire cu tuburi radiante
radiate (fiz) a radia a emite, a emana
radiating capacity (met, termo) capacitate / putere de radiație (a unei surse de căldură)
radiating fin / flame (OM, termo) aripioară / nervură de răcire
radiating heat (met, termo) căldură de radiație
radiating structure (met) structură micro-aciculară

radiating surface

radiating surface (met, termo, OM) suprafață radiantă / de radiație
radiating vane (OM, termo) aripioară / nervură de răcire
radiation (fiz) iradiație, strălucire
radiation absorbed dose, rad (fiz) rad (unitate de măsură a radiației de ionizare); **rad (rd)** (metr) unitate în sistemul metric pentru măsurarea dozei de radiație: 1 rad este o doză de 0,01 Joule pe kilogram (J/kg)
radiation boiler (termo) cazan cu / de radiație
radiation counter (fiz, metr) contor de radiații
radiation dosage (fiz) doză de radiații
radiation heat (fiz, termo) căldură de radiație
radiation loss (termo, met) pierdere de căldură prin radiație
radiation of heat (termo, met) radiația căldurii
radiation pyrometer (metr, met) pirometru care măsoară temperatura prin intermediul radiației corpului fierbinte
radiation unit (metr, fiz) denumire mai veche pentru becquerel
radiator (fiz, el) corp / element radiant; (termo) corp de încălzire, radiator, schimbător de căldură; (met) corp radiant
radiator mascot (auto) emblemă (pe radiator)
radiator apron (auto, OM) mască / apărătoare de radiator
radiator botton tank (auto, OM) rezervor inferior de apă, al radiatorului
radiator bracket (auto, OM) suport de radiator
radiator cap (auto) capac (filetat) de radiator
radiator coolant (auto) agent de răcire a radiatorului
radiator core (auto) miez de radiator
radiator cover (auto) husă de radiator
radiator cowl (auto, OM) ramă de radiator
radiator dampers (auto, OM) jaluzele de radiator
radiator drain cock / draw-off (auto, OM) robinet de golire a radiatorului
radiator draw-off plug (auto, OM) șurub de golire al radiatorului
radiator fan (auto, OM) ventilator de radiator
radiator filler (auto, OM) orificiu de umplere a radiatorului
radiator filler cap (auto, OM) bușonul de umplere al radiatorului
radiator fin (auto, OM) nervură de radiator
radiator flap (auto, OM) înveliș de radiator; clapă de protecție a radiatorului
radiator frame (auto, OM) cadru de radiator
radiator grill(e) (auto, OM) apărătoare de radiator
radiator hood / hose (auto, OM) husă de radiator
radiator hose (auto) furtunul radiatorului

radiocarbon year (^{14}C yr, yr BP)

radiator hose clamp (auto, OM) colierul furtunului de radiator
radiator louvres (auto, OM) jaluzele de radiator
radiator overflow (auto, OM) preaplinul radiatorului
radiator overflow tube (auto, OM) țeavă de preaplin a radiatorului
radiator plug (auto, OM) bușon / dop de umplere al radiatorului
radiator rim (auto, OM) ramă / cadru de radiator
radiator screen (auto, OM) apărătoare de radiator
radiator shell (auto, OM) mască de radiator
radiator shutter (auto, OM) clapă de protecție a husei radiatorului
radiator standard (auto, OM) suport de radiator
radiator stay (auto, OM) contrafișă / tirant de radiator
radiator tie rod (auto, OM) bară întinzătoare a radiatorului
radiator water lever (auto, hidr) nivelul de apă al radiatorului
radiator with detachable sections (auto, OM) radiator cu blocuri separate / demontabile; radiator modulat / format din elemente
radical radical, fundamental, esențial; (pol) radical, de convingeri radicale; (bot) fără tulpină
radical sign (mat) semnul radical
radicle radical; (bot) radiculă; (anat) semnificație inițială
radicular (bot) radicular
radio (radio, fiz) (aparat de) radio, aparat de radiorecepție, radioreceptor, radiodifuziune; a difuza / transmite prin radio, a radiotelegafia; (med) a trata cu radium
radioactive (chim) radioactiv
radioactive carbon-14 (chim, fiz) carbon radioactiv-14
radioactive fall-out (fiz) căderi radioactive
radioactive half life (chim, fiz) timp de înjumătățire (la substanțe radioactive)
radioactive isotope (chim, fiz) izotop radioactiv
radioactivity (fiz, chim) radioactivitate
radio bearing (nav, av, fiz) radionavigație
radio bearing station (metr, fiz) radiogoniometru
radio call (radio, fiz) semnal radio
radiocarbon (chim, fiz, metr) carbon radioactiv
radiocarbon age (chim, fiz, metr) vârstă determinată prin carbon radioactiv
radiocarbon dating (fiz, geol, metr) datare a vârstei rocilor prin metoda carbonului radioactiv
radiocarbon year (^{14}C yr, yr BP) (metr) unitate de măsură pentru evaluarea vârstei nominale a resturilor plantelor și animalelor prin testare cu carbon radioactiv

radio-chemistry

ragged

radio-chemistry (fiz, chim) radiochimie
radio communication (fiz, radio) radiocomunicație
radio-compass (nav, av) radio compas
radio-controlled (av, mas) dirijat de la distanță (și d. un robot)
radioelement (chim) element radioactiv
radiogram (fiz, metr) radiogramă, radiografie
radio location (radio, fiz) radio locație
radio locator (fiz, metr) radiolocator
radiologic (med) radiologic
radiology (med, fiz) radiologie
radioexamination (chim, metr) control / examinare cu radiații / röntgenografică
radio-frequency bridge (metr, electr) punte de înaltă frecvență
radiographic examination / inspection (fiz) examinare radiografică / cu ajutorul radiațiilor
radiography analysis (chim, fiz) analiză röntgenografică
radiomarker (nav, av) radiobaliză
radio range (fiz, radio, metr) radiomarker
radioreceiver (radio) aparat de radio, receptor
radioscopic (med) radiosopic
radiscopy (med, fiz) radioscopie
radiomateriology (chim, metr) analiză / examinare röntgenografică, defectoscopie cu ajutorul radiațiilor
radiotelephone (radio, fiz) radiotelefon (termen învechit) (telefon mobil)
radiotherapeutics (med, fiz) radioterapie
radiometalography (chim, met, metr) analiză / examinare röntgenografică, defectoscopie cu ajutorul radiațiilor (mai ales la materiale metalice)
radio-shielded spark plug cap (auto) bujie ecranată contra paraziților
radio station (radio) post / stație radio
radio transmitter (radio, fiz) transmițător radio
Radium (Ra) (chim) radium
radium therapy (med, fiz) radiumterapie
radius, (pl) radii (geom) de rază (de cerc); (OM) distanță, întindere; spiță (la roată); (metr) cadră gradat, limb (al unui instrument pt. măsurarea unghiurilor)
radius arm (OM) bară de împingere
radius bar (cf) bielă; (OM) tijă radială
radius crosscut saw machine (mas-un) ferăstrău basculant (și pt. lemn)
radius machine (mas-un) mașină de rotunjit (pt. dinți, la roți dințate)
radius of bend (mec) rază de curbura / de îndoire / de încovoiere
radius of centre of gravity (mec) raza centrului de greutate

radius of curvature (mat, OM) rază de curbura
radius of gyration (mec) rază de girație / de inerție
radius of influence (ec) zonă de influență
radius of notch (OM) rază de crestare, rază de recordare la fundul creștăturii (la epruvete crestate)
radius of pipe bend (hidr, mas) curbura a unei țevi îndoite
radius of sphericity (mat, OM) rază de curbura
radius of travel (TH, mas) rază de deplasare
radius of turn(ing circle) (auto) rază de întoarcere / de bricare
radius planer (mas-un) raboteză de prelucrat suprafețe curbe (în arc de cerc)
radius rod (OM) bară / element radial(ă), spiță, distanțier radial
radius vector (mat, mec) rază vectorială
radix, (pl) radices (mat) bază (a unui sistem logaritmic); izvor, sursă; radical, rădăcină
Radon (Rn) (chim) radon; (fiz) emanație
raft (nav) plută, pod umblător, bac, ponton, masă plutitoare (de gheață etc.); grămadă, morman, mulțime; (*fam*) belșug, abundență
rafter (nav) podar, pontonier; câprior
rag (const) piatră (dură) de construcții, gresie (cu granulație grosieră); (geol) calcar dur; (met) creștătură (defect de forjare), bavură, grat, a creșta (calibrele cilindrilor); (textile) zdreanță, deșeu, ruptură, petic / bucată de pânză, cârpă, haine jerpelite / roase / rupte, rochie; (mas-un) a debavura, a dantura; (met) a creșta (calibrele cilindrilor); (constr) a concasa, a măcina, a sfărâma; (*fig*) dram, pic; (*fig*) fițuică; (*fig*) idee, umbră; glumă grosolană; tărăboi, vacarm (făcut de tineri); ziar, revistă; a certa; a enerva; a glumi; a săcăi, a necăji, a râde de, a tachina; a tulbura (o prelegere etc.)
rag-bag (*fig*) adunătură de tot felul de obiecte, bric-à-brac; (*fam*) femeie prost îmbrăcată
rag bolt (constr) bulon de scelement; (OM) bolț de / cu cârlig, bolț de blocare / de fixare
rag breaker (ind chim) holendru pentru pastă de cârpe
rag chopper (mas, textile, ind chim) tocător (de cârpe)
rag cutter (mas, textile, ind chim) mașină de tăiat zdrențe
rag devil (mas, textile, ind chim) mașină de destrămat zdrențe
ragged zdrențuit, rupt în zdrențe, jerpelit; (OM) colțuros, dințat, zimțuit, neregulat, zgrunțuros, aspru, cu rugozități; nepieptănat, mișos, flocos (d. blana unui animal); neingrijit, neglijat; neglițent; necizelat

raggedness

raggedness jerpeală, aspect zdrențaros / jerpelit; (OM) rugozitate, asprime, neomogenitate caracter inegal
ragged roll (met, OM) cilindru cu suprafață rugoasă
ragging (materiale, TH) fărâmițare, concasare, măcinare; (met) crestarea / strierea cilindrilor
rag grinder (ind chim, textile) mașină de destrămat zdrențe
rag head (OM) cap striat
ragout (alim) tocană, ostropel
rag paper (textile, ind chim, mediu) hârtie făcută din deșeuri textile
rag pulp (mas, textile, ind chim) pastă din cârpe (în ind. hârtiei)
rag pump (OM, hidr) pompă cu lanț
rag shaker (mas, textile, ind chim) mașină de scuturat (desprăfuit) zdrențe
rag shredder (ind chim, textile) mașină de destrămat zdrențe
rag stock (ind chim, textile) amestec (de cauciuc) șarjat cu fibre textile
rag sorting sortare a cârpelor (în industria hârtiei)
rag stone (geol) rocă silicioasă cenușie cu spătură colțuroasă
rag thrasher (mas) destrămător (în industria hârtiei, a textilelor)
rag trade (textile, *fam*) industria îmbrăcăminte, design pentru casele de modă
raid (mil) raid, atac, incursiune; razie, descindere, a întreprinde un atac / incursiune; a invada, a năvali
raid into (mil) a invada, a provoca panică în
rail (cf, met) șină, traversă; (const) balustradă (din bare), parapet; (nav) copastie, balustradă; (cf) a așeza șine; (OM) cuier pentru pălării;
rail car (cf) automotor
rail chair (cf, OM) scaun pentru șină, cuzinet alunecător al șinei
railed (constr) îngrădit, împrejmuit
rail fence (constr) gard din șine și stâlpi
rail guard (OM) grătar de protecție
rail base (cf, met) talpa șinei
rail breaker (met, mas) sonetă pentru ruperea șinelor
rail bending press (mas-un, cf) presă de curbat șine
rail conditioning unit (met, cf) agregat pentru îndreptarea și finisarea șinelor
rail corrugation (cf, met) ondularea șinelor
rail cutting machine (mas-un) mașină de tăiat șine
rail drilling machine (mas-un) mașină de găurit șine
rail end (met, cf) cap(ăt) de șină, ciupercă

rain or shine

rail flange / foot (met, mec, cf) talpa șinei
rail head (cf) cap de linie, punct terminus; stație de descărcare
railing (const, nav) balustradă, parapet; zăbrele, barieră, grilaj de protecție
rail off (constr) a separa / despărți printr-un gard
railroad (cf) cale ferată, transport feroviar
railroader (cf) muncitor feroviar; (ec, cf) proprietarul unei căi ferate particulare
railroad system (cf) rețea feroviară / de căi ferate
railway (cf) cale ferată; (transp, cf) a merge cu trenul, a călători
railway bed (constr, cf) terasament
railway board (cf, ec, adm) direcția căilor ferate
rail joint bar (cf, met, OM) eclisă (pentru șină)
rail mill (train) (met) linie de laminare de șine
railroad rolling stock (cf) material rulant
rail rolling mill (met) laminor de șine
rail saw (met, mas-un) ferăstrău pentru tăierea (și la cald) a șinelor
rail setter (mas-un) mecanism de cursă verticală a traversei (la raboteză și la mașina de frezat longitudinal)
rail steel (met, cf) oțel pentru șine
rail-structural mill (met) laminor de șine și profiluri
railway (cf, met) cale ferată
railway axle (cf, OM) osie de cale ferată
railway material (cf, met) material pentru cale ferată
railway switch (cf, met) ac / macaz / schimbător de cale ferată
railway tyre (cf, OM, met) bandaj de cale ferată
railway wheel lathe (mas-un) strung pentru roți de cale ferată
rail with bottom-discharge tubs (cf, transp) vagon cu pâlnie de golire / cu golire de fund
raisable care se poate ridica; (mat) care poate fi anulat
rainbow (meteo, fiz) curcubeu
rainbow-hued (fiz) irizat
rainchart (geogr) hartă pluviometrică
raincoat (textile) impermeabil, manta / haină de ploaie
rainfall (meteo) precipitații, aversă, ploaie torențială
rain forest (silv) pădure tropicală
rainguage (meteo, metr) pluviometru
rain glass (geogr) barometru
raininess clima ploioasă / umedă
rainless (agr) secetos, uscat
rainlessness secetă, uscăciune
rain or shine (meteo, TH) indiferent de vreme / pe orice vreme; (*fig*) indiferent de situație, în orice condiții

rainproof

rainproof (materiale, textile) impermeabil, rezistent la ploaie
rain shower (meteo) aversă de ploaie
rain storm (meteo) vijelie, furtună
rainwater (meteo, hidr) apă de ploaie, apă provenită din precipitații
rainy (meteo) ploios, umed
raise a ridica, a înălța, a așeza vertical, a pune drept sau în picioare; a ridica sus (paharul, jaluzelele); a scula; a aduce la suprafață din adâncuri; a trezi interes, a stârni; a agita, a provoca; a ridica, a monta, remonta (moralul); a evoca, a chema; (constr) a clădi, a construi un edificiu; a creșta; (mil) a înălța în grad; a spori, a urca; (ec) a strânge, a aduna bani
rainy humid day (meteo) zi ploioasă și umedă
raised ridicat, în relief; crescut
raised quarterdeck (nav) semidunetă
raise to a higher power (mat) a ridica la o putere
raise to second power (mat) a ridica la pătrat
raise to third power (mat) a ridica la cub / la puterea a treia
raise up (OM) a trage în sus, a ridica
raise with a windlass (OM) a ridica cu troliul
raisin (alim) stafidă
raising (mec) ridicare, urcare, înălțare; (textile) scămoșare, operație de scămoșare; (met) extracție (de minereu)
raising block (mas-un) plăcuță (pt. reglarea înălțimii cuștitului)
raising of the dough (alim) creșterea aluatului
raising to a power (mat) ridicare la putere
rake (agr, OM) greblă; răzuitoare, răzătoare, curățitoare, rașchetă; (OM) pieptene mare și rar, depănătoare; vâtrai, cârlig pentru foc, lopătică pentru jeratic; lopătică a crupierului (la cazinouri); a grebla, a netezi, a strânge; a scormoni, a scotoci; a răzui, a săcăi; a cerceta atent; libertin; a se abate de la verticală; (metr, TH) deviere, abatere; (OM, mas-un) unghi de degajare
rake angle (cf, auto) unghi de declivitate; (mas-un) unghi de degajare (la scule)
rake classifier (const, met) sortator cu greble
rake conveyer (mas, OM) transportor cu raclete
rake feeder (mas) alimentator cu raclete
rake mixer (ind chim, mas) amestecător cu raclete
rake away a curăța cu mătura
rakeful (agr) cantitate (de fân) luată cu grebla
rake off (ec) comision al intermediarului
rake out a extrage, a scoate la iveală, a răzui, a curăța prin răzuire, a îndepărta prin raclare
raker (OM) racletă
rake-type cooling bank (met) pat de răcire, cu raclete

rammer board

rake together (agr) a strânge / aduna cu grebla
raking (agr) greblare; frunze adunate cu grebla; scotocire, adunare; înclinat, în pantă; înverzit
rally (pol) miting, întrunire, adunare; (mil) concentrare de trupe, regrupare a forțelor; concurs, competiție; (pol, edu) congres; (med) restabilire, revenire; (ec) nou avânt, revenire; a zeflemisi, a ironiza, a persifla; a se ralia; a reanima, a rechema la viață
ram (const) berbec (și basculant), mai; (OM, hidr) plunjer, piston plonjor, placă / pană a vanei supapei, piston hidraulic pentru împingere; (mas-un) sanie principală; (nav) pinten, a ataca / aborda cu pintenul etravei; (const) a bătător, a bate cu maiul, a înfîge cu maiul, a ștampa, a presa; (met) bloc port-poanson, mai, berbec de fontă (la forjă), împingător de cocs / de cărbuni
rambler vagabond, excursionist; vorbă lungă; (bot) plantă agățătoare
rambling rătăcitor, hoinar; incoerent, dezlănat, fără șir; întortocheat, înșirat; dezordonat; neregulat; (bot) agățător; (*fig*) divagație, incoerență
rambling effect (fiz, TH) efect / operație / proces de împrăștiere
ram adjuster (mas-un) manetă pentru reglarea cursei saniei principale
ram cylinder (OM, hidr) cilindru presei hidraulice
ram effect (autom, hidr) efect de presiune dinamică
ram extrusion (plast) proces de extrudare a unui amestec de pulbere cu lubrifiant, fără încălzire (și pt. izolatoare)
ram guide (mas-un) port-cușitul / capul berbecului (la morteză); (met) cap de aruncare centrifugală
ramification ramificație; bifurcare, răspântie; (cf) linie secundară; (*fig*) ramură, bransă, secție, subdiviziune; (bot) ramuri, crengi, mlădițe
ramify (bot, OM, hidr, el) a se ramifica, a se bifurca
ram jet (mas) statoreactor
rammed (constr) bătătorit, îndesat / bătut cu maiul
rammel (silv) arboret; țarină; (bot) țelină; (mediu) gunoi
rammer (OM) muncitor care lucrează cu maiul; berbec, pilon, mai, pisălog, vergea
ramose (bot) rămuros, cu multe crengi
rammed bottom (met) vatră bătătorită / ștampată
rammed lining (met) căptușeală ștampată bătătorită prin îndesare
rammer (const, met) mai (pt. pavaj), berbec (de bătut piloți), berbec basculant, bătător-îndesător
rammer board (met) placă de bătătorit

ramming dolomite

ramming dolomite (met) dolomită pentru / de bătătorit / de ștampare
ramming head (met) cap de aruncare / turnare centrifugală
ramming machine (alim, met) mașină de bătut / de presat / de ștampat, mașină de percuție
ramming mass (met) masă de ștampat
ramp (constr, transp) pantă, rampă, platformă de încărcare
rampart (constr) metereze, întărituri, protecție; val de pământ; cilindru, sul
ramrod (OM, mil) vergea, armă; îndesător; baghetă, sondă
ram up a astupa; a înfunda
ram positioning screw (mas-un, OM) șurub pentru reglarea poziției saniei principale (în raport cu piesa de prelucrat)
ramshackle (const) șubred, dărăpănat, ruinat, gata să se prăbușească, insalubru
ramshorn test (materiale, metr) test / încercare la dublă îndoire
ranch (agr) fermă, imaș, a se ocupa de creșterea vitelor
rancher (agr) fermier, proprietar de vite
rancid (alim) rânced
rancidity (alim) râncezeală; (ind chim) alterarea țiteiului
rancid turning (alim) râncezire, rânced, care râncește
rancidness (alim) râncezeală; alterare a gustului
rand (constr, textile) chenar, bordură; (geogr) podiș, platou; (OM) capăt, extremitate
random întâmplare, hazard, nimereală, întâmplător, haotic; (mil) bataie a puștii; la întâmplare, aleatoriu, arbitrar; accidental; (mil) bătaie a puștii; (mat) stocastic, fără ordine; dezordonat; (luat) la întâmplare; **at** ~ (*adv*) la întâmplare, haotic
random access memory, RAM (c, inf) memorie volatilă în care se poate scrie / citi, memorie cu acces aleatoriu / direct / imediat
random accuracy errors (metr, autom, fiz) imprecizie (datorită erorilor întâmplătoare)
random analysis analiză prin sondaj
random bullit (mil) glonț rătăcit / tras la întâmplare
random coincidence coincidență întâmplătoare / accidentală
random distribution (inf) distribuție aleatoare; distribuție întâmplătoare
random error (metr, autom) eroare nesistematică / întâmplătoare
random errors (metr, mat) date a căror precizie și repetabilitate se abate de la valoarea medie

range

(din teoria probabilităților) sau din intervalul acceptat
random expansion (termo, fiz) expansiune accidentală (în camera Wilson)
random fill (nav) garnisaj în vrac; (OM, termo) dispozitive de împrăștiere a apei într-un turn de răcire, constând din elemente de mici dimensiuni îngrămădite în vrac
random fluctuations (fiz, mas) variații / fluctuații întâmplătoare
random function (mat) funcție aleatorie (în teoria probabilităților)
random generator (autom) generator de semnale stocastice / aleatoare
random inspection (mas-un, metr) verificare prin sondaj
random interlace (TV, c) explorare întrețesută aproximativă
randomly (*adv*) aiurea, la întâmplare, (în mod) întâmplător
random noise (mat) teoria reînnoirii (în teoria probabilităților); (el, autom) zgomot de fond
random number (c, inf) număr aleatoriu
random packing (nav) garnisaj în vrac
random-position scattering (fiz) împrăștiere dezordonată / accidentală
random process (mat) proces stocastic / aleatoriu (în teoria probabilităților)
random sample (ec, TH) probă prin sondaj
random searching (c, inf) explorare aleatorie
random slubs (textile) fire de efect cu îngroșare (la țesături)
random test (metr) test / încercare prin luarea la întâmplare a probei
random walk (fiz) mișcare haotică; mers aleatoriu
random waveform (fiz) formă de undă neregulată
random web (textile, materiale) vâl / țesătură obținut(ă) prin așezarea întâmplătoare a fibrelor (și la compozite cu fibre lungi)
random winding (el, textile) înfășurare fără dispozitiv de conducere a firului, înfășurare neregulată
range (chim) rând, lanț, catenă; (mat) șir, serie; interval, domeniu, imaginea unei funcții; câmp; distanță; (fiz) oscilație, amplitudine; (OM) ciur, sită, grătar de sobă; (alim) mașină de gătit; parcurs; gamă de variație / de măsurare / de produse; grosime de material; (met) penetrație, adâncime de pătrundere (după tratament); (nav) bătaie (la far), amplitudine (la marea), lungime necesară (a unei parâme), a da parâma, a naviga de-a lungul coastei, a aduce în aliniament; a alinia, a (se) situa, a (se) întinde, a oscila

range between

(într-un anumit domeniu), a clasifica; (metr) a regla; (auto, OM, T) plajă, interval (normal al nivelului lubrifiantului) (de pe jojă); (geol, geogr) catenă (muntoasă), lanț muntos; aliniament; anvergură; aranjament; (radio) bandă, plajă; (mil) bătaie (a tunului), tir, a regla (tirul artileriei), a avea o bătaie de, a bate (d. o armă); călătorie, excursie; (constr) camera de trecere; câmp; capacitate intelectuală; categorie, clasă; distanță; (metr) diviziune, gradație; domeniu, interval; rază de acțiune (a unui robot, a unei macarale etc.); scară; serie; sferă (de cuprindere, de interes, de cunoștințe etc.); specialitate; sortiment; (TH, metr, autom) a oscila (într-un domeniu / interval); (bot, zool) a avea răspândire, a se întinde, a crește; a așeza pe categorii / în grupe, a sorta (după un criteriu); a clasa, a clasifica; a înșira; a măsura; a se situa; a trece; a pune în ordine, a ordona (lucruri)

range between a fluctua, a varia între (d. un parametru)

range centre (metr, fiz, opt) punct de ochire

range correction (metr) corecție la distanță (a tirului)

range deviation (metr) abatere longitudinală

range finder (metr, constr) telemetru

range plate indicator de distanță

ranger pădurar; (adm) jandarm, grănicer; (mil) trupe de comandă, de asalt; hoinar, tâlhar, hoț; (*fig*) copoi

range rod (constr) jalon

range with a se număra / a fi socotit printre, a fi unul dintre; a se alinia cu

rangeability (metr) relația dintre intervalul măsurabil și valoarea minimă posibil de măsurat; raport între valoarea maximă și cea minimă care poate fi măsurată cu un aparat, caracteristică de aparat

range check (inf, metr) verificare dacă datele sunt într-un anumit interval

range dial (mas-un) disc de divizare, cu pasul diferit al găurilor

range drum (mas-un) tambur divizor

range light (nav) lumină de poziție

range lights (nav) lumini de aliniament

range marks (autom) repere de etalonare; (el) cercuri / repere de distanță

range of action (mas, radio) rază de acțiune; (mas) parcurs

range of adjustment (autom, metr) domeniu / interval de reglare; capacitate / gamă / limită de reglare

range of application (TH, metr) domeniu / interval de aplicare

rapeseed methyl ester

range of audibility (el, fiz) domeniu de audibilitate, gama de frecvențe acustice

range of boiling (fiz) interval de fierbere

range of loading (mec, OM) domeniu de încărcare / de solicitare

range of ovens (met) baterie de cuptoare

range of pre-heating (termo, met) zonă / interval (de temperatură) de preîncălzire

range of proportionality (met, fiz) domeniu de proporționalitate

range of revolutions (auto, mas-un, OM) gama de rotații

range of setting (autom, mas, metr) domeniu de reglare

range of speed (auto, OM, mas-un) gama de viteze

range of spring (mas-un, OM) modificare a săgeții arcului în timpul funcționării

range of stress (mec, OM) domeniu / interval de încărcare; intervalul tensiunilor (unui ciclu)

range of temperature(s) (termo) interval de temperatură

range of use (mas, OM) domeniu de aplicare / de utilizare

range ratio (OM, mec) raport dintre limitele unui ciclu (de tensiuni), coeficient de asimetrie (a unui ciclu)

ranking (mil) reglare / ajustare a tirului, ajustare a tragerilor; jalonare; clasificare, clasare, ierarhizare; (metr, autom) control al scării (unui aparat), etalonare; determinare a distanței; (mas-un) reglare a gamei de viteze, avansuri etc.

raging radar (fiz, nav, mil, auto) radiolocator pentru stabilirea distanței; (fiz, metr) radiolocator pentru telemetrie

rank rând, front, linie șir, clasă, tip; (mat) rang, a clasifica, a ordona după un criteriu; (inf) poziție într-o listă ordonată

Rankine (metr, termo) o scară absolută de temperatură, scara Rankine: (zero corespunde temperaturii zero absolut și diviziunile sunt egale cu cele din scara Fahrenheit ($0^{\circ}\text{F} = 549,69^{\circ}\text{R}$))

rank among a se număra printre

ransom (ec) răscumpărare

rap (mec) a desface prin ciocănire, a dezbate (în turnătorie); bucățică, mărunțiș, cantitate foarte mică

rapacious (zool) răpitor, de pradă; nesățios, răpace, vorace, apucător, hrăpăreț

rape(-seed) oil (alim, T, ind chim) ulei de rapiță

rape cake (agr) turtă de rapiță

rape oil (ind chim, T) ulei de rapiță

rape seed (agr) sămânță de rapiță

rapeseed methyl ester (RME) (auto, ind chim, agr) ester metilic din semințe de rapiță

raphia

raphia (bot, textile) rafie
rapid rapid, iute; abrupt, în pantă rapidă
rapid change (mas, autom) săritură, salt, schimbare, variație rapidă (a unui parametru etc.)
rapidity rapiditate, repeziciune; iuțeală, viteză
rapidly iute, repede
rapid setting (constr) (d. ciment) cu priză rapidă
rapid advance phase (TH) fază / etapă de avans rapid (la apartură hidraulică și mașini-unelte)
rapid analysis method (chim, met, metr) analiză rapidă
rapid approach (mas-un, hidr) abordare / alimantare / circulare rapidă; (mas-un) avans rapid, apropiere rapidă (a sculei)
rapid-charge rate (mec, el) viteză mărită de încărcare (la acumulatori)
rapid determination (chim, metr) analiză / determinare rapidă
rapid heater (ind chim) încălzitor rapid
rapid heating (ind chim) încălzire rapidă
rapid indexing (mas-un) divizare rapidă
rapid machining steel (met) oțel rapid pentru / de scule
rapid power traverse (mas) mișcare accelerată / rapidă; (mas-un) înapoiere rapidă; mers rapid (a sculei, a saniei etc.)
rapid quenching (met) călire rapidă (cu viteză mare de răcire)
rapid-return motion (mas) mișcare accelerată / rapidă; înapoiere rapidă
rapid return phase (hidr, mas-un, OM) fază de revenire rapidă (la apartură hidraulică și mașini-unelte)
rapid traverse (mas-un) mecanism de schimbare rapidă a poziției semifabricatului în timpul retragerii sculei
rapid steel (met) oțel rapid
rapid traverse (mas-un) deplasare rapidă, avans rapid
raper (met) dispozitiv pentru baterea modelului
rapping (autom, mas) bătaie, detonare, funcționare cu detonații (a motorului); (met) baterea modelului
rapping plate (met) placă pentru baterea modelului
rapport raport, relație
rare rar, neobișnuit; greu de găsit; care se întâmplă rareori; fără pereche, neasemuit, extraordinar, excelent, formidabil; (alim) crud, nefiert, nefăcut; strașnic, grozav
rarefied medium (fiz) mediu rarefiat
rarefy (fiz) a rarefia
rare earths (chim) pământuri rare, lantanide
rarefaction (fiz) rarefiere, subțiere, răcire

ratchet jack

rarefactive (fiz) (legat) de rarefiere, rarefacție
rareripe timpuriu, precoce, prematur
rarity raritate, caracter rar / excepțional, piesă rară; obiect de anticariat
rash pripit, grăbit, iute; năpraznic, impetuos, temerar, nepăsător, nesocotit
rasher (alim) feliuță, felioară
rashly (*adv*) în pripă, în grabă, fără chibzuială
rashness grabă; nechibzuință, nesocotință; îndrăzneală, aroganță
rasp (mas-un) raspă, raspel, pilă; (alim, OM) răzătoare; zăngănit, scârțâit
raspberry (bot, alim) zmeură
raspberry cane (bot) tufiș de zmeură
rasper (OM, mas) răzuitoare, mașină de răzuit, lucrător care răzuiește; (bot) mărăcinș
rasping (TH) răzătură, pilitură, șpan; sunet energic
raster raster, tipar de baleiaj
rat (zool) șobolan
ratability (ec, TH) posibilitate de evaluare
ratable evaluabil, estimabil; (ec) imposibil, care poate fi taxat
ratchel (geogr) prundiș
ratchet (OM) roată cu clichet; castaniete
ratchet clutch (OM) ambreiaj
rare gas (chim) gaz nobil / inert
rare metals (chim) metale rare
rare mixture (auto, termo) amestec prea sărac
rasp (alim) răzătoare; (met, OM) raspel
rasping machine (met, mas-un) mașină de cojit / de degroșat
ratchet (OM) roată / mecanism / dispozitiv cu clichet
ratchet-and-pawl (OM) mecanism cu clichet
ratchet bar (mas-un, OM) cremalieră cu dinți, a unui angrenaj cu clichet
ratchet brake (auto, el) tensiune la borne; (OM) zăvor de blocare
ratchet coupling (OM) cuplaj cu clichet
ratchet device (OM) dispozitiv cu clichet
ratchet disk (OM) disc de clichet, roată dințată a mecanismului cu clichet
ratchet drill (mas-un, OM) perforator cu dispozitiv de rotire cu clicheți
ratchet feed (mas-un, OM) avans prin intermediul roții cu clichet
ratchet gear (OM) mecanism cu clichet, roată cu clichet opritor
ratchet gearing (OM) transmisie / angrenare cu clichet (roată și clichet)
ratchet hob (mas-un) freză-melc pentru roți de clichet
ratchet jack (OM) cric / vinci cu clichet

ratchet lever

ratchet lever (OM) pârghia roții cu clichet
ratchet mechanism (mas-un, OM) mecanism cu clichet
ratchet pawl (OM) declic, clichet
ratchet time base (el, autom) bază de timp, cu blocare
ratchet tooth (OM) dinte de cuplare
ratchet transmission (OM) transmisie cu clichet
ratchet wheel (el) mecanism de conectare / de comutare; cu roată cu clichet (OM) roata de cuplare, cu clichet
ratchet wheel gear (mas-un) mecanism cu roată cu clichet
ratchet wrench (OM) cheie cu clichet / cu dinte
rate grad; (ec) tarif, rată, taxă, impozit (pt. apă, lumină etc.), normă, preț (unitar), sortiment, sort, categorie, clasă; ritm; valoare, curs; proporție, procent; regim; productivitate, cantitate, raport; (*fig*) mers; (mat) număr proporțional, mărime proporțională, proporție, procent, calcul, viteză de variație, derivată, rang, măsură; coeficient, rang; (mec) viteză; (metr) etalon; evaluare; porție; (ec) a aprecia, a estima, a evalua, a prețui; (metr) a etalona; (mat) a calcula, a socoti; a considera; a dimensiona; a clasifica; (inf, c, autom) frecvență de executare a unui ciclu de reîmprospătare la o memorie dinamică, frecvență de reîmprospătare, număr de generări pe secundă ale unei imagini (pt. reîmprospătare); (textile) raport
rate control (autom) reglare în funcție de variația unui parametru și nu de valoarea lui absolută
rated (OM, TH) nominal, de calcul, de proiect
rated capacity (autom, el, metr) capacitate nominală; (mas) putere nominală / teoretică; (ec, TH) productivitate de calcul / nominală
rate as a fi cota, apreciat / socotit
rated (OM, mas, TH) stabilit, evaluat, calculat, estimativ
rated capacity (OM, mas, TH) capacitate nominală, productivitate, randament
rated horse power (mas) capacitate / putere nominală (în cai-putere)
rated output (ec, TH) producție normală, randament normal
ratel (metr) v. **rotl**
rate of climb (fiz, mec) viteză ascensională
rate of exchange (ec) curs (de schimb)
rate of feed (mec, mas-un) viteză de avans / de alimentare
rate of shear (mec) viteză de forfecare
rate of slip (mec, T) rata / viteză de alunecare (și relativă)
rate of surplus value (ec) rata plusvalorii

rated signal

rate of travel (mec, OM) viteză de deplasare, valoarea deplasării relative
rate of work (ec) gradul de exploatare al forței de muncă
rate payer (ec) contribuabil
rate paying (ec, adm) plata impozitelor / taxelor
rate policy (pol, adm) politică tarifară
rater (adm) evaluator, taxator, funcționar care stabilește tarifele
rather (*adv*) mai bine / degrabă / curând, preferabil
rated (TH) calculat, evaluat, nominal, normat, stabilit; (ec) calculat estimativ, evaluat, stabilit; de calcul, de proiect
rated altitude (av) altitudine de restabilire (în aeronautică)
rated breaking capacity (el, electr) capacitate nominală de întrerupere / de decuplare (a unui aparat de conectare)
rated capacity (el, fiz) cantitate de electricitate a unei pile
rated capacity (mas, TH) capacitate nominală, productivitate, randament
rated conditions (mas) condiții nominale de funcționare
rated consumption (mas) consum nominal / estimat / stabilit (de energie / putere etc.)
rated continuous power (mas) putere continuă (pt. un timp nedeterminat), dată de un motor fără afectarea duratei de viață estimată
rated current (el) curent nominal
rated duty (el) serviciu nominal
rated flow (hidr) debit proiectat / nominal
rated horsepower (mas, mec) puterea maximă / admisibilă de ieșire la un motor, în condiții normale de lucru, capacitate / putere nominală (exprimată în cai-putere)
rated hydraulic fluid volume (hidr) volum nominal de fluid hidraulic
rated input (mec, mas) putere nominală consumată
rated load (auto, mec) sarcină / încărcare nominală / teoretică / maximă (de proiectare)
rated making-capacity (electr, autom) capacitate nominală de închidere (a unui aparat de conectare)
rated operating conditions (mas) condiții de funcționare nominale
rated output (TH, mas) producție normală, randament normal; (el) putere de ieșire nominală; (mec) putere produsă / debitată nominală
rated power (el, mec) putere nominală
rated pressure (hidr) presiune nominală
rated quantity (el) mărime / valoare nominală
rated signal (autom, hidr) semnal nominal

rated speed

rated speed (auto, mas) turație nominală
rated temperature (autom) temperatură nominală sau maximă la care circuitul poate lucra un timp îndelungat, fără a-și pierde proprietățile sau precizia
rated value (ec, fiz) valoare / mărime nominală
rated voltage (el, autom) tensiune la care poate lucra un circuit un timp îndelungat fără a fi deteriorat
rate meter (fiz, metr) indicator al vitezei de numărare; contor
rate of attack (met, chim) viteză de atac / de coroziune
rate of carbon drop (met) viteză de afinare
rate of combustion (ind chim, termo, met) viteză / intensitatea de ardere / a focarului
rate of cooling (met, TH) viteză de răcire
rate of corrosion (met) viteză de coroziune
rate of creep (met) viteză de fluaj
rate of crystalline growth (met) viteză de cristalizare
rate of curve (mat) alura / gradient a(l) unei curbe
rate of cutting (mas-un) viteză de așchiere / de tăiere
rate of deposition (met) viteză de depunere (la sudare, acoperiri); viteză de sedimentare / de precipitare / de depunere
rate of discharge (met, ind chim) viteză de descărcare
rate of doing work (mas) viteză de lucru, intensitate a lucrului
rate of driving (met) viteză de trecere
rate of evacuation (of vacuum pump) (mas) viteză de pompare (a unei pompe de vid)
rate of evaporation (chim, fiz) viteză de evaporare
rate of expenditure / consumption (auto, ec) normă de consum
rate of feed (ind chim) viteză de alimentare; (met, mas-un) viteză de avans (la așchiere, sudare etc.)
rate of filtration (chim) viteză de filtrare
rate of flame propagation (met, fiz) viteză de propagare a flăcării
rate of flow (hidr) viteză de curgere (într-un anumit timp), debit
rate of growth (met) viteză de creștere
rate of heating (met) viteză de încălzire
rate of loading (met) viteză de aplicare a sarcinii / de încărcare
rate of melting (met) viteză de topire
rate of outflow (hidr) debit de scurgere
rate of oxidation (chim) grad de oxidare
rate of pouring (met) viteză de turnare
rate of propagation (met) viteză de propagare
rate of reaction (met) viteză de reacție

rationalisation

rate of strain (mec) viteză de deformare, deformare relativă
rate of transformation (met) viteză de transformare
rate of travel (met) viteză de trecere
rate of vertical descent (met) viteză de coborâre a încărcăturii (la furnal)
rate of wear (TH) grad de uzură, viteză de uzură
rate of welding (met) viteză de sudare
rate response (metr, autom) viteză de răspuns (a unui sistem de reglare sau de măsurare)
rate time (autom, metr) timpul în care acțiunea provoacă răspunsul (proporțional) al dispozitivului / aparatului
ratification (ec, pol) ratificare
rating (ec) evaluare, estimare, apreciere, prețuire; dimensionare, calculare; clasare; determinare; etalonare; valoare, valoare limită, productivitate, randament; (el) regim nominal; (hidr) tarare, stabilirea dependenței între două variabile; (mas-un) caracteristică nominală (a unei mașini)
rating life (OM) durabilitate nominală (și la rulmenți)
rating moment (autom) moment nominal
rating nut (OM) piuliță de reglare; șurub de reglare (al balansierului)
rating plate (autom) etichetă; (mas) plăcuță cu caracteristicile tehnice
rating torque (mec, OM) cuplu de rotație nominal, moment nominal (de torsiune)
rating value (mas) valoare / caracteristică nominală
raticide (ind chim, biol) substanță de deratizare / care omoară șoarecii
ratification ratificare, omologare, validare
ratify a ratifica, a valida, a omologa, a sancționa, a contrasemna
ratio (mat) raport, proporție, relație, corelație; (OM) raport de transmisie; rațiune, motiv, cauză
ratiocinate a raționa, a argumenta, a discuta
ratiocination raționament, argumentare, silogism, concluzie, consecință
ration rație, porție, tain; a alimenta, a aproviziona
rational rațional, logic, conform cu logica, înțelept, lucid, moderat
rational rațiune de a fi, de a exista, analiză rațională; expunere, argumentare
rationality înțelepciune, rațiune, raționalism; minte, judecată; caracter rațional
rationalization raționalizare, raționare
ratio controller (autom) dispozitiv de menținere a unui anumit raport între două sau mai multe variabile
rationalisation (autom) raționalizare

rationalise

rationalise (ec) a raționaliza
rationalised MKS system (metr) sistemul raționalizat (de unități de măsură) MKS (metru-kilogram-secundă)
ration of expansion (termo) raport de destindere
ratio of compression (auto, termo) raport de compresie
ratio of gear (mec, OM) raport de transmitere / de transmisie
ratio of intensification (OM, autom) coeficient / raport de multiplicare
ratio of iron in slag to iron in bath (met) raport între fierul din zgură și fierul din baia metalică
ratio of load (mec) raport de sarcină / de încărcare
ratio of mixture (auto) raport de amestec; (alim, chim) dozaj, proporție de amestec
ratio of reduction by forging (met, TH) grad de refulare / de reducere prin forjare
ratio of similitude (mat) raport de asemănare
ratio of specific heat (termo, fiz) raportul între căldura specifică la presiune constantă și cea la volum constant
ratio of stroke to diameter (auto, termo) raportul cursă-alezaj
ratio of transmission (mec, OM) raport de transmitere / de transmisie
ratio separator (ind chim) separator centrifugal
rat-tail file (TH) pilă coadă-de-șoarece, pilă rotundă mică
ratlin (nav) grijea
rattoon (agr) lăstar de trestie de zahăr, frunze din inima tutunului
rat race (ec) concurență aspră / neloială; (*fig*) luptă pe viață și pe moarte
ratsbane (ind chim, biol) șoricioaică, otravă de șobolani
ratten a împiedica (pe muncitor) de la lucru, a sabota
ratting (mas) oportunism, acțiuni de spărgător de grevă
rattle sunătoare, cârâitoare, pârâitoare, morișcă, zângănit; a năuci, a buimăci, a zăpăci
rattling (h)uruit, răpăit, zângănit, trepidație; bătaie a motorului; zgomot, gălăgie, ăraț
rat trap capcană / cursă pentru șobolani; situație disperată; pedală dintață (la bicicletă)
rattle barrel (met, OM) tobă pentru curățarea pieselor turnate
rattle of chain (auto, OM) zgomotul lanțului
rattler (mas) moară cu tambur; (mas-un) tambur rotativ pentru lustruirea pieselor mici; (met, OM) tobă de curățire
ravage a devasta, a pustii, a distruge, a ruina, a face ravagii

raw steel

ravel (textile) încurcătură de ițe, ațe de însălat; capăt de ață, pieptene de netezit; a se destrăma, a se resfira, a desface, a despărți; a se degrada, a decădea, a (se) strica
raven (zool) corb; negru ca pana corbului, a prăda, a jefui, a ataca, a devora
raveling împrăștiere, desfacere; (constr, auto) deteriorarea îmbrăcăminte rutiere sub acțiunea trecerii unui vehicul
rave out (textile, plast) a desface în fibre; a descurca, a descâlci, (*fig*) a lămuri
ravine (geogr) râpă, viroagă; trecătoare, defileu, pas
ravioli (alim) ravioli, colțunași cu carne
raw (alim, ind chim, ind) crud, nefiert, necopt, nefript; brut, nelucrat, natural, neprelucrat; (agr, zool) jupuit, sângerând; simțitor, sensibil; ageamiu, novice, lipsit de experiență; (meteo) rece și umed; necinstit, incorect
raw cast (met) brut turnat (d. o piesă etc.)
raw castings (met) piese brute turnate
raw coal (met) cărbune brut, bulgări (cu granulație mare) de cărbune
raw count (ec, agr) numărare brută
row data (c, inf) date care nu au fost încă analizate de computer
raw foundry zinc (met) zinc brut, de turnare
raw gas (met) gaz nepurificat (impur)
raw gas offtake (met, OM, constr) canal de gaz brut / de gaz nepurificat
raw hide pinion (OM) pinion din piele crudă
raw ingot (met) lingou / bloc brut
rawb ingot (met) lingou brut
raw juice (alim) zeamă brută
raw lignite (met) lignit brut
raw material (TH, ec, ind) materie primă, material brut / primar / de bază
rawnes (materiale) stare brută / crudă / neprelucrată; (meteo) umezeală, răceală; lipsă de îndemânare / de experiență
raw matte (met) mată
raw metal additions (met) adaos de minereu
raw ore (met) minereu brut, grămadă de minereu
raw product (ec, TH) produs / marfă brut(ă)
raw rubber (plast, ind chim) cauciuc brut
raw sheet iron (met) tablă de oțel, neprelucrată
raw slag (met) zgură primară
raw smelting (met) topitură brută
raw state (TH) stare brută
raw state tyre (TH, OM) bandaj pentru roată în stare brută
raw oil (geol, ind chim) țiței brut
raw silk (textile) borangic, mătase brută
raw spirit (alim, ind chim) alcool curat / natural
raw steel (met) oțel brut

raw stock

raw stock (TH) materie primă
raw sugar (alim) zahăr brut / nerafinat
raw wire (el) sârmă neizolată; (met) sârmă albă
ray (fiz, mat) rază, radiație; (fiz) a radia
rayed în formă de raze
raying (fiz) radier
rayon (textile) mătase artificială, vâscoză
rayl (metr, fiz) una din cele două unități de măsură pentru impedanța sonoră; în sistemul de unități de măsură MKS, 1 rayl = 1 pascal·secund pe metru (Pa·s/m), sau 1 Newton·secundă pe metru cub (N·s/m³); în unele texte denumirea se folosește pentru o unitate de măsură în sistemul CGS, 1 dyne·secund per cubic centimeter (dyn·s/cm³): 1 CGS rayl = 10 MKS rayl
rayleigh (R) (metr, astronomie, fizi) o unitate de măsură a intensității luminoase a cerului, aurorei etc., în sistemul CGS: 1 rayleigh reprezintă intensitatea luminoasă a 10⁶ fotoni emiși în toate direcțiile pe centimetrul pătrat și pe secundă, al receptorului; în sistem SI, 1 rayleigh = 795,775·10⁶ fotoni pe metru pătrat și steradian (m²·sr⁻¹)
raylon (plast) teflon (rar, neclar)
rayotube (metr, met) piometru fotoelectric pentru măsurarea temperaturii benzii
rayotube pyrometer (metr, met) piometru optic cu radiație totală, și pentru măsurarea temperaturii benzii
raze (constr) a demola, a dărâma; a distruge, a ruina, a năru; a sterge, a rade, a suprima
razor (OM) brici; aparat de ras, a răzui
razor blade (OM) lamă de ras
razor edge (OM, mas-un) tăiș de brici; muchie de cuțit (*fig*), situație grea / primejdioasă
r.c. (remote control) (autom, fiz) telecomandă, control de la distanță
r.c. (rough cutting) (mas-un) prelucrare de degroșare
reach întindere, rază de acțiune, sector, secțiune; (mas) lungime a brațului; (nav, geogr) bătaie, porțiune de fluviu între două coturi; a se întinde, a atinge, a ajunge (la viteze mari, la presiuni înalte etc.)
reach type tool (mas-un) port-cuțit cu coadă lungă
react (chim, met, mec) a reacționa
reactance (el) reactanță
reactant (chim) reactant
reacting force (mec) forță opusă / reactivă / de reacție
reacting spring (auto, OM) contra-arc
reacting weight (chim) greutate / masă echivalentă, masă de reacțiune
reaction (chim) reacție; (fiz) contrapresiune, recul; (mec) (forță de) reacțiune

reading in thousandths of an inch

reaction adhesive (plast) adeziv cu reactivitate chimică
reaction bonding (chim) legătură chimică / în urma unei reacții
reaction force (mec, OM) forță de respingere / de recul
reaction furnace (met) cuptor pentru topire reactivă (pt. metale neferoase)
reaction limit (met, chim) limită de coroziune
reaction of the abutment (mec, OM) reacțiune de reazem
reaction of support (mec, OM) forță de reacțiune, reacțiune de reazem
reaction pressure (fiz, termo) contrapresiune
reaction products (chim) produse de reacție (dore sau nu)
reaction sintering (met) sinterizare prin reacție (chimică)
reaction soldering (met, chim, TH) lipire cu amestec de săruri care se reduc în metal
reaction time (TH) timp de reacție al operatorului
reactivation (chim, plast, met) reactivare
reactive (ind chim, plast) reactiv, (substanță / material) cu reactivitate chimică
reactive adhesive (chim, plast) adeziv reactiv / cu reactivitate chimică
reactive diluent (ind chim, plast) diluant / dizolvant reactiv / cu reactivitate chimică
reactive jet (hidr, termo) jet reactiv
reactive polyamide (ind chim, plast) poliamidă reactivă / cu reactivitate chimică
reactive power (chim) putere de reacție / reactivă
reactivity (chim, TH) reactivitate
react on a reacționa la; a acționa asupra
read citire, (timp pentru) citit, lectură, povestire; autorizație pentru o afacere / un atelier; (adj) citit, informat, inovat; a arăta, a indica (d. termometru, contor etc.); a citi (despre, de); (*fig*) a citi / desluși (pe chipul cuiva); a se citi; (c) a citi conținutul unei memorii, a înregistra; (pol) a da citire (unei legi, etc.); a descifra; (*fig*) a explica; a ghici; a glăsu; a interpreta; a învăța
readability (metr) diviziunea / fracția cea mai mică care poate fi citită pe scala unui aparat
reader (metr) indicator, dispozitiv de citire
readiness for immediate operation / use (mas) gata / pregătit pentru funcționare
reading (autom, el, metr) indicație, citire (indicație la un aparat gradat)
reading error (fiz, inf) eroare la citire / de lectură
reading glass (fiz, op) lupă de citit
reading in thousandths of an inch (mas-un, metr) cu gradații în 0,001 țol

readjust

readjust (autom, mas, metr) a reajusta, a corecta reglarea
readjustment (mas, metr) reglare, corectare, rectificare
read-only memory (ROM) (c) memorie cu date care pot fi doar citite, nu și modificate
read out (met, metr) dispozitiv de citire a grosimii tablei (lamine); (c) afișare a datelor citite pe display
read time (c, autom) timp de acces
ready pregătit, preparat, gata
ready built machine (mas-un, ec) mașină confecționată / asamblată „la depozit” (în opoziție cu mașină executată după o comandă specială)
ready for operation (mas) pregătit pentru intrarea în funcțiune
ready for the road / service (TH, autom, transp) pregătit pentru intrarea în funcțiune
ready for use (TH, mas) gata pentru utilizare / pentru folosire
ready for work (mas, TH) în stare de funcționare, gata de fi pus în funcționare
ready-made (OM) gata pentru utilizare / pentru folosire; (textile) de gata (confecții)
ready state (mec) stare de inerție
reagent (chim) reactiv
real axis (mat) axă reală
real iron volume (met) volum real de fier
realizable realizabil, utilizabil
realize a realiza, a înțelege, a-și da seama
real number (mat) număr real
real power (mas) putere reală / utilă / efectivă
real surface (metr) suprafață reală (la profilometria suprafeței)
real time (c, fiz, autom) timp real (și de rezolvare a unui probleme pe computer)
real-time processing (c, autom) procesare în timp real, rezultatele putând fi folosite la reglare, la comandă etc.
ream top, stivă (de hârtie); (mas-un) a aleza, a lărgi; (met) a lărgi o excavație; **ream (rm)** (metr) unitate tradițională de măsură pentru coli de hârtie; inițial 1 ream = 480 coli; recent 1 ream = 500 coli; 1 short ream = 480 coli; **ream (rm)** (metr) unitate tradițională de măsură pentru arie, în industria hârtiei: 1 ream ~278,709 m²
reamed hole (mas-un) orificiu alezat
reamer (mas-un) alezor; lărgitor
reamer bar (mas-un) bară pentru fixarea alezorului (la alezarea găurilor adânci)
reamer blade (mas-un) lamă de lărgitor
reamer burnisher (mas-un) alezor fin
reamer holder (mas-un, OM) port-alezor, cheie de alezor
reamer wrench (mas-un, OM) cheie pentru manipularea alezorului (de mână)

rear end

reaming (mas-un) lărgirea / corectarea găurii; a fileta, a finisa filetul prin așchiere
reaming bonch (mas-un) dispozitiv / mașină de alezat cu alezor fixat în tijă cu articulație
reaming bit (mas-un) alezor de lărgit, cap de lărgit
reaming jig (mas-un) dispozitiv de ghidare pentru alezare
reaming machine (mas-un) mașină de alezat (cu alezor, dispozitiv mecanic de alezat)
ream out (mas-un, TH) a aleza
ream up (met) a lărgi; a evaza
Réaumur (metr) scara Réaumur de temperaturi
reanneal (met) a recoace suplimentar
reaper file (mas-un) pilă cu dințare simplă
rear (auto, OM) din spate; (mil) ariergardă, coadă; (constr) closet; (poligrafie) pagină cu soț, verso, contra(-)pagină; de la coadă, de la sfârșit; a clădi, a construi, a înălța, a ridica; a crește (animale); a crește, a educa (copii)
rear axle (auto, mas, OM) osie / punte din spate
rear axle casing (auto, OM) trompa diferențialului
rear axle casing cover (auto, OM) capacul carcasei punții din spate
rear axle housing (auto, OM) trompa diferențialului / semi-osiei
rear axle radius rod (auto, OM) brațul de forță al punții din spate
rear axle shaft (auto, OM) arbore / ax planetar
rear axle tie bar (auto) sprijinul / brațul de împingere al osiei din spate
rear center (auto) centru spate
rear center passenger's seat belt warning light (auto) semnal luminos de avertizare pentru centura de siguranță a pasagerului din mijloc spate
rear central (seat) (auto) scaun central din spate
rear cargo area (auto) compartimentul de marfă
rear door (auto) portieră (din) spate
rear door child safety lock (auto) blocare a portierei spate pentru siguranța copiilor
rear door lock (auto) încuietoare pentru portiera din spate
rear door (left) power window switch (auto) comutator electric pentru geamul stânga-spate
rear door (right) power window switch (auto) comutator electric pentru acționarea geamului dreapta-spate
rear dump body (auto) benă / benă basculantă spre spate; caroserie de vehicul cu golirea prin spate
rear dumping (drum) basculare spre spate
rear dump truck (auto) camion cu benă basculantă spre spate
rear end (hidr, OM) capac de fund, capac-spate

rear engine

rear engine (auto) motor în spate
rear fog lights (auto) faruri de ceață (pe) spate
rear fog light indicator (auto) indicator pentru lumini (din) spate de ceață
rear hatch (auto) portbagaj; trapă din spate
rear hatch lift cylinders (auto, OM) cilindrii de ridicare a capotei portbagajului
rear hatch warning (auto) atenționare / avertizare pentru portbagaj deschis
rear hub (auto, OM) butucul roții de la spate
rear impact (auto) impact din spate
rear impact collision (auto) coliziune din spate
rear lap/ shoulder belt (auto) centură de siguranță a scaunelor din spate
rear left passenger's seat belt warning light (auto) semnal luminos de avertizare pentru centura de siguranță a pasagerului din stânga-spate
rear license plate (auto) numărul de circulație de la spate
rear light (auto) lumină din spate
rear of vehicle (auto) spatele vehiculului
rear outboard (driver side) (auto) (locul) de la margine din spate; montaj auxiliar (în / pe) spate
rear outboard (passenger side) (auto) (locul) de la margine din spate (le pasagerului din dreapta șoferului)
rear outboard seat (auto) scaun lateral al banchetei din spate
rear parking assist(ing) system (auto, metr) sistemul senzorilor de parcare cu spatele
rear passenger's seat belt warning light and chime (auto) semnal luminos de avertizare pentru starea centurilor de siguranță a pasagerilor din spate
rear reflector (auto) dispozitiv reflectorizant (ochi de pisică, reflector de la spate)
rear right passenger's seat belt warning light (auto) semnal luminos de avertizare pentru centura de siguranță a pasagerului din dreapta-spate
rear seat (auto) banchetă din spate
rear side (TH) latură din spate, revers
rear spring (auto, OM) arcul de la spate
rear tread (auto) ecartament spate
rear turn signal light (auto) semnalizare spate
rear-view (OM, mas) vedere din spate (în desen tehnic)
rear-view mirror (auto) oglindă retrovizoare
rearward (mas) spre spate / coadă; (auto) orientat către spate
rear wheel (auto) roată din spate
rear-wheel brake (auto) frână pe roțile din spate
rear window (auto) lunetă (în spate)
rear window defroster button (auto) buton pentru dejivrarea lunetei

reassessment

rear window wiper and washer (auto, OM) spălător și ștergător pentru lunetă
rear window wiper and washer switch (auto) buton de acționare a spălătorului și ștergătorului pentru lunetă
rear window wiper blade (auto, OM) lamela ștergătorului de lunetă
reason temei, cauză, motiv; rațiune; **for no** ~ fără motiv; a raționa; a discuta; a convinge; a determina; ~ **smb. out** a face pe cineva să-și schimbe părerea; **by** ~ **of** din cauză că; **it stands to** ~ **that** este firesc că, se înțelege de la sine că
reasonable rezonabil, înțelept, cuminte, chibzuit; convenabil, moderat, ieftinătate; echitabilitate, echitate, justețe
reasonableness test (metr, TH) test care asigură mijloace de detectare a erorilor grosolane în calcul, prin compararea rezultatelor obținute pentru limite considerate rezonabile
reasonably (*adv*) rezonabil, chibzuit, înțelept, acceptabil, convenabil, echitabil
reason away a înlătura, a respinge prin argumente raționale / pe calea rațiunii
reason down a învinge cu argumente
reasoned întemeiat, bine motivat; chibzuit, bine gândit, înțelept, rațional, logic
reasoner gânditor, cugetător
reasoning raționament, judecată, capacitate de a raționa, argumentare, discuție logică; care argumentează / judecă
reason into a convinge / a determina să, a aduce la ascultare
reasonless fără rațiune / judecată; neîntemeiat; nemotivat, nejustificat
reason out a deduce / a iscodi, a izbuti să găsească prin gândire / meditație
reason adduced motivarea unei hotărâri
reason whether a se întreba dacă
reason with a discuta (în contradictoriu) cu, a purta o discuție / dezbateri cu; a aduce argumente, a încerca să convingă, a reflecta în sinea lui
re(-)assemble a pune din nou la laolaltă, a strânge, a aduna / a îmbina din nou; a întruni, a convoca
reassembly (mas-un) asamblare repetată
reassert a reafirma, a afirma din nou
reassertion reafirmare
reassess a reevalua, a reconsidera, a reimpune; (ec) a reimpozita
reassessment reevaluare; reconsiderare, reimpunere, reimpozitare
reassign a repartiza din nou, a încredința din nou, a redistribui
reassignment nouă repartiție / distribuire a sarcinilor, încredințare a unei sarcini noi

reassessment

reassessment (ec) reevaluare
reassume a presupune din nou, a relua ca premisă / ca punct de pornire
reassumption nouă ipoteză / presupunere (luată ca bază)
reassurance asigurare (verbală); liniște; potolire, reasigurare
reassuring liniștitor, care(-ți) dă / conferă siguranță, reconfortant
Réaumur scale (alim, metr) scară Réaumur (de temperaturi) ($0^{\circ}\text{C}=0^{\circ}\text{R}$ și punctul de fierbere al apei = 80°R)
rebate (ec) rabat, reducere; (hidr, OM) rebord, prag; treaptă, ulu, scobitură, ieșitură, a reduce puterea, a îmbina
rebate plane (mas-un) rindea de fălțuit
rebabbitt a bearing (met) a turna din nou un lagăr / un cuzinet
rebar sizes (metr, constr, met) simbolizări numerice ale mărimilor barelor de armare a betonului, provinind de la (steel) **reinforcing bars**; numărul reprezintă mărimea diametrului barei de armare, în optimi de inch / țol ($1/8$ inch = 3,175 mm); o bară de 1 inch în diametru se notează #8 rebar
rebate (ec) bonificație, rabat (comercial), reducere (a prețului), remiză; (OM) ieșitură, palplanșă, scobitură, uluc; (arht, constr) prag, rebord, terasă, treaptă; (TH) a îmbina în falț, a îmbina prin blătuire; (cf) a lega șinele cu eclise; a face o lambă / un feder / un prag, a îmbina în; a reduce puterea; (*fig*) a slăbi, a toci
rebating (TH) fălțuire, îmbinare cu feder / cu prag
rebating cutter (mas-un) freză de fălțuri de canale
rebind a lega din nou, a reface o legătură (chimică, mecanică etc.)
reboiler (alim, ind chim) schimbător de căldură de la baza coloanei de distilare, schimbător de căldură capsulat (cu un anumit mediu) care încălzește un alt mediu
reboring of cylinder (mas-un, termo) realezarea a unui cilindru
rebound (fiz, mec) reflectare; (mec, OM) contralovitură, recul / revenire (și la un amortizor), reacție, șoc; (fiz) a ricoșa, a avea recul, a se întoarce, salt înapoi
rebouncing (materiale) cu ricoșeu, elastic, care-și revine
rebound crusher (alim, ind chim) moară cu ciocane / cu ciocănele / percutantă
rebound hardness (materiale) duritate sclereoscopică / Shore
rebuff (mec) recul, aruncare / împingere înapoi; ripostă, răspuns viguros

recast

rebuild (const) a reconstrui, a reface, a reclădi; (mas-un, mas, OM) a recondiționa, a modifica (construcția unei mașini, a unui element de mașină etc.); a reconstitui
rebuilt tyre (auto, ind chim) pneu reșapat
rebuilding (constr, TH) reconstruire, a reface, a reclădi
rebut (mec) a împinge înapoi, a respinge; (jur) a dovedi netemeinicie; a combate
rebutment combatere (TH) refulare, respingere, răsturnare; (jur) dovedire a netemeinicii
recalesce a se reîncălzi, a se reînfierbânta
recalescence (fiz, termo) degajare de căldură, reîncălzire, reînfierbântare
recalescence curve (fiz, termo) curbă de răcire
recalescence point (fiz, termo) punct / temperatură de transformare
recall a rechema; (pol, adm, mil) abrogare, contramandare, revocare, a abroga (o lege), a revoca (o lege), a contramanda (un ordin); (pol) destituire, rechemare; aducere aminte, amintire; (teatru) bis, bisare, chemare la rampă; (ec) metodă de testare a efectului reclamei, reamintire; (telefonie) rapel, rechemare; a retracta; a-și călca cuvântul; a(-și) aminti (de), a-și reaminti, a trezi amintirea; a evoca; a retracta (o afirmație); a-și retrage (cuvintele, banii)
recalibrate (metr, TH) a recalibra, a reetalona, a reverifica
recalibration (autom, metr) reetalonare, recalibrare
recalking (mas-un) ștemuire
recarburisation (met) recarburare
recarburise (met) a recarbura, a recementa
recarburiser (met, chim) agent de recarburare / de recementare
recap (OM) a reface capul sau învelișul; (auto, ind chim) a reșapa (anvelope); a recapitula, a revizui, a revedea
recapitulate a recapitula, a revedea
recapitulation recapitulare, revedere
recapitulatory (*adj*) (cu caracter) recapitulativ
recaption (jur) reintrare în posesie / în drepturi
recapture recapturare, reluare, prindere din nou, recuperare, recăștigare, regăsire; a prinde / a apuca din nou, a recăștiga
recast modificare; (teatru) montare cu o nouă distribuție / versiune, a schimba distribuția (unui spectacol); (TH) prelucrare, re-turnare (a metalului), rearuncare; reconstituire; refacere; transformare; (met) a retopi, a corecta, a refasona, a turna din nou, a arunca din nou; a corecta (d. o topitură etc.); a reconstitui; a reface; a transforma

recasting

recasting (met) returnare; (el) punte / cablu de racord electric; retopire (și d. hârtie, materiale plastice etc.)

recaulking (mas-un) ștemuire

receding table (mas-un, autom) masă cu retragere automată (la cursa de înapoiere a sculei)

re-cede (jur) a retroceda

receding retragere; îndepărtare; renunțare (asupra unei hotărâri etc.), revenire; care dispare, care se îndepărtează, care se retrage

receding tide (geogr, nav) reflux

receding table (mas-un) masă cu retragere automată (la cursa de înapoiere a sculei)

receipt primire; (ec) chitanță, adeverință de plată; ~s (pl) încasări, venit(uri); (med) remediu, rețetă, prescripție, ordonanță medicală; percepție, oficiu de depunere a banilor

receipt book (ec) chitanțier; (alim) carte de bucate, rețetar

receivable care poate fi primit; de primit

receive a primi, a obține, a căpăta; (ec) a încasa, a lua; a găzdui, a adăposti, a dăinui; a admite; a accepta, a recunoaște, a confirma; (transp, mas) a cuprinde, a avea o capacitate (de)

received (ec) achitat, încasat, acceptat, admis

receive of a primi din; a lua din;

receiver (ec) primitor, persoana care primește / recepționează; destinatar; încasator; perceptor tănuitor; administrator din oficiu; (jur) executor judecătoresc; (fiz) aparat de radio

receiver gauge (metr) dispozitiv (etalonat) care primește informația / rezultatul măsurătorii

receiver mixer (met) melanjor de fontă

receivership (jur) calitatea de executor judecătoresc

receiving (ec) primire, recepție, acceptare, admitere (d. mărfuri etc.)

receiving bath (mas, OM) bazin de recepție

receiving box (ind chim, OM) recipient

receiving cone (mas-un, OM) pâlnie de colectare

receiving document (ec) proces verbal de recepție

receiving gauge (metr, OM) dispozitiv de control parțial / pentru verificarea unor dimensiuni sau a relației dintre ele

receiving hopper (met) pâlnie de încărcare (la furnal, la cuptoare etc.)

receiving opening (ind chim, met) deschidere pentru încărcare, zgură de încărcare

receiving system (el, electr) receptor

receiving trial (el) încercare / probă de recepție

receptacle (OM) container

reception (ec) recepție, recepționare, acceptare; primire; întâmpinare, mod de a întâmpina / a primi

reception test (metr, TH, ec) test / încercare la recepție (a mărfurilor)

reciprocal spiral

reception desk birou de recepție, dispecerat hotel

receptionist recepționar, funcționar la recepție; dispecer hotel

reception room sală de recepție; salon; cameră de primire

receptive (fiz) receptiv

receptor (fiz) receptor

recess cotlon, loc / colț retras, colțișor, tainiță; firidă, nișă, alcov; ascunzișuri, adâncuri, străfunduri; (anat, bot, zool) fosă, cavitate; (geogr) gol-fuleț, baie, scobitură (a țărmlui), reflux; (OM) șanț, canelură, adâncitură, canal (și circular), degajare, gât, nut, falț, ieșire din angrenare; (bot, anat, zool) cavitate, fosă; (geol) cavitate; (constr) firidă, golul ancadramentului de fereastră / de ușă, nișă; interval; întrerupere, pauză; (jur) prorogare, suspendare, a intra în deliberare, a suspenda ședința; vacanță; (mas-un) a canela, a degaja, a freza șanțuri sau întrânduri, a reteza; a face o întrerupere / o pauză; a (se) ascunde într-o adâncitură, a forma o cavitate în (d. materiale)

recessed înfundat, astupat, băgat înăuntru; cu adâncituri, cu scobituri

recessed part (met) partea îngropată (a unei piese turnate)

recessed square (OM) locaș pătrat

recessing bar (mas-un, OM) bară / port-cuțit de strunjit caneluri și praguri interioare

recessing machine (mas-un) mașină de frezat de sus

recessing tool (mas-un) cuțit de strunjit praguri și caneluri interioare

recession retragere, plecare; recesiune, depreziune, criză; adâncire

recessive (OM) care dă înapoi / se retrage / se îndepărtează; (fiz) regresiv, descendent

recharge (mec, fiz) a reîncărca

recharging (TH) încărcare (și a bateriilor) / dozare suplimentară

recheck (metr) a verifica, a controla (din nou)

rechuck (mas-un) a strânge din nou în mandrină

recipient (chim, OM) vas, recipient

reciprocal (mat) invers, reciproc, mutual, echivalent

reciprocal equation (mat) ecuație reciprocă

reciprocal matrix (mat) matrice inversă

reciprocal megakelvin (MK⁻¹) (metr, fiz) unitate de măsură utilizată în calorimetrie și fotografie pentru a măsura lungimea de undă a luminii, mai ales pentru filtre; v. **mired**

reciprocal motion (mat) mișcare de du-te-vino / alternativă

reciprocal of amplification factor (el, autom) factor de amplificare

reciprocal second (sec⁻¹) (metr, fiz) secundă⁻¹, unitate de măsură pentru frecvență

reciprocal spiral (mat) spirală hiperbolică

reciprocal value

reciprocal value (mat) valoare inversă / reciprocă
recipe (alim) rețetă (culinară); soluție, remediu
recipience recepționare, recepție
recipient (OM) recipient, vas; primitor, destinatar; laureat, câștigător
reciprocal reciproc; mutual, echivalent, bilateral
reciprocally (*adv*) (în mod) reciproc, unul pe altul
reciprocate a plăti cu aceeași monedă, a întoarce; a răspunde, a împărtăși; a face schimb; a impune o mișcare (oscilantă) de du-te-vino, a răspunde în același fel
reciprocate to a proceda la fel; a răspunde în același fel la
reciprocating (mec) cu mișcare rectilinie; oscilant, cu piston
reciprocating rod (OM) bielă
reciprocation reciprocitate
reciprocity reciprocitate; caracter reciproc
reciprocating blowing engine (met) suflantă cu piston
reciprocating compressor (termo) compresor cu piston
reciprocating drill (mas, met) perforator percutant
reciprocating engine / motor (mas) motor / mașină cu piston
reciprocating feeder (mas) alimentator oscilant
reciprocating (internal combustion) engine (auto, termo) motor cu ardere internă / cu mișcare alternativă / cu piston
reciprocating lever (mas-un) pârghie oscilantă; balansier
reciprocating mass (mec) masă în mișcare alternativă
reciprocating mass balance (mec) echilibrul maselor alternante / în mișcare alternantă
reciprocating motion (mec) mișcare alternativă / oscilantă de du-te-vino
reciprocating motion of the pistons (mas, termo) mișcare alternativă a pistonului
reciprocating pump (mas, OM, hidr) pompă cu mișcare alternativă / cu piston, pompă cu dublu efect
reciprocating rolling process (met) procedeu / proces (de laminare) în pas de pelerin
reciprocating saw (mas-un) gater (pt. lemn)
reciprocating speed (autom, hidr) frecvență de manevră alternativă
reciprocity of the displacements (mec) reciprocitatea deplasărilor
reciprocity of the work done (mec) reciprocitatea lucrului mecanic
reciprocity theorem (mat) reciproca unei teoreme, teorema reciprocă

reclaim days

recirculate a recircula (d. un fluid, lubrifiant etc.)
recirculated air (auto) aer recirculat
recirculated air position (auto) poziția pentru aer recirculat / recircularea aerului
recirculating (ind chim) recirculare
recirculating water (termo) apă de recirculare
recirculation (ind chim, hidr) recirculare
reck (*negativ sau interogativ*) a privi (îndeaproape), a preocupa; a îngrijora, a supăra, a necăji; (*impersonal*) a conta, a avea importanță
reckless nepăsător, indiferent; nesăbuit, nehibzuit, necugetat, nesocotit; nedisciplinat, recalitrant
recklessnes nepăsare, indiferență; nesocotință; nehibzuință, necugetare, caracter temerar
reckon a socoti, a număra, a calcula; (ec) a trece / a pune la socoteală; a evalua, a prețui; a socoti, a aprecia; a considera; a gândi; a fi socotit / considerat; a se baza pe; a depinde de; a presupune
reckoner socotitor, calculator; tabel de calcul; (metr) contor
reckon for a răspunde, de a fi răspunzător, a fi responsabil pentru, a da socoteală pentru
reckoning socoteală, socoteli
reckoning up (mat) adunare
reckon off (ec) a face (cuiva) lichidarea / socoteala
reckon over (ec, TH) a verifica, a controla, a cerceta
reckon upon a se bizui, a se baza, a avea încredere în
reckon with a lua în considerare
reckon up (ec) a deconta, a socoti
reclaim (TH, mediu) ameliorare; (ind chim) cauciuc regenerat; îndreptare; recâștigare; recuperare; (med) vindecare, a vindeca; (constr, hidr) a executa lucrări de hidroameliorare; (mas, TH, autom) a repara, a îndrepta, a corecta, a reface, a repara, a recupera, a recâștiga; a ameliora; a domestici, a îmblânzi, a cere înapoi; (ec, TH) a face îmbunătățiri; (*fig*) a aduce pe calea cea bună; (agr, constr) a face îmbunătățiri / ameliorări funciare, a ameliora (un teren), a asana, a recupera (un teren); (jur) a face apel; a cere înapoi; a domestici, a îmblânzi (d. animale); a îndrepta (și *fig*); a reclama; (chim) a regenera
reclaimed rubber (plast, ind chim) (cauciuc) regenerat
reclamation (ec, TH) reclamație; îmbunătățire, ameliorare, asemănare, recuperare; (agr, zool) îmblânzire, domesticire
reclaimable (materiale) reparabil, care poate fi îndreptat / corijat / corectat; recuperabil
reclaimant (jur) reclamant
reclaim days (jur) termen de apel

reclaimed

reclaimed (ind chim) îndreptat, corectat; /med) vindecat; recuperat; (agr, zool) domesticit, îmblânzit
reclamation reclamație; îmbunătățire, ameliorare; asanare; recuperare; regenerare, renovare; (agr, zool) îmblânzire, domesticire
recline a sta aplecat sau înclinat; a sta culcat / întins, a se odihni; a (se) rezema, a se sprijini, a înclina, a (se) abate de la perpendicularitate; (OM) a rabata
reclined înclinat (d. un scaun)
reclining aplecat, înclinat; culcat, tolănit; care (se) apleacă/ (se) înclină
reclining chair scaun pliant, strapontină
reclining seat (auto) scaun rabatabil
recoal (termo) a reîncărca / a reaprovisiona cu cărbuni
recognition recunoaștere, apreciere; faimă, renume
recognitory cu caracter de recunoaștere
recognizable de recunoscut, care poate fi recunoscut
recognizance recunoaștere; admitere; mărturisire; angajament, îndatorire; cauțiune, garanție
recognizant recunoscător, care recunoaște ceva
recoil (fiz, mec) recul, retragere, dare înapoi, ricoșare; (mas) retragere, șoc; (el, hidr) retur, revenire; cursă inversă; (mil, OM) a avea recul; ~ **from** a se da înapoi de la; a se feri de; a (se) retrage din față; a sări înapoi
recoil acceleration (mec) accelerație de recul
recoil brake cylinder (OM, mil) cilindru de amortizare a unui recul (și la artilerie)
recoil buffer (OM) amortizor de recul (și la tunuri), tampon cu recul
recoil buffer / wedge (OM) pană de blocare / de frână, sabot de frână în formă de pană
recoil control (OM) controlul / reglarea energiei absorbite de un amortizor (prin orificiile de trecere a fluidului hidraulic folosit etc.)
recoiler (met, mas) desfășurător; (plast, textile) depănător de fir
recoil liquid (auto, ind chim) (de bandă) lichid pentru frână
recoil on / upon (mec) a ricoșa în / asupra; a se răsfrânge / reflecta / repercuta asupra; a se întoarce împotriva, a avea repercursiuni chiar asupra (autorului)
recoil snubber (OM, T, hidr) supape, orificii etc. care pot controla amortizarea (și vâscoasă)
recoil spring (OM) arc de recul
recoil strike (mec, mas-un) mișcare în sens invers
recollect a-și aduce aminti, a-și aminti de
re-collect a reuni, a strânge / aduna din nou; a-și reveni (și în fire)

reconvene

recolour a recolora, a colora din nou
recombination recombinație, nouă combinație
recombination recombinație, combinație nouă
recombine a (se) recombina, a (se) combina din nou
recommence a reîncepe, a relua, a începe din nou
recommencement reîncepere, revenire, reluare
recommend a recomanda, a sfătui; (*amer*) (*fam*) favoare, propunere, recomandare
recommendable recomandabil, indicat; înțelept
recommendation recomandare
recommendatory recomandare; recomandabil; demn / vrednic de a fi recomandat
recommended recomandat
recommended dietary allowance (RDA) (metr, alim, med) unități pentru a măsura cantitățile de nutrienți din alimente sau pentru suplimente (vitamine etc.); fiecare nutrient are propria unitate de măsură
recommit a comite / săvârși din nou; a reîncredința, a retrimite; (pol) a încredința din nou (un proiect de lege unei comisii spre reexaminare)
recompacting (met, plast, constr) recomprimare, represare, recompartare
recompense a răsplăti, a recompensa, a premia; recompensă, răsplată, premiu, compensație
recompose a recompune, a reconstitui
recompute (ec, TH) a verifica calculul, a recalcula
reconcile a împăca; (pol, adm, ec) a aduce împăcarea / pacea / înțelegerea între, a (re)concilia, a aplană un conflict
reconcilement (re)conciliere, împăcare; (ec) aplanare (a unui conflict); înțelegere, împăcare, armonie
reconciler împăciuitor
reconciliatory conciliant, conciliator
recondition (TH) recondiționare; (chim, autom) regenerare; (ind, TH) a recondiționa, a repara, a reface, a ajusta, a restaura, a regenera, a îndrepta, a corecta, a corija, a finisa, a prelucra suplimentar
reconsider a reconsidera, a reexamina, a cum-păni / judeca din nou
reconsideration reconsiderare
reconsolidate (constr) a reconsolida, a consolida din nou (și *fig*)
reconsolidation reconsolidare, nouă consolidare
reconstruct a reconstrui, a reclădi, a reface, a restaura
reconstruction (constr, adm) reconstrucție, refacere, restaurare
reconvene a convoca din nou, a reconvoaca / întruni din nou

reconversion

reconversion reconvertire; (mil) trecere la producția (pe timp) de pace
reconvert a reconverti, a converti din nou
reconvey (jur) a retroceda
recondition (met, ind chim) recondiționare, regenerare; (met, mas) a recondiționa, a repara, a repune în stare de funcționare; (mas-un, TH) a prelucra suplimentar, a finisa, a ajusta, a recondiționa
reconditioning (TH, mas) restaurare, reparație, recondiționare
reconfigurable (c, autom) (sistem / computer) care poate fi reconfigurat
reconstruction (constr) reconstrucție
reconversion (ec) reconversie, trecerea de la un fel de producție la altul
recooling plant (termo, alim, ind) instalație de răcire cu recirculare
record înregistrare, a înregistra, a consemna, a nota, a lua notă; a imprima, a transmite, a immortaliza, a trece în istorie; document / act oficial, registru, catastif; dosar, palmares; cazier; a reține (un număr, un cod etc.)
recordable care poate fi consemnat / înregistrat; memorabil, demn de a fi consemnat / înregistrat; care poate fi înregistrat (pe disc etc.)
recorder (metr, autom) înregistrator, aparat care înregistrează și afișează valori (măsurate); (adm, jur) arhivar, magistrat (principal), grefier; secretar (care scrie procesul verbal etc.); (fiz) instalație de captare a sunetului
record format (inf, c) formatul unei înregistrări / unei date
recording (autom, c) înregistrare, imprimare; (el) bandă de imprimat (la aparate de măsură); fotografierea unei scene cu o cameră de luat vederi; relatare, povestire, narațiune; (*adj*) înregistrator, de înregistrare, cu scriere / imprimare / înregistrare automată
recording altimeter / barometer (metr, meteo) barograf
recording system (autom, metr) mecanism de înregistrare automată, sistem de înregistrare
recording apparatus (autom, metr, el) aparat de măsurat cu; înregistrator / înregistrare
recording attachment (el, metr) dispozitiv înregistrator
recording instrument (autom) înregistrator; (metr, autom) aparat de măsurare-înregistrare (automată)
recording meter (autom, metr) aparat înregistrator / cu înregistrare (a valorilor măsurate)
recording pressure-gauge (TH) manometru înregistrator

recovery

recording of proceedings (ec) notă, minută / proces verbal înregistrat(ă)
recording stylus (metr) dispozitiv de trasat
recording system (metr, autom) mecanism cu înregistrare automată; sistem de înregistrare
records (ec) adeverință, certificat
re-count (mat) a socoti / număra din nou; renumărare, repetare a unei numărări
recoup (for) a despăgubi, a compensa (pentru); a reîmpăți; (ec) a defalca; a se refăce, a-și reveni; (jur) scăzământ, reținere, scădere
recoupment (ec) indemnizație, compensație, despăgubire
recourse resursă; scăpare, refugiu; adăpost; (jur) recurs; (ec) responsabilitate; indemnizație, compensație, despăgubire; **without** ~ (ec) fără responsabilitate (formulă utilizată de girantul unei polițe)
recover (met, ind chim) regenerare, îmbrăcarea cilindrilor de presiune la trenuri de laminare; a redobândi, a recăpăta; a recăștiga; a recupera; a completa, a regenera, a (se) refăce, a (se) restabili, a reacoperi; (mediu, TH) a utiliza (deșeuri); (TH) a extrage, a scoate, a exploata; (jur) a recupera, a redobândi, a încasa, a câștiga (un proces), a reintra în posesia, a primi ca despăgubire
re-cover (TH) a reacoperi, a acoperi din nou
recoverable (TH) care poate fi recuperat / recondiționat / reacoperit (la acoperiri metalice sau nu, prin sudare, rectificare, reîncărcare, revopsire, retratare etc.); (med) recuperabil, vindecabil
recovered (mediu, materiale) recuperat; (ec, jur) redobândit, recăștigat; (med) restabilit, însănătoșit, convalescent
recovered energy (TH, ind) energie recuperată
recovered oil (ind chim, mediu) ulei regenerat / recuperat
recovering tap (OM) cârlig / dorn de instrumentație / de recuperare (a unei piese)
recovery (autom, inf) recuperare, regenerare, restabilire / revenire la o valoare dată / la valoarea inițială, restaurare după cădere (a unui sistem de calcul); (TH, ind chim) recuperare / exploatare secundară, extracție (de materiale), valorificare a deșeurilor, reconstituire, refacere, regenerare; sortare, selectare, selecționare; revenire; (mec, textile) revenire (elastică), relaxare; redresare; (met) coeficient de trecere a metalului în baia de zgură (la sudare); (jur) despăgubire, indemnizație, redobândire; (med) însănătoșire, vindecare; recăpătare, recăștigare; (av) redresare, revenire (la orizontală); reluare (și din haldă) (constr) renovare; amintire
recovery of damages (jur) daune-interese

recovery of spent pickle liquor

recovery of spent pickle liquor (met, chim) regenerarea băilor / soluțiilor de decapare uzate
recovery oven (met) cuptor de cocs cu extragerea / recuperarea produselor secundare
recovery plant (TH, mediu) instalație de recuperare / de reciclare, instalație pentru extragerea produselor secundare
recovery ratio (met, ind chim) procentaj / grad de extragere (a minereului / a materialului util)
recovery station (TH) stație / centru de reparații
recovery to original position (mas-un) întoarcere în poziție inițială
recreate (mec) a (se) relaxa, a (se) destinde; (el) a se deconecta
re-create a crea din nou, a recrea
recreation recreere, relaxare, destindere; distracție, agrement; schimbare, transformare
re-creation recreare, recreație
recreation area / ground teren de joacă / de agrement
recross a străbate / traversa din nou
recrudesce a izbucni din nou, a reapărea, a reizbucni; (d. un focar etc.), a (se) reaprinde, a avea o recrudescență
recrudescent recrudescență, care revine; (mat) recurent
recruit (mil) recrut, recrutare; novice, nou membru, învățăcel; a recruta; a completa, a întregi; a reface, a restabili; a recupera, a redobândi, a reînnoi; (nav) a (se) aproviziona; a (se) întări, a (se) fortifica
recruitment (mil) recrutare; (ind, TH) completare, adaos; restabilire; (re)împrosptare
recrystallization (chim, met) recrystalizare
recrystallization annealing (chim, met) recoacere de recrystalizare
recrystallization hardening (in case of aluminum alloys) (met) întărire de recrystalizare (a aliajelor de aluminiu)
recrystallization temperature (chim, met) temperatură de recrystalizare
recrystallization texture / structure (met) structură de recrystalizare
recrystallize (chim, met) a recrystaliza
rectangle (geom) dreptunghi
rectangular (fiz) rectangular, ortogonal; (mat) dreptunghiular
rectangular axis (mat) axa coordonatelor
rectangular bar (met) bară / semifabricat rectangular(ă) / dreptunghiular(ă)
rectangular coordinates (mat) coordonate rectangulare
rectangular key (OM) pană paralelă / dreptunghiulară (paralelipipedică)

recurrence

rectangular table (mas-un, OM) masă dreptunghiulară
rectangular wire (mas-un, met) sârmă cu secțiune dreptunghiulară
rectification (chim) rectificare, corectare, corectare, îndreptare; (alim, mediu, ind chim) limpezire, purificare, distilare fracționată; (el, autom) redresare, detecție; (fiz) demodulație; slăbirea liniilor (de contur)
rectifiable (TH) corectabil, amendabil, rectificabil, care poate fi îndreptat
rectification (ind, TH) rectificare, corectare, corectare, îndreptare; (el) redresare; (fiz) detecție; (chim) rectificare, purificare
rectified alcohol (ind chim) alcool rafinat
rectifier rectificator, (ind chim, mediu) corector, purificator, separator; (el) redresor; (fiz) detector (și radio); (mas-un) strung de rectificat
rectifier unit (met) redresor (de sudare)
rectify a rectifica; îndrepta, a corecta, a remedia; a potrivi; (autom) a regla; a ajusta / regla (un aparat etc.); (chim) a rectifica, a purifica; (el) a redresa; (fiz) a detecta (unde radio etc.)
rectifying column (ind chim) coloană de redresare / rectificare
rectilineal rectilinear (geom, mec) rectiliniu, rectiliniu, în linie dreaptă
rectilineal / rectilinear motion (mec) mișcare rectilinie; a slăbi, a subția (o linie); (el) a detecta
rectitude corectitudine, cinste; justete, dreptate; caracter corect / onest; onestitate; exactitate, comportare corectă
recuperated work (mec) lucru mecanic recuperat
rectilineal (mec) rectiliniu, rectiliniu, în linie dreaptă
rector (univ) rector
rectorate (univ) titlu sau funcție de rector
recultivate (agr) a (re)valorifica (un teren etc), a cultiva din nou
recuperate a (se) reface, a (se) restabili, a recupera, a redobândi, a recâștiga, a regenera, a reface
recuperation recuperare, redobândire, recâștigare; regenerare, refacere; (med) vindecare, însănătoșire, înzdrăvenire
recuperation of current / energy (TH, el) recuperare (de curent / de energie)
recuperative furnace / oven (met) cuptor cu recuperare
recuperator (met, termo) recuperator, regenerator
recur a reveni, a se repeta, a avea un caracter recurent / repetabil, a (se) repeta
recurrence revenire, repetare, reiterare; caracter recurent

recurrent

recurrent recurent, periodic, care revine (d. un proces, un fenomen etc.)
recurrent continued fraction (mat) fracție continuă periodică
recurrently (*adv*) (în mod) recurent/repetat
recursion (c, inf) proprietate care îi permite unui program să se apeleze singur
recursion formula (mat) formulă recurentă
recursive (inf) (proces) repetitiv / iterativ (la care rezultatul unei repetări depinde de rezultatul anterior)
recut (mas-un) a tăia din nou, a dința (la pile), a finisa prin lustruire
recycle (ind chim) reciclu, recirculare, flegmă; (TH) material folosit din nou / a doua oară; a recicla un (material, un deșeu)
recycled juice (alim) zeamă de retur
recycling (fiz) reciclare, reutilizare (a combustibilului regenerat); (hidr, TH) recirculare, recirculație
red roșu
redact a stiliza, a revizui, a redacta (pt. tipar)
redaction stilizare, revizuire, redactare (pt. publicare); reeditare, ediție nouă (revizuită)
red aniline (chim) anilină (roșie), fucsină
red antimony (minrl) stibină, antimonit
red arsenic (chim) sulfură de arsen
red asin (silv) frasin roșu
red blindness (anat) daltonism
red blood-cells / **corpuscles** (anat) globule roșii, hematii
red brass (met) alamă roșie
red brittleness (met) fragilitate la roșu
red burning (met) incandescență la roșu (d. oțeluri)
red cabbage (agr, alim) varză roșie
red currant (alim, bot) coacăz, coacăză
red den a înroși, a vopsi în roșu
red duster (nav) pavilion comercial / al flotei comerciale
rededicate (constr) a(re)zgrăvi, a renova
rededication (constr) renovare, rededecare
redeem a compensa, a îndrepta, a răscumpăra (o greșelă); a recupera; a scoate de sub amanet; a amortiza; a restitui, a reda, a da înapoi; a se folosi de; a salva; a scăpa
redeemer salvator, (de) răscumpărător
red copper (met) cupru tehnic pur / roșu
redemption (TH) amortizare, stingere
red hardness (met) duritate / rezistență la roșu / la incandescență
red heat (met) incandescență la roșu, roșu incandescent, încălzit la roșu
red heating (met) încălzire până la incandescență

redress

red hematite (met, metr) hematit, blutstein
red herring (alim) scrumbie afumată; mijloc de diversiune; tertip; pistă falsă
red-hot (met) încălzit la roșu
red incandescence (met) incandescență la roșu
red iron (met, metr) hematit
redistribution (TH) redistribuție, redistribuire
red lead (chim) miniu de plumb
red lead cement/putty (ind chim) chit de miniu
red liquor (ind chim) baie, mordant, argăseală
red litmus paper (chim) hârtie roșie de turnesol
red lead and gauze packing (OM) garnitură de etanșare din țesătură metalică (impregnată) cu miniu de plumb
redial a forma / a face din nou (un număr de telefon, un cod etc)
red meat (alim) carne de vită, oaie sau miel
redness roșeață, roșeală; (met) încălzire la roșu, incandescență la roșu
re-do a refăce, a face din nou
red ochre (chim) ocru, miniu de fier; (minrl) limonit
red oil (chim) oleină, acid oleic
redouble a dubla, a îndoi; a înzecii, a intensifica, a mări, a spori; a împături; a se întepi
redox (chim) oxidare și reducere; (TH, met) oxidoreducere
red pepper (agr, alim, bot) ardei iute, ciușcă, ardei gras, gogoșar
red plague (el, met) depozit pulverulent de oxid cupros (maro-roșcat, sub formă de pete) (specific conductorilor de cupru, acoperiți cu argint)
redraft a alcătui din nou, a reîntocmi, a realcătu
redraw (met) tragere / trefilare suplimentară; (ec) a reînnoi o rată; a alcătui din nou, a reîntocmi, a realcătu; a redesena (în desen tehnic)
redraw on / upon (ec) a emite o rată asupra
redress (autom, mas TH) a restabili, a refăce; a îndrepta, a corecta, a corectare; a alina, a potoli; (av, el, autom) a redresa; a repara, a drege, a rectifica, a restabili, a refăce; îndreptare, corectare, corijare reparare (a unei greșeli etc.); a îmbrăca din nou; (textile) a reapreta, a finisa, a îmbrăca / înveșmânta din nou; (const) a tencui; (mas-un) a finisa (și prin lustruire); alinare, potolire, ușurare; a alina; a potoli; (teatru) a monta (o piesă) în costume noi
redressable (autom, mas) reparabil, corijabil
redressing (mas, autom) restabilire, refăcere, redresare, corectare, corijare, care redresează / restabilește
red-shift (fiz) deplasare a liniilor spectrului
red-short (met) sfărâmicios la roșu
red soil (geol) pământ roșu

redshift, red shift (z)

redshift, red shift (z) (metr, astronomie) deplasare spre roșu, unitate pentru exprimarea distanței relative a obiectelor în univers

red-short (met) fragil la roșu / la cald, sfărâmi-cios (d. oțeluri)

red shortness (met) fragilitate la roșu (în timpul forjării)

reduce a reduce, a micșora, a atenua, a diminua, a scădea, a descrește; a scurta, a prescurta; a preface, a transforma; (chim) a dilua, a subția (d. o soluție, o vopsea etc.); (mil, adm) a retrograda, a coborâ în grad (în armată, poliție etc.); (mat) a aduce la același numitor, a simplifica; a converti; (TH) a detensiona, a îngusta, a limita; (fiz) a scădea (temperatura); (alim) a face cură de slăbire, a slăbi, a ține regim; (ec) a converti, a face schimb de, a schimba, a micșora (prețuri, impozite etc.); (chim) a dilua, areduce (un oxid); (med) a îndrepta, a pune la loc (un os dislocat, o articulație luxată); ~ **to writing** a formula în scris; (mat) a aduce (la același numitor), a reduce, a simplifica; (mil) a cobori în grad, a retrograda; (med) a îndrepta, a pune la loc (un os dislocat, o articulație luxată)

reduced redus, micșorat, diminuat; slăbit, firav; sărăcit

reduce cost (ec) a scădea costul / cheltuielile de producție

reduced mass (fiz, mec) masă redusă

reduced quadratic (mat) ecuație pătratică redusă

reducer (chim) dezoxidant, agent reducător, substanță reducătoare; (mec, met) reductor; (mas-un, hidr, OM) manșon de reducere, reducere, supapă de reducere; (ind chim) instalație de dezbenzinare

reduced goods (ec) solduri, mărfuri cu preț redus

reduce to a constrânge la, a sili să

reduce to classes a clasifica

reduce to nothing / zero a reduce la zero

reduce the damping a compensa amortizarea

reductibility reductibilitate

reducible reductibil, care se poate micșora

reducer sleeve (OM) reducere cu mufă

reducer rolling (met) forjare prin laminare

reducing (met) reducere (și de grosime)

reducing agent (chim, met) dezoxidant, agent reducător; diluant

reducing gear (OM) demultiplicator, mecanism de demultiplicare (cu angrenaje)

reductio ad absurdum (mat) reducere la absurd / demonstrare a absurdității; aplicare exagerată a unui principiu

reducing atmosphere (met, chim) atmosferă reducătoare

reduction print

reducing buch (OM, hidr) reducere cu mufă; manșon de reducere

reducing carbon (chim, met) carbon de reducere

reducing coupling (OM, hidr) racord / mufă pentru reducerea presiunii / pentru legarea a două conducte cu dimensiuni diferite

reducing die (mas-un) ștanță de tras pentru operație finală, matriță de refulare

reducing flame (met) flacără reducătoare

reducing furnace (met) cuptor de reducere

reducing gas (ind chim) gaz reducător

reducing gear (mas) (angrenaj) reductor

reducing machine (ind chim) mașină de mărunțire / de măcinare

reducing medium (chim) mediu de reducere; (chim, met) mediu / agent reducător

reducing melting (met) topire reducătoare

reducing mill (met) laminor reductor

reducing nipple (OM) niplu de reducere / niplu de trecere

reducing piece (mas-un) manșon de reducere, reducere

reducing roasting (met) prăjire reducătoare (pt. prepararea minereului)

reducing scale (met) scară de reducere; (OM) scară care micșorează (la un desen tehnic)

reducing slag (met) zgură reducătoare

reducing sleeve (OM, hidr) reducere de racord

reduction (chim) reducere; (met) reducere, deoxidare, scădere (de temperatură, presiune etc.)

reduction furnace (ind chim, met) cuptor de reducere

reduction gear (auto, OM) angrenaj de demultiplicare / reductor, demultiplicator; (hidr, mec) reductor (și de presiune)

reduction gear box (auto, OM) reductor

reduction in / of area (materiale, mec) gătuire, stricțiune, îngustare

reduction joint (el, OM) reducere, mufă de reducere / de reducere

reduction melting (met) topire reducătoare

reduction mill (met) laminor reducător / reductor

reduction of area (hidr, materiale, OM) îngustare, contracție, gătuire

reduction of area at fracture (materiale) gătuire (relativă) la rupere

reduction of (cross-section) area (OM) micșorare a secțiunii transversale

reduction of hardness (met) reducerea durtății

reduction-oxidation (chim) reducere-oxidare, (reacție de) oxidoreducere

reduction per pass (met) reducerea secțiunii la o trecere (de laminare)

reduction print (tipografie) copie micșorată / la scară redusă

reduction ratio

reduction ratio (auto, metr) raport de demultiplificare; (ind chim, met) grad de mărunțire / de reducere; (OM) raport de transmisie / de transmitere

reduction reverberatory furnace (met) cuptor cu atmosferă reducătoare

reduction smelting (met) topire reducătoare

reduction slag (met) zgură reducătoare

reduction sleeve (OM) reducere cu mufă

reduction to a common denominator (mat) aducere la același numitor

reduction valve (auto, hidr, OM) supapă / reducătoare de presiune

reduction zone (met) zonă de reducere (la furnal)

reductive reductiv, agent reductor

reductively (*adv*) prin reducere, pe scurt, (ca) drept urmare

redundancy exces, surplus, excelent; prisosință, supraabundență; (autom, mas) redundanță; tautologie

redundancy payment (adm) indemnizație de șomaj

redundantly supraabundent; din belșug

reduplicate a repeta; a dubla; a relua (o operație, un proces etc.); dublat

redye (TH, constr) a revopsi

re-echo a repeta; a relua; a reverbera (d. flacăra, la un cuptor etc.)

reductor (OM) reductor, angrenaj demultiplicator

redundancy (mas, autom) redundanță; excedent, exces, prisos, prisosință; supra-abundență; (inf) exces; existență a unui număr de elemente mai mare decât cel strict necesar realizării unui scop, surplus de semnale pentru transmiterea unei anumite cantități de informație; (lingv) pleonasm, prolixitate, tautologie; surplus, surplus de comunicare / de personal / de salariați; **modular** ~ (inf, c) folosire a unui număr impar de unități operaționale mai mare decât cel necesar pentru funcționarea normală a unui sistem informatic; **stand-by** ~ redundanță de rezervă

redundancy payment (ec, adm) indemnizație de șomaj (după vechimea în muncă)

redundancy in determination (mat, inf) supradeterminare

redudant suplimentar, excedentar; (OM, mas) (element) redundant; (mec) static nedeterminat; supraabundent, excesiv

redundant design (mas, autom) proiectare redundantă / cu introducerea elementelor de redundanță (la sisteme cu grad mare de pericolozitate / risc)

redundant sealing (OM) etanșare suplimentară (care va lucra doar în cazul căderii / distrugerii altei etanșări)

reelection

Redwood second (metr, hidr) unitate de măsură pentru vâscozitate cinematică, măsurată cu vâscozimetru Redwood, astăzi rar utilizată: vâscozitatea se exprimă în numărul de secunde necesar unui eșantion de fluid de 50 ml să treacă prin vâscozimetru Redwood

Redwood viscosimeter (metr, hidr) vâscozimetru Redwood

reed (bot) trestie, stuf; (auto, cf) arc lamelar; (met) retasură

reeded acoperit cu stuf sau trestie (d. un loc, un acoperiș etc.)

re-edify (constr) a refăce, a reclădi, a reda, a reconstrui

re-edit a republica; a reedita

re-edition reeditare, republicare, retipărire

reed mace (bot) papură

reed stop tub de orgă, registru

re-educate (edu) a reeduca

re-education (edu) reeducare

reef (geogr, nav) recif, stâncă submarină; (geol) filon de cuarț aurifer; (nav) terțarolă; a acționa cu prudență, a fi cu băgare de seamă

reef claim (adm, geol) concesiune auriferă

reefer (nav) matelot care strânge pânzele, aspirant de marină; (textile) haină groasă la două rânduri

reef tackie (OM) pâlâncel

reef knot (nav) laț, nod lat

reek a unge, a vopsi

reel (el) bobină (în general, de bandă magnetică); (ind chim) (cilindru) înfășurător, tobă de înfășurare; (OM) tambur de trolu, disc, (cilindru) înfășurător, șanț (la un disc etc.), tobă de înfășurare; (met) tobă de trefilat; (nav) tambur (de parame, de lanț, de vinci), a avea mișcare de rulu, a se clătina; sul (și de hârtie); (textile) bobină, mosor(el) de fire, depănătoare, vârtelniță, hașpel, mașină de depănat / de sculuit, socală, a depăna, a scului, a deșira; (med) amețeală, vertigo; clătinare, legănare; oscilare; (poligrafie) rulou, sul; (fiz, hidr) vârtej; (mas) a înfășura, a bobina, a rula, a depăna, a desfășura; a roti în hașpel (ind pielăriei); a se clătina; a se învârti; a merge clătînându-se / legănându-se dintr-o parte într-alta; a se roti

reel break (met) deteriorare a marginilor (tablei)

reeler (met) laminor netezitor pentru tuburi

reel for strip (met, plast) mașină de înfășurat benzi / folii / laminate

reeking fumeșând; aburind; puturos, împutit, care are un iz / miros urât

reeky afumat, plin de funingine, înnegrit de fum

reelect (pol, adm) a realege

reelection (pol, adm) realegere

reeler

reeler (textile) bobinator / muncitor care înfășoară bobine / mosoare
re-eligible (ec, adm) eligibil din nou, calificat pentru realegere, care poate fi reales
reeling (textile) depănare, bobinare, înfășurare, clătinare; legănat, care se învârtă
reeling apparatus / machine (textile) dispozitiv / măsură de bobinat
reel up a desfășura în întregime
re-embark (nav) a îmbarca din nou, a reîmbarca
re-embarkation (nav) reîmbarcare
reembody (transp) a reîncărca
re-emerge a reapărea; a ieși din nou la iveală; a fi din nou pe tapet
re-emergence revenire la suprafață, reapariție, recrudescență
re-emergent care vine la suprafață; care revine în actualitate
reeming iron (nav) patarațină
re-enforce (pol, adm) a repune în vigoare, a întări; a da puteri noi, a consolida
re-enforcement (constr, OM) întărire, întăritură, proptea
re-engage (ec) a reangaja, a reprimi; (OM) a angrena din nou
re-engagement (ec) reangajare
re-enlistment (ec) a se reangaja; (mil) a se înrola din nou
re-enter a reintra, a pune iar piciorul (într-o casă, o instituție) a reînscire
re-enter for a se prezenta din nou
re-entry (av) reintrare în atmosfera terestră
reestablishment (mas, constr) restabilire, refacere, restaurare, reintegrare
re-examination (TH, ec) reexaminare, nouă cercetare, cercetare suplimentară; (jur) interogatoriu suplimentar
re-examine (edu, TH) a reexamina, a examina din nou; a revizui, a vedea, a reconsidera
re-export (ec) a reexporta, a exporta din nou; mărfuri reexportate
reface (TH) a repara; a reînnoi, a rectifica; (textile) a pune revere noi la (o haină); (const) a reface fațada (unei clădiri)
reface the clutch (auto, T, TH) a îmbrăca / acoperi cu material de fricțiune, un ambreiaj
refacer (mas-un, OM) dispozitiv pentru repararea / recondiționarea suprafețelor scaunelor de supapă
refacing valve seats (mas-un) rectificarea / frezarea scaunelor de supape
refashion a reînnoi, a face ca nou; a fățui din nou, a pune la punct
refection (re)împrospătare (a forțelor etc.); (alim) gustare, mâncare, băutură răcoritoare

reference input current

reflective înviorător, care întreamează
refer (to) a refera, a reporta, a amâna; a adresa, a deferi, a aviza; a înainta; a supune (unei alte persoane sau autorități); a transmite / supune spre aprobare / avizare; (jur) a acționa pe cineva în justiție; a atribui, a pune pe socoteală; (ec) a imputa
referable standard gauge (mas, metr) etalon de referință
referable to referitor la; care poate fi atribuit; care poate fi referit la
referee (jur) arbitru; persoană care dă referințe; a arbitra, a fi arbitru; a funcționa / servi ca arbitru
reference (to) (jur) referire, (la) înaintare, (spre) trimitere (la o instanță superioară); competență; informație; indicație; recomandare; referință, trimitere, referire; (la) citare, menționare; raport, legătură, relație; (cu) raportare (la ceva); aviz; atribuire; atribuire; (mat) punct de referință; ~s (pl) referințe, recomandare; persoană care dă referințe; referent; a completa cu trimiteri, a pune / atașa referințele (la un text etc.)
reference accuracy (OM, metr) precizie / toleranță de bază / de referință
reference analysis analiză de referință / de / prin comparație
reference atmosphere (hidr) presiune nominală / de referință
reference axis (mat) axă de referință
reference book (TH, ec) carte de referință / documentară / de consultat; material documentar, documentație (scrisă); îndreptar, ghid, îndrumar
reference centre distance (OM) distanță de referință dintre axe (și la un angrenaj cu roți cilindrice)
reference circle (OM) cerc de divizare (al unei roți dințate)
reference cylinder (OM) cilindru de divizare (la roți dințate cilindrice)
reference diameter (OM) diametru de divizare (la roți dințate)
reference dimension (OM) dimensiune nominală / de referință (de proiectare) (fără toleranță, deci nu poate fi folosită la control sau montaj fără specificarea toleranței)
reference disk (mas-un, metr) disc-etalon pentru verificarea instrumentelor de măsurat
reference gauge (hidr) post hidrometric de bază; (mas-un, metr) calibru de control, contraca-libru
reference input (autom) mărime de referință; (TH) valoare prescrisă (de referință)
reference input current (autom, el) curent de alimentare, de referință

reference input voltage

reference input voltage (autom, el) tensiune de alimentare de referință
reference jet (mas, metr) ajutor etalon
reference line (mas-un, metr) linie / poziție de zero, linie de referință
reference magnitude (mat, metr) mărime de referință / etalon
reference operating conditions (TH, mas) condiții de lucru / de exploatare de referință / de bază
reference peg (TH) reper
reference plane (geom, constr) plan de referință
reference point (met, mat, mec) punct de referință, reper
reference pressure (hidr) presiune de referință (fără specificarea intervalului de variație)
reference quantity (autom, metr) mărime de referință
reference source (ec) sursă de aprovizionare
reference standard (metr) etalon (de referință)
reference temperature (auto, metr, T, termo) temperatură de referință / de bază
referent referent; referire; referință
referred to sus-menționat, de mai sus; respectiv
referring to cu referire / privire la, în legătură cu
refer to a trimite la, a îndruma la / către / spre; a pune să se adreseze; a se referi la; a menționa; a apela la, a recurge la, a face apel la
refigure a recalcula
refile (mas-un) a pili din nou (cu pila)
refill (birotică) rezervă, piesă de schimb; mină (pt. pix); (TH, OM) a umple din nou, a reumple; a se alimenta din nou, a-și reumple (rezervoarele etc.); (auto, met) a face plinul (de benzină sau ulei)
refilling (hidr, auto) reumplere, facere a plinului
refiltered oil (mas-un, mediu) ulei recuperat
refine (alim, chim) a fermenta; (TH, met) a (se) rafina, a înnobila, a supune recristalizării, a curăți, a distila, a înnobila, a îmbunătăți, a afina, a curăța; (și *fig*) a (se) purifica, a ameliora; (mas-un) a șlefui, a cizela, a ciopli; (autom) a perfecționa, a ameliora; (*fig*) a perfecționa, a șlefui
refined fin; (chim) rafinat, purificat; (met) afinat; precis, exact; distins; delicat; cultivat; exagerat de subtil / de rafinat
refined cast iron (met) fontă turnată, rafinată
refined copper (met) cupru rafinat
refined iron (met) oțel afinat / pudlat, fontă rafinată
refined metal (met) metal afinat / rafinat
refined oil (alim, ind chim) ulei rafinat
refine on / upon a face speculații subtile asupra, a specula asupra (unei probleme)
refined pig iron (met) fontă brută de afinare

refining stage

refined steel (met) oțel de calitate superioară, oțel rafinat
refined zone (met) zonă de tranziție (la sudură)
refine the grain (met) (proces / tratament de) finisare a grăuntelui cristalin, a finisa grăuntele cristalin (prin tratament termic etc.)
refinement (met, chim) rafinare, purificare, afinare, supunere la recristalizare; curățire; (alim, ind chim) distilare; limpezire, tratare; prelucrare, valorificare superioară; perfecționare, desăvârșire; ameliorare; eleganță, rafinament; talent, calitate; pricepere, îndemânare
refinement of structure (met) îmbunătățirea structurii, micșorarea grăunților
refiner (met) cuptor de rafinare / de afinare; (ec) proprietar de rafinărie de petrol, rafinărie
refinery (ind chim) rafinerie, distilerie, instalație de purificare / curățare etc.
refinery cinder (met) zgură de afinare
refinery slag (met) zgură de afinare
refine upon a specula, a face speculații (subtile) asupra
refining (chim) limpezire, purificare; (met, ind chim) rafinare, (metodă / procedeu / proces de) afinare, înnobilare, curățire, epurare
refining addition / admixture (met) adaos de afinare
refining by heat-treatment (met) îmbunătățire (prin tratament termic)
refining by melting (met) afinare (prin topire)
refining cupellation (met) proces de cupelație / de afinare
refining fire (met) vatră de afinare (a unui cuptor etc.)
refining furnace (met) cuptor de afinare / de rafinare
refining hearth (met) cuptor / vatră de afinare
refining hearth of furnace (met) cuptor de afinare
refining heat (met) temperatură / căldură de afinare
refining melt (met) șarjă de afinare
refining of waste (met) topirea lipiturii
refining period (met) perioadă de rafinare / de afinare
refining procedure (met) procedeu de rafinare / de afinare
refining process (met) proces de afinare; proces de concentrare (a minereurilor); (ind chim) proces de rafinare; (met, ind chim) proces de curățire / de purificare / de epurare
refining skimmings (met) zgură de afinare de plumb
refining slag (met) zgură de la cuptorul de rafinare, zgura oxidantă / finală
refining solvent (ind chim) solvent selectiv, solvent pentru rafinare selectivă
refining stage (met) stadiu / etapă de rafinare

refining steel by top blowing

refining steel by top blowing (met) afinare cu suflare deasupra băii de metal
refining temperature (met) temperatură de rafinare / de afinare
refining under a deoxidizing slag (met) rafinare / afinare sub zgură dezoxidantă
refining vat (alim) cuvă-filtru
refinish (mas-un) a finisa (prin lustruire), a ajusta
refinishing operation (mas-un) operație de refinisare
refit (mas, ind) reparație, revizie; reutilare; a renova; a repara; a reutila; a reface o asamblare; (autom) a repara, a repune în funcțiune; (TH) a depana; (nav) a reechipa, a reutila, a rearma, reechipare, reutilare
reflate (ec) a produce o reflatie / inflație după deflație
reflation (ec) reflatie, inflație după deflație
reflect (fiz) a (se) reflecta, a (se) răsfrânge; a (se) oglindi; a dăuna, a avea efecte negative asupra
reflected daylight (fiz) lumina zilei, reflectată
reflected (fiz) reflectat, oglindit, răsfrânt (și *fig*)
reflecting muștrare, dezaprobare, reproș, critică; (fiz) reflectare, răsfrângere, oglindire; reflecție, imagine reflectată; care reflectă / răsfrânge / oglindește; (TH) reflector; care gândește / meditează
reflection, reflexion (fiz) reflectare, răsfrângere, oglindire; reflecție, imagine reflectată; (med) reflex; muștrare, dezaprobare, reproș, critică
reflectional (fiz) referitor la reflecție; reflectant, reflector
reflection imagine reflectată; (fiz) oglindire, răsfrângere, reflectare, reflexie; reflecție; (mat) simetrie; (și *fig*) umbră; (med, artă) reflex; blam; dezaprobare; reproș; meditare; muștrare
reflection coefficient (el, opt) coeficient / factor de reflexie
reflection factor (fiz) factor / coeficient de reflexie, factor de (pierderi prin) reflexie
reflectionless fără reflecție / reflectare; negândit, făcut pe negândite
reflective care gândește / meditează
reflectiveness, reflectivity (fiz) (capacitate de) reflectare / oglindire; chibzuință, cumpănire, meditație
reflect light (fiz) a reflecta lumina
reflectogauge (metr, met) detector cu ultrasunete, pentru fisuri interne
reflect on a ataca, a critica; a blama; a pune sub semnul îndoielii; a aduce o atingere (reputației cuiva); a aduce reproșuri
reflect on / upon a se întoarce asupra; a medita la / asupra; a proiecta asupra; (*fig*) a (se)

refractories

răsfrânge asupra, reflecta la / asupra, a se repercuta asupra; a se întoarce asupra
reflector (fiz) reflector; imagine reflectată; (med) reflex; reflecție, reflectare
reflectoscope (metr, met) defectoscop ultrasonic
reflet reflex, lustru, irizație (mai ales la ceramică)
reflex (fiz) reflectare, răsfrângere, oglindire; reflecție, imagine reflectată; (med) reflex; independent de voință; introspectiv
reflexible (fiz) care răsfrânge / reflectă; reflexibil, care se răsfrânge / reflectă
reflexive (mat) reflexiv, recurent
refloat (nav) a repune pe linia de plutire, a ranflua; (ec) a emite din nou (un împrumut); a repune în funcțiune, a reface (o întreprindere etc.)
refloating (nav) emersiune, scoatere pe uscat
reflow (hidr) a (se) revărsa, a deborda; a curge înapoi; reflux
refluence, reflux (hidr) curgere înapoi; (chim) procedeu de fierbere cu lichefierea vaporilor
refluent (hidr) care curge înapoi; care se revărsa / debordează
reflux cooler (termo) refrigerent / răcitor ascendent
reflux refrigerator (termo) refrigerent / răcitor ascendent
reforest, reafforest (silv) a reîmpăduri, a împăduri din nou
reforestation (silv) reîmpădurire
reforge (met) a forja din nou; a reface, a recrea
reforging (met) reforjare
reform (ec) a reforma, a îmbunătăți, a (se) îndrepta, a corecta, a (se) corija; a reorganiza, a schimba, a prefăce; a stârpi, a extirpa, a înlătură; (ec, adm) reformă, îmbunătățire, ameliorare, amendare, corectare
re-form a prefăce, a transforma, a face încă o dată
reformation transformare, prefăcere; corijare, îndreptare
re-formation (TH) re(-)formare
re-forwarding (transp) re(-)expediere
refund (met) a retopi
refract (fiz) a refracta (o rază de lumină)
refraction (fiz) refracție
refraction angle (fiz) unghi de refracție
refraction index test (ind chim, T) determinarea indicelui de refracție
refractive (fiz) refringent, refractant, care reflectă lumina
refractive index (fiz) indice de refracție
refractivity (fiz) refringență, capacitate de refractare
refractometer (metr, fiz) refractometru
refractor (fiz) corp refractant, refractor
refractories (met, termo) materiale refractare

refractoriness

refractoriness (materiale, termo) caracter refractar; îndărătnicie, încăpățănare, calitatea de a fi refractar

refractoriness (met, materiale) refractaritate

refractory refractar, încăpățânat, neascultător; persistent; (met, fiz, termo) (material) refractar; (termo) rezistent la temperatură (ridică)ă

refractory brick (met, ind chim) cărămidă refractară

refractory cement (met, termo, ind chim) ciment refractar

refractory clay (met) argilă refractară

refractory clay brick (met, ind chim, constr) cărămidă refractară

refractory coat(ing) (termo, met) căptușeală refractară (și din sticlă / ceramică refractară)

refractory-lined (met, termo) acoperit / căptușit cu material refractar

refractory lining (met, ind chim) căptușire / acoperire refractară

refractory materials (ind chim, met) materiale refractare

refractory metal (ind chim, met) metal refractar

refractory mixture (ind chim, met) amestec refractar

refractory mortar (met, termo, constr) mortar refractar

refractory patching mixture (ind chim) material / amestec refractar pentru repararea cuptoarelor

refractory products (met, chim) produse refractare

refractory quality (met, ind chim) refractaritate

refractory ramming mixture (met) material / amestec refractar pentru batere / pentru ștampat

refractory wall (met, constr) perete refractar

re-frame a încadra / înrăma din nou, a pune în ramă nouă; a refasona, a reface; (pol, jur) a remania, a amenda (o lege)

refrangibility (fiz) capacitate de refracție

refrangible (fiz) refringibil, refractabil

refresh a înprospăta, a înviora; a răcori; a întări, a reconforta; a (se) odihni, a (se) recrea, a (se) relaxa; a reîncărca (o baterie etc.); a (se) reface; (nav) a (se) reaprovisiona

refresher (alim) băutură răcoritoare; lucru care înviează / răcorește; reamintire, rememorarare; (jur) onorariu suplimentar pentru avocat; recapitulativ, cu caracter de repetiție

refresher course (edu) curs recapitulativ; curs de perfecționare / reciclare

refreshment (alim) gustare, aperitiv, mâncare, alimente, băutură răcoritoare; răcorire, înviorare; înprospătare (și a memoriei)

refrigerant răcoritor; (fiz) refrigerent; (termo, met, chim) agent frigorific / de răcire, răcoritor

refusal

refrigerant mixture (termo, chim) amestec refrigerent

refrigerate (alim, fiz, termo) a refrigera, a răci; a păstra la loc rece; a (se) răci, a (se) răcori

refrigerated-cargo ship (nav) navă frigoriferă

refrigerating (termo, alim) frigorific; răcire, refrigerare; congelare; care răcește / congelează / refrigerează

refrigerating capacity (termo) capacitate frigorifică

refrigerating chamber (alim, termo) cameră de răcire

refrigerating effect (termo, fiz) efect de răcire

refrigerating fluid (ind chim) fluid refrigerent / de răcire

refrigerating industry (ind) industria frigului, frigotehnie

refrigerating machine (alim, termo) frigorifer, mașină / instalație de refrigerare

refrigerating mixture (termo, chim) amestec refrigerent

refrigerating plant (termo, alim) instalație frigorifică / de răcire / de congelare

refrigerating vehicle (auto, termo) autovehicul frigorifer

refrigeration (ind chim) răcire, refrigerare; (alim) congelare; (termo) frigotehnică, tehnica frigului

refrigeration cooling (alim) (răcire prin) refrigerare

refrigeration cycle (fiz, termo) ciclu de refrigerare (de răcire)

refrigeration plant (termo) instalație frigorifică

refrigeration surface (alim, met, termo) suprafață de răcire

refrigerator (termo) frigorifer, frigider, refrigerent (răcoritor), răcoritor electric

refrigeratory (termo) refrigerent, serpentină de alambic; frigorific, refrigerent

refrigrant (fiz) refringent

refuel (auto, met) a face plinul (de benzină, ulei), a reumple rezervorul cu combustibil; (nav) a umple din nou, a se reaprovisiona cu combustibil

refuelling (mas, auto) (re)alimentare cu combustibil

re-fund (ec) a reînnoi (o datorie)

refund (ec) restituire, rambursare, înapoiere, plată, despăgubire (pt. cheltuieli); a rambursa, a plăti, a da înapoi; a despăgubi, a compensa

refundable (ec) rambursabil

refurbish (mas-un) a lustrui / poliza din nou; a da un nou luci; a înnoi, a renova; a pune la punct, a cizela

refurnish a remobiliza, a mobila din nou

refusal refuz; respingere; (jur) drept de preemțiune

refuse

refuse (mediu) gunoi, gunoi menajer, murdărie; resturi, rămășițe; (TH, ind) deșeu, rebut; (const, mediu) moloz, dărâmături, grohotiș; (met, chim) reziduu, refuz, steril rezultat de la o instalație de epurare; a refuza, a respinge; a nu accepta; a nu consimți; a interzice; (TH) a rebuta; (termo, mediu, chim) produse solide, rezultate după ardere
re-fuse (met, ind chim) a retopi, a topi din nou
refuse body (auto, mediu) caroserie de transportat gunoi menajer
refuse heap (ind) grămagă de steril / de deșeuri
refuse spout (cf, const) jgheab / șanț / rigolă de scurgere; (hidr) albie / rigolă de colectare-evacuare, jgheab colector / evacuator
re-fusion (met) retopire
refusion soldering (TH, met) lipire prin retopire
refutable (jur) care poate fi dezmințit / respins; refutabil, negabil
refusal, refutation (ec, jur) respingere, negare, refutare; combatere
refute (jur) a dezminți, a combate; a respinge, a refuta; a infirma
regain a recâștiga, a redobândi; a recupera; a recăpăta, a ajunge din nou la; (nav) a se întoarce / reveni la țărm
regainment (ec, mas) redobândire, recâștigare; recuperare; (jur) reintrare în posesie
regard privire, ochire; privință, punct de vedere; (mat) relație; considerație, respect; băgare de seamă; atenție; legătură; deferență; a considera; a da / acorda atenție la; (*fig*) a ține seama / cont de, a avea în vedere; ~ **as** a socoti, a considera (drept / ca); a privi, a viza, a avea legătură cu; a prețui, a privi cu respect, a respecta
regarding cu privire la, în privința; referitor / relativ la, cât despre, în ceea care privește
regardless neatent; neglijent; fără a ține seama de; indiferent la; nepăsător față de
regardlessness nepăsare, indiferență, neatenție, lipsă de grijă
regardless of fără a ține seama de, indiferent / neatent / nepăsător la / față de
regulate (termo, alim) a îngheța din nou / la loc
regulation (termo, alim) reînghețare
regenerate (ind chim) a (se) regenera, a se reface; a recupera; a reîmprospăta; a îndrepta; regenerat, reînnoit; ameliorat, îmbunătățit
regeneration (mediu, ind chim) regenerare / recuperare; (chim) reacție; (autom) reacție a sistemului automatizat la factori externi (în sens dorit)
regeneration capacity (met, termo) capacitate de regenerare / de recuperare / de acumulare (a căldurii)

registered card

regeneration crucible furnace (met, termo) cup-tor cu creuzet, cu recuperare de căldură
regeneration of spent pickle liquor / of spent pickling solution (met, chim) regenerarea băilor / soluțiilor de decapare
regenerative (*adv*) regenerator, cu caracter de regenerare / reînnoire
regenerative capacity (met, termo) capacitate de regenerare / de recuperare / de acumulare (a căldurii)
regenerative chamber (met, termo) recuperator, regenerator (de abur, de căldură etc.)
regenerative circuit (hidr) circuit de recirculare a fluidului
regenerative coke oven (met) cuptor de coals, cu regenerator
regenerative feedback (metr, autom) feedback pozitiv
regenerative furnace (met, termo) cuptor cu regenerator
regenerative reverberatory furnace (met) cuptor cu flacără și cu regenerator
regenerator (termo, ind) acumulator / regenera-tor / recuperator de căldură
regerminate (agr) a reîncolți, a germina din nou
regime, régime (mas, TH) regim
region (geogr) regiune, zonă, provincie, ținut; domeniu, sferă; sector, raion, district (de oraș)
regional (geogr) regional, de ținut; zonal; cu caracter local
region of adhesion (T, plast, fiz) regiune / zonă de adeziune / de coeziune
region of reduction (met) zonă de reducere
register registru, condică; borderou, listă, tabel; catalog, tablou; (fiz, autom, metr) numărător, contor, aparat de înregistrare, regulator; regis-tru, reperaj, repertor, index; (termo) registru de ventilație; (metr) aparat de înregistrare, înregis-trator cantitate / temperatură etc. înregistrată de un aparat; oblon, clapetă, clapă; a (se) înregis-tra, a marca, a trece în registru, a consemna; a nota; a indica; a trimite / expedia (o scrisoare etc.); (mas-un) aliniere față de o poziție anteri-oară sau de un set de coordonate; (c) localizare a unor date în memorie, circuit de memorare, lo-cație specială de stocare; (nav) încărcătură, caric, cargou, registru naval (de clasificare), contor de loch; (OM) clapă, clapetă, oblon; coincidență; concordantă; (ind) registru de ventilație; (poli-grafie) conținut, potrivire la semne; dispozitiv de înregistrare / de memorare; (inf, telefonie) numărător, înregistrator a instala, a se înregistra (la un hotel etc.); a se înscrie
register card (ec) fișă de evidență

registered

registred (ec, TH) înregistrat; înscris, marcat, consemnat; înmatriculat; (d. scrisoare) recomandat, cu valoare declarată

registered design brevet, patent

registered length (nav) lungime de tonaj

registered trade-mark (ec) marcă depusă / înregistrată / de fabrică

registering înregistrator, de înregistrare, care înregistrează / marchează / consemnează; înregistrare; înscriere, trecere în registru; consemnare; expediere recomandată (a unei scrisori); (jur) transcriere

register pin (OM) ştift de montaj / de centrare

register ton (RT) (ec, metr, nav, transp) tonă-registru, unitate de măsură pentru capacitatea de încărcare cu mărfuri a unui vas etc.: 1 register ton $\approx$ 2,832 m³; v. **ton**

registrable înregistrabil, care poate fi înregistrat; care poate fi reţinut / memorat; (inf) memorabil (într-o memorie de calculator etc.)

registrar arhivar; (jur) grefier; notar; ofiţer de stare civilă

registration (autom) înregistrare, contorizare

registration mark (auto) placă de înregistrare, placă cu număr de circulaţie / de înmatriculare

registration numer (auto) număr de circulaţie

registry înregistrare; (adm, ec) registratură; birou, oficiu; (mas) coincidenţă, suprapunere (de exemplu, a găurilor); (nav) pavilion

registry book (ec) registru, condică de înregistrare; matricolă

reglable resistance (el) rezistenţă reglabilă

regression (mat) regresie (în statistică)

regrant (ec) a reda, a acorda din nou (o bursă etc.); redare, înapoiere

regrate (ec) a stoca (mărfuri) în vederea speculării

regrater (ec) speculant, persoană care stochează mărfuri

regressive (mat, fiz) regresiv

regressiveness (mat, fiz) regresivitate, caracter regresiv

regret regret; a regreta

regrind (mas-un) a rectifică din nou, a reascuţi (o sculă aşchietoare), a ascuţi din nou; (alim, const) a măcina / concasa (mărunchi) repetată

regriding (mas-un) rectificare din nou

regroup a regrupa

regrowth (chim) regenerare, nouă creştere; (agr, biol, mediu) (agr, biol, mediu) repopulare

regrowth alpha (met) fază alfa care se dezvoltă dintr-o fază alfa deja existentă (în anumite condiţii de răcire şi temperatură) (la aliaje metalice)

regulable (mas, OM) reglabil, ajustabil

regulating element

regular normal, obișnuit, curent; uniform, regulat, ordonat; sistematic; precis; exact; riguros; corespunzător; reglementar, cum se cuvine, în conformitate cu regulile / practica; simetric, armonios

regular employment (ec) angajament / serviciu regulat; slujbă / angajare permanentă

regular engine oil (T, ind chim) ulei standard / normal pentru motoare

regular feed (mas-un, TH) avans / alimentare cu viteză normală

regular geometrical outline (mat, geom) contur geometric regulat

regular hand feed (mas-un) avans manual cu viteză mică

regular hole trecere / alezaj / gaură normal(ă) (la racord, scule, găuri pt. montat şuruburi etc.)

regularity regularitate, caracter regulat; ordine, simetrie, uniformitate; continuitate

regularisation (ec, mat) regularizare

regularisation account (ec) cont de regularizare

regularize (autom) a regulariza, a regla; (pol, adm, jur) a regula; a reglementa; a pune în ordine, a ordona, a aranja

regular jaws (mas-un, OM) fălci fixe (la menghină)

regular-lay rope (OM, transp) cablu cu torsadare încrucișată

regular operation (TH, mas) exploatare / funcționare normală

regular packing (fiz) aranjare / organizare regulată (și pt. amestecuri de particule, pulberi, rețele cristaline etc.)

regular polygon (geom) poligon regulat

regular powder (met, plast) pulbere / pudră cu particule uniforme

regularly (*adv*) (în mod) regulat / obișnuit / curent, cu regularitate

regular salary (ec) salariu permanent / regulat

regular sequence (mat) șir Cauchy / convergent

regular service condition (autom) condiții normale de exploatare / de serviciu

regular space (mat) spațiu regulat

regular traveller (transp) călător cu abonament, posesor de abonament (de călătorie), navetist

regulate (TH, autom) a regla, a menține un parametru în anumite limite în ciuda variației altora, a potrivi; a adapta (la cerințe etc.)

regulate a potrivi; a pune în ordine; a dirija; a norma; (autom) a regla, a ajusta

regulating (autom, TH) de reglare, reglare, care reglează / regularizează

regulating apparatus (autom, metr) aparat de reglare

regulating cock (OM, hidr) ventil / robinet de reglare

regulating device (autom) dispozitiv de reglare

regulating element (autom) element / organ de reglare / care reglează

regulating rod

regulating rod (fiz) bară de reglare / de control / de comandă
regulating system (autom) sistem de reglare / de comandă
regulating valve (OM, hidr) robinet / supapă de reglare
regulating variable (autom) mărime finală de reglare, variabilă de reglare
regulating wheel (mas-un) piatră / disc de avans (la rectificare fără vârfuri)
regulation (pol, adm) ordin, ordonanță; ~s (*pl*) regulament (și în UE); (adm, ec) regulament (de funcționare); statut; aranjare; întrerupere; potrivire, reglementare; organizare, ajustare; ordonare; (autom, mas) reglare, comandă, control, acordare, adaptare; (fiz) punere la punct; (hidr) reglare, regularizare; (autom, hidr) reglaj, reglare, punere la punct; (mas, autom, mat) stabilizare, adaptare, comandă; (el, metr) acordare, variație a tensiunii (la bornele unei mașini electrice între două regimuri de funcționare); (pol, adm) legiferat, stabilit (prin lege, regulament etc.); reglementar
regulation in steps (autom) reglare treptată / în trepte
regulation of electrodes (met) reglarea electrozilor (la oțelării și cuptoare electrice)
regulation of flames (met, termo) reglarea flăcării
regulation of slag (met) reglarea / controlul zgurii
regulation speed (auto, adm) viteză legală / permisă
regulation voltage (autom, metr) tensiune de reglare
regulative (autom) (*adj*) regulator
regulator (autom, TH) regulator, egalizator, compensator, moderator; (adm) reglementator; (mas) regulator de motor; (met) registru la o ușă de aeraj (pt. reglarea debitului de aer); (metr) cronometru
regulator housing (mas, OM) carcasă de regulator
regulator valve (mas-un, OM, hidr) sertarul / supapa regulatorului
regulator with slide valve (cf, OM, autom, hidr) regulator / distribuitor / supapă cu sertar
regulatory control (autom, mas) menținerea parametrilor de ieșire în limite impuse în ciuda variației parametrilor de intrare și a influenței lor
regulus (geom) familie de drepte liniare cu parametru; (met) cristal de metal pur
rehabilitate (jur) a reabilita, a repune (în drepturi); (constr) a reconstrui, a restaura

reincorporate

rehabilitation restabilire, restaurare; (jur) repunere în drepturi, reabilitare; refacere, reconstrucție; (mas-un) reparație, recondiționare
rehandle a schimba mânerul (la o sculă etc.); a mânui din nou, a lua în mână din nou; a ataca / trata din nou (o problemă etc.)
rearden (met) a căli din nou, a recăli
rehardening (met) recălire
rehash a transforma, a prelucra, a înnoi; a prezenta într-o formă nouă; a readuce pe tapet; vechitură transformată
rehear (jur) a cerceta din nou, a reexamina, a face noi audieri în; a auzi din nou, a reauzi
rehearing (jur) reaudiere, reexaminare (a unui caz etc.)
rehearsal repetiție, repetare
rehearse (teatru) a face repetiții; a repeta; a enumera, a număra din nou
reheat (termo) a reîncălzi, a reveni; a fierbe din nou
reheated steam (termo) abur reîncălzit
reheater (termo) preîncălzitor
reheating (termo, met) preîncălzire; încălzire repetată, preîncălzire (a combustibilului, a unui semifabricat), reîncălzire
reheating furnace (met) cuptor de reîncălzire / de recoacere
reheat-treated (met) retratat termic
reheat-treatment / treating (met, alim, ind chim) tratament termic repetat, tratare termică repetată
rehoboam (metr, alim) o sticlă mare de vin de 4,5 l, de 6 ori volumul unei sticle obișnuite
reignite (termo) a (se) reaprinde, a (se) aprinde la loc
reimbursable (ec) rambursabil, recuperabil
reimburse (ec) a restitui, a rambursa, a plăti, a înapoia (bani); ~ **for** a indemniza, a despăgubi pentru
reimbursement (ec) rambursare, restituire, înapoiere (a unei sume de bani), returnare
reimbursement credit (ec) credit de acceptare prin ramburs
reimplant (agr) a replanta, a planta din nou
reimport (ec) a reimporta; reimportare; mărfuri reimportate
reimpose a reimpune, a impune din nou
reimpress (textile, tipografie) a reimprima, a imprima din nou; a retipări
reimpression (tipografie) (textile, tipografie) retipărire; reimprimare; ediție nouă
rein frâu, hăț; a ține în frâu; (mas-un, OM) mâner, manetă
reincorporate (materiale, TH) a reîncorpora, a reintegra, a încorpora din nou; a reintroduce

reinforce

reinforce (const) a arma (betonul); (TH, OM) a întipări, a rigidiza, a consolida, a întări, a fortifica, a ranforsa (compozite), întăritură, material de întărire / ranforsare
reinforced concrete (const) beton armat
reinforced joint (met, OM) cusătură îngroșată (de sudură), articulație rigidizată
reinforced seam (met, OM) cusătură îngroșată (la sudură)
reinforced tyre / tire (auto, OM) pneu ranforsat
reinforced weld (met, OM) cusătură de sudură convexă / îngroșată
reinforcement (auto, OM) talon (de pneu); (const) consolidare, fixare, armare / armătură a betonului, ranforsare; (hidr) armătură; (met, T) întărire (a cusăturii, la sudare, a materialului compozit etc.), întăritură, material de întărire, ranforsare; ajutor, sprijin
reinforcement bar (const) bară de armătură
reinforcement of the wheld (met, OM) întărirea cusăturii de sudură
reinforcement plate (TH, OM) tablă de întărire / de rigidizare
reinforcer (materiale) întăritor, ranforsant (și în compozite)
reinforcing (const, TH) armare, sprijinire, consolidare, rigidizare
reinforcing bars / steel (const, TH) oțel-beton, bare de rigidizare / de întărire (din oțel)
reinforcing filler (plast, T) fibre / umplutură cu rol de întărire / ranforsare, material de întărire / de umplutură (la compozite)
reinforcing frame (const, mas-un) cadru de rigidizare
reinforcing iron (const, met) fier-beton
reinforcing rib (const, OM) nervură de întărire / de rigidizare
reinforcing ring (const, OM) cerc / inel de întărire / de rigidizare
reinforcing steel (const, met) fier-beton, oțel-beton
reins (med, anat) rinichi
reinsert a reinsera, a insera din nou; a interpune din nou
reinsersation (materiale) reinserare, inserție, inserție nouă
reinstall a reinstala; a restabili; (jur) a repune în drepturi, a reabilita; a reintegra
reinstalment, reinstatement (pol, adm, jur) reinstalare; restabilire, repunere în drepturi
reinststate (med, TH) a restabili; a restaura, a refăce; a reinstala; a repune în drepturi, a reabilita; a reintegra
reinsurance (ec) reasigurare

relation

reinsure (ec) a face o nouă asigurare pentru, a asigura din nou
reintegrate a reintegra
reinvest (ec) a reinvesti; (TH) a îmbrăca / acoperi din nou
reinvestment (with) (adm, pol) reinvestire (cu / pentru); restabilire; ~ **in** repunere (în funcție), reintegrare
reissue a retipări, a republica, a scoate o nouă ediție; reeditare, retipărire, ediție nouă
reiterate a repeta, a relua, a reitera
reiteration reiterare, repetare (continuă)
reject (mas-un) a rebuta, a respinge, a refuza, a nu accepta; a arunca; a elimina, a scoate, a evacua; rebut; persoană respinsă
rejectable (TH, ind) care poate fi aruncat / scos / respins / eliminat / dispensabil; bun de aruncat; care poate fi rebut
rejected material (met, materiale) material rebutat / respins
rejected stock (TH) refuz de sortare
rejecter (mas-un) ejector
rejecter circuit (mas-un) circuit ejector
rejection refuz; (TH) rebutare, respingere, refuzare, aruncare de rebut, blocare, filtrare; (ec) neacceptare (a mărfurilor); (ec, TH) rebutare; (el) suprimare
rejection of spoilage (ec) rebutare, respingere a produselor neconforme
reject pocket (autom, OM) casetă de rebuturi
rejector persoană care respinge / refuză / nu acceptă
rejects (ec) rebuturi
rejig (ec) a reprofila, a reutila (pt. o nouă destinație); a schimba destinația (unei fabrici etc.)
rejoin a (se) alătura din nou; a reveni la; a ajunge din urmă; a reuni, a re(a)lipi, a lipi la loc; a reveni; a răspunde; (TH) a refăce o asamblare / o legătură; (d. drumuri) a se reuni, a se reîntâlni
relabel (ind) a eticheta din nou / diferit
relapse (into) a reveni (la); a se apuca din nou de; recidivă, recădere
relate a relata, a povesti, a descrie, a expune; ~ **with / to** a lega de, a socia cu, a raporta la, a pune în legătură cu, a stabili un raport între; a (se) înrudi, a fi în raport / relație / legătură cu; a fi înrudi cu
related to / with legat de, asociat cu, raportat la, înrudit cu; relatat, narat
relating to relativ / referitor la; în privința, în legătură cu; care are legătură cu
relation (mat) relație, raport; legătură; asociație; analogie; relatare; expunere; descriere; privință, raport, referire; narare, narațiune, povestire;

relational

neam, rudă, înrudire, rudenie; **in** ~ **to** referitor / privitor / relativ la, în privința; cât despre, în raport cu, față de, pe lângă; ~ **s** (*p/l*) relații, raporturi, termeni; relatare, descriere, expunere
relational cu caracter de relație; de înrudire; relațional
relationless fără relație / relații / legătură
relation of forces (pol, TH) raport de forțe
relationship raport, conexiune (între două lucruri), legătură, relație; asociație; analogie; relatare; mediu înconjurător
relations of production (ec) relații de producție
relative relativ, comparativ; reciproc; respectiv, corespunzător; interdependent
relative amounts (mat) proporție cantitativă
relative damping (OM, hidr) amortizare relativă
relative deformation (mec, OM, met) deformare relativă
relative duty time (mas, TH) coeficient de execuție, timp relativ de lucru / de funcționare (a unei mașini): $\text{timp}_{\text{execuție}} / (\text{timp}_{\text{execuție}} + \text{timp}_{\text{repaos}})$
relative error (mat, metr) eroare relativă / raportată la (ceva)
relative humidity (fiz, meteo) umiditate / umezeală relativă (în procente, masa vaporilor de apă raportată la un kilogram de aer uscat)
relatively (*adv*) (în mod) relativ / comparativ
relatively low cost (TH, ec) cost relativ redus
relative material ratio (metr). lungime portantă relativă față de o referință (la profilometria suprafeței)
roughness profile. (metr). profil de rugozitate. (la profilometria suprafeței)
relativeness, relativity (fiz) (și *fig*) relativitate, caracter relativ
relative permeability (fiz, el) permeabilitate relativă
relative prime numbers (mat) numere prime între ele
relative to relativ / referitor la
relative speed (mec) viteză relativă
relative value (mat) valoare relativă; (TH) valoare prescrisă / de referință
relative velocity (hidr, mec) viteză relativă
relative viscosity (hidr, mec, T) vâscozitate relativă (și d. emulsii)
relative yield (fiz) randament relativ
relativity theory (fiz) teoria relativității
relativization relativizare; (fiz) aplicare a teoriei relativității
relativize a relativiza; (fiz) a aplica teoria relativității (unui lucru, unui fenomen etc.)
relator narator; prezentator al faptelor / cazului
relax (OM) a (se) relaxa, a (se) destinde; a (se) slăbi, a (se) micșora, a ceda (d. un arc, o

release button

piuliță, un nit etc.), a se destinde (d. un arc etc.); a (se) odihni; a dezlega, a desface; (el, autom) a atenua, a slăbi (d. un semnal etc)
relaxation (fiz) relaxare, destindere; revenire (repaus); (mec) relaxare a unui material; slăbire, înmuiere; repaus, destindere, odihnă; divertisment
relaxation time (fiz, metr, autom) timp de relaxare / de revenire (a unui material, a unui ac indicator etc.)
relaxed (d. o persoană, un material) relaxat, destins
relaxing (materiale) odihnitor; care se relaxează / extinde
relay schimb de muncitori; rezervă; (el) releu, comutator, a transmite (prin releu), retransmisie, reluire (a unei transmisii); a transmite unul de la altul (ca o ștafetă), a retransmite
re-lay a reaseza, a așeza din nou, a repune
relay system (TH, ec) lucru în schimburi / ture
releasable degajabil; (mat) rezolvabil; (OM, autom) declanșabil, care se poate declanșa; (ec) care se poate da pe piață (d. un produs)
release eliberare; scutire; emite; (jur) punere în libertate, transmitere (a unui drept, a unei proprietăți), a ceda (un drept, o proprietate etc.); (ec) eliberare / livrare de mărfuri, chitanță, recipisă, scutire, a descărca (de o datorie etc.), a pune la dispoziție; autorizație de publicare / difuzare (în presa etc.), a autoriza difuzarea / publicarea; lansare; (auto, mas) debreiere, descărcare, reducere; (cf, OM) decuplare; (el) eliberare, deblocare, declanșare, deconectare, decuplare, întrerupere; (OM) mecanism de declanșare / decuplare, declanșator; (fix, chim) degajare, emite (de gaze etc.); a preda, a emite; (autom, mec) a deconecta; (chim) degajare, eliberare, a degaja; (mas) descărcare, retragere, revenire, a desface, a slăbi, a desprinde; (mec) a descărca, a declanșa, a decupla, a destinde, a debloca, a desface; (auto, OM) debreiere, ~ **a brake** a debloca o frână; (jur) a ceda, a transfera (un drept); a lansa, a da drumul la; a autoriza publicarea / difuzarea; (mil) a lansa (parașutiști, bombe etc.); eliberare, ușurare (de o obligație, datorie etc.); iertare; a difuza în premieră (un film etc.)
release agent (chim) agent antiaderent
release bearing for clutch (OM) manșon / mufă de debreiere
releasee (jur, ec) cesionar
release lever (auto) pârghie de eliberare / de deplocare etc.
releaser (jur, ec) cedent
release the brake (auto) a slăbi frâna
release button (el, mas, OM) buton de declanșare

release cock

release cock (OM, hidr) robinet de decompresie
une
release contact (el, mas) contact de declanșare
release disk (el, OM) disc de decuplare
released time (mas) timp de repaus
released vapors from (fiz, chim, T) vapori eliberați din
release gear (auto, OM) mecanism cu clichet, mecanism / diapozitiv de decuplare sau de declanșare
release lever (OM, autom) mâner / pârghie de declanșare, declanșator, dispozitiv de declanșare automat; (auto) pârghie de eliberare
release lucking device (mas, OM) dispozitiv de blocare împotriva decuplării întâmplătoare
release magnet (el, mas) magnet de declanșare
release mechanism (mas, OM) mecanism de decuplare
release the mould (plast) deschiderea matriței pentru evacuarea gazelor
release of pressure (TH, hidr) reducere de presiune, decompresie(un)e
release paper (ind chim) hârtie antiaderentă
release position (TH, mas) poziție „decuplat”
releaser (OM) declanșor, mecanism de decuplare
release retardation (el, autom) întârziere de declanșare
release screw (auto, OM) șurub de dezaerare, șurub de evacuare a aerului
release spring (OM) arc declanșator, arc de rapel / de slăbire
release system of gear (el, OM) dispozitiv de declichetare / de declanșare
release the accelerator pedal (auto) a ridica piciorul de pe pedala de accelerație
release the catch (TH, mec, materiale) a dezăvori
release the clutch pedal (auto, mas) a ambreia
release the tension (TH, OM) a detensiona
release the trigger (TH) a manipula / a mânui / a acționa o manetă / un declanșator
releasing (OM, mas) degajare, decuplare, debreiere; deconectare, eliberare; (chim) degajare
releasing cam (OM, mas-un) camă / deget de declanșare
releasing current (autom, el) curent de declanșare
releasing device (OM, electr) dispozitiv de decuplare / deblocare, de deconectare
releasing gear (OM) declic, angrenaj / transmisie de decuplare / de deconectare
releasing key (el, OM) cheie de deblocare
releasing lever (mas, OM) pârghie de decuplare / de debreiere

relief

releasing of brakes (cf, OM) slăbirea frânelor
relasing (of a relay) (el) declanșare (a unui releu)
releasing spring (OM) arc de rapel
relevance, relevancy legătură, relație; potrivire, raport; relevanță, importanță
relevant relevant, important; pertinent, legat de problema respectivă
relf. vl. (relief valve) (OM, hidr) supapă de siguranță
reliability (mas) fiabilitate; (inf) încredere; (mat, autom) funcție de încredere, coeficient de siguranță / fiabilitate; (ec) solvabilitate, certitudine, siguranță, veridicitate, autenticitate, încredere; (el, mas) siguranță / securitate în funcționare
reliability assurance (mas) măsuri de asigurare a fiabilității (sau a clasei de fiabilitate)
reliability centred maintenance (mas) mentenanță centrată pe menținerea fiabilității (program de mentenanță preventivă, cu costuri minime și asigurarea fiabilității)
reliability control (mas) control / verificare a(l) fiabilității
reliability development / growth test (metr, mas) test(e) efectuat(e) pentru depistarea deficiențelor, prevenirea reapariției lor (decreeșterea fiabilității)
reliability growth (mas, TH) creșterea / mărirea fiabilității
reliability of operation (mas, TH) securitate de / în serviciu, securitate / siguranță în funcționare, fiabilitate în funcționare
reliability of service (auto, mas) siguranță / fiabilitate în exploatare
reliability (of transmission) (OM, TH) siguranța / fiabilitatea (transmisiei)
reliability qualification test, design approval, reliability demonstration (mas, ind) test efectuat în anumite condiții, cu anumite cerințe de fiabilitate a produselor, în vederea omologării
reliable demn de încredere, de nădejde, sigur, pe care te poți baza; (autom, OM, mas) sigur în funcționare, cu un înalt coeficient de siguranță, fiabil
reliableness soliditate; fiabilitate, caracter care conferă încredere / siguranță
reliable working (el, mas) funcționare sigură
relief ușurare; descărcare; reducere; degrevare; relief, îngroșare; destindere; (mas-un) detalonare, ridicarea cuțitului de rabotează la cursa de înapoiere; (jur) reparare, reparație, despăgubire, câștig de cauză

relief angle

relief angle (mas-un) unghi de aşezare
relief annealing (met) recoacere de relaxare
relief cam (mas, OM) camă de decompresiune, cama mecanismului pentru micşorarea compresiei (arcului, în cilindrul motorului)
relief cock (auto, OM) robinet de decompresie
relief door (met) uşă de salvare
relief flow rate (fiz, hidr) debit de evacuare în aer liber (la sisteme pneumatice)
relief from taxation (ec) scutire / degrevare de impozite
relief grinding (mas-un) detalonare la maşina de rectificat
relief grinding machine (mas-un) maşină de rectificat pentru detalonat scule
relief map (geogr) hartă în relief
relief mechanism (mas-un, OM) mecanism de siguranţă
relief pressure valve (OM, hidr) supapă / ventil de siguranţă, de descărcare
relief road (auto, transp) rută ocolitoare, drum de descongestionare a traficului
relief slot (OM, hidr) canal de echilibrare (a presiunii)
relief valve (OM, hidr) clapetă / supapă / ventil de golire / de scurgere / de siguranţă / de descărcare / de respiraţie
relief work (const) zidăria; (pol, adm) activitate / acţiune pentru ajutarea şomerilor
relieve a reliefa, a releva, a scoate în relief / în evidenţă, a sublinia; a evidenţia, a face să se remarce; (OM) a debloca; (chim) a degaja, a descărca; a reduce (şi tensiunile), a elibera, a uşura; (met) a calma; (mec, termo) a destinde, a relaxa
relieve (eccentrically) (mas-un) a detalona (excentric)
relieve of strain / tension (mec, OM) a reduce deformarea / tensiunea / efortul
relieving (mec, OM, chim) degajare, descărcare, reducere, descărcător; (el) gravare, reliefare; (mas-un) detalonare
relieving arch (const) arc de descărcare
relieving attachment / device (mas-un) dispozitiv de detalonat, (şi detaşabil) pentru strung
relieving lathe (mas-un) strung de detalonat
relight (fiz, termo) a (se) reaprinde, a aprinde din nou
re-line, reline (met, T) a recăptuşi, a căptuşi din nou, a reacoperi un cuptor / un lagăr; (OM) a schimba materialul căptuşirii / de etanşare al presetupei, a monta cămaşa unei ţevi / unui cilindru (de motor)
reline a bearing (met, T) a turna din nou un lagăr / un cuzinet

remainder

reline the clutch (auto, TH) a îmbrăca / a încălca din nou un ambreiaj
relining (met, termo) căptuşeală nouă (d. un cuptor, convertizor etc.)
relish (alim) savoare, gust (bun); aromă, parfum; condiment, mirodenie delicatese, bunătaţi; a condimenta, a adăuga mirodenii, a face picant, a da gust (mâncării), a savura (un aliment), a avea gust bun; a fi apetisant / picant / plăcut
relishable (alim) savuros, gustos, apetisant, picant
reload (cf, nav) a transborda; (mas-un, c) a reîncărca, a încălca din nou
relocate a localiza din nou, a re-aloca; a restabili (aşezarea unui obiect etc.); a da de urmă; a muta într-o locuinţă nouă; (adm, ec) a muta, a detaşa (d. un serviciu); a-şi schimba locuinţa / domiciliul; a-şi schimba locul de muncă / slujba
relocation relocalizare, găsim, precizare a aşezării; schimbare / mutare dintr-o locuinţă în alta, schimbare a domiciliului / locului de muncă, transfer(are)
reluct a refuza, a nu voi, a fi refractar; a nu manifesta entuziasm / bunăvoinţă; a face lucrurile fără chef / în silă
reluct against a (se) lupta cu / împotriva, a combate
reluctance neplăcere, repulsie, dezgust; şovăială, ezitare; împotrivire, opoziţie, rezistenţă; (fiz, el) reluctanţă (rezistenţa unui material la trecerea liniilor magnetice de forţă)
reluctant nedoritor, fără / lipsit de tragere de inimă; şovăitor, ezitant; care se opune / se împotriveşte / rezistă
reluctive pressure transducer (metr, hidr) traductor de măsurare a presiunii, bazat pe efectul de reluctanţă a unui material
rely on / upon a se bizui / baza pe, a avea încredere în
rem (fiz, metr) rem, echivalent, röntgen, unitate de radiaţie / ionizare (absorbită de ţesuturile umane): 1 rem = 0,01 sievert (Sv)
remain şedere; rămăşiţă; a rămâne; a sta, a întârzia; a zăbovi; a se menţine, a rămâne (neschimbat / la fel); a continua; **I ~ yours truly** rămân al dvs. sincer (ca formulă de închiriere)
remain behind a rămâne în urmă
remain in force (pol, adm, jur) a rămâne în vigoare
remain in hiding a sta ascuns / camuflat
remainder rest, rămăşiţă, ceea ce rămâne; (ec, mat) rest, restanţă; (ind chim, mediu) rest, reziduu, rămăşiţă; (mat) termenul rest (al unei serii); (ec) stoc nevândut, a vinde la solduri; (jur) drept de moştenire (a unui titlu)

remainder theorem

remainder theorem (mat) teorema lui Bezout
remaining slag (met) zgură reziduală
remains (*pl*) rămășițe, resturi; (mediu, ind) reziduuri
remain within call / reach a rămâne în apropiere
remake a reface; lucru refăcut; reluare a unui subiect
re-man (nav) a (re)completa (d. echipaj, efectiv etc.)
remanence (fiz, el) remanență (cu referire la câmp magnetic), inducție remanentă
remanent (fiz) remanent; (TH, mec) rezidual
remanent contraction (met, mec) contracție reziduală / remanentă
remanent magnetization (el) magnetizare remanentă
remanufacture of waste papers (ind chim) prelucrarea maculaturii
remark observație, comentariu, remarcă; replică; notă, însemnare, notiță; a observa, a remarca, a băga în seamă; a declara, a spune, a afirma; a comenta; a replica; ~ **on / upon** a face o remarcă / observație / un comentariu despre, asupra; a atrage atenția asupra
remarkable remarcabil, deosebit; ieșit din comun; uluitor, extraordinar
remarkableness caracter remarcabil / deosebit / excepțional / ieșit din comun
remarkably (*adv*) (în mod) remarcabil, deosebit (de); excepțional, uimitor; în cel mai înalt grad
remeasure (metr) a măsura din nou, a verifica măsurarea
remediable (mas, ind) remedibil; care se poate remedia; corijabil, care se poate corecta / îndrepta
remedial (med) vindecător, curativ; (autom, mas) care remediază / corectează, de îndreptare, de întreținere, de reparare
remedial maintenance (TH, mas) mentenanță de remediere / după cum se cere / pentru înlăturarea / remedierea avariei / neprogramată
remedial measures (ec, TH) măsuri de îndreptare, remedii corective
remedy (med) remediu, medicament; (autom, mas) corectiv, măsură / mijloc de corectare / îndreptare; (jur) reparație, satisfacție, compensație, despăgubire; (TH, mas) toleranță; a remedia; a repara, a îndrepta; a corija, a corecta; (med) a vindeca
rem effect (metr, hidr) efect de presiune dinamică
remelt (met) a retopi
remelted iron (met) fontă retopită / de a doua fuziune
remelted lead (met) plumb din a doua fuziune
remelting (met) retopire
remelting furnace (met) cuptor pentru retopire

remote

remelting precess (met) proces de retopire
remelt sugar (alim) zahăr de adaos (pt. cristalizare)
remember a-și aminti, a-și aduce aminte de; a(-și) reaminti; a răsplăti, a da bacșiș; a memora, a învăța pe dinafară; a nu uita, a ține minte
remetal (met, T) a turna din nou compoziție pe un lagăr / cuzinet
remigration (pol, adm) repatriere
remind a aminti, a reaminti (cuiva)
reminder memento; aluzie; avertizare
remint (ec) a bate din nou (monedă); (mas-un) a ștanța din nou
remise (constr) remiză, depou; șopron; (jur) a ceda, a transfera, a înstrăina (o proprietate sau un drept)
remiss neglijent, nepăsător, indolent; (chim) diluat, dizolvat
remissable scuzabil, care poate fi iertat
remission (ec) scutire (de datorii); (jur) renunțare (la pretenții, drepturi) atenuare, diminuare, micșorare
remissive iertător; care diminuează / atenuază
remissly (*adv*) (în mod) neglijent; nepăsător; inexact, incorect
remissness neglijență; nepăsare; indolență; tărgănare
remît a remite, a transmite; a expedia, a trimite (prin mandat); /ec) a plăti, a achita; (jur) a remite, a înainta (spre judecare), a repune în drepturi / în libertate; a scădea în intensitate; a scuti de; a (se) micșora, a domoli, a potoli; a (se) atenua
remittal (ec) anulare (a unei datorii)
remittance transmite; expediere (prin mandat), bani expediați prin poștă; (ec) remiză
remittee persoană căreia i se remite ceva; destinatar, adresant
remittent intermitent, discontinuu; recurent
remitter remitent, expeditor (al unui mandat)
remnant rest, rămășiță; (mediu) deșeu, reziduu, gunoi; urmă, vestigiu; bucătică, fragment, fărâșă; (ec) cupon
remodel (arh, const) a remodela, a reconstrui, a reconstitui; a reorganiza; (TH) a reface (o lucrare), a da o soluție nouă
remodelling (mas-un) modificarea construcției (unei mașini); remodelare
remold (*amer*) **remould** (*brit*) a remodela, a re-forma, a turna într-o formă nouă; (auto, ind chim) a reface striurile / relieful (unei anvelope)
remote îndepărtat; de departe; izolat, singuratic, solitar; distant, rezervat; fără legătură / înrudire; separat; divergent; străin, necunoscut; (d. șansă) minim, slab, puțin probabil; vag; prea abstract; (mas, autom, electr) dirijat / comandat de la distanță; teleghidat

remote control

remote control (autom, fiz, el) teleghidare, telecomandă; reglare / control / manevră / comandă de la distanță; (cf) manevrare de la distanță a macazurilor și a semnalelor; telecomandat, teleghidat

remote-control gear (autom, OM) instalații / mecanisme cu telereglare, mecanism pentru comandă la distanță

remote-controlled master switch (el, autom) întrerupător principal, telecomandat

remote-control switch (el) întrerupător de comandat de la distanță / telecomandat

remote drive (electr, autom) telecomandă, acționare de la distanță

remote gear(-box) control (auto) comandă de la distanță, a cutiei de viteze

remote handling (autom) telecomandă

remote keyless entry (auto) deschidere cu telecomandă (a autoturismului)

remotely (*adv*) departe, în depărtare; de departe, din depărtare; vag, slab; în mică măsură; prea puțin (probabil)

remote manipulation manipulare de la distanță (a unei mașini, instalații, în zone periculoase / cu temperaturi înalte etc.)

remote measurement (metr, TH) măsurare de la distanță, telemăsurare

remote setting up (metr) indicație față de la distanță, teleindicație, telereglare

remould a remodela, a re-forma, a turna într-o formă nouă, a rematrița; (auto, ind chim) a reface striurile / relieful (unei anvelope), cauciuc recondiționat / reșapat

remount a (se) urca / (se) sui din nou

removability (jur) amovibilitate; (OM, mas) mobilitate, posibilitate de înlăturare / schimbare

removable (OM) detașabil, mobil; amovibil; care poate fi schimbat / mutat / înlăturat; (jur) judecător amovibil

removable bottom (OM) fund demontabil / amovibil / detașabil (la un recipient etc.)

removable cylinder head (auto) chiulasă demontabilă / amovibilă

removable handle (OM) mâner detașabil / amovibil

removable ladder (OM, constr) scară mobilă

removable liner (auto, OM) bușă / cămașă de cilindru (amovibilă)

removable parts (mas, OM) piese de schimb / detașabile / amovibile

removable rim (auto, OM) geantă amovibilă

removal (TH) mutare, deplasare, transportare; schimbare a domiciliului, mutare (din casă); îndeptare, înlăturare, suprimare, evacuare,

remove burrs

eliminare, scoatere (a deșeurilor); (el) transfer (la linii electrice); (ec, adm) destituire, concediere, demitere; transferare

removal by draining (hidr) înlăturarea prin drenare

removal justified (item / piece / unit) (articol / element de mașină / piesă) înlocuit(ă), înlocuirea fiind justificată de deteriorare (din cauza unui șoc, a uzurii etc.)

removal of cuttings (met) evacuarea materialului sfărâmat / tăit (la finisarea benzilor / profilurilor laminate)

removal of faults (TH) înlăturarea / lichidarea defectelor

removal of nitrogen (met, chim) (tratament de) denitrurare; (chim) îndepărtarea / înlăturarea / scoaterea azotului dintr-un compus chimic

removal of the load (mec) descărcare / înlăturare a sarcinii

removal of shuttering (const) decofrare

removal of slag (met) scoatere / îndepărtare a zgurii

removal of stress (TH) degajare a presiunii, detensionare

removal of work-hardening (met) eliminarea ecruisării, înmuiere

removal rate (TH, mas) viteză / frecvență de înlocuire (exprimată și ca număr de articole / piese înlocuite într-un anumit interval de timp)

removal tool (mas-un, OM) sculă de extracție / de demontare

removal unconfirmed (item / piece / unit) (articol / piesă / unitate / modul) înlocuit(ă) nejustificat / fără a fi observat / analizat(ă) după demontare, deteriorare

removal unschedule (item / piece / unit) (articol / piesă / unitate / modul) înlocuit(ă) neplanificat (din cauza deteriorării, funcționării nesatisfăcătoare) și care nu este prevăzut(ă) în programul mentenanței preventive

remove a muta, a mișca din loc; a înlătura, a scoate, a extrage, a (se) îndepărta, a elimina, a evacua, a curăța, a șterge; a transfera; (ec, adm) a destitui, a concedia, a demite; (pol) a aboli; (TH) a deplasa, a îndepărta, a transporta, a demonta; a suprima, a ucide; treaptă, grad, pas; distanță, interval; etapă, escală; generație, familie; mutare, transferare; (edu) promovare (la școală), clasa intermediară; (alim) fel de mâncare; neam, spiță, stirpe; (med) a extirpa

remove air (met, TH) a îndepărta aerul, a dezaera

remove a load (mec, TH) a înlătura o sarcină

remove burrs (met) a debavura (piese turnate)

remove by suction

remove by suction (TH) a înlătura prin aspirație
removed depărtat, îndepărtat; aflat la mare distanță; înlocuit, scos
remove dust (TH, met) a înlătura praful, a desprăfui
remove faults (TH) a înlătura / a lichida defecte / erori / greșeli
remove fins (met) a debavura
remove forms from concrete (const) a decofra
remove lead (met) a îndepărta plumbul
remover persoană care se mută / deplasează / îndepărtează; (chim) decapant, soluție pentru scos pete / îndepărtat vopseaua
remove slag (met) a evacua zgura
remove the oil (chim, mas) a curăța de ulei, a degresa, a goli de ulei
remover (const, mas) utilaj de săpat; (mas-un) dispozitiv pentru scoaterea unei piese rupte (de exemplu, pentru scoaterea unui șurub prizonier)
remove ridges (met) a debavura (piese turnate)
remove rivets (TH) a desface niturile
remove slag (met) a evacua zgura; a curăța de rugină
remove the spent grains (alim) a înlătura sâmburii din must
remove stress (TH) a detensiona, a degaja presiunea
removing (mas, TH) demontare, înlăturare, îndepărtare
removing of the bones (alim) ciontolire, îndepărtare a oaselor
remunerate (ec) a remunera, a retribui, a plăti; (*fig*) a recompensa, a răsplăti
remuneration (ec) remunerare, retribuție, retribuire, salarizare, plată, salariu; răsplată, recompensă
remunerative, remuneratory (ec) remunerator, rentabil, lucrativ, profitabil; convenabil, avantajos
rend (OM, materiale) a (se) sfâșia, a sparge, a (se) rupe; a (se) despica, a (se) crăpa; sfâșiere, ruptură; crăpătură, despicătură
rend away from a despărți / rupe de
render a da; a reda; a expedia, a predă; a remite, a înmâna; a transmite; a face; a interpreta; a aplica, a unge, a topi; (ec) a livra, a plăti, a achita; a acorda, a atribui; a înapoia, a restitui; a face, a aduce în stare de; a contribui cu; a traduce, a interpreta; (const) a tencui; (alim) a topi (untura), a extrage prin topire; a limpezi; a acorda recompensă; (ec) plată; răsplată, recompensă
render alkaline (chim) a alcaliniza

rent

render difficult (TH) a îngreuna / desfășurarea unui proces
rendering dare, predare; acordare; refacere, prefacere, transformare; (ec) remitere, transmitere; (const) tencuială; (met) încărcare prin sudură; traducere, interpretare
rendering operative (TH, mas) punere / dare în funcțiune; dare / luare în exploatare
render into a traduce (într-o altă limbă)
render passive (met, chim) a pasiva
render proof (TH) a proteja (de exemplu, contra focului, umezelii etc.)
render-set (const) a tencui de două ori; (cu) tencuială dublă; tencuit de două ori
rendition dare, predare; acordare; refacere, prefacere, transformare; traducere; transpunere, interpretare; (jur) extrădare
renew (const) a renova; (TH, OM) a recondiționa, a restaura; a reface; a (se) reînnoi, a înlocui cu ceva nou; a repeta, a relua, a reitera; a continua; a reîncepe
renewable (mas, mas-un, OM) care se poate înlocui, amovibil / detașabil, care poate fi refăcut
renewable element (hidr, OM) element filtrant regenerabil
renewable fuse (el) siguranță demontabilă / înlocuibilă
renewal, renewing reînnoire; inovație; (const) renovare; refacere, restaurare, recondiționare; repetare, reluare, reiterare
renew the air (TH) a aerisi, a ventila
reniform (OM) reniform, în formă de rinichi
renitence, renitency împotrivire / rezistență la forță; opoziție; caracter recalcitrant / refractar, recalcitrantă
renitent care se opune / împotrivesc forței; recalcitrant; refractar
rennet (alim) chiag (de la miel sau vițel)
Renn process (met, chim) proces Renn (de reducere directă)
renounce a ceda, a renunța la; a abandona, a nu recunoaște; a se da bătut
renouncement renunțare; cedare; abandonare
renovate a reînnoi, a renova; (mas) a repara; (constr, artă) a restaura; a împrăști, a înviora
renovation (constr) renovare, restaurare, reparație; (pol, adm) restaurație, reînnoire; împrăștiare, înviorare
renovator inovator; înnoitor
rent (OM, textile) ruptură, crăpătură, tăietură; falie; (textile) șliț; (OM) gaură; spărtură, fisură; dezbinare; (ec) chirie, rentă, arendă, arendare, închiriere; a închiria; a lua / da în arendă, a arenda; a fi închiriat / arendat

rentable

rentable (ec) de închiriat / arendat
rental (ec) arendă; cuantumul arende / rentei funciare; închiriere, luare cu chirie; listă cu arendași
rental library (*amer*) bibliotecă de împrumutat cărți (cu taxă sau abonament)
renter (ec) persoană / organizație care ia o casă cu chirie; arendaș, persoană / organizație care ia în arendă
rent-free (ec) scutit de plata chiriei / arende
rent-roll (ec, adm) registru al arendașilor / impozitelor pe proprietăți funciare / veniturilor din arendă; carte funciară
renumber a renumera, a numerota din nou, a schimba numerele (de inventar etc.)
renunciant persoană / organizație care renunță la ceva; cu caracter de renunțare la un drept etc.
renunciation renunțare (la un drept etc.)
renunciative care renunță / abandonează; referitor la renunțare
reoccupation reocupare
reoccupy a reocupa
reoperate (mas-un, TH, OM) a prelucra din nou, a repara prin prelucrare la altă dimensiune
reorder a rearanja, a pune din nou în ordine, a schimba ordinea; a schimba ordinul / comanda pentru, a comanda din nou; rearanjare, reordonare, reorganizare; comandă nouă; (adm) ordin schimbat / modificat
reorganization (ec, adm) reorganizare, restructurare
reorganize (ec, adm) a reorganiza, a restructura
reorient, reorientate a reorienta, a schimba orientarea; a readapta; a schimba concepțiile / ideile (cuiva)
reorientation reorientare, schimbare a orientării / atitudinii / concepției
reoxidate (met, chim) a (se) reoxida, a oxida din nou
reoxidation (met, chim) reoxidare
repack (OM) a înlocui un material de etanșare în presetupă
repaint a repicta; a revopsi, a vopsi din nou, a reface culoarea; revopsire; lucru revopsit
repair (TH, mas) reparație, reparare, depanare (și *pl: ~s*); de / pentru reparație, de rezervă; **under** ~ în reparație; întreținere; (OM) piesă de rezervă; stare, condiție; (TH) a repara, a depana, a drege, a recondiționa; a remedia; a face ca nou; (constr) renovare, a renova; a se înapoia (la), a se întoarce (la), a reveni (la); a îndrepta, a remedia, a repara (o nedreptate etc.); (med) a tămădui, a vindeca
repairability (mas) capacitatea / proprietatea (unui sistem tehnic) de a fi reparat

repayment

repairable (mas, OM) reparabil; care poate fi îndreptat / corijat, corijabil, corigibil
repairable item / unit (OM) piesă / unitate / modul reparabil(ă)
repair box (auto) trusă de scule pentru reparații; (mas, TH) ladă cu trusă de scule pentru reparații
repair cycle (time) (TH, mas) ciclu / timp între reparații, interval de timp din momentul demontării până în momentul remontării sau depozitării (în condiții gata de lucru)
repair equipment (auto, OM) trusă de scule pentru reparații
repairer (ind) reparator, depanator
repairing (TH) reparație, depanare, care (se) repară
repair(ing) shop (mas-un, TH) atelier / secție de reparații / de întreținere
repair kit (auto, mas-un, OM) trusă de scule pentru reparații
repairman (cf, met, ind) lăcătuș de revizie / de reparații; (auto) mecanic auto
repair of castings (met) corectarea piesei turnate, încărcare prin sudură a unei piese turnate (pt. corectarea / eliminarea unui defect)
repair outfit (auto, OM) trusă de scule pentru reparații
repair part / piece (mas, mas-un, OM) piesă de schimb / de rezervă
repair service (mas, TH) serviciu de întreținere
repair ship (nav) atelier plutitor
repair shop (ind, TH) atelier / secție de reparații / depanare
repair size (auto, TH) cotă de reparație
repair stand (auto) suport / stand de reparație / de montaj
repair tag (mas-un, mas, TH) fișă de indicare a reparațiilor de executat
repair work (TH) lucrări de reparații
repair workshop (TH, ind) atelier de reparații
repaper (constr) a tapeta din nou, a reface tapetul
reparation (ec) despăgubire, compensație; (TH) remediere
repartition repartiție, repartizare, distribuție
repass a trece din nou / încă o dată, a reveni, a se întoarce tot pe acolo; a relua (un proces tehnologic)
repay (to) a restitui, a da înapoi; (ec) a (se) plăti (o obligație), a (se) achita; a înapoia; (*fig*) a răsplăti, a recompensa, a acorda o răsplată
re-pay (ec) a plăti încă o dată, a plăti din nou
repayable (ec) rambursabil, care poate fi plătit / achitat; care poate fi răsplătit
repayment (ec) rambursare, plată, restituire, achitare; răsplată, recompensă

repeal

repeal (jur, pol) a abroga, a revoca, a anula; a contramanda; (jur, adm) abrogare, revocare, anulare; contramandare

repealable (jur) care poate fi respins, ușor de respins; (jur, adm) revocabil, care poate fi revocat / anulat

repeat a (se) repeta, a recapitula; (inf) a repeta periodic; (ec) a reînnoi o comandă; a spune același lucru, (comandă pentru) mărfuri similare cu transportul anterior; a reveni, a se produce / întâmpla încă o dată; repetare, reluire; (edu, univ) student repetent

repeatability (metr) repetabilitate, reproductibilitate, fidelitate

repeatability error (metr) eroare de repetabilitate / reproductibilitate

repeatable repetabil, care poate fi repetat, care se poate repeta

repeated (mat) repetat

repeated bending stress strength (mec, metr) limită de rezistență la oboseală la încovoiere alternativă

repeated bending stress test (mec, metr) încercare / test de rezistență la oboseală de încovoiere

repeated direct stress test (mec, metr) încercare / test la întindere / tracțiune repetată

repeated dynamic stress test (mec, metr) încercare / test la tensiuni dinamice repetate

repeated-impact bending strength (mec, metr) limită de rezistență la oboseală, la sarcini dinamice alternative, de încovoiere

repeated-impact strength (mec, metr) rezistență la oboseală prin loviri / impact repetat(e)

repeated-impact tension / tensile test (mec, metr) încercare / test la oboseală prin tracțiune cu șoc

repeated-impact test (mec, metr) încercare / test la oboseală prin impact repetat (nu se specifică)

repeated stress (mec) sarcini / tensiuni repetate (tipul de solicitare: tracțiune, încovoiere etc.)

repeated stress failure (mec, OM) rupere / distrugere (a unui element de mașină) cauzată de oboseală, în urma aplicării sarcinilor repetate (și în domeniul oligociclic)

repeated-stress test (mec, metr) încercare / test la tensiuni repetate

repeated tension test (mec, metr) încercare / test la tracțiune / întindere repetată

repeated test (met) încercare / test repetat (pt. îndeplinirea procedurii de testare, pt. confirmarea rezultatelor sau pt. că nu a fost concludent etc.)

repetitive process

repeated torsion test (mec, metr) încercare / test la răsucire / torsiune repetată (la cabluri electrice etc.), nu neapărat în domeniul de oboseală)

repeated-torsion test (mec) încercare la oboseală prin răsucire / prin torsiune alternativă

repeated-transverse-stress test (mec, metr) încercare / test la încovoiere repetată (la cabluri electrice etc.), nu neapărat în domeniul oboselii)

repeater element care se repetă; (mat) fracție periodică; (autom) repetitor, amplificator, releu, emițător; (nav) repetitor (pavilion, girocompas); ceas cu repetiție; (el, electr) amplificator

repeating decimal (mat) zecimală recurentă / care se repetă

repel (ec) a respinge o ofertă; a para, a arunca înapoi; (*fig*) a respinge, a nu accepta, a nu primi

repellent to (TH) care respinge; respingător; (materiale) impermeabil, impenetrabil

repel to a provoca repulsie

repercussion repercusiune, urmare, consecință (și negativă); (fiz) reverberație, reflecție, răsunet, ecou; contralovitură

repercussive cu caracter de repercusiune / de consecință

repertory repertoriu, catalog; depozit, magazie; tezaur

repetend (mat) perioadă (la fracțiile periodice), cifră care se repetă (la numere zecimale); clișeu, slogan

repetition repetiție, repetare, reluire, reiterare; (edu) învățare de pe rost

repetitional, repetitory repetat, recurent; repetitiv, cu caracter de repetiție; frecventativ

repetition lathe (mas-un) strung de copiat / de prelucrat în serii mari (piese mici)

repetition of dynamic stress (mec) repetare a tensiunii dinamice (rezultată din șocuri repetate în funcționare)

repetition of stress (mec, metr) solicitare de durată

repetition rate (autom) frecvență de repetiție / de repetare / de bază; (inf) cadență / regim de repetiție; (el) procentaj de repetare

repetition work (TH) fabricare în serie

repetitive repetitiv, care se repetă, repetițional

repetitive error (autom, metr) eroare repetitivă / care se repetă

repetitive instruction (autom, inf) instrucțiune iterativă

repetitive instrument (metr) aparat echivalent / de schimb

repetitive process (inf, autom) proces iterativ / repetitiv

repetitive-stress test

repetitive-stress test (mec) încercare / test la tensiune repetitivă
rephosphorisation (met, dim) refosfatare
replace (by / with) a repune, a pune la loc, a restitui, a înapoia, a reda; a înlocui (cu), a schimba (cu)
replaceable (TH, OM) de înlocuit, înlocuibil, care poate fi înlocuit; interschimbabil
replaceable (cutting) bit (mas-un) tăiş detaşabil / demontabil / înlocuibil
replace material material de înlocuire, înlocuitor
replacement înlocuire, substituie; (TH) schimbare; aprovizionare; reînnoire, înlocuitor, piesă de schimb, rezervă; reaşezare, repunere, înlocuire (şi a unei piese)
replacement engine (auto, mas, mas-un) motor de schimb
replacement instruments (TH, metr) instrumente / aparate interschimbabile / uşor de adoptat la alte sisteme
replacement part (mas, OM) piesă de schimb / interschimbabilă / de rezervă
replacement reserve part (piece) (auto, mas, OM) piesă de rezervă / de schimb
replace part (el, OM) piesă de schimb / de rezervă
replace stand (met) cajă de rezervă / de schimb
replanish a umple; a completa; a întregi; a umple din nou; (nav) a face plinul
replenishing solution (met, chim) soluţie de rezervă / de înlocuire / de completare (şi la decapare)
replanishment (hidr, T) completare, întregire
replant (agr) a planta din nou, a replanta
replantation (agr) replantare
replay a rejuca, a juca din nou; (c) a relua; reluire
replenish (hidr, T) a reumple, a umple din nou; ~with a completa cu, a aproviziona din nou cu
replenishment (hidr, T) reumplere, completare; (ec) reaprovizionare
replevin (jur) recuperare / recăpătare / reluire a bunurilor sechestrate / ţinute ca gaj, hotărâre de scoatere de sub sechestru
replevy (jur) a scoate de sub sechestru; a redobândi, a recupera, a recăpăta (bunurile sechestrate)
replica copie; machetă; reproducere; duplicat; facsimil; (mas-un) model, şablon
replicate a face o copie / reproducere după; a copia; (agr) întors / pliat către sine
replication (metr) reproductibilitate (la teste); răspuns, replică
replunge a se arunca, a plonja

representative

reply răspuns (şi scris); replică, răspuns; a răspunde, a replica; (mas) semnal de răspuns / de confirmare
reply coupon cupon (poştal) de răspuns
reply-paid cu răspuns plătit (la poştă)
repolish (mas-un) a (re)finisa prin lustruire, a poliza din nou, a lustrui din nou
repone (jur, adm) a reabilita, a reintegra (într-un post)
report (on) declaraţie; comunicare; raport; ştire, informare; reputaţie, faimă, renume; reportaj; foc de armă, detunătură, împuşcătură; (autom) semnalizare; (ec) dare de seamă, proces verbal, raport, protocol; (despre / asupra) (met) detonaţie; zgomot de explozie; a comunica, a anunţa, a referi, a raporta, a aduce la cunoştinţă; a relata, a expune; a indica; a face un raport / o dare de seamă asupra / despre; ~on, ~upon a informa, a da informaţii despre, a face un raport despre; a face un reportaj; a se prezenta (la serviciu, superiorului); ~ a bill (pol) a face un raport asupra unui proiect de lege
reportable care poate fi raportat / relatat / comunicat
repose odihnă, calm; somn; (mec) repaus; a sprijini; a se întinde, a se bizui; a sta culcat; a se odihni; a culca, a așeza
reposit a depune, a pune, a așeza (într-un loc sigur)
repository depozitar; (constr) depozit, magazie; antrepozit; muzeu; cavou
repot (agr, bot) a sădi o floare în alt ghiveci, a răsădi, a muta dintr-un ghiveci în altul
repoussé (TH) ştanţat, matriţat, stampat; gofrat; obiect ştanţat / matriţat / stampat / gofrat; (mas-un) piesă obţinută prin ştamper; cu suprafaţă în relief
repoussé work (TH) lucrătură în relief / gofrată, gofraj
repp (textile) rips
repped (textile) ripsat
represent (ec, jur) a reprezenta; a înfăţişa, a prezenta; a simboliza, a semnifica, a reprezenta, a denota; a descrie; (teatru) a interpreta (un rol)
representable reprezentabil, care se poate reprezenta
representation (mat) reprezentare, imagine; relatare, expunere; reproş, muştrare; observaţie
representation of fasteners (OM) reprezentarea organelor de asamblare demontabile
representative reprezentativ; caracteristic, tipic; ilustrativ; care simbolizează / reprezintă; reprezentant, imputernicit; trimis; exemplu / eşanţion reprezentativ, mostră

representative feedback control system**requisite (to)**

representative feedback control system (autom) sistem de autoreglare (cu feedback, cu buclă de reglare)

representative sampling (TH) preluare de probe reprezentative, preluare periodică de probe

representative shape (materiale, OM) formă reprezentivă / tipică (și la pulberi, amestecuri solide, elemente de mașini etc.)

representative value (ec) valoare proprie

re(-)press (met, TH) a retușa la presă; a presa după șablon, a reimprima

repressing (materiale, TH) represare, recomprimare

repressuring (TH, hidr) restabilirea / refacerea presiunii, represurizare

reprocessing reprocesare, prelucrare, prelucrare din nou; reimprospătare; (ind chim) regenerare; reînnoire; (met) prelucrare, utilizare, preparare, concentrare (a minereurilor)

reprieve (jur) a acorda o suspendare a sentinței; (ec) a amâna, a păsi, a acorda un termen (unui debitor); amânare, păsuire (în sens nedorit)

reprint a retipări, a reedita; retipărire, reeditare, republicare; ediție nouă; extras

reprise (ec) dobândă anuală

reprobate a dezaproba, a condamna; a respinge, a refuza

reprobation reprobare, dezaprobare

reproduce (TH) a reproduce, a produce din nou, a copia; a se multiplica (și d. un text), a relua, a copia, a repeta; a reînnoi, a reface, a prezenta din nou; a se reproduce, a se înmulți

reproducibility (metr) reproductibilitate (și a testelor / condițiilor), caracter reproductibil; posibilitate de reproducere / refacere / reeditare; repetabilitate

reproducible (TH) reproductibil, care poate fi produs

reproducible results (TH, metr) rezultate reproductibile

reproducibly (*adv*) permițând reproducerea / repetarea; (într-un mod) reproductibil / repetabil / care permite reproducerea / repetarea

reproducing (mas-un) prelucrare după șablon; (birotică) reproducere, copiere

reproducing lathe (mas-un) strung de copiat

reproductibility (TH, metr) reproductibilitate (și a testelor / condițiilor)

reproductibility error (metr) eroare de reproductibilitate (d. rezultatele testelor, condiții etc.)

reproduction (ec) reproducție; (TH) reproducere, multiplicare, înmulțire; copie

reproductive (agr) reproducător, de reproducere / înmulțire; reproductiv

reprogramming (inf, c) reprogramare

reproof (materiale, hidr, T) a scoate o nouă probă; (textile) a impermeabiliza din nou, a reimpermeabiliza

reprovision (ec) a reaprovisiona, a reface stocul / proviziile pentru

republication republicare, reeditare, retipărire

republish a republica, a reedita, a retipări

repudiate a respinge

repudiation respingere; (ec) rebutare; refuz de acceptare la recepționare

repulse (ec) a refuza / a respinge (o cerere); a dezminți; respingere, refuz

repulsion, repugnance (auto, mil) recul; (fiz, mec) respingere, repulsie, recul; șoc, contralovitură

repulsive, repugnant (fiz) repulsiv, de respingere

repulsiveness (fiz) forță de respingere

repurchase (ec) a recumpăra, a re(a)chiziționa; recumpărare, re(a)chiziționare

reputable respectabil, onorabil, cinstit; care se bucură de o reputație bună

reputation reputație, renume, bun nume; celebritate

repute faimă, renume, reputație, a avea reputația de; **of (good)** ~ reputat; **of ill** ~ de reputație proastă, rău famat

reputed respectat; celebru; presupus, ipotetic, prezumtiv

reputed pint (alim, ec) sticlă de bere cu capacitate declarată / reglementată

reputed quart (metr) v. **quart**

request apel, cerere; **at / on / upon** ~ la cerere; exigență, petiție, reclamație; dorință; revendicare, pretenție; întrebare, interpelare; a cere, a solicita; a pretinde; a ruga; a invita

request slip formular de cerere (și la bibliotecă)

request stop (autom, inf) oprire arbitrară / facultativă, oprire la cerere

require a solicita; a cere, a reclama, a pretinde; a insista asupra; a necesita, a avea nevoie de; a impune, a obliga

required output (el) putere cerută (la ieșire)

required work (mas, mec) putere consumată, lucru mecanic necesar

requirement cerere, cerință, revendicare, pretenție; necesitate, nevoie, trebuință; condiție de bază, premisă; exigență; (ec, mat) condiție (necesară); (mec) solicitare; dorință, rugămintă

requisite (to) (*adj*) cerut, necesar, indispensabil (pentru); lucru necesar / indispensabil; condiție / premisă indispensabilă, cerință; (mat) necesar; rechizite; ~ **s (pl)** rechizite

requisite power

requisite power (el, mas) putere necesară / cerută (pt. funcționare)
requisition (ec) cerere; solicitare; comandă; exigență; rechiziție; (ec, adm, pol) revendicare, ordonanță, ordin, prescripție oficială; a rechiziționa
rerail (cf) a repune pe șine
re-read a reciti, a citi încă o dată
re-roll (met) a finisa laminarea, a lamina din nou; a re(-)rolui, a rolui din nou (și d. particule de uzură)
re-rolling (met) relaminare, dresare
re-route (auto, transp) a îndruma pe altă rută, a schimba ruta / traseul
re-routing (auto, transp) schimbare a rutei / traseului / itinerariului
re-run(ning) (ind chim) redistilare, recirculare; (inf) reluare a unui program, executare din nou
res, RES (metr, c) simbol pentru „resolution”, o unitate definită ca numărul de puncte sau pixeli pe milimetru într-o imagine: RES 1 = 25,4 puncte pe inch / țol (dpi)
resale (ec) a revinde, revânzare (a unui obiect cumpărat)
rescind (jur, adm, pol) a anula, a abroga, a revoca
rescission (jur, adm, pol) anulare, abrogare, revocare
re-scrape (mas-un) a răzui din nou, a finisa prin răzuire
rescue salvare, scăpare; eliberare; (*adj*) salvator, de salvare; a asalta, a scăpa de
resque corps / crew (TH, mil, nav) echipa de salvare
rescue work (TH, nav) acțiuni de salvare
resealing pressure (OM, hidr) presiune interioară de etanșare a unei supape, după care a fost închisă, presiune internă pe elementul de etanșare, care asigură deformarea / presarea garniturii fără scurgeri
research cercetare (științifică), investigare, studiu, căutare; (TH) cercetare, explorare; a cerceta, a studia, a explora, a investiga, a ancheta
researcher, reseach worker cercetător (științific), investigator
research engineer (TH) cercetător
research institute (TH) institut de cercetări
research method (TH) metodă de cercetare
research octane number (RON) (auto, chim) cifră octanică determinată după metoda de cercetare; v. **road octane number**
research work (muncă / lucrare de) cercetare (științifică)

reservoir

reseat a reaseza, a reinstala, a instala din nou; a repara (un scaun); a se așeza la loc, a-ți relua locul
reseating (mas-un) frezare / rectificare a scaunelor de supapă (la reparații, recondiționări)
resell (ec) a revinde, a vinde din nou
resemblance to / between of asemănare / similitudine cu / între; imagine, reprezentare
resemblant, resembling to asemănător, similar cu
resemble to a semăna, a aduce cu, a fi asemănător / similar cu
resembling lye (met) leșetic
reservable care poate fi reținut / rezervat / păstrat
reservation rezervă; rezervare, reținere; restricție, limitare; (geogr, adm) rezervație naturală; rezervat; (ec) rezervă, reținere; a rezerva; (met, hidr) a menține deschis
reserve rezervă; stoc, provizii; (*adj*) de rezervă, de schimb; a rezerva, a reține (și o cameră la hotel); a cumpăra, a reține (bilete etc.): ~ **for / to** a pune deoparte, a păstra, a-și rezerva pentru; a nu se pronunța, a sta / rămâne în rezervă; (sport) jucător de rezervă
reserve currency (ec) rezerve monetare (ale unei bănci), acoperire, garanție
reserved rezervat, reținut; păstrat, pus deoparte; rezervat, reticent; închis, necomunicativ; tăcut, retras
reservedly (*adv*) cu (oarecare) rezerve / rețineri; cu reticență; cu prudență
reserve energy (OM, mec) capacitate (exprimată ca energie) a unui amortizor de a accepta suprasarcini / care nu au fost incluse în proiectare)
reserve of buoyancy (nav) rezervă de flotabilitate
reserve part (TH, OM) piesă de schimb / de rezervă
reserve power (mec) rezervă de energie
reserve price (ec) preț minimal / inițial / de pornire (la o licitație, la bursă)
reserve protection (el) protecție de rezervă
reserves (ec) rezerve, aprovizionare
reserve source of power (mas) rezervă de putere
reserve tank (auto, OM) rezervor suplimentar / auxiliar
reservoir (OM) rezervor (de colectare), bazin; (*amer*) lac de acumulare (la o hidrocentrală); (ec) depozit, magazie; (geol) zăcămint, material colector, rocă colectoare; (hidr) rezervor, bazin, recipient colector, reținere; (termo) cazan; (ec) rezervă, provizii, stoc; (*fig*) izvor, sursă

reservoir cap

reservoir cap (auto, OM) buşonul rezervorului
reservoir contents gauge (metr) indicator de conţinut (al rezervorului)
reservoir ladle (met) oală de turnare cu dispozitiv de amestecare
reservoir magazine (autom, mas-un) buncăr vertical pentru piese brute (la alimentarea maşinilor-unelte automate)
reset (mas, autom) repunere / restabilire / corectare (automată); (autom) readucere la zero; (el) revenire; a repune, a restabili; a potrivi (un ceas); (mas) a încadra, a monta (din nou), a reaşeza; (mas-un, met) a reajusta; (inf, c) resetare, a reseta; a reinstala (şi un program), a reîncadra; a tăinui (obiecte furate); a adăposti un criminal urmărit; (mas, TH) a monta, a regla (prevăzut în funcţionare) (din nou)
reset action (c, autom) acţiune de resetare
reset cycle (inf) a readuce indexul ciclului la valoarea iniţială, ciclul de resetare
reset time (autom, mas, mas-un) durată de reglare / de revenire / de retur / de restabilire
resettle a repune, a restabili; a potrivi (un ceas); a (se) reaşeza; a (se) reinstala; a (se) stabili din nou; a se fixa din nou
resettlement restabilire, reinstalare
re(-)setting (mas) reaşezare; (autom, metr) reglare repetată, readucere la zero
resetting (auto, autom) resetare
resetting cam (OM) camă de reglare; (el, OM) camă readucătoare
reshape (TH) refacerea / reconstruirea profilului iniţial; a reface, a forma din nou, a remodela; a prelucra; a reorganiza; a reprofila; (OM, mas-un) a corecta profilul transversal
resharpen (mas-un) a ascuţi, a reascuţi
re-shearing (met, nav) croire de precizie a tablelor, cu foarfecele
reship (nav, transp) a reîmbarca; a reexpedia
reshipment (nav, transp) reîmbarcare, reexpediere
reside a locui, a domicilia; (chim) a precipita
reside in a caracteriza, a aparţine, a fi inerent / propriu; a ţine de
residence reşedinţă, domiciliu; domiciliere, şedere; perioadă de domiciliere; (const) locuinţă; (chim) sediment, depunere, precipitat
residency (*amer*) (med) stagiul de specializare
resident rezident; inerent, propriu (c) program permanent în memoria computerului
residential estate (const) teren parcelat / parcelabil, destinat construcţiilor de locuinţe: parc (de construcţii)
residentship rezidenţă, domiciliere; domiciliu, reşedinţă

residual soil

residual rezidual, remanent, rezidual; restant; (mat) rămas ca rest (după scădere); lăsat ca rămăşiţă; rămas nelămurit / neexplicat
residual alkalinity (alim, chim) alcalinitate finală / reziduală
residual asphalt (ind chim) asfalt rezidual
residual austenite (met) austenită reziduală
residual blue (fiz) lumină albastră a lui Tyndall
residual carrier (fiz, autom) purtătoare reziduală de modulaţie
residual chlorine (ind chim) clor rezidual
residual clay (geol) argilă primară / diluvială de pantă
residual coke (met) cocs rezidual
residual deflection (autom, metr) deviaţie (de) la punctul de zero, eroare a punctului de zero
residual deformation (mec) deformare remanentă / reziduală
residual deposits (ind, mediu) depozite remanente, depozite reziduale
residual elasticity (mec) elasticitate remanentă
residual elongation (textile, materiale) alungire reziduală / remanentă
residual error (autom, metr) eroare reziduală / remanentă / experimentală
residual excitation (fiz, el) excitaţie remanentă
residual flux density (fiz) inducţie remanentă, remanenţă
residual fraction (ind chim) coadă de distilare, fracţiune finală de distilare
residual fuel (termo) combustibil / carburant rezidual; (chim) carburant neevaporat după distilarea petrolului
residual gas (ind chim, met) gaz rezidual, gaz(e) remanent(e) / necondensabil(e)
residual heat (fiz, termo, TH) căldură reziduală
residual magnetisation (metr, fiz) magnetizare remanentă
residual mass curve (hidr) curbă integrală a abaterilor de la normă (în hidrologie)
residual modulation (fiz, autom) nivel de zgomot al unde purtătoare
residual nucleus (mat) nucleu-produs
residual oil (ind chim) reziduu de distilare
residual pin (fiz) pastilă antiremanentă
residual plate (fiz) pastilă antimagnetice / antiremanentă
residual product (TH, ec) produs secundar
residual range (fizică atomică) parcurs rezidual
residual ray (fiz) rază reziduală
residual relay (el) releu funcţionând în punctul nul al fazei
residual shrinkage (materiale, TH) contracţie remanentă
residual soil (geol) eluviu

residual strain

residual strain (const, mec) deformare remanentă / reziduală
residual stress (const, mec) tensiune internă / remanentă / reziduală
residual stud (el) pastilă antiremanentă
residual tack (chim, T) adezivitate reziduală / uzată
residual time constant (mas, autom) constantă naturală / proprie de
residual tolerance (TH) toleranță reziduală
residual water (TH, mediu) apă reziduală
residuary rezidual, restant
residuary product (TH, mediu) produs din deșeuri / reziduuri
residue, residuum (*pl*) **residual** (chim) reziduu, reziduuri, sediment, depunere, precipitat; (mat) rest; (met) clasă de resturi, șlam; (TH) reziduu; rest, rămășiță; (alim) drojdie; sediment; (ec) rămășiță, excedent, sold
residue from combustion (auto, termo, chim, T) reziduuri de ardere / de combustie
residue oils (ind chim) reziduuri petroliere, păcură
residue on ignition (termo, chim) reziduuri la aprindere
residuum (alim, TH, mediu) reziduu, rest, sediment, drojdie
resign a demisiona din (un post etc.); a renunța la, a abandona; ~ **to** a ceda, a se resemna; ~ **from** (ec, adm) a demisiona, a-și da demisia
re-sign (ec, adm) a semna / iscăli din nou
resignation demisie; (jur) renunțare (la un drept); abandonare; resemnare
resigned resemnat; (ec, adm) demisionat, demisionar
resile (mec, OM) a sări înapoi, a ricoșa, (d. un corp elastic) a-și reveni (la forma inițială); a-și relua forma; (*fig*) a-și reveni, a se reface (după o boală etc.)
resile from (ec) a rezilia (un contract etc.), a-și infirma / retracta / tăgădui (o decizie etc.)
resilience (auto) șoc, hop, zdruncinătură; (fiz) recul; (mec) reziliență, elasticitate; revenire
resiliency (mec) reziliență
resilient (fiz, mec) rezilient, rezistent la compresiune fără deformare permanentă vizibilă sau rupere; elastic; (*fig*) optimist; plin de viață
resilient coupling (mas) cuplaj elastic
resilient gearing (el, OM) angrenaj elastic
resilient steering wheel (auto) volan de direcție, elastic
resin (ind chim) rășină; colofoniu, sacâz; smoală; catran; gudron; rășină (naturală, de brad etc.)
resinaceous (silv, chim) rășinos
resinate (ind chim) (substanță) rășinoasă, a preschimba în rășină, a polimeriza

resistance loss

resin-cored solder (for pipes) (met) aliaj de lipit, „fludor” cu rășină (pentru țevi)
resineferous (chim) rășinos, cu conținut de rășină, care produce rășină
resin-free (chim) lipsit de rășini, fără (conținut de) rășini
resinic (chim) rășinos, cu conținut de rășină
resinification (chim, TH) transformare în rășină, rezinificare
resiniform (chim) de consistență / compoziția / calitatea rășinii
resinify (chim) a transforma în rășină, a rezinifica
resin matrix composite (plast) compozit cu matrice de rășină / de polimer
resinoid (chim) (substanță) rășinoasă sau similară cu o rășină
resinous (chim) rășinos, cu conținut de rășină
resintering (met, plat) resinterizare
resist a opune rezistență; a rezista, a se împotrivi; (chim) substanță de protecție, înveliș / strat protector
resistance (mas, materiale) rezistență; împotrivire, opoziție; durabilitate; permanență; fixitate; (el, mec) rezistență, reostat
resistance-arc furnace (met, el, termo) cuptor electric cu arc, cu rezistență (cu închiderea circuitului prin vatră)
resistance box (el, metr) cutie de rezistențe
resistance bridge (el, metr) punte de rezistențe
resistance butt welding (el, met) sudare cap-la-cap, prin rezistență
resistance coil (el) bobină rezistivă
resistance coefficient (hidr, fiz, mec) coeficient de rezistență
resistance-coupled (el) amplificator cu rezistență
resistance-coupling (el) cuplaj galvanic / rezistiv
resistance diagram (mec, el) diagramă a tensiunilor / rezistențelor
resistance drop (el) cădere a tensiunii odată cu curentul / cu intensitatea, scădere a rezistenței electrice; (mec) scădere a rezistenței (mecanice)
resistance flash(-butt) welding (el) sudare electrică (cap-la-cap) cu scânteii / prin topire intermediară
resistance force (hidr) forță de rezistență hidrodinamică; (mec) forță de rezistență
resistance force near wall (hidr, mec) forță de rezistență lângă perete (d. pentru pulberi, la mișcare în conducte)
resistance furnace (met, el, termo) cuptor cu rezistență electrică
resistance head (hidr) presiune echivalentă / care corespunde cu rezistența în conducte
resistance loss (el) pierderi ohmice / pe rezistență

resistance moment

resistance moment (mec) moment de rezistență
resistance movement mișcare de rezistență
resistance of a machine (mec) stare de inerție a unei mașini
resistance of motion (mec) rezistență la mișcare
resistance of a whole circuit (el) rezistență totală / a întregului circuit
resistance pyrometer (el, metr) piometru / termometru cu rezistență
resistance seam welding (met) sudare continuă prin rezistență (cu role / în linie)
resistance thermometer (metr) termometru cu rezistență electrică
resistance to abrasion (T, mas-un) rezistență la uzură prin frecare / la abraziune
resistance to atmospheric corrosion (chim, T, OM) rezistență la coroziune atmosferică
resistance to ageing (plast) rezistență la îmbătrânire
resistance to bending (mec) rezistență la încovoiere
resistance to breaking (mec) rezistență la rupere
resistance to buckling (mec) rezistență la flambaj
resistance to cold (termo) rezistență la frig / la îngheț
resistance to compression (mec) rezistență la compresiune
resistance to corrosion (met) rezistență la coroziune
resistance to crushing (mec) rezistență la strivire / la spargere / la zdrobire
resistance to deformation (mec, met) rezistență la deformare
resistance to displacement (mec) rezistență la alunecare / la deplasare
resistance to erosion (mec) rezistență la eroziune
resistance to expansion and contraction (mec) rezistență la dilatare și la contracție; stabilitate de volum
resistance to fatigue-corrosion (met) rezistență la oboseală și coroziune / la oboseală în mediu corosiv / oboseală corozivă
resistance to freezing (ind chim) rezistență la solidificare (a sticlei)
resistance to heat (ind chim, met) stabilitate termică, rezistență la cald
resistance to high temperature (materiale) rezistență la temperaturi înalte
resistance to impact (mec, materiale) rezistență la șoc / la impact
resistance to motion (mec, TH) rezistență la mers / la înaintare / la mișcare
resistance to pit corrosion (materiale, mediu) rezistență la coroziune în puncte

resister

resistance to pressure (mec, met) rezistență la presiune
resistance to repeated impact (mec) rezistență la șoc / impact repetat
resistance to rapid change of temperature (materiale, termo) rezistență la șoc termic
resistance to rolling (mec, met, plast) rezistență la rostogolire / la laminare
resistance to rupture (const, mec, materiale) rezistență la rupere
resistance to shear / to shearing strain (mec) rezistență la forfecare
resistance to shock (mec, met) rezistență la șoc
resistance to slip (mec) rezistență la alunecare
resistance to sudden changes of temperature (termo) rezistență la șocuri termice (pt. metale și ceramice)
resistance to tearing (mec, plast, textile) rezistență de / la rupere / la sfâșiere
resistance to tensile strain (mec, materiale) rezistență la tracțiune / la deformare prin tracțiune
resistance to thermal shocks (materiale) rezistență la șocuri termice (și d. sticlă)
resistance to torsion (mec, materiale) rezistență la torsiune / la răsucire
resistance to wear (T) rezistență la uzură
resistance to weathering (met, plast, TH) rezistență la intemperii / la coroziune atmosferică; (plast) rezistență la îmbătrânire în mediu extern / în aer (liber)
resistance wall (const) perete de rezistență
resistance welding (el, met) sudare electrică prin rezistență
resistant, resistant (fiz, TH, materiale, OM) rezistent, durabil, fix, permanent
resistant to bending (const, mec) rigid / rezistent la încovoiere
resistant to compression (mec, constr) rezistent la presiune / la compresiune
resistant to corrosion (chim) rezistent la coroziune, protejat contra coroziunii
resistant to fracture (fiz, mec) incasabil, rezistent la rupere
resistant to oil (auto, chim) inatacabil de ulei, rezistent la ulei
resistant to rupture (mec) incasabil (d. obiecte de sticlărie), rezistent la rupere
resistant to scaling (met) inoxibil, rezistent la (oboseală prin) exfoliere
resist being rubbed off (T, fiz) a rezista la îndepărtare / la tendința de răzuire etc.
resister persoană care se opune; (pol, adm) opo-nent, potrivnic, adversar; (fiz) corp rezistent, forță de rezistență

resist flow

resist flow (fiz, hidr) a rezista la curgere
resistibility rezistibilitate, posibilitate de rezistență; (capacitate de) rezistență / de împotrivire
resisting moment (mec) moment de rezistență
resistive rezistent; capabil să reziste, care poate rezista; (el) (element) rezistiv
resistive flowmeter (metr, el, hidr) debitmetru la care măsurarea debitului se face prin intermediul unui semnal electric proporțional, dat de un material conductiv, sensibil la diferența de presiuni
resistive pulse (el) impuls / salt al rezistenței electrice, pulsație / variație rezistivă
resistive pulse technique (el, autom) tehnica impulsului / saltului rezistenței electrice
resistivity (el) rezistivitate, rezistență specifică
resistor (el) rezistor, rezistență electrică
resistor furnace (met, el) cuptor electric, cu rezistență
re-size (mas-un) a prelucra din nou, la o altă dimensiune
resol (plast, chim) rezol
resoluble (chim) solubil, dissociabil; (mat) rezolvabil
re-soluble (chim, materiale) redizolvabil, rezolvabil, care poate fi redizolvat / dizolvat din nou
resolution (const, mec, chim) descompunere (a forțelor), dezagregare, disociere, dizolvare; (fiz, metr, c) putere de rezoluție / de separare / de rezolvare; (mat) rezolvare; (chim) redizolvare; (c, TV) rezoluție / definiție / descompunere a imaginii
resolution sensitivity (metr, autom) sensibilitate, cea mai mică schimbare la intrare, care produce un răspuns detectabil
resolution of a force (fiz, mec) descompunere a forței
resolution of precipitate (chim) dizolvarea precipitatului
resolvable (chim) solubil; (mat) rezolvabil
resolve hotărâre, fermitate; (mat) a rezolva; a termina; a încheia; (ec, adm, pol) a hotărâ, a decide; (chim, fiz) a dizolva (în); a separa
resolver (c, autom) rezolver; (ind chim) solvent, dizolvant
resonance (el, fiz, mec) rezonanță
resonant frequencies (fiz) frecvențe de rezonanță
resort resursă; adăpost
resources (ec) mijloace bănești, resurse, rezerve
respect raport, legătură; punct de vedere; respect; a respecta
respite răgaz; a da răgaz
respond a reacționa; a răspunde, a da un răspuns; a suferi o influență; a riposta
responding time (el, autom) timp de răspuns

restraint

response (autom) răspuns; (inf, autom) răspuns, reacție, efect; (fiz, metr) indicație (a aparatului); citire, caracteristică de frecvență (de răspuns); (mas, metr) sensibilitate (la aparate și mecanisme); (TH) reacție, comportare; sensibilitate, receptivitate
response characteristic (autom) curbă / caracteristică de răspuns; (inf) caracteristica frecvenței; (el) curbă de sensibilitate
response curve (mas, metr) caracteristică a sensibilității (aparatului); (el) curbă de răspuns / de sensibilitate
response error (mat, metr, autom) eroare de răspuns
response pressure (hidr) presiune la care sistemul (hidraulic) este acționat / la care se obține inițierea unei funcții a sistemului (hidraulic)
response time (autom, inf, el) timp de răspuns; (el) inerție, timp de stabilizare
responsibility (ec) răspundere, garanție
responsive (mas, materiale) sensibil
responsiveness (el, metr, TH) sensibilitate, capacitatea unui sistem de a răspunde rapid la variația parametrilor de intrare
rest repaus, odihnă, sprijin, pauză; (chim, mat) rest, reziduu; (const) adăpost; (ec) rest, fond de rezervă; rezemătoare, spătar (de scaun etc.); (mas-un, OM) reazem, lunetă, cărucior, suport, sanie, consolă; (mec) repaus; (mec) a fi în repaus, a se rezema, a rămâne, a se baza pe
restandardisation (metr) reetalonare; restandardizare, modificare (parțială) a unui standard
restart a porni din nou, a reporni
rest bar (for guides and guards) (met) bară-suport de ghidare (la laminoare)
rest base (mas-un) placă de bază a saniei principale (la strung)
resting (mec) în repaus; (mas) (mașină) oprit (dar care poate funcționa)
resting barrel (mas, OM) tambur fix
restitution (ec, fiz) restituire
re-stone (mas-un) a reascuți / a reface un disc abraziv
restoration (const) restaurare; (TH, OM) reconstrucție
restore (ec, jur) a restitui, a înapoia, a restabili; (const) a repara, a restaura, a renova; (TH, OM) a reconstrucție, a reface
restored waste rubber (plast, ind chim) (cauciuc) regenerat
restored waste vulcanized rubber (plast, ind chim) regenerat din deșeuri de cauciuc vulcanizat

restoring

restoring (TH) recondiționare, reparare; (constr) restaurare, renovare
restoring force (mec) forță de restabilire / de rapel
restoring mechanism (mas, OM) mecanism de readucere / de rapel
restoring spring (el) resort antagonist; (OM) arc de readucere / de rapel
restoring torque (el, metr) cuplu antagonist
restraighten (mas-un, met) a reajusta, a reîndrepta (d. table, benzi etc.)
restrain a reține, a împiedica, a înfrâna, a restrânge; a opri; (TH) a frâna, a fixa; (auto) a proteja
restrainer (chim) inhibitor; (OM) element de menținere / de fixare / de blocare
restraint împiedicare; obstacol, restricție; piedică; limită; (const) încastrare; (TH, OM) limitare, delimitare, restrângere, reținere
restraint at ends (const, mas, TH) prindere / fixare / încastrare la capete
restriction (transp, ec, adm) limitare, restricție; (met) contracție (rar)
restriction crack (met) fisură de contracție
restriking (mas-un) rectificare, reprelucrare, reluare a unei operații / a unei curse active (mai rar)
restrict a restrânge, a limita; a îngrădi, a delimita
restricted restrâns, limitat, îngrădit, delimitat, restricționat
restricted area (TH, ind) zonă cu restricții / cu acces limitat
restricted guidance (OM, mas-un) ghidare forțată
restrictor (fiz) restrictor; (metr) diafragmă de măsură; (TH, hidr) loc de ștrangulare
rest time (mas) timp de repaus
result (mat) rezultat; (mec) randament; a rezulta
resultant (mec) rezultantă (ca sumă vectorială), forță medie / rezultantă
resultant acceleration (mec) accelerație rezultantă
resultant force (mec) forță rezultantă / totală
resultant moment of unbalance forces (mec) rezultantă a momentelor forțelor de dezechilibru
resultant of all forces (const, mec) rezultantă a tuturor forțelor
resultant of reaction (ind chim) produs de reacție
resultant unbalance force (mec) rezultantă a forțelor de dezechilibru
resultant value (ec, mat) valoare finală / rezultantă
resultant velocity (mec) rezultanta vitezelor; viteză rezultantă
resulting moment (mec) moment rezultant
resume a limita; a rezuma

retention of shape

retail (sale) (ec) vânzare cu amănuntul / în detaliu
retail trade (ec) comerț cu amănuntul / cu bucată
retain a reține, a lega, a aduna; (hidr) a stăvili, a zăgăzui, a bara (cursul unei ape)
retained austenite (met) austenită de călire
retainer (geol) rocă impermeabilă; (OM, mas-un) opritor, dispozitiv de blocare / de oprire, colivie a rulmentului, colector de ulei, piesă de fixare, suport
retainer ring (OM) colivie a rulmentului, inel de fixare / de reținere, bandaj, inel opritor
retaining clip (OM) clema de fixare
retaining device (OM) dispozitiv de reținere / de fixare, încuietore
retaining nut (OM) piuliță de fixare / de reținere
retaining pin (OM, mas-un) extractor, știft / bolț de blocare / de reținere
retaining ring (OM) inel de siguranță
retaining ring of rim (auto, OM) cerc de jantă
retaining snap ring (OM) inel elastic de fixare
retaining spring (auto, OM) arc de oprire / de fixare / de reținere
retaining washer (OM) șaibă de siguranță / Grower, inel de siguranță
re-tap (mas-un) a trece din nou cu tarodul (la o piuliță uzată)
retard (mec, chim, fiz) a împiedica, a frâna, a opri, a reține, a întârzia, a temporiza
retardation (TH, mec, autom) întârziere, încetinire; (el) defazare, defazaj (în urmă); întârziere (de fază); (fiz) retardare; (mec) accelerație negativă, efect de frânare, reducere a vitezei; reținere
retardation factor (autom, alim, chim) factor de întârziere
retarded closing of valve (auto, termo) închidere întârziată a supapelor
retarded ignition (auto, termo) aprindere întârziată
retarded motion (mec) mișcare întârziată / încetinită
retarder (const, chim) întârziator de priză; (met, cf) frână de încetinire a mersului vagonetelor; (chim) încetinitor, întârziator, inhibitor, moderator, produs de frânare (care micșorează viteza de vopsire / de reacție)
retarding force (mec) forță de decelerație / de întârziere / de frânare
retarding torque (mec) cuplu de frânare
retard the corrosion process (chim) a întârzia procesul de coroziune
retell a repeta, a repovesti, a spune din nou
retention of hardness (mec) stabilitate la duritate, duritate stabilă după revenire
retention of shape (mec, plast, OM) rezistență la deformare, menținere a formei

retention pin

retention pin (OM) știft de siguranță / de oprire / de asamblare
retentivity (chim) retentivitate; (el) remanență; (mec) forță coercitivă; (TH) capacitate de reținere
retest (metr) retestare, testare de control, a testa din nou, a retesta
rethread (mas-un) a fileta din nou; a calibra un filet
reticle(s) (fiz) reticul, fire reticulare, rețea (și la aparate optice); (mas-un, opt) crucea vizorului
reticular (fiz) reticular, în formă de rețea
reticular structure (met) structură reticulară; (el) structură de rețea / a rețelei
reticulate (fiz, plast) reticular, a reticula
reticulated (fiz) reticular, în formă de rețea
reticulated foam (plast) material / spumă reticulară(ă)
reticulated structure (materiale) structură reticulată
reticulate structure (plast) structură reticulată
reticule (fiz) reticul, fire reticulare, rețea; (mas-un, opt) cruce a vizorului
retightening (el, mec) reîntindere, retensionare
retime (autom) a modifica momentul de declanșare a unui aparat / dispozitiv
retinol equivalent (RE) (metr) unitate de dozare pentru retinol (vitamina A) și pentru substanțe similare ca beta carotena: 1 RE este echivalent cu 5 international units (IU) (unități internaționale) sau 1,5 mg de retinol
retire (ec) a retrage efectele de pe piață; (mec) a mișca în sens invers; a se retrage (și din activitate)
retirement retragere, abandon; (TH) scoatere din funcțiune; ieșire la pensie, retragere din activitate
retoother (mas-un) mașină de retăiat dinți (la pâna de ferăstrău pentru metale)
retort (chim, OM) retortă
retort furnace / oven (met) cuptor cu retortă / cu cameră
retract (mas-un, mec) mers invers; cursă de înapoiere, retragere (a unui element de mașină / a unei scule)
retractable (OM) retractabil, pliant, escamotabil, care se poate retrage
retractile (OM) retractabil, escamotabil
retractile spring (OM) arc de readucere / de rapel
retractility (mec) forță de restabilire / de rapel
retracting spring (OM) arc de readucere / de rapel
retraction (mas-un) retragere (a unui dispozitiv)
retractor (auto, OM) locașul curelei
retractor collar (auto, mas, OM) inel / guler de cuplare a ambreiajului

return condenser

retractor pre-tensioner assembly (auto, OM) ansamblu cataramei de pretensionare
retransformation (met) transformare inversă
retreading (auto, ind chim) reșapare, recauciucare
retreading mould (ind chim, OM) formă / matriță de reșapare
re-treatment / retreating (met, TH) retratare, tratament suplimentar / repetat
retrievable amovibil, extractibil, recuperabil, remedial, reparabil; (autom) (re)utilizabil; (inf, c) care poate fi recuperat / găsit (în memoria computerelor etc.); de regăsit; (ec), care se poate percepe, incasabil
retrieve (TH, mas) a extrage, a ridica, a îndrepta, a recupera, a remedia, a repara, a scăpa; a redobândi; (c) a salva, a regăsi; a dezgropa (amintiri); a (se) reabilita (d. reputați etc.), a-și refăce / restabili (reputația, etc.); (d. un câine de vânătoare) a aporta (vânatul); **past** ~ irecuperabil; ~ **one's losses** a recupera terenul pierdut, a se refăce
retroaction (fiz) retroacțiune, acțiune ulterioară
retroactive (jur, adm) retroactiv
retrofitting (mas) modificare a echipamentului pentru a introduce schimbări făcute în echipamente similare, dar mai noi
retrogradation (plast) degradare; (ec) retrogradare
retrograde motion mișcare retrogradă; (auto, mas) mers înapoi; (cf, met) mișcare de recul (la locomotivă)
retrogression (mas, mec) mișcare de recul / de înapoiere
retrogressive movement (auto, mec) mișcare retrogradă / de recul
retrospection mirror (auto, OM) oglindă retrovizoare
return întoarcere, înapoiere, restituire; (ec) intrări (provenite din vânzări), venit, câștig; (hidr) restituție (în râu, a debitului derivat); (mas) mișcare în sens invers, cursă de înapoiere, mers înapoi, rapel, revenire, readucere; (mec) mișcare înapoi; cursă inversă; (met) galerie de ieșire a aerului; (hidr) retur, recirculare; evacuare; a (se) întoarce, a inversa, a reveni, a înapoia, a restitui; (ec) a plăti o sumă luată cu împrumut
return air (mas, hidr) aer utilizat (în utilaj pneumatic); (met) aer ieșit cuptor, aer viciat
return bend (hidr) curbă de retur / de întoarcere; îndoitură dublă; (TH, OM) cot / țevă în forma de U
return circuit (hidr) conductă de retur
return condenser (ind chim, alim) refrigerent cu reflux, condensator cu contracurent

return crank

return crank (OM) contra manivelă
returned juice (alim) zeamă de retur
return feeder (el) cablu de întoarcere
return-flow cooler (chim, alim, termo) refrigerent cu contracurent, răcitor în contracurent
return idler (const) rolă inferioară
return journey (cf, nav) cursă / călătorie de întoarcere; (mas, mas-un) cursă de înapoiere, mers înapoi
return key (c) tastă de revenire (și pt. alte funcții)
return lead (auto, el) fir de retur; (hidr) conductă de retur
return line (hidr) conductă de retur; (mas) linie de readucere
return material (TH, ec) material de returnat / refuzat / care se poate întoarce în circuitul producției
return mechanism (mas, nav) timonerie de readucere / de rapel
return motion / movement (mas) mișcare în sens invers, cursă de înapoiere, mers înapoi; (el, TH) mișcare de întoarcere
return pass (auto) mers înapoi; (mas) cursă inversă / de înapoiere, mișcare în sens invers, retur, revenire; (met) trecere în sens invers (la laminare)
return path (hidr, termo) conductă de retur; (mas) cursă / traiectorie de înapoiere
return pipe (auto, OM) țevă / tub retur; (hidr, termo) conductă inversă / de evacuare; țevă de preaplin, tub de versor
returns (ec) dare de seamă contabilă
return scrap (met) deșeuri de recirculație / interne
return slag (met) zgură recirculată
return speed (mas-un) viteză (la cursa) de înapoiere
return spring (auto, OM) resort / arc de rapel
return stroke (mas, mas-un, TH) cursă moartă / de revenire / de înapoiere / de retragere; (mec) mișcare de recul
return time (chim, metr) timp de scurgere (la pipete și biurete); (TH) timp de desfășurare; (mas-un) timp de retragere (a sculei, a unei sănii etc.)
return to normal (TH, ec, adm, mas) revenire la normal
return tube (OM, hidr) conductă de retur
return valve (OM, hidr) supapă / ventil de reținere
return wire (el) fir / conductor de întoarcere; fir neutru; (mec) linie neutră
revaluation (ec) reevaluare
revenue ton, tonne (RT) (metr) unitate de măsură utilizată în facturarea / plata transportului pe mare a unei încărcături; mărimea unei încărcături în revenue tons este egală cu

reverse

numărul de tone metrice sau numărul de metri cubi al încărcăturii (atenție la text)
reverberating / reverberatory furnace (met, termo) cuptor (cu flacără) cu reverberație
reverberatory-furnace practice (met, termo) (proces de) topire în cuptor cu flacără
reverberatory (puddling) furnace (met) cuptor (cu flacără) cu reverberație
reverberatory smelting (met) topire în cuptor (cu flacără) cu reverberație
reversal (fiz) inversiune; (mas) schimbare a sensului mișcării / de mișcare, schimbător de sens; (mas-un) inversor, inversare, reversare; (c) inversare / răsturnare de imagine; reversibil; (pol, jur) abrogare, întoarcere / schimbare totală (a curentului de opinii etc.); (jur) casare, desființare, revocare, renunțare; (poligrafie) inversare; (el) legare în opoziție; (meteo, av) schimbare a direcției vântului; **self~** (chim) autoabsorbție, (autom)autoinversiune; **load ~** (mec) alternanță de sarcină
reversal control (autom) comandă prin inversare, comandă reversibilă
reversal development (fiz, chim) dezvoltare reversibilă (a unui fenomen, a unei reacții etc.)
reversal dip (OM) înclinare inversă
reversal load (mec) sarcină reversibilă
reversal of aileron effect (av) inversare a acțiunii eleroanelor
reversal of damping (mec, autom) compensare a amortizării
reversal of direction (auto) schimbare a direcției / sensului de mers
reversal of phase (el) inversare a fazelor
reversal of polarity (fiz) schimbare a polarității
reversal of stroke (mas-un) schimbare / inversare a cursei
reversal of stress (mec, const) alternanță / inversare a eforturilor / tensiunilor
reversal of the magnetic needle (fiz) reîntoarcere / revenire a acului magnetizat
reversal point (mat, mas, mas-un) punct de întoarcere (la o curbă, la o cursă etc.)
reversal prism (fiz, opt) prismă de inversare (la aparate optice)
reversal processing (TH) proces reversibil
reversal return travel (mas) cursă de înapoiere, cursă inversă; (mas, auto) mers înapoi; (telefonie) retur, revenire
reversal stage (autom) etaj inversor
reversal time (met) timp de inversare (la caupere)
reverse (TH) compensare automată (sau oprire parțială) la depășiri accidentale (de sarcină / viteză etc.); (auto) mers înapoi, marșarier; (mas) cursă de înapoiere, mișcare inversă; (geom) latură

reverse axle

opusă; inversare; (mec) recul; înfrângere; (poligrafie) contrapagină, pagină cu soț, verso; a inversa; (autom, mas) a schimba / a inversa mersul, a reversa; (TH) a învârti, a întoarce, a comuta schimba poziția; (textile) a întoarce pe dos; contrar; invers; răsturnat

reverse axle (auto) ax de mers înapoi / de marșarier; (OM) arbore de inversare a sensului de rotație (într-un angrenaj etc.)

reverse-bending (fatigue) test (met, metr) test / încercare de îndoire / încovoiere alternativă (la oboseală)

reverse drawing (met, plast) tragere inversă / inversată (etapă a tragerii când materialul poate avea curgere pe direcție opusă tragerii inițiale / dorite)

reversed frame (nav) contracoastă

reversed stress (mec) tensiune / efort alternativ(ă)

reverse direction (mec) direcție inversă, sens invers

reverse double-gear wheel (auto, OM) roată dublă, de mers înapoi (la cutia de viteze)

reversed stress (mec) tensiune alternativă

reverse end for end (mas-un) a întoarce la 180°

reverse flow cooling (mas, termo) răcire în contracurent

reverse gear (auto) mers înapoi, marșarier; (OM) roată dințată a mersului înapoi, angrenaj pentru inversarea sensului de rotație

reverse gear ratio (auto) raportul de transmisie al angrenajului de mers înapoi / de marșarier

reverse gear shaft (auto) ax de mers înapoi / de marșarier; (OM) arbore pentru inversarea sensului de rotație

reverse gear wheel (auto) roată dințată a angrenajului de mers înapoi / pentru inversarea sensului de rotație

reverse idler (gear) shaft (auto) arborele pinionului de mers înapoi

reverse lever (OM) pârghie de inversare a sensului de mișcare

reverse motion / movement (auto) mers înapoi, marșarier; (mas) mișcare în sens contrar / opus / invers, cursă de înapoiere, revenire (a sculei, saniei port-scule etc.)

reverse order of removal (TH) ordinea inversă a îndepărtării / scoaterii / demontării

reverse pedal (auto, OM) pedală pentru mers înapoi / invers

reverse pinion (auto, OM) pinion de mers înapoi / de marșarier / de schimbare a sensului de rotație

reverse plate (OM) suportul inversorului sensului de rotație

reverse the poles (el) a inversa polii

reversing cold rolling mill

reverse time, reaction time (autom, metr) timp de reacție / de răspuns (la un aparat, sistem automatizat etc.)

reverser (el, mas) reversor, inversor, schimbător de sens

reverse rotation (mec) rotație în sens invers

reverse running (OM) mers înapoi

reverse screw (mas, mas-un, OM) șurub de comandă a mecanismului de inversare

reverse shaft (OM) arbore inversabil / de inversare

reverse speed (auto) viteză de mers înapoi / în marșarier

reverse stop (OM) fixator / opritor al mecanismului de mers înapoi

reverse torsion test (mec, OM) încercare / test la torsiune alternativă

reverse wheel (auto, OM) pinion de mers înapoi / de marșarier / de inversare a sensului de rotație

reversible (mas, mec) reversibil, cu mecanism de inversare a sensului de mișcare; (mat) reversibil, inversabil; (TH, OM) reversibil, rabatabil, rotibil, înclinabil

reversible chuck jaw (mas-un, OM) falcă de universal pentru exterior și interior

reversible Diesel engine (mas, termo) motor diesel reversibil

reversible drive (OM) acționare reversibilă

reversible motion (OM, mec) mișcare reversibilă

reversible pawl (OM) clichet reversibil

reversible platen plate (met) placă de model, reversibilă

reversible process (termo, chim) proces / reacție reversibil(ă)

reversible propeller (nav) elice cu pas variabil / cu pale reglabile

reversible transducer (metr) traductor la care pierderile nu depind de sensul transmiterii semnalului / energiei prin traductor

reversing (mas, mec) inversarea sensului de mișcare, schimbător de mers / al sensului de mișcare, inversare, care inversează

reversing bar (OM) tijă a inversorului, a mecanismului de inversare a sensului de mișcare

reversing blooming mill (met) laminor blooming reversibil

reversing clutch (auto, OM) cuplaj reversibil, ambreiaj de inversare

reversing cogging mill (met) laminor bluming reversibil

reversing cogging mill train (met) linia de laminare (tip bluming) reversibilă

reversing cold rolling mill (met) laminor reversibil, pentru laminare la rece

reversing drive

reversing drive (OM) acționare cu mecanism de inversare
reversing finishing rolling mill (met) laminor finisor reversibil
reversing four-high hot (cold) rolling mill (met) laminor cu patru reversibil pentru laminare la cald (la rece)
reversing gas valve (met, OM, hidr) clapă de inversare a gazului
reversing gear (OM) mecanism / angrenaj de inversare a mișcării / rotației
reversing-gear lever (OM) pârghie pentru inversare a sensului mișcării
reversing-gear valve (met, termo) registru / șubăr de inversare (la cuptoare)
reversing handle (OM) pârghie de inversare a mișcării
reversing hoop rolling mill (met) laminor reversibil pentru benzi (în rulouri)
reversing latch (OM) clichet pentru inversarea sensului de mișcare
reversing lever (OM) manetă de comandă a inversorului, pârghie pentru inversarea sensului de mișcare
reversing mechanism (OM) mecanism pentru inversarea sensului de mișcare; (mas-un) dispozitiv de filetat la mașina de găurit
reversing mill (met) (cajă de) laminor reversibil
reversing mill stand (met) cajă de laminor reversibil
reversing mill strand / train (met) cajă / tren / linie de laminor reversibil
reversing motion (mec) mișcare de inversare de sens / inversă
reversing motor (mas) motor reversibil
reversing motor planer (mas-un) raboteză cu mecanism de acționare cu motor reversibil
reversing plate mill / train (met) laminor de table reversibil
reversing point (mas) punct de inversare (a unei curbe)
reversing rolling mill (met) laminor reversibil
reversing rolling mill stand (met) cajă de laminor reversibil
reversing roughing rolling mill (met) laminor reversibil degrositor
reversing screw (OM) șurub de comandă a mecanismului de inversare, șurub de schimbare sensului de mișcare
reversing shaft (OM) arbore reversibil / de inversare a rotației
reversing shape mill (met) laminor reversibil de profiluri
reversing slip mill (met) laminor reversibil de table / benzi

revolution counter

reversing strip rolling mill (met) laminor reversibil pentru benzi
reversing the rolls (met) inversarea sensului de laminare
reversing three-high rolling mill (met) laminor trio reversibil
reversing train (met) linie de laminor reversibil
reversing two-high hot (cold) rolling mill (met) laminor duo reversibil, pentru laminare la cald (la rece)
reversing two-high plate rolling mill (met) laminor duo reversibil pentru table groase
reversing two-high sheet rolling mill (met) laminor duo reversibil pentru table
reversing two-high sheet rolling stand (met) cajă de laminor duo reversibil, pentru table
reversing valve (OM, hidr) sertar / supapă pentru inversarea sensului de mișcare
revert a reveni, a se întoarce
revert scrap (met) deșeuri metalice de recirculare / interne
revertible (mat) reversibil, inversabil
revet (const, hidr) a căptuși, a îmbrăca; (TH) a acoperi, a proteja, a căptuși
revetment (const) întărire, consolidare, acoperire cu piatră, protejare, îmbrăcăminte (și rutieră); (TH) acoperire, protejare, căptușire
review analiză; bilanț; inspecție; recenzie; privire generală / retrospectivă; (metr, mas) revizie, verificare, control; trecere în revistă, paradă; (poligrafie) revistă (literară, științifică etc.), jurnal periodic; critică; cronică; recenzie; (mil) paradă, (trecere în) revistă; (jur) revizuire (a unui proces); recenzat; analizat; a recenza; (mas, TH, ec) a analiza; a corecta, a inspecta; a revedea; a reconsidera; a reexamina; a repeta; a face critică (literară), a fi cronicar (literar) / recenzor (la o revistă), a recenza (un articol pt. o revistă); a expune; a povesti; a privi retrospectiv
reviewer recenzor (la o revistă, editură etc.), recenzent, critic / cronicar literar
reviewing (metr) verificare, control, revizuire; recenzare, recenzie, care face o recenzie
revision (metr, TH) revizie, verificare, control, revizuire; cercetare; ediție revăzută corectată / completată
revolution (mat) revoluție; (chim) rotație (a planului de polarizare); (mas, mec) învârtire, rotație, rotire; **revolution (r, rev)** (metr) unitate de măsură pentru unghiuri, egală cu unghiul corespunzător unui cerc, 360°, sau 2 π radiani
revolution axis (OM) ax de rotire / de rotație
revolution counter (auto, autom, metr) numărător de ture, tahometru; (hidr, metr) tahimetru

revolution in counterclockwise direction

revolution in counterclockwise direction (mat, TH) răsucire / rotație spre stânga (în sens invers acelor unui ceasornic)

revolution indicator / meter (auto, metr, hidr) tahometru; contor de rotații; numărator de ture

revolution motion (mec) mișcare de revoluție

revolutions per inch (mas-un) numărul de rotații al arborelui principal pentru un avans de 1 țol

revolutions per minute (RPM, rpm, r/min) (mas, metr, mec, fiz) unitate de măsură pentru viteză unghiulară, rotații pe minut, turație: $1 \text{ r/min} = 0,104720 \text{ radiani pe secundă (rad/s)}$

revolve (mec, mas-un) a (se) roti, a se mișca în jurul unui centru / unei axe

revolvable (mec, mas-un) turnant, rotativ

revolving (mat) rabatere; (TH) rotativ, turnant, pivotant, rotitor, giratoriu, mișcare de rotație în jurul unei axe exterioare corpului

revolving bed plate (mas, OM) placă turnantă

revolving couple (mec) cuplu de rotație

revolving crosscut saw ferăstrău de debitat (și pt. lemn)

revolving crystal method (chim) metodă cu cristal rotativ / turnant

revolving cylinder engine (auto) motor cu cilindri rotativi / cu cilindru rotativ

revolving cylinder roaster (met, termo) cuptor rotativ de prăjire

revolving cylindrical furnace (met) cuptor tubular, rotativ

revolving distributor (ind chim, met, alim, OM) distribuitor rotativ

revolving drier (ind chim) uscător rotativ

revolving feed plate (mas-un) disc cu roți dințate amovibile, ale mecanismului de avans (la strung)

revolving feed table (mas-un) masa mecanismului de avans circular

revolving furnace (ind chim) cuptor rotativ

revolving grate (ind chim) grătar rotativ

revolving part (OM) piesă turnată / în rotație

revolving press (mas-un, met) presă-revolver, presă cu masă cu avans circular

revolving reverberatory furnace (met) cuptor rotativ, cu flacăra

revolving screen (const, ind chim, met) ciur rotativ, sită rotativă

revolving slide rest (mas-un, OM) suport sferic

revolving top (met, ind chim) dozator / alimentator rotativ

revolving trommel (met) tambur rotativ

revolving tubular furnace / kiln (met) cuptor tubular rotativ

revolving turret (mas) turn rotitor (pt. macarale); (mas-un) cap rotativ (și la strunguri automate)

revolving worm (mas) transportor elicoidal

R.H.N. (Rockwell hardness number)

revs. (revolutions) (mas, metr) numărul de rotații pe unitate de timp, turație

revolutions per minute (OM, mas) revoluții pe minut, turație

rewater (alim, hidr) apă de recirculație

reweighing (metr) recântărire

rewind (el) reînfașurare, rebobinare (a unei benzi magnetice, a unui rotor / stator de motor electric etc.), a rebobina; (textile) reînfașurare, a depăna; a întoarce (ceasul); (poligarfaie, textile) a rebobina

rework (mas-un, TH) a retușa, a finisa, a reutiliza, a prelucra din nou

reworkable waste (met, textile, TH) deșeuri reutilizabile

rework (OM, TH) a recondiționa, a prelucra din nou

reworking (mas-un) recondiționare a unei piese uzate, prelucrarea pentru a doua oară; prelucrare a deșeurilor sau a materiilor prime regenerare; (TH) completarea prelucrării, finisare

reyn (metr) unitate de măsură pentru viscozitate dinamică în sistem britanic: $1 \text{ reyn} \cong 68,94757 \text{ kilopoise}$, sau $6,894757 \text{ kPa s}$

Reynolds criterion (fiz, hidr, T) criteriul lui Reynolds

Reynolds number (chim, hidr) numărul lui Reynolds

r.h. (right hand) (auto) la dreapta; (OM) de dreapta; cu filet pe dreapta

rhe (metr, hidr) unitate de măsură a fluidității, opusul vâscozității, în sistem SI: $1 \text{ rhe} = 10 \text{ (Pa}\cdot\text{s)}^{-1}$

Rhine foot, Rheinfuss, fuss (metr) unitate de măsură pentru lungime, utilizată tradițional în nordul și vestul Germaniei, picior (din zona Rinului)

Rhenium (Re) (chim) reniu

rheocasting (met, plast) turnare a unui material în stare semi-fluidă / parțial topit / vâscos

rheological grease (T, hidr) unsoare reopectică / care își mărește vâscozitatea la solicitare mecanică

rheologic(al) property (fiz) proprietate reologică / de curgere

rheology (fiz) reologie

rheoplectic substance (fiz, plast) substanță cu vâscozitate dependentă de timp (de obicei crescătoare în timp), indiferent de viteză de forfecare

rheopexy (fiz) reopexie

rhm (metr, fiz) abreviere pentru roentgen-hour-meter, o unitate utilizată pentru a măsura puterea razelor / radiației gamma; o sursă de 1 rhm produce o ionizare cu o viteză de 1 roentgen pe oră la o distanță de 1 metru de sursă

R.H.N. (Rockwell hardness number) (mec, metr) duritate Rockwell / în unități Rockwell

Rhodium (Ro)**rider**

Rhodium (Ro) (chim) rodiiu
rhomb (geom) romb
rhombic (geom) rombic
rhombohedral (geom) romboedric
rhombohedral packing (mat) rețea / aranjament romboedric(ă)
rhombus (geom) romb
rho ratio (material) coeficient de contracție
rhyolite (minr) riolit, liparit
rhythm ritm
rhythmic(al) ritmic
rhythmicity ritmicitate
rhythmic variation (TH) pulsație, variație ritmică / periodică
ri (metr) unitate tradițională japoneză de măsură pentru distanță, leghe japoneză: 1 ri $\approx$ 3927 m
rib (OM, alim) coastă; (OM) muchie, flanșă; nervură, renură; (met) adaos turnat, îngroșare; (cf, met) coastă (de rambleu); dungă, margine; (TH) a prevedea cu nervuri, a nervura
ribband shore (nav) pontil lateral (al saniei de lansare)
ribbed (auto, OM) nervurat, cu nervuri
ribbed brake drum (auto, OM) tambur de frână, cu nervuri
ribbed conveyer belt (plast, OM, mas) bandă de transport canelată / nervurată
ribbed flat (OM) profil cu nervuri / nervurat
ribbed funnel (ind chim, alim) pâlnie cu nervuri (pt. filtrare)
ribbed mat (auto, ind) covor de cauciuc dungat
ribbed pipe (OM) țevă cu nervuri / cu aripioare
ribbed plate (ind chim, OM) placă cu nervuri
ribbed profile (plast, auto) profil cu canale (la anvelope)
ribbed radiator (termo) radiator cu nervuri
ribbed roller (ind chim, OM) cilindru canelat
ribbed roof (met) boltă cu nervuri
ribbed tank (OM, hidr) vas cu nervuri
ribbed tube (OM, termo) țevă cu nervuri / cu aripioare
ribbed tube radiator (termo, OM) radiator cu nervuri
ribbing (OM) nervuri, întărire cu nervuri
ribbon conveyer (mas) transportor cu bandă
ribbon drier (ind chim, alim) uscător cu bandă
ribbon folder (met) înfășurător pentru bandă
ribbon iron (met) platbandă de oțel, oțel lat
ribbon reel (met) înfășurător de / pentru bandă
ribbon saw (mas-un) ferăstrău-bandă, ferăstrău-panglică (și pt. lemn)
ribbon spring (OM) arc plan
ribbon transmission (OM) transmisie prin bandă / cu curele
rib radiator (termo) radiator cu nervuri
rice (agr, alim) orez

rice corn (agr, bot) sorg
rice cup (metr, alim) (engl) unitate de măsură pentru volum / capacitate (pt. produse lichide sau uscate): 1 rice cup (ceașcă de orez) $\approx$ 180 ml sau 3/4 US cup
rice flour (alim, textile) făină de orez
rise in temperature (fiz) creștere a temperaturii
rice oil (alim, chim) ulei de orez
rice starch (alim, chim, textile) amidon de orez
Richardson number (fiz) număr adimensional, caracteristic curgerii în fluide stratificate
rich gas (ind chim, met, termo) gaze umede / bogate / cu putere calorică mare
rich gas heating (termo) încălzire cu gaz bogat
rich in lead (met) bogat în plumb
rich mixture (auto, chim, met) amestec bogat (în combustibil)
rich slag (met) zgură bogată (în metale neferoase)
Richter scale (metr, fiz, geol) scară logaritmică pentru măsurarea intensității cutremurelor de pământ; v. **magnitude**
rick (metr, silv) unitate tradițională pentru volum, lemne de foc: 1 rick $\approx$ 1,208 steri
rid eliberat, liber; a curăța, a elibera, a se debarasa, a scăpa (de ceva); **get ~ of** a scăpa, a se debarasa (de ceva)
ride alee, drum (pentru călărie); plimbare călare / cu bicicleta; voiaj, drum, călătorie (cu automobilul, autobuzul, bicicleta etc.); (*fam*) cursă de cai / de mașini, spălătorie; a parcurge / trăbate călare; (*amer*) (*fig*) a enerva, a răcăi, a săcăi, a scoate din sărite, a stăpâni; (*fam*) a deranja; (nav) a mușca (d. volte), a se mușca (d. parâme), a înfrunța valurile / furtuna; (*fig*) a cuprinde, a domina; ~ **on** a merge călare pe, a călări
rid from / out / of a mântui din / de, a salva din / de), a scăpa din / de
ridge (metr) unitate tradițională de măsură pentru lungime: 1 ridge $\approx$ 6,1722 m
rid of a curăța de, a debarasa de, a descotorosi de, a elibera de, a scăpa de
right angle (metr, geom) unghi drept, unitate de măsură pentru unghiuri, egală cu 1/4 de cerc, 90° (grade hexagesimale), 100 grade (centagesimale), sau $\pi/2$ radiani
rid a (e)libera, a scăpa de ceva, a se debarasa, a curăța
riddle (OM) ciur, sită de separare; a cerne, a separa, a strecura, a trece prin sită
riddling (alim, const) refuz de ciur / de sită
ride at anchor (nav) a sta la ancoră
ride the clutch (auto, OM) a apăsa pedala de ambreiaj, a debreia
rider (geol, mediu) strat dominant; însoțitor; (fiz, metr) călăreț (la balanțe mai vechi); rocă sterică inclusă într-un filon; dispozitiv care stă

rider pin

călare pe o bandă, pentru golirea materialului în diverse puncte; intercalare (în manuscris)

rider pin (OM) bolt / știft cu canal de ghidare

rider strip (OM) bandă (metalică) de protecție

ridge creastă; (const) muchie / coamă de acoperiș, cărămidă de falț; coronament; (geogr) coamă, creastă, prag, creastă de munte, lanț de munți, cumpăna apelor; (met, TH) bavură, muchie, bordură, margine, profil cu bulb

ridge beam (const) grindă de coamă

ridged-back file (mas-un) pilă rombică

ridging (agr) mușuroire; (OM) aplatizare pe suprafața de lucru a dinților

riding comfort (auto, transp) confort de călătorie

riffled iron (met) fier / oțel striat

riffled sheet (met) tablă striată

riffled surface table (met) masă cu nervuri pentru sortarea minereurilor

riffled tube (met, OM) țevă cu nervuri sau caneluri elicoidale / spiralate

rifle file (mas-un) pilă fină

riffler (met) denisipar; (OM) canelură, renură (rar), riflu (de tăvălug de moară); crestătură; (mas-un) pilă pentru găuri

riffling (ind chim) epurarea pastei în denisipar (în industria); (met, TH) striere, zimțare

rifle (mil) pușcă, armă; (OM) șanț; jgheab; canelură; (mas-un) a canela

rifle-bore, rifle-drill (mas-un) a aleza cu sculă specială (și tip burghiu) un canal de mare lungime

rifle file (mas-un) pilă mare (și curbată), rașpil

rifling (mas-un) tăierea canalelor elicoidale interioare; ghintuirea armelor de foc

rifling bar (mas-un) bară (cu sculă sau suport de sculă) de tăiat canale elicoidale interioare

rifling machine (mas-un) mașină de tăiat caneluri elicoidale

rift (geol, geogr) crăpătură, fisură, suprafață / plan de rupere, ruptură; defileu; (mas, OM) nervuri; (OM, met) a tăia / a spinteca un covor de bandă

rig (geogr) creastă, muchie; (mas) dispozitiv, aparat(aj), utilaj, instalație, echipament, mașină, montaj; ținută; (TH) înzestrare; tachelaj; (TH) a înzestra; a monta, a asambla; a arma (o pompă, o navă)

Riga last (metr, silv) unitate tradițională britanică pentru a măsura volumul de lemn / bușteni: 1 Riga last $\cong$ 2,265 m³ de bușteni cu secțiune pătrată sau $\sim$ 1,841 m³ de bușteni rotunzi

rigger (OM) roată de curea, dispozitiv de întins cureaua

rigging (OM, mas) asamblare, montaj, reglare, transmisie prin (sistem de) pârghii; (nav) funii de ancorare a unui catarg, greement; sarturi, manevre, tachelaj, cordaj; (TH) instalare, montaj, dotare, dotare, echipare

rigid drawgear

rigging up (TH) montaj, montare, instalare, asamblare, amenajare, dotare

rigging up expenses (ec, ind chim, TH) cheltuieli de montaj

right drept; just; îndreptățit; exact; potrivit; corespunzător; bine; direct; corect; complet; (auto) la dreapta; (OM) filet pe dreapta; a ridica; a redresa; a îndrepta; a corecta

right ahead (nav) drept în prova

right-and-left threaded (OM) (o piesă) având la unul din capete filet pe dreapta și la celălalt filet pe stânga

right angle (geom) unghi drept

right-angled (geom) dreptunghiular

right-angle elbow pipe (mas, OM) tub cotit la 90°

right-angle friction gear (OM) transmisie cu roți de fricțiune conice, cu axe perpendiculare

right drive / driving (auto) conducere pe stânga (în UK, Australia etc.)

right-handed (OM) cu filet / dantură pe dreapta

right-handed screw (OM) șurub cu filet pe dreapta

right-handed thread screw (OM) șurub cu filet pe dreapta

right-handed twist (mas, OM) răsucire la dreapta

right hand mill / milling cutter (mas-un) freză de așchiat pe dreapta

right-hand rule (el) regula mâinii drepte

right-hand side (mat) membrul al doilea al unei ecuații

right-hand teeth (OM) dantură pe dreapta

right-hand thread (OM) filet pe dreapta

right-hand tool (mas-un) cuțit pe dreapta

right-hand twist (met, OM) răsucire / torsiune la dreapta

right outside rearview mirror (auto) oglindă retrovizoare exterioară (pe partea dreapta)

right prism (geom) prismă dreaptă

right proportion (mat) egalitate, simetrie, proporționalitate

right the rudder (nav) a îndrepta cârma, a pune cârma la zero

right section (geom, OM) secțiune ortogonală

right-side round iron (mas-un) cuțit de canelat, sculă de nituit; (mas-un) cuțit de raionat convex

right-side view (OM) vedere din dreapta (în desen tehnic)

right triangle (geom) triunghi dreptunghic

rigid (mec, OM) rigid, stabil, fix, dur, tare

rigid air screw (OM) elice rigidă

rigid axle (auto, OM) osie rigidă

rigid body (fiz) corp rigid

rigid crust (geol) crustă solidă (a globului terestru)

rigid coupling (auto, OM) cuplaj fix / rigid; (cf) cuplare rigidă / strânsă

rigid die (ind chim) formă / matriță rigidă

rigid drawgear (OM) dispozitiv rigid, de tracțiune

rigid fixing

rigid fixing (constr, mec, OM) capăt încastrat rigid, încastrare
rigid frame (const) cadru / schelet rigid, șarpantă rigidă
rigid free body balancing (mec) echilibrare a unui corp rigid liber
rigid guide (mas-un, OM) ghidaj fix
rigidified rubber (ind chim) cauciuc rigidizat
rigid in phase (el) stabil în fază, cu defazaj constant
rigidity (el) rigiditate dielectrică; (mec) rigiditate
rigidity modulus (mec, OM) modul de elasticitate transversal
rigidity rib (OM) nervură de rigidizare
rigid joint (OM) îmbinare / asamblare rigidă
rigid plastics (ind chim, plast) materiale plastice rigide; **semi~** materiale plastice semirigide
rigid polyvinylchloride (ind chim, plast) polichlorură de vinil neplastifiată / rigidă
rigid shaft (OM) arbore rigid
rigid suspension (auto) suspensie rigidă
rig out (OM, mas, TH) a demonta
rig up (OM, mas, TH) a monta
rim (OM) margine, cadru, ramă, zonă exterioară, bordură; obadă, cant, coroană; (auto) jantă; (met) crustă (a lingoului); a bordura
rim band (auto, OM) bandă de protecție a camerei
rim base (auto, OM) bază de jantă
rim bolt (auto, OM) bolt / șurub de jantă
rim brake (auto, OM) frână de jantă
rim bruising (auto) deteriorarea jenții
rim clamp (auto, OM) clemă de jantă
rim clutch (auto, OM) ambreiaj cu benzi
rim colar (auto, OM) bordură de jantă
rim contour designation (auto) codul jantei
rim cut (auto) tăierea anvelopei de către jantă
rim diameter (auto) diametrul jantei
rim drive (OM) transmisie cu curele
rime (auto) a monta anvelope
rim expander / remover (auto, OM) dispozitiv / levier de demontat jenți
rimmed steel (met) oțel necalmat
rimming ingot (met) lingou de oțel necalmat
rim of the flywheel (auto, OM) coroana dințată a volanului
rim of guide blading (mas-un) coroană directoare
rim of a toothed wheel (OM) coroană dințată
rim of wheel (auto, OM) janta roții; (OM) coroana roții
rim saw (mas-un) ferăstrău circular cu bandă dințată
rim size (auto) mărimea jenții
rim socket spanner / wrench (auto, OM) cheie tubulară pentru piulițele jenții
rim tool (auto, OM) sculă de demontat janta
rim width (auto) lățimea roții, jantei

ring size

rind coajă (și de copac), pelliță de fructe
ring (const) belciug, ureche; (fiz) sunet, timbru, intonație; (mat) inel; (TH, OM) toartă, inel, ureche; a chema, a suna; (metr, silv) unitate tradițională britanică pentru volum de scânduri de lemn, legate cu benzi de tablă: $1 \sim 0,566 \text{ m}^3$
ring burner (met) arzător inelar / cu ajutor inelar; (termo) coroană de încălzire
ring-compression coupling (OM) manșon de cuplare / cu inel de strângere
ring conduit (hidr, OM) conductă circulară
ring core (met) miez rotund / inelar
ring cutter (mas-un) mașină / dispozitiv / sculă de tăiat inele, carotieră
ringed roof (met) boltă inelară (de cuptor)
ring eye bolt (OM) șurub cu ochi
ring fastener (OM) inel de fixare
ring forming machine (met, mas-un) mașină de bobinat sârmă
ring gasket (OM) garnitură inelară
ring gearing (OM) inel de ghidare (și dințat), ghidaj circular țat
ring groove (OM) canal pentru segment de piston
ring jet (hidr, termo) jet inelar
ring-joint gasket (OM) garnitură inelară (și metalică) de etanșare
ring kiln (met) cuptor circular
ring-lubricated bearing (OM, T) lagăr cu ungere cu inel
ring lubrication (T; OM) lubrifiere cu inel
ring nozzle (termo, OM) injector / duză inelară
ring nut (OM) piuliță inelară / rotundă
ring nut spanner (OM) cheie pentru piulițe rotunde
ring of wire (met) colac / inel de sârmă
ring oiling (T) lubrifiere cu inel
ring-oiling bearing (OM, T) lagăr cu ungere cu inel
ring packing (OM) garnitură formată din mai multe inele / pachet de inele (și elastice)
ring pivot (OM) pivot inelar
ring race of bearing (OM) calea de rulare a rulmentului radial, inel de rulare (al rulmentului)
ring-shaped (OM) inelar, în formă de inel, circular
ring size (metr) mărime de inel, o unitate de măsură pentru diametrul interior sau pentru circumferința interioară $a(I)$ unui inel; există diverse sisteme de măsurare; în US mărimea unui inel n are o circumferință interioară de $36,3 + 2,60 \cdot n$ mm; în UK mărimile tradiționale se notează cu litere A, B, etc.; if we replace the letters by numbers n ($A = 1$, $B = 2$, etc.), mărimea unui inel (UK) n are circumferința interioară $36,25 + 1,25 \cdot n$ mm; conform ISO 8653 mărimea inelului este egală cu circumferința interioară în mm minus 40

ring slip

ring slip (el) inel colector / alunecător
ring spring (OM) arc inelar, arc-taler, arc cu secțiune dublu trapezoidală
ring sticking (auto, termo, T) griparea / blocarea segmentelor de piston
ring-tongue terminal (OM) terminație rotunjită (a unei piese), cu o gaură pentru trecerea unui șurub
ring-type packing (OM) garnitură inelară de etanșare
ring with flaps (OM) inel cu aripi / cu nervuri
rinse (TH, mediu, alim, textile) clătire; a clăti; a spăla; (alim) a înghiți; a curăța
rinse out (TH, mediu, alim, textile) a spăla (cu îndalțurarea impurităților)
rinsing (TH, mediu, alim, textile) clătire, spălare (ușoară)
rinsing plant (TH, mediu, alim, textile) mașină / instalație de spălat
rinsing screen (OM) sită de spălare
rip (textile, semifabricate subțiri, folii) sfâșiere; curent (de fluid); tăietură; (mas-un) a canela, a cresta; a (se) rupe; a tăia; a provoca o tăietură / o sfâșiere; a despica (în lung); a (se) sfâșia
ripen a (se) coace; a (se) maturiza
ripeness (alim) maturitate, coacere
ripeness stadium (alim) stadiu de coacere / de maturare
ripening maturizare, maturare, maturație, îmbătrânire, coacere
rip open a spinteca, a despica (d. lemn, piese etc.)
ripple (fiz, mec, mas) variație ciclică în jurul valorii medii
rippled (OM) ondulat (dar și defect)
rippled weld (met) sudură ondulată
ripping (met) prima trecere
ripping chisel (OM) daltă de despica, rangă
ripping surface (OM) suprafață ondulată (și defect); (T) (proces de) micro-deformare locală, generat de prelucrare sau în exploatare
ripple încrețire, undulație (a apei), clipocit; (T) (proces de) micro-deformare locală, generat de prelucrare sau în exploatare
ripple weld (OM, met) sudură ondulată
rip saw (mas-un) ferăstrău de spintecat
ripstop (hidr) soluție de proiectare mecanică pentru separarea a două circuite hidraulice
rip up (mec) a rupe, a spinteca
rise (constr, TH, fiz) rampă, ridicare / înălțare a terenului, înălțime a unei trepte, înclinare, ridicare, creștere, mărire, urcare; (și *fig*) ascensiune; (mil) avansare (în grad); (mat) diferență între ordonatele a două puncte; ieșire la suprafață; înălțare; înălțime; majorare; (*fig*) parvenire; proveniență; răsărit (al soarelui, lunii etc.); (ec) ridicare, creștere, urcare (a prețurilor etc.); (geol)

riveted

ridicare, înălțare (a unor straturi); (geogr) ridicătură (de teren), povârniș, deal, înălțime, izvor (și *fig*); (OM) săgeată; sporire; suire; sursă; (*fam*) furie, indignarea, vexare (ca urmare a declarației împotriva intereselor unei persoane); a (se) urca, a (se) ridica; (și *fig*) a se agita, a se ridica (d. mare etc.); a se porni (d. vânt); a se cățăra pe; a se deștepta (dimineata); a se înălța; a se înălța, a răsări, a se arăta (d. soare, lună); a se încheia, a ridica ședința (d. o adunare etc.); (ec) a (se) majora, a crește, a se ridica (d. prețuri, salarii); a se revolta; a se ridica de pe un scaun, a se ridica în picioare; a da de; a zări (de la distanță); ~ **to the occasion** a fi la înălțimea situației; ~ **of the curtain** (teatru) ridicare a cortinei (și *fig*); **the ~ of the tide** fluxul; ~ **of the temperature** creștere a temperaturii; **ask for a ~** (ec) a cere o majorare a salariului; **give ~ to** a da naștere la; **take smth.'s ~ in (from)** a proveni din ceva
rise-and fall rest (mas-un) sanie port-cuțit cu reglarea înălțimii
rise of an arch (const) săgeata unui arc
rise of the crown (met) înălțimea / săgeata bolții cuptorului
riser (met) piciorul pâlniei (de turnare), mase-lotă; (OM) țevă de refulare, verticală / dispozitiv cu mișcare verticală de debitare, coloană montantă, răsuflătoare
rise rate (hidr) viteză de creștere (a presiunii) (și la deschiderea circuitului hidraulic)
rise time (hidr, mec, autom) timp de creștere / de propagare / de demarare / de accelerare / de stabilizare
rising (fiz, mec) (acțiunea de) ridicare, creștere, suș, urcare, în ridicare
rising and falling motion (mec, mas-un, mas) mișcare alternativă pe verticală
rising casting (met) turnare prin / în sifon
rising head (met) maselotă
rising load (el) sarcină crescătoare
rising pipe (OM, hidr) tub de refulare, încărcător, (mas-un) țevă / coloană verticală de debitare
rising steel (met) oțel incomplet dezoxidat
risk (ec) risc, pericol; primejdie; a risca; a primejdi; a periclita; a îndrăzni
risk of breakage (ind, OM, TH) pericol de spargere / de rupere
rive breșă; crăpătură; deschizătură; despicătură; **v. rip**; a (se) crăpa; a (se) despica, a rupe
rive away / off a smulge
rive from a smulge de la / din
river transport (nav, transp) transport fluvial
river vessel (nav, transp) navă fluvială
rivet (OM) nit, a nitui, a fixa cu nituri
rivet bucker (OM) contrabuterolă
riveted (OM) nituit

riveted frame

riveted frame (OM) cadru / suport nituit
rivet hole (OM) gaură / alezaj pentru nit
riveted joint (OM) îmbinare / asamblare cu nituri, nituire
riveted on patch (OM) nituit cu eclisă
riveted seam (OM) cusătură nituită, nituire
riveted weld (TH, met) electronituit
riveter (OM, met) mașină / dispozitiv de nituit
rivet head (OM) cap de nit
riveting (OM, met) nituire, asamblare prin nituire, îmbinare nituită
riveting block (OM) dorn de nituit țevi
riveting die (OM) căpuitor
riveting gang (OM) nituire pe mai multe rânduri
riveting hammer (OM) ciocan de nituit
riveting knob (OM) contrabuterolă
riveting machine / press (mas-un) mașină de nituit prin presare
riveting punch (OM) ștemuitor de nituri
riveting set (OM) căpuitor, buterolă
riveting snap (OM) ciocan de nituit
riveting tongs (OM) clește pentru nituri
riveting tool (OM) sculă pentru nituit
rivet joining / joint (OM) îmbinare / asamblare cu / prin nituri
rivet pitch (OM) pasul nituirii
rivet point (OM) cap de nit
rivet resistance (OM) rezistența nitului
rivet set (OM) căpuitor, buterolă
rivet setter (OM) extractor de nituri
rivet shank (OM) corpul / tija nitului
rivet snap (OM) ciocan de nituit
rivet spacing (OM) distanța dintre nituri, pasul nituirii
rivet stamp (OM) căpuitor
rivet steel (met, OM) oțel pentru nituri
rivet stem (OM) corpul / tija nitului
rivet transmitting a force (OM) nit de rezistență
rivet wire (met, OM) sârmă pentru nituri
rivet with button head (OM) nit cu cap semi-rotund
rivet with half countersunk head (OM) nit cu cap semiînnecat
rms, RMS (metr) abreviere pentru root mean square, valoare medie pătratică, notație pentru a indica aplicarea metodei de calculare a radicalului mediei pătratelor valorilor date
road (auto, transp) parcurs, drum, cale șosea, stradă; (nav) radă
roadability (auto) ținută de drum, stabilitatea automobilului în mers
road building slag (met, const) zgură pentru construcția drumurilor
road clearance (auto) gardă la sol, spațiu dintre caroseria vehiculului și șosea
road conditions (auto) condiții de trafic

rocker arm cover

road grime (auto) murdărie (d. șosea)
road octane number, RON (auto, ind chim) cifră octanică la drum
road stability (auto) stabilitate a autovehiculului în mers
roadstead (nav) radă
roadway (constr, auto, cf) rambleu / coronament carosabil, stradă, drum, șosea, cale de transport, bandă de circulație, suprafață a șoselei, parte carosabilă, cale de acces
roar (fiz) zgomot
roaring (chim) efervescență, stropire, pulverizare
roast (alim) a frige, a coace; (met) a calcina, a coace, a arde, a prăji
roaster (met) cuptor de calcinare / de prăjire
roaster mix (met) amestec calcinat
roast gas (chim, termo) gaz de ardere
roast heap (met) grămadă de minereu de prăjit
roasting (met) calcinare, prăjire (a minereului)
roasting blast furnace (met) cuptor cu cuvă de prăjire
roasting chamber (met) cameră de prăjire / decalcinare
roasting charge (met) șarjă de prăjire / calcinare
roasting furnace / kiln (met) cuptor de prăjire / de calcinare / de ardere
roasting oven (alim) cuptor de coacere
roasting plant (met) instalație de prăjit minereu
roasting process (met) proces de prăjire / de coacere / de calcinare
roasting melting (met) topire combinată cu prăjire
roasting stall (met) cuptor de prăjit minereu
robot (mas, autom) robot
robotics robotică
robustness (mas, autom) insensibilitate / robustețe a unui sistem / proprietatea de a nu fi afectat de perturbații necontrolabile / de a fi independent față de condițiile de mediu
rock (geogr, constr) rocă, piatră brută, stâncă; (mec) poziție instabilă; a (se) balansa, a oscila, a vibra
rock breaker / crusher (mas, constr, ind chim) concasor
rock drill (OM, mas) perforator de rocă, perforator cu aer comprimat
rocked tube (met) țevă laminată la rece în pas de pelerin
rocker (OM) balansier, culisă, bielă, pârghie oscilantă, culbutor
rocker actuated engine (termo) motor cu culbutoare
rocker actuator (auto) culbutor de supapă
rocker arm (OM) braț oscilant / basculant, pârghie basculantă, culisă, pârghie de comandă
rocker arm bonnet (auto, OM) capac de culbutor
rocker arm bracket (auto, OM) suport de culbutor
rocker arm cover (auto, OM) capac de culbutor

rocker arm shaft

rocker arm shaft (auto, OM) ax de culbutor
rocker arm support (auto, OM) suport de culbutor
rocker bar heating furnace (met) cuptor cu propulsie, pentru încălzit țevi
rocker bearing (OM, OM) lagăr basculant / oscilant
rocker conveyer (OM, transp) transportor cu cupe
rocker oscillating base (OM) reazem oscilant
rocker panel (OM) prag
rocking (OM, mas-un) mișcare alternativă / oscilantă / de du-te-vino, basculare
rocking-arc furnace (met) cuptor basculant cu arc
rocking arm (OM) braț oscilant / basculant
rocking distributor (met) distribuitor oscilant (și la furnal)
rocking furnace (met) cuptor basculant
rocking lever (OM, met) pârghie basculantă / oscilantă, culbutor
rocking runner / spout (met, OM) canal / jgheab oscilant / basculant
rocking screen / sieve (OM) ciur / sită oscilant(ă)
rocking trough (OM) jgheab oscilant / vibrator
rocking-type furnace (met) cuptor basculant
Rockwell hardness (number) (metr, met) duritate Rockwell / în unități Rockwell
Rockwell hardness (RH-) (metr, met) unitate de măsură pentru duritatea materialelor metalice: scara B (**RHB**) – penetratorul este o bilă de oțel, scara C (**RHC**) – penetratorul este un con de diamant
Rockwell hardness test (materiale, metr) test de duritate Rockwell
Rockwell hardness tester (metr, mas) mașină / tester pentru determinarea durității Rockwell
Rockwell point / unit (materiale, metr) unitate de duritate Rockwell
rock wool (ind chim, termo) azbest
rod (OM) ac, tijă, bară, deget, bielă, ștangă, riglă, vergea, baghetă de sticlă, miră (de nivelmetru), nuia, tirant, dorn; prăjină; **rod (rd)** (metr) unitate tradițională de măsură pentru lungime, prăjină: 1 rod = 5,0292 m; **rod (rd)** (metr) unitate de măsură pentru arie, egală cu o prăjină pătrată: 1 rod of area $\cong 25,29285 \text{ m}^2$
roede (metr) unitate tradițională olandeză de măsură pentru lungime sau pentru arie: 1 roede = 10 m; 1 square (linear) roede = 100 m²
roentgen, röntgen (R) (metr, fiz) unitate în afara sistemului metric, pentru a măsura capacitatea de ionizare a unei radiații: 1 roentgen este egal cu o descărcare de 258 microcoulombi pe kilogram de aer
rod cutter (mas-un) mașină / sculă de retezat bare
rod drawing bench / drawing machine (met, mas-un) banc / mașină de tras bare

roll campaign

rod gear (OM, nav) transmisie prin sistem de pârghii, timonerie
rod mill (alim, ind chim) moară cu vergele, concasor cu cilindri; (met) laminor pentru bare
rod packing (OM, auto) garnitura joiei / tijei de nivel
rod reel (met, OM) înfășurător (pentru sârmă)
rod-rolling mill (met) laminor de profiluri grele (tip bară)
rod rolling (mill) train (met) linie de laminor pentru profiluri grele (tip bară)
rod rounds (OM) baghetă rotundă
rod-shaped (OM) în formă de bară
rod wire (met) sârmă laminată (și pt. recondiționări prin sudare), sârmă-semifabricat
röntgen (fiz) unitate röntgen
röntgen-hour-meter (metr, fiz) o unitate de măsură a puterii razelor / radiației gama; o sursă de 1 rhm produce ionizarea cu o viteză de 1 röntgen pe oră la o distanță de 1 metru de sursă
Röntgenium (Rg) (fiz) röntgeniu
Röntgen rays (fiz) radiație X
roll (alim, OM) tăvălug, sul (pt. ambalare), corn, chiflă; (ec) registru, rol; (OM) tambur cu cuțite, sul de hârtie, rolă (și de sudare), valț; (met) cilindru (și de laminor), rulou (și de tablă); (nav) bandă, ruli, ondulație; (inf) listă; a rula; a (se) (ră)suci; a rolui, a lamina, a (se) rostogoli, a mandrina, a înfășura, a netezi
rollability (met) laminabilitate, capacitate de a fi laminat
roll-a-car hydraulic jack (OM, hidr) cric hidrolic pentru manevrarea mașinii / utilajului în atelierul de reparații
roll adjustment (met) reglarea cilindrilor de laminare
roll axis (nav) axă de ruli
roll back (mas) a rula înapoi
roll balance (met) echilibrare a cilindrilor de laminare
roll barrel (met, OM) tăblie a cilindrului de laminare
roll bearing (met, OM, T) lagăr pentru cilindrul de laminare
roll bending (met, OM, mec) încovoierea cilindrului (de laminare)
roll bending machine (met, mas-un) mașină de îndoit tablă
roll body (met, OM) tăblie a cilindrului (de laminare)
roll body length (met, OM) lungime a tăbliei cilindrului (de laminare)
roll camber (met, OM) profilul / convexitatea tăbliei cilindrului (de laminare)
roll campaign (met, mas) durata de lucru / de funcționare a cilindrului (la laminare)

roll changing

roll changing (met, TH) schimbarea / înlocuirea cilindrilor

roll compacting (met, plast, ind chim) compactare cu ajutorul cilindrilor / prin laminare (între cilindri)

roll compaction (met, plast, ind chim) compactare cu ajutorul cilindrilor / prin laminare / prin rulare (între cilindri)

roll cone (mas-un, OM) con al dispozitivului de copiere, la prelucrarea roților dințate

roll conveyer (OM, transp) transportor cu role

roll cooling device (met, termo) dispozitiv pentru răcirea cilindrilor

roll crown (met) convexitatea cilindrilor

roll crusher (alim, ind chim) concasor cu valțuri

roll designing (met) calibrare (a cilindrilor de laminare)

roll doctor (OM) valț de curățire / răzuitor

roll down (to) (met, TH) a lamina, a mandrina, a reduce (la)

roll drafting (met, ind chim) calibrarea cilindrilor

rolled dimeter (met) diametrul la care se laminează (la produse circulare)

rolled edge (met) muchia laminatului

rolled-in scale (met) arsură incrustată în timpul laminării

rolled-in scraps (met) incrustație de așchii în timpul laminării

rolled iron (met) oțel laminat

rolled joint (OM) asamblare (nedemontabilă) prin roluire / presare a unei piese tubulare deformabile (cu un dispozitiv expandabil cu role etc.)

rolled material (met) produs / material laminat

rolled mill edge (met) muchie de laminat

rolled piece (met) produs laminat

rolled pipe (met, OM) țeavă trasă

rolled section / shape (met) profil laminat

rolled slab (met) bramă, sleb

rolled steel (met) laminate, oțel laminat

rolled-steel channel (met) profil U

rolled thread (OM) filet obținut prin rulare

rolled tube (met, OM) țeavă laminată

rolled-up steel for concrete (met, const) oțel-beton în colaci

rolled-up stock (textile, ind chim) semifabricat în suluri (și d. hârtie)

roller (alim, OM) tăvălug, sul, corn; (const, OM) rolă (de șenilă, de transportor cu bandă), compresor, cilindru compresor, șofer / operator pe mașină cu cilindru-compresor; (hidr) vârtej / amestecător / mixer cu ax orizontal, cilindru (corp) al stavilei cilindrice, vârtej cu ax orizontal; (OM, met) cilindru de laminor, rolă de conducere / de ghidare / de rulment, rolă (de transportor cu bandă, de șenilă etc.), scripete mic, rulou, sul, valț, roțiță, rulou (la mobile, la transport); (met)

roller-hearth furnace (for coils)

rulou (și de tablă), laminorist, cilindru de laminor; (ind chim, mas-un) mașină de rulat; (textile) cilindru de laminare / netezire; (med) sul / rolă de bandaj, bandaj lung rulat; (alim) făcăleț; (metr) greutate culisantă pe tija gradată a cântarului; (nav) rolă, val brizant; (poligrafie) rulou, val (de imprimare); (agr) tăvălug

roller / ball bearing steel (met) oțel de rulmenți

roller back rest (mas-un, OM) lunetă fixă cu role

roller beam (met, OM) arbore al cilindrului

roller bearing (OM) rulment (radial), lagăr de rostogolire

roller bearing crankshaft (auto, OM) arbore cotit cu rulmenți cu role

roller-bearing drop hanger (OM) lagăr suspendat (cu rulment) pentru scripete

roller-bearing pillow block (OM) crapodină cu role, lagăr cu rulment cu role și suprafață exterioră sferică

roller-bearing with shoulders (OM) rulment radial cu role, cu umeri

roller bed (met, OM) cale / transportor cu role

roller cage (OM) colivia rulmentului cu role (cilindrice) sau ace

roller chain (OM) lanț articulat / cu eclise / cu role / Gall

roller-chain sprocket (OM) roată de lanț cu role / Gall

roller-chain track (const, OM, transp) șenilă

roller coater (plast, ind chim, OM) rolă de suprafață / de acoperire

roller coiler (met, mas-un) mașină de bobinat bandă, înfășurător (de benzi / de rulouri)

roller conveyer (OM, transp) transportor cu role

roller cooling bank / bed (met) pat de răcire cu role

roller core (OM) ax al valțului / cilindrului

roller crusher (alim, constr, ind chim) concasor cu valțuri

roller delivery bed (met) cale cu role pentru evacuare

roller drier (alim, constr, ind chim) uscător cu cilindri

roller face (T, OM) suprafața de rulare / de rostogolire

roller feed (mas-un) avans / alimentare prin mecanism cu role

roller for moving equipment (OM, mas) rolă glisantă, rolă care asigură rularea / avansul / mișcarea unui echipament

roller gear (OM) transmisie / cale cu role, acționată prin angrenaje

roller guide (mas-un) sanie pe role, ghidaj pe role

roller-hearth furnace (for coils) (met) cuptor cu vatră mobilă (pt. rulouri de sârmă)

roller lapping

roller lapping (met) înfășurare pe cilindrii de laminare
roller level dent (met, mas-un) amprentă / deteriorare cauzată de rolele mașinii de îndreptat
roller leveller (met, mas-un) mașină cu role, pentru îndreptat table
roller link-block (OM) culisă cu role
roller lubrication (T, OM) ungere cu role
roller mill (alim, ind chim) moară cu valțuri, mașină de măcinat
roller mixer (alim, ind chim) malaxor cu role
roller path (met, mas-un) șină de rulare, ghidajul căii cu role
roller pawl (OM) clichet cu rolă
roller pin (OM) ax al rolei (de dimensiuni relativ mai mici)
roller race (OM) calea de rulare / inelul unui rulment cu role
roller reel (met, OM) înfășurător cu role
roller riveting machine (mas-un) mașină de prelucrat nituri prin rulare
roller scale (met) arsură / tunder de laminare
roller slide (mas-un, OM) sanie / ghidaj cu role
roller's side (met) partea de introducere / de intrare în laminor
roller stands (met, OM) suportul / suportii / cadrul căii cu role
roller straightener / straightening machine (met, mas-un) mașină de îndreptat cu role
roller support (OM) suport / reazem cu role, suport pentru rulment
roller table (mas-un, OM) masă / cale cu role
roller tappet (OM) tchet cu rolă
roller thrust bearing (OM) rulment axial cu role (cilindrice)
roller towel (textile) prosop-rulou / ruland
roller track (OM, constr, ind) bandă, culoar / șină de rulare; (met) cale cu role (la laminor)
roller train keeper / side plate (met, OM) grindă purtătoare a rolelor
roller-type heating furnace (met) cuptor Martin, basculant
roller-type jack (auto, OM) cric pe role
roller-type feed-in table (met, ind) alimentator cu căi cu role, transportor de alimentare cu role
roller-type valve lifter (OM) ridicător de supapă, cu rolă
roll feed alimentare cu hârtie sul (birotică)
roll-feed press (mas-un) presă cu alimentare cu rulouri
roll force (met) forță de laminare
roll for cold-milling (met, OM) cilindru de laminat la rece
roll-forging (met, TH) forjare prin laminare
roll for hot-milling (met, OM) cilindru de laminat la cald

rolling mill forman

roll-forming of strips (met, TH) formare de profiluri din benzi
roll gap (met) deschidere / distanță între cilindri (de laminare)
roll grinding (met, TH) rectificarea cilindrilor
roll grinder / grinding machine (met, mas-un) mașină de rectificat cilindri
roll heat-treating furnace (met, termo) cuptor pentru tratamentul termic al cilindrilor
roll housing (met) caajă de laminor
rolling (OM) rostogolire, desfășurare, rulare; zgomot de rostogolire; care se rostogolește, care rulează, care se bălăbănește; care trece / se scurge (d. ani etc.); (met) laminare, forjare între valțuri; (nav) (cu) ruluiu, cu / de hulă; (const) compactare cu cilindru compresor / tăvălug, tăvălugire, laminare, cilindrare (a drumurilor); (cf) clătinare, legănare, mișcare de legănare a locomotivei; (c, TV) înclinare transversală (a camerei); (av) tonou; (poligrafie) ungere cu cerneală; (ind pielăriei) vâlțuire; (geogr) cu coline, deluros
rolling barrel (met, OM) tobă de curățat piese de turnătorie
rolling billet (met) semifabricat, țagă, bramă pentru laminare
rolling chock (nav) chilă de ruluiu
rolling contact (OM; T) contact cu / de rostogolire
rolling crusher (mas, alim, ind chim) concasor cu valțuri
rolling defect (met) defect de laminare
rolling direction (met, mec) direcția de laminare / de rostogolire
rolling down (met) laminare de finisare / finală
rolling edge (on rolled materials) (met) muchia laminatului
rolling face (met) suprafața de lucru (la laminor)
rolling friction (T) frecare de rostogolire
rolling friction couple (met, OM) moment de frecare (la laminare sau la rostogolire)
rolling ingot (met) lingou pentru laminare
rolling-in tool (met, OM) dispozitiv de lărgit țevi
rolling horse-power (met) putere de laminare (în cai-putere)
rolling margin (met) toleranță de laminare
rolling mill (met) laminor, linie de profiluri mijlocii la laminare
rolling mill crew (met) echipă de laminare
rolling mill drive (met, mas) antrenarea / acționarea a laminorului
rolling mill engineering (met) tehnica / tehnologia / ingineria laminării
rolling mill for circular shapes (met) laminor pentru profiluri rotunde
rolling mill for light section (met) laminor pentru profiluri ușoare
rolling mill forman (met) maistru laminorist

rolling mill for medium-sized products**roll pressure**

- rolling mill for medium-sized products** (met) laminor pentru produse mijlocii
- rolling mill for motor car sheets** (met) laminor pentru table de caroserie și ambutisare adâncă
- rolling mill for rounds** (met) laminor pentru profiluri rotunde
- rolling mill for semi-finished products** (met) laminor pentru semifabricate
- rolling mill for sheet bar** (met) laminor pentru platine
- rolling mill for steel strips** (met) laminor pentru benzi de oțel
- rolling mill for (tramways) rails** (met) laminor pentru șină (de tramvai)
- rolling mill furnace** (met) cuptor de / pentru laminor
- rolling mill operator** (met) laminator, laminorist, muncitor / operator pentru laminare
- rolling mill product** (met) (produs) laminat
- rolling-mill stand** (met) caajă de laminor
- rolling-mill superintendent** (met) inginer laminorist (tehnolog)
- rolling-mill train** (met) linie de laminare
- rolling mill with diagonal rolls** (met) laminor cu cilindri tronconici, pentru laminarea țevelor
- rolling moment** (nav, mec) moment de ruli
- rolling motion** (nav, mec) înclinare laterală, ruli, mișcare de rostogolire
- rolling movement** (nav, mec) mișcare de legănare, șerpuire, ruli, mișcare de rostogolire
- rolling off / out** (met, TH) laminare
- rolling of sectional iron** (met) laminare de profiluri
- rolling press** (OM, mas-un) calandru, presă cu cilindri
- rolling pressure** (met, mec) presiune de laminare
- rolling process** (met, mec) procedeu / proces de laminare, (OM, T) proces de rostogolire
- rolling program(me) / schedule** (met) program de laminare
- rolling resistance** (met, T) rezistență la rostogolire / la laminare
- rolling skin** (met) strat de oxizi (format) la laminare
- rolling slab** (met) bramă pentru laminare
- rolling speed** (T, OM) viteză de rostogolire; (met) viteză de laminare
- rolling stand** (met) caajă de laminor
- rolling stock** (cf) material rulant, parc de vagoane; (met) (stoc de) material pentru laminat
- rolling surface** (OM, T) suprafață de rostogolire / de rulare
- rolling temperature** (met, ind chim) temperatura de laminare
- rolling texture** (met) structura / textura materialului laminat
- rolling thread cutter** (mas-un, OM) dispozitiv de prelucrat filete prin rulare
- rolling tolerance** (met) toleranță la laminare
- rolling track** (OM) cale de rulare (și la rulmenți); (T) urmă a rostogolirii
- rolling train** (met) linie de laminor
- rolling train for heavy products** (met) linie de laminor pentru profiluri grele
- rolling truck** (met) cărucior cu role
- rolling-up device** (OM) dispozitiv de rulare
- rolling width** (met, OM) lățime de laminare (a semifabricatului sau a zonei active a cilindrului de laminare)
- roll in steps** (met) cilindru laminor, cu tăblie în trepte
- roll-jaw crusher** (alim, ind chim) concasor cu valțuri și fălci
- roll lift** (met) ridicare a cilindrului (pt. reglare)
- roll mandrel** (met, OM) dorn de perforat
- roll mark** (met) semn la cilindru (pt. montaj)
- roll mill** (alim) valț, moară cu valțuri; (met, ind chim) laminor
- roll neck** (met, OM) fus de cilindru
- roll neck bearing** (met, OM) lagăr al fusului de cilindru
- roll-nip adjustment** (metr, met, ind chim) reglare a distanței dintre cilindri (și de laminare)
- roll off** (mec, ind) a desfășura, a derula (o bandă, o suprafață)
- roll on** (met) a mandrina, a vâlțui; (ind) a desfășura, a derula (un sul, un rulou de tablă etc.)
- roll opening** (met) deschidere / distanță dintre cilindri
- roll out** (met, plast) a lamina, a mandrina
- roll-out table** (OM, mas) masă cu role pentru deplasarea semifabricatelor sau a produselor finite din zona de lucru
- roll over** a răsturna, a întoarce prin rostogolire; a răsuci; a se întoarce pe partea cealaltă
- rollover** (auto) răsturnare (a vehiculului)
- roll-over board** (met) placă basculantă, de bătorit
- roll-over furnace** (met) cuptor basculant
- roll packing machine** (mas-un, textile, hârtie) mașină de ambalat în suluri
- roll pass** (met) operație, trecere (prin calibrul)
- roll pass design** (met) calibrare, proiectare a calibrelor
- roll pass dressing machine** (met) mașină pentru calibrarea cilindrilor
- roll piercing mill** (met) laminor de țevi / cu cilindri oblici
- roll pick-up** (met, OM) dispozitiv de prindere
- roll pressure** (met, mec) presiune / efort de laminare

roll(ed) product

roll(ed) product (constr) produs de concasare, (met, plast) produs laminat
roll rack (met, OM) stativ / stand / suporti pentru cilindri
roll ratchet (OM) clichet cu rolă
roll ring (met) inel între calibre (la laminare)
roll roofing (const) carton asfaltat
rolls (OM) valțuri de concasor
roll scale (met) țunder, arsură de laminare
roll separating force (met, mec) forță specifică de laminare, forța de separare a cilindrilor
roll shell (met) cămașa / tăblie a cilindrului
roll smoothing (met, plast, textile) netezire cu cilindru / cu valț
roll spider (OM, met) butuc al cilindrului / al valțului
roll split (OM, met) deschidere / distanță dintre cilindri
roll spindler (OM, met) axă cilindrului / a valțului
roll stand (met) cajă de laminor
roll straightener (met) mașină de îndreptat cu role
roll sweep (met) profilul / convexitatea tăbliei cilindrului
roll system (met, OM) sistem / pereche de cilindri de laminare
roll table (transp, OM) transportor / masă / cale cu role
roll tape (measure) (metr) ruletă
roll train (met, transp) transportor / cale cu role
roll trolley attachment (met, OM) dispozitiv de demontare a cilindrilor
roll turning lathe (mas-un, met) strung pentru prelucrarea arborilor mari și a cilindrilor de laminor
roll-type crusher (constr, alim, ind chim) concasor cu valțuri
roll up (TH) a rula, a înfășura, a face sul, a rostogoli (d. hârtie, benzi etc.)
roll welding (met, TH) sudare cu role
rolly oil (ind chim) emulsie de țiței, țiței emulsionabil
RON (auto, ind chim) abreviere pentru road octane number – cifră octanică la drum; v. **road octane number**; abreviere pentru research octane number – cifră octanică determinată (după o anumită metodă, în laborator) v. **research octane number**
rood (metr, constr) prăjină, unitate tradițională de măsură pentru lungime și arie (pt. teren): 1 rood = 5,029 m; fâșie îngustă de pământ cu lățime de 22 de iarzi și lungime de 55 de iarzi (parcelă urbană pt. locuință): 1 rood ~1011,714 m²
roof (constr) acoperiș, tavan, a acoperi (o casă); (met) boltă a cuptorului; a acoperi; (nav)

root mean square slope of the assessed profile

plafon, ruf; a acoperi, a înveli, a căptuși; (*fig*) a adăposti
roof brick (met, constr) cărămidă pentru bolta cuptorului
roof carrier (auto, OM) portbagaj extern
roof rack (auto) antenă
roof rails (auto) plafon
room (constr) cameră, încăpere, sală, cămară; (cf, nav) compartiment (și naval)
roominess (auto) spațiozitate
room temperature (mediu) temperatura camerei / ambiantă / normală de interior
roomy vast, spațios, încăpător
root (mat) rădăcină, radical, bază, a extrage rădăcina; (met) rădăcină (a cusăturii sudate); (OM) rădăcină (la cusătura de sudură), vârf (pt. sudură), ieșire a filetului, picior al dintelui (d_b) (la o roată dințată); (*fig*) esență, fond (al unei probleme etc.), izvor, fundament, rădăcină, sursă; (bot) ghiveci de flori; întemeietori ai unei familii; (geogr) piciorul / poalele muntelui; (*lingv*) rădăcină; străbuni, strămoși; (muz) sunet fundamental, notă fundamentală a unui acord; țigară, trabuc; a da ajutor / sprijin, a sprijini; a cotrobăi, a scotoci; a face o intervenție; a implanta; a se înrădăcina, a prinde rădăcini; (*fig*) a înțepeni, a pironi, a țințui; a pune o pilă; a răma (d. porc); a susține; a ține cu; (sport) a aplauda, a încuraja (jucatorii unei echipe); a favoriza pe cineva; a fura
root circle / cylinder (OM) cerc / cilindru de bază (la roți dințate)
root cone (OM) conul de picior al danturii conice
root deviation (mat) abatere pătratică medie
root diameter (OM) diametru interior al filetului, diametru al cercului de bază la roți dințate (d_b), diametrul minim de picior al roții melcate (rar)
root gap (met, OM) rost între marginile pieselor de sudat, mărime / deschidere a rostului / a interstițiului
root layer (met) primul strat al cusăturii (din mai multe straturi de sudură), sudură la rădăcină
root mean square (rms) (metr) valoare medie pătratică, notație utilizată pentru a indica aplicarea metodei de calculare a radicalului mediei pătratelor valorilor date
root mean square method (metr) metoda mediei pătratice
root mean square deviation of the assessed profile (metr) abatere medie pătratică a profilului evaluat (la profilometria suprafeței)
root-mean square error (mat) eroare pătratică medie
root mean square slope of the assessed profile (metr) pantă medie pătratică a profilului evaluat (la profilometria suprafeței)

root-mean square value

root-mean square value (mat) valoare pătratică medie; (el) valoare eficace
root of thread (OM) baza / fundul filetelui
root of tooth (OM) piciorul dintelui
root radius (met, OM) raza cusăturii la rădăcină (la sudură); (OM) raza de racordare la piciorul dintelui (la roți dințate) (ρ_r)
root reinforcement (met, OM) îngroșare la rădăcină a cusăturii sudate
root test (mat) criteriu de convergență Cauchy
rope funie, frânghie; (met) cablu (și de oțel); (nav) manevră, odgon, parâmbă (vegetată, metalică sau din fibre sintetice), parâmbă de legare la cheu; a lega cu o frânghie / o funie etc.; (metr) altă denumire pentru rood, unitate de măsură pentru lungime, prăjină; v. **rood**
rope brake (OM) frână cu cablu
rope bridge (transp) pod suspendat (pe cabluri)
rope clamp / **clip** / **cramp** (OM) dispozitiv de prindere a funiei / cablului, fixator de cablu, clemă de cablu
rope conveyer (transp) transportor pe cablu
rope conveyer hot bed (met) pat de răcire cu transportor cu cablu
rope drive / **transmission** (OM, mec) acționare / transmisie prin cablu
rope-drive pulley (OM) roată pentru cablu (la transmisii)
rope gearing (OM) transmisie prin cablu (profilat)
rope grease (T, met) unsoare pentru cabluri
rope guard (OM) apărătoare pentru cablu
rope guide (OM) ghidaj pentru cablu
rope hoist (OM) troliu / palan pe cablu
rope pull (OM, transp, el) întindere a cablului
rope pulley (OM) roată pentru cablu, scripete
rope setter (OM) pârgie pentru așezarea curelei / cablului pe roată
rope sheave (OM) șaiță de cablu
rope spinning machine (mas-un) mașină de răsucit cabluri
rope tackle block (OM) sistem cu scripeți
ropeway (transp) funicular
rope winch (transp) troliu pe cablu
ropy (materiale) cleios, lipicios, vâscos, ductil
rose bit (mas-un) adâncitor conic, tăiș în formă de rozetă
rose countersink (mas-un) teșitor cu cap sferic
rose cutter (mas-un) freză cu cap semi-sferic, pentru prelucrarea matrițelor
rose reamer (mas-un) alezor de capăt
rose steel (met) oțel cementat foarte dur
rosette rozetă
rosette-shape path (of electrons) (fiz) traiectorie / orbită specifică electronilor
rosette-type strain gauge (metr) sistem de aranjare a mărcilor tensometrice, cu trei mărci,

rotary disk filter

dispuse în stea (rozetă) (de obicei, câte două la 90° și a treia la 45° față de una din cele două)
rosin (chim) sacăz, colofoniu, gumă, smoală, catran, gudron, rășină
rot putregai, descompunere; a putrezi, a se descompune, a se dezintegra, a fi supus eroziunii eoliene (d. materiale)
rotameter (hidr, OM, metr) debitmetru cu flotor
rotary placă turnantă, dispozitiv cu mișcare de rotație; de rotație, rotativ, turnant, circulant, pivotant; giratoriu; prin rotație; (textile) mașină de tricotat cu acționare mecanică
rotary attachment (mas-un, OM) masă / dispozitiv rotativ(ă)
rotary autoclave (alim, ind chim) autoclavă rotativă
rotary bending (mec, OM) încovoierea unei piese în rotație
rotary blower (met, termo) suflantă rotativă, turbosuflantă
rotary-blower-type supercharger (termo) turbosuflantă de înaltă presiune
rotary-body-type gas producer (met) generator de gaz, cu cuvă rotativă
rotary boring clamp (OM, mas-un) braț de rotire (și la mașina de găurit)
rotary breaker (met) concasor conic, cu girație, pentru sfărâmat minereu
rotary bridge crane (constr, met) macara / pod rulant(ă) cu braț rotitor
rotary calciner (met, ind chim) cuptor rotativ (la fabricarea cimentului și varului)
rotary casting (met, TH) turnare centrifugală
rotary compressor (OM, termo) suflantă cu piston rotativ, compresor centrifugal
rotary convertor (el) convertizor rotativ, comutator electric (prin rotire), grup convertizor
rotary core bit (mas-un) carotieră
rotary crane (mas, transp) macara pivotantă
rotary crusher (ind chim) concasor conic, cu mișcare de rotație
rotary cup (OM) cupă rotativă
rotary current (el) curent alternativ trifazat
rotary current transformer (el) transformator de curent alternativ
rotary cutter (mas-un) carotieră, mașină / dispozitiv de tăiat / de așchiat rotativ
rotary cutting (mas-un, TH) tăiere / așchiere inelară
rotary-cut veneer (TH, OM) furnir derulat / tăiat în spirală de pe lemn rotund
rotary diaphragm (OM) diafragmă care se închide sau se deschide prin mișcări de rotație
rotary digester (alim, ind chim) fierbător rotativ
rotary disk filter (OM, alim, mediu) filtru (celular) cu discuri rotative

rotary disk valve

rotary disk valve (hidr, OM) supapă / robinet cu cep îngust, acționat prin rotire
rotary drier (alim, ind chim) uscător cu mișcare de rotație / rotativ
rotary drilling bit (mas-un, constr) perforator rotativ
rotary drum (OM) tobă / tambur rotativ(ă)
rotary drum filter (OM, hidr) filtru cu tambur rotativ
rotary drum mixer (const, mas) betonieră; (ind chim, alim) amestecător cu tambur
rotary drying kiln (alim, ind chim) uscător rotativ cu tambur
rotary dry vacuum pump (alim, fiz) pompă de vid, rotativă, uscată
rotary dump-type separator (alim, agr, ind chim) separator cu tobă rotativă, descărcător rotativ
rotary feeder (OM) dispozitiv rotativ de alimentare, roată transportoare (de alimentare); (poligrafie) alimentator rotativ
rotary field (fiz) câmp rotitor
rotary file (mas-un) pilă rotundă
rotary filter (OM, hidr) filtru rotativ
rotary force (mec) forță de rotire, forță cu direcție variabilă / rotațională
rotary furnace (met) cuptor cu vatră rotitoare
rotary gang splitter (mas-un) foarfece cu discuri, de tăiat tablă în benzi
rotary gas-blower (termo, ind) suflantă rotativă
rotary grate-type gas producer (met) generator de gaz cu grătar rotativ
rotary grinding machine (mas-un) mașină de rectificat plan, cu masă rotativă
rotary hammer-type breaker (constr, ind) concasor cu ciocane articulate
rotary indexing table (mas-un, OM) masă rotativă de indexare
rotary jig (OM) dispozitiv de ghidare, turnant
rotary kiln (ind chim, met) cuptor (tubular) rotativ
rotary melting furnace (met) cuptor rotativ pentru topire
rotary mixer (constr, mas) betonieră, amestecător rotativ
rotary motion / movement (mec) mișcare de rotație
rotary oscillation (OM, mec) oscilație datorată rotirii unei piese sau oscilație cu aceeași lege de variație (dependentă de poziția unui punct pe un cerc)
rotary oven (met) cuptor rotativ
rotary piercing (met, TH) perforare / laminare cu cilindri oblici (pentru țevi)
rotary piercing rolling mill (met, TH) laminor cu cilindri oblici / Manesmann / perforator, pentru țevi
rotary pan (alim) cuvă rotativă

rotating beacon

rotary piston blowing engine (met) suflantă cu piston rotativ
rotary piston drive (autom, hidr) servomotor cu piston rotativ
rotary piston engine (mas, termo) motor cu piston rotativ
rotary pulger pump (OM, hidr) pompă cu pistonă (acționate prin rotirea axului pompei)
rotary preforming press (mas-un) presă de tabletare, cu masă rotativă
rotary press presă cu masă rotativă
rotary pump (OM, hidr) pompă centrifugă
rotary reverberatory furnace (met) cuptor rotativ, cu flacăra
rotary screen (OM) sită cu mișcare circulară
rotary screwing chuck (mas-un) cap de filetat rotativ
rotary scrubber (met, ind chim, mediu) epurator centrifugal de gaze
rotary selector (el, OM) selector / buton de reglare rotativ
rotary shears (mas-un) foarfece rotativ
rotary sintering kiln (met, ceramice) cuptor tubular rotativ de sinterizare / de aglomerare
rotary slide valve (OM, hidr) supapă cu cep rotativ / cu plunjer rotativ
rotary slide valve engine (mas) motor cu supapă rotativă
rotary suction filter (OM) filtru rotativ cu vid / de aspirație
rotary switch (el) întrerupător / comutator acționat prin rotire
rotary sweeper (OM) cap rotativ de spălat
rotary table (mas-un) masă rotativă
rotary-table sandblast machine (met, mas-un) suflantă de sablat, cu masă rotativă
rotary-tower crane (met) macara rotitoare / pivotantă
rotary vacuum pump (OM) pompă rotativă de vid
rotary valve (OM, hidr) vană / supapă rotativă
rotary vane compressor (mas, OM) compresor rotativ volumetric
rotary vice (OM) menghină / dispozitiv rotativ(ă)
rotate a (se) roti, a (se) învârti, a pivota, a alterna (producția agricolă sau de alt fel)
rotate the entire circle (OM, mas) a face o rotire completă (de 360°)
rotating (OM, mec) (acțiunea de) pivotare, rotativ, rotitor, turnant, care se rotește / pivotează
rotating autoclave (alim, termo) autoclavă rotativă
rotating axle (OM) osie rotativă
rotating bar fatigue test (OM, metr) test / încercare de oboseală cu o bară în rotație
rotating barrel (OM) tambur rotativ
rotating beacon (el, mas) baliză rotitoare

rotating-beam testing machine

rotating-beam testing machine (mas, metr) mașină de încercat la oboseală prin rotire
rotating-bending fatigue strength (materiale, mec, metr) rezistență la oboseală prin încovoiere rotativă
rotating-bending fatigue test (materiale, metr) încercare / test la oboseală prin încovoiere rotativă
rotating buddle (met) vatră rotativă
rotating crane (mas, transp) macara cu mișcare de rotație
rotating crystal method (fiz) metodă cu cristal rotativ / turnant
rotating cylindrical kiln (met) cuptor tubular rotativ
rotating device (OM) dispozitiv de întoarcere / de rotire / cu mișcare de rotație
rotating dredger (nav) dragă cu cupe rotative
rotating electrical machine (el, mas) mașină electrică rotativă (prea general)
rotating field (fiz) câmp rotitor
rotating furnace (met) cuptor rotativ
rotating (gun) ring (mas, mil) ținută (cu arme)
rotating-hearth furnace (met) cuptor cu vatră rotativă
rotating kiln (met) cuptor rotativ
rotating screen (OM) sită rotativă
rotating shaft (OM) arbore în / cu mișcare de rotație
rotating shears (mas-un, OM) foarfece rotativ
rotating table (OM) placă turnantă, masă rotativă (și la mașini-unelte)
rotating table press (mas-un) presă cu masă rotativă
rotating top (met) pâlnie rotitoare / rotativă (la furnal)
rotating tool (mas-un) sculă rotitoare
rotating tool with parallel shanks (mas-un) sculă rotitoare / rotativă cu cozi cilindrice
rotating viscosimeter (metr, T) vâscozimetru rotativ
rotation (mec) rotație, rotire; (c, inf) acțiune de rotire a elementelor grafice în jurul unei axe (în desen virtual / asistat de computer); repetare periodică / ciclică; alternare; girație
rotational field (fiz) câmp rotațional
rotational inertia (mec) moment de inerție
rotational motion (mec) mișcare de rotație
rotational resistance (mec, T) rezistență la mișcare de rotație
rotational speed (mec) viteză unghiulară
rotational symmetric (OM, geom) cu simetrie de rotație / de revoluție
rotation angle (mec, OM) unghi de rotire
rotation cooling (met, ind chim) răcire prin recirculare / în circuit

rough burning

rotation drum (OM) tobă rotativă
rotation gear (OM) mecanism de rotire (și cu roți dințate)
rotation of axes (OM) rotația axelor (și la planetare, diferențiale etc.)
rotations per minut (OM, mec) rotații pe minut
rotative moment (mec) moment de inerție, moment de torsiune (mai rar)
rotative speed (mec, TH) turăție
rotary flow (hidr) mișcare de rotație (a unui fluid)
rotl, rotel, rottle, ratel, arratel (metr) unitate tradițională arabă de măsură pentru masă, corespunzătoare livrei romane, livrei franceze și livrei engleze: 1 rotl ~450...530 g, 1 rotl (Siria, Palestina) ~2,5...2,8 kg
rotor (OM) rotor; (el) indus, corp de rotație
rotor blade (OM) pală / paletă de rotor
rotor body (OM, el) corp de rotor / de indus
rotten putred, descompus (și d. lemn)
rotting (constr) edificiu rotund, rotundă; putrezire (d. lemn, semănături etc.)
rotund (geom, OM) rotund; gras, plin, plinuț; umflat; emfatic; bombastic; răsunător
rough asprime; dificultate; schiță; stare brută; (poligrafie) ciornă; (auto) mașină care a fost lovită cel puțin o dată; (OM) caia / cui de potcoavă, brut, cu asperități mari, neprelucrat, rugos, aspru, grosolan (după prelucrare), grosier; colțuros; zgomotos; aproximativ; estimatic; accidentat, bolovănos, pietros (d. teren, drum etc.); alterat, aspru, răgușit (d. glas, voce) (TH) a degroșa, a eboșa; a schița; aspru, rău (d. vreme); (*fig*) bădăran, grosolan; (*fig*) dificil, dur, greu
rough accomodation condiții de cazare nesatisfăcătoare
rough adjustment (metr, mas) reglare / ajustare grosolană
roughage (agr) furaj grosier / grosier / ordinar; (alim) alimente greu digerabile, hrană indigestă
rough-and-tumble dezordonat, în dezordine, neregulat; învălmășeală; amestec
rough analysis analiză brută / fără mare precizie
rough approximation (mat) aproximație grosieră / brută
rough attempt încercare primară / primitivă, schiță primordială; ciornă; proiect în stare brută / incipientă
rough bar (met) lingou
rough bloom (met) lupă forțată
rough bore (mas-un, OM) alezare de degroșare, alezaj cu rugozitate mare
rough bottom (OM, hidr) fund neregulat / cu asperități / denivelări
rough bulk appearance (OM) aparență rugoasă (generală)
rough burning (met, ind chim) ardere incompletă

rough calculation

rough calculation (mat) calcul estimativ / aproximativ
rough-cast schițat în linii mari, abia schițat; (const) tencuit brut, tencuială brută, a tencui brut; (textile) scămoșat; (met) brut-turnat; a schița
rough circle (geom) cerc aproximativ / imprecis / prost desenat
rough cleaning (ind chim, met, mediu) epurare / purificare / curățare preliminară
rough coal (met) cărbuni inferiori
rough coat (const) grund (de tencuială), primul strat de tencuială / mortar
rough copy ciornă, concept, formă brută (a unui text); copie neprelucrată (în fotografie etc.)
rough-cutting tool (mas-un) sculă / cuțit de degroșare
rough diamond diamant neșlefuit
rough down (met) a lamina
rough draft schiță (provizorie); (ante)proiect; ciornă; a schița
rough drill (mas-un) găurire de degroșare
rough-dry (d. textile) uscat dar necălcat; a usca (textile) fără a le călca
rough edge margine crestată (la o carte; defect)
roughed out (mas-un) degroșat, prelucrat în prealabil
roughen (mas-un) formare artificială a asperităților (pt. acoperiri ulterioare etc.); a înăspri, a face / deveni aspru; (TH) formare de asperități, a degroșa; (met) a decapa, a aspri o suprafață, a eboșa; (const) a buciarda; (poligrafie) a face aspru, a decapa
roughened surface (on glass) (ind chim) pete de ardere (pe sticlă, defect)
roughener (met, OM) matriță de preforjat, (cajă de) laminor de grosior
roughening of concrete (const) buciardare
rougher (met) cajă degrositoare
rough estimate (ec) deviz estimativ / aproximativ; estimație brută / grosieră / aproximativă, evaluare aproximativă; la prima vedere
rough face (mas-un) a degroșa (o suprafață frontală)
rough file (mas-un) pilă aspră / de degroșare
rough fit (OM) ajustaj cu toleranță mare / de precizie scăzută
rough-forged (met) a preforja, a forja grosier
rough-forged (met) forjat brut, preforjat
rough-form (mas-un) a prelucra inițial cu cuțit profilat
rough grazing (agr) (pășcut în) pășune naturală
rough-grind (mas-un) a rectifică (fază de degroșare), a ascuți (sumar, neglijent), a face polizarea / ascuțirea (unei scule)
rough grinding (mas-un) rectificare grosieră / de degroșare

roughness

rough groove (met) calibru degrositor
rough guess aproximație; apreciere estimativă; a aprecia estimativ, a aproxima
rough-hew, rough-hewn a tăia (piatră, lemn etc.) grosolan; a prelucra brut; a schița, a dăltui provizoriu
rough in (TH) a grundui
roughing (TH, mas-un) degroșare, creșterea asperității, asprire (a unei suprafețe); (plast) asperizare
roughing and finishing mill (met) laminor degrositor și finisor
roughing caliber (met) calibru degrositor
roughing cut (mas-un) așchiere de degroșare, eboșare, trecere de degroșare
roughing cutter (mas-un) sculă / freză de degroșare
roughing diamond pass (met) calibru romboidal, de degroșare (la laminoare)
roughing-down mill (met) laminor degrositor
roughing file (mas-un) pilă aspră / de degroșare
roughing flat (met) laminare de brame
roughing grindstone (mas-un) piatră / disc de rectificare grosieră, piatră aspră
roughing lathe (mas-un) strung de degroșare / de eboșare
roughing mill (met) laminor degrositor
roughing milling cutter (mas-un) freză de degroșare
roughing-mill stand (met) cajă degrositoare
roughing pass (mas-un) trecere / operație de degroșare; (met) calibru degrositor
roughing reamer (mas-un) alezor de degroșare
roughing roll (met) cilindru degrositor (la laminare)
roughing stand (met) cajă degrositoare
roughing tap (mas-un) tarod de degroșare
roughing tool (mas-un) sculă / cuțit pentru degroșare
roughing train (met) linie de laminor degrositor
rough lapping (mas-un) rodare / lepuire de degroșare
roughly (*adv*) (ec, mat) aproximativ, estimativ, cu aproximație mare
rough-machine (mas-un) a degroșa, a eboșa, a prelucra grosier / aspru
rough-machining prelucrare de degroșare, eboșare (și prin așchiere)
rough makeshift aranjament provizoriu / primar / expedient
rough metal (met) metal brut
roughness (mas-un, OM, T) rugozitate, asprime, asperitate; caracter accidentat / bolovănos / pietros (al unui drum etc.); stare brută / neprelucrată; asprime (a vremii, a părului, a unei suprafețe etc.); rigoare; caracter nepoliticos / grosolan;

rough nut

nepolitețe; lipsă de politețe; tratament aspru / sever; maltratare; stare incipientă / informă; lipsă de rafinament / de prelucrare; aproximație, caracter estimativ / aproximativ / provizoriu; dezordine, lipsă de aranjare

rough nut (OM) piuliță brută / grosolană

rough out (constr, TH) a netezi, a tăia, a scoate, a săpa, a dăltui

rough passage (nav) traversare (pe o mare) agitată

rough pierced tube blank (met) semifabricat pentru țevi

rough plane rindea de degroșare; (mas-un) a degroșa prin rabotare

rough rice (alim) orez nedecorticat

rough rolled slab (met) bramă laminată grosier

rough rolling (met) laminare de degroșare

rough rule (mat) regulă aproximativă / de aproximare

rough size (met) dimensiunea piesei brute / neprelucrate

rough state (TH) stare brută / neprelucrată; lipsă de rafinament / prelucrare; dezordine, nearanjare, stare primară (și ciornă)

rough surface (OM, T) suprafață aspră / rugoasă / cu asperități / neprelucrată

rough-surface colloid mill (alim, ind chim) moară coloidală, cu rotor striat

rough tooth (OM) dinte neprelucrat, dinte cu rugozitate mare

rough toothed file (mas-un) pilă grosolană

rough translation traducere brută / nestilizată / neprelucrată; ciornă, primă formă a unei traduceri

rough turn (mas-un) a degroșa la strung, a degroșa prin strunjire

rough turning (mas-un) strunjire de degroșare

rough vacuum (fiz) vid slab / preliminar / puțin înaintat

rough walling (met) zidul de bază al unui cuptor

rough washer (OM) șaibă grosolană / neprelucrată

rough weather (meteo) timp / vreme urât(ă)

rough weld (face) (OM, TH) suprafață rugoasă a sudurii

rough work (ec, TH) muncă grea / brută / care te solicită mult / care necesită forță / care cere multă putere; ciornă, concept; proiect preliminar; (met) a eboșa, a prelucra brut

rough-wrought (ind) semi-preparat, semi-prelucrat, prelucrat provizoriu; pregătit pentru finisare / definitivare

roulade (alim) ruladă (de carne)

rouleau, (pl) rouleaux fișic / top de monede

roulette ruletă; (mat, geom) curbă generată; (const) rulou (al zugravului); (OM, alim) rozetă pentru dantelarea timbrei / aluatului

rounded thread

rouletted (d. timbre) dantelat

round cerc, circumferință; tură, turneu, rond; ciclu, rând; ocol, ocolire; rundă, repriză; circular, rotund; în cerc, ciclic; rotunjit; felie, feliuță; de jur împrejur; complet; (mat) (d. cifre) rotunjit, complet, întreg, (d. calcule) aproximativ, estimativ, în cifre rotunde; sincer, deschis; aspru, brutal; continuu; a (se) rotunji, a tăia rotund, a deveni rotund; a completa, a rotunji; a încon-jura, a ocoli; (auto, cf) a lua un viraj; a (se) întoarce, a (se) învârti, a se răsuși, a (se) întregi, a se completa; a merge pe teren; a se răspândi; (nav) a înconjura, a dubla (un cap); (*adv*) în cerc, în jur, de jur împrejur; (metr, sport) rundă, repriză (în box runda are 3 minute); **go** ~ a se învârti

round about din toate părțile, în apropiere, în vecini

roundabout ocolit, indirect; întortocheat; (*adv*) pe ocolite; cale ocolită, ocol; (auto) sens giratoriu

round about (*adv*) (de jur) împrejur, prinprejur

roundabout traffic system (auto) sens giratoriu

roundabout way ocolire; (auto) sens giratoriu

round arch (const) arc semicircular

round bar (iron / steel) (met) oțel / semifabricat (din oțel) rotund, bară rotundă

round bar peeling plant (met, mas-un) instalație de decojit bare rotunde

round bar spiral spring (OM) arc spiralat / eliocidal cu secțiune rotundă

round bar straightening plant (met, mas-un) instalație de îndreptat semifabricate / bare rotunde

round beam (OM) grindă cu secțiune rotundă

round belt (OM) curea rotundă (în secțiune)

round billet (met) semifabricat rotund (și pt. laminarea țevelor)

round bloom (met) lingou rotund

round blunt scraper (mas-un) răzuitor rotund cu vârf teșit

round-bottom(ed) (OM) cu fund rotund / rotunjit; (chim) balon cu fund rotund

round brackets (mat) paranteze rotunde

round-branch box (el) doză de derivație

round-chamber kiln (met) cuptor circular

round charging machine (met, alim, ind chim) alimentator cu mișcare de rotație

round column drill (mas-un) mașină de găurit cu coloană rotundă

round-cornered (OM) cu muchii rotunjite

round die (mas-un) filieră rotundă / pentru filet rotund

rounded (OM) rotunjit cu racordare, întregit, completat

round-edge (unequal angles steel) (met) oțel-cornier cu aripi (in)egale și muchii rotunjite

rounded thread (OM) filet cu vârf rotund / bombat

rounded weld

rounded weld (OM, met) cusătură de sudură circulară / inelară
roundel (OM) rondelă, obiect rotund, disc; cerc; tavă rotundă; (const) fereastră rotundă
round faced tool (mas-un) cuțit / sculă cu tăiș rotunjit
round figure(s) (mat) cifră rotundă, număr rotund / întreg; cifră aproximativă (pe ghicite), evaluare / apreciere estimativă; măsurare / estimare / apreciere din ochi / pe ghicite
round groove (met) calibru rotund
round head (OM) cap semirotund
roundheaded (OM) cu cap semirotund
roundheaded screw (OM) șurub cu cap semirotund
roundhouse (cf) depou; (nav) ruf, sala cabinelor
round in (nav) a brața în vânt, a ocoli
rounding (OM, mat) racordare, rotunjire, arc, curbă, racordare, care racordează
rounding corner tool (mas-un) sculă de rotunjit / de racordat colțuri
rounding error (mat, inf) eroare de rotunjire
rounding off (OM) rotunjire, racordare
rounding off cutter(s) (mas-un) freză de rotunjit
rounding off the edges (mas-un, OM) rotunjirea muchiilor / marginilor
round ingot (met) lingou rotund
rounding tool (mas-un) cuțit de rotunjit
round iron (met) oțel rotund
roundish rotunjor, aproape / aproximativ rotund
round key (OM) pană-disc
round kiln (met) cuptor rotund
roundlet cerculeț
roundly (*adv*) rotund, circular; în cerc, de jur împrejur; direct, sincer, fără menajamente; în cifre rotunde; în general, fără prea multe detalii; (în mod) energic, viguros, îndrăzneț; temeinic, serios
roundness (OM) rotunjime, circularitate; sfericitate; rotund, cerc; caracter circular / sferic; (*fig*) aproximație, exactitate relativă; apreciere / evaluare în linii mari / grosso modo / în cifre rotunde; fluentă, caracter curgător; cursivitate; sinceritate (exagerată / brutală); vorbire deschisă / fără menajamente; caracter direct / categoric / fără echivoc
round-nosed tool (mas-un) cuțit cu vârf rotunjit
round-nose iron (mas-un) cuțit convex de raionat
round-nose pliers (OM) clește cu vârfuri rotunjite / curbate
round notch (OM) creștătură cu fundul rotunjit (și la epruvete pt. teste de reziliență)
round nut (OM) piuliță rotundă
round number (mat) număr întreg / rotunjit
round off the angles a rotunji colțurile
round-off (mas-un) rotunjire a muchiilor / colțurilor (prin așchiere)

routine order

round-off error (mat, inf) eroare de rotunjire
round off (TH) a rotunji (și prin așchiere), a tăia rotund, a obține un cerc / o rondea prin tăiere / decupare
round out (TH) a netezi, a rotunji (prin eliminare de material)
round pass (met) calibru rotund de laminare / de trefilat sârmă
round pliers (OM) clește cu vârfuri curbate
rounds (met) semifabricate rotunde / cu secțiune circulară, oțel rotund
round screw die for Briggs taper thread (mas-un) filieră rotundă pentru filet conic Briggs
round screw die for metric (screw) thread (mas-un) filieră rotundă pentru filet metric
round seam (OM) cusătură circulară / închisă (de sudură, de nituire)
round section (OM) profil circular
rounds for reinforced concrete (met, constr) oțel-beton cu secțiune rotundă
round steel (bar) (met) semifabricat rotund (din oțel)
round table conference (conferință la) masă rotundă
round-the-clock service serviciu / funcționare permanent(ă)
round thread (OM) filet rotund
round timber (const) lemn rotund / neecarisat, buștean
round tongs (OM) clește cu vârfuri curbate
round trip ocol, înconjur, călătorie în circuit; (*amer*) călătorie dus-întors
round-trip ticket bilet dus-întors
roundwire (met) sârmă rotundă
roustabout (*amer*) muncitor portuar (necalificat); (nav) marinar fără calificare / brevet; (ec) muncitor / lucrător necalificat, salahor
route drum, cale, itinerar; a dirija, a îndruma; a repartiza
route sheet (TH) fișă tehnologică
routine rutină; ordine stabilită; practică împă-mântenită; dibăcie, pricepere; (c, inf) secvență de program (are), care se repetă, subprogram; obișnuit, curent, normal, ordinar; regulat, șablon; de rutină (d. activități etc.); banal; de fiecare zi, zilnic, cotidian
routine business (ind, ec) treburile / afaceri curente
routine inspection (ind) control tehnic la locul de prelucrare, inspecție / verificare de rutină / obișnuință
routinely (*adv*) (în mod) curent, obișnuit, banal, cotidian; zilnic, făcut / repetat în fiecare zi
routine maintenance (mas, ind, auto) întreținere curentă, revizie preventivă
routine order (mas, ind, auto) instrucțiuni curente de întreținere

routine test

routine test (metr) încercări / teste curente / regulate / incluse în programul normal / obișnuit
routine work serviciu curent / de rutină; îndatoriri / treburi curente
routine works control (ind, transp) control curent în exploatare
routing (transp) drum, traseu, curs, direcție; (mas-un) prelucrarea pieselor cu profil complicat
routing machine (mas-un) mașină de frezat cu șablon
routinism caracter rutinier / banal; banalitate
routinist muncitor / funcționar care face treburile de mântuială (în virtutea obișnuinței)
route the lap / shoulder belt through the restraint (auto) a trece centura de siguranță prin sistemul de siguranță
row (mat) progresie, serie; (TH) șir, linie, rând; străduță, șir de case; (nav) a vâsli, a lopăta; a trece / traversa pe cineva cu barca, vâslit; (sport) canotaj; plimbare cu barca
row boat (nav) barcă / șalupă cu rame / cu vâsle
row engine (termo) motor cu cilindri în linie
rowens (*amer*) (agr) (lot de) pământ lăsat să se odihnescă; (agr) otavă
rowing machine (sport, mas) aparat pentru exercițiu; barcă mecanică
rowlock (nav, OM) furchet
row of nozzles (OM, T, met) șir de duze
row of rivets (OM) linie / șir de nituri
row of tuyères (met) șir de duze la un inel de vânt
row over (nav) a traversa / trece cu barca
row up (nav) a merge cu barca în susul apei
row-vector (mat) vector coloană
royal foot (metr) unitate de măsură pentru lungime, pied de roi (*în franceză* – picior regal), pentru încălțăminte; v. **Paris foot**
royal jelly (alim) lăptișor de matcă
royal mast (nav) arboret (al rândunicii)
royal post (OM, nav) pivot central / principal
royal yard (nav) vergă (de rândunică)
rpm (metr) abreviere pentru revolutions per minute; v. **revolutions per minute**
R_{SI}, RSI (metr, termo) un simbol pentru R-value – valoare a izolației termice, în unități SI: metru pătrat Kelvin pe Watt (m²·K/W): $R_{SI} 1 = R 5,678 \text{ (hr·ft}^2\text{·°F/Btu)}$ sau $R\text{-value } 1 \text{ (hr·ft}^2\text{·°F/Btu)} = R_{SI} 0,17611 \text{ (m}^2\text{·K/W)}$; v. **R**
RT (metr) simbol pentru register ton, refrigeration ton, dar și pentru revenue ton; v. **register ton**; v. **refrigeration ton**, v. **revenue ton**
rub (T) frecare, uzură prin frecare, a freca, a roade, a uza; a transforma; a reduce; a măcina; (TH) a poliza, șlefui, a lustrui; a șterge, a curăți prin frecare; a lustrui; a fricționa (și *fig*); ~ **against / on / over** (T) a se freca de, a se uza

rubber gasket

(prin frecare); piedică, obstacol, impediment; greutate, dificultate; (*fig*) imperfecțiune, greșală; (mas-un) piatră de tocilă, piatră de ascuțit; (*fam, fig*) dificultate, greșală, greutate, impediment, imperfecțiune, obstacol, piedică; (sport) inegalitate de teren; (metr, T) pas al aparatului pentru determinarea rezistenței la frecare; (mas-un) piatră de ascuțit, (piatră de) tocilă; esență (a unei conversații), poantă a unei glume; (*fam*) a omori, a ucide pe cineva; (textile) a se uza (d. haine etc.); a copia un model (cu grafit); (med, fiz) a fricționa; v. **rubber, rubbing**
rub against / on / over a se freca (de)
rub away a uza prin frecare; a scoate / îndepărta prin frecare; a șterge
rubbed surface suprafață netedă / șlefuită
rubber (ind chim, birotică) gumă, radieră, cauciuc; obiect din cauciuc; (*pl*) galoși; (OM) sabot de frână, frotor; a cauciuca, a impregna cu cauciuc
rubber band (OM) bandă (transportoare) de cauciuc, curelușă elastică, elastic
rubber bearing (OM) lagăr / reazem de cauciuc
rubber belt(ing) (OM, plast) curea / bandă din cauciuc (pt. transportoare)
rubber belt track (OM) șenilă de cauciuc
rubber-bonded-to-metal (OM) cauciuc lipit de metal
rubber boots cizme de cauciuc
rubber buffer (OM) tampon / burduf de cauciuc
rubber carpet (OM) covor de cauciuc
rubber cheque (ec) cec fără acoperire
rubber-coated (ind chim, OM) cauciucat, gumat, acoperit cu cauciuc
rubber-coated fabric (textile, ind chim) țesătură cauciucată
rubber coating (ind chim) cauciucare
rubber compounding (ind chim) stabilirea rețetei pentru cauciuc, rețetă pentru cauciuc
rubber cone belt (OM) curea trapezoidală de cauciuc
rubber conveyer belt (OM, plast) curea de cauciuc pentru transportor
rubber covering (ind chim, OM) acoperire / căptușire cu cauciuc
rubber crumb (ind chim, mediu) granule / deșeuri de cauciuc
rubber dollar (ec) dolar devalorizat (de inflație)
rubbered fabric (Textile, ind chim) țesătură cauciucată
rubber finger burete pentru umezit degetul
rubbered tape (OM) bandă / curelușă de cauciuc
rubber fendering tampon / amortizor de cauciuc
rubber gasket (OM) garnitură de cauciuc

rubber goods

rubber goods (ind chim) articole / produse din cauciuc
rubber hose (OM, hidr) furtun / tub de cauciuc
rubber-impregnated belt (OM) curea impregnată cu cauciuc / cauciucată
rubber-impregnated fabric (textile, ind chim) țesătură impregnată cu cauciuc / cauciucată
rubber industry (ind chim) industria cauciucului
rubber insulation (el) izolație de cauciuc
rubberize (ind chim) a cauciuca, a impregna cu cauciuc
rubberized (OM) cauciucat, impregnat cu cauciuc (d. textile etc.)
rubberized asphalt (ind chim) amestec cauciuc + bitum
rubberized belt (OM) curea cauciucată
rubber joint (OM) garnitură / piesă intermediară din cauciuc
rubber-lined (OM, ind chim) căptușit / acoperit cu cauciuc
rubber mat (OM, ind) covor de cauciuc
rubber mould (OM, ind chim) formă de cauciuc
rubber-mounted suspension (OM) suspensie pe cauciuc
rubberneck car (auto, transp) autocar (pt. turiști)
rubber packing (OM) garnitură (de etanșarea) de cauciuc
rubber packing gasket / ring (OM) garnitură de cauciuc
rubber pad (OM) tampon de cauciuc, sabot de frână din cauciuc, pernă de cauciuc
rubber partition (OM) despărțitură printr-o piesă de cauciuc
rubber patch (auto, OM) petic de cauciuc
rubber shock absorber (OM) amortizor de șocuri din cauciuc
rubber seal (OM) etanșare / garnitură din cauciuc
rubber shackle block (OM) bloc de cauciuc pentru fixarea arcului
rubber sheet (ind chim) foaie de cauciuc, pânză cauciucată
rubber sleeve (OM) manșetă / mufă / manșon de cauciuc
rubber spring shackle (OM) cauciuc de fixare a arcului
rubber stopper (OM) bușon / dop / limitator de cauciuc
rubber stamp șampilă de cauciuc; a ștampila; a aproba, a aviza, a parafa (în mod mecanic / automat)
rubber substitute (materiale, ind chim) înlocuitor de cauciuc
rubber suspension (OM) suspensie pe cauciuc
rubber tape (el, OM) bandă izolantă cauciucată
rubber tree / plant (bot) arbore de cauciuc, specie de arbust decorativ

rubric of a table

rubber trimmings (ind chim, mediu) deșeuri de cauciuc
rubber tube (OM) furtun / tub de cauciuc
rubber tube connection / coupling (OM) îmbinare / racord pentru furtun de cauciuc
rubber tubing (OM) tub de cauciuc
rubber tyre (auto, OM) anvelopă de cauciuc
rubber universal joint (OM) legătură / cuplaj cardanic(ă), din cauciuc
rubber-weather-strip (ind chim, OM) profil / bandă de cauciuc pentru etanșarea găurilor
rubbery (materiale) de cauciuc, asemănător cauciucului; cauciucat; elastic; de consistența cauciucului
rubbing frecare, polizare; (med) frecție, frecționare; frecător, fricativ
rubbing alcohol (med, chim) alcool / spirt pentru frecție
rubbing bar (nav) chilă falsă
rubbing part (OM, T) piesă în frecare
rubbing speed viteză de alunecare (rar)
rubbing surface (T) suprafață de frecare
rubbing velocity of bearing (OM, T) viteză de alunecare a unui lagăr, viteza periferică
rubbish (ind, mediu) gunoi; deșeuri (de orice fel), moloz; steril, rocă de calitate inferioară; a arunca la gunoi; (*fig*) a critica (aspru)
rubbish bin (OM, mediu) ladă / cutie de gunoi
rubbish cart (OM, mediu) tomberon; (transp, mediu) autogunoieră
rubbish hip (mediu) morman de gunoi
rubbishing, rubbishy plin / acoperit de gunoi; fără valoare, de nimic, de aruncat (la gunoi), de dat la coș
rubble (constr) moloz, dărâmături; (constr, geol) pietriș, prundiș; balast
rubble ice (alim) gheață sfărâmată
rubble walling / work (constr) zidărie din piatră brută / neprelucrată
rubblly sfărâmicos; sfărâmat; ca pietrișul
rubblly culm coke (met) cocs mărunț
rubefy (med, chim) a înroși, a irita (pielea)
rub fastener rezistență la frecare
rubellite turnalină roșie
Rubidium (Rb) (chim) rubidiu
rub in (T) a freca; (*fig*) a insista asupra, a readuce în discuție
rub into (T) a face să pătrundă prin frecare / frecționare
rub off a jupui (de piele, de un strat superficial)
rub off the rust (met) a curăța rugină
rub proofness (T) rezistență la frecare (mai rar)
rubric rubrică; alineat, paragraf; (agr) pământ roșu
rubricate a însemna cu roșu; a despărți în coloane / capitole / secțiuni
rubric of a table coloană / rubrică de tabel

rubsen oil

rubsen oil (agr, ind chim) ulei de rapiță
ruby (minrl) rubin
rudaceous (materiale) denditric, conglomeratic (d. structura aliajelor turnate)
rudder direcție; (nav) cârmă, vâslă, lopată; (*fig*) principiu călăuzitor / conducător
rudder blade (nav) pană a cârmei
rudder chain (nav) lanț de siguranță al cârmei
rudder head (nav) cap al axului cârmei
rudder heel (nav) călcâi al cârmei
rudder hole (nav) etambou al cârmei
rudder main piece (nav) ax al cârmei
rudder moment (nav) moment de evoluție
rudder plate (nav) pană a cârmei
rudder post (nav) etambou al cârmei
rudder stop (nav) limitator de cârmă
rudder tiller (nav) eche
rudder torque (nav) moment de redresare
rudder trunk (nav) etambou de cârmă, puț al cârmei
ruddle cretă roșie
rude aspru, grosolan; brut; (*fig*) brusc, puternic, vehement, violent (d. lovituri, pasiuni etc.); crud, feroce; fără maniere, grosolan, insolent, moșic, necivilizat, necuviincios, nepoliticos, prost crescut, obraznic; neprelucrat; primitiv; rudimentar; sever; robust, sănătos, viguros, voinic (d. oameni, plante etc.)
rudeness asprime; caracter brusc / grosolan; caracter neașteptat; caracter primitiv / rudimentar; ferocitate; grosolanie, insolentă, proastă creștere, lipsă de maniere, moșicie, nepolitețe, obraznicie; primitivism; severitate; vehemență; violență
rug (textile) pătură, covor, carpetă pled; perucă
ruggedness rigiditate, rezistență; robustețe, asprime; aspect neuniform; asperitate (a unei suprafețe); asprime, duritate, severitate (a caracterului), caracter colțuros; rigiditate
ruggerized (OM, materiale) rigidizat, întărit mecanic
rugosity rugozitate
ruin ruină; distrugere, năruire; ~s (*pl*) ruine, dărâmături; a (se) ruina; a dărâma, a năru, a distruge; a sărăci; a decădea, a scăpa; a cădea, a se prăbuși (cu zgomot)
ruination ruinare, dărâmare, dărăpănare; distrugere, ruină
ruinous (ec) ruinător, distrugător, dezastruos; ruinat, pierdut, decăzut
ruinousness (ec) caracter ruinător / distrugător / falimentar
rule regulă; lege; normă, prescripție; formulă; dispoziție; (jur) hotărâre judecătorească, ordonanță, decizie; linie; riglă (gradată); **by** ~ după regulile stabilite, conform regulii; ~s (*pl*) regulament;

rummage sale

(poligrafie) linie care desparte coloanele, interlinie; liniuță, pauză (în punctuație); a linia, a trage linii pe; a guverna, a conduce; a hotărâ, a declara; (jur) a decide, a hotărâ, a dispune; (ec) a cota, a se menține
rule absolute (jur) regulă absolută / obligatorie / generală
ruled liniat; (autom) reglat, condus de
ruled paper hârtie riglată / liniată, hârtie milimetrică
ruled surface (geom) suprafață riglată
rule foot (metr, OM) riglă gradată în țoli
ruleless dezordonat; (mas, autom) dereglat, deranjat; în dezordine
rulemeter (metr) echer cu braț mobil
rule of court (jur) decizie / sentință a tribunalului
rule off a trage o linie sub / dedesubt; (ec) a încheia un cont
rule of the parallelogram of forces (mec) regula paralelogramului pentru forțe
rule of the road (auto, jur) legea circulației, regulament de circulație rutieră; (nav) reglementare a curselor vaselor
rule of three (mat) regula de trei simplă
rule of thumb regulă empirică
rule out a exclude, a elimina; (jur) a interzice; a bifa
ruler conducător; linie, riglă
ruling conducător; de conducere / guvernământ; curent, actual; predominant; (mat) generatoare (pt. suprafețe riglate), liniere (a hârtiei etc.); (autom) guvernare (a unui proces), conducere; (jur) ordonanță / decizie / hotărâre judecătorească
ruling out (ec, mat) excludere, eliminare
ruling prices (ec) prețuri curente (pe piață), prețul pieței
rum (alim) rom; (*amer*) băutură alcoolică
rum baba (alim) savarină
rumble a bubui, a hurui; a hodorogi; a murmura; bubuitură, bubuit, huruit; gălăgie
rumble barrel (met, OM) tobă de curățat
rumble seat (OM, auto) scaun rabatabil
rumbler (mas-un) tambur rotativ pentru lustruirea pieselor mici, tobă pentru curățare
rumble-tumble zdruncinătură; hop; rablă
ruminant (agr, zool) rumeșător
ruminate (zool) (d. rumeșătoare) a rumeșă
rumination (zool) rumeșă; (*fig*) reflectare, meditație
rummage a răscoli, a scotoci, a răvăși; a căuta peste tot; răvășire, răscolire, scotocire; (adm) căutare, percheziție (vamală); vechituri
rummage sale (ec) vânzare / licitație de vechituri; bazar

rumour

rumour zvon, știre, veste; a răspândi zvonuri despre

rumple (d. textile, folii etc.) a mototoli, a șifona; a ciufuli, a zburli

rumpled (d. textile, folii etc.) șifonat, mototolit; ciufulit

rumpling (d. textile, folii etc.) mototolire, boțire; (met) prima trecere

rump steak (alim) friptură din pulpă de vacă

rum-shop (alim, ec) magazin de băuturi spirtoase

run (transp, auto, cf) parcurs, direcție, drum, distanță, traseu; cursă, mers (și al furnalului), trecere (la laminare), funcționare, mișcare, fugă, alergare; (TH, ind) lot, serie; etapă, materie primă în curs de prelucrare, regim de lucru, serie, dema-raj, ciclu (de funcționare a unei instalații / mașini), circuit, curent, flux; (hidr, geogr) albie, curent; situare geografică; (nav) trecere, distanță parcursă, pasă, marș; tiraj; (iht) banc de pești, bătaie, reproducere a peștilor; plimbare, alergare; (poligrafie) tiraj; întindere, direcție, dispunere; șir, succesiune, curs, mers (al evenimentelor); (ec) cerere (a cumpărătorilor, pieței); (mec) plan înclinat; acces liber (la o bibliotecă etc.); vizită scurtă; tendință, modă; a alerga, a fugi; a căuta să scape; a (se) grăbi; a curge, a se scurge; a se prelinge; a șiroi; a rula; a (se) roti; a funcționa, a merge (d. mașini); a deveni, a (se) face; a conduce, a dirija (și circulația); a îndruma; a administra; a ține (un hotel etc.); a acționa, a porni (o mașină); a tipări; (hidr) a curge (d. un fluid de lucru); (inf, c) a începe rularea unui program, comandă de începere a unui program; (nav) a naviga, a pluti, a fila; (med) (d. o rană) a supura, a puroia; (d. culori) a se șterge, a ieși; (fig) a merge, a se desfășura; a se menține, a dura, a ține, a dăinui; (d. un text) a spune, a suna; (jur) a fi în vigoare, a-și păstra efectul / valabilitatea; a circula; (agr) (d. plante) a se cățăra, a se târî; a se mișca în continuu, a nu se mai opri; (d. ciorapi) a se rupe, a i se duce firul / firele; (d. timp) a se scurge, a trece; a urmări; a urma; a topi (unt etc.); a fuziona; a vâri, a băga, a înfige; a face (carieră etc.), a îndeplini (un comision etc.); a trage, a trasa (o linie etc.); a introduce prin contrabandă, a face contrabandă; a străbate, a parcurge (o distanță); (sport) a totaliza puncte;

run, American run (metr) unitate de măsură pentru densitate, utilizată pentru jurubițe de lână în US

run against a da de, a se ciocni de, a se lovi de

run aground / ashore (nav) a pune pe uscat

run a machine (mas, ind) a lucra la / a exploata o mașină

run into

runaway (mil, adm) fugar, dezertor, evadat; (pol) transfug; creștere impetuoasă; impetuos; (d. succes) facil

run away a părăsi; a pleca; a se îndepărta de ceva repede; a se ascunde

runaway speed (el) viteză de ambalare

run away with a învinge, a înfrânge, a întrece; a folosi, a întrebuința, a uza

run-back (OM, hidr) curent invers, țevă de scurgere, conductă de retur

run back a alerga / fugi înapoi; a se înapoia, a reveni, a se întoarce; (auto) a da înapoi, a merge în marșarier; (TH) a deplasa înapoi (o sanie a unei mașini-unelte, o sculă etc.)

run back over a trece în revistă, a revedea; a recapitula, a relua punct cu punct

run board (mas-un) platformă pentru deservirea unei mașini

run by gravity (mec, TH) curgere gravitațională / prin cădere liberă

rundlet (metr, alim) unitate tradițională de măsură pentru capacitate (pt. lichide, vin etc.): 1 rundlet ~68,1 l

run down (d. un mecanism) a (se) opri, a înceta să funcționeze; (el) (d. o baterie) a se descărca; (OM) (d. arcuiri) a (se) destinde; a (a)luneca; a scufunda, a afunda; a epuiza (d. resurse); (hidr, alim) a distila, a scurge, a descărca peste / prea mult; a se opri

run-down reducere numerică; analiză detaliată, detalieri, intrare în amănunte, despicarea firului în patru; scăpătat, în declin, decăzut, în decădere; distrus

run-down pipe (OM, termo) țevă / conductă de evacuare

run-down tank (OM, hidr) rezervor de recepție

run dry (d. un curs de apă) a seca; (T, mas) a funcționa neuns / fără ungere

run empty (mas) a merge / a funcționa în gol

rung (constr, OM) treaptă (de scară); (OM) traversă, spiță de roată, braț (al unei roți de mână); (nav) varangă

run full of (nav) a intra în coliziune

Runge-Kutta method (mat) metodă numerică de rezolvare a ecuațiilor diferențiale, metoda Runge-Kutta

rung ladder (OM) scăriță, scară mobilă

runhead (OM) cap semirotund

run idle (mas) a merge / a funcționa în gol

run in a băga, a vâri, a introduce; a vota; (mas, T) a roda (un motor etc.)

run-in roller table (mas-un, met) transportor / masă cu role pentru alimentare

run into a întâlni întâmplător; a da peste / de; (ec) a face datorii; a intra în coliziune, a lovi;

runless stockings

a căpăta / dobândi (deprinderi etc.); a fi publicat în mai multe ediții (d. o carte)

runless stockings (textile, ind chim) ciorapi indeșirabili

runlet (geogr, hidr) pârau

run light (el, mas) a merge în gol

run low a scădea (simțitor); a fi pe sfârșite / terminate, a se termina, a se epuiza

runnel (geogr) pârau; (OM, hidr) canal de scurgere, rigolă; (geogr) viroagă, vâlcea

runner (sport) alergător; curier, mesager; contrabandist; (const) pod; (el) transmitător de comandă; (OM) rotor, roată de acționare, glisieră, rolă de malaxor, rolă de alergare, talpă (de sanie); (met) canal / pâlnie / rețea de turnare, jgheab de scurgere, pâlnie de aerisire, răsuflător; (nav) macara alunecătoare, roată cu zbaturi; (agr, bot) plantă agățătoare, vlăstar, mlădiță

runner and tacker (nav, OM) palanc alunecător

runner basin (met) bazin de turnare

runner bean (agr, bot) fasole cățărătoare

runner blade (OM) paletă de rotor

runner brick (met) cărămidă fasonată cu gaură, pentru formarea canalelor de umplere, la turnarea în sifon a lingourilor

runner gate / trumpet (met) pâlnie de turnare

runner head (met) pâlnie / cap de turnare, maselotă

runner of a turbine (termo, OM) rotor (de turbină)

runner opening (met) orificiul oalei de turnare, deschiderea orificiului oalei de turnare

runner stone (alim) piatră de moară alergătoare / rotativă / liberă

running alergător, care aleargă; cursier, de curse; succesiv, continuu; (d. apă) curgător, curent; alergare, cursă, fugă; marș; (TH, mas) funcționare, exploatare, serviciu, regim care funcționează, care merge (d. o mașină); (cf) mers, circulație (a trenurilor); (med) supurare, purulent, care supurează (d. o rană)

running account (ec) cont curent

running a motor (el) exploatarea / funcționarea unui motor

running away (auto, termo) ambalare (de motor)

running back (mas) care merge înapoi (și *fig*)

running balance (mas, OM) echilibrare dinamică

running balance indicating machine (mas, mec) mașină de echilibrare dinamică

running board (OM) treaptă, scară (și de vagon)

running brake (auto, OM) frână de picior

running bridge (transp, ind) pod rulant

running center (mas-un) vârf rotativ (și la strung)

running characteristic (mas, OM) caracteristică de funcționare

running charge (ec, mas) cheltuieli de exploatare

running repairs

running conditions (mas, ind) condiții de lucru / de funcționare

running costs (ec, mas) costuri de exploatare

running current (el) curent de regim

running direction (mec) direcție de mișcare

running down (mec, OM) rotație datorită inerției / până la oprire, coborâre, introducerea

running edge of the rail (cf, met) muchie conducătoare / de ghidare a șinei

running expenses (mas, ind) cheltuieli curente de exploatare

running fit (OM) ajustaj cu joc

running foot (metr) o altă denumire pentru linear foot – picior liniar; v. **foot**

running gate (met) pâlnie de turnare

running gear (OM) mecanism de antrenare (cu roți dințate)

running grid stone (alim) piatră de moară alergătoare

running hand scris cursiv

running hot (auto, mas) încălzire (la pornire)

running hour (mas) timp de lucru / de funcționare

running idle (mas) regim de mers în gol

running-in (mas, T) (perioadă de) rodaj, ajustare prin funcționare, turnare a compoziției la un lagăr

running-in period (mas, T) perioadă de rodaj

running-in test (mas, metr) încercare / test de mers în gol

running knot (nav) nod marinăresc / culant / care ștrangulează

running life (mas) durată de funcționare, durabilitate

running-light current (el) curent de mers în gol

running line (cf, met) linie curentă (de cale ferată, de tren)

running loss (mas) pierdere de energie în timpul funcționării

running meter (metr) metru liniar

running mill-stone (OM) piatră de moară alergătoare (la o moară)

running no-load (mas) funcționare fără sarcină

running number număr de ordine

running off (OM) coborârea curelei / lanțului de pe roată

running order (mas) în stare de funcționare

running out (mec, mas) oprire, mișcare datorată inerției

running out fire (met) cuptor de primă afinare

running-out of oil (mas, T) oprire cauzată de întreruperea lubrifiantului, funcționare fără lubrifiant, rămânere fără lubrifiant

running plate (ind, met) platformă de vizitare

running repairs (mas) întrețineri / reparații curente / minore (care nu implică schimbări de piese)

running rigging

running rigging (nav) manevră curentă, gree-ment curent
running slag (met) zgură fluidă / inferioară
running speed (mas, nav) viteză de mers / de funcționare
running stich (textile) saia, împunsătură de ac pentru plisat
running stone (OM) piatră de moară
running surface (of rail) (OM, cf, met) suprafață de rulare (a șinei)
running test (mas, metr) încercare / test la parametri de funcționare / în exploatare
running time (mas, transp) timp de lucru / de funcționare / de parcurgere
running torque (mas) moment de torsiune la funcționare în regim nominal
running track (sport, constr) pistă de curse / alergări
running tread (cf) cerc de rulare al roților
running water (alim, hidr) apă curentă / curgătoare / de la robinet
running work (mas) funcționare continuă
running yard (metr) yard liniar
run-off scurgere, golire, deversare, descărcare, fugă, scăpare, debit
run off (TH) a (se) goli, a se deversa, a funcționa defectuos
run-off factor (hidr) coeficient de scurgere
run-off gutter (OM, hidr) jgheab de scurgere
run of the fiber (OM, hidr, materiale) orientarea fibrelor (și la compozite)
run-off pipe (OM, hidr, materiale) țevă de golire / de scurgere
run-off slag (met) zgură de evacuare
run-off tap (OM, hidr) robinet de evacuare
run of furnace (met, termo) campania / durata de exploatare (continuă) a unui cuptor
run of piping (termo, met, hidr, OM) grup de conducte paralele
run of the grain(s) (met, plast) orientarea grăunților (și la compozite)
run-of-the-oven-coke (met) cocs metalurgic
run of tailing (met) evacuarea deșeurilor
run of the rim (auto) rulare pe jantă
run-on adaos (tehnologic, de material, pt. compensarea pierderilor în transport etc.); supliment
run on a fugi / alerga mai departe, a continua să fugă / alerge; a-și urma cursul; (d. timp) a trece, a se scurge; a zbura; (d. un text) a continua fără alineat; (ec) (d. datorii) a se aduna / acumula; a continua să crească (d. un parametru al unui proces etc.)
run-out uzură, uzare; întrebuințare; (OM) excentricitate, bătaie (a unei piese în rotație), ieșire a

runway

filetului; sfârșit de rolă / bandă / bobină; deviere de la o direcție; (OM, hidr, termo) evacuare, scurgere; (mas-un) deviere pe o direcție precisă
run out a ieși alergând / fugind; a alerga (în) afară; (nav) (d. flux) a se retrage; a (se) termina, a nu ajunge; a fi insuficient; a se scurge, a se întinde pe o suprafață (și d. apă); (mas) a nu funcționa corect; (d. o perioadă de timp) a se scurge, a expira, a se încheia; (T) a uza; ~ **of** a termina / epuiza (provizii, materiale etc.)
run-out bearing (OM, T) cuzinet uzat / care nu (mai) funcționează corect
run-out device (TH, met, mas-un) dispozitiv de evacuare / de golire / de scurgere
run out limit (mec, mas) limită de rupere, limită peste care funcționarea nu este normală
run out of fuel (auto, termo) a rămâne fără carburant
run out of true (OM, mas-un) modificarea formei din cauza uzurii, bătaia unei piese în rotație
run-out table (met) cărucior de transportat rame de formare, transportor cu role pentru evacuare
run over (hidr) deversor; transvazare; (auto) a călca (cu un vehicul) peste ceva; (hidr, plast) a da pe dinafară
run short a fi pe sfârșite / terminate; a începe să se sfârșească; a fi în scădere / aproape să se termine, a fi gata să se epuizeze; a se epuiza, a se termina
run short of a se termina, a nu prea mai avea, a înceta să mai aibă (d. resurse, materii prime etc.)
run slow (fiz, autom, TH) a întârzia, a fi în întârziere (și de fază), a fi defazat în urmă
run the motor up to full speed (mas, termo) a aduce motorul la turația de lucru / de regim
run through (hidr) a se infiltra, a pătrunde; (el) a străpunge; a cheltui, a irosi; a parcurge cu privirea, a se uita la; a șterge (ceva scris)
runty caracter pitic / pipernicit
run true (mas-un, OM) rotație fără bătaie, avans al sculei, fără deviere de la direcția precisă
run to a atinge (un nivel, o cifră etc.), a ajunge la; (*fig*) a cădea în extreme; a se transforma
runty pitic; (bot, agr) pipernicit, nedevelopat
run-up (mas) pornire (și a unui motor); avânt
run up a porni (și un motor); a (se) urca; a (se) mări pe durata funcționării (d. un parametru); (iht) (d. pești) a urca spre izvorul râului; (agr) (d. plante) a crește repede; (ec) (d. prețuri) a urca, a crește, a se mări; a spori brusc
runway (TH, OM, const) suprafață de rulare, pistă, cale (drum); (av) spațiu / câmp de decolare / de rulaj; (hidr) jgheab / rigolă de scurgere; (geogr) albie de râu, matcă; monorai; (mas-un)

runway of crane

monoșină; (transp, ind) grindă de rulare (la macarale), cale de rulare a căruciorului de macara, cale de rulare a macaralei; (met) cale cu role, cale de rulare (pt. vagonete, cărucioare de întreținere); (fiz, radio) câmp progresiv; (nav) pasă de navigație, ~s (pl) lumini de pasă navigabilă; (sport) pistă de alergare / de curse; (silv) tobogan, plan înclinat (de corhănire a buștenilor)

runway of crane (OM, transp, met) cale de rulare a macaralei

runway rail (met, OM) șină de rulare (de ghidare / de conducere)

rupee (ec) rupie (monedă indiană)

rupture (el) străpungerea izolației; (OM, materiale) rupere, fractură, ruptură, sfărâmare, spărtură, breșă; (fig) neînțelegere; (med) hernie, a produce o hernie; (chim) a desface o combinație / o legătură, a (se) rupe (și d. o membrană, o peliculă etc.), a sparge, a (se) perfora; a (se) sfărâma, a (se) fisura

rupture constriction (mec, T) gâtuire la rupere

ruptured rupt, perforat; (med) cu hernie

rupture disc (OM) disc de siguranță / de protecție (proiectat să se rupă la o anumită sarcină)

rupture disc device (OM, hidr) dispozitiv cu disc de siguranță / de protecție (proiectat să se rupă la o anumită presiune, pt. deschiderea unei supape)

rupture limit (mec, materiale) rezistență / limită la rupere

rupture load (const) sarcină de rupere

rupture pieces (materiale) fragmente rezultate din rupere / sfărâmare etc.

rupture plane (materiale) plan de rupere

rupture strength (mec, materiale) rezistență / limită la rupere

rupture stress (mec) tensiune / efort de rupere

rupture test (materiale, metr) încercare / test la rupere

rupturing (TH) întrerupere, rupere, străpungere, care (se) rupe

rupturing capacity / duty (mec, el) putere de străpungere / rupere

rupturing strength (mec, OM) tensiune (mecanică) / limită de rupere

rupturing voltage (el) tensiune de străpungere

rural rural, de țară, rustic; țărănesc

rush afluență (bruscă), înghesuială, îngrămădeală, aglomerație, îngrămădire; (met) minereu fără valoare; (mas) pornire (grăbită), mișcare impulsivă, grabă; (bot) papură; trestie, rogoz, stuf, țipirig, rugină, pipirig; (mil) asalt, atac rapid, a lua cu asalt; (mil, pol) cursa (a înarmărilor); (meteo) rafală de vânt; salt, săritură; (geol) viitură (de petrol etc.); iureș, navală; (fig) lucru fără valoare, fleac, (lucru de) nimic; aclamație,

rust layer

aplauze; a merge repede / cu mare viteză, a alerga, a goni, a (se) grăbi, a accelera; a se arunca, a se năpusti; a se precipita; a năvăli (în), a invada; a țâșni; a apărea brusc, a se ivi brusc (în amintire etc.); a face repede / în grabă, a executa la repezeală; (amer) a se da bine pe lângă (cineva), a duce cu preșul / cu zăhărelul, a face curte (cuiva), a lua cu binișorul

rush at a se repezi la / asupra, a se năpusti la; a face în grabă; a se grăbi să ajungă (și la o concluzie)

rush-bed (agr, bot) stufăriș, stufărie

rush-bottom (d. mobilă) cu fundul de trestie / papură

rushed supraaglomerat cu munca, ultraocupat; zorit, prins, hărțuit (de treburi); (d. un lucru) făcut în pripă / la repezeală, dat peste cap

rush hour (auto, transp) oră de vârf

rush job urgentă, treabă / operație urgentă, lucru urgent

rush of current (el) impuls de curent

rush up a grăbi, a accelera

rushy acoperit cu / făcut din papură

rusk (alim) pesmet, biscuit

russet roșcat, roșiatic; roșu-cafeniu; culoare roșcată / roșiatică

Russian leather iuft, toval

rust (met, OM, T, chim) rugină; a (se) rugini, a (se) oxida, a face să ruginască; (agr, bot) rugina grâului; (mas) a distruge (prin lipsa de întreținere); (fig) a regresa, a da înapoi, a deveni lent / greoi

rust-eaten (met, OM, chim) uzat / atacat / mâncat de rugină

rusted (met, OM, chim) ruginit

rusted on (piece, nut) (OM, chim) (piesă, piuliță) blocată prin ruginire / coroziune

rust-free (materiale) inoxidabil, care nu ruginește

rustic rustic, provincial, rural; necioplit, grosolan; lucru grosolan

rustic bridge (constr) podeț simplu, punte din bărne

rustic work (const) construcție din bărne neșlefuite

rustiness (chim, OM, TH) caracter / aspect ruginit; ruginire

rusting (chim) (proces de) ruginire / coroziune, corodare

rusting agent (chim, met) substanță / agent corosiv(ă)

rust inhibitor (chim, T) inhibitor de coroziune, (agent / aditiv) anticorosiv

rust into (met, OM) a se înțepeni din cauza ruginirii

rust layer (met, OM, chim) strat de rugină

rustless

rustless (materiale) neruginit, neoxidat; care nu rugineste, necorodabil, inoxidabil, care nu rugineste (d. oțeluri în special)

rustless property (materiale) rezistență la ruginire

rustless steel / iron (met) oțel rezistent la ruginire, oțel inoxidabil (termen rar folosit)

rust of cereals (agr, bot) rugina cerealelor

rust off (materiale) a (se) rugini, a (se) coroda (și prin oxidare, mai ales pentru aliaje feroase)

rust out a putrezi

rust preventative (chim) agent anticorrosiv, substanță de protecție contra ruginirii

rust preventer (chim, T) agent / produs pentru împiedicarea oxidării / ruginirii, inhibitor de coroziune

rust preventing (met, chim) protecție împotriva coroziunii / ruginirii

rust preventing additive / agent / medium (met, chim) aditiv (și pt. lubrifianți), agent / mediu de protecție împotriva coroziunii / ruginirii

rustproof (materiale, OM, T) rezistent la coroziune / la ruginire, inoxidabil

rust-proofing treatment (met, chim) tratament anticorrosiv

rust-proof oil (ind chim, T) ulei anticorrosiv

rust protection (materiale, T) protecție contra ruginirii / oxidării

rust removal (met, TH) îndepărtare a ruginii

rust remover (mec, chim) mijloc / agent de îndepărtare a ruginii

rust-resisting (met, OM, T) rezistent la rugină / ruginire, inoxidabil (în special cu referire la oțeluri)

ryepeck

rust-resisting property (met, OM, T) rezistență la rugină / ruginire

rust-resisting steel (met, OM, T) oțel rezistent la rugină / ruginire, oțel inoxidabil

rust spot (met, chim) pată / punct de rugină

rusty (chim, met) ruginit, oxidat; ruginiu, de culoarea ruginii; roșu-cafeniu; părăsit, uitat; învechit, demodat

rut fâgaș; urmă (și de roată etc.); (OM) șanț, canelură, jgheab, falț, brazdă; (adm) rutină; închistare; (zool) (perioadă de) înmperechere; (*fig*) deprindere, obicei, rutină; (*fig*) direcție, fâgaș; a săpa, a brazda

Ruthenium (Ru) (chim) ruteniu

rutherford (Rd) (metr, fiz) unitate practică de măsură a radioactivității, 1 rutherford = 1 megabecquerel (MBq) și reprezintă 1 million de dezintegrări radioactive pe secundă

Rutherfordium (Rf) (chim) rutherfordiu

rutile (chim) bioxid de titaniu în stare nativă

rutted (auto, geogr) brăzdat de fâgașe (d. un deal, un drum etc.)

rutty (d. drumuri, teren etc.) brăzdat de fâgașe

R value of the insulator (metr, termo) valoare a eficienței izolației termice / izolatorului termic, exprimată în $\text{hr} \cdot \text{ft}^2 \cdot ^\circ\text{F} / \text{Btu}$

rydberg (metr, fiz) denumire veche pentru a kayser, numărul de undă în sistem CGS

rye (alim, bot) secară; (*amer*) (alim) whisky

rye bread (alim) pâine de secară

rye flour (alim) făină de secară

rye grass (agr) iarbă folosită ca furaj

ryepeck (nav) stâlp / țaruș de amarare

S

sabin (metr, fiz) unitate în afara sistemului metric de măsură a absorbției sunetelor în ingineria acustică: 1 sabin este absorbția sunetului pentru o suprafață perfect absorbantă (o fereastră deschisă) de 1 picior pătrat; absorbția sunetului de materiale este dată prin coeficienți, în funcție de material, frecvența sunetului etc.; rar utilizată cu numele de **open window unit (owu)**

sabla (zool) zibelină, (blană de) samur

sabot sabot, pantof de lemn, pantof de piele, talpă de lemn

sabotage sabotaj; diversiune; activitate subversivă; a sabota

sabulous (materiale) nisipos, granulos

sac sac, pungă; (textile) (rochie) sac; (biol) pungă

saccharates (alim, chim) zaharați

saccharification (alim) zaharificare

saccharify (alim) a zaharifica

saccarifying (alim) zaharificare

saccharimeter (alim, metr) zaharimetru, aparat pentru măsurarea conținutului de zahăr dintr-un produs alimentar

saccharin(e), saccharinose (alim, chim) zaharină

saccharine (alim, chim) de zahăr, zaharos; extrem de / foarte dulce

sacharize (alim, chim) a zaharifica

saccharobiose (alim, chim) zaharoză

saccharol (alim, chim) zaharină

saccharose (alim, chim) zaharoză

sack pungă, sac (și de pânză); conținutul unui sac; (textile) rochie sac; sac de dormit; (metr) unitate tradițională de măsură pentru volum, pentru diferite produse; 1 sack = 3 bushels (~105,7 l pe baza US bushel și 109,1 l pe baza British Imperial bushel); (metr) unitate tradițională de măsură pentru masă, cu valori diferite în funcție de produsul încărcat în saci: 1 sack of salt (US) (1 sac de sare) = 215 pounds, 1 sack of cotton (US) (1 sac de bumbac) = 140 pounds, 1 sack of flour (US) (1 sac de făină) = 100 pounds. 1 sack of concrete (US) (1 sac de ciment) ~94 pounds, 1 sack of concrete (Canada) (1 sac de ciment) ~87,5 pounds

sackcloth (textile) pânză de sac

sack elevator (mas, ind) elevator de saci

sackful (of) sac plin de / cu; cantitate mare

sacking ambalare în saci; (textile) pânză de sac

sack packer (alim, ind chim, mas) mașină de ambalat în saci

sacrifice sacrificare; sacrificiu, privațiune, lipsă; abnegație; a (se) sacrifica; (ec) a vinde în pierdere

sad lipsit de strălucire; șters, închis, sumbru, întunecat (d. o culoare); trist, abătut; regretabil, condamnabil (d. o greșală); jalnic, mizerabil, fără ieșire (d. o situație)

saddle șă; (OM) garnitură, soclu, suport; (mas-un) sanie transversală, cărucior; (alim) bucată de carne de la spate, mușchi; (geogr) coamă, creastă, șă; (poligrafie) rădăcină a cotorului

saddle-backed (OM) bombat

saddle bar (agr, ind) balot

saddle control (mas-un, autom) sistem de comandă al căruciorului / al saniei principale

saddle flange (OM) flanșă rășfrântă

saddle key (OM) pană de fricțiune / concavă

saddle of mutton (alim) spate de berbec

saddle point (mat) punct de șă

saddle roof (constr) acoperiș cu două versante

saddle tank (auto) rezervor de benzină sub șă (la motociclete)

saddle with a împovăra, a îngreuna cu

sadzhen, sagene (metr) unitate tradițională de măsură pentru lungime, în Rusia: 1 sadzen = 2,1336 m

SAE – Society of Automotive Engineers, (auto, adm) Societatea Inginerilor din Industria de Autovehicule

SAE grade (ind chim, T) clasă SAE de vâscozitate (a unui lubrifiant)

SAE number (Grade) (T) număr / cod numeric aplicat lubrifianților pentru motor, transmisii și osii, pentru a indica intervalul de vâscozitate

safe sigur, lipsit de pericol, neprimejdios; solid; neprimejdios; în siguranță; precaut; demn de încredere; incontestabil; teafăr, sănătos; precaut, prudent; eficace; convins, încredințat; seif / casă de bani; frigider

safe against high-potential breakdown (el, autom) protejat contra întreruperii din cauza tensiunii înalte

safe allowable load (mec) sarcină admisibilă

safe back (OM) fața laterală, nededă a pilei

safe bearing load (OM, T) sarcină admisibilă (pe lagăr)

safe clearance (OM) joc / interstițiu admis / care asigură funcționarea / oferă siguranță în funcționare

safe coefficient (OM, mas) coeficient de siguranță

safe-covering (OM) capac de protecție

safe from

safe from ferit de, la adăpost de; în siguranță
safeguard garanție; ocrotire; (OM) contrașină, dispozitiv de securitate / de siguranță, apărătoare, grilaj de protecție; a îngrădi; a proteja, a păzi; a întâri
safeguard against pază / protecție împotriva; prevedere, precauție împotriva
safeguarding against breakage (OM, autom) siguranță / protecție contra suprasolicitării / ruperii
safe in operation (mas) sigur în funcționare
seif-keeping siguranță, securitate; protecție, păstrare (la loc sigur)
safe load per axle (OM, auto, cf) sarcină admisibilă pe osie
safe load (OM) sarcină admisibilă
safely (*adv*) în siguranță; (în mod) sigur; ferit, adăpostit; în stare bună; fără griji / risc
safe procedure (mas, TH) măsuri de protecție, procedură sigură / care oferă siguranță
safe range of stress (OM) limită de oboseală a materialului, interval sigur de variație a tensiunii / efortului
safety siguranță; securitate; protecție, pază
safety against buckling (OM) stabilitate la flambaj
safety against fracture (OM) siguranță la rupere, asigurat împotriva ruperii
safety appliance (OM, autom) dispozitiv de siguranță / de securitate
safety belt (auto) centură de siguranță; (nav) centură de salvare; (silv) perdea parașut
safety bolt (OM) șurub de siguranță
safety brake (OM) frână de siguranță
safety catch (OM, mil) siguranță (la o armă, la trăgaci)
safety circuit (OM, hidr, el) circuit de siguranță
safety clutch (OM) cuplaj de siguranță
safety coefficient (mec, el) coeficient de siguranță
safety coupler / coupling (OM) cuplă / cuplaj / legătură de siguranță
safety cut-out (el) siguranță fuzibilă; (mas) întrerupere / oprire pentru siguranță
safety device (OM, autom) dispozitiv de protecție / de siguranță / de securitate; aparat de control
safety device monitor (fiz, autom, metr) aparat de control / de siguranță / de semnalizare a radiațiilor, dispozitiv de protecție
safety dog (mas-un, OM) antrenor de siguranță (la strung)
safety driver (OM) (dispozitiv de) antrenare / acționare cu șurub cu cap înecat
safety earthing (el) legare a siguranței la pământ
safety education (edu) curs scurt de tehnica securității în muncă (în școli, întreprinderi etc.)

safety plug

safety engineering tehnica securității muncii
safety factor (OM, el, mas) coeficient de siguranță
safety film (chim) peliculă de protecție, strat protector
safety-first precaut, prevăzător; (ind, transp) (de) siguranță înainte de orice
safety-first engineering (ind, transp) tehnica securității muncii
safety first (ind) siguranță mai înainte de orice
safety fuel (ind chim, av) benzină de aviație (cu punct de inflamabilitate de peste 40°C)
safety fuse (el) siguranță fuzibilă; fitil de siguranță
safety gap (auto) eclator
safety gear (OM) dispozitiv de siguranță / de protecție (și cu angrenaj cu roți)
safety goggles (TH) ochelari de protecție
safety glass (ind chim, ind) securit, sticlă incasabilă, geam de siguranță
safety guard (ind, TH) barieră / dispozitiv de protecție (foarte general)
safety handle (OM) manivelă de siguranță
safety hazard (auto, ind) pericol
safety hook (OM) carabină
safety in operation (mas) siguranță în funcționare
safety interlock (mec, el, autom) blocare / blocaj de siguranță
safety island (auto) refugiu de pietoni
safety jaw (mas-un, OM) falcă de strâns piese din aliaj de aluminiu
safety joint (OM) manșon / racord de siguranță
safety lamp (el) lampă de siguranță
safety latch (OM) clichet de asigurare / de siguranță
safety limit (TH, mas) limită de încărcare, limită de siguranță
safety limit switch (el) întrerupător de siguranță
safety line (cf) linie de scăpare
safety lock (constr) broască de siguranță
safety margin rezervă / coeficient / limită / margine de siguranță
safety meci chibrit
safety measures (în orice domeniu) de asigurare a securității în muncă
safety net (OM) plasă protectoare de siguranță; (el, autom) rețea de siguranță
safety nut (OM) contrapiuliță, piuliță de siguranță
safety of operation (mas) siguranța funcționării
safety petcock (OM) robinet de incendiu, hidrant
safety pin (OM) știft / ac de siguranță
safety pinion (OM) pinion de siguranță
safety plug (el) siguranță (și fuzibilă)

safety precautions

safety precautions (ind etc.) măsuri de siguranță
safety razor (OM) aparat de bărbierit / de ras
safety restraint(s) (auto) măsuri (restricție) de siguranță
safety relief valve (OM, hidr) supapă de siguranță / de descărcare
safety ring (OM) inel de siguranță
safety rod (OM) tijă de siguranță / de rezervă
safety securitate (mas) siguranță în funcționare
safety stop (OM, mas-un) opritor de siguranță
safety strip (silv) perdea parafoc
safety tire / tyre (auto) pneu antiderapant
safety valve (OM, hidr) ventil / supapă de siguranță; debușeu, ieșire, scăpare
safety washer (OM) șaibă de siguranță
safety wire (OM) sârmă de asigurare a șuruburilor / a piulițelor contra deșurubării
safety zone (auto) refugiu de pietoni; (ind, mas) zonă de siguranță / sigură / fără pericol
safe working stress (mec, OM) solicitare / tensiune admisibilă în funcționare
saffir (minrl) safir
Saffir-Simpson category (metr, meteo) clasă / categorie a puterii unui uragan
saffron (alim) șofran; culoarea șofranului; de șofran, galben ca șofranul
saffron oil (alim) ulei de șofran
sag scobitură; (s)cădere; tasare; (mec) săgeată, încovoiere; a îndesa; a tasa; a face / a avea săgeată; a (se) îndoi (sub greutate, sub sarcină), a se lăsa; a atârna (d. textile); (bot, agr) a se ofili, a se trece; a se târâ, a se mișca greu; a pierde din valoare, a-și pierde valoarea, a nu mai avea același preț; (nav) a se abate, a se îndepărta de la drumul drept; a face să se îndoie; a se îndoi, a se îndoi; lăsa; (ec) scădere a prețului / a valorii
sagacity perspicacitate, vioiciune, agerime, inteligență
sage înțelept; inteligent; om deștept
sage brush (agr, bot) pelin
sage-green verde-gri
sagely (*adv*) cu înțelepciune
S.A.G. foot, South African geodetic foot (metr) unitate de măsură pentru lungime, picior geodezic, aprobat în Africa de Sud
saggar, sagger (ind chim, OM) capsulă de porțelan
sagging (OM, mec) flexiune, deformare, îndoirea arcului, lăsare în jos; (plast) revărsare (a adezivului); (geogr) depresiune
sagging point (plast) punct de înmuiere
sagital (OM) sagital, în formă de săgeată
sag of belt (OM) săgeata curelei

salespeople

sag of cable (el, OM) săgeata cablului
sail (el, OM) săgeata liniei / cablului; (nav) velă, vele, pânză, pânze, vas cu pânze, corabie, velier, navă cu vele, plimbare cu un vas cu pânze, a naviga (cu un vas cu pânze), a ridica pânzele, a conduce, a pilota, a cârmi, a transporta cu un vas cu pânze; aripă (de moară de vânt); a aluneca, a plana, a pluti
sailboat (nav) barcă cu pânze
sail cloth (textile, nav) pânză groasă de in / cânepă
sailer, sailing ship (nav) navă rapidă (de orice tip)
sail in a se amesteca, a interveni, a lua măsuri hotărâte; a se apuca de lucru cu zel
sailing (nav) navigație; sport nautic
sailing boat / ship (nav) vas cu pânze
sailing line (hidr) șenal navigabil
sailing ship / vessel (nav) corabie, vas cu pânze, velier
sailmaker ounce (smoz) (metr, textile, nav) unitate tradițională de măsură pentru masa pe unitatea de arie a pânzelor de velatură (o pânză de 36 inch x 28,5 inch: 1 smoz = 42,828 g/m²)
sailor (nav) marină, matelot, matroz
sailor boy (nav) elev marină
sailor's knot (nav) nod marinăresc
sal (chim) sare
salability (ec) vandabilitate
salable (ec) vandabil, care are căutare
salad (alim) salată
salad cream (alim) sos de salată, dressing
salad dressing (alim) sos de salată, salată, maioneză
salad oil (alim) ulei comestibil / pentru salată
salamander (met) bloc de metal în vatra cuptorului, urs (la furnal)
salami (alim) salam
sal ammoniac (chim) tipirig, clorură de amoniu
salariat (ec) (s)salariat
salaried (ec) salariat, cu salariu
salary (ec) salariu
sale (ec) vânzare, licitație
saleable (ec) vandabil
sale by auction (ec) licitație publică, vânzare prin licitare / licitație
sale of work (ec) vânzare de articole pregătite în casă
sale price (ec) preț de vânzare, (preț de) sold
sale room (ec, constr) sală de licitații
sales leaflet foaie de reclamă, prospect
salesman (ec) vânzător, comisionar, agent / reprezentant comercial, angrosist
salesmanship (ec) arta de a convinge / de a vinde / de a găsi cumpărători
salespeople (ec) comercianți, vânzători

sales resistance

sales resistance (ec) refuz de a cumpăra ceva, rezistență a consumatorului posibil
sales slip (ec) bon (de vânzare)
sales tax (ec) impozit pe cifra de afaceri
saleswoman (ec) vânzătoare, reprezentantă comercială, angrosistă
salicylate (chim) salicilat
salicylic acid (chim) acid salicilic
salience, saliency (OM) proeminență, ieșitură; reliefare, scoatere în relief, subliniere, accentuare (și *fig*)
salient proeminent; remarcabil; izbitor, care iese în relief, reliefat; (met, OM) proeminență (la sudură), care iese în afară; protuberanță, ieșitură, proeminență; (*fig*) proeminent, frapant, care iese în relief; caracteristic; dominant
salify (chim, alim) a săra, a safilia
salina (geol, geogr) salină, lac sărat, baltă sărată
saline salin, sărat, de sare; (chim) sare metalică, sare de magneziu
salinity (chim) salinitate
salinometer (chim, metr) salinometru
sallow (silv) salcie (moale), lemn de salcie; galben, pământiu; palid
sallowish cam palid, gălbui
sally ieșire bruscă, manifestare, izbucnire; replică neașteptată; a ieși brusc
salmanazar (metr, alim) sticlă mare pentru vin de ~9 l, de 12 ori volumul unei sticle obișnuite
salmiac (chim) clorură de amoniu, țipitig
salmon (alim, iht) somon; roz-portocaliu; (met) galben-oranj (culoare de revenire)
salmon trout (alim, iht) păstrăv (european sau american)
salon salon, sală (de expoziție etc.)
salse (geogr, geol) vulcan de noroi
salt (chim) sare (și de bucătărie), clorură de sodiu; salinitate; salin, sărat, cu sare, păstrat în sare, picant (și *fig*); a săra, a presăra cu sare, a păstra / conserva în saramură, a presăra cu sare; (*fig*) a exagera, a ridica (valoarea); (*fig*) farmec, gust, haz; (nav) (*fam*) lup de mare, marinar experimentat / cu experiență; amar (d. lacrimi); (*fig*) cu gust / miros de sare; (*fig*) piperat, sărat (d. prețuri); (*fig*) de duh, nostim; (**as**) ~ **as a brine** / **herring** (*fig*) ocnă de sare, sărat ca o scrumbie; **above the** ~ care are pâinea și cuțitul; **be worth one's** ~ a fi capabil; ~ **the books** (ec) a falsifica / măslui registrele contabile
salt a bill (ec) a încărca nota de plată, a economisi (bani)
salt ammoniac cell (chim, el) element / pilă Leclanche
salt an account (ec) a încărca contul

salt lake

salt-and-pepper effect (TV, c) bruiaj / perturbare parazită pe ecranul televizorului
saltary (ec, autom) (dezvoltare etc.) în salturi
saltation salt (brusc); salt, salturi, săritură, sărituri; saltație, schimbare (bruscă); dans, joc; (geol, geogr, hidr, mediu) deplasare prin salturi a aluviunilor de râu, debit solid (de aluviuni) deplasat prin saltație
salt away v. **salt down**
salt away stock (ec) a dosi / stoca / ascunde mărfuri
salt bath (chim, met) baie de săruri / de sare
salt-bath case-hardening (chim, met) călire în baie de săruri
salt-bath furnace (chim, met) cuptor cu baie de săruri / de sare
salt-bath quench (chim, met) călire în baie de săruri
salt-bearing bed (geol) strat salifer
salt bridge (chim) punte de sare
salt brine (geol) apă sărată din strat; saramură, soluție salină
salt brine pump (OM; alim, chim) pompă de saramură
salt cake (chim) sulfat de sodiu (și tehnic)
salt-cake furnace cuptor pentru sulfat de sodiu
salt cellar (alim, OM) solniță
salt content (alim, materiale) conținut de sare
salt core (geol) sămbure de sare (în cută anticlinală)
salt dome (geol) dom de sare
salt down (ec) a economisi (bani)
salt drum (OM, ind chim) colector / rezervor de sare cristalizată
salt drum (OM) rezervor / colector de sare cristalizată
salted sărat (d. alimente); cu sare
salt efflorescence (geol, chim) eflorescență a cristalelor de sare
saltern salină; (ind, ec) întreprindere de extracție a sării
salt extractor extractor de sare
salt fog (climă, chim) ceață salină
salt gauge (metr, chim) aparat de determinat salinitatea
salt glaze glazură de sare
salt hardening (met) călire cu răcire în soluție / baie de săruri
salt horse (alim) carne de vită sărată
saltiness (alim) gust sărat; (chim) caracter salin
salting (alim) sărare
salting evaporator (alim, chim) evaporator pentru soluții de sare
saltish cam sărat (d. alimente)
salt lake (geogr) lac sărat

Salt Lake City

sampling

Salt Lake City (geogr) capitala statului Utah, SUA
saltlick (agr) bulgăre de sare (pt. vite)
salt liquor (alim, chim) saramură
salt marsh (geogr) mlaștină inundată periodic de apă sărată
salt meter (metr) aparat de determinat salinitatea
salt mine (geol) mină / ocnă de sare, salină
salt of amber (chim) acid succinic
salt of Lemery (chim) sulfat de potasiu
salt of phosphorus (chim) fosfat acid de sodiu și amoniu
salt of sorrel oxalate (chim) acid de potasiu
salt of tartar (chim) carbonat de potasiu
salt out (ind chim) a desalina, a desaliniza
salt-out (ind chim) desalinare, desalinizare, extragere a sării
salt pan (geol) lac mic sărat, salină
saltpeter, saltpetre (chim) salpetru, silitră, nitrat de potasiu
salt pit (geol, ind chim) puț de extracție a sării, ocnă, salină
salt plug (geol) dom / stoc de sare
salt prices (ec) (a cere) prețuri piperate, a ridica / umfla prețurile
salt removal (chim) desalinare, extragere a unei săruri
Salt River (geogr) numele a două râuri în SUA
salt settler (ind chim) decantor de sare, instalație de desalinare / desalinizare
salt settling (ind chim, mas) decantare / sedimentare a sării
salt-settling tank decantor de sare
salt shaker (amer) (OM, alim) solniță
salt solution (alim, chim) saramură, soluție a unei săruri
salt somth. away (amer) a trage cuiva un perdaf
salt somth. down v. **salt somth. away**
salt (-) spray test (chim, metr, materiale) probă / test (de coroziune) în cameră cu ceață salină
salt stains pete de sare (în ind. pielăriei)
salt works (chim) v. **saltern**
salt-out (chim, TH) desalinare
salt screen ecran fluorescent
saltspoon (ssp) (metr, alim) unitate de măsură pentru volum, utilizată în US, în rețete alimentare: 1 saltspoon = 1/4 teaspoon $\cong$ 1,2 ml; v. **teaspoon**
salt spots pete de sare (în ind. pielăriei)
saltus (TH, autom, fiz) salt, oscilație
saltus function (mat) funcție de salt
salt water (geogr) apă sărată / de mare; marin; (alim, chim) saramură, soluție a unei săruri
salt-water (chim) de apă sărată, marin
salt (water) spring (geogr) izvor de apă sărată

salubrious salubru, favorabil sănătății, sănătos
salubriousness caracter salubru
salubrity (mediu) salubritate, caracter salubru; (med) sănătate perfectă
salutary (med) folositor sănătății; salutar, folositor, util
salvage (nav) salvare, operație de salvare a unei nave, obiecte salvate, încărcătură recuperată (prin salvare), navă salvată, ranfluare, remunerație de salvare; salvare de la foc; (nav) a salva o navă, a recupera o încărcătură (prin salvare), a ranflua; (ind, mediu) a valorifica (materiale uzate)
salvaging salvare, lucrări / operațiuni de salvare / recuperare; (ind, mediu) utilizare a deșeurilor
salve oil (chim, med) ulei medicinal
salvia (bot) salvie
salvor (nav) persoană / navă care ajută la salvarea unui vas
Samarium (Sm) (chim) samariu(m)
same același, aceeași, aceiași, aceleași; aceeași persoană, sus-numitul; acest lucru
same as întocmai ca (și), la fel ca (și), precum
sameness identitate, asemănare (perfectă); uniformitate, monotonie
samlet (alim, iht) somon tânăr
sampan (nav) șampană
sample (metr) epruvetă, specimen; mostră; eșantion, șablon, probă, leră; model, tipar; probă de tipar; (mat) selecție; a proba, a încerca; a selecta, a compara; a preleva; a lua un eșantion; (alim) a degusta (vinuri)
sample division (ind) divizarea eșantionului (de verificat etc.)
sample interval (metr) interval de observare a unei variabile
sample mean medie de selecție
sample piece (OM) model
sample point (autom) punct etalon
sample preparation (ind) pregătirea eșantionului / probei
sample quartering reducerea probei / eșantionării prin metoda sferturilor
sampler (ind) luare de probe, eșantionare; tester / aparat / sondă pentru luarea probelor, ciupitor; (textile) model (de împletit); (autom, el, c) selector
sample size volumul selecțiilor
sample spoon (met, OM) lingură de luat probe
sample taking luarea unei probe
sample variation (statistică) variație a eșantionului / a selecției
sampling analiză; cuantizare; (inf) eșantionare; (materiale) eșantionare, luare a unei probe; (mas) selecție; (met) segregare; explorare; (c, TV, fiz)

sampling action

discriminare cromatică; (fiz) discriminare selectivă; (mat) proces de obținere a unei selecții; sondaj

sampling action (TH, autom, mas) corecție periodică (datorată analizei unei probe)

sampling at random luarea unei probe la întâmplare

sampling device (OM) aparat / dispozitiv de luat probe

sampling length (metr) lungime de bază (la profilometria suprafeței)

sampling rate (metr) viteza de citire / de înregistrare a unei variabile (la un aparat de măsură)

sampling tube (OM) carotieră, ciupitor

sanction sancțiune; aprobare, confirmare; a sancționa; a confirma, a aproba; a sprijini, a susține

sand (constr) nisip; (met) a sabla; culoarea nisipului; a presăra, a acoperi cu nisip; (constr) a amesteca cu nisip; (TH) a șlefui cu nisip / șmirghel; a umple cu nisip; (nav) a face să eșueze

sand aerating machine / apparatus (met) mașină de afănat amestecul de formare

sandal curelușă de sandală, sandal(lă)

sandal wood (silv) lemn de santal

sandarac (chim) sandarac; (minrl) realgar

sand asphalt (geol, constr) asfalt nisipos, nisip asfaltos

sand bag sac cu nisip; a acoperi / apăra cu saci de nisip

sand bank (geogr, hidr) banc de nisip

sand bar (geogr, hidr) prag de nisip, banc

sand bath baie de nisip

sand bed (met) pat de nisip de turnare

sand binder (met, constr) liant pentru nisip

sand(-)blast (TH, OM) sablat, sablaj, sablare; (mas-un) instalație / dispozitiv de sablare; (met, TH) a sabla, a curăța cu nisip

sand-blast (apparatus) (met, mas) aparat de sablat / de curățat cu nisip

sand-blast barrel (OM) tambur de sablare

sand-blast cleaning (met, TH) sablare, curățire prin sablare

sand-blasting (met, TH) sablare, curățare prin sablare / cu nisip

sand blast machine / unit (met, mas-un) aparat de sablat

sand-blast sand (met) nisip de sablaj

sand-blaster (mas-un) aparat / instalație de sablat

sand-blasting (met, TH) curățire prin jet de nisip; sablare

sand-blast(ing) equipment / machine / plant (mas-un) mașină / echipament de sablat

sand-blasting shot (TH) material (și nisip) de sablare, împoșcare cu nisip

sand mould casting

sand-blasting work (met) (operație / tehnologie de) sablare

sand-blast sand (met) nisip de sablaj

sand blister (auto) umflătură din cauza prafului adunat în pneu

sand blow (met) incluziune de nisip

sand-blowing nozzle (OM) ajutorul aparatului de sablat

sand boil (med) hernie de praf

sand box (cf) nisipelniță, cutie cu nisip

sandcast (met) a turna în forme de nisip

sand-casting plant (met, TH) turnare în forme de nisip / în amestec de formare / în nisip

sand clay (geol) sol nisipos-argilos

sand cleaning (met, TH) sablare, curățare cu nisip

sand conditioning (met) prepararea / pregătirea amestecului de formare / a nisipului

sand core (met) miez de amestec / de nisip

sand crusher (mas, constr, ind chim) concasor

sand crust (met) aderență / crustă de nisip

sand desintegrator (constr, mas) moară centrifugă de nisip

sand-drying oven (met) cuptor de uscat nisip

sanded acoperit / umplut cu nisip; de culoarea nisipului; înnisipat

sanded up înnisipat, plin de nisip (și în sens nedorit)

sander (mas-un) mașină de netezit cu abrazivi / de sablat / de curățat cu nisip; (cf) nisipelniță

sanders (silv) lemn de santal

sand filter (OM, mediu) filtru de nisip

sand filtering (TH, mediu) filtrare prin strat de nisip

sand flowability (met) capacitate a nisipului de a curge (din / în formă)

sand glass clepsidră; (nav) nisipar

sand grain (materiale) granulă de nisip

sand hole / inclusion / mark (met) incluziune de nisip

sandiness caracter nisipos

sanding presărare / acoperire cu nisip; (TH) sablare; (hidr, mediu) înnisipare

sanding machine (mas-un) mașină de șlefuit / de netezit (cu praf abraziv) / de sablat (cu nisip)

sand-jet blower (met, mas-un) dispozitiv de sablat

sand ladlet (constr, OM) mistrie

sand-lime brick (met) cărămidă silico-calcaroasă

sand mill (constr, met, mas) malaxor de nisip

sand mixer (constr, met) malaxor / amestecător de nisip

sand mould (met) formă din amestec de formare / de nisip

sand mould cast iron (met) fontă turnată în formă de nisip

sand mould casting (met, TH) turnare în forme de amestec de formare

sand moulding

sand moulding (met) formare cu amestec de formare / cu nisip
sand nozzle (OM) duză de sablare
sand-paper şmirghel, glaspapir
sand-paper holder (OM) suport de şmirghel
sand permeability (constr, met) permeabilitate a nisipului
sand pin (met) cui de turnătorie
sand pit (constr, geol) carieră de nisip
sand pocket (met) incluziune de nisip
sand pores (met) porii nisipului
sand preparation (met) prepararea amestecului de formare
sand preparation plant / unit (met) instalație de preparare / pregătire a amestecului de formare
sand properties (met) caracteristicile nisipului de turnătorie
sand quality (met) calitate a nisipului
sand rock (geol) gresie
sand rolling (met, TH) prelucrare / curățare prin antrenarea în mișcare de rostogolire a pieselor, în toba cu nisip
sand screen (OM, constr) ciur / sită de nisip
sand separator (OM) separator de nisip
sand slinger (met) aruncător de amestec de formare / de nisip
sandstone (geol) gresie
sand stopping (met) stavilă / opritor de zgură
sand trap (OM) deznisipator, denisipar
sandwich (alim) sandviș; (materiale) suprapunerea a două sau mai multe materiale, material tip sandwich (în straturi); (met) pachet de table; a intercala (în straturi)
sandwich blending (materiale) amestecare în straturi suprapuse
sandwich braze (OM, met) lipitură (tare) stratificată / cu strat intermediar pentru reducerea tensiunilor interne
sandwich frame (OM) cadru dublu / tip sandwich
sandwich panel (materiale) panou tip sandwich / stratificat
sandwich valve (OM, hidr) dispozitiv / aparat hidraulic modulat / etajat
sandy nisipos, cu nisip; de culoarea nisipului
sandy clay (constr) argilă nisipoasă
sane sănătos la minte; rațional; judicios, normal
sanforized shrunk finish (textile, TH) sanforizare, tratare a țesăturilor de bumbac pentru a împiedica contracția la spălare
sanitary (med) sanitar; inspector sanitar, igienist
sanitary appliances (OM, mas, med) aparate sanitare
sanitary articles (OM, mas, med) produse / articole / obiecte sanitare

sash saw

sanitary castings (OM, constr) produse / piese turnate pentru instalații sanitare
sanitary engineering tehnică sanitară, ingineria instalațiilor sanitare
sanitary-engineering installation(s) (constr, ind) instalație tehnico-sanitară
sanitary service (adm, med) serviciu sanitar
sanitary sewer (hidr, mediu) canal de ape uzate
sanitation sanitație; (hidr) asanare a bălților, canalizare
sanity sănătate psihică; echilibru mintal; judecată sănătoasă
santal-wood (silv) lemn de santal
santonica (bot) pelin; santonină
sap (bot, alim) sevă, suc; a scoate / stoarce seva / sucul din, a usca; a epuiza; a slăbi
saponide (chim, T) detergent sintetic
saponifiable grease (chim, T) grăsimi saponificabile
saponifiable oil (chim, T) uleiuri saponificabile
saponifiable (chim) saponificabil
saponification (chim) saponificare; formare a săpunului
saponification agent (chim, T) agent de saponificare
saponification number / value (chim, T) indice de saponificare
saponification number test (chim, T) determinarea indicelui de saponificare
saponification rate (ind chim) viteză de saponificare
saponification ratio (chim, T) cifră de saponificare
saponify (chim) a (se) saponifica
saponin(e) (chim) saponină
sapour (alim) savoare, gust
sapphir (metr) safir
sapphirine (ca) de safir, albastru (ca safirul)
sappy fracture (met) ruptură / spărtură cu grăunte fin
sappy structure (met) structură cu grăunte fin
saprophyte (bot) saprofită
sarcasm sarcasm, ironie usturătoare
sarcenet (textile) mătase (pt. căptușeală)
sardonix (minrl) sardonix
saros (metr, astronomie) unitate de timp, utilă în predicția eclipselor de lună și de soare: 1 saros = 6585,32 zile
sash eșarfă, bandaj; (constr) toc / cadru mobil de fereastră
sash and casement sections (met, plast) profile (metalice sau plastice) pentru ferestre
sash bolt (constr, OM) închizător de geam / fereastră
sash saw (mas-un) ferăstrău cu pânză îngustă

sash window

sash window (constr, OM) fereastră glisantă / ghilotină
satchel ghiozdan
satchel bag pungă pliată
sate a sătura
sated (with) sătul (de)
sateen (textile) imitație de satin
satellite (OM) satelit, roată-satelit
satellite gear (OM) angrenaj cu roată-satelit, angrenaj planetar
satiability îndestulare, sațietate
satiabile saturabil, care poate fi saturat
satiated a (supra)satura
satiated saturat
satiation (supra)saturare, îndopare
satiety saturare, saț, îndestulare, sațietate
satin (textile) satin, atlas
satinet(t)e (textile) satinet, satin subțire
satin finish (mas-un) finisare cu perie (și metalică)
satin-gloss black (chim) negru de fum
satinize (poligrafie) a satina, a netezi (d. hârtie)
satin paper hârtie satinată
satin spar (ind chim) var de calcit
satiny (ca) de satin, satinat, lucios, mătăsos
satisfaction (at / with) satisfacție, mulțumire (față de / pentru), răscumpărare, despăgubire, compensare, compensație (pentru)
satisfactorily (*adv*) satisfăcător, mulțumitor, destul de bun; acceptabil; plăcut, bun
satisfactoriness caracter satisfăcător / mulțumitor, condiție satisfăcătoare / mulțumitoare, acceptabilitate
satisfiable care poate fi satisfăcut
satisfied (with / at) satisfăcut, mulțumit (de), saturat; sătul; satisfăcut (d. un criteriu)
satisfied compound (chim) compus saturat
satisfy a corespunde; a satisface, a îndeplini (o dorință, o condiție etc.); a mulțumi (pe cineva); a acoperi (o necesitate), a face față; (ec) a plăti o datorie; ~ **of / that** a convinge (pe cineva) de / că; a compensa, a plăti pentru; a se convinge; a fi destul
satisfying satisfăcător, care satisface / corespunde, mulțumitor; îndestulător
satisfyingly (*adv*) (în mod) satisfăcător, mulțumitor; îndestulător
satsuma (agr, bot, alim) mandarin pitic
saturability saturabilitate (d. soluții)
saturable saturabil, saturant, care poate fi saturat (d. soluții)
saturate a satura, a impregna; (chim) a neutraliza
saturated saturat; (chim) neutralizat
saturated polyester (ind chim, plast) poliester saturat

savart

saturated solution (chim) soluție saturată
saturated vapor (fiz) vapori saturați
saturates steam (termo) abur saturat
saturating (care) care saturează / neutralizează
saturating capacity (fiz, chim) capacitate de absorbție / de saturare (a unei soluții)
saturating speed (ind chim) viteză de saturație / de absorbție / de îmbibare
saturation (chim, fiz) saturare, saturație, impregnare, îmbibare; concentrare; solicitare maximă; (metr) măsură a strălucirii unei culori; v. **color units**
saturation coefficient (chim, fiz) coeficient de saturare
saturation intensity (chim, fiz) grad de saturație
saturation point (chim, c) punct de saturare / de saturație
saturation pressure (fiz) presiune de saturație
saturation property proprietate de impregnare
saturation vat (chim, OM) cuvă de carbonatare / de saturare
saturator (chim, OM) saturator, aparat de saturat
saturnism (med, chim) saturnism, intoxicație cu plumb
Saturn salt (chim) acetat de plumb
sauce (alim) sos, zeamă; suc de fructe, (*amer*) compot, băutură (alcoolică); (agr, bot) legumă, zarzavat; (alim) a găti cu sos, a drege, a aromatiza, a asezona; (*fig*) a atenua, a micșora
sauce boat (alim, OM) sosieră
saucepan (alim, OM) cratiță, oală
saucer (alim, OM) farfurioară, suport (de pahar, taler; (OM) pivot, talpă, călcâi)
saucer-shaped (met, OM) în formă de ceașcă
saucer-shaped furnace bottom (met) adâncitură a vetrei (la un cuptor)
sauna (constr, hidr, termo) saună, baie de abur (finlandeză)
saurel (alim, iht) stavrid
saurian (zool) saurian
saury (alim, iht) un fel de scrumbie
sausage (alim) cârnă, salam, crenvurșt, cârnăcior, caltaboș
sausage meat (alim) carne / tocătură pentru cârnați
sausage roll (alim) pateu cu carne sau tocătură de cârnați, franzeluță cu crenvurșt
saute (alim) soté, a prăji repede în grăsime
savable, saveable care poate fi salvat / recuperat, recuperabil
savage primitiv, sălbatic; necivilizat
savant savant, învățat
savart (metr, muz) unitate pentru a descrie raportul frecvențelor a două note muzicale;

save (from)

diferența între două frecvențe în savarts este egală cu de 100 de ori logaritmul raportului dintre cele două frecvențe.

save (from) a salva (de), a săpa, a păzi (de), a feri (de); a economisi, a face economie (de timp, bani etc.); a cruța, a nu irosi; a scuti de; a exclude, a excepta (de la); a recupera (de la / din); a ține, a dura, a rezista

save-all (OM, mas-un) vas / tavă pentru captarea picăturilor, dispozitiv de protecție / de recuperare; salopetă, haină de protecție

saveloy (alim) cârnat uscat, condimentat puternic, babic

saver persoană economă; lucru care permite să se economisească (timp, bani etc.); salvator

save up (ec) a strânge, a economisi (bani, resurse etc.)

saving salvator; de salvare; econom; (jur) restrictiv, de interdicție; salvare; (ec) economie, care economisește; (*conj*) dacă nu, numai că; (*prep*) cu excepția, exceptând, în afară de

saving in weight economie de greutate; (OM) micșorare a greutății / masei

savingly (*adv*) cu economie

savings (ec) economii

savings bank (ec) casă de economii, bancă

saving that atât / numai că, atâta, doar că

savoir faire tact, comportare plină de tact

savoir vivre bună creștere, bun simț

savory (alim, bot) cimbru

savour (alim) savoare, gust / miros deosebit, aromă; urmă, iz, nuanță; a da gust, a condimenta, a asezona; a avea un gust / miros de

savour (of) (alim) a avea gust / miros (de)

savory (alim) savuros, gustos, apetisant; plăcut mirositor; agreabil; (alim) fel de mâncare / aperitiv picant

savoy (agr, bot, alim) varză creță / nemțească

savvy a pricepe, a înțelege; simț practic, pregătire, cunoștințe; pricepere, minte, judecată

saw (mas-un) ferăstrău; (TH) a ferăstrui, a tăia / a debita cu ferăstrăul

saw arbor (mas-un, OM) ax al ferăstrăului circular, dorn al frezei de canelat

saw( )blade (mas-un, OM) pânză / lamă / disc de ferăstrău

saw bow (mas-un, OM) arc / cadru de ferăstrău

saw buck / horse capră (de tăiat lemne)

saw cutting (mas-un, TH) debitare / retezare / tăiere cu ferăstrău

saw cutting machine (mas-un) mașină de ascuțit dinți de ferăstrău

sawdust (TH, mediu) rumeguș, aşchii de la operația de tăiere cu ferăstrău

Saybolt universal viscometer

saw edge (mas-un) tăiș de ferăstrău

saw file (mas-un) pilă de ascuțit dinți de ferăstrău

saw frame (OM) ramă de gater

sawing (TH) debitare cu ferăstrăul

sawing machine, saw mill (mas-un) ferăstrău mecanic, gater, instalație pentru cherestea, joagăr

saw log (silv) buștean pentru gater

saw nick (mas-un) tăiș de ferăstrău

sawn wood (silv) cherestea

saw off (TH) a curma, a tăia (cu desprindere), a debita

saw out (mas-un, TH) a decupa cu ferăstrăul

saw pliers (OM) clește de rostuit dinți de ferăstrău

saw setting machine (mas-un) mașină de rostuit / de tăiat dinți de ferăstrău

saw steel (met) oțel de ferăstrău

saw-tooth (mas-un, OM) dinte de ferăstrău

saw-tooth effect (mas-un) bavuri mici la marginea piesei (din prelucrarea prin aşchiere)

saw-tooth hob (mas-un) freză de tăiat dinți la ferăstrău circular

saw-tooth punch (OM) poanson pentru dințarea ferăstrăului

saw-toothed (OM, mas-un) în dinți de ferăstrău

saw vice (OM) menghină pentru pânza de ferăstrău

sawyer (mas) tăietor de lemne (cu ferăstrău)

say a spune, a zice, a rosti; a pronunța, a articula (cuvinte); a afirma, a susține; a promite; a admite, a presupune; a repeta; a indica, a arăta (și d. cadranul unui aparat / ceas); a exprima; a scrie; cuvânt, vorbă; părere; drept de a vorbi

Saybolt Furol viscometer (metr, T, hidr) vâscozimetru Saybolt Furol (pt. uleiuri foarte vâscoase)

Saybolt Furol viscometer (metr, T, hidr) vâscozimetru Saybolt Furol (pt. uleiuri și fluide mai vâscoase) („furol” – acronim de la „fuel and road oils” – bitum lichid și combustibil greu)

Saybolt Furol seconds (SSF, SFS) (metr, T) valoare în secunde, pentru vâscozitate cinematică, obținută cu vâscozimetre Saybolt; reprezentând timpul necesar ca 60 ml din eșantionul de fluid să curgă prin vâscozimetru; pentru lichide foarte vâscoase (peste 500 centistokes) la 50°C, 1 SSF ~2,120 centistokes sau 2,120 mm²/s; se mai utilizează în industria petrolului

Saybolt Universal seconds (SSU, SUS) (metr, T) valoare în secunde, pentru vâscozitatea cinematică, obținută cu vâscozimetre Saybolt; pentru lichide cu peste 50 centistokes la 37,8°C 1 SSU ≅ 0,2158 centistokes sau 0,2158 mm²/s. se mai utilizează în industria petrolului

Saybolt universal viscometer (metr, T, hidr) vâscozimetru Saybolt (vâscozitatea se exprimă

saying

funcție de timpul de scurgere al fluidului prin tuburi calibrate) (pt. lichide cu vâscozitate mai mare de 1000 centistokes)

saying spunere, rostire, anunț; care spune / afirmă / arată / presupune

say on a spune mai departe, a continua

scab (met, OM) suprapunere, pliu, peliculă, incluziune de nisip, coajă, crustă (la laminare), defect de suprafață la turnare sau laminare constând dintr-o bucată mică atașată (sau parțial detașată) de materialul de bază; (agr) rugină a frunzelor; a acoperi cu crustă; (constr) a scarifica

scabbard (OM) teacă, manșon

scabbiness (met) suprafață inegală a unei piese turnate

scabble a ciopli (piatra)

scabby, scabious (met, med) acoperit cu o crustă; (agr) ruginit

scabies (med) răie, scabie

scabrous aspru (la pipăit); dificil, plin de dificultăți

scaffold (constr) schelă, schelet; eșafodaj; tribună; a eșafoda, a folosi schele (la construcții); (met) blocarea șarjei (la furnal); a se astupa, a se bloca

scaffolding (met) agățarea / blocarea șarjei (la furnal); (constr) grindă de schelărie

scaffolding beams (constr) grinzi de schelărie

scaffolding (constr) eșafodaj de schelărie

scalable escaladabil, accesibil

scalar field (mat) câmp scalar

scalar quantity (fiz, mat) mărime scalară

scalar (mat, fiz) scalar, mărime scalară

scald a (se) opări, a arde, a frige; a încălzi până aproape de fierbere; a pasteuriza, a steriliza; (med) arsură (cauzată de un lichid fierbinte), răie, scabie

scalding (alim, chim) opărire

scale (TH, metr) scală / scară a unui instrument, cadran gradat; (chim, OM) vas, mojar; (mat) scară, mărime, proporție, dimensiune; (met) arsură, scorie, coajă, zgură, țunder, a arde, a forma arsură / țunder, a scoate zgura de pe, a curăța de zgură / scorie, a se acoperi de zgură; a avea o greutate de, ierarhie; linie, riglă; a urca (pe o scară), a escalada (cu o scară); a determina scara de reprezentare; a măsura cu o scară / scală, a (se) urca, a se ridica (pe scară); a corespunde, a fi corespunzător; (alim) solz (de pește etc.), a (se) curăța de solzi, a îndepărta solzii de pe; a (se) descuama, a (se) exfolia (și din cauza oboselii materialului); (med) coajă, crustă, tartru dentar, piatră; a se coji; (metr) o măsură a rezoluției unei hărți: în general, o

scales

scară 1:n scale înseamnă că 1 unitate de distanță de pe hartă reprezintă n unități de aceeași mărime: scara 1:250 000 pe o hartă, înseamnă că 1 cm reprezintă 250 000 cm (2,5 km) pe teren

scale beam (metr, OM) braț de balanță

scale board (materiale) placă de furnir, placaj

scale breaker (met) dispozitiv de tăiere (la laminor continuu), spărgător de arsură / de țunder

scale breaker stand (met) cajă pentru desțunderizare / pentru spargerea și îndepărtarea arsurii

scale decade (metr) demultiplicare în raportul 10 / 1

scale disk (OM, metr) cadran

scale division (metr) gradare a scării

scale down a micșora, a reduce (prețuri, dimensiuni etc.)

scale effect (constr, arhit) efect de scară (la modelare)

scale error (metr) eroare de scală

scale factor (fiz, nav) factor de scară (și la încercări pe model)

scale-free (met) fără oxizi, fără țunder

scale handling (met) îndepărtarea / scoaterea țunderului

scale illumination (metr, el) luminare a cadrului / scalei

scale incrustation (termo) piatră de apă, tartru (d. cazane, tubulatură)

scale interval (metr) interval al scării / scalei

scale mark (metr) gradație a unei scale, reper

scalene (geom) scalen

scalene / scalenous triangle (geom) triunghi scalen

scale of hardness (materiale) scară de duritate

scale of height (metr) riglă verticală

scale of micrometer (metr, OM) manșon gradat al micrometrului

scale of reduction (OM) scară de reducere / de reducere

scale off (TH) a răzui

scale pit (met) groapă de colectare a țunderului (la laminor)

scale pitted surface (met) suprafață rugoasă (din cauza țunderului sau a îndepărtării lui etc.); (T) suprafață cu exfolieri (de oboșală)

scaler (autom, el) numărător de impulsuri; (fiz) demultiplicator

scale range (metr) interval de măsurare al aparatului de măsură, scală, interval al scalei

scale removal (met) îndepărtare a țunderului / a arsurii

scale removing (termo) dezincrustare (la cazane, conducte)

scale-resistant steel (met) oțel refractar

scales (metr) cântar, balanță

scale shape

scale shape (metr) forma scalei
scale span (metr) lungimea scalei
scale units (metr) unități de scală / de scară (la un aparat de măsură)
scale up a ridica (prețuri etc.); (metr) a lărgi intervalul de măsurare al unui aparat
scale-up factor (metr) factor de scală / de scară
scale with line marks (metr) scală gradată (la un aparat de măsură)
scaliness (materiale) caracter solzos / filiform
scaling (met) oxidare, formare de arsură / de tunder, scorjire, formare de peliculă groasă de oxizi, mai ales la temperaturi înalte, acoperire solidă din straturi anorganice aderente pentru protejat suprafețele active ale utilajului de proces; (T) exfoliere (de oboseală)
scaling ladder (OM) scară de incendiu
scaling loss (met) arsură, pierderi de metal prin topire / prin ardere, reziduu de la prăjire; (T) pierderi prin exfoliere (de oboseală)
scaling of paint (ind chim) cojirea vopselei
scaling system (OM) demultiplicator
scaling tool (met, mas-un) cuțit de îndepărtat crusta
scaling unit (autom) circuit demultiplicator
scall (med) eczemă, erupție; coajă, crustă
scallion (agr, bot) arpagic, eșalot, praz
scallop (specie de) scoică; (textile, OM) feston, a festona; tăiere în formă de feston, a zimțui, a cresta, a tăia în zigzag
scallopinig machine (mas-un) mașină de trefilat / festonat
scallops (met, ind chim) adâncituri, șanțuri (defecte de laminare); (OM) rugozitate (vizibilă)
scallywag (agr) animal nedezvoltat / prost hrănit, vită slabă
scalp (constr) ciuruirea claselor granulometrice mari; (met) a coji, a îndepărta arsura / tunderul; a scoate coaja, a descoji; a dezgoli
scalpel (OM, med) scalpel
scalper (agr, constr) rest / reziduu pe sită; (met, mas-un) dispozitiv / mașină de cojit
scalping (mas-un, TH) eboșare, prelucrare grosieră, degroșare; (met) cojire
scalping screen (agr, constr) ciur pentru clasele granulometrice mari
scaly (d. materiale, suprafețe etc.) cu solzi, solzos, filiform; (met) cu zgură / scorie, cu coajă, cu crustă; murdar, rupt, uzat
scaly structure (materiale) structură solzoasă
scan (fiz, metr) baleiaj, exploatare; a examina atent / cu grijă; a explora (și o imagine); (c) a scana, a baleia (o imagine etc.)
scandal scandal; calomnie(re)

scarfing tool

scandalize a scandaliza, a indigna, a ofensa; a șoca
scandalous scandalos; șocant; calomniator
scan frequency (fiz, autom) frecvență de exploatare / de scanare
Scandium (Sc) (chim) scandiu
scanned (c) scanat; (met) controlat (cu defectoscop, prin scanare, baleiere), baleiat (d. o suprafață)
scanner (c) sistem de scanare (a unei imagini), scanner; (met, metr) defectoscop; (radio) sistem de antenă rotitoare; explorator
scanning explorare, analiză, analizare; (metr, birotică) scanare
scanning beam (fiz) fascicul explorator / de scanare
scanning electron microscopy (fiz) microscopie electronică / cu baleiaj electronic
scanning speed (fiz, metr) viteză de explorare / de scanare
scansion (c) descompunere a imaginii
scant puțin, neîndestulător, insuficient; redus; restrâns; a împuțina; a micșora; a reduce (porția etc.)
scantily (*adv*) puțin, restrâns; neîndestulător, insuficient, rar
scantiness puținătate, insuficiență, neîndestulare; raritate, caracter rar
scantling (met) colțar mic, deșeu; mărime / dimensiune prescrisă (a lemnului etc.); (OM) ste-laj pentru butoaie; cantitate mică / neînsemnată
scantlings rigle
scant of lipsit de, cu puțin
scanty limitat, mărginit, puțin, neîndestulător, insuficient; neîncăpător (d. spațiu etc.), strâmt
scape (agr, bot) tulpină, lujer
scar (med) cicatrice, rană; urmă; a se cicatriza, a umple cu cicatrici / răni; prăpastie, mal abrupt, faleză, stâncă abruptă
scarce care se găsește rar, puțin
scarcely (*adv*) (de-)abia, tocmai, chiar
scarcity of lipsă de, puținătate, deficit; caracter rar, raritate
scare a (se) speria, a îngrozi, a înspăimânta; a alunga
scarf, (*pl*) **scarves**, **scarfs** (textile) eșarfă, fular, batic, șal, cravată; (OM) îmbinare cu eclise; tăietură, creștătură; a cresta; a canela; (met) a curăța (cu flacăra) (un cuptor)
scarfing (met) îndepărtarea arsurii / a tunderului cu flacăra
scarfing angle (OM) unghi de teșire / de șanfre-nare
scarfing machine (mas-un) mașină de șanfrenat / pentru executat șanfrene
scarfing tool (mas-un) răzuitor

scar joint

scarf joint (OM) îmbinare fulger / rapidă, îmbinare în gât-de-lup, îmbinare oblică
scarf pin (OM) ac de cravată / de eșarfă
scars (met) (pete de) crustă aderentă la furnal, la cuptoare)
scarfskin (anat) epidermă
scarifier (agr, constr) scarificator, grapă cu cuțite
scarify (agr, constr) a scarifica; a critica violent
scarlet roșu aprins, stacojiu; (textile) stofă / haină stacojie
scarlet runner (agr, alim) fasole mare
scarp pantă abruptă
scarry (anat) plin de cicatrice; (d. teren) brăzdat cu repezișuri
scathe a vătăma, a face un rău (cuiva), a răni; a demasca; a critica virulent; vătămare, pagubă; prejudiciu
scatter (fiz, materiale, metr) dispersie, dispersare; împrăștiere, risipire, difuzare; a dispersa, a despărți, a (se) împrăști, a (se) risipi, a răvăși, a presăra; a irosi, a risipi, a cheltui (bani); a strica (un plan); a difuza
scatter analysis (fiz, met) analiză de dispersie
scatter band (fiz, metr) domeniu / interval de dispersie
scattered (fiz, TH) împrăștiat, risipit, difuz; rar, izolat; dispersat (și un adaos în compozite)
scattered radiation radiație de scăpărări
scattering aflat din loc în loc; așezat la intervale regulate; care împarte / (se) împrăștie / difuzează; (fiz) dispersie; răspândire, împrăștiere
scattering coefficient (fiz) coeficient de dispersie / de împrăștiere
scattering error (metr, fiz) eroare datorită împrăștierei
scatter rug covor mic, covoraș
scatter value (mat, metr, fiz) valoare / parametru de dispersie
scavenge a sufla, a purja, a baleia; (mediu) a curăța (străzi etc.), a mătura, a strânge gunoiul de pe / din; a elimina
scavenge oil (T, ind mediu) ulei uzat
scavenger mediu / substanță de curățare; (met) metal reactiv pentru combinarea și îndepărtarea gazelor dizolvate sau a altor impurități; (termo) agent chimic adăugat în apa de boiler, pentru scoaterea / dezactivarea oxigenului; măturător de stradă
scavenging (met, termo) purjare, baleiaj, evacuare a gazelor arse; curățare
scavenging port (termo) fantă de baleiaj la motorul în doi timpi
scavenging stroke (termo, hidr) cursă de evacuare a pistonului

schedule

sccm, scfm, scfh, scfd, scim (etc.) (metr) simboluri pentru „standard cubic centimeters per minute”, „standard cubic feet per minute”, „standard cubic feet per hour”, „standard cubic feet per day” și „standard cubic inches per minute”, unități pentru debit de gaze, termenul standard indicând că debitul este la o temperatură și o presiune standard de 1 atmosferă; în industria gazului natural, temperatura standard este de 15,6°C; pentru aer, temperatura standard poate fi 0°C sau 20°C și trebuie specificată și umiditatea relativă; debitul real este notat cu „a” (actual – real în limba engleză), în loc de „s”
scenario scenariu (și de accident)
scend (nav) a sălta (d. navă)
scene scenă, loc al acțiunii; privesc, tablou, spectacol; peisaj; episod
scenery culise; (fig) decor, peisaj, privesc, tablou
scent miros, adumecare; parfum, mireasmă; (fig) a fi pe o pistă sigură, a fi pe drumul cel bun; (fig) nas, miros, intuiție, simț; a mirosi, a adumeca; a parfuma, a înmiresma
scentless fără miros, nemirositor, neparfumat; fără miros / simțul mirosului
sceptic, sceptical sceptic, neîncredător
sceptically (adv) (în mod) sceptic, cu scepticism
scepticism scepticism, neîncredere
shackle (metr, nav) unitate tradițională de măsură pentru lungimi ale cablurilor submarine, lanțurilor de ancoră etc.; din 1949, Royal Navy a adoptat 1 shackle (UK) = 1 shot (US) = 27,432 m
shade number (metr, TH) unitate pentru gradul de transmitere a luminii pentru ochelari de protecție la sudare; dacă T este fracția luminii vizibile transmise, numărul de umbră (de protecție) este: $1 + 7(-\log_{10} T)/3$; exemplu: dacă se transmite 1% din lumină, numărul de umbră este 4
shaftment (metr) unitate veche englezească de măsură pentru lungime, egală cu 2 palme: 1 shaftment = 15,24 cm
shake (metr, fizică nucleară) unitate informală pentru timp, egală aproximativ cu durata de viață a unui neutron: 1 shake = 10^{-8} s
shaku (metr) unitate de măsură pentru lungime, arie sau volum, în Japonia, picior japonez: 1 shaku ~30,30 cm; 1 shaku = 330,6 cm²; 1 shaku ≅ 18,04 ml
shannon (Sh) (metr, inf) unitate binară de cantitate de informație
shed (metr) unitate foarte mică de măsură pentru arie, în fizica particulelor; 1 shed = 10^{-52} m²
schedule (TH, ec) anexă, adaos, plan, program, schemă, grafic; orar; listă, inventar, tabel; (mas)

scheduled

regim; a înregistra, a programa, a fixa, a stabili; a trece pe o listă / într-un tabel; (jur) anexa, a adăuga

scheduled planificat; prevăzut; (ec) tarifar; programat

schedule maintenance (mas, ind) mentenanță programată / planificată (inclusă în mentenanța preventivă)

schedule of prices (ec) borderou / listă de prețuri

scheduling (ec, TH) planificare (și calendaristică)

scheffel, schepel (metr) unitate tradițională de măsură pentru volum (materiale uscate), în sistemul metric: 1 German scheffel = 50 l, 1 Dutch schepel = 10 l; v. **skep**.

shekel, sheqel (metr) unitate antică, iudaică, de măsură pentru masă (și denumire a monedei cu aceeași masă); 1 shekel ~8,3 g sau 1 shekel ~7...14 g

sheng (metr) unitate tradițională de măsură pentru volum de lichid, în China: 1 sheng = 1,035 l

shetland (metr, alim) unitate de măsură pentru volum (de bere) în Australia de Vest, 1 shetland = 115 ml

shift (metr) schimb, unitate tradițională de muncă a unui operator; de obicei egală cu 8 ore

shipping ton (metr, nav) unitate tradițională de măsură pentru volum pentru încărcătura unui vas: 1 US shipping ton = 1 freight ton $\approx$ 1,1326 m³; 1 British shipping ton = 1,1893 m³

schema, (pl) schemata schemă; plan; diagramă

schematic schematic, de principiu; superficial

schematically (*adv*) (în mod) schematic

schematic diagram schemă / diagramă de principiu

schematism schematism, organizare schematică

schematist autor al unei scheme / clasificări

schematization schematizare

schematize a schematiza

scheme plan (sistematic), proiect, schemă; sistem, aranjament; organizare; plan utopic / vizionar; a face proiecte / planuri

schist (geol) șist

schistose (geol) șistos

schistosity (geol) șistozitate

schistous (geol) șistos

schlicht (mat) univalent

schlicht function (mat) funcție univalentă

Schlippe's salt (chim) tioantimoniat de sodiu, sarea lui Schlippe

schnitzel (alim) șnițel (din carne de vițel)

sho (metr) unitate tradițională japoneză de măsură pentru volum de lichide: 1 sho = 1,8039 l

shock, shook (metr) unitate pentru cantitate, egală cu 5 duzine sau 60

schooner

shoe pantof, gheată (și din piele); (anat) labă (de picior), talpă; (nav) chilă falsă, talpă, papuc; (OM) cuzinet, patină, za de șenilă, potcoavă, sabot, sabot de frânare, sanie, talpă; (mas-un) sanie; (el) sabot alunecător de contact; (constr) țiglă, talpă; (auto) (*fig*) cauciuc de mașină; a încălța; a pingeli; a potcovi

shoe size (metr) mărime de pantof; toate mărimile de pantof exprimă lungimea aproximativă a pantofului; în US, diferența între două mărimi consecutive pentru încălțăminte este de 8,47 mm, pantoful cu numărul n are o lungime de $Z + n/3$, Z fiind lungimea mărimei 0: $Z = 99,5$ mm pentru copii și adolescenți, $Z = 91,0$ mm pentru adolescente, $Z = 201,1$ mm pentru femei și $Z = 209,6$ mm pentru bărbați; în Europa, mărimea unui pantof se măsoară în Paris points (= 2/3 cm); încălțăminte de schi se măsoară în mondo points (milimetri); v. **Paris point**

scholar om de știință, erudit; discipol

scholarly (de) savant; științific; (edu) studios, preocupat de studiu; ordonat, metodic, meticulos

scholarship învățătură; erudiție; (edu) bursă; științe umaniste; știință de carte

school (edu) școală (ca instituție, clădire); (univ) facultate umanistică sau filologică; instrucție; a instrui, a da la școală, a școlariza; a crește, a educa; (alim, nav, iht) banc de pești

schoolable (edu) de vârstă școlară

schoolboard (edu, adm) consiliu de conducere al școlii, comisie școlară locală

school book (edu) manual

school house (edu) școală, clădirea școlii

schooling (edu) școală, învățătură, educație; școlarizare

school leaver (edu) care a abandonat școală; absolvent

schoolman (edu) învățător, profesor, educator

schoolmastering (edu, adm) funcția de învățător / institutor / director de școală

school of thought școală de gândire; concepție

school report (edu) caracterizare (școlară); carnet de note

schoolroom (edu) clasă (încăpere)

school teacher (edu) învățător, institutor

school time (edu) (ore de) școală, (ani de) școală

school work (edu) muncă / activitate în clasă; temă de casă

schoolyard curtea școlii

schooner (alim) pahar de bere (1/3 l); (*amer*) pahar înalt (p. bere); (metr) unitate de măsură pentru volum (de bere); 1 schooner ~400 ml; în Queensland, New South Wales și Northern Territory (Australia), 1 schooner = 425 ml; 1 schooner (South Australia) = 285 ml

schooner-brig

schooner-brig (nav) bric-goeletă, brigantină
schoppen (metr, alim) unitate tradițională germană pentru a măsura un volum de lichid (vin etc.): 1 schoppen = 250 ml

Shore hardness (metr, materiale) duritate Shore, unitate de măsură pentru exprimarea durității materialelor, cu un durometru Shore

short hundredweight (metr) denumire pentru a US hundredweight sau cental (100 pounds)

short ream (metr, birotică) top tradițional de hârtie (480 de coli); 1 standard ream – 500 de coli

short ton (st, tn) (metr) denumire pentru US ton; v. **ton**

short ton unit (stu) (metr) unitate de măsură pentru masă, în industria extractivă pentru a exprima masa de material valoros dintr-un minereu; 1 short ton unit = 1 US ton ($\approx 9,072$ kg) de minereu care conține 1% material valoros

shortword (metr, inf, c) unitate de informație, în general egală cu 1/2 cuvânt

shot (metr, fiz) unitate tradițională de măsură pentru volum de lichid: 1 shot (US) = 29,574 ml; barmanii utilizează și 1 (larger) shot $\sim 37,0 \dots 44,4$ ml; (metr, nav) altă denumire pentru shackle, ca unitate de măsură pentru lungime pentru lanțuri de ancoră: 1 shot (US) = 27,432 m; v. **shackle**

shovel (agr, OM) brăzdar; (constr, mas, OM) cupă de excavator, excavator (în sens larg), lingură de excavator; (OM) fâraș, lopată; (constr) lopată, lopățică, a curăța / săpa cu lopată; scafă; (fig) lingură; a căra cu nemiluita; (alim) a se îndopa (cu mâncare), a înfuleca; a întoarce; a ridica; (metr, constr) unitate de măsură pentru volum, în construcții, lopată: 1 cubic yard (US) ≈ 150 standard (no. 2) lopeți de material: 1 shovel ~ 5 l și 1 m³ ~ 200 lopeți

shovel arm (OM) braț / săgeată de excavator

shovel blade (constr, OM) pală, paletă

shovel crane (constr, mas) macara-excavator

shovel dipper (constr, OM) cupă de excavator

shovel dipper slide (constr, OM) clapă de cupă de excavator

shovel dipper stick (constr, OM) braț / săgeată de excavator

shovel dipper tooth (constr, OM) dinte de cupă de excavator

shovel dozer (constr, OM) autoîncărcător cu cupă

shovel dozer attachment (constr) echipament de autoîncărcător cu cupă

shovel for jewelers (OM) lopățică pentru bijutieri

shovel into (constr, transp) a încărca cu lopata

shovel-man (constr) excavatorist, lucrător la terasamente / terasare

shovel-nose tool (mas-un) cuțit lat

scissile(s)

shovel out (constr, transp) a descărca cu lopata
shovel stowing (constr, cf) rambleiere cu lopata
shovel with fork equipment (constr, OM) excavator cu benă

shower (OM, hidr) duș (instalație, acțiune, proces); persoană care arată / demonstrează / expune; (meteo) ploaie repede / torențială / de vară, aversă de ploaie; (OM) stropitor; (TH) umezire prin stropire; (fig) a bombarda / inunda pe cineva (cu scrisori etc.), a copleși; a inunda, a stropi, a uda

shower bath (constr) duș

shower of mulțime de, abundență de; răpăială (de gloanțe etc.), ploaie (de săgeți etc.); (fig) râu (de lacrimi), jerbă (de scânteii etc.); $\sim$ **of rain** (hidr, meteo) aversă

shower-proof (OM, mas) rezistent la stropire / la pătrunderea picăturilor / stropilor de apă

shower unit (metr, fiz) unitate de măsură pentru lungime, pentru studiul radiației cosmice; distanța parcursă de o particulă încărcată într-un anumit material, până când energia acesteia scade la 50% din cea avută înainte de a pătrunde în material: 1 shower unit în aer ~ 230 m, 1 shower unit în apă ~ 30 cm

schtöff (metr) unitate tradițională de măsură pentru volum, în Rusia: 1 schtöff $\approx 1,23$ l

science știință, cunoștințe; științele naturii / naturale; (fig) știință, artă, îndemânare, măiestrie

science degree titlu științific

science-fiction (roman) științifico-fantastic, literatură științifico-fantastică

science of materials (fiz, chim, univ) știința materialelor, studiul materialelor (și ca disciplină în universități)

science of measurement metrologie

science of metals (met) metalografie, studiul metalelor

sciential cunoscător, priceput, expert; științific

scientific științific, de expert; priceput; privitor la științele naturii

scientific investigation cercetare / investigare științifică

scientific researcher cercetător științific

scientist om de știință, savant; naturalist specialist în științele naturii

scim (metr) v. **scm**.

scintillant (fiz) scânteietor, care aruncă scânteii

scintillate a scânteia, a scintila, a arunca scânteii; a scili, a licări

scintillation (fiz) scânteiere, scintilație; scilpire, licărire

scion (agr) altoi; (fig) vlăstar, descendent, urmaș

scissile(s) (met) deșeuri de tăiere, bandă obținută prin ștanțare; (met) foarfece mare (și tip ghilotină)

scission

scission (fiz, chim) scindare; (TH, textile, met) divizare, tăiere
scissor (TH, textile, met) a tăia cu foarfecele
scissoring (met, textile, TH) tăiere cu foarfecele
scissor jack (auto, OM) vinci / cric compus dintr-un mecanism paralelogram care are diagonala variabilă datorită unei transmisii cu șurub
scissors (mas-un) foarfece
scissors blade (mas-un, OM) lamă de foarfece
sclerometer (metr, materiale) aparat de încercat duritatea, sclerometru
scleroscope (metr, materiale) scleroscop
scleroscope hardness (metr, materiale) duritate Shore / scleroscopică
scleroscope-hardness number (metr, materiale) indice de duritate Shore
scleroscope-hardness test, scleroscopic test (materiale, metr) încercare / test de duritate Shore
sclerous tare, dur; (anat) osos
scobs (mediu, silv) surcele, deșeuri; (met) zgură
sconce (constr, mil) întăritură, tranșee, redută; șopron, colibă, adăpost, îngrăditură; a adăposti; a proteja; a îngrădi; (univ) a amenda, a penaliza (la Oxford)
scone (alim) un fel de biscuit (din făină de grâu sau de orz)
scoop (OM) lopată / lingură / cupă de excavator, paletă amestecătoare; (constr) scoatere, excavare, cancioc, groapă de fundație; (alim, OM) linguriță; (geogr) groapă, depresiune, vale; a scoate cu lopata, a săpa, a excava
scoop feeder (OM) alimentator cu cupe
scoop flight-conveyer (OM) elevator cu cupe
scoop sample (met) probă (luată) cu lingura
scoop shovel (mas, constr) excavator cu cupă
scoop up (constr) a scoate cu lopata, a săpa, a excava; a strânge, a aduna, a îngrămădi
scooter (auto) scuter
scope (*fig*) orizont, sferă; întindere; gamă; libertate, posibilități; (TH, fiz) câmp (și vizual, la un microscop etc.); (nav) lungime de lanț filat la apă; țintă, scop; diapazon, interval; (fiz, metr) aparat optic (foarte general)
scorch (chim, met) a prăji, a arde, a (se) pârlî; a se pârlî; (agr) a (se) ofili, a (se) veșteji, a (se) usca, a arde; arsură superficială
scorched steel (met) oțel cu structură aciculară
scorcher (metr) zi caniculară / călduroasă; critică severă / aspră
scorching (fiz, met) cristalizare aciculară, formare de cristale aciculare
score urmă, semn; socoteală, însemnare; scor; situație; motiv; (OM, T) tăietură, creștătură, zgârietură; dungă; reușită, succes, victorie; a

Scoville unit

cresta, a face creștături, a tăia, a zgâria; a însemna, a marca a înregistra; a nota; a câștiga, a înregistra (un succes etc.); a critica sever; a câștiga un avantaj / încredere / credit, a realiza un succes; (T) a deteriora prin zgâriere și adeziune;
score (metr) unitate tradițională pentru cantitate, egală cu 20; sufix pentru a forma multipli de 20: threescore (60), fivescore (100)
scoreboard tabelă de marcaj / de înregistrare
scored pulley (OM) roată de curea trapezoidală, roată cu canele (pt. curele)
score down a nota, a înregistra, a trece (pe ceva)
score out a șterge, a tăia (un cuvânt, o notă)
scoria, (pl) scoriae (met) zgură, scorie, arsură
scoriaceous (met) cu conținut de zgură
scorification (met) zgurificare
scorify (met) a (se) zgurifica
scoring crăpare; plesnire; (mas-un) formarea canelurilor; (met) formare de striuri; (T) formare a zgârieturilor (relativ adânci) pe suprafețe în frecare; un fel de uzură de aderență (cu microsmulgeri) (și la rulmenți)
scoring knife (mas-un) cuțit de crestă
scoring of barrel (termo) curățirea grătarului
scotch (OM) camă de frână, bandă adezivă; (met) tăietură, creștătură; (TH) a cresta, a tăia
scotch block (OM) sabot de frână
Scotch broth (alim) arpacaș cu legume
scotch glue (ind chim) clei de tâmplărie
Scotch mist (meteo) ceață deasă cu burniță
scotch tape (OM) bandă adezivă, scotch
Scots foot, Scots mile (metr) unitate tradițională de măsură pentru lungime, în Scoția: 1 Scots foot = 1,0054054 English foot (~30,645 cm); 1 Scots mile = 1814,2 m
scour (TH) erodare; curățare, frecare; lustru, lustru; (T) a freca, a răzui, a roade; a eroda; a alunga; a (se) lustrui; (chim) a coroda, a decapa; a băiui; a degresa, a curăța prin frecare; a curăța (prin frecare)
scorer (OM) burete de sârmă; (met, chim) băiuitor, degresor; (agr, alim) decorticator
scouring frecare; corodare; roadere; (met) curățare, scoatere a ruginii; (TH, ind chim) atac fizic și chimic al suprafețelor interioare ale utilajelor de proces
scouring cloth cârpă de curățat
scouring powder (chim) praf de curățat
scouring water (chim) lichid de curățat
scout prospector; a explora; a cerceta
scouting recunoaștere; cercetare
Scoville unit (metr, alim) unitate utilizată pentru a măsura concentrația capsaicin, ingredientul „iute” din ardeii iuți; exemplu: 50 000 Scoville

scow

units înseamnă că un extract de ardei poate fi diluat 50 000 la 1 cu apă îndulcită astfel încât „luțea” să fie aproape nedetectabilă de limbă

scow (nav) gabară; scraper-ladă

scrabble a mângăli, a zgâria; a strânge la repezeală; mângălitură; zgârietură

scrag end (alim) gât de oaie / de berbec / de vițel

scraggily (*adv*) (în mod) neregulat, asimetric

scragginess neregularitate, caracter asimetric; slăbiciune

scraggly (*adv*) în dezordine; crescut la întâmplare; nepieptănat

scraggy neregulat, asimetric, cu zigzaguri; nepieptănat; slab, costeliv (d. animale)

scrap bucată, bucătică, fărâmă; fragment; rămășiță, rest; (c) decupare de imagini; (met) alice pentru curățarea pieselor turnate, deșeuri feroase, fier vechi, a dezmembra (piese vechi), a sparge piese de fier vechi, a da la fier vechi; a arunca, a da la gunoi; (TH) a da la rebut

scrap and pig process (met) procedeu / proces de obținere a oțelului din fier vechi – fontă

scrap bailing (met, mas-un) balotarea fierului vechi / a șpanului

scrap bailing / bundling machine / press (met, mas-un) mașină / presă pentru balotarea fierului vechi / a șpanului

scrap billet (met) deșeuri de țagile

scrap carburisation process (met) procedeu / proces de obținere a oțelului din fier vechi cu aport de carbon

scrap charge (met) încărcătură de fier vechi / și la oțelării electrice

scrap charging box handling crane (met) macara de încărcat fier vechi, cu troacă

scrap-chisel (OM) ciocan-daltă

scrap coke (met) deșeuri de cocs

scrap crushing plant (met) instalație de mărunțit fier vechi

scrap drop crane (met) macara cu berbec de sfărâmat fier vechi

scrape hârșăit; zgârietură; răzuire; strat subțire; scârțâit, scârțâitură, hârșit; necaz, nevoie; a curăța; a freca, a șterge; a zgâria; a rade, a răzui; a scârțâi; a nivela (o stradă etc.)

scrape against a se atinge, a se freca de

scrape away / down / off a răzui, a înlătura (prin răzuire / frecare)

scraped edge (OM) muchie / margine deteriorată

scrape dozer (constr, mas) screper-buldozer

scraped surface (OM, constr) suprafață răzuită

scrape out a racla, a curăța prin îndepărtare de material / prin răzuire

scraper (alim, OM) răzătoare; (met, OM, hidr) transportor cu raclete, racletă, răzuitor, screper,

scratch awl

garnitură de / prin răzuire, rindea, mașină de rindeluit; dălțiță; (nav) rașchetă

scraper conveyer (OM) transportor cu raclete

scraper elevator transportor cu raclete

scraper flight conveyer (OM, transp) (bandă de) transportor cu raclete

scraper loader (OM) încărcător cu raclete

scraper ring (OM, T, termo) inel / segment de piston pentru adunat uleiul de pe pereți

scrap heap (met) grămadă de gunoi / de fier vechi

scrapping (chim, met) răzuire; frecare (și nedorită), hârșăire; decapare; (met) sfărâmare a fierului vechi; (constr) săpătură cu screper

scrapping cut (mas-un) prelucrare cu îndepărtare de așchii

scrapping device (OM, mas-un) răzuitor, racletă, dispozitiv de curățat (prin răzuire)

scrapping excavator (constr) excavator-screper

scrapping machine (mas-un) mașină de răzuit

scrapings (mas-un, mediu) pilitură, așchii, șpan, răzuire

scrap iron (met, ind) fier vechi, deșeuri feroase; (OM) sapă

scrap-iron process (met, TH) procedeu / proces de elaborare a oțelului cu fier vechi

scrap-iron yard (met) secție de preparare a fierului vechi

scrap lead (met, chim, mediu) deșeuri de plumb

scrapman colector de fier vechi

scrap metal (met, mediu) sfărâmatură (de metal), deșeuri metalice

scrap paper (ind chim, mediu) maculatură, deșeuri de hârtie

scrappiness dezorganizare, lipsă de legătură

scrap practice (met, TH) procedeu / proces / tehnologie de elaborare a oțelului cu fier vechi

scrap preparation plant (met) instalație de pregătire a fierului vechi

scrappy (OM, TH) făcut / alcătuit din bucăți, resturi, rămășițe; fragmentar; discontinuu, neregulat; nesistematic

scrap returns (met, mediu) deșeuri feroase recuperabile

scrap shears (met, mas-un) foarfece de deșeuri metalice

scrap steel (met) fier vechi (mai mult oțel)

scrap(-stock) yard (met) depozit de fier vechi

scratch (OM, T) zgârietură; (met) crăpătură, raclare; a zgâria, a face zgârieturi; a scârțâi; a răzui; a elimina, a șterge (de pe o listă etc.); a mângăli; a se freca, a se roade; parafă; scârțâit, hârșit; semn, însemnare; improvizat, făcut la întâmplare; scris în grabă, schițat

scratch awl (OM, TH) ac de trasare

scratch brush

scratch brush (OM, TH) perie de sârmă; a curăța cu perie de sârmă
scratch finish (TH) mătuire
scratch hardness (materiale, metr) duritate Martens / prin zgâriere
scratch hardness number (materiale, metr) unitate de duritate Martens
scratch hardness tester (materiale, metr) sclerometru
scratching (T, OM) zgâriere, care zgârie
scratching test (materiale, metr) încercare / test de duritate scleroscopică
scratch out (TH, ind) a curăța prin răzuire, a răzui; a șterge (un rând dintr-un text etc.)
scratch paper (*amer*) (ind chim, mediu) maculatură, deșeuri de hârtie
scratch-proof (materiale) rezistent la răzuire / la zgâriere
scratch resistance (materiale) rezistență la răzuire / la zgâriere
scratch test (materiale, metr) încercarea duritate prin zgâriere
scratch up a zgâria (și cu îndepărtare, chiar nedorită, de material)
scratchy care zgârie; (fiz) disonant, supărător, neplăcut (d. un sunet); scârțâit, hârșit; aspru (textile); iritant; adunat / strâns la întâmplare; eterogen, amestecat (d. deșeuri, piese etc.)
scrawl a mângăli, a scrie neciteț; mângălitură; notiță
scrawny (*amer*) slab, costeliv
scream a țipa; a șuiera, a țiu; țipător (d. culori)
scree (geol, constr) pietriș, prundiș, grohotiș
screech a țipa; a face să scrâșnească; a pune (brusc) frână; (mas, OM) a scrâșni, a scârțâi; a înceta, a se opri brusc (d. o activitate); scrâșnit, scârțâit
screechy țipător, strident (d. culori)
screed vorbărie; listă / scrisoare interminabilă; (agr) fâșie / petic de pământ; (textile) cardă manuală
screen (OM, ind) ecran, paravan; perdea, cortină (de protecție); mască; panou; grătar (și pt. eliminarea impurităților); (OM) ciur, sită; diafragmă (ca dispozitiv); (nav) convoi; (fiz) a feri, a face să nu se vadă, a diafragma; a ecrana, a blinda; (agr, alim, constr) a cerne, a trece prin sită, a ciurui; a sorta; a examina, a cerceta, a supune unei probe; a proiecta (și pe un ecran); a ascunde (o greșală etc.); a selecta, a alege
screen adjustment (c) reglare a ecranului; (agr, alim, constr) reglare a sitei / ciurului
screen analysis (materiale, metr) analiză granulometrică / cu site

screen separation

screen aperture (OM) diametru / deschidere a sitei
screen bank (OM, agr, constr, ind) trusă de site
screen capacity (OM, agr, constr, ind chim) capacitatea sitei
screen cleaner (met) curățător de grătar
screen cloth (textile) pânză de sită
screened (fiz, OM) protejat, ecranat
screened-conductor cable (el) cablu cu conductor ecranat
screened ignition cable (auto) fișă de bujie anti-parazitată
screened oven coke (met) sfărâmatură de cocs
screened producer coal (met) cărbune bucăți pentru generatoare de gaz
screened spark(ing) plug (auto, termo) bujie blindată
screen efficiency (agr, alim, constr, ind chim) eficiență a sitei / a sortării
screener (OM) paravan / ecran de protecție
screen fabric (textile) pânză de sită
screen filter (OM) filtru de sită
screen hole (OM) ochi de ciur / de sită
screening (agr, alim, constr, ind chim) sortare, triere, cernere; sortare / clasare cu site; ferire, protejare, ecranare; selectare, alegere; examen, probă; blindaj
screening capacity (metr, ind, fiz) capacitate de sortare
screening machine (agr, alim, constr, ind chim) mașină de sortare / de cernere
screening model (fiz, TH, autom) model de sortare / de cernere
screening of grain (materiale) sortare granulometrică
screenings (materiale, mediu) rămășițe, resturi (și de la sortare etc.)
screening table sită plană
screening wall (met, termo) paravan de protecție contra flăcării
screenings (met, termo) cărbune mărunț, rejecție
screen microscope (fiz, metr) microscop electronic cu fascicul baleiat
screen mill (alim) moară cu site
screen of bars (OM, termo) grătar din bare
screen opening (OM, alim) ochi de ciur, mărime a ochiului de sită
screen out (alim, agr, ind chim) a cerne, a trece prin sită pentru separare
screen pipe (OM) tub filtrant
screen rake (OM, termo) curățător de grătar
screen reject (materiale) refuz al unui ciur / unei site
screen separation (alim, constr, met, TH) clasare / sortare cu sită / cu site, cernere

screen-separator mill

screen-separator mill (alim, ind chim) moară cu site
screen size (metr, OM) numărul sitei
screen sizing (materiale, TH) clasificare prin sortare granulometrică
screen test (metr, OM) analiză pe site
screen washer (auto) spălător de parbriz
screen windover (agr, alim) vânturătoare cu site
screen wiper (auto) ștergător de parbriz
screen wire (met, OM) sârmă de / pentru sită
screw (OM) șurub, elice, spirală, bulon, bolt, înșurubare, răsucire a șurubului; a (se) răsuci, a (se) înșuruba, a fixa cu șuruburi, a strânge cu ajutorul unui șurub; a se învârti; a apăsa, a presa, a îndesa (prin mișcare combinată de rotire și de avans); (nav) elice; sul, pachet
screw and nut type steering (auto, OM) direcție cu sistem cu șurub și piuliță
screw axis (mat) axă a elicei; (OM) axă a șurubului
screw base (OM, constr) postament cu șurub de reglare a poziției
screwbit (mas-un) burghiu elicoidal
screw blade (OM, nav) pală de elice
screw body (OM) miezul / corpul șurubului
screw bolt (OM) șurub / bolt filetat
screw box (OM) piuliță cu caneluri interioare paralele cu axa piuliței
screw bushing (OM) manșon filetat
screw cap (OM) bușon / dop filetat, piuliță olandeză
screw cap fuse carrier (OM) bușon / capac / dop filetat, portfuzibil
screw capstan head (OM) mecanism cu tijă filetată, șurub fără sfârșit
screw chaser (mas-un) pieptene de filetat
screw chuck (mas-un, OM) mandrină cu (strângere cu) filet
screw clamp (mas-un, OM) menghină cu picior, clemă cu șurub
screw conveyer dryer (alim, ind chim) uscător cu transportor elicoidal
screw conveyer (alim, ind chim) transportor elicoidal cu melc
screw core (OM) tija bulonului / șurubului / boltului
screw coupling (OM) cuplă / cuplaj / asamblare cu șurub(uri)
screw cover (OM) piuliță-capac cu fund plat
screw crystallizing tank (alim, ind chim) cristalizor cu agitator elicoidal
screw-cutting (mas-un) filetare (prin așchiere)
screw-cutting lathe (mas-un) strung de filetat
screw-cutting machine (mas-un) mașină de filetat (prin așchiere)

screw-geared pulley

screw cutting tools (mas-un) scule de filetat
screw die (mas-un) filieră
screw dolly (mas-un, OM) suport reglabil cu șurub
screw down (OM) a înșuruba până la refuz; (met) șurub de reglare a cilindrilor
screw-down stop valve (OM, hidr) robinet / supapă de închidere, cu ventil
screwdown mechanism (OM) mecanism de deșurubare
screw driven (mas-un, OM) cu transmitere a mișcării prin șurub conducător, acționat prin șurub
screw driver (OM) șurubelniță
screw driving machine (OM, mas) șurubelniță mecanică, dispozitiv de înșurubare
screwed (OM) filetat, cu șuruburi, cu filet, înfiletat
screw(ed) cap (OM) capac filetat
screwed end (OM) (cu) mufă filetată (la robinet, aparatură hidraulică etc.)
screwed flange (OM) flanșă filetată / cu filet, bridă filetată
screwed home (OM) înșurubat până la fund
screwed hose connection (OM, hidr) îmbinare de furtun prin piese filetate
screwed joint (OM) îmbinare / asamblare prin / cu șuruburi, asamblare prin filet
screwed nipple (OM) niplu cu filet
screwed nut (OM) piuliță
screwed-on attachment (OM) legătură / asamblare / atașare prin filet
screwed pin (OM) știft filetat
screwed pipe joint (OM) îmbinare / asamblare de țevi cu filet
screwed pump (OM, hidr) pompă cu șurub(uri)
screwed sleeve (OM) mufă filetată
screwed spindle (OM) fus filetat
screwed test bar (OM, metr) epruvetă cu cap filetat
screwed tube (OM, hidr) țevă filetată
screw elevator (OM) elevator elicoidal / cu șurub / cu melc
screw extractor (OM) dispozitiv pentru scoaterea restului de șurub rupt
screw extruder mașină de extrudat cu șurub
screw fastening (OM) fixare cu șuruburi, înșurubare, asamblare cu șurub
screw feed (mas-un, OM) avans diferențial (pe baza mișcării combinate a unor șuruburi)
screw feeder (alim, mas-un) alimentator cu șurub / cu melc
screw gauge (mas-un, OM) garnitură de scule pentru filetare
screw gear (OM) roată dințată elicoidală (mai rar) cu dinți înclinați
screw-geared pulley (OM) palan cu melc

screw gearing

screw gearing (OM) transmisie cu șurub și piuliță
screw head (OM) cap de șurub
screwhead file with tail (mas-un) pilă cu coadă cu fețe lise
screw-holding power (OM) forța de strângere a șuruburilor
screw hole (OM) gaură (și de trecere) pentru șurub
screw hook (OM) șurub cu cap ciocan / cu nas, crampon
screw hoop (OM) șurub cu ochi / cu inel
screw in (OM) a înșuruba
screwing lathe (mas-un) strung de filetat
screwing plate (mas-un, OM) filieră rigidă
screwing tool (mas-un) pieptene de tăiat filet
screwing up (OM) înșurubare
screwings (mas-un, mediu) așchii de filetare
screw in place / into (OM) a înșuruba în
screw jack (OM) cric / vinci cu șurub
screw key (OM) șurubelniță, cheie (simplă) pentru șuruburi
screw lag (OM) șurub de fundație
screw line (OM) spirală (și la filet)
screw locking device (OM) dispozitiv contra deșurubării / de blocare
screw machine (mas-un) mașină de filetat (fără specificarea procedurii)
screw mandrel (OM) ax filetat
screw microscope (fiz, metr) microscop cu șurub micrometric
screw nail (OM) șurub pentru lemn
screw nicking machine (mas-un) mașină de canelat
screw off (OM) a deșuruba, a scoate șurubul / piesa filetată
screw on (OM) a înșuruba, a înfileta
screw pitch gauge (metr) șablon filetat, calibrul pentru pas de filet
screw pitch (OM) pasul filetelui / șurubului
screw plate (mas-un) filieră
screw point (OM) vârful șurubului
screw post (nav) etambou al elicei
screw press (mas-un) presă cu șurub
screw propeller (nav) elice
screw pump (OM, hidr) pompă elicoidală / cu șuruburi
screw rack (OM) cremalieră a angrenajului melcat
screw retention (OM) dispozitiv de siguranță contra deșurubării
screw reversing (OM) schimbător de mers / de sens, cu șurub
screw riveting machine (mas-un) mașină de nituit, cu șurub
screw shaft (OM) ax / arbore filetat
screw shaving machine (mas-un) strung de prelucrat piulițe

scribing awl / point

screw ship (nav) navă cu elice
screw slip (nav) recul de elice
screw slotting cutter (mas-un) freză de canelat
screw slotting saw (mas-un) ferăstrău de canelat / de crestă capete de șuruburi
screw spanners (OM) cheie franceză
screw spike (OM) crampon filetat
screw spindle (OM) tijă filetată
screw stay bolt (constr, OM) antretoază filetată, bolț filetat de fixare / de fundație
screw stay (constr, OM) tijă filetată de legătură
screw steel (met) oțel de / pentru șuruburi
screw stocks (OM) bacuri de filetat
screw stopper (OM) dop / opritor filetat
screw tap (mas-un) burghiu de filetat, tarod
screw terminal (OM) bulon / bolț de fixare
screw thread (OM) filet
screw-thread gauge (fingers) (metr) calibrul de filete
screw-thread measuring jaw (metr, OM) vârful micrometrului pentru măsurarea filetelui
screw-thread measuring (metr, OM) măsurare a filetelui
screw-thread micrometer caliper (metr, OM) micrometru cu filet
screw-thread micrometer (OM, metr) șurub micrometric
screw-thread profile (OM) profilul filetelui
screw-thread rolling machine (mas-un) mașină de filetat prin rulare
screw-threading machine (mas-un) mașină de filetat buloane / șuruburi / filet exterior
screw threads (mas-un) tarod
screw top (alim, OM) capac cu filet (la sticle sau alte ambalaje)
screw transporter (OM, alim, hidr) transportor elicoidal
screw traverse (mas-un) deplasare prin cuplarea șurubului conducător
screw-type compressor (termo) suflantă elicoidală
screw-type kick-off (met) aruncător cu șurub
screw-type lubricator (OM, T) ungător cu pâlnie
screw up (OM) a înșuruba, a strânge cu piulița; a închide strâns
screw vice (mas-un, OM) menghină (cu șurub)
screw washer (alim, ind chim) spălător elicoidal
screw wheel (OM) roată dințată cu dinți înclinați
screwy răsucit; suspect, dubios
scribble a mângăli, a scrie neciteț; a murdări; mângălitură, scriere neciteată, scris neciteț; (fig) maculatură
scribe(r) (TH, OM) ac de trasat
scribing awl / point (TH, OM) ac de trasat

scribing block

scribing block (TH, OM) trasor paralel
scrim (textile) pânză aspră
scrimp (OM) (TH) a micșora, a reduce, a îngusta; a tăia
scrimply (*adv*) cu zgârcenie
scrip bucată de hârtie; notă, notiță; listă; (ec) chitanță; adeverință; certificat
script scriere (de mână), fel de scris; document, act (scris); (manu)scris original; (edu, univ) lucrare scrisă, teză; scenariu; text; a scrie / concepe un scenariu
scroll sul de hârtie; pergament; (OM) canelură spirală, filel plan; (mat, fiz) spirală; (constr) cartuş (ornament), a împodobi cu cartuşe; parafră; listă, tabel; inventar; a face sul, a răsuci (o hârtie), a înfășura
scroll chuck (OM) mandrină (și cu filel plan)
scroller shaft (OM) arbore melcat
scroll saw (mas-un) ferăstrău de traforaj
scrub (silv, bot) arbust, tufă, tufiș, lăstăriș, arbore pitic, plantă pitică; animal pitic; a curăța cu peria, a freca / spăla cu peria; (chim, met, mediu) a epura, a curăța (un gaz) de impurități, a spăla, a îndepărta impuritățile din; pitic, mic, nedezvoltat; frecare / frecat, spălare / spălat cu peria; perie (aspră); persoană care muncește din greu / care îndeplinește o muncă grea, salahor
scrubbed gas (chim, met) gaz epurat
scrubber (met, ind chim) scruber, instalație pentru epurarea umedă a gazelor, epurator de gaze; perie aspră
scrubbing and drying unit (met) instalație de spălat și uscat
scrubbing filter (ind chim) filtru de gaze
scrubbing oil (ind chim) ulei de absorbție
scrubbing unirot (met, ind chim) scruber, instalație pentru epurarea umedă a gazelor
scrubby (silv, bot) cu arbuști / tufișuri / tufe; pitic, mic, nedezvoltat; inferior
scrub out a curăța, a scoate / elimina impurități (din gaze și lichide etc.)
scrubwoman femeie de serviciu / cu ziua
scuff (OM, T) uzură prin frecare de alunecare, a uza prin alunecare
scuffing (T) (acțiunea de) uzură prin frecare, uzură de aderență / de la forme ușoare până la unele severe, roadere; (met) strivirea / deformarea marginilor ruloului de tablă
scuff pad / patch (OM, hidr) acoperire (și cu cauciuc, plăci compozite etc.) a pereților rezervorului pentru prevenirea deteriorării lor
scruffy (plast, textile, met) plin de scame / zgură; murdar; dezordonat

scutch

scrunch a mesteca cu zgomot; a ronțăi
scruple scrupul, considerent moral; conștiință; dram, cantitate infimă, nimica toată; gram: a nu șovăi, a nu avea scrupule; **scruple (s)** (metr, farmacologie) unitate de măsură pentru masă în sistemul tradițional britanic (troy): 1 scrupule $\cong$ 1,2960 g; v. **troy weights**; în Europa: scrupule (Franța, Rusia), Italian scrupolo (Italia), skrupul (Germania) $\sim$ 1,1...1,3 g
scrupulosity, scrupulousness scrupulozitate, conștiinciozitate; meticulozitate
scrupulous scrupulos, cinstit, corect, conștiincios; meticulos, grijuliu
scrupulously (*adv*) (în mod) scrupulos, cu scrupulozitate; conștiincios; meticulos
scrutable care poate fi analizat / cercetat
scrutater cercetător atent / meticulos
scrutineer cercetător examinator; anchetator; (ec, adm) inspector (și al unei organizații internaționale)
scutinize a scruta, a cerceta / examina atent / minuțios
scrutiny cercetare atentă / minuțioasă; (pol, adm) validare a alegerilor
scud a pluti (d. nori, praf etc.), a luneca; a fi împins de vânt; fugă, alergare; plutire, lunecare; (nav) fugă înaintea vântului; (geol) intercalație de argilă / cărbune (în sol); (TH) a fălțui
scuff a răcăi; a roade, a strica
scuffed ros; zgâriat; stricat
scull (nav) vâslă, ramă, lopată, barcă mică, cu vâsle, a vâsli, a rama, a lopăta; (met) crustă aderentă, urs (la furnal)
sculler (nav) vâslă, ramă, lopată, barcă mică, cu vâsle
scullery (alim) cameră de spălat vase, spălător
sculpt a sculpta
sculpture sculptură; a sculpta, a dăltui; (d. apă) a roade, a sculpta
scum (hidr, T, mediu) spumă (și de pe un lichid), depunere, crustă; (met) scorie, zgură, arsură, țunder; a face spumă
scrumble a estompa
scummer (OM) lingură de îndepărtat spuma
scumming (hidr, T, alim) separarea spumei
scummy (acoperit) cu spumă; ca spuma, spumos
scum riser (met) cap pentru separarea spumei
scum rubber (ind chim) cauciuc celular
scum skimmer (met) separator de zgură
scupper (nav) gaură de drenaj
scurf coajă, crustă; (met) zgură, incrustație (într-un metal)
scutch (textile, OM) volant (al băătorului), a me-lița; ciocan (de pietrar)

scuttle

scuttle butoi; coș (cu fund îngust și deschidere largă); torpedo, tăblia din față; (OM, constr) chepeng, deschidere, deschizătură; (nav) tambuchi, bocaport, a saborda (un vas)
scuttle ventilation (auto) ventilația torpedoului
scutum (*pl*) **scuta** scut; (anat, zool) rotulă, țeastă, caparace
scythe (*agr*) coasă, a cosi
se (*metr*) unitate tradițională japoneză de măsură pentru arie: 1 se ~ 99 m²
sea (*geogr, nav*) mare (deschisă, agitată), larg, val, flux
sea anchor (*nav*) ancoră plutitoare / de furtună
sea bank (*geogr, nav*) țărm de mare, coastă marină
sea base (*nav, mil*) bază navală
sea bed (*geogr*) fund de de mare, fundul mării
seaboard, see-coast (*geogr*) coastă marină, țărm de mare, coasta mării / unei țări, litoral
Seagorgium (*Sg*) (chim) seaborgiu
sea-borne (*nav*) maritim
sea breeze (*nav*) briză de mare / de zi
sea calf (*zool*) focă
sea captain (*nav*) căpitan de vas comercial, căpitan de cursă lungă
sea cock (*nav, OM*) robinet de fund
sea cow (*zool*) morsă, cal de mare
sea craft (*nav*) vase, nave, ambarcați(un)i; arta de a naviga
sea floor (*nav, geogr*) fund de mare
sea foam spuma valurilor; spumă de mare, piatră ponce
sea fog (*nav*) ceață marină
sea food (*alim, iht*) pești de mare comestibili, moluște comestibile
sea front (*geogr*) partea dinspre mare a unei localități, faleză
sea gauge (*nav*) pescaj, sondă
sea-going (*nav*) maritim, de mare; navigant, de navigație; care călătorește pe mare
sea green verde marin
seah (*metr*) unitate antică (ebraică) de măsură pentru volum de lichid sau de produse uscate: 1 seah ~ 13,44 l
sea inlet (*nav*) priză de apă; (*geogr*) baie, golf
sea jelly (*biol*) meduză
seal sigiliu, pecete, ștampilă; (OM, ec) strat izolator, plombă de garanție, sigiliu, marcă; (OM) dispozitiv de etanșare, închidere etanșă, etanșare, izolare; (*nav*) călăfătuire, a călăfătui; a etanșa, a izola, a închide ermetic, a astupa; a încheia; garanție, promisiune; a pune sigiliu / ștampila pe, a ștampila, a sigila; a ratifica, a confirma, a autentifica (și prin aplicarea ștampei); a adevăra, a întări; (*zool*) focă

seal off

sealant (plast, OM) mastic, material (adeziv) elastic de etanșare
seal box (OM, hidr) sifon
sea league (*nav*) leghe marină (UK și US); 1 sea league = 5554,9 m
sealed sigilat, ștampilat; (OM) sigilat, etanș(at), izolat, astupat, închis
sealed door (constr, nav) ușă sigilată / etanșă
sealed package (*alim, OM*) ambalaj închis / etanș / sigilat
sealer (OM, materiale) strat / material de protecție pentru etanșare; (*nav*) pescador / navă de (vânat) foci
sea letter (*nav*) permis de navigație
sea levee (*nav, constr*) dig maritim
sea level (*nav*) nivelul mării
seal in (OM) a încapsula, a etanșa
sealing (OM) etanșare; (textile) apretare; aplicarea unui material pe suprafața aderentă în vederea reducerii puterii de absorție a aderentului
sealing wax ceară de sigiliu; (chim) ceară roșie
sealing (*el*) izolare; (OM) etanșare, umplere cu material de etanșare
sealing band (OM) bandă de etanșare
sealing bucket (OM, hidr) nas de amorsare al sifonului deversor
sealing compound (OM, materiale) pastă de etanșare
sealing cord (OM) șnur / cord de etanșare
sealing device (OM, hidr) dispozitiv de etanșare
sealing frame (OM) cadru de etanșare, carcasa etanșării, componentele rigide care nu participă direct la etanșare, dar fac parte din dispozitivul de etanșare
sealing gland (OM) presgarnitură
sealing liquid (OM, hidr) lichid de etanșare
sealing machine (*alim, ind chim*) mașină de capsulat
sealing material (OM) material de etanșare
sealing presses (OM) clește de plumbuit
sealing ring / washer (OM) șaibă / inel de etanșare
sealing rod (OM) bară de etanșare
sealing surface (OM, T) suprafață de etanșare, suprafață pe care acționează garnitura / etanșarea
sealing-off (*el, OM*) izolare, etanșare
seal labyrinth (OM) labirint de ermetizare / de etanșare, labirint
sea lock (*nav*) ecluză maritimă
seal material (materiale, OM) material pentru etanșare
seal nipple (OM) niplu de etanșare
seal off (OM) a etanșa, a izola

sealskin

sealskin piele / blană de focă
seal-weld (OM) sudură de etanșare
seal-welded (OM, met) sudat etanș
seam cusătură, tiv, tighel; dungă; creț, cută, încrețitură; îmbinare; (geol) intercalație, strat, filon; (OM) sudură, îmbinare prin sudură, cusătură sudată, locul lipiturii, falț, margine; a îmbina prin sudură / prin coasere (la curele) etc.; (met) încrețire (la laminare), crăpătură capilară, microfisură, a suda, a lipi; (textile) a coase, a tricota; (materiale, semifabricate subțiri, textile) a (se) încreți; a se rupe, a crăpa, a face crăpături / fisuri; (metr) unitate tradițională de măsură pentru volum: 1 seam of grain (boabe) (UK) = 290,95 l; 1 seam (US) = 281,91 l; altă denumiri: **quarter**, **soam**
seaman (nav) marinar, matroz, matelot
seam bending machine (mas-un) mașină de răsfrânt margini
sea mark (nav) semn maritim, far, geamandură, semnal de navigație costieră, reper costier
sea mile (metr, nav) milă marină (internațională, =1852 m); altă denumire pentru nautical mile; v. **nautical mile**
seam folding machine (mas-un) mașină de fălțuit
seamer (mas-un) mașină de fălțuit
seaming (textile) tivire, coasere
seaming die (mas-un) ștanță de bordurat
seaming machine mașină de îndoit margini
seaming roll (OM) rolă de îndoit margini
seam in the weld (met, TH) stratificare în cusătură
seamless (OM) fără cusătură / sudură; dintr-o singură bucată
seamless articles articole / piese dintr-o bucată / fără cusături
seamless drawn tube (OM) țeavă fără sudură
seamless pipe (TH, OM) țeavă trasă
seamless tube / tubing (met, OM, plast) țeavă laminată, fără sudură, produs fără cusătură de sudură / de lipire
seam size (OM) grosimea cusăturii sudate
seam welded (OM) sudat cu role
seam welder (mas-un) mașină cu role pentru sudare
seam welding (met, TH) sudare în cusătură continuă / în linie
seamy crăpat, fisurat; cu cusături (d. suduri, textile, curele etc.)
seance (adm, ec) ședință, întrunire
sea plane (nav) hidroavion
seaplane tender (nav, mil) (navă) portavion
sea port (nav, mil) port maritim
sea power (nav) putere maritimă / navală
sear (agr) (d. flori etc.) uscat, mort, veșted, a usca, a veșteji, a ofili, a arde (pământul), a întări,

seasoned

uscare, ofilire, veștejire; (OM) manetă de tragere / de declanșare
search cercetare, examinare; căutare; a căuta; a urmări; (c) a căuta date după anumite criterii; a cerceta, a examina; a scotoci; (jur) percheziție, a percheziționa
searcher cercetător
searching căutare, exploatare, care caută / cercează, (proces de) cercetare
searchlight (fiz, OM, el) proiector, reflector
searchlight beam (fiz) con de lumină
search out a căuta atent, a cerceta; a găsi, a afla
search party echipă de căutare (a unei persoane)
search warrant (jur) ordin de percheziție
sea rim (nav) linia orizontului
searing dogoritor, foarte fierbinte; încins; arzător
searing effect (fiz) efect luminos, radiație luminoasă; influența razelor de lumină (și în urma unei explozii nucleare)
sea rolling (nav) hulă
seashore (geogr) țărm de mare, coastă, malul mării; litoral
sea sickness (nav, med) rău de mare
season anotimp (~1/4 ani), sezon; timp, perioadă, vreme; moment potrivit / oportun; (met, plast) a îmbătrâni; a se usca (d. lemn); (OM, T, ec) a se uza în timp (și moral); (alim) a condimenta, a asezona, a drege, a face picant; (bot, zool) a se aclimatiza, a se adapta, a se obișnui; a se coace, a se maturiza; a se banaliza, a deveni o rutină
seasonable de sezon, al anotimpului; oportun, potrivit; făcut la timp
seasonably (*adv*) în mod oportun / potrivit, la timpul său, la / în momentul potrivit
seasonal de sezon, al anotimpului; (d. un muncitor etc.) sezonier; regulat, periodic
seasonal energy efficiency rating, SEER (metr) unitate de măsură pentru exprimarea eficienței / capacității instalațiilor de aer condiționat, în US și Canada, exprimată în energia pentru condiționarea aerului pe durata unui întreg sezon / anotimp, în Btu, împărțită la energia electrică consumată, în watt ore
seasonally (*adv*) într-un anumit anotimp; regulat, periodic
seasonal oil change (auto, T) schimbare de ulei, sezonieră
season crack (met) (proces de) fisurare intercristalină datorată coroziunii, tensiunii interne sau îmbătrânirii
season cracking (met) fisură intercristalină spontană / cauzată de îmbătrânire
seasoned călit, experimentat; (met, plast) supus îmbătrânirii; (alim) asezonat, condimentat, piperat

seasoning

seasoning (met, plast) îmbătrânire, condiționare, uscare la aer; (alim) asezonare, condimentare, condiment, ingredient; preparare, pregătire
seasoning kiln (alim, ind chim) cuptor de uscare / de condiționare
season ticket (cf) abonament
seat loc (de stat), scaun, bancă, canapea; bilet; tăblie a scaunului; (auto) banchetă; (OM) (suprafață de) reazem, loc, locaș (de sprijin), scaun (de ventil / de supapă etc.); reședință; fund, spate, dos; a (se) așeza; a avea o capacitate de, a avea locuri pentru (un număr de persoane); a pune un scaun / scaune; a situa, a plasa, a așeza (într-un loc); a așeza, a sprijini, a rezema; (o piesă etc.) a se așeza, a lua loc, a se instala
seat adjustment (OM) reglarea scaunului (la supape, robinete etc.)
seat adjustment height (auto) reglarea scaunului pe verticală
seat and ball (OM) scaun cu bilă (la o supapă etc.)
seatback (auto) spătar
seatback recliner (auto) spătar rabatabil
seat belt (auto) centură de siguranță (pt. scaun)
seat belt locking (auto) blocarea centurilor de siguranță
seatbelt pre-tensioner assembly (auto) ansamblu de pretensionare a centurilor de siguranță
seat belt restraint system (auto) sistem centuri de siguranță
seat belt retractor (auto) cataramă de cuplare
seat belt warning light and chime (auto) semnal luminos și sonor de avertizare a prezenței centurii de siguranță
seat cover (auto) husă
seat cushion (auto) perna spătarului
seated properly (OM, auto) rezemat pe toată suprafața portantă
seat for loose poises (metr, OM) taler de greutate
seat frame (OM, auto) rama scaunului (în general la armături, supape etc.)
seat grinding (OM, TH) rodare, șlefuire (a unui scaun de supapă etc.)
seating instalare pe scaun(e), locuri de stat jos, scaune, bănci; (constr) fundație; locaș, (suprafață de) reazem; soclu, suport; batiu; montare; ajustare
seating nipple (OM, hidr) niplu de racordare
seating position (auto) amplasare a scaunului
seating surface (OM, T) suprafață de reazem
seat of valve (OM) locaș / scaun de supapă / de ventil
seat rail (auto) glisieră de scaun
seat slide mechanism (auto) mecanism de alunecare a scaunului

second

seat slide adjustment lever (auto) pârghia de ajustare a scaunului
seat strap (auto) curea a scaunului
seat temperature (auto) temperatura scaunelor
seat warmer (auto, termo) încălzire scaune
seat warmer switch (auto) buton de încălzire a scaunelor
sea wall (nav) dig de mare
seawards (*adv*) spre / către mare
seawater bronze (met, nav) bronz rezistent la apă de mare
seaway (nav) mare (deschisă), larg, canal maritim, cale maritimă, drum maritim
sea weed (biol, bot) plantă marină, algă marină, iarbă de mare
seaworthy (nav) în bună stare de navigabilitate / pentru navigație / capabil să navigheze
sea wrack (bot) algă cafenie
sec (alim) (vin) sec
secant (geom) secant(ă)
secant lines (mat) drepte secante
secand modulus (materiale) modul de elasticitate, secant
secant plane (mat) plan secant
secaturs (OM) foarfece de grădină / grădinar
secession (ec, adm) separare / retragere formală
seccessional (ec, adm) separatist, de separare, de retragere
seclude (from) a (se) izola (de), a (se) separa (de)
secluded izolat; retras; depărtat
seclusion izolare; retragere, loc retras / izolat
second (metr, fiz) secundă; moment; secundar; al doilea; următor; ajutor; (ec, adm) adjunct; înlocuitor, suplinitor; (nav) ofițer secund; (cf) clasa a doua; a fi secundul / ajutorul (cuiva); a ajuta, a secunda, a sprijini; a promova, a întări; a fi ajutor / secund; (*adv*) în al doilea rând; **second (s, sec, ")** (metr) unitate fundamentală de timp în toate sistemele de unități de măsură; din 1967, secunda s-a definit ca perioada de timp a frecvenței de 9 192 631 770 Hz, a radiației emise de atomul de cesiu-133; **second, arcsecond ("**, **s, sec)** (metr, geom) unitate de măsură pentru unghiuri, secundă: 1 second = 1/60 arcminut; **second ("**, **s, sec)** (metr, geogr) o unitate de longitudine, utilizată în astronomie: 1 second of longitude = 15 arcsecunde; **second ("**, **sec)** (metr) unitate de măsură pentru vâscozitatea unui fluid, definită prin timpul necesar unei anumite cantități de fluid să curgă printr-un anumit vâscozimetru; v. **Saybolt second** (US), v. **Redwood second** (UK), v. **Engler degree** în Europa continentală; **second (s, sec)** (metr, av, termo) unitate de măsură pentru a exprima eficiența

second annealing

combustibilului pentru rachete prin raportul dintre forța de împingere dezvoltată de o rachetă și greutatea combustibilului (la 1 g) consumat pe secundă; numită și „specific impulse” – impuls specific, deși impulsul specific real se măsoară în unități de viteză, fiind raportul dintre forța de împingere și masa combustibilului consumat pe secundă; **second (s, ")** (metr, astronomie) unitate de măsură pentru timpul sideral; v. **sidereal day**

second annealing (met) recoacere secundară / suplimentară

secondarily (*adv*) (în mod) indirect, mijlocit, (de abia) în al doilea rând

secondary secundar; subordonat; minor; inferior; dependent; derivat; următor; (al) doilea; (el, adm) subaltern; reprezentant, trimis, împuternicit, ajutor, adjunct, înlocuitor

secondary air (met) aer secundar / fals (la cup-toare)

secondary aluminum (met) aluminiu secundar

secondary axis (OM) axa secundară

secondary beam (mec, constr) grindă alăturată / de întărire / suplimentară

secondary bending moment (mec, OM) moment încovoietor de ordinul II / parazit

secondary cell (el) acumulator

secondary cementite (met) cementită secundară

secondary cleaning (alim, ind chim) curățare secundară / ulterioară

secondary constituent (met, chim) constituent / metal secundar

secondary cooling zone (met) (la turnarea continuă) zona secundară de răcire

secondary crushing (constr, ind chim) concasare secundară, reconcasare

secondary crystallization (met) cristalizare secundară

secondary damage (mas) avarie / distrugere rezultată dintr-o avarie / distrugere anterioară / inițială

secondary drive (OM) arborele acționat

secondary effect efect secundar

secondary flame (met, termo) flacără secundară

secondary fluid (hidr) fluid secundar (și restituit la ieșirea din multiplicator de presiune)

secondary force (mec, mas) forță suplimentară

secondary gear (OM, mas-un) pinion al arborelui cu came

secondary hardening (met) durificare secundară / de revenire

secondary hardness (met) duritate de revenire

secondary ingredient (met) component secundar la aliaje

second gear

secondary jaw crusher (mas, constr) concasor cu fălci, secundar, granulator

secondary latch (auto) cealaltă încuietoare

secondary loop (autom, inf) buclă interioară într-un sistem cu mai multe bucle

secondary metal (met) metal secundar / recuperat

secondary pipe (met) retasură secundară

secondary production (ec, TH) producție anexă / auxiliară

secondary reinforcement (constr, OM) armătură auxiliară

secondary salt (chim) sare secundară

secondary school (edu) școală secundară, liceu

secondary shaft (OM) arbore intermediar

secondary spectrum (fiz) spectru secundar

secondary spring (OM) arc secundar

secondary standard (metr) etalon de ordinul II

secondary stress (mec, OM) efort secundar / suplimentar; tensiune suplimentară / secundar

secondary tensioning (OM) reglare ulterioară a pretensionării

secondas hand (metr) ac secundar (la un ceas etc.)

second best al doilea; de calitate / categoria a doua

second-class de calitate / categoria a doua; inferior (d.un vagon etc.) de clasa a doua; inferior (*adv*) (transp, cf) (cu) clasa a doua

second cousin (s) văr de-al doilea, vară de-a doua

second curvature (mec, OM) torsione, curbura de gradul doi

second cut (mas-un) dințare superioară la pile

second-cut file (mas-un) pilă semifină

second-day-foot (sdf), day-second-foot (dsf) (metr, hidr, meteo) unitate de măsură pentru volumul de apă: 1 second-day-foot (US) este volumul de apă acumulat într-o zi de o cădere de apă / debit de 1 cubic foot per second – picior cubic pe secundă; ~ 2446,58 m³

second-degree (*adj*) (med) (d. arsuri etc.) de gradul al doilea

second drying (alim, ind chim) uscare suplimentară

second (ec, adm, pol) sprijinitor, susținător (al unui proiect etc.)

second estate (ec, constr) imobil / clădire de mână a doua

second phase in the system (fiz) a doua fază din sistem

second floor (constr) etajul al doilea (în UK, în Europa); etajul întâi (în US)

second-foot (metr, fiz) denumire neoficială pentru cubic foot per second – picior cubic pe secundă, unitate de măsură pentru debit volumic

second gear (auto) viteză a doua

second-guess

second-guess a critica (pe cineva), a da un sfat (cuiva) (mult) prea târziu
second-hand (d. obiecte) uzat, folosit, vechi; (d. informații etc.) indirect, de la a doua mână; (*adv*) de ocazie; de la a doua mână; indirect
second hand (OM, metr) secundar (al ceasului)
second-in-command (mil) locțiitor de comandant; (nav) secund; director adjunct
second intermediate rolls (met) cilindri intermediari (la laminare)
second lieutenant (mil) al doilea locotenent
secondly (*adv*) în al doilea rând; pe de altă parte
second motion shaft (OM) arbore de transmisie, intermediar / secundar
second nature a doua natură
second-operation drawing (mas-un) a doua etapă la ambutisare adâncă / tragere / trefilare
second-operation machine (TH, mas-un) mașină de executat operații ulterioare / auxiliare
second person (gram) persoana a doua
second power (mat) puterea a doua
second product (ec, TH) produs secundar
second-rate de calitate / clasa / categorie a doua; inferior; de mărimea a doua; indirect, mijlocit
seconds (ec) mărfa de calitate a doua
seconds counter (metr, fiz) cronometru
seconds (TH) rebut, rebuturi (în orice domeniu)
second sight clarviziune, a doua vedere, o a doua examinare
second tap (mas-un) tarod N 2 / intermediar
second to inferior față de
secpar (metr, astronomie) parsec
secrecy izolare; singurătate; caracter ascuns / secret / tainic; discreție; tendință de a fi secretos / ascuns
secret secret, ascuns; tainic; nedivulgat; confidențial; (d. cineva) retras; ascuns; (d. un loc etc.) retras, izolat; ferit; singuratic; (*s*) secret, taină; (*fig*) secret, cheie (a succesului etc.), mister
secret agent agent secret; spion
secretaire secretar, măsuță de scris (din limba franceză)
secretarial (adm, ec) de secretar/secretariat
secretariat (adm, ec) secretariat (serviciu, birou)
secretary (ec, adm, pol) secretar; secretară; ministru; (OM, mobilă) secretar (al unei organizații etc.); secretar, birou de scris
secretary bird (zool) pasăre-secretar
secretary general (adm, pol) secretar șef, secretar general, consilier (într-o delegație / ambasadă)
Secretary of Defense (pol, adm) ministru al apărării (în SUA)
Secretary of State (pol, adm) secretar de stat, ministru (în UK); ministru de externe (în SUA)

sectionalism

Secretary of State for Foreign Affairs (pol, adm) ministru al Afacerilor Externe (în UK)
Secretary of State for Home Affairs (pol, adm) ministru al Afacerilor Interne (în UK)
Secretary of the Air Force (pol, adm) ministru al Aviației (în SUA)
Secretary of the Army (pol, adm) ministrul Forțelor Armate (în SUA)
secretaryship (pol, ec) funcția, obligațiile / calificarea de secretar; (pol, adm) funcția, rangul, obligațiile etc. de ministru
secrete (*from*) a ascunde, a tăinui (de); a feri (de); a ține într-un loc secret; (biol) a secreta, a produce prin secreție; a se ascunde
secrete a separa; a secreta
secretion (chim) secretare; (med, biol) secreție
secretive ascuns; rezervat, discret; reticent; (biol) secretor
secretively (*adv*) în secret / taină, pe ascuns
secretiveness rezervă, caracter ascuns / misterios / secretos
secretly (*adv*) în secret / taină, pe ascuns
secret service (adm, pol) serviciu secret; (mil) serviciu de spionaj
sect sectă; grup(are); (edu) școală; (OM) secțiune, parte
sectarian sectar, de sectă; sectar, de sectă; partizan; limitat, mărginit, sectar; dogmatic
sectarianism sectarism
sectile (mas-un, TH) prelucrat prin așchiere
section (met) oțel profilat, tronson, cvartal, secție; (nav) (bloc-) secție; (OM, TH) secțiune transversală; secționare, tăiere; tăietură; parte, porțiune; fâșie; segment; profil; (poligrafie) paragraf, capitol, parte, fascicul; secție; raion (de mărfuri etc.); (constr) oțel profilat; tronson; (med) secțiune; a secționa; a împărți, a diviza; a împărți în secțiuni; **section (sec)** (metr) unitate tradițională de măsură pentru arie în US și Canada de Vest, 1 section = 1 square mile; v. **square mile**
sectional (OM) demontabil, care poate fi secționat
sectional secționat, împărțit în secțiuni; tehnic demontabil, transversal, profilat, (*fig*) (d. păreri etc.) divizat, împărțit; diferit
sectional area (OM) secțiune transversală
sectional die (mas-un) matriță / ștanță din mai multe piese, matriță cu calibre succesive
sectional form (OM) secțiune profilată (d. semifabricate etc.)
sectional groove (met) calibrul de profilare
sectional iron / steel (met) fier / oțel semifabricat profilat
sectionalism interese sectare; spirit de gașcă

sectional plane (OM, geom) plan de secțiune
sectional steam boiler (termo) cazan secționat / din mai multe bucăți
sectional view vedere laterală din profil, secțiune (în desen tehnic)
sectional view (OM) vedere din profil / laterală (în desen tehnic)
sectional wire (OM) sârmă profilată
section cutter (mas-un) cuțit de retezare / de debitare
section engineer (ind chim) șef de șantier
section gang (ind chim) echipă de întreținere a unui sector
section groove (met) calibrul de profilare (la laminare)
sectioning secționare (proces tehnologic, dar și în desen tehnic)
section iron (met) oțel profilat
section mark (poligrafie) paragraf, semn de paragraf
section mark (poligrafie) (semn de) paragraf, semnul §
section mill (met) laminor de profiluri
section modulus (mec, OM) moment de rezistență (al secțiunii)
section of groove (met) secțiune / formă / profil al calibrului (la laminare)
section of shaped steel (met) secțiunea profilurilor laminate / profilului laminat
section pit (termo) cameră de aspirație
section rolling (met) (procesul de) laminare de profiluri
section rolling mill (met) laminor de profiluri
sections (met) profiluri
section shape (OM) profilul secțiunii (d. piese, semifabricate)
section shearing machine (met, mas-un) foarfecă de tăiat profiluri
section steel (met) profil (de oțel), oțel / semifabricat profilat
section straightening machine (met) mașină de îndreptat profiluri
section tube (met, OM, plast) țeavă / tub profilat(ă)
sector (OM) sector (și de roată dințată)
sector sector; zonă; parte, porțiune; (geom) arc de cerc; (constr) baraj în sectoare; (OM) culisă
sector for hand brake lever segment dințat pentru levierul frânei de mână
secular secular, laic; lumesc; de secole / veacuri; străvechi; care se întâmplă o dată într-un secol
secularism vederi / concepții laice; doctrina separării bisericii de stat / învățământ
secularity caracter secular / laic; **secularism**

secularization secularizare; laicizare
secularize a seculariza (averi etc.); a laiciza
secure a îmbina, a fixa, a asigura
secure sigur; liniștit; ferit de primejdii etc.; (d. un pod etc.) solid, trainic; (TH) care nu prezintă (nici un) risc; sigur, în siguranță; într-un loc sigur (de unde nu poate fugi / aluneca, cădea etc.); garantat; asigurat; ~ **from** a asigura (împotriva); a apăra, proteja, a feri (de / împotriva); a întări, a fortifica (un oraș etc.); a întări, a consolida; a fixa; a asigura (cu dispozitive de protecție); a face rost de (bilete etc.); a cum-păra; a se asigura de; a câștiga, a reputa, a dobândi (victoria); a realiza, a îndeplini (scopul); asigură (o asamblare)
secure by bolts (OM) a fixa prin bolțuri
secure in position (OM, mas) a fixa într-o anumită poziție
securely (*adv*) cu rezistență suficientă, fix, fixat; (TH) asigurat în siguranță, la adăpost, ferit; la loc sigur; din sursă sigură
securely closed (auto) închis corespunzător / în siguranță (d., portiere, portbagaj, etc.)
securement asigurare
secure of sigur / încredințat de; încrezător în (victorie etc.)
secure rotationally a asigura contra rotirii
secure to a fixa de
securing ring (OM) inel de fixare
securit (ind chim) (geam) securit
security siguranță, securitate; siguranță, încredințare, convingere, certitudine; (pol) siguranță, securitate; pază; protecție; apărare; garanție; zălog; **in ~ for** (ec, pol, adm) ca / drept garanție pentru; (ec) garanție; precauție; (ec) garant, chezaș, girant, (mil) contraspionaj
security against breakage (OM, mas) siguranță contra suprasolicitării / la rupere
security against buckling (OM) siguranță (prin piese adiționale, formă etc.) stabilitate la flambaj
security against failure (OM, mas) siguranță la rupere
Security Council Consiliul de securitate
security risk suspect, persoană dubioasă (căreia nu i se pot încredința funcții de stat)
secy., sec'y prescurtare de la **secretary**
SED (metr, med, anat) simbol pentru **standard erythema dose**, unitate pentru a măsura cantitatea de radiație ultravioletă care înroșește pielea, primită de o persoană aflată în soare sau la bronzare artificială; 1 SED este o doză de 100 J/m² pentru piele; 1 SED este echivalent cu 27,778 mW/m² pe piele

sedan

sedan (auto) sedan, berlină
sedan chair lectică; palachin
sedate liniștit, calm, netulburat; serios, grav, demn
sedatine (chim) antipirină
sedation (med) liniște; calmare, potolire, liniștire (după administrarea de sedative)
sedative (med, chim) sedativ
sedentarily (*adv*) (într-un mod) sedentar
sedentariness caracter sedentar
sedentary sedentar, stabil; care nu face mișcare; (zool) fixat într-un anumit loc
sedge (bot) rogoz
sedgy (acoperit) cu (mult) rogoz; (ca) de rogoz
sediment (chim, termo, hidr) etc. sediment, precipitat; (geol) nămol, noroi; sediment; depunere; (alim) drojdie; reziduu (în alimente)
sediment sediment; depunere; depozit
sedimental sedimentat, depus, depozitat
sedimentary sedimentar; de sedimente
sedimentary rock (geol) rocă sedimentară
sedimentation (geol, chim, alim, hidr, termo) sedimentare, depunere, depozit(are)
sedimentation analysis (materiale, metr) analiză granulometrică prin sedimentare
sedimentation constant (geol, chim, alim, hidr, termo) constantă de sedimentare
sedimentation chamber (ind chim, alim) cameră de sedimentare
sedimentation equilibrium echilibru de sedimentare
sedimentation method (ind chim, alim) metodă de sedimentare
sedimentation plant (ind chim, alim) instalație de sedimentare
sedimentation rate (ind chim, alim) viteză de sedimentare
sedimentation size analyser (ind chim, alim, metr) analizor pentru o mărime de sedimentare (de obicei înălțime sau grosime)
sedimentation test (materiale, metr) analiză granulometrică prin sedimentare
sedimentation velocity (ind chim, alim) viteză de sedimentare / de depunere
sediment bowl (OM, ind chim, alim) pahar de sedimentare
sediment box (mediu, met) decantor de noroi
sediment filter press (mas, alim, ind chim) presă pentru sediment filtrat
sediment trap (mas, alim, ind chim) decantor
sedition răzvrățire, revoltă
seditionary de răzvrățire, răzvrățitor
seditious, seditionary înclinat spre răzvrățire
seduce a seduce, a ademeni (o fată); a corupe; a ademeni; a duce pe căi greșite; ~ **smb from**

seedage

his duty a abate pe cineva de la datorie, a corupe pe cineva; ~ **smb into doing smth** a ademeni / îndemna pe cineva să facă ceva (rău); a ispiti, a atrage; a fermeca
seducement, seduction seducere, seducție; ademenire; corupere
seducer seducător, ademenitor, ispititor
seducible care poate fi sedus / corupt
seduction seducere, ademenire; corupere; seducție; farmec; (putere de) atracție; ispită
seductive seducător, ademenitor, ispititor
seductively (*adv*) (în mod) seducător, fermecător
seductiveness caracter seducător, fermecător
seductor seducător
sedulity silință, sârguință
sedulous silitor, sârguitor, sârguincios; harnic; stăruitor; perseverent, asiduu
sedulously (*adv*) cu silință / hărnicie; asiduu, cu asiduitate
sedum (bot) iarbă de șoaldină, șărpariță
see a vedea; a zări; a observa; a viziona (un spectacol); a vedea, a vizita (pe cineva, un muzeu etc.); a trece pe la (cineva); a întâlni (pe cineva); a se întâlni cu (cineva); a revedea; a-și da seama de; a înțelege, a pricepe; a-și imagina, a-și închipui; a vedea, a recunoaște, a descoperi (o calitate a cuiva etc.); a întrezări, a prevedea (ce va fi etc.); a constata, a afla; a consulta (un doctor etc.); a primi vizita (cuiva); a merge cu, a însoți, a acompania (pe cineva); a se întâlni cu; a face curte (cuiva) (d. o fată), a fi curtată, a i se face curte; a avea vedere bună, a fi văzător; a (se) vedea, a (se) întâlni; a-și da seama, a înțelege, pricepe; a se gândi; a privi, a se uita; a cerceta; a afla
see about a avea grijă / a se îngriji de; a se ocupa de; a cerceta; a face cercetări cu privire la; a umări; a se gândi la
see after a avea grijă de; a fi atent la (bagaje etc.)
seed (și *pl*) sămânță sau semințe; sămânță, germe(n); început; (biol, anat) spermă; (agr) a semăna (un câmp), a însămânța, a semăna; (alim) a curăța de sămburi, a scoate sămburii din (stafide etc.); a planta, a sădi; (bot) a da sămânță
seed, (pl) seed (alim, biol) sămbure, sămânță bob; (chim, TH) germene, sursă, nucleu de cristalizare; (*fig*) început; a curăța de sămburi, a scoate sămburii (din stafide etc.); (agr) a semăna (un câmp), a sădi, a planta; (bot) a da sămânță; (sport) a selecționa jucători
seedage (agr) semenologie, cultură seminceră, campanie de însămânțări, timpul semănatului, înmulțirea plantelor prin semințe

seed bed

seed bed (agr) răzor de sămânță
seed cake (alim) prăjitură / chec cu semințe
seed charge (chim) agent de precipitare
seeder (agr) semănător; semănătoare
seed grower (agr) cultivator de semințe
seed growing (agr) semenologie, cultură semin-
 ceră
seedily prost dispus
seediness jerpeală; aspect zdrențaros; lipsă de
 chef, dispoziție; mahmureală
seeding amorsare; inițiere; (agr) însămânțare, se-
 mănat, semănătură
seeding-felling (silv) tăiere de însămânțare
seeding apparatus / device (agr, OM) distri-
 buitor (la semănătoare)
seeding machine (agr) semănătoare
seedling (agr) răsad, butaș; (silv) semînțis
seedling plant (silv) pepinieră
seed oil (agr, ali, T) ulei vegetal
seed plant (bot) (plantă) spermatofită; fanerogamă
seedsman (agr) semănător; vânzător de semințe
 (de plante)
seed time (agr) perioadă de însămânțare, timpul
 semănatului
seed vessel (bot) pericarp
seedy (bot) cu semințe, plin de semințe; (textile)
 cu impurități vegetale; ros, uzat
**see everything through rose-coloured specta-
 cles** a vedea totul în roz
seeing vedere, văz; văzător, care vede; (*conj*)
 având în vedere că, ținând seama de faptul că,
 întrucât, cum, deoarece; (*prep*) ținând seama
 de, având în vedere; datorită (cuiva etc.)
seeing as (how) seeing, seeing that seeing vă-
 zând așa cum este
see into a cerceta, a examina; a înțelege, a înțe-
 lege adevăratul sens
see it through a rezista până la capăt
seek a căuta; a căuta să găsească / să afle; a
 umbla după; a cere (un sfat); a vrea să cunoas-
 că (părerea cuiva); a se mișca / a se îndrepta
 (în mod firesc) spre; a căuta; a cerceta
seek after / for a căuta, a urmări (ceva / pe cineva)
seek out a căuta (societatea cuiva etc.); a
 percheziționa (pe cineva, ceva)
seek the bottom (mediu, ind chim, alim) a (se)
 precipita, a (se) depune
seek to a căuta să; a se strădui să
seel a lega la (ochi); a sigila
seem a părea, a da impresia; a avea impresia; a
 se părea
seeming aparent; care pare; prefăcut; pretins;
outwards ~ judecând după aparențe / din afă-
 ră / din exterior
seemingly (*adv*) după câte s-ar părea; aparent;
 (în mod) evident, clar, limpede

see through

seemlines bună-cuviință; decentă
seemly potrivit, convenabil; cuvenit; cuviincios,
 decent; plăcut; frumos; atrăgător; (*adv*) cum
 trebuie / se cuvine, (în mod) convenabil
se of (at) a însoți, acompania (la, până la gară
 etc.); a face față, a rezista la (un atac etc.); a
 respinge
see out a ține / a rezista până la sfârșitul; a con-
 duce (pe cineva) până la ușă, poartă, ieșire etc.;
 a duce până la capăt, a sfârși cu bine (lupta etc.)
see over a examina, a studia (un raport etc.); v.
see round
seep (hidr, geol, T) a pătrunde; a se prelinge, a
 (se) infiltra, a se strecura; spărtură, fisură (prin
 care trece apa etc.),
seepage (hidr, geol, T) infiltrație; scurgere; per-
 colare
seepage area (TH, geol, constr) arie / suprafață
 de infiltrație / de scurgere
seepage test (hidr, metr) probă / test de filtrare
seer văzător; clarvăzător, profet; (metr) unitate
 tradițională de măsură pentru masă în India și
 Asia de Sud: 1 seer = 1 kg; (metr) unitate tradi-
 țională de măsură pentru volum de produse
 uscate în India: 1 seer ~ volumul ocupat de 1
 seer of grain (de cereale, ca masă); **SEER**
 (metr) abreviere pentru **seasonal energy effi-
 ciency rating**, unitate de măsură pentru
 eficiența / capacitatea instalațiilor de aer
 condiționat, în US și Canada, exprimată în
 energia pentru condiționarea aerului pe durata
 unui întreg sezon / anotimp, în Btu, împărțită la
 energia electrică consumată, în watt ore
seeress clarvăzătoare; femeie-profet, profetă
see round a vizita, a vedea
see-saw balans(are), legănare, legănat; scrânciob;
 de balans(are); încoace și încolo; în sus și în
 jos; (*fig*) șovăitor, ezitant; a legăna (în sus și în
 jos), a da în sus și în jos; a se legăna, a se
 balansa
seethe a fierbe, a clocoti
see things through rose-coloured spectacles a
 vedea lucrurile în roz
see-through (fiz, materiale) prin care se poate
 vedea, transparent (fără a indica gradul de
 transparentă)
see through (fiz, materiale) a vedea prin; a da
 ajutor (cuiva), a ajuta, a sprijini, a susține (pe
 cineva), a scoate la liman (pe cineva); a salva; a
 redresa; a nu renunța la; (med) a asista până la
 capăt la (operație etc.); (mil, ind, adm) a lua
 parte de la început până la sfârșit la (război
 etc.); a duce până la capăt; a nu renunța la; a
 ghici (planurile cuiva etc.), a-și da seama de
 (planurile cuiva etc.); ~ **a brick / a stone wall** a

see through a glass / darkly

avea o minte ageră / ascuțită, a fi perspicace (*fig*) a vedea și prin zid; **see smth. through** a duce ceva la bun sfârșit / până la capăt; **see through smb.'s game** a înțelege intențiile ascunse ale cuiva, a pricepe jocul cuiva
see through a glass / darkly a distinge cu greu, a vedea ca prin ceață / ca prin sită
see through a ladder a nu vedea ceea ce este clar pentru toți
see through blue glasses a fi pesimist, a vedea totul în negru
see to a avea grijă de / a se îngriji de
Seeger cone (mas-un, OM) con Seger
segment (OM, metr) lamelă, segment
segment parte, porțiune, bucată; (OM) segment; parte, secțiune, compartiment, diviziune, lamelă; a segmenta, a împărți în segmente; (geom) segment
segment(al) gear (OM) segment dințat
segmental (OM, geom) segmentat, compartimentat; de segment / segmente; în formă de segment
segmental sawblade (mas-un) disc de ferăstrău, cu dinți aplicați
segmentary (*adj*) v. **segmental**
segmentation (TH, chim) segmentare
segment gear (OM) sector / segment dințat
segment tool (mas-un) cuțit lateral cu tăiș rotunjit
segregate (met, chim) segregare; a segrega, a (se) separa, a (se) izola; (TH) a secreta; a (se) scinda; a (se) segrega;
segregated separat, izolat; segregacionist; (materiale) scindat, segregat
segregated spot (met) zonă (relativ mică) de segregare
segregation despărțire; (chim, TH) excreție, secreție; izolare; (met, geol) licuație; scindare; (materiale, met, geol) segregare, segregatie, separare
segregation by size / density (alim, ind chim, met) segregare pe criteriu de mărime / de densitate
segregation in an ingot (met) segregatie în lingouri
segregation line (met) zonă de segregare (eventual îngustă)
segregation pattern (alim, ind chim, met) model / tipar de segregare
segregation process (alim, ind chim, met) proces de segregare
segregation streaks (met) benzi de segregare
Seidel (metr, alim) unitate tradițională de măsură pentru volum de lichid, în Austria: 1 Seidel (Germania de Sud) ~535 ml, 1 Seidel

seizing

of beer (de bere, în Austria) ~ 300 ml, 1 Seidel
 of beer (Germania) ~ 500 ml
Seignette salt (chim) sare Seignette
Seine (geogr) fluviu în Franța, Sena
seine(net) năvod
seining (iht, agr) pescuit cu năvodul
seism seism, cutremur
seismal (geol) seismic
seismic(al) seismic
seismic wave (geol, fiz) undă seismică
seismograph (metr, fiz, geol) seismograf
seismologic(al) (*adj*) seismologic
seismology (metr, fiz, geol) seismologie
seismometer seismometru
seismometric(al) (metr, fiz, geol) seismometric
seismoscope (metr, fiz, geol) seismoscop
seizable care poate fi prins, apucat etc.; v. **seize**
seize a prinde, a apuca (violent); a pune mâna pe; (jur) a lua în posesie / în stăpânire; a confisca, a popri, a sechestra; a pune stăpânire pe; a aresta; a-și însuși; a cuceri (o fortăreață etc.); a captura; a (se) folosi (de) (un prilej etc.); (*fig*) a prinde, a înțelege, a pricepe (o idee etc.); (d. panică etc.) a cuprinde, a pune stăpânire pe; a lua în captivitate / prizonier; a prinde, a pune mâna pe; (termo, alim, plast) a se lipi din cauza dilatării / umflării / gonflării cauzate de căldură, frecare sau de ambele procese; a cuceri; (*fig*) a sesiza, a pricepe, a-și însuși, a prinde (o idee etc.); a izbi, a frapa; a confisca; (OM, T) a (se) bloca, a (se) înțepeni (d. piese în contact și/ sau în mișcare), a (se) gripa (d. un cuzinet, un piston etc.), a captura (o impuritate etc.); a cuceri (o fortăreață etc.); a pune stăpânire pe, a cuprinde (d. panică etc.); a se agăța de (un pretext etc.)
seized of / with (jur) posedând, având în stăpânire (ceva)
seized piston (OM, T) piston gripat / blocat
seize the meaning of a sesiza sensul
seized with cuprins de (teamă etc.)
seize on / upon a deveni stăpân pe, a lua în stăpânire
seize up (OM, T) a (se) gripa, a (se) bloca, a (se) înțepeni
seize upon a prinde, a apuca, a pune mâna pe; a lua în stăpânire, a deveni / se face stăpân pe
seizin (ec, jur) proprietate funciară
seizing (OM, T) (acțiune / proces de) gripare / corodare (și cauzată de frecare), blocare, înțepenire, captură (de impurități, și nedorită); care se gripează; care frapează / cuprinde; (ec) confiscare; (nav) legătură; (jur) sechestrare; **opposite** ~ **signal contrasemnal** (telefonice) de ocupat

seizing of a mould

seizing of a mould (TH) blocaje / înțepenire / gripare a matriței
seizing of piston rings (auto, T) blocaje / înțepenire / gripare a segmentilor (în canalele pistonului)
seizing signal (telecomunicații) semnal de ocupare / de ocupat
seizure (OM, T) rupere / distrugere prin gripare, gripare, gripaj, calare; prindere, apucare; luare în stăpânire; ocupare; (jur) confiscare, sechestrare; (nav) captură; (med) acces, atac
seizure jur confiscare; acaparare, acces, atac
Sejm (pol) Seim (Camera Deputaților în Polonia)
selachians selachieni
seldom (*adv*) rar(eori), arar(e); când și când
select ales; select; de cea mai bună calitate; selectiv; dificil, mofturos, pretențios; accesibil celor puțini; a alege, a selecta, a selecționa; a tria, a sorta
select committee (adm, ec, TH) comisie specială
selecting levers (OM) pârghiile sistemului de comandă
selection alegere, selectare, selecționare; selecție; (TH) triere, sortare; (biol) selecție (naturală etc.); (edu) culegere, antologie
selection triere, alegere (după anumite criterii)
selection function (mat, autom) funcție de selecție
selection rule (metr, TH, autom) regulă de selecție / de alegere
selective (metr, fiz, TH, autom) selectiv
selective adhesion (chim, T) adeziune selectivă
selective adsorption (chim, T) absorbție selectivă
selective annealing (met) recoacere selectivă
selective assembly (OM) asamblare cu selecționare, asamblare selectivă a pieselor grupate după anumite criterii (de exemplu, după câmpul de toleranță)
selective carburising (met, chim) carburare / cementare selectivă
selective control (autom) reglaj selectiv, reglare selectivă
selective corrosion (chim, met) coroziune locală / selectivă
selective cracking (ind chim) cracare selectivă
selective crystallization (met) cristalizare selectivă
selective filter (electr, el, hidr, autom) filtru selectiv
selective fit (OM) asamblare selectivă (a organelor / elementelor de mașini)
selective flotation (fiz, alim, met) flotație selectivă
selective freezing (fiz, alim, termo) congelare selectivă

self-acting billy

selective hardening (met) călire diferențiată / locală / selectivă / parțială
selective heating (termo) încălzire preferențială / locală / parțială
selectively (*adv*) (în mod) selectiv
selectiveness caracter selectiv, selectivitate
selective plating (el, chim) acoperire / placare selectivă electrochimică (prin acoperire cu izolant a unor porțiuni din piesă / suprafață)
selective oxidation (chim, met) oxidare fracționată / selectivă / parțială
selective quenching (met) călire parțială / selectivă / locală
selective service (ec, adm) recrutare; (mil) serviciu militar
selective solvent (chim) solvent selectiv
selectivity (fiz, autom) rezoluție, selectivitate (a unui dispozitiv); (mas-un, OM) pârgie de selectare a vitezei; **catalyst** / **solvent** ~ (chim) selectivitate a catalizatorului / solventului
selector (autom) căutător, selector; alegător, sortator
selector (autom) căutător, selector
selector gear (OM) mecanismul selectorului (la cutia de viteze)
selector lever (OM) pârghia selectorului
Selene Selene, Luna
selenic acid (chim) acid selenic
selenite (chim, minrl) selenit
Selenium (Se) (chim) seleniu
self (filosofie) eu, sine, ego, subiect; identitate; individualitate; personalitate; (*adj*) identic; același; uniform; din același material etc.; **one's better** ~ partea cea mai bună a omului; **one's other** ~ alter ego, mână dreaptă, prieten apropiat; ~ **before all** mai aproape dinții decât părinții, pielea mai aproape decât cămașa; ~ **comes first** în primul rând te gândești la tine; ~ **do**, ~ **have** ce-și face omul cu mâna lui e bun făcut, cum îți așterni, așa vei dormi; ~ **praise is no recommendation** lauda de sine nu miroase a bine
self- prefix pentru auto-, automat, în cuvinte compuse
self-abandonment uitare de sine, abnegație
self-abasement umilire de sine
self-absorbed egocentric; preocupat, cufundat în gânduri
self-absorption egocentrism; cufundare în (propriile sale) gânduri
self-abuse abuz de sine; (med) onanism, masturbare
self-acting (autom) automat(izat)
self-acting billy (textile) mașină de filat cu acțiune periodică (pt. lână deșeu și vignonie); selfactor

self-acting clutch

self-acting clutch (OM) ambreiaj / cuplaj automat
self-acting control (autom) reglaj direct / automat, reglare directă, control / reglare fără energie auxiliară
self acting controller (autom) regulator direct
self-acting feed avans automat, avans mecanic
self-acting incline plan înclinat automotor (la exploatare miniere)
self-acting lathe (mas-un, autom) strung cu avans automat
self-acting lubricator / oiler (T, OM, autom) ungător automat
self-acting mule (textile, OM) selfactor
self-acting needle (textile, OM) ac cu limbă
self-acting plane (transp, constr) plan înclinat automotor
self-acting signal (autom, electr) semnal automat
self-acting valve (OM, hidr, autom) supapă automată, distribuitor automat
self-actuated (autom) automat(izat)
self-actuated controller / regulator (autom) regulator direct
self acting feed (mas-un, autom) avans mecanic automat, alimentare automată (cu un semifabricat, cu piesa de prelucrat etc.)
self-act travel (autom, mec, mas-un, mas) mișcare automată / automatizată
self-adapting (autom, T) autoadaptabil
self-adaptive (autom) autoadaptiv, cu autoadaptare
self-adaptive control (autom) comandă autoadaptivă) și la roboți)
self-addressed envelope plic cu adresă, plic de retur
self-adhesive autoadeziv, autocolant
self-adhesive tape (OM, chim) bandă adezivă
self-adjointed autoadjunct
self-admiration autoadmirație
self-adjustable (autom) autoreglabil
self-adjusting (autom) automat, cu reglare automată, autoreglabil, care se adaptează / ajustează singur
self-adjusting bearing (OM, T) lagăr oscilant
self-adjusting control (autom) reglaj automat, reglare automată
self-adjusting system (autom, OM) sistem cu autoadaptare / cu autoreglare
self-adjusting tappet (OM) tachet cu reglare automată a jocului
self-adjustment (autom) autoreglare (fără a specifica cum); (OM) (cu) așezare reglabilă (la montaj, în funcționare), reglare automată
self-admiration autoadmirație, narcisism
self-advertisement autoreclama

self-blast circuit-breaker

self ageing (met, plast) îmbătrânire prin stocare (și d. lubrifianti)
self-aligning (OM) autocentrant, (element de mașină) care se autocentrează, autocentrare
self-aligning (ball-) bearing (OM) rulment oscilant cu bile / sferic cu bile, rulment sferic (la exterior) cu bile
self-aligning bearing (OM) rulment cu autocentrare, rulment oscilant
self-aligning radial ball-bearing (OM) rulment oscilant radial cu bile
self-aligning radial roller-bearing (OM) rulment oscilant radial cu role
self-aligning system (mas) sistem cu autoalinierie
self-alignment (OM, mas) autocentrare
self-annealing (met, TH) recoacere / revenire naturală
self-appointed (pol) autoproclamat
self-approbation, self-approval autoaprobare, automulțumire
self-asserting, self-assertive care se autoafirmă; ambițios, care se ambiționează
self-assertion, self-assertiveness autoafirmare; dorința / ambiția de a se impune; încredere în sine
self-assertive care vrea / caută să se impună; ambițios; încrezător în sine
self-assurance, self-assuredness siguranță de sine; încredere în sine; suficiență
self-assured sigur de sine; încrezător în sine; suficient
self-backing electrode (nav, met) electrod continuu (care nu se consumă sau sub formă de bară, sârmă în colac etc.)
self-balanced (OM, mas, el, fiz) autoechilibrat, autostabilizat
self-balancing (OM, mas, el) autoechilibrare, autostabilizare; autoechilibrat, autostabilizat, care se autoechilibrează / se autostabilizează
self-balancing bridge (electr, autom) punte cu autoechilibrare
self-balancing device (mas, autom) dispozitiv cu autoechilibrare / cu autostabilizare
self-balancing potentiometer (metr, el) compensator automat / cu autoechilibrare
self-ballasted mercury lamp (fiz) lampă cu lumină mixtă (cu filament și cu vapori de mercur)
self-bearing autodirijare; (radio, nav) radiogoniometru de bord
self-betrayal trădare față de sine însuși
self-bias (fiz) negativare automată, polarizare automată de grilă
self-blast circuit-breaker (termo) disjunctur cu autosuflaj / cu insuflare automată

self-blood

self-blood (med) sinucidere
self-blow alcohol lamp (fiz, chim) lampă de alcool cu / sub presiune
self-braking (OM, el) autofrânare, autoblocare; (autom, inf) blocare / oprire automată
self-cancel (inf, autom) autoanulare
self-canceling (inf, autom) care se autoanulează, autoanulare
self-capacity capacitate proprie
self-catalysed reaction reacție autocatalizată
self-catching (OM, el) autofrânare, blocare automată, care se autoblochează
self-centering, self-centring (OM) autocentrare, autocentrat, care se autocentrează; (mas-un)
self-centering / centring chuck (mas-un, OM) mandrină cu autocentrare, universal (de strung)
self-centering / self-centring punch (mas-un, OM) punctator autocentrat
self-centred egocentric; egoist; (OM) autocentrat (d. arbori, rulmenți etc)
self-charge (mec, fiz) sarcină proprie / indusă
self-charging (OM, mas-un) (cu) autoîncărcare, care se autoîncarcă
self-changing centrifuge (OM, mas) centrifugă cu încărcare automată
self-changing gear (OM, autom) mecanism de schimbare automată a angrenajelor / a vitezelor
self-check (ec, autom) autoverificare; a se auto-verifica
self-checking code (inf, autom) cod cu autocontrol, cod cu detectarea erorilor
self-clamping guillotine (mas-un) mașină de tăiat, cu presare automată (pt. hârtie)
self-cleaning (autom, TH) (cu) autocurățare, autotepurare
self-cleaning bowls (OM) bacuri cu care se curăță automat (la leviatane, mașini de vopsit și de finisat textile)
self-cleaning element (hidr, OM) element filtrant autolavabil
self-cleaning spark plug (auto, el) bujie cu autoturărire
self-clearing (inf, autom) autoinițializare, corectare a funcționării defectuoase a unor dispozitive de calcul
self-closing (el) autoînchidere a circuitului, care se autoînchide
self-closing butterfly valve (OM) vană-fluture cu închidere automată
self-closing valve supapă de siguranță cu închidere automată
self-clocking tracks (inf) piste cu autocadențare / cu autoritmă

self-connecting working

self-closing (el, electr, autom) autoînchidere a circuitului
self-closing (OM) care se autoînchide, autoanclanșare, închidere automată
self-closing butterfly valve (OM, hidr) vană fluture cu închidere automată
self-closing valve (OM, hidr) supapă de siguranță cu închidere automată / care se închide automat
self-cocking (OM, mil) autoarmare, armare automată (a unei arme de foc)
self-collected stăpân pe sine, calm, stăpânit, cu sânge rece
self-colour culoare naturală / proprie (a unui material etc.); (fiz) monocromie
self-coloured (fiz) de o singură culoare, monocrom; având culoare proprie / naturală
self-command, self-control (autom) control propriu / intrinsec, autocontrol
self-communion reculegere; introspecție; (edu) autoanaliză
self-compensating (OM, electr, autom) auto-compensare, care se autocompensează
self-complacence, self-complacency mulțumire de sine, automulțumire; (*fig*) îngâmfare, îngâmfare
self-complacent mulțumit de sine; încrezut, plin de sine
self-complacently (*adv*) (cu un aer, pe un ton etc.) de automulțumire, plin de sine (însuși)
self-composed, self-collected calm, cu sânge rece; stăpânit, stăpân pe sine
self-computing chart (inf, autom) nomogramă / diagramă / hartă care se autogenerază (pe măsură ce sistemul primește datele de la mașina monitorizată)
self-conceit îngâmfare, trufie
self-conceited îngâmfat, plin de sine, închipuit, fudul
self-condemnation (fiz) autocondamnare
self-condensation (fiz, termo) autocondensare, autocondensație
self-confessed mărturisit, declarat, care recunoaște singur (că are un viciu etc.)
self-confidence încredere (adesea exagerată) în sine / în propriile sale puteri; aplomb
self-confident (adesea prea) încrezător în sine / în propriile sale puteri
self-confidently (*adv*) cu (prea multă) încredere în sine; cu aplomb
self connecting (OM, el, autom) cuplare / conectare automată
self-connecting working (electr, autom) exploatare / centrală (telefonică) automată

self-conscious

self-conscious care se cunoaște pe sine; conștient; rușinos, sfios; stângaci; timid; cu stângăcie, cu timiditate; jenat

self-consciously (*adv*) rușinos, timid, cu timiditate; cu stângăcie; jenat

self-consciousness conștiință, conștiință; jenă; sfială, sficiune; stângăcie; timiditate

self-consistent consecvent; logic

self-consistent field (mat, fiz) câmp autoconsistent, câmp selfconsistent

self-constituted (pol, adm) autoconstituit, auto-intitulat, autoproclamat

self-contained (mas, autom, mil) independent, autonom, de sine stătător, cu comandă autonomă; (d. locuință etc.) izolat, separat; (d. cineva) retras, nesociabil; (OM) închis, independent (d. elemente de mașini care pot fi introduse ca module în proiecte etc.); (mil) autonom, capabil să ducă acțiuni independente

self-contained air conditioning unit aparat de climatizare monobloc, aparat preasamblat de condiționat aerul

self-contained air-cooler răcitor de aer cu agregat încorporat, răcitor de aer cu grup încorporat

self-contained cooling-unit (termo) răcitor de aer cu agregat încorporat, răcitor de aer cu grup încorporat

self-contained instrument (metr) aparat independent / autonom, cu toate elementele într-o singură carcasă, aparat multiplu

self-contained lubrication (T) ungere prin circulația lubrifiantului sub presiune

self-contained motor drive (mas, el) acționare cu motor electric individual

self-contained press (mas-un) presă cu comandă automată

self-contained system (termo) agregat frigorific monobloc / preasamblat, instalație frigorifică automată

self-content mulțumire de sine; automulțumire

self-contented mulțumit de sine; automulțumit

self-contradiction contradicție internă

self-contradictory (*adj*) contradictoriu, cu contradicții interne; care se contrazice singur

self-control autocontrol, stăpânire de sine, sânger, calm; (mas, autom) automat(izat)

self-controlled stăpân pe sine, calm, cu sânger, rece; stăpânit

self-convergence (fiz) autoconvergență a fasciculelor de electroni (și fără reglare)

self-conviction autocondamnare

self-cooled (OM, mas) autorăcit, autoventilat, cu răcire naturală

self-diagnosis

self-cooled oil transformer (el, termo) transformator în ulei cu răcire naturală

self-cooling autorăcire

self-cooling (termo, OM) autorăcire, care se autorăcește

self-coupling (OM, el) cuplare / anclanșare automată

self-cost (ec) cost / preț de revenire

self-critical autocritic

self-criticism autocritică

self-culture (edu) cultură de autodidact; autoeducație

self-curing (plast, ind chim) autovulcanizare

self-curing adhseive (plast, ind chim) adeziv cu autoîntărire

self-curing cement (plast, ind chim) clei / adeziv de / pentru cauciuc autovulcanizant

self-cutting screw șurub autofiletant

self-damping (OM, autom) atenuare proprie, care are atenuare proprie

self-deceit autoînșelare, autoamăgire

self-deceiving care se înșală singur

self-deception v. **self-deceit**

self-defeating contrar propriilor sale interese; sieși dăunător

self-defence (mil, jur) autoapărare

self-delivery rake (OM) greblă cu descărcare automată

self-delusion autoizolare; v. **self-deceit**

self-demagnetization (fiz, materiale) demagnetizare proprie / spontană

self-denial jertfire de sine; abnegație; spirit de sacrificiu

self-denying care-și sacrifică propriile interese; plin de abnegație

self-dependence independență; biziure pe sine; dependență internă

self-dependent independent; care nu depinde de nimeni

self-destroyer sinucigaș; care se autodistruge

self-destruction autodistrugere; (med) sinucidere

self-detaching (OM, autom) (cu) autodecuplare, care se decuplează automat; (materiale) ușor îndepărtabil / detașabil (și d. depuneri zgură etc.)

self-detaching hook (OM) cârlig cu decuplare automată

self-determination (met, adm, pol) autodeterminare

self-development (adm, ec) autodezvoltare, dezvoltare proprie

self-devotion devotare, consacrare; jertfire de sine; abnegație

self-diagnosis (mas, autom, inf) autodiagnosticare

self-diagnosis system

self-diagnosis system (mas, autom, inf) sistem de auto-diagnosticare
self-diffusion (fiz) autodifuzie
self-discharge (el) autodescărcare (la acumulator, baterii etc.); (mas, autom) autodescărcare
self-discharging (OM, mas, mas-un, el, autom) cu autodescărcare, cu descărcare automată, care se autodescărcă
self-discharging truck (auto) autocamion cu descărcare automată
self-discharging wag(g)on (cf, met, transp) vagon cu descărcare automată
self-discipline autodisciplină
self-doffing (textile) cu efectuare / scoatere automată a levatei (în ind. textilă)
self-drive (auto, transp, ec) (d. mașini) de închiriat (fără șofer)
self-drive car (auto, transp, ec) automobil de închiriat fără șofer
self-dumping (OM, mas, autom) cu răsturnare automată, care (se) răstoarnă automat
self-dumping bucket (OM, met, constr) chiblă cu basculare / descărcare automată, schip cu basculare / descărcare automată
self-dumping cage (OM) colivie autobasculantă
self-dumping (mas, autom) cu golire / răsturnare automată
self-educated autodidact
self-effacement (materiale) autodeprecieri; menținere în umbră; modestie, autoapreciere de-favorabilă / depreciativă
self-effacing care nu atrage atenția; discret; modest; sfios, timid, v. **reticent**, v. **retiring**
self-employed care lucrează singur (fără funcționari etc.)
self-emptying (autom, transp, hidr, mas-un) cu descărcare / golire automată
self-emptying trailer (auto, transp) remorcă cu descărcare / golire automată
self-energizing brake (OM, autom) servofrână, frână automată
self-energy (fiz) (cu) energie proprie
self-equalizing (autom, TH) (cu) egalizare automată
self-esteem părere (foarte) bună despre sine; pre-zumție
self-evaporation (fiz) evaporare spontană
self-evident apriori, aprioric; axiomatic; care vorbește de la sine; clar; evident
self-examination autoexaminare; introspecție; autocritică
self-excitation autoexcitație
self-exited (el, fiz) cu autoexcitație, autoexcitat
self-exiting (el) cu autoexcitație; care se entuziasmează singur

self-ignition engine

self-exiting braking (el, OM) frânare cu auto-excitație
self-explanatory care nu are nevoie de explicații / lămuriri (pt. a fi înțeles), de la sine înțeles, evident
self-extinguishing (TH, ind) cu autoextincție, cu autostingere, care se stinge singur (d. un foc, materiale aprinse)
self-extinguishing effect efect de autoextincție, efect de autostingere
self-feeder (OM, mas-un) autoalimentator, alimentator automat
self-feeding (TH) autoalimentare, (cu) alimentare automată, care se alimentează automat (d. circuite hidraulice etc.); (mas-un) cu avans automat, cu încărcare automată a posturilor de lucru
self-firer (mil, OM) armă automată
self-fluxing (met) autofondant
self-fluxing sinter (met) aglomerat autofondant
self-gauging (metr, autom) cu dispozitiv de calibrare automată
self-generating (TH) prelucrarea / generare a profilurilor fără șablon / prin rulare
self-generating transducer (metr) traductor de măsurare fără energie auxiliară, traductor generator
self-generating method (TH) metodă de rulare / de generare (și pt. roți dințate, suprafețe profilate etc.) (la prelucrarea roților dințate cu freză-melc)
self-governing (mas, autom) (cu) reglare automată, (sistem) care se reglează singur; (pol) autonom, cu autoconducere; autoreglare
self-government (pol) autoconducere, autonomie; calm (*rar*); sânge rece, stăpânire de sine (*rar*)
self gripping jaws (OM) clește cu prindere automată
self-hardening (met) autocălire, călire / durificare în aer, autocălibil, autodurificabil
self-hardening steel (met) oțel autocălibil / care se căleşte în aer
self-healing (med) autovindecare
self-heating (termo) autoîncălzire
self-help autoajutorare, folosirea propriilor (sale) forțe; autoperfecționare
self-heterodyne receiver (fiz) receptor cu autoheterodină
self-holding contact (OM, el, autom) contact de automenținere
selfhood individualitate; personalitate; egoism
self-hooped pipe (OM) tub autofretat, conductă cu autofretare / cu fixare / montare automată
self-ignition (auto, termo) autoaprindere
self-ignition engine (auto, termo) motor diesel

self-ignition point

self-ignition point (fiz) punct / temperatură de autoaprindere / de autoinflamare (la lubrifianți, fluide hidraulice, combustibili etc.)

self-ignition temperature (SIT) (fiz) temperatură de autoaprindere (la lubrifianți, fluide hidraulice, combustibili etc.)

self-ignition test (ind chim, metr) test de autoaprindere (pt. lubrifianți etc.)

self-importance (auto) importanță; părere foarte bună despre sine; suficiență; înfumurare

self-important care-și dă importanță, plin de sine; încrezut, înfumurat

self-imposed (*rar*) autoimpus, pe care și-l impune singur

self-indexing (autom, inf, mas-un) autoindexare, cu indexare automată, care se autoindexează, care se numără automat

self-inductance (fiz) inductanță / inductivitate proprie

self-induction (el, fiz) autoinducție, selfinducție, autoinductanță

self-induction coil (el, fiz) bobină de inductanță, bobină de șoc

self-indulgence îngăduință prea mare față de sine (însuși); slăbiciune

self-inflammable (materiale) autoinflamabil

self-inflammable mixture (chim, ind, TH) amestec autoinflamabil

self-instructed carry (inf) transport autonom (de date, comenzi etc.)

self-interest propriul interes; egoism

self-interested interesat; care-și cunoaște / urmărește propriile (sale) interese; egoist

self-invariant invariant în sine, autoinvariant

self-invited neinvitat (de nimeni); nechemat; care s-a autoinvitat

selfish egoist; interesat

selfishly (*adv*) în mod egoist / interesat

selfishness egoism; interes

self-justification autojustificare

self-knowledge autocunoaștere, cunoaștere de sine

selfless altruist; dezinteresat

selflessly (*adv*) (în mod) altruist; dezinteresat

selflessness altruism; caracter dezinteresat

self-levelling level nivelă automată

self life (ind chim) stabilitatea lacurilor depozitare

self-limiting chain reaction (chim) reacție în lanț, auto-moderatoare

self-limiting fan (termo, autom) ventilator centrifug cu autoreglare

self-liquidating loan (ec) împrumut pe termen scurt garantat cu marfă (se achită automat la vânzarea mărfii)

self-motivated

self-loading (mas, mas-un) cu încărcare automată (mil) semiautomat; automat

self-loading vehicle (auto, transp) autovehicul cu încărcare automată

self-locking (OM, autom) care se închide singur, cu închidere automată; (mas) (cu) autofrânare, (cu) autoblocare; (inf) cu blocare automată

self-locking differential (OM) diferențial cu blocare automată

self-locking key (OM) pană cu autoblocare

self-locking steering gear (OM) direcție cu autoblocare

self-love dragoste de sine, narcisism; instinct de autoconservare

self-lubricating (OM, T) cu autoungere, care se autoungere, cu ungere / lubrifiere automată, autolubrifiant

self-lubricating bearing (OM, T) lagăr (și poros sau cu lubrifianți solizi incorporați) cu autoungere / autolubrifiere, lagăr cu ungere automată

self-lubricating bushing (OM, T) bușă cu ungere automată, bușă cu autoungere / autolubrifiere (și datorită materialului, uneori impregnat cu lubrifianți)

self-lubricating ring (OM, T) inel cu / pentru autoungere

self-lubricating sleeve (OM, T) bușă cu ungere automată

self-lubrication (T) ungere / lubrifiere automată, autoungere, autolubrifiere (d. elemente de mașini cu lubrifianți încorporați, mașini și instalații cu sistem propriu de ungere etc.)

self-lubricator (OM, T) ungător automat, sistem cu autoungere / cu lubrifiere proprie

self-luminous (fiz, materiale) luminescent

self-luminous dial cadran luminescent

self-made făcut singur; (d. cineva) care s-a realizat prin propriile sale puteri / mijloace

self-maiming (med) automutilare

self-maintained (fiz, autom) autointreținut, automenținut; care se întreține singur (d. un foc, un proces etc.)

self-maintained discharge (inf) descărcare autoîntreținută; (inf) descărcare autonomă

self-maintaining cu automenținere, independent

self-mastery v. **self-control**

self-measuring tank (OM; hidr, ind, metr, autom, nav) rezervor / recipient / tanc cu măsurare automată

self-modulation (fiz, autom) automodulație

self-motion (mec, mas) mișcare independentă; auto-propulsie

self-motivated automotivat, motivat prin propria dorință / ambiție etc.

self-motivated spin

self-motivated spin (fiz) moment cinetic propriu (sau intrinsec) de spin
self-movement (mec) mișcare independentă
self-moving (mas) cu autopropulsie, automat; cu mișcare independentă; autopropulsat
self-multiplying chain reaction reacție în lanț automultiplicatoare
self-murder (jur) sinucidere
self-murderer (jur) sinucigaș
self-mutilation (med) automutilare
self-neglect neglijență; dezordine; caracter dezinteresat; altruism
selfness egoism
self-nulling (autom, metr) revenire automată la zero
self-oil feeder (OM, T) aparat / dispozitiv de ungere automată
self-opening (OM, autom) cu deschidere automată
self-opening die head / die(s) (mas-un, OM) cap de filetat, cu deschidere automată
self-operated control (autom, mas) reglare automată / directă (fără suplimentare cu energie din exterior)
self-operated controller (autom, hidr) regulator direct
self-operated measuring unit transmițător de măsură direct (cu un singur detector)
self-operated valve (OM, hidr, autom) supapă automată
self-opinionated încrezut, închipuit, înfumurat; încăpățânat, îndărătnic
self-optimizing (autom, TH) auto-optimizare (și la roboți tehnologici)
self-oscillating system (autom) sistem autooscilant
self-oscillation (fiz, electr) autooscilație, oscilație proprie
self-oscillator (fiz, electr) autooscilator, oscilator autoexcitat
self-packing (OM) autoetanșare
self-partiality supraapreciere a propriilor merite; lipsă de obiectivitate, subiectivism, părtinire
self-pity milă față de sine (însuși); văicăreală
self-portrait (artă) autoportret
self-possessed stăpân pe sine, calm, cu sânge rece
self-possession stăpânire pe sine, calm, cu sânge rece
self-potential (fiz, ec, ind) potențial propriu
self-potential curve / log (fiz) curbă a potențialului spontan
self-potential survey (geol) prospecțiune pe baza măsurării potențialului spontan

self-recovery

self-powered (mas, hidr) cu alimentare proprie, cu sursă proprie de energie
self-praise laudă de sine
self-preservation instinct de (auto)conservare
self-preserving (TH, el, autom) autoconservant, autoprotejant, care are autoprotecție, care se protejează (singur)
self-priming (hidr, OM, termo) cu autoamorsare (la pompe etc.)
self-priming pump (OM, hidr) pompă autoamorsantă / cu auto-amorsare
self-profit (ec, edu) profit personal
self-programming (autom, mas) autoprogramare (la roboți)
self-propagating (fiz) cu autoîntreținere, independent, care se propagă singur, care se auto-propagă
self-propelled (mas) autopropulsat, cu autopropulsie
self-propelled car (cf) vagon automotor
self-propelled crane (transp, mas) automacara
self-propeller locomobile (cf) locomobilă autopropulsată
self-propelled roller (mas, constr) compresor rutier cu motor; tăvălug rutier cu motor
self-propelled ship / vessel (nav) motonavă, navă cu propulsie proprie
self-protection autoapărare, autoprotecție, auto-protejare
self-pruning (silv) elagaj natural (al pădurii)
self-pulse modulation (autom, electr) modulație prin impulsuri autoexcitate / locale
self-purification (TH, mediu) autoepurare, autocurățare, purificare fără intervenția omului etc.)
self purification (ind chim, mediu) autoepurare
self-quadder (poligrafie, inf) dispozitiv / comandă de centrare a rândurilor
self-quenched counter (fiz, el, metr) contor cu autoextincție
self-quenching (chim) auto extincție, (fizică nucleară) autoextinctor; (met) autocălibil
self-quenching oscillator (fiz, electr) oscilator cu autoîntreruperea trenurilor de oscilații
self-quenching (chim) autoextincție, care se stinge singur (d. un foc, o reacție)
self-quenching steel (met) oțel călit / călibil în aer
self-raising flour (amer) (alim) făină cu praf de copt
self-recorder (autom, metr) înregistrator automat
self-recording (autom, metr) cu autoînregistrare; (cu) înregistrare automată
self-recording device (metr, mas, autom) dispozitiv / mecanism cu autoînregistrare
self-recovery (ind chim, biol) autoregenerare

self-refrigeration

self-refrigeration (termo) autorăcire
self-regard sentiment al demnității personale; grijă de sine
self-registering (autom, metr) cu înregistrare automată
self-registering anemometer (metr, fiz) anemograf
self-regulating (autom) (cu) autoreglare, autoreglabil, cu reglare automată
self-regulating control (autom, mas) reglare automată
self-regulating controlled system (mas, autom) sistem cu autoreglare
self-regulating water delivery (constr) aducție autoregularizatoare (în alimentări cu apă)
self-regulation autoreglare
self-relative addressing adresare diferențială
self-releasing (OM) cu decuplare / declanșare / degajare automată (d. un arc, un cliclet etc.)
self-releasing casing spear (OM) rac / sistem de prindere cu decuplare automată
self-reliance biziure pe propriile sale puteri, încredere în propriile sale puteri, independență
self-reliant încrezător în sine / în propriile sale puteri / forțe, care se bizuie pe propriile sale forțe; independent
self-renunciation renunțare la sine; abnegație
self-repair (ind chim, biol) autoregenerare; (mas, autom) autoreparare
self-reproach reproș față de sine însuși, autoincriminare; mustrări de conștiință
self-resetting (OM, autom) reanclanșare automată
self-resetting button (OM, mas) buton cu readucere / cu revenire automată
self-respect respect față de sine însuși, sentiment al demnității personale
self-respecting care se respectă; care are sentimentul demnității personale
self-restoring button (OM, mas) buton cu readucere / cu revenire automată
self-restrained reținut, stăpânit; calm
self-restraint control, autocontrol; calm, reținut, stăpânit
self-retention autofrânare, autoblocare; autoreținere; automenținere (d. un proces, un fenomen)
self-revelation autodemascare; dare în vileag (a sentimentelor etc.)
self-reversal (fiz) autoabsorbție, autoinversiune; (mas, autom) autoinversare
self-righteous (*fig*) convins că numai el are dreptate; fățarnic; ipocrit; (*fig*) presumțios, sigur de sine
self-righteously (*adv*) (în mod) fățarnic; (în mod) ipocrit; presumțios, sigur de sine

self-sown

self-righteousness (*fig*) siguranță de sine, prezumțiozitate; fățarnicie, ipocrizie
self-rising flour (*amer*) (alim) făină cu praf de copt
self-rotation (OM, fiz) rotație proprie
self-rule, self-government (adm, pol, mas, autom) autoguvernare
self-sacrifice sacrificiu de sine
self-same (chiar) același, (chiar) aceeași; **so many successes on the ~ day** atâtea succese în aceeași / într-o singură zi
self-satisfaction mulțumire de sine; automulțumire; părere foarte bună despre sine
self-satisfied mulțumit de sine; automulțumit
self-scattering (fiz) autodifuzie, autodispersie, autoîmprăștiere; care se autodifuzează / împrășteie
self-scorn dispreț față de sine (însuși)
self-scuttering oil (textile, ind chim) ulei autolavabil
self-sealing (OM, hidr) cu autoetanșare, cu etanșare automată, care se etanșează singur, care autoetanșează (prin formă, material, reacții chimice etc.)
self-sealing air tube (termo, om, hidr) cameră / conductă de aer autoobturatoare
self-sealing coupling (OM, hidr) dispozitiv de cuplare, cu autoetanșare
self-sealing injection nozzle (OM, termo) ecluză de injecție, cu blocare automată
self-sealing (inner) tube cameră de aer cu astupare automată a găurilor
self-sealing stuffing box (OM) presgarnitură cu etanșare automată / cu autoetanșare
self-sealing tyre (auto) pneu cu astupare automată a găurilor
self-seeker egoist; carierist; persoană care-și urmărește propriile sale interese
self-seeking egoist; care-și urmărește propriile sale interese
self-service autoservire; (TH) autoservice; (*adj*) cu autoservire
self-service display case (ec, alim) vitrină pentru autoservire
self-setting (OM) autoajustare, care se autoajustează
self-setting bearing (OM, T) lagăr cu cuzineți oscilanți
self-sheaf dropping reaper (agr, mas) secerătoare cu greble
self-shifting transmission (OM) transmisie / cutie de viteze automată
self-slaughter (med) sinucidere
self-sown (bot) (care crește) sălbatic, neînsămânțat de om

self starter, self-starter

self starter, self-starter (auto, el) demarator automat, reostat autodemarator; (auto) vehicul cu demarator automat

self-starting (auto, el, mas, autom) demaraj automat, care demarează automat, pornire automată

self-stopping (OM, mec) autoblocare, autofrânare; (inf, autom) blocare / oprire automată

self-stopping gear (OM) mecanism / angrenaj cu autofrânare / cu oprire automată

self-stripping (textile) autocurățire, deburaj automat / continuu

self-styled autointitulat; pretins

self-sucking injector (termo, OM) injector auto-aspirant

self-sufficiency (ec) autoaprovizionare, independență economică, autarhie, autonomie; **self-sufficiencies** (*pl*), (adm, ec) autoaprovizionare; îndeplănare; (*fig*) încredere în sine; presumție; înfumurare, îngâmfare

self-sufficient / **-sufficing** (ec) autarhic, autonom, independent din punct de vedere economic; care se autoaprovizionează; independent, autonom; (*fig*) (prea) încrezător în sine, înfumurat, îngâmfat, presumțios

self-suggestion autosugestie

self-support independență; (de) autoîntreținere; (agr) de subzistență, independență

self-supported autonom, independent; autosusținut; automenținut

self-supporting (d. cineva) care se întreține singur, independent; (fiz) autoîntreținut, independent; (constr) autoportant; (OM, constr) care suportă singur o sarcină

self-supporting antenna tower (constr) pilon / stâlp de antenă neancorat

self-supporting insulation izolație autoportantă

self-supporting overhead cable (el, OM) cablu aerian cu autosusținere

self-supporting piston (termo) piston cu tijă, cu un singur reazem în chiulasa cilindrului

self-supporting steel stack (constr) pilon / stâlp suficient de rezistent pentru a nu avea suport lateral

self-supporting tank (OM, hidr, transp) cuvă autoportantă, tanc autoportant

self-supporting vault (constr, termo) boltă autoportantă

self-supporting wall (constr) zid autoportant

self-sustained autonom; autoîntreținut (d. un proces, un fenomen)

self-sustained discharge (fiz, el) descărcare (electrică) autonomă

self-sustained oscillation (fiz, mec) oscilație autoîntreținută

seller's market

self-sustained vibration (fiz, mec) autooscilație

self-sustained vibrations (fiz, mec) autooscilații, oscilații proprii, vibrații autoîntreținute

self-sustaining chain reaction reacție în lanț autoîntreținută

self-sustaining independent

self-synchronizing (autom, mas) sincronizare automată

self-tapping screw (OM) șurub cu autofiletare, șurub pentru tablă

self-taught autodidact; autoinstruit; (pe care l-a) învățat singur

self-testing autotestare; (inf, autom) testare automată a performanțelor unui echipament de calcul prin transmiterea unor probleme-test și analizarea rezultatelor recepționate

self-threading eye (textile) ochi cu autoînșirare

self-timer autodeclanșator (la aparate fotografice), declanșator automat

self-timering descărcare (electrică) automată / spontană

self-torture autoflagelare; autotorturare

self-tuning (autom, metr) autoreglare (fină)

self-triggered program(me) program cu lansare automată

spring-type self-starter (OM) demarator / starter / dispozitiv de pornire cu arc

self-unloading waggon (cf, met) vagon cu descărcare automată

self-ventilated (OM, mas) autoventilat, autorăcit

self-ventilation (TH) autoventilație

self-violence (*fig*) sinucidere

self-will încăpățănare, îndărătnicie; bun plac, samavolnicie

self-willed încăpățănător, îndărătnic

self-winding (OM) (d. ceas) cu întoarcere automată

self-wisdom părere (foarte) bună despre sine

self-wise cu o părere (foarte) bună despre sine; presumțios; înfumurat

self worth respect de sine

sell (ec) a vinde; a desfăce; a face comerț / negoț cu; a face reclamă; a populariza; a-și face auto-reclamă; a face vânzare; a se ocupa cu vânzarea; (d. o marfă) a se vinde; a se desfăce; (d. o idee etc.) a prinde, a avea succes; **goods that do not** ~ (ec) mărfuri care nu trec; ~ **goods re-tail** (ec) a vinde mărfuri cu amănuntul; ~ **goods for cash** (ec) a vinde mărfuri pe bani gheață; ~ **off** (ec) a solda, a desfăce la preț scăzut

seller (ec) vânzător; lucru care se vinde / are căutare; succes de librărie, carte de succes

seller's market (ec) (piață cu) cerere mai mare decât oferta

selling

selling (ec) (d. preț etc.) de vânzare / desfacere; vandabil; care are căutare; de succes; angajat ca vânzător
selling agent (ec) agent pentru vânzări
selling commission / brokerage (ec) comision asupra vânzărilor / la vânzări
selling costs (ec) cheltuieli cu vânzarea / cu desfacerea (produselor)
selling-off / out (ec) vânzare, desfacere
selling pressure (ec) afluență a ofertelor de vânzare
selling price (ec) preț de vânzare
selling rate (ec) curs de vânzare (a unei valute, a unei acțiuni etc.)
sell off (ec) a vinde cu rabat / cu preț redus
sell on (ec) a convinge, a îndupleca; a îmbia (să vândă, să cumpere)
sellotape (OM, ind chim) scotch, bandă adezivă; a lipi cu scotch
sell-out (ec) vânzare, desfacere
sell out (ec) a vinde tot (stocul etc.); a vinde la licitație; a trăda; a înșela (încrederea etc.)
sell up (ec) a vinde tot (stocul etc.); a vinde la licitație
seltzer (alim) apă gazoasă, sifon
selvage, selvedge (OM) muchie; (textile) tiv, margine, bordură
selvage (OM) muchie, margine, bordură; cant; (textile) tiv
selvage-tension motion (OM, TH) mișcare de tensionare a marginilor
selves (*pl*) de la **self**
sem. (med) prescurtare de la semicolon
SEM, scanning electron microscopy (fiz, metr) microscopie electronică / cu baleiaj electronic
semanteme semantem
semantic(al) (gram) semantic
semantics semantică, semasiologie
semaphore (auto) semafor; (mil) semnalizare cu două fanioane; a semnaliza cu semaforul / cu două fanioane
semasiological (*lingv*) semasiologic; semantic
semasiology (*lingv*) semasiologie; semantică
semblable aparent; asemănător, similar; potrivit, nimerit, cuvenit
semblance înfățișare (exterioară), aspect; formă; asemănare, similitudine; reproducere; copie; aparență; formă înșelătoare; **under the ~ of** sub aparență
semblant aparent, înșelător; fals, contrafăcut
seme (*lingv*) sem, semantem
semeiology semiologie, semiotică; (med) semiologie, simptomatologie
semeiotic (med) semiotic
semen, (pl) semina (anat) spermă, sămânță

semi-continuous

semester (sem) (metr, univ, edu) semestru, unitate informală de timp, egală cu 6 luni, o jumătate de an sau o perioadă de studiu de 15...21 săptămâni
semestral semestrial
semester hour (sem hr) (metr, edu, univ) unitate pentru credite universitare, echivalentă cu 1 oră de predare pe săptămână
semi- (metr) semi, prefix pentru 1/2 sau jumătate, la fiecare jumătate
semi-adder (ind chim) circuit de semiadiție
semi-annual bianual, semestrial
semiannually, twice a year (*adv*) de două ori de an
semi-automatic (mas) semiautomat
semi-automatic advance (mas-un) avans semiautomat
semi-automatic arc welding machine (mas-un, met) mașină semiautomată de sudare cu arc electric
semi-automatic welding (TH, met) sudare semiautomată cu arc electric
semi-automatic clutch (OM) ambreiaj semiautomat
semi-automatic control (autom) comandă semiautomată
semi-automatic controller (autom) regulator semiautomat
semi-automatic lathe (mas-un) strung semiautomat
semi-automatic mould (OM, mas-un) matriță semiautomată
semi-automatic multispindle lathe (mas-un) strung semiautomat multiax
semi-automatic welding (TH, met) sudare semiautomată
semi-axis (OM) semiosie; (geom) semiaxă
semi-axle (OM) arbore (de) planetar
semi-basement (constr) demisol
semi-beam (OM, constr, mec) grindă în consolă
semibreve (metr, muz) unitate relativă de timp, egală cu o notă întreagă
semi-cantilever (wing) aripă cu contravântuire exterioară parțială
semi-chilled cast iron (met) fontă semi-dură
semicircle (geom) semicerc; (metr, geom) semicerc, unitate de măsură pentru unghiuri, egală cu 1/2 dintr-un cerc, π radiani sau 180°
semicircular (geom) semicircular
semi-coke (met) semicocs
semi-coking (met) semicocsificare
semicolon punct și virgulă
semi conductor (electr, materiale) semiconductor
semi-conscious pe jumătate conștient
semi-continuous semicontinuu

semi-continuous broad strip mill

semi-continuous broad strip mill (met) laminor semicontinuu pentru tablă lată
semi-continuous rolling mill (met) laminor semicontinuu
semi-continuous train (met) linie de laminare semicontinuuă
semi-convergence (mat) convergență simplă
semi-cured (ind chim) semivulcanizat
semi-cycle alternanță, (mec) jumătate de ciclu (de solicitare)
semi-cylindrical (geom) semicilindric
semidetached, semi-detached (constr) casă având zid / perete comun cu alta, (d. o casă) despărțit de o altă casă printr-un zid / perete comun
semi-diameter (s.d.) (geom) rază
semi-Diesel engine (termo) motor cu cap incandescent, motor semi-diesel
semi-diurnally, twice a day (*adv*) de două ori pe zi, la fiecare jumătate de zi
semi-drying oil (ind chim) ulei semisicativ
semi-elliptical spring (OM) arc semieliptic
semi-ferritic steel (met) oțel semiferritic
semifinal (sport) semifinală, de semifinală
semifinalist (sport) semifinalist
semifinished (TH, ind) semifinit; semifabricat; semifinisat
semi-finished, semifinished (TH, ind) semifinisat
semi-finished flat (met) oțel lat, platină, semifabricat plat (și din oțel)
semi-finished goods (ind) articole semifabricate
semi-finished material / product (ind) semifabricat
semi-finishing mill train (met) laminor pregătitor
semi-float (ind chim) cauciuc regenerat fără fibre textile
semi-fluid (materiale) semilichid, vâcos
semi-fluid consistency (T) consistență semifluidă (d. unsori)
semi-fluid friction (T) frecare semifluidă
semi-gantry crane (transp, mas) macara semicapră
semi-gas firing (termo) încălzire cu semigaz
semi-girder (mec) grindă în consolă
semi-Goliath crane (transp, mas) macara semiportal
semih (metr, med) abreviere pentru semihourly (every half hour); v. **semihourly**
semi-hard semidur (d. materiale)
semihourly (every half hour) (*adv*) de două ori de oră, la fiecare jumătate de oră
semi-infinite (mat) semiinfini
semi-infinite body / space (mat, fiz) semispațiu
semi-killed steel (met) oțel semicalmat

semi-smooth-cut file

semi-manufactured article / good / product (ind) semifabricat
semimechanical / semi-mechanised (ind) semi-automat, semimecanizat
semi-mild steel (met) oțel semi(-)moale
semimonthly, semi-monthly, twice a month (*adv*) de două ori de lună, chenzinal; ediție / revistă bilunară; bilunar, bimensual; de două ori pe lună
seminal (biol) seminal, germinal; (*fig*) germinal, embrionar
seminar (univ) seminar, sală de seminar
seminarian (edu) seminarist
seminarist (edu) seminarist (romano-catolic)
seminary seminar (teologic) (romano-catolic); seminar (teologic) (pt. alte confesiuni); (edu) școală secundară particulară pentru fete; seminar; (agr) pepinieră; focar
seminate (bot, agr) a semăna, a răspândi
semination răspândire, difuzare (a cunoștințelor etc.); (biol) (di)seminație, diseminare
semi-occlusive semiocclusiv
semiology v. semeiology
semi-oscillation (fiz, autom, mec) alternanță, jumătate de oscilație
semiotics semiotică
semi-opaque (materiale) semi-transparent
semi-pasty slag (met) zgură vâscoasă
semi-plant (ind, TH) instalație semiindustrială
semi-portal crane (transp, mas) macara semiportal
semiprecious semiprețios (d. metale, pietre)
semi-product (ind) semifabricat
semiquaver (metr, muz) (notă) șaisprezecime, unitate relativă de timp, egală cu 1/16 dintr-o notă întreagă
semi-radial drilling machine (mas-un) mașină de găurit radială, semi-universală
semi-rigid (mec, fiz) semirigid
semi-rigid plastic (plast) material plastic semirigid (cu modul de elasticitate aparent de ~70...700 MPa)
semi-rimming (met) semi-calmat
semi-rimming steel (met) oțel semi-calmat
semi-rotary actuator (OM, hidr) motor / sistem de acționare oscilant / balansier
semi-rotary pump (OM, hidr) pompă semirota-tivă
semis (ind) (produse) semifabricate, materiale semifinite / semifinisate
semi shrouded (OM) semideschis
semi-sintered (materiale) semiaglomerat, semi-sinterizat
semi-smooth-cut file (mas-un) pilă semifină

semi-solid consistency

semi-solid consistency consistență semi(-)solidă (d. unsoari)
semi-solid substance (fiz) substanță semi(-)solidă
semisphere (geogr) emisferă
semispherical (geogr) semisferic
semi-stable (ind chim) emulsie de bitum semi-stabilă
semisteel (met) fontă cu structură fin-perlitică / oțelită
semi-suspended roof (met, constr, termo) boltă semisuspendată (a unui cuptor)
semi-synthetics produse semisintetice
semitic semitic
semitic semitic; limbi semitice
semitism semitism
semitone (muz, metr, fiz) semiton, unitate pentru a descrie raportul între frecvențele a două note, cu două variante; a) – două note diferă printr-un semiton dacă cea mai înaltă are frecvența $16/15 = 1,0667$ ori frecvența celei mai joase; b) – sinonim pentru jumătate de pas în scări monocromatice standard, raportul frecvențelor fiind $2^{1/12} = 1,0595$
semi-traverse axis (OM) axă reală
semitropical (geogr) subtropical
semi-ultra accelerator (fiz) accelerator semi-ultrarapid
semivowel (lingv) semivocală
semi-water gas (termo) gaz de apă, sărac
semiweekly (*adv*) de două ori pe săptămână; care apare de două ori pe săptămână, bisăptămănal; publicație bisăptămănală
semiweekly newspaper revistă cu apariție de două ori pe săptămână
semolina (alim) griș
sempstress (textile) cusătoreasă
semsem sesame (alim)
sen (ec) monedă în Indonezia, Japonia, Kampuchea
senary format din șase părți / elemente
senate (pol, univ) senat
senator (pol) senator
senatorial (adm, pol) senatorial, de senat, al senatului, având dreptul de a participa la alegerile pentru senat
senatorship (adm, pol) calitate de senator; durata mandatului de senator
send a trimite, a expedia; a transmite; a adresa; a arunca, a azvârli; a face, a îndrepta; a trage; (radio, TV) a transmite, a difuza; a aduce într-o anumită stare; a face; a porunci; a remite; (fiz, radio) a emite; impuls, avânt; (nav) forță, impuls (al valurilor)
send after a chema, a trimite după

sensation-monger

send along a trimite (mai repede)
send away a trimite (în altă parte) (la studii, la specializare etc.); a da afară, a goni; a izgoni
send away for (ec) comanda prin poștă (produse)
send down a reduce, a scădea, a micșora (prețuri, temperatura etc.); a trimite în jos (fumul etc.); a trimite, a distribui (unităților etc. în subordine); (univ) a exmatricula (pt. conduită proastă); (ec, adm) a trimite un mesaj / un ordin etc. unei unități etc. în subordine
sender trimițător; expeditor; transmițător; (fiz) emițător de impulsuri; manipulator; (OM) buton
sender manipulator
send for a chema (doctorul etc.), a trimite după; (ec) a comanda (o marfă), a face o comandă de
send forth (bot) a da (frunze etc.), a produce; (fiz) a emite (raze etc.), a emana
send forward a transmite
send in a da, a prezenta (o declarație, demisia etc.); **for** a expune, a prezenta (la o expoziție)
send-off impuls, avânt; (bune) urări (la despărțire, la numirea cuiva într-o funcție etc.); recenzie laudativă
send off a trimite, a expedia (o scrisoare etc.); a alunga, a da afară; a conduce, a însoți (pe cineva care pleacă)
send out a expedia; a distribui; v. **send forth**
send out a emite
send up a trimite în sus
Senegal (geogr) stat în Africa; **the** ~ fluviu în Africa
Senegalese (geogr) senegalez
senescence (anat) bătrânețe, senilitate
senescent (anat) care îmbătrânește
senile senil; bătrân
senility senilitate; bătrânețe
senior senior; mai în vârstă; bătrân, persoană mai în vârstă; (univ) student în ultimul an; persoană importantă / marcantă
seniority vârstă mai mare; vechime mai mare în muncă / în serviciu
senna (bot) siminichie; (med) foi de siminichie
sennit (nav) tresă, salamastră, parămă împletită
sensation (med, anat) senzație; senzație, simțire, sentiment; senzație, impresie; vâlvă, emoție
sensational senzațional, de senzație; extraordinar; (anat) senzorial, senzitiv; senzual
sensationalism goană după senzațional; senzualism
sensationalist autor de cărți de senzație; senzualist; persoană dornică de senzațional
sensationalize a trata ca pe ceva senzațional
sensationally (*adv*) (în mod) senzațional
sensation-monger colportor de știri senzaționale

sense

sense (anat) simț; (*pl*) minte, judecată, luciditate; simț (al umorului etc.); simț, sentiment (al datoriei etc.); conștiință; judecată; înțelepciune; rost; sens, înțeles, accepțiune; sens, direcție; orientare; tendință; (*fig*) sens, esență (a unui enunț etc.); (*fig*) dispoziție, stare de spirit, puls; a simți, a-și da (vag) seama de / că; a pricepe, a înțelege; (d. aparate) a înregistra, a detecta; a examina după un criteriu

sensed within a distance of (auto) sesizat / observat / detectat până la o distanță de

senseful plin de sens / înțeles / semnificație

senseless (*adj*) fără sens / înțeles; necugetat, nesăbuit; prost; prostesc; nebunesc; nesimțitor; căzut în nesimțire; leșinat

senselessly (*adv*) (în mod) necugetat, prosteste

senselessness lipsă de sens / înțeles; nesăbuiță; prostie; nebunie; nesimțire, lipsă de simțire; (stare de) nesimțire; leșin

sense of direction (TH) sens, orientare

sense of rotation (mec, OM) sens de rotație

sense organ (anat) organ senzorial

sensibility sensibilitate; simțire; emotivitate; sensibilitate (a unui aparat); acuitate a simțurilor; ~s (*pl*) susceptibilitate

sensible rațional, cu judecată; inteligent; practic; logic; cuminte; mare, considerabil, apreciabil, sensibil (la un stimul, cum ar fi lumina etc.); perceptibil, perceput prin simțuri; simțitor; emotiv

sensible heat (termo) căldură proprie / percepută; (metr) căldură care determină o schimbare a temperaturii (sesizabilă de un aparat)

sensible heat (air) cooler (termo) aerorăcitor fără deumidificare, răcitor de aer cu (transfer de) căldură sensibilă

sensible heat ratio (termo) coeficient de căldură sensibilă (al unui răcitor de aer)

sensible horizon orizont aparent

sensible of conștient de, care-și dă seama de

sensibly (*adv*) (în mod) apreciabil, considerabil; (în mod) rațional; inteligent; înțelept

sensing (fiz, metr, autom) detectare, analiză, care detectează / analizează; (inf) citire, care cirește (d. un subprogram etc.)

sensing bulb (metr, termo) bulb / rezervor termostatic, element sensibil al unui termometru

sensing component element sensibil

sensing device / element (metr, fiz) captor, detector, element sensibil, traductor /ca modul într-un aparat

sensing element (metr, fiz) element sensibil

sensing head (metr) cap de măsurare / explo-rator, (cap) palpator

sensitivity

sensing member (metr, fiz) element sensibil

sensing probe (metr) cap (de măsurare)

sensitivation sensibilizare

sensitive de precizie; sensibil; simțitor; impresionabil; emotiv; (anat) (d. piele etc.) sensibil; prea sensibil, susceptibil; supărăcios; (OM) de precizie, precis; (mas-un) cu avans manual; (fiz) fin, sensibil

sensitive adjustment (autom, OM, metr) ajustare / reglareprecisă / fină

sensitive bulb (metr) parte sensibilă a unui termometru

sensitive drill machine (mas-un) mașină de găurit cu avans manual, mașină de găurit de precizie

sensitive region (metr) interval de sensibilitate; regiune / zonă sensibilă

sensitive time perioadă de funcționare (d. mașini, aparate etc.)

sensitive to heat sensibil la căldură (d. materiale, aparate, elemente de mașini etc.)

sensitive control (autom, OM) comandă manuală, reglare sensibilă; (mas-un) comandă manuală, comandă precisă

sensitive drilling machine (mas-un) mașină de găurit, cu avans manual

sensitive element (OM) sondă, element sensibil (într-un aparat de măsură)

sensitive (hand) feed (mas-un) avans manual

sensitively (*adv*) cu sensibilitate; cu susceptibilitate; (TH, metr) cu precizie

sensitiveness sensitivity sensibilitate

sensitiveness of the reading (metr) precizia indicațiilor unui instrument de măsurat

sensitiveness to percussion sensibilitate la șoc (d. materiale, mașini)

sensitiveness to tapping sensibilitate la șoc / la batere (d. materiale, mașini)

sensitive part (OM) piesă de siguranță (și cu durabilitate limitată) a cărei rupere nu afectează serios funcționarea / repornirea sistemului

sensitive plant (bot) plantă sensibilă, senzitivă

sensitive to corrosion (materiale) sensibil la coroziune

sensitive to heat (d. materiale, aparate, elemente de mașini etc.) sensibil la căldură

sensitive to overheating (met, plast) sensibil la supraîncălzire

sensitive to red light (plast) sensibil la lumina roșie

sensitive to shock (materiale) sensibil la șoc

sensitivity (metr, autom) sensibilitate, finețe, precizie; (ec) reacție la recompense și penalizări; sensibilitate

sensitivity area

sensitivity area (metr, autom, mas) interval / zonă de sensibilitate (pt. un parametru etc.)
sensitivity control (metr, autom) reglarea sensibilității (d. aparate)
sensitivity of deflection (mec) sensibilitate a deviației
sensitivity switch (metr) comutator de sensibilitate
sensitivity to ageing (materiale) sensibilitate la îmbătrânire (inclusiv lubrifianti, vopseluri etc.)
sensitivity to hardening (met, plast) sensibilitate la călire / la durificare
sensitivity to percussion (materiale) sensibilitate la șoc / la lovire
sensitivity to temperature (alim, materiale) sensibilitate la temperatură
sensitivity to welding cracks (met, plast) sensibilitate la fisurare în timpul sudării
sensitisation, sentivization (*amer*) sensibilizare
sensitize a sensibiliza
sensitized stainless steel (met) oțel austenitic inoxidabil, mai sensibil la medii agresive din cauza depunerii carburii de crom la marginea grăunților
sensor (OM, fiz, metr) traductor, senzor
sensorial v. sensory
sensory (anat) senzorial
sensual senzual; v. sensory
sensualism senzualitate; senzualism
sensualist senzual, persoană senzuală; senzualist
sensualistic senzual
sensuality senzualitate; lascivitate; lubricitate
sensuous senzual, senzorial; care apelează la simțuri; estetic
sensuously (*adv*) prin simțuri; cu simțurile; estetic
sensuousness senzualitate, sensibilitate senzorială; plăcere estetică
sent trimis, expediat
sentence (jur) sentință, verdict, a condamna; (gram) propoziție, frază; maximă
sentence (gram) propoziție, frază; raționament; afirmație; maximă; (inf) propoziție, frază; (jur) sentință, verdict, a condamna, a da o sentință
sententious sentențios; emfatic; plictisitor; plin de sentințe
sententiously (*adv*) sentențios, emfatic
sentience simțire; facultatea de a simți, sensibilitate
sentient simțitor; conștient
sentiment sentiment, simțământ; simțire; atitudine; dispoziție; punct de vedere; sensibilitate; patos; participare; sentimentalism
sentimental (d. cineva) sentimental; emotiv; duios; (*fig*) dulceag

separate plant

sentimentalism sentimentalism
sentimentalist sentimental, persoană sentimentală
sentimentality sentimentalitate; sentimentalism
sentimentalize a se comporta ca un sentimental, a sentimentaliza
sentinel (metr, mas) aparat de supraveghere; marcă; semn; (inf) simbol separator (la limbaje de programare); v. **sentry**; **stand** ~ a sta de pază
sentinel pyrometer (metr, termo) con Seger / pirometric
sentinel plant (ind, met) instalație de rezervă
sentry (mil) santinelă; strajă; pază; **keep** ~ a sta de pază / strajă
sentry box (mil) gheretă (a santinelei)
sentry-go (mil) serviciul de gardă
Seoul (geogr) capitala Coreii de Sud, Seul
Sep. prescurtare de la **September**
sepal (bot) sepală
sepalous (bot) cu sepale
separability separabilitate, caracter separabil
separable (OM) demontabil, separabil
separate separat; împărțit; diferit, deosebit, special, distinct, individual, particular; independent, autonom; izolat, retras, despărțit; a separa, a despărți; a alege; apune de o parte; a sorta; a izola, a detașa, a desprinde; a clasifica; (poligrafie) a despărți (cuvinte) în silabe; a împărți, a diviza; a (se) despărți, a se separa, a se izola, a se detașa, a se desprinde; a divorța; (OM) a demonta; (chim) a descompune
separate applicatin adhesive (plast, chim) adeziv cu aplicare separată
separate as a flocculent (TH) a separa cu agent de flocurare (d. minereuri)
separate drive (mas) acționare individuală / separată
separate end-condition (fiz) condiții speciale la extremități
separate in flakes (ind chim) a coagula sub formă de fulgi / solzi
separate individual, separat
separate into layers a separa în straturi
separate into parts a separa în părți / elemente (componente)
separate lubrication (T) ungere locală / separată (pt. un subansamblu)
separate lubricator (T, OM) ungător pentru ungere locală
separately controlled (OM) cu comandă individuală
separate out a sorta, a scoate
separate phase (ind chim) fază separată (deja)
separate plant (ind) instalație separată / independentă

separate tar

separate tar (ind chim) a degudrona
separate ventilation (ind) ventilație separată
separating care (se) separă, separator
separating agent (alim, ind chim) agent de precipitare / de separare, precipitant
separating bath (alim, ind chim) baie de separare
separating bowl (OM) coș / rotor al centrifugei
separating capacitor (alim, ind chim, termo) condensator de separare
separating capacity (TH) capacitate de separare / de sortare (la centrifugă, la separator)
separating column (alim, ind chim) coloană de separare
separating cylinder (OM) cilindru separator
separating dam (constr, hidr) dig de separație
separating device (OM, alim, ind chim) separator
separating factor (OM, alim, ind chim) factor de separare
separating filter (OM, alim, ind chim) filtru de separare
separating flask (OM, alim, ind chim) separator florentin
separating funnel (OM, alim, ind chim) pâlnie de separare
separating line linie de delimitare / de separare; (OM, constr, met) rost de delimitare / de separare
separating machine (alim, ind chim) mașină de separat / de porționat
separating of grease (chim) sinereza unsorii consistente
separating plate (textile) antibalon (la mașina de filat cu inele); (OM) placă separatoare
separating point (TH, mat) punct despărțitor
separating process (TH) proces / procedeu / metodă de separare
separating screen (OM) sită de separare / de sortare
separating shears (mas-un) foarfece de debitat / de tăiat
separating strength (TH) rezistență la separare, rezistență la smulgere (d. materiale, componenți etc.)
separating sump (constr, alim, mediu) bazin de limpezire / de separare / de decantare
separating tank (constr, alim, mediu, OM) bazin / tanc de decantare, decantor
separating thread (textile) fir de separare (la țesături, compozite etc.)
separation despărțire, separare; alegere; sortare; izolare; detașare, desprindere; clasificare; (poligrafie) despărțire în silabe (a cuvintelor); împărțire, divizare; despărțire, separație; divorț

septum, (pl) septa

separation allowance (jur) diurnă, pensie după divorț
separation by dilution (TH) separare prin diluare
separation coefficient (TH) coeficient de separare
separation efficiency (alim, ind chim, met) eficiența separării
separation factor (TH) factor de separare
separation joint (OM, constr) rost de separare (în construcții și la sudură)
separation machine (ind chim, alim, constr, met) mașină / instalație de separare
separation of crystals (chim, met) separare a cristalelor
separation of graphite (met) grafitizare
separation of mixtures (ind chim, fiz) separare a amestecurilor
separation process (TH) proces / procedeu / metodă de separare
separation sharpness (TH) precizia / acuratețea procedurii de separare
separation size (TH, fiz) mărime / dimensiune de separare / de la care se separă (d. particule, picături care trebuie separate)
separation strength (materiale) rezistență la smulgere / la separare
separatist (pol) separatist
separator (OM) separator; (agr) sită, trior; (ind chim, mediu) aparat de separare / epurare
separator box (OM, hidr, fiz, mediu) capcană-separator
separator disk (OM) disc de separare, disc-separator
separator drain valve (OM, hidr, mediu) supapă de epurare / de separare, epurator
separator for dust (ind, mediu) separator de praf, ciclon colector, filtru de praf
separatory (OM) separator, despărțitor
separatrix (poligrafie) semn de despărțire
sepia, (pl) sepiae (zool) sepie; (chim) sepie; (de culoare) sepie
sepsis (med) septicemie, stare septicemică
sept clan (în Irlanda)
September septembrie
septennium (metr) unitate de timp, egală cu 7 ani
septentrional (geogr) septentrional, nordic
septet(te) (muz) septet; (metr) unitate pentru cantitatea de 7 (articole identice etc.)
septic (med) septic
septic(a)emia (med) septicemie
septic tank (hidr, constr, mediu) fosă septică
septuagenarian septuagenar
septum, (pl) septa (anat) sept; (OM) perete despărțitor; membrană

septuple, septuplet

septuple, septuplet (metr) grup de 7 articole (în special identice); grup de 7 persoane
sepulchral sepulcral; mormântal, de mormânt
sepulchre mormânt; cavou; înmormântare
sepulture înmormântare, îngropăciune; mormânt; cavou
seq. prescurtare de la sequel – următorul, următoarea și sequentes, sequentia – următorii, următoarele; v. **sequel, sequentes, sequentia**
sequel urma, continuare; consecință, rezultat
sequela, (pl) sequelae (med) sechelă
sequence succesiune, șir, ordine, înșiruire; secvență; **in** ~ în succesiune, la rând, unul după altul; v. **sequel**; secvență; episod
sequence circuit (hidr, autom) circuit de servo-comandă
sequence valve (OM, hidr) supapă de succesiune
sequence of events derularea / succedarea / succesiunea evenimentelor
sequence of operation (TH) proces tehnologic, succesiunea operațiilor tehnologice
sequence of passes (met) succesiunea trecerilor (la laminare)
sequence of tenses (gram) corespondență / concordanță a timpurilor
sequencer (autom, inf) ordonator
sequencing succesiune (în timp), care se succede (în timp); (proces) secvențial, cu ordine de succedare, unul după altul
sequent următor; rezultat, care rezultă; v. **sequel**
sequentia, sequentes (pl) următorii, următoarele
sequential consecvent; care urmează (după altul); continuu; secvențial
sequential life test (metr, mas, materiale) test de durabilitate în care numărul de epruvete / căderi nu este dinainte stabilit; concluziile și deciziile depind de datele acumulate; (rezultatele pot fi: a) criteriile de acceptabilitate sunt îndeplinite, b) nu sunt îndeplinite și c) rezultate încă neconcludente și testul trebuie continuat)
sequentially (adv) (în mod) consecvent; consecutiv; **obey** ~ (inf) a executa în mod secvențial / una după alta (în prelucrarea datelor)
sequential scanning (fiz, autom) explorare continuă / secvențială
sequester (jur) a sechestra; a confisca; a izola, a îndepărta; a separa; ~ **from** a se izola de, a se retrage din
sequestered (d. viață, locuri etc.) retras, liniștit
sequesterate a sechestra; a confisca
sequestration (jur) sechestrare, confiscare, sechestrul; retragere; izolare; (med) izolare, carantină
sequin (textile) paletă, fluturaș

series-arc welding

sequoia (silv) arbore (de) seq(u)oia
ser (metr) v. **seer**
ser. (mat) prescurtare de la series; v. **series**
sera (pl) de la serum; v. **serum**
Serb sârb; (limba) sârbă; sârb(esc)
Serbia (geogr) Serbia
Serbian (adj) sârb, sârbesc
Serbo-Croatian sârbo-croat
sere uscat; (bot) ofilit, veștejit, veșted (d. plante)
serendipity însușirea de a găsi obiecte interesante / de valoare
serene senin; liniștit
serenely (adv) senin, cu seninătate
serenity senin, liniște; seninătate
Sereth (geogr) râu în România, Siret
serge (textile) serj
sergeant (mil) mil sergent; (jur) aprod; (adm) ofițer de poliție, polițist; comisar (grad inferior inspectorului de poliție)
sergeant-at-arms, serjeant-at-arms (adm) aprod, supraveghetor al ordinii (în unele instituții)
sergeant major (mil) grad intermediar între subofițer și ofițer; plutonier major
sergeant of the guard (mil) sergent ajutor al comandantului gărzii
serial în serie; (mat) curent, înseriat; roman serial / în serie; (film) serial; serie de articole
serial development (mat) dezvoltare în serie
serialize a publica / transmite în serie; a aranja / dispune în serie / serii
serially (adv) consecutiv, succesiv; în serie
serially connected (el, hidr) legat în serie
serially ordered set (mat) mulțime ordonată
serial number (OM) număr de uzină, cod de produs cu număr distinct pentru fiecare produs
serial production (ind, TH) producție în / de serie
serial testing (metr, TH) încercare în serie
serial transmissions (mec, OM) transmisii legate în serie
seriate(d) de serie; periodic; așezat unul după altul / în ordinea succesiunii
seriatim în serie; unul după altul; punct cu punct
seriation așezare în serie, înseriere
sericultural (agr) sericicol
sericultural (agr) sericicultură
sericulturist (agr) sericicultor
series, (pl) series (TH) (în) serie, șir, rând; succesiune, gamă; (poligrafie) garnitură (de litere); secvență; suită; scară; înlanțuire; **in** ~ în serie; în lanț; (poligrafie) garnitură (de litere); (mat) serie, șir, progresie; (el) legare în serie (a amorsoarelor)
series-arc welding (TH, med) sudare cu electrozi legați în serie

series cascade action

series cascade action (autom) acțiune în serie a unui parametru de intrare asupra modulelor (înseriate) ale unui circuit de comandă / reglare

series connected (mec, el, autom) legat în serie

series copper refining (met) (procesul / tehnologia de) afinare / rafinare succesivă a cuprului

series expansion (mat) serii / șiruri divergente

series flow control valve (OM, hidr) regulator de debit în serie

series (of fabricated products) (ind, TH) serie de fabricație

series of measurements (metr) șir de măsurări

series-parallel arrangement (mec, autom, el) conexiune de grupări în serie și în paralel

series ratio (hidr) factor serie, număr de componente montate în serie

serif picioruș, cârlig (de literă)

serio-comic(al) serios și comic / glumeț totodată; tragi-comic

serious serios; sobru; grav; solemn; așezat, ponderat; sever, rigid; pozitiv, real, adevărat; sincer; grav; periculos; cu care nu e de glumit; important; (d. o lucrare etc.) serios, profund, adânc

serious injury (med) rană gravă, răni grave

seriously (*adv*) (în mod) serios; cu seriozitate; serios; grav (bolnav etc.)

serious-minded (d. cineva) cu intenții / preocupări serioase; serios

seriousness seriozitate; caracter serios / grav; gra-vitate; importanță

serjeant(-at-arms) (adm) supraveghetor al ordinii (în instituții); (jur) apro-d

sermon predică; predică, lecție, morală

sermonize a predica; a ține o predică / predici; a face morală

serology (biol, chim) serologie

serous (biol) seros

serous membrane (biol) membrană seroasă

serpent (zool) șarpe; șarpe, viperă, năpârcă

serpentine (geol) serpentin(ă); de șarpe; (*fig*) ca de șarpe; șerpuit; cu multe cotituri; întortochat; sinuos

serpentry șerpi; crescătorie de șerpi; serpentină; șerpuită

serpigo (med) lupus

serra, (pl) serrae (iht) pește ferăstrău

serrate a tăia în zigzag; (bot) serat

serrated (bot) serat

serrated hub (OM) butuc cu caneluri

serrated wheel hub (OM) butuc de roată, canelat

serrating (TH) zimțare

serration (OM) dantură, zimțuri

service bridge

serration hob (mas-un) freză melc de prelucrat arbori canelați

serried strâns; înghesuit; compact; umăr la umăr

serum, (pl) sera (anat, med) ser, limfă; (alim) zer

serval (zool) serval

servant servitor, slujitor, slugă; **your humble** ~ al dvs. (prea) devotat (formulă folosită uneori în scrisorile oficiale); funcționar

serve a munci / lucra la / pentru; (*fig*) a sluji (patria etc.); a servi; a fi folositor; a fi de ajutor (cuiva); a servi (masa etc.); a da; a aduce; a servi (un musafir, un client); a deservi (populația etc.); a aproviziona; a trata (pe cineva); a se comporta / se purta cu; (*fig*) a trece prin; a-și face (ucenicia etc.); a deservi (două circumscriptii etc.); a funcționa la / în; (adm) a fi funcționar etc. la / în; a corespunde (unui scop etc.); a servi (unui scop etc.); a fi; a sluji; a funcționa; (mil) a-și face serviciul militar / armata; a fi militar, marinar etc.; a fi de folos / folositor; a fi de ajuns / suficient; a fi favorabil / prielnic; **as occasion ~s** când se va ivi prilejul / ocazia; a servi (la masă etc.); (sport) serviciu

serve as a servi de/drept/ca, a fi folosit ca

serve for **serve as** a fi bun de / pentru

serve out a i-o plăti (cuiva)

server persoană care servește / slujește; servitor; slujitor; (OM, alim) tavă, platou

serve up a servi (la masă)

service serviciu; slujbă; funcție; muncă; lucru, a fi angajat, ajutor, sprijin; favoare; folos; (*fig*) dispoziție, ordin, ordine; (mil) (gen de) armă (infanterie etc.); (ec) servire, deservire; serviciu, servire (la masă); serviciu (de cafea etc.); (sport) serviciu; (jur) înștiințare; aviz; publicare; (TH) serviciu; deservire, reparații curente, exploatare, regim; (adm) a deservi (un district etc.); (TH) a întreține (o mașină etc.); a face revizia și reparațiile curente (unei mașini etc.); exploatare; regim (de lucru); întreținere, reparații curente; deservire, a repara; (termo) a alimenta cu combustibil

serviceable folositor, util; (d. haine etc.), rezistent, durabil; (mas) care se poate repara / întreține, care este gata de a intra în funcțiune (după efectuarea reparațiilor, testelor etc.)

serviceable life (mas, OM) durată de funcționare

serviceableness folos, utilitate; durabilitate, rezistență, trăinicie

service brake (OM) frână de picior / de serviciu

service bridge (OM, constr) pasarelă / estacadă de serviciu

service ceiling

sestet

service ceiling (constr) plafon practic
service condition(s) (mas) condiții de funcționare / de exploatare / de utilizare
service dress (textile) ținută de serviciu
service entrance (constr) intrare de serviciu; intrare pe din dos / din spate
service factor (mas) factor de utilizare / de funcționare a utilajului (exprimat ca timp efectiv de exploatare raportat la timpul total al utilajului)
service gallery (ind) platformă de deservire
service gangway (constr) pasarelă
service instructions regulament de funcționare
service interruption (TH, mas) avarie, deranjament, pană, întrerupere în funcționare, instrucțiuni de lucru (d. mașini, utilaje etc.)
service lead (el) bransament electric
service life (OM, mas) durata de viață (a unei lucrări, a unei piese sau a unui subansamblu), durabilitate
service load (mas) sarcină utilă, sarcină din exploatare / în funcțiune
serviceman (mil) militar; soldat, ostaș
service part (OM) piesă de schimb
service performance (mas, OM, materiale) performanțe în funcționare
service pit (met) canal de reparație
service platform (ind) platformă de deservire
service port (hidr, OM) orificiu de ieșire
service position (OM) poziție de funcționare
service pressure (hidr) presiune de serviciu / de lucru
service road (constr) drum provizoriu / de șantier
service section (ind) secție de exploatare
service shop (ind) atelier pentru reparații curente
service speed (mas) viteză de funcționare / de lucru
service stairs (constr) scară de serviciu
service station (auto) stație service de întreținere; (ind) atelier de reparații; (*amer*) stație de benzină
service stress condiții de lucru; (mec) tensiuni / eforturi în funcționare
service test (mas) încercare în exploatare
service time (OM, mas) durată de viață
service tools (OM, mas-un) scule folosite pentru lucrări de reparații
service water (OM, hidr, mediu) apă de exploatare / industrială / tehnică
service woman (mil) femeie care face parte din forțele armate
servicing (ind, TH) întreținere; deservire; mănuiere
servient (adm) subordonat; dependent

serviette șervețel (de masă)
servile servil, slugarnic; lingușitor; captiv
servilely (*adv*) (în mod) servil, slugarnic
servility servilism, slugărnicie, servilitate
serving porție; bucată (de tort etc.); (OM) înveliș (protector), garnitură de etanșare; îmbrăcăminte; (el) izolație
servitor servitor; însoțitor
servitude servitute; obligație, constrângere
servo (autom, mas) servomecanism, servomotor
servo-amplifier (autom) servoamplificator
servo-assisted brake (OM, autom) servofrână
servo-assisted steering (OM, autom) servodirecție
servobrake (OM, autom) servofrână
servo circuit (autom, hidr) circuit cu buclă închisă / cu autoreglare, servocircuit
servo-clutch (OM, autom) servoambreiaj
servo-control (OM, autom) servomecanism
servo-controlled (OM, autom) servocomandat
servo-drive (OM, autom) acționare prin servomotor
servo-engine (autom, mas) servomotor
servo-loop (autom) circuit de reglare automată
servo-lubrication (T, autom) ungere centrală, cu reglare automată
servo-mechanism (OM, autom) servomecanism
servomotor (autom, mas) servomotor
servo operated valve (autom, OM, hidr) ventil cu servomotor
servorudder (nav, autom) servocârmă
servospeed control (autom, mas) servocomandă a vitezelor
servo-steering (autom, OM, hidr) servodirecție
servosystem (autom, mas) sistem de reglaj, servosistem
servo unit (autom, mas) servomecanism
servovalve (hidr, OM, autom) servovalvă
sesame (bot, alim) susan
sesame-oil (alim) ulei de susan
sesquioxide (chim) sescvioxid
session (pol) ședință, sesiune (a parlamentului etc.); conferință; (univ) an universitar / academic; (*amer*) semestru; (edu) an școlar, școală, lecții, cursuri, curs, lecție; oră; ședință (de lucru, în orice sferă de activitate); bătaie de cap; întrevvedere neplăcută, discuție
sessional de ședință / sesiune; care are loc în fiecare perioadă etc.
sester (metr) unitate britanică veche de măsură pentru volum (de miere): 1 sester ~7,5 l
sestet (metr) o altă denumire pentru sextet, o unitate pentru cantitate de 6; (muz) un ansamblu de 6 instrumente

set

set set; garnitură; echipament; aparat; agregat; ansamblu; serie; sortiment; așezare; poziție (a capului etc.); trusă; (sport) (tenis) set; (*fig*) curent, tendință, (a opiniei publice etc.), direcție (a unui curent etc.); (ec) scrisoare (comercială etc.); (alim) serviciu (de cafea etc.), garnitură; grup, cerc; așezat; fixat; complet; bine stabilit; a așeza; a pune; a întinde; a îndruma; a impune; a potrivi (la un montaj); a stabili (o poziție a unei mașini, o dată etc.); a monta (o piesă, piatră prețioasă etc.); a înțepeni; a situa; a aranja; a fixa (o piesă, o dată etc.); (OM, TH) a recondiționa; a pune (în libertate etc.); ~ **in order** a pune în ordine; a ordona; a aranja; a pune în ordine, a regla; a face să meargă / funcționeze (ceasul etc.); a indica, a arăta; a repara (un mecanism); a ajusta, a regla, a acorda, a potrivi; (agr) a sădi (o plantă), a semăna, a însămânța, a planta, a pune, a așeza (cloșca pe ouă); a introduce; avârî, a băga, a înfinge (un țărșuș etc.), a împlânta; a ascuți (coasa etc.); a îndrepta, a dirija; a întoarce; a răsuși; a trasa; a pregăti, a aranja (scena etc.); a găti, a înfrumuseța, a împodobi; (tipografie) a culege o pagină; (teatru) a monta; a presăra (cu); a determina (poziția) cu busola; a întinde (o cursă); a pune / îndemna (să facă); a pune pe cineva pe urmele cuiva; (d. vânt, curenți de apă) a începe; (d. faimă, zvon) a se stinge; (*fig*) (d. aștri) a dispărea; (*fig*) a ațâța, a da importanță (unei probleme); (adm) a pune, a aplica (ștampila etc.); a strânge din (dinți); (ec) a fixa, a stabili (valoarea, prețul etc.); a dispune; a da (o sarcină, un exemplu etc.); (muz) a pune pe note, a scrie partitura pentru; (poligrafie) a culege, a zețui; (mai rar) (nav) a întinde, a desfășura (velele); a-și face (părul), a (se) coafa; a introduce (o modă, un stil etc.); a pune în circulație (idei etc.); a face să nu mai funcționeze, a opri (un mecanism etc.); (zool) (d. păsări) a sta pe ouă, a cloci; (d. ciment etc.) a se întări, a se solidifica; (alim) (d. lapte etc.) a se coagula, a se prinde, (d. albușul de ou) a se coagula; (d. față) a căpăta o expresie rigidă; (d. o culoare etc.) a se fixa; a prinde; a prinde formă; a se contura; a se modela; (d. soare, lună etc.) a apune, a asfinți; a porni, a pleca, a se duce, a merge; a se îndrepta, a se dirija, a avea direcția (spre nord etc.); (textile) (d. o haină etc.) a sta, a șede, a veni bine; (bine, rău etc.); (bot) (d. un răsad etc.) a prinde; a se dezvoltă; (med) a pune la loc (un braț luxat), (d. un os rupt) a se suda, (d. un cadavru) a înțepeni; (d. privire etc.) fix; nemișcat; rigid; stabilit (dinainte), prestabilit; fixat dinainte; premeditat; intenționat; **of ~ purpose** premeditat, cu premeditare,

set-back

dinadins; (d. un discurs etc.) redactat, pregătit etc. dinainte; (d. vreme) neschimbat, stabil; ferm, hotărât, neclintit; (d. soare etc.) care a apus / asfințit, apus de soare; (d. cineva) construit, clădit; consistent; solidificat; întărit; (alim) (d. lapte) coagulat; gata, pregătit; direcție, sens; mers, curs; tendință, înclinație; puls; (constr) (d. ciment) a face priză; (geogr, constr) contur, configurație (a unui teren etc.); trăsături; caracteristici; poziție (a capului); postură; ținută; (teatru) decor; grup (de persoane); societate, companie; număr; (*fig*) clică, gașcă, bandă; grup (de obiecte); colecție; serie; număr; sport set; (mat) ansamblu, serie, mulțime; (bot, agr) răsad, lăstar, plantă; **be dead ~ on doing smth.** a fi ferm hotărât să facă ceva; **make a dead ~ on smb.** (*fig*) a ataca brusc pe cineva

set about a se apuca de; a începe, a porni cu; apuca să lucreze; a tăbări (pe cineva), se năpusti asupra (cuiva); a face (pe cineva) să înceapă (ceva); a răspândi, a împrăștia (un zvon)

set a day a fixa o zi

set a dish on the table (alim) a servi, a pune o mâncare pe masă

set a dog an smb. a slobozi un câine asupra cuiva

set a dog barking a stârni / asmuți un câine

set a file (mas-un, TH) a recondiționa o pilă

set against a pune / a îndrepta spre / către; a opune; a ațâța / răscula / ridica împotriva; a compara cu

set a hen (agr) a pune o găină pe cuibar

set alight a aprinde

set apart a pune de o parte, a rezerva; a păstra; a despărți, a separa

set a person against another a ațâța o persoană împotriva alteia

set a problem a pune / ridica o problemă

set a sail (nav) a desfășura o pânză

set a scene (teatru) a monta un decor

set aside v. **set apart**; a înlătura, a da de o parte; a respinge; a anula

set about doing smth. a se apuca să facă ceva

set about smb. (*fam*) a ataca pe cineva

set an example a da un exemplu

set a task a trasa o sarcină

set at normal a conecta (normal)

set a violin (muz) a acorda o vioară

set-back piedică, obstacol; oprire (în dezvoltare etc.); (mil) recul

set-back (mec) contralovitură; (fizică nucleară) corectare automată a excesului de reactivitate, repunere, restabilire; (el, hidr) curent turbinar; dare înapoi, pas înapoi; obstacol; oprire (în dezvoltare etc.); piedică; (mil) recul

set back

set back a împiedica, a opri; a reține; a împiedica / opri dezvoltarea; a stânjeni; a da înapoi (ceasul); a opune rezistență, a reacționa; a curge înapoi; a se retrage; a stânjeni; (*fig*) a costa (pe cineva)
set-back scale (metr) scală cu așezare în poziție de zero
set beside a compara cu, a pune alături de
set bolt (OM) șurub de ajustare, bolț de fixare
set by a pune de o parte; a economisi
set collar (OM) inel de fixare
set down a pune / așeza jos; a descărca; a lăsa (jos); a pune / așterne pe hârtie; a nota, a însemna; a trece într-un registru etc. (pe cineva), a înregistra; a micșora, a potoli, a domoli (ze-lul etc.), a se lăsa (în jos); a se așeza
set down as a considera / socoti (pe cineva) ca / drept
set down to a atribui, a pune pe seama; a urma, a trebui să
set fire to a da foc la
set forth a declara; a expune; a lămuri, a explica; a arăta; a lăuda, a recomanda; a face cunoscut; a proclama, a vesti; a specifica, a menționa (într-un contract etc.); a porni, a pleca (la drum), a începe (o călătorie, o expediție etc.)
set free (OM) a decupla; a acționa; a decupla; a elibera; a manipula; a mânui
set hammer (OM) ciocan de nituit / căpuitor
set in a-și face apariția, a veni; (hidr, fiz) a se amorsa; (d. un anotimp etc.) a începe, a se instala
set in action (mas) a pune în funcțiune
set in air (plast, ind chim) întărire la / în aer (d. adeziv etc.)
set in motion (mec, mas) a porni
set in operation (mec, mas) a pune în exploatare
set lap joint (OM) îmbinare cu margini suprapuse
set noise (el, autom) zgomot de amplificare
set of curves (mat) familie de curbe
set of exchange (ec) scrisoare de schimb
set-off compensație, compensare; evidențiere; declanșare; marcare; înfrumusețare; separare; despărțire
set off a scoate în relief / în evidență, a reliefa; a contrasta, a pune în contrast; a marca; a semnaliza; a lansa; a declanșa; a marca; a înfrumuseța; a împodobi; a compensa, a contracara; a despărți, a separa; (poligrafie) a copia (după tipărire), (d. cerneală umedă) a se întinde, a păta; a porni la drum, a începe (o călătorie); (mil) a lansa (o rachetă etc.); a declanșa; ~ **against** a forma un contrast (față de); (*fig*) a izbucni (în răz etc.)

set out a curve

set off a debt (ec) a compensa o datorie
set off a gain against a loss (ec, adm, pol) a pune în balanță un câștig cu o pagubă, a compensa un câștig cu o pagubă
set off against a face un contraszt (față de)
set off one's assets / goods (ec) a(-și) pune în valoare mărfurile / bunurile, a(-și) prezenta în condiții cât mai bune mărfurile
set-off paper (ind chim) hârtie maculatură
set-off reel (ind chim) sul de maculatură anticopiativă
set-off sheet (ind chim) hârtie maculatură
set off the course (nav) a se abate de la drum (d. o navă)
set of furniture garnitură de mobilă
set of gauge blocks set de cale plan paralele
set of instruments (metr, OM) set / trusă / garnitură de scule
set of mixing rollers (alim, ind chim) malaxor cu valțuri / cu role
set of passes (met) numărul de treceri în cajă / la laminarea profilurilor
set of pulley (OM) palan
set of rolls (met, OM) garnitură / set de cilindri (de laminare); (alim, OM) set de tăvălugi (pt. o moară etc.)
set of tools (OM, mas-un) trusă de scule
set of utensils (OM, mas-un) trusă de scule
set of weights (metr, OM) garnitură de greutate
set one's hands to a pune o semnătură pe un act; a se pune pe (treabă, lucru)
set one's heart/mind to a-și pune în cap să obțină
set one's shoulder to the wheel (*fig*) a pune umărul
set one's wits to a question a căuta răspuns la o problemă
set oneself against a se împotrivi/a se opune cu dat
set oneself to a se apuca de
set on fire a aprinde
set on to a pune să, a îndemna să / la; a asmuți (un câine) (la cineva); a pune în mișcare
set opinions convingeri ferme
set out a delimita; a preciza; a defini; a marca; (constr) a jalona, a picheta, a marca; (ec) a expune (spre vânzare etc.); a etala; a expune, a prezenta (motive etc.); (bot) a planta, a sădi; (ec, adm) a fonda, a întemeia (o casă de comerț); a stabili (un record); (tipografie) a spația; a aranja, a rândui; a echipa (pe cineva); (nav) a se imbarca; a porni, a pleca (la drum); a instaura (un cult, o tendință etc.)
set out a curve (mat) a trasa o curbă

set out in pursuit of smb.

set out in pursuit of smb. a porni în urmărirea cuiva
set out one's ideas clearly a-și orândui ideile
set pen to paper a se așterne pe scris
set phrase expresie des folosită
set piece operă (literară, de artă) de efect, folosind un stil convențional; focuri de artificii dispuse într-o anumită formă; element de decor
set pin (OM) știft de montaj
set point (autom, metr) valoare prescrisă / de referință, punct de reper / fixat
set right (autom, metr) a rectifica, a corecta prin reglare (d. aparate etc.)
setscrew (OM) șurub opritor; (av, nav) elice cu pas reglabil
set( )screw (nav) elice cu pas reglabil; (OM) știft filetat (și transversal, pentru fixarea unei piese pe un arbore)
set-screw spanner (OM) cheie pentru șuruburi de reglare
set smb. doing smth. a îndemna / pune pe cineva să facă ceva
set smb. on his way a îndruma pe cineva pe calea cea bună
set smile (*fig*) zâmbet rece
set socket (el) priză (fixă)
set solid (constr, plast) a se întări, a deveni solid, a se solidifica
set spark (autom, mas-un) avans fix
set speech discurs bine pregătit
set speed (auto) viteză setată (de croazieră, la sistemul de control automat al vitezei)
sett (constr) pavea (la drumuri); (nav) coșadă
settee divan (mic); canapea; banchetă
setter (zool) prepelicar; (OM) reglor, mecanism de reglare; stimulare; (ind) (muncitor-) reglor; (autom) stimulator; (pol) instigator; ațățător
setter on stimulare; ațățător; instigator
setter-up (TH, ind) ajustor
set the clock (metr) a potrivi un ceas / un cronometru
set the course (nav) a trasa ruta
set the fashion (textile, artă) a da tonul (în modă), a stabili moda
setting punere, așezare, aranjare etc.; poziție, situație; cadru, decor; mediu; (teatru) decor, montare; (OM) fixare, montură, montare (a unei pietre prețioase), lagăr metalic (în mecanica fină); (metr, OM, mas) ajustare; reglare, instalare; (constr, ind chim) solidificare, priză (și la adeziv, ciment etc.), întărire (a unui amestec); apus, (de soare), asfințit; (constr) zidărie, tencuială; (fiz, hidr) direcție (a unui curent etc.); (chim, alim) coagulare; (textile) desime, ceapraz; fundare

settle

setting angle (OM, fiz, mas-un) unghi de atac (al unui tăiș de sculă etc.)
setting bath (alim, ind chim, met) baie de precipitare / de depunere / de coagulare
setting device (OM, autom) dispozitiv de reglare
setting-free degajare (dintr-o prindere etc.)
setting gauge (metr, TH) calibru / șablon de reglare
setting going (mas) punere în funcțiune
setting heat (alim, ind chim) căldură de hidratare
setting in motion (mas) punere în funcțiune
setting-in of oscillations (autom, electr) amor-sare a oscilațiilor
setting jaw (OM) falcă de menșină
setting lever (OM, el) pârghie de comutare
setting of carburetor (auto) reglare a carburatorului
setting of concrete (constr, chim) priză a betonului
setting off (ind, mediu) murdărie
setting out pichetare, trasare
setting piece (OM) piesă pentru prinderea sculei
setting point (alim) temperatură de congelare
setting spindle (OM) fus filetat de reglare
setting strength (chim) capacitate de priză (d. adezivi, beton etc.)
setting strip (OM, T) plăci aplicate pe menșina de mașină
setting temperature (chim, termo) temperatură de priză (a cimentului, a adezivului)
setting time timp de priză (a cimentului, a adezivului etc.)
setting up (ind chim) prevulcanizare; (mas) instalare
setting-up department / shop (ind) atelier de reglare
setting-up joint (OM, mas, constr) rost de montaj
setting-up piece (OM) piesă folosită la așezarea sculei
setting-up time (mas, autom) timp de stabilizare
setting-up truck (met, mas) cărucior de montaj
settle a stabili, a instala, a (se) așeza; a coloniza; a stabili, a face stabil; a fixa; a înțepeni; a pune ordine în (afaceri etc.); a aranja, a căpătui (pe cineva); a lăsa să se limpezească (un lichid), a lăsa să se așeze; a risipi (îndoilei); a liniști (nervii etc.); a hotărî, a fixa, a stabili (un termen etc.); a aplană (o ceartă etc.), a împăca; a achita, a plăti (o datorie etc.); a aloca, a fixa (o rentă etc.); a face de petrecanie (cuiva); a se stabili; a se așeza (într-un loc); a se instala; a se coța; (d. o boală etc.) a se localiza; (d. un lichid) a se limpezi; (meteo) (d. zăpadă etc.) a se așeza,

settled

(d. vânt) a porni, a începe să bată; (d. un vas etc.) a se scufunda; a aranja lucrurile (cu cineva); a achita, a plăti; a (se) liniști, a se domoli; (d. pământ etc.) a se tasa, a se bătuci, a se îndesa; a rezolva; a (se) stabili; a hotărâ; a reglementa; (ec) a plăti, a achita; a (se) așeza; a se sedimenta; laviță cu speteaza înaltă

settled (meteo) (d. vreme) stabil, frumos, senin; (d. o stare) neschimbat, invariabil; fix, fixat (d. cineva, d. un aranjament etc.) stabilit, aranjat; colonizat; (d. o idee) fix, înrădăcinat; permanent; stabil; calm; așezat; stabilit; decantat, stabilizat

settle down a stabili, a fixa; a coloniza; a așeza; (autom, mas) a regla, a (se) stabili, a regula, a rezolva; a se stabili; a se așeza; a se instala; a se liniști, a se domoli; a-și calma nevroii; tehn a se depune, a decanta; a se limpezi; (d. vreme) a deveni stabil, a se face frumos / senin

settle down (alim, ind chim, mediu, hidr) a decanta, a (se) sedimenta

settle down to a se dedica, a se consacra

settled (d. cineva) aranjat, stabilit; (fiz, OM) aranjat, constant, determinat, fixat, rezolvat, stabilit, stabil; calm; colonizat; (fiz, termo) fix, invariabil, neschimbat, stabil (d. o stare); fix, înrădăcinat (d. o idee); frumos, senin, stabil (d. vreme); permanent

settled production (ec, ind) producție stabilizată

settled solution (alim, ind chim, mediu) soluție decantată

settle for a accepta, a se împăca cu

settle in a obișnui, a deprinde, a face să se obișnuiască; a se acomoda, a se desprinde, a se obișnui; a se simți în largul lui

settle into a se obișnui cu, a se deprinde cu, a se acomoda cu

settlement stabilire (într-o țară etc.); colonizare; așezare (omenească); colonie; instalare (într-o locuință etc.); (TH) depunere, sedimentare; lăsare în jos, coborâre; (constr) tasare (a pământului); amplasare; amplasament; reglare; (pol, adm) reglementare; rezolvare, soluționare; fixare, stabilire, hotărâre (a unui termen etc.); (ec, pol) înțelegere, tranzacție, acord; (jur) domiciliu legal

settle off a adormi (pe cineva)

settlement (TH) depunere, așezare, sedimentare

settlement joint (constr) rost de tasare

settlement rate (alim, ind chim, mediu) viteză de sedimentare

settle on / upon a alege (până la urmă), a se decide în privința; a se hotărî în privința (cuiva, a ceva), a lăsa (drept) moștenire (cuiva)

settling velocity for nonspherical particle

settle oneself to a se pregăti de (somn etc.)

settle out (alim, ind chim, mediu) a (se) sedimenta; a (se) separa

settler (alim, ind chim, mediu, OM) cuvă / butoi de limpezit; separator; lovitură hotărâtoare

settler butoi de limpezit, decantor, bazin de decantare / de limpezire

settle up (ec) a achita ceea care este de plată

settle upon a se hotărî / se decide în privința; a alege (până la urmă); a lăsa (drept) moștenire (cuiva)

settling (alim, ind chim, mediu) depunere a materialului mai greu, sedimentare (gravitațională), decantare

settling area (OM) secțiune a decantorului

settling basin / tank (OM) bazin / tanc de decantare / de limpezire, decantor

settling bath (OM) baie de decantare

settling bowl (OM) rezervor de decantare

settling box (OM) cutie de decantare

settling capacity (alim, ind chim, mediu, OM) capacitate a decantorului

settling cask (alim, ind chim, mediu, OM) cuvă de limpezire

settling centrifuge (alim, ind chim, mediu, OM) centrifugă de decantare

settling chamber (ind, mediu) cameră de desprăfuire, desprăfuitor

settling cone (OM) pâlnie de decantare (de apă grasă)

settling down (alim, ind chim, mediu) depunere, precipitare

settling filter (OM) filtru decantor

settling head (met) maselotă

settling out (alim, ind chim, mediu) depunere, precipitare

settling rate viteză de sedimentare / de depunere

settling room spațiu sau încăpere de decantare

settling speed (alim, ind chim, mediu) viteză de sedimentare

settlings (alim) sedimente, drojdii

settling tank (ind chim, termo, mediu) batal, decantor, decantor de cenușă

settling time (autom) timp de răspuns / de stabilizare, (alim, ind chim, mediu) timp de depunere, timp de liniștire

settling under its own weight (constr, mediu) tasare / depunere / sedimentare sub greutatea proprie

settling velocity (alim, ind chim, mediu) viteză de sedimentare

settling velocity for nonspherical particle (fiz) viteză de sedimentare pentru particule nesferice / non-sferice

set-to luptă, încăierare, ciocnire

set to a se apuca de (lucru); a începe să

set to an angle of (OM) a așeza sub un unghi de

set to exact size (OM, mas-un) a regla la dimensiunea exactă

set to work (mas) a pune în funcțiune

set-up ținută, poziție, postură; (mas, materiale, ec) structură, organizare, alcătuire; sistem; ridicare, instalare, montare; operația de reglare, amenajare; aranjat

set up a ridica, a înălța; a pune în poziție verticală; a stabili, a aranja; a căpătui; a organiza; a iniția; a înființa, a institui; a întemeia, a fonda; a cauza, a provoca (o reacție, o boală etc.), a determina; a aproviziona; a furniza (cuiva); (med) a restabili, a însănătoși, a înzdrăveni (pe cineva); a remonta, a reface; a scoate (un strigăt etc.); a dezvolta prin exerciții fizice (corpul); (TH, OM) a monta; a amenaja (un parc etc.); (tipografie) a culege o pagină; (mas, autom) a regla, a fixa, a monta (o mașină); a înălța (un drapel); a ridica (o statuie); a așeza (un obiect) la vedere; (inf) aranjare a datelor în vederea rezolvării unei probleme; (fiz, mec, mas) condiții inițiale (în modelare, simulare etc.)

set up a MS (tipografie) a culege

set up as a începe să practice meseria de; a se da drept, a face pe, a pretinde că este

set-up production (ec, TH) creștere a producției

set up production (ec, TH) a crește producția

set-up scale (metr) scară / scală fără punct zero

set-up time (chim, autom, mas) timp de stabilire / de reglare / de fixare / de stabilizare

set-value control (autom, mas) reglare cu / la valoare constantă

set wheel grinding (mas-un) rectificare cu disc abraziv, fără deplasare longitudinală

seven șapte; șeptar; **seven** (metr) unitate de măsură pentru volum (pt. bere în New South Wales și alte regiuni din Australia): 1 seven of beer este un pahar de 200 ml; 1 seven = 1 butcher (în Australia de Sud) = 1 glass (în alte regiuni din Australia)

sevenfold (*adv*) înșeptit, de șapte ori

seven-leagued (în basme) de șapte poște

seven seas, the (*pl*) oceanele lumii

seventeen șaptesprezece

seventeenth al șaptesprezecilea, a șastesprezecea parte (dintr-un întreg)

seventh al șaptelea; șeptime; (metr, muz) septimă, unitate în muzică pentru a descrie raportul între frecvențele a două note: două note diferă printr-o septime dacă nota mai înaltă are frecvența de 15/8 frecvența celei mai joase

seventhly (*adv*) (în) al șaptelea rând

seventieth al șaptezecilea; a șaptezecia parte

seventy șaptezeci

sever a (se) despărți, a separa; a dezbină; a rupe, a desface; a tăia, a reteza, a diseca, a secționa (capul, o piesă, etc.); ~ **from** a se despărți, a se separa de, a se desface de

severable separabil; divizibil

several mai mulți / mai multe; câțiva; diferiți; diverși; ~ **times** de mai multe ori, în mai multe rânduri; fiecare; diferit; separat; respectiv, corespunzător; jur (d. un bun etc.) individual, particular, al său (propriu); (*pron*) mai mulți, mai multe; ~ **of them** mai mulți dintre ei, unii dintre ei

severance (TH, fiz) separație, desprindere

severalize a separa, a despărți; a distinge

severally (*adv*) (în mod) separat; distinct; în parte; individual

severalty caracter particular / individual, trăsătură / caracteristică particulară; (jur) proprietate individuală

severance despărțire, separare; tăiere, rețezare; (ec) reziliere a contractului de muncă

severance pay (ec) compensație pentru concediere

severe sever (d. un proces, de exemplu, de uzare etc.), aspru; strict; rigid; riguros; (d. o pierdere etc.) serios, grav, greu; (d. vreme etc.) aspru; (d. vânt etc.) tăios; crunt, cumplit; (d. stil etc.) sever, sobru; (d. o remarcă etc.) tăios, sarcastic, caustic, mușcător, aspru; (fotografie) contrast

severe agitation (mec, TH) agitare / amestecare severă / puternică

severily (*adv*) (în mod) sever, cu severitate / asprime, aspru; (în mod) grav, serios; grav bolnav

severing (TH, mec, fiz) separare, scindare, secționare

severity severitate (a unui proces de deteriorare, de exemplu, de uzură), asprime; seriozitate; gravitate; (mas) severitate / gravitate a (unei avarii)

severity of injury (med) gravitate a rănilor / a rănirii

sew (textile) a (se) coase (cu ață), a prinde cu ață; a coase la un loc, a lucra cu acul, a prinde cu ață; (poligrafie) a broșa, a lega (prin coasere); (nav) a andoca (o ambarcație); a drena (un iaz etc.); a eșua; (hidr, agr) a seca, a usca, a drena (un iaz etc.)

sewage (constr, mediu) canalizare, canal pentru ape uzate; ape menajere / uzate, apă reziduală / uzată; murdărie; deșeuri

sewage farm (agr) câmp de irigație

sewage pump

sewage pump (OM, hidr) pompă de canalizare
sewage treatment (chim, mediu) tratarea apelor reziduale
sewage-treatment plant (mas, mediu) instalație de limpezire a apelor uzate
sewer (textile) cusător, cusătoreasă; (constr, mediu) canal colector (pt. canalizare) / de canalizare, canal principal de ape uzate; a canaliza
sewerage (constr, mediu) canalizare; lucrare de canalizare
sewerage net (constr, mediu) sistem / rețea de canalizare
sewerage system (constr, mediu) sistem de canalizare
sewer casting (met, constr) piesă turnată / armătură din fontă pentru canalizare
sewer pipe (OM, mediu) conductă de canal
sewer system (constr, mediu) canalizare
sewing (textile) cusut, coasere, ață de cusut, care coase
sewing machine (mas, textile) mașină de cusut
sewing needle (OM, textile) ac de cusut
sewing thread (textile) ață de cusut
sewn belt (OM) curea cusută
sex sex; **the** ~ femeile, sexul frumos; sexualitate; viață sexuală / amoroasă; (med) probleme sexuale; preocupări de ordin sexual
sexadecimal number, hexadecimal number (mat, c) număr în baza 16
sexagenarian sexagenar
sexagesimal (metr) aparținând unui sistem hexagesimal, hexagesimal; al șazecilea
sexivalence (chim) hexavalență
sexed (zool, bot) sexuat, cu sex
sexennial de șase ani; care are loc la șase ani
sexivalent (chim) hexavalent
sexless asexuat, fără sex; rece din punct de vedere sexual
sextant (nav, metr) sextant
sextarius (metr) unitate romană de măsură pentru volum de lichid: 1 ~ 530 ml
sextern șase foi de hârtie
sextet(te) sextet, grup de șase instrumente etc.; (metr) unitate pentru cantitate, egală cu 6
sextodecimo (poligrafie) 160, coală împăturită în 16
sextolet sextolet
sextuple sextuplu, înșesit, de șase ori mai mare;
sextuple, sextuplet (metr) grup de 6 articole (și identice), grup de șase persoane
sexual sexual
sexuality sexualitate; senzualitate
sexualize a diferenția ca sex; a acorda un sex (obiectelor neînsușite)
sexually (*adv*) din punct de vedere sexual

shade

sexy sexy, erotic; excitant; cu sex-appeal, cu vino-ncoace
Seychelles, the (geogr) insule în Oceanul Indian
Seym, the (pol) Seim, seimul polonez; dieta poloneză
SF prescurtare de la science fiction; **V. science fiction**; (metr) simbol pentru square foot (ft²); v. **square foot**
SFM (metr) un simbol pentru **surface feet per minute**, o unitate de măsură pentru viteza de rotație a unei scule / mașini rotitoare (strung, ferăstrău etc.); termenul **surface foot** este echivalent cu linear foot; v. **linear foot, foot**
s.g., SG (specific gravity) (metr, materiale) simboluri pentru greutate / masă specifică (mărime adimensională); se scrie "1,134 SG" pentru raportul între greutățile specifice sau densitățile a două materiale de 1,134 (dacă nu se specifică al doilea material, se subînțelege greutatea specifică ca raport între densitatea materialului și cea a apei)
shabbily (îmbrăcat etc.) sărăcăcios; zdrențaros; (*adv*) (în mod) meschin; zgârcit; cu zgârcenie
shabbiness (textile) uzură, uzare, ponosire (a hainelor); caracter sărăcăcios / zdrențaros (al hainelor); dărăpănare; meschinărie; zgârcenie
shabby (textile) uzat, jerpelit; ponosit; zdrențaros; neîngrijit; lăsat în paragină; sărăcăcios; meschin; zgârcit; josnic, ticălos, murdar; urât
shabby-genteel care încearcă să-și ascundă sărăcia
shabby-looking cu înfățișare sărăcăcioasă
shack (constr) cocioabă, colibă, bojdeucă; baracă
shackle (OM) ochi / verigă de lanț, brățară, carabină, eclisă, jug, cercel, brățară, inel (de legătură), verigă; (*pl*) cătușe; ~s (*pl*) (*fig*) lanțuri, impedimente, piedici, restricții, constrângeri; (nav) cheie (de lanț); a pune cătușe (cuiva); (*fig*) a încătușa, a opri, a stânjeni
shackle bolt (OM) bolț cu cercel / cu inel de prindere
shackle of cable (OM) cheie de transmisie
shack up a trăi împreună, a conviețui (fără să fie căsătoriți)
shad (iht) specii de scrumbie
shadberry (bot, silv) specie de păr pădureț
shaddock (bot) un fel de grapefruit
shade umbră; răcoare; **put into the** ~ (*fig*) a pune în umbră, a umbri, a eclipsa; (artă, c, TV) nuanță; colorit; tentă; (*fig*) umbră; lucru ireal; spirit; iluzie; abajur; (fiz) degradare a culorii; **a** ~ **of** un pic / o idee de, puțin; a umbri, a feri de lumină (cu ajutorul perdelelor etc.); a pune la umbră / la

shade away / down

răcoare; a învălui în umbră; a întuneca; a ascunde; (artă) a hașura (în desen); a (se) nuanța; a (se) schimba puțin / treptat
shade away / down (autom, mas) a se atenua (d. un semnal); a se estompa
shade (dark) nuanță de culoare
shaded umbros; umbrit; cu abajur; întunecos; închis
shadeful umbros
shade into a-și schimba nuanța în
shadeless fără umbră; deschis; (d. pălării) fără boruri; inexpresiv; fără nuanțe, nenuanțat
shadelessness lipsă (totală) de umbră; inexpresivitate; lipsă de nuanțe
shade of blackness (fiz, c) grad de înnegrire
shader apărător, protector; umbrar
shadiness caracter umbros / tenebros
shading (autom, electr) umbrire; umbre; hașurare; retușare; retuș; umbră, urmă; nuanță
shading reglarea / comanda nivelului zgomotului; (fiz) înnegrire (în analiza spectrală)
shading cone (fiz) con de umbră
shadoof (OM) cumpănă (de fântână)
shadow umbră (a unui obiect); pată; (*fig*) umbră, duh, spirit; nălucă, fantomă; fantasmă; (*fig*) acolit; (*fig*) pic, idee; a fila, a urmări pas cu pas, a spiona
shadow cabinet (pol) cabinet fantomă
shadow effect (fiz) efect de umbră
shadower agent (secret), spion; care face umbră / are efect de umbră / de umbrire, care ascunde; paravan; umbrar
shadowgraph siluetă; umbră chinezească; (fiz) radiografie
shadowing (fiz) umbrire, ecranare, efect de ecran; eclipsă
shadowless fără umbră; deschis, descoperit
shadow lines (met) structură în benzi / în linii
shadow-proof opac (d. materiale, lichide)
shadow show umbre chinezești
shadow test (fiz, med) schiascopie
shadowy umbros; umbrit; întunecat, posomorât, ursuz; obscur, neclar, neînțeles; vag; închipuit, imaginat; iluzoriu
shadow zone (fiz) zonă de umbră
shady umbros; umbrit; (ec) (d. o tranzacție etc.) suspect, dubios, necurat; (alim) (d. un ou) stricat, clocit
shaft (OM) osie, ax, arbore, fus, valț, mâner al unei unelte etc., coadă, săgeată, ac; (textile) iță înțepătură, împunsătură; lance, sulită; rază; scânteiere; sclipire; fulger; scăpare; cabină (de lift); hulubă; (OM, constr) stâlp, coloană; bară; trunchi; (constr) puț; (met) cuvă (rar)

shaitan

shaft alley (nav) tunel al axului elicei
shaft angle (OM) unghiul dintre arbori (la angrenaje conice) (Σ)
shaft balancing (OM, mec) echilibrare dinamică, prin redistribuirea masei pe arbore
shaft bearing (OM) lagăr de osie / pe arbore
shaft boring machine (mas, constr) mașină de săpat / de exploatare
shaft collar (OM) guler, umăr (de arbore)
shaft extension (OM, hidr, mas-un) capăt de arbore (și pt. montaj)
shaft foundation (constr) fundație cu chesoane deschise
shaft furnace (met) cuptor cu cuvă
shaft hole of a hammer (OM) ochi al ciocanului, gaură pentru montarea mânerului ciocanului
shaft horse (agr, zool) cal rotaș / de hulube
shaft horse power (mec, OM) putere la arborele de ieșire / condus (exprimată în cai-putere), putere livrată unei pompe / unui compresor (exprimată în cai-putere)
shafting (OM) transmisie; (nav) linie de arbori; (arhit, constr) coloane ornamentale
shaft intersection (mat, geom, OM) punct de intersecție a axelor
shaft kiln (met) cuptor vertical
shaft lining (met) căptușire a cuvei (convertizorului, cuptorului etc.); (OM, TH) recondiționare a unui arbore prin (re)acoperire (prin sudare sau alt procedeu)
shaft neck (OM) fus al arborelui
shaft of hammer (OM) coadă de ciocan
shaft of rivet (OM) tijă / corp al(n) nitului
shaft of tool (mas-un, OM) corp al cuțitului / sculei
shaft on roller-bearings (OM) fus / arbore pe rulmenți
shaft top (met) gură de alimentare (la partea superioară) (la cuptor, la furnal)
shaft tunnel (nav) tunel al liniei de arbori
shaft turning lathe (mas-un) strung de prelucrat arbori
shafty (textile) (d. lână, produse din lână) aspru
shag (textile) blană aspră, stofă păroasă; (agr) tutun prost, mahorcă
shagged (out) frânt, stors
shagginess caracter păros / hirsut
shaggy păros; mișos; flocoș; hirsut; (d.păr) aspru; zburlit; țepos; (d. cineva) nepieptănat; neîngrijit; sălbatic
shagreen (piele de) șagrin; (poligrafie) (hârtie) șagren
shah (pol) șah (al Iranului etc.)
shaitan arab; om hain; (geogr) furtună de nisip

shakable

shakable (agr) (d. fructe) gata să cadă; care poate fi convins / înduplecat

shake (fiz, mas) a scutura; a zgâlțâi; a zgudui, a zdruncina, a bate, a vibra, a scutura; a agita (un lichid etc.); a clătina din (cap); a arăta cuiva pumnul, a amenința pe cineva cu pumnul; (*fig*) a zdruncina (credința etc.); a zgudui (ținutul etc.); a slăbi; a clătina (convingeri etc.); a pune doage la (un butoi); a agita (sabia etc.), a roti; a strânge (mâna), a apuca de (mână); (*fig*) a zdruncina nervii (cuiva); a demonta; a distruge (pe cineva); a doborî; a tremura; a (se) clătina, a se cutremura; a se zgudui; a se zgâlțâi; ~ **with cold** a tremura de frig; a vibra; a se clătina; a ametei; a șovăi, a ezita; muz a face titluri; tremur(are); freamăt; scuturătură; zgâlțâitură; zguduire, zguduitură, zdruncin(ătură); (muz) tril; shake (dans); zguduire; crăpătură, fisură

shakedown pat / culcuș improvizat; (*amer*) șantaj; (nav, av) probă finală, test final (al navei / avionului)

shake down a scutura (fructe din pom); (constr) a dărâma, a demola; a stoarce bani de la

shake off a se descotorosi de, a se dezbara de

shake-out (met) dezbatere; a dezbate formele

shake-out machine (OM, mas) centrifugă; (met) mașină de dezbătut forme

shakeproof (mas, metr) protejat contra vibrațiilor

shaker (OM) sită vibratoare, scuturător

shaker conveyer (OM) jgheab oscilant / vibrator

shaker leader (OM) jgheab de alimentare vibrator

shaker machine (OM, mas) vibrator

shaker motion (TH) mișcare de agitare

shaker screen (OM, agr, alim, constr) sită vibratoare / oscilantă

shake table (OM, agr, alim, constr) masă vibratoare

shake-up scuturătură, scuturare; (pol) epurare a aparatului de stat; mutare, transferare; improvizație

shake up a scutura, a clătina, a agita; a amesteca (scuturând); (*fig*) a clătina; a zgudui; (*fig*) a șoca; a supăra; a tulbura

shakily (*adv*) clătinându-se, nesigur; cu voce tremurată; cu o mână tremurătoare

shakiness (mas, constr) lipsă de stabilitate / echilibru; tremur

shaking tremurat; tremurător, care tremură; tremurând; care se clatină; nesigur; tremur(are) etc.; (v. **shake**); (med) friguri, malarie; (mas) trepidație; scuturare; vibrare; (met) (operație de) dezbatere

shallow-brained

shaking apparatus (mas, alim, ind chim) agitator

shaking barrel / drum (met, OM) tobă pentru curățarea pieselor turnate

shaking chute / conveyer (OM) jgheab oscilant

shaking down (TH) agitare a băii

shaking feeder (mas, agr, alim, constr, ind chim) vibrator cu rol de alimentare, alimentator / dozator oscilant / vibrator

shaking grate (OM) grătar vibrator

shaking grizzly / screen (OM) sită vibratoare / oscilantă, ciur vibrator

shaking sieve (OM) sită vibratoare

shaking table (OM) masă oscilantă / vibratoare

shaky tremurat; tremurător; (d. cineva) neputincios, bicsnic; (med) infirm, bolnav; slab; slăbit; instabil, nesigur; (autom) instabil, oscilant; (d. un argument etc.) șubred, care nu stă în picioare; **feel** ~ a se clătina pe picioare, a fi dărâmat / doborât / fără vlagă

shale (geol) marnă, șist argilos / bituminos, rocă argilooasă în lamele

shale oil (ind chim) ulei (obținut) din șist bituminos

shale rock (geol) rocă șistoasă

shall (gram) formă tare, forme slabe, prezent și condițional prezent, verb auxiliar (pt. formarea viitorului I, la pers I *sg* și *pl*) voi; vom; o / am să; o / avem să; (în propoziții interogative, pt. formarea viitorului I, la pers a II-a *sg* și *pl*) vei; veți; o / am să; o / aveți să; (posibil și la persoana I *sg* și *pl*) voi; vom; o / am să; o / avem să; (pt. formarea viitorului II, la pers I *sg* și *pl*) voi; vom; ~ **have returned** mă voi fi întors; verb auxiliar-modal (pt. formarea viitorului, la pers I și a II-a, *sg* și *pl*, exprimând necesitatea, obligatia, caracterul logic, promisiunea din partea vorbitorului) (categoric) vei; o / ai să; (categoric) va; o / are să; (categoric) veți; o / aveți să; (categoric) vor; o / au să; **they~ be told about it** li se vor aduce la cunoștință acestea (negreșit); verb modal (în propoziții enunțative / în texte cu caracter juridic, statute, proclamații etc.) trebuie; (adesea, nu se traduce, redându-se prin viitor); **the fine ~ not exceed one pound** amenda nu va depăși o liră; (în propoziții interogative, la pers I *sg* și *pl*) să; trebuie să; ~ **I open the window?** (trebuie) să deschid fereastra?

shallop (nav) luntre; barcă; șalupă

shallow (geogr) (d. un râu etc.) puțin adânc; mic; (*fig*) superficial, de suprafață, fără adâncime; gol; deșert; ~s (*pl*) loc puțin adânc; (nav) vad

shallow (nav, met) zonă puțin adâncă

shallow-brained (d. cineva) superficial, limitat, mărginit; de nimic

shallow hardening

shallow hardening (met) călire superficială (și ca defect: călire prea puțin adâncă)
shallow-hardening steel (met) oțel pentru călire superficială
shallow-hearted, shallow-brained (d. cineva) aspru; fără inimă; nesimțitor
shallowly (*adv*) cu superficialitate, (în mod) superficial
shallowness lipsă de adâncime; (*fig*) lipsă de adâncime / profunzime, superficialitate
shallow pass (met) calibru gol, trecere goală / în gol
shallow weld (OM) cusătură (de sudură) incompletă (și ca defect)
shaly (geol) șistos, argilos
sham prefăcut, simulat; fictiv; împrumutat; fals, imitat, contrafăcut; falsificat; ~ **diamond** diamant fals; a simula (boala etc.); ~ **illness** a simula o boală, face pe bolnavul, a se prefăce bolnav; a imita, a maimuțări; a simula; a se prefăce; simulare, impostură, înșelăciune, ipocrizie; (om) fățarnic; prefăcut; pungaș, escroc
shamble a merge târșâind picioarele; (mers) târșâit
shambles (alim) abator, za(l)hana; măcel; (teatru) scenă a unui măcel
shame rușine, pudoare, simțul rușinii / pudoarei; ocară; necinste; pată (rușinoasă); a face de rușine; a necinsti; a pângări; a profana; a se rușina, a-i fi rușine
shamefaced rușinos; sfios; modest; timid; rușinat; discret; rezervat
shamefacedly (*adv*) rușinat; rușinos
shamefacedness rușine (falsă); sfială; timiditate
shameful rușinos; infam; condamnat, reprobabil; odios; scandalos
shamefully (*adv*) (în mod) rușinos, scandalos
shamefulness rușine; infamie
shameless nerușinat, neobrazat, fără rușine
shamelessly (*adv*) (în mod) nerușinat; fără rușine
shamelessness nerușinare, neobrazare
shammer simulant, prefăcut, ipocrit; farsor
shammy piele de capră neagră, șamoa
shampoo (ind chim) șampon; spălatul capului; a spăla cu șampon
shamrock (bot) trifoi alb (emblema Irlandei), trifoi mărunț, măcrișul iepurelui
Shanghai (geogr) Șanghai, oraș în China
shank (anat) picior, gambă, tibie, fluierul piciorului; (bot) tulpină, tijă; codiță (de floare); (OM) mâner (de unealtă), coadă (de lingură etc.); (poligrafie) corp de literă
shank (OM) furcă; coadă a unei scule / a unei pârgii

shaped part

shank bone (anat) tibie
shank cutter (mas-un) freză cu coadă
shanked (OM) cu coadă (d. scule etc.)
shank end mill (mas-un) freză (mașină) pentru scule cu coadă
shanker (med) șancru
shank ladle (met) oală de turnare cu furcă
shank milling cutter (mas-un) freză cu coadă / deget
shank of anchor (nav) fus de ancoră
shank of bit (mas-un, OM) antrenor al burghiului
shank plug (OM) dop filetat, cu cap pătrat
shank-type cutter (mas-un) freză cu coadă
Shannon, the (geogr) râu în Irlanda
shannon (inf) unitate binară de informație
shannon nat unit, natural unit (metr, inf) unitate de informație, similară cu shannon, dar utilizând logaritmul natural (cu baza e) în locul celui în baza 2
Shansi (geogr) provincie în China, Șansi
shan't prescurtare de la **shall not**
shanty (constr) cocioabă, bordei; (nav) cântec marinăresc
shape formă; chip; configurație; conformație; figură; **put / get smth. into** ~ a aranja / organiza ceva cum trebuie; **put / get smth. out of** ~ a strica ceva, a strica forma; **take** ~ a căpăta formă / contur; a se contura, a se concretiza, a se materializa; a prinde viață; (*fig*) chip, formă, imagine; (ind, TH) model, mostră, tipar; aspect, înfățișare; ținută; a da formă; a modela; a inventa, a nascoci; a produce; a da naștere la (ceva) / (cuiva); a aranja, a (o)rândui, a așeza, a pune în ordine; a îndrepta, a dirija; a crea, a făuri; a se potrivi, a fi potrivit / bun / nimerit; (*fig*) a prinde viață; a se contura; a se dezvolta; (OM) configurație, formă; model; profil; (TH) a fasona, a forma, a modela, a profila; a se concretiza
shaped brick (met, constr) cărămidă fasonată
shaped castings (met) piese turnate
shape characterisation caracterizarea formei (și pt. amestecuri de particule, pulberi)
shape defect (OM, TH) defect de formă
shape descriptor (ind, materiale) descriptor / parametru de caracterizare a formei (și pt. amestecuri de particule, pulberi)
shaped gear (OM) roată dințată cu formă specială (de exemplu, cu butuc mai lung etc.)
shaped grinding wheel (mas-un) disc de rectificat profiluri
shape memory alloy (met) aliaj cu memorie (a formei)
shaped part (OM) piesă fasonată

shaped plate

shaped plate (met) tablă fasonată
shaped roll (met, OM) cilindru profilat
shaped section (OM) secțiune profilată
shaped wire (met, OM) sârmă profilată
shapeless amorf, inform; diform; fără formă
shapelessness lipsa oricărei forme; urâtenie; diformitate
shapeliness frumusețe (a unei forme etc.); grație; simetrie
shapely bine proporționat / legat, simetric; armonios; frumos; plăcut
shape mill (met) laminor de profiluri
shape of a groove (OM) profil / formă a(l) canalului; formă a calibrului (de laminare)
shape parameter (OM) parametru de formă
shaper (mas-un) mașină de rabotat
shaper and planer tool (mas-un) cuțit de rabotează
shape roll (met) cilindru de laminat profiluri
shape rolling mill (met) laminor pentru profiluri
shaper work (mas-un, TH) prelucrare / operație la șeping
shape shears (met) foarfece de profiluri
shape wave (met) ondulație (defect de laminare)
shaping (TH) formare, fasonare, modelare, profilare; (mas-un, TH) rabotare, prelucrare pe șeping
shaping groove (met) calibru de profilare
shaping machine (mas-un) șeping
shaping mill (met) laminor degrositor / de profilare
shaping pass (TH) șablon, calibru de formare; (met) trecere de finisare
shaping roll (met) cilindru de finisare
shaping stand (met) cajdă de laminor degrositor
shaping tool (mas-un) sculă de formare, cuțit pentru șeping, cuțit pentru prelucrare plană
shaping unit (constr, met, mas) circuit / agregat de formare
shard (zool) elitră (la insecte zburătoare); ciob, hârb; fărâmbă
share (agr, OM) brăzdar, fier lat; parte; porțiune; participare, cantitate, component; parte; proporție; contribuție; aport; (ec) acțiune; cotă-parte; a împărți, a divide, a diviza; a distribui; ~ **with** a împărți cu, a împărțiși cu, a se bucura de (ceva) cu (cineva)
share bone (anat) os pelvian
shareholder (ec) acționar
share-out (ec) împărțire (a câștigului)
share out a împărți (câștigul etc.), a distribui
shareware (c) soft care poate fi copiat (fără taxă)
shark (zool) rechin; (*fig*) rechin, om rapace, tâlhar, bandit; (*amer*) cunoscător, expert; a

sharp sand

devora, a înghiți; (*fig*) a fura, a escroca, a face escrocherii
shark on / upon (*fig*) a suge (pe cineva), a stoarce, a jecmăni (pe cineva)
sharkskin piele de rechin; (piele de) șagrin
sharp (OM) ascuțit, tăios, ascuțit; (*fig*) tăios, incisiv, mușcător; ironic; sarcastic; usturător, înțepător; (*fig*) precis, exact; (d. o pantă etc.) brusc, abrupt; intens; brusc; (d. gust) iute, picant, acru; aspru; (d. sunete) ascuțit, pătrunzător, strident; (d. simțuri, intelect etc.) fin, pătrunzător; ager; (d. cineva) abil, șiret; (d. o acțiune) necinstit, de pungaș / escroc; energic, vîguros; surd, mut (d. o vocală etc.); (muz) diez; înalt; (poligrafie) clar; (d. lucru) făcut repede / la iuțelă; (*fig*) coțcar, tâlhar, escroc; (*adv*) (la ora ...) precis, fix, exact; brusc, dintrodată; subit; a potlogări, a pungăși, a înșela
sharp-cornered (OM) cu vârfuri/colțuri ascuțite
sharp-cut limpede, clar, distinct
sharp-edged (OM, mas-un) (cu tăiș) ascuțit, tăios
sharp edged (mas-un, OM) cu muchii ascuțite / vii
sharpen a ascuți; a (se) intensifica; a (se) ascuți vârful; a da la tociță; (*fig*) a (se) ascuți (d. contradicții, minte etc.), a spori; a înrăutăți; a face mai ager
sharp end (OM) vârf (ascuțit), capăt ascuțit
sharpener ascuțitor, tocilar; (mas-un) mașină de ascuțit; tociță; ascuțitoare (de creion)
sharpening a new (TH) reascuțire
sharpening (mas-un) ascuțire
sharpening stone (mas-un) piatră / disc de ascuțit
sharper trișor, jucător (de cărți) necinstit; pungaș, escroc
sharp-eyed cu ochi(i) ageri, cu vederea pătrunzătoare
sharp gas (met, ind chim) gaz exploziv / detonant
sharp lane change (auto) schimbare bruscă a benzii de circulație
sharply (*adv*) aspru, cu asprime; tăios; (în mod) clar, distinct; brusc, pe neașteptate
sharpness ascuțime, caracter ascuțit / tăios; asprime, severitate; duritate; (metr) exactitate, precizie; (med) durere ascuțită / acută; agerime, perspicacitate; dibăcie, abilitate; ascuțis, tăis; (c, TV) claritate (a imaginii)
sharpness of tuning (autom, metr) precizie de reglare
sharp-nosed (OM) cu nas / capăt ascuțit (d o piesă etc.); cu nasul / mirosul fin; șicanator; critic
sharp-pointed object (OM) obiect ascuțit
sharp sand (materiale) nisip cu margini ascuțite

sharp-set

sharp-set bine ascuțit; (TV, c) reglat (sub raportul clarității); (poligrafie) reglat la clar
sharp-sighted, sharp-eyed perspicacitate
sharp slags (met) pojghiță / peliculă de oxizi la suprafața metalului topit
sharp turn (auto) întoarcere îngustă, bruscă
Shatt-al-Arab, the (geogr) fluviu în Asia, Șatt el Arab
shatter a (se) sfărâma, a (se) fărâmița, a (se) zdrobi; a (se) sparge; (*fig*) a distruge (sănătatea etc.), a nimici, a ruina; a zdruncina (nervii); a năruia, a spulbera (speranțe etc.); a se strica; a se distruge
shatter box (OM) sită vibratoare
shatter-brained nebun, țicnit; nebunesc, nesăbuit
shatter-crack (met) fisură capilară, microfisură
shatter-proof (OM, materiale) incasabil
shattering cutremurător; zdrobitor; dărâmat; strident; asurzitor; zguduire; (met) rupere a benzii (la laminare)
shave a (se) rade, a (se) bărbieri, a tunde; a tăia, a reteza; a răzui; a reduce puțin (prețuri); a trece foarte aproape (fără să atingă); ras, bărbierit; apropiere; (OM) răzuitoare, cuțitoaie
shave hook (OM) răzuitor în formă de inimă
shaven (*adj*) tuns, ras, bărbierit
shaver bărbier, frizer; aparat de ras; brici
shaver (mas-un) răzuitor, șever
shaving bărbierit; așchie; surcea
shaving (mas-un) așchie, răzuire, așchiere, șeveruire
shaving brush pământuf de ras / de bărbierit
shaving cream (ind chim) cremă de ras
shaving cutter (mas-un) șever (sculă)
shaving lathe (mas-un) strung scurt, de prelucrat piulițe
shaving machine (mas-un) mașină de prelucrat tip șever
shaving stock (mas-un) adaos de prelucrare la șeveruire
shaving tool (mas-un) cuțit de prelucrare (pt. șeveruire), șever
shaw (silv) desiș, hățiş
shawl (textile) șal; eșarfă; broboadă
shay trăsură
she ea; dânsa; cea care; (zool) femelă
sheaf, (pl) sheaves (agr) snop; mănunchi; legătură; (fiz) fascicul, mănunchi, legătură; teanc; pachet
shear a tunde (cu foarfecele); (TH) a tăia, a reteza, a mărgini, a tivi; a tăia părul, lâna etc. de pe; tuns(oare); tundere; (mec) forfecare; (mas-un) foarfecă; (mec) forfecare, efort de forfecare; a tăia (cu un foarfecă), a forfecă

shearing section

shear angle (mec, materiale) unghi de forfecare
shear approach (roller) table (met, OM) transportor (cu role) de alimentare, amplasat în fața foarfecelor de tăiat
shear blade (OM, mas-un) lamă de forfecare / de foarfece; textile, OM) spată de urzit
shear blade slide (mas-un, OM) sanie a foarfecelor mecanice
shear centre (mec, T, OM) centru / punct de forfecare
shear edge (met, materiale) margine tăiată / ruptă (la table, folii etc.)
shearer (agr) tunzător (de oi); (mas-un) foarfecă mecanică
shear for cutting the split ends (mas-un, met) foarfecă pentru tăierea capetelor / maselotelor
shearing foarfecă; (mec) acțiune / proces de forfecare; tăiere cu foarfecă; alunecare internă (în materiale); (textile) tundere, tuns
shearing bolt (OM) bolț de forfecare (ca element de siguranță)
shearing chip (TH, materiale, mas-un,) așchie de forfecare
shearing crack (OM, TH, mec) fisură produsă de (tensiune / efort de) forfecare
shearing cross section (OM) secțiune de forfecare
shearing disk (agr, OM) disc cu picuri la o combină pentru tăiere în plan vertical
shearing force (mec, OM) forță de forfecare / de tăiere, forță de destrămare (la folii, textile etc.)
shearing knife (mas-un, alim, ind) cuțit de foarfecă / de forfecat (carne, table, hârtie, piele etc.)
shearing limit (mec, OM) limită de rezistență la forfecare
shearing load (mec, OM) forță / sarcină de forfecare / tăietoare
shearing machine (constr, geol) combină care taie în plan vertical; (mas-un) foarfecă mecanică
shear(ing) modulus (mec, materiale) modul de forfecare, modul de elasticitate transversal
shearing modulus of elasticity (mec, materiale) coeficient / modul de elasticitate transversal
shearing off (mas-un, TH) retezare, tăiere, debitare (prin forfecare)
shearing pin (OM) știft de forfecare
shearing rate (mec) viteză de forfecare
shearing resilience (mec, materiale) reziliență de / la forfecare
shearing resistance (mec, materiale) rezistență la forfecare
shearings (met, textile, plast) deșeuri / rămășițe rezultate prin tăiere
shearing section (OM) secțiune de forfecare, secțiune (supusă la un efort) de forfecare

shearing specimen

shearing specimen (OM, metr, materiale) epruvetă pentru încercarea la forfecare
shearing strain (mec) deformare cauzată de tensiune / efort de forfecare
shear(ing) strength (mec, materiale) rezistență la forfecare
shearing stress (mec, OM) tensiune / efort de forfecare
shearing test (OM, metr, materiale) încercare / test la forfecare
shearing-test apparatus (metr, materiale) aparat de forfecat / de tăiat (în mecanica rocilor)
shearing waves (mec) unde de forfecare; (fiz) unde transversale
shear knife (mas-un) lamă / cuțit de foarfece
shear legs (constr, OM) capră, trepied; (nav) bigă improvizată, capră
shearling (agr) oaie care a fost tunsă o dată, cârlan
shear lip (mec, materiale) deplasare / alunecare la / prin forfecare, rupere ductilă cu forfecarea materialului
shear modulus (mec, materiale) modul de elasticitate transversal, modul de forfecare
shear of a lip de, a priva de (un drept etc.)
shear off (TH) a forfeca, a tăia / a debita cu foarfecele
shear pin (OM) știft de siguranță (solicitat la torsiune / la forfecare)
shear plane (mec, materiale) plan de forfecare / de alunecare
shear rate (mec, materiale) viteză de forfecare
shears (OM) foarfece (mare), foarfece de tuns; (constr, OM) capră, trepied
shear stability (mec, hidr, T) stabilitate la forfecare (d. fluide, lubrifianți etc.)
shear steel (met) oțel sudat, pudlat
shear strain (mec) deformare la forfecare
shear strength (mec, materiale) rezistență de rupere la forfecare
shear stress (mec) tensiune / efort de forfecare
shear test (metr, mec) încercare / test la forfecare (pt. un material – pe epruvete, pt. o piesă etc.)
shear thickening (plast) îngroșare la forfecare (și la adezivi)
shear thinning (plast) subțiere la forfecare / la sfășiere (și la adezivi)
shear thrust (mec) efort / sarcină / forță de forfecare (și laterală)
shear tool (mas-un) cuțit de finisare / de forfecare
she-ass (zool) măgăriță
sheat fish (iht) somn
sheath, (pl) sheaths (OM) teacă, toc; cutie; manta, înveliș, cămașă, manșon, husă; (mat) închidere; (anat) membrană, înveliș; (fiz) pătură; înveliș; v. **sheathe**

sheer

sheathe (TH) a acoperi, a capitona, a căptuși, a dubla, a înveli (și cu table), a placa, a proteja cu un înveliș; (el) a arma un cablu; a băga în cutie; a băga în toc / în teacă (sabia, etc.); (nav) a dubla bordajul
sheath eddies (el) curenți turbionari în mantaua unui cablu
sheathed electrode (el, met) electrod învelit
sheathing (constr) podea, dușumea; (el) armare; (OM) căptușire, acoperire, cămașă
sheathing (OM, termo) cămașă a unui cilindru
sheath knife (OM) cuțit (cu lamă fixă) purtat în teacă
sheave (OM) scripete, roată de curea / de cablu, disc; (mas-un) moletă
sheave groove (OM) șanț / canal de curea trapezoidală / de cablu
sheave hole (OM, constr) ferestruică
shebang chestie, afacere, treabă; situație
she-bear (zool) ursoaică
she-cat (zool) pisică, mătă
shed (constr, met) hală, atelier; șopron; magazie; remiză; baracă; (agr) staul, șură, grănar; atelier; (av) hangar; (el) izolator-clopot; (textile) rost; a arunca; a cădea (d. frunze etc.); a-i cădea părul (d. un animal); (fiz) a difuza, a emana; (*fig*) a emana, a iradia, a răspândi, a revărsa (lumină etc.); a lăsa să cadă; a lepăda; a năpârli (d. un animal); (anat, med) a pierde (dinții, părul etc.); a răspândi; a vărsa (lacrimi etc.)
she-elephant (zool) femelă de elefant
shee-metal tube (OM) burlan de tablă
sheen (fiz) strălucire; sclipire; lucire, luci; strălucitor; nespun de frumos
sheeny (fiz) strălucitor; lucitor; scânteietor
sheep (sg și *pl*) (zool, agr) oaie
sheep breeding / farming (agr) creșterea oilor, ovicultură
sheep cheese (alim) brânză de oaie
sheep cote (agr) stână, târlă
sheep dog (zool, agr) câine ciobănesc, dulău (de stână)
sheepfold (agr) stână, târlă; țarc
sheepish sfios, timid, rușinos; fricos; prostuț, bleg
sheepishly (*adv*) sfios, timid, cu sfială / timiditate; cu frică; prosteste, ca un prost
sheepishness sfială, sficiune, timiditate, rușinare; frică; înfățișare de om prost / bleg
sheep leather șevretă
sheepman (agr) crescător / negustor de oi, cioban, păstor
sheep run (agr) pășune (întinsă) pentru oi
sheepshank (nav) picior de câine (nod)
sheepskin piele de oaie; pergament (din piele)
sheer a devia, a se abate; (nav) a se legăna, a se clătina; a se încovoia; deviere, abatere; (nav) evitare,

sheers

selatură (a punții), ambardee, evitare pe ancoră; (mec) curbură, încovoiere, deviere; (textile) transparent, diafan; curat, pur; nediluat; absolut, complet, total; vertical; perpendicular; (geogr) abrupt, răpos; (*adv*) perpendicular; vertical; cu desăvârșire complet(amente), perfect, absolut

sheers (*pl*) (nav) bigă improvizată

sheerlegs (OM, constr) trepied; (nav, transp) bigă, macara-foarfece

sheer strake (OM) centură, șirul tablelor centurii (la recipiente, ansamble sudate)

sheet (nav) velă, pânză, școtă; (textile) cearșaf; foaie, coală (de hârtie); (OM, fiz, materiale) pânză, strat, pătură, înveliș, placă; (mas, TH) schemă, diagramă, tabel; (met) foaie de tablă (subțire); perdea (de apă, fum etc.); a acoperi cu un cearșaf; a întinde un strat (de vopsea etc.) peste; (TH) a înveli; a placa

sheet (met) tablă, foaie de tablă (subțire); (OM) pânză de ferăstrău, placă

sheet anchor (nav) ancoră de rezervă / de siguranță

sheet bar (OM) platină

sheet-bar reheating furnace (met) cuptor de re-încălzit țagile

sheet-bar (rolling) mill (met) laminor pentru țagile

sheet-bar shears (met) foarfece pentru țagile

sheet-bar stacker (met) stivuitor pentru țagile

sheet-bar train (met) linie de laminare pentru țagile

sheet bending machine (met) mașină de îndoit tablă

sheet bend (nav) nod de școtă (simplu)

sheet billet (met) semifabricat pentru table / pentru laminare

sheet blowing method (met, plast) metodă de formare prin suflare a foilor

sheet brass (met) tablă de alamă

sheet case (OM) carcasă / manta / învelitoare din tablă

sheet cleaning machine (met) mașină de curățat table

sheet clippings (met) deșeuri de tablă

sheet copper (met) tablă de cupru

sheet doubler (met) mașină de placat / de dublat tablă

sheeted acoperit cu un cearșaf / o husă; întins (ca un cearșaf); (*fīg*) continuu, neîntrerupt

sheet gauge (metr, met) calibru pentru grosimea tablei

sheet glass (ind chim) sticlă plană, foaie de sticlă

sheet greasing machine (met, mas-un) mașină de uns table

sheet hook double (OM) cârlig-foarfece

sheeting (met, OM) căptușeală / îmbrăcăminte de tablă, blindaj, placare, acoperire; (ind chim) intercalare de maculatură (la fabricarea hârtiei)

sheet shears

sheeting process (met, plast) tragere în foi, laminare

sheet-iron (met) tablă de oțel, tolă

sheet iron (met) tolă, tablă de metal

sheet-iron casing / shell (met) manta de tablă de oțel

sheet-iron for deep stamping (met) tablă de / pentru ambutisare adâncă

sheet-iron lining (OM) manta / carcasă de tablă

sheet-iron pipe (OM) burlan de tablă

sheet-iron shears (OM) foarfece de / pentru tablă

sheet lead (met) tablă de plumb

sheet leveling machine (met, mas-un) mașină de îndreptat tablă

sheet lighting (fiz) fulger de căldură; (meteo) fulger îndepărtat

sheet metal (ind chim) ranforsare (cu fire metalice, fibre, plasă etc.) (la compozite, pneuri etc.)

sheet-metal (met) tablă

sheet-metal case (OM) carcasă de tablă

sheet-metal casing (OM) înveliș / manta de tablă

sheet-metal cover (OM) capac de tablă

sheet-metal for deep drawing (met) tablă de / pentru ambutisare adâncă

sheet-metal pipe (OM) tub de tablă, burlan

sheet-metal plate (met) foaie de tablă

sheet-metal strip (met) platbandă (metalică)

sheet-metal-testing apparatus (met, metr) aparat de încercat / testat tablă

sheet-metal work (TH) lucrare de tinichigerie

sheet mill (met) laminor de tablă

sheet mill stand (met) cază la laminorul de tablă

sheet mill train (met) linie de laminat tablă, tren de laminare

sheet music (muz) partituri pe foi volante

sheet pack (met) legătură / pachet de tablă, tablă în pachete

sheet-pack heating furnace (met, termo) cuptor de încălzit tablă în pachete

sheet panel / plate (met) foaie de tablă

sheet pile (met) stivă de table; (constr) palplanșă

sheet piler (met, mas) dispozitiv de stivuit / stivuitor de table

sheet plate (met) foaie de tablă (plană)

sheet polishing machine (met, mas-un) mașină de polizat / de lustruit tablă

sheet roll (met) cilindru de laminat tablă

sheet rolling (met, TH) laminare a tablei

sheet rolling mill (met) laminor de tablă

sheet rolling train (met) linie de laminat tablă

sheet rolls (met, plast, OM) valț / rolă de tragere în foi

sheet (rolling-mill) stand (met) cază a laminorului de tablă

sheet scraps (met) deșeuri de tablă

sheet shears (met) foarfece de tablă

sheet size

sheet size (met) format de coadă (la rulouri de tablă, la laminare la rece a benzilor lungi etc.)
sheet steel (met) tablă de oțel, subțire
sheet-steel straightening unit (met, mas-un) mașină de îndreptat table de oțel
sheet stock-yard (met) depozit de tablă
sheet straightening unit (met, mas-un) mașină de îndreptat table
sheet strip (met) bandă, tablă în benzi
sheet strip cold rolling mill (met) laminor de benzi la rece
sheet thickness (met) grosime a tablei
sheet tin (met) tablă de staniu
sheet zinc (met) tablă de zinc
sheet with good bend properties (met) tablă pentru fâlțuire
she-fox (zool) vulpe (femelă)
she-goat (zool) capră
sheik(h) (pol) șeic
shekels gologani, bani
sheldrake, shelldrake (zool) găscă de peșteră
shelf (OM) raft, poliță; etajeră; stelaj; **to put on the ~a** a pune la dosar/index; (*fig*) a trece pe linie moartă; (*fig*) (ec) a da afară, a concedia; a pensiona, a scoate la pensie; (geogr) stâncă, prag, recif; (geol) rocă din culcuș, zonă terigenă, platformă continentală
shelf life (plast, ec) durată de conservare / de stocare (a unui adeziv, pe raft a unui produs în magazin etc.)
shell (TH, OM, met) cămașă, manta, înveliș, teacă, cuzinet, capsă; (alim, met) cuvă; pojghiță, strat, peliculă; scoartă, coajă, înveliș; crustă; găoace; cochilie; valvă; (zool) țeastă, carapace, scoică, elitră; (*fig*) loc / punct vulnerabil; (met) carcasă / înveliș de tablă; (fiz, agr) strat, pojghiță, peliculă; (mil) obuz; șrapnel; (nav) corp de navă, cocă, căpățână de macara, pește de loh; (fiz) strat, pătură; (el) cuvă; (sport) schif; (constr, hidr) umplutură (în corpul barajului de pământ); a (des)coji, a curăța de coajă; a decortica; (mil) a bombarda; a supune tirului artileriei; a se coji; a se jupui; a (se) dezghioaca; (d. coajă etc.) a se desprinde, a cădea
shellac(k) (ind chim, mobilă) șe(r)lac, lac natural obținut din dizolvarea unei rășini secretate de insecte din Asia în alcool tehnic; a acoperi / trata cu șe(r)lac (în industria mobilei)
shell and tube exchanger (termo) schimbător de căldură tubular
shell and tube / coil condenser (termo) condensator tubular cu manta
shell-and-tube cooler (termo, alim) răcitor tubular cu manta

shelve

shell auger (mas-un) burghiu scoică / cilindric
shellback (nav) lup de mare, marinăr cu experiență
shell core (met) miez tubular
shell drill (mas-un) zencuitor cu alezaj / cu coadă demontabilă, adâncitor cu gaură, burghiu cu alezaj conic
shell end mil with plai bore and tenon drivel (mas-un) freză cilindro-frontală
shelled (alim, materiale, TH) cu crustă
shell end cutter (mas-un) freză frontală, cu gaură
shell end mill (mas-un) freză frontală cu alezaj / cu coadă demontabilă
shell fish (zool) crustaceu, testaceu
shelling cojire; descojire; decorticare; ~s (*pl*) coajă, coji, pleavă, boabe / semințe decorticate / curățate; culegerea scoicilor
shell mould (met, plast) formă-coajă / subțire
shell of blast furnace (met) căpușeală de zidărie / manta la cuptoare
shell out (ec) (*fam*) a ieși cu (banii), a scoate (banii) pe masă, a plăti
shell plate (met) tablă de înveliș
shell-proof (mil) blindat, apărât împotriva obuzelor
shell reamer (mas-un) alezor cu alezaj conic
shell rings (OM) virole de cazan
shell-shaped (OM) concoidal, în formă de scoică
shell-sheet (met) tablă de înveliș
shell shock (mec) șoc cauzat de o explozie; (med) contuzie cauzată de suflul unei explozii
shell-shoked (med) contuzionat de suflul unei explozii
shell skin plate (met, OM) îmbrăcămintă / manta / înveliș de tablă
shell snail (zool) moluscă (terestră), melc
shelly (d. un teren) cu (multe) scoici; ca scoica; ca de scoică
shelter adăpost, acoperiș; ascunziș, refugiu, loc ferit; azil; apărare, protecție; umbrar; șopron; paravan; (agr) șură, grânar; (mil) a apăra, a proteja, a feri; a găzdui; a da casă (cuiva); a (se) adăposti, a oferi adăpost; a se ascunde
shelter belt (silv) perdea / centură de protecție (din copaci, pădure); paravânt
sheltered adăpostit, apărât; (ec, pol) protecționist
sheltering effect (fiz) efect de ecranare
shelterless lipsit de / fără adăpost
shelter pit adăpost individual
shelve a pune / așeza pe raft / poliță; (*fig*) a pune la dosar (un plan etc.); a amâna (o discuție etc.); (*fig*) a destitui, a concedia, a da afară; a suspenda din serviciu; a prevedea cu rafturi / polițe; a se înclina / se povârni lin / treptat

shelves

shelves (OM) rastel, rafturi
shelving (OM) (care are / cu) rafturi, polițe; stelaj
shelvy (geogr) cu bancuri și recife; ieșit în afară; care atârână
she-monkey (zool) maimuță (femelă)
shepherd (agr) cioban, păstor, mocan, baci; (zool, agr) câine ciobănesc; (agr) a paște (oile), a păstori (turma)
shepherd dog (zool, agr) câine ciobănesc
shepherdess (agr) ciobăniță, păstoriță
shepherd's knot (bot) sclipeți
shepherd's pie (alim) musaca de cartofi
shepherd's purse (bot) traista ciobanului
sherardize (met) a șerardiza
sherbet (alim) suc de fructe (rece), șerbet
sheriff (adm) șerif, aprox. prefect, șef de poliție (al unui district); (jur) prim-președinte (al unui comitat, în Scoția)
sheriffdom (adm) funcția de șerif; v. **sheriff**
sherry (alim) vin de Xeres
sherry cobbler (alim) băutură din vin de Xeres, lămâie și zahăr
shield (OM) scut, ecran, paravan, armătură, blindaj, ecranare, apărătoare; (fotografie, hidr, OM) diafragmă; a apăra, a feri a proteja; a ascunde, a tăinui; (fiz, TH) a ecrana; a blinda; **the other side of the** ~ (fig) reversul monedei, celălalt aspect al problemei; (fig) scut, apărător
shielded (OM, fiz) ecranat, protejat; acoperit
shielded arc-electrode (met, fiz) electrod în manta
shielded arc welding (met, TH) sudare cu arc electric, în gaz / gaze protector / protectoare
shielded ball-bearing (OM) rulment cu bile, protejat
shielded carbon arc welding (met, TH) sudare cu arc electric în gaz protector (dioxid de carbon)
shielded electrode (met, TH, el) electrod învelit / protejat
shielded spark plug (auto) bujie blindată
shielding (OM, fiz) stăvilire, protecție, înveliș metalic, ecranare; care protejează / ecranează
shielding action (OM, fiz) efect de ecranare / de protecție
shier (zool) cal sperios
shift a (se) (stră)muta, a schimba, a transfera; a deplasa; a întoarce; a schimba direcția; a comuta; a muta, a transfera; a decala; (cf, nav) a transborda; (mat) a translata; ~ **one's lodging** a-și schimba locuința / domiciliul, a se muta; ~ **the sails** (nav) a schimba direcția pânzelor; a ucide; a schimba, a înlocui; (bot) a transplanta, a răsași; a schimba (hainele); a mânca/a bea (tot); a-și schimba locul / domiciliul etc., a se muta; a se deplasa; a se transfera; a se mișca; a se

shifting coupling

întoarce; a (se) feri, a se da în lături / într-o parte; (auto) a schimba viteza, a cupla (o viteză); (d. o scenă etc.) a se schimba; (d. vânt etc.) a-și schimba direcția; (fig) a o scoate la capăt; a se descurca; ~ **for a living** a-și câștiga existența; a-și schimba hainele, a se schimba; schimbare; mutare; deplasare; schimb (al muncitorilor); **work in ~s** a lucra în schimburi; **on the night** ~ în schimbul de noapte; pretext, subterfugiu, chichiță; scuză; **for a** ~ drept scuză / pretext; expedient; **make** ~ a se descurca (cumva); a se strădui; a se zbate; (textile) cămașă de noapte (pt. femei); rezolvare; mijloc, mod, metodă; deplasare, mutare; comutare; post / schimb de lucru; schimbare; schimb
shift about a-și schimba locul într-una
shift angle (metr, OM) unghi de deviere, eroare unghiulară
shift bar (auto, OM) tijă a schimbătorului de viteză
shift claw (OM) furcă a schimbătorului de viteze
shift dog (auto, OM) gheară a de schimbătorului de viteză
shift down (auto) a schimba viteza în jos, a reduce viteza
shifted phase (fiz) fază decalată
shifter (el) comutator, unitate de decalare; pârghie de cuplare; (cf) locomotivă de manevră
shifter cylinder (OM, hidr) cilindru mecanismului de decuplare (la acționare pneumatică)
shifter feeler (OM) furcă a dispozitivului pentru mutarea curelei
shifter fork (OM) furcă de decuplare
shifter lever (OM) pârghie a mecanismului de inversare, pârghie de comutare
shifter rod (OM) bară de cuplare
shiftily (*adv*) (în mod) nesincer, prefăcut; cu ipocrizie; (în mod) nehotărât
shiftiness ingeniozitate; prefăcătorie, ipocrizie
shifting mobil, mișcător, schimbător; nestatornic; șiret, șmecher
shifting (OM) cuplare, ambreiere; (mec) alunecare cauzată de forța tăietoare, dislocație; (inf) deplasare (a poziției ocupate de fiecare bit al unui sistem binar într-o locație de memorie); deplasare; decalare; (mat) translație; (nav) transbordare, deplasare a mărfii în magazie, manevră de schimbare a danei
shifting beam (OM) bară de susținere
shifting board (constr, nav) separație, perete de stivare
shifting bolt (OM) bolț cu inel pentru remorcare / tractare
shifting coupling (OM) ambreiaj, muflă decuplabilă

shifting device

shifting device (OM) dispozitiv de cuplare și decuplare a curelei
shifting eye (OM) inel de manevră / de prindere
shifting fork (OM) furcă a schimbătorului de viteză
shifting gauge (OM, metr) trasator paralel
shifting handle (OM) manetă pentru schimbarea vitezelor
shifting head (mas-un) păpușă mobilă
shifting-jay clutch / coupling (OM) ambreiaj cu gheare, cuplaj cu dinți
shift key (c) tastă pentru majuscule; cheie / clapă de comutare
shifting screw (OM) șurub de schimbare a mersului
shifting spanner (OM) cheie franceză
shift into reverse (auto) a acționa marșarierul / viteza de marșarier
shiftless leneș, moale; slab, fără vlagă; nedescurcăreț; netot, prost, bleg; lipsit de inițiativă; ineficace
shiftlessly lene; moliciune; lipsă de resurse; ineficacitate
shift lever (auto, OM) schimbător de viteze; pârghie de comutare
shift lock (OM) organ de fixare
shift-lock override (auto) eliberarea de urgență a sistemului de blocare a schimbătorului de viteză
shift lock system (auto) sistemul de blocare a schimbătorului de viteză
shift of butts (OM) decalare a îmbinărilor
shift off a scăpa de; a se dezbara de, a se descotorosi de; a-și declina (răspunderea)
shift off responsibility / task a scăpa de o răspundere / sarcină (trecând-o altuia), a pasa o răspundere / o sarcină
shift of workers (ec, ind) schimb, tură
shift pattern (auto) schimbător de viteze
shift pattern indicators (auto) indicatori (simbolizări) pentru schimbătorul de viteze
shift position indicator (automatic transaxle only) (auto) indicator al schimbătorului de viteze (numai la cutie automată de viteze)
shift up (auto) a schimba viteza în sus
shifty ingenios, plin de resurse; șmecher, pișicher
shilling (metr, ec) șiling (monedă de diverse valori: în Anglia 1/20 de liră sau 12 pence)
shilly-shally a ezita, a șovăi, a fi nehotărât; ezitare, șovăire, nehotărâre; șovăitor, șovăielnic; (*adv*) (într-un mod) șovăitor
shim (TH) adaos, bailag; (mec) inerție; (OM) lamelă, suport, element / pană de fixare, garnitură de reglare, inserție; (constr) pană de fixare; a bate pene, a împănă

ship

shimmer (fiz) a licări, a sclipi, a luci, a pălpâi; licărire; sclipire; lucire; pălpâit
shimmery (fiz) licăritor, lucitor, pălpăitor
shimming (OM) reglare cu garnituri / șaibesubțiri
shimmy tremur(at); (auto) oscilație a roților, balansare / trepidare a autovehicolului din cauza denivelărilor drumului, șimiu; (fiz, mas) oscilație, clătinare, vibrație / trepidație anormală
shimmy of the front wheels (auto) legănat al părții din față a autovehicolului, oscilație / șimiu a(l) roților din față
shim plates (OM) șaibe / adaosuri de tablă
shims (OM) discuri de egalizare, distanțiere de montaj / de reglare
shim up (OM) a așeza în poziție, a corecta prin adaosuri / garnituri de reglare / șaibe / distanțiere, a folosi distanțiere pentru reglare / montare
shin (OM) eclisă; (anat) tibie, fluierul piciorului; a se cățăra pe (o frânghie etc.); a lovi (pe cineva) cu piciorul (în fluierul piciorului)
shinbone shin (anat) tibie, fluierul piciorului
shindig zaiafet, bairam, petrecere
shindy scandal, tărațoi, gălăgie, larmă; încăierare; **kick up a ~** a face scandal / tărațoi
shine a străluci; a luci; a lumina; a străluci, a se remarca, a se evidenția; (*fig*) a fi eminent; a face să strălucescă / să lucească; a sclipi; a lustrui (ghete etc.), a poliza; strălucire, lumină (a soarelui etc.); iradiere (a soarelui etc.); luciu; lustru; (*fig*) strălucire, splendoare, măreție, farmec; (*amer*) simpatie (pentru cineva); (*fig*) în orice condiții, indiferent de situație
shiner stea, luceafăr, corifeu; brillant; (anat) ochi învinețit, vânătaie; văcsuitor de ghetă, lustragiu; (constr) șindrila, șită, draniță, olan, țiglă; a înveli cu șindrila / țiglă; a tăia (părul) foarte scurt (părul cuiva); pietriș, prundiș; galeți
shingling (met) îndepărtare a țunderului
shingling rolls (met, OM) cilindri de degroșare
shingly (constr) învelit / acoperit cu șindrila / țiglă; cu pietriș, cu prundiș
shining strălucitor, lucitor, luminos; care strălucește / lucește; (*fig*) strălucitor; (d. cineva) strălucit; eminent; remarcabil
shining coal (met, termo) cărbune bituminos
shiny strălucitor; lucitor; lucios, cu luciu; (meteo) senin, cu soare, însorit (d. vreme)
ship (nav) navă, vas, vas cu trei catarge, corabie, vapor, bastiment, echipaj; **on board** ~ pe / la bord; (*amer*) avion, dirijabil; (nav) a îmbarca; a lua la bord; a expedia (cu vaporul); a transporta (pe cale maritimă), a fixa (catargul etc.), a se îmbarca, a se angaja ca marinar; (gram) sufix care exprimă calitatea, condiția etc.):

ship agent

friendship – prietenie, **kinship** – înrudire, rudenie, **leadership** – conducere
ship agent (nav, ec) agent maritim de navlosire
shipa boat (nav) barcă de serviciu
shipa journal (nav) jurnal de bord
shipas breadth (nav, met) lățime a navei
shipas sheathing (nav, met) tablă navală
shipas skin (nav) table ale bordajului exterior
shipas waterline (nav) linie de plutire
shipas winch (nav) vinci al bărcilor
ship biscuit (nav, alim) pesmet marinăresc
shipboard (nav) vas, navă, bord; **on** ~ pe vas, la bord
shipboard plane (nav, av) avion îmbarcat
ship boat (nav) șalupă de bord
ship bottom (nav) fund al navei
ship boy nav elev marină, mus
ship-broker (nav, ec) agent maritim
ship builder (nav, ind) constructor de nave
ship building (nav, ind) construcții navale
shipbuilding dock (nav) doc de construcții navale
shipbuildin hall (nav) hală de construcții navale
shipbuilding plate (met, nav) tablă de construcții navale
shipbuilding yard (nav) șantier naval
ship caisson (nav) cheson
ship cargo (nav) a încărca (un vas, o navă)
ship depth (nav) înălțime a bordului
shipless (nav) fără nave, gol (d. un port etc.)
shipler (nav) corăbioară
ship-lifting device (nav) utilaj de / pentru ridicarea vaselor
shipload (nav) încărcătură a navei, caric
shiplock (nav) ecluză navigabilă
shipman (nav) marină, căpitan, muncitor de port / pe navă
shipmaster (nav) comandant de navă (comercială)
shipmate tovarăș/camarad de navă
shipment (nav) transport naval; nav navlu; încărcare; expediție; încărcătura
ship of the line (nav) vas de linie
ship owner, shipowner (nav) armator, proprietar de vas / vase
shipper (mas) încărcător; (OM) furcă de comandă, dispozitiv de mutare; (ec) expeditor
shipper rod (OM) tijă a dispozitivului de mutare
shipping (nav) navigație, expediție, transport naval, flotă comercială, vase, nave, îmbarcare; naval, maritim
shipping bill (nav) permis de încărcare
shipping company (nav) companie armatorială, întreprindere de transporturi pe apă
shipping container (nav) cisternă de transport

shirt

shipping ore (nav, met) minereu transportat pe cale maritimă
shipping room (nav) spațiu de încărcare, cală
shipping slip (nav) conosament
shipping ton (metr, nav) unitate de măsură pentru volumul încărcăturii unui vas, tonă de încărcare: 1 shipping ton (UK) = 1,17 m³, 1 shipping ton (US) = 1,11 m³
shipping weight (nav) greutate brută
ship plate (nav, met) tablă de / din oțel pentru construcții navale
ship repairing dock (nav) doc de reparații
ship salvage (nav) ranfluare
ship's breath (nav) lățime a navei
ship scraper (nav) dragă
ship's crew (nav) echipaj (de navă / vas)
ship-shape (nav) în perfectă ordine
ship's number (nav) indicativ / denumire a(l) navei
ship's papers (pl) (nav) actele de bord
ship's people (ca pl) (nav) echipaj
ship's register (nav) carte tehnică a navei; societate de clasificare a navei
ship's sheathing / skin (nav) bordaj / înveliș etanș al navei
ship's side (nav) bord / flanc al navei
ship's time (nav) oră a bordului, oră a fusului orar
ship's wake / track (nav) siaj al navei
ship's warrant (nav) navicert amendat
ship's water line (nav) linie de plutire a navei
ship's winch (nav) vinci de bord / de navă
shipway (nav) cală de lansare
shipwork (nav) construcții naval, muncă de bord
shipwreck (nav) epavă, naufragiu, rămășițe din nava distrusă, naufragiat; (*fig*) spulberare (a speranțelor etc.); mimicare; ruină; distrugere; (nav) a naufragia, a provoca naufragiul (unui vas), a face să naufragieze, a eșua; (*fig*) a spulbera; a nimici, a distruge, a eșua, a fi distrus / nimicit
shipwright (nav) constructor de nave, marangoz, tâmplar de vapoare
shipyard (nav) șantier naval, cală de lansare
shire (adm) comitat, district
shirk (from) a se eschiva, a se sustrage (de la); a se eschiva/a se sustrage de la (îndeplinirea unei obligații etc.); a neglija; eschivare, sustragere
shirr (textile, plast) a plia, a cuta, a face pliuri în (stofă, folii etc.); (alim) a coace (ouă în coajă) în forme cu unt; (textile, plast) pliuri, cute
shirt (textile) cămașă (bărbătească), bluză cu mânecă lungă (pt. femei), șemizetă, cămașă de noapte (bărbătească), bluză; **give smb. a wet** ~ a pune pe cineva să muncească din greu; (OM, termo) cămașă (de cilindru / de piston)

shirt-front

shirt-front (textile) plastron
shirt-sleeve simplu; neceremonios; (de) plebeu; de rând; comun; umil, modest; **in one's ~s** în cămașă, fără haină
shirty (*adv*) cu arțag / draci; cu capsă pusă
shive bucată, fărâmă, fragment; așchie; (textile) deșeuri
shiver sfărâmatură; ciob; țandără
shivery care se sparge ușor, fragil; care tremură; înfiorat; înfrigorat; (d. vreme) rece
shivy impurificat; murdar
shoal mulțime, grămadă; gloată; (iht) banc (de pești); a veni, a se mișca, a se deplasa cârduri-cârduri; (geogr, hidr) banc de nisip, traversadă, zonă cu bancuri de fund, fund mic, loc puțin adânc; (d. apă) a scădea, a se micșora, a se împușina; a se înămoli
shoal water (nav, geogr) apă joasă / puțin adâncă
shoat (zool, agr) purcel
shock (mec) șoc, lovire, lovitură, izbitură, zdruncinare, ciocnire; (agr) cruce de snopi; căpiță; claie (de păr); a așeza în căpițe; (med) șoc, atac, comotie, șoc electric, atac de paralizie, apoplexie; a șoca; a uimi peste măsură; a ului; a dezgusta; a scârbi; a revolta, a ofensa, a scandaliza, a indigna; (mec) a izbi, a lovi (puternic), a zdruncina, a zgudui; a (se) ciocni
shock-absorbent, shock absorbing (OM) anti-șoc, amortizant, fără trepidație
shock absorber (OM) amortizor de șocuri
shock-absorber spring (OM) arc de tampon / de amortizor
shock-absorbing plate / slab placă de amortizare
shock absorption (OM) amortizare a șocurilor
shock bending test (metr, materiale, OM) încercare / test de încovoiere cu șoc
shock brigade (mil, ind) brigadă de șoc
shock chilling (termo, alim) refrigerare foarte bruscă (șoc); zvântare rapidă (tip șoc)
shock coefficient (mec, OM) coeficient de impact
shock cord țesătură ranforsată (tip șnur / coardă, bandă) pentru amortizarea șocului (și pentru centuri de siguranță)
shock damper (OM) amortizor de șocuri
shock effect (mec) efect de șoc
shock elasticity (mec) reziliență
shocker persoană/lucru care șochează
shock excitation (mas, el) excitație prin șoc
shock-headed cu părul zburlit / vâlvoi
shocking (d. o știre etc.) îngrozitor; paralizant; zguduitor; șocant, scandalos; revoltător, respingător; rușinos; grozav de
shockless (OM) fără trepidație

shoo

shockless jolt machine (met, mas-un) mașină de format prin scuturare, cu amortizarea șocului
shock load (mec, OM) sarcină dinamică / aplicată cu șoc / la impact
shock-mount base (el, OM) soclu elastic / cu arc
shock pressure (hidr, fiz) suprapresiune datorată loviturii de berbec
shockproof (materiale, OM) antișoc, rezistent la șoc
shockproof plug (el, OM) fișă protejată contra atingerilor accidentale
shockproof polystyrol (plast) polistiren rezistent la șoc
shock-resistance (mec, hidr) rezistență la șoc
shock-resistant (materiale, OM) rezistent la șoc
shock stress (mec, OM) tensiune / efort la șoc / cauzat(ă) de șoc
shock strut (OM) suport cu amortizor de șocuri
shock tactics (mil, ec) tactică de șoc
shock troops (mil) trupe de șoc
shock wave (mec, hidr) undă de șoc
shock worker muncitor de șoc, operator în caz de avarii / pentru situații speciale
shoddiness proastă calitate, calitate inferioară
shoddy (lucru, piesă etc.) prost, de calitate proastă / inferioară; ieftin; falsificat; (textile) fibre de calitate inferioară, cu scamă; (ind chim) cauciuc uzat/prost/inferior
shoddy (ind chim) cauciuc îmbătrânit / regenerat
shoe pantof, papuc; (*amer*) gheată; labă; potcoavă; (OM) sabot (și de frână), za de șenilă, talpă, sanie, cuzinet, papuc, patină; (el, OM) sabot alunecător de contact; (nav) chilă falsă, talpă, papuc; (constr) țigla; (auto) (*fig*) cauciuc de mașină; a potcovi; a încălța; a pingeli
shoeblack văcsuitor, lustragiu
shoe brake (OM) frână cu sabot / saboți
shoe buckle (OM) cataramă (la pantofi)
shoe cream (ind chim) cremă de ghetă, vacs
shoe drill (agr, mas) semănătoare cu brăzdare
shoe horn (OM) limbă de pantofi, încălțător
s-hook (OM) cârlig curbat în formă de S
shoe lace / string (textile) șiret de pantofi / de ghetă; **on a ~** (a începe etc.) cu un capital foarte mic, de la mai nimic
shoe leather (ind chim, ind ușoară) piele pentru pantofi
shoe polish (ind chim) cremă de ghetă / de pantofi
shoer potcovar
shoeshine lustruit, văcsuit
shoe thread (ind chim) cremă de ghetă ață de cizmărie, fir smolit
shoo hâș! (pt. a goni păsările); a speria; a goni (păsările); (d. păsări) a fugi, a pleca

shoot

shoot a împușca, a omori prin împușcare; a trage, a (se) descărca (d. o armă) (în); a arunca, a ținti (o săgeată); (mediu) grămadă (de gunoi), a arunca, a azvârli (gunoi etc.); (fiz) a arunca (raze); a se revărsa, a împrăstia (lumină etc.); a trage repede (zăvorul etc.); (sport) a marca (un gol), a șuta, a juca golf etc.; a străbate, a traversa; a fotografia; (constr) a împușca (un perete etc.), a degaja un teren prin explozie controlată; a goli, a deșerta; a împeștrița; a colora într-altfel; a dunga; (astronomie) a lua altitudinea; a trage (cu arma etc.) (în); a vâna (cu pușca); a trece iute / în zbor; (d. stele) a cădea; a se ivi brusc, a apărea pe neașteptate; a țâșni; a se proiecta; (bot) a încolți; a miji; (med) a durea; a zvâcni; (fotografie, cinematografie) a lua un instantaneu, a fotografia, a face un film, a filma; a vâna (cu pușca); (bot) mlădiță, vlăstar, mugur(e), boboc; (partidă de) vânatoare; (mil) tir, tragere la țintă; (mil, constr) împușcătură; (geol) gangă; (OM) glisieră, cale de alunecare, uluc; scoc; zbor (de săgeată etc.); a gelui, a rindelui (lemn)

shoot along a se ivi brusc / pe neașteptate; a țâșni

shoot at a căuta să atingă/să realizeze; a ținti la; a năzui la

shoot away, shoot off a reteza printr-un foc de armă (un braț etc.)

shoot down a doborî (prin împușcare), a împușca; (fig) a spune nu la, a respinge

shoot for a urmări; a căuta să obțină

shoot forth (bot) a încolți; a înmuguri; a da (muguri)

shooting (mil) tragere, foc; vânatoare cu arme de foc; dreptul de a vâna; permis de vânatoare; (med) durere acută și bruscă; filmare; (ind) împușcare; (geol) prospecțiune

shoot out (d. păsări) a-și lua zborul brusc; a țâșni, a ieși în afară, a se proiecta în afară; (bot) a da (muguri etc.); a împrăstia, a arunca (scânței etc.); a țuguia, a strâmba (buzele, în semn de dispreț); a scoate (limba)

shoot up (d. flăcări etc.) a se ridica, a se înălța; a țâșni, a izbucni; (d. copii etc.) a se înălța, a crește repede / văzând cu ochii; (mil) a deschide focul, a începe să tragă

shooting (constr) (îm)pușcare; declanșare a aparatului de fotografiat

shooting box (constr) cabană de vânatoare

shooting brake (auto) autoturism combi / sta-tion; (TV) car de televiziune / de reportaj

shooting cameră cameră de luat vederi

shooting flow curgere rapidă

shooting gallery (sport, constr) pavilion de tir sportiv, tir (pt. amuzament)

shop replaceble assembly

shooting iron (OM, mil) armă (de foc)

shooting star stea căzătoare, meteorit

shooting staling (geol) stație seismologică

shooting war (pol, mil) război real / adevărat

shoot off (mil, med) a reteza (un braț etc.) printr-un foc de armă

shop (ec) magazin, prăvălie, dugheană, debit (de tutun, de băuturi spirtoase); (ind) atelier (de fabrică, mecanic etc.); a face / merge după cumpărături

shop (ind) atelier mecanic, secție

shop accident (ind) accident de exploatare

shop assistant (ec) vânzător / vânzătoare (într-un magazin)

shop conditions (pl) (mas, TH) condiții de lucru (într-un atelier, secție etc.)

shop data (ind, mas) date de exploatare

shop drawing (TH, mas-un) desen de execuție / tehnologic, desen de execuție specific opera-ției de prelucrare

shop equipment (ind, mas-un) utilaj de atelier, pentru reparații

shop fabrication (TH, ind) realizarea de suban-samble în atelier pentru montare ulterioară pe șantier

shop floor (constr) nivel al atelierului

shop for steel structures (ind) atelier / secție pentru construcții metalice

shop girl (ec) vânzătoare (într-un magazin)

shopkeeper (ec) negustor, comerciant, neguțător

shopkeeping (ec) comerț, negoț, negustorie

shoplifter hoț din magazine

shoplike (ec) negustoresc, mercantil, de proastă calitate

shopman (ind) muncitor (de reparații / de men-tenanță); (ec) lucrător în comerț

shop manual (mas) manual de reparații și men-tenanță

shopocracy (ec) proprietari de magazine, (per-sonal cu răspundere din) administrația maga-zinului, negustori, negustorime

shop pan (OM) cutie de oțel pentru depozitarea pieselor

shopper (ec) cumpărător, client

shopping (ec) (mers la) cumpărături, târguieli

shopping bag (ec, ind chim, textile) sacoșă / pungă (pt cumpărături)

shoppy (ec) comercial, (de) vânzătoare; legat de comerțul cu bucata; profesional; de speciali-tate; cu multe magazine; (de) mic-burghez; servil; prefăcut

shop replaceble assembly (mas, OM, TH) an-samblu care poate fi înlocuit și testat inițial doar în atelier / în hală

shop-soiled

shop-soiled (ec) care și-a pierdut aspectul de marfă, degradat (în magazin)
shop steward (ec, adm) delegat de atelier; reprezentant al muncitorilor; delegat sindical
shop-walker (ec) supraveghetor (într-un magazin universal)
shop welding (met, TH) sudare în atelier / în secție
shop window (ec) vitrină
shore (geogr) țărm, mal, coastă; uscat; **off** ~ în larg; **in** ~ la țărm, (mai) aproape de coastă / țărm; **on** ~ pe țărm / coastă, pe uscat; (OM) proptea; reazem, suport; (constr) pop (pt. armarea gale-riilor, șanțurilor etc.); a propti; a sprijini
shore țărm, litoral; (TH) a propti, a sprijini; (nav) pontil de sprijinire a mărfii stivuite
Shore (materiale, metr) duritate Shore
Shore (dynamic indentation) test (materiale, metr) încercare / test dinamic(ă) pentru deter-minarea durității de tip Shore
shore boat (nav) șalupă de coastă / de țărm, vas de cabotaj
shore dinner (alim) masă pescărească
shore fast (nav) parâmbă dată (de) la uscat
Shore hardness (materiale, metr) duritate Shore
Shore hardness number (materiale, metr) in-dice / valoare de duritate Shore
shoreless nețărmuit, fără hotar(e)
shore line (geogr, hidr) linia malului, (linie de) litoral
shoreman locuitor de pe coastă; pescar de coas-tă; barcagiu; hamal de port
Shore scleroscope (metr) scleroscop Shore
shore up (OM, constr) a rezema, a propti, a spri-jini
shorewards (*adv*) spre / către țărm/coastă
shoring (OM, constr) susținere (de lemn), zidire, cofraj de lemn
shorn tuns
short scurt; redus; restrâns; puțin; concis; succint; rezumat; diminutiv; (ec) deficit; scurtătură; lipsă; termen scurt, pentru puțină vreme; scurttime; (el) scurtcircuit; (lingv) prescurtare, formă prescurta-tă, vocală / silabă scurtă; casant; urgent; brusc, imediat; exclusiv; mai încoace, dincoace; **a ~ time age** nu de mult, de curând; (d. cineva) scund, mic, mic de statură; insuficient; deficitar; incomplet; **fall** ~ a nu ajunge, a nu fi îndeajuns / suficient, a fi insuficient; a nu corespunde, a nu fi corespunzător; a nu fi la înălțime; a dezamăgi, a dezminți așteptările; a nu-și atinge scopul; **run** ~ a (se) termina, a (se) isprăvi; a (se) epuiza; a nu ajunge; (d. un răspuns etc.) scurt; tăios; sec; aspru; (alim) (d. o prăjitură etc.) fraged; care se topește în gură, sfărâmicos, (d. o băutură) tare;

short-cycle annealing

(*adv*) brusc, deodată, pe neașteptate; **stop / pull up** ~ a (se) opri brusc; **cut smb.** ~ a tăia cuiva vorba, a întrerupe pe cineva; **for** ~ pe scurt; pre-scurtat; **in** ~ pe / în scurt, în câteva cuvinte; ca să nu (mai) lungim vorba; lipsă, deficit; **~s (pl)** (textile) șort, pantaloni scurți; **~s (pl)** cămașă (bărbătească) scurtă; (cinematografie) film de scurt metraj; **~s (pl)** resturi; rămășițe; rebut; **~s** (ec) mărfuri / hârtii de valoare fără acoperire; **~s (pl)** (agr) tărăță (fină) de grâu; **a ~ way off** la o distanță mică; **go the ~est way** a merge pe drumul cel mai scurt; **for a ~ while** pentru puțin timp; **give ~ weight** a cântări în minus; **be on ~ time** a fi șomer parțial; **be ~ of cash (fam)** a fi în lipsă de fonduri; **cut** ~ a tăia scurt; **make ~ work of a** se debarasa rapid de, a expedia repede; **come ~ of one's duty** a nu-și face datoria; **~ tem-pered** irascibil; **in** ~ în rezumat, pe scurt; **the long and the ~ of it is that** în două cuvinte; **~ of** cu excepția
shortage lipsă; penurie; criză; (ec) manco, in-suficiență, deficit
shortage material(s) (ind) materiale deficitare
short annealing (met, TH) recoacere rapidă / cu ciclu scurt
short arc (met, el, TH) arc scurt de sudare
short bill (TH) documentare lipsă, lipsă a docu-mentării; (ec) trată pe termen scurt
short block (OM) butuc scurt
shortbread (alim) prăjitură sfărâmicioasă din aluat fraged
short breaking (plast) friabilitate, rupere scurtă
short-brittle (met) fragil (și la roșu), casant
shortcake (alim) prăjitură sfărâmicioasă din aluat fraged; un fel de tort (cu cremă și fructe)
short-change (ec) a nu da restul cuvenit cuiva (care a plătit o bancnotă mare)
short circuit (el) scurtcircuit
short-circuit brake (OM, el) frână cu scurt-circuit
short-circuiter (autom, el) scurtcircuitor, care scurtcircuitază
short-circuit rotor (el) rotor în scurtcircuit
short-circuit to ground (el) scurtcircuit la pământ
shortcoming (TH, OM, ind) defect, deficiență, neajuns; (ec) lipsă, deficit
short credit (ec) credit pe termen scurt
short cut drum scurt / de-a dreptul, scurtătură; (textile) cută, încrețitură, pliu; (ec, TH) meto-dă rațională
short-cut method (mat, metr) metodă rapidă / simplificată (în orice domeniu)
short cutting of the vine (agr) tăiere a viței la cap ras
short-cycle annealing (met) ciclu scurt de recoacere

short-cycling

short-cycling (mec) pendulare rapidă; (termo) funcționare în cicluri scurte, a unui circuit frigorific
short-dated pe termen scurt
short dead-end (cf) linie moartă
short-distance transporter (transp) transportor la mică distanță
shorten a (se) scurta, a face (mai) scurt, a reduce, a (se) micșora; a se contracta; a reduce; a prescurta (cuvinte etc.); (*fig*) a micșora, a diminua, a slăbi; (alim) a face fărâmicios / fraged (aluatului); (el) a scurtcircuita; a deveni (mai) scurt
short ends (*pl*) scurtături; (mediu, ind) resturi (de lemn, de tablă etc.)
shortening scurtare; prescurtare; tăiere; (alim) grăsimi pentru frăgezirea aluatului
shorten sail (nav) a reduce velatura; (*fam*) (*fig*) a o lua mai domol
shorten the hand / arm of smb. (*fig*) a îngrădi / limita puterea cuiva
shorten the range (mil) a scurta tirul; (metr, autom) a reduce intervalul (de acționare, de răspuns etc.)
shorter short story schiță (literară)
short fiber(ed) (cu) fibre scurte (la compozite)
short-fiber asbestos (materiale) azbest cu fibre scurte
short fiber (materiale) fibră scurtă (în compozite etc.)
short-focus lens (fiz) lentilă cu distanță focală mică
short for prescurtat pentru / din; poreclă pentru
short-grained (materiale) cu granule fine, cu grăunți fini
short-haired cu părul scurt
shorthand (birotică) stenografie
short-handed (ec) care duce lipsă de mână de lucru / de personal
shorthead (zool) (animal) brahicefal
short-headed (zool) (*adj*) brahicefal
shorthorn (zool, agr) rasă de vite cu coarcele scurte; (*fig*) nou venit, novice, ageamiu
short-hose (textile, sport) pantaloni (scurți) de golf, pantaloni golf
shortie (textile) chiloți; pantaloni scurți, pantalonași; (cinematografie) film de scurt metraj; pitic, om mic de statură
shorting (el) scurtcircuitare; (ec) scurtcircuitare (a unui furnizor, distribuitor etc.); scurtare
shortish cam scurt, destul de scurt
short life (ec, ind) (cu) durată scurtă de viață (a unui produs / element de mașină)
short-life intermediates (chim, met, plast) compuși intermediari instabili / cu durată scurtă de viață / existență
short-link chain (OM) lanț cu zale scurte

short scanning

short list (ec, adm) listă preferențială (a celor care solicită o funcție)
short-lived de scurtă durată; efemer; de viață; care nu trăiește mult
shortly (*adv*) în câteva cuvinte, pe scurt; concis; curând, peste puțin timp; degrabă; îndată, imediat; brusc, pe neașteptate; abrupt; scurt, tăios; cu asprime
short mark semn pentru sunet scurt (în fonetică)
shortness concizie; (fiz, materiale) fragilitate, friabilitate, imperfecțiune; rupere scurtă; scurttime; (ec, TH) cantitate (prea) mică de resurse materiale; (*fig*) scurttime; slăbiciune; statură mică; **blue** ~ (met) fragilitate la albastru / de revenire; **cold** ~ (materiale) fragilitate / rupere la rece; **corrosive** ~ fragilitate corosivă; **hot** ~ (met) fragilitate la cald / la roșu, rupere la cald / la roșu; **impact** ~ fragilitate la impact / la șoc; **red** ~ fragilitate la roșu (în timpul forjării)
shortness of memory lipsă de memorie, memorie slabă
short of mai puțin decât / ca, sub; căruia îi lipsește (ceva); fără; care duce lipsă de; neavând suficiente (mijloace etc.); nu tocmai / prea (cu *adj*); lipsit de; inferior; cu excepția (unui material etc.)
short of fuel (auto, mas) lipsă de combustibil
short oil (ind chim) ulei parțial polimerizat
short order minut, comandă rapidă (la restaurant); **in** ~ repede și fără osteneală
short paid (d. o scrisoare etc.) francat insuficient
short pin (OM, hidr) știft (scurt) presat pentru înfundarea unei găuri
short-poured mould (met) formă incomplet umplută cu metal lichid
short radius (geom) apotemă a unui poligon regulat
short-range (mas, fiz) cu rază mică de acțiune (la roboți, manipolatoare, macarale etc.); care nu reclamă mult timp
short residuum (ind chim, alim) reziduu cu interval îngust de fierbere (și la distilare în vid)
short-run casting (met) umplere incompletă
short-run demand (ec) cerere de scurtă durată (pe piață)
shorts (materiale) material(e) care nu trec(e) prin sită, reziduu de cernere; (textile) cămașa scurtă (bărbătească), chiloți bărbătești, pantaloni scurți, șort; rămășițe; rebut(uri); resturi; (TH, ec) sortiment scurt; tărațe de grâu (fine); (*fig*) sume mici de bani, bunuri personale
short sale (ec) vânzare în alb (fără precizarea prețului)
short scanning (fiz, metr) explorare de scurtă durată (la control nedistructiv)

short shipped

short shipped (ec) expeditat(ă) în minus (d. marfă)
short short story schiță; povestire / relatare foarte scurtă (cu final neașteptat)
short shrift (*fig*) neacordarea atenției cuvenite, expediere (a unui subiect etc.)
short sight, short-sightedness (anat) miopie; (*fig*) lipsă de prevedere, mărginire, obtuzitate
short sighted (anat) miop; (*fig*) lipsit de prevedere, mărginit, obtuz
short-spoken concis; laconic; tăios, aspru, nepoliticos
short-staffed (ec) cu personal incomplet, având lipsă de personal
short steps pași mărunți (pt. rezolvarea unei probleme)
short story nuvelă, povestire
short strock (materiale) pastă cu fibre scurte
short-stroke (mas-un, termo) (cu) cursă scurtă
short-stroke engine (mas, termo) motor cu cursă scurtă
short-stroke press (mas-un) presă cu cursă scurtă
short subject (cinematografie) film de scurt metraj
short temper caracter irascibil, irascibilitate, fire aprinsă / nestăpânită
short tempered irascibil, supărăcios, iute (la mânie); arțăgos
short term (pe) termen scurt
short test bar (materiale, metr) epruvetă scurtă
short-time duty / service (mas) funcționare / regim de scurtă durată / temporar(ă)
short-time testing method (mas, OM, metr) metodă de încercare de scurtă durată / rapidă
short ton (**sh.t, sh.tn., s.t.**) (metr) unitate de măsură pentru masă, tonă engleză / scurtă / mică; 1 short ton = 907,18 kg
short-waisted scurt în talie; cu talie ridicată
short wave (fiz) undă scurtă
short weight lipsă de / la greutate / de masă
short winded (med) cu respirație scurtă, care gâfăie, cu dispnee; scurt, concis
short-witted sărac cu duhul, lipsit de spirit
shot (textile, hârtie) cu ape, moarat; dungat, vârgat; multicolor; distrus, la pământ; împușcat; (cinematografie, fotografie) cadru de film (dintr-o succesiune), secțiune (de film), filmare, filmat, tras, înregistrat (pe peliculă), secvență, fotografie; (ec) socoteală, plată; notă de plată; ghiulea; (*sg* și *pl*) (met) alicie; (mil) țințaș, trăgător, foc de armă, împușcătură; lovitură, a încălca (o armă); (ind) explozie, împușcare a unei găuri; (nav) cheie de lanț; (sport) șut, încercare; șansă; (med) doză (pt. o injecție); a pune plumb la (undită); (plast) doză / șarjă de injectare

shoulder

shot-blast cleaning (met, TH) curățire cu curent de alicie
shot blasting (met, TH) împrăscare / curățare cu alicie metalice
shot-blast unit (met, mas-un) instalație de curățat cu alicie
shot copper (met) granule de cupru
shot defect (met) picătură de transpirație (la segregare inversă)
shote (zool) purcel
shot gun pușcă de vânătoare
shot-lubrication system (T, OM, hidr) sistem de ungere sub presiune
shot peening prelucrare cu alicie metalice
shot-stopped reaction (chim, T) reacție frânată / încetinită
shot-stopping agent (chim, T) întrerupător / inhibitor al polimerizării
shot-stopping of chain (chim, T) întrerupere a reacției
shot tank (ind, chim, OM) bazin de granulare
shotting (met, TH) formare de alicie (pt. curățat)
shot welder (met, mas-un) mașină de sudat în puncte
shot welding (met, TH) sudare electrică (în puncte) prin impulsuri
should (gram) condiționalul prezent de la **shall**; (pt. formarea cond prez și trecut, pers I *sg* și *pl*) *aș; am; I ~ design* *aș proiecta; we ~ design* *am proiecta; I ~ have designed* *aș fi proiectat; we ~ have designed* *am fi proiectat; I ~ help him if I could* *l-aș ajuta dacă aș putea; (pt. formarea viitorului în trecut, pers I *sg* și *pl*); voi; vom; o / am să; o / avem să; I told him I ~ remember his advice* *i-am spus ca nu-i voi uita sfatul; (pt. formarea subjonctivului analitic) să; it is necessary that you ~ tell her* *trebuie să-i spui ei; ~ the occasion arise* *dacă se ivește prilejul / ocazia; (arată obligația morală / socială, adesea, recomandarea) ar trebui, s-ar conveni să, ar fi cazul să, s-ar cădea să; ar fi bine să; ar fi de dorit să; you ~ see her off to the station* *ar trebui / ar fi cazul s-o conduci la gară; you ~ see the play* *ar trebui să vezi piesa; he ~ have helped them* *ar fi trebuit / ar fi cazul să-i ajute (arată probabilitatea logică) ar trebui să; după toate posibilitățile, probabil; it ~ be in* *ar trebui / trebuie să fie în sertar, probabil că este în; (în întrebările retorice și exclamațiile, exprimă surprinderea, dezaprobarea etc.) (traduceri contextuale); I ~ think so* *cred și eu, bineînțeles, desigur*
shoulder (anat) umăr; (textile) umăr (pt. haine), umeras; (OM) umăr (la o piesă etc.), banchetă, prag, guler; (constr) eclisă de cuplare; a da la

shoulder anchor position

o parte cu umărul, a împinge; a pune pe umăr (o armă etc.); (*fig*) a-și lua, a-și asuma (răspunderea etc.)

shoulder anchor position (auto) poziție a ancorei umărului (la centura de siguranță)

shoulder belt (auto, OM) centură pentru umăr (în diagonală)

shoulder blade (anat) omoplat

shoulder boards (mil) epoleți

shouldered (OM) cu praguri, cu umeri, în trepte (d. elemente de mașini)

shoulder hole (OM) gaură în trepte

shouldering (OM, TH) prelucrare a unui prag / a unui umăr (la un element de mașină etc.)

shouldering file (mas-un) pilă lată subțire de prelucrare a pragurilor

shoulder of mutton (alim) jigou, pulpă de berbec

shoulder rebord (OM) umăr / guler răsfrânt (la un element de mașină etc.)

shoulders (met) etalaj (la furnal)

shoulder screw (OM) șurub cu partea nefiletată mai mare decât cea filetată

shoulder slip (med) luxație a umărului

shoulders of unworked grease (T) unsoare "aruncată" lateral față de direcția de mișcare, care formează „umeri”, praguri (pe calea de rulare a rulmenților etc.)

shoulder stick (transp) călător pe blat / fără bilet

shoulder strap (textile) epolet, bretele, umerase (la o cămașă de femeie)

shoulder yoke (OM) cobiliță

shouldn't (gram) contras din **should not**

shout strigăt; țipăt; rând (la băutură); a striga (la); a țipa (la); a striga; a rosti strigând

shout down a face / sili să tacă (prin strigăte); a striga mai tare decât

shout for a sprijini / susține călduros (pe cineva)

shouting strigăte, vociferări; aclamații, urale

shove (mec, fiz, autom, metr) a devia; (mec) a disloca, a împinge, a lovi, a deplasa, a mișca, a urni, a izbi, a devia, a deplasa; a îndesa, a vâri, a băga; a trânti; a pune, a așeza; a înghionti; a îmbrânci; a strămuta; (mec) împingere, mișcare, urnire, trântire; îndesare, vârare, băgare, lovire, izbire; deviere, deplasare, așezare, punere; înghiontire; ghionț; îmbrâncire; brânci; strămutare

shove about a împinge încoace și încolo

shove around (adm) a da ordine (cuiva), a trimite încoace și încolo, a nu lăsa (pe cineva) să respire

shove aside a împinge într-o parte, a da la o parte

shove away a respinge; a da la o parte

shovel (OM) lopată, scafă, lopățică, fâraș; (agr, OM) brăzdar; (constr, OM) cupă de excavator;

shower

a ridica, a întoarce, a săpa cu lopata, a curăța cu lopata; (alim) a înfuleca; a se îndopa cu (mâncare); a căra mult (fără rost)

shovel arm (constr, OM) braț de excavator

shovel blade (OM) paletă, pală

shovel crane (constr, transp) macara-excavator

shovelful (constr) lopată (plină)

shovel into (constr, met) a încărca cu lopata

shovel (constr, OM) lopată, cupă, excavator

shoveller (zool) rață lopătar

shovel out (constr) a scoate cu lopata

shovel with fork equipment (constr, mas) excavator cu benă

shovel-nose tool (mas-un) cuțit lat

shoveling buckets (termo, OM) cupe de turbine

shove off (nav) a împinge, a îndepărta, a desprinde (o barcă) de țărm / de chei / de navă

shoving (mec) împingere

show a arăta; a indica (drumul etc.); a etala, a expune; a da dovadă de, a demonstra, a dovedi (bunăvoință etc.); a arăta, a înfățișa, a prezenta; a duce, a conduce; a îndruma; a arăta, a clarifica, a lămuri; (d. un aparat) a arăta, a indica; a înregistra; a sublinia; a atrage atenția asupra; a-și arăta, a-și manifesta (supărarea etc.); a da în vileag; a scoate la lumină; a acorda (o favoare etc.); a se arăta; a se dovedi; a se vedea; a se ivi; a apărea; a-și face apariția; a arăta (bine, frumos etc.); a avea o înfățișare (frumoasă etc.); (teatru) a juca (într-un rol); manifestare (de mânie etc.); izbucnire, acces; spectacol; priveliște, tablou; reprezentație; expoziție; vitrină; arătare; **by ~ of hands** (pol, amd, ec) (a vota) prin ridicare de mâini; aspect, înfățișare; aparentă; impresie; (*fig*) semn, urmă; paradă, pompă, fast; treabă, chestie; afacere; șansă; posibilitate; (mil) campanie; bătălie, luptă

show around (adm, ec) a conduce / însoți prin birouri, incintă etc. (un vizitator, un nou angajat); a însoți / conduce prin; a face (cuiva) cunoștință cu

show biz, show business (artă, ind) industria divertismentului / spectacolelor

show boat (artă) teatru plutitor

show business (teatru, TV, cinematografie) actorie, industria divertismentului / spectacolului

show case (ec) vitrină (de magazin, muzeu etc.)

show-down arătare a cărților (de joc); (*fig*) dare în vileag, demascare; aplanare (a certei)

show down a arăta, a pune pe masă (cărțile)

shower (persoană, aparat etc.) care arată / indică / expune, demonstrează etc.; (meteo) aversă; ploaie torențială / repede / de vară; ~ **of** (*fig*) ploaie (de săgeți etc.), râu (de lacrimi), răpăială

shower bath

(de gloanțe etc.); mulțime, abundență (de); jerbă (de scânteii etc.); duș; a inunda, a uda, a stropi; (*fig*) a inunda; a bombarda (pe cineva, cu scrisori etc.), a copleși; (alim) umezire prin stropire

shower bath (constr) (sală / cameră de) duș

shower jet (hidr, termo) jet perdea

shower of sparks (met) ploaie de scânteii, scânteiere

shower water (agr, alim, mediu) apă de stropit

showery (meteo) ploios, cu averse, cu caracter de aversă

show girl dansatoare de revistă

showily (îmbrăcat) ținător, fără gust

show in a conduce înăuntru

showiness strălucire; ostentație; pompă, fast; excentricitate, bizarerie

showing expunere, arătare; indiciu; prezentare / arătare, expunere (de modele etc.); performanță; meci reușit; spectacol reușit; declarație; recunoaștere; demonstrare; **make a good ~** (*amer*) a face figura buna, a se prezenta bine; **make a poor ~** a se prezenta prost, a face o figură proastă; **on this ~** astfel privind faptele / lucrurile; **map ~ altitudes** cote de relief; **be ~ signs of worry** a da semne de îngrijorare / de neliniște

show-leg day (meteo) zi mohorâtă / posomorâtă / închisă

showman proprietar de circ, de menajerie etc.; saltimbanc, măscărici, clovn

showmanship arta de a organiza spectacole / petreceri publice; (ec) arta de a prezenta mărfuri

show-me sceptic, neîncrezător

show number (poligrafie) exemplar de probă

show-off (*fig*) aere, fândoseală; fândosit; pozeur

show off a etala; a arăta în mod ostentativ; a se fâli cu, a se mândri cu; a scoate în evidență (frumusețea etc.); a-și da aere, a face pe grozavul, a se grozăvi

show of hands (pol, adm, ec) vot deschis, votare prin ridicare de mâini

show out a conduce afară (din casă etc.)

show over a conduce prin, a arăta (cuiva)

show place punct de atracție turistică

show room sală de expoziție

show round, show around a arăta (cuiva, ceva), a trece în revistă; (d. un vizitator, un nou angajat etc.) a conduce prin, a însoți prin (birouri, incintă etc.); a face (cuiva) cunoștință cu

show-through (fiz) transparență, expunere directă

show through a fi transparent

show up a face să se vadă clar, a arăta limpede; a da în vileag; a demasca; a face să se simtă prost; a face de ocară; a se vedea clar / foarte bine

shrink(age) fit

show window (ec) vitrină (de magazin)

showy atrăgător; de efect; frumos, prezentabil; ținător, băcător la ochi

shredder mașină de destrămat material fibros

shred (textile) fâșie, petic, zdreanță, cârpă, bucată; a rupe în bucăți, a sfâșia; **tear to ~s** a rupe în bucăți, a (s)fâșia; **tear an argument to ~s** (*fig*) a arăta totală netemeinicie a unui argument; (*fig*) fărâamă, grăunte, pic (de adevăr etc.)

shrew (zool) șoarece de câmp

shrewd ager, perspicace; fin, subtil; iscusit; șiret, viclean, șmecher; (meteo) (d. frig etc.) tăios, aspru; violent; crunt

shrewdly (*adv*) cu agerime, cu perspicacitate; fin, subtil; cu șiretenie/viclenie

shrewish arțăgos, gâlcevitor, rău de gură

shriek a țipa: a scoate un țipăt strident/țipete stridente ~ **with laughter** a râde cu hohote; a rosti ținând; ținăt, sunet strident

shrill ascuțit, strident, ținător, pătrunzător; zgomotos, gălăgios; insistent, supărător, plictisitor

shrill-tongued / -voiced cu voce ascuțită / stridentă

shrimp (zool) crevet; ghemotoc, prichindel, pitic, persoană scundă

shrink (textile) a (se) strâmta, a (se) scurta, a intra la apă / la spălat; a (se) contracta; (d. scânduri etc.) a se (s)coroji; a se zbârci, a (se) încreți; a (se) strânge; a (se) retrage; a (se) strâmba; a (se) micșora, a se împuțina, a scădea; a da înapoi, a se sustrage; ~ **from** a se da înapoi de la, a se codi, a ezita (să facă ceva); (OM, TH) a freta; (*amer*) (med) psihiatru; (met) contracție, scurtare, a forma retasură; retragere; micșorare; retractare; uscare

shrinkage (met) retasură, contractare, strângere; strâmtare; (s)corojire; (TH, materiale) contracție; fretare; reducere; (textile) îngustare prin intrare la apă; (plast) contractare, contracție (după turnare, matrițare, răcire etc.)

shrinkage allowance (met, plast) adaos de contracție / de contractare

shrink away a se sustrage; a se împrăști; se micșora, a scădea văzând cu ochii

shrink from no task a nu refuza nici o sarcină

shrinkage by burning (materiale) contracție la ardere

shrinkage cavity (met) retasură; (plast) cavitate de contracție / de contractare

shrinkage crack (materiale) fisură de contracție

shrinkage distortion (met, plast) deformare de contracție

shrinkage fault (met) retasură (defect)

shrink(age) fit (OM) ajustaj presat la cald / cu strângere

shrinkage from drying

shrinkage from drying (plast, constr) contracție de uscare
shrinkage groove (met, OM) creștătură la rădăcina sudurii
shrinkage hole (met) fisură de contracție, retasură
shrinkage in / from drying (materiale) contracție prin / după uscare
shrinkage in firing (termo) contracție la ardere (la materiale ceramice)
shrinkage in high (met) contracție verticală / în înălțime
shrinkage in length (met, plast) contracție în lungime
shrinkage jig (plast, OM) dispozitiv de răcire cu contracție / pentru preluarea contracției
shrinkage joint (materiale) rost lărgit de răcire
shrinkage limit (materiale, TH) limită de contracție
shrinkage-pipe preventing agent (met, chim) substanță de protecție contra retasurilor / de prevenire a formării retasurilor tubulare
shrinkage porosity (materiale, TH) porozitate de contracție (d. materiale sinterizate etc.)
shrinkage rule (met, metr) scară / riglă de contracție
shrinkage strain (termo, materiale, mec) tensiune (*rare*) / deformare de contracție
shrinkage stress (termo, materiale, mec) tensiune / efort cauzat(ă) de contracție
shrinkage value / allowance (met, TH) adaos de contracție
shrink away a se sustrage; a se împrăști; a se micșora, a scădea văzând cu ochii
shrink forming (TH) formare / dare a formei prin contracție (prin răcire) / prin comprimare
shrink from no (task etc.) a nu refuza nicio (sarcină etc.)
shrink gauge (met) adaos de contracție; (metr, TH) aparat / senzor de detectare / măsurare a contracției
shrinking contracție; (met) formarea retasurilor; intrare la apă
shrinking behaviour (met, plast, ceramice) comportare la contracție
shrink(ing) head (met) maselotă
shrink(ing) head casing (met) maselotieră
shrink(ing) hole (met) retasură; (plast, ceramice) pori (cauzați) de contracție
shrink link (OM) scoabă de strângere montată la cald
shrinking market (ec) piață în regres / în scădere
shrinking-on (met, OM) fretare, montare prin presare la cald
shrink in the wash (textile) a intra la spălat

shrunk on

shrink measure (met) măsură de contracție
shrink on (OM, TH) a cala la cald, a freta, a monta prin fretare
shrink(-)proof (met) necontractabil
shrink(-)proofing (met, plast) tratare anticontractantă; (material, element de mașină) care rezistă la contracție (rezultată din procesul tehnologic sau exploatare)
shrink-ring (met, OM) fretă, inel / piesă inelară / exterioară la asamblare (prin presare) la cald
shrink type joint (TH, OM) asamblare / ajustaj presat la cald
shrink up a se strămăta; a se zgârci; (*fig*) a se retrage
shrivel a freta; a se contracta; a se zbârci; a (se) încreți; a se ofili; a contracta; a zbârci
shrivelling (materiale) încrețire, cutare (a suprafețelor, foliilor, semifabricatelor subțiri etc.)
shroud giulgiu, lințoliu; înveliș; (textile) vâl; (nav) sart; a înfășura în giulgiu / lințoliu; (*fig*) a înveli, a ascunde, a tăinu
shroud (OM) înveliș, manta, carter, carcasă; (nav) duză de elice; a înveli, a acoperi
shrouded impeller (OM, termo) rotor închis / blindat / încasetat
shrouded pinion (OM) roată dințată cu borduri / cu umeri / cu discuri laterale
shrouded / shielded spark(ing) plug (auto) bujie blindată
shrouding (OM) manta, înveliș, (element) care învelește / înfășoară
shrouding wire (OM) sârmă de rigidizare
shrub (silv, bot) arbust, tufă
shrubbery (silv, bot) arbuști, tufe, tufăriș
shrubby (silv, bot) cu arbuști / tufe
shrug a ridica din (umeri); ridicare (a umerilor, din umeri)
shrug off a uita de, a lăsa deoparte (supărarea etc.); a nu-i (mai) păsa de
shrunk (TH) a cala; **London~** (textile) țesătură de lână cu contracție reziduală mică
shrunk (OM) micșorat, contractat, scurtat, strâns; strâmtat; încrețit (d. textile, folii, table subțiri etc.); sustras
shrunk finish (met, plast, ceramice, materiale sinterizate) stabilizare dimensională, fixare a dimensiunilor prin contracție în timpul finisării; (TH) fixare a dimensiunilor prin contracție în timpul finisării; (TH, OM) stabilizare dimensională
shrunk fit (OM) (asamblare prin) fretare, ajustaj cu strângere (mare), obținut prin fretare / prin asamblare la cald
shrunk on (OM) montat la cald / prin fretare

shrunk-on collar

shrunk-on collar (OM) fretă
shrunk-on crank (OM) manivelă montată la cald
shrunk on joint (met, OM) ajustaj presat la cald, asamblare la cald
shrunk-on ring (OM) inel de strângere, montat la cald
shuck (bot, agr) coajă; păstaie, coajă; (zool) crustă (de rac etc.), carapace, cochilie; lucru de nimic / fără valoare
shudder a se cutremura, a se înfiora, a tremura (de frig, frică etc.); cutremur(are), tremur, fior(i)
shuffle târşire, (mers) târşit; şovăire, şovăială, ezitare; amestecare (a cărţilor de joc); dat (al cărţilor); truc, chichiţă, pretext; scuză (puţin inteligentă etc.); a târşâi, a târî (picioarele); a amesteca, a încurca, a zăpăci (lucruri); a muta dintr-un loc în altul; a târşâi picioarele; a se eschiva; a minţi; a căuta să scape prin minciuni, trucuri etc.; a se muta (repede) dintr-un loc în altul, a-şi schimba locul; a se vânzoli, a se suci; a amesteca / face / da cărţile; a ezita, a şovăi
shuffle off a scăpa de, a se descotorosi de; a pleca târşâind picioarele; a scoate în grabă (hainele)
shuffle off on / upon a arunca (răspunderea) asupra
shuffle on a îmbrăca în grabă, a-şi pune repede (haina)
shuffling (mers) târşăit; (d. cineva) nehotărât, şovăitor; târşăire (a picioarelor); amestecare, dat (al cărţilor); încurcătură, talmeş-balmeş, harababură
shuffy ochire, otheadă, aruncătură de ochi
shun a evita, a ocoli; a se feri de; a se abţine de la
shunt (cf, transp) linie secundară, a manevra, a trece pe altă linie, a gara; (el) şunt, element de şuntare / în paralel / în derivaţie / de scurgere, a şunta, a deriva, alege în derivaţie / în paralel; (mas, hidr) deviaţie ramificare; linie paralelă; a nu da curs (unui proiect etc.); a amâna, a opri; a întrerupe; a se muta; a trece dintr-un loc în altul
shunt calibration (el, metr) etalonare / calibrare prin legarea în paralel a unei rezistenţe determinate
shunt circuit (el) circuit paralel
shunt connection (el, hidr) şuntare, legare în paralel / în derivaţie, comutare de şuntare
shunted across (el, mec, hidr) şuntat, legat în paralel / în derivaţie
shunting (el, hidr) circuit în derivaţie
shunted instrument (el, hidr, metr) aparat de măsurat, şuntat
shunter (cf, met) locomotivă de manevră, manevrant de vagoane, acar
shunt feeder (el, ind, hidr) alimentator în paralel / cu mai multe puncte de alimentare

shut down

shunting (cf) instalaţie de triaj / de manevră, a manevra (vagoane), a tria (vagoane), a schimba macazul; (el, hidr) şunt, şuntare, legătură / legare în paralel / în derivaţie; (ec) arbitraj între burse, cumpărare cu o valută şi vindere cu o alta
shunting engine / locomotive (cf) locomotivă de triaj / de manevră
shunting line (cf) linie de manevră
shunting point (cf) ac de manevră, macaz
shunting table (cf, met) panou cu schema gării de triaj / de manevră
shunting track (cf) parcurs de manevră
shunting train (cf) garnitură de manevră
shunting yard (cf) gară / staţie de triaj
shunt limit-switch (autom, mas-un) întrerupere / întrerupător de cap de cursă
shunt loading (mec) sarcină transversală
shunt motor (el) motor electric (cu excitaţie) în derivaţie
shunt off (el, hidr) a şunta, a deriva
shunt onto a siding (el, hidr, transp) a ocoli printr-o derivaţie
shunt ration (el) constantă a şuntului
shunt regulation (el, metr, autom) reglare a şuntului
shunt resistance (el) rezistenţă de şuntare / în paralel / în derivaţie
shunt switch (cf) macaz; (el) întrerupător şuntat
shunt tripping (el) declanşare în funcţie de tensiunea prin bobina în derivaţie (tip de releu)
shunt-wound electric motor / machine (el, mas) motor / maşină electric(ă) (cu excitaţie) în derivaţie
shut a (se) închide; a zăvorî; a astupa (un orificiu, urechile etc.); (TH, ind) a întrerupe, a decupla, a închide (intrarea, admisia etc.), a împiedica, a opri, a stăvili; a închide (gura, umbrela etc.), a prinde, a încercui; a strânge; a se închide (într-o casă etc.); (d. o uşă etc.) a se închide; (bot) (d. flori etc.) a se închide; închis; zăvorât; închidere
shut away (OM, el, termo, hidr) a izola, a feri
shut cock (OM, hidr) robinet de închidere
shut-down, shutdown (TH, OM, mas) pană, avarie, cădere, defect de exploatare, scoatere (şi din funcţiune), repaus (în funcţionare), defect de funcţionare (având ca rezultat oprirea); (mas) întrerupere a funcţionării / a producţiei, oprire a exploatării, sistare, oprire, deconectare, blocare; (ec) închidere a unei întreprinderi
shut down a lăsa (în jos) (un transperant etc.); a închide, a trânti (capacul etc.); (ec) a închide (o întreprindere); (TH, mas) a închide, a întrerupe; a decupla

shutdown period for servicing / maintenance

shutdown period for servicing / maintenance (mas) perioadă / (interval de) timp de staționare pentru deservire / mentenanță

shut-in (*amer*) (*adj*) (med) bolnav; închis; izolat

shut in a închide; a zăvorî; a pune sub lacăt / cheie; a înconjura, a împrejmu; a împiedica (lumina etc.)

shut-in pressure (hidr) presiune statică în incintă închisă

shut off a despărți, a separa, a izola; a exclude; a opri; a zăvorî; (el) a întrerupe; a tăia; (mas) a întrerupe funcționarea

shut(-off) cock (OM, hidr) robinet de închidere

shut-off device (OM, el, autom) element / dispozitiv de închidere

shut-off mechanism (OM) mecanism de oprire / de închidere

shut-off nozzle (OM, termo, hidr) duză cu obturator

shut-off valve (OM, hidr) ventil / supapă / robinet de închidere

shut oneself away a se izola (de lume)

shutout, lock-out oprirea / interzicerea accesului muncitorilor în fabrică

shut out a interzice accesul / intrarea / pătrunderea (cuiva); a înlătura, a exclude (o posibilitate); a împiedica (vederea)

shutter oblon; volet; jaluzeă; (constr) cofraj; (el) întrerupător; tehn închizător; ventil; (fotografie) obturator; diafragmă

shutter (constr, OM) cofraj, oblon, jaluzeă; (OM, hidr) obturator, diafragmă, ventil (de închidere), clapetă, închizător, vană; (el) întrerupător

shutter disk (OM) disc obturator / de închidere

shuttering (constr) cofraj; (OM, hidr, fiz) care închide / obturează

shuttering boards (constr) scânduri de cofraj

shuttering vibration (constr) vibrație exterioară (pe cofraj)

shutting off (TH) închidere; separare; obturare

shuttle (textile, OM) suveică; (mec) mișcare alternativă / oscilantă; pendulator; (fiz) tub pneumatic; (*amer*) (cf, transp) tren suburban; a pendula, a oscila; (av) navetă spațială; (sport) fluturaș pentru badminton

shuttle box (textile, OM) casetă a suveicii

shuttle car (el, mas) electrocar

shuttlecock (sport) volant (minge cu pene pt. badminton)

shuttle valve (hidr) selector de circuit, supapă / distribuitor cu plunjer cu mișcare alternativă / oscilantă

shuttling motion / movement (mec) mișcare alternativă oscilantă

sickening

shut up a (se) închide (strâns); a zăvorî; a astupa (ermetic etc.); a închide, a întemnița; a face să tacă (pe cineva), a reduce la tăcere; (d. ușă etc.)

shy (d. cineva etc.) timid, fricos, sfios, rușinos, rezervat; sălbatic; fricos; (zool) (d. cai) sperios, cu nălucă; a azvârli, a arunca (o piatră etc.); azvârlire, aruncare; încercare; (*fig*) remarcă ironică / bațjocoritoare / usturătoare; ~ **of** (d. cineva) precaut, prudent față de / în privința, a sări în lături; a tresări, a se speria; persoană timidă / fricoasă

shyer sperios, care este timid / sperios etc.

shy of care ezită / șovăie să (spună ceva etc.); care se ferește de; **fight** ~ a se feri să, a căuta să nu; lipsit de; căruia nu-i ajunge (ceva)

si (muz) (nota) si

siack (OM) joc exagerat

sial (geol) sial

Siam (geogr) stat în Asia, Siam – azi Thailanda

Siamese siamez, din Siam; siamez; (limba) siameză; (zool) pisică siameză

Siamese twins (anat, med) gemeni, frați siamezi / surori siameze; (*fig*) prieteni nedespărțiți

Siberia (geogr) Siberia, regiune în Rusia

Siberian (geogr) siberian

sibiling frate / soră (de mamă / de tată)

sic sic, întocmai

S.I., SI abreviere pentru sistemul internațional al unităților

siccative (chim) sicativ, care usucă

siccative oil (ind chim) ulei sicativ

Sicillian (geogr) sicilian; sicilian; dialect sicilian

Sicily (geogr) Sicilia, regiune în Italia

sick căruia îi e greață; a asmuți (un câine); **feel** ~ a-i fi / veni greață, a-i veni să vomite; **be** ~ a vomita; (*amer*) bolnav, indispus; **take** ~ a se îmbolnăvi; (d. un pat etc.) pentru (oameni) bolnavi; (d. un concediu etc.) de boală; având o culoare bolnăvicioasă; galben, palid; (*fig*) bolnăvicios, nesănătos; (*fig*) tulburat; abătut; dezgustat; amărât; bolnav sufletește; alienat; deranjat, stricat, deteriorat; (agr) (d. sol) neproductiv; **wheat**~ care nu mai produce grâu (cât ar trebui); ~ **ship** (nav) navă care necesită reparații

sick bay (nav, med) infirmerie de navă

sick bed (med) pat de suferință / pentru bolnav

sick call (med) chemare a unui doctor la bolnav

sicken a dezgusta, a scârbi; (*amer*) a se îmbolnăvi; a da semne de boală; a-i fi greață, a simți scârba (de); (bot) (d. plante) a se ofili, a se veșteji

sickening care produce scârba / dezgust / greață; dezgustător, revoltător

sickeningly

sickeningly (*adv*) provocând dezgust / greață; (în mod) revoltător
sicken of a-i fi greață / silă / scârbă de
sick-flag (nav) pavilion de carantină
sick for care tânjește după
sick-headache (med) migrenă, durere de cap însoțită de greață
sick humour umor negru
sickle (agr, OM) seceră
sick leave (med, mil) permisie / concediu de boală
sickle man (agr) secerător
sickle-shaped (OM) în formă de seceră
sickness (med) stare morbidă / patologică; stare bolnăvicioasă
sick list (med, adm) lista bolnavilor; **be on the ~** a lipsi din cauză de boală
sickly bolnăvicios, suferind; bicisnic, neputincios; slab; (d. surăs) slab, șters; pierit; (d. climă) nesănătos; care produce greață; scârbos, respingător; sentimental
sickness (med) boală, maladie, greață
sick of sătul / plictisit de
sick tin (met, chim) ciuma staniului
sidathene (plast) polietenă, polietilenă (denumire comercială)
side parte, latură; față; fațetă; ~ **by** ~ unul lângă altul, alături; **from every ~, from all ~s** din toate părțile, de pretutindeni; (poligrafie) pagină; margine (a unei pagini); (*fig*) aspect, latură (a unei chestiuni etc.); **two ~s to the event** două aspecte (ale evenimentului); (geogr) pantă, versant, povârniș, coastă, țărm, mal; (nav) bord, coastă, secție; departament; (adm) sector (într-o instituție); (alim) jumătate (de but etc.); (jur) parte (într-un proces etc.); (sport) echipă; (anat) coastă; linie, descendență; punct de vedere, opinie, concepție (într-o discuție); (OM) perete (al unei cutii / piese etc.); (*fig*) parte; **win smb. over to one's ~** a câștiga pe cineva de partea sa; **take ~s** a se declara de partea cuiva; (teatru) rol; lateral; dintr-o parte; secundar; minor; adiacent; (d. privire) chiorăș
side (OM) latură, parte (laterală), margine, față, fațetă; (geom) latură (de poligon, de unghi), catetă, față a unui poliedru; (mat) parte a unei ecuații, membru (al unei egalități), generatoare; lateral; secundar; (nav) bord (de navă); accesoriu
side airbag (auto) airbag lateral
side and face cutter (mas-un) freză-disc, freză cilindro-frontală
side arm (constr, OM) traversă, consolă a unui stâlp
side arms (mil) arme albe (baionetă etc.)
side bar (OM) eclisă, lonjeron, bară longitudinală

side effect

side-blown converter (met) convertizor cu in-suflare laterală
sideboard bufet; (cf, OM) perete lateral (la vagoane descoperite)
side-bracke (OM, auto) frână atașată / montată pe roată
side-bracket bearing (OM) lagăr cu flanșă / flanșat / cu prindere laterală
side break (el, OM) întrerupător cu cuțite / lamele laterale
sideburns favoriți; perciuni
side by side (mat) membru cu membru; unul lângă altul
side car (auto) ataș (de motocicletă)
side carriage (mas-un) sanie laterală
side casting îndepărtare; (met, TH) turnare laterală
side chain (chim, plast) catenă laterală
side chain chlorination (chim, plast) reacție de clorurare în catena laterală
side chain compound (chim, plast) compus cu catenă laterală
side chain halogenation (chim, plast) reacție de halogenare în catena laterală
side chain nitrogen (chim, plast) (reacție cu fixare de) azot în / din catena laterală
side clearance (OM) joc lateral / între flancuri (și la roți dințate)
side collision (auto) coliziune laterală
side crank (OM) manivelă fixată la capătul unui arbore
side-cut, side draw (alim, ind chim) fracțiune evacuată în partea laterală a coloanei de distilare
side-cut fuels, side draw (ind chim) fracțiune de combustibil, evacuată în partea laterală a coloanei de distilare
side-cut shear (mas-un) mașină de șanfrenat / de tivit
side cutting edge (mas-un) tăiș secundar (la scule)
side cutting pliers (OM) clește-patent cu tăiș secundar
sided (*în cuvinte compuse*) cu latură / laturi: **four~** cu patru laturi
side discharge tippler (alim, mas-un, met) basculator lateral
side dish (alim) fel de mâncare în plus (pe lângă friptură)
side door (constr) ușă laterală / de serviciu, ușă din spate
side drum (OM) tobă mică
side dump body (OM) benă cu basculare laterală
side dumping (TH) basculare / descărcare laterală
side effect (fiz, chim) efect secundar / obținut pe lângă cel de bază

side face

side face (OM) profil, față laterală; (arhit, constr) fațadă laterală
side file (mas-un) pilă pentru muchiile laterale ale dinților de ferăstrău
side frame (OM) cadru de prindere (laterală), cadru lateral
side gauge / tube (metr, hidr) manometru montat lateral (pt. presiune statică)
side glance otheadă; căutătură piezișă; mențiune în treacăt, aluzie
side guard (met, mas-un, OM) ghidaj lateral, protecție laterală
side-guard manipulator (met, mas-un) dispozitiv de deplasare (laterală) și de răsturnare, manipulator cu protecție laterală
side guide (met, OM) șină de ghidare
side guide wheel (OM) rolă / roată / rotiță (laterală) de conducere
side head (mas-un) sanie laterală; (OM) suport lateral
side hill (*amer*) (geogr) povârniș, pantă
side-impact collision (auto) impact lateral
side impact sensor (auto, metr) senzor de impact lateral
side issue problemă / chestiune secundară; aspect secundar (al problemei)
side jet (hidr, termo) jet lateral
side / sister keelson (nav) carlingă laterală
side kingston valve (OM, hidr) priză de apă, laterală
side lamp (auto) lanternă laterală
side land (agr) hotar, hat, răzor
side lap weld (OM) sudură / cusătură de sudură laterală
side lay (mas-un, OM) opritor lateral
side leakage (OM, hidr, T) dispersie pe flancuri, pierderi laterale (și de fluid)
sidelight (auto, mas) lanternă / lumină laterală; (*fig*) informații suplimentare (care aruncă lumină asupra unei probleme)
side-line, side line (cf, ind) linie secundară / laterală; (ec) linie colaterală (într-o tehnologie etc.), articol adițional / suplimentar; (sport) linie de tușă; loc pentru spectatori; a împiedica (pe cineva) să participe (în mod) activ (la o competiție etc.)
sideling (*adv*) v. **sidelong**
side-loader (OM, constr) schip de betonieră
sidelong (OM, geom) oblic; înclinat; pieziș
side member (OM) lonjeron, bară laterală
side mill (mas-un) freză disc / cilindro-frontală
side milling (mas-un) prelucrare a suprafeței perpendiculare pe axa frezei / a suprafeței frontale

side run-off

side-milling cutter (mas-un) freză disc / cilindro-frontală
side motion (mec) mișcare / balansare laterală
side mounting (OM, hidr) fixare laterală
side neck (OM, hidr) tub lateral
side note notă marginală (pe o pagină)
side of a line (mat) semiplan
side of ship (nav) bordaj, bord (al navei)
side of thread (OM) flanc de filet
side panel (constr, OM) perete lateral
side planer (mas-un) raboteză universală
side planing machine (mas-un) raboteză cu port-cuțite laterale
side-plate press (mas-un) presă cu pereți laterali
side plating (nav) bordaj lateral (metalic)
side play (OM, constr) joc lateral / între flancuri (la roți dințate)
side pressure (mec, constr) presiune laterală
sider (el, OM) jug (statoric sau rotoric) al unei mașini electrice
side rail (cf, met) contrașină; (OM) lonjeron, bară laterală
side rake (mas-un) unghi de înclinare a tăișului (și la cremaliere)
side-ram press (mas-un) presă hidraulică cu cilindri verticali și orizontali
side reaction (chim) reacție secundară
sidereal day (metr) unitate de timp, utilizată în astronomie, egală cu perioada de timp în care Pământul face o rotație relativ la stele; din afara sistemului solar, Pământul face 366,242 rotații într-un an (pe durata unei revoluții în jurul soarelui; se numără doar 365,242 din cauză că o rotație este anulată de sensul de rotație în jurul soarelui; ziua siderală este perioada medie între două treceri succesive prin dreptul aceleiași stele și este mai mică decât ziua solară cu 1/366,242: 1 sidereal day = 23 ore, 56 minute și 4,09054 secunde)
sidereal hour (metr, astronomie) oră siderală: 1 sidereal hour = 1/24 sidereal day; v. **sidereal day**
sidereal minute (metr, astronomie) minut sideral: 1 sidereal minute = 1/60 sidereal hour = 59 minute și 50,17 s; v. **sidereal hour**
sidereal second (metr, astronomie) secundă siderală: 1 sidereal second = 1/60 sidereal minute = 0,997270 s
side relief angle (for cutting-off tool) (mas-un) unghi de așezare a suprafeței laterale (și la scule de debitat / retezat)
siderite (met, minrl) siderit
siderosis, (pl) sideroses (med) sideroză
side run-off (ind chim) fracțiune evacuată la partea laterală a coloanei de distilare

side run-out

Siemens-Martin plant

side run-out (mec, OM) bătaie laterală / frontală
siderurgical (met) siderurgic
siderurgical cement (met) ciment metalurgic / de furnal
siderurgy (met) siderurgie
side scattering (fiz) împrăștiere laterală
side scene (teatru) culise
side screen (auto) parbriz / geam lateral
side seal(ling) (OM) etanșare laterală
side seam (textile, ind) cusătură laterală (și la curele, folii etc.)
side seat bancă laterală; scaun longitudinal
side seep(age) (geol, constr) infiltrație laterală
side shearing (met, TH) tăierea marginilor cu foarfece
side shear(s) (OM) foarfece de șanfrenat / de tivit
side sheet (OM) ecran lateral (și de protecție)
side show (teatru) completare (la spectacol); intermezzo; problemă secundară / adiacentă
side sill (constr, OM) lonjeron, grindă longitudinală
side skirt of fender (auto) partea laterală a aripiei
side-slip, slideslip alunecare laterală / într-o parte; (auto) derapaj, derapare; (av) glisadă, zbor pe aripă; (nav) derivă laterală, cală transversală; copil nelegitim; (bot) ramură (de copac)
side slip a aluneca într-o parte; (auto) a derapa; a glisa, a face o glisadă
side slipping alunecare / glisare laterală; (auto) derapare laterală
side span (met, ind) travee laterală
side-splitting (OM) care se desface în / pe lateral
side-step a se da / păși într-o parte; a se da la o parte din calea; a evita
side-step gating (met, plast) turnare prin rețea etajată (metalul / materialul curge prin alimenta-toare situate la înălțimi diferite)
side spring (OM) arc longitudinal / lateral
side strain (met) bombare, ondulare, defect de laminare la rece (deformare a marginii semi-fabricatului)
sideswipe a lovi într-o parte / lateal
side terminal (el) bornă / terminal lateral(ă)
side thrust (OM, hidr) joc lateral, presiune / forță / împingere / deplasare laterală
side-thrust effect (mec) efect de deplasare laterală
side tipper (mas, auto) basculantă / vehicul cu basculare laterală
side tipping bucket (OM) cupă / benă de descărcare laterală
side tone (fiz) zgomot de fond, efect local, sunet / zgomot secundar

side tool (mas-un) cuțit lateral
side-track (cf) linie laterală, a trece pe o linie de rezervă, a gara; (*fig*) a abate, a devia
side track (cf, TH, ind) linie de așteptare / de garare
side trimmer (met, mas-un) foarfece de tăiere a marginilor
side-valve(d) engine (termo) motor cu supape laterale
side view vedere laterală / din profil / dintr-o parte (în desen tehnic)
side wall, sidewall (OM) perete lateral; (auto) flanc de anvelopă
sidewall coring / sampling (TH, mas-un) carotaj lateral (la formare, așchiere)
sidewalk (constr) trotuar
sideward(s) oblic, într-o parte, pe o parte, pietiş; v. **sideways**
sideway (TH, nav) deplasare / derivă laterală / de ruluu
sideways într-o parte; pe o parte; pieziș, oblic
side weld (met, OM) cusătură laterală de sudură
side wind (meteo) vânt lateral; influență indirectă / străină / din afară
sidewise v. **sideways**
side with a fi de partea; a simpatiza cu; (pol) a sprijini (un partid etc.)
siding (cf) linie secundară / de rezervă / de garare / de așteptare, macaz, ac; (OM) perete lateral
siding lines (cf) triaj
siding track (cf) linie secundară / de garare / de așteptare
sidle, sidle along a merge înclinat (într-o parte); a merge speriat / rușinat / sfios etc.
Sidney (geogr) oraș în Australia, Sidney
Siegbahn unit (metr, fiz) o altă denumire pentru X unit, o unitate de măsură pentru lungime, utilizată pentru a descrie lungimile de undă ale radiației X; v. **X unit**
siege asediu, împresurare; **lay** ~ **to** a asedia, a împresura; **raise the** ~ a ridica asediul; a asedia, a împresura
Siemens (S) (metr) unitate SI pentru a măsura conductanța, susceptanța și admitanța, acestea fiind, respectiv, inversul rezistenței, reactanței și impedanței; siemens este inversul unității ohm; conductanța, susceptanța sau admitanța în siemens se obține împărțind 1 la valoarea rezistenței, reactanței sau impedanței (exprimate în ohmi)
Siemens-Martin furnace (met) cuptor Siemens-Martin
Siemens-Martin plant (met) (secție de) oțelărie Siemens-Martin

Siemens-Martin process

sight glass

Siemens-Martin process (met) proces Siemens-Martin (de obținere a oțelului)
Siemens-Martin steel (met) oțel (obținut prin procedeul) Siemens-Martin
Siemens regenerative furnace (met) cuptor Siemens-Martin
Siemens-unit (met) unitate Siemens
sienna (culoare) siena
sierra (*amer*) sierra, lanț de munți
sierra Nevada (geogr) lanț muntos în California și Spania
siesta siestă, odihnă de după-amiază
sieve (alim, constr) ciur, sită; a cerne, a trece prin sită / prin ciur, a ciurui; (agr) coș împletit; **sieve** (metr) unitate tradițională de măsură pentru finețea unei site din sârmă; valori mari în sieve corespund unor site mai fine; în sistemul metric, finețea unei site în sieve este dat de diametrul deschiderilor, în milimetri sau microni
sieve analysis (metr, materiale) analiză granulometrică
sieve diameter (alim, constr) diametru de ciur / de sită
sieve mesh (OM) ochi de sită
sieve bottom (alim, constr) fund de sită
sieve bucket (nav, OM) cupă de draglină, perforată
sieve cloth (ind) țesătură pentru site
sieve dragline bucket (nav, OM) cupă de draglină perforată
sieve fraction (metr, materiale) fracțiune granulometrică
sieve frame (OM) cadru de sită
sieve mesh (OM) mărirea găurilor unui ciur / a unei site
sieve number (ind) numărul sitei, în unități sieve; v. **sieve**
sieve out (alim, constr) a cerne
sieve plate / tray (OM) taler reticular / perforat / de sită
sieve plate / tray column / tower (OM) coloană reticulară / de talere de sită
sieve residue (TH) reziduu pe / de sită
sievert (Sv) (metr, fiz) o unitate SI pentru măsurarea dozei efective (sau „echivalente”) de radiații primită de o persoană sau altă viețuitoare; doza echivalentă, în sievert, este egală cu doza reală, măsurată în gray, multiplicată cu un factor de calitate care este mai mare pentru radiații mai periculoase: 1 doză efectivă de 1 sievert necesită 1 gray de radiație gama sau beta, și nu mai 0,05 gray din radiație alfa sau de neutroni
sieve set (OM, alim, constr) garnitură de site
sieve shaker (OM) scuturător de sită
sieve test (metr, materiale) analiză prin cernere

sieve texture (OM) structură de sită
sieve tray (OM) taler reticular
sieving (TH) sortare; cernere; strecurare
sieving analysis analiză pe site
sieving machine (alim, constr) mașină de cernut
sieving process (TH) metodă / procedeu / proces de cernere
sieving test (materiale, metr) analiză pe site
siffle fluiera
sift a cerne, a trece prin sită / prin ciur, a ciurui; a separa granulometric; a da prin sită / ciur; a strecura; a examina, a analiza, a studia; a alege, a selecta; a presăra (zahăr etc.); (d. zăpadă etc.) a se cerne
sifter (met) ciocan de selectare; (OM) sită; ciur
sifting (alim, agr, constr, ind) cernere; trecere prin sită / prin ciur; sortare; strecurare
sifting cylinder (alim, OM) trior, cilindru de sortare
sifting drum (OM, alim) sită circulară / tubulară
sifting machine (alim, constr) mașină de cernut
sigh a suspina, a ofta (după); (d. vânt) a suspina; a geme; a șopti suspinând; suspin, oftat
sight vedere, privire; uitătură, căutătură; (lungă) (anat) prezbiție; **short** ~ (med) miopie; **at / on** ~ la vedere; **at / first** ~ la prima vedere; **in** ~ vizibil, care se vede; la orizont; (fiz) văz, vedere; **the sense of** ~ simțul văzului, vedere; apariție, înfățișare; prezență; locuri care merită văzute; puncte turistice de atracție; (TH, metr) vedere, câmp de vizibilitate (al aparatului); (OM) vizor; (nav) observație astronomică; (constr, ind) viză; (mil) etc. cătare; grămadă, mulțime (de bani etc.); a vedea, a zări; (mil) a pune cătare la (o armă); a ochi, a ținti, a observa; a urmări
sight vedere; câmp de vizibilitate; vizor; a viza; a face vizarea (la un aparat optic reticulat etc.)
sight bar (constr) alidadă
sight case (OM) carcasă a vizorului
sight check(ing) / control (TH, metr) control / verificare vizuală
sight discharge (OM, hidr) ștuț de scurgere, cu geam / cu vizor
sight distance (anat, metr) rază vizuală; vizibilitate
sighted (*în cuvinte compuse*) cu vederea **short** ~ miop
sight entry (ec) declarație vamală provizorie
sight-feed lubricator / oilier (met, OM, T) ungător cu picurare
sight gauge (OM) jojă de control
sight glass (OM, hidr, T) dispozitiv de picurare al ungătorului, vizor, lanternă, indicator vizual de nivel; felinar

sight graticule

sight graticule (OM, opt) punct de reper; vizor
sight hole (met, OM) gură de vizitare, orificiu de observare, fereastră de control / de observare
sighting (TH) reperare, vizare
sighting device (OM, mil) dispozitiv de vizare
sighting disk (OM, opt) disc de vizare
sighting level (constr, metr) nivelă cu bulă de aer
sighting line (fiz, chim, TH) diagramă, grafic
sighting mark semn (și de marcare)
sighting mark error (metr) eroare de vizare (la aparate optice)
sighting telescope (metr) lunetă de vizare
sighting the objects (metr) vizare a reperelor (la aparate optice)
sighting tube (metr, OM) tub (ceramic, de direcționare) pentru pirometrul optic
sightless (anat) orb, nevăzător; care nu se vede, invizibil; urât, slăt, hâd
sight level (metr, OM) nivelă longitudinală
sight line (metr, opt) linie de vizare / de reper; (opt) direcție a privirii
sightliness frumusețe, farmec
sightly plăcut la vedere, frumos, atrăgător
sight-mount (OM) vizor
sight-mount housing (OM) carcasa vizorului
sight opening (met, OM) gură / orificiu / gaură de control
sight out (opt) a viza, a se uita printr-un vizor
sigma literă din alfabetul grec (σ , Σ); (metr) denumire neoficială pentru deviația standard, simbolizată cu σ
sigma phase (met) fază sigma
sight-read vedere, a citi (un text) pentru prima oară
sight rule (OM) riglă / talpă / suport al dispozitivului de vizare; (constr) alidadă
sight-see a vizita locurile interesante, obiectivele turistice etc.
sight-seeing vizitare a obiectivelor turistice; plimbare; **go ~** a vizita obiectivele turistice, a face turul orașului etc.
sightsman ghid (turistic)
sigil sigiliu, pecete
sigilate a sigila
sigmatism (lingv) sigmatism
sigmatron (fiz) sigmatron
sigmoid sigmoid
sign semn, urmă; marcă, indiciu; indicație; (med) simptom; (adm, ec, jur) a semna, a-și pune semnătura pe, a iscăli; a însemna, a marca (cu un semn); a exprima printr-un semn; firmă; tăbliță (de firmă / cu caracteristici tehnice), emblemă; (mat) simbol; a (în)semna; a semnaliza; a marca; semn zodiacal; (metr) măsură

signer

informală pentru unghiuri: 1 sign = 1/12 dintr-un cerc sau 30°
signal semnal; semnalizator; (chim) indicator; (metr, opt) aparat optic; (*fig*) semnal, semn; (*pl*) (mil) transmisiuni; a semnaliza; a anunța, a vesti; a face semnale (cuiva, cu ceva); a semnaliza; folosit ca semnal / pentru semnalizare; remarcabil; însemnat, important; (inf, ec, adm) informație de schimbare a ceva; a anunța; a semnaliza; a emite; a transmite
signal board (mas) tablou / panou de semnalizare
signal box (cf) punct de blocare, post de manevră
signal code (inf, mil, autom) cod de semnale
signal converter (autom, electr) traductor de semnal
signal / signaling (TH) semnalizare
signal handling (autom, metr, mas-un) prelucrare a semnalului
signal input (autom, mas) mărime / parametru de comandă
signaliser (TH, autom) semnalizator, aparat / dispozitiv de semnalizare
signalize a semnaliza; a atrage atenția asupra; a scoate în evidență, a sublinia; a distinge
signaller (mil, nav, av) radiotelegrafist
signal-light foc de semnalizare; semnal luminos; (cf, auto) semafor; (nav, av) baliză (luminoasă)
signal-light (opt, autom) lumină de semnalizare, semnal luminos / optic
signal limiter (autom) limitator de semnal
signallizer (fiz, autom) semnalizator; aparat de semnalizare
signally (*adv*) eminent; (în mod) vizibil; vădit; categoric; evident
signalman (mil, nav) semnalizator (persoană, operator)
signalment (adm) semnalizare; (și *pl*, *~s*) semnalment(e), (pt. poliție)
signal to go ahead / to carry on (autom) semnal de pornire / de executare / de continuare
signal-to-noise ratio (autom, hidr, fiz) raport semnal-zgomot
signal word (inf, mil) parolă, cuvânt de ordine
signatory semnatar, parte semnatară; (*adj*) semnatar, care a semnat
signature (jur, ec, adm) semnătură; iscălitură; (poligrafie) signatură; semnătură, urmă
signature tune (radio, TV, fiz) semnal sonor
sign away (jur) a semna transferul (proprietății etc.) / renunțarea la un (proprietate etc.)
signboard (OM, ec) firmă (la magazin)
signed (mat) cu semn atașat (+ sau -); marcat
signed minor (mat) complement algebric
signer (pol, adm, jur) semnatar

signet

signet semn de recunoaştere; sigiliu; şampilă; pecete
signet ring inel cu sigiliu
sign for (ec, adm) a semna de primire pentru, a primi formal / cu forme legale
sign handling (autom, fiz) prelucrare a semnalului
significance, significancy semnificaţie, sens, înţeles, tâlc; importanţă, însemnătate
significant semnificativ; plin de / cu înţeles; expresiv; semnificativ, important, însemnat (mat, fiz) determinat, nealeatoriu
significant conditions stări / condiţii caracteristice
significantly (*adv*) (în mod) semnificativ, cu înţeles
signification sens, semnificaţie, înţeles (al unui cuvânt)
significant, significant determinat; expresiv; important; însemnat; nealeatoriu; plin cu / de înţeles; semnificativ
significant of având înţelesul / semnificaţia / sensul de
signify a însemna, a avea sensul / înţelesul / semnificaţia de; a face cunoscut, a declara (intenţii etc.); a fi un semn / indiciu de; a trăda; a avea o semnificaţie / un sens (de); a avea importanţă / însemnătate
signify a semnifica, a însemna
sign in a se înregistra (la hotel etc.)
sign language limbaj al semnelor / gesturilor / mimic
sign manual (jur, adm) semnătură proprie (a unui funcţionar important etc.)
sign of equality semnul egalităţii (=)
sign off a renunţa la (un drept etc.); a transfera, a ceda; (radio, TV) a anunţa închiderea emisiunii; a încheia o scrisoare (cu semnătură etc.)
sign-off signal (autom) semnal de final / de închidere
sign on a se angaja, a fi angajat; (radio, TV) a începe emisiunea
sign on behalf of somebody (jur) a semna în numele cuiva
sign per pro (jur) a semna prin procură
sign post (auto) indicator rutier, semn
signum (mat) funcţia semn (având valori 1, 0 sau -1)
sign up (ec, adm) a angaja (într-o funcţie); a înscrie (la un curs etc.); (*adv*) a se angaja (ca muncitor etc.)
silage (agr) siloz; a însiloza; cereale însilozate
silane (plast) silan
silastic (plast) cauciuc siliconic

silicate area / inclusion

silcar (materiale) amestec de carburi de siliciu şi dioxid de siliciu
silchrome (met) silcrom
silence linişte, tăcere; pace; (*fig*) tăcere; uitare;
pass into ~ a fi dat uitării, a fi uitat; (*fig*) a face să tacă, a reduce la tăcere, a înăbuşi (glasul conştiinţei etc.)
silenced (mas) amortizat; silenţios; fără zgomot; cu zgomot redus
silencer (auto) silenţiator, amortizor de zgomot, tobă de eşapament; argument decisiv / hotărâtor; replică tăioasă / usturătoare
silencer-filter type air intake (auto) filtru de aer cu amortizor de zgomot la admisie
silencing (fiz, mas) atenuare / amortizare a zgomotului
silent tăcut, liniştit; taciturn, necomunicativ; mut; rezervat; reticent; nezmotos; mut; tăcut; fără sunet; afon; aton; liniştit; fără zgomot; (TH) silenţios
silent chain drive (OM) transmisie prin lanţ, silenţioasă / fără zgomot
silent discharge (el) descărcare electrică lentă
silent film film mut / fără sonor
silent gear change (auto, mas-un) schimbare silenţioasă a vitezelor
silently (*adv*) în tăcere, pe tăcute, fără zgomot
silent mesh (OM) angrenare fără zgomot / silenţioasă
silent / sleeping partner (ec) comanditar; partener / asociat puţin cunoscut (şi care nu ia parte activă la afaceri)
silent running (mas) mers silenţios, funcţionare silenţioasă
silent shift(ing) (auto, mas-un) schimbare silenţioasă a vitezelor
Silesia (geogr) regiune în Polonia şi Cehia, Silezia
silex (minrl) cremene, silex
silhouette siluetă, imagine; a proiecta / a înfăţişa ca siluetă / imagine
silica (chim) dioxid de siliciu, cuarţ, silice; (minrl) cremene
silica aerogel (chim) silicagel cu structură poroasă fină
silica-alumina refractories (met, chim) refractare alumino-silicioase / silico-aluminoase
silica brick (met) cărămidă silica
silica glass, fused silica, vitreous silica (ind chim) sticlă obţinută prin topirea dioxidului de siliciu
silica sand (geol, constr, ind chim) nisip cuarţos
silicate (chim) silicat
silicate area / inclusion (met) incluziune de nisip

silicated

silicated (chim) silicic, combinat / rezultat al reacției cu acid silicic
silicate inclusions (met) incluziuni de silicați
silicate slag, siliceous slag (met) zgură silicioasă / acidă
silicating / silication / silicatisation (chim) silicatizare
siliceous (chim) silicios, care conține siliciu; (minrl) cuarțos
siliceous flux (met) adaos de material silicios
silico-manganese steel (met) oțel silico-manganos, oțel aliat cu siliciu-mangan
siliceous refractories (met) refractare silicioase
silicic (chim) silicic
silicide (chim) siliciură
silicification, silification (chim) silicalizare, silicifiere
silicify (chim) a silicifica
Silicon (Si) (chim) siliciu
silicon brass (met) alamă cu siliciu / silicioasă
silicon bronze (met) bronz cu siliciu / silicios
silicon carbide (chim, met) carbură de siliciu, carborund
silicon dioxide (chim) dioxid de siliciu
silicone (chim) silicon
silicone (plastic) (plast) silicon, polimer cu siliciu (și oxigen), material plastic siliconic
silicone polymer (SI) (plast, ind chim) polimer siliconic
silicone rubber (plast) cauciuc siliconic
siliconising (met) mărirea conținutului de siliciu, cementare cu siliciu
silicon-killed steel (met) oțel calmat cu siliciu
silico(n)-manganese (alloy) steel (met) aliaj / oțel aliat cu siliciu-mangan
silicon-molybdenum steel (met) oțel (aliat cu) siliciu-molibden
silicon nitride (chim) nitrură / azotură de siliciu
silicon oxide (chim) oxid de siliciu
silicon steel (met) oțel aliat cu siliciu / silicios
silicon-steel sheet (met) tablă de oțel (aliat cu siliciu) pentru electrotehnică, tablă silicioasă
silicon sulphide (chim) sulfură de siliciu
silicoorganic compounds (chim) compuși organici ai siliciului
silicosis (med, ind) silicoză
silification (chim) silicatizare
silk (fiz) absorbant de lumină; mătase; ~s (*pl*) (textile) mătăsuri, îmbrăcăminte de mătase; (ca) de mătase; mătăsoș; îmbrăcat în mătase
silk breeder (agr, textile) sericultor
silk fiber (textile) fibră de mătase
silken (ca) de / din mătase; (*fig*) mătăsoș, catifelat; dulce; mioros; minunat, extraordinar

silver birch

silk grass (bot) negară
silk grower (agr) sericultor
silk gum (textile) sericină
silkeness caracter mătăsoș / catifelat; onctuo-zitate; (*fig*) caracter mioros
silk mill (textile) fabrică de mătăsuri, filatură de mătase
silk screen (constr) decorare prin site
silkweed ceară de albine
silkworm (zool) vierme de mătase
silky de mătase; ca de mătase; catifelat; lucios; (*fig*) mioros; dulceag; insinuant
silky fracture (met) fractură mătăsoasă
sill (constr) pervaz; prag (de ușă etc.), talpă inferioară, bară de susținere; cosoroabă (la acoperiș), centură, grindă de fundație; (met) prag de ușă (la cuptor Siemens-Martin); (el) bază; suport
sillabub (alim) (băutură din) lapte covăsit cu vin și zahăr; (*fig*) stil pompos
sillily (*adv*) prosteste, (în mod) prostesc / stupid
silliness prostie; caracter prostesc / stupid; prostie, negliobie, faptă etc. prostescă
sill of a framework (constr, OM, mas) prag de legătură
sill timber (cf) traversă de lemn
silly (d. cineva) prost, negliob, tont, nătâng, netot; absurd / ridicol; **do a ~ thing** a face o prostie / o gafă / o boacăna; năuc(it), zăpăcit, amețit (în urma unei lovituri etc.); (*fig*) sărac cu duhul; nevinovat, inocent; slab, neputincios, neajutorat, bicisnic
silos (agr, constr) siloz, bunker; a însiloza
silos capacity (agr, constr) capacitate a silozului
siloining (agr, constr) însolozare
siloxanes (chim) siloxani
silt (geol, geogr) nămol, aluviune, a (se) înnămoli (un canal etc.); a se astupa, a se înfunda
silt (mediu, ind) mâl; nămol; șlam; a colmata
silt exclusion (mediu, ind) decantare / evacuare a mълului / nămolului / șlamului
silting (mediu, ind) înfundare (și cu nisip, a unei conducte)
silting up (mediu, ind) colmatare
silumin (met) silumin, aliaj Al-Si
silvan (silv) de pădure, silvic, forestier; rustic
silver argint; monedă / bani / monede / bani (de argint); argintărie, veselă / vase de argint; de argint; (d. păr etc.) cărunț; argintiu; argintat; (chim) a arginta (oglinzi etc.); (*fig*) a arginta, a albi, a încărunți (părul etc.)
Silver, Argentum (Ag) (chim) argint
silver acetate (chim) acetat de argint
silver birch (bot) mesteacăn (alb)

silver brazing

silver brazing (met, OM) lipire tare cu (aliaj de) argint
silver brazing alloy (met, OM) aliaj de argint pentru lipire tare
silver bromide (chim) bromură de argint
silver bronze (met) bronz aliat cu argint
silver coating (chim, T) argintare, acoperire cu argint
silverer argintar
silver fir (bot) brad alb / argintii
silver fish (iht) peștișor auriu; tarpon; nume-roase alte specii de pești lucitori
silver foil (met) foiță / folie de argint
silver fox (zool) vulpe argintie
silver grass (bot) ierbăluță
silver-grey gri-argintiu
silver-haired cu părul argintiu / cărunț
silvering (chim, TH) argintare, care (se) argin-tează
silverly argintiu, de culoarea argintului; (ca) de argint; (cu sunet) argintiu
silvern argintos, (ca) de argint
silver nitrate (chim) nitrat de argint
silver paper, silver foil (artă) foiță de argint
silver-plate (OM, alim) argintărie, veselă de argint; (chim, TH) a arginta
silver plating (chim, TH) argintare, acoperire cu argint
silver sand (geol, ind chim) cuarțos
silversmith argintar
silver solder (met) aliaj de lipit cu argint
silver soldering (met, TH) lipire cu aliaj de argint
silver steel (met) oțel aliat cu argint
silver-tongued elocvent, cu darul vorbirii
silverware (OM, alim) tacâmuri de argint, argin-tărie
silver wedding nuntă de argint
silver work (TH) argintărie, orfevrărie
silvery ca argintul, (ca) de argint; (d. răs etc.) argintiu
silvery argintat; argintiu
silvery pig iron (met) fontă cenușie
silviculture (silv) silvicultură
sima (met) aliaj sima Si-Mg
simian (zool) maimuță (antropoidă); de maimuță
similar (to) asemănător, analog (cu); similar; la fel (cu); identic; (mat) omogen (cu); (geom) asemenea; obiect asemănător / similar
similar similar; asemănător; asemenea
similarity (between) similitudine (între); asemă-nare; omotetie; analogie (între)
similarly (*adv*) în mod asemănător/similar
simile comparație
similitude similitudine

simple-minded

similitude law (fiz, mec, hidr) lege de similitu-dine
similitudine înfățișare, chip, formă; **in man's** ~ după (chipul și) asemănarea omului; asemănare, similitudine; comparație; alegorie; pildă; parabolă
simmer (alim, ind chim) a ține (supa etc.) sub punctul de fierbere; (d. un lichid) a fierbe la foc mic; a fi pe punctul de a fierbe; **with** a fierbe, a clocoti (de); fierbere la foc mic
simper zâmbet prostesc / afectat; a zâmbi / surâde prosteste / afectat
simperingly (*adv*) zâmbind prosteste
simple simplu, necomplicat; inteligibil; ușor, les-nicios; natural; modest; neartificial; neprefăcut; fără podoabe / zorzoane; ~ **beauty** frumusețe naturală; (mat) simplu, indivizibil; pur, ne-mestecat, curat; inferior; fără valoare; (d. cine-va) simplu, cinstit, sincer, neprefăcut; deschis; simplu, de rând; lipsit de cultură, incult; necompus; elementar; rudimentar; primitiv; nevinovat, inocent; neînsemnat, neimportant; nesemnificativ; ușor de tras pe sfoară; credul, lesne, crezător; prost; necondiționat; absolut; (om) credul, naiv; (bot, med) buruienă de leac, plantă medicinală; obiect simplu, substanță simplă etc.; (lingv) cuvânt simplu; (gram) pro-poziție simplă; om de rând; om de origine mo-destă / umilă; a căuta / strânge buruieni de leac
simple-acting engine (mas, termo) motor cu simplu efect
simple beam (mec) grindă simplu rezemată
simple body (mec, OM) corp simplu
simple bond (chim) legătură simplă
simple construction (mec, OM) construcție static determinată
simple expansion (termo) detentă simplă
simple flexure (mec) încovoiere simplă
simple fraction (mat) fracție simplă
simple-harmonic (fiz) o singură undă
simple-harmonic motion (mec) mișcare sinusoi-dală
simple-hearted naiv, credul; sincer, deschis
simple indexing (mas-un) divizare / indexare sim-plă
simple interest (ec) dobândă simplă
simple kelly bushing (mas-un) dispozitiv sim-plu, de antrenare
simple linear polymer (ind chim, plast) polimer liniar
simple machine (mas-un) unealtă / mașină sim-plă / de bază (de prelucrat, foarte general)
simple-minded sincer, deschis; prost, stupid, nă-tâng; slab de minte; smintit, nebun

simple-mindedness

simple-mindedness naivitate, credulitate; sinceritate; prostie, stupiditate; sminteală, nebunie
simple motion (mec) mișcare simplă
simpleness, simplicity simplitate
simple protein (chim) proteină
simple pump (OM, hidr) pompă cu acțiune simplă
simple sentence (gram) propoziție simplă
simple Simon prost, nătăfleță, gogoman
simple soldering iron (OM) ciocan de lipit
simple stress (mec) stare de tensiune simplă
simple support (mec) reazem simplu
simpleton naiv, credul; prostănac, prost, imbecil, nătâng
simplex (mat) simplex; (mas) fără redundanță
simplex pump (OM, hidr) pompă simplex
simplicity caracter simplu, simplitate; lipsă de afectare / de prefecătorie / de podoabe etc.; naturalețe; naivitate, credulitate; prostie, stupiditate, imbecilitate
simplification (mat, TH) simplificare
simplifier simplificator
simplify a simplifica; a ușura
simplifying convention (OM, ind) convenție de reprezentare simplificată (în desen tehnic)
simply supported beam (mec) grindă simplu rezemată
simulacrum, (pl) simulacra simulacru; prefăcătorie; pretext
simulate a simula; a afecta; a imita; a modela, a lua înfățișarea de
simulated (d. diamante etc.) fals, artificial; (mat, inf) simulat
simulation machetă; copie; simulare (și pe computer), prefăcătorie; reproducere analoagă a condițiilor; simulacru; imitare
simulator simulator, (instalație) model
simultaneity (fiz, TH) simultaneitate, concomitență
simultaneous (fiz, TH) concomitent, simultan
simultaneously (adv) (în mod) simultan, concomitent
simultaneousness, simultaneity simultaneitate
sin păcat; **(as) black as** ~ negru ca păcatul; **(as) ugly as** ~ urât de mama focului; **fall into** ~ a cădea în păcat, a păcătui; **the seven deadly~s** cele șapte păcate capitale; mare greșală; insultă; ofensă; sacrilegiu; crimă; a păcătui; a face un păcat; **liable to** ~ păcătos, supus păcatului
Sinai Mount (geogr) Muntele Sinai
Sinai Peninsula (geogr) Peninsula Sinai
since (adv) de atunci (încoace); de când; din clipa când; din vremea când; de pe vremea când; (conj) întrucât, deoarece, fiindcă, pentru că

singing bird

sincere sincer, deschis, fățiș, fără dedesubturi; cinstit; credincios; (devotament etc.) adevărat, real, neprefăcut
sincerely (adv) (în mod) sincer, cu sinceritate; (în mod) deschis, pe față; **yours** ~, ~ **yours** (formulă de încheiere la scrisori) cu stimă / respect, al dvs.
sincerity sinceritate; cinste, onestitate; **in all** ~ cu toată sinceritatea, cu mâna pe inimă / conștiință
sinciput (anat) sinciput; vertex
sine (mat) (funcția) sinus
sine fără; minus
sinecure (ec) sinecură
sinecurist (ec) sinecurist
sine curve (mat) sinusoidă
sine die (adv) sine die (în latină), fără termen
sine qua non condiție sine-qua-non (în latină) / obligatorie
sineu (anat) tendon; (fig) putere fizică, forță (musculară), mușchi, rezerve de energie, izvor de putere
sine wave (fiz) undă sinusoidală
sineless fără putere, slab
sinevy (anat, alim) (d. carne) cu tendoane; muscular, puternic, viguros; (d. stil etc.) viguros
sinful păcătos; imoral; idiot, inutil, zadarnic
sinfully (adv) în păcat; cu păcat; (în mod) idiot / tâmpit, prostește
sinfulness păcat, păcătuire
sing a cânta (un cântec, din gură etc.); a întoarce foaia, a schimba placa; a coborî tonul; a o lăsa mai moale; a intona; a psalmodia; a slăvi, a lăuda; **to** ~ **dumb** (fig) a nu crâcni, a nu mai crâcni, a nu (mai) scoate o vorbă; ~ **low** (fig) a vorbi prudent; ~ **small** a o lăsa mai moale; **make smb.** ~ **small** a mai tăia nasul cuiva; (d. albine etc.) a zumzăi; (d. păsări) a cânta; a ciripi; (d. greieri) a țârâi; a cânta; (d. vânt, gloanțe etc.) a șuiera; (d. izvor) a murmura, a susura; (d. urechi) a vâjâi; a scrie versuri; (d. o melodie etc.) a se cânta (ușor etc.)
sing., sg (gram) prescurtări pentru singular
singable care poate fi cântat; ușor de cântat; melodios
Singapore (geogr) Singapore, stat în Asia
singe a pârlî; a arde ușor; **to** ~ **one's reputation** a-și păta numele / renumele / reputația
singe a gaza
singer cântăreț; pasăre cântătoare; (fig) bard, rapsod, poet, cântăreț
singing canto; cântare, cântat; cântare; intonare; interpretare; freamăt; foșnet (al pădurii etc.)
singing bird (zool) pasăre cântătoare

singing school

singing school (edu) școală de canto
single unic, mono, singur; singular; separat; individual; cu o singură parte; a alege; a selecta, a selecționa; a distinge; necăsătorit, celibatar; (d. paturi etc.) de / pentru o singură persoană; (d. suflet) sincer, deschis; cinstit; (OM) cu o singură parte / etapă / trecere; bilet simplu, bilet pentru o (singură) călătorie; ~s (*pl*) (bancnote de) un dolar / o liră; a remarca; a distinge; (agr) a rări (porumbul etc.)
single acting (OM, el) cu acțiune simplă
single-acting compressor (mas, termo, OM) compresor cu un singur etaj
single-acting cylinder (OM) cilindru cu simplă acțiune
single-acting hand pump (OM, hidr) pompă manuală, cu simplu efect
single-acting intensifier (OM, hidr) multiplicator de presiune, cu simplu efect
single-acting press (mas-un) presă cu acțiune simplă
single-acting pressing (mec) compresiune unilaterală
single-acting pump (OM, hidr) pompă cu simplu efect
single-acting shock absorber (OM, hidr) amortizor într-un singur sens
single-arc welding (met, TH) sudare cu electrozi legați în circuite separate
single-axle (OM) cu o singură osie
single bar (OM) cu un singur braț
single-barrelled (mil, OM) (d. pușcă) cu o singură țeavă
single-beam traveling crane (met, transp) pod rulant mono-grindă
single bed pat de o singură persoană
single bevel (OM) rost de sudură cu o singură teșitură / cu teșire pe o singură parte, rost jumătate V
single-bevel butt joint (OM) sudură cap-la-cap (cu rost) în 1/2 V
single block (OM) palan simplu
single-block brake (OM) frână cu un singur sabot
single-bolt cutter (mas-un) mașină / sculă de filetat (care prelucrează un singur șurub / bolț)
single breasted (textile) (d. haină) la un singur rând (de nasturi)
single-bucket excavator (constr, mas) excavator cu graifâr
single cascade acting (autom) (sistem de control / de reglare) liniar / cu subansamblele legate în serie
single casting (met, TH) turnare individuală

single-fillet weld

single-cavity moulding (met, mas-un) matriță cu o cavitate
single-channel method (fiz, autom, TH, ind) sistem / metodă cu o singură cale / cu un singur canal (de control, de turnare etc.)
single coil spring (OM) arc cu o singură spiră, arc elicoidal (cilindric) simplu
single color (fiz) monocrom
single column planer (mas-un) rabotează cu un singur montant
single cord (OM) monocord (d. fire, cabluri etc.)
single crystal (fiz, materiale) monocristal
single-curve gear (OM) roată dințată cu profil în evolută
single cut (mas-un, TH) așchiere cu o singură trecere, o singură operație de așchiere
single-cut file (mas-un) pilă cu dantură simplă
single cutter (mas-un) freză simplă
single-cutting drill (mas-un) burghiu cu taiș simplu
single-cutting tool (mas-un) cuțit cu taiș simplu
single cylinder (OM, termo, hidr) monocilindru
single-cylinder blower (OM, termo) suflantă monocilindrică
single-cylinder engine (OM, termo) motor monocilindric
single cylindred (OM, termo, hidr) cu un singur cilindru
single daylight press (mas-un) presă cu un singur etaj
single-deck (nav) cu o singură punte
single decker (av) avion monoplan
single-disk clutch (OM) ambreiaj monodisc
single-disk thrust bearing (OM) lagăr axial unilateral
single dividing method (mas-un) metodă simplă de divizare
single drive (mas, hidr, el) (cu) acționare individuală
single droplet (fiz) picătură izolată / singură (în studiul fluidelor)
single-edge cutting-tool (mas-un) cuțit / sculă așchietoare cu un singur tăiș
single-effect evaporation (fiz, alim) vaporizare simplă
single ended wrench (OM) cheie simplă
single-engined (mas) cu un singur motor
single-entry bookkeeping (ec) contabilitate simplă
single-eyed (anat) chior; onest; franc, deschis
single eye-glass (opt) monoclu
single file șir indian
single-fillet weld (OM, met) cusătură de colț unilaterală

single-flame

single-flame (termo) cu o singură flacără
single-flange ring (OM, hidr) inel cu o singură flanșă
single flexure (mec) încovoiere pură
single fluid intensifier (OM, hidr) multiplicator de presiune monofluid
single-flute drill (mas-un) burghiu cu o singură canelură
single force (mec, OM) forță concentrată
single-geared crack shaper / sheping (mas-un, OM) acționat cu angrenaj și culisă
single-handed (anat) ciung; făcut fără ajutor din afară, făcut de un singur om; singur, fără ajutor
single head (OM) cheie simplă, dispozitiv simplu, cu un singur cap (activ / de lucru)
single-electrodewelding (met, TH) sudare cu un singur electrod
single-head welding (met, TH) sudare cu un singur cap
single-head wrench (OM) cheie fixă, cu un singur capăt (de lucru)
single-hearted onest; franc, deschis
single-hole nozzle (auto, termo) jiclor / ajutor cu un singur canal / orificiu
single-impression mould (met, mas-un, plast) matriță cu o cavitate
single-jet nozzle (auto, termo) jiclor cu o singură gaură
single-lap joint (OM) îmbinare / asamblare printr-o singură suprapunere
single-leg (OM) monopicior, cu / pe un singur picior / suport
single-leg construction gentry crane (mas, transp) macara semicapră
single-lever control (OM) comandă cu o singură pârghie
single-line rolling mill (met) laminor cu o singură linie de laminare
single-line spectrum (fiz) spectru cu o singură linie
single load (OM, mec) sarcină individuală, o singură sarcină / forță
single-loader (OM) încărcător individual (pt. o singură piesă etc.)
single lubricator (OM, T) ungător pentru ungere locală (într-un singur loc)
single-minded onest; franc, deschis
single-mindedness onestitate; franchețe; unitate de intenție / de scop
single motor un singur motor
singleness unitate de intenție / de scop; celibat
single-noded (fiz) cu un singur nod
single-operating welding machine (mas-un, met) convertizor de sudură pentru un singur post

single-roll breaker

single out a alege, a selecționa, a selecta (un singur element, prin excludere etc.); a remarca; a distinge
single particle (fiz, met) grăunte elementar, particulă izolată / singulară
single-part drawing (OM) desen de execuție (pt. o singură piesă)
single-part production (ind, TH) producție de piese-unicat / cel mult serie mică și foarte mică, confecționare individuală /
single-pass condenser (ind chim, alim) condensator cu o singură trecere
single-pass dryer (ind chim, alim) uscător cu o singură trecere
single-pass exchanger (termo) schimbător de căldură cu un singur pas
single-pass operation (TH) proces monociclic, operație tehnologică cu o singură trecere
single-pass welding (TH, met) sudare cu o singură trecere / pe un singur rând
single pattern (met, plast) model nedemontabil / dintr-o bucată
single point cutter (mas-un) freză / sculă cu un singur dinte
single-phase alternating current (el) curent alternativ monofazat
single-phase (el) cu o singură fază
single-phase current (el, mas) curent monofazat
single-phase motor (el) motor monofazat
single-picked sheet (met) tablă decapată
single-piece (OM) o bucată, dintr-o bucată, monobloc
single-piece rim (auto) jantă dintr-o bucată
single-plane / static balancing machine (mec, mas, metr) mașină de echilibrat static / într-un singur plan
single-ply belt (OM) curea dintr-un strat
single point recorder (autom) înregistrator cu o cale
single-point tool (mas-un) cuțit cu un singur vârf
single-pulley (OM) scripete simplu
single-pulley drive (OM) acționare cu o singură roată (conducătoare) de curea
single-purpose machine (mas-un) mașină-unealtă specială / specializată pentru o singură operație / piesă etc.
single-range instrument (metr) aparat de măsurat cu domeniu unic
single-reinforcement (met, TH) îngroșare pe o singură parte a cusăturii sudate
single-riveted joint (OM) îmbinare / asamblare într-un singur rând de nituri
single-roll breaker (OM, constr) concasor cu un singur valț / cilindru

single-roll crusher

single-roll crusher (OM, constr) moară cu un singur cilindru
single-row ball bearing (OM) rulment cu un singur rând de bile
singles (met) table laminate separat
single-shaft pug mill (alim, constr, ind chim) malaxor cu un singur ax
single-shear rivet (OM) nit supus acțiune de forfecare
single-shell rotary dryer (alim, ind chim) uscător rotativ, cu un tambur
single shot intensifier (OM, hidr) multiplicator de presiune, cu acțiune simplă
single-sintering technique (met, plast) tehnică / tehnologie simplă de sinterizare
single-slag process (met) procedeu / proces de topire cu o singură zgură
single-span (TH) cu o singură trecere; (constr) cu o singură travee (și d. un atelier, o secție etc.)
single-span tuning (metr, autom, mas) deservire / acord / reglare prin comandă unică
single sphere drag (fiz, alim) coeficient de tragere pentru o singură sferă (particulă sferică) (și în modelare)
single spindle machine (mas-un, OM) mașină-unealtă cu un singur arbore
single-stage (autom, OM) cu o singură treaptă (d. reductoare, compresoare, pompe, aparate etc.)
single-stage compressor (termo) compresor cu un singur etaj
single-stage evaporation (alim, ind chim) evaporare cu un singur etaj / cu o singură treaptă
single-stage evaporator (alim, ind chim) evaporator cu o treptă
single-stage pump (OM, hidr) pompă cu un singur etaj
single-stand (rolling) mill (met) laminor cu o singură cajă
single-stand process (met) proces / procedeu de turnare continuă / în linie
single start (OM) cu un singur început (și d. filete / melci etc.)
single start thread (OM) șurub / melc cu un singur început
single-step (OM, mas, TH) un singur etaj, (cu) un singur pas, cu o singură treaptă (d. un proces, o piesă etc.)
single-step compressor (termo) compresor cu un singur etaj
single-strap butt joint (OM) îmbinare / asamblare cap-la-cap, cu o singură eclisă
single-strap lap joint (OM) îmbinare / asamblare prin suprapunere, cu o singură eclisă
singlet (textile) flanelă (de corp)

sinister

single test (metr, OM) încercare / test separat(ă) pentru fiecare piesă, test izolat
single thread (OM) filet cu un singur început
single-thread screw (OM) șurub cu un singur început
single-thread worm (OM) melc simplu (cu un singur început)
single-throw crankshaft (OM) arbore cotit
single ticket (transp) bilet simplu, bilet pentru o (singură) călătorie
single track (cf) cale / linie feroviară simplă
single tyre press (ind chim, mas-un) presă individuală pentru prelucrat un singur pneu
single upright machine (mas-un) mașină-unealtă cu un singur montan
single-valued (chim) monovalent
single-V-butt joint (OM) îmbinare / asamblare în V (și de sudură)
single-V groove (OM) creștătură / rost (de sudură etc.) în V
single-way furnace (met, termo) cuptor cu un singur arzător
single weight (OM) greutate / masă pe bucată
single wire (OM, el) monofilar (d. un cablu, fir etc.)
single working beam (OM) balansier cu un singur braț
singling (ind chim) obținerea stibiului brut
singly (*adv*) singur, fără ajutor (din afară); (în mod) individual, separat; unul câte unul
sing of a cânta despre; a slăvi
sing out a fluiera; a striga; a chema; a rosti, a transmite, a repeta (un ordin etc.) cu voce tare / strigând
sing-song lectură, interpretare, recitare etc. monotonă; vorbire târăgănată; melopee; lălăit, lălăială; concert improvizat; cor de amatori; monoton; târăgănat; melopeic; a rosti / cânta monoton
singular neobișnuit, ciudat, straniu; original; bizar, rar, singular; particular; singur, unic; (mat) (număr) singular
singularity particularitate; ciudățenie, originalitate; exemplar unic; (mat, fiz) singularitate
singularize a distinge, a remarca, a evidenția; a individualiza; a particulariza; a se distinge (de alții)
singularly (*adv*) (în mod) ciudat, bizar, straniu; deosebit / extraordinar de, cu totul; singur, fără ajutor din afară; (gram) la singular
sing up a cânta mai tare/puternic
sinister stâng, din partea stângă; sinistru, prevestitor de rău, de rău augur; funest; ~ **to** dezastuos pentru; nefericit, nenorocit

sinistro-gyrate

sinistro-gyrate (d. scriere) sinistrogir
sinistrous, sinister criminal, funest, de rău augur (d. un gând); ~ **to** dezastruos / nefericit pentru
sink (nav, fiz) a (se) (s)cufunda; a (se) afunda; a (se) da la fund; a se duce la fund; a se lăsa (în jos); a cădea; (constr) (d. un zid) a se prăbuși, a se năru, (d. temelie) a se lăsa, a se slăbi, a săpa (o groapa, un puț etc.); (d. foc etc.) a slăbi, a începe să se stingă; (d. apă etc.) a scădea, a se micșora; a se împușina (d. apă etc.); (d. soare etc.) a apune, a asfinți; a coborî; a se afunda (în zăpadă etc.); (*fig*) (ec) (d. prețuri etc.) a scădea, a se micșora, a se ieftini, a stinge (o datorie), a achita (o datorie), a investi, a aloca (fonduri); (d. furtună etc.) a se potoli, a se domoli, a scădea în intensitate; (*fig*) (d. cineva) a slăbi (văzând cu ochii), a se stinge; (*fig*) a înrăutăți, a i se apropia moartea / sfârșitul (d. cineva), a i se strânge (d. inima), a fi pe moarte, a se stinge (d. cineva); a coborî (pe scara socială etc.); (d. glas, voce etc.) a slăbi, a coborî; ~ **through** (d. apă etc.) a pătrunde prin; (pol, ec) a determina scăderea (nivelului de trai etc.) a înfunda; a vârî / băga în pământ; a îngropa; a înfinge (un par etc.); a apleca, a lăsa (capul pe piept etc.), a sprijini; a renunța la; a lăsa la o parte; a aplană (o ceartă etc.); a înrăutăți; (*fig*) a distruge, a ruina; (*fig*) a-i sări din piept (d. inimă); a coborî; (OM) a instala, a strunji un șant (pe o piesă); (geol, constr) a se tasa; a se adânci; a ascunde; a pătrunde; a intra; a se prăbuși, a (se) îngropa; (birotică, poligrafie) a străbate prin hârtie; (geol, ind) a coborî un foraj, a foră, a adânci un foraj (pt. petrol, apă etc.); (*fam*) a înghiți, a mânca; (constr) chiuvetă, hazna; (hidr, constr) scurgere din puț, puț de scurgere, canal de scurgere; (mas, el, hidr) derivație, ramificație, șunt; (ec) alocare, destinație a fondurilor / a resurselor; (OM) gol interior (într-o piesă etc.); (met) baie de decapare; (mat) ieșire, sursă negativă; (teatru) trapă (a scenei); (*fig*) cloacă, mocirlă
sinkage scufundare; (alim) pierdere de masă prin spălare; (auto) împotmolire (a roților etc.)
sink bolt (OM) șurub cu cap înecat
sink current (el) curent absorbit
sinker (constr, met) perforator pneumatic; plumb (la undiță); (textile) platine; monedă falsă (și *fig*); (*amer*) dolar de argint
sinker lifting bar (OM, auto) presă de platine
sinkhead (met) maselotă
sinkhole (constr) canal (de scurgere), hazna; (geol) ponor, dolină, relief carstic
sink hole (met) retasură / suflură de tasare; (geol) până de eroziune, dolină, ponor

sintered hearth bottom

sink in (d. lichide) a pătrunde, a intra (într-un corp solid); (fiz) a scufunda; a afunda; a imersa; (*fig*) a avea efect, a găsi ecou
sinking care se scufundă etc.; (d. o senzație etc.) de slăbiciune, de leșin; (ec) amortizare, de amortizare, care se amortizează; (hidr) (s)cufundare; afundare; agravare; adâncire; (ec, adm, TH) avansare; (constr, geol, ind) săpare; adâncire (a unui puț)
sinking fund (ec) capital de amortizare
sinking-funds (ec) fond(uri) de amortizare
sinking head (met) maselotă
sinking of the subsoil (constr, geol) tasare (a solului)
sinking pump (OM, hidr) pompă verticală de evacuat apă
sinking rolling mill (met) laminor reducător / reductor
sink into a cufunda / afunda în; a vârî / băga în; a înfinge în; a mușca din; (d. apă etc.) a pătrunde în; a fi absorbit de; a se pierde în; (d. cuțit etc.) a pătrunde adânc în; (d. imagine etc.) a se imprima în, a se întipări în (memorie etc.); a se cufunda în (sogn, uitare); a cădea în (nesimțire etc.)
sinless fără păcat; nevinovat, neprihănit
sinlessness nevinovăție, inocență, curățenie; sfințenie
sinner păcătos; ticălos, nemernic, netrebnic
Sinn Fein (pol) mișcare și societate revoluționară irlandeză (întemeiată în 1905)
sinter (met) zgură, tunder, scorie; (TH) produs sinterizat; concrețiune; (geol) travertin; (met, ind chim, TH) a aglomera, a sinteriza, a arde, a prăji; a aglutina
sinter cake (met) turtă pentru sinterizare
sintered sinterizat (d. materiale)
sintered carbide alloy (met) aliaj din carburi sinterizate
sintered-carbide cutter (met, OM, mas-un) freză / sculă de așchiere cu plăcuțe din (aliaj din) carburi sinterizate
sintered compact (OM) piesă sinterizată, semifabricat sinterizat
sintered density (materiale, fiz, TH) densitate după sinterizare
sintered electrical contact material (materiale, el) material sinterizat pentru contacte electrice
sintered flux (met, TH) flux ceramic sinterizat (pentru sudură)
sintered hard metal / alloy (met) aliaj dur sinterizat
sintered hearth bottom (met) vatră sinterizată (la un cuptor etc.)

sintered iron

sit

sintered iron (met) fier sinterizat
sintered material in layers (materiale) material sinterizat în straturi
sintered metal (met) metal / aliaj sinterizat
sintered metal filter (materiale, OM) filtru din metal / aliaj sinterizat
sintered part (OM) piesă sinterizată
sintered sample (materiale, metr) epruvetă sinterizată
sintered steel (met, OM,) oțel sinterizat, piesă din oțel sinterizat
sintering (TH) aglomerare, (acțiune / proces de) sinterizare, care se sinterizează
sintering atmosphere (met, plast, ceramice) atmosferă / mediu de sinterizare
sintering box (met, plast, ceramice, OM) nacelă / cutie de sinterizare
sintering coal (met) cărbune cocsificabil
sintering furnace cuptor de sinterizare / de aglomerare
sintering machine / plant (mas-un, TH) mașină / instalație de sinterizare / de aglomerare
sintering point (fiz, termo, TH) punct de sinterizare
sintering press (mas-un) presă de sinterizare
sintering process (materiale, TH) proces de sinterizare / de aglomerare
sintering rate (TH) viteză de sinterizare
sintering strand (met, OM) bandă de aglomerare
sintering technique (TH) procedeu / tehnică de sinterizare / de aglomerare
sintering temperature (termo, materiale, TH) temperatură de sinterizare / de aglomerare
sintering time (TH) durată de sinterizare
sintering under pressure (TH) (proces de) sinterizare sub presiune
sintering with a liquid phase (TH) (proces de) sinterizare cu o fază lichidă
sinuosity (OM) circumvoluție, sinuozitate
sinuous sinuos; cotit; șerpuit; ondulat; întortocheat; (d. cineva) întortocheat, încurcat, încâlcit; neașteptat, pe care nu te poți bizui; care nu are un drum drept în viață
sinuously (*adv*) (în mod) sinuos; cotit; șerpuit
sinus (anat, med) sinus, sinuzită
sinusitis (med) sinuzită
sinusoidal wave (fiz) undă sinusoidală
Sion (geogr) munte lângă Ierusalim
-sion sufix tradus deseori cu -sie, -siune; exemplu: **obsession** obsesie, **procession** procesi(un)e
Sioux, (pl) Sioux și **Siux (amer)** indian din tribul Sioux
sip a sorbi, a înghiți; ~ **of** a sorbi din, a bea câte puțin din; sorbitură, înghițitură

siphon (OM, hidr) sifon (sticlă, aparat), sifon deversor, țevă de aspirație; a sifona, a evacua prin sifonare
siphonage, siphoning (TH, hidr) sifonare
siphon body (OM) corp de sifon
siphon bottle (OM) (sticlă de) sifon
siphon conduit (OM) colector în sifon
siphon gauge (OM, hidr, metr) manometru cu tub în U
siphon lubricator (OM) ungător cu fitil
siphon main (OM) colector în V
siphon off (TH, chim) a evacua / scurge apa prin sifonare, a decanta cu un sifon; (alim) a sifona
siphon tap (met) autodescărcare a cuptorului
siphon trap (OM, hidr) sifon
sipid (alim) savuros
sippet bucată, fărmă; (alim) bucată de pâine prăjită (înmuiață în sos etc.), frigănea
sir (ca vocativ, neurnat de nume) domnule, stimate domn(ule)
Siracusa (geogr) port în Italia, Siracusa
sire (ca vocativ) sire, maiestate; strămoș, străbun; (zool) animal de prăsilă, reproducător; (d. cai) a procrea, a da naștere
siren sirenă; vampă, femeie fatală; (OM) sirenă, fluier
siriasis (pl) siriasis (med) insolație
sirloin(steak) (alim) mușchi (de vacă) (gătit)
sirocco (meteo) siroco
sirup (alim) sirop
sirupy (alim) siropos
sisal (textile) sisal
siskin (zool) scatiu
sissified efeminat
sisy surioară; băiat / bărbat efeminat; homosexual; timid; fricos
sisyish efeminat; alienat
sister soră; surată; surioară; soră, călugăriță; infirmieră, soră; (med) infirmieră șefă; băiat / bărbat efeminat; homosexual
sister-german soră bună
sisterhood calitatea / situația de soră; înrudire ca soră; (med) comunitate de infirmiere
sister hook (OM) cârlig bicor / cu cablu dublu
sister-in-law, (pl) sisters-in-law cumnată
sister-like (ca) de soră; ca o soră
sisterly (*adv*) (ca) de soră; ca o soră
Sistine Chapel, the Capela Sixtină
Sisyphus mit mitul lui Sisif
sit a așeza; a rezema; a sprijini; a șede, a fi / sta așezat; a poza, a fi model; a fi în ședință, a se întruni, a se reuni; (d. păsări) a sta, a fi cocoțat (pe cracă etc.); (d. cloșcă) a sta pe ouă, a cloci; (d. haine) a sta, a șede, a veni (bine etc.);

sit about / around

(d. comportare etc.) a sta, a ședea (frumos etc.); a se potrivi (d. comportarea unui material etc.); a sta pe; a se ține pe (cal etc.); a face să se așeze; a se așeza, a sta jos, a lua loc; loc, serviciu, slujbă; (textile) croială, ajustare (d. haine); **SIT** (metr) prescurtare de la self-ignition temperature – temperatură de auto-aprindere
sit about / around a tăia frunză la câini, a sta cu brațele / mâinile încrucișate (când alții lucrează)
sit back a nu face nimic, a sta cu mâinile încrucișate, a tăia frunză la câini
sit by a nu lua nici o măsură, a nu face nimic
sit down a se așeza, a sta jos, a lua loc; a ședea; (av) a ateriza; a face să se așeze
sit down for a asedia, a împresura (o cetate etc.)
sit-down strike (ec) greva brațelor încrucișate
sit down under a se împăca cu; a răbda fără să se plângă de
site loc, poziție, situație; loc, așezare; (ind) loc de montaj, șantier, amplasament; **on** ~ la locul de muncă, pe șantier, pe teren; (geogr) pantă, coastă, povârniș
sited așezat, situat, dispus (*în cuvinte compuse*)
site of breaking (OM, mas) ruptură, loc al rușii
site of fracture / of rupture spărtură, rupere, spargere, loc al rușii / spargerii
site plan (ind) plan de ansamblu
site road (constr, transp) drum de șantier
site welding (met, TH) sudare pe șantier / la (locul de) montaj
sit for a se prezenta la (un examen); (pol) a reprezenta (o circumscripție electorală), a fi reprezentantul (unei circumscripții electorale)
sith, since de atunci (încoace)
sit-in (ec, pol) grevă italiană; (pol) (protest social prin) ocuparea locurilor (dintr-un local etc.)
sit in a avea grijă de un copil / de copii (în absența părinților)
sit in for (ec, adm, pol) a fi membru; a lua parte la; a participa la
sit in on (ec, adm, pol) a fi prezent fără a lua parte activă la
sitio (metr) unitate de măsură pentru arie, denumire tradițională pentru square legua (în Mexic și sud-estul US); 1 sitio ~1800 ha; v. **square legua**
sit on a fi membru; a examina, a cerceta, a investiga; (*fig*) a înăbuși, a suprima, a reprima
sitting (ec, adm, pol) ședință, adunare, întrunire; așezat, care stă jos; în ședință
situat (OM) a situa, a șeza, a plasa; a încadra
situated (OM, mas, constr) situat, așezat, plasat
situation situație; poziție; așezare (a unui oraș, a unei pieșe); amplasare; situație, stare (financiară); slujbă, serviciu; (mas, constr) amplasament

size distribution

situation of proximity valoare aproximativă, aproximație
sit up a ședea în picioare / drept, a nu se culca; a sta până târziu
six șase; grup de câte șase (obiecte sau persoane)
six-angled (geom) hexagonal
six-bladed fan (termo) ventilator cu șase pale
six-cylinder engine (termo) motor cu șase cilindri
sixfold de șase ori, înșesit
sixfold polymer (chim) hexamer
six-high mill (met) laminor sexto
six-in-line (termo, auto) (cu) șase cilindri în linie
six-roller mill (met) laminor sexto
six-stand mill / train (met) laminor / linie de laminare cu șase caje / sexto
sixteen șaisprezece
sixteen-cylinder engine (termo, auto) motor cu 16 cilindri
sixteenth al 16-lea, a șaisprezecea parte (dintr-un întreg)
sixth al șaselea; șesime, a șasea parte; **sixth** (metr, muz) sexta, unitate utilizată pentru a descrie raportul dintre frecvențele a două note; două note diferă prin 1 **minor sixth** (1 sixth minoră) dacă nota mai înaltă are frecvența exact 8/5 din frecvența notei mai joase; două note diferă prin 1 **major sixth** (1 sixth majoră) dacă nota mai înaltă are frecvența egală cu 5/3 din frecvența celei joase
six-throw crankshaft (OM, auto) arbore cotit cu șase palieri
sixtieth șaizecilea; a șaizecea parte
sixty șazeci
six-wheel lorry (auto, transp) autocamion cu șase roți
size mărime; măsură; dimensiune sau dimensiuni, proporții; volum; categorie; calibr; format; **of a** ~ de aceeași mărime, de aceeași dimensiuni; (textile) mărime, talie, număr, apret; (poligrafie) corp de literă; (TH, chim) clei; statură, talie; a aranja / clasa / clasifica după mărime; a aprecia; (metr) a etalona; a sorta; (TH, metr) a calibra; (TH) a lipi, a încheia; (OM, mas) a potrivi, a ajusta; (ind, ec, mediu) a standardiza
sizeable mare, voluminos, de mărime considerabilă
size block (OM, metr) cală plan paralelă
size class (auto) clasă, măsură (și pt. componente)
size composition (alim, constr, met, materiale) compoziție granulometrică
size degradation (TH, materiale) dezintegrare, mărunțire, sfărâmare, degradare prin sfărâmare
size distribution (materiale, metr) distribuție granulometrică

sized

sized (materiale, metr) granulat
size factor (OM) factor de mărime / dimensional
size grade (OM) ordin de mărime (d. piese produse în seturi dimensionale etc.)
size grading (materiale, metr) compoziție granulometrică
size measurement (materiale, metr) măsurare a dimensiunii (și la pulberi, amestecuri etc.)
size segregation (materiale, TH) segregare granulometrică / după mărime
sizing (OM) dimensionare, ajustare; (plast, TH) etanșare, apretare prin aplicarea unui material elastic, înainte de aplicarea adezivului; (textile) apretare, înclieiere; (TH, OM) așezare / clasare / dispunere după mărime, prelucrare fină; (metr) calibrare, clasare, măsurare; (*fig*) parte, tain
size of jaw (OM) deschiderea cheii / fălcilor (unui dispozitiv de prindere / fixare, unei mandrine de prindere pt. prelucrare etc.)
size of mesh (metr) numărul sitei
size of pore (materiale) dimensiunea porilor (și la un filtru etc.)
size of section (OM) mărime a secțiunii
size of the hole (OM) diametru (nominal) al alezajului
sizer (OM) sită
size reduction (TH) sfărâmare, mărunțire, măcinare, reducere a dimensiunii (particulelor etc.)
size test (OM, metr) încercare / test de rezistență a înclieierii
size up a măsura; a aprecia, a evalua, a stabili aproximativ
size variation (TH) abatere de la dimensiunea nominală, variație dimensională
sizing așezare, dispunere după mărime; parte; (TH) dimensionare; calibrare; clasare; (mas-un) finisare / prelucrare la dimensiuni finale; (constr) sortare (după granulație); înclieiere (și la textile); (metr) sortare după dimensiuni, calibrare; **preliminary** ~ (TH) cernere grosieră; **medium** ~ (materiale) clasare / sortare intermediară; **equal friction method duet** ~ (OM) dimensionare a conductelor prin metoda frecării egalizate; **fluidized-bed** ~ (ind chim) clasificare în strat fluidizat
sizing analysis (materiale, metr) analiză pe site
sizing chisel (OM, mas-un, metr) cuțit combinat cu un calbru potcoavă
sizing die (OM, mas-un, metr) matriță de calibrare
sizing drum (OM, mas-un, metr) cilindru de sortare; ciur rotativ (ind hârtiei)
sizing facility (OM, mas-un, metr, autom) dispozitiv de calibrare automată
sizing glue (ind chim) lac de lipit

skelp storage

sizing gum (ind chim) substanță de înclieiere
sizing jiggling screen sită vibratoare de sortare
sizing of grain (materiale, metr) sortare granulometrică
sizing process (textile) apretare
sizing roller (ind chim, textile) valț / cilindru de aplicat masa de înclieiere / apretul
sizing rolling mill (met) laminor de calibrare / finisor
sizing screen (materiale, OM) ciur / sită de sortare
sizing stop (OM, metr) opritor de calibrare
sizing test (materiale, metr) analiză granulometrică
sizing tool (mas-un, metr) cuțit combinat cu calbru potcoavă
sizing trip (OM, mas-un) mecanism de decuplare a avansului
sizy lipicios, cleios (d. materiale pt. înclieiere, lipire)
sizzle sfârâitură (de ulei încins); trosnătură; pocnătură; a sfârâi; a trosni; a pocni
skate (OM) patină, piesă alunecătoare; a patina
skating (sport) patinaj
skating rink (sport, constr) patinoar
skeg (nav) călcâi de chilă / de etambou
skein (OM) filet (*rar*); (textile) scul, jurubiță, ghem; (metr, textile) scul, unitate variabilă ca mărime (masă sau lungime) în funcție de tipul de fire și de producător; în industria textilă este o unitate de măsură pentru lungimea firelor: 1 skein = 1 lea (300 iarzi)
skein dyeing (textile, TH) vopsire în sculuri
skein examiner (textile, metr) controlor de jurubițe / de sculuri
skein method of tensile test (textile, metr) metodă de determinare a sarcinii de rupere în scul
skein strength of yarn (textile, metr) rezistență la rupere a firului în jurubiță / în scul
skein test (textile, metr) probă de rezistență în scul
skeleton (OM, constr) carcasă, schemă, schelet (metalic), structură; osătură; (nav) carcasă (a unui vas); cu gratii; (textile) ajurat
skeleton crystal (fiz) cristal imperfect
skeleton diagram (mas) schemă cinematică
skeleton key (OM) șperaclu
skeleton spanner (OM) cheie de robinet
skelering (met) deformare (la încălzire)
skelp (met) fâșie de tablă
skelp (rolling) mill (met) laminor de platbande / de benzi pentru țevi
skelp steel (met) platbandă de oțel
skelp storage (met) magazie / depozit de platbande, table

skep, skæppe, skjeppe

skep, skæppe, skjeppe (metr) unitate tradițională de măsură pentru volum (materiale uscate), în nordul Europei; 1 *skep* (UK) ~1 bushel, 1 *skæppe* (Danemarca) ~17,407 l, 1 *skjeppe* (Norvegia) ~17,370 l; 1 *schepel* (Olanda), 1 *scheffel* (Germania)

sketch desen, schiță; schemă; (*fig*) fragment; a desena, a schița; a proiecta

sketch board planșetă de desen

sketchily (*adv*) sumar, schițat, în linii mari; vag; fără amănunte

sketchiness caracter sumar; lipsă de finisare; superficialitate

sketchy sumar, schițat; nefinisat; vag; incomplet; superficial

skew oblic; înclinat, pieziș; nesimetric; (*adv*) în mod) oblic, nesimetric; oblicitate; a așeza oblic; a înclina; (*fig*) a denatura

skew bevel gear (OM) roată dințată hiperboloidală; roată conică cu dinți înclinați

skew distribution repartitie metrică

skewed direcție oblică, înclinat, oblic

skewed rollers (OM) role înclinate

skewing (OM) poziție înclinată

skew iron cuțit oblic de rindea

skewness (TH, T) înclinare, oblicitate (și ca parametru de rugozitate); caracter

skewness of assessed profile (metr) factor de asimetrie a profilului evaluat (la profilometrie)

skew-roller table (met, mas) cale cu role înclinate

skew rolling mill (met) laminor cu cilindri oblici / Mannesmann

skew spanner (OM) cheie cu coadă așezată sub un unghi față de axa deschiderii

skew spur wheel (OM) angrenaj melcat / cu melc

skew surface (OM) suprafață deformată / neuniformă (și ca defect)

skew-symmetric (OM) asimetric

skid (OM) talpă, sanie, patină, piron, sabot (de frână); (auto) piedică la roată, derapare, patinare, alunecare; (nav) șină de alunecare, talpă de lansare (a unei nave), tălpice; a derapa, a face să derapeze; a frâna, a bloca (o roată); a cala (un cilindru); a glisa

skid board (TH) cală de roată

skid chain (auto) lanț antiderapant

skid-defied antiderapant (d. pneuri etc.)

skid-defied tyre (auto) anvelopă antiderapantă

skidding (mec, T) patinare, derapare, glisare; alunecare; transport pe sanie / pe ghidaje de alunecare / pe sanie

skiddy (mec, T, OM) care poate derapa / aluneca

skidlid cască de protecție (a motocicliștilor)

skid mark (auto) urmă de frânare (pe drum, pe sabot)

skimming machine

skid pan (auto, OM) sabot de oprire / de frână

skid platform (OM) capră de încărcare

skid-proof (auto) antiderapant

skid-runners (nav) cală de lansare

skid shoe (OM) sabot de frână, tchet opritor

skid transfer (mas-un) transfer prin alunecare

skilful dibaci, îndemânatic; abil, priceput, iscusit; expert

skillfulness îndemânare, dibăcie, pricepere; experiență; cunoștințe

skill îndemânare, dibăcie; abilitate, pricepere, iscusință; măiestrie, artă; competență (tehnică); meserie; calificare

skilled calificat, competent; meșter; ~ **in** priceput în / la, experimentat în

skilled furnace (met) cuptor cu creuzete

skilled worker muncitor calificat

skillet (met) tighel; creuzet; tigaie, cratiță

skilling (constr) șopron

skillless neîndemânatic; nepriceput, fără experiență

skim (alim) a smântâni (laptele), a lua spuma; șlefui; (met) a curăța, a îndepărta zgura / spuma / tunderul; (constr) a nivela terenul; a prinde o pojghiță / crustă subțire; a face de mântuială

skim coat (OM) strat / acoperire de cauciuc

skim coulter (agr) antebrăzdar, antetrupiță

skim gate (met) separator de zgură

skimmed milk (alim) lapte degresat

skimmer (met) prag pentru reținerea zgurii; separator (și de zgură); (constr) plug nivelator, greder; (alim) lingură de spumă / de luat spumă; racletă, răzuitoare; (*fig*) cititor superficial; a (stră)luci

skimmer gate (met) separator de zgură, colector de spumă (la turnare)

skimmer plug (OM, constr) nivelator, greder, racletă

skimmer shovel (mas, constr) excavator nivelator

skim milk (ind chim) latex decantat / stratificat; (alim) lapte smântânit / degresat

skimming luare, îndepărtare; (alim) îndepărtarea spumei, smântânire (a laptelui); (constr) nivelare (a terenului); (met) îndepărtare a zgurii; formare a pojghiței; spumă îndepărtată / luată; (a)lunecare; plutire; contact superficial

skimming basin (met) bazin de turnare cu opritor de spumă

skimming door (met, OM) orificiu de evacuare / de îndepărtare a zgurii

skimming gate (met) separator de zgură (și la rețeaua de turnare)

skimming (met, hidr, T) îndepărtare a spumei

skimming ladle (met) oală pentru zgură

skimming machine (mas) centrifugă

skimming plate

skimming plate (met, OM) gură de evacuare a zgurii
skimming spoon (met, alim, OM) lingură de scos spumă
skimmings (met) zgură
skim off a îndepărta (zgura / spuma)
skimp a reduce; a da / împărți cu zgârcenie / economie
skimpiness zgârcenie; economie; insuficiență
skimpy redus; insuficient; puțin; neîndestulător; zgârcit; econom
skim the market (ec) a asigura succesul unui produs pe piață (înainte de apariția concurenței)
skin înveliș; (anat) piele; blană (de animal); ~s (pl) piei, blănuri, blănărie, pielărie; (met, T) crustă fină, film, peliculă, strat superficial / acoperitor, strat de oxizi de laminare; pielită; (textile) pânză subțire, lână tăbăcărească; (nav) înveliș (etanș al navei), bordaj, cocă; a (se) jupui; a curăța de coajă, a decoji; (med) a se cicatriza
skin decarburisation (met, chim) decarburare superficială
skin-deep superficial, la suprafața pielii; (*fig*) de suprafață, superficial
skin depth (met) adâncime de pătrundere, profunzime
skin-dried mould (met) formă de turnare, uscată superficial
skin effect (fiz, hidr, T) efect pelicular / superficial
skin friction (T) frecare superficială
skin hardened (met) durificat superficial, cementat
skin hardness (materiale, mec) duritate superficială
skin hole (met, plast, ceramice) porozitate superficială
skin mill (met) laminor de ecruisat oțel
skinned acoperit cu piele; (anat) jupuit, cu pielea zdrelită
skinner (ind ușoară) cojocar, pielar, blănar; escroc
skinniness slăbiciune; aspect costeliv
skinning (el, TH) dezizolare, curățare a izolației; (auto, chim) deșapare, desprindere a anvelopei uzate; (T) care formează o peliculă
skin of a casting / of metal part (met) pojghiță / crustă de turnare
skin pass(ing) (met) trecere de finisare / de dresare / de ecruisare / de netezire
skin-pass mill stand (met) cajă de finisare / de netezire
skin-pass rolling (met) trecere / laminare de finisare / de netezire, netezire prin laminare

skittle away

skin-pass rolling mill (met) laminor de finisare / de netezire / netezitor
skin-pass stand (met) cajă de finisare / de netezire
skin plate / plating (met, OM) tablă de etanșare, îmbrăcămintă / căptușeală de tablă
skin-reddening (med, anat) (în)roșire a pielii
skin rolling (met) trecere / laminare de finisare / de netezire, netezire prin laminare
skin runners (nav) cale de lansare
skin shrinkage (met) contracția crustei
skin temperature (OM, termo) temperatura suprafeței
skin to skin aderență
skin weld (OM) sudură de suprafață
skip salt, săritură (mică), hop; (met) benă / găleată / vagonet basculant (de încărcare); elevator cu plan înclinat; a sălta, a sări; a trece peste, a omite; a face să sară; (c) a schimba, a șterge din memorie; (*fig*) a divaga
skip bridge (met) platformă de încărcare
skip bucket (met) găleată / cupă basculantă a skipului
skip car (met) (cărucior-) schip (la furnal); vagonet basculant
skip charger (constr, met) mașină de încărcat cu schipuri
skip charging / filling (met) încărcare a furnalului cu vagonete basculante / cu schipuri
skip-charging gear (met) instalație de încărcat cu schipuri (și la furnal)
skip dump track (met) șine de conducere a skipului
skip filling (met) încărcare a furnalului cu schipul
skip hoist (met, mas) ascensor cu plan înclinat / basculant / cu skip
skip loader (met, mas) mașină de încărcat cu schipuri
skipper (nav) comandant (de costier, de pescador), căpitan (de vas comercial); (*fig*) comandant, conducător, șef
skipping (auto) funcționare a motorului cu impulsuri, rateuri la aprindere
skip welding (met, TH) sudare în pas de pelerin
skirt (textile) fustă; (OM, termo) manta / cămașă a pistonului; a ocoli, a evita (o problemă)
skirting (constr) plintă, bordură; bordurare
skirting board (constr) șipcă de bordură; (nav) brâu de acostare
skirt round a ocoli
skirt slot (OM, termo) fantă de cămașă / manta de piston
skittle away a risipi; a neglija, a omite, a scăpa, a lăsa să-i scape

skive

skive (mas-un) piatră abrazivă / ferăstrău / bandă cu praf de diamant; a lustrui, a poliza; a răzui (piei); a tăia pieziș
skived tape (OM, TH) con / conicitate obținut(ă) prin îndepărtare de straturi fine dintr-o piesă cilindrică
skiving tool (mas-un) cuțit tangențial de finisat
skoock (metr) unitate tradițională suedeză pentru cantitate, egală cu 60
skot (metr) unitate veche de măsură pentru luminanță (slabă) (utilizată în Germania, pt. niveluri de luminanță pe durata bombardamentelor): 1 skot este strălucirea unei suprafețe, produsă de 0,001 lux (de lumină)
skull (zool) berbec; (met) urs (la furnal)
skull at the converter mouth (met) lipitură la gura convertizorului
skull cracker (met, constr) berbec
sky cer
sky-blue azuriu, de azur
sky blue azur, senin
sky diver (mil, sport) parașutist
skylight (constr) luminator, lucarnă
sky sail (nav) contrarândunică
skyscraper (constr) zgârie-nori
slab (constr) dală, lespede, placă, margine; tablou; placă; foaie; bucată, felie, parte (dintr-o masă solidă); (alim) tabletă (de ciocolată) (met) sleb, bramă, semifabricat de dimensiuni mari, pentru prelucrare ulterioară, la laminoare; a lamina brame / sleburi; (inf) grup de 12 biți; (el) tablou, placă; (constr) lăturoi, lătunoii, a acoperi cu lespezi / dale, a pava (cu dale)
slab billet (met) țagă, platină, semifabricat
slabbing (met) laminarea sleburilor / bramelor; (mas-un) frezarea suprafeței paralele cu axa frezei
slabbing cutter (mas-un) freză radială cilindrică, cu lungime mare
slabbing mill for rolling armor plate (met) laminor de blindaje
slabbing mill (met) laminor de brame
slabbing mill (met) laminor slebing / pentru laminarea bramelor / sleburilor
slabbing-mill roll (met) cilindru de brame și platine
slabbing(-mill) stand (met) cajă de laminor pentru sleburi / brame
slabbing-mill train (met) linie de laminor slebing / pentru brame / sleburi
slabbing pass (met) calibru pentru brame / sleburi
slabbing roll (met) cilindru de laminor de brame / sleburi

slack business

slabbing rolling mill (met) laminor de brame / sleburi, slebing
slab bloom (met) bramă
slabby coal cărbune care se rupe în lespezi
slab cogging rolling mill (met) laminor pentru sleburi / brame, slebing
slab conditioning (met) tratament superficial (mecanic) al slebului / bramei
slab copper (met) cupru în plăci
slab-heating furnace (met) cuptor adânc pentru brame
slab ingot (met) lingou pentru brame
slab mill (mas-un) laminor pentru sleburi / pentru brame, slebing
slab milling machine (mas-un) mașină de frezat plan
slab pile (met) pachet / stivă de brame / de sleburi
slab pusher (met) împingător de brame / sleburi (și la cuptor)
slab reheating furnace (met) cuptor pentru reîncălzit brame / sleburi
slab rubber (ind chim) cauciuc în plăci
slabs (constr) plăci de pardoseală; (ind chim) cauciuc / semifabricate în plăci
slab shears (met) foarfece de brame
slab-sided (TH, OM) cu pereți laterali; înalt și slab
slab side press (mas-un) presă cu pereți laterali
slab turn-over device (met) dispozitiv pentru răsturnat sleburi / brame
slab wax (ind chim) parafină în plăci
slab weigher (met) dispozitiv de cântărit sleburi
slab zinc (met) zinc în plăci
slack (TH) slab; slăbit; destins, moale; fără coeziune; încet, lent; lipsit de energie; nefixat bine, fixat slab; (d. cineva) delesător, indolent, neglijent; cu joc (și cauzat de slăbirea unei strângeri); joc (și exagerat); încetinire; porțiune întinsă (a unei frânghii) (mec) săgeată datorită greutateii proprii; (met) praf de cărbune; (ec) (d. comerț) slab, care lăncezește, mort; (ec) (perioadă de) acalmie, inactivitate; (nav) mare staționară (între flux și reflux); (textile, ind) salopetă; praf de cărbune; a (se) slăbi; a ceda; a se înmuia; a se destinde; a încetini; a lăsa joc (și nedorit, între piese); (ind chim) a se stinge (d. var)
slack adjuster (mas-un) dispozitiv de eliminare a jocurilor
slack barrel (ind chim, OM) butoi pentru materiale pulverulente
slack business (ec) lipsă de afaceri, stagnare a comerțului

slack chain

slack chain (OM) lanț slăbit / neîntins; (chim) catenă liberă
slack / **small coal** (met) cărbune slab / mărunț, praf de cărbune
slacken (fiz, mec) a (se) slăbi (intensitatea), a relaxa; a se lăsa; a elibera; a încetini (viteza etc.); a (se) micșora, a (se) diminua; a destinde; a stagna (d. comerț etc.); a lăncezi; (d. var) a se stinge
slackening (mec) slăbire, destindere, relaxare; care slăbește / se relaxează (d. materiale, asamblări etc.); încetinire; liniștire
slack hours (auto) ore de trafic redus
slack in the screw (mas-un) cursa moartă a șurubului conducător
slacking indolență, delăsare, incorectitudine în activitate
slack in the screw (OM, mas-un) cursă moartă a șurubului conducător
slack lime (ind chim) var stins
slackness (OM) jocul lagărului; (ec) stagnare
slack of the steering wheel (auto) joc al volanului de direcție
slack side (OM) ramură condusă / netensionată (la transmisia cu lanțuri)
slack time stagnare; acalmie
slack water (nav) staționarea mareei; apă moartă, apă stătătoare
slade (agr, OM) talpă a plugului, plaz; (silv) luminiș, dumbravă; (agr) pământ mocirlos
slag (met) zgură, scorie, țunder, arsură; cenușă; a forma zgură / țunder
slag accumulation (met) acumulare a zgurii
slag adhering to the converter nose (met) depunere de zgură la gura convertizorului
slag basin (met) decantor de zgură
slag-bearing (met) cu conținut de zgură
slag bed (met) pat de zgură
slag blanket (met) strat de zgură
slag breaker (met) concasor de zgură
slag brick (met) cărămidă de zgură
slag bridge (met) apărător la gura de evacuare a zgurii
slag buggy (met) vagonet de zgură
slag cake (met) zgură de creuzet
slag catcher (met) oală de zgură
slag cement (met) ciment de zgură
slag chamber (met) cameră de zgură
slag composition (met) constituție / compoziție a zgurii
slag concrete (met) beton cu ciment de zgură
slag cotton (met) vată de zgură
slag crusher (met) concasor de zgură
slag-crushing mill (met) moară de zgură

slag pit

slag crust (met) crustă de zgură
slag dam (met) prag de reținere a zgurii (la oale, la cuptor)
slag deposit (met) formare a zgurii
slag discharge (met) evacuare a zgurii
slag dump (met) haldă de zgură
slag element (met) ciment de / din zgură
slag enclosure (met) incluziune de zgură
slag flow (met, OM) vană / deschidere / orificiu de zgură
slag fluidity (met) fluiditate a zgurii
slag-forming (met) formare a zgurii
slag-forming constituent (met) agent de zgură
slagfree (met) fără zgură, lipsit de zgură
slag from roasting (met) zgură de prăjire
slag furnace (met) cuptor de topit zgură
slagging (met) evacuare a zgurii
slagging agent (met) agent zgurifiant
slag globule (met) granulă de zgură
slag granulation (met) granulare a zgurii
slag gravel (met) zgură concasată
slag grinding plant (met, mas-un) concasor / moară pentru zgură
slaggy (met) cu conținut de zgură, cu / de zgură
slaggy patch (met) pată de zgură
slag hearth (met) cuptor de reducere
slag hole (met) orificiu de evacuare a zgurii
slag inclusion (met) incluziune de zgură
slag iron (met, OM) rangă de spart zgură
slag ladle and car (met, cf, transp) vagonet de / pentru evacuare a zgurii
slag ladle (met) oală de zgură
slag ladle car (met) cărucior / vagonet cu oală pentru zgură
slag lead (met) plumb strâns la curățirea cuptorului / din zgură
slagless (met) fără zgură
slag line (met) nivel de zgură (în cuptor, în oală)
slag lump (met) bulgăre de zgură
slag-making material (met, chim) agent zgurifiant
slag mill (met) moară de zgură
slag muck (met) haldă de zgură
slag notch (met) orificiu de evacuare a zgurii
slag occlusion (met) incluziune de zgură
slag of liquation (met) zgură din lipitura de cuptor
slag-off (met) îndepărtare a zgurii
slag off (met) a îndepărta / evacua zgura (fără specificarea procedeului)
slag overflow (met) jgheab de scurgere a zgurii
slag patch (met) pată de zgură
slag pocket (met) opritor / colector de zgură
slag penetration (met) coroziune de zgură
slag pit (met) groapă de zgură

slag pocket

slag pocket (met) opritor / colector / cameră de zgură
slag Portland cement (constr, met) ciment Portland cu zgură
slag pot (met) oală pentru zgură
slag puddling (met) pudlare cu zgură
slag ratio (met) indice de bazicitate al zgurii (raport masic CaO / SiO₂)
slag removal (met) îndepărtare a zgurii
slag riser (met) separator de zgură
slag roaster (met) prăjire însoțită de zgurificare
slag runner (met) jgheab pentru evacuarea zgurii
slag sample (met) probă de zgură
slag sand (met) nisip de zgură
slags dump (met) haldă, bocșă de zgură
slag separation (met) separare a zgurii
slag settler (met) decantor de zgură / de cenușă
slag skimmer (met) lingură de reținere a zgurii
slag / slagging off (met) îndepărtare de zgură
slag smelting (met) topire a zgurii
slag specimen (met) probă de zgură
slag spout (met) jgheab pentru evacuarea zgurii
slag stone (met, constr) cărămidă de zgură
slag tap (met) evacuare a zgurii
slag tapped out (met) zgură evacuată
slag tapping (met) evacuare a zgurii
slag trap (met, OM) canal de turnare cu două niveluri (pt. separarea zgurii), colector de zgură, în trepte
slag treatment (met) tratarea zgurii
slag wadding (met) vată de zgură
slag wool (met) lână / vată de zgură
slag working (met) formarea zgurii
slake (ind chim) a stinge (varul); (d. frânghii, cabluri etc.) a se slăbi, a se detinde; a se lăsa
slake clay (met) lipitură
slake (ind chim) a stinge varul
slaked lime (ind chim) var stins, hidroxid de calciu
slaking (ind chim) stingere / dizolvare a varului
slaking pit (ind chim, met) groapă de var
slaking slag (met) zgură fărâmicioasă
slalom (sport) slalom (și *fig*)
slam a trânti, a izbi (ușa); a se închide cu zgomot; zgomot (la trântirea ușii etc.), izbitură
slant (mat) pantă, înclinație, înclinare, oblicitate, bară de fracție; povârniș; tendință; (meteo, nav) vânt variabil (ca direcție și forță); a se înclina; a fi înclinat / pieziș; (*fig*) a falsifica, a denatura; a prezenta tendențios
slant collision (auto) coliziune în pantă
slant distance distanță reală
slanted, slanting (OM, auto) înclinat (și d. par-brize); (geogr, auto) în pantă; oblic, abrupt (d. un drum etc.)
slant high (OM) înălțime a feței laterale
slant impact (auto) impact în pantă

sleek

slanting abrupt, în pantă; oblic; înclinat; care se înclină; în diagonală
slanting arrangement / position (OM) poziție oblică / înclinată
slanting hole (OM) gaură oblică (față de o suprafață sau o axă)
slant range (OM, geom) distanță oblică
slant rolling mill (met) laminor cu cilindri oblici
slantwise (OM) înclinat, oblic; pieziș, într-o parte
slapdash neatenție; lipsă de griji; caracter brusc / neașteptat; grabă; necugetat; la repezeală, improvizat; (*adv*) la întâmplare, în pripă, necugetat
slapjack (alim) clătită
slash (med) tăietură, rană; creștătură; bară de fracție; (c) tasta pentru bara înclinată (/); (textile) șliț, tăietură; felie; a tăia, a rezeza (la întâmplare), a cresta; a ciopârți
slasher (OM) aparat de tăiat / de încheiat (și curele late)
slashing (ec) reducere masivă; încheiere, coasere, prindere (a curelei late, cu cusături oblice)
slat (OM) canal / nut de pană; stinghie / șipeă de lemn
slat conveyer (OM) transportor cu plăci articulate / cu bandă articulată
slate (geol) gresie, șist; (placă de) ardezie; (cu) structură lamelară; (constr) a acoperi cu plăci de gresie / ardezie
slat-packing column / tower (ind chim, alim) coloană cu umplutură în formă de grătar
slaty, slatelike (fiz) fibros; șistos; în plăci; stratificat; ca de ardezie; cenușiu închis
slaty fracture (TH) rupere / ruptură fibroasă
slaughter-house (alim) abator
slaughter-house with refrigerating room (alim) abator frigorific
slaughtering (alim) tăierea vitelor, sacrificare
slave (TH, autom) (dispozitiv / computer) aflat cub comanda sau controlului altuia / auxiliar / secundar
slay bătător; (textile) vatală; (*fig*) a distruge, a nimici; a lovi; a măcelari; a omori, a ucide; (*fam*) a câștiga afecțiunea / afecțiunea cuiva, a face impresie bună
sled (OM) sanie, sabot, glisieră, patină a capului de cruce; (nav) sanie de lansare (de pe cală); a merge prin alunecare, a transporta cu sania
sledge (OM) tachtet, sanie; (met) baros / ciocan de forjă; a merge prin alunecare, a transporta cu sanie
sledge hammer (met) ciocan de forjă, baros
sledge runner (OM) talpă de sanie, partea activă a unui ghidaj de alunecare
sleek lucios; neted; alunecos; onctuos; lustruit; zgârietură cu muchii netede; (TH) a finisa, a lustrui, a netezi

sleeker S

sleeker S (met, OM) unealtă (și cârlig) pentru formele de turnătorie, netezitor, planator
sleeking lustruire, netezire
sleep hibernare; somn, somnolență, toropeală; (*fig*) somn veșnic; a adormi, a fi adormit, a dormi peste noapte; a avea paturi pentru a dormi; (*fig*) a dormi (somnul de veci); (*fig*) a dormi; (*fig*) a nu fi activ, a nu funcționa, a lăncezi, a nu lucra; a hiberna
sleeper (cf) traversă (de lemn); (constr) grindă de lemn
sleep grade (auto) drum înclinat
sleeping patent brevet neaplicat
sleet (meteo) ploaie și zăpadă, lapoviță
sleet formation (alim) formare a crupelor
sleeve (OM) manșon, bucsă, mufă, cilindru, tambur, cuzinet, niplu, cămașă; (met) orificiu de golire al oalei; (el) bucsă de jac
sleeve back-up roll (met, OM) cilindru de sprijin pentru manta, cilindru de susținere
sleeve bearing (OM) lagăr monobloc cu bucsă-cuzinet
sleeve brick (constr, met) bloc / cărămidă cu goluri, cărămidă cu orificiu (la oala de turnare)
sleeve connection (OM, hidr) racord cu manșon
sleeve coupling (OM) cuplaj / cuplare / prindere cu manșon
sleeve joint (OM) mufă, îmbinare prin mufe
sleeveless (OM) fără bucsă
sleeve nut (OM) manșon / mufă cu filet interior
sleeve pipe (OM) mufă, bucsă, țevă filetată
sleeve valve (OM, hidr) sertar cilindric, robinet / supapă cu sertar
sleeve-valve engine motor fără supape, motor cu distribuție cu sertar
sleight (OM) sanie, glisieră
sleight runners (OM, sport) schi / tălpic de sanie
slender subțire, zvelt, cu raport mare între lungime și secțiunea transversală
slenderness zveltețe, subțirime (și d. elemente de mașini)
slenderness ratio (OM) coeficient de zveltețe
slew rate (autom) limitare a vitezei de variație a parametrului de ieșire
slewing (OM) turnant, rotativ
slewing bracket (OM) braț articulat
slewing gear mecanism de rotire
slewing speed (OM, mec, mas) viteză de rotație
slice (geol, alim etc.) felie (subțire), bucată (subțire); (OM, alim) cuțit de pește; a tăia felii; (*fig*) bucată, parte, porțiune; (*fig*) a brăzda, a spinteca, a tăia (apa, etc.)
slicing lathe (mas-un) strung de retezat / debitat
slick (TH) a finisa
slicker solder (met, OM) aliaj moale de lipit
slidable mobil, alunecător, care poate aluneca

slide spring

slide alunecare; lamelă (la microscop); (OM) ghidaj, piesă șlefuită / alunecătoare (și tip sertar, plunjer); a face să alunece; a (a)luneca; a scăpa; a se strecura
slide-bar (OM) glisieră, bară de ghidaj
slide-bar bracket (OM) port-gliseră
slide bars (OM) ghidaje ale saniei, glisieră
slide base (OM) bază / placă glisantă
slide bearing (OM) lagăr de alunecare
slide bed (mas-un, OM) sanie longitudinală
slide-block (OM) culisor, glisor, galet
slide-box (OM) cutie de distribuție (a vitezelor, la o transmisie etc.)
slide button (auto) buton de deschidere (d. trapă)
slide caliper (metr, OM) calibru reglabil, șubler
slide caliper rule (metr, OM) șubler
slide carriage (met, mas-un) sanie de glisare / alunecătoare
slide catch (OM) închizător baionetă
slide contact (OM, el) contact alunecător, cursor
slide conveyer (mas-un, OM) ghidaj al căruciorului / saniei
slide-crank (OM) culisă manivelă, manivelă glisantă
slide down a aluneca în jos
slide drawing press (mas-un) presă de tras, cu masă mobilă
slide fastener (OM, textile) fermoar
slide fit (OM) ajustaj alunecător / cu joc
slide gauge (OM, metr) calibru reglabil, șubler
slide guide spring (OM; metr) arc de reglare
slide lock (OM) închizător-baionetă
slide main face (OM, hidr) oglindă / suprafață netedă a sertarului
slide of vernier calipers (metr, OM) cursor al șublerului
slide off (OM, mas) a demonta prin alunecarea pieselor una față de alta
slide on a (OM, mas) monta pe un arbore
slide plate (OM) sanie, glisieră, placă alunecătoare
slider (OM) cursor inelar, culisou, glisor
slide rail (met, OM) șină de ghidare
slide rest (mas-un) sanie port-cuțit
slide rod (OM, hidr) tijă de sertar / de plunjer
slide rule (metr, OM) riglă de calcul, șubler
slide-rule caliper (metr, OM) calibru reglabil, șubler
slide scale (OM) scară mobilă / din module glisante
slide shoe (OM) sabot alunecător
slide shut-off valve (OM, hidr) robinet cu sertar cu plăci, supapă de închidere cu element alunecător
slide spring (OM) arc pentru contact alunecător, zăvor alunecător

slide surface

slide surface (OM, hydr) oglindă / suprafața netedă a sertarului
slide the seat (auto) a împinge scaunul (prin alunecare)
slide valve (OM, hydr) cutie / supapă de distribuție, distribuitor (cu plunjer)
slide-valve air pump (OM, hydr) pompă de aer, cu sertar
slide valve casing (OM, hydr) cameră / buclă a sertarului
slide valve chest (OM, hydr) distribuitor, cameră de distribuție cu sertare
slide-valve damper (OM, hydr) amortizor cu vană glisantă / cu plunjer
slide-valve distribution (termo, OM, hydr) distribuție cu sertar
slide-valve face (OM, hydr) suprafață a sertarului / a plunjerului supapei
slide valve for chimneys (termo) registru de fum
slide valve gate (OM, hydr) corpul sertarului
slide-valve gear (OM, hydr) distribuție cu sertar plan / cu sertar scoică
slide valve lead (OM, hydr) oglindă a sertarului plan
slide-valve plate (OM, hydr) patină / placă (de alunecare) a sertarului
slide-valve reciprocating pump (OM, hydr) pompă (cu piston sau plunjer) cu distribuție cu sertare
slide valve rod (OM, hydr) tijă de sertar
slide valve-chest (OM) cutie de distribuție, distribuitor (și hidraulic)
slide wall (OM, constr) perete glisant
slideway (OM, hydr) ghidaj, culisă
slideway grinder (mas-un) mașină de rectificat plan / ghidaje
slide / sliding window (OM, constr) fereastră glisantă
slide wire (metr, OM, el) fir calibrat
slide-wire bridge (electr, metr) punte cu fir de contact, punte Wheastone
slide-wire resistance (el) reostat cu cursor
slide with two grooves (OM) ghidaj cu șanțuri bilaterale de ghidare
sliding (T, OM) alunecare, alunecător, ajustabil, care alunecă; (constr) (rupere prin) alunecare, alunecare a construcției; (geol) alunecare de teren; **cross~ coupling** (**Oldham coupling**) (OM) cuplaj Oldham
sliding agent (T) lubrifiant (pt. ghidaje)
sliding and screw cutting lathe (mas-un) strung universal pentru filete și suprafețe cilindrice
sliding and surfacing lathe (mas-un) strung de prelucrat suprafețe cilindrice și frontale / cu avans longitudinal și radial

sliding lathe

sliding angle (T) unghi de alunecare / de frecare
sliding bar (OM) glisieră, bară / tijă de ghidare
sliding base (OM) reazem glisant, bază / placă glisantă, postament cu glisieră
sliding / slide bearing (OM, T) lagăr de alunecare
sliding bed lathe (mas-un) strung cu lungime reglabilă a carului / a patului
sliding block (OM) galet, culisor, glisor
sliding-block linkage (OM) mecanism bielă-manivelă
sliding bow (el) contact alunecător, arc colector de curent (în tracțiune electrică)
sliding caliper (OM, metr) calibru reglabil, șubler
sliding carriage (OM) glisieră
sliding change gear (OM) (transmisie cu schimbător de viteze cu roți baladoare
sliding clutch member (OM) element glisant al cuplajului / ambreiajului
sliding coil (el, OM) bobină cu cursor
sliding / slide contact (OM, el) contact alunecător / glisant; cursor
sliding cylindrical valve (OM, hydr) sertar / plunjer cilindric
sliding damper (OM, hydr) șuber, registru, vană-ghilotină, amortizor cu mișcare liniară
sliding door (constr) ușă glisantă
sliding drill head (mas-un) sania mașinii de găurit
sliding electrode (OM, el) electrod reglabil / glisant
sliding feather key (OM) zăvor alunecător
sliding fit (OM) ajustaj alunecător / cu joc
sliding flange (OM) inel / flanșă mobilă / alunecător / alunecătoare
sliding friction (T) frecare de alunecare
sliding gauge (metr, OM) șubler, calibru reglabil
sliding gear (OM) roată dințată baladoare / alunecătoare pe arbore
sliding gear type gearing mechanism (OM) cutie de viteze / de avansuri cu roți baladoare
sliding gearbox (OM) cutie de viteze cu tren balador
sliding head (OM) patină a capului de cruce; (mas-un) cărucior al păpușii port-sculă
sliding head( )stock (mas-un, OM) păpușă port-piesă, cu sanie
sliding housing needle valve (OM, hydr) vană / supapă cu carcasa mobilă
sliding jack (OM) cric pe cărucior / pe glisieră
sliding jaw (OM) falcă a cursorului, cioc al cursorului (la șubler)
sliding key (OM) pană culisantă / glisantă / alunecătoare
sliding lathe (mas-un) strung de prelucrat suprafețe cilindrice lungi / fără șurub conducător

sliding lever

sliding lever (OM) pârghie alunecătoare; (OM, electr) cheie glisantă
sliding lever bar (OM) bară de cheie glisantă
sliding locking bolt (OM) zăvor (alunecător)
sliding / slipping motion (mec, T) mișcare de alunecare / de glisare
sliding nut (OM) piuliță conducătoare, piuliță care alunecă (nefixată)
sliding pinion (OM) pinion balador
sliding plane (mec, T) plan de alunecare
sliding plate (met) placă mobilă pentru model
sliding plug (OM) cursor
sliding post (OM, textile, ind chim) dispozitiv de conducere a firului
sliding punch (mas-un) poanson alunecător pe glisieră / pe ghidaj
sliding regime (mas) regim lent variabil / pulsant
sliding resistance (mec, T) rezistență la alunecare
sliding ring (OM) cursor inelar
sliding roof (OM) capac (mare) alunecător / culisant / glisant; (auto) acoperiș culisant
sliding sash (constr, OM) cercevea culisantă, geam culisant
sliding scale (metr) scală alunecătoare
sliding scale price (ec) preț ajustabil
sliding scraper (mas, OM) screper pe patine
sliding seat (OM) scaun culisant (și la armături)
sliding share (OM, agr) brăzdar-patină
sliding shutter (OM, hidr) robinet de închidere cu sertar / cu plunjer
sliding sleeve (OM) manșon culisant
sliding-sleeve engine (termo) motor cu manșoane culisante, motor fără supape
sliding speed (OM, T) viteză de alunecare
sliding spring key (OM) pană alunecătoare (și cu arc)
sliding surface (T) suprafață de frecare (de alunecare)
sliding table (mas-un) masă glisantă, cu mișcare de alunecare
sliding universal joint (OM) cardan culisant, culisă, articulație tip culisă, cuplaj cardanic, și cu deplasare axială prin culisare (arbore și arbore tubular)
sliding velocity (mec, OM, T) viteză de alunecare
sliding vane compressor (OM, termo) compresor rotativ cu lamele / cu palete
sliding vane pump (OM, hidr) pompă cu palete
sliding wheel (OM) roată alergătoare, roată liberă pe arbore
sliding window sash (constr, OM) cercevea glisantă
slight mic, slab (d. un efort, o solicitare etc.); neînsemnat; puțin; slab, subțire, zvelt; sărăcăcios;

slinch

fragil; slab, fără putere; neputincios; superficial (d. o analiză cercetare etc.); neglijent; ușor; lin; a desconsidera, a nu respecta; a nesocoti; a neglijă; a nu fi politic; nesocotire; neglijare; desconsiderare; dispreț
slight acid (chim) slab / ușor acid, acid slab
slight curve (mat, geom) curbă cu rază mare de curbura
slight decline (in price) (ec) ușoară scădere (a prețurilor)
slight impression (T) urmă ușoară / puțin adâncă
slightly (*adv*) puțin, întrucâtva, cam
slightly acid (chim) slab / ușor acid
slightly alkaline (chim) slab / ușor alcalin
slightly soluble (chim) ușor solubil
slight performance reduction (auto, TH) funcționare slabă / puțin sub performanțe, reducere ușoară / mică a performanței / performanțelor
slight reduction (TH, fiz) reducere mică / ușoară
slim subțire, slab; zvelt; insuficient; a pierde în greutate, a slăbi
slim file (mas-un) pilă de ferăstrău
slim object (OM) obiect subțire
slim tool (mas-un) unealtă subțire
slime (ind chim) bitum lichid; (met, mediu) șlam; nămol; noroi; murdărie; (chim, T) strat superficial moale, vâscos sau semi(-)solid (și ca rezultat al coroziunii, al aderenței), turbulență
slime blanket / layer (el, TH) strat de nămol (la electroliză)
slime formation (met) formare a șlamului / nămolului
slime pit (met, OM, mediu) cutie de decantare, decantor / bazin de șlam
slime pump (met, OM, mediu) pompă de șlam / de nămol
slime separator (met) separator de șlam / de nămol; (hidr, mediu) deznisipator
slime sludge (ind, mediu) noroi vâscos, șlam
slime sponge (met) burete de șlam
slime spot (alim, ind chim) pată de mușegai (pe hârtie)
slime table / washer, slimer (alim, met) masă pentru spălarea noroiului
slime thickener (met) decantor de șlam
slime yield (alim, met, ind chim, mediu) randament al procesului de spălare
slimy vâscos; lipicios; cleios; acoperit de șlam / de noroi; nămolos
slimy precipitate (alim) precipitat mucilaginos
slimy wine (alim) vin băloșit
slinch (metr) unitate de măsură pentru masă, inventată de US National Aeronautics and Space Administration (NASA); 1 slinch $\cong$ 175,1268 kg, denumită și mug, snail; v. **mug, snail**

sling

sling (OM) lanț / cablu de siguranță (la ridicarea unor obiecte); a arunca; a lansa; a atârna; a suspenda
slinger moulding machine (met, mas-un) mașină de format prin aruncare
slinger pressure (plast) presiune de injectare
slink (zool) avorton, (d. animale) a lepăda (pui); a se furișa, a se strecura
slip alunecare; (el) alunecare (la motoare asincrone), diferență de turație; scăpare; greșeală; praf de rectificat; (ec) fișă, borderou, anexă; (nav) cală de lansare / de construcție, bazin de staționare; (mec, OM) glisare, a aluneca, a glisa; a (se) strecura
slip bands (fiz, met) benzi de alunecare
slip bolt (OM) zăvor tip bolț, bolț alunecător
slip bushing (OM) bucsă de ghidare amovibilă / alunecătoare (și la dispozitive de găurit)
slip casting (met) turnare de barbotină
slip clutch (auto, OM) ambreiaj cu alunecare (pt. limitarea momentului)
slip coefficient (mec, OM) coeficient de recul
slip correction factor (mec, alim, ind chim, mediu) factor de corecție al alunecării (și la sedimentare)
slip coupling (OM) cuplaj de / cu alunecare
slip crack (met) crăpătură / fisură de alunecare / de clivaj (la cristale, grăunți cristalini)
slip direction (mec, OM, T) direcție de alunecare
slip down (mec) a aluneca (în jos)
slip forward (mec, materiale) a avansa prin alunecare (d. o desprindere între grăunții cristalini etc.)
slip gauge (metr, OM) cală plan-paralelă, etalon de lungime
slip hook cârlig cu cioc de papagal
slip in a (OM) introduce (prin alunecare)
slip jacket (met) ramă de formare
slip joint (OM) cardan culisant, articulație culisantă, culisă, asamblare telescopică, rost de dilatație
slip lines (met) benzi de alunecare
slip meter (metr, el) aparat de măsurat alunecarea mașinilor electrice
slip of propeller / of generator / of asynchrons (fiz) alunecare a elicei / a generatorului / a motorului asincron
slip-on attachment (OM) asamblare cu mufă și cep
slip-on flange (OM) flanșă liberă / detașabilă / alunecătoare
slip out (OM) a aluneca în afară
slip over (OM) a glisa, a aluneca (pe / peste)
slip plane (OM, T) suprafață / plan de alunecare
slippage (mec, OM) alunecare, patinare (și nedorită); (hidr) debit de fluid care scapă pe lângă piston; (ec) timp pierdut

slit / slotted diaphragm

slipped thread (OM) filet forțat
slipper (OM) berbec, cap de cruce, sabot de frână, patină a capului de cruce
slipper clutch (OM) ambreiaj
slipper path (OM, met) ghidaj inelar, cale de alunecare; (mas-un) inel de ghidare (la strung carusel)
slippery (a)lunecos
slippery road (auto) drum alunecos
slipping (TH) alunecare, culisare, patinare; alunecător, care alunecă; (met) prăbușirea șarjei (la furnal)
slipping cam (OM) camă de mers în gol / pentru cursa de retragere / de revenire
slipping / slip clutch (OM) ambreiaj de / prin / cu alunecare
slipping / sliding motion (mec) mișcare de alunecare
slipping of driving wheels (OM) patinarea roților (conduse) (la transmisii prin fricțiune)
slipping of the yarns (textile, el, OM, TH, materiale) alunecare a firelor (și la inserții, în compozite, la site etc.)
slipping plane (fiz) plan de alunecare
slipping strength (mec, T) rezistență la alunecare
slipping surface (T) suprafață de alunecare
slip plane (mec, T) plan de alunecare
slippage (mec, T, fiz) alunecare
slip points (cf, met) macaz de încrucișare, legături între linii
slip region / zone zonă de / cu alunecare
slip ring (el, OM) inel colector / alunecător / de contact
slips (OM, mas-un) bacuri
slip seal (OM) etanșare pentru mișcare de alunecare / de translație
slip sheet (TH, OM) foaie de acoperire, interlinie, foaie provizorie de acoperire pentru a transporta ceva (și adeziv)
slip speed (el, mas) turație de alunecare
slip surface (T) suprafață de alunecare
slip through (mec, fiz, T) a se strecura (prin alunecare)
slip velocity (OM, mec, T) viteză relativă de alunecare
slipway (nav) șină de cale, cală de construcție și lansare
slip whirl (nav, OM) agitator de barbotină
slit (OM, materiale) despicătură, deschizătură, fantă, diafragmă, gură de încărcare, fisură, renură, șanț, creștătură; (mat) tăietură; (TH) a canela; a tăia; a despica; a spinteca; a crăpa; a trefila
slit and tongue joint (OM) asamblare cu uluc și pană (și la flanșe)
slit / slotted diaphragm (fiz) fantă de lumină

slit end

slit end (OM) cap(ăt) crestat
slit nosed (OM) cu cap(ăt) crestat
slit nut (OM) piuliță crestată / despică / secționată / spintectă
slit orifice (OM, mas-un) filieră în formă de fantă
slitted (OM) crestat, canelat, împărțit în mai multe părți (și identice), modulat
slitter (mas-un) freză de canelat; (met, ind hârției etc.) foarfece cu discuri (pt. semifabricate lungi și subțiri)
slitting (OM) canelură, creștătură; (met) crăpare, despicare
slitting cutter (mas-un) freză de canelat
slitting machine (mas-un) mașină de retezat diamante
slitting mill (met, mas-un) ferăstrău (și cu discuri) pentru table / metale
slitting shears (met, mas-un) foarfece cu discuri pentru tablă subțire
slitting unit (met) agregat pentru tăierea longitudinală / fâșierea benzii de tablă
slitting wheel (mas-un) disc abraziv de retezat
slit width (OM, fiz) lărgime a întrefierului / fanței / fisurii
sliver (met) ruptură, pliu (la laminare), crustă (la turnare); așchie; ciob; (textile, plast) şuviță (de fibre); a sparge
slm, slpm (metr, hidr) simboluri pentru standard liters per minute – litri pe minut, unitate de măsură pentru debit volumic
slop (ind chim, T) produs petrolier necorespunzător; a vărsa (un lichid); a transvaza; a deversa; a da pe afară
slope (mec) plan înclinat, pantă; (OM) înclinare; oblicitate; a (se) înclina; a teși; (cf) a taluza
slope angle (mec) unghi de înclinare
sloped (constr) taluzat; înclinat
slope-intercept form of the equation of a straight line (mat) ecuația dreptei prin tăieturi (de forma $y = a \cdot x + b$)
slope line (cf) linie de taluz
slopes (met) înclinare la vatra cuptorului Martin
sloping (constr, cf) taluzare; (OM) în pantă; oblic, înclinat; povârnit (d. teren); (met) erupție (la convertizor)
sloping apron (OM) apărătoare înclinată, disipator / radiator înclinat (de căldură); (T) deflector înclinat, pentru / de lubrifiant
sloping back wall (met) peretele înclinat din spate (la cuptoare Siemens-Martin)
sloping bench (constr) rampă înclinată; (agr, alim, constr) rampă pentru animale vii
sloping bottom (met, OM) fund înclinat (la cup-toare etc.)

slot cutter

sloping bottom tank (OM, hidr, alim, mediu) recipient / rezervor / tanc cu fund conic / înclinat
sloping clamp (OM, mas-un) menghină oblică
sloping edge (constr) creastă / muchie a taluzului
sloping ground (constr) teren înclinat
sloping hearth furnace (met) cuptor (electric) cu deplasare gravitațională a sarcinii
sloping hoop channel (met, OM) jgheab de ghidare pentru bucle (la laminoare)
sloping loop channel (met) jgheab înclinat în buclă (între cuptor și laminor)
sloping position (OM) poziție înclinată
sloping radiator (termo, OM) radiator înclinat
sloping surface (OM, constr) suprafață înclinată
sloping wall (constr, cf) perete / zid pe taluz
sloping windshield (auto) parbriz înclinat
sloppy umed, apos murdar; plin de noroi; neglijent
slops (alim, ind, mediu) ape (reziduale) de spălare; (ind chim, mediu) reziduuri petroliere
slot (OM) creștătură, scobitură (și alungită), gaură longitudinală, urmă, dără, semn, crăpătură (lungă și îngustă), deschizătură (la un automat etc.), canal, canelură, renură, șanț, tăietură, rost, spațiu, gură de încărcare, deschidere (mică și lungă), fantă, renură; orificiu pentru introdus monede (la un automat), jgheab, rigolă, uluc; (auto) locaș special; (el) creștătură pentru bobinaj, ancoșă; (constr, hidr) canal, fantă, rigolă, șanț, jgheab, uluc; (textile) dără, semn, urmă; (met) gaură longitudinală, scobitură alungită; urmă (de animal); (av) volet cu fantă; (TH) a canela, a degroșa, a face una sau mai multe fante / deschideri (mici), a creșta, a tăia, a scobi, a șlițui, a nutui; a rindelui, a degroșa prin rindeluire / cu rindeaua (lemnul); (constr) a face fante / a face șlițuri
slot aerial (radio, fiz) antenă cu fantă
slot and crank, slot-and-crank (OM) manivelă cu eclisă
slot and feather, slot-and-feather (OM) asamblare cu nut și feder, asamblare cu lambă și uluc
slot and key, slot-and-key (OM) asamblare cu pană alunecătoare
slot array (fiz) rețea cu fante radiante (la ghiduri de unde)
slot borer (mas-un) burghiu de / pentru găuri longitudinale
slot-boring machine (mas-un) mașină de găurit găuri alungite / lungi
slot conduit (OM, el, termo) tub izolat
slot cutter (mas-un) freză de canelat, freză de creștat capetele la șuruburi, freză (deget sau disc) pentru canale de pană

slot depth

slot depth (OM, mas-un) adâncime a creștăturii / canalului
slot die extruder (mas-un) dispozitiv de extrudare / extruder cu filieră plată
slot diffuser (OM, hidr) difuzor liniar / longitudinal
slot drill (mas-un) burghiu lung
slot drill (mas-un) mașină de găurit longitudinal / orizontal
slot-fed dipole (fiz, el) dublet simetrizat printr-un cablu coaxial despăcat
slot for air inlet (OM, el) canal / fantă pentru aer de ventilație (și la mașini electrice)
slot guide (mas-un, OM) canal / culisă de ghidare
slot jet (hidr) jet plan
slot machine (mas) automat cu fantă pentru monede (pt. vândut bilete, bomboane etc.)
slot mesh (OM) ochi dreptunghiular (la sită)
slot mesh screen (OM) sită cu ochiuri dreptunghiulare
slot meter (metr, el) contor electric cu plată anticipată
slot mill (mas-un) freză pentru canale / de canelat
slot milling cutter (mas-un) freză pentru canelat
slot milling machine / miller (mas-un) mașină / dispozitiv de frezat canale de pană / caneluri
slot punched screen (OM) sită ștanțată, cu ochiuri dreptunghiulare
slot quadrant (mas-un, OM) sector cu locașuri pentru știfturi de fixare
slot radiator (fiz) fantă radiantă (a unui ghid de unde)
slot ripple frequency (el, fiz) frecvență de ancoșă / de creștătură
slotted adjustment plate (OM, mas-un) selector (în mecanisme de comandă)
slotted aileron (av, OM) eleron cu fantă
slotted arm (OM) culisă oscilantă
slotted armature (el) rotor cu creștături / cu fante / cu poli înecați / îngropați
slotted bolt (OM) șurub cu cap creștat
slotted circular nut (OM) piuliță rotundă, cu canale (frezate) pentru cheie
slotted countersink head screw (OM) șurub cu cap înecat
slotted crank plate (OM) culisă cu canal (de ghidare)
slotted / slit diaphragm (fiz, met) fantă de / pentru unde / raze / radiații (și Roentgen) (la aparate pt. control nedistructiv); (OM, fotografie) diafragmă cu fantă
slotted disk (OM) disc cu fantă / fante
slotted frame (OM) corp / cadru al culisei

slot washer

slotted guide aerial (OM, radio) antenă cu fante radiante
slotted head (OM) cap creștat / canelat
slotted hole (OM, mas, textile) fantă, creștătură, șliț; (constr) șliț; (met, OM) gaură / canal alungit(ă) / longitudinal(ă)
slotted line section porțiune de măsurare a unui ghid de unde
slotted liner (alim, ind chim) coloană prevăzută cu fante / șlițuri
slotted link (OM) culisă cu o singură piatră / fantă (de ghidare)
slotted measuring section porțiune de măsurare a unui ghid de unde
slotted nut (OM) piuliță canelată / crenelată
slotted oil piston / scraper ring (OM, termo) segment raclor, canelat
slotted oil scraperring (OM, termo) raclare cu segment (raclor) canelat
slotted pan head screw (OM) șurub cu cap bombat creștat
slotted pin (OM) știft creștat
slotted pipe (OM, hidr, mediu) filtru cu fante / cu șlițuri
slotted piston skirt (OM, termo) cămașă creștată / secționată, de piston
slotted raised countersunk head screw (OM) șurub cu cap semiînecat creștat
slotted screen (OM) sită cu ochiuri dreptunghiulare
slotted shutter (constr) încuietoare cu șliț; (OM, fotografie) obturator-perdea
slotted table (OM, mas-un) masă cu canale (pt. fixarea / prinderea piesei de prelucrat)
slotted wing (fiz) aripă cu fantă
slotted weld (OM) cusătură de sudură, cu șanț
slotter (mas-un) mașină / dispozitiv de mortezat
slotter ram (mas-un) cap de mortezat
slotting scobire; (OM) canelură, creștătură, tăietură longitudinală (pe bușe elastice etc.); (mas-un) canelare, mortezare, scobire, dăltuire
slotting cutter (mas-un) freză de canelat
slotting cutter with plane bore and key drive (mas-un) freză disc pentru canale de pană
slotting file (mas-un) pilă de canelat
slotting machine (mas-un) mașină de mortezat
slotting milling cutter (mas-un) freză pentru canelat
slotting milling machine (mas-un) mașină de mortezat / de frezat caneluri
slotting / slot tool (mas-un) cuțit de mortezat, cuțit / sculă de canelat
slot washer (OM) șaibă elastică, creștată / tăiată, șaibă elastică despăcată (și tip Grower)

slot weld

slot weld (OM) cusătură de sudură, cu șanț
slot welding (met, TH) sudare în găuri alungite
slot winding slot winding (fiz, el; OM) bobinaj / înfășurare în ancoșă / în crestătură
slow cu acțiune lentă, cu întârziere, cu viteză mică (d. mașini, procese etc.); care cere mult timp; greoi, greu; cu efect întârziat; care întârzie, care rămâne în urmă (d. ceas), care nu e în pas cu moda / cu vremea; (ec) care stagnează, mort (d. afaceri etc.); care trece greu, neinteresant, plictisitor (d. timp etc.); (med) cu acțiune lentă, cu efect întârziat (d. un medicament etc.); (d. cineva) delăsător, demodat, fără spor, inactiv, încet (la minte), greoi (la minte), leneș, încet, lent, mocăit, neglijent; fără viață, mort (d. un oraș etc.); gradat, treptat, lent (d. o creștere, un proces etc.); înăbușit (d. foc); încet; lent; încet (d. foc, creștere etc.); învechit; a încetini (mersul unei mașini, un proces tehnologic etc.), a merge (mai) încet; a întârzia (creșterea etc.); (*adv*) lent, încet, în urmă, fără grabă, agale, alene; ~, **but steady** încet, dar sigur; (**as**) ~ **as a snail** / **a tortoise** / **molasses** (moale) ca un mormoloc, încet ca melcul / ca o broasca țestoasă; **at a** ~ **pace** încet, la pas; **at a slow trot** în trap ușor; **be a slow study** a-și învăța greu rolul (d. un actor); **be ~in** / **on the uptake** a fi greoi, a fi greu de cap, a înțelege greu lucrurile, a nu-i merge mintea, a nu-l duce capul; **be ~ in coming** a întârzia, a veni încet; **dead** ~ foarte încet (d. mașini); **go** ~ a conduce cu prudență (o mașină); a fi prudent; a funcționa încet, a lucra încet, a merge încet; a nu se grăbi, a nu se pripiti; a o lua domol / încet; **fast-operate~release relay** (OM, autom, el) releu cu acționare rapidă și revenire temporizată; **have a ~ wit** a fi greu de cap; **be ~ to anger** a nu fi iute la mânie, a se înfuria / se supăra greu; **knob ~motion control** (OM, autom) buton de acord fin; **be going** ~ a rămâne în urmă (d. un ceas etc.); **not to be ~ to defend oneself** a nu șovăi când e vorba să se apere, a riposta prompt; **run** ~ (mas, el) a fi defazat în urmă, a fi în întârziere (de fază), a întârzia; ~ **and sure** încet dar sigur; ~ **and steady wins the race** cu răbdarea treci și marea, graba strică treaba, încetul cu încetul se face oțetul
slow acting (TH, mas) cu mers încet / lent, (care acționează) cu viteză mică, cu turație joasă
slow-acting (mas) cu mers încet, cu turație joasă; (chim) cu acțiune lentă
slow-acting / slow-action accelerator (chim, plast) accelerator cu acțiune lentă
slow-acting relay (el, autom) releu temporizat
slow beating (TH) măcinare grasă (ind. hârtiei)

slow-motion hand wheel

slow-break / slow-speed / slowing interrupter (el, autom) întrerupător cu declanșare lentă / temporizată
slow burning (termo, chim) ardere încetinită / lentă / la temperatură redusă
slow-burning (termo) cu ardere lentă, care arde lent
slow combustion (termo) ardere / combustie lentă
slow cooking (alim, ind hârtiei) fierbere lentă
slow-curing resin (chim) rășină cu întărire lentă
slow down (mec, mas) a frâna, a încetini; a micșora viteza; a deveni (mai) încet / lent, a încetini viteza, a merge mai încet, a micșora (viteza), (fizică nucleară) a modera, a reduce (viteza); a tergiversa; a amâna
slow drift of image (TV, c) deplasare a imaginii (defect de stabilitate)
slow electron electron lent
slow filter (OM, alim, hidr) filtru lent
slow fission (fizică nucleară) fisiune cu neutroni lenți
slow-fission neutron reactor (fizică nucleară) reactor cu neutroni lenți
slow frequency drift (fiz, electr, autom) alunecare gradată / lentă de frecvență, derivă lentă / înceată de frecvență
slow goods (ec) mărfuri cu circulare / vânzare lentă
slow goods traffic (ec) circulație / vânzare lentă a unor bunuri
slowing (mec, fiz, ec, TH) încetinire, care încetinește / merge / funcționează mai lent / încet
slowing down (fizică nucleară) moderare; (mas, autom) temporizare; (mec) încetinire, frânare
slowing-down length (cf, transp) lungime de încetinire
slowing-down power (fizică nucleară) putere de încetinire
slowing-down time timp de încetinire
slowing interrupter (el, autom) întrerupător cu declanșare lentă, întrerupător temporizat
slowing period / time (mas, OM) timp de mișcare în virtutea inerției / de încetinire
slowly-cooled steel (met) oțel răcit lent
slow match (ind, geol) fitil (pt. declanșarea unei explozii)
slow motion (mec, mas) mișcare lentă, mers lent / încet
slow-motion control knob (autom, metr) buton de acord fin / de reglare fină (implicit cu mișcare lentă), buton de acord cu vernier
slow-motion device (autom, mas) încetinitor, dispozitiv de încetinire
slow-motion hand wheel (metr, OM) roțiță de mână pentru așezare / reglare precisă

slow-motion shooting

slow-motion shooting luare de vederi cu încetinitorul, turnare / filmare cu încetinitorul
slowness încetineală, târâgănare
slow neutron (fizică nucleară) neutron lent (termic)
slow off the mark care o pornește încet, greu de urnit (din loc)
slow-operated (autom, mas) care operează / funcționează lent / temporizat, care este acționat lent
slow-operated relay (el, autom) releu cu acțiune lentă / temporizat
slow-operating relay (el, autom) releu cu acțiune lentă
slow oxidation (materiale, chim) oxidare lentă
slow-paced care se scurge alene (d. timp); încet (d. mers); interminabil (d. timp)
slow reactor (fizică nucleară) reactor cu neutroni lenți, reactor lent
slow-release / slow-releasing relay (el, autom) releu cu acționare lentă / temporizată / întârziată
slow-running (mas) lent, care merge / funcționează lent
slow-running engine (mas, termo) motor lent
slow-running jet (termo) jiclor de mers lent / încet
slow-running screw (OM, mas) șurub de reglat mersul în gol
slow run of furnace (met, termo) mers lent al cup-torului
slow scan (fiz, metr) scanare lentă (la un profilometru, un microscop electronic etc.)
slow scan television (SSTV) (fiz, TV) semnal TV transmis mult mai lent decât la transmisia standard
slow set cement (constr, ind chim) ciment cu priză lentă
slow setting (ind chim) priză lentă (d. adezivi, ciment etc.); ruptură lentă (d. emulsie de bitum)
slow setting cement ciment cu priză lentă
slow speed (mas) viteză / turație mică / lentă
slow-speed (mas) caracterizat prin / cu viteză / turație mică / lentă (d. elemente de mașini, mașini, procese etc.)
slow-speed engine (mas, termo) motor lent
slow-speed / slow-break / slowing interrupter (el, autom) întrerupător temporizat / lent / cu acționare întârziată, întrerupător cu declanșare lentă
slow spiral drill (mas-un) burghiu spiral, cu unghi de înclinare mic al canalelor elicoidale
slow stock (ind hârtiei) pastă grasă
slow storage (c) memorie / memorare / stocare lentă (a datelor)
slow-up (auto, mec) încetinire, decelerație

slug flow

slow up a încetini, a micșora (viteza)
sludge (mediu) noroi, nămol, mizerie; (ind, mediu) reziduuri lichide; (met) șlam; (ind chim, TH) uzat(ă) (d. o soluție care, după folosire are reziduuri)
sludge box (OM, alim, ind, mediu) cutie / bazin de decantare
sludge chamber (OM, alim, ind, mediu) bazin de decantare, decantor
sludge clarification (ind, mediu) sedimentare / depunere / limpezire a amestecului cu șlam / noroi etc.
sludge deposition (el) depunere de noroi (la acumuloare și în galvanizare)
sludge dewatering / draining (TH, mediu) deshidratare / drenare a noroiului / a șlamului / a reziduurilor
sludge digestion (mediu, chim) fermentare a nămolului (provenit din ape uzate)
sludge extractor (OM, ind, mediu) separator / colector de noroi / de reziduuri
sludge filter (OM, ind, mediu) filtru de nămol
sludge water (ind chim, mediu) amestec de gudroane acide cu apă
sludge formation (ind chim, mediu) formare a nămolului / a reziduului solid / a unui precipitat
sludge inhibitor (ind chim, mediu) inhibitor de formare a nămolului / a unui reziduu solid / a unui precipitat
sludger (ind chim, OM, mediu) separator de nămol / de reziduuri
sludge removal (TH, chim, mediu) înlăturare / îndepărtare a noroiului / precipitatului / reziduului (și la acumuloare și galvanizare)
sludge washing (TH, mediu) spălare a noroiului / șlamului etc.
sludging (TH, ind, mediu) sedimentare (și de noroi / reziduu), depunere, depuneri de fund, care se depune / murdărește (în sens nedorit)
sludging test (metr, alim, ind chim) probă / test pentru determinarea vitezei de sedimentare
sludging value (metr, alim, ind chim, mediu) indice de sedimentare
slug (OM) miez, bară, bloc, melc; eboșă, semifabricat, reglet; (chim) inhibitor; (mil) glonț cilindric; (poligrafie) interlinie, rând de tipar monolit; (zool) limax, melc fără casă; (*fam*) leneș, trântor, pierde-vară; (*fig*) gogoasă; (*fig*) ins, tip; (*fig*) lovitură de pumn; (*fig*) un dolar; a lovi puternic; (metr) unitate de măsură pentru masă, în sistemul britanic foot-pound-second (picior-pfund-secundă): 1 slug = 14,59390 kg
slug flow (fiz, hidr, plast) curgere difazică (intermediară între curgerea ondulată și cea în blocuri); a lovi puternic

slugged relay

slugged relay (autom, el) releu de întârziere / cu acționare temporizată
slugging (met) sudare cu adaos de sârmă în rostul de sudare; (hidr) șoc hidraulic
sluggish (materiale) gros, vâscos, inert, lent; (autom) cu sensibilitate redusă
sluggish lubricant / oil (ind chim, T) lubrifiant / ulei vâscos
sluggish market (ec) piață inactivă / cu activitate lentă
sluggish servomechanism (autom, OM) servomecanism cu acțiune lentă
slug tuner (autom, metr, elctr) cilindru / miez de acordare cu reglaj
slug-up ending (metr, TH) test / încercare de aplatizare / de refulare
sluice (hidr, constr) scurgere, ecluză, spărtură; a spăla; a se scurge
sluice valve (OM, hidr) robinet / vană / supapă de scurgere / de spălare
sluiceway (alim, ind chim, met, mediu) canal pentru reziduuri / nămol
sluicing (TH) spălare (cu / în curent mare de apă); golire a apei dintr-un rezervor
sluicing channel (OM, hidr) canal de golire / de fund
sluicing pipe (OM, hidr) țeavă / conductă de spălare / de golire
sluing (mec, OM) pivotare, rabatere, oscilare, rotire; pivotant, rabatabil, oscilant, turnant, rotativ
slump (constr, geol) tasare; (TH) refulare, (ec) criză / depresiune economică, scădere bruscă (a acțiunilor, a cursului), a aluneca
slumpability (fiz, hidr, constr) proprietate de autonivelare (a unui fluid, a unui material vâscos sau a unei unsori etc.)
slumflation (ec) depresiune / criză economică cu inflație
slur a păta, a murdări; (birotică) a se estompa, a tipări / a scoate la imprimantă murdar; a dubla; (textile, plast) a încreți; a trece repede peste; (met) a vopsi formele; (*lingv*) articulare / pronunție greșită / nedeslușită, a articula neclar, a articula prost (cuvinte, etc.), a bolborosi, a îngâna cuvinte; (muz) legato, a lega (note etc.); (poligrafie) mănjire, murdărie, murdărire provocată de cerneală, pată, tipar dublat, a mânji, a murdări, a păta, a tipări murdar; a acoperi / ascunde (greșeli etc.); a dubla; a nu ține seama de; a trece neatent / repede peste; a lăsa la o parte; (*fig*) a defăima, a discredita
slurry pastă; (met, mediu) nămol, șlam; barbotină (la turnătorie); (alim, ind chim) suspensie, nămol, soluție reziduală

small converter

slurry dryer (alim, ind chim) uscător de suspensii
slurry filter cake (mediu, ind) nămol filtrat (în brichete)
slurry mixer (alim, ind) amestecător de suspensie tip nămol
slurry polymerization (ind chim, mediu) polimerizare cu catalizator în pastă / în suspensie
slurry tank (ind chim, met, mediu) decantor de noroi / de nămol etc.
slurry thickener (met, mediu) decantor de șlam
slush nămol; (T) unsoare, a unge; a acoperi cu ulei pentru protecție anticorosivă; (meteo) lapoviță; (constr) a umple cu mortar rosturi / goluri
slucher (transp, OM) screper
slushing oil (ind chim, T) unsoare consistentă
slushing compound (ind chim, T) unsoare consistentă (anticorosivă) sau numai component consistent al ei
slush moulding (plast) piesă formată (și) din suspensie de rășină policlorvinilică
slush pulp (alim, ind chim) pastă lichidă
slush stock (alim, ind chim) pastă îngroșată
sm (metr) simbol utilizat în UK, pentru statute mile – milă engleză / terestră: 1 statute mile = 1609,344 m; v. **statute mile**
smack (nav) pescador
small mic; mărunț; minuscul; neînsemnat, neimportant; slab; subțire; ușor; puțin; redus; încet; cu voce joasă, șoptit; partea mică / subțire (a unui obiect); în bucăți mici; banal, cotidian, mărunț, mic, neînsemnat, zilnic (d. griji etc.); (d. cineva) de rând; (*fig*) josnic, limitat, mărginit, meschin, mic, plouat, ticălos, netrebnic (d. o persoană); (d. cineva) modest, neînsemnat; modest, slab, redus (d. venit); (d. cineva) sărac, umil, rușinat, jenat, scurt (d. timp); (d. scriere etc.) mărunț, mic; (metr) unitate de capacitate (în industria berii): 1 small (UK) = 0,248 l și 1 small (US) = 0,236 l
small aggregate crusher (mas, ind chim) granulator
small bead (fiz, materiale) globulă, mărgea, particulă aproape sferică
small bell (met) clopot / con mic de șarjare (și la furnal)
small business (ec) afacere / întreprindere mică
small calorie, gram calorie, 15° calorie (metr, termo) calorie mică, unitate de măsură în sistemul de unități CGS pentru energie calorică, egală cu cantitatea de căldură necesară să crească temperatura a 1 gram de apă cu 1°C, la presiune de 1 atmosferă (temperatura apei s-a ales între 14,5...15,5 °C); 1 small calorie = 4,1858 J
small / slack coke (met) praf de cocs, cocs mărunț
small converter (met) convertizor mic

small craft

small craft (nav) nave mici, ambarcațiune mică
small cupola furnace (met) cubilou de capacitate mică
small drilling lathe (mas-un) strung mic, de găurit
small duty pipe still (termo) cuptor tubular cu capacitate redusă
small end (OM) picior de bielă, capul mic al bielei
small end bush(ing) (OM) bucsă de bielă
small end mill(ing) cutter (mas-un) freză-deget
small end of connecting rod (OM) picior de bielă
smallest cel mai mic, minim
small face( )plate (OM) flanșă / placă de antrenare
small forging furnace (met) cuptor de forjă mică
small-gauge track (cf) ecartament îngust
small-gauge wire (OM) sârmă subțire
small gold leaf / foil (met, artă) foiță de aur
small in diameter (OM) de calibru mic, de diametru mic
small ironware (met) articole mărunte de fier / metalice, fernerie
small leaf (met, artă) foiță metalică
small loan company (ec) societate finanțatoare / specializată în acordarea de credite rambursabile în rate, pentru achiziționarea unor bunuri de folosință îndelungată
small-lot / small-scale production (ec) producție de serie mică
small mallet (OM) ciocan de mână
small nail (OM) cui tecs
small of stock (OM) gât al balonului de sticlă
small (operation) plant (ec, ind) întreprindere mică, atelier meșteșugăresc
small pile (ind) stivă mică
small part (fiz, materiale) particulă mică
small plate (mas-un) plăcuță (la scule așchietoare)
small roller (OM, mas) rolă de conducere / de transportor
small-scale / small-lot production / manufacture (ec, TH) producție în serie mică
small-scale test (metr, OM, nav) încercare / test pe model
small-section rolling mills (met) laminor de profiluri fine / ușoare
small sections (met, plast) profiluri fine / mici / ușoare
small-shank tap (mas-un) tarod cu coadă normală
small shapes (met, plast) profiluri ușoare
small shot (OM, materiale) alice mici
small-sized coke (met) cocs granulos / mărunț
small-sized scrap (auto, constr) criblură; (met) sfărâmatură mică de cocs
small slide (mas-un) săniuță, sanie mică

smelter

small smoothing iron (mas-un) așchie de / la finisare
small tools (OM) scule mărunte / manuale / de lăcătușerie
smalt (ind chim) smalț, email
smart aspru (d. un caracter etc.); aspru, dureros, sever, usturător (d. o lovitură etc.); tare; rapid; iute; (med) durere acută / ascuțită, usturime; descurcăreț, deștept, ingenios, inteligent, isteț, priceput, abil (d. cineva); elegant; inteligent, prompt, spiritual (d. un răspuns, etc.); modern, șic; vioi; (*fig*) zeflemitor, impertinent; a arde; a ustura; a înțepa (d. fum etc.); a produce durere; a simți durere, a suferi (d. cineva)
smart money (ec) amendă, bani pentru rezilierea contractului
smash prăbușire; ruină; ciocnire; accident; a se duce de răpă; a distruge; a (se) ciocni; a sfărâma; (TH) a netezi, a îndrepta, a aplatiza, a turti, a zdrobi; (mec, mas) a trânti, a izbi
smashing (ec) dezastru economic, crah; faliment
smear pată de ulei; strat subțire, neregulat de vopsea; murdărie, grăsime, lichid unsuros; (med) frotiu; pată (de grăsime, de ulei); (textile) pată grasă; pătare; (T) a unge, a gresa, a lubrifia, a uza prin proces de aderență (la rulmenți cu ungere insuficientă etc.); (*fig*) defăimare, atacare / distrugere a reputației cuiva, a defăima; a mânji; a păta; a mângâia; a murdări; (poligrafie) a murdări (la tipărire); (*fig*) a murdări, a păta (numele etc.); (*fig*) a cumpăra pe (cineva), a mitui; (*fig*) a lovi foarte tare
smearing (T) proces de uzare prin micro-aderențe; (c, TV) efect de prelungire neregulată a liniilor orizontale
smearing-out destindere; (T, materiale) (proces de uzare de) desfacere (și la contacte greu solicitate, cu ungere insuficientă sau deficitară)
smeary murdar, mânjit; soios; unsuros
smectic film (fiz) peliculă de lichid condensat
smell (anat) miros, simț al mirosului; (alim, chim) substanță mirositoare, aromă, parfum, miros (plăcut, neplăcut, urât); duhoare; mireasmă; mirosire; a adulmeca (d. animale) (și *fig*); a avea miros / simțul mirosului, a fi înzestrat cu miros; a avea un miros (plăcut etc.); a duhni, a puși; a mirosi (o floare etc.); a mirosi (d. animale); (*fig*) a mirosi, a presimți; (*fig*) a simți; iz de
smelt (chim, met, TH) topire, metal topit, topitură; a topi, a turna (un metal), a extrage metalul prin topire din minereu
smeltable (chim, met) fuzibil, care se poate topi
smelt down (chim, met) a fluidiza, a (re)topi
smelted enamel (ind chim) email vitrificat / înțărît (și ca defect)
smelter (met) topitor, cuptor de topit; turnătorie

smelting

smelter coke (met) cocs metalurgic
smeltery (met) topitură
smelting (met, TH) topire, elaborare (a şarjei), topitură, turnare
smelting capacity (met, mas) capacitate de topire
smelting flux electrolysis (met, el) electroliză a metalelor topite
smelting furnace (met) cuptor de topire
smelting hearth (met) vatra cuptorului
smelting interval / range (met, materiale) interval de topire
smelting losses (met, materiale) pierderi prin topire
smelting of slimes (met, TH) topire a şlicului / a şlamului
smelting operation (met, TH) operaţie de topire
smelting ore (met) minereu de afinare
smelting plant (met, mas) instalaţie de topit, uzină metalurgică
smelting point (fiz, chim, met) punct / temperatură de topire
smelting pot (met, termo) creuzet / oală pentru topire
smelting practice (met, TH) elaborare a şarjei
smelting process (met, TH) proces de topire
smelting zone (met) zonă de fuziune la furnal
smidgen (metr, alim) volum foarte mic de material, utilizat în reţete culinare, vândut în pliculeţe mici: 1 smidgen ~ 0,15 ml
smirch pată, a păta; a murdări
smite (metr, alim, med) cantitate mică de ceva, în reţete culinare, un pic; a bate; a birui, a învinge (un duşman etc.); a cuceri (d. o femeie etc.); a distruge; a doborî; a da gata (d. femeie, etc.); (*fig*) (*fam*) a înfrânge (un duşman etc.); a izbi, a lovi, a pocni (cu arma, cu pumnul etc.); a nimici; a omorî, a ucide
smith (met) forjor; a forja
smithery (met) fierărie
smith forge (met) forjă
smith forging (met) forjare
smith forging hammer (met) ciocan de forjare
smith hammer forging (met) piesă forjată liber
smithing (met, TH) forjare
smith's anvil (met, OM) nicovală de forjă
smith's hammer (met, OM) ciocan de forjă
smith's hearth (met, OM) forjă de fierar
smith's tongs (met, OM) cleşte de forjă
smith's vice (met, OM) menghină de forjă
smithy (forge) (met) forjă, fierărie
smog (mediu, ind) ceaţă de fum (poluantă)
smoke (mediu, ind) fum, aburi (groşi), funingine; (meteo) ceaţă, negură; ţigaretă, ţigară; (fiz) vapori; (alim) a afuma (carne, etc.), a pune la afumat, a pune / usca la fum; (ind) a afuma, a scoate fum, a emite / face fum, a fumea; a

smooth

murdari cu fum; a fuma (tutun etc.), a fi fumător; (*fig*) vorbe goale, minciuni; (*fig, fam*) a mirosi, a simţi (ceva), a adulmeca, a bănuî
smoke black (chim) negru de fum
smoke damper (termo) registru de tiraj
smoke deflector (termo, OM) deflector de fum
smoke detector (termo, metr) detector de fum
smoked meats (alim) afumături
smoke dust (termo, mediu) praf de cenuşă
smoke-fire crevices (met) crăpături de preîncălzire (defect)
smokeless fără fum
smokeless fuel (termo) combustibil fără fum
smokeless furnace (termo) focar fără fum
smoke separator (termo, OM) separator de fum
smoke slide-valve (termo) registru de tiraj
smokestack (termo) coş de fum
smoke streamer / plume (termo) coloană de fum
smoke tube (termo, OM) ţeavă / conductă de fum
smoke-tube boiler (termo) cazan cu ţevi de fum
smoking (alim, TH) afumare
smoking-fire crevices (ceramice) crăpături de preîncălzire (defect)
smoking room (alim, termo) afumătoare
smoky flame (termo) flacără fumegândă
smolder (termo) a arde încet
smoldering (termo) ardere înăbuşită
smoldering zone (termo) zonă de ardere înăbuşită
smoot (metr) (*rar*) unitate de măsură pentru lungime, inventată în 1958: 1 smoot = 170,18 cm
smooth caracter neted; lustruire; netezime; netezire; neted, plan; lustruit, şlefuit; egal, omogen, fără încreţituri; (nav) acalmie; calm, liniştit; fără întreruperi; netezime; (alim) dulce (d. vin); (plast, textile, hârtie) fără cute, fără încreţituri; (mas) egal, fără întreruperi, lin, omogen (d. funcţionarea / mersul unei maşini etc.); (constr) întins, neaccidentat, neted, plan (d. un teren); lin, liniştit, lucios, neted, calm (d. suprafaţă etc.); (anat) fără riduri (d. piele); liniştit, calm, egal (d. cineva); fluent, lin, curgător (d. vorbire, etc.); lins (d. păr, blană); dulce, insinuant, plăcut, mios, moale (d. voce); pleşuv, chel; ras, bărbierit, spân, fără barbă (d. obraz, etc.); (*fig*) competent, foarte atractiv, foarte plăcut, rafinat; (TH) a nivela, a şlefui, a netezi, a egaliza, a plana; a rindelui, a gelui (d. lemn); (mas-un) a rabota, a poliza; (met) a calma; (OM) a îndulci (o curbă etc.); (*fig*) a acoperi (o greşeală etc.); (textile) a călca (rufe, ţesături), a întinde, a netezi, a face neted (stofe etc.); a descreţi (fruntea); (*fig*) a micşora, a diminua, a domoli, a linişti, a potoli, a calma (pasiuni, supărări etc.); a face (mai) uşor; (*fig*) a facilita, a înlesni, a uşura (o acţiune etc.); (*fig*) a pune la punct, a rafina, a scuza (o greşeală etc.)

smooth curve

smooth curve (mat) curbă cu înclinare / pantă mică
smooth cut (mas-un) dințare / tăiere / așchiere fină
smooth drum (OM) tambur cu suprafață netedă
smoothed curve (mat) curbă aplatizată
smothered arc furnace (met) cuptor electric cu arc direct
smoother(s) (mas-un) netezitor, planator (pt. textile, semifabricate subțiri tip table, folii etc.); (autom, el) filtru de netezire (a semnalului / curentului)
smooth file pilă de șlefuit
smooth fracture (met) fisură fină / intergranulară
smooth grinding (mas-un, TH) lustruire, rectificare fină / cu luciu
smoothing (autom) aplatizare, liniarizare; (constr) netezire, dřișuire; (el) atenuare / amortizare a unei oscilații; (mas-un, TH) finisare (fină / finală)
smoothing coefficient / factor (TH, autom) coeficient de aplatizare / de liniarizare / de ajustare / de filtrare (a unui semnal) / de netezire
smoothing drift (OM, TH) dorn de finisare
smoothing-iron (el, OM, textile) fier de călcat
smoothing plane iron (mas-un) cuțit plan de rindeliure fină
smoothing plane (OM, TH) rindea de netezit (pt. lemn)
smoothing planer (mas-un) raboteză pentru ajustare / pentru prelucrare fină
smoothing roll (OM, TH) cilindru de îndreptare / de netezire
smoothing rolling mill (met, ind chim, plast, textile) laminor netezitor, cilindru de îndreptare / de netezire
smoothing tool (mas-un) cuțit / unealtă / sculă de finisare
smooth-jawed vice (mas-un, OM) menghină cu fălci netede
smooth motion (mas, OM) mers liniștit / continuu, mișcare lină
smoothness (OM) planeitate, netezime; suprafață șlefuită
smooth operation (mas) funcționare silențioasă / liniștită / lină
smooth out (TH) a netezi, a întinde (textile, semifabricate subțiri, folii etc.)
smooth pipe (OM, hidr) țeavă / conductă (cu suprafață interioară) netedă
smooth planing (TH) planare, netezire, îndreptare (pt. textile, semifabricate subțiri, folii etc.); ajustare cu rindeaua (pt. lemn)
smooth roll (met, OM) cilindru neted; (alim, OM) tăvălug neted

snap-action valve

smooth running (mas) mers lin / fără șocuri / liniștit
smooth running balance (mas) mers lin în echilibru, echilibru la mers lin
smooth surface (OM) suprafață netedă
smooth-surface colloid mill (mas, alim, ind chim) moară coloidală, cu rotor / cilindru neted
smooth thread (OM) filet neted / rectificat
smooth tread bandă netedă de rulare
smother (ind, TH) a stinge incendiul prin înăbușire
smoulder (termo) a arde înăbușit / încet / fără flacără
smouldering (termo) ardere înăbușită / fără flacără (și proces nedorit)
smouldering zone (termo) zonă de ardere înăbușită (și în sens nedorit)
smoz (metr, textile, nav) simbol pentru sailmaker ounce, unitate tradițională de măsură pentru masa pe unitatea de arie a pânzelor de velatură (o pânză de 36 inch x 28,5 inch: 1 smoz = 42,828 g/m²; v. **sailmaker ounce**)
smudge fire (alim) aparat de produs fum
smuggle a face contrabandă
smut (termo) funingine; (bot, agr) mălură (la cereale)
smut coal cărbune pudră / fin
snaff frame (nav) jug al axului cârmei
snag ciot (de lemn); (ec) dificultate, obstacol; (plast, compozite) umflătură; agățare; (mas-un) a degroșa (cu o sculă abrazivă); a curăța brut
snagging (met, TH) debavurare
snagging grinder (mas-un) mașină de degroșare (fără a specifica procedeul de așchiere)
snail (OM) melc, spirală; (zool) melc; (metr) o altă denumire pentru slinch; v. **slinch**
snail countersink (mas-un) teșitor-spirală
snailing (met) aspect melcat / șerpuit / spiralat al suprafeței alamei
snake (zool) șarpe; (TH) a șerpui, a încolăci în spirală
snaker (OM, mas-un) matriță / ștanță de îndoit
snakes (met) pete albe (defect de laminare)
snake track (OM, transp) șenilă flexibilă
snaky sinuos; șerpuit; (OM) în serpentină
snap mușcătură; pocnitură; (OM, textile) fermoar; ruptură; plesnătură; (OM) agrafă, încuetoare, buterolă; trosnirea arcului (la sudare); (inf, c) dispozitiv grafic la computer, care comandă alinierea obiectelor la punctele indicate; instantaneu; a mușca; a pocni; a se rupe
snap-action (el, autom) salt (și al curentului de ieșire)
snap-action valve (OM, hidr) supapă cu acțiune / acționare rapidă, regulator / supapă de presiune cu decluc

snapback timing

snapback timing (metr, autom) metodă de reducere la zero
snap die(s) (OM) căpuitor
snap fastener (OM, hidr) racord / cuplaj rapid (de obicei cu bilă)
snap flask (met, OM) ramă de formare cu bala-male, cutie de formare demontabilă
snap flask (met, OM) ramă de formare demontabilă / cu bala-male
snap gauge (metr, OM) calibru potcoavă
snap hammer (OM) căpuitor, ciocan de nituit
snap head (OM) ciocan căpuitor, cap de închidere a nitului
snap hook (auto, OM) inel de siguranță la cârlig; (OM) șaibă de siguranță cu gheară de fixare; carabină
snap in / into (OM) a înclicheta
snap-lever oiler (T, OM) ungător cu arc
snap out (OM) a decupla (brusc, cu un arc etc.)
snappy return (OM, mas-un) întoarcere în poziția inițială sub acțiunea arcului
snap ring (OM) inel elastic de prindere / de fixare (de forma literei C)
snap riveting set (OM) căpuitor (de nituri)
snap set (OM) căpuitor
snapshot dump (OM) amortizor dinamic selectiv (și ca module amplasate în mai multe locuri)
snap switch (OM, el) comutator cu resort
snap tool (OM) căpuitor
snare capcană, cursă, laț
snarling test (metr, materiale) încercare / test a(l) sârmei pentru determinarea ductilității și elasticității
snarl yarn fir cu efect de cârcel (la compozite, textile)
snatch block (OM) mufă de palan
snatching (OM, mec) șocuri (la cuplarea ambreiajului)
sneak a se furișa
sneak current (el) curent vagabond / parazit
Snellen fraction (metr, opt, anat) un raport care măsoară acuitatea vizuală a unei persoane pentru obiecte aflate la distanță (exemple: 20/20, 20/100); numitorul este distanța la care obiectul este cuprins într-un unghi de 1 arcminut, numărătorul fiind distanța la care persoana identifică corect același obiect; distanța standard este de 6 m, de aceea există fracții de forma 6/30; raportul se poate exprima și în procente; de exemplu „20% vision” este echivalent cu 20/100
snide fals; contrafăcut, monedă falsă
sniff gas (ind chim) amestec de clor, aer și hidrogen (format la electroliză)
sniffing valve (OM) valvă / supapă de aerisire

soaking zone

snips (OM) foarfece de tinichigerie
snit (metr) unitate de măsură pentru volum (pt. băuturi tari) în US: 1 snit = 88,7 ml
snout cioc, bot; vârful; (OM) ajutor
snow (meteo) zăpadă, a ninge, a înzăpezi; (c, TV) imagine cu purici, efect de ninsoare; (nav) tip de velier
snow chain (auto, OM) lanț antiderapant / de iarnă / de zăpadă
snowflakes (met, plast) fulgi (defect)
snow load (constr) sarcină produsă de zăpadă
snow white (chim) alb de zinc
snow tyre (auto, OM) anvelopă de zăpadă / de iarnă / antiderapantă
snowy road (auto) drum cu zăpadă / înzăpezit
snub nod într-o scândură (de lemn); (nav) a opri nava pentru ancorare, a fila brusc lanțul de ancoră; (mas) a opri brusc
snubber, snubbing equipment (OM, hidr) dispozitiv mecanic sau hidraulic de restricționare a mișcării
snubber chain (auto, OM) lanț de siguranță
snubber valve (OM, hidr) supapă cu rezistență hidraulică (prin formă sau deschideri variabile)
snug comod; confortabil; călduros; (OM) nas
snug bolt (OM) șurub cu cap ciocan
snug fit (OM) ajustaj glisant
soak (ind chim) a fierbe în leșie; (TH) (în)muire; udare; a uda; a limpezi; a îmbiba; a înmuia; a umezta; a impregna; a macera
soakage (TH) îmbibare, impregnare (cu un lichid, d. materiale plastice, poroase etc.)
soak cleaning (TH) degresare la cald
soaked with oil (materiale, T) îmbibat cu ulei (d. materiale poroase)
soaker (met) cuptor adânc de încălzire; (ind chim) cameră de reacție
soak in a îmbiba, a înmuia
soaking înmuiere; impregnare; (alim) macerare; îmbibare; (chim) reacție; (met) încălzire, egalizare (a temperaturii), menținere la o temperatură dată
soaking furnace (ind chim) cuptor de menținere la o temperatură dată / de înmuiere / de egalizare a temperaturii
soaking pit (ind chim) groapă / tank (adânc) de macerare; (met) cuptor (adânc) de recoarece
soaking-pit furnace (met) cuptor adânc pentru tratament termic (și pt. recoacere de înmuiere)
soaking time (met, plast) durată de menținere (pt. înmuiere), timp de încălzire în profunzime
soaking zone (met, plast) zonă de încălzire / de înmuiere / de egalizare (a temperaturii) / de menținere la temperatură înaltă

soak test

soak test (metr, plast) test de înmuiere / de îmbibare (a materialelor plastice de etanșare)
soam (metr) altă denumire pentru seam; v. **seam**
soap (ind chim) săpun
soap bar (ind chim) calup de săpun
soap base (chim) bază de săpun
soap blender (ind chim, OM) malaxor de săpun
soap boiling (ind chim, TH) fierbere a săpunului
soap-boiling kettle / pan, soap cauldron (ind chim, OM) cazan de fiert săpun
soap-bubble solution (metr, chim) soluție (necorosivă) de săpun folosită la depistarea găurilor / porilor
soap-bubble test (metr, chim) test cu soluție (necorosivă) de săpun pentru depistarea găurilor / porilor
soap chip (ind chim) talaș de săpun, săpun în fulgi
soap-cooling frame / press (ind chim, mas-un) formă / presă de răcit săpun
soap copper (ind chim, OM) cazan de fiert săpun
soap crutcher (ind chim, OM) malaxor de săpun
soap-cutter / soap-cutting machine (ind chim, mas-un) mașină de tăiat săpun
soap die (ind chim, OM) ștanță de săpun
soap-drawn wire (met, OM, TH) sârmă trefilată cu lubrifiere cu săpun
soap dryer (ind chim, mas) uscător de săpun
soap-drying plant (ind chim, mas) instalație de uscat săpun
soap fat (ind chim) grăsime de saponificare
soap flakes (ind chim) fulgi de săpun
soap flaking machine (ind chim, mas-un) mașină de fabricat fulgi de săpun
soap frame (OM) formă de săpun
soap grain miez de săpun
soap grease (T, ind chim) unsoare consistentă de săpun
soap hardness (chim) duritatea apei față de săpun
soap kettle (ind chim, OM) cazan de fiert săpun
soap mill (ind chim, OM) valț de săpun
soap milling (ind chim, TH) pilotare a săpunului
soap-mixing tank (ind chim, OM) malaxor de săpun
soap mould (ind chim, OM) matriță de săpun
soap oil (T, ind chim) ulei de saponificare
soap-oil dispersion (T, ind chim) dispersie de săpun în ulei
soap-packing / soap wrapping machine (ind chim, mas-un) mașină de împachetat săpun
soap paste (ind chim) pastă de săpun
soap plodder (ind chim, mas-un) mașină de pilotat săpun
soap powder (ind chim) praf / pudră de săpun

soda lye wash

soap press (ind chim, mas-un) presă de săpun
soap roller mill (ind chim, OM) valț de săpun
soap slab (ind chim) placă de săpun
soap solution (ind chim) soluție de săpun
soap stamping press (ind chim, mas-un) presă de ștanțat săpun
soap tablet (ind chim) bucată de săpun
soap test of grease (metr, chim) test / analiză pentru determinarea conținutului de săpun în unsoare
soap thickener (T, chim) agent de îngroșare a săpunului (din unsoare)
social insurance (adm) asigurări sociale
social overheads (adm) servicii edilitare
social security benefits (ec, adm) ajutor social
social security taxes (ec, adm) impozite de / pentru asigurări sociale
society (ec) societate, asociație, companie, firmă
socket (cf) scoabă de traversă; (OM, hidr) pană, diblu, montură, cutie, ștuț (de racordare), racord (și tubular), mufă, manșon, bucsă, clichet; (el) dulie, fasung, soclu, priză, jac
socket adapter (OM, el) fișă (electrică) intermediară
socket-and-spigot joint (OM) îmbinare cu cep și mufă
socket(ed) pipe, socket tube (OM) țevă manșonată / cu mufă din corp
socketed stanchion (OM) reazem pendular
socket fitting (OM) îmbinare / fixare cu mufă
socket head (OM) cap de cheie frontală
socket joint (OM) îmbinare cu mufă
socket key / wrench (OM) cheie tubulară
socket mandrel (OM) dorn cu pânle
socket of jack (el) bucsă de jac
socket outlet adapter (el) fișă de derivație (dublă sau multiplă)
socket outlet and plug (el) fișă și priză de curent
socket / faucet pipe / tube (OM) țevă cu mufă / cu manșon / manșonată
socket power unit (el) bloc / aparat de alimentare de la rețea
socket screw (OM) șurub cu locaș hexagonal
socle (el, OM) soclu, postament
soda (alim) apă gazoasă; sifon; (chim) sodă calcinată, carbonat de calciu
soda ash (chim) sodă calcinată, carbonat de sodiu anhidru
soda crystals (chim) sodă cristalizată, carbonat de sodiu cristalizat
soda lye (chim) soluție de sodă caustică / de hidroxid de sodiu, leșie de sodă
soda lye wash (chim, TH) spălare cu soluție de sodă caustică / hidroxid de sodiu / leșie de sodă

soda nitrate

soda nitrate (chim) nitrat de sodiu
soda salt (chim) sodă calcinată, carbonat de sodiu
soda soap (chim) săpun de sodiu
soda solution (chim) soluție / leșie de sodă
soda wash (chim, TH) spălare cu hidroxid de sodiu
soda water (alim) apă gazoasă
soda waterglass (chim) silicat de sodiu, sticlă solubilă
sodion (chim) ion de sodiu
Sodium, Natrium (Na) (chim) sodiu, natriu
sodium base (T, chim) bază de sodiu
sodium butadiene rubber (plast, ind chim) cauciuc sodiu-butadienic
sodium chloride (alim, chim) sare de bucătărie, clorură de sodiu
sodium dioxide (chim) peroxid de sodiu
sodium hydrate (chim) hidroxid de sodiu
sodium hydrogen carbonate (chim, alim) bicarbonat de sodiu, dicarbonat de sodiu
sodium lye (chim) leșie de hidroxid de sodiu
sodium rubber (ind chim) cauciuc polimerizat cu sodiu
sodium salt (chim) clorură / sare de sodiu
soft suplu, moale; maleabil; neted; catifelat; ușor; (alim) nealcoolizat (d. băuturi); (c, inf) soft(ware); (c, TV) neclar, fără contrast (d. o imagine)
soft annealing (met, TH) recoacere de înmuiere, decălire
soft bearing (above resonance) balancing machine (mec) mașină de echilibrat cu lagăre flexibile (peste frecvența de rezonanță)
soft bobbins (termo, OM) țevi moi (și sub formă de serpentine)
soft caramel (alim) caramel moale
soft-carbon steel (met) oțel cu conținut redus de carbon, oțel moale
soft clinker (met) zgură vâscoasă
soft coal (met, termo) lignit
soft copy (c, TV) imagine (nepermanentă)
soft currency (ec) valută neconvertibilă / nestabilă / instabilă / fluctuantă / volatilă
soft-drawn wire sârmă trefilată când este în stare moale
soften (met) a înmuia, a calma, a potoli, a recoace, a reveni; (plast) a plastifia, a înmuia, a face suplu
softened înmuiat; (met) recopt parțial
softened water (chim) apă dedurizată
softener (ind chim, med) emolient; plastifiant; produs / agent / instalație de înmuiere; (termo, chim) dedurizator
softening agent emolient; agent de înmuiere; înmuiere; plastifiere; (met) recoacere parțială; care se înmoaie; (chim) reducere / dedurizare a durtății apei (implicit a depunerilor solide)

software flexibility

softening anneal(ing) (met) recoacere de înmuiere
softening behaviour (materiale) comportare la înmuiere / la plastifiere (și d. unsori)
softening drum (alim, ind chim, OM) tambur / tobă de umezire / înmuiere / plastifiere
softening factor / value (metr, ind chim) coeficient la / de înmuiere
softening furnace (met, ind chim) cuptor de rafinare preliminară
softening machine (mas, textile, ind chim) mașină de înmuiat / pentru înmuiere / plastifiere
softening point (fiz) punct / temperatură de înmuiere
softening point test (metr, materiale) test pentru determinarea temperaturii de înmuiere
softening range (materiale) interval de înmuiere (mai ales pt. materiale plastice)
softening value (TH, materiale) coeficient de înmuiere
soft flow (mec, materiale, TH) curgere ușoară (în matriță etc.)
soft goods (ec) mărfuri de folosință scurtă
soft ground (geol, constr) teren / sol slab
soft gum rășină moale, cauciuc vulcanizat moale
soft iron (met) fier moale / Armco / pur
soft light lumină odihnitoare / plăcută
soft money (ec) monedă de hârtie
softness (textile) moliciune; (meteo) blădețe a climei
softness index (ind chim, TH) indice de fluiditate / de plastifiere
soft oscillations (mec, autom) oscilații ușoare
soft rubber (ind chim) cauciuc moale
soft rubber plug (el, OM) fișă încorporată în izolația plastică a unui cablu
soft-sized (OM) semi-încet
soft soap (ind chim) săpun lichid / moale
soft soil (geol, constr) sol / teren moale
soft solder (met) aliaj de lipit moale (cu Pb și Sn)
soft soldering (OM, el, TH) lipire moale
soft spots (met) puncte de cementare incompletă, puncte "moi" (defect de cementare)
soft steel (met) oțel moale
soft-tempered (met) recopt pentru înmuiere (d. oțel)
software (c, inf) program, set de programe, bănci de date
software adaptability (c, inf) adaptabilitate a soft-ului
software bug (c, inf) eroare de programare
software error failure (c, inf, autom) cădere / întrerupere / funcționare incorectă a sistemului din cauza soft-ului
software flexibility (c, inf, autom) flexibilitate a soft-ului

software license

software license (c, inf, ec) licență de program / de utilizare a soft-ului
software maintenance (c, inf) întreținere a soft-ului, dezvoltare și documentare a soft-ului
software package (c, inf) pachet de soft / de programe
soft water (chim) apă moale / dedurizată / nedurificată (care nu conține săruri de calciu și magneziu), apă din care s-au evacuat impurități
soft wire (met) sârmă moale
softwood (silv) lemn (de esență) moale
softwood timber (silv) lemn de rășinoase / de esență moale
soil (geol, constr) sol, teren, pământ, fundație; pată; murdărie; a murdări; a impurifica; a păta
soil cutting / excavation (constr) excavare
soil stability (geol, constr) stabilitate a solului
sol (chim, fiz) soluție coloidală, gel; o suspensie de particule de dimensiuni coloidale în lichid, care are, în mare, proprietățile lichidului
sol (metr) unitate de timp pe Marte, egală cu ziua medie marțiană, așa cum ar apărea unui observator aflat pe planetă: 1 sol = 24 ore 39 minute 35 s, sau ~ 1,0275 zile terestre
solder (met) aliaj pentru lipire moale, a lipi (cu aliaj moale); (OM) punct de sudură
solderability (met, plast) capacitate de lipire
solderable (met, plast) apt de lipit, posibil de a fi lipit, care poate fi lipit
solder bar (met, plast, TH) vergea pentru lipituri
soldered joint (OM) îmbinare prin lipire
soldered seam (OM) cusătură lipită
soldered twisted joint (OM, plast) îmbinare (a conductelor) prin lipire cu răsucire
solder embrittlement (met) fragilizare prin pătrunderea sudurii / lipiturii (defect)
solderer sudor (*mai rar*)
solder eye (el, OM) terminal / contact cu gaură prin care trece și de care va fi lipit conductorul
solder glass (materiale, TH) sticlă cu punct de topire mai scăzut (~410°C) pentru lipirea sticlelor cu punct de topire mai ridicat
solder in (TH) a lipi
soldering (TH, OM) lipire (moale, cu aliaj metalic), care se lipește
soldering acid / fluid (chim, TH) soluție de acid (clorhidric) pentru decapare (înainte de o lipire moale)
soldering apparatus (mas) aparat de lipit
soldering bit (OM, el) letcon, ciocan de lipit
soldering crucible (met) creuzet, oală de topit (în general pt. aliaje mai moi)
soldering embrittlement (met) fragilizare după lipire

sole right

soldering fat / paste (ind chim, TH) pastă de lipit / decapantă pentru lipire ulterioară
soldering fluid / acid / water (ind chim, TH) soluție / lichid de decapare (înainte de lipire); (chim) apă tare
soldering flux (ind chim, TH) flux / adaos decapant, fondant (pt. lipire)
soldering hammer / iron (OM) ciocan de lipit
soldering in hot air (met) lipire cu / în aer cald
soldering iron (OM) ciocan de lipit
soldering lamp (OM) lampă de lipit
soldering lug (OM) ochi de lipit
soldering material (materiale, TH) material de adaos pentru lipit
soldering metal (met) aliaj de lipit (inclusiv Pb, Sn, pentru lipituri moi)
soldering method (TH) procedeu / metodă de lipit
soldering paste (ind chim, TH) pastă de lipit
soldering pin (OM) vârf al ciocanului de lipit
soldering pliers (OM) clește de sudură
soldering point (OM) punct de lipire
soldering salt (chim, TH) sare de curățat pentru lipire metalică, sare de lipit
soldering terminal (OM) clemă de lipit
soldering tin (met) (aliaj de) staniu de lipit, (*fam*) cositor
soldering tool (OM) dispozitiv de lipit
soldering tweezers (OM) clește de lipit
soldering with filler metal cladde workpiece (TH, OM) lipire cu piese placate cu aliaj
soldering with flux (TH, OM) lipire cu flux
soldering with soldering iron (TH, OM) lipire cu ciocan de lipit
solderless (OM) fără lipitură
solder on (TH) a lipi de / pe
solder sleeve (TH, OM) tub / bucsă contractabilă la căldură, cu material de lipit și flux incorporate
solder stick vergea din aliaj de lipit
solder together a alipi, a lipi două piese
sole (met) vatră, fund (de cuptor etc.); (constr) temelie, fundament; unic, exclusiv
sole agent (ec) reprezentant exclusiv
sole exporter (ec) exportator exclusiv
sole flue (met) canal sub vatră
solenoid (fiz, el) solenoid, bobină fără miez
solenoid valve (fiz, el, hidr, OM) supapă a căruia ac / plunjer este acționat de un solenoid
sole owner (ec) proprietar unic
sole-plate (constr, OM) placă de bază / de fundație; (cf) placă sub șină / de bază
sole plate frame (constr, met) cadru de fundație
sole right (jur, ec) drept exclusiv

sole weight

sole weight (OM) greutate / masă proprie (atenție la unități de măsură)
soliciter (jur) jurisconsult, avocat consultant; (ec) agent comercial; (adm, jur) solicitant, petiționar
solid robust, masiv; plin, compact; (OM) nedemontabil; rezistent; durabil; (mec) corp solid; solid, în stare solidă; (mat) neîntrerupt în spațiu, tridimensional
solid angle (geom) unghi solid
solid angle element (geom) element de unghi solid
solid axle (OM) osie plină / masivă, arbore plin
solid bearing (OM) lagăr monobloc
solid binder (constr) liant solid
solid body (fiz) corp solid
solid bottom die(s) (mas-un, OM) ștanță de tras, cu aruncător pentru scoaterea pieselor
solid-bottom mould (met) lingotieră cu pod
solid brick (constr, met) cărămidă plină
solid broach (mas-un) broșă integrală / dintr-o bucată
solid carbon dioxide (chim) zăpadă carbonică, gheață uscată
solid core (el, met) miez masiv
solid coupling (OM) cuplaj rigid
solid cryogen cooling (fiz) răcire cu fluide criogenice
solid contraction / shrinkage (met, plast) contracție în stare solidă
solid curve (geom) curbă în spațiu / din linie continuă
solid cylinder (geom, OM) cilindru plin
solid die (mas-un) filieră dintr-o singură bucată
solid diffusion (met, TH) difuzie în fază solidă
solid drawn tras fără sudură / fără cusătură de sudură / dintr-un semifabricat
solid drill steel (met, mas-un) oțel pentru burghiu plin
solid expansion thermometer (metr, termo) termometru cu corp solid de dilatare (de obicei bimetalic)
solid filter aid (OM, materiale) auxiliar de filtrare solid
solid friction (T) frecare solidă / uscată
solid-friction clutch (OM, T) ambreiaj uscat
solid fuel (termo) combustibil solid
solid gauge (metr, OM) calibru limitator simplu
solid ground (OM, TH) obținut prin rectificare dintr-o piesă brută masivă
solid harmonic (mat) funcție armonică sferică
solid head (termo, OM) cap al bielei de tip închis
solid height of spring (OM) înălțimea arcului
solidification, solidifying (fiz, materiale) solidificare (proces și rezultat)

solid pulley

solidification contraction (materiale) contracție la solidificare
solidification curve (met) curbă de solidificare
solidification heat (termo, materiale) căldură latentă de solidificare
solidification period (met, plast) interval de solidificare
solidification point / temperature (met, fiz) punct / temperatură de solidificare
solidification point test (metr, materiale) test pentru determinarea punctului de solidificare
solidification range (metr, materiale) interval de solidificare
solidification shrinkage (TH, materiale) contracție a materialului solidificat / de solidificare
solidification temperature (materiale, fiz) temperatură de solidificare
solidified mattle (met) crustă de mată
solidify (fiz, materiale) a (se) solidifica
solidifying (fiz, materiale) solidificare, care se solidifică
solidifying heat (fiz, materiale) căldură de solidificare
solidifying point of oil (T) punct de congelare / de îngheț al uleiului
solidifying point (fiz, materiale) punct de solidificare
solidifying range (TH, materiale) interval de solidificare
solid inclusion (TH) incluziune solidă
solid injection (plast) injecție / injectare sub presiune
solid-injection Diesel engine (termo) motor diesel cu injecție directă
solidity (mec) soliditate, rigiditate
solid jaw (OM, mas-un) falcă fixă
solid jet (OM, plast, hidr) jet continuu
solid key (OM) pană fixă
solid line linie plină / continuă (în desen tehnic)
solid lubricant (T, ind chim) unsoare consistentă, lubrifiant solid
solid milling cutter (mas-un) freză monobloc
solid mineral fuel (ind chim, termo) combustibil mineral solid
solid of rotation / revolution (geom) corp de rotație
solid oil (T, ind chim) unsoare consistentă (*rar*)
solid phase (met, chim) fază solidă; depunere; precipitat; reziduu (solid)
solid-phase sintering (met, ceramice) sinterizare în fază solidă
solid piston (OM) piston masiv
solid pulley (OM) disc / roată de transmitere (monobloc / masivă)

solid residue from evaporation

solid residue from evaporation (alim, ind chim, mediu) reziduu uscat la evaporare
solid residue alim, ind, mediu) reziduu solid
solid rivet (OM) nit masiv / plin
solid rubber (plast) ebonită
solids content alim, ind chim, mediu) conținut de substanță solidă
solids flow alim, ind chim, mediu) curgerea solidelor (pulverulente etc.)
solids handling pump (OM, hidr, mediu) pompă de noroi / de șlam / de reziduuri
solid section (OM) secțiune totală (și în desen tehnic)
solid shaft (OM) arbore masiv / plin
solid shrinkage (met, plast) contracție a materialului în stare solidă
solid shrinkage strain (materiale, TH) tensiune de contracție
solid skin of the blank (met) crustă solidă a bramei (la turnarea continuă)
solid slag (met) zgură compactă
solid sleeve (OM) cuplaj cu manșon
solids loading ratio raport al părților solide într-un amestec
solid solution (met) soluție solidă
solid space volum
solid sphere (geom) sferă plină; (OM) bilă
solid spherical harmonic (mat) funcție armonică sferică
solid spindle (OM) arbore / ax plin / masiv (și principal)
solid state (fiz) stare solidă
solid state method of powder preparation (alim, ind chim, met, TH) metodă de preparare a pulberilor în stare solidă
solid state reaction (met, chim) reacție în stare solidă
solid state welding (fiz, TH) sudare fără depășirea punctelor de topire ale materialelor de bază de sudat
solid steel (met) oțel calmat
solid tap (mas-un) tarod masiv / neregabil
solid three-dimensional structure (materiale) structură tridimensională
solid tool (mas-un) cuțit integral / masiv / monobloc / dintr-o bucată
solid-type end mill (mas-un) freză cu coadă
solidus (curve) (met) curbă de solidificare; (mat) linie de fracție oblică
solidus line (met) curbă de solubilitate
solid-webbed (constr) cu inima plină
solid wheel (OM) roată nedemontabilă / masivă / monobloc
solid wrench (OM) cheie fixă

solvation

soliquid (fiz) dispersie de particule solide în lichid
solox (ind chim) alcool denaturat
solubility (fiz) solubilitate
solubility curve (met) curbă de solubilitate
solubility-temperature curve (met) curbă de solubilitate în funcție de temperatură
solubility test (met, TH) test de solubilitate
solubilization (chim, fiz) solubilizare
solubilize a dizolva, a solubiliza, a face solubil
solubilizer (chim) solvent
soluble solubil; (mat) rezolvabil
soluble castor oil (ind chim) ulei de ricin sulfonat
soluble glass (chim) sticlă solubilă
soluble in fat (chim) solubil în grăsime
soluble iron carbide (met) carbon de călire
soluble matter loss (alim, ind chim) pierderi de material solubil / prin dizolvare
solublenes (TH) solubilitate (d. substanțe)
soluble oil (T, ind chim) ulei emulsionabil în apă (amestec de răcire sau de așchiere)
soluble resin (chim) rășină solubilă
soluble silicate (chim) silicat solubil
soluble starch (chim) amidon solubil
solus offer (ec) ofertă singulară (pt. un singur produs sau serviciu)
solute (chim) substanță dizolvată
solution (chim) soluție, dizolvare
solution adhesive (chim, plast) adeziv în soluție
solution coating (ind chim) lăcuire
solution concentration (chim) concentrație a soluției
solution heat (chim, fiz) căldură de dizolvare
solution heat-treatment (met) tratament termic prin dizolvarea metalelor de adaos; tratament prin topirea și dizolvarea elementelor de aliere într-o fază solidă și răcire rapidă
solution mill / mixer (plast, mas) malaxor pentru soluție (și de cauciuc)
solution of alum and salt (chim) soluție sărată de alaun
solution of alkali (chim) soluție alcalină
solution power (chim, fiz) putere de dizolvare
solution ratio (chim) raport / rație a unei soluții
solution standardisation (chim, metr) titrare a unei soluții
solution stripping (TH, chim) curățare chimică
solutizer (chim) accelerator de dizolvare
solvability (chim) solubilitate; (ec) solvabilitate; (mat) rezolvabilitate
solvable (chim) solubil; (ec) solvabil; (mat) rezolvabil
solvate (chim) (complet) solvata
solvation (chim) solvatare, înmuiere / dizolvare cu un solvent

solve

solve (chim) a dizolva; (mat) a rezolva, a soluționa
solvency (ec) solvabilitate
solvent (chim) solvent
solvent action (chim) acțiune / proces de solventare / de dizolvare
solvent activated adhesive (chim, plast) adeziv cu (re)activare prin / cu solvent
solvent activation (chim, plast) activarea solventului
solvent base adhesive (chim, plast) adeziv pe bază de solvent
solvent-born adhesive (chim, plast) adeziv pe bază de solvent
solvent cleaning (chim, TH) curățare / degresare cu solvent
solvent extract (alim, ind chim) extract (selectiv) cu solvent
solvent extraction (alim, ind chim, TH) extracție (selectivă) cu solvent, solventare extractivă
solvent free (chim, plast) fără solvent
solvent free adhesive (chim, plast) adeziv fără solvent
solvent mixture (chim) amestec de solvenți
solvent polymerization (ind chim) polimerizare în soluție / cu solvent
solvent power (chim) capacitate / putere de dizolvare / de separare (cu solvenți)
solvent quality (chim) calitate a solventului
solvent recovery (chim, TH) recuperare a solventului
solvent reactivation (chim, plast) reactivarea solventului
solvent selectivity (alim, ind chim) selectivitate a solventului
solvent strength (chim) concentrația solventului
solvent treatment (ind chim, TH) solventare, rafinare / tratare cu solvenți selectivi
solving agent (chim) solvent, dizolvant
-some (metr) sufix adăugat unui număr pentru a crea o unitate de cantitate; exemplu: a foursome – un grup de 4
sonar (fiz, metr) radiolocator ultrasonic sub apă
sonde (OM, metr) sondă, aparat de luat probe
sone (metr, ind, fiz) unitate pentru estimarea subiectivă a intensității sunetului în zone industriale cu motoare, exhaustoare, ventilatoare etc.; 1 sone este intensitatea acustică a unui zgomot cu frecvența de 1 kHz și puterea acustică de 40 decibeli și este echivalent cu 40 de foni
sonic altimeter (fiz, metr) ecometru
sonic method (fiz, metr) metodă acustică
sonic testing (fiz, metr, materiale) încercare / testare acustică
sonometer (fiz, metr) sonometru

sound

soot (termo) funingine; negru de fum; calamină; (met) țunder, arsură; a acoperi cu funingine
soot and white wash (c, TV) imagine cu contrast foarte puternic
soot formation (termo, mas) formare de funingine / de calamină; (met) formare de țunder / de arsură
sooting of the spark plug (auto, termo) ancrasare a bujiei
soot pit (termo) cenușar
sorbent (agent) (chim) (agent) adsorbant
sorbing agent (chim) sorbent
sorbite (met) sorbită
sorbitic cast iron (met) fontă sorbitică
sorbitic pearlite (met) perlită sorbitică
sorghum syrup (alim) sirop de sorg
sort (TH, OM) clasă de calitate, gen, fel, tip, serie; (ec) sortiment, calitate; (TH) a sorta, a tria, a clasifica; a alege; a aranja; a separa (după un criteriu)
sortable (OM, materiale) sortabil, care poate fi triat / clasificat / sortat
sorter (OM, mas) sortator, clasor (dispozitiv sau mașină)
sorters board (OM) masă de sortare
sorting (inf, TH) sortare, triere, rearanjare, clasificare
sorting belt (alim, OM) bandă de sortare
sorting carrier (alim, OM) bandă transportoare pentru sortare
sorting device (alim, constr, ind chim, OM) separator, sortator
sorting drum (alim, constr, ind chim, OM) sortator cu tambur
sorting machine (alim, constr, ind chim) mașină de sortat
sorting plant / unit (alim, constr, ind chim) instalație de sortare
sorting programme (inf) program de triere / de aranjare
sorting table (alim, constr, ind chim, OM) masă de sortare
sort out (TH) a sorta (și prin eliminare)
sosoloid (chim) soluție (coloidală) solidă
sotka (metr) unitate rusească de măsură pentru suprafață: 1 sotka = 1 ar = 100 m²
sough (OM, constr, mediu) canal / jgheab de scurgere / de drenare
sound (TH) de bună calitate, întreg, impermeabil, fără defecte, întemeiat, sănătos, solid, în bună ordine, robust, intact, logic; (fiz) sunet, ton; (nav) braț de mare, sondare, strâmtoare (îngustă), a se afunda (d. o navă în curs de încărcare), a se atinge de fund, a măsura adâncimea (apei);

sound-absorbent, sound-absorbing**s.p. (standard pitch)**

(agr) nevătămat, sănătos, fără cusur (d. fructe etc.); (iht) bășica (de peste); (med) cateterism, sondaj, tubaj, a sonda, a cateriza; (*fig*) conținut, înțeles, ton, vorbă / vorbărie goală, sens; răsunet; (nav, med) sondă; voce, glas; zgomot; adânc (d. somn); adevărat, de nădejde, de onoare (d. un prieten etc.); bun, temeinic, solid (d. o părere etc.); clar, precis (d. judecată etc.); corect, util, folositor, recomandabil (d. un sfat etc.); îndreptățit, legal (d. un titlu etc.); sănătos, zdravăn (d. trup etc.); rațional, sănătos, logic (d. minte etc.); (ec) stabil, solid, sigur; (*fig*) strașnic, zdravăn (d. un eveniment etc.); complet; din plin; tare; (d. orologiu) a bate (orele); a da (alarmă); a declara; a exprima; a face cunoscut; a vesti; a face să (ră)sune; a proclama; a (ră)suna; (fonică) a rosti, a pronunța; (metr, TH) a sonda; a suna (d. telefon, un aparat etc.); (*fig*) a sonda, a părea, a căuta să afle, a cerceta, a suna (ciudat etc.); a dojeni (pe cineva), a-și spune părerea în mod liber; **infra--** (fiz) infrasunet

sound-absorbent, sound-absorbing (fiz, materiale) fonoabsorbant

sound absorption (fiz, materiale) absorbție acustică / fonică

sound absorptivity (fiz, materiale) absorbție a sunetului

sound casting (met) turnare fără defecte / corectă, piesă turnată corect

sound detector (fiz) detector de sunete

sound effects (*pl*) (fiz, TV, radio) efecte sonore

sound engineer (fiz, TV, radio, muz) inginer de sunet

sound film, sound motion picture (cinematografie) film sonor

sound generator (fiz) sursă de sunet

sound-man (fiz, TV, radio) maestru de sunet

sound meter (metr, fiz) sonometru

soundness condiție / stare bună; factor de calitate; justețe; sănătate; siguranță; soliditate / trăinicie (a argumentării etc.); (met) structură corespunzătoare / fără defecte (a aliajului)

sound pressure (fiz) presiune de sunet

soundproof, sound-proof (fiz) izolat acustic / fonic

sound-ran (fiz) goniometru acustic

sound reduction (fiz) izolație acustică

sound signal (fiz, ind) semnal acustic / sonor

sound the horn (auto) a claxona

sound track (fiz) pistă sonoră

sound transmission (fiz) transmisie sonoră, conductibilitate fonică

sound transmission class (STC) (metr) grupă / clasă de conductibilitate sonoră / fonică, o

ierarhizare în clase, a capacității materialelor de construcții de a opri transmisia sunetelor nedorite și exprimă pierderea transmisiei sonore, în decibeli, atunci când sunetul trece printr-un anumit material

sound wave (fiz) pistă / undă sonoră

sour (alim, ind chim) acru, acid; a acri, a acidula

source sursă; izvor; (el) terminal; (inf) program-sursă; (ec) sursă (de aprovizionare, de energie etc.)

source-free fără sursă (de energie) (d. aparate etc.)

source data (inf) date de bază (și la proiectare, în orice domeniu)

sour crude (ind chim) țiței / petrol cu o mare cantitate de sulf

source field (el) câmp inductor

source language (c, inf) limbaj-sursă, limbaj simbolic al unui procesor

source of energy (el, hidr, fiz) sursă de energie

source of error (metr, autom, inf) sursă de eroare

source of power (el, hidr, fiz) sursă de putere / de energie

source of supply (ec) sursă de aprovizionare

source point (fiz, termo etc.) sursă punctiformă (în modelare etc.)

source program(me) (inf, c) program original / inițial

source voltage (el, metr) tensiune de comandă / de excitație

sour gas (ind chim) gaz natural cu o mare cantitate de hidrogen sulfurat

sour gasoline (ind chim, auto) benzină acidă

sour milk (alim) lapte acru

souring (alim, chim) râncezire, oțetire, acrire

sourness (alim, chim) acreală, aciditate, gust acru

sours (alim) baie de acrire / de coagulare

sour sulfur (chim, T) sulf activ

south (geogr) sud

South Africa (geogr) Africa de Sud

South African geodetic foot (S.A.G. ft) (metr) unitate de măsură pentru lungime: 1 South African geodetic foot = 30,47972654 cm

southern (geogr) de sud, sudic

sovpren (plast) neopren, sovpren (denumiri comerciale)

sow (met) lupă de fier, urs (la cuptor, la furnal), crustă aderentă solidificată, groapă de zgură; (agr) a semăna, a însămânța

sow back (met) umflare a vetrei

sow block (mas-un, OM) mandrină de prins piese sferice

soya-bean oil (alim) ulei de soia

s.p. (standard pitch) (OM) pas normal al filetului

space

space (fiz, mat, mec) spațiu, distanță, volum; loc (gol / vacant), interval; pauză; zonă; domeniu; a spația; a distanța

space angle (geom) unghi solid

space at closed intervals (OM) a amplasa piese la distanță mică între ele

space beam (constr) traversă intermediară

space between the fire bars (termo) spațiu liber între barele grătarului

space coordinate (mat) coordonate spațiale

space-centred cubic lattice (met, fiz) rețea cubică centrată / cu volum centrat

space curve (geom) curbă în spațiu

spaced butted (OM) pus cap-la-cap cu rost (la sudură)

space diagonal (constr, mec) diagonală (d. ferme, grinzi cu zăbrele)

space factor (constr, met) coeficient de umplere

space heater (termo) radiator (și electric) cu convecție

space integral (mat) integrală de volum

space lattice form (fiz) formă a rețelei în spațiu (cristalografie)

space model (mat) model spațial / tridimensional / 3D (și în modelare)

space point (mat) punct în spațiu / în 3D

spacer (OM) șaibă / inel distanțier(ă), distanțier, piesă intermediară; (c) tastă de interval

space radiation (fiz) radiație spațială

space restriction fără spațiu; (OM) restricție de spațiu / de gabarit

space ring (OM) inel distanțier / de distanțare

space saving (ind, mas, TH) economie de spațiu

space sleeve (OM) țeavă / cămașă / bucsă distanțieră

space saving (OM, ec, adm) economie de spațiu, (soluție de organizare / piesă) care nu ocupă spațiu mult

space sharing (c) distribuție a spațiului în memorie

space temperature (fiz) temperatură a unui spațiu închis / a unei incinte climatizate

space truss (constr, mec) fermă spațială

space width (OM) lățime a golului (la angrenaje); interval, spațiu, golul între dinți (e)

space width normal (OM) spațiul dintre dinți în plan normal (e_n)

space width transverse (OM) spațiul dintre dinți în plan frontal (e_t)

spacing (OM) amplasarea pieselor la o anumită distanță; (met) pas (la calea cu role); (fiz) interval, distanță; spațiere; (autom) repaus, timp de separare

spacing accuracy (OM, mas-un) precizie a pasului / a divizării

spanner (for concrete iron)

spacing clamp / clip (OM) colier / clemă distanțier(ă)

spacing contact (el, OM) contact de întrerupere / de separare

spacing current (el, autom) curent de repaus / de pauză / între semnale

spacing error (OM) eroare de montaj / de distanțare / de păsuire / de pas

spacing key (c) tastă de spațiu / de banc

spacing means / piece (OM) distanțier, piesă de distanțare

spacing of lattice (fiz) constantă a rețelei

spacing of the rivets (OM) pas al nituirii

spacing piece (OM) distanțier, piesă distanțieră

spacing ring (OM) inel de distanțare / distanțier

spacing stop rest (autom, metr) deviație în poziție de repaus / de zero

spacious spațios

spade (OM) cazma; a săpa cu cazmaua

spade bolt (OM) șurub cu cap aplatizat și gaură pentru trecerea cheii / barei de strângere

spaghetti (el, plast) tub izolat; (alim) spaghete

spall (met, T) așchie (și de piatră), fragment; a (se) coji, a (se) exfolia; a crăpa; (T) a așchia, a detașa material de pe suprafață (mai mult în sens nedorit, sub formă de solzi / foițe, fulgi etc.) (și proces de uzare prin oboseală)

spalling (met) crăpătură, fisurare, cojire, exfoliere; (T) spalling (proces de uzare de oboseală), exfoliere de oboseală

spalling resistance (met, termo, ceramice) rezistență la șocuri termice

spalling test (metr, materiale) încercare / test la sfărâmare / la fisurare / de fragilitate

spalls (met) desprinderi (de la cilindrii de laminare); (T) particule de uzură, produse prin spalling / exfoliere de oboseală

spalt fragil, casant

span (constr, met) deschidere a unui pod / între stâlpi, lonjeron; (el) domeniu, a șunta; (mas) rază de acțiune a unui utilaj / a unei macarale; (mat) înfășurătoare liniară; a cuprinde; a măsura; (metr) interval (de măsurare a unui calibru), distanță între două repere coardă; (metr) unitate tradițională de măsură pentru lungime: 1 span = 9 inchi ~22,9 cm

span control (el, autom, metr) regulator de domeniu / de interval

spangle (OM) buclă, lamelă

spangles (met) flori de zinc (și defect)

span length (constr, el, met) distanță între stâlpi

spanner (OM) cheie de / pentru piulițe

spanner (for concrete iron) (OM) cheie de / pentru fier beton

spanner hook

spanner hook (OM) cheie cu dinte
spanner set box (OM) trusă de chei
spanner wrench (OM) cheie pentru piulițe
span of control (autom, metr) domeniu / interval de control / de reglare; (ec) mulțime a subordonaților unui director
spar (OM, constr) lonjeron, bară; travesă, căprior; stinghie
spare (OM, mas) piesă de schimb
spare current source (mas, ind, transp) sursă de energie (electrică) de rezervă
spare element (mas, OM, el) piesă de schimb, element de mașină / modul electric / electronic, considerat înlocuibil în caz de deteriorare
sparedeck (nav) spardec, punte continuă deasupra punții principale
spare part (OM, mas) piesă de schimb
spare part number (OM) număr / cod al piesei de schimb
spare parts (OM, mas) piese de schimb
spare-parts deposit (OM, ind) depozit de piese de schimb
spare-parts list (OM, ind) catalog de piese de schimb
spare-parts store (OM, ind) depozit de piese de schimb
spare piece (OM, mas) piesă de schimb
spare set (TH) agregat de rezervă
spare stand (met) cașă de rezervă
spare time (mas, TH) timp disponibil (al mașinii, operatorului etc.)
spare tyre (auto, OM) anvelopă de schimb / de rezervă
spare wheel (auto, OM) roată de rezervă
spare-wheel cover (auto, OM) husă pentru roata de rezervă
spare-wheel safety lock (auto, OM) încuietori de roată de rezervă
spar flange (OM) talpă a lonjeronului
sparger (OM) pulverizator
sparging (alim, T) barbotaj
spargingly soluble greu / puțin solubil (d. o substanță)
spark scânteie (la bujie, la sudare); a scânteia; a scăpăra; (fiz) a fulgera
spark adjustment (auto) reglare a avansului
spark advance (auto) avans de aprindere
spark arrester, blow-out catcher (el, fiz) cameră de scânteie, parascânteie
spark before contact (el) scânteie la închiderea contactului
spark blow-out (el) stingător de scânteie
spark breakdown (el) descărcare disruptivă / cu scânteie

spark timing

spark catcher (el) extingtor de scânteie
spark collector (el) grătar parascânteie
spark-condensing chamber (el, fiz) cameră parascânteie
spark control (auto) reglare a aprinderii
spark discharger gap (auto, el) eclator
spark erosion (fiz) eroziune prin / cauzată de scânteiere
spark fuse (fiz, el) amorsă de scânteie
spark gap, sparking gap (el) zonă a arcului, distanță disruptivă / de străpungere; eclator; (fiz) distanța dintre electrozi (și la analiza spectrală)
spark ignition (auto) aprindere cu bujie
sparking (el) scânteiere (la sudare), aprindere (prin scânteie), descărcare
sparking alloy (met) aliaj pirofor
sparking ball (el) electrod sferic
sparking coil (el) bobină de inducție
sparking contact (el) contact de scurtcircuitare / de stingere a arcului
sparking plug (el, auto) bujie
sparking plug ignition (el, auto) aprindere cu bujie
sparking retard (auto) întârziere la aprindere
spark killer (el) stingător de scânteie
sparkle luciu; (alim) a face spumă, spumos, a fi spumos (d. vin), a degaja bule (de aer) (și la emulsii)
sparkless (el) fără scânteie
sparkless breaking (el) întrerupere fără scânteie
sparkling switch (el) comutare fără scânteie
sparkling wine (alim) vin spumos
spark metal working process (met, TH, el) proces metalurgic prin electroeroziune
sparkover impulse voltage (el) tensiune disruptivă de șoc / de impuls
sparkover (el) descărcare disruptivă
spark plug (auto, el) bujie
spark-plug body (el, OM) corp al bujiei
spark-plug bore / hole (OM) gaură / locaș de bujie
spark-plug cable(s) protecting tube (auto, OM) tub de protecție a fișelor de bujie
spark-plug fouling (auto) ancrasare / uzare a bujiei
spark-plug gap (auto) distanță a disruptivă a bujiei
spark-plug ignition (auto) aprindere cu bujie
spark-quench(er) (el) circuit eliminator de scânteie, parascânteie
spark starting (auto, el) pornire cu scânteie
spark test (metr, auto) încercare / test cu bujie; (met, TH, metr) test de scânteiere (la sudare)
spark timing (auto) reglare a distribuției / a aprinderii

spark wear

spark wear (T, el) uzură prin scânteiere / prin ardere a contactelor (electrice sau la sudură); ardere a contactelor
spark welding (met, TH, el) sudare electrică cu arc electric (cu scânteii)
sparry gypsum (constr) gips, ipsos
spar varnish lac pentru bărci
spasmodically (*adv*) (TH) spasmodic, prin șocuri
spat (metr, geom) unitate de măsură a unghiului solid al sferei: 1 spat = $4 \cdot \pi$ steradiani; (metr, astronomie) unitate de măsură pentru lungimi foarte mari: 1 spat = 1 terametr (Tm) = 10^{12} m
spatial spațial, în spațiu
spatial distribution (OM, mas, arhit) repartizare în spațiu
spatial grid / lattice (fiz) rețea (și cristalină) spațială
spatial truss (constr) fermă spațială
spatter strop; pată de noroi; (met) erupție, împrăscare; stropi, stropitură (la sudare)
spatterability (TH) capacitate de împrăscare / de stropire (la turnare, sudare etc.)
spattering (met, TH) împrăscare, erupție (proces nedorit)
spatter loss (met, TH) pierderi prin stropi / prin stropire
spattle, spatula (med) spatulă; (constr, OM) șpaclu
spavin (met) argilă refractară, șamotă
speak a conversa; a cunoaște (o limbă); a enunța; a exprima; a hămăi, a începe să latre (d. câini); (nav) a intra în legătură, a semnaliza (cu un alt vas), a trimite semnale (unui alt vas, în port etc.); a pronunța; (muz) a răsună; a rosti, a spune, a sta de vorbă, a vorbi; a ști; (*fig*) a trăda
speak about / of a cuvânta despre, a vorbi despre
speak, (on, upon) a ține o conferință (despre), a vorbi public (despre)
spear lance; suliță; harpon, cange; țepă, țepușă; (OM) dorn de apucare, furcă; lăncier, sulițaș; ostie (de prins pește); (ind petrolieră) rac de instrumentație, sper, ghimpar; a prinde (pește) cu ostia; a străpunge cu lancea
spear mint (alim, bot) mentă
spear pointed drill (mas-un) burghiu plat
special special; specific; determinat; particular; obișnuit
special acceptance acceptare cu rezerve / parțială
special account (ec) cont special
special body (auto) caroserie specială
special cast iron (met) fontă de calitate, pentru turnătorie
special driving conditions (auto) condiții speciale de conducere
special engineer (ind) inginer specialist
special equipment (ind) echipament special
specialist (ind) specialist

specific gravity, s.g., SG

specialisation specializare (în orice domeniu)
special jaw (OM, T) falcă aplicată
special key for resetting to zero (metr) cheie specială de reducere la zero
specially-built (ind, mas, OM) construit (în mod) special (pentru)
specially-killed steel (met) oțel superior calmat
special piece (OM) piesă specială
special pig iron (met) fontă (brută) (cu destinație) specială
special steel casting (met) piesă turnată din oțel superior
specialty specialitate
species (biol, bot, zool) specie
specific specific, caracteristic
specific adhesion (fiz) adeziune specifică
specific adsorption potential (fiz, T) capacitate / potențial specific(ă) de adsorbție
specific adsorptive capacity (fiz, T) capacitate specifică de adsorbție
specification specificație; condiții tehnice speciale; caiet de sarcini; (inf) documentație pentru soft; descriere a unei invenții
specification of a patent revendicările unui patent
specifications (mas, ind) specificație / specificații, prescripții tehnice; (auto) specificații tehnice
specifications for delivery (ec) condiții de livrare
specifications for / of quality condiții tehnice de calitate (d. produse și servicii)
specifications for / of sale (ec) condiții de vânzare / de livrare
specification sheet (TH, inf, c) foaie de date
specific capacity (mas) capacitate specifică, putere / productivitate specifică
specific charge (mec, el) încărcătură specifică (unui proces, unei rețele)
specific consumption (ind, TH) consum specific
specific electric resistance (el) rezistivitate electrică
specific elongation (mec, materiale, metr) (a)lungire relativă
specific energy energie specifică
specific energy of flow (hidr) energie specifică a curentului
specific energy of position (fiz, mec) energie specifică de poziție
specific energy of shock (mec) energie specifică a șocului
specific fuel consumption (auto, nav, mas) consum specific de combustibil
specific gravity, s.g., SG (metr, materiale) greutate / masă specifică (mărime adimensională); „1,134 SG” este raportul între greutatea specifice sau densitățile a două materiale, de 1,134

specific gravity of the air**speech**

- (dacă nu se specifică al doilea material, se subînțelege greutatea specifică ca raport între densitatea materialului și cea a apei)
- specific gravity of the air** (fiz) greutate / masă specifică a aerului, densitate relativă a aerului
- specific heat** (fiz, termo) căldură specifică
- specific heat at constant pressure** (fiz, termo) căldură specifică la presiune constantă
- specific heat at constant volume** (fiz, termo) căldură specifică la volum constant
- specific heat capacity** (fiz, termo) căldură specifică
- specific humidity** (fiz) umezeală specifică
- specific kinetic energy** (mec, fiz) energie cinetică specifică
- specific oil consumption** (mas, T, auto) consum specific de ulei
- specific pressure** (hidr) presiune specifică / caracteristică
- specific resistance** (el, mec) rezistență specifică / caracteristică
- specific surface** (T) suprafață specifică / caracteristică (unui procedeu de obținere, unui regim de lucru etc.)
- specific surface diameter** (T) diametrul specific al suprafeței (și pt. particule, pulberi etc.)
- specific thermal capacity** (OM, termo, materiale) capacitate termică specifică
- specific viscosity** (T, fiz) vâscozitate specifică
- specific volume** (fiz) volum specific
- specific weight** (materiale) greutate / masă specifică, densitate relativă
- specific weight of air** (fiz) greutate / masă specifică / relativă a aerului, densitate relativă a aerului
- specified** prescris, fixat
- specified criterions** (ind, TH) condiții date / specificate / impuse
- specified length** (OM, TH) lungime prescrisă / fixată / impusă
- specify** a specifica; a preciza; a determina; a enunța; a enumera
- specimen** (metr, OM) epruvetă, probă, mostră; model, exemplar; eşantion
- specimen holder** (metr, OM) cap de prindere (pt. epruvetă)
- specimen of ore** (met, metr) probă de minereu
- speck** particulă; (alim) bob; pată (defect la hârtie, materiale plastice)
- specied** cu aspect granular; pătat; împestrițat; tărcat
- speck of dust** (mediu) fir de praf
- specks** (plast) particule de impurități
- specky** pătat (d. materiale plastice)
- specpure** (fiz, metr) spectroscopic pur (d. materiale)
- specs** (ind, mas, OM) condiții de recepție
- spectacles** (opt) ochelari; **safety ~**, **protecting ~** (ind) ochelari de protecție
- spectacles lenses** (opt) lentile de ochelari
- spectral** (opt) spectral
- spectral absorbtion** (fiz) absorbție spectrală
- spectral analysis** (fiz) analiză spectrală
- spectral centroid** (fiz) centru de greutate spectral
- spectral colour** (fiz) culoare spectrală
- spectral decomposition** (fiz) descompunere a spectrului
- spectral density** (fiz) distribuție / densitate spectrală
- spectral doublets** (fiz) dubleți spectrali
- spectral energy distribution** (fiz) distribuție spectrală de energie
- spectral hue** (fiz, TV, c) nuanță de culoare spectrală dominantă
- spectral line** (fiz) linie spectrală
- spectral lines** (fiz) linii spectrale
- spectral position** (fiz) lungime de undă efectivă
- spectral purity** (fiz) monocromie, puritate spectrală
- spectral range** (fiz) regiune / interval spectral(ă)
- spectral reflectance** (fiz) putere reflectoare spectrală, reflectanță
- spectral-response characteristic** (fiz) caracteristică sensibilitate-lungime de undă a unui tub fotoelectric; (autom) caracteristică spectrală
- spectral sensitivity** (fiz) sensibilitate spectrală
- spectral series** (fiz) serie / serii spectrală
- spectral term** (fiz) termen spectral
- spectral tristimulus values** (fiz) componente tricromatice spectrale
- spectrograph** (fiz, metr) spectrograf
- spectrometer** (fiz, metr) spectrometru
- spectrometric analysis** (fiz, metr) analiză spectrală / spectografică
- spectrometry** (fiz, metr) spectrometrie
- spectroscope** (fiz) spectroscop
- spectroscopy** (fiz, metr) spectroscopie
- spectrum, (pl) spectrums** (fiz, metr) spectru; (mat) funcție de densitate (spectrală)
- spectrum analyser** (fiz, metr) analizor spectral
- spectrum analysis** (fiz, metr) analiză spectrală
- specular** (fiz) lucios; reflectant; cu efect de oglindire
- specular cast iron** (met) fontă oglindă
- specular pig iron** (met) fontă oglindă
- speculate** (ec) a specula
- speculum** (met) bronz cu conținut ridicat de zinc (pt. acoperiri galvanice)
- speech** discurs; alocuțiune; conferință; cuvinte; darul vorbirii; mod de a se exprima; limbă (vorbită), limbaj (al unui popor etc.); articulare, pronunție, rostire; vorbire; (*fig*) vorbe, zvon

speech sound

speech sound (fonetică) fonem, sunet al vorbirii
speed (fiz, mec) viteză; (fiz) fotosensibilitate; grabă, iuțeală, rapiditate, repeziciune; (OM, mas, mec) turație, viteză; (*fig*) reușită, succes; a accelera; a activa; a activa; (*fig*) a ajuta (pe cineva, cuiva); a da drumul (unei săgeți, etc.); a face exces de viteză; a facilita (votarea, un proiect, etc.); a goni, a (se) grăbi, a iuți, a merge repede; (*fig*) a înflori, a-i merge (bine), a prospera; a sprijini, a susține (un proiect, etc.), a ușura (o votare pt. un proiect etc.); a trece în zbor, a zbură; a-și lua bun rămas de la (cineva); a ura drum bun / sănătate (cuiva)
speed-act (TH, mas-un) avans
speed at continuous rating (TH, mas-un) avans / regim cu viteză continuă
speed at outlet (mec, hidr) viteză de / la ieșire
speedboat (nav) șalupă / vedetă / barcă rapidă
speed brake (OM) frână centrifugă
speed change (OM, auto, mas) schimbare a vitezelor, cutie de viteze
speed-change box (OM, mas-un) cutie de viteze / de avansuri
speed-change gear box (OM, mas-un) cutie de viteze / de avansuri
speed-change lever (auto, OM) manetă a schimbătorului de viteze, schimbător de viteze
speed control mechanism (OM) mecanism de / pentru schimbarea vitezelor
speed control (OM, mas, autom) reglare a vitezei
speed controller / governor / regulator (OM, mas, autom) regulator de viteză
speed control mechanism (auto, mas-un) mecanism de schimbare a vitezei
speed counter / indicator (auto, metr) vitezometru
speed dressing (ind chim, met) soluție de băițuit / de decapat
speed drill (mas-un) burghiu din oțel rapid
speeder (OM) transmisie multiplicatoare, multiplicator, accelerator; (OM, mas, autom) regulator de viteză
speed factor (fiz, mec) coeficient / factor de viteză
speed gear (OM) angrenaj multiplicator
speed governor (mas, autom) regulator de viteză
speed-increaser drive (OM) transmisie multiplicatoare
speed increasing gear pair (OM) angrenaj multiplicator
speed increasing ratio (OM) raport (de transmisie) de multiplicare
speed index plate (mas-un) tăbliță cu vitezele axului de lucru
speed indicator (metr, auto) indicator de viteză

speed reduction unit

speeding up (mec, auto) accelerație, accelerare
speeding up force (mas, auto) forță de pornire / de accelerare
speed lathe (mas-un) strung rapid
speed lever (OM) pârghie de regulator de viteze
speed lathe (mas-un) strung rapid
speed limit (TH, auto) viteză admisă, limită de viteză
speed-limiting device (OM, autom) limitator de viteză
speed meter (metr, auto) contor de rotații, vitezometru
speed of combustion (chim, termo) viteză de ardere / de combustie
speed of entering (fiz, hidr) viteză de intrare
speed of fall (fiz, hidr) viteză de cădere
speed of growth (fiz, TH) viteză de amorsare / de creștere (și a cristalelor)
speed of melting (chim, met) viteză de topire
speed of pouring (met) viteză de turnare
speed of propagation (fiz, hidr) viteză de propagare
speed of progression (fiz) viteză de progresare / de avansare
speed of response (fiz, autom, chim) viteză de reacție / de răspuns
speed of revolutions (fiz, mec) viteză de rotație (și în rotații pe minut sau pe secundă)
speed of rotations (mas, mec) turație, viteză unghiulară
speed of running-in (mas, T) viteză de rodaj
speed of the piston (auto, termo) viteză medie a pistonului
speed of turnover (ec) viteză de rotație a stocurilor
speedometer (auto, metr) vitezometru, tahometru
speedometer cable (OM, electr) cablul de la vitezometru
speedometer flexible shaft (metr, OM) arbore flexibil pentru aparate de măsurat viteza
speed pulley (OM) roată / con în trepte (la cutii de viteze)
speed range (OM, mas-un) etajare a turațiilor, gamă a turațiilor
speed ratio (OM) raport de transmitere
speed reducer / reducing gear (OM) reductor de viteză / de turație
speed reducing gear pair (OM) raport (de transmisie) de reducere (a unei perechi de roți dințate)
speed reducing ratio (OM) raport (de transmisie) de reducere
speed reduction unit (OM) reductor de viteză / de turație

speed regulating

speed regulating (autom) (proces de) reglare a vitezei, care reglează viteza
speed regulation (autom, mas) reglare a vitezei / turației
speed regulator (autom, OM) regulator de viteză / de turație
speeds (mas-un) viteză / viteze de așchiere, (OM) vitezele unei cutii de viteze
speed sensing door lock system (auto, OM, autom) sistem automat de blocare a portierelor în timpul mersului
speed shifting mechanism (auto, mas) mecanism de schimbare a vitezei
speed train (cf) tren rapid / accelerat
speed trial (auto, mas, nav) probă de viteză
speed up (auto, mas, nav) a accelera, a mări viteza
speed-up system (TH, mas, ec) sistem de exploatare maximă
speed variator (OM) variator de viteză, continuu
speed variator with expansion cones (OM) variator cu conuri deplasabile
speedway (auto, constr) autostradă, pistă de încercări
speedy (mec) accelerat
speiss (met) mată (la neferoase)
spell a semnifica; a însemna; a avea drept rezultat; (*fig*) a implica, a meni, a presupune; (edu) a se ortografia (d. un cuvânt), a ortografia, a pronunța (un cuvânt) literă cu literă; (*amer*) (mână de) ajutor; alternare; farmec; descântec; (*fig*) farmec, fascinație, vrajă; interval (scurt); odihnă; pauză, răstimp; recreație, repaus; (ec) durată a schimbului (de lucru), schimb (al muncitorilor etc.); perioadă (de timp); (mil) schimbare (a gărzii etc.); schimbare; (med) (*fam*) un atac (al unei boli); (*fig*) a atrage după sine (o nenorocire etc.); (și *fig*) a fermeca
spellerising (met, TH) sfărâmare a țunderului cu cilindrii de laminor
spelter (met) zinc comercial
spelter solder (met) aliaj dur de lipit alamă
spend a cheltui (tot); a (se) consuma (în întregime); a (se) întrebuința; a se consuma; (iht) a depune icre; (geol) a fi bogat, a produce mult (d. un zăcământ etc.); a-și cheltui energia / puterile; a fi cheltuitor; a se epuiza; a irosi; a isprăvi (bani, etc.); a se istovi; (meteo) a se liniști, a se potoli (d. furtună etc.); a petrece (timpul); a risipi; a sacrifica; a secătui; a (se) termina (d. bani etc.); a toca (o avere etc.); a se uza (și moral); (*fig*) a fi mâna spartă
spent (TH) uzat, consumat, epuizat, inert, folosit; (ec) cheltuit;
spent gas (met, ind chim, termo) gaze reziduale
spent grains (alim) tescovină de struguri

spherical lens

spent oil (OM, T, termo) ulei uzat
spent pickle liquor, spent pickling solution (ind chim, met, TH) soluție reziduală / uzată de la decapare
spent steam (termo) abur uzat
spent sugar-beet pulp (alim) tăiței din borhot (industria zahărului)
spew revărsare; (plast) bavură
SPF (metr, anat) abreviere pentru "sun protection factor" – factor de protecție solară, o caracteristică a cremelor / loțiunilor protectoare împotriva arsurilor de soare sau pentru bronzare; numărul indică de câte ori mai mult timp o persoană se poate expune la soare dacă folosește crema comparativ cu timpul expunerii la soare fără cremă de protecție, cu efecte echivalente; o cremă cu SPF 15 arată că o persoană care poate sta în soare 10 minute fără protecție va putea sta 150 de minute dacă utilizează o astfel de cremă
sphere (geom) sferă; (OM) bilă; (metr) unitate de măsură a unghiului solid al sferei: 1 sphere = 4π steradiani; (metr, astronomie) unitate de măsură pentru lungimi foarte mari: 1 spat = 1 terameter (Tm) = 10^{12} m; v. **spat**
spherical (geom) sferic, al sferei
spherical aberration (fiz) aberație de sfericitate, aberație sferică
spherical angle (geom) unghi sferic / solid
spherical ball-bearing (OM) rulment sferic cu bile, rulment oscilant cu bile
spherical bearing (OM) (lagăr cu) cuzinet sferic / oscilant
spherical boiler (OM, ind hârtiei) fierbător sferic
spherical bushing (OM) cuzinet sferic
spherical buoy (nav) geamandură sferică
spherical cap (geom) calotă sferică
spherical circle (geom) cerc absolut, cercul mare al sferei
spherical cone (geom) sector sferic
spherical coordinates (mat, fiz) coordonate polare în spațiu, coordonate sferice
spherical cutter (mas-un) freză sferică
spherical degree (metr) unitate de măsură a suprafeței relative a sferei, grad sferic: 1 spherical degree = $1/720$ din aria totală a sferei
spherical dephlegmator (OM, ind chim) deflegmator sferic
spherical harmonic (mat) funcție sferică de suprafață
spherical helix (geom) curbă situată pe o sferă ale cărei meridiane le taie sub același unghi
spherical joint (OM, hidr) articulație sferică / tip nucă, racord cu rotulă
spherical lens (opt) lentilă sferică

spherical mounting

spherical mounting (OM, hidr) fixare / montare oscilantă, cu articulație sferică
spherical particle (met) particulă globulară / sferică
spherical plug valve (OM, hidr) robinet / supapă cu sferă / cu ventil sferic
spherical powder (met) pulbere globulară
spherical roller bearing (OM) rulment cu role-butoi
spherical seat washer (OM) rondelă / șaibă (cu o suprafață sferică)
spherical sector (geom) sector sferic
spherical segment (geom) segment sferic
spherical shell (OM) capsulă / învelitoare globulară / sferică, înveliș sferic
spherical solid harmonic (mat) funcție armonică sferică
spherical shutter (OM, hidr) obturator sferic / cu bilă
spherical surface (OM, geom) suprafață cu curbă constantă, pozitivă
spherical surface harmonic (mat, geom) funcție sferică / armonică de suprafață
spherical thrust bearing (OM) lagăr axial cu bile, crapodină cu bile, rulment axial oscilant (și cu role butoi)
spherical turning (mas-un, TH) strunjire a suprafețelor sferice
spherical valve (hidr, OM) ventil / supapă / robinet cu bilă
spherical vault (constr, arhit, met) boltă sferică, cupolă, dom (și de cuptor)
spherical zone (OM) fus sferic, zonă sferică (a unei piese)
sphericity (geom, OM) sfericitate
spheridian, steradian (geom, metr) unitate pentru unghi solid
spheroid (geom) sferoid, elipsoid
spheroidal (geom) sferoidal; (met) globular, nodular
spheroidal cast iron (met) fontă cu grafit nodular
spheroidal cementite (met) cementită globulară
spheroidal graphite (met) grafit nodular / sferoidal
spheroidal graphite cast iron (met) fontă cu grafit nodular
spheroidal pearlite (met) perlită globulară
spheroidal structure (met) structură nodulară / globulară / sferoidală
spheroidisation (met) globulizare, nodulizare
spheroidised pearlite (met) perlită globulară
spheroidising (met) nodulizare, globulizare
spheroidising annealing (met) recoacere de globulizare
spheroidite (met) perlită globulară
spherule (materiale) sferulă, picătură, globulă, bilă (mică), granulă sferică

spill valve

spherulitic-graphite cast iron (met) fontă moale / cu grafit globular
s.p.i. (strokes per inch) (mas-un) curse pe avans de un țol
spice (alim) mirodenie, aromă, condiment
spider (OM) (suport în) cruce, membrană de centrare, suport rotativ
spider box (el, OM) priză multiplă
spider coupling (OM) cuplaj elastic cu bandă de oțel
spider handle (OM) roată de mână cu brațe
spider line (fiz) fir reticular
spider lines (fiz) reticul, rețea reticulară
spider pin (OM) fus / ax de satelit
spider wheel (OM) roată cu spițe
spiegel, spiegeleisen, spiegel iron (met) fontă (silicioasă) oglindă
spigot (OM) lagăr axial, capăt lărgit al țevii, cep (și de butoi), robinet (cu cep)
spigot and socket joint (OM) îmbinare / asamblare a tuburilor cu mufe
spigot bearing (OM, T) lagăr de ghidare, solidat cu efort mic
spigot edge (OM) proeminență / muchie de centrare
spigot joint (OM) îmbinare cu mufe / cu proeminență inelară de centrare
spigot pilot location (OM, hidr) sistem de centrare
spigot point (OM) cep, capăt bombat de șurub
spigot shaft (OM) știft / cep de centrare
spike (cf) crampon; (OM) dorn, cui lung, știf, pană, pivot; (autom, el) efect tranzitoriu de scurtă durată; a bate în cuie, a pironi
spike knot nod transversal (în lemn)
spike nail (OM) piron
spike train (el, autom) tren / serie de impulsuri, curent iterativ
spile cep (mic); (constr) dulap de sprijinire, par, pilot înfipt, palplanșă
spill (hidr) revărsare; (met) defect metalic (în general), ruptură, pliu (la laminare); sudură incompletă / întreruptă, nepătrundere (defect de sudură); (fiz) accident de contaminare cu substanțe toxice sau radioactive; a revărsa; a da pe afară; a vărsa, a răsturna
spillage (hidr) pierderi prin scurgere / prin debordare
spillage sand (met) amestec de formare / nisip recirculat
spilling (hidr) împrăștiere
spill-over (hidr) a deversa peste
spill pipe (hidr, OM) racord de golire, țevă / conductă de preaplin, deversor, ștuț de scurgere
spills (met) sufluri, defecte interne (la turnare)
spill valve (hidr, OM) supapă de golire / de preaplin

spill water

spill water (TH, alim) apă excedentară
spin (mec) învârtire, răsucire, rotire; torsiune; a învârti; a roti; (fiz) (moment de) spin; (inf, c) întârziere cu un pixel (la prelucrarea imaginii); (mas-un) patinare; (TH) a centrifuga; a presa (prin rulare); a învârti; a roti; (metr, fiz) unitate de măsură pentru moment unghiular în fizica particulelor, unitate de spin: 1 spin unit $\cong 105,45727 \cdot 10^{-36}$ J·s
spin bath (alim, ind chim) baie de coagulare / de precipitare
spin casting (met, TH) turnare centrifugală
spin chiller (ind chim, alim) răcitor cu tambur agitator / rotitor
spindle axă; (OM) fus, osie, pivot, arbore, tijă, fuzetă; (mas-un) șurub de menghină, pinolă; (textile) fus, ax, tijă; (bot) vrej, lujer; (metr, textile) fus, unitate tradițională de măsură pentru lumina firelor; 1 spindle of cotton yarn (fus de bumbac) = 13,826 km, 1 spindle of jute (fus de fibră de iută) = 13,167 km
spindle bearing (OM) lagăr / pivot al fusului
spindle box (mas-un) păpușă fixă / a axului principal
spindle connecting rod (OM) bară de legătură de direcție
spindle control lever (OM, mas-un) manetă / pârghie de cuplare și decuplare (a arborelui principal)
spindle device (met, OM) bară de cuplare
spindle frame (mas-un) păpușă port-sculă (la mașini orizontale de frezat)
spindle guide bearing (OM) lagăr de ghidare
spindle head (mas-un) păpușă port-sculă
spindle head stock (mas-un) păpușă fixă
spindleless shuttle (textile, OM) suveică fără fus
spindle nose (mas-un) cap (anterior) al arborelui principal
spindle press (mas-un) presă cu șurub
spindle shuttle (OM, textile) suveică cu fus
spindle sleeve (mas-un) pinolă, ax al păpușii mobile, manșon al arborelui principal (la mașini de găurit)
spindle speed change (OM) cutie de viteze, cu fusuri
spindle speed function (mas-un, autom) funcție pentru turație (în comanda numerică a mașinilor-unelte)
spindle stop (OM) ax opritor
spine (OM) ac, creastă, canelură; cotor (de carte)
spined pin (OM) știft crestă
spined spanner (OM) cheie inelară, cu caneluri
spine grinder / grinding machine (mas-un) mașină de rectificat caneluri

spiral drill

spine hub (OM) butuc canelat
spinel ferrite (met) ferită cu structură spiralată
spin hardening (met) călire / durificare prin centrifugare
spin in (OM, TH) a mandrina o țeavă, a monta prin răsucire (forțată)
spinneret (plast, OM) filieră, duză (la mașini de prelucrat fibre)
spinning (mec, fiz, OM) care se răsucește / se întoarce, care se învârtă, rotitor; (av) coborâre în vrie; (TH, mas-un) fasonare prin presare la drucbanc; (textile) filare, filatură, care toarce, de tors, torcător; (OM) piesă fasonată la drucbanc
spinning bath (ind chim, plast) baie de filare / de coagulare
spinning boiler (ind chim, alim) cazan rotativ de fierbere
spinning box / pot (ind chim, plast) centrifugă / oală de filare
spinning lathe (mas-un) strung de presat (prin rulare / rotire a unui dispozitiv, a unor role etc.)
spinning machine (mas-un) mașină de răsucit / de filetat; (textile, plast) mașină de filat
spinning riffler (alim) riflu de întoarcere / de rotire
spinning temperature (textile, plast) temperatură de filetare (la cald)
spinning top (OM, mec) pendul giroscopic
spinode (mat) punct de întoarcere (al unei curbe)
spin-on filter (OM, hidr) filtru amovibil
spin out (TH, alim, ind chim) a centrifuga
spin velocity (mec, fiz) viteză de spin / de rotație
spiral (geom) spirală; (TH) elicoidal
spiral bevel gear (OM) angrenaj conic cu dinți elicoidali / curbi, roată conică cu dantură curbă (în spirală)
spiral chute (OM) jgheab / canal elicoidal
spiral classifier (alim, ind) clasor / sortator elicoidal
spiral coil (alim, ind chim) serpentină elicoidală
spiral coil of pipe (alim, termo) (țeavă în) serpentină
spiral condenser (alim, ind chim) condensator spiral
spiral condensing tube (alim, termo) serpentină de răcire / de condensare
spiral conveyer (alim, ind chim) transportor elicoidal
spiral cut reamer (mas-un) alezor cu dinți elicoidali
spiral dividing-head (mas-un) cap divizor universal (pt. frezări elicoidale)
spiral drill (mas-un) sfredel / burghiu elicoidal

spiral drilling machine

spiral drilling machine (mas-un) perforator rotativ, cu burghiu elicoidal
spiral gear (OM) roată dințată cu dinți elicoidali / curbi
spiral geared planer (mas-un) raboteză cu acționare prin melc sau cremalieră cu dinți înclinați
spiral gearing (OM) angrenaj elicoidal, angrenare cu dinți înclinați
spiral head (mas-un) cap divizor universal pentru caneluri elicoidale
spiral heat exchanger (termo) schimbător de căldură elicoidal / în spirală
spiral line (mat, geom) linie / curbă elicoidală, spirală
spirally welded tube (met, OM, TH) țevă / conductă cu sudură elicoidală
spiral milling cutter (mas-un) freză cu dinți elicoidali
spiral point (mat) focar (la ecuații diferențiale)
spiral spring (OM) arc elicoidal
spiral thread (OM) filet elicoidal
spiral thoothing (OM) dințare / angrenare cu dinți înclinați, dantură înclinată / elicoidală
spiral tube (alim, ind chim, termo) serpentină de țevă
spiral walk (OM) pas al melcului / al spirei (de arc, de filet etc.)
spiral welded pipe (met, OM) țevă sudată elicoidal / în spirală
spiral wheel (OM) roată melcată
spiral worm (OM, termo) serpentină de țevă, melc (elicoidal)
spiral wrap (OM, el) înfășurare în spirală a unui material, pe un miez
spire (geom, OM) spirală, spiră; săgeată, fleșă
spirit (ind chim) alcool, spirt; benzină, carburant
spirit gauge (alim, metr) alcoolmetru
spirit level (constr, metr) nivelă cu bulă de aer
spirit of salt (chim) acid clorhidric
spirit of wine (alim) distilat de vin
spirituous (alim) spirtos, alcoolizat
spit (alim) frigare, a pune pe frigare; (met, TH) a tropi, a împoșca (la sudură); (geogr) banc de nisip, limbă de pământ, ieșind al țărmlui; (OM, constr) cazma, hârleț; chip leit; (nav, metr) sondă de control al mărfurilor ambalate; a cerne; (anat, med) expectorare, expectorație, scuipare, scuipat, salivă, a expectora, a scuipa (sânge etc.); (meteo) bură, fulguală, ninsoare / ploaie slabă, ploaie, a fulgui, a ninge slab, a ploua slab, a bura
spitting (met) împoșcare, stropire (la cuptoare, la sudare)
splash (TH) împoșcare, stropire; pată; a pulveriza; a stropi; (met) stropi, picături (de metal); a (se) împoșca, a (se) murdări, a stropi, a păta (cu apă, cu noroi etc.); (metr) minilinguriță,

splice web

unitate de măsură pentru volum (pt. materiale solide și lichide), utilizată în rețete culinare, aproximativ egală cu 1/8 dintr-o linguriță: 1 splash ~0,6 ml; (*fam*) apă gazoasă, sifon, pudră de / pentru față; lipăit (al pașilor); pată (de culoare, lumină etc.); (meteo) picătură, strop (de ploaie etc.), pleoscăit, răpăit (al ploii), a pleoscăi, a răpăi (d. ploaie); (*fam*) (*fig*) senzație; (*fig*) apă, lac, ocean; (*fig*) un pahar cu apă; a se bălăci, a bălăci (picioarele), a lipăi / merge împoșcând (în dreapta și în stânga); (*fig*) a împodobi, a presăra, a smălța (câmpul etc.); a publica la loc de frunte (într-un ziar etc.); (poligrafie) a pulveriza; (*fig*) a scălda (în lumină etc.); a stropi; a țâșni; a vărsa (un lichid); (*fig*) a atrage atenția prin a face ceva, a face cuiva publicitate; (*fig*) a se îmbăia, a se scălda
splash apron (auto, TH) apărătoare împotriva stropirii / împoșcării (cu noroi, cu apă, cu stripi de material topit etc.)
splash lubrication (T) ungere / lubrifiere prin barbotare
splash packing (OM, T) dispozitiv de dispersare / de împrăștiere / de stropire (a apei / a lubrifiantului etc.)
splash proof (OM) protejat contra stropirii
splash ring inel (OM, T) (inel) deflector de ulei / de ungere
splasher (OM, mas-un) cutie de protecție contra stropilor
splashing (OM, T) barbotare
splash lubrication (T) lubrifiere prin barbotare / împoșcare (datorită antrenării fluidului de către piesele care trec prin baia de lubrifiant)
splash-proof (el, TH) protejat contra stropirii
splashings (met) stropituri de metal
splay (mas-un, OM) refulare a capătului de șurub, teșit, evazat (d. tuburi, țevi); a sprijini; a propti; (TH) a teși; a evaza; a lărgi
splaying (constr, OM) rost
splash (into) a cădea bândăbâc / pleosc (în)
splice (OM) îmbinare, jantă, racord, prelungitor (și cu rol de adaptor), lipitură; a îmbina cap-la-cap (și la sudură), a racorda; (el) conexiune directă a firului; matisare
splice-bar (OM) eclisă de îmbinare cap-la-cap
splice box (OM) manșon de legătură
splice housing (OM) carcasă reglabilă / care se poate adapta modificării poziției pieselor interioare
splice piece (OM) eclisă
splice plate (OM) eclisă (plată) de îmbinare cap la cap (și la sudură), guseu
splicer (mas-un) presă de lipit
splice web (OM, constr) îmbinare a grinzii verticale

splicing

splicing (TH) matisare, înădădire; îmbinare cu eclise; întărire
splicing ear / ring (el, OM) inel de conexiune
splicing sleeve (OM) manșon de legătură
splicing tape (OM) bandă adezivă
spline (OM) canal de pană, canelură, șanț, nut, golul dintre caneluri, renură, nervură; (mat) curbă spline
spline a keyway (mas-un) a executa un canal de pană
spline and keyway miller / milling machine (mas-un) mașină de frezat canale de pană
spline and keyway milling cutter (mas-un) freză pentru canale de pană
splined (OM) cu caneluri
splined arbor / shaft (OM) arbore canelat (și la interior)
splined hub (OM) butuc canelat
splined pin (OM) știft crestă
splined spanner (OM) cheie inelară, cu caneluri
splinegrinder / grinding machine (mas-un) mașină de rectificat caneluri
spline hob (mas-un) freză-melc de prelucrat arbori canelați
splined joint (OM) asamblare cu pană / cu caneluri
spline shaft (OM) arbore canelat
spline shaft hob (mas-un) freză-melc de prelucrat arbori canelați
spline shaft milling cutter (mas-un) freză profilată, de prelucrat arbori canelați
splining tool (mas-un) cuțit de canelat
splint (OM) șplint, cui spintecat
splint coal (met, termo) huilă cu flacăra lungă
splinter (met, mas-un) așchie, șpan; (fiz) a (se) cliva; fragment; țăndără
splintering (TH) așchiere, acțiune de tăiere, împărțire a unei piese (de obicei în părți identice)
splinter off (TH) a tăia / secționa prin așchiere, a așchia
splinter-proof (OM, mil) protejat contra schijeilor / așchiilor
splinter-proof glass (ind chim) sticlă securită
splint pin (OM) șurub prizonier, (șurub cu) șplint
split (OM) ruptură; separație; sciziune; scindare; despica; crăpare; (alim) bătură amestecată / răcoritoare; (met, plast) fisură longitudinală; (OM) canelat, crestă, tăiat, împărțit, divizat, despărțit (intenționat sau nu); a despica; a tăia, a (se) desface; a dezbină; a (se) scinda, a (se) crăpa, a sparge, a fractura; a frânge; a (se) rupe, a (se) întredeschide; a împărți, a diviza, a dezintegra (în bucăți mai mari); (chim) a disocia, a descompune; a dezagrega; (fiz) a dezintegra, a cliva; (metr) unitate de măsură pentru

split section of a bearing

volum, pentru băuturi tari: 1 split = 177,4 ml; sticlă mică de vin (~1/4 din volumul unei sticle standard = 187,5 ml)
split adjusting collar (OM) inel secționat, de / pentru ajustare
split axle (OM) arbore secționat
split bearing (OM) lagăr demontabil / din mai multe bucăți (și identice)
split bushing (OM) bucsă secționată
split casing (OM) carcasă demontabilă / din mai multe bucăți
split cavity (met, plast, OM) submatriță, modul de matriță
split chuck (mas-un, OM) mandrină de prindere a piesei, în mai multe locuri
split core box (met) cutie de miez, din două (sau mai multe) bucăți
split cotter (OM) șplint
split die (met, plast) matriță demontabilă / din mai multe bucăți / părți
splitery fracture (fiz) spărtură de clivaj
split flywheel (OM) volant demontabil / din mai multe bucăți
split folding rear seat (auto, OM) deblocare a banchetei (din) spate, banchetă spate fracționabilă / din bucăți
split fractions (mat) fracții ordinare
split gear (OM) roată dințată demontabilă sau din mai multe bucăți
split mould (OM, mas-un) matriță modulată
split (muff) coupling (OM) cuplaj cu manșon secționat
split nut (OM) piuliță din două sau mai multe părți
split off (mas-un, TH) a așchia (și cu așchii mari), a împărți, a despica, a spinteca, a separa, a ciopli; (fiz) a (se) dezintegra, a (se) scinda
split pattern (met) model de turnătorie demontabil, din bucăți / modulată
split pin (OM) știft / șplint de siguranță, cui spintecat
split-pin extractor (OM) extractor de șplint
split-pin pliers (OM) clește de / pentru tragerea șplintului
split / slotted piston skirt (OM) cămașă secționată de piston
split (point) (el, hidr) punct de ramificare
split pulley (OM) roată de transmisie asamblată / modulată / din bucăți
split rim (auto, OM) jantă modulată
split rotor (el) rotor divizat / modulată
splits (materiale) fisuri, crăpături
split section of a bearing (OM, nav) parte componentă a unui cuzinet de lagăr, format prin montarea mai multor părți de același fel

split shipment

split shipment (nav, transp) partidă de mărfuri împărțite pentru a putea fi expediată cu mai multe nave

split-skirt piston (OM) piston cu cămașă / maneta despicată

split sleeve (OM) bucsă despicată

split source (el, hidr) sursă divizată

splitter (ind chim) autoclavă pentru scindarea grăsimilor; (termo, OM) placă de scindare / de distribuție, distribuitor de aer (și la cicloane); (hidr, OM) plăci dispuse în coturi de conducte pentru minimalizarea căderii de presiune și uniformizare a curgerii, paletă directoare, separator de ieșire

splitting descompunere; disociere; scindare, dezagregare; (fiz) clivaj, (sub)divizare; despicare; (OM) furcă pentru mutarea curelei, despărțire / demontare a unei piese în părți (egale), demontare în părți componente (d. un modul, un subansamblu etc.); (met) fisurare; (T) spargere a emulsiei; crăpat; despicat; ramificat; scindat

splitting air current (termo, ind) ramificare a curentului de aer / de gaze (la climatizare, la cicloane în ciorchine)

splitting key (el) separator electric

splitting of chain (chim) rupere a catenei / a lanțului molecular

splitting off (TH) spintecare, care despică / desparte (în două sau mai multe părți)

splitting out (TH) spintecare (cu separare), separare

splitting product (chim) produs de disociere

splitting resistance (TH, materiale) rezistență la despicare

splitting up (TH) dezagregare; descompunere; clivaj; dezagregare; împărțire; divizare; dezintegrare

splitting wheel (OM) roată dințată segmentată, disc secționat

split up (TH) a fisura, a despărți, a demonta în bucăți; a cliva; a crăpa

splutter (hidr) stropire, împrăscare, bolborosire; a stropi, a bolborosi; (mas) a pârai

spoil (ec) profit; comoară; (constr, nav) dragare, excavație; (ind, mediu) gangă, steril, haldă (de steril), material excavat, rocă sterilă; pagubă, stricăciune; premiu (la un concurs etc.); tezaur (literar etc.), trofeu; (*fig*) victimă, jertfă, pradă; a (se) strica, a (se) defecta; a cocoli, a răsfăța; a depozeda; a desperechea (un serviciu, o serie, o colecție); (și *fig*) a deteriora (un obiect etc.), a distruge (o foaie de hârtie, o glumă, un efect etc.); a face prădăciuni, a jefui (un ținut etc.); a se altera, a se învechi, a nu mai fi bun / de folos (d. hrană etc.)

spontaneous inflammation

spoilage (TH, ind) rebut; deșeu; (alim) alterare, degradare

spoiled (OM) stricat; (materiale) degradat; (alim, chim) alterat

spoiled castings (met) piesă turnată la temperatură (prea) mică, rebut de turnare

spoiling alterare; stricare; degradare

spoils (ind hârtiei) maculatură

spoil sheet (ind hârtiei) foaie (de hârtie) / folie strică / murdară / degradată

spoke (OM) treaptă, spiță

spoke centre (OM) butuc cu spițe

spoke copying machine (mas-un) mașină de copiat pentru confecționarea pieselor de revoluție, din lemn

spoked wheel (OM) roată cu spițe

spoke flywheel (OM) volant cu spițe

spoke key (OM) cheie de spițe

spoke nipple (OM) piuliță pentru spițe

spoke wheel (OM) roată cu spițe

spoke wire (OM) sârmă de / pentru spițe

sponge burete; buretos, spongios (d, materiale plastice); a absorbi; a (se) îmbiba

sponge iron (met) fier spongios

sponge metal (met) metal / aliaj spongios

sponge out a șterge cu buretele

sponge rubber (plast, ind chim) cauciuc spongios / buretos / celular, burete de cauciuc

sponging (ind chim, termo) proces de trecere în stare spongioasă / poroasă / buretoasă (la materiale de etanșare, din cauza absorbției de fluide și a variației temperaturii)

sponginess stare spongioasă (d. materiale plastice)

sponging agent (chim) agent porogen

spongy; **spongy** spongios, buretos, poros (d. materiale plastice)

spongy cast iron (met) fontă poroasă

spongy material material poros / spongios

spongy surface suprafață spongioasă / fragilă

spontaneous spontan; automat; natural

spontaneous coagulation (alim, ind chim) auto-coagulare, coagulare spontană

spontaneous combustion (termo) combustie / ardere spontană

spontaneous crystallization (fiz, met) cristalizare spontană

spontaneous fermentation (alim, mediu) fermentație / fermentare naturală

spontaneous firing (materiale, termo, ind) autoaprindere, aprindere spontană

spontaneous ignition temperature (materiale, termo) temperatură / punct de autoaprindere

spontaneous inflammation (materiale, termo) autoinflamare

spool

spool (el, met, plast) bobină, rolă, rulou; mosor; dispozitiv de înfășurat, vârtelniță; (hidr, OM) plunjer; (mas) tambur de cablu (la macara); a înfășura, a bobina

spool chain (OM) lanț de troliu

spooler (el) mecanism / dispozitiv de bobinaj

spool gear (OM) roată dințată de lățime mare

spooling (el, met, plast, textile) bobinare, depănare, derulare

spool shut-off valve (OM, hidr) robinet / supapă cu cep cilindric

spool valve (OM, hidr) distribuitor / supapă cu cep / sertar cilindric

spool wire (el, met) sârmă de bobinaj

spoon lingură; (met) lingură pentru luat probe lichide; netezitor pentru suprafața cusăturii de sudură

spoon bit (mas-un) burghiu lingură

spoonful (metr, alim) unitate de măsură pentru volum, (cantitate care încere într-o) lingură

spoon sample (met) probă luată cu lingura (din cuptor, convertizor, oală)

spoon scraper (mas-un) răzuitor de suprafețe curbe

spoon (test) specimen (met) probă / epruvetă turnată cu lingura

spot (mas-un) antegăurire; (fiz, c) urmă, pată, punct / element de imagine (și pe ecran), spot; poziție; punct a (se) păta, a strica; a recunoaște

spot analysis (materiale, metr) analiză în picături

spot annealing (met) recoacere locală

spot cash (ec) plată imediată în numerar

spot check control prin sondaj

spot corrosion (met, chim) coroziune punctiformă / în puncte

spot cure (ind chim, plast) vulcanizare locală

spot deal / transaction (ec) operație cu mărfuri disponibile

spot drilling (mas-un) centruire, gaură mică de ghidare (a sculei următoare)

spot face (OM) suprafața de reazem a bosajului

spotfacer (mas-un) sculă / cuțit de prelucrat suprafața de reazem a bosajului

spot goods (ec) mărfuri disponibile

spot hardening (met) călire locală a suprafeței

spot market (ec) piață cu plata în numerar / cu mărfuri disponibile / cu ofertă imediată

spot measuring (metr) măsurare la întâmplare

spot of light (fiz) indicator / spot luminos, spot luminos (la aparate optice)

spot price (ec) preț pentru mărfuri disponibile

spot reconditioning (TH) reparare / recondiționare pe loc / fără demontare

spots (ec) mărfuri disponibile

spot segregation (met) segregare locală

sprayer carburettor

spot spacing (OM) pasul la sudarea în puncte, distanța între punctele sudate

spotted împestrițat; târcat; pestriț; pătat

spot test (materiale, metr) probă de analiză (în picături)

spotting apariție de pete, pătare

spotting tool (mas-un) sculă / cuțit de centrare

spot weld (OM) cusătură de sudură în / prin puncte; a suda prin / în puncte

spot-welded (OM) sudat prin puncte

spot-welder, spot-welding machine (met, mas-un) mașină de sudare prin puncte

spot welding (TH) (procedeu / metodă de) sudare electrică prin / în puncte

spout (OM) nas, cioc, camă, ajutor, piesă terminală, bucsă, duză, manșon terminal, deversor; (met) canal / jgheab de turnare; buză de golire la un vas; (fiz) deschidere / fantă (pt. unde); a erupe; a împrósca (cu fluid); a prevedea cu o scurgere, a avea o scurgere

sprag brake (OM) frână cu saboți

spray picături; lichid pulverizat; duș; pulverizator; ceață fină (și de lubrifiant); duză; (hidr) jet, spray; a pulveriza, a stropi (fin); a iriga; a uda; a difuza

spray adhesive (plast) adeziv (aplicabil) prin pulverizare

spray arrester (OM, el) placă contra împrósării (cu acid, la cumulatatoare), placă deflector (pt. fluid împróscat)

spray booth / chamber (ind, TH) cabină pentru vopsire prin pulverizare

spray carburettor (auto) carburator cu jiclor

spray catcher (OM, T) separator / captator de picături

spray condenser (termo) condensator cu stropire

spray cooler (alim, ind chim) răcitor prin stropire

spray cooling (termo, alim) răcire prin stropire / prin pulverizare

spray disk (OM) disc de pulverizare

spray-dried rubber praf de cauciuc depus prin pulverizare și uscare

spray-dryer (mas) uscător cu / prin pulverizare

spray-drying (TH, alim, ind chim) uscare prin pulverizare

sprayed cathode (el, TH) catod cu pulverizare

spray(ed) deposit (materiale, TH) material / strat depus / acoperire prin pulverizare

sprayed metal coating (met, TH) acoperire metalică obținută prin pulverizare

sprayer (OM) pulverizator, stropitor, injector; (met) pistol de pulverizare pentru acoperiri metalice; (auto) jiclor; (OM, hidr) distribuitor

sprayer carburettor (auto) carburator cu jiclor / prin injecție

sprayer valve

sprayer valve (OM) supapă de pulverizare
spray evaporator (alim, ind chim) evaporator cu pulverizare
spray-gun (auto, ind chim) mașină de torcretat, pistol pentru vopsit prin pulverizare
spraying (auto, ind chim) (acțiune / proces de) stropire, pulverizare, care pulverizează / stropește
spraying apparatus (OM) pulverizator
spraying carburettor (auto) carburator cu jiclor
spraying chamber (ind chim, auto) cabină / cameră pentru vopsire prin pulverizare / de pulverizare / de stropire
spraying nipple (auto, termo) jiclor de / pentru pulverizat combustibil
spraying nozzle (OM) duză / ajutoraj de pulverizare
spraying pistol (OM) pistol de vopsit
spraying washer fluid (auto, TH) pulverizare a lichidului de spălare
spray jet (OM) pulverizator, duză / ajutoraj de pulverizare
spray lubrication (T) ungere prin barbotare / prin pulverizare / prin împrăscare
spray metal coating (met, TH) acoperire prin pulverizare cu metal
spray nozzle (OM) duză de pulverizator, ajutoraj de injecție
spray-nozzle tube (OM) țeavă / recipient cilindric cu ajutoraj de stropit, spray
spray oil (ind chim, biol) ulei insecticid
spray on a stropi; a aplica prin pulverizare, a pulveriza pe, a împrăști pe
spray painter (OM, ind chim) pulverizator de soluție / de cauciuc / de vopsea
spray painting (TH, ind chim) vopsire cu pulverizator de vopsea / prin pulverizare
spray pipe (OM, T) țeavă de stropire (și cu scop de ungere)
spray pyrolysis (ind chim, alim) piroliză prin pulverizare
spray quenching (met, TH) călire prin stropire / prin pulverizare
spray ring (OM, T) inel stropitor / de ungere
spray shield (met, TH) acoperire (de protecție) executată prin pulverizare
spray tower (met, mediu) scruber / turn de spălat gaze / de stropit
spray-type tower cooler (met, ind chim) turn de răcire prin stropire
spray unit (TH, met) instalație de metalizare / de acoperire prin stropire / prin pulverizare
spray valve (OM) supapă de injecție
spread (fiz) dispersie (a valorilor, particulelor etc.); distribuție; întindere; extindere; răspândire; lărgire; împrăștiere; expansiune; dezvoltare;

spreading knife

abatere; spațiu; (ec) diferență între prețul de fabrică și cel de vânzare, diferență (între două tarife), profit; (alim) aliment care se poate unge pe pâine; amploare, (av) anvergură (a aripilor etc.); anvergură (d. un fenomen etc.); (*fam*) ospăț, banchet, petrecere, bairam, chef, zaiafet, festin; (textile) cuvertură de pat, față de masă, plapumă; învelitoare; desfăcere, desfășurare (a aripilor etc.); (med, fiz) difuzare, propagare; (TH) expansiune, extensiune, extindere; întindere (a aripilor etc.); lărgime; (met, TH) lărgire; lățire; (constr) deschidere, lățime (unei bolți), răspândire a betonului; articol în ziar, ziar; a (se) extinde, a prelungi (pe o perioadă de timp, în spațiu); a (se) întinde; a se lăbărta; a (se) răspândi, a (se) împrăști (d. o boală, o știre, un miros etc.); a (se) lărgi; a acoperi; a (se) propaga (d. boli, un fenomen etc.); (ind chim) a cauciuca (și țesături); a arăta; a așterne (masa, îngrășământ, un covor etc.); a (se) desface, a (se) desfășura (d. aripi, o acțiune etc.); (bot) (d. flori) a se deschide; a (se) difuza (d. știri etc.); a etala; a împrăști, a presăra, a distribui (îngrășământ, etc.); a întinde (masa, aripile, un covor etc.); a pune (masa, îngrășământ etc.); a exala (un miros); a căuta să facă impresie; a-și da aere; a face pe nebunul, a se grozăvi; a vorbi prea pe larg; ~ **smth. on the records** a consemna / nota ceva într-o minută / într-un proces verbal
spread coating goods (ind chim) articole cauciucate
spreader (OM) distribuitor; întinzător; dispozitiv de lărgire, dispozitiv de împrăștiere; (plast, mas-un) mașină de cauciucat / de aplicat prin întindere (cu lamă / racletă), aplicator (și de adeziv); (met) cajă lărgitoare; alimentator; derulator
spreader calender (OM) calandru de fricțiune / de întins substanțe vâscoase (tip cauciuc, materiale plastice) pe țesături
spreader mark (met) urmă de alunecare (la laminare, tragere, extrudare)
spreading (TH) întindere, difuzare, dispersare, împrăștiere; lățire; (plast) cauciucare a țesăturilor (la mașina de cauciucat); dispozitiv de alimentare; (constr) răspândire / împrăștiere a betonului; care (se) răspândește / (se) difuzează / (se) distribuie etc; v. **spread**
spreading chest (ind chim, OM) masa încălzită a mașinii de cauciucat
spreading coefficient (fiz, chim) coeficient de difuziune
spreading device (textile) dispozitiv de lățire; (ind chim) dispozitiv de împrăștiere
spreading knife (ind chim, OM) cuțit de întins amestecul de cauciuc pe țesătură

spreading lens

spreading lens (fiz) lentilă divergentă
spreading machine (textile) mașină puitoare
spreading mix (ind chim, textile) amestec de cauciuc pentru impregnarea țesăturilor
spreading of a beam (fiz) împrăștiere / dispersie / lărgire a unui fascicul
spreading process (fiz) proces de propagare; (ind chim, textile) proces / procedeu de impregnare
spreading shop (ind chim) atelier de cauciucat țesături
spread of adhesive (plast) împrăștiere / depunere a adezivului; a împrăști / depune adeziv
spread on a întinde, a vopsi, a unge; a împrăști / presăra pe
spread out a întinde peste; a împrăști în afară
spread over a împrăști peste / pe; a presăra peste / pe; a acoperi; a întinde peste / pe
spreadsheet (inf) soft pentru analiza informațiilor tabelate
spread velocity (fiz) viteză de propagare / de difuziune / de împrăștiere
sprig (OM) cui mic (fără floare), țință; a bate / a prinde în cuie; a țintui
spring primăvară; salt; săritură; sursă; izvor; (mec) elasticitate, caracter elastic; flexibilitate; cișmea; (nav) spărtură, crăpătură (în vas); (geol, higr) izvor; (*fig*) elasticitate, flexibilitate; (*fig*) izvor, obârșie, origine, sursă, temei; (*fig*) cauză, pricină; (*fig*) zori, auroră; de primăvară, primăvăritic; (OM) arc, resort; (mec, OM) a arunca, a țâșni, a (se) arcui, a se îndoi elastic, a sălta, a sări (peste) (un zid, o piesă etc.); a anunța brusc (o știre etc.); a apărea, a se ivi, a răsări; a crăpa; a găuri; a plesni; a face să plesnească; a dezvălui brusc; a exploda, a face explozie, a face să explodeze (o mină); (hidr) a izvorî (d. un râu etc.), a țâșni (d. un jet etc.); a da pe față (un fapt); (bot) a înmuguri, a răsări, a încolți (d. o plantă etc.); a se ridica brusc în picioare; a se scoroji, a se strâmba (d. o scândură etc.); (jur) (*fig*) a obține eliberarea cuiva din închisoare pe cauciune, a amnistia, a evada; (*fig*) a începe lucrul / treaba; **act a ~** (mec) a acționa un resort
spring action (mec) arcuire, acțiunea unui arc
spring activation (OM) acționare cu arc
spring adjusting collar (OM) inel elastic de fixare
spring a leak (OM, hidr) a avea o gaură (d. o conductă, un recipient etc.); (nav) a avea o gaură de apă (d. navă), a face o spărtură (în vas)
spring a surprise on smb. a face cuiva o surpriză
spring at a sări la (cineva) (și *fig*), a se năpusti asupra (cuiva) (și *fig*), a se repezi la (cineva)

spring ca(l)ipers

spring from (*fig*) a izvorî din, a porni de la, a-și avea cauza în, a-și avea izvorul în, a-și avea obârșia în
spring into existence a apărea brusc, a se ivi, a se naște
spring off a sări în afară (d. un arc etc.)
spring out (c, poligrafie) a sări un rând (la culegerea unui text)
spring to one's feet a sări (brusc) în picioare
spring to smb.'s defence a sări (repede) în apărarea cuiva
spring up like a mushroom (*fig*) a apărea ca ciupercile, a apărea peste noapte
spring-and-fall gasoline (ind chim, auto) benzină pentru sezonul de primăvară și de toamnă
spring application (OM) apăsare cu arc (a clichetului etc.), aplicație cu arc inclus
spring a question on smb. (*fig*) a cere ceva pe neașteptate, a pune cuiva o întrebare neașteptată, a întreba ceva pe neașteptate
spring assembly (OM) set / grup(are) de arcuri
spring attachment (OM) mecanism de întindere cu arcuri
springback (mec) recul / revenire elastic(ă)
spring balance (metr, OM) dinamometru (cu arc), balanță cu arc / cu resort, balanță „romană”
spring bank (OM) grup(are) de arcuri
spring bar (OM) bară telescopică / elastică, curea (în orlogerie)
spring barrel / drum (OM) locaș (cilindric) / pahar de / pentru arc
spring beam (OM) opritor cu arc, dispozitiv de strângere pentru legarea lamelelor de arc
spring bed somieră
spring blade (OM) lamă / foaie / lamelă de arc
spring block (OM) placă-suport a arcului
spring bolt (OM) bulon / bolț de / cu arc
spring-bolt lock (OM) broască / zăvor cu închidere automată (cu arc)
spring boot (OM) husă / pahar de arc
spring bow divider(s) (OM) compas cu arc
spring box (OM) cutie / carcasă de arc
spring bracket / carrier (OM) suport de arc
spring brass (met) alamă pentru arcuri
spring breakage (OM) rupere / defectare a arcului
spring buckle (OM) cercel / inel / buclă / spiră (*rar*) de arc (de tracțiune)
spring buffer (OM) tampon de / cu arc, amortizor cu arc
spring bushing (OM) bucsă de / pentru arc
spring cage (OM) manșon elastic / spintecat (și pt. rulmenți), carcasă a arcului
spring ca(l)ipers (OM, metr) compas de grosime, cu arc

spring camber / elongation

spring camber / elongation (OM) săgeată a arcului
spring cap (OM) rondelă / husă de arc
spring carrier / bracket (OM) suport de arc
spring catch (OM) zăvor de arc
spring catcher (OM) arc de prindere
spring centre band / clamp (OM) bridă centrală de arc / de prindere a arcului în foi
spring centre bolt (OM) bulon central de arc, bolț pentru centrarea / ghidarea arcului
spring center clamp (OM) bridă centrală de arc (la arcuri foi)
spring cereals (agr) cereale de primăvară
spring chair (OM) patină a arcului
spring chaplet (met, OM) suport (elastic) pentru miez(uri)
spring chuck (OM, mas-un) clește cu arc, dispozitiv de prindere cu fălci, cu arc intermediar, între ele și locașul lor
spring clamp (OM) dispozitiv de strângere cu arc, bridă cu arc
spring clean(ing) curățenie de primăvară
spring clip (OM) clemă elastică / acționată cu arc, bridă de arc
spring coiling machine (mas-un, OM) mașină de înfășurat / de executat arcuri
spring collar (OM) rondelă elastică / de arc
spring collet (OM) mandrină cu bucsă elastică
spring compass (OM, metr) compas cu vârfuri cu arc (pt. metal)
spring-compression gease cup (OM, T) ungător cu arc / cu resort; (OM, el) contact arcuitor
spring contact (mec, OM) contact elastic / arcuit / cu arc
spring contact strip (OM, el) bandă / lamelă de contact arcuită
spring control (OM, metr) reglare cu arc antagonist
spring coupling (plate) (auto, OM) legătură a arcului de suspensie, cuplaj elastic / cu arcuri
spring coupling plate (auto, OM) legătură a arcului de suspensie, placă de prindere / de fixare / de legare a arcului
spring crop (agr) cultură de primăvară
spring cushion (OM) amortizor cu arc
spring deflection (OM) săgeată de încovoiere a arcului
spring dividers (OM, metr) compas cu arc(uri)
spring dowel pin (OM) bulon central de arc, piesă pentru centrarea / ghidarea arcului
spring drum (OM) locaș (cilindric) / pahar de arc
spring dust cover (OM) husă / carcasă (subțire) de protecție pentru arc

spring-leaf opener / spreader

spring dynamometer (OM, metr) dinamometru cu arc
spring ejector (mas-un, OM) ejector / aruncător cu arc
spring elongation / camber (mec, OM) săgeată a arcului
spring equilibrator (OM) egalizor de arc, sistem de echilibrare cu arc(uri)
spring equinox echinocțiu de primăvară
spring eye (auto, OM) ochi / ureche de arc (pt. fixare)
spring eye bolt (OM) bolț / ax pentru urechea arcului
spring eye bush (OM) bucsă de arc
spring gaiter (OM) apărătoare / husă de arc
spring fastening (OM) fixare a arcului, fixare / montaj cu arcuri
spring fever (med) astenie / oboseală / febră de primăvară, febră de fân, rinită spasmodică
spring finger (OM, textile) deget presor al furcii
spring flesher (ind pielăriei) cuțit de blanșruit (piei)
spring force (OM) forță a arcului, forță pe arc
spring fork (auto, OM) furcă pe arcuri
spring fracture (OM) rupere a arcului
spring frame of seat (OM) ramă a scaunului, suspendată pe arcuri (la supape etc.)
spring gaiter (OM) husă / apărătoare de arc
spring governor (OM, autom) regulator cu arc
spring hammer (OM, mas-un) ciocan de forjă cu arc, poanson cu arc
spring hanger (OM) suspensie / suport (agățător) de / cu arc
spring hawser (nav) garlin de furtună
spring hook (OM) cârlig / ochi de arc (solicitat la tracțiune)
spring housing (OM) carcasă de arc
springiness (mec, OM) elasticitate, capacitate / putere de arcuire, elasticitate (și a unui arc)
springing arcuire; (constr, arhit) (început de) boltă, zid de sprijin, impostă
springing away (mas-un) deviere a cuțitului sub presiunea așchiei
springing board (sport, OM) trambulină
springing of the stand (met) arcuirea cajei
spring in tension (OM) arc tensionat
spring jack (OM) clichet; (el, OM) jac cu arc
spring latch (OM) clichet cu arc
spring lay rope (nav, OM) parâmbă mixtă (de sârmă și vegetală)
spring leaf / plate (OM) foaie de arc, lamelă dintr-un arc în foi
spring-leaf opener / spreader (OM) dispozitiv pentru îndepărtarea foilor de arc

spring leg

spring leg (OM) picior / suport arcuit
spring link (OM) articulație cu arc
spring load (mec) sarcină / forță elastică (proporțională / dependentă de deplasare), sarcină a arcului / pe arc
spring loaded (OM, autom) regulator cu arc, aplicare a unei forțe prin intermediul unui arc, încărcare prin arc
spring-loaded check valve (OM, hidr) supapă de sens unic, cu arc
spring-loaded valve (OM, hidr) supapă / cu închidere prin resort / cu arc
spring-load valve (OM, hidr) supapă / ventil cu închidere cu arc
spring lock (OM) broască / zăvor cu închidere automată (cu arc)
spring lubricator (OM, T) ungător cu arc
spring manometer (OM, hidr, metr) manometru cu arc
spring mechanism (OM) mecanism cu arc
spring needle (OM) ac cu cârlig / cu arc
spring needle circular machine (textile) mașină circulară de tricotat cu ace cu cârlig
spring off (OM) a sări în afară (cu ajutorul unui arc, din cauza unui arc etc.), a tâșni, a ieși brusc (d. o piesă etc)
spring offset (OM, hidr) revenire prin / cu arc
spring of sulphur water (geol) izvor de apă sulfuroasă
spring onion (bot, agr) ceapă ciorească, ceapă de iarnă
spring out a sări în afară; a sări (un rând de text)
spring packing (OM) garnitură de etanșare elastică / cu arc(uri)
spring pad (OM) placă-suport pentru arc
spring pin (OM) bolț de arc, șplint elastic
spring-pivot seat (OM) reazem (liber) cu / de arc
spring plate (OM) foaie de arc, șaibă Grower / elastică (de siguranță)
spring ploughing (agr) arătură de primăvară
spring plunger (hidr, OM) piston / plunjer cu arc(uri)
spring point / switch (cf) macaz cu arc(uri); (OM, el) întrerupător / comutator cu arc(uri)
spring pole (OM) tijă de suspensie a arcului
spring pressure (mec, OM) presiune exercitată de arc / a arcului
spring-pressure gauge (metr, OM) manometru cu arc
spring protecting (OM) husă / carcasă de arc
spring pull (OM, mas) tracțiune cu / prin arc
spring rate (OM) constantă de arc, forța necesară deformării unitare, săgeată de încovoiere a arcului (raportată la unitatea de sarcină)

spring tide

spring reaction (mec) efect de arcuire, reacțiune a arcului
spring return (OM, mas) mișcare de înapoiere sub acțiunea arcului, revenire prin arc
spring ring (OM) inel elastic, siguranță inelară elastică, arc inelar, inel-resort; (cf, OM) inel de fixare a bandajului (roții)
spring roll (OM, ind hârtiei) valț / cilindru cu resort / arc
spring rye (agr, bot) secară de primăvară
spring saddle (OM) bridă / suport de arc
spring safety hook (OM) cârlig (asigurator) cu arc
spring safety valve (OM) supapă asigurată / de siguranță cu arc
spring sag (OM) săgeată de încovoiere a arcului
spring scale (metr, OM) dinamometru cu arc, scară de măsurat presiunea exercitată de arc
spring set (OM, hidr) scaun arcuit / cu arc(uri), suport pentru arc(uri)
spring screw cutting tool (mas-un) cuțit gât-de-lebădă pentru filetat (interior) (cu apăsare prin arc)
spring seat (OM) reazem liber de arc, scaun arcuit / cu arc / elastic (de supapă)
spring shackle (OM) cercel / ureche / cârlig de arc, bridă de arc
spring shackle bolt (OM) bolț de arc cu ureche / cu cârlig
spring shock absorber (OM) amortizor cu arc
spring spoke steering wheel (auto) volan de direcție cu spițe arcuite / elastice
spring squeak (OM) scârțâit de arc
spring steel (met) oțel de / pentru arc
spring stirrup (OM) clamă / bridă de arc
spring stop (auto, cf, OM) tampon de / cu arc; (mas-un) știft / opritor cu arc(uri)
spring surprises on smb. a face surprize cuiva a provoca surprize cuiva
spring suspension (OM) cercel / cercei de arc, inel / cârlig de prindere a arcului, suspensie pe / cu arcuri
spring switch / point (cf) macaz cu arc
spring tension (OM) forță de arcuire / de apăsare asupra arcului (la arcuri de compresiune etc.), forță de tensionare a arcului, efort / tensiune în arc / în materialul arcului
spring tensioning screw (OM, hidr) șurub de reglare a (tensionării) arcului
spring testing machine / rig (OM, metr) mașină / stand de încercat / testat arcuri
spring tide (meteo, hidr) apele primăverii; (nav, geogr), flux subit și violent, maree puternică, (*fig*) potop, revărsare

spring tie bolt

spring tie bolt (OM) bulon central / de centrare / de ghidare al arcului
spring timber (silv) lemn de primăvară
spring tool (mas-un) cuțit gât-de-lebădă / elastic
spring tool holder (mas-un, OM) port-cuțit gât-de-lebădă / elastic
spring tooth (OM) dinte flexibil
spring-tooth cultivator (agr, OM) cultivator cu dinți flexibili
spring-tooth harrow (agr, OM) grapă cu dinți flexibili
spring trap (OM) zăvor cu arc, dispozitiv de prindere / de închidere cu arc, locaș de arc
spring-type self starter (OM) demaror cu arc
spring U-bolt / clamp (OM) bridă de arc în formă de U
spring valve (OM) supapă cu arc
spring vollet (OM) bucsă elastică
spring washer (OM) șaibă elastică / de siguranță / Grower, inel de siguranță, șaibă arcuitoare
spring water apă de izvor
spring well (constr, arhit) fântâna arteziană; izvor; (*fig*) izvor, obârșie, origine, sursă
spring wheat (alim) grâu de primăvară
spring wire (met, OM) sârmă de arc(uri)
spring with upset end (OM) arc cu capăt refulat
spring wood (silv) lăstăriș, lemn de primăvară
spring wool (agr) lână tunsă primăvara
springy elastic, care se arcuiește
sprinkle (meteo) bură, burniță, fulguală (de zăpadă), ploaie rară / mărunță, ploaie trecătoare, a bura, a ploua mărunț / cu picături rare; stropitură; a stropi; a presăra, a răspândi; a împrăștia; a se cerne; a umidifica; a pulveriza (un lichid); (ec) a cheltui, a risipi (bani)
sprinkle (of) pic (de), strop (de)
sprinkle (on) a împrăștia (pe); a (se) presăra (pe) (d. nisip, o pulbere etc.)
sprinkler mașină de stropit; aspersor; stropitor
sprinkle (with) a pulveriza (cu), a stropi (cu)
sprinkling stropire; umezire; (agr) ploaie artificială, irigare; (*fig*) aparență; (*fig*) pospai, spoială
sprinkling milk cooler (alim) răcilor de lapte prin pulverizare
sprinkling can (OM, agr) stropitoare
sprinkling device (OM, agr) dispozitiv de stropit, aspersor
sprinkling plant (mas, agr) instalație de aspersiune / de stropire / de irigare
sprinkling system (mas, agr) sistem de pulverizare
sprinkling tower-cooler (ind) turn de răcire cu / prin picurare

spur

sprocket (inf) poziție, situație; (OM) roată / pinion de lanț, dinte de roată de lanț, tambur de transport
sprocket chain (OM) lanț articulat, de transmisie, lanț Gall / cu bucsă și role
sprocket cutter (mas-un) freză(-disc) profilată, pentru roți de lanț
sprocketed tape (OM) bandă cu perforații de antrenare
sprocket feed (c, OM) avans / antrenare a benzii / hârtiei cu perforații de antrenare
sprocket gear (OM) transmisie cu lanț
sprocket hob (mas-un) mașină de frezat, freză pentru roți de lanț (care prelucreează prin metoda rulării / rostogolirii)
sprocket hole (c, OM, metr) perforație de numărare / de antrenare / de ghidare
sprocket shaft (OM) arbore al roții de lanț
sprocket wheel (OM) coroană / roată de lanț (și pt. antrenarea șenilei)
sprocket wheel cutter (mas-un) freză-disc de prelucrat roți de lanț
sprocket winch (OM) mecanism de ridicat / vinci (cu lanț)
sprout (agr, bot) germen, mugur; a germina; a încolți
spruce (molid) molid
sprue (alim, met, ind chim) pâlnie / canal / cupă (de turnare); (plast) canal central de injecție
sprue bush (alim, met, ind chim, plast) bucsă de alimentare, duză a matriței
sprue cup (alim, met, ind chim) bazin de turnare
sprue cutter (met, plast) aparat / dispozitiv de tăiat rețeaua de turnare
sprue ejector (met, plast) aruncător al culeei de injecție
sprue hole / opening (alim, met, ind chim, plast) gură / pâlnie de turnare
sprue-opening gate (alim, met, ind chim) gură de umplere
sprung arch (met) arcul bolții (la cuptor)
sprung mass (OM) masă suspendată
spud (OM) placă de presiune; (mas-un) braț al mașinii de găurit
spue (TH) baură, formare în presă cu melc
spume (hidr, T) spumă; a spuma; a face spumă
spun-blend amestec de celofibră
spun cotton bumbac filat, fir de bumbac
spun casting (met) turnare centrifugală
spun / fiber glass (ind chim) fibră de sticlă
spun-iron pipe (met) tub de fontă, turnat centrifugal
spur (cf) linie / cale ferată terminus; (constr) contrafort; (OM) proptea, gheară, dinte, pinten

spur cable

spur cable (el) cablu scurt de derivație / de ramificație
spur differential (OM) diferențial cu angrenaje cilindrice cu dinți drepți
spur gear (OM) roată dințată cilindrică, cu dinți drepți
spur-gear differential (OM) diferențial cu angrenaje cilindrice cu dinți drepți
spur gear drive (OM) angrenaj cu roți cilindrice cu dinți drepți
spur gearing (OM) angrenaj cilindric (cu dinți drepți), angrenarea roților cilindrice cu dinți drepți; dantură dreaptă
spur gear pair (OM) angrenaj cilindric cu dantură dreaptă
spur gear planer (mas-un) mașină de mortezat / rabotează pentru prelucrat roți cilindrice cu dinți drepți
spurious fals; aparent
spurious coupling (auto, OM, el) cuplare greșită
spurious error (mas, TH) eroare cauzată de funcționarea incorectă a aparatului sau de operator
spurious event eveniment fictiv / aparent / întâmplător / parazit
spurious oscillation (mec, autom, fiz) oscilație parazită
spurious signal (fiz, autom) semnal accidental / perturbator
spur pinion (OM) roată dințată / pinion cilindric(ă) cu dinți drepți
spur rack (OM) cremalieră cu dinți drepți
spurt (hidr) jet (de împrăscare); suflu; (meteo) rafală de vânt; creștere; sporire; a țâșni; a împrósca; a spori; a crește
spur teeth grommet ochet cu dinți
spur wheel (OM) roată cilindrică cu dinți drepți (și pt. curele dințate)
spurious coupling (OM) cuplaj greșit, cuplare greșită
spur rack type cutter (mas-un, OM) sculă de danturare de tip cremalieră cu dinți drepți
spurt vână, jet; țâșnătură; izbucnire; a arunca (un fluid); a țâșni; a pulveriza; a stropi
sputter izbucnire; bolboroseală; a pulveriza; a stropi; (TH) a metaliza cu pistol / cu pulverizator
sputtering (fiz) pulverizare catodică, dislocare a atomilor superficiali prin bombardare cu particule cu mare energie
spy hole (OM, met) gură de vizitare, vizor, fereastră de observare
squally cu rafale, vijelios
squander risipă; a risipi
squarable (mat) integrabil

square grid / lattice / net

square (constr) piață; (mat, geom) pătrat, a ridica la pătrat, în unghi drept; echer, șablon; (ec) a lichida o datorie; (TH) a mărgini, a împrejmui, a tivii, a tăia în pătrate, a egaliza, a netezi, a ciopli; **square (sq)** (metr, constr) unitate tradițională de măsură pentru suprafață (pt. materiale de construcții, de acoperișuri, scânduri etc.): $1 \text{ square} \cong 9,290 \text{ m}^2$
square accounts (ec) a pune ordine în socoteli, a lichida o datorie
square bale (ind, agr) balot paralelipipedic
square bar iron (met) bară pătrată de oțel, profil pătrat
square-bar spiral spring (OM) arc elicoidal cu secțiune dreptunghiulară
square bevel (met, OM) margine fără teșitură / fără pregătire (la sudură)
square block (metr) unitate de măsură pentru arie: $1 \text{ square block} \sim 1 \dots 2 \text{ ha}$
square bloom (met) blum cu secțiune pătrată
square brackets paranteze drepte
square broach (mas-un) alezor pătrat, broșă pătrată
square butt joint (OM) îmbinare cap-la-cap, fără teșirea marginilor
square-cap screw (OM) șurub de construcție, cu cap pătrat
square centimeter (cm²) (metr) centimetru pătrat, unitate de măsură pentru suprafață în sistemul de unități CGS: $1 \text{ cm}^2 = 10^{-4} \text{ m}^2$
square chain (ch², sq ch) (metr) unitate tradițională britanică de măsură pentru suprafață, $1 \text{ square chain} \cong 405,69 \text{ m}^2$
square cogging (OM) îmbinare cu prag drept
square deal (ec) tranzacție corectă
square degree (sq deg) (metr) unitate de măsură pentru unghi solid: $1 \text{ square degree} = (\pi/180)^2$ sau $0,0003046174 \text{ steradiani}$
square drawn bar (met) bară trasă pătrată
square-edge joint (OM, met) asamblare sudată a flanșei / a bordurii
square-edge timber (silv) lemn ecarisat
square head screw (OM) șurub cu cap pătrat
squared paper hârtie milimetrică
square engine (termo) motor cu cursa egală cu diametrul / alezajul cilindrului
squareface flatter (OM) ciocan planator
square file (mas-un) pilă pătrată
square foot (ft², sq ft) (metr) picior pătrat, unitate tradițională de măsură pentru suprafață; $1 \text{ ft}^2 = 0,09290304 \text{ m}^2$
square gouge (mas-un) daltă cu tăiș lateral
square grid / lattice / net (fiz) rețea cu ochiuri pătrate, caroiă cu linii perpendiculare

square-head bolt

square-head bolt (OM) bulon / bolț cu cap pătrat
square-headed (OM) cu patru muchii, cu cap pătrat, cu secțiune pătrată
square-headed bolt / screw (OM) șurub cu cap pătrat
square hole (OM) gaură pătrată
square inch (**sq.in.**, **in²**) (metr) unitate de măsură pentru suprafață; $1 \text{ in}^2 = 6,4516 \text{ cm}^2$
square ingot (met) lingou cu secțiune pătrată
square key (OM) pană pătrată
square kilometer (**km²**) (metr, geogr) kilometru pătrat, unitate de măsură pentru suprafață: $1 \text{ km}^2 = 10^6 \text{ m}^2$
square-law function (mat) funcție polinom de gradul doi / parabolică
square-loop ferrite (met, fiz) ferită cu buclă de histerezis rectangulară
square-mesh screen (OM) sită cu ochiuri pătrate
square meter (**m²**) (metr) metru pătrat, unitate de măsură SI pentru suprafață
square mile (**mi²**, **sq mi**) (metr, geogr) milă pătrată, unitate tradițională de măsură pentru suprafață: $1 \text{ square mile} = 2,589988 \text{ km}^2$
square mile (**sq.ml.**, **ml²**) (metr, nav, geogr) milă pătrată, unitate de suprafață: 1 land ml^2 (milă terestră pătrată) = $2,5899 \text{ km}^2$, 1 sea ml^2 (milă marină pătrată) = $3,4343 \text{ km}^2$
squareness (OM) perpendicularitate (și referitor la toleranța la perpendicularitate)
square nose tool (mas-un) cuțit lat, de / pentru finisare
square nut (OM) piuliță pătrată
square pass (met, metr) calibru pătrat, de laminare
square reamer (mas-un) alezor cu secțiune pătrată
square rod (**rd²**, **sq rd**) (metr) prăjină pătrată, unitate tradițională de măsură pentru suprafață; $1 \text{ square rod} = 25,2929 \text{ m}^2$
square root (mat) rădăcină pătrată
square root of minus one, imaginary unit, i (mat) număr imaginar-unitate: $i = \sqrt{-1}$, unitate imaginară
square roughing(-out) pass (met) calibru pregătitor / degrositor pătrat
square rule (metr) echer
squares (met) semifabricat cu secțiune pătrată (și de oțel), pătrat
square screw thread (OM) filet pătrat
square section (met, metr) profil pătrat
square shaft (OM) arbore pătrat
square shank (OM) caneluri dreptunghiulare de ghidare
square sieve (OM) sită / ciur cu ochiuri pătrate

squeeze

square socket wrench (OM) cheie pătrată tubulară
square steel (met) semifabricat pătrat de oțel, oțel pătrat
square stern (nav) pupă dreaptă (fără boltă)
square stroke engine (termo) motor cu cursa egală cu alezajul cilindrului
square T-nut (OM) piuliță pentru canale în T
square thread (OM) filet pătrat
square thread tool (mas-un) cuțit de filet
square threaded screw (OM) șurub cu filet pătrat
square timber (silv) lemn ecarisat
square tool (mas-un) cuțit lat (cu plăcuță pătrată)
square-up table (OM, TH) masă de montaj
square washer (OM) șaibă pătrată
square yard (**sq yd.**, **yd²**) (metr) yard pătrat, unitate de măsură pentru suprafață: $1 \text{ yd}^2 = 0,83612736 \text{ m}^2$
squaring (mas-un) strunjire a suprafețelor frontale; (fiz) transformare în formă dreptunghiulară; (mat) ridicare la pătrat, cuadratură
squaring machine (mas-un) șeping
squaring shears (met, mas-un) foarfece de retezat / de tăiat (și capete)
squaring tool (mas-un) cuțit de canelat pentru raboteză
squash (alim) terci, suc de fructe, dovleac; a (se) zdrobi; a terciui; a înăbuși; a (se) turti
squat îndesat; turtit; scurt și gros; (nav) apupare la viteză / la marș, a staționa cu pupa la chei
squeak zgomot strident
squeaking of the body / of the brakes / of the springs (mas) scârțâit al caroseriei / al frânelor / scârțâit al arcurilor
squeak of tyres (auto) scârțâit de cauciucuri
squeegee (mas-un) unealtă cu muchie de cauciuc pentru netezire sau stropire și răspândire de materiale lichide; (plast, ind chim) inserție de cauciuc, cauciucare / gumare a unei rețele / inserții; a stoarce
squeezable comprimabil; care poate fi stors / comprimat
squeeze apăsare, presare, strângere; comprimare; presiune; stoarcere; (*fam*) (*fig*) constrângere; (*fam*) (*fig*) șantaj, smulgere, stoarcere (de bani); (*fam*) dificultate, greu, greutate, strâmtoare; (*fam*) îmbrățișare; (*fig*) îmbulzeală, înghesuială; strângere (a mâinii etc.); strângere, îngustare (d. un drum etc.); (geol, constr) tasare (a terenului); a strânge; a presa; a comprima; a stoarce; (met, plast) a deforma plastic, a ambutisa, a apăsa, a băga, a comprima; a sfârâma; (mec, mas-un) a strânge (prea tare); (alim) a frământa (d. aluat

squeeze board

etc.), a scoate (sukul); a furişa, a vârî, a strecura (mâna, printr-o deschizătură etc.), (d. o lămâie etc.) a (se) stoarce (uşor etc.), a strivi, a tescui (d. struguri); (*fig*) a constrânge; a-şi face loc (prin, în etc.); (*fig*) a face presiuni asupra (cui-va); a îmbrăţişa călduros, a strânge mâna, a strânge (în braţe); (*fig*) a obţine cu forţa (bani, mărturii); a răzbate (prin, în etc.); (poligrafie) a refula cerneala la marginile elementelor tipăritoare; (*fig*) a sili, a smulge, a stoarce (bani, mărturii)

squeeze board (met) placă de presare; (alim) placă de stoarcere prin presare

squeeze film (OM, T) peliculă subţire de fluid vâscoelastic (folosită ca lubrifiant, amortizor sau etanşare)

squeeze-film lubrication (T) lubrifiere cu pelicule aderente la suprafeţele solide sau cu peliculă portantă (la sarcini cu variaţii mari), care poate fi ruptă / întreruptă

squeeze head (OM) placă de presiune

squeeze into (TH) a (se) băga cu forţa (în)

squeeze moulding (met) formare (cu îndesare) prin presare

squeeze moulding machine (met, mas-un) maşină de format prin presare

squeeze out (TH) a strânge, a presa (cu eliminare de material în afară); a stoarce; a ieşi din îmbinare (şi d. un adeviz, o garnitură etc.)

squeeze out of (alim, plast) a ieşi cu forţa / înghesuind din, a stoarce / strânge (un ambalaj) pentru a scoate conţinutul (cremă, frişcă etc.)

squeeze-out time (ind chim) timp de întărire (a amestecului de etanşare)

squeeze / squeezing press, squeezer (mas, alim) presă de stors

squeezer (OM, alim) storcător, (met, mas-un) maşină de forjat prin presare

squeeze roll(s) (OM) role / cilindri de presare (şi la lipirea foliilor / ambalajelor)

squeeze section (met, fiz) secţiune ştrangulată / îngustată

squeeze through (TH) a-şi croi drum (prin mulţime, printre particule, prin filtru etc.)

squeeze-type core making machine (met) presă pentru miezuri

squeeze (with a forging hammer) presare cu ciocanul de forjă

squeezing (termo) comprimare, compresie; stoarcere (şi prin presare)

squeezing apparatus (OM, alim) aparat de stoarcere

squeezing mangle(s) / roll(s) (OM, alim, ind chim, textile) valţ(uri) de stoarcere

stability

squeezing out (TH) stoarcere (pt. eliminarea unui fluid etc.)

squeezing press (mas-un) presă de stoarcere

squeezing roll (OM) valţ / cilindru de stoarcere

squeezing test (materiale, OM, metr) încercare / test la strivire

snelching (mas. autom) reglaj silenţios

squid (el) fişă dublă (la panou de conexiuni)

squirrel-cage motor (el) motor cu rotorul în scurtcircuit

squirrel-cage rotor (el) rotor în colivie de veveriţă

squirt (OM, med) seringă; izbucnire; tăşnătură; a împrósca, a pulveriza, a spăla prin jet de lichid, a stropi, a tăşni (d. lichide), a uda

squirt gun (OM, T) pompă de gresat

squirting process (TH) (proces de) extrudare

squirt (out) (ind) a evacua, a spăla cu jet de lichid / prin stropire

SRS (Supplemental Restraint System), Supplemental Inflatable Restraints (auto) SRS, sistem suplimentar de protecţie, sistemul de airbaguri (al autovehicolului)

SRS components (supplementary restraints system) (auto, autom, electr) componente suplimentare ale sistemului suplimentar de protecţie / pentru airbaguri

SRS Control Module (auto, autom, electr) modulul SRS de control

s.s. (spindle speed) viteza axului principal

ss (metr) abreviere pentru ½ sau semi, din semis (*în latină*)

SSR air bag warning light (auto) semnal luminos de semnalizare pentru SRS / airbaguri

SSU, SUS, Saybolt Universal second (metr, fiz, hidr, T) simboluri pentru o unitate de măsură pentru vâscozitate (utilizată mai mult în US); valoare în secunde, pentru vâscozitatea cinematică, obţinută cu vâscozimetre Saybolt; pentru lichide cu peste 50 centistokes la 37,8°C $1 \text{ SSU} \cong 0,2158 \text{ centistokes}$ sau $0,2158 \text{ mm}^2/\text{s}$. se mai utilizează în industria petrolului

s.t. (short ton) (metr) tonă mică, unitate de măsură pentru masă: 1 short ton = 907,2 kg

stab (TH) a perfora; a găuri; a străpunge; (med) durere acută / ascuţită, junghi, rană (lăsată de cuţit etc.), săgetare, (d. durere) a fi ascuţit (ca o lovitură de cuţit), a răni (cu un cuţit etc.); (*fam*) încercare, tentativă, şansă; lovitură (de cuţit etc.); a băga, a înfige, a vârî (cuţitul etc.); a (se) înjunghia, a străpunge (cu un pumnal, etc.); (alim) a tăia, a înjunghia, a sacrifica (vite)

stability stabilitate; (constr) capacitate portantă a terenului; (metr) constanţă a caracteristicilor unui aparat; (TH, OM, mas) siguranţă de

stability computation

basculare / contra basculării / răsturnării; (materiale) stabilitate (mecanică sau chimică); durabilitate; viabilitate; rezistență (în general); echilibru; constanță; rigiditate; fixitate; soliditate, tărie (a caracterului); (ec) stabilitate; stăruință; statornicie; trăinicie

stability computation (OM) calcul de rezistență (în general static), calcul de / pentru stabilitate

stability conditions (mas, fiz, mec, autom) condiții de stabilitate

stability diagram (autom, mas) diagramă / curbă de stabilitate

stability factor (mas, fiz, mec, autom) factor de stabilitate

stability field (mas, fiz, mec, autom) domeniu de stabilitate

stability limit (mas, fiz, mec, autom) limită de stabilitate, stabilitate critică

stability moment (mas, fiz, mec, autom) moment de stabilitate

stability of shape (OM) indeformabilitate, stabilitate a formei

stability polygon (mec) poligon închis al forțelor

stability ratio coeficient / factor de stabilitate (la coagulare, sedimentare, a formei, a unui sistem de reglare etc.)

stability to light (plast) stabilitate la lumină

stabilization (materiale, mas) stabilizare

stabilization column / tower (alim, ind chim) coloană de stabilizare

stabilization currency (ec) stabilizare valutară

stabilizator (alim, ind chim) anticoagulant, agent de stabilizare

stabilize a stabili; a egaliza; a fixa; a consolida; (nav) a asigura stabilitatea navei, a stabili (un vas)

stabilized stabil; stabilizat; constant

stabilized conditions (mas, autom) regim stabil / stabilizat

stabilizer stabilizator; (met) component de stabilizare

stabilizing (mas, autom) stabilizare; menținere la o valoare / la un parametru constant; care (se) stabilizează

stabilizing / stress-relief anneal(ing) (met, TH) recoacere de detensionare / de stabilizare

stabilising bath (ind chim, alim) baie de stabilizare

stabilising plant (ind chim, alim) instalație de stabilizare

stabilizing treatment (materiale) tratament de stabilizare (a structurii sau a dimensiunilor)

stable (TH, mas) stabil, durabil, egal, constant, staționar, ferm, fix, solid, trainic; (sport) cai

stack kiln

(de curse) din același grajd; (constr) grajd (de cai); (agr) grajd, staul (de vite), a ține în grajd / în staul; constant, ferm, hotărât, statornic (d. cineva, etc.); rezistent, hotărât

stable arc (el) arc stabil (la sudare)

stable component / element (mec) element static / stabil

stable compound (chim) compus stabil

stable currency (ec) monedă stabilă

stable emty (mec, mas, transp) echilibru / stabil fără sarcină / fără încărcătură

stable equilibrium (mec) echilibru stabil

stable hydrocarbon (chim) hidrocarbură stabilă

stable loaded (OM, mas) încărcat sub sarcină (constantă), echilibrat / stabil sub sarcină

stability stabilitate; v. **stability**

stable operation (mas) regim / funcționare stabil(ă)

stable phase (met, chim) fază stabilă

stable process (TH) proces stabil / staționar

stable state (fiz, termo) stare stabilă / staționară

stack (ind) grup de semifabricate, grămadă; (met) cuvă (de cuptor sau de furnal); (constr, termo) coș de fum / de tiraj; (inf) serie ordonată de date, cu acces numai la ultima, stivă, zonă a memoriei alocată pentru stocare temporară; (ec, ind) stivă de marfă; a îngrămădi; a stivui; (agr) căpiță, claie, șiră, stog, a așeza în căpiță / în claie; (mat) fascicul; (*fam*) grămadă, morman (de lemne etc.), șuvoi; grămadă; (*fig*) mulțime, noian, potop; (ind, TH) stivă; (nav) puț de navă, stivă de marfă (în magazia navei); (termo, auto) (*fam*) țevă de eșapament a unei mașini; **stack (stk)** (metr) unitate tradițională britanică pentru cărbune sau lemne de foc, 4 yarzi cubi: 1 stack equals $\approx 3,058 \text{ m}^3$

stack band (met, OM) bandaj / centură de consolidare a cuvei (la furnal, la cuptor)

stack brickwork (met) zidărie a cuvei (la furnal, la cuptoare)

stack casting (met, plast) turnare în ciorchine

stack cutting (met, mas-un, plat) tăiere / decupare în pachete (a tablelor, semifabricatelor gen laminate, folii etc.)

stack damper (met) șuber

stack draught (met, termo) tiraj de coș

stacker (mas) stivuitor; (constr, met) transportor mobil pentru formarea haldelor de material

stack gas (ind chim, met, termo) gaze arse / de coș

stacking (TH, ind) stivuire, așezare în stive

stacking conveyer (constr, met, mas) transportor (mobil) de stivuire / de formare a stivelor

stack kiln (ind chim, met) cuptor de calcinare / de prăjire

stack lining

stack lining (met) căptușeală a cuvei (la furnal, la cuptoare mari)

stack mould (met, plast) rețea de turnare în ciorchine / etajată

stack moulding (met) formare în rame suprapuse

stack of sheets (met) pachet de table

stack of stampings (el) pachet de tole

stack oxygen cutting (met, TH) tăiere cu oxigen, în pachet, a tablelor

stade, stadion, stadium, (pl) stadia (metr) unitate de măsură pentru distanță, în Grecia Antică (lungimea stadionului), stadiu: 1 stadion ~ 200 m; pentru stadionul Olympia, 1 stadion $\cong$ 192,3 m; la Atena 1 stadion $\cong$ 185,0 m; in the 1 stadium (Roma antică) ~185,00 m

stadia line (fiz, metr) fir reticular

staff, (pl) staves (ec, adm, edu) personal, conducere (a unei întreprinderi, organizații etc.), echipă, (*plural colectiv*), cadre; (OM) ax (de orlogerie), baston, băț; (textile) distanță dintre două suporturi ale trenului de laminare; (TH, constr, metr) miră de nivel, riglă; (poligrafie) portativ; (mil) stat major; (*fig*) ajutor, reazem, sprijin, toiaș; **be on the ~** (ec, adm, edu) a face parte din conducere / din personal, a fi încadrat, a fi unul din colaboratori

staff college (mil, edu) școală superioară de război

staff costs (ec) cheltuieli cu personalul (inclusiv salarii)

staff department (ec, adm) departament central, secție coordonatoare

staff gauge (OM, metr) tijă (de control) de adâncime, jojă

staffing (ec, adm, mil) angajare, completare (de personal, de cadre)

staff-pattern (ec, adm) model (optim) de utilizare a salariilor

staff reduction (ec, adm) reducere de personal

stage scenă; estradă; stare, stadiu; etapă, treaptă, perioadă; stadiu; (cf, met) platformă; etapă / fază de lucru; (autom) etaj; (constr) a eșafoda / monta o schelă; (hidr) etaj de pompă, amplificator hidraulic într-un distribuitor

stage crushing (TH) concasare în trepte / în etape

staged pump (OM, hidr) pompă etajată / cu elemente în serie

stage evaporator (ind chim, alim) evaporator în trepte / în etape

stage heating (ind chim) vulcanizare în trepte; (alim, termo, met) încălzire în etape / în trepte

stage piece (OM, constr) perete / piesă intermediară

stage process (TH) proces / procedeu (tehnologic) în trepte (succesive)

stain

stagflation (ec) inflație cu stagnare a economiei

stagger (TH) dispunere / amplasare / așezare în trepte / în zigzag, grupare în șah; bălăbănire, clătinare, clătinat; (av) decalaj (al aripilor); dispunere în trepte; (TH) a amplasa / monta / așeza în zigzag / în trepte; a oscila; a eșalona; a decala, a se bălăbăni, a (se) clătina, a descumpani, a distribui, a repartiza a eșalona; (*fig*) a ezita, a face să ezite / să șovăie, a nu fi sigur, a șovăi, a nu ști ce să facă, a trezi îndoieli (cuiva)

staggered (TH, fiz) alternat, decalat, în zigzag, în trepte, în eșichier

staggered bank of tubes (termo) fascicul de țevi / de tuburi amplasate în linie alternată / în șah / în zigzag

staggered deliveries (ec, TH) livrări eșalonate

staggered feed (mas-un) avans intermitent

staggered intermittent (fillet) weld (OM) cusătură (de sudură) întreruptă / intermitentă / în zigzag

staggered joint (met, OM) asamblare în zigzag (d. așezarea niturilor / șuruburilor, a cusăturii de sudură, a formei cusăturii la curele / țesături etc.)

staggered roll (met, OM) cilindru de laminor cu tăblia în trepte

staggered rolling mill (met) laminor duo cu caje așezate în zigzag

staggered rolling train (met) linie de laminor în trepte

staggered row of rivets / bolts / screws (OM) șir / rând de nituri / bolțuri / șuruburi în zigzag

staggered tooth cutter (mas-un) freză cu dinți în zigzag / cu tășuri în cruce

staggered weld (met, OM) cusătură (de sudură) în zigzag

staggered welding (TH, met) sudură cu electrod decapat

staggering (TH) decalare, eșalonare

staging (met) cază (de laminor)

stagnation (mec, ec, TH) stagnare; (*fig*) nemișcare, inerție, stare pe loc

stagnation point (termo) punct mort; (ind chim, fiz) moment de stagnare (a unei reacții, a unui proces etc.)

stagnation pressure (fiz, hidr) presiune (teoretică) dezvoltată la oprirea curgerii (fără pierderi de energie) / dinamică / de retenție

stain (ind chim) baș; decapant; colorare, culoare, colorant, vopsea, mordant; pată; murdărie; (met) pată, adâncitură (defect de suprafață, cauzat în general de coroziune, atac chimic, oxidare); (*fig*) întinare, ocară, pată, rușine; (*fig*) pic, puțin, strop; a păta, a mânji, a murdări; (TH) a colora;

stained

a decapa; a vopsi, a băiui; (*fig*) a mânji, a murdări, a păta; (poligrafie) a tipări în culori
stained (TH) colorat colorat (d. hârtie, textile etc.); pătat, murdărit; vopsit, băiuit; (met) oxidat, degradat chimic în pete (d. semifabricate metalice); (*fig*) pătat; (*fig*) stigmatizat
stained glass (ind chim) sticlă colorată; (artă) vitraliu
stained paper (ind chim) hârtie marmorată
stained sheet (met) tablă cu pete / pătată (corodată)
stained wool (textile) lână îngălbenită
staining (met) întunecare (la culoare din cauza coroziei), ruginire, pătare (ca rezultat al coroziei); (birotică) penetrare a cernelii; (ind chim, textile) băiuire, colorare, vopsire; (fiz, termografie) capacitate de colorare a filtrului
staining power (metr) capacitate de colorare (la teste de poluare) / de formare a petelor; (textile) capacitate de a forma pete
staining solution (metr, chim) colorant de microscop
stainless (met) inoxidabil, rezistent la coroziune; curat; (*fig*) fără pată
stainless-clad steel (met) oțel placat cu material inoxidabil (eventual oțel inoxidabil)
stainlessness, stainless property (met) inoxidabilitate (d. oțeluri etc.)
stainless steel (met) oțel inoxidabil / rezistent la coroziune
stain-proof (met, plast) rezistent la pătare
stain remover (chim) substanță de scos pete
stain repellent finish (ind chim) finisare de protecție la pătare
stain superficially (ind chim) a vopsi în strat subțire, a păta superficial (nu în profunzime)
stair (OM, constr) treaptă (de scară)
staircase function(ing) (TH, mas) funcționare în trepte
stairs (constr) scări, scară
stair-stepped (mas, autom) în trepte (d. semnale, funcționare etc.)
staker (mas, transp) elevator pe șine
staking tool set (mas-un) utilaj de nituit
staking tool (mas-un) stanță pentru îndoirea marginilor
stale vechi, perimat, expirat (și d. cecuri, datorii); stătut, îmbăcsit (d. aer)
stalk (constr, met) coș înalt de fum, profil vertical
stalk-like structure (fiz, met, geol) structură bazaltică / columnară
stall oprire; stagnare; impas; (constr) despărțitură, boxă; stand (de expoziție); a cala, a opri (un motor); a bloca; a compartimenta
stalled motor (auto, mas) motor blocat / oprit

stand

stalling work capacity (mas) parametru de lucru critic / minim
stamp timbru; șampilă; semn; (TH, mas-un) matrițare, ștanțare, matriță, ștanță, poanson (de perforat / de marcat), marcă, imprimare (mecanică), amprentă; (mec) a (se) întipări, a (se) imprima; a poansonare, a marca; a bățători; a îndesa; a matrița; (alim) a sfărâma, a pisa
stamp down (TH) a imprima, a ștanța, a presa
stamp duty / tax (ec, adm) taxă de timbru
stamped component (OM) piesă ștanțată
stamped nut (OM) piuliță ștanțată în matriță
stamper (OM) mașină de marcat, matriță
stamping (poligrafie, TH) întipărire, tipar; (mas-un, met) poansonare, marcare, matrițare, ștanțare, presare (în matriță)
stamping die (OM) matriță, ștanță
stamping hammer (mas-un, OM) poanson / ciocan de perforat / de matrițat / de ștanțat
stamping lubricator (T) pompă de uns, tecalemit
stamping press (mas-un) presă de matrițat / de ștanțat
stamping quality sheet (met) tablă de ambutisare
stamping room / shop (ind, TH) secție / atelier de matrițare / de ștanțare / de produse matrițate / ștanțate
stamping tool (mas-un, OM) matriță de imprimat în relief
stamping trim (mas-un) deșeuri de la matrițare
stamp on (ind) a marca (un produs etc.)
stamp screen (OM) placă de pisare / de (s)fărâmare
stanch, stauch (OM) etanș, ermetic; de bună calitate
stanchion (constr, met, OM) montanț, stâlp de susținere
stand (OM) montanț, suport, batiu, cadru, stativ, piedestal, picior, postament, trepid, soclu, consolă, etajeră, cuier, raft, rastel, stelaj, rezistență; (TH) oprire, stagnare, încetare; parcare; (met) cază (de laminor); (nav) staționare a navei, a naviga; (silv) arboret; (*fig*) atitudine, poziție; postură; ținută; (constr) capră de lemn, soclu; (agr) desime, recoltă (pe o anumită porțiune); (muz, sport) estradă, platformă; (sport) tribună; haltă, oprire, popas; pauză; împotrivire, opunere; opoziție; încetare; întrerupere; loc (ocupat de cineva); (auto, adm) loc de staționare, stație (pt. automobile, taxiuri etc.), (loc de) parcare; (artă) șevalet; (ec) sezon (comercial) mort, (perioadă de) stagnare, stand (pt. mărfuri, la o expoziție etc.), tarabă, teșghea; (metr, ind) stand (de încercări / de testare); (pol) tribună; (*fam*) magazin, poziție; (TH) a sta, a rezista, a suporta, a se menține, a staționa; a se afla, a se găsi; a se așeza; a așeza drept, a așeza în picioare / vertical, a

stand-alone

pune drept / în picioare; a avea în vedere, a cumpăni (șansele etc.); a nu ceda (în fața); a se deplasa, a merge; a dura; (*fig*) a face cinste (cuiva), a oferi (o băutură etc.); a fi (într-o anumită stare sau situație); a se împotrivi (cuiva), a se opune (cuiva); a se înălța (d. clădiri); a (se) menține (d. un contract, o poziție etc.); a nu merge mai departe, a se opri; a-și păstra prețul / valoarea, a-și menține prețul / valoarea

stand-alone (autom, mas) autonom

standard standard; normă; probă; epruvetă; (de) referință; (metr) etalon de măsură; nivel; grad; (OM) coloană, montant; normal, standardizat (d. elemente de mașini, materiale, metode etc.); **standard (std)** (metr) unitate tradițională de volum pentru lemn finisat, în nordul Europei: 1 standard = $165 \pm 4,672 \text{ m}^3$

standard atmosphere (metr) atmosferă standard

standard (cross) section (OM, met) profil normal / standardizat

standard air (mediu) aer în condiții normale / standard, atmosferă standard

standard atmosphere (fiz, metr) atmosferă standard (760 mm coloană de mercur, 65% umiditate relativă și 20°C)

standard bore (OM) alezaj unitar

standard calibration (metr) etalonare, calibrare standard / după proceduri standard(izate)

standard capacity (mas, termo) putere / capacitate normală / standard

standard cell element etalon

standard condition condiție normală / standard / standardizată

standard conditions (ind, TH) condiții normale / standard

standard cubic meter (metr, ind chim, termo) unitate de măsură pentru masă pentru gaze, egală cu masa 1 m^3 la presiunea de 1 atmosferă și temperatura de 0°C sau 20°C; v. **normal cubic meter**; v. **scm**

standard deviation (metr, TH, mat) deviație / abatere normală / medie pătratică / standard; **standard deviation (sd)** (metr) unitate de măsură pentru a descrie dispersia sau împrăștierea datelor

standard dimension (TH, OM) dimensiune normală / standard / normată

standard drill (mas-un) mașină standard / obișnuită, de găurit, verticală cu coloană

standard electrode potential (el, met) potențial de electrod normal / etalon / standard

standard environmental condition (mediu) condiții de mediu normale / standard

standard equipment (ind, mas) echipament normal / convențional / standard

standard specification(s)

standard erythema dose, SED (metr) unitate de măsură utilizată pentru a măsura cantitatea de radiație ultravioletă care înroșește pielea, de către o persoană aflată la soare sau în sala de bronzare artificială: 1 SED este o doză de 100 J/m^2 pe suprafața pielii; radiația care înroșește pielea are lungime de undă în jurul valorii de 300 nm; 1 SED pe oră este echivalent cu $27,778 \text{ (mW/m}^2\text{)}$ pe suprafața pielii

standard fit (OM) ajustaj standardizat (obținut din toleranțe standardizate)

standard gauge (metr) calibru etalon

standard gravity (g, grav) (metr, fiz) gravitație standard, accelerație gravitațională standard, definită convențional la $9,80665 \text{ m/s}^2$

standard grease worker (metr) dispozitiv standard de sollicitare mecanică a unsoarii

standard instrument (metr) aparat etalon

standardisation standardizare

standardisation of scientific investigation standardizare a investigațiilor / metodelor științifice / testării / de cercetare

standardise a standardiza

standard jib (mec, OM) săgeată normală

standard load (mec, OM) încărcare normală / standard

standard module (OM) modul standardizat

standard of comparison (metr) scară etalon

standard of measurement (metr) etalon

standard of reference (metr) scară etalon

standard part (OM) piesă standardizată / normată, piesă executată după normă de firmă

standard pressure (hidr, metr) presiune normală / standard / normalizată

standard reference atmospheric conditions (ANR) (mediu, laborator) condiții ale atmosferei normale de referință (ARN)

standard refractories (met) refractare standard / obișnuite

standard round test bar (OM, metr) bară rotundă etalonată

standard sample (OM, metr) etalon, probă-standard, epruvetă standard, eșantion-standard

standards and calibration laboratory (metr) laborator metrologic

standards committee comitet de standardizare

standard screen (metr, agr, alim) sită etalonată

standard shape (inf) format standardizat; (OM) formă standardizată / normată

standard sieve (OM, metr) sită etalonată

standard size (OM) dimensiune etalonată, dimensiune standard

standard solution (metr, chim) soluție etalon / titrată

standard specification(s) (mas, TH) condiții tehnice standardizate (și normate), normă

standard specimen, test bar, test piece

standard specimen, test bar, test piece (metr, OM) epruvetă standard
standard static load (mec, metr) sarcină statică normală / standard / normată / impusă de norme
standard temperature (metr, fiz) temperatură normală / standard(izată) / impusă prin norme
standard test bar (OM, metr) epruvetă standard
standard test încercare / test standardizat(ă) / în condiții standardizate / obișnuite / normate, test / încercare cu norme / condiții impuse
standard thread (OM) filet standardizat
standard tool (mas-un) unelte / scule / dispozitive (și manuale) obișnuite / standard(izate) / normale pentru o anumită operație / normate pentru mașini-unelte și procese de prelucrare
standard tooth (OM, metr) dinte normal / (cu modul) standardizat
standard type tipizat
standard volume (metr, fiz, chim) unitate utilizată pentru măsurarea volumului gazelor: 1 standard volume este volumul ocupat de 1 kilomole de gaz, la temperatură standard (0°C) și la presiune standard (1 atmosferă sau 101,325 kPa): 1 standard volume = 22,414 m³
standard weight (fiz, metr) greutate / masă standard / normată
stand 100% overload (mas) a suporta o supraîncărcare de 100%
stand-by, standby (mas, OM) (de) rezervă, gata de a lucra; în așteptare, auxiliar; (inf, autom, el) stare de așteptare
stand-by column (ind chim, alim) coloană auxiliară, gata de lucru
stand-by loss (mas) pierderi în gol, pierderi în staționare
stand-by plant (ind, TH) instalații de rezervă
stand-by power (mas, el, mec) putere de rezervă
stand-by pump (OM, hidr) pompă de rezervă
stand-by ventilator (termo, ind) ventilator de rezervă
stand-by unattended time (ind, mas) timp inactiv
standing stabilitate, rezistență (statică); durată; situație; reputație; fix; imobil; invariabil; permanent; staționar; oprit
standing balance (mec) echilibru static / stabil
standing bath (ind chim, met) baie uzată / epuizată / fără efect
standing losses (el, mas) pierderi în gol / la mers în gol; putere necesară de menținere a echipamentului gata de funcționare
standing start (auto) pornire din oprit
standing time (TH, mec, mas) timp de oprire / de menținere / de așteptare
standing vice (OM) menghină cu picior
standing wave (fiz) undă staționară

star handle

stand of rolls (met) cajă de laminor / pentru cilindri
stand out a ieși în relief
standpipe (OM, hidr) tub de refulare, conductă de legătură la furtun; (hidr, metr) tub piezometric
standstill oprire; stagnare
stand support (OM) talpă a carcasei
stand test(ing) (metr, OM) încercare / testare pe stand
stand(s) (OM) ansamblu al batiului, suport etc.; (met) cajă, (caje)
stang (metr) unitate tradițională galeză de măsură pentru suprafață: 1 stang = 0,2709 ha
stanine (metr) unitate în statistică, utilizată în teste educaționale: notele testelor sunt normalizate astfel încât să aibă o medie de 5 și o deviație standard de 2: datele sunt apoi împărțite în 9 clase, numite stanine, cu procente: 4, 7, 12, 17, 20, 17, 12, 7 și 4; denumirea este o contracție pentru „standard of nine”
stanniol (alim, met) staniol, folie de staniu sau aliaj al lui
stannous compound (chim, met) compus stanos / al staniului bivalent
staple (constr) nișă, târnăcop; (OM) scoabă, cleamă, element de asamblare în U, ureche, ochi, ochet, brățară; (ind chim) fibră tăiată; a stivui; a fixa (cu cleme etc.); principal; de larg consum
staple commodity (ec) produs principal; resursă principală, marfă de bază
staple knee (OM) articulație dublă
staple plate (OM) placă de zăvor
staple rayon (ind chim) celofibră
stapling elevator (mas, transp) elevator de stivuit
stapp (metr, fiz, med) unitate utilizată pentru a exprima efectele accelerației sau decelerației asupra corpului omenesc: 1 stapp reprezintă o accelerație de 1 g pentru o perioadă de 1 secundă sau 9,80665 m/s² pentru 1 secundă
star (fiz) fascicul, stea; asterisc; stelat
star antimony (chim, met) stibiu rafinat
star bit (mas-un, OM) floare de burghiu în stea
starch (chim) amidon
starch ester (chim) ester de amidon
starch ether (chim) eter de amidon
starch glue (chim) clei de amidon
starch sugar (alim) dextroză
star coupling (OM) articulație cardanică, cuplaj cardanic
star-delta connection (el) conexiune stea triunghi
star drill (mas-un, OM) burghiu cu tăiș în cruce
star feed (mas-un) avans prin angrenarea unei roți stelate
star gauge (metr, OM) calibru tampon, în formă de stea
star handle (OM) roată de mână cu brațe

star knob

star knob (OM) buton în formă de stea

star pinion (OM) roată de lanț (conducătoare)

star stop (OM, el) limitator în stea

start început; începere; avantaj; (mec) mișcare bruscă, origine a mișcării; (TH) pornire, plecare; (metr, autom) poziție de zero, demaraj, smucitură; (sport) avans, avantaj, linie de pornire, start, a lua startul, a porni; debut; linie de plecare; (av) decolare; (auto, mas) demaraj; salt; săritură; tresăltare; tresărire; izbucnire, manifestare, scăpare (a spiritului); (TH) a începe, a porni, a pleca, a acționa, a lansa, a amorsa, a manipula, a demara (d. o mașină, un proces etc.), a (se) pune în mișcare, a porni (d. o mașină, un motor etc.), a produce; a se arunca; a debuta; (av) a decola; (textile) a desfăce, a destrăma, a dezlega (o cusătură etc.); (ec, adm) a fonda, a întemeia, a înființa (o societate etc.); a împinge, a ajuta, a lansa (pe cineva); a începe (masa, lucrul etc.); a izgoni; a se mișca brusc; a da naștere la; a porni (treaba etc.); a ridica (o problemă, o piedică etc.)

startability (mas, auto) pornire / demarare ușoară

start and stop lever (OM) maneta de pornire și oprire

start button (OM) buton de pornire

starter (OM, auto) buton de contact / de demarare / de pornire; (mas, auto) starter, demaror, dispozitiv / motor de pornire; a porni o mașină; (sport) concurent de start; debut, început; inventator (de calomnii etc.); lansare; persoana care pleacă / pornește

starter battery (mas, auto) acumulator de pornire

starter carburettor (mas, auto) carburator de pornire

starter clutch (OM) cuplaj al manivelei de pornire

starter formula (mat) formulă inițială / de inițiere (pt. integrare numerică)

starter gear (OM) pinion de demarator

starter motor (auto, mas) motor de pornire

starter ring gear (OM, auto) coroană dințată de demarator

start from a porni de la

starting (el) amorsare, aprindere, demaror / starter direct / cu tensiune totală; (TH, mas) demarare, pornire, punere în funcțiune / în exploatare, cuplu / moment de pornire

starting acceleration (mec, mas) accelerație la pornire

starting-air valve (OM, hidr) ventil (pneumatic) de pornire

starting arrangement (OM, mas) mecanism de pornire

starting cam (OM) camă de pornire

starting cock (OM, hidr) robinet de pornire

start-stop pressure control

starting compressor (termo, mas) compresor de pornire

starting crank jaw (OM) gheară a manivelei de pornire

starting crank (OM) pârghie de pornire

starting current (el) curent de pornire

starting device (OM) dispozitiv de pornire; (el) starter, demaror

starting diameter (OM) diametru inițial / de la care se pleacă (și în proiectare)

starting distance (auto) distanță de accelerare

starting engine (mas) motor de pornire

starting gear (OM, mas) mecanism de pornire

starting handle (OM) manivelă de pornire

starting jet (auto, termo) jiclor de pornire

starting length (auto, mas) porțiune / lungime de pornire

starting lever (OM) levier / pârghie de pornire

starting loss (mas, TH) pierderi la pornire

starting material (ind, TH) material de bază / inițial, materie primă

starting moment / torque (mec, mas) cuplu / moment de torsiune, de pornire

starting output (mec, mas) putere de pornire

starting point (fiz, TH) punct de pornire

starting point of meshing (OM) punctul de început al angrenării

starting position (TH, mas) poziție la pornire

starting pulley (OM, mas) roată de pornire

starting push button (OM) buton de pornire

starting relay (el) releu de pornire

starting resistance (mas) rezistență la pornire; (T, OM) forță inițială (la pornire), necesară formării peliculei de lubrifianț într-un lagăr

starting section (met) secțiune inițială (la laminare, la forjare etc.)

starting the engine (auto, mas) pornire a motorului

starting torque (OM, hidr, mec, mas) cuplu de pornire, moment de răsucire / torsiune la pornire

starting under load (mas) pornire în / sub sarcină

starting-up lansare; (mas) demarare, pornire

starting-up charge (met) încărcătura de pornire a furnalului

starting-up connection (el) schemă de pornire

starting valve (OM, hidr) ventil / supapă de pornire

starting without shock (mas, auto) pornire fără șoc

starting work (mas) lucru mecanic de pornire

start light (mec, mas) pornire fără sarcină; a porni fără sarcină

start-stop distortion (mas, autom) distorsiune aritmică (la pornire)

start-stop pressure control (hidr, autom) reglare a debitului prin pornire-oprire, în funcție de presiune

start time

start time (mas) timp de pornire / de demarare / de accelerare
start(-)up (mas) pornire, demaraj, punere în funcțiune / în exploatare
start up a porni; a demara, a pune în funcțiune / în exploatare
start-up boiler (termo) încălzire a cazanului
star-up time (TH, mas) timp de pornire / de demarare
starvation (T) starvare
starve (auto, mas) a opri din lipsă de combustibil; (T) a îndepărta lubrifiantul din zona de lucru, a starva, a lipsi contactul de lubrifiant (din cauze diverse)
starved joint (OM, plast) asamblare / lipire cu adeziv insuficient / care a fost evacuat din zona de lipire (defect)
starving (termo) subalimentare; (T) starvare (lipsă de lubrifiant în zona contactului)
star voltage (el) tensiune pe fază / simplă
star wheel (OM) roată de lanț / dințată pentru clichet, roată de mână, cu brațe
star-wheel idler (OM) roată planetară
stat- (metr, fiz, el) prefix care indicând că sistemul electric este calculat, executat și exploatat, utilizându-se sistemul de unități CGS (centimetru-gram-secundă), în prezent înlocuite cu unități SI (metru-kilogram-secundă); v. „stat”
units; echivalența unor unități pentru sisteme electrice: intensitatea curentului electric: 1 **statampere** = $3,3356 \cdot 10^{-10}$ A; sarcină electrică: 1 **statcoulomb** = $3,3356 \cdot 10^{-10}$ C; capacitanță: 1 **statfarad** = $1,1126 \cdot 10^{-12}$ F = 1,1126 pF; inductanță: 1 **stathenry** = $8,9876 \cdot 10^{11}$ henry; rezistență electrică: 1 **statohm** = $8,9876 \cdot 10^{11}$ ohmi; potențial / tensiune electrică: 1 **statvolt** = 299,79 V; putere: 1 **statwatt** = 10^{-7} W
state poziție, stare; situație; structură; constituție; formă; regim; condiție; constituție; caracter, natură, caracteristică; (pol, adm) stat, guvern, statal, de stat; oficial; ceremonie; fast; loc de cinste / de onoare; alai; măreție, pompă; rang, vază; specific; stare socială bună; a indica; a declara; a afirma; a specifica; a preciza; a formula; a determina; a defini; a enunța; a fixa; a exprima; a explica; a stabili; a aminti; a constata; a declara; a expune (un caz etc.); a încunoștința; a indica; a înștiința; a menționa; a pomeni; a preciza, a specifica; a spune
state bond (ec) obligațiune de stat
stated enunțat; declarat; (mat) enunțat (în logica matematică); exprimat; fățiș; fix; formulat; mărturisit; regulat; stabilit; (pol, ec, jur) stipulat
stated point (c, inf) virgulă fixă

static model

state equation (fiz) ecuație de stare
statement (inf) instrucțiune; (mat) propoziție; enunț (și al unei probleme / teme de proiectare); declarație; comandă; (TH) formulare, specificare (a unei condiții, restricții etc.)
statement of account (ec) extras de cont
statement of assets and liabilities (ec) bilanț, raport al activului și pasivului
state of aggregate (fiz) stare de agregare
state of equilibrium (mec, termo) stare de echilibru
state of fusion (materiale, fiz) stare de topire
state of inertia (fiz, mec) stare de inerție
state of material as supplied (ec) stare de livrare
state of motion (fiz, mec) stare de mișcare
state of rest (fiz, mec) stare de repaus
state point (fiz, termo) stare / punct de echilibru
state space (fiz) mulțime a stărilor (probabile)
static, statical (mec) static
static accuracy (fiz, mec, termo) precizie sau toleranță a unui parametru în stare / regim stabilizat(ă)
statical (determinare) statică
statically determinate (mec) static determinat
statically indeterminate (mec) static nedeterminat
static test (mec, metr) încercare statică, test(are) în condiții cvasi-statice
static ball indentation test (materiale, metr) încercare / test cu indentare cu bilă, pentru determinarea durității Brinell
static coefficient of friction (T, fiz) coeficient de frecare statică
static current (el) curent de repaus
static deflection (mec, OM) săgeată la încovoiere statică
static design (OM, mas) calcul / proiectare la sarcină statică / constantă
static determinate (mec) static determinat
static discharge head (fiz, hidr) înălțime statică de refulare
static electricity (mec, fiz) energie statică
static endurance test (metr, OM, mas) încercare / test la durabilitate sub sarcină constantă (pt. a stabili influența timpului)
static flow (hidr, T) curgere laminară
static friction (mec, T) frecare de aderență / statică / de repaus
static load (mec, mas, OM) sarcină statică
static load rating (OM) sarcină statică de bază (la rulmenți)
static mechanic testing machine (OM, metr) mașină de încercări mecanice statice
static model (fiz, inf) model static

static opening

static opening (OM, hidr, termo) gură / deschidere de aspirație
static over-voltage (el, plast) supratensiune electrostatică
static pressure / head (fiz, hidr) presiune statică
statics of fluids hidrostică
static seal (OM) etanșare fixă
static stability (mec) stabilitate statică
static strength (mec, materiale) rezistență la solicitare statică
static suction head (hidr) înălțime statică de aspirație (și la pompe)
static temperature (termo, metr) temperatură a fluidului (în condiții de viteză relativă nulă între fluid și senzor sau compensând orice mișcare relativă)
static test (metr, OM) încercare / test în condiții statice (de solicitare)
static torque (OM) moment de torsiune la care frâna este încă activă
static value (autom, mas) valoare de repaus
static unbalanced (OM, mas) neechilibrat static
static weighing (metr, hidr, transp) cântărire prin tarare a unui fluid (diferența între tancul plin și tancul gol, după evacuarea fluidului)
station stație; post; bază; loc; (el) centrală; (cf) gară; depozit vamal
stationary (fiz) staționar, fix; (mec, mas) în repaus; (pol) conservator
stationary axle (OM) osie fixă
stationary blade (OM) paletă / muchie fixă
stationary bushing (OM) bușă fixă
stationary coupling (OM) cuplare / cuplaj fix(ă) / rigid(ă)
stationary fit (OM) ajustaj cu strângere
stationary forehearth (met) (ante-) creuzet staționar
stationary furnace (met) cuptor fix / staționar
stationary hoist (OM) troliu fix
stationary jaw (OM) falcă fixă (a menghinei)
stationary motion (mec, mas) mișcare în regim staționar
stationary part (OM) piesă fixă
stationary phase (fiz) fază staționară
stationary plate (OM, TH) placă port-cochilă fixă
stationary platen (OM) placă fixă a matriței
stationary stay (mas-un) lunetă fixă
stationary value (mas, autom) valoare de repaus, valoare staționară
stationary wave (fiz, el) undă staționară
station milling (mas-un) prelucrare la mașina de frezat cu masă rotativă
statistical (mat) statistic
statistical design (mat) calcul statistic; (OM, mas) proiectare cu date / metode statistice
statistical error (mat, metr) eroare statistică

staunch, stanch

statistical quality control (mat, metr) control statistic al calității
statistical straggling (mat, metr) dispersie / împrăștiere statistică
statistical thermodynamics (fiz) termodinamică statistică
statistics (mat) statistică
stator (el, mas) stator
stator yoke (el, OM) jug de stator
statuary bronze (met) bronz ornamental / pentru statui (90% Cu + 6% Sn + 3% Zn + 1% Pb)
„stat” units (metr, fiz) unități de măsură în sistemul de unități CGS (centimetru-gram-secundă), în prezent înlocuite cu unități SI (metru-kilogram-secundă)
status (jur) statul legal, apartenență, cetățenie; situație; condiție; loc; poziție (a cuiva); poziție, rang, situație; stare (a lucrurilor); stare / condiție socială
status bar (inf) bară de stare, linie cu informații care apare în subsolul unei ferestre sau pe ultima linie a ecranului
status byte (inf) octet de stare
status information (ec, TH, mas, inf) informație de stare; (inf) reprezentare codificată a stării unui echipament sau program
status inquiry (ec) cerere de informații asupra situației financiare (a unei firme)
status nascens (chim, fiz) stare născândă
status register (inf, mas) registru / fișier (care păstrează valorile indicatorilor) de stare
status signal (inf) semnal de stare; semnal generat de un dispozitiv, indicând starea lui curentă
status word (inf, c) totalitate a parametrilor care caracterizează executarea unei sarcini pe un anumit procesor
statute (ec) statut; (fiz, el) lege; (pol, adm) lege, ordonanță, regulament
statute book (jur) cod (de legi)
statute law (jur) drept scris, jurisprudență
statute measures (jur) măsuri legale
statute mile (metr) unitate de măsură pentru lungime, milă engleză: 1 statute mile = 1609,34 m
statute of limitation(s) (jur) lege privitoare la prescripție
statute-barred debt (jur, ec) datorie prescrisă
statutory (jur) prevăzut / stabili de lege; conform statutului, statutar; (ec, adm) reglementar
statutory plan / planning (ec, ind) plan / proiect de amenajare aprobat
statutory undertaker (constr, adm) concesionar de servicii publice
stauffer lubricator (T, OM) gresor / ungător cu pâlnie
staunch, stanch (OM) etanș, ermetic, de bună calitate; (med) a opri o hemoragie; loial

stave

stave (alim, OM) doagă (de butoi), a desfunda (un butoi), a pune doage la (un butoi); (muz, poligrafie) portativ; șipcă, stinghie; (literatură) strofă, verset

stave in a (se) desfunda, a face o gaură în, a se sparge, a sparge; a (se) strica

stave off a amâna, a împiedica, a opri, a preveni (un dezastru etc.); a îngrădi; a întârzia; a res-trânge

stave holder (OM) cric / vinci cu șurub

staving (met, mas-un, termo) lărgire / evazare a unui capăt de țevă

stay (OM, constr) reazem, stâlp, suport, coloană, picior, montan, ancoră, tirant, contrafort, suport, pauză; (*fig*) ajutor, sprijin; amânare; băgare de seamă; dificultate, greutate, obstacol; păsuire; piedică; precauție, prudență; rămânere, ședere, oprire, vizită (într-un oraș etc.); (TH, OM) a ancora, a fixa, a sprijini, a sta, a opri, a sus-penda; (nav) staționare a navei, strai, a staționa (d. navă); (nav, constr) a ancora; a aplană (o ceartă); a aștepta; a continua; a domiciliu, a locui; a face o întrerupere / o pauză; a împiedica, a opri (cursul evenimentelor etc.); a înfrâna; (edu) a-i întârzi (încrederea, etc.); a întârzia; a se odihni (*rar*); a (se) opri; (jur) a păsu, a amâna; a potoli, a astâmpăra (foamea, setea); a preveni; a rămâne, a reține; a retrage (mâna etc.); a sta (pe loc); a suspenda; (*fig*) a sta, a rezista, a dura

stay block (nav) bloc de ancoră / de ancorare

stay bolt (constr, OM) șurub distanțier / de în-tindere / de fixare / de asamblare a recipientelor sub presiune / de menținere a distanței între piese

stay bracket (OM) lagăr în consolă

stay clamp (OM) clemă de fixare

staying (OM) ancorare, care stă

staying time (el, mas, TH, autom, transp) timp de menținere / de oprire / de staționare

stay on (auto) a rămâne aprins

stay pin (OM) bolț de lanț articulat

stay rod (OM) șurub distanțier, zăbrea

stay wire (OM) sârmă de ancorare

stb (metr, ind) simbol pentru stock tank barrel; v. **stock tank barrel**

steadfast ferm, neclintit; constant, fix, perma-nent; durabil

steadily falling (fiz, electr, autom) scăzând în mod continuu

steadily rising (fiz, electr, autom) crescând în mod continuu

steadiness continuitate; uniformitate; fixitate; permanență; rigiditate; rezistență; durabilitate

steadite (met) eutectic fosforos, steadită

steady fix; rigid; staționar; uniform; stabil; regu-lat; neîntrerupt, continuu; așezat; calm; constant;

steak

cuminte; ferm; tare; serios; sigur; solid; (mas-un) lunetă; (OM) proptea, reazem, suport; (*fig*) credincios, statornic; înțelept; (met) a calma; a uniformiza, a egaliza; a stabili, a consolida, a face stabil, a întări, a se mișca regulat, a sprijini; a-și menține / ține echilibrul; a calma, a domoli, a potoli, a liniști (nervii); a da stabilitate (cuiva)

steady background (fiz, autom) nod staționar

steady conditions (mec, mas) stare de inerție, condiții stabile

steady current (el) curent constant / staționar

steady field (el, fiz) câmp uniform (în spațiu); câmp constant (în timp)

steady flow (hidr) curgere staționară / uniformă / stabilizată

steadying (fiz, el, electr, autom) netezire, stabili-zare (a unui semnal, a unui regim)

steady load (mec) sarcină permanentă / constan-tă / statică

steady market (ec) piață stabilă

steady pin (OM) știft de montaj / de poziționare

steady point punct fix / staționar (pe o curbă a funcționării unui sistem etc.)

steady position (fiz, mas) poziție de echilibru; (mec, el) stare de repaus

steady rest (mas-un) lunetă

steady source (el, fiz) sursă constantă / stabilizată

steady / stationary state (fiz, mas) regim stațio-nar, stare staționară / permanentă de echilibru

steady-state (mas) stabil, stabilizat, permanent

steady-state conditions (hidr, mas) condiții de funcționare uniformă / stabilă

steady-state flow (hidr) curgere staționară / uni-formă

steady-state model (fiz) model în regim stabili-zat (în care timpul nu este o variabilă)

steady-state motion mișcare staționară

steady-state optimization (fiz) optimizare reali-zată pe un model în regim stabilizat (în care timpul nu influențează)

steady-state oscillation (mec, autom) oscilație staționară

steady-state regime (mas) regim staționar / cu parametri constanți

steady-state supply pressure range (hidr) do-meniu / interval de variație a presiunii stațio-nare, de alimentare

steady (state) value (mas, TH, autom) valoare staționară

steady-state vibration (fiz, mas) vibrație în regim stabilizat / stabilizată / descrisă de funcții pe-riodice

steady stress (mec, OM, mas) tensiune / efort la funcționare în regim normal

steady value (mas, el) valoare de repaus

steak (alim) mușchi

steak-pot roast

steak-pot roast (alim) (carne de la) ceafă
steal (*fam*) chilipir; (*fam*) ciordeală, lucru furat, ciordit; (*fam*) lucru cumpărat pe un preț de nimic, afacere; (*amer*) (*fam*) coțcărie, furt, potlogărie, preț scăzut; (*fam*) târg; a arunca (pe furiș) (și *fig*); (*fig*) a câștiga, a cuceri, a răpi, a fura (inima etc.); (ec, adm, jur) a delapida, a fura, a sustrage; a se furișa, a se strecura; a răpi; a șterpeli
steam (termo) abur, vapori (și de apă); a aburi, a înmuia (în abur); a face aburi; (ind chim) a trata cu aburi
steam admission (termo) admisie a aburului
steam-admission port (termo) cameră de admisie (a aburului)
steam-admitting pipe (OM, termo) țeavă / conductă de admisie a aburului
steam apparatus (alim, termo, OM) cazan cu abur, autoclavă
steam atomiser (termo, alim, ind chim) pulverizator cu abur
steam attemperation (termo) reducere a temperaturii aburului supraîncălzit prin injectare de apă
steam bath (termo) baie de abur
steam binding (termo) blocaj / restricție de circulare a fluidului, cauzată de formare rapidă sau de o acumulare de vapori sau abur
steam blast (termo) suflantă de aer, acționată cu abur
steam bleeding (termo) priză de abur, scurgere de abur
steam bleeding valve (termo, OM) supapă pentru priză de abur
steam blower (termo, OM) suflantă de aer, acționată cu abur
steam boiler (termo, OM) cazan de abur, boiler
steam-boiler battery (termo) baterie de cazane cu abur
steam-boiler fittings (termo, OM) armături pentru cazane de abur
steam-brake valve (termo, OM) supapă de frânare a aburului
steam bubble (termo) bulă de abur
steam case (termo) manta de abur
steam cleaning (TH) curățire prin jet de abur
steam coal (termo) cărbune necocsificat folosit la cazane, cărbune industrial
steam cock (termo, OM) robinet de abur cu cep
steam coil (termo, OM) serpentină de abur
steam collector (termo, OM) colector de abur
steam compression (termo) compresie a aburului
steam condenser (alim, ind chim, termo) condensator de abur
steam conduit (OM, termo) conductă de abur
steam consumption (termo, TH) consum de abur

steaming

steam cooking (alim, ind chim) fierbere cu abur
steam cooler (alim, ind chim, termo) răcitor de abur
steam cooling (alim, ind chim, termo) răcire prin vaporizare; (termo) răcire a aburului
steam cure (termo, ind chim) vulcanizare cu abur
steam cured concrete (constr) beton tratat în abur
steam descaling sprayer (termo, met) pulverizator cu abur pentru îndepărtarea tunderului (la laminare)
steam desiccator (termo, alim, ind chim) desiccator de abur
steam distributing valve (termo, OM) supapă / distribuitor pentru abur
steam distribution (termo) distribuție a aburului
steam distributor (termo, OM) distribuitor de abur
steam drive (termo, mas) acționare cu abur
steam drum (termo, OM) tambur al cazanului
steam dryer (termo, OM) uscător de abur, desiccator de abur
steam drying (termo, TH) uscare cu abur
steam drying apparatus (termo, OM) aparat / dispozitiv de uscare cu abur
steam drying cylinder (termo, OM) cilindru de uscat cu abur
steam ejector (termo, OM) ejector cu abur, suflător cu jet de abur
steam emulsification (TH, hidr) emulsionare cu abur
steam engine (mas, termo) motor cu abur
steam-escape pipe (termo, OM) țeavă / conductă de purjare
steam extraction valve (termo, OM) supapă pentru priza de abur
steam film (termo) peliculă de vapori
steam-flow meter (termo, metr) contor de abur
steam for heating (termo) abur de încălzire
steam-free water (termo) apă fără bule de vapori
steam gate valve (termo, OM) robinet cu sertar pentru închiderea aburului
steam gauge (metr, termo) manometru de abur
steam-generating heat (termo) căldură de producere a aburului
steam-generating plant (termo, ind) instalație generatoare de abur
steam generation (termo, ind) formare a aburului
steam generator (termo, ind) generator de abur
steam hammer (termo, OM) ciocan cu abur
steam-heated dryer (termo, OM) uscător cu abur
steam heating (termo, ind) încălzire cu abur
steam-heating line (termo) conductă de abur pentru încălzire
steam hose furtun pentru abur
steaming (met, TH) perioadă de încălzire la generator; spălare / tratare cu abur, aburire, antrenare cu abur

steaming-out

steaming-out (termo, TH) aburire, spălare cu abur
steaming pan (alim) cazan de aburire
steaming period (met) perioadă de încălzire (la generator de abur)
steam inlet (termo, OM) admisie a aburului
steam installation (termo) instalație de generare de abur
steam intake (termo) admisie a aburului
steam jacket (termo, met) manta de abur / de încălzire
steam jet (termo) manta de abur; (hidr, termo) jet de abur
steam-jet blower (termo, met) suflantă cu jet de abur (la furnal)
steam line (termo, OM) conductă de abur
steam main (termo, OM) conductă (principală) de abur
steam out (termo, TH) a aburi
steam outlet (termo, TH) evacuare a aburului
steam-outlet pipe (termo, OM) țevă / conductă de priză de abur
steam packing (termo, OM) garnitură de etanșare a aburului
steam pipe conductă de abur
steam-pipe expansion loop (termo, OM) compensator de dilatare pentru conductă de abur (sub formă de buclă / spirală)
steam piping (termo, OM) conducte de abur, ansamblul conductelor pentru abur
steam point (fiz, termo) punct de fierbere
steam power (termo, mec, mas) putere a aburului
steam press (mas-un, termo) presă cu (acționare cu) abur
steam pressure (termo) presiune a aburului
steamproof rezistent / etanș la abur
steam purity (termo) puritate a aburului (exprimată și în ppm)
steam quality (termo) calitate a aburului (exprimată prin procentul de vapori și apă din amestec)
steam separator (termo, OM) separator de abur, oală de condens(at)
steam sluice valve (termo, OM) robinet cu ser-tar, pentru abur
steam space (termo, OM) spațiu pentru abur
steam sterilising (alim, ind chim, TH) sterilizare cu abur
steam superheater (termo, ind) supraîncălzitor de abur
steam tension (fiz) presiune / tensiune de vapori
steam test (metr, termo, materiale, OM) încercare / test la abur / la vapori
steam throttling (termo) laminare a aburului
steamtight (OM) etanș la abur
steam tracing (termo, OM) dispunere a unei conducte cu abur în serpentină în jurul unei

steel die

linii de transportat fluide, pentru a preveni înghețarea sau condensarea
steam trap (termo) separator de abur, oală de condensat
steam tube (termo, OM) țevă / tub / conductă de abur
steam turbine (termo, mas) turbină cu abur
steam-turbine drive (termo, mas) acționare cu turbină cu abur
steam valve (termo, OM) robinet / ventil pentru abur
steam velocity (termo) viteză a aburului
steam vent (termo, OM) ieșire a aburului
steam void (termo) bulă de abur
steam vulcanisation (ind chim) vulcanizare cu abur
steam vulcaniser (ind chim) instalație de vulcanizare cu abur
steel (met) oțel; a căli, a oțeli
steel ageing (met) îmbătrânirea oțelului
steel-armour (met) blindaj de / din oțel
steel-armoured (met) blindat cu oțel
steel-armouring (met) blindare cu oțel
steel-backed bearing (OM) lagăr cu suport din oțel
steel-ball (met) bilă de oțel
steel-ball cleaning (met, TH) curățare cu jet de alicie din oțel
steel ball penetrator (metr, OM) penetrator cu bilă de oțel
steel ballast (nav) lest de oțel
steel band conveyer (OM) transportor cu bandă de oțel / metalică
steel bar (met, OM) bară de oțel (și laminată)
steel-belt-apron conveyer (OM) transportor cu eclise
steel bender (constr) fierar-betonist
steel-block coupling (OM) cuplaj cu saboți metalici / din oțel
steel body (OM, met) corp (masiv) din oțel
steel casing (met, OM) carcasă / manta / înveliș din oțel
steel casting (met) turnare a oțelului, piesă turnată din oțel
steel concrete (constr, met) beton armat
steel construction (constr) construcție metalică / din oțel
steel creep / flow (met, materiale) fluaj / curgere a oțelului (atenție: în limba română creep se traduce prin fluaj – curgere la temperatură ridicată și sub sarcină, flow – curgere la temperatură normală)
steel cutting (met, TH) tăiere / (prelucrare prin) așchiere a oțelului
steel cylinder (ind chim, OM) butelie de oțel
steel die (met, OM) matriță din oțel

steel dog

steel dog (constr, OM) scoabă (de oțel)
steel drill (mas-un) sfredel, burghiu (din oțel)
steel drop forgings (met) piese din oțel, forjate în matriță
steel edge cutting-off tool (mas-un) cuțit pentru retezat / debitat
steel-faced wrought-iron armour plate (met) tablă pentru blindaje
steel flat (met) platbandă, tablă / semifabricat plat din oțel
steel flow (met) curgere a oțelului (nu neapărat la temperatură înaltă)
steel forging (met, TH) forjare a oțelului
steel forgings (met) piese din oțel forjat (liber)
steel for mechanical engineering (met) oțel pentru construcții de mașini
steel for reinforced concrete (met, constr) oțel pentru armarea betonului
steel founder (met) muncitor la turnătorie de oțeluri
steel foundry (met) turnătorie de oțel, oțelărie
steel-frame superstructure (constr) construcție cu schelet metalic
steel girder (constr, met) grindă de oțel
steel grade (met) calitate / marcă de oțel
steel-grey (culoare) (culoare) gri-fer
steel grid (constr) grilaj de / din oțel
steel grit (constr) alice de / din oțel
steel-hardening oil (met, ind chim) ulei pentru călirea oțelului
steel-hauling truck (met) melanjor, vagon de transportat oțel lichid
steel hoop (met) bandă (laminată) de oțel, buclă din rulo de tablă de oțel
steeling (met) oțelire
steel ingot (met) lingou de oțel
steel insert (met, OM) adaos interior / inserție / armătură de oțel
steel jack (met, OM, mas, mil) armătură, blindaj, înveliș (din oțel)
steel jacket (met, ind chim, OM) manta / armătură / blindaj / înveliș de oțel
steel lacing (OM) bandaj metalic (de întărire)
steel ladle (met) oală de turnare a oțelului
steel line (met, OM) cablu de oțel
steel maker (met) oțelar
steel making plant (met) oțelărie
steel melting (met) topire a oțelului
steel-melting aggregate (met) utilaj de obținere a oțelului lichid
steel melting furnace (met) cuptor de topire a oțelului
steel melting plant / shop (met) oțelărie
steel mill / plant (met) oțelărie
steel mix cast iron (met) fontă oțeloasă / cu adaos de oțel / cu masă fin perlitică

steel tension rod

steel mould (met) lingotieră
steel pig (met) fontă de afinare
steel pilling (met) planșă de oțel, tablă groasă de / din oțel
steel pipe (met, OM) conductă / țevă / tub de oțel
steel pit (met) por (defect)
steel plant (met) oțelărie
steel plate (met, nav) tablă de / din oțel
steel-plate lining (met, nav) blindaj, armătură / înveliș metalic (în special din oțel) (la o navă, la furnal etc.)
steel plating (met) placare cu oțel
steel-pouring ladle (met) oală de turnare
steel-pouring ladle car (met) cărucior / vagonet cu oală de turnare pentru oțel
steel powder (met) pulbere de oțel
steel product (met) produs de / din oțel
steel product(s) for pressure purpose(s) (met) produs(e) din oțel pentru recipiente sub presiune
steel quality (met) calitate a oțelului
steel rack (ind) rampă de scule / de utilaje
steel ratio of concrete (constr) coeficient de armare
steel refining (met) afinare a oțelului (lichid)
steel reinforcement (met) adaos interior de oțel, căptușeală / armătură de oțel (și la recipiente)
steel reinforcement in concrete (met, constr) armătură de oțel pentru beton
steel rod (met) bară de oțel
steel roll (met) cilindru de oțel
steel roller chain (met, OM) lanț cu role de oțel
steel rolls (met) cilindri de oțel (și pt. laminare)
steel rope (OM) cablu de oțel
steel sample (met) probă de oțel
steel scrap (met) deșeuri de oțel
steel section (met, OM) oțel profilat, profil de oțel
steel sheet (met) tablă de oțel, tolă, planșă de oțel
steel-sheet casing (met) carcasă / manta / înveliș de tablă de oțel
steel-sheet pilling (met, constr) perete de tablă groasă
steel shell (met, OM) carcasă / manta de oțel
steel shell bushing / bearing (OM) cuzinet cu cămașă de / din oțel
steel shot (met) oțel granulat, alice de / din oțel
steel-side bar chain (OM) lanț articulat
steel-skeleton construction (constr) construcție cu schelet metalic
steel sleeper (met, cf) traversă metalică / de oțel
steel spoke (OM) spiță de oțel
steel stack (constr) coș metalic
steel strip (met) platbandă / bandă de oțel
steel structure (met) structură / construcție metalică / de oțel
steel suitable for quenching (met) oțel călibil
steel tension rod (constr) tirant de oțel

steel tie

steel tie (cf) traversă metalică
steel tube (met) tub / țeavă de oțel
steel wide strip (met) bandă lată
steel wire (met) sârmă de oțel
steel-wire brush (OM) perie din sârmă de oțel
steel-wire rope (constr, met) cablu din sârmă de oțel
steel-wire stay (constr, met) tirant pentru / de fier-beton
steel with high strength at elevated temperature (mec, met) oțel refractar / rezistent la temperaturi ridicate
steel work (ind, OM) construcție / piese din oțel
steel worker (met) oțelar
steel works (met) oțelărie
steel works blower (met) suflantă de oțelărie
steely (met) oțelit, de oțel
steep abrupt; (geogr) mal, râpă, prăpastie; (alim) a opări; (TH) a scufunda (într-un lichid), a se uda, a se umezi, a introduce (într-o soluție), a impregna, a îmbiba, a fierbe sub presiune, a înmuia
steep-angle bearing (OM) rulment cu role conice (mai rar)
steep curve (mat, OM) curbă cu rază mică (de curbura)
steep head (OM) cap tronconic al nitului
steep in dye (ind chim) înmuiere în vopsea
steeping (TH) înmuiere, umezire
steeping fluid (alim, ind chim) fluid / lichid pentru înmuiere
steeping in dye (TH, ind chim) înmuiere / cufundare în vopsea
steep head (OM) cap tronconic al nitului, cu înălțimea egală cu diametrul tijei
steepness of sides / slopes of a curve (mat) gradient al pantelor unei curbe
steep pitch (OM) pas mare, înclinare mare
steer a conduce, a pilota, a guverna, a cârmi
steerable dirijabil, guvernabil, care poate fi condus / dirijat
steerage way (nav) viteză de guvernare
steering (auto) comandă a direcției
steering angle (auto) unghi de bracăj
steering arm (auto) arbore / coloană de direcție, pârghie de comandă a direcției
steering arm shaft (auto, OM) ax al pârghiei de comandă a direcției
steering axle (auto, OM) ax de direcție
steering box (auto, OM) casetă de direcție, carcasă a mecanismului de direcție
steering by rack and pinion (auto, OM) direcție cu cremalieră și pinion
steering column (auto, OM) coloană de direcție

steering-knuckle pivot

steering column bracket (auto, OM) suport al coloanei de direcție
steering-column gear change (auto, OM) schimbător de viteze pe coloana direcției
steering-column gear control (auto, OM) comandă a schimbătorului de viteze pe coloana direcției
steering column tube (auto, OM) tub al coloanei de direcție
steering connecting rod (auto, OM) bară de direcție / de comandă
steering control (auto, OM) control al direcției
steering cross rod (auto, OM) bară transversală de direcție
steering cross rod jaw (auto, OM) furcă de la bara transversală de direcție
steering damper (auto, OM) amortizor de direcție
steering device (auto, OM) dispozitiv de direcție / de conducere
steering drag rod (auto, OM) bară a longitudinală a direcției
steering engine (nav) servomotor de cârmă
steering gear mecanism de conducere / de direcție, comandă a direcției, direcție; (nav) transmisie a cârmei
steering gear arm (auto) pârghie a mecanismului de direcție
steering-gear backlash (auto) joc al casetei de direcție
steering gear box (auto, OM) casetă de direcție
steering gear clearance (nav) joc al mecanismului de guvernare; (auto) joc al (mecanismului) de direcție
steering gear connecting rod (auto) bară de comandă de direcție
steering gear (female) nut (auto, OM) piuliță a pârghiei de comandă a direcției
steering-gear housing (auto, OM) casetă de direcție
steering gear lock (auto, OM) dispozitiv de blocare a direcției
steering-gear nut (auto, OM) piuliță de la caseta de direcție
steering-gear worm (auto, OM) șurub / melc de la caseta de direcție
steering geometry (auto, OM) geometrie / design al direcției
steering guide rod (auto, OM) bară de direcție
steering knuckle (auto) fuzetă
steering knuckle arm (auto) pârghie de comandă a direcției
steering knuckle bush (auto) bucsă de fuzetă
steering-knuckle pivot (auto, OM) ax / pivot al fuzetei

steering knuckle tie-rod

steering knuckle tie-rod (auto, OM) bară transversală de direcție
steering-knuckle type of steering (auto, OM) direcție cu fuzete
steering leads (nav) transmisie a cârmei
steering lever (OM, mas, auto) pârghie de comandă, pârghie a mecanismului de direcție
steering machine (nav) mașină / instalație de cârmă
steering mechanism (OM, mas, auto) mecanism de direcție
steering pillar (auto, OM) coloană de direcție
steering pin (auto, OM) pivot de direcție
steering position (nav) post de guvernare
steering program(me) (c, inf) program director, subprogram, subrutină
steering rack (auto, OM) cremalieră (a sistemului) de direcție
steering rake (auto) înclinare a coloanei de direcție
steering (reduction) ratio (auto) raport de demultiplicare a direcției
steering rod (auto) bară de direcție / de comandă
steering routine (c, inf) program director
steering shaft (auto, OM) arbore de direcție
steering stub (auto, OM) fuzetă
steering swivel bolt (auto, OM) pivot al fuzetei
steering swivel bush (auto, OM) bușă a fuzetei
steering tie rod (auto) bară transversală de direcție
steering wheel (auto, OM) roată / volan (de direcție)
steering-wheel arm (auto, OM) spiță a volanului de direcție
steering-wheel lock (auto, OM) dispozitiv de blocare al direcției
steering-wheel play / tilting (auto) joc al volanului de direcție
steering-wheel rim (auto, OM) coroană a volanului de direcție
steering-wheel shaft (auto, OM) arbore de direcție
steering-wheel spider (auto, OM) spițe ale volanului de direcție
steering-wheel spindle (auto, OM) arbore de direcție
steering-wheel tilting (auto) joc / reglare a(l) volanului de direcție
steering wheel torque (auto, mec) moment de torsiune pe volan
steering worm (auto, OM) șurub / melc de direcție
steering-worm gear (auto, OM) angrenaj al cascadei de direcție
steering-worm sector (auto, OM) sector al direcției cu șurub / cu melc, sector dințat de direcție

step change

stein (metr) unitate de măsură pentru volum (pt. bere), în Germania: 1 stein ~0,5 l
steinkast (metr) v. **stone's throw**
stellite (met, mas-un) aliaj dur (pe bază de cobalt), rezistent la uzură, coroziune și la temperaturi ridicate; a încălca cu stelit
stem (bot) trunchi (și de lemn), tulpină, tijă; (el, electr) picior / tijă de lampă, picior / picioruș de componentă electronică; (nav) etravă; (OM) tijă, ax, știft, coadă, ghidaj pentru roata de mână, plunjer; a opri
stem bearing (OM) lagăr(e) de ghidare a axului
stem layer (met) strat de abur (la răcirea cu apă a semifabricatelor)
stemplate (nav) scară de etravă
stem rotation (hidr, mec, OM) rotire a plunjerului cu mișcare liniară din cauza unor componente ale forței hidraulice
stem spider (OM) nervuri de lagăr
stencilling (TH) marcare, imprimare cu șabloane
stenell (constr) tipar; (mas-un, TH) șablon, material pentru executarea șablonului, a forma cu șablonul, a matrița
stent întindere; limită; evaluare; impunere; a întinde; a evalua; a limita; a restrânge; a impune
step (auto) scară; (OM, mas, autom, el) fază, etapă, pas, timp, treaptă, prag, salt (de semnal, de sarcină etc.) tranziție, etaj; (constr) terasare;
step (metr) unitate tradițională pentru lungime, pas: 1 step = 0,5 pace ~ 76,2 cm; (mil, metr) 1 shorter step (US) = 57,15 cm; **step, full step** (metr, muz) pas, unitate utilizată pentru a descrie raportul frecvențelor între două note; două note diferă printr-un pas dacă frecvența celei mai înalte este $2^{1/6} = 1,12246$ din frecvența celei mai joase
step action (mas) acțiune în trepte
step-back welding (met) sudare în pas de pelet / cu revenire / cu întoarcere
step bearing (OM) lagăr axial, crapodină în trepte, pivot (în trepte)
step brazing (TH, OM) lipire (tare) în straturi succesive, cu aliaje cu temperaturi de topire din ce în ce mai scăzute
step-by-step (ind, TH) treaptă cu treaptă, în trepte, gradat (d. procese etc.)
step-by-step drilling (mas-un, TH) găurire în trepte sau cu scoaterea periodică a burghiului din gaură
step-by-step / stepping / stepper motor (mas) motor în trepte, motor pas-cu-pas
step change (fiz, autom) schimbare / modificare în trepte / cu salt

step chuck

step chuck (mas-un, OM) mandrină cu suprafață de strângere în trepte
step control (mas, autom) reglare în trepte
spet disturbance (autom, el) perturbare în cascadă
step down (mas, mec, el) a reduce, a micșora (și tensiunea electrică)
step-down gear (OM) reductor în trepte, angrenaj demultiplicator / reductor
step-down transformer (el) transformator coborât de tensiune / reductor; (met) transformator de reducere
step-down twisting test (mec, metr, OM, materiale) încercare / test la torsiune în trepte (descrescătoare)
step function (mat) funcție constantă, în trepte / pe porțiuni
step gating, stepped side gate (met) canal pentru alimentare suplimentară a maseletei cu metal lichid
step gauge (metr, OM) calibru în trepte
step-grate furnace (termo) focar cu grătar în scară
step hanger (OM) suport pentru scară, balustradă
step hardening-quenching (met, TH) (durificare prin) călire în trepte
step joint (OM) îmbinare / asamblare cu prag
step-ladder (OM) scară pliantă
stepless control (autom, mas) reglare continuă
step out a se scurge, a se revărsa, a ieși în afară
stepped (OM, fiz, autom) (variabil) în trepte
stepped anneal(ing) (met, TH) recoacere în trepte
stepped cones (OM) conuri în trepte (la variație)
stepped control (autom, OM) control / reglare în trepte / în praguri
stepped cutter (mas-un) freză cu dinți profilați în trepte
stepped foundation (constr) fundație în trepte
stepped gauge (metr, OM) calibru în trepte
stepped gear (OM) con cu roți dințate, transmisie în trepte, angrenaj în trepte
stepped hole (OM) gaură / alezaj în trepte
stepped pinion (OM) con de pinioane (la cutia de viteze)
stepped quenching (met) călire în trepte
stepped roll(er) (met, OM) cilindru cu tăblia în trepte
stepped shaft (OM) arbore cu tronsoane de diferite diametre
stepped teeth reamer (mas-un) alezor în trepte, alezor conic cu dinți în trepte
stepped transmission (OM) transmisie în trepte

sterilized

stepped variation of speed (OM, mec) variație în trepte a vitezei
stepped wheel gear(ing) (OM) angrenaj în trepte, transmisie cu con de pinioane
step per tooth (OM) supraînălțare pe dinte
stepping în trepte, eșalonat, (parametru) care evoluează în trepte
stepping control (mas, autom, metr, TH) control în trepte / pas cu pas
stepping motor (el) motor pas-cu-pas
stepping wheel (OM) roată de cuplare / cu clichet
step polymerization (ind chim) polimerizare în trepte
step pulley (OM) roată (de curea) în trepte
step response (time) (autom) timp de răspuns la schimbarea instantanee a parametrului de intrare
steps trepte, pași, etape; (OM) cuzineți de lagăr
step size (OM) mărime a pasului; (mas-un) mărime a avansului
step soldering (TH) procedeu / tehnologie de executare a unei asamblări lipite prin lipiri succesive, cu aliaje care se topesc la temperaturi din ce în ce mai joase
step tap (mas-un) tarod în trepte
step (-)up (el) transformare ridicătoare de tensiune, ridicarea tensiunii prin transformare; a ridica tensiunea; (OM, mas) a crește turația
step-up cure (ind chim) vulcanizare în trepte / treptată
step-up gear(ing) (OM) angrenaj multiplicator de turație (în trepte), transmisie multiplicatoare (în trepte)
step-up in performance (mas) creștere a puterii / a unui parametru de performanță (a sistemului / mașinii)
step valve (OM, hidr) supapă în trepte
stepwise cooking (alim, TH) fierbere în trepte
stepwise polymerization (ind chim) polimerizare în trepte
stepwise screening (materiale, TH) sortare în trepte
steradian (mat) steradian, unghi solid; **steradian (sr)** (metr) unitate standard pentru a măsura unghiuri solide; o sferă are 4π steradiani; $1 \text{ steradian} \cong 0,079577$ dintr-o sferă; $1 \text{ steradian} = 3282,806 \text{ square degrees}$; v. **square degree**
stere (st) (silv, metr) unitate de măsură pentru volum (pt. lemn), ster, metru cub (de lemn)
steric (fiz) spațial
sterile (met, ind, mediu) steril
sterilization (med, alim) sterilizare
sterilize (med, alim) a steriliza
sterilized (med, alim) sterilizat

sterling

sterling veritabil; bun; standard; de bună calitate; monedă de ~ 10 lire sterline
stern (nav) la cârmă, pupa
stern anchor (nav) ancoră de (la) pupa
stern frame (nav) (cadru) etambou
stern-heavy (nav) apupat, încărcat la pupa
stern pipe (nav) nară pupa
sternpost (nav) etambou
sternpost shaft (nav) arbore etambou
sternway (nav) viteză înapoi
stew (aliM) a fierbe înăbușit
sthene (sn) (metr, fiz) unitate de măsură pentru forță, în sistem „metru-tonă-secundă”, utilizată în inginerie, în Europa; 1 sthene = 10^3 N
stibium (Sb) (chim) stibiu
stick băț; (OM) bară, manivelă, mâner, stâlp, vergea, electrod (de sudură); a (se) lipi (de ceva), a adera, a aplica; a înfige; **stick (stk)** (metr) unitate de măsură pentru capacitate sau masă, unt; 1 stick (US) $\cong$ 113 g, 1 stick ~118 ml; **stick (stk)** (metr) băț, unitate de măsură pentru distanță, în special pentru rețele electrice: 1 stick (US) = 3,048 m
stick electrode welding (met, TH) sudare cu electrod învelit (gravitațională)
sticker (chim) adeziv; (inf) etichetă; (alim) etichetă gumată; (auto) foaie tip stick, abțibild
striker break (met) fisură / rupere la suprafață (din cauza lipirii la laminare)
stickiness adezivitate, proprietatea de a se lipi / de a fi lipicios, putere de lipire
sticking (TH) blocare, împungere; perforare; lipire / sudare (defect la turnarea continuă, la laminare, la recoacerea tablelor în pachet); înghetare a electrodului; (el) ardere a contactelor; (OM, hidr) înțepenire
sticking of blank (met) lipirea / atașarea bramei (la turnarea continuă)
sticking of drill-pipe (OM, hidr) înțepenire a garniturii (pe o conductă)
sticking of piston rings (OM, T, termo) înțepenire / gripare a segmentilor de piston
sticking of the valve (termo, auto, T) gripare / gumare a unei supape
sticking-piece (alim) mușchi de la ceafă
sticking tape (ind chim) bandă adezivă
sticking together of the fibers (ind chim) lipire a fibrelor
sticking valve (OM, termo) supapă gripată / gumată
stick limit (materiale, TH) limită de aderență
stick region (met) zonă de aderență (de adeziune)
stick to a (se) lipi pe / de
stick together a se lipi

still

stick weld (OM) îmbinare / sudură / asamblare prin puncte, lipire în / prin puncte
sticky lipicios, cleios (d. materiale)
sticky clay (geol) argilă lipicioasă; (ind chim) clei de lipit
sticky limit (materiale, TH) limită de aderență
sticky sand (geol, constr) nisip argilos
sticky slag (met, termo) zgură vâscoasă
sticky tape (ind chim, OM) bandă adezivă, (el) bandă izolantă / de lipit
stiff rigid, compact, tare, solid, gros, dens, consistent, inflexibil
stiffen a rigidiza, a consolida, a întări
stiffened (constr, OM) întărit, rigidizat
stiffener (OM) placă / cornier / guseu de rigidizare, element de rigidizare (și pt. prevenirea flambajului), eclisă; (chim, plast) element / agent de rigidizare / de întărire
stiffening (OM, constr) (acțiune de) rigidizare / întărire, ranforsare
stiffening bar (OM) bară de rigidizare / care rigidizează
stiffening frame (OM) cadru de rigidizare
stiffening girder (OM) grindă de rigidizare
stiffening iron plate (OM) placă de rigidizare, nervură de întărire, eclisă (metalică)
stiffening joint (OM) legătură / asamblare de rigidizare / care rigidizează
stiffening plate (OM) placă de întărire / de rigidizare / de consolidare, eclisă
stiffening rib (OM) nervură de rigidizare
stiffening sheet (OM) tablă de întărire / de rigidizare
stiffening wall (constr) perete / zid de rigidizare
stiffness rigiditate (forță sau moment pe unitatea de lungime), inflexibilitate
stiffness coefficient (mec, OM) coeficient de rigiditate
stiffness testing (OM, metr) testare a rigidității
stiff saw (mas-un) ferăstrău coadă-de-vulpe
stifle (zool) articulație / încheietură a genunchiului (la cai, câini etc.), genunchi; a se asfixia; (și *fig*) a (se) înăbuși, a mușamaliza (o afacere), a stinge (focul, o mișcare socială etc.); (fiz, muz) a înăbuși (sunetul); a stinge (focul); a se sufoca; a sugruma
stifle frequencies (fiz) a înăbuși frecvențele
Stilb (sb) (metr, fiz) unitate de măsură pentru luminozitate, stilb: 1 stilb = 10^4 candela/m²
still (*adj*) liniștit, fără zgomot, nemișcat, calm, silențios; fotografie de publicitate; (OM, alim, ind chim) alambic, aparat de distilat, distilator, distilerie; calm, liniște; (cinematografie) secvență, cadru; (*adv*) încă (în propoziții afirmative);

still air cooling

(*conj*) totuși; (TH) a picura, a distila, a rafina; a curăți, a purifica; a (se) liniști, a se potoli; **sit** / **lie** / **keep** ~ a păstra liniște; **stand** ~ a sta nemișcat; **the** ~ **small voice** glasul conștiinței; (artă) ~ **life** natură moartă; ~ **it is true** totuși este adevărat

still air cooling (termo, ind) răcitor de aer, cu circulație naturală

still air freezing (alim) congelare în atmosferă calmă (fără circulație forțată de aer)

stillpot (alim, hidr, mediu) bazin de decantare / de limpezire

still-room (alim) distilerie

still shell (OM, alim, ind chim) manta a distilatorului / a cazanului de distilare

Stillson wrench (auto, OM) cheie tubulară (*rar*)

still steam (alim, ind chim) vapori de distilare

stimulate a activa, a excita; a stimula; (*fig*) a împodobi, a încuraja, a îndemna, a stimula

stimulation activare, excitație, impuls, stimul; stimulare; (*fig*) îmbărbătare, îmboldire, încurajare, stimulare

stimulus stimulent, activator; șoc; impuls

sting (OM) ac, bold, vârf ascuțit; (bot) ac, perișor iritabil, țep; (zool) dinte veninos (al unui șarpe); (med) durere ascuțită, usturime, a răni, a bășica, a ustura; (*fig*) imbold, îndemn, provocare; împunsătură; înțepătură; mușcătură, pișcătură, urzicătură; (*fig*) bani furați, bunuri furate; (*fig*) a îmboldi, a îndemna, a stimula, a răni, a durea; a împunge, a înțepa; a înțepa, a urzica (d. urzici etc.); a pișca (d. muște etc.); a încărca nota de plată

stink duhoare, miros greu / urât, putoare; (*fam*) reacție puternică de mânie / de protest, a avea o proastă reputație; a duhni, a mirosi greu / urât, a puți; (*fam*) a fi de proastă calitate

stint cantitate; hotar; limită, limitare, reducere, restrângere; măsură, parte, porție, rație; (ind) schimb; a (se) restrânge; a limita; a fi econom, a face economie la; a limita, a reduce, a restrânge (porții etc.); a se zgârci la

stipulate a stipula, a fixa, a preciza, a stabili

stipulated load (el, OM) sarcină prescrisă / recomandată

stipulation (ec) stipulație, clauză, condiție

stir mișcare, agitație, agitare, amestecare, circulație; ghiont, împinsătură; mestecare; neliniște, senzație, tulburare; umblet; vâlvă; (*fig*) pușcărie; a (se) mișca, a pune în mișcare, a (se) clinti, a (se) urni; a zdruncina; a zgudui; a agita, a amesteca, a tulbura (un lichid); a scutura; (agr) a afâna (pământul); (*fig*) a fi activ / ocupat, a se căzni, a se strădui, a depune eforturi; a avea loc; a clătina; a deplasa; a deranja; a ieși la iveală / la lumină; a începe să circule / să se miște / să

stochastic variable

umble; (*fig*) a încuraja, a iniția, a întreprinde; (*fig*) a înflăcări, a stârni (imaginația etc.), a mișca (inima etc.); a se întâmpla; a muta; a neliniști; a scormoni (focul); (*fig*) a stimula; a trezi; a se trezi (din somn)

Stirling cycle (termo) ciclu Stirling

stir thoroughly a amesteca bine

stirrer (OM, mas, alim, ind chim) amestecător, agitator, paletă de amestecat

stirrer bar (termo) vâtrai de agitare; (met) lance / bară de agitare

stirring (TH) agitare, amestecare; activ; agitat; emoționant; excitant; înviorător; mișcător; neliniștit; ocupat; stimulator; tulburător; (agr) a doua arătură

stirring apparatus (OM) dispozitiv / aparat de amestecare / de agitare, amestecător, agitator

stirring by air injection (alim, ind chim, mediu) agitare / amestecare cu ajutorul jetului de aer

stirring crystallizer (ind chim) cristalizor cu amestecător

stirring device (OM, alim, ind chim) amestecător, aparat de amestecare

stirring implement (met) dispozitiv / vâtrai de pudlare

stirring machine / **mechanism** (mas, om) agitator, dispozitiv (cu acționare proprie) de agitare / de amestecare; (met) utilaj de pudlat

stirring motion (mec, TH, hidr) mișcare de amestecare / de agitare, curgere / mișcare turbulentă

stirring motion stirring paddle (OM) pală amestecătoare

stirring paddle (OM) pală de amestecător / de agitator

stirring pole (alim) făcăleț; (ind chim) tijă de agitare

stirring tank (om, alim, ind chim) rezervor cu amestecător

stirring test probă prin / de agitare / amestecare

stirring up (ind chim, met) agitare a băii

stirring wing (OM) pală amestecătoare / agitatoare / de amestecător / de agitator

stirrup (OM) brățară, jug, cercel, piesă de agățare / de atârnare (în general)

stir up (termo) a ațâța focul; (TH) a agita, a amesteca

sticher mașină de cusut / de prins table / curele

stitching (textile, ind) prindere cu copci / agrafe / prin coasere; (TH, plast) sudare a termoplasticelelor prin presare cu role-electrod de inducție

stitching hook (OM) agrafă

stitching wire (OM) sârmă de legat

stich welding (met, TH) sudare continuă, automată prin puncte (care nu se suprapun)

stochastic variable (mat) variabilă aleatoare

stock

stock (ec, TH) stare, capital de bază, provizie, inventar, depozit, material, materie primă, stoc, rezerve, cantitate de marfă, magazie, bun(uri), stâlp, parc de mașini; (mas-un, OM) adaos de prelucrare, păpușă, talpa echerului; (met) piesă brută, eboșă, țagă; (nav) traversă de ancoră, ax de cârmă; a furniza, a depozita, a stoca, a păstra (și în depozit)

stockage (ec, TH) stocare, înmagazinare

stock anvil (met) nicovală ajutătoare

stock bin (constr, met) buncăr

stock car (auto, ind) automobil de serie

stock column (met) coloană de material încărcat (la furnal)

stock die (mas-un) placă de filetat, clupă

stocked depozitat, păstrat, stocat

stockhold (nav) compartiment al mașinilor

stocker (termo) fochist

stock-exchange (ec) bursă

stock exchange quotation (ec) cotă a bursei, cotă la bursă

stock feed (mas-un) avansul barei, alimentare cu semifabricate tip bară

stock feeder (mas-un, ind chim) dispozitiv de alimentare, alimentator

stocking (acțiunea de) stocare / înmagazinare (și a datelor)

stocking cutter (mas-un) cuțit de degroșat

stocking door (termo) ușa focarului; (constr) ușă a magaziei

stocking tool (mas-un) cuțit de degroșare

stock left for machining (mas-un) adaos de prelucrare

stockless anchor (nav) ancorament

stock number (ind, ec) număr de fabricație / de inventar

stock of tools magazia de scule (și la mașinile unelte cu comandă-program)

stockpile (constr, met) stoc (excedentar sau mai mare decât cel normal / uzual), haldă, stoc, rezervă, depuneri pe fund, a acumula, (constr, met) a depozita în haldă

stockpiling (met, TH) depozitare în haldă / în stoc

stock room (constr, TH) magazie, depozit mic (de materii prime)

stock rudder (nav) ax al cârmei

stocks (ec) acțiuni, hârtii de valoare, fonduri; (nav) calaje

stock shears (mas-un, met) foarfece de profiluri (lamine) grele

stock size (OM) dimensiuni ale pieselor finite depozitate

stock soap (ind chim) bază de săpun

stock stop (mas-un) limitator al avansului de material

stop

stock-taking (ec, inf) inventariere, preluare a inventarului

stockyard (ind) teren de depozitare, de exemplu, pentru piese mari turnate

stoichiometric conditions (chim) condiții necesare apropierii (în practică) de echilibrul stoichiometric

stoichiometric equilibrium (chim) echilibru stoichiometric

stoke (met, termo) a alimenta / umple cu combustibil

stoke (amer), **stokes** (brit) (**St**) (metr, T) unitate pentru vâscozitate cinematică, în sistem; 1 stokes = 1 cm²/s; în sistem SI vâscozitatea cinematică se măsoară în m²/s

stoker (met, termo) dispozitiv de alimentare a focarului / cuptorului și de evacuare a produselor de ardere

stock tank barrel (stb), **petroleum barrel** (metr, ind) unitate de măsură pentru volum, în industria petrolului: 1 stock tank barrel ~158,987 l, petrolul fiind la o temperatură de 15,556°C; 1 stock tank barrel ~ 0,15899 standard m³ (scm), petrolul fiind la 15°C

stone piatră (și abrazivă); **stone** (**st**) (*sg* și *pl*) (metr) unitate tradițională britanică pentru masă, utilizată mai mult pentru persoane și animale: 1 stone ~6,35029 kg

stone coal antracit

stone crusher (mas, constr, ind chim) concasor

stone mill (alim) moară cu pietre

stone plug (auto) bujie cu izolator de porțelan

stone's throw (metr) distanță scurtă, aruncătură de piatră; 1 stone's throw ~ 50 m

stoneware (OM, chim) articole de ceramică de laborator, rezistente la coroziune

stoneware floor (constr) pardoseală de gresie ceramică

stoneware tile (constr) flisă / bucată de gresie

stoning (mas-un) ascuțire (și manuală) a unei scule pe roată / pe disc abraziv(ă)

stool (OM) scaun (fără spetează), scăunel, taburet, reazem, bancă mică, capră, rezemătoare de picioare; (bot, agr) rădăcină, butaș, stolon, trunchi, tulpină, a face butași; (met) fund de lingotieră; (anat, med) evacuare a materiilor fecale, scaun, a avea scaun

stop (OM) stop, oprire, opritor, fixator, diafragmă, limitator, întrerupere, pauză; (cf) haltă, oprire; (mas-un) limitator de cursă; a opri, a stopa, a frâna, a termina, a închide, a încuia, a sta, a întrerupe, a reține, a scoate din funcțiune, a înceta, a staționa; (metr) unitate a expunerii relative, utilizată în fotografie; două expuneri

stop and license plate light

diferă prin 1 stop dacă una este caracterizată prin dublul luminii celeilalte; pe multe camere deschiderea pentru 1 stop este multiplicată cu $\sqrt{2}$ din cea precedentă

stop and license plate light (auto) lanternă / lumină de stop și de spate (și la plăcuța de înmatriculare)

stop and tail light (auto) lanternă / lumină de stop și de spate

stop block (OM) bloc de tamponare

stop bolt (OM) șurub de oprire

stop button (OM) buton de oprire

stop chain (auto, OM) lanț de siguranță

stop-cleat of rudder (nav) limitator de cârmă

stop cock (OM, hidr) robinet / ventil de închidere / de oprire (cu cep)

stop cock box (OM, hidr) carcasă a ventilului / robinetului de închidere

stop device (OM) opritor, dispozitiv de oprire / de frânare; (mas-un) dispozitiv de prindere

stop dog (mas-un) opritor, limitator / de cursă cu reglare de precizie a poziției

stop drill (mas-un) burghiu cu inel opritor

stop gear (OM, mas-un) mecanism de oprire / de blocare

stop knob (OM, mas-un) buton de oprire

stop lamp (auto) lumini / faruri de stop(uri) / de oprire

stop lamp fail (auto) defectare / nefuncționare a luminilor de stop(uri) / oprire

stop lamp fail display (auto) afișaj pentru avertizare în cazul defectării luminilor de stop(uri) / oprire

stop lever (OM) pârghie / manivelă de oprire

stop location (mas-un, mas) poziție de oprire

stop nut (OM) piuliță limitatoare / de oprire / de limitare a cursei șurubului, piuliță cu material compresibil atașat pentru menținerea strângerii / etanșării fără șaibe

stoppage (mec, mas) (acțiunea de) stopare

stop pawl (mas-un, OM) clichet (simplu) de oprire

stopper (alim, chim) dop (și de plută); (OM) opritor, limitator, organ de închidere, a bloca, a zăvorî; (met) dop (la oala de turnare)

stopper bell (met) clopot de încărcare (la furnal)

stopper end (met) dop (la oala de turnare)

stopper ladle (met) oală de turnare cu descărcare prin fund / pe la partea inferioară

stopper rod (met) tijă pentru astuparea orificiului de descărcare (la oala de turnare)

stopper screw (OM) șurub de închidere / de oprire

stop piece (OM) opritor (simplu)

stop pin (OM) știft de oprire / de limitare

stored energy

stopping (mec, mas) (acțiune de) oprire, frânare, care oprește

stopping agent (chim) inhibitor (al unei reacții)

stopping device (OM) dispozitiv de oprire / de frânare

stopping distance (mec, auto, mas) distanță / parcurs de frânare

stopping lever (OM) manetă / pârghie de oprire

stopping off (fiz, el, mec) izolație, protecție (care oprește trecerea căldurii, curentului etc.) (foarte general)

stopping point (fiz) punct de oprire / critic

stopping potential (el) tensiune de stingere

stopping time (mas) timp de oprire / de frânare

stop plate (OM) placă opritoare / limitatoare

stop screw (OM) șurub de oprire / de limitare

stop switch (OM, el) întrerupător

stop up (met, TH) a astupa, a strangula, a opri (turnarea) (și ca defect tehnologic)

stop valve (OM, hidr) robinet / valvă / supapă / ventil de închidere / de oprire

storage (c, inf) memorare, memorie; (ec, TH) depozitare, înmagazinare, stocare, păstrare; depozit; rezervor; (hidr) acumulare, reținere; (el) încărcare a acumulatorului

storage battery (el) baterie de acumuloare

storage bin / bunker / hopper (alim, constr, met) buncăr

storage cell (el) acumulator

storage compartment (auto) compartiment de depozitare

storage device (c, inf) dispozitiv de înmagazinare / de memorare (a datelor)

storage energy (mec, hidr) energie înmagazinată / acumulată

storage hopper (mas-un) buncăr, magazie (și de scule la mașini cu comandă-program)

storage life (materiale, OM) durată de stocare / de depozitare

storage space (c, inf) spațiu de memorare (a datelor) / de depozitare, magazie

storage tank (OM, hidr, alim) rezervor de depozitare / de colectare / de păstrare

storage time (TH, T) timp de depozitare / de păstrare (d. elemente de mașini, lubrifianți etc.)

storage yard (constr) depozit, platformă / teren de depozitare, magazie (nepretențioasă)

store (c) memorie; (TH, ind) rezervor, depozit, magazie, magazin; (c, ind) a înmagazina (și date), a memora, a acumula, a depozita

stored înmagazinat. depozitat, aprovizionat; (c, inf) înregistrat / stocat (în memorie); (auto) plasat (la airbag), depozitat

stored energy (mec, hidr) energie înmagazinată

stored energy welder

stored energy welder (mas-un, TH) mașină de sudat prin impulsuri / de sudat cu energie acumulată

stored energy welding (met, TH) sudare cu energie înmagazinată, sudare cu acumulare de energie

stored heat (termo, met) căldură înmagazinată / acumulată

storehouse (ec) depozit / magazie de mărfuri

store keeping (ec) înmagazinare, depozitare

store-keeper (ec) magazioner

store magazine (ec) depozit, magazie de mărfuri

store-room (constr) spațiu / camere depozitare

stores (ec, ind) provizii, materiale depozitate

store up (ec, ind) a depozita, a înmagazina, a depune, a lega; (ec) a stoca, a face provizii

storey, story; (pl) (brit) storeys, (amer) stories (metr, constr) unitate informală de măsură pentru distanța între două etaje consecutive ale unei clădiri; 1 story ~ 3,0...3,6 m la clădiri înalte și 1 story ~ 2,75 m la clădiri rezidențiale

storing (ec, TH) (acțiune de) depozitare / păstrare

storing damage (materiale, OM) degradare prin depozitare (și necorespunzătoare)

storing damages (materiale, OM) defecte de depozitare (în industria alimentară și ușoară)

story furnace (met) cuptor vertical cu etaje, pentru prăjire

stout (fiz) solid, rezistent, tare, durabil, stabil

stove (alim, ind chim) cuptor, etuvă, uscător

stove drying (TH) uscare în etuvă

stove enamel (ind chim) email cu uscare în etuvă

stove finish (ind chim) lac de uscare în cuptor

stove lid (met) placă de amorsare a vetrei, placă de concentrare

stove pipe (OM) burlan nituit

stove plate (met, OM) placă de armare a vetrei (unui cuptor etc.)

stow (nav) a stivui. a amara, a pune la post (o ancoră)

stowage (ec) stocare, umplere, stivuire (și la nave)

stowage factor (nav) indice de stivuire

stow away (ind) a ambala, a împacheta

STP, stp (metr) abreviere pentru presiune și temperatură standard (0°C și 1 atmosferă sau 101,325 kPa)

straddle milling (mas-un, TH) prelucrare / frezare simultană, cu două freze-disc

straight cinst, corectitudine; drept, vertical; (sport) linie dreaptă; culoare (la pocher); (*fig*) persoană directă, cinstit; corect; just; precis; de încredere, de nădejde; direct; drept; echitabil;

straightening press

exact; fătș; (ec) (vândut) la un preț fix (indiferent de cantitate); rectiliniu, în linie dreaptă; (alim) (*amer*) sec, simplu, fără apă (d. o băutură); sigur; sincer; (*fig*) heterosexual, normal; (*fig*) onest, plictisitor; (*adv*) (a vorbi etc.) deschis, fără menajamente, verde; imediat, numai-decât; direct, drept, cinstit, fără înconjur, pe față, drept, sincer; (a ochi etc.) cu precizie / precis / exact; de-a dreptul; (*rare*) îndată, numai-decât, pe dată, pe loc, fără întârziere, imediat; ~ **ticket** (pol) program politic fără modificări; ~ **thinking** gândire logică; ~ **game** joc corect; **in a ~ line** în linie dreaptă; ~ **away / off** imediat, pe loc, (de)îndată; **keep ~ on** a merge drept înainte; **a ~ issue** (*fam*) un caz simplu

straight arm (OM) braț drept; (anat) braț drept

straight armed pulley (OM) roată (și de curea) cu spițe drepte

straight-arm mixer amestecător cu braț drept

straight-away cut (mas-un) tăiere / așchiere rectilinie

straight bevel gear (OM) angrenaj cu roți conice, cu dinți drepti

straight boring (mas-un) alezarea suprafețelor cilindrice (cu un singur diametru)

straight carbon steel (met) oțel-carbon, oțel nealiat

straight chain (chim) catenă normală / liniară, lanț molecular liniar

straight cup wheel (mas-un) piatră / disc de rectificat tip oală

straight cut (mas-un) tăiere plană

straight cut saw teeth (mas-un) ferăstrău dințat pentru tăiere plană

straighten (constr, TH) a îndrepta (d. centură, table etc.)

straightener (mas-un, OM, ind) dispozitiv / mașină / instalație de îndreptare

straightness liniaritate

straightening (TH) acțiune / proces de îndreptare; care îndreaptă / face plan

straightening and sizing machine (met) mașină de îndreptat și de debitat la dimensiuni

straightening die (met, OM) matriță de îndreptat

straightening machine (met) mașină de îndreptat

straightening mechanism (met) mecanism de îndreptare (la turnarea continuă)

straightening of hole (mas-un, TH) corectare a unei găuri / unui alezaj

straightening-out (TH) (acțiune / proces de) îndreptare (și finală)

straightening plate (OM) placă de îndreptat

straightening press (mas-un) presă de îndreptat

straightening roll

straightening roll (met, OM) cilindru de îndreptat
straightening rolls (met) mașină de îndreptat cu role, cilindri / role de îndreptare
straightening speed (met) viteză de îndreptare
straightening tongs (mas-un) clește de îndreptat
straightening tool (mas-un) matriță / ștanță / sculă de îndreptat (sârme, table etc.)
straightening vane (hidr, OM) supapă de reducere a turbulenței fluidului
straight extruder nozzle (OM, plast, met) cap de extrudat drept
straight faced tool (mas-un) cuțit / sculă cu tăiș drept
straight file (mas-un) pilă cu vârș teșit / drept
straight flat-lap weld (OM, met) cusătură de sudură de colț concavă
straight-flow furnace (met) cuptor cu mers continuu
straight flute drill (mas-un) burghiu cu caneluri / canale drepte
straight fluted reamer (mas-un) alezor cu dinți drepti
straightforward direct, simplu
straight-frame truck (auto, transp) autocamion-platformă
straight-glued joint (OM) îmbinare cu clei
straight grinding machine (mas-un) mașină de rectificat plan
straight-in grinding (mas-un) rectificare (a pieselor cilindrice) fără avans longitudinal
straight-line rectiliniu, cu producție în flux; (mat) (linie) dreaptă
straight-line chart nomogramă
straight-lined (geom) rectiliniu
straight-line lapping (TH, mas-un) lepuire rectilinie
straight-line spot welding (met, TH) sudare prin puncte în șiruri liniare
straight-manganese steel (met) oțel austenitic manganos
straight mineral oil (chim) ulei mineral fără aditivi / adaosuri
straight-pane sledge (met, OM) baros
straight resin (chim) rășină nemodificată
straight-run distillation (ind chim) distilare primară (a petrolului)
straight-shank cutter / drill (mas-un) freză / burghiu cu coadă cilindrică
straight stem (nav) etravă dreaptă
straight-through boiler (termo) cazan cu circulație forțată / directă a apei
straight tool (mas-un) cuțit drept, sculă dreaptă / simplă

strain hardness / hardening

straight toothed (milling) cutter (mas-un) freză cu dinți drepti
straight turning (mas-un) strunjire cu avans longitudinal
straight T-weld (OM) sudură în T (de colț) continuă
straight-way cock (OM, hidr) robinet cu o trecere cu cep
straight-way flanged gland cock (OM, hidr) robinet drept, cu cep, cu flanșe cu presgarnituri, fără devierea fluidului
strain (mec, OM) tensiune, efort, deformare, deformare, alungire, solicitare, sarcină, a deforma, a tensiona, a solicita; (mas-un, TH) a canela, a degaja la un strung, (TH, alim, ind chim, mediu) a filtra sub presiune, a trece prin sită, a strecura
strain age-embrittlement (materiale) fragilitate din cauza eforturilor de lungă durată / prin îmbătrânire sub sarcină
strain age-embrittlement test (materiale, metr) încercare / test la fragilitate și la deformare
strain ageing (met, materiale) îmbătrânire prin deformare / prin procedee mecanice
strain age(ing) hardening (met, TH) durificare prin deformare (mecanică) și/sau îmbătrânire
strain annealing (met, TH) recoacere după deformare
strain at failure (mec, OM) deformare la rupere
strain beyond elastic limit (mec, materiale) tensiune / efort peste limita elastică (a materialului)
strain clamp (OM) clemă de ancorare
strain coefficient (reciprocal of modulus of elasticity) (materiale, mec) coeficient de lungire / de dilatare (inversul modulului de elasticitate)
strain checking (OM, mec) verificare a deformărilor
strained wire (met) sârmă trasă / trefilată
strain energy (mec) energie de deformare
strainer (constr, mec, OM) întinzător, bolț de întindere, epurator, sită; (met) curățitor de piese turnate; (termo, hidr, OM) (filtru cu) sită, (element de) filtru grosier, sorb
strainer core (met) miez perforat
strain ga(u)ge (metr, OM, electr) extensometru, tensometru, marcă tensometrică, tensorezistor
strain hardenability (met) capacitate / aptitudine de ecruisare / de durificare prin procese mecanice / prin deformare
strain hardened steel (met) oțel ecruisat / durificat mecanic
strain hardness / hardening (met) ecruisare

straining

straining (alim) strecurare; (mec) (acțiune / proces de) deformare, tensionare
straining apparatus (alim, ind chim) instalație de limpezire
straining clamp (OM) clemă de întindere
strainless (OM, mec) nedeformat
strain magnitude (materiale, mec) modul de elasticitate, mărime a deformării
strain-measuring instrument (metr, mec, electr) instrument / aparat de măsurat deformații, extensometru, tensometru
strainmeter (metr, mec, electr) instrument / aparat de măsurat deformații
strain rate (mec) viteză de deformare
strain resistance (materiale, mec) rezistență la deformare
strain rod (OM) bară de conducere
strain rods press (mas-un) presă cu coloane
strain roll (OM) rolă / valț de întindere / de îndreptare
strain sensibility (el) sensibilitate la deformare a caracteristicilor unui conductor
straky striat
strand (el) liță, bară / conductor / filament conductor, conductor monofilar neizolat, a cabla; (TH) vână, sârmă, fascicul, toron (de cablu), inimă a cablului, a împleti; (nav) a (se) pune pe uscat, a se rupe parâma
strand casting (met) turnare continuă
stranded (el) toronat, cablat
stranded cable (OM) cablu torsadat
stranded conductor (met) bramă, profil, sleb produs prin turnare continuă
stranding (el) toronare; (mas-un) răsucire; (nav) naufragiu, punere pe uscat, eșuare
stranding wire (OM, el) sârmă pentru cabluri
strand of chain (OM) ramură a transmisiei cu lanț, lungimea lanțului între scripeți
strand roll (met) cilindru al cajei intermediare
strands of wire fascicul de sârme
strange străin; disjunct; straniu; neobișnuit, ciudat
strangling (materiale, OM, hidr) gâtuire
strap (constr) centură, brâu, cordon; (OM) fretă, colier de excentric, eclisă, placă de presiune; (mec, OM) centură / bară la sistem de grinzi, bandă / fâșie de legat, curea, bandă, etrier, scoabă, clemă, zonă îngustă, chingă, cercel, distanțier rigid / semi-rigid
S-trap (OM; hidr) obturator hidraulic în formă de S
strap band (OM) eclisă
strap bolt (OM) bolț cu cârlig / cu nas, prezon / șurub filetat la ambele capete care poate fi

stray field

îndoit în formă de U (pt. montarea țevelor, cablurilor etc.)
strap brake (OM) frână cu bandă
strap iron (met) fier balot
strap joint (OM) rost dintre eclise
strap key (el, OM) contactor cu lamelă elastică
strap(ped) joint (OM) îmbinare / asamblare cap-la-cap cu eclise
strapped weld (OM) sudură cap-la-cap, cu eclisă
strap rail (met) șină lată
strap saw (mas-un) ferăstrău-bandă
strategical materials (mil, ec) materiale strategice (cum ar fi crom, platină, cobalt etc.)
strategy strategie, comportare, linie / tendință de comportare (pe termen mai lung)
stratification (materiale) stratificare; (met) exfoliere
stratified stratificat, stratiform (d. materiale)
stratified plastics (ind chim, plast) materiale plastice stratificate
stratify (TH) a (se) stratifica, a (se) așeza / (se) sedimenta în straturi
stratum, (pl) strata, stratums strat; (geol) formațiune, strat, poziție de zăcământ; pătură; (*fig*) pătură (socială)
straw pai(e), fir de pai; păios, de paie
straw cellulose / pulp (ind chim) celuloză de / din paie
straw file (mas-un) pilă aspră
straw poll (pol) vot preliminar (de sondaj)
stray (el) dispersie electrică, zgomot parazit, fugă; (fiz) difuz; (mat) parazit, auxiliar, secundar; (agr) animal rătăcit (de turmă etc.); copil rătăcit / vagabond / al nimănui; (jur) succesiune fără succesori; care merge la întâmplare; fără șir (d. gânduri); fără țel; hoinar; întâmplător, ocazional; izolat; (luat) la întâmplare (d. un exemplu, un eșantion etc.); rătăcit; rătăcitor; răzleț; răzlețit; a se abate, a se depărta; (*fig*) a se abate (de la), a se depărta (de subiect etc.); a devia; a (se) rătăci; a (se) răzleți
stray capacitance (el) capacitate de dispersie, capacitate parazită
stray coupling (el) cuplaj greșit / parazit, cuplaj secundar
stray current (el) curent vagabond
stray current corrosion (chim, el) coroziune cauzată de curenți vagabonzi / de scurgere
stray discharge (el) descărcare (electrică) secundară
stray electron (fiz) electron vagabond
stray emission (fiz) emisie vagabondă (la magnetron)
stray field (el, fiz) câmp de dispersie / de scăpări

stray flux

stray flux (fiz) flux de dispersie
stray light (fiz, teatru, cinematografie, TV) lumină difuză (folosită în studiouri pentru atenuarea contrastelor)
stray line (fiz) lungime moartă; (nav) porțiune a saulei lochului ordinar (cuprinsă între barcă și primul semn de astar)
stray losses (el) pierderi suplimentare
stray mark (nav) semn de lăsătură (pe saula lochului)
stray pick-up (autom) captare de semnale parazite / perturbatoare
stray power (el, fiz) putere de dispersie, putere pierdută
stray radiation (fiz) radiație de scăpări, radiație parazită
stray signal (fiz, autom) semnal aleatoriu / parazit
streak calitate; caracteristică, trăsătură; curent; dără; fâșie; rând; semn distinctiv; linie; șuviță; (fiz, met) striație, bandă; (met) incluziune filiformă (defect la lingouri); serie neîntreruptă, succesiune, înălțuire (de evenimente); (geol) apofiză, filon; (textile) dungă (de altă culoare); (nav) filă de bordaj din lemn; (fiz) rază (de lumină); (inf) șir de caractere; (fiz, c, TV) urmă / fâșie de culoare (contrastantă), pată (de culoare); (metr, minrl) urmă / dungă colorată lăsată de un minereu pe o placă de porțelan nesmălțuită; (TH, poligrafie) a stria, a produce dungi; a se mișca repede
stream (hidr, geol) curent, curs de apă, apă curgătoare, fluviu, râu, a curge, torent (de lavă); (hidr, termo) jet de curent, curent (de apă, de aer); (nav) curent de maree, a ancora, a lăsa la apă (de la bordul navei), a naviga în curent; curs; (ec) flux de producție; (inf) lanț, suită; (edu) nivel (de pregătire sau performanță) (al elevilor din aceeași clasă); potop (de cuvinte); șiroaie (de lacrimi); șuvoi (de lichid), torent; a arboră, a desfășura (un steag etc.); a da drumul la, a emana, a emite; a fâlfâi, a flutura (d. un steag, plete etc.); a ieși; (fiz) a (se) împrăști, a (i)radia, a izvorî, a (se) răspândi, a răzbate (d. lumină etc.); a se revărsa, a se scurge (d. mulțime); a se scurge; (TH) a spăla
stream anchor (nav) ancoră de curent / pupa
stream barker (mas-un) cojitor hidraulic
stream current (geogr, nav) curent maritim
streamer (el) filament
stream gold (geol) aur de râu
steam-liner (nav) navă cu forme carenate
streamlined (fiz, hidr) aerodinamic, (profil) hidrodinamic

strength in torsion

streamline flow (fiz, hidr) curgere laminară, curent longitudinal
steamline regime regim laminar (de curgere)
streamline resistance of a ship (nav) rezistență la înaintare a unei nave (în aer și în apă)
streamlining (hidr, nav, fiz) formă a unui corp pentru reducerea rezistenței la mișcare în fluide
stream of liquid (hidr) jet / curent de lichid
stream of water (T, hidr) jet de apă
steam through (geogr, hidr) a curge prin ceva, a străbate curgând (d. fluide)
steam tube (fiz, hidr) tub (imaginar) format de liniile de curent
streck (metr, geom, mil) unitate de măsură utilizată în armata suedeză pentru unghiuri: 1 streck = 1/17,5° sau 3,429 minute de arc (moa), sau 1,0159 mil (terminologie NATO); v. **mil**
street (adm) stradă
street elbow (hidr, termo, OM) cot de țevă cu file exterior la un capăt și file exterior la celălalt capăt
stremma (metr) a traditional Greek unit of area, now redefined = 1000 m²
strength (fiz, mec) forță, intensitate, rezistență, putere, tărie
strength at elevated / at high temperature(s) (mec, OM) rezistență la temperaturi înalte
strength at low temperatures (mec, OM) rezistență la temperaturi joase / la îngheț / la frig
strength at pulsating load (mec, OM) rezistență (la rupere) la oboseală pulsatorie / la sarcini pulsatorii
strength calculation (OM) calcul de rezistență
strength cast iron (met, mec) fontă de înaltă rezistență
strength coefficient (OM, mec) coeficient / factor de rezistență / de siguranță
strengthen (OM, constr) a întări, a consolida, a fixa, a rigidiza
strengthening (OM, constr) (proces de) consolidare, concentrare, rigidizare, întărire; (mec, met) durcisare, durificare, ecruisare
strengthening rib (OM) nervură de rigidizare
strengthening ring (OM, constr) inel de rigidizare (și la construcții sudate), inel de strângere
strengthening screw (OM) șurub de consolidare
strength factor (materiale, OM) factor de rezistență, valoare a rezistenței
strength in compression (materiale, mec, OM) rezistență la compresiune
strength in shear (mec, OM) rezistență la forfecare
strength in torsion (mec, OM) rezistență la răsucire / la torsiune

strength of acid

strength of acid (chim) tărie / concentrație a acidului
strength of compression (mec, OM) rezistență la compresiune
strength of current (el, fiz) intensitate a curentului
strength of field (el, fiz) intensitate a câmpului
strength of the film rezistență a peliculei / filmului (acoperirii sau de lubrifiant)
strength of (the) materials (materiale, mec) rezistența materialelor
strength of the solution (chim) tărie / concentrație a unei soluții
strength property (materiale) caracteristică de rezistență
strength test (metr, materiale, OM) încercare / test de rezistență
strength tester (metr, OM, electr, materiale) dinamometru, aparat de măsurat rezistența
strength under shock (mec) rezistență la impact / la șoc
strength weld (met, OM) sudură de rezistență
stress (mec, OM) sarcină, solicitare, încărcare, deformare (mai rar), greutate, forță, tensiune, efort; a solicita; (TH) stres, solicitare psihică
stress amplitude (mec) amplitudine a unei sarcini / tensiuni variabile staționare, amplitudine (ca tensiune / efort) a unui ciclu (de oboseală)
stress analysis (mec, OM) analiză a tensiunilor / eforturilor
stress application cycle (mec, OM) ciclu de aplicare a tensiunii / a efortului
stress calculation (OM, mec) calcul al tensiunii / efortului
stress crack (mec, met) fisură cauzată de tensiuni (și interne)
stress circle, Mohr's stress circle (mec) cerc al tensiunilor, cercul lui Mohr, reprezentare bidimensională a stării de tensiuni într-un punct
stress concentration (mec, OM) concentrare / concentrator de tensiuni
stress concentration factor (mec, OM) factorul concentratorului de tensiuni (la calcul la oboseală)
stress corrosion (met, chim, mec, T) coroziune sub sarcină
stress corrosion cracking (met, mec) (proces de) fisurare din cauza coroziunii sub sarcină
stress cycle (mec, OM) ciclu (de tensiuni)
stress-deformation diagram (mec, materiale) curbă / diagramă tensiune-deformație
stress diagram (mec, OM) diagramă de eforturi
stress distribution (OM, mec) distribuție a tensiunilor / eforturilor

stress-strain curve / diagram / relationship

stressed (mec, OM) tensionat, sub efort, solicitat (mecanic); (med) stresat (d. persoane)
stressed collar (mec, OM) inel / buclă solicitată (la efort) / tensionată
stressed working stands (met) cajdă tensionată
stress ellipse (mec) elipsa tensiunilor (și la oboseală)
stress-equalising anneal(ing) (met) recoacere pentru egalizarea tensiunilor interne
stress-free anneal(ing) (met) recoacere de detensionare
stress from fluid flow (ind chim, hidr, met, OM) tensiuni induse de curgerea fluidului
stress in boom (mec, constr) tensiune / efort în talpa grinzii / construcției
stress intensity factors (mec, materiale, OM) factori introduși de intensitatea tensiunilor (care joacă un rol important în inițierea și propagarea fisurii de oboseală)
stress limit (OM) limită (de efort / de tensiune), fără a preciza tipul de solicitare
stress mark (gram) semn de exclamație
stress measuring device (metr, materiale, OM) extensometru, aparat de măsurat eforturi sau tensiuni
stress measurement (metr, materiale, OM) măsurare a eforturilor sau tensiunilor
stress of second order (mec, OM) tensiune / efort de ordinul doi
stress raiser (mec, OM) concentrator de tensiune datorat schimbării formei (piesei)
stress ratio (mec, OM) coeficient de asimetrie al ciclului (raportul între tensiunea minimă și cea maximă a ciclului)
stress relaxation (mec, OM) relaxarea tensiunilor
stress relief (met, TH) detensionare, îndepărtare a tensiunilor
stress relief annealing (met, TH) recoacere de detensionare
stress relief treatment (met, TH) (tratament de) detensionare
stress relieving (met) stabilizare, (tratament de) detensionare (și prin încălzire și răcire lentă)
stress revealing (met) detensionare
stress-revealing annealing (met, TH) recoacere / revenire de detensionare
stress rupture test (metr, materiale, OM) încercare / test de tracțiune până la rupere
stress-strain characteristic (mec, metr, materiale) caracteristică tensiune-deformare (și la dinamometre)
stress-strain curve / diagram / relationship (mec, materiale, metr) curbă / diagramă / relație / dependență tensiune-deformare

stress testing machine

stress testing machine (metr, mas) mașină pentru încercare la rezistență
stress transmission (constr, mec) transmitere a tensiunilor (într-o construcție)
stress under impact (mec, materiale, OM) tensiune / efort cauzat(ă) de impact
stretch (materiale, mec) (a)lungire, întindere, extensie; (OM) sector, secțiune; a dilua; a întinde, a lungi, a alungi, a trage, a extinde; a strânge; a încorda; (*fam*) a exagera, a minți; abuz; interval de timp mai lung; porțiune; (*nav*) drum drept; efort, încordare; a (se) lărgi, a (se) mări (o mânășă); a (se) întinde; a culca; (zool) a desface (aripile); a se încorda; a fi situat
stretched steel (met) oțel tras
stretched wire (met) sârmă trasă / trefilată
stretcher (constr) cărămidă așezată în lungul zidului, targă, strângător
stretcher leveller (met, mas-un) mașină de îndreptat / de dresat prin întindere
stretcher levelling (met, TH) îndreptare prin întindere
stretcher lines (mec, materiale) linii de curgere / Hartmann
stretcher strain (mec, materiale) linie / deformație de curgere
stretcher-strain marks (mec, materiale) urme ale liniilor de alunecare / de curgere
stretcher strains (mec, materiale) linii / deformații de curgere
stretch forming (TH) formare a unei piese prin ambutisare cu menținerea / presarea marginilor
stretching (materiale, mec) (acțiune / proces de) alungire, întindere, care se alungește / se întinde
stretching caliber (met) calibru de întindere
stretching device (OM) dispozitiv de întindere, întinzător
stretching machine (met, mas-un) mașină de îndreptat / de dresat prin întindere
stretching pass (met, OM) calibru de întindere
stretching resistance (mec, OM) rezistență la tracțiune / la întindere
stretching roll (met) laminor întinzător
stretching-strain limit (materiale, mec) limită de curgere
stretching tool (OM, mas-un) matriță / ștanță de îndreptare
stretching weight (OM) greutate de întindere
stretching wire (OM, constr) cablu de ancoraj / de întindere
stretch out a oferi, a întinde
stretch test (metr, materiale) test / probă / încercare de / la întindere

strike

stretch yarn fir supraelastic
strew a așterne, a presăra, a împrăști
stria, (pl) striae, striations (OM) striu, striație, striuri, striații; canelură; (geol) striații lăsate de ghețari
striate (TH) a canela, a stria; striat, vărgat
striation (TH) striere, striație
strickle (OM) șablon, (met) gabarit, a forma cu șablonul
strickle moulding (met, TH) formare cu / după șablon
strict precis, exact, strict; absolut; aspru; drastic; exigent; inflexibil; întreg; perfect; pretențios; riguros; sever
striction (materiale, mec) gătuire; stricțiune
striction line curbă de gătuire; (mat) curbă de stricțiune (la suprafețe riglate)
stricture (OM) gătuire (și la piese, rezultată din solicitare sau ca formă), îngustare, strâmtare; (jur) condamnare fără apel; (med) contractare, stricțură; critică aspră / severă; gătuire
stride pas; fel de a merge, mers; pas (ca distanță între picioarele desfăcute la mers); pas lung / mare; a călca / merge / păși / umbla cu pași mari; a călca / păși peste (un sanț etc.); a măsura; a sta pe, a încăleca (pe) (o cracă etc.); (mil, metr) altă denumire pentru pace, pas, unitate de măsură pentru lungime; v. **pace**
strident strident, tăios, ascuțit; care iese mult în afara unui grup / unei mulțimi
strike (ec) grevă, a înceta lucrul, a face (grevă, o afacere etc.); a încheia (un târg etc.); (poligrafie) culegere fără împlinire; (geol) descoperire (a unui zăcămint), direcție / orientare a straturilor, a da de un zăcămint, a detecta; (*fig*) lovitură (norocoasă), noroc, succes; lovitură; (*fig*) doză de droguri; (*fig*) refuz de a lucra / de a se juca; (TH) a lovi, a bate, a izbi, a atinge, a imprima (în relief) pe materiale metalice, plastice, pe piele etc.; a stampa, a demonta; a ciocni; a pătrunde (prin); a pocni; (T, chim) strat intermediar depus electrochimic; (met, TH) crater / micro-crater local sau zonă retopită, cauzat(ă) de atingerea electrodului cu piesa; a amuți; a aprinde (prin frecare sau lovire), a se aprinde (d. chibrit); a o apuca, a se îndrepta, a o lua (într-o anumită direcție); (el) a arde (fuzibilul); (muz) a bate (toba), a atinge (clape etc.), a ciupi (strune); (nav) a atinge fundul, a se ciocni de (o stâncă etc.) (d. o navă), a se lovi (de chei, de stâncă, de un recif, de fund), a coborî (o pânză, pânzele pavilionul), a descruși (a coborî o vergă pe punte), a prinde (cu cangea cu harponul etc.), a lovi (cu cangea, cu harponul etc.); a

strike-bound

bate, a suna (d. ceas); a bate (monedă); a bate (fierul etc.); (meteo) a trăsni; (agr, bot) a da (rădăcini), a prinde rădăcini (d. plante); (mil, edu) a ridica (tabăra); a fâșni; a trece repede; a zbură; a da, a trage (o lovitură) (cuiva); a da de, a descoperi, a găsi; a nimeri peste, a da peste; a lăsa în jos; a se lovi (de); (*fig*) a frapa, a impresiona, a face o (anumită) impresie asupra (cuiva), a izbi, a impresiona ochiul / prin (căldură etc.); (*fig*) a cere cuiva ajutor; (*fig*) a întâlni întâmplător, a da peste; (*fig*) a părea (cuiva); a bate la (ochi); (metr) unitate tradițională britanică de măsură pentru volum /cu valoare variabilă): 1 strike ~ 73 l

strike-bound (ec) imobilizat (din cauza unei greve)

strike breaker (ec) spărgător de grevă

strike committee (ec, adm) comitet de grevă

strike pay (adm) alocație acordată greviștilor pentru grevă

strike off (constr) reglare, așezare la același nivel a fundațiilor unei clădiri; a răzui, a înlătura

striker (met, OM) sabot de deformare la laminare oscilantă, cu forjare

striker clutch / fork (auto, OM) furcă a schimbătorului de viteze

striker spring (OM) resort, arc de impact

strike the horn severely (auto) a claxona prin lovirea butonului claxonului

strike through (chim, fiz) migrare / exsudare (și a unui adeziv)

striking (OM) percutor; (constr) decofrare, desfacere a eșafodajelor; (el) amorsare, activare, aprindere (a unui arc); extraordinar; frapant; izbitor; percutant; remarcabil; grevist, (aflat) în grevă

striking back of the flame (termo) întoarcerea flăcării, retur al flăcării

striking by surprise (mil) lovitură (militară) prin surprindere

striking current (el) curent de amorsare, curent de aprindere; (fiz, el) intensitate de răspuns (a unui fuzibil)

striking distance (el) lungime a arcului electric, lungime a scântei

striking face (OM, mec) suprafață de lovire (la ciocan, poanson etc.)

striking face of a hammer (OM) muchie (de lovit) a ciocanului

striking fault (geol) falie longitudinală

striking force (mec) forță de izbire / de lovire

striking gear(ing) (el) mecanism de amorsare / de aprindere; (OM) dispozitiv pentru mutarea curelei

striking hammer (OM, constr) berbec de sonetă, ciocan de imprimantă

strip mill

striking lever (OM) braț bătător, levier al cutiei de viteze, braț / pârghie de bătaie / de lovire; (textile) pârghie de bătaie

striking off (constr) așezare la același nivel a fundațiilor unei clădiri, reglare, umplere a rosturilor

striking surface mixture (ind chim) pastă de chibrituri, pastă fosforică

striking velocity (mec, TH) viteză de lovire / de șoc

striking wheel (OM) roată numărătoare (în orologerie)

striking work (OM) clopoțel (la ceasornice), sonerie

string (textile) sfoară, șiret; (nav) odgon; a lega, a întinde, a încorda

string drive (OM) acționare prin curele cu secțiune rotundă

stringer (OM, constr) grindă longitudinală, diagonală, lonjeron; (fiz) obturator longitudinal; (met) impuritate nemetalică (rezultată dintr-o incluziune deformată / laminată etc.)

stringer plate (nav) tablă lacrimară

stringiness (mec) filare, filamentare (d. un adeziv, un compozit etc.)

stringy alpha (met) fază alfa, alungită și distorsionată (fără spargerea sau recristalizarea grăuntelui), rezultată după prelucrare mecanică nedirecționată

strip șipcă (de lemn); (mec) deformare, bandă, fâșie, panglică, deburaj; a dezbrăca; a deforma; a toci; (constr) a decofra, a scoate; a descoperi; a dezgoli; a goli; (met) bandă, a scoate lingoul din lingotieră, a stripa; (el) a scoate izolația

strip breakage (met, plast) rupere a benzii (la laminare)

strip board șipcă (de lemn)

strip crown (met, plast) bombare a benzii (defect de laminare)

strip cutting-off machine (mas-un) foarfece pentru tăierea / debitarea benzii (de tablă, de material plastic)

strip down (OM) a demonta; (met) a scoate zidăria (unui cuptor, unei oale de turnare etc.)

strip electrode welding (met, TH) sudare cu electrod (tip) bandă

strip end stop (mas-un) opritor automat la apropierea sfârșitului benzii-semifabricat

strip flatness (materiale) plani(e)tate a benzii (lamine)

strip for forming tube (met) bandă de oțel pentru fabricarea țevelor (și prin sudură)

strip iron (met) fier-balot, oțel în bandă

strip mill (met) laminor de benzi

strip off

strip off a șterge, a curăța (și semifabricate în industria metalurgică); (met) a stripa
strip-off (met, TH) stripare
strip of lead (met) fâșii de plumb
stripped surface (met) suprafață stripată / curățată
stripper (met, mas-un) instalație de stripare; (el) sculă / unealtă de îndepărtat izolația
stripper crane (met, transp) pod rulant cu striper, macara striper
stripper plate (met, OM) placă-pieptene de extras modelul
stripper punch (met, OM) poanson de extragere (la laminare)
stripping (el) dezizolare, curățarea izolației; (met) stripare, curățare a unei piese turnate
stripping attachment (met, mas-un, OM) dispozitiv de scoatere, presă de montare, curățător, striper
stripping brush (OM) perie curățitoare
stripping crane (met, transp) macara striper (pt. scoaterea lingourilor), pod rulant pentru stripare
stripping curve (met) curbă de stripare
stripping of alcohol (ind chim, alim) dezalcoolizare
stripping oil (ind chim, alim) ulei absorbant
stripping plant (met) hală / instalație de stripare
stripping plate (met, OM) placă-pieptene de extras modelul
stripping-plate machine (met, mas-un) mașină de format, cu extragerea modelului cu placă-pieptene
stripping plate moulding machine (met, mas-un) mașină de format cu placă-pieptene de extragere a modelului
stripping process (met) procedeu de formare cu extragere a modelului prin / cu placă-pieptene, proces de stripare (a lingourilor)
stripping pump (nav, OM, hidr) pompă de golire / de curățare
stripping ring (OM, termo) segment de raclare
stripping still (ind chim, met) coloană de stripare
stripping tongs (el, OM) clește de curățat izolația / de dezizolat; (met, OM) clește de scoatere a lingoului
strip rolling mill (met) laminor de platbande / îngust
strips (met) bandă / benzi de / din oțel
strip steel (met) oțel lat, platbandă de / din oțel
strip steel rolling mill (met) laminor pentru benzi de oțel
strip stock (met) fâșie de tablă, stoc de tablă în benzi

stroke of engine

strip straightening machine (met, mas-un) mașină de îndreptat benzi
strip uncoil (met, OM) desfășurător de bandă
strip winder (met, OM) înfășurător de tablă / de bandă
strip with holes (met) bandă / tablă perforată
strive a face tot posibilul (să); a se forța (să); a năzui (să); a se strădui (să); a tinde (să)
strive after a căuta să dobândească (ceva); a năzui la / spre; a tinde către / spre; a urmări (ceva / pe cineva)
strive after an end a se strădui să atingă un țel
strive against a se împotrivi (cuiva), a se lupta împotriva, a lupta împotriva, a rezista (cuiva / la ceva)
strive for a căuta să obțină (ceva), a se certa pentru (ceva), a disputa (ceva), a lupta pentru, a se strădui să obțină (ceva)
strive for an end a se strădui să atingă un țel
strive with one another for smth. a-și disputa ceva cu alții, / cu altul, a fi în competiție / în concurență cu ceilalți, a fi în luptă cu ceilalți, a se întrece cu alții pentru a obține ceva
strob (metr, fiz) unitate în sistem metric, pentru viteză unghiulară: 1 strob = 1 rad/s = 9,54930 rot/min
strobe (metr, fiz) a selecționa / controla prin metoda stroboscopului
stroboscope (metr, fiz) stroboscop
stroboscopic tachymeter / tachometer (metr, fiz) tahometru stroboscopic
stroke (mas-un, hidr, mas) cursă, timp (pt. o cursă), lovitură, bătaie, mers (d. un mecanism, o mașină); izbitoră; atac; efort; (med) atac cerebral; atingere (cu mâna); bătaie (a ceasului), mișcare (ritmică); (textile) bătaie; (termo, nav) cursă (a pistolului); (metr) diviziune a scării / scalei; (fig) idee, lovitură, mișcare, străfulgerare (genială etc.); (poligrafie) linie; (nav) șef de rame, bătaie (a vâslei etc.), stil / cadență de rămăre, a da cadența de rămăre (cuiva); trăsătură (de condei); mângâiere; a dezmiarda
stroke adjustment (OM, autom) reglare a cursei (la mașini-unelte, motoare, prese etc.)
stroke-bore ratio (auto, termo) raport cursă-alezaj
stroke capacity (auto, termo, hidr) cilindree
stroke counter (metr, mas-un) contor de curse
stroke decrease (OM, termo, autom, mas-un) reducere a cursei
stroke indicator (OM, termo, autom, mas-un) indicator al lungimii cursei
stroke limiter (OM, termo, autom, mas-un) limitator de cursă
stroke of engine (termo, mas) cursă a motorului

stroke of piston

stroke of piston (OM, termo, auto, hidr) cursă a pistonului

stroke ratio (OM, termo, auto, hidr) raport între cursă și diametru

stroke setting crank (mas-un, OM) manetă / manivelă pentru reglarea cursei

stroke timer (mas-un, autom) aparat pentru reglarea automată a numărului de curse

stroke volume (OM, termo, hidr) cilindree, capacitate cilindrică

strong tare; puternic, rezistent (d. o armată, o persoană etc.), rigid, durabil, trainic, rezistent; aspru, tare, vulgar (d. limbaj etc.); (*fig*) (d. cineva) autoritar, cu mână forte / de fier; (alim, chim) concentrat, tare (d. ceai, cafea etc.), (cu gust) înțepător, iute, usturător; cu miros tare; (*fig*) drastic, tare (d. măsuri); (constr) fortificat, întărit (d. un castel etc.); neînmuat, tare (d. un sunet); (gram) neregulat, tare (d. verbe); puternic, tare (d. lumină, miros etc.); (OM) întărit, robust (d. un element de mașină, proiectare etc.); strâns; tare; (mil) de o anumită forță (numerică), tare (d. o armată etc.); viguros (d. stil); puternic, violent, intens (d. un sentiment etc.); (d. cineva) zdravăn, vânos, viguros, tare, robust, musculos, puternic (fizicește); (*fam*) cu energie, cu tărie, grozav, strașnic; ~ **drinks** (alim) băuturi alcoolice; ~ **prices** (ec) prețuri ferme / în creștere; **one's** ~ **point** punctul tare (al cuiva); **a** ~ **proof** o dovadă convingătoare; **the** ~ cei puternici, cei sănătoși

strong acid (chim) acid tare

strong base (chim) bază tare

Strong-Cobb Unit (SC) (metr) unitate de forță, pentru a exprima duritatea în industria farmaceutică, pe o scară cu 30 de unități: 1 Strong-Cobb unit ~ 7 N

Strong-Cobb test machine (metr, mas) mașină / dispozitiv de măsurat duritatea tabletelor în industria farmaceutică

strong intensity (fiz) intensitate mare

strongly damped (mec, autom) puternic amortizat

Strontium (Sr) (chim) stronțiu

strontium unit (SU) (metr, fizică nucleară, med) unitate pentru a măsura concentrația radioactivă a radioizotopului stronțiu 90 din corp sau din mediu: 1 strontium unit este o concentrație de 1 picocurie pe gram de calciu (pCi/g Ca), în sistem SI reprezintă 37 becquerel pe kilogram (Bq/kg), adică, 37 de dezintegrări atomice pe kilogram și pe secundă

strop (TH) a șlefui, a ascuți

strowger selector / switch (el, electr) selector pas-cu-pas

structural structural (d. materiale, sisteme etc.)

structural transformation

structural adhesive (plast) adeziv structural

structural analysis (metr, materiale) analiză structurală

structural annealing (met, TH) recoacere structurală / pentru modificarea structurii

structural arrangement (materiale) aranjament structural, distribuția de structuri

structural bond (chim, OM) îmbinare / legătură structurală

structural change schimbare structurală

structural composition (materiale) compoziție structurală

structural constituent / component (materiale) constituent / component structural

structural defect (met, materiale) defect de structură

structural design (OM, mas, constr) soluție constructivă de ansamblu (eventual modulată)

structural dimensions (materiale, constr) dimensiuni ale structurii

structural element (chim) element structural

structural formula (chim) formulă structurală

structural fracture (fiz, met) ruptură / fisurare / rupere a structurii

structural frame (constr) schelă, cadru de structură

structural hardening alloy (met) aliaj cu durificare structurală / a structurii

structural iron (constr, met) armătură de oțel pentru construcții

structural material (constr) material pentru / de construcții

structural member (constr, OM) element de construcție, grindă

structural mill (met) laminor de profiluri

structural part (OM, constr) element / piesă de construcție

structural rigidity (constr, OM, mas) rigiditate a structurii

structural shape (met) oțel profilat, produs laminat

structural shapes (constr, met) laminate / semifabricate profilate, profiluri

structural steel (constr, met) oțel-beton, fier-beton, semifabricat din oțel de construcții, oțel profilat (standardizat)

structural steel rolling mill (met, mec) laminor de profiluri din oțel

structural steel section (met, mec) secțiunea profilului / semifabricatului

structural-steel shape (met, mec, constr) profil laminat, semifabricat profilat

structural strength (mec, constr) rezistență a structurii (metalice) / a construcției

structural tongs (OM) clește de nituri

structural transformation (met) transformare structurală

structural viscosity

structural viscosity (plast, hidr) vâscozitate plastică

structural weight (cvonstr, OM, chim) greutate / masă proprie a structurii / construcției

structural wrench (OM) cheie mecanică fixă

structure (constr) structură, edificiu, construcție, clădire; (met, TH) structură, alcătuire, formare

structure analysis (metr, materiale, constr, mas) analiză de structură

structure factor (constr, OM, materiale) factor de structură

structureless (materiale) amorf, fără ordine interioară

structure sensitive (materiale) sensibil la structură, dependent de structură

strut (av) lonjeron; (constr, OM) bară, riglă, traversă, sprijin, contrafișă, stâlp, bară de grindă (solicitată la compresiune); (el) suport; (mec, OM) grindă solicitată la flambaj, flambaj; a sprijini, a propti, a (se) deforma la flambaj

strut frame (constr) grindă cu zăbrele, fermă cu contrafișe

strut jack (OM, constr) vinci de strângere

strut pile (constr) pilot solicitat la compresiune

strutting (constr) întărire, consolidare, rigidizare, antretoază

stu (metr) v. **short ton unit**

stub (silv) butuc, buturugă, ciot; (mas-un, OM) piesă de lungime mică, ax scurt

stubbie (alim) sticlă tradițională de bere, în Australia, de 375 ml

stubs steel (met) oțel rotund calibrat

stub end loss / waste / wastage (met, TH) pierderi de electrozi (la capete)

stub file (mas-un) pilă lată scurtă pentru suprafețe mari

stub tooth (OM) dinte cu înălțime mică / scurtat

stud stâlp, pilastru; (auto) deget / bolț de direcție; (autom, el) buton de comandă, conector (și de terminale); (cf) scoabă de traversă; (el) contact; (OM) știft, nas, ștuț, bolț, opritor, prezon, șurub prizonier, șurub cu ochi / cu ochet, cep, diblu, buton, cui, a îmbina cu șuruburi etc.; (met) suport de miez

stud arc welding (met, TH) sudare prin încălzire cu arc electric (produs între un electrod și piesă) și apoi presare a pieselor de asamblat

stud bolt (OM) șurub prizonier, prezon, bolț

stud chain (nav, OM) lanț cu zale, de punte

studded link (OM) verigă, za (și de lanț)

studding (met) sudare a prezoanelor

stud driver (mas-un, OM) dispozitiv de înfiletat șuruburi

Student's t-distribution (mat, statistică) distribuție Student t

styrene-butadiene rubber (SBR)

stud hole (OM) gaură prin care trece un șurub / un bolț / un știft, gaură / alezaj de trecere

stud nut (OM) piuliță

stud of hub (auto) bulon de roată / de butuc

stud removing jig (mas-un, OM) dispozitiv de ghidare pentru scoaterea șuruburilor rupte

stud setter (mas-un) dispozitiv de înșurubat șuruburi prizoniere

stud wheel plate (OM) mecanism de inversat sensul de mișcare

study studiu, studiere, examinare; a studia, a examina, a cerceta, a investiga

stuff (materiale) material, substanță, masă de etanșare, pastă, steril; a umple, a astupa, a etanșa, a călăfătui; (T) a lubrifia

stuffing (alim) umplutură; de umplutură (d. un material într-un compozit etc.) care umple; (auto) capitonaj, tapițerie; (OM) garnitură de etanșare

stuffing box (OM) îmbinare etanșă, presetupă, cutie / bușă de etanșare, presgarnitură

stuffing box flange (OM) flanșă a presgarniturii

stuffing box gland (OM) cutie de garnitură, garnitură (numai materialul ei)

stuffing box packing (OM) garnitură de etanșare / de presetupă

stuffing box ring (OM) inel de etanșare

stuffing box stud (OM) șurub prizonier de / pentru presetupă

stuffing gland (OM) presetupă (și cu membrană)

stuffing of the fissures (constr) astupare / umplere a fisurilor

stump (silv) ciot, butuc, buturugă

stump mandrel (mas-un, OM) dorn (unilateral) de fixat în mandrină

stunde (metr) unitate de măsură în Elveția pentru lungime: 1 stunde = 4800 m

stunning hammer / hachet (alim, OM) ciocan de sacrificare

sturdiness stabilitate; constanță; vigoare; tărie

sturdy (mas-un, OM) masiv, solid, rezistent, rigid

sturgeon (metr, fiz) unitate de măsură pentru reluctanța magnetică – opusul inductanței: 1 sturgeon = 1 amper pe weber (A/Wb)

style stil; (TH) aspect, tip, construcție, model

stylus (mas-un) cuțit; (metr) stilou, peniță, vârf (de înregistrator), palpator (foarte mic, de exemplu, la profilometre cu contact etc.)

styrene (plast) stiren; vinil-benzen

styrene-butadiene copolymer rubber (SBSR) (plast, ind chim) cauciuc copolimer stiren - butadienă - stiren

styrene-butadiene rubber (SBR) (plast) cauciuc butadien-stiren(ic)

s.u., servo unit

s.u., servo unit (OM, autom) servomecanism
sub (OM) mufă de reducere, reducere, manșon de reducere
subassembly (OM) element, organ (de mașină), piesă detașabilă, bloc, (sub)ansamblu, modul
sub-base (OM, hidr, mas-un) placă de bază
subcontractor (ec) furnizor intermediar, furnizor de piese auxiliare
subcooled (fiz, met) subrăcit
subcooled boiling (alim, met, termo) fierbere locală
subcooling (fiz, met) subrăcire
subcooling condenser (termo) condensator cu subrăcire
subcritical (fiz, mec) subcritic
subcritical annealing (met) recoacere subcritică de recristalizare
sub-crust (constr) strat de bază
sub-cutaneous blowhole (met, plast) suflură / por superficial(ă)
subdivide a subîmpărți, a subdivide
subdivision (ec) subdiviziune; (nav) compartiment, compartimentare
subjective fatigue (TH) oboseală subiectivă (a operatorului) din cauze psihologice, stres, conflicte de muncă etc.
sub-grain (fiz, met) subgrăunte (al structurii)
subgroup (mat) subgrup
subject obiect, subiect, materie, obiect (de studiu); temă; (med) bolnav, caz, pacient; (pol, adm) cetățean; individ, om, persoană; împrejurare, ocazie; motiv, prilej; noțiune fundamentală / de bază; specialitate (d. un profesor, un medic, un inginer etc.); (gram) subiect; (filosofie) subiect, substanță, sine, eu; (mat) variabilă independentă, a supune (în logica matematică); cuceri; a cuceri, a îngeunchea; a pune dedesubt; a supune; **tender** ~ problema dificilă / grea / spinoasă / delicată
subjected to supus / expus la; pasibil de; cu condiția; sub rezerva; a aduce sub influența
subject-index repertor; (edu) indice de materii
subject matter obiect, subiect, materie, temă, conținut, fond
subject to oxidation (materiale) supus / expus oxidării
sublayer (materiale, OM) substrat
sublet (ec) a subarenda, a subînchiria
sublevel subnivel
sublimate (materiale, fiz) sublimat
sublimation (fiz) sublimare
sublimation heat (materiale, fiz) căldură de sublimare
sublime (materiale, fiz) a sublima
submerge (hidr, nav) a (se) scufunda, a afunda, a imersa; a inunda

subside

submerged acoperit; (met, TH) sub flux (la sudare, afinare în convertizor a oțelului etc.); (hidr) cufundat, imersat
submerged arc-welding (met, TH) sudare sub flux / cu arc acoperit de flux
submerged coil condenser (alim, ind chim) condensator cu serpentină înecată / cufundată
submerged condenser (termo) condensator înecată
submerged fermentation (alim) fermentație submersă
submerged lubrication (OM, T) ungere în baie de ulei / în carter
submerged orifice (OM, hidr) diafragmă / orificiu cufundat(ă) / imersat(ă)
submerged piston pump (OM, hidr) pompă submersibilă
submerged tank (OM, hidr, constr) rezervor subteran / îngropat
submergence (geogr, meteo) inundație, revărsare; (nav) imersiune
submersible (OM, hidr) imersibil, submersibil
submersible pump (OM, hidr) pompă imersibilă
submultiple (mat) submultiplu
subnormal subnormal, sub standard (d. produse)
sub-optimization (inf, autom) optimizare parțială / a unui modul / a unei funcții
subordinate (pol, adm, ec) a așeza sub, a subordona
subordination (pol, adm, ec) subordonare
subpermanent magnetism (nav, fiz) magnetism semipermanent
sub-plate (OM, hidr, mas-un) placă de bază
sub-plate valve (OM, hidr) aparat (hidraulic) / supapă pe / în placa de bază
subpress (mas-un) presă de ștanțări intermediare
subpunch (mas-un) perforare prealabilă (pt. lărgire, finisare a găurilor etc.)
subroutine (c, inf) subprogram
subscale (T, chim) oxizi (poroși / solzoși etc.) formați sub suprafață din cauza difuziei oxigenului spre interior
subscript indice (inferior), index; (c) comandă pentru introducerea de indici inferiori
subscription (ec) subscripție, cotizație, abonament
subsequent următor, subsecvent, ulterior, care urmează după
subsequent processing / treatment (TH) prelucrare ulterioară, tratament ulterior
subset (mat) submulțime; subansamblu
subside (chim) a (se) precipita, a (se) depune; (constr) a se tasa, a se lăsa (d. pământ), a se denivela; a cădea la fund (d. un sediment), a scădea, a coborî nivelul; (mas, OM) a slăbi, a ceda

subsidence

subsidence (constr) tasare, scufundare, denivelare; (constr, geol) depresiune, prăbuşire, subsidenţă, tasare; (meteo) alunecare descendentă; (OM, mas) cedare, slăbire; depunere (a unui sediment); descreştere, domolire, micşorare, scădere, potolire (d un proces, un fenomen); precipitare

subsidence ratio (autom) raport de amortizare

subsidiary subsidiar, auxiliar

subsidiary stress (mec) tensiune suplimentară

subsiding tank (OM, mediu, ind) bazin decantor

subsieve analysis (materiale, metr) distribuţie granulometrică a pulberii nereţinute de sită standard de 44 µm)

subsieve fraction (materiale, metr) fracţie granulometrică (care trece, de obicei, printr-o sită de 44 µm)

subsieve powder (materiale) pulbere fină

substance (fiz, chim, met) componentă, conţinut, masă, substanţă, material, natură

substance engaging in flow (fiz, hidr, T) substanţă antrenată în curentul de fluid / care curge (odată cu fluidul)

substantial damage (TH) avarie / distrugere / deteriorare substanţială, care necesită reparaţii costisitoare şi cronofage

substandard subetalon, substandard (d. un produs, o măsurătoare etc.)

substitute (chim) înlocuitor, surrogat, substituit; (OM) rezervă, piesă de schimb; a substitui, a înlocui

substitute material (materiale) material înlocuitor, înlocuitor / de substituţie

substitute steel (mas-un) cuţit cu tăiş aplicat; (met) oţel-înlocuitor (uneori echivalent) (al altui oţel sau a altui material)

substitution (mat, chim) substituţie, înlocuire, substituie

substitutional element (chim, met) element de aliere, care poate înlocui alt element de aliere sau, parţial, elementul de bază

substitution method (chim, met) metodă de substituţie

substitution product (TH) produs de substituţie

substrate (met, chim, T) substrat, strat suport (la acoperiri)

substructure (constr) infrastructură, structură inferioară

subsurface (constr, geol) subsol, subteran; (OM, T) zonă / volum de sub suprafaţă

subsurface pump (OM, hidr) pompă de fund / de adâncime

subsurface structure (constr, geol) structură a subsolului

subsystem subsistem (foarte general)

suction dryer

subtense (geom) coardă corespunzătoare unui unghi, latura opusă unui unghi

subterfuge subterfugiu, mijloc auxiliar

subtract (mat) a scădea; a scoate din

subtraction / subtractive (mat) scădere

subtraction / subtractive (mat) scădere

subtraction sign (mat) semnul de scădere, semnul minus

subtrahend (mat) scăzător

sub-zero refrigeration (alim, fiz, termo) răcire la temperaturi joase / sub 0°C sau °F (atenţie la text)

sub-zero treatment (met) tratament la temperatură joasă / sub 0°C

succeed a urma, a reuşi

succeedent (mat) succesor

success succes, reuşită

succession succesiune, şir

succession of passes (met) succesiune a trecerilor / calibrelor de laminare

successive succesiv

successive approximation(s) (mat) aproximare succesivă, aproximări succesive

successor (mat) succesor, următor

succinct succint, concis

suck (TH, ind) a absorbi, a suga, a aspira, a sorbi (şi aer)

sucker rod (OM) tijă (şi de pompă)

suck off (TH, ind) a aspira, a scoate prin aspirare

sucking off (TH, ind) aspiraţie, evacuare prin aspirare

sucking-off section / plant (TH, ind) instalaţie de aspiraţie

sucking pump (OM, hidr) pompă aspiratoare

sucking room (OM, hidr, termo) cameră de aspiraţie

suck up (OM, hidr) a aspira, a suga, a absorbi

sucrose (chim, alim) zaharoză

suction (OM, hidr, fiz, termo) admisie, aspirare, aspiraţie

suction air aer aspirat

suction apparatus (termo, OM) deflector (la un coş de fum), dren, drenaj, aspirator de aer, aspirator, dispozitiv de aspiraţie

suction casting (met, plast) turnare sub vid

suction conduit (OM, hidr) conductă de aspiraţie

suction connection (OM, hidr) conductă / record de aspiraţie / de absorbţie

suction draghead (nav) capul elidei (la dragă)

suction dredge(r) (nav) dragă aspiratoare

suction dredging (nav, TH) dragare prin aspirare

suction dryer (alim, ind chim) uscător prin aspirare / prin absorbţie

suction effect

suction effect (fiz) efect de aspirare / de aspirație / de absorbție
suction ejector (mas-un, OM) ejector de aspirație
suction filter (OM, termo) filtru cu vid / cu (de) aspirație / de admisie
suction gas producer (termo, ind chim) generator de gaz cu aspirare de aer
suction head (hidr) înălțime de aspirare, cap de aspirare
suction hole (OM, hidr) gură / orificiu de aspirație / de aspirație
suction hood (OM, hidr, termo) sorb, hotă de aspirație
suction hose sorb, furtun de aspirație / de vid (și din materiale plastice)
suction inlet (OM, hidr, termo) orificiu de aspirație / de admisie
suction ladder (nav, OM) elindă
suction lift (hidr, OM) înălțime de aspirație a unei pompe
suction line (OM, hidr) linie / conductă de aspirație / de admisie
suction main (OM, hidr) conductă / țeavă de admisie; (met) conductă de aspirație
suction manifold (OM, hidr) colector de aspirație / de admisie
suction noise (OM, hidr, termo, auto) zgomot la aspirare / la admisie
suction nozzle (OM, hidr, termo, auto) ajutor / orificiu / trompă de aspirare / de admisie
suction pipe (OM, hidr, termo, auto) conductă / țeavă de admisie / de aspirare
suction piping (OM, hidr, termo, auto) conducte / ansamblu de conducte de aspirare / de admisie
suction port (OM, hidr, termo, auto) gură / orificiu de aspirare
suction pressure (hidr, termo) presiune de aspirare / de admisie
suction pump (OM, hidr, termo, auto) pompă de admisie / de aspirare
suction screen (OM, hidr, termo, auto) filtru de / la admisie / aspirare
suction stroke (OM, hidr, termo, auto) cursă de aspirație (la acționări cu piston)
suction stub (OM, hidr) ștuț / racord de aspirație
suction tube (OM, hidr, termo, auto) țeavă / conductă de admisie / de aspirație
suction valve (OM, hidr, termo, auto) supapă de admisie / de aspirație
suction vortex (fiz) vârtej la aspirare
sudden alteration of cross section (OM) modificare bruscă a secțiunii transversale a unei conducte
sudden shut-down (mas, ind) întrerupere de urgență, oprire / întrerupere bruscă
sudden stop oprire bruscă

sulphur content

suds (alim, ind chim) decoctie, spumă, clăbuc de săpun
suds lubrication (T) ungere cu clăbuc de săpun / cu spumă
suds trough (mas-un, OM) tavă a strungului
suet (alim) seu
suffer a suferi, a suporta
sufficient suficient
suffocate a (se) sufoca, a (se) înăbuși
sugar (alim) zahăr
sugar content (alim) conținut de zahăr
sugar-beet knife / stripper (alim, mas-un) cuțit pentru sfeclă de zahăr
sugar-beet washer (alim, mas) spălător pentru sfeclă de zahăr
sugar-juice (alim) zeamă de (sfeclă de) zahăr
sugar of milk (chim, alim) lactoză
sugar refinery (alim) fabrică / rafinărie de zahăr
suit (ec) proces, acțiune, a adapta, a corespunde, a (se) potrivi
suitability for calitatea / proprietatea de a fi potrivit pentru
suitable to / for convenabil; potrivit cu / pentru
suitable for tropics (materiale, OM; mas) rezistent la clima tropicală
suitor administrator; petiționar, solicitant; (jur, adm) pretendent, reclamant
sulfonated oil (alim, ind chim) ulei tratat cu acid sulfuric (pt. a-l face emulsionabil)
Sulfur, Sulphur (S) (chim) sulf
sulfurised oil (ind chim, T) ulei cu sulf activ (pt. creșterea sarcinii portante)
sulk (constr) a sprijini cu o capră
sull (met, chim) rugină, strat de oxid feros
sullage (met) zgură de oală
sullage head / piece (TH) adaos de turnare (la sticlărie, materiale plastice); (met) maselotă
sullage pipe (met, plast, OM) pâlnie răsuflătoare
sulling (chim, met) oxidare după decapare
sully a (se) murdări, a (se) păta, a (se) mânji (d suprafețe etc.); a întuneca
sulphamide (chim, med) sulfamidă
sulphate (chim) sulfat
sulphate-carbonate ratio (chim, termo) raport între sulfați și carbonați
sulphated oil (chim) ulei sulfat
sulpha(tisa)tion, sulphating (chim, met) (proces de) sulfatare
sulphide (chim) sulfură
sulphide embrittlement (chim) fragilitate la hidrogen sulfurat
sulphite (chim) sulfit
sulphizing (met, chim) sulfizare
sulphone (chim) sulfonă
sulphur content (chim, met) conținut de sulf (în unsoari, oțeluri etc.)

sulphur dioxide

sulphur dioxide (chim) dioxid de sulf
sulphureous (chim) sulfuros
sulphuretted hydrogen (chim) hidrogen sulfurat
sulphuric acid (chim) acid sulfuric
sulphurised oil (ind chim, T) ulei conținând sulf activ
sulphur pock marks (chim) pete sulfuroase
sulphur print (met, chim) amprentă Baumann
sulphur removal (met, chim, TH) desulfurare
sulphurisation (chim) sulfurare
Sulfur soap (T, chim) săpun pe bază de sulf
sum (ec, mat) sumă, total; rezultat; esență, fond; problemă de aritmetică; a socoti, a calcula, a aduna; a rezuma
summability (mat) sumabilitate
summable function (mat) funcție însumabilă
summarization (mat, ec) însumare, centralizare, rezumare
summarize a rezuma, a centraliza; a recapitula
summarized (ec, mat) însumat, centralizat, rezumat
summarizing table (ec) tabelă centralizatoare
summarizing tolerance (OM, mas-un) toleranță totală / însumată
summary sumar; concis; rezumat; recapitulare; conspect; expunere sumară / scurtă
summary offence (jur) contravenție
summation totalizare, însumare; total, sumă; rezumat
summer beam (constr, OM) talpă a grinzii
summer vară; (*fig*) (perioadă de) înflorire; de vară, văratec
summer gasoline (ind chim, auto) benzină de vară
summer school (edu) școală / cursuri de vară
summer time vară, timpul verii, timp de vară; ora standard în lunile de vară
summer type diesel fuel (auto, ind chim) combustibil / carburant biodiesel de vară
summing amplifier (autom, electr) amplificator sumator
summing(-)up (ec) totalizare; apreciere generală a unei situații, retrospectivă; care însumează
summit vârf, creștet; pisc; (*fig*) culme, apogeu; (pol, adm) întâlnire la nivel înalt
summit talks (pol, adm, ec) discuții la nivel înalt
summon a soma; (jur) a cita, a convoca; a invita; a aduna
summons, (pl) summonses (jur) citație, mandat, somație; (adm, ec) avertisment, proces verbal, apel, chemare (a autorităților); convocare
sump (OM, mediu) colector de apă
sump drain plug (OM) bușon de golire a băii de ulei
sump hole (OM, hidr) orificiu de golire
sum rule regulă de sumare, regula sumelor
sum total (ec) sumă globală

sunrise

sum up a însuma, a aduna; a rezuma, a face un rezumat; a recapitula
sun (fiz) soare, lumina soarelui / naturală; a lumina, a radia, a străluci
sun-and-planet gear (OM) mecanism / angrenaj planetar, transmisie planetară
sun bath (fiz) baie de soare
sun beam (fiz) rază de soare
sun bow (fiz) curcubeu
sunburn (med) arsură de soare, bronzare; a (se) bronză, a fi ars de soare
sun check (mediu, materiale) crăpătură din cauza soarelui (d. lemn, umateriale plastice etc.)
sundown apus de soare, asfințit
sundries lucruri diverse; (ec) cheltuieli diverse
sun-dry (materiale, textile) a usca la soare
sundry diferit; divers, felurit; amestecat
sunfast (textile, plast) rezistent la acțiunea luminii solare, care nu se decolorează la soare
sunflower (agr, alim) floarea-soarelui
sunflower oil (alim) ulei de floarea-soarelui
sun gear (OM) roată dințată centrală la transmisii planetare
sun glass (fiz, opt) lentilă convergentă
sun glasses (fiz, opt, OM) ochelari de soare
sunglass holder (auto, OM) loc / toc pentru ochelari
sun glow zori, auroră; amurg, crepuscul; coroană / căldură / arșiță solară
sunken (s)cufundat, afundat; coborât; (TH, OM) înecat, îngropat, înfundat, scobit, adânc
sunk hinge balama îngropată
sunk key (OM) pană îngropată
sunk pin (OM) știft cu cap înecat
sunk screw (OM) șurub cu cap înecat
sunk well foundation (constr) fundație cu che-soane deschise
sunk wreck (nav) epavă scufundată
sunlamp (fiz) lampă cu cuarț / cu (raze) ultraviolete
sunless neluminat de soare; (fiz) umbrit; fără lumină naturală
sun light (fiz) lumina soarelui / naturală
Sun mass, solar mass (metr, astronomie) unitate de măsură pentru a exprima mase foarte mari (ale corpurilor cerești), masă a Soarelui: 1 Sun mass $\sim 1,9891 \cdot 10^{30}$ kg
sunny expus la soare, însorit
sun-proof (OM) care nu lasă să treacă / pătrundă razele soarelui; care nu se decolorează la soare, rezistent în lumina soarelui
sun ray rază de soare; (*pl*) **sun rays** lumină ultravioletă, raze ultraviolete
sunrise răsărit de soare; (*fig*) răsărit, început

sunroof

sunroof (auto) trapă
sunshade (auto) parasolar
sun shake crăpătură din cauza soarelui (la lemn)
sunset apus de soare; amurg; (*fig*) asfințit, declin
sunshine lumină de soare; vreme senină; (*fig*) prosperitate
sunstroke (med) insolație
sun-struck (med) lovit de insolație
sunvisor (auto) parasolar
sunward (bot, constr, termo) îndreptat / orientat spre soare (și d. instalații de captare a energiei solare)
sun-wheel (OM) roată dințată centrală (la o transmisie planetară)
super extra, (produs) de calitate superioară; (ec) superintendent; excesiv; extrem de; în exces
superabound (with) a (supra)abunda (în), a fi din abundență
superabundance (supra)abundență, belșug; prisos; exces
superabundant (prea) abundent, îmbelșugat, supra(-)abundent
super-accelerator (fizică nucleară) accelerator ultrarapid
superadd a supraadăuga, a mai adăuga
superaddition supraadăugare
superageing mix (ind chim) amestec de cauciuc, cu rezistență mare la îmbătrânire
superalloy (met) superaliaj (cu un det de proprietăți superioare aliajelor uzuale)
superannuate (ec, adm) a pensiona, a scoate la pensie
superannuated pensionat; învechit, demodat, perimat; uzat
superannuation pensionare; pensie; învechire, perimare; uzare (mai ales morală)
super-atomic bomb (fizică nucleară, mil) bombă termonucleară
superb superb, excelent; de prim rang; luxos; impozant, impunător
supercarburization (met, chim) carburare / cementare excesivă (și ca defect)
supercentrifuge (alim, med, OM) ultracentrifugă, supercentrifugă
supercharge (termo) a supraalimenta; (mec, el) a supraîncărca, a suprasolicita
supercharged engine / motor (termo) motor cu compresor / supraalimentat
supercharger (termo) compresor de supraalimentare
supercharging (termo) supraalimentare, supra-compresi(un)e (la motoare)
supercharging jet (hidr, termo) jet cu supraalimentare

superfluidity

super chopper (OM, autom) selector mecanic ultrarapid
supercompressibility (fiz) supercompresibilitate a gazelor (care nu respectă legea lui Boyle)
superconductivity (fiz) supraconductivitate
superconductor (fiz, materiale) supraconductor
supercool (fiz, termo, TH) a subrăci, a suprarăci
supercooling (chim, met) răcire rapidă, subrăcire
supercritical (fiz, mec) supracritic
super cut (mas-un, TH) dințare dublu fină la pile
superelevation (auto, cf) supraînălțare (la curbe)
supererogate a face mai mult decât i se cere, a face exces de zel
supererogation exces de zel
supererogatory făcut în plus; peste limita obligației; superfluu, de prisos, nedorit
superficial superficial, de suprafață; artificial; (metr) adjectiv utilizat pentru conversia unei unități de lungime într-o unitate de suprafață; aici sinonim cu square – pătrat; **superficial foot** = square foot, **superficial yard** = square yard; în Australia și Noua Zeelandă superficial foot se traduce prin super foot; v. **super foot**
superficial carburization (met, chim) carburare / carbonizare superficială
superficial cementation (met, chim) cementare superficială
superficial current (hidr, geogr) curent de suprafață
superficial expansion (termo, OM) dilatare superficială
superficial (face) hardening (met) durificare / călire superficială
superficialism superficialitate, neseriozitate, netemeinicie
superficiality superficialitate; artificialitate; lucru făcut superficial
superficial layer (T, met) strat superficial
superficial measures (ec, pol, adm, ind) măsuri superficiale
superficies (materiale, OM) suprafață, arie; exterior; aparență, înfățișare
superfine (OM) superfinisat, foarte fin, extrafin; de calitate superioară
superfine file pilă fină
superfines (materiale) pulbere cu particule sub 10 μm
superfinishing (TH) superfinisare, șlefuire fină
superfinishing machine (mas-un) mașină pentru superfinisare
superfinish surface (OM, TH) suprafață superfinisată
superfluidity (fiz, TH) superfluiditate (d. materiale topite, fluide etc.)

superfluity

superfluity superfluitate, caracter superfluu; prisos, excedent; exces
superfluous superfluu, de prisos; inutil; suplimentar, excedentar
superfluously (*adv*) (în mod) superfluu, inutil
super foot (metr) unitate britanică de măsură pentru suprafață, picior pătrat; în Australia și Noua Zeelandă, unitate de măsură pentru volum pentru lemn sau bușteni: 1 super foot are volumul unei scânduri cu arie de un picior pătrat și grosime de 1 inch; în America de Nord aceeași unitate de volum se numește board foot
super-frequency (fiz, mec) frecvență supraînaltă / supracritică
superheat (fiz, termo) supraîncălzire; a supraîncălzi, a crește temperatura aburului peste punctul de saturație
superheated (fiz, termo) supraîncălzit (și d. abur)
superheated steam (termo) abur supraîncălzit
superheater (termo) supraîncălzitor, sistem de țevi (în partea superioară a boilerului) pentru supraîncălzirea aburului
superheat horn (termo) curbă de supraîncălzire (pe diagrama Carnot, în formă de corn)
superheating (termo, met) (acțiune / proces de) supraîncălzire
superhybrid material(s) materiale compozit(e) din polimeri, fibre și particule
superimpose a suprapune, a pune unul este altul; a supratipări
superimposed (TH) suprapus (defect la ștanțare)
superimposing /TH, c, TV) suprapunere (și de imagine), care se suprapune
superimposition (fiz) suprapunere
superincumbent suprapus; atârnat deasupra; (*fig*) apăsător, împovărător
superinduce on / upon a adăuga la, a introduce în plus / peste; a sprijini, a susține
superintend (ec) a gospodări, a supraveghea, a administra, a conduce
superintendence (ec) supraveghere, administrare, conducere
superintendent (TH, adm, ec) supraveghetor, conducător tehnic, șef de exploatare, administrator, director
superintendent engineer (TH, ind, ec) inginer șef
superior (to) superior; mai bun, mai rezistent (decât); excelent; de calitate superioară; extraordinar, puțin obișnuit; (poligrafie) (literă) de sus, de deasupra (rândului); (ec, adm) superior, director, șef, comandant
superior alloy steel (met) oțel înalt aliat
superior bound (mat) margine superioară (a unui interval)

supersonics

superiority superioritate
superjacent aflat deasupra, pe deasupra
superlative suprem, excelent; fără egal; (gram) superlativ
superlattice (fiz) suprarețea
super lock system (auto) suprasistem de blocare, sistem de blocare cu asigurare suplimentară
super-marginal care depășește limitele stabilite
supermarket (ec) supermarket, magazin universal (și cu autoservire)
supernatant liquor (alim, mediu, ind) lichid limpezit (deasupra solidelor sedimentate, în sedimentare gravitațională)
superphosphate (chim) superfosfat
superplasticity (materiale) superplasticitate, capacitatea unor materiale de a se alungi uniform și foarte mult la temperaturi ridicate fără a se rupe
superpose (fiz) a suprapune (oscilații, franje etc.), a interfera; a etaja, a supraetaja
superposed suprapus; etajat, supraetajat
superposed circuit (el, elctr, autom) circuit fantomă / circuit suprapus / circuit virtual
superposition (mat) superpoziție; (fiz, met) suprapunere
superpressure (mec, hidr) suprapresiune
superprofit (ec) supraprofit
super-proton (fizică nucleară) hiperon
super-refractories (met, termo) suprarefractare
super-regeneration (chim) suprareacție
super-retroaction (fiz) suprareacție
supersaturate (chim) a suprasatura
supersaturated solution (chim) soluție suprasaturată
supersaturated steam (termo) abur suprasaturat
supersaturation (termo) supersaturare (a aburului); (chim) suprasaturație
super season a maturiza
super seasoning îmbătrânire (d. materiale plastice)
superscribe a grava, a înscrie; a scrie (adresa pe plic); a pune (și adresa); a menționa
superscript (mat) indice superior, exponent
superscription înscripție; adresă (pe plic); antet; legendă (pe diagrame)
supersede (by) a înlocui (prin / cu); a înlătura, a da la o parte; a elimina, a îndepărta
supersession înlocuire; înlăturare; eliminare, îndepărtare
supersonic (fiz, av) supersonic, ultrasonic
supersonic dispersed oil (ind chim, TH) ulei dispersat cu ultrasunete
supersonics (fiz) ultraacustică, supersonică (parte a fizicii)

superstrong metal (steel)

superstrong metal (steel) (met) metal (oțel) cu rezistență ridicată
superstructure (cf) suprastructură a căii ferate; (OM, constr) suprastructură, șasiu turnant, suprastructură
superstructure of furnace (met) partea superioară a cuptorului
supertax (ec) suprataxă, impozit pe supraprofit
super(-)tension (mec, el) supratensiune, tensiune maximă
supervene a surveni, a interveni
supervenient următor; în plus, suplimentar, adițional; complementar
supervention urmare, consecință
supervise (ec, adm, TH) a supraveghea, a controla (pt. avizare, acceptare etc.), a inspecta, a dirija, a conduce, a aproba (la nivel superior), a superviza
supervising staff (ec, adm, TH) personal de supraveghere / de dirijare (a lucrărilor)
supervision (ec, adm, TH) supraveghere, control, inspecție, avizare (la nivel mai înalt); conducere, dirijare
supervisor (mas-un, TH, ec) maistru, conducător de lucrări, supraveghetor, controlor, administrator
supplant (ec, adm, TH) a înlocui
supplantation (ec, adm, TH) înlocuire; înlăturare
supplanter (ec, adm, TH) înlocuitor
supple (OM) suplu, flexibil, maleabil, mlădios
supplement supliment, adaos; (mat) complementar, suplimentar; completare, anexă, ediție specială; a completa, a suplimenta, a adăuga
supplementary, supplemental suplimentar; adițional; în plus
supplementary benefit (ec) beneficiu suplimentar de stat (în UK)
supplementary air intake (auto, termo) intrare / admisie de aer suplimentar
supplementary gear set (OM, mas) cutie de viteze, suplimentară / auxiliară
supplementary heat (met, termo) căldură suplimentară
supplementary load (el, mec) sarcină suplimentară
supplementary means (ec, TH) material(e) / mijloace auxiliar(e)
supplementation (mat) suplimentare, completare; suplimentare; adăugare
suppletion suplimentare; adăugare
supplier (ec) furnizor, sursă
supplies (alim) alimente; furnituri (de birou etc.); (ec, TH) provizii, aprovizionări, resurse (de materii prime etc.)

supporter

supply (with) (ec) credit, fond(uri), stare, ofertă, procurare, livrare, aprovizionare, furnizare, rezervă, stoc; înlocuire, suplینire; înlocuitor, suplینitor; (TH) alimentare, conductă de alimentare, livrare, furnizare, aprovizionare; suplینitor; a aproviziona (cu), a furniza, a alimenta (cu un fluid de lucru, semifabricate etc.), a livra (și energie), a aduce; a procura; a da; a oferi, a acoperi (necesități); a suplینi, a umple (goluri etc.), a completa (lipsuri etc.); a înlocui (cu); (*adv*) cu suplețe, flexibil
supply and demand (ec) cerere și ofertă
supply base (constr, ec) depozit, bază de aprovizionare
supply circuit (el, alim, hidr) circuit de alimentare
supply current (el) curent de alimentare
supply flow (hidr) debit de alimentare / de intrare
supply network (TH, el) rețea de alimentare
supply of current (el, ind) furnizare de curent
supply of energy (el, ind) sursă de energie, alimentare cu energie (și electrică)
supply of gas (ind) alimentare cu gaz, sursă de gaz
supply pipe (OM, ind) conductă de alimentare
supply plant (ind, ec) uzină furnizoare
supply port (hidr, OM) orificiu de alimentare
supply pressure (hidr) presiune furnizată de motorul hidraulic
supply pump (OM, hidr) pompă de alimentare
supply valve (OM, hidr) supapă / robinet de admisie / de aspirație
support (OM) suport, reazem, consolă, sprijin, postament, susținere; (mat) reprezentant, mulțime suport; ajutor; susținător (și de familie); întreținere, subzistență; a susține, a sprijini, a rezema, a propti, a consolida; a încuraja, a dovedi, a corobora; a suporta; a ajuta; a adevăra, a confirma; a întreține (o discuție etc.); a duce
supportable suportabil, tolerabil; admisibil; care poate fi susținut (d. o lucrare etc.)
support costs (ec) totalitatea cheltuielilor cu exploatarea unui utilaj (echipament de testare, monitorizare, piese de schimb, mentenanță, facilități, calificare a personalului etc.) exclusiv cele pentru manoperă și plata personalului auxiliar
support die block (met, OM) bloc port-pastilă (la forjă, la matrițare)
supported sprijinit, suportat, proptit, rezemat, susținut
supported film adhesive (plast) adeziv film cu / pe suport
supporter (pol, ec) suport; susținător, partizan, adept; (OM) suport, reazem, proptea

supporting

supporting susținere, proptire, purtător (OM) susținător, care susține / sprijină / reazemă, de sprijin / reazem / suport / susținere; secundar, cu rol secundar

supporting area (OM, mec, constr) suprafață / arie de susținere / de reazemare / de reazem

supporting arm (OM) suport tip consolă

supporting beam (OM, constr) grindă de susținere / de suport

supporting bearing (OM) lagăr de susținere / de reazem

supporting bracket (OM) suport / consolă de reazem

supporting capacity capacitate portantă, capacitate de încărcare

supporting document (ec) act justificativ

supporting element (OM, constr) element portant / de susținere

supporting flange (OM) flanșă de suport

supporting force (OM, mec, constr) forță pe reazem / de susținere

supporting frame (OM) cadru-suport, schelet purtător, cadru de sprijin, batiu (și de mașină)

supporting gas (fiz) gaz purtător

supporting journal (OM, T) lagăr de reazem / de sprijin

supporting mass (OM, mec) masă / bloc de rezistență

supporting pin (OM) fus, cep / știft de reazem

supporting pivot (OM) pivot de reazemare, pivot-suport

supporting plate (OM) placă de reazem

supporting point (mec) punct de reazem

supporting power (mec, OM) capacitate portantă, capacitate de încărcare / de susținere, forță / putere de sustentație

supporting reaction (mec, OM) reacțiune în reazem

supporting ring (OM) inel de reazem / de susținere

supporting rod (OM) bară de suport / de întărire

supporting saddle (OM) cuzinet de reazem

supporting shackle (OM) cercel / inel de susținere / de suspendare

supporting shoe (OM) cuzinet / sabot de reazem

supporting strand (OM, mec) cablu purtător / de susținere

supporting surface (OM, mec) suprafața portantă, platformă de susținere, suprafață de sprijin / de reazem

supporting table (OM) masă / platformă de sprijin / de depunere

supporting truss (OM, constr) fermă (metalică) de sprijin

sureness

support plate (OM, mas-un, TH) placă-suport, placă de reazem

support pressure (OM, mec) presiune pe reazem

support rod (auto, OM) tijă de suport

support without failure (OM, mas) a rezista / suporta fără a se rupe / fără a se defecta

supposably supozabil; de presupus

supposably (*adv*) de presupus; probabil; după toate probabilitățile

suppose a presupune, a bănuși, a crede; a implica; a trage după sine; a trebui să; a face o presupunere

supposed presupus, pretins, așa-zis

supposedly (*adv*) după cum se presupune; prin supoziție

supposing presupunând, care presupune, dacă, în cazul când / că

supposition presupunere; supoziție, ipoteză; bănuială; prezumție; sens, înțeles, semnificație (pt. un cuvânt, simbol etc.)

suppositional ipotetic, presupus

suppress a înăbuși, a reprimă; (pol) a interzice; (ec) a confisca; a suprima; a pune capăt, a face să dispară; a reține; a stăpâni; a ascunde; (TH) a atenua vibrațiile, a frâna, a închide

suppressed range (metr, autom) interval fără zero (al unui parametru)

suppression înăbușire, reprimare; (hidr) reținere; ascundere

suppressive (pol, adm) represiv

suppressor frână (și *fig*)

supranational (pol, adm, ec) supranațional, suprapratal

supremacy (pol, ec) supremație, poziție dominantă, preponderență

supreme suprem; cel mai mare / înalt etc.; critic, dificil, extrem, greu; fatal; ultim

supremum (mat) cel mai mic majorant

surcease a înceta; încetare

surcharge (mec, el, hidr) sarcină suplimentară, suprasarcină, supraîncărcare; (adm) amendă, supratăxă; a supraîncărca (și un acumulator), a supraalimenta (și un motor); (adm) a amenda, a cere supratăxă pentru

surcharged steam (termo) abur nesaturat

surcoat (textile) bluză de vânt, vindiac

surd (mat) număr irațional

sure sigur; convins; cert; de nădejde

sure-enough (*amer*) real, adevărat; sigur

surely (*adv*) (în mod) sigur; în siguranță; cu încredere; cert, categoric, fără îndoială; cu siguranță, cu precizie

sureness siguranță, certitudine; convingere fermă; fermitate, hotărâre

surety

surety (ec) aval; (TH) siguranță, securitate
surf (nav) brizanți, resac, deferlare, val
surface suprafață, arie; zonă, regiune; (OM) față, parte de sus, exterior; superficial; aparență; (av) plan; superficial, de / la suprafață; (TH) a lustrui (o suprafață), a polei; (nav) a aduce a suprafață (un submersibil); (poligrafie) a satina, a velina; (constr) (d. drumuri) a îmbrăca, a pietrui
surface action (fiz) acțiune de suprafață / superficială, efect superficial / pelicular
surface-active (fiz, chim) tensoactiv, activ de / la suprafață
surface-active agent (chim, T) agent tensoactiv / cu acțiune la suprafață
surface activity (fiz) activitate superficială
surface adsorption (T) adsorbție superficială
surface analyser (metr, T, fiz) profilometru, profilograf
surface attraction (fiz) atracție la suprafață
surface bearing (OM) reazem plat
surface boiling (fiz, materiale) fierbere de suprafață / locală
surface brightness (fiz) strălucire de suprafață
surface broaching (mas-un, TH) prelucrare a suprafețelor prin broșare
surface carburising (met, chim) carburare / cementare (superficială / de suprafață)
surface cementation (met, chim) cementare (superficială)
surface charge (el, mec, fiz) sarcină / încărcare pe suprafață, sarcină superficială
surface checking (OM, metr) verificare a suprafeței (din punct de vedere al rugozității, dar și a defectelor metalurgice)
surface chill (termo) răcitor de / la suprafață
surface cleaning (TH) curățare a suprafeței (la lipire, sudare etc.)
surface coating (OM, TH) acoperire superficială, strat de acoperire a suprafeței
surface combustion (termo) ardere pe / la suprafață
surface condition (mas-un, OM, met, T) calitate a suprafeței (și referitor la rugozitate), stare / structură a suprafeței / a stratului superficial
surface constraint (mec) tensiune superficială
surface contact (mec, T) contact superficial / direct între două suprafețe, contact pe o suprafață
surface converting (met, el, TH) călire superficială (și cu curenți de înaltă frecvență)
surface cooler (termo, mas) răcitor prin suprafață / prin stropire
surface corrosion (chim, materiale) coroziune superficială / de suprafață

surface layer

surface crack (OM) crăpătură / fisură de suprafață; (met) fisură superficială
surface decarburization (met, chim) decarburare superficială (și defect)
surface defect (met, mas-un, OM) defect de suprafață
surface discharge (el, fiz) descărcare superficială
surface effect (fiz) acțiune superficială, efect de suprafață, efect pelicular
surface element (mat, mec) element de suprafață (și în modelare)
surface energy (fiz) energie de suprafață / care caracterizează suprafața
surface evaporation (fiz) evaporare superficială / la suprafață
surface fall (geogr) depresiune de teren
surface feet per minute, SFM (metr, mas-un) unitate de măsură pentru viteza de rotație a unei scule rotitoare (la strung etc.), picioare pe minut (la așchiere etc.)
surface film (fiz) peliculă superficială
surface finish (TH, OM, T) calitate / stare / structură a suprafeței
surface finishing (TH, OM) finisare a suprafeței
surface foot (metr) similar cu picior liniar; v. **linear foot**
surface forces (TH, OM, T) forțe superficiale / de suprafață
surface formation (TH, OM, T) formare / generare a suprafeței
surface friction (OM, T) frecare de suprafață
surface gauge (metr, OM) trasator paralel
surface grinder (mas-un, TH) mașină de rectificat plan
surface grinding (mas-un, TH) rectificare plană
surface grinding machine (mas-un) mașină de rectificat plan
surface hardening (TH, materiale) durificare / întărire superficială; (met) călire superficială
surface hardness (materiale, mec) duritate superficială
surface harmonic (mat) funcție sferică
surface imperfection (TH, OM) defect de suprafață
surface integral (mat) integrală de suprafață
surface-inactive agent (chim, T) agent inactiv de suprafață
surface irregularity (OM) abatere de la forma ideală / cerută (defect), neregularitate a suprafeței
surface lathe (mas-un) strung frontal
surface layer (mec, T, OM) strat superficial / de suprafață

surface layer welding

surface layer welding (TH, met) încărcare prin sudură (pt. recondiționare, acoperire etc.)
surface leakage (el) scurgere / curent / fugă superficială / de suprafață
surface loading (mec) sarcină pe suprafață
surface mapping (constr) ridicare topografică
surface milling (mas-un, TH) frezare plană
surface milling machine (mas-un) freză pentru frezare plană
surface modification (mec, fiz, hidr, TH) modificare de suprafață / a suprafeței
surface normal (geom) normală la suprafață
surface of failure (OM, T) suprafață de ruptură / a rupturii / de alunecare / deteriorată
surface of fracture (met) casură, suprafață (caracteristică) rupturii / fisurii
surface of guide (mas-un, OM) suprafață de ghidare
surface of revolution (mat, geom) suprafață de rotație / de revoluție
surface of separation (fiz) suprafață de separare
surface of the water (hidr) suprafață / oglindă a apei
surface plate (mas-un, OM) placă de control / de îndreptare, masă de verificare
surface pore (met, T) por de suprafață
surface pore (mec, el) potențial de suprafață
surface preparation (TH) pregătire a suprafeței (la lipire, sudare etc.)
surface pressure (fiz) presiune / tensiune superficială
surface profile (metr, T) profilul suprafeței. (la profilometria suprafeței)
surface protection (OM, chim) protecție a suprafeței
surface quality (OM, T) calitate a suprafeței
surface ray (fiz) undă de sol, fascicul terestru
surface reaction (chim) reacție de suprafață
surface roughness (OM, T) rugozitate a suprafeței
surface roughness test(ing) (metr, OM, T) determinare a parametrilor rugozității
surface scratching test (met, plast, T, metr) test de duritate prin zgâriere
surface screw (mas-un, OM) șurub al mecanismului avansului transversal
surface speed (mas-un) viteză (circumferențială) de așchiere
surface stress (mec, fiz) tensiune superficială / la suprafață
surface structure (met, fiz) structură superficială
surface tear (mec, materiale) fisură superficială (prin forfecare / sfâșiere)
surface temperature (termo) temperatură a suprafeței / la / pe suprafață

surge

surface tempering (met, TH) călire superficială (eventual cu revenire)
surface tension (met, fiz, hidr) tensiune superficială / la suprafață
surface-tension force (fiz) forță capilară, forță generată de tensiunea superficială
surface thermal damage (OM, T, TH) defect termic de suprafață
surface-to-air (mil) sol-aer, antiaerian
surface treating (met, plast, chim, TH) tratare superficială / a suprafeței
surface treatment (met) tratament superficial; (TH) prelucrare a suprafeței (foarte general)
surface under pressure (mec, hidr) suprafață de presiune
surface viscosity (hidr, T) vâscozitate a peliculei superficiale
surface waviness (OM) ondulație a suprafeței
surface waviness high value (OM) valoare maximă a ondulației suprafeței
surface waviness width value (OM) valoare a lungimii ondulației suprafeței (măsurată între două vârfuri consecutive)
surface work (OM, fiz, chim) acțiune superficială / pe suprafață, efect superficial / pelicular
surface zone (fiz, OM) zonă marginală / de suprafață
surfacing (mas-un, TH) strunjire a suprafeței frontale; (TH) căptușire, strat de suprafață, nivelare, netezire / tratare a suprafețelor; (met) încărcare a suprafețelor prin sudură (recondiționare prin sudură) / prin pulverizare etc.; (nav) ieșire la suprafață (și a unui submarin)
surfacing feed (mas-un) avans transversal la strunjire plană
surfacing lathe (mas-un) strung frontal
surfacing motion (mas-un) avans (automat) la strung
surfacing pressure (fiz) presiune superficială
surfacing screw (mas-un, OM) șurub al mecanismului de avans transversal
surfactant (chim, T) agent tenso-activ, (aditiv) detergent
surfeit supraabundență, surplus; exces; îmbuibare, lipsă de cumpătare (la mâncare și băutură); prisos; saț; a (se) îmbui; a (se) îndopa; a suprasatura
surf (nav) cu brizant / resac
surge (el) supraindensitate / supratensiune tranzitorie, curent tranzitoriu anormal; (nav) valuri mari de hulă, distanță de câștigare sau pierdere a vitezei, resac, a se ridica pe valuri, a fi aruncat pe valuri, a fi la un cablu; (TH) a merge neregulat (și d. un motor)

surge back and forth

surge back and forth (OM, mec) a vibra alternativ, a oscila
surgeless liniștit, lin (d. funcționarea unei mașini)
surge pressure (el) tensiune de șoc; (hidr) presiune de vârf
surge protection (el) protecție împotriva supra-tensiunii
surge protector (el, electr, autom) dispozitiv de protecție intercalat între computer / aparat și sursa de putere
surge pump (OM, hidr) pompă cu membrană
surge tank (hidr) recipient / compensator tampon, castel de apă, cameră de echilibru, rezervor de egalizare
surgical soap (ind chim, med) săpun medicinal
surjection (mat) surjecție, aplicație surjectivă
surmisable presupus; ipotetic; prezumtiv
surmise presupunere, ipoteză, bănuială; a presupune; a ghici, a bănuî
surmount a învinge; a surmonta (o dificultate etc.), a trece peste, a depăși (în înălțime); a escalada
surmountable surmontabil, care poate fi trecut / depășit
surmounting învingere, depășire, care trece peste
surname nume de familie; a supranumi
surpass a întrece, a depăși; a fi superior
surpassing excepțional, fără pereche; care întrece / depășește / este superior
surplus excedent, surplus, suplimentar; excedentar, în surplus
surplus gas (met, ind chim) gaz în exces
surplus heat (termo) exces / surplus de căldură
surplus of power (mas, mec, el) exces de putere / de forță / de energie
surplus production (ec) supraproducție
surplus value (ec) plusvaloare
surprise surpriză, surprindere; cadou, dar; nepregătire; a surprinde, a lua prin surprindere / pe neașteptate
surprised surprins, mirat
surprisedly (*adv*) cu surprindere, surprins
surrender (mil) predare, capitulare, a ceda, a se preda
surrogate (adm) locuitor; supleant; (ind, TH, materiale) înlocuitor, surrogat
surround (constr) a înconjura, a împrejmui, a îngrădi; a încercui, a închide
surrounding înconjurător, care înconjoară; ambiant; împrejmuitor
surrounding air mediu, aer înconjurător
surroundings circumferință, împrejurimi, vecinătate; mediu înconjurător, ambianță
surtax (ec) suprataxă; a impune o suprataxă
surveillance (adm, ec, TH) supraveghere; control, inspecție, observare sistematică

susceptibility to quench cracking

survey control; (geol) prospecți(un)e, ridicare geologică; trecere în revistă; examen, examinare, cercetare, studiu, studiere; inspecție, inspectare; anchetă; sondaj; (fiz) control; (agr) hotărnicire, cadastru, măsurare de teren; ridicare topografică; (constr, OM) releveu; (mas) revizie; expertiză; cuprindere cu privirea; a ridica (o hartă), a supraveghea; a privi, a cuprinde cu privirea (un peisaj etc.); a inspecta, a cerceta, a studia; a examina; a măsura (un teren), a face un releveu, a face o expertiză; a trece în revistă
survey foot (metr) picior cadastral / de cadastru, unitate mai veche de măsură pentru suprafață, utilizată în US: din 1959 1 survey foot a fost înlocuit cu **international foot** = 30,48 cm, dar este încă utilizat în măsurători cadastrale
surveying (adm, ec, TH) control, inspecție, inspectare, executarea unei expertize, topografie, releveu, prospecțiuni
surveying instrument (metr) aparat / instrument de control, monitor
surveying panel planșetă topografică, monitor al unui soft topografic
survey of heights (constr) nivelare
surveyor controlor, supraveghetor; inspector; topometru; geodez; topograf
surveyor's rod (OM) baliză, jalon
surveyor's tape (OM, metr) ruletă
survivability (mas) capacitate a unui sistem de a funcționa satisfăcător în mediu ostil
survival supraviețuire; rămășiță
survival probability (ind, TH) probabilitate de funcționare / de supraviețuire / de viață (a unei piese, a unui ansamblu etc.)
survive a supraviețui, a rămâne în viață
surviving care supraviețuiește
survivor supraviețuitor
survivor curve (TH, mas) curbă de supraviețuire (de fiabilitate) (a unui lot de piese, mașini etc.)
SUS (metr, hidr, T) simbol pentru Saybolt Universal Second – unitate de măsură pentru vâscozitate; v. **Saybolt Universal Second**
susceptibility susceptibilitate, sensibilitate
susceptibility to ageing (materiale) susceptibilitate / sensibilitate la îmbătrânire
susceptibility to corrosion (materiale, chim) tendință de coroziune, sensibilitate la coroziune
susceptibility to flakes susceptibilitate la flocurare
susceptibility to grain coarsening (met) susceptibilitate / tendință la granulație mare
susceptibility to hardening (met) susceptibilitate / sensibilitate la călire
susceptibility to quench cracking (met) susceptibilitate la fisurare la călire

susceptibility to welding cracks

susceptibility to welding cracks (materiale, TH) susceptibilitate la fisurare la sudare
susceptible susceptibil; (exagerat de) sensibil; impresionabil
susceptible of susceptibil de; pasibil de; care permite / îngăduie să / o interpretare
susceptive susceptibil; receptiv
susceptivity susceptibilitate; receptivitate
suspect (of) a suspecta, a bănuî (de); a se îndoi (de); ~ **that** a-și imagina, a crede (că); a fi bănuitor; suspect, bănuî (că / de)
suspectable suspect, care poate fi suspectat / bănuî
suspend (ec, adm) a suspenda (și din serviciu), a atârna, a agăța; a sista, a opri; a amâna; a exclude
suspended suspendat (și din serviciu), atârnat, agățat; oprit; în suspensie (d. particule solide într-un fluid)
suspended arch (met, constr) boltă din cărămizi / blocuri refractare suspendate de / cu agățat-toare metalice
suspended centrifuge (mas) centrifugă suspendată
suspended ladder (OM, constr) scară suspendată
suspended matter (fiz) substanțe în suspensie
suspended particles / solids (fiz) particule în suspensie (într-un fluid, lichid sau gaz)
suspended pipe (OM) conductă suspendată
suspended rudder (nav, OM) cârmă suspendată
suspended screen (OM) sită suspendată
suspend work (ec) a suspenda lucrul
suspense suspensie; întrerupere; nesiguranță, nehotărâre; așteptare, suspans
suspension atârănare, agățare; încetare, oprire, întrerupere; (chim) suspensie; (mec, OM) suspensie, sprijinire, rezemare, suspendare; amânare; (adm, mil) suspendare, scoatere din activitate; eliminare
suspension bracket (OM) suport / brățară de suspendare
suspension bridge (constr) pod suspendat
suspension cable (OM) cablu de suspendare
suspension chain (OM) lanț de suspendare
suspension clamp (OM) clamă / clemă de suspendare, placă de suspendare (la linii electrice)
suspension clip (mas-un, auto, OM) brățară de suspendat conducte
suspension device (OM) dispozitiv de suspendare / de suspensie
suspension hook (OM) cârlig de suspensie / de suspendare
suspension lug (OM) nas / cârlig de atârănare

swager, swedging machine

suspension pin (OM) știft / bolț de suspendare / de suspensie
suspension pivot (OM) pivot de suspensie / de suspendare
suspension points (gram) puncte de suspnsie, puncte-puncte
suspension shaft (OM) arbore de suspensie
suspension strand (el, OM) cablu de suspensie
suspension tower (el, OM) stâlp de susținere / de suspendare (a unui cablu etc.)
suspension wire (OM, el) fir / cablu suspendat
suspensive (OM) suspendat, atârnat; (ec, adm) nerezolvat, în suspnsie
suspicion suspiciune, bănuială; presupunere; neîncredere
suspicious care bănuiește, suspicios față de, neîncetător, bănuitor
sustain a susține, a sprijini, a propti; a menține; a prelungi; a încuraja; a face față; a rezista la; a confirma, a adevăra, a întări
sustained susținut, de durată, prelungit; neîntrerupt, continuu
sustained load strength (mec, materiale) rezistență la sarcini de lungă durată
sustained oscillation (fiz, mec) oscilație întreținută
sustenance întreținere, subzistență
sustentation menținere, întreținere (a vieții)
suture (med) catgut, cusătură, sutură, a coase, a sutura; (bot) sutură
suture sizes (metr) mărimi ale catgutului, în unități tradiționale sau în sistem metric, care includ în simbol și alte caracteristici decât diametrul, cum ar fi rezistența la tracțiune
svedberg (S) (metr, fiz) unitate de timp, utilizată pentru a măsura eficiența sedimentării în centrifugi de mare viteză: 1 svedberg = 10^{-13} s
sverdrup (metr, fiz) unitate de măsură pentru debit volumic, utilizată în hidrologie și oceanografie: 1 sverdrup = 10^6 m³/s
swab pământuf, mătură; tampon; (met) a vopsi forma; (nav) coadă de punte; a mătura, a curăța (cu mătura / pământuful etc.)
swag (mec) săgeată de încovoiere; a se apleca într-o parte, a se încovoia
swage (met, OM) matriță de forjat, a forja; (mas, OM, T) a îngusta, a gătui, a strângula
swage block (met) placă perforată
swaged forging (met) piesă forjată în matriță, forjare în matriță
swage nipple (OM, hidr) niplu cu reducție, reducție-niplu
swager, swedging machine (met, mas-un) mașină de forjat / de matrițat la cald

swaging (swedging)

swaging, swedging (TH) forjare în matriță, matrițare (la cald); strângere / asamblare a țevelor prin comprimare (și micșorare a diametre-lor)

swaging hammer (met, OM) ciocan de matrițat

swaging machine (met, mas-un) mașină de forjat radial

swallow a înghiți, a îngurgita; (zool) rândunică

swallow-tailed (OM) cu coadă bifurcată, în coadă de rândunică

swamp (geogr) mlaștină, baltă, smârc; a (se) (s)cufunda, a (se) afunda; a inunda, a îneca; (nav) a se umple cu apă (d. o barcă etc.); (*fig*) a se prăbuși

swamped mooring (nav) corp mort

swampy (geogr) mlaștinos, mocirlos

swarf (mas-un, met) așchie, șpan, resturi de tablă

swarfless (TH) fără așchiere / șpan

swarm a se urca pe, a urca, a escalada; roi de albine, a roi; (*fig*) mulțime; a înghesui

swash plate (OM) disc pendular

swathe legătură; bandaj; a lega, a înfășura, a bandaja; a cuprinde, a înconjura

sway (mec, OM) a (se) legăna, a mișca încoace și încolo; a (se) balansa; a mânui (o sculă); a influența; (ec, adm) a conduce, a guverna; a se înclina, a se aplica (și d. balanță); a șovăi, a ezita, a fi nehotărât; legănare, balansare, du-te-vino

sweapt volume (hidr, termo) volum aspirat / deplasat (la pompe, cilindri hidraulici, motoare etc.)

swear a declara solemn / sub (prestare de) jurământ; a depune (un jurământ); a înjura (pe cineva); a (se) jura (să, că); a jura; a ocări (pe cineva); a presta (un jurământ); a pune să jure

sweat (anat) sudoare, transpirație; efort (al muncitorului); muncă grea; umezeală; (TH) a asuda, a transpira, a exsuda; a (se) aburi; a (se) condensa (fără a forma picături, pe zid); (constr) condens (și pe zid)

sweat cooling (termo) răcirea unui corp poros prin trecerea forțată a fluidului prin el

sweated joint (mas, OM) îmbinare lipită (cu aliaj de lipit)

sweating (constr) transpirație la beton; (hidr) picurare a apei prin infiltrație; (termo) exsudare (la cazane); (materiale) asudare, transpirare, transpirație

sweat roll (OM, termo) cilindru răcitor

sweat shirt (textile) tricou de bumbac, cu mânecă lungă

sweep măturare, măturat; curățare; mișcare; (hidr) curent, șuvoi; (fiz) relatare, baleiaj, explorare, analiză; (mas-un) lungime / deschidere a brațului, rază (de acțiune); cuprins; (constr) spațiu de deschidere (al ușii etc.), zonă de învârtire (a

swell

unui buton, a manivelei etc.); (OM) braț, cot, curbura, sinuozitate, balansor de pompă; (nav) vâslă, lopată; a baleia; a mătura; a spăla, a căra; a trece; a merge (peste); a șterge (praful); a se mișca repede; a se întinde, a se extinde; (met) șablon

sweep-cutting saw (mas-un) ferăstrău mecanic pentru decupat

sweeper (auto, constr, mediu) măturător, măturătoare, mașină de măturat

sweeping iute, repede; impetuos, năvalnic; înins, larg, mare; complet, cuprinzător; măturare

sweepingly (*adv*) repede, rapid, iute; năvalnic; fără alegere

sweepings (mediu) gunoaie, gunoi; (textile, mediu) deșeuri

sweep moulding (met, TH) formare cu șablon

sweep-out (TH) spălare (prin injecție cu apă); (fiz) a baleia, a curăța, a explora; (mat) a genera (o suprafață), a mătura

sweep out a mătura, a curăța (prin măturare), a înlătura (prin măturare); (fiz) a baleia, a mătura (un ecran, o suprafață); (mat) a genera (o suprafață); (TH) a spăla (prin injecție cu apă)

sweep over (TH) a unge, a vopsi

sweet (alim) dulce, zaharat; prietenos; plăcut mirositor, parfumat; melodios; (d. mâncare) proaspăt; dulceață, gust dulce; bomboană

sweetening (ind chim) îndulcire a benzinei cracate; (alim, chim) îndulcitor, substanță care îndulțește, edulcorant

sweet gas (ind chim) gaz natural / metan fără hidrogen sulfurat

sweet marjoram (alim, agr) măghiran

sweet mash (alim) plămădă dulce

sweetmeat (alim) bomboană

sweetness (alim) dulceață, gust dulce; (*fig*) caracter agreabil, farmec; parfum, miros plăcut; prospețime; suavitate

sweet oil (ind chim) țiței neagresiv / îndulcit / dezodorizat; (alim) ulei de măsline

sweet pepper (agr, alim) ardei gras / dulce

sweet potato (agr, alim) batată, cartof dulce

sweets (alim) dulciuri, vinuri dulci

sweet water (geogr) apă dulce; (ind chim) apă glicerinoasă

sweetwort (bot) plantă plăcut mirositoare

swell intensificare; (constr) înfoliere; (nav) (valuri de) hulă; (OM, mas, plast) prag, bordură, umăr, colier, nervură, guler, bombare, umflătură, umflare, umplutură, ridicătură, convexitate; a (se) umfla, a mări, a intensifica; a crește, a (se) ridica; (termo) creștere bruscă a volumului de abur din amestecul apă-abur de sub nivelul apei; (nav) hulă, furtună; (muz) sunet (de orgă), a urca (o notă); (*fam*) ștab; cută (a scoarței pământului);

swelling

(*fam*) elegant; (*fam*) (d. artiști) de prim rang; (*fig*) strașnic, minunat; a face să răsun
swelling umflătură; umflare; creștere; (plast) expansiune, expandare; (TH) dilatare (nu neapărat cauzată de căldură); gâlmă; proeminență; ieșitură; arcuire (la sârmă)
swelling agent (plast, ind chim) agent de expandare / de umflare
swelling binder (ind chim) liant care se umflă (prin umectare)
swelling capacity (materiale) aptitudine / capacitate de umflare / de expandare
swelling heat (chim) căldură de umflare
swelling out (materiale) umflare, înfieri
swell into a preface (în), a schimba (în)
swell up a (se) umfla, a (se) expanda
swept area (OM, nav, TH) suprafață spălată
swept capacity (mas) capacitate cilindrică
swept volume (auto, termo) cilindree, capacitate cilindrică
SWG (metr, el) abreviere pentru Standard Wire Gauge, o unitate tradițională de măsură pentru diametrul (sau aria secțiunii transversale) a unui fir / conductor; în scala American Wire Gauge (AWG), un fir 0000 este un fir cu diametrul de 0,46 inch și un fir calibrat 36 are un diametru de 0,005 inch; alte diametre se obțin prin interpolare; un fir calibrat n gauge are diametrul de $0,00592^{((36-n)/39)}$ inch; în sistemul metric, **metric wire gauge number** – numărul firului calibrat este egal cu de 10 ori diametrul firului; exemplu: un fir calibrat de 8 are 0,8 mm
swift (fiz) rapid, repede; iute, grăbit; (*fig*) susceptibil
swifter (nav) cingătoare de cabestan
swiftness (mec, TH) viteză, rapiditate, iuțeală
swill spălătură; a (se) spăla
swim a înota; a pluti, a merge plutind; a face să plutească; a inunda; (med) senzație de amețeală, vertij, leșin
swimmer înotător; (OM) plutitor, flotor; plută
swimming (nav) pe apă, pe linia de plutire
swimming costume (textile) costum de baie
swimming pool (constr) bazin de înot, piscină, ștrand, băi publice
swimsuit (textile) costum de baie
swine (agr) porc, colectiv de porci, porcine
swine breeding (agr) creștere a porcilor / porcinelor
swine fever (agr) pestă porcină
swing (mec) impuls, vibrație, vibrare, balansare, legănare, (mișcare de) du-te-vino; învârtură, tur; (mas-un) înălțime a vârfulor la strung, turnant; (cf, met) balansare a locomotivei; (fiz,

swing(ing) crane

mec, autom) oscilație, impuls, pendulare, elongație, deviație, amplitudinea oscilației; a oscila, a (se) balansa, a (se) întoarce, a (se) roti, a (se) răsuci, a (se) legăna, a pendula, a se clătina; a schimba direcția; a agita; a agăța, a atârna (nav) girație, balansare, învârtire pe loc, a evita pe ancoră, a gira (pt. determinarea deviațiilor), a face girații / se învârti în jurul ancorei; (mil) a face o întoarcere, a schimba direcția; a (se) da în leagăn; a spânzura, a fi spânzurat; ritm, cadență, mișcare cadențată; (*fig*) toi, punct culminant; (*amer*) a duce la bun sfârșit / până la capăt; (metr) unitate informală pentru un ciclu de muncă (numărul de zile de muncă și cele libere); exemplu: a swing of 10 days poate avea 7 zile de lucru la rând, urmate de 3 zile libere
swingable (OM, mec) oscilant, pivotant, pendular, rotitor
swing arm (OM) braț oscilant
swing axle (OM) ax oscilant
swing bar (nav, OM) palonier
swing beam (OM) grindă / pârghie oscilantă
swing bearing (OM) lagăr oscilant
swing bolt (OM) șurub articulat
swing bridge (transp) pod rotitor / turnant / mobil / de transbordare
swing-bucket elevator (transp, mas) transportor cu cupe basculante
swing channel (OM) jgheab / scoc oscilant
swing check valve (hidr, OM) robinet / ventil pivotant / articulat / rabatabil / cu obturator articulat, ventil de reținere (și cu clapetă)
swing cut-off saw ferăstrău circular pendular
swing diameter (mec) diametru util (la echilibrare)
swing door (constr) ușă batantă
swing drill (mas-un) mașină de găurit pivotantă
swingeing (ec, adm) drastic, sever (d. reduceri bugetare etc.)
swingeing taxes (ec, adm) impozite exorbitante
swing excavator (mas, constr) excavator cu rotire totală (360°)
swing gear (OM) mecanism de pivotare / de basculare
swing-hammer crusher (mas, alim, ind chim, constr) concasor / moară cu ciocane / ciocănele
swing-hammer mill (mas, alim, ind chim, constr) moară cu ciocane / ciocănele
swinging (mec) oscilare, rabatare, basculare, balansare, legănare, rotire, pivotare, răsucire; (fiz) oscilație momentană a frecvenței; (mec) vibrație, pendulare; (nav) evitare; (OM) pivotant, turnant, rotitor, rotativ, basculant, rabatabil
swing(ing) crane (mas, transp) macara rotitoare / pivotantă

swinging door

swinging door (constr) ușă batantă
swinging fork (OM) furcă oscilantă
swinging half-axle (auto, OM) semiax oscilant, arbore planetar
swinging lever (OM) braț pivotant; (mas-un, OM) pârghie basculantă
swinging load (mec) sarcină variabilă în intervale mici de timp / oscilantă
swinging machine (mas, agr, alim) mașină vibratoare
swinging motion (mec) mișcare oscilatorie / de pendulare
swinging oscillation (mec) pendulare
swinging sieve (ind chim, met, OM) sită oscilantă / vibratoare
swinging spout (OM, ind) distribuitor oscilant
swing in production (ec) fluctuație (periodică) în producție
swing jaws (OM) falcă oscilantă (și la concasor)
swing joint (OM) articulație tip nucă, articulație / îmbinare mobilă (pt. re poziționarea țevelor)
swingle (textile) meliță, a melița, a bate
swing lever balansier; (el) braț / pârghie / armătură basculan(ă)
swing line (OM) cablu de manevră
swing link guide (OM, mas-un) ghidaj oscilant
swing loader încărcător cu cupă rotitoare / cu descărcare laterală
swing on the dial (metr) deviație (a indicatorului) pe cadranul scării
swing out a bascula, a rabate
swing-out table (mas, mas-un) masă pivotantă / basculantă
swing over (mec) a bascula, a rabate
swing pipe (hidr) țeavă rabatabilă / articulată / cu poziție variabilă în rezervor
swing-roof arc furnace (met) cuptor (cu arc) cu boltă pivotantă
swing round (mec) a se întoarce (complet, cu 180°), a face o întoarcere completă
swing sieve (OM) sită vibratoare
swing support (OM, mas) lagăr oscilant / de basculare
swing table (mas, mas-un, OM) masă pivotantă / basculantă / rabatabilă
swing tool (mas-un) cuțit turnant (la strung automat), dispozitiv (mic) de polizat
swing tray elevator (mas, transp) elevator cu platouri / plăci basculante
swing-type arc furnace (met) cuptor cu arc, cu boltă pivotantă
swing upward (auto) a se deschide în sus (d. ușa portbagajului)
swinish (agr) porcine, referitor la porc

switchgear oil

swipe (mec) a lovi / da cu putere, a pocni; lovitură puternică; (OM) troliu, pârghie
swirl (hidr) vârtej, anafor, turbion; (hidr) a (se) roti, a se învârti, a face / forma vârtejuri, a se învoluta; (nav) dără, siaj; nor de fum
swirling burner (termo) arzător turbionar
swirling flow (hidr) curgere turbionară
swirling motion (fiz, hidr) turbionare, mișcare turbionară
swirling of metal (met) agitare a băii (de metal topit)
swish a fâsâi, a foșni; a murmura; fâsăit, foșnet, foșnitură
Swiss welding method (met, TH) (metodă / proces / procedeu de) sudare spre stânga
switch bețișor, nuia; (cf) ac, macaz, schimbător de cale, a manevra, a trece de pe o linie pe alta; (el) conjunc tor, întrerupător, disjunc tor, comutator, selector, a conecta, a lega, a comuta, a schimba sensul curentului; (auto, mas) contact, a cupla, a schimba viteza / direcția, a ambreia; (ec) operație comercială prin intermediul unei terțe părți
switchable (el, OM) comutabil (d. un întrerupător etc.)
switch-and-lock movement (el) dispozitiv de deblocare, funcționare și blocare
switch arc (el) arc electric de întrerupere / de comutare
switchblade (el, OM) cuțit / lamă de întrerupător; cuțit (de buzunar) cu arc
switchboard (auto) tablou de bord; (el, autom) tablou de distribuție / de măsurare și control, pupitru de comandă
switchboard plant (el) instalație de distribuție
switch box (el, OM) cutie de distribuție, cutie / casetă a întrerupătorului
switching characteristic (hidr, el) caracteristică de comutare
switch clock (el, autom) întrerupător cu temporizator
switch damper (cf, OM) amortizor de macaz / pentru întrerupător (mecanic)
switch desk (mas, ind) pupitru de comandă
switch fork (OM) furcă conducătoare / de întrerupere / de comutare
switch frame (el, OM) cadru cu selectoare
switch fuse (el) siguranță separatoare / întrerupătoare
switch gear (el, OM) aparat electric / electro-mecanic de conexiuni; (OM) dispozitiv / mecanism de întrerupere / comutare / conectare
switchgear oil (el, ind chim) ulei de întrerupătoare

switch gear distribution (junction) box**swivel**

switch gear distribution (junction) box (el, OM) doză de legătură, cofret / cutie de protecție pentru întrerupător, cutie de distribuție

switch gear oil (el, ind chim) ulei pentru întrerupătoare

switch group (el, autom) (set de) comutatoare de reglare

switch hook (el, OM) tijă de manipulare a separatorului, cârlig de comutare

switch in (auto) a anclanșa; (el) a pune în circuit, a conecta

switching (el) (acțiunea de) comutare, distribuție, conexiune, care conectează / comută

switching arrangement (el, hidr) schemă de montaj / de conexiuni

switching bar (OM, mas, met) bară de cuplare

switching characteristic (OM, mas, hidr) caracteristică de comutare

switching clock (el, autom) temporizator (cu comutare)

switching in (el) anclanșare, conectare, închidere; (mat) interpolare, inserție

switching key (auto, OM) cheie de contact; (OM, mas) cheie de cuplaj / de pornire

switching mechanism mecanism de cuplare (electric sau mecanic)

switching member (OM) organ / element de cuplare

switching off (el) deconectare, deschidere; (mas) decuplare (electrică sau mecanică)

switching on (el) conectare, închidere, anclanșare

switching out (el) întrerupere, deconectare, deschidere, declanșare

switching over (el, OM) comutare

switching point (OM, hidr, el, mas) loc / punct de ramificație / de derivație / de conexiune

switching power (hidr, el) putere de comutare

switching pressure (hidr) prag (de presiune) de comutare

switching relay (autom, el) releu declanșator / de comandă / de comutare / de schimbare

switching starter (el) demaror stea-triunghi

switching surge (el) supratensiune tranzitorie de comutație

switching time (autom, hidr) perioadă / timp de comutare / de întrerupere; (inf) timp de preluare și trimitere a unui mesaj, timp de salvare (la întrerupere accidentală)

switching track (cf) linie de manevră

switching yard (cf) gară de triaj

switch key (auto, mas) cheie de contact

switch lever (auto, OM) levier al schimbătorului de viteză; (cf, OM) pârgie a macazului / a acului

switch lock (cf, OM) fixator de ac, încuietor de macaz

switch off (el) a tăia, a întrerupe, a deschide (curentul, circuitul, contactul), a deconecta; (mas) a întrerupe

switch-off position (el, mas) poziție de deconectare

switch on (el) a închide circuitul / contactul, a conecta; (mas) a cupla, a anclanșa

switch-on position (el, hidr, mec) poziție de cuplare / de închidere (a circuitului) / de conectare

switch operated by crank (OM) întrerupător (acționat) cu manivelă

switch out (el, hidr, mec) a deconecta, a declanșa, a întrerupe

switch over (el, mec) a comuta, a schimba (canalul, întrerupătorul etc.)

switch plant (autom, el, hidr) instalație de distribuție / de comandă

switch plug (el) priză de curent

switch plug box (el) dulie de priză de curent

switch point (cf) ac de macaz; (inf) parametru de comandă a alegerii unui subansamblu sau a unei ramuri de program

switch point on railroad (cf, mas) inimă de încrucișare / de macaz / de schimbător de cale

switch position (mas, el) poziție de cuplare

switch releasing (cf) deblocarea macazurilor

switch room (el, mas) cameră de cuplare / de comandă / de distribuție

switch seat (auto) scaun rotativ

switch selling (ec) comercializare (spre) “lider” (prin publicitate făcută unui produs ieftin, care atrage atenția asupra celorlalte produse)

switch shaft (el, OM) bară a brațului port-perie (la mașini electrice)

switch spring (OM) clichet; (el) jac

switch step (mas) treaptă de cuplare

switch system (autom, el) schemă de conexiuni, sistem de întrerupere / de comutare

switch tender, switchman (cf) acar

switch train (el, autom) grup de întrerupătoare (cu anclanșare simultană)

switch yard (cf) triaf; (el) instalație de întrerupere / de comutare în aer liber

swivel (OM) centru de rotație, îmbinare articulată, pivot, ax, element cu rotație liberă pe un arbore / știft etc., za de lanț, vârtej, suport pivotant; (mas-un) lira roților de schimb; (nav) tambur de lanț de troliu, cârlig, verigă, ochi (de cablu); a (se) roti, a (se) învârti, a oscila, a pendula, a pivota; a atașa / prinde cu un cârlig; a face să se învârtască

swivel arm

swivel arm (OM) braț pivotant
swivel axis (OM) ax oscilant
swivel bridge (met, transp) pod turnant
swivel carriage (mas-un) sanie pivotantă
swivel chair (med, edu, mobilă) scaun rotitor / pivotant (și de stomatolog)
swivel chute (OM) transportor pivotant, jgheab rotativ
swivel connection / joint (OM, hidr) îmbinare / legătură articulată, racord pivotant
swivel coupling (OM, hidr) racord / cuplaj turnant / pivotant
swivel eye (OM) ochi / ochet de articulație
swivel fitting (hidr, OM) racord / armătură care nu se poate roti în serviciu, dar se poate roti pentru adaptare pozițională la montaj
swivel head (mas-un, OM) cap revolver / turnant, dispozitiv de torsiune / de rotire / de răsucit
swivel hook (mas, OM) cârlig rotitor; (nav) cârlig cu vârtej
swivel joint (OM) articulație tip nucă / cardanică, îmbinare articulată; (hidr, OM) racord care se poate roti în funcționare (sub presiune)
swivelling (OM) rotire, întoarcere, articulație, articulare, asamblare articulată; (fiz, mec) oscilant, rabatabil, pendular, pivotant, care pivotează, rotativ, turnant
swivelling cover (OM) capac pivotant
swivelling link / piece (OM) articulație rotativă, piesă articulată, cu mișcare de rotație
swivel pin (auto, OM) pivot de fuzetă, ax / știft de rotație
swivel plate (OM) disc / placă turnat(ă) / pivotant(ă)
swivel rawlook (OM) furchet
swivel socket wrench (OM) cheie tubulară articulată / cardanică
swivel union (OM) mufă / asamblare cu carabină de rotire
swivel vice (OM, mas-un) menghină turnantă / pivotantă
swivel wheel (OM) roată pivotantă
swollen umflat; mărit
swoop (on / upon) a se abate, a devia; deviere, abatere de la direcție
sword sabie, spadă; (OM, mas-un) lamă, cuțit
sword lily (bot) gladiolă
sword-shaped în formă de sabie, gladiolat
swording (met) desfacere a sudurilor (la table legate în pachete)
sworn broker (ec) curier autorizat
SWU (metr, fizică nucleară) simbol pentru **separative work unit**, unitate utilizată pentru centrale nucleare, pentru a descrie energia nece-

symmetrical fractional-slot winding

sară îmbogățirii uraniului (creșterii concentrației de uraniu 235); 4,5 SWU sunt necesare pentru a îmbogăți 1 kg de uraniu
sycomore (bot) sicomor, smochin
sykose (alim, chim) zaharină
syllable silabă; (*fig*) cuvânt, vorbă, sunet
syllabus, (pl) syllabi (univ, edu) programă analitică; expunere, conspect; plan (de învățământ), orar
syllogism silogism
syllogistic silogistic
syllogize a argumenta logic / prin silogisme
syphon (OM, mas-un) membrană armonică, tub ondulat, silfon, burduf, tub-armonică
sylviculture (silv) silvicultură
sylviculturist (silv) silvicultor
symbiosis (biol) simbioză
symbol emblemă, simbol, semn, notație, simbol grafic; (inf) semnal de corectare, entitate care desemnează un obiect sau o stare
symbolic address (autom) adresă simbolică
symbolic(al) (mat) simbolic, operatorial, funcțional
symbol for fluid logic device (hidr) simbol grafic pentru componente (hidraulice) de logică fluidă
symbol for hydraulic and pneumatic components (hidr) simbol grafic pentru componente pneumatice și hidraulice
symbolically (*adv*) (în mod) simbolic
symbolism simbolism
symbolize a simboliza, a reprezenta cu ajutorul simbolurilor; a fi un simbol; a recurge la simboluri, a se servi de simboluri
symbol per second (sym/s) (metr, radio) simboluri pe secundă, unitate pentru viteza de transmisiune a semnalelor radio, în special între sateliți și stațiile terestre; informația poate fi transmisă în biți, care au doar valoarea 1 sau 0; creșterea vitezei de transmisiune se face utilizând simboluri, care au mai multe stări, deci fiecare simbol poate include câțiva biți de informație; se utilizează multipli: 1 ksym/s = 10^3 simboluri pe secundă, 1 Msym/s = 10^6 simboluri pe secundă
symbol weight (mec, fiz) greutate / masă echivalentă
symmetric(al) (geom, OM) simetric
symmetrical about an axis (geom, OM) simetrie axială
symmetrical fractional-slot winding (el) înfășurare cu număr fracționar de creștături pe pol și fază, înfășurare simetrică cu creștături fracționare

symmetrically loaded

symmetrically loaded (mec, OM) încărcat simetric (și cu o sarcină mecanică)
symmetrical with respect to rotation cu (geom, OM) simetrie de rotație / de revoluție
symmetrisation simetrizare
symmetry (geom, OM) simetrie
symmetry axis (geom, OM) axă de simetrie
symmetry breaking (geom, OM) deviere de la simetrie, distrugerea simetriei
symmetry plane (geom, OM, fiz) plan de simetrie
symmetry tolerance (mas-un, OM) toleranță la simetrie
sympathetic strike (ec, pol) grevă de solidaritate / de solidarizare
symposium, (pl) symposia simpozion
symptom simptom; semn, indiciu, manifestare
symptomatic simptomatic
symptomatically (*adv*) (în mod) simptomatic
synchro-angle (el) unghi de sincronizare
synchronic(al) (fiz, el) sincron(ic), simultan
synchronism sincronism (mai mult electric); izocromatism; simultaneitate, concomitență
synchronization (mas, TH) sincronizare (electrică sau mecanică)
synchronize a (se) sincroniza, a ordona (în timp); a stabili simultaneitatea; a coincide în timp, a fi sincronizat / simultan / concomitent; (d. cea-suri și aparate) a arăta același lucru
synchronizing (mas, autom) intrare în sincronism, sincronizare
synchronizing bridge (transp, met) pod de reglare (la bandă)
synchronizing circuit (el, autom, electr) circuit de sincronizare
synchronous, synchronic (mec, el) sincron, în fază
synchronous motor (el) motor sincron
synchronous timer (metr, autom) cronometru sincron (și de comandă)
synergism sinergie (efectul total a doi agenți acționând simultan este mai mare decât suma efectelor lor, când acționează separat); exemplu de sinergie: (T) coroziune sub sarcină, fretting
syndet (ind chim, T) abreviere pentru detergent sintetic (și ca aditiv)
syndic (jur) jurisconsult; (ec, adm, edu) reprezentant, împuternicit (al unei instituții); membru al unui comitet (la univ. Cambridge)
syndicate a sindicaliza, a uni într-un sindicat; sindicat (patronal); organizație care vinde articole mai multor ziare, concomitent
syndrome (med) sindrom
sinergy (fiz) sinergie, synergism; v. **synergism**

system

syneresis (T) pierdere de lichid lubrifiant dintr-o unsoare din cauza contractării sau a rearanjării structurale
synfil (ind chim) fibră sintetică
synonym (*lingv*) sinonim
synonymous identic, sinonim, sinonimic, cu același înțeles / rol / funcție
synopsis, (pl) synopses sinopsis, rezumat, centralizator, tabel sinoptic; punctaj
synoptic(al) sinoptic
syntactical ambiguity (c, inf) ambiguitate sintactică, existența a minim două instrucțiuni distincte pentru aceeași propoziție
syntax (c, inf) sintaxă (a unui limbaj de programare)
synthesis, (pl) syntheses sinteză
synthesis chemistry (chim) chimie de sinteză
synthesis gas (ind chim) gaz de sinteză
synthesize (chim) a sintetiza (și *fig*)
synthesizer (persoană etc.) care face o sinteză
synthetic(al) sintetic, artificial
synthetic fiber (ind chim, plast) fibră sintetică / artificială
synthetic fuel (ind chim) combustibil sintetic / artificial
synthetic lubricant (ind chim, T) lubrifiant sintetic
synthetic oil (ind chim, T) ulei sintetic
synthetic product (ind chim) produs sintetic
synthetic relationship (TH) relație bazată pe observare / rezultate experimentale
synthetic resin (ind chim) rășină sintetică
synthetic rubber (plast, ind chim) cauciuc sintetic
synthetics (plast, ind chim) materiale plastice, produse / materiale sintetice
synthetic size (ind chim) clei / adeziv sintetic
synthetic sodium butadiene rubber (plast, ind chim) cauciuc sintetic sodiu-butadienă
synthesize (chim) a sintetiza
syntony concordanță
syphon, siphon (hidr, OM) sifon
syringe (OM, med) seringă; (agr, OM, hidr) pompă pentru irigații
syringing (TH, med) injectare, injecție, care injectează
syrup (alim) sirop, zeamă de zahăr, melasă distilată
syrupe (alim) siropos
systalsic (hidr) sistalsic; care pulsează
system sistem, aranjament complex și ordonat; metodă, sistem de organizare; regim; (el) rețea / sistem electric(ă); (cf) rețea de căi ferate; (met) formațiune, (ec) ansamblu de elemente

system activation

interconectate organizate coerent în jurul unui scop; (mat) familie, metodă, mulțime, șir; organism; (muz) distribuire a partiturilor, pupitrul, nomenclatură; (pol) regim, sistem, orânduire; rețea (hidrologică, feroviară, de comunicații, electrică, rutieră); (geol) sistem, formație, formațiune geologică; (c) sistem de calcul, calculator electronic; (ec) sistem de organizare

system activation (autom, ec, mas) activare a sistemului

system analysis analiză (organică) a sistemului

systematic sistematic, metodic, organizat

systematically (*adv*) (în mod) sistematic; metodic, (în mod) organizat, în ordine

systematic error (metr, inf, autom) eroare sistematică

systematics sistematică

systematist sistematician, clasificator; v. **systemizer, systematizer**

systematization sistematizare

systematize, systemize a sistematiza; a clasifica, o ordona, a pune în ordine

systematizer, systemizer sistematician, clasificator

systematizing sistematizare; care sistematizează

system bleeding (termo, hidr) purjare a instalației (și hidraulice)

system capacity (c) capacitate maximă de preluare a unui sistem de calcul

system centre (constr, mec) nod; (c) nod de rețea

system cleaning (TH, ind) curățare a instalației (hidraulice etc.)

system components componente ale sistemului

system crash (c) căderea bruscă și completă a unui sistem de computere

system designation (OM, mas) număr (și parțial) de identificare a unui ansamblu și care apare și în numerotarea subansamblelor lui (și în desen tehnic)

system dispatching centre (ind, ec) centru de dispecerat al unui sistem

system draining (hidr, ind) golire (a unei instalații hidraulice)

system effectiveness (mas) fiabilitate / eficiență a unui sistem

system engineering ingineria sistemelor (proiectare, instalare și exploatare a unui sistem în condiții optime)

system error (mas, autom) eroare de sistem

system draining (hidr) golire a instalației

system filling (hidr) umplere a instalației (hidraulice)

system with power amplification

system-flow chart (ec, adm, TH) organigramă generală

system flushing (TH, ind) clătire / spălare a instalației

systemic (anat) somatic; sistemic; privind întregul organism / sistem

system interconnection / tie (c) interconectare / interconexiune a rețelelor / sistemelor, funcționare în paralel a rețelelor

systemizer sistematician, care sistematizează

systemless fără sistem(ă); nesistematic; nestructurat

system of coordinates (mat) sistem de coordonate

system of crystallization (fiz, materiale) sistem de cristalizare

system of fits (metr, OM) sistem de ajustaje / de toleranțe (care pot forma ajustaje)

system of measuring (metr) sistem de măsurare, sistem de unități de măsură

system of reference sistem de referință

system of units sistem de unități de măsură

system organization (c) arhitectură a unui sistem de calcul

system point (constr, mec) nod

system program(m)ing (inf, autom) programare generală, programarea sistemului

system pressure (hidr) presiune a instalației

system progeam(me) (c, inf) program de bază

system recovery time (ind, mas) timp de recuperare a sistemului (după avarie)

system registration database (SRDB) (c, inf) bază de date de înregistrare la nivel de sistem

system reliability (ind, mas) fiabilitate a sistemului

systems analyst / designer / man (c, inf) analist de sisteme, specialist în sisteme informatice

systems integration (ind, mas) integrare a sistemului în unul mai complex

system-sensitive relay (el, autom) releu palpator al sistemului

system simulation simulare a (funcționării) unui sistem (și dinamică)

system software (c, inf) soft de sistem / de bază, totalitatea programelor de calcul cu care este echipat calculatorul

system specification (mas, T) caracteristici / specificații (tehnice) ale sistemului

system / unit (functional) test (metr, mas) probă / test de funcționare (a sistemului)

system voltage (el) tensiune de rețea / de linie / între faze

system with power amplification (autom, mas) sistem cu amplificator de putere

T

T (metr) abreviere informală pentru trillion (*amer*) = 10^{12} ; (metr, meteo) simbol pentru numărul lui Dvorak, o evaluare subiectivă a puterii ciclonului tropical pe baza imaginii aparente din satelit, T variind între T1,0 și T8,0 în trepte de 0,5; de la T2,5 – furtună tropicală, peste T4,0 – uragan, taifun; (metr, fiz) simbol pentru Tesla; v. **Tesla**

tab gaică, agățătoare; (mas-un, OM) umăr (la șai-ba de siguranță), ureche; prelungire (în consolă) a unei mese (de aparat, de mașină-unealtă); (autom) durată de cădere, trenă, coadă (de semnal), declanșator al butonului de apăsare; butonieră; (*amer*) socoteală, calcul; contramarcă, contor; (inf) a aranja în tabel, întocmire a unui tabel, a întocmi un tabel

tabacosis (med) tabagism, intoxicație tabagică

tabasco (alim) paprica, boia de ardei, sos picant

tabbing, tabulation (inf) tabulare, reprezentare tabelară; (mat) tabelare

tabby (constr) amestec de pietriș-nisip, var și apă

table (mas, TH) masă, planșăibă (la strung carusel), platou, placă, masă rotativă, oglinda apei, tabelă, planșă, talpă a unei grinzi, suprafață plată, tablier, podea; (inf, c) tabel, listă, tablou; tarif; indicator; podiș, platou; (constr) temelie, fundație, a împreuna, a îmbuca (grinzi etc.); a depune (pe o masă), a scrie / grava pe o tăbliță / placă; (nav) a întări, a căptuși, a dubla (o pânză)

table arm (mas-un) consolă de susținere a mesei de lucru

tableau, (pl) tableaux pictură, tablou; registru oficial

table bracket / supporting arm (mas-un, OM) consolă, suportul mesei (la mașina de frezat)

table bushings (OM, mas-un) lagărele mari / ale mesei rotative

table chair scaun cu spetează

table circular saw (mas-un) ferăstrău circular cu masă / cu platou

table classifier (alim, agr, ind chim) masă de sortare / de clasare

table cloth față de masă

table concentrate (met) concentrat de minereu prin spălare

table concentration (met) lucrare de executare a vetrei, prepararea minereului prin spălare

table-cut (mas-un) tăiat în fațete / fețe

tabled (mas-un) (tăiat) în fațete / fețe

table / reversing dog (mas-un) limitator de cursă, camă pentru inversarea mișcării saniei mesei

table feed (mas-un) avans al mesei

table flap (mas-un) tăblie rabatabilă (a mesei)

table fork (mas-un) furculiță

tableful (alim) obiectele de pe masă; mâncăruri / mâncare de pe masă

table furniture serviciu de sufragerie

table-knife cuțit de masă / de mărunțit mâncarea

table land (geogr) podiș, platou

table-like în plăci, lamelar

table look up (inf, c) extragerea valorii corespunzătoare unei poziții dintr-un tabel, căutare într-un tabel

table napkin șervețel, șervet de masă

table of contents tablă de materii, conținut, cuprins, sumar; index

table of correction (metr) tabel de etalonare / de corecție (pt. aparate de măsură)

table of fares (ec) listă de prețuri; tarife

table of logarithms (mat) tabelă / tabel de logaritmi

table of multiplication (mat) tabla înmulțirii

table oil (alim) ulei de masă / de salată

table relief (mas-un) retragere / descărcare (a piesei prelucrate) a mesei (și la mașina de prelucrat roți dințate)

table reversing dog (mas-un) limitator de cursă / camă pentru inversarea mișcării saniei mesei

table roller (mas, met) cale / transportor cu role, platou simplu

table saddle (mas-un) sanie a mesei

table salt (alim) sare fină / de masă

table section (met) sector de cuptoare / de spălare a minereurilor

table search (inf) căutare într-un tabel, a căuta în tabel

table slate (constr) ardezie

tablespoon, tablespoonful (tbsp, tblsp, Tsp, T) (metr, alim) unitate de măsură pentru volum, utilizată în rețete culinare, lingură: 1 tablespoon (US) $\cong$ 14,8 ml, 1 tablespoon (Canada) $\cong$ 14,2 ml). În Britain, 1 tablespoon (UK) = 14,2...17,6 ml, în sistem metric, 1 tablespoon = 15 ml în UK, Canada și Noua Zeelandă, 1 tablespoon = 20 ml în Australia; (metr) unitate de măsură pentru volum, utilizată în baruri, în US: 1 tablespoon $\cong$ 11,1 ml

table stop (mas-un) opritor al mesei

table supporting arm (mas-un) consola / suportul (mesei mașinii de frezat etc.)

tablet tăbliță, placă (scrisă); carnet de notițe, blocnotes; bucată de săpun; pastilă, tabletă

tablet compound (TH) amestec de tabletat / de brichetat

tablet compressing / compression machine

tablet compressing / compression machine (alim, ind chim, mas) mașină / instalație de tabletat
tablet forming (alim, ind chim, mas) tabletare, pastilare, (procesul de) formare a tabletelor / pastilelor
tableting (alim, ind chim, mas) tabletare (ambalare sau formare a pastilelor / calupurilor etc.)
table top tăblie (superioară) a mesei; (mas-un) partea superioară a mesei (de prelucrat/ de așezat semifabricatul)
table-top (alim) pentru masă / mâncare, de folosit la masă
table vibrator (agr, alim, constr) masă vibratoare
table-ware (alim) veselă și tacâmuri
table water (alim) apă minerală de masă
table ways / slides (mas-un, OM) ghidaje / glisiere ale mesei
table wine (alim) vin de masă
table work (met) lucrare de executare a vetrei, prepararea minereului prin spălare
tabling depunere (și a unui proiect de lege); capacitate (a unui restaurant etc.); (nav) întărire, câptușire, dublare (a unei pânze); (constr) îmbucare, împreunare (a grinzilor)
taboo tabu, interdicție; interzis, prohibit, tabu; a interzice, a prohibi, a pune sub interdicție; a pune în carantină; a boicota
tabouret taburet, scăunel; tambur, tobă mică; gherghet (pt. broderie)
tabular, tabulated (c, inf) tabelar, tabular, în / sub formă de tabel; (TH) lamelar, în plăci; în formă de tablou / de tabel sinoptic
tabularize a tabula, a aranja în tabel / în diagramă; a netezi
tabularly (*adv*) în formă tabelară / de tabel; (în mod) tabularizat
tabular (ec) standard etalon / standard mediu; medie (aritmetică) a prețurilor
tabular value valoare tabulară / din tabel
tabulate a tabula, a prezenta / aranja în formă tabelară / de tabel, a intabula; a doza; a netezi, a da o formă netedă; a cataloga
tabulation (în)tabulare; trecere în tabel; netezire
tabulation of mixture (alim, constr, ind chim, TH) dozare a amestecului
tab washer (OM, mas-un) șaibă de blocare cu ciocuri / cu gheare / de siguranță, cu umeri
tachometer, tachometer, tachymeter (metr) tahometru
tacheometry, tachometry, tachymetry (metr) tahometrie
tachograph (auto, metr) tahograf, tahometru înregistrator
tachometer drive (auto) mecanism de antrenare a vitezometrului / a tahografului

tack welding

tachometer recorder (metr, auto) tahograf, înregistrator de viteze
tachy adeziv, aderent, lipicios (și d. lubrifianți, adezivi etc.)
tacit tacit, implicit, subînțeles
tacitly (*adv*) (în mod) tacit, implicit, subînțeles
tack prindere, luare; pradă; cantitate de vânat sau de pește; (met, OM) cui (cu cap rotund), știft, țință, cui scurt, cuișor, clemă, sudură de prindere, pioneză, buton; cui de cizmărie; (textile) saia, însăilare, însăilătură, împunsătură (de ac), a însăila, a împunge cu acul, a prinde provizoriu cu ață; a ținui, a prinde în pioneze, a fixa în țințe; a înlănțui, a lega, a uni; a alipi, a atașa; a adăuga (un apendice); a spăla; a leviga; a capsă; (nav) voltă, frânghie care leagă colțul de jos, funie (în colțul pânzei), rută, curs, traseu, schimbare de rută / traseu, a schimba ruta / direcția, a vira, a pluti în zigzag; hrană; vâscozitate (d. vopsea etc.); a-și schimba atitudinea / concepțiile / părerea; a adopta o nouă tactică; (*fig*) cale, drum
tack bolt (OM) bolț de legătură
tack claw (OM) unghie de capră (pt. scos cuie)
tack-driver (mas) mașină de bătut țințe / cuie, pistol de împușcat cuie / țințe
tack-hammer (mas-un) ciocan cu ghiară (pt. bătut și scos cuie), teslă (mică)
tackifying agent (chim) agent de mărire a aderenței
tackiness adezivitate, caracter adeziv / lipicios, vâscozitate
tacking rivet (OM) nit provizoriu pentru montaj
tackle uneală, sculă, instrument; (alim, ind chim) garnitură de măcinare; scripete, palan(c), troliu; utilaj, echipament, scule, înzestrare; accesorii; (met, plast) vârtelniță, dispozitiv de înfășurat (mai ales fire); a aborda, a deschide (o temă); (nav) a lega funii, a fixa (scripeți); (*fig*) a ataca / aborda (o problemă)
tackle block (nav) bloc de palan
tackle fall (nav) capăt liber al cablului palanului
tackle hook (mas, met) cârlig de macara
tackle pulley (OM) roată de scripete
tackle rivet (OM) nit provizoriu
tackle reveting (met, OM) nituire pentru / de montaj
tackle weld (met) sudură de prindere / provizorie
tackle welded (constr, met) sudat provizoriu / pentru poziționare / pentru prindere inițială
tacky cleios; lipicios; vâscos; inferior, prost
tacky slag (met) zgură aderentă
tack weld (constr, met) sudură de prindere
tack welding (constr, met) (acțiunea / operația / procesul de) sudură de prindere

taclocus

taclocus (mat) loc geometric al punctelor de contact (pt. o familie de curbe)
taconite taconit
tacpoint (mat) punct de contact (pt. o familie de curbe)
tact tact; timp; cadență, măsură; tact, delicatețe; abilitate, diplomație; pipăit, simț tactil
tactful plin de tact, abil, cu tact, diplomat
tactic tactică
tactical tactic; dibaci, îndemânatic, abil
tactics tactică
tactile tactil, referitor la simțul pipăitului; (*fig*) palpabil, tangibil
tactility caracter tactil; tangibilitate
tactless lipsit de tact, fără tact; inabil
tactlessly (*adv*) fără tact
tactlessness lipsă de tact / de abilitate, inabilitate
tact period perioadă de recurență
tael, tahl (metr) unitate tradițională de măsură pentru masă, în Asia de Est: 1 tael (~ 37,8 g; 1 tael (Japonia) = 37,51 g
taffeta, taffety (textile) tafta
taffrail (mas-un) grilaj de protecție, îngrădire, balustradă; (nav) coronament, partea superioară a bolții pupei
tafia (alim, chim) spirt / alcool obținut din distilarea trestiei de zahăr
tag capăt liber care atârână; capăt metalic (al unui șiret); etichetă atașată (pe un colet); (zool) vârf al cozii (unui animal); capăt; bucată (și de sfoară); ureche (și de gheață etc.); agățătoare, gaică; index, semn; (el) picioruș de lipit; cuvântare de încheiere; citat banalizat, (*fam*) clișeu; replică; sfârșit de replică; epilog, morală (la sfârșitul unei piese); (mas-un) etichetă, tăbliță; (met) clemă de lipit, vârful ciocanului de lipit, lamă de racord; a marca, a eticheta, a prevedea cu o etichetă / cu un vârf metalic; a atașa (și un capăt de metal); a anexa, a adăuga; a urma îndeaproape (pe cineva); a înflori, a împodobi
tag-end rămășiță, (ultim) rest, capăt, căpețel
tagged (fiz) marcat (și radioactiv); etichetat; (el) prevăzut cu cleme de lipit; (inf) caracterizat
tagger (met) tablă / foaie (foarte) subțire; (el) vârf, papuc, bornă
tagging (met) ascuțirea / formarea unui vârf ascuțit la semifabricatul de trefilat; marcare; marcaj
taglock buclă încâlcită (la compozite fibroase)
tag together a potrivi cu
tail (nav) coadă (de macara), persistența ecoului; (autom) trena (coada) impulsului; (OM) coadă, partea de la coadă / din spate / terminală; escortă; revers (al monedei); (anat) coadă, colț (al ochiului); (zool) coadă de animal / de pasăre; a pune coadă (la un obiect; (*amer*) a urmări

tailoring

(îndeaproape); a lega, a atașa, a adăuga; a veni în urma; (agr, alim) a curăța de cozi; (jur) drept de succesiune limitat, limitarea succesiunii, limitat din punct de vedere al moștenirii
tail after a urmări îndeaproape
tail and stop light (auto) lanternă de spate și de stop
tail arm (mas-un, cstr) contrafișă, diagonală
tail away a se împrăști, a se răsfira, a se rări (și numai la capete, d. compozite, fibre, fire etc.); a putezi treptat
tail block (mas-un) păpușă mobilă (la capete)
tail board (OM, hidr) clapă, perete frontal / rabatabil, clapetă, prag deversant / de scurgere
tail centre (mas-un) vârful păpușii mobile (la un strung)
tail cone (OM, hidr, termo) con de ajutor
tail diffuser (alim) difuzor terminal
tailed cu coadă, cu terminație
tail end (OM) extremitate a arborelui; coadă, capăt extrem; fund, spate; sfârșit, încheiere
tailet codiță
tail fraction (ind chim) cozi de distilare, fracțiune terminală / de coadă
tail gas (ind chim, met, termo) gaz rezidual
tail gate (OM) capac din spate, capac de descărcare din spate; (hidr, met) poartă aval, galerie de refugiu, ecluză de golire
tail hammer (mas-un) ciocan cu arc / cu pedală
tail house (TH, mediu) fabrică / secție de prelucrare a deșeurilor
tailing rămășiță, rest; (agr, alim) pleavă, drojdie; sediment (nedorit, neutilizabil); (met, mediu) deșeu(ri), reziduu(ri) (provenit(e) de la concentrarea minereurilor)
tailoring-out efilare, subțiere graduală a straturilor (și la compozite)
tailings (ind, mediu) reziduuri, cozi, steril, rocă sterilă, deșeuri, resturi
tailless fără coadă / terminație
tail light (auto) lumină din spate, stop; (cf) lumină / felinar de semnal
tail of a forge hammer (met) coada ciocanului (și de forjă)
tail of a piece (OM) coada unei piese; (met) capăt (al benzii laminate)
tail on a atașa / adăuga ca apendice / supliment / la coadă / la capăt / la sfârșit; a face coadă; a sta la coadă
tailor croitor; a croi, a face haine / croitorie, a exercita meseria de croitor
tailored ajustat (și d. haine), pe corp
tailored version execuție specială / la comandă
tailoring (nav, met) croitorie, croială, care croiește; decupare a tablelor (după șablon, tipar)

tailor-made oil

tailor-made oil (ind chim, T) ulei mineral nestandardizat / special
tailor makes țigări de fabrică
tail piece sfârșit, parte finală, încheiere; șipcă de încheiere, coada moriștii hidrometrice; (mas-un, OM) coadă, finală, baghetă; (poligrafie) vigneta de sfârșit de capitol
tail pipe (auto) țevă de evacuare din spate / de eșapament; (ind chim, OM) coloană pierdută, sorb, niplu / țevă de golire / de evacuare
tail post (nav) etambou
tail pulley (mas, OM) tambur de întoarcere
tails (met) șlam, bucăți / capete mici de tablă; (ind chim) cozi de distilare, reziduuri; resturi (textile, din foi de aluat, din table) (după croire)
tail signal (cf) semnal de la coada trenului
tail spindle (mas-un) vârf al păpușii mobile
tailstock (mas-un) păpușă mobilă
tailstock centre (mas-un) vârful păpușii mobile
tailstock sleeve (mas-un) manșonul / axul păpușii mobile
tailstock slide (mas-un) sanie a păpușii mobile
tailstock slindle sleeve (mas-un) pinolă / manșon a(l) a păpușii mobile
tail water (mediu, TH) apă uzată / reziduală
tail wind (nav) vânt prielnic / favorabil
taint (med) a (se) infecta; (mediu) a polua; (*f/g*) a (se) molipsi, a păta; a (se) strica; a se contamina, a se altera; (med) infecție, molipsire, contagiune; boală latentă; (mediu, med) contaminare; pătare; corupție, imoralitate
tainted degradat, stricat, alterat; pătat
taining (plast) decolorare, ieșire a culorii
tainless nepătat; curat
take captură; (ec) încasări; a primi, a lua; a accepta; a adopta; a obține; a duce, a conduce; a consuma, a mânca, a bea; a presupune, a socoti; a alege; a apuca, a pune mâna pe, a prinde; a folosi; a atrage; a necesita; a capta (apa); a îngheta (râul); a ocupa, a cuceri, a captura; a respira; a cumpăra; a închiria, a reține, a angaja (locuri etc.); a cuprinde, a avea o capacitate de, a primi; a înțelege, a pricepe, a interpreta, a considera (ca); a necesita, a cere, a reclama; a încasa, a lua, a câștiga, a câpăta, a primi; a avea succes, a reuși, a prinde; a avea efect; (d. foc) a se aprinde; a se întinde; (nav) a prinde vântul (d. o pânză, vele); a pune stăpânire pe; a face; a prinde; (mat) a scădea; a urma, a merge pe (un drum etc.); a conduce, a însoți; a resimți; a pune; a încânta, a fermeca; a fotografia; **taken** ocupat (d. mese în restaurante); **be taken in a trap** a cădea în cursă; **be taken in the act** a fi prins asupra faptului; **be taken ill** a cădea bolnav
take a bath a face o baie

take into

takeable de luat, care poate fi luat / prins
take account of a ține seamă de
take advantage of a utiliza; a folosi; a întrebui-
 nța; a valorifica; a profita de
take after a semăna cu
take aim a ochi, a ținti
take a journey a face o călătorie
take along a lua cu sine
take a look / glance a arunca o privire
take apart (OM, TH) a separa, a despărți, a demonta; a descompune; a desfăce (în bucăți)
take aside a duce deoparte / la o parte
take a step a face un pas; (*fam*) a lua o măsură
take a taxi a lua un taxi
take away a îndepărta; a fura, a răpi; a retrace, a lua, a duce de acolo / de aici; a sustrage (un document etc.); a lua, a duce cu sine (pe cineva); a retrace (un copil) de la școală; a face un prost serviciu; a tăia (respirația); a înlătura, a suprima
take-away belt (OM, alim) bandă transportoare de descărcare
take back a lua înapoi, a retrace, a scoate; a duce înapoi, a conduce înapoi
take care of a îngriji; a întreține; a avea grijă de
take current (el) a absorbi curent din rețea
take delivery (of goods) a recepționa / a prelua / a ridica (marfa)
take down a coborî, a da jos; (OM, TH) a demonta; (constr) a demola, a dărâma; a nota, a lua notițe; a înregistra, a consemna; a umili
take effect a intra în vigoare; a fi eficace
take finishing cut (mas-un) a finisa, a strunji de finisare
take for a lua drept, a confunda cu, a considera
take from a lua (din / de la, cu împrumut), a împrumuta de la; a scoate; a extrage; a reduce, a micșora, a scădea din, a diminua (valoarea, meritul)
take great pleasure in a-i face mare plăcere (să facă ceva)
take heavy cut (mas-un) a degroșa, a prelucra prin formarea de așchii de mare secțiune
take hold of a prinde; a apuca (și a ține)
take-home pay (ec) salariu net
take-in înșelăciune, escrocherie
take in a băga înăuntru, a lua înăuntru; a înmagazina, a băga în magazie / hambar; a lua în gazdă; a cuprinde, a îngloba, a include; a înțelege (situația), a-și da seama de, a pricepe, a sesiza; a strâmta, a îngusta (și haine); a primi (un ziar), a fi abonat; (nav) a se aproviziona cu; a adăposti (pe cineva); a trage pe sfoară
take in service a pune în funcțiune
take in tow a remorca
take into a lua, a băga în, a primi (în)

take into account

take into account a ține seamă de; a lua în calcul / în considerare
take measurement of (metr) a măsura
take-nut (mas-un) piuliță pentru eliminat jocul axial (și la arborele principal)
take-off avânt, elan; start, plecare; trambulină, lansare; decolare; suprimarea purtătoarei de sunet, prelevare (de debit, de probe etc.); întrerupere, oprire; (met) desfășurare (a benzii, a sârmei etc.)
take off a pleca; a ridica, a scoate; a lua; a îndepărta, a da la o parte, a înlătura; a abate, a distinge (atenția etc.); a separa; a opri; a întrerupe; (met) a desfășura (bandă, sârmă); a scădea, a reduce, a micșora, a reduce (d. un preț); a elimina, a șterge de pe listă; a suprima; a imita; a parodia, a caracteriza; a decola, a-și lua zborul; a-și lua avânt / elan; a se domoli, a se potoli (și d. vânt); a jupui; (av) a decola; a dezbrăca, a scoate (o haină); a duce (pe cineva undeva); (nav) a lua (pasageri) pe bord; a lăsa mai ieftin
take office a prelua o funcție
take-off the receiver a ridica / a deconecta receptorul (casca)
take off the slag (met) a scoate zgura
take on a-și asuma, a(-și) lua asupra sa; a primi, a accepta (o sarcină etc.); a dobândi (o calitate, formă etc.), a căpăta; a prinde (un accent); a ambarca (pasageri); a duce mai departe, a conduce (mai departe); a întreprinde; a-și asuma (o responsabilitate); a se măsura (cu cineva)
take on lease (agr, ec) a arenda, a lua în arendă
take-out (alim) semipreparat culinar, mâncare semipreparată, mâncare la pachet
take out (med) a scoate (un dinte); a scoate la plimbare; a invita, a duce (la teatru, la restaurant); (TH) a scoate (din funcțiune), a extrage; a excepta; a elimina; a ieși la suprafață; a obține, a scoate (un act); a smulge
take out a factor (mat) a da / a scoate factor comun
take out dents (in a metal part) (met) a îndrepta, a egaliza, a elimina (rizuri)
take out of service a bloca; a imobiliza; a scoate din funcțiune / din exploatare
take over a conecta, a introduce în circuit; a prelua (un serviciu etc.); a trece (pe cineva dincolo de un râu etc.), a transborda; a muta la
take part in a participa la, a lua parte la
take place a avea loc, a se petrece
take possession of a prelua (ceva); a ocupa
take preparatory / roughing cut (mas-un) a degroșa
taker primitor; antreprenor
take readings (mas-un, metr) a nota indicațiile (unui instrument de măsurat)

taking-back

taker-in înșelător, amăgitor; escroc
take roughing cut (mas-un) a degroșa
take speed (met, plast) viteză de înfășurare / derulare a benzii (d. tablă, material plastic, hârtie etc.)
take stock / (an) inventory a face inventarul, a inventaria, a prelua un inventar
take the level a nivela
take to a duce la, a transporta la; a-și asuma; a-și atribui; a se îndrepta spre, a fugi către / în; a apuca, a lua; a se consacra
take to pieces a descompune; a demonta în bucăți; a desface
take-up (TH, OM) ambreiaj, ambreiere, reglaj, compensare; înfășurare, rulare
take up a ridica (de jos), a aduna, a strânge (de pe jos); a sălta; a scoate; a lua, a imbarca (pasageri etc.); a apuca (în mână), a înhăța; (ec) a onora (o poliță), a percepe (impozit etc.); a absorbi, a amortiza; a înfășura (bobina, rola); a rula; a accepta, a primi (o provocare); a se apuca de; a lua, a se instala, a ocupa (o cameră etc.); a relua, a reîncepe; a înțelege, a interpreta; (TH) a regla, a compensa; a se ameliora, a se îmbunătăți (și d. vreme etc.); a culege; a bea; a relua (un refren); a lua în mână (o afacere); a adopta (un copil)
take-up a bill (ec) a onora o rată / o notă de plată
take up any slack (auto, mas) a prelua o anume greutate
take up any position (mas-un) a ocupa orice poziție
take-up assembly / unit / device (mas, mas-un) dispozitiv / ansamblu / unitate de înfășurare / de bobinare
take upon oneself a lua asupra sa, a-și asuma
take-up real (mas) rolă de rebobinare
take-up roller (mas, plast, ind chim) valț / rolă / cilindru de înfășurare
take-up speed (mas, plast, ind chim, met) viteză de înfășurare (pe un valț / o rolă / un cilindru etc.)
take-up spindle (mas) rolă de rebobinare valț, cilindru etc.
take up the backlash (mas-un) a elimina jocul excesiv
take up the bearing (mas-un, OM, T) a regla un lagăr, a elimina jocul (nedorit) din lagăr, a elimina jocul din lagăr
take-up spindle (mas) rolă de rebobinare
taking scoatere; prelevare; extragere; luare, apucare; capturare; ocupare; prindere; (jur) sustragere; ridicare (topografică); alcătuire, schițare; atractiv, captivant; (med) contagios, molipsitor, infecțios; ~s (pl) (ec) încasări, venituri, sume încasate;
taking-back (ec, jur) retractare; (mas) retragere

taking-down

taking-down coborâre, dare (în) jos; consemnare, notare, înregistrare; (constr) demolare; (ec) consemnare, înregistrare

taking off (met, plast) desfășurare (a sârmei, a firului, a benzii); îndepărtare (de material superficial, fără specificarea tehnologiei); (alim) jupuirea pieilor

taking of idle / reactive / wattless current (el) consum de putere reactivă

taking of power (ec, mec) absorbție / consum de putere

taking of samples (TH) luarea probelor

taking of steam (met, termo) prelevare / priză de abur

taking-out scoatere; ieșire, deblocare; extracție

taking out velocity (TH, met, mas-un) viteză de scoatere (a unui semifabricat, a piesei deja prelucrate etc.)

taking-over (ec, TH) recepție; luare în posesie / în stăpânire; preluare

takings (ec) încasări, sume încasate, venituri

taking the mean (mat, metr) măsurare / calculare a valorii medii

taking the root (mat) extragerea rădăcinii (de obicei pătrată, atenție la text)

takings (ec) încasări

taking-up preluare, adoptare; (met, plast) înfășurare (a sârmei, a firului, a benzii); (auto) amortizare, absorbție (a unui șoc)

taking-up catch (OM) clichet ridicător / de prindere

taking-up pressure surface (hidr) suprafață de presiune

talc (chim) talc

talky, talcose, talcous (chim) de / cu talc, ca talcul

tac(um) powder pudră de talc

talangwah (tw), square wah (metr) unitate de măsură pentru arie (teren), în Tailanda: 1 talangwah = 4 m²

talbot (metr, fiz) unitate de măsură pentru energie luminoasă, denumită și lumen secundă (lm·s); pentru lumina cu lungimea de undă de 555 nm (sesizată de ochi), 1 talbot = 1,464 mJ; pentru alte lungimi de undă l , 1 talbot = $1,464 \cdot V(l)$ mJ, $V(l)$ – „luminous efficiency” – eficiența luminoasă sau un factor de sensibilitate relativă a ochiului la lungimea de undă l

talent talent, dar; aptitudine; persoană talentată; (metr) unitate antică de măsură pentru masă în estul Mediteranei: 1 Hebrew sacred talent (din Biblie) ~30 kg. 1 Greek talent ~ 25,8 kg

talented talentat, dotat

talentless lipsit de talent, netalentat

tale quale (t.q., TQ) (ec, TH) așa cum se prezintă (marfă)

tame down

talk a vorbi, a se exprima; a vorbi (o limbă); con-vorbire; conversație, discuție; vorbire; comen-tariu; conferință; prelegere, lecție, curs

talkable (despre) care se poate discuta

talk about a vorbi / discuta despre

talker vorbitor, orator

talkfest întrunire (neoficială) pentru discuții, discuție liberă

talking point argument, bază de discuție

talking-to mustrare, admonestare

talk over a discuta despre; a dezbate (asupra unui subiect, unei teme)

talks (ec, pol) negocieri, tratative

talk to / with a vorbi (cu cineva, cuiva); a con-versa, a discuta cu

tall înalt, de statură mare / înaltă; zvelt, subțire; (*fig*) exagerat, fantastic; excesiv, greu de conceput; de necrezut

tallness înălțime, statură înaltă

tallow (alim) seu, grăsime animală, a produce grăsime; a unge cu grăsime / seu, a gresa

tallow chandelery fabricarea lumânărilor, mese-rie de lumânărar

tallower (agr, alim) animal din care se scoate seu / grăsime; lumânărar

tallow melting plant (alim) instalație de topire a seului / a grăsimilor animale

tallow oil (alim) oleomargarină; (met) ulei de călire

tally pontaj, jeton (de prezentă), punctaj, însemna-re, înregistrare (cu puncte); etichetă (atașată de bagaj, pe un pachet etc.); a pontaj; (mas-un) eti-chetă, tăbliță, număr; (ec) duplicat (al unei fac-turi etc.), copie; (inf, mat) calcul, a calcula, a nu-măra, a socoti; a puncta; a eticheta; a concorda, a corespunde; a atașa, a aplica o etichetă (pe un pachet etc.); a face înregistrări; a controla (măr-furi); element similar, corespondent, omolog, re-plică; ~**sheet** (ec) borderou; ~ **with** a corespun-de, a coincide cu (o factură etc.); ~ **with the invoice** a corespunde cu factura (d. mărfuri etc.)

tally sheet (ec) borderou; foie de pontaj

tally-shop magazin unde se vând mărfuri în rate / pe credit

tally system / trade (ec) comerț / vânzări pe credit pe termen scurt

tally with a corespunde cu, a se potrivi cu; a concorda cu

talon talon; gheară; contramarcă; cupon

talus (constr) taluz

tambour (OM) tobă, tambur, cilindru

tame domol; regulat; neted; domesticit, îmblân-zit; (agr) cultivat; (*fig*) slab, fără energie, ino-fensiv (d. acțiuni, lucruri); a (se) domestici, a (se) îmblânzi; a dresa, a supune

tame acquiescence acord tacit

tame down a se atenua; a se potoli, a se liniști

tamp

tamp (met, constr, TH) a bate (și piloți), a bătători, a îndesa, a ștampa, a astupa (o gaură)
tamp down a îndesa (în jos)
tamped concrete (constr) beton comprimat
tamper (constr) pilon (pt. compactat pământul), reflector, mai, bătător
tempering (with) (ec) falsificare (de conturi, cecuri, registre etc.), modificare (a registrelor etc.); cumpărare, mituire (a martorilor)
tamper-proof (jur) sigur, inviolabil; ferit de primejdie, aflat în siguranță; de siguranță, care nu poate fi deschis / violat
tamper with (TH) a se atinge de; a deschide, a viola (corespondența); a falsifica; a modifica, a corecta, a face schimbări în; a sustrage, a se atinge (de bani); a mitui, a corupe (martori); a strica (un mecanism, un aparat etc.)
tamping (met) îndesare, bătătorire, ștampare; compactare (a materialelor în vrac)
tamping clay (met) masă refractară pentru ștampare
tampion (TH) tampon, dop mare
tampon tampon, a tampona
tan (silv) scoarță / coajă de stejar (și măcinată); (chim) tanin; argăseală, tanant; culoare cafe-nie; a argăsi, a tăbăci; a băițui; (anat) bronz (al pielii); a argăsi, a tăbăci; a (se) bronza (d. piele)
tan (metr) unitate tradițională de măsură pentru masă în China: 1 tan sau 1 dan = 50 kg; (metr) unitate tradițională de măsură pentru arie, în Japonia: $1 \text{ tan} \cong 991,7 \text{ m}^2$
tan-chord angle (mat) unghi format de tangentă și coardă (în punctul de contact)
tandem (OM) tandem; în cascadă, în serie; dublu; apropiat; montaj în tandem a rulmenților sau a altor elemente; (el) cascadă; (legat) în tandem
tandem arrangement (met, OM, mas) dispoziție / aranjament în tandem (și d. rulmenți)
tandem axle (OM, auto, met) osie tandem, puntea din spate tandem
tandem blower engine (mas, termo, met) suflantă în tandem
tandem calender (ind chim, plast) calandru dublu
tandem cold reduction mill (met) laminor tandem pentru laminare la rece
tandem / dual compressor (mas) compresor în tandem / jumelat
tandem engine (mas, termo) mașină / motor (în) tandem
tandem knife switch (el) întrerupător cu două cuțite / pârghii
tandem mill (met) laminor tandem
tandem network (el) rețea în stea
tandem operation (TH) lucru / operații în serie / în tandem

tangential thrust

tandem pump (mas, hidr) pompă (în) tandem
tandem rolling mill (met) laminor tandem
tandem submerged arc welding (met) sudare automată sub strat de flux, cu doi electrozi în tandem
tandem truck axle (auto, OM) osie / puntea din spate tandem
tandem turbine (mas) turbină-tandem
tandem wiper (auto) ștergător de parbriz, dublu
tang zgomot puternic; a zdrăngăni; (mas-un) aripă / limbă de antrenare, coadă (la scule); (met) cârlig (la unelte)
tangelo, p/ tangelos (agr, bot, alim) hibrid de mandarină și grape-fruit
tangency (mat) tangentă, tangență
tangent (mat) tangentă, tangent, tangențial
tangent arc (mat) arc tangent
tangent cone (mat) con tangent (la o sferă etc.), con format de tangente
tangent deformation (mec) deformare tangențială / pe direcție tangențială
tangent galvanometer (el, metr) aparat / traductor de măsurat curentul electric, cu ajutorul devierii unui ac magnetic în câmpul electromagnetic generat de curent, busolă de tangente
tangential (mat, geom) tangențial
tangential acceleration (mec) accelerație tangențială
tangential bearing (OM) reazem tangențial (bombat)
tangential casting (met) turnare tangențială / pe direcție tangențială (prin centrifugare)
tangential component (mec) componentă tangențială / periferică
tangential conversion (mas-un) debitare tangențială
tangential / cross-flow fan (mas, termo) ventilator tangențial
tangential feed worm gear hob (mas-un) avans tangențial pentru freză-melc conică pentru roți elicoidale / melcate
tangential flow turbine (mas, termo) turbină cu admisie tangențială
tangential force (mec) forță tangențială
tangential key / wedge (OM) pană tangențială
tangentially (*adv*) (în mod) tangențial
tangential path (mec) tangentă la traiectorie
tangential plane (mat) plan tangent / de contact
tangential pressure diagram (mec) diagrama eforturilor tangențiale
tangential section (mec) secțiune tangențială
tangential stress (mec) tensiune tangențială / de forfecare / pe direcție tangențială
tangential thrust (OM) împingere / sarcină (tangențială) a arcului; (mec) efort tangențial / de forfecare, presiune orizontală / laterală

tangential (viscous) force component

tangential (viscous) force component (T) componenta / forța vâscoasă (într-un fluid) a forței
tangential wheel (mas) rotor de turbină cu admisie tangențială
tangential-flow turbine (mas) turbină cu admisie tangențială
tangent key / wedge (mas, OM) pană tangențială
tangent law (mat) teorema tangentelor
tangent line (mat) tangentă
tangent plane (mat) plan tangent
tangent point (mat) punct de tangență
tangent wedge (OM) pană tangențială
tangerine (alim) mandarină
tangerine oil (alim) ulei de mandarine
tangibility, tangibleness tangibilitate, caracter tangibil / palpabil; realitate
tangible tangibil, palpabil, real, material; clar
tangle nod; (*fig*) încurcătură, încălcire, încălceală, amestec (și de microfibre în compozite sau de lanțuri moleculare în polimeri); dezordine; zăpăceală; blocare a traficului (în circulație); dispută, ceartă; a amesteca; a (se) încălci, a (se) încurca, a se întortochia; a zăpăci; **be in a** ~ a fi dezorientat
tangled încălțit, încurcat (d. fire, o afacere etc.)
tangle up a (se) încălci, a (se) încurca; a strica, a deteriora
tangly încurcat, încălțit; amestecat; confuz
tan house, tannery tăbăcărie
tank tanc, automobil blindat, cisternă, castel (de apă), lac / iaz mic; (nav) barcă, barcă mare, șalandă, șlep-tanc (pt. aprovizionare cu apă sau combustibil); recipient, bazin, bac, bidon, chiuvetă, rezervor, tanc, cuvă, baie; cabină de înregistrare, izolată fonic; (mat) prescurtare de la hiperbolic tangent (tangentă hiperbolică)
tank accessories (auto, nav, termo) armătura / armăturile / accesoriile rezervorului / recipientului / tancului
tankage (OM, hidr) capacitate (a unui rezervor etc.); reziduuri, deșeuri (pe fundul unui tanc, rezervor, recipient etc.)
tankage capacity (nav) capacitate de tancare / a unui tanc / a unui rezervor etc.
tank apparatus (mas, metr) aparat(e) de presiune (atașat(e) unui recipient sub presiune)
tankard (alim) cană cu capac
tank boiler (termo) cazan cilindric cu țevă de flacăra, boiler
tank bottom (alim, ind chim, termo) fund de recipient / de tanc / de rezervor / de creuzet (la turnarea sticlei)
tank bottoms (alim, auto, ind chim, termo) reziduuri / depuneri de fund (într-un rezervor / tanc / recipient) (solide sau/și lichide)

tan liquor, tan ooze, tan pickle

tank breathing (alim, auto, ind chim, nav, termo) respirație / aerisire a rezervorului
tank capacity (alim, auto, ind chim, nav, termo) capacitate de tancare / a rezervorului / a recipientului etc.
tank car; tank wag(g)on (cf) (vagon) cisternă
tank crystallization (alim, ind chim) cristalizare în rezervor / în recipient
tank crystallizer (alim, ind chim) cristalizator, recipient / tanc de cristalizare
tank engine (cf) locomotivă-tender
tanker autocisternă, vagon-cisternă; (nav) navă-cisternă, navă-tanc (și petrolier)
tanker trade transport al mărfurilor lichide
tank farm / battery parc de rezervoare, depozit de petrol (în mai multe rezervoare / tancuri)
tank filler cap (OM, hidr) ștuț de umplere (a rezervorului / tancului etc.)
tank furnace (ind chim) cuptor tip recipient
tank-furnace crown (ind chim, met, termo) boltă / capac al cuptorului tip recipient
tank gauge (metr, hidr) aparat de măsurat nivelul / presiunea etc. într-un recipient / tanc
tank lining (ind chim, termo) căptușeală de rezervor / de cuvă / de baie (electrolitică)
tank lorry / truck (auto) autocisternă
tank oxygen (ind chim, TH) oxigen în butelii
tank pad (constr, OM) postament / suport de rezervor / de recipient
tank plant (constr, OM) instalație de alimentare din rezervor / recipient (cu combustibil, lubrifiant, apă etc.)
tank plate (met) oțel de blindaje (pt. recipiente / tancuri etc.)
tank potential / voltage (el) tensiunea băii electrolitice
tank railing (OM, ind chim, nav) balustradă a rezervorului
tank resistance (el) rezistența băii electrolitice
tank shell (alim, ind chim, nav, OM) mantaua rezervorului / recipientului
tank ship / vessel (nav) navă-cisternă, tanc petrolier, petrolier
tank sizing (metr) determinare a capacității unui tanc / rezervor / recipient
tank spacing (constr, nav, ind chim) distanță / spațiu între rezervoare, amplasare a rezervoarelor / recipientelor / tancurilor
tank top plating (nav) punte de dublu-fund
tank trailer (auto) remorcă-cisternă
tank vessel / ship (nav) navă-tanc
tank voltage (el, chim) tensiunea băii electrolitice
tank wagon (cf) vagon-cisternă
tan liquor, tan ooze, tan pickle (ind chim) lichid tanant / pentru argăseală

tannate

tannate (chim) tanat
tannic acid (chim) acid tanic
tanner tăbăcar
tannin (chim) tanin, acid tanic
tanning; tawing (TH, ind chim) tăbăcire, argă-sire (a pieilor)
tan pit (industria pielăriei) baie de argăseală
tantalite (chim) tantalit
Tantalum (Ta) (chim) tantal
tantalum bronze (met) bronz cu tantal
tantalum carbide (chim, met) carbură de tantal
tap (mas-un) tarod, filieră, burghiu de filet, a fileta; (met) gură de evacuare, curgere (a metalului topit), a evacua parțial o topitură; (el) derivație, ramificație, racord, priză; (OM, mas-un) dorn, sculă de instrumentație, racord, derivație (și pt. aparate de măsură în hidraulică), deri-vație, robinet, ventil, cep (și de robinet, butoi etc.), canea, priză, lovitură / bătaie ușoară; a ramifica; a deriva; a preleva; a da cep; a evacua treptat; a goli; a acoperi; a (se) scurge; a găuri, a face gaură în; a face o tăietură / incizie în; a tăia, a străpunge; a trage, a scoate, a face să curgă; a intercepta, a supraveghea (convorbiri); a lovi / bate ușor, a atinge; a bate la mașină; bătaie ușoară (și cu vârful degetului)
tap and reamer milling cutter (mas-un) freză de canelat tarozi și alezoare
tap a screw thread (OM) a înșuruba, a asambla prin înfiletare
tap bar (met) bară de astupat orificiul de descărcare (a unei oale cu aliaj topit etc.)
tap bolt scoabă de traversă, pană de fixare; (OM) șurub / bulon cu cap, prezon, cep, diblu
tap borer / screw (mas-un) tarod
tap catcher (met) dorn de prindere
tap cinder (met) zgură finală / de pudlare
tap density (constr, ind chim, metr, met) densitatea materialului îndesat / presat / ștampat
tap down (mas-un) refulare cu ciocan
tap drill (mas-un) tarod, sculă de filetat (la interior)
tap drill size hole (mas-un) dimensiunea găurii de filetat
tape lanț de măsură, panglică / bandă (și de oțel, de magnetofon), ruletă, curelușă, panglică, bandă, fâșie; șiret; a izola, a acoperi prin bobinare cu bandă / panglică; (el) a izola; a înfășura cu bandă; a bobina; a lega cu panglică / sfoară / șnur; a măsura cu ruleta; (*fig*) a repera; a cunoaște, a descoperi
tape armouring (ind chim, OM) armătură (întăritură / întărire din bandă (metalică))
tape clatter huruit / bătaie / pătănit a(l) benzii (și de transportat)

tapered reduction bushing

tape covering (el, hidr, plast) bandă izolatoare / de etanșare
tape length (OM) lungime a benzii / curelei
tape line (metr) ruletă / panglică de măsurat
tape (line) measure (metr) ruletă
tape-machine aparat morse / de telegraf / cu bandă de înregistrare (și tip magnetofon) / mașină / aparat de înregistrat cu bandă
tape measure (metr) bandă / panglică de măsurat, ruletă
taper conicitate; lumânare; secțiune cu tranziție conică, formă conică (ascuțită); a da / avea formă conică / ascuțită, a se termina într-un vârf ascuțit; a subția; a ascuți; a micșora; conic, tronconic, conoform; îngustat spre vârf; (el, autom) acțiune cu tranziție progresivă
taper angle (OM, mas-un) unghi de teșire (la piese de revoluție), conicitate, unghi de conicitate
taper attachment (OM) îmbinare cu mufă (și cep), îmbinare / asamblare pe con
taper bolt (OM) șurub conic
taper boring (mas-un) alezare a suprafeței conice
taper bridge reamer (mas-un) alezor pentru găuri (conice) de nit
tape record (mas, metr) aparat de înregistrare cu bandă, înregistrare pe bandă (magnetică, de magnetofon)
tapered (OM) conic, cu formă conică, în formă de con
tapered bearing (OM, T) lagăr cu cuzinet conic
tapered collar (OM) pană (îclinată) cu inel / cu ochi / cu nas, colier (de strângere / fixare) cu suprafață conică; (mas-un) inel (cu secțiune) înclinată sau conică / tronconic
tapered cotter (OM) pană conică / înclinată
tapered drum (ind chim, OM, mas) tambur conic, tobă conică
tapered end (OM) capăt (ascuțit) conic
tapered gear(ing) (OM) angrenaj conic
tapered hobbing cutter (mas-un) freză-melc conică, de tăiat / prelucrat dinți (și la roți conice, melcate)
tapered journal (OM, T) fus / lagăr (tron)conic
tapered machine handle (mas, OM) mâner conic
tapered milling cutter (mas-un) freză conică
tapered package (OM) format conic, pachet conic (de garnituri)
tapered pass (met, metr) calibru conic
tapered pin (OM) cui / știft conic
tapered plug (OM, el) bușon / dop conic
taper(ed) reamer (mas-un) alezor conic
tapered reduction bushing (mas) bucsă conică de reducere

tapered ring

tapered ring (OM) inel conic / tronconic
tapered roller-bearing (OM) rulment cu role conice
tapered roller (OM, mas-un) rolă conică (și de rulment etc.)
tapered sleeve / socket (OM) con, piesă / bușă conică, suport conic
tapered steering-wheel hub (auto) butuc (conic) de la volanul direcției
tapered top (OM) capăt conic de arbore, fus conic, vârf conic de șurub / de arbore
tapered washout plug (hidr, mas, OM) dop filetat (și conic) de închidere a gurii de spălare
taper fit (OM, mas-un) ajustaj conic, montaj / asamblare pe con
taper flat file (mas-un) pilă lată cu vârf ascuțit
taper gauge (mas, met, metr) calibru conic
taper hole (hidr, mas-un, OM) gaură conică, orificiu conic (de golire)
tapering (OM) conicitate; care este / devine conic, conic, ascuțit la vârf, de formă conică
tapering pass (met, metr) calibru conic întrerupt / cu degajări
taper journal (OM) fus / lagăr conic
taper of groove (met) conicitate a calibrului de laminare
taper of key (mas, OM) strângere / înclinare a penei (înclinate)
taper out subțiere graduală, efilare (și la compozite stratificate)
taper pin (OM) știft (conic) de pană
taper-pin reamer (mas-un, OM) alezor conic (pt. găuri de știft conic)
taper pipe tap (mas-un, OM) tarod pentru filetgaz conic
taper reamed (mas-un) alezat conic, alezat cu suprafață (interioară) conică
taper reamer (mas-un) alezor conic
taper / reducing pipe (hidr, OM, termo) țevă / racord / conductă / tub de reducere / cu formă (tron)conică
taper roller- / rolling-bearing (OM) rulment cu role conice
taper-roughing reamer (mas-un) alezor conic pentru degroșare
taper-seat valve (hidr, OM) supapă cu scaun / ventil conic
taper shank (mas-un) coadă conică
taper-shank reamer (mas-un) alezor conic / cu coadă conică (atenție la text)
taper shank twist drill (mas-un) burghiu spiral / elicoidal, cu coadă conică
taper sleeve (mas, OM) bușă conică de reducere, manșon conic, con, piesă conică

tapped

taper square file (met, OM) pilă plată boantă
taper(-sunk) key (OM) pană (înclinată) de antrenare
taper tap (mas-un) tarod de degroșare, dorn pentru țevi
taper thread (OM) filet conic
taper turning (mas-un) strunjire conică
taper-turning attachment (mas-un) riglă / dispozitiv de strunjit conic
taper-turning lathe (mas-un) strung pentru prelucrarea suprafețelor conice
taper washer (mas-un) zencuitor
taper wedge (OM) pană de reglare (cu ajutorul unei suprafețe conice; deseori montate câte două)
taper weld (met) îmbinare / sudare a țevelor cu mufă; sudură în partea conică a flanșei / conductei / țevii
tapestried tapisat; tapetat; a tapisa, a tapeta
tapestry tapiserie, goblen; tapet care imită goblenul; a tapisa, a decora, a tapeta
tapestry weaver decorator care lucrează tapiserii / goblenuri
tapestry work tapiserie, goblenuri; tapițerie, tapetare
tapestry worker tapițer
tape unit (alim, met, mas, ind chim) derulor de bandă, ansamblu de derulare a benzii / foliei / hârtiei de ambalat etc.
tape warping urzire în benzi (la compozite cu fire lungi, țesături, plase etc.)
tape weave (met, ind chim, plast) fluctuație / oscilație laterală a benzii
tap extension (mas-un) prelungitor de tarod, tijă prelungitoare a tarodului
tap funnel (OM, hidr, ind chim) pâlnie de separare
tap grinding machine (mas-un) mașină de ascuțit tarozi
tap handle (mas-un) cheie / clupă pentru tarozi
tap holder (mas-un) mandrină de găurit / pentru tarozi, dispozitiv (conic) de prindere / fixare a tarodului
tap( )hole (met) gură de scurgere a zgurii, orificiu de golire; (OM, hidr) supapă de evacuare
tap-hole gun (met) mașină / instalație de astupat orificiul de golire (și la turnarea continuă)
tap-hole material (met) material refractar pentru astupat orificiul de golire (și la turnarea continuă)
taping (el, hidr, OM, TH) izolație / etanșare acoperire prin bobinare cu bandă / cu panglică
tap ladle (met) oală de turnare
tap-making machine (mas-un) mașină de prelucrat ghiventuri / tarozi
tapped (mas-un, OM) filetat, cu filet (conic)

tapped fixing / mounting hole

tapped fixing / mounting hole (OM) gaură cu filet conic pentru fixare / montare
tapper tap (mas-un) tarod de mașină pentru piulițe (conice)
tappet (nav) pisălog; gheara manivelei de pornire, nas; (OM) deget, camă, antrenor, excentric, tijă, tchet, graifăr
tappet adjusting screw (OM) șurub de reglat tchetul
tappet clearance (OM) joc de tchet; (OM, hidr) joc / ajustaj al supapei / al ventilului
tappet gear (mas-un) distribuție cu came
tappet guide (OM, mas-un) ghidaj de tchet, joc al supapei / al ventilului
tappet lever (OM) pârghie oscilantă, culbutor
tappet rod (OM) tijă / arbore de tchet
tappet spanner (hidr, OM) cheie pentru reglarea ventilelor
tapping derivație, scurgere; intermitent; (el) priză, legături de racordare (la linii electrice); (mas-un) filetare; (met) evacuarea metalului sau a zgurii, golire; incizie
tapping attachment (mas-un) dispozitiv de găurit / de filetat
tapping bar (met) rangă / dorn de destupat cup-torul / furnalul / canalul / orificiul de evacuare a materialului topit
tapping bushing (mas-un) dispozitiv de ghidare (folosit la filetare)
tapping capacity (mas-un) diametrul maxim al găurii care poate fi filetată (la mașina-unealtă respectivă)
tapping chuck (mas-un) mandrină specială pentru prinderea pieselor filetate cu tarodul
tapping contact contact intermitent
tapping die (mas-un) filieră, cap de filetat
tapping head (mas-un) cap de filetat, dispozitiv de filetat cu tarod
tap(ping) hole (met) gură / orificiu de scurgere / de golire / de descărcare (a zgurii, a metalului topit)
tapping-hole drilling (met) deschiderea (prin golire) a orificiului de scurgere / golire (a zgurii, a metalului topit) prin găurire / batere repetată
tapping lauder / spout (met) canal / jgheab de scurgere / de golire (a zgurii, a metalului topit) (la furnal)
tapping machine (mas-un) mașină de filetat piulițe (cu tarod)
tapping noise (TH) zgomot de bătaie / de ciocănire / de lovire repetată
tapping platform (met) pat de turnare
tapping point (TH) punct / loc de priză / de derivație

target date

tapping sample (met) probă de metal lichid, luată în timpul elaborării sau turnării
tapping slag (met) zgură evacuată odată cu metalul / aliajul topit
tap pipe (hidr, OM) țevă (filetată) de scurgere / de golire / de evacuare
tap remover (mas-un) dispozitiv de scos tarozi ruți
tap root (agr, bot) rădăcină pivotantă
tap screw / borer (mas-un) tarod
tap set (mas-un) set de tarozi
tap setting (el, hidr) reglare / așezare a prizelor (de curent electric sau de alimentare cu un fluid)
tap spout (met) jgheab de scurgere
tap switch (el) întrerupător în trepte
tap the slag (met) a îndepărta / a evacua zgura
tap volume (met) volum ocupat de materialul tasat / ștampat
tap water apă de (la) robinet, apă din conductă
tap with ground relief (mas-un) tarod cu dinți detalonati (prin rectificare)
tap wrench (mas-un) cheie / clupă de tarozi sau de robinet
tar (ind chim) smoală, gudron, catran; a gudrona, a unge cu smoală / gudron
tar board (constr) carton asfaltat / gudronat
tar camphor / white (chim) naftalină
tar coating (chim) gudronare
tardily (*adv*) târziu, tardiv, cu întârziere; agale, alene, încet, lent, fără grabă / zor
tardiness zăbavă, întârziere, încetineală
tardy (*adv*) întârziat, tardiv, (venit) cu întârziere; leneș, indolent, apatic, moale
tar dolomite brick (met) cărămidă de dolomită gudronată
tare (bot) neghină; (ec, metr) dara, tară, greutate proprie; a tara; a determina tara
tare allowance toleranță pentru tară, reducere pentru tară
tarefa (metr) unitate tradițională de măsură pentru arie, în Beazilia: $1 \text{ tarefa} \geq 3000 \text{ m}^2$
tare weight greutate brută / cu tară; tară
tar-fired furnace (ind chim, termo) focar de ardere a gudronului
tar for steel making purposes (ind chim, met) gudron utilizat în oțelării (și pt. impregnarea cărămidilor, dopului de la turnarea continuă)
target (fiz, el) anticatod; țintă; țel; sarcină; normă; obiect de încercare / de măsurare; (cf) semnal de zi; (TH) șuber, clapetă, registru
target angle unghi de înclinare (dorit, de exemplu, la un reglaj)
target date termen de predare (a unui proiect, a unei lucrări etc.)

target figure

target figure (ec) sarcină / cifră de plan, normă
target price (ec) preț de referință (stabilit ca obiectiv la negocieri)
tariff (ec) tarif, taxă; listă de prețuri / tarife; a tarifa, a evalua; a include în tarif
taring device (metr, TH) dispozitiv de cântărire / de tarare
tarlatan (textile) tarlatan, muselină
tarn (geog) iezer, lac de munte, tău
tarnish pată, pierderea lustrului; a întuneca; (met) film de oxizi, a acoperi / a dubla cu un strat metalic, a reveni (în tratamente termice), a(-și) pierde lustrul / luciul, a lipsi de strălucire, a face să-și piardă luciul, a lua lustrul / luciul, a deveni mat la culoare; (*fig*) a defăima, a calomnia, a întina / păta reputația (cuiva)
tarnishing (met) mătuire, patinare
tarnish on glass (ind chim, met) metalizare / mătuire a sticlei
tarpaulin (nav) prelată (impermeabilă) de bocaport; prelată, foaie de cort
tarragon (alim) tarhon
tarred gudronat (d. carton)
tarred dolomite refractory (met) cărămidă refractară din dolomită gudronată
tarry de aspectul gudronului; (drum) gudronat, bituminat, bituminos; a întârzia, a zăbovi, a pierde vremea (de pomană); a șovăi, a ezita; ~ **at**, ~ **in** a locui, a sălășlui, a trăi (la, în); mănjit cu smoală / catran
tarrying (mas-un) pauză (la sfârșitul cursei mesei)
tar seal (*australian*) a acoperi (drumurile) cu gudron / produse gudronate
tar spraying gudronare (prin pulverizare)
tart acru, acrișor, astringent, acidulat; picant; înțepător; (alim) tartă cu fructe sau gem; (*amer*) tort (cu foi); (*fig*) mușcător, aspru, caustic; rigid, acerb
tartar tartru
tartar emetic (chim) emetic, tartar stibiat / anti-moniatic
tartness astringență; acreală; gust acru / înțepător, aciditate; (*fig*) causticitate, spirit mușcător
tartrate (chim) tartrat
tar weight greutate brută, tară
tar white / **camphor** (chim) naftalină
tart wine (alim) vin aspru
tary oil (ind chim) țiței asfaltos / rășinos
task lucru (impus), corvoadă, treabă; sarcină; (inf) grup de instrucțiuni; problemă; misiune; temă, lecție (pt. acasă); obligație, îndatorire; a pune la treabă / lucru; a da de lucru (cu dat), a impune o sarcină / o muncă / un lucru (cu dat); a repartiza / a fixa / a distribui o sarcină / o misiune (cuiva); a pune la (grea) încercare; a chinui, a

tawny

solicita (memoria etc.); (nav) a pune la probă / la încercare; a testa
task master (TH, ec) distribuitor de sarcini, conducător, șef; supraveghetor; normator, pontator
task wage(s) (ec) salariu în acord, plată
task work (ec) lucru în acord, muncă în acord / cu bucata
task worker (ec) muncitor / lucrător în acord
taste gust, simțul gustului; savoare, miros, aromă; (*fig*) urmă, pic, picătură, nuanță, undă; (~ **for**) înclinație, preferință, predilecție, tendință pentru, gust (pentru); bun gust, rafinament, finețe; (*fig*) mostră, probă, dovadă; a gusta (un aliment), a gusta (din), a încerca (o mâncare), a degusta (băutură); a simți / percepe / distinge gustul la, a avea gust, (~ **of**) a avea un anumit gust, a avea gust / miros / iz de (ceva); a savura; a lua, a pune în gură; a consuma
tasteful cu gust bun, savuros, gustos, plăcut la gust; (*fig*) de bun gust, elegant
tasteless fără gust, insipid; fad; searbăd, (*fig*) anost, plicticos, nesărat, fără haz; lipsit de tact / diplomație; de prost gust
tastelessness caracter searbăd / insipid; (*fig*) lipsă de gust / eleganță; prost-gust
taster (alim) degustător (de vinuri etc.); redactor / consilier / recenzent / lector de editură
tat a înnoda, a lega
tatami (metr) unitate tradițională de măsură pentru suprafețe interioare de case, în Japonia, egală cu aria unui tatami ~ 90 cm x 180 cm (~1,62 m²)
tau (τ) litera t în alfabetul grecesc
taunt dojană; ironie, zeflemea; (nav) (d. catarg) zvelt, foarte înalt; a certa; a dojeni; ~ **with** a imputa, a reproșa; a zeflemisi
taunt-masted (nav) (d. un vas) cu catarge înalte
taurine (agr, alim) taurin; bovin
taut (d. o funie, un fir etc.) încordat, întins, strâns; (nav) în bună stare
tauten a întinde, a încorda (un cablu, un fir); (nav) a întinde (o parâma, o pânză etc.)
tautness (mas-un) grad de întindere
tautomer (chim) tautomer, compus organic cu structură recurentă / repetitivă, izomer
tautomerization (chim) reacție chimică de formare a izomerului, tautomerizare
tawed (industria pielăriei) argăsit / tăbăcit cu alaun / piatră acră
tawer (industria pielăriei) tăbăcar, argăsitor
tawery (industria pielăriei) tăbăcărie
tawniness (industria pielăriei) tăbăcărie, argăsire, culoare de piele tăbăcită
tawny maro-roșcat, roșiatic, de culoarea pielii tăbăcite

tax

tax (ec) taxă, tarif; impozit, dare; contribuție; a impozita, a impoză, a taxa, a evalua; a impune fiscal; a pune impozit (pe); (jur) a stabili (dau-ne, amenzi); (*fig*) a pune la încercare, a solicita, a încerca; (*amer, fam*) a fixa prețul
taxability (ec) impozabilitate, caracter impozabil
taxable (ec) impozabil, supus impozitelor, contribuabil

taxableness v. taxability

taxably (ec) (*adv*) (în mod) impozabil, în condiții de impunere / de impozabilitate

taxation (ec) taxare, evaluare, impunere fiscală, fiscalizare, fiscalitate; impozit, dare; (jur) acuzație, învinuire, vină

tax collector (ec) perceptor; administrator sau inspector financiar

tax deductible (ec) scutit de impozitul pe venit / profit (atenție la text); care poate fi plătit înainte de scăderea impozitului pe venit

tax dodger (ec) evazionist fiscal

taxer (ec) agent fiscal

tax exemption (ec, jur) scutire de taxă / de impozit(e), exceptare de la plata taxei / impozitului

tax for (ec) a învinovăți / a învinui / a acuza de

tax-free (ec) scutit de taxă / impozit; neimpozabil

tax-gatherer v. tax collector

taxi taxi, mașină de piață; a merge / a călători cu taxiul

taxi-cab v. taxi

taxi driver șofer de taxi

taxiing (auto) drum / mers cu taxiul; luare a unui taxi; cursă cu taxiul; (av) rulare pe pistă (sau pe apă) înainte de decolare sau la aterizare; tur de pistă

taximan v. taxi driver

taximeter (metr) aparat de taxare pe taxi

taxing (ec) impunere, impozitare; taxare pe aparatul de taxare a taxiului

taxing district (ec) (*amer*) circumscripție fiscală / financiară

taxi rank stație de taxiuri

taxistrip (av) pistă de rulare

taxiway pistă (de rulare)

taxless v. tax-free

tax liabilities (ec) obligații fiscale

taxonomy v. taxonomy

taxon, (*pl*) și **taxa** (biol) taxon, unitate sistematică, element de clasificare; grup taxonomic; gen sau specie

taxonomic(al) taxonomic, cu caracter de / relativ la clasificare

taxonomy taxonomie, știința clasificării

tax-payer (ec) contribuabil

tax return (ec) declarație de venituri / de impunere

tax with v. tax for

team work

tax year (ec) an fiscal / financiar (începe la 1 sau 6 aprilie în UK, la 1 ianuarie sau 1 iulie în US etc.)

Taylor series (mat) seria Taylor

Taza (metr) unitate de măsură pentru volum sau capacitate: 1 Taza (Spania) = 0,000236588 m³

T-bar (constr, mec, met) semifabricat / grindă în T (de obicei din oțel, pt. construcții metalice)

T-beam (constr, mec, met) grindă (cu profil / secțiune) în T

T-bend (hidr, OM) teu (la conducte)

T-bolt (mas-un, OM) șurub cu cap ciocan

T-bulb steel (constr, met, nav) oțel / semifabricat (profilat) în T cu cap îngroșat tip naval, oțel-bulb (profilat)

tce (metr, fiz, termo) simbol pentru **tonne of coal equivalent**, unitate de măsură pentru energie, utilizată în industria energetică: 1 tce reprezintă energia degajată prin arderea unei tone (metrice) de cărbune, echivalentă cu 29,308 GJ sau 8,141 MWh

tea (bot) (frunze, plante de) ceai; (alim) ceai (băutură), fiertură, infuzie, tizănă, zeamă (de carne etc.); a bea ceai; a trata cu ceai

tea biscuit (alim) biscuit / prăjiturică pentru ceai

tea board (alim) tavă de servit ceai

tea caddy (alim) cutie de ceai

tea cake (alim) prăjitură pentru ceai, brișă (cu unt)

teach (edu) a preda (carte / învățătură); a învăța (pe alții), a instrui; a da lecții; a deprinde, a învăța (cu); a face să înțeleagă / să deprindă; a dezvăța, a dezobișnui (de un lucru); a fi profesor; a exercita profesia didactică; a fi instructiv

teach-in conferință urmată de discuții / dezbateri

teaching line materie, specialitate, disciplină (pe care o predă un profesor)

teaching staff (edu) corpul didactic

teacupful (metr, alim) unitate tradițională britanică de măsură pentru volum, pentru fluide, în rețete culinare, linguriță (de ceai): 1 teacupful ~137,7 ml

tead nip stopper (TH, OM) dispozitiv de strângere a cablului din fire de oțel

tea equipage (alim) serviciu de ceai

tea grower (agr) plantator / cultivator de ceai

tea leaf (bot, agr) frunză de ceai; (*pl*, **tea leaves**) (infuzie de) ceai slab

team (TH, ec) grupă, echipă (de muncitori), brigadă; (agr) atelaj (de vite), (pereche de) vite înhămate / înjugate; a înjuga, a înhăma

teaming (constr) lucrare angajată de un antreprenor; lucru în echipă, formare e unei echipe

team mate coleg de echipă

team up with a se alia / a se uni / a se înhăita cu

team work (ec) lucru în echipă / în colectiv / pe bandă rulantă; muncă în echipă; cooperare, conlucrare, colaborare; eforturi comune

tea-pot ladle

tea-pot ladle (met) oală de golire prin sifon
tear lacrimă; (mec) ruptură; rupere; întrerupere; (mas-un, T) uzură (prin sfâșiere), roadere, uzare, tăietură, deșirare (la textile, compozite fibroase etc.); defect (la o stofă); (met) fisură, a (se) rupe, a smulge; a lua cu de-a sila; a crăpa, a fisura, a întrerupe; a (se) sfâșia (haine, pânză); a tăia; a (se) smulge; a se rupe (din cauza uzurii), a se destrăma (d. textile, compozite cu fibre lungi etc.); a se uza (repede); ~ **to pieces** a rupe / a sfâșia în bucăți, a face bucăți / praf; (~ **at**) a trage, a apuca (de); (*fig*) a distruge, a strica, a face praf, a dezbină, a despărți, a împărți în două (tabere)
tearable deșirabil, care se rupe ușor (d. fire, folii, materiale plastice, textile etc.)
tear at a trage de, a rupe, a sfâșia
tear-and-wear (met, T) uzură (prin tragere și sfâșiere)
tear apart test încercare / test la desprindere (a îmbinărilor lipite / sudate în puncte, a foliilor din materiale plastice etc.)
tear asunder a rupe, a străpunge rupând, a sfâșia în bucăți
tear down a da jos, a smulge, a scoate, a rupe (de pe perete etc.)
tear gas (chim) gaz lacrimogen
tearing metoda secționării; (met) tăierea marginilor (la laminare); sfâșiere a imaginii / a unei țesături; sfâșiere, rupere, smulgere, îndepărtare; v. **tearable**: care sfâșie / rupe istovitor, epuizant; chinuitor; puternic, extrem, culminant; **to be in a ~ fashion** a fi turbat / furios la culme; **go ~ fine** a se îmbraca bine / elegant; (*fam*) scos din pepeni; (d. glas) strident, ascuțit; imoral, stricat
tearing initiation (mec, plast) inițierea sfâșierii
tearing length (mec, met) lungime de rupere (prin sfâșiere sau forfecare)
tearing-off (met, plast) izolare (și prin secționare, (s) sfâșiere etc.)
tearing resistance (met) rezistență la apariția creștăturilor / fisurilor la / de margine
tearing strength (mec, plast) rezistență la sfâșiere
tearing strength test (met, plast) încercare la rupere prin sfâșiere / smulgere
tear-off (d. pagină) detașabil; perforat
tear off a rupe, a sfâșia, a smulge, a detașa prin sfâșiere; perforat, detașabil (și d. o foaie)
tear open (mec) a deschide prin rupere / sfâșiere (la recipiente pt. medicamente etc.)
tear-out (c) rupere / deșirare a unei imagini; (mec) smulgere, scoatere cu forță / forțată
tear out a detașa, a rupe, a scoate forțat, a smulge (o foaie etc.); a sustrage, a fura

technic

tear plate (met) placă cu urme de smulgeri / sfâșieri (pe margine)
tear-proof (met, plast, T) rezistent la uzură, rezistent la sfâșiere / la forfecare; indeșirabil (d. fire, textile, compozite cu fibre lungi etc.)
tear propagation (mec, met, plast) propagarea sfâșierii
tear resistance (mec, met, plast) rezistență la sfâșiere / rupere (d. table, folii, textile etc.)
tear-shaped în formă de lacrimă
tear-sheet pagină / foaie / filă ruptă dintr-o revistă, carte etc.
tear strength (mec, met, plast) rezistență la sfâșiere (folii și stratificate, țesături etc.)
tear up a rupe (și prin sfâșiere, forfecare) în bucăți, a face bucăți; a smulge; (agr) a smulge din rădăcini, a dezrădăcina; (constr) a scoate (pavajul); a întoarce pe dos
tease a plușa țesătura; a desface; a destrăma, a defibra materiale textile, a scămăși, a pieptăna, a dărăci, a melița; a scărmana material fibros; a săcăi, a hărțui, a tracasa, a plictisi
teasel darac, mașină de dărăcit; (textile) a dărăci, a pieptăna, a lănoși
teasl(ler) (mas) dărăcitor, lucrător la darac / care dărăcește lâna
teasel frame (mas, textile) ramă / cadru / batiu de darac
teaser reclamă, anunț publicitar, reclamă anonimă (pt. stărnirea curiozității); (*fig*) problemă / chestiune dificilă / spinoasă
tea spoon (alim) linguriță de ceai / de cafea
teaspoonful (cantitate care încapă într-o linguriță de ceai / cafea; **teaspoon**, **teaspoonful** (**tsp**, **t**) (metr, alim) unitate de măsură pentru volum, utilizată în rețete culinare, linguriță (de ceai): 1 teaspoon (US) ~ 4,9 ml, 1 teaspoon (Canada) ~ 4,74 ml, 1 teaspoon-ful (UK) ~ 3,55 ml, 1 medical teaspoonful (UK, în medicină) = 5 ml; în sistem metric (Canada, Australia și Noua Zeelandă), 1 teaspoonful = 5 ml; (metr) unitate de măsură pentru volum, utilizată în baruri, în US: 1 teaspoon ~ 3,7 ml
teat (mas-un) adaos turnat; (OM) fus (de ghidare), cep, bosaj, pivot
teat drill (mas-un) burghiu cu fus de centrare / de ghidare
tea tray tavă pentru (servit) ceai
tebi- (Ti-) (metr, inf, c) prefix binar, pentru 2^{40} = 1 099 511 627 776; contracție de la „terabinary”
Technetium (Tc) (chim) tehnetiū
technetronic influențat de tehnica modernă, tehnotron
technic v. **technical**

technical

technical tehnic; formal; (*pl*) terminologie tehnică; detalii / amănunte tehnice
technical adviser (TH) consilier tehnic
technical assistance (TH) asistență tehnică
technical atmosphere (**at**) (metr, mec, fiz, hidr) unitate de măsură pentru presiune, atmosferă tehnică: 1 technical atmosphere $\cong$ 98,0665 kPa
technical conditions / **specifications** (TH, mas) condiții / specificații tehnice
technical control control tehnic
technical expression termen tehnic
technicality chestiune de specialitate / mărunță / de amănunt, parte / latură tehnică (a unei probleme); amănunt / detaliu; tehnicitate; (*pl*, **technicalities**) terminologie / tehnică specială
technical journal revistă tehnică
technically (*adv*) (din punct de vedere) tehnic
technicalness tehnicitate, caracter tehnic; (înaltă) specializare, înaltă calificare; tehnicizare
technical office (TH) birou de proiectare
technical officer / **official** (TH) inginer proiectant (fără a preciza specializarea)
technical order(s) (mas-un, TH) prescripții tehnice
technical regulation(s) / **requirement(s)** (mas-un, TH) condiții tehnice
technical revision (mas, TH) revizie tehnică
technical staff personal tehnic
technician (TH) tehnician
technics v. **technique** tehnică, tehnologie, științe tehnice
technique tehnică, tehnologie; procedeu; metodă (tehnică)
technique of least squares (mat, TH) tehnica / metoda celor mai mici pătrate
technocracy tehnocrație
technocrat tehnocrat, adept al puterii tehnicii în societatea modernă
technocratic tehnocratic, referitor la puterea / influența tehnicii în societatea modernă
technological tehnologic, tehnic
technological restraint (TH) restricție / condiție / condiționare / limitare tehnologică
technologist (TH) tehnolog, tehnician de înaltă calificare, specialist în tehnică
technology tehnologie; tehnică, științe tehnice / aplicate
technology of metals (met) tehnologia metalelor
tectiform (constr) în formă de acoperiș
tectonic (geol) tectonic; (constr, arhit) arhitectonic, de construcție
tectonics (geol) tectonică; știința construcțiilor
tectorial acoperitor, învelitor; care învește sau acoperă
ted (agr) a întoarce, a afâna (fânul)

teflon

tedder (agr, mas) mașină de întors fânul
tedge (met) pâlnie de turnare
tedious plictisitor, anost, plicticos; obositor, supărător, incomod; (*adv*) încet, dificil, care ia mult timp
tediously (*adv*) (în mod) plictisitor / obositor
tediousness plictiseală, caracter plicticos / plictisitor; încetineală obositoare, târăgănare, zăbăvă, târăgăneală; oboseală
tee (constr, OM) profil / semifabricat (în) T, teu; (hidr) racord în T (cu trei căi); a deriva; a ramifica; litera t; **to a** ~ exact, precis; obiect în formă de T; (TH) în formă de T
tee across a (se) bifurca, a (se) ramifica, a monta în punte (el, în telefonie)
tee (bar / iron) (OM, met) profil T
tee-conduit, T-piece / -pipe (OM, hidr) teu (de conducte)
tee-head bolt with nip (OM, mas-un) șurub cu cap ciocan, cu nas
tee joint (constr, met, OM) teu de derivație, îmbinare în T
teem (met) a turna, a umple (forma)
teem downhill (met) a turna direct
teemer (met) turnător (muncitor), instalație de turnare
teeming (met) turnare (și din oală, în lingotieră)
teeming bay (met) hală de turnare
teeming ladle (met) oală de turnare (și cu dop / cu sertar)
teeming lap (met) pojghiță la suprafața metalului topit
teeming nozzle (met) pahar / ajutor de scurgere
teeming platform (met) platformă de turnare
teeming rate (met) viteză de turnare
teeming temperature (met) temperatură de turnare
teem off (met) a turna (dintr-o oală în alta etc.)
tee piece (hidr, OM) teu (la conducte)
tee rest (mas-un) suport (pt. mână) în (formă de) T
tee slotting tool (mas-un) cuțit de rabotează pentru canale în T
tee-steel bar (met, constr) profil / bară / semifabricat-bară în (formă de) T, din oțel
teeth (mas-un) tăierea dinților, danturare, dințare, dinți, dantură; a dantura; a zimțui
teething (mas-un) tăierea / formarea / prelucrarea dinților (și prin așchiere), (procedeu / tehnologie de) danturare
tee together (el, hidr) a lega în paralel
tee-welding (OM, met) sudură de colț (și în puncte)
tee with side outlet (OM, hidr) teu cu ramificație (laterală)
teflon (plast) denumire comercială pentru politetrafluoretilenă (PTFE)

teleadjusting

teleadjusting (autom) telereglare, reglare de la distanță
telebreaking (autom) întrerupere comandată (de la distanță) / telecomandată
telecamera (electr, opt) cameră de televiziune; aparat / cameră pentru telefotografie
telecast (TV) a televiza, a transmite la televizor
telecommunication telecomunicații
teleferic teleferic
telegram telegramă
telescope jack (OM) cric telescopic
telescope mount (OM, mas) suport / montaj telescopic
telegraph telegraf; semafor; a telegrafia
telegraphic telegrafic; pe scurt, sumar (d. o prezentare etc.)
telegraph money order mandat telegrafic
telegraphy telegrafie, telegrafiere
telemechanics telemecanică
telemeter (metr) telemetru
telemetry telemetrie
telephone, (fam) phone telefon; a telefona, a da un telefon; **by** ~ prin telefon, telefonic; **on the** ~ telefonic, prin telefon; **ring up smb. on the** ~ a suna pe cineva la telefon; **be on the** ~ a fi la telefon; ~ **box** cabină telefonică; ~ **exchange** centrală telefonică, număr de telefon
telephone book carte de telefon
telephone booth / box cabină telefonică
telephone call convorbire telefonică
telephone line linie telefonică; cablu telefonic
telephone number număr de telefon
telephonic telefonic
telephony telefonie
telescope telescop; lunetă; sac de voiaj (din două părți îmbinate); (TH) a (se) telescopa (și d. cilindri hidraulici); (cf) a (se) ciocni de, a intra în, a (se) strivi; a rezuma
telescopic (mas-un, OM) telescopic; făcut prin telescop; (astronomie) vizibil numai prin telescop; care poate fi telescopat, care intră unul în altul; rabatabil
telescopic funnel (nav) coș de vapor rabatabil / care poate fi telescopat
telescopic jack (OM) cric telescopic
telescopic leg (el, OM) picior / contrafișă / cric telescopic(ă)
telescopic observation (fiz) observare / observație prin telescop
telescopic pipe / tube (hidr, OM) tub / țeavă / conductă telescopic(ă)
telescopic series (mat) serie de forma

$$\sum_{n=0}^{\infty} 1 / [(k+n)(k+n+1)]$$

telluric

telescopic shaft (mas-un, OM) arbore / ax telescopic
telescopic shock absorber (cf, OM) amortizor telescopic (obținut și prin gruparea în paralel a arcurilor elicoidale concentrice)
telescopic shock course (OM) cursă telescopică (a arcului amortizor / a amortizorului de șocuri) (și la grupări de arcuri)
telescopic tube (OM) tub / țeavă telescopic(ă)
telescoping (met, hidr) telescopicitate (la rulouri de tablă și la cilindri hidraulici cu pistoane telescopice)
telewicking (autom) comutare telecomandată, telecomutare
televiwer (TV) telespectator
televise (TV) a televiza, a transmite la televiziune / la televizor
television (TV) televiziune; TV
televisional (TV) televizat, transmis prin televiziune; (prezentat) la televiziune
television set (TV) televizor (aparat)
television viewer v. televiwer
televisor v. television set
tell a indica (verbal), a arăta, a spune, a zice; a povesti, a relata; a vorbi; a comunica, a anunța, a informa de / despre, a pune la curent cu; a exprima; a învăța, a deprinde, a obișnui (cu un lucru); a descrie, a prezenta, a înfățișa, a expune; a dezvălui, a proclama; a ghici, a discerne, a simți, a vedea; a recunoaște, a identifica; a ști, a prevedea, a prezice, a garanta; (d. ceas) a indica, a arăta; a bate (ora); a porunci, a ordona, a comanda (să); a invita, a ruga (să); a socoti, a număra; ~ **of**, ~ **about** a povesti, a spune despre; a fi sigur; a acționa, a-și produce efectul asupra; a anunța (o veste); a număra; ~ **from** a deosebi de (on) a-și produce/face efectul
tellable care poate fi spus / povestit; demn de a fi povestit; comunicabil
tell off a repartiza, a desemna; a indica, a numi; (fig) a-l pune la locul lui / în banca lui
tell on a influența, a afecta, a avea influență / a acționa / a-și produce efectul asupra, a avea efect / urmări asupra
telltale (device) (metr) indicator de nivel (în afara rezervorului); aparat / dispozitiv de înregistrare / de semnalizare / de control; contor; ceas de control; (nav) axiometru, indicator al poziției cârmei
telltale board (mas) tablou / panou indicator / de control
telltale pointer (metr) ac indicator
tellurate (chim)sare telurică
telluric teluric, terestru, pământesc

telluride

telluride (chim) compus al telurului cu un element electropozitiv
tellurite (chim) (minrl) compus al telurului
Tellurium (chim) telur, teluriu (Te)
tellurous (chim) (minrl) teluros, legat de teluriu
tellurium bronze (met) bronz cu teluriu
tellurium copper (met) aliaj Cu-Te
telpher (mas, el) palan electric cu cărucior
temper (chim, met) amestec, combinație; (met) duritate (și maximă / care nu poate fi crescută după un tratament termic sau deformare), tărie, consistență, călirea / revenirea oțelului, grad de călire; caracter, fire, temperament; dispoziție (trecătoare), toană, toane, capriciu; calm, liniște, echilibru; (met) a căli, a oțeli, a detensiona, a tempera, a ameliora, a reveni (a reîncălzi după călire), a recoace, a modera; a amesteca; (alim, ind chim, plast) a întări, a frământa, a malaxa, a aduce la consistența dorită; a umidifica, a muia; a tempera, a potoli, a liniști, a calma, a alina; a reglementa, a regula, a pune în ordine; a adapta; a se potoli, a se tempera; a deveni moderat sau conciliant / înțeleghător
temperable (met) călibil, care poate fi călit, ușor de călit; (alim, ind chim) ușor de amestecat, care poate fi bine amestecat; miscibil
temperament v. **temper** amestec, compoziție; structură, stare
temperamental temperamental, de caracter, constituțional; caracteristic pentru un anumit temperament; instabil, ușor influențabil
temperance temperanță, sobrietate, cumpătate
temperate (met) temperat, revenit, tratat termic (prin revenire); moderat; sobru, cumpătat
temperature distribution (mat) funcție de repartiție cu creștere lentă, distribuție temperată (în teoria probabilităților)
temperateness moderație, temperanță
temperate zone (met) zonă temperată / revenită
temperature (fiz, termo) temperatură, căldură; (med) temperatură, febră
temperature alarm (met, plast, termo) semnalizare de supraîncălzire / de depășire a temperaturii (dorite)
temperature balance (fiz, termo) echilibru de temperaturi, bilanț termic
temperature bath (met) baie de revenire (care se menține la o anumită temperatură)
temperature bulb (metr) bulb de termometru
temperature coefficient (termo, T) coeficient de temperatură
temperature colour scale (met) scară a temperaturilor după culoare (la tratamente termice, la oțeluri)

temperature gradient

temperature-compensated device (autom, termo) dispozitiv stabilizat termic / cu compensare termică
temperature-compensating device (autom, termo) dispozitiv pentru compensare termică
temperature constancy (fiz) constantă de temperatură
temperature control (autom, termo, metr) controlul / reglarea temperaturii
temperature control knob (auto) buton pentru controlul temperaturii
temperature controller / control apparatus / equipment (autom, termo) regulator de temperatură, echipament / inslație / sistem de control al temperaturii
temperature conversion (metr) conversia temperaturii (dintr-un sistem de măsurare în altul)
temperature correction (fiz, autom, metr) corecție de temperatură
temperature cycle stressing (met) solicitare termică ciclică (și cu șocuri periodice), solicitare (mecanică) variabilă cauzată de variația ciclică a temperaturii
temperature delay / leg (fiz, termo) inerție termică
temperature dependance (fiz, termo) dependență de temperatură
temperature detector (metr) traductor de temperatură, termometru
temperature difference (fiz, termo, T) diferență de temperatură
temperature distribution (fiz, termo, T) distribuție de temperaturi
temperature drop (fiz, hidr, termo, T) cădere / gradient / diferență de temperatură
temperature effect (fiz, termo, T) efect al temperaturii, efect termic
temperature error (metr, met) eroare de temperatură
temperature factor (mec, fiz, termo, T) factor de temperatură
temperature fall (fiz, termo, T) (s)cădere / diferență de temperatură
temperature field / pattern (fiz, termo, met) câmp de temperatură
temperature fluctuations (fiz, termo, T, TH) variații de temperatură
temperature function (fiz, termo, T) funcție de temperatură (care satisface ecuația căldurii)
temperature fuse (termo, el, ind chim) siguranță termică
temperature gauge (metr) indicator / senzor de temperatură
temperature gradient (fiz, termo, T) gradient de temperatură

temperature-gravity curve

temperature-gravity curve (fiz, T) curbă de variație a densității în funcție de temperatură, curbă temperatură-densitate

temperature – (specific) gravity graph (fiz, termo) nomogramă de temperatură – densitate / de variație a densității în funcție de temperatură

temperature-humidity index (TH) indice / factor al efectelor (dăunătoare) ale temperaturii și umidității

temperature increase (fiz, termo, T) creștere / ridicare a temperaturii

temperature indication (fiz, metr) indicarea temperaturii

temperature indicator (met, metr) indicator de temperatură, creion termic

temperature interval / range (met) interval de temperatură

temperature lag (fiz, met, plast, termo, met) inerție termică

temperature limit limită de temperatură

temperature loss (fiz, ind chim, met, plast, termo) pierdere de căldură

temperature measurement / measuring (metr) măsurarea temperaturii (metodă și rezultat)

temperature measuring apparatus / instrument (metr) aparat pentru măsurarea temperaturii

temperature of combustion (, fiz, auto, termo) temperatură de combustie / de ardere

temperature of inflammability (TH, fiz, termo) temperatură de inflamabilitate

temperature of quench(ing) (met) temperatură de călire

temperature of reaction (chim, plast, met) temperatură de reacție

temperature of saturation (alim, ind chim, plast, met) temperatură de saturație

temperature of self-ignition (chim, met) temperatură de autoaprindere

temperature of solidification (chim, fiz, met) temperatură de solidificare

temperature overshoot (chim, met) exces / depășire de temperatură

temperature plug (metr) termocuplu

temperature-pressure curve (fiz, T, TH) curbă de variație a presiunii în funcție de temperatură, curbă temperatură-presiune

temperature range (termo, ind chim) domeniu / interval de temperatură

temperature recorder (metr, autom) termometru înregistrator, termograf

temperature regulation reglarea temperaturii

temperature regulator (autom) regulator de temperatură

temperature relay (autom) releu de temperatură / termic

tempering agent

temperature-resistant termorezistent (materiale plastice, ceramice, aliaje)

temperature-responsive / -dependent (material / proces / fenomen) dependent de temperatură, sensibil la temperatură

temperature rise (fiz, termo, ind chim) ridicare / creștere a temperaturii

temperature rundown (met, ind chim) scăderea controlată a temperaturii

temperature setting (auto) setarea temperaturii

temperature stability (autom, fiz, termo) stabilitate termică / a temperaturii

temperature strain (fiz, met, plast) deformare termică / din cauza temperaturii, tensiune indusă de temperatură / de variația temperaturii

temperature stress (mec) solicitare de temperatură / datorată temperaturii

temperature switch (autom, el, termo) regulator (cu întrerupător sau comutator) de temperatură

temperature-time factor (plast, T, hidr) factor de temperatură-timp (și la vâscozitate)

temperature variation variație de temperatură

temperature-viscosity curve (fiz, T) curbă de variație a vâscozității în funcție de temperatură, curbă temperatură-vâscozitate

temper brittleness (met) fragilitate de revenire

temper carbon (met) arderea carbonului, grafit de recoacere, carbon de revenire

temper-carbon nodule (met) cuib / nodul de grafit de recoacere

temper casting (met) fontă maleabilă

temper (drawing) colour (met) culoare de revenire

tempered (met) revenit; (TH și *fig*) călit, oțelit; temperat

tempered glass (ind chim) sticlă călită și revenită

tempered hardness (met) duritate după revenire (a unui aliaj metalic)

tempered steel (met) oțel revenit

tempered super hardboard (ind chim, plast) placă extradură (d. compozite polimerice cu fibre)

temper etch (met) atac prin oxidare la cald (pt. analiză metalografică a probelor)

temper furnace (met) cuptor de revenire

temper graphite (met) grafit de recoacere

temper hardening (met) călire cu revenire (ulterioară), durificare după / prin revenire

temper heat of iron (met) temperatură / căldură (energie) de revenire la albastru

tempering temperare; (met) revenire (după călire), răcire lentă, detensionare; încălzirea sticlei sub punctul de topire

tempering agent (met) substanță / agent de revenire (poate fi și de călire)

tempering air

tempering air (met) aer de răcire (la tratament termic de revenire)
tempering bath (alim, ind chim) baie de întărire a gelatinei; (met) baie de revenire (după călire / cementare)
tempering brittleness (met) fragilitate la revenire
tempering charge (met) șarjă de revenire (la un cuptor)
temper(ing) colour (met) culoare de revenire
tempering compound (met) substanță de călire
tempering flame furnace (met) cuptor de reverberație pentru călire și revenire (cu flacără)
tempering furnace (met) cuptor de revenire (după călire)
tempering heat (met) căldură de / necesară la revenire
tempering liquid (met) lichid pentru tratament de revenire
tempering medium (met) mediu de revenire
tempering oil (met) ulei de / pentru (tratament de) revenire
tempering operation (met) operație de revenire
tempering process (met) proces / procedeu de revenire (după călire)
tempering quality (met) capacitatea unui aliaj de a reveni / de a suporta o revenire
tempering range (met) domeniu / interval (de temperatură) de revenire
tempering shortness (met) fragilitate la revenire
tempering steel (met) oțel îmbunătățit (călit și revenit)
tempering temperature (met) temperatură de revenire
tempering water (TH, met) apă de stins incendii / var
temper mill (met) laminor pregătitor
temper pass rolling (met) dresare, laminare la presiune mică
temper pass rolling mill (met) laminor de dresare
temper rolling (met) laminare inițială / primară, dresare
temper scale (met) țunder (format la revenire)
temper screw (mas-un, OM) șurub de reglare / de slăbire
temper stand (met) cajă pregătitoare / pentru dresare
temper troostite (met) troostită de revenire
tempest furtună, vijelie, uragan; (d. mare) a se zbughina, a se agita; a vâi, a vâjâi
tempestuous furtunos, vijelios, sălbatic, violent; impetuos
tempilstick (metr, met) creion de temperatură / cu reacție vizibilă într-un anumit interval de temperatură
template (OM, metr) model, șablon, leră, calibr; (met) a forma cu șablonul

temporize

template casting (met) turnare cu șablon
template follower (mas-un) șablon de copiere / de copiat
template gauge (metr) calibr pentru filet exterior
template guide (mas-un) ghidarea sculei după șablon
template moulding (met) formare cu șablonul
template pipe (mas, OM) fitting, piesă de racord
templates in lockmaking (met) stanță de decupat cu ghidaj
temple (mas-un) placă de presiune / de reținere
templet (constr) pană (a acoperișului); (mas, mas-un) șablon, model, tipar, calibr, placă de reazem, leră, florar; (met) a forma după șablon
templet curve florar
templet milling (mas-un) frezare după șablon / prin copiere
templet pipe (mas-un, OM) fitting, tub profilat, racord
tempo ritm
temporal temporar, vremelnic, trecător; de timp; temporal, referitor la tâmplă
temporally (*adv*) în timp
temporarily (*adv*) temporar
temporary temporar, provizoriu; improvizat; auxiliar; vremelnic, efemer, trecător
temporary bridge legătură temporară / provizorie
temporary bottom (met) dop temporar (la oala de turnare)
temporary current surge (el) șoc scurt de curent
temporary file (c) fișier temporar
temporary earth (el) instalație temporară de legare la pământ
temporary hardness (met, plast) duritate temporară
temporary line fault (el) punere la pământ trecătoare / temporară
temporary repair (mas) reparație curentă
temporary result (c, mat) rezultat intermediar
temporary set (mec, plast) deformare elastică / temporară
temporary storage memory (c) memorie intermediară / de stocare temporară
temporary working storage (c) memorie temporară / de lucru
temporization (TH, autom) temporizare (și nedorită, a unui proces tehnologic etc.); târăgănare, amânare (veșnică), șovăială, ezitare, codeală
temporize a căuta să câștige timp, a târăgăna; (autom) a temporiza; a amâna, a întârzia, a zăbovi; a ezita, a șovăi, a se codi; a se adapta vremurilor și împrejurărilor

temporizer

temporizer persoană care temporizează / întârzie / amână; obstrucționist, persoană care face obstrucții; (autom) temporizator

ten nota zece; grup de zece

tenable trainic; durabil, solid; utilizabil, folositor, util; justificabil, care poate fi susținut / apărut; destoinic, capabil, bun

tenacious tenace, dâr, stăruitor, perseverent; persistent; lipicios, adeziv, aderent; (TH) tenace, rezistent la rupere

tenaciousness v. **tenacity**

tenacity (met, mec) tenacitate, vâscozitate, adhezivitate, aderență, caracter lipicios; perseverență; persistență; soliditate, durabilitate

tenant (agr) (țăran / fermier) care ia în arendă o parcelă de moșie; fermier-arendăș; chiriaș, locatar; a arenda, a lua cu arendă; a închiria, a lua cu chirie

tenantable gata de a fi închiriat sau arendat; (d. casă) locuibil

tenantless de închiriat, liber, fără locatar

tend a tinde; a se apropia mult; a duce, a se îndrepta; a (se) întinde într-o anumită direcție, a dirija, a îndruma, a îndrepta; (nav) a evita (la ancoră); a conduce, a întovărăși; a mâna (vite, oi); (med) a veghea, a avea grijă de (un bolnav etc.); a se interesa de, a-i păsa de; (TH) a supraveghea, a controla, a dirija (o mașină, un aparat)

tendency înclinare, înclinație; direcție; sens; tendință, năzuință, aspirație, pornire; efect rezultat, scop

tendency to corrode (met, plast, hidr) tendință de corodare

tendency to cracking (met, plast, ceramice) tendință de fisurare (a unui material)

tendency to edge cracking (met, plast) tendință de fisurare a marginilor (la laminare)

tendency to flow (met) capacitate de fluidizare, fuzibilitate; (plast) tendință de curgere

tendency to fracture (mec) fragilitate, friabilitate

tendency to rupture (mec) tendință de rupere

tendency to rust (mec, chim) tendință de oxidare / de ruginire (la aliaje feroase)

tendency to ward corrosion (chim) tendință la coroziune

tendentious tendențios, cu tendință

tender (cf) tender; operator; mecanic; remorcă; (ec) ofertă; propunere; (jur) sumă depusă, depozit (pt. o datorie etc.); (ec) mijloc de plată, anexă, deviză, ofertant, monedă; (nav) barcă de serviciu, navă-bază, bază plutitoare; (ind chim) lot de țitei; delicatețe, atenție, considerație; a oferi; a propune, a supune (o ofertă); a furniza; a prezenta, a înmâna; a întinde, a da (demisia, o cerere); (*amer*) a organiza, a da (o masă în

tenon joint

cinstea cuiva etc.); a decerna, a conferi (premii, distincții); a provoca, a produce, a aduce (o jignire, o mutilare); a (în)mui, a face moale; slab; delicat; nerezistent; moale; gingaș, plăpând, calm, blajin; cu grijă / mănuși / delicatețe; (d. constituție, sănătate etc.) firav, șubred, plăpând, slab; sensibil, delicat, bolnăvicios; (d. o situație) delicat, dificil; impresionabil

tender clause (ec) clauză a ofertei

tenderer (ec, jur) ofertant, persoană care-și ia angajamentul de a respecta clauzele fixate

tender for (ec) a cere, a solicita (un împrumut etc. în anumite condiții)

tenderize (alim) a frăgezi (carnea)

tenderloin (alim) (*amer*) (filé) de mușchi

tenderness frăgezime, delicatețe; blândețe; sensibilitate; grijă, prudență, chibzuială

tender of payment (ec) ofertă de plată

tender ship / vessel (nav) navă instabilă

tender subject problemă spinoasă / grea / dificilă; subiect delicat

tendinous vânos, cu vine; cu tendoane; (*fig*) ațos

tendon (alim) tendon (la carne)

tendrill (agr, bot) cârcel, lujer; cățăărător, urcător

tend to a fi înclinat / aplecat să, a se înclina spre / către; a fi îndreptat, a se îndrepta spre / către; (*fig*) a avea o înclinație / tendință / pornire spre / către; a tinde spre / către; a avea tendința de a / să, a tinde să

tend upwards (ec, fiz) a tinde să crească (d. prețuri, parametri etc.)

tenement proprietate / moșie arendată; casă / proprietate închiriată; casă de raport; apartament în locuințe ieftine / într-o casă de raport; (jur) privilegiu permanent, posesiune permanentă

tenemental arendabil, de închiriat, care se poate închiria / arenda

tenet teorie; doctrină; învățătură, dogmă, teză, principiu (de bază); (*fig*) părere, opinie

tenfold înzecit, de zece ori (mai mult)

tenne maro, castaniu

tenner (bancnotă de) zece lire; (*amer*) (bancnotă de) zece dolari; (cifra) zece

tennis (sport) tenis

tennis ball (sport) minge de tenis

tennis court teren de tenis

tennis ground v. **tennis court**

tennis net (sport) plasă pe terenul de tenis, plasă de tenis

tennis racket (sport) rachetă de tenis

tennis shoes (sport) pantofi / încălțăminte de (jucat) tenis; (*fam*) teniși

tenon (cf) scoabă de traversă; (OM) pană de fixare, călcâi, prezon, știft, gheară de fixare; a îmbina cu cep; (constr) cep, îmbinare, fus, diblu

tenon joint (constr, OM) îmbinare cu cep

tenon saw

tenon saw (mas-un) ferăstrău de mână cu spina pentru metale sau pentru tăiat cepuri
tenor curs, scurgere, trecere, direcție; succesiune; conținut / sens general; tendință; v. **temper**
tenour conținut (al unui document); (ec) scadență (a unei cambii); copie, duplicat
tense încordat, întins, țepăn; (*fig*) iritat, agitat, încordat, sub tensiune; (gram) timp (al verbelor)
tenseness încordare, întindere, rigiditate
tensible tensionabil
tensided (mat) decagonal, cu zece fețe
tensile extensibil, care se poate întinde; (fiz, mec) ductil, rezistent la întindere / tracțiune / rupere la tracțiune; solicitat la efort mecanic (fără a specifica tipul efortului sau implicit, de tracțiune); tensionat
tensile bending test (mec) încercare de rupere la tensiune prin / de încovoiere
tensile breaking strength (mec) sarcină de rupere, rezistență la rupere prin tracțiune
tensile elongation (mec) (a)lungire la întindere / la tracțiune
tensile fatigue test (mec) încercare la oboseală la tracțiune (fără specificarea solicitării variabile, atenție la text)
tensile force (mec) forță / sarcină de tracțiune / de întindere
tensile impact stress (mec) tensiune / efort cauzat de solicitare la rupere prin lovire / prin șoc, tensiune rezultată la șoc
tensile-impact test (mec, plast, ceramice) încercare / test de rupere prin cădere / prin impact
tensile limit (mec) limită de rezistență la tracțiune (poate fi limită de curgere sau de rupere, forță / sarcină limită; atenție la text!)
tensile load (mec) sarcină / forță / încărcare / solicitare de / la tracțiune
tensile properties (mec) proprietăți mecanice (determinate, de obicei, la tracțiune)
tensile-reinforcing bar (constr, mec) bară de armare / de întărire, solicitată la tracțiune
tensile shock test (met) încercare / test de rupere la tracțiune prin șoc (pt. orice material)
tensile state (mec) stare de tensiuni
tensile steel (met) oțel cu rezistență ridicată la tracțiune
tensile strain (mec) deformație de / la întindere / tracțiune
tensile strength (mec) rezistență la tracțiune / la întindere / la rupere prin tracțiune
tensile stress (mec) efort / de tracțiune / de întindere
tensile-stress intensity (mec) intensitatea efortului unitar la tracțiune

tension disk

tensile test (mec) încercare / test la întindere / la tracțiune; probă de rezistență la rupere prin întindere / tracțiune
tensile-test across the rolling (mec, met, plast) încercare la tracțiune pe direcție transversală / perpendiculară pe cea de laminare
tensile-test bar / piece / specimen (mec) epruvetă pentru încercare la tracțiune
tensile-test(ing) machine (mec) mașină de încercat la tracțiune, mașină-dinamometru
tensile yield (mec) cedare elastică, relaxare
tensile yield limit / stress (mec) limită de curgere la tracțiune
tensility caracter extensibil; (fiz, mec) ductilitate
tensimeter (metr) aparat de măsurat presiuni diferențiale de vapori
tensiometer (metr) tensometru, extensometru
tension (fiz) tensiune, efort (și în lichid); (mec) tensiune, efort, elasticitate, întindere, încordare; extensibilitate; tracțiune; (el) tensiune, intensitate, voltaj; tensiune (a firului); (plast) extensie / extensiune a firului; a întinde, a tensiona
tensional (fiz, TH) de tensiune, referitor la tensiune / întindere / încordare; (constr) structural, de structură
tensional bar / member (mec, constr, OM) tirant, bară tensionată
tensional load (constr, mec) sarcină de tracțiune / de întindere
tensionally connected (mas, mec) cu contact forțat, montat tensionat
tensional member (mec, constr, OM) tirant / element (de fermă metalică) / bară tensionată(ă) la întindere / tracțiune, element / bară de preluare a sarcinii pe direcție axială
tension bar (mec, constr, OM) tirant, bară tensionată; (cf) bară de tensionare a sabotului
tension bridge pod suspendat / în formă de arc
tension bridle (met) dispozitiv de întindere (cu bridă / inel / bucsă) (și la mașina de încercat la tracțiune)
tension brittleness (mec, met) fragilitate cauzată de tensiuni interne
tension carriage (ind chim, mas, OM) cărucior / dispozitiv glisant pentru întinderea benzii de cauciuc (și la transportoare de capacitate mare)
tension clamp (constr, OM) clemă de ancorare
tension crack (mec) fisură / crăpătură din cauza tensionării (și de tracțiune)
tension-cracking (mec, termo) fisurare / crăpare din cauza tensiunii / solicitării mecanice
tension disk (mas, met, plast, ind chim, textile, OM) disc de frânare (a firului)

tension dynamometer

tepefy

tension dynamometer (metr) dinamometru de măsurare a tensiunii de întindere

tension–elongation curve (mec) curba tensiune –elongație / deformație relativă (obținută de obicei prin tracțiune)

tensioner (mas) întinzător, dispozitiv de întindere

tension impact (mec) tensiune cauzată de șoc / de lovire

tensioning device (mas, ind chim, met) dispozitiv de întindere (a firului / benzii etc.)

tensioning device for light wires (mas-un) clemă-broască de întins, întinzător de sârmă, clește de tras sârmă; (met) clește de trefilat

tensioning measuring (metr, OM) măsurarea tensiunii / a tensionării (de exemplu, la rulmenți, la arcuri etc.)

tension load (mec) solicitare / sarcină la tracțiune, forță de tracțiune

tension member (mas, OM) tirant, tijă; (mec) element / bară solicitat(ă) la tracțiune

tension of the strip (met, plast) întinderea / tensiunea / tracțiunea din bandă (la laminare dar și în benzile de transportoare)

tension pulley (mas-un, OM) rolă de întindere, întinzător de curea / de bandă

tension regulator (el) regulator / stabilizator de tensiune

tension release (mec) detensionare, detentă

tension rod (auto) tijă de acționare a frânei mecanice; (cf) bară de sabot; (constr, mas-un) bară solicitată la tracțiune, tirant de consolidare

tension roll (ind chim, mas, met, plast, textile) valț / rolă / cilindru de întindere de întindere (a benzii laminate, a foliei, a hârtiei etc.)

tension roller (OM) rolă de întindere

tension screw (OM) șurub de întindere

tension specimen epruvetă / probă de încercare la tracțiune

tension spring (OM) arc de tracțiune

tension stress (mec) tensiune / efort de întindere

tension test (mec) încercare / test la întindere / la tracțiune

tension testing machine (mec) mașină de încercări la întindere / la tracțiune

tensity v. **tenseness**

tensometer (metr, opt, el) tensometru, instrument de măsurat alungirea la rupere, traductor de (a)lungire, extensometru

tensometer sensing element (metr) palpator / element sensibil la întindere / la (a)lungire, extensometru, traductor pentru sesizarea modificării lungimii

tensor tensor; tensorial

tensor field (fiz) câmp tensorial

tent cort; șopron; a locui în cort, a campa; (med) tampon, fitil, meșă; (med) a pune meșă / tampon la (o rană), a ține (o rană) deschisă cu meșă; (alim) vin roșu (de Malaga)

tentacle (zool) tentacul, antenă, corn(uleț) (de melc); (bot) fir exterior, glandă cu tulpină

tentacled (zool) (înzestrat) cu tentacule

tentacular (zool) tentacular

tentaculate v. **tentacular**

tentative de probă / încercare; empiric; experimental; provizoriu, temporar; tentativă, încercare; probă, experiență

tentative experiment experiență / probă / încercare / experiment preliminar(ă) / empiric(ă)

tentative inquiry (ec) cerere de ofertă / de informații pentru luare de contact

tentative offer (ec) ofertă pentru începerea negocierilor

tentative specifications (mas, mas-un) condiții tehnice provizorii / preliminare

tentative standard (specifications) (mas-un) proiect de standard

tent cloth pânză de cort

tenter ramă de întins / de uscat și întins; a întinde / a atârna cu cârlige (pt. uscare)

tenth al zecelea, zecime, a zecea parte

tenth gauge (metr) calibru de zecimi

tenthmeter (*brit*), **tenthmetre** (*amer*) (fiz, metr) a zecea milionime dintr-un milimetru (unitate de măsură pentru lungime foarte mică), denumire veche pentru an angstrom: 1 tenth-meter = 10^{-10} m

tenth-rate foarte prost, de proastă calitate, mizerabil, de mâna a șaptea

tent peg țaruș pentru cort

tent pole par, țaruș pentru cort

tent rope frânghie / funie pentru fixarea cortului

tent-stitch cusătură (paralelă) în diagonală

tenuity (fiz) rarefiere (a aerului); subțirime, fluiditate; (*fig*) insuficiență, sărăcie, penurie; simplitate extremă

tenuous subțire, subțiratic; (*fig*) micuț, insuficient; simplu; subtil, fin

tenuous atmosphere (fiz) atmosferă rarefiată

tenure arendă; (jur) (drept de) posesiune / stăpânire; termen de posesiune / stăpânire; ocupare, deținere (a unui post); durata exercitării / deținerii (unei funcții)

tenurial (jur) legat de dreptul de posesiune sau de deținere a unui titlu; legat de titularizare; titularizat, titular

tepefaction (fiz, termo) încălzire moderată / ușoară

tepefy (fiz, termo) a (se) încălzi moderat / ușor

tepid

tepid călduț

tequila (alim) techila, băutură alcoolică din America Latină

tera- (**T-**) (metr) prefix în sistemul metric pentru 10^{12} , trilion

terabecquerel (TBq) (metr, fiz) unitate de măsură pentru radioactivitate: 1 TBq = 10^{12} dezintegrări atomice pe secundă sau 27,027 curie

teraflops (Tflops) (metr, c) unitate pentru puterea de calcul: 1 teraflops = 10^{12} operații în virgulă mobilă

teragram (Tg) (metr, astronomie, fiz) unitate de măsură pentru mase mari: 1 teragram = 10^{12} g sau 1 megatonă

teragram/liter (metr) teragram/litru, unitate de măsură pentru densitate: 1 teragram/liter = 10^{12} kg/m³

teragram/second (metr, fiz) teragram/secundă, unitate de măsură pentru debit masic: 1 teragram/second = 10^9 kg/s

terahertz (THz) (metr, fiz) unitate de măsură pentru frecvență, terahertz: 1 THz = 10^{12} Hz

terajoule (TJ) (metr, fiz) unitate de măsură în sistem metric, pentru energie, utilizată în industria energetică: 1 TJ = 10^{12} J

teraliter (metr) (metr) teralitr, unitate de măsură pentru volum / capacitate: 1 teraliter = 10^9 m³

terameter (Tm) (metr) unitate de măsură în sistem metric, pentru lungime, teranetru: 1 Tm = 10^{12} m = 10^9 km

teranewton (metr) teranewton, unitate de măsură pentru forță: 1 teranewton = 10^{12} N

terannual (metr) (adj) de 3 ori pe an, la fiecare 4 luni

terapascal (metr) terapascal, unitate de măsură pentru presiune 1 terapascal = 10^{12} Pa

terastokes (metr) terastokes, unitate de măsură pentru viscozitate cinematică: 1 terastokes = 100000000 m²/s

terawatt (TW) (metr) (metr, fiz) unitate de măsură pentru putere, în sistem metric: 1 terawatt hour = 10^{12} W

terawatt hour (TW-h) (metr, fiz) unitate de măsură pentru energie, în sistem metric: 1 terawatt hour = 3,6 petajoule (PJ)

Terbium (Tb) (chim) terbiu, pământ rar

terce treime, a treia parte

terebrate a perfora, a găuri

terebration (TH) pătrundere; perforare; găurire, scobire (și ca defect)

tergiversate v. **temporize**

tergiversation v. **temporization**; șovăială, ezitare, codeală; eschivare, pretext, subterfugiu, tertip; nestatornicie, inconsecvență

terminal conditions

term (mat) termen, membru, parte, factor, expresie; trimestru; condiție; perioadă, durată, termen (pt. funcție sau întemnițare etc.); (ec) scadență (a unei cambii), dată (limită), ultima zi; capăt, sfârșit; (jur) sesiune judecătorească, a califica, a considera; (edu, univ) trimestru; (univ) semestru (*pl*) termeni, condiții, clauze, preț, condiții (materiale), acord, înțelegere, compromis, tranzacție, raporturi, relații; termen, element, unitate (de măsură); (fiz) nivel energetic; limită, graniță, noțiune; denumire; notare; (*lingv*) termen, cuvânt; (*pl*) ~s denumire, nume, expresie, exprimare, mod / fel de a vorbi, limbaj; (arhit) ornament sculptural; a desemna; a numi; a nota; a denumi; a se intitula, a se numi, a-și spune, a se da drept (ceva); **to come to ~s** a ceda; **make ~s/ come to ~s with smb.** a cădea de acord cu cineva; **bring to ~s** a impune condiții; **not on any ~s** cu nici un preț; **technical** ~ termen tehnic; **in ~s of law** (jur) în termeni juridici; **the ~s of the treaty** (pol, ec) clauzele tratatului; **during his ~ of office** în timpul activității sale

term by term termen cu termen

terminability (mat) proprietate de a fi mărginit

terminable limitat în timp; urgent, prezent, grabnic; determinabil, susceptibil de a fi definit / limitat / încheiat (în timp)

terminableness limitare în timp, urgență, caracter urgent / prezent; determinare, definire, specificare

terminal capăt; sfârșit; (mat) ultim, final; (cf) stație terminus / de capăt; (el) bornă, terminal, conexiune, papuc de cablu, picioruș de contact, pol; (OM) știft; aparat terminal; (nav) chei de descărcare, port de destinație; (inf) (echipament) terminal / destinat comunicării între utilizator și sistemul de calcul; hotarnic, de hotar; terminal, de încheiere; definitiv, ultim; (med) fatal, mortal, letal, fără vindecare, necruțător; (cf) terminus, ultim, gară / stație terminus; trimestrial; punct final / terminal; (*amer*) cap de linie; (av) aerogară; v. **termination**

terminal amplifier (el, telefonie, radio, autom) amplificator final / de ieșire

terminal binding post / screw (el, OM) bornă filetată / cu șurub (și lipită)

terminal block / box (el) cutie / placă cu borne / terminală

terminal bond (el) legătură terminală

terminal cable (el) cablu terminal

terminal clamp (el, OM) bornă pentru papuc de cablu

terminal conditions (fiz, mec) condiții limită

terminal current

terminal current (el) curent la borne
terminal job (ec) muncă / funcție fără viitor / perspective (și de avansare)
terminal lead / wire (el) fir de conexiune, conductor legat la bornă
terminal loss (el) pierdere finală / la consumatorul final
terminal lug (el, OM) ureche de placă (bornă), știft de conexiune / de lipire
terminal pad (el) suprafață de conectare (a unui circuit integrat)
terminal pair (el, electr) pereche de borne
terminal panel (el) panou / tablou terminal cu borne
terminal pin (el, OM) știft / picioruș de conexiune / de contact
terminal plate (el, electr) placă / cutie / terminal cu borne
terminal point (TH) extremitate; capăt; v. **terminal**
terminal post (el) știft de soclu, bornă polară de baterie / de acumulator
terminal products produse finite
terminal screw (el, OM) șurub de bornă, șurub de strângere
terminal state stare finală
terminal switch (el, hidr, OM, mas-un) întrerupător de capăt de cursă
terminal valve (hidr, OM) tub final, supapă finală / de capăt
terminal voltage (el) tensiune la borne
terminal with wing nut (el, OM) bornă cu piuliță fluture / cu aripioare
terminate a delimita, a mărgini, a (se) termina; a limita, a stabili / a fixa sfârșitul / încheierea; a fixa marginea / granița / limita; a (se) încheia, a (se) sfârși, a pune capăt la; a restrânge
terminating (el) legătură cu izolator de întindere; (mat) finit, cu număr finit de cifre / de termeni
terminating decimal fraction (mat) fracție zecimală exactă
termination terminare; terminație; încheiere; capăt; sfârșit; extremitate, limită; concluzie, rezultat, consecință; (gram) terminație, desinență, sufix; (TH) mecanism / dispozitiv final / terminal / marginal
termination reaction (ind chim, plast) reacție de încetare a creșterii catenei
terminative de încheiere, final; conclusiv; definitiv, absolut
terminer (jur) hotărâre, decizie
terminological terminologic, referitor la terminologie

ternary system

terminological inexactitude inexactitate terminologică; terminologie inexactă; îndepărtare de adevăr
terminology terminologie, nomenclatură; știința terminologiei (tehnice)
term in parentheses (mat) expresie / termen între paranteze
terminus punct extrem / final, punct terminus
terminus of a vector (mat, fiz) vârf al unui vector
term leasing (ec) închiriere pe termen stabilit
termless fără termen; nelimitat; nemărginit, fără limită; fără termen (final), fără dată fixă (de încheiere); necondiționat; independent, neatârnat; inexprimabil, (de) nespus; inefabil
term of a sum (mat) termenul unei sume
term of an equation (mat) termen al unei ecuații
term of delivery (ec) termen / condiție / clauză de livrare
term of guarantee (ec, TH) termen de garanție
term of second degree (mat) termen de gradul al doilea
term of validity (alim, TH) termen de valabilitate
terms (ec, TH) condiții; clauze
term shift amânare
terms of reference (pl) coordonate individuale / factori (pt. o hotărâre, un raport etc.); (edu) program(ă) cadru; definire (a scopului) și proporțiilor unei anchete etc.; coordonate esențiale; termeni de bază; repere
terms of supply / of delivery (ec, TH) condiții de livrare
terms of trade (ec) balanță comercială externă, raport între exporturi și importuri
termoregulation (autom, termo, metr) reglarea temperaturii, termoreglare, reglare pe baza variației temperaturii
termosetting (ind chim, plast) reacție chimică, ireversibilă, de termofixare (d. materiale plastice termorigice)
terms of delivery / of supply (ec) condiții de livrare / de primire / de recepție
terms of sale (ec) condiții de vânzare
term time (edu) trimestru; perioada cursurilor, **during** ~ în timpul cursurilor / anului școlar
termwise (mat) termen cu termen
tern triadă, grup de trei; (zool) rândunică de mare
ternary (met) ternar; care se referă la numărul trei; triadă; grupare de trei elemente; (chim) compus / corp ternar
ternary alloy (met) aliaj ternar
ternary steel (met) oțel ternar
ternary system (met) sistem ternar (la un aliaj)

ternate

ternate (bot) ternar, așezat în triade / în grupuri de câte trei
terne (met) aliaj de Pb-Sn (pt. acoperire contra coroziunii), a acoperi cu un astfel de aliaj
terne pipe (mas-un, met) tub / conductă acoperită cu aliaj Pb-Sn
terne plate (met) tablă cositorită / mată / acoperită cu aliaj de staniu
terned (mas-un) acoperit cu plumb
terpene (chim) terpenă
terpolymer (ind chim) trimer, terpolimer
terra (*rar*), **tera** (metr) terra, tera prefix pentru puterea a doisprezecea a lui zece (unități), 10^{12}
terrace (constr) terasă, dig, zăgaz, stăvilă; alee, stradă, șir de case (cu vegetație bogată); (geol) terasă; acoperiș neted / plat
terrace (constr) terasă, acoperiș plat / neted; dig, zăgaz, stăvilă; alee, stradă (cu vegetație multă / bogată); (geol) terasă
terraced house (arhit, constr) casă cu etajele retrase
terraced roof (arhit, constr) acoperiș plat / terasat
terra cota, terracota (constr) teracotă
terrain (geogr, agr) teren; sol; pământ; regiune, teritoriu
terrene pământesc, terestru; suprafața pământului; glob terestru
terrestrial terestru, pământesc; de pe uscat; (*fig*) lumesc, prozaic; pământean, locuitor al pământului
terrestrial current (el, fiz) curent teluric
terret (OM) inel pentru hățuri
terrible teribil; îngrozitor; groaznic; înspăimântător; colosal, enorm, uriaș; formidabil, extraordinar, nemaipomenit; violent; aspru
terricoline, terricolous (biol) care trăiește în pământ / în sol
terrirogenous terigen, produs de sol / pământ
territorial teritorial, referitor la teritoriu; (adm) funciar; cadastral; referitor la pământ
territorial waters (*pl*) ape teritoriale
territory teritoriu; (*amer*) teritoriu, posesiune; (*fig*) domeniu, sferă (de activitate etc.)
tertian (metr, hidr) unitate tradițională de măsură pentru volum de lichid: 1 tertian ~318 l
tertiary al treilea (ca ordine sau grad); (geol) terțiar; om terțial; (chim) de gradul al treilea; (*pl*) **tertiaries** (geol) terțiar, eră terțiară; culoare amestecată
tertiary creep (mec, met, plast) fluaj terțiar accelerat
tertium quid terț, al treilea element, element intermediar
tervalence (chim) trivalență
tesla (T) (metr, fiz) unitate de măsură SI pentru densitate de flux magnetic sau intensitate a

test environment

câmpului magnetic: 1 tesla reprezintă densitatea unui flux magnetic de 1 weber pe metru pătrat
test test; criteriu; probă, încercare, experiment(are); sondă pentru explorare; (chim, tehn) probă, încercare, examen, verificare; control; (*fig*) piatră de încercare; semn distinctiv; dovadă / probă concludentă; ~ **of**, ~ **for** (chim) reactiv (pentru), cupelație, scoaterea metalelor prețioase din aliaje; cercetare, examinare; (zool) carapace; (bot) coajă dură (a unei semințe), a încerca; a proba; a face proba; a pune la probă / la încercare; a controla, a verifica; a experimenta; a testa; a examina, a cerceta, a analiza; (chim) a determina (cu ajutorul reactivului), a cupela, a separa (metalele prețioase); a face probe / analize / verificări etc.
testable care se poate experimenta / testa / verifica / cerceta; (jur) apt pentru a testa / a face testament, apt pentru a depune mărturie
test at constant load (mec) încercare sub / la sarcină constantă
testate (jur) testat, succesoral, lăsat / rămas prin testament; testator
test bar (met, metr, OM) epruvetă, probă (pt. încercări, testare)
test bench (met) stand pentru încercări; (TH) banc de probă
test beam grindă de încercare / de testare
test bed / bench / block banc / stand de încercare / de probă
test by sound (metr) a verifica prin sondare acustică / cu ultrasunete
test car (auto) automobil / vehicul de probă; prototip
test case (jur) speță / caz care generează jurisprudență
test certificate buletin de testare / de încercare / cu rezultatele testelor / încercărilor
test cock (hidr, termo) robinet de luat probe
test conditions (mec) condiții de testare
test cube epruvetă cubică, cub de încercare
test data (metr) rezultate experimentale / ale testelor, caracteristici de încercare
test desk pupitru / masă de etalonare / de verificare / de testare / de încercare
test drive (auto) parcurs de probă / cursă de probă; a testa / a încerca la drum / într-o cursă de probă
test engine (TH) prototip, motor de încercare
tester experimentator, persoană care face probe / analize / experiențe; laborant; instalație / dispozitiv / mecanism / aparat pentru experiențe / teste, tester
test environment atmosferă (condiționată), de încercare, mediul în care se vor face testele

test equipment / facility

test equipment / facility (metr) echipament / stand / instalație / dispozitiv / utilități de testare / de încercare
tester cercetător, verificador, tester, aparat de control / de verificare / de încercare / de testare
test floor banc de probă
test for / of convergence criteriu de convergență al rezultatelor testelor / încercărilor
test for / of divisibility (mat) criteriu de divizibilitate
test for parallelism (mas-un, OM) verificarea paralelismului (axelor)
test frame masă de verificare
test furnace (termo) cuptor de încercare / de testare / de laborator
test gauge instrument de probă, aparat etalon, manometru de control
test gear (OM) aparat de încercat / de testat; angrenaj de referință pentru testarea materialelor pentru roți dințate
test glass eprubetă (din sticlă)
test grid grilă / rețea de control
test hole sondă de explorare
testification atestare; (jur) (depunere de) mărturie
testifier martor
testify (jur, TH) a confirma; a declara, a sta / a depune mărturie, a atesta, a declara (ca martor), a depune mărturie; a întări prin jurământ, a declara solemn, a face o declarație solemnă; a susține sus și tare; a manifesta (o dorință etc.)
testify to (jur) a depune o mărturie / a face o depoziție / declarație pentru / în favoarea; (*fig*) (TH) a dovedi, a confirma, a arăta
testily (*adv*) cu încăpățănare / îndărătnicie; morocănos, țăfnos, ciufut; cu țăfnă
testimonial certificat, atestat; dovadă; declarație; depoziție; măsurătoare; verificare, încercare, probă
test indicator (metr, OM) indicator, braț de palpare, pârghie
testing (met) luarea unei probe, verificare, încercare, test (în curs de desfășurare), testare; probă, care (se) testează
testing acids (chim) acid titrat (pt. metale prețioase)
testing apparatus aparat de încercare / de verificare / de testare
testing bench banc de probă
testing certificate (TH) certificat de încercare
testing department laborator / departament de încercări și analize
testing field (auto) teren / poligon de încercare a automobilelor; (TH) domeniu de testare
testing for brittle behaviour (met, plast, alte materiale) încercare la rupere fragilă

test of convergence

testing fixture (mas, OM) dispozitiv de fixare a epruvetei de încercat
testing in boiling fluid(s) încercare în lichid(e) în fierbere
testing instrument (metr) aparat / utilaj de verificare, de încercare / de testare
testing laboratory laborator de încercare
testing machine (met, TH) mașină / stand de încercat
test(ing) method metodă de încercare
testing methodology (TH) metodologie de testare / încercare
testing of hardness (mec, materiale solide) încercare pentru determinarea durtății
testing of load verificarea / controlul sarcinii
testing of material(s) (met) încercarea materialelor, defectoscopie
testing plant (metr, mas) instalație experimentală pentru încercări
testing plate placă de control
testing point punct de încercare / de verificare
testing position stație de încercare; poziția în care se testează
testing pressure presiune de încercare
testing room laborator de încercări și analize
testing sieve sită de laborator / de control
testing-sieve shaker scuturător mecanic al sitei de laborator
testing technique tehnica măsurării / de testare
testing time timp de testare
testing voltage (el) tensiune de încercare
testing without replacement (TH) testare fără înlocuirea unităților căzute
testing with replacement (TH) testare cu înlocuirea unităților căzute, până la durata stabilită de testare
test in-situ (TH) încercare / testare pe / la locul de funcționare / in-situ
test in the field încercare pe teren
test item / object / specimen mostră; eșantion / probă de încercare; epruvetă
test limits (mec) condiții / intervale de încercare / de testare
test liquor (chim) soluție normală; grad pentru măsurarea alcoolului
test load (TH) sarcină de încercare / de probă
test mark marcă de verificare, reper de ajustare
test material material de încercare / de testat
test-mixer cilindru gradat
test mixture amestec de probă / de încercare
test model model de încercare / experimental
test mould (met) formă (de turnare) pentru epruvetă
test of convergence criteriu de convergență

test of thermal shock

test of thermal shock (mec, termo) încercare la șoc termic
test out a încerca, a verifica în practică, a selecta prin încercări (și eliminări ale pieselor defecte)
test paper (chim) hârtie indicatoare / de turnesol / reactiv; lucrare / probă scrisă (preliminară), teză; lucrare de control
test piece piesă / probă de încercat, epruvetă; (TH) vas de luat probele de metal; (muz) piesă impusă (la concurs)
test plant (metr) instalație experimentală / de cercetări, stand de încercări
test point punct de testare
test pressure (mas-un, hidr, mas) presiune de încercare / de probă
test probe sondă (de luat probe / eșantioane)
test prod (mas-un) emițător de comenzi, element de recepție
test program(me) program de încercări
test rack suportul probei, dispozitiv de încercare
test reading rezultatul unei încercări
test report (metr) proces verbal / buletin / raport de încercare
test result rezultatul încercării
test rod (met) epruvetă (tip bară)
test room (mas-un) laborator (cu utilaj) de încercare; (TH) cameră de probă / încercare / verificare / experimentare
test routine program de încercări
test run (auto) cursă de încercare / de probă, probă de mers; desfășurarea testului / probei
tests by progressive load testare / încercare prin creșterea progresivă / în trepte a sarcinii
test sample mostră, eșantion, probă de încercat
test sequence secvență de test (dintr-un ansamblu programat cu parametri variabili)
test sheet tablă de încercat / de testat (din rulou, pt. ambutisare etc.)
test sieve analysis analiză pe site / granulometrică
test specimen (met) epruvetă
test spoon (met) lingură de luat probe
test-stand (met) lingou de probă; stand de încercări
test table masă / banc de încercări sau de probă
test tube eprubetă; cultură de bacterii; (chim) clorometru
test-tube brush perie de eprubete
test-tube centrifuge centrifugă de laborator / de eprubete
test-tube clamp cleme de eprubete
test-tube holder suport de eprubete
test-tube stand stativ de eprubete
testudinate arcuit, boltit
test unit dispozitiv / instalație de control, de încercare

textile soap

test value valoare de încercare / măsurată / experimentală, rezultatul încercării
test weight greutate etalon
test weld (met) cusătură de sudură de probă (și pt. atestarea sudurilor)
thether pripon; sferă (a cunoștințelor etc.); resurse intelectuale; a priponi (un animal)
tether strap hook (auto) încuietoare; cârligul curelei
tetrad numărul patru (din limba greacă), grup de patru; cvartet; cvatuor; (metr) o arie pătrată de 2 km x 2 km; (metr) unitate pentru cantitate, egală cu 4; (metr, inf, c) unitate pentru informația digitală: 1 tetrad = 4 bits sau 1/2 byte; alte denumiri: v. **nibble**, **quadbit**, **hexit**
tetradrachma (metr) unitate de măsură pentru masă (veche): 1 tetradrachma (Biblical Greek) = 0,0136 kg
tetragon (mat, geom) patrulater; pătrat
tetragonal tetragonal; (geom) patrulateral; pătrat
tetragonal system sistem pătratic / tetragonal
tetragonal thread (OM) filet trapezoidal
tetrahedron, (pl) tetraedra (mat, geom, minrl) tetraedru, piramidă triunghiulară
TEU (metr, nav, transp) abreviere pentru „twenty-foot equivalent unit”, unitate de măsură pentru încărcătura unei nave, mai ales în containere: 1 TEU reprezintă capacitatea unui container cu 20 picioare în lungime, 8 picioare în lățime și 8 picioare în înălțime, 1 TEU $\cong$ 12 register tons sau 34 m³
TeV (metr) simbol pentru teraelectronvolt: 1 TeV = 10¹² electronvolți
tew a presa, a muia
tex (metr, textile) unitate în sistem metric, pentru a măsura densitatea unui singur fir / a unei singure fibre: 1 tex este densitatea de 1 gram pe kilogram și kilometru de fir sau 1 miligram pe metru (mg/m)
texrope (mas-un, OM) curea trapezoidală (cu inserție textilă)
texrope drive (OM) acționare / transmisie / antrenare prin curea trapezoidală sau rotundă (cu inserție textilă)
text text; citat; temă, subiect; (poligr) caractere gotice, zaț
text book manual (școlar), carte de școală; culegere de texte biblice
textile fabrics produse / materiale textile
textile insertion inserție textilă
textile laminate textolit
textile oil (T) ulei textil
textile soap (chim, textile) săpun textil, săpun care nu pătează țesăturile

textiles

textiles (textile, ind chim) țesături, textile, materii textile (pt. com-pozite)

textolite textolit

texture structură (și metalografică dar și pentru polimeri); (T, chim) textură (și a unsorii); (textile) țesătură (a unei stofe); context; structură (a unei cărți, a unui articol.); (anat) țesut; (geol) construcție, compoziție (a unei roci)

texture defect defect de structură / de textură (la aliaje, polimeri și compozite cu fibre orientate)

T-girder (constr, mec) grindă (cu secțiune) în T

Thallium (Tl) (chim) taliiu

than (*conj*) decât, ca; (*adv*) v. **then**

thank v. **thanks** a mulțumi, a exprima mulțumiri / recunoștință față de (cineva)

thanks (*pl*) mulțumiri; mulțumită; recunoștință; expresia recunoștinței; **many** ~ mii de mulțumiri;

I owe you many ~ îți rămân profund îndatorat; **no ~ are needed!** n-ai / n-aveți pentru ce!, pentru puțin / nimic; cu plăcere; **to give / to express / to offer** ~ (to somebody for something) a exprima mulțumiri / a mulțumi (cuiva, pt. ceva); **to get small / much ~ for smth** a fi răsplătit prost pentru ceva; (*interj*) mulțumesc, mersi; **very much** mulțumesc foarte mult

thanks to mulțumită, datorită (cu dat)

that (*pr, pl*) **those** (*demonstrativ*) acela / aceea; (*fam*) ăla / aia; (în vorbirea indirectă) acesta, aceasta, (*fam*) ăsta / asta; aceasta, asta, lucrul ăsta; (*relativ*) care; (*relativ circumstanțial*, adesea se omite) în care; când; unde; (*relativ la ac*) pe care; (*adj*) acela, ace(e)a; (*fam*) ăla, aia; (*de scop*) ca, pentru ca; numai (ca) să, în scopul de a (sau cu gen); (*consecutiv*) încât;

thatch paie; stuf (pt. acoperiș); acoperiș de paie sau stuf; acoperiș de frunze; (*fig*) coamă / clai (de păr); a face un acoperiș de paie sau stuf la; a acoperi cu paie sau stuf

thatching knife (constr) cuțit pentru stuf

thaw dezgheț, dezghețare, decongelare, topire (a zăpezilor), dizolvare; a (se) dezgheța, a (se) topi gheața; a se muia, a se dizolva; a se încălzi

thawing (alim) (acțiunea de) decongelare, dezgheț(are)

thawless (d. gheață etc.) care nu se topește

thaw out a dezgheța, a topi, a lichefia

thaw out a frozen radiator (auto) a dezgheța un radiator

thaw point (fiz) punct de rouă, temperatură de condensare

thaw rigor (alim, plast) contracție în urma decongelării

thawy fuzibil, care se poate topi

T-head cylinder (hidr, OM) cilindru cu supape laterale

theoretical mechanics

theft insurance asigurare împotriva furtului

theca, (*pl*) **thecae** (bot) parte a plantei care servește de receptacul; (zool) parte a unui organ

theft-alarm system (auto) sistem de alarmă în caz de furt / anti-furt

theft proof antifurt, de siguranță

theine (chim) cafeină, teină, 1,3,7-trimetil-xantină

thematic tematic

thematically (din punct de vedere) tematic (*adv*)

thematic catalogue catalog tematic / pe materii

theme temă; subiect, obiect (de discuție etc.); compoziție; lucrare; eseu; disertație; (gram) rădăcină, radical, temă; (*amer*) retroversiune, traducere în limbă străină

then (*adv*) atunci; pe atunci; în / pe vremea aceea; **by** ~ până atunci, cam pe atunci; **since** ~ de atunci (începe); (**every**) **now and** ~ când și când, din când în când; **what** ~ ? ei și?, și ce-i cu asta?; **now...~... când...**, când ...; ba..., ba...; **now hot ~ cold** când cald, când rece; apoi, pe urmă, după aceea; pe lângă asta, pe deasupra, în plus; pe urmă, la urma urmelor / urmei; în acest caz, atunci; pe de altă parte; așadar, prin urmare, în consecință, deci; de (pe) atunci, din vremea aceea

then and there v. **there and then**

thence (*adv*) de-acolo, din locul acela; altunde, în altă parte; (*conj*) v. **then**

thenceforth (*adv*) de atunci înainte; ulterior, în continuare

thenceforward (*adv*) v. **thenceforth**

theobromine (chim) teobromină

theorem (mat, fiz) teoremă, lege

theorem of conservation of areas (mec) teorema conservării ariilor

theorem of conservation of momentum (mec) teorema conservării impulsului

theorem of kinetic energy (mec) teorema energiei cinetice

theorem of mean value (mat) teorema mediei

theorem of momentum (mec) teorema impulsului

theorem of residues (mat) teorema reziduurilor

theoretic v. **theoretical**

theoretical teoretic; (pur) speculativ

theoretical air (fiz, termo) aer teoretic necesar (pt. ardere etc.)

theoretical concept noțiune / concept teoretic(ă)

theoretical efficiency randament teoretic, eficacitate teoretică

theoretical efficiency of screen (agr, alim, met) randamentul teoretic al sitei

theoretically (*adv*) (în mod) teoretic

theoretically dry absolut uscat

theoretical mechanics (mec) mecanică teoretică

theoretical model

theoretical model model teoretic
theoretical size (mec, OM) dimensiune teoretică / ideală
theoretical stress-concentration factor (mec, OM) coeficient de formă, teoretic
theoretical throat (of weld) (met, OM) grosime (nominală) a sudurii
theoretic(al) value valoare teoretică
theoretical versus actual consumption eficacitate, randament, raport între consumul teoretic și cel real (cu referire și la putere / energie consumată)
theoretical yield (TH) randament teoretic
theoretician teoretician
theoretics (pl ca sg) teorie, latură / parte teoretică
theorician v. **theoretician**; v. **theorizer**
theorist v. **theoretician**
theorize a face teorii; a face speculații, a specula, a filosofa
theorizer persoană care face teorii / speculații
theorizing teoretizare; generare a unor teorii / speculații
theory teorie; doctrină; învățătură; speculație (filosofică); teoretizare
theory of chances / of probability (mat) calculul probabilităților, teoria probabilităților
theory of combinations (mat) analiză combinatorie
theory of games teoria jocurilor
theory of plastic hinges (mec) teoria articulațiilor plastice
theory of probability (mat, mec, nav) calculul teoriei probabilităților
theory of queues / of congestion / of waiting lines (mat, ec) teoria fenomenelor / proceselor de așteptare
theory of sets teoria mulțimilor
theory of similarity (mec, fiz) teoria similitudinii
therapeutic terapeutic
therapeutics (pl ca sg) terapeutică
therapy (med) terapie
therblig (metr, ind) unitate de măsură pentru activități fizice (tipuri de mișcări și timp afectat acestora) în industrie: therblig reprezintă una din cele 18 activități normate, identificate de psihologii americani Frank B. Gilbreth și Lillian Moller Gilbreth: search – căutare, find – găsi, select – selectare, grasp – apucare, hold – (men)ține, position – poziționare, assemble – asamblare, use – utilizare, disassemble – dezasamblare, inspect – control (inspec-tare), transport loaded – deplasare cu de greutate, transport unloaded – deplasare fără greutate, pre-position for next operation – pregătire

thermal agitation

pentru următoarea operație, release load – descărcare greutate, unavoidable delay – întârziere care nu poate fi evitată, avoidable delay – întârziere care poate fi evitată, plan – planificare și rest for overcoming fatigue – odihnă pentru a preîntâmpina oboseala
there (adv) acolo; aici; iată, uite;
thereabouts (adv) (cam) pe acolo; prin preajmă / împrejurimi; nu departe de acolo; cam / aproximativ atât; cam așa ceva
thereafter (adv) după aceea, ulterior, pe urmă; în consecință, prin urmare
there and then (adv) atunci, pe loc, pe dată, chiar atunci
thereat (adv) în legătură cu aceasta; (legat) de aceasta; la aceasta / asta
thereby (adv) prin aceasta; din aceasta; cu aceasta; astfel, în acest chip / mod, drept urmare; despre aceasta; în legătură cu aceasta
therefor (adv) pentru aceasta
therefore (adv) de aceea, din / pentru acest motiv; deci, așadar, prin urmare, astfel, în consecință
therefrom (adv) de acolo; de aici
therein (adv) aici; acolo; dinăuntru; din el, din ea; în această privință, în ceea ce privește acest lucru
thereinafter (adv) (jur) mai departe / jos
thereinbefore (adv) (jur) mai sus / înainte
thereof (adv) din aceasta / el / ea
thereon (adv) deasupra, pe el etc.; de aceasta
thereout (adv) din aceasta / aceea; de acolo
therethrough (adv) prin aceasta, prin acest mijloc
thereto (adv) la aceasta; în plus, în afară de aceasta
theretofore (adv) până atunci, înainte de asta
thereunder (adv) dedesubt, mai jos; sub aceasta
thereunto (adv) v. **thereto**
thereupon (adv) la care; după care; (literar) despre aceasta, în legătură cu aceasta
therewith (adv) (o dată) cu aceasta, totodată; v. **thereupon**
therewithal (adv) v. **therewith**
therm termic; prescurtare de la thermometer; (fiz) baie caldă; (metr, fiz, termo) calorie mare, (amer) calorie mică; **therm (thm)** (metr) unitate comercială pentru măsurarea energiei calorice: 1 therm = 10⁶ Btu; 1 therm (US, 1968) = 105,4804 MJ; 1 therm (UE, 1979) = 10⁶ IT Btu = 105,5060 MJ
thermal termic; caloric; termal; cald, fierbinte
thermal activation (alim, chim) activare termică
thermal ageing (alim, met, plast) îmbătrânire / maturare / tratare termică
thermal ageing test încercare de / la îmbătrânire termică
thermal agitation (fiz) agitație termică

thermal analysis

thermal analysis analiză termică
thermal arrest (alim, fiz) punct de oprire a congelării, palier de stabilizare a temperaturii de congelare
thermal balance (fiz, termo) bilanț / balanță termică, echilibru termic
thermal balance sheet (fiz, termo, ind chim) bilanț termic
thermal black (chim) negru de fum termic
thermal boundary layer (fiz) strat limită termic, condiție de margine a temperaturii (în metoda elementului finit)
thermal burden rating (fiz, termo) sarcină termică nominală
thermal capacity (fiz, termo) căldură specifică, capacitate / valoare termică
thermal coefficient of expansion (fiz, met) coeficient de dilatație / dilatare termică
thermal compression / thermocompression bonder (TH) aparat pentru sudare prin comprimare termică, liant pentru asamblare prin compresie termică
thermal condition (fiz, termo, mas, met) regim termic
thermal conductivity / conductivity / conduction (fiz, termo) conductibilitate / conductivitate termică
thermal conductivity vacuum gauge (metr, termo) manometru termic de vid / cu difuzie termică
thermal conductor (fiz, termo) conductor de căldură
thermal content (chim, termo) entalpie, conținut de căldură
thermal contraction (fiz, met, plast) contracție termică
thermal controller (metr, autom, termo) termo-regulator
thermal convection (fiz) convecție termică
thermal conversion (chim, met) transformare termică
thermal converter (mas, metr) convertizor termic, termocuplu
thermal crack (mas-un, met, plast) fisură provocată de tratamentul termic / de temperatură
thermal cracking (ind chim) cracare termică
thermal cracking process (chim) proces de cracare termică
thermal critical point (met) temperatură critică
thermal cross / junction (metr, termo) cuplu termo-electric, termocuplu
thermal cross linking (ind chim, plast) reticulare termică (a lanțurilor moleculare)
thermal curing (plast) întărire la cald

thermal-insulating lining

thermal current (fiz, termo) flux de căldură; curent termo-electric
thermal curve (met, plast) curbă de răcire
thermal cut-out (autom, el, termo) întrerupător / releu / declanșator termic
thermal cycling (mec) solicitare la șocuri termice, solicitare termică ciclică
thermal decomposition (chim, alim) disociație / descompunere termică
thermal deformation / strain (mec, met, plast) deformație termică
thermal degradation plastifiere termică (la cauciuc), degradare termică (în general)
thermal diagram diagramă termică
thermal differential (fiz) cădere de temperatură, variație de căldură / temperatură
thermal diffusion (fiz) difuzie termică, termo-difuzie
thermal diffusion process (fiz) proces de difuzie termică
thermal diffusion relaxation (fiz, termo) pierderi de căldură prin difuzie termică
thermal diffusivity difuzibilitate termică, coeficient de difuzivitate termică
thermal dilatation (fiz, termo) dilatație termică
thermal dissociation (chim) disociație termică
thermal duty (termo, mas) sarcină termică
thermal effect (fiz, mec, termo) efect termic
thermal efficiency (termo) randament termic
thermal endurance (materiale) stabilitate termică de durată
thermal energy (fiz) energie termică
thermal equilibrium (fiz, termo) echilibru termic
thermal equivalent of work (mec) echivalent termic al unității de lucru mecanic
thermal expansion (fiz) dilatație / dilatare termică
thermal expansivity (met) tendință de dilatare termică
thermal extension (fiz, OM) (a)lungire (dar și în sens de dilatare) termică / din cauza încălzirii sau a temperaturii (ridicate)
thermal fatigue oboseală termică / provocată de căldură / de cicluri termice
thermal gradient (mec, termo, T) gradient de temperatură / termic
thermal heat (fiz, termo, met) cădere / variație de entalpie
thermal inertia (fiz, termo) inerție termică
thermal instrument (metr) aparat (de măsurat) electrotermic
thermal-insulating jacket (termo, met) cămașă termoizolantă
thermal-insulating lining (termo, met) căptușeală termoizolantă

thermal insulation

thermal insulation izolație termică
thermal insulator (termo, ind) termoizolant
thermal insulator pugging (termo, constr, met) umplutură termoizolatoare
thermal lag(ging) (fiz, plast, ind chim, termo) efect termic de retardare, de întârziere, timp termic mort, histerezis termic
thermal limit (termo) limită termică (la circuite electrice, carcase etc.), sarcină termică maximă, temperatură limită
thermal losses (termo) pierderi de căldură / de energie termică
thermal loss power (el, termo, met, ind chim) pierdere de putere sub formă de căldură / prin efectul termic al curentului
thermally attacked rubber (ind chim) cauciuc degradat termic
thermally foamed plastics materiale plastice spumate prin procedeu termic
thermally-operated (mas, autom) cu funcționare termică, care funcționează pe baza variațiilor de temperatură sau de căldură
thermally sensitive (fiz, autom, metr) termosensibil, sensibil la temperatură
thermally stimulated current (el, termo) curent indus termic
thermal neutrons (fiz) neutroni aflați în echilibru termic cu mediul înconjurător
thermal ohm (metr, termo, materiale) denumire informală pentru unitatea de măsură pentru rezistența termică, în sistem SI, kelvin pe watt (K/W) sau grad Celsius pe watt (°C/W), ohm termic; rezistența termică a unui izolator termic este valoarea R (R-value) în unități SI, împărțită la grosimea materialului, în metri
thermal overload (capacity) relay (el, termo) releu termic de suprasarcină
thermal overload (termo) suprasarcină termică
thermal palling (mec, met, ind chim) fisurare datorită oscilațiilor de temperatură
thermal polymerization (ind chim, plast) polimerizare termică
thermal potential potențial termic
thermal power (termo) putere calorifică / calorică
thermal power plant / station centrală termică
thermal process (met, chim) proces termic / caloric, transformare termică
thermal radiation (termo) radiație termică
thermal radiator (termo) radiator termic
thermal rating (termo, el) sarcină termică admisibilă / nominală (și la circuite electrice)
thermal reactor (fiz) reactor termonuclear
thermal reclaiming process (ind chim) procedeu / proces de regenerare termică (și a cauciucului)

thermic

thermal-regulating device, thermal regulator (auto, termo) regulator termic, termoregulator
thermal resistance termorezistență; (termo) (coeficient de) rezistență termică
thermal retardation (met, plast) durată de menținere (la tratamente termice)
thermal safety rezistență la căldură
thermal shield (met, termo, ind chim) / scut / protecție termică(ă)
thermal shock (met, termo) șoc termic
thermal shock resistance (met, termo) rezistență la șoc(uri) termic(e)
thermal shock test (met, termo) încercare la șoc termic
thermal softening (ind chim, plast) înmuiere provocată de căldură / de încălzire; termoplastifiere; (termo) dedurizare termică
thermal spalling (met, plast) exfoliere la căldură / cauzată de căldură
thermal spring (termo) sursă de căldură; apă / izvor termal(ă)
thermal stability (T, chim) stabilitate termică
thermal stability under load (T, mec, met) stabilitate termică sub sarcină
thermal still (alim) cazan de distilare
thermal storage (termo) acumulare a căldurii
thermal storage water heat (termo) încălzitor cu apă / boiler prin acumulare de apă caldă
thermal stress (materiale, termo) tensiune termică / cauzată de câmpul termic sau e variația acestuia
thermal stress crack (met, plast, T) fisură provocată de tensiune termică / de câmpul termic
thermal system (termo) rețea termică
thermal transmission (met) schimb / transfer / transport / transmitere de căldură, transmisie termică
thermal transmittance (fiz, termo) coeficient global de transfer de căldură, transmitanță termică
thermal treatment (alim, met, ind chim) tratament termic
thermal unit (metr) calorie, unitate de / pentru căldură / energie termică
thermal utilisation factor (termo) factor de utilizare termică / al energiei calorice
thermal value of fuel oil (auto, termo) putere calorică a unui combustibil lichid
thermal value test (metr) determinarea puterii calorice
thermal waste (termo) deșeu termic, căldură pierdută în procesul tehnologic
thermal wave (termo) undă termică
thermal yield (termo, mas) randament termic
thermel (fiz, el, termo) element termoelectric, termoelement
thermic termic, caloric; referitor la căldură (*rar*)

thermie (th)

thermie (th) (metr, fiz, termo) unitate în sistem metric (metru-tonă-secundă), pentru măsurarea energiei calorice în inginerie: 1 thermie este cantitatea de energie necesară unei tone de apă să-și crească temperatura cu 1°C: 1 thermie = 4,1868 MJ

termistor (autom, el) termistor, element semiconductor cu rezistența dependentă exponențial de temperatură

thermit(e) (met) termit

thermit fusion welding (met) sudare aluminotermică

thermit(e) mixture (met) termit pentru sudare

thermite mould (met) formă pentru sudare aluminotermică

thermite pressure welding (met) sudare aluminotermică, sub presiune

thermite process (met) aluminotermie, procedeu aluminotermic (și de sudare)

thermite reaction (chim, met) reacție aluminotermică (între aluminiu și oxidul de fier)

thermite welding (met) sudare aluminotermică

thermoammeter (el, metr) termo-ampmetru, ampermetru termic / cu termocuplu

thermochemical termochimic

thermochemical calorie (cal_{th}) (metr, chim) calorie termochimică, 1 thermochemical calorie (1935) = 4,184 J, 1 International Steam Table calorie = 4,1868 J

thermochemical treatment (met, ind chim) tratament termochimic

thermoccompression / thermal compression bonder (met, plast) aparat de sudare prin compresie termică; (ind chim) liant care devine activ la compresie termică

thermoconvection (fiz, termo) termoconvecție, convecție a căldurii

thermoconverter (termo) convertor de energie termică în energie electrică (și tip termocuplu)

thermocouple (metr) termocuplu, termoelement, cuplu termo-electric

thermocouple element (metr) termocuplu (cu referire la partea activă)

thermocouple instrument (metr) aparat cu termocuplu

thermocouple junction (met, metr) lipitură / joncțiune / loc cald a(l) termocuplului

thermocouple thermometer (metr) termometru / pirometru cu termocuplu

thermocouple vacuum gauge (metr) vacuummetru termoelectric

thermodiffusion (fiz) difuziune termică / termodifuziune

thermodynamic termodinamic

thermometric fluid

thermodynamic activity (fiz) activitate termodinamică

thermodynamic(al) equilibrium (fiz) echilibru termodinamic

thermodynamic(al) laws (fiz, termo) legile termodinamicii

thermodynamic(al) process (fiz) transformare / proces termodinamic(ă)

thermodynamics termodinamică

thermodynamic system sistem termodinamic

thermoelastic coefficient (mec, fiz) coeficient de termoelasticitate

thermoelasticity (mec, fiz) termoelasticitate, interdependența câmp termic – stare de tensiuni

thermoelectric cooling; thermoelectric refrigeration (fiz) răcire prin efect Peltier

thermoelectric effect (fiz) efect termo-electric

thermoelastic effect (mec, fiz) efect de termoelasticitate / termo-elastic

thermoelectric heating (fiz, el) încălzire cu curent electric (și prin efect Joule)

thermoelectric pressure-gauge (OM, hidr) manometru termoelectric

thermoelement (metr) termocuplu, termoelement

thermofoeling (metr) termopalpator, element sensibil termic

thermoforming (plast) formare la cald

thermography termografie

thermo-hardening (plast, chim) termoreactiv

thermo-insulating material (constr, met, ind chim) material termoizolant

thermo-insulating plywood (constr) placaj termoizolant

thermojunction (fiz, termo) suprafață de contact termo-electric, termocuplu

thermolith (met) termolit, liant pentru cărămizi refractare

thermolysis (chim, termo) termoliză, descompunere termică

thermomechanical treatment (met) tratament termomecanic

thermometal (metr, met) bimetal / bandă bimetalică cu sensibilitate termică

thermometer (metr) termometru

thermometer bulb (metr) rezervor / bulb de termometru

thermometer probe (metr) senzor / element sensibil termic / termoelectric / de temperatură, sondă pirometrică

thermometer resistance / resistor (el, termo) rezistență termometrică

thermometer tube (metr) tub termometric

thermometric fluid (fiz, termo) lichid termometric

thermometric / thermometer well

thermometric / thermometer well (OM, termo) locaş al termometrului
thermometry termometrie
thermonegative endoterm
thermo-nuclear (fiz) termonuclear
thermo-nuclear bomb bombă termonucleară
thermophil(e) (biol) termofil, care creşte / se dezvoltă la temperaturi înalte; bacterie etc., care se dezvoltă la temperaturi înalte
thermopile (el) pilă termoelectrică
thermoplastic termoplastic, care poate fi plastifiat la căldură; substanţă termoplastică / care se plastifică la căldură, polimer / material plastic / termoplastic
termoplegia (med) termoplegie, şoc termic
thermopollution (mediu, termo) poluare termică (a mediului ambiant)
thermoregulator (fiz, TH, autom) termoregulator, termostat
thermos bottle / flask (alim) termos
thermosetting (chim) (d. materiale plastice) plastifiabil, prin încălzire; proces termochimic pentru obţinerea materialelor plastice termorigide; proces termic de rigidizare a legăturilor intermoleculare
thermosiphon (TH, termo) termosifon; circulaţie termică / a apei calde în sistem sifon
thermosiphon (water) cooling (auto) răcire (a apei) prin termosifon
thermostable (fiz) termostabil, stabil la căldură
thermostat (autom) termostat, termoregulator
thermophore (termo, ind chim, alim) termofor, (agent) purtător de căldură, agent termic
thermophore process (ind chim, met) procedeu / proces termic
termopile (el, termo) baterie / pilă termoelectrică, termopilă
thermoplasticising (ind chim, termo) termoplastifiere (d. polimeri termoplastici)
thermoplasticity (ind chim, termo) termoplasticitate (d. polimeri termoplastici)
thermoplastic (plast, ind chim) material / polimer termoplastic
thermoplastics (ind chim) termoplaste, materiale termoplastice, polimeri termoplastici
thermopolymerization (ind chim) termopolimerizare
thermopositive (chim) exoterm
thermoprobe (metr, met) termosondă
thermoregulator (autom, termo) regulator de temperatură, regulator termic, termoregulator
thermorelay (el, termo) releu termic, termoreleu
thermoreisistent, thermotolerant (fiz, mec) termo-rezistent, stabil / rezistent la căldură
thermos bottle / flask termos

thickening

thermosetting (chim) fixarea unor proprietăţi prin încălzire (mai ales la materiale plastice termorigide), (plastic) termorigid
thermosetting plastics (plast) materiale (plastice) termorigide
thermo-siphon cooling (termo) răcire prin termosifon
thermo(-)siphon water cooling (termo) răcirea apei prin termosifon
thermostability (fiz, plast) stabilitate termică
thermostable (met, plast) rezistent la temperatură, refractar, termostabil
thermostat (autom) termostat, termoregulator; termostatic
thermostat bulb / phial (metr, termo) senzor / element sensibil al termostatului
thermostatically controlled valve (hidr, termo) ventil termostatic, supapă acţionat termic
thermostatic bath (alim, ind chim) baie de termostatare
thermostatic control (autom) reglaj termostatic, reglare a temperaturii
thermostatic throttle / throttling valve (hidr, OM, termo) supapă / ventil de strangulare termostatic
thermoswitch (autom, el, termo) termocontact, comutator termic (acţionat de un anumit prag de temperatură)
thermowell (OM, metr) ştuţ / tub / teacă de termocuplu
thesis pl theses teză (de doctorat etc.); disertaţie; (edu) compoziţie, lucrare scrisă, teză
theta theta (majusculă Θ, literă mică θ), thita, a opta literă a alfabetului grecesc
thews (pl) muşchi, tendoane; (fig) nervi; forţă, vigoare, energie (fizică sau morală), tărie (de caracter); inteligenţă, capacitate mintală
thick gros; dens; des; compact; consistent; tulbure; vâscos (d. fluide); ticsit, înţesat, îndesat, aglomerat; din belşug / abundenţă; (d. pahar) murdar; gras, lipicios; (d. întuneric) adânc, beznă; (d. glas) adânc, profund, gros; îngroşat, răguşit; parte mai groasă (a degetului, a unui obiect); (fig) mijloc, centru, inimă, toi
thicken a (se) întări, a (se) îngroşa, a (se) îndesa, a (se) concentra; a (se) îndesi; a se înmulţi, a spori; (fig) a se complica
thick-eyed (med) miop
thicked oil (T) ulei oxidat / îngroşat
thickened with (chim, alim, T) îngroşat cu
thickener (chim, alim) agent de îngroşare, aglutinant; (alim, ind chim) cuvă de decantare, concentrator
thickening îngroşare a suspensiilor de praf / de substanţă utilă în apă, îngroşare, concentrare, închegare; (ind chim) aglutinant

thickening agent / substance

thickening agent / substance (alim, ind chim) agent de îngroşare; (T) agent de mărire a vâscozităţii, agent de îngroşare (în unsori)
thickening time începutul prizei / îngroşării
thick extract (alim, ind chim) extract concentrat
thick-film lubrication (T) ungere cu lichid gros, lubrifiere cu peliculă groasă
thick-grown (agr) acoperit cu iarbă deasă
thickly în straturi groase, gros, dens, compact; în succesiune rapidă
thickly coated (alim, ind chim, T) acoperit cu strat / peliculă gros / groasă
thick metal plate (met) tablă (de metal) groasă
thick mud (met) nămol, şlam
thickness grosime; consistenţă; densitate, strat, pătură; (met, T) vâscozitate (a zgurii, a unui lubrifiant); desime; (OM) grosime (a dintelui, ca arc pe cercul de divizare); (metr) compas de grosime; (*fig*) prostie, obtuzitate; neclaritate, încălceală (la vorbă)
thickness gauge (met, metr) şubler micrometric, calibru de grosime
thickness (measuring) gauge (metr, mas-un) şubler de măsurat grosimi, calibru de grosime
thickness of armour (met) grosimea blindajului
thick of a bed / layer (TH) grosimea a stratului
thickness of coat (met, auto, T) grosimea acoperirii / stratului aplicat
thickness of chip (met, mas-un) grosimea aşchiei / şpanului
thickness of cutting (mas-un) grosimea a aşchiei
thickness of deposit (alim, ind chim) grosimea a stratului / a sedimentului / a depunerii
thickness of film grosimea stratului / filmului / peliculei / foliei (aplicabile)
thickness of head (OM) înălţimea capului (dintelui) (h) (la roţi dinţate)
thickness of layer grosimea a stratului
thickness of plate (met, plast) grosimea a tablei / a plăcii
thickness of profile (met, OM, plast) grosime / lăţime a profilului
thickness of sheet (met) grosimea a tablei
thickness of wall (mas, met, ind chim, OM) grosimea a peretelui
thick nut (OM) piuliţă (specială) înaltă
thick place îngroşare, porţiune / zonă groasă / îngroşată (şi pe un fir, placă etc.)
thick plank (silv) scândură groasă, dulap, blană (de lemn)
thick register (audio) registru grav / de jos
thickset (agr) (plantat) des; tufiş des; gard viu des; (textile) pânză groasă de salopetă
thick sheet (met) tablă groasă; (plast) placă groasă

thin flame

thick-sown (agr) semănat des / în rânduri strânse
thick-wall(ed) (constr, mas, OM, met) cu pereţi groşi
thick-walled pipe (OM, hidr) țeavă / tub cu pereţi groşi
thick wall of blast furnace (met) zidărie exterioară, la cuptoare
thief (chim, el) catod auxiliar
thief hatch / hole (met, ind chim) orificiu de măsurat / de luat probe
thief sampling luare / recoltare de probe
thigh (anat) coapsă (partea interioară)
thigh-bone (anat) femur
thigh boot cizmă care urcă mai sus de genunchi
thimble (mas-un, OM) ciocănel, papuc de cablu, cârlig de fixare, cartuş de extracţie, bucsă, manşon, mufă, cuplă; (met) oală pentru zgură; (metr, OM) tambur (şi de micrometru); degetar
thimbleful înghiţitură mică; strop; (*fig*) nimic, o nimica toată; (metr) unitate informală de volum foarte mic: 1 thimble $\cong$ 1 cm³; **a ~ of matter from a neutron star would weigh 100 million tons** un volum mic dintr-o stea neutrinică ar cântări 100 de milioane de tone
thimble hook (mas) cârlig cu ochet (pt. cablu) / cu căuş
thin subţire; (d. lichid) fluid, slab, diluat, apos; (d. aer) rarefiat, rar; răsfirat; (d. oameni) slab, uscăţiv, deşirat; slăbănog; (d. obiecte) subţire, subţirel; slab; (d. pretext etc.) slab, şubred, cusut cu aţă albă; neconvingător, superficial; (d. glas) slab, subţire; (d. vegetaţie, păr, populaţie) rar, rărit, puţin abundent / numeros; a (se) subţia, (d. lichid) a dilua, a rări (părul, vegetaţia etc.); (d. mulţime) a se împrăştia, a se rări; (d. loc) a se goli
thin bedded stratificat în benzi subţiri
thin boards (constr, plast) scânduri / plăci subţiri
thin-coated (met, plast) cu acoperire / înveliș subţire
thin-covered electrode (met) electrod cu înveliș subţire
thin extract (alim, ind chim) extract fluid
thin film (plast, T) peliculă fină / subţire
thin-film dryer (alim, ind chim) uscător cu strat subţire
thin-film evaporator (mas) evaporator cu peliculă subţire
thin-film rust preventive (met, ind chim, T) ulei anticorosiv (aplicat în peliculă subţire) (pe suprafaţa metalică)
thin flame (termo) flacăra ascuţită / îngustă

thing

thing lucru; obiect; articol; (*pl*) obiecte, articole, serviciu (de masă, de ceai etc.); haine, îmbrăcăminte, veșminte; acțiune, gest, fapt, lucru; punct, detaliu; (*fig*) persoană, ființă, creatură; obsesie, fobie

thin gas mixture (chim) amestec gazos rarefiat

thin-gauge plate (met) tablă subțire

think a gândi, a se gândi la, a medita (la), a reflecta (la); a concepe, a imagina, a-și închipui; a înțelege, a pricepe, a cugeta; a crede, a fi de părere; a socoti

thinkable imaginabil, de conceput / închipuit / imaginat; posibil

think about v. **think of**

think again a se răzgândi, a se gândi mai bine

think aloud a se gândi cu voce / glas tare

think back a-și (re)aminti; a se întoarce înapoi cu gândul; a privi / a se gândi la trecut

think big a avea ambiții mari; a gândi lucrurile în mare; a avea planuri grandioase

think fit a socoti / a considera / a crede potrivit / nimerit; a socoti că se cuvine

thinking gânditor, cugetător; chibzuit, cuminte, înțelept; gândire, cugetare, părere, opinie; to my ~ după părerea mea

think of a se gândi / a reflecta / a medita la; a medita asupra; a-și imagina; a-și închipui; a-și aminti, a-și aduce aminte de; a intenționa să, a avea intenția să, a-l bate gândul să; a judeca, a considera; a avea o părere / impresie despre

think on v. **think of**

think out a concepe, a imagina; a elabora (în minte); a chibzui

think-so presupunere / supoziție (neîntemeiată), închipuire, părere

think-tank (pol, ec, TH) grup (consultativ) de experți

think through a reconsidera, a considera / a privi / a studia în ansamblu, a (re)examina în întregime / din cap în coadă

think up v. **think out**

thin layer film (plast, T) film / peliculă subțire

thinly (*adv*) subțire, în straturi subțiri; rar, risipit, dezlânat; de-abia, foarte puțin, sumar

thinly bedded în straturi subțiri, lamelar, în / cu benzi fine

thinner (ind chim) diluant, solvent, tiner, dizolvant; mai subțire

thinning (ind chim) diluare; (met) fluidizare

thinning agent (ind chim) diluant

thinning out (mas, T) (proces de) subțiere până la dispariție a unui strat (prin uzare, diluare, dizolvare etc.)

thin nut (OM) piuliță cu înălțime mică / joasă

third-octave

thin plate / sheet (met) tablă subțire

thin pulp (met) pulpă decantată (la flotație)

thin rule linie fină

thin-section castings (met) piesă turnată, cu pereți subțiri

thin sheet (met) tablă subțire

thin sheet rolling mill (met) laminor pentru tablă subțire

thin-skinned ingot (met) lingou cu crustă subțire de metal înghețat / solidificat

thin-sown semănat rar / la intervale mari

thin-spun (textile) (țesut) rar

thin-wall bearing (OM, T) cuzinet cu perete subțire

thin-walled (OM) cu pereți subțiri

thin-walled blast furnace (met) furnal cu pereți subțiri; (ind chim) cuptor cu pereți subțiri în suflare de aer / gaze pentru reacție

thin-walled castings (met) piese turnate cu pereți subțiri

thin-walled pipe / tube (OM) țevă / tub cu pereți subțiri

thio acid (chim) tioacid

thionyl (chim) tionil, sulfinil

thiosulphate (chim) tiosulfat

thiourea (chim) tiouree

third (al) treilea, trei; treime; (jur) terț, terță persoană; (auto) viteza a treia; (edu) notă de trecere (la limită); (*pl*) (ec) mărfuri / marfă de calitate a treia; (metr, muz) terță, unitate de măsură pentru a descrie raportul frecvențelor a două note; două note diferă printr-o terță minoră (**minor third**) dacă nota mai înaltă are frecvența de 6/5 ori mai mare decât frecvența celei joase; două note diferă printr-o terță majoră (**major third**) dacă nota mai înaltă are frecvența de 5/4 ori mai mare decât frecvența celei joase; **third** (") (metr) unitate de măsură pentru timp: 1 third = 1/60 s (simbolul " este rar utilizat)

third best nu prea bun, de calitate / mâna a treia, de proastă calitate; fără valoare; lucru nu prea bun / de proastă calitate / de calitate / (*fam*) mâna a treia

third class (cf etc.) de clasa a treia, cu (clasa) a treia; (ec) de calitate a treia

third gear (auto) viteza a treia

third grade (*amer*) (edu) clasa a treia (primară)

third grader (*amer*) (edu) elev în clasa a treia primară

third-octave (metr, fit) unitate pentru interval de frecvențe, descriind o bandă de frecvențe cu frecvența cea mai mare de $2^{1/3} = 1,260$ ori mai mare decât frecvența cea mai joasă

third party

third party (ec) terț, persoană aflată în afara raporturilor contractuale directe
third-rate (ec, TH) de calitate / mâna a treia; inferior; prost, slab
thirds (ec) (mărfuri de) calitate a treia
third tap (mas-un) tarod de finisare / N3
third wheel pinion (OM) roată dințată intermediară
thirst (și *fig*) sete; a-i fi sete, a fi însetat; ~ **to** a dori fierbințe (să); a ține mult (să)
thirteen treisprezece
thirteenth al treisprezecelea; treisprezecime, a treisprezecea parte
thirty treizeci
this, (pl) these (*pr. demonstrativ de apropiere*) acesta, aceasta, ăsta, (*fam*) asta, acela, aceea
thistle (bot) ciulun, scai, scaiete
thistly (agr) plin de scaieți / ciulini / spini; (*fig*) spinos; țepos; ascuțit
thither (*adv*) acolo, într-acolo; mai îndepărtat; a se îndrepta într-acolo
thixotropic (fiz) (d. un lichid, un gel) thixotrop, lichefiabil prin agitație
thixotropy (T, fiz) tixotropie, capacitatea de lichefiere (a unui gel); înmuiere la solicitare / forfecare (d. fluide) și revenire / creștere a consistenței / vâscozității la anularea solicitării / forfecării
thole (constr, arhit) cupolă; (nav) furchet, furcă de vâslă
thole pin (nav, OM) cui de furchet
Thomas converter (met) convertizor Thomas
Thomas low-carbon steel (met) oțel Thomas, oțel cu conținut redus de carbon
Thomas meal (met) zgură măcinată din convertizor Thomas
Thomas pig iron (met) fontă de convertizor Thomas
Thomas process (met) procedeul Thomas (de obținere a oțelului)
Thomas slag (met, ind chim) zgură Thomas (îngrășământ fosforat)
Thomas steel (met) oțel Thomas
Thomas steel plant / works (met) oțelărie cu convertizoare Thomas
thong curea (și de piele)
thoracoscopy (med) toracoscopie, radioscopie pulmonară / a toracelui
thorax, (pl) thoraces (anat) torace, piept
Thorium (Th) (chim) toriu
thorn (și *fig*) spin, țepă, ghimpe; cârlig / dorn de instrumentație; (bot) porumbar, măcăne (Prunus spinosa)
thorn bush (bot) tufiș de măcăne; măcăniș
thornless (bot) fără spini

thoughtlessness

thorny țepos, cu țepi; (*fig*) spinos; dificil, greu
thoron toron
thorough minuțios; meticulos; amănunțit, detaliat; complet; profund; exact; scrupulos; conștiincios, aprofundat, serios, vast; ferm, nestrămutat, categoric, deplin; desăvârșit, perfect, eminent; adevărat
thorough bend (mec, met) săgeată de încovoiere
thorough-brace (*amer*) (auto) curea cu care se leagă capota motorului automobilelor tip sport
thorough cut (TH) străpungere, găurire
thorough drying (ind chim, constr) uscare completă
thoroughfare arteră principală (de circulație), magistrală; stradă principală / frecventată; trecere, pasaj, trecătoare; (drept de) trecere
thorough-going complet, total; categoric, radical; care duce lucrurile / care merge până la capăt; care nu se oprește la jumătatea drumului; fără compromisuri; întreprinzător, întrepred
thorough heating (met, termo) încălzire pătrunsă / până în miez
thoroughly (*adv*) complet, cu totul, în întregime; până la capăt / sfârșit; profund, amănunțit, detaliat, în tot amănuntul; desăvârșit, perfect
thorough mixing (alim, ind chimic, TH) amestecare completă
thoroughness totalitate, întregime; caracter total / complet; aprofundare, caracter aprofundat / profund; perfecțiune, desăvârșire
thorough repair reparație capitală / generală
those (*pr și adj demonstrativ*) (*pl*) de la **that**
Thou (metr) altă denumire pentru mil: 1 Thou = 0,001 inch (0,0254 mm)
though (*conj*) deși, cu toate că; chiar dacă; (*adv*) totuși, cu toate acestea
thought gând, idee, cugetare, reflecție; (capacitate de) gândire, cugetare, cuget, meditație; părere, opinie, idee; noțiune, concepție; intenție, plan, gând; atenție, grijă, considerație; întristare, mâhnire, îngrijorare; (*fam*) pic, idee, strop, lecuță; gândit
thoughtful gânditor, cugetător; meditativ, contemplativ, dus pe gânduri; serios, profund, adânc; cugetat, (bine) gândit; preocupat, atent, grijuliu
thoughtfulness meditare, gândire, chibzuială; chibzuință, înțelepciune; atenție, considerație, grijă, solitudine
thoughtless nechibzuit, nesocotit, fără cap / minte; fără griji, nepăsător; egoist, neatent față de alții; prost, neghiob, aiurit
thoughtlessness nechibzuință, nesocotință, lipsă de cap / înțelepciune; pripeală; nepăsare, lipsă de atenție, de grijă

thought-out

thought-out (bine) gândit, chibzuit, socotit, înțelept; făcut cu socoteală

thought-provoking fertil, incitant, stimulat, care stimulează / stârnește gândirea

thousand (*num cardinal*) o mie; (*ordinal*) al milea, o mie; mie; imensitate; cantitate imensă; sobor; **by ~ s** cu miile, mii și mii

thousandfold înmiit; de o mie de ori

thousandth al milea, o mie; a mia parte, o miime; a miia oară

thrashing speed (fiz, mec, mas) viteză critică

thread (el, mec) fir de cablu, (textile) fir tors, filament, fibră, tort; (OM) filet (de șurub), spira filetului; (*fig*) fir, firicel, ață; a băga ață în (ac); a înșira (mărgel etc.); a străbate, a pătrunde (prin); a trece cu greu prin / peste (obstacole); (TH) a fileta (un șurub); a ghintui (o țeavă); ~ **in** a (se) înșuruba în; ~ **through** a-și croi drum cu greu prin, a se furiș, a se strecura (prin); (metr, textile) unitate tradițională de măsurare a lungimii firului de bumbac: 1thread = 137,16 cm

thread angle (OM) unghiul (la vârf) / (al profilului filetului)

thread base (OM) bază / fund de filet

thread beam (fiz) fascicul filiform

thread bottom (OM) baza filetului

thread brake (textile, mec) frâna firului, frânare a firului, dispozitiv de tensionare a firului

thread-building / -bulging machine (mas-un, metr) mașină de presat filete / de obținut filete prin rulare

thread calliper(s) (mas-un) calibru de filet

thread chaser (mas-un, metr) pieptene de filetat, tarod de calibrare

thread chasing dial; thread indicator (mas-un) ceas / indicator de filet (la strung)

thread cutter (mas-un) cuțit de filet, tăietor de fir

thread cutting (mas-un) filetare (prin așchiere)

thread-cutting lathe (mas-un) strung de filetat

thread-cutting / -generating machine (mas-un) mașină de filetat / de generat filete (și prin rulare, presare etc.)

thread-cutting tool (mas-un) cuțit de tăiat filete

thread depth (OM) înălțime / adâncime (mai rar în limba română) a filetului

thread diameter (OM) diametrul (exterior al) filetului, diametrul nominal al filetului

thread dimensions (OM) dimensiunile filetului

threaded (OM) filetat

threaded cap (OM) bușon / dop filetat

threaded connection (OM) îmbinare / asamblare cu filet / filetată

threaded coupling (mas, OM, hidr) cuplaj filetat / cu filet (mai ales la țevi), asamblare filetată

thread pitch

threaded end of the stud (mas-un) cap de filetat

threaded flange (OM, hidr) flanșă filetată

threaded hook (OM) cârlig cu filet

threaded joint (OM) îmbinare / asamblare filetată / cu filet

threaded-nose cap / plug (OM) dop filetat

threaded piece (mas-un, OM) piesă filetată / cu filet

threaded pipe / tube (OM, hidr) țeavă filetată / cu filet

threaded plug (OM) dop / bușon filetat

threaded ring (OM) inel cu filet

threaded sleeve (OM) mufă cu filet interior / filetată

threaded spindle (OM) fus filetat

threaded tube (OM) țeavă / tub filetat(ă)

threader (mas-un) mașină de filetat (șuruburi)

thread-forming device (mas-un, plast) dispozitiv de formare a filetului / a firului

thread gauge (metr) calibru / șablon de filet

thread-generating / -cutting machine (mas-un) mașină de filetat prin generare / prin așchiere

thread grinding (mas-un) rectificarea filetului

thread-grinding machine (mas-un) mașină de rectificat filete

thread groove (OM) degajare a filetului

thread head (OM) vârf de filet

thread indicator (mas-un, metr) ceas / indicator de filet (la strung)

threading (mas-un) filetare

threading die (mas-un) cap / bac de filetat, fieră

threading machine (mas-un) mașină de filetat

threading opening die (mas-un) cap de filetat, cu deschidere automată

threading roll (mas-un) rolă de filetat, rolă a mașinii de filetat prin rulare

threading tap (mas-un) tarod de filetat găuri

threading tool (mas-un) cuțit de filetat

thread into (OM) a înșuruba (în)

threadlike ca firul / ață; fibros, filamentos

thread-mark filigran (pe bancnote)

thread micrometer (metr) micrometru de / cu filet

thread milling (mas-un) frezare a filetului

thread milling-cutter (mas-un) freză de filetat

thread milling machine (mas-un) mașină de frezat filete

thread nipple (OM) niplu filetat

thread of the current (el, hidr) linie de curent

thread of the screw (OM) filet al unui șurub

thread on (OM) a înșuruba (a deșuruba), a înșira, a așeza în rând, a acționa o transmisie cu șurub

thread pitch (OM) pas al filetului / șurubului

thread-pitch diameter

thread-pitch diameter (OM) diametrul mediu al unui filet
thread plug (mas-un, OM) dop filetat
thread plug gauge (metr) calibru de filet interior
thread producing machine (mas-un) mașină de filetat
thread profile (mas-un, OM) profil de filet
thread protecting cap (OM) capac protector, cu filet, manșon / teacă de protecție a filetului
thread roll (mas-un) rola mașinii de filetat prin rulare
thread rolling (mas-un) (proces de formare la rece prin) rulare a filetului
thread rolling-die (mas-un) matriță de filetat prin rulare
thread rolling machine (mas-un) mașină de rulat filete
thread-shaped filiform, ca un fir, în formă de fir; în formă de spirală / de filet
thread side (OM) flanc de filet
threads per unit (mas-un, OM) număr de spire de filet / al începuturilor de filet
thread stop (mas-un) opritor de avans la filetare / (la găurile înfundate etc.)
thread system (mas-un, OM) sistem de filete
thread templet (mas-un) șablon de filet
thread tolerance unit (OM) toleranța filetului
thread tool (mas-un) cuțit de filetat
thread tool gauge (mas-un) șablon / calibru pentru cuțite de filetat
threadworm (med, zool) trichină
thready fibros
threat of / to amenințare de
threaten a amenința, a anunța ceva rău, a fi amenințător; a constitui un pericol
threatening amenințător, acre amenință; (cu caracter) de amenințare
three trei
three-action / three-term controller (autom) regulator cu acțiune proporțională, integrală și diferențială, regulator PID
three-colour(ed) tricolor
three-component (TH) cu trei elemente
three-component alloy (met) aliaj ternar
three-component system (met) sistem ternar / cu trei componente (metalice)
three-cornered (mat) triunghiular; în trei colțuri; în trei; între trei concurenți
three-cornered scrapper (mas-un) răzuitor cu trei tășuri / cu secțiuni triunghiulare
three-cylinder inverted engine (mas) motor cu trei cilindri, în stea
three-D, 3D tridimensional, în relief, în spațiu, stereoscopic

three-high housing

three-decker (nav) vas cu trei punți; corabie cu trei rânduri de baterii; (constr) clădire cu trei nivele
three-dimensional; 3D (v. **three-D**) corporal, spațial, tridimensional
three-dimensional cross slide system (mas) sistem mecanic pe glisieră (cu mișcare spațială)
three-dimensional curve, 3D-curve curbă spațială / în spațiu
three-dimensional geometry (geom) geometrie în spațiu
three-dimensional lattice (plast, fiz) rețea spațială
three-dimensional pantograph engraving machine (mas-un) mașină de frezat prin copiere cu pantograf
three-dimensional / 3D polymer (chim) polimer tridimensional / cu rețea spațială a lanțurilor moleculare
three-dimensional profiling (mas-un) prelucrarea suprafețelor profilate
three-dimensional space (mat) spațiu tridimensional
three-faced (mat) triedru, cu trei fețe
three-field system (agr) sistem de agricultură / cultură în trei asolamente
three-figure cu trei cifre
threefold triplu, de trei ori, întreit
three-furnace process (met) proces triplex (la furnal)
three groove chucking reamer (mas-un) alezor de mașină cu trei dinți
three-groove drill (mas-un) burghiu cu trei caneluri / canale
three-head milling machine (mas-un) mașină de frezat, cu trei arbori principali
three-high bar mill (met) laminor trio pentru laminarea oțelului profilat
three-high blooming bloomer / mill (met) laminor trio pentru lingouri
three-high blooming-mill train (met) laminor trio pentru blumuri, laminor degrosisor cu trei cilindri
three-high cogging mill (met) laminor degrosisor cu trei cilindri
three-high finishing rolling mill (met) laminor finisor trio
three-high finishing train (met) linie de laminor finisor trio
three-high finishing stand (met) cajă de laminor finisor trio
three-high hot rolling mill (met) laminor trio la cald
three-high housing (met) caja / cadrul lamino-rului trio

three-high mill

three-high mill (met) laminor trio
three-high mill stand (met) caja laminorului trio
three-high plate mill (met) laminor trio pentru tablă
three-high rail mill (met) laminor trio pentru șine
three-high reversing mill (met) laminor trio reversibil
three-high rolling mill (met) laminor trio
three-high rolling-mill train (met) linie de laminor trio
three-high rolling stand (met) cajă de laminor trio
three-high rolling train (met) linie de laminor trio
three-high rougher (met) laminor degrositor trio
three-high shape mill train (met) laminor trio pentru profiluri
three-high stand (met) cajă de laminor trio
three-jaw chuck (mas-un) universal / mandrină cu trei fălci
three-jawed (mas-un) cu trei fălci
three-knife trimmer mașină de tăiat cu trei cuți (simultan)
three-lane (d. arteră de circulație) cu trei benzi (de circulație)
three-legged (d. scăunele) cu trei picioare
three lipped drill (mas-un) burghiu cu trei tășuri
three-master (nav) vas / corabie cu trei catarge
three membered (mat) trinom, cu trei termeni
three-pair (constr) la etajul al doilea
three-part alloy (met) aliaj ternar
three-part flash (met) ramă de formare din trei părți
three-phase (el, fiz) trifazat, din / cu trei faze
three-phase alternating current (el) curent alternativ trifazat
three-phase arc smelting furnace (met, el) cup-tor de topire cu arc electric trifazat
three-phase commutator motor (el) motor trifazat cu colector
three-phase motor (el) motor trifazat
three-phase system (el) sistem trifazat
three-phase transformer (el) transformator trifazat
three-piece din trei părți / bucăți
three ply (d. furnir) cu trei straturi, triplu; dublat în trei fire; furnir triplu;
three ply wool (textile) lână cu firul în trei (șuvițe)
three-point suspension (OM) suspensie în trei puncte
three-position (TH) cu trei poziții
three-position relay / switch (el) releu / comutator cu trei poziții

threshold control

three-quarter elliptic spring (OM) arc pe trei sferturi eliptic
three-quarter floating axle (OM) arbore planetar, trei-sferturi flotant
three-quarter hard annealing (met) recoacere 3/4 sau tare
three-roll(er) gringing mill (alim, ind chim) breioză, mașină cu role / cu valțuri, de frecat / de omogenizat amestecuri
three-roll unbender (met) mașină de îndreptat cu trei role
three sided cu trei laturi
three-speed (auto) cu trei viteze
three-speed gear box (OM) cutie de viteze cu trei trepte
three-speed transmission (auto, mas, OM) schimbător de viteze / transmisie cu trei trepte
three-square triunghiular
three-stage, three-step (OM, hidr, termo) cu trei trepte (distribuitoare, cutii de viteze, reduceri), cu trei etape; (el) cu trei faze
three-storied (constr) cu trei etaje
three-term (mat) cu trei termeni
three-throw crankshaft (OM) arbore cotit cu trei palieri
three-valved (TH) (d. un robinet, o supapă etc.) cu trei căi / faze; (cf) cu linie triplă; (el) (d. un comutator) cu trei faze / direcții
three-way cu trei căi (și d. distribuitoare)
three-way pipe (hidr, OM) conductă cu trei ramificații, teu
three-way switch (el) comutator cu trei poziții
three-way tap (OM, hidr) robinet cu trei căi
three-way valve (OM, hidr) supapă cu trei căi
three-wheeled (OM) cu trei roți
three-wheeler (auto) automobil cu trei roți
three-wheel pump (hidr) pompă cu trei rotoare
three-wire (el) cu trei conductoare / fire / sârme
thremmatology (biol) creștere artificială; (agr) știința creșterii animalelor și plantelor, agro-zootehnie
thresh (agr) a treiera
thresher (mas, agr) treierător; treierătoare, batoză; mașină de treier(at)
threshing (agr) treierat, treieriș; v. **thresher**
threshing floor (agr) arie de treier(at)
threshing machine v. **thresher**
threshold (constr, met) prag de ușă, poartă, ușă, pridvor; (autom, fiz) valoare de prag, prag
threshold adjustment (autom, metr) reglare la valoare limită / de prag; (*fîg*) prag, început, punct de plecare
threshold control (autom, metr) reglare la limită / critică / de prag

threshold limit

threshold limit (autom, el) valoare de prag, condiție limită
threshold of coagulation (alim, ind chim) limită de coagulare
threshold of response / of sensitivity (autom, metr) prag de sensibilitate, sensibilitate limită
threshold sensitivity (autom, metr) sensibilitate de prag, cea mai mică variație a parametrului de intrare pentru care se obține variația semnalului de ieșire
threshold switch (TH) întrerupător la valoare limită / cu prag
threshold value (autom) valoare de prag / de treaptă
thrice de trei ori
thriftallow (agr) a ara a treia oară înainte de însămânțare / semănat
thrift economie, cumpătare, chibzuială; frugalitate; (înv) prosperitate, înflorire; succes; (agr) creștere viguroasă, brazdă, gazon
thrift account (ec) (*amer*) cont de economii; cont (curent) / depozit de bancă
thrift box pușculiță
thriftily (*adv*) cu economie / chibzuială / chibzuință; cumpătat, cu moderație
thriftlessness risipă, cheltuială; nechibzuință, nesocotință
thrifty econom, chibzuit, socotit; cumpătat, moderat; bine administrat / gospodărit; (*amer*) înfloritor, prosper; folositor; profitabil, rentabil
thrive a se căpătui; (bot, zool) a crește puternic / viguros, a merge bine; a face avere, a se îmbogăți; a înflori; a-i merge bine; a prospera
thriving înfloritor, prosper; viguros
throat (OM) gât (la flanșe), orificiu de intrare, lungimea brațului în consolă; (hidr) zonă îngustă / îngustată (la sifon deversor, tub Venturi etc.); (met) gură de încărcare a furnalului; (anat) gâtleej, gât; strungă, trecătoare, defileu; (alim, constr, ind chim, met) gură de încărcare / alimentare (și la furnal, cuptor etc.); deschidere maximă; (nav) gât de ancoră
throat armour (met) blindaj de protecție contra loviturilor
throat capacity rază de acțiune utilă (a mașinii de sudat); (met) capacitate de încărcare la gura furnalului
throat clearance (mas-un) lungimea brațului în consolă, distanța între suprafața frontală a pietrei de rectificat și masă (la mașina verticală de rectificat plan)
throat depth (constr) adâncime a unui șanț / jgheab; (mas-un) lungime / deschidere a brațului în consolă
throat dust (met) praf de la gura furnalului

throttle with slide valve

throat of blast furnace (met) platformă de încărcare a furnalului
throat opening (met) deschiderea / mărimea gurii de încărcare a furnalului
throat platform (met) platformă de încărcare a furnalului
throat seam (met, OM) cusătură de colț (sudată)
throat spacing (met) deschiderea între console (la mașina de sudat)
throat-stopper (met, autom) dispozitiv de închidere automată la gura furnalului
throat-stopper winch (met) troliul conului de la gura furnalului
throat temperature (met) temperatura la gura furnalului
throb (met, fiz) pulsație; (med) palpație, bătaie (a inimii); tremur, agitație; fior; a pulsa, a bate, a palpa; (*fig*) a tremura / a vibra / a palpa de emoție
throttle (OM, hidr) drosel, regulator, clapetă, clapă (de închidere), fluturaș, supapă de reglare a debitului; (auto) volet, fluturaș, supapă de reglaj / fără admisie; gâtleej; a sugruma, a înăbuși, a strânge de gât; a se sufoca; a respira / a răsufla greu; a muri de astmă; a ștrangula (o secțiune, un curent de fluid etc.)
throttle back (auto) a reduce accelerația; a lăsa motorul la ralanti
throttle-clack valve (OM, hidr) clapetă de ștrangulare (a debitului)
throttled-down (auto) (d. motor) lăsat la ralanti
throttle diaphragm / disk (OM) diafragmă de laminare (a curgerii)
throttle down (OM, hidr) a ștrangula, a reduce (debitul de gaz)
throttle effect (fiz) efect de laminare / de îngustare / de ștrangulare / Joule-Thomson
throttle governing (OM, hidr) reglare prin ștrangulare / reducere / gâtuire (a unei secțiuni)
throttle handle / grip / lever (mas, met) manetă de gaze
throttle jet (OM, hidr) ajutor de ștrangulare
throttle opening (mas) admisie cu ștrangulare
throttle pedal (auto) (pedală de) accelerație, accelerator
throttle plant for wetting instalație de laminare pentru umezire
throttle regulator (OM, hidr) regulator prin ștrangulare, drosel
throttle steam (termo) abur laminat
throttle valve (auto) clapetă de accelerație; (OM, hidr) supapă-fluture, supapă de ștrangulare / de reglare a debitului, drosel, fluturaș, fluture
throttle with slide valve (hidr, OM) regulator cu sertar / cu supapă alunecătoare / cu supapă cu plunjer

throttling

throttling (OM, hidr) ștrangulare, îngustare, laminare, încetinire, frânare, reducere, închidere prin supapă / vană-fluture
throttling coefficient (TH) factor de proporționalitate / de îngustare
throttling controller (hidr, OM) regulator cu drosel / prin ștrangulare
throttling range / zone (TH) interval / zonă de proporționalitate / de îngustare (a secțiunii)
through (constr, alim, ind chim) fracțiunea trecută prin sită; (*prep*) prin, printre, peste; prin intermediul / mijlocirea, din pricina, din cauza; de la, din; mulțimită, datorită, grație; (*amer*) (temporal) inclusiv, până la; de la un capăt la celălalt, dintr-o parte în cealaltă; direct; (d. tren, bilet, drum, zbor etc.) direct; (TH) continuu, de trecere, transversant; terminat, gata, sfârșit
through base (mas) placă de fundație, cu jgheab - colector de ulei
through beam (cf) grindă continuă / plină; (constr) grindă de susținere
through bore (mas-un, OM) gaură pătrunsă / străpunsă
through carburising (met) cementare / carburare totală / în miez
through carriage / coach (cf) vagon direct
through coal (TH) cărbune brut / netăiat
through communication (cf) (inter)comunicație între vagoane
through connection (TH) transfer, tranzit; (cf) legătură
through corrosion (met) coroziune pătrunsă
through cracks (met) crăpături străpunse, fisuri pe toată grosimea piesei (turnate, tratate etc.)
through feed (mas-un) avans continuu pe toată lățimea / lungimea piesei
through feed grinding (mas-un) rectificare cu avans continuu / longitudinal
through-going shaft (TH, OM) arbore transversal
through hardening (met) călire pătrunsă / totală / pe toată grosimea piesei / în miez
through hole (mas-un, OM) gaură fără fund / pătrunsă / străpunsă
through insulator (el) izolator de trecere
through joint (el) bornă / clemă de legătură
throughout (*adv*) pretutindeni, peste tot (locul); de la un capăt la celălalt; în toate privințele, complet; în întregime; (*prep*) de la un capăt la celălalt al, peste tot (cuprinsul); (temporal) în tot cursul, de-a lungul
through-out productivitate
through pin (OM) știft pătruns / tubular

throwaway

through(-)put (ind) cantitate de material trecut (prin instalație); materii (prime) și materiale introduse în procesul de fabricație; materiale prelucrate; produs, rezultat; (c) output (al unui computer)
through(-)put capacity (TH, ec) debit, randament, capacitate de producție
through quenching (met) călire integrală / pătrunsă / în miez
through quenching and subsequent tempering (met) îmbunătățire integrală / pătrunsă
through(-)put rate (TH) viteză de trecere prin instalație
through rate (TH, ec) condiții de plată pentru transport direct
through repeater (el, autom) amplificator intermediar
through road (ind) drum direct; cale de trecere
through route arteră principală, magistrală, cale directă de acces
through station (cf) stație în care trenul nu oprește
through-stone (constr, arhit) piatră / cărămidă ieșită în afară (prin zid)
through ticket (cf) bilet direct (fără transbordare)
through traffic (cf) circulație de tranzit; tranzit
through train (cf) tren direct; tren care circulă fără oprire
through-type furnace (alim, met, plast) cuptor cu trecere continuă
through welding (met) pătrundere completă (la sudură)
through-way valve (mas, OM, hidr) ventil / supapă de trecere
throw aruncare, azvârlire, lansare, aruncătură, azvârlitură, șoc, cursă, deplasare, împingere; (TH) anvergură, amplitudine, întindere, cursă (a pistonului); (*amer*) încercare; (ec) preț de unitate / bucată; unitate cu care se vinde un articol (pereche, duzină, bucată etc.); a (se) arunca, a (se) azvârli, a zvârli (jos); a lansa (un proiectil, o piatră etc.); a răspândi, a împrăști; a pune jos, a lepăda, a abandona, a părăsi; (d. animale) a-și lepăda (pielea), a fâta, a naște; (*amer*) (fam) a abandona (intenționat), a renunța (la o cursă etc.); roata olarului
throw about a arunca încoace și încolo / în toate părțile / peste tot
throw aside a da la o parte, a înlătura
throwaway (*amer*) afiș / manifest / reclamă (care se distribuie pe stradă etc.); lucru care se aruncă după folosire / întrebuințare; de aruncat, care se aruncă după folosire / întrebuințare; (d. un bun /

throw away

produs) de folosință imediată; efemer; secundar; șoptit, în surdina; atenuat; degajat

throw away a arunca (departe / cât acolo), a azvârli (la gunoi); a irosi, a risipi (zadarnic); a rata, a pierde (un prilej), a lăsa să-i scape (o șansă); a atenua, a nu sublinia

throwaway society (ec) societate de consum (caracterizată prin aruncarea la gunoi imediat după întrebuințare a unor obiecte sau materiale refolosibile)

throw-back (mec) mișcare înapoi, întoarcere, recul; (*fig*) regres, întoarcere înapoi; (biol) regres atavic, atavism

throw back a respinge; a arunca înapoi / îndărăt; a împinge înapoi; a da / a împinge în lături sau pe spate (pălărie, perdele etc.); (d. oglindă) a reflecta, a răsfrânge; (biol) a se întoarce la un tip anterior

throw-down bătaie, înfrângere, insucces; aruncare (a unui obiect etc.)

throw down a runca în jos / de sus în jos; a lăsa / a pune jos; a depune; a doborî, a dărâma, a da jos; (chim) a precipita; a depune, a face să se precipite; (*amer*) a dejuca, a contracara; a respinge; a face să cadă (un plan etc.)

thrower aruncător; olar

thrower ring (mas-un, T) inel de ungere, inel-deflector de ulei

throw in a arunca în, a introduce în; a azvârli înăuntru; a adăuga, a pune în plus (de bună voie, de la sine); a abandona

throwing-about (ec) risipă, irosire a banilor

throwing-away aruncare, azvârlire (la gunoi); îndepărtare, eliminare; ratare, pierdere (a unui prilej), irosire

throwing-back aruncare înapoi, înapoiere; retragere, răsfrângere, oglindire; întârziere, tergiversare (a unei lucrări etc.)

throwing-down aruncare, azvârlire (în jos); (mil) depunere (a armelor); renunțare (la un plan etc.); dărâmare, doborâre; demolare

throwing-aut jet, țâșnire, emitere; respingere (a unui proiect etc.); v. **throwing-down**

throwing-over părăsire, abandonare

throwing-up (med) aruncare în aer; (med) vomare, vomitare, vărsătură; scoatere în relief, subliniere, reliefare; v. **throwing-down**

throw in gear (OM) a cupla, a intra în angrenare (d. un dinte)

throwing out aruncare / azvârlire (în afară)

throwing power (met, chim) acțiune în profunzime (la acoperiri); putere de pătrundere

throw in the first gear (speed) (auto) a schimba în viteză întâi

throw-over gear

throw in lever (auto, OM) pârghie de cuplare / de ambreiaj

throw into (met) a sufla în, a insufla

throw into gear (OM, auto, mas-un) a cupla (o treaptă de viteză), a angrena, a intra în angrenare

throw key (auto, mas) cheie de contact / de cuplaj / de pornire

throw lathe (mas-un) strung manual / cu comandă manuală

thrown from aruncat / azvârlit din

throw of crank (OM) rază de manivelă

throw off a arunca (la o parte); a părăsi, a abandona / a se lăsa de (un obicei etc.); a dezbrăca, a arunca (hainele); (mec) a arunca, a proiecta, a lansa; (*fiz*) a emite

throw of governor (autom, hidr) deviație a regulatorului (de debit sau de presiune)

throw-out (auto) debreiere, decuplare (automată) (TH) ejector, aruncător; (el) întrerupător, disjuncteur automat; (mas-un, OM) ejector; (*pl*) (*com*) deșeuri, rebuturi; articole cu defect(e)

throw out a arunca / a da / a scoate afară; a scoate în afară / în relief; a sublinia, a emite, a răspândi (raze, căldură, miros etc.); a defosa, a arunca (o carte de joc); a deranja, a întrerupe (de la lucru); a lansa (o provocare); (jur) a emite, a respinge; a scoate; (mas) a decupla, a dezangrena, a arunca în afară

throw a bill (jur) a emite o ordonanță de neurmărire, a anula un mandat de urmărire;

throw out of gear (mas, OM) decuplare, dezanclanșare, debreiere, ieșire din angrenare (și nedorită)

throw-out bearing (of the clutch) (OM) rulment / lagăr de debreiere / de decuplare (a ambreiajului)

throw-out the clutch (OM) a debreia, a decupla un ambreiaj

throw-out lever (mas, OM) pârghie de decuplare / de debreiere

throw-out mechanism (mas) mecanism / dispozitiv de decuplare

throw-out of action (mas-un) a decupla, a opri, a ieși din procesare (defect)

throw-out of engagement (mas-un) a decupla, a scoate din angrenare

throw-out of motion (mas) a opri (o mașină)

throw-out of sleeve (of a gear clutch) (mas, OM) bucșă de debreiere / de decuplare (a unui cuplaj dințat)

throw-over contact (el) contact de comutare

throw-over gear (mas, OM) mecanism de inversare, transmisie intermediară

throw-over plug

throw-over plug (el) fișă de comutație / de contact
throw-over relay (el) releu cu două poziții / basculant / de comutare
throw over a abandona, a părăsi
throw overboard (*fig*) a arunca peste bord; a se descotorosi / a se debarasa de; a lepăda, a arunca; a abandona, a părăsi; a renunța la
throw together a reuni, a pune laolaltă; a strânge (în grabă) laolaltă, a aduce împreună; (*fig*) a scrie / a compune în grabă
throw up (met) a arunca în sus; a ridica (cu putere) în sus; a înălța / a clădi / a construi în grabă; a abandona, a renunța la; a-și da demisia din; a abdica de la; (med) a vomă, a vomita, a vărsa (măncarea)
thrum (textile) capătul firului; fir gros; smoc, ciucure; fragment, părticică
thrust (constr) împingere a terenului; (OM) distanțier; (mec) lovire, șoc, forță / presiune axială / centrică, împingere laterală, tracțiune, contrapresiune, apăsare, compresiune, reacție, contra-reacție; (OM) opritor, cui de blocare, limitator, fixator; (geol) șariaj; împingere, îmbrâncitură, îmbrânceală, lovitură; înțepătură, împunsătură; fandare, atac; (*fig*) înțepătură, împunsătură, aluzie răutăcioasă, atac; ghimpe; a împinge; a înfige; (~ **into**) a (se) vâri (cu forță) în; a (se) băga în, a înfige în; a (se) împinge (înăuntru); a scoate; (~ **through**) a-și croi / a-și face / a-și deschide (drum etc.) prin; a împinge, a face să treacă prin; a se îmbrânci, a se înghesui
thrust back a împinge (violent) înapoi; a băga cu de-a sila la loc; a trânti (ușa etc.)
thrust ball bearing (OM) (lagăr cu) rulment axial cu bile
thrust bearing (OM) lagăr axial, crapodină, pivot de fus
thrust block (mas-un, OM) lagăr canelat / în pieptene, crapodină, lagăr-pieptene, cuzinet de reazem
thrust bolt (OM) șurub / bolț de presiune
thrust collar (OM) inel de sprijin, guler de oprire (pe direcție axială)
thrust down a împinge în jos
thruster (mas-un, hidr, OM) dispozitiv hidraulic pentru transformarea mișcării de rotație în mișcare rectilinie
thrust frame (mas) cadru de împingere
thrust-hoe (agr) săpăligă
thrusting (mec) înfigere; împingere
thrust journal (OM) fus cu umeri
thrust line curbă de presiune
thrust load (mas-un, OM, mec) presiune axială, sarcină / forță / încărcare axială
thrust nut (mas-un, OM) piuliță de presare

thurm

thrustor (TH, autom) servomotor
thrust out (mec, TH) a împinge / a scoate (în) afară (și prin împingere)
thrust pin (OM) reazem de arc
thrust plate (cf) disc de lovire a tamponului; (OM) disc de ambreiaj, placă opritoare / de presiune, cuzinetul crapodinei
thrust race (OM) lagăr axial
thrust ring (OM) inel opritor / limitator de capăt
thrust screw (OM) șurub de strângere; (met) șurub de forță / de presare
thrust shaft (OM) arbore de împingere
thrust side of thread (OM) flanc activ al filetului
thrust strip (mas-un, OM) placă de reazem (și pe direcție axială)
thrust through a străpunge cu, a băga prin; (cu prep) a-și croi drum prin, a răzbate prin
thrust up a împinge în sus, a ridica brusc
thrust washer (OM) disc / șaibă de presiune, inel de presiune / de reazem
thud bufnitură, zgomot înăbușit, lovitură / pocnitură surdă; a bufni, a pocni / a face un zgomot surd; a cădea cu bufnitură
thuja (bot) tuia
Thulium (Tu) (chim) tuliu; pământ rar
thumb (anat) degetul mare (de la mână); (OM, mas-un) camă; a mânui stângaci / cu stângăcie; a murdări, a mânji; (*amer*) a solicita, a cere (arătând cu degetul mare); (metr) deget, altă denumire pentru inch; v. **inch**; țol (din limba germană), 1 inch (țol) = 25,4 mm
thumb cleat (OM) tachet
thumb head (mas-un, OM) cap zimțat / fluture al șurubului
thumb nut (OM) piuliță-fluture, piuliță molețată, piuliță răsucită cu degetul mare
thumb rule regula mâinii drepte (pt. determinarea sensului curentului electric etc.)
thumb screw (cf) șurub cu eclise; (OM) șurub de presiune / cu piuliță-fluture / cu cap striat / moletat / zimțat
thumb( )tack piuneză
thumbwheel (auto) buton de reglare
thump zgomot surd / înăbușit
thunder (și *fig*) tunet, bubuit / bubuitură de tunet; ropot (de aplauze); furtună (cu descărcări electrice)
thunder and lightning tunete și fulgere; furtună; (textile) varietate de postav gri-fer
thunderbeat a trăsni, a lovi (d. trăsnet)
thunder-proof care rezistă la trăsnet; dispozitiv contra trăsnetelor, paratrăsnet; înzestrat cu paratrăsnet
thurm (geol) cută mică, falie; dislocare de strat

thorough

thorough (*reg*) (*agr*) brazdă (de arătură)
thurruck (*agr*) șanț de scurgere
thus (*adv*) astfel, așa, în acest fel / mod / chip
thwart a contracara; a pune bețe în roate (cu dat); a se împotrivi, a sta împotriva; a zădărnici; a da peste cap (planuri, socoteli etc.); a dejuca; a înfrânge, a învinge; a întretăia, a se încrucișa cu; a merge de-a curmezișul, a traversa, a merge pieziș; (*fig*) a alerga încoace și încolo; (~ **with**) a fi în contrast / contradicție / opoziție cu; re-fractar, recalcitrant, îndărătnic; contrar, potrivit; împotrivire, opoziție, obstacol, piedică; (*nav*) bancă de lopătar
twartship (*nav*) (*adv*) transversal; de-a curmezișul; (*adj*) transversal
thwartship bunker (*nav*) buncăr transversal
tibia (*anat*) tibie
tick a ticăi, a face tic-tac; (*d. păsări* etc.) a ciuguli, a da cu ciocul; a ciocăni; (*d. ceas*) a bate (minutele, secunde); a bifa, a însemna; a puncta; ticăit, tic-tac, bătaie a ceasului; clipă, clipită, moment, secundă; ~s (*pl*) buline, picățele; semn mic, bifă, bifare; bucătică, părticică; (*ec*) credit, veresie, datorie; cont, socoteală; a lua pe datorie; a da / vinde pe datorie / credit; a cere credit (*pt. o marfă* etc.); a cere să ți se treacă în cont (*o datorie* etc.); (*zool*) căpușă; bătaie a ceasului; (*ec*) cont, datorie; (*textile*) dos de pernă, față (de saltea sau pernă); (*fig*) punct (pe i); (*fig*) credit; (*fig*) moment; (*metr*) unitate informală de timp, egală cu un ciclu de ceas, bătaie de ceas; 1 tick of a computer's system (un ciclu al computerului) = 0,01 s (numit și **jiffy**; (*metr, sport*) cea mai mică unitate de timp, măsurată la o competiție, de obicei 0,1 s sau 0,01 s; (*metr, ec*) unitate folosită la bursă pentru a exprima cea mai mică schimbare măsurabilă a unui indice bursier sau a valorii unei acțiuni: exemplu: la bursa din Chicago (Chicago Board of Trade) 1 tick (*pt. prețul produselor agricole*) = 1/4 cent (\$0,0025) pe bushel
ticked cu picățele, cu buline
ticker (*OM*) întrerupător periodic / vibrator; balansier (la ceas); ceas (de buzunar, de mână); (*el*) contact intermitent, ruptor rapid; telegraf (înregistrator automat), vibrator; (*ind, c*) buzzer – avertizare sonoră; (*fig*) curaj, inimă, vigoare
ticket tichet, bilet (de intrare / de călătorie); etichetă; bon, tichet (de cantină etc.); bilet / loz de loterie; (*ec*) etichetă (cu prețul); legitimație de comisionar; afiș, aviz, anunț; adeverință, dovadă, recipisă, certificat, diplomă, brevet; (*ec*) ofertă în plic închis (la licitație); carte de vizită; (*amer*) proces-verbal de contravenție (la circulație); (*ec*) a eticheta (o marfă), a pune

tidal wave

prețul la (o marfă), a marca (prețul); (*amer*) a da / a elibera (cuiva) un bilet de călătorie; a trimite în călătorie; (*ec*) a depune (o ofertă) în plic închis (la licitație)
ticket agent agenție / casă de bilete
ticket clerk / collector (*cf*) controlor (de bilete), conductor
ticketing (*ec*) etichetare, marcarea (a prețurilor, a mărfurilor); (vânzare prin) ofertă închisă
ticket inspector controlor de bilete (în autobuze, trenuri etc.)
ticket office (*amer*) casă de bilete
ticket window (*cf*) ghișeu de bilete
ticking (*textile*) nanchin, dril, pânză de saltea
ticking-off bifare, punctare; marcarea, însemnare; (*fam*) (*fig*) săpuneală, perdaf, refec, dojană
ticking over (auto, av) mers la ralanti
tickler (mas) pompă de carburator, gresor, ac de transfer / de îngustare
tick off a bifa, a puncta, a însemna; a pune (pe cineva) la punct / la locul lui
tick out a înregistra (un mesaj, la telefon etc.); a transmite, a expedia (o telegramă); a lansa (un mesaj)
tick over (auto) a funcționa în gol, a merge în / la ralanti
tid (*agr*) vreme sau situație prielnică; dispoziție, chef, poftă; toană; (*zool*) uger; (*agr*) căpiță / grămadă mică / morman de fân
TID (*metr, med*) abreviere din limba latină pentru *ter in die*, de trei ori pe zi, unitate de frecvență în prescripții medicale
tidal (*nav*) referitor la / legat de marea / flux; asemănător fluxului; ca un flux
tidal air (*med*) aer respirat; (cantitate de) aer care se inspiră și se expiră
tidal basin (*nav*) doc plutitor
tidal boat (*nav*) vas care circulă în funcție de flux și reflux
tidal chart (*nav*) hartă a mareelor
tidal day, lunar day (*metr*) unitate de timp egală cu perioada medie dintre două treceri succesive ale lunii prin dreptul meridianului: 1 tidal day ≈ 24 ore și 50,272 minute
tidal dock v. **tidal basin**
tidal flow trafic / circulație în direcții opuse în diverse perioade ale zilei
tidal harbour (*nav*) port închis
tidal river (*geogr, nav*) fluviu, estuar în care pătrunde fluxul
tidal service (*nav*) serviciu naval legat de flux și reflux
tidal shore (*geogr, nav*) coastă expusă mareei
tidal town port / oraș cu flux și reflux
tidal wave (*nav*) val de flux

tide

tide marea, flux și reflux, flux; (nav) a porni profitând de reflux; (*fig*) a urma cursul evenimentelor, a se da după vremuri, a fi oportunist; a produce / a marca / a face o cotitură; (poetic) torent, revărsare, șuvoi, avalanșă; mare, ocean; (*fig*) soartă (schimbătoare), mers / curs schimbător, vicisitudine (a soartei); (*fam*) (interval de) timp; zi; schimb (de douăsprezece ore), timp de lucru (în industrie etc.); sezon, perioadă, anotimp (al sărbătorilor etc.); (nav) a se lăsa dus de flux sau reflux; a fi supus mareei; a surveni, a se întâmpla, a se petrece; (d. marea) a duce, a purta, a transporta; a face să treacă peste (o dificultate etc.)

tide away a se potoli, a se liniști, a scădea, a slăbi (treptat)

tide back (nav) a se retrage odată cu refluxul

tide current (nav) curent provocat de flux sau reflux

tided supus mareelor, cu flux și reflux

tide dial (nav, metr) hidrometru / limnimetru cu cadran, miră hidrometrică

tide driven acționat de energia mareelor

tide duty (nav) taxă de cheaj

tide gate (nav) poartă de cap amonte (la ecluză); (geogr, nav) loc foarte expus mareelor; gură a bazinului de evaporare

tide gauge (nav, hidr) hidrometru, limnimetru; maregraf, miră de maree

tide harbour v. **tidal harbour**

tide hour (nav) timp al portului

tide in (nav) a intra în port odată cu fluxul

tidelands oil (*amer*) țiței extras din platoul continental

tideless (nav) fără maree / flux

tide lock (nav) ecluză de maree

tide mark (nav) limita fluxului sau refluxului; v. **tide gauge**

tide on a face progrese, a înainta, a progresa

tide out (nav) a ieși din port odată cu refluxul / purtat de reflux

tide over a învinge / a birui / a trece (un obstacol), a sări (un hop)

tide power energia mareelor

tide predictor (nav, geogr) instrument pentru calcularea orarului fluxului și refluxului

tide-rock (nav, geogr) stâncă acoperită de flux și dezgolită de reflux

tide stream (geogr, nav) flux

tidewater (geogr) apă supusă mareelor; apă a fluxului sau refluxului; țărm de mare; (nav) costier, de litoral

tide wave (nav) val de flux / de maree

tide way (geogr, nav) teren / canal expus fluxului / mareei; (hidr) sens al curentului

tier

tie legătură; nod; îmbinare; nod; fundă; cravată; (*amer*) șiret de pantofi / de ghete; pantofi cu șireturi, ureche (de cizmă); (OM) tirant, colier, scoabă; clamă; piesă de ancorare; (constr, cf) traversă; (nav) atârnată de vergă; troță; (*fig*) obligație, sarcină, răspundere; (constr) tirant, ancoră; (mas-un) grindă solicitată la tracțiune; (met, constr) sârmă de legat, bandă; (textile) cravată, față de pernă, pilotă; a lega (cu sfoară, șiret etc.); a fixa; a asambla; a îmbina; a înnoda; a snurui; (*fig*) a obliga, a sili, a constrânge; (cf) a pune traverse la; (TH) a ancora; a fixa cu cârlige / scoabe; (sport) a egala (pe adversar), a ajunge la egalitate cu (echipa adversă etc.); a face remiză / meci nul, a remiza; (*fig*) a se obliga, a se lega

tie bar (mec, mas-un, OM) bară de legătură / transversală de direcție; (constr) tirant, bară de ancorare; vergea metalică / hobană de ancorare

tie-bar joint (mec, constr) nod, articulație (la grinzi sau ferme metalice)

tie beam (constr) grindă de legătură / de ancorare, chingă, câprior(i)

tie bolt (constr, OM, mas) șurub / bolț de fundație / de ancorare / de legătură / de îmbinare

tie cutting machine (mas-un) mașină de tăiat traverse (și de cale ferată)

tied legat; terminat cu rezultat nedecis

tied foundry (met) turnătorie pentru producția de bază a uzinei

tie hook (OM) balama cu cârlig

tie-in (ec) anunț publicitar / subsidiar, vânzare condiționată, articol fără căutare (băgat pe gâtul consumatorului)

tie line (met) linie / lipsă de miscibilitate / de separare clară (în cristalografie)

tie loan (ec) împrumut condiționat / cu clauză restrictivă

tie member (constr, mas, mec) tirant

tie on (TH) a înșuruba, a asambla prin înșurubare; a atașa, afixa, a lega (de ceva)

tie piece (mas-un, OM) tirant, tendor, traversă, piesă / bară de legătură, pană

tie piece between uprights (met, mas-un) traversă superioară a presei cu două coloane, grindă principală

tie plate (cf) placă sub șină, placă de cale; (constr, met, OM) platbandă; placă de bază / de fundație / de reazem / de ancorare; contraplacă

tier rând; strat; șir; (constr) etaj, cat, strat (suprapus); (constr, OM) armătură; întăritură; piesă de susținere; (nav) panioi; rând de marfă (și în magazia unei nave); a aranja în stive; a înșirui, a aranja / a așeza în / la șir; a fi / a sta în șiruri / rânduri / straturi; a avea etaje / caturi, a fi

tierce

etajat; a se stratifica, a se etaja; a se (o)rându-i în şiruri / straturi / etaje
tierce (mat) treime, a treia parte; (metr) unitate de măsură britanică pentru capacitate (din limba franceză – treime): 1 tc (tierce) = 1 petrol barrel ~ 159 l
tiering attachment (mas) dispozitiv ataşat / demontabil, de ridicat (la o maşină, instalaţie etc.)
tiering truck (mas) cărucior de ridicat, stivuitor
tie rod (mas, OM) tijă de legătură, bielă (şi de tracţiune) / cuplată, bulon de ancorare, bară de legătură / transversală, de direcţie; diagonală; întinzător; (constr) tirant
tie to (şi *fig*) a lega / a fixa / a ataşa de; (*fig*) a îngrădi prin, a face să se încadreze în (reguli etc.); a se lega de
tie together a lega împreună / laolaltă, a îmbina
tie-up (*amer*) (ec, pol) coală, uniune, alianţă; (ec) stagnare (a lucrului)
tie up a ocupa în mod inutil, a lega, a fixa; (*fig*) a încătuşa, a lega; a înfăşura, a înveli, a ambala; a lega de anumite condiţii; (ec) a depune, a consemna (o sumă)
tie water (chim) apă legată (în structura materialului)
tie welding (met) sudare cap-la-cap, cu eclisă
tiff (minrl) calcită
tiffany (textile) tifon, tul de mătase; sită de mătase
tight strâns; dens; impermeabil; ermetic; etanş; mic; compact, îndesat, consistent; solid, rezistent; bine clădit / lucrat; impermeabil; (bine) înţepenit, fix; (d. sfoară etc.) bine întins; încordat, strâns; (d. nod, şurub etc.) (bine) strâns; (d. haine, încălţăminte) strâmt; (OM) (prea) ajustat, fest, fără joc, bine reglat; (*fig*) rar, sărac, slab, deficitar; (ec) (d. piaţă) într-o stare critică, în criză; ferm, tare, bine, cu fermitate
tight beam (fiz) fascicul dens / strâns
tight coiling table (met, OM) masă / dispozitiv pentru înfăşurarea strânsă a benzii în rulou
tight contact (el) contact strâns / bun
tight cure (ind chim, plast) vulcanizare completă
tighten (TH) a (se) întinde; a strânge (o curea, o sfoară etc.); a încorda; a ştemui; a etanşa; a fixa; a închide (ermetic); a înăspri, a întări, a intensifica; (*fig*) a se întinde, a se încorda, a se contracta; a se strânge
tightener tensor, întinzător; şnur, şiret; (mas-un, OM) rolă / roată de întindere, întinzător
tightener pulley (OM) fulie / roată de întindere (şi la curele)
tightening (mas-un, OM) (garnitură de) etanşare; strângere; încordare, întindere; înăsprire, intensificare

tile dust

tightening agent for brickwork (constr, met) liant de zidărie, agent / material de / pentru etanşarea zidăriei
tightening device (mas-un, OM) dispozitiv de întindere
tightening key (OM) pană de reglare; cheie de acord
tightening rails (OM, mas-un) sania dispozitivului de întindere
tightening screw (OM) întinzător, bolţ / şurub de întindere
tightening sheet (hidr, OM) tolă antifiltrantă / de etanşare
tightening taper / wedge (OM) pană de reglare
tightening up device întinzător (de cablu etc.)
tighten up a întinde, a trage (un cablu)
tight fit (OM) ajustaj cu strângere / forţat / blocat / fix / strâns
tight fitting (TH) închis ermetic; bine ajustat
tightish cam strâmt, strâmtuţ; cam prost / dificil / critic
tight fitting screw (OM) şurub de etanşare
tight joint (mas-un, OM) îmbinare / cusătură etanşă
tightly inflated tyre (auto) pneu complet umflat
tightness (met) compactitate, etanşeitate; impermeabilitate; închidere ermetică; densitate; tensiune, încordare; atmosferă încordată; apăsare, opresiune
tightness of money (ec) lipsă de bani (de pe piaţă)
tightness test probă de etanşeitate
tightness weld (met) sudură compactă / etanşă
tight nut (OM) piuliţă de întindere / de strângere
tight pulley (OM) şaibă / rondea fixă
tight riveting (OM) nituire de etanşare
tight stowage (TH, nav) stivuire compactă
tight thread (OM) filet de etanşare / etanş
tilde tildă, semnul ~
tile (constr) ţiglă, tub de argilă, placă de teracotă (şi pt. sobă) / de faianţă / de gresie, cărămidă cu goluri, olan; (met) capac de pământ (pt. creuzete); (constr) cahlă; a acoperi / a înveli cu ţiglă, a acoperi / a căptuşi / a pardosi cu plăci de ceramică
tile burner fabricant de ţigle
tile colour cărămiziu, culoare cărămie
tile-coloured cărămiziu, de culoarea cărămizilor / olanelor / ţiglelor
tile-drain (agr, constr) dren / tub / ţeavă de argilă arsă / olan (pt. drenaj, irigaţii etc.); a drena / a canaliza cu olane
tile dust (constr, met) cărămidă măcinată / sfărâmată

tile earth

tile earth (constr, TH) argilă pentru țiglă / olane
tile field teren argilos (ca materie primă pentru fabricarea țiglelor / olanelor)
tile floor (constr) pardoseală din plăci de ceramică
tile in (constr) a înveli, a îmbrăca în olane / țigle; a acoperi cu țigle / olane
tile kiln (constr, termo) cuptor pentru țigle / olane; cărămidărie
tile marker v. **tile burner**
tile making (ind chim) confecționare / fabricare a țiglelor / olanelor / plăcilor de ceramică
tile-packed column (ind chim, alim) coloană cu plăci de umplutură / cu umplutură în formă de plăci
tiler (constr) meseriaș / muncitor care pune țigle / olane pe acoperișuri / care pardosește sau acoperă pereții cu plăci de ceramică; v. **tile kiln**; v. **tile burner**
tile roof (constr) acoperiș de țigle / olane
tilery fabrică de olane și plăci de ceramică
tile shard (constr) ciob de țiglă / olan
tile-works v. **tilery**
tiling (constr) învelire / acoperire cu țigle / olane; acoperiș de țigle / olane; țigle / olane pentru acoperiș; pardosire / căptușire cu plăci de ceramică; pardoseală de ceramică / cu plăci ceramice / cu plăci de gresie
till (temporal) până la; (spațial) până la / în; lângă; (*conj*) până (ce) / să; (agr) a ara, a lucra, a cultiva (pământul); (teren) de argilă cu blocuri; (geogr) argilă eratică (cu blocuri)
tillable (agr) arabil, cultivabil
tillage (agr) arătură; pământ arat; munca câmpului; plugărit; cultivare, cultură
tillage ground / **land** teren cultivat / lucrat / arat
tiller (OM) mâner, manetă, bielă, tirant; (agr) agricultor, plugar; muncitor / lucrător agricol; cultivator (mașină agricolă); (agr) lăstar, mlădiță; puiet, copac tânăr; (nav) fusul cârmei, cârmă; a încolți, a scoate colți
tiller chain (nav) lanț al cârmei, lanț de guvernare
tiller rope (nav) odgon / cablu al cârmei; odgon / cablu de guvernare
tiller steering (mas) direcție comandată prin leviere
till money (ec) total al încasărilor (unui magazin), bani din casă / încasări
tilt (mec) înclinare, înclinație, aplecare, pantă, clină, deviere, abatere, basculare; lovitură; coviltir; (nav) pânză de corabie (întinsă ca umbrar); (OM, met) a teși; a bascula; a (se) răsturna; a întoarce; a înclina, a apleca; a așeza pe / într-o parte; a trânti jos; a da peste cap; a

tilting motion

lua apărarea; a se clătina; a se legăna; a se balansa; a cădea; a acoperi cu un coviltir / cu o foaie de cort etc.
tiltable (OM) basculant, care poate fi înclinat, rabatabil, orientabil
tiltable furnace (met, ind chim) cuptor basculant
tilt button (auto) buton de înclinare (d. o trapă)
tilt deck (constr) platformă basculantă
tilted oblic, înclinat
tilted turret (mas-un) cap revolver înclinat
tilter (met) dispozitiv de răsturnare / de întoarcere / de basculare, răsturnător (de rulouri, la laminoare)
tilth (agr) plugărit, arat, munca câmpului, strat arabil, adâncime a arăturii
tilt hammer (mas) ciocan cu arc / cu pedală (și de forjă)
tilting (constr) (TH) basculare, răsturnare; inversare; rabatare; vărsare a conținutului; rabatabil; înclinabil; înclinat; aplecat, basculant
tilting bearing (OM) lagăr oscilant, reazem rabatabil
tilting bracket (mas) consolă basculantă
tilting car (cf, met) vagon / cărucior rabatabil / basculant
tilting cart (cf) vagon basculant / dumcar
tilting charging bucket (mas, met) cupă basculantă, de încărcare
tilting converter (met) convertizor basculant
tilting device (mas, met) dispozitiv de basculare
tilting effort (mec, OM) efort tensiune de / la răsturnare
tilting electric furnace (met) cuptor electric, basculant
tilting equipment (mas) dispozitiv / sistem de basculare
tilting fingers (mas, met) dispozitiv cu degete pentru întoarcere / răsturnare (a blocurilor rulourilor), răsturnător cu cârlige
tilting force (mec) forță / sarcină de răsturnare
tilting furnace (met, ind chim) cuptor basculant
tilting gear (mas) mecanism de înclinare (la un proiector, reflector etc.) (cu angrenaje)
tilting gear(ing) (met) dispozitiv / mecanism de basculat / de răsturnat (cu angrenaje)
tilting head moulding press (mas) presă de vulcanizat (cu cap basculant)
tilting ladle (met) oală de turnare, basculantă
tilting load (mec) sarcină (forță, moment) de răsturnare
tilting mechanism (mas) mecanism de basculare
tilting milling head (mas-un) cap de frezat orientabil / pivotant / înclinabil
tilting moment (mec) moment de răsturnare
tilting motion (mec) mișcare basculantă, basculare

tilting over

tilting over (met) răsturnare (și a rulourilor)
tilting pass (met) calibru de răsturnare (la lami-nare), spațiu necesar răsturnării (unui rulou)
tilting platform (cf, met) rampă basculantă, platformă turnantă
tilting position (TH) poziție de basculare
tilting screw (metr) șurub de reglare pentru ci-tirea unghiului vertical
tilting skip (met) skip (cu răsturnare)
tilting steering wheel (auto) volan de direcție, basculant
tilting switch (el) comutator / întrerupător bas-culant
tilting table (mas, TH, mas-un) masă rabatabilă / basculantă / înclinabilă
tilting tank / vessel (OM, ind chim) recipient / rezervor / tanc basculant
tilting time (autom, mas) timp de declanșare / de relaxare / de revenire (la poziție)
tilting-type mixer (mas, constr) betonieră bas-culantă
tilting winch (mas) troliu de răsturnare
tilt over (mas, mas-un) a răsturna, a bascula, a da peste cap
tilt steering (auto) volan ajustabil
tilt up in front (mec) a bascula / a răsturna în față; a face să basculeze; a ridica într-o parte; a redresa
timber lemne; cherestea; material lemnos; a sprijini, a propti
timber carriage (auto) remorcă de transportat bușteni
timber-claim (ec, jur, silv) concesiune forestieră
timbered de cherestea / lemn; lemnos; păduros, împădurit
timber frame / framing (constr) (perete) de paianță cu cadre de lemn
timbering împădurire; vegetație arborescentă; bogăție naturală în păduri; lemnărie, cheres-tea, lemn de construcție
timber land (*amer*) ținut împădurit, zone de păduri (folosite pt. cherestea)
timber merchant (ec) cherestegiu, comerciant de cherestea
timber partition (constr) perete de lemn; pal-planșă
timber ship (nav) navă / corabie de lemn
timber trade (ec) comerț de cherestea, cheres-tegerie
timber tree (constr) arbore de construcție
timber work (constr) construcție de lemn; lem-nărie (a unei construcții)
timber yard fabrică / depozit de cherestea

time check

time timp; perioadă; termen; tact; durată; vreme; soroc; **in the course of** ~ cu vremea / cu tim-pul, în decursul timpului; ~ **is money** timpul costă bani / este prețios; ~ **will tell / show** vom vedea, timpul va dovedi adevărul; **all the** ~ tot timpul; **to have** ~ **on one's hand** a dispune de timp, a avea timp disponibil; **to kill** ~ a omori vremea, **to spend one's** ~ **in talking** a-și pierde timpul cu vorba / vorbind; **to take one's** ~ a nu se grăbi, a o lua încetșor; ~ **presses / is pressing** ne presează timpul, e urgent; **to be pressed for** ~ a fi grăbit, a nu avea timp de pierdut; **to fritter / to potter away / to waste one's** ~ a-și pierde / a-și irosi vremea zadarnic; **truth is the daughter of** ~ cu timpul adevărul iese ca undelemnul la suprafață; liber / dispo-nibil; răstimp, (interval de) timp; existență, viață; dată, rând, oară; ocazie, prilej; a regula; a împărți; a fixa în timp; a stabili (termenul pentru, momentul; a alege, a potrivi momentul; a hotări data; a se adapta (vremurilor etc.); a se acomoda cu, a se da după; a face să fie oportun, a face la timpul potrivit; a acorda (un termen); a cronometra, a măsura; a regula, a potrivi (ceasul etc.); (metr) formă de exprimare a timpului pe durata unei zile; formatul ISO 8601 pentru ex-primarea timpului: HH:MM, sau HH:MM:SS, HH – numărul orei (de la 00 la 23), MM – nu-mărul minutelor (de la 00 la 59), și SS . numă-rul secundelor (de la 00 la 59); se acceptă și fără separare: HHMMSS; în US se utilizează notația 1:23 am (ante meridian) pentru 01:23, și 1:23 pm (post meridian) pentru 13:23; miezul nopții poate fi 00:00 pentru ziua care începe sau 24:00 pentru ziua care se termină
time allowed in advance (TH) timp acordat / prevăzut / estimat (din proiect)
time and motion study (TH) studiu al mișcărilor și duratei (pt. operații manuale, normare)
time-band averaging (ec, TH) calcul al mediei costului manoperei pe unitatea de timp
time bargain (ec) tranzacție / afacere cu termen
time-base oscillation (mec) oscilație basculantă / de basculare (cu intervale de timp impuls)
time behaviour (materiale) comportare în / dependentă de timp
time belt fus orar
time-board tablou de pontaj
time book v. **time sheet**; (cf) mersul trenurilor
time card (mas-un, TH) fișă de cronometraj
time charter (nav) navlosire pe termen; charter pe timp scurt
time check (metr) cronometru, verificare a tim-pului (de lucru etc.)

time circuit

time circuit (autom, el) circuit de temporizare
time clerk (ec, TH) pontator, cronometror, normator
time clock (metr) ceas de control, cronometru; ceas de pontaj
time closing contract (ec) contract cu închidere la termen limită
time constant (fiz, mec) constantă de timp
time consuming (*adj*) care necesită / reclamă / consumă mult timp, care constituie o risipă de timp, cronofag
time-consuming lag (mas-un, TH) timp de prelucrare / procesare
time / timed control reglare în timp; reglare a planului / programului de timp; (autom) comandă cu program / cronometrică, regulator cu program
time curves of swelling pressure (ind chim, plast) curbe ce reprezintă presiunea de umflare în funcție de timp
time-cycle control (autom) reglare programată / după program
timed (autom, mas) sincron, sincronizat; programat (în timp)
time-deformation curve (plast, met) curbă a variației deformăției în timp
time delay (autom, TH) interval de întârziere, temporizare
time-delay connection (TH autom, mas) conectare încheată / întârziată / temporizată
time-delay device (TH, autom) temporizator, releu de timp, circuit de întârziere / de temporizare
time-delay relay (el, autom) releu temporizator / temporizat / cu acționare întârziată
time deposit (ec) depozit pe termen lung; depunere pe termen
time derivative (mat, fiz) derivată în raport cu timpul
time detector (metr, autom) ceas de control
time element (el, autom) dispozitiv de temporizare; (fiz) interval de timp (și elementar)
time-elongation curve (plast, met) curbă elongație-timp
time exposure (mec) expunere îndelungată
time factor (plast) factorul timp (în special de constrângere); (ec, TH) termen-limită, dată-limită; trecerea / scurgerea timpului în defavoarea cuiva
time for completion (TH, ec) termen / durată de execuție (a unei lucrări)
time freight (transport, nav) transport / încărcătură / fraht de mare viteză; navlu pe timp; coletărie de mare viteză
time fuse (el, autom) siguranță cu întârziere / temporizată

time of fusing

time grading eşalonare în timp
time in starting (auto, mas) timp de demaraj
time-inverse invers proporțional cu timpul; (autom, el) dispozitiv de protecție la care timpul de deschidere descrește dacă tensiunea (curentul) crește
time it out (fiz, met, autom) a trăgăna, a tergiversa, a (pre)lungi (timpul)
time jitter fluctuație în timp
timekeeping (fiz, metr) cronometrie, cronometraj; (ec) pontaj; mers exact / regulat (al ceasului)
time lag (autom, metr) (timp de) întârziere, decalaj, timp între aplicarea semnalului și indicația aparatului; rămânere în urmă, temporizare
time lag / -limit / delayed action (autom, mas) acțiune întârziată (a unui întrerupător, releu etc.), temporizare (și prevăzută)
time lag device (autom, mas) dispozitiv cu acțiune întârziată, temporizator
time-lag error (metr, autom) eroare de temporizare
time lapse / period durată, perioadă, interval de timp
time law dependență de timp
time lead avans temporal / în timp
timeless nedatat, fără dată; inoportun, nepotrivit
time limit (ec, TH) limită de timp, termen (de predare a unei lucrări, proiect), scadență
time-limit relay (mec) releu temporizat
time load withstand strength (mec) stabilitate la sarcină / la încărcare de durată
time-loan / -money (ec) împrumut pe termen
timely (*adv*) actual, de actualitate; oportun
time marching (mat) tehnică de rezolvare a ecuațiilor diferențiale care au derivate de timp
time mark marcarea timpului
time meter (metr) cronometru
time of burning (TH) durată de ardere (a fitilului / a capsei electrice cu întârziere)
time of cure (constr, ind chim) durată de tratare a betonului; (plast, ind chim) durată a vulcanizării / a întăririi
time of delivery (ec) termen de livrare
time of dwell (met, plast, mas-un, hidr) timp / durată de menținere a presiunii
time of etching (met) durata atacului (pt. probe metalografice)
time of exposure (fiz, metr, TH) timp de expunere; (met, ind chim) timp de menținere (în cuptor / reactor etc.)
time off timp / moment de sfârșit / de terminare / de încheiere (a unei acțiuni / operații / proces tehnologic etc.)
time of fusing (met) timp de topire

time of heat

time of heat (met, plast, ind chim, alim) durată de menținere a temperaturii
time of operation (mas) durată de funcționare / de lucru / de execuție a unei operații sau a unui set de operații intercondiționate
time of queezing (alim, mas, plast) durată de compresiune / de comprimare / de stoarcere
time of recovery (mas, med) durată de recuperare / de restabilire
time of (s)melting (met, ind chim) durată de topire
time of vibration (fiz, mec) perioada vibrației
time of welding (met) durată a sudării, timp de sudare
time out of repair (mas-un, TH) timp pierdut din cauza reparației
time payment (*amer*) plată în rate
time per charge (met) timp de trecere (prin cup-tor), durata unei șarje
time piece (metr) cronometru; ceas(ornic)
time-program(me) control (mas, mas-un, autom) control / reglare după program
time-proof durabil, rezistent în timp; trainic
time quenching (met) călire reglabilă / întreruptă, călire dependentă de durata de menținere și cea de răcire
timer (autom, el) distribuitor de aprindere, traductor, releu / regulator de timp / cu program, temporizator; (auto) distribuitor de aprindere
time(r) switch (autom, el) întrerupător comandat electronic
time release (autom) declanșare temporizată
time sampling eșantionare / cuantificare în timp
time-saving device aparat de uz casnic
time scale scara timpului
time schedule (constr, TH, ec) program de construcție / de executare a lucrărilor
time sequence (TH) succesiune / desfășurare în timp, secvență de timp
time setting range (metr, autom) domeniu de reglare a temporizării
time sharing (ec) operație de leasing constând în închirierea / folosirea simultană de utilaje mai multor clienți / parteneri (în „timp partajați”); (autom) divizare a timpului, repartitie temporală, distribuție în timp
time-sheet foaie de prezență; fișă de pontaj; (nav) program de descărcare
time signal semnal pentru ora exactă
time-stained (plast) îngălbenit / pătat de vreme; (met) patinat
time standard (TH) normă de timp
time study (TH) cronometraj; normare inițială / de probă

timing gear

time switch (TH, autom) comutator automat (programat dinainte)
timetable (cf) mersul trenurilor; (TH, ec) orar; program; ordine de zi, agendă
time-taking care cere / consumă (mult) timp
time-temperature curve (met, ind chim) curba timp-temperatură
time-temperature tolerance (alim) corelație timp – temperatură (efect combinat al duratei și temperaturii de depozitare asupra calității alimentelor congelate); (TH) toleranța referitoare la abaterea combinată timp – temperatură
time-temperature transformation curve (met) curbă / diagramă timp – temperatură – transformare, diagramă TTT, curbă de transformare izotermică / în S
time the ignition (auto, termo) a regla, a potrivi aprinderea
time-wage rate tarif orar
time work (ec) muncă (plătită) cu ora / ziua
time worker muncitor (plătit) cu ora / ziua
time yield randament în / raportat la timp
time zone (metr) fus orar, unitate reprezentând diferența în timp dintre o anumită locație și timpul universal: diferența este pozitivă dacă timpul local este mai avansat decât timpul universal și negativă dacă timpul local este în urmă față de timpul universal; (metr) fus orar, unitate informală pentru a exprima diferența de longitudine între două locuri pe Pământ; 1 fus orar cuprinde o deschidere de 15° în longitudine
timing (termo) distribuție a gazelor (în timp), coordonare în timp, sincronizare, reglare în timp / a unui ceas; reglarea timpului; cronometrare; contorizare; potrivire în timp; îndeplinire / execuție la timp; (sport) cronometraj, cronometrare; (TH, auto) reglare a aprinderii; (fotografie) calcul al timpului de expunere; (autom) temporizare
timing adjustment (autom, auto, termo) reglare a momentului de aprindere
timing angle (mas-un) unghi de reglare a avansului, în timp
timing chain (auto) lanț de distribuție
timing control (autom) reglare a timpului / a temporizării
timing device (autom) dispozitiv de sincronizare; (metr) mecanism de măsurare a timpului / de temporizare
timing error (mas, autom, metr) eroare de temporizare / de sincronizare
timing gear (mec, autom, OM) distribuție sincronizată / temporizată

timing relay

timing relay (el, autom) releu de temporizare / de timp
timing screw (mas, OM) șurub de reglare a balansierului
Timken bearing (OM) rulment Timken / cu role conice
Timperley transporter (mas) macara Timperley
Tin (Sn) (chim) (și **Stannum**) staniu; cositor
tin (met) tablă cositorită / galvanizată; (alim, OM) cutie de conservă, bidon, cană, gamelă, căniță, tinichea, formă de copt, veselă, vase (de cositor sau tablă); (alim) a pune (în) conserve, a face conserve din, a conserva (în cutii); de cositor; de tablă; slab, prost, de proastă calitate; a cositori, a spoi; a acoperi cu staniol; (metr, alim) unitate informală de măsură pentru volum, utilizată în rețete culinare: 1 tin = 227 ml
tin and temper (met) aliaj de staniu cu cupru
tin-base alloy (met) aliaj pe bază de staniu
tin-bearing (material) (met, T) (aliaj) pe bază de staniu pentru lagăre; bogat în cositor / staniu
tin box (alim, OM) cutie de tablă (moale), cutie de conservă
tin bronze (met) bronz cu staniu
tinical (chim) borax (natural) brut
tin can (nav) distrugător, contratorpilor
tin canister (OM) bidon, canistră; cutie de tablă
tin case (TH) cutie de tablă, bidon
tin coat(ing) (met) acoperire cu staniu
tin concentrate (met) concentrat de staniu
tin concentrate smelting (met) topirea mine-reului concentrat de staniu
tin-copper plating (met, T) placare cu staniu și cupru
tin cow (alim) lapte condensat / în cutii de conserve; conservă de lapte
tinct vopsea; culoare
tincture (chim, med) tinctură; culoare, vopsea; (arte) nuanță, ton; (*fig*) spoială, lustru, cunoștințe superficiale, a da o spoială (de); ~ **with** a vopsi cu
tinder box brichetă
tinder-like (uscă) ca iasca; ușor inflamabil
tin disease (chim) ciurma staniului
tin filing machine (alim, TH) mașină de umplut cutii de tablă / de conserve
tin filings (met) pilitură / așchii de staniu; pilitură de cositor
tin( )foil (alim, met) folie / foiță de staniu, staniol
tin-free (met) fără staniu
tin-free bearing metal (met, T) babbit / aliaj anti-fricțiune fără staniu
tinge colorație, nuanță; tentă, ton; **to have ~ of blue** / **a blue** a bate în albastru; a avea o nuanță albastrie; (*fig*) nuanță, iz; vopsea; (ec)

tin plated

primă, premiu, gratificație; ~ **with** a colora, a vopsi în / cu; a da o nuanță; (*fig*) a da o spoială / un aspect / un iz
tingle a țiu, a zbârnâi, a zumzăi, a bâzâi, a suna; (med) a furnica, a da / a produce o mâncărime; a tremura, a palpita; țiu, bâzâi, zumzăi, zbârnâi
tin leaf (met) foaie de staniu, staniol
tinless bronze (met) bronz fără staniu
tin liquor (TH) baie, mordant (de cositor)
tin metal (met) staniu metalic
tin metal sheet (met) tablă de staniu
tinned (met) cositorit, stanat; (alim) conservat (în cutii metalice / cutii de conserve)
tinned cow v. **tin cow**
tinned food (alim) conserve
tinned goods (*pl*) conserve
tinned loaf (alim) pâine coaptă în formă
tinned plate / sheet (met) tablă cositorită
tinned wire (met) sârmă cositorită
tinner tinichigiu
tinner's hammer ciocan de tinichigerie
tinner's shears foarfecă de tinichigerie
tinner's snips foarfecă de tablă
tinners (ind chim) industria cositorului
tinny (met) cositorire, stanare
tinny bath (met) baie de cositorire / de stanare
tinny line / plant / unit (met) linie / instalație de cositorire / de stanare / de acoperire cu staniu sau aliaje de staniu
tinny metal (met) aliaj cu conținut de Sn și Pb
tinny plant (met) atelier de cositorit
tinny pot / stark / vat (met) baie / creuzet de cositorire / de stanare
tinny solution (met) lichid de cositorire
tinny cu / de cositor; ca de tinichea; care sună ca o tinichea; metalic; (artă) (d. colorit) aspru, dur, metalic, sec
tin opener (OM) deschizător de conserve
tin ore (minrl) casiterit, minereu de cositor
tin pan (alim) formă pentru copt; farfurie de tablă
tin pest / plague (chim, met) ciurma cositorului (proces de deteriorare prin coroziune)
tin pickling (met) atac cu acizi după cositorire / stanare
tin plate (met) tablă galvanizată, tablă cositorită / de cositor / albă / stanată; tinichea; a cositori
tin-plate cold rolling mill (met) laminor la rece pentru tablă cositorită / albă / stanată
tin-plate rolling mill (met) laminor pentru tablă cositorită / albă / stanată
tin-plate waste (met) deșeuri de tablă cositorită / albă / stanată
tin plated (met) acoperit cu staniu

tint plate ink

tin plate ink (ind chim, met) vopsea / cerneală de tipărit pentru / pe tablă
tin plating (met) cositorire, placare cu Sn
tin pot (met) cuvă de cositorire; oală de tablă; cutie de tinichea; (nav, mil) cuirasat; (TH) baie de cositor
tin powder (met) pulbere / praf de staniu
tin printing (met) tipar pe tablă, întipărire pe tablă
tin pyrite (chim, minrl) pirită staniferă
tin refuse (met) deșeuri de cositor
tins (alim) conserve
tin salt v. **tin liquor**
tinsel beteală, paiete; lamé brocart; (met) sârmă plată; sclipitor; superficial, amăgitor; care îți ia ochii; prefăcut; a împodobi cu beteală; a găti
tinsel cord (met) sârmă laminată pentru liță; (el) cordon flexibil
tin sheet(ing) (met) tablă subțire de staniu sau aliaj al lui; tablă cositorită / galvanizată
tin shop atelier de tinichigerie
tin slab (met) placă de staniu (semifabricat)
tinsmithing (met) atelier de stanare / de cositorire
tin solder (met) aliaj (de cositor) de lipit, pe bază de staniu
tin stone (minrl) casiterit
tin strip (met) (plat)bandă de staniu sau aliaj al lui, bandă stanată / cositorită
tin-strip rolling mill (met) laminor pentru benzi stanate / cositorite
tin strongly mixed with lead (met) aliaj Sn-Pb (în proporție 1:1, cu mult Pb)
tin stuff (minrl, met) minereu de cositor brut
tint tentă; culoare, colorit, colorație; nuanță; ton; hașură; a colora; a nuanța; a da culoare (unui tablou etc.)
tin tack (OM, met) cuișor, țință colorată (de tapițerie) (din aliaj de staniu)
tinted glasses ochelari (cu lentile) de soare
tinting nuanțare, gradare a culorilor; (poligrafie) tonare
tintless incolor; nenuanțat, negradat
tinto (agr) soi de vin spaniol
tint of passage culoare de tranziție
tintometer (metr, plast) calorimetru, tintometru, aparat de măsurat culoarea / colorimetru
tints of the rainbow (fiz) culorile curcubeului
tin ware obiecte de cositor sau tinichea
tin works (met) uzină / atelier de prelucrare a staniului; topitorie de cositor; fabrică de tablă cositorită
tiny micuț, mititel
tiny crack (met, materiale) microfisură (subțire sau moale)

tipped fill

tin-zinc plating (met) acoperire / placare cu staniu și zinc
tip (OM) duză, ajutoraj, jiclor, vârf, extremitate, capăt, plăcuță, pastilă; (met) cioc / bec al suflăului / al arzătorului (la sudare sau tăiere cu flacăra); (cf, met) culbutor de vagoane; loc de aruncat gunoaie; atingere ușoară; cap (și al unui dinte la o roată dințată); (anat) lob al urechii; bombeu, vârf (la pantofi); vârf, capăt metalic, măciulie (la baston, umbrelă etc.); (textile) colț (de basma etc.); înclinație, înclinare, aplecare; loc de descărcare (pentru gunoi etc.); lovitură / atingere ușoară; (*fam*) ciubuc, bacșiș; mic dar / cadou bănesc; (la bursă sau *fig*) pont (vândut cuiva); informație / indicație confidențială; sfat discret; a scutura; a teși; a atinge / a lovi ușor; a (se) răsturna, a (se) deșerta, a face să se basculeze; a pune vârf la; a reteză vârful; a tunde; a (se) înclina; a (se) apleca; a face să se încline; a culbuta; a face să cadă, a doborî; a se întoarce într-o parte; a da bacșiș / ciubuc; a dărui, a face cadou (bani etc.); (la bursă etc.) a sfătui / a informa discret, a vinde un pont (sigur); a arunca, a azvârli, a da; sfat; **driving ~s** (auto) sfaturi pentru șoferi
tip barrow (constr, mediu) tomberon; (met) cărucior basculant
tip car (cf) vagon basculant
tip cart (met, TH) cărucior basculant / culbutor; tomberon
tip circle (OM) cercul de cap (d_a) (al unei roți dințate)
tip cleaning (met) curățarea electroduului (la mașina de sudat în puncte)
tip clearance (OM) joc radial, joc de cap, exterior (la roți dințate), toleranță radială
tip cylinder (OM) cilindru de cap (al unei roți dințate)
tip diameter (OM) diametrul de cap (al unei roți dințate) (d_a)
tip down a doborî, a da jos, a dărâma
tip electrode (met, el) electrod de sudură
tip lorry (auto) autocamion cu benă basculantă, autobasculantă
tip off a avertiza, a preveni; a vinde un pont
tip of thread (OM) vârf al filetului
tip out a deșerta, a răsturna, a goli; a se deșerta (prin răsturnare)
tip over a face să (se) basculeze, a (se) răsturna; a trece peste; v. **tip out**
tippable care primește bacșiș; corupt, care poate fi mituit
tipped (mas-un) cu plăcuță de aliaj dur, aplicată pe tăiș, încărcat / acoperit cu metal / aliaj dur
tipped fill (cf, constr) rambleu executat uscat, umplutură executată uscat

tipped solid cutter**tirl**

tipped solid cutter (mas-un) freză cu dinți plăcați cu (plăcuțe din) carburi dure

tipper (auto) camion basculant; (cf, met) culbutor, dispozitiv de basculare / de răsturnare / culbutare; muncitor (basculator / culbutor); persoană care dă bacșiș; v. **tip car**

tipper seal (OM, met) obturator / închizător basculant

tippet (textile) eșarfă, capișon, glugă; (capă de) blană; a se dezice

tipping basculare, descărcare; răsturnare; (met, constr) fixare / încărcare cu sudură (și pt. recondiționare); basculant, culbutant; strașnic, grozav, formidabil

tipping angle (mec) unghi de basculare

tipping body (mas) benă basculantă

tipping bracket (OM) consolă basculantă

tipping bucket (mas) benă apucătoare, schip, găleată basculantă, graifăr; (met) skip (la furnal)

tipping car (cf, met) vagonet basculant

tipping device / equipment (mas) dispozitiv de basculare, culbutor

tipping force (mec) efort / forță de răsturnare

tipping furnace (met) cuptor basculant

tipping gearing (met) dispozitiv / mecanism de basculare

tipping gradient (mec) pantă critică

tipping grate (TH) grătar oscilant

tipping hopper (agr, ind chim) jgheab / buncăr / siloz basculant

tipping (met) basculare, descărcare

tipping ladle (met) oală de turnare basculantă

tipping lever (OM) pârghie basculantă

tipping mechanism (mas) mecanism de basculare

tipping motion (mec) basculare, mișcare basculantă

tipping platform / stage (cf, met) rampă basculantă, descărcător basculant

tipping seat (OM) strapontină

tipping trough (mas) jgheab basculant

tipping truck camion basculant

tipping (wag)gon v. **tip car**

tipple (mas) basculator, culbutor, basculare; (alim) băutură alcoolică / spirtoasă

tip relief (OM) rotunjire / flancare a capului (de dinte)

tip surface (OM) suprafața capului dintelui / de vârf a angrenajului

tipsy cake (agr) budincă / prăjitură cu rom etc.

tip-top (d. persoane) perfecțiune întruchipată, culme a perfecțiunii; (*pl*) cremă, caimac; (*fig*) (d. lucruri) cremă, tot ce e mai bun; excelent, admirabil, superior

tip truck v. **tip lorry**

tip vortex (mec, fiz) vârtej / efect marginal (și la cicloane)

tip wag(g)on v. **tip car**

tire (auto) anvelopă, pneu, cauciuc; cerc (de fier) la roată; bandaj, obadă (de roată); (cf, mas) șină de roată (și de pod rulant); oboseală, surmenaj; a obosi, a extenua, a epuiza; (*fig*) a (se) plictisi, a se sătura (de ceva); (~ **of**, ~ **with**) a se plictisi / a se sătura (de); a fi dezgustat de; a cercui, a pune cerc la (o roată); a schimba / a pune cauciuc(uri) la (automobil, bicicletă)

tire blow-out (auto) explozie de pneu

tire bolt (auto) șurub pentru fixarea jenții / roții

tire confection machine mașină de confecționat anvelope

tired (mas) obosit, slăbit; ~ **of**, ~ **with** ostenit, extenuat, istovit, epuizat din cauză; plictisit (de), sătul (de); dezgustat (de)

tiredness oboseală (fizică); istovire, extenuare, epuizare, surmenaj; (*fig*) plictiseală; saturație; dezgust

tireless neobosit, ineputabil, neostenit; (d. eforturi etc.) neobosit, neîncetat, susținut; (d. o roată) fără cerc / bandaj; (auto) fără anvelope / pneuri / cauciucuri

tire lever (mas, OM, auto) pârghie de montat anvelope

tire mill (cf, met) laminor de bandaje (de roți)

tire out a istovi, a epuiza, a extenua

tire press (cf, mas-un) presă de montat bandaje (de roată)

tire pressure (auto) presiunea aerului în cameră / pneu

tire pressure monitoring system (TPMS) (auto) sistem de monitorizare a presiunii în pneuri

tire puncture (auto) pană de cauciuc

tire shoe (auto) sabot de cauciucuri

tiresome obositor, istovitor; plictisitor, plicticos; nesuferit, exasperant, supărător

tiresomeness caracter obositor / istovitor; caracter plictisitor, plictiseală; caracter enervant / supărător

tire trouble (auto) pană de cauciuc

tire tube (auto) cameră de aer

tire valve (auto, OM) valvă / ventil de cameră / la cauciuc

tirewoman cameristă; garderobieră

tiring v. **tiresome** (*amer*) cercuire, bandajare (a roții); (auto) montare a pneurilor (la mașină, bicicletă etc.)

tiring house v. **tiring room**

tiring room cabină, garderobă

tirl a tremura, a se cutremura; (d. vânt) a se schimba brusc; a roti, a învârti; a dezgoli; învârtire, rotire; vârtej

tiro

tiro începător, novice; ageamiu
T-iron (met) grindă de fier / oțel în T
tisane (alim) tizănă, infuzie, (tip de) fiertură
tisic(k) (med) fizic, tuberculos
tissue țesătură, stofă fină / subțire; voal; (biol) țesut; (*fig*) textură, împletitură, urzeală; țesătură; păienjenis (de minciuni etc.); a țese, a urzi, a împleti
tissued țesut, urzit, împletit
tissue paper hârtie de mătase, foiță
titan v. **titanium**
titanate (chim) titanat, sare de titanu / a acidului titanic
titanic (chim) titanic, referitor la titanu
titanic oxide (chim) oxid de titan
Titanium (Ti) (chim) titan(iu)
titanium carbide (chim, met) carbură de titan
titanium steel (met) oțel cu titan
tithe (metr) unitate tradițională pentru proporții: 1 tithe = 1/10
tithing (metr) unitate veche britanică de măsură pentru arie: 1 tithing ~ 5 ha
title (poligrafie etc.) titlu, capitol, secțiune; (*pl*) titluri, generic; demnitate, grad, rang; (jur) titlu, drept, calitate, vocație, document, act doveditor al unui drept, a îndreptăți, a da drepturi; (chim) titlu, titru (la un aliaj, o soluție); a intitula, a denumi; (poligrafie) a pune titlul (pe cotorul unei cărți); (chim) a titra
titled (investit) cu titluri, titrat
title deed (jur) titlu / act de proprietate; act / document / titlu doveditor al unui drept
titrant (chim) soluție de titrare
titrable acidity (chim) aciditate titrabilă
titrant (chim) soluție / agent de titrare
titrate (chim) a titra, a doza
titrated (chim) titrat
titrated solution (chim) soluție titrată
titrating v. **titration**
titration (chim) titrare, dozare volumetrică
titre (chim) titru (al unei soluții); titlu, titru (al unui aliaj)
titter a se legăna, a se hâțâna
tittle liniuță (ca semn de prescurtare); punct(uleț); (*fig*) amănunt meschin, fleac, bagatelă; iotă
titular titular, nominal; onorific, onorar; cuvenit (unei funcții); legat de titlu / funcție / post; titular (suplinit de altcineva)
titulary (*adv*) în virtutea unui titlu; (doar) cu numele, de formă, (în mod) nominal
titulary v. **titular**
T joint (OM) îmbinare în T; teu (armătură)
T junction (OM) ramificație / racord în T; drum / intersecție în formă de T; (el) joncțiune în T
TMC ft (metr, hidr) abreviere pentru „thousand million cubic feet” – 1000 de milioane de

today

picioare cubice, unitate de măsură pentru volum, utilizată în hidrotehnică: 1 TMC ft ~ 28,317 10⁶ m³
TMC ft/day (metr, hidr) abreviere pentru „thousand million cubic feet per day” – 1000 de milioane de picioare cubice pe zi, unitate de măsură pentru debit volumic, utilizată în hidrotehnică: 1 TMC ft/day ~ 327,74 m³/s
TME (metr) abreviere pentru Technische Mass Einheit (*în germană*) (engineering mass unit – unitate de masă în inginerie): 1 TME este masa accelerată la 1 m/s² de o forță de 1 kgf; 1 TME = 1 metric slug (*brit*) = 9,80665 kg
T network (inf, c) rețea / filtru
TNT (chim) tinitrotoluen, trotil
to (metr) unitate tradițională de măsură pentru volum, în Japonia: 1 to ~ 18,039 l
toad's eye (chim, minrl) casiterit
toadstool ciupercă otrăvitoare; ciupercă mare
to-and-fro (*adv*) înapoi și încolo; (mișcare) de du-te-vino; forfotă, agitație
to-and-fro motion (mec) mișcare de du-te-vino
to-and-fro bend test (mec) încercare la îndoire alternativă
toast (alim) pâine prăjită, pesmet; felie de pâine prăjită; (*pl*) frigănele; toast, închinare (a paharului); persoană sărbătorită / pentru care se toastează / lucru pentru care se toastează; obiect al admirației generale; a (se) prăji, a (se) rumeni (pâinea), a se încălzi la loc; a toasta pentru (cineva sau ceva)
toaster (alim) grătar / tigaie pentru prăjit pâinea, aliment (de) prăjit; persoană care propune toasturi / care prezidează un banchet / care toastează
tabacco (bot, agr) tutun; tutun (de pipă); tabac (de prizat sau mestecat)
TNT (chim, mil) simbol pentru trinitrotoluen (substanță explozivă)
tobacco-coloured de culoarea tutunului
tobacco cutter (agr, mas-un) mașină de tăiat tutun; cuțit de tăiat tutun
tobacco-cutting machine v. **tobacco cutter**
tobacco pipe lulea, pipă
to-be viitor; făgăduit; în perspectivă
to-come viitor, din viitor; care va să vină; viitor, ziua de mâine; devenire
tocopherol (chim) vitamina E uleioasă (extrasă din semințe etc.)
tod (inv) tufiș; (metr) unitate de măsură pentru masă (veche, pentru lână) (1 tod = 12,7 kg); a avea masa de 1 tod
tod (metr) unitate tradițională de măsură pentru masă: 1 tod ≅ 12,7 kg
today astăzi, (ziua de) azi; în zilele noastre; zilele / vremurile / timpurile noastre

toe

toe (mas-un, OM) crapodină, lagăr axial, pivot, vârf curbat / bombat; (anat) deget de la picior; vârf (al piciorului, pantofului, ciorapului); extremitate inferioară; capăt de jos; bază; parte anterioară / dinainte; a lovi / a atinge cu vârful piciorului; (*fig*) a fi disciplinat; a se supune / a se integra disciplinei / regulilor; **toe** (metr) simbol pentru **tonne of oil equivalent**, unitate de măsură pentru energie, utilizată în industria energetică; 1 toe reprezintă energia disponibilă prin arderea a aproximativ 1 tonă de țiței: 1 toe $\approx$ 41,868 GJ

toe basin (hidr) puț de amortizare

toe cap (OM) bombeu, (vârf) bombat (de pantof etc.)

toe change (auto) schimbare a unghiului de convergență (a roților)

toe clip curea de pedală, curea de pedală (la bicicletele de curse)

toe crack (met) fisură în cusătura de sudură, extinsă și în materialul de bază

toe-in (auto) convergența roților

toe in (auto) (d. roți) a avea convergență; (fam) a călca înăuntru

toe-in angle (auto) unghi de convergență a roților

toe it a dansa; a călca; a pași

toe nail (OM) cui bătut oblic; (anat) unghie (de la picior)

toe out (auto) (d. roți) a avea convergență negativă; (*fam*) a călca în afară

toe-out (auto) convergență negativă a roților

toft mică gospodărie (agricolă / țărănească); casă cu curtea ei; vatră, cămin, coș, fum; delușor

toftman (agr) mic agricultor / fermier; (țăran) proprietar al unei gospodării; gospodar

tog cioc; (metr) unitate de măsură în sistem metric pentru a descrie proprietățile de izolare termică a unei țesături / folii; dacă fluxul termin prin țesătură este If the flow of heat through the cloth is 1 W/m², atunci valoarea caracteristică izolației termice în tong este de 10 ori diferența de temperatură, în °C sau K, între cele două suprafețe ale țesăturii: 1 tog = 0,1 m²·K/W

together împreună; (*adv*) ~ **with** împreună / laolaltă cu, (temporal) concomitent / simultan / în același timp cu; **to act** ~ a acționa împreună / de comun acord / concomitent; laolaltă, unul cu altul, unul față de celălalt; unul după altul, la rând, în șir, consecutiv; fără întrerupere, neconținut; puse / puși cap la cap, adunate / adunați; (nav) toți odată

toggle (OM) placă de distanțare, sistem / mecanism cu pârgii cotite; declanșator; întrerupător „închis-deschis” / cu două poziții; (nav) cavilă de parâme; (TH) piron, cârje; sistem /

token

mechanism cu pârgii cotite; (nav) a prevedea cu cavilă de parâme

toggle bolt (mas-un, OM) șurub / bolț cu inel

toggle brake (OM) frână cu levier articulat

toggle clamp (mas-un) dispozitiv de strângere, cu articulație

toggle joint (OM) articulație tip nucă sferică / cu rotulă, pârgie articulată

toggle-joint press (met, mas) presă cu genunchi

toggle-joint riveting machine (mas) mașină de nituit cu sistem de pârgii / cu genunchi

toggle lever (mas, OM) pârgie cotită; pârgie articulată; (el) întrerupător / comutator basculant

toggle lever press (mas) presă cu pârgie cotită / articulată

toggle-lever tongs (met) clește de apucat, cu brațe curbate / cotite

toggle link (mas) pârgie intermediară a sistemului de pârgii cotite

toggle pin v. **toggle**

toggle press (mas) presă cu pârgii cotite / cu genunchi

toggle switch (mas-un) presă cu articulație; (OM, el) întrerupător cu manetă, manetă de întrerupător, ruptor

toil muncă (grea); a munci; a trudi

toil along a înainta cu greu / a se târî de-a lungul

toile (textile) pânză / stofă (pentru îmbrăcăminte); tipar de îmbrăcăminte (pe muselină), patron, mulaj

toilet paper hârtie igienică / de toaletă

toilet powder pudră de toaletă (folosită după baie)

toilet roll sul de hârtie igienică

toilettry (*amer*) articole de toaletă

toilet service / **set** trusă / garnitură / serviciu de toaletă

toilet soap săpun de toaletă

toilet sponge burete de baie

toilet ware (ec) articole de toaletă; articole / obiecte pentru baie

toilet water apă de toaletă

to/in all appearances după toate probabilitățile

toing and froing du-te-vino, agitație; (mec, mas) mișcare într-o parte și într-alta; pendulare (permanentă)

toise (metr) unitate tradițională franceză pentru lungime, comparabilă cu unitatea britanică numită fathom: 1 toise (pe uscat) = 1,949 m și 1 brasse (pe mare) $\approx$ 1,624 m

token semn, indiciu, simptom; simbol; dovadă; (inf) pachet de date; simbolic; semnificativ; **for a** ~ ca semn (de recunoaștere) / dovadă; a denota, a simboliza, a dovedi, a fi semn / simbol de

tokenism

tokenism (efectuare a unui efort simbolic; (efort) minim necesar; linie de minimă rezistență)
token money (ec) monedă fiduciară / divizionară; circulație fiduciară
token payment (ec) plata simbolică
token strike grevă de avertisment
tola (metr) unitate tradițională de măsură pentru masă în India și Asia de Sud: 1 tola ~11,664 g.
tolerable tolerabil, admisibil, suportabil, acceptabil; bunisor, bunicel; mediocru, pasabil
tolerableness caracter suportabil / tolerabil; intensitate / măsură suportabilă; (*fam*) calitate bunicică / bunișoară; calitate acceptabilă; caracter acceptabil / satisfăcător
tolerably tolerabil, suportabil; acceptabil; relativ / destul de suportabil
tolerance (om, metr) toleranță (și dimensională de formă etc.); (autom, metr) eroare / abatere / deviație admisă; îngăduință, indulgență
tolerance end-measuring rod with spherical ends (met, metr) etalon vergea limitativ, cu capete sferice
tolerance in size (OM) toleranță de dimensiune
tolerance limits (metr, OM) limite de admisibilitate / admisibile / ale câmpului de toleranță
tolerance on fit (OM) toleranță de ajustaj
tolerance unit (metr, OM) unitate de toleranță, a unitate relativă de lungime, utilizată în inginerie: dacă diametrul unui arbore este D [mm], o unitate de toleranță este $0,001D + 0,45(D)^{1/3}$; toleranța reală poate fi astfel exprimată în unități de toleranță
tolerance zone (OM) câmp / zonă de toleranță
tolerate a tolera; a suporta; a îndura, a răbda; a permite, a îngădui, a accepta
toleration tolerare; v. **tolerance**
tolite (chim) trinitrotoluen, TNT
toll taxă rutieră; impozit; dare; taxă; vamă; a percepe / a încasa dări / taxe
tollable (ec) impozabil, supus la taxe / impozite
tollage (ec) impozitare, taxare
toll bridge pod cu plată / cu taxă de trecere / pentru folosirea căruia se percepe taxă
toll road autostradă cu plată / pentru folosirea căreia se percepe taxă
toll service (auto, cf) trafic suburban
toluen(e), toluol (chim) toluen
toluidine (chim) toluidin
toman (metr) unitate antică de cantitate, egală cu 10 000, utilizată în Turcia și Iran
tomato, (pl) tomatoes (bot, agr, alim) (pătlăgea) roșie, roșie, roșie
tomato sauce (alim) sos tomat, bulion
tombac(k) (met) tombac (aliaj Zn-Cu)
tommy (OM) bară de manipulare, știft de montaj, cheie, șurubelniță, șurub; (alim) pâine, pită,

tonal

alimente date angajaților cu plată; plată în alimente
tommy bar nut (OM) piuliță cu bară (transversală) de manipulare; bară de manipulare
tommy nut (OM) piuliță cu gaură transversală / pătrunsă
tommy screw (OM) șurub de strângere
tommy shop bufet, cantină (în fabrică, cantină etc.); brutărie, franzelărie; gustare, sandwich (cu care pleacă muncitorii la lucru)
tomorrow (*adv*) mâine; ~ **month** de mâine într-o lună
ton grămadă, cantitate mare / imensă; **ton (tn, T, t)** unitate tradițională de măsură pentru masă: 1 ton (US, Canada) = 1 short ton (USt) = 907,185 kg, 1 ton (UK) = 1 long ton (Ukt) = 1016,047 kg; **metric ton, tonne (t)** (metr) unitate de măsură în sistem metric, pentru masă: 1 metric ton = 1000 kg; **ton, register ton (RT, rT)** (metr) unitate tradițională pentru măsurarea capacității / volumului de încărcare a unei nave comerciale: 1 merchant marine ton $\cong$ 1 register ton = 2,8316 m³; **ton, displacement ton (DT, dT)** (metr) unitate de volum pentru măsurarea deplasamentului unei nave (volumul de apă de mare, dislocuit de navă sau volumul navei aflat sub linia de plutire): 1 displacement ton $\cong$ 0,9911 m³; **ton, freight ton (FT), US shipping ton** (metr) unitate tradițională de volum pentru măsurarea încărcăturii unei nave, a unui tren sau camion etc.: 1 freight ton $\cong$ 1,1326 m³, totuși „freight ton” poate însemna 1 tonă (metrică), volumul nefiind specificat; unitatea de 40 picioare cubice este deseori numită și **measurement ton (MTON)**, unii transportatori consideră 1 MTON = 1 tonă (metrică) de încărcătură = 1000 kg; 1 **British shipping ton** = 1,1893 m³; **ton (tn, T)** (metr, fizică nucleară) unitate de măsură pentru energia degajată prin explozie (în special nucleară): 1 ton este cantitatea de energie degajată prin explozia a 1 short ton of TNT = 4,184 GJ; **ton (RT)** (metr) unitate de putere, utilizată în industria frigului: 1 ton of refrigeration este puterea necesară înghețării a 1 short ton of water (1 tonă scurtă de apă) la 0°C în 24 ore: 1 RT = 12 000 Btu pe oră (Btu/h, Btuh), echivalent cu 3,516853 kW; **ton** (metr) 100 în argoul britanic (100 pounds, viteză de 100 mile pe oră, scor de 100 la darts sau cricket)
tonal (muz) tonal; **intermediate ~value** (fiz, c) treaptă de gradare a luminozității, treaptă de luminozitate; **graduation of ~ intensities** gradație de intensitate de ton (sonor sau de culoare)

tonal frequency

tonal frequency (fiz) frecvență acustică, joasă frecvență

tonal generator (fiz, muz) generator de ton

tonal pattern (fiz) spectru acustic

tonal range (fiz) registru sonor

tønde (metr) denumire daneză pentru baril: 1 tønde $\cong$ 139 l

tønde land (metr) unitate tradițională daneză pentru suprafață de teren: 1 tønde land $\cong$ 5516 m² = 0,5516 ha

tone (muz) ton, sunet, intonație; modulație; timbru (al vocii); ton / mod / fel de exprimare; (*gram*) accent; (artă) nuanță de culoare, nuanțare; (med) vigoare, vlagă, energie; (*fig*) ton, atitudine, inițiativă; nivel, caracter general; (med) tonus; a (se) nuanța; a acorda (un instrument muzical); (metr, muz) ton, altă denumire pentru pas, pentru descrierea raportului dintre frecvențele a două note

tonelada (metr) unitate tradițională de măsură pentru masă: 1 tonelada (Spania) $\cong$ 919,9 kg, 1 tonelada (Portugalia) $\cong$ 793,15 kg

tone with a se armoniza, a se potrivi cu

tone down a (se) atenua, a diminua, a (se) potoli; a nuanța; (*fig*) a coborî tonul

toneless fără glas / voce; (d. culori) fără strălucire / lustru / luciu, șters, tern; (*fig*) inexpressiv, lipsit de expresie

tone spectrum (fiz) spectru acustic

tone up a întări, a intensifica (d. sunete); a sublinia, a accentua; a se reface, a-și reveni; a se înzdrăveni

ton (explosives), explosive(s) ton (metr) unitate de măsură pentru energie degajată prin explozie: 1 ton (explosives) = 4184 MJ

ton-force (metr) tonă-forță, unitate de măsură pentru forță: 1 **ton-force (metric)** = 9806,65 N; 1 ton-force (short) = 8896,443230521 N; 1 ton-force (long) = 9964,016418171 N

ton-force (long)/square foot, long ton-force/square foot (metr) tonă-forță (mică)/picior pătrat: 1 ton-force (long)/square foot = 107251,78011595 Pa

ton-force (long)/square inch (metr) tonă-forță-inch pătrat, unitate de măsură pentru presiune: 1 ton-force (long)/square inch = 15444256,336697 Pa

ton-force (short)/square foot (metr) tonă-forță/picior pătrat, unitate de măsură pentru presiune: 1 ton-force (short)/square foot = 95760,517960678 Pa

ton-force (short)/square inch (metr) tonă-forță (mică)/inch pătrat, unitate de măsură pentru presiune: 1 ton-force (short)/square inch = 13,789514 MPa

ton-mile

tong hold (met) capăt de semifabricat forjat, pentru prins cu cleștele

ton-hour (refrigeration) (metr) unitate de măsură pentru energie termică: 1 ton-hour (refrigeration) = 12 660 670,23144 J

tongs clește; (*fam*) pantaloni (de salopetă)

tongs cooling tank (met) tanc pentru răcirea cleștelui

tongue (met) calibru reliefat al cilindrului (de laminor); (el) terminal aplatizat (pentru conectare); (OM) limbă, ac, clichet, macaz; (anat) limbă; (*fig*) grai, vorbire, glas; limbă (vorbită), limbaj; limbă de pământ; limbă de pantofi; limbă de clopot; ac de cântar / balanță; lamă de cuțit; (cf) ac de macaz; oiște; (OM) limbă, feder, lamă de cuțit; (agr, OM) oiște; (el) indus; (*fig*) avocat; a vorbi, a grăi, a rosti; a linge, a atinge cu vârful limbii; (TH) a uni / asambla prin îmbinare cu lambă și uluc; a atinge cu vârful limbii; (*fig*) a flecări

tongue-and-groove joint (OM) îmbinare cu canal și pană; îmbinare cu lambă și uluc; (met) calibru de refulare închis (la laminare)

tongued key (OM) cheie pentru pene (și înclinate sau cu nas)

tongued (lock) washer (OM) șaibă de siguranță / de blocare cu nas / cu cioc

tongue file (mas-un) pilă rotundă mică

tongue flame (chim) flacără oxihidrică

tongue roll (met) cilindru superior / de presiune

tongue plate (auto) plăcuță

tonguing plane (constr) rindea pentru lambă și uluc

tonight (*adv*) diseară, astă seară; la noapte; seara sau noaptea asta

ton-kilometer (cf) tonă-kilometru

ton (long)/cubic yard, long ton/cubic yard (metr) tonă engleză (mare)/ yard cubic, unitate de măsură pentru densitate: 1 ton (long)/cubic yard = 1328,93918 kg/m³

ton (metric)/day, metric ton/day (metr) tonă/zi, unitate de măsură pentru debit masic sau producție în unitatea de timp: 1 ton (metric)/day = 0,011574074 kg/s

ton (metric)/hour (metr) tonă/oră, unitate de măsură pentru debit masic: 1 ton (metric) / hour = 0,27777 kg/s

ton (metric)/minute (metr) unitate de măsură pentru debit masic: 1 ton (metric)/minute = 16,666666 kg/s

ton (metric)/second (metr) tonă/secundă, unitate de măsură pentru debit masic sau producție în unitatea de timp: 1 ton (metric)/second = 1000 kg/s

ton-mile (ec, nav) tonă-milă, unitate de măsură pentru mărfurile transportate

tonnage

tonnage (met) spațiu de încărcare; (nav) tonaj; taxă de tonaj / în funcție de tonaj; (termo) putere frigorifică; capacitate de încărcare

tonnage deck (nav) punte de tonaj

tonnage hatch / opening (nav) deschidere de tonaj

tonnage oxygen (chim, ind chim) oxigen tehnic

tonnage oxygen plant fabrică de oxigen tehnic

tonne, metric ton (MT, t) (metr) tonă metrică europeană (1 MT = 1000 kg)

tonneau (metr) tona tradițională franceză: 1 tonneau / traditional French ton $\approx$ 979 kg, 1 tonneau $\sim$ 1440 l; (metr, alim) în comerțul cu vin 1 tonneau este o încărcătură de 100 de lăzi sau 1200 sticle de vin, de $\sim$ 900 l

ton of force (tnf, tn) (metr) tonă-forță, unitate tradițională de măsură pentru forță, 1 tnf (US) $\approx$ 8,8964 kN și 1 tnf (UK) $\approx$ 9,9640 kN

ton per square inch (tnf/in², tsi) (metr) unitate de măsură pentru presiune în inginerie: 1 tsi (US) = 13,790 MPa, 1 tsi (UK) $\approx$ 15,444 MPa

ton (refrigeration), refrigeration ton (metr) unitate de măsură pentru putere frigorifică: 1 ton (refrigeration) = 3516,85284 W

ton register (metr) unitate de măsură pentru volum, tonă-registru: 1 ton register = 2,831684659 m³

ton (short)/cubic yard, short ton/cubic yard (metr) tonă (scurtă) pe yard cubic, unitate de măsură pentru densitate: 1 ton (short)/cubic yard = 1186,552842515 kg/m³

ton (short)/hour, short ton/hour (metr) tonă (mică / scurtă) pe oră, unitate de măsură pentru debit masic sau producție în unitatea de timp: 1 ton (short)/hour = 0,251995761 kg/s

too (adv) prea, foarte; de asemenea, și; de altfel, de alminteri, pe de altă parte; pe deasupra, în plus, mai mult decât atât

too coarse grain (constr, met, agr) bulgări mari, refuz de ciur, granule mari

tool (mas-un) cuțit, unealtă, sculă, instrument; (fig) instrument, mijloc, unealtă; agent, coadă de topor; (TH) mașină-unealtă, sculă, unealtă; a prelucra cu o sculă / unealtă, a uzina, a lucra cu o sculă; a ciopli (piatră)

tool and cutter grinder (mas-un) mașină (universală) de ascuțit

tool angle (mas-un) unghi de ascuțire (a sculei); unghi de cuțit

tool bag trusă / set de scule / cu unelte

tool bit (mas-un) cuțit aplicat, cuțit mic aplicat / fixat în port-cuțit

tool bit holder (mas-un) port-cuțit intermediar

tool block / holder (mas) port-cuțit

tool box cutie / ladă de scule / cu unelte

tool cabinet dulăpior de scule

toolmaker's file

tool carrier (mas-un) sanie port-cuțit

tool case trusă de scule

tool chart (mas-un) schema reglării unei mașini-unelte

tool clearance angle (mas-un) unghi de așezare (și la scule așchietoare)

tooth depth (OM) înălțimea dintelui (h) (unei roți dințate)

tool dimension offset (autom, mas-un) corecție a dimensiunii sculei (în comanda numerică)

tool dresser (mas) ascuțitor de scule

tool dressing (mas-un, T) ascuțire și rodare a sculelor

tooled (mas-un) prelucrat (folosind scule) (fără a preciza procedeul sau tehnologia)

tool edge (mas-un) muchie așchietoare, tăiș

tool engineering (TH) sculărie, sculărit, uzinaj; fabricare și/sau proiectare a sculelor

tool equipment echipament / trusă / set de scule

tool for stretching wheels (mas-un) dispozitiv de forjare a roților

tool gauge (mas-un) șablon de sculă

tool grinder (mas-un) mașină / dispozitiv (și demontabil) de șlefuit / de polizat / de rectificat scule / de ascuțit (unelte)

tool grindery / grinding department (mas, ind) atelier de ascuțit scule

tool-grinding machine (mas-un) mașină de ascuțit scule, polizor

tool head (mas-un) port-cuțit, sanie port-cuțit (la mașini-unelte)

tool holder (mas-un, OM) dispozitiv de prindere a sculelor; v. **tool head**

tool-holding strap (mas-un, OM) placă de presiune pentru fixarea cuțitului

tool hole (mas-un, OM) locaș / alezaj pentru fixarea sculei

tool hook (ind) cârlig de foraj

tool house (ind) sculărie, atelier de sculărie

tooling (TH, ind) prelucrare (a pieselor), uzinare, uzinaj; dăltuire, sculptare, modelare, cizelare (a pietrei cu dalta); ornamentație gofrată, gofraj (pe copertile cărților); (mas-un) ansamblu de scule montate pentru prelucrarea unui lot de piese, scule; sculărie

tooling allowance (mas-un) adaos / toleranță de prelucrare (mai ales la așchiere)

tool joint racord de prăjini; racord special

tool kit / outfit / set trusă de scule

tool layout (mas-un) schemă de reglare a unui strung / a unei mașini unelte

tool lifter (mas-un) dispozitiv de ridicare automată a cuțitului, la cursa de înapoiere

toolmaker (ind) lăcătuș, sculer

toolmaker's file (mas-un) pilă de precizie / de sculer

toolmaker's lathe

toolmaker's lathe (mas-un) strung pentru lucrări de sculărie
toolmaker's shop sculărie
tool-making turner strungar de precizie
tool-man lăcătuș, sculer
tool marks (mas-un) urme lăsate de o sculă pe o suprafață prelucrată
tool offset (mas-un) decalaj al axului unei mașini-unelte cu comandă numerică
tool outfit trusă de scule
tool post suport pentru sculă; (mas-un) port-çuțit, sanie port-çuțit (la mașini-unelte)
tool pan (mas-un) cavitate pentru scule
tool path freedrate (mas-un) viteză de avans tangențială (în comanda numerică)
tool point (mas-un) vârf de çuțit
tool-post (mas-un) suport pentru scule, port-çuțit, sanie port-çuțit
tool-post grinder (mas-un) dispozitiv de rectificat, fixat în port-çuțitul saniei
tool post rocker (mas-un) garnitură sferică a port-çuțitului
tool pressure (mas-un) efort de tracțiune la broșare, presiunea exercitată de sculă
tool resistance (mas-un) rezistență a çuțitului
tool rest (mas-un) sanie port-çuțit (și de strung)
tool roll ambalaj de scule
tool room (TH) atelier de sculărie
tool-room lathe (mas-un) strung pentru lucrări de sculărie
tool-set trusă de sculărie / de scule
tool-setter (mas-un) ajustor, reglor
tool setting gauge (mas-un) șablon de așezat çuțite / unelte
tool-setting time (mas-un) timp de reglare (a mașinii-unelte, a sculei)
tool set (mas-un) garnitură / set de scule sau dispozitive pentru prelucrarea unui lot de piese
tool set-up (mas-un) reglarea unei mașini-unelte / scule
tool shop atelier de sculărie; v. **tool house**
tool slide (mas-un) sanie port-çuțit
toolsmith (met, mas-un) forjor specializat în confecționarea și repararea sculelor, sculer
tool stand (mas-un) măsuță / stelaj pentru scule
tool steel (met) oțel de scule
tool storage room (mas-un) magazie / depozit de scule
tool thrust (mas-un) forță de așchiere (pe direcție axială)
tool wag(g)on (cf) vagon de montaj
tool work (TH) fabricare a sculelor; sculărie
tooth, (pl) teeth (anat) dinte, măsea; dinte de pieptene; (OM) dinte (la roți dințate, de furcă, de ferăstrău etc.), pieptene, creștătură; (mas-

tooth of milling cutter

un) pieptene de filetat; a tăia /genera dinți (și la roți), a dantura; a mușca din; a apuca / a prinde cu dinții; a mesteca; (TH) a dința, a face dinți la (o roată etc.); a se angrena
tooth-and-pinion jack (OM) cric cu cremalieră
tooth brush periuță de dinți
tooth calliper (mas-un, metr) șubler / calibru de roți dințate
tooth chamfering machine (mas-un) mașină de frezat / de rotunjit capetele frontale ale dinților
tooth construction (mas-un, OM) danturare, dințare, dantură, generare a dintelui (la roți dințate)
tooth cutting machine (mas-un) mașină de prelucrat roți dințate / de danturat
toothed (mas-un, OM) dințat; cu dinți
toothed bar (OM, mas-un) cremalieră
toothed barrel (metr, OM) casetă dințată / danturată, a arcului care acționează un ceas / aparat
toothed chain (OM) lanț fără zgomot
toothed clutch (OM) cuplaj cu gheare / dințat
toothed coupling (OM, mas-un) cuplaj dințat
toothed-disk mill (OM, mas-un) moară cu roți dințate
toothed flywheel (OM) volant cu coroană dințată
toothed gear (OM) transmisie prin angrenare / prin roți dințate, angrenaj; roată dințată
toothed quadrant (OM) segment dințat / sector
toothed sector (OM) sector dințat
toothed wheel (OM) roată / coroană dințată
tooth face (mas-un, OM) lățime / grosime a dintelui, față de degajare (la scule)
tooth flank (OM) flancul dintelui (la o roată dințată)
toothing (OM) dantură, coroană dințată; (mas-un) tăiere a dinților, dințare, danturare; zimțuire; (TH) angrenare, angrenaj (la roțile dințate); (arhit) cărămizi proeminente folosite la îmbucarea zidurilor; îmbucătură, îmbucare
toothing of face / of surface (OM) dantură plană (la roata plană de referință a unui angrenaj conic, la cremalieră)
toothing plane rindea dințată
toothing with negative addendum modification (OM) danturare / dantură cu scurtarea capului dintelui (unei roți dințate)
toothing with no addendum modification (mas-un, OM) danturare / dantură fără scurtarea capului dintelui; dantură nemodificată
toothing with positive addendum modification (mas-un, OM) danturare cu supraînălțarea capului dintelui
tooth-like (OM) dințat; în formă de dinte; dentiform
tooth of milling cutter (mas-un) dinte de freză

tooth paste

tooth paste pastă / cremă de dinți
tooth pitch (OM) pasul dinților / danturii
tooth point (mas-un, OM) vârful dintelui
tooth profile (OM) profilul dintelui (la o roată dințată)
tooth rest (mas-un) sprijinul dintelui unei freze folosit, la ascuțirea frezei
tooth ripple (OM) arbore canelat / cu canelură evolventică
tooth rolls (alim, constr, mas-un) cilindri nervurați / rifluiți (la un concasor / o moară)
tooth-rounding hob (mas-un) freză-melc de rotunjit capetele dinților
tooth space chord (OM) gol (dintre dinți), coarda golului între dinți
tooth thickness (OM) grosimea dintelui (fără a specifica pe care cerc este măsurată) (s)
tooth thickness half angle (OM) semi-unghiul grosimii dintelui (ψ)
tooth thickness on the tip cylinder (OM) grosimea dintelui pe cilindrul de cap (s)
tooth top (mas-un, OM) vârful / capul dintelui
top (constr) acoperiș, tavan, cap; (chim) distilate ușoare; (geogr) vârf, culme, creștet, coamă, creastă, pisc; parte de sus / superioară; grad maxim / extrem; (*fig*) culme, pisc, rang superior, frunte; (auto) capotă; (met) gură de încărcare a furnalului; (textile) marginea unei țesături; (OM) parte superioară, capac; (poligrafie) cap (de pagină), margine de cap (la carte); partea de sus (la o hartă); (nav, geogr) punct maxim (al fluxului); (nav) gabie; (din partea de sus; superior; din / de la vârf; maxim, cel mai mare)
top and bottom ram (mas-un) piston / berbec superior și inferior (la presă)
topaz topaz (și culoare)
topazolite (minrl) piatră prețioasă galbenă sau verde, tip de granat
top beam coronament superior
top belt conveyer (alim, constr, ind) transportor-bandă, cu încărcare pe covorul superior
top blade (mas-un) lamă superioară (la foarfecă)
top block (OM) scripete superior
top blowing (met) afinare cu suflare deasupra băii de metal / oțel topit (în convertizor)
top bolt (OM) șurub / bolț cu filet pe toată lungimea / filetat până sub cap
top boom (constr) talpă superioară (a unei grinzi), parte superioară (a unei ferme)
top box (met) parte superioară a ramei de formare; cutia superioară de formare; (cf) cutia / acoperișul vagonului
top bracket gasoline (ind chim, auto) benzină cu cifră octanică înaltă

top(-)hat furnace

top capping (auto, ind chim) înlocuire a benzii de rulare, reșapare
top cast (met) a turna direct / pe sus
top casting (met) turnare directă / pe sus
top charging (met) încărcare a furnalului, pe sus / pe la partea superioară
top-charging hoist (met) elevator pentru încărcare (și la furnal)
top chisel (TH) daltă de fierărie; daltă de forjă
top circle / line (OM) cerc exterior / de cap (la roți dințate)
top-closing device (met) dispozitiv de închidere automată la gura furnalului
top coat (met, OM, T) strat de acoperire; (textile) pardesiu; acoperire (la partea superioară)
top copy original, primul exemplar, exemplarul unu (copia)
top dead centre, TDC (mas, termo) punctul mort superior
top die (mas-un, plast, met) patriță, poanson
top discard (met) maselota lingoului
top-dress (agr) a răspândi / a împrăști îngrășămintele la suprafața ogorului / arăturii
top dressing (agr) tratament superficial; gunoie la / de suprafață; împrăștiere / răspândire a îngrășămintelor pe suprafața arăturii; (constr) îmbrăcăminte (exterioară) a drumului
top-driven centrifuge (alim, mas) centrifugă cu mecanism de acționare la partea superioară
top edge (OM) muchia de sus / superioară
top end vârf; creștet; parte superioară
top end (of an ingot) (met) maselotă a lingoului
top face (mas-un) față de degajare (a unei scule)
top feed(ing) alimentare pe la partea superioară
top fermentation (alim) (proced de) fermentare la / din partea superioară
top fiber fibră superioară
top fin (met) bavură sub masoletieră / de capăt
top flange (OM) talpă superioară
top force poanson superior
top frame / girder (constr) cadru de acoperiș, cadru superior / de sus
top freezing (met) formare de crustă (la lingouri)
topgallant (nav) arboret; (*fig*) vârf, culme
topgallant mast (nav) arboretul zburătorului
topgallant sail / yard (nav) zburător
top gas (chim, met) gaz de furnal
top gas main (met) conductă (principală) de gaz de furnal
top gate (met) pâlnie / orificiu de turnare
top gear priză directă (și de putere); (auto) viteză maximă
top grade (de) calitate superioară
top(-)hat furnace (met) cuptor cu hotă / clopot

top-heavy

top-heavy (nav) supraîncărcat la partea superioară / pe punte; cu vârful mai greu; instabil (din cauza încărcării la partea superioară)

top-hole de prima calitate

topiary art (agr) horticultură / grădinărie ornamentală, arta tunderii și aranjării arbuștilor și arborilor în scopuri decorative / ornamentale

topic temă; problemă; topic; subiect (de discuție); expunere, argumentație

topical actual, de (mare) actualitate; (de interes) local

top-icing (alim) răcire prin gheață depusă la partea superioară a unui recipient cu produse

top land (termo) prag de sus / de foc al pistonului

top layer strat superior

top leaf of spring (OM, cf) foaie principală de arc, lamă superioară de arc

top light (nav) lumină de semnalizare (la catargul din mijloc)

top line of the tooth (mas, OM) dreapta de vârf (la cremalieră)

top-loading belt (met, ind chim, alim) covorul superior (folosit la încărcare, la banda transportoare)

top loading capacity (mas, ind chim) capacitate maximă (de încărcare)

top management (ec) management de top, conducere superioară,

top manager (ec) director general, top-manager

top mark (nav) semn de geamandură

topmast (nav) arbore gabier

topmast fid (nav) cavilă, cavilieră

topmost cel mai din vârf, cel mai de sus; cel mai important

top of blast furnace (met) gură de încărcare a furnalului

top of burner (termo) ajutor / duză de arzător

top-of-form margine de sus a hârtiei, poziție a primului rând tipărit

top of piston (mas, OM, termo) cap de piston

top of pole vârf de stâlp

topographer topograf

topographic(al) topografic

topography topografie

topological product (mat) produs cartezian / topologic

topology topologie

topometry topometrie

top opening (met) gură de încărcare

top overhaul (mas-un) reparație capitală

top part moulding box (met) parte superioară a ramei de formare

topping file (mas-un) pilă lată cu vârf teșit și cu fețe laterale teșite

topping roll (met) cilindru superior (la laminor)

top view

topping up completare

top pivot (mas-un, OM) fus cu umeri, pivor superior / de la partea de sus

top plate (OM) placă / eclisă superioară; (ind chim) taler superior

top platform (met) platformă de încărcare (și la furnal)

topple a răsturna; a rostogoli

top plug (OM) dop superior

top-pour (met) a turna direct / pe sus

top pouring (met) turnare directă / pe sus

top-pour ladle (met) oală de turnare cu cioc scurt

top pressure (met) presiunea cilindrului superior (la laminare), presiune superioară (la laminare)

top prices (ec) prețuri maxime

top rail (cf, constr) traversă fixă, grindă de legătură

top rake (mas-un) unghi de degajare (la scule)

top ram press (mas) presă cu piston superior

top rest / slide (mas-un) sanie superioară

top roll(er) (met) cilindru superior / de presiune; (alim) tăvălug / valț superior; (ind chim, mas-un) rolă de presare / apăsare

top-roll pressure (met) presiunea exercitată de cilindrul de presiune / superior

top rope (nav) parămă de ridicare (sau coborâre) a arborelui gabier

tops (alim, ind chim) fracțiuni ușoare (la distilare)

topsail (nav) gabier, vela gabier

top section parte superioară

top shear blade (met, mas-un) lamă superioară (de foarfecă)

top side latură / față / suprafață superioară; (nav) bord deasupra apei, bord liber; (alim) strat exterior al fripturii de vacă; (*adv*) (nav) pe puntea (superioară); sus (de tot); la vârf; la cel mai înalt nivel; în poziția cea mai avantajoasă / favorabilă

topsides (nav) operă moartă (a navei)

top sizing înclieiere la suprafață

top slide (mas-un) sanie superioară (și la strung-revolver)

top soil (agr) stratul superior / suprafața unui teren

top speed viteză maximă; v. **top gear**

top stairs of a blast furnace (met) scara platformei de încărcare a furnalului

top stratum strat superior / de acoperire

top temperature (met) temperatură la gura furnalului

top tether (auto) dispozitiv de ancorare

top up a umple, a completa; (met) a regenera baia de decapare

top view vedere în plan, proiecție orizontală / verticală, vedere de sus

top with gum

top with gum (OM) cauciucat, gumat, închidere cu capac cauciucat
top yeast (alim) drojdie de suprafață
torch torță; lampă / lanternă de buzunar (termo); arzător, flacăra; (met) lampă de lipit, bec de sudare, suflai
torch brazed (met) lipit tare cu flacăra
torch brazing (met) lipire tare cu flacăra
torch cutting (met) tăiere cu flacăra / cu gaz / autogenă
torch deseaming (met) curățare cu flacăra / prin ardere
torch hardening (met) călire superficială cu flacăra
torch head (met) bec / cap de sudură (oxiacetilenică)
torching aprindere întârziată; formare a flăcării
torchon paper hârtie grofată
torch welded (met) sudat cu flacăra / cu gaz / autogen
tore, torus (geom) tor
toric în formă de torus, tor, convex
Torino number (metr) o scară arbitrară (din 1999) pentru evaluarea probabilității ca o cometă sau un asteroid să lovească Pământul, cu 0 – obiect care sigur nu va lovi Pământul sau este prea mic pentru a cauza pagube semnificative, și 10 – obiect care va lovi sigur Pământul și este suficient de mare să producă catastrofe și schimbarea climei
torn surface (mas-un, T) suprafață inegală / cu urme de gripare; (TH, T) suprafață rugoasă (și după o montare sau exploatare incorrectă)
toroid cameră de vid, toroidală; (mat) toroid; figură toroidală / în formă de torus
toroidal (geom, OM) toroid(al), în formă de torus, tor, convex
toroidal coil (el) bobină toroidală
torpedo torpilă; petardă; (mil) mină; a torpila, a ataca cu torpile; (*fig*) a torpila, a submina, a distruge, a năru; a paraliza (o acțiune)
torpedo-boat destroyer (nav) contratorpilor
torpedo body (auto) caroserie ultra-aerodinamică (la automobilele de curse)
torpedo bomber (av) bombardier torpilor
torpedoing (nav, mil) torpilare
torpedo man (nav, mil) torpilor, servent pe torpilor
torpedo-net (nav, mil) plasă împotriva torpilelor
torpedo plane v. **torpedo bomber**
torpedo tubs (nav, mil) tub lanstorpilor
torpid adormit, toropit; amorțit, înțepenit; (*fig*) indolent, apatic, inactiv
torpidity somnolență, toropeală; amorțeală, înțepenie; indolență, apatie, inactivitate

torsional couple

torque (mec) moment / cuplu / efort de torsiune; a supune cuplului de torsiune, a răsuci
torque arm (OM) levier de comandă a frânei (acționat prin răsucire)
torque converter (el, mec) convertizor / variator de cuplu / al cuplului de torsiune
torque gauge (metr) indicator de cuplu, traductor pentru moment de torsiune
torque indicator handle wrench (metr) cheie dinamometrică
torque load (mec, OM) sarcină de torsiune / de răsucire, solicitare la torsiune, moment de torsiune (aplicat)
torque member (OM, metr) piesă care limitează momentul de torsiune
torquemeter, torsimeter, torsion(al) (strain) indicator, torsion meter (metr) torsiometru, traductor pentru moment de torsiune
torque motor (el) motor cu cuplu constant; (mas-un) servomotor pentru mișcări de întoarcere de scurtă durată
torque reaction (mec) moment de torsiune reactiv
torque screw driver (OM, metr) șurubelniță cu limitarea efortului / sarcinii (moment sau forță) de înșurubare
torque stand (metr) banc / stand de probă pentru cuplu / moment de torsiune
torque tube (OM) tub pentru arborele unui cuplaj cardanic, arborele tubular al unui cuplaj dublu cardanic
torquing of nuts (mas-un, OM) înșurubarea piulițelor cu moment de răsucire maxim
torr (metr, fiz) torr (unitate de măsură pentru presiune): 1 torr = 133,32236 Pa
torr (Torr) (metr, fiz) unitate de măsură pentru presiune, în inginerie pentru presiuni foarte mici, aproape de vid: 1 torr = 1 mmHg (milimetru coloană de mercur) = 1/760 atmosfere
torrefaction (ind chim, TH) calcinare, prăjire (a minereului), torefiere, ardere
torrefy (TH) a torefia, a arde, a calcina, a prăji (minereuri)
torrent torent; aversă, ploaie torențială
torrential torențial; iute; învolburat
torrid torid, fierbinte
torridity căldură toridă, arșiță
torridness v. **torridity**
torse (mat) suprafață desfășurabilă
torsimeter; torsimeter (mec) torsiometru, aparat de măsurat elemente de torsiune
torsion (mec) răsucire, torsiune, întoarcere, sucire
torsional (mec) de torsiune
torsional buckling (mec) flambaj prin torsiune
torsional couple (mec) cuplu de torsiune

torsional deflection / deformation**tour**

torsional deflection / deformation (mec, OM) deformare de / la răsucire / torsiune
torsional elasticity (mec) elasticitate de torsiune
torsional-endurance limit (mec, OM) rezistență la oboseală (prin răsucire alternată sau de alt tip)
torsion fatigue (mec) rezistență la oboseală, la solicitare de torsiune (fără a specifica tipul de ciclu de solicitare)
torsional flexion încovoiere cu torsiune
torsional flexural buckling (mec) flambaj cu răsucire
torsional force (mec) sarcină / forță de torsiune / de răsucire
torsional load (fiz, mec, OM) sarcină de torsiune / de răsucire
torsional moment (mec) moment de torsiune / de răsucire
torsional oscillation (mec) oscilație torsională
torsional oscillation damper (OM) amortizor de oscilații torsională
torsional resilience (mec) reziliență la torsiune
torsional rigidity / stiffness (mec) rigiditate la torsiune (în piese solicitate)
torsional shearing stress (mec) tensiune de forfecare la torsiune
torsional spring rate (mec, OM) rigiditate la torsiune (exprimată ca moment de torsiune funcție de deplasarea unghiulară)
torsional stabiliser (OM) stabilizator de torsiune (sub formă de bară, arc-bară de torsiune)
torsional strain (mec) deformare de / la răsucire
torsional strain indicator (metr) torsiometru, traductor pentru torsiune / deformare la torsiune
torsional strength (mec) rezistență la răsucire / torsiune
torsional stress (mec) solicitare / efort / tensiune de răsucire / de torsiune
torsional suspension (OM) suspensie / amortizor pentru oscilații torsionale
torsional test (mec, metr) probă / test / încercare la torsiune
torsional vibration (mec, OM) vibrație / oscilație torsională
torsional-vibration testing machine (mas, metr) mașină de încercat la vibrații de torsiune
torsion angle (auto) unghi de viraj; (mec) de rotire (la deformare), unghi de torsiune
torsion-bar / spring (OM) bară de torsiune
torsion-bar suspension (OM) suspensie pe bare torsionale
torsion coefficient coeficient de torsiune
torsion couple (mec) cuplu de torsiune
torsion dynamometer (mas-un, metr) dinamometru de torsiune

torsion-endurance test (mec, OM) încercare la oboseală prin răsucire / prin torsiune
torsion failure (mec) rupere la răsucire, căderea cauzată de tensiune
torsion-free (mec) fără torsiune
torsion impact (mec) șoc de torsiune
torsion indicator (metr) torsiometru
torsionless (fiz) fără torsiune / răsucire
torsion load (mec) sarcină de răsucire / de torsiune
torsion meter (mec, metr) torsiometru / traductor tensiometric / de torsiune
torsion modulus (mec) modul de elasticitate la torsiune
torsion moment (mec) cuplu motor, moment de torsiune
torsion pendulum (fiz) pendul de torsiune / rotativ
torsion rod (OM) (arc-)bară de torsiune
torsion shear test (OM) încercare la forfecare prin torsiune
torsion spring (OM) bară de torsiune; (mas) arc solicitat la torsiune
torsion suspension (mas, OM) suspensie cu arc spiral
torsion test (met) încercare / test la răsucire / la torsiune
torsion-testing machine mașină de încercat la torsiune / la răsucire
torsion viscosimeter (metr, T) vâscozimetru cu măsurarea momentului de torsiune / rotație
torsion wire (mec) sârmă cu torsiune / răsucită
tort (jur) prejudiciu
tortious (jur) dăunător, care aduce un prejudiciu; care prejudiciază; vinovat
tortuosity sinuozitate; întortocheare
tortuous (mec) îndoit, șerpuit, șerpuitor, sinuos, întortocheat
torus, (pl) tori (mat) tor; (arhit) tor, toron, mulură convexă a unui profil semicircular (la baza unei coloane); profil jumătate rotund; (geom) tor, corp geometric format prin rotirea unei curbe închise; protuberanță, umflătură, convexitate, ieșitură (rotundă)
to some degree (*adv*) în oarecare măsură
toss a arunca, a azvârli; a scutura, a zgudui, a clătina; a legăna puternic; (d. valuri) a sălta, a legăna; a se mișca încoace și încolo; a se agita, a se bălăbăni; a se legăna încoace și încolo; (nav) a tanga, a sălta pe valuri; aruncare / azvârlire (în sus); zdruncinătură, zguduire; scuturare; distanță a aruncării
toss overboard (nav) a arunca peste bord
tot (metr, alim) unitate de măsură pentru volum de lichior: 1 tot (UK) $\cong$ 23,7 ml
tour (metr, ind) altă denumire pentru schimb în industria petrolului, având, de obicei, 8 ore

tovar

tovar (metr) unitate tradițională de măsură pentru masă, în Bulgaria: 1 tovar ~ 128 kg
tower weights (metr) sistem de unități de măsură pentru masă, în monetăria britanică medievală, bazat pe tower pound (pfund al Turnului Londrei, unde se afla monetăria): 1 tower pound ~ 349,91 g
total complet; general; întreg; total; sumă; absolut, deplin; categoric; a însuma, a face totalul; a totaliza; a aduna; a fi egal cu
total acidity (chim, T) aciditate totală
total acid number (chim, T) indice de aciditate totală
total alkalinity (chim, T) alcalinitate totală
total amount sumă / cantitate totală / globală
total angle of transmission (OM) unghiul total al transmisiei (Σ) (și pentru angrenaje conice, transmisii conice de fricțiune)
total aromatics (chim, T) hidrocarburi total aromatice
total attenuation (mec) mărime a amortizării, atenuare totală
total available alkali (chim) conținut total de alcalii
total base number (chim) indice de alcalinitate totală
total blast-nozzle area (met) secțiunea gurii de vânt (la furnal)
total break-time (TH, ec) timp total de întrerupere
total characteristic caracteristică totală / echivalentă / generală
total carbon (chim, met) carbon total / echivalent (atenție la contextul în care este utilizat)
total carburisation (met) cimentare / carburare totală
total connections (el) putere totală racordată; toate circuitele
total contact ratio (OM) grad de acoperire total (ϵ_p) (la angrenaje cu roți dințate cu dantură înclinată)
total correction (autom) corecție globală (totală)
total creep (met, OM) deformare prin fluaj
total derivative (mat) derivată totală
total differential (mat) diferențială totală
total drag (mec) rezistență totală / însumată
total draught laminaj total
total effect (mec, fiz) efect global / rezultantă (pentru forțe, vectori etc.)
total equation (mat) ecuație cu diferențiale totale / exacte
total exhaust energy (termo) energie totală la ieșire
total expansion / extension (met, mec) (a)lungire totală

total radiation pyrometer

total force (mec) forță rezultantă / totală
total hangover time timp de revenire în poziția inițială
total hardness of the water (chim) duritatea totală a apei
total hardening (met) călire / durificare totală
total head (hidr) înălțime / cădere totală (a unei coloane de fluid)
total heat (termo) căldură totală
total heat content (fiz, termo) conținut total de căldură, entalpie
total heat value (fiz, termo) putere calorifică superioară
total height of profile (metr) înălțime totală a profilului. (la profilometria suprafeței)
total increment creștere totală
total internal reflection (fiz) reflecție internă totală (fără refracție)
total interrupting time (TH, mas) durată totală de întrerupere
totality totalitate; întreg, întregime
totalisation totalizare
totalising scale (alim, constr, ind chim, metr) dispozitiv pentru cântărirea continuă a materialelor în vrac
totalizator totalizator
totalize a totaliza
totalizer totalizator
total latent heat (fiz, termo) căldură latentă totală
total length (constr) lungime de construcție / constructivă / totală
total lift (mec) forță ascensională totală
total load greutate brută; (mec, mas) încărcare totală, sarcină / rezultantă totală
total load at fracture (mec) sarcină rezultantă / totală de rupere
total loss (TH, ec) pierdere totală / globală
totally (*adv*) total(mente), în întregime; cu desăvârșire
totally bounded complet mărginit
totally continuous (mat) absolut continuu
totally enclosed complet (în)capsulat (și d. un motor electric, un rulment etc.)
total number număr / cantitate total(ă)
total operating time (TH, mas) durată totală de funcționare
total output (mec, ec) putere / producție totală, randament total
total pore volume (met, compozite) volumul total poros / al porilor
total porosity (met, compozite) porozitate totală
total pressure (mec) presiune totală
total production producție totală
total radiation pyrometer (metr, met, termo) pirometru cu radiație totală

total range

total range (metr) scală totală, domeniu total (și de măsurare)

total recall (psihologie) memorie perfectă, capacitate de a-și aminti clar / perfect toate amănuntele unei întâmplări

total reduction (met, plast) reducere totală (după câteva treceri, și la laminare, profilare); (OM) raport total de transmisie

total refrigeration (alim, termo) capacitate frigorifică nominală (în condiții standard)

total reservoir storage (alim, hidr, OM) capacitate totală a rezervorului

total resisting effort (mec, hidr, OM, ind chim, alim) rezistență totală la înaintare; efort total de rezistență

total rule linie de total

total sensitivity (metr) sensibilitate totală (la aparate)

total shrinkage (met, plast) contracție totală

total strain / tension (mec) tensiune totală

total solid concentration (alim, mediu, hidr, ind chim) concentrația totală de impurități dizolvate sau în suspensie (dintr-un fluid)

total tolerance (mas-un, OM) toleranță totală

total turnover (ec) cifră de afaceri totală / globală

total tuyère area (met) secțiunea gurii de vânt

total upset (mas-un) scurtare a pieselor prin refulare

total view vedere de ansamblu (desen tehnic)

total weight masă / greutate totală (atenție la context)

tote box (mas-un) ladă din tablă de oțel (pentru păstrarea și deplasarea pieselor într-un atelier mecanic); (*amer*) cutie, cutiuță; lădiță

tote up a trece în revistă, a înșira, a înșirui, a socoti

totter a se clătina; a se bălăbăni; a merge clătinaându-se; (d. o construcție) (și *fig*) a fi șubred, a fi gata să se prăbușească; clătinare; bălăbăneală

tottering care se clatină / se bălăbănește; șubred, dărăpănat; nesigur, instabil

tottering contact (el) contact intermitent

totterry care se clatină, (care este) pe punctul de a se prăbuși; care merge nesigur / clătinaându-se; instabil, nesigur, șubred

totting (mat) adunare, socoteală, total; sumă; totalizare; adițiune; punere la socoteală (a unor defecte); adunare a greșelilor; (mediu) adunare / strângere / colectare / recuperare a obiectelor reutilizabile / re folosibile din gunoarie, strângere a cârpelor / fierului vechi etc.

touch (mat) tangentă; contact; atingere; pipăit, simțul pipăitului; (*fig*) pecete personală, caracteristică, notă specifică; cașet; semn, indicație;

toughness

nuanță; acces, atac (al bolii); diferență mică; a atinge (cu mâna etc.); a ataca; a apăsa (pe sonerie etc.); a face să se atingă / ciocnească; a ajunge până la, a atinge; a da cu mâna de; (*fig*) a egala, a ajunge din urmă; a se măsura / compara cu; a pipăi; a avea de-a face cu; a impresiona, a face impresie asupra; a influența; a modifica; a produce un efect asupra; (*fig*) a se referi la, a aborda, a atinge (o problemă etc.); a privi (îndeaproape), a afecta, a atinge; a avea legătură cu; a contura; a marca; a retușa; a colora, a nuanța; (d. ger etc.) a vătăma, a ataca, a altera, a strica, a dăuna; (geom) a fi tangent la; a se atinge, a fi / a veni în contact; a se ciocni, a se lovi; ~ **at** (nav) a acosta la / în

touchable palpabil, pipăibil, care poate fi atins

touching atingere, contact(are), care (se) atinge / (se) ating; care se contactează

touching film peliculă de tușare (a contactului)

touching point (mat, geom) punct de tangență / de contact

touching up retuș(are); tușare; ajustare

touch-mark semnul / marca fabricantului (pe tacâmuri)

touch-needle (metr, met) ac de aur sau argint folosit ca etalon pentru testarea titlului aliajelor

touch-pitch (met) rafinat

touch spark (el) scânteie de (între)rupere (și la comutatoare, contractoare etc.)

touch-type electrode (met) electrod pentru sudare cu „electrod rezemat”

touch-up retuș, retușare; înviorare, îmbunătățire (a culorilor)

touch up (mas-un) a da / a face ultima șlefuire, a rectifica (tăișul) la piatra abrazivă, a finisa; a retușa, a face / a aduce unele retușuri; a lustrui, a da un nou lustru; a îmbunătăți, a înviora (culorile); (*fig*) a șlefui, a îmbunătăți, a ameliora

tough dur; tare, solid; rezistent; rigid; tenace; (*fig*) vigoaros, robust, rezistent, vânjos; încăpățânat, inflexibil; insistent, persistent; dificil, greu

tough at sub-zero (mec) tenace la rece / sub 0°C

tough copper (met) cupru laminat la rece / deformabil

toughen (materiale) a se întări; a se solidifica; (alim) a (se) învârtoșa (d. aluat, creme etc.)

toughener (ind chim) substanță pentru întărirea aliajelor / materialelor plastice / compozitelor

toughish cam tare / aspru / dur; cam greu / dificil / spinos

toughness (mec, OM) rezistență, compactitate, vâscozitate, tenacitate, reziliență; fragilitate; duritate, asprime; soliditate; rezistență, persistență; vigoare, forță; dificultate, greutate

toughness test

toughness test (metr, materiale) încercare de reziliență
tough-rubber sheating manta izolanță / izolație de cauciuc (dur / rigid)
tour (TH) schimb de lucru; călătorie, voiaj (de agrement); excursie, plimbare; cursă; turneu; rond, tur; rând (la serviciu); întoarcere, mișcare circulară; fel, procedeu, manieră; a călători, a voiaja, a face călătorii; a se întoarce, a reveni; a cutreiera, a colinda (o țară); a face un turneu prin (provincie etc.)
tourbillion (hidr) vârtej
tourmaline (minrl) turmalină (piatră semiprețioasă)
tourniquet ușă turnantă
tow cablu / odgon de remorcare / de remorcă; (nav) remorcher; remorcă, edec; (textile) fuior; deșeuri; câlți; (auto, nav) a remorca; **to take in** ~ (și *fig*) a remorca, a trage după sine; (*fig*) a fi condus / călăuzit, a fi purtat de acolo până acolo; a trage, a târî (după sine); a merge / a fi remorcat
towage (nav) remorcare, remorcă; tragere la edec
towage astern (nav) remorcare înapoi
towards (*prep*) spre, către, în direcția; față de, referitor la, privitor la, în legătură cu; pentru, în scopul de a; (temporal) aproape de, spre, către
tow a vessel (nav) a remorca o navă
tow away (auto) a remorca
tow-bar (auto) bară de remorcare
tow boat (nav) remorcher
tow cable (auto, nav) cablu de remorcare
tow coupling (auto) dispozitiv de remorcare
towed (auto) remorcat, tractat
towed carrier / vehicle (auto) remorcă
towed ship / vessel (nav) navă remorcată
towel prosop, ștergar; a (se) șterge cu prosopul
towelling (textile) material / pânză de prosop
tower turn; turlă; (constr, OM) suport, pilon, stâlp, coloană; (mil) turelă; (*fig*) sprijin, reazem, apărător, protector; tură (piesă la șah), a se înălța, a se ridica
tower bottoms (ind chim) gudroane, reziduuri de distilare
tower (building) crane (mas) macara-turn
tower dryer (met, alim, ind chim) turn / coloană / cuptor de uscare vertical
tower evaporation (alim, ind chim) evaporare / vaporizare în coloană
tower evaporator / concentrator (alim, ind chim) coloană / turn de concentrare
tower furnace (termo) focar cu turn; (met) cup-tor vertical
tower packing / filling (alim, ind chim) umplutură a coloanei

tow pole / rod

tower scrubber (ind chim, met) scruber, turn de spălare a gazelor
tower skirt (ind chim, OM) virolă (inferioară) a coloanei
tower washer (ind chim, mediu) coloană de spălare, scruber
tow-hook (auto) cârlig de remorcă
towing (auto) remorcare
towing crane (nav) macara de remorcat
towing device (mas) dispozitiv de remorcare
towing engine (nav) vinci de remorcă
towing gear (mas, nav) instalație de remorcare
towing hook (auto, mas) cârlig de remorcare / de tracțiune
towing hook (OM, mas) ochi / cârlig de remorcă / de tracțiune
towing rope (auto, nav) cablu de remorcare
town oraș; centrul orașului, centru, oraș; (*amer*) comună; urban, orășenesc; municipal; de oraș; citadin, de la oraș
town councillor / counsellor consilier municipal
town gas (ind chim) gaz de uz casnic / de oraș / de iluminat
town hall primărie
town mains (sistem de) canalizare a orașului; conductele principale dintr-un oraș
town management gospodărie comunală; urbanism, urbanistică; administrația locală
town mayor primar, președintele Consiliului municipal, districtual sau orășenesc
town planner (arhit) urbanist; sistematizator
town planning urbanism, urbanistică; sistematizare (a orașelor)
town water apă de conductă; apă din rețeaua urbană
tow packing (OM) garnitură de etanșare din câlți de cânepă
towing point (OM, nav, auto, mec) punct de aplicare a forței de remorcare
township (twp) (metr) diviziune teritorială, unitate tradițională pentru suprafață de teren, în US și Canada, pentru urbanizare, incluzând 36 de arii pătrate și drumuri de acces: 1 township (US) = 6 mile pătrate $\approx 93,24 \text{ km}^2$, 1 township (Canada) $\approx 95,00 \text{ km}^2$
tow linkage (OM, auto) armătură / piesă pentru cuplarea remorcii (la autovehicule)
town planning urbanism
township (metr) unitate de măsură pentru suprafață: 1 township = $93239571,972096 \text{ m}^3$
tow off a remorca
tow packing (OM) garnitură de etanșare din câlți (și de cânepă)
tow pole / rod (OM) bară de remorcat

tow-rope hoop

tow-rope hoop (OM) ochi de remorcă
tow ship / vessel (nav) navă-remorcher
toxic (chim, med) toxic
toxicity toxicitate
toxicological (med) toxicologic
toxicology (med) toxicologie
toxin (med) toxină
toz (metr) simbol pentru troy ounce, unitate tradițională pentru masă, pentru metale prețioase: 1 troy ounce $\cong$ 31,1035 g
t.p.i., tpi (threads per inch) (OM, metr) abreviere pentru „threads per inch” – numărul de spire pe un țol
T-piece / pipe (OM) teu (la conducte)
T plate (mas-un) placă cu secțiune în T
trace traseu; curbă; urmă (de picior); indiciu; (mec, fiz) traiectorie; semn, rămășiță; (*fig*) grăunte, urmă, pic (de adevăr etc.); făgaș, cărare, potecă; (punct de) intersecție; proiecție; a trasa; a urmări; a marca (cu substanțe); a schița, a desena; a scrie cu mîgălă; a copia (prin transparență), a calchia; a găsi urme / semne de; a urmări (în trecut)
traceable detectabil; decelabil; căruia i se poate da de urmă, care poate fi urmărit; care poate fi trasat / desenat / schițat
trace a fault a căuta un defect
trace amount (chim, fiz) cantitate infimă, marcatoare / indicatoare
trace curves a construi / a trasa o curbă prin puncte
trace elements (chim, fiz) elemente trasoare
trace information (c, inf) flux informațional
trace in full size (nav) a trasa (corpul navei sau elemente componente) în mărime reală
traceless fără urmă / urme, nedetectabil, care nu poate fi urmărit / trasat
trace of a line urma drepte, proiecție a drepte pe un plan de coordonate (și în desen tehnic)
trace of a plane urma unui plan (desen tehnic)
trace of a surface (geom) curba de intersecție a suprafeței cu planul coordonatelor
trace out a proiecta
trace press (alim, mas-un, plast) presă cu melc / de extrudare
tracer indicator, trasor; (mas-un) trasator, dispozitiv de copiat; urmăritor; instrument de desenat / tras linii; desenator; (mil) proiectil / cartuș trasor
tracer agent (chim) trasor, indicator (și radio-activ)
tracer contact (mas-un) contact al punctatorului
tracer finger deget sesizor, senzor, vîrf de testare / de palpate, trasor
tracer method / technique (fiz, metr) metoda atomilor marcați / trasatori

track chart

tracers (chim) trasori, marcatori, trasatori (indicatori ai deplasării aluviunilor și în metalurgie, în pereții furnalului pentru controlul grosimii lor)
tracer stylus (metr) palpator
traces (chim) elemente nedozabile
trachyte (minrl) trahit
tracing trasare; pichetaj; copiere pe hîrtie (prin transparență, calchiere, decalcare), punctare; schiță, desen; plan decalcat; înregistrare (a unui aparat); urmărire; (*adj*) (d. glonte, substanță) trasor; (chim) trasare / marcare
tracing cloth pânză de calc
tracing for troubles cercetare / căutare a cauzei avariei / penei / defectării
tracing paper hîrtie de calc / copiat
tracing point (mas-un) trasator
tracing table (mas) măsută de șablon (la mașina de frezat prin copiere)
tracing up plate (mas-un) placă / platou de îndreptat
track urmă (și de uzură, de zgîriere etc.); pistă de curse, autodrom; (mas, OM, nav) întinzător de lanț; (cf) linie / cale ferată, șină; ecartament, **double** ~ linie ferată dublă; (el) conductor de circuit imprimat; (inf) pistă, parte a unei memorii masive; (OM) cale, canal, șenilă (la tractor, la tanc etc.), glisieră; dără (de sânge etc.), urmă (de pași etc.); făgaș; drum, potecă, cărare; curs; traseu, traiectorie, direcție; (nav) rută regulată, trecătoare navigabilă îngustă, rotire a elicei, dără / urmă lăsată de vapor; (TH) șenilă, drumul unui tractor cu șenile; a urma; a urmări (o țintă); a se afla în sincronism; a descoperi, a scoate la iveală / lumina (pe baza unor urme); (d. vehicule) a avea un ecartament de; **lose ~ of** a pierde urma
trackage (mas-un, cf, met) (rețea de) cale ferată, șină; (*amer*) (cf) rețea feroviară
track alignment gauge (mas, auto, cf) dispozitiv de verificat alinierea roților
track arm (auto, mas) levier de comandă a direcției
track a target a urmări o țintă
track ball (c) bilă de mouse
track beam (mas, met) șină de rulare / de ghidare / de conducere
track block (OM) verigă, za (la lanț, șenilă etc.)
track boat (nav) șalandă de canal
track bolt (OM, cf) bolt de eclisă (și pentru îmbinarea șinelor), șurub de îmbinare
track chain (OM) șenilă
track chart (geogr, nav) hartă a căilor maritime / a rutelor navigabile

track clearer

track clearer (cf) curățător de cale
track-connecting tool / connective fixture (mas, OM) întinzător de lanț
track crossing (cf) intersecție a liniilor, trecere peste calea ferată
track curve (mec) traiectorie
track down a depista / a detecta defecte; a descoperi, a da de urma; a încolți
track drive sprocket roată dințată de antrenare a șenilei
tracked (mas, mil) cu șenile
tracked aggregate / plant utilaj pe șenile
tracked vehicle vehicul cu șenile / cu antrenare prin lanț
track excavator (mas) excavator pe șine
track gauge (cf) ecartament
track hopper (met, ind chim) pâlnie de încărcare
tracking autotransport, camionaj; (cf) montarea liniei ferate; trasare; urmărire; (autom) reglaj exact
tracking circuit (autom, mas-un) circuit de urmărire
tracking controller (autom, mas-un) regulator de al sistemului de urmărire / de copiere
tracking device for leaks (autom, hidr) circuit / dispozitiv pentru detectarea scăpărilor / scurgerilor (de gaze, fluide)
tracking down seat of interference / trouble (TH) localizarea defectelor / deranjamentelor
tracking error (autom, mas-un, metr) eroare de urmărire (din cauza întârzierii de răspuns), eroare de sincronizare
tracking point (mas-un) ac trasor, trasator
tracking symbol (c) simbol de urmărire (care indică coordonatele)
tracj laying (cf) montare a șinelor / căii / liniei; (auto) cu șenile
track-laying vehicle autovehicul cu șenile / cu antrenare prin lanț
trackless trolley (*amer*) (transp, el) troleibuz, (*fam*) troleu
track link (OM) patină de șenilă
track maintenance service (cf, met) întreținere a căilor ferate (și uzinale)
trackman (cf) lucrător de cale
track of bearing (OM) cale de rulare a bilelor de rulment
track of depression (alim, mas) traiectorie a depresiunii (și în ciclon)
track pin (OM) bolț de lanț
track plotter (metr, c) trasator, plotter
track put on rear wheels of trackwheel vehicles (auto) lanț antiderapant (pentru roata de tracțiune a vehiculelor)
track rail (cf, mec) șină (și de cale ferată)

tractor ditcher / ditching shovel

track rod (OM) bară de conexiune
track runway rail (mas, met) șină de rulare / de ghidaj / de conducere
track shoe (OM) element / sabot de șenilă, za (de lanț), verigă; gheată cu crampon
track spacing (cf) ecartament / spațiu dintre linii
track spike (OM) crampon (și de șină)
track spreader (OM) întinzător de lanț
track-type tractor (auto, mas) tractor pe șenile
trackwalker (*amer*) (cf) revizor de cale / linie
trackway (*amer*) v. **track** pavaj, caldarâm, parte carosabilă
track wheel (OM, cf) roată alergătoare / liberă (și la locomotive)
track width (cf) ecartament
tractability capacitatea / proprietatea de a fi tractat / maniabilitate; (și *fig*) maleabilitate
tractable maniabil; ușor de mânuit, maleabil; ușor de prelucrat; (*fig*) docil, supus, blând, maleabil
tractate tratat, lucrare (d. un subiect)
traction tracțiune; întindere; tragere; trefilare; (med) contracție, contractare; atracție; (*amer*) transport public / în comun
tractional (fiz, TH) referitor la tracțiune, de tracțiune
tractional load (mec) sarcină de tracțiune
tractional resistance (mec) rezistență la tracțiune
traction clutch (mas, OM) ambreiaj al mecanismului de deplasare / de ridicare (la macarale)
traction engine (cf) locomobilă, motor de tracțiune
traction flange (mec) bridă / inel de tracțiune / de tractare
traction force (mec) forță de tracțiune
traction motor motor de tracțiune
traction test test / încercare la tracțiune
traction wheel (TH, auto) roată conducătoare / de tracțiune
tractive (mec) de tracțiune, tirant
tractive force (mec) forță de tracțiune (și la cârligul de macara); (el, fiz) forță de atracție (magnetică)
tractive effort / force / load on starting (mas) efort / forță / sarcină de tracțiune la demaraj / la pornire
tractor tractor; tractor de sudare; (c, birotică) dispozitivul de deplasare a hârtiei la imprimantă; motor de tracțiune; (mas) instalație de tracțiune; echipament de tracțiune / remorcare
tractor cultivator (*agr*) tractor prășitor
tractor ditcher / ditching shovel (mas, constr) excavator cu cupă întoarsă (pentru șanțuri și canale înguste)

tractor drag bucket

tractor drag bucket (mas, constr) excavator cu cupă întoarsă
tractor-drawn tractat, tras (și de un tractor)
tractor-drawn bottom-dump trailer (agr, auto) remorcă cu descărcare prin fund
tractor driver / operator tractorist
tractor elevator (mas) elevator montat pe tractor
tractor loader (mas) excavator, autoîncărcător cu cupă
tractor revolving crane (mas) macara pivotantă pe tractor
tractor roller (OM) rolă / roată de șenilă
trade profesie (manuală); meșteșug; meserie; măiestrie, îndeletnicire; (ec) afaceri, comerț, negoț; tranzacție (comercială); **the** ~ (com) comercianți, furnizori autorizați, clientelă, clienți, cumpărători; (*amer*) material, stofă; (peiorativ) vechituri, zdrențe; (nav) călătorie cu destinație precisă; rută / cursă regulată; (minrl) steril, rocă sterilă, gangă; urmă, călcătură; direcție; drum, cărare, potecă; (fam) unealtă, sculă; magazin, trafic comercial; a face comerț; a transporta mărfuri (pe mare); (~ **in**) a face comerț (de, cu); (~ **with**) a face negustorie / afaceri cu, a face schimb de, a schimba cu; a negocia; comercial, de comerț; mercantil, negustoresc
trade agreement (ec) acord comercial
trade balance (ec) balanță comercială
trade bank (ec) bancă comercială
trade cycle (ec) alternare a perioadelor de prosperitate și criză, flux și reflux (al condițiilor economice)
trade discount (ec) scont comercial
trade disease (med) maladie / boală profesională
trade disputes (*pl*) conflicte industriale / de muncă / comerciale
trade edition ediție comercială / obișnuită
trade expensives (ec) cheltuieli administrative / de comercializare
trade-in (ec) cumpărarea unui bun de folosință îndelungată cu înapoierea celui vechi firmei producătoare și achitarea unei diferențe de preț sau schimbare a unui articol vechi cu unul nou
trade journal revistă de specialitate
trade-mark / name (TH, ec) marca fabricii, marcă înregistrată; semn distinctiv
trade mark punch (mas-un) poansonarea mărcii de fabrică
trade name v. **trade mark**, nume de marcă
trade off (ec) a face troc cu / schimb de; a schimba (prin bună înțelegere); a negocia / a vinde în compensație / contrapartidă
trade-off (ec) schimb în natură, troc; comerț / negoț în compensație / contrapartidă
trade plates (auto) numere auto provizorii, numere de atelier (folosite înaintea înscrierii în circulație)

traffic jam

trade price (ec) preț de gros / en-gros / cu ridicata
trader (ec) comerciant, negustor (angrosist); afacerist, om priceput la afaceri; (nav) vas comercial, navă care face curse regulate (pe aceeași rută)
trade representative (ec) atașat comercial
trade route rută comercială, drum comercial
trade school (edu) școală profesională, liceu industrial; școală de (arte și) meserii; școală comercială
trade show vizionare / prezentare (comercială) a unui film (în vederea achiziționării)
trade terms (TH, ec) condiții de livrare / de recepție
trade-union sindicat (muncitoresc)
trade unionism mișcare sindicală, sindicalism
trade unionist sindicalist; membru de sindicat
trading (ec) comerț, trafic; comercial, de comerț
trading capital (ec) capital comercial, fond de rulare / de rulment
trading company (ec) companie / societate comercială
trading down (ec) comerț cu produse ieftine și de calitate inferioară (pt. a asigura volumul de vânzări)
trading estate (arhit, ec) zonă destinată construcțiilor industriale și comerciale, zonă comercială; construcții pentru firmele industriale și comerciale; (*approx*) spații economice
trading house (ec) magazin universal, antrepozit, casă de comerț
trading in futures (ec) a face comerț la termen
trading port (nav, ec) port comercial
trading-post (ec) punct comercial
trading stamp (ec) cupon, tichet (de rabat / reducere) oferit clientului (pt. cumpărarea altor articole)
trading town (ec) oraș comercial
trading up (ec) comerț cu produse scumpe și de calitate superioară (pt. a asigura prestigiul firmei)
trading vessel (nav) navă / vas comercial(ă)
traffic trafic, exploatare, circulație; mișcare (a vehiculelor); **bewarw of** ~! atenție la circulație!; (ec) comerț; navigație comercială; negoț, comerț, trafic comercial; trafic / comerț ilicit / ilegal; comunicații; referitor la circulație
traffic accident accident de circulație
traffic circle (*amer*) (auto) sens giratoriu
traffic departament (cf) (serviciu) de mișcare; (inf, ind) serviciu de exploatare
traffic indicator (auto) indicator de circulație
traffic intensity intensitate a circulației (mărfurilor, informației etc.)
traffic jam (auto) ambuteiaj, blocare / gâtuire a circulației; încurcătură de circulație

trafficless

trafficless pustiu, gol, deșert; necirculat
traffic lights (*pl*) (auto) stop, semafor / semafoare pentru dirijarea circulației
traffic manager (*cf*) impiegat de mișcare; șeful biroului de mișcare
traffic officer agent de circulație
traffic sign (auto) semn / indicator de circulație
traffic ticket (*amer*) (auto) proces verbal de contravenție
traffic unit (**TU**) (metr, telecomunicații) altă denumire pentru erlang, o măsură adimensională pentru densitatea de trafic în telecomunicații: 1 TU este un apel-secundă pe secundă sau un apel-oră pe oră etc.
traffic violator contravenient la legea circulației
trajectory (fiz, mec) traiectorie, orbită
trajectory path track (mec) urma traiectoriei
T rail (met) șină / grindă în T
trail urmă, dâră (de sânge, fum etc.); pistă; drum, potecă, cărare; coadă, dâră de fum / de lumină; marcaj (pe munte); trenă, șir, rând, alai, procesiune; (bot) lăstar târător; a remorca; a se întinde; ~ **along** / **after** / **behind** a târi, a trage după sine; a sfida, a avea o atitudine de sfidare; a remorca, a urmări; v. **trace** a călca / a pași (pe iarbă etc.); a (se) târi (pe jos); a târi picioarele; a merge încet
trail behind (mas) întârziere (de fază), defazare (în urmă)
trailer remorcă (de camion, tramvai etc.); (auto) rulotă; (el) port-perie; (ec) reclamă (la sfârșit de program); (agr, biol) plantă târătoare / agățătoare; codaș, persoană care rămâne în urmă
trailer block (*c*) bloc adițional (al unei memorii)
trailer bogie (*cf*) boghiu purtător
trailer brake valve (auto) ventil / supapă al frânei de remorcă
trailer coupling (auto, OM) cuplaj de remorcă, dispozitiv de remorcare
trailer label (*c*) etichetă / marcaj / reper de oprire / de sfârșit (de program etc.)
trailer towing (auto) tractare de remorcă
trail flying bridge (mas) pod rotativ
trailing (mas-un) frecare a cuțitului la cursa de înapoiere; remorcat; din spate; târare, târire; atârănare, târare pe pământ; rămânere în urmă, decalaj; sfârșit / final neconcludent / în coadă de pește; încheiere neconvingătoare; lăsare baltă; care atârână / se târăște pe jos; care rămâne în urmă; rămas neterminat / în coadă de pește; care urmează să continue
trailing axle (mas, OM) osia din spate, osie purtătoare
trailing cable (TH) cablu suspendat

train of ideas / thought

trailing edge (el) curbă descendentă a amplitudinii (pulsăției etc.)
trailing lead (el, mas) cablu trenant / remorcat (pentru alimentarea utilajelor mobile acționate electrice)
trailing shaft (OM) prelungirea osiei
trailing wheel (mas, OM) roată alergătoare / condusă; roată liberă (nemotrice)
train (*cf*) (garnitură de) tren; (el, autom) tren de impulsuri; (met) tren laminor, linie de laminare; (OM) (tren de) angrenaj(e), transmisie cu mai multe angrenaje; trenă, suită; echipaj; șir, rând, lanț; înlanțuire; (*fig*) curs, mers; cale; (geogr) curs de râu; sanie; (edu) a (se) instrui, a învăța, a (se) pregăti; a (se) forma; a (se) educa, a face educație; a îndruma; a (se) exersa, a face exerciții; a (se) antrena; a (se) angrena; a califica, a stila (pe cineva); (agr) a dirija (creșterea unei plante), a trage pe spalier; a trage, a târi (după sine); a urmări, a urma (un filon)
trainable (edu) susceptibil, de educație / disciplinare; (d. un animal) care poate fi dresat
train diagram (*cf*) graficul trenurilor
train dispatcher (*cf*) dispecer, impiegat de mișcare
trained educat, învățat, instruit; calificat, cu experiență, versat, exersat, deprins; stilat
trained (in a profession) calificat (într-o profesie)
trainee (edu) elev la o școală specială; elev (al unui maestru); sportiv care se antrenează
trainer instructor, antrenor
train ferry (nav) feribot
train guard (*amer*) (*cf*) conducător / șef de tren
training (edu) instruire; învățământ (specializat); calificare; antrenare; formare (și profesională), pregătire, cultivare, exersare, perfecționare
training evaluation evaluarea calificării / specializării (personalului)
training school v. **teacher training college** (edu) școală profesională
training ship (nav) navă-școală
train load (mec) sistem de sarcini mobile, sarcină mobilă, aplicată în mai multe puncte
trainman (*amer*) (*cf*) muncitor feroviar; (*pl*) personalul trenului
train master v. **train guard**
train-mile (*cf*) milă parcursă (de un tren, ca unitate de măsură pt. traficul feroviar)
train of barges (nav) convoi de barje / de șlepuri, dană de șlepuri
train of events suită / înlanțuire / lanț de evenimente; concurs de împrejurări; context (situațional)
train of gears (mas-un, OM) sistem (tren) de angrenaje, angrenaj, tren de roți dințate
train of ideas / thought înlanțuire / lanț / suită / ordine de idei

train (of rolls)

train (of rolls) (met) linie de laminare
train of stands (met) caje de laminare în linie
train-oil (alim, iht) ulei / untură de pește
train rope cablu de remorcare
train service (cf) serviciu / birou de mișcare
train staff (cf) personalul trenului
train work (TH) angrenaj; mecanism de ceasornic (tren de angrenaje)
trait trăsătură, linie; caracteristică, trăsătură; particularitate, specific
tram tramvai, linie de tramvai; roabă; (mas-un) șubler de trasat; (met) vagonet, cărucior; (textile) fir de mătase dublu răsucit; a duce / a transporta cu tramvaiul
tram car vagon de tramvai
tram driver manipulant, vatman
tram line linie de tramvaie; șină de tramvai
tramlines (met, plast) dungi / urme longitudinale (defect de laminare)
trammels (mas-un, metr) șubler de trasat
tram rail (met, transp) șină de tramvai
tramroad (*amer*) v. **tramway** (met, cf) linie de vagonet
tramway (transp) linie de tramvai, tramvai
tranche (ec) tranșă, porție, cotă (de venituri, acțiuni etc.)
tranquil flow (hidr) curgere liniștită
transact (ec) a negocia, a trata (o afacere); a se tocmi pentru; a încheia, a executa, a îndeplini; a face (treburi etc.); ~ **with** a face afaceri cu, a perfecta tranzacții cu
transaction (ec) tranzacție; afacere; operație comercială; negociere, conducere a afacerilor; gestiune; efectuare, încheiere, îndeplinire (a unor treburi); (*pl*) procese verbale, acte, lucrări (ale ședințelor unei academii etc.)
transactor (ec, pol) negociator, persoană care încheie / face o tranzacție
transaxle (auto) schimbator de viteze
transaxle forks (auto) furcile schimbătorului de viteze
transaxle shift lever (auto) mâner al schimbătorului de viteze
transcend a depăși (limitele), a trece (dincolo) de; (*fig*) ~ **in** a întrece, a depăși într-o privință; a fi superior, a se ridica deasupra celorlalți, a excela
transcendental equation (mat) ecuație transcendentă / transcendentală
transcontinental transcontinental, care traversează continentul (de la un capăt la altul)
transcribe a transcrie, a copia; a reproduce (o stenogramă); (lingv) a transcrie fonetic
transcriber traducător, copist, persoană care transcrie

transfer chain

transcript copie, transcriere (și a unei stenogramme); reproducere
transcription transcriere, copiere, copie; reproducere, transcripție
transcrystalline (met) intercristalin
transcrystalline corrosion (chim, met) coroziiune transcrystalină / intercristalină
transducer (autom, el, metr) traductor, convertor; captator; (OM) organ de transmisie / de transfer; (fiz, el, TH) convertizor, dispozitiv de transformare a variațiilor unei mărimi în variații ale alteia
transducer losses (autom, el, metr) pierderi prin / în traductor
transducer pulse delay (autom, el, metr) întârziere a semnalului între intrarea și ieșirea din traductor
transect a tăia, a secționa; a face o secțiune în
transection secțiune, tăietură
transfer (autom, mat) transfer, trecere, mutare; schimbare; deplasare; transformare; salt, transmitere, translație; (inf) mutare / transferare a datelor, lansare forțată în execuție a unui program; (jur) remitere, predere, transfer, transmitere, (act de) cedare / de cesiune; (bilet de) transbordare / corespondență; (edu) mutare (în altă clasă etc.); calchier, copiere; transpunere (a unui desen, a culorilor); (*pl*) abțibilduri, poze de copiat; (ec) transfer, virament, a vira o sumă; (nav) transbordare, a transborda; a transporta; a transfera, a deplasa; a muta; (jur) a remite, a transmite, a transfera, a preda; a calchia, a copia, a transpune (un desen etc.)
transferability transmisibilitate, caracter transmisibil; posibilitate de transferare / mutare / deplasare; capacitatea de a fi transferabil
transferable transferabil, transmisibil; (jur) negociabil, care poate fi cedat / cesionat; (ec) care poate face obiectul unei tranzacții; transportabil; susceptibil de calchier / copiere / decalcare / transpunere
transfer account (ec) cont de virament
transfer arm (mas-un) pârghie de transport al piesei de la un ax la altul (la strungul automat)
transfer bin (alim, met) pâlnie / siloz de transfer
transfer book (ec, jur) registru de transfer al / de transferare a proprietăților, acțiunilor etc.
transfer box (OM) cutie intermediară de viteze, transmisie intermediară
transfer car vagonet / cărucior de alimentare / de transferare / de transport (a pieselor mari)
transfer chain (mas, OM) lanț de transport, transportor cu lanț

transfer company

transfer company (*amer*) societate de transport care asigură transbordarea pasagerilor (între gări apropiate etc.)

transfer contact (el, autom) contact de comutare / de basculare / cu două poziții

transfer container (ind chim, alim) rezervor / cisternă de transfer; (nav) container de transvazare

transfer crane (mas, nav) macara de transbordare

transference (jur, ec) transmitere, transferare, cedare (a unei creanțe etc.)

transfer gantry (mas) macara-capră, macara portal

transfer gear (met) mecanism de transfer al semifabricatelor (și cu angrenaje)

transfer ladle (met) oală pentru transportul / transferul materialului topit / a metalului lichid

transfer lag întârziere; timp mort de transmisie / de transfer

transfer line (TH) linie automată de producție

transfer / transition motion (mec) translație

transfer mould (met, plast) matriță de formare prin transfer

transfer moulding (met, plast) formare / presare / turnare prin transfer

transfer of energy (mas, fiz) transfer de energie

transfer of force (mas) transmisie de forță

transfer of heat (termo, met) cedare / schimb / transfer / transmisie de căldură

transfer of metal (met) transfer de metal (și topit)

transfer order (ec) dispoziție de transfer / de virament

transfer paper hârtie de calc; document / act scris pe hârtie de calc; copie; (poligrafie) hârtie litografică

transfer pipe (mas, OM, hidr) conductă / țeavă de transfer al fluidului

transfer plunger (alim, mas-un, hidr, OM) piston / plunjer de transfer

transfer rate (TH, autom, c) viteză de transfer

transfer ratio raport / factor de transfer

transfer reaction (chim) reacție de creștere a catenei

transfer relay (el) releu de transfer / comutator (și intermediar)

transferer transmițător; v. **transferor**; (poligrafie) muncitor litograf

transfer resistance (el) rezistență de trecere / de transfer

transferring (TH, ec) transfer; cedare; virament

transfer roll (met) cilindru de avans; (OM) rolă de transportor; (alim, plast) valț de transfer

transfer service serviciu de legătură / transbordare / de mutare / de transferare

transfer switch (el) comutator / întrerupător de derivație

transformer welder

transfer table (mas-un) cărucior, platformă mobilă (la nivelul pardoselii); (cf) (*amer*) transbordor

transfix a străpunge, a perfora; a imobiliza, a paraliza

transfixion străpungere, perforare; (TH) imobilizare, paralizare

transform (mat) rezultat / produs al transformării, imagine, reprezentare, transformată; a schimba; a prefăce; a reprezenta; a reconstrui; a aplica; a metamorfoza; a reforma, a reorganiza; (chim, fiz) a converti, a transmuta, a transforma

transformable transformabil, care poate suferi schimbări / transformări structurale; (el) convertibil; susceptibil de transformare / reformare

transformation (ec) convertire; conversie; (mat) transformare, aplicație, reprezentare; (fiz) schimbare de formă; (met) transformare (de fază); prefăcere, modificare, reformare; reformă, reorganizare; (chim) transmutație; metamorfoză

transformation apparatus (autom, metr) aparat / dispozitiv de transformare

transformation of coordinates (mat) transformare de coordonate

transformation of energy (met, mec, chim) transformare de energie

transformation point (met) punct de transformare, punct critic / de oprire a unui proces

transformation range (met) domeniu / interval de transformare, zonă critică

transformation ratio (mas, OM) raport de transmitere

transformation temperature (met) temperatură de transformare

transformative transformativ, transformațional; referitor la transformare sau convertire; care se poate transforma / schimba; v. **transform**

transformed beta (met) structură beta transformată (la aliaje metalice)

transformer (el) transformator

transformer booster (el) transformator ridicător de tensiune

transformer coil (el) bobină de transformator

transformer oil (el, T) ulei de transformator

transformer plate / sheet / stamping (el) tolă de transformator

transformer ratio (mas) raport de transmitere, raport de transformare

transformer-sheet steel (met, el) oțel de tole (pentru transformatoare)

transformer station (el) stație de transformare

transformer welder (el, met) transformator de sudură

transforming

transforming (TH) (proces de) transformare, modificare comutare, transvazare; care (se) transformă / modifică / schimbă

transfuse (alim, plast) a injecta; a face o transfuzie (și de sânge); a traversa; ~ **with** a îmbina cu, a impregna cu; (*fig*) a insufla, a inculca, a transmite, a inspira

transfusing, transfusion (med) transfuzie; transvazare; (med) injecție intravenoasă; (*fig*) insuflare, inculcare, transmitere

transgranular corrosion (chim, met) coroziune intergranulară

transgress a depăși (atribuțiile, competența); a acoperi; a încălca, a viola, a nu respecta; (jur) a contraveni la lege; a (în)călca legea / regulile / convențiile; a greși

transgression depășire, exces; (jur) infracțiune, încălcare (a legii etc.); contravenție, greșală

transgressive (jur) culpabil, vinovat (de un delict sau contravenție), vinovat care dovedește o vină / vinovăție

transgrid action (fiz) penetranță, factor de pătrundere

transient (fiz, chim, el, mec) (fenomen / proces) tranzitoriu / momentan / de scurtă durată; trecător, pasager, efemer; vremelnic; întâmplător, accidental, ocazional; (*amer*) în tranzit; (el) supratensiune / supracurent inițial(ă); (TH) șoc de conectare; (*amer*) pasager, trecător / în tranzit; (TH) tranzitoriu

transient behaviour regim de tranziție / instabil, comportare instabilă

transient component (chim) componentă volatilă / de tranziție / intermediară (instabilă)

transient creep (met, plast) fluaj tranzitoriu, curgere tranzitorie

transient current / flow (hidr, T) curgere tranzitorie, curent tranzitoriu

transient distribution (hidr, termo, T) distribuție nestaționară / în regim tranzitoriu

transient effect / phenomenon (fiz, TH) efect / fenomen tranzitoriu

transient fault (TH) defect cu dispariție spontană

transient function (mat, mec, el) funcție de șoc, funcția delta a lui Dirac

transient heat flow (termo) transfer de căldură în regim tranzitoriu / nestabilizat

transient moment (mas, mec) moment caracteristic regimului tranzitoriu

transient period (fiz, autom, mas, TH) perioadă de tranziție (și d. un regim de funcționare)

transient process (fiz, chim, TH) proces tranzitoriu / nestaționar / de tranzit

transient protection (el, TH) protecție împotriva supratensiunii / a proceselor tranzitorii

transition zone

transient stage / state (fiz, TH) stare tranzitorie / intermediară / compusă / nestaționară

transient time (fiz, autom, TH) perioadă tranzitorie, timp de stabilizare

transient voltage (el) supratensiune, tensiune tranzitorie, tensiune de șoc

transinformation (c, inf) informație transferată / transmisă

transire (ec) autorizație vamală pentru tranzitarea unor mărfuri

transistor (electr) tranzistor

transit tranzit, trecere, traversare; parcurs; trecere la meridian; (fiz) derivă, deplasare, decalaj; **in / for** ~ în / de tranzit; transport, pasaj, traversare; drum; a parcurge; a tranzita, a traversa; a trece; (mat) a intersecta, a străpunge

transit compass (fiz, metr) teodolit cu busolă

transit duty (ec) taxă de tranzit

transit failure blocare a tranzitului

transit freight încărcătură în tranzit

transition tranziție; transformare; transfer; trecere; discontinuitate; salt; evoluție; schimbare; perioadă / etapă / stadiu de tranziție; caracter intermediar, modulație; (fiz) schimbare a stării

transitional de tranziție / trecere; (cu caracter) intermediar

transition curve (cf, hidr) curbă / linie de racordare; (mat, av) curbă de trecere

transition fit (mas-un, OM) ajustaj intermediar / aderent

transition flow (hidr) curgere tranzitorie

transition form / shape formă de tranziție / intermediară

transition function (mat) funcție de transfer

transition heat (chim, met) căldură de transformare

transition lattice rețea de tranziție / instabilă

transition / transfer motion (mec) (mișcare de) translație

transition piece (mas, OM) piesă de tranziție / de racordare / intermediară

transition point (met) punct de tranziție / de separație / de trecere

transition range interval de tranziție

transition stage stare tranzitorie / de tranziție / nestaționară

transition steel (met) oțel de tranziție

transition temperature (met, chim) temperatură / interval de tranziție (și în care reziliența se modifică brusc)

transition time (fiz) timp de parcurs al electronilor; timp de tranziție / de propagare

transition zone (constr, materiale, met) zonă de tranziție (a compoziției, granulației, proprietăților etc., în materiale) (și la sudură, zona între materialul de bază și cel de adaos)

transitiveness / transitivity

transitiveness / transitivity (fiz) transitivity
transitory tranzitiv, tranzitoriu; v. **transient**
transitory regime (TH, mas) regim tranzitoriu
transit path (mas, mas-un) ghidaj
tranzit permit (ec) document de tranziție (al mărfurilor)
transit time (autom, T, met, metr) timp de tranziție / de tranzit / de propagare / de trecere / de întârziere (între intrare – ieșire)
tranzit visa viză de tranzit (pe pașaport)
translatable traducibil, care se poate traduce (un text, un semnal etc.)
translate a traduce, a tălmăci; a face o traducere / tălmăcire; ~ **as** a interpreta ca; a înțelege; a lua (drept / ca); a metamorfoza, a schimba, a transpune; (ec) a descifra, a decodifica; (mec) a imprima unui corp o mișcare de translație; (inf) a transla, a schimba forma datelor; (TH) a face translația, a imprima / a da o mișcare de translație; (TV) a retransmite, a relua; (*fam*) a transforma / modifica (hainele etc.), a cârpi, a recondiționa
translation (fiz, TH) (mișcare de) translație; (met) dislocare paralelă; (inf) convertire / translatare a datelor; traducere; interpretare; lucrare tradusă, versiune; descifrare; decodificare; explicare, explicație; (TV) retransmisie, reluare
translational referitor la traduceri; de traduceri; (TH, fiz) de translație
translational motion (mec) (mișcare de) translație
translation by amount transfer cantitativ; decalare, deviație (cu o anumită cantitate / valoare)
translation motion / movement (fiz, mec, TH) mișcare de translație
translation surface (TH, mec, T) suprafață de translație
translator (autom, el) traductor / convertor analogic-numeric; (inf) program de convertire a instrucțiunilor dintr-un limbaj în altul; (TV) aparat de retransmitere / reluare
translatory motion / shift (mec) (mișcare de) translație
translatress traducătoare; translatore
transliterate (autom) a converti, a traduce (un semnal)
translocation deplasare, mutare din loc în loc; dislocare; (bot, agr) deplasare a substanțelor în organismul plantei
translucence, translucency (fiz) transluciditate; caracter diafan / translucid; transparență
translucent (fiz, plast) translucid, transparent
translucid v. **translucent**
transmigrant migrator; aflat în tranzit; care străbate o țară; sărîn / persoană care străbate o țară în tranzit (în drum spre alta); turist în tranzit

transmission pulley

transmigrate (fiz, TH) a emigra, a migra dintr-o țară în alta; a migra (și printr-un material)
transmigration transmigrație
transmissibility (fiz) transmisibilitate
transmissible transmisibil
transmission (mas, OM) transmisie (mai ales mecanică, și reductor), angrenaj, reducere; (radio) emisie, transmisie; emisiune
transmission band (mas, OM, radio) bandă de transmisie
transmission / strap (OM) curea de transmisie
transmission cable (el) cablu de transportat energie electrică
transmission case (mas-un, OM) carterul / carcasa cutiei de viteze / a reductorului; (TH, auto) cutie de transmisie
transmission chain (OM) lanț de transmisie
transmission control lever (mas-un) pârghie de comandă a cutiei de viteze / a transmisiei
transmission drive (mas) acționare prin transmisie, transmisia principală / de acționare
transmission dynamometer (metr) torsiometru, dinamometru (atașat unei transmisii)
transmission efficiency (TH, mec) randament de transmisie
transmission fabric (textile, OM) țesătură / țesături pentru curele de transmisie
transmission gear (mas, OM) transmisie cu angrenaje
transmission gearbox (mec, OM) cutie de viteze
transmission gear case (mas-un, OM) carcasă de angrenaje, carterul cutiei de angrenaje
transmission gear(ing) (OM) transmisie cu angrenare (fără a specifica dacă este reductoare sau multiplicatoare)
transmission housing (OM) carcasa cutiei de viteze / transmisiei cu angrenaje
transmission line (el) linie electrică, linie de înaltă tensiune; (TH) transmisie complexă, transmisii în linie
transmission lock (mas-un) fixator / siguranță a cutiei de viteze
transmission lubricant (mas, T) lubrifiant pentru mecanisme de acționare / transmisii
transmission mechanism / machinery (OM) (mecanism de) transmisie
transmission main shaft (OM) arborele principal de transmisie
transmission loss (TH, mas, OM, T) pierderi într-o transmisie (mecanică, de semnal etc.)
transmission of load (mec) transmitere de sarcină / de putere
transmission oil (OM, T) ulei de transmisie
transmission pulley (mec, OM) roată de transmisie (și de curea)

transmission ratio

transmission ratio (OM) raport de transformare / de transmite; (el) raport de transformare
transmission rod (mas) bară de transmisie
transmission rope (mas) cablu de transmisie
transmission shaft (OM) arbore de transmisie / de reductor
transmission-speed (fiz, chim) viteză de propagare (a unui proces / fenomen)
transmission-speed of brake action (OM) viteză de propagare a frânării
transmission time (autom, TH, mas) timp de propagare / de transmite / de tranzit
transmission unit (fiz) unitate de transmisie a sunetelor; (*approx*) decibel; (OM) sistem mecanic / unitate / subansamblu cu transmisie
transmissive transmițător, care transmite; transmis, transmisibil
transmissivity (fiz) permeabilitate; transmisivitate
transmit (el) a transmite; a emite; a radio; (inf) transfer al informației; a conduce, a face să treacă (curentul electric etc.); (radio) a transmite, a emite; a difuza; (jur) a transmite ca moștenire / pe cale ereditară, a lăsa moștenire
transmittable transmisibil, care poate fi transmis / înmănat; (jur) transmisibil, transferabil; care poate fi transmis / cedat altei persoane
transmitted load (mec) sarcină indirectă / propagată
transmitter traductor, (fiz) emițător, transmițător; telecomandă; mediu de propagare / de transmite; sesizor; expeditor; manipulator; microfon; (radio) post / stație de radio / emisie
transmitter centre cover (auto) capacul central al telecomenzii
transmitter key telecomandă
transmitter-receiver v. **transceiver**
transmitting aerial (radio) antenă de emisie
transmitting tower turn de transmisie
transmutation transmutație; transformare, conversi(un)e, convertire; schimbare, modificare
transmute a transmuta; ~ **into** a transforma, a preface, a schimba în
transmuter (chim etc.) agent / element / factor de transmutare / transmutație; element / factor / agent de transformare
transnational (*adj*) transnațional, supranațional, care depășește granițele / limetele naționale (d. societăți, trusturi internaționale); v. **transnational company**
transnational company / **corporation** (ec) societate transnațională, concern / trust transnațional / multinațional / internațional
transom (**bar**) (constr) bară, riglă, traversă, tronson; (nav) cadru transversal de etambou,

transportation loss

osatură pupa; bară transversală; (arhit) impostă; (nav) oglinda / cadrul pupei
transonic (fiz, av) supersonic, transsonic, referitor la viteze apropiate de cea a sunetului
transparence, transparency (fiz) nebulozitate, transparență; (metr) calitate a unui aparat de măsură de a nu altera valoarea mărimii măsurate; limpezime, claritate; (hârtie) transparentă; (c) transparență a fondului unei imagini
transparent transparent; străveziu; (*fig*) evident, clar, transparent, vizibil, diafan; inefabil; sincer, franc, deschis, neprefăcut
transparent drawing paper hârtie de calc
transparently (*adv*) (în mod) transparent, în transparență; (*fig*) (în mod) vizibil / evident / clar / transparent; în mod inefabil; (în mod) sincer / deschis / franc, fără prefăcătorie
transparentness v. **transparency**
transparent packing (alim, plast) ambalaj transparent
transparent plate (fiz, metr) placă transparentă
transpire a transpira, a asuda, a năduși; (d. un secret etc.) a se afla, a deveni de notorietate publică; a se strecura, a se furișa; a se infiltra; a elimina prin transpirație, a exuda
transplant a transplanta; (*fig*) a muta, a transfera, a strămuta; (med) a grefa, a transplanta; a face grefe / transplanturi; a se preta la transplantare; (agr) puiet transplantat; (med) transplant, grefă, transplantare
transponder (radio) dispozitiv de recepție-transmisie automată
transport transport, transportare; cărașie; (ec) livrare; (nav) vas de transport; a transporta; a duce, a căra; v. **transplant**
transportability posibilitate de a fi transportat / cărat / deplasat; transportabilitate
transportable deplasabil, transportabil; ușor de transportat / cărat; portabil; portabil; care poate fi transportat
transportation transport; v. **transport**; mijloc de transport; (*amer*) speze de transport; foaie de drum; bilet de călătorie
transportation bucket (met) cupă de transport
transportation cost (ec, transp) cost (mai rar preț) al transportului
transportation device (TH) dispozitiv de transport (și la mașini-unelte cu magazie de scule)
transportation haulage equipment instalație de transport de ridicare
transportation insurance (ec) asigurare contra riscurilor de transport
transportation loss (ec, TH) pierdere de / la transport

transportation means

transportation means mijloace de transport
transport box (OM, TH) container
transport charges v. **transportation**
transporter (mas, transp) transportor, conveyor, bandă transportoare; antreprenor, agent de transport / cărauşie
transporter bridge (nav, constr) pod de transbordare
transport facilities (TH, transp) utilităţi / mijloace de transport (şi într-o hală)
transporting appliance utilaj de transport
transporting bridge (TH, mas) pod rulant / de transport
transport line linie de transport
transport screw (OM, alim, ind chim) şurub / melc transportor
transport service (ec) serviciu de expediţie / de transport
transport unit (mas) utilaj de transport
transport vessel v. **transport**; (nav) navă de transportat mărfuri
transport worker (ec) muncitor din transporturi; funcţionar la o întreprindere de transport; funcţionar din transporturi
transpose (mat) a transpune, a permuta, a trece un termen dintr-o parte în alta a semnului egal (cu semn schimbat); a modifica, a schimba (ordinea etc.); (muz) a transpune; a transcrie
transpose (of a) matrix (mat) transpusa unei matrici
tranposing repaginare; transpunere; transmutare
transposition repaginare; (mat) transpunere, transpoziţie, (per)mutare; strămutare, schimbare; inversiune, trecere; trecerea unui termen dintr-o parte în alta a semnului egal (cu semn schimbat); schimbare de poziţie (şi de linii electrice, cabluri etc.)
transposition point (el, OM, hidr, mas) punct de suprapunere / de încrucişare (şi a liniilor electrice, a conductelor etc.)
transship (nav) a transborda; a face o transbordare
transshipment (nav) transbordare
trans-sonic v. **transonic**
transuranic (chim, fiz) (d. un element chimic) transuranic, cu număr atomic / greutate atomică superioară uraniului
transversal transversal, oblic
transversal extruder head (mas-un) cap de extrudare montat în unghi drept faţă de axul principal al maşinii
transversal forging (met) forjare / refulare perpendiculară pe direcţia fibrajului
transversal planer (mas-un) maşină de rabotat transversală (şeping)

transverse joint

transversal waves (fiz) unde transversale
transverse (cf, mec, constr) transversă, linie transversală, oblic
transverse arch kiln (met) cuptor continuu cu camere
transverse v. **transversal**
transverse axis (OM) ax(ă) transversal(ă)
transverse base pitch (OM) pasul frontal pe cercul de bază (la dantură înclinată) (p_{bt})
transverse base thickness (OM) grosime a dintelui pe cilindrul de bază în plan frontal (s_{bt}) (la roţi dinţate cu dantură înclinată)
transverse beam (mec, constr) grindă / bară transversală, transversă; grindă de coamă
transverse bending resilience (mec) deformaţie remanentă la încovoiere / transversală
transverse-bending test probă / test / încercare de încovoiere transversală
transverse bulkhead (nav) perete despărţitor transversal
transverse contact ratio (OM) grad de acoperire în plan frontal (ϵ_α) (la roţi dinţate cu dantură înclinată)
transverse contraction (met, plast) contracţie transversală
transverse crack (met) crăpătură transversală
transverse cross (-)bar (mas-un, constr) transversă, bară / grindă transversală
transverse diameter (OM) diametrul secţiunii transversale
transverse expansion (mec) dilatare / dilataţie transversală
transverse facial crack (met, plast) crăpătură / fisură transversală de suprafaţă
transverse fillet weld (met) cusătură frontală (în sudură) / cu umplere a rostului prin mişcare transversală a electrodului faţă de lungimea cusăturii
transverse force (mec, OM) forţă tăietoare / de forfecare
transverse frame (nav) coastă-cadru (varangă, coaste laterale şi grinda punţii)
transverse joint (met, OM) îmbinare transversală, rost transversal
transverse lap (met, plast) cută / încreţitură transversală (şi defect de laminare)
transverse load (mec) sarcină transversală
transversely v. **transversally** (*adv*) (în mod) transversal
transversely corrugated ondulat transversal
transversely jointed chain (OM) lanţ cu articulaţie în cruce
transverse joint (met, OM) îmbinare transversală, rost transversal

transverse magnet

transverse magnet (fiz, el) magnet cu poli laterali

transverse module (OM) modul frontal (la roți dințate cu dinți înclinați) (m_t)

transverse motion / movement (mas-un) avans transversal; (mec) mișcare transversală / perpendiculară (față de o linie / axă de referință)

transverse oscillation (mec) oscilație transversală

transverse pitch (OM) pas transversal (al nituirii); pas frontal (p_t) (la roți dințate)

transverse planing machine (mas-un) șeping

transverse prestressing (mec) precomprimare / pretensionare transversală

transverse pressure angle (OM) unghi de angrenare în plan frontal (α_t) (de obicei pe cercul de divizare)

transverse pressure angle at a point Y (OM) unghiul de angrenare / de presiune în punctul Y (α_{Yt}) în plan frontal, unghiul frontal de angrenare în punctul Y al profilului (dintelui) (la dantură cilindrică, înclinată)

transverse profile (OM) profil transversal; profil în plan frontal

transverse rib (OM) nervură transversală

transverse rigidity (mec, met) rigiditate transversală / perpendiculară pe direcția de laminare

transverse sampling (met, plast) prelevare a probei pe direcția transversală (și la laminare)

transverse section (OM) secțiune transversală / frontală / perpendiculară pe axa roții dințate

transverse slide (mas-un) sanie transversală

transverse space width (OM) spațiul / golul între dinți în plan frontal (e_t)

transverse spring (OM) arc transversal

transverse strain (mec) dilatație / deformare transversală

transverse strength (mec) rezistență la lunecare / la forfecare

transverse stress (mec) efort / tensiune de încovoire (mai rar)

transverse surface (OM) suprafață frontală (și la roți dințate / de fricțiune etc.)

transverse system ship (nav) navă cu osatură transversală

transverse table (cf) platformă rulantă, transportor de vagoane

transverse tangent length (OM) lungimea (cota) peste N dinți, pe direcție frontală pe dinte / în plan frontal (W_{nN})

transverse test (met, plast, metr) probă / test / încercare de încovoire (pe direcție transversală a fibrajului sau a laminării)

transverse testing machine mașină de îndoit (pentru încercări)

traumatism

transverse test specimen epruvetă transversală / de încercare la forțe transversale sau la încovoire

transverse tooth thickness (OM) grosime a dintelui în plan frontal (s_t)

transverse trim (auto) structură

transverse vibration (mec) vibrație transversală

transverse wave (fiz) undă transversală (care vibrează perpendicular pe direcția propagării)

trap cursă, capcană; laț; trapă, chepeng; captator, captor, separator, ușă de aerare; (OM) închizător, clichet; (met) sifon (la turnare), tub de drenaj, obturator; ~-**door** trapă; (inf) deviere, oprire a unui program și lansare a unui program de depanare / de tratare a devierii; (fiz) dislocație, monoclină, monoclină; (geol) piatră / rocă șistoasă; piatră (șistoasă) pentru drumuri; a prinde în capcană / cursă / laț, a instala capcane în (pădure etc.), a capta; a colecta; (TH, hidr) a prevedea cu sifon, a bloca (o particulă, o mișcare etc.); (*fig*) a întinde o cursă; **set a ~** a întinde o cursă

trap circuit (autom) circuit de blocare

trap door (OM, ind chim) trapă de vizitare, ușă-ghilotină, trapă, chepeng

trapeze (geom) trapez

trapezium; trapezoid (geom) trapez, patrulater oarecare

trapezoidal trapezoidal, în formă de trapez

trapezoidal belt (OM) curea trapezoidală

trapezoidal thread (OM) filet trapezoidal

trapezoidiform trapezoidal

trapped oil / lubricant (OM, T) ulei colectat / captat

trapped oxide (met) incluziune de oxid

trap (separating) vessel (termo) oală / vas de condens(at), separator, cursă, capcană, trapă, captator (de condens)

trapped slag (met) incluziune de zgură

trappy v. **treacherous**; primejdios, periculos

trash (TH) rebut; rămășițe; gunoi, brăc; resturi de crăci sau trestii; fără valoare; ratat, nimic, zero, obiect fără nici o valoare / importanță; vechituri; (bot) ramuri ale unui copac

trash can (*amer*) cutie / ladă de gunoi

trashiness lipsă de valoare, valoare mică

trash rack (mec) grătar (la priză)

trash-rack bar bară a grătarului de reținere

trashy de nimic / duzină; fără valoare; (ec, TH) de proastă calitate

trass (minrl) tras, tuf vulcanic, folosit la fabricarea cimentului

trauma, (pl) traumata (med) traumă, traumatism

traumatism v. **trauma**

travel

travel călătorie, voiaj; (constr) drum, galerie; trecere; pasaj; (mas, mas-un, mec) avans, cursă, deplasare, mișcare, traiectorie, elongație; (TH) circuit; a călători, a face o călătorie; a se mișca, a se deplasa; (fiz) a migra (electroni, atomi, dislocații etc.); a se propaga, a se răspândi; a parcurge, a străbate (un ținut etc.); a împinge înainte; a aluneca,

travel agency agenție / birou de voiaj / turism

travel agent birou turistic / de turism; agent / persoană care ține un birou de voiaj / turism

travel bureau v. **travel agency**

traveller (mas) pod rulant, macara rulantă / mobilă; (OM) roată / rolă alergătoare; călător; voiajor; pasager; (ec) comis voiajor; voiajor comercial; cursor (la rigla de calcul)

traveller's cheque (ec) cec de călătorie

travelling călătorie, care călătorește; (mec) mișcare, deplasare; care se mișcă / deplasează, mobil, deplasabil, ambulant

travelling apron (OM) bandă de transport la conveyer, masă de transport / transportoare

travelling band conveyer (mas) transportor cu bandă

travelling-belt screen (alim, agr, ind chim) sită cu benzi

travelling-bracket crane (mas) macara-consolă rulantă, pod rulant cu macara

travelling-bridge (mas) pod rulant

travelling crab (mas) cărucior de macara

travelling crane (met, transp) macara mobilă, pod rulant cu macara

travelling crane girder (mas, mec) grindă de pod rulant

travelling distance (mas) rază de acțiune (la macarale, poduri rulante etc.)

travelling fire grate (met) grătar mobil (la cup-tor cu vatră mobilă)

travelling furnace (met, ind chim) cuptor cu vatră mobilă

travelling gantry crane (mas) macara-capră mobilă

travelling gate hoist (mas, nav) pod rulant al batardoului de reparație

travelling grate (met, termo) grătar mobil

travelling grizzly (agr, ind chim) ciur cu bare mobile

travelling head planer (mas-un) raboteză cu cap mobil (și masă fixă)

travelling head shaper (mas-un) șeping cu avans transversal

travelling hoist (mas) cărucior mobil, de macara

travelling hopper (met) cărucior de aducere / de alimentare / de distribuție

traverse

travelling ladder (constr) scară culisantă / rulantă

travelling load (mec) sarcină mobilă

travelling motor hoist (mas) cărucior de macara, cu motor

travelling paddle mixer (alim, ind chim) amestecător cu paletă mobilă

travelling platform platformă mobilă

travelling rest / stay (mas-un) lunetă mobilă

travelling reversal (mec) schimbarea sensului de mers / de mișcare

travelling roll (mas-un, met) rolă de susținere (la mașina de îndreptat)

travelling rope cablu de foraj

travelling spindle (mas-un) arbore principal (la mașina orizontală de alezat)

travelling speed (TH, transp) viteză de mers / de transport / de trecere

travelling stay (mas-un) lunetă mobilă

travelling tripper (mas, OM) cărucior de descărcare (la transportor cu bandă)

travelling wave (fiz) undă călătoare (ale cărei particule se deplasează în direcția propagării unde)

travelling wheel (OM) roată alergătoare / baladoare / liberă pe arbore

travelling winch (mas, OM) cărucior de macara

travel rope cablu de tragere

travel sick (nav) care suferă de / are rău de voiaj / călătorie

travel sickness (med, nav, transp) rău de voiaj / călătorie

travel stroke cursă activă (la motor, mașini-unelte, prese etc.)

travel through a parcurge, a traversa (prin)

travel up a merge în sus

travel-weary obosit de drumuri / călătorii

traversable mobil; deplasabil; (d. un ținut, un drum etc.) care se poate traversa / străbate; practicabil, utilizabil

traversal linie transversală de intersecție

traverse traversare; pasaj, trecere (și de-a curmezișul); loc de traversare; (mil, TH) parapet; piedică; (jur) piedică; opoziție, obstacol; (constr) traversă; (mas-un) avans transversal; (OM, mas) cursă (a unei piese); (geom) linie transversală; (nav) rută în zigzag; (*adj*) oblic, transversal; cruciș; a traversa, a parcurge, a încrucișa; a străbate; a trece prin; a trece în revistă; a cerceta atent / în profunzime; a examina atent; a pune de-a curmezișul, a merge în curmeziș, a tăia de-a curmezișul; (jur) a nega, a tăgădui, a refuta; a face opoziție; a se împotrivi, a se opune; a obiecta; a contrazice; (*fig*) a parcurge, a examina (un subiect)

traverse drill (mas-un) mașină de găurit cu deplasarea laterală a burghiului / a piesei de prelucrat
traverse feed (mas-un) avans transversal
traverse force (mec) forță transversală
traverse gears (OM, mas-un) transmisie cu roți dințate cu deplasare rapidă a saniei / a mesei
traverse lever for head across rail (mas-un) manetă de comandă a mecanismului de deplasare rapidă a saniei pe ghidajele traversei
traverse method of grinding (mas-un) rectificare cu mișcare alternativă a pietrei sau a piesei
traverse motor (mas-un) motor de deplasare rapidă a mesei / a saniei principale
traverse profile profil transversal
traverser (cf, OM) transbordor, traversă; v. **travelling** / **traversing crane**
traverse sight line profil transversal
traverse table v. **traverser**
traverse transfer (met) pod transportor cu lanț
traversing crane (mas) pod rulant cu macara
traversing column (mas-un) coloană deplasabilă
traversing gear (mas, OM) mecanism de pivotare / de basculare / de deplasare transversală (cu angrenaje)
traversing standard (mas-un) montant deplasabil
traversing wheel (mas-un) roată alergătoare / de rulare
travertin(e) (minrl) travertin
trawl dragă, traul năvod; (nav) a trage pe fund (o plasă); a pescui cu plasa / traulul
trawler (nav) trauler; dragă; pescar care folosește traulul
trawl-line (*amer*) traul, plasă mare de pescuit; (*aprox*) talian
trawl-net (nav) traul, năvod
tray (TH) tavă, tăviță, taler, fund, bază, formă concavă, farfurie, chiuveță, placă, cupă; baie; covată, copaie; scoc; compartiment (de cufăr etc.); (nav) platformă de încărcare; (metr) tavă, cutie, unitate informală pentru volum de fructe (căpșuni etc.), în US, care include 6 containere mai mici: 1 tray ~ 6,6 l
tray column (ind chim) coloană cu taler(e)
tray downspout (mas, hidr, OM, mediu) conductă deversoare, țeavă de preaplin
tray dryer (alim, ind chim) uscător cu rafturi / cu tăvi
tread pas; zgomot de pași; talpă (de pantof); (T) suprafață / bandă de rulare (și a pneului) / de rostogolire / de frecare / de alunecare; (cf) ecartament; (constr) treaptă (a unei scări), înveliș de traptă; loc pentru pus piciorul; loc de pășit; (nav) lungime a chilei; pas, mers,

treatable

umbrel, călcătură; (zgomot) de pași; (distanță de un pas); a merge / a trece peste; a pune piciorul pe; a călca, a păși, a merge
trad away (*fig*) a călca strâmb; a greși; a face lucruri incorecte (d. un operator)
tread board (constr) treaptă (de scară), suprafața superioară a treptei
tread butt splicing machine (met, plast) mașină de îmbinat cap-la-cap
tread circle (OM) cerc de rulare / de rostogolire al roților (dințate sau de lanț)
treading (ind chim) reșapare
treading contact contact cu pedală
treadle (OM) pedală (de bicicletă, de mașină de cusut etc.); manivelă cu pedală, a mișca / a acționa / a împinge cu o pedală / cu ajutorul pedalei; **work the** ~ a acționa pedala
treadle drive (mas) acționare cu pedală
treadle hammer (mas) ciocan cu pedală
treadle operation (mas) funcționare cu comandă la pedală
treadle press (mas) presă de picior / cu comandă la pedală
tread tool (mas-un) cuțit de filetat
tread wear (auto, mas) uzură a benzii de rulare
treasure comoară, tezaur; **hold** ~ a teauriza; (*fig*) comoară, lucru de preț; a păstra ca pe o comoară
treasure house tezaur (muzeistic); v. **treasury**
treasurer vistiernic; (ec) econom, administrator, gestionar; trezorier, casier (al unei societăți)
treasure ship (nav, inv) galion
treasure up a teauriza, a acumula, a strânge, a aduna
treasury visterie, trezorerie, tezaur (de stat); (ec) casierie; antologie; tezaur (literar); (*fig*) comoară / sursă de informații; enciclopedie
treasury bill (ec) bon de tezaur
treasury note (ec) bancnotă (de o liră sau o jumătate de liră)
treat (TH) a prelucra, a uzina; a aplica un strat acoperitor; a prepara; (materiale) a trata (un metal, un aliaj, un material plastic etc.), a îmbunătăți; a se purta cu, a trata; a considera, a socoti, a lua drept (o glumă etc.); (med) a trata, a îngriji; a trata, a dezbate, a discuta, a analiza (un subiect etc.); (chim, TH) a trata, a îmbogăți (un minereu); ~ **to** a trata cu, a da, a oferi, a servi (cuiva); ~ **for** a negocia, a purta negocieri, a duce tratative, a trata pentru; ~ **with** a negocia, a trata cu; ~ **of** a trata despre; desfătare, bucurie, plăcere, încântare; tratație
treatable (ind chim, met) tratabil, care poate fi tratat; vindecabil

treat by Eloxal process

treat by Eloxal process (met) a eloxa
treated steel (met) oțel tratat (termic sau termo-chimic)
treated timber (cf, constr) lemn impregnat
treater (ec, pol) negociator
treating prelucrare, uzinare, preparare; (met) tratament termic; (chim) tratare
treating compound (ind chim) amestec de impregnare / pentru tratare
treatise tratat / lucrare de specialitate; ~ **on** tratat asupra, broșură (de / despre)
treatment tratament, tratare, prelucrare, impregnare; purtare (față de cineva), fel de a trata, primire, tratament; tratare, model / fel de a trata (un subiect etc.); (TH, chim) tratare, prelucrare, îmbogățire (a minereului); (med) tratament, cură, îngrijire
treat with copper (met) a arămi
treat with rubber (ind chim) a cauciuca, a guma, a aplica o acoperire de cauciuc
treaty (ec, pol) tratat, contract, acord, convenție, înțelegere; negocieri, tratative
traty port (nav) port deschis
treble triplu, de trei ori, întreit; număr triplu; a (se) tripla, a (se) întrei
treble back gears (mas-un, OM) transmisie intermediară cu trei angrenaje
tree (bot) arbore, copac; (met, plast) urmă de alunecare (defect de laminare)
treering (met) creșterea dendritei (la solidificarea oțelului)
tree-like arborescent; (met) dendritic
treenail (constr) scoabă de traversă; crampon; (OM) pană de fixare, cui de lemn, cep, diblu; (nav) pană de lemn, ic
tree resin (ind chim) gudron rezultat din distilarea lemnului
trees (met) dendrite
tree trunk (silv) trunchi de copac
trefoil (bot) trifoi; în formă de trifoi, trilobat
trek călătorie, drum; escală, haltă; emigrare, mutare dintr-un ținut într-altul; a călători, a emigra; (*fig*) a o șterge; a pleca
trellis (met) zăbrele, gratii, spalier, rețea, grătar de recuperator / regenerator; împletitură de nuiele, lesă; a acoperi cu împletitură de nuiele sau grătar de zăbrele; (agr) a pune (viță, pomi etc.) pe spalier
tremble a tremura; a vibra; a trepida; a dărdăi; (*fig*) a-i fi teamă; a fi îngrijorat / neliniștit, a tremura; tremur, freamăt, palpitare, vibrație
trembling (c) tremurare / vibrație a imaginii; tremur, tremurat, tremurătură; fior; freamăt; tremurător, tremurând

trespasser

trembling poplar plop tremurător
trembly tremurător; fricos, speriat, care are tremurici, care tremură mereu; timid, intimidat
tremendous groaznic, îngrozitor, înspăimântător; (*fam*) colosal, imens, extraordinar, uimitor; formidabil; fantastic, grozav, strașnic, nemaipomenit
tremendously (*adv*) teribil, îngrozitor, înspăimântător; (în mod) extraordinar / uluitor; (*fam*) grozav / teribil / strașnic de
tremendousness caracter îngrozitor / înfricoșător / extraordinar / neobișnuit; enormitate
tremor trepidare, vibrație, oscilare
trench săpătură, șanț, groapă, canal de scurgere, jgheab; tranșee
trenchancy caracter tăios / tranșant / ferm; fermitate, energie; causticitate
trenchant ascuțit, tăios; (*fig*) tăios, mușcător; tranșant, energic, hotărât
trenchantly (*adv*) (în mod) tranșant / categoric / hotărât / viguros; (în mod) incisiv / mușcător / penetrant
trench coat trenzi, haină de ploaie, fulgarin
trencher (alim) fund de lemn (pt. tăiat carne etc.)
trenching machine (constr, mas) mașină de spălat șanțuri
trend direcție; tendință; înclinare; orientare; v. **tendency**; ~ **to**, ~ **towards** a fi îndreptat / orientat spre / în direcția; (*fig*) a tinde către
trendily (*adv*) (*fam*) după ultima modă / ultimul strigăt (al modei), foarte elegant / modern / la modă
trendiness eleganță, modernitate, stil ultramodern, rafinement; îmbrăcare în pas cu moda
trendy (*fam*) foarte modern / elegant / la modă; îmbrăcat după ultimul strigăt (al modei); ultramodern, ultraelegant
trepan (mas-un) mașină de găurit
trepanning tool (mas-un) cuțit pentru canale circulare
trepidation (TH) trepidație; tremur; agitație, îngrijorare, tulburare
trespass (jur) a încălca legea, a comite un delict sau o contravenție; a încălca / a viola o proprietate (particulară); a călca granița unei proprietăți; (jur) delict, contravenție, încălcare a legii; violare, încălcare (a unei proprietăți etc.); abuz, ofensă
trespass against a leza; a dăuna, a face rău; a încălca, a viola, a nu respecta; a ofensa; a greși împotriva
trespasser (jur) persoană care violează / încălca o proprietate; braconier (rar); contravenient; delicvent; păcătos

trespass on / upon

trespass on / upon v. **trespass against**; a abuza de, a încălca limitele
tress cârlionț, buclă, coadă, cosiță, plete; (met) creșterea dendritelor
trestle (constr) estacadă; postament; capră; piedestal; șarpantă; schelet; schelă, suport
trestle bridge (nav, constr) pod-estacadă, pod-capră / din capre
trestle-table (OM) masă așezată pe capre de lemn; masă demontabilă
trestle-tree (nav) crucetă
trestle work (constr) picioare de pod (capre)
tret (ec) supliment, masă / marfă suplimentară adăugată drept compensație pentru pierderile de la transport
triable (jur) care poate fi tradus în justiție; de competență judecătorească; care poate fi încercat; care merită să fie încercat
triacetate (chim) triacetat
triad triadă, grup de trei; (chim) element trivalent; (metr) unitate de cantitate, egală cu 3
triadic triadic, în formă de triadă; alcătuit din trei elemente
triage triaj; triere; sortare
trial (jur) judecată, proces; experiență; (TH) încercare, probă, verificare, experimentare; **on a** ~ de probă, pe încercate; supus la încercare; (jur) proces (penal), judecată; dare în judecată; judecare (a unei spețe); (*adj*) de probă / încercare; experimental
trial and error metoda aproximărilor succesive; (pedagogie) metoda învățării din greșeli
trial-and-error method metodă de selecție / de aproximare empirică (prin încercări și eliminări ale erorilor)
trial-and-error solution soluție aproximativă / empirică
trial balance (ec) balanță de verificare / a sumelor
trial-balance book (ec) registru de solduri
trial court (jur) (*amer*) instanță inferioară; (tribunal de) primă instanță
trial cut (mas-un) trecere de încercare
trial installation / plant / stand instalație de probă / pentru încercări
trial judge (jur) (*amer*) judecător de la prima instanță / instanța inferioară
trial lawyer (*amer*) (jur) avocat pledant
trial load (mas-un, TH) sarcină de probă
trial of strength încercarea puterilor (între două persoane)
trial period (TH) perioadă de probă / încercare
trial run (TH) mers / parcurs / funcționare / cursă de probă; (auto, nav) cursă / drum de probă / de verificare; (*fig*) experiență, probă, experiment, verificare

tribomodelling

trial stretch (auto) pistă de încercare
trial trip călătorie de probă; (nav, auto) v. **trial run**
triangle (geom) triunghi; (OM) echer / cruce pentru tijă de pompe
triangle of equal legs (geom) triunghi isoscel
triangular (mat) triunghiular; (pol) tripartit
triangular compasses (geom) compas cu trei picioare (pt. marcarea triunghiurilor)
triangular belt (OM) curea trapezoidală
triangular file pilă triunghiulară
triangularity (geom, OM) triunghiularitate, formă triunghiulară
triangularly (*adv*) în formă de triunghi, ca un triunghi
triangular prism (geom) prismă triunghiulară
triangular pyramid (geom) piramidă (cu baza triunghiulară)
triangular scraper (mas-un, met) răzuitor triunghiular
triangular thread (OM) filet triunghiular
triangulate v. **triunghiular**; a da formă de triunghi, a forma un triunghi
triatomic (chim) triatomic, cu molecula alcătuită din trei atomi; cu trei atomi sau trei radicali care pot fi înlocuiți
triaxial (OM, mas) triaxial, cu trei axe
tribasic (chim) tribazic
triblet dorn, montură; (mas-un) mandrină pentru prelucrat tuburi, cercuri etc.
tribo-acoustics (fiz, T) tribo-acustică
tribo-chemical wear mechanism (T) mecanism / proces tribo-chimic (de uzură)
tribochemistry (chim, T) tribochimie, chimia proceselor rezultate din frecare și uzură
tribocorrosion (chim, T) tribocorozie
triboelectricity (fiz, T) electricitate produsă prin frecare
tribolayer (T) tribostrat, strat superficial, rezultat al mișcării relative și uzurii
tribological behaviour (T) comportare tribologică
tribological characteristic (T) caracteristică tribologică
tribological parameter (T) parametru tribologic
tribological process (T) proces tribologic
tribology (T) tribologie
triboluminescence (T) triboluminescență, luminescență produsă prin frecare
tribometer, tribotester (metr, T) tribometru, stand pentru determinarea caracteristicilor tribologice
tribomodel (T) tribomodel, model de laborator pentru teste tribologice
tribomodelling (T) tribomodelare

tribo-oxidation

tribo-oxidation (chim, T) tribo-oxidare, proces de oxidare, cauzat de mișcarea relativă a corpurilor, de frecare, uzură și câmpul termic rezultat

tribosystem (T) tribosistem

tributariness caracter tributar; situația de a fi tributar; caracter auxiliar / subsidiar / ajutător; (biol) caracter secundar / subsidiar / inferior

tributary auxiliar, subsidiar, ajutător, tributar; (biol) secundar, inferior; (geogr) afluent

tribute (ec) redevență acordată proprietarului unei mine; cotă parte / participare la beneficii (pentru muncitori)

tricar (auto) automobil / motocicletă de transport (cu trei roți)

trice clipă; moment; (nav) a ridica (o velă)

trichina pl **trichinae** (med) trichină

trichinosis (med) trichinoză

trichloride (chim) triclorură

trichromatic (fiz) tricromatic, tricolor

trick artificio, expedient; șiretlic, șmecherie; subterfugiu, chichiță; iluzie, înșelare, festă (pe care ți-o joacă simțurile); secret, taină; obicei, nărav, manie, tic; manierism; (nav) schimb / serviciu / rând la timonă; a înșela, a păcăli, a trage pe sfoară; (sport) a dribla, a fenta; ~ **shot** trucaj (la o filmare)

trickiness caracter înșelător / perfid / dubios; complicație, caracter complicat (al unui mecanism etc.)

trickle (TH) scurgere (în cantitate mică), șuviță, dără, firicel (de fluid), prelingere (a unui fluid), șiroi (de apă etc.), picurare, prelingere, scurgere lentă / înceată; cantitate mică / redusă, pic, picătură; a se scurge (încet), a picura, a se prelinge; a se strecura, a pătrunde (picătură cu picătură / încetul cu încetul); a se infiltra; a lăsa / a face să picure / să se prelingă / să cadă picătură cu picătură; a picura, a pica

trickle along (hidr) a se prelinge / a se scurge pe lângă / de-a lungul

trickle charge (TH) sarcină de încărcare / de compensare / de întreținere / tampon; (el) încărcare intermitentă a acumulatorului

trickle down (TH) a curge în picături, a picura, a se prelinge

trickle in a se infiltra

trickle out (TH) a se scurge încet în afară (d. un fluid); a se scurge / a se prelinge picătură cu picătură; (*fig*) a ieși încetul cu încetul la iveală

trickle scale (met) arsură încrustată la laminare (defect)

trickle through a se strecura; a (se) infiltra

trickling percolare, picurare

trickling cooler (alim, termo, ind chim) răcitor cu stropire cu apă

triggering

trick lock lacăt / încuietoare cu cifru

tricky șmecher; înșelător, amăgitor; abil, descurcăreț; complicat, delicat, spinos

triclinic (d. un cristal) cu trei axe oblice inegale

tricolour tricolor; în trei culori; (steag) tricolor

tricoloured tricolor; în / cu trei culori

tricot (textile) tricot; tricou, cămașă tricotată

tricuspid / **three-cusped hypocycloid** (mat) hipocicloidă cu trei puncte de întoarcere / a lui Steiner

tridentate cu trei dinți sau colți

tridimensional (fiz, mat) tridimensional; cu trei dimensiuni; în relief

tried încercat, probat, experimentat; pus la încercare; cu experiență, încercat

triennial (metr) la fiecare 3 ani, o dată la 3 ani

triennium (metr) unitate tradițională de timp, egală cu 3 ani

trier persoană care încearcă; om insistent / perseverent; (jur) judecător, magistrat

tri-ferrous carbide (met) cementită

trifle away a risipi, a arunca / a azvârli pe fereastră; a cheltui de pomană

trifurcate trifurcat, cu trei ramuri; a (se) împărți în trei ramuri, a se trifurca

trifurcating box (el) cutie terminală pentru cabluri trifazate

trifurcation trifurcare, trifurcație, împărțire în trei ramuri

trig (OM) opritor, piedică de roată (și de clichet); frână; a opri, a împiedica, a frâna, a propti; a ține în ordine, a ține curat; a îngriji, a dichisi; a umple, a îndesa, a ticsi; corect, exact, pus la punct; voinic, vîguros; sănătos

trigger (chim) centru de inițiere a reacției în lanț; (mec, OM) dispozitiv / mecanism de închidere mecanică / de declanșare, dispozitiv de blocare (și a unei roți), clichet, trăgaci, co-coș, piedică (de siguranță), manetă; (chim) centru de inițiere a reacției în lanț; (autom, el) circuit basculant, multivibrator bistabil (inf) procedură declanșată automată la apariția unei condiții prestabilite, a lansa (imediat) un program; a declanșa, a acționa un clichet; a pune în mișcare; a impulsiona, a activa, a acti-viza; a da un impuls (cuiva)

trigger action (TH, chim) acțiune de inițiere / de declanșare; declanșare

trigger-action relay (autom, el) releu declanșator

trigger circuit (autom, el) circuit de declanșare / basculant

triggering declanșare, basculare; (hidr) comandă a unui distribuitor / a amorsării unui ventil; (TH) imprimare a unui anumit ritm; care se declanșează ritmic / periodic

triggerring level

triggerring level (ec) nivel de la care se face reaprovizionarea stocului; (autom) nivel de declanșare / de basculare

triggerring magnet (autom, el) magnet de declanșare

trigger molecule (chim) moleculă activatoare

trigger sear (OM) braț de tragere / de declanșare

trigger pair circuit (autom, el) multivibrator bistabil, circuit flip-flop

trigger relay (el, autom) releu ireversibil / basculant / de declanșare

trigger spring (OM) arc declanșator

trigonal system (fiz) sistem romboedric

trigonometrical (mat) trigonometric

trigonometric function (mat) funcție trigonometrică

trigonometric / polar form of a complex number (mat) forma trigonometrică a unui număr complex

trigonometric ratios (mat) funcții trigonometrice / circulare

trigonometry (mat) trigonometrie

trihalid (chim) trihalogenuri

trihedral (geom) triedric, triedru

trihedral angle (geom) triedru

trihedron, (pl) trihedra (geom) triedru

trilaminar alcătuit din trei straturi

trilateral trilateral

trilemma raționament / judecată cu trei premise; (*fam*) dilemă grea, alegere între lucruri / alternative (neplăcute)

trilliard, sextillion (amer), **1000 trillion** (*brit*) (metr) triliard, unitate de cantitate egală cu 10^{21}

trilobate (bot) trilobat; (T, OM) trilobat, cu trei lobi (d. un lagăr etc.)

trim (met) debavurare, ajustare; (mas-un) a degroșa (cu rindeaua); a teși, a rotunji (muchii); (nav) asietă, înclinare longitudinală a navei, orientare, diferență de pescaj, echilibru, bună repartizare a încărcăturii sau balastului; (TH) echilibrare, balansare, egalizare; (bună) rânduială, ordine, aranjament, dispoziție; pregătire, formă, dispoziție (pt. luptă, răs etc.); (*amer*) (constr) căpușeală de scânduri; a egaliza, a nivela; a ajusta, a regla; a îndrepta; a pune în ordine, a rândui, a aranja; a tivi, a bordura; a curăța; a debavura; a orna, a ornamenta, a împodobi, a garnisi; (constr) a finisa; (mas-un) a degroșa (și lemn), a teși / a rotunji margini, a îndrepta un disc abraziv; a tăia; a mărgini; a înconjura; a potrivi, a reteza (mustața, un fitil etc.); a ciopli, a netezi, a da la rindea; (nav) a echilibra încărcătura (unui vas), a orienta, a îndrepta (într-o direcție); (*fig*) a muștrului, a

trinitrate

scutura, a certa; îngrijit; curățel, dichisit; pus la punct; (TH) în bună stare (de funcționare), în ordine

trimaran (nav) trimaran

trim by the bow (nav) aprovare

trim compensation (nav) compensare față de axa longitudinală

trimmer (chim) trimer; corpus trimeric

trimeric (chim) trimeric

trimerous alcătuit din trei părți, tripartit

trimester (metr) trimestru, unitate de timp, egală cu 3 luni sau 1/4 ani; (metr, univ) trimestru (academic), de 14 săptămâni

trimestr(i)al trimestrial

trimmer personal de îngrijire / supraveghere a utilajelor, persoană care potrivește / aranjează sau împodobește; mașină de tăiat din trei părți, trimer, rectificator; foarfecă mare de grădină; (*fig*) oportunist; persoană șovăielnică / lipsită de fermitate; (constr) tălpoaie

trimmers (mas-un) foarfece

trim gear (OM) angrenaj de compensare

trim in a ajusta, a potrivi

trimming (mas-un) debavurare, curățare, îndreptare a discului abraziv; reglaj fin, ajustarea acordului; bordură, margine; balansare; echilibrare, egalizare; călcare, aburire (d. textile); punere în ordine; egalizare; aranjare, rânduială; (agr) curățire (a crengilor, copacilor); potrivire, ajustare, nivelare, aliniere; tăiere; podoabă, ornament, garnitură (la îmbrăcăminte), împodobire, ornamentație; (alim) aseasonare, condimentare; (*pl*) garnitură (la un fel de mâncare); muștrare, corecție; (nav) echilibrare (a calei sau încărcăturii), orientare a velor; (*fig*) oportunism, politică șovăielnică / ezitantă; (constr) armătură; (*pl*) bucățele, firimituri, resturi, fragmente; pilitură (de fier)

trimming die (met) matriță de debavurat

trimming file (met) pilă de mână

trimming lathe (mas-un) strung de debavurat / de retezat

trimming machine (mas-un) presă / mașină de debavurat

trimming press (mas-un, met) presă de debavurat

trimmings (met) pilitură de fier, resturi mici de la debavurare; fragmente (de hârtie, de lemn)

trimming shears (mas-un) foarfece de șanfrenat (margini)

trimming tank (nav) tanc de asietă

trim off (mas-un, met) a debavura

trimolecular (chim) trimolecular

triommel (OM, alim, ind chim, TH) tambur de separare

trinitrate (chim) trinitrat

trinomial

trinomial (mat) trinom, trinomial, (polinom, relație) cu trei termeni
trinitrocellulose (chim) trinitroceluloză; fulmi-coton
trinitrotoluene (chim) trinitrotoluen, TNT
trio (metr) unitate tradiționale pentru cantitate, egală cu 3
trio mill / rollers (met) laminor trio
trip traseu; (mas, el) decuplare, declanșare, cursă, declanșator; (OM) mecanism / dispozitiv de decuplare / de declanșare, întrerupător, clichet, dispozitiv de dezagățare; excursie (scurtă), călătorie, plimbare / voiaj de agrement, itinerar; parcurs, distanță parcursă, drum; călătorie (cu avionul); piedică (pusă cuiva); pas greșit, poticneală, poticnire; (*fig*) greșeală, pas greșit, acțiune greșită; (cf, met) parc de vagoane / vagonete; (la pescuit) pradă, cantitate de pește prins; a declanșa; a târî; a merge cu pași mărunți; a se poticni, a se împiedica (la mers sau la vorbă); (*fam*) a greși, a face o greșeală; (nav) (d. ancoră) a derapa, a lăsa (ancora) să plutească în apă; a face o excursie / o scurtă călătorie; a pune piedică (cuiva); a face să se poticnească / să se răstoarne; a răsturna
trip across a traversa cu pași mărunți
trip action (autom) instabilitate (și la un amplificator magnetic)
trip along a merge cu pași mărunți de-a lungul
tripartite triplu; din trei părți; tripartit
trip block (mas-un) limitator pentru decuplarea avansului automat
trip cam (mas) camă / opritor de cuplare
trip coil (el, autom) bobină de declanșare (și la distribuitoare pilotate electrice)
trip computer (auto) computer de bord
trip dog (mas) limitor de cursă, declanșator; (mas-un) camă a mecanismului de decuplare
tripe (alim) drob; măruntaie, mațe; burtă; (*fam*) fleacuri, prostii; maculatură, marfă de la foc
trip-free (release) (autom, el) declanșare liberă, autodeclanșare
trip gear (mas, OM) mecanism cu clichet
trip hammer (TH) ciocan mecanic
triphase (el, fiz, met) trifazic, trifazat, cu trei faze
trip in (TH) a ambreia (o piesă)
triple (mat) mulțime cu trei elemente; triplu; triplet; de trei ori, întreit; a (se) tripla; a crește de trei ori, a întrei; **triple, triplet** (metr) grup de 3 articole, în special identice
triple action dies / press (mas-un) stanță / presă cu triplă acțiune
triple bolt cutter (mas-un) mașină / dispozitiv de filetat, cu trei axe principale

tripmeter mode

triple bond (chim) legătură triplă (și a carbonului în compuși organici)
triple burner (termo) arzător triplu
triple-cylinder mixer (alim, ind chim) malaxor cu trei cilindri
triple-effect evaporator (alim, ind chim) evaporator cu trei trepte / corpuri
triple geared (mas-un) cu transmisie cu trei angrenaje / cu angrenaje, în trei trepte
triple helical gear (OM) roată dințată cu dinți în W (simbolizată și cu litera Z)
triple indexing centres (mas-un) cap divizor triplu / cu trei axe
triple integral (mat) integrală triplă / de volum
triple-layer nickel coating (met) nichel triplex, acoperire formată din trei straturi cu nichel
triple-plunger pump (OM, hidr) pompă cu trei pistoane
triple point of water (fiz, metr) punctul triplu al apei, unitate de măsură pentru temperatură: 1 Triple point of water = 273,16 K
triple-riveted joint (OM) îmbinare cu trei rânduri de nituri
triple socket (OM) cruce cu mufe (fiting)
triplet trei gemeni, tripletă; (OM, el, hidr) (distribuitor) cu trei căi / poziții; (mas-un) basculator
triple-thread screw (OM) șurub cu trei începuturi
triple valve (OM, hidr) valvă / supapă triplă / cu trei căi
trip lever (mas, OM) pârghie de declanșare / cu manetă / cu declic
triplex (mas-un, OM) triplu, sticlă securită, triplex, cu trei cilindri, cu acțiune triplă; v. **triple time**
triplex board (TH) carton triplex
triplex glass (ind chim, auto, constr) geam de siguranță / triplex / din două straturi de cristal / sticlă și un strat intermediar de material plastic
triplex process (hidr, TH) procedeu / tehnologie triplex (pt. geamuri, folii rezistente la șoc etc.)
triplex pump (OM, hidr) pompă triplex
triplicate v. **triple**; v. **tripartite**; triplicat, exemplarul al treilea; a redacta în trei exemplare
triplication, tripling triplare
trip loading point (mec, nav) punct de încărcare
triply (*adv*) triplu, întreit
trip mechanism (mas) mecanism de declanșare, mecanism de conectare / de comutare
tripmeter mode (auto, metr) contor de parcurs, mod în care contorul de parcurs este activat, buton de activare / anulare a contorului de parcurs

trip mill

trip mill (met) laminor de benzi de oțel
tripod (OM, constr) trepied, capră de ridicat; masă / scaun cu trei picioare; cu trei picioare
trip (-)out ejecție
trip paddle (OM) paletă / pedală oscilantă
tripper (mas) mecanism de deschidere a fundului cupei unui excavator, clapă basculantă
tripping (mas) demarare; (el) declanșare / acționare (a unui releu); (nav) derapare a ancorei; piedică (pusă cuiva); pas ușor; poticneală; pas greșit; călcătură strâmbă; agil, care se mișcă ușor și repede
tripping cam (mas-un) camă a mecanismului de decuplare / de declanșare
tripping chain (mas, met) lanț de basculare
tripping device (autom) declanșator automat, declanșor
tripping gear mecanism de decuplare; (mas) dispozitiv de răsturnare-basculator (cu angrenaje)
tripping lever (OM) manetă de declanșare, pârghie de declanșare
tripping relay (el) releu de declanșare
tripping spring (OM) arc declanșator
tripping voltage (autom, el) tensiune de declanșare
triple action press (mas-un) presă cu triplă acțiune
trip-releasing catch (OM) clichet de declanșare
trip rod (mas-un) tija mecanismului de decuplare
trip spindle (el) arbore port-perii, arbore de conexiune
triectangular triortogonal (d. sisteme de referință)
trireme (nav) triremă
trisect a tăia în trei părți, a triseca
trisection (TH, OM) împărțire / secționare în trei părți egale
trisulphide (chim) trisulfură
trisulphides (chim) trisulfuri
tritiation (chim) tritiare, introducere a tritiului în locul hidrogenului
tritium (T) (chim) triti(um), hidrogen (supra)greu / greu radioactiv
triton (chim, fiz) nucleu de tritiu (cu un proton și doi neutroni)
triturable (TH) care poate fi triturat / mărunțit / măcinat
triturate (OM, alim, constr, ind chim) a măcina / pisa fin, a pisa, a zdrobi; a tritura; a mesteca bine / intens; a mastică perfect
trituration, trituration triturare, măcinare fină
trituration triturare, măcinare (fină), sfărâmare, fărâmițare, pisare (în mojar); mărunțire (și până la pulbere); (anat) masticăție, mestecare
triturator persoană care triturează / sfărâmă în mojar; masticator, persoană care mestecă /

trompe

mastichează (bine); instrument de triturare / măcinare; pisălog / pistil pentru mojar
triumvirate (metr, pol, adm) triumvirat, unitate pentru cantitate, egală cu 3
triune triunic, triunitar, alcătuit din trei părți îmbinate
trivalence (chim) trivalență
trivalent trivalent
trivalve trivalv, cu trei valve / valvule
trivet trepied; scaun sau obiect cu trei picioare
trivial banal
trochoid (mat, geom) (curbă) trochoidă (inclusiv epicycloida și hypocycloida), curbă descrisă de un cerc care se rostogolește pe o curbă, trochoid, spiral, generat de curbe care se îmbină
trochoidal (mat, TH) trochoid, în formă de spirală
troctite (minrl) troctolit
troke (în scoțiană) schimb, troc; mărunțișuri; legături de familie
troland (Td) (metr, fiz, opt) unitate folosită în fotometrie pentru a măsura cantitatea de lumină primită de retină; iluminanța retinală în troland, este egală cu luminanța unei lumini care cade direct pe retină, măsurată în candela pe metru pătrat (cd/m^2), înmulțită cu aria pupilei deschisă la lumină, în mm^2 : 1 troland = 1 microcandela (μcd)
trolley (OM) troleu, rolă de contact, cărucior; (mas) pisică, cărucior de macara
trolley-beam track (mas, met) cale de rulare a căruciorului de macara
trolley bus (auto) troleibuz
trolley car (amer) tramvai; troleibuz
trolley hoist (mas) cărucior de macara
trolley pole (mas) bară de ghidare, bară de luare de curent cu rolă / de troleu
trolley runway (mas, met) cale de rulare a căruciorului de macara
trolley shoe (mas, OM) cursor, sabot, piesă alunecătoare
trolley track (amer) șină de tramvai
trolley-travel gearing (mas) mecanism de rulare a căruciorului de macara (cu angrenaj)
trolley-travel rail (mas) șină de rulare a căruciorului de macara
trolley wheel (TH) rolă de contact / curent al troleului
trolley wire (el) troleu, fir de contact / cale / troleu
trommel (alim, ind chim) ciur rotativ, tambur, tobă
trommel crystallizer (alim, ind chim) cristalizator cu tambur
trommel screen (alim, ind chim) ciur rotativ (cilindric / conic)
trompe (TH, hydr) suflantă hidraulică

troop

troop mulțime (de oameni); (mil) trupă, baterie (de artilerie), escadron, detașament, (*pl*) ~s soldați, trupe; ceată, grup, bandă; (agr, zool) turmă; herghelie; cireadă, cârd; a mărșălui; a merge buluc / de-a valma; a se aduna, a se strânge

troop away a se îndepărta, a se abate

troostite (met) troostită

troostite-sorbite (met) troostitic-sorbitic

tropenas (side-blown) converter (met) convertizor cu insuflare laterală

tropical tropical

tropicalised, tropic-proof (TH) rezistent la / în climat tropical

tropopause (meteo, geol) granița deintre troposferă și stratosferă; tropopauză

troposphere (geogr) troposferă

trotly (chim) trotil

trouble (TH) pană, avarie, defect, cădere, defectare, deranjament (a unui sistem); necaz, supărare, neplăcere; nenorocire; strâmtoare, ananghie; încurcătură; griji, nevoi; osteneală, deranj, bătaie de cap; efort, efortare, strădanie, străduință; dificultate, greutate; (med) afecțiune, tulburări, maladie, boală; durere; neplăcere; a tulbura, a deranja; a incomoda; a face să se deranjeze / să se ostenească; a face să se tulbure, a tulbura (apa etc.); (*fam*) a traduce în fața justiției, a da în judecată (pentru achitarea datoriilor); a se deranja, a se osteni, a-și da osteneala; a se neliniști, a se îngrijora, a-și face griji

trouble finder (TH) dispozitiv de determinat defecte, detector de defecte

trouble-free operation (TH) funcționare normală / fără defecte

trouble-free use (TH) utilizare fără probleme

trouble-gang echipă de intervenție / de depanare

trouble hunter / man / shooter (TH) depanator

trouble hunting / shooting / tracking (TH) defectoscopie, depanare, căutare / depistare / localizare a defectelor

trouble in calibration (metr) eroare de etalonare

trouble in the hearth (met) mers neregulat al cuptorului

trouble location (TH) localizare a defectelor; depanare

trouble-proof tyre (auto) pneu fără pană / care nu-și întrerupe rularea la înțepare etc.

troubleshoot (*amer*) a depana, a repara; a detecta și înlătura / remedia defecțiuni tehnice

trouble shooter (*amer*) (TH) depanator; tehnician care detectează defectele / penele

trouble shooting (TH) căutarea cauzei defectelor, localizarea defectelor; depanare; detectare a defecțiunilor tehnice

troublesome supărător, neplăcut; care tulbură / stingherește / jenează; enervant, supărător,

truck

care deranjează; chinuitor; obositor, dificil, anevoios; care îți dă bătaie de cap

troublesomeness caracter dificil, supărător sau obositor

trouble time (TH) timp / durată de deranjament

trouble tone (TH) semnal (acustic) de deranjament / de avarie

trough (OM, constr) recipient de mortar, cadă, troacă, jgheab (și de sedimentare), jgheab de scurgere, rigolă, troc, albie, rezervor, bazin, copaie, scoc, uluc, covată, canal; scobitură, adâncitură; (geol) sinclinal; (meteorologie) depresionă, zonă depresionară

trough belt (OM) bandă concavă de transport

trough casting (met) turnare cu cuvă refractară intermediară

troughed core box (met) cutie de miezuit cu găuri pătrunse

trough feeder (mas, constr, ind, agr) alimentator cu jgheab

trough floor (TH) platelaj în formă de jgheab

trough grate (TH) grătar-albie

trough iron / steel (met) semifabricat / profil U (din oțel)

trough truck (cf) vagon-cisternă

trout, (pl) trout (alim) păstrăv

trout-coloured pătat, cu picățele

trout farm (alim, iht) păstrăvărie

troutlet, troutling (alim) păstrăv mic, păstrăvior

trouty (alim, iht) ca păstrăvul; din familia păstrăvului

trowel (met) lingură de turnare; fâraș de grădină; (constr) mistrie, paletă, a netezi cu mistria

troy (metr) carat

troy / fine ounce (tr.oz.) (metr) uncie, unitate de masă pentru metale prețioase: 1 tr.oz = 155,52 carate metrice = 31,1035 g

troy pound (metr, farmacologie) unitate britanică de măsură pentru masă: 1 troy pound = 373,242 g

troy weights (metr, farmacologie) un sistem tradițional britanic, de unități de măsură pentru masă, bazat pe troy pound, astăzi rar utilizat

truancy neglijare a îndatoririlor; absenteism; chiul, fit, absențe (de la școală sau serviciu)

truant (edu) absent nemotivat; care chiulește, chiulangiu

truck autocamion, remorcă; (cf) vagon, vagonet, cărucior de bagaje, boghiu, vagon platformă / de marfă; (mas, OM) cărucior de macara / pentru bagaje, șasiu, parte rulantă / mobilă, aparat de rulare, rulou, tăvălug, valț, roată; (nav) butonul giruetei, scripete în vârful catargului; cadru, ladă; (ec) troc, schimb (de mărfuri / în natură); (ec) plată în natură (pentru muncitori); (*fam*) raporturi, relații, legături, contact(e);

truckage, trucking

(*amer*) (*sl*) zdrențe, vechituri, resturi; prostie, absurditate, stupiditate; (*amer*) legume, zarzavaturi (pentru piață); a face troc / schimb (în natură) / de ceva cu cineva, a face schimb de, a schimba (ceva, pe altceva); (*amer*) a face grădinărie / grădinărit, a cultiva legume / zarzavaturi; a face comerț ambulant cu / de; a transporta cu vagon-platformă sau cu camionul

truckage, trucking camionaj, transport de marfă cu camionul, căraușie; camioane, căruțe

truck chassis (auto) șasiu de autocamion

trucker (*amer*) camionagiu; șofer de camion; grădinar (de legume, zarzavaturi)

truck farm (agr) grădină de zarzavaturi / legume

truck farmer (*amer*) legumicultor, zarzavragiu; grădinar, cultivator de legume

truck farming (*amer*) legumicultură

truck fleet parc de camioane

truck frame (cf, OM) cadru de boghiu; șasiul boghiului

truck garden (*amer*) v. **truck farm**

truck gardener (*amer*) v. **truck farmer**

truck gardening (*amer*) v. **truck farming**

truck house magazie de mărfuri

trucking v. **truckage**

trucking house v. **truck house**

truck ladle (met) oală de turnare, cu cărucior

truckle roțiță; pat pe role; a împinge / a mișca pe roțile

truck load (cf, met) (încărcătura unui) vagon; vagonet sau cărucior

truckman v. **trucker**

truck-mounted crane (mas) macara automobilă

truck tipper (cf, met) răsturnător de vagoane

truck tyre (auto) anvelopă de autocamion

true adevărat, veritabil; drept; autentic; real, conform cu realitatea, exact; original, nefalsificat; fidel, devotat, credincios, loial; constant; de nădejde; sincer, cinstit, onest; autentic, conform cu originalul; corect, precis; tipic; legal, legitim; (TH) rectificat, ajustat; rectiliniu, drept; regulat, bine potrivit; (*adv*) adevărat, într-adevăr, exact; (mas-un) a ajusta, a rectifica, a netezi, a îndrepta

true annealing (met) recoacere totală / deasupra punctului A₃

true a wheel to shape (mas-un) a îndrepta o pia-tră de rectificat cu obținerea formei necesare

true boiling point (fiz, TH) punct real de fierbere

true dielectric (el, fiz) dielectric perfect

true emulsion (T) emulsie stabilă

true equilibrium (mec) echilibru stabil

true fluids (fiz) fluide reale (diferite de cele ideale) / ne newtoniene

truncately

trueing (TH) îndepărtare, redresare

trueness adevăr, caracter adevărat; veridicitate, autenticitate; fidelitate, loialitate, credință; sinceritate, lealitate; legalitate, legitimitate

true porosity porozitate reală

true specific weight greutate specifică reală

true time timp adevărat / real

true to dimensions conform cu dimensiunile, la dimensiuni exacte

true to gauge cu dimensiuni conform calibrului

true to measure / to size (TH) conform dimensiunilor prescrise

true to pattern (met) conform modelului

true to scale la aceeași scară

true to shade matriță care corespunde mostrei

true to shape corespunzător formei (teoretice / proiectate)

true to size conform dimensiunilor

true up (mas-un) a îndrepta, a rectifica

truffle (alim) trufă

truffle-bed (agr) teren cu trufe

truffled (alim) umplut / garnisit cu trufe

truffle-grower (agr, alim) crescător / cultivator de trufe

truffle-growing (agr) creșterea / cultura trufelor

trug șiștar, găleată, doniță (de lemn); coșuleț făcut din bețe (pentru grădinărit); (metr) coș puțin adânc, de diferite forme și dimensiuni, pentru a transporta flori; 1 trug of grain (US) (doniță pentru cereale) = 23,493 l

truing (mas-un) ajustare, reglare, îndreptare

truing attachment / device / tool (mas-un) dispozitiv de îndreptat / de reascuțit discuri / pietre de rectificat

truing tool (mas-un) dispozitiv de îndreptat discuri / pietre de rectificat

truly (*adv*) cu adevărat, într-adevăr; (ca formulă de încheiere a scrisorilor) devotat, sincer; exact, precis; just, drept

truly turned (mas-un, OM) prelucrat cu mare precizie prin strunjire

trumpet trompetă, țevă, pâlnie, (met) picior de turnare central (la turnare prin sifon)

trumpet bell (met) pâlnie de turnare

trumpet cooler (met) răcitor cu țevi

“trumpet” pouring (met) turnare prin sifon

truncate a trunchia; a tăia; a reteza vârful; a scurta, a reduce, a micșora; (*fig*) a deforma; a masacra (un text etc.); (mat, inf) eliminarea cifrelor (și zecimalelor) ne semnificative în obținerea unui rezultat corect / acceptat

truncated trunchiat; retezat, scurtat

truncated cone (mat) trunchi de con

truncated pyramid (mat) trunchi de piramidă

truncately (*adv*) în formă de trunchi, trunchiat

truncation

truncation trunchiere, retezare la vârf; (*fig*) deformare, masacrare, distorsiune (a unui text); scurtare, reducere, micșorare

trundle (mas-un, OM) rolă, roțiță, roțiță de mobilă; cărucior; a (se) rostogoli; a face să se învâртеască / să se rostogolească; a împinge (o roabă etc.); a se da de-a rostogolul / de-a dura

trunk corp de coloană, arteră principală de circulație (și uzinală), magistrală; (mas, OM) corp, batiu, pivot de coloană; (mec) corp, trunchi, linie de joncțiune, tulpină; (hidr) conductă principală; trunchi; (bot) trunchi, tulpină; butuc; (*pl*) pantaloni scurți, chiloți (de baie); (anat) arteră principală; (TH) coș; jgheab, uluc; căuș, covăciță; trompă (de elefant); cufăr (de voiaj), geamantan mare; (*amer*) (auto) portbagaj; (*sl*) felinar

trunking (constr) canal de cabluri; grupare, formare de grupuri

trunk line (cf) linie principală; (el) linie / circuit principal(ă)

trunk lock (OM) lacăt cu arc / cu clapă, clanță

trunk-nail (OM) cui cu cap ornamentat / împodobit

trunk pipe-line (hidr) conductă magistrală

tunk piston (OM, termo) piston cu cap concav

trunk road drum principal; șosea principală

trunnion (OM, mas) ax de rotație, cruce cardanică, fus, știft, cep, pivot

trunnion bearing (OM) lagăr de ax

trunnion bed (mas-un, OM) locaș al fusului

trunnion block (OM, auto) blocul articulației cardanice

trunnion cross (OM) cruce cardanică

trunnion ring (mas, OM) centură cu fusuri de basculare

truss teanc; legătură; mănunchi; maldăr; ciorchine; (constr) grindă cu zăbrele, fermă de acoperiș; (nav) troță de vergă; a rigidiza, a întări, a consolida (prin ferme); a înmănunchia; a lega strâns / împreună / laolaltă; a lega cu mâinile la spate; (constr) a întări / a consolida prin ferme / grinzi; (metr) unitate tradițională de măsură pentru masă: 1 truss ~25,4 kg

truss bolt (mas, OM) bolț de ancorare

trussed arch (constr) arc cu zăbrele

trussed bridge (constr) pod cu zăbrele

truss frame (TH, mec, constr) dispozitiv de suspendare; (constr) căpriori

truss girder (mec, constr) grindă cu zăbrele, grindă cu contrafișă

trussing structură în zăbrele; v. **truss frame**

trussing of frame (mas) ranforsare / întărire a cadrului / a batiului

truth, (pl) truths

truss joint (mec) nod de asamblare (la grinzi cu zăbrele)

truss rod (OM, constr) bulon / bară de ancorare

truss up v. **truss**; a lega, a fixa, a potrivi (îmbrăcăminte)

truss wings (mec) grindă cu zăbrele

trust (*in*) încredere (în); crezare, crezământ; (situație de) răspundere, respectabilitate (înaltă); datorie, îndatoriri, obligații; (*fig*) speranță, nădejde; (ec) credit; **on** ~ pe credit; (ec și *fig*) depozit, (lucru dat în) păstrare, sumă depusă; grijă, pază; (jur, pol) tutelă; administrație prin tutelă, procură; (ec) trust; a acorda încredere, a avea încredere în, a se încrede în; a se bizui pe; ~ **to**, ~ **with** a încredința, a lăsa în seama / grija / păstrarea; (ec) a face / a acorda credit, a da pe credit; a spera; a îndrăzni, a avea curaj; ~ **in**, ~ **into**, ~ **on**, ~ **to** a se încrede, a-și pune încrederea / speranța / nădejdea în, a se bizui pe

trust company (ec) societate / întreprindere de gestiune; fundație; bancă comercială

trust deed (jur) procură, mandat

trusted de încredere / nădejde; pe care te poți bizui

trustee (ec) curator; epitrop; tutore; administrator; mandatar; membru în consiliul de administrație al unei societăți

trustful încrezător, plin de încredere; credul; v.

trustworthy

trustification (ec) cartelare, coalizare (a societăților pe acțiuni) într-un trust

trustily (*adv*) (în mod) fidel, cu credință / fidelitate

trustiness fidelitate, loialitate, credință, onestitate, cinste

trustingly (*adv*) încrezător, confident, cu încredere, fără șovăială / îndoieli

trustless nesigur, nestatornic; pe care nu te poți bizui; nedemn de încredere; neîncrezător, bănuitor, suspicios

trust to a se încrede (exagerat, prea mult) în; a avea (prea multă) încredere în; a se bizui (în mod exagerat / greșit) pe

trustworthily (*adv*) într-un mod care inspiră încredere; de o manieră care-ți dă siguranță / inspiră încredere

trustworthiness încredere, (ec) solvabilitate, verosimilitate, certitudine, exactitate, veridicitate; corectitudine, adevăr; v. **trustiness**

trustworthy demn de încredere; credincios, loial, fidel; cinstit, onest; veridic, exact

trusty fidel, credincios, statornic; devotat; deținut cu comportare bună (și se bucură de privilegii)

truth, (pl) truths adevăr; corectitudine; validitate; realitate; veracitate, verosimil; conformitate,

truthful

exactitate, fidelitate; realism; (TH) ajustare precisă, precizie / finețe de ajustare / la instalare; **out of** ~ prost / greșit ajustat; dereglat (mas-un, OM) coaxialitate, concentricitate
truthful sincer, franc, deschis; (reprodus) fidel / exact / corect; v. **trustworthy**
truthfully (*adv*) (în mod) veridic / realist; fidel, întocmai, corect, exact
truthfulness sinceritate, franchețe, loialitate; bună credință; realism; asemănare, fidelitate; exactitate (a unui portret etc.); v. **truth**
try (hidr, mec, TH) încercare; probă; experiență; tentativă; a proba; a face proba; a încerca; a experimenta; a face experiențe; a examina, a verifica; a revizui; a pune la încercare; a gusta, a degusta; a se strădui, a căuta (să), a-și da osteneala; (chim, mediu) a curăți, a purifica; a rectifica; (*fig*) a îndrepta, a corija (prin încercări repetate); a pune / supune la (grea) încercare; a obosi, a chinui; a deprima, a slăbi, a necăji; (edu) a examina, a interoga, a întreba, a asculta; (jur) a judeca (un proces, un acuzat), (*amer*) a pleda (într-un proces); a rezolva, a decide, a hotărî (o chestiune); (TH) a lustrui; a gelui, a da la rindea; a extrage prin topire; a topi (seu etc.); a purifica
try cock (mas) robinet de luat probe
try gauge (TH) etalon; contracalibru
try hole (met) orificiu pentru sonda de măsurare a nivelului superior al încărcăturii unui furnal
trying probă, încercare; obositor, penibil, dificil, supărător, jenant, stânjenitor; săcâitor, plictisitor, enervant, iritant
trying-on probă, probare (a hainelor)
trying plane (TH) rindea, gealău; cuțitoaică
try-on încercare / tentativă de înșelătorie; cacialma, bluff, încercare de mistificare
try on a proba; a încerca (o haină); (sl) a începe, a întreprinde, a iniția; a proba / a încerca / a experimenta pe
try-out probă (tehnologică); încercare, încercări; (sport) joc / meci / concurs de verificare / selecție; (teatru) reprezentație de probă; avanspremieră
try out a încerca; a examina; a experimenta; a proba, a verifica (în fața publicului etc.)
trypsin (chim) tripsină
trysail (nav) raudă, velă aurică
try square (TH, metr) echer al tâmplarului / dulgherului (cu o latură metalică)
try with the plummet a verifica verticala (cu fir cu plumb)
t.s. (tensile strength) (mec) limită de rezistență la tracțiune
T-section, T-steel bar (met) profil T din oțel

tube boiler

T-shaped în formă de T
T-shirt (textile) tricou sport (fără guler), maiou cu mânecute
T-slot (mas-un, OM) canal în T (pt. fixarea pieselor cu șuruburi cu nas)
T-slot cutter (mas-un) freză de prelucrat canale în T
T-square (met) (profil) teu
tsubo (metr) unitate informală pentru arie, în Japonia, pentru a măsura interiorul clădirilor; 1 tsubo $\approx$ 3,3 m², aproape aria a două tatami
t'sun (metr) unitate de măsură pentru lungime, în China: 1 t'sun $\approx$ 3,58 cm; (metr, med) unitate relativă pentru lungime, utilizată în acupunctură: 1 t'sun este distanța dintre articulațiile de mijloc ale degetului mijlociu sau lățimea unui deget, valori diferite în funcție de persoană; denumită și **anatomical Chinese inch (ACI)** – inch / țol chinezesc anatomic sau **body inch** – inch / țol corporal
TTT – curve (met) diagramă timp – temperatură – transformare / TTT / curbă de transformare izotermă, curbă în S
tub (met) vagonet de minereu; cadă cu doage de lemn, butoi, găleată, doniță; vadră; (TH) cuvă, benă, bazin, rezervor; cadă, baie, albie; ghiveci (pentru plante mari), puțină, ciubăr; butoi, poloboc; (sport, nav) barcă, ambarcațiune de antrenament; a spăla, a îmbăia, a face baie; a așeza / a pune (o plantă) în hârdău / ladă, a pune / a turna (ulei) într-un recipient etc.; (sport) a antrena (canotorii), a se antrena într-o barcă de antrenament; **tub** (metr) unitate veche britanică pentru masă pentru unt: 1 tub = 38,10 kg; **tub** (metr) container puțin înalt și cu arie mare, pentru lichide, de diverse valori: exemple: 1 tub of herring (Newfoundland, tub de heringi) = 72,74 l și 1 tub of salt (tub de sare) ~ 81,83 l
tubby (gras) ca un butoi; bondoc; dolofan; (muz) cu sunet înfundat / dogit
tube (auto) cameră de aer; tren subteran, metrou; țeavă, burlan, conductă; țeavă de carton, tub; tub electronic; (radio, TV) tub, lampă; tub (de vopsea, pastă etc.); (anat) tub, canal; tract, trompă; (*fam*) metrou (la Londra); tubular, în formă de tub; a prevedea cu tuburi; (med) a tuba; a drena; a merge cu / a lua metroul
tube beader (mas-un) dispozitiv de lărgit țevi
tube bend (OM, hidr) cot de țeavă / de conductă
tube bender (mas-un) dispozitiv de îndoi țevi
tube bit (mas-un) burghiu de găuri adânci / de găurit țevi de tun
tube blank (met) țagălă / semifabricat pentru țevi
tube boiler (termo) cazan tubular

tube cleaner

tube cleaner (met) ciocan de îndepărtat pietre din cazan, turbină / dispozitiv de curăţat cazane; ştergător de ţeavă, destupător
tube clip (hidr, OM) brăţară de fixat conducte
tube closing (OM) capac / dop de ţeavă, obturator; închidere a unui tub / a unei conducte
tube compensator (OM, termo) liră de dilataţie
tube conveyer tub transportor
tube cooler (met, termo) răcitor tubular
tube cutter (mas-un) dispozitiv / maşină de tăiat ţevi
tube diameter (OM) diametrul ţevii (la interior)
tube-drawing bench (met) banc de tras ţevi
tube-drawing with a plug tragerea ţevilor pe mandrină
tubed-expander (mas) mandrină de ţevi
tubed-expanding machine (met, mas-un) maşină de lărgit ţevi
tube extruder (mas, met) maşină de extrudat tuburi / ţevi
tube fittings (OM, hidr) fittinguri, armături
tube flanging (mas-un) mandrinarea tuburilor
tube furnace (met) cuptor tubular
tube grinder (ind chim, mas) moară tubulară
tube heater (termo, ind chim) cuptor tubular, autoclavă de vulcanizat camere
tube-in-sheet evaporator (alim, ind chim) evaporator-placă cu tuburi interioare
tube lighter (OM, auto) levier de montat pneuri
tube-man funcţionar de la metrou
tube mill (met) laminor de ţevi; (ind chim) moară tubulară
tube-mill liner căptuşeala morii tubulare
tube-mill shell (met, ind chim) corp / manta de moară tubulară
tube mould (mas-un) matriţă de camere de aer
tube of steam gauge (mas, metr) ţeavă de manometru de abur
tube-on-sheet evaporator (alim, ind chim) evaporator-placă cu tuburi exterioare
tube piercing bench (mas-un, met) banc împingător, de tras ţevi
tube pin (OM) ştift tubular
tube plate / sheet / wall (OM) placă tubulară
tube plug (OM) dop de ţeavă
tube plug ram bară de astupat / destupat ţevi
tuber (met) extruder pentru ţevi; (bot) tubercul; excrescenţă; (fam) barabulă, cartof
tube radiator (termo) radiator tubular / cu ţevi
tubercle (bot, med) tubercul
tubercular (med) tuberculos; (bot, med) tubercular
tubercular corrosion (met) coroziune în puncte tuberculate
tuberculate tubercular, în formă de tubercul
tuberculation (bot, agr) formare / creştere a tuberculelor

tubular core

tuberculin test (med) intradermo-reacţie / test la tuberculină, IDR, diagnostic cu tuberculină
tuberculin-tested (alim) (d. lapte) verificat, de la vaci imune la tuberculoză
tuberculization (med) tuberculizare
tuberculized (med) tuberculizat, fizic, tuberculos
tuberculosis (med) tuberculoză, (*fam*) TBC
tube resistance (hidr) rezistenţă hidraulică a tubului / ţevii / conductei
tube rolling (met) laminare de ţevi
tube rolling mill (met) laminor de ţevi
tuberous root (bot) rădăcină tuberculară
tube sheet (OM) placă tubulară
tube sinking (met) tragerea ţevilor pe mandrină
tube space (termo, hidr) spaţiu intern tubular
tube spacing (termo, hidr) distanţa dintre tuburi, dispoziţie a tuburilor
tube station staţie de metrou
tube still (termo, ind chim) cuptor tubular
tube-still heater (alim, termo) preîncălzitor tubular
tube strip (met) bandă / tablă pentru ţevi
tube turn (OM, hidr) cot / curbă de ţeavă
tube wall placă tubulară, perete tuburi / ţevi
tube-welding machine / plant (mas) maşină / instalaţie de sudat ţevi după generatoare
tube-well puţ american, fântână (adâncă) tubulară
tube wrench (OM) cheie de ţeavă
tubiform v. **tubular**
tubing cuvelaj, tubaj; (OM, hidr) tub, conductă, ţeavă, tubing (industria petrolului), instalaţie / sistem de ţevi, furtun; ţevărie, ţevi, conducte
tubing connection (OM, hidr) piesă de legătură pentru furtun / între ţevi / între conducte
tubing machine (mas) extruder de profilat tuburi, maşină de extrudat tuburi
tub of butter (alim) dispozitiv (tubular) de bătut untul
tubular (OM) tubular; cilindric
tubular axle (OM) osie tubulară
tubular beam (OM, constr) grindă tubulară
tubular bearing (OM) rulment cu role-butoi, lagăr tubular (mult mai lung decât diametrul lui)
tubular boiler (termo) cazan tubular (de calorifer) / cu ţevi de vaporizare
tubular brick (constr, met) cărămidă găurită / celulară
tubular bridge (TH, cf) pod de formă tubulară
tubular chassis (mas, auto) şasiu tubular; (mas) cadru tubular
tubular condenser (termo) condensator tubular
tubular connecting rod (OM) bielă tubulară
tubular cooler (alim, ind chim) răcitor tubular
tubular core (met) miez gol în interior

tubular cross bearer / member

tubular cross bearer / member (constr) traversă tubulară
tubular drill lingură de lăcărit
tubular dryer (alim, ind chim) uscător tubular, uscător-tambur
tubular expansion loop (OM, termo) compensator (tip buclă) tubular de dilatare
tubular frame (constr) ramă / cadru tubular(ă); (mas) cadru tubular / din țevi (sudate)
tubular girder (constr) grindă tubulară
tubular heat-exchanger (termo) schimbător de căldură, tubular / cu țevi
tubular heater (termo) încălzitor tubular / cu țevi
tubular pivot (mas) fus tubular
tubular radiator (termo) radiator tubular, răcitor tubular cu manta
tubular recuperator (met, termo) recuperator de căldură / de gaze tubular
tubular rivet (met, OM) nit tubular
tubular shaft (mas-un, OM) arbore tubular
tubular spirit level (metr) nivelă cu bulă
tubular steel scaffolding (constr) schelă din țevi de oțel
tubular wrench (OM) cheie tubulară
tubulated v. **tubular**
tubulature (nav, met, termo) tubulatură, țevărie
tubule (OM) tubuleț; tub mic; țevă subțire
TUC prescurtare de la **Trades Union Congress**
tubus (OM) tub, ștuț
tub wheel (mas-un) piatră abrazivă / disc abraziv tip oală
tuck pensă; cută; pliu; îndoitură; (nav) boltă pupa; creț, încrețitură, pliseu; (nav) bolta pupei; a plisa, a încreți; a face o cută / un pliu la; a scurta (o haină etc.); a îndoi, a strânge; a băga, a vâri; a ascunde, a pune bine / deoparte (într-o cutie etc.)
tuck frame (nav) coastă a boltei pupa
tuck in a îndoi / a băga / a vâri înăuntru (marginea unei haine, a unui cearșaf etc.); a înveli bine (pe cineva) cu plapuma etc.; a îndesa, a vâri cu de-a sila (cămașa în pantaloni etc.)
tuck-net plasă mică (a pescarului) pentru scoaterea peștilor dintr-un năvod
tuck-shop (alim) patiserie, patibar; cofetărie mică
tuft mănunchi, fascicul (și de țevi)
tug zdruncinătură, zvâcnitură, smucitură; (mec) șoc, smucitură; (nav) remorcher; v. **tug-boat**; (OM) curea; șleau; ștreang; (edu) bursier; (nav) a remorca; a trage, a trage după sine (cu greu); a trage / a apuca de (mâncă etc.)
tug-boat (nav) remorcher
tugged (nav) remorcat
tulip lălea
tulipist (agr) cultivator de lalele
tulip root (agr) mălură / tăciune care atacă ovăzul

tumkey

tulip(-shaped) valve (OM) supapă în formă de lălea
tumble basculare; cădere, tumbă; (*fig*) dezordine, învălmășeală, talmeș-balmeș; a vâlțui; (*fam*) a ghici, a înțelege; a face o tumbă; a cădea; a se prăvăli; (*fig*) a se prăbuși, a se năru; (*amer*) a cădea de acord / la învoială, a consimți; a fi de aceeași părere; a se înțelege; a trânti (jos), a răsturna; a rostogoli, a da de-a dura; a răvăși, a deranja; a ciufuli; a șifona, a boți
tumble-about șubred, care se clatină; care nu e fix, care are un joc (nedorit)
tumble-down dărăpănat, pe jumătate ruinat; în stare proastă
tumble down a se prăbuși; a se rostogoli, a se da de-a dura / de-a rostogolul; v. **tumble**
tumble on a da peste, a nimeri / găsi din întâmplare
tumbler (el) întrerupător electric basculant; (mas) manetă, mecanism de inversare, culbutor, basculator; (met) tobă de curățat piese turnate; cheie, șaltăr; pahar (mare) fără picior (bombat); pocal; pahar gradat; **tumbler** (metr, alim) altă denumire pentru US cup
tumbler bracket (mas-un, OM) cadru basculant al roții dințate intermediare (din cutia de viteze de tip Norton)
tumbler drier mașină rotativă de călcat rufe
tumbler file (mas-un) pilă mare cu secțiune ovală și vârf ascuțit
tumblerful (metr, alim) ceașcă, altă denumire pentru breakfast cup, o unitate de volum, utilizată în rețete culinare
tumbler gear (mas) basculator, culbutor, mecanism de basculare; (OM) roată dințată basculantă
tumbler gear lever (mas-un) mâner inversor (la strung) (acționat prin angrenaje)
tumbler gear / gearing mechanism (mas-un) cutie de avansuri / de viteze cu roată dințată basculantă (tip Norton)
tumbler gear segment (mas-un) inversor (la strung), cadru cu mâner al inversorului (la strung) (cu acționare prin angrenaje)
tumbler lever (mas-un) pârghie a roții dințate basculante (în cutia de viteze tip Norton)
tumbler shaft (mas-un, OM) arbore cu came
tumbling (mas-un, met) curățare în tambur / în tobă, tobare
tumbling barrel (TH, met) tobă de curățat piese turnate
tumbling drum (mas-un, met) tambur / tobă de curățare (a pieselor turnate)
tumefy a (se) tumefia, a (se) umfla; a provoca o tumefiere / o umflătură
tumkey (ec, TH) livrare la cheie

tumour

tumour (med) tumoare, tumoră, umflătură
tun (alim) puțină, butoi mare, poloboc; a turna, a pune în butoi; a păstra în butoi; (metr, alim) unitate de volum utilizată pentru vin și alte lichide (*din limba franceză*): 1 tun ~953,93 l; v. **ton**, **tonneau**
tuna, (*pl*) **tunas sau tuna** (iht, alim) ton; carne de ton (și conservată)
tunable (autom, metr) acordabil, cu reglaj fin, reglabil; care se poate acorda / regla; v. **tuneful**
tunable range interval / domeniu de reglare
tun( )dish (met) oală intermediară de turnare
tun fermentation (alim) fermentare în puțină
tune (muz) melodie, cântec, sunet, ton; acord, armonie; (*fig*) acord, armonie, (bună) înțelegere; dispoziție, stare de spirit, toane (bune); sumă; cantitate; mărime; (autom, metr) a acorda / regla (în general, fin); (muz) a acorda (un instrument); a sincroniza; ~ **with** a se armoniza / a se acorda / a se potrivi cu; a fi în ton cu; ~ **for** a fi dispus, a avea dispoziție pentru; (TH) a pune la punct, a regla, a ajusta
tuned acordat, reglat
tuneless nemelodios; nearmonios; discordant; (d. glas) fără viață / vlagă; mort; lipsit de sonoritate; (TH) nereglat
tune manifold; exhaust tune up (auto) reglare a echipamentului (astfel încât unda caracteristică fluxului de gaze să prezinte un nod la ieșire)
tune out a (se) dezacorda, a (se) deregla; a ieși din intervalul de reglare a dezorganiza, a deranja, a tulbura
tuner acordor (de pian); (radio) acordare, acord
tune up (TH) reglare de / la performanță optimă
tungstate (chim) wolfram, tungstenat
Tungsten (W) (chim) wolfram; tungsten
tungsten brass (met) alamă cu wolfram
tungsten bronze (met) bronz cu wolfram
tungsten carbide (met) carbură de wolfram
tungsten electrode (el, met) electrod de wolfram
tungsten disulphide (chim, T) disulfură de wolfram
tungsten steel (met) oțel (cu) wolfram
tungstic (chim) tungstenic, wolframic
tungstic acid (chim) acid wolframic / tungstenic
tuniness v. **tunefulness**
tuning (TH) reglaj, ajustare, acordare, acord, punere la punct; a pune la punct
tuning coil (TV, radio, autom) bobină de acord, condensator variabil
tuning control (mas, autom) reglare precisă / fină
tuning drift (autom, metr) derivă / deviație a punctului de acord / de reglare
tuning fork diapazon
tuning knob buton de acord

turbine blade

tuning of carburettor (auto) reglaj al carburatorului
tuning out dezacordare; dereglare
tuning property selectivitate
tuning range (OM, metr) domeniu / interval de reglare
tuning screw șurub de reglare / de acord(are)
tuning sharpness precizie de acord, selectivitate
tuning (-)up punere la punct, reglare
tunnel (cf) tunel; galerie; pasaj; trecere; (met) picior vertical / canal de turnare; a săpa un tunel prin
tunnel cooler (alim, termo) tunel de refrigerare, răcitor tip tunel
tunnel dryer (alim, termo) uscător-tunel
tunnel drying oven (met, ind chim, alim) cuptor tubular, tunel de uscare, canal de uscare
tunnel freezer (alim, termo) tunel de congelare, congelator tip tunel
tunnel furnace; tunnel kiln (ind chim, termo) cuptor-tunel / cu canale
tunneling săpare / străpungere a unui tunel; (sistem de) tuneluri
tunnel into (constr) a săpa (un tunel) în
tunnel-net (agr) vâșă, plasă de pescuit
tunnel trough (constr) a săpa un tunel prin / în
tunnel-type radiator (termo) răcitor cu ajutor / prin desprindere
tunnland (metr) unitate tradițională de măsură pentru suprafață de teren, în Suedia: 1 tunnland = 4936,4 m²
tup (met) berbec (de spart fontă), ciocan, ciocan greu, baros; (agr, zool) berbec (necastrat); (d. berbec) a mârli, a se împerechea cu (o oaie)
-tuple (metr) sufix adăugat unui număr pentru a forma unități de cantitate; exemplu: a 7-tuple conține 7 obiecte
tur (zool) zimbru
turbid tulbure, (*fig*) nebulos, confuz, vag; încurcat, complicat
turbidity culoare tulbure, turbureală; (*fig*) nebulozitate, caracter vag / confuz; complicație, caracter încurcat / complicat
turbidity unit (metr) v. **NTU**
turbidly (*adv*) în mod tulbure, nebulos; încurcat, complicat
turbidness v. **turbidity**
turbillion (hidr) (rar) vârtej, turbion
turbinal în formă de vârtej; (anat) în formă de cornet; care se învârtă ca titirezul
turbation (mec, fiz) mișcarea în formă de vârtej
turbine (termo) turbină
turbine alternator (el) turboalternator
turbine blade (mas) paletă de rotor de turbină hidraulică / cu abur

turnine blower

turbine blower (mas) turbosuflantă
turbine bucket (mas) paletă rotitoare de turbină
turbine casing (mas) carcasă de turbină
turbine chamber (mas) cameră de admisie a turbinei hidraulice
turbine cylinder (mas) cilindru de turbină
turbine-driven cu turbină, acționat de turbine
turbine engine (mas) turbină
turbine housing (mas) carcasă de turbină
turbine nozzle (mas, OM, termo) ajutorul turbinei cu abur
turbine pipe line (mas) conductă de turbină
turbine pump (mas) turbo-pompă
turbine shaft (mas) arbore de turbină
turbine stirrer (mas) amestecător de turbină
turbine wheel (mas, termo) rotor de turbină
turbo air-blower (termo) turbosuflantă de aer
turbo-alternator (el) turbo-alternator
turbo blade (mas) paletă de turbină
turbo-blower (mas) turbosuflantă, turbocompresor
turbocharger intercooler (auto) răcire uniformă, răcire cu turbosuflantă
turbocharger unit (auto) turbină, turbosuflantă (la motoare diesel)
turbo-compressor (TH) turbocompresor
turbo-dynamo (el) turbodinam, grup turbogenerator
turbo gas-exhauster (mas) turboexhaustor
turbo-generator (el) turbogenerator
turbo-jet (engine) (av) turboreactor
turbo-prop (av) turbopropulsor
turbo pump (mas) turbopompă
turbo(-)compressor (mas) turbocompresor
turboexhauster (mas) turboexhaustor
turbosupercharger (mas) turbină de supraalimentare, turbosuflantă
turboventilator (mas) turboventilator, ventilator centrifug
turbulator / turbulence promotor (hidr, termo) generator de turbulență
turbulence vânt în rafale, vârtej de aer atmosferic; (mas, hidr) turbionare, turbulență; nesupunere; impetuoșitate; vehemență, violență; v. **tumult**
turbulence reduction method (met) procedeu de reducere în pat fluidizat
turbulent turbulent
turbulent current (hidr) curent turbionar
turbulent flow (hidr, T) curent turbulent, curgere turbulentă
turbulent layer dryer (alim, termo, ind chim) uscător cu strat turbulent
turbulent motion mișcare turbulentă
turbulent state regim turbulent
turfed (acoperit cu) gazon

turnability

turkey (agr, alim) curcan, curcă; carne de curcan; (*amer, sl*) fiasco, eșec, cădere; a spune lucrurilor pe nume
Turkey (geogr) Turcia
turkey poult (zool, agr) curcănaș, pui de curcă
turkey stone (mas-un) piatră de ascuțit manuală, în formă de bară
turn înclinare, viraj; (OM) serpentină, spiră de fi-let, rotație, învârtire, învârtitură, tur, cot; rotație, rotire; schimbare de direcție; întoarcere; girație; (*fig*) întorsătură, cotitură, schimbare; (med) criză, moment greu (al unei boli); (mil) întoarcere; șerpuitură, meandru, cot, cotitură; variație, schimbare; (mec) întoarcere înapoi, mișcare înapoi, schimbare totală de direcție; (*fig*) înclinație, înclinare, aplicare, pornire (pentru / spre), talent (la), dispoziție (pentru); (*literar*) formă, structură, înfățișare; turnură de frază; plimbare, tur; rând, schimb, tură; serviciu (adus cuiva); ajutor (prietenesc); prilej, ocazie; folos, câștig, profit, beneficiu; scop, intenție; (*fam*) șoc, spaimă; lovitură; (nav) voltă; (el) spiră; (OM) strung; zăvor (la fereastră); (mas-un) a strunji, a (se) roti, a aleza; (mas, OM) a rula, a funcționa, a merge, a (se) învârti; (auto) a vira; (alim) a se strica, a se acri; a întoarce; a se răsuși; a învârti; a face să se întoarcă / să se învârtască / să se răsușească; a învârti, a răsuși (un buton, un robinet etc.); a întoarce (pe partea cealaltă / cu fața în sus); a întoarce (în altă direcție); a devia; a abate (din drum); a îndrepta, a dirija; (*fig*) a se întoarce din drum, a face cale întoarsă; a îndrepta (atenția etc.); a întoarce (capul, privirea); a răsturna, a întoarce (cu susul în jos); ~ **into**, ~ **to** a (se) preface în, a (se) preschimba în, a (se) transforma în; a face să devină; (ec) a converti, a preschimba în (bani lichizi etc.); a ocoli, a întoarce; (alim) a (se) acri, a (se) covăși, a strica (laptele); a ajunge la (un moment etc.), a împlini / a atinge o vârstă de; (TH) a (se) strunji, a fasona; a presa, a modela, a rotunji; (*fig*) a cizela; a da o formă la; a traduce în altă limbă; a se învârti, a se răsuși; a se roti; a se întoarce, a se învârti (printr-un loc, către cineva etc.); ~ **to** a se îndrepta către, a o lua spre; a se adresa la, a consulta pe; a recurge la; a se preface în; a trece în / la; a deveni; (d. vânt, curent); a se muta; a se inversa; a deveni, a se face, a se preface, a se transforma / a se schimba în; a se învârti (de amețală); (metr) altă denumire pentru revoluție, rotație sau pentru o unitate de măsură pentru unghiuri, egală cu 360°
turnability (mas-un) aptitudine la / pentru strunjire, așchiabilitate

turn about

turn about (mas, OM) a răsturna, a bascula, a întoarce; (nav) a gira; a face / a executa o întoarcere

turn against a se întoarce împotriva (cu gen); a se arăta ostil față de; (și *fig*) a se revolta, a se răscula, a se ridica împotriva

turn and turn about alternență, schimb, schimbare; trecere la rând

turn around a roti, a se învârti; v. **turn round**

turnaround time (TH, ec) timp între primirea unei sarcini și apariția rezultatelor, timp de întoarcere

turn aside a abate, a devia, a face să devieze; a para; a se îndepărta, a se retrage

turn away a întoarce (într-o parte); (ec) a concedia; v. **turn aside**

turn back (mas-un, OM) a slăbi (un șurub sau o piuliță); a face să se întoarcă, a întoarce înapoi; a izgoni, a alunga; a da afară; a răsfrânge, a îndoi; a lăsa în jos; a-și sufleca; a se întoarce din drum, a face cale întoarsă

turn-bench (TH) polizor, (roată de) tocilă

turn bench (mas-un) strung de banc / de masă

turn bridge (mas) pod mobil / turnant

turnbuckle (mas-un, OM) întinzător cu filet, piuliță de strângere

turn buckle (TH) conexiune, cuplaj

turn button (mas-un) închizător rotativ, comandă cu buton pentru întoarcere

turn-cap (TH) căciulă rotitoare a unui coș de fabrică

turn clockwise (TH) a învârti în sensul acelor de ceas, a învârti la / spre dreapta

turn cock (TH, hidr) robinet de închidere

turn-down (d. guler) răsfrânt, lăsat / întors în jos; refuz, respingere, refuzare (a unei oferte / propuneri); guler răsfrânt; v. **turn-over**

turn down v. **turn back**; a îndoi (colțul unei pagini), a vira; a întoarce; a micșora, a face mai mic (lumina); (met, termo) a reduce (flacăra); a respinge, a refuza (o propunere, pe cineva); (mil) a reforma; a umili, a înjosi; a fi răsfrânt / îndoit / întors / lăsat în jos, a fi căzut

turn-down collar guler răsfrânt (și la piese)

turned bolt (mas-un) șurub prelucrat (la strung)

turned commas ghilimele

turned-down position (met) poziție de turnare

turned-off (mas) blocat, care nu se poate roti

turner (mas-un) strungar, mecanism / dispozitiv / subansamblu pentru rotirea capului revolver; (met) manipulator

turner's lathe (mas-un) strung

turner's shop (mas-un) atelier de strungărie; strungărie; obiecte / piese strunjite

turnery (mas-un) (atelier de) strungărie

turning length

turn finish (mas-un) a finisa prin strunjire / la strung

turn finishing (mas-un) strunjire de finisare, prelucrare finală prin strunjire

turn half way to the right / left (auto) a întoarce jumătate la dreapta / la stânga (și d. volan)

turn hollow (mas-un) a aleza, a strunji interior

turn home (mas-un, OM) a înșuruba până la refuz / pe toată lungimea filetului

turn-in interiorul supracopertei / cămășii de la o carte

turn in a îndoi înăuntru; a băga / a face să intre înăuntru; a preda (echipamentul militar, sportiv etc.); a demisiona din, a părăsi de bună voie (un serviciu); a fi întors / răsucit spre înăuntru; a intra; (*fam*) a se duce la culcare, a se culca; a se întoarce (acasă), a reveni

turn in and out a se încolăci, a șerpui

turning virare; serpentină; cotitură; (mas-un, mec) strunjire, prelucrare la strung, rotire; (mec) girație, pivotare; răscruce, răspântie, încrucișare de drumuri; rotație; (astr, mec) (mișcare de) revoluție; strunjire; v. **turnery**

turning along (mas-un) strunjire longitudinală

turning and boring lathe / mill (mas-un) strung carusel / vertical

turning angle (auto) unghi de bracăj; (nav) unghi de girație; (mas-un) unghi de atac al tășului cuțitului de strung

turning arbor (OM) ax de antrenare

turning arbor of a hammer shaft (met) cep de fixare la berbec

turning back întoarcere, înapoiere, revenire

turning bridge v. **turn bridge**

turning chisel (TH, mas-un) cuțit de strung

turning circle (cf) curbă de cale ferată, cerc de rotație; (auto) diametru al cercului de rotire / de întoarcere (acționare prin rotire)

turning couple moment de rotație, cuplu

turning down rabatere (în geometrie)

turning fixture (mas-un) dispozitiv de strunjire

turning force forță de torsiune / de răsucire

turning gear (mas, met) mecanism / dispozitiv de întoarcere

turning gauge (mas) tambur rotativ

turning graver / knife (mas-un) cuțit de strung

turning handle (mas-un) maneta mecanismului de întoarcere

turning head lamp far turnant

turning joint (OM) articulație rotativă

turning knife (mas-un) cuțit de strung

turning lathe (mas-un) strung

turning length (mas-un) lungime de prelucrat (prin strunjire)

turning lock

turning lock (OM) închizător baionetă
turning machine (mas-un) strung
turning mill (mas-un) strung carusel / vertical
turning moment (mec) cuplu motor / activ, moment de torsiune, moment de rotație
turning movement (mec) mișcare de rotire
turning out (mas-un) strunjire în interior,alezare; ieșire, dare afară, scoatere; (TH) lărgire a unei găuri (cu burghiul)
turning over răsfoire; răsturnare
turning paste masă de strunjire
turning pin (OM) pivot, știft de rotire / de articulație
turning piston (OM) piston rotativ
turning point moment hotărâtor / decisiv / crucial; (punct de) cotitură; moment de criză
turning point (of a curve, of a differential equation) (mat) punct de extrem (al unei curbe), punct de ramificare (la ecuații diferențiale)
turning radius (mec) rază de pendulare / de rotire / de bracare
turning rolls (dispozitiv cu role) pentru sudarea pieselor cilindrice
turnings (mas-un) aşchii (de strunjire)
turning saw (mas-un) ferăstrău circular; (TH) ferăstrău cu coardă
turning shop (mas-un) atelier de strungărie
turning tool (mas-un) cuțit de strung
turning vane (OM) placă deviatoare / deflector / de ghidare, deflector; (hidr) supapă cu acționare prin rotire
turning work (mas-un) lucru la strung
turn into a (se) transforma / a (se) prefăce / a (se) preschimba în; a traduce în; a se face, a deveni (lichid)
turn-key (mas, el, auto) cheie de contact
turn knob (mas) buton rotitor
turn of a coil (OM, el) spiră (și a unei bobine, a unui arc etc.)
turn off (cf) schimbător de cale de dreapta; (mas-un) a strunji o suprafață cilindrică; a opri (prin rotire), a opri (apa etc.); a închide (un robinet); a stinge, a închide (lumina etc.); ~ **from** a abate (de la); a face să devieze (de la); v. **turn out**; a repudia; (cf) a gara, a trage (pe o linie); a se abate din drum; a-și schimba drumul, a coti; ~ **to** a o lua / a o apuca la / spre (dreapta etc.); a înceta lucrul, a intra în grevă; a părăsi (drumul etc.); a se abate din / de la; (d. stradă) a coti, a face colț cu
turn of speed (mas, auto) rapiditate, capacitate de a intra repede în viteză; mers rapid, iuțeală, rapiditate, agilitate

turnover moulding machine

turn on (autom, el) a închide circuitul, a conecta, a anclanșa; a deschide, a da drumul la (apă etc.); a aprinde (lumina, radioul etc.); a pune să facă ceva; a fi răsturnat, a cădea pe spate; v. **turn upon**; a se îndrepta / a se întoarce / a se abate spre / către; a se năpusti asupra; a ataca; a se lega / a se agăța de; a-i căuta pricină (cuiva); a depinde / a atârna de
turn on edge (met, mas-un) a întoarce / a așeza pe muchie, a teși / a rotunji muchiile
turn-on point (el, hidr) punct de conectare / de întoarcere
turn on the blast (met) a pune în funcțiune / a porni furnalul
turn(-)out (el, hidr) branșament, bifurcație; adunare, asistență, auditoriu; (mil) ținută, uniformă; grevă; (cf) ramificație, bifurcație, branșament; linie de garaj; (ec) producție globală
turn out a ieși, a se elimina, a scoate din circuit; (mas-un) a strunji; (OM) a deșuruba; a întoarce / a scoate (picioarele) în afară; a izgoni, a alunga, a da afară; a evacua (un chiriaș); a concedia; a pune în stare de alarmă; a mâna (vitele) la câmp; a produce, a fabrica, a confecționa, a face; a întoarce pe dos (buzunarul etc.); a goli (un sertar etc.); a face (curățenie generală) în; v. **turn off**; a ieși / apărea în public / în lume; (*fig*) a ieși la iveală; a se arăta, a se dovedi, a se sfârși / ieși (bine, rău etc.); a se întâmpla; a deveni, a se face, a se transforma / se prefăce în; a se da jos din pat, a se scula (de dimineață)
turn-over (TH) răsturnare, întoarcere; culbutare; tur; randament; ciclu; (ec) cifră de afaceri, fluctuație a forței de muncă / a muncitorilor, circulație a mărfurilor, ritm de vânzare; (el) schimbare a polarității; randament; producție; (mas) pivot, turnant, rotativ; (gastr) ruladă cu dulceață de mere; răsfrângere, îndoitură (a ciorapului etc.); articol (de ziar) cu continuarea pe altă pagină; (mas-un, OM) rabatabil, basculant, pivotant; a răsturna; a forța un filet
turn over a întoarce (o pagină), a răsfoi; (*fig*) a rumega (în minte), a medita / a chibzui asupra; a întoarece pe toate părțile; (agr) a răsturna, a întoarce (brazda etc.); a preda, a transfera, a transmite; a da pe mâna (cuiva); (ec) a realiza, a dobândi, a câștiga; a avea o cifră de afaceri de; a capota, a se răsturna
turnover board (met) placă rabatabilă de model (la turnătorie)
turnover job (mas, TH) operație de reparație capitală
turnover moulding machine (met) mașină de format cu placă rabatabilă

turnover rate

turnover rate (ec) viteză de circulație a banilor / a mărfurilor
turnover-table jolter (met) mașină de format prin scuturare, cu placă rabatabilă
turnover tax (ec) taxă / impozit pe cifra de afaceri
turn plate (OM, mas-un) placă turnantă
turn roughly (met, mas-un) a degroșa (prin strunjire)
turn round (mec) a se învârti, a se roti; a întoarce, a (se) răsuci; a duce de nas; a răsuci pe / după; a se mișca; v. **turn over**, **turn on**
turnscrew șurubelniță
turn signal indicators (auto) indicatori de semnalizare a virajului / a întoarcerii
turn slightly on edge (mec) a teși
turnsole (agr, alim) floarea-soarelui; (chim) turnesol
turnstile (OM) roată manuală, cu brațe
turn-table placă turnantă; (mas-un) masă turnantă, disc turnant, masă rotativă; platformă turnesol, platan
turn-table pit (mas, mas-un) groapă / spațiu de / pentru placa turnantă
turn-table plate (mas, mas-un) placă turnantă, disc
turn-table press (mas-un) presă-revolver
turn the handle half way to the left and right (auto) a roti volanul spre stânga și dreapta (jumătate stânga și jumătate dreapta)
turn to a întoarce, a îndrepta spre / către
turn to diameter (mas-un) a strunji până la diametrul cerut
turn to profit (ec) a folosi; a valorifica; a utiliza; a aduce pe profit
turn up a ridica în sus (gulerul etc.); a sufleca; a răsfrânge; a căuta în dicționar (un cuvânt); a agăța, a înhăța, a aresta; a renunța la; (jur) a achita din lipsă de dovezi; (agr) a întoarce (brazda etc.); a deșteleni; a dezgropa; a ridica (un fitil), a face mai mare (flacăra etc.); a fi ruinat; a se răsfrânge, a se îndoi în sus; a-și face apariția; a se ivi, a se prezenta, a sosi (pe neașteptate); a ieși la iveală, a se găsi, a fi regăsit; (d. un prilej etc.) a se ivi, a se întâmpla, a surveni; v. **turn out**
turn-up bed pat pliant
turn upside down (mas, mas-un) a răsturna, a bascula
turpentine (chim) terebentină; (*amer*) a extrage terebentină din
turpeth mineral (minrl) calomel, sulfat galben de mercur
turquoise (minrl) peruzea, turcoază
turquoise blue albastru de peruzea, culoarea turquoise / turcoaz

tuyère belt

turquoise green verde de peruzea / turcoază, verde-albăstrui
turret (mas-un) cap / strung revolver, turlă, turn; foisor, turnuleț; (mil, av, nav) turelă
turret bushing (mas-un) cap revolver (la strung-revolver)
turret drill (mas-un) mașină de găurit, cu cap revolver
turreted (arhit) crenelat, cu turnulețe, foșoare; prevăzut cu turelă / turele
turret head (mas-un) cap revolver
turret lathe (mas-un) strung revolver
turret layout (mas-un) schemă de reglat și demontat scule (la capul revolver)
turret machine (mas-un) strung revolver
turret operation (mas-un) operație de prelucrare cu cap revolver
turret plate (mas-un) cap-revolver, cu masă pentru scule
turret slide (mas-un) sania / căruciorul capului-revolver
turret ship (nav) cuirasat
turret steps (constr) (*pl*) scară în spirală
tutela, (*pl*) **tutelae** (jur) tutelă
tutelage (jur) tutelă; supraveghere, pază; (edu) învățământ, educație
tutelar tutelar, ocrotitor, păzitor
tutenag(ue) (met) aliaj de zinc, cupru și nichel
tutor (edu) profesor (particular); preceptor, meditant; asistent / îndrumător (al studenților); (*amer*) (edu, univ) profesor suplinitor; (jur) tutore; supraveghetor; îndrumar, îndrumător, ghid, carte (de instrucțiuni); a instrui, a medita, a pregăti, a învăța; (*fig*) a dăscăli, a mostra, a dojeni; a supraveghea, a avea în supraveghere
tutress (edu) profesoară; învățătoare, institutoare; preparatoare, meditatoare; (univ) asistentă preparatoare; (jur) tutore
tutorial de preceptor / meditant / repetitor; tutelar, de tutore; (univ) practic, de seminar; (*pl*) ~s (edu, univ) lucrări practice (de seminar sau laborator)
tutorial system (univ) sistem de învățământ bazat pe îndrumare nemijlocită
tutorship slujbă / funcție / rang de tutore
tutory (jur) tutelă
tutty (met) burete de cuptor, lipitură (la furnale)
tuyère (OM) duză; (met) gură de vânt, conductă de aer / de vânt, oxid de zinc depus pe pereții furnalului / cuptorului
tuyère arc cooler (met) carcasa gurii de vânt (la furnal)
tuyère arch (met) cadrul gurii de vânt (la furnal)
tuyère belt (met) centura gurilor de vânt (la furnal)

tuyère block

tuyère block (met) răcitor de la gura de vânt (la furnal)
tuyère bottom / plate / zone (met) fundul convertizorului, cu duzele de suflare
tuyère box (met) cutie de vânt, a convertizorului
tuyère cap / latch (met) clapetă la vizorul racordului de aer la cuptor
tuyère cooler (met) răcitor la gura de vânt (la furnal)
tuyère hole (met) gaura gurii de vânt
tuyère latch (met) clapetă la vizorul racordului de aer la cuptor
tuyère level / zone (met) zona gurilor de vânt (la furnal)
tuyère nozzle / snout (met) ajutorul gurii de vânt
tuyère opening (met) gură de vânt
tuyère outlet (mas) orificiul de ieșire al unui ajutor
tuyère pipe (mas) tubul ajutorului
tuyère plate / plug (met) fundul convertizorului cu duzele de suflare
tuyère zone (met) bloc de duze
tuyères (met) zona gurilor de vânt, bloc de duze (la furnal, convertizor)
twaddle gauge (metr) densimetru, areometru
Twaddle scale (metr, fiz) o scală a gravitației specifice, scara Twaddle
twaiite (shad) (iht) scrumbie europeană
tweed (textile) tuid, tweed; (*pl*) costum de golf
tween; tween deck (nav) întrepunte
tweezer a smulge / a scoate / a îndepărta cu penseta
tweezers (med) pensetă, cleștișor; (poligrafie) cleștiță; trusă (medicală)
T weld (met) sudură în T
T welding (met) sudare în T
twelfth al doisprezecelea; (mat) doisprezecime
twelfth (metr, muz) doisprezecime, unitate pentru a descrie raportul între frecvențele a două note: două note diferă printr-o doisprezecime dacă frecvența celei înalte este de 3 ori frecvența celei joase
twelfth part (mat) a douăsprezecea parte; douăsprezecime
twelve doisprezece; duzină; grup de douăsprezece persoane; (poligrafie) format de douăsprezece file (douăzeci și patru de pagini)
twelffold de douăsprezece ori mai mare / mai numeros; (*adv*) de douăsprezece ori (mai mult)
twelvemonth (metr) perioadă de 12 luni, denumire veche britanică, pentru an
twentieth douăzecilea; (mat etc.) douăzecime
twenty douăzeci; grup de douăzeci
twentyfold de douăzeci de ori mai mare sau mai numeros; (*adv*) de douăzeci de ori mai mult

twin screw

twice dublu, de două ori; repetat; îndoit
twice-normal (chim) dublu normal
twilight slab luminat; obscur crepuscular
twin bifilar (d. un cablu), jumelat, identic, dublu; geamăn, (frate) geamăn, (soră) geamănă; (lucru) pereche; tiz, omonim; geamăn, pereche; (TH) jumelat, îngemănat, dublu; bifilar; omonom, omonimic; a da naștere la gemeni; ~ **with** (*fig*) a face / a fi pereche cu; a îngemăna, a uni, a lega
twin bearing (mas-un, OM) lagăr geamăn
twin cylinder engine (auto, mas) motor cu cilindri în V
twin-deck bus (auto) autobuz cu imperială
twin door (constr) ușă dublă
twine sfoară; șnur; (textile) tort, mănunchi de fire; împletire, răsucire; întrețesere; împletitură (și la compozite cu fibre lungi); coș împletit; a împleti, a răsuci; a înfășura; a încolăci, a îmbrățișa; a cuprinde; a șerpui, a undui; a tăia, a despărți; a desface; a se despărți
twined răsucit, împletit (laolaltă); înfășurat, încolăcit; șerpuitor, unduitor
twin-engined (av etc.) bimotor, cu două motoare
twiner împletitor, răsucitor; (textile) dispozitiv / mașină de răsucit fire
twin girder (mec) grindă-cheson
twin compressor (termo) compresor dublu / jumelat
twin-hull(ed) boat / vessel / ship (nav) catamaran
twin ignition (auto) dublă aprindere
twin-jaw crusher / breaker (mas, constr) concasor cu fălci cu dublu efect / cu fălci oscilante
twinkle (fiz) scintilație; licărire, scânteiere, scâpărare; licăr; clipire, clipit; clipă, moment, clipită; tresărire, mișcare bruscă; a clipi (și din ochi); a licări, a palpăi; a scăpăra, a scânteia; a se aprinde; (TH) a face să scânteieze
twinkler semnalizator intermitent
twin milling cutter (mas-un) freză cuplată, garnitură / set de două freze
twinned electrode (el) electrod dublu / cu două vergele
twinning îngemănare, împerechere, îmbinare (a două elemente), legare, unire; naștere a doi gemeni; (minrl, geol, fiz) formare a unor cristale duble / îngemănate
twin pump (hidr) pompă duplex / dublă
twin roller crusher concasor cu doi cilindri / cu două valțuri
twin rolling mill (mas, met) laminor duo / cu doi cilindri
twin rudder (nav) cârmă dublă (cu două pene)
twin screw (mas, OM) elice dublă (și la filete sau melci, dar și la nave)

twin set

twin set (textile) set (pulover și jachetă)
twinship înțelegere; asemănare, similitudine
twin spindle machine (mas-un) mașină-unealtă cu doi arbori principali
twin track (cf) (*amer*) linie ferată dublă
twin wheels (mas-un, OM, auto) roți jumelate / duble / înțegănite / pereche
twin wire (el) conductor bifilar / cu vână dublă, pereche de conductoare
twin-piston engine (hidr, termo) motor cu pistoane duble
twin-roll crusher (constr, mas) concasor cu două valțuri
twin-rolling mill (met) laminor duo, cu valțuri
twine sfoară, șnur; (mas-un) a împleti, a cabla
twip (metr, c) unitate de măsură pentru lungime, utilizată în grafica pe computer, pentru controlul rezoluției elementelor de imagine: 1 twip $\equiv$ 17,639 μ m: twip este un acronim pentru „twentieth of a point” – 1/20 dintr-un punct, dacă punctul – ca unitate de măsură este 1/72 inch
twirl învârtire, rotire (rapidă); vârtej, volbură; cârlionț; a răsuci; a (se) învârti / a (se) roti repede / într-un vârtej; cârlionț; dublură la cheie
twist (mas, OM) cablaj, cablare, răsucire, pasul șurubului, încovoiere, torsiune, torsadare, contorsionare, deformare, strâmbare, pas al elicei / pas al șurubului; v. **twirl**; îndoitură; cotitură, cot; (alim) pâine împletită, colac; cornet / pungă de hârtie (răsucită); (textile) frânghie, sfoară, șnur, fir răsucit; specific, particularitate, caracteristică, pecete; înșelăciune, amăgire; cornet / pungă de hârtie (răsucită); (alim) pâine împletită, poftă de mâncare, apetit; a răsuci; a torsiona; a deforma, a împleti, învârti, a cabla; a îndoi, a contorsiona; a (se) încolăci; a strâmba; a stoarce (rufe); (*fig*) a înșela, a păcăli, a trage pe sfoară; (nav) a întoarce pe loc (d. navă); a chinui; (*fig*) a spânzura, a pune în ștreang; v. **twirl**, **twine**
twist-and-contraction meter (mec, metr) torsionometru, aparat pentru măsurarea torsiunii și contracției
twist-belt drive (mas, OM) transmisie cu cureaua încrucișată
twist cabler (mas-un) mașină de dublat și răsucit fire / cabluri
twist drill (mas-un) sfredel / burghiu spiral / elicoidal
twist drill grinding gauge (mas-un) șablon de verificat ascuțirea burghiului elicoidal
twisted strâmb; (mec, OM) torsionat, răsucit; diform; răsucit, contorsionat
twisted cable (mec, constr) cablu torsadat / răsucit

two-bladed

twisted-toothed spur gear (OM) roată cilindrică cu dinți înclinați (mai rar)
twister persoană care răsucește etc.; v. **twiner**; escroc; minciună gogonată; dificultate, lucru dificil; problemă spinoasă / complicată; cuvânt greu de pronunțat; (alim) pâine împletită; (aprox) mucenic; covrigar
twist flute (OM) canelură elicoidală
twist gear (met, plast) roată de torsiune, roată (schimbătoare) a laminajului
twisting torsiune; torsionare; cablare, răsucire, toronare
twisting couple (mec, OM) cuplu de torsiune, de răsucire
twisting device (mas-un) dispozitiv de torsionare
twisting force (mec, OM) forță de torsiune / de răsucire
twisting guide (OM) manșon / ghidaj cu canale elicoidale
twisting machine (met) mașină de cablat, mașină de răsucit
twisting moment (mec) cuplu motor, moment de torsiune / de răsucire
twisting resistance (mec, OM) rezistență la torsiune
twisting stick (OM) întinzător, bolț de întindere
twisting strain (mec) deformare de răsucire / de torsiune
twisting stress (mec) tensiune de răsucire, efort de torsiune
twisting strength (mec) solicitare / rezistență la torsiune / la răsucire
twisting test (mec) test / încercare la răsucire
twistless fără torsiune, netorsionat, nerăsucit (d. fire, cabluri etc.)
twist off ruperea cusăturii longitudinale; (mas-un, OM) a forța filetul, a deteriora filetul prin strângere excesivă; schimbare a direcției; încetare a răsucirii
twist rope cablu de torsiune / torsadat
twist test (mec) încercare la răsucire
twist tester (mec) torsionometru
twitter v. **tweet**; vorbărie; agitație, freamăt, nervozitate; a fi agitat / nervos / în agitație; a fremăta, a trepida (de emoție)
two doi, două; (grup de) doi / două
two-armed lever (OM, mec) pârgă cu două brațe, pârgă de gradul întâi
two-arms lever (OM) pârgă cu două brațe
two-axle full trailer (auto) remorcă cu două osii
two-axle semi-trailer (auto) semiremorcă cu două osii
two-beaked anvil (met) nicovală de banc cu două vârfuli
two-bladed (OM, mas-un) cu două lame / pale / tășuri / muchii etc.

two-bladed fan

two-bladed fan (mas) ventilator cu două pale
two-blade propeller (nav) elice bială
two-colour (termo, auto) bicolor, în două culori
two-cycle engine (TH) motor în doi timpi
two-daylight press (mas) presă cu două etaje
two-decker (nav) vas cu două punți; tramvai sau autobuz cu imperială
two-diameter piston (OM, hidr) piston în trepte / diferențial
two-dimensional; 2D (TH) bidimensional (fără relief), în / cu două dimensiuni (în plan)
two-dimensional profiling (mas-un) prelucrare bidimensională a profilurilor / profilurilor
two-dimensional state of stress (mec) stare de tensiune bidimensională, stare plană de tensiuni
two-edged (TH) (și *fig*) cu două tășuri
two-engine(d) bimotor
two-equal force (mec) cuplu de forțe
two-eyed cu doi ochi; (TH) binocular
two-figure (număr) cu două cifre
twofold dublu, îndoit, în două straturi; răsucit în două (d. fire); (textile) din două fire; (*adv*) îndoit, dublu, de două ori pe atât
two-flute drill (mas-un) burghiu cu două canale
two-handled cu două mâner, cu două toarte
two-high blooming mill (train) (met) laminor duo pentru lingouri, bluming
two-high cogging-mill (met) laminor duo, linie de laminare pentru lingouri
two-high cogging-mill train (mec) laminor duo, linie de laminare pentru lingouri
two-high cold finishing rolling mill (met) laminor finisor duo la rece de laminare
two-high cold stand (met) căjă duo la rece
two-high dressing rolling mill (met) laminor duo pentru dresare
two-high equalising rolling mill (met) laminor duo pentru egalizarea tablei
two-high finishing stand (met) căjă finisoare duo
two-high finishing stands in train (mec) linie finisoare de laminare duo, laminor finisor duo (cu caje în linie)
two-high finishing(-mill) train (mec) linie finisoare de laminare duo, laminor finisor duo
two-high intermediate roll train (met) linie mijlocie duo, tren de laminare duo
two-high hot rolling mill (met) laminor duo (de prelucrare) la cald
two-high hot stand (met) căjă de laminor duo la cald
two-high mill (met) laminor duo / cu doi cilindri (cu axele în plan vertical)
two-high non-reversing mill (met) laminor duo ireversibil

two-level storage

two-high piercing mill (met) laminor perforator duo (pt. țevi)
two-high plate rolling mill (met) laminor duo pentru tablă
two-high plate rolling stand (met) căjă de laminare duo pentru tablă
two-high plate rolling train (met) linie de laminare duo pentru tablă
two-high reversing blooming mill / train (met) laminor duo reversibil pentru lingouri
two-high reversing rolling mill (met) laminor duo reversibil
two-high reversing plate rolling train (met) laminor duo reversibil
two-high reversing stand (met) căjă de laminor reversibil
two-high reversing stand of rolls for roughing (met) căjă pentru laminor întinzător duo reversibil
two-high rolling mill (met) laminor duo
two-high rolling stand (met) căjă de laminor duo
two-high roughing stands in trains (met) linie degrositoare duo (de laminare)
two-high section rolling mill (met) laminor duo de profiluri
two-high section stand (met) căjă pentru laminor duo de profiluri
two-high sheet-mill train (met) linie de laminare duo, laminor duo pentru tablă subțire
two-high sheet-rolling mill (met) linie de laminare duo, laminor duo pentru tablă subțire
two-high skin-pass rolling mill (met) laminor duo pentru dresare
two-high stand (met) căjă de laminor duo
two-high stand with repeated passing (met) căjă de laminor duo, cu treceri repetate (ale aceluiași semifabricat)
two-high strip rolling mill (met) laminor duo, pentru benzi
two-high strip stand (met) laminor duo, pentru dresare
two-high universal mill (met) linie universală de laminare, duo laminor universal duo
two-high universal mill train (met) linie universală de laminare duo, laminor universal
two-high universal stand (met) căjă pentru laminor duo, universal
two-independent ignition (termo) aprindere dublă
two-jawed (mas, mas-un) cu două făci
twoleaved, twoleafed, twosheeted (mat, plast, met) cu / din două foi / plăci (subțiri)
two-level controller (autom) regulator cu acțiune în două trepte
two-level storage (c) memorie cu două niveluri de acces

two-lipped end mill

two-lipped end mill (mas-un) freză cu coadă, cu două tăişuri
two-masted (nav) cu două catarge
two movable jaw crusher (mas, constr) concasor cu cu fălci mobile, cu dublu efect
two-oar (nav) ambarcaţiune / barcă cu două vâsle
two-part (mas-un, OM) demontabil, compus din două piese
two-part bearing (OM) lagăr demontabil / din două piese
two-pedal control (mas) comandă cu două pedale
two-phase (el) bifazat; cu două faze
two-phase flow (fiz, met) curgere bifazică
two-phase system sistem bifazat
two-piece (OM) din două piese / părţi / bucăţi
two-pin (el) fişă dublă
two-pin driven nut (mas-un, OM) piuliţă rotundă cu două găuri radiale
two-ply dublat în două fire, în două straturi; duplex, dublat
two-ply belt (mas, OM) curea dublă
two-ply board (TH) carton duplex
two-ply yarn (textile) fir răsucit în două
two-point bit (mas-un) burghiu cu două tăişuri
two-point / twin ignition (termo, auto) dublă aprindere
two-pole (el) cu doi poli; bipolar
two-position action (autom, hidr) regulator „tot sau nimic” / bipoziţional
two-ribbed nut (OM, mas-un) piuliţă rotundă, cu nervuri radiale
two-roll (TH, mas) cu două valţuri / role, cu doi cilindri
two-row ball-bearing / roller-bearing (OM) rulment cu două rânduri de bile / de role (cilindrice)
two-row(ed) cu două linii / căi (de rulare etc.)
two-seater (auto) maşină / automobil sport / cu două locuri
two-shaft mixer with blades (alim, ind chim) amestecător cu palete, cu doi arbori
two-sheet (mat) cu două pânze (în geometrie)
two-shoe brake (OM) frână cu doi saboţi
two-sided diedru, cu două laturi; bilateral; (*fig*) complex, complicat, cu multe faţete
two-sided clad steel (met) oţel duplex / placat pe ambele părţi
two-slag practice / process (met) procedeu cu două zguri / cu zgură secundară, topire cu zgură secundară
two-span bridge (met, constr) pod cu două deschideri
two-spark ignition (termo) aprindere cu scânteii duble

twyer

two-speed (auto, mas) (d. motor) cu două viteze
two-stage, two-state, two-step (autom, OM, hidr) cu două trepte / etaje, dublu etajat
two-stage reduction gear (autom, OM, hidr) reductor cu două trepte
two-stage regulator (autom, OM, hidr) regulator de presiune cu două trepte de reducere a presiunii
two-stage resing (plast, ind chim) răşină cu întărire în două trepte (tip novolac)
two-stage / two-state / two-step (action) control (autom, OM, hidr) reglare cu / în două trepte / etaje, reglare cu două poziţii / „tot sau nimic” / bipoziţională
two-stage screening (constr, alim, ind chim) sortare / cernere în două trepte
two-stage regulator (autom, OM) reductor / regulator cu două trepte
two-stand rolling mill (met) laminor cu două caje
two-stand vertical continuous casting machine (met) maşină / instalaţie de turnare continuă verticală
two-step în două trepte / etape / faze
two-step cure (ind chim) vulcanizare / întărire
two-stroke / two-cycle engine (termo) motor în doi timpi; în doi timpi
two-throw (OM) (d. vibrochen) cu două coturi
two-throw crankshaft (mas, OM) arbore cotit cu două coturi / paliere
two-way bilateral; bidirecţional; bifurcat; cu două (poziţii, direcţii etc.); (TH, hidr) cu două căi / canale; duplex; (d. circulaţie etc.) în două sensuri
two-way breeches piece (OM, hidr) furcă, conductă bifurcată; (hidr) filon bifurcat
two-way cock / tap / valve (OM, hidr) robinet / supapă cu două căi / poziţii
two-way earthing (el) dublă punere / legare la pământ
two-way soaking pit (met) cuptor adânc cu două arzătoare
two-way street arteră de circulaţie / stradă cu două sensuri de circulaţie / cu circulaţia în ambele sensuri
two-way switch (el) comutator cu două căi / poziţii
two-way tap / valve (OM, hidr) robinet / supapă cu două căi / cu două poziţii
two-way traffic circulaţie în ambele sensuri
two-way valve v. two-way cock
two-width key (OM) pană cu secţiune în trepte
two-wing door (constr) uşă cu două canaturi / dublă
two-wire (el, TH) bifilar
twyer (TH, met) gură de vânt (la furnal)

tying

tying (mec) legare

type clasă; tip; caracter tipic; formă; sortiment; model; prototip; simbol; gen, soi, speță; clasă; (poligrafie) (și *pl*) ~s caracter, literă de tipar; a bate la calculator un text, a dactilografia; (c) a tasta (un text etc.); a tipiza, a fi un exemplu tipic de; a atribui unui tip, a stabili tipul / clasa (unui individ); (med) a caracteriza; (med) a determina grupa sanguină

type analysis (chim) analize pe grupe structurale

type-height (c, poligrafie) înălțime a literei

type mould (met) aparat de turnat

type of duty (TH, mas) caracteristică a funcționării, caracteristică de sarcină

type of manufacture (ec, TH) execuție, tip de producție

type of structure (met) felul structurii

type tests încercări de / pe prototip

types mod de execuție

typical (of) tipic, caracteristic, reprezentativ (pentru); tip, model

typically (*adv*) (în mod) tipic / caracteristic / specific; într-un mod cu totul propriu

typical value valoare proprie

typification tipizare; reprezentare tipică; simbolizare

typify a personifica, a întruchipa; a simboliza, a reprezenta; a fi tipic / caracteristic / reprezentativ pentru; a fi prototipul; a tipiza, a caracteriza

typing dactilografiere, dactilografie

typographical error greșeală de tipar / culegere / cules

typography tipografie

typp (metr, textile) abreviere pentru thousand yards per pound, unitate utilizată pentru a descrie densitatea firelor: 1 typp ~ 2,015907 metri pe gram, și *n* typp corespunde unei densități a firului de 2,015907/*n* metri

tyre (auto) anvelopă, cauciuc, pneu; șină de roată; (cf) bandaj de roată

tyre bead (auto) talon / talpă de anvelopă

tyre break / blow-out (auto) explozie de pneu / cauciuc

tyre casting (auto) carcasă (și de pneu)

tyre cement (auto) soluție de lipit camere sau anvelope

tyre chain (auto) lanț antiderapant de pneu

tyre claps / clip (auto, OM) inel de fixare a bandajului

tyre cord (auto) pneu cu inserție / cu carcasă de cord; cord, fir cablat pentru anvelope; (textile) cord / suport textil pentru anvelope / pneuri

tyre cover (auto) anvelopă

tyrolite

tyre curing press; tyre vulcaniser (ind chim) presă de vulcanizat anvelope

tyre failure (auto) pană de pneu / de cauciuc

tyre flap (auto) bandaj de jantă / geantă, bandă de protecție a jentii

tyre gauge (auto, metr) manometru de control pentru presiunea de umflare

tyre heater (ind chim) autoclavă de vulcanizat anvelope

tyre inflator (auto) pompă / dispozitiv de umflat pneuri / cauciucuri

tyre ingot (met) lingou de oțel pentru bandaje

tyre inner tube (auto) cameră de aer / de pneu

tyre iron / lever (auto) levier de montat pneuri / anvelope

tyre locking ring (auto, OM) inel de blocare a bordurii jentii

tyre mill (met) laminor de bandaje (pt. roți)

tyre mould (TH, ind chim, auto) matriță / menghină pentru vulcanizat anvelope

tyre noise (auto) zgomot de pneu, la rulare; uruitul cauciucurilor

tyre outer cover v. tyre cover

tyre patch (auto) petic de cameră / anvelopă / pneu

tyre patch kit (auto) trusă pentru pus petece auto la camere / pneuri

tyre press (auto) presă de anvelopă

tyre pressure gauge (metr, auto) manometru de control (pt. presiunea din pneuri); v. **tyre gauge**

tyre pump v. tyre inflator

tyre puncture / failure (auto) pană (de cauciuc)

tyre recapping machine (ind chim) mașină de reșapat anvelope

tyre reclaim (ind chim, auto) (cauciuc) rege-nerat din anvelope

tyre removing and replacing machine (auto, mas) dispozitiv de demontat și montat pneuri

tyre repair kit v. tyre patch kit

tyre section (auto) profil al anvelopei

tyre soling (auto, ind chim) reșapare completă a pneului / anvelopei

tyre steel (met) oțel de bandaje de roți

tyre stock (ind chim) amestec (de cauciuc) pentru anvelope

tyre texture (auto) cord de anvelope; v. **tyre cord**

tyre tread (auto) bandă de rulare (la anvelope)

tyre turning lathe (mas-un) strung de bandaje (de roți)

tyre valve (auto) valvă / venti / supapă a pneului / camerei

tyre vulcaniser / curing press (mas, ind chim) presă de vulcanizat anvelope

tyrolite (met) zgură de cupru

U

u (metr, fiz, chim) simbol pentru unified atomic mass unit, în sistem SI; v. **unified atomic mass unit**; **u** (metr, c) înlocuire de uz general pentru litera grecească μ , în simbolul pentru micron sau alte subunități de măsură micro-, mai ales în softuri care nu au inclus în limbaj acest simbol; **U** (metr, termo) unitate comercială de măsură pentru conductanța termică (flux termic); **U** este conductanța printr-un izolator, măsurată în Btu, pe gromise în inch, pe oră și pe picor pătrat de suprafață, când diferența de temperatură între suprafețele izolatorului este 1 °F; **U factor** este numeric egal cu inversul valorii **R**; v. **R value**, **U factor**; **U** (metr) unitate de măsură pentru a măsura înălțimea glisierelor pe care se pot monta componente electronice, radio, video și de calculator: 1 U = 44,45 mm

ua, au (metr) simboluri pentru astronomical unit

Ubbelohde drop (ind chim, metr, T) point punct de picurare Ubbelohde

U-beam, U-iron (constr, mec) grindă (în formă de) U

uberous (alim, agr) cu mult lapte, (vacă) care dă lapte mult

ubiety localizare, loc stabilit; (nav) ancorare într-un loc

ubiquitous ubicuu, omniprezent, prezent peste tot, care poate fi găsit oriunde

ubiquity ubicuitate, omniprezență, calitatea de a fi ubicuu / omniprezent

U-boat (nav) submarin

U-bolt (hidr, OM) buclă de ancoraj, bridă de arc, șurub în formă de U

U-clip (OM) bridă elastică / de arc

udometer (metr, meteo) pluviometru

U factor (metr, termo) unitate comercială de măsură pentru conductanța termică (flux termic); conductanța printr-un izolator, măsurată în Btu, pe groime în inch, pe oră și pe picior pătrat de suprafață, când diferența de temperatură între suprafețele izolatorului este 1°F, numeric egal cu inversul valorii **R**; v. **R value**

U (-form) expansion loop (OM, termo) compensator de dilatare în formă de U

U-frame (constr, OM) ramă cu profil U

uglification urățire

uglify a urăți

uglily (*adv*) (în mod) urât, scârbos

ugly urât; hidos; neplăcut; neatrăgător

UHF, uhf (ultra-high frequency) (fiz) frecvență ultra înaltă

UI (metr) simbol alternativ pentru international unit (IU); unité international (*în franceză*), unitate internațională (în română)

U iron / bar (OM, met) profil U

uld, ulp (metr, c) unități pentru precizia datelor într-un computer; simbolul ulp este pentru „unit in the last place” – cel mai mic increment al unei variabile care poate fi înregistrat de computer; uld este simbol pentru „unit in the last digit” – o schimbare cu 1 a celei mai mici zecimale a datelor reprezentate zecimal

ule (bot) arbore de cauciuc

ullage (auto, OM) spațiu gol al rezervorului (pt. a sigura loc de expansiune în timpul transportului); cantitate de lichid necesară pentru compensarea scurgerilor / completarea la ambalare

ullaging (metr, auto, ind chim, hidr) măsurare a golului rezervorului / recipientului

ulmic acid (chim) acid ulmic

ulterior ulterior, subsecvent, de mai târziu, posterior; ascuns, abscons

ultimacy calitatea de a fi ultimul, caracter ultim / final, caracter fundamental / de bază

ultimate ultim; extrem; terminal; la limită; de bază, final; fundamental, esențial; primar; elementar; maxim

ultimate analysis (metr, chim) analiză elementară; (met, metr) analiză completă a tuturor elementelor

ultimate bending strength (mec, OM) limită de rezistență la încovoiere, rezistență la rupere la încovoiere

ultimate carrying capacity (mec, mas, OM) sarcină de rupere, portanță maximă

ultimate composition (met, ind chim) compoziție chimică de bază / ultimă

ultimate damping (autom, fiz, mec, OM) amortizare finală / la limită

ultimate decision decizie definitivă

ultimate deviation (metr, autom, mas) deviație / abatere limită

ultimate effect (TH, mas) postacțiune, efect terminal

ultimate elongation (mec, materiale) (a)lungire la rupere

ultimate equilibrium (mec) echilibru limită

ultimate jet (hidr, termo) jet periferic

ultimate load

ultimate load (mec, mas, OM) încărcare limită / de rupere, sarcină limită / de rupere
ultimately (*adv*) la sfârșit, în fine, în cele din urmă, (până) la urmă; esențialmente, în fond, în ultimă instanță
ultimate output (TH) coeficient de extracție / de exploatare final; (ec, ind) producție maximă / limită
ultimate position (el, mas-un) ultima poziție, poziție finală
ultimate production (ec) producție finală / totală / cumulativă
ultimate resistance (mec, OM) rezistență finală / la rupere, limită la rupere
ultimate strain of the compressed concrete (constr) deformăție la rupere a betonului comprimată
ultimate strength (mec, materiale, OM) rezistență / limită la rupere, forță de / la rupere, limită de curgere (*rar*)
ultimate stress (mec, OM) efort / tensiune la rupere, rezistență la rupere (*rar*), sarcină maximă
ultimate structure (met) structură finală (la / după turnare)
ultimate tensile strength (mec, materiale, OM) rezistență / limită de rupere la tracțiune
ultimate vacuum (fiz) vid limită / maxim
ultimate value valoare finală
ultimate yield (TH, ind) randament total, producție / extracție cumulativă
ultimo / last month (din) ultima lună
ultimatum (*pl*) **ultimata** (pol, mil) ultimatum
ultra (pol) extremist, ultra; extrem; care întrece limitele
ultracentrifuge (ind, mas) ultracentrifugă
ultrafilter (alim, ind chim, OM) ultrafiltru, filtru fin
ultrafiltration (alim, ind chim, TH) ultrafiltrare, filtrare fină
ultrafine extrafin (d. materiale, produse etc.)
ultrafine particle (fiz, alim) particulă extrafină / foarte fină
ultra-flat (materiale, OM) extraplat
ultra-high frequency (UHF) (fiz) frecvență foarte înaltă
ultra high vacuum (fiz) vid foarte înalt
ultraistic (cu caracter) extremist
ultralight superușor
ultralight alloy (met) aliaj superușor / ultraușor (d. aliaje de aluminiu, de magneziu etc.)
ultralow drift amplifier (autom, metr) amplificator cu derivă / deviație / abatere foarte mică

ultrasonic receiver

ultramicroscopic(al) (fiz, metr) ultramicroscopic
ultraphotic lights (fiz) raze invizibile
ultra(-)red (fiz) infraroșu
ultrashort (fiz) foarte scurt, ultracurt
ultrashort wave (fiz) undă ultracurtă
ultrasoft (materiale, textile) foarte moale; (c) soft de calitate superioară
ultrasonic (fiz, av) supersonic, ultrasonic, supra-acustic
ultrasonically-assisted machining (mas-un) prelucrare cu ultrasunete sau cu scule obișnuite, dar supuse vibrațiilor pentru a obține o calitate superioară a prelucrării
ultrasonic bonding (met, plast, TH) sudare / lipire / asamblare (mecanică) cu ajutorul ultrasunetelor
ultrasonic cleaning (TH) curățare cu ultrasunete
ultrasonic coagulation coagulare cu ultrasunete
ultrasonic cutting (mas-un, TH) tăiere / prelucrare (cu detașare de micro-așchii) cu ultrasunete
ultrasonic densimeter (metr, fiz) densimetru cu ultrasunete
ultrasonic density sensor (metr, fiz) senzor de densitate cu ultrasunete
ultrasonic detection (metr, fiz) defectoscopie, detectare a defectelor cu ultrasunete
ultrasonic detector (metr, fiz) detector de ultrasunete
ultrasonic drilling (mas-un) găurire cu ultrasunete
ultrasonic (echo) sounding (metr, materiale, geogr) sondaj ultrasonic
ultrasonic fault / flaw detection (met, metr) defectoscopie cu ultrasunete / ultrasonică
ultrasonic drilling (mas-un, TH) găurire cu ultrasunete
ultrasonic flowmeter (metr, hidr, OM, fiz) debitmetru cu senzor de ultrasunete / ultrasonic
ultrasonic frequency (fiz) frecvență ultrasonică (peste ~15...20 kHz)
ultrasonic image (fiz) imagine rezultată din inspecție cu ultrasunete
ultrasonic inspection / testing (metr, fiz) control cu / prin ultrasunete
ultrasonic machining (mas-un, TH) prelucrare cu ultrasunete
ultrasonic material dispersion (TH, T) dispersare cu ultrasunete (de exemplu, pentru formare de suspensii sau emulsii)
ultrasonic rays (fiz) radiații ultrasonice
ultrasonic receiver (fiz) receptor ultraacustic / ultrasonic / pentru ultrasunete

ultrasonics

ultrasonics (fiz) fizica ultrasonică, tehnologie asociată cu producerea și utilizarea ultrasunetelor
ultrasonic soldering (met, plast, TH) lipire cu ultrasunete
ultrasonic tester (metr, materiale, fiz) aparat cu ultrasunete
ultrasonic testing (metr, materiale, fiz) testare / verificare cu ultrasunete
ultrasonic thickness gage (metr, materiale, fiz) dispozitiv ultrasonic de măsurare a grosimii pieselor metalice (table subțiri, țevi etc.)
ultrasonic transducer (metr, fiz) traductor cu ultrasunete
ultrasonic vibration (fiz) vibrații ultrasonice / cu frecvența peste 20 kHz
ultrasonic welding (met, plast, TH) sudare / lipire cu ultrasunete
ultrasonic wave (fiz) undă ultrasonoră
ultra(-) sound (fiz) ultrasunet
ultraspherical polynomial (mat) polinom a lui Gegenbauer
ultra thin (chim, fiz, T) (strat) foarte subțire
ultraviolet (fiz) ultraviolet
ultraviolet absorber (fiz) substanță care absoarbe energie în regiunea UV a spectrului
ultraviolet absorption (fiz) absorbție în ultraviolet / a spectrului UV
ultraviolet degradation (plast, fit, chim, mediu) degradare din cauza expunerii la raze ultraviolete
ultraviolet light (fiz) lumină ultravioletă, raze ultraviolete
ultraviolet radiation (fiz) radiație ultravioletă
ultraviolet rays (fiz) raze ultraviolete
ultraviolet spectrophotometry (fiz, metr) spectrometrie cu ultraviolete (la determinarea concentrației de soluții, gaze)
ultraviolet spectrum (fiz) spectru ultraviolet
ultra vires (adm, ec) extrastatutar, peste limitele competenței, în afara atribuțiilor, care depășește puterea / competența, abuziv; a comite un abuz de putere
um (metr, c) (*rar*) simbol utilizat pentru micrometru, acceptat în soft-uri care nu au litera grecească μ în sistemul de scriere și citire a datelor
umber (geol) pământ / lut ocru / roșiatic, pământ / lut ars; (culoare) ocru; ocru, roșiatic; a colora în ocru / roșiatic
umbilical (med, anat) ombilical; (geom) sferic
umbilical connection cuplare flexibilă a mașinilor, roboților la sursa de putere sau de control

unaccompanied

umbra (fiz) umbră totală, zonă / con de umbră, penumbră
umbrage (silv) umbră, frunziș, umbrar; aluzie, indicație; îndoială, suspiciune, bănuială; a se supăra
umbrageous umbros; răcoros, adăpostit; întunecos
umbrageousness hipersensibilitate, susceptibilitate
umbrella umbrelă
umbrella aerial (fiz, radio) antenă tip umbrelă
umbrella-shaped (OM) în formă de umbrelă
umpirage (ec, sport) arbitraj, arbitrare, funcție sau autoritate de arbitru
umpire (ec, sport) arbitru, judecător, mediator; a arbitra (un diferend), a funcționa ca un arbitru
umpire analysis (ec, sport) analiză de arbitraj / de expertiză
umpireship (ec, sport) funcție / profesie de arbitru
unabated neabătut, nepotolit; neclintit, inflexibil
unabatedly (*adv*) fără încetare; (în mod) inflexibil
unabating persistent, susținut, care persistă, care este / rămâne neabătut / inflexibil
unabbreviated, unabridged neprescurtat, neabreviat, fără tăieturi, integral (d. texte)
unabiding efemer, trecător, instabil
unable incapabil, neputincios
unableness incapacitate, neputință
unabolishable de nedesființat, stabil, sigur, remanent
unabrogated neabrogat, rămas (încă) în vigoare
unabsolved neabsolvit, neiertat
unabsorbent hidrofug, neabsorbant (d. materiale)
unacademic (univ) neacademic
unaccented, unaccentuated neaccentuat; nesublinit, fără apăsare / subliniere
unacceptability caracter inacceptabil / imposibil, inacceptabilitate
unacceptable, unaccepted (de) neacceptat, inacceptabil, intolerabil
unaccessible inaccesibil, de neatins, la care nu se poate ajunge
unaccessibleness inaccesibilitate, caracter inaccesibil, imposibilitate (de realizare)
unacclimated, unacclimatized (agr) neacclimatizat, prost aclimatizat
unaccommodated nearanjat, necazat, neinstalat; (ec) neaprovizionat, prost aprovizionat
unaccommodating incomod, inconfortabil, lipsit de confort; neprimitor, inospitalier, neospitalier
unaccompanied neînsoțit, singur

unaccomplishable

unaccomplishable irealizabil, nerealizabil, imposibil de făcut / realizat
unaccomplished nedeșăvârșit; (pol, adm, ec) neperfectat (d. un contract, un tratat etc.); nerealizat, nefăcut; imperfect, cu imperfecțiuni
unaccountability caracter inexplicabil / nejustificabil, lipsă de justificare / de motivare
unaccountable inexplicabil, de neînțeles, fără explicații; nejustificat, nemotivat
unaccountableness caracter inexplicabil / nejustificat; iresponsabilitate; absurditate; nesăbuiță
unaccounted for netrecut în, neînregistrat, care nu figurează (într-un registru); neexplicat; nejustificat, fără justificare
unaccounted-for loss (termo) pierderi de căldură / de energie / de materiale (exprimate în procente)
unaccredited neacreditat (d. un laborator, un aparat, un produs etc.)
unaccustomed to neobișnuit cu / să, nedeprins cu / să
unaccustomedness to neobișnuință cu / pentru, lipsa deprinderii de a; lipsă de experiență în
unachievable irealizabil, nerealizabil, imposibil de făcut / realizat; de neexecutat
unachieved neterminat; neisprăvit; nerealizat
unacknowledged (ec) neconfirmat (d. plăți, vărșăminte); fără răspuns (la un mesaj); neacreditat; fără indicare a sursei / bibliografiei (într-un text); nerecunoscut, neconsacrat
unacquaintance with ignoranță / necunoaștere a; neștiință în privința
unacquirable de nedobândit, imposibil de achiziționat / de obținut
unacquired (ec) (rămas) nedobândit / neachiziționat
unadaptable inadaptabil, greu adaptabil
unadapted neadaptat
unaddressed (scrisoare) fără adresă
unadhesive (materiale) neaderent, lipsit de adhezivitate / aderență
unadjudged (jur) nejudecat, nesoluționat (d. un diferend); în litigiu; neatribuit (d. un premiu); nerezolvat
unadjusted (ec, adm, pol) nereglat, nesoluționat; neaplanat (d. un diferend etc.)
unadmiring of indiferent de / la, insensibil la / față de
unadmissible inadmisibil, inacceptabil
unadmitted neadmis
unadmonished neprevenit; neadmonestat, care nu a fost admonestat
unadvantageous (ec, TH) neavantajos, nefavorabil

unanalysable

unadvertised (ec) căruia nu i se face / nu i s-a făcut reclamă (d. un produs, un serviciu)
unadvisable nerecomandabil; nerațional; refractar la sfaturi; nesăbuit; imprudent
unadvisableness nesăbuiță, caracter nerecomandabil / imprudent
unadvised nesfătuit, neavizat, neinformați; greșit; absurd, nerațional
unaffected (metr, autom, OM) insensibil, neafectat (d. aparate, mașini etc.); simplu, sincer direct, natural (d. persoane)
unaffected zone (met, TH) zonă neafectată termic (la sudare)
unaffiliated (ec, adm) neafiliat, neînregistrat
unaffirmed neafirmat, nesusținut
unaggressive lipsit de agresivitate, inofensiv, neagresiv (d. materiale, fenomene, procese, persoane)
unagreeable to incompatibil cu, care nu concordează cu
unaided lipsit de ajutor, fără ajutor
unaired neaerisit, lipsit de aer; stătut, înăbușitor (d. aer)
unalienable (jur) inalienabil, de neînstrăinat
unaligned nealiniați; neangajați, neutru
unalloted disponibil (d. timp, fonduri etc.)
unallloyed (met) nealiat, pur
unallloyed steel (met) oțel nealiat
unalterability, unalterableness (mat, autom, inf) invariabilitate (a proprietăților unui material), caracter inalterabil / nealterabil
unalterable de neschimbat / nemodificat; neabătut; consecvent; constant; fidel
unalterably (*adv*) invariabil, (în mod) ferm, cu consecvență, constant
unaltered neschimbat, nemodificat; permanent
unaltering care nu se schimbă, neschimbat, neschimbător; statornic, constant, permanent
unamazed by deloc surprins / uimit de, calm, indiferent față de
unambiguity, unambiguousness (metr) precizie; (mat) lipsă de ambiguitate / echivoc, univocitate; claritate, caracter categoric / precis
unambiguous (mat) neechivoc, neambiguu, precis; fără echivoc; clar
unamenable recalcitrant, dificil; nesupus; inflexibil; (jur) iresponsabil
unamendable incorigibil, de necorectat / îndreptat, refractar la educație
unamended nemodificat; fără amendamente
unamplified (fiz, autom, metr) neamplificat
unanalysable neanalizabil, care nu se pretează la analiză

unanalytical

unanalytical neanalitic
unanimity unanimitate
unanimous unanim
unanimously (*adv*) (în mod) unanim
unanimousness unanimitate, caracter unanim
unannealed malleable iron (met) fontă maleabilă, nerevenită
unannexed neanexat
unannounced neanunțat
unanswerable fără răspuns, la care nu se poate răspunde; incontestabil, categoric
unanswerableness caracter irefutabil
unanswered (rămas) fără răspuns
unanticipated neanticipat, neprevăzut, neașteptat
unapparent inaparent; neevident, vag, neclar
unappealable (jur) fără drept de apel, definitiv
unapplied neaplicat; nefolosit, neutilizat
unapplied for nesolicitat
unappreciated neapreciat
unapprehended neînțeleș, care nu a fost prins / fixat
unapprehensive neinteligent, lipsit de inteligență; obtuz
unapprehensive of nepăsător / indiferent față de
unapprehensiveness lipsă de inteligență / de înțelegere, opacitate, obtuzitate; nepăsare
unapprehensive of neprevenit de, ignorând
unapproachable de care nu te poți apropia, care nu este abordabil, inaccesibil, inabordabil
unapproachableness inaccesibilitate, caracter inabordabil
unapproache neatins, care nu poate fi atins, care nu a fost abordat, neabordat
unappropriated neînsușit; nealocat, nerepartizat; nepotrivit
unappropriated fund (ec) fond neutilizat / fără destinație specială / precisă
unapproved neaprobat (d. un proiect etc.), care nu a primit aprobarea; neautorizat
unapt inapt, incapabil; nepotrivit, impropriu
unaptness nepotrivire, caracter inoportun; incapacitate; inaptitudine
unarmed (TH) neîntărit, neînarmat
unarmed cable (el) cablu fără armătură
unarrested neîncetat, fără oprire, continuu
unartificial neartificial, natural; simplu
unascertainable neverificabil; nedeterminabil
unascertained neverificat, neconstatat, neatestat; nerecunoscut
unascertained fact fapt neverificat / neconstatat
unascertained goods mărfuri neverificate / neidentificate

unauthorized requisitioning

unassailability inatacabilitate, caracter inatacabil; caracter discutabil / incontestabil
unassailable invulnerabil; incontestabil, indiscutabil, irefutabil
unassayed neîncercat, neaprobat, neverificat
unasserted neafirmat; nesușinut
unassessed neevaluat, care nu a fost impus, neimpus (d. o condiție de proiectare etc.)
unassignable care nu poate fi determinat cu precizie, greu de precizat; (ec, jur) netransferabil, inalienabil
unassigned nerepartizat, nedistribuit, neatribuit
unassisted neasistat, neajutat; (mas, ind, transp) autonom
unassisted discharge (el) descărcare electrică autonomă
unassociated (ec) fără asociați, neasociat; fără legătură cu, nelegat de
unassumed, non-assumed nearogat; neasumat; nebănuț; care nu este fals; non-fictiv; nepresupus, nepretins
unassuming modest, fără pretenții; cuminte; care nu presupune, fără să presupună
unassured nesigur, îndoielnic; (ec, TH) neasigurat
unattached (OM) nelegat, neatașat, neprins, neîncet; neînsoțit; (mil) în disponibilitate; (pol) independent (d. un ziarist)
unattainable inaccesibil, de neatins (ca valoare, ca număr la un calculator / program)
unattained nepătat, nemurdărit, neatins; (*fig*) imparțial, nepărtinitor; imaculat; **stand-by** ~ time (mas) timp inactiv
unattempts care nu poate fi încercat
unattended autonom, neasistat; nesupravegheat
unattended operation (mas, autom) funcționare autonomă / neasistată / nesupravegheată (și d. roboți, mapulatoare etc.)
unattended pumping station (hidr, ind) stație de pompare automată
unattentive to neatent la
unattenuated neatenuat, nemicșorat, nediminuat
unattenuating (fiz, autom) care nu se atenuează
unattested nedovedit, neconfirmat; (jur) necoroborat; neatestat
unaudited (ec, TH) neverificat (de cenzori / de auditori)
unauthenticity lipsă de autenticitate, caracter neautentic
unauthorized (ec, jur) neautorizat, nepermis, fără împuternicire / autorizație, ilicit
unauthorized requisitioning (pol, mil) rechiziție abuzivă

unavailability, unavailableness

unavailability, unavailableness indisponibilitate (și d. mașini, operator etc.), lipsă, absență; (ec) lipsă de lichiditate (a unui capital); inutilitate; ineficacitate

unavailable care nu este disponibil / accesibil, neaccesibilă, inaccesibilă, indisponibil, nedisponibil; inutilizabil; ocupat, de neprocurat

unavailable energy (el, mec, TH) energie pierdută / neutilizabilă / indisponibilă

unavoidable obligatoriu; inevitabil; care nu poate fi prevenit / evitat; ineluctabil

unavoidable energy (el, mec, TH) energie primară, care nu poate fi consumată decât instantaneu

unavoidableness inevitabilitate

unavoidably (*adv*) (în mod) inevitabil

unawakened netrezit, adormit; latent, în stare latentă

unawarded nerăsplătit, nerecompensat

unaware luat prin surprindere; uimit, surprins; neatenț; în necunoștință de cauză; inconștient

unawareness neștiință, ignoranță

unawares pe neașteptate, prin surprindere; fără voie; incoștient

unbacked nesușinut; (OM, constr) neprijinit, fără sprijin, fără reazem; (OM, T) neplacat, neacoperit

unbaked (alim, constr) necopt, crud, nefăcut

unbalance (mec, mas) dezechilibru, defect de echilibrare; (autom, mas) dezacordare, neadaptare; a (se) dezechilibra, a scoate din echilibru, a face labil / instabil

unbalanced (OM, el, mas) neechilibrat, ieșit din echilibru, lipsit de echilibru; (autom, metr) necompensat; (geom, OM) nesimetric, asimetric; instabil; nereglat; neuniform

unbalanced account (ec) cont nesoldat

unbalanced carburattor (auto, termo) carburator neechilibrat (fără țevă de egalizare)

unbalanced detector (metr, autom, mec) detector de dezechilibru / de nesimetrie

unbalanced load (mec, OM) sarcină neechilibrată

unbalanced section (el) secțiune / zonă necompensată / dezechilibrată, modul necompensat

unbalanced three-phase load (el) sarcină trifazată, neechilibrată

unbalance factor (el, mec) coeficient de dezechilibru / de asimetrie

unbalance moment (mec, OM, mas) moment / cuplu de dezechilibru

unbalance reduction ratio (URR) (mec) raport de reducere a dezechilibrului (RRD)

unbalance vector (mec) vector de dezechilibru

unbleached

unbale (ec, transp) a despacheta (baloturi de marfă) (și de pe o navă)

unballast (nav) a deleva

unballasted instabil, nestabil; (cf) nebalastat; (nav) delevat, debalastat, nelevat, nebalastat

unbandage a scoate bandajul (de pe o roată etc.)

unbank a atârta (focul)

unbar (OM) a descuia, a trage zăvorul, a debloca

unbarked necojit (d. lemn și semifabricate metalice)

unbearing (OM, mec) care nu suportă / ține; (agr, zool) sterp

unbeatable imbatabil, de neînving

unbefitting nepotrivit, care nu se cuvine

unbeknown necunoscut; obscur, neștiut

unbelted (OM, constr) fără curea / centură (de întărire) (și la recipiente); (auto) (pasager) fără centura de siguranță legată

unbend a îndrepta, a dezdoi; a întinde, a desfăce; a slăbi, a (se) relaxa, a (se) înmuia

unbendable, unbending (OM) rigid, țeapăn, care nu poate fi îndoit, inflexibil, lipsit de flexibilitate

unbender (mas-un, OM, TH) mașină / dispozitiv de îndreptat

unbendingness fermitate; inflexibilitate; intransigență

unbeneficial neavantajos; neprielnic care nu este binefăcător / folositor; neprofitabil; neutil, inutil

unbenefitted (ec) fără beneficiu

unbenefitting (ec) care nu beneficiază de

unbenign neprielnic, nefavorabil; rău

unbent neîndoit, dezdoi

unbia(s)sed drept, nepărtinitor, imparțial; (mat) nedeplasat, absolut corect, fără eroare sistematică, fără asimetrie (în statistica matematică); (mec) echilibrat, cu centru de greutate stabil (d. o piesă, un ansamblu etc.); absolut corect; fără prejudecăți

unbia(s)sed error (mat, autom) eroare aleatoare / nesistematică

unbia(s)sed ferrite (met) ferită nepremagnetizată / fără premagnetizare

unbia(s)sed sample (mat) selecție obiectivă

unbidden neașteptat; spontan; neinvitat, nepoftit; nerugat

unbind a dezlega; a desfăce (o lipitură); a desprinde

unbitt (nav) a desfăce (o parâmbă) de la babă

unbleach (textile, ind chim) a nu înălbi

unbleached (textile, ind chim) neînălbit, nealbit

unblended

unblended (plast, ind chim) neamestecat, fără ingrediente; pur, curat
unblended octane number (ind chim, auto) cifră octanică fără tetraetil de plumb
unblighted (agr) nears de soare, nestricat de ploaie, neatacat de rugină (d. cereale); (*fig*) neumbrit
unblock (TH, OM) a debloca
unblock (un account) (ec) a debloca (un cont)
unblocking (OM, el) deblocare (a unui dispozitiv, releu etc.); (inf) descompunere a unui bloc (de date) în înregistrările componente
unblocking potential (el) potențial de blocare
unblown nesuflat (de vânt)
unblown engine (termo, auto) motor fără supraalimentare
unboiled (alim, ind chim) nefiert, crud
unbolt (OM) a deșuruba, a deschide, a dezăvori, a scoate (un bolț, un șurub)
unbonded strain gauge (metr) marcă tensometrică nelipită (atașată mecanic de capetele piesei care se deformează)
unbound (fiz) nelegat, liber
unbounded (mat, fiz) nemărginit, nelimitat; fără limite
unbounded particle (chim, fiz) particulă liberă / nelegată
unborrowed (ec) neîmprumutat; original
unbottomed (OM) fără fund (montat, încă); (*fig*) pe care nu te poți bizui
unbought (ec) aflat în stoc, nevândut, nevandabil, care nu se cumpără / nu se vinde
unbound (fiz, chim, OM) dezlegat, desfăcut, eliberat
unbounded nemărginit, nelimitat, fără limite / margini; enorm, colosal, uriaș
unboundedness (mat) caracter nemărginit / fără limite (și în modelări)
unbox a scoate din cutie, a despacheta din lăzi, a dezambala
unbrace a dezlega, a desface
unbraced (OM) nerigidizat (cu brățări / inele etc.), fără legături
unbraced length (OM) lungime liberă (a consolei a barei etc.)
unbreakable (OM) incasabil, rezistent la rupere, care nu se poate rupe
unbreakable glass (ind chim) sticlă incasabilă
unbreathable (mediu, med, ind) nerespirabil, irespirabil (d. aer)
unbribeable incoruptibil, cinstit, care nu poate fi corupt / mituit

uncate

unbridge (constr) a arunca un pod în aer, a dărâma un pod (în mod voit); (*fig*) a distruge / rupe / desface o legătură
unbroken întreg; nespart, neatins, intact; neîntrerupt, neîncetat, continuu (d. un proces, un fenomen etc.); refractar; sălbatic
unbrokenness continuitate, caracter neîntrerupt; permanență
unbroken line linie continuă / neîntreruptă (și în desen tehnic)
unbroken sequence (c, inf) secvență (de instrucțiuni) neîntreruptă
unbuild (constr) a dărâma
unbuilt (constr) neconstruit, neridicat, neclădit
unburden a descărca
unburdening descărcare, care (se) descarcă
unburnable care nu arde, ignifug (d. materiale)
unburned fuel (termo) combustibil nears
unburned lime (ind chim) var nears
unburnt brick (constr) cărămidă crudă / nearsă
unburnt product (constr, ceramice) produs crud / nears
unbushed bearing (OM) lagăr fără cuzinet / monobloc
unbusinesslike (ec) necomercial, contrar regulilor comerțului, care nu are simțul afacerilor, nepriceput în afaceri; nepractic; incorect, necinstit (d. un procedeu)
unbushed bearing (OM) lagăr fără cuzinet
unburnt gas (met) gaz de afinare
uncage a elibera, a nu constrânge; (OM) a nu avea colivie (d. un rulment, un rotor etc.)
uncaged liber; (OM) (rulment) fără colivie
uncalculated necalculat, neintenționat, fără voie; improvizat
uncalibrated (metr) necalibrat, neetalonat (d. un aparat de măsură)
uncalled for nedorit, indezirabil; supărător; nepotrivit, inoportun
uncap (OM) a demonta un capac, a deschide, a descoperi (ceva)
uncapsizable (OM, constr) care nu poate fi răsturnat, care nu se poate răsturna
uncaring nepăsător; neglijent
uncase (OM) a desface / scoate din cutie / din carcasă
uncased (OM) fără cutie / carcasă, neînchis, descoperit
uncatalogued necatalogat, care nu apare în catalog (d. un produs etc.); neclasificat
uncatalysed reaction (chim) reacție necatalizată / fără catalizatori
uncate (OM) în formă de cârlig, încârligat

unceasing

unceasing neîncetat, continuu; asiduu, susținut, neîntrerupt
uncemented (constr) necimentat; (met) nece-
 mentat
uncentral periferic, necentral, situat departe de
 centru
uncentering (OM, mas) descentrare (cu referire
 și la corpuri / piese în rotație)
uncertain nesigur; îndoielnic; dubios; ezitant;
 schimbător, inconstat
uncertain market (ec) piață nesigură
uncertainty incertitudine; nesiguranță; (mat) ne-
 determinare; dubiu, îndoială; neîncredere; ne-
 statornicie, inconsecvență
uncertainty principle (fiz) principiul relativi-
 tății
uncertificated (edu) fără certificat / diplomă, ne-
 titrat
uncertified necertificat; neatestat, neomologat
 (d. un proces tehnologic, un produs, o metodă
 de testare etc.)
unchallengeable indiscutabil, categoric, care nu
 poate fi contestat, (de) necontestat
unchallenged incontestabil; indiscutabil, irefu-
 tabil, de necombătut; necontestat, mai presus
 de îndoială
unchamfered (OM) neșanfrenat, fără teșitură,
 fără teșire
unchamfered butt joint (OM) îmbinare / asam-
 blare cap-la-cap, fără teșirea marginilor (de
 sudură, lipitură etc.)
unchangeable, unchanging neschimbător, con-
 stant; imuabil; inalterabil
unchangeableness caracter constant; constanță,
 stabilitate; imuabilitate, caracter imuabil / inal-
 terabil
unchangeably (*adv*) (în mod) constant, inva-
 riant
unchanged neschimbat; nemodificat; intact
unchanging constant, invariabil, care nu se
 modifică, care nu se schimbă
uncharacteristic necaracteristic, atipic; neobiș-
 nuit
uncharged (el, mec) neîncărcat, descărcat; (jur)
 care nu este pus sub acuzare
uncharged for (ec, adm) franco, gratuit, netaxat
 pentru
uncheated neînșelat, neindus în eroare; care știe
 ce face conștient
unchecked fără oprire, fără contenire; fără înce-
 tare; neconținut; nestăvilit; (mas) neverificat,
 necontrolat; (ec) nebifat (pe o listă)
uncia (metr) denumire pentru fracția a 1/12 (*în*
limba latină)

uncoil

uncircumspect imprudent, lipsit de precauție /
 prudență; necircumspect; care riscă
uncircumstantial lipsit de amănunte; vag, im-
 precis, neprecizat
unclaimed (jur) nerevendicat, nereclamat, nece-
 rut
unclaimed goods (ec) mărfuri neridicate (din
 antrepozite)
unclaimed rivet (OM) nit brut / fără cap
unclamp (OM) a slăbi o strângere (cu clemă), a
 desface o asamblare (cu clemă, brățară etc.)
unclarified neclarificat, nelimpezit (d. un fluid,
 o idee etc.)
unclasp (OM) a descuia, a deschide
unclassable, unclassible neclasificabil, de necla-
 sificat, care nu se poate clasifica, care nu se
 poate integra într-o categorie / clasă
unclassifiable imposibil de clasificat, care nu se
 pretează a fi clasificat
unclean, uncleaned murdar; neîngrijit; impur
uncleanable care nu se poate curăța
uncleanliness murdărie, lipsă de curățenie
uncleanness murdărie, neîngrijire, lipsă de cură-
 țenie, lipsă de puritate
unclear (fiz, TV) neclar, lipsit de claritate; im-
 pur; murdar; obscur; (*fig*) de nepătruns, neclar
uncleared (ec) nevămuț, care nu a trecut prin
 vamă, neachitat, nelichidat, neplătit; (OM) ne-
 curățat, nedesfundat (d. țevi), lipsit de clari-
 tate, nelimpezit (d. lichide); (agr) nedefrișat,
 nedestelenit
unclimbable inaccesibil, care nu poate fi urcat /
 escaladat (d. un munte, dar și *fig*)
unclipped, unclipt netuns, netăiat, nescurtat (d.
 fire, păr, iarbă); neperforat (d. un bilet, un se-
 mifabricat etc.)
unclog (OM, hidr, mediu) a destupa, a degaja
unclose (OM) a (se) desface, a (se) deschide;
 (*fig*) a dezvălui
unclosed (OM) neînchis, deschis, care nu se
 închide; descoperit; expus
unclosed magnet (fiz) magnet deschis
unclothe (TH) a dezbrăca, a scoate o acoperire /
 o manta (la cuptoare, la lagăre etc.)
unclothed (termo, met) neîmbrăcat, fără aco-
 perire, fără manta (la cuptoare, cazane etc.)
unclotted (alim) necoagulat, neînchegat
uncoagulated (alim) necoagulat, neînchegat
uncoated (OM, T) neacoperit, fără acoperire
uncoated welding rod (OM, TH) electrod / ver-
 gea de sudat / pentru sudare, neacoperit(ă)
uncoigent neconvingător; lipsit de logică
uncoil (el, met) a derula, a desfășura, a depăna
 (o bobină, un rulou, un colac de sârmă etc.)

uncoiled

uncoiled desfăcut, desfășurat, întins (d. o spirală, un rulou de bandă etc.)
uncoiler, uncoiling device (met, plast, OM) desfășurător, derulător
uncoined nebătut în monede (d. aliaje); (*fig*) original
uncoiling (el, me, TH) desfășurare, debobinare, derulare
uncollated necolaționat; neconfruntat; neverificat
uncollected neadunat, nestrâns; în dezordine; impulsiv
uncollectibility (ec, TH) imposibilitate de a încasa / de a colecta
uncollective (ec, adm) de neîncasat, care nu poate fi încasat
uncoloured lipsit de culoare, cu culori pale / șterse; palid; necolorat
uncombinable (chim) care nu se poate combina, dificil de combinat
uncombined (chim, met) necombinat; pur, în stare pură
uncombined carbon (chim, met) carbon necombinat / liber / nelegat
uncomfortable incomod(at), lipsit de confort, neconfortabil
uncomfortableness lipsă de confort / comoditate, caracter incomod
uncomfortably (*adv*) neconfortabil, inconfortabil, incomod; dezagreabil, neplăcut
uncommercial (ec) necomercial, cu comerț slab
uncommissioned (ec) neangajat, fără serviciu; voluntar; nesolicitat, necomandat
uncommissioned to nesolicitat / neangajat / nedeleгат să / pentru
uncommon neobișnuit, extraordinar; deosebit; rar; neuzual (d. un proces tehnologic etc.); **it is no ~ thing that** nu e ceva neobișnuit ca, nu e un lucru neobișnuit ca
uncommonness caracter ieșit din comun, lucru neobișnuit
uncommonly (*adv*) extraordinar, grozav; nemai-pomenit, neobișnuit, strașnic
uncommunicated necomunicat, neanunțat, (ținut) secret
uncommunicative necomunicativ, rezervat, tăcut, taciturn
uncommunicativeness lipsit de comunicativitate, caracter necomunicativ
uncompelled nesilit, necontrâns
uncompensated (el, mec, autom) necompensat, decompensat; (ec) nedespăgubit, necompensat (pt. o pagubă, un prejudiciu etc.)

unconformably to

uncompleted nedus până la capăt; lăsat neterminat; imperfect
uncompliant inflexibil; inadaptabil; dificil
uncomplicated simplu, fără complicații; clar
uncomplying (ec, adm) nesupus, insubordonat, care nu se subordonează; care nu se adaptează cerințelor
uncompounded necompus, simplu, necompounded (d. materiale); fără complicații; neaditivat, nemodificat
uncompound oil (T, ind chim) ulei mineral neaditivat / nemodificat
uncomprehended neînțeles
uncomprehending neînțelegător, lipsit de înțelegere; necuprinzător, neîncăpător; care nu (se) înțelege, incapabil să înțeleagă
uncomprehensible (de) neînțeles, obscur
uncomprehensive incomplet; neînțeles
unconceived neconceput; negândit
unconcern nepăsare, indiferență, lipsă de interes
unconcerned nepăsător, indiferent; lipsit de grijă
unconciliating, unconciliatory neconciliant, care nu este conciliant; sever
unconclusive neconcludent
unconditional (mat, inf) necondiționat, fără condiții, absolut
unconditional inequality (mat) inegalitate valabilă pentru orice valori ale variabilelor
unconditional jump / transfer instruction (inf) instrucțiune de salt / de transfer necondiționat
unconditionally (*adv*) (mat) necondiționat, fără rezerve / condiții
unconditional transfer transfer necondiționat
unconditioned necondiționat, total, absolut, fără condiții / rezerve
unconfined nelimitat spațial, liber
unconfirmed neconfirmat
unconformability, unconformableness neconformitate; (T) neconformabilitate (a unui contact, a cuzinetului cu arborele lagărului etc.); (geol) stratificare discordantă (în geologie)
unconformability of dip (el, autom, fiz, TH) neconformabilitate / discordanță unghiulară
unconformability of lap (autom, telecomunicații, inf) discordanță de suprapunere / transgresivă (a unui tren de semnale etc.)
unconformable independent; refractar; (T) necormabil (d. un contact)
unconformable to care nu este în conformitate cu, incompatibil cu
unconformably to (*adv*) (în mod) neconform cu; altfel, dimpotrivă, cu totul altfel; fără paralelism; nonconformist

unconformity to

unconformity to neconformitate cu, nepotrivire cu / la, lipsă de conformitate cu / la; poziție discordantă, discordanță, dezacord cu; (materiale) discontinuitate (la compozite stratificate etc.)

uncongealable (alim, ind chim) care nu îngheață / nu poate fi înghețat, necongelabil

uncongealed (alim, ind chim) necongelat, neînghețat, necoagulat

uncongenial neprietenos; dezagreabil

uncongenial to nefavorabil pentru, ostil față de; improprie pentru

unconnected with / to neconectat cu / la, fără legătură cu, nelegat de; irelevant pentru, lipsit de importanță pentru

unconscientious lipsit de conștiinciozitate, neconștiincios

unconscientiousness lipsă de conștiinciozitate, superficialitate

unconscionable lipsit de scrupule, neprincipial; excesiv, exorbitant; scandalos, uluitor, de necrezut; incredibil

unconscionableness lipsă de scrupule / principii; caracter excesiv / exorbitant; caracter scandalos / uluitor / de necrezut

unconscious of inconștient de, care nu-și dă seama de; involuntar, (făcut) neintenționat / din greșeală; subconștient

unconsenting to care nu consimte la, refractar la

unconsidered nehibzuit, lipsit de înțelepciune

unconstrained neconstrâns, neîngrădit, nelimitat

unconstraint (OM, mas, TH) lipsă de constrângeri (la mecanisme, în funcționare, în exploatare etc.); libertate, lipsă de constrângeri, spontaneitate

unconsumed neconsumat, nefolosit (și în întreținere); neterminat, nepeuizat

uncontaminated (mediu) nepoluat, necontaminat

uncontemplated neașteptat, neprevăzut; neplanificat, neintenționat

uncontested necontestat

uncontinuous discontinuu, lipsit de continuitate; întrerupt (din loc în loc)

uncontradictable incontestabil, irefutabil

uncontradicted ferit de contrazicere, necontrăbătut

uncontrasty picture (c, TV) imagine fără contrast

uncontrability (mas, autom) imposibilitate de a controla (d. o mașină, un proces etc.)

uncontrollable necontrolabil, nereglabil

uncontrollable expenses (ec) cheltuieli care nu pot fi influențate / modificate

uncoupling device

uncontrollableness (autom, mas) necontrolabilitate, incontrolabilitate, imposibilitate de a controla / de a regla (d. mașini, aparate, procese)

uncontrolled (mas, autom) necontrolat, neverificat; (fiz, geol) nestăpânit

uncontrolled blow-out (mas, ind, geol) erupție / explozie necontrolată

uncontroverial care nu ridică controverse, indiscutabil, clar

uncontroverted necontestat; necontroversat

uncontrovertible necontestabil, indiscutabil, irefutabil; neîndoios, neîndoielnic

unconventional neconvențional; neuzua; neobișnuit; original; neformalist

unconventionality neconformism, lipsă de convenționalism; originalitate, nonconformism

unconverted neconvertit; netransformat (dintr-o unitate de măsură în alta etc.)

unconvertible into (ec) neconvertibil în, de nepreschimbat în

unconvinced neconvins, plin de îndoială

unconvincing neconvingător, care nu convinge

uncookable (alim) de negătuit, care nu poate fi gătit, nefăcut, crud, necopt

uncooked (alim) nefript, negătuit, nefiert, necopt, crud

uncooperative (ec, edu, adm) care nu vrea să ajute / să coopereze / să colaboreze; refractar, dificil, ostil

uncoordinated necoordonat, lipsit de coordonare

uncord (OM, transp) a dezlega, a desface din legături

uncork (alim, met) a destupa (un dop), a scoate (un dop)

uncorked (alim, met, hidr) destupat, fără dop

uncorrected necorectat, necorijat, neîndreptat

uncostly (*adj, adv*) fără valoare, ieftin

uncountability (mat) nenumărabilitate (în teoria mulțimilor)

uncountable (mat) nenumărabil, care nu poate fi numărat

uncounted (mat) nenumărabil, fără număr; enorm, imens, incomensurabil

uncouple (autom, OM) a debreia, a decupla, a scoate un șurub, a deconecta, a desface; a despacheta

uncoupled (OM) decuplat, detașat, desfăcut; (auto) debreiat

uncoupling (OM) debreiere, decuplare, deșurubare, deconectare, care (se) decuplează / (se) deconectează

uncoupling device (OM) dispozitiv / modul / subsamblu de decuplare / de debreiere / de deconectare / de detașare

unconvenanted

unconvenanted (pol, ec) neconvenit, nestipulat în contract
uncover (OM) a dezveli, a scoate un capac; (TH) a (se) descoperi, a nu acoperi; (geol, ind) a decoperta (un zăcământ etc.); a dezvălui, a da în vileag; a ridica de pe (d. un voal, o husă etc.); a-și scoate (pălăria etc.)
uncovered (OM) descoperit, dezvelit, neacoperit; (geol) decopertat; dezvăluit, dat în vileag
uncovered cable (OM, el) cablu neizolat / blanc
uncoverd sales (ec) vânzări de mărfuri nedisponibile
uncreasable (textile) neșifonabil, care nu se mototolește, care nu se șifonează
uncreate a distruge; a nimici; a stârpi
uncreated (de) necreat, (de) neînfăptuit
uncredit neconfirmat, neacreditat
uncritical indulgent, care nu aduce critici; (fiz, mec) necritic
uncropped (agr) netuns, necules
uncross a desface; a despărți, a descriși
uncrossed necontrariat; neșters, neradiat, nebifat; neîncrucișat (d. picioare, fire etc.), nebarat; neradiat, neșters; nestrăbătut (d. un ținut etc.)
uncrushable (textile) care nu se mototolește, neșifonabil
unction (hidr, T) onctuoșitate, ungere (cu unsoare), unsoare, unguent; apetit, poftă; (*fig*) glas mioros; (med) unguent
unctuosity, unctuousness (T) onctuoșitate, caracter onctuos / maleabil / plastic, lipicios (d. lubrifianti)
unctuos gras, grășos; (T) onctuos, uns, unsuros, uleios; slinos, greșos
uncured (ind chim, plast) nevulcanizat (d. cauciuc), neîntărit, nematurat, netratat; neîngrijit
uncurl (OM, TH) a desface (bucle, spire), a descâlci, a se desfășura, a se descolăci
uncurrent (ec) (bani) scoși din circulație, care nu circulă, care nu au curs
uncushioned (OM, mas) neprevăzut cu sistem de atenuare, neatenuat, fără pernă de amortizare; necapitonat
uncushioned motion (mec, OM) mișcare neatenuată
uncustomary neobișnuit, care nu se întâlnește frecvent
uncustomed (ec) nevămuț, netrecut prin vamă, de contrabandă (d. mărfuri)
uncut (OM) netăiat, neșlefuit, brut (și d. pietre prețioase), neprelucrat prin așchiere, netrunchiat, nedebitat (d. un semifabricat); întreg
undamaged (OM, mas) intact, nedeteriorat, nevătămat, în perfectă stare, fără avarii

undemonstrative

undamped (TH) neamortizat, susținut, întreținut (d. oscilații, vibrații etc.); (fiz) continuu (d. radiații etc.), întreținut
undamped oscillation (mec, fiz) oscilație neamortizată / întreținută
undamped wave (fiz) undă cu amplitudine constantă / întreținută / neatenuată
undated nedatat, fără dată; ondulat, vâluit
undebased nestricat, nealterat; curat, neamestecat
undebugged programme (c, inf) program netestat / nepus la punct / nedevirusat
undecagon (geom) endecagon, poligon cu 11 laturi
undecayed intact, nedegradat, în bună stare; neputrezit (d. lemn); (alim) sănătos (d. fructe etc.); (fiz) neamortizat, cu vibrații (*rar*)
undecaying durabil; care nu decade; (fiz, autom) care nu descrește, care nu scade (d. oscilații etc.)
undecided nehotărât, indecis, șovăitor
undecipherable nedescifrabil, greu de descifrat
undeciphred nedescifrat
undecisive nedecisiv, nehotărât
undeclared (adm, ec) nedeclarat; ascuns
undecomposable (fiz, chim) care nu poate fi descompus
undecomposed (OM) nedescompus (în părți componente)
undecorticated rice (alim) orez nedecorticat
undefaced nedesfigurat, intact
undefended (mil, ind) lipsit de protecție / apărare, neapărat, neprotejat; nepăzit
undefinable greu de definit, (de) nedefinit, indefinisabil, inefabil, nedefinibil
undefined (mat) nedefinit, nedeterminat
undelayed prompt, instantaneu, neîntârziat, imediat, rapid, fără întârziere; neamânat
undelivered (ec, adm) nelivrat, nepredat, nefurnizat; nepredat (expeditorului) (d. un colet, o scrisoare etc.)
undemanding lipsit de exigență / pretenții, nepretențios; modest, simplu; care nu solicită / cere prea mult
undemolishable (constr) indestructibil, nedemolabil
undemonstrable (mat) nedemonstrabil, de nedemonstrat, care nu poate fi demonstrat
undemonstrated (mat) nedemonstrat
undemonstrative neexpansiv, simplu; temperat, care nu face mult caz, la locul lui, (antonim pentru zgomotos)

undeniable

undeniable (de) netăgăduit, incontestabil, irefutabil; care nu poate fi negat

undependable inconstant; care nu prezintă încredere / siguranță; (TH) nefiabil, nesigur; v.

unreliable

under (*prep*) sub, în, dedesubt; (*adv*) sub; a învinge; a se băga sub (ceva); inferior, (din partea) de jos; subordonat, în subordine; (de) pe lângă; ~ **age** minor; ~ **arms** (mil) sub arme, înrolat (în armată); ~ **march** (mil) în marș; ~ **the sun** în lume; ~ **rose** în secret; ~ **deliberation** (jur) în deliberare; ~ **the leadership of** ~ (pol) sub conducerea (unui lider, unui partid etc.); **be** ~ **vow** (jur) a fi sub jurământ; ~ **repair** (mas) în reparație; ~ **discussion** (problema etc.) în discuție

underbead crack (met) fisură în zona afectată termic a sudurii, dar care nu se extinde în materialul de bază

underbid, underquote (ec) a oferi un preț mai mic decât alt ofertant / prețul pieței, a oferi condiții mai bune / mai avantajoase, a sublicita, ofertă foarte avantajoasă / la preț redus

underbidder (ec) ofertant care oferă sub prețul pieței / concurenței

under bond (ec) în garanție (și d. mărfuri păstrate în antrepozit, până la plata taxelor vamale)

under-bonnet light (auto, el) lumina de sub capota motorului

undercapacity (mas, el) putere / capacitate insuficientă, subcapacitate

undercarriage (auto, OM) șasiu, dispozitiv / aparat de rulare

undercharge (TH, transp) a încărca mai puțin / incomplet / insuficient / sub valoarea prescrisă (un vagon, un recipient etc.); încărcătură incompletă; în minus; (ec) a plăti sub tarif, a socoti mai puțin, plată / socoteală în minus / economicoasă, a plăti sub tarif

undercharge goods or services (ec) a cere un preț mai mic decât cel curent, pentru mărfuri sau servicii

underclad (OM) acoperit / îmbrăcat / căptușit prea subțire / sub valoarea impusă / normată, neîncărcat la valoarea stabilită

undercoat (met, plast) strat intermediar între acoperire și substrat; (auto, ind chim) strat protector de vopsea, a acoperi (și caroseria) cu strat protector de vopsea

undercool (met) a subrăci, a suprarăci

undercooling (met, termo, TH) subrăcire, supra-răcire, răcire insuficientă

underexposure

undercooling capacity (met) capacitate de subrăcire

undercritical (fiz, met) subcritic

undercure (ind chim plast) subvulcanizare, întărire insuficientă, maturare insuficientă; (constr) tratare insuficientă a betonului armat

undercurrent (el) curent minim

undercurrent relay (el) releu de curent minimal

undercurrent release (autom, el) declanșare / eliberare / deblocare la curent minim

undercut (mas-un) unghi de degajare (la scule așchietoare), degajare interioară (pt. filete); (met) spațiu neumplut la baza rostului (la o sudură) crestătură marginală, conicitate inversă; (OM) subțiere (și la danturare, la prelucrare), degajare interioară, tăietură la bază; (ec) a oferi / vinde mai ieftin / la prețuri mai mici decât concurența, a da sub preț, a sublicita, a se angaja cu salariu / tarif mai mic decât cel obișnuit; (alim) mușchi filé; (mas-un) a tăia pe dedesubt

undercut for wrenching bolts and nuts (OM) degajare pentru manevră de cheie (la asamblări cu șurub și piuliță)

undercut sides (mas-un, OM) degajări laterale (la discuri de rectificat, la piese etc.)

undercutting (OM, TH) subțiere (și la danturare)

undercutting of involute (OM) subțiere a evolventei (dintelui unei roți dințate etc.)

undercutting tool (mas-un) cuțit de strunjit plan / de teșit

underdamping (mec, autom) amortizare slabă, subatenuare

underdeveloped slab dezvoltat, subdezvoltat, nedevelopat

under(-)development subdezvoltare

underdo a face pe jumătate, a nu termina (ceva început), a nu încheia, a lăsa pe jumătate nefăcut; (alim) a frige / prăji puțin / doar pe jumătate (d. carne), a lăsa (friptura etc.) în sânge

underdone (alim) nefăcut, crud, nefiert, nefript

underdose (alim, ind chim) doză insuficientă, a doza incomplet / insuficient

underdriven (mas) antrenat de un motor la nivelul solului

underestimate (ec, adm, TH) subevaluare, subapreciere, subestimare; a subevalua; a subaprecia; a subestima

underestimation subevaluare, subapreciere, subestimare

under-excitation (el) subexcitație

underexpose (fiz) a subexpune

underexposure (fiz) subexpunere

underface the mould

underface the mould (met) a pudra forma de turnare

underfeed (TH) alimentare (pe) la partea inferioară; (mas-un) avansare prea lentă (la un semifabricat)

underfeed furnace (termo) focar cu alimentare la partea inferioară / cu împingere pe dedesubt

underfeeding (alim) subnutriție; (TH) subalimentare

underfed (med) subnutrit, prost hrănit; (mas-un) cu avans prea mic

underfill (met) sudură la care materialul de adaos va fi sub suprafața pieselor sudate, neumplere (a profilului sau a calibrului), umplere insuficientă

underfilling (met, TH) lipsă / insuficiență de material

underfinished (OM) insuficient prelucrat / finisat

underfired (ind chim) insuficient arsă (d. ceramice, sticlă)

underfloor (constr) (așezat) sub dușumea / pardoseală

underfloor motor (mas) motor sub nivelul halei

underfoot sub picioare; pe jos, pe pământ

underflow (autom, hidr) debit insuficient; (inf) depășire negativă; (met) pulpă (de metale neferoase)

underframe (OM) schelet, cadru, șasiu (de mașină, vagon etc.)

under-freight (nav) a subnavlosi (un vas)

undergauge (OM) subdimensional, în afara intervalului de calibrare / de toleranță

undergirder (OM, constr) subgrindă

undergo a trece prin, a suferi (transformări)

undergrate blast (termo) insuflare de aer sub grătar

undergrate burning (termo) ardere cu insuflare de aer sub grătar

underground (constr, transp) metrou; îngropat, (în) subteran, sub pământ, din / sub pământ, de sub pământ; (cf, transp, el) tren electric subteran; (*fig*) subpământean; (pol) tainic, clandestin, ilegal, în ilegalitate; (*fig*) în secret, în taină, pe ascuns

underground cable (el) cablu îngropat / subteran

underground collector (el, OM) sabot / colector subteran de curenți telurici

underground corrosion (chim, mediu) coroziune în sol

underground distribution chamber (el, met, constr) subsol de cabluri (electrice)

underlet

underground floor (constr) demisol

underground fuel storage-tank (OM, constr) rezervor subteran de combustibil

underground hydrant (OM, constr) hidrant subteran

underground link box (el, met) cutie de distribuție subterană

underground pipe (OM, constr) conductă subterană

underground press (pol) tipografie / presă clandestină; (OM, mas-un) presa experimentală

underground structures (met, constr) structuri subterane, tuneluri, pasaje

underground utilities (ind, adm, constr) utilități / rețele subterane (electrice, telefonice, de apă, de canalizare, de gaze)

underground water (geol, hidr) apă subterană / de adâncime, pânză (de apă) freatică

underground water packing (OM, constr) etanșare contra apei freatice

underground work (constr) construcție subterană

underground working (geol, ind) exploatare subterană

underhair (zool) puf

underhand weld (OM) cusătură de jos / depusă în poziție de jos (în sus)

under hot running conditions (auto, met) în condiții de temperatură înaltă, de regim

under(-)inflated (auto, OM) insuficient umflat, umflat puțin (d. pneuri)

under(-) inflated tyre (auto, OM) pneu insuficient umflat

under-inflation (auto) umflare insuficientă / slabă (d. pneuri)

undeinvoiced (ec) facturat la un preț inferior valorii mărfii

underinvoicing (ec) facturare la un preț inferior valorii mărfii

under-jaw (mas-un, OM) falcă de jos / inferioară a mandrinei

underlap (ind, TH) înfășurare / suprapunere pe dedesubt (și a unei benzi, ca defect)

underlay (OM, fiz) strat de bază, substrat; a susține cu ceva montat dedesubt, a introduce sub, a pune dedesubt

underlayer (OM, T) strat inferior, substrat

underlease (ec) subînchiriere, subarendare; a subînchiria, a subarenda

underlessee (ec) subchiriaș, subarendaș

underlessor (ec) chiriaș care subînchiriază, arendaș care subarendează

underlet (ec) a închiria, a arenda sub valoarea reală; a subînchiria, a subarenda

underletter

underletter (nav, ec) subnavlositor (de vas)
underlie a sta / fi la baza, a se afla dedesubtul, a fundamenta; a susține (un proiect, o propunere), a întemeia
underline, underscore a sublinia (o idee sau un text), a întări, a reliefa, a scoate în relief, a releva
underline cursor (c, metr) cursor care se deplasează sub o scară / sub un interval (acceptat)
underload (mec, OM, mas) sarcină / încărcare parțială / incompletă; a încărca / solicita insuficient / sub valoarea stabilită, a subîncărca, a subsolicita
underloading (OM, mec, mas) sarcină / solicitare insuficientă / sub o anumită valoare
underlying de bază; fundamental, de dedesubt, inferior, de la baza
underlying company (ec) sucursală, filială
underman (nav) a echipa cu prea puțini oameni
undermentioned citat / menționat mai jos / ulterior
undermine (ec, pol, mil) a submina, a slăbi
undermining pitting (met) formare a porilor superficiali, coroziune punctiformă sub suprafață / superficială (defect)
undermost cel mai de jos, cel mai mic
undernourished (alim, med) malnutrit, subnutrit
undernourished (alim, med) malnutriție, subnutriție, hrană proastă
underpaid (ec) plătit insuficient / prost / sub tarif
underpan (auto, OM) podea a caroseriei
underpass (constr) pasaj inferior / subteran; trecere denivelată, intersecție
underpart (OM, mas) parte inferioară / de jos
underpath (constr) pasaj subteran / inferior / denivelat
underpay (ec) a plăti insuficient / sub tarif / prost
underpin (constr) a subzidi, a sprijini, a propti, a rezema, a pune temelia la
underpinning (constr) subzidire (a pereților), sprijinire; (hidr) prindere, luare, captare, care captează
underpower relay (autom, el) releu de sarcină nulă / minimal de curent
underpressure (fiz, hidr) subpresiune, vid (nu prea avansat), presiune scăzută / sub cea atmosferică
underpressure flow (hidr) curgere la subpresiune
underprice (ec) preț derizoriu / scăzut
underproduce (ind, TH) a produce în cantitate insuficientă, a fi în deficit cu producția, a nu produce la capacitatea necesară

underslung

underproduction subproducție
underproof spirit (alim) alcool subgradat
underquenching (met) subrăcire, subcălire, călire slabă (fără obținerea parametrilor preconizați)
underquote (ec) a subevalua, a subestima, a subprețui, a impune (la) mai puțin (un imobil etc.), a oferi condiții mai avantajoase / bune (decât concurența); a oferi la un preț mai mic decât alt ofertant
underrate (ec) a subevalua; a subestima; a subprețui; a impune mai puțin (pt. un preț etc.)
underream (mas-un) a lărgi
underreamer (mas-un) lărgitor
underreamer dogs (mas-un, OM) bacuri ale lărgitorului
under repair mas) în reparație / revizie
underripe (agr) crud, necopt, imatur
underrun (inf) terminare a unui program înainte de timpul prevăzut; (ec) livrare la o calitate inferioară celei stabilite; (mas) funcționare sub parametrii prevăzuți, a funcționa sub parametrii prevăzuți
underrunning voltage (el) tensiune secundară (la un transformator), tensiune joasă / minimă
underscoring subliniere, accentuare
undersea (nav) (*adj*) submarin, sub / în mare
underwater pressure gauge (metr) aparate de măsurat presiunea apei de mare (la adâncimea de coborâre)
undersell (ec) a vinde la un preț mai mic (decât alții) / sub preț, a vinde la un preț mai mic decât valoarea mărții
underseller (ec) (vânzător) care vinde sub preț
underset (TH, constr) a susține, a sprijini, a propti (o zidărie, o schelărie); (nav, geogr) (curent) submarin / contrar celui de la suprafață, contrar sensului vântului
underside (OM) partea opusă a cusăturii / electrodului, parte / față inferioară / de dedesubt
undersign a subsemna, a subscrie la
undersigned subsemnat, care semnează mai jos
undersintered (OM) subsenterizat
undersize (OM) cotă (de reparație, finală etc.) inferioară celei normale, dimensiune mai mică decât / sub cea nominală, limită inferioară a dimensiunii; (ind chim) material care trece prin sită
undersized mic; necrescut, nedevelopat, sub dimensiune / valoare
undersize part (OM) piesă de schimb cu dimensiuni de reparație (posibil diferite de cele inițiale)
underslung (OM) suspendat

underslung spring

underslung spring (auto, OM) arc montat sub osie
underslung worm (OM) melc montat sub roata melcată
undersoil subsol
under( )speed (auto, OM) viteză redusă (sub o anumită valoare, dorită / recomandată etc.)
understeering (auto) subvirare (derivă mai mare de virare la roțile din față, comparativ cu cele din spate)
understaffed (ec) cu personal insuficient, care duce lipsă de personal
understand a înțelege; a deduce; a subînțelege; a afla
understandable de înțeles, logic, inteligibil, ușor de înțeles
understanding înțelegere; acord; (*adj*) înțelegător, care înțelege / pricepe; perspicare, inteligent, deștept, înțelept, logic
understate a spune numai pe jumătate (ceva); a micșora, a diminua, a reduce (din importanță)
understatement adevăr spus doar pe jumătate, afirmație modestă / moderată
understeer (auto) a fi greu manevrabil la întoarceri, a lua prost curbele, tendința de a lua prost curbele, nemanevrabilitate, lipsă de manevrabilitate
understock (mas, auto) a alimenta (și cu combustibil) pe la partea inferioară; (ec) a furniza în stocuri prea mici
unserstratum (geol, OM) strat inferior, substrat
understressed (OM) solicitat sub limita admisibilă
understressing (OM, mec) solicitare repetată sub limita de oboseală pentru a îmbunătăți comportarea la oboseală
undersurface sub suprafață (a apei, a unei piese etc.)
undertake (ec) a întreprinde, a iniția, a face; a lua; a prelua; (metr, TH) a încerca, a experimenta, a proba; a presupune, a afirma, a lua drept bună
undertaker antreprenor, întreprinzător
undertaking (ec) întreprindere (comercială, industrială etc.), acțiune, inițiativă, antrepriză (de construcții); angajament, promisiune, obligație luată, sarcină
underthenancy (ec) subînchiriere, calitate de subchiriaș, contract de subînchiriere
undertenant (ec) subchiriaș, subarendăș
under the application of force (T) când se aplică o forță
undertint nuanță slabă, culoare ștersă / estompată

undetermined

undertow (nav, geogr) curent de fund / submarin, resac, contracurent
undertype (el) generator dinam, de tip inferior
undervaluation subevaluare, subapreciere; depreciere
undervalue subapreciere, subestimare, subevaluare; a deprecia, a aprecia la o valoare inferioară, a subaprecia, a subestima, a subevalua
undervoltage protection (el, autom) protecție de / la tensiune minimă
undervoltage tripping (el, autom) declanșare la tensiune nulă
undervulcanization (ind chim) subvulcanizare, vulcanizare incompletă (defect tehnologic)
underwater sub apă; submarin
underway (*adv*) în curs, în / dinmers, inițial, început, în (plină) desfășurare
underway project proiect în curs / în derulare / în executare
underweight (OM) greutate / masă redusă / sub cea permisă / recomandată / prescrisă / normală
underwork a nu prea lucra, a lucra insuficient, a lucra de mântuială, a lucra ieftin, a face / executa la repezeală; muncă necalificată / inferioară
underwrite a semna, a scrie dedesubt / sub; a subscrie; (ec) a garanta, a gira, a scoate o poliță de asigurare, a sprijini (financiar); a asigura (și împotriva riscurilor maritime); a întreține
underwriter (ec) asigurator, agent de asigurare, girant, garant; prețuitor; emitent (al unui titlu)
underwriting (nav, ec) asigurare maritimă; (ec) subscriere (a unei polițe de asigurare), garanțare (împotriva unui risc), garanție de emisiune, subscripție forfetară
undesirable nedorit, indezirabil; intrus
undesirable element (chim, met) element nedorit, impuritate nedorită
undesirableness inoportunitate
undesired nedorit; inoportun
undesirous lipsit de entuziasm; pasiv, apatic, indiferent; refractar; care se opune
undestroyed intact, nedistrus
undetachable nedetașabil, de nedezlipit, de nedespărțit
undetected nedescoperit, nedetectat
undetected failure (materiale, OM) fisură nedetectabilă / nedetectată
undeterminable greu de precizat / de determinat; de neconvins
undetermined (mat) nedeterminat, nedefinit; nehotărât, șovăielnic

undeveloped

undeveloped nedesfășurat (în geometrie); (chim, met) nedezvoltat (și d. un proces)
undeviated (from) nedeiat (de la); neabătut (de la)
undeviating (from) nedeiat (de la), neabătut (de la); care nu deviază (de la), care nu se abate; de neabătut (de la / din)
undifferentiated nediferențiat; luat de-a valma
undiffused (fiz) directă, difuză (d. lumină)
undigested (alim) nedigerat; neasimilat; brut, crud
undigestible (alim, med) indigest
undiluted nediluat; integral; (alim) curat (d. vin); (chim) concentrat (d. un acid, o soluție etc.)
undiminished întreg, deplin; plin; integral; nediminuat
undirected (mat) neorientat, nedirijat; neîndrumat; dezorientat, nedirecționat
undiscernible imperceptibil, invizibil, care nu poate fi perceput
undiscerning lipsit de discernământ / de perspicacitate
undischarged nedescărcat; (jur) nereabilitat
undischarged debt (ec) datorie neachitată
undiscountable (ec) cont fără (taxă de) scont
undiscouraged nedescurajat, neabătut
undiscovered nedescoperit, de negăsit
undiscriminating (autom, inf) neselectiv, care nu distinge / nu alege, care nu face distincție; lipsit de exigențe, nepretențios
undiscussed (rămas) nediscutat
undispatched netrimis, neexpediat
undispersed (fiz, materiale) nedispersat (d. un fascicul de raze, un material de adaos într-un compozit etc.); intact
undisposed of (ec) nevândut, neînchiriat
undissolved (ind chim, met) nedizolvat, netopit
undistorted (fiz, OM) nedistorsionat (d. profiluri, semnale etc.), fără distorsiuni; (OM) nedehformat
undistorted output (electr, fiz) putere maximă de ieșire nedistorsionată (a unui amplificator)
undistributed nedistribuit, nerepartizat
undisturbed (fiz, mas, el) neperturbat, nederanjat; netulburat
undisturbed surface suprafață neafectată (meccanic, chimic etc.)
undistillable (alim, ind chim) nedistilabil
undistorted fără distorsiune, nedistorsionat (d. un proces, un semnal etc.); (met) nedeformat
undiversified nediversificat; lipsit de diversitate; nenuanțat; monocrom; (OM, el) monocord

undulation

undo (TH, OM) a demonta, a deșuruba, a desface, a decupla, a dezlega, a deșira, a descoase, a strica, a distruge; (c, inf) a se întoarce la operația anterioară; (*fig*) a corupe, a distruge, a nenoroci, a ruina; (textile) a descoase, a desface, a deșira (tricot); (mil) a nimici
undoable care nu se poate face / îndeplini; imposibil; (OM) nedetașabil, care nu se poate (des)face
undock (nav) a coborî de pe bac, a scoate (nava) din doc, a ieși din doc
undocumented, nedocumentat, lipsit de instrucțiuni de folosire (și la soft)
undoing (OM, mas) desfacere, dezlegare, distrugere, stricare; (*fig*) corupere, distrugere, ruinare; distrugere; nimicire
undone (OM, mas) desfăcut, dezlegat, distrus, stricat, neterminat; nefăcut; (*fig*) corupt, distrus, nenorocit, ruinat, stricat; nedesăvârșit; nimic; **come** ~ a se desface (d. păr, șireturi), a se desface, a se desprinde (d. un nasture); **leave smth.** ~ a lăsa ceva făcut
undoped oil (ind chim, T) ulei neaditivat / nedopat
undoubted indiscutabil, neîndoielnic; incontestabil; de necontestat
undoubting încrezător, care nu se îndoiește, care nu pune la îndoială
undrainable (constr, agr) nedrenabil
undrained (constr, agr) nedrenat
undrawn (ec) neîncasat; (TH) netras (d. semifabricate metalice); netrasat (d. o linie în desen tehnic)
undressed casting(s) (met) piesă turnată brută / necurățată
undried neusc
undrilled neinstruit (d. un operator etc.); (OM) neperforat, negăurit
undrinkable (alim) nepotabil, care nu este de băut, de nebăut
undriven rivet (OM) nit brut / fără cap
undue necorespunzător, nepotrivit; inoportun; exagerat
undue fatigue (ind) oboseală excesivă (a operatorului, a materialului etc.)
undulate (fiz, mec) a ondula, a executa o mișcare ondulatorie
undulated (fiz) ondulat; încrețit (d. suprafețe, folii, table etc.)
undulating (fiz) ondulator, care ondulează, care are o mișcare ondulatorie
undulation ondulare, undulație, mișcare ondulatorie, unduire

undulatory

undulatory (fiz) ondulatoriu
undyed (OM, TH) nevopsit
unearned (ec) nemuncit (d. un câștig)
uneasily (*adj, adv*) stânjenit, stingherit, incomodat; jenat, cu jenă; agitat; neliniștit, tulburat
uneasy instabil, stânjenit; neliniștit; stingherit; incomod; jenant; greu, dificil; agitat; încurcat; înfrigurat; jenat; nerăbdător; nestatornic; speriat; tulburat; v. **uneasily**; **make oneself** ~ a se agita, a se frământa, a nu se liniști
uneatable (alim) necomestibil
uneconomic (ec) neeconomic, neeconomicos, nerentabil
uneconomical neeconomicos, costisitor
unedged (textile, met) netivit, nebordurat
unedited inedit; needitat, nepublicat
unedifying needificator, neconvingător
uneducated needucat
uneffaced neșters, intact
inelastic, inelastic (materiale, OM) neelastic, inelastic
uneliminated neeliminat
unelucidated neelucidat, nelămurit
unemployable care nu poate fi angajat; incapabil
unemployed (ec) inactiv, neproductiv (și d. fonduri), fără lucru; șomer; neutilizat, nefolosit
unemployment (ec, adm, pol) șomaj; (TH) nefolosire, neutilizare
unemployment benefit / compensation / relief (ec, adm) ajutor de șomaj
unemployment fund (ec, adm) fond de asigurare împotriva șomajului
unemptied (hidr, transp) negolit, nedescărcat (încă), plin
unenclosed neîngrădit; (OM, mas) fără dispozitiv de protecție, neprotejat, (angrenaj) fără carter, neînchis, fără carcasă
unended neterminat
unending (mat) infinit, fără sfârșit, nemărginit, fără limite, interminabil
unendorsed (ec) neandosat; nesprrijinit; nevalidat; nesacționat
unenduring (T) care suportă greu (uzura); (autom, fiz) de scurtă durată, tranzitoriu (d. un fenomen, un proces etc.)
unenforceable (ec, jur) neexecutoriu (d. un contract)
unenforced (ec, jur) neaplicat (d. lege), care nu este în vigoare
unengaged neangajat; neocupat; liber, disponibil; (OM, el) necuplat, neintrat în angrenare (d. dinții roților dințate), fără contact
unenlightened nelămurit, în dubiu, care nu a primit explicații suficiente

unevaporated

unenriched (met) neîmbogățit
unentangled neîncâlcit, neîncurcat (d. fire textile sau lanțuri moleculare, fire / fibre în compozite)
unentered neînregistrat, neînscris; unde nu se intră; neintrat
unentreprising neîntreprinzător, lipsit de inițiativă
unequable inegal, neregulat
unequal inegal, neegal; neechivalent; disproporționat; incapabil; neregulat, lipsit de regularitate
unequal angle (met, mec) cornier cu aripi inegale
unequal angle iron (met, OM) oțel cornier cu aripi inegale
unequality (mat, inf) inegalitate, lipsă de egalitate
unequalled neegalat; inegalabil; fără pereche
unequal leg angles (met, OM) oțel cornier cu aripi inegale
unequalled-legthed (OM) de lungime inegală
unequally (*adv*) în mod inegal
unequally loaded (el, OM) inegal încărcat, cu sarcină repartizată neuniform
unequally spaced reamer (mas-un) alezor cu pas neuniform al dinților
unequally spaced teeth (mas-un, OM) dantură cu pas neuniform
unequally spacing (mas-un, OM) amplasare la intervale neegale
unequal-side angle iron (met, OM) oțel cornier cu aripi inegale
unequal-sided (OM) cu laturi inegale / neegale
unequal spacing (mas-un, OM) amplasare la intervale neegale
unequipped (mas) neechipat, nepregătit, neadaptat împrejurărilor
unequivocal neechivoc, fără echivoc / ambiguitate; clar
unerasable memory / storage (c) memorie permanentă / care nu poate fi ștearsă
unerring ferit de greșală, infailibil; fără greșală, corect; exact, precis
unerringly cu precizie; fără greșală; infailibil
unerringness infailibilitate; siguranță; precizie
unessayed neîncercat; (textile) neprobat
unessential neesențial; de mai mică importanță
unestablished ajutător, auxiliar (d. personal); nestabilit
unetched (met, chim) neatacat (și d. probele pregătite pt. analiză metalografică), necorodat, nedecapat
unevaporated (fiz) neevaporat

uneven

uneven inegal, neuniform; variabil; neregulat; (mat) impar, fără soț (d. numere, pagini); (TH) cu asperități, zgrunțuros; (constr) (teren) accidentat

uneven fracture (OM) ruptură neplană / neregulată

uneven heating (met, termo) încălzire inegală / neuniformă

unevenly (OM) cu asperități, inegal

unevenness neuniformitate; denivelare (a fundației, terenului, suprafeței); asprime, asperitate (a suprafeței); caracter neregulat / accidental

unevenness asperitate (și la o suprafață)

unevenness of the ground denivelare (a solului)

uneven page pagină fără soț

uneven ramming (met) îndesare neuniformă (la formare)

uneven road surface (auto) suprafață denivelată de drum

uneven running (mas) funcționare neuniformă / inegală

uneven wear (OM, T) uzură inegală / neuniformă

uneven weld (OM) sudură neuniformă

unexamined neexaminat, neverificat

unexecuted neexecutat; neîndeplinit; nerealizat (d. un proiect etc.)

unexecuted deed (jur) act nevalidat

unexemplified neexemplificat, fără exemple

unexpansive (materiale, OM) nedilatabil, care nu se dilată

unexpected of care nu așteaptă, care nu se așteaptă la

unexpected neprevăzut; neașteptat (d. cheltuieli, rezultate, fenomene); brusc; surprinzător

unexpectedly (*adv*) pe neașteptate, brusc, dintr-o dată; (în mod) surprinzător

unexpectedness caracter neașteptat / brusc / subit / surprinzător

unexperienced lipsit de experiență; crud, necopt; care nu a mai fost încercat / experimentat, neexperimentat

unexplainable inexplicabil, imposibil de explicat

unexplained neexplicat, (rămas) nelămurit; indescriabil

unexplicit neexplicit, neclar, obscur

unexploded neexplodat; încă valabil / actual (d. o teorie)

unexploited neexploatat

unexplored neexplorat, necercetat; neabordat (încă)

unexplosive neexploziv

unexposed ascuns, neexpus

unfinished goods

unextended neextins, fără extindere, nedevelopat

unfaded (agr, bot) neofilat, neveștejit; proaspăt

unfading (agr, bot) care nu se ofilește, care nu veștejește; (textile, plast) care nu se decolorează; trainic, durabil; peren

unfailing constant, consecvent; care nu se strică, care nu se defectează, care nu cade / nu are defectări (d. o mașină etc.); care nu te lasă la nevoie; consecvent, credincios, de nădejde, statornic (d. o persoană)

unfailingly (*adv*) (în mod) constant, consecvent, neabătut

unfailingness constanță, consecvență, caracter statornic / neabătut

unfair nedrept, nejust, injust; necinstit, lipsit de onestitate; nesportiv, nedemn

unfair competition (ec, sport) competiție neloială

unfair hole (mas-un, OM) gaură înfundată

unfairness nedreptate, lipsă de justețe / de dreptate; lipsă de sportivitate, caracter nedemn

unfamiliar nefamiliar, nu prea bine cunoscut; neobișnuit, ieșit din comun; straniu

unfasten (OM) a deșuruba, a slăbi, a separa, a deschide (prin deșurubare, desfăcere etc.), a detașa

unfastening (OM) slăbire (a unei asamblări, a unei legături etc.), deșurubare

unfavourable nefavorabil, (prea) puțin favorabil, impropice

unfavourably (*adv*) (în mod) nefavorabil

unfavoured nefavorizat, neprivilegiat

unfeasible nerealizabil, irealizabil, nerealizat; nepractic, impracticabil

unfelt insensibil, impalpabil, nesimțit, care nu se face simțit

unfenced neprotejat; neîngrădit; (OM, mas) fără carter, fără instalație / sistem de protecție

unfertilized (agr) neîngășat, nefertilizat (d. teren)

unfilled neumplut

unfilled cog (cf) armătură de susținere neumplută cu rambleu

unfilled order (ec, autom, inf) comandă neexecutată

unfilled resin (ind chim) rășină fără umplutură

unfilled section (OM, TH) secțiune transversală incompletă (la profiluri laminate, la matrițare)

unfinished fără finisare, nefinisat, brut (d. o piesă etc.); neterminat, incomplet (d. un proces tehnologic etc.); necompletat

unfinished bolt (OM) șurub grosolan / brut

unfinished goods (ind) semifabricate

unfired

unfired neincendiat; (constr) nears (d. cărămidă)
unfired pressure vessel (OM, hidr) vas / tanc rezistent la presiune internă, cauzată de arderea unor substanțe sau de căldură
unfit nepotrivit; necorespunzător; neadecvat; inoportun; a face incapabil de muncă
unfit for use inutilizabil
unfitness, unfittingness caracter nepotrivit / impropriu / inoportun
unfitted nepotrivit, impropriu
unfitting nepotrivit, neconvenabil, impropriu; care nu se potrivește; inoportun
unfix / infix (OM) a despărți, a desface, a detașa, a dezechilibra
unfixed (OM, mas) nefixat, mobil, nereparat
unflagging neslăbit; nediminuat, nemicșorat, neatenuat; total, întreg; continuu, neîntrerupt, susținut, neabătut
unflowed fără defect
unfluxible (met) care nu formează zgură
unfold a îndrepta cute / îndoitori / încrețituri (la table subțiri, folii etc.); a (se) desfășura; a așterne; a (se) desface (cute etc.); a întinde, a extinde; a (se) dezvolta; a dezvălui, a (se) arăta, a se releva; a duce / întreprinde (o activitate), a fi în curs de defășurare, a se desfășura, a se petrece
unfolded necutat, neîncrețit
unforeseccable imprevizibil, (de) neprevăzut, imposibil de prevăzut
unforeseccableness imprevizibilitate, caracter imprevizibil / impredictibil
unforeseccing neprevăzător, imprudent, lipsit de prevedere / de precauție
unforeseen neprevăzut; care depășește așteptările; neașteptat
unforeseen expenses (ec) cheltuieli neprevăzute
unformed neformat (încă), imatur, crud; nedezevoltat
unfreezeable care nu îngheață / nu este supus înghețului; necongelabil, greu de congelat; (nav) (mare / apă) liberă de ghețuri
unfrequent nefrecvent, rar
unfrozen dezghețat; neînghețat, necongelat; (nav) liber de ghețuri
unfunded (ec) neconsolidat (financiar etc.)
unfurnished nemobilat; fără mobilier / mobilă
unfused (met, el) netopit (d. flux, la sudură, d. o siguranță electrică fuzibilă etc.)
ungauged neetalonat; netarat (d. un aparat de măsură)
ungear a decupla, a scoate din angrenare, a debreia, a deconecta; (auto) a scoate din viteză
unglue a (se) dezlipi

unidirectional rotation

ungraded de calitate inferioară, sub parametrii mărcii / standardului
ungraded iron (met) fontă / oțel de calitate inferioară
ungrease (OM, T) a degresa
ungreasing (alim, OM, T) degresare
unguarded fără dispozitiv de protecție, neprotejat
ungovernable (mas, ec, TH) imposibil de guvernat / de condus; refractar, nedisciplinat (d. un operator, personal etc.)
ungraduated (edu, univ) fără diplomă (universitară), fără grad / titlu universitar, fără studii superioare; negradat, neprogresiv; (fiz, chim, OM) negradat (d. un recipient)
unguarded nepăzit, lipsit de pază; luat prin surprindere / pe neașteptate
unguardedness neatenție, lipsă de atenție; imprudență, lipsă de precauție
unguided neghidat, nedirecționat
unhandy neîndemânatic, stângaci; incomod, supărător, care deranjează; (nav) nemanevrabil, nemanabil, greu de manevrat
unhang a scoate, a da jos (ceva deja agățat)
unhardened (met, T) nedurificat, necălit
unharmed nevătămat, neatins (d. persoane); (rămas) intact; nedeteriorat (*rare*)
unharmonious nearmonios, lipsit de armonie; neproportional, prost proporționat
unhealthful v. unhealthy
unhealthily (*adv*) (în mod) nesănătos, insalubru, bolnăvicios
unhealthiness caracter nesănătos / bolnăvicios; sănătate precară; caracter insalubru, lipsă de salubritate
unhealthy bolnăvicios, insalubru, nesănătos
unheard prea încet pentru a fi auzit, neauzit
unheated neîncălzit, fără încălzire
unheeding neatent, fără grijă, negrijuliu; nepăsător
unicoloured (fiz, textile) monocolor, monocrom, de o singură culoare
unidentified neidentificat
Unidentified Flying Object, UFO obiect zburător neidentificat, OZN
unidimensional (mat) unidimensional, cu o singură dimensiune
unidirected cu aceeași direcție, cu același sens (d. vectori etc.)
unidirectional unidirecțional, care are o singură direcție / un singur sens
unidirectional rotation (mec, fiz) rotire într-un singur sens

unifiable

unifiable care poate fi unit / unificat
unification unire; uniformizare; (ec) unificare; normare; standardizare
unified unificat
unified atomic mass unit, u (metr, fiz, chim) simbol pentru unified atomic mass unit, în sistem SI
unified field theory (fiz) teoria unificată a câmpurilor (gravitațional și electromagnetic)
unifined screw thread (OM) (sistem de) filet standardizat, cu unghiul la vârf de 60°
unifilar (el, plast) cu un singur fir, monofilar, unifilar
uniflow (hidr) echicurent, unicurent
uniflow boiler (termo, OM) cazan cu echicurent / unicurent
uniflow compressor (termo) compresor cu echicurent
uniflow furnace (met, termo) cuptor cu un singur arzător
uniflow steam engine (termo) motor cu echicurent de abur
uniflow (type) condenser (termo) condensator cu curent paralel / cu echicurent
uniflow type heat exchanger (termo) schimbător de căldură cu echicurent / cu curent paralel
uniform (textile) uniformă (îmbrăcăminte); egal, uniform, identic, omogen, constant, echidistant; a uniformiza, a omogeniza, a unifica
uniform accelerating motion (mec) mișcare uniform accelerată
uniform approximation (mat) aproximare uniformă / Cebășev a funcțiilor continue
uniform combustion (termo) ardere uniformă / constantă
uniform convergence (mat) convergență uniformă
uniform cargo (nav, transp) încărcătură unitară / omogenă
uniform corrosion (chim, OM) coroziune uniformă
unhelped neajutat, neajutorat
unhelpful nefolositor, (prea) puțin util, de prea puțin folos; inutil
unhesitating sigur (pe sine); care nu ezită, lipsit de / fără rezerve
unhewn necioplît, netăiat, brut
unhindered nestânjenit, neîmpiedicat; ferit de piedici / obstacole
unhinge a scoate din balamale; (OM) a dezchilibra
unhook a (se) desprinde din cârlig, a (se) separa, a da jos din cui / din cârlig, a scoate din cârlig / din cui; (textile) a se descopca, a se descopcia, a

uniformly variable motion

se desface din agrafe / copci (d. o rochie etc.), a descopcia, a descoperi (o rochie); a se desface, a se desprinde, a (se) deshăma (d. atelaj); (fam) a șterpeli, a subtiliza
unhooked desfăcut, descheiat, neprins (și în cârlig)
unhurt teafăr, nevătămat (d. perosane); (OM) intact, nelovit, neatins
uniaxial (OM) monoax, cu un singur ax, uniaxial; (mat) monoaxial
unicellular (biol) monocelular, unicelular; (el) cu o singură celulă
uniform (edu, mil, ec) uniformă (îmbrăcăminte); (*adj*) armonios; consonant; constant; echidistant; (mat) egal, identic; (mat, materiale) omogen; uniform; la fel; neschimbat; unitar; a omogeniza; a unifica; a uniformiza; **undress** ~ (mil) uniformă de mică ținută; **in full** ~ (mil) în mare ținută
uniform approximation (mat) aproximare Cebășev / a funcțiilor continue
uniform cargo (transp) încărcătură unitară
uniform combustion (termo) ardere uniformă
uniform diffuser (fiz) difuzor de lumină ortotrop / uniform
uniform decreasing motion (mec) mișcare uniform decelerată
uniform field (mat, fiz) câmp uniform / omogen
uniform flow (hidr) curgere uniformă
uniform intensity beam (fiz) fascicul de raze paralele / de intensitate uniformă
uniformity, uniformness uniformitate, omogenitate (a structurii unui material etc.); constantă, caracter unitar / uniform
uniformization uniformizare, omogenizare (*rar*)
uniform line linie omogenă / linie uniformă
uniformly (*adv*) (în mod) uniform, armonios, omogen, unitar
uniformly accelerated (mec) uniform accelerat
uniformly accelerated motion (mec) mișcare uniform accelerată
uniformly bounded (mat) egal mărginit (la ecuații diferențiale)
uniformly decreasing motion (mec) mișcare uniform decelerată / încetinită
uniformly distributed load (mec) sarcină uniform distribuită
uniformly heated (termo) încălzit uniform, cu temperatură uniformă
uniformly retarded motion (mec) mișcare uniform întârziată
uniformly variable motion (mec) mișcare uniform variată

uniform mix

uniform mix (materiale) amestec uniform / omogen
uniform motion (mec) mișcare uniformă
uniform quality (TH) calitate uniformă / (cu variații mici ale atributelor produsului)
uniform raw material (TH) materie primă omogenă, material de bază, uniform (ca structură, compoziție etc.)
uniformly retarded motion (mec) mișcare uniform întârziată
uniform space (mat) spațiu uniform
uniform spectrum random noise (fiz, autom) zgomot alb, zgomot aleatoriu cu spectru uniform
uniform strength beam (mec) grindă de egală rezistență
uniform-thickness (OM) de grosime constantă
uniform-thickness piston ring (termo, OM) segment de piston, de grosime uniformă (poate fi și conic-centrat)
uniform wave-length condenser (fiz, electr) condensator pentru variația liniară a lungimii de undă
unify a unifica, a uni, a aduce laolaltă; a uniformiza, a omogeniza, a armoniza
unilateral unilateral, într-un singur sens
unilateral conductivity (termo) conductivitate unilaterală / într-un singur sens
unilateral hole (OM) alezaj cu dimensiune nominală, care coincide cu dimensiunea minimă admisibilă
unilateral system (OM, metr) sistem asimetric de toleranțe
unilateral tolerance (OM, metr) câmp de toleranță, la care una din limite este chiar valoarea nominală, cealaltă putând fi pozitivă sau negativă
unilinear monolinar
unimaginable inimaginabil
unimaginative lipsit de imaginație; îngust la minte, obtuz
unimaginativeness lipsă de imaginație, obtuzitate, mărginire (în gândire)
unimolecular film / layer (fiz, chim, T) strat monomolecular
unimpaired (OM, mas) neavariat, scăpat fără avarii
unimportance lipsă de importanță / de însemnătate
unimportant neimportant, lipsit de importanță; irelevant
unimprovable (ec, adm, pol, jur) neamendabil, care nu poate fi îmbunătățit / corijat / îndreptat
unimproved neameliorat, cu nimic îmbunătățit / ameliorat, neîmbunătățit

union body

unincorporated (ec) neînregistrat (d. o firmă, un produs), neconstituit, neautorizat; neincorporat, neintegrat (d. un ingredient într-un amestec)
uninflammable (materiale) neinflamabil, ignifug
uninflated neumflat, dezumflat; slăbit, slab
uninfluenced neinfluențat; neprevenit, neavertizat
uninformed neinforma; prost informa; ignorant, neștiutor; incult; care nu este la curent cu
uninhabited nelocuit; nepolupat; părăsit
uninjured nevătămat
uninstalled (OM, mas, autom, el) neinstalat, nemontat
uninsulated conductor (el) conductor neizolat
unintelligible neinteligibil, incomprehensibil, de neînțeles
unintelligibleness caracter neinteligibil / de neînțeles / indescifrabil, ininteligibilitate, incomprehensibilitate
unintelligibly (*adv*) (în mod) neinteligibil, incomprehensibil, de neînțeles
unintentional neintenționat, (făcut) fără voie, involuntar, instinctiv
unintentional activation (fiz, chim) activare neintenționată / din greșeală
uninteresting neinteresant, lipsit de interes, fără interes
unintermitting neîntrerupt, fără intermitențe, neintermitent
uninterrupted neîntrerupt, neconținut, neînțeles, continuu, fără încetare
uninterrupted duty (mas) serviciu / funcționare neîntrerupt(ă)
uninterruptedly (*adv*) (în mod) neîntrerupt, în continuu, fără încetare
uninterruptedness caracter neîntrerupt / susținut / continuu; permanență, constantă
uninterruptible power source (el, hidr) sursă de putere neîntreruptă / continuă
uninvited neinvitat; nesolicitat, necerut; nechemat, inoportun
union (ec, adm, pol) asociație; sindicat; societate; unire; unificare; acord, înțelegere, convenție; (mat) reuniune; (OM) asamblare (filetată, prin lipire etc.), îmbinare, (piesă de) legătură; (ec) uniune (economică); azil de muncă; căsătorie, mariaj; (*adj*) sindical, unionist
union agreement (ec, pol) acord asupra tarifelor vamale, acord unional / la nivel de uniune (economică)
union body (OM) racord, ștuț, piesă de asamblare / de racordare, corp intermediar (de legătură)

union card

union card (adm) carnet / legitimație de sindicalist
union chuck (mas-un, OM) mandrină de fixat burghiul / pentru mașina de găurit
union elbow (OM) racord olandez
union flange (OM) flanșă de legătură
union gate (autom) poartă SAU
unionized (fiz) neionizat
union hose joint (OM) racord de / pentru furtun
unionism (pol) unionism, federalism, concepții unioniste; (ec, adm) sindicalism, concepții favorabile sindicalizării
unionist (pol) unionist; (ec, adm) sindicalist, partizan al sindicalizării
unionize a sindicaliza, a uni într-un sindicat
union joint hose (OM, hidr) furtun cu racord de îmbinare
union nipple (OM, hidr) niplu de racordare / de legătură
union out (OM) desfacere a racordului / a legăturii
union nut (OM) piuliță olandeză / de cuplare
union pipe (OM, hidr) tub / conductă / țevă de legătură
union regulations (ec, adm) prevederi din statutul unui sindicat; reguli sindicale, regulament sindical
union shop (ec, adm, jur) întreprindere sindicalizată / care impune sindicalizarea angajaților, întreprindere cu contract colectiv de muncă, contract colectiv de muncă
union socket (OM) mufă dublă
union station (*amer*) (cf) gară centrală
union suit (textile, ind) (*amer*) salopetă, combinazon de lucru
uniphase (el) monofazic
unipivot (OM) pivot (unic), rezemat pe un singur pivot
unipivot bearing (OM) lagăr (unic) pentru pivot
unipolar (fiz) unipolar, omopolar, cu un singur pol; (el) care prezintă unipolaritate
uniprocessing (c, inf, autom) procesare cu o singură unitate de calcul
unique (mat) unic, univoc; remarcabil, neobișnuit; ciudat, straniu
unique existence (mat) existență unică
unique feature particularitate / caracteristică / trăsătură unică (de construcție / de design etc.)
uniqueness unicitate, caracter unic / ieșit din comun; ciudățenie, caracter straniu
uniqueness theorem (mat) teoremă de unicitate
unique selling proposition (ec) propunere de vânzare în premieră, produs / serviciu nou / cu grad mare de originalitate, ofertă excepțională

unit construction

uniselector (OM, el, autom) selector cu mișcare unică / unidirecțional, selector rotativ
unison (el, mec) în sincronism
unistrand (OM, el) cu un singur fir / cablu / toron
unit (metr) unitate (de măsură), (o) bucată; (OM) ansamblu, element (de bază), agregat, instalație; subansamblu, bloc, modul; factor;
unit of blood (metr, med) unitate de măsură pentru volum, pentru sânge uman etc., egală cu 450 ml
unit of alcohol (metr, alim) unitate de măsură pentru conținutul de alcool din băuturi, conținutul volumic de alcool dintr-un litru de băutură este egal cu procentul de alcool: vinul are 12 unități pe litru (sau 12%vol alcool)
unit of energy (metr, fiz) o altă denumire pentru kilowatt-oră în UK, denumită oficial Board of Trade unit (Btu)
unit call (UC) (metr, telecomunicații) o unitate adimensională a densității de trafic în telecomunicații, care reprezintă 100 apeluri-secundă pe oră sau 1/36 erlang
unit case (metr) unitate convențională de vânzare a băuturilor nealcoolizate în US, egală cu ~ 5,678 l
unit (magnetic) pole (metr, fiz) unitate în sistem CGS pentru a măsura forța unui pol magnetic; 1 unit magnetic pole respinge un pol identic la o distanță de 1 cm în vid cu o forță de 1 dyne: 1 unit magnetic pole $\cong$ 125,6637 nanowebers (nWb) sau 12,566 37 maxwells (Mx)
unit area (metr, geom) unitate de arie, suprafață unitară
unitary unitar; omogen; uniform
unitary matrix (mat) matrice-unitate
unit ball (geom) sferă cu rază unitară
unit bore system (OM) sistem de toleranțe tip alezaj unitar
unit cast (met) turnat dintr-o bucată
unit casting (met) turnare dintr-o dată / șarjă
unit cell (materiale, fiz) celulă elementară (și la compozite, la modelarea comportării materialelor complexe etc.)
unit charge (mec) sarcină elementară; (el) unitate de sarcină electrică
unit circle (mat, trigonometrie) cerc cu raza egală cu unitatea
unit clearance (OM, T) joc relativ / unitar
unit compressive stress (mec, OM) tensiune / efort unitar(ă) de compresiune
unit construction (constr, mas, OM) construcție unitară

unit cost

unit cost (ec) cost pe unitate / pe produs
unit crystal (fiz) monocristal
unit deformation (mec, OM) deformație specifică (raportată la unitatea de lungime)
unit distance piece (OM) piesă de spațiere, distanțier; (c, inf) element tip spațiu liber
unit drive (OM, mas) acționare individuală
unite a (se) lega; a (se) cupla; a (se) uni, a îmbina; a (se) amesteca; a unifica; a reuni, a aduce laolaltă; a (se) asocia, a colabora, a coopera
united unit; unificat; unic; comun; asociat; federalizat; unitar
unitedly (*adv*) (în mod) unic, în deplină uniune; de comun acord, în comun; (în mod) unitar, în asociere / asociație; în armonie
unit element (autom) element tip; element unitate
unit fiber stress (mec) tensiune unitară în fir / în fibră
unit form (mat) formă primitivă (a unei funcții pătratice); (TH, ind, OM) formă standardizată / normată
unit function (autom, mat) funcția unitate a lui Heaviside, funcție treaptă (în tehnica impulsurilor)
unit furniture mobilă modulată / din module / din piese detașabile
unit hardness (metr, materiale) unitate de duritate
unit impulse (metr, autom) impuls unitate; (el, mat) distribuție delta, funcția delta a lui Dirac
unit interval (metr, autom) unitate de interval, pas
unit loading (mec, OM) sarcină / încărcare unitară
unit of area (metr, geom) unitate de arie / de suprafață
unit of energy (metr, fiz) unitate de energie
unit of fit (OM) unitate de câmp de toleranță
unit of hardness (metr, materiale) unitate de duritate
unit of length (metr, geom) unitate de lungime
unit of mass (metr, fiz) unitate de masă
unit of measure / measurement (metr) unitate de măsurare / de măsură
unit of output (metr, fiz, hidr) unitate de debit
unit of power (metr, fiz) unitate de putere
unit of space / of volume (metr, fiz, geom) unitate de volum
unit of weight (metr, fiz) unitate de greutate
unit operating factor (ec, TH) factor al timpului de lucru
unit operations (TH) operații unitare

universal chuck

unit plane (mec, fiz) plan cristalografic cu indici Miller
unit planes (mec) plane principale
unit power (metr, fiz) unitate de putere
unit pressure (metr, fiz) unitate de presiune
unit price (ec) preț unitar / pe produs
unit pump (OM, hidr) motopompă
unit quantity cantitate unitară; (el) sarcină elementară, unitate de sarcină electrică
unit resistance (el) rezistivitate; (hidr, OM) rezistență specifică
unit sensitivity (metr) sensibilitate pentru modificarea cu o unitate pe scala aparatului
unit set (mat) mulțime cu un singur element
unit shaft system (OM) sistem de toleranțe, tip arbore-unitar
unit square (geom, metr) pătrat cu latura de o unitate
unit step (autom, inf) salt / treaptă unitate / unitar(ă)
unit strain (mec) deformație unitară / pe unitatea de lungime
unit stress (mec) efort / tensiune unitar(ă), sarcină specifică
unit symbol (metr) simbol al unității de măsură
unit system of manufacture (TH, ind) sistem de fabricare bazat pe tipizarea / normarea pieselor
unit type drill head (mas-un) cap de găurit standard
unit value valoare unitară
unit vector (mat, fiz) versor, vector unitate
unit volume (metr, fiz, chim) unitate de volum / volumetrică
unit weight (fiz, metr) greutate specifică
unity unitate; numărul unu; unire; consens, înțelegere reciprocă; acord, armonie
unity of command and direction (ec) principiu de organizare și conducere conform căruia un salariat trebuie să primească ordine de la un singur superior (principiul unității de management)
univalence (chim) monovalență, valență unică
univalent (chim) monovalent, univalent
universal universal, (de uz) general
universal attraction law (fiz) legea atracției universale
universal ball joint (OM) cardan sferic (și cu bile)
universal beam mill (met) laminor universal
universal bevel (OM) echer reglabil (universal)
universal category categorie / clasă universală
universal chuck (mas-un, OM) universal cu fălci

universal connection iron

universal connection iron (met, OM) platbandă de legătură
universal coupling / joint (OM) cardan sferic, cuplaj cardanic
universal coupling device (OM) dispozitiv universal de cuplare
universal gas constant (fiz) constanta gazului universal
universal grinding machine (mas-un) mașină universală de rectificat
universal indexing head (mas-un, OM) cap divizor universal
universality universalitate
universal joint (OM) asamblare a doi arbori necoaxiali (unul poate fi pivotant față de axa lui), articulație / cuplă cardanică, cuplaj cardanic (și tip nucă)
universal joint bushing (OM) bucsă de cardan / a crucii cardanice
universal-joint drive (OM) transmisie / cuplaj cardanic(ă)
universal joint fork (OM) furcă de cardan / cardanică
universal joint housing (OM) carcasă a cardanului / a cuplajului cardanic
universal joint shaft (OM) arbore cardanic / articulat sferic
universal key (OM) cheie universală (pt. asamblări filetate)
universal lathe (mas-un) strung universal
universal lay (el) cablaj direct / paralel
universal maintenance standards (mas) standarde / norme (generale / universale) de întreținere / de mentenanță (privind operații nerepetitive)
universal mill (met) laminor universal
universal milling machine (mas-un) mașină universală de frezat
universal mill plate (met) oțel lat
universal motor (el, mas) motor electric universal (de curent continuu sau alternativ)
universal output transformer (el) transformator de uz general, cu mai multe înfășurări pe secundar
universal pick (constr, OM) târnăcop obișnuit / universal
universal pliers / tongs (OM) clește universal / obișnuit / și tip patent
universal screw wrench (OM) cheie franceză
universal spanner (OM) cheie universală
universal square (OM, metr) echer normal / universal / obișnuit
universal standard data (TH) date standard / norme pentru normarea operațiilor

unlabel(l)ed

universal switch (el) întrerupător normal / obișnuit
universal three-high rolling mill (met) laminor universal trio
Universal Time (UT, Z) (metr) timp universal, (denumire anterioară – Greenwich Mean Time, cu abrevierea GMT): timpul standard la lon-gitudine 0°
universal tractor (agr, mas) tractor universal
universal two-high rolling mill (met) laminor universal duo
universe populație (în statistica matematică); cosmos; univers
universe means (mat) valoare medie
university (univ) universitate; (*adj*) universitar, academic, superior
university education (edu, univ) studii superioare / universitare, învățământ superior, pregătire universitară
university extension (class / scheme) (edu) curs (popular) organizat de o universitate
university man (edu) universitar, titrat, diplomat universitar, cu studii superioare
univis oil (ind chim, T) ulei cu indice mărit de vâscozitate
unjustifiably (*adv*) (în mod) nejustificabil, imposibil de justificat; fără nici o scuză / justificare / motiv
unjustified nejustificat, nedreptățit
unjustness injustețe; nedreptate, caracter nedrept / nejustificat
univocal univoc; clar, neambiguu, ferit de ambiguitate
univocally (*adv*) (în mod) univoc; clar, neambiguu, fără ambiguitate
univocity (mat) univocitate
unjoin (OM) a despărți, a separa, a desface
unjoint a diseca, a dezmembra
unjust nedrept, injust, nejust
unjustifiable (de) nejustificat, imposibil de justificat; de neiertat; nepermis, inadmisibil
unkey (OM) a scoate o pană
unkilled (met) necalmat (d. oțel)
unknotted fără noduri (d. o parâmbă, o sfoară, fire etc.)
unknowable incogniscibil, imposibil de aflat / de cunoscut
unknowing neștiutor, care nu știe, neavizat, nepus la curent
unknown necunoscută; tip, ins, necunoscut, obscur, neștiut; modest
unlabel(l)ed (fiz) nemarcat; (inf) fără etichetă; neetichetat; (ec) fără preț afișat

unlabel(l)ing

unlabel(l)ing (mas) care nu etichetează (un produs etc.), care scoate etichete (de pe ambalaje refolosibile)
unlace a desface (fire, legături)
unladen (nav) neîncărcat, fără încărcătură / caric; gol
unladen weight (transp) greutate / masă neîncărcată
unlatch (OM) a debloca, a dezăvori; a declanșa
unlawfulness (jur) ilegalitate, caracter ilegal / ilicit
unleaded gasoline (ind chim, auto) benzină neetilată, fără plumb
unlearn a uita carea învățat; a se dezvăța de
unlearned incult, ignorant
unless (*conj*) dacă nu; în afară de cazul când
unlettered (edu) analfabet
unlevelness neuniformitate
unlicensed neautorizat, fără licență
unlike (*prep*) spre deosebire de, în contrast cu, altfel decât; (adj) neasemănător, deosebit; (el) de semne contrare; (mat) diferit de, neegal, neasemenea, cu numitori diferiți; diferit de; ~ **charges** (el) sarcini / încărcări de semne contrare; ~ **signs** (mat) semne contrare: plus
unlik(e)able supărător, greu de suportat
unlike currents (fiz, el) curenți de polarități opuse, curenți de semne opuse
unlikelihood improbabilitate, neverosimilitate
unlikely neverosimil, greu de crezut; (*adv*) (prea) puțin probabil, cu puține șanse; (*adv, adj*) improbabil
unlikeness to lipsă de asemănare cu, neasemănare cu, deosebire mare față de
unlike poles (fiz, el) poli cu polarități opuse, poli de semne contrare
unlimited nelimitat, fără limită / margini, infinit, nemărginit
unlimitedly (*adv*) fără limite / măsură, (în mod) nemăsurat / nelimitat, enorm de mult, foarte mult, extrem de mult
unlimitedness caracter nelimitat / nemăsurat / nemărginit; nemărginire
online (TH) a scoate / îndepărta o căptușeală / o acoperire
unlined necăptușit; neacoperit; neplacat
unlink a desface (o legătură etc.), a deznoda
unlisted necatalogat; (ec) (preț) neinclus pe listă; netrecut pe listă (d. un număr de telefon etc.); (c, inf) nelistat
unlit neapins, stins, care nu arde
unload (mec, OM) a ridica / înlătura o sarcină; a descărca (o marfă, un aparat), a goli, a debarca;

unmanageable

a preda, a remite; (ec) a vinde în cantități mari, a inunda piața
unloaded (mec, OM) descărcat, neîncărcat, nesolicitat
unloaded characteristic (mas, el) caracteristică de mers în gol
unload running (mas, el) mers în gol
unloaded sag (el, OM) săgeată (a unei linii electrice, a unui lanț) fără sarcină / sub greutate proprie
unloaded start demaraj fără sarcină; pornire în gol / fără sarcină
unloaded weight (transp) greutate / masă neîncărcată
unloader (OM) dispozitiv de descărcare, descărcător; (hidr) evacuator; (mas, autom, el) dispozitiv de scoatere de sub sarcină / de limitare automată a sarcinii / de echilibrare a sarcinii la pornire; derivație de demaraj / de pornire, scurtcircuitor de pornire
unloading (transp, mec, OM) descărcare; neîncărcare, care nu este încărcat, care (se) descarcă (d. o sarcină mecanică, un element de mașină, o marfă etc.)
unloading auger (OM) transportor elicoidal pentru descărcare
unloading bridge / crane (mas, transp) pod / macara de descărcare
unloading device (OM) dispozitiv de descărcare, descărcător
unloading dock (nav) doc / dană de descărcare
unloading opening (OM) pâlnie / deschidere de descărcare
unloading plant (mas, transp) instalație de descărcare
unloading ramp / wharf (constr, transp) rampă de descărcare
unlock (OM) a dezăvori, a deschide, a descuia
unlock button (auto, OM) buton de deblocare
unlocking (OM) descuiere, deschidere, dezăvori, deblocare, declanșare (a unui mecanism); (ec) eliberare / deblocare de fonduri
unlooked at neglijat, nebagat în seamă, uitat
unloose (OM) a slăbi (o legătură, o strângere)
unlubricated (T) neuns, nelubrifiat
unlubricated friction (T) frecare uscată / fără fluid / fără ungere
unmachinable (materiale) neprelucrabil (prin așchiere)
unmake a distruge, a face să dispară; a demite, a declasa; a retrogada; a modifica
unmanageable (ec, TH) greu / dificil de condus / de controlat / de manevrat / de organizat

unmanufactured

unmanufactured (materiale) neprelucrat, în stare brută, neconfectionat, brut
unmark (metr) a șterge reperul / marcarea, a nu marca / însemna
unmarked nemarcat, fără marcă; neremarcant, neobservat
unmarketable / **unmarchatable** (ec) nevandabil, greu de vândut / de comercializat
unmarred corect, fără defect (d. un produs)
unmatched fără pereche; desperecheat, neasortat, nepotrivit; (inf) înregistrare fără corespondent / omolog; (OM) neadaptat, nepotrivit; ne-comparabil
unmate (mec, el) deconectare / dezangajare / decuplare a conectorilor / pieselor
unmeaning fără / lipsit de inteligență; stupid, fără sens; fad, plat, neinteresant
unmeant neintenționat
unmeasured nemăsurat; fără măsură, exagerat
unmelted (materiale) netopit
unmendable imposibil de reparat, prea stricat ca să poată fi reparat, ireparabil, stricat rău (d. elemente de mașini, aparate, mașini)
unmentionable nedemn de a fi menționat, imposibil de menționat
unmentioned nementionat
unmetalled (OM) nemetalizat; fără metal; fără armătură metalică; (constr) (drum) nepavat, nepietruit, nemodernizat
unmethodical fără metodă, lipsit de metodă, nemetodic; dezordonat, (făcut) la întâmplare
unmingled pur, neamestecat, neprefăcut; nealterat, neatacat
unmissed neobservat, neluat în seamă, neremarcant; neregretat (de nimeni)
unmistakable neîndoielesc; neechivoc; clar; evident, care nu poate fi confundat; sigur, precis
unmistakably (*adv*) fără posibilitatea de confuzie, (în mod) clar, evident; sigur, cu siguranță, fără îndoială, mai presus de orice îndoială
unmitigated total, întreg, complet; nediminuat; v. **undiminished**
unmixed neamestecat, pur (*rare*)
unmodified nemodificat, neschimbat; nealterat, neabătut; constant
unmodified resin (ind chim) rășină nemodificată
unmonitored control system (autom) sistem de reglare în buclă deschisă
unmoor (nav) a pleca de la ancoră / de la geamandură, a dezlega nava
unmorgaged (ec, jur) neipotecat, liber de ipotecă
unmotivated nemotivat, nejustificat

unoriginal

unmoved record (c, metr) înregistrare permanentă
unnavigable (nav) nenavigabil, nepotrivit pentru navigație
unnail a scoate cuie
unnecessarily (*adv*) (în mod) nenecesar / inutil, zadarnic, fără (nici un) rost; de prisos, superfluu, degeaba
unnecessary inutil, zadarnic, fără rost; de prisos, superfluu, făcut degeaba; nedorit
unnecessary alarm (auto) alarmă nedorită / suplimentară / nenecesară / inutilă
unnegotiable (pol, ec, adm) nenegociabil, non-negociabil, nesupus negocierii; de neschimbat; ferm, categoric
unnotched specimen (metr, OM) epruvetă necrestată
unnoted neobservat; obscur, neînsemnat; neimportant
unnoticeable neobservabil, imperceptibil, care nu poate fi observat (ușor), care trece neobservat; infim, infinitezimal
unnoticed (care a trecut) neobservat
unnumbered nenumărat; fără număr de ordine
unobjectionable ireproșabil; perfect (corect); care nu lasă nimic de dorit
unobservable (care a trecut) neobservat, neobservabil
unobserved neobservat
unobserving nepăsător față de; negrijuliu; care nu (se) observă
unobstructed neastupat; liber; neîmpiedicat; neobstrucționat, fără obstacol, neînfundat; liber de obstrucții
unobstructive (OM) care nu poate fi împiedicat / obstrucționat / astupat
unobstrusive cu dimensiuni exterioare mici, cu gabarit redus
unobtainable care nu poate fi obținut
unoccupied time (ec, TH) timp de neocupare (a forței de muncă, a utilajului), timp nefolosit / de mers în gol
unofficial neoficial; neprotocolar, neceremonios
unofficially (*adv*) (în mod) neoficial; neprotocolar, neceremonios, fără protocol
unoil degresare, îndepărtarea uleiului, fără ungere (cu ulei)
unoperated position (mas, autom) poziție de repaus / în care mașina nu lucrează / nu poate funcționa
unorganized neorganizat, nesistematizat; (adm, ec) neconstituit
unoriginal lipsit de originalitate, neoriginal; banal; comun

unoriginality

unoriginality lipsă de originalitate, neoriginalitate, banalitate
unorthodox feature of a design (OM, mas) aspect neobișnuit de proiectare
unoxidable, unoxidizable (materiale, chim) inoxidabil, care nu oxidează / ruginește
unoxidized (materiale, chim) neoxidat
unpack a despacheta; a descărca; a separa; a desface ambalajul
unpacked goods (ec, ind) mărfuri neambalate
unpacking (TH) descărcare, despachetare, dezamblare; (inf) despachetare a înregistrărilor, izolare a informației utile în raport cu cea de control, recuperare a datelor originale dintr-o rețea de stocare
unpaged nepaginat, fără (număr de) pagină trecută
unpaid (ec) neplătit, prost plătit; nerentabil
unpaired (mat) impar
unparalleled incomparabil; nepotrivit, neparalel
unpatented nebrevetat, nepatentat
unpaved (constr) nepavat, nepietruit, fără pavele (d. un drum)
unpay (ec) neplată
unpeeled (alim) necojit, cu coajă (d. fructe), necurățat (de coajă)
unperceivable imperceptibil, (de) neobservat, greu de observat
unpersuadable de neîndeplinit, de neexecutat, de neconvins
unperturbed neperturbat (d. un sistem, un semnal, un proces etc.)
unpick a descoase, a desface
unpicked descusut, desfăcut; (agr) necules (d. fructe); neales, neselectat
unpickled spot (met) zonă / pată nedecapată
unpigmented rubber cauciuc fără ingrediente
unpin a scoate acele / știfturile din, a desface din ace / știfturi, a elibera, a lăsa liber
unplaced nevândut, neplasat
unplait a despleti, a desface
unpleasant neplăcut, dezagreabil; supărător; greșos
unplug (el) a deconecta, a scoate fișa / ștecherul (din priză)
unpointed (OM) neascuțit, bont, fără vârf; tocit, care nu taie (d. cuțite, scule etc.)
unpoised neechilibrat, lipsit de echilibru
unpolarized (fiz) nepolarizat
unpolished nelustruit, neșlefuit, nepolizat, mat; grosolan
unposted neexpediat
unpractical nepractic, lipsit de simț practic; neeconomic

unquestioned

unpractised nepracticat, neexersat; neexperimentat, lipsit de experiență
unprecedented fără precedent, nemaipomenit
unpriced fără preț, neprețuit, neevaluat
unprized fără valoare, neapreciat; insuficient prețuit / socotit, subestimat, subevaluat
unprocessed neprelucrat, brut, crud, în stare brută
unprocurable de negăsit, de neobținut, de ne-procurat, care nu se poate procura / obține (d. piese de schimb, resurse etc.)
unproductive (ec, TH) neproductiv; (agr) lipsit de fertilitate, arid; steril; nerodnic; infructuos
unprofessional (cu caracter) neprofesional; (de) amator
unprofitable neprofitabil, nelucrative, nerentabil, neavantajos
unprofitableness lipsă de rentabilitate, nerentabilitate; inutilitate
unprovability (mat) proprietatea de a nu putea fi demonstrat
unprofitably (*adv*) (în mod) nerentabil, neprofitabil; inutil, zadarnic
unprolific sterp, steril, nerodnic, neroditor; (agr) lipsit de fertilitate, nefertil, infertil
unpromising care nu (pare a) promite nimic; lipsit de perspective / viitor; neatractiv
unprompted neforțat, spontan
unprosperous neînfloritor, deloc prosper, lipsit de prosperitate; neprielnic, nefavorabil
unprotected fără apărare / protecție; (OM) neprotejat, fără carter
unprovable (de) nedemonstrat, nedemonstrabil, care nu poate fi dovedit / demonstrat
unproved, unproven nedemonstrat (și în logica matematică)
unprovided (ec, mas, TH) neaprovizionat, neprevăzut cu
unprobleishable nepublicat, de nepublicat, care nu merită să fie publicat
unpublished inedit, nepublicat, netipărit (d. un articol etc.)
unqualified necalificat; neinstruit; incompetent, necompetent; incapabil; fără calitative / calificare; simplu; fără modificatori sau determinanți
unquantized (fiz, ec) necuantificat
unquenchable (met) necălibil
unquenched (met) necălit
unquestionable indiscutabil, incontestabil, în afară de orice discuție; mai presus de orice îndoială, care nu poate fi suspectat / pus la îndoială
unquestioned necontestat, incontestabil

unquestioning

unquestioning care nu pune întrebări; discret, mut, încrezător
unquotable care nu poate fi citat
unquote a închide ghilimelele, a încheia citatul
unquoted nemenționat, nepomenit, necitat; (ec) necotat la bursă
unrated (ec) neevaluat; netaxat; neimpus; neimpozabil
unratified (pol) neratificat (d. un tratat)
unravel (textile, plast, el) a descurca, a dezlega, a descâlci (fire); a (se) deșira; (*fig*) a lămuri, a clarifica, a rezolva, a soluționa
unreacted nereacționat, care nu a reacționat la; care nu a avut o reacție chimică
unreactive (chim) nereactiv
unreactiveness inerție (chimică)
unreactive polyamide (chim) poliamidă nereactivă
unread necitit
unreadable ilizibil, de necitit, neciteț; (inf) care nu poate fi citit
unreadiness lipsă de pregătire; lipsă de promptitudine / serviabilitate; rea voință; încetineală
unready nepregătit, care nu este gata; lipsit de promptitudine; nehotărât, ezitant
unreal ireal, nereal; imaginar, fantezist, fantastic; nefiresc, nemaipomenit, de necrezut
unreality irealitate, nerealitate, absență a realității, caracter imaginar; născocire
unrealizable irealizabil, de neînfăptuit, de ne realizat, imposibil de realizat; ireal
unreasonable irațional, nerațional, lipsit de rațiune; cu care nu se poate discuta, lipsit de logică, care nu poate fi convins (cu argumente); inexplicabil, de neînțeles
unreasonableness lipsă de rațiune / judecată / înțelepciune; iraționalitate, caracter nerațional; lipsit de înțelegere, obtuzitate; caracter inexplicabil / de neînțeles
unreasonably (*adv*) (în mod) nerațional, irațional, neînțelept, fără rațiune / înțelepciune; (în mod) nejustificat / inexplicabil / de neînțeles, fără motiv / justificare
unreceipted (ec) neachitat, pentru care nu s-a emis chitanță
unreciprocated la care nu s-a răspuns, care nu se bazează pe reciprocitate
unreclaimed (agr) înțelenit, necultivat, rămas în paragină
unrecognizable neidentificabil, care nu poate fi identificat / recunoscut, de nerecunoscut, imposibil de recunoscut, total schimbat
unrecognized nerecunoscut, neidentificat

unresisted flow

unreconcilable (ec, adm) ireconciliabil, de neîmpăcat
unrecorded (adm, ec, jur) neînregistrat (în acte / registru), neînscris; neîndeplinit, neexecutat; (ec) nerăscumpărat, neachitat
unrecoverable nerecuperabil, irecuperabil; ireversibil
unrecoverable deformation (mec, OM) deformare ireversibilă / permanentă
unrecoverable information (inf) informație permanentă / ireversibilă / nerecuperabilă
unrecoverable error (TH, autom) eroare ireparabilă; (inf) eroare nerecuperabilă
unrecoverable losses (TH, ind) pierderi nerecuperabile
unreel (textile, OM) depănător, derulator; desfășurător, dispozitiv de derulare; a (se) derula, a (se) desfășura (un fir)
unredeemable neamortizabil
unrefined nerafinat, nesupus recristalizării
unrefined oil (alim, ind chim) ulei nerafinat
unregarded nerespectat
unregistered (ec, adm) neînregistrat, neînmatriculat (d. un autoturism etc.); nerecomandat, simplu (d. o scrisoare)
unregulated nesistematizat; (el, autom) neregularizat; (pol, jur) nereglementat, nelegiferat; (fiz) sursă de putere nestabilizată strict / neregularizată
unrelated fără legătură (cu ceva), irelevant, ne-relevant
unreliability caracter inconstant, caracter care nu prezintă încredere / garanție / siguranță; (mas) non-fiabilitate, lipsă de fiabilitate; neseriozitate
unreliable inconstant; care nu prezintă încredere / garanție / siguranță; (OM, mas) nefiabil; pe care nu te poți baza, în care nu poți avea încredere; neserios; nesigur
unremarked neobservat; necomentat, trecut sub tăcere
unremembered uitat, dat uitării
unremembering uituc, care nu își aduce aminte
unrenumerated (ec) nerenumarat, neplătit
unrenewed rămas nereînnoit
unrepaid (ec) nerambursabil, neînapoiat; nerăsplătit, nerecompensat; nepedepsit
unrepresented (pol, adm) nereprezentat, fără reprezentant
unrequested necerut, nesolicitat; spontan; a vorbi neîntrebat
unresisted flow (hidr) curgere fără pierderi / fără rezistențe (hidraulice)

unresisting

unresisting care nu opune rezistență, care nu se împotrivesc; docil, supus, maleabil
unresolved nerezolvat, fără soluție; nehotărât, indecis
unresponsive placid, rece, apatic, indiferent; care nu reacționează, cu care nu poți comunica; (autom) care nu răspunde / nu reacționează la (parametrii de intrare)
unresponsively (*adv*) indiferent, cu indiferență, (în mod) pasiv, fără a reacționa într-un fel, neoferind posibilitatea de comunicare
unresponsiveness indiferență, placiditate, apatie; lipsa oricărei reacții; imposibilitate de comunicare
unrestrained nerestricționat, fără restricții (în proiectare, modelare etc.); spontan
unrestricted fără condiții / restricții
unretentive care nu reține nimic, cu memorie slabă (d. o persoană)
unrewarded (ec) nerăsplătit
unrewarding (ec) nerentabil, nerenumerativ, prost plătit; care nu aduce satisfacții, care nu este răsplătit / recompensat
unrifled (OM, mil) neghintuit; (alim, OM) nerifluit (d. tavălugi de moară)
unrig (nav) a dezechipa, a dezafecta (un vas, o instalație marină)
unrighteous inechitabil, nedrept; nejust, injust, incorect
unrip (textile) a descoase, a desface (prin deșirare)
unripe (alim) necopt, crud (d. fructe etc.); imatur; lipsit de înțelepciune; (*fig*) necopt
unrivalled fără rival / adversar
unrivet (OM) a scoate / a tăia nituri
unriveting (OM) scoatere / tăiere a niturilor
unroll (met, plast, textile) derulare; desfășurare; depănare; a derula, a desface un rulou (de tablă, de folie, de hârtie etc.)
unrolling derulare (a unui cablu, a unui rulou etc.); v. **unroll**
unrolling device (OM) derulator, dispozitiv de derulare
unround colțuros, nerotunjit; lipsit de armonie
unsafe nesigur, periculos, primejdios; care nu prezintă garanții
unsafe fuel (termo, av) combustibil inflamabil / cu gard mare de risc / care nu oferă siguranță
unsafety nesiguranță, insecuritate, lipsă de siguranță / securitate; fără siguranță
unsalable (ec) nevandabil
unsalaried (ec) nesalariat, neplătit, fără salariu
unsalted (alim) nesărat, proaspăt, neconservat, fără sare, fără gust

unseal

unsalted butter (alim) unt nesărat / proaspăt / neconservat
unsalvageable nerecuperabil, irecuperabil (d. materiale, informații etc.); (c) care nu poate fi salvat (d. un fișier, un program etc.)
unsanitary (med, constr) insalubru, nesănătos
unsaponifiable (chim) nesaponificabil
unsaponifiable grease (chim) unsoare nesaponificabilă
unsatisfactorily (*adv*) (în mod) nesatisfăcător, necorespunzător; insuficient, în insuficiență măsură, în prea mică măsură
unsatisfactoriness caracter nesatisfăcător / necorespunzător; insuficiență, caracter insuficient / neîndestulător
unsatisfactory nesatisfăcător, necorespunzător, inadecvat; insuficient, neîndestulător
unsatisfied nesatisfăcut, nemulțumit
unsatisfiedness nesatisfacere, nemulțumire
unsatisfying nesatisfăcător, nemulțumitor; neconvingător; neîndestulător
unsaturable (chim) nesaturabil, insaturabil
unsaturated (chim) nesaturat
unsaturated polyester (chim) poliester nesaturat
unsaturated side chain (chim) catenă laterală nesaturată
unsaturated solution (chim) soluție nesaturată
unsaturation (chim) nesaturare, nesaturație
unsaved (c, inf) nesalvat
unsawn (materiale) netăiat cu ferăstrăul
unscanned necercetat (cu privirea sau un aparat optic); (c, metr) nescanat, nebaleiat
unscattered (fiz) neîmprăștiat, nerisipit
unscented fără miros / parfum, nemirositor
unscheduled neprevăzut (în plan, proiect etc.), neplanificat; neprogramat; netrecut pe o listă
unscheduled maintenance (mas) mentenanță / reparație / reglare / întreținere neplanificată
unschooled (edu) fără educație / cultură; neștiutor, ignorant
unscientific neștiințific
unscientifically (*adv*) în mod neștiințific
unscrapped (OM, T) nezgăriat
unscreened (el, OM) nearmat, neecranat; (mil, fiz) neblindat; (alim, ind chim) nesortat, necernut; (constr) expus, neadăpostit; (OM) neprotejat
unscrew (OM) a deșuruba, a desface un șurub / o piuliță
unscrewing (OM) deșurubare, care se deșurubează
unseal a rupe un sigiliu; (OM) a deschide, a desface, a dezafecta o etanșare

unsealed

unsealed (transp, jur) desigilat, cu sigiliul rupt; (OM, hidr) neetanșat (din proiect sau ca defect); desfăcut (d. un plic)

unseam (textile, ind) a descoase, a desface cu sături

unsearchable de necercetat; impenetrabil, misterios, secret

unsearchableness impenetrabilitate, caracter inscrutabil / impenetrabil (al unui fenomen)

unseasonable inoportun, venit / apărut la un moment inoportun; nepotrivit, deplasat; șocant; de prost gust

unseasonableness inoportunitate, caracter inoportun / nepotrivit; gust îndoielnic

unseasonably (*adv*) (în mod) inoportun, la moment nepotrivit; cum nu trebuie, (în mod) greșit, nepotrivit

unseasoned (alim) necondimentat, fără gust / savoare, fad, nesărat, nou, neînvechit (d. vin); verde, crud (d. lemn); fără experiență (d. o persoană), ne deprins

unseat a răsturna, a arunca jos (și dintr-un post), a scoate din funcție, a destitui

unseaworthy (nav) nepotrivit pentru călătorie pe mare, în stare proastă de navigabilitate, care nu poate pleca în cursă / ieși în larg

unseconded nesecondat, nesușinut, nesrijinit

unsecured (OM, mas) neasigurat (mecanic), prost închis, fixat nesigur; (ec, TH) fără garanție, negarantat, fără siguranță (în funcționare)

unsedentary neașezat, nomad, instabil, migrator; nesedentar

unseen nevăzut, invizibil; neobservabil, (care a trecut) neobservat; (traducere) la prima vedere, improvizat

unsegregated (materiale) desegregat, nesegregat

unsent (transp) neexpediat, netrimis (d. scrisori, o marfă etc.)

unsent for nesolicitat pentru, nechemat pentru, după care nu s-a trimis; nepoftit la

unserviceable inutilizabil, nefolositor, nepractic; pe care nu te poți bizui, nesigur, nestatornic

unserviceableness inutilitate, caracter inutilizabil

unset (metr, autom) aducere la starea inițială / la zero

unset concrete (constr) beton neîntărit

unsettle (mas, OM) a dezechilibra, a răsturna, a întoarce pe dos, a tulbura, a dezorganiza

unsettled (constr) netasat, neîntărit (d. beton); (fiz) nesedimentat, nedepus, tulbure (d. amestecuri lichide, suspensii etc.); (ec) neachitat, neplătit, nerambursat, neonorat; instabil, supus fluctuațiilor; (OM) dezechilibrat, răsturnat,

unsoldered joint

inconstant, inconsecvent, variabil, supus schimbării, schimbător; nehotărât, indecis; dubios, îndoielnic

unsettledness nesiguranță, stare nesigură / schimbătoare; nehotărâre, șovăire

unsew (textile) a descoase

unshaken nezdrunțat, ferm, neclintit

unshapely inform, diform, fără formă (clară), strâmb

unsharp neclar, cu contur imprecis, fără contrast (d. imagini)

unsharpness neclaritate; imprecizie a conturilor (d. imagini)

unsheltered neprotejat, neadăpostit, neocrotit, în aer liber

unsheltered industry (pol, ind) industrie neprotejată de importul produselor similare

unshielded (fiz, OM) neecranat, neprotejat cu ecran / cu apărătoare, descoperit

unshielded metal arc welding (met, TH) sudare cu arc electric neprotejat / neacoperit

unshift (mec, OM) împingere înapoi, neschimbabil, fix, imobil

unshiftable (OM) care nu poate fi schimbat / mutat, fix, imobil

unship (nav, transp) a debarca (pasageri), a descărca (marfă)

unshrinkable (materiale) necontractabil, fără contracție, care nu intră la apă

unshut neînchis, deschis

unsifted necernut (d. nisip etc.); neverificat (d. informații), neexaminat bine

unsigned (mat) fără semn (în algebră)

unsilt (constr, mediu) a decolmata (o canalizare, un canal), a curăți

unsinkable (nav) care nu se poate scufunda, ne-submersibil, insubmersibil

unsinkability (nav, materiale) proprietate de a nu putea fi scufundat, nescufundabilitate, insubmersibilitate

unsized (OM) neîncleiat; (textile) neapretat

unskillful neîndemânatic, inabil, lipsit de îndemânare, stângaci, greoi, nepriceput

unskilled (lucrător) necalificat, fără calificare

unskimmed (alim) nesmântănit, cu caimac, de pe care nu s-a luat caimacul (la lapte și produse din lapte)

unslaked lime (met, ind chim) var nestins

unslip (OM) a elibera, a dezăvori

unsmooth (OM, TH) care nu e neted

unsolder (OM, TH) a dezlipi

unsoldered joint (OM) legătură nelipită (corect)

unsoldering

unsoldering (OM, TH) dezlipire (d. lipituri tari, între piese metalice)
unsolicited benevol, nesolicitat; necerut; (făcut) spontan, din proprie inițiativă
unsolid (OM, constr) șubred, care nu e solid; firav, netrainic, lipsit de soliditate
unsolvability (ec) insolvabilitate; (mat) proprietate de a nu putea fi rezolvat
unsolvable (mat) de nerezolvat, fără soluție / rezolvare; inextricabil
unsolved nerezolvat, nesoluționat, nedescifrat
unsorted (materiale, inf) nesortat, neordonat
unsorted sawn wood (silv) cherestea nesortată
unsound (fiz, OM) fragil, casant; defectuos, greșit, imperfect, stricat, cu defecte; nesănătos; nerațional, irațional; nejustificat; greșit (conceput)
unsound castings (met) piese turnate greșit
unsoundness lipsă de înțelepciune, caracter nerațional / greșit, bază greșită
unsown, unsowed (agr) nesemănat, neînsămânțat
unspecialized nespecializat, fără specializare
unspecific nespecific, necaracteristic, atipic
unspecified nespecificat, neprecizat
unspectacular care nu face impresie; simplu, neprotocolar
unspent necheltuit; neatins, intact, neutilizat
unsplinterable glass (ind chim) geam tip securit
unsplit (OM) dintr-o bucată, masiv
unspoiled nealterat, nestricat, intact; pur; necorupt
unspontaneous nespontan, lipsit de spontanitate; contrâns, făcut la comandă
unspotted (materiale, OM) nepătat, fără pete
unsprung (montat) fără arcuri / fără suspensie cu arcuri, nearmat (d. un declanșator)
unsprung mass (OM) masă nesuspendată (pe arcuri)
unspun (textile, met, plast) deșirat (de pe bobină), desfăcut (d. un fir, un ghem etc.)
unsquared neecarisat, nedecojit (d. lemne de construcție)
unstability instabilitate
unstable (cu echilibru) instabil, nestabil, labil, astabil; șubred, nesigur
unstable balance (fiz, mec) echilibru instabil / labil
unstable lubrication (T) ungere / lubrifiere instabilă / discontinuă
unstable position (mec, mas) poziție instabilă
unstable running (mas) funcționare / mers instabil(ă) / neuniform(ă)

unstressed member

unstable state (mas) regim instabil / nestabil; (fiz) stare instabilă
unstainable care nu se poate colora / păta, care nu prinde culoare / pete
unstamped netimbrat, nemarcat, nefrancat, netaxat, neștampilat
unstated nemenționat; (ec, adm, jur) nestipulat
unstatutable nestatutar, nediplomatic, lipsit de diplomație, în contradicție cu statutul, contrar regulamentului
unsteadfast (mec) instabil, ușor de dezechilibrat, inconstant
unsteadfastness instabilitate, inconstanță
unsteadily (*adv*) fără stabilitate, fără / echilibru, (în mod) instabil, inconstant, inconsecvent, nestatornic; fără siguranță, nesigur, șovăielnic
unsteadiness (mat) variabilitate; instabilitate; lipsă de stabilitate / echilibru; inconstanță, inconsecvență, nestatornicie
unsteady variabil, neregulat, labil, instabil, nestabil, nestaționar, neuniform, inconstant, inconsecvent
unsteady feed (mas-un) avans / alimentare neuniform(ă) / periodic(ă)
unsteady flow (hidr) curgere nestaționară
unsteady motion (mec) mișcare neuniformă / nestaționară
unsteady state (fiz, termo) stare nestaționară / neuniformă / variată; (mas) regim nepermanent / variabil / instabil
unsteady-state flow (hidr, T) curgere nestaționară / neuniformă / variată
unsteady traffic (auto) trafic instabil (cu variații de viteză și densitate de autovehicule)
unstirred care nu a fost mișcat din loc; calm, impasibil, nemișcat; netulburat
unstitch (textile, OM) a descoase (o cusătură), a desface (copci, capse etc.)
unstop (OM) a deschide, a desfunda, a debloca, a elibera de un obstacol
unstoppable de neoprit, imposibil de oprit; imparabil, imposibil de parat
unstopped destupat, deschis; neoprit
unstrained (mec) relaxat, destins; neforțat, necontractat, nedeformat; neconstrâns, lipsit de constrângere; nestrecurat, nefiltrat
unstrap (OM) a desface (curele, legături etc.), a descheia (nasturi); a dezlega (un pachet etc.)
unstressed (mec) nesolicitat, fără tensiuni
unstressed casting (met, plast) turnare fără tensiuni interne
unstressed member (constr, mec, OM) element (de grindă / de fermă) nesolicitat (cu efort nul)

unstretch

unstretch a slăbi, a destinde (un cablu)
unstrung destins, neîncordat; slăbit
unstuck dezlipit, desprins, desfăcut
unstudded chain (nav, OM) lanț de ancoră cu zale fără pod
unstudied nestudiat, necercetat, neaprofundat; natural, firesc, neprefăcut; nepreparat; neîn-vățat, neinstruit, ignorant, neșcolarizat
unsubscribed nesemnă (d. un act); (ec) (capital) nesubscris
unsubsidized (pol, adm, ec) nesubvenționat, nestipendiat; care nu primește subvenții / subsidii / stipendii
unsubstantial lipsit de substanță, nesubstanțial; caracter firav; superficialitate, inconsistență
unsubstantially (*adv*) (în mod) nesubstanțial; firav, șubred; (în mod) inconsistent, superficial
unsubstantiated nedovedit, nesusținut de argumente / fapte, necoroborat cu dovezi, nefondat, neîntemeiat
unsuccess, unsuccessfulness nereușită, eșec
unsuccessful neizbutit, nereușit, eșuat: care a dat greș / a eșuat; (ec) falimentar
unsugared (alim) neîndulcit, fără zahăr
unsuitability, unsuitableness incapacitate; caracter inadecvat / impropriu; inoportunitate
unsuitable nepotrivit, necorespunzător, inadecvat
unsuitably (*adv*) (în mod) nepotrivit / necorespunzător, inadecvat, (așa) cum nu trebuie
unsupervised nesupravegheat
unsupportable insuportabil, intolerabil
unsupported (OM) fără suport, nerezemat, nesusținut, nesprrijinit; neconfirmat, neîncurajat
unsupported film adhesive (plast) adeziv film / peliculă, adeziv fără suport inactiv
unsupported length (mec, OM) distanță între reazeme, lungime liberă, consolă
unsure nesigur (pe sine), șovăielnic, ezitant
unsurmountable de netrecut, de neînvins, insurmontabil
unsurpassable (imposibil) de netrecut, de neînvins
unsurpassed (imposibil) de netrecut / de neînvins, insurmontabil, nepotrivit
unsusceptible to insensibil la
unsusceptible of incapabil de, susceptibil de
unsuspectedly (*adv*) pe negândite, (în mod) neașteptat
unsuspecting, unsuspecting încrezător; nebănuitor, care nu bănuiește
unsustainable neconvingător, de nesusținut; lipsit de valabilitate

untidiness

unswayed nedominat; neguvernă; neafectat
unsweetened (alim) fără zahăr, neîndulcit
unswept nemăturat
unsymmetrical (OM) asimetric, nesimetric
unsymmetry factor (OM) factor de asimetrie (de formă a piesei, pt. caracterizarea unei solicitări variabile etc.)
unsystematic nesistematic, dezorganizat
untack (OM) a desface, a scoate; a desprinde, a detașa; a elibera, a pune în libertate
untained (alim) nealterat, proaspăt, nestricat
untaken neluat
untapped neabordat, nefolosit, intact, virgin
untapped resources (ec, pol) resurse neexploatate / nefolosite / neutilizate / neexplorate
untarnished (ind chim) negudronat
untasted (alim) negustat; din care nu s-a gustat
untaught (edu) needucat, ignorant, neștiutor
untaxable (ec) neimpozabil, nesupus impozitării, netaxabil
untaxed (ec) neimpozitat, neîmpus, scutit de impozit / taxă
unteach a dezvăța
unteachable (edu) slab / prost / incapabil la învățătură; needucabil, imposibil de educat
untechnical netehnic, nespecializat
untempered (met) nerecopt, nerevenit
untenability imposibilitate de a apăra; inconsistență, lipsă de valabilitate (d. o teorie), imposibilitate de a fi susținut
untenable care nu poate fi apărat; care nu poate fi susținut, ușor de combătut; de neconceput
untenantable nelocuibil, de nelocuit, impropriu de locuit; care nu se poate închiria
untenanted neocupat, liber, gol, fără chirie; (agr) nearendat, nedat în arendă; fără ocupanți
untended nepăzit, nesupravegheat, negrijit
untested netestat, neîncercat, nesuspus la probe
unthinkable inimaginabil, de neconceput, imposibil de conceput
unthinking nehibzuit, care nu se gândește la nimic; zăpăcit, pripit; lipsit de atenție, neatent
unthinkably (*adv*) fără să se gândească, (în mod) necugetat; neatent
unthought of neașteptat, neprevăzut, negândit; uitat, lăsat în părăsire; nepremeditat, neintenționat, nedorit
unthread a descâlci, a descurca, a deșuruba
unthrifty risipitor, cheltuitor, nehibzuit
untidily (*adv*) (în mod) dezordonat, neglijent; fără grijă, la întâmplare, cum se nimerește
untidiness neglijență, lipsă de grijă / de îngrijire; murdărie

untidy

untidy neglijent, dezordonat; neîngrijit, în dezordine
untie (OM) a desface, a dezlega, a deznoda; a rezolva
untied dezlegat, deznodat, desfăcut; nelegat
untight (OM) neermetic, neetanș
until (*prep*) până la, până ce; v. **till**
untile (constr) a da jos acoperișul, a descoperi o casă, a lua olandele de pe casă
untillable (agr) nearabil, necultivabil
untimeliness caracter prematur, aparație prea timpurie
untimely prematur, prea timpuriu, făcut prea devreme
untirable (de) neobosit, nesupus obosenii
untiring neobosit, neodihnit, nepuizabil; care nu obosește
untitled fără titlu
unto (*prep*) spre, către înspre; (destinație) la; relația față de; aproape de
untold nespus; imens, colosal; incalculabil, nemăsurat
untorn nerupt, nesfâșiat; întreg, intact
untouchable de neatins; mai presus de orice critică; incoruptibil
untouched neatins, intact; nestruc
untoward dificil, nedisciplinat, refractar; care nu poate fi condus
untowardness nesupunere, lipsă de loialitate; caracter / aspect nefavorabil / puțin propice
untraceable căruia nu i se poate da de urmă; nedetectabil, imposibil de găsit
untracked fără drum, fără parte, fără potecă; nedepistat, rămas nedescoperit; nedepistat, căruia nu i s-a dat de urmă (d. un criminal, o substanță etc.)
untrained (edu) neinstruit, neexperimentat, neînvățat; (sport) neantrenat
untrammelled neîmpiedicat, liber, nestingherit
untransferable netransferabil
untranslatable intraductibil, imposibil de tradus
untranslated netradus; în original
untransportable netransportabil, care nu poate fi transportat (d. o marfă, un bolnav etc.)
untraversed nestrăbătut, netraversat
untreated (materiale) netratat, fără tratament termic
untreated gasoline (ind chim, auto) benzină neetilată
untried neîncercat, neexperimentat; nesupus la încercare; neverificat
untrimmed nearanjat; nepus în ordine, dezordonat, în dezordine; nepotrivit, neîngrijit

unvalued

untrue, untruthful neprecis, imprecis; neadevărat, care nu corespunde adevărului, fals; incorect, inexact; mincinos
untruely (*adv*) fals; într-o lumină falsă; incorect, inexact
untrustworthiness lipsă de probitate; falsitate; neloialitate; caracter dubios / îndoielnic; inexactitate, incorectitudine
untruth lipsă de precizie, imprecizie; neadevăr, minciună; falsitate; rea credință
untruthfully (*adv*) fals, neveridic, (în mod) neverificat, fără verificare prealabilă
untruthfulness falsitate, lipsă de veridicitate / adevăr, caracter mincinos / fals
untruth of alignment (OM) abatere de la aliniere
untuck a desface pliuri, a întinde o cută / o îndoitură (d. folii, textile etc.)
untunable (mas, OM) imposibil de reglat (fin)
untune (mas, OM) a deregla, a nu regla
untuned nereglat, dezacordat, dereglat (d. un aparat, o mașină etc.)
untuning dezacordare, dereglare (d. un aparat, o mașină etc.)
untwine a desface, a destinde, a deznoda, a descurca, a descâlci
untwist a deztăsi
untwisting (mec) rotire inversă; deztăsi (d. fire)
untypical nespecific, netipic, atipic
Ununbium (Uub) (chim) ununbiu
ununderstandable (de) neînțeles, neinteligibil, ininteligibil
Ununhexium (Uuh) (chim) ununhexiu
Ununoctium (Uuo) (chim) ununoctiu
Ununpentium (Uup) (chim) ununpentiu
Ununquadium (Uuq) (chim) ununquadiu
Ununseptium (Uus) (chim) ununseptiu
unurged spontan, făcut din proprie inițiativă, voluntar
unusable inutilizabil, de nefolosit, inutil
unused nefolosit; neuzitat; neconsumat, intact
unused to nedepins cu, neobișnuit cu
unused time (mas, OM) timp nefolosit, durată de neutilizare
unusual neobișnuit, ieșit din comun; extraordinar; excepțional; nefiresc, nenatural
unusualness caracter neobișnuit / excepțional / extraordinar / ieșit din comun
unusual service conditions condiții grele / speciale / neobișnuite de lucru
unutilized (rămas) nefolosit, neutilizat
unvalued neglijat; neimportant, neînsemnat, lipsit de importanță

unvarnished

unvarnished fără / lipsit de lustru / luciu / strălucire; neprefăcut, simplu, natural, firesc; ne-terminat; nedesăvârșit
unvarying invariabil, care nu variază
unveil a dezvălui
unvendable (ec) nevandabil, care nu este de vânzare, necomercial(izat)
unverifiable neverificabil, greu / imposibil de verificat
unversed in neversat, neexperimentat în, lipsit de rutină; nespecializat în
unviolated (jur) neviolat, neîncălcăt (d. lege); intact, neatins, (exact) așa cum era
unvouched for negarantat, neconfirmat
unvulcanized (ind chim) nevulcanizat
unvulcanized rubber (ind chim) cauciuc nevulcanizat
unwanted nedorit, indezirabil; inutil, care nu este necesar, de prisos
unwarily (*adv*) cu prea multă încredere, prea încrezător, (în mod) naiv; (în mod) imprudent
unwariness credulitate, naivitate; imprudență, lipsă de precauție
unwarned neprevenit, neavertizat, neînștiințat
unwarrantable inexplicabil, fără explicație; nejustificabil
unwarranted nejustificat; nemotivat, gratuit, nefondat, nesusținut, neîntemeiat; (ec, jur) fără garanții, care nu prezintă garanții (suficiente), negarantat
unwary (prea) încrezător; naiv, credul; imprudent, lisit de precauție; neavizat, neștiutor
unwashed nespălat
unwatched nepăzit, nesupravegheat, care funcționează fără supraveghetor / fără personal de deservire
unwatered (agr) neudat, nestropit, fără apă, fără irigație; (alim) curat, fără adaos de apă (d. vin); fără ape, nemarmorat
unwatering asanare, drenaj, secare, evacuare / scoatere a apei
unwatering conduit (OM, hidr, mediu) conduc-tă de drenaj / de secare / de evacuare / de scoatere a apei
unwearable neobosit, ineputabil; (T) care nu se uzează (*rar*), care se uzează greu
unweighted neponderat
unweighted arithmetic average (mat) medie aritmetică neponderată
unweldable (met, plast) nesudabil
unwell (med) bolnav, indispus
unwholesomeness caracter insalubru, lipsă de salubritate

up

unwieldiness masivitate, caracter greoi; lipsă de abilitate, stângăcie
unwieldy masiv, greoi; care se mișcă greu; stângaci
unwillingly (*adv*) fără voie; din greșeală; din neatenție; cu neplăcere / rea voință
unwillingness lipsă de dorință; caracter refractar / dificil; nesupunere; ostilitate, caracter ostil / neprietenos
unwind a (se) desfășura, a derula, a depăna, a desface, a (se) dezveli, a debobina, a (se) descolăci
unwinder (textile, el, ind chim) depănător, derulator (de bandă, de fir etc.)
unwinding (TH, textile, el, ind chim) desfășurare, derulare, depănare
unwisdom, unwiseness lipsă de înțelepciune, prostie; nechibzuință, nesocotință, imprudență; ignoranță, stupiditate
unwise nechibzuit, lisit de înțelepciune, imprudent; temerar, greșit
unwisely (*adv*) (în mod) nechibzuit, neînțelept, imprudent; greșit
unwished for nedorit la; indezirabil, supărător pentru
unwitnessed fără martor
unwitting neștiutor, neavizat; nevinovat, inocent, fără nici o vină
unwontedness caracter neobișnuit / extraordinar / ieșit din comun
unworkable neprelucrabil; impracticabil; inaplicabil, de nefolosit; nepractic, fără sorți de izbândă
unworkableness caracter nepractic / neprelucrabil / impracticabil; imposibilitate de prelucrare / de exploatare; nerentabilitate
unworked nelucrat; neprelucrat; nefasonat
unworked penetration (T) penetrație a unei un-sori, măsurată fără a fi supusă unei solicitări
unworn neuzat; în stare (încă) bună
unworthiness lipsă de merit
unwound derulat, desfăcut, deșirat (d. fire, rulo-uri etc.)
unwounded (med, anat) nerănit, neatins
unwrap a desfășura; a despacheta; a depăna
unwrinkled neridat, fără riduri; neted, proaspăt
unwrought neprelucrat, brut, nelucrat, neșlefuit
unyielding ferm, care nu cedează; inflexibil, rigid; (met) care nu curge
unyoke a separa, a despărți
unyoked liber, neconstrâns, eliberat
up (*adv*) (în) sus, (drept) în sus; vertical, în aer, ridicat; (*prep*) spre, înspre, până la, către, în; împotriva, contra, în susul, de-a lungul; (*adj*)

up against

(de jos) de sus, în sus, în ascensiune, care urcă; în creștere, în ridicare; înalt, superior; ridicat, înălțat, construit, în picioare; (d. o persoană) în picioare, treaz, sculat, (*fig*) terminat, încheiat, sfârșit; (constr) în reparație, accidentat, în lucru; (*s*) urcuș, suiș; ridicătură de pământ, movilă; (*fig*) succes, reușită, izbândă; (ec) mărire / ridicare a prețurilor; ~ **stroke** lovitură / cursă de jos în sus

up against (prepoziție indicând opoziția, conflictul etc.) de față de, cu

up-anchor (nav) a ridica ancora

up-and-coming, up-and-doing (*amer*) energic, întreprinzător, vioi; promițător, de viitor

up and down în sus și în jos, înainte și înapoi

up-and-down motion (mas-un) mișcare în sus și în jos; (nav) la piv (lanțul de ancoră este vertical)

up-and-down stroke (mas-un) cursă dublă / de du-te-vino

up-and-up în progres, tot mai bine, spre bine; de succes, la înălțime; (*amer*) cinstit, onest, curat

up arrow (OM) săgeată pe verticală (a unui conductor aerian)

upbear a susține, a sprijini; a ridica, a înălța

upburnst izbucnire, explozie

up-coiler înfășurător

up-converter (el, elctr) amplificator de frecvență

up cut dințare superioară (la pile)

update a moderniza, a aduce la zi, a pune de acord (o lucrare) cu ultimele teorii sau realizări, a procura informații la zi; (c) a aduce la zi, a a update (d. informație, hard etc.)

updating actualizare (a informației), actualizare

up-down counter (metr) contor / numărător reversibil

updraft / updraught carburettor (auto, termo) carburator cu curent ascendent

updraft-ceramics kiln (termo) cuptor pentru ceramice, cu flacăra directă

updraft-type furnace (met, termo) cuptor cu flacăra ascendentă

up-edge (mas-un, OM) a așeza pe muchie / pe fața frontală

up-end a ridica în picioare (un butoi etc.), a se ridica (în picioare)

upender (mas) manipulator

upend forging (met) forjare pe direcția fibrajului

upending (met) refulare

uperization (alim) sterilizare cu abur supraîncălzit

up feed (mas-un) avans vertical / de urcare

upper case

upgrade (constr) rampă, pantă, urcuș, suiș; ascendent, care urcă; în pantă; a urca o pantă; a promova; (mas-un) limită superioară; (ec) a urca (d. prețuri), a se înviora (d. afaceri), a promova (un salariat); (inf) a schimba componente sau programe pentru a crește calitatea unui sistem operațional

upgrade line (cf) linie de cale ferată în pantă, linie de rampă

upgrading (c) operație de schimbare a sistemului vechi (pt. rezultante mai performante), upgradare; (ind chim) întărire, concentrare, îmbogățire, îmbunătățire; (ec) promovare, fondare a unei întreprinderi

upgrading treatment (met) afinare

upgrowing în creștere, care crește, în dezvoltare

upgrowth dezvoltare, evoluție; excrescență

up-heaval prefacere, schimbare (totală), transformare; răsturnare; (pol) mișcare (socială), revoluție

uphill în urcuș; dificil, greu, anevoios; ascendent; (*adv*) în sus, în susul (pantei etc.)

up-hill casting (met) turnare prin sifon

up-hill furnace (met) cuptor de topitorie cu vatră înclinată

uphold a susține, a afirma cu convingere; a sprijini; a aproba; a încuraja; a confirma

upholder sprijinitor, susținător, partizan, adept

upholster a capitona, a tapița

upkeep (cheltuieli de) întreținere

upkeep cost (ec) cost / cheltuieli de întreținere

upland water (meteo, hidr) apă din zăpezi topite

uplift (fiz) ridicare, înălțare, ascensiune; (hidr) forță arhimedică, subpresiune; (mec) forță ascensională

uplift pressure (hidr) subpresiune, contrapresiune

upmaking paginație

upon (*prep*) pe (*dinamic*)

upper superior, (de) deasupra, de sus, din vârful, parte superioară

upper beam (auto) fază mare

upper bed strat superior

upper bell (met) con / clopot de șarjare (la furnal)

upper blade (OM, mas-un) cuțit superior, lamă superioară (la foarfece)

upper block scripete superior

upper boiler (termo, OM) tambur / capac superior al cazanului

upper bosh line (met) pânțecă al furnalului

upper bridge (ind) pod / eșafodaj de deservire

upper case majusculă

upper chord

upper chord (constr) talpa de sus / centura superioară a fermei
upper classman (univ) (*amer*) student în anul III sau IV, student în ultimul an
upper crust scoarță, crustă
upper cylinder lubrication (OM, T) lubrifiere a părții de sus a cilindrului
upper dead centre (termo) punct mort superior
upper deck (constr) tăblîier superior de pod; (nav) punte superioară, covertă, punte de manevră
upper deviation (autom, fiz, OM) abatere superioară (și a câmpului de toleranță)
upper die (met, OM) poanson, contramatriță, patriță, semimatriță superioară
upper end of electrode (OM) parte superioară a electrodului, cap de electrod
upper end piece (OM) eclisă superioară la îmbinarea cap-la-cap, piesă la capătul superior
upper feed furnace (met) cuptor cu alimentare la partea superioară
upper fired furnace (met) cuptor cu ardere în partea superioară
upper flange (OM) flanșă superioară; talpă superioară (la o grindă)
upper half-plane semiplan superior / pozitiv
upper harmonic (fiz) armonică superioară
upper layer (OM) strat superior / de deasupra
uppermost cel mai înalt, cel mai de sus, cel mai ridicat, superior; predominant; deosebit, ieșit din comun; (*adv*) în / la vârf
upper part (OM, constr) parte superioară (și a convertizorului)
upper range value / limit valoare / limită superioară (a intervalului / domeniului de măsurare)
upper roll (met, plast, OM) cilindru superior
upper shell of blast furnace (met) con de închidere (la furnal)
upper side latură superioară; față, suprafață; (textile) față a unei țesături
upper story / storey (constr) ultimul etaj, mansardă
upper valve (OM, termo, hidr) supapă ridicătoare
upper valve gear housing (auto, termo, OM) capac de chiulasă
upper works (nav) operă moartă (parte a navei aflată deasupra liniei de plutire), suprastructură
upper yield stress (mec) tensiune la limita superioară de curgere
upraise shaft (constr, ind) puț / gaură săpată de jos în sus

upsetting die

upright (OM) montant, drept, vertical; pe verticală; (mas-un) coloană, consolă; (*fig*) cinstit, onest, integru, corect; (mat) perpendiculară, verticală; lucru drept / îndreptățit
upright drilling machine (mas-un) mașină de găurit verticală / cu montant / cu coloană
upright frame (OM) montant, cadru (în plan) vertical
upright freezer (alim, termo) congelator vertical
upright horizontal welding (met, TH) sudare orizontală
uprighting machine (mas-un) mașină de găurit de precizie (cu masă rotativă)
uprighting tool (mas-un) dispozitiv de găurit axe sau arbori
uprightly (*adv*) cinstit, onest, cu onestitate
uprightness verticalitate, caracter vertical; perpendicularitate; (*fig*) corectitudine, integritate, onestitate, cinste
uprise a se ridica, a se înălța; răsărit; (fiz) ascensiune (a unui balon, a unei particule etc.); (geogr) urcuș, coastă; (adm, mil) ridicare, avansare (în rang); (OM, hidr) conductă verticală
uprunning (met) turnare în sifon
unps (and downs) accidente de teren
upset refulare; aplatizare; (met) a aplatiza, a îngroșa; a răsturna, a face să se răstoarne, a deranja, a rula (filete), a modifica diametrul sau o dimensiune prin deformare mecanică, a forma un cap de nit / de șurub; a înfrânge, a învinge; a da (un plan) peste cap
upset bolt (OM) șurub cu cap forjat prin refulare
upset butt-welding (OM) sudare cap-la-cap
upset clamp (OM) clemă de strângere cu corp îndoit
upset cutter (mas-un) cuțit de mortezat pentru degroșare profundă
upset drill pipe (hidr, OM) conductă cu racord special refulat din corpul ei
upset end (OM) cap / capăt refulat / îngroșat
upset forging (met) refulare
upset leg (met) adaos de refulare
upset metal (met) metal / aliaj refulat
upset pass (met, OM, metr) calibru de refulare
upset price (ec) curs de deschidere (la bursă), preț informativ / de pornire / cerere
upsetter (met) mașină de refulare
upsetting (met) întărire, refulare, îngroșare (și la conducte), (tehnologie de) formare a capului unui nit / șurub
upsetting die (met, OM) matriță de refulat / pentru refulare

upsetting factor

upsetting factor (met, TH) factor / coeficient de refulare
upsetting machine (met, mas-un) mașină de refulat
upsetting welding sudare cu refulare
upsetting with electric resistance (TH) refulare prin încălzire cu rezistență electrică
upset welding (met, TH) sudare cap-la-cap, cu refulare
upshift (metr) derivă pozitivă, decalaj în sens pozitiv
upshot final, rezultat; concluzie, consecință, urmare, repercursiune; corolar
upshot furnace (ind chim) cuptor vertical
upside (OM, met, constr) parte de sus, susul, parte superioară
upside-down întors (și pe dos), răsturnat, inversat (ca poziție), cu susul în jos; dezordonat, în dezordine / neregulă; (*adv*) cu susul în jos, invers, în mare dezordine
upsitting indiferență, nepăsare
upstairs (*adv*) sus (pe scări), la etaj; (*adj*) de sus, de la etaj; (constr) partea de sus a casei, etajul / catul de sus
upstanding drept; voinic; cu ținută frumoasă; (*fig*) onest, cinstit, integru; sincer, deschis
upstay a susține, a sprijini
upstream amonte, curent amonte, în susul apei; (*fig*) (care merge) contra curentului; (*adj*) care urcă în susul râului
upstroke (TH) cursă ascendentă (și la o mașină-unealtă)
upstroke of piston (termo) cursa ascendentă a pistonului
upsweep of the frame (OM) curbura a ramei / a șasiului
upswept (fiz) ridicat / înălțat în sus, luat pe sus, tras în sus (d. aer, într-un ciclon etc.)
upswing (fiz) (*amer*) urcare, ascensiune, ridicare, suș
uptake (biol, fiz) absorbție, absorbire; asimilare; (met) canal vertical / ascendent (la furnal); (OM) ștuț; (*fig*) înțelegere, asimilare; **be slow in / on the ~** a fi greu de cap; **be quick in / on the ~** a le prinde din zbor, a-i merge mintea
uptake factor (biol, fiz) factor de absorbție
uptake of boilers (termo, OM) canal / conductă verticală (ă) (la un boiler, un schimbător de căldură etc.)
uptake rate (ind chim, biol) viteză de absorbție
upthrow (fiz, hidr) deplasare ascendentă
up till now (*adv*) până acum, până astăzi; v. **up to now**

urban

up till then până atunci / în ziua aceea
up time timpul de utilizare directă sau de disponibilitate a unui echipament
up to (în) spre, până la
up-to-date modern, la modă; modernizat; actual, nou, conform ultimelor progrese / noutăți ale tehnicii, (adus) la zi; a aduce la zi, a moderniza
up-to-dateness caracter modern, modernitate, nouitate; eleganță
up to now (*adv*) până acum, până azi / în zilele noastre
up to size (OM) cu / la dimensiune nominală
up-to-the-minute de ultimă oră, foarte modern
uptown partea de sus a orașului; centru (de oraș); (*amer*) suburbii, periferie, cartier de locuințe rezidențiale, suburban, de la periferie; (*adv*) în / spre centru; (*amer*) spre periferie; central
upturn înălțare, ridicare; sporire; progres, propășire; a ridica, a înălța, a îndrepta în sus
uptwist a răsuci mult
uptwisting răsucire / torsiune mare
upward ascendent, care se ridică / înălță, care merge în sus, de ridicare / înălțare, îndreptat în sus; efect de absorbție / de admisie / de aspirație
upward compatibility (c) capacitate a unui computer / echipament de a funcționa cu programe mai noi
upward current classifier (alim, ind chim, mediu) sortator cu curent ascendent
upward draft (termo, hidr) efect de absorbție / de admisie / de aspirație
upward force (fiz, mec) forță ascensională, portanță
upward motion / movement (fiz, mas) mișcare ascensională, cursă ascendentă
upward pull (fiz, hidr) efect de absorbție / de admisie / de aspirație; (termo) tiraj
upwards (*adv*) în sus, spre partea superioară
upwards of (*adv*) peste, mai bine / mult de
upward stroke (auto, OM) cursa ascendentă a pistonului
upward velocity (fiz) viteză de ascensiune / de ridicare
upward vertical weld (OM) cusătură verticală de sudură, depusă de jos în sus
uranate (chim) uranat
uranide (chim) element transuranic
Uranium (U) (chim) uraniu
urate (chim) urat, sare a acidului uric
urban urban, orășenesc

urbane

urbane civilizat, urban; rafinat
urbanification (adm) urbanizare
urbanism (adm, arhit) urbanism, sistematizare urbană
urbanist (constr, arhit) arhitect urbanist; sistematizator, specialist în urbanistică / sistematizarea orașelor
urbanization (constr, arhit) transformare urbană, urbanizare
urbanize (constr, arhit) a urbaniza
urban renewal (*amer*) (constr, arhit, adm) demolare și sistematizare a cartierelor vechi / sărace
urban sprawl dezvoltare exagerată a metropolelor, expansiune urbană
urea (ind chim) uree
urea-formaldehyde resin (UF) (ind chim) rășină ureo-foraldehidică
urge îndemn, impuls; stimulent; chemare, apel; solicitare; stimulent; a forța (și o mașină etc.), a suprasolicita, a determina, a impune; a recomanda (insistent); a îndemna; (ec) a insista; a mâna (caii etc.); a sili; a (supra)solicita; **have / get an ~ to do smth.** a avea / a-l cuprinde dorința să facă ceva
urgency urgență, caracter urgent / imperios / presant / necesar; presiune, insistență
urgent important, de primă importanță; (absolut) necesar; imperios, presant; urgent; insistent
urge on a insista asupra / pentru; (pol, adm) a presa pentru
urna (metr) a Roman unit of volume equal to about 12,75 l
usability, usability utilitate, aptitudine, aplicabilitate, posibilitate de utilizare / folosire / întrebuințare, caracter utilizabil
usable utilizabil, care poate fi utilizat / folosit, util, folositor
usable flank (OM) flank activ / utilizabil (și la dantură)
usable length (OM) lungime utilă
usable range (el, mec) domeniu / sector / interval util
usable reservoir storage (auto, OM, hidr) capacitate utilă a rezervorului, rezervă (și de apă)
usable storage capacity (hidr, OM) capacitate utilă de înmagazinare (d. rezervoare, recipiente etc.)
usably (*adv*) (într-un mod) utilizabil, practicabil, practic, util
usage folosire, utilizare, întrebuințare; uzaj, uz; uzanță; obicei

used-up

usage uzanță; (ec) termen obișnuit de plată
USB (c) abreviere pentru Universal Serial Bus – interfață serială bidirecțională atașabilă pentru periferice de viteză mică (tastatură, mouse, scanner, imprimantă etc.), port / intrare USB
USB port (auto, c) port USB la computerul de bord
use utilizare, folos, folosire, exploatare, întrebuințare; utilitate, valoare; v. **usability**; datină, obicei; (ec) profit; valoare; scop, țel, țintă; practică (curentă); a folosi, a utiliza, a întrebuința, a uza; a (se) consuma, a lua din; a se comporta cu, a se purta cu; a se comporta față de, a se purta față de; a trata (pe cineva); **have the ~ of smth.** a avea acces la ceva, a avea dreptul / permisiunea de a folosi ceva; **in ~** în uz, (care este) folosit; **out of ~** scos din uz, neîntrebuințat, neutilizat; **unfit for ~** inutilizabil, care nu se potrivește (pentru); instructions / directions for ~ (mas) instrucțiuni de utilizare / de folosire / de exploatare; **ready for ~** (mas, c, metr) gata pentru utilizare; **outnumber ~** scos din uz, neuzitat; **prior ~** posesiune anterioară (a unei invenții brevetate); **readiness for ~** (mas, c) (starea de a fi) pregătit / gata pentru funcționare / utilizare; **have no ~ for smth.** a nu avea nevoie de ceva, a avea o părere proastă despre ceva; **have no ~ for smb.** a avea o părere proastă despre cineva; **go out of ~** a cădea în desuetudine (d. un cuvânt, expresie, obicei), (mas, TH) a ieși din uz (prin uzură morală, uzură, defectare etc.); **make ~ of** a folosi (ceva), a se folosi de (ceva, cineva); **joint ~** (mas, autom, c) utilizare conjugată / în comun; **directions for ~** regulament / indicații / specificații de folosire / de utilizare
U-section (met, constr) profil U
used (OM) folosit, utilizat, întrebuințat; vechi, de ocazie (d. un produs etc.)
used air (termo) aer uzat / evacuat
used-car lot (*amer*) centru de desfacere a automobilelor de ocazie
used fuel (auto, mas, chim) combustibil utilizat / uzat
used oil (auto, mas, chim) lei uzat / degradat în funcționare
used sand (met) amestec de formare utilizat
used to a obișnui să, a avea obiceiul să; deprins / obișnuit cu / să
used-up purtat, uzat, utilizat, folosit până la epuizare / consumare, epuizat, sfârșit; obosit, epuizat (d. o persoană)

use up

use up a (se) consuma (și complet), a (se) epuiza, a (se) termina (resurse etc.)
used waste paper (ind chim, birotică) maculatură
used water (ind, hidr, mediu) apă uzată / menajeră
use factor (TH, mas) coeficient / factor de utilizare
useful folositor, util; utilizabil; net; eficace; bun, valoros; capabil, de nădejde
useful area (OM) secțiune / suprafață utilă
useful capacity (OM, mas) capacitate utilă
useful current curent efectiv / util
useful cross section (OM) secțiune transversală utilă
useful effect lucru / efect util, acțiune utilă, randament
useful efficiency (mec) putere utilă
useful effort (mec) randament
useful head (mec, hidr) presiune utilă
useful heat (mec, termo) căldură efectivă / utilă
useful height of cupola (met) înălțime utilă a cupolului
useful horsepower (mec, mas) putere utilă (exprimată în cai-putere)
useful life (mas, OM) durată de exploatare / de funcționare / de utilizare, durată utilă de viață
useful lift (mas, mec) putere de ridicare, forță de ridicare / aerodinamică
useful load (mas, transp) sarcină / greutate / încărcătură utilă
usefully (*adv*) (în mod) util, folositor, cu folos
usefulness utilitate, caracter util / folositor
useful output (mas) putere utilă / la ieșire, productivitate, efort util
useful power (mas) putere utilă
useful resistance (el) rezistență utilă
useful section (OM) secțiune utilă
useful voltage (el) tensiune utilă
useful volume (OM, termo, transp) volum util
useful weight (OM, transp) greutate / masă utilă
useful work (OM, termo, transp) putere utilă / efectivă, lucru mecanic util
useless nefolositor, inutil, lipsit de valoare, fără nici o valoare; fără (nici un) efect
uselessly (*adv*) (în mod) inutil, nefolositor, fără rost
uselessness inutilitate; lipsă de valoare / de efect
useless rock (ind) steril
user (el, ec) consumator, utilizator, abonat; (jur) drept de uzufruct
user friendly (c) atribut al unor programe ușor de utilizat

utilitarianism

use ratio (materiale, TH, mas) factor de utilizare
use up a epuiza, a folosi până la epuizare, a consuma complet, a termina; a uza
U-shaped piece (OM) piesă cu cot dublu
ushering inaugurare, începere, introducere (a unui element nou)
US shipping ton (metr, nav, transp) altă denumire pentru freight ton, unitate tradițională de volum pentru măsurarea încărcăturii unei nave, a unui tren etc.: 1 freight ton = 1 US shipping ton $\cong$ 1,1326 m³, totuși poate însemna 1 tonă (metrică), volumul nefiind specificat.
using (mas, materiale) utilizare, folosire, exploatare, întrebuințare, care folosește / utilizează
U-slot piston (auto, OM) piston cu fantă în V
USP unit (metr) unitate utilizată în US pentru a măsura efectul vitaminelor sau medicamentelor, determinată pentru fiecare substanță, pentru aprecierea efectelor biologice; în majoritatea cazurilor USP unit este egală cu internațional unit (IU); v. **international unit**
U-steel (met, constr) profil U din oțel, oțel U
usual obișnuit, uzual, curent, de uz curent; **as** ~ ca de obicei; **as is but** ~ după cum se obișnuiește; **as per** ~, **as usual** ca de obicei; **out of the ~ / common road / run** ieșit din comun; neobișnuit, (*fig*) pe căi nebătătorite / neumblate; **dish up the ~ arguments in a new form** a face variații pe aceeași temă, a prezenta / da argumente vechi într-o formă nouă; ~ **terms (u.t.)** (ec, TH) condiții obișnuite / uzuale
usually (*adv*) (în mod) obișnuit, de obicei, (în mod) curent
usualness caracter obișnuit / normal / curent; curență
usual practical units (el) unități practice uzuale
usual type (OM) tip uzual
utensils (OM, mas-un) sculă, unealtă, ustensile
utilizable v. **usable**
utilizable utilizabil, folosibil
utilizable discharge (transp) încărcătură utilizabilă / utilă; (hidr) debit instalat;
utilization (mas, materiale, TH) utilizare, folosire, exploatare, întrebuințare; v. **use**
utilization of waste heat (met, termo) recuperare a căldurii evacuate
utilization ratio / factor (mas, materiale, TH) factor de utilizare (în special la utilaje cu exploatare intermitentă)
utilization time (mas) timp de utilizare
utilize a utiliza, a folosi, a întrebuința; v. **use**
utilitarianism utilitarism

utility

utility utilitate, caracter utilitar / folositor; (adm) serviciu public utilitar, întreprindere de servicii publice; (constr) clădire, edificiu; (ec) avantaj, profit, utilitate; (c) computer de uz general (poate include sisteme de control pentru producție, abur, apă, încălzire etc.)

utility programme (c, inf) algoritm, program, instrucțiuni de utilizare

utility software (c) bibliotecă de programe de uz general din calculator

utility refuse (ind, TH) deșeuri recuperabile / refolosibile

utility type (OM) universal, cu destinație generală / universală

utility vehicle / **car** (auto) mașină / vehicul utilitar

utility waste (ind, TH) deșeuri recuperabile / refolosibile

utilizable, usable utilizabil, folosibil

utilization utilizare, folosire

utilize a folosi, a utiliza

utmost (*adj*) cel mai îndepărtat, extrem, ultim, maxim(um) (posibil), suprem, de la margine, de limită; (s) grad ultim, limită extremă, efort suprem, punct suprem; **to the** ~ la maximum,

U-washer

în cel mai înalt grad, la culme; **with the** ~ **willingness** cu cea mai mare plăcere, din toată inima; **get the ~ out of smb. / smth.** a profita la maxim de cineva / de ceva, a scoate cât mai mult de la cineva / din ceva, a scoate tot ce se poate de la cineva / din ceva, a scoate totul de la cineva / din ceva

utter a rosti, a pronunța; a exprima, a spune; a fabrica bani falși, a falsifica bani; total, complet

utterance capăt, sfârșit, extremitate; declarație, enunț, exprimare; glas, voce; rostire

utterly (*adv*) total, complet, completamente, absolut, cu totul, pe-de-a-ntregul, din plin; foarte, peste măsură de, excesiv de, extrem de, din cale afară de, extraordinar; ~ **ruined** complet ruinat; la pământ

U-tube (hidr, OM) tub în formă de U

U-tube manometer (metr, hidr, OM) manometru cu tub în formă de U

uviole glass (fiz, ind chim) sticlă uviol / transparentă la ultraviolet

uviole lamp (fiz) lampă cu ultraviolete

U-washer (OM) șaibă în formă de potcoavă

V

V (metr, el) simbol pentru volt, unitate de măsură în sistem SI pentru tensiune electrică

VAC (metr, el) simbol tolerat pentru tensiune electrică în circuite de curent alternativ (AC) circuit; SI nu admite alterarea simbolurilor cu informații suplimentare, recomandând AC 12 V în loc de 12 VAC, dar notația este tolerată

vacancy (fiz) gol, vid, vacanță, lacună; (ec) post / loc liber; spațiu / loc gol; lapsus

vacant (fiz) vacant, neocupat, liber; gol; neatent, absent

vacantness gol; post / loc liber; spațiu / loc gol; neatent, absentă, lipsă de atenție

vacant terminal (el) contact de rezervă / auxiliar

vacate a lăsa vacant, a elibera; a anula

vacating (adm, ec) demisionar, care părăsește funcția; eliberare, lăsa liberă a unui post

vacation aplicație; aptitudine; carieră; chemare, înclinație; menire; meserie, ocupație, profesie; talent, vocație; (ec) eliberare (a unui loc / post); (*amer*) vacanță, concendiu, a pleca în vacanță / concediu

vocational de meserie, profesional

vacation pay (ec) plată a concediului, concediu plătit

vaccin(e) (med) vaccin

vaccinate (med) a vaccina

vaccinated (med) vaccinat

vaccination (med) vaccinare

vacillate a se clătina, a nu avea echilibru; a oscila, a se legăna; a fluctua; a ezita

vacillating care se clatină, șubred; oscilant; fluctuant; ezitant

vacillation clătinare; oscilație; ezitare

vacuity absență, lipsă; neatent, lipsă de atenție; lipsă de idei / de gândire

vacuometer (fiz, metr) vacuummetru

vacuous space (fiz) vacuum, vid, spațiu vidat

vacuum (fiz) vacuum, vid; gol, lipsă; lapsus; a curăța cu aspiratorul

vacuum air pump (OM, fiz) pompă de vid

vacuum analyser (metr, fiz, OM) vacuummetru, manometru de vid

vacuum arc melting (met) topire cu arc electric, sub vid

vacuum arc remelting (met) retopire cu arc (electric) a deșeurilor metalice, sub vid

vacuum augmenter (fiz, OM) dispozitiv / aparat pentru creșterea vidului

vacuum bag (plast, OM) pernă sub / de vid

vacuum booster pump (alim, ind chim) pompă de vid preliminar

vacuum bottle / flask (OM) termos, sticlă termoizolantă

vacuum brake (OM) presă / frână acționată de vid (în repaus)

vacuum brazing / soldering (OM) lipire tare în cuptor cu vid

vacuum breaker (OM) dispozitiv cu vid pentru scoaterea gazelor sau prevenirea întoarcerii curentului de fluid

vacuum casting (met, TH) turnare sub vid

vacuum chamber (OM, fiz) cameră de vid

vacuum coating (met, TH) acoperire în / sub vid

vacuum clean a curăța cu aspirator de praf

vacuum cleaner (OM) aspirator de praf

vacuum casting (met, TH) turnare sub vid

vacuum concrete (constr) beton vacuumat

vacuum condenser (el) condensator cu / în vid

vacuum control (hidr) reglare prin depresiune

vacuum-controlled advance (auto) avans controlat / comandat prin depresiune

vacuum-controlled / -operated clutch (OM, auto) ambreiaj controlat prin depresiune

vacuum-controlled retard adjustment (auto) avans de aprindere comandat / reglat prin depresiune

vacuum-controlled spark adjustment / timing (auto, termo) avans de aprindere comandat prin depresiune

vacuum cooling plant (termo) instalație de răcire, cu vid

vacuum crystallizer (ind chim) cristalizator cu vid

vacuum degassing (met) afinare (a oțelului sau a altui aliaj sau metal), în vid, degazare în vid

vacuum deposit(ion) (met, TH) depunere în vid

vacuum desiccator (alim, ind chim) exsicator / desicator cu vid

vacuum distillation (alim, ind chim) distilare în vid

vacuum dryer (termo) uscător cu vid

vacuum drying oven / cupboard (ind chim, met, termo) cuptor / etuvă de uscare în vid

vacuum ejector (mas-un, OM) ejector cu vid

vacuum evaporator (alim, ind chim) vaporizator cu / în vid

vacuum extraction still

vacuum extraction still (alim, ind chim) aparat de extracție în vid
vacuum filter (OM) filtru cu vid, termos, sticlă termoizolantă
vacuum filtration (alim, ind chim) filtrare în vid
vacuum flash vaporizer (ind chim) vaporizator cu detentă
vacuum flask (OM) balon pentru vid
vacuum forming (plast, TH) formare în vid (prin vidarea spațiului dintre semifabricat și matriță)
vacuum furnace (met) cuptor cu / sub vid
vacuum furnace brazing (met, plast, TH) lipire în cuptor, sub / în vid
vacuum fusion (metr, fiz) metodă de determinare a conținutului de gaze prin vidare; (met) topire sub vid
vacuum gauge (metr, fiz, OM) manometru de depresiune / pentru vid, vacuummetru, indicator de vid
vacuum governor (autom, fiz) regulator de vid
vacuum grease (T, ind chim) unsoare consistentă pentru vid
vacuum-grown crystal (fiz) cristal crescut în vid
vacuum heating (ind chim, met) încălzire sub vid
vacuum heat treatment (met) tratament termic sub vid
vacuum hose (OM) furtun (și de cauciuc) pentru vid
vacuum impregnating (TH) impregnare în vid
vacuum indicator (metr, fiz) indicator de vid
vacuum jacketed flask (OM, fiz) vas Dewar
vacuum lead-timer (autom, OM) regulator de avans prin vid / vacuummetric
vacuum melting (met, TH) topire sub / în vid
vacuum melting plant (met) instalație de topire sub vid
vacuum metallizing (met, TH) metalizare / depunere metalică în vid
vacuum metallurgy (met) metalurgie sub vid
vacuummeter (metr) vacuummetru, manometru de vid
vacuum mixer (alim, ind chim) amestecător cu vid
vacuum-operated (autom, hidr) comandat prin depresiune
vacuum oven (termo) cuptor / etuvă cu vid
vacuum pipe (OM, hidr) conductă / țevă de admisie sau de aspirație / de vid
vacuum plating (TH) acoperire prin depozitare în vid (a unei pelicule)

vagary

vacuum pneumatic conveyer (transp, OM) transportor pneumatic cu vid
vacuum power brake (autom, OM) servofrână prin depresiune
vacuum pressing (TH) presare sub vid
vacuum production (TH, fiz) obținere a vidului
vacuum pump (OM) pompă de / pentru vid
vacuum refining (met, TH) rafinare în / sub vid
vacuum relief valve (OM, termo) supapă de aerisire
vacuum seal (ind chim, OM) etanșare / garnitură la / pentru vid
vacuum servo (autom, OM) servomecanism cu acționare prin vid
vacuum servo brake (autom, OM) servofrână cu vid
vacuum shaper (ind chim) formator cu vid
vacuum shutter / framer (constr) cofraj vacuum-metric
vacuum sintering (met, TH) sinterizare sub vid
vacuum sintering bell (met) clopot pentru sinterizare sub vid
vacuum space (met, TH) spațiu vidat, cameră cu / sub vid
vacuum spectrograph (metr, fiz) spectrograf cu vid
vacuum still (alim, ind chim) cazan / aparat de distilare în vid
vacuum switch (el, fiz) întrerupător cu vid
vacuum system(s) (ind) sistem (de camere) care poate fi vidat
vacuum tank (OM) rezervor de vid
vacuum thermocouple (metr, fiz) termocuplu pentru vid
vacuum tight (OM, materiale) impermeabil / etanș / ermetic la vid
vacuum topping (alim, ind chim, TH) distilare în vid
vacuum trap (OM) rezervor de vid
vacuum tray dryer (alim, ind chim) uscător cu tăvi, cu / în vid
vacuum treatment (met) tratament în vid (și al oțelului)
vacuum tube (el) tub electronic cu vid / vidat
vacuum valve (OM) supapă de / pentru vid; (electr) tub electronic vidat
vacuum vaporizer (fiz, OM) vaporizator cu vid
vade-mecum ghid, agendă, aide-mémoire, memento
vagarious inconstant
vagary inconstanță; nestatornicie; caracter fan-tezist / aiurit / flușturistic; ciudățenie; capriciu, excentricitate; inconstanță; trăsnaie

vagon

vagon (metr) unitate tradițională de măsură pentru masă, în state din fosta Yugoslavia: 1 vagon = 10 tone

vague neclar, imprecis; nehotărât, nedecis; nedeslușit; vag

vaguely (*adv*) (în mod) neclar, imprecis, nedecis, vag, neclar

vagueness caracter vag / nedeslușit / neclar; neclaritate, lipsă de claritate; lipsă de hotărâre; imprecizie, lipsă de precizie

vaguish destul de vag, cam vag, relativ vag, cam imprecis, destul de imprecis, nu prea precis, cam relativ, destul de relativ

vain inutil; infructuos, nerodnic, steril; de pri-sos; prostesc, stupid; orgolios

vainness inutilitate, lipsă de valoare; caracter infructuos / nerodnic, sterilitate; prostie, stupiditate

valence, valency (chim) valență

valence angle (chim, fiz) unghi de valență

valence band (chim, fiz) bandă (de energie) de valență

valence bond (chim) legătură de valență

valence-bond band (chim, fiz) bandă de valență

valence bridge (chim, fiz) punte de valență

valence electron (el) electron de conducție; (chim) electron de valență; (el, fiz) electron de valență / periferic

valence forces forțe de valență

valence isomerism (chim, fiz) izomerie de valență

valence link(age) (chim) legătură de valență

valence orbital (chim, fiz) orbită de valență

valence shell (chim, fiz) înveliș (al electronilor) de valență

valid valid; valabil; în vigoare; acceptat, autorizat; serios, întemeiat, justificat; a valida; a legaliza; a examina validitatea

validate a valida, a confirma

validation (jur) legalizare; (TH) validare, confirmare a valabilității; (inf) confirmare a corectitudinii unei instrucțiuni

valid contract (ec) contract în vigoare

valid digit (inf) cifră exactă / corectă

validity, validness corectitudine, valabilitate, validitate (și a unui model); seriozitate, temei, justificare

valise valiză

valley (T) vale a unui profil de suprafață / între două asperități; (geogr) vale

valley value valoare a minimumului într-un interval

valorise a valoriza; a prețui; a preciza; a aprecia valoarea

valve buckle

valorization (ec, pol) subvenționare de către stat

valorize (ec, pol) a subvenționa vânzările pentru menținerea prețurilor

valour, valor, virtue ethics bravură, curaj, dărzenie

valuable valoros, prețios, de (mare) preț; lucru / obiect de valoare / de preț

valueate a prețui, a evalua, a estima

valuation (ec) evaluare, estimare, prețuire, valoare, apreciere; (mat) valoare, normă, metrică

valuator (ec) prețuitor, persoană care face un deviz, calculator

value (ec) valoare, preț, prețuire, apreciere, cheltuieli, estimare, deviz, cost, tarif; putere; a evalua, a aprecia, a estima; (mat) valoare, mărime, cantitate; (chim) indice; (*fig*) standard, etalon (valoric); importanță, însemnătate;

value-added tax, VAT (ec) impozit de valoare netă / reală, taxă pe valoarea adăugată (TVA)

valued evaluat, apreciat; prețuit, valoros

valueless fără / lipsit de valoare; neînsemnat; neimportant, lipsit de importanță; inutil

valuelessness lipsă de valoare

value engineering (ec, TH) analiză valorică (inclusiv pe baza criteriilor ingineresti și de preț)

valuer (ec) evaluator, taxator, expert, prețuitor

valuta (ec) valută, curs, schimb

valve (constr) canat, batant; (hidr, OM) ventil, supapă, clapă robinet, valvă, sertar

valve action / effect (hidr) efect de supapă

valve actuator (OM, hidr) dispozitiv de poziționare a ventilului / a supapei, mecanism de acționare a supapei / a distribuitorului (mecanic, electromagnetic etc.)

valve adjuster (OM) dispozitiv de reglare a supapei / a ventilului; (auto, autom) regulator de aprindere

valve adjustment (auto, termo) reglare a supapei / a supapelor (unui motor)

valve area (hidr, OM) secțiune de trecere / nominală a supapei / a ventilului

valve barrel (OM, hidr) cilindru al sertarului / al supapei

valve body (OM, hidr) corp al supapei

valve bounce / flutter (hidr) trepidație a ventilului, vibrație „flutter” (oscilații dezordonate ale clapetei compresorului la închidere / deschidere)

valve box (OM, hidr) cameră / cutie a supapelor, bloc hidraulic

valve bucket (OM, termo, hidr) piston de supapă

valve buckle (hidr, OM) cadru de sertar / de supapă

valve burning

valve burning (auto) ardere a supapelor
valve bush (hidr, OM) bușă / cămașă pentru supapă / sertar
valve bushing (hidr, OM) bușare a supapei, bușă pentru supapă
valve cage (OM, hidr) locaș al ventilului / al supapei
valve cap (hidr, OM) capac de ventil, clapă de supapă, capac al reductorului de presiune
valve case (hidr, OM) locaș pentru supapă, cameră a supapelor
valve casing (hidr, OM) cutie de sertar, carcasă a supapei, cameră a sertarului
valve casting (met) cutie de distribuție / de sertar (și la turnare continuă)
valve chamber (hidr, OM) cameră a supapelor, bloc hidraulic
valve chatter (hidr, termo) zgomot de supape
valve chest (hidr, termo) cameră a supapei / supapelor
valve clearance (hidr, OM) joc / ajustaj al supapei
valve cone (hidr, OM) scaun conic al ventilului / al supapei
valve collet / stem key (hidr, OM) siguranță a supapei
valve cone (hidr, OM) scaun conic de supapă / de ventil
valve-control mechanism (hidr, OM) distribuție cu supape, mecanism de guvernare a supapei
valve core / inside (auto, OM) ventil de aer (la pneuri)
valve cover (hidr, OM) capac / cap / taler de ventil / de supapă
valve cylinder (hidr, OM) cilindru (și mobil) al supapei
valved (OM) cu supapă, cu supape
valve diameter (hidr, OM) diametru (și nominal) al supapei, diametru al scaunului supapei
valve disk / head / poppet (hidr, OM) taler / disc / cap / ciupercă de supapă
valve displacement (hidr, OM) deplasare a supapei
valve distribution (hidr, OM) distribuție cu supape / cu robinete
valve door (hidr, OM) disc de închidere, tip alunecător
valve dust cap (hidr, OM) bușon de la supapa camerei de aer
valve face (hidr, OM) suprafața de lucru a unei supape (fin prelucrată sau oglindă), suprafața pe care alunecă plunjerul
valve flap / hood (hidr, OM) clapă a supapei

valve needle

valve follower (auto, hidr, OM) tachet de supapă
valve for superheated gases (met, OM) sertar / supapă de gaze supraîncălzite
valve fouling (auto, hidr, OM) ancrasare a supapei
valve fracture (hidr, OM) rupere a supapei / a ventilului / a sertarului
valve gear (hidr, OM) mecanism (acționat) cu supape, mecanism de acționare al supapei / supapelor
valve grinder (mas-un) mașină de rectificat supape / aparatură hidraulică
valve grinding compound (OM, mas-un) amestec / pastă pentru rectificarea / rodarea supapelor
valve guide (hidr, OM) ghidaj de supapă
valve guide bush (hidr, OM) bușă pentru ghidarea supapei sau a plunjerului
valve guide cleaner (hidr, OM) sculă de curățat ghidajul supapei
valve guide puller (OM) extractor pentru bușă de ghidare a supapei
valve head (hidr, OM) cap / taler de supapă
valve holder (OM) suport / soclu de supapă
valve hood / flap (hidr, OM) clapă de supapă
valve in head (auto, hidr, OM) supapă în cap
valve-in-head engine (auto, OM) motor cu supape în cap
valve lag (hidr, OM) întârziere a supapei
valve lap / overlap (hidr, OM) încrucișare / suprapunere a timpilor de deschidere a supapei / supapelor / distribuitoarelor (într-un bloc hidraulic etc.)
valve lash (OM, hidr, nav) joc de supapă
valve leakage (hidr, OM) scurgere prin supapă, neetanșitate a supapei
valveless (hidr, OM) fără supape sau ventil(e)
valveless engine (hidr, OM) motor fără supape
valveless pump (hidr, OM) pompă fără supape
valve lever (hidr, OM) culbutor de supapă
valve lift / stroke (hidr, OM) cursă a ventilului / a supapei
valve lifter (auto, hidr, OM) clește de scos supape, tachet de supape
valve lifter adjustment (auto, hidr, OM) reglare a tacheților de la supape
valve-lifting plunger (hidr, OM) tachet hidraulic de supape
valve mechanism (hidr, OM) comandă prin supape, mecanism de acționare cu supape
valve neck / throat (hidr, OM) gât al supapei
valve needle (hidr, OM) ac de supapă, plunjer subțire

valve of bottle / cylinder

valve of bottle / cylinder (hidr, OM) ventil de butelie / de cilindru (pt. gaze comprimate)
valve oil (hidr, OM) valvolină
valve opening (hidr, OM) deschidere / orificiu al supapei
valve-operating mechanism (OM, hidr) mecanism cu supape / acționat prin supape
valve overlap (auto, hidr) suprapunere a timpilor de deschidere a supapelor
valve pet cock (hidr, OM) robinet de scurgere / de golire / de evacuare
valve piece (hidr, OM) con de închidere a supapei, piesă a supapei
valve piston (hidr, OM) piston cu supapă (de aspirație), plunjer al supapei
valve plate (hidr, OM) placă port-supape / supapă / port-clapetă, placă a ventilului
valve play (OM, auto, term, hidr) jocul supapei, mișcarea de „du-te-vino” a supapei
valve plug (hidr, OM) tijă (și demontabilă) a supapei, obturator hidraulic cu supapă
valve plunger / tappet (hidr, OM) tchet / plunjer de supapă
valve poppet / disk / head (hidr, OM) con / taler / cap / ciupercă de supapă
valve port (hidr, OM) canal de supapă, secțiune de trecere a supapei
valve push rod (auto, OM) tijă de tchet a supapei
valve reamer (mas-un, OM) freză pentru scaune de supapă
valve refacer (mas-un) dispozitiv pentru prelucrarea suprafețelor active ale supapelor (și pe un strung)
valve refacing (mas-un, TH) rectificare / recondiționare a suprafețelor active ale supapei
valve regulator (hidr, OM) regulator cu supapă
valve relay (el) releu electronic pentru acționarea supapei
valve rocker (termo) culbutor, mecanism de acționare a supapei (prin balansare, rotire etc.)
valve remover (OM) clește de demontat supape, ridicător de supape
valve reseater / reseating machine (mas-un) mașină de recondiționat aparatură hidraulică
valve reseating (TH) recondiționare a suprafeței de așezare a supapei / a ventilului
valve retainer (hidr, OM) farfurie / suport de arc de supapă
valve ring (hidr, OM) inel de supapă
valve-rocker arm / lever (OM) culbutor de supapă
valve-rocker arm cover (OM) capac de chiulă (care poate include culbutorul)

valve tappet guide

valve-rocker shaft (OM) ax de culbutor
valve rod (hidr, OM) tijă de sertar / de supapă
valve-rod clearance (OM, auto, hidr, termo) joc al tijei supapei
valve rubber (ind chim, OM) cauciuc pentru aparatură hidraulică (cu rezistență mecanică și compatibilitate cu fluidul vehiculat)
valve scorching (auto, OM) ardere a supapelor
valve seat (hidr, OM) scaun al ventilului / al supapei
valve-seat angle (hidr, OM) unghiul scaunului supapei / ventilului
valve seating (hidr, OM) scaun / lăcaș al supapei, suprafață de așezare a ventilului
valve-seat grinder / refacer (mas-un, OM) dispozitiv de rodat / de rectificat scaunul supapei
valve-seat refacer, valve-seat renewing device (mas-un, OM) dispozitiv de recondiționare a scaunului supapei / ventilului
valve setting (hidr, OM) distribuție (prin supape)
valve shaft / stem (hidr, OM) tijă a supapei
valve sleeve (hidr, OM) bucsă de supapă, sertar cilindric, robinet cu sertar
valve spanner (auto, hidr, OM) cheie de reglat supape
valve spindle (hidr, OM) tijă (și filetată) de supapă / de ventil / de sertar
valve spring (auto, hidr, OM) arc de supapă
valve-spring cap / retainer / washer (hidr, OM) taler de sprijin al arcului supapei
valve-spring lifter (auto, hidr, OM) ridicător al arcului supapei, dispozitiv de demontat arcul supapei
valve-spring remover (hidr, OM) dispozitiv de demontat arcul de supapă
valve-spring surge (hidr, OM) vibrația arcului de supapă
valve-spring washer (hidr, OM) taler de sprijin al arcului supapei
valve steel (met, termo) oțel de supape
valve stem (hidr, OM) tijă de supapă
valve-stem guide (hidr, OM) ghidaj de supapă
valve-stem guide bearing (hidr, OM, termo) bucsă / lagăr / cuzinet de ghidare a supapei pentru abur
valve sticking (hidr, OM) gripare / înțepenire / gumare a supapei
valve stroke / lift (hidr, OM) cursă a ventilului / a supapei
valve tappet / plunger (auto, hidr, OM) tchet de supapă
valve tappet guide (auto, hidr, OM) ghidaj al tchetului de supapă

valve throat

valve throat (hidr, OM) gât de supapă
valve timing (hidr, OM) distribuție cu supape
valve train (auto, hidr, OM) comandă a supape-
 lor, supape în serie (una după alta)
valve travel (hidr, OM) cursă a ventilului / a
 supapei
valve trim (hidr, OM) mecanism al ventilului /
 robinetului (ansamblul pieselor interne ale
 unui ventil / robinet)
valve voltage drop (electr) cădere de tensiune
 în tubul electronic
valve with shutters (hidr, OM) vană / robinet
 cu închidere tip jaluzea
valve wrench (auto, hidr, OM) cheie de reglat
 supape, cheie de robinet
vanistor (el) rezistență de precizie
vamp cârpire; petic
van (auto) autodubă, camion de mobilă, furgon-
 etă; (cf) vagon de marfă (acoperit); (*fig*)
 avangardă, partea din față
vanadic, vanadous (chim) vanadic, referitor la
 vanadiu sau la acidul vanadic
vanadinite (chim) vanadinit
Vanadium (V) (chim) vanadiu
vanadium steel (met) oțel (aliat) cu vanadiu
van der Waals'forces (fiz) forțe van der Waals
vane (fiz) dioptru; (OM) paletă, lopată, aripă,
 pală, ventilator, cursor, vizor; (hidr) vană, mo-
 rișcă; morișcă de vânt, giruetă
vane chamber (OM, termo) spațiu între palete,
 camera paletelor
vane compressor (termo) compresor cu palete
vane piston (OM) piston rotativ cu palete
vane pump (OM, hidr) pompă cu palete
vane setting (OM) poziție / poziționare a paletelor
vane spindle (OM) arbore al paletelor
vane-type fluid meter (metr, OM, hidr) contor
 hidraulic cu rotor cu pale
vane-type pump (OM, hidr) pompă cu pistoane
 rotative
vane-type relay (el, OM) releu cu paletă
vane valve (OM, hidr) robinet / supapă cu pană
vane wheel (OM, termo) roată cu cupe / cu pa-
 lete (și la turbine Pelton), rotor de turbină;
 (nav) roată cu zbatouri
vanilla (alim) vanilie
vanish a dispărea, a se șterge, a se estompa, a
 deveni invizibil; (mat) a se apropia de zero, a
 tinde la / spre zero, a (se) anula, a fi egal cu
 zero; (fiz, fonetică) detentă, sunet final (în
 descreștere), sunet tranzitoriu; ~ **into thin air**
 a dispărea, a se face nevăzut (d. un lucru);
 (*fig*) a se topi; ~ **in a wink** a dispărea într-o
 clipă; **tend to** ~ a tinde să dispară; ~ **iden-
 tically** (mat) identic nul

vapour bubble

vanish identically (mat) identic nul
vanishing (fiz) dispariție; (mat) anulare
vanishing of thread (OM) ieșire a filetului
vanishing point (mat) punct de anulare / de fugă
vanity mirror (auto) oglindă (în parasolar)
vantage avantaj; **catch at the / a** ~ a prinde pe
 picior greșit; **take at a** ~ a prinde pe picior
 greșit; **have / hold smb. at a** ~ a avea un
 avantaj asupra cuiva
vantage ground poziție avantajoasă / dominantă
 / favorabilă
vantage point v. **vantage ground**
vapid fără gust, insipid; șters, estompat; mono-
 ton
vapor (*amer*), **vapour** (*brit*) (fiz) abur, vapor,
 abureală, aburire, încețoșare
vaporescence caracter vaporescent, (fiz) evapo-
 rare, vaporizare
vaporific, vaporiform (fiz) vaporos, sub formă
 de vapor
vaporimeter (fiz, metr) vaporimetru
vaporisability (fiz) capacitate de vaporizare
vaporizable, vaporable (fiz) vaporizabil, eva-
 porabil
vaporization (fiz) vaporizare, evaporare
vaporization heat (fiz, termo) căldură de vapo-
 rizare / de evaporare
vaporization loss (alim, fiz) pierderi prin vapo-
 rizare / prin evaporare
vaporization temperature (fiz) temperatură de
 vaporizare / de evaporare
vaporization cooling (TH, fiz) răcire prin vapo-
 rizare (prin jet de vapor)
vaporize (fiz, termo) a (se) vaporiza, a (se) eva-
 pora
vaporizer (alim, termo, ind chim) vaporizator
vaporizing chamber (ind chim) cameră de va-
 porizare / de amestec
vaporizing tube (termo, OM) țeavă / conductă
 de vaporizare
vaporous vaporos; ușor ca aburul; cețos, înce-
 țoșat
vapour (*brit*) (fiz, termo) vapor, abur; abureală,
 aburire, încețoșare; (met) vapor de metal;
 (meteo, TH) ceață, negură, pâclă; a se eva-
 pora, a se vaporiza; (*fig*) beție; nebunie
vapourability capacitate de vaporizare
vapour barrier / seal (OM, met, termo) barieră
 antivapor, ecran de etanșare / de etanșeizare
 împotriva aburului / vaporilor
vapour bath baie de vapor
vapour bubble (fiz, chim) bulă de abur / de va-
 pori

vapour chamber**vara**

vapour chamber (termo) camera de vapori a separatorului
vapour compression (termo) presiune a aburului secundar
vapour concentration (fiz, termo) procent de vapori, umiditate absolută
vapour condensation (fiz, termo) condensare a vaporilor
vapour condensation cooled (fiz, termo) răcit cu vapori (de apă) condensați
vapour condenser (termo) condensator de abur (și secundar)
vapour cooling (termo) răcire a aburului
vapour corrosion inhibitor (termo, ind chim) inhibitor de coroziune (în fază de vapori)
vapour cure (constr) tratare cu abur a betonului; (ind chim) vulcanizare cu abur
vapour degreasing (TH, ind chim) degresare cu vapori de solvent
vapour deposition (TH, T) acoperire prin vaporizare (și în vid)
vapour eliminator (termo) separator de abur / de vapori
vapourer vaporizator, spray
vapour escape (termo) scăpare / pierdere de abur / de vapori
vapour expansion chamber (fiz, termo) cameră cu detentă / cu ceață / Wilson
vapour galvanizing (met) zincare / acoperire în vapori de zinc
vapour-gas mixture (ind, TH) amestec de gaze și vapori
vapour hold(-)up (termo) captare a aburului
vapour hood (TH) hotă de tiraj
vapour laden (meteo, ind) (d. atmosferă, mediu) încărcat cu vapori, umed
vapour line (alim, termo, ind chim, OM) conductă de abur / de vapori
vapour-liquid equilibrium (fiz, termo) echilibru vapori-lichid, echilibrul fazelor
vapour / gas lock (auto) puni de gaze formate în conducta de benzină, dop de vapori
vapour locking (auto) întrerupere a debitului de benzină din cauza pungilor de gaze
vapour outlet (termo) ieșire a aburului
vapour oxygen blast (met) insuflare cu abur și oxigen
vapour particle (termo) picătură de abur
vapour permeability (materiale, OM) permeabilitate la vapori / la abur
vapour phase (fiz, chim) fază de vapori
vapour-phase chlorination (ind chim) clorurare în fază de vapori

vapour-phase cracking (ind chim) cracare de vapori, cracare în fază gazoasă
vapour-phase hydrogenation (ind chim) hidrogenare în fază de vapori
vapour-phase inhibitor (ind chim) inhibitor în fază de vapori
vapour-phase nitration (ind chim, met) nitrare / nitrurare în fază de vapori
vapour phase process (fiz, termo) proces în fază de vapori
vapour pipe / line (alim, termo, ind chim) conductă de abur / de vapori
vapour pressure presiune de evaporare; (fiz) presiune / tensiune de vapori; (termo) presiunea aburului
vapour pressure curve (termo) curbă a presiunii aburului / vaporilor
vapour pressure thermometer (metr, termo) termometru cu vapori
vapour-pressure test determinarea tensiunii de vapori
vapour(-)proof, vapourtight (termo) etanș la abur / la vapori
vapour seal (fiz, TH, OM, termo) barieră antivapori, ecran de etanșeizare față de abur / de vapori
vapour space (ind, termo, T) spațiu / cameră de vapori
vapor state (fiz) stare de vapori
vapour tension (fiz) presiune / tensiune de vapori; (termo) presiune a aburului
vapour-tight etanș la abur
vapour trail (termo, av) urmă / dâră de condensare
vapour transfer / transmission (termo) difuzi(un)e a aburului, transfer / transmitere a(l) vaporilor (și) prin difuzie
vapour tube (termo, OM) țeavă / conductă de abur
vapour uptake (alim, met, termo) admisie / intrare a aburului / a vaporilor, priză de abur
vapoury aburit; încețoșat; vaporos; gazos
var (metr, el) acronim pentru volt-ampere-reactive – volt-ampere reactiv, unitate de măsură pentru puterea electrică reactivă livrată de un curent alternativ
vara (metr) unitate tradițională de măsură pentru lungime, în țări de limbă spaniolă sau portugheză: 1 vara (Texas, US) = 84,667 cm, 1 vara (California) = 83,82 cm, 1 vara (Mexic) = 83,802 cm, 1 vara (America de Sud) = 86,4 cm, 1 vara (Spania) = 83,587 cm; 1 vara (Portugalia) = 110 cm

var-hour meter

var-hour meter (el, metr) var-oră metru, contor pentru energie reactivă
variability, variableness (mat) variabilitate; caracter variabil
variable variabil, schimbător; inconstant; (mat) variabilă; (parametru) variabil; (inf) construcție care re prezintă într-un limbaj de programare valoarea unei date; nestatornic (d. o persoană)
variable address (inf) adresă variabilă
variable admission (auto, termo) admisie variabilă
variable compression (auto, termo) comprimare / compresie variabilă
variable condenser (el) condensator variabil
variable decreasing motion mișcare variabilă, decelerată / întârziată
variable-delivery pump pompă cu debit variabil
variable eccentric (mas-un, mas, OM) excentric reglabil
variable expansion (met) dilatare variabilă / neuniformă
variable feed-back (autom) reacție feed-back neproportională
variable feed case (mas-un) cutie de avansuri
variable force forță variabilă
variable increasing motion mișcare accelerată variabilă
variable inlet (auto, termo) admisie variabilă
variable load (mec) sarcină variabilă
variable moment of inertia (mec) moment de inerție variabil
variable motion mișcare variabilă / neconstantă
variable number număr de ordine
variable pitch blades aripi / pale cu pas variabil (ventilatoare, elici etc.)
variable-pitch propeller (nav) elice cu pas reglabil
variable quantity cantitate / mărime variabilă; (mat) variabilă
variable speed belt cone (OM) roată conică la un variator cu curele
variable speed controller / device (OM) variator de viteză / de turație
variable-speed motor motor cu turație variabilă
variable-stroke engine (termo) motor cu cursă variabilă / reglabilă
variable-voltage welding set (el, met) post de sudură cu tensiune variabilă
variably (*adv*) (în mod) variabil, schimbător
variance diversitate; (*amer*) permisiune de abatere de la regulă; excepție; permis; îngăduință; grade de libertate, numărul gradelor de libertate; (mat) dispersie
variant variantă; diferit, altfel; facultativ, la alegere

varnish for ingot moulds

variate (mat, TH) variabilă / mărime aleatoare
variate in standard measure (mat) variabilă normată
variate transformation (mat) transformarea variabilei aleatoare, schimbare de variabilă
variation (OM, mas-un) abatere (de la o dimensiune nominală), variație, schimbare, deviație, deviere; (nav) declinație magnetică
variational bazat pe variație, cu caracter de variație, care variază
variation in dimension (OM) variație în dimensiune
variation in temperature (termo, TH) variație de temperatură
variation of enthalpy (fiz, termo) variație a entalpiei
variation of field intensity (fiz) variație a intensității câmpului
variation of the speed (mec, auto) variație a vitezei, schimbare de viteză
variation of voltage (el) variație de tensiune
variations (mat) aranjamente
variation with modificare în funcție de
varied variat; divers, diferit; multiplu; variabil
variedness varietate, diversitate
variety soi; diversitate, multiplicitate; varietate, sort, variantă; tip, specie
variety reduction reducere a gamei de produse
variety meat (alim) organe de animale
variform multiform, divers, de formă diferită / variabilă
variometer (electr) bobină de inductanță mutuală reglabilă, inductor reglabil; (metr) variometru
variometer rotor (fiz) bobină mobilă a variometrului
various deosebit; diferit; distinct; variat; divers(ă), diverși, diverse; mulți, multe; numeroși, numeroase
varnish (ind chim) lac, smalt. email, emailare, lăcuire; a lăcui, a lustrui; (poligrafie) firmis; (*fig*) lustru, spoială; a împodobi, a înfrumuseța; (*fig*) a da un lustru / o spoială; a vernisa
varnish and paint shop (auto, mobilă etc.) atelier de vopsit și lăcuit
varnish coat (ind chim) lăcuire; (el) izolație de email
varnish coating acoperire cu lac, (acțiunea de) lăcuire
varnished (ind chim) vopsit, lăcuit (d. mobilă, table etc.)
varnished cable (el, ind chim) cablu emailat
varnish for ingot moulds (met) lac / vopsea pentru lingotiere

varnish for sheet-metal / plate

varnish for sheet-metal / plate (met, ind chim) lac / vopsea pentru table
varnishing (met) vopsire a lingotierei; lăcuire, vopsire
varnishing by dipping (TH, ind chim) vopsire / glazurare prin cufundare
varnishing by dusting (TH, met) vopsire / glazurare prin pudrare
varnishing by pouring (TH, ind chim) vopsire / glazurare prin turnare
varnish oil (ind chim) ulei pentru lacuri
varnish paint (ind chim) vopsea pe bază de ulei
varnish pot (OM, ind chim) recipient pentru lac / vopsea
varnish remover (ind chim) solvent / decapant pentru lacuri
varnish resin rășină pentru lacuri
varnish spreader dispozitiv de lăcuit
varve strat de depuneri succesive de mâl / noroi
varved depus în straturi succesive
vary a (se) schimba; a (se) modifica; a varia, a face să varieze; a diferi; a (se) diversifica; a se abate, a devia; a face să difere, a face să se deosebească; a prezenta într-o formă nouă (o piesă, o mașină etc.); a (se) schimba
varying (mat) variabil; care se schimbă, variat, care variază, divers, variabil; variație, variere, schimbare
varying capacity (hidr) debit variabil; (el, mas) capacitate variabilă
varying duty / load (el, mec) sarcină variabilă
varying speed (auto) alternări de viteze
varying-speed motor (el) motor cu turație variabilă
varying terms (ec) condiții variabile / diferite (de contractare, de vânzare, de proiectare etc.)
varying voltage control (el) reglare cu tensiune variabilă
vase vază, vas (pt. flori), vas ornamental
vaseline (ind chim) vaselină
vaseline oil (ind chim) ulei pentru vaselină, parafină lichidă
vase-shaped, vasiform vasiform, în formă de vază
vat (OM) benă, cupă, cadă, cuvă, cisternă, alambic, cazan, baie; (OM, agr) ciubăr, puțină, troacă; (nav) vas, barcă, șalandă, barcă, bac; (textile) a prepara o baie reducătoare
VAT (ec) abreviere pentru value-added tax – taxă pe valoarea adăugată; v. **value-added tax**
vatful (constr, ind chim) conținut al unei căzi / băi (de spălare, de vopsire etc.)
vat rate (ec) cotă de TVA

vector quantity

vault grotă, peșteră; salt, săritură (constr) boltă, arcadă, pivniță, subsol, galerie subterană; (met) boltă (de cuptor), a bolti, a sări peste; visterie, trezorerie, tezaur, casă de bani
V-beam (fiz) fascicul în V
V-belt; vee-belt (OM) curea trapezoidală
V-belt cord (OM) cord pentru curele trapezoidale
V-belt drive (OM) acționare / transmisie cu curele trapezoidale
V-belt pulley (OM) roată de curea trapezoidală
V-belt transmission (OM) transmisie cu curele trapezoidale
V-block suport în V
V-block vice (mas-un) menghină cu fălci de centrare (în V)
V-butt weld (OM) cusătură de sudură în V
V-cylinders (auto, termo) cilindri în V
VDC (metr) simbol uzual pentru volt direct current – volt în circuit de curent continuu; în sistem SI se admite scrierea „DC 12 V”, dar producătorii și utilizatorii scriu deseori „12 VDC”
V-drill (mas-un) burghiu lat
veal (alim) carne de vițel
veal broth (alim) supă concentrată / bulion de / din carne de vițel
vector (mat, fiz) vector, vectorial
vector bundle (mat, fiz) spațiu fibrat vectorial
vector space (mat, fiz) spațiu liniar, spațiu vectorial
vector calculus (mat) calcul vectorial
vector field (mat, fiz) câmp vectorial
vectorial (mat, fiz) vectorial; orientat
vectorial expression / relation (mat, fiz) expresie / relație vectorială
vectorial polymerization (ind chim) polimerizare orientată
vector equation (mat, fiz) ecuație vectorială, ecuație în care necunoscuta este un vector
vector generator (c) dispozitiv / soft care comandă deplasarea spotului pe ecran (generează segmente de dreaptă orientate); (mat, fiz) generator de vectori
vector group (el) grupă de conexiuni (a înfășurărilor unui transformator trifazat)
vector length (mat, fiz) lungime / modul a(l) unui vector
vector meson (fiz) mezon vector
vector potential (mat, fiz) potențial vectorial
vector product (mat, fiz) produs vectorial
vector quantity (mat, fiz) vector, mărime vectorială

vector radius

vector radius (mat, fiz) rază vectoare
vector space (mat, fiz) spațiu vectorial
vector sum (mat, fiz) sumă de vectori / vectorială
vector triple product (mat, fiz) dublu produs vectorial (a trei vectori)
vedette (nav) navă de pază
V-edge (metr, OM) riglă de verificare cu muchie triunghiulară
vedro (metr) vadră, unitate tradițională de măsură pentru volum, în Rusia: 1 vedro ~12,30 l, 1 vedro (Bulgaria) = 1 dekaliter = 10 l
vee (litera) V; în formă de V (d. elemente de mașini)
vee-belt (OM) curea trapezoidală
vee-belt wrapping machine (met) mașină de înfășurat, cu curele trapezoidale (la ieșire din laminorul de benzi la rece)
vee-engine (termo, auto) motor în V
vee slide (mas-un, OM) ghidaj în (formă de) V / prismatic
vee thread (OM) filet triunghiular
vee weld (OM) cusătură de sudură cu rost în V
vegetable (alim) vegetal; plantă, legumă
vegetable diet (alim) regim vegetarian / vegetal
vegetable fat (alim) grăsime vegetală
vegetable fiber (agr, textile) fibră vegetală
vegetable garden (agr, alim) grădină de legume / zarzavaturi
vegetable gum (ind chim) clei vegetal, rășină naturală
vegetable marrow (bot, alim) dovlecel
vegetable oil (alim) ulei vegetal, untdelemn
vegetable oil methyl ester (VME) (auto, chim) ester metilic din ulei vegetal
vegetables (bot, agr, alim) legume, verdeață, zarzavat
vegetable silk (textile) mătase vegetală
vegetal (bot) vegetal; plantă, vegetală
vehicle (auto, transp) vehicul, mijloc de transport / de circulație; (chim) agent purtător, liant; mod, mijloc, modalitate
vehicle break-in process (auto) rodaj al auto-vehiculului / motorului
vehicle hoist (auto) elevator hidraulic pentru mașini
vehicle operation (auto) rulare a vehiculului
vehicle spring (auto, OM) arc (de suspensii) pentru mașini / vehicule
vehicle weight (auto) masa (auto)vehicolului (în kg etc.)
vehicular care transportă, (*adj*) transportor
vehicular transport (auto, transp) transport auto / cu un autovehicul

velocity of roll periphery

vehicular radar (auto, metr) radiolocator de trafic rutier
V-eight engine (termo) motor cu opt cilindri, (montați) în V
veil (textile) văl, voal; a voala, a estompa (o imagine); a ascunde
veiled acoperit cu voal; ascuns; deghizat
veiling ascundere; deghizare, camuflare
veilless fără voal; fățiș, deschis; descoperit, gol
vein (geol) filon, vână; (anat) venă, vână; (bot, zool) nervură (aunei frunze etc.); (*fig*) dispoziție, toană, ton; (TH) a face nervuri, a stria, a ramifica, a canela; a marmora
vein fissure (met) fisură (mai mult lungă), fantă
veining structure (met) substructură, figură / structură rezultată după coroziune
vein rock (geol) rocă filoniană
veiny, veined (ind chim) fibros, cu fibre; (OM) cu nervuri, cu striuri
vellum (ind chim) hârtie pergament; de pergament, ca pergamentul
vellum paper hârtie pergament
velocimeter (metr) tahimetru, vitezometru
velocity (mec) viteză, iuțeală
velocity at the surface (mec, T, hidr) viteză superficială
velocity diagram (mec) diagramă de viteze
velocity distribution (hidr, fiz, T) distribuție a vitezelor
velocity gradient (hidr) gradient al vitezei
velocity head / pressure (hidr) înălțime cinetică, presiune dinamică
velocity of deformation (met) viteză de deformare
velocity of discharge (mec, hidr) viteză de scurgere / de descărcare
velocity of exit (met, hidr, TH) viteză de / la ieșire
velocity of filtration (alim, ind chim) viteză de filtrare
velocity of flapping (mec) viteză de șoc / de lovire
velocity of flow (hidr, T) viteză de (s)curgere
velocity of impact (mec) viteză în momentul ciocnirii / impactului, viteză de impact
velocity of light (fiz) viteza luminii
velocity of outflow (hidr, termo, T) viteză de scurgere / de ieșire / de evacuare / de descărcare
velocity of propagation (fiz, hidr) viteză de propagare
velocity of roll periphery (met, plast) viteză periferică a cilindrului (de laminare)

velocity of rotation**ventipane**

velocity of rotation (mec, OM) viteză de rotație, viteză unghiulară
velocity of scanning (metr, inf, c) viteză de scannare / de exploare / de baleiere
velocity of sliding (OM, mec, T) viteză de alunecare
velocity of sound (fiz, av) viteză a sunetului
velocity of transformation (met) viteză de transformare
velocity of wave (fiz) viteză de propagare a unei unde
velocity pressure (mec, hidr, T) presiune dinamică
velocity range (mas, auto, OM) gamă a vitezelor, interval de / pentru viteză
velocity space (fiz) spațiu al vitezelor
velocity stage / step (auto, OM, mas-un) treaptă de viteză
velocity triangle (mec) triunghi al vitezelor
velours (textile) păsă, fetru
velvet (textile) catifea, velur; de catifea, cu aspect de catifea, catifelat
vend (ec) a vinde, a scoate la vânzare
vendee (jur, ec) cumpărător
vender, vendor (ec) vânzător
vendibility (ec) vandabilitate, caracter vandabil
vendible (ec) vandabil
vending machine (mas, ec) automat pentru vânzarea dulciurilor
vendue (*amer*) (ec) licitație publică
veneer (mobilă) furnir; a furnirui
veneering (mobilă) furniruire
veneering wood (silv, mobilă) lemn de placaj / de furnir
vent ieșire, scăpare; (OM) colector de evacuare, răsuflătoare, duză, ventil (de aer), supapă, orificiu de ventilare, canal / clapă de aerisire; auto, termo) eșapament; a aerisi, a ventila, a da drumul la, a lăsa să izbucnească; (constr, termo) coș (de tiraj), horn, burlan de coș; (termo) clapă de fum; (auto) duză de răcire
ventage (OM) răsuflătoare, clapă de aerisire
vent cock (OM, hidr) robinet de aerisire
vent control (auto) control / comandă pentru ventil(e)
vent control lever (auto, OM) buton / pârghie de reglare a fantei de evacuare a aerului
vent( )hole (met) răsuflătoare, gură / orificiu de ventilație; (OM) supapă (de aer, de gaz)
ventiduct (OM, ind) conductă de ventilație
ventil (OM, termo) clapă de reglare a aerului, ventil (și la pneuri)
ventilate a ventila; a aera; a climatiza; a aerisi

ventilated totally-enclosed motor (el) motor ventilat, complet închis
ventilating duct (OM, ind) canal / conductă de ventilație; (termo) fantă de ventilație / pentru aer de răcire
ventilating fan (OM, termo) ventilator
ventilating grate (constr) grătar de ventilație
ventilating pipe (OM, ind) conductă de ventilație / de aspirație, tub de aerisire
ventilating shaft (constr, met) puț de aerisire
ventilation system (ind, termo) sistem de ventilație
ventilating tube (OM, termo) conductă de ventilație / de aerisire
ventilating valve (OM, hidr) ventuză, supapă de ventilație
ventilation (ind, TH) aeraj, ventilație, aerisire, climatizare, condiționare a aerului, ventilație; (*fig*) discuție publică; **self--** autoventilație
ventilation by extraction (ind, termo) ventilație prin aspirație
ventilation ejector (OM) ejector pentru aer
ventilation loss(es) (el) pierderi prin frecare cu aerul / prin ventilație
ventilation pipe (OM, termo, hidr) conductă de ventilație / de aerisire
ventilation plant (TH) instalație de aeraj / de ventilație / de aerisire / de climatizare
ventilation rate (ind, constr) viteză / grad de schimbare / de reînnoire / de improspătare a aerului
ventilation shaft (ind) cămin de aeraj / de ventilație
ventilation system (auto) sistem de ventilare / ventilație
ventilator (termo, OM) ventilator; (met) exhaustor
ventilator blade (auto, OM) pală de ventilator
ventilator pulley (auto) roata de ventilator, roată care acționează ventilatorul
ventilatory referitor la / de ventilație
venting (ind) ventilare; (met) răsuflătoare (în forme)
venting property / quality to air (materiale, OM) permeabilitate la aer
venting quality transparență (în fotografie)
venting screw (OM) șurub de aerisire / de dezaerare / de evacuare a aerului
venting screw (OM) șurub / dop filetat de aerisire / de evacuare a aerului
venting system (ind) sistem de aerisire / de ventilare
ventipane (auto, OM) clapă de aerisire

ventless

ventless (OM) fără supapă, fără ventil
vent peg (OM, alim) cep, vrană
vent pipe conductă de aerisire / de ventilație / de respirație; (met) armătură centrală de miez
vent plug (auto, OM) dop de închidere (la acumulator); (OM) dop de aerisire
ventral (OM) ventral, axial, ventral; (anat) abdominal
ventral fins (pl) (iht) aripioare ventrale
ventral rupture (med) hernie abdominală
vent rod (in moulding) (met, OM) ac / tijă de aerisire la forme (în turnătorie)
venture risc, hazard, aventură; (ec) acțiune (comercială), speculație, afacere riscantă; (*amer*) (ec) societate pe acțiuni, companie; a risca, a se aventura, a îndrăzni
venturi, Venturi (OM) difuzor de aer
Venturi meter (metr, hidr) debitmetru Venturi / cu tub Venturi, venturimetru, fluometru Venturi
Venturi tube (metr, OM, hidr) tub Venturi; (met) pâlnie de aeraj
vent valve (OM, hidr) ventil / robinet de aerisire, supapă / ventil de respirație / de aerisire / de răsuflare
veracious adevărat; veridic; demn de încredere
veracity adevăr; veridicitate; sinceritate
verdancy (mediu) verdeață, vegetație verde; verde crud, culoare verde (proaspătă); (*fig*) simplitate, naivitate
verdant verde, proaspăt; nevinovat
verdigris (chim) cocleală, patină pe suprafața cuprului
verditer (chim) carbonat bazic de cupru
verifiable verificabil, ușor de verificat, care poate fi verificat / confirmat / coroborat
verifier (metr) verificator, aparat etalon de verificare, aparat de luat probe
verge chenar; (OM) vergea, tijă, bordură (și de drum), margine, limită; a (se) mărgini, a se îndoi; (metr) denumire veche, britanică și franceză, pentru yard (*virga* – băț în limba latină); v. **yard**
verglas (meteo) polei
veridical veridic, cu aparență de adevăr
verification verificare, control; dovadă
verificatory (cu caracter) de verificare / control
verifier (autom) verificator; (metr) aparat etalon / de verificare; aparat de luat probe; (TH) controlor
verifier operator (TH) operator al verificatorului
verify a verifica; a controla; a examina; a cerceta; a inspecta; a confirma, a dovedi

vertex distance at large end

verifying care verifică / controlează / examinează; care inspectează; care confirmă
verisimilar verosimil; veridic; probabil
verisimilitude caracter verosimil; veridicitate; probabilitate
veritable veritabil, adevărat
veritableness caracter veritabil
veritably (*adv*) într-adervăr, cu adevărat
verity adevăr, realitate; veridicitate; afirmație adevărată; sinceritate, onestitate, cinste
vermian vermiform, vermicular; ca viermi
vermicelli (alim) fidea
vermicular, vermiform (alim, agr) viermănos, cu viermi, ros de viermi
vermiculate vermiform; (alim, agr) viermănos, mâncat de viermi
vermilion culoare roșu aprins, purpuriu; a împurpura
verminate (alim, agr) a face viermi, a fi infestat de paraziți
vermination (agr, med) dezvoltare a viermilor / paraziților, infestare cu paraziți
vermouth (alim) vermut
vernier (metr, OM) vernier
vernier adjustment (metr) reglaj / reglare micrometric(ă) / cu șurub micrometric
vernier cal(l)iper(s) (metr, OM) șubler cu vernier
versatileness, versatility caracter multilateral, multilateralitate; suplețe; elasticitate, adaptabilitate, caracter adaptabil, mobilitate; versatilitate; inconstanță
versed cosine (mat) funcția $\cos(x) = 1 - \sin x$
versed sine (mat) funcția $\sin(x) = 1 - \cos x$
vershok, verchok, (pl) vershki (metr) unitate tradițională de măsură pentru lungime, în Rusia: 1 vershok = 4,445 cm
version versiune; variantă; ciornă; **rude** ~ versiune brută / preliminară, traducere inițială
versionist traducător
version number (inf, c) număr asociat unui fișier în scopul identificării acestuia
verso spate; verso
verso page pagină cu soț / de stânga / verso
verst, versta, vehrsta, (pl) vehrsty (metr) verstă, unitate tradițională de măsură pentru lungime, în Rusia: 1 verst = 1066,8 m
vertex punct culminant; vârf; culme; (fiz) nod al unei unde
vertex angle (geom) unghi opus / la vârf
vertex distance at large end (mas-un, OM) distanță de la vârf până la baza mare a conului primitiv

vertex distance at small end

vertex distance at small end (mas-un, OM) distanță de la vârf până la baza mică a conului primitiv

vertex feed (mas-un) alimentare axială

vertical linie verticală, verticală; vertical

vertical angles (mat) unghiuri opuse la vârf (*rar*)

vernier cal(l)iper(s) with internal and external measuring faces (metr, OM) șubler de interior și exterior

vernier control (metr) reglaj de precizie / cu vernier

vernier coupling (OM, mas-un) cuplaj care asigură îmbinarea arborilor în orice poziție relativă

vernier depth gauge (metr) șubler de adâncime

vernier division diviziune de vernier (la șubler)

vernier gear-tooth (cal(l)iper) (metr) șubler cu vernier pentru măsurarea corzii peste dinți la roți dințate

vernier slide gauge (metr, OM) șubler cu vernier

versible (OM) care se învârteste, învârtitor, de învârtit; mlădios, flexibil, suplu

versatile multilateral; universal; (OM) (ușor) adaptabil; versatil; elastic; mobil; inconstant; adaptabil, elastic, mobil (spiritual); nestatornic

versatile multi-logic logică multiplă flexibilă

versatilely (*adv*) (în mod) elastic, adaptabil, inconstant, schimbător; multilateral; cu (multă) mobilitate, care trece / trecând ușor de la una la alta, care se adaptează / adaptându-se ușor; schimbător, inconstant

vertical axis (geom, OM) axă verticală

vertical axis freedom (mec) libertate a axei verticale

vertical band dryer (alim, ind chim) uscător cu bandă verticală

vertical beam (OM, constr) montan

vertical bearing (OM, T) lagăr vertical, pivot

vertical boring and turning mill (mas-un) strung carusel / vertical

vertical boring mill (mas-un) mașină de găurit verticală

vertical brace (constr) antretoază verticală

vertical casting (met) turnare în poziție verticală

vertical chamber oven (met) cuptor vertical cu cameră

vertical clearance înălțime de gabarit, gabaritul podului la nivelul maxim de navigație

vertical component (mec, OM) componentă verticală

vertical continuous casting machine (met) mașină / agregat de turnat continuu, vertical

vertical deflection deviație pe verticală

vertical return

vertical distance between ship bottom and channel bed (nav) adâncimea apei navigabile

vertical down welding sudare de sus în jos

vertical drilling machine (mas-un) mașină de găurit verticală

vertical eddy vârtej / turbion cu axă verticală

vertical edgeing rolls (met) cilindri verticali de refulare

vertical elevation altitudine; înălțime (față de nivelul mării)

vertical filling clasare / umplere pe verticală

vertical fillet weld sudură verticală de colț

vertical-flue (TH) canal vertical de fum

vertical-flue (by-product coke) oven (met) cuptor cu cameră orizontală (și canal vertical de încălzire)

vertical-flued regenerative oven (met) cuptor de cocsificare cu recuperarea produselor auxiliare

vertical format (c) punere în pagină verticală

vertical heating furnace (met) cuptor adânc pentru tratament termic

vertical ingot heating furnace (met) cuptor adânc de lingouri

vertical integration (ec) integrare verticală (a producției cu sursele de aprovizionare și cu piețele de desfacere)

vertical joint îmbinare / legătură verticală

vertical journal (OM) fus vertical, crapodină

vertical kiln (alim, ind chim) cuptor vertical

vertical lathe (mas-un) strung vertical / carusel

vertical lift bridge (constr) pod ridicător; (nav) pod de ranfluare

vertical line (linie) verticală; perpendiculară (*rar*); perspectivă perpendiculară

vertical magnet (met) magnet de ridicare

vertical milling machine (mas-un) mașină de frezat verticală

vertical plane (geom, OM) plan vertical (și la desen tehnic)

vertical planer (mas-un) raboteză verticală, mor-teză

vertical plano-milling machine (mas-un) mașină de frezat longitudinală, cu mai multe axe principale (verticale)

vertical position poziție verticală; verticalitate

vertical post pilon; montan vertical

vertical power rod (mas-un, OM) ax al avansului vertical

vertical projection proiecție verticală, elevație (și în desen tehnic)

vertical pump (OM, hidr) pompă verticală

vertical return (termo, OM) coloană (verticală) de retur (la încălzire centrală)

vertical roll unit

vertical roll unit (met) cajă cu cilindri verticali
vertical screen (agr, alim, constr, ind chim) sortator / sită vertical(ă)
vertical scrubber (mas) scruber vertical
vertical section (OM) secțiune în plan vertical; secțiune verticală (și în desen tehnic)
vertical shaft (OM) arbore vertical
vertical shaper (mas-un) morteză
vertical side plate (constr, OM) grindă de ghidare, verticală
vertical steam engine (termo) mașină cu aburi, verticală
vertical stripes (textile) dungi verticale
vertical tensile method (metr, TH) metodă prin / cu tracțiune / întindere verticală
vertical tube heat exchanger (termo, OM) schimbător de căldură cu tuburi verticale
vertical turret lathe (mas-un) strung vertical, cu masă rotitoare, strung revolver tip carusel
vertical-type alkaline cleaning (TH) curățare cu alcalii în cameră verticală
vertical up welding (met, TH) sudare urcătoare / de jos în sus
vertical weld (OM) cusătură de sudură, verticală
vertical welding (met, TH) sudare verticală
verticillate, verticillated (OM, fiz) dispus inelar
verticity (hidr) învârtire / rotire în jurul axei proprii, capacitate de a fi în mișcare de rotație
vertiginous amețitor; amețit; inconstant; vertiginos; rotativ, de rotație
very (*adv*) adevărat; veritabil; real; chiar, foarte; tocmai, aidoma; prea; precis, exact
very high frequency (VHF) (fiz) frecvență foarte înaltă (30...300 kHz)
very low-carbon steel (met) oțel cu conținut foarte redus de carbon
very low frequency (VLF) (fiz) frecvență foarte joasă (10...30 kHz)
very open-grained pig iron (met) fontă cu structură macrogranulară
very soft picture (c, TV) imagine fără contrast
vessel (OM) bazin, rezervor, vas, chiuvetă, recipient; (nav) vas, navă, ambarcațiune, vapor; (met) convertizor, recipient
vessel slag (met) zgură de convertizor
vessel ton (metr) unitate de măsură pentru volumul încărcăturii unei nave, care presupune că 100 de picioare cubice din volumul navei sunt echivalente cu 1 tonă, tonă litrică
vest (ec) a investi, a plasa, a face investiții; a împuternici; a aparține (cuiva); a reveni (cuiva)
vestiary (constr, ind, edu) vestiar

vibrating conveyer

vestibule (constr) vestibul, anticameră, antreu, hol, portic, prag
vestibule training (edu, TH) pregătire de scurtă durată în atelier; metodă de instruire în afara locului de muncă asupra unor echipamente perfecționate
vet veterinar, agent veterinar; a examina, a trata, a verifica; (*fig*) a cerceta, a cenzura
veto, (*pl*) **veto**es (pol) veto; (*amer*) veto (prin tergiversare); opoziție, împotrivire; interdicție, interzicere
vetting routine (c, inf) subprogram de validare
vetting run (c) rulare de validare / de verificare
vex a supăra, a irita, a contraria; a jigni, a vexa, a ofensa, a neliniști, a alarma; a contesta, a tăgădui; a dezbate, a discuta
vexation supărare, iritare, contrariere; ofensă, jignire, vexație; neplăcere, dezagrement; persecuție, persecutare, șicană; (jur) daună
vexatious supărător, enervant, iritant, contrariant; ofensator, jignitor, vexant, plictisitor
vexed supărat, iritat, enervat; ofensat, jignit; (nav) agitat (d. mare), cu valuri mari
vexed question chestiune / problemă controversată / disputată; controversă, chestiune litigioasă
V-four engine (termo) motor cu 4 cilindri în V
V gear (OM) angrenaj (cu dinți) în V; angrenaj de fricțiune cu canale (în V / trapezoidale)
V groove (OM) canal în formă de V / trapezoidal, a tăia un canal în V, a executa un rost în V (la suduri)
V-guide (OM) ghidaj trapezoidal / în V / prismatic
viability viabilitate
viaduct (constr) viaduct
vial (OM, chim) flacon; (OM, med) fiolă, sticlă pentru medicamente
vibrant (mec, OM) vibrant, care vibrează, în vibrație, vibrator; oscilant, în oscilație; (fiz) cu rezonanță (despre sunet)
vibrate (fiz) a vibra, a oscila, a face să vibreze / să oscileze; a trepida, a se legăna, a se agita, a se mișca
vibrated concrete (constr) beton vibrat
vibratility (OM, mas) capacitate / posibilitate de a vibra
vibrating, vibratory (OM) vibrator, care vibrează, oscilator, oscilant; vibrant
vibrating ball mill (alim ind chim) moară vibratoare cu bile
vibrating conveyer (OM, transp) transportor vibrator

vibrating diagram

vibrating diagram (OM, fiz) membrană vibratoare
vibrating grizzly (OM) grătar oscilant cu bare
vibrating plate / compactor (OM) placă vibratoare (la un compactor, compresor etc.)
vibrating roller (OM, termo) compresor vibrator
vibrating screen / sieve (OM) sită vibratoare, ciur vibrator
vibrating shoe (OM) sabot vibrator
vibrating slab (OM) placă vibratoare
vibrating table (OM) masă vibratoare
vibrating tamper (constr, OM) bătător / mai vibrator
vibration (mec) trepidație; vibrație; vibrare; oscilație
vibrational (*adj*) vibrator, vibrativ, referitor la vibrații
vibrational characteristics (mec) caracteristici ale vibrațiilor / oscilațiilor
vibration absorber (OM) amortizor de vibrații
vibration absorption (OM) absorbție a vibrației / trepidației
vibration amplitude (mec) amplitudine a vibrației
vibration conveyer (OM) transportor cu vibrații
vibration damper (OM, autom) atenuator / amortizor de vibrații
vibration damping (OM, autom) amortizare / atenuare de vibrații
vibration damping layer (OM) strat amortizor (pt. vibrații, trepidații)
vibration detector (metr, fiz) detector de vibrații
vibration direction (fiz) direcție (de propagare) a oscilației / vibrației
vibration frequency (fiz) frecvență a vibrației / oscilației
vibration frequency meter (metr, fiz) osciloscop, vibrometru
vibration isolator (OM, constr, autom) izolator de vibrații / trepidații
vibration-measuring apparatus, vibration meter (metr, fiz) aparat pentru măsurarea vibrațiilor, vibrometru
vibration( )meter (metr, fiz) vibrometru
vibration mill (alim, ind chim) moară vibratoare
vibration node (fiz) nod de vibrații, punct nodal
vibration pick-up (metr, fiz) traductor cu element piezoelectric (pt. captarea vibrațiilor)
vibration proof (OM, mas) protejat la vibrații, rezistent la vibrații
vibration screen / sifter (OM) sită vibratoare

vicariously

vibration sensitivity (OM, autom, electr) sensibilitate la vibrații, eroare la vibrații
vibration slab (OM) placă vibratoare
vibration strength (mec) rezistență la vibrații
vibration stress (OM, mas) solicitare vibratorie
vibration table (OM) masă vibrantă / vibratoare
vibration test (metr, OM, mas) încercare / test la vibrații
vibration transducer (metr, fiz) traductor de vibrații, vibrometru
vibration transducer plane (metr, fiz) planul traductorului de vibrații
vibrator (*s, adj*) vibrator, oscilator
vibrator blade (OM) paletă / muchie / lamă vibratoare
vibrator needle (OM) ac vibrator
vibrator reed (OM) lamă vibratoare / vibrantă
vibrator screen (agr, alim, ind chim) sortator vibrator, sită vibratoare
vibrator with plate (OM) vibrator cu placă
vibratory (*adj*) vibrator; vibrant
vibratory compaction (constr, met) compactare / îndesare prin vibrare / vibrații
vibratory feeder (OM) dispozitiv de alimentare cu vibrator
vibratory movement (mec) mișcare vibratorie
vibratory separation (TH, agr, alim, ind chim) sortare / separare prin vibrare
vibratory shock load (OM, mas) sarcină cu șocuri (repetabilă)
vibratory soil compactor (OM, constr) mai compactor pentru teren
vibratory spring (OM) arc oscilant
vibratory stress (mec, OM) tensiune oscilantă / cauzată de vibrații / oscilații
vibratory test (metr, OM, mas) test / încercare la vibrații
vibratory testing machine (metr, mas) mașină de testat la vibrații
vibrometer (metr, fiz) vibrometru
vibroplate (OM) placă vibratoare
vibroscope (fiz, metr) vibroscop
vibro-record (metr) înregistrare a vibrațiilor / oscilațiilor
vicarious delegat; făcut ca locțiitor; făcut în locul altuia; făcut pentru altul; indirect; interimar; mandatar; prin delegat / mandatar; provizoriu
vicarious liabilities (adm, ec) obligații ale altuia (preluate de cineva)
vicariously (*adv*) prin delegat / delegație; prin procură; prin mandatar; prin substituție, prin înlocuire; în locul altcuiva; indirect

vice

vice (mas-un, OM) dispozitiv (foarte general), menghină; defect, imperfecțiune, lipsă; viciu, corupție; (*fig*) a forța, a constrânge, a sili; a înșuruba

vice bench (OM) banc cu menghină

vice body (OM) corp al menghinei

vice-chairman (ec, adm, univ) vicepreședinte (al unei companii, unei organizații, al unei conferințe etc.)

vice clamps / jaws (mas-un, OM) fălci de menghină / la un dispozitiv de prindere

vice-dean (univ) prodecan

vice-minister (pol, adm) ministru adjunct, loc-țitor de ministru

vicerary (mat) legat de cifra 20; care se petrece o dată la 20 de ani, care durează două decenii

vice on swivel base (OM) menghină turnantă / pivotantă

vice-presidency (ec, adm) (funcție de) vicepreședinte

vice-president (ec, adm) vice-președinte

vice-principal (edu) director adjunct (de școală)

vicinity vecinătate; apropiere; proximitate

vicious vicios, stricat, cu vicii, corupt; (OM) defectuos, incorect, deficient; greșit, prost (și d. un proiect); (d. aer) viciat, stricat, nesănătos, impur

vicious circle cerc vicios

vicious spiral (ec) spirală / cursă de salarii și prețuri, spirală a inflanției

Vickers hardness (materiale, metr) duritate Vickers

Vickers hardness number (HV, VHN), Vickers pyramid number (VPN) (metr, materiale) valoare a durității Vickers, ca raport între forța aplicată de un indenter piramidal și suprafața urmei de indentare; soft-ul dedicat al durimetrului Vickers face acest calcul, dar există și tabele de conversie între media diagonalelor urmei și suprafața amprente

Vickers hardness test (metr, materiale) test pentru determinarea durității Vickers a unui material

Vickers unit (metr, materiale) unitate Vickers pentru duritate, unitate de măsură a durității superficiale a unui material; sunt acceptate N/mm², kgf/mm²

victim victimă

victual a se aproviziona (pt. hrana echipajului și a pasagerilor unei nave); a aproviziona cu mâncare; a (se) hrăni

victualler (alim, ec) furnizor de alimente; (nav, mil) cantinier, vas de aprovizionare

victualling aprovizionare cu alimente

viewpoint

victualling bill (alim, transp) certificat vamal pentru transportul proviziilor / alimentelor

victualling ship (nav) vas de aprovizionare

victualling yard (nav) doc pentru provizii

victuals (alim) alimente; provizii, hrană, mâncare

vide infra (*în limba latină*) vezi mai jos

video (electr) (aparat) video / care vizualizează (ceva); (fiz) frecvență video; (*amer*) televiziune

video disk (c, electr) disc de stocat informație care poate fi vizualizată

video frequency (fiz) frecvență video

videophone (electr) telefon cu imagine, videofon

video signal (electr) semnal video, videosemnal

video tape (electr) bandă / înregistrare video

video supra vezi mai sus (*în limba latină*)

vidimus (jur) legalizare (*în limba latină*); schiță; rezumat; sumar; extras (dintr-un registru)

viertel (metr) unitate tradițională de măsură pentru volum în țări europene: 1 danish viertel (Danemarca) $\approx 7,74$ l, 1 viertel (Elveția) = 15 l; (metr) unitate de măsură pentru volum, pentru vin, în Austria: 1 viertel = 1/4 l = 250 ml

view (anat, OM) vedere; vizionare; proiecție; privire; observare, considerare, examinare, cercetare, scrutare; perspectivă, priveliște; imagine, poză, fotografie; plan, secțiune; atenție, memorie; punct de vedere, opinie, concepție, mod / fel de a vedea lucrurile; considerație; scop, țel, obiectiv; a privi, a vedea; a cerceta; (edu, TH) a examina, a studia; a inspecta, a vizita (un recipient); a considera, a socoti; a percepe, a discerne, a zări; **at first** ~ la prima vedere; **at one** ~ dintr-o privire; **on a closer** ~ la o examinare mai atentă; **point of** ~ punct de vedere; **have in** ~ a avea în vedere; **in** ~ **of** având în vedere (că); **bird's-eye** ~ privire panoramică; **view smb. with a friendly eye** a privi pe cineva cu ochi buni; **view a question in the right light** a examina o problemă dintr-un punct de vedere just

viewable care merită văzut; vizibil

viewer spectator; supraveghetor; inspector; observator; (TV) telespectator; cercetător, examinator

view finder (OM) dispozitiv de vizare, vizor

viewing privire, observare

viewing angle (anat, OM, metr) unghi vizual / de observație

viewing slit / slot (OM) antă de vizare / de observare

viewing system (metr, opt) sistem optic de control

viewing window (OM) fereastră de observare / de vizitare

viewpoint punct de vedere; considerație, opinie; atitudine; părere

viewport

viewport (OM) vizor
view room (ind) loc, serviciu de control tehnic
vigesimal (mat) referitor la numărul 20; referitor la perioada de două decenii; din 20 în 20
vigilance vigilență; atenție, grijă; circumspecție, precauție; pază
vigneron (agr) podgorean, viticultor
vigorous viguros, puternic; robust; energic; curajos, hotărât
vigorous oxidation (chim) oxidare energetică / rapidă
vigour vigoare, putere, forță; vitalitate, energie, robustețe; eficacitate; efect, influență
VI improver (T, ind chim) (aditiv) care îmbunătățește indicele de vâscozitate (simbolizat în *limba română* cu IV)
village sat, comună; (*amer*) orășel, târg, localitate
villager țăran, satean
vimineous format din fire subțiri (d. textile, compozite, site etc.)
vinaceous (alim) privitor la vin, de vin; de culoarea vinului; roșu ca vinul
vinaigrette (alim) sos de salată, undelemn și oțet; (OM, alim) sticlă pentru oțet
vincible lesne de învins, care poate fi învins; rezolvabil, care poate fi rezolvat / remediat, remediat
vinculum (*pl*) **vincula** (mat) linie de legătură; acoladă; legătură
vindicability caracter justificabil / scuizabil, justificabilitate
vindicable justificabil, motivabil, care poate fi justificat / apărat
vindicate a justifica, a motiva; a pretinde, a reclama; a revendica; a reabilita; a dezvinovăți; a apăra
indication justificare, motivare; dezvinovățire, reabilitare; revendicare, reclamare
vindicative justificator, care motivează / justifică / susține; cu caracter de apărare
vindicator apărător, susținător; protector
vine (bot, agr) viță de vie, lujer / cîrcel de vie
vine arbour (agr) boltă de viță-de-vie
vine-borer (agr, zool) insectă / parazit care distruge via
vine bud (agr, bot) mugur de viță-de-vie
vine culture, vine growing (agr) viticultură
vine estate (agr) podgorie, vie
vine frotter, vine grub (agr, zool) păduche de viță-de-vie
vinegar (alim) oțet (de vin), a acri, a (se) oțeti (și d. vin)
vinegar essence (alim) esență de oțet
vinegarish (alim) acru (ca oțetul)

violet-coloured

vinegar of lead (chim) apă / acetat de plumb
vinegar of wood (ind chim) oțet din lemn / de surcele
vinegar plant (chim) ciupercă de oțet
vinegar works (chim, alim) fabrică / instalație de producere a oțetului
vinegary (alim, chim) ca oțetul, de oțet, acetic, acru, oțet
vine knife (agr, OM) cosor de vie
vine leaf (agr, bot) frunză / foaie de viță-de-vie
vine plot, vineyard (agr) vie, podgorie
vine prop (agr, OM) arac de vie
vinery (alim) fabrică de vinuri; (agr, constr) seră cu viță-de-vie
vine shoot (agr, bot) butaș / lăstar de viță-de-vie
vine stock (agr) butaș / butuc de viță-de-vie
vinewed putregăios, putrezit, mușegăit
viniculturist (agr) podgorean, viticultor
vinificator (alim) instalație pentru fabricarea vinului, vinificator
vinometer (alim, metr) alcoolmetru, aparat pentru măsurarea alcoolului din vin
vinous (alim) de vin, ca vinul
vinous fermentation (alim) fermentație alcoolică / a vinului
vinous flavour (alim) miros de vin, buchet al vinului
vinous spirit (alim) spirt de vin
vintager (agr) culegător de struguri, vier
vintner (agr) podgorean, negustor / comerciant de vinuri
vintry (alim, constr) cramă, pivniță de vinuri
vinyl (agr) referitor la viță-de-vie, ca viță; (alim) de vin, referitor la vin, vinicol, vinifer, bogat în vinuri
vinyl (chim) vinil, vinilin; (*fig*) discuri de muzică, plastic
vinyl carbazole (chim) vinilcarbazol
vinyl chloride (chim) clorură de vinil
vinyl sulphide (chim) tioeter vinilic, sulfură vinilică
vinyl plastics (ind chim) vinilplaste, materiale plastice vinilice
vinyl resin (chim) rășină vinilică
violaceous (de culoare) violaceu, vioriu, violet
violent violent, intens, puternic, tare (d. un fenomen, un proces etc.); sălbatic; aspru; brutal; furios, vehement; irascibil; (d. culori) țipător, viu, aprins
violent proof (metr, OM) probă forțată (la solicitare maximă)
violescent bătând în violet
violet-coloured (colorat în) violet, vioriu

violle

violle (metr, fiz) unitate veche de măsură pentru intensitate luminoasă: 1 violle = 20,17 candelă (intensitatea luminoasă a 1 cm² de platină strălucind la temperatura de topire de 1769°C)

viosterol, calciferol (alim, chim) vitamina D

virgate (metr) unitate veche britanică de măsură pentru arie (de teren): 1 virgate ~12 ha, v. **yardland, yard of land**

virgin metal (met) metal nativ / primar

virgin pressure (mec, OM, hidr) presiune inițială

viridian (chim) oxid de crom albastru-verzui; culoare albastră-verzuie / verde-albăstruie

virtual virtual, efectiv, real, de fapt; posibil

virtual load (OM, el, T) sarcină virtuală

virtual value (mat) valoare medie pătratică, valoare eficace / eficientă

virtue calitate; merit, valoare; iscusință, capacitate; forță, eficacitate, putere, acțiune; proprietate, însușire

virulence virulență; (chim) agresivitate; (chim, med, mediu) toxicitate, caracter toxic / dăunător / periculos; sarcasm

virulent virulent; (chim) agresiv; (chim, med, mediu) malign, toxic; periculos, primejdios; sarcastic

virus (c) virus; (med) virus

visa (pol, adm) viză; a viza (un pașaport)

vis-à-vis (*adv*) vizavi, față în față; față de, cu privire la; omolog, partener egal; v. **face to face, with regard to, in relation to**

visbreaker (ind chim) instalație / agent de reducere a vâscozității

visbreaking (chim, T) (acțiunea de) reducere a vâscozității

viscera (alim) măruntaie

viscid vâscos, cleios (d. fluide)

viscosity (fiz) vâscozitate (*rar*)

viscoelastic damping (mec) amortizare viscoelastică

viscoelastic flow (mec, hidr, TH, T) curgere viscoelastică

viscoelasticity (mec) viscoelasticitate

viscometer, viscosimeter (metr, T) viscozimetru

viscoplastic behaviour (mec, plast) comportare viscoplastică

viscose (textile) vâscoză

viscosity, viscousness (fiz, T) vâscozitate; frecare internă (în fluide); forță de coeziune

viscosity breaker (ind chim, alim) instalație / agent de reducere a vâscozității

viscous fluid

viscosity conversion chart (metr, T) diagramă pentru convertirea vâscozității dintr-o unitate în alta

viscosity curve (T) curbă de vâscozitate

viscosity factor (T) factor de vâscozitate

viscosity friction (T) frecare internă (de obicei într-un fluid)

viscosity grade (VG) (metr, T, ind chim, auto) grad de vâscozitate, comercial acceptat pentru clasificarea lubrifianților; gradul de vâscozitate se notează VG xx, în care xx este vâscozitatea cinematică medie, în centistoke

viscosity-gravity chart (T, metr, fiz) monogramă viscozitate-densitate

viscosity increase (T) creștere a vâscozității

viscosity index (T) indice de vâscozitate (notat cu VI, dar este des utilizat cu simbolizarea din limba engleză IV)

viscosity index alignment chart (T, ind chim) monogramă pentru determinarea indicelui de vâscozitate

viscosity index blending value (alim, ind chim) indice de vâscozitate al amestecului

viscosity index chart (T, metr) monogramă pentru determinarea indicelui de vâscozitate

viscosity index improver (T, ind chim) aditiv pentru îmbunătățirea indicelui de vâscozitate

viscosity meter (metr, T) viscozimetru

viscosity number (T, metr) indice de vâscozitate

viscosity-temperature chart (T, metr) diagramă vâscozitate-temperatură

viscosity-temperature coefficient (T, fiz) coeficient de vâscozitate-temperatură

viscosity-temperature rating (T) gradient (pe diagrama) vâscozitate-temperatură

viscosity test (T, metr) test pentru determinarea vâscozității

viscosity breaking (hidr, T) reducere a vâscozității

viscosity characteristic (of the fluid) (hidr, T) caracteristică de vâscozitate (a unui fluid) (de obicei funcția dependenței vâscozității de temperatură, dar nu numai)

viscous vâscos, lipicios, cleios (d. fluide)

viscous damper (OM, hidr) amortizor hidrolic / cu fluid vâscos

viscous damping (OM, hidr) amortizare vâscoasă

viscous fermentation (ind chim, alim) fermentație vâscoasă

viscous flow (T, fiz, plast) curgere vâscoasă (laminară)

viscous fluid (fiz, T) fluid vâscos

viscous friction

viscous friction (T) frecare vâscoasă
viscous liquid (T) lichid vâscos
viscous loss (T) pierderi prin frecare internă (în fluid, în lubrifiant, în pastă etc.)
viscousness vâscozitate (*rar*)
viscous resistance (T, hidr, fiz, plast, TH) rezistență a mediului / fluidului vâscos
viscous slag (met, termo) zgură vâscoasă
visibility, visibleness vizibilitate
visible vizibil; evident, vădit; neîndoielnic, aparent
visible reading (metr) citire directă
visible signal (metr, mas, cf, opt) semnal optic
visible spectrum (fiz, opt) spectru vizibil
visible warning device (mas, cf, opt) avertizor optic
visibly (*adv*) (în mod) vizibil / clar, (în mod) evident / vădit
vision priveliște, spectacol; imagine; viziune, imagine fictivă; ficțiune; perspicacitate, pătrundere (psihologică); a-și imagina, a visa; (metr) acuitate vizuală, exprimată de obicei prin fracția / raportul Snellen; v. **Snellen fraction**
visit vizită; (ec, adm, mil) inspecție, cercetare, descindere; a vizita; a cerceta, a inspecta
visitable (metr, OM) care poate fi cercetat / inspectat / vizitat (d. un recipient, etc.)
visitation (nav) control vamal, percheziționare (a unui vas)
visitatorial de vizită, de inspecție
visiting card carte de vizită
visiting professor (univ) profesor invitat, lector străin (aproximativ)
visor (OM) vizor; vizieră de protecție
visorless fără vizor / vizieră, neapărat / neprotejat de vizor / vizieră (d. un operator, un sudor etc.)
visual vizual, de vedere, optic, vizibil; elocvent, ilustrativ, demonstrativ
visual aids (edu) material didactic (auxiliar)
visual alarm (ind, transp) semnal optic de alarmă
visual angle (anat, opt, metr) unghi vizual / de vedere
visual appearance of grease (T, opt) aparență vizuală a unsoării
visual distance (anat, opt, metr) distanță vizuală
visual examination (anat, opt, metr) examinare / cercetare vizuală
visual field (anat, opt, metr) câmp vizual
visualisation vizualizare
visual inspection (opt, metr) control vizual
visuality vizualitate, caracter vizual, caracter vădit / evident / vizibil

vitreous silica

visualization vizualizare; imagine vizuală / clară / precisă; preconizare
visualize a vizualiza; a-și reprezenta în mod clar; a avea reprezentarea / imaginea; a preconiza; a-și face o imagine / idee clară despre
visually (*adv*) (în mod) vizual, vizibil
visual observation observare, privire
visual ray (anat, opt) rază vizuală
visual signal (ind, transp) semnal optic
visual warning device (ind, transp) dispozitiv pentru avertizare optică
vita glass (fiz) sticlă de cuarț (care permite trecerea razelor ultraviolete)
vital (biol) vital, referitor la viață; (ec, adm) arzător, presant, urgent; de importanță vitală, esențial; (ind, chim etc.) primejdios, periculos, fatal, mortal
vitality vitalitate; viabilitate, caracter viabil / durabil
vitality (*adv*) (în mod) vital
vital part (anat, OM) parte vitală / esențială
vitamin (alim, chim) vitamină
vitellin(e) (chim) vitelin
vitellus (alim) gălbenuș de ou
vitiated (mediu) viciat, stricat, poluat
vitiated air (mediu) aer viciat / stricat / poluat
viciation viciere (a unui rezultat); (jur) invalidare, viciere, anulare; corupere; (mediu) stricare, poluare, viciere (d. aer etc.)
viticulture (agr) viticultură
viticulturist (agr) viticultor, podgorean
vitiosity caracter vicios; stricăciune
vitreous sticlos, vitros (d. materiale amorfe)
vitreous body / humour (anat) corp sticlos / vitros
vitreous coating (TH, OM) acoperire cu sticlă / cu ceramice
vitreous copper (minrl) calcozină
vitreous degeneration (med, anat) degenerescență vitroasă
vitreous electricity (fiz) electricitate (statică) pozitivă / sticloasă
vitreous enamel (ind chim) acoperire (a suprafeței metalice) cu sticlă de alcali-boro-silicați / cu porțelan
vitreous enamel (ind chim) acoperire (a suprafeței metalice) cu sticlă de alcali-boro-silicați / cu porțelan, smălțuire, emailare
vitreous fracture (materiale, OM) spărtură / fractură / ruptură sticloasă / vitroasă
vitreous humour (anat) umoare sticloasă / vitroasă
vitreous silica (ind chim) sticlă (amorfă) de oxid de siliciu

vitreous silver

vitreous silver (chim, minrl) argintit, sulfură de argint
vitreous slag (met) zgură sticloasă
vitreous state stare sticloasă / vitroasă (d. materiale plastice, ceramice în special)
vitreous texture (materiale) structură sticloasă / vitroasă
vitreousness, vitrescence vitrozitate, caracter sticlos / vitros
vitrescent care se poate transforma în sticlă / în formă sticloasă
vitriification fabricare a sticlei
vitriifiable vitrificabil, care se poate transforma în fază sticloasă / în sticlă
vitriification, vitriification vitrificare, emailare, smălțuire, glazurare; (met) obținere a zgurii sticloase
vitriified (OM) vitrificat, glazurat
vitriified bond (ind chim) liant ceramic (pe bază de caolin și feldspat)
vitriified ceramics (ind chim) ceramice vitrificate
vitriified process (ind chim, TH) proces tehnologic pentru obținerea discurilor de rectificat cu liant ceramic
vitriified / vitrite wheel (mas-un) disc de rectificat cu liant ceramic
vitriiform (materiale) vitriiform, vitros, sticlos, ca sticla
vitriify (ind chim, TH) a vitrifica; a sinteriza; a transforma în sticlă
vitriifying vitrificare, vitrifiere (d. ceramice, materiale plastice)
vitriifying point (ceramice, plast) punct / temperatură de vitrificare
vitriify resistor (el) rezistență / rezistor vitrificat(ă)
vitriol (chim) vitriol, acid sulfuric, sulfat
vitriolate (chim) a vitriola, a trata cu acid sulfuric
vitriolation (ind chim, TH) vitriolare, tratare cu acid sulfuric
vitriolic (chim) vitriolic, de vitriol, de / cu acid sulfuric
vitriolic acid (chim) acid sulfuric
vitrite wheel (mas-un) disc de rectificat cu liant ceramic
vivid viu, vioi; strălucitor, intens, viu (d. culori)
vizar, vizor (OM) vizor
V-mixer (met) melanjor în V
V-notch (metr, OM) creștătură în V
vocabulary vocabular, glosar; (inf) listă a codurilor de instrucțiuni (inclusiv cuvinte rezervate)
vocation vocație; ocupație, meserie, profesie; carieră; înclinație, aptitudine, talent, aplicație

void volume

vocational profesional, de meserie, vocațional
vodka (alim) vodcă
vogue vogă, modă
voguish la modă, după ultima modă; elegant
voice voce; opinie, părere, glas; (pol) vot, a proclama; a alege, a vota pentru; cuvânt; a rosti, a articula (cuvinte), a pronunța; a exprima, a enunța; a anunța
void (spațiu) gol / fără aer, vid, nul; fără efect; lacună, lipsă, loc liber; neocupat; pustiu, nelocuit; (fiz) loc vacant, liber; (met) retasură, cavitare; (c) defect de imprimare; (ec) a rezilia, a anula (un contract); (hidr, transp) a goli, a deșerta; a face gol; (jur) nul și neavenit, lovit de nulitate, a lipsi de efect; fără valoare, ineficace, van; (*fig*) a evacua, a elimina
voidable care poate fi golit; (jur) anulabil, care poate fi lovit de nulitate; evacuabil
voidage volumul porilor, porozitate; (hidr, geol) epuizare, golire
voidance golire, deșertare; (jur) anulare, desființare; expulzare, eliminare, scoatere, îndepărtare; (*fig*) subterfugiu, pretext, chichiță
void column (ind chim) coloană fără umplutură
void contract (ec) contract reziliat
voided of (fiz, hidr) golit, vidat; lipsit de; (agr, constr) lăsat gol / liber / în paragină
voider (alim) coș de debarasat masa
void factor (materiale, OM) coeficient de porozitate
void fraction (mec, metr) fracție a golului (profilometrie) / a porilor (într-un volum)
void hole (met) gol, retasură, por mare
void index (materiale) indice de porozitate
voidless concrete (constr) beton fără goluri / fără pori
void ratio (materiale) (coeficient de) porozitate (și procentual)
void seal (OM, TH) etanșare a golurilor / cavităților
void set (mat) mulțime vidă
voids index (materiale) indice de porozitate
void spacing (materiale) distribuție a porilor / a golurilor
voids porosity ratio (materiale) coeficient de porozitate / de goluri (și procentual)
void(s) space / volume (materiale, metr) volum al golurilor (și în topografia 3D a suprafeței) / al porilor
void volume (materiale) spațiu poros, volum al porilor; (metr, T) volum de gol (în topografia 3D a suprafeței)

void water

void water (geol, chim) apă interstițială / asociată / legată
voile (textile) (pânză de) voal
volatile (fiz, chim) volatil, schimbător; (*fig*) nestatornic, schimbător, ușuratic
volatile alkali (chim) amoniac, sare volatilă
volatile content (materiale) conținut de materii volatile
volatile disposition capriciu, dispoziție trecătoare, moft(uri)
volatile matter (fiz) substanță volatilă
volatile memory / storage (c) memorie nepermanentă / volatilă / pierdută la deconectare
volatile oil (chim) ulei eteric
volatile salt (chim) carbonat de amoniu
volatile wit minte iute / minte vioaie, spirit, umor
volatility, volatileness (fiz, chim) volatilitate, caracter volatil / eteric; (fiz) proprietate de a se evapora ușor; (c) volatilitate / pierdere a memoriei la deconectare; (*fig*) caracter schimbător / ușuratic; inconstanță, nestatornicie; (c) pierdere a conținutului memoriei la dispariția tensiunii de alimentare, volatilitate a memoriei
volatility test (metr, fiz) test pentru determinarea volatilității; (metr, chim) determinare a compoziției fracționare
volatilizable (chim, fiz) volatilizabil
volatilization (fiz) volatilizare
volatilization loss(es) (TH, ind chim) pierderi (tehnologice, la depozitare) prin volatilizare / evaporare
volatilize (chim, fiz) a (se) volatiliza, a (se) vaporiza, a se evapora
volatilizing roasting (met, TH) prăjire cu sublimare
volcanic vulcanic, eruptiv; (*fig*) vulcanic, aprins, furtunos, impetuos, înfierbântat, năvalnic
volcanic ash (geol) cenușă vulcanică
volcanic bomb (geol) nucleu vulcanic, bombă vulcanică
volcanic gases (geol, chim) gaze vulcanice
volcanic glass (minrl) obsidian, piatră vulcanică
volcanic lava (geol) lavă
volcanic neck (geol) coș vulcanic
volcanic rock (geol) rocă eruptivă / vulcanică
volcanic tuff / tuffa (geol) tuf vulcanic
volcanic explosivity index (VEI) (metr, geol) indice de explozivitate / activitate vulcanică, indice pentru evaluarea severității unei erupții vulcanice, cu valori între 0 și 8; un indice x corespunde unui volum expulzat de lavă de cel puțin 10^{3+x} m^3

voltage regulator

volcanic glass obsidiană, piatră vulcanică
volition (putere de) voință, act de voință, hotărâre
volitive volitiv
volt (V) (metr, el, fiz) volt, unitate de măsură în sistem SI, pentru potențial electric / tensiune electrică
voltage (el, fiz) tensiune, voltaj, tensiune electromotoare, diferență de tensiune / de potențial (exprimată în volți)
volt ampere (V·A) (metr, el, fiz) volt-ampere, unitate de sarcină / încărcare electrică pentru circuite de curent alternativ
voltage adapter switch comutator adaptor de tensiune
voltage adjustment switch comutator adaptor de tensiune
voltage amplification (el, electr) amplificare a tensiunii
voltage anti-node / loop antinod (al undei) de tensiune
voltage breakdown (el) străpungere cauzată de tensiune
voltage breakdown test (metr, el) test pentru determinarea tensiunii de străpungere a izolației
voltage connection (el) montaj în tensiune
voltage control (el, autom) reglarea tensiunii
voltage-controlled capacitor (electr) condensator a cărui capacitate este reglată prin tensiune
voltage dependent (el) (rezistență) dependentă de tensiune
voltage drop (el) cădere de tensiune
voltage equalizer (el, autom) stabilizator de tensiune, circuit de corecție al tensiunii
voltage feed (radio, fiz) excitare a antenei într-un ventru al tensiunii
voltage regulator (VR) (electr) baretor, regulator de tensiune
voltage tapping switch (el, autom) comutator-adaptor de tensiune
voltage level (el) nivel / valoare a(l) tensiunii
voltage of the circuit (el, mas) tensiune de regim / de lucru
voltage on outside lines (el) tensiune de linie, tensiune între faze
voltage-operated (autom, el) acționat de tensiune (un releu, un întrerupător etc.)
voltage ratio (el) raport de transformare (al unui transformator)
voltage-ratio box (el, metr) divizor multiplu de tensiune (și pt. aparate de măsură)
voltage regulator (el, autom) regulator de tensiune

voltage relay

voltage relay (el, autom) releu de tensiune
voltage stabiliser / standardizer (el, autom) stabilizator de tensiune
voltage standard (chim) element (electrochimic) normal; (el) etalon de tensiune
voltage step up (el) transformator ridicător de tensiune
voltage surge (el) (sursă de) tensiune de șoc, supratensiune
voltage tap(ping) (el) priză de tensiune
voltage to neutral (el) tensiune față de nul / de neutru / pe fază
voltage to earth / to ground (el) tensiune față de pământ
voltage transformer (el) transformator (de tensiune)
voltage-variable (electr) diodă semiconductoare a cărei capacitate depinde de tensiune
voltage withstand test (el, metr) test / încercare pentru determinarea rigidității dielectrice, probă / test de străpungere
voltaic (el) voltaic, galvanic, conducător
voltaic arc (el) arc electric / voltaic
voltaic battery / pile (el) element galvanic / voltaic, pilă electrică
voltaic current (el) curent galvanic
voltaic wire (el) fir (de curent) conducător
voltmeter (el, metr) voltmetru, aparat pentru măsurarea cantității de electricitate
voltammeter (el, metr) voltapermetru (cu conexiuni separate pentru măsurarea tensiunii și intensității curentului)
volt-ampere (el, metr) volt-amper, unitate de măsură utilizată pentru măsurarea puterii în circuite de curent alternativ
volt-ampere-hour meter (el) contor de energie electrică (aparentă) (pt. circuite cu curent alternativ)
volt-ampere meter (el, metr) volt-ampermetru
volt-ampere reactive (el, metr) var, volt-amper (reactiv) (unitate de măsură a puterii reactive)
voltaplast (el) aparat galvanic
volt efficiency (el, mas) randament de tensiune
voltmeter (el, metr) voltmetru
voltmeter multiplier (el, metr) voltmetru cu rezistențe adiționale în serie
volt-ohmmeter (el, metr) volt-ohmmetru
volt-ohm-milliammeter (el) aparat de măsură pentru tensiune, rezistență și intensitate a curentului electric, dar pentru intervale diferite, analizor de circuite, multimetru
volt root mean square (el) volt efectiv; (fiz) amplitudine, nivel (a unui semnal de audiofrec-

volume of air

vență); capacitate, conținut, spațiu; (c) porțiune definită a unui disc magnetic, suport de informații montat pe un periferic; (poligrafie) tom
volt efectiv volume (mat, TH) volum; (poligrafie) volum; (fiz, telecomunicații) volum (al intensității unui sunet de audiofrecvență)
volume volum, conținut, cantitate, masă (*rare*), spațiu, capacitate, dimensiuni, mărime; (fiz) intersitate (la radiații); volum / tom (de carte); (inf) suport de informație, montat pe un periferic, porțiune definită a unui disc magnetic; a strânge, a îngrămădi, a se umfla, a crește, a spori în volum
volume batcher (ind, OM) dozator volumic
volume batching (ind, TH) dozare volumică
volume change (materiale, OM) variație a volumului
volume charge (fiz) sarcină electrică distribuită spațial / într-un volum
volume concentration (materiale) concentrație în volum
volume constancy (materiale, fiz) constanță a volumului
volume control (el, metr) potențiommetru, volumetru
volumed strâns la un loc / într-un volum; voluminos, enorm, întins
volume-defined chamber (ind, fiz) cameră cu volum variabil
volume density (materiale, metr) densitate de / în volum
volume change (materiale, OM) variație a volumului
volume discount (ec) bonificație la volum / la cantitate (achiziționată / vândută)
volume elasticity (fiz, mec) elasticitate volumică / de volum
volume energy (fiz) energie volumică
volume expansion (materiale, OM, termo) dilatare / creștere volumică; (c) expandare dinamică
volume filling (fiz) umplere până la un anumit volum
volume factor (materiale, fiz, OM) factor de volum
volume fraction (materiale) fracțiune (exprimată) în volum
volume governor (alim, ind chim, OM) dozator
volume integral (mat) integrală de volum, integrală triplă
volume indicator (fiz, metr) indicator de volum, decibelmetru, sonometru
volumenometer (metr, hidr, OM) debitmetru
volume of air (fiz, ind, TH) volum de aer

volume of blast

volume of blast (met) debit de vânt (la cuptoare, la furnal)

volume of pores (materiale) volum al porilor

volume of revolution (mat) corp de rotație

volume of sound (fiz) sonoritate, audiție, intensitatea sunetului, volum sonor

volume of voids (materiale) volum al porilor

volume percent (materiale) procent volumic

volume pipette (metr, OM) pipetă gradată

volume regulator (OM, hidr, autom) regulator de debit, volumul (maxim) care poate fi controlat de regulatorul de debit / de drosel

volume relation (materiale) raport volumic

volume shape coefficient (materiale, OM) coeficient (volumic) de formă

volume shrinkage (materiale) contracție volumică

volume stability (materiale, OM) stabilitate volumică, constantă de volum

volumeter (metr, fiz) decibelmetru, volu(m)metru, debitmetru

volumetric(al) volumic, volumetric

volumetric unit (vu) (metr) unitate de măsură pentru volum: 1 volumetric unit = $5,663 \text{ m}^3$, utilizată în US în industria lemnului pentru rumeguș și alte produse secundare sau deșeuri lemnoase

volumetric weight (metr, transp) masă volumică, o măsură a mărimii pachetelor / bagajelor în transportul aerian, pentru taxarea acestora; masa unui pachet / bagaj, în kg, este $l \cdot w \cdot h / 6000$, l , w , and h fiind dimensiunile pachetului / bagajului, în cm; calculul presupune o densitate de numai $1/6 \text{ g/cm}^3$, masa volumică se utilizează doar pentru pachete / bagaje ușoare / voluminoase

volumetrically (*adv*) (din punct de vedere) volumetric

volumetric analysis (metr, fiz) analiză volumetrică

volumetric average boiling point (termo, fiz) temperatură medie volumetrică de fierbere

volumetric calibration (metr, fiz) etalonare volumetrică

volumetric capacity (OM, hidr) capacitate volumică, volum

volumetric contraction (materiale) contracție volumică

volumetric correction factor (chim) factor de corecție a soluției titrate

volumetric deformation (materiale) deformare volumică (în tot volumul)

volumetric efficiency (OM, hidr) coeficient volumic, factor de volum, grad de umplere, eficiență volumică

vortex motion

volumetric expansion expansiune / dilatare volumică

volumetric flask (chim, OM) balon cotate / gradat

volumetric flow rate (hidr) debit volumic (d. lichide și gaze)

volumetric molar concentration (chim) concentrație volumică molară

volumetric solution (chim) soluție titrată

volume unit (vu) (metr, inf) unitate de măsură în telecomunicații pentru a descrie volumul de semnale radio sau TV, care poartă informații complexe (muzică etc.), volumul unui semnal, în unități de volum, este egal cu numărul de decibeli cu care depășește un semnal / nivel de referință (1 mW de putere într-un circuit cu o impedanță de 600 ohm)

volume weight (fiz, materiale) greutate / masă specifică

voluminous (OM) voluminos, mare, de mari dimensiuni, gros; (format) din mai multe volume; abundenț, îmbelșugat

voluminously (*adv*) în mare cantitate, din belșug, abundent

voluminousness caracter voluminos / amplu, volum mare; amploare, întindere; grămadă, masă

voluntary waste (ec, TH) distrugere / pierdere / risipă intenționată

volute (mat, OM) con, spirală (și la pompe centrifugale), melc, volută; (OM, termo) cameră spiralată; (zool) melc, cochilie; (arhit) (ornament) în spirală, volută

volute chamber (termo, OM) melc, cameră spiralată (la turbine)

volute pump (OM; hidr) pompă elicoidală

volute spiral spring (OM) arc elicoidal conic

volution (mat) spirală; (anat) circumvoluți(un)e

vortex, (*pl*) **vortices** (hidr, nav) turbion, vârtej; la cicloane, punctul în care se formează vârtejul interior (în care curenții au viteze diferite cu $\sim 180^\circ$)

vortex disturbance (fiz, hidr) distorsionare a vârtejului

vortex field (mat, fiz) câmp de vârtejuri / turbionar / rotațional

vortex flow (hidr) curgere turbionară

vortex generation (fiz, hidr) generare / formare a vârtejului (la cicloane), turbionare

vortex field (fiz) câmp de vârtejuri / turbionar / rotațional

vortex flow (fiz, hidr) curgere turbionară / cu vârtejuri

vortex line (hidr) linie de vârtej

vortex motion (hidr) mișcare turbionară

vortex nucleus

vortex nucleus (hidr) nucleu de vârtej
vortex pump (OM, hidr) pompă turbionară
vortex region (hidr) regiune / zonă cu vârtejuri, domeniu cu vârtejuri
vortex resistance (hidr, nav) rezistență turbionară
vortex sheet (hidr) strat cu vârtejuri
vortex surface (hidr, nav) suprafață de vârtejuri
vortex tube (hidr) tub de vârtejuri
vortex wheel turbină
vortical vortivular, referitor la vârtej, volbură
vortices (hidr) minivârtejuri într-o curgere a unui fluid (datorate variației locale a presiunii)
vorticity (hidr, fiz) turbion; turbionare
vorticity field (hidr, fiz) câmp turbionar
vorticular (fiz, hidr) în vârtejuri, rotațional
vote (pol) vot, sufragiu, scrutin; votare; drept de vot
vote for (pol, ec, adm) a vota, a da votul pentru
votometer (metr, mas, inf) mașină automată pentru numărarea voturilor
vortrap (ind, mediu) epurator turbionar
vouch mărturie; depozitie; încredințare, asigurare; a afirma; a garanta; a dovedi; a confirma; a întări (o afirmație), a susține, a gira
voucher (ec, adm, jur) act justificativ, anexă, document, girant, garant, act de garanție, chitanță, bon; certificat, adeverință, dovadă; (jur) martor, mărturie
vouch for a garanta pentru, a răspunde pentru / de
vouchsafe a da, a acorda, a nevoi să acorde; a garanta
vouchsafement asentiment, încuviințare, consimțire
vox, (pl) voces voce, opinie
voyage călătorie (și pe apă), croazieră; a străbate, a călători, a face o călătorie (pe mare)
VPH (Vickers pyramid hardness) (metr, materiale) simbol acceptat pentru duritate Vickers, determinată cu indentor piramidal
V-rope (OM) curea trapezoidală
V-rope pulley (OM) roată de / pentru curele trapezoidale
vs. (versus) (prep) în raport cu, în funcție de, în contra, împotriva
V shape (OM) (cu) formă în V
V-shaped, V-type (cu formă) în V, în formă de V, conic, în formă de pâlnie
V-shaped belt (OM) curea trapezoidală
V-slot (OM) canelură în V
v.s.m. (variable speed motor) (mas, el, electr) motor cu viteză / turație variabilă

vulcanizing oven

V-stand (constr, OM) montant cu degajare în V
V-threaded (OM) cu filet ascuțit / triunghiular
V-toothed gear (OM) angrenaj / transmisie cu roți dințate în V
V-type engine (auto, termo) motor cu cilindri (montați) în V
vuggy (materiale) poros; (anat) cavernos
vulcanizate (ind chim) vulcanizat
vulcanization (ind chim) vulcanizare
vulcanization on mandrel (ind chim) vulcanizare pe dorn
vulcanization accelerator (ind chim) accelerator de vulcanizare
vulcanization bath (OM, ind chim) cadă de vulcanizare
vulcanization by high frequency heating (ind chim) vulcanizare cu curenți de înaltă frecvență
vulcanization on drum (ind chim) vulcanizare pe tambur
vulcanization on mandrel (ind chim, TH) vulcanizare pe dorn
vulcanization optimum (ind chim, TH) optim de vulcanizare
vulcanization rate (ind chim) viteză de vulcanizare
vulcanization solution (ind chim) soluție de vulcanizare
vulcanization workshop (ind chim) atelier de vulcanizare
vulcanize (ind chim) a vulcaniza
vulcanized (ind chim) vulcanizat
vulcanized asbestos (ind chim) azbest vulcanizat
vulcanized caoutchouc (ind chim) cauciuc vulcanizat
vulcanized fibre (ind chim) fibră vulcanizată
vulcanized joint (ind chim, OM) înădăire vulcanizată (la covorul unei benzi de cauciuc)
vulcanized rubber (ind chim) cauciuc vulcanizat
vulcanized-rubber cable (ind chim, el) conductor izolat în cauciuc vulcanizat
vulcanized-rubber scrap (ind chim) deșeuri de cauciuc vulcanizat
vulcanizer (ind chim, OM) aparat / dispozitiv de vulcanizat
vulcanizing boiler / heater / pan (ind chim, termo) autoclavă pentru vulcanizare
vulcanizing mould (ind chim, OM) matriță de vulcanizat
vulcanizing oven (ind chim, termo) cuptor de vulcanizare

vulcanizing press

vulcanizing press (ind chim, termo, mas-un) presă de vulcanizat
vulgar ordinar; obișnuit; comun; the ~ oamenii de jos, oamenii de rând, plebea
vulgar errors greșeli omenești / obișnuite
vulgar establishment (nav) stabiliment mediu al portului pentru marea înaltă de sizigii, interval mediu al mării înalte la sizigii
vulgar fraction (mat) fracție ordinară
VU meter (metr, fiz) volummetru, decibelmetru
v.v. (vice-versa) viceversa

vying with

v/v (metr, fiz, chim, farmacologie) abreviere pentru „by volume” – (concentrație) în volum; exemplu: 2% v/v descrie un volum de substanță de 2% din volumul total al soluției sau amestecului
V-welding (met, TH) sudare în V
V-welding with binder (met, TH) sudare (cu rost) în V
V-wheel drive (OM, T) transmisie cu roți de fricțiune, cu canale în V
vying with în concurență cu, rivalizând cu; rivalitate, luptă, concurență

W

W (metr, fiz, termo) simbol pentru watt – unitate de măsură pentru putere, în sistem SI

wabblers (met) treflă (la valțuri, la cilindri de laminare etc.)

wad (OM) tampon, dop de câlți; (textile) sul (de stofă); teanc, pachet ghemotoc; (med, textile) vată; a tampona, a astupa cu un tampon, a face sul, a face cocoloș; a vătui

wadded umplut cu vată, vătuit

wadding (textile, med) vată; (textile) lână, păr, puf; tampon; umplere, căptușire (cu vată etc.); care umple / căptușește cu vată / puf

wadding of glass (ind chim) vată de sticlă

wadge teanc, pachet, sul

wad punch (mas) producea cu mâner

wafer (OM) placă subțire, plăcuță, disc subțire, element (subțire) de filtru, microplăcuță, cap-sulă, casetă, gofră; (alim) vafă, vafelă, cașetă, capsulă; timbru imprimat; (electr) tabletă (la semiconductoare)

wafer core (OM) miez în formă de placă

wafer loudspeaker (radio) difuzor plat

wafer socket (electr) soclu / suport plat (de tub electronic)

wafer switch (electr, el) comutator cu ploturi

wafer-type temperature detector (OM, termo, metr) termometru sandwich (metale și izola-toare în foi subțiri)

wafery (alim) crocant, fărâmicios, brutărie pentru vafe

waffle (alim) vafă

waft flag (nav) pavilion de avarie

wag a mișca încoace și încolo / în sus și în jos

wage (ec) salariu, plată (săptămânală sau zilnică), parte din profit care revine muncitorilor / angajaților

wage costs (ec) cheltuieli cu salarii

wage cut (ec) reducere a salariilor

wage earner (ec) salariat, angajat, muncitor

wage floor (ec) nivel de bază al salariului

wage(s) freeze (ec) înghețare a salariilor

wage(s) fund (ec) fond de salarii

wage rate (ec) tarif de salarizare

wages funds (ec) fonduri de salarizare

wage scale (ec) schemă / plan de salarizare

wage worker (ec) salariat, angajat

wagle (OM, mec) legănare, clătinare, bălăbănire, mișcare, agitare; a se clătina, a se legăna, a se bălăbăni, a tremura, a mișca, a agita

waggly (OM, mec) care se clatină / se leagănă, instabil, nesigur

waggon (OM, transp) car, cărucior, vagonet; (auto) (auto)camion, autovehicule industriale, remorcă basculantă; (cf) vagon, boghiu, vagon de marfă, vagon-platformă; (transp) furgon, a transporta (cu unul din mijloacele de mai sus)

waggonage (transp, cf) transport, vagonaj

waggon belt unboarder (cf, mas) descărcător cu bandă pentru vagoane

waggon body (cf, OM) corp / cutie de vagon

waggon bogie (cf, OM) boghiu de vagon

waggon coupler (c, OM) cuplă de vagoane

waggon fitted with brake pipes (cf) vagon cu conductă de trecere pentru frâne

waggon hoist (cf, transp, mas) ascensor / ridicător de vagoane / autovehicule

waggon moving device (cf, OM) rangă cu articulație pentru deplasat vagoane

waggon park (cf) parc de vagoane

waggon pinch bar (cf, OM) rangă / pârghie cu articulație pentru deplasat vagoane

waggon shunting (cf) triere a vagoanelor

waggon tripler (cf, met) culbutor de vagoane

waggon washing station (cf) stație de spălat vagoane

waggon way (cf) cale de transport

waggon works (cf, ind) uzină de vagoane

waggon yard (cf) parc de vagoane

wah (metr) unitate tradițională de măsură pentru lungime, în Tailanda: 1 wah = 2 m

wainscot (constr) lambriu, panel, a lambrisa, a placa cu panel

wainscot(t)ing (constr, silv) placare cu lemn, lambriu, lambrizare

waist mijloc, parte de mijloc, centru; (mas-un, OM) îngustare, gâtuire, centură; (textile) mijloc, talie (a rochiei etc.), corsaj; (nav) punte superioară centru; (ind pielăriei) glene

waistcoat (textile) vestă

waist line (auto) linie centrală / mijlocie, linie de așteptare (pe autostradă)

wait așteptare, expectativă; pândă; capcană; pazitor, paznic; a aștepta, a fi / sta în așteptare; a fi de serviciu; (ec) a servi (ca vânzător), a fi vânzător; (alim) a amâna, a întârzia cu (masa), a servi la (masă); (edu) a asista la, a lua parte la, a participa la (o ceremonie); a aștepta (rândul, prilejul, ordinul); a fi gata / pregătit; **at** ~ în așteptare; ~ **at** / **on table** a fi ospătar, a

wait and see

servi la masă; ~ **in the wings** a fi gata să ia locul cuiva, (și *fig*) a-și aștepta rândul în culise, a aștepta să-i vină rândul, a aștepta un moment favorabil; ~ **smb.'s convenience** a fi / sta la dispoziția cuiva, a aștepta până când cineva găsește ca e convenabil / potrivit / de cuviință să facă ceva; ~ **it out** a aștepta până trece ceva; **lie in ~ for smb.** (mil) a aștepta pe cineva în ambuscadă; ~ **one's turn** a aștepta să-i vină rândul, a-și aștepta rândul
wait and see a sta în expectativă, a aștepta să vezi (cum se desfășoară lucrurile)
wait-and-see policy (pol, ec) politică de expectativă / rezervată
wait at a servi la
waiter chelner, ospătar; persoană care așteaptă, solicitant; tavă
wait for a aștepta ceva
waiting (TH, adm) așteptare, expectativă, serviciu, care așteaptă; de serviciu; (mat, inf); așteptare (în statistica matematică); (inf) stare de așteptare; ~ **upon** servire a cuiva
waiting line / queue (Th, inf, c, autom) linie / șir de așteptare, coadă
waiting list (ec) listă de solicitanți / de cumpărători, listă de așteptare
waiting room (constr, adm) sală de așteptare
waiting time (TH, ind, ec, inf) timp de așteptare
wait on (d. succes etc.) a însoți (pe cineva); a fi la ordinele cuiva; (edu) a fi la dispoziția (cuiva); a urma după; a avea grijă de
wait on / upon a sta la dispoziție
wait state (c, inf) fază în timpul executării unui program în care microprocesorul așteaptă ca memoria să răspundă la cererile lui
waive (jur) a renunța la; a abandona; a amâna
waiver (jur) (declarație de) renunțare, excepție, derogare (de la lege)
wake (nav) siaj de elice, jet de curent al elicei; fâgaș, urmă; a se trezi, a se dezmorți, a nu dormi, a deveni activ, a se pune în mișcare, a face să se miște; (*fig*) a stârni, a agita
wake interference flow (T) curgere cu siaje interferate din cauza rugozității / ondulației suprafeței
wake light (nav) lumină din pupa
waken a veghea, a fi treaz; a stârni, a isca, a aprinde (focul); a întezi
waken to a trezi la acțiune
waking trezire, deșteptare; treaz, deștept, nedormit, atent, vigilent; (*fig*) real, adevărat
wale urmă, semn; (nav) centură / brâu de acostare; manșetă (textile)

wall from

Wales (geogr) Țara Galilor (în UK); (metr, geogr) unitate de măsură pentru suprafață, egală cu ~20 760 km²
walk plimbare, pas, ieșire, drum, alee, rond, tur; (constr) coridor, culoar; a merge (pe jos), a se plimba, a străbate, a parcurge; (ec) ritm lent (al producției); carieră, profesie; domeniu, sferă (de preocupări), preocupare, competență
walk down (TH, ind) pierderi cumulative
walkie-talkie (radio) aparat portativ de emisie-recepție
walk-in freezer (termo) cameră de congelare
walking beam (OM) balansier
walking beam furnace (met) cuptor basculant, cu vatră pășitoare
walking excavator (constr, mas) excavator pășitor
walk-out grevă; plecare de la o întrunire, ieșire din organizație (ca protest)
walk out a ieși (afară), a pleca; a face grevă; a pleca (de la o întrunire), a ieși (dintr-o organizație)
walkway (constr) coridor / culoar circular, alee; (nav) pasarelă; potecă
wall (constr) perete, zid, gard (de piatră), întăritură, a zidi, a astupa (o deschizătură); (hidr) dig; (geogr) stancă de netrecut, stanca masivă, val (de nepătruns); (*fig*) zid (de apă, de stancă etc.), zid (de nepătruns)
wall beam (constr) grindă de centură
wallboard (ind, constr) placă de fibră / aglomerată
wall bracket (OM) suport / pentru consolă; (constr) scoabă de zidărie, contrafort; (el) armătură de lampă de perete, aplică
wall-bracket crane (mas, transp) macara-consolă
wall bushing insulator (el, OM) izolator de trecere
wall channel (constr) trecere prin zid, străpun-gere (într-o instalație electrică, de încălzire etc.)
wall-clamp (constr) ancoră / armătură de zid; (el, OM) brătară de țevă, clemă de perete
wall column (constr) coloană, pilastru
wall cornice (constr) cornișă a peretelui
wall creeper (bot) planta agățătoare
wall dowel (constr) diblu
wall drill (mas-un) mașină de găurit (fixată) de perete
walled (constr) cu ziduri, zidit, înconjurat de ziduri, întărit
wall from (constr) a despărți printr-un zid / perete

wall hook

wall hook (OM, el) brăţară / clemă de țeavă, prinsă în perete, cârlig fixat în perete
walling (constr) (susținere) cu ziduri, zidire
walling scaffold (constr) schelă
walling-up (met) zidire / căptuşire cu material refractar
wall jib crane (mas, transp) macara pivotantă
wallknot (nav) nucă
wall lamp holder (el) dulie
wall lining (met) căptuşeală (de materiale refractare)
wall machine (mas-un) maşină de perete
wall mounting (OM) (cu) montare pe perete, care se montează pe perete
wall of compass tawl (termo) perete de cazan
wall of (the) rivet hole (met, OM) perete al unei găuri de nit
wall outlet (el) priză de perete
wall painting (artă) frescă, pictură murală
wall rue (bot) ruginiţă
wall panel (el) panou de perete
wall paper (constr) tapet
wall planer (mas-un) raboteză de perete
wall plate (constr) cosoroabă
wall plug (el) priză / fişă de perete
wall plug with movable contact pins (el) fişă de perete cu contacte elastice
wall rubler (plast) flanc (de anvelopă)
wall socket (el) doză cu fişă
walls of bore hole (mas-un) perete / suprafaţă a(l) găurii prelucrate; (ind) pereţi de puţ
wall rubber (auto) flanc de anvelopă
wall switchboard (el) tablou de distribuţie de perete
wall thickness (TH) grosimea peretelui (la țevi, tuburi, piese)
wall-tube insulator (el) izolator de trecere
wall-type socket (el) priză de perete
wall-up (constr, met) a zidi, a susține prin zidire
walnut nucă; (silv) lemn de nuc; culoare maro-castanie
walnut oil (alim) ulei de nucă
wan (metr) unitate pentru cantitate, în China, egală cu 10 000
wander a devia, a se abate; a cutreiera (munți etc.), a rătăci prin (munți etc.); a delira; a se încurca; a-și pierde firul gândurilor; a vorbi fără șir; (*amer*) a pierde drumul, a se rătăci
wander about a cutreiera prin, a hoinări prin, a rătăci prin; a umbla prin, a călători fără țintă, a rătăci, a umbla de colo până colo
wander about the streets a bate străzile, a rătăci pe străzi

wantage rod

wander away (zool) a se rătăci; a se răzleți (de turmă etc.)
wander forth a se duce în lumea întreaga; a se îndrepta agale / alene spre
wander from a se abate de la / din, a se depărta de
wander from proper conduct a nu se purta corect, a nu se purta cum trebuie
wander from the beaten track (și *fig*) a părăsi cărarea bătută, a se abate de la drumul obișnuit
wander from the point / the subject a se abate / îndepărta de la subiect
wander in a intra în treacă, a trece întâmplător (pe la cineva)
wandering mers la întâmplare (și în statistica matematică); peregrinare; rătăcire; ambulant; (anat) deplasat (d. rinichi etc.); (*fig*) rătăcit, aiurind, delirant; rătăcitor; șerpuit, cotit, neregulat (d. un râu etc.)
wandering sequence (met, OM) sudare cu cusătură întreruptă, la care lungimea porțiunilor sudate și nesudate sunt variabile
wander in one's mind a avea mintea rătăcită; (*fig*) a vorbi aiurea; a-și pierde mintea
wander off v. wander from
wander off the point / subject a face digresiuni, a se abate de la subiect
wander plug (el, OM) fişă mobilă
wander through a șerpui prin
wander year (univ) (*amer*) an de călătorii (după absolvire)
wane (la piese din lemn) teșitură; (d. lumină) a scădea în intensitate, a slăbi; (*fig*) a fi în declin, a se micșora, a slăbi; declin, decreștere, micșorare, scădere
waney (silv) nod într-o scândură, teșitură
want nevoie; lipsă; necesitate; necesar; (ec, adm) cerere; ananghie; insuficiență; sărăcie; (*fig*) strâmtorare; a avea (neapărată) nevoie de; a dori, a vrea, a căuta; a cere; (la aspectul continuu) a nu corespunde, a nu fi corespunzător, a nu fi prezent, a fi în culpa, a fi lipsă, a lipsi; a dori; a duce lipsă de, a-i lipsi (cele de trebuință), a fi lipsit de; a fi neapărată nevoie de / să; a necesita; a pofti; a reclama; a fi sărac / strâmtorat; a suferi de, a suferi din lipsă de; a-i trebui, a trebui să
want ad (*amer*) ofertă de serviciu
wantage lipsă, deficit, necesar, cerere; (ec) deficit
wantage rod (OM) tijă / jojă de măsurat nivelul lichidului într-un rezervor

want of spare parts

want of spare parts (auto, ind) lipsă / cerere de piese de schimb
ward (constr) secție (de spital etc.), pavilion, sală; (pol) circumscripție electorală; (adm) cartier, district; tutelă; loc sigur / ferit; (med) a interna (în spital); a para, a respinge, a înlătura (un pericol)
warden (ec) custode, îngrijitor, administrator, supraveghetor
warding apărare, protecție, pază
wardrobe (mobilă) garderobă, șifonier, dulap de haine
wardroom (nav) careul ofițerilor
ware (ec) produse finite / fabricate (și de olărit)
warehouse (ec, ind) depozit de materiale / mărfuri; (ec) magazin mare, depozit de mărfuri, magazie, antrepozit
warehousing (ec, ind) depozitare, înmagazinare
warehouse keeper (ec, ind) magazioner
war flag (nav, mil) pavilion de război
warhead (mil) focos (el) vârf de sarcină
warily (*adv*) cu grijă / precauție / prudență, precaut
wariness grijă, precauție, prudență
warm cald, călduros, care ține de cald, încălzit; (termo) încălzire, a încălzi, a aprinde, a dez-morți; (fiz) cu radioactivitate mică / slabă; (alim) a încălzi
warm-air feed (auto) alimentare cu aer cald
warmer (plast) valț preîncălzitor; (termo) aparat de încălzit / de încălzire, termofor
warmhouse (agr, constr) seră
warming (met, termo) încălzire, care încălzește
warming(-up) mill (plast, ind chim, textile) valț cu preîncălzire
warming-up (termo) încălzire, reîncălzire; a încălzi, a reîncălzi
warming-up period (TH, ind) perioadă de (pre)încălzire
warmish călduț, destul de călduros
warm-up (termo) (pre)încălzire; (auto) activare (a bujiilor)
warm up (termo, auto) a (se) (pre)încălzi (și d. un motor etc.), a reîncălzi, a face (mai) cald, a deveni (mai) cald; (alim) a încălzi, a fi pus la încălzit; (auto, mas) a activa (bujii etc.)
warn (jur) a cita, a anotifica; a încunoștința, a înștiința (oficial)
warn against / of a preveni, a avertiza, a pune în gardă împotriva; a înștiința, a încunoștința, a notifica asupra; (jur) a cita
warn off a îndepărta prin amenințări / avertizări, a ține la distanță prin amenințări / avertizări

warrant

warning înștiințare; prevenire; avertizare, avertisment, alarmă; semnalizare, semn, indiciu; alertă; înștiințare, încunoștințare (ec) preaviz; de avertizare, care avertizează
warning agent (chim, fiz) substanță semnalizatoare / de semnalizare / avertizoare
warning and indicator lights (auto) lămpi / lumini de avertizare și atenționare
warning beep (c, autom, mas) semnal sonor și / sau luminos, produs din cauza unei erori sau avertizări
warning circuit (el, autom) circuit de semnalizare / de avertizare
warning flasher (auto) semnalizator (intermitent) (luminos și / sau sonor) de atenționare
warning gauge (metr) limitator de umplere; dispozitiv de avertizare / de semnalizare
warning lamps lampă / bec de semnalizare
warning light (auto) semnal luminos de avertizare
warning signal (metr, mas) semnal de alarmă / de avertizare; (cf) semnal de atenție
warn off a îndepărta, a ține la distanță prin avertizare, a avertiza (pe cineva), a obliga (pe cineva) să nu facă ceva
warp (mec) deformare, strâmbare, scorojire, sucire, deviere; denaturare, pervertire; (geogr, mediu) nămol aluvionar; (nav) parârmă / odgon de manevră / de remorcă, a trage (de parâme); (textile, compozite) urzeală, a urzi; (met) spiră (a colacului de sârmă), buclă de semifabricat; (mec) a (se) încovoia, a (se) strâmba, a (se) (ră)suci, a (se) deforma, a (se) scoroji; a (se) denatura, a (se) abate, a devia
warpage (mec) deformare, strâmbare; (autom, electr) distorsiune
warp defect (textile, plast) defect de urzeală / de aranjare (a fibrelor, la țesături, compozite fibroase)
warped (OM) îndoit, strâmb, răsucit, încovoiat, deformat
warping (d. lemn) scorojire; (mec) distorsiune, deformare, încovoier, strâmbare (d. straturi etc.); (nav) remorcă (pe ancoră), tractare
warping chock (nav, OM) urechi de ghidare
warrant motiv, justificare; drept; (ec, jur) împuternicire, procură (de percheziție etc.), mandat, ordin (de percheziție etc.), garant, garanție; autoritate morală; cădere; cauțiune, cheazășie; recipisă dată celui care depune; (ec) (recipisă) warrant; a garanta (pt. ceva, cineva); a justifica; a îndreptăți, a asigura; (jur) a da dreptul la

warrantable

(o procedură), a împuternici (o procedură), a justifica, a permite (o procedură); ~ **that** a jura că, a putea să jure că, a fi sigur că, (*fig*) a pune mâna în foc că; **be ~ed in asking** a fi îndreptăţit să întrebe
warrantable (jur) legitim, îndreptăţit, permis, care poate fi garantat / justificat
warantee (ec, jur) împuternicit, persoană căruia i se dă o împuternicire / o garanţie
warrant for payment (ec, jur) ordonanţă de plată
warranter, warrantor (ec, jur) garant
warrant of attorney (jur) procură
warrant officer (mil) grad intermediar între subofiţer şi ofiţer, subofiţer
warranty (auto, mas) garanţie; (jur, ec) condiţie, clauză (într-un contract); justificare, temei; (adm, ec, jur) autorizaţie, permis
warranty rights (ec) drepturi prin garanţia (produsului)
warranty test (ec, TH, metr) probă / test de / la recepţie
warren truss (constr, mec) grindă cu zăbrele, fermă (construcţie metalică)
wash spălare, udare, înmuiere, stropire, rude date la spălat / spălare; (chim, met) leşie, apă de spălat; (nav) curent respins de elice, remuu, siaj, mustăţi, valuri de însoţire prova, până a ramei; (geogr, mediu) aluviuni; (textile) care se poate spăla, lavabil; a spăla, a curăţa, a decanta, a limpezi, a stropi, a uda; (met) defect de turnare (prin dilatarea şi distrugerea suprafeţei modelului de nisip), acoperire a formei înainte de turnare; (TH, ind chim) a trata cu leşie, a leşia, a placa; (textile) a (în)albi; (mas-un) operaţie de introducere a lichidului pentru îndepărtare a aşchiilor (la găurire adâncă); (ind, mediu) apă rezultată după spălare, zoaie, lături
washability (textile) lavabilitate, rezistenţă la spălare (şi d. lubrifianti)
washable (textile) lavabil, care se poate spăla
wash against a se lovi / izbi de ţărm (d. valuri), a scălda
wash away (TH) îndepărtare prin spălare; a îndepărta prin spălare, a spăla, a curăţa prin spălare
wash basin (OM, constr) chiuvetă, lighean
wash board (constr) plintă, pervaz
wash by squirting (TH, ind, mediu) a spăla prin jet de lichid
wash channel (mas-un, OM) canal de alimentare a lichidului de spălare (la filtru-presă)
wash column (TH, ind) turn de spălare, scruber

washing tower / column

washed spălat, curăţat
washed electrode (met) electrode cu înveliș subţire
washed-out (textile, plast) decolorat (din cauza spălatului), îndepărtat prin spălare
washer (ind) spălător (şi de gaze, cu sau fără lichid), amestecător; (OM) şaibă, disc (de etanşare / de distanţare), distanţier, rondelă
washer fluid (auto) lichid de spălare
washer fluid level (auto) nivel al lichidului de spălare
washer head (OM) cap cu guler / cu umăr
washer pintle (mas-un, OM) şaibă / inel de pivot
washer pump (auto, OM) pompă a spălătorului de parbriz
washery slag (met) haldă de zgură
washfastness (textile) rezistenţă (a culorilor) la spălare, lavabilitate
wash heating furnace (met) cuptor cu încălzire până la topirea arsurii
washing (ind chim, mediu, TH) purificare, limpezire, spălare (cu jet de apă), spălat; eroziune; (textile) rufe spălate / de spălat; care spală, care limezeşte; (*adj*) spălător, purificator
washing cylinder (constr, met) ciur rotativ, cilindru de spălare
washing fastness (textile, T) rezistenţă la spălare (d. culori ale ţesăturilor, materiale plastice, lubrifianti etc.)
washing heat (met) căldură de topire / de curăţare (pt. îndepărtarea arsurii şi a altor defecte, cu flacără)
washing in counter-current (TH) spălare în contra-curent
washing liquor (alim, ind chim) lichid / soluţie de spălare
washing machine (mas, textile) maşină de spălat (rufe, vase etc.)
washing material (textile) material de / pentru spălat
washing oil (ind, OM, mas, ind chim) ulei de spălare
washing pipe (OM) ţeavă / conductă de spălare
washing pit (auto, OM) canal de spălat
washing plant (TH, ind, mediu) instalaţie / uzină / secţie de spălat / pentru spălare
washing power (TH) capacitate de spălare
washings (ind chim, met, alim, mediu) ape de spălare
washing speed (TH) viteză de spălare
washing tank (OM) rezervor de spălare
washing tower / column (OM) coloană de spălare

washing water

washing water (chim, met) apă de spălare
wash liquid (ind chim, alim) lichid de spălare
wash off (TH) a spăla; a clăti, a îndepărta prin spălare
wash-out (ec) marfă de calitate necorespunzătoare; (hidr) erodare locală; spălare, spălătură; (*fig*) anulare, amânare
wash out (TH) a spăla, a șterge, a curăța prin spălare, a îndepărta prin spălare; (textile) a clăti, a (se) decolora (prin spălare); a desfundă, a face impracticabil, a duce cu sine (d. ape etc.); (*fig*) a anula, a renunța la (un plan etc.); a ieși la spălat
washout resistance (T) rezistență la spălare (d. un lubrifiant)
washout thread (mas-un, OM) ieșire a filetului
wash over a inunda
wash-proof (materiale, OM) rezistent la spălare
wash rack (auto, OM) grătar / rampă de spălare
wash tank (OM, hidr) rezervor / bazin de spălare
wash tower (met) scrubber, turn de spălare a gazelor
wash water (hidr, mediu, ind) apă de / pentru spălare
washy apos, slab, diluat (d. o soluție etc.); fără putere, slab; (*fig*) insipid, searbăd; vag, nedeslușit
wasps (zool) viespe
wastage (TH, ind, mediu) deșeu(ri), pierderi, risipă, irosire, rebuturi, pierdere a greutatei prin uscare, pierdere de timp; (T) proces de uzare; scurgere, pierdere (a unui lichid); produs secundar; (ec) cheltuială inutilă
waste pierdere (inutilă), irosire; (constr, mediu) moloz, dărâmături, grohotiș; (ec, ind) produs secundar, deșeu(ri), rebut(ri), reziduu(ri); (TH) pierdere, risipă (de resurse, de energie etc.) deșeu, spărtură; de aruncat, (hidr, ind, mediu) apă reziduală (din activități industriale sau domestice); (poligrafie, ind chim) hârtie maculatură; (OM, hidr) conductă de deversare / conductă de scurgere; (fiz) deșeuri, slăbire (a intensității unui câmp, unui parametru etc.); (med) emaciare, slăbire, a emacia (corpul etc.), a muri (d. cineva); (ind, mediu) haldă de steril; (și *pl*) întindere pustie, pustietate; ofilire; (agr) (și *pl*) pământ necultivat / sterp, pârloagă, a face (pământul) neroditor; rostogol; (ind, constr) surpătură din spatele frontului (de excavare); uzat, inutil, steril, deteriorat, degradat; irosit; nefolositor, (bun) de aruncat (la gunoi); (mediu) de scurgere (a reziduurilor etc.); gol, degradat,

waste-heat boiler

deteriorat, necultivat, pustiu, sterp (d. terenuri etc.); a (se) irosi (degeaba), a (se) pierde (inutil) (d. timp, resurse etc.), a risipi, a nu folosi (cum trebuie) (talentul, banii etc.); a epuiza; a distruge, a strica, a deteriora; (ec) a cheltui (inutil), a fi risipitor; a slăbi, a emacia, a șubrezi; a se micșora, a se reduce, a se împușina; a rămâne nefolosit / necultivat; (agr, ind, mediu) a deteriora, a face neroditor (pământul etc.); a face ravagii în; a irosi (timp etc.); a nimici; a se ofili (d. cineva); (sport) a pierde din greutate
waste acid (ind chim) acid epuizat (prin reacție chimică)
waste away a slăbi (d. o persoană); v. **waste**
waste basket (*amer*) (OM, mediu) coș de hârtii / de gunoi
waste casting (met, TH) turnare defectuoasă, rebut de la turnătorie
waste channel (OM, constr, hidr) canal de scurgere / de evacuare
waste cleaner / cleaning machine (mas) mașină de curățat / de îndepărtat deșeuri
waste copper (met) deșeuri de cupru
wasted energy (mas, TH) lucru mecanic de mers în gol, energie pierdută / irosită
waste disposal (mediu, ind) eliminare / distrugere / îndepărtare / evacuare a deșeurilor
waste dump (met, ind) haldă
waste ends (ind) capete de bandă / de fire / de semifabricate (de orice fel) etc.
waste foil (mas-un) bandă rămasă după ștanțarea și decuparea pieselor
waste fuel-gas dryer (termo, TH) uscător de gaze de ardere
wasteful risipitor, cheltuitor; extravagant
wasteful resistance (el, electr) rezistență (electrică), rezistență de pierderi
wastefully (*adv*) fără chibzuială / economie; (în mod) extravagant
wastefulness risipă, extravagantă
waste gas (met, ind chim, termo) gaze de ardere / arse / reziduale / de furnal
waste gas cap (met, ind chim, termo) calotă de gaze de ardere / reziduale / de furnal
waste-gas duct / flue (termo, OM) canal / conductă de gaze de ardere / de fum
waste-gas recirculating heating (termo, met) încălzire cu / prin recircularea gazelor arse
waste grinder (plast) moară de deșeuri
waste head (met) maselotă
waste heat (termo, TH) căldură evacuată / pierdută / reziduală
waste-heat boiler (termo) cazan recuperator

waste-heat flue

waste-heat flue (met, termo) canal pentru gaze de ardere
waste heating (met, termo) încălzire cu gaze de ardere (arse)
waste-heat loss (termo) pierdere prin căldură evacuată
waste-heat recovery (termo, ind) recuperare a căldurii (evacuate)
waste heat utilisation (termo, ind) utilizare a căldurii recuperate
waste iron (met) fier vechi
waste liquor recovery (chim, met) recuperare a soluțiilor de tratare / de decapare
waste land (agr) pământ / teren necultivat
waste lubrication (T) ungere prin picurare sau folosirea unui element de transfer al lubrifian-tului, cum ar fi un fitil (din material textil, po-ros etc.)
waste material deșeu, rebut, material irosit / consumat prea din abundență
waste metal (met) deșeu metalic
waste of electric energy (el) pierderi / risipă de energie electrică
waste of heat (termo, TH) pierderi de căldură
waste of metal (met) pierderi de metal (prin ardere, la topire)
waste oil (TH, T, ind, auto) ulei uzat
waste oil regeneration (TH, ind chim) regene-rare a uleiului uzat
waste pack lubrication (T) ungere / lubrifiere cu fitil
waste pack oil cup (T, OM) ungător cu fitil
waste paper (mediu, ind chim) maculatură, de-șeuri de hârtie, hârtie aruncată la coș / consu-mată fără rost
waste-paper basket (OM) (*amer*) coș de hârtii
waste pickle liquor (met, chim) soluție de decapare uzată / epuizată
waste pile (ind, mediu) grămadă de deșeuri
waste pipe / conduit (OM, hidr, mediu) con-ductă de ape uzate / de descărcare / de eva-cuare / de golire / de preaplin / de deversare / de scurgere
waste product (ind) deșeu, rebut
waster (TH, ind) rebut (și de turnare), material pierdut; cheltuitor, risipitor
waster casting (met) rebut / deșeu din turnare / de turnătorie
waste recovery (ec, TH, mediu) recuperare / valorificare a deșeurilor sau a reziduurilor
waste rubber (ind chim, auto) deșeuri de cauciuc
waste sheet (met) tablă rebutată, resturi de tablă
waste-steam heating (termo) încălzire cu abur recuperat

watch out

waste-steam pipe (mas, OM) conductă de eva-cuare a aburului uzat
waste top gas of (a cupola) furnace (met) gaze de cubilou
waste traitement (TH, mediu) tratament de pro-cesare / prelucrare a reziduurilor
waste utilisation (ind, TH) utilizare a deșeurilor / a rebuturilor
waste valve (OM, hidr) supapă de golire / de drenare / de evacuare (a reziduurilor)
waste vulcanised rubber (ind chim, ind) deșeuri de cauciuc vulcanizat (tehnologice sau din piese uzate din cauciuc)
waste water (hidr, mediu) ape reziduale / de scurgere / uzate
waste water chlorination (mediu, hidr, chim) clorurare a apelor uzate
waste water clarification (mediu, hidr, ind) decantare a apelor uzate
waste-water purifying plant (mediu, hidr, ind) instalație de tratare a apelor reziduale / uzate
waste-wax process (TH, met) procedeu / proces de turnare cu / în ceară pierdută
waste way (hidr) sistem de evacuare a apelor mari
wastway operation of the turbine (hidr, TH) funcționare a turbinei ca descărcător de debit
waste weir (hidr, constr, OM) deversor
waste withdrawal (fiz, ind chim, mediu) elimi-nare / distrugere a deșeurilor
wasting of energy (ec, TH, ind) risipă de energie
watch (metr, fiz) ceas, cronometru; pază; supra-veghe; atenție; (nav) cart, bord (echipaj), ceas de bord; (TH) a controla, a supraveghea, a păzi, a observa, a se uita la, a urmări, a fi atent la / cu; (metr, nav) cart, unitate tradițională de timp de lucru, de obicei de 4 ore pe mare sau pe uscat (pt. echiul unei nave etc.); (metr) altă denumire pentru shift – schimb; v. **shift**
watch buoy (nav) geamandură de veghe
watch dog (ind chim) dispozitiv de semnalizare; (inf) controlor de secvență
watch for a fi în așteptarea, a aștepta pe
watchful for atent la, vigilant
watchfully (*adv*) cu atenție, vigilant
watchfulness atenție, vigilență
watching (TH) control, supravegheare, observa-re; care supraveghează / controlează / observă
watching gauge glass (OM) vizor de sticlă, lanternă, ochi de observație
watch lathe (mas-un) strung de mare precizie / de ceasornicar / de mecanică fină
watch officer (nav) ofițer de cart
watch out a fi atent, a avea grijă

watch out for

watch out for a se uita după

watch over a feri, a păzi, a proteja (ceva)

watch spring (OM) arc de ceas

watch strap (OM) curea de ceas

water (și *pl*) apă, ape, mare, maree; (*adj*) (agr) de stropit; (OM, hidr) hidraulic; (chim) hidric; (constr, hidr) hidrotehnic; pentru apă; (biol, zool) acvatic, de apă; (TH) a spăla (cu apă), a inunda cu apă, a iriga, a umezi, a stropi; (agr) a iriga; (*adj*) hidraulic, hidrotehnic, de / cu / pentru apă, hidric, de stropit, acvatic; (OM) a lăcrima, a picura (d. o conductă fisurată, un furtun spart etc.); (geogr, hidr) nivel al apei; (nav) a lua apă, a face plinul de apă; (artă) acuarelă; (geogr, nav) maree; (anat) nădușeală, sudoare, transpirație, lacrimi, salivă, urină, a lăcrima, a se umezi (d. ochi etc.), a-i lăsa gura apă a urina; (agr, zool) a adăpa (animale); (textile) a marmora (mătasea); (geogr) a scălda, a uda (d. râuri etc.); (*rare*) a subția, a dilua (cu apă); **fresh**~ (*adj*) de apă dulce; **salt**~ (*adj*) de apă sărată, marin; **high** ~ (textile) extrem de scurt, foarte scurt (d. pantaloni etc.); **in deep** ~ (*fig*) la strâmtoare, încurcat, care a dat de greu; **milk-and**~ (*fig*) fără caracter, moale, slab; (alim) fără gust, insipid, slab (d. o băutură); **on the** ~ pe mare; **on this side of the** ~ (geogr) (*fam*) în Europa; **out-of**~ (nav) la suprafață (d. submarine)

water-absorbing (fiz) higroscopic, (material) care absoarbe apă

water-absorbtion (fiz) absorbție de apă

water-absorbtion capacity (materiale) capacitate de absorbție a apei

water-absorbtion characteristics (T, chim, fiz, plast) caracteristici ale absorbției apei (d. lubrifianti, materiale plastice)

water adsorbtion adsorbție de apă

water affinity (fiz, materiale) proprietatea de a absorbi apă, afinitate pentru apă, hidrofilitate, capacitate de umezire / umezitoare, umiditibilitate

waterage (transp) transport pe apă; (nav) navlu

water bag (plast, alim) cameră de fierbere

water-base foam (hidr, T) spumă apoasă

water basin (constr, OM) bazin de apă

water bath (constr, OM) baie de apă

water-bearing (geol, materiale) acvifer, care are apă

water bed (OM) saltea de cauciuc (cu apă); (geol) strat acvifer

water-binder ratio (constr, ind chim) raport apă-liant

water cooling

water bird (zool) pasăre de apă

water blister (med) flictenă, veziculă

water boat (nav) navă-cisternă (și de apă)

water boots (OM, ind chim) cizme de cauciuc (rezistente la apă)

waterborne (nav) în stare de plutire, plutitor, de apă, maritim; (transp) transportat pe apă (d. mărfuri); (med, mediu) transmis prin apă (d. boli)

water borne adhesive (plast) adeziv pe bază de apă / apos

water bottom (nav) dublu fund; (hidr) pernă de apă; fund de apă (în amestecuri imiscibile)

water bottle / **can** (OM, alim) cană / sticlă / bidon de apă

water catching (ind, hidr) captare de apă

water calorimeter (metr, hidr, fiz) calorimetru cu apă, pentru măsurarea puterii radio-frecvențelor

water-cement ratio (constr) raport apă-ciment

water-chamber (auto, OM) cameră de apă

water chlorination (mediu, hidr, alim) clorurare a apei

water chlorination plant (ind, mediu) instalație de clorurare a apei

water closet (constr) WC

water cock / **tap** (OM, hidr) robinet de apă

water column (fiz, hidr) coloană de apă; **water column (WC)** (metr) presiune a unei coloane de apă, notație pentru presiuni (atenție la unitățile de măsură); v. **inch of water, centimeter of water, millimeter of water**

water column height (fiz, hidr, metr) înălțime a coloanei de apă, și ca exprimare a valorii unei presiuni (atenție la unitatea de măsură)

water conditioning (ind, mediu, TH) tratare / condiționare a apei

water consumption (adm, TH) consum de apă

water content conținut de apă (d. un material, un produs, o soluție etc.)

water-cooked reclaim (TH, ind chim) (cauciuc) regenerat prin fierbere cu apă

water-cooled (materiale, OM, termo, met) răcit cu apă

water-cooled bearing (OM, T) lagăr răcit cu apă

water-cooled engine (auto, termo) motor cu răcire cu apă

water-cooled exhaust manifold (auto, OM) colector de evacuare / echaustor / țevă / conductă / dispozitiv de evacuare, răcit(ă) cu apă

water-cooler (OM, termo) răcitor cu apă; (ind, termo) instalație de răcire a apei

water cooling (ind, TH) răcire cu apă

water cooling tower

water cooling tower (met, ind chim, termo) turn de răcire a apei
water-corrosion resistance (T, chim) rezistența la coroziunea apei (d. lubrifianti)
water course, water-course (constr, hidr) canal pentru scurgerea apei; (geogr) curs de apă, râu, fluviu, pârâu subteran; (hidr) curent
water crack (met) crăpătură de călire, la răcirea cu apă
water cross-section (hidr) secțiune transversală prin curentul de apă
water cure / curing (ind chim) vulcanizare cu apă fierbinte; (med) cură cu apă minerală, hidroterapie
water deaeration (termo, hidr) dezaerisire a apei, eliminarea gazelor / aerului din apă
water decomposition (chim) descompunere a apei
water depth (geogr, nav, hidr) adâncime a apei
water-depth gauge (metr, OM, hidr) indicator de nivel al apei
water-descaling unit (met) instalație de destun-derizare cu apă (sub presiune)
water-digestion reclaim (ind chim) cauciuc re-generat prin fierbere cu apă
water discharge (hidr) debit de apă
water distillate (alim, ind chim) distilat apos
water distributor (OM, hidr) distribuitor de apă
water down (alim, ind) a subția / îndoi / dilua cu apă; (pol, adm) (*fig*) a atenua, a modera (o declarație)
water drag (hidr, nav) rezistență hidrodinamică; (nav) dragare a unei ape
water drainage (agr, constr) drenare a apei
water drinker băutor de apă (și minerală)
water drinken (*adj*) antialcoolic, nebăutor (de alcool) (d. o persoană)
water-drip cooler (alim, ind chim, OM, met) dispozitiv de răcire prin stropire cu apă
water-driven (hidr, OM, mas) acționat hidraulic
water drop (fiz, hidr) picătură / strop de apă
water economiser (OM, hidr, ind) economizor / recuperator de apă
watered diluat / subțiat cu apă (d. soluții etc.), cu apă
water ejector (nav, OM) ejector hidraulic
water emulsion (alim, T, TH) emulsie pe bază de apă
water emulsion inhibitor (alim, T, ind chim) in-hibitor antiemulgator
water exchange (anat, med) metabolism hidric
water extract (alim, ind chim) extract apos
water factor / number (metr, T) factor de co-recție al vâscozimetrlui

water header

water fall (geogr) cascadă
water fastness (plast, compozite, textile) rezis-tență la apă
water faucet (OM, hidr) robinet de distribuție (de apă)
water-film condenser (termo) condensator peli-cular
water-film pipe (precipitator) (fiz, OM, alim, ind chim) electro-filtru umed
water filter (OM, hidr) filtru de apă
water filtration (alim, ind chim) filtrare a apei
water finishing (mas-un, TH) finisare cu apă / prin răcire cu apă
water flashing (TH) spălare cu apă (multă)
water forecooler / precooling (alim, ind chim) prerăcitor cu apă
water for fire fighting (ind) apă de stins incen-dii
water for radiator (termo, auto) apă de răcire (pt. radiator)
water furrow (constr, agr) șanț de scurgere a apei
water gas (ind chim, fiz) gaz de apă, abur, vapor de apă
water-gas welding (met, TH) sudare cu gaz de apă
watergate (nav, constr) ecluză; (hidr) zăgaz
water gate valve (OM, hidr) vană / supapă Ludlo
water gauge (OM) vizor de sticlă (ca subansam-blu, inclusiv piese de prindere, garnituri etc.); (metr, OM, hidr) apometru, indicator de nivel (pt. apă), contor pentru apă, acvometru; (hidr) coloană de apă (într-un aparat de măsură etc.)
water-gauge cock (OM, hidr) robinet cu indi-cator de nivel
water-gauge glass (OM) sticlă / geam de nivel al apei (sau al altui fluid)
water( )glass (ind chim) sticlă solubilă / lichidă, silicat de sodiu lichid; (OM) indicator de nivel pentru apă sau alt fluid
water-granulated slag (met) zgură granulată în / cu apă
water guard (mas-un, OM, el) deflector / apără-toare de apă, cutie de protecție împotriva stro-pirii / improșcării cu apă
water hammer (hidr) lovitură de berbec, berbec hidraulic
water hardening / quenching (met, TH) călire / durificare cu apă
water hardness (chim) duritate a apei
water( )head (hidr, metr) înălțime a coloanei de apă; (geogr) izvoare ale unui râu
water header (termo, OM) distribuitor / colec-tor de apă

water heater

water heater (termo) boiler, încălzitor de / pentru apă
water heating (alim, termo) încălzire a apei (fără a preciza cum), încălzire cu apă
water horsepower (whp, Whp) (metr, hidr) cal-putere de apă, unitate de măsură pentru putere, utilizată pentru pompe de fluid, în special în US: 1 water horsepower = 746,043 W, puțin mai mare decât 1 horsepower – cal putere
water hose (OM) furtun (de cauciuc, de material plastic) de / pentru apă
water ice (alim) înghețată (de fructe); (termo) gheață hidrică / cu apă
water imbibition (materiale, geol) îmbibare / absorbție de apă
water inch (metr, hidr) unitate tradițională de măsură pentru debit de apă, egală cu debitul de apă care cade gravitațional printr-un orificiu circular, având diametru de 1 inch; variante: 1 water inch $\cong$ 6,624 l/min (nivelul apei rămâne constant la 1/12 inch deasupra deschiderii, 1 water inch = 500 picioare cubice pe zi $\sim$ 9,832 l/min (altă poziționare a orificiului față de nivelul apei)
water incrustation (termo) crustă / piatră de cazan, depunere în apă
wateriness (materiale, ind, mediu) caracter apos, abundență de / în apă, umiditate
water inflow (geol, termo, ind chim) aflux de apă
water infusion (ind chim, TH) injecție / injec-tare cu apă
watering (ind, agr) stropire cu apă, udare, inun-dare, irigație, irigare; (nav) descărcare; (ind chim, poligrafie) moarare (a hârtiei); (c, TV) moarare (a unei imagini)
watering can (OM) stropitoare
watering car (auto) autostropitoare (de străzi); (met) vagonet de stins cocs
watering ditch (agr, constr) canal d eirigare
watering hose (OM, hidr, ind) furtun de stins incendii, furtun de udat
watering place stațiune balneară / cu ape mi-nerale
watering plant (agr, OM) aspersor
water injection (ind) pompare / introducere / in-jec-tare de apă
water injection air hammer (constr, hidr, OM) ciocan pneumatic, cu spălare cu apă
water inlet / intake (hidr, OM) priză de apă, conductă / racord de intrare a apei
water inlet of radiator (auto, OM) racord de in-trare a apei în radiator
water-in-oil emulsion (T, TH) emulsie apă-în-ulei

water meter

water intake point (OM, hidr, ind) punct de priză a apei
waterish apos, umed (d. materiale)
water jacket, water-jacket (mas, termo, OM) cămașă / manta de apă, de răcire
water jacket cylinder (auto, termo, OM) cilin-dru cu cămașă de apă
water jacketed furnace (met) cuptor cu manta de răcire cu apă
water jacketed producer (ind chim) generator cu manta de apă
water jet (hidr, termo) jet de apă
water-jet condenser (ind chim) condensator cu jet / în curent de apă
water-jet ejector (mas, hidr, OM) ejector cu apă
water-jet elevator (transp, OM) elevator în / cu curent de apă
water-jet pump (OM, hidr) pompă cu curent de apă, ejector cu apă, trompă de apă
water jump (hidr) salt hidraulic
water landing speed (av, nav) viteză de ameri-zare
waterless (materiale) anhidru, fără apă
waterless gas-holder (ind chim) rezervor de gaz uscat
water level (constr, metr) cumpănă, nivelă; (hidr) nivel al apei
water level float (OM, hidr) flotor cu indicarea nivelului de apă
water level regulator (valve) (OM, hidr) regu-lator / supapă de nivel de apă
water lily (bot) nufăr
water line (hidr) nivel (al apei, al altui lichid); (OM, hidr) conductă de apă, apeduct, (nav) linie de plutire
water load (hidr) sarcină hidrodinamică
water logged (nav) plin cu apă; (OM, materiale) cufundat / înecat în apă (și doar pe jumătate), înămolit, îmbibat cu apă; (fig) beat pulbere
water main (OM, hidr) conductă principală de apă
waterman (nav) lucrător pe șlep
watermark (poligrafie) filigran, pată / timbru de apă; (metr, OM, hidr) indicator / semn al nive-lului apei
watermarking (poligrafie) filigranare
watermark post (meteo, metr, OM) fluviome-tru, sondă
watermarks (nav) scară de pescaj
water meadow (geogr) luncă, câmpie inundabilă
watermelon (alim, bot) pepene verde
water meter (metr, OM, hidr) apometru, contor de apă

water mill, watermill

water mill, watermill (alim, agr, hidr) moară de apă
water nozzle (OM, hidr) ajutor de stropit / de udare
water of capillarity (fiz) apă capilară
water of combustion (termo, chim) apă de combustie / rezultată din combustie / din ardere
water of condensation (termo, ind chim) apă de condensare
water of crystallization (ind chim) apă de cristalizare
water of hydratation (alim, ind chim) apă de hidratare
water-oil emulsion (TH, T) emulsie apă-ulei (fără specificarea raportului fazelor)
water-oil ratio (TH, T) raport apă-ulei
water-outlet device (OM, hidr) dispozitiv de evacuare a apei
water outlet of radiator (auto, OM, hidr) racord de ieșire a apei din radiator
water parting (geogr) cumpănă a apelor
water pearl ash glass (ind chim) sticlă solubilă potasică
water permeability (fiz) permeabilitate a apei (d. materiale)
water per ton of rolled products (met) (consum de) apă pe tona de produse laminate
water pillar (cf) coloană de apă
water pillow (hidr) pernă de apă
water pipe (OM, hidr) conductă de apă
water plane (geogr) luciul / oglinda apei; (av) hidroavion
water plant (ind, mediu) uzină de apă
water polo (sport) polo
water pollution (hidr, mediu) poluare / contaminare / impurificare a apei
waterpower (fiz, hidr) energie / putere hidraulică
waterpower station (ind, mediu) stație / amenajare hidroelectrică
water power utilization (ind) folosire a energiei / puterii hidraulice
water pox varicelă, vărsat de vânt
water precooler / forecooler (alim, termo) pre-răcitor cu / de apă
water preheater (alim, termo) preîncălzitor cu / de apă
water pressure (fiz, hidr) presiune hidrostatică, presiune a apei (într-un sistem hidraulic etc.)
waterproof impermeabil, hidrofug (d. materiale, elemente de mașini); (textile) manta / haină de ploaie, impermeabil; (OM) etanș, ermetic, protejat contra apei; a impermeabiliza

water resistance

waterproof adhesive (ind chim) adeziv impermeabil la apă
waterproof brick (constr) cărămidă impermeabilă (la apă)
waterproof cloth / fabric (textile, ind chim) țesătură impermeabilă
waterproof concrete (constr) beton impermeabil (la apă)
waterproof glue (ind chim) clei / lipici impermeabil la apă
waterproof grease (T, ind chim) unsoare rezistentă la (spălare cu) apă
waterproofing (material) hidrofug; (OM, constr, ind chim) etanșare, impermeabilizare, hidrofugare, hidroizolație, (garnitură) de etanșare
waterproofing agent (ind chim) agent / substanță de impermeabilizare
waterproof membrane (chim, OM) membrană impermeabilă
waterproof paper (ind chim) hârtie impermeabilă
waterproof-paper roof (constr) acoperiș cu carton asfaltat
water pump (OM, hidr) pompă de apă
water pump impeller (auto, OM) rotor al pompei de apă
water-purification plant (ind, mediu) instalație de purificare a apei
water purifier (termo, mediu) epurator de apă
water purifying (termo, mediu) epurare a apei
water-quenched (met, OM) călit în apă
water quenching / hardening (met, TH) călire în apă
water quenching followed by tempering (met, TH) călire în apă, urmată de revenire
water ram (hidr) berbec hidraulic, lovitură de berbec / de apă
water rate (ec, adm) plată / taxă pentru apă, taxă municipală pentru apă
water refrigerant (termo) instalație de răcire cu apă, refrigerent cu apă
water removal (hidr, TH) evacuare a apei
water repellency (materiale) proprietate de a respinge apă; caracter hidrofug / hidrofob
water-repellent (chim, materiale) impermeabil, hidrofug, hidrofob, care respinge apa
water-repellent coating (ind chim) peliculă / acoperire impermeabilă / hidrofugă / hidrofobă / care respinge apa
water requirements (alim, ind, TH) necesar de apă (tehnologică)
water resistance (materiale) rezistență la apă (a unui lubrifiant, material plastic etc.)

water resistant

water resistant rezistent la apă (absorbție sau penetrare) (d. lubrifianți, materiale plastice etc.)
water resistant bond (OM) lipitură / asamblare prin lipire rezistentă la apă
water resisting (materiale) rezistent la apă
water retaining (materiale) hidrofil, care reține apa
water ring (OM) inel de etanșare (nu numai pt. apă)
water saturated (fiz) saturat cu apă (d. un material, o soluție, roci, sol etc.)
water scale (termo) piatră de cazan, crustă
water screen (TH, met) perdea de apă
water seal (hidr, OM) închidere / închizător hidrolic(ă); etanșare prin apă
water sealed bearing (OM) lagăr cu etanșare hidrolică
water sealed producer (ind chim) generator de gaz cu închidere hidrolică
water seep(age) (constr, mediu, ind) infiltrare a apei
water seeping (constr, mediu, ind) filtrare a apei (printr-o țesătură)
water separator / trap (OM, termo) separator / decantor de apă
water settler (alim, ind) decantor de apă
watershed (geogr) cumpănă a apelor; (hidr, OM, constr) bazin de recepție; (*fig*) moment hotărâtor, cumpănă
watershed management (hidr, constr) regularizare a scurgerii prin amenajări în bazinul de recepție
watershoot (constr, OM) conductă / canal de scurgere
waterside (geogr) partea dinspre apă, marginea apei, mal, țărm, coastă; (nav) de coastă, de țărm, costier, portuar, de port
water slurry (chim) suspensie apoasă
water snail (OM, transp) elevator elicoidal cu apă
water-soak (ind) a înmuia în apă
water soda (ash)glass (ind chim) sticlă solubilă sodică
water softener (chim) agent de dedurizare a apei
water softening (ind chim, TH, mediu) dedurizare a apei
water solubility (chim) solubilitate în apă
water-soluble (chim) solubil în apă (d. lubrifianți, substanțe solide etc.)
water source (ind, geol) sursă de apă
water spray (auto, OM) împrăscare cu apă (d. autovehicule, rulmenți etc.)
water sprayer (auto) autocisternă stropitoare; (OM) dispozitiv de stropire cu apă

watertight facing

water spout (meteo) trombă de apă, rupere de nori, ploaie torențială; (constr, OM) gură de burlan, burlan (de scurgere a apei de pe acoperiș), uluc, jgheab
water-spray granulated slag (sand) (met) zgură granulată cu apă
water spraying nozzle (mOM, hidr) ajutoraj de / pentru pulverizare a apei
water spreader (OM, hidr) distribuitor de apă
water sprinkled bosh (met) etalaj răcit / stropit cu apă (la furnale)
water sprinkler (OM) stropitoare, dipozitiv de stropire
water sprinkler tank (auto) autocisternă stropitoare
water still (ind) instalație de distilat apă
water station (ind, adm, mediu) uzină de apă
waterstop (OM) garnitură de etanșare (în general)
water storage basin (ind, constr, mediu) bazin de acumulare / de stocare (a apei)
water stored for fire fighting (ind) rezervă de apă contra incendiilor / de stins incendii
water supply (ind, adm) alimentare cu apă, (sistem de) distribuție a apei în conducte
water-supply network / system (ind, adm) rețea de alimentare cu apă
water souchy (alim) pește fiert în zeamă proprie
water table (geogr) oglinda apei; (constr) șanț (la marginea drumului)
water tank (auto) rezervor de apă; (nav) tanc
water tap / cock (OM, hidr) robinet de apă
water test (metr, hid, OM) încercare hidrolică, test de etanșeitate (cu apă) (d. conducte, recipiente etc.)
water thrower (hidr, OM) inel de obturare a apei
watertight (hidr, materiale, OM) etanș, impermeabil, ermetic, hidrofug; (*fig*) cât se poate de clar, fără fisuri, impecabil, impermeabil, ireproșabil, neechivoc; ~s cizme de cauciuc
watertight air caisson / case (hidr, nav) cheson etanș (cu aer)
watertight bulkhead (nav) perete (de navă) etanș
watertight core (OM) nucleu / miez de etanșare
watertight cover (OM) capac etanș (la trecerea apei)
watertight diaphragm (OM, hidr) diafragmă / mască de etanșare, perdea / voal de etanșare
watertight door (nav, OM) ușă / poartă (de navă) etanșă
watertight facing (OM) mască etanșă
watertight facing arch (termo, constr) boltă de etanșare (la cuptoare etc.)
watertight facing (OM, hidr) mască de etanșare

watertight lamp holder

watertight lamp holder (el, OM) dulie etanșă / impermeabilă
water tightness (ind chim, materiale, constr) impermeabilitate la apă
watertight packing (OM) garnitură impermeabilă la apă
watertight wrist watch ceasornic de mână etanș la apă
watertight packing (OM) garnitură impermeabilă
watertights (ind chim, ind) cizme de cauciuc
water to carbide acetylene generator (ind chim) generator de acetilenă „apă peste carbid”
water tower (constr, hidr) castel de apă; (*amer*) extincător, dispozitiv de stins incendiu
water trailer (auto) remorcă-cisternă cu apă
water transport (nav) transport pe apă
water treatment (mediu, ind) tratare / epurare a apei
water through (ind, constr) jgheab / canal de apă
water truck (auto) autocisternă
water tube (mas, termo) tub de apă (la cazan acvatubular)
water-tube boiler (termo, OM) cazan acvatubular
water-tube header boiler (termo) cazan cu cameră de apă, cazan nesectionat
water uptake (hidr, ind) absorbție de apă
water used in brake (OM, hidr) apă de frână hidraulică
water utilization (ec, met, adm) gospodărire / economie a apelor / a apei
water value (metr, T) factor de corecție al vâscozimetruului
water valve (hidr, OM) supapă hidraulică (în special pentru apă)
water vapours (fiz, termo) vapori de apă, abur
water-vapour permeability (plast) permeabilitate la vapori de apă / la abur
water wave (geogr, nav) val (de mare); (TH) deformare la rece
waterway (nav) canal / semnal navigabil, rigolă lacrimară, jgheab, cale de apă navigabilă
waterway bar (nav) cornier lacrimar
waterway mouth (OM, hidr) gură de intrare a unei conducte de apă
water wet umezit (cu apă)
water wheel (OM, hidr) roată hidraulică; (agr) roată de grădinărit
water whirlpool (hidr) vârtej de apă
water willow (silv) salcie
water witch (*fig*) sirenă; undină
water worker (nav, transp) docher

wave

water works (ind) uzină de apă, sistem hidrolic, sistem de alimentare / pompare cu apă
watery fluid (*rar*); (fiz, chim) apos, diluat, slab, cu multă apă; (zool, geogr, bot) de apă, acvatic, marin; lichid; umed, ud; (*fig*) searbăd, insipid, fără gust
water-yielding (geol) acvifer
watt (W) (metr, el, mec) watt, unitate de măsură pentru putere, în sistem SI
wattage (el, mas, ind) putere electrică activă, energie (*rar*) / putere (exprimată) în wați
watt component (el) componentă wattică / activă (a curentului electric alternativ)
watt consumption (mas, el) consum (de putere) în wați
wattful current (el) curent activ / wattat
watt hour (W·h) (metr, el, mec, termo) watt-oră, unitate de măsură pentru putere, în sistem metric: 1 watt hour = 3,6 kJ
watt-hour capacity (el) capacitate / energie în wați-ore, energie acumulată în wați-ore
watt-hour constant of a meter (metr, el) constantă a unui contor de energie
watt-hour efficiency (el) randament energetic / al energiei
watt-hour meter (metr, el) watt-oră-metru, contor de energie activă
wattle nuia, vergea, vargă; împletitură, gard de nuiele; (zool) bărbie (la unele păsări), moț (la curcan); a confecționa / împleti din nuiele, a împrejmu / îngrași cu gard de nuiele
wattless (el) dewattat, reactiv (d. un element / dispozitiv electric)
wattless component (el) componentă reactivă
wattmeter (metr, el) wattmetru
watt-second (el, metr) watt-secundă, unitate de măsură pentru energie
watt year (W·yr) (metr, fiz, încălzire globală) watt-an, unitate de măsură pentru energie, în sistem metric, egală cu energia livrată cu o putere de 1 watt timp de 1 an; 1 watt year = 31,5569 MJ
wave (fiz, hidr, el) undă; semn, mișcare; (nav, hidr) brizant, val, talaz; creș; fluturare a mâinii, semn cu mâna; ondulație (a părului etc.); val (de căldură, de teamă, de violență etc.); a (se) ondula, a (se) vâlui, a (se) undui, a (se) încreți; a agita, a (se) mișca (ondulatoriu); a exprima (ceva) printr-un semn (cu mâna), a face (cuiva) (semn) cu mâna (să se miște); a face valuri / valuri-valuri; a fâlfâi, a flutura (d. un steag etc.);
wave, wavelength (metr, fiz, radio, opt) undă, lungime de undă, o unitate relativă de măsură

wave absorption

pentru lungime, egală cu o anumită lungime de undă, în funcție de domeniul în care este utilizată: lungime de undă radio, lungime de undă luminoasă etc.

wave absorption (fiz) absorbție de unde

wave aerial (fiz) antenă Beverage / aeriană

wave action (hidr, nav) acțiune a valului

wave attack (hidr, nav, constr) atac al valului

wave back (el) întoarcere a undei de șoc de înaltă tensiune

wave band (fiz) bandă / gamă de frecvență

wave bobbins (OM) țevi ondulate

wave caused by a rising stage (hidr) undă de retenție / de ridicare a nivelului

wave conditions (nav, hidr) regim de valuri

wave crest (hidr, nav) creastă de val

wave damping (hidr, nav, fiz) amortizare a valului / a undei

wave decay (fiz, hidr) stingere a valurilor, amortizare a undelor (pe direcția de propagare)

wave decay distance (fiz, hidr) distanță / drum de amortizare a valului / a undei

wave-director circuit (fiz) element director (de antenă)

wave disjunction (hidr) dislocare a valului

wave equation (fiz) ecuație a undelor

wave erosion (hidr, geol) erodare produsă de valuri

wave filter (fiz) filtru pentru lungimi de undă

wave flume (nav, constr) canal de încercări cu valuri

wave form (fiz) sub formă de undă

wave front (hidr, nav) front de val

wave function (fiz) funcție de undă

wave generating area (geogr, nav) zonă de formare a valurilor

wave generation (hidr) generare a valurilor; (fiz) generare a valurilor / oscilațiilor

wave generator (fiz, hidr) generator de valuri / de unde

wave group (fiz, autom) tren de unde

wave group-velocity (hidr, fiz) viteză de grup a valurilor / a undei

wave heating (fiz, termo) încălzire prin unde electro-magnetice / cu curenți de înaltă frecvență

wave hollow (hidr, nav) gol de val

wave hydraulics (hidr, nav) hidraulica valurilor

wave interference (fiz, el) interferență a undelor

wave interference error (fiz) efect Heiligtag, eroare cauzată de interferența undelor

wavelength (fiz) lungime de undă; (hidr, nav) lungime de undă a valului

wave-shape

wavelength meter (metr, fiz) aparat de măsurat lungimi de undă

wavelength scale (fiz, metr) scală a lungimilor de undă

waveless (nav, hidr) fără valuri, liniștit, calm; (fiz) neondulat (d. un semnal), fără oscilații (d. un proces, un fenomen), fără undulații (d. o suprafață)

wavelet (fiz) undă; hidr) val mic; creș, încrețitură (la semifabricate, piese subțiri etc.), ondulație (de mică amplitudine, pe suprafețe ale unui fluid sau pe suprafața unui solid)

wave-like ca un val, ca valurile; (fiz) ondulatoriu

wave lull (hidr, nav) acalmie între două valuri

wave-making resistance (hidr, nav) rezistență la valuri

wave mechanics (fiz) mecanică / fizică ondulatorie

wavemeter (metr, fiz) aparat de măsurat lungimi de undă sau frecvențe, undametr

wave motion (fiz, hidr) mișcare ondulatorie

wave normal (fiz) vector unitar, perpendicular pe frontul de undă, componenta pozitivă fiind în direcția de propagare

wave number (fiz) număr de undă, invers al lungimii de undă

wave packet (fiz, autom) pachet / grup de unde

wave-particle duality (fiz) dualism undă-corpusul / undă-particulă

wave-profile (hidr, nav) profil al valului; (fiz) profil / formă a undei (pe direcția de propagare)

wave propagation (fiz, hidr) propagare a undelor / a valurilor

waver (poligrafie) val intermediar (la mașinile de tipărit); a tremura (d. voce, o flacără etc.), a pâlpâi (d. o flacără etc.), a se schimba, a fluctua

waver between a șovăi între, a ezita între, a oscila între

wave reflection (fiz, hidr) reflectare a undelor / valurilor

wave refraction (fiz, hidr) refracție a undelor / valurilor

waveringly (*adv*) tremurător, tremurat, șovăitor, nedecis

wavery tremurat, tremurător, pâlpâitor (d. o flacără); (*fig*) șovăitor, nedecis, nehotărât, nesigur, schimbător

wave rump (hidr) spargere a valului

waves amplitude (hidr, nav) amplitudine a valurilor; (fiz) amplitudine a undelor

waves crest (hidr) creastă de val

wave-shape (fiz) în formă de undă, ondulatoriu, variabil periodic (d. un proces)

wave-shape analysis

wave-shape analysis (mat) analiză Fourier
wave simulation (mat, fiz) simulare (matematică) a valului / a unde
wave spectrum (fiz, hidr) spectru de valuri / de unde
wave soldering (TH) (metodă / proces de) lipire în electronică, prin mișcare ondulatorie a pieselor într-o baie de lipire
waves records (hidr, fiz) înregistrări de valuri / de unde
wavesteeppness (hidr, nav) curbura a valului (înălțimea totală împărțită la lungimea de undă)
wave theory (fiz) teoria undelor
wave train (el, autom, fiz) tren de unde
wave train frequency (fiz, autom) frecvență de grup / a trenului de unde
wave transformation (hidr, fiz) transformare a valului / a unde (prin refracție, reflexie, difracție, interferență etc.)
wave trough (fiz, hidr, nav) talpă / concavitate de val, minim al unei unde
wave velocity (fiz, hidr) viteză de propagare a unde / a valului
waviness (OM) ondulație (a suprafeței prelucrate); (fiz) caracter ondulatoriu
waviness profile (metr) profil de ondulație (la profilometria suprafeței)
wavy (OM) ondulat, zimțat, striat, vălurit, de forma valurilor; sinuos, șerpuitor
wavy flow (fiz, hidr) curgere turbulentă
wavy fracture (met) ruptură lamelară
wavy surface (OM, TH) suprafață ondulată (a unui semifabricat, a unei piese etc.)
wax (chim) parafină, ceară, plastelină, lumânare de ceară; (*amer*) (alim) sirop gros; a cerui, a da cu ceară
wax-bearing (crude) oil (chim) țitei parafinos
wax cloth (ind chim, textile) mușama
wax-coated paper (alim, ind chim) hârtie cerată izolantă / impermeabilă
wax coating (TH) ceruire; ungere cu ceară
wax dope (ind chim, T) aditiv anticongelativ, depresant
waxed board (ind chim) carton cerat / parafinat
waxen de / din ceară, ceruit, ca ceara; plastic, moale
waxing (TH, mobilă) ceruire
wax oil (ind chim) țitei parafinos
wax paper (ind chim) hârtie / pânză cerată
wax pattern (met) model de ceară
wax precipitation / settlement (ind chim) depunere de ceară / de parafină
wax removal (TH, uind chim) deparafinare

weak-hearted

waxy (ca) de ceară, ceruit, cerat
way (autom) cale de sortare, traseu de comandă; (constr) cale, drum, stradă, alee (*rar*), ramură, braț (al unei intersecții rutiere); (OM) canal, canelură; (nav) viteză (de marș), cale, rută, drum parcurs, direcție, marș (al navei), inerție a navei; (TH) metodă, mijloc, domeniu, braț; cale; sferă (de activitate), competență; sector; mod, fel, manieră, fel de a fi; privință, punct de vedere; condiție, stare; preajmă, vecinătate; cale (de urmat) (în sens abstract); (c, inf) cale de sortare; condiție; datină
waybill (cf, transp) foaie de expediție, fraht, scrisoare de trăsură; listă de călători / colete; itinerar, traseu (turistic etc.)
way circuit (el, transp) fir de cale pentru tro-leibuz
way of cock (OM, hidr) gaură de cep de robinet, traseul fluidului prin robinet
ways and means căi și mijloace, metode
way train (cf, transp) (*amer*) tren personal
weak fără forță / putere; slab; diluat, slab, apos, subțire (d. lichide); (med) bolnav, bolnăvicios, delicat, lipsit de putere / vlagă, slab, slăbit; prost, nepriceput, incapabil; neputincios; (fiz) slab, fără intensitate, difuz (d. lumină); slab, nerezystent, puțin rezistent, necorespunzător (d. un material); insuficient, neîndulestulător, puțin (numeros); neaccentuat; (om) lipsit de fermitate, care nu face față, care nu și-a revenit; descărcat (d. baterii); (sport) incapabil, nepriceput, prost, slab (d. un jucător etc.); lipsit de fermitate, moale, nehotărât, slab, șovăitor (d. un om, caracter) neconvincător, slab, șubred, vulnerabil (d. un argument etc.); (gram) slab (d. vocale); subțire (d. voce etc.)
weak acid (chim) acid diluat / slab
weak base (chim) bază slabă / diluată
weak-brained v. **weak-minded**
weak convergence (mat) convergență slabă
weaken (mas, OM) a (se) slăbi, a (se) micșora, a ceda (un arc, o piuliță); (fiz) a (se) reduce, a (se) atenua; (met) a reveni; a reîncălzi după călire, a decăli
weakening (OM) slăbire (a unei piese, a unei asamblări)
weakening ratio (el, metr) raport / procent de șuntare
weak-eyed (anat) cu vedere slabă
weak form (fonetică) formă slabă
weak gas (chim) gaz sărac
weak-headed v. **weak-minded**
weak-hearted blajin, bun la inimă; fricos, laș; milos; slab de înger

weak-kneed

weak-kneed (*fig*) fără caracter, lipsit de caracter, moale, slab; slab de picioare
weak interaction (fiz) interacțiune slabă
weak-minded fără caracter, imbecil, lipsit de caracter; nehotărât, prost, slab la minte; șovăitor
weak-mindedness imbecilitate, lipsă de fermitate / de hotărâre, prostie, slăbiciune a minții, șovăială, șovăire
weak mixture (auto, ind chim) amestec (combustibil) slab / sărac (calitativ)
weakness (med) stare de slăbiciune, debilitate; neputință; (anat) infirmitate; punct slab, parte slabă; defect
weakness zone (met) zonă a reducerii rezistenței (la sudură, dar nu numai)
weak picture (c, TV) imagine slabă / necontrastantă / fără contrast
weak-sighted (anat) miop, cu vederea slabă
weak-spirited fricos, slab de înțel
weak weld (OM) sudură / cusătură slabă / ne-rezistentă
weak-willed cu voință slabă, influențabil
weal bunăstare, bogăție, avere
wealth avere, bogăție (naturală etc.); belșug, îndestulare; abundență; număr mare; (*fig*) număr mare, bogăție, abundență (de exemple etc.)
wealthy bogat; prosper; valoros, prețios
weapon (mil și *fig*) armă, mijloc de luptă
weaponless (mil și *fig*) neînarmat, lipsit de / fără apărare
wear a purta, a fi îmbrăcat / încălțat cu; fel de a se îmbrăca, modă, ponosire, purtat (al haine-lor); purtare; (OM, T) uzură (rezultat), uzare (proces), frecare (*rar*), roadere; a (se) uza (prin frecare); a toci, a roade; a epuiza; a se ponosi, a se strica; a rezista, a fi rezistent; a deveni, a face; (textile) confecții; (nav) a face volta sub vânt; a avea (o anumită înfățișare, un nume); a avea (întipărit) pe față; a face o gaură de prea mult frecat / purtat / ros; a istovi; a fi la modă
wearability (T) rezistență / comportare la uzură, (textile) comportare la purtat / la utilizare
wearable care se poartă, care se poate purta; (T) care se poate uza / roade
wear allowance (OM, T) adaos de uzură, uzură admisă
wear away a mânca, a roade; a distruge; a eroda; a dispărea; a fi ros / mâncat; (T) a (se) uza prin îndepărtare de material
wear by rubbing (T) uzură prin frecare
wear down (OM, T) a uza, a roade, a strica; (textile) a uza, a roade, a strica (d. îmbrăcăminte); a eroda, a subția (prin uzură, roadere etc.); a

wear off

rezista mai mult decât; a învinge până la urmă; a obosi; a (se) slăbi (treptat), a se subția (treptat); a înfrânge (prin perseverență) (rezistența cuiva etc.); a plictisi; **wear smb. down** a elimina / slăbi treptat, prin efort perseverent (opoziția, convingerile cuiva etc.), a enerva / obosi pe cineva, a învinge treptat prin presiune morală (opoziția, convingerile cuiva etc.); **wear smth. down** a toci / uza prin apăsare / frecare continuă (d. o piesă, o anvelopă etc.)
wearer (OM, T) suport; (textile) purtător al unei haine etc.
wear hardening (mec, met, T) ecruisare / durificare prin frecare sub sarcină
wear hardness (T, materiale) rezistență la uzură
wear in (T, OM, TH) a ajusta prin rodare / prin funcționare, a roda
wear-in (T, OM, TH) ajustare prin rodare / prin funcționare, rodaj, rodare
wearing (textile) de / pentru purtat; plictisitor obositor; (OM, T) uzat, ros, care (se) uzează / (se) roade; uzare (proces), roadere, frecare (*rar*)
wearing face (mas-un, T) suprafață de rectificat / de frecare / care se uzează
wearing limit (mec, OM, T) limită de uzură
wearing parts (OM) piese supuse uzurii, piese de uzură
wearing plate (auto, OM) disc de fricțiune
wearing quality (OM, T, materiale) rezistență la uzură, calitate de a rezista la uzare
wearing resistance (materiale, T) rezistență la uzură
wearing ring (OM, T) inel de compensare a uzurii, inel de uzură (la supape etc.)
wearing strip (OM, T) placă / plăcuță de reglare pentru compensarea uzurii; (el, T) dungă / urmă de uzură (la contacte și perii de cărbune)
wearing surface (OM, T) suprafață de uzură / de frecare / care se uzează
wear(ing) test (OM, T) test de uzură
wear intensity (T) intensitate a uzurii (pierdere masică / volumică raportată la sarcină și drumul parcurs)
wear life (OM, T) durabilitate la uzură, durată în care are loc uzura
wear loose (OM, T) slăbire / modificare (a contactului, a formei pieselor, a strângerii etc.) din cauza uzurii
wear off (T) a înlătura, a îndepărta (prin frecare, uzare etc.), a uza prin frecare (cu îndepărtare de material), a se șterge, a (se) micșora (d. asperități); a (se) atenua, a face să slăbească, a (se) micșora, a slăbi

wear of pipes

wear of pipes (hidr, T, OM, termo) uzură / eroziune a conductelor / țevelor
wear of the lining (met; OM; T) uzură a căptușelii (unei piese, unui cuptor etc.); (T) uzură a acoperirii (la cuzineți)
wear on the brushes (el, T) a (se) uza (d. perii, la mașini electrice)
wear out (T, OM) a (se) uza (prin pierdere de material), a (se) epuiza, a (se) roade; (textile, plast) a îmbătrâni prin purtare; (textile) a purta / folosi până se strică; a obosi, a plictisi (pe cineva)
wear-out (T, mas) creștere a ratei de cădere / de defectare odată cu creșterea numărului de subansamble / de unități
wear oxidation, fretting (T, OM, chim) uzură tip fretting (cauzată de acțiunea simultană a vibrațiilor cu amplitudine mică în contact și a reacțiilor chimice în zona contactului)
wear-preventive additive (ind chim, T) aditiv anti-uzură
wear-proof, wear-resistance (materiale, OM, T) rezistență la uzură, rezistent la uzură
wear rate (T) viteză / rată de uzură
wear-resisting, wear-resistant, wear-proofing (materiale, T, OM) rezistent la uzură
wear-resisting alloy steel (me, T) oțel aliat, rezistent la uzură
wear-strip (OM, T) placă / piesă de reglare (pt. compensarea uzurii)
wear surface (OM, T) suprafață de uzură / de frecare
wear test (metr, T) test de uzură
wear-testing machine (metr, T, mas) mașină de testat la uzură
weary foarte obosit, epuizat, frânt (d. cineva); obositor, plictisitor
weary of sătul de, plictisit de
weather (meteo) stare atmosferică, timp, vreme (și urată, furtună), frig umed; a altera (prin influența climatului); a aerisi, a aera, a usca la aer; (nav) a dubla în vânt, a înfrunta (o furtună); (constr) a înclina un acoperiș; (plast) a (se) decolora (prin expunere la aer), a rezista fiind expus la aer / mediu / intemperii
weatherability (materiale) rezistență la intemperii
weather anchor (nav) ancoră din vânt
weather a storm (TH) a aera, a ventila, a aerisi, a climatiza
weather-beaten bătut de furtuni / de vânt, bronzat (d. față, piele); (*fig*) călit, cu experiență, încercat, oțelit, trecut prin multe; dărpănat; decolorat,

weather station

degradat; extenuat, frânt (d. o persoană); în voia (tuturor) vânturilor; sleit; stors; (T, OM) uzat (în timp)
weatherboard (constr) șindrilă, olan, draniță; (nav) copastie
weather bord (nav) bord de vânt
weather-bound (nav) reținut / întârziat din cauza vremii / timpului nefavorabil(e), care nu poate pleca din cauza vremii
weather change (meteo) schimbare a vremii
weather conditions (meteo) condiții meteo(rologice) / atmosferice, starea timpului
weather deck (nav) punte descoperită
weather- de / la intemperii
weather-beaten bătut de furtuni, bătut de vânt bronzat (d. față, piele); (*fig*) călit
weather-wise (pol, ec) care cunoaște pulsul (opiniei publice etc.)
weather-bound (transp) care nu poate pleca din cauza vremii
weather exposure (OM, materiale) expunere la intemperii / în aer liber
weather exposure test (metr, materiale) încercare / test prin expunere la intemperii / în aer liber
weather-fastness (materiale) rezistență la intemperii, nealterabilitate la intemperii
weather forecast (meteo) prognoză a timpului, buletin meteo(rologic)
weather gauge (metr, fiz, meteo) barometru
weathering (materiale, fiz, chim) efect al agenților atmosferici, deteriorare / dezagregare din cauza vremii (și asupra materialelor plastice); (geol) alterare; (nav) venire în vânt
weathering ageing (chim, plast, met) îmbătrânire în atmosferă / din cauza intemperiilor
weathering test (metr, materiale) încercare climatică, test de rezistență la intemperii
weather permitting dacă va fi timp frumos / vreme bună / favorabilă, dacă va permite vremea
weather permitting clause (ec, transp) clauză a timpului nefavorabil
weatherproof, weather resistant (materiale, OM) rezistent la intemperii / la condiții climatice, care apără de vânt / de ploaie / de intemperii (d. îmbrăcăminte); (*fig*) călit, oțelit, încercat; a feri de vreme rea, a face impermeabil
weather report (meteo) buletin meteorologic
weather resistance (materiale) rezistență la intemperii / la condiții climatice
weather stained decolorat, pătat (de soare și de timp) (d. mase plastice, vopsele și țesături)
weather station (meteo) stație meteorologică

weather a storm

weather a storm (TH) a aera, a ventila, a aerisi, a climatiza
weather stripping (constr, OM) garnitură (tip bandă) de etanșare a ferestrei
weave (textile) legătură, încrucișare, armură (la țesături), țesut; (fiz) vibrație, oscilație, instabilitate laterală (a unei benzi magnetice); (OM) instabilitate laterală a benzii / curelei; a merge schimbându-și mereu direcția, a șerpui; a-și croi (drum), a-și face (drum); (textile) a croșeta (dantele), a (se) împleti (și *fig*), a lucra la război, a țese, a se întrepătrunde (și *fig*); a lega; a pune; (*fig*) a pune la cale (un complot); a șerpui (d. drumuri), (zool) (d. păianjen) a țese (pânza); (*fig*) a ticlui, a țese, a compune (pe baza unei sugestii)
weave into a strecura, a introduce (și idei)
weaver (textile) țesător (operator sau mașină), dispozitiv / mașină de țesut
weaving oscilații transversale ale electrodului sau arzătorului la sudare; (textile) țesut, croșetat, împletit, legat; care țese; (c, TV) instabilitate a imaginii
weaving departament (textile) secție de țesătorie
weaving machine (textile, mas) mașină de țesut
weaving mill (textile) țesătorie
weaving room (textile) atelier de țesătorie
web (textile) țesătură, pânză, voal, fir, împletitură, urzeală, chingă, pătură subțire de fibre; rețea; (constr) inimă de grindă / de șină / de profil, muchie transversală, batardou, buiandrug, perete de separație, perete separator / perete temporar; (OM) disc de roată, fir, braț, bară; (nav) perete despărțitor / separator, nervură; împletitură (de fire, sfori etc.); (poligrafie) bandă (de hârtie); (met) secțiune subțire (la turnare, forjare) care unește porțiuni mai groase; (anat) sclerotică, albul ochiului; (zool) pânza (de păianjen), membrană, membrană palmară; miez; (bot, zool) pieleț (*fig*) rețea, țesătură
webbed reticulat, reticular; (zool) membranat; (bot, zool) palmat
webbing (textile) țesătură, șiret, șnur, bandă, cordon (din materiale textile / fibroase); (efect de) pânză de păianjen, țesere sau scâmoșare (și la pulverizarea adezivilor)
web breaking (ind, TH) rupere a benzii de hârtie / a foliei etc.
weabby cu păienjeniș, ca pânza de păianjen
weber (Wb) (metr, fiz) weber, unitate de măsură SI, pentru flux magnetic
web frame (nav) coastă întărită

wedge piece

web girder (mec, constr) grindă continuă / cu inimă plină
webless continuum (mat) continuum nereticulat
web member (constr) bară de umplutură, montant fals
web of crank (mas, OM) braț de arbore cotit
web of curves (mat) rețea de curbe
web of paper (birotică) sul de hârtie
web of the rail (cf, OM) inimă a lonjeronului
web of wheel (OM) butuc / disc de roată
web plate (OM, met) inimă a unei grinzi sudate / nituite, guseu
web plate joint (constr, OM) rost de îmbinare a unei grinzi
web saw (silv, mas-un) gater
web stiffener (constr) rigidizarea inimii grinzii sudate / nituite
web thickness (OM, constr) grosime a inimii (unei grinzi)
wed a se căsători; (*fig*) a îmbina, a uni
wedding agent (chim, alim, T) agent emulgator
wedge (mas, OM) pană, falcă, ic, a împănă, a fixa cu pană / pene; (mat) produs; (nav) catarg; a despica cu ic / pană
wedge angle (OM) unghi al penei (înclinate)
wedge belt (OM) curea trapezoidală
wedge bolt (OM) pană de reglare, cu cep filetat; (mas-un, OM) șurub conic, de fixare a falcilor
wedged (OM) împănă, fixat (cu pană), blocat, ținut locului
wedged-point nail (OM) cui cu vârf lat (în formă de pană)
wedged-rail anchor (cf, OM) clemă cu pană
wedged ratchet (OM) clichet cu pană
wedge for fastening helve to the hammer (OM) pană de fixare a cozii ciocanului
wedge-friction gear (OM) transmisie cu roți de fricțiune, cu canale trapezoidale
wedge-friction wheel (OM) roată de fricțiune cu canale trapezoidale
wedge gib (OM) pană, știft, ic
wedge grip (mas-un, OM) gheară de prindere, falcă, bac
wedge hammer (OM) ciocan de bătut pene
wedge in a se strecura / furișa înăuntru; a interveni
wedge lock (OM) lacăt cu pană
wedge-notched friction wheel (OM) roată de fricțiune, cu canale trapezoidale
wedge on (OM) a cala / îmbina cu pană
wedge oneself in a-și face loc, a se înghesui
wedge out (OM) a scoate / a demonta (o pană)
wedge piece (OM) pană, piesă cu rol de pană

wedge plug

wedge plug (OM) obturator cu pană
wedge shape (met) secțiune conică / înclinată (la o bandă)
wedge-shaped (OM) în formă de pană
wedge-shaped belt (OM) curea trapezoidală
wedge slide (mas-un, OM) sanie cu ghidaje în coadă-de-rândunică
wedge type breechblock (OM) închizător / dispozitiv de fixare cu pană
wedge up (OM) a fixa cu cale / cu pene
wedging (OM) calare, împănare, asamblare cu pană
wedging of the stock (met) agățare a șarjei la furnal (defect / greșală de proces tehnologic)
wedging out (OM, T) subțiere a unui strat (și la compozite, acoperiri etc.)
wedging out (geol) efilare, subțiere graduală a unui strat geologic
wedging with chipping (auto, constr) împănare cu criblură
Wednesday miercuri
weed (textile) îmbrăcăminte, haine; (bot) bălărie, neghină, buruiună; banderola de doliu; (*fig*) cal prăpădit, gloabă, mârtoagă; (*fig*) lungan, om înalt și slab, prăjină, sfrijitură, slăbănog; (*fig*) țigară, tutun, trabuc; (agr) a plivi, a prăși
weed-grown (agr, bot) năpădit / plin de buruieni
weed hook (textile, OM) croșetă
weed out (agr) a plivi, a prăși, a rări; (*fig*) a elimina, a înlătura, a scoate, a îndepărta, a curăța (de lucruri de prisos)
week (wk) (metr) săptămână, unitate tradițională de timp, egală cu 7 zile
weekday (ec) zi lucrătoare / de lucru, zi din săptămână (fără duminică și / sau sâmbătă)
weekend weekend, sfârșit de săptămână (duminică și / sau sâmbătă); a-și petrece sfârșitul de săptămână / week-end-ul
weekly (s, *adv*) săptămânal, heptomadar (d. o publicație)
weeknight noapte a unei zile lucrătoare
weeny mititel, foarte mic, abia perceptibil
weep (TH) a elimina umezeala, a curge, a se prelinge, a picura, a exuda, a transpira; a supura; a se aburi (d. sticlă)
weepage (OM, hidr, T) scurgere de fluid (și la elemente etanșate)
weeper (OM, hidr, T) orificiu de scurgere / de picurare / de evacuare, picurător
weeping (nav) lacrimar(e); (TH, hidr, constr) picurare, infiltrare, infiltrație
weeping out (termo, ind) condensare în picături
weft (textile) țesătură

weight deviation

Weierstrass approximation (mat) aproximare
 Weierstrass (aproximare a unei funcții printr-un polinom de al cărui grad depinde mărimea erorii de aproximare)
weigh (metr) a (se) cântări; a socoti; a compara; (ec) a evalua, a estima, a aprecia; (OM, metr) cântar, cântărire; (nav) a vira / ridica ancora
weigh batching (TH, alim, ind chim) dozare gravimetrică
weighbridge (hidr) pod-bască
weigh down a obosi (din cauza greutateii), a încovoia, a încărca, a împovăra; (*fig*) a apăsa, a covârși, a chinui
weighed sample (metr) cantitate de substanță cântărită
weigher cantaragiu; (OM, metr) cântar tip basculă
weigh hopper (met) cântar cu buncăr
weigh in (chim) a cântări o substanță pentru o experiență
weigh in with a interveni (într-un proces tehnologic etc.)
weighing (metr) cântărire, care cântărește
weighing batcher (ind chim, alim) dozator cu cântar; (TH) buncăr gravimetric
weighing cell (metr, fiz) celulă / traductor de cântărire / de masă
weighing lever (metr, fiz, OM) balanță simplă; (OM) basculă
weighing lever with movable jockey (metr, OM) cântar roman
weighing line (nav) parâmb de virare
weighing machine (metr) cântar, basculă
weigh off / out a cântări
weigh out a cântări, a vedea cât cântărește; a împărți, a distribui (după cântărire)
weight (fiz, TH) greutate (și etalon), încărcătură, sarcină, obiect greu; masă; pondere; însemnătate; (sport) categorie (în funcție de greutate), halteră; a îngreuna, a cântări, a stabili greutatea, a încărca; (ec) a evalua, a estima, a aprecia; (*fig*) gravitate, seriozitate; influență, înrăurire, apă-sare; cuvânt greu; a apăsa; a orienta, a îndrepta, a dirija
weight average boiling point (fiz) temperatură medie gravimetrică de fierbere
weight brake (OM) frână cu contragreutate
weight by volume (fiz) greutate volumetrică
weight concentration (materiale) concentrația în unități de greutate / de masă, concentrație masică
weight deviation (OM, ind, alim) abatere de la greutate / de la masă

weight distribution

weight distribution (auto, mec, transp) distribuție a greutateii / masei
weight distribution balance (auto) repartitie a greutateii pe osii
weighted avantajos, partinitor
weighted approximation (mat) aproximație ponderată
weighted average (mat) medie ponderată
weight filling (alim, ind chim) umplere până la o masă / greutate dată
weighted function (mat) funcție ponderată
weighted lever (OM) pârghie cu contragreutate
weighted mean (mat) medie ponderată
weighted mean value (mat) valoare a mediei ponderate
weight empty (auto) greutate / masă proprie / fără încărcătură
weight equalizer (OM) contragreutate
weight feed (alim, ind chim) dozare în funcție de greutate / de masă
weight feeder (ind chim, alim) alimentator cu dozare prin cântărire
weight flow (hidr, alim, ind chim) debit masic
weight good(s) / cargo (transp) mărfuri grele
weight governor / controller (OM, autom) regulator cu greutate
weight holder (metr, OM) braț / suport pentru greutate
weightily (*adv, fig*) cu greutate, cu autoritate, considerabil
weight in air of a given volume of a material (metr) greutatea / masa (în aer) a unui volum dat de material
weight increase creștere a greutateii
weighting (ec) potențial al pieței, spor de salariu, compensație; ponderare; apreciere; evaluare; (TH) cântărire, ajustare prealabilă, care cântărește
weighting material (ind) material de îngreunare / umplutură, lest (și pt. nave)
weight in working order (of a locomotive) (cf) greutate / masă în serviciu / în funcționare (a unei locomotive)
weight lever (cf, OM) braț de macaz cu contragreutate; (OM) braț de balanță, pârghie de cântar
weightless (fiz) imponderabil, fără masă (ca ipoteză)
weightlessness (fiz) condiție în care observatorul din sistem nu detectează accelerație sau forță gravitațională, stare de imponderabilitate
weight loss (fiz, transp) pierdere de greutate / de masă / de sarcină

weldable steel

weight loss in hydrogen (met) pierdere în hidrogen
weight of chassis (auto) tonaj de șasiu
weight of engine per power-unit (horse-power) (mas, termo, auto) greutate a motorului pe unitatea de putere (cal-putere)
weight of load (mec, transp) greutate / masă a încărcăturii
weight of locomotive in service (cf) greutate în serviciu a unei locomotive
weight of unit volume (OM, materiale) greutate / masă pe unitate de volum
weight per brake horsepower (auto, OM) greutate / masă specifică, pe (unitatea de putere) cal-putere al sistemului de frânare
weight percent (met) procent de masă / de greutate (*rare*)
weight rate (hidr, alim, ind chim) debit masic
weight ratio of components / of constituents raport masic al componentelor (la compozite, aliaje etc.)
weight saving construction (constr) construcție ușoară / cu masă / greutate redusă
weight set (metr, OM) set de greutăți de cântărire
weight voltmetru (el, metr) voltmetru de masă (cu cântărire), coulomb-metru
weigh up a-și forma o părere despre, a caracteriza; a înțelege, a pricepe
weigh with a avea importanță / greutate, a conta pentru / în ochii
weir (hidr, constr) deversor, dig, stăvilă, zăgaz, baraj, prag
weir box (hidr, constr) deversor
weir coefficient (hidr, constr) coeficient de debit al deversorului
weir hydroelectric dam power station (hidr, constr) hidrocentrală cu baraj
weir notch (hidr, constr) deschidere deversantă
welcome bun venit!; a ura bun venit, a întâmpina (cu bucurie), a saluta; a primi (și o idee)
welcome to căruia i se permite, care poate să, care nu are decât să; care poate dispune, care se poate folosi de
weld (OM) sudură, cusătură de sudură / sudată; a (se) suda, a (se) uni, a (se) lega, a omogeniza; (*fig*) a (se) lega, a (se) omogeniza, a (se) suda, a (se) uni
weldable (TH) sudabil, care se poate suda (d. materiale)
weldableness sudabilitate (d. materiale, semifabricate)
weldable steel (met) oțel sudabil

weld all around

weld all around (OM) sudură pe contur închis / pe circumferință
weld bead (OM) cusătură de sudură
weld decay (met) coroziune intergranulară a sudurii
weld defects (OM, TH) defecte de sudare / de sudură
weld deposit (met) material metalic / aliaj depus prin sudură
welded (OM) sudat, în stare sudată
welded body (OM) corp / piesă sudată
welded break (OM) ruptură în zona sudurii, crăpătură de sudură
welded butt joint (OM) cusătură de sudură cap-la-cap
welded chain (OM) lanț cu zale sudate
welded connection (OM) asamblare sudată / prin sudură
welded construction (OM, constr) construcție sudată
welded dome body (termo, OM) manta sudată a domului de abur
weld edge (OM) margine a cusăturii de sudură
welded joint (OM) asamblare prin sudură, îmbinare / cusătură sudată
welded-neck flange (OM) flanșă sudată (la gât)
welded pipe / tube (OM) țeavă / conductă sudată
welded seam (met, OM) cusătură sudată / de sudură
welded strain gauge (metr, TH) marcă tenso-metrică atașată prin sudură (în puncte)
welded structure (OM, constr) construcție sudată, ansamblu sudat
welded tube (OM) țeavă / tub sudată
welded wire fabric (met, OM) plasă sudată
weld electrically (met, TH) a suda electric
welder (met, TH) sudor, aparat de sudat
welder's goggles (OM, TH) ochelari de sudor (pt. protecție)
welder's helmet (OM, TH) mască de sudor
weld face (OM) față a sudurii / a cusăturii, suprafața exterioară a cusăturii
welding (TH, met) (acțiune / operație / proces de) sudare, care sudează
welding alternator (el, TH) alternator pentru sudare electrică cu arc
welding appliance (el, TH) aparat / dispozitiv de sudat / pentru sudare
welding arc-voltage (el, met, TH) tensiune a arcului de sudare
welding bath (met, TH) baie de sudare
welding blowpipe (OM, TH) arzător, suflai de sudare

welding strain

welding carbon (OM) electrod de cărbune pentru sudare
welding cast-iron (met) fontă sudabilă
welding current (el, TH) curent de sudare
welding department (TH, met, ind) atelier de sudare
welding dynamo (el) dinam de sudare
welding electrode (OM, met) electrod de sudare
welding flame (met, TH) flacără de sudare
welding flux (met, chim) flux de sudare
welding goggles (TH, OM) ochelari (de protecție) pentru sudură
welding ground (OM, met) contraelectrod pentru sudură
welding handle (OM, met) pistol de sudare
welding heat (met, TH, termo) căldură dezvoltată pe durata sudării
welding helmet (OM, met) mască de sudor / pentru sudare
welding joint (OM) cusătură sudată, sudură; asamblare prin sudură
welding leads (el) cabluri de sudare
welding machine (met, mas) mașină / utilaj de sudare
welding material (materiale, met) material de sudare
welding outfit (met, mas) mașină / utilaj / agregat de sudare
welding pass (met, TH) trecere de sudare
welding pole (el, met) pol de sudare
welding powder (met, TH, chim) flux pentru / de sudare
welding pressure (met, TH, mec) presiune de sudare
welding procedure (met, TH) tehnologie / procedură / metodă de sudare
welding procedure(s) sheet / specifications (met, TH) fișă tehnologică a operațiilor de sudare
welding range (el, met, TH) intervalul de reglare a intensității curentului de sudare
welding rate (TH) viteză de sudare
welding rectifier (el) redresor de / pentru sudare
welding rod (OM, met, TH) vergea / electrod de sudare
welding seam (OM) cusătură de sudare / de sudură
welding set (met, mas) agregat de sudură
welding shop (met) atelier de sudare
welding steel (met) oțel sudabil
welding steel wire (met) sârmă (plină) de oțel, pentru sudare
welding strain (OM, TH) deformație cauzată de sudură

welding stress

welding stress (OM, mec) tensiune reziduală cauzată de sudură
welding symbol (OM) simbol al sudurii / al rostului (de) sudat (în desen tehnic)
welding timer (el, met) temporizator al duratei de sudare
welding torch (OM, met) suflai / arzător de sudură
welding transformer (el, met, TH) transformator de / pentru sudare
welding-up of blow-holes (met, TH) (corectare prin) sudarea suflurilor gazoase
welding V (OM) rost în V / cu pregătirea marginilor în V
welding voltage (el, met) tensiune de sudare / necesară sudării
welding wire (OM, met) sârmă de / pentru sudare
welding with addition of metal powder (met, TH) sudare cu electrod nefuzibil cu pulbere metalică
welding without preheating (met, TH) sudare fără preîncălzire / la rece
welding without pressure (met, TH) sudare fără presare / prin topire
welding with postheating (met, TH) sudare cu încălzire ulterioară
welding with preheating (met, TH) sudare cu preîncălzire / la cald
welding zone (OM) zona sudurii / de sudare (pe semifabricate care urmează să fie sudate) / de influență a sudurii (pe piesa deja asamblată)
weld iron (met) aliaj feros sudabil
weld junction / line (OM, TH) margine de fuziune (la sudură)
weldless (OM) fără sudură (la țevi, piese etc.)
weldless (drawn) pipe (OM) țevă / conductă fără sudură
weldless tube (OM) țevă / tub fără sudură
weldment (OM, constr) ansamblu sudat, construcție sudată
weld metal (met, TH) material metalic de adaos, la sudură, metal depus (prin sudură), material / piesă metalică(ă) sudată(ă)
weld metal excess (met, OM) îngroșare excesivă a sudurii
weld-metal test specimen (metr) probă / epruvetă de metal depus (pt. încercări mecanice)
weld on (met, TH, OM) a încălca / recondiționa / fixa prin sudare
weld on site (OM, constr, mas) cusătură de sudură, executată la locul de montaj
weld period (met, TH) durată de sudare

well-becoming

weld position (OM) poziție a cusăturii (pe ansamblu / pe piesă)
weld profile (OM) contur al sudurii
weld quality (OM) calitate a sudurii
weld quench effect (met, TH) influența vitezei de răcire asupra cusăturii sudate, efect de călire la / după sudare
weld reinforcement (OM, TH) îngroșare a cusăturii (pt. mărirea rezistenței)
weld section (OM) secțiune a sudurii, formă a rostului în plan normal pe lungimea cusăturii
weld size (met, OM) rost / secțiune transversală a sudurii
weld structure (met, OM) structură a metalului / materialului depus la sudare / cusăturii sudate
weld surface defect (met, OM) defect de suprafață, al sudurii
weld throat dimension (OM) grosime a cusăturii sudate
weld through (met, TH) a suda, a topi prin sudare
weld torch dressing (met, TH) finisare / ajustare cu flacără (oxiacetilenică)
weld up (met, TH, OM) a încălca / a recondiționa prin sudare
weld with back sealing run (OM) cusătură de sudură, cu completare la rădăcină
weld zone (met, OM) zonă de sudură / de continuare, obținută prin sudură, zonă a sudurii (pe un ansamblu sudat)
welfare bunăstare, prosperitate, bine; (pol, adm) asistență socială, ajutor social; (*amer*) (ec, adm) beneficiu suplimentar
welfare fund (ec, adm) fond de asigurări sociale
well (OM) cavitate, scobitură, cameră, canal; (hidr) puț de apă, sursă, izvor, fântână, puț, bazine, a se ridica (d. apă); (constr) casă a scârilor, cutie de ascensor; (met) creuzet; (s) bine, fericire; (*fig*) izvor; (jur) (*la tribunal*) banca apărării; călmară; (*adv*) bine, favorabil, mult, din plin, pe bună dreptate; (*adj*) bine, sănătos, în stare satisfăcătoare, bun, satisfăcător, oportun, necesar, mulțumitor, cum trebuie, cum era de așteptat; foarte bine, remarcabil, mai mult decât satisfăcător; potrivit, nimerit, în ordine; **as** ~ la fel de bine, de asemenea; **do** ~ a reuși, a prospera, a fi îndreptățit să
well-balanced (OM, mas, ec) echilibrat; judicios; cumpănit; rezonabil, adecvat, corespunzător
wellbase rim (auto, OM) jantă cu adâncituri
well-becoming bun, potrivit, just, corespunzător

well bedded

well bedded bine stratificat (și la compozite)
wellbeing (med, anat) sănătate (bună); bună-stare, prosperitate
well callipers (metr, OM) compas / calibru de interior / pentru găuri
well-chosen ales / selectat cu grijă; nimerit, potrivit, bine ales / selectat
well-conditioned drept, corect; echilibrat; (ec, adm) (acord / contract) semnat în condiții satisfăcătoare
well-defined bine definit, clar; (mat) univoc, neechivoc
well-deserved binemeritat
well-doing caritabil, care face fapte bune; prosper, înfloritor; succes; (med) sănătate (înfloritoare)
well-done (alim) bine făcut / fript (d. carne)
well-earned binemeritat, pe deplin meritat
well end extremitate anterioară
well-established bine stabilit, ferm, precis; cu tradiție, cu vechime, cu bună reputație
well-formed corect / logic (construit); (tehnologic) bine făcut
well-found (mas, TH) prevăzut cu aparatura necesară
well from a curge din, a țâșni din
well-grounded in expert, versat, priceput la, bine pregătit pentru
well-handled bine făcut, făcut cu grijă; bine organizat / plănuit; bine condus
well-informed bine documentat / informat, cu o cultură vastă
well-kept (mas) bine întreținut
well-known binecunoscut, vestit, renumit
well-made bine făcut, bine lucrat / executat
well-meaning bine intenționat
well-ordered bine întreținut; aranjat; pus în ordine, bine organizat, sistematic
well-ordered set (mat) mulțime bine ordonată
well-over a se revărsa
well-point (hidr) izvor, sursă
well pump (OM, hidr) pompă de adâncime / submersibilă
well-read (edu) citit, cult, bine instruit
well-rounded bine făcut; (edu) multilateral, complet; (OM) rotunjit, finisat
well-set bine făcut / întocmit, ajustat, potrivit
well sinker (ind) sonder
well-thought-of respectat de toată lumea, care se bucură de prestigiu
well-thought-out bine gândit, judicios
well-timed oportun, spus / făcut la momentul potrivit / când trebuie

wet classifier

well-tried verificat, care a dat rezultate bune, încercat / testat cum trebuie
well-type manometer (metr, hidr) manometru cu două coloane, cu diametre mult diferite
well up a se umfla, a crește; a erupe
well water (geol, hidr) apă de izvor
well-worn uzat, tocit, banalizat, perimat
welt (OM) margine, ramă, manșetă, fâlt, bordură; (textile) manșetă, bordură; lovitură de bici; (ind pielăriei) ramă (la încălțăminte); (anat) semn (pe piele); a bate cu biciul, a biciui
west (geogr) apus, vest; occident; vestic, apusean, occidental; **West** (pol) Vest, Occident
westerlies (geogr, nav) vânturi de vest
westerly (*adj, adv*) de vest, vestic, dinspre vest
western (geogr) (*adj*) de / din vest, vestic; occidental, vestic, apusean
weston cadmium cell (el, fiz) pilă / element cu cadmiu / tip Weston
westward (s) direcție vestică / spre apus; (*adj*) îndreptat spre vest / apus; (*adv*) spre apus
westwardly (*adj, adv*) vestic, de vest, dinspre vest, spre vest
wet ud; jilav; umed, hidrofil, lichid; umezit; umețat; (meteo) ploios, de ploaie; a umezi; a uda; a umeța; a înmuia; (hidr) a iriga, a stropi
wetability (fiz) capacitate de a (se) umezi / de a absorbi apă
wet-air pump (OM, termo) pompă de aer umed
wet assay (met, metr) test pentru determinarea unui component prin metodele umede (flotație, dizolvare etc.)
wet back (termo) cu răcire (a mantalei, a tubului de ardere etc.)
wet basis (materiale, agr, ind chim, met) conținut de umezeală / de apă, la unitatea de masă sau de volum al materialului umed / în materialul umed
wet bonding (plast, TH) lipire umedă
wet boring (mas-un, TH) perforare / găurire cu lichid de răcire
wet brakes (auto) frână udă
wet breaking strength (textile, plast) rezistență la rupere în stare udă
wet-bulb temperature (termo) cea mai joasă temperatură a unui corp ud, expus în curent de aer, temperatura de saturație adiabatică, temperatură în stare umedă
wet-bulb thermometer (metr, OM, termo) termometru umed
wet classification (TH, agr, alim, ind chim) separare / sortare umedă
wet classifier (alim, ind chim) separator umed

wet cleaning

wet cleaning (TH) curățire / purificare umedă / cu apă; (ind, TH) preparare a minereurilor pe cale umedă; (ind, mediu) purificare umedă

wet condenser (chim) condensator umed

wet corrosion (met, chim) coroziune (a metalului, aliajului, materialului plastic etc.) în mediu umed

wet contact (el) contact parcurs de curent continuu, contact umed (cu mercur)

wet crusher / crushing mill (ind chim) moară umedă de sfărâmat

wet cylinder liner (auto, termo, OM) cămașă umedă de cilindru

wet distillation (TH, alim, ind chim) distilare cu vapori de apă

wet dock (nav, constr) bazin de maree, doc

wet drawing (met, plast, TH) trefilare umedă

wet drawn wire (met) sârmă trefilată în mediu umed

wet drilling (mas-un, TH) găurire cu lichid de răcire, perforare prin injecție de apă

wet elongation (plast) alungire în stare umedă

wet film (chim) peliculă umedă

wet filter (OM) filtru umed / umezit / umețat

wet galvanising (met, TH) zincare / galvanizare cu flux topit

wet grinder (mas-un) mașină de rectificat umed / cu răcire

wet grinding (chim, alim, TH) măcinare umedă; (mas-un) rectificare cu lichid

wet installed fastener (OM) organe de asamblare, montate în stare umedă, care prin uscare asigură etanșeitatea

wet liner / sleeve (OM, termo) cămașă (de cilindru) răcită cu lichid / umedă

wet milling (alim, ind chim, TH) măcinare umedă

wet mixer (constr, mas) betonieră (cu) malaxor

wet mixer for solutions (ind chim, mas) malaxor umed pentru soluții (de cauciuc)

wetness (termo) umiditate, procent de apă în abur, peliculă de apă pe suprafețe încălzite; (meteo, mediu) umezeală

wetness tester (metr, fiz) aparat de măsurat umiditatea

wet-pan mill (alim, ind chim) amestecător, malaxor, mașină de amestecat și plastifiat / de frământat

wet process (TH) proces / procedeu umed

wet processing (TH) prelucrare în stare umedă

wet puddling (met, TH) pudlare în stare lichidă

wet purification (TH, ind, mediu) purificare / curățire umedă

wet tumbler

wet rolling barrel (met, OM) tobă rotativă (pt. curățire umedă a pieselor turnate)

wet separation (TH, alim, ind chim) separare / sortare umedă

wet slag (met) zgură fluidă

wet sleeve cylinder (auto, OM) cilindru cu cămașă umedă

wet snow (meteo) zăpadă umedă / aproape de temperatura de îngheț

wet spinning (plast, TH) tehnologie de filamente / filare (prin extrudare) în baie de lichid

wet steam (termo) abur umed

wet stick (plast, TH) lipire umedă

wet storage holder (ind chim, OM) rezervor de gaze, cu etanșare hidrolică

wet strength (mec, plast) rezistență la rupere în stare umedă / înmuiată

wet surface-active agent (fiz, T, ind chim) agent tensioactiv

wettability (materiale) higroscopicitate, umiditate, capacitate de umezire / de umețare

wetted surface (OM) suprafață udată / umedă

wetting (TH, T, OM) umezire, umețare, udare, care udă / umezește / umețează

wetting agent (ind chim) agent de udare / umezire / de înmuiere / de umețare; (fiz, T) agent tensioactiv

wetting fluid (fiz) fluid hidrofil

wetting hysteresis (plast) histerezis de umezeală

wetting liquid (ind chim) lichid de umezire / umezitor / umețant

wetting of flux (met, TH) capacitate de umezire a fluxului topit (la sudare)

wetting-out agent (ind chim, textile) agent de înmuiere

wetting power / property (fiz) capacitate de umezire / de udare

wettish cam ud / umed / jilav (d. suprafețe, vreme etc.)

wet ton (metr, ind, mediu) tonă umedă / de material în stare umedă, unitate de măsură pentru nămoluri, sterile, compost și amestecuri similare, în care materialul solid este amestecat cu apă

wet tons (termo) necesar de frig pentru evacuarea căldurii latente, sarcină de refrigerare datorată căldurii latente

wet tube mill (alim, ind chim) moară tubulară pentru măcinare umedă

wet tumbler (met, OM) tobă rotativă pentru curățire umedă

wet tumbling

wet tumbling (TH) frecare umedă (*rare*)
wet vacuum distillation (alim, ind chim) distilare în vid cu vapori de apă
wet vapour (termo) abur umed, vapori umezi
wet washing / scrubbing (TH) curățare / purificare umedă
wey (metr) unitate veche britanică de măsură pentru lungime, cu valoare variabilă de-a lungul timpului: 1 wey ~1,5 cm
wg (water gauge) (hidr, metr) (aparat de măsură cu) coloană de apă
whale oil (alim) untură de balenă
wharf, (pl) warves (nav) chei (și de descărcare), platformă de depozitare, debarcader, ponton, a depozita mărfuri pe chei
wharfage (ec, nav) taxă de dană / de chei / de platformă, folosirea unui debarcader / chei de descărcare
wharf revolving crane (mas, transp, nav) macara portuară rotitoare
what (*pron*) ce?, ce fel?, cum? cât?; (*pron, adj*) ce, ceva, cât, cită, câți, câte; ~ **if** și dacă; ~ **use is it?** La ce folosește? La ce bun?; **and so** ~? Ei, și?; **come ~ may / will** fie ce-o fi; ~ **for?** Pentru ce? De ce?; ~ though chair dacă; ~ **with ... and** ... atât din cauza ..., cât și din cauza
whatever (*adj*) oricare, fiecare; orice, fiecă; (după any) oarecare; (*pron*) (*interogativ*) ce, orice, indiferent de, indiferent de ceea ce; **none** ~ nici măcar unul; **nothing** ~ absolut nimic
what with datorită (cuiva), din cauza, din pricina; în legătură cu; **what with one thing and another** una peste alta; **what with ... and (what with) ...** atât din cauza, ... cât și din cauza ...; **what with one thing and another** astfel; **what with .. and (what with) ...** ba cu ..., ba cu ...; **what is the matter with?** ce a pățit? Ce se întâmplă cu?, ce i s-a întâmplat?, ce s-a întâmplat cu?; **what with one thing and another** cu în-cetul, cu una cu alta; **what with ... and** mai din ... mai din
what you see is what you get (c, inf, birotică) funcție de previzualizare (ceea ce se vede pe ecran este ceea ce se va tipări)
wheat (alim, bot, agr) grâu
wheat bran (alim, agr) tărațe de grâu
wheat ear (agr, alim) spic de grâu
wheaten (agr, alim) de / din grâu
wheat flour (alim) făină de grâu
wheat flour paste (alim) amidon de grâu
wheat germ (agr, bot, alim) germene al bobului de grâu
wheat grass (agr, bot) pir

wheel pin

wheat land (agr) pământ bun de cultivat grâu
wheat meal (alim) făină de grâu
wheat rust (agr, bot) rugina grâului
wheat separator (alim, agr, OM) trior / separator de grâu
wheel (OM) roată de orice fel (dințată, de curea, de mână etc.), rotilă, roțiță; (transp, OM) bicicletă; învârtire, rotire, rotație, cerc (hidr) rotor (*rare*), rotor de morișcă hidrometrică; (nav) timonă, cârmă, timonier, pilot; (cf) roată alergătoare (la locomotivă și vagoane); (pol, adm) (*fam*) cap, lider, șef; a căra, a transporta, a împinge pe roțile, a se mișca pe roți / roțile; (auto) volan, a rula; a (se) învârti, a se roti; a duce cu bicicleta, a duce cu roaba, a împinge (o masă pe roțile etc.); a se întoarce (brusc)
wheel (a)round / about a schimba direcția (brusc)
wheel aligner / alignment gauge (auto, metr, electr) dispozitiv / aparat de verificat geometria roților
wheel axle (mas, OM) osie cu roți
wheel balancing device (cf) balansier de roată alergătoare
wheelband (OM) bandaj de roată
wheelbarrow (constr, OM) roabă
wheel base (auto, OM) distanță dintre axe; (cf) distanță dintre osii, ampatament
wheel blank (mas-un) semifabricat pentru obținerea roții dințate
wheel brakes with shoes (OM) frână cu saboți
wheel brush (mas-un) perie-disc
wheel camber / caster (auto) unghiul de cădere a roților
wheel clasp ing tyre (cf, OM) bandaj pentru roți de tren
wheel clearance (OM) joc / ajustaj cu joc al roții; (nav) joc al timonei; (auto) joc necesar ca roata să nu atingă caroseria
wheel-cutter (mas-un) freză disc-modul
wheel cylinder (auto, OM) cilindru de frânare a roților / pentru roți
wheel drag (auto, cf, OM) sabot de frână, tacher opritor
wheel dresser (mas-un) dispozitiv de ascutire a pietrei / discului de rectificat
wheeled (OM) (prevăzut) cu roți / roțile, pe roți
wheeled scraper (auto, ind) screper pe roți
wheel flange (OM) flanșă / guler al unei roți, pentru fixare / asamblare
wheelhouse (nav) timonerie
wheeling ciclism; învârtire, rotire; (constr) stare a drumului / șoselei
wheel pin (auto) rotirea roții / roților

wheel rim

wheel rim (OM, cf) bandaj de roată
wheel speed transducer (metr, auto) vitezo-
metru, traductor de viteză (la sisteme cu roți)
wheel stud (auto, OM) prezon de roată
wheel track (auto) ecartament
wheel turning lathe (mas-un) strung pentru roți
wheel tyre (TH, OM) bandaj de roată; (auto)
pneu, anvelopă (de roată)
wheel wrench (auto, OM) cheie de roată
when (*adv*) când, în timp ce; (*conj*) când, îndată
ce, de când?, până când?, apoi, (pe) când, în
timp ce, cu toate că, deși, ori de câte ori,
(atunci) când, în timp ce; (numai) dacă,
(numai atunci) când; când (de fapt), cu toate
că, de vreme ce, din moment ce; **till** ~? până
când; **since** ~? de când?
whence (*adv*) de unde, (acolo) unde, de aici;
(*conj*) de unde; (s) obârșie, origine; ~ **comes it**
that? cum se întâmplă că?
whenever (*conj*) când (anume); (indiferent de
momentul) când, în momentul când, oricând,
când (anume) (a fost, este sau va fi), indiferent
de momentul) când, (indiferent de clipa) când,
în clipa când, în clipa în care, ori de câte ori; ~
you want când vrei, oricând vrei
where (*adv*) (*interogativ*) unde? încotro?; (*rela-*
tiv) în care, unde; (*conj*) unde, (acolo) unde,
pe unde, de unde; încotro; în ce fel, în ce mă-
sură; care; (atunci) când; (acolo) unde; (s) loc
whereabouts (*adv* și *conj*) (*interogativ*) (pe)
unde (?), prin ce parte (?), în ce direcție (?),
(cam) pe unde; (s) loc, poziție (aproximativă)
whereafter (*conj*) după care
whereas (*conj*) pe de altă parte, când, de fapt,
dar; deși, cu toate că; având în vedere (faptul
că), ținând seama de (faptul că), dat fiind că,
întrucât, pe când, în timp ce
whereat (*adv*) la care, după care; de ce, pentru
ce; unde, în care, și (imediat) după aceea
whereaway (*conj*) unde, încotro
whereby (*adv*) (*interogativ*) cu ce? prin ce mij-
loc?; (*relativ*) cu care, din care, prin care /
cine / ce, cum, pe ce cale, prin ce mijloace, în
ce, cu ajutorul căruia
wherefore (s) motiv, pricină, cauză; (*adv*) de ce,
pentru ce, din ce cauză, pentru care motiv?
(*interogativ*); pentru care, în vederea căruia
wherefrom (*adv*) (*relativ, interogativ*) de unde?,
din ce?, din care?, de unde, din ce, din care
wherein (*adv*) unde, în care, în ce (anume)
whereon (*adv*) (*relativ, interogativ*) pe ce (anu-
me)?, pe care? la ce (anume)?, unde
(anume)?, pe ce, pe care

whirl

whereupon (*adv*) la care, după care; și (imediat)
după aceea
wherever (*adv*) unde, încotro, acolo (unde),
oriunde, indiferent unde, oriunde, în orice loc
wherewith (*adv*) (*interogativ*) cu ce?, cu care?,
prin ce?, prin care?, cum?, în ce fel?
wherry (nav) barcă, luntre, șalupă, iolă
whet (TH) a șlefui, a ascuți
whether (*conj*) dacă, fie că... fie că..., atât... cât
whetstone (mas-un) corp / disc / piatră abra-
ziv(ă) (de ascutit sau de șlefuit)
whetting material (TH) material abraziv
whew (alim) zer
which (*pron, adj*) (*interogativ, relativ*) care?, pe
care?, ce?, care, pe care, ceea ce, ce; (*conj*)
care
whiff (meteo) adiere, boare, rafală de vânt;
miros, iz; fum, rotocol de fum; inhalare, a
sufla, a îndepărta, a mătura (și d. vânt); a fuma
pipă; a adia, a mirosi urât, a duhni
while (*conj*) pe când, în timp ce, cât timp; pe
câtă vreme, dar, însă; deși, cu toate că, atât
cât; (s) răstimp, durată, interval, strădanie,
timp, interval de timp, perioadă scurtă; câțva /
ceva timp; a trece, a petrece; a omorî timpul /
vremea; **after a** ~ după un timp; **a long / good**
~ mult timp; **once in a** ~ din când în când
whiles a-și petrece (plăcut) timpul
whinstone (geol) bazalt, rocă bazaltică
whip (OM) scripete, troliu, braț / aripă de moară
de vânt; a înfășura, a înveli, (TH) a răsucii, a
învârti; (alim) albuș bătut spumă, a bate albu-
șul / laptele etc.; a se mișca repede; a tivi, a
coase pe margine; (nav) a patrona
whipped cream (alim) frișcă
whipping (constr) înfășurare, învelire; (OM) bă-
taie, oscilație, învârtire / răsucire a unui meca-
nism / a unui arc; (nav) patronare; iute, rapid,
fulgerător; biciuire; curele, funii; înfrângere
whipping crane (mas, transp) macara oscilantă,
cu braț mobil în plan vertical
whipping of shaft (OM, mec) săgeată de înco-
voiere a arborelui
whippy (OM) elastic, ca un arc
whip( )saw (mas-un) fierăstrău cu coadă / cu
„coadă de vulpe” (pt. lemn)
whirl (fiz, mec) vârtej, învârtire, răsucire, rotire;
a (se) învârti, a (se) roti, a se răsucii, a fi prins
într-un vârtej, a se mișca repede, a merge re-
pede; (*fig*) nebunie, vâltoare (a vieții etc.),
vâr-tej, (stare de) zăpăceală, zbucium; (*fig*) a
ameți, a se întuneca, a se zăpăci, a trece val-
vârtej; a goni (d. un vehicul); a (se) învârteji

whirl away

whirl away (fiz, mec) a duce departe (și repede)
whirl core (hidr) inimă a vârtejului
whirl gate (met) maselotă cu alimentare tangențială
whirl-gate feeder (met, OM) alimentator tangențial pentru maselotă
whirl core (fiz, hidr) nucleu de vârtej
whirl disturbance (meteo) perturbație (atmosferică) turbionară
whirling motion (mec, hidr) mișcare turbionară
whirling runner (met, OM) separator de zgură
whirling speed (mec, OM) viteză critică
whirlpool (hidr) vârtej
whirl sintering (TH) sinterizare în strat fluidizat
whirlybird (av) elicopter
whirr (mas, fiz) bâzâit, zumzet, zbârnâit, huruit; a bârâi, a zumzăi, a zbârnâi, a vibra, a hurui
whirring (mas, fiz) bâzâitor, zumzăitor, huruitor
whisk (mas, OM) mișcare rapidă; (fiz, materiale) mânunchi de fire; pământuf, șomoio; a (se) îndepărta (repede), a scutura, a scoate, a trece repede; (alim) a bate cu telul
whiskered cu mustăți (d. fibre, fire etc.)
whisker(s) fibre scurte (la compozite); (met) bavură
whiskey (alim) whisky fabricat în US sau Irlanda
whistle (mas) fluier, fluierat, șuierat; a fluiera, a șuiera; (autom, electr) dispozitiv de atenționare sonoră
whistler (met) răsuflătoare (la turnare)
whistling buoy (nav) geamandură cu sirenă
white (culoare) alb, deschis, de culoare deschisă; argintiu; (alim) albuș; (*fig*) puritate, nevinovăție, curățenie; (constr) a vărui, a zugrăvi (mai ales în alb); (textile, plast) a albi (rufe, folii etc.); (textile) rochie albă; (spațiu) alb; (om) alb; (anat) albeață, albul ochiului; (TV, c) culoare obținută prin compunerea celor trei culori fundamentale; material alb; (alim) (*fig*) înghețată de vanilie, gin, pâine albă, vin alb; (*fig*) morfină; (pol) alb; argintiu, bălai (*rar*), cu părul blond (*rar*), cărunț; (*fig*) (*fam*) care nu are nimic de ascuns, cinstit; (alim) cu multă frișcă, cu mult lapte (d. cafea)
white alloy (met, T) babbitt, compoziție antifricțiune pentru lagăre (pe bază de Sn-Pb)
white annealing (met, TH) recoacere la alb
white ant (zool) termită
white ash (silv) frasin alb / american
white birch (silv) mesteacăn alb
white bread (alim) pâine albă

white spirit

white breakage (alim) casare fosfatică
whitecap (hidr, nav) creastă de spumă (la salt hidraulic sau la valuri), berbec (hidraulic)
white cast iron (met) fontă albă (de turnătorie)
white cedar (silv) tuie
white-collar (adm) (*fig*) „guler alb”, funcționează, de birou; (edu, univ) intelectual
white copper (met) argantan, alpaca, maillechort
white damp (chim) monoxid de carbon
white film (alim, mediu) mucegai
whitefish (alim, iht) pește alb / cu carene albă
white frost promoroacă, chiciură
white glass (ind chim) sticlă mată / lăptoasă
white-heart malleable cast iron (met) fontă maleabilă cu miez / inimă alb(ă)
white heat (met) încălzire până la incandescență la alb
white(-)hot (met, OM) încălzit la alb-incandescent
white incandescence (met) incandescență la alb
white iron (met) tablă cositorită
white light (fiz) lumină albă; lumina zilei
white-like albicios, alburui
white lime (ind chim) var alb / gras
white line (c, poligrafie) linie / rând gol
white meat (alim) carne albă (de pasăre, vițel, piept de pui)
white metal (met, T) aliaj / compoziție metalică antifricțiune (pt. lagăre, pe bază de Sn-Pb), babbitt, aliaj alb
white mineral oil (ind chim, med) ulei de parafină / medicinal
whiten a (se) albi, a (se) înălbi, a deveni alb; a păli; (constr) a vărui, a zugrăvi; a pudra; (alim) a curăța de carne
whiteness albeață; (med, anat) paloare, paliditate; (*fig*) puritate
whitening (ind chim) albire, vopsea albă, cremă albă de ghete; care albește
white page pagină albă (într-o carte)
white pepper (alim) piper alb
white pickling (met) atac secundar, decapare suplimentară
white pig iron (met) fontă albă (brută)
white poplar (silv) plop alb
white rope (nav) parâmbă albă / negudronată
white rust (met) strat de oxid de zinc
white slag (met) zgură albă, zgură de la topire / oxidantă / reductoare
whitesmith (ind, auto) tinichigiu
white spirit (ind chim) solvent narta, terebentină de petrol

whitestone

whitestone (minrl) granuli
white vitriol (chim) vitriol alb, sulfat de zinc
whitewash (constr, ind chim) lapte de var, var stins, vărut, a vărui; a zugrăvi; (ind chim) lapte demachiant, cremă de față; (textile) albire, înălbire; (mobilă) lăcuire; (*fig*) a căuta să treacă cu vederea, a mușamaliza, a acoperi
whitewashing (constr) văruiere
white water (ind chim, met) apă de recirculație
white zinc (chim) oxid / alb de zinc
whiting (ind chim) lapte de var, cretă
whitish alburui, albicios
whittle a ciopli, a tăia cu cuțitul (în lemn)
whittle away (ec) a reduce (și costul); (mas) a ajusta, a slăbi, a micșora (și o putere)
whittle (mas-un) cuțit pentru prelucrat lemnul
Whitworth thread (OM) filet în țoli / Whitworth
whiz(z) (mas) șuierat, zbârnâit, bâzâit; (*amer*) expert, maestru, specialist; (TH) a șuiera, a vâjâi, a zbârnâi; a centrifuga, a stoarce prin centrifugare
whizzer (ind chim, alim) centrifugă (de uscare)
whizzing (TH) centrifugare
who (*pron*) (*interogativ, relativ*) cine?, pe cine?, cine, pe cine, care, pe care (*relativ-conjunctiv*) aceea care, aceea ce, acel ce, acela care, cea care, cea ce, cel care, cel ce; **Who's Who** – anuar de celebrități, indice biografic
WHO prescurtare de la World Health Organization – Organizația Mondială a Sănătății
whoever (*pron*) (pe) oricine, (pe) oricare, acela care / ce, cel care / ce
whole tot, total, întreg, complet, integral, plin; nevătămat, teafăr; așa cum este, în întregime; unitate; așa cum este, în întregime, întreg (*în poziție*); bun, de sânge (d. frați); nu mai puțin de; **on the** ~ cu totul, în general, în ansamblu, în genere; **upon the** ~ cu totul, în general; **as a** ~ în general; **in (the)** ~ în întregime, în total (*rar*); **on / upon the** ~ în mare, în linii mari, în total
whole blood (zool) cal pur-sânge, rasă pură; descendență din aceeași părinți
whole-coloured (fiz, textile, plast) de o singură culoare, monocrom, uni
whole depth (OM) înălțime a dintelui pe suprafața conului frontal exterior (la roți dințate conice)
whole flour (alim) făină integrală
whole grain (agr, alim) cereale integrale
whole-hearted (d. cineva) apropiat, cald, cordial; deplin, maxim (d. atenție, interes), (d. cineva)

whom

deschis, din toată inima; serios (d. muncă), (d. cineva) sincer, temeinic (d. muncă), uni
whole-heartedly (*adv*) cordial, cu căldură, din toată inima, serios
whole-heartedness (deplină) bună-credință, (deplină) onestitate, (deplină) sinceritate, căldură (sufletească), cordialitate, seriozitate
whole hip roof (constr) acoperiș cu patru versanți
whole-length (artă, arhit) în mărime naturală (d. un portret, un model etc.); integral
whole marking (mas-un, OM) contact perfect pe toată suprafața / la verificare cu vopsea (și pt. pata de contact, la angrenaje dințate)
wholemeal (alim) făină integrală
whole milk (alim) lapte integral
whole multiple (mat) multiplu întreg
wholeness caracter complet, deplinătate, integritate; plenitudine; totalitate
whole note (metr) notă întreagă, unitate relativă de timp în muzică, numită și semibreve
whole number (mat) număr întreg
wholesale (ec) vânzare cu ridicata, angro, en gros, cu ridicata; în masă, fără deosebire, la întâmplare; total, integral, deplin
wholesale electroplating plant (el) instalație de productivitate mare, pentru depuneri galvanice
wholesale price (ec) preț cu ridicata
wholesaler (ec) angrosist
whole step, whole tone (metr) măsură întreagă, ton, denumiri alternative pentru step – pas, măsură, o unitatea de măsură în muzică pentru a exprima raportul frecvențelor a două note
wholesome (med) bun (pt. sănătate), sănătos; salubru; folositor; (alim, med) nutritiv, hrănitor; robust, viguros
whole-time (ec) care ocupă tot timpul cuiva, cu normă întreagă, cu program complet de lucru, programat pentru întreaga săptămână / zi de lucru
whole-timer (ec, adm) salariat / angajat cu normă întreagă; muncitor sau funcționar care lucrează săptămâna / ziua întreagă (de lucru), muncitor / funcționar permanent
whole-tyre reclaim (ind chim) (cauciuc) regenerat (numai) din anvelope
wholly (*adv*) cu totul, în întregime, total, întreg, complet, cu totul, întru totul, pe de-a-ntregul, totalmente; exclusiv; ~ **in cable** în cabluri (d. o rețea)
whom (*pron*) (*interogativ, relativ*) (dativul și acuzativul de la who, folosit în scris și în vorbirea îngrijită) cui, pe cine, căruia, pe care

whorl

whorl (OM, el) spiră, parte dintr-o spirală; (textile, OM) rotiță a fusului
whose (*pron*) cui, al cui, al cărui, de a cărui, a cărei, ale căror; **for** ~ **benefit**? în folosul cui?
whosoever (*pron*) (absolut) oricine, (absolut) toți cei care; v. **whoever**
why (*adv*) pentru ce? de ce?, pentru ce / care; (*conj*) de ce, pentru ce; (*s*) motiv, cauză; ~ **not**? de ce nu?; ~ **so**? de ce așa? de ce asta?
wick (OM) fitil, muc; tampon (medical)
wicked rău, neascultător, primejdios, periculos, vătămător, care face rău; (miros) urât, insuportabil
wicket (OM) portiță, ghișeu, (hidr, OM) vană (plană) cu ridicare
wick (feed) lubricator (OM, T) ungător cu fitil
wicking (fiz, hidr) pătrundere / distribuire a unui lichid pe principiul vaselor capilare
wick oiling (OM, T) ungere cu fitil
wide larg, vast, spațios, lat, mare, cuprinzător, întins, deschis; considerabil, apreciabil, sensibil; (ec) nestabil, instabil, fluctuant, schimbător (d. preț)
wide angle type joint (OM) articulație cardanică cu unghi mare de înclinare a arborelui
wide bottom flange rail (cf, OM) șină cu talpă lată
wide end up mould (met) lingotieră cu baza mare sus
wide-faced pulley (mas-un, OM) roată-tambur, roată / rolă de transmisie de mare lățime
wide-flanged (met) profil cu talpă lată
wide-flange(d) beam (OM, mec) grindă cu profil cu talpă lată, profil greu
wide-flanged structural steel I beam (OM, mec) profil I cu talpă lărgită
wide flat steel (met) platbandă, oțel lat
wide-gauge (cf) ecartament larg
wide-gauge railway (cf) cale ferată cu ecartament larg
widely (*adv*) la (o) mare depărtare; în mare măsură, considerabil, sensibil; foarte mult; peste tot, pe o mare suprafață
wide-meshed (OM) cu găuri mari (la site)
widen a (se) extinde; a mări; a (se) lărgi; a dezvolta; a (se) dilata; a amplifica; a (se) lăți (d. un drum, un orificiu etc.), a (se) face mai larg, a întinde, (și *fig*) a crește, a întinde; (*fig*) a lărgi (sfera de interes etc.)
widen by blasting (ind, constr, geol) a mări / lărgi prin explozie / prin împușcare
wide neck(ed) bottle (OM) sticlă cu gâtul larg
widener (mas-un) lărgitor, extensor

wild

widening (TH) lărgire (și a țevelor), extindere
widening out (TH) lărgire (în afară)
wide of depărtat de, departe de adevăr / realitate
wide-open (OM) con cu conicitate mare; larg deschis
wide-range (fiz) cu / de bandă largă; cuprinzător (d. frecvență etc.)
wide rubber belt (OM) curea lată din cauciuc
wide-spread larg răspândit
wide strip (met) tablă lată
wide strip (rolling) mill (met) laminor de tablă lată
widia (alloy) (met, mas-un) aliaj (tip) widia
width (constr, OM) lățime, lărgime; întindere; (*fig*) amploare
width across corners (OM) diametrul cercului circumscris hexagonului piuliței sau șurubului
width across flats (OM) deschiderea cheii; diametru al cercului înscris în hexagonul piuliței sau al capului șurubului
width between centres (mas-un, OM) distanța dintre vârfuri / între axe
width indicator (auto) indicator de lățime pe aripă
width of base of rail (width of rail base) (cf, met) lățime a piciorului șinei
width of bay (constr) lungime de panou
width of groove (met) lățime a calibrului de laminare
width of opening (OM) dimensiune a deschiderii / orificiului
width of pass (mas-un, OM) distanța între două reazeme vecine
width of transition interval (TH, OM) lățime a interstițiului
width of the vault (constr) deschiderea bolții
width over flats of hexagonal nut (OM) deschidere a cheilor fixe (pe laturile hexagonului)
wield (TH) a mânui (o unealtă)
wiggle (mec) a oscila în direcție longitudinală
wiggly șerpuit, cotit, sinuos
wig-wag signal (el) semnal oscilant / în zigzag
wild loc sălbatic, pustiu; (zool, bot) sălbatic, nedomesticit; necivilizat, primitiv; la întâmplare, negândit, nejuțat; (*fig*) a-ntâia; (geogr) bântuit de furtuni / vânturi, furtunos (d. un țărm); care crește / trăiește în natură; care nu e la subiect, fără legătură cu subiectul; crud, crunt, feroce, fioros (d. oameni sau animale); desfrânat, dezământat, furios (la culme), apucat, barbar (d. oameni); (*fig*) extraordinar, grozav; fantastic, fantezist (d. idei, planuri etc.); imprudent (d. acțiuni); în neorânduială, despletit (d. păr)

wild cat

wild cat (ec, adm) întreprindere riscantă, grevă neoficială / fără aprobarea sindicatului; (cf) tren care circulă în afara orașului, tren special / suplimentar; (nav) barbotină; (OM, mas) neverificat, necontrolat

wild cherry (bot) vișin sălbatic

wildeat (nav) barbotină

wild lead (met) blendă de zinc

wild twist (textile, mec) torsiune neuniformă / severă

wild wear (T, OM) uzură severă / intensă

wild wheat (agr, alim, bot) grâu moale

will voință, conștiință; dorință; atitudine; hotărâre, voce; intenție; (jur) testament, a lăsa prin testament; (v *auxiliar pt. formarea viitorului la persoanele 1 și 2, sg și pl*): vei, veți, va, vor, o să, ai să, are să, aveți să, au să; (*amer*) (*pt. formarea viitorului la toate persoanele*): voi, vei, va, vom, veți, vor, o / să am, o / ai să, o / are să, o / avem să, o / aveți să, o / au să; a determina; (v *defectiv modal*) a vrea, a fi hotărât să; (v *defectiv modal*) a consimți; a vrea; a face; a hotărî, a intenționa, a avea de gând; a ordona; **a ~ of his own** un om voluntar; **where there's a ~ there's** a way a voi înseamnă a putea; **ill** ~ rea-voință; **good** ~ bunăvoință; **at** ~ după plac, poți să-l modifici după plac / voce; **mention smb. in one's ~ a** trece pe cineva în testament; ~ **smb. to do smth.** a determina pe cineva să facă ceva

willable de dorit, dezirabil

willful voluntar; încăpățânat; voit, deliberat, intenționat

willfully (*adv*) cu încăpățănare; (în mod) premeditat, intenționat, dinadins

willfulness încăpățănare, premeditare, intenție, bună știință

willing dispus, gata, pregătit; benevol, voluntar; harnic; de voință, volitiv

willing to binevoitor / favorabil față de

willingly (*adv*) de bună voce, nesilit; (în mod) spontan

willingness bunăvoință, amabilitate, asentiment, consimțire; aprobare

will-less lipsit de / fără voință, fără caracter

Wilson chamber (metr, fiz) cameră de ionizare / Wilson cu ceață / cu expansiune

wimble (mas-un) burghiu cu coadă

win victorie, câștig, succes, profit; a câștiga, a învinge; a exploata a dobândi; (TH) a extrage, a tăia

win back a recâștiga, a lua înapoi

winch (OM) troliu, vinci, manivelă, cric, macara, mulinete (la o undiță, un troliu etc.); (nav)

wind

tambur, argat, grui, vinci, a ridica cu vinciul; (met, OM) vârtelniță, înfășurător (la trefilare, textile); a ridica cu un vinci; (textile, plast) bazin / cadă de vopsire cu vârtelniță

winch barrel (nav) tambur de vinci

winch drum (OM) tambur de troliu

winch dyeing machine (textile, plast) mașină de vopsit cu vârtelniță

Winchester bushel (metr) denumire tradițională britanică pentru ceea ce este astăzi US bushel; v. **bushel**

Winchester quart (metr) unitate informală de măsură pentru volum, în UK, pentru chimicale înmagazinate în recipiente / sticle cilindrice lungi: 1 Winchester = 2,5 l

winch rope (OM, met) cablu de oțel pentru troliu

winch wheel (OM) roată de activare a unui palan

wind (OM) troliu, cot; (meteo) vânt, adiere, boare, furtună; aer; (anat, med) suflu, răsuflare, respirație, gaze intestinale, vânt(uri), a îngreuna respirația (cuiva); (textile) înfășurare a semitortului / firului la mașini de filat, a pupiniza; (*fig*) fleacuri, prostii, vorbe goale, apă de ploaie; (TH) apăsare (pe un mâner), îndoire, curbare, încovoiere, șerpuitură, cot, meandru, strâmbare (a lemnului); suflu; a înfășura; a înveli, a ridica; (el) a bobina, a înfășura, a încolăci; a învârti, a roti, a (ră)suci, a întoarce (un mecanism, un arc), a depăna (un scul, o rolă de sârmă), a ridica / urca / scoate cu macaraua, a se răsuși, a (se) învârti, a (se) încolăci, a fi răsușit, a șerpui, a coti, a fi cotit, a face meandre, a fi expus la vânt / la aer, a expune la aer / la vânt, a pune la aer / la vânt, a aerisi; (ec) a rula (bani); (nav) a pilota, a cârmi, a face volta în vânt; a se scoroji (d. lemn); a înveli; a lăsa sa respire, a lăsa să se odihnească (calul etc.); **the ~** (muz) suflători, instrumente de suflat; **fair ~** vânt prielnic; **in the ~'s eye, in the teeth of the ~** împotriva vântului; **sail down / before the ~** a naviga cu vântul în spate; **find out how the ~ blows / lies** (*fam*) a simți dincotro bate vântul; **there is smth. in the ~** (*fam*) plutește ceva în aer; **take the ~ out of smb.'s sails** a lua apa de la moara cuiva, a i-o lua cuiva înainte; **the four ~s** (geogr) cele patru puncte cardinale; **lose / recover one's ~** a-și pierde / recăpăta respirația; **break wind** (med) a scăpa un vânt; **be troubled with ~** (med) a avea gaze; ~ **into a ball** a face ghem; ~ **on a reel** a înfășura pe o bobină; **side ~** (*fig*) influență din afară / indirectă / străină

windage

windage (av, nav) (grad de) deviere (din cauza vântului); (OM) joc, spațiu liber; (med) contuzie; (fiz) rezistența aerului; (el) frecare cu aerul, ventilație; (nav) parte expusă vântului
windage loss (el; OM) pierderi prin frecare cu aerul / prin ventilație
windbag (OM) rezervor de aer
wind-blown (constr, meteo) bătut / suflat de vânt
wind box / chest (met) cutie de aer / de vânt
wind break (OM) paravânt
wind chill temperature index (WCTI) (metr, meteo, med) indice de frig și vând, o măsură a efectului combinat al frigului și al vântului asupra corpului uman; din 2001, versiunea US: $WCTI = 35,74 + 0,6215 \cdot T - 35,75 \cdot V^{0,16} + 0,4275 \cdot T \cdot V^{0,16}$, cu T – temperatura în °F, V – viteza vântului în mile pe oră; versiunea canadiană: $WCTI = 13,12 + 0,6215T - 11,37V^{0,16} + 0,3965 \cdot T \cdot V^{0,16}$, cu T – temperatura în °C, V – viteza vântului în km/h
wind driven (ind, mediu) eolian, acționat de vânt
wind driven electric power station (ind, mediu) centrală electrică eoliană
wind driven generation (el) generator eolian
wind engine (mas, el) motor eolian, moară de vânt
winder (metr) cheie de întors un ceas / arc; (textile) mașină de bobinat, depănător
windfallen doborât de vânt
wind flower (bot) anemonă
wind furnace (met) furnal, cuptor cu suflare de aer
wind gauge, wind-gauge (metr, fiz, meteo) anemometru, anemograf
winding șerpuit, cotit, sinuos, întortocheat; cotit(ură), sinuozitate, meandă, spirală; (el) bobinaj, înfășurare, spirală
winding axle of winch (OM) arbore / ax de troliu
winding bench (el, mas) mașină de bobinaj
winding (coils) (el) bobină, înfășurare / bobinare (a spirelor)
winding cylinder (OM) tambur înfășurător
winding factor (el, TH) factor de bobinaj
winding form (el, OM) șablon de bobinaj
winding machine (el, mas, textile) mașină de înfășurat / de bobinat
winding motion (el, mec, textile) mișcare de înfășurare
winding motor (mas) motor de troliu
winding off (TH) desfășurare, derulare (a unui cablu, a unei bobine etc.)
winding-off device (mas, el, met, textile) dispozitiv de înfășurare / de derulare

window fastening

winding-pipe (termo, OM) serpentină
winding pitch (el) pas de înfășurare
winding road (auto) drum șerpuit
winding room (el) secție / atelier de bobinare
winding rope (mas, OM) cablu de înfășurare
winding speed (TH, met, transp, el) viteză de înfășurare / de ridicare
winding spool (el, textile) bobină de înfășurare
winding tackle (nav, OM) palan de punte
winding terminal (el) bobină de înfășurare
winding tube (termo) serpentină
winding type current transformer (el) transformator de curent, fără înfășurare primară / primar
winding-up gear (plast, met, el) transmisie de înfășurare
winding-up roller (OM) cilindru de înfășurare
winding wire (el) sârmă / fir de înfășurare / de bobinaj
wind instrument (muz) instrument de suflat
windlass (OM) ax de troliu; (nav, OM) vinci (de ancoră), troliu, tambur; (textile) vâtej
windlass rope (met, OM) cablu de oțel pentru troliu
windless (meteo) fără vânt
wind load (mec, constr) sarcină datorată vântului
windmill (agr) moară de vânt; (mas, el) motor eolian
wind motor (mas) motor eolian
wind off (TH) a (se) desfășura, a (se) derula, a desface o bobină, a debobina
wind on (met) a (in)sufla (în furnal)
window (constr, OM) fereastră, ferestruică, orificiu, geam, deschizătură, ecran, chenar; (c, inf) fereastră (a unei imagini afișate), porțiune rectangulară a unui ecran, separată de restul acestuia și folosită pentru afișarea simultană a mai multor imagini sau texte; (fiz) fantă; (adm) ghișeu; (ec) vitrină; (agr, mas) secerătoare
window bench (constr, OM) pervaz de fereastră, parapet
window blinds (constr, OM) rulouri de fereastră
window bolt / case (constr, OM) toc / pervaz de fereastră
window box (agr, OM) ghiveci, jardinieră
window catch (constr, OM) zăvor de fereastră
window crank (auto, OM) manivelă pentru geamul portierei
window dresser (ec) vitrinier; (*fig*) mistificator
window dressing (*fig*) mistificare
window envelope (birotică) plic cu fereastră (cu decupaj pentru adresă)
window fastening (constr, OM) cremonă

window flanning

window flanning (constr, OM) cadru de fereastră
window frame (auto, OM) ramă / cadru de geam; (constr) cercevea, toc de fereastră
window-frame aerial (fiz) antenă-cadru pentru fereastră
window frost flori de gheață (pe geam, sticlă)
window glass (ind chim, constr) geam, sticlă pentru geam
window glass run channel (auto, OM) culisă laterală pentru geam
window grating (constr) gratii la ferestre
window head (constr, OM) cheie de fereastră, buiandrug
window ledge (constr, OM) talpă a ramei de fereastră
window opening (constr) deschidere a ferestrei
window pane (constr, OM) geam (de fereastră)
window post (constr, OM) stâlp de fereastră
window raiser (auto, OM) dispozitiv de ridicat geamul
window regulator (auto, OM) mecanism de manevrat geamul
window sash (constr) toc / ramă / batant de fereastră, cercevea
window screen (constr, OM) plasă la fereastră
window shade (*amer*) (constr, OM) jaluzele
window shopping (ec) inspectare a vitrinelor, vizită prin magazine (fără a cumpăra)
window shutter (constr, OM) oblon
window sill (constr, OM) talpă de fereastră, pervaz, parapet
window strap (auto, OM) cureaua de geam
window valve (constr, OM) batant de fereastră
window crank (auto) manivelă
window opening and closing (auto) deschidere și închidere geamuri
wind pressure (meteo, constr, mec) presiune a vântului
window-shop a se uita la vitrine (adesea fără intenția de a cumpăra)
window shopper persoană care se uită la vitrine (adesea fără intenția de a cumpăra)
window shopping uitat (pe) la vitrine
window tint (auto, OM) parbriz / geam colorat
window valve (constr, OM) batant de fereastră, cercevea
wind-power station (el) centrală electrică eoliană
wind-sail mâneacă de aerisire / de vânt (la nave)
windscreen (auto, OM) parbriz
windscreen cleaner / wiper (auto, OM) ștergător de parbriz
windscreen wiper arm (auto) brațul ștergătorului de parbriz

wine clarification

wind set-up (meteo) intensificare a vântului
wind's eye (nav, meteo) direcție a vântului
windshield (cf, OM) paravânt; (auto, OM) apărătoare de vânt
windshield defrosting and defogging (auto) sistem de dejivrare și dezaburire a parbrizului
windshield deicer button (auto, OM) buton al dispozitivului de dejivrare a parbrizului
windshield heater (auto, termo) sistem de încălzire a parbrizului
windshield washer (auto, OM) spălător de parbriz
windshield washer fluid reservoir (auto, OM) rezervor lichid de spălat parbrizul
windshield wiper(s) (auto, OM) ștergător / ștergătoare de parbriz
wind shutter (OM, constr) jaluzea
wind sleeve (meteo) con de vânt
wind statistics (nav, meteo, mat) statistică a regimului vântului
wind tunnel (metr, hidr) tunel aerodinamic (de încercare)
wind-up încheiere, înfășurare, bobinare, rulare; v. **wind up**
wind up (TH) a înfășura (complet), a bobina, a ridica, a rula, a învărti, a răsuci, a încolăci; (metr) a răsuci un ceas; a termina, a încheia; a întoarce, a fi întors (d. un ceas etc.); (muz) a întinde corzile unei viori (răsucind cheia); a enerva, a exaspera; a termina (o scrisoare, un discurs etc.); (ec) a lichida (o afacere, o întreprindere etc.), a dizolva (o societate, o companie)
wind up the rope (mas, OM) a înfășura cablu (pe tambur)
wind-velocity (metr, fiz) indicator anemotahometru
wind velocity (meteo) viteză a vântului
wind volume (met, TH) cantitate / volum de aer insuflat
wind wall on the mouth of a (blast) furnace (met) manta de captare a gazului (la furnal)
windward (side) (nav) bord în vânt, opus vântului, din vânt, în vânt; (constr, OM) parte expusă la vânt
wind ware flume (hidr, metr) canal de încercare pentru valuri, prevăzut cu curent de aer
windy (meteo) vântos, bățut de vânt; (*fig*) gol, fără conținut, fricos
wine (alim) vin, băutură, lichior
wine brown-breacking, wine brownness (alim) brumificarea vinului
wine cask (alim, OM) budană
wine cellar (alim, constr) cramă, pivniță pentru vin
wine clarification (alim, TH) limpezire a vinului

wine distillate

wine distillate (alim) distilat de vin
wine district (agr) zonă vinicolă
wine glass (alim, OM) pahar de / pentru / cu vin
wine from second (third) pressing (alim) vin de presa a doua (a treia)
wine from the first / free running must (alim) vin din must fiert natural
wine gallon (metr, alim) galon de vin, unitate veche britanică de măsură pentru volum: 1 wine gallon = 231 cubic inches (inch cubi); unitate oficială de măsură pentru volum, în US, numită acum US liquid gallon; v. **US liquid gallon**
wineglass (metr, alim) pahar de vin, unitate neoficială de măsură pentru lichide, utilizată în US, numită și gill: 1 wineglass $\equiv$ 118,3 ml
wineglassful (metr) unitate de măsură pentru volum, utilizată în UK pentru recipiente de alimente: 1 wineglass $\sim$ 71,0 ml
wine grower (agr) viticultor
wine(-)growing (agr) viticultură
wine industry (alim) industria vinului
wine mo(u)ld (alim) floare a vinului
wine-preparation (alim) vinificație
wine-press (alim, OM) teasc de struguri
wine-stone (alim) tartru (de vin)
wine-venting (alim, TH) vânturare a vinului
wing (zool) aripă; (av) aripă, grup de aviație (de 3 escadrole); (OM, nav, mil, sport) aripă, flanc; parte; (constr) aripă (de clădire) canat, batant de fereastră / de ușă, coridor lateral, a construi (o aripă de clădire); (sport) atac pe extremă; fel de a zbura; (nav) muradă, a deplasa mărfurile spre muradă; (mil) regiment; sfârlează de vânt; zbor; (*fig*) braț, mână; a da aripă / a da avânt (cuiva); a grăbi (pe cineva); a împăna (o să-geată); a răni în aripă
wing area (av) suprafață a aripii
wing callipers (metr, OM) compas sferic
wing duet (hidr, OM) canal la rotorul pompei / turbinei
winged (OM) cu palete, cu aripi(oare)
winged edge (OM) pană cu aripă / cu nas
winged head (OM) cap / capăt tip fluture
winged nut (OM) piuliță-fluture
winged screw (OM) șurub-fluture
wing fillet (OM) racord, piesă, ștuț de racordare
wing lamp (auto) lanternă de aripă
wing nut (OM) piuliță-fluture
wing span (av) anvergura aripii
wing stay (auto, OM) suport de aripă
wing-tip hand grip (mas) mâner cu aripioare
wing walls (hidr, constr) perete de aripă (la o ecluză)

wiper shaft

wingy cu aripi
winkers (auto) semnalizatoare
winning câștigător, învingător; atrăgător, captivant; (*fig*) a acționa / proceda infailibil, a merge la sigur
winning expenses (ec, TH, alim, ind chim) cheltuieli de extracție
winnow (agr) a vântura (cereale); a spulbera, a împrăștia, a risipi; (*fig*) a cerne, a cerceta cu grijă, a verifica, a despărți, a deosebi, a alege, a selecta, a selecționa
winnover (agr) vânturător, vânturătoare
winter (meteo) iarnă; (zool) a ierna, a hiberna; (agr) a îngriji (animale) pe durata iernii
wintercrop / corn (agr) cultură de toamnă
winter cover / funt (auto, OM) husă / mască de radiator
winterize (OM, T) a adapta la condiții de iarnă (d. mașini, lubrifianți etc.)
winter oil (auto, T, ind chim) ulei / lubrifiant de / pentru iarnă
wintertime (meteo) vreme / timp de iarnă
winter type diesel fuel (auto, ind chim) combustibil / carburant biodiesel de iarnă
winter weat (agr, alim) grâu de toamnă
wintry (meteo) hibernal, de iarnă
winy (alim) ca vinul, cu gust / miros de vin
wipe (TH) ștergere, curățare, frecare; (c) a șterge (și pe ecran), a curăța, a freca, a face curat
wipe away a îndepărta (și prin ștergere)
wipe down a curăța / șterge cu o cârpă umedă
wiped galvanised wire (met) sârmă galvanizată / zincată electrolitic
wiped galvanising (met, TH) galvanizare / zincată electrolitică
wiped joint (TH, OM) lipitură obținută prin picurare și mișcare mecanică de întindere a materialului topit
wipe off / out (chim, fiz, c) a șterge, a înlătura / a elimina prin ștergere (și de pe monitor); (*fig*) a scăpa de, a lichida, a achita (o datorie)
wipe out a distruge, a desființa, a îndepărta cu totul, a rade, a șterge bine, a curăța pe dinăuntru
wipe over (med) a unge; (ind) a vopsi
wiper (el, OM) perie de contact (de carbune), cursor; (mas-un, OM, T) pieptene de ungere, raclet ștergător, raclet(ă); (auto, OM) ștergător (de parbriz); (textile) prosop, cârpă de praf
wiper blade (auto, OM) ștergător (de parbriz)
wiper lubrication (T) ungere / lubrifiere prin picurare
wiper shaft (el) arbore port-perie, ax al periiilor

wiper speed

wiper speed (auto) viteză a ștergătoarelor de parbriz
wipe up a șterge (și cu cârpa uscată)
wiping action (TH, ind chim) (tehnologie / procedeu / proces de) lipire prin picurare și mișcare mecanică de întindere a materialului topit
wiping cycle (auto) ciclul de ștergere (la ștergătoare)
wire (el, OM) sârmă, fir, conductor, conductă; (nav) parâma de sârmă; (el) a bobina, a întinde fire (electrice), a conecta; (mec) a cupla, a lega / fixa (cu sârmă), a îngrădi cu sârmă; (textile) fir, ață; a înștiința printr-o telegramă
wire ammeter (metr) ampermetru termic
wire armouring (constr, OM) armătură / plasă de sârmă
wire back-tie (constr) tirant de fier-beton
wire-bar (el, OM) conductor-bară; (met) semifabricat pentru obținerea sârmei
wire basket (OM) coș / sită metalică / din sârmă
wire braided hose (OM) furtun cu împletitură din sârmă metalică
wire brush (OM, met) perie de sârmă
wire cable (met, OM) cablu de sârmă (de oțel)
wire carrier (el, OM) suport de conductor
wire cart (el, OM) cărucior de transportat cabluri
wire centre (el) inimă / miez de cablu
wire cloth (constr, met) plasă / țesătură de sârmă
wire coil (el) spirală de sârmă; (met) colac de sârmă
wire-coiling machine (mas) mașină de bobinat sârmă
wire-communication (electr, inf) comunicații prin cablu
wire-core (el) miez al sârmei; sârmă pentru miez de cablu
wire-core coil (el) bobină cu miez de sârmă
wire-core reinforcement (OM) inserție / întărire de sârmă
wire covering machine (plast, mas) mașină de acoperit / cauciucat cabluri
wire cutter(s) (OM) clește / foarfecă de tăiat sârmă
wire drawer (met, OM) banc de trefilat sârmă
wire drawing (met, TH) trefilare
wire drawing bench (met, OM) banc de trefilare
wire drawing grease (met, ind chim) unsoare pentru trefilare
wire drawing plant (met, mas-un) utilaj de trefilat sârmă
wire drawing tongs (mas-un, OM) clește de tras sârmă

wire netting

wire-drawn (met, plast) tras (în fire), trefilat
wire drill (mas-un) burghiu din sârmă calibrată
wire drum (OM) tambur de colaci de sârmă
wire fault (el, met) defect de sârmă / de fir
wire filter cloth (ind chim, T) țesătură de sârmă pentru filtru
wire forming machine (mas-un) presă de îndoit pentru fasonarea sârmei
wire fuse (el) siguranță fuzibilă
wire gauge (metr, met) calibru pentru sârmă
wire gauze (met, constr) țesătură / pânză metalică
wire-gauze electrode (el, OM) electrod din pânză metalică, grilă
wire-gauze packing (constr, OM) umplutură reticulară
wire-glass (constr, ind chim) sticlă / geam armat(ă) cu plasă de sârmă
wire grating / grid (constr, OM) grătar / grilaj de sârmă
wire grip (el, OM) clemă-broască de întins, întinzător de sârmă; (mas-un, OM) clește de trefilat
wire haulage rope (OM) cablu de tracțiune
wirehook (OM) clemă de sârmă
wire hurdle (constr) îngrăditură de sârmă
wire ingot (met) lingou de / pentru sârmă
wire (leading) roll (OM) valț de tragere (la prelucrarea hârtiei, pânzei)
wireless (fiz, radio) (de / prin / la) radio, fără fir
wireless apparatus (fiz, radio) radioaparat(aj)
wireless direction finder (nav, fiz) far de radio-locatie
wireless station (fiz, radio, mil) stație radio (emisie și recepție)
wireless transmitter (autom, radio) aparat emisie-recepție fără fir, radio
wire line (el) conductor / linie de cablu; (met, mas) linie de trefilat sârmă; (OM) cablu de oțel / de palan
wire loop (cf) buclă de cale ferată; (met) buclă de sârmă
wireman (el) instalator, electrician
wireman's tent (met, TH) cort de sudare
wire mesh (constr, hidr) rețea / plasă metalică
wire mesching (met) țesătură / sită metalică
wire mill (met) laminor de sârmă
wire milling (met, TH) laminare a sârmei
wire-nail (OM) cui de sârmă
wire net (el) rețea electrică; (mas, el) plasă / rețea de sârmă
wire netting (met) țesătură / plasă / rețea de sârmă

wire of sieve

wire of sieve (OM) sită de sârmă
wire pass (met, metr, OM) calibru de / pentru sârmă
wire pickler (el) flux de decapat fire (electrice sau cele pt. sudare)
wire pin (OM) cui de sârmă
wire plant (el) instalație electrică
wire pliers (mas-un, OM) clește de trefilat
wire plug (el, OM) fișă (de cablu)
wire reel (el, OM) tambur de sârmă
wire(-reinforced) glass (ind chim) sticlă armată cu plasă (metalică)
wire rod (met) talpă de sârmă, semifabricat rotund, subțire, metalic, material de adaos sub formă de sârmă (la recondiționări)
wire-rod-mill train (met) laminor de sârmă
wire-rod pass (met) calibru de sârmă
wire-rod rolling mill (met) laminor de sârmă
wire-rod rolling train (met) linie de laminat sârmă
wire rolling mill (met) laminor de sârmă
wire rope (mas, OM) cablu de oțel / de sârmă
wire-rope cableway (mas, transp) macara funiculară
wire-rope centre (OM) inimă / miez de cablu
wire-rope pulley (OM) roată de transmisie pentru cablu
wire-rope sheave (OM) roată / șaibă pentru cablu de oțel
wire-rope stay (OM) ancoră / opritor pentru cablu de oțel
wire ropeway (mas, transp) funicular, teleferic
wire rope with hemp centre (OM) cablu din sârmă, cu miez de cânepă
wire screen (met) sită din sârmă
wire shaft (OM) arbore flexibil
wire shears (mas-un, OM) foarfece de sârmă
wire sheating (constr, met) armătură din sârmă
wire shot (OM) alice de sârmă
wire skinner (el) clește de dezizolat
wire spiral (OM) spirală de sârmă
wire spiral reinforced hose (OM, hidr) furtun cu inserție de sârmă în spirală
wire spokes wheel (auto, OM) roată cu spițe de sârmă
wire spring (OM) arc spiral
wire stich (OM) agrafă (pt. hârtie)
wire stitching machine (mas) mașină de cusut cu sârmă (în poligrafie)
wire strainer (el) liță, sită de sârmă
wire strand (met, OM) fascicul / mănunchi de sârmă, toron de sârmă
wire stranding (met, TH) torsadare, cablare

wisdom

wire stretch roll (OM) valț de întindere (a sitei, a sârmei etc.)
wire stripper (mas-un, OM, el) dispozitiv / cuțit pentru îndepărtarea izolației de pe cablu
wire table (OM) masă a sitei
wire trench (el, constr) șanț de cablu subteran
wire turn (el, OM) spiră de sârmă
wire twisting device (met, OM) dispozitiv de răsucit sârmă
wire type soldering tab (met, OM) vâr al ciocanului de lipit
wire welding machine (met, mas) mașină de sudare cu sârmă
wire wheel (OM) roată cu spițe din sârmă
wire wheel brush (mas-un) perie-disc din sârmă
wire winding (OM) spiră de sârmă
wire wool (OM, alim) burete de sârmă (pt. curățat vesela)
wire working machine mașină de prelucrat sârmă
wirewound (metr, el) cu înfășurare, de tip bobină, bobinat
wirewound barrel (met, OM) cilindru / buton / bucsă / manșon înfășurat în sârmă
wirewound resistance / resistor (el) rezistență bobinată
wire-wound rheostat (el) reostat bobinat
wirewrapped rubber hose (OM) furtun blindat / cu inserție de sârmă
wiring (el, autom) legare / cuplare / racordare la rețea, traseu de linie, conexiune, cablare, cablaj, instalație electrică, montaj, circuit, schemă, traseu de linie, cuplare / legare / racordare la rețea; (mec) cuplare; (auto) circuit(e)
wiring diagram (autom, el) schemă de montaj / de conexiuni (electrice)
wiring die (mas-un, OM) matriță de bordurat cu sârmă / de bercluit (tablă)
wiring harness (auto, el) cablu electric
wiring in circuit (el) instalație în tuburi izolante
wiring machine (mas-un) presă de bordurat, cu introducere a sârmei
wiring press (mas-un) presă de bordurat / de bercluit
wiring scheme (el, mas) schemă de conexiuni / de montaj
wiring tool (mas-un) matriță de îndoit marginile, cu introducerea sârmei
wiry (OM) ca sârma, (ca) de sârmă, subțire și flexibil, sârmos
wisdom înțelepciune, judecată, cuminenie, sagacitate; experiență a vieții; lucru înțelept; (edu) știință, învățătură, cunoștințe

wise

wise chip, fel, mod, manieră; înțelept, cu judecată, chibzuit, cu judecată, prevăzător, serios, cuminte, așezat; știutor, cunoscător, avizat, informat; **in no** ~ în nici un fel; **in some** ~ într-o oarecare măsură, într-un anumit fel; alert, care cunoaște mersul evenimentelor; a furniza cuiva date / informații pertinente

-wise (*gram*) arată direcția sau poziția / modul caracteristic, cu privire la, în ceea ce privește (în cuvinte compuse)

wisely (*adv*) (în mod) înțelept, cu înțelepciune, cu judecată; chibzuit, cuminte

wise up (*amer*) a informa, a încunoștința, a ști, a cunoaște; a pricepe

wish dorință. plăcere; urare; a dori, a vrea; a ura

wish for a-și dori (ceva)

wishing dorință, vrere; urare; care dorește / vrea

wishy-washy (alim) fără gust, searbăd, fad; slab, apos; (*fig*) insipid, incolor, fără miez / conținut, șovăitor, neprecis, nehotărât, ezitant

wisp (fiz) mănunchi, legătură; funie, smoc

wispy (fiz) în mănunchi, înmănunchiat

with (*prep*) (*arată instrumentul, mijlocul*) cu; printre; de; împreună cu, laolaltă, alături de, de partea; având, care are; prin, datorită; în sprijinul; ca și, la fel cu; cu, față de, în ceea ce privește, cât privește, privitor la, de; (*rar*) contra, împotriva; de, din cauza; cu; la; în ciuda, cu toate că; în grija, în sarcina; **deal** ~ a avea treabă cu; ~ **child** însărcinată; ~ **the object of** în scopul de, cu, față de

withal (*adv*) în plus, în afară de acestea, pe lângă acestea, de asemenea, pe de altă parte, la acestea

with double tracks (cf) cu cale dublă

withdraw (TH) a (se) (re)trage, a scoate; (ec) a retrage, a scoate (bani); a retracta

withdraw from a se retrage din, a ieși din, a renunța la

withdrawable (OM, mas) demontabil

withdrawal (constr, hidr) montare-demontare (la construcții provizorii); (TH) retragere, dare înapoi; retractare

withdrawal fork (OM) furcă a dispozitivului de mutare (a curelei)

withdrawal lever (OM) pârghie de comandă a ambreiajului / de mutare a curelei

withdrawal mechanism (met, OM) mecanism de tragere (la turnarea continuă)

withdrawing device (mas-un, met) dispozitiv de descărcat, extractor

withdrawing rate (met) viteză de scoatere / de tragere (la turnarea continuă)

wK (worked)

withdrawing roll (met) cilindru de antrenare

wither a (se) veșteji, a (se) ofili, a (se) usca; (*fig*) a slăbi, a emacia, a îmbătrâni, a reduce la tăcere

witheredness / withering of grapes (agr, alim) stafidire a strugurilor

withering care veștejește / ofilește / usucă; (*fig*) distrugător

with fixed ends (mec, OM) încastrat

withhold a refuza; a se abține de la; a renunța la; a reține, a opri (și plăți); a ascunde

withhold from a se abține de la

withholding reținere

within (*prep*) în, înăuntrul, în interior; în casă; în cuprinsul, în raza, în cadrul, în limitele / limita; din interior; în, până (în), nu mai târziu de, la nu mai mult de, între; (s) parte anterioară; (*adv*) înăuntru, în interior, acasă; ~ **hearing** în raza auditivă (a cuiva); **it is true** ~ **limits** este adevărat într-o anumită măsură; ~ **a distance** pe o distanță, până în distanța de

with navigation (auto, inf) cu sistem de navigație, cu GPS

with one accord (pol, adm) unanimitate, în unanimitate

with one arm (OM) cu un singur braț

without (*prep*) afară de, afară din, fără, dincolo de, depășind cadrul de; (*adv*) în afară, în exterior, la exterior, pe dinafară, la suprafață, afară, în aer liber, pe stradă; lipsit de, care nu are; (*conj*) fără ca să, afară numai dacă; **from** ~ dinafară

without current (el) fără curent

without failure (OM, mas) fără a se deteriora, fără a se defecta, fără a cădea

without rupture (OM) fără a se rupe, fără a apare ruperea, fără rupere

with safety (mas, TH) fără niciun risc, fără riscuri, în siguranță

with solid web (OM) cu inimă (miez) plin(ă), masiv

withstand a rezista, a se opune, a se împotrivi

with two (three) steps (OM) cu două (trei) trepte

witness martor (și ocular), mărturie, probă, dovadă; a fi martor, a asista la, a observa; a dovedi; (jur) martor, a afirma / atesta ca martor

witness against / for (jur) a depune mărturie împotriva / pentru

witness sample (metr, OM) probă / epruvetă martor

witness point (mec) punct de reper

wizen (bot, silv) a veșteji, a (se) ofili, a (se) usca; a seca

wK (worked) (TH) prescurtare pentru prelucrat

wKc (cold worked)

wKc (cold worked) (TH) prelucrat la rece
wKh (hot worked) (TH) prelucrat la cald
wobble (mas, OM) mişcare neuniformă, bătaie, oscilare, a funcţiona cu impulsuri / neuniform
wobble meter (metr, fiz, mec) aparat de înregistrat vibraţii
wobbler (met) treflă (la cicluri de laminare)
wobbler shaft (OM, mas) arbore cu came
wobbling (mas, OM) funcţionare neuniformă / cu şocuri, bătaie, mişcare a unui disc cu suprafaţă frontală neperpendiculară pe axă
wobbly care şchioapătă, nesigur, şovăitor, nestabil; inegal
wolfram (W) (chim) wolfram, tungsten
wolframite (chim) wolframit
wonder uimire, mirare, surprindere; a se întreba
wonder at a se mira de, a fi uimit / surprins de
wont obişnuit (rar); (edu) obicei, obişnuinţă, deprindere; a fi deprins / obişnuit, a obişnui
wonted to obişnuit / deprins să
wont to a obişnui / deprinde să (face ceva), a se deprinde, a se obişnui să (face ceva)
wood (silv) pădure, lemn, material lemnos, lemne de foc; de / din lemn; (alim) butoi (de lemn)
wood alcohol (auto, ind chim) metanol; alcool metilic
Wood(s) alloy (met) aliaj Wood (Bs + Pb + Sn + Cd)
wood beam (OM, constr) grindă de lemn
wood bit (mas-un) burghiu pentru lemn
woodblock (constr, silv) pavea de lemn, butuc, buştean
wood borer (zool, silv) gândac de scoarţă
wood-boring drill (mas-un) burghiu pentru lemn; (zool, silv) carii
wood box / case (OM) ambalaj de lemn; cutie
wood chip (TH) aşchie de lemn
wood chips (TH) talaş
wood chisel (OM) daltă de lemn
wood coal (termo) cărbune de lemn, lignit
wood covering (OM) căptuşeală de lemn
wood drill (mas-un) burghiu pentru lemn
wood dust (ind, TH) rumeguş, făină de lemn
wood dye (chim) colorant vegetal
wooden (silv, mobilă, OM) din lemn, de lemn, lemnos
wooden beading material (OM) grătar de lemn
wooden building (constr) construcţie din lemn
wooden container (OM) ambalaj de lemn
wooden dowel (OM) cui / diblu de lemn
wooden frame (OM) cadru de lemn
wooden gauge (met, OM) tipar / şablon de lemn (şi la turnătorie)

wood splinters

wooden hammer (OM) ciocan pentru lemn
wooden mast (constr) stâlp de lemn
wooden nail (OM) cui de lemn
wooden peg (constr) stâlp de lemn
wooden plate (OM) placă de lemn
wooden pole (constr) stâlp de lemn
wooden shield (ind chim) protecţie a lemnului
wooden sleeper (cf, OM) traversă de lemn
wooden stake (constr) stâlp de lemn
wooden tank (OM) rezervor de lemn
wooden edge (OM) pană de lemn
wood fiber (ind) fibre / fibră de lemn
wood flour (ind, mobilă) rumeguş, făină de lemn
wood frame (constr, OM) cadru / grindă de lemn
wood impregnation (ind chim) impregnare a lemnului
wood joint (OM) îmbinare în lemn
wood lath (OM) şipcă
wood lining (OM, constr) căptuşeală de lemn
wood material (silv) material lemnos
wood milling cutter (mas-un) freză pentru lemn
wood packing piece (OM) piesă lemnoasă de umplutură, lemn de căptuşit
wood panclling (OM, constr) căptuşeală / acoperire de / din lemn
wood pattern shop (met, silv) tâmplărie de modelărie
woodpile stivă (de lemne)
wood pitch (silv, chim) răşină naturală
wood planing machine with cutter holder (mas-un) maşină de rindeluit, cu disc port-cuţit
wood plug (OM) cep de lemn
wood power (ind, TH) rumeguş, făină de lemn
wood pulley (OM) roată de lemn, pentru curea
wood pulp (ind chim) celuloză / pastă de lemn
wood rafting plutire a lemnului
wood-refuse (ind, mediu) deşeuri de lemn
wood resin (silv, chim) răşină, colofoniu, sacâz
Woodruff key (OM) pană semirodundă, pană-disc
Woodruff key cutter (mas-un) freză pentru pene Woodruff / semirodunde / disc
wood sanding machine (mas-un) maşină de rindeluit-răzuit
wood saw (mas-un) fierăstrău pentru lemn
wood scraps (ind, mediu) deşeuri / pierderi de lemn
wood screw (OM) şurub pentru lemn, hol-şurub
wood shavings (ind, mediu) talaş
wood shoring (constr, OM) cofraj de lemn
wood spirit (ind chim) alcool metilic
wood splinters (ind, mediu) ţandări / aşchii de lemn

wood stack

wood stack stivă (de lemne, de semifabricate din lemn)
wood store, wood-store (constr) depozit de lemn
wood structure (silv) structură a lemnului
wood tin (minrl) casiterit
wood turner (ind, TH) strungar (pt. lemn)
wood turning lathe (mas-un) strung pentru lemn
wood-waste (ind, mediu) deșeuri de lemn
wood wool lână de lemn
wood wool making machine (mas) mașină de fabricat lână de lemn
woodwork (constr, OM) construcție / piesă / piese de lemn, tâmplărie, dulgherie, parte din lemn
woodworker (ind, TH) tâmplar, dulgher, strungar în lemn; tâmplărie, parte din lemn
wood working (mobilă) prelucrare a lemnului
woody (silv) cu păduri, împădurit; de pădure; de lemn, lemnos
woody structure (materiale) structură în straturi / șistoasă / ca de lemn
woof (textile) fir de bătătură
woofer (el, autom) amplificator de frecvențe / tonuri joase
wool (textile) lână, fir / stofă / îmbrăcăminte de lână
wool-and-cotton union (textile) amestec textil de lână și bumbac
wool fat (chim) lanolină
wool grower (agr) crescător de oi
woolen (textile) de / din lână
woolens (textile) confecții din lână
wool scouring-and-drying set (textile, mas) agregat de spălat și uscat lână
wooly cu lână, lânos; pufos; (*fig*) confuz, neclar, încurcar, vag; (*amer*) grosolan, aspru; îmbrăcăminte de lână, pulover de lână, tricotaj
word cuvânt, promisiune; vorbă, știre, veste; ordin; (metr, c) unitate de informație la tastarea unui text; viteza de tastare se exprimă în words per minute (**wpm**) – cuvinte pe minut, cuvântul fiind considerat ca având 5 caractere (inclusiv spații); (metr, c, inf) cuvânt, unitate pentru informație, reprezentând deseori datele procesate cu o singură instrucțiune, mărimea unui cuvânt în bits fiind o caracteristică a computerului
word book dicționar, vocabular, glosar
word-for-word cuvânt cu cuvânt, literal
wording (mod de) exprimare (în scris), redactare, formulare; legendă (sub o figură)
wordlessly fără cuvinte; mut, tacit

work drawing

world wide (*adv*) în lumea întreaga
World Wide Web (WWW, Web) (c, inf) un sistem urias de informații legate între ele ca într-o pinza de paianjen
work funcționare, funcțiune, acțiune, lucrare, lucru; faptă; (ec, adm) sarcină, obligație (și de serviciu), muncă, activitate, treabă, preocupare, ocupație, însărcinare, datorie; produs, operă; lucru de mână; (OM) piesă (și de prelucrat), produs, rezultat, fabricat; a munci, a exploata, a lucra, a avea de lucru, a fi în activitate; (TH) a prelucra, a fabrica, a modela, a da (o anumită formă), a confecționa, a funcționa, a merge, a mișca, a pune în mișcare, a acționa, a manipula, a produce; (fiz) a determina, a cauza (și o schimbare); (nav) a obosi (nava), a naviga (cu vele); (fiz) lucru mecanic; (*fig*) a fi bun, a izbuti, a reuși, a avea efect, a fi eficace; (textile) a lucra, a tricota, a broda, a coase, a împleti; (alim) a bate untul, a face să fermenteze
workable (TH) prelucrabil (d. materiale, semifabricate)
workableness, workability aplicabilitate; utilitate, folos; (TH) capacitate de a fi prelucrat / de a se prelucra, uzinabilitate, prelucrabilitate (în general sau cu un anumit procedeu, de exemplu, prin așchiere), aptitudine la fasonare; (constr, mec) lucrabilitate
work annealing (met) recoacere intermediară (pt. prelucrare prin așchiere)
work area (mas-un) suprafață de lucru / de prelucrat
work bench (OM) banc / masă de montaj / de lucru, masă de tâmplărie
work between centres (mas-un, TH) prelucrare cu prindere între vârfuri
workbook manual, îndreptar, (broșură cu) instrucțiuni (de folosință / de funcționare); culegere de exerciții; agendă, blocnotes
workboot bocanc, sabot (la locul de muncă)
work by (ec) contract; (ec, contr) antrepriză
work carrying head (mas-un, OM) dispozitiv / cap de prindere
work centre arm head (mas-un, OM) contrasupport, braț
work centres (mas-un) vârfuri pentru așezarea semifabricatului
workday (ec) zi de lucru / de muncă
work done (TH) realizare, randament (*rar*), lucru mecanic
work down (mas-un) prelucrare (cu trecere) la o dimensiune mai mică
work drawing (OM) desen de execuție

work driving arm

work driving arm (mas-un, OM) bolț de antrenare
worked (OM) prelucrat, lucrat; (textile) brodat
worked penetration (T, ind chim) penetrație după solicitare (mecanică) (d unsori)
worked rubber (ind chim) cauciuc plastifiat (prelucrat)
worked state (OM, materiale, TH) (în) stare prelucrată
worked state tyre (TH) bandaj în stare prelucrată, pentru roți
worker (ec) muncitor, lucrător, mână de lucru
worked-hardened steel (met) oțel ecruisat
work force (ec) forță / mână de lucru
work hardening (mec, TH) ecruisare, durcisare
work hardness (met) duritate la / după ecruisare
workhead (mas-un, OM) păpușă a piesei (și la mașini de rectificat)
workhead transformer (el) transformator de adaptare
work-in (adm, ec) ocupare forțată a unei fabrici de către muncitori
work in a introduce, a insera, a fi inserat, a (se) strecura
working (mas) regim de lucru, funcționare, exploatare, lucru; activ, muncitor, harnic; lucrător, de lucru, (în) care (se) lucrează, în activitate, care (mai) lucrează, care funcționează, în funcțiune, în vigoare; (met) elaborare (a șarjei), mers (al furnalului); (TH) prelucrare, muncă, forță, activitate, exploatare, serviciu, funcționare, regim de funcționare, în funcționare, activ, care acționează; (agr) cultivare, cultură
working agent (termo) agent de lucru
working beam (OM) balansier
working bench (OM) masă de lucru
working by cart (constr, OM) transportor cu roabă
working capacity (ec) capacitate de muncă / de lucru / utilă, randament
working capitol (ec) fond / capitol de rulare, fond de rulment
working characteristic (mas) caracteristică de funcționare, regim de lucru
working condition (mas, TH) condiție / regim de lucru
working current (el, autom) curent de regim / de acționare
working curve (autom, mas) curbă caracteristică
working cycle (termo) ciclu (termodinamic); (mas, mas-un) ciclu motor, fază activă
working day, workday (ec) zi de muncă / lucru

working of heat

working depth of tooth (OM) înălțime utilă (de angrenare) a dintelui
working drawing (OM, mas-un, TH) desen de execuție, desen tehnologic / specific operației de prelucrare
working efficiency (ec) productivitate a muncii
working element (OM) organ de lucru
working expenses (ec, ind, TH) cheltuieli de exploatare / de prelucrare
working face (mas, mas-un) suprafață de lucru
working flank (OM) flanc de lucru (al unui dinte la o roată dințată)
working gauge (mas-un) calibru de lucru
working gear (OM) transmisie de acționare
working the heat (met, TH) elaborare a șarjei (prin dirijarea căldurii / temperaturii)
working hours (mas) timp de lucru / de exploatare / de funcționare
working instruction (mas, TH) instrucțiuni de exploatare / de utilizare
working joint (constr) rost de lucru
working knowledge cunoștințe practice
working length (mas-un) lungime utilă / de lucru
working level (WL) (metr, fiz, med) nivel de expunere, unitate de măsură a expunerii la radiații ale radonului, reprezentând o concentrație de produse de dezintegrare a radonului, cu durată scurtă de viață, într-un litru de aer, a cărei emisie rezultantă este de $1,3 \cdot 10^5$ MeV sau 20,8 nJ
working level months (WLM) (metr, fiz, med) luni de expunere, unitate de măsură pentru expunerea cumulativă la radiații: 1 working level months reprezintă o expunere la 1 working level pentru 170 ore; v. **working level**
working life (ind, transp) durată de funcționare / de viață / de utilizare (d. o piesă, o asamblare, o mașină etc.), durabilitate
working line (mec) direcție de acțiune a unei sarcini; (nav) parâmbă de legare
working load (mec, mas) sarcină utilă de lucru / de regim, admisibilă
working loss (mec) pierdere a lucrului mecanic
working man (ec) muncitor, lucrător
working material (ind, TH) materie primă, material de prelucrat
working medium (termo) agent de lucru
working methode metodă de lucru / de exploatare, procedeu (și de prelucrare)
working motion (mec) mișcare de lucru / principală (și la mașini-unelte)
working of heat (met, termo) dirijare a cuptorului

working operation

working operation (mas-un) operație / cursă de lucru, cursă utilă
working order (mas) stare / capacitate (bună) de funcționare
working-out elaborare amănunțită, calcul exact (d. proiectare); epuizare, exploatare masivă
working part (OM) parte activă / de lucru, element de lucru / activ
working parts (mas-un, TH) faze în procesul de prelucrare
working party (ec, TH) comisie / comitete de lucru
working piece (mas-un, Om) semifabricat, piesă de prelucrat
working pit (auto, met) canal de inspecție
working place (mas-un, constr, ind) loc / spațiu de lucru
working plane (mec, mas-un) suprafață activă de lucru
working point (mec) punct de aplicare a forței; (autom) punct de funcționare
working points (cf) mers în trepte
working position (mas-un) poziție de lucru
working pressure (hidr, mas) presiune de lucru / de regim / de serviciu
working pressure angle (OM) unghi de angrenare / de presiune pe cercul de rostogolire (α_w)
working programme (ec, TH, constr) plan de lucru
working radius (mas) rază de acțiune
working resistance (mas-un, materiale) rezistență în prelucrare (la așchiere, ambutisare etc.)
working roll (met, OM) cilindru de lucru / activ / care lucrează
working scheme (mas, TH) schemă a reglării, schemă a procesului de prelucrare, fișă tehnologică
working service (mas) durată de exploatare / de serviciu; durabilitate (*rar*)
working shift (ec, ind) schimb / echipă de muncitori
working shoes (ind) încălțăminte de protecție
working space (ind, mas) spațiu de lucru (al unei mașini)
working stand(s) (met) cajă / caje care lucrează
working standard (metr) etalon de lucru / de verificare
working steam (termo) abur viu / direct
working storage (c, inf) memorie de lucru
working stress (mec, OM, T) tensiune utilă, efort unitar care soliciță ceva
working stroke (mas-un) cursă utilă / de lucru

work-out

working surface (OM, mas-un) suprafață de lucru
working table (mas-un, OM) masă-suport pentru semifabricat
working temperature (termo, T) temperatură de regim / în exploatare
working tension (el) tensiune de sarcină; (mas, mec) presiune de lucru
working time (mas) durată / timp de funcționare / de serviciu
working transverse pressure angle (OM) unghiul de angrenare frontal pe cercul de rostogolire (α_{wt}) (d. roți dințate cu dinți înclinați)
working up (TH) prelucrare, fasonare (la lemn)
working voltage (el) tensiune utilă / efectivă / de regim / de lucru
working volume (transp, TH) volum util
working week (ec) săptămână de lucru
working winch (OM) troliu de manevră
working with (an acid) a basic slag (met) topire sub zgură (acidă) bazică
working woman (ec, ind) muncitoare, lucrătoare, operatoare
work into a introduce, a insera, a strecura (și într-un text)
work in with a se încadra în muncă pe lângă / cu
work life timp de lucru / de reglare (a unei mașini, timp de asamblare)
workman (ec, ind) muncitor, meseriaș, lucrător
workmanship (TH, edu) calificare, abilitate profesională, calitate a execuției, pricepere, meșteșug; (TH) execuție, executare; lucrare, lucrări
work of / for acceleration (mec) lucru mecanic de accelerare
work of (for) braking (mec) lucru mecanic de frânare
work of (for) deformation (mec, TH) lucru mecanic de deformare
work off (ind) a extrage
work of friction (mec, T) lucru mecanic de frecare / consumat prin frecare
work of ideal cycle (mec) lucru mecanic fără pierderi / pentru un ciclu ideal
work of resistance (mec, T) lucru mecanic rezistent
work on armour (mas-un, TH) prelucrare pe dorn
work order (adm, ec) fișă / dispoziție / ordin de lucru
work on a solicita; a prelucra (și un text)
work-out (sport) antrenament, încălzire; (ec) termen / durată / perioadă de probă / încercare

work out

work out a corespunde, a fi conform / corespunzător; a calcula (un rezultat), a rezolva o problemă; a se aplica, a da un rezultat; a exersa, a face exerciții; (TH) a prelucra (și prin așezarea piesei pe un dorn); a revizui, a îmbunătăți, a elabora în amănunt; (adm) a redacta un document; a realiza, a efectua, a duce la bun sfârșit

work out (TH) a sfârși, a termina de prelucrat (o piesă), a elabora, a prelucra

work out for (OM, TH, mas) a fi bun / corespunzător pentru

work out at / to a se ridica la, a totaliza (o sumă)

workpeople (ec, ind) muncitori

work performed during expansion (termo) lucru mecanic de expansiune

work piece (mas-un, OM) piesă de prelucrat, semifabricat

work proceeding (TH, ec) grafic de lucru / de muncă, metodă de lucru

work progress slip (ec) caiet de sarcini, notă de însoțire

work rest (mas-un, OM) suport al piesei (și la rectificarea fără vârfuri)

work roll (met, OM) cilindru activ / de lucru

workroom (ind, constr) cameră de lucru, atelier, laborator

works (ind) uzină, ateliere, fabrică

works council (adm, ec) comitet de întreprindere (format din reprezentanți ai muncitorilor și ai conducerii)

works engineer (ind) inginer de exploatare

work scrap (met) fier vechi; (ind) deșeuri din circuitul de fabricație

work shift (ec, ind) schimb de muncitori

workshop (ind) atelier / secție într-o uzină (și de reparații); (ec) întreprindere; (constr) șantier; (edu, univ) grupă (de studenți, seminar, cerc

workshop lorry / truck (auto) atelier mobil

workshop wag(g)on (cf) vagon atelier

works management (ec, adm) administrație a uzinei / a șantierului

works manager (ec) manager / director de uzină

worksheet (inf, birotică) pagină / format / formular (și virtuală) de lucru

work softening (materiale) înmuiere la prelucrare / la deformare, scădere a limitei de curgere din cauza deformării (la cald sau la rece)

works organisation (ec) organizație economică în industria prelucrătoare, organizare a uzinei / a șantierului

work's test certificate (metr, adm) certificat de încercări la nivel de uzină

work table (OM) masă de lucru

worm-eaten wood

work the ship (nav) a manevra nava

work through (TH) a prelucra complet, a transforma

work together (pol, ec) a coopera, a colabora

work up a (se) urca, a face să avanseze / înainteze, a urni, a finisa; a da o formă, a modela; a dezvolta, a elabora; a cerceta / studia temeinic; a promova, a face să crească; a dobândi cu greu

work up to a se apropia de, a ajunge la (o valoare etc.); a se pregăti

work voltage (el) tensiune de lucru

workweek, work week (metr, ec) săptămână de lucru, unitate de timp de 35...40 de ore de lucru, repartizate într-o săptămână, conform legii; (metr) unitate egală cu numărul de zile lucrătoare dintr-o săptămână (4...6 zile de lucru)

workwoman (ec, ind) muncitoare, lucrătoare

world lume; pământ, omenire, oameni; loc de existență; cercuri; cosmos; (stare de) existență; (biol) regn, lume; sferă; sistem planetar; societate; treburi lumești; univers; viață; (adj) mondial, universal, a / al / ale lumii

world market (ec) piață mondială

World Health Organization Organizația Mondială a Sănătății

worm (alim, OM) serpentină (de alambic); (zool) vierme, omidă, larvă; (mas-un, OM) melc (într-un angrenaj), șnec, spirală, șurub fără sfârșit, canal elicoidal; a se târa, a merge greu, a înainta ca un vierme

worm and steering roller / gear (auto, OM) casetă / mecanism de direcție cu șurub și deget (sau piuliță / rolă)

worm and sector steering gear (transmission) (auto, OM) transmisie cu melc și sector dințat

worm and wheel (OM) angrenaj melc-roată melcată

worm and wheel drive (mas, OM) acționare cu angrenaj melcat

worm baring gear (mas, OM) angrenaj cu melc pentru întoarcerea volantului

worm chain block (OM) palan cu melc

worm condenser (ind chim) condensator cu serpentină

worm conveyer / conveyor (alim, mas, transp) transportor elicoidal

worm cutter (mas-un) freză-melc

worm drive (OM) angrenaj melcat, acționare elicoidală

worm drive of rear axle (auto, OM) acționare melcată a punții din spate

worm-driving gear (OM) angrenaj melcat (cu melc la intrare), reductor melcat

worm-eaten wood (silv) lemn cariat

worm-elevator

worm-elevator (mas, alim, transp) elevator / transportor elicoidal / cu melc
worm feed (mas-un, alim) alimentator cu șurub / cu melc
worm gear (OM) angrenaj melc-roată melcată, angrenaj melcat; (auto, OM) direcție cu angrenaj melcat / cu șurub fără sfârșit (*rar*); (alim) transmisie cu șnec / cu melc
worm gear drive (OM) transmisie / acționare cu angrenaj melcat
worm gearing (OM) transmisie elicoidală / melcată
worm gear pair (OM) angrenaj melc-roată melcată
worm-gear spindle (mas-un, OM) fus filetat, șurub de transmisie
worm gear steering (auto) direcție cu melc / cu angrenaj melcat
worm grinder / grinding machine (mas-un) mașină de rectificat șuruburi și melci
worm hob (mas-un) freză-melc
worm hobbing machine (mas-un) mașină de frezat roți melcate
worm hole (met) sufluri tubulare sau răsucite (și la / după sudare) (defecte)
worm in a pătrunde, a se strecura (greu)
worm milling-cutter (mas-un) freză-disc de prelucrat șuruburi-melc
worm milling machine (mas-un) mașină de frezat șuruburi-melc
worm press (mas-un) presă cu șurub
worm rack (OM) cremalieră a melcului (din angrenajul melcat)
worm reducer (OM) reductor melcat
worm screw (OM) șurub fără sfârșit / de mișcare, melc
worm sector (OM, auto) sector dințat din caseta de direcție
worm shaft (OM) arbore al melcului
worm thread (OM) filet al melcului
worm thread cutter (mas-un) freză-melc
worm wheel (OM) roată melcată
worm-wheel drive (mas, OM) transmisie / acționare melcată
worm with involute profile (OM) melc cu profil evolventic (la dinte)
wormy vermiform, vermicular, (ca) de vierme; (agr, bot) viermănos, cu viermi; învechit, perimat, scos din uz, demodat
worn (T, OM) uzat, tocit; (auto) (d. centură) legată, fixată; (textile) ponosit, purtat, uzat; v. **worn-out**; **time** ~ blazat, de veacuri, (*fig*) demodat, învechit, afectat de timp / vreme, ros,

worthwhile

secular, venerabil; **toil**~ epuizat, extenuat, istovit, surmenat; **travel**~ istovit / obosit de drum; **war**~ (mil, ec) care a suferit de pe urma războiului, distrus / epuizat din cauza războiului; banalizat, perimat (d. expresii); **all** ~ **out** complet epuizat, frânt (de oboseală) (d. o persoană); **be** ~ **to a frazzle** a fi frânt de oboseală (d. o persoană); **be worn to rags** (textile) a ajunge numai zdrențe; **care**~ ros de griji; **shop**~ v. **well-worn**; **travel**~ ros de pe urma călătoriilor (d. haine); **weather**~ v. **weather-beaten**; **well**~ ros, uzat, ponosit (d. haine)
worn bearing (OM, T) lagăr uzat
worn car (auto) automobil la a doua mână (folosit, dar încă folosibil)
worn component (OM, T) piesă / componentă uzată
worn engine (mas, T) motor uzat
worn-in (T, OM) rodat (rar)
worn-off (T, OM, textile) uzat
worn-out (T, OM) uzat (prin îndepărtare de material), tocit, epuizat (d. o soluție tehnologică, un fluid tehnic etc.), scos din uz; demodat, doborât, epuizat, extenuat, foarte obosit, frânt (d. o persoană); învechit, perimat; v. **worn**
worry îngrijorare, grijă, nervozitate; a (se) supăra, a da bătaie de cap, a (se) îngrijora, a deranja, a nu lăsa în pace, a se enerva
worry at a se chinui (cu o problemă), a încerca să rezolve (o problemă)
worry out a plictisi, a nu lăsa în pace; a rezolva o problemă, a învinge (o dificultate)
worse mai rău, mai prost, mai slab
worsen a (se) înrăutăți, a (se) agrava; a prezenta într-o lumină nefavorabilă
worst cel mai rău, cel mai prost
worsted (textile) (stofă din) lână pieptănată
wort (alim) plamadă dulce
wort (beer) (alim) must (de bere) (dulceag)
worth (ec și *fig*) valoare, preț; (ec) cantitate corespunzătoare unui preț, număr corespunzător unui preț; care dispune de (bani), care valorează / merită; (mat) valoare (în teoria jocurilor); (*fig*) care merită, vrednic de (amintit etc.)
worthful vrednic, valoros, prețios
worthily (*adv*) după merit, pe bună dreptate, demn
worthiness demnitate, valoare, respectabilitate
worthless fără valoare, lipsit de valoare, inutil, fără rost
worthlessly (*adv*) (în mod) inutil
worthlessness lipsă de valoare, inutilitate
worthwhile care merită să fie făcut, care are valoare / sens, valoros

worthy of

worthy of demn de laudă, lăudabil, care merită, după merit, corespunzător, adecvat
wortle (mas-un, OM) filieră
would-be pretins, așa-zis, imaginar, prefăcut, de paradă
wound (med) rană, plagă, rănire, cicatrice, a răni; (el) bobinat, înfășurat; tăietură, creștătură (în lemn etc.); (agr) a sacrifica; (*fig*) jignire, ofensă, rană, rănire, afront; (*fig*) a jigni, a lovi în, a ofensa, a răni; **perforating** ~ (med) plagă perforată; **flesh** ~ (med) rană superficială (care nu atinge osul); ~ **up** adus într-o stare de mare tensiune; **space**~ (el) bobinat cu interval / cu spațiu, înfășurat cu interval / cu spațiu; **shunt**~ (el) bobinat în derivație, cu excitație în derivație; **apply some medicine to smb.'s** ~ (med) a aplica un medicament pe rana cuiva; **put stitches in a** ~ (med) a coase o rană
woundable vulnerabil
woven (textile) țesut; **colour**~ țesut din fire vopsite; **hose** ~ **around with wire** (OM, auto, hidr) furtun armat, tub blindat flexibil
woven belt (OM) curea țesută
woven fabric (textile) țesătură
woven resistor(s) (el) rezistor de încălzire cu țesătură metalică
woven rotor (el, OM) rotor bobinat, cu inele de contact
woven sheet (el, OM) bandă (de tablă) / țesătură cu rezistență electrică
woven wire țesătură de sârmă
wove paper (ind chim) hârtie velină
W-parameter (metr) parametru W (de ondulație) (la profilometria suprafeței)
wp (waterproof) prescurtare pentru impermeabil, rezistent la apă (d, materiale, elemente de mașini)
wrack (materiale) vrac; (nav) obiect aruncat pe țărm; (bot) algă marină aruncată pe țărm, iarbă de mare; distrugere; nimicire; (păstrat în) ruină; **put / bring to** ~ a nimici, a distruge; **go to** ~ a pieri, a se distruge; ~ **and ruin** distrugere totală, nimicire
wrap (OM) învelitoare, manta; (textile) palton, șal, fular, mata; a (se) înfășura, a învălui; a (se) înveli, a înfoli, a (se) acoperi; a ascunde; a ambala, a împacheta, a face un pachet; (*fig*) a ascunde, a acoperi, a învălui
wrap-around (inf, c) întoarcere a imaginii, a întoarce o imagine, afișare în anumite puncte ale ecranului a unor elemente grafice ale căror coordonate se află în afara suprafeței acestuia, întoarcere a imaginii, patru pagini cu ilustrații

wrench hammer

tipărite separat de text și prinse în legătură; (poligrafie) planșe intercalate
wrappage (OM) înveliș, învelitoare; copertă; sul, pachet, obiect împachetat
wrapped up in cufundat în muncă, absorbit de, amestecat în, implicat în
wrapped wire (OM, el) sârmă / conductor învelit(ă)
wrapper (OM) înveliș, învelitoare; (poligrafie) suprapertă, banderolă, șuviță, rădăcină; dosar; (mas) mașină de înfășurat; (textile) husă, halat
wrapping (OM) garnitură de etanșare (*rar*); înfășurare, armare, împachetare, învelire, material de împachetat
wrapping angle (mas-un) unghi de înfășurare / de cuprindere
wrapping machine (met, mas) mașină de înfășurat (și rulouri de tablă)
wrapping paper (ind chim) hârtie de ambalaj / de împachetat
wrapping up (TH) învelire, înfășurare, bobinare
wrap round a înfășura, a înveli jur-împrejur
wrap up a ambala; a ascunde
wreath (OM, constr) coroană
wreathe a împleti, a (se) răsuși, a înfășura, a înveli, a acoperi, a învălui, a (se) încolăci, a înconjura
wreathed împletit, încolăcit
wreck (nav) epavă, eșuare, naufragiu, a face să eșueze / naufragieze; resturi, rămășițe; (mas) avarie, accident; ruină; a distruge (un plan); (constr) a dărâma, a demola; (TH, OM, mas) a demonta
wreckage (nav) rămășițe de vas (după naufragiu), epavă; (constr) dărâmături
wreck buoy (nav, OM) geamandură de epavă
wrecked (nav) naufragiat; (mas, nav) avariat
wrecker reparator; (auto) (*amer*) camion de depanare; (nav) salvator; a dărâma, a demonta, a demola; distrugător, spărgător, tehnician specializat în demolări
wrecking (constr, ind) sfărâmare, spargere, distrugere, stricare, demontare, demolare, dărâmare; (nav) tăierea navei pentru fier vechi
wreching bar (OM) rangă
wreching car (auto, TH) automobil de depanare
wrench (OM) cheie fixă (de / pentru piuliță); smulgere, tragere, apucare (violentă), răsucire; a smulge, a scoate cu forța; (med) scrântire, luxație, a scrânti, a luxa (încheietura mâinii); a răsuși; (*fig*) a denatura
wrench hammer (met, OM) cheie de strâns prin lovire

wrench sizes

wrench sizes (metr, OM) mărimi pentru cheie (de montare / demontare a asamblărilor); în US mărimile de cheie sunt în fracții de inch sau în multipli de 1/4 inch, în sistemul metric, mărimile pentru cheie sunt în mm

wrest a smulge (cu forță); (jur) a denatura, a interpreta (o lege) în favoarea cuiva

wriggle încovoiere, răsucire, contorsiune, șerpuitură, șerpuire, cotire; a merge șerpuit / în zigzag, a se încolăci, a se (ră)suci, a se strecura, a (se) face ghem

wriggle out of a se eschiva de la

wring (TH, alim, textile) sucire, răsucire; stoarcere, presare; a (se) răsuci, a storce (rufe, fructe etc.); a căpăta cu greu; a denatura

wringer (textile, OM) storcător (de rufe)

wringing fit (OM) ajustaj intermediar, cu joc zero până la strângere ușoară

wrinkle cută, încrețitură; a încreți; a șifona, a se cuta, a (se) încreți (d. semifabricate subțiri, folii, textile etc.)

wrinkled, wrinkly cu încrețituri, zbârcit, cutat, încrețit (d. semifabricate subțiri, folii, textile etc.); (anat) cu riduri

wrinkle-resistant (materiale) rezistent la cutare / la șifonare

wrinkling (TH) cutare, încrețire

wrist (anat) articulația radio-carpiană, carp, încheietură a mâinii; (textile) manșeta

wrist pin (OM) bolț de piston / de cap de cruce

wrist pin end of the pitman (OM) parte inferioară a bielei

writ (pol) ordonanță; (jur) citație, hotărâre judecătorească, dispoziție

write a scrie, a redacta, a compune; (inf, c) a transfera date; (ec) a completa un cec; (c) scriere (pe un suport extern); a se (auto)intitula, a-și spune (profesor etc.); a înregistra date (în registru, într-o locație, pe un suport etc.); a fi scriitor; (c) a transfera (din memoria internă în cea externă); **serve a ~ on smb.** (jur) a înmâna cuiva o citație / o notificare / o somație; ~ **smth. into a document** a adăuga ceva într-un act / document (o clauză etc.)

write a good (edu) a avea o scriere frumoasă

write away for (ec) a comanda în străinătate / într-o localitate îndepărtată (o carte etc.)

write back a răspunde la o scrisoare; rescriere

write clock pulse (autom, birotică, c) impuls pentru declanșarea scrierii

write down a nu aprecia favorabil, a se exprima nefavorabil la adresa (cuiva) în ziar; a califica, a considera; a înregistra (spusele cuiva etc.)

write smb. out of a script

write down the capital (ec) a reduce capitalul

write for a paper a colabora la un ziar

write head (electr, c) cap de imprimare / de înregistrare / de scriere (al unui dispozitiv de înregistrare a informațiilor), electromagnet folosit pentru scrierea pe bandă / disc magnetic(ă)

write-in (*amer*) (pol, adm) vot acordat prin scrierea numelui candidatului;

write in (ec, adm) a se adresa unei firme; (*amer*) (pol, adm) a adăuga (un nume) pe un buletin de vot

write in a candidate's name (adm, pol) a adăuga numele unui candidat pe un buletin de vot

write into (c, inf) a introduce / scrie în memorie

write in / on water (*fig*) a clădi pe nisip

write lock-out (autom, birotică, c) interdicere / blocare a scrierii

write-off (ec) amortizare, reducere a prețului; anulare / refuz în scris; (mas, auto) (*fam*) rablă, hârb (d. o mașină etc.)

write off (ec) a amortiza; a anula (și o datorie), a renunța la, a decomanda, a accepta pierderea / eșecul / întârzierea, a șterge; v. **write away for**

write off a vehicle (auto) a avaria un vehicul în așa măsura încât nu mai are nici o valoare / încât nu merita reparat

write off for smth. a comanda ceva (la un magazin, o editură etc.)

write-off value of a car (ec) sumă plătită de o societate de asigurare pentru o mașină grav avariata

write on a eticheta, a pune o inscripție

write oneself down a se descrie în scris

write oneself out a-și epuiza forța creatoare (d. un scriitor, un artist etc.), a-și epuiza ideile (d. un scriitor, un artist etc.)

write out a copia; a descifra (o stenogramă etc.); a șterge, a scoate, a elimina (dintr-un text); a transcrie, a completa; a redacta; a scrie ceva formal

write-protect notch / element (inf, c) decupare / element (tip culisă etc.) în carcasa dischetei / flesh-ului, pentru protejare la scriere (nu și la citire)

writer scriitor, autor (al unei scrisori etc.); (adm, ec) secretar; (autom, birotică) înregistrator; **the** ~ subsemnatul (în stilul oficial)

write smb. down as a considera pe cineva drept, a descrie pe cineva ca / drept

write so. off as a desconsidera / elimina / eticheta pe cineva din discuție ca fiind

write smb. out of a script (cinematografie) a elimina pe cineva / rolul cuiva dintr-un scenariu / film făcând personajul să moară

write smth. off as

write smth. off as a desconsidera ceva din discuție ca fiind, a elimina / eticheta ceva din discuție ca fiind

write smth. up a face o recenzie (a unei cărți, a unei piese de teatru etc.) (intr-un periodic)

write-up recenzie favorabilă, articol favorabil; (ec) reclamă

write up a înregistra, a recenza favorabil, a scrie un articol favorabil, a face reclamă (în ziar etc.) (unui produs etc.)

write up to (ec, adm) a se adresa (în scris) (unei firme, instituții etc.)

write word (of) a comunica un mesaj (în scris)

written scris; în formă scrisă; de mână (d. scris)

writhe a se contorsiona, a se zbârci, a se crispa, a (ră)suci; (*fig*) a denatura

writing scriere, (stil de) scris, caligrafie; lucrare, inscripție; (inf, c) introducere a informației în memorie, scriere

writing action (inf, c) proces de scriere

writing materials (birotică) rechizite, furnituri de birou

writing-off (ec) amortizare a capitalului

writing pad / book (birotică) bloc-notes, sugativă

wrong rău, nedreptate, greșală, eroare; greșit, incorect; eronat; fals (în logica matematică), prost, în neregulă; nepotrivit, inoportun; nefavorabil, neprielnic; imoral; urât, cum nu trebuie; (jur) delict, prejudiciu, a nedreptăți, a face o nedreptate / un rău, a jigni, a ofensa, a calomnia, a defăima

wrong dimension (OM) defect dimensional

wrongful nedrept, incorect, injust, nejust, ilegal; vinovat, culpabil

wrongfully (*adv*) (în mod) greșit, pe nedrept

wrongfulness rău, nedreptate, nedreptățire

wrongheadedly (*adv*) (în mod) greșit, aiurit, confuz

wrong manipulation (TH, ind) manipulare / operare greșită

wrought fasonat, lucrat, lucru elaborat cu grijă / migală; ornamentat; (met) tras (d. semifabricate melatice)

wrought alloy (met) aliaj maleabil / deformabil / tras

wrought iron (met) fier forjat / forjabil / maleabil; oțel sudabil (*rar*)

wye level

wrought-iron pipe (OM) țevă din oțel forjat / tras

wrought steel (met) oțel forjat / forjabil, maleabil

wrought structure (met) structură a materialului prelucrat prin deformare

wry strâmb(at), sucit, diform; crispat, contractat; încălțit, confuz, ambiguu (d. idei); ascuns; fals; pocit; prefăcut; **put a ~ sense on** a denatura înțelesul / sensul

wryly (*adv*) (în mod) strâmb, confuz, fals, ambiguu, ascuns

wT (Whitworth thread) (OM) abreviere pentru filet Whitworth

w-type engine (termo) motor în W

w/v (metr, chim, farmacologie) abreviere pentru „weight by volume” – masă pe volum, egală cu masa (în grame) a substanței dizolvate / amestecate în 100 ml de soluție sau amestec; exemplu: concentrația de fluorură din pasta de dinți este de obicei 0,15% w/v, adică 0,15 g de fluorură la 100 ml de pastă de dinți: 1% w/v este egal cu 1 gram pe decilitru sau 10 g/l

wW (waster-waster) (ind) rebut (piesă, tablă)

w/w (metr, fiz, chim, farmacologie) abreviere pentru „by weight” – procent masic, concentrația unei substanțe într-o soluție sau într-un amestec; exemplu: 2% w/w înseamnă că substanța este 2% din masa totală a soluției sau amestecului

wyde (metr, c, inf) o unitate pentru informație, egală cu 2 bytes sau 16 bits; denumire provenită din „double byte” – 2 bytes

wye (OM) armătură în formă de Y (uneori și T), cu un braț la 45°; litera y; unghi de întoarcere (la calea ferată); **delta~ connection** (el) conexiune stea-triunghi

wye-delta connection (el, mas) conexiune stea-triunghi

wye connection (el, mas) conexiune / cuplaj / joncțiune în stea / în Y

wye-delta connection (el, mas) conexiune / joncțiune stea-triunghi

wye junction (el, mas) conexiune în stea / în Y, cuplaj în stea / în Y

wye level (metr, OM) nivelă cu lunetă reversibilă

X

x (OM) coeficient de deplasare al danturii evolventice, în formă de X (d. elemente de mașini)

X (mat) simbol pentru abscisă; în formă de X; simbol al numeralului 10 la romani; (fiz) simbol pentru reactivitate

xanthan gum (chim, alim) gumă de xantan

xanthate (chim) xantat, sare a acidului xantic

xanthene (chim) xanten, compus organic cristalin, $\text{CH}_2(\text{C}_6\text{H}_4)_2\text{O}$

xanthene dyestuffs (ind chim) coloranți xanteni

xanthic acid (chim, TH) acid xantic

xanthic acid salt (chim, TH) sare a acidului xantic (utilizată în tehnologia extracției metalelor prin flotajie)

xanthine (chim, anat) xantină, $\text{C}_5\text{H}_4\text{N}_4\text{O}_2$, precursor al acidului uric, derivat al xantinei

xanthophore (chim) cromatofor cu pigment galben

xanthophyll (chim) xantofilă, pigment carotenoid, $\text{C}_{40}\text{H}_{56}\text{O}_2$, în plante verzi, identic cu luteina; pigment galben

xanthophyllic, xanthophyllous (*adj*) xantofilic, ca un pigment galben / carotenoid

x-axis (mat) axa absciselor

x-bevel gear (OM) angrenaj conic cu deplasare a danturii (cel puțin la o roată)

x-cylindrical gear (OM) angrenaj cilindric cu dantură deplasată pentru cel puțin o roată, angrenaj deplasat

x-cross (OM) încrucișat, în formă de X

x-cross member (auto, constr, OM) traversă / element în formă de X

xenobiotic (*adj*) xenobiotic, străin de corpuri sau de organisme vii (d. compuși chimici); (s) (chim) (compus chimic) xenobiotic

xenoblast (biol) xenoblast, depunere minerală pe durata metamorfismului, fără dezvoltarea fațetelor cristaline

xenodiagnosis, (pl) xenodiagnoses (med, biol) xenodiagnoză, diagnostic al unei boli infecțioase în stadii inițiale prin expunerea individului infectat sau a țesutului la un vector de laborator și examinarea acestuia pentru identificarea microorganismului infecțios

xenodiagnostic (*adj*) (med, biol) xenodiagnosticat

xenogamy, (pl) xenogamies (bot) polenizare încrucișată, transfer de polen de la o plantă la alta

xenogeneic (biol, med) obținut / derivat de la altă specie; ~ **tissue graft** transplant xenogenic de țesut; ~ **antibodies** (med) anticorpi xenoigenici

xenolith (geol) xenolit

Xenon (Xe) (chim) xenon

xenophile (pol, edu) xenofil

xenophobe (pol) xenofob

xenophobic (pol) xenofobic

xenophoby (pol) xenofobie

xenotransplant (biol, med) (*s, adj*) xenotransplant, rezultat al xenotransplantului

xenotransplantation (biol, med) transplant de celule / țesuturi / organe de la o specie la alta, xenotransplant

xerography (birotică, poligrafie) copiere, xerografie

xeromorphic (bot) xeromorfic, legat de adaptări structurale ale xerofitelor; v. **xerophyte**

xerophilous (bot) care înflorește / este adaptată la un mediu uscat și cald

xerophily (*s*) (bot) xerofilie, adaptare la habitat arid / uscat

xerophyte (bot) xerofită, plantă adaptată la un habitat arid / uscat, plantă de deșert

xerophytic (*adj*) xerofitic

xerophytically (*adv*) (în mod) la un mediu uscat și cald

xerophytism (*s*) xerofitism

xerosere (mediu) xeroseră, succesiune de comunități ecologice, cu origine într-un habitat uscat

xerosis, (pl) xeroses (med) xeroză, uscăciune / uscare anormală a pileii, ochilor etc., uscare / durificare normală a țesuturilor îmbătrânite

xerostomia (anat) xerostomie, uscăciune anormală a gurii

xerothermic (d. corpuri) xerotermic, uscat și cald / febril; adaptat la un climat uscat și cald ~

climate (geogr) climat uscat și cald; ~ **organisms** organisme xerotermice

xerox (birotică) marcă a unui producător de aparate de copiat, aparat de multiplicat tip xerox; a xerografia, a copia / multiplica la xerox

x-frame (TH, constr, OM) cadru / ramă în formă de X

x-gear (OM) angrenaj cu dantură deplasată; roată deplasată, roată dințată, cu deplasare x (atenție la semnul lui x)

x-gear pair (OM) angrenaj deplasat (suma deplasărilor diferită de zero)

xiphisternum, (pl) xiphisterna**x-ray spectograph**

xiphisternum, (pl) xiphisterna (anat) xifistern, ultima și cea mai mică parte a sternului; v. **xiphoid**
xiphoid (anat) xifoid, legat de xifistern; (OM) în formă de sabie
x-irradiate a iradia
x-irradiating (fiz) care iradiază, care expune la radiații X
x-irradiation (fiz) iradiere cu radiații X
X-irradiated (fiz) iradiat cu radiații X
Xizang (geogr) Xizang sau Tibet
x-joint (OM) îmbinare în formă de X (și la asamblări sudate)
XL abreviere pentru extra large (foarte mare), extra long (foarte lung)
x-minus bevel gear (OM) angrenaj conic cu deplasare negativă a danturii (la cel puțin o roată)
x-minus worm gear (OM) angrenaj melcat cu deplasare negativă (distanța dintre axe micșorată față de cea fără deplasare)
XML (c, inf) acronim pentru Ex(tensible) M(arkup) L(anguage), un metalimbaj care permite elaborarea unui limbaj pentru interschimbabilitatea documentelor pe internet (World Wide Web)
XOR (mat, inf) operator logic de tip exclusiv SAU
x-plus bevel gear (OM) angrenaj conic cu deplasare pozitivă (la cel puțin o roată)
x-plus worm gear (OM) angrenaj melcat cu deplasare pozitivă (distanța dintre axe mărită față de cea fără deplasare)
x-radiation / ray (fiz) radiații X / Röntgen
x-ray, X-ray (fiz, metr, med) rază X, radiație X, radiografie röntgen, radiografiere röntgen, röntgenogramă; (*fig*) a cerceta, a examina; (fiz) a cerceta / examina cu raze / radiație X, a fotografia cu raze X; (med) a trata cu raze X; **give smb. a chest** ~ (med) a face cuiva o radiografie pulmonară; **have a chest** ~ (med) a-și face o radiografie pulmonară
x-ray analysis (fiz, metr) analiză spectrală cu radiație X / Röntgen
x-ray apparatus (fiz) aparat cu / care analizează raze / radiație X / Röntgen
x-ray background (fiz) fond de radiații X
X-ray coverage (fiz, anat, biol) arie de influență a razelor X, distanță de acțiune a razelor X
X-ray dermatitis (med, fiz) dermatită provocată de radiații X, roentgenodermatită
X-ray detecting (fiz, metr) detectare cu raze X (a neomogenităților), defectoscopic cu raze X, care detectează cu ajutorul radiațiilor X

X-ray detecting device (fiz, metr) dispozitiv de detectare cu raze X (a neomogenităților), dispozitiv defectoscopic cu raze X
x-ray diffraction (fiz) difracție a razelor X
X-ray equipment (fiz, metr) aparat / instalație röntgen / de radiații X; (med, fiz, metr) / aparat / instalație radiologică(ă)
X-ray diffraction (fiz) difracție a radiațiilor X
x-ray diffraction analyser (fiz, metr) analizor cu difracție a razelor X, difractometru de analiză cu raze X
x-ray diffraction instrument (fiz, metr) aparat de difracție cu radiație X
x-ray diffractometer (fiz, metr) difractometru cu raze X
x-ray diffractometry (fiz, metr) difractometrie cu raze X
x-ray dosimeter (fiz, metr, TH, med) dozimetru cu raze X / de radiații X
x-ray emission spectra (fiz) spectru de emisie de radiație X, spectre de emisie de radiații X
x-ray equipment (fiz, med) aparat / echipament radiologic / cu radiație X
X-ray examination (fiz, materiale, med) examen radiografie, examen radioscopic
x-ray film (fiz) film pentru radiografie (pt. suduri, în medicină etc.), film röntgen
x-ray fluorescence analysis (met) analiză röntgeno-fluorescentă
x-ray inspection / investigation (fiz, metr, materiale, med) control cu radiație / radiații X, control röntgenografic
x-ray materiology (TH, med, metr) defectoscopie cu radiație X, röntgenodefectoscopie
x-ray metallography (TH) metalografie (și pt. suduri) cu raze X
X-ray output at full ratings (fiz, med) doză de radiații X la randament maxim
x-ray pattern (fiz, metr) röntgenogramă; înregistrare tipică unei substanțe, după iradiere cu raze X
X-ray photographic paper (fiz, metr) hârtie fotografică Röntgen
X-ray photography / photograph / picture (fiz) radiografie (și pt. suduri); **have an** ~ (med) a-și face o radiografie
X-ray plate (fiz) placă Röntgen
x-ray radiation (fiz) radiații / radiație X
x-rays (fiz) radiații X, raze X
x-ray spectra (fiz) spectre de radiație X
x-ray spectograph (metr, fiz) spectrograf cu radiații X

X-ray spectrometer

x-ray spectrometer (metr) spectrometru cu radiație X
X-ray spectroscopy (metr, fiz, materiale) spectroscopie cu radiații X
X-ray spectrum (fiz) spectru de radiații X
x-shaped (OM) în formă de X (d. forma unei piese, un rost de sudură etc.)
x-shaped cross member (constr, OM, met) traversă în formă de X
X-zero addendum (OM) dantură zero deplasată / nedeplasată
x-zero gear (OM) angrenaj zero deplasat / cu suma deplasărilor roților în angrenare este zero (a nu se confunda cu angrenaj nedeplasat)
x-zero worm gear (OM) angrenaj melc-roată melcată, zero deplasat
x-weld (met, OM) sudură în X (cu țesirea marginilor) / cu rost în formă de X sau de dublu V
x-y function recorder (metr, OM) trasator de curbe x-y
xylan (chim) xilan
xylene (chim) xilen
xylonite (chim) celuloid

xylophone

x-y plotting (metr) înregistrator pe două axe de coordonate; trasarea unei curbe în sistem x-y
x-zero bevel gear (OM) angrenaj conic zero deplasat
x-zero gear (OM) angrenaj zero deplasat; roată nedeplasată / fără deplasare
x-zero gear pair (OM) angrenaj zero deplasat / cu suma deplasărilor zero
x-zero worm gear (OM) angrenaj melc zero deplasat
×, x, X (metr, fiz, opt) simbol pentru unitatea puterii de mărire; exemplu: o imagine marcată cu 200× este de 200 de ori mai mare față de mărimea reală, iar 10x CD-ROM este un disc capabil să transfere datele de 10 ori mai repede decât viteza „standard” de transfer
X unit (Xu) (metr, fiz) unitate de măsură pentru lungime, utilizată pentru măsurarea lungimii de undă a radiațiilor X sau gama; $1 \text{ X unit} \cong 1,0021 \cdot 10^{-13} \text{ m}$, astăzi exprimată mai mult în picometri (pm) sau femtometri (fm)
xylophone (muz) xilofon

Y

yacht (nav) iaht, a călători cu iachtul

yachting (nav) iahting, yachting, sport al ambarcațiunilor cu vele; navigare / plimbare cu iachtul; a călători cu iachtul

y-alloy (met) aliaj de aluminiu / Y

yank smulgere (bruscă), smucitură, scoatere bruscă, zgâlțâitură; a smulge brusc, a scoate brusc, a extrage brusc, a arunca brusc; (*fam*) soldat american, yankeu; (*fam*) a aresta; (adm) (*fam*) a destitui pe cineva dintr-o funcție; a îmbrânci; ~ **someone around** (*fam*) a hărțui; ~ **someone's chain** a hărțui; (*amer*) (*fam*) a aresta, a întemnița

Yankee (*fam*) american; american din statele de nord / nord-est, yankeu

Yankee dryer (OM, textile, ind hârtiei) cilindru satinor

yankee screw driver (OM, mas-un) șurubelniță a mașinii de găurit portabilă

yard (cf) parc de vagoane, stație de triaj, depou, triaj; curte, depozit (de lemne etc.), magazie (de lemne etc.); (nav) șantier / atelier naval, atelier portuar, vergă; (metr, OM) pârghie a cântarului; (OM) balanță cu arc, braț de balanță; cimitir; (constr) curte; (amer) curte în spatele casei (cu iarbă); (agr) ocol de vite, ogradă, a vâri / aduce vitele în curte / în ocol; **yard (yd)** (metr) yard, iard, unitate tradițională de măsură pentru lungime, în țările de limbă engleză: astăzi 1 yard = 0,9144 m; **yard (yd)** (metr) yard, unitate de măsură pentru lungime, pentru mărfuri vândute în suluri (țesături, covoare, mochetă etc.); **yard (yd)** (metr, constr) yard cubic unitate de măsură pentru volum: 1 yard ~764,6 l (pt. nisip, pământ excavat etc.); **square yard (sq. yd., yd.)** (metr) yard pătrat, unitate de măsură pentru suprafață: 1 square yard = 0,836 m²

yardage (metr) lungime / suprafață / volum exprimat în iarzi; (ec) speze de depozitare

yard arm (nav) capăt de vergă

yard-arm Derrick (nav) braț / fleșă de macara Derrick

yard bird (mil) (*fam*) recrut, soldat (consemnat în unitate); pușcăriaș

yard dog (*fam*) persoana necioplită / nesuferită

yard goods (*pl*) (ec, textile) produse textile vândute cu iardul / cu unitatea de lungime (indiferent de lățime)

yard/hour (metr, mec) yard pe oră, unitate de măsură pentru viteză: 1 yard/hour = 0,000254 m/s

yarding winch (constr, OM) troliu cu tambur dublu, montat pe un tractor

yard line (cf) linie de depou

yard locomotive (cf, ind) locomotivă de manevră / uzinală

yard master (cf) șef de stație, șef de manevră / de mișcare

yard/minute (metr) (metr, mec) yard pe minut, unitate de măsură pentru viteză: 1 yard/minute = 0,01524 m/s

yard of ale (metr) unitate tradițională de măsură pentru volum, în Scoția: 1 yard of ale = 1,4 l

yard of land, yardland (metr) unitate tradițională britanică pentru măsurarea ariei; 1 yard of land înseamnă uneori 1 virgate (~30 acri), uneori 1 rood (1/4 acri); v. **virgate, rood**

yard patrol (adm) gardian într-o închisoare; (mil) infanterist

yard/second (metr, mec) yard pe secundă, unitate de măsură pentru viteză: 1 yard/second = 0,9144 m/s

yard/square second (metr, mec) yard pe secundă la pătrat, unitate de măsură pentru accelerație: 1 yard/square second = 0,9144 m/s²

yardstick (metr) etalon (pt. yard)

yard tackle (nav) palan de capăt de vergă

yard track (met, cf) cale ferată uzinală

yare pregătit, gata; (*adj, adv*) repede, iute, activ, cu grabă

yarn (nav) fir de cablu, filată, fir, fir (la paramele vegetale), sfilată (la paramele vegetale); (textile) ață, fir (textil), tort; (*fam*) basme, istorie, născocire, poveste (lungă) (d. o călătorie); (*fam*) a înșira vrute și nevrute, a spune povesti; **cotton yarn** (textile) bumbăcel

yarn abrader (metr, T, textile) aparat de determinat rezistența la frecare a firelor

yarn ball (nav) colț de scotă (la o velă pătrată); (*fig*) fâgaș, fir călăuzitor, urmă; (textile) ghem, jurubiță, a face ghem, a înfășura; v. **clew**

yarn balloon, yarn of baloon (textile) balon format de fir în timpul filării pe mașina cu inele

yarn beam (OM, textile, plast) sul de urzeală

yarn carrier conducător de fir (la mașini textile)

yarn cleaner (textile, OM) curățitor de fire

yarn distributor (OM, plast) distribuitor de fire

yarn doubling machine (textile, plast) mașină de dublat fire

yarn doubling and twisting frame

yarn doubling and twisting frame (textile, plast) mașină de dublat și răsucit fire
yarn-dyed (ind chim) vopsit în fir (țesături)
yarn elasticity (textile, plast) elasticitate a firului
yarn fineness (textile, plast) finețe a firului
yarn feeder (OM, textile) alimentator de fir
yarn guide conducător de fir (la mașini textile)
yarn guide bar (OM, textile, plast) bară cu conducătoare de fir, bară cu pasete
yarn guide hook (OM, textile) cârlig conducător de fir; (OM, nav, met) cârlig / piesă de conducere a firului / a sârmei
yarn guiding arm braț conducător al firului
yarn packing (OM) garnitură de etanșare din fire textile / toarse
yarn preparation (textile, plast, TH) preparare / preparare / process de pregătire a firelor textile
yarn quadrant (OM, textile, plast) sector al firelor, (metr, textile, plast) balanță de nume-rotat fire
yarn ring (OM, textile, plast) inel al firelor
yarn scales (textile, metr) balanță de determinat numărul de fire
yarn separator (OM, textile, plast) separator de fir
yarn set (textile, plast) fixare / stabilizare a firelor
yarn tension (textile, mec) frână de fir, tensiune în / din fir
yarn-tension appliance (OM, textile, plast) întinzător de fir
yarn tester (metr, textile) dinamometru de fire
yarn tube (OM, textile, plast) tub pentru conducerea firului (și metalic)
yarn waste (textile, plast) capete / resturi de fire
yarn yield (textile, plast) randament în fir (din fibră)
yaw a deriva, a aluneca; a devia; (nav) abatere bruscă de la drum, derivă, deviere, ambardee, evitare pe ancoră / pe geamandură, girare pe ancoră / pe geamandură, mascadă, a devia, a ambardea, a da ambardee, a gira / evita pe ancoră / geamandură; a (se) abate, a se abate brusc de la drum (cu revenire); deschizătură mare; prăpastie; (av) derivă, deviere, viraj unghiular în jurul axei verticale, a aluneca; (*fig*) a-și da aere, a face pe grozavul, a se grozăvi;
oscillatory ~ (av) oscilație giratorie
yawing (nav) abatere de la drum, ambardee; (av) deplasare unghiulară; răsucire, rotație; care (se) abate, care deviază
yawing angle (nav) unghi de ambardee

yeast culture

yaw line (nav) parâmbă laterală, cablu lateral
yawing moment (mec) moment de forfecare (*rar*); (nav) moment de ambardare; (av) moment de girație, moment transversal în glisadă
yawn (mas, OM) joc, deschidere, căscare; căscat; deschizătură mare; (geogr) prăpastie, răpă; a (se) căsca, a se deschide (d. o prăpastie etc.); a căsca (de somn, plictiseală etc.); a (se) căsca, a se deschide
Y-axis (mat) axa ordonatelor, axa Y, axa oy
Y-centering control (autom, mas, mas-un) reglare pe axa Y, control pe axa Y
Y-connection / grouping / network (el) cuplaj / conexiune / montaj în stea
yeanning (alim) ied, miel
year (**a**, **y**, **yr**) (metr) an, unitate tradițională de timp, egală cu 365 sau 366 zile, definită ca perioada necesară Pământului să facă o revoluție în jurul Soarelui, numărul întreg fiind util anului calendaristic: 1 an $\approx$ 365,242 zile; **Julian** ~ (**a**, **y**, **yr**) (metr) an iulian, unitate tradițională de timp: în medie 1 Julian year = 365,25 de zile; **sideral** ~ (**a**, **y**, **yr**) (metr) an sideral, timp necesar Soarelui să ajungă în aceeași poziție față de stelele de pe bolta cerească: 1 sideral year $\approx$ 365,2563 zile; **tropical** ~ (**a**, **y**, **yr**) (metr) an tropic, timpul necesar Soarelui să se întoarcă în aceeași poziție, în ciclul anotimpurilor: 1 tropical year $\approx$ 365,24219 zile; **Gregorian** ~ (**a**, **y**, **yr**) (metr) an gregorian, în medie 1 Gregorian year = 365,2425 zile, anii obișnuiți având 365 zile, iar anii bisecți (anii divizibili cu 4, cu excepția anilor divizibili cu 400, cum sunt 2100, 2200 și 2300) – 366 zile; v. **leap year**; **one** ~ **off** un an de acum încolo, un an de atunci încolo; ~ **in**, ~ **out** an după an, ani de-a rândul, ani la rând; **twice a** ~ (edu, univ) semestrial; **as the** ~ **grows old** spre sfârșitul anului; **towards the end of the** ~ spre sfârșitul anului; **all the** ~ **round** tot anul, tot timpul anului; ~ **after** ~ **went by** trecea an după an; **throughout the** ~ tot anul; **quarter of** ~ trimestru; **mid year** (edu, univ) examen semestrial
yearbook anuar
yearly (*adv*) anual, de / în fiecare an, care are loc anual, an de an
yearly output (ec) producție anuală
year of assessment (ec) an de impunere
yeast (alim) drojdie, ferment; spumă
yeast autolysis (alim, chim) autofagia drojdiilor
yeast cake (alim) calup de drojdie uscată, maia, plămădeală, plămadă
yeast culture (alim) cultură de fermenți

yeast fermentation

yeast fermentation (alim) fermentare cu drojdie / cu drojdii
yeasty (alim) de drojdie, ca drojdia, conținând drojdie; spumos, care fermentează, ca spuma
yellow galben, îngălbenit, auriu, (de) culoare galbenă; (alim) gălbenuș de ou; (TV) culoarea cu codul 4 în mira tv color; (*fam*) frică, lășitate, ticăloșie, laș, ticălos, fricos; (ind chim) vopsea galbenă; ziar boulevardier, boulevardier, de scandal, ieftin (d. ziare); chihlimbariu; gălbejit; îngălbenit; galben (d. rasă); a (se) îngălbeni
yellow amber (minrl) chihlimbar
yellow brass (met) alamă forjabilă / turnată / galbenă, aliaj Cu-Zn
yellow-brown (met) galben-marونی (culoare de revenire la oțeluri)
yellow copper (met) alamă galbenă, aliaj Cu-Zn
yellow-copper ore (met) calcopirită
yellow glass bulb (auto) bec galben
yellow heat (met) incandescență / încălzire la galben (și la tratamente termice)
yellowing (plast) îngălbenire (la materiale plastice, textile, hârtie), care (se) îngălbenesc
yellowish gălbui
yellow jack (nav, mil) pavilion de carantină, pavilion Q
yellow metal (met) alamă forjabilă; aur
yellow pewter (met) tombac, aliaj tip tombac
yellow-white (heat) (met) incandescență (încălzire până la) alb-gălbui(e)
yellowy gălbui
yen (ec) yen (unitate monetară japoneză)
Y-engine (termo) motor cu trei cilindri, în stea
yes da, desigur
yesterday ieri
yet (*adv*) încă (în propoziții negative, condiționale, dubitative, interogative), pe deasupra, deja; (*conj*) cu toate că, cu toate acestea, totuși (concesiv), dar; acum (în expresii), ca mai înainte, ca și până acum, cel puțin; în continuare, încă (în propoziții negative), încă (ca posibilitate în viitor); măcar, mai (ca posibilitate în viitor); și (în propoziții condiționale, dubitative, interogative); **not** ~ încă nu; **nor** ~ nici măcar; **much** ~ **remains to be done** mai rămân încă multe de făcut; **the best method** ~ **found** cea mai bună metodă găsită până acum; ~ **more** încă mai mult; **a** ~ **more extraordinary occurrence** o împrejurare și mai extraordinară
yi (metr) unitate de măsură pentru cantitate, în China: 1 yi = 100 000 000
yield (ec) eficiență, beneficiu, profit, venit, câștig, a aduce beneficiu / profit (de x procente etc.), a

yield point, yield value

fi profitabil, a ceda (acțiuni), a livra; (OM) ceda; (mec, materiale) curgere, fluaj (*rar*); (ec, TH) grad de valorificare; (TH, ind) producție, debit, randament, productivitate, emisiune, efect, cedare; retragere, dare înapoi; a extrage, a scoate, a produce (și o recoltă), a da randament, a slăbi, a curge, a ceda, a se prăbuși, a se deschide; (agr) recoltă, cules; (fiz) debit, efect; emisie; (edu) a da, a oferi; (mil) a se preda; a răsplăti, a recompensa; **not to** ~ **an inch** a nu ceda nici o palmă / nici un pic (de teren)
yield a point to smb. a ceda în fața cuiva asupra unui punct
yield a profit (ec) a produce un beneficiu / beneficii / profituri
yield capacity (ec, TH) productivitate
yield consent to smth. a-și da consimțământul la ceva
yield curve (TH) curbă de productivitate / de debit / deranjament; (mec) curbă deformare-efort pentru un material
yield dividends (ec) a aduce dividende
yield ground a ceda terenul (și *fig*)
yielding elastic, moale, flexibil, deformabil, maleabil, care curge (despre aliaje), ductil; influențabil; producere, formare, producție, productivitate, debit, randament; cedare; docilitate; (mec) lăsare în jos, curgere, tasare, deformare
yieldingness (mec) elasticitate, flexibilitate; (TH) productivitate, randament; proprietatea de a curge
yielding point (mec) limită de curgere fizică; punct de început de curgere
yielding seat (mec, OM) reazem elastic / deformabil
yield interest (ec) a aduce dobândă / procente
yield limit (mec, met) limită de curgere / limită de elasticitate
yield load (met, mec) sarcină la limita de curgere / transfer
yield mix (mas, TH) ansamblu al factorilor ce afectează randamentul
yield of heat (fiz, termo, T) cedare de căldură
yield of ores (met) conținut de metal în minereu
yield oneself prisoner (mil, pol) a se constitui prizonier
yield palm to smb. (*fig*) a ceda cuiva cinstea / laurii / meritul / distincția
yield point, yield value (materiale, mec) început de curgere, limită de curgere / de fluaj, punct de rupere, punct de deformare (*rare*), valoare a tensiunii la care apare curgerea unui material (și la materiale vâscoase)

yield point at normal temperature**Y-voltage**

yield point at normal temperature (mec, met) limită de curgere la rece / la temperatură normală

yield point at elevated temperature (mec, materiale) limită de curgere la temperatură ridicată

yield point of torsional shear (mec, materiale) limită de curgere (a unui material) la torsiune / la forfecare

yield point of / for compression (mec) limită de curgere la compresiune

yield resistance (mec) rezistență la curgere

yield strain (mec) deformație la limita de elasticitate sau de curgere

yield strength (mec) limită de curgere

yield strength-offset (mec) limită tehnică / aparentă de curgere (de obicei pentru o deformare permanentă de 0,2%)

yield stress (mec) efort / tensiune la curgere la deformare (de obicei la tracțiune)

yield the pas to smb. (amer) a da cuiva cale liberă

yield the track to smb. (amer) a da cuiva cale liberă / întâietate

yield to a se preda (inamicului etc.); a nu rezista (la), a nu rezista (cuiva)

yield to a point a face o concesie

yield to a suggestion a asculta de o sugestie / de un sfat

yield to axial compression (mec) flambaj, deformare la compresiune axială

yield to entreaties / temptation a ceda (în fața) ispitei

yield to reason a asculta de o sugestie / de un sfat

yield torque (mec) moment de torsiune la limita de curgere

yield to superior force a ceda în fața unor forțe superioare

yield to superior numbers a ceda din cauza superiorității numerice (a celorlalți)

yield under pressure a ceda forțat / în fața unei presiuni

yield up a ceda la, a renunța la; a da cuiva întâietate

yield up smth. to smb. a capitula în fața cuiva, a ceda ceva cuiva

yield value (met, mec) valoarea limitei de curgere; (TH) randament, producție (și la unitatea de suprafață)

y/o (metr) simbol pentru „years old” – vârstă

yocto- (y-) (metr) prefix metric pentru 10^{-24} ($n = 8$ în 10^{-3n})

yogh(o)urt (alim) iaurt

yoggles (ind, met) ochelari de protecție

yoke (metr) jug; (OM) furcă, basculă (mecanică fină), bridă; (cf, el) buclă de cuplaj; liră de luare / captare de curent; (constr, OM) travee, jug, etrier, colier, bridă, portal, furcă; (nav) eche rotundă; (TH) acord, joncțiune; (agr) pogan, iugăr; (el) buclă de cuplaj; a uni, a lega, a combina, a îmbina; (metr) altă denumire pentru pereche (d. animale)

yoke and eye rod ends (mas-un) îmbinare articulată pentru capete de arbore / gen furcă-contrafurcă

yoke core (el) miez de jug / de bobină

yoke end (OM) cap de furcă

yoke lever (OM) pârghie cu furcă, furcă

yoke of magnet (el) chiulasă / jug de magnet

yoke ring (mas-un) inel cu canal pentru furcă (de comandă)

yoked connecting rod (OM, auto) bielă în formă de furcă

yoke end (OM) capăt de furcă

yoke hickback (el) reacție a jugului (magnetic), a colierului

yoke lever (OM) pârghie cu furcă

yolk (of egg) (alim) gălbenuș de ou

yonside (adv) dincolo, de cealaltă parte, departe

yotta- (Y-) (metr) prefix metric pentru 10^{24} , ca și yocto-

yottameter (Ym) (metr, fiz, astronomie) yottametru, unitate de măsură pentru lungime: 1 yottameter = 10^{24} m sau $105,7 \cdot 10^6$ ani lumină; raza universului observabil este ~200 yottametri

young tânăr; neexperimentat, fără experiență, novice, nedeprins; (TH) de curând format / creat; (alim) pui de animal

Young('s) modulus (mec, materiale) modul de elasticitate longitudinal (al lui Young) (E)

youth tinerețe; (TH, ec) perioada inițială a unui proces / fenomen

yow (nav) ambardee

yowling deplasare unghiulară, rotație, răsucire; (nav) abatere de la drum

y.p. (yield point) (mec) limită de curgere (pt. materiale solide)

Y piece (OM) piesă în forma de furcă / de Y

Y pipe / tube (OM, hidr) „pantaloni” / ramificație / bifurcație de țevi, conducte

Ytterbium (Yb) (chim) yterbiu

Yttrium (Y) (chim) ytriu

Y-valve (OM, hidr) ventil / supapă cu scaun oblic / conic / în formă de Y

Y-voltage (el) tensiune pe fază (la conexiuni în stea)

Z

Z (metr, fiz) simbol pentru „timp universal”; de exemplu 8:43 UT se scrie 0843 Z; se pronunță și „zulu”; (metr, fiz) simbol pentru „redshift” – o unitate relativă pentru distanță în astronomie, v. **redshift**

zak (metr, fiz) unitate olandeză de măsură pentru volum: 1 zak = 100 l

z-axis (mat) axa z

z-bit (mas-un) tăiș de burghiu (sfredel) în formă de Z

z-coordinate coordonată (pe axa) z

zeal zel; interes; stăruință

zealous zelos, stăruitor; dornic, doritor

zed (met) oțel profilat în Z; denumirea literei z

zee denumire a literei z

zenith zenit; culme, apogeu

zenter (**Ztr**) (metr) unitate tradițională germană pentru masă: 1 zenter = 50 kg

zeppelin (av) zeppelin, dirijabil

zepto- (**z-**) (metr) prefix metric pentru 10^{-21} (*în latină – septem*), însemnând 7 ($n = 7$ în 10^{-3n})

zero (mat) zero, nulă, element neutru (față de adunare); origine; (el) nul; (autom, metr) poziție / punct de zero; nimic, nulitate; (*fig*) un nimeni, o nulitate, o persoană ne semnificativă; a aduce la zero, a anula, a pune / regla la zero

zero-access memory / storage / store (inf) memorie cu acces rapid / cu timp de așteptare zero, memorie rapidă

zero adjuster (mas-un, metr) dispozitiv de aducere la zero / de reglare a punctului zero

zero adjuster device (metr, autom) dispozitiv de aducere / punere la zero

zero adjusting (TH, metr, autom) reglare / ajustare la zero

zero adjusting device (metr) dispozitiv de reglare / de aducere la zero

zero adjustment (mas-un, metr, autom) reglare / aducere la zero; reglarea punctului de zero; (mec, autom) echilibrare la zero

zero-address instruction (inf) instrucțiune fără adresă

zero allowance (mas-un, metr) toleranță zero, fără toleranță

zero axis (fiz, mat, TH) axă de coordonate; (mat, fiz, OM) axa neutră; linie / poziție de bază / de zero

zero balance (metr) poziția de zero (la aparate de măsură), semnal de zero

zero balancing (metr, autom) aducere la zero; (mec, mas) echilibrare (până) la zero

zero-base budgeting (pol, adm) alocare din buget pornind de la zero, metodă de protejare a programelor anuale prin înscrierea lor într-o ordine de priorități pe baza corelațiilor dintre beneficii și costuri

zero-beat (metr) sincronism; (telefonie, radio) bătaii nule

zero beat indicator wavemeter (metr) undametr heterodină

zero beat reception (radio, fiz) recepție cu bătaie nulă, recepție homodină

zero bias (metr) ajustare / reglare la zero (pt. citire mai ușoară); (fiz) polarizare nulă

zero-bias junction capacity (electr, fiz) capacitate a joncțiunii la polarizare nulă (la semiconductoare), capacitate a stratului de baraj la polarizare nulă (la semiconductoare)

zero-bias tube / valve (electr) tub (electronic) cu vid pentru amplificare în clasa B, fără negativare pe grilă

zero carrier (fiz) purtătoare nulă / suprimată (în telecomunicații)

zero check / control (metr, autom) control / verificare a(l) punctului zero

zero compression (c) eliminare a zerourilor ne semnificative (la editarea pe calculator)

zero condition (fiz) stare zero

zero-conductor (el) conductor de legare la pământ / la masă / la nul

zero-control / check (metr) reglare de zero; reglare a punctului de zero

zero cross-over technique (el, autom) tehnică / metodă / principiu de întrerupere / comutare la tensiune nulă / zero

zero current (el, electr) curent nul / minim

zero cutout (el, autom) disjunct / întrerupător de / la tensiune nulă / de zero, întrerupător de zero

zero defects fără defecte; (ec) management cu încurajarea personalului eficient

zero deviation (metr, autom) abatere / deplasare / derivă a punctului de zero

zero divergence field (mat, fiz) câmp vectorial cu divergență nulă / cu flux conservativ

zero drift (TH, metr) deplasare / derivă a punctului de zero, derivă în timp a semnalului de zero

zero element

zero element (mat) element neutru / de zero (al unui grup notat aditiv, în algebră)

zero elimination (c, inf) eliminare a zerourilor nesemnificative (la editarea pe calculator)

zero error (metr, fiz, radio, autom) eroare (a punctului) de zero, deplasare / derivă a punctului de zero, eroare la valoarea zero a mărimii măsurate; întârziere între emisie și recepție (în radiolocație)

zero error / offset (metr, autom) deplasarea / de-riva punctului de zero

zero error position system (mas, TH) sistem fără eroare de poziție

zero fill (c) completare cu zerouri a unui număr

zero flag (inf) indicator al valorii conținute într-un acumulator de date; (metr, autom) indicator de zero

zero frequency component (fiz, el) componentă de curent continuu

zero function (mat) funcție (de) zero, funcție nulă

zero-gate-voltage current (el) curent la tensiune nulă de poartă (la semiconductoare)

zero-gravity (fiz) imponderabilitate

zero hour (TH, mil) oră de începere a unei acțiuni

zero in on (mil) a ochi direct în / spre

zero-input terminal (el) bornă de readucere la zero; (electr, autom) bornă de ștergere

zerol bevel gear (OM) angrenaj conic tip zerol

zero lead (el) conductor / fir neutru

zero level (TH, fiz, constr) nivel zero / de referință

zero level address (inf) adresă de nivel zero, adresă imediată

zero level sensitivity (metr, fiz) sensibilitatea punctului de zero, sensibilitate de referință

zero line (mec, OM, mas-un) linie de bază / de referință, bază, axă neutră, linie de (nivel) zero, poziție de zero; (radio) linie zero a unei antene în diagrama polară

zero line of the vernier (metr) reper / punct de zero al vernierului (și la șublere etc.)

zero load (mec) sarcină nulă

zero loss (ec, TH) fără pierderi

zero-loss circuit (el, electr) circuit fără pierderi

zero mark (metr) gradație **zero** (la un aparat de măsură), reper zero

zero marker (fiz, nav, av) radiobaliză Z, radiofar de marcare Z

zero mass (mec) (de) masă nulă

zero method (autom, inf, fiz) metodă a punctului (de) zero

zero of a polynomial (mat) rădăcină a unui polinom

zero set

zero offset (radio) deplasare a punctului zero; (metr, autom) derivă a punctului; întârziere între emisie și recepție (în radiolocație)

zero offset control (autom, mas) reglaj / reglare astatică

zero-order reaction (autom) reacție de ordinul zero

zero output (el, autom) semnal nul de ieșire

zero passage (autom, metr) trecere prin zero

zero-phase modulation (el) modulație de fază (pt. momentele de trecere prin nul a curentului)

zero point (metr, autom) poziție de zero, punct zero / inițial / neutru / de referință

zero-point correction (metr, autom) corecție de zero

zero-point device / instrument (metr, autom) instrument de zero

zero-point energy (fiz) energie în punctul de zero absolut

zero point entropy (fiz) entropie în punctul de zero absolut

zero-point vibrations (mec, electr, autom, metr) oscilații de zero

zero position (metr, mas) poziție de repaus, poziție zero

zero position error (metr, autom) eroare a poziției de zero, eroare proporțională

zero potential (el) tensiune nulă; potențial zero

zero-power-factor characteristic (el) caracteristică de sarcină în curent reactiv (la mașini sincrone)

zero-power-factor saturation curve (fiz, el) curbă de magnetizare la sarcină reactivă

zero-power-lens combination (fiz) introducere a unei lentile cu putere nulă / zero

zero-power range (el, mas) domeniu de putere nulă / de putere zero / de repaus / de mers în gol

zero-power resistance (fiz, electr) rezistență la disipație (de putere) nulă (la termistoare)

zero probability (mat) probabilitate nulă

zero reader (av, fiz) căutător de pistă de aterizare (în radiolocație); (inf) lector **zero**

zero reading (metr) citire la **zero**

zero resetting (autom, metr) repunere (aducere) la zero

zero reseting device (mas, mas-un, metr) dispozitiv de aducere la zero

zero resistance (electr, el) rezistență a nulului

zero rest mass (mec) masă de repaus nulă

zero-sequence component (el) componentă omopolară (a unui sistem electric trifazat nesimetric)

zero set (mat) mulțime vidă, mulțime de măsură nulă

zero setting

zero setting (metr, autom, inf) poziționare / punere la punctul de repaus / la (punctul de) zero (a unui aparat de măsură), reglare (a unui aparat de măsură)

zero setting device (autom, metr) dispozitiv de fixare a punctului zero, dispozitiv de repunere la zero

zero shift (metr, TH) deplasare a punctului de zero

zero shift (metr, autom) deplasare a punctului (de) zero

zero signal direct anode current (el) curent anodic de repaus

zero state / **O-state** (electr, inf) stare zero / 0 (la circuite binare)

zero subcarrier chromaticity (fiz) cromaticitate la subpurătoare nulă / zero, culoare corespunzătoare absenței subpurătoarei

zero-sum game (mat, ec) joc cu sumă nulă, joc în care câștigul unui negociator compensează exact pierderea altuia

zero suppress (c, inf) eliminare a zerourilor (la calculatoare), a elimina zerourii (la afișarea unui rezultat)

zero suppression (c, inf) eliminare a zerourilor (la calculatoare)

zero terminal (el, electr) bornă de fir / de conductor neutru

zeroth order quantity (fiz, mat) mărime de ordinul zero

zero-type (fiz) tip 0

zero variation (electr, el) derivație reziduală / a punctului (de) zero; (metr, autom) abatere / derivă a punctului de zero

zero voltage (el, fiz) tensiune nulă, componentă omopolară a tensiunii

zero voltmeter (el) voltmetru de zero

zero water (chim) apă distilată

zero water level (hidr) nivel **zero** al apei

zero-zero (av) vizibilitate nulă

zero zone (geogr, nav, av) fus orar zero, primul fus orar

zest (alim) mirodenie, condimet, lucru picant, sare; interes, atracție deosebită, participare, energie, înclinație (spre)

zestful picant

zetta- (Z-) (metr) prefix metric pentru 10^{21}

zettameter (Zm) (metr) unitate SI de măsură pentru lungime: 1 zettameter = 10^{21} m

Z-folded (OM) pliat în evantai (d. hârtie, folii etc.)

Z-folded paper hârtie pliată în evantai

Zhubov scale (metr) scală pentru raportarea aco-peririi cu gheață a mărilor polare

zip code

zigzag (în formă de) zigzag, zigzagat; a merge în zigzag

zigzag gilled cooler (OM, termo) radiator cu lamele în zigzag

zigzag rule (metr) metru pliant / de tâmplărie

zillion (*amer*) mulți, mii și mii, noian

Zinc (Zn) (chim) zinc

zinc alloy (met) aliaj (pe bază) de zinc

zincate (chim) zincat

zincate treatment (met) tratament de zincare

zinc-base alloy (met) aliaj (pe bază) de zinc

zinc blende (chim) sulfură de zinc (ZnS), blendă

zinc bloom (chim) oxid de zinc

zinc carbonate (chim) carbonat de zinc

zinc chloride (chim) clorură de zinc

zincify (met) a zinca

zinc-coated (met) zincat, acoperit cu zinc

zinc-coated sheet (met) tablă zincată

zinc coating (met) zincare, acoperire zincată

zinc coating furnace (met) cuptor de zincare

zinc coating kettle (met) oală, bazin de zincare

zinc coating plant (met) instalație de zincare

zincous (chim) de zinc

zinc crust (met) film / crustă / peliculă de oxid de zinc

zinc fume vapori / praf de zinc

zinc dust (met) praf de zincare / de zinc

zinc grip (met) oțel cu strat de zinc depus electrolitic

zinc gray (met) cenușiu metalic / co de zinc

zinc impregnation (met, chim) zincare, impregnare cu zinc

zinc ingot (met) bloc / lingou de zinc

zinc mush (met) crustă (solidificată) de zinc

zinc oxide (chim) oxid de zinc

zinc phosphatising (met, chim) acoperire cu fosfat de zinc, fosfatare

zinc plate (met) tablă de zinc; a zinca, a acoperi cu zinc

zinc plated (met) zincat, acoperit cu zinc

zinc plated sheet (met) tablă zincată

zinc plating (met, chim) zincare, acoperire cu zinc, galvanizare cu zinc

zinc rich coating (met) zincare (acoperire în strat mai gros) echivalentă zincării la cald

zinc scum (met) film / crustă de oxid de zinc

zinc sheet (met) tablă de zinc

zinc soap (chim, T) săpun pe bază de zinc

zinc white (chim) oxid / alb de zinc

zinked (met) zincat

zip fermoar; părâit; a trage un fermoar; a șuiera; a părâi, a plesni (d. țesături, folii etc.)

zip code cod poștal

zip-fastener

zip-fastener (TH, textile) fermoar
zipper fermoar
zippered cu fermoar
zirconia (chim) oxid de zirconiu
Zirconium (Zr) (chim) zirconiu
zirconium carbide (chim) carbură de zirconiu
zirconium refractories (chim, TH) (ceramice) refractare de zirconiu
zoll (sg și *pl*) (metr) unitate de măsură pentru lungime, țol / inch german: 1 zoll = 2,634 cm, 1 zoll (Elveția) = 3 cm
zonal, zonary zonal, de zonă, local, regional
zonal martensite (met) martensită locală
zonal segregation (met) segregare zonală / locală
zonation zonare, zonificare, împărțire în zone
zone zonă, regiune, domeniu, interval, parte, sector (c) memorie specială; a zona, a împărți pe zone
zone melting (met) topire locală
zone of action (autom, TH) bandă / zonă de acțiune, plajă de reglaj
zone of action of the tool (mas-un) zona suprafeței de prelucrat, supusă acțiunii de așchiere a cuțitului
zone of contact (mec, T) zonă de contact; (OM) suprafață de angrenare
zone of flame (termo, met) zona flăcării
zone of fracture (mec) zonă de rupere
zone of fusion (met) zonă de fuziune (la furnal)
zone of incandescence (met) zona de incandescență

zymotic

zone of oxidation (met) zona de oxidare (la furnal)
zone of pressure (mec, TH) zona de compresiune / de presiune / de presare
zone of reduction (met) zona de reducere (la furnal); (OM) zonă / porțiune de reducere (a unei secțiuni, grosimi etc.)
zone of slippage (fiz, T) zonă de alunecare
zone of vorticity (hidr, mas) zonă de turbulență (și la cicloane)
zoning împărțire în zone; (termo) climatizare zonală
zoom uruit, bâzâit, zumzet; (c) a mări (un detaliu) mai ales la programele de calculator; a urui (și în mers), a bâzâi, a merge cu zgomot; (ec) a se urca, a crește vertiginos (d. prețuri)
zoom lens (fiz) transfocator
zooming (fiz, c) operație de mărire / de detaliere (a unui detaliu, a unei imagini); transfocator
zoom up (ec) a mări brusc prețurile; (c) a mări (progresiv)
Z-section (met) profil Z
„zulu” (radio) pronunțarea literei z în alfabetul internațional pentru transmisii radio
Zyglo method (metr, materiale) metodă de detectare a defectelor, cu lichide penetrante
zymometer (metr, alim) aparat de măsurat intensitatea fermentației
zymosis (alim, chim) (proces de) ferementare, fermentație; (med) infecție
zymotic (chim) zomotic, de ferementare, de fermentație; (med) infecțios

Irregular verbs in English

infinitive	past	past participle
abide	abode	abode
arise	arose	arisen
awake	awoke	awoken
be	was, were	been
bear	bore	borne
beat	beat	beaten
become	became	become
befall	befell	befallen
beget	begot	begotten
begin	began	begun
behold	beheld	beheld
bend	bent	bent
bereave	bereft, bereaved	bereft, bereaved
beseech	besought	besought
beset	beset	beset
bespeak	bespoke	bespoken
bestride	bestride, bestrode	bestride, bestrode, bestrid(den)
bet	bet, betted	bet, betted
betake	betook	betaken
bethink	bethought	bethought
bid	bid, bade	bid, bidden
bide	bode, bided	bided
bind	bound	bound
bite	bit	bitten, bit
bleed	bled	bled
blend	blended, blent	blended, blent
bless	blessed, blest	blessed, blest
blow	blew	blown
break	broke	broken
breed	bred	bred
bring	brought	brought
broadcast	broadcast(ed)	broadcast(ed)
build	built	built
burn	burnt, burned	burnt, burned
burst	burst	burst
buy	bought	bought
can	could	

infinitive	past	past participle
cast	cast	cast
catch	caught	caught
chide	chid	chid, chidden
choose	chose	chosen
cleave	cleft, clove	cleft, cloven
cling	clung	clung
clothe	clothed	clothed
come	came	come
cost	cost	cost
creep	crept	crept
cut	cut	cut
deal	dealt	dealt
dig	dug	dug
do	did	done
draw	drew	drawn
dream	dreamt, dreamed	dreamt, dreamed
drink	drank	drunk
drive	drove	driven
dwell	dwelt	dwelt
eat	ate	eaten
fall	fell	fallen
feed	fed	fed
feel	felt	felt
fight	fought	fought
find	found	found
flee	fled	fled
fling	flung	flung
fly	flew	flown
forbear	forbore	forborne
forbid	forbade	forbidden
forecast	forecast	forecast
forego	forewent	foregone
foreknow	foreknew	foreknown
foresee	foresaw	foreseen
foretell	foretold	foretold
forget	forgot	forgot, forgotten
forgive	forgave	forgiven
forsake	forsook	forsaken
forswear	forswore	forsworn
freeze	froze	frozen
gainsay	gainsaid	gainsaid
get	got	got, gotten

Irregular verbs in English

infinitive	past	past participle
gird	girded, girt	girded, girt
give	gave	given
go	went	gone
grave	graved	graven
grind	ground	ground
grow	grew	grown
hang	hung, hanged	hung, hanged
have	had	had
hear	heard	heard
heave	heaved, hove	heaved, hove
hew	hewed	hewn, hewed
hide	hid	hidden, hid
hit	hit	hit
hold	held	held
hurt	hurt	hurt
inlay	inlaid	inlaid
keep	kept	kept
kneel	knelt	knelt
knit	knit, knitted	knit, knitted
know	knew	known
lade	laded	laden
lay	laid	laid
lead	led	led
lean	leant, leaned	leant, leaned
leap	leapt, leaped	leapt, leaped
learn	learnt, learned	learnt, learned
leave	left	left
lend	lent	lent
let	let	let
lie	lay	lain
light	lit, lighted	lit, lighted
lose	lost	lost
make	made	made
may	might	
mean	meant	meant
meet	met	met

infinitive	past	past participle
melt	melted	melted, molten
mislay	mislaid	mislaid
mislead	misled	misled
mistake	mistook	mistaken
misunderstand	misunderstood	misunderstood
mow	mowed	mown, mowed
outbid	outbade, outbid	outbid(den)
outdo	outdid	outdone
outgo	outwent	outgone
outgrow	outgrew	outgrown
outrun	outran	outrun
outspread	outspread	outspread
outwear	outwore	outworn
overbear	overbore	overborne
overbid	overbid	overbid
overcast	overcast	overcast
overcome	overcame	overcome
overdo	overdid	overdone
overdraw	overdrew	overdrawn
overeat	overate	overeaten
overfeed	overfed	overfed
overgrow	overgrew	overgrown
overhang	overhung	overhung
overhear	overheard	overheard
overlay	overlaid	overlaid
overleap	overleapt	overleapt
overlie	overlay	overlain
override	overrode	overridden
overrun	overran	overrun
oversee	oversaw	overseen
overset	overset	overset
overshoot	overshot	overshot
oversleep	overslept	overslept
over-spread	overspread	overspread
overtake	overtook	overtaken
overthrow	overthrew	overthrown
partake	partook	partaken
pay	paid	paid
put	put	put
quit	quit	quit
read	read	read

Irregular verbs in English

infinitive	past	past participle
rebuild	rebuilt	rebuilt
recast	recast	recast
relay	relaid	relaid
rend	rent	rent
repay	repaid	repaid
reset	reset	reset
retell	retold	retold
rewind	rewound	rewound
rid	rid, ridded	rid, ridded
ride	rode	ridden
ring	rang, rung	rung
rise	rose	risen
rive	rived	riven, rived
run	ran	run
saw	sawed	sawn, sawed
say	said	said
see	saw	seen
seek	sought	sought
sell	sold	sold
send	sent	sent
set	set	set
sew	sewed	sewn, sewed
shake	shook	shaken
shall	should	
shear	sheared	shorn, sheared
shed	shed	shed
shine	shone	shone
shoe	shod	shod
shoot	shot	shot
show	showed	shown, showed
shrink	shrank, shrunk	shrunk, shrunk
shut	shut	shut
sing	sang	sung
sink	sank	sunk, sunken
sit	sat	sat
slay	slew	slain
sleep	slept	slept
slide	slid	slid
sling	slung	slung

infinitive	past	past participle
slink	slunk	slunk
slit	slit	slit
smell	smelt	smelt
smite	smote	smitten
sow	sowed	sown, sowed
speak	spoke	spoken
speed	sped, speeded	sped, speeded
spell	spelt, spelled	spelt, spelled
spend	spent	spent
spill	spilt, spilled	spilt, spilled
spin	span, spun	spun
spit	spat	spat
split	split	split
spoil	spoilt, spoiled	spoilt, spoiled
spread	spread	spread
spring	sprang	sprung
stand	stood	stood
stave	staved, stove	staved, stove
steal	stole	stolen
stick	stuck	stuck
sting	stung	stung
stink	stank, stunk	stunk
strew	strewed	strewn, strewed
stride	strode	strode, stridden
strike	struck	struck, stricken
string	strung	strung
strive	strove	striven
sublet	sublet	sublet
sunburn	sunburned, sunburnt	sunburned, sunburnt
swear	swore	sworn
sweat	sweat, sweated	sweat, sweated
sweep	swept	swept
swell	swelled	swollen, swelled
swim	swam	swum

Irregular verbs in English

infinitive	past	past participle
swing	swung	swung
take	took	taken
teach	taught	taught
tear	tore	torn
tell	told	told
think	thought	thought
thrive	throve, thrived	thrived, thriven
throw	threw	thrown
thrust	thrust	thrust
tread	trod	trodden, trod
unbend	unbent	unbent
unbind	unbound	unbound
underbid	underbid	underbid
undergo	underwent	undergone
undersell	undersold	undersold
under- stand	understood	understood
undertake	undertook	undertaken
under- write	underwrote	underwritten

infinitive	past	past participle
undo	undid	undone
unwind	unwound	unwound
uphold	upheld	upheld
upset	upset	upset
wake	woke	woken
wear	wore	worn
weave	wove	woven
wed	wed	wed, wedded
weep	wept	wept
wet	wet	wet
will	would	
win	won	won
wind	wound	wound
withdraw	withdrew	withdrawn
withhold	withheld	withheld
withstand	withstood	withstood
wring	wrung	wrung
write	wrote	written

World States / Țările lumii

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.) Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Afghanistan Islamic Republic of Afghanistan Kabul Afghan Dari (Persian), Pashto Afghani (AFN)	AF	AFG	004	Afganistan Republica Islamică Afganistan Kabul afgan, afgană persană (Dari), Pashtu afghani (AFN)
Åland Islands Mariehamn Swedish Euro (€) (EUR)	AX	ALA	248	Insulele Åland Marienhamn suedează euro (€) (EUR)
Albania Republic of Albania Tirana Albanian Albanian Lek (ALL)	AL	ALB	008	Albania Republica Albania Tirana albanez, albaneză albaneză lek albanez (ALL)
Algeria People's Democratic Republic of Algeria Algiers Algerian Arabic Algerian dinar (DZD)	DZ	DZA	012	Algeria Republica Algeriană Democratică și Populară Alger algerian, algeriancă (algeriană) arabă dinar algerian (DA)
American Samoa American Samoa Pago Pago (<i>de facto</i>), Fagatogo (seat of government) American Samoan English, Samoan US dollar (USD)	AS	ASM	016	Samoa americană Samoa americană Pago Pago(<i>de facto</i>), Fagatogo (sediul oficial al guvernului) engleză, samoană dolar american (\$) (USD)
Andorra Principality of Andorra Andorra la Vella Andorran Catalan Euro (€) (EUR)	AD	AND	020	Andorra Principatul Andorra Andorra la Vella catalană euro (€) (EUR)
Angola Republic of Angola Luanda Angolan Portuguese Kwanza (AOA)	AO	AGO	024	Angola Republica Angola Luanda angolez, angoleză portugheză kwanza (AOA)
Anguilla Anguilla (British Overseas Territory) The Valley Anguillian English East Caribbean dollar (XCD)	AI	AIA	660	Anguill Anguilla (teritoriu britanic de peste mări) The Valley anguillian / anghilian, anguillian(c)ă (<i>rare</i>) engleză dolar est-caraib (BMD)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Antarctica under The Antarctic Treaty System	AQ	ATA	010	Antarctica sub Tratatetele Sistemului Antartic
Antigua and Barbuda Antigua and Barbuda Saint John's Antiguan, Barbudan English East Caribbean dollar (XCD)	AG	ATG	028	Antigua și Barbuda Antigua și Barbuda Saint John's antiguan, barbudan, antiguană, barbudană (<i>rar</i>) engleză dolar est-caraib (EC\$)
(the)Argentina Argentine Republic Buenos Aires Argentine, Argentinian, Argentinean Spanish Peso (ARS)	AR	ARG	032	Argentina Republica Argentina Buenos Aires argentinian, argentiniancă spaniolă limba spaniolă castiliană peso (ARS)
Armenia Republic of Armenia Yerevan Armenian Armenian, Russian Dram (AMD)	AM	ARM	051	Armenia Republica Armenia Erevan armean, armeană armeană dram armean (AMD)
Aruba Aruba Oranjestad Aruban Dutch, Papiamentu Aruban florin (AWG ²)	AW	ABW	533	Aruba Aruba Oranjestad aruban, arubaneză olandeza florin aruban (AWG)
Australia Commonwealth of Australia Canberra Australian English Australian dollar (AUD)	AU	AUS	036	Australia Commonwealthul Australiei Canberra australian, australiancă (australian) engleză dolar australian (AUD)
Austria Republic of Austria Vienna Austrian German , locally Slovene, Croatian and Hungarian Euro (€) (EUR)	AT	AUT	040	Austria Republica Austria Viena austriac, austriacă germană, local slovenă, croată și ungară euro (€) (EUR)
Azerbaijan Republic of Azerbaijan Baku Azerbaijani Azerbaijani Manat (AZN)	AZ	AZE	031	Azerbaidjan Republica Azerbaidjan Baku azer, azeră azeră manat (AZN)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
(The) Bahamas Commonwealth of the Bahamas Nassau Bahamian English Dollar (BSD)	BS	BHS	044	Bahamas Commonwealth of the Bahamas Nassau engleză dolar din Bahamas (BSD)
Bahrain Kingdom of Bahrain Manama Bahraini Arabic, English Bahraini dinar (BHD)	BH	BHR	048	Bahrain Al-Bahrayn Manama arabă, engleză dinar din Bahrain (BHD)
Bangladesh People's Republic of Bangladesh Dhaka Bangladeshi Bengali Taka (BDT)	BD	BGD	050	Bangladesh Republica Populară Bangladesh Dhaka bengali taka (BDT)
Barbados Bardados Bridgetown Barbadian English Barbadian dollar (\$) (BBD)	BB	BRB	052	Barbados Bardados Bridgetown barbadian, barbadiană engleză dolar barbadian (BBD)
Belarus Republic of Belarus Minsk Belarusian Belarusian, Russian Belarusian ruble (BYR)	BY	BLR	112	Belarus Republica Belarus Minsk bielarus, bielarusă bielorusă, rusă rublă bielarusă
Belgium Kingdom of Belgium Brussels Belgian Dutch, French, German Euro (€) (EUR)	BE	BEL	056	Belgia Regatul Belgiei Ville de Bruxelles, (franceză), în Brussel-stad (neerlandeză) belgian, belgancă (belgiană) neerlandeză (flamandă), franceză, germană euro (€) (EUR)
Belize Belize Belmopan Belizean English Belize dollar (BZD)	BZ	BLZ	084	Belize Belize Belmopan engleză dolar belizian (BZD)
Benin Benin Porto-Novo Beninese, Beninois French West African CFA franc (XOF)	BJ	BEN	204	Benin Benin Porto-Novo beninez, benineză franceză franc central-african, CFA (XOF)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Bermuda Bermuda Hamilton Bermudian English Bermudian dollar (BMD)	BM	BMU	060	Bermude Bermuda Hamilton engleză dolar (din) Bermuda (BMD)
Bhutan Kingdom of Bhutan Thimphu Bhutanese Dzongkha, English Ngultrum (BTN)	BT	BTN	064	Bhutan Regatul Bhutan Thimphu butanez, butaneză dzongkha și engleză ngultrum (BTN)
Bolivia Plurinational State of Bolivia Sucre (constitutional capital), La Paz (seat of government) Bolivian Spanish, Quechua, Aymara Boliviano (BOB)	BO	BOL	068	Bolivia Statul plurinațional al Boliviei Sucre (capitala constituțională), La Paz (sediu al guvernului) bolivian, boliviancă (boliviană) spaniolă, quechua și aymara boliviano (BOB)
Bosnia and Herzegovina Bosnia and Herzegovina Sarajevo Bosnian Bosnian, Croatian, Serbian Convertible Mark (BAM)	BA	BIH	070	Bosnia și Herțegovina Bosnia și Herțegovina Sarajevo bosnian, bosniacă (bosniacă) bosniacă, croată și sârbă marcă convertibilă (BAM)
Botswana Republic of Botswana Gaborone Batswana English, Tswana (national) Pula (BWP)	BW	BWA	072	Botswana Republica Botswana Gaborone borswanez, botswaneză engleză, Setswana pula (BWP)
Bouvet Island (Norwegian dependency) uninhabited	BV	BVT	074	Insula Bouvet (o dependență a Norvegiei) nelocuită
Brazil Federative Republic of Brazil Brasilia Brazilian Portuguese Real (R\$) (BRL)	BR	BRA	076	Brazilia Republica Federativă a Braziliei Brasilia brazilian, braziliancă (braziliană) portugheză real (R\$) (BRL)
British Indian Ocean Territory British Indian Ocean Territory Diego Garcia English US dollar (USD)	IO	IOT	086	Teritoriul Britanic din Oceanul Indian Teritoriul Britanic din Oceanul Indian Diego Garcia engleză dolar american (\$) (USD)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Brunei Darussalam State of Brunei, Abode of Peace Bandar Seri Begawan Bruneian Malay (Bahasa Melayu) [†] Brunei dollar (BND)	BN	BRN	096	Brunei Statul Brunei, Domiciliul Păcii Bandar Seri Begawan bruneian, bruneiană dolar bruneian (BND)
Bulgaria Republic of Bulgaria Sofia Bulgarian Bulgarian Lev (BGN)	BG	BGR	100	Bulgaria Republica Bulgaria Sofia bulgar, bulgăroaică (bulgară, bulgăresc, bulgărească) bulgară levă bulgară (BGN)
Burkina Faso Burkina Faso Ouagadougou Burkinabé French West African CFA franc (XOF)	BF	BFA	854	Burkina Faso Burkina Faso Ouagadougou burchinez, burchineză franceză franc central-african (XOF)
Burundi Republic of Burundi Bujumbura Burundian Kirundi, French Burundi franc (FBu) (BIF)	BI	BDI	108	Burundi Republica Burundi Bujumbura burund(ez), burundeză kirundi, franceză franc burundez (FBu) (BIF)
Cambodia Kingdom of Cambodia Phnom Penh Khmer or Cambodian Khmer Riel (banknotes and coins) (KHR)	KH	KHM	116	Cambodia Regatul Cambodgiei Phnom Penh khmer, cambodgian, khmeră, cam- bodgiancă (khmer, cambodgiană) khmeră riel (KHR)
Cameroon Republic of Cameroon Yaoundé Cameroonian French, English Central African CFA franc (XAF)	CM	CMR	120	Camerun Republica Camerunului Yaoundé camerunez, cameruneză franceză, engleză franc central-african, CFA (XAF)
Canada Canada Ottawa Canadian English, French Canadian Dollar (\$) (CAD)	CA	CAN	124	Canada Canada Ottawa canadian, canadiancă (canadiană) engleza, franceza dolar canadian (CAD)
Cape Verde Republic of Cape Verde Praia Cape Verdean Portuguese Cape Verdean escudo (CVE)	CV	CPV	132	Republica Capului Verde Republica Capului Verde Praia portugheză escudo al Capului Verde (CVE)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Cayman Islands Caymans Islands George Town Caymanian English Cayman Islands dollar (KYD)	KY	CYM	136	Insulele Cayman Caymans Islands George Town caymanian, caymaiană engleză dolar cayman (KYD)
Central African Republic Central African Republic Bangui Central African Sango, French Central African CFA franc (XAF)	CF	CAF	140	Republica Centrafricană Republica Centralafricană Bangui sango, franceză franc central-african, CFA (XAF)
Chad Republic of Chad N'Djamena Chadian French, Arabic CFA franc (XAF)	TD	TCD	148	Ciad Republic of Chad N'Djamena franceză, arabă franc central-african, CFA (XAF)
Chile Republic of Chile Santiago Chilian Spanish Peso (CLP)	CL	CHL	152	Chile Republica Chile Santiago chilian, chiliancă (chiliană) spaniolă peso chilian (CLP)
China People's Republic of China Beijing Chinese Standard Mandarin (de facto) Renminbi (¥) (CNY)	CN	CHN	156	China Republica Populară Chineză Beijing chinez, chinezoaică (chineză) chineza (dialectul mandarin) yuan chinezesc
Christmas Island Territory of Christmas Island Flying Fish Cove Christmas Islanders English (<i>de facto</i>) Australian dollar (AUD)	CX	CXR	162	Insula Crăciunului Teritoriul Insulei Crăciunului Flying Fish Cove engleză (<i>de facto</i>) dolar australian (AUD)
Cocos (Keeling) Islands Territory of the Cocos (Keeling) Islands (territory of Australia) West Island Cocossian (Cocos Islandian) English (<i>de facto</i>) Australian dollar (AUD)	CC	CCK	166	Insulele Cocos Teritoriul Insulelor Cocos (Keeling) (teritoriu al Australiei) West Island engleză (<i>de facto</i>) dolar australian (AUD)
Colombia Republic of Colombia Bogotá Colombian Spanish Peso (COP)	CO	COL	170	Columbia Republica Colombia Bogotá columbian, columbiancă (columbiană) spaniolă peso columbian (COP)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Comoros Union of the Comoros Moroni Comorian(s) Comorian, Arabic, French Comorian franc (KMF)	KM	COM	174	Comore Uniunea Comorelor Moroni comorez, comoreză shikomor, arabă, franceză franc comorez (KMF)
Congo Republic of the Congo Brazzaville Congolese French Central African CFA franc (XAF)	CG	COG	178	Congo Republica Congo Brazzaville congolez, congoleză franceză franc central-african, CFA (XAF)
Congo Democratic Republic of the Congo Kinshasa Congolese French Congolese franc (CDF)	CD	COD	180	Republica Democrată Congo Republica Democrată Congo Kinshasa congolez, congoleză franceză franc congolez (CDF)
Cook Islands Cook Islands Avarua Cook Islander English, Cook Islands Māori New Zealand dollar, (Cook Islands dollar) (NZD)	CK	COK	184	Insulele Cook Insulele Cook Avarua Cook Islander engleză, māori din Insulele Cook dolar neozelandez (dolar al Insulelor Cook) (NZD)
Costa Rica Republic of Costa Rica San José Costa Rican; Tico Spanish Costa Rican colón (CRC)	CR	CRI	188	Costa Rica Republica Costa Rica San José costarican, costaricancă (costaricană) spaniola colón costarican(CRC)
Côte d'Ivoire Republic of Côte d'Ivoire Yamoussoukro Ivorian / Ivoirian French West African CFA franc (XOF)	CI	CIV	384	Coasta de Fildeș Republica Coasta de Fildeș Yamoussoukro franceză franc central-african, CFA (XAF)
Croatia Republic of Croatia Zagreb Croat, Croatian Croatian Kuna (HRK)	HR	HRV	191	Croația Republica Croația Zagreb croat, croată croată kuna (HRK)
Cuba Republic of Cuba Havana Cuban Spanish Cuban peso (CUP), Cuban convertible peso (CUC)	CU	CUB	192	Cuba Republica Cuba Havana cubanez, cubaneză spaniolă peso cubanez (CUP) și peso convertibil cubanez (CUC)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Cyprus Republic of Cyprus Nicosia Cypriot Greek and Turkish Euro (€) (EUR) (Greek zone), Turkish pound (TRY) (Turkish zone)	CY	CYP	196	Cipru Republica Ciprului Nicosia cipriot, cipriotă greacă și turcă euro (EUR) (€) (în zona greacă), liră turcească (TRY) (în zona turcă)
Czech Republic Czech Republic Prague, Praha Czech Czech Czech koruna (CZK)	CZ	CZE	203	Cehia Republica Cehă Praga ceh, cehoaică (cehă) cehă coroana cehă (CZK)
Denmark Kingdom of Denmark Copenhagen Danish or Dane/Danes Danish Danish krone (DKK)	DK	DNK	208	Danemarca Regatul Danemarcei Copenhaga danez, daneză daneză coroană daneză (DKK)
Djibouti Republic of Djibouti Djibouti Djiboutian Arabic, French Franc (DJF)	DJ	DJI	262	Djibouti Republica Djibouti Djibouti arabă, franceză franc djiboutian (DJF)
Dominica Commonwealth of Dominica Roseau Dominican English East Caribbean dollar (XCD)	DM	DMA	212	Dominica Commonwealth of Dominica Roseau dominican, dominicană engleză dolar est-caraib (XCD)
Dominican Republic Dominican Republic Santo Domingo Dominican Spanish Peso (DOP)	DO	DOM	214	Republica Dominicană Republica Dominicană Santo Domingo dominican, dominicană (dominicană) spaniolă peso (DOP)
Ecuador Republic of Ecuador Quito Ecuadorian Spanish US dollar (USD)	EC	ECU	218	Ecuador Republica Ecuador Quito ecuadorian, ecuadoriană (ecuadoriană) spaniolă dolar american (USD)
Egypt Arab Republic of Egypt Cairo Egyptian Arabic Egyptian pound (EGP)	EG	EGY	818	Egipt Arab Republica Arabă Egipt Cairo egiptean, egipteancă (egipteană) arabă liră egipteană (EGP)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
El Salvador Republic of El Salvador San Salvador Salvadorean Spanish U.S. dollar (USD)	SV	SLV	222	El Salvador Republica El Salvador San Salvador salvadorian, salvadoriană spaniolă dolar american (\$) (USD)
Equatorial Guinea Republic of Equatorial Guinea Malabo Equatoguinean, Equatorial Guinean Spanish, French and Portuguese Central African CFA franc (XAF)	GQ	GNQ	226	Guinea Ecuatorială Republica Guinea Ecuatorială Malabo ecuatorian, ecuatoriancă (ecuatoriană) spaniolă, franceză, portugheză franc central-african, CFA (XAF)
Eritrea State of Eritrea Asmara Eritrean Arabic, English, Tigrinya Nakfa (ERN)	ER	ERI	232	Eritreea Statul Eritreea Asmara eritrean, eritreană arabă, engleză, tigrina Nakfa (ERN)
Estonia Republic of Estonia Tallinn Estonian Estonian Estonian kroon (EEK)	EE	EST	233	Estonia Republica Estoniei Tallinn estonian, estoniancă (estonă) estonă coroană estoniană (EEK)
Ethiopia Federal Democratic Republic of Ethiopia Addis Ababa Ethiopian Amharic Birr (ETB)	ET	ETH	231	Etiopia Republica Federală Democrată a Etiopiei Addis Ababa etiopian, etiopiancă (etiopiană) amharică birr (ETB)
Falkland Islands Falkland Islands (Malvinas) (an Overseas Territory of the UK) Stanley Falkland Islander English Falkland Islands pound (FKP)	FK	FLK	238	Insulele Falkland Insulele Falkland (Insulele Malvine) (un teritoriu britanic de peste mări) Stanley engleză liră sterlină Falkland (FKP)
Faroe Islands Faroe Islands Tórshavn Faroese Faroese, Danish Faroese króna (DKK)	FO	FRO	234	Insulele Feroe Insulele Feroe Tórshavn feroez, feroeză feroeză și daneză coroană feroeză (DKK)
Fiji Republic of the Fiji Islands Suva Fiji Islander, Fijian English, Bau Fijian, and Hindi Fijian dollar (FJD)	FJ	FJI	242	Fiji Republica Insulelor Fiji Suva fijian, fijiană engleză, fijiană și hindi dolar fijian (FJD)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Finland Republic of Finland Helsinki Finns, Finnish Finnish, Swedish Euro (€) (EUR)	FI	FIN	246	Finlanda Republica Finlandei Helsinki finlandez, finlandeză finlandeză, suedeză euro (€) (EUR)
France French Republic Paris French French Euro (€) (EUR)	FR	FRA	250	Franța Republica Franceză Paris francez, franțuzoaică (franceză) franceză euro (€) (EUR)
French Guiana, Guyane (an overseas region of France) Cayenne French Euro (€) (EUR)	GF	GUF	254	Guiana Franceză (departament de peste mări al Franței) Cayenne franceză euro (€) (EUR)
French Polynesia French Polynesia (a French overseas collectivity) Papeete French Polynesian French CFP franc (XPF)	PF	PYF	258	Polinezia franceză Polinezia franceză (colectivitate de peste mări, franceză) Papeete (tahitian, tahitiană) franceză franc CFP (XPF)
French Southern Territories Territory of the French Southern and Antarctic Lands Port-aux-Français French Euro (€) (EUR)	TF	ATF	260	Teritoriile australe și antarctice franceze Teritoriile australe și antarctice franceze Port-aux-Français franceză euro (€) (EUR)
Gabon Gabonese Republic Libreville Gabonese, Gabonaise French Central African CFA franc (XAF)	GA	GAB	266	Gabon Gabonese Republic Libreville gabonez, gaboneză franceză franc central-african CFA (XAF)
Gambia Republic of The Gambia Banjul Gambian English Dalasi (GMD)	GM	GMB	270	Gambia Republica Gambia Banjul gambian, gambiancă (<i>rare</i>) (gambiană) engleză dalasi (GMD)
Georgia Georgia Tbilisi Georgian Georgian Lari (ლ) (GEL)	GE	GEO	268	Georgia Georgia Tbilisi georgian, georgiană georgiană lari (ლ) (GEL)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Germany Federal Republic of Germany Berlin German German Euro (€) (EUR)	DE	DEU	276	Germania Republica Federală a Germaniei Berlin german, neamț, nemțoaică (germană) germană euro (€) (EUR)
Ghana Republic of Ghana Accra Ghanaian English Ghanaian cedi (GHC)	GH	GHA	288	Ghana Republica Ghana Accra ghanez, ghaneză engleză cedi (GHC)
Gibraltar Gibraltar (an British overseas territory) Gibraltar Gibraltarian English Pound sterling, Gibraltar pound £ (GIP)	GI	GIB	292	Gibraltar Gibraltar (teritoriu de peste mări, britanic) Gibraltar gibraltarian (<i>rar</i>), gibraltariană engleză liră sterlină (GBP), liră de Gibraltar £ (GIP)
Greece Hellenic Republic Athens Greek Greek Euro (€) (EUR)	GR	GRC	300	Grecia Hellenic Republic Athens grec, grecoaică (grecesc, greacă, grecească) greacă euro (€) (EUR)
Greenland Greenland (autonomous country within the Kingdom of Denmark) Nuuk (Godthåb) Greenlander, Greenlandic Greenlandic (Kalaallisut) Danish krone (DKK)	GL	GRL	304	Groenlanda Groenlanda (ținut autonom în Regatul Danemarcei) Nuuk (Godthåb) groenlandez, groenlandeză (groenlandică) greonlandică (Kalaallisut) coroană daneză (DKK)
Grenada Grenada St. George's Grenadian, Greenz, Greens English, Patois East Caribbean dollar (XCD)	GD	GRD	308	Grenada Grenada St. George's Grenadian, Greenz, Greens English, Patois dolar est-caraib (XCD)
Guadeloupe Guadeloupe (Overseas region of France) Basse-Terre French Euro (€) (EUR)	GP	GLP	312	Guadelupa Guadeloupa (regiune de peste mări, a Franței) Basse-Terre franceză euro (€) (EUR)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Guam Guam (an organized, unincorporated territory of the US) Hagåtña Guamanian English and Chamoru United States dollar (USD)	GU	GUM	316	Guam Guam (în administrarea Statelor Unite ale Americii) Hagåtña engleză și chamoru dolar american (\$) (USD)
Guatemala Republic of Guatemala Guatemala City Guatemalan Spanish, 22 indigenous languages Quetzal (GTQ)	GT	GTM	320	Guatemala Republica Guatemala Guatemala City guatemaleză, guatemaleză spaniolă, 22 limbi indigene quetzal (GTQ)
Guernsey Bailiwick of Guernsey (a British Crown Dependency) Saint Peter Port (Saint Pierre Port) Enghis, French Pound sterling (GBP)	GG	GGY	831	Guernsey Bailiwick of Guernsey (dependență a coroanei britanice) Saint Peter Port (Saint Pierre Port) engleză, franceză liră sterlină (GBP)
Guinea Republic of Guinea Conakry Guinean French Guinean franc (GNF)	GN	GIN	324	Guinea Republica Guinea Conakry guineez, guineeză franceză franc guineez (GNF)
Guinea-Bissau Republic of Guinea-Bissau Bissau Bissau-Guinean(s) Portuguese West African CFA franc (XOF)	GW	GNB	624	Guinea-Bissau Republica Guinea-Bissau Bissau portugheză franc central-african, CFA (XOF)
Guyana Co-operative Republic of Guyana Georgetown Guyanese English Guyanese dollar (GYD)	GY	GUY	328	Guyana Republica Cooperativă Guyana Georgetown guyanez, guyaneză engleză dolar guyanez (GYD)
Haiti Republic of Haiti Port-au-Prince Haitian Haitian Creole, French Gourde (HTG)	HT	HTI	332	Haiti Republic of Haiti Port-au-Prince haitian, haitiană creolă haitiană, franceză gourde (HTG)
Heard Island and McDonald Islands Territory of Heard Island and McDonald Islands (a territory of Australia)	HM	HMD	334	Insula Heard și Insulele McDonald Insula Heard și Insulele McDonald (un teritoriu al Australiei)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Holy See (Vatican City State) State of the Vatican City Vatican City Italian Euro (€) (EUR)	VA	VAT	336	Vatican, Statul Vatican Statul Cetății Vatican Vatican italiană euro (€) (EUR)
Honduras Republic of Honduras Tegucigalpa Honduran Spanish Lempira (HNL)	HN	HND	340	Honduras Republica Honduras Tegucigalpa hondurinez, hondurineză spaniolă lempira (HNL)
Hong Kong Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China Hongkonger Chinese, English Hong Kong dollar (HKD)	HK	HKG	344	Hong Kong Regiunea cu administrație specială Hong Kong, a Republicii Populare Chineze hongkongonez, hongkongoneză (<i>rar</i>) chineză, engleză dolar din Hong Kong (HKD)
Hungary Republic of Hungary Budapest Hungarian Hungarian Forint (HUF)	HU	HUN	348	Ungaria Republica Ungaria Budapesta ungur, unguroaică (ungar, unguresc, ungară, ungurească) maghiară forint, (<i>pl</i>) forinți (HUF)
Iceland Iceland Reykjavík Icelander, Icelandic Icelandic Icelandic króna (ISK)	IS	ISL	352	Islanda Islanda Reykjavík islandez, islandeză islandeză coroană islandeză (ISK)
India Republic of India New Dheli Indian Hindi, English Indian rupee (Rp) (INR)	IN	IND	356	India Republica India New Dheli indian, indiană (indiană) hindi, engleză rupie indiană (Rp) (INR)
Indonesia Republic of Indonesia Jakarta Indonesian Indonesian Rupiah (IDR)	ID	IDN	360	Indonezia Republica Indonezia Jakarta indonezian, indoneziancă, inodeniziană indoneziană rupie indoneziană (IDR)
Iran Islamic Republic of Iran Tehran Iranian Persan Rial (IRR)	IR	IRN	364	Iran Republica Islamică Iran Teheran iranian, iraniană (iraniană) persană rial iranian (IRR)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Iraq Republic of Iraq Baghdad Iraqi Arabic, Kurdish Iraqi dinar (IQD)	IQ	IRQ	368	Irak Republica of Irakiană Baghdad irakian, irakiană arabă, kurdă dinar irakian (IQD)
Ireland Republic of Ireland Dublin Irish Irish, English Euro (€) (EUR)	IE	IRL	372	Republica Irlanda Republica Irlanda Dublin irlandez, irlandeză irlandeză, engleză euro (€) (EUR)
Isle of Man Isle of Man Douglas (Doolish) Manx English, Manx Pound sterling (GBP)	IM	IMN	833	Insula Man Insula Man Douglas (Doolish) manx engleză, manx liră sterlină (GBP)
Israel State of Israel Jerusalem Israeli Hebrew, Arabic Shekel (₪) (ILS,NIS)	IL	ISR	376	Israel Statul Israel Jerusalem israelian, israeliană ebraică, arabă shekel / șekel nou (₪) (ILS,NIS)
Italy Italian Republic Rome Italian Italian Euro (€) (EUR)	IT	ITA	380	Italia Republica Italiană Roma italian, italiancă (italiană) italiană euro (€) (EUR)
Jamaica Jamaica Kingstone Jamaican English Jamaican dollar (JMD)	JM	JAM	388	Jamaica Jamaica Kingstone jamaican, jamaicană engleză dolar jamaican (JMD)
Japan Japan Tokyo Japanese none (national: Japanese) Japanese yen (JPY, ¥)	JP	JPN	392	Japonia Japonia Tokyo japonez, japoneză japoneză yen japonez (JPY, ¥)
Jersey Bailiwick of Jersey (British Crown dependency) Saint Helier English, French Pound sterling (GBP)	JE	JEY	832	Insula Jersey Bailiwick of Jersey (dependență a coroanei britanice) Saint Helier engleză, franceză liră sterlină (GBP)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Jordan Hashemite Kingdom of Jordan Amman Jordanian Arabic Jordanian dinar (JOD)	JO	JOR	400	Iordania Hashemite Kingdom of Jordan Amman iordanian, iordaniancă (iordaniană) arabă dinar iordanian (JOD)
Kazakhstan Republic of Kazakhstan Astana Kazakh, Kazakhstani Kazakh, Russian Tenge (₸) (KZT)	KZ	KAZ	398	Kazakhstan Republica Kazakhstan Astana kazah kazahă, rusă tenge (₸) (KZT)
Kenya Republic of Kenya Nairobi Kenyan Swahili, English Kenyan shilling (KES)	KE	KEN	404	Kenya Republica Kenya Nairobi kenian / kenyan, keniancă / kenyană (keniană / kenyană) swahili, engleză șiling kenian / kenyan (KES)
Kiribati Republic of Kiribati South Tarawa English, Gilbertese Kiribati dollar, Australian dollar (AUD)	KI	KIR	296	Kiribati Republica Kiribati South Tarawa engleză, kiribati dolar kiribati, dolar australian (AUD)
(North) Korea Democratic People's Republic of Korea Pyongyang North Korean, Korean Korean North Korean won (₩) (KPW)	KP	PRK	408	Coreea de Nord Republica Populară Democratică a Coreei Pyongyang nord-coreean, nord-coreeană (nord- coreeană) won nord-coreean (₩) (KPW)
(South) Korea Republic of Korea Seoul South Korean, Korean Korean South Korean won (₩) (KRW)	KR	KOR	410	Coreea de Sud Republica Coreea Seoul coreean / sud-coreean, koreancă /sud- coreancă (sud-coreeană, coreeană) sud-coreean won (₩) (KRW)
Kuwait State of Kuwait Kuwait City Kuwaiti Arabic Kuwaiti dinar (KWD)	KW	KWT	414	Kuweit Statul Kuwait Kuwait City kuweitian, kuweitiancă (kuweitiană) arabă dinar kuweitian (KWD)
Kyrgyzstan Kyrgyz Republic Bishkek Kyrgyz, Kyrgyzstani Kyrgyz (State), Russian (Official) Som (KGS)	KG	KGZ	417	Kârgâzstan Republica Kârgâzstan Bishkek kârgâză, kârgâză kârgâză (de stat), rusă (oficial) som (KGS)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Lao People's Democratic Republic Lao People's Democratic Republic Vientiane Laotian, Lao Lao Kip (LAK)	LA	LAO	418	Laos Republica Populară Democrată Lao Vientiane laoțian, laoțiancă (laoțiană) lao kip (LAK)
Latvia Republic of Latvia Riga Latvian Latvian Lats (Ls) (LVL)	LV	LVA	428	Letonia Republica Letonia Riga letonian, letoniancă (letoniană) letoniană lats (Ls) (LVL)
Lebanon Republic of Lebanon Beirut Lebanese Arabic, French Lebanese pound (LBP)	LB	LBN	422	Liban Republica Liban Beirut libanez, libaneză arabă, franceză liră libaneză (LBP)
Lesotho Kingdom of Lesotho Maseru Sesotho, English Loti (LSL)	LS	LSO	426	Lesotho Regatul Lesotho Maseru sesotho, engleză loti (LSL)
Liberia Republic of Liberia Monrovia Liberian English Liberian dollar ¹ (LRD)	LR	LBR	430	Liberia Republica Liberia Monrovia liberian, liberiancă (liberiană) engleză dolar liberian (LRD)
Libyan Arab Jamahiriya Great Libyan Arab Jamahiriya, People's and Socialist Tripoli Libyan Arabic Dinar (LYD)	LY	LBY	434	Libia Marea Jamahiriye Arabă Libiană Populară și Socialistă Tripoli libian, libiancă (libiană) arabă dinar libian (LYD)
Liechtenstein Principality of Liechtenstein Vaduz Liechtensteiner (male), Liechtensteinerin (female) German Swiss franc (CHF)	LI	LIE	438	Liechtenstein Principatul Liechtenstein Vaduz liechtensteinian, liechtensteiniană germană franc elvețian (CHF)
Lithuania Republic of Lithuania Vilnius Lithuanian Lithuanian Lithuanian litas (LTL), Lt	LT	LTU	440	Lituania Republica Lituania Vilnius lituanian, lituaniancă (lituaniană) lituaniană litas lituanian (LTL), Lt

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Luxembourg Grand Duchy of Luxembourg Luxembourg Luxembourgers German, French, Luxembourgish Euro (€) (EUR)	LU	LUX	442	Luxemburg Grand Duchy of Luxembourg Luxembourg luxemburgez, luxemburgeză germană, franceză, luxemburgeză euro (€) (EUR)
Macao Macau Special Administrative Region of the People's Republic of China Macanese Chinese, Portuguese ^l Macanese pataca (MOP\$) (MOP)	MO	MAC	446	Macao Regiunea administrativă specială Macao (Àomén) a Republicii Populare Chineze macanez, macaneză chineză, portugheză pataca (macaneză) (MOP\$) (MOP)
Macedonia Republic of Macedonia Skopje Macedonian Macedonian Macedonian denar (MKD)	MK	MKD	807	Republica Macedonia Republica Macedonia Skopje macedonean, macedonean(c)ă (macedoneană) macedoneană denar (macedonean) (MKD)
Madagascar Republic of Madagascar Antananarivo Malagasy ^[1] Malagasy, French, English Malagasy ariary (MGA)	MG	MDG	450	Madagascar Republica Madagascar Antananarivo malgaș, malgașă malagașă, franceză, engleză ariary malgaș (MGA)
Malawi Republic of Malaŵi Lilongwe Malawian English Kwacha (D) (MWK)	MW	MWI	454	Malawi Republic of Malaŵi Lilongwe malawi engleză kwacha (D) (MWK)
Malaysia Malaysia Kuala Lumpur Malaysian Malay Ringgit (RM) (MYR)	MY	MYS	458	Malaezia Malaezia Kuala Lumpur malaezian, malaezian(c)ă (malaeziană) Malay ringgit (RM) (MYR)
Maldives Republic of Maldives Malé Maldivian Divehi (Mahl) Maldivian Rufiyaa (MVR)	MV	MDV	462	Maldiva Republica Maldives Malé maldivian, maldiviană divehi (mahl) rufiyaa (maldiviană) (MVR)
Mali Republic of Mali Bamako Malian French West African CFA franc (XOF)	ML	MLI	466	Mali Republica Mali Bamako malian, malian(c)ă (<i>rar</i>) franceză franc central-african, CFA (XOF)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Malta Republic of Malta Valletta Maltese Maltese, English Euro (€) (EUR)	MT	MLT	470	Malta Republica Malta Valletta maltez, malteză malteză, engleză euro (€) (EUR)
Marshall Islands Republic of the Marshall Islands Majuro (Delap) Marshallese Marshallese, English United States dollar (USD)	MH	MHL	584	Insulele Marshall Republica Insulelor Marshall Majuro (Delap) marshallez, marshalleză marshalleză, engleză dolar american (USD)
Martinique (an overseas region of France) Fort-de-France French Euro (€) (EUR)	MQ	MTQ	474	Martinica (regiune de peste mări, a Franței) Fort-de-France franceză euro (€) ² (EUR)
Mauritania Islamic Republic of Mauritania Nouakchott Mauritanian Arabic Ouguiya (MRO)	MR	MRT	478	Mauritania Islamic Republica Islamică Mauritania Nouakchott (mauratineze, mauritaneză) (<i>rar</i>) arabă ouguiya (MRO)
Mauritius Republic of Mauritius Port Louis Mauritian English Mauritian rupee	MU	MUS	480	Mauritius Republica Mauritius Port Louis mauritan, mauritană engleză rupie mauritană
Mayotte Departmental Collectivity of Mayotte (an overseas collectivity of France) Mamoudzou (prefecture) Mahoran French Euro (€) (EUR)	YT	MYT	175	Mayotte Departmental Collectivity of Mayotte (o colectivitate de peste mări, a Franței) Mamoudzou (prefectură) mahoran, mahorană franceză euro (€) (EUR)
Mexico United Mexican States Mexico City Mexican Spanish (<i>de facto</i>) Peso (MXN)	MX	MEX	484	Mexico Statele Unite Mexicane Mexico City mexican, mexicană (mexicană) spaniolă (<i>de facto</i>) peso mexican (MXN)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Micronesia Federated States of Micronesia Palikir Micronesian English United States dollar (USD)	FM	FSM	583	Micronezia Micronezia Palikir micronezian, microneziană engleză dolar american (USD)
Moldova Republic of Moldova Chișinău Moldovan, Moldavian Moldovan (Romanian) Moldovan leu (MDL)	MD	MDA	498	Republica Moldova Republica Moldova Chișinău moldovean, moldoveancă (moldoveană, moldovenească) română (moldovenească) leu moldovan / moldovenesc (MDL)
Monaco Principality of Monaco Monaco Monégasque or Monegasque French Euro (€) (EUR)	MC	MCO	492	Monaco Principatul Monaco Monaco monegasc, monegască franceză euro (€) (EUR)
Mongolia Mongolia Ulan Bator Mongolian Mongolian Tögrög (MNT)	MN	MNG	496	Mongolia Mongolia Ulan Bator mongol, mongolă mongolă tögrög / tugrik (MNT)
Montenegro Montenegro Podgorica Montenegrin Montenegrin Euro (€) (EUR)	ME	MNE	499	Munte negru Montenegro Podgorica montenegrean, montenegreană montenegreană euro (€) (EUR)
Montserrat Montserrat Plymouth (<i>de jure</i>), Brades (<i>de facto</i>) English East Caribbean dollar (XCD)	MS	MSR	500	Montserrat Montserrat Plymouth (<i>de jure</i>), Brades (<i>de facto</i>) engleză dolar est-caraib (XCD)
Morocco Kingdom of Morocco Rabat Moroccan Arabic Moroccan dirham (MAD)	MA	MAR	504	Maroc Regatul Maroc Rabat morocan, marocancă (marocană) arabă dirham marocan (MAD)
Mozambique Republic of Mozambique Maputo Mozambican Portuguese Mozambican metical (Mtn) (MZN)	MZ	MOZ	508	Mozambic Republica Mozambic Maputo mozambican, mozambincă (mozambicană) portugheză metrical mozambican (Mtn) (MZN)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Myanmar Union of Myanmar Naypyidaw Burmese Burmese kyat (K) (mmK)	MM	MMR	104	Myanmar, Birmania Uniunea Myanmar Naypyidaw burmanez, burmaneză burmaneză kyat (K) (mmK)
Namibia Republic of Namibia Windhoek Namibian English Namibian dollar (NAD)	NA	NAM	516	Namibia Republica Namibia Windhoek namibian, namibiancă (namibiană) engleză dolar namibian (NAD)
Nauru Republic of Nauru Yaren Nauruan English, Nauruan Usually, Australian dollar (AUD)	NR	NRU	520	Nauru Republica Nauru Yaren nauruan, nauruană (<i>rar</i>) engleză, nauruană dolar australian (AUD)
Nepal Federal Democratic Republic of Nepal Kathmandu (Nepali) Nepali Nepali Rupee (NPR)	NP	NPL	524	Nepal Republica Federală Democrată Nepal Kathmandu (Nepali) nepalez, nepaleză nepaleză rupie nepaleză (NPR)
Netherlands Kingdom of the Netherlands Amsterdam Dutch Dutch Euro (€) (EUR)	NL	NLD	528	Țările de Jos, Olanda Regatul Țărilor de Jos Amsterdam olandez, olandeză olandeză euro (€) (EUR)
Netherlands Antilles Netherlands Antilles Willemstad Dutch, English, Papiamentu Netherlands Antillean guilder (ANG)	AN	ANT	530	Antilele Olandeze Antilele Olandeze Willemstad antilez, antileză olandeză, engleză, papiamentu gulden olandez antilez (ANG)
New Caledonia New Caledonia (Overseas territory of France) Nouméa French CFP franc (XPF)	NC	NCL	540	Noua Caledonie Noua Caledonie (teritoriu de peste mări, al Franței) Nouméa franceză franc CFP (XPF)
New Zealand New Zealand Wellington New Zealander, Kiwi (colloquial) English, Māori New Zealand dollar (NZD)	NZ	NZL	554	Noua Zeelandă Noua Zeelandă Wellington neozeelandez, neozeelandeză engleză, Māori dolar neozeelandez (NZD)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Nicaragua Republic of Nicaragua Managua Nicaraguan Spanish, Miskito Córdoba (NIO)	NI	NIC	558	Nicaragua Republica Nicaragua Managua nicaraguan, nicaraguană spaniolă, Miskito córdoba (NIO)
Niger Republic of Niger Niamey Nigerien French West African CFA franc (XOF)	NE	NER	562	Niger Republic of Niger Niamey nigerian, nigeriancă (nigeriană) franceză franc central-african, CFA (XOF)
Nigeria Federal Republic of Nigeria Abuja Nigerian English, Hausa, Igbo, Yoruba Nigerian naira (₦) (NGN)	NG	NGA	566	Nigeria Federal Republic of Nigeria Abuja nigerin, nigeriancă (nigeriană) engleză, hausa, igbo, yoruba naira nigeriană (₦) (NGN)
Niue Niuē Fekai Alofi Niuean Niuean, English New Zealand dollar (NZD)	NU	NIU	570	Niue Niuē Fekai Alofi niuean, niueană (<i>rare</i>) Niuean, engleză dolar neozelandez (NZD)
Norfolk Island Territory of Norfolk Island (one of Australia's external territories) Kingston English, Norfuk Australian dollar (AUD)	NF	NFK	574	Insula Norfolk Insula Norfolk (teritoriu extern al Australiei) Kingston engleză, norfuk dolar australian (AUD)
Northern Mariana Islands Commonwealth of the Northern Mariana Islands (a common- wealth in political union with US) Saipan English, Chamorro, Carolinian United States dollar (USD)	MP	MNP	580	Insulele Mariane de Nord Insulele Mariane de Nord (o uniune politică cu US) Saipan engleză, chamorro, caroliniană dolar american (USD)
Norway Kingdom of Norway Oslo Norwegian Norwegian (Bokmål and Nynorsk) Norwegian krone (NOK)	NO	NOR	578	Norvegia Regatul Norvegiei Oslo norvegian, norvegiancă (norvegiană) norvegiană (bokmål și nynorsk) coroană norvegiană (NOK)
Oman Sultanate of Oman Muscat Omani Arabic Rial (OMR)	OM	OMN	512	Oman Sultanatul Oman Muscat omanez, omaneză arabă rial omanez (OMR)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Pakistan Islamic Republic of Pakistan Islamabad Pakistani Urdu (National), English (Government) Pakistani Rupee (Rs.) (PKR)	PK	PAK	586	Pakistan Republica Islamică Pakistan Islamabad pachistanez, pachistaneză urdu (națională), engleză (guvernamentală) rupia pachistaneză (Rs.) (PKR)
Palau Republic of Palau Melekeok Palauan English, Palauan US dollar (USD)	PW	PLW	585	Palau Republica Palau Melekeok palauan, palauană (<i>rar</i>) engleză, palauană dolar american (USD)
Palestinian Territory, Occupied Palestine Gaza, Ramallah (administrative) Jordanian dinar Egyptian Pound Israeli shekel (JOD, EGP, ILS)	PS	PSE	275	Teritoriile Palestiniene Ocupate Palestine Gaza, Ramallah (administrative) dinar iordanian, liră egipteană, shekel israelian (JOD, EGP, ILS)
Panama Republic of Panama Panama City Panamanian Spanish Balboa, U.S. dollar (PAB, USD)	PA	PAN	591	Panama Republica Panama Panama City Panamanian spaniolă balboa, US dolar american (PAB, USD)
Papua New Guinea Independent State of Papua New Guinea Port Moresby Papua New Guinean English, Tok Pisin, Hiri Motu Papua New Guinean kina (PGK)	PG	PNG	598	Papua Noua Guinee Statul Independent Papua New Guinee Port Moresby engleză, tok pisin, hiri motu kina (PGK)
Paraguay Republic of Paraguay Asunción Paraguayan Spanish, Guaraní Guaraní (PYG)	PY	PRY	600	Paraguay Republica Paraguay Asunción paraguaiian, paraguiancă (paraguiană) spaniolă, guaraní guaraní (PYG)
Peru Republic of Peru Lima Peruvian Spanish Nuevo Sol (PEN)	PE	PER	604	Peru Republica Peru Lima peruvian, peruviancă (peruviană) spaniolă sol nou (PEN)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Philippines Republic of the Philippines Manila Filipino or Pinoy Filipino (based on Tagalog), English Peso (Filipino: piso) (PHP)	PH	PHL	608	Filipine Republica Filipine Manila filipinez, filipineză tagalog (filipineză), engleză peso filipinez, (<i>pl</i>) peso filipinezi (PHP)
Pitcairn Pitcairn Islands, Pitcairn, Henderson, Ducie and Oeno Is- lands (a British overseas territory) Adamstown English, Pitkern New Zealand dollar (NZD)	PN	PCN	612	Pitcairn Insulele Pitcairn Islands, Pitcairn, Henderson, Ducie și Oeno (un teritoriu britanic, de peste mări) Adamstown engleză, pitkern dolar neozelandez (NZD)
Poland Republic of Poland Warsaw Pole, Polish Polish Złoty (PLN)	PL	POL	616	Polonia Republic of Poland Warsaw polonez, poloneză poloneză zlot (PLN)
Portugal Portuguese Republic Lisbon Portuguese Portuguese Euro (€) (EUR)	PT	PRT	620	Portugalia Portuguese Republic Lisabona portughez, portugheză portugheză euro (€) (EUR)
Puerto Rico Commonwealth of Puerto Rico (self-governing unincorporated territory of the United States) San Juan Puerto Rican Spanish and English United States dollar (USD)	PR	PRI	630	Puerto Rico Statul liber asociat Puerto Rico (stat in- sular asociat Statelor Unite ale Ame- ricii – <i>commonwealth</i> , în engleză) San Juan portorican, portorică spaniolă, engleză dolar american (USD)
Qatar State of Qatar Doha Qatari Arabic Riyal (QAR)	QA	QAT	634	Qatar State of Qatar Doha quatarian, quatarian(c)ă (quatariană) arabă rial quatarian (QAR)
Réunion Réunion (one of the over-seas départements of France) Saint-Denis, Réunion French	RE	REU	638	Réunion Réunion (un departament de peste mări, al Franței) Saint-Denis, Réunion franceză

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Romania Romania Bucharest Romanian Romanian Leu (L) (RON)	RO	ROU	642	România România București român, româncă (românesc, românească, română) română leu (L) (RON)
Russian Federation, (Russia) Russian Federation Moscow Russian Russian Ruble (RUB)	RU	RUS	643	Rusia Federația Rusă Moscova rus, rusoaică (rusă) rusă rublă (RUB)
Rwanda Republic of Rwanda Kigali Rwandan, Rwandese Kinyarwanda, French, English Rwandan franc (RWF)	RW	RWA	646	Rwanda Republica Rwanda Kigali ruandez / rwandez, ruandeză / rwandeză kinyarwanda, franceză, engleză franc rwandez (RWF)
Saint Barthélemy Collectivity of Saint Barthélemy (an overseas collectivity of France) Gustavia French Euro (€) (EUR)	BL	BLM	652	Saint Barthélemy Colectivitatea Saint Barthélemy (co- lectivitate de peste mări, a Franței) Gustavia franceză euro (€) (EUR)
Saint Helena Saint Helena, Ascension and Tristan da Cunha (a British overseas territory) Jamestown English Saint Helena pound (SHP)	SH	SHN	654	Sfânta Elena Sfânta Elena, Ascension și Tristan da Cunha (un teritoriu de peste mări, britanic) Jamestown engleză liră din Sfânta Elena (SHP)
Saint Kitts and Nevis Federation of Saint Kitts and Nevis; Federation of Saint Christopher and Nevis Basseterre Kittitian (or, alternately, Kittian), Nevisian English East Caribbean dollar (XCD)	KN	KNA	659	Sfântul Kitts și Nevis Federația Sfântul Kitts și Nevis Basseterre kittitian (kittian), kittitiană (kittiană) engleză dolar est-caraib (XCD)
Saint Lucia Saint Lucia Castries Saint Lucian Antillean Creole, English East Caribbean Dollar (XCD)	LC	LCA	662	Sfânta Lucia Sfânta Lucia Castries Antillean Creole, engleză dolar est-caraib (XCD)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Saint Martin (French part) Collectivity of Saint Martin (an overseas collectivity of France) Marigot French Euro (€) (EUR)	MF	MAF	663	Saint Martin Colectivitatea Saint Martin (o colec-tivitate de peste mări, a Franței) Marigot franceză euro (€) (EUR)
Saint Pierre and Miquelon Territorial Collectivity of Saint Pierre and Miquelon (French part) Saint-Pierre French Euro (€) (EUR)	PM	SPM	666	Sfântul Pierre și Miquelon Saint Pierre și Miquelon (o colectivi-tate de peste mări franceză) Saint-Pierre franceză euro (€) (EUR)
Saint Vincent and the Grenadines Saint Vincent and the Grenadines Kingtown Vincentian English East Caribbean dollar (XCD)	VC	VCT	670	Sfântul Vincent și Grenadine Sfântul Vincent și Grenadine Kingtown engleză dolar est-caraib (XCD)
Samoa Independent State of Samoa Apia Samoan Samoan, English Tala (WST)	WS	WSM	882	Samoa Statul Independent Samoa Apia samoan, samoan(c)ă (samoană) samoană, engleză tala (WST)
San Marino Most Serene Republic of San Marino City of San Marino Sammarinese Italian Euro (€) (EUR)	SM	SMR	674	San Marino Republica San Marino City of San Marino sanmarinez, sanmarineză italiană euro (€) (EUR)
Sao Tome and Principe Democratic Republic of São Tomé and Príncipe São Tomé Santomean Portuguese Dobra (STD)	ST	STP	678	Sao Tome și Principe Democratic Republica Democratică São Tomé și Príncipe São Tomé santomean, saotomeană (<i>rar</i>) portugheză dobra (STD)
Saudi Arabia Kingdom of Saudi Arabia Riyadh Saudi, Saudi Arabian Arabic Riyal (SAR)	SA	SAU	682	Arabia Saudită Arabia Saudită Riyadh (arab-)saudit, (arab-)saudită arabă riyal (SAR)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Senegal Republic of Senegal Dakar Senegalese French CFA franc (XOF)	SN	SEN	686	Senegal Republica Senegal Dakar senegalez, senegalez franceză franc central-african, CFA (XOF)
Serbia Republic of Serbia Belgrade Serb, Serbian Serbian Serbian dinar (RSD)	RS	SRB	688	Serbia Republica Serbia Belgrade sîrb, sârboaică (sârbesc, sârbă) sârbă dinar sârbesc (RSD)
Seychelles Republic of Seychelles Victoria Seychellois, Seychelloise Seychellois Creole, English and French Seychellois rupee (SCR)	SC	SYC	690	Seychelles Republica Seychelles Victoria creolă de Seychelles, engleză și franceză rupie (din Seychelles) (SCR)
Sierra Leone Republic of Sierra Leone Freetown Sierra Leonean English Leone (SLL)	SL	SLE	694	Sierra Leone Republica Sierra Leone Freetown engleză leone (SLL)
Singapore Republic of Singapore City of Singapore Singaporean English (main), Malay (national), Mandarin Chinese, Tamil Singapore dollar (SGD)	SG	SGP	702	Singapore Republica Singapore City of Singapore singaporez, singaporeză engleză(principală), malay (națională), chineză (dialect mandarin), tamila dolar singaporez (SGD)
Slovakia Slovak Republic Bratislava Slovak Slovak Euro (€) (EUR)	SK	SVK	703	Slovakia Republica Slovacă Bratislava slovak, slovacă slovacă euro (€) (EUR)
Slovenia Republic of Slovenia Ljubljana Slovenian, Slovene Slovene ¹ Euro (€) (EUR)	SI	SVN	705	Slovenia Republica Slovenia Ljubljana sloven, slovenă slovenă euro (€) (EUR)
Solomon Islands Solomon Islands Honiara Solomon Islander Solomon Islands dollar (SBD)	SB	SLB	090	Insulele Solomon Insulele Solomon Honiara solomonian, solomoniană dolar solomonian (SBD)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Somalia Republic of Somalia Mogadishu Somali Somali, Arabic Somali shilling (SOS)	SO	SOM	706	Somalia Republica Somalia Mogadishu somaliez, somaleză somali, arabă șiling somalez (SOS)
South Africa Republic of South Africa Pretoria (executive), Cape Town (legislative), Bloemfontein (judicial) South African Afrikaans, English, Southern Ndebele, Northern Sotho, Southern Sotho, Swazi, Tsonga, Tswana, Venda, Xhosa, Zulu Rand (ZAR)	ZA	ZAF	710	Africa de Sud Republica Africa de Sud Pretoria (executivă), Bloemfontein (judiciară), Cape Town (legislativă) sud-african, sud-african(c)ă afrikaans, engleză, zulu, xhosa, swazi, ndebele, sotho de sud, sotho de nord, tsonga, tswana, venda rand (ZAR)
South Georgia and the South Sandwich Islands South Georgia and the South Sandwich Islands (a British overseas territory) King Edward Point (Grytviken) English Pound sterling (GBP)	GS	SGS	239	Georgia de Sud și Insulele Sandwich de Sud Georgia de Sud și Insulele Sandwich de Sud (un teritoriu de peste mări, britanic) King Edward Point (Grytviken) engleză liră sterlină (GBP)
Spain Kingdom of Spain Madrid Spanish, Spaniard Spanish Euro (€) (EUR)	ES	ESP	724	Spania Regatul Spaniei Madrid spaniol, spanioloaică, spaniolă spaniolă euro (€) (EUR)
Sri Lanka Democratic Socialist Republic of Sri Lanka Sri Jayawardenapura-Kotte Sri Lankan Sinhala, Tamil Sri Lankan Rupee (LKR)	LK	LKA	144	Sri Lanka Republica Socialistă și Democrată Sri Lanka Sri Jayawardenapura-Kotte srilankez, srilankeză sinhala, tamila rupie srilankeză (LKR)
Sudan Republic of the Sudan Khartoum Sudanese Arabic, English Sudanese pound (SDG)	SD	SDN	736	Sudan Republica Sudan Khartoum sudanez, sudaneză arabă, engleză liră sudaneză (SDG)
Suriname Republic of Suriname Panamaribo Surinamese Dutch Surinamese dollar (SRD)	SR	SUR	740	Surinam Republica Surinam Panamaribo surinamez, surinameză olandeză dolar surinamez (SRD)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Svalbard and Jan Mayen (two parts of Norway)	SJ	SJM	744	Svalbard și Jan Mayen (teritorii aparținând Norvegiei)
Svalbard Svalbard Longyearbyen				Svalbard Svalbard Longyearbyen
Norwegian Norwegian krone (NOK)				norvegiană coroană norvegiană (NOK)
Jan Mayen Jan Mayen Olonkinbyen (largest city)				Jan Mayen Jan Mayen Olonkinbyen (cel mai mare oraș)
Swaziland Kingdom of Swaziland Lobamba (royal and legislative), Mbabane (administrative); Swazi English, SiSwati Lilangeni (SZL)	SZ	SWZ	748	Swaziland Regatul Swaziland Lobamba (regală și legislativă), Mbabane (administrativă) engleză, siswati Lilangeni (SZL)
Sweden Kingdom of Sweden Stockholm Swedish or Swedes Swedish Swedish krona (SEK)	SE	SWE	752	Suedia Regatul Suediei Stockholm suedez, suedeză suedeză coroană suedeză (SEK)
Switzerland Swiss Confederation Berna Swiss German, French, Italian, Romansh Swiss franc (CHF)	CH	CHE	756	Elveția Confederația Elvețiană Berna elvețian, elvețiancă (elvețiană) germană, franceză, italiană, reto- romana frac elvețian (CHF)
Syrian Arab Republic Syrian Arab Republic Damascus Syrian Arabic Syrian pound (SYP)	SY	SYR	760	Siria Arab Republica Arabă Siriană Damasc sirian, siriancă (siriană) arabă liră siriană (SYP)
Taiwan Taiwan, province of China Taipei Taiwanese Traditional Chinese, Simplified Chinese	TW	TWN	158	Taiwan, taivan Taiwan, province of China Taipei taiwanez(ă), taivanez(ă) chineza tradițională, chineza simplificată
Tajikistan Republic of Tajikistan Dushanbe Tajikistani Tajik Somoni (TJS)	TJ	TJK	762	Tadjikistan Republica Tajikistan Dushanbe tadjic, tadjică tadjică somoni (TJS)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Tanzania United Republic of Tanzania Dodoma Tanzanian Swahili (de facto), English (Higher courts, higher education) Tanzanian shilling (TZS)	TZ	TZA	834	Tanzania United Republica Unită a Tanzaniei Dodoma tanzanian, tanzaniancă (tanzaniană) swahili (<i>de facto</i>), engleză (edu, univ, jur) Tanzanian shilling (TZS)
Thailand Kingdom of Thailand Bangkok Thai Thai Baht (฿) (THB)	TH	THA	764	Thailanda Regatul Thaiandei Bangkok t(h)ailandez, t(h)ailandeză thai / thailandeză baht (฿) (THB)
Timor-Leste Democratic Republic of Timor-Leste Dili East Timorese Tetum and Portuguese US Dollar (USD)	TL	TLS	626	Timorul de Est Republica Democrată a Timorului de Est Dili tetum și portugheză dolar american (USD)
Togo Togolese Republic Lomé Togolese French CFA franc (XOF)	TG	TGO	768	Togo Togolese Republic Lomé togolez, tongoleză franceză franc central-african, CFA (XOF)
Tokelau Tokelau (a territory of New Zealand) None Tokelauan Tokelauan, English New Zealand dollar (NZD)	TK	TKL	772	Tokelau Tokelau (un teritoriu al Noii zeelande) nu are tokelauan, tokelauană tokelauană, engleză dolar neozeelandez (NZD)
Tonga Kingdom of Tonga Nuku'alofa Tongan Tongan, English Pa'anga (TOP)	TO	TON	776	Tonga Regatul Tonga Nuku'alofa tongan, tongană (<i>rar</i>) Tongan, engleză pa'anga (TOP)
Trinidad and Tobago Republic of Trinidad and Tobago Port of Spain Trinidadian, Tobagonian English Trinidad and Tobago dollar (TTD)	TT	TTO	780	Trinidad și Tobago Republica Trinidad și Tobago Port of Spain trinidadian, trinidadiană engleză dolar trinidadian (TTD)
Tunisia Tunisian Republic Tunis Tunisian Tunisian, French Tunisian dinar (TND)	TN	TUN	788	Tunisia Republica Tunisiană Tunis tunisian, tunisiancă (tunisiană) tunisiană, franceză dinar tunisian (TND)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Turkey Republic of Turkey Ankara Turkish Turkish Turkish lira (TRY)	TR	TUR	792	Turcia Republica Turcia Ankara tunc, turcoaică (tuncă, turcesc, turcească) tuncă liră turcească (TRY)
Turkmenistan Republic of Turkmenistan Ashgabat Turkmen Turkmen Turkmen new manat (TMT)	TM	TKM	795	Turkmenistan Republica Turkmenistan Ashgabat turkmen, turkmenă turkmenă manat turkmen nou (TMT)
Turks and Caicos Islands Turks and Caicos Islands Cockburn Town English US dollar (USD)	TC	TCA	796	Insulele Turks și Caicos Insulele Turks și Caicos Cockburn Town engleză dolar american (USD)
Tuvalu Tuvalu Funafuti Tuvaluan Tuvaluan, English Tuvaluan dollar, Australian dollar (AUD)	TV	TUV	798	Tuvalu Tuvalu Funafuti tuvaluană, engleză dolar tuvaluan, dolar australian (AUD)
Uganda Republic of Uganda Kampala Ugandan English, Swahili Ugandan shilling (UGX)	UG	UGA	800	Uganda Republica Uganda Kampala ugandez, ugandeză engleză, swahili șiling ugandez (UGX)
Ukraine Ukraine Kyiv (<i>Kiev</i>) Ukrainian Ukrainian Hryvnia (UAH)	UA	UKR	804	Ucraina Ucraina Kiev ucrainian, ucrainiancă (ucrainiană) ucrainiană grivna (UAH)
United Arab Emirates United Arab Emirates Abu Dhabi Emirati Arabic UAE dirham (AED)	AE	ARE	784	Emiratele Arabe Unite Emiratele Arabe Unite Abu Dhabi arabă dirham al ARE (AED)
United Kingdom United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland London British or Briton English Pound sterling (GBP)	GB	GBR	826	Regatul Unit Regatul Unit al Marii Britanii și al Irlandei de Nord Londra britanic (englez), britanică (englezoaică) engleză liră sterlină (GBP)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
United States United States of America Washington, D.C. American English (<i>de facto</i>) United States dollar (\$) (USD)	US	USA	840	Statele Unite ale Americii Statele Unite ale Americii Washington, DC american, americană (americană) engleză (<i>americană</i>) dolar american (\$) (USD)
United States Minor Outlying Islands (9 US insular areas in the Pacific Ocean and Caribbean Sea)	UM	UMI	581	United States Minor Outlying Islands (9 US zone insulare în Oceanul Pacific și Marea Caraibelor)
Uruguay Oriental Republic of Uruguay Montevideo Uruguayan Spanish Uruguayan peso (\$, UYU) (UYU)	UY	URY	858	Uruguay Republica Orientală Uruguay Montevideo uruguayan, uruguyan(c)ă (uruguyană) spaniola castellană peso uruguiian, (<i>pl</i>) peso uruguayeni (\$, UYU) (UYU)
Uzbekistan Republic of Uzbekistan Tashkent Uzbekistani; also Uzbek Uzbek Uzbekistan som (UZS)	UZ	UZB	860	Uzbekistan Republica Uzbekistan Taškent uzbec, uzbekă uzbecă sum (UZS)
Vanuatu Republic of Vanuatu Port Vila Ni-Vanuatu; Vanuatuan Bislama, English, French Vanuatu vatu (VUV)	VU	VUT	548	Vanuatu Republic of Vanuatu Port Vila bislama, engleză, franceză vatu (VUV)
Venezuela Bolivarian Republic of Venezuela Caracas Venezuelan Spanish Bolívar fuerte (VEF)	VE	VEN	862	Venezuela Republica bolivariană a Venezuelei Caracas venezuelean, venezuelean(c)ă, (venezueleană) spaniolă bolívar fuerte (VEF)
Viet Nam Socialist Republic of Vietnam Hanoi Vietnamese Vietnamese đồng (VND)	VN	VNM	704	Vietnam Socialist Republica Socialistă Vietnam Hanoi vietnamez, vietnameză vietnameză đồng (VND)
Virgin Islands, British British Virgin Islands (a British overseas territory) Road Town Virgin Islander English US dollar, GB Pound (USD, GBP)	VG	VGB	092	Insulele Virgine Britanice Insulele Virgine Britanice (un teritoriu de peste mări britanic) Road Town engleză dolar american, liră britanică (USD, GBP)

Country name Official name Capital Habitant (Demonym) Language(s) Currency	ISO 3166-2 code	ISO 3166-1 Alpha-3 code	Numeric	Țara Denumire oficială Capitală Etnonim / Locuitor (locuri etc.)* Limbă oficială, limbi oficiale Monedă
Virgin Islands, U.S. United States Virgin Islands Charlotte Amalie US Virgin Islander English US dollar (USD)	VI	VIR	850	Insulele Virgine Americane Insulele Virgine Americane Charlotte Amalie engleză dolar american (USD)
Wallis and Futuna Territory of the Wallis and Futuna Islands (Polynesian French island territory) Mata-Utu Wallisian, Futunan French CFP franc (XPF)	WF	WLF	876	Wallis și Futuna Colectivitatea Insulelor Wallis și Futuna (o colectivitate de peste mări, franceză) Mata-Utu wallisian(ă) , futunan(ă) (<i>rare</i>) franceză franc CFP (XPF)
Western Sahara Western Sahara none; the biggest city: El Aaiún Sahrawi Arabic (<i>de jure</i>), Spanish and French (<i>de facto</i>) Moroccan dirham, Sahrawi Peseta	EH	ESH	732	Sahara Occidentală Sahara Occidentală nu are; cel mai mare oraș: El Aaiún sahravari sau sahravian, sahraviană) arabă (<i>de jure</i>), spaniolă și franceză (<i>de facto</i>) diram marocan (MAD), peseta sahrawi
Yemen Republic of Yemen Sana'a Yemeni, Yemenite Arabic Yemeni rial (YER)	YE	YEM	887	Yemen Republica Yemen Sana'a yemenit, yemenită arabă rial yemenit (YER)
Zambia Republic of Zambia Lusaka Zambian English Zambian kwacha (ZMK)	ZM	ZMB	894	Zambia Republica Zambia Lusaka zambian, zambiancă (zambiană) engleză kwacha zambian (ZMK)
Zimbabwe Republic of Zimbabwe Harare Zimbabwean English US dollar (USD)	ZW	ZWE	716	Zimbabwe Republica Zimbabwe Harare zimbabwean, zimbabwe(c)nă (<i>rare</i>) engleză dolar zimbabwean (USD)

* În paranteze este dat adjectivul pentru denumiri (masculine, feminine sau neutre), cu formă diferită de cea a denumirii locuitorilor.

Extras și prelucrat din „Officially assigned code elements”, disponibil on-line (12.11.2009) la adresa http://en.wikipedia.org/wiki/ISO_3166-1 și „Lista completă a țărilor pentru care au fost definite coduri, în ordinea alfabetică a numelui în limba engleză”, disponibil on-line (12.11.2009) la adresa http://ro.wikipedia.org/wiki/ISO_3166-1